

ΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΚΡΙΤΙΚΗ-ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5

ΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 1-2 (103-104)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ

1-15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ: 'Απολογισμός . . . Σελ. 3

ΑΡΘΡΑ-ΓΝΩΜΑΙ

- Οί καθυστερούμενοι μισθοί, υπό 'Ιωάν. Καποδίστρια, Δικηγόρου, Υφηγητού του Πανεπιστημίου 'Αθηνών. Σελ. 4
- Μόνιμοι νομικοί ιδιωτικοί υπάλληλοι (έμμισθοι δικηγόροι, νομικοί σύμβουλοι και σχέσις εξηρημένης εργασίας), υπό Εδσταθίου Χρ. Πετροπούλου, Δικηγόρου. Σελ. 6
- Παροχαί εις είδος εις μισθωτούς μετά τόν 'Αναγκ. Νόμον 488/1945, υπό Ρίτας Χατζηνικολάου-Βουζικά, Δικηγόρου. Σελ. 12
- 'Ατομικά διαφοραί και διοικητικά δικαιοδοσία, υπό Α-Ω Σελ. 32
- 'Η μεταβολή του προσώπου του εργοδότη, υπό Συντάξεως. Σελ. 23

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ-ΣΧΟΛΙΑ

ΑΝΕΡΓΙΑ

- 'Απόλυσις μισθωτών βιομηχανικών επιχειρήσεων: 'Υπαγωγή της κρίσεως περί πλεονασμού του μισθωτού βιομηχανικής επιχειρήσεως εις τόν δικαστικόν έλεγχον, υπό Μ. 'Αρσένη, Πρωτοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών 4796/1945) Σελ. 14
- Μή εφαρμογή τομήνου αποκλειστικής προθεσμίας άσκήσεως άγωγής του κατά παράβασιν του νόμου 118/1945 άπολυμένου μισθωτού. - 'Ακυρος απόλυσις μισθωτού βιομηχανικής επιχειρήσεως και άναγκ νόμοι 322/1945 και 564/1945. - Είσπραξις της απόζημιώσεως του νόμου 2112 και συνέπειαι. - 'Υπαγωγή εις τόν δικαστικόν έλεγχον της κρίσεως περί πλεονασμού του μισθωτού. - Δικαίωμα έπιλογής των άπολυτέων, υπό Α. Κανελλάκου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Πειραιώς 415/1945) Σελ. 14

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- 'Απόλυσις μισθωτών δι' «ώρισμένην αίτίαν»: Μή ύπαγωνή της ώρισμένης αίτίας άπολύσεως

- εις τās περιπτώσεις της άνεπαρκείας, άκαταλληλότητος και άναρμόστου συμπεριφοράς του μισθωτού, υπό Κ. Γιαννοπούλου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών 5503/1945) Σελ. 16
 - Προϋπόθεσις του κύρους της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ή άναφορά έν τῷ έγγραφῳ πρὸς τήν 'Επιθεώρησιν 'Εργασίας άν ή καταγγελία ενεργήται κατά τήν § 1 ή § 2 του άρθρου 2 του νόμου 765/1943. - Μή θεμελιώσις της «ώρισμένης αίτίας» επί λόγων της § 1 του άρθρου 2 του νόμου 765/1943, υπό Γ. Σακελλαρίου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών 4710/1945) Σελ. 17
 - Σκοπὸς της διατάξεως του άρθρου 2 του νόμου 765/1943. - Εις τήν κρίσιν του εργοδότη ή απόλυσις δι' «ώρισμένην αίτίαν». - Δυνατή ή ύπαγωγή εις τήν ώρισμένην αίτίαν και περιπτώσεων της § 1 του άρθρου 2 του νόμου 765/1943, υπό Μ. Σκουλική, Πρωτοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών 4375/1945) Σελ. 17
 - 'Ανεξέλεγκτος ή κρίσις του εργοδότη εις απόλυσιν δι' «ώρισμένην αίτίαν». - Δύναται νά άφορά και άνεπάρκειαν κλπ. του μισθωτού, υπό Κ. Τρουπάκη, Πρωτοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών 4637/1945) Σελ. 18
 - 'Ακυρος κατά τὸ Ν. Α. 424/1941 απόλυσις μισθωτού και προθεσμία άγωγής: 'Αποκλειστική προθεσμία. - 'Εναρξίς. - Θεώρησις της διακοπής της μισθοδοσίας και της άποκρούσεως τῶν ύπηρεσιῶν ὡς άπολύσεως, υπό Γ. Παπαδοπούλου, Παρέδρου Πρωτοδικῶν (Πρωτ. 'Αθηνών 5607/1945) Σελ. 19
 - 'Ακυρος κατά Ν. 118/1945 απόλυσις μισθωτού και προθεσμία άγωγής: Σκοποὶ του Ν. Α. 424/1941. - Δικαιολογητικὸς λόγος προθεσμίας άγωγής - 'Αναγκ. νόμος 118/1945. - 'Εφαρμογή τομήνου προθεσμίας άγωγής, ἐφ' ὅσον ή κρίσις περί του λόγου άπολύσεως άνήκει εις τόν δικαστήν, υπό Δ. Μαργέλλον, Πρωτοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών 5515/1945) Σελ. 20
- (Συνέχεια εις τήν έπομένην σελίδα)

Εις τήν 24 σελίδα: 'Η ύπ' αριθ. 78/1945 Συντακτικὴ Πράξις «περί παρατάσεως προθεσμιῶν τινων κλπ. τῶν ύπ' αριθ. 24/1945, 58/1945 και 59/1945 Συντακτικῶν Πράξεων» (Περί εκκαθαρίσεως νομοθετημάτων ξενικῆς κατοχῆς κλπ.).

Εις τήν 28 και έπ. σελίδα: Αί ύπ' αριθ. 31250/1945 και 31260/1945 ύπουργικαί αποφάσεις περί καθορισμοῦ ήμερομισθίων και μισθῶν ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945.

Εις τήν 30 σελίδα: 'Η ύπ' αριθ. 31240/1945 ύπουργικὴ απόφασις περί καταβολῆς δώρου Χριστουγέννων και Νέου 'Ετους εις μισθωτούς.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Ῥπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἐπαρχίες γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνης Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 6000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, πού στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζί μὲ τὰ ἐξόδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Προβολὴ νέων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν εἰς τὴν κατ' ἐφεσιν δίκην. Ἐννοία τοῦ νόμου περὶ ἐλευθερίας τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστηρίου, ὑπὸ *Ι. Παπαδοπούλου*, Παρέδρου Πρωτοδικῶν (*Πρωτ. Ἀθηνῶν 5557/1945*) Σελ. 22
- Ἀκυρὸς ἀπόλυσις μισθωτοῦ καὶ ἐπιδίκασις μελλοντικῶν ἀποδοχῶν: Μὴ νόμιμος ἐπιδίκασις ἀποδοχῶν διὰ χρόνον πέραν τῆς συζητήσεως ἀγωγῆς, ὑπὸ *Μ. Σκουλίκη*, Πρωτοδίκου (*Πρωτ. Ἀθηνῶν 3219/1945*) Σελ. 22

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ παρατάσεως προθεσμῶν τινῶν κλπ. τῶν ὑπ' ἀριθ. 24/1945, 58/1945 καὶ 59/1945 *Συντ. Πράξεων*, 78/1945 Συντακτικὴ Πράξις, 24
- Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν ἀφορῶν τοὺς ἀπεσπασμένους δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ. ἐκ κυρίων καθηκόντων τῶν εἰς ἄλλας δημοσίας ὑπηρεσίας κλπ., 717/1945 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 24
- Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ διορισμοῦ, κατατάξεων κλπ. τῶν πολιτικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων καὶ τῶν στρατιωτικῶν, 726/45 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 25
- Περὶ καθορισμοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων, Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Σελ. 25

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ αὐξήσεως τοῦ τιμολογίου Ο.Α.Π. εἰς τὸ 20πλάσιον, 27568/1945 Σελ. 26
- Περὶ καθορισμοῦ ἐπιβαρύνσεως τῆς τιμῆς παραγομένου οἰνοπνεύματος ὑπὲρ ἐργατοτεχνικοῦ

- προσωπικοῦ ἐργοστασίων οἰνοπνευματοποιίας, 25839/1945 Σελ. 26
- Περὶ διευκρινίσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 24900/45, 25900/1945 καὶ 25901/1945 ἀποφάσεων, 27205/1945 Σελ. 26
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τοὺς ἐργαζομένους, 244000/1945. Σελ. 26
- Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, 27700/45 Σελ. 26
- Περὶ καθορισμοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, 27701/1945 Σελ. 26
- Περὶ καθορισμοῦ προϋποθέσεων ἀναθεωρήσεως προσωρινῶν σημειωμάτων ἐργασίας ἐλευθέρων ὀρεργατῶν, 27195/1945 Σελ. 26
- Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐξόδων παραστάσεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, 279915/1945 Σελ. 26
- Περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 4889/1945 ἀποφάσεως, 27711/1945 Σελ. 26
- Περὶ καθορισμοῦ γενικῶν ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικῶν τῆς χώρας, 31250/1945. Σελ. 26
- Περὶ καθορισμοῦ μισθῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, 31260/1945 Σελ. 26
- Περὶ καταβολῆς 13ου μισθοῦ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν, εἰς ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν, 31240/1945. Σελ. 30
- Περὶ ἐγκρίσεως κανονισμοῦ προσωπικοῦ Ἑργατικῆς Ἑστίας, 26520/1945 Σελ. 31
- Περὶ ὀριστικῆς προσανξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Καρποβιομηχανίας, 28849/1945 Σελ. 31
- Περὶ καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων ἀπολαῶν βάσει τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως μισθολογίου, 31265/1945. Σ. 32

ΤΑ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΑ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΜΑΣ

Ἐξετυπώθησαν καὶ κυκλοφοροῦν πλήρη τὰ ἀλφαβητικὰ εὑρετήρια τοῦ Β' τόμου τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἑργατικοῦ Δικαίου, ἔτους 1943. Ὅλη ἡ πλουσία ὕλη ἡ περιεχομένη εἰς τὸν τόμον ἀπεικονίζεται εἰς τὰ εὑρετήρια, συντεταγμένα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ εἶναι εὐχερὴς ἡ ἀνέυρεσις τῆς ὕλης.

Εἰς τοὺς κ. κ. συνδρομητὰς τῶν ἐπαρχιῶν θὰ γνωστοποιηθῇ ἐγκαιρῶς ὁ τρόπος ἀποκτήσεως τῶν εὑρετηρίων μας.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ἐνῶ ἓνα νέον ἔτος ἀρχίζει, μὲ τὴ συγκρατημένη αἰσιοδοξία πὺς θὰ νικηθοῦν οἱ δραματικὲς δυσχέρειες τῆς ζωῆς, πού ἄφησε κατάλοιπες ἡ μεγάλη πολεμικὴ θύελλα, χρὲς ἔχουμε ὅλοι οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι ν' ἀποχαιρετήσουμε τὸ ἔτος πού φεύγει. Εἶναι τὸ ἔτος πού ἀνάμεσα σ' αὐτὸ ἐγίνε ἡ συντριβὴ τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, πού ἀφάνισαν μὲ καταστρεπτικὴ μανία τὴ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκεῖνες ἐπλήρωσαν τὸ δίκαιο φόρο τῶν ἐγκλημάτων των. Καὶ ἐμεῖς, ἐλεύθεροι πειὰ ἀπὸ τὰ ἄτιμα τῆς δουλείας δεσμά, πού μ' αὐτὰ θέλησαν νὰ ὑποτάξουν στὴ βία των τὴν ὠραιότερὴ ἀντίση τοῦ πολιτισμοῦ, πού εἶναι ἡ ἐλευθερία, ἐνῶ στρέφουμε τὸ δείκτη τοῦ ὥρολογίου μας ἀπὸ τὸ ἔτος πού φεύγει στὸ νέο πού ἐρχεται, σταματοῦμε μ' εὐλαβικὴ χαρὰ, ἀνάμικτη μὲ δέος, στὸ συνταρακτικὸ γεγονός τοῦ ἔτους πού ἐκλείσει. Εἶναι ἡ χαρὰ τῶν πολιορκημένων, πού ἀγωνίζονταν χρόνια νὰ σπάσουν τὴν πολιορκίαν των ἀπὸ τοὺς βαρβάρους. Καὶ εἶναι τὸ δέος στὴ σκέψη τί θὰ ἦταν ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ ἂν στὰ 1945, ὕστερα ἀπὸ ἔξη σχεδὸν χρόνια ἀγώνων, αἱμάτων, θυσιῶν, δὲν γινόταν δυνατό νὰ νικηθῇ τὸ τέρας, ἂν τὸ τέρας κατῳρθῶνε νὰ πνίξει ὀριστικὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ μαζί μὲ αὐτὴ ἔπαυε νὰ εἶχε νόημα ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ. Χρεωστούμε λοιπὸν στὸ ἱστορικὸ αὐτὸ ἔτος 1945 ἓνα θερμὸ ἀποχαιρετισμὸ καὶ μαζί μ' αὐτὸν ἓνα προσκύνημα στὴ μνήμη ὅλων ἐκείνων, πού ἐπεσαν θύματα στὸν ὠραῖο γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν λαῶν ἀγῶνα.

Εἴμαστε στὸ κατῳφλι τοῦ νέου ἔτους. Καθολικὸ εἶναι τὸ αἶτημα τῆς ἀνθρωπότητος, πού πολέμησε τόσο σκληρὰ σ' ἓνα ἀγῶνα ζωῆς καὶ θανάτου, νὰ καρπωθῇ ἀπεριόριστα τὸν καρπὸ τοῦ ἀγῶνος της, τὴν οὐσιαστικὴν ἐλευθερίαν. Νὰ παύσουν οἱ οικονομικὰ ἀδύνατοι, αὐτοὶ πού πιέζονται σ' ἓνα ἀφόρητο βαθμὸ, μὲ τίς πρῶτες τώρα ὥρες τῆς μεταπολεμικῆς ἐποχῆς, νὰ μὴ ἔχουν κανένα οικονομικὸ ὑπόβαθρο, γιὰ νὰ μὴ μπορέσουν ν' ἀναπτυχθῶν, μὲ ὅλη τὴν παραγωγικὴ ἱκανότητά των, τὴ ζωὴ τὴ δική των καὶ τῶν παιδιῶν των. Νὰ δοθῇ σὲ ὅλη τὴν πλατεία ἔκταση πού ἀξιώνει τὸ τραυματισμένο—καὶ γι' αὐτὸ ὅμως ἐκδηλα ἔντονο—ἀπὸ τὸν πόλεμο, πού ἔληξε, πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἡ δικαιοματικὴ γιὰ τοὺς μισθωτοὺς κοινωνικὴ δικαιοσύνη. Ὅσο πιὸ γρήγορα κατορθωθῇ, τόσο μπορούμε νὰ εἴμαστε βέβαιοι, ἀπόλυτα βέβαιοι, πὺς δὲ σπατάλησαν οἱ φίλοι τῆς ἐλευθερίας μάταια τὸ αἷμα, τὸ τόσον αἷμα των στὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας. Ἄς ἐλπίσουμε ὅμως πὺς κατὰ τὸ ἔτος πού ἦρθε θὰ στηθοῦν μὲ πολλὴ ἀσφάλεια οἱ βάσεις γιὰ μιὰν ἀνοικοδόμηση τῆς ζωῆς μέσα τὰ πλατεία ὅρια τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, κα-

θὼς τὴ στοχάζονται καὶ τὴν ποθοῦν ὅλοι οἱ πραγματικοὶ καλλιεργημένοι ἄνθρωποι.

Ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1945, ἀπὸ τὴν ἀποψη τώρα, πού ἐνδιαφέρει στενότερα τὸ περιοδικὸ μας, σὲ νομοθετικὴ κίνηση, δὲν εἶναι βέβαια πλούσιος. Ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία δὲν ἔχει νὰ σημειώσει γιὰ τὴν προστασία τῶν μισθωτῶν σημαντικὰ ἐκδηλώσεις. Ἄν ἐξαίρεσουμε τὸν νόμο 539/1945 γιὰ τὴν χορήγηση τοῦ μισθωτοῦ κανονικῶν ἀδειῶν, πού ἀληθινὰ εἶναι ἓνα σημαντικό βῆμα προόδου, ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία δὲν ἔχει νὰ δείξει κατὰ τὸ ἔτος, πού ἐκλείσει, ἀξιόλογα προστατευτικὰ τοῦ μισθωτοῦ μέτρα. Ἀντίθετα μπορεῖ νὰ σημειωθῇ πὺς ὁ νόμος 118/1945, πού εἶδε τὸ φῶς τοῦ πρώτου μηνὸς τοῦ 1945, δὲν ἦταν νόμος γιὰ τὴν προστασία τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ τὸ κυριότερο νόμος γιὰ τὴν προστασία τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ πρᾶγμα σημειώνεται στενὰ ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς προστατευτικῆς τοῦ μισθωτοῦ νομοθεσίας, ἀφοῦ αὐτὴ τώρα ἐνδιαφέρει γιὰ τὴν νομοθετικὴ ἐπισκόπηση τοῦ ἔτους 1945. Καὶ εἶναι ἐντελὼς ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν ὁ νόμος αὐτὸς ἦθε νὰ ἐξυπηρετήσῃ μιὰ σκοπιμότητα καὶ ἂν ἡ σκοπιμότης αὐτὴ ἦταν ἐπιβαλλόμενη.

Ὅ,τι ὅμως πρέπει νὰ προσεχθῇ ιδιαίτερα εἶναι μιὰ ἐντονὴ δικαστηριακὴ κίνηση στὶς ἐργατικὰς διαφορὰς. Προξενεῖ ἀληθινὴ ἐκπληξη ὁ τόσο μεγάλος ἀριθμὸς τῶν ἐργατικῶν δικῶν κατὰ τὸ ἔτος 1945 καὶ σύγχρονα πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ πὺς τ' ἀπειρα δείγματα τῆς ὀρθῆς ἐπιστημονικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀπὸ τὰ δικαστήριά μας τιμοῦν τὴ δικαιοσύνη μας.

Ἡ ποσότης δὲν ἔβλαψε τὴν ποιότητα. Οἱ δικασταὶ μας, κάτω ἀπὸ σκληρὰς συνθήκες ἐργασίας, ἀπὸ ἓνα φόρτο ἐργασίας ὑπέροχο καὶ πολὺ στενὸχωρους οικονομικοὺς ὁρους, ἀπέδωσαν ὅ,τι καλύτερο ἀνέμενε ἡ ἐπιστήμη ν' ἀποδώσουν καὶ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, πού ἐμφανίζεται ἡ εὐκαιρία γιὰ νὰ τονίσουμε ιδιαίτερα τὴ μεγάλη ὠφέλεια τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀπὸ τὴν ἐπιμελημένη δικαστικὴ ἐπεξεργασία του. Ὑπῆρξαν φυσικὰ καὶ βλαβερὰς ἀντιθέσεις γνωμῶν σὲ βασικά νομικὰ ζητήματα. Τοῦτο ὅμως μαρτυρεῖ σ' ἓνα σημεῖο τὴν προσπάθεια νὰ λυθοῦν τὰ ζητήματα μὲ τὴ μεγαλύτερη ἐπιτυχία καὶ πληρότητα.

Εἴμαστε στὸ κατῳφλι τοῦ νέου ἔτους. Δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχει αὐτὴ τὴ στιγμή ἄλλο αἶσθημα ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς αἰσιοδοξίας ἀναμονῆς. Ἡ αἰσιοδοξία εἶναι πάντοτε ἓνας παράγοντας κοινωνικῆς εἰρήνης καὶ σχετικῆς εὐτυχίας.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

ΟΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΙ ΜΙΣΘΟΙ

Υπό τοῦ κ. ΙΩΑΝ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ, Δικηγόρου, Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἐχει τονισθῇ ἐπανειλημμένως ὅτι ὁ μισθός δὲν εἶναι μόνον τὸ ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν—ἡ ἐνοχικῶς ὀφειλομένη ἀντιπαροχὴ τοῦ ἐργοδότη—ἀλλ' εἶναι καὶ περισσόν: Εἶναι τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἐργαζόμενος ἐξασφαλίζει μίαν ἀνθρωπινὴν διαβίωσιν εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τὰ ἐγγύτερα μέλη τῆς οἰκογενείας του, δηλαδὴ εἰς τὴν γυναῖκα του καὶ εἰς τὰ παιδιὰ του.

Ὁ τοιοῦτος χαρακτήρ τοῦ μισθοῦ εἶναι ἐκδηλός, ἰδίως ὅταν ὁ τὴν ἐργασίαν παρέχων ἀφιερῶν καθ' ὁλοκληρίαν τὰς ἐργασιακὰς ἱκανότητάς του εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων ἐπιχειρηματίου ἐργοδότη. Ἔστι δὲ παροχὴ τῶν ἐργασιακῶν ἱκανοτήτων τὸ πραγματικὸν γεγονός ὅτι ὁ ἐργαζόμενος δὲν δίδει εἰς τὸν ἐργοδότην, κατὰ κυριότητα ἢ πρὸς χρῆσιν, ὑλικόν τι ἀγαθόν, ὥς ὁ πωλητὴς ἢ ὁ ἐκμισθωτὴς πράγματος, ἀλλὰ θέτει εἰς τὴν διάθεσιν, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ τὸν ἐλεγχον αὐτοῦ, τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του, τὸν νοῦν του καὶ τὰς χεῖρας του, τὴν διανοητικότητα, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν σωματικὴν ἰσχύν του. Οὕτως, ὁ ἐργαζόμενος, ὅς ἐνα ἐργοδότην ἀποκλειστικῶς ὑπηρετῶν, προσφέρει εἰς αὐτὸν ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν του, τὰ νειῶτα ἢ καὶ ὅλην τὴν ζωὴν του.

Υπὸ τοιοῦτους ὅρους, ὁ ἐργαζόμενος δὲν ἔχει ἄλλην ἐλπίδα, ὅπως ἐξεύρη τ' ἀπαραίτητα μέσα τῆς συντηρήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, πλὴν τῆς προσωπικῆς του ἐργασίας, δηλαδὴ πλὴν τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἐργασιακῶν ἱκανοτήτων του. Κατὰ συνέπειαν, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν μέσων τῆς ζωῆς εἰς τὸν παρ' αὐτῷ ἐργαζόμενον καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, προκύπτει αὐτονόητος.

Συμφώνως πρὸς τοιαύτας ἡ παρομοίας σκέψεις, ἡ θεωρία τοῦ φιλελευθέρου ἐργατικοῦ δικαίου δέχεται ὁμοθυμῶς ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀποκλειστικῶς καὶ συνεχῶς εἰς ἕνα ἐργοδότην ἀπασχολουμένου, πρέπει νὰ εἶναι τοῦλάχιστον τόσον, ὥστε δι' αὐτοῦ νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ διατροφή τοῦ ἐργαζομένου τούτου, τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του. (Capitant—Cuche, Précis de législation industrielle, 1936, No 187. Hueck—Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, I 1931, § 30 I 5).

Ἀπὸ τῆς θεωρίας ταύτης ἐξεπήδησεν ἡ νομικὴ δικαιολογία τοῦ λεγομένου «κοινωνικοῦ μισθοῦ» (οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων), ἡ θεωρία τοῦ ἀνθηϊκοῦ μισθοῦ, οἷος εἶναι καὶ ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ ποσὸν συνεφωνήθη προφανῶς δυσανάλογον ἐν σχέσει πρὸς τὸ μέγεθος τῆς παρεχόμενης ἐργασίας (βλ. ΕΕΔ 3, 73), ἔτι δὲ καὶ πᾶσαι αἱ περὶ προστασίας τοῦ μισθοῦ διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τοῦ ἐμπορικοῦ

νόμου καὶ τῶν εἰδικῶν νεωτέρων νόμων (βλ. ἐμὴν Ἑρμ. Ἑργ. Δικ. §§ 249 ἐπ.).

Ὁ νομικὸς χαρακτήρ τοῦ μισθοῦ, οὐχὶ ἀπλῶς ὡς τῆς ἐνοχικῶς συμφωνημένης ἀντιπαροχῆς τοῦ ἐργοδότη πρὸς τὸν ἐργαζόμενον, ἀλλ' ὡς διατροφῆς τοῦ τελευταίου τούτου καὶ τῆς οἰκογενείας του, εἶναι σήμερον ἀναμφισβήτητος. Τὸν τοιοῦτον δὲ χαρακτήρα του ἐπεβεβαίωσεν ἡ πληθώρα τῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολεμικῆς περιόδου, ἐκδοθεῖσιν νομοθετικῶν διατάξεων, δι' ὧν ἐπεβάλλετο εἰς τοὺς ἐργοδότης ἡ ὑποχρέωσις τῆς παροχῆς πρὸς τοὺς ἐργαζομένους, οὐ μόνον χρηματικοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ κυρίως καὶ εἰδῶν διατροφῆς, ἐπενδύσεως, ὑποδύσεως, καί, ἐνίοτε, στεγασέως.

Δοθέντος τοῦ χαρακτήρος τοῦ μισθοῦ ὡς διατροφῆς, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη πρὸς ἑκαίρον αὐτοῦ καταβολὴν ἐπιβάλλεται ἐκ τῆς δημοσίας τάξεως, ἡ ὁποία ἔχει ἄμεσον συμφέρον νὰ μὴ στερηθῇ οὐδ' ἐπὶ μίαν ἡμέραν ὁ ἐργοδότης καὶ ἡ οἰκογένειά του τῶν μέσων τῆς διατροφῆς. Πρὸς τοῦτο ἡ νομολογία πρώτη καὶ ὁ νομοθέτης ὕστερον ἀνεγνώρισαν δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ὅπως, ἅμα τῇ καθυστέρήσει τοῦ μισθοῦ του, ζητήσῃ καὶ λάβῃ ἀμέσως, προσωρινῶς, πρὸς διατροφήν του, μέχρι τοῦ ἡμισέως αὐτοῦ, ἕνεκα τοῦ ἐκτάκτως κατεπείγοντος τῶν περιστάσεων (βλ. νόμον 2032/1939 «περὶ προσθήκης ἄρθρων εἰς τὴν πολιτικὴν δικονομίαν» καὶ αἰτιολογικὴν ἐκθέσιν αὐτοῦ ἐν ΕΕΝ 5' 481 ἐπ., IV, *Θηβαῖον*, ἐν ΕΕΝ 5' 607, I, *Ἀποστολόπουλον*, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, II 1940, σελ. 209 ἐπ.), προσφάτως δὲ ὁ νομοθέτης ἐπέετέτεινε τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ νόμου ΔΛ/1912 προστασίαν τοῦ μισθοῦ τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ πάντων τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐπὶ πάσης φύσεως ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἐξ οἷασδήποτε νομικῆς βάσεως ὀφειλομένων, ἀρκούντως μόνον δι' ὀφίσταται σχέσις ἐργασίας, καταστάσεως ποινικὸν ἀδίκημα τὴν μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν καὶ τιμωρῶν δι' αὐστηρῶν ποινῶν τὸν παρὰ τὴν.

Διὰ τοῦ μέτρου τούτου θὰ ᾔτο δυνατόν νὰ περιορισθῶν εἰς τὸ ἐλάχιστον οἱ ἐργοδότη, ποὺ συστηματικῶς καθυστεροῦν τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν θὰ ἀποδώσῃ καρπούς, ἐφ' ὅσον μένει ἄλυτον ἐν ἄλλο ζήτημα, πολὺ σοβαρότερον.

Κατὰ τὰ ἔτη τῆς δουλείας, ὅταν ἀνταλλακτικὴ μὴ εἶχε καταστῇ τὸ τρισεκατομμύριον δραχμῶν καὶ οἱ μισθοὶ τῶν ἐργαζομένων ἐμετροῦντο κατ' ἀνάγκην καὶ αὐτοὶ εἰς τρισεκατομμύρια, αἱ κυβερνήσεις τῆς κατοχῆς διετήρουν τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικοῦ, κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ', εἰς τὰς 500 000 καὶ μόνον κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἀπελευθερώσεως, διὰ τοῦ νόμου 1968 τῆς 51' Ὀκτωβρίου 1944, κατέστησαν ἀπεριορίστως ἀ

όδιον τὸν Πρωτοδικὴν, κρίνοντα κατὰ τὴν εἰ-
κλὴν διαδικασίαν.

Ἐκμεταλλευόμενοι τὴν ἀβελτηρίαν αὐτὴν
οὐ νομοθέτου τῆς κατοχῆς, ἐργοδοτοῦ τινὲς
ἐν ἐξετέλουν τὰς συμβατικὰς ἢ νομίμους ἔναν-
τι τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ὑποχρεώσεις
ων καὶ παρέπεμψαν τοὺς εἰς τὰ...δικαστή-
ρια, διὰ τὴν ἡ δρασμὴ κατ' ἡμέραν ἐξεμνηστεύετο
αἱ ἢ εἰδικὴ ἀρμοδιότης τοῦ ἐιρηνοδικοῦ μό-
τις ἔφθανε τὴν ἀξίαν ἐνὸς σιγαρέττου. Μισθοὶ
ρισεκατομυρίων εἰς μετρητὰ, οἰκογενειακὰ
πιδόματα, τρόφιμα (φασόλια, πλιγοῦρι, σταφι-
δόμelo), ἐνδύματα καὶ πᾶσα ἄλλη εἰς χρῆμα
ἢ εἶδος παροχὴ καθυστεροῦντο. Καὶ ἐνῶ οἱ ἐρ-
γαζόμενοι ἐγίνοντο ἀκούσιοι δανεισταὶ τῶν
ἐργοδοτῶν τῶν καὶ ἐπεινοῦσαν, τὰ ἐργατικά
δικαστήρια ἦσαν ἔρημα ἐναγόντων. Τοὺς ἐπα-
ρηγοροῦσεν ἡ σκέψις διὰ τὴν ἡρχετο ταχέως ἡ ἀ-
τελευθερώσις καὶ ἡ ἀνθρώπις τοῦ νομίσματος
καὶ αὐτοὶ θὰ εἰσέπραττον, ἀντὶ τῶν ὀφειλομέ-
νων πληθωρικῶν δραχμῶν, δραχμὰς χρυσᾶς
καὶ ἀντὶ τῶν ὀφειλομένων φασολίων κοτο-
λέττες.

Ἀλλὰ ἦλθεν ἡ ἀπελευθερώσις καὶ ἡ κατα-
στρέψασα τὴν δημοσίαν καὶ τὴν ἰδιωτικὴν πί-
στιν ἀπόσβεσις τῶν εἰς πληθωρικὰς δραχμὰς
χρεῶν. Μεταξὺ τούτων δὲν ἦτο μόνον ἡ τρα-
πεζικὴ κατὰθεσις τῆς ὑπηρετρίας, ἀλλ' ἦτο καὶ
αὐτὸς ὁ σκοπὸς καθυστερηθεὶς μισθὸς τῆς—
μισθοὶ ἐτῶν—δὲν ἦτο μόνον τὸ ὀφειλόμενον οἰ-
κογενειακὸν ἐπίδομα τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλ' ἦτο
καὶ ἡ ἐπίδοκος ἀποζημίωσις τοῦ ἐργάτου, ποῦ
ἔχασε τὸ χέρι ἢ τὸ πόδι τοῦ εἰς τὴν μηχανήν...

Ἐν τούτοις, καὶ μετὰ τὴν ἐξανέμειν, ἡ ἐλ-
πίς δὲν ἀπέλειπε. Τόση ἀνθηκότης!... Πῶς εἶ-
ναι δυνατόν; Θὰ ληφθῇ κάποιο μέτρον. Καὶ θὰ
δοθοῦν τουλάχιστον οἱ δόλλας καθυστερηθέν-
τες μισθοί, τὰ τρόφιμα ποῦ δὲν ἐδόθησαν πο-
τέ, τὰ ροῦχα ποῦ ὠφείλοντο ἐπὶ τέσσαρα χρό-
νια μετὰ τὴν αἰτιολογίαν διὰ τὴν ὑπάρχουν, θὰ
δοθῇ, τουλάχιστον, εἰς αὐτόν, ποῦ ἔχασε τὴν
θέσιν του πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως, ἡ ἀπο-
ζημίωσις τοῦ εἰς ὕγειν ἀνταρτίας καὶ εἰς τὰ
ὀρφανὰ αὐτοῦ ποῦ ἔχασε τὴν ζωὴν τοῦ ἐργα-
ζόμενος θὰ πληρωθῇ βεβαίως ἡ ἀποζημίωσις.
Καὶ θὰ γίνῃ—δὲν μπορεῖ. Ὁ νομοθέτης—ἔτσι
λέγουν οἱ νομικοὶ—εἶναι σοφός.

Ἀλλὰ ὁ νομοθέτης, οἷος ἔχει καταντήσῃ,
χωρὶς κοινοβουλευτικὴν κατεύθυνσιν ἐπὶ δεκαε-
τίαν, εἶναι ἀπλῶς: κακὸς ποίητος. Διότι εἶναι κα-
κόποιτοι (κατὰ τὸν ἐλαφρότερον δυνατόν χα-
ρακτηρισμόν) οἱ ἀναγκ. νόμοι 488 τοῦ Ἰουλίου
1945 καὶ 511 τοῦ Αὐγούστου 1945, διὰ τῶν ὁ-
ποίων ἐπεδιώχθη κυρίως ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν οἰκο-
νομικῶν συμφερόντων μὴς ὀρισεμένης Τραπεζῆς,
κατὰ τῆς ὁποίας εἶχον ἐγερθεὶς δεκάδες ἀγωγῶν
πρὸ τῶν κλητῶν τῆς, δικαιουμένων νὰ λά-
βουν τὰς ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1939 ὀφειλομέ-
νας εἰς αὐτοὺς, σύμφωνα μετὰ τὸν κανονισμόν
τῆς Τραπεζῆς ταύτης, ὀπηρεσιακὰς στολάς τῶν,
ἀντὶ τῶν ὁποίων εἶχαν λυώσῃ τὰ ἰδικὰ τῶν
ράκη. Διὰ τῶν νόμων τούτων ἐκηρύχθησαν ἀ-
πεσβεσμένοι ἀξιώσεις πηγάζουσιν ἐκ συμβά-
σεως ἐργασίας, ἐξ ἐθίμου, ἐκ συλλογικῆς συμ-
βάσεως, κανονισμοῦ ἐργασίας, ὀπουργικῆς ἀ-
ποφάσεως ἢ νόμου, περὶ παροχῆς παντὸς ἐν
γένει εἰδους διατροφῆς, ἱατισμοῦ ἢ ὑποδῆσεως,
ἐφ' ὅσον αἱ ἀξιώσεις αὗται ἐγεννήθησαν ἀπὸ
τῆς 3ης Σεπτεμβρίου 1939 μέχρι σήμερον.

Συμπέρασμα: Ὅσοι, ὀλίγοι, ἐργοδοτοῦ, ἀπὸ
τοῦ 1939 μέχρι σήμερον, ἐδυστρόφησαν νὰ
συμμορφωθοῦν πρὸς τὰς νομίμους ἢ συμβατι-
κὰς ὑποχρεώσεις τῶν καὶ ἀφῆκαν τὸν ἐργάτην
τῶν γυνόν, νησικόν, ἀνυπόδητον, ὑπὴρξαν
εὐφρεῖς. Οἱ ἄλλοι ἐργοδοτοῦ, οἱ πολλοί, ποῦ
συμμορφώθησαν πρὸς τὰς νομικὰς καὶ ἠθικὰς
ὑποχρεώσεις τῶν καὶ συνεμερίσθησαν μετὰ τοὺς
ἐργάτας τῶν τὴν πενίαν τῆς κατοχῆς, εἶναι οἱ
ἀνόητοι.

Ἰδοὺ τώρα καὶ ἡ συνέπεια τοῦ συμπερά-
σματος τούτου: Αἱ τάξεις τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν
δυστροπούντων νὰ ἐκτελέσουν τὰς συμβατικὰς
ἢ νομίμους ὑποχρεώσεις τῶν, ἔχουν ἐσχάτως
πληθυνθῇ. Καὶ τὰ ἐκθέματα τῶν ἀγωγῶν τῆς
εἰδικῆς διαδικασίας τοῦ Πρωτοδικικοῦ κατέστη-
σαν μακροσκελέστατα. Δύο τμήματα ἐργατικῶν
διαφορῶν συνεδριάζουν, κατὰ τὴν διαδικασίαν
ταύτην, καθημερινῶς εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀ-
θηνῶν καὶ τρίτον πρόκειται νὰ συσταθῇ.

Ἐὰν δεχθῶμεν διὰ μόνον τὸ πέμπτον τῶν
ἐγερμένων ἀγωγῶν ἔχουν κάποιαν βάσιν,
πειθόμεθα διὰ καὶ νομιμόφρονες ἐργοδοτοῦ
κατέστησαν ἐσχάτως δύστροποι εἰς τὴν ἐκπλή-
ρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ εἶναι δύστροποι; Μή-
πως ἡ δρασμὴ δὲν ἐξανέμειν καὶ πάλιν;
Μήπως καὶ πάλιν οἱ ὀφειλῆται δὲν πρόκειται
νὰ χωρισθοῦν εἰς εὐφρεῖς καὶ εἰς ἡλίθιους;
Καθυστερήσις τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ ἐπὶ
ἓνα μῆνα σημαίνει διὰ τὸν δύστροπον ἐργοδό-
την οὐσιαστικὴν ἐλάττωσιν τῆς ὑποχρεώσεώς
του εἰς τὸ ἡμισυ αὐρίου, εἰς τὸ τρίτον μεθαύ-
ριον, εἰς τὸ εἰκοστὸν μετὰ ἓνα μῆνα.

— Πηγαίνετε στὸ δικαστήριον!

Τί νομοταγὴς πολίτης! Καὶ πόσον ἐπι-
στεύεται τὴν Δικαιοσύνην! Ὅταν θὰ ἐκδοθῇ
ἡ ἀπόφασις, ὁ ἐργαζόμενος θὰ εἰσπράξῃ, ἀντὶ
τῶν ὀφειλομένων μισθῶν, ἀέρα φρέσκον. Ὅποια
πολλαπλὴ ὀλικοθηκὴ ἱκανοποίησις διὰ τὸν πα-
θολογικῶς δυστροποῦντα!

Ὁ «σοφός» νομοθέτης, ὁ συστηματικῶς, καὶ
ὕπὸ τὴν κατοχὴν καὶ ὑπὸ τὴν ἐλευθερίαν, ἀν-
ταμιεψας τοὺς πάσης φύσεως κακοπληρωτάς,
ἔχει ὑποχρεώσιν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν τακτι-
κὴν αὐτὴν καὶ νὰ σημάνη ἐπὶ τέλους τὸ σύνθη-
μα πρὸς κάποιον ἐξυγίανσιν τῶν ἡθῶν μας. Ἡ
ἐξυγίανσις ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸν παθολογικῶς
δυστροποῦντα ἐργοδότην. Καὶ νὰ θεσπίσῃ ὁ
νομοθέτης, ἐπείγοντως, ἀμέσως, διὰ:

Ὅπως ὁ ὀφειλῆτης εἰδους, γενόμενος ὑπερ-
ἡμερος, ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶσῃ, κατ' ἐπιλο-
γὴν τοῦ δανειστοῦ, τὴν ἀξίαν, ἢν εἶχε τὸ ὀφει-
λόμενον, εἴτε κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ὑπερμε-
ρίας, εἴτε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποφάσεως
(Τριανταφυλλόπουλος, Ἐνοχικὸν § 6 VI Β), ὁ-
τὼ καὶ ὁ ὑπερῆμερος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται
νὰ πληρῶσῃ τὸν ὀφειλόμενον χρηματικὸν μι-
σθόν, κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἐργαζομένου, εἴτε ὡς
ὁ μισθὸς εἶχε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερμε-
ρίας, εἴτε ὡς θὰ ἔχη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ-
δόσεως τῆς ἀποφάσεως.

Καὶ νὰ ὀρισθῇ ἀκόμη διὰ ἐργάται καὶ ὁ-
πάλληλοι, παθόντες πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως
ἀτύχημα ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ δικαιούμενοι, εἴτε
δυνάμει τοῦ ν. 551, εἴτε δυνάμει τοῦ ἀστικοῦ
δικαίου, ἀποζημιώσεως, ἡμποροῦν νὰ ἐγείρουν

ΜΟΝΙΜΟΙ ΝΟΜΙΚΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΕΜΜΙΣΘΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ, ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΣΧΕΣΙΣ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

Υπό τοῦ κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΧΡ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου παρ' Ἀρείφ Πάνω

Δ'.

Ἐτερον ζωτικὸν στοιχεῖον διὰ πάντα Ὁργανισμόν εἶναι ἡ σταθερότης (διαρκὴς παραμονὴ) τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς^(*), ἐξασφαλιζομένης τόσον διὰ τῆς ἱκανοποιητικῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων^(**), ὅσον καὶ διὰ τῆς παροχῆς ἐγγυήσεως διὰ τῆς *ρήτρας τῆς μονιμότητος*^(**),

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 111 τεύχος 7ον τοῦ 4ου τόμου.

(34) Τὸ ζήτημα τῆς σταθερότητος τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν ἔχει τεθῆ παρ' ἡμῖν προπολεμικῶς βλ. *Ἀγαλλόπουλον* ἐν Ἐπιθ. Κοιν. καὶ Δημ. Οἰκονομικῆς (1938) σελ. 19.

(35) Τὸ ἰσχυρότερον διεγερτικὸν τῆς παραγωγικῆς-ἀποδοτικῆς ἐργασίας εἶναι ἡ *οἰκονομικὴ ἱκανοποίησις* τοῦ ἐργαζομένου, ἥτις πρέπει νὰ εἶναι *ἀνάλογος* πρὸς τὴν ἐκτελουμένην ἐργασίαν. Ὁ μισθὸς ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρέπει νὰ εἶναι *δίκαιος* (*justus merces*), δηλ. τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ ν' ἀναλογῇ πρὸς τὸ βάρος τῆς παρεχομένης ἐργασίας ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς *ἰσαξιοτήτος τῶν παροχῶν* (πρβλ. *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν Ἐργ. Δικαίου § 209 καὶ ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. Ἡ καλὴ πίστις εἰς τὸ Ἐργ. Δικαίον § 6. Φ. Ἀγγελῆν, Ὁ δίκαιος μισθὸς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας κλπ. ἐν ΕΕΔ τόμ. 4ος σ. 4 καὶ ἐπόμεν.). Ἐργασία ἐκ καθαρᾶς φιλοδοξίας, ἀνευ ἱκανοποιήσεως τῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν, παρεχομένη, εἶναι τι τὸ σπάνιον ἐν τῇ συγχρόνῳ ζωῇ. Ἡ διδομένη ἀμοιβὴ (μισθὸς) σκοποῦσα τὴν παροχὴν τῶν οἰκονομικῶν μέσων πρὸς συντήρησιν τοῦ ἐργαζομένου καὶ τῆς οἰκογενείας του καθίσταται δαπάνη κατ' ἐξοχὴν παραγωγικὴ, ὅταν πλάκεια ποσοτικὴ ταύτης συναποφέρει, ἀναγκαίως καὶ φυσικῶς, τὴν ποιοτικὴν ἐπάρκειαν τοῦ ἐργαζομένου καὶ ἐντεῦθεν, ἐμμέσως, τὴν εὐεξίαν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ Ὁργανισμοῦ. Οὕτω, βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης, οἱ διάφοροι ὀργανισμοὶ ἢ ἐπιχειρήσεις διὰ τοῦ «κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ» των, δὲν ἀποβλέπουσι μόνον εἰς τὴν κατάλληλον χρησιμοποίησιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν *εὐημερίαν* των, ἀναγνωρίζοντες δικαιώματα ὑπὲρ αὐτῶν, οὐ μόνον προσαυξήσεως καὶ βελτιώσεως τῶν ἀποδοχῶν προοιούσης τῆς ἐργασίας, χορηγήσεως οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων κλπ., ἀλλὰ καὶ προνοίας, υγείας, περιθάλψεως καὶ συντάξεως. (βλ. καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν Α.Ι.Δ. τόμ. 10 σελ. 703 καὶ ἐπ. «Ἡ καλὴ πίστις ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ» καὶ δὴ τὴν § 5 «ἡ ὑποχρέωσις προνοίας» καὶ § 7 «ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως»).

(36) *Μονιμότης* εἶναι ἡ σύμβασις δι' ἧς ὁ ἐργαζόμενος παρέχει τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι δὲν θὰ προβῇ σήμερον τὴν ἀγωγὴν, ὡς νὰ ὑφίσταντο σήμερον τὸ αὐτόχημα.

Ἵνα δὲ μὴς θεσπισθοῦν πάντα ταῦτα ἐγκύρως, πρέπει νὰ ἐπιβληθοῦν διὰ νόμου καὶ οὐχὶ βεβαίως δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, πρὸς ἐκδόσιν τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. ἐπιτρέπουσα τὴν ἄρδην ἀνατροπὴν βασικῶν κανόνων τοῦ ἰσχύοντος ἀστικοῦ (ρῶματικοῦ) δικαίου.

Χριστούγεννα 1945

Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

πρὸς δὲ καὶ διὰ τοῦ ἀμεταβλήτου τῶν εὐνοικῶν ὄρων τῆς ἐργασίας^(*).

Αἱ συχναὶ μεταβολαὶ τοῦ προσωπικοῦ, προερχόμεναι εἴτε ἐκ λόγων παροχῆς ἀνικανοποίητων ἀντιπαροχῶν, εἴτε ἐκ τοῦ μεταβλητοῦ τῶν ὄρων τῆς ἐργασίας, εἴτε ἐξ αἰτίας παλιντρόπων ἀποφάσεων τοῦ ἐργοδότη, παραβλάπτουν ζωτικῶς τὸν Ὁργανισμόν, στεροῦντες τοῦτον ἐμπειρῶν καὶ δεδοκιμασμένων ἐργαζομένων κατεχόντων τὴν συνέχειαν, τὴν ἐνημερίτητα, τὴν ἐμπειρίαν, τὴν παράδοσιν καὶ τὰ μυστικά τῆς ἐργασίας τοῦ Ὁργανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀποτελοῦν κατὰ φῶρον *ἀδικίαν* πρὸς τὸν ἐργαζόμενον. Οὕτω, κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ἐν τῷ Κράτει ἰσχύοντος προτύπου, τῆς διὰ τῆς μονιμότητος προστασίας τῶν ὑπαλληλικῶν ὀργάνων^(**), οἱ

εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐργαζομένου παρὰ μόνον δι' ὥρισμένην αἰτίαν (ἀφορμὴν) καὶ καθ' ὥρισμένην διαδικασίαν.

Τὸ ζήτημα τῆς οὐσιαστικῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ, διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως μιᾶς σχετικῆς μονιμότητος ἐπὶ τῆς θέσεώς του προβάλλει διαρκῶς ἐντονώτερον (βλ. *Β. Βιτσαξῆν*, Χρόνος συνάψεως συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐφαρμογὴ Ν.Δ. 424/1941 ἐν ΕΕΔ β' 495 ἐν σημ. 9).

Τὸ ζήτημα ἐπίσης ἀν' ἡ μονιμότης εἶναι σύμβασις ὥρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, ἐδίχασε τὴν παρ' ἡμῖν θεωρίαν καὶ πρᾶξιν:

Υπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι εἶναι *ὥρισμένον* χρόνου βλ. Α. Π. 87/1938 Θέμ. ΜΘ' 455 ἐπερχομένη μετὰ τὴν Α.Π. 194/1937 Θέμ. ΜΗ' 802, Ε. Α. 321/1943 ΕΕΔ β' 267, Ε. Α. 61/1945 ΕΕΔ δ' 75, Π. Α. 5145/1943 ΕΕΔ γ' 756 καὶ τὰς προεισαγωγικὰς παρατηρήσεις. Π. Α. 5832/1943 ΕΕΝ α' 579. Προέδρ. Ἀθ. 1511/1943 ΕΕΔ β' 142. Π. Α. 695/1945 ΕΕΔ δ' 243. Πρωτοδικον Ἀθ. 1126/1945 ΕΕΔ δ' 394. Ἀναστασιάδης, Δικαιος. Γ' 256. *Καποδίστριας*, Ἐργ. Δικ. § 79 καὶ § 451 ἐπ. καὶ *ἰδίον* σχόλια ἐν Θέμ. Ν' 618 καὶ ἐν ΕΕΝ α' 213. *Λιτξερόπουλος*, Ἡ καταγγελία συμβάσεως μετὰ τὸ ν. δ. 424/1941 § 7 σημ. 11α. Γ.ν. Νομ. Συμβ. 22667/13562 τοῦ 1942 ἐν ΕΕΔ α' 392.

Υπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι εἶναι *ἀορίστου* χρόνου βλ. Α. Π. 175/1939 Θέμ. Ν' 616 καὶ 560/1940 Θέμ. ΝΒ' 215, Ἐφ. Θεσσ. 318/1943 Θέμ. ΝΕ' 57 καὶ ΕΕΔ γ' 11, Π. Α. 2342/1944 ΕΕΔ γ' 331, Π. Α. 1568/1945 ΕΕΔ δ' 238, Ελεην. Ἀθην. 92/1944 ΕΕΔ γ' 561. *Κ. Δημάκης*, Οἱ μισθωτοὶ τοῦ ἀρθρ. 10 τοῦ ν. δ. 424/41 § 2 ἐν ΕΕΔ α' 653 ἐπ. καὶ *ἰδίον*, Οἱ μισθωτοὶ τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. δ. 424/41 § 2 ΙΙΙ ἐν ΕΕΔ α' 723. *Τσιμπούκης*, Τὸ ν. δ. 424/41 καὶ αἱ συμβάσεις ὥρισμένης χρονικῆς διαρκείας ἐν ΕΕΔ α' 455 καὶ *ἰδίον*, Προεισαγωγικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ Ε. Α. 321/1943 ΕΕΔ β' 267 καὶ ἐπὶ τῆς Π. Α. 5145/1943 ΕΕΔ γ' 755.

(37) Τὸ ἀμετάβλητον τῶν εὐνοικῶν ὄρων τῆς ἐργασίας θεμελιούται ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ ν. 2112, καθ' ὃ «πᾶσα μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης».

(38) Ἡ προστασία παρέχεται διὰ συνταγματικῶν ἢ νομοθετικῶν διαταγμάτων.

σύγχρονοι μεγάλης κατά τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον οικονομικῆς καὶ κοινωνικῆς δυνάμεως Ὁργάνισμοι διὰ τῶν (νομοθετικῶς ἢ διοικητικῶς) κεκυρωμένων «κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ» τῶν ἐγγυῶνται διὰ τῆς *εἰρήρας τῆς μονιμότητος* τὴν σταθεράν καὶ διαρκή παραμονήν ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν ἐν αὐτῇ ἐργαζομένων (39) (40).

Ὁ σκοπὸς ὅμως τῆς μονιμότητος θὰ ἀπετύγχανε, ἂν μὴ συνεδούζετο καταλλήλως μετὰ τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου καὶ κολασμοῦ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων. Διὰ τῶν προσόν-

(39) Ἀνεξαρτήτως τῆς διὰ «κανονισμῶν» (ἀνεπιστήμων ἢ ἐπικυρωμένων διὰ νόμου ἢ δ/τος) παρεχομένης μονιμότητος, ἐξ *ιδίου* προστατευτικοῦ δικαίου, ἀπολαμβάνουν μονιμότητος ὅφ' ὠρισμένας προϋποθέσεις: α) *ἐφεδρὸν παλαιοὶ πολεμισταὶ* (ἄρθρ. 1 παρ. 1 ἐδ. α' καὶ δ' τοῦ Α. Ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1935 περὶ τροπ. καὶ συμπλ. τοῦ Α. Ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 περὶ προστασίας ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν. Βλ. καὶ ἄρθρον *Συνεργάτου* ἐν ΕΕΔ α' 7 «Μονιμότης ἐφεδρῶν παλαιοῦ πολεμιστοῦ καὶ νόμιμοι λόγοι ἀπολύσεως») καὶ β) διὰ τοῦ ν. δ. 424/41, *πάντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις*, δι' οὓς ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις δι' ὠρισμένους λόγους, κειμένους εἴτε ἐν τῷ προσωπῷ τοῦ *μισθωτοῦ* (ἄρθρ. 10) εἴτε ἐν τῷ προσωπῷ τοῦ *ἐργοδότη* (ἄρθρ. 9). (Βλ. καὶ Β. Βιτσαξή, Σύμβαισις ἐργασίας ὠρισμένου χρόνου καὶ Ν.Δ. 424/1941 ἐν ΕΕΔ β' 427).

Ὁῦτοι ἡ μονιμότης δύναται νὰ διακριθῇ εἰς μονιμότητα ἐκ *συμφωνίας* καὶ εἰς μονιμότητα ἐκ τοῦ *νόμου*. Βλ. πλείονερα Κ. Δημάκη, Οἱ μισθωτοὶ τοῦ ἄρθρ. 9 ν. δ. 424/41 ἐν ΕΕΔ α' 723 καὶ Βερεξή, Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Ν. Δ. 424/41 καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ προσληφθέντων μισθωτῶν ΕΕΔ β' 232.

Ἐπὶ τῶν ἀπολαυνόντων μονιμότητος ἐργαζομένων δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ ν. 2112, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπολαύουσιν μειζονος προστασίας τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112 παρεχομένης. Διότι, ἐν περιπτώσει ἀνθαιρέτου ἀπολύσεως τῶν καὶ διὰ λόγους *ἐκτὸς* τοῦ διέποντος αὐτοὺς κανονισμοῦ ἢ ἀνευ τηρήσεως τῆς καθωρισμένης διαδικασίας, θεωροῦνται ὡς μηδὺλως ἀπολυθέντες (ἄκυρος ἀπόλυσις), ἐφ' ὃ καὶ δικαιούνται εἰς ἀπόληψιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν καὶ εἰς τὸ μέλλον καὶ διη μέχρι τῆς ἐπαναπροσλήψεως τῶν ἢ τῆς νομίμου ἀπολύσεως τῶν, τοῦ δικαιώματος τῶν ὄντος κερτιζομένων, καίπερ ἀφορῶντος μισθοῦ τοῦ μέλλοντος (ν. 38 περ. 55 § 2 Π. (19.2) ἀντίστοιχον θέμα Βασιλ. (20.1).

Τὸ διὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ν. 4558 αὐθεντικῶς ἐρμηνευθὲν ἄρθρ. 9 τοῦ ν. 2112 ὁρίζει ὅτι τότε μόνον δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ ν. 2112 ἐπὶ τῶν *μονίμων* μισθωτῶν, ὅταν ἡ παρεχομένη ἐκ τοῦ «κανονισμοῦ» εἰδικὴ προστασία εἰς αὐτοὺς εἶναι *ἰσὺ τοῦλάχιστον* πρὸς τὴν τοῦ ν. 2112, ἥτοι ὅταν ὁ κανονισμὸς δὲν παρέχει *εἰδικήν* προστασίαν ἢ παρέχει *μικροτέραν* (ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀπόψεως ὅτι οἱ μόνιμοι μισθωτοὶ εἶναι *ἀορίστου χρόνου* διαρκείας μισθωτοί, δοθέντος ὅτι ὁ ν. 2112 ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας *ἀορίστου* χρόνου. Βλ. ἀνωτέρω σημ. 35 ἐνθα νομολογία καὶ συγγραφαίς).

Τέλος, ἡ παροχὴ συντάξεως, δὲν συνιστᾷ λόγον ἀποκλεισμοῦ τοῦ ν. 2112, ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπεται εἰδικῶς καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ν. 2112, ἥτοι τῆς συνεπεῖα ἀθετήσεως τῶν ἐν αὐτῷ ὁρισμῶν ἀνθαιρέτου λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνευ προηγουμένης κατὰ τὰς τεταγμένας προθε-

τῶν καὶ διὰ διαγωνισμῶν βεβαιούται μὲν ἡ ἱκανότης τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ ἡ χρηστότης, ἡ ὑπηρεσιακὴ ἐπάρκεια, ἡ φιλεργία, ἡ ἐπιμέλεια, ἡ διαγωγή κλπ., δὲν δύνανται νὰ ἀποδειχθῶσιν, εἰ μὴ κατὰ τὸν μέλλοντα αὐτοῦ ἐν τῇ ἐργασίᾳ βίον.

Διὰ τῶν «κανονισμῶν» διαγράφονται τόσοι ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν ποινῶν, ὅσον καὶ ἡ διαδικασία τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας (41). Οὕτω, συντίθεται τὸ καλούμενον *πειθαρχικὸν δίκαιον*, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἰσχύει ἐπὶ τῆς «ἀπλῆς συμβάσεως ἐργασίας» ἀλλὰ ἐπὶ τῆς καλουμένης «πειθαρχικῆς συμβάσεως ἐργασίας», δηλονότι ἐκείνης καθ' ἣν παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὸν ἐργαζόμενον πειθαρχικὰς ποινὰς (42) (43) (44).

ομίας καταγγελίας αὐτῆς. (Α. Π. 306/1936 Θέμ. ΜΗ' 11, Α. Π. 1/1937 καὶ 2/1937 Θέμ. ΜΗ' 439, Α. Π. 194/1937 Δικαστ. 9 σ. 652 καὶ Θέμ. ΜΗ' 802, Α. Π. 87/1938 Θέμ. ΜΘ' 455, Α. Π. 394/1940 Θέμ. ΝΑ' 730, Α. Π. 550/1940 Θέμ. ΝΑ' 214).

(40) Εἰς τὸ δημοσιουπάλληλικόν δίκαιον ἀπαντᾷ ἡ διάκρισις μεταξὺ *μονίμου* (τακτικοῦ) καὶ *ἐκτάκτου* ὑπάλληλου. Κατ' ἀπομίμειν αὐτοῦ, ἀπαντᾷ ἡ ἐν λόγῳ διάκρισις καὶ εἰς τὸ ἰδιωτικόν δίκαιον, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ, δὲν ὑπάρχει διάταξις καθορίζουσα ποιοὶ οἱ τακτικοὶ καὶ ποιοὶ οἱ ἐκτακτοὶ ὑπάλληλοι, γίνεται μόνον διάκρισις μεταξὺ συμβάσεως ἐργασίας *ὠρισμένου* καὶ *ἀορίστου* χρόνου.

(41) Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἀσκήσεται εἴτε κατὰ τὸ *ἀτομικόν* σύστημα ὑπὸ τοῦ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως προϊσταμένου εἴτε κατὰ *συλλογικόν* σύστημα ὑπὸ πολυμελῶν συμβουλίων καλουμένων «πειθαρχικῶν συμβουλίων» εἰς ἃ προσήκει ἡ ἐπιβολὴ βαρυντέρων πειθαρχικῶν ποινῶν. Βλ. ἄλλως καὶ ν. δ. 1105/42 «περὶ τρόπου ἐπιβολῆς ποινῶν» ΕΕΔ α' 565 καὶ Συμβ. Ἐπικρατείας 581/1943 ΕΕΔ γ' 244, 270/1943 ΕΕΔ γ' 342.

(42) Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει τοιαύτη συμφωνία, ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ, μεταβάλλουσα μονομερῶς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ καθιστῶσα τούτους χείρονας, συμπαρομαρτοῖ τὴν *καταγγελίαν* τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεπαγομένην τὰς συνεπειὰς τοῦ νόμου (ἄρθρ. 7 ν. 2112). Σχετικῶς, *Χρ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἡ μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ καταχρηστικὴ ἀσκήσις αὐτῆς ἐν ΕΕΔ β' 742 καὶ *Ἰδιος* ἐν τῇ μελέτῃ του «περὶ μονομερούς μεταβολῆς τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας» ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. τόμ. Θ' (1942) σ. 142—169, *Α. Χατζηδάκης*, Περιοκπὴ οἰκιοθελῶς χορηγηθέντος πολεμικοῦ ἐπιδόματος ΕΕΔ β' 516 ἐπ., ἐνθα διαφωνεῖ μὲν τὸν *Ἀγαλλόπουλον*, καὶ ὑποστηρίζει «ὅτι ὁ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας περιεχόμενος ὁρος, δι' οὗ παρέχεται εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν, δὲν ἀποτελεῖ σύμβαισιν δι' ἧς ἐκ τῶν προτέρων παρέχεται εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα πρὸς μεταβολὴν τῶν ὁρῶν τῆς ἐργασίας, ἀφοῦ ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ δὲν θίγει τοὺς ὁρους τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ ἀποτελεῖ συμφωνίαν περὶ *συμβατικῆς ποινῆς*, λόγῳ μὴ ἐκπληρώσεως ἢ μὴ προσηκούσης ἐκπληρώσεως τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἐργαζομένου, ἥτοι συμφωνίαν *ποινικῆς εἰρήρας*».

(43) Ἡ «πειθαρχικὴ σύμβασις ἐργασίας», κατὰ κανόνα, εἶναι ἀπότοκος τῆς γνωστῆς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ *συμβάσεως προσχωρήσεως* (contrat d'adhésion ἢ par adhésion) δηλονότι τῆς συναπτομέ-

Δεδομένου ότι η Δικαστική ή Νομική Ύπηρεσία αποτελεί, ως προελέχθη, αναγκαίαν υπηρεσίαν του Ὁργανισμοῦ, ἡ διασφάλις τῆς ἐν αὐτῇ διαρκοῦς παραμονῆς τῶν συγκροτούντων αὐτὴν ἐμμίσθων δικηγόρων ἢ νομικῶν συμβούλων ἢ νομομαθῶν, ἀποβαίνει, διὰ τῆς ρήτηρας τῆς μονιμότητος, δι' οὗς ἀνωτέρω λόγους, ἀπαραίτητος διὰ τὸν Ὁργανισμὸν ἡ ἀλλως τὴν ἐπιχειρήσιν.

Ἀλλά, ἐνῶ, ἡ διὰ τῆς μονιμότητος διασφάλις τῆς σταθερᾶς καὶ διαρκοῦς ἐργασίας τῶν τοιούτων νομικῶν, εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων προσκρούει, ζήτημα γεννᾶται διὰ τὸ ἐκ τῆς μονιμότητος ἀπορρέον δικαίωμα τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη, δύναται νὰ ἰσχύσῃ ἐπὶ τῶν τοιούτων νομικῶν, κατόπιν τῆς διαπλάσεως καὶ

νῆς ἄνευ διαπραγματεύσεων καὶ συζητήσεων μεταξὺ ἐργοδότη καὶ ἐργαζομένου καὶ καθ' ἣν προσκαλοῦνται ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη καθοριζόμενα προσόντα ἢ γνωρίσματα ὅπως προσχωρήσῃ ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς εἰς τοὺς (ὑπὸ μορφήν διαταγμάτων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν) διατυπυμένους γενικοὺς κανονισμοὺς, τοὺς περιέχοντας, κατὰ κανόνα, τὴν ἀνεπίδεκτον μεταβολῆς βούλησιν τοῦ ἐργοδότη περὶ τῶν ὄρων καὶ διατάξεων τῆς μεταξὺ τῶν συμβάσεως ἐργασίας (Ε. Α. 488/1941 ΕΕΑ α' 598, Π. Α. 7692/1934 ΕΕΝ β' 191).

(44) Ὡς πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Δικαστηρίων πρὸς ἐλέγχον τοῦ τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ τῶν ἀποφάσεων τῶν πειθαρχικῶν συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν διακρίνεται: α) Προκειμένου κανονισμοῦ ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν νόμων, ἡ ἀπόφασις τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου ἢ ἐπιτροπῆς δὲν ὑπόκειται ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τῶν Δικαστηρίων κατὰ τὴν οὐσιαστικὴν αὐτῆς κρίσιν, ταύτης ἀνατεθειμένης ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον ἢ ἐπιτροπήν, τῶν Δικαστηρίων περιοριζόμενων μόνον εἰς τὴν ἐρευναν περὶ τῆς, κατὰ νόμον καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διαγραφόμενους ὄρους καὶ τύπους, ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς νομιμότητος αὐτῆς (Ὁλομέλεια Ἀρ. Πάγου 282/1939 Θέμ. Ν. 749 καὶ Α. Π. 238/1931 Θέμ. ΜΒ' 552, 290/1934 Θέμ. ΜΕ' 753, 342/1936 ΕΕΝ δ' 84, Ε. Α. 488/1941 ΕΕΑ α' 598 καὶ 444/1944 ΕΕΑ γ' 32. Πρόεδρ. Πρ. Ἀθ. 1511/1943 ΕΕΑ β' 142. Οἶκον. - Διβ. § 65 σημ. 12 καὶ 13. Εὐκλείδ. §§ 37 καὶ 38 σημ. 1 καὶ 5), β) Προκειμένου κανονισμοῦ, μὴ ἐπιδέχοντος, κατὰ διάταξιν τινα, ἰσχυρὸν νόμον, ἡ ἀπόφασις τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου ἢ ἐπιτροπῆς, ἐν ἀμφισβητήσει αὐτῆς, ὑπόκειται ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τῶν Δικαστηρίων, ὅχι μόνον κατὰ τὴν τυπικὴν τῶν διατυπώσεων τήρησιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν (Α. Π. 87/1938 Θέμ. ΜΒ' 455, Ε. Α. 103/41 ΕΕΑ α' 310 καὶ 488/1941 ΕΕΑ α' 598, 444/1944, ΕΕΑ γ' 329 καὶ γ) Προκειμένου ἐφέδρου παλ. πολεμιστοῦ, ἡ περὶ ἀπολύσεως τούτου ἀπόφασις τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ὑπόκειται ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τῆς ἀρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀρθρ. 7 τοῦ Α. Ν. 244/1936, ταύτης μόνῃς ἀρμοδίας ν' ἀποφαίνεται περὶ ἀπολύσεως. (Ὁλομέλεια Συμβ. Ἐπικρ. 535/1939, 934/1939, 641/1941 ἐν ΕΕΑ α' 269. Ὁλομέλ. Συμβ. Ἐπικρ. 133/1942 ἐν ΕΕΑ α' 594 καὶ διεξοδικῶς Τσιμπούκης, Σύνθεσις καὶ δικαιοδοσία τῶν Πρωτοδ. Ἐπιτροπῶν προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν ἐν ΕΕΑ α' 845 καὶ ἴδιος προεισαγωγικὰ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Προέδρ. Πρωτ. Ἀθ. 1511/1943 ἐν ΕΕΑ β' 142).

θεσμοθετήσεως τῆς ἐννοίας τῶν «μονίμων νομικῶν ὑπαλλήλων» ὑπὸ τοῦ ἰσχυρῶς οὐσιαστικοῦ νόμου ἐπιδέχοντος, καθὼς καθιερούντος κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου Α. Ν. 2584/1940, ἡ εἶναι ἀνίσχυρον τὸ μὲν προσκροῦν ἐπὶ τοῦ ὅπῃ τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων παρεχομένου ἀποκλειστικοῦ δικαίωματος (45) τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς δικαιοδοσίας ἐπὶ πάντων ἐν γένει τῶν δικηγόρων εἰς τὸ ἐπὶ τοῦτοφ συντιθέμενον, ὡς ἴδιον διοικητικὸν συλλογικὸν ὄργανον, Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου (καὶ κατ' ἔφεσιν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου) (46), τὸ δὲ ἀπάδον εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ ἀνεξαρτησίαν τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δημοσιοῦπαλληλικὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου.

Τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος θ' ἀνεύρωμεν προστρέχοντας α) εἰς τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος καὶ β) εἰς τὸ ἀναφερόμενον ἀντικείμενον ἀμφοτέρων τῶν δικαιολογούντων τούτων πολιτικῶν πράξεων, ἥτοι τοῦ τε Ν. Δ. 5/10 Μαΐου 1926 «περὶ δικηγόρων» καὶ τοῦ Α. Ν. 2584/1940 «περὶ κυρώσεως τοῦ ὁργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος».

Α) Χρονικῶς τὸ Ν. Δ. περὶ δικηγόρων εἶναι προγενέστερον τοῦ Α. Ν. 2584/1940.

Β) Κατ' ἀντικείμενον, ἀμφοτέροι οἱ νόμοι εἶναι εἰδικοί διαφέροντες μεταξὺ τῶν κατὰ τὸ ὅτι ὁ Α. Ν. 2584/1940 εἶναι εἰδικότερος, εἰς τὰ ἐξῆς δὲ σημεία, τ' ἀφορῶντα τοὺς δικηγόρους:

α) Ἐν τῇ ρυθμίσει τῆς θέσεως τῶν ἐν τῇ Ἀγροτικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ὀπηρετούντων ἐμμίσθων δικηγόρων, δημιουργῶν ἐξαιρετικὴν δι' αὐτοὺς κατάστασιν, περιέχουσαν τὸ μὲν εὐνοίαν (privilegium favorable-προνόμιον εὐμενές) ἐγκειμένην εἰς τε τὴν νομικὴν αὐτῶν ἰδιότητα (συσσωμάτωσις — συνύπαρξις — δημοσιοῦπαλληλικῆς καὶ ἰδιωτικοῦπαλληλικῆς ἰδιότητος), ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ δικαιώματα αὐτῶν (ἐπέκτασις ἐπ' αὐτῶν ἀπάντων τῶν εὐεργετημάτων καὶ προνομίων τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς λοιποὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους τῆς Τραπέζης), τὸ δὲ δυσμένειαν (privilegium odiosum-προνόμιον δυσμενές, ἐπαχθές), ἐγκειμένην εἰς τε τὴν νομικὴν ἰδιότητα αὐτῶν (παροχὴ ὀπηρεσιῶν ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Δικαστικοῦ τῆς Τραπέζης) ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώ-

(45) Τὸ ὅτι ἀποκλειστικὸν καθιεροῦται δικαίωμα ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν § 1 καὶ 2 τοῦ ἀρθρ. 61 τοῦ περὶ δικηγόρων κώδικος. Οὕτω: Διὰ μὲν τοῦ ἀρθρ. 61 § 1 ὁρίζεται ὅτι «τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα τῶν δικηγόρων ἐνεκα παραβάσεως τῶν καθηκόντων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς ἐκ τε τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος καὶ πατὸς ἐτέρου νόμου, κρίνονται καὶ κολάζονται ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἀνεξαρτήτως πάσης ποινικῆς εὐθύνης ἢ ἄλλης συνέπειας κατὰ τοὺς κεμένους νόμους». Διὰ δὲ τοῦ ἀρθρ. 61 § 2 ὁρίζεται ὅτι «εἰς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑπόκεινται καὶ οἱ δικηγόροι νομικῶν προσώπων, ἀποκλεισμένης πάσης ἄλλης πειθαρχικῆς ποινῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ ὁργανισμοῦ ἢ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῶν».

(46) Ἀρθρα 62 - 65 καὶ 68 - 70 τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων.

σεις αὐτῶν (ὑπαγωγή τούτων εἰς τὰς ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους τῆς Τραπεζῆς) (47). Τὰ προνόμια δὲ ταῦτα, (48) ἀποτελοῦντα νεωτερισμὸν καθορίζοντα τὴν νομικὴν καὶ οἰκονομικὴν θέσιν τῶν ἐπὶ παγία ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς νομικὰς ὑπηρεσίας τῶν δικηγόρων, αἴρουν νόμῳ τὰ σχετικὰ νομικὰ ἀδιαχώρητα (ἀσυμβίβαστα) ἀφορῶντα εἰς τὴν ἰδιότητος δημοσιοὑπαλληλικὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου.

β) Ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας καὶ ἐν τῷ ἀριθμῷ καὶ ἐν τῷ εἶδει τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων καὶ ποινῶν, ἥτοι συνελόντι εἰπεῖν ἐν τῇ ρυθμίσει τοῦ πειθαρχικοῦ δικαίου (49), ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποῖου ἐρωτᾶται ἥδη ἐάν ὑπάγονται οἱ παρὰ τῇ Τραπεζῇ ὑπηρετοῦντες ἔμμοιοι δικηγόροι.

Τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς δικαιοδοσίας «ἐπὶ πάντων ἐν γένει τῶν δικηγόρων» ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, διασπᾶται.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρ. 36 ἐδ. 3 § 2 καὶ ἐδ. 2 § 2 τοῦ Α.Ν. 2584/1940, καθ' ἑξ. α) «Οἱ ἀποτελοῦντες τὸ μόνιμον νομικὸν προσωπικὸν τῆς Διευθύνσεως τοῦ Δικαστικοῦ ὀνομάζονται ἐφεξῆς δικηγόροι καὶ κατατάσσονται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν μόνιμων ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς» καὶ β) «ἡ τοιαύτη θέσις τῶν μόνιμων νομικῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογὴ ὡς καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους τῆς Τραπεζῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Ὄργανισμοῦ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1017/1937 καὶ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Κώδικος περὶ δικηγόρων ὡς οὗτος ἐτροποιοήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων, εἰς ὃν οὗτος κατὰ τὰ λοιπὰ ὑπάγονται», ἐξάγεται κατὰ λογικὴν καὶ νομικὴν ἀνάγκην τὸ συμπέρασμα ἐκ τῶν διατάξεων τούτων καὶ ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 2584/1940 θεσπιζομένου πειθαρχικοῦ δικαίου ὑπάγονται οἱ παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ὑπηρετοῦντες ἔμμοιοι δικηγόροι, χωρὶς δ' ὅμως διὰ τῆς ὑπαγωγῆς ταύτης ν' ἀποκλείεται καὶ ἡ ὑπαγωγή τῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων διαγορευμένου πειθαρχικοῦ δικαίου δι' ἣν περιπίπτουν τὸ παράπτωμα ἐμπίπτει εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένας καὶ κολαζομένας πειθαρχικὰς παραβάσεις.

Ἡ συρροὴ ἀμφοτέρων τῶν πειθαρχικῶν τούτων δικαίων εἶναι σύμφωνος καὶ συνεπὴς πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβληθεῖσαν ἐνσωμάτωσιν τῆς νεοπαγοῦς ἰδιότητος τοῦ «νομικοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου» (50) ἐν τῇ ἀρχετύπῳ ἰδιότητι

τοῦ «νομικοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου» (51) (52).

Ἐφ' ὅσον, λοιπὸν ὁ νομοθέτης, συνεσσωμάτωσε τὴν ἰδιωτικοὑπαλληλικὴν ἰδιότητα μετὰ τὴν δημοσιοὑπαλληλικὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου κατὰ τρόπον ὥστε νὰ συντρέχωσι, νὰ συνυπάρχωσιν, αὐταί, ἐν νομικῇ καὶ πραγματικῇ ἀρμονίᾳ καὶ ἀκολουθίᾳ πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι καὶ διὰ τοὺς ἐν γένει ἐμμοίους δικηγόρους τοὺς παρέχοντας τὰς νομικὰς ὑπηρεσίας τῶν εἰς ἐργοδότην, διάφορον τοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, δύναται νὰ ἰσχύσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότην προβλεπόμενον διὰ «κανονισμοῦ» πειθαρχικὸν δίκαιον, ἀλλὰ οἰκοθεν νοεῖται μετὰ τὴν ἐπιφύλαξιν, τῆς ἀποπρεπείας καὶ αὐτοτελείας τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος.

Ε'. Συμπέρασμα

Ἐκ τῆς ἀνωθεν ἐρεύνης τῆς ἐννοίας τῶν «μόνιμων νομικῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» προκύπτει ὅτι ἡ νομικὴ φύσις αὐτῆς εἰς οὐδένα τῶν παραδεγμένων τύπων τῶν ἐνοχικῶν συμβάσεων (τὴν ἔμμοισον ἐντολὴν ἢ τὴν μισθωσιν ὑπηρεσιῶν) προσιδιάζει, ἀλλὰ φέρει ἀμειγρῶς τὰ στοιχεῖα τῆς σχέσεως τῆς ἐξηρητημένης ἐργασίας τοῦ συγχρόνου ἐργατικοῦ δικαίου, ἡλαττωμένης μόνον κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς προσωποπικῆς ἐξαρτήσεως εἰς δ' ἀκριβῶς σημείον αὕτη εἶναι φύσει καὶ θέσει καὶ νόμῳ ἐπιτετραμμένον νὰ ἐξικνεῖται τὸ «δικαίωμα τῆς διευθύνσεως καὶ ἐποπτείας τοῦ ἐργοδότην» κατὰ τὴν παροχὴν τῶν νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ δικηγόρου ἢ νομικοῦ συμβούλου ἢ νομομαθοῦς, ἀλλὰ καὶ εἰς δ' σημείον αὕτη δὲν προσκρούει ἐπὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐνασκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος, ὅπερ μολοντόν φέρει τὰ στοιχεῖα ἰδιωτικῶν δημοσίου χαρακτῆρος δὲν ἀπωθεῖ ὡς ἀδιαχώρητον ἢ ἀσυμβίβαστον τὴν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου σχέσιν τῆς ἐξηρητημένης ἐργασίας, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐνσωματεῖ ταύτην ἐν αὐτῇ ἐν ἀρμονίᾳ καὶ ἀκολουθίᾳ συνυπάρξεως καὶ συνισχύος.

IV

Τὰ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Α.Ε.Ν. 2584/1940 εἰσαγωγὴν τῆς ἐννοίας τῶν «μόνιμων νομικῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» κρατούμενα ἐν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ πράξει.

Παρὰ τὴν, ἀπ' Ὀκτωβρίου 1940, (53) νομοθετικὴν καθιέρωσιν τῆς ἰδιότητος τοῦ «νομικοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου», ἀφορώσης τὸν δικηγόρον τοῦ ἀρθρ. 56 § 2 τοῦ Ν. Δ. 5/20 Μαΐου 1926 «περὶ δικηγόρων» καὶ τοῦ ἀρθρ. 28 τοῦ Α. Ν. 1017/1937 «περὶ δικηγόρων» ἥτοι τὸν δικηγόρον τὸν παρέχοντα ἐπὶ παγία (ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ) ἀν-

(47) Ἀρθρ. 36 § 2 τοῦ Α. Ν. 2584/1940.

(48) Κατὰ πόσον, ἐνδεχομένως, τὰ προνόμια ταῦτα προσκρούουν ἐπὶ τοῦ «περὶ τῆς ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων» ἐναντι τοῦ νόμου ὀρισμοῦ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος τῆς 7 Ἰουνίου 1911 βλ. κατωτέρω ἐκτενέστερον εἰς τὸ οἰκτεῖον μέρος τοῦ παρόντος.

(49) Τὸ πειθαρχικὸν δίκαιον τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ρυθμίζεται διὰ τῶν ἀρθρ. 67—69 τοῦ Α. Ν. 2584/1940.

(50) Ἡ ἰδιότης αὕτη εἰσήχθη τὸ πρῶτον διὰ τῶν ἀρθρ. 35 § 2, ἀρθρ. 41 § 1 καὶ 3, ἀρθρ. 60 § 9 καὶ ἀρθρ. 8 § 1 τοῦ Α. Ν. 2584/1940.

(51) Ἡ ἰδιότης αὕτη εἰσήχθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἀρθρ. 142 τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἰσχύει δὲ σήμερον δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 35 παρ. 1 τοῦ κώδικος περὶ Δικηγόρων.

(52) Κατὰ τὴν ἐν τῷ δημοσίῳ δικαίῳ ἰσχύουσαν ὑποδιακρίσιν τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων εἰς δικαστικούς, οἰκονομικούς, διπλωματικούς, προξενικούς κλπ.

(53) Ὁ ἀ. ν. 2584/40, δημοσιευθεὶς τὴν 11 Ὀκτωβρίου 1940 εἰς τευχ. α' φύλ. 323 τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως, ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἀρθρ. 70 § 4 αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

ΠΑΡΟΧΑΙ ΕΙΣ ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Α. Ν. 488/45

Υπό της κ. ΡΙΤΑΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ—ΒΟΥΖΙΚΑ, Δικηγόρου

Ζήτημα εξόχως ενδιαφέρον θίγει η υπ' αριθμ. 4322/1945 απόφασις του κατά την διαδικασίαν του ν. Γ30Α' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 4, 573). Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐζητεῖτο νὰ καταδικασθῇ ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης ὅπως καταβάλῃ εἰς τὴν ἐναγούσαν ἀκύρως ἀπολυθεῖσαν ὑπάλληλον αὐτοῦ, πλὴν τῶν εἰς χρήμα ἀποδοχῶν αὐτῆς, καὶ τὰς εἰς εἶδος παροχάς, τὰς ὁποίας ὁ ἐργοδότης κατέβαλεν οἰκιοθελῶς εἰς ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ, μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Α. Ν. 488/45. Ἡ ἀπόφασις ἀπέριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὰς εἰς εἶδος παροχάς ἐπικαλουμένη τὸν ρηθέντα Α. Ν. 488/45, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 511/45, καθ' ὃν: «Ἐργοδοταὶ ὑποχρεούμενοι ἐκ συμβάσεως, ἐθίμου ἢ νομικῆς διατάξεως εἰς παροχὴν εἰδῶν ἱματισμοῦ, διατροφῆς καὶ ὑποδήσεως εἰς πρόσωπα συνδεόμενα μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπαλλασσονται τῆς πρὸς παροχὴν τῶν ἄνω εἰδῶν ὑποχρεώσεως διὰ τὸ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα...». Τὸ γεγονός δὲ αἱ παροχαὶ αὗται κατεβλήθησαν εἰς τοὺς ἀπασχολούμενους μισθωτοὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἄνω νόμου, οὐδαμῶς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως. Συνεπῶς καὶ αἱ παροχαὶ αὗται ἐμπίπτουν, κατ' αὐτήν, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 488/45.

Ἡ ἀποψὶς τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι ὁρθή.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 488/45, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἐμπίπτουν μόνον αἱ εἰς εἶδος ἐκεῖναι παροχαί, τὰς ὁποίας οἱ ἐργοδοταὶ ὑποχρεοῦντο νὰ καταβάλουν δυ-

νάμει συμβάσεως, νόμου ἢ ἐθίμου, προγενεστέρων τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Τοῦτο προκύπτει πρωτίστως ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸν νόμον αὐτὸν ἐπέβαλ' ὃν οἱ ἐργοδοταὶ διὰ ν' ἀποφύγουν τὴν ὁμαδικὴν ἐπιδίκασιν παροχῶν εἰς εἶδος ὀφειλομένων ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, πρᾶγμα ὅπερ θὰ εἴχεν ὡς ἀποτέλεσμα σημαντικὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπιβάρυνσιν αὐτῶν. Ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν μαρτυρεῖ βεβαίως τὴν συνταγματικότητα τοῦ νόμου (1), δεικνύει ὅμως σαφῶς ὅτι οὐδαμῶς διὰ τοῦ νομοθετήματος τούτου ἐσκοπεῖτο νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ εἰς τὸ μέλλον διὰ συμβάσεως ἀνάληψις τοιούτων ὑποχρεώσεων ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν.

Ἐπεὶτα προκύπτει τοῦτο ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου. «Ἐργοδοταὶ ὑποχρεούμενοι ἐκ συμβάσεως...», λέγει ὁ νόμος, δηλ. ἐκεῖνοι, οἵτινες ὑποχρεοῦντο ἤδη, εἰχόν ἤδη ἀναλάβει τοιαύτας ὑποχρεώσεις, κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ, οὐχὶ καὶ οἱ μέλλοντες νὰ υποχρεωθῶσιν.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου θὰ ἦτο ἄτοπον τὴν στιγμὴν καθ' ἣν διὰ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορίζονται κατώτατα καὶ ἀνώτατα ὅρια μισθῶν, ὅπερ ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι δύνανται νὰ συμφωνήσουν μισθὸν ἀνώτερον τοῦ κατωτάτου ὁρίου, νὰ μὴ δύνανται νὰ συνομολογήσουν τὴν οὐδεμίαν αὐτὴν εἰς εἶδος, διότι ὁ ἐργοδότης θὰ ἠδύνατο νὰ παραβῇ τὴν συμφωνίαν ἐπικαλούμενος τὸν Α. Ν. 488.

Τέλος ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ταύτης συνηγορεῖ

(1) Βλέπε περὶ τῆς ἀντισυνταγματικότητος τοῦ νόμου Δημάκη, ΕΕΔ 4, 621.

σεως τῶν πραγμάτων ἀντικατασταταὶ δηλονότι δεκτικαὶ ἐκτελέσεως, εἰκὴ καὶ ὡς τύχη, καὶ παρὰ τούτου καὶ παρ' ἐκεῖνον τῶν ἐγγεγραμμένων κατὰ μάζας, ἐπὶ τῇ ἀπλῇ αἰτήσῃ των ἢ δι' ἀναγκ. νόμου, εἰς τὰ βιβλία τῶν δικηγορικῶν συλλόγων τοῦ Κράτους, θλιβερῶν κατόχων τοῦ διπλώματος τοῦ Ἀθῆναι ἢ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Πανεπιστημίου. Τοιαῦτα οὖσαι, ποιτικῶς, δὲν ἔχουσι τίποτε τὸ ὑπέροχον. Συμβαίνει ἐπίσης σήμερον καὶ ὁ δικηγόρος, ὃν τρόπον καὶ οἱ κοινοὶ θνητοί, νὰ μὴ τρέφεται ἐξ ἀέρος. Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ λησμονῇ τοῦ στομάχου τοὺς νυγμούς. Παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του λαμβάνει χρήματα. Ἀλλὰ οὐδὲ ἀδύνατος εἶναι ἡ εἰς χρήμα ἀποτίμησις τῶν ὑπηρεσιῶν του. Τὰ ἔργα του ἀμείβονται μετ' ἀκριβῆ ἐκτίμησιν, ἥς πραγματογνώμων αὐτὸς ὁ νομοθέτης (ἀμοιβαὶ κώδικος δικηγόρων). Ὁ δικηγόρος τέλος, ἔχει ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας τὴν ὄψιν ζυγοστάτου μᾶλλον ἢ φίλου ἀνιδιοτελοῦς. Δὲν εἶναι εἶδος τι παντελεήμονος εὐεργέτου, ὃν αἰθεροβάμον, μὲ ψυχὴν ἐμπλεον ἀμίσθου εὐποιίας. Ἀρα, ἐφ' ὅσον ὁ δικηγόρος ἐργάζεται ἐπὶ χρήμασιν, ἡ συνδέουσα αὐτὸν πρὸς τὸν πελάτην σχέσις εἶναι σχέσις μισθώσεως καὶ οὐχὶ ἡ τῆς ἐντολῆς, ἀφοῦ ὁροθετικὴ γραμμὴ ἢ διαχωρίζουσα τὴν μίσθωσιν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐντολῆς εἶναι, ἀπλούστατα, ἡ παρουσία ἀνταλλάγματος εἰς χρήμα.

ε) (65) Ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 6 ν. 765/43 διδομένου ὁρισμοῦ τοῦ «μισθωτοῦ», προκύπτει ὅτι δὲν ἔχει, νῦν, σημασίαν ἡ διάκρισις μεταξὺ πνευματικῆς καὶ χειρωνακτικῆς ἐργασίας, τοῦ ἀρθρου διαλασμβάνοντος περὶ παροχῆς ἐργασίας «οἰασδήποτε φύσεως». Συνεπῶς ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐργαζομένου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ εἶδος καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν καὶ νομικὴν μορφήν ὑφ' ἣν ἐμφανίζονται (ἀποψὶς Κασσιμάτη). Κριτήριον τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἡ παροχὴ ἐξηρητημένης ἐργασίας (ἀρθρ. 6 ν. 765/43), ἀλλὰ προκειμένης ἐπισημονικῆς ἐργασίας μισθωτοῦ, μεθ' ἧς καταλεκτέα καὶ ἡ τοῦ δικηγόρου, ὁ ἐργοδότης ἀναγκαιῶς περιορίζεται εἰς τὴν ἀπλὴν κατεύθυνσιν τοῦ ὅλου ὀργανισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνει εἰς τὸ ἐπισημονικὸν μέρος τοῦ ἐρναζομένου μισθωτοῦ, ὅστις, ἴνα χαρακτηρισθῇ μισθωτός, ἀρκεῖ νὰ ἐντάσσεται εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως παρ' ἧς ἐξαρτᾶται οἰκονομικῶς καὶ νὰ ἐργάζεται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδοτοῦ χροασσομένων γενικῶν κατευθύνσεων (ἀποψὶς Σιμωνέντου).

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΧΡ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Δικηγόρος παρ' Ἀρείφ Πάγγω

(65) Γούλελος, ὑπὸ τὴν τοῦ Εἰρηνοδικοῦ Ἀθ. 52/1944 ἐν ΕΕΔ γ' 459.

καὶ ὁ νεαρός Α.Ν. 690 τῆς 4/5 Δεκεμβρίου 1945 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Α.Ν. 28/44 κλπ.», ἀναγνωρίζων ἐμμέσως τὰς εἰς εἶδος παροχάς, διότι κατ' αὐτόν: «...αὶ τυχὸν εἰς εἶδος χορηγίας δέουν νὰ ἀποτιμῶνται διὰ τῆς ἀποδόσεως εἰς χρήμα...».

Καταπίπτοντος ὁμοῦ οὕτω τοῦ ἐκ τοῦ Α.Ν. 488/45 κωλύματος, γεννᾶται περὶ τῆς τῆς ἂν εἰς ἀπόληψιν τῶν παροχῶν τούτων δικαιοῦται καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἀκύρως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ. Διότι ὡς πρὸς τοὺς παρὰ τῷ ἐργοδότη ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς, εἰς οὓς οὗτος παρέσχε ἢ ὑπεσχέθη νὰ παράσχη τὰς παροχάς αὐτάς μετὰ τὸν Α.Ν. 488/45, ζήτημα δὲν γεννᾶται. Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη πρὸς καταβολὴν τῶν ποροχῶν τούτων, φερουσῶν χαρακτῆρα ἀυξήσεως μισθοῦ (*), πηγάζει ὡς πρὸς αὐτοὺς ἐκ συμβάσεως κλειστοθείσης μετὰ τὸ τοῦ ἐργοδότη καὶ ἐνός ἐκάστου τῶν μισθωτῶν τούτων μετὰ τὸν Α.Ν. 488/45. Πῶς ὁμοῦ δικαιούται νὰ τὰς λάβῃ καὶ ὁ ἀκύρως ἀπολυθείς μισθωτός, μεθ' οὗ ὁ ἐργοδότης οὐδαμῶς συνῆψε τοιαύτην σύμβασιν;

Εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι ἂν ὁ ἐργοδότης ἐδέχετο τὰς προσφερομένας αὐτῷ ὑπηρεσίας τοῦ ἀπολυθέντος καὶ συνεπῶς ἐξηκολούγει οὗτος νὰ ἀπασχολῇται παρ' αὐτῷ. θὰ ἐχορήγει καὶ εἰς αὐτὸν τὰς προσθέτους εἰς εἶδος παροχάς, δοθέντος ὅτι τὰς ἐχορήγησε εἰς ἅπαντας τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς. Ἀλλ' ὁ ἐργοδότης δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀπολυθέντος καὶ οὕτω περιήγαγεν ἑαυτὸν εἰς ὑπερῃμερίαν ἀποδοχῆς, ἥτις ἔχει ἐν προκειμένῳ ταύτην τὴν ἰδιόζουσαν συνέπειαν: ἡ προσφορά τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀπολυθέντος ἐπέχει δι' αὐτὸν θέσιν ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρέωσέως του, εἶναι ἀναπλήρωμα ἐκπληρώσεως

(2) Τὸ ὅτι ἡ αὐξήσις δὲν συνομολογεῖται εἰς χρήμα δὲν ἄλλοιό τὸν χαρακτῆρα τῆς σχέσεως ὡς μισθώσεως ὑπηρεσιῶν. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἡ ἡμετέρα νομολογία δέχεται παγίως ὅτι πᾶσα πρόσθετος εἰς εἶδος παροχὴ τοῦ ἐργοδότη ἀποτελεῖ προσαύξημα μισθοῦ καὶ ἡ σύμβασις δὲν παύει νὰ εἶναι μίσθωσις ὑπηρεσιῶν, ἀποφῆς, ἥτις ἐν τῷ ρωμαϊκῷ δικαίῳ δὲν στερεῖται θεμελιώσεως: ὡς ὑπάρχει ἀγοραπωλησία ὅταν τὸ τίμημα συνομολογῇται ἐν μέρει εἰς χρήμα καὶ ἐν μέρει εἰς εἶδος (Πανδ. 19, 1.6 § 1, 21 § 4, Πανδ. 18, 1, 79 βλ. Windscheid § 385 σημ. 10, Καλλιγᾶν, Ἐνοχ. § 217), οὕτω δέον νὰ δεχθῶμεν κατ' ἀναλογίαν ὅτι ὑπάρχει μίσθωσις ὑπηρεσιῶν (οὐχὶ ἀνώνυμον συνάλλαγμα), ὅταν ὁ μισθὸς συνομολογῇται ἐν μέρει εἰς χρήμα καὶ ἐν μέρει εἰς εἶδος. Μάλιστα ἡ Πρωτ. Ἀθ. 573/1898 Θ 26 123 ἔβη ἐπὶ περαιτέρω, δεχθεῖσα, παρὰ τὴν ἀντίθετον διάταξιν Πανδ. 19, 5, 5 § 2, ὅτι, ὅταν τὸ ἀντάλλαγμα διὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν συνομολογῇται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς εἶδος πρόκειται περὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν, καθ' ὅσον «δὲν ἰσχύει παρ' ἡμῖν ἡ διάκρισις τοῦ ρωμαϊκοῦ νόμου, καθ' ἣν ἐάν τὸ μίσθωμα (γρ. μισθὸς) δὲν συνομολογεῖτο εἰς χρήμα ὑπῆρχε ἀνώνυμος σύμβασις». Ἡ ἀποφῆς τῆς ἀποφάσεως εἶναι ὀρθή, δικαιολογουμένη ὑπὸ τῆς ἐν τῷ νεωτέρῳ δικαίῳ διαμορφωθείσης ἀρχῆς, καθ' ἣν πᾶσα σύμβασις εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἄνευ τηρήσεως τύπου τινός (βλ. περὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης Λιτσερόπουλον, Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ ἰδιωτ. δικαίου (1935) 291 ἐπ., Φουρκιώτην, Ἡ *condictio causa data causa non secuta* (1939) 24, 58).

(Erfüllungssurrogat), ὡς εὐστόχως παρετήρησεν ὁ Kohler (*). Ἐνῶ δηλ. ἐπὶ ἄλλων συμβάσεων, λ. χ. ἐπὶ ἀγοραπωλησίας, ἡ ἀπλή ὑπερῃμερία ἀποδοχῆς τοῦ δανειστοῦ δὲν ἐπιφέρει ἀπόσβεσιν τῆς ἐνοχῆς τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται πρὸς τοῦτο καὶ ἄλλη πράξις (ἐπὶ ὀφειλῆς λ. χ. τοῦ τιμήματος κατάθεσις αὐτοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων), ἐπὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν ἡ ὑπερῃμερία ἀποδοχῆς τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν (ἐργοδότη) ἐπιφέρει ἀπόσβεσιν τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν (ἐργαζομένου) ἄνευ ἄλλου τινός. Ἀπόρροια τούτου εἶναι ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀντιπαροχὴν (μισθόν) (*), ὡς ἐάν πράγματι εἶχε παρασχεθῇ ἡ παροχὴ (ὑπηρεσία), «wie wenn die Leistung erfolgt wäre», ὡς προσφυῶς ἀναφέρει ἡ ἐν Seuff. Arch. 46(1891) 255 καταχωριζομένη ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου τοῦ Braunschweig. Ἐάν ὁμοῦ πράγματι παρείχοντο αἱ ὑπηρεσίαι, ὁ ἐργοδότης θὰ παρείχε τὴν αὐξήσιν αὐτὴν εἰς τὸν ἀπολυθέντα. ὑποχρεοῦται ἄρα νὰ παράσχη αὐτὴν καὶ ἤδη, ὅτε δὲν παρσχέθησαν μὲν πράγματι αἱ ὑπηρεσίαι, ὁ μισθὸς ὁμοῦ ὀφείλεται «ὡς ἐάν πράγματι εἶχον παρασχεθῇ» (*).

Ἡ λύσις αὕτη συνάδει πρὸς τὰς ἀντικειμενικὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, αἱ ὁποῖαι διατρέχουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας καθ' ὅλην τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην σύμβασιν. Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότη, παρέρχοντος αὐξήσιν μισθοῦ εἰς ἅπαν τὸ προσωπικόν, ὅχι ὁμοῦ καὶ εἰς τοὺς ἀκύρως ὑπ' αὐτοῦ ἀπολυθέντας ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι ἀνεκτὴ ἀπὸ τὸ δίκαιον.

Ἀνακεφαλαιοῦντες λοιπὸν συμπεραίνομεν: α) Παροχαὶ εἰς εἶδος ὀφειλόμεναι ἐκ συμβάσεως μετὰ τὸ ἐργοδότη καὶ μισθωτοῦ μεταγενεστέρως τοῦ Α.Ν. 488/45 δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

β) Ἐάν ὁ ἐργοδότης ἀνέλαβε διὰ τοιαύτης συμβάσεως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχη τὰς παροχὰς ταύτας εἰς ἅπαντας τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς, δικαιούται εἰς ἀπόληψιν αὐτῶν καὶ ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἀκύρως ἀπολυθείς μισθωτός.

ΡΙΤΑ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ - ΒΟΥΖΙΚΑ
Δικηγόρος

(3) Zwölf Studien σ. 624, ὁ αὐτὸς Jher. Jahrb. 17 (1897) 366 ἐπ.

(4) Πανδ. 19, 2, 19 § 9, 38.

(5) Τὴν ἀποφιν ταύτην δέχεται καὶ ἡ νομολογία (βλ. Εἰρ. Ἀθ. 104/1944 ΕΕΑ 3, 466, Εἰρ. Ἀθ. 696/1944 ΕΕΑ 3, 307, Ἐφ. Ἀθ. 1536/1943 ΕΕΑ 2, 692, Ἐφ. Ἀθ. 1717/1943 ΕΕΑ 3, 13), χωρὶς ὁμοῦ καὶ νὰ ἐπιχειρῇ θεμελιώσιν αὐτῆς. Κατὰ τὴν Ἐφ. Ἀθ. 1717/1943 τῶν εἰς εἶδος προσθέτων παροχῶν, ἃς ἐχορήγησεν ὁ ἐργοδότης οἰκειοθελῶς εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς, δικαιούται καὶ ὁ ἀκύρως ὑπ' αὐτοῦ ἀπολυθείς μισθωτός, «διότι καὶ τούτων ἐστερηθῇ ἐκ μόνης τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἀπομακρύνσεώς του».

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἐξάρτησις τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως ἐκ τοῦ πράγματι πλεονασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ

Ὑπαγωγή τῆς κρίσεως περὶ τοῦ πλεονασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, κατ' ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 118]1945, εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον.—Ἐκτίμησις πραγματικῶν στοιχείων πρὸς κρίσιν περὶ πλεονάζοντος.

Τὸ ὡς ἐφετέριον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του (βλέπε τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου κατ' ἐφεσιν καὶ 4449]1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *Μ. Ἀρσένης*, ΕΕΔ 4, 592, 5049]1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *Π. Πατῆς*, ΕΕΔ 4, 589, 5622]1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *Μ. Κλουταινιώτης*, ΕΕΔ 4, 657) ἀκολουθεῖ τὴν ἀποφιν περὶ τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τοῦ δικαστικοῦ ἔλεγχου τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945 γινομένων ἀπολύσεων μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Τὴν αὐτὴν ἀποφιν ἀκολουθεῖ καὶ ἡ κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 415]1945 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Πειραιῶς, χαρακτηριστικὸν τῆς ὁποίας εἶναι ὅτι εἰς περιπτώσιν ἀναγνωρίσεως κατ' ἀρχὴν τοῦ πλεονασμοῦ μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ἐρευνᾶται ἂν ὁ μισθωτὸς οὗτος εἶναι ἀρχαιότερος ἄλλου παραμένοντος, διότι κατὰ τὴν ἐν λόγω ἀπόφασιν ἡ ἐπιλογὴ ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην (βλέπε ἀντιθέτως *Κ. Σ. Ζωγράφον*, ΕΕΔ 4, 166, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 736]1945, Πρωτοδίκης *Δ. Κοκέρης*, ΕΕΔ 4, 268, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 943]1945, Πρωτοδίκης *Π. Μακρυνιώτης*, ΕΕΔ 4, 302, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4101]1945, Πρωτοδίκης *Ν. Φλώρος*, ΕΕΔ 4, 594).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4796]1945

Διαδικασία νόμου ΓῶΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Ζερλῆς*

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Μ. Ἀρσένης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. *Ν. Μπουκαούρης*, *Β. Παπαδημητρίου*

Διὰ τὸν Ν. Δ. 424 τοῦ 1941, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 765 τοῦ 1943, προσδιωρίσθησαν οἱ ὅροι, ὑφ' οὓς δύναται νὰ γίνῃ ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθέντος δι' ἀόριστον χρόνον, ὁρίζεται δὲ ἐν τοῖς ὡς ἄνω νόμοις, ὅτι ἡ ἀνευ τηρήσεως τῶν ἐκεῖσε ἀναφερομένων διατυπώσεων γενομένη ἀπόλυσις ἐστὶν ἀκυρὸς καὶ λογίζεται μηδόλως γενομένη. Ἀφ' ἐτέρου διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 118 τοῦ 1945 ἀναγ. νόμου ὠρίσθη, ὅτι αἱ ἐκεῖσε ἀναφερόμεναι βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις δύνανται νὰ καταγγέλλωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ παρ' αὐταῖς ὑπηρετοῦντος πλεονάζοντος προσωπικοῦ κατὰ τὴν ἐκεῖσε διαγραφομένην διαδικασία.

Ὡς δὴλον ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται, ἡ κρίσις περὶ τοῦ πλεονασμοῦ παρὰ τινι βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει ὑπόκειται εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως. Ἀποδοχὴ τυχόν ἀντιθέτου ἀποφάσεως ἀγεί εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ βιομηχανικαὶ ἐπι-

χειρήσεις, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τοῦ πλεονασμοῦ, δύνανται νὰ προβαίνωσιν εἰς ἀπόλυσιν τοῦ παρ' αὐταῖς προσωπικοῦ, καταστρατηγουμένων οὕτω τῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. 424, δι' οὗ, ὡς ἄνω ἐρέθη, ἀπηγορεύθη ἡ ἀπόλυσις, ἐκτὸς ἂν αὕτη γίνετο δι' ὠρισμένους λόγους ρητῶς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους, ἀκολουθουμένης πρὸς τοῦτο τῆς ἐκεῖσε ὁριζομένης διαδικασίας. Ὅθεν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, δεξαμένη ὅτι ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου ἡ περὶ πλεονασμοῦ κρίσις τῆς ἐργοδοτικῆς, δεδωθῆς περὶ τούτου ἔκρινε καὶ ἀπορριπτέος ὁ τ' ἀντίθετος ὑποστηρίξων λόγος ἐφέσεως.

Καὶ τὸ δευτεροβάθμιον τοῦτο δικαστήριον, ἐκτιμών τὰς ἐνώπιον τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου προσαχθείσας ἀποδείξεις, κρίνει, ὅτι οὐδαμῶς ἐκ τούτων προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἦτο πλεονάζων. Ἀληθῶς ἐκ τῶν ἀποδείξεων προκύπτει, ὅτι ἡ ἐναγομένη διατηρεῖ ἐν Ἀθήναις πλείονα τοῦ ἐνὸς καταστήματα, ὅτι τὰ ἐργοστάσια αὐτῆς, ἐν οἷς παράγεται ζυθὸς, οὐ μόνον λειτουργοῦν κανονικῶς, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῆς βαίνουν αὐξανόμεναι. Κατατίθεται ὡσαύτως ὑπὸ τῶν μαρτύρων, ὅτι ἡ ἐναγομένη μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος προσέλαβε καὶ ἄλλους ἐργάτας καὶ ὑπαλλήλους. Κατὰ ταῦτα ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἦτο πλεονάζων καὶ ὀρθῶς περὶ τούτου καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἀπεφάνετο καὶ ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως.

II

Μὴ ἐφχρησθῇ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀσκήσεως ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118]1945 ἀπολυομένου μισθωτοῦ.—Ἀκυρὸς ἀπόλυσις μισθωτοῦ καπνοβιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἀναγ. νόμοι 322]1945 καὶ 564]1945.—Εἰσπραξις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ συνέπειαι.—Ὑπαγωγή εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον τῆς κρίσεως περὶ πλεονασμοῦ μισθωτῶν.—Ἐρευνα τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν.—Δικαιώμα ἐπιλογῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἀπολυτέως.

Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 415]1945

Διαδικασία νόμου ΓῶΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Α. Κανελλᾶκος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. *Δ. Τρίμης*, *Γ. Ἀντωνιάδης*

Ἡ ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης περὶ παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, λόγω παρόδου τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, κατ' ἄρθρ. 10 παρ. 7 τοῦ Ν. Δ. 424]1941, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ν. 765]1943, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμος νόμος, διότι ἐκ τοῦ ὅλου

πνεύματος τοῦ Α.Ν. 118 τοῦ 1945, βάσει τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἐργασίας, δὲν προκύπτει πρόθεσις συσσωματώσεως τῶν διατάξεων τῶν δύο τούτων νομοθετημάτων, οὐδ' ἄλλοθεν δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ Νομοθέτου τοῦ δευτέρου τούτων ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν κατ' ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἀπολυομένων ἢ μνησθεῖσα τρίμηνος προθεσμία τοῦ πρώτου.

Δὲν καθίσταται ἄνευ ἀντικειμένου ἡ προκειμένη δίκη ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τοῦ ἀναγκαστικοῦ 322] 1945 καὶ τοῦ ἐπακολουθήσαντος 564] 1945 τοιοῦτου ὁρίσθη, ὅτι οἱ βάσει τοῦ Α. Ν. 118 ἀπολυθέντες τὰρὰ τῶν καπνοβιομηχανιῶν θεωροῦνται ὡς τελιοῦντες ἐν διαθεσιμότητι μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1946, λαμβάνοντας τὰ 75ο] τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων συναδέλφων των, διότι εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν καταδείχθῃ ἄκυρος ἡ καταγγελία τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας θέλει θεωρηθῇ ὡς ὑπηρετῶν ὁ ἐργάτης καὶ θέλει δικαιοθῇ ὁλοκλήρως τῶν ἀποδοχῶν του.

Συνομολογεῖται καὶ ἐξ ὧν τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀποδεικνύεται ἡ ἰδιότης τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐργάτου τῆς ἐναγομένης, ἡ προσφορά τῶν ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸ ἄνω χρονικὸν διάστημα καὶ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας του. Ὅθεν ἡ διαφορὰ τῶν διαδίκων ἐντοπίζεται εἰς τὸ κῆρος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης, οὐδόλως συναγομένης παραιτήσεως τροσβολῆς ταύτης ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος εἰσπραξέως τῆς ἐπ' ὀνόματι του παρακατατεθείσης ἱποζημιώσεως του, κατὰ τὸν Νόμον 2112, κατὰ τὴν ἀβάσμιον καὶ ἀπορριπτέαν ἐνστάσιν τῆς ἐναγομένης, δοθέντος ὅτι κατὰ κανόνα ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰσπραξίς χρηματικὸν ποσοῦ ὑπαγορεύεται ὑπὸ τῆς ἀνάγκης συντηρήσεως εἰς τὴν ὑπείκει.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Α. Ν. 118 καὶ τῆς ἀλληλουχίας αὐτῶν δὲν προκύπτει, ὡς ἡ ἐναγομένη διὰ μακρῶν ὑποστηρίζει, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθρ. 9, ὁριζοῦται ὅτι ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τούτου δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ ὑπὸ τοὺς ἀκολουθοῦντας ὅρους, ἡθέλησεν ὁ Νομοθέτης νὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 424] 41, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 765] 1943, καθιερωθέντος συστήματος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόλυσιν τῶν μισθωτῶν, ἐπαναφερομένης τῆς ἐλευθερίας ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τρόπον ὥστε ὑπὸ τοὺς ὅρους βεβαίως τοῦ νόμου νὰ ὑπόκειται εἰς μόνην τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἀν' ὑπ' ἀλλήλως τις αὐτοῦ ἡ ἐργασία πλεονάζει. Εἶναι ἀναπόφευκτον νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι πρόθεσις τοῦ Νομοθέτου, ὡς ἡ ἀποδιδόμενη αὐτῷ ἄνωτέρω ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, θὰ ἐξεδηλοῦτο σαφέστερον καὶ οὕτω ἀντὶ ἐν τῇ παρ. 9 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνω ἀρθρου νὰ ὁρισθῇ ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, (περὶ ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας κλπ), ἐφ' ὅσον ὁ ἀπολυόμενος μισθωτὸς δικαιούται ἐπιδόματος ἀνεργίας κατὰ τὸν Νόμον 118, ἐξ οὗ ὁριμοῦ συνάγεται ἐξ ἀντιδιαστολῆς, ὅτι ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει αἱ διατάξεις τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος θεωροῦνται ἰσχύουσαι καὶ συμπολιτευόμεναι πρὸς τὰς τοῦ εἰρημένου νόμου, θὰ ὀρίζετο ἄλλως ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Α. Ν. 118. Ἀντιθέτως τοιοῦτο ὀρίσθη διὰ τοῦ μεταγενεστέρου Α. Ν. 249 τοῦ 1945 (ἀρθρ. μόνον παρ. 2) μόνον διὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ρηθέντος Ν. Δ. ἐπα-

ναχθείσας ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται σαφέστερον, ὅτι δὲν ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. καὶ ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὡς π.χ. τῶν τοῦ ἀρθρου 10 αὐτοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη, τῶν πραγματευομένων τὴν ἀπόλυσιν ἀνεπαρκῶν, ἀκαταλλήλων καὶ ἀπειθάρχων μισθωτῶν. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι ὁ ἀναγκαστικὸς Νόμος 118 δὲν ἀπεμακρύνθη κατὰ βάσιν τοῦ συστήματος τοῦ Ν. Δ. 424, ὡς ἔχει τροποποιηθῇ ὑπὸ τοῦ Ν. 765] 1943, ἐπιτρέποντος κατ' ἐξαιρέσιν τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅτι ἡ διὰ τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθρου 9 αὐτοῦ ἀπόλυσις μισθωτῶν εἰσάγεται ὡς ἐξαιρέσις ἀπὸ τῆς κατ' ἀρχὴν ἀπαγορεύσεως τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, περιοριζομένης εἰς τὸ πλεονάζον προσωπικόν, ἡ ὑπὲρ τοῦ ὁποίου κρίσις, ἐφ' ὅσον δὲν παρεντίθεται διοικητικὴ τις δικαιοδοσία, ἀνήκει εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς συνδεδεασμένης ἐκτιμήσεως τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων καὶ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐξ ἧς διεπιστώσαμεν ὅτι ἡ παραγωγὴ τῆς ἐναγομένης ἐμφανίζεται μειομένη ἀπὸ ἐτους καὶ πλεόν προτῆς ἀπολύσεως, κατεργομένη εἰς τὰ 50 ο]ο τῆς προπολεμικῆς περιόδου, ἐβεβαιώθημεν ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἐλάχιστοι ἄλλοι ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι μετ' αὐτοῦ ἀπολυθέντες ἐπλεονάζον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως των. Εἶναι ἀλήθες, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τούτων δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν μείωσιν τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ ἐκ τούτου δύναται νὰ συναχθῇ ὅτι μετὰ φειδούς ἡ ἐναγομένη καὶ φιλανθρωπῶς ἤσκησε τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολύσεως τῶν πλεοναζόντων. Οὐδὲ δύναται νὰ συναχθῇ τὸ ἐναντίον ἐκ τοῦ ὅτι μεταγενεστέρως προσελήφθησαν ἐργάται καὶ ἠῤῥησαν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐναγομένης, διότι ἡ μὲν αὐξήσις τῶν ἐργασιῶν ἐν ὅλῃ τῇ ἐκτάσει δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προβλεφθῇ ἀσφαλῶς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως, βάσει τῶν τότε οικονομικῶν δεδομένων, πρόσληψις δὲ νέου προσωπικοῦ καὶ κατὰ τὸν ἐπόμενον τῆς ἀπολύσεως μῆνα δὲν ἔλαβε χώραν, ὡς ἐβεβαιώθημεν, ἐξαιρέσει ἐνὸς υπαλλήλου συγκεντροῦντος τεχνικὰς γνώσεις, ἃς δὲν διέθετον οἱ ἀπολυθέντες. Ἀπορριπτέος ὅθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι δὲν ὑφίστατο πλεονάζον προσωπικόν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως του.

Ἐὰς ἀναγνωρισθέντος τοῦ πλεονασμοῦ προσωπικοῦ ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος ἐν προκειμένῳ δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν ἀπολυθέντων ἐπὶ τῇ βάσει κριτηρίων, ὡς τὸ τῆς ἀρχαιότητος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, αὐθαίρετως παρεμβαλλομένων εἰς τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ νόμου, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀβάσιμως ὑποστηριζόμενα, διότι, κατὰ τὴν ἐννοίαν ταύτης, ὡς ἄνω γενικῶς ἐκφραζομένης, ἡ ἐπιλογὴ τῶν ἀπολυομένων ἐπαφίεται εἰς τὸν ἐργοδότην μόνον ἀρμόδιον ὅπως ἀσκήσῃ αὐτὴν κατὰ τρόπον σκοπιμότερον ἐν σχέσει μὲ τὸ οικονομικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐξ ἄλλου δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ πρὸς τοιαύτην κατεύθυνσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διεπούσης τὸ δίκαιον ἀρχῆς ὅτι ἡ ἀσκῆσις δικαιώματος ἀποκρούεται, ὅταν γίνεται ἐκ κακοβουλίας, διότι τοιαύτη ὑπάρχει ὅταν ἀσκῆται τὸ δικαίωμα ἄνευ ἀνάγκης καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ζημιώσεως τρίτου ἢ κατὰ τρόπον ὥστε τρίτος, νὰ ζημιωθῇ πλείοτερον τοῦ ὅσον θὰ ἐζημιωτο, ἂν τὸ δικαίωμα ἤσκητο καλοπίστως, ἐνῶ τοιαύτη περιπτώσις δὲν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ. Ἀπορρι-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' «ΩΡΙΣΜΕΝΗΝ ΑΙΤΙΑΝ», ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

«Αντίθετοι απόψεις ως προς την έννοιαν του όρου του νόμου «ωρισμένη αίτια»

I

Μη υπαγωγή της ωρισμένης αιτίας απόλυσεως εις τὰς περιπτώσεις της ανεπαρκείας, ακαταλληλότητος ή αναρμόστου συμπεριφορὰς του μισθωτού.—Εφ' όσον τὰ θεμελιούντα την «ωρισμένην αίτιαν» απόλυσεως περιστατικά συνιστώσιν ανεπάρκειαν, ακαταλληλότητα ή αναρμόστον συμπεριφορὰν του μισθωτού, χωρεί δικαστικός έλεγχος.

Διά των κατωτέρω πρωτοδικειακών αποφάσεων έρμηνεύεται πάλιν ή ακαθόριστος διάταξις της § 2 του νόμου 765/1943, κατά την οποίαν δύναται νά γίνη καταγγελία της συμβάσεως εργασίας «δι' ωρισμένην αίτιαν μη συμπεριλαμβανομένην εις τὰς περιπτώσεις της § 1 του παρόντος άρθρου».

Μεταξύ όμως των έν λόγω δικαστικών αποφάσεων παρατηρούνται σοβαραί αντιθέσεις γνωμών ως προς την έννοιαν της διατάξεως.

Η πρώτη ύπ' αριθ. 5503/1945 δέν απομακρύνεται της γνωστής και δι' επανειλημμένων, κατ' έφεσιν εκδοθεισών, αποφάσεων του Πρωτοδικείου Αθηνών (βλέπε Πρωτοδικείου Αθηνών 3170, 3945 και 4046/1944, ΕΕΑ 3, 392, 617, 532) υιοθετηθείσης απόψεως ότι ναι μὲν ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας «δι' ωρισμένην αίτιαν» δέν υπόκειται εις τόν δικαστικόν έλεγχο, αλλά πρέπει τὰ άπαρτίζοντα αυτήν γεγονότα νά μη συνιστώσι λόγους της § 1 του άρθρου 2 του νόμου 765/1943, ήτοι ανεπάρκειαν, ακαταλληλότητα ή αναρμόστον συμπεριφορὰν του μισθωτού, άφου ή διατύπωσις της διατάξεως έχει ούτω: «δι' ωρισμένην αίτιαν μη συμπεριλαμβανομένην εις τὰς περιπτώσεις της § 1 του παρόντος άρθρου».

Αν ή «ωρισμένη αίτια» συμπεριλαμβάνεται εις τὰς περιπτώσεις της § 1 του άρθρου 2 του νόμου 765/1943, δύναται νά έλεγχθῇ υπό του δικαστηρίου ή απόλυσις, ως έλέγχεται ή απόλυσις των περιπτώσεων της § 1 του άρθρου 2 του νόμου 765/1943. (Ούτω αϊ άνωτέρω κατ' έφεσιν εκδοθείσαι αποφάσεις).

Αϊ απόψεις της ύπ' αριθ. 4710/1945 παρατιθεμένης αποφάσεως είναι συγκλίνουσai προς τὰς άνωτέρω, άποτόμως όμως αντίθετοι είναι αϊ απόψεις των ύπ' αριθ. 4375/1945 και 4637/1945 κατωτέρω αποφάσεων αϊ όποίαι κατά βάσιν συμφωνούν εις τό ότι δέν υπάγεται μὲν ή απόλυσις «δι' ωρισμένην αίτιαν» εις τόν δικαστικόν έλεγχο, αλλά δέν άπαιτείται, κατά την έννοιαν του νόμου, ή «ωρισμένη αίτια» νά μη συμπεριλαμβάνεται εις τὰς περιπτώσεις της § 1 του άρθρ. 1 του

νόμου 765/1943, δυναμένη αντίθέτως νά βασίζεται και εις λόγους της § 1 του άρθρου 2 του νόμου 765/1943, άρκεί μόνον νά μη γίνεται υπέρβασις του έπιτρεπομένου καθ' έκαστον ήμερολογιακόν έτος ποσοστού απόλυσεων. (Περίλ. γενικώς επί του θέματος Σ. Γραββάνη, ΕΕΑ 2, 676, Φ. Αγγελή, ΕΕΑ 2, 707, Α. Α. Γιαννακόπουλον, ΕΕΑ 3, 7, Π. Ίωσηφίδην, ΕΕΑ 3, 265, 320, Σύνταξιν ΕΕΑ 3, 273, Β. Γ. Βιτσαξήν, Η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας κατά τόν νόμον 765/1943 σελ. 7 έπ. Πρωτοδικείου Αθηνών 3170/1944, ΕΕΑ 3, 292, Πρωτοδικείου Αθηνών 4046/1944, ΕΕΑ 3, 532, Πρωτοδικείου Αθηνών 3945/1944, ΕΕΑ 3, 617, Πρωτοδίκου Αθηνών 750/1945, ΕΕΑ 4, 269, Πρωτοδικείου Αθηνών 2207/1945, ΕΕΑ 4, 331, Πρωτοδίκου Αθηνών 1001/1945, ΕΕΑ 4, 372, Π. Α. Δημάκον, ΕΕΑ 4, 372).

Ανεξαρτήτως της ορθότητος αυτής ή εκείνης της απόψεως δέν νομίζομεν, ότι αϊ όξύταται αὐται αντιθέσεις των γνωμών της νομολογίας, αντιθέσεις γνωμών του πρώτου βαθμού προς άλλας του πρώτου επίσης βαθμού και τούτου προς γνώμας του δευτέρου βαθμού, δύναται νά καθοδηγήσουν τόν άμέσως ένδιαφερόμενον μισθωτόν ή εργοδότην εις την γνώσιν του ισχύοντος δικαίου. Τό είπομεν και άλλοτε: Η διάταξις του άρθρου 2 § 2 του νόμου 765/1943 έχει κάτι από την σκοτεινότητα του χρησμού και θά έπρεπε ό νομοθέτης νά κάμη μίαν αναγκαίαν άποσαφήνισιν της έννοίας της, ώστε και αϊ όξύταται αὐταί αντιθέσεις γνωμών της νομολογίας νά μη εμφανίζωνται και ό μισθωτός ή ό εργοδότης νά κατανοούν επαρκώς την έκτασιν των δικαιωμάτων και άντιστοιχών υποχρεώσεων.

Είναι τάχα ή απόλεια της θέσεως του μισθωτού, υπό τὰς σημερινάς μάλιστα περιστάσεις, τόσον άσήμαντον; Δικαιούμεθα ν' άμφιβάλλωμεν.

Πρωτοδίκου Αθηνών 5503/1945

Διαδικασία νόμου ΓΨΟΔ'

Πρωτοδίκης ό κ. Κ. Γιαννόπουλος

Δικηγόροι οί κ.κ. Α. Βιτσεντζάτος, Ν. Σταματοπούλος

Δώκεται διά της υπό κρίσιν άγωγής ή υποχρέωσης της έναγομένης εις πληρωμήν των καθυστερουμένων του έναγοντος μισθών. Η έναγομένη, συννομολογούσα την υπό του έναγοντος έπικαλουμένην σύμβασιν εργασίας, ισχυρίζεται ότι απέλυσε τούτον βάσει του άρθρου 10 παρ. 2 του Ν. Α. 424/41, τουτέστι δι' ωρισμένην αίτιαν, ως τοιαύτην δέ έπικαλείται τὰ έν τῷ προς τόν έναγοντα κοινοποιηθέντι έγγραφῳ απόλυσεως άναφερόμενα περιστατικά, ήτοι ότι εξέλιπεν ή προς τόν έναγοντα έμπιστοσύνη της, ένεκεν της επιδεικνυόμενης άδιαφορίας του περί την εκτέλεσιν της εργασίας του

πτέος όθεν ό σχετικός ισχυρισμός του έναγοντος. Έκ των έγγραφων προκύπτει, ότι ή εκ μέρους της έναγομένης παρακατάθεσις εις τό έν Πειραιεί ύποκατάστημα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων της όφειλομένης εις τόν έναγοντα άποζημίωσης κατά τό Β. Α. 16 Ίουλίου 1920 έλαβε χώραν την 10 Απριλίου έ.έ., έκτοτε δέ θεωρείται συντελεσθείσα ή απόσβεσις της υποχρεώσεώς της (Α. Π. 332/1940 Ε.Ε.Ν. ζ' σελ. 461), ή εξισουμένη προς καταβολήν άναγκαιοῦσαν διά τό κύρος της καταγγελίας της μετά του δικαιούχου συμβάσεως εργασίας, κατ' άρθρ. 9 παρ. 1 έδ. τελευταίον του Α.Ν. 118, "Οθεν μέχρι της ήμέρας εκείνης όφείλεται ό μισθός του έναγοντος.

καὶ τῆς ἀνυπακοῆς τοῦ πρὸς τοὺς προϋσταμένους του. Ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, ὁρίζοντος ὅτι ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ δευτέρου ἐδαφίου αὐτοῦ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ γίνεται δι' ὠρισμένην αἰτίαν μὴ συμπεριλαμβανομένην εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς πρώτης παρ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, προκύπτει, ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀπολύσεως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δέον νὰ μὴ ἀναφέρεται εἰς περιστατικά συνιστῶντα τοὺς κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ νόμου λόγους ἀπολύσεως, καθ' ὅσον ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ εὐλογον αὐτῆς δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη, ἀλλ' ὑπόκειται εἰς τὸν τῶν δικαστηρίων ἐλεγχον. Ἐν προκειμένῳ τὰ ὡς ἄνω ὡς αἰτία ἀπολύσεως ἀναφερόμενα γεγονότα συνιστῶσιν ἀνεπάρκειαν καὶ ἀνάρμόστον συμπεριφορὰν, λόγους τούτεστιν ἀπολύσεως περιλαμβανόμενους ἐν τῇ παρ. 1 τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς τὸ κύρος τῆς ἀπολύσεως, ἀκύρου οὐσης κατὰ τὴν παρ. 2 τοῦ νόμου, ἥρτηται ἐκ τῆς τηρήσεως ἢ μὴ τῶν ἐν τῷ ἐδαφίῳ 1 προϋποθέσεων. Ἐκ τῆς ἐνώπιον ἡμῶν διεξαχθείσης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας οὐδαμῶς ἐβεβαιώθημεν περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ὡς ἄνω ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένων περιστατικῶν. Ἐξ ἀντιθέτου ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ἡ διαγωγή τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1933 προσλήψεώς του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἐναγομένης ὑπῆρξεν ἀνεπίληπτος καὶ ἔναντι τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἔναντι τῶν προϋσταμένων του, μὴ δικαιολογοῦσα παντάπασι τὴν ἄρσιν τῆς πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνης τῆς ἐναγομένης, ἥτις, ἀκύρως οὕτω ἀπολύσας τὸν ἐνάγοντα, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἔκτοτε μισθῶν αὐτοῦ.

II

Προϋποθέσεις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀναφορὰ ἐν τῷ ἐγγράφῳ πρὸς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἂν ἡ καταγγελία ἐνεργῇται κατὰ τὴν § 1 ἢ § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765]1943.—Μὴ θεμελιώσις τῆς «ὠριμμένης αἰτίας» ἐπὶ λόγων τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765]1943.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4710]1945

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Σακελλαρίου

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Τριανταφυλλίδης, Μ. Παναγιωτόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διώκεται ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι καὶ καταβάλωσι τῷ ἐνάγοντι τὰς ἀποδοχὰς τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου, καθόσον, καίτοι ὁ ἐνάγων προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του τοῖς ἐναγομένοις, οὗτοι ἀρνοῦνται ν' ἀποδεχθῶσι ταύτας, ἐπικαλοῦμενοι νόμιμον καταγγελίαν τῆς μετὰ τῶν συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις ἐδράζεται εἰς τὴν ἀπὸ 15 Μαρτίου κοινοποιηθεῖσαν τῷ ἐνάγοντι ἐξώδικον δῆλωσιν τῶν ἐναγομένων, δι' ἧς οὗτοι καταγγέλλουσι τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασιν ἐργασίας, λόγῳ τῆς ἀνάγκης, καθ' ἣ ἐκτίθεται ἐν τῇ ἄνω δηλώσει, τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀνανεώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐφημερίδος τῶν.

Ἡ καταγγελία αὕτη τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκρίθη διὰ τῶν προεκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 144, 1001, 1377 τοῦ ἔτους 1945 ἀποφάσεων ἄκυρος. Διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἄνω ἀποφάσεσιν ἐκτιθεμένους λόγους κρίνομεν καὶ ἡμεῖς ταύτην ἄκυρον, καθ' ὅσον ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀναγγελίας εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας δὲν ἀναφέρεται ἂν ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐνεργῇται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 1

ἢ 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424, ὡς ἀντικατασταθὲν ἰσχύει, ὡς ἔδει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ ἀναγράφηται τοῦτο, συμφώνως πρὸς τὴν παρ. 3 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424, ἐτι δὲ καὶ διότι ὁμιλοῦσα ἡ ἄνω διάταξις περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως τῆς ἐργασίας δι' ὠρισμένην αἰτίαν προφανῶς ἐννοεῖ γεγονότα μὴ συνιστῶντα τὴν κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424 ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα ἢ ἀνάρμόστον συμπεριφορὰν, ἀλλὰ πάντως γεγονός, ὅπερ νὰ ἔχη σχέσηιν ἢ ν' ἀναφέρεται εἰς τὸν μισθωτὸν, οὗτινος ζητεῖται ἢ ἀπόλυσις, ἐνῶ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως τῆς ἐργασίας ἀναφέρεται ὡς ὠρισμένη αἰτία ἡ ἀνασυγκρότησις καὶ ἀνανέωσις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐφημερίδος τῶν.

III

Σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765]1943.—Εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη ἢ ἀπόλυσις δι' «ὠρισμένην αἰτίαν».—Δυνατὴ ἡ ἀπαγωγή εἰς τὴν ὠρισμένην αἰτίαν καὶ περιπτώσεων τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765]1943.—Μόνος περιορισμὸς τὸ ποσοστὸν ἀπολύσεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4375]1945

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Μ. Σκουλίκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Σταμάτης, Γ. Μιχαηλοῦ

Καθ' ἣ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων ἐνόρκως μαρτύρων, τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τοῦ συνόλου τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν προβληθέντων ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων, σαφῶς κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, προέκυψεν, ὑπηρετοῦσα ἡ ἐνάγουσα ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1937 ὡς καθαρίστρια τοῦ θεάτρου τοῦ ἐναγομένου, ἀπελύθη ὑπ' αὐτοῦ τὴν 27 Μαρτίου 1945, ὅτε τῇ ἐκοινοποιήθη τὸ σχετικὸν ἐγγράφον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναφέρεται ὡς αἰτία τῆς ἀπολύσεώς της ἡ ἐξ ὑπαίτιότητος της παραμύλησις τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ θεάτρου, λόγῳ τῆς ἀρνήσεώς της νὰ προβῇ εἰς τὸ σφουγγάρισμα τοῦ δαπέδου τοῦ θεάτρου, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι πάσχει ἀπὸ ἀρθριτικὰ καὶ ἀσθένειαν τοῦ στομάχου, διασφηνιζόμενον περαιτέρω ὅτι εἰς τὴν καταγγελίαν προβαίνει ὁ ἐναγόμενος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 τοῦ ν. 765]1943, τὴν 29ην δὲ τοῦ ἰδίου μηνός, ἥτοι ἐντὸς τῆς τασσομένης ἐν παρ. 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου τριήμερου προθεσμίας ἀνηγγέλθη ἡ τοιαύτη καταγγελία εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας καὶ ἀνεκοινώθη αὐτῇ ἡ πρόσληψις ὡς ἀντικαταστάτιδος τῆς ἀπολυθείσης τῆς αὐτῆς ειδικότητος καὶ μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς, κοινοποιηθέντος ταυτοχρόνως ἐγγράφον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπίσης δηλοῦται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 τοῦ ν. 765]1943.

Ἐκ τῶν συνδεδυσασμένων διατάξεων τῶν παραγρ. 1 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 2' τοῦ νόμου 765]1943 σαφῶς προκύπτει, ὅτι σκοπῆσας ὁ νομοθέτης τὴν χαλάρωσιν ἐν μέρει τῶν ἐν πολλοῖς τραχέων, ὡς δεσμευτικῶν τῆς πρωτοβουλίας τῶν ἐργοδοτῶν, μέτρων, ἀλλ' ἐν ταυτῷ καὶ τὴν διατήρησιν τῆς διὰ τῶν πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἀνεργίας βασικοῦ κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος νομοθετημάτων ἐπιτευχθείσης ἰσορροπίας προσφορὰς καὶ ζητήσεως ἐργασίας, ἡρῶνε τὴν ἐκ τοῦ διεσπυντικοῦ δικαιώματος τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῆς εὐθύνης αὐτῶν διὰ τὴν κανονικὴν καὶ ἀπρόσκοπον λειτουργίαν τῶν τῷ κοινωνικῷ ἐπίσης σύνολον ἐξυπηρετουσῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων ἀ-

πορρέουσιν ἐξουσίαν τῶν πρὸς ἀπόλυτον ἐλεγχον τοῦ ποιοῦ τοῦ προσωπικοῦ, ἐπιτρέψας εἰς τούτους τὴν ἀπόλυσιν, ὑπὸ τὸν βασικὸν ὅμως ὅρον τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ἀπολυομένων, ἀπεριορίστως μὲν δι' ἀκαταλληλότητα, ἀνεπάρκειαν ἢ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τῶν μισθωτῶν, ἐλαχίστου δὲ ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὑπηρετούντων, δι' «ὥρισμένην» πρὸς διαστολὴν ἀπὸ τῶν ἄνω περιπτώσεων αἰτίαν, οἷον ποσοτικὸν περιορισμὸν ἐθέσπισεν ἀποστέρων τὴν ἐκ τῆς ὀλοσχεροῦς ἄρσεως τῆς καθιερωθείσης διὰ τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ ν. δ. 424 (πρὸ τῆς ἀντικαταστάσεώς του) οἷον μονιμότητος τῶν ἐργαζομένων προκληθισομένην διαταραχὴν, ἐπαφειμένης ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῆς καταγγελίας εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, ἀνεξέλεγκτος δικαιουμένου νὰ προβῇ εἰς αὐτὴν καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ ἐκτιμῇ τὴν σοβαρότητα τῆς ἀφορώσης αὐτὸν πρὸς τοῦτο αἰτίας, ἥτις συνηθέστατα, ἂν μὴ κατὰ κανόνα, συνάπτεται πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ μισθωτοῦ, δυσκόλως νοουμένης περιπτώσεως εὐλόγου αἰτιολογίας ἀπολύσεως ἀσχετοῦ πρὸς τὴν ἐπάρκειαν γενικῶς, τὴν συμπεριφορὰν καὶ τὴν πειθαρχίαν, ἐφ' ὅσον πάντως ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀπολυόμενον, ἐξ οὗ λογικῶς συνακολουθεῖ ὅτι δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ὑπαγάγῃ οἰανδήποτε αἰτίαν ἀπολύσεως καὶ τὴν δυναμένην νὰ θεμελιωθῇ ἐπὶ τῆς παρ. 1 εἰς τὴν διάταξιν τῆς παρ. 2, ὅπερ θέλει συμβῇ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν, ὡς ἐν προκειμένῳ, οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἢ τὰ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου μέσα ἐπιδέχονται ἄλλοιαν ἐκτίμησιν. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τοῦτο μὲν τὴν ἐξουσίαν τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἐλεγχον τοῦ ὑποστατοῦ τῶν λόγων ἀπολύσεως καὶ ὅταν αὕτη θεμελιωθῇ ἐπὶ τῆς παρ. 2. παρὰ τὴν ἐναντίαν ρῆσιν τῆς διατάξεως ταύτης καὶ κατ' ἀσυγγώρητον ἀνάλογον διευρύνειν τῆς διατάξεως τῆς παρ. 4, διαστελλούσης σαφῶς τὰς δύο περιπτώσεις καὶ ἀπαγγελλούσης εἰς τὴν τῆς παρ. 2 ἀκυρότητα μόνον ἐπὶ ὑπερβάσεως τοῦ ὀριζομένου ἐν αὐτῇ ποσοστοῦ, τοῦτο δὲ θὰ καθίστα τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν ἀνεφάρμοστον, ἀφοῦ πᾶσα οἰαδήποτε μὴ αὐθαίρετος αἰτιολογία ἀπολύσεως ἐρείδεται κατ' ἀνάγκην ἐπὶ γεγονότων δυναμένων νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς παρ. 1, κατὰ κανόνα ὅμως κρινομένων μὴ ἱκανῶν πρὸς ἀπαρισμὸν τῆς ἐννοίας τινὸς τῶν δι' αὐτῆς θεσπιζομένων λόγων ἐγκύρου ἀπολύσεως. Ἐφ' ὅσον δὲ, ὡς ὁρθῶς ἐγένετο δεκτόν, δικαιούται ὁ ἐργοδότης δι' οἰανδήποτε καὶ τὴν πλέον ἀσήμαντον κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν ἀφορμὴν, νὰ προβῇ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τῆς παρ. 2, χωρὶς νὰ ὑπόκειται εἰς τὸν ἐλεγχον τῶν δικαστηρίων ἢ τοιαύτῃ ἐνέργειᾳ αὐτοῦ, εἶναι λογικῶς ἀπαράδεκτον ν' ἀποκλεισθῇ αὐτῷ τὸ τοιοῦτο δικαίωμα, ὅταν ἐπικαλεῖται οὗτος μείζωνος σοβαρότητος, ἀλλ' ἀναγομένης κατὰ τὴν τοῦ δικάσαντος κρίσιν εἰς τὴν ποιότητα γενικῶς καὶ τὴν συμπεριφορὰν πράξεις ἢ παραλείψεις τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἐννοίαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἐξ ἧς ἀπορρέει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη, ὅπως κατὰ παρέκκλινιν τοῦ καθιερουμένου ἐν παρ. 1 κανόνος τῆς δι' ὥρισμένους περιοριστικῶς ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένους λόγους καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπολύτῃ, κατ' οἰκείαν κρίσιν, ὥριστόν κατ' ἑαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ποσοστὸν τῶν παρ' αὐτῷ ὑπηρετούντων μισθωτῶν, προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος αὐτῆς καὶ τῆς ἱστορικῆς

βάσεως τοῦ νόμου, ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παρ. 5, καθ' ἣν εἰς τοὺς ἀπολυομένους συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρ. 2 καταβάλλονται πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ ἐνὸς μηνός, εἰς τὸ ποσὸν τῶν ὁποίων προσδιορίζεται καὶ ἡ πρόσθετος ἀποζημίωσις τῶν μὴ δικαιουμένων τοιαύτης λόγῳ τῆς μὴ συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου κατὰ νόμον χρόνου ὑπηρεσίας μισθωτῶν, ἐξ οὗ εὐλόγως συνάγεται ὅτι ἀντιμετωπίζων ὁ νομοθέτης τὸν ἐκ τῆς καταχρήσεως τοῦ παρεχομένου εἰς τὸν ἐργοδότην δικαίωματος πρὸς ἀνέλεγκτον ἀπόλυσιν κίνδυνον, δὲν ἠρκέσθη εἰς τὴν καθιερωσιν τοῦ ἐγγράφου τῆς καταρτίσεως καὶ τοῦ αἰτιώδους τῆς καταγγελίας, ἀλλ' ἐθέσπισεν ὡς μέσον πρὸς περιστολὴν αὐτοῦ καὶ τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν, προσθετοῦν δυσμενῇ συνέπειαν καὶ δι' ἐκεῖνον τὸν ἐργοδότην, ὅστις ἤθελε προτιμήσῃ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρ. 2 καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, δι' ἐνεργείας ἢ παραλείψεως δυναμένας νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τινα τῶν ἐν παρ. 1 διαλαμβανομένων λόγων, συνεπιφέρουσαν ἐκ τοῦ ἐναντίου, πλὴν τοῦ ὕλικου, καὶ τὸ ἠθικὸν διὰ τὸν ἀπολυόμενον ὄφελος τοῦ μὴ στιγμισμοῦ αὐτοῦ διὰ χαρακτηρισμῶν δυσχεραίνοντων τὴν περαιτέρω σταδιοδρομίαν του. Τούτων τεθέντων ἡ κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον ἀπόλυσιν τῆς ἐναγούσης, δι' ἣν ἐτηρήθησαν ἀπασαί αἱ τυπικαὶ διατυπώσεις τοῦ ἀρθρου 10 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ διαληφθέντος ὑπ' ἀριθ. 424]41 νομ. Δίτου, πραγματοποιήσεως ἐμπροθέσμως καὶ τῆς προσλήψεως τῆς ἀντικαταστάτιδος αὐτῆς, εἶναι ἐγκυρος, παρὰ τὴν ἀνεπιτυχῶς, ἐν τοσούτῳ, ἀμφισβητουμένην βασιμότητα τῶν ἐν αὐτῇ ἐπικαλουμένων λόγων, ἐπενεγκοῦσα ἔκτοτε κατὰ τὴν νόμιμον τοῦ ἐναγομένου ἔνστασιν τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, οὗ ἐνεκεν, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἀξιοῦνται ἡμερομίσθια διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον, δέον ν' ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

IV

Ἀνεξέλεγκτος ἢ κρίσις τοῦ ἐργοδότητος εἰς ἀπόλυσιν δι' «ὥρισμένην αἰτίαν».—Μόνος περιορισμὸς τὸ νόμιμον ποσοστὸν ἀπολύσεων.—**Δύναται ν' ἀφορᾷ ἡ «ὥρισμένη αἰτία» καὶ περιπτώσεις τῆς § 1 τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765]1943,** ἥτοι ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα ἢ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδικου Ἀθηνῶν 4637]1945

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Τρουπάκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Τρίμης, Α. Οἰκονόμου

Διὰ τῆς § 2 τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424]1941, ὡς ἀντικαταστάθῃ ὑπὸ τοῦ ἀρθ. 2 τοῦ Ν. 765]943, κατὰ παρέκκλινιν τῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τῆς § 1 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου παρεσχέθη εἰς τοὺς ἐργοδότης ἡ εὐχέρεια ὅπως μέχρι τῶν ἐν αὐτῇ ἀναγραφομένων ποσοστῶν προβαίνουσιν εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπαφειμένην εἰς τὴν κρίσιν τῶν δι' ὥρισμένην αἰτίαν. Ὁρίζουσα δ' ἡ διάταξις αὕτη ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δέον νὰ γίνηται δι' ὥρισμένην αἰτίαν μὴ συμπεριλαμβανομένην εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς § 1 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου δὲν ἠθέλησε, κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐννοίαν τῆς, ν' ἀποκλείσῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν χρησιμοποίησιν τῶν ἐν τῇ § 1 ἀναγραφομένων λόγων καὶ ὡς ὥρισμένης αἰτίας διὰ τὴν βάσει αὐτῆς καταγγελίαν, ἀλλ' ἀντιθέτως νὰ καθορίσῃ ὅτι ἡ καταγγελία δύναται νὰ γίνῃ

ΑΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ Ν. Δ. 424/1941 ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ

Καλυπτόμεναι περιπτώσεις καὶ τρόπος καταγγελίας συμβάσεως εργασίας

Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀκύρου, κατὰ τὸ Ν. Δ. 424/1941, ἀπολυθέντος μισθωτοῦ.—Ἐναρξίς προθεσμίας.—Δικιοκλή τῆς μισθοδοσίας.—Θεώρησις τῆς διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας καὶ τῆς ἀποκρούσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀπολύσεως.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς παρατιθεμένης κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἐρευνᾷ τὸ θέμα τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀσκήσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀπολυθέντος ἀκύρου μισθωτοῦ.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/43 εἶναι ὑπόχρεως ὁ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943, ἀπολύμενος μισθωτός, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ ἐπιδώσῃ τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ μισθωτός ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του.

Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς εἰσαγωγῆς τῆς προθεσμίας ὑπῆρξε «νά μὴ τελῇ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότητος γενομένη ἀπόλυσις, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 10, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, πρὸς ὃ ἐνδεχομένως θὰ προσέφευγεν ὁ ἀπολυθεὶς μισθωτός» (πρβλ. εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ νόμου 765/1943 εἰς Ε.Ε.Δ. 2, 660).

Εἶναι ἐπομένως προφανές, ὅτι ἡ ἀποκλειστικὴ αὕτη προθεσμία, ἥτις ὡς τοιαύτη ἐξετάζεται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος (βλέπε Γ. Ροῖλου, Περὶ παραγραφῆς § 23, Μπαλῆ καὶ Μαριδάκη, Διατριβαί,

Δικαιοσύνη Δ. 6 καὶ 231) ἀφορᾷ πᾶσαν ἀπόλυσιν, μὴ γενομένην κατὰ τὰ ἐν ἀρθρῳ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943, καὶ ὁρθῶς τὸ ὡς Ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον ἡρμήνευσε τὴν ἀνωτέρω διάταξιν εἰς τὴν συγκεκριμένην ταύτην περίπτωσιν.

Ἐν ἄλλοις λόγοις δὲν ἀπαιτεῖται, νομίζομεν, νὰ ἔχῃ ἀπολυθῇ ὁ μισθωτός δι' ἓνα ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943, ἥτοι δι' ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, διὰ νὰ χωρῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ὥστε ἂν ἄλλως ὁ ἐργοδότης ἡρνήθη ν' ἀποδεχθῇ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, νὰ εἰπώμεν, ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν δὲν ὑπάρχει ἐκ τοῦ νόμου προθεσμία, ἀφοῦ τοῦτο εἶναι παρόλογον: Κανὼν τοῦ νόμου εἶναι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ κατ' ἐξαιρέσιν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943, δὲν φανταζόμεθα δὲ νὰ ἡθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ καλύψῃ διὰ τῆς προθεσμίας μόνον τὰς ἐξαιρέσεις, ἐπεκτείνας ἀντιθέτως αὐτὴν ἐπὶ πάσης ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἡ ὁποία γίνεται κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943, ἥτοι χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ νόμιμος αἰτία ἀπολύσεως

καὶ διὰ πᾶσαν τυχὸν ἄλλην ὁρισμένην αἰτίαν ἐπαφιεμένην εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ τῶν δικαστηρίων κρίσιν τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἂν αὕτη δὲν περιλαμβάνεται μετὰ τῶν ἐν τῇ § 1 ὁρισμένων λόγων, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν μόνον ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ ὑπέρβασις ὁρισμένου ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετούντων μισθωτῶν. Ὑπὸ τὴν ἀντίθετον ἀποψιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ βάση τῆς § 2 καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ δι' αἰτίαν περιλαμβανομένην ἐν § 1, ἡ ἀνωτέρω διάταξις (§ α) θ' ἀπέβαινεν ἀκατανόητος καὶ ἀνευ ἐδάφους ἐφαρμογῆς, λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι σπανιότατα θὰ παρουσιάζοντο περιπτώσεις καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας ἔνεκα λόγων κειμένων ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ § 1 ἀναγραφόμενων. Ἐπὶ πλέον ἡ ἀποψις αὕτη θὰ ὠδήγει εἰς τὸ ἄτοπον ἀποτέλεσμα, ὥστε οἱ ἐργοδότες, ἐνῶ θὰ ἡδύναντο νὰ καταγγέλλωσιν τὴν σύμβασιν εργασίας δι' ἀσήμενον ἴσως αἰτίαν, ἀνευ οὐδενὸς δικαστικοῦ ἐλέγχου, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ νομίμου ποσοστοῦ, νὰ μὴ δύνανται νὰ πράξωσι τὸ αὐτὸ διὰ σοβαροτέρας αἰτίας, οἷαι εἶναι αἱ ἐν τῇ § 1 ἀναγραφόμεναι. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ § 4 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου καθιερωτὴ ἀκυρότητα τῆς βάσει τῆς § 2 καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας, ἔνεκα ὁρισμένης αἰτίας, μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ὑπερβάσεως τῶν ἐν αὐτῇ ἀναγραφόμενων ποσοστῶν.

Ἡ ἐναγομένη διὰ τῆς πρὸς τὸν ἐνάγοντα κοινοποιηθείσης ἐξωδίκου δηλώσεώς της τῷ ἐδῆλω-

σεν, ὅτι τὸν ἀπολύει ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει της, παρ' ἣ, ὡς ἐβεβαιώθη, ὑπηρετεῖ, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διάρκειας, ἔνεκα τῶν ἐν αὐτῇ λόγων, ὡς συνιστούντων ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, ἐμπίπτουσιν εἰς τὴν § 1 τῆς ἀνω διατάξεως, ἄλλως δὲ τὴν κατὰ τὴν § 2 τῆς αὐτῆς διατάξεως ὁρισμένην αἰτίαν. Ἡ ἐπίκλησις αὕτη τῆς ὁρισμένης αἰτίας, ἥτις πράγματι εἶναι καὶ εὐλόγος, ἀρκεῖ μόνη νὰ καταστήσῃ νόμιμον τὴν γενομένην καταγγελίαν ἀνευ περαιτέρω δικαστικῆς ἐρευνῆς περὶ τοῦ βασίμου αὐτῆς, εἴτε θεωρηθῇ ὅτι οἱ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας ἐπικαλούμενοι λόγοι συνιστῶσι πράγματι τὴν κατὰ τὴν § 1 ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, εἴτε μὴ, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ δὲν ἐγένετο ὑπερβασίς τοῦ νομίμου ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἐναγομένης μισθωτῶν. Κατὰ συνέπειαν τούτων, ἐφ' ὅσον, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, ἐγένετο νόμιμος καὶ ἐμπροθέσμος ἀναγγελία τῆς καταγγελίας εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ ἀντικατάστασις τοῦ ἐνάγοντος δι' ἑτέρου ἐργάτου ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ἥτις ἐπίσης ἀνηγγέλθη νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐγκύρως γενομένη. Ὡς ἐκ τούτου, λυθείσης τῆς μετὰ τῶν διαδίκων σχέσεως ἐργασίας, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, ἐφ' ὅσον ἐπιδιώκει τὴν πληρωμὴν μεταγενεστέρως τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν, δέον ν' ἀπορριφθῇ.

ΑΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ 118/1945 ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ

Συνάρτησις τοῦ Ν. Δ. 424/1941 πρὸς τὸν ἀναγκ. νόμον 118/1945

Σκοποὶ τοῦ Ν. Δ. 424/1941.— Δικαιολογητικὸς λόγος προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀκύρου κατὰ τὸ Ν. Δ. 424/1941 ἀπολυομένου μισθωτοῦ.— **Αναγκ. νόμος 118/1945.**— Προσθήκη ἐνὸς ἀκόμῃ λόγου ἀπολύσεως.— Ἐφαρμογὴ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀσκήσεως ἀγωγῆς, ἐφ' ὅσον ἡ κρίσις περὶ τοῦ λόγου τῆς ἀπολύσεως ἀνήκει εἰς τὸν δικαστὴν.

Ὁ σάλος τῶν νομολογιακῶν ἀντιθέσεων ἐπὶ τοῦ θέματος ἂν καὶ οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ περιορίζονται ὑπὸ τῆς τριμήνου προθεσμίας τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943 πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως, ἐξακολουθεῖ, παρὰ τὴν ἀρχουσαν τῆς νομολογίας γνώμην (βλέπε ΕΕΔ 4, 630).

Ἡ κατωτέρω παρατιθεμένη δικαστικὴ ἀπόφασις ἀκολουθεῖ μίαν νέαν ἥδη ἀποφιν: Θεωρεῖ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/1945 ὡς συμπλήρωμα τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 καὶ ἐπομένως ὡς ἔχουσαν, ὑπὸ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει προϋποθέσεις, ἐφαρμογὴν τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943 περὶ τριμήνου προθεσμίας ἀσκήσεως ἀγωγῆς καὶ τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυομένου μισθωτοῦ.

Καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅμως ὅτι, πρέπει ὁ νόμος 118/1945 νὰ συνδυασθῇ πρὸς τὸ Ν. Δ. 424/1941 νομίζομεν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νό-

μου 118/1945 πρέπει, λόγῳ τῆς συγγενείας αὐτῆς, νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 καὶ ὅχι εἰς τὴν μὲ ἀλλοῖον περιεχόμενον διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ἀφοῦ τόσον ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. Δ. 424, ὅσον καὶ ἡ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/45, προβλέπουσιν λόγους ἐγκειμένους ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότου, ἐνῷ τὸ ἀρθρὸν 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ὁρίζει περὶ τῶν λόγων, οἱ ὁποῖοι ἀφοροῦν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. καὶ τὸν ἀναγκ. νόμον 249/1945 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως» ΕΕΔ 4, 152, τὸ ὁποῖον ἐπαναφέρει τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Ν. Δ. 424/41 ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 118/1945. Τοῦτο καταφανῶς σημαίνει, ὅτι ὁ νομοθέτης θεωρεῖ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 συγγενὲς πρὸς τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 καὶ ἀπὸ τούτου ἐθέσπισε τὴν ἐξαίρεσιν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων).

Περαιτέρω, ἀφοῦ εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι αἱ

ἡ νὰ μὴ ἔχουν τηρηθῇ αἱ νόμιμοι διατυπώσεις.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5607/1945

Διαδικασία νόμου Γ'ΘΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Α. Τούσης

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Ι. Παπαδόπουλος

Κατὰ τὸ ἀρθρὸν 10 § 7 τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν. 765/1943, ὁ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ τούτου ἀπολυόμενος μισθωτὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐπιδώσῃ τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν, ἀπράκτου δὲ παρερχομένης τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπώλλυσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως του. Περιστατικόν, ἐξ οὗ ἀρχεται τρέχουσα ἡ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τριμήνου προθεσμία, εἶναι ἡ (ἀκύρος) ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, ἥτις κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου δυνατὸν νὰ λάβῃ χώραν ἐγγράφως ἢ προφορικῶς, ῥητὸς ἢ σιωπηρῶς. Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, οὗτος ἰσχυρίζεται ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀπὸ τῆς 2/12/44 ἡ ἐκκαλοῦσα διέκοψε τὴν μισθοδοσίαν του καὶ ἀρνεῖται ἔκτοτε νὰ δεχθῇ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας του. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἐκτιμῶνται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὡς συνιστῶντα σιωπηρὰν μὲν, ἀλλὰ σαφῇ ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ἀλλῇ ἐρμηνεία δὲν δύναται νὰ δοθῇ εἰς τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ἀφοῦ ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ προηγουμένως εἶχεν ἐπίσης ἐπιδιώξει ν' ἀπαλλαγῇ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου, οὐδαμῶθεν δὲ προκύπτει, ὅτι ἡ διακοπὴ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἡ ἀπόκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐγένετο ἐπὶ ἄλλῳ σκοπῷ καὶ οὐχὶ τῷ τῆς ἀπολύσεώς του. Ἡ οὕτω πως γε-

νομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, μὴ τηρηθεῖσάν τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424, ὡς ἐτροποποιήθη, εἶναι προφανῶς ἀκύρος, ἀλλ' ἡ ἐπίκλησις τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ταύτης ἔδει, κατὰ τὰ ἄνω, νὰ γίνῃ ἐντὸς 3 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν αὕτη ἔλαβε χώραν, ἥτοι τῆς 2/12/44, τούτου δὲ μὴ γενομένου ἡ ἀγωγή τοῦ ἐφεσιβλήτου, δι' ἧς οὗτος, ζητῶν τὰς ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεώς του καὶ ἐντεῦθεν ἀποδοχὰς, ἐμμέσως ἐπικαλεῖται τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, ἐγερθεῖσα τὸν Ἰούλιον τοῦ 1945, ἥτο ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὴν βάσιν περὶ τούτου ἐνστασιᾶς τῆς ἐκκαλοῦσης. Ἐσφαλὲν ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδικῆς τὰ ἐναντία δεχθεὶς (*) καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλούμενη ἀπόφασις καὶ ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος ἡ ἀγωγή τοῦ ἐφεσιβλήτου.

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ὁ πρωτόδικος δικαστὴς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2983/1945 ἀποφάσεώς του (Πρωτοδικῆς Γ. Παπαγιωτόπουλος) εἶχε δεχθῇ τὰ ἐξῆς: Ἀπορριπτέα εἶναι ἡ περὶ παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστασις τῆς ἐναγομένης, συμφώνως τῷ ἀρθρῳ 2 παρ. 7 νόμου 765/1943, καθόσον ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ὑπ' ὀπιν ἀγωγὴν ἀσκουμένην συνεπείᾳ λαβούσης χώραν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὅπερ ἐν προκειμένῳ δὲν συντρέχει, ἀφοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐξακολουθεῖ ὑπηρετῶν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἐκ δὲ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας δὲν προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη, τούναντίον τὸ ἀντίθετον βεβαιοῦται ἐν βεβαιώσει τῆς ἐναγομένης,

κατά παράβασιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 γινόμεναι ἀπολύσεις μισθωτῶν δὲν ὑπὸ κεινται εἰς τὴν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς (βλέπε καὶ Πρωτοδίκου Κορίνθου 2/1945, Πρωτοδικῆς Γ. Δαγλαρίδης, ΕΕΔ 4, 632 καὶ τὰς εἰς ΕΕΔ 4, 429 παρατηρήσεις μας) ἔπεται, ὅτι αἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 γινόμεναι ἀπολύσεις μισθωτῶν δὲν ὑπόκεινται καὶ αὐταὶ εἰς τὴν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἀγωγῆς, καὶ ἂν θεωρηθῇ ὁ νόμος 118/1945 ὡς συμπλήρωμα τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ἐνῷ ἀναμφιβόλως εἶναι νόμος αὐτοτελής, σκοπὸν ἔχων τὴν ἀποσυμφόρησιν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ των, δηλαδὴ κυρίως τὴν προστασίαν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, ἐνῷ τὸ Ν. Δ. 424/1941 ἔχει ὡς κύριον σκοπὸν τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ εὐρυτάτην ἔννοιαν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5515/1945

Διαδικασία νόμον Γ3ΟΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Δ. Μαργέλλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Ὑδραῖος, Μ. Βαρβιτσιώτης

Διὰ τοῦ Νομοθ. Διατάγματος 424/1941 ἐθεσπίσθη τρόπος τινὰ ἢ μονιμότης τοῦ ἐργατοῦπαλλήλικου προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων πάσης μορφῆς. Κατηργήθη τὸ δικαίωμα τῶν ἐργοδοτῶν ταύτων, ὅπως ἀπολύσιν ἐλευθέρως τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των διατελοῦντας μισθωτοὺς καὶ ἐπετράπη εἰς αὐτοὺς μόνον ἡ αἰτιώδης καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τοῦτέστιν εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 10 (Ν. 765/1943 ἄρθρ. 2) καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ διατελούσας καὶ περιορισμοὺς. Ἀπόλυσις ἀντιβαίνουσα εἰς ταῦτα τυγχάνει ἄκυρος. Συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τῆς ἐβδόμης παραγράφου μισθωτός, ἀπολύμενος κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιδώσῃ τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως. Ἄλλως ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀκυρότητα, δηλαδὴ νὰ προβάλῃ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀπόλυσίς του, γενομένη παρατύπως, ὡς μὴ ἐμπλήτουσα εἰς τινὰ τῶν περιπτώσεων, δι' ἃς συγχωρεῖται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύῃ τοὺς μισθωτοὺς αὐτοῦ, ἀντιβαίνει εἰς τὸν διὰ τὸ εἰρημένον Νομ. Διατάγματος τυχόμενον κανόνα, ὅστις ἀπαγορεύει εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐτέθη δὲ ἐν τῷ Νόμῳ ἡ βραχεία αὕτη προθεσμία, ἵνα μὴ ἡ πρᾶξις τῆς ἀπολύσεως τελῇ ἐπὶ μακρόν ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου (αἰτιολ. ἔκθεσις). Νεώτερον Νομοθέτημα ὁ ἀναγκ. νόμος 118/1945 παρέσχε διὰ τοῦ ἄρθρου 9 εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τὴν εὐχέρειαν νὰ καταγγέλλωσιν τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ τὸ πλεονάζον παρ' αὐταῖς προσωπικόν. Προδήλως ἡ διάταξις αὕτη προστίθεται ἀπλῶς εἰς τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Νομ. Δ/τος 424 μίαν εἰσέτι περίπτωσιν ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους ὀρισμένης κατηγορίας ἐργοδοτῶν. Ἄν δὲν συνδυασθῇ πρὸς τὸν νόμον, δι' οὗ κατ' ἀρχὴν ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόλυσις τῶν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ἀλλὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν αὐτοτελὴς, στερεῖται πληρότητος καὶ ἐπαρκούς νομοθετικῆς αἰτιολογίας. Ἀφ' ἐτέρου ἡ συνάρτησις καὶ ἡ παρεπομένη σχέσις του πρὸς τὸν νόμον ἐκείνον προκύπτει ἀριδύλως καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ περιέχοντος αὐτὴν ἄρθρου Ἐκ τούτων

παρέπεται, ὅτι πάντες οἱ ὁρισμοὶ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἀπολύσεων, αἵτινες ἐνεργοῦνται βάσει τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ἀν. Νόμου 118/1945, ὑπὸ τὴν αὐτόδηλον προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ἀντιτίθεται ρητῶς ἢ σιωπηρῶς πρὸς τὰς εἰδικὰς αὐτοῦ διατάξεις. Μὲ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον ἐναρμονίζεται καὶ συμβιβάζεται πληρέστατα ἡ ἀνωτέρω παρατεθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 7 παράγραφος. Δὲν συντρέχει ἰδιαίτερός τις λόγος, ὅπως ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὡς πλεονάζοντος τελῇ ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, μέχρις ὅτου τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπολυθέντος ὑποκύρῃ εἰς τὴν παραγραφὴν. Νοεῖται ὅμως ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ τήρησις τῆς προθεσμίας τῆς εἰρημένης παραγράφου καὶ ἐπέρχεται ἡ ἐπιζήμιος συνέπεια τῆς παραμελήσεως αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκ τῆς ἀπολύσεως ἐρὶς περὶ τοῦ κύρους τῆς πράξεως τοῦ ἐργοδότην δὲν ἔχει ἐπιλυθῇ δι' ἄλλον νομικόν καὶ ὑποχρεωτικόν διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους τρόπον, ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ ἀρμοδίον δικαστήριον προσφυγῆς, ἡ δὲ κρίσις περὶ τοῦ οὐσίᾳ βασίμου ἢ μὴ τοῦ λόγου, εἰς δὴν ἡ προβαλλομένη ἀκυρότης ἐρεῖδεται, ἀνήκει εἰς τὸν Δικαστὴν. Ἐν τῇ ἀντιθέτῳ περιπτώσει ἔχει ἀρθρῇ νομίμως ἡ περὶ τῆς τύχης τῆς συμβατικῆς σχέσεως διένεξις καὶ ἀβεβαιότης ἢ ἡ οὐσιαστικὴ περὶ τούτου ἀπόφασις ἔχει ἐξαιρεθῇ τῆς δικαστικῆς δικαιοδοσίας. Δι' ὃ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀπολυομένου, ὅπως ἐγγείρῃ τὴν προσκύκουσαν αὐτῷ ἀγωγὴν ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῆς ἀνωτέρω παραγράφου καταλήγει εἰς περιορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς τοῦ ἐκ τῆς συμβάσεως δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ εἰς τρεῖς μῆνας, ἐνῷ διὰ τῆς ἐρμηνευομένης διατάξεως δὲν ἐξοκηθῇ τοιοῦτο τι. Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Νόμου 118/1945 εἰς τὰς προϋποθέσεις τῆς ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ συγκαταλέγεται καὶ ἡ ιδιότης τοῦ ἐργοδοτοῦ ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἥς ἡ ἑλλειψὶς ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 10 § 4 τοῦ Νομ. Δ. 424 καὶ τὸν Νόμον 5 Κωδ. (14.1). Ἡ ἀμφισβήτησις ὅμως ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα ἐὰν ἡ προϋπόθεσις αὕτη ὑφίσταται ἢ δὲν ὑπάρχει, κρίνεται ὀριστικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑργασίας (ἄρθρον 3 ἐδάφ. 5) Ὑπῆχθη δηλονότι εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῆς Διοικήσεως, εἰς δὲ τὰ Δικαστήρια ἀπόκειται ἀπλῶς νὰ κρίνωσι περὶ τῶν περαιτέρω συνεπειῶν τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης ἀποφάνσεως αὐτῆς. Οὕτω ἡ ἔγερσις τῆς οικείας ἀγωγῆς ἐκ μέρους τοῦ ὡς πλεονάζοντος ἀπολυομένου μισθωτοῦ, προβάλλοντος ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως δι' ἑλλειψιν τῆς εἰρημένης προϋποθέσεως, πρὸ μὲν τῆς ἐκδόσεως ἀποφάνσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἀρνούμενης εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν ιδιότητα τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, τυγχάνει ἀλυσιτελὴς καὶ πρόωρος, μεταγενεστέρως δὲ καθίσταται ἐπιβεβλημένη ἐξ αἰτίας τῆς μὴ συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδοτοῦ πρὸς τὸ ἐκ τῆς διοικητικῆς κρίσεως δεδικασμένον καὶ οὐχὶ πρὸς αὐτοὺς ὑφισταμένης διενέξεως περὶ τῆς νομιμότητος τῆς ἐνεργείας του. Κατ' ἀκολουθίαν καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐνεργηθεῖσα βάσει τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀναγκ. Νόμου 118/1945, τυγχάνει ἄκυρος, ὅταν ὁ ἐργοδότης δὲν εἶναι βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ δικαίωμα δὲ τοῦ ἀπολυομένου, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀκυρότητα δὲν ἀποσβέννυται, συνεπείᾳ τῆς μὴ ἐγέρσεως τῆς νομίμου ἀγωγῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΡΟΒΟΛΗ ΝΕΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤ' ΕΦΕΣΙΝ ΔΙΚΗΝ

Ειδικαὶ διατάξεις τοῦ Νόμου Γ²ΟΔ' καὶ κοιναὶ δικονομικαὶ διατάξεις

Βελτιώσεις τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν καὶ διὰ τῶν προτάσεων.—"Εννοία τῆς μὴ δεσμεύσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων.—"Απαράδεκτος προβολὴ νέων πραγματικῶν ισχυρισμῶν εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην.—"Εφαρμογὴ τῶν κοινῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5557/1945

Διαδικασία νόμου Γ²ΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Α. Τούσης.

Εισηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Ι. Παπαδόπουλος

Παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα, ὅτι ἐσφαλὲν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπεδικάσασα εἰς τὴν ἐφεσίβλητον ποσὸν μείζον τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς τῆς αἰτηθέντος. Ἡ ἐφεσίβλητος διὰ τῆς ἀγωγῆς τῆς, ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ κατὰ νόμον ὀφειλομένη αὐτῇ ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἀπρόθεστον καταγγελίαν τῆς μετὰ τῆς ἐκκαλοῦσης ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἴση πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτῆς ἀποδοχῶν 3 μηνῶν, βελτιώσασα δὲ τὴν ἀγωγὴν τῆς διὰ τῶν προτάσεων, ὡς ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου αὐτῶν συνάγεται, καθώρισεν, ὅτι αἱ ὀφειλόμεναι αὐτῇ ὡς ἀποζημίωσις τριμηνιοὶ ἀποδοχαὶ τῆς ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δρ. 33.000 καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δρ. 19.500, ὡς συνεπεία ἐσφαλμένου ὑπολογισμοῦ καθώρισεν ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς καὶ ἡτήσατο νὰ ἐπιδικάσθῃ αὐτῇ καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη. Ἡ τοιαύτη κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς τῆς γενομένη ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου συμπληρωματικῆς αἰτήσεως περιέχεται σιωπηρῶς ἡ ἐμμέσως εἰς τὴν ἀρχικὴν διὰ τῆς ἀγωγῆς ὑποβληθεῖσαν τοιαύτην, ἀφοῦ τόσον διὰ τῆς ἀγωγῆς, ὅσον καὶ διὰ τῶν προτάσεων, ἐπιδιώκεται ἡ αὐτὴ ἀποζημίωσις, ἡ λήψις τούτεστι ἀποδοχῶν 3 μηνῶν, προσδιοριζομένων ἀκριβέστερον διὰ τῶν προτάσεων. Παραδεκτικῶς ὅθεν ἐβελτιώθη διὰ τῶν προτάσεων, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 158 τῆς Πολ. Δικ., ἡ ἀγωγή τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς πρὸς τὸ καταβλητέον αὐτῇ ποσόν, καὶ ὁ ἀντίθετος 3ος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος. Ἄλλως τε ἡ ἐκκαλοῦσα, καθ' ἡ προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων πρακτικῶν τῆς ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου συζήτησεως (τῶν προτάσεων τῆς δὲν προσάγεται ἀντίγραφον), οὐδεμίαν ἔφερον ἀντίρρῃσιν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐπ' ἀκροατηρίου γενομένην ἐξ ἀνωτέρω βελτίωσιν τῆς ἀγωγῆς τῆς, κατὰ συνέπειαν, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ Ν. Γ²ΟΔ', καθ' ὃ οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται, ἀνευ τηρήσεως τῆς νομίμου διαδικασίας, νὰ προσέλθωσι καὶ αὐθορμητῶς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὅπως ὑποβάλωσι τὴν διαφορὰν τῶν, ἀπεδέχθη ὅπως ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμπληρωματικῆς αἰτήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς πρὸς τὸ καταβλητέον αὐτῇ ποσόν, ὑποβληθῇ ἀνευ προδικασίας ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικάζοντος Πρωτοδίκου, καὶ δὲν δύναται μεταγενεστέρως νὰ προτείνῃ ἀπαράδεκτον ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς προδικασίας ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν ταύτην, προβάλλουσα οἷον αὐτορρησίαν τῶν ἰδίων αὐτῆς πράξεων.

Ὁρίζεται μὲν ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 12 τοῦ Ν. Γ²ΟΔ'

ὅτι τὸ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστήριον δὲν δεσμεύεται ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων, ἀλλ' ἀκολουθεῖ ἐκάστοτε τὴν ὁδόν, δι' ἧς νομίζει ἀσφαλέστερον, ταχύτερον καὶ ὀλιγοδαπανώτερον δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἀρθρῷ ἐνδεικτικῶς μνημονευομένων περιπτώσεων ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως συνάγεται, ἡ τοιαύτη μὴ δεσμεύσις τοῦ δικαστηρίου ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπιτρεπτόν, τὴν προσαγωγήν καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 20 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἰσχύουσιν αἱ κοιναὶ δικονομικαὶ διατάξεις, ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ συναρμολογηθῶσι πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν διαδικασίας. Τοιαύτη δικονομικὴ διάταξις ἐφαρμοστέα καὶ ἐπὶ τῆς διαδικασίας τοῦ Ν. Γ²ΟΔ' εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρ. 747 § 2 τῆς Πολ. Δικ., καθ' ἣν νέοι πραγματικοὶ ισχυρισμοὶ εἶναι τότε μόνον δεκτοὶ ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ, ὅταν συντελοῦν πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως. Βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ὁ ἐκκαλῶν στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ προβάλλῃ νέους πραγματικὸς ισχυρισμοὺς ἐν τῇ κατ' ἔφεσιν δίκῃ (Classon—Ράμμος, Πολ. Δικ. § 903 α), Κατὰ συνέπειαν ὁ ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης προβαλλόμενος νέος πραγματικὸς ισχυρισμὸς περὶ ἐξοφλήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐφεσιβλήτου, μὴ προταθεὶς ἐνώπιον τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου, ὡς ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν δείκνυται (τῶν προτάσεων τῆς ἐκκαλοῦσης δὲν προσάγεται ἀντίγραφον), εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὴν βάσιν περὶ τούτου ἀντίρρῃσιν τῆς ἐφεσιβλήτου καὶ ὁ σχετικὸς 3ος λόγος ἐφέσεως δέον ν' ἀπορριφθῇ ὡς μὴ βάσιμος.

ΑΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΚΑΣΙΣ ΜΕΛΛΟΥΣΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Χρόνος πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ

Μὴ νόμιμος ἐπιδίκασις ἀποδοχῶν διὰ χρένον πέραν τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς.— Πληρωμὴ τοῦ μισθοῦ μετὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν.

Ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ²ΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἀκολουθεῖ τὴν γνωστὴν καὶ διὰ προηγουμένων δικαστικῶν ἀποφάσεων (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἔφεσιν, 4499/1945, εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Π. Πατῆς, ΕΕΔ 4, 570, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4322/1945, Πρωτοδίκης Ι. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 4, 571) ἀκολουθουμένην ἀποψιν περὶ τοῦ μὴ δυνατοῦ τῆς ἐπιδίκασεως μελλουσῶν ἀποδοχῶν διὰ τὸν μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Μία σελίδα, πού εκλαίκευσε τὸ ἐργατικὸ δίκαιο, γιὰ τὸν μισθωτὸ καὶ τὸν ἐργοδότη, χωρὶς παραπομπὲς στὴ θεωρίαν καὶ νομολογίαν

Η ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΕΔ

Στὸν ἀρχικὸ νόμο 2112/1920 γιὰ τὴν ὑποχρεωτικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάρχει μιὰ ἀποφασιστικὴ γιὰ τὰ νόμιμα συμφέροντα τοῦ μισθωτοῦ διάταξη: Δὲν ἐπιρεάζεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου αὐτοῦ σὲ περίπτωσι μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, ὅπωςδήποτε καὶ ἂν ἐπέρχεται.

Τὸ νόημα εἶναι πὼς ἂν στὴ διαδρομὴ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἡ ἐπιχείρησις ἀλλάξει φορέα, οἱ ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα ἀπὸ τὴν ἐργατικὴ σύμβασιν μεταβιβάζονται στὸν νέον κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως, καθὼς εἶχαν καὶ στὸν προκατόχον. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει πὼς ὁ νέος κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως εὐθύνεται γιὰ κάθε παράβασι τῶν νομίμων ἢ συμβατικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ προκατόχου ἀπέναντι τοῦ μισθωτοῦ, ὥστε νὰ εἶναι, σὲ περίπτωση π. χ. καθυστέρησεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τὸν παλαιὸν ἐργοδότη, ὑπόχρεως στὴν πληρωμὴ τῶν ὁ νέος ἐργοδότης. Τέτοια σημαντικὴ καινοτομία, πού θὰ ἦταν, ἄλλως τε, ἔξω ἀπὸ τὶς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, δὲν ἀπαντᾶται στὸ ἐργατικὸ δίκαιο.

Περιορίζεται λοιπὸν ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως στὴν ἀπλὴ μεταβίβασι τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότη ἀπὸ τὸν νόμο 2112, δηλαδὴ στὴν ὑποχρεωτικὴ, σύμφωνα μὲ τὸν νόμον αὐτό, καταγγελίαν τῆς

συμβάσεως ἐργασίας. Ἔτσι ἂν ἡ ἐπιχείρησις ἀλλάξει κύριον, ὁ νέος κύριος ὑποχρεώνεται στὴν περίπτωσι ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ τὸν προειδοποιήσῃ, σύμφωνα μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, καὶ νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ, καθὼς θὰ ἔκαμνε ὁ ἀρχικὸς ἐργοδότης, μὲ ὑπολογισμὸ πάντοτε τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας πού ἔχει ὁ μισθωτὸς ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς καταρτίσεως τῆς ἐργατικῆς συμβάσεως.

Εἶναι φανερό πὼς ὁ νόμος ἔχει σκοπὸ νὰ μὴν ἀφήνῃ τὸν μισθωτὸν ἐκτεθειμένον χωρὶς προστασίαν στὶς διαφορὰς ἐναλλαγὰς τοῦ προσώπου τοῦ ἐπιχειρηματίου, ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς στὴν ἐπιχείρησι κυρίως βασίζεται, γιὰ νὰ δώσει τὶς ὑπηρεσίας του, καὶ αὐτὴν ἐξυπηρετεῖ, ἀνεξάρτητα τοῦ προσώπου πού τὴ διαχειρίζεται.

Λέγοντας ὅμως πὼς ὁ νέος ἐργοδότης εὐθύνεται ἀπέναντι τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἐννοοῦμε πὼς δὲν ἔχει σὲ καμμιὰ περίπτωσι τὴν εὐθύναν τοῦ παλαιὸς ἐργοδότης. Ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων ἔχει φτάσει νὰ παραδεχθῇ πὼς καὶ ὁ παλαιὸς ἐργοδότης εἶναι ἀλληλέγγυα μὲ τὸν νέον ὑπεύθυνος στὴν περίπτωσι πού ὁ τελευταῖος ἀπέκρουσε σύγχρονα μὲ τὴ μεταβίβασι τῆς ἐπιχειρήσεως τὶς ὑπηρεσίες τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ εὐθύναν τοῦ προκατόχου βασίζεται στὸ γεγονὸς πὼς παραμέλησε νὰ τακτοποιήσῃ τὴ λύσι τῆς συμβάσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοῦ διαδόχου στὸ ὅτι μὲ τὴ διαδοχὴν ἀνέλαβε ἀπὸ τὸν νόμον τὶς ὑποχρεώσεις τοῦ πρώτου καὶ δὲν ἐξέπληρωσε τὶς ὑποχρεώσεις αὐτές.

Ἄν ὅμως ὁ μισθωτὸς ἐξακολουθήσῃ νὰ ἐργάζεται καὶ μὲ τὸν νέον κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν ὑπάρχει τότε καμμιὰ εὐθύναν τοῦ παλαιοῦ, ἀλλὰ μεταβιβάζονται οἱ προηγουμένως ὑποχρεώσεις τοῦ τελευταίου στὸν νέον κύριον.

Ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη μπορεῖ, σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, νὰ γίνηται ὅπωςδήποτε. Αὐτὸ ἀσφαλῶς, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, προϋποθέτει μιὰ ὁποιαδήποτε μεταβολὴ τοῦ προσώπου, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἐξετάζεται, σὲ κάθε συγκεκριμένη περίπτωσι, ἂν ὑπάρχει νομικὸς δεσμὸς μεταξὺ τοῦ ἀρχικοῦ καὶ νέου ἐργοδότη. Εἶναι ἀρκετό, γιὰ τὴν ἐξασφάλισι τῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ, μόνον τὸ γεγονὸς πὼς ἔγινε μιὰ ὁποιαδήποτε μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, ἀφοῦ, ἂν χρειάζοταν ἡ ἔρευνα πὼς ἔγινε αὐτὴ ἡ μεταβολή, θὰ κατέληγε στὶς περισσότερες περιπτώσεις, νὰ μὴ ἦταν δυνατὴ ἡ προστασία τοῦ μισθωτοῦ, γιὰ τὸ λόγον πὼς δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ ἢ καθολικὴ διαδοχή. Θὰ κατέληγε δηλαδὴ ν' ἀπελύτο ἀπροειδοποίητα ὁ μισθωτὸς στὴν περίπτωσι τῆς μεταβολῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν μόνον τῆς εἰδικῆς ἢ καθολικῆς διαδοχῆς ἢ καὶ ἂν προσελαμβάνετο ἀπὸ τὸν νέον κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρεῖται νέα ἡ σύμβασίς του, μὲ τὴ συνέπειαν νὰ μὴ ὑπολογίζεται, γιὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ χρόνος τῆς ἀρχικῆς τοῦ συμβάσεως. Ἡ ἀποψὴ ὅμως αὐτὴ ἀναμφίβολα δὲν εἶναι σὲ ἀρμονίαν μὲ τὸ προστατευτικὸ πνεῦμα τοῦ νόμου.

Ὅσα ἀναφέραμε ἐφαρμόζονται γιὰ τὸν νόμον

ἀγωγῆς χρόνον, ἐν ἀκύρῳ ἀπολύσει μισθωτοῦ (ἀντίθετος Γ. Ράμμος, ΕΕΔ 4, 260).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5219/1940

Διαδικασία νόμου Γ' ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Μ. Σκουλίκης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κινινῆς, Χ. Μυριάνθης

Δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν ἐκ τῶν ν. (19 § 6 ν. 24 § 2 ν. 30 (19.2) συναγομένην ἀρχὴν τοῦ Ρ. Δικαίου ὁ μισθὸς δίδεται ὡς ἀντάλλαγμα τῶν παρασχεθεισῶν ἤδη ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὀφειλόμενος, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας, μετὰ τὴν παροχὴν αὐτῶν (postnumerando, ἐπὶ δὲ τῆς ὀφειλῆς τούτου, λόγῳ τῆς μὴ χρησιμοποίησεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἔνεκα λόγων κειμένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ (Ν. 19 § 9 Π. (19.2) καὶ σύνοψις Μ. 13), ἤρηται τὸ ὑπαρκτὸν εἰς τὸ κατ' ἐκτασιν ποσὸν ταύτης ἐκ διαφορῶν ἀβεβαίων περιστάσεων, ἐκ τῆς ἐγκύρου μελλοντικῆς ἀπολύσεώς του, τῆς δυνατότητος τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐν μέλλοντι παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐὰν σπουδαίως ἤθελε προσκληθῇ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, καὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἐκμισθώσεως ἢ долίας ἀποφυγῆς τῆς ἐκμισθώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀλλάχου (ν. 19 § 7 § 10 Πανδ. αὐτόθι), ἔπεται διὰ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ἐξεταστέα τυγχάνει μόνον διὰ τὸν μέχρι τῆς παρούσης συζητήσεως χρόνον, ἀπορριπτομένη ὡς προώρως κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀρθρῶν 1, 158, 160 καὶ 533 τῆς Πολ. Δικον. εἰσαγομένη διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

78]1945 ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ. Περί πα-
ρατάσεως προθεσμιών τινων κλπ. τών
ὕπ' ἀριθ. 24]1945, 58]1945, καὶ 59]1945
Συντ. Πράξεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 296 τῆς 8 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβου-
λίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Ἡ προθεσμία τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8
τῆς ὑπ' ἀριθ. 59]1945 Συντακτικῆς Πράξεως «πε-
ρὶ καθορισμοῦ τῆς ὀργανικῆς συνθέσεως τῶν Δη-
μοσίων ἢ Δημοσίου χαρακτῆρος Ὑπηρεσιῶν», πρὸς
κρίσιν τῶν ἐν τοῖς παραγράφοις 2 καὶ 3 τοῦ ἄρ-
θρου 7 τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Πράξεως ἀναφερο-
μένων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν παρατείνεται, διὰ
μὲν τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς τῶν Κεντρικῶν
Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων μέχρι τέλους Ἰανου-
αρίου 1946, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους καὶ
ὑπηρετάς μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1946.

Ἄρθρον 2.

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 παρ. 3 τῆς Συντακτικῆς
Πράξεως ὑπ' ἀριθ. 59]1945 «περὶ ὀργανικῆς συνθέ-
σεως Δημοσίων κλπ. ὑπηρεσιῶν» καθιερούμενον
δικαίωμα προτιμήσεως ἀπολυθέντων δυνάμει ταύ-
της ὑπαλλήλων πρὸς κατάληψιν κενῶν θέσεων ἰ-
σχύει καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων, ὧν ὁ διορισμὸς
ἀκυροῦται διὰ τυπικοὺς λόγους, ἐφ' ὅσον οὗτοι ὑ-

2112, πού ἐπιβάλλει τὴν ἐμπρόθεσμη προειδοποίησιν
σὲ ἀναιτιολόγητη πάντοτε, κατὰ τὸ σύστημά του,
καταγγεῖλ᾽ αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἄφ' ὅτου ὅμως οἱ μισθωτοὶ γίνινται μὲ τὸ Ν. Α.
424]1941 ἓνα εἶδος μόνιμοι, μὲ συνέπειαν νὰ μὴ
εἶναι δυνατὴ ἡ ἀναιτιολόγητη ἀπόλυσή των, ὁ σύν-
δεσμος τοῦ μισθωτοῦ μὲ τὴν ἐπιχείρησιν ἀποκλει-
στικά, χωρὶς συνάρτησιν μὲ τὴν φορὰ τῆς, γίνινται ἔν-
τονα φανερός. Τὸ νέο σύστημα δικαίου τείνει νὰ
ἐξασφαλίσῃ τὴν θέσιν τοῦ μισθωτοῦ στὴν ἐπιχεί-
ρησιν, καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴ δὲν ἔχει καὶ στὴν
περίπτωσιν αὐτὴ καμμίαν ἐπιρροήν στὰ δικαιώματα
τοῦ μισθωτοῦ ἢ ὁποιαδήποτε μεταβολὴ τοῦ προσώ-
που τοῦ ἐργοδότη. Ἐτοίχ. ὁ νέος κύριος τῆς ἐπι-
χειρήσεως, πού εἶναι καὶ ὁ μόνος ὑπεύθυνος γιὰ
τὴν διατήρησιν τοῦ μισθωτοῦ στὴν θέσιν του, ἐμποδί-
ζεται ν' ἀπολύσῃ τὸν μισθωτό, ἂν δὲν ὑπάρχουν
οἱ νόμιμοι λόγοι ἀπολύσεως ἢ ἀκόμα καὶ ἂν κατα-
λήξῃ σὲ πραγματικὴ ἀδυναμίαν συνεχίσεως τῶν ἐρ-
γασίων εἶναι πάντοτε ὑπόχρεως νὰ ζητήσῃ τὴν
νόμιμη διοικητικὴν ἄδεια ἀπολύσεως, μ' ἐπιφύλαξιν
τῆς περιπτώσεως βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, πού
μπορεῖ, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, ν' ἀπολύσῃ τὸ προ-
σωπικὸ τῆς, ὅταν πλεονάζει.

Εὐθύνῃ τοῦ παλαιοῦ ἐργοδότη ἀναμφισβήτητα
δὲν εἶναι νοητὴ. Μὲ τὴν μεταβίβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως,
ὅταν φυσικὰ δὲν εἶναι εἰκονικὴ, παύει ἡ εὐθύνῃ
τοῦ παλαιοῦ καὶ ἀρχίζει ἡ εὐθύνῃ τοῦ νέου. Ἀντί-
θετῃ ἐννοίᾳ εἶναι ἐξω ἐντελὼς ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ
καίμενα, πού ἂν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος προστατεύουν
τὸν μισθωτό, δὲν ἐμποδίζουν ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα
τοῦ ἐργοδότη στὴν ὁικονομικὴ ἐλευθερία του.

πληρέθησαν εἰς τὴν θέσιν ἐξ ἧς ἀπελύθησαν ἐπὶ ἐξ
τουλάχιστον μηνῶν.

Ἄρθρον 3.

Ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 24]
1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἀποκαταστάσεως
ἀπολυθέντων δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.», προκει-
μένου περὶ ἀπολυθέντων δημοσίων ὑπαλλήλων
κλπ. ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἄνω
Συντακτικῆς Πράξεως, οἵτινες διέμενον εἰς τὴν
περιφέρειαν Κρήτης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύ-
ος τῆς ἄνω Συντακτικῆς Πράξεως, παρατείνεται
ἐπὶ δύο μηνῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς
ἰσχύος τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς
ὑπ' ἀριθ. 58]1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐκ-
καθαρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς
ἐξενικῆς κατοχῆς» (*) ὀριζομένη ἐξάμηνος προθεσμία
παρατείνεται μέχρι τέλους Μαρτίου 1946.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως
ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημε-
ρίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1945.

717]1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περί τροποποι-
ήσεως διατάξεων τινων ἀφορῶσιν τοὺς
ἀποσπώμενους δημοσίους ὑπαλλήλους
κλπ. ἐκ κυρίων καθηκόντων των εἰς ἄλ-
λας δημοσίας ὑπηρεσίας κλπ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 296 τῆς 8 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβου-
λίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

1. Δημοσίοι πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτι-
κοὶ ἐν γένει ἀποσπώμενοι μονίμως ἢ προσωρινῶς
ἐκ τῶν κυρίων αὐτῶν καθηκόντων εἰς ἄλλας δη-
μοσίας ὑπηρεσίας, ἐδρευνούσας ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς ἀ-
σκήσεως τῶν κυρίων αὐτῶν καθηκόντων, ὡς καὶ
εἰς τοιαύτας Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δι-
καίου, Εἰδικῶν Ταμείων, Εἰδικῶν Λογαριασμῶν,
Ὁργανισμῶν δημοσίου χαρακτῆρος, οὐδεμιᾶς δι-
καιοφύνης ὑπὸ οἰανδήποτε μορφὴν προσθέτου ἀπο-
ζημιώσεως διὰ τὴν λόγῳ τῆς τοιαύτης ἀποσπάσεως
αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας ἐκτέλεσιν
τῶν καθηκόντων των εἰς τὰς ἄς ἀπεσπασθῶσαν
ὑπηρεσίας, εἴτε εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐ-
τῶν, εἴτε εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κρά-
τους.

2. Αἱ ὡς ἄνω διατάξεις ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ
διὰ τοὺς ὑπαλλήλους Νομικῶν Προσώπων Δημο-
σίου Δικαίου, Εἰδικῶν Ταμείων, Εἰδικῶν Λογαρια-
σμῶν, Ὁργανισμῶν δημοσίου χαρακτῆρος καὶ
Τραπεζῶν, τοὺς ἀποσπώμενους μονίμως ἢ προσω-
ρινῶς ἐκ τῶν κυρίων καθηκόντων των εἰς δημο-
σίας ὑπηρεσίας ἐδρευνούσας ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς ἀσκή-
σεως τῶν κυρίων καθηκόντων, ὡς καὶ τὰς τοιαύ-
τας ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου,
εἰδικῶν Ταμείων καὶ ἐν γένει ὀργανισμῶν δημο-
σίου χαρακτῆρος.

3. Εἰς τὰ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενα πρόσωπα δύνανται δι' ἀποφάσεων τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ παρέχονται ἐξοδα κινήσεως ἢ ἀποζημιώσεως λόγῳ καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίας, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ καθ' ὁλοκληρίαν τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 1266/1942.

4. Πᾶσα γενικὴ ἢ ἐιδικὴ διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου καταργεῖται.

5. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐξάμηνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διὰ τοὺς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐφοδιασμοῦ ἀποσπώμενους ἢ μετατιθεμένους ὑπαλλήλους ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσιν αἱ ἐιδικαὶ διατάξεις περὶ παροχῆς αὐτοῖς ἐπιμισθίου, καθοριζομένου τούτου κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐφοδιασμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1945

728/1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν διορισμῶν, κατατάξεων κλπ. τῶν πολιτικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων καὶ τῶν στρατιωτικῶν.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 301 τῆς 12 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

1. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀπαγορεύεται ὁ διορισμὸς ἢ ἡ κατάταξις ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, τακτικῶν, ἐκτάκτων, ἐπὶ συμβάσει ἢ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, ὡς καὶ στρατιωτικῶν, εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Ὁργανισμοὺς δημοσίου χαρακτῆρος, Εἰδικὰ Ταμεῖα κλπ., ἐφ' ὅσον αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτων βαρύνουσι τὸ Δημόσιον ἢ ἐπιχορηγοῦνται ταῦτα παρ' αὐτοῦ.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου διορισμὸς περιλαμβάνεται καὶ ἡ μονιμοποίησις ἢ ἔνταξις εἰς θέσεις τακτικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ.

2. Πᾶς διορισμὸς, μονιμοποίησις, ἔνταξις ἢ κατάταξις, γινόμεναι παρὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπαγόρευσιν θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἄκυροι καὶ οὐδὲν συνεπάγονται ἐννομον ἀποτέλεσμα.

Ἡ ὑπὸ τοῦ προισταμένου τῆς Ὑπηρεσίας διενέργεια παρὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπαγόρευσιν τοῦ διορισμοῦ, μονιμοποίησεως, ἐντάξεως ἢ κατατάξεως ἀποτελεῖ ἴδιον πειθαρχικὸν παράπτωμα, δι' ὅπερ οὗτος ἐισάγεται πρὸς ἀπόλυσιν εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον. Ἐπίσης κατὰ τοῦ Ταμείου, τοῦ καταβάλλοντος μισθὸν εἰς πρόσωπα περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος ἐκδίδεται σχετικὴ καταλογιστικὴ ἀπόφασις.

3. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διορισμὸς, μονιμοποίησις, ἔνταξις ἢ κατάταξις παρὰ ταῖς ἀνωτέρω ὑπηρεσίαις μόνον μετ' ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἐκδιδομένην προτάσει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ μετὰ ἡτιολογημένην γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου Ὑπηρεσιακοῦ ἢ Διοικητικοῦ Συμβουλίου περὶ τοῦ ἀπολύτως ἀπαραιτήτου τοῦ διορισμοῦ.

Ἐπίσης τὸ Κυβερνητικὸν Οἰκονομικὸν Συμβού-

λιον δύναται δι' ἀποφάσεώς του νὰ ἐξαιρῇ τῶν ὡς ἄνω περιορισμῶν ὀρισμένας κατηγορίας προσωπικοῦ τῶν δημοσίων ἐν γένει ὑπηρεσιῶν.

4. Αἱ πρὸς διορισμὸν, μονιμοποίησιν, ἔνταξιν ἢ κατάταξιν εἰσαγόμεναι εἰς τὸ Κυβερνητικὸν Οἰκονομικὸν Συμβούλιον προτάσεις κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δέον ἀπαραιτήτως νὰ συνοδεύονται ὑπὸ ἐγγράφου τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ, περὶ τῆς προκαλουμένης ἐπιβαρύνσεως τοῦ οἰκείου Προϋπολογισμοῦ ἐκ τῶν ὡς ἄνω πληρώσεων τῶν κενῶν θέσεων, ὡς καὶ ἂν περὶ τούτων προβλέπονται αἱ ἀπαιτούμεναι πιστώσεις.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὴν κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον 1 ἀπαγορεύσιν δὲν περιλαμβάνεται ὁ ἐκ νέου διορισμὸς ὑπαλλήλων ἀπολυθέντων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ καθορισμοῦ τῆς ὀργανικῆς συνθέσεως τῶν δημοσίων ἢ δημοσίου χαρακτῆρος ὑπηρεσιῶν», οἵτινες δύνανται καὶ ἐφεξῆς νὰ διορίζωνται πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως ταύτης μνημονευομένων ὑπηρεσιῶν, Ὁργανισμῶν, Νομικῶν προσώπων κλπ. ἄνευ τῶν διατυπώσεων τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 1, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις διορισμοῦ αὐτῶν οἱ ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 59/1945 Συντακτικῆς Πράξεως.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 679/1945 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου καταργηθέντος ὑπ' ἀριθ. 672/1945 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου τροποποιήσις τῶν περὶ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Φορολογίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν διατάξεων θεωρεῖται μηδέποτε ἰσχύσασα.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1945

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.—

Περὶ καθορισμοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 301 τῆς 12 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχον ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νόμου 19 τοῦ 1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν» αὐξάνει τὸν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 291/1945 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ τὸν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐιδικῶν κοινῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθορισθέντα βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου περιλαμβανομένων καὶ τῶν Ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως κατὰ τὰς κάτωθι διακρίσεις:

Α') Κατὰ 50 ο)ο ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1945.

Β') Κατὰ 150 ο)ο ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1945.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 560 ἐ. ἔ. παρούσαν πρᾶξιν του.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1945

Θεάτρου, ἐξεδόθη μὲν πρὸς ἐξυπηρέτησιν πραγματικῆς ἀνάγκης, δὲν ὑπῆρχεν ὁμως νομοθετικὴ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδότησις, ἀποφασίζομεν :

Ἀνακαλοῦμεν τὴν ὥς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 4889 ἐ.ε. ἡμετέραν ἀπόφασιν, ἀφ' ἧς αὐτὴ ἰσχύσει.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Νοεμβρίου 1945

31250]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ γενικῶν ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν τῆς Χώρας.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 καὶ τὰς διαμορφωθείσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν τὰ ἀκόλουθα :

Ἄρθρον 1

Τὰ ἡμερομισθία τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, οἱ ὅποιοι συνδέονται μετὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθορίζονται ὡς ἑπεται :

Α' Προκειμένον περὶ ἀνδρῶν

1) Διὰ τὸν ἀρχιτεχνίτην	δραχ.	3.600
2) » » τεχνίτην	»	3.000
3) » » εἰδικευμένον ἐργάτην	»	2.500
4) » » ἀνειδίκευτον	»	2.000
5) » » μαθητευόμενον α'	»	1.500
6) » » μαθητευόμενον β'	»	1.300

Β' Προκειμένον περὶ γυναικῶν

1) Διὰ τὴν τεχνίτριαν	δραχ.	2.500
2) » » εἰδικευμένην ἐργάτριαν	»	2.000
3) » » ἀνειδίκευτον	»	1.700
4) » » μαθητευομένην α'	»	1.500
5) » » μαθητευομένην β'	»	1.300

Ἄρθρον 2

Μισθολογικαὶ ἐντάξεις, γενόμεναι διὰ προγενεστέρων μας ἀποφάσεων διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὀριζμένων κλάδων, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ, ὡς ἔχουν ὁμως κατὰ χρηματικὸν ποσόν. ἀνευ ἄλλης τινὸς προσαρμογῆς.

Ἄρθρον 3

Ἐάν δι' εἰδικῶν ἡμετέρων ἀποφάσεων, ἐκδοθεῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700]45 ἀποφάσεως ἡμῶν(*) καθωρίσθησαν, δι' ὀρισμένας κατηγορίας ἐργαζομένων, κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἀνώτερα καὶ μέχρι 30 ο)ο τῶν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως καθωρισθέντων τοιοῦτων, ἢ ἐκ τούτου εἰς ποσὸν δραχμῶν διαφορὰ θέλει προστεθῇ, ὡς ἔχει, εἰς τὰ διὰ τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενα ἡμερομισθία.

Ἄρθρον 4

Διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν α) Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρίας Μεταφορῶν (ΗΕΜ), β) Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρίας Ἀθηνῶν-Πειραιῶς (ΗΕΑΠ), γ) Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων (ΕΗΣ), δ) Δημοτικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Ἀεριοφωτὸς Ἀθηνῶν, ε) Ἑταιρίας Ἐκμεταλλεύσεως Ἀεριοφωτὸς Πειραιῶς, στ) Ἑταιρίας Ὑδάτων (ΑΕΕΥ), ζ) Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιοδρόμων καὶ Ἡλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης (ΚΕΤΗΘ), η) Τηλεφωνικῆς Ἑταιρίας (ΑΕΤΕ), θ) Τροχιοδρόμων Καλαμῶν, ι) Τηλεγραφικῆς Ἑταιρίας «Κέϊμπλ ἐντ Γουαϊρίλ-λες», ια) Ἑταιρίας Διαχειρίσεως Ὑπεργγῶν Προσόδων, ιβ) Ἐπιχειρήσεων Ἡλεκτροφωτισμοῦ ὁλοκληρῶν τῆς Ἑλλάδος, ιγ) Ὁργανισμοῦ Ὑδρεύσεως καὶ Ἡλεκτροφωτισμοῦ Λαρίσης, ιδ) Ὁργανισμοῦ

Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης καὶ ιε) διὰ τὸ ἡλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων τὰ ἡμερομισθία καθορίζονται ὡς ἑπεται :

Α' Προκειμένον περὶ ἀνδρῶν

1) Διὰ τὸν ἀρχιτεχνίτην	δραχ.	3.900
2) » » τεχνίτην	»	3.300
3) » » εἰδικευμένον ἐργάτην	»	2.750
4) » » ἀνειδίκευτον	»	2.200
5) » » μαθητευόμενον α'	»	1.650
6) » » μαθητευόμενον β'	»	1.400

Β' Προκειμένον περὶ γυναικῶν

1) Διὰ τὴν τεχνίτριαν	δραχ.	2.750
2) » » εἰδικευμένην ἐργάτριαν	»	2.200
3) » » ἀνειδίκευτον	»	1.900
4) » » μαθητευομένην α'	»	1.650
5) » » μαθητευομένην β'	»	1.400

Ἄρθρον 5

Διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν α) τῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ Ἐκμεταλλεύσεων Ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων, ἰδιωτικῶν ἢ κρατικῶν (ΣΕΚ) καὶ τῆς Ὑ.Ε.Κ.Α., β) τῆς Ἑταιρίας Κατασκευῆς Ὑπονόμων (ΑΕΕΚΥΑΠΠ) καὶ γ) τῆς Ἑταιρίας Νέων Ἑργῶν (ΟΥΛΕΝ) τὰ ἡμερομισθία καθορίζονται ὡς ἐν παραγράφῳ 1 ἐδάφ. α καὶ β τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 6

Ἐργατοτεχνίται, τῶν ὁποίων δὲν χρησιμοποιοῦνται αἱ ὑπηρεσίαι λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, μεθ' ἧς συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας, δικαιοῦνται τῶν δι' αὐτοὺς ὑπὸ προηγουμένων ἀποφάσεων μας ἢ ὑπὸ εἰδικῶν διατάξεων Νόμων καθωρισμένων τμημάτων τῶν διὰ τοὺς πλήρως ἀπασχολουμένους καθοριζομένων ἐκαστοτε ἡμερομισθίων.

Ἄρθρον 7

Ἐκ τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἡμερομισθίων θὰ ἐκπεσθοῦν αἱ ὑπὸ οἰονδήποτε τύπον, ἔκτακτοι ἢ προσωριναί, οἰκονομικαὶ ἐνισχύσεις, αἱ χορηγηθεῖσαι ἀπὸ 1-12-1945 καὶ ἐντεῦθεν, δυνάμει εἰδικῶν ἀποφάσεών μας.

Ἄρθρον 8

Οἱ βιοτέχναι καὶ ἐπαγγελματίαι, οἱ ἀπασχολοῦντες ἔναντι μισθοῦ οὐχὶ περισσότερα τῶν πέντε προσώπων, τὸ ἥμισυ τῶν ποσῶν, τὰ ὁποῖα προστίθενται διὰ τῆς παρούσης εἰς τὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700 τοῦ 1945 ἀποφάσεώς μας καθωρισθείσας ἀποδοχὰς αὐτῶν, δύνανται νὰ τὸ καταβάλουν εἰς αὐτοὺς τὸ βραδύτερον μέχρι 5ης Ἰανουαρίου 1946.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀνατρέχει ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945, πλὴν διὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 4 καὶ 5 ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κλπ. δι' ἃς ἡ ἰσχὺς αὐτῆς ἀνατρέχει ἀπὸ 20 Νοεμβρίου ἰδίου ἔτους, καὶ διὰ τὰ νοσηλευτικὰ ἰδρύματα, νοσοκομεῖα, κλινικὰς κλπ. συναφῇ θεραπευτήρια, δι' ἃ θέλει ἰσχύσει ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1945.

Ἄρθρον 10

Ἡ παρῶσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, θέλει δὲ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1945

31260]1945 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν μισθῶν τῶν ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1945.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α. Νόμου 28 τοῦ 1944 καὶ τὰς διαμορφωθείσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν τ' ἀκόλουθα:

Ἀρθρον 1.—Διὰ τοὺς ιδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς ἐν γένει, τοὺς συνδεομένους μετὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου οἱ μηνιαῖοι μισθοί, τῶν ὁποίων δὲν συγχωρεῖται ὑποβιβασμὸς ἀπὸ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν, ὁρίζονται εἰς τὰ κάτωθι ποσά:

Α) Διὰ τοὺς ιδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἡλικίας:

α) ἀπὸ 14—15 ἐτῶν	δραχμαὶ	46000
β) » 16—17 »	»	52000
γ) » 18—21 »	»	58000

Β') Διὰ τοὺς ιδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἡλικίας ἀνωτέρας τῶν 21 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ἔχουν πραγματοποιήσει ὑπηρεσίαν:

α) μέχρι 2 ἐτῶν	δραχμαὶ	58000
β) ἀπὸ 3— 5 ἐτῶν	»	63000
γ) » 6— 8 »	»	68000
δ) » 9—12 »	»	75000
ε) » 13—16 »	»	82000
στ) » 17—20 »	»	88000
ζ) ἄνω τῶν 20 ἐτῶν	»	94000

Γ') Διὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικόν, τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν:

α) μέχρι 4 ἐτῶν	δραχμαὶ	80000
β) ἀπὸ 5— 8 ἐτῶν	»	88000
γ) » 9—12 »	»	97000
δ) » 12 ἐτῶν καὶ ἄνω	»	105000

Δ') Διὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν:

α) μέχρι 2 ἐτῶν	δραχμαὶ	42000
β) ἀπὸ 3— 5 ἐτῶν	»	46000
γ) » 6—10 »	»	50000
δ) » 11—15 »	»	55000
ε) » 16—20 »	»	60000
στ) » 21—25 »	»	65000
ζ) ἄνω τῶν 25 ἐτῶν	»	68000

Ἀρθρον 2.—'Απὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν ἀνήκοντων εἰς τὸ ὑπαλληλικόν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν Τραπεζῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐσωτερικὸν κανονισμὸν, ἰσχύοντα πρὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1945 ὁρίζονται εἰς τὸ διπλάσιον τῶν μηνιαίων μισθῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχον θεσπισθῇ δι' αὐτοὺς βάσει τῶν ἐν λόγῳ κανονισμῶν εἰς ἐφαρμογὴν τῶν ὁρισμῶν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 27701 τοῦ 1945 ἀποφάσεώς μας.

Ἀρθρον 3.—Διὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν λοιπῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, τοὺς μὴ διεπομένους ὑπὸ κανονισμῶν ἢ εἰδικῶν ὁργανισμῶν ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ ὁρίζονται, διὰ νὰ ἰσχύουν ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945, ὡς ἀκολούθως:

Α') Διὰ τοὺς ἐκ τούτων ἀνήκοντας εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, τοὺς ἔχοντας πραγματοποιήσει ὑπηρεσίαν:

α) μέχρι 2 ἐτῶν	δραχμαὶ	58000
β) ἀπὸ 3— 5 ἐτῶν	»	68000
γ) » 6— 8 »	»	73000

δ) ἀπὸ 9—12 ἐτῶν	δραχμαὶ	79000
ε) » 13—15 »	»	85000
στ) » 16—18 »	»	93000
ζ) » 19—21 »	»	100000
η) ἄνω τῶν 21 ἐτῶν	»	104000

Β') Διὰ τοὺς ἐκ τούτων ἀνήκοντας εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ Γ' τοῦ ἀρθρου 1 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

Γ') Διὰ τοὺς ἐκ τούτων ἀνήκοντας εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν:

α) μέχρι 2 ἐτῶν	δραχμαὶ	45000
β) ἀπὸ 3— 5 ἐτῶν	»	52000
γ) » 6—10 »	»	58000
δ) » 11—15 »	»	63000
ε) » 16—20 »	»	68000
στ) » 21—25 »	»	73000
ζ) » 25 καὶ ἄνω	»	78000

Ἀρθρον 4.— Διὰ τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικόν:

α) τῆς Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρίας Μεταφορῶν (ΗΕΜ), β) τῆς Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρίας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (ΗΕΑΠ) γ) τῶν Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων (ΗΕΣ) δ) τῆς δημοτικῆς ἐκμεταλλεύσεως Ἀεριοφωτὸς Ἀθηνῶν, ε) τῆς Ἑταιρίας Ἐκμεταλλεύσεως Ἀεριοφωτὸς Πειραιῶς στ) τῆς Ἑταιρίας Ὑδάτων (ΑΕΕΥ) ζ) τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιοδρόμων καὶ Ἡλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης (ΚΕΤΗΘ) η) τῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρίας (ΑΕΤΕ), θ) τῶν Τροχιοδρόμων Καλαμῶν, ι) τῆς Τηλεγραφικῆς Ἑταιρίας «Κεμπλ ἐντ Γουαϊρλίλες», ια) Ἑταιρίας Διαχειρίσεως Ὑπεργύων Προσόδων, ιβ) Ἑπιχειρήσεων Ἡλεκτροφωτισμοῦ ὁλοκληρῶν τῆς Ἑλλάδος, ιγ) τοῦ Ὁργανισμοῦ Ὑδρεύσεως καὶ Ἡλεκτροφωτισμοῦ Λαρίσης, ιδ) τοῦ Ὁργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ ὁρίζονται (εἰς 11/2) ἑνδεκα δευτέρᾳ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι καθωρίσθησαν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 12100 τοῦ 1945 ἢ 18900 τοῦ αὐτοῦ ἐτους ἡμετέρων ἀποφάσεων.

Ἀρθρον 5.— Οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν ἀποτελοῦντων τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικόν α) τῶν ιδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ τῶν κρατικῶν ἐκμεταλλεύσεων (ΣΕΚ) τῶν ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων τῆς χώρας καὶ τῆς Υ.Ε.Κ.Α. β) τῆς Ἑταιρίας Ὑπονόμων (ΑΕΕΚΥΑΠΗ) καὶ γ) τῆς Ἑταιρίας Νέων Ἐργῶν καθορίζονται εἰς τὸ πενταπλάσιον τῶν θεσπισθέντων κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 12100/45 ἢ 18900/45 ἡμετέρων ἀποφάσεων ἢ ἐτέρων εἰδικῶν τοιούτων καθορίζουσῶν μισθολόγια ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς 12100 τοῦ 1945 ἀποφάσεώς μας.

Ἀρθρον 6.—1. Οἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καθοριζόμενοι μηνιαῖοι μισθοὶ προσανέχονται δι' εἰδικοῦ ἐπιδόματος λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 27701/45 ἀποφάσεως ἡμῶν (*).

2) Οἱ ὑπάλληλοι λαμβάνουν ἀκέραιον τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενον μισθὸν ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως αὐτῶν.

3) Διὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν οἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καθοριζόμενοι μηνιαῖοι μισθοὶ μειοῦνται εἰς τὸ ἡμισυ, προκειμένου περὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται ὀλιγώτερον τῶν τριῶν ὥρῶν ἡμερησίως, καταβάλλονται δὲ εἰς τὸ ἀκέραιον εἰς ἐκεί-

νους, οί όποιοι, κατά μέσον όρον, άπασχολούνται πλέον τών τριών ώρων ήμερησίως.

4) 'Υπάλληλοι και ύπηρεται τών όποιων δέν χρησιμοποιούνται αϊ ύπηρεσίαι, λόγω έλλείψεως ή περιορισμού έργασίωv έν τή έπιχειρήσει μεθ' ής συνδέονται διά σχέσεως έργασίας, δικαιούνται τών δι' αυτούς υπό προηγούμενων αποφάσεών μας ή υπό ειδικών διατάξεων νόμων καθωρισμένων τμημάτων τών διά τούς πλήρως άπασχολουμένους καθοριζόμενων εκάστοτε μισθών.

5) Οί υπό τών άνωτέρω διατάξεων καθοριζόμενοι μισθοί, μετά τών προσανυγήσεων λόγω οικγενειακών βαρών, καταβάλλονται εις δύο δεκαπενθήμερους δόσεις τήν 1ην και 16ην εκάστου μηνός, έφ' όσον έξ ύφισταμένων κανονισμών δέν όρίζεται άλλως.

6) Διά τόν ύπολογισμόν τών εις τά προηγούμενα άρθρα αναφερομένων έτών ύπηρεσίας λαμβάνεται ύπ' όψει πάσα προύπηρεσία του μισθωτού, πραγματοποιηθείσα παρ' οίφδ ήποτε εργοδότη (έν τώ έσωτερικώ ή έξωτερικώ), μηδє του δημοσίου εξαιρουμένου, εφόσον αυτή είναι όμοια, συναφής ή ανάλογος πρὸς τήν παρά τώ τελευταίω εργοδότη προσφερομένην.

7) 'Εάν δι' ώρισμένους μισθωτούς ή άντιμισθία των συνίσταται εις ποσοστά, τὸ δє κατά μήνα προΐον τούτων δέν εξασφαλίζει εις αυτούς τὰ ως άνω καθοριζόμενα όρια μισθών, οί οικείοι εργοδότηι όφείλουν νά καταβάλουν εις αυτούς τὸ εκάστοτε έλλείπον.

Διά τούς παραγωγούς (πλασιέ) τών έπιχειρήσεων θέλει ισχύσει ή ύπ' αριθ 18389/1945 ειδική απόφασις μας συν τή διαφορά ότι όσάκις ούτοι δέν πραγματοποιοῦν τὰ 70 ο/ο τών ως άνω όρίων μηνιαίων άποδοχών, οί οικείοι εργοδότηι ύποχρεοῦνται νά καταβάλουν αυτοίς τὸ έλλείπον.

8) Διά τήν εφαρμογήν τής παρούσης α) τὸ ύπηρετικόν προσωπικόν αποτελοῦν οί φύλακες, οί κλητήρες και οί καθαρισται και αι καθαρίστρια, ως και οί άπασχολούμενοι εις συναφείς ύπηρετικὰς άσχολίας, πλην τών οικισίων ύπηρετών και ύπηρετριών, οί όποιοι δέν υπάγονται εις τὰς διατάξεις τής παρούσης και β) εις τὸ έπιστημονικόν προσωπικόν ανήκει πὰς μισθωτός κεκτημένος δίπλωμα ή πτυχίον άνωτάτης σχολής, εφόσον τὸ ό κέκτηται δίπλωμα ή πτυχίον είτε είναι άπαρτητόν τυπικόν προσόν διά τήν πρόσληψίν του, είτε τελεί έν άμέσῳ συναφείᾳ πρὸς τὰς ύπ' αὐτοῦ προσφερομένας ύπηρεσίας.

9. 'Εκ τών διά τής παρούσης καθοριζόμενων μισθών θὰ εκπεσθοῦν αϊ εκτακτοί ή προσωρινάι οικονομικαί ένισχύσεις, αι τυχόν χορηγηθείσαι από 1-12-45 και έντεϋθεν, δυνάμει ήμετέρων ειδικών αποφάσεων. 'Εκ δє τών διά τής παρούσης προστιθεμένων χρηματικῶν ποσῶν εις τὰς βάσει τής ύπ' αριθ. 27701/45 καθωρισμένας άποδοχὰς τών περι ών ή παρούσα μισθωτών, θὰ εκπεσθοῦν και τὰ τυχόν υπό μορφήν δανείου παρασχεθέντα αυτοίς έντός του μηνός Δεκεμβρίου ε. έ. χρηματικά ποσά, μέχρι όμως ποσοῦ 50.000.

Τὰ μετά τήν εφαρμογήν τών προηγούμενων έκαφίωv άπομένοντα ποσά αύξήσεων δέον νά έχουν καταβληθῇ εις τούς δικαιούχους τὸ πολὺ μέχρι 5 'Ιανουαρίου 1946.

10. 'Εάν ό οικείος εργοδότης παρέχη οικισμόν και φωτισμόν εις τούς περι ών ή παρούσα μισθωτούς, τὰ ποσά, εις α θὰ ανέλθουν αι δυνάμει ταύτης χορηγούμεναι αύξήσεις θὰ μειωθοῦν, εάν χο-

ρηγῇται μόνον οικισμός κατά τὸ πέμπτον, εάν δє χορηγῇται και φωτισμός κατά τὸ τέταρτον.

11. Εις ας έπιχειρήσεις οί διέποντες τὰ του προσωπικοῦ αὐτῶν κανονισμοί προβλέπουν τήν χορήγησιν μισθολογικῶν προσανυγήσεων λόγω πολυετούς ύπηρεσίας, χορηγοῦνται αὐται.

12. 'Η ισχύς τής παρούσης αποφάσεως άνατρέχει από 1ης Δεκεμβρίου 1945 πλην διά τὰς έπιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις τών άρθρων 4 και 5ι' ας ή ισχύς αὐτῆς άνατρέχει από 20 Νοεμβρίου ίδιον έτους και διά τὰ νοσηλευτικὰ ιδρύματα, Νοσοκομεία, Κλινικὰς και λοιπά συναφῇ θεραπευτήρια, δι' α θέλει ισχύσει από 20 Δεκεμβρίου 1945.

13. 'Η παρούσα ισχύει καθ' άπασαν τήν Χώραν και θέλει δημοσιευθῇ διά τής 'Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 22-12-1945.

31240]45. 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν και 'Εργασίας

Περὶ καταβολῆς δώρου Χριστουγέννων και Νέου 'Ετους εις μισθωτούς έν γένει.

'Εχοντες ύπ' όψει τὰς διατάξεις του 'Αναγκαστικοῦ Νόμου 28 του 1944 και τὰς διαμορφωθείσας οικονομικὰς συνθήκας αποφασίζομεν τ' ακόλουθα :

'Αρθρον 1.—Εις πάντα, ανήκοντα εις τὸ υπαλληλικόν ή τὸ ύπηρετικόν προσωπικόν, συνδεόμενον δє ήδη μετά του οικείου εργοδότη διὰ σχέσεως έργασίας ιδιωτικοῦ δικαίου, συναφθείσας πρὸ τής 15ης Σεπτεμβρίου ε. έ. θὰ καταβληθῇ υπό του οικείου εργοδότη, υπό τύπον 13ου μισθοῦ, χρηματική παροχή ίση πρὸς τὰς άποδοχὰς του ενός μηνός, ως αὐται ειχον καθορισθῇ διά τής ύπ' αριθ. 27701 του 1945 αποφάσεώς μας.

'Εάν ή εργατική σχέσις συνήφθη μετά τήν 15ην Σεπτεμβρίου πρὸ όμως τής 20ης Νοεμβρίου ή μετά τήν 20ην Νοεμβρίου, τὸ ποσὸν τής ως άνω χρηματικῆς παροχῆς περιορίζεται εις μὲν τήν πρώτην περιπτώσιν εις τὸ ήμισυ, έν δє τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει εις τὸ τέταρτον του ποσοῦ του προηγούμενου έδαφίου.

'Αρθρον 2.—Οί όρισμοί του προηγούμενου άρθρου ισχύουν και διά πάντα εργάτην ή τεχνήτην, συνδεόμενον ήδη μετά του οικείου εργοδότη διὰ σχέσεως έργασίας ιδιωτικοῦ δικαίου, με τήν διαφοράν, ότι εάν μὲν ή εργατική σχέσις συνήφθη α) πρὸ τής 15ης Σεπτεμβρίου ε. έ. θὰ καταβληθοῦν αὐτῷ 25 ήμερομίσθια, β) μετά τήν 15ην Σεπτεμβρίου και πρὸ τής 20ης Νοεμβρίου ε. έ. θὰ καταβληθοῦν αὐτῷ 12 ήμερομίσθια και γ) μετά τήν 20ην Νοεμβρίου θὰ καταβληθοῦν αὐτῷ εἰς ήμερομίσθια.

Διά τὸν κατά ποσὸν καθορισμὸν τών παροχῶν τής παρούσης παραγράφου θὰ ληφθοῦν ύπ' όψει τὰ ποσά ήμερομισθίων, τὰ καθορισθέντα διά τής ύπ' αριθ. 27700 του 1945 αποφάσεώς μας.

'Αρθρον 3.—Οί συντάκται τών ήμερησίων εφημερίδων δικαιούνται τής άνωτέρω παροχῆς, ής τὸ ελάχιστον ποσὸν όρίζεται ίσον πρὸς τὸ ήμισυ τών άποδοχῶν των του μηνός Νοεμβρίου ε. έ. και οὐχι κατώτερον τών 50.000 δραχ.

'Αρθρον 4.—Αϊ διατάξεις του προηγούμενου άρθρου ισχύουν και διά τούς καλλιτέχνας τών θεάτρων και τούς ταξιθέτας τών έπιχειρήσεων θεαμάτων, με τήν διαφοράν ότι τὸ έν αὐτῇ όρίζο-

μενον κατώτατον ὄριον ὁρίζεται ἐνταῦθα διὰ μὲν τοὺς πρῶτους εἰς 30.000, διὰ δὲ τοὺς δευτέρους εἰς 16.000 δραχμῶν.

Ἄρθρον 5.—Τῆς παροχῆς, περὶ ἧς ἡ παράγραφος 2, δικαιούνται καὶ οἱ ἐργάται τοῦ Ο.Α.Π., ὑπολογίζεται δὲ τὸ ποσὸν αὐτῆς βάσει τῶν ἡμερομισθίων τῶν καθορισθέντων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 28841 τοῦ 1945 καὶ 29485 ἰδίου ἔτους ἀποφάσεών μας. Ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἐργατῶν οἱ μὲν μόνιμοι θὰ λάβουν 25 τοιαῦτα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἔχουν πραγματοποιήσει 70 τουλάχιστον ἡμερομίσθια. Ἐάν ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων εἶναι κατώτερος τῶν 70, οὐχὶ ὁμοῦ καὶ τῶν 30 τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας αὐτῆς παροχῆς ὁρίζεται εἰς 12 ἡμερομίσθια. Τέλος ἐάν ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων εἶναι κατώτερος τῶν 30, τὸ ποσὸν τῆς περὶ ἧς πρόκειται παροχῆς ὁρίζεται εἰς 6 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 6.—Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις τῆς χρηματικῆς παροχῆς τῆς παραγρ. 1 ἢ 2 δικαιούνται καὶ οἱ ἐν καταστάσει ἀσθενείας ἢ στρατεύσεως, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δὲ ἐπὶ ἤλθε διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀδείας μετὰ ἢ ἀνεὺ ἀποδοχῶν, γενικῆς ἢ ειδικῆς διαθεσιμότητος ἢ μὴ ἀπασχολήσεως, λόγῳ ἐλλείψεως ἐργασίας τελοῦντες μισθωτοί.

Ἄρθρον 7.—Οἱ δυνάμει τῆς 59 Συντακτικῆς Πράξεως ἀπολυθέντες ὑπάλληλοι, ὑπηρεταὶ καὶ ἐργατοτεχνίται τῶν ΣΕΚ θὰ λάβουν τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τῆς παροχῆς τῆς ἀνηκούσης κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ συναδέλφους τῶν.

Ἄρθρον 8.—Ἡ καταβολὴ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ ποσοῦ τῆς παροχῆς τῶν παραγρᾶφων 1 καὶ 2 συγχωρεῖται νὰ λάβῃ χώραν μέχρι τῆς 29 Δεκεμβρίου 1945.

Ἄρθρον 9.—Ἡ περὶ ἧς ἡ παροῦσα χρηματικὴ παροχὴ ὑποχρεοῖ εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τῶν οἰκείων ασφαλιστικῶν ὀργανισμῶν καὶ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει διὰ τὴν χορήγησιν θεσπισμένων ἐπιδομάτων ἀνεργίας.

Ἄρθρον 10.—Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, θέλει δὲ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως(*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1945

26520/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐργατικῆς Ἑστίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 179 τῆς 7 Δεκεμβρίου 1945)

28849/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ ὀριστικῆς προσαυξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐπιχειρήσεων Καπνοβιομηχανίας ὅλης τῆς Ἑλλάδος κατὰ 20οιο.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 180 τῆς 10 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28/1944,

(*) Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν.

τὸ ἄρθρον 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700 ἐ. ἑ. ἡμετέρας ἀποφάσεως καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 1756/16, 3852/489 καὶ 4360/238 ἐ. ἑ. ἡμετέρας ἀποφάσεις, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ὑποχρεωτικὴν προσαύξησιν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων Καπνοβιομηχανίας καὶ ἐμπορικῆς ἐπεξεργασίας καπνοῦ ὅλης τῆς Ἑλλάδος κατὰ 20οιο.

Ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις χορηγεῖται ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὀρίων ἡμερομισθίων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἀποφάσεως ἡμῶν, δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ ἐργατρίδας, συμφῶνως πρὸς τὴν εἰς διαφόρους κατηγορίας κατὰτάξιν των βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 1756/161, 3852/489 καὶ 4360/583 ἐ. ἑ. ὁμοίων ἀποφάσεων.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, ἀφ' ἧς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἀπόφασις ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Νοεμβρίου 1945

31265/1945 Ἀποφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων ἀπολαυῶν βάσει τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως μισθολογίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 191 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, 2) τὰς περιπτώσεις καθυστερήσεως πληρωμῆς τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἀπολαυῶν τῶν μισθωτῶν, τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων ἡμῶν καθοριζομένων, 3) τὴν περιοδικὴν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν.

Καθορίζομεν ὅπως, ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως τῆς πληρωμῆς τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἀπολαυῶν καὶ χορηγήσεων τῶν μισθωτῶν, τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων ἡμῶν καθοριζομένων, δι' οἷονδήποτε λόγον καὶ αἰτίαν, παρ' οἷονδήποτε ἐργοδότη (φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου), συνδεομένου μετὰ τοῦ προσωπικοῦ του διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐκτὸς τῶν προβλεπομένων ποινικῶν κυρώσεων, ἔχουσι ἐφαρμογὴν καὶ τ' ἀκόλουθα:

Ἡ ἐξόφλησις τῶν τυχόν καθυστερουμένων τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἀπολαυῶν παντὸς ἐν γένει μισθωτοῦ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ὁ μισθωτὸς δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ τὰς ἀποδοχὰς του καὶ μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως αὐτῶν ἤθελεν μεσολαβήσῃ διαρρῦθμεις τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει (αὐξήσεις ἢ μειώσεις) κατόπιν ἀποφάσεων τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν, ὑποχρεωτικῶς θὰ γίνεταί βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως ἰσχυόντων νομίμων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὡς καθορίζονται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων ἡμῶν διὰ τὴν κατηγορίαν καὶ εἰδικότητα εἰς ἣν ἀνήκει ὁ εἰς ὃν καθυστεροῦνται ἀποδοχαὶ μισθωτός.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Δεκεμβρίου 1945

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΑΤΟΜΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΙ

Διοικητικαί δικαιοδοσίαι, ενώπιον τῶν ὁποίων ἄγεται πρὸς διάγνωσιν καὶ λύσιν ἀμφισβητούμενη κατάστασις δικαίον, δὲν εἶναι ἀσυνήθεις εἰς τοὺς ἐργατικούς νόμους.

Οὕτω διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 244/1936 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων τοῦ ἀπὸ 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀναγκ. νόμου» εἶναι ἰδρυμένοι αἱ λεγόμεναι Πρωτοδικεῖα καὶ Ἐπιτροπαὶ Προστασίας ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν, ἐδρεύουσαι παρ' ἐκάστη πρωτοδικεακῇ περιφερείᾳ, με ἀντικείμενον δικαιοδοσίας τὴν ἐγκρίσιν ἀπολύσεως τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν.

Διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937 (ἄρθρ. 11) ἀνετέθη εἰς τὴν αὐτὴν Πρωτοδικεακὴν Ἐπιτροπὴν, ἀναπτυσσομένην εἰς πενταμελῆ (ἀναγκ. νόμος 547/1937), καὶ μετὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 771/1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας καὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας ἐνίων διατάξεων αὐτῆς», Σ. Ε. 805/1940), ἡ κρίσις περὶ τῶν λόγων ἀπολύσεως «κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένη αἰτία» τῶν κατὰ παρὰ τὸν νόμον 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως» καὶ τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937 (προκειμένου περὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ) ἀπολυμένων κληρωτῶν ἢ ἐφέδρων.

Διὰ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040/1942 Ν. Δ. «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου ὁπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (Ε. Ε. Δ. 1, 860) ἔχει ἀνατεθῇ ἡ κρίσις περὶ ἀπολύσεως τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον προστατευομένων προσώπων (ἀναπήρων καὶ ἐφέδρων πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—1941) εἰς τὸ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐθνικῆς Ἀμύνης συνιστώμενον πενταμελὲς διοικητικὸν συμβούλιον.

Διὰ τοῦ νόμου 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας», τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 61 παράγρ. 1 τοῦ νόμου 6298 τμήμα τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἀποφάνθῃ περὶ τοῦ ἀποχρῶντος λόγου» ἀπολύσεως τῶν ἠσφαλισμένων εἰς Ταμεῖα Συντάξεως ἢ Προνοίας καὶ ἐν γένει εἰς Ὁργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τυγχανόντων μελῶν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων παρὰ τοῖς Ὁργανισμοῖς τούτοις.

Διὰ τοῦ νόμου 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν» (Ε. Ε. Δ. 4, 474) ἐπὶ πᾶσι διαφορᾷς, ἀφορώσας τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν σειράν τῶν δικαιουμένων ἀδείας μισθωτῶν, τὴν διάρκειαν τῆς εἰς ἕκαστον τούτων χορηγητέας ἀδείας καὶ τὴν χρονικὴν περίοδον χορηγήσεως ταύτης ἀποφαίνεται τριμελὲς Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἢ ἐπόπτου ἐργασίας καί, ὅπου δὲν ὑφίστανται τοιοῦτοι, ἐξ ἐνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου, ἐκ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη τοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ καὶ ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τῆς τοπικῆς γενικωτέρας ἢ σοβαρωτέ-

ρας ἐπαγγελματικῆς ὁργανώσεως ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων ἀναλόγως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 (ἐπαναφερθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 249/1945, Ε. Ε. Δ. 4, 152) ἀνετέθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ ἀδεία ἀπολύσεως μέρους ἢ ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων (πλὴν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἀναγκ. νόμον 118/1945), ἐν περιπτώσει πραγματικῆς ἀδυναμίας πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν των, μετὰ γνώμην Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Εἶναι προφανές, ὅτι αἱ ἀνωτέρω Διοικητικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ Συμβούλια δὲν φέρουν τὸν χαρακτῆρα «δικαστικῶν ἐπιτροπῶν» ἢ «ἐκτάκτων δικαστηρίων», τὰ ὅποια, κατὰ τὸ Σύνταγμα, (ἄρθρ. 91 § 1, ἄρθρ. 8), δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσιν, ἀλλ' ἀπλῶς εἶναι συλλογικὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως (πρβλ. Σ. Ε. 288/1938, 818/1938, 805/1940 διὰ τὰς Πρωτοδικεακὰς Ἐπιτροπὰς Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν καὶ Α. Π. 37/1942, Ε. Ε. Δ. 1, 425), καὶ κατὰ τῆς ἀποφασέως τῶν ἐπιτρέπεται προσφυγῇ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, κατὰ τὸ ἄρθρ. 46 τοῦ νόμου 3713 «περὶ συστάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας».

Ἐξ ἄλλου τὸ Κράτος εἰς τὴν ἀσκήσιν τῆς ἐξουσίας του δύναται, χάριν τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συμφέροντος, τὸ ὅποιον συνίσταται εἰς τὴν ἐξυτηρέτησιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ ἑναρμονισμόν τῶν σχέσεων κεφαλαίου καὶ ἐργασίας, νὰ ρυθμίσῃ τοὺς ὅρους καὶ τὰς συνθήκας τῆς ἐργασίας, συγχρόνως δὲ καὶ τὰ ὄργανα πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διενέξεων, αἱ ὁποῖοι προκύπτουν, με καθορισμὸν τῆς διαδικασίας, ἡ ὁποία πρέπει νὰ τηρηθῇ, χωρὶς ὅλα αὐτὰ νὰ ἀντίκεινται εἰς διάταξιν τινα τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος (Πρβλ. Σ. Ε. 1092/1938).

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἶναι ἀναρμόδια νὰ ἐπιληφθῶσι τῶν θεμάτων, περὶ τῶν ὁποίων ἀποφαίνονται τὰ διὰ νόμον συνεστημένα συλλογικὰ διοικητικὰ ὄργανα, ἐφ' ὅσον ὅμως ὑπόκειται προσβολῇ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων ὅχι μόνον δικαιούντων, ἀλλ' ὑποχρεούντων νὰ ἐλέγξωσι τὰς πράξεις τῆς διοικήσεως κατὰ τὴν ἔκτασιν τῆς νομιμότητος αὐτῶν (πρβλ. Α. Π. 49/1945 ὁλομ. Ε. Ε. Δ. 4, 376).

Α—Ω

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

Τὸ σημερινὸν τεύχος ἐκδίδεται με διπλὸν ἀριθμὸν.

Ἡ βραδύτης τῆς κυκλοφορίας τοῦ τεύχους ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπὶ 20ήμερον ἀπεργίαν τῶν ἐργατῶν τυπογράφων, ἡ ὁποία μόλις ἔληξε.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι ἡ ἀποκατάστασις ὑποφερτῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν δὲν θὰ δυσχεράνη εἰς τὸ μέλλον τὸν κανονικὸν ρυθμὸν τῆς ἐκδόσεως.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Παρακαλοῦνται οἱ κ.κ. ἀναγνώσται νὰ ἐπιφέρωσι διόρθωσιν τοῦ κατωτέρω τυπογραφικοῦ λάθους:

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 5630/1945 ἀπόφ. τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, Ε. Ε. Δ. 4, τόμος σελ. 653, μετὰ τὴν φράσιν «εἶναι προφανές...», νὰ προστεθῶν «ὅτι λόγῳ τῆς μὴ ἀποκαταστάσεως εἰσέτι τῶν καταλλήλων συνθηκῶν πρὸς ἐπιπροσώπων τῶν πρὸ τοῦ Ν. Δ. 310/1941 ἰσχυόντων, ὅσον, ».

ΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 3 (105)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ: Ήπειγουσα ανάγκη Σελ. 35

ΑΡΘΡΑ—ΓΝΩΜΑΙ

- Η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας των μισθωτών βιομηχανικών επιχειρήσεων (Συμβολή εις την έρμηνειάν του άρθρου 9 του Νόμου 118/1945), υπό *Σωκράτους Ι. Βεκερή, Δικηγόρου* Σελ. 36
- Άσκησις δικαιώματος απολύσεως μισθωτού κατ' άρθρον 9 Νόμου 118/1945, υπό *Α. Αλεξίου, Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους* Σελ. 41
- Νομική φύσις της σχέσεως δημοσίου υπαλλήλου πρὸς τὸ Δημόσιον. Μὴ παροχὴ ὑπηρεσιῶν ἐκ τύχης καὶ ἐξ ἀνωτέρας βίας καὶ δικαίωμα μισθοῦ. Σελ. 41.— Έννοια μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, υπό *Α. Χατζηδάκη, Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους*. Σελ. 42
- Ἡ ἐξουσιοδότησις τοῦ Νόμου 28/1944, υπό *Α. Η. Πομόνη, Δικηγόρου* Σελ. 64

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΣΧΟΛΙΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- "Εκτασις ὑπουργικῆς ἐξουσίας πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν: Εὐρύτης ἐξουσιοδοτήσεως κατὰ νόμον 28/1944.— Μὴ δυνατὴ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων θέσεισι διατάξεων ἀναδρομικῆς ἰσχύος, υπό *Δ. Καρβελλᾶ, Παρέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Συμβ. Ἐπικρατείας 302/1945)* Σελ. 43
- Συνομολόγησις μισθοῦ εἰς εἶδος καὶ κῆρος συμφωνίας: Συμφωνία περὶ πληρωμῆς μισθοῦ εἰς εἶδος νόμιμος.— Έννοια τοῦ νόμου ΔΛ'.— Νομισματικὴ διαρρυθμῖσις, υπό *Κ. Μαμαρά, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Δεβადείας 107/45)* Σελ. 44
- Νομικὰ στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ιδιότητος μισθωτοῦ: Ὑπεύθυνος λειτουργία μηχανῶν, ἐργασία μὴ σωματικὴ καὶ ὁ παρέχων ιδιωτικὸς ὑπάλλη-

λος.—Μὴ ἐπιβολὴ ὄρκου περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος, υπό *Μ. Ἀρσένη, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4781/1945)* Σελ. 45

- Πώλησις εἰδῶν, ἐργασία ιδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, υπό *Μ. Ἀρσένη, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4779/1945)*. Σελ. 45
- Ἐπιβλεψις καὶ ἔλεγχος τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, ἐργασία ιδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, υπό *Μ. Ἀρσένη, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4780/1945)* Σελ. 45

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Μὴ πρόσληψις μισθωτοῦ διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας: Μόνοι κυρώσεις.— Μὴ ἀκυρότης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, υπό *Κ. Κονιαβίτση, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Πειραιῶς 495/1945)* Σελ. 46
- Ἀπόλυσις μισθωτοῦ κατὰ νόμον 118/1945 καὶ προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς (Ἀντίπαλοι ἀπόψεις): Δικαιολογητικὸς λόγος προθεσμίας ἀσκήσεως ἀγωγῆς μισθωτοῦ ἀπολυομένου κατὰ παράβασιν τοῦ Ν.Δ. 424/1941.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ Νόμου 118/1945 ἀπολυομένων, υπό *Γ. Δημητροπούλου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 185/1946)*. Σελ. 46
- Ὑπαγωγή τῆς ἀπολύσεως μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὡς πλεονάζοντος εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου.— Ἐκτίμησις πραγματικῶν στοιχείων. Καλόπιστος ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως.— Έννοια πλεονάζοντος προσώπου.— Μὴ ἐφαρμογὴ προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατὰ παράβασιν τοῦ Νόμου 118/1945 ἀπολυομένου μισθωτοῦ.— Σιωπηρὰ παραιτήσις. Ἐκτίμησις τῆς λήψεως ἐπιδόματος ἀνεργίας ὑπὸ τὴν ἐννοίαν παραιτήσεως προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως.— Εἰσπραξις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ συνέπειαι, υπό *Π. Μπέλμπα, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 6436/45)* Σελ. 48
- Προσφυγὴ τοῦ μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως (Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

Εἰς τὴν 58 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 826/1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως φορολογικῶν τινῶν διατάξεων» (Νέα τέλη χαρτοσήμου).

Εἰς τὴν 59 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 827/1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ διαρρυθμίσεως ἀπαιτήσεων ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων βάσει τοῦ Νόμου 118/1945».

Εἰς τὴν 57 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 866/1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ άρθρου 1 τοῦ Νόμου 28/1944».

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Ὑπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἐπαρχίες γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνη Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 6000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, πού στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζὶ μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

- ρήσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.—Μὴ παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου.—Ἐρευνα ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος μισθοῦ.—*Μὴ ἐφαρμογὴ τῆς τριμῆνου προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ Νόμον 118/1945*, ὑπὸ Δ. Θεοδοσοπούλου, Παρέδρου Πρωτοδικῶν (Πρωτ. Πειραιῶς 917/1945) Σελ. 49
- *Ἀπόλυσις μισθωτοῦ εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος κατ' ἄρθρ. 9 Νόμον 118/1945*: Ἐπιτροπὴ καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ τριμῆνου τῆς διαθεσιμότητος, ὑπὸ Ι. Γεωργακοπούλου Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 6168/1945) Σ. 50
- *Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς διαικούχου*: Φύσις αὐτῆς καὶ ἰσχὺς τῶν ἐπὶ τῆς ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς κρατούντων, ὑπὸ Ι. Γεωργακοπούλου, Πρωτοδίκου (Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 4755/1945) Σελ. 51

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- *Ἀπόλυσις προσωπικοῦ νοσοκομείων καὶ κοινοφελῶν τοσηλεντικῶν ἰδρυμάτων*: Μὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ἀλλὰ τοῦ Νόμου 291/1943, ὑπὸ Μ. Κλουτσηγιώτων, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 5472/1945) Σελ. 52
- *Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως δι' ὠρίσμενην αἰτίαν*.—Ὑπαρξίς εὐλόγου αἰτίας.—Στοιχεῖα τῆς ἀναγγελίας ἀπολύσεως, ὑπὸ Δ. Μαργέλλου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 5631/1945) Σελ. 53

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ κυρώσεως Νομοθετημάτων τῆς Κατοχῆς 570/1945. Πράξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Σ. 54
- Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Α. Ν. 683/1945 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ Τραπεζῶν», 765/1945 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 54
- Περὶ προσθήκης εἰς τὰς διατάξεις περὶ Ταμείου ἀλληλοβοηθείας ἢ περιθάλψεως τῶν ἐργαζομένων, 760/1945, Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 56
- Περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, 775/1945 Σελ. 56
- Περὶ ἀποδοχῶν οἰκογενειῶν ἐκτελεσθέντων, ἀεφρανισθέντων κλπ. κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ τὴν στάσιν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Κ.Ε.Α., 780/1945 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 56
- Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Α. Ν. 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων», 781/1945 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 57
- Περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 28 τοῦ 1944 «περὶ ἐξοντισιοδότησεως τῶν

Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνουν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων», 866/1946. Ἀναγκ. Νόμος. Σελ. 57

- Περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1945 Συντακτικῆς Πράξεως τεθέντων εἰς διαθεσιμότητα ὑπαλλήλων, 89/1945 Συντακτικὴ Πράξις Σελ. 57
- Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Α. Ν. «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ Τραπεζῶν», 792/1945 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 57
- Περὶ τοῦ ἀργούντος προσωπικοῦ τῶν Λιγνιτωρυχείων Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας, 817/1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 57
- Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως φερολογικῶν τινῶν διατάξεων, 826/1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 58
- Περὶ διαρρυθμίσεως ἀπαιτήσεων ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων βάσει τοῦ Νόμου 118, 827/1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 59
- Περὶ παρατάσεως προθεσμιῶν ἀναγκ. νόμων 393, 581, 620/1945, 834/1946 Ἀναγκ. Νόμος Σ. 59

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ νέου καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων κλπ. 91516/1945 Σελ. 59
- Περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς καταβλητέων συντάξεων ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως Δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, 27670/45 Σελ. 60
- Περὶ τοῦ τρόπου καθορισμοῦ ἀμοιβῶν ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Κ.Ε.Α. 287114/45 Σελ. 60
- Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς ἀκροκαθαριστῶν, 30761/1945 Σελ. 61
- Περὶ κατατάξεως ἐργατῶν ἐργοστασίου «Ἀδελφοὶ Κλώνη καὶ Σία» ἐν Αἰγίῳ, 19906/45 Σελ. 61
- Περὶ κατατάξεως τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ σιδηροβιομηχανίας, 24988/1945 Σελ. 61
- Περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας 30228/45 Σελ. 62
- Περὶ διορισμοῦ μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ἀν.Νόμου 424/1941, 28744/45 Σελ. 62
- Περὶ κατατάξεως τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας Ἐλευθέρως Ζώνης Πειραιῶς ἀπασχολουμένων γυναικῶν, 29661/1945 Σελ. 63
- Περὶ καταβολῆς εἰς τοὺς μονίμους ἐργάτας τοῦ Ο.Α.Π οἰκ. ἐνισχύσεως 10.000 δραχ. 27221/1945 Σελ. 63
- Περὶ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Υ.Ε.Κ.Α. 29819/1945 Σελ. 63
- Περὶ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς συνταξιούχους, 29859/1945 Σελ. 63

Κ.Α.Π Κ.Α.Π.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 3 (105)

ΑΘΗΝΑΙ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1946

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΓΚΗ

Τι συμβαίνει λοιπόν με τις διοικητικές πράξεις που υπογράφονται με βάση τον νόμο 28/1944; Είναι αληθινά τόσο δύσκολο να εξασφαλισθῇ ἡ νομιμότης των, ὥστε να μὴ ταλαιπωροῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι μισθωτοὶ καὶ ἐργοδότες; Ὑστερα ἀπὸ τις τόσες ἀμφισβητήσεις ἂν στῇ ἐξουσιοδότηση τοῦ νόμου 28/1944 περιέχεται καὶ τὸ δικαίωμα τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν νὰ κανονίζουν μειωμένες ἀποδοχὰς στοὺς μισθωτούς, πού δὲν ἀπασχολοῦνται, ἤρθε τώρα νὰ διασείσει, ἀπὸ ἄλλη ἀποψη, τὴ νομιμότητα τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων μιά ἐξαιρετικὰ σημαντικὴ γιὰ τ' ἀποτελέσματά της ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλέπε σελ. 43). Σύμφωνα μ' αὐτὴ δὲν εἶναι νόμιμος ὁ ἀναδρομικὸς καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν. Ἄν λάβουμε τώρα ὑπ' ὄψη πὼς ὁ τρόπος αὐτὸς τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀπηντία τὸ νομικὸ αὐτὸ ἀδιέξοδο. Μὲ τὴν τόσο βραχύλογη διατύπωση τοῦ νόμου 28/1944 καὶ τὴ νομικὴ ἐλαττωματικότητά τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δὲν ἔπρεπε φυσικὰ οὔτε ὁ μισθωτὸς νὰ περιπλέκεται σὲ δικαστικούς ἀγῶνες, πού ἀπὸ τοὺς ἄνω λόγους δημιουργοῦνται, οὔτε καὶ οἱ ἐργοδότες ἀπὸ τὴν ἀποψη τοῦ δικαίου, νὰ ὑφίστανται στερητικὰς τῆς προσωπικῆς ἀκόμα ἐλευθερίας των ποινές, μὲ βάση τὸν πρόσφατο νόμο 690/1945, ὅταν μιά συγκεκριμένη ὑπουργικὴ ἀπόφαση δὲν εἶναι ἀπόλυτα στὰ πλαίσια τοῦ νόμου. Καὶ πὼς εἶναι ἀληθινὰ δυνατό νὰ εἶναι νόμιμη ὑπουργικὴ ἀπόφαση, πού μὲ βάση τὸν νόμο 28/1944 ἐπιτάσσει τὰ ἀκόλουθα:

«Αἱ βιομηχανίαι τοιμέντον, αἵτινες ἀπέλυσαν μέρος τοῦ ἐργατοῦπαλληνικοῦ των προσωπικοῦ, βάσει τοῦ νόμου 118/1945, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐπαναπροσλάβουν μέχρι τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1946 τὸ ἥμισυ τῶν ἀπολυθέντων ἐργατοτεχνιτῶν, προτιμωμένων κατὰ σειράν των ἐχόντων περισσότερα ἔτη ὑπηρεσίας».

Ἡ σχετικὴ ὑπουργικὴ ἀπόφαση ἔχει ἀριθμὸ 75249 καὶ ἡ περιλήψή της εἶναι «περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν καὶ τακτοποιήσεως ζητημάτων ἀφορώντων τὸ ἐργατοῦπαλληνικὸν προσωπικὸν τῶν βιομηχανιῶν τοιμένων». Τακτοποιοῦνται λοιπὸν «ζητήματα» πού εἶναι ἄσχετα μὲ τὸν καθορισμὸ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν μὲ ὑπουργικὰς ἀποφάσεις;

Ἐπὶκαιρὰ τώρα μπορεῖ νὰ σχολιαστῇ καὶ ἡ πρόσφατη 31265/1945 ὑπουργικὴ ἀπόφαση, γιὰ τὴν καταβολὴ τῶν καθυστερουμένων ἀπολαυῶν τῶν μισθωτῶν μὲ τὸ ἰσχύον κατὰ τὴν ἐξόφληση μισθολόγιο.

Εἶναι ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ συνείδηση γενικὴ ἡ ἐπιδοκιμασία τοῦ ὀρθοῦ αὐτοῦ μέτρου. Σὲ καμμιά περίπτωσιν δὲν εἶναι ἐπιτρεπτό νὰ ὑφίσταται ὁ μισθωτὸς τις συνέπειες τῆς μεταβολῆς τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν μὲ αἷτιον τὴ δυστροπία τοῦ ἐργοδότη. Ἐνῶ ὅμως τώρα συζητεῖται ἡ νομιμότης καὶ τῆς ὑπουργικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἐπηρεάζεται ἡ ἀξία τοῦ ὀρθοῦ αὐτοῦ μέτρου, πού θὰ ἦταν ἀδιάβλητη ἂν ἀντὶ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἰσῆγето ἓνα σαφὲς νομοθέτημα. Καὶ αὐτὴ ἀκόμα ἡ ἀπώλεια χρόνου γιὰ τὴν ἐρευνα τῆς νομιμότητός της, ὅταν πρόκειται γιὰ ἓνα τόσο δίκαιο μέτρο, εἶναι ἐπιζήμια.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι αὐτονόητο: Νὰ γίνῃ ἓνα βιαστικὸ νομοθέτημα πού νὰ ἀφαιρῇ ἀπὸ τὴν ὑπουργικὴ ἀπόφαση τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν κάθε ἀμφιβολία γιὰ τὴν νομιμότητά της, μὲ νομοθετικὴ ἐπικύρωσιν της.

Ἡ προσαρμογὴ ἐξ ἄλλου πρέπει νὰ νομοθετηθῇ ὅτι διατάσσεται αὐτεπαγγέλτως, χωρὶς προδικασία, ἀπὸ τὸν δικαστῇ, πού ἐκδίδει τὴν ἀπόφαση, σύμφωνα μὲ τὸ ἰσχύον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως μισθολόγιο. Ἄν μετὰ τὴν ἐκδοσὴ τῆς ἀποφάσεως καὶ ἕως τὴν ἐξόφλησιν γίνῃ νέα διαρρῦθμιση ἀποδοχῶν, νὰ μπορεῖ νὰ ζητηθῇ μὲ τὴν ἐπιταγὴ τοῦ δικαιούχου στὸν ἐκτελεστὸ τίτλο τὸ προσαρμοσμένο στὴ νέα τυχὸν ὑπουργικὴ ἀπόφαση χρηματικὸν ποσόν, μὲ δικαίωμα πάντοτε τοῦ ὀφειλέτου ν' ἀσκήσῃ ἀντιρρήσεις ἐνώπιον τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν μὲ τὴ διαδικασία τοῦ ἀρθροῦ 634 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἡ ἀσκηση ὅμως τῶν ἀντιρρήσεων δὲν πρέπει σὲ καμμίαν περίπτωσιν ν' ἀναστέλλῃ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ὅπως δὲποτε πρέπει νὰ γίνῃ τὸ κατάλληλον νομοθετικὸν μέτρο πού θὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀνάπτυξιν ἀμφισβητήσεων γιὰ τὴ νομιμότητα τῆς διοικητικῆς αὐτῆς πράξεως.

Τὰ «ἐκθέματα» τῶν ἐργατικῶν δικαστηρίων εἶναι κατάφορτα δικῶν, ὥστε νὰ εἶναι σκόπιμον νὰ μὴ αὐξάνεται ἀδίκαιολόγητα τὸ βαρὺ φορτίον των.

Ἀπὸ τις 14.429 ἀγωγὰς μισθωτῶν, πού εἰσῆχθησαν μόνον ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν στὸ ἔτος πού ἐκλείσῃ καὶ τις 8661 δικαστικὰς ἀποφάσεις, πού ἐξεδόθησαν, κάτω ἀπὸ καταθλιπτικὰς γιὰ τὰ ὄργανα τῆς δικαιοσύνης οἰκονομικὰς συνθηκὰς, ἓνα μεγάλο μέρος ἀναμφίβολα ὀφείλεται στὴν ἀσάφειαν τῶν νομικῶν διατάξεων καὶ στὴν ἔλλειψιν νομιμότητος διοικητικῶν πράξεων.

Ἐπομένως μόνον ὠφέλεια θὰ εἶχε νὰ φέρῃ μιά μεγαλύτερη προσοχή.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (*)

(Συμβολή εις την έρμηνείαν του άρθρου 9 του ν. 118/1945)

Υπό του κ. ΣΩΚΡ. Ι. ΒΕΚΡΗ, Δικηγόρου

β) Ουσιαστικά προϋποθέσεις της καταγγελίας

49. 'Ως έχει γραμματικώς η παρ. 1 του άρθρου 9 του νόμου 118/45, αι βιομηχανικαί επιχειρήσεις δέν δύνανται ν' απολύσουν συμφώνως πρὸς ταύτην ἢ μόνον τὸ «πλεονάζον» ἐκ τοῦ προσωπικοῦ των. Παραλλήλως ὁ σκοπὸς τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἐν άρθρῳ 9 παρ. 1 τοῦ νόμου 118/1945 δικαιώματος καταγγελίας καὶ τῆς οὕτω δι' αὐτοῦ καταργήσεως διὰ μίαν ἱκανῶς μεγάλην κατηγόριαν ἐργοδοτῶν τῶν ἱσχυόντων μέχρι σήμερον περιορισμῶν ἀπολύσεως τῶν παρ' αὐτοῖς μισθωτῶν δέν ἦτο ἡ πρόθεσις παροχῆς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἀσυνόδου καὶ πλήρους εὐχερείας ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ των, ἀλλ' ἡ ἐλάφρυνσις των ἀπὸ τὸ περιττὸν ἐκεῖνο προσωπικόν, ὅπερ δέν ἐφαίνετο πλεονάζον ἀναγκαῖον διὰ τὴν λειτουργίαν των καὶ οὕτω ἐπλεονάζον (*).

Τούτων δοθέντων οὐσιώδης προϋπόθεσις διὰ τὴν συμφώνως πρὸς τὸ ρηθὲν άρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945 καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι τὸ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει «πλεονάζον» τοῦ ἀπολυομένου προσωπικοῦ (**).

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ παράγραφος 1 τοῦ ρη-

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 612 τοῦ τόμου.

(85) Διαφορετικῶς ἀντιλαμβάνεται τὸν σκοπὸν τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 9 ὁ Δ. Τρίμης: Ζητήματα ἐκ τοῦ νόμου 118/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 168, καθ' ὃν διὰ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ἐπαναφέρεται τὸ πρὸ τοῦ Ν.Δ. 424/1941 καθεστὼς τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐργοδότη πρὸς ἀνεξέλεγκτον λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν παρ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, καίτοι οὐδαμῶς τοῦ νόμου διαφαίνεται τοιαύτη πρόθεσις, καίτοι ἀντιθέτως ἐν αὐτῷ γίνεται λόγος περὶ πλεονάζοντος, ὑποδηλοῦντος ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τοὺς ἀπολυομένους τοῦ δικαιώματος ἐπιδότησεως καὶ ἐκ τῆς παρ. 9 τοῦ άρθρου 9 τοῦ νόμου 118, ἅτινα, ὡς θὰ εἰπωμεν, πᾶν ἄλλο ἢ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ταύτης συνηγοροῦν.

(86) Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 3796/45, Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 771/45, 736/45, 758/45, 846/45, 943/45, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4449/1945, 5049/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 245, 265, 268, 269, 299, 302, 396, 532, 589, Πρωτ. Πειραιῶς 300/1945, αὐτόθι σελ. 628, *Τσιμπούκης*: Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸν νόμον 118/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 115, δ' αὐτός, Χρόνος ἐρεῦνης περὶ πλεονάζοντος κατὰ ν. 118/1945 μισθωτοῦ, ΕΕΔ δ' σελ. 325, *Κ. Ζωγράφος*: Ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν νόμον 118/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 166, *Δημάκης*: Ἡ ἀνεργία κτλ. ἐνθ' ἂν. ΕΕΔ δ' σελ. 200 ἐπ., *Φ. Ἀγγελῆς*, Εὐπαθῆ κτλ. ἐνθ' ἂν. ΕΕΔ δ' σελ. 526, *Contra Δ. Τρίμης*: Ζητήματα ἐκ τοῦ νόμου 118/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 168, *Γ. Ρωμανός*: Ἀπόλυσις «πλεονάζον-

θέντος» άρθρου 9 τοῦ ν. 118/45 δέν εἶναι διαπωμένη ἀπαγορευτικῶς, ὡς γίνεται λ.χ. εἰς τὸν ἀρθρον 10 τοῦ ν.δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ άρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943. Ἐκεῖ ἀπαγγέλλεται ρητῶς ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον «... γίνεται... κατὰ παράβασιν τῶν τιθεμένων προϋποθέσεων ἀκαταλληλόητος...», ἐνῶ εἰς τὸν ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118/1945 τοιαύτη ἀκυρότης ὑφίσταται μόνον ἐν μὴ τηρήσει μιᾶς ἐκ τῶν ἐν ἐδ. γ' τῆς παρ. 1 καὶ ἐν παρ. 3 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἐπιβαλλομένων τῶν ἐργοδοτῶν διατυπώσεων ἢ ὑποχρεώσεων.

Οὐχ ἦτον τὸ ἐν λόγῳ γεγονός δέν ἔχει τὴν σημασίαν ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ «πλεονάζοντος» ἀποβάλλει τὸν χαρακτηρατοῦ συστατικοῦ στοιχείου τῆς καταγγελίας, καθόσον καὶ ἄνευ ρητῆς ἐν τῷ νόμῳ θεσπίσεως τῆς ἐπὶ ποιῇ ἀκυρότητος τηρήσεώς του, οἱ δημοσίαι τάξεως κανόνες τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἐπιβάλλουν τοῦτο ἐκ μόνης τῆς ἀναγραφῆς του⁽⁸⁷⁾, λαμβανομένου μάλιστα ὅπ' ὅσιν ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ νόμου ν' ἀπαγγεῖλῃ καὶ δι' αὐτὸ τοιαύτην ἀκυρότητα δέν εἶχε σκοπὸν νὰ σμικρύνῃ τὴν σπουδαιότητά του, ἀλλὰ νὰ τονίσῃ τὴν σημασίαν τῶν λοιπῶν προαπαιτούμενων, ἅτινα δέν εἶναι βέβαιον ἂν παραβιαζόμενα θὰ ἦτο δυνατόν νὰ δηγῇσιν εἰς ἀκυρότητα ἄνευ ρητῆς περὶ τούτου διατάξεως⁽⁸⁸⁾. Ἄλλως τε δέν εἶναι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν γεγονότα τεθέντα ἐν τῷ νόμῳ ὡς ὁλοκληροῦντα τὴν

τος» κτλ. ἐνθ' ἂν. ΕΕΔ δ' σελ. 356.

(87) Ἄλλως *Τρίμης* 1 σ. θεωρῶν ὅτι τὸ πλεονάζον μετὰ τοῦ στοιχείου τῆς παρὰ τῷ ἐργοδότη ὑπαρξέως τῆς ιδιότητος τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἐτέθη ὡς προαπαιτούμενον τῆς ἐπιδότησεως. Ἄλλ' ὡς εἶπομεν, τὸ ἐπίδομα εἶναι ἀνεξάρτητον τοῦ πλεονάζοντος. Ὁ νόμος παρέχει ἐπίδομα καὶ εἰς μὴ συμφώνως τῷ άρθρῳ 9 αὐτοῦ ἀπολυομένους, ἦτοι εἰς μὴ πλεονάζοντας (ἀνωτ. 31 καὶ σημ. 57). Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει τὸ πλεονάζον ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀπολυόμενον προσωπικόν, καθ' ὃ προκύπτει ἐκ τοῦ άρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, ἐνῶ ἐν αὐτῷ διὰ τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος, οἷα γίνεται ἐν άρθρ. 10 τοῦ νόμου τούτου, οὐδεμία τοιαύτη προϋπόθεσις τίθεται («ἐπιδόματος ἀνεργίας δικαιούται ὁ ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν ἡσφαλισμένος...»).

(88) Οὕτω λόγον χάριν δοθέντος ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως ἦτο ἐπακόλουθον τῆς καταγγελίας, χωρὶς ὁμως νὰ ἐπιφέρει ἀκυρότητα ἢ ἀρνήσις τῆς καταβολῆς τῆς, ἡ ἀνάγκη τῆς ρητῆς ἐν τῷ νόμῳ ἀναγραφῆς τῆς τοιαύτης δι' αὐτὴν σημασίας ἐν περιπτώσει παραλείψεως τῆς ἐκπληρώσεως καὶ τῆς προϋποθέσεως ταύτης ἦτο πρόδηλος.

καταγγέλλαν (οὕτω ἢ πρόσληψις ἀντικαταστά-
του τοῦ ν. δ. 424) ἀνευ θεσπίσεως τῆς ἀκυρότη-
τος ταύτης, ἐν παραλείψει τηρήσεώς των, ἐθε-
ωρήθησαν ὡς συστατικά στοιχεῖα τῆς καταγ-
γέλλας⁽⁸⁹⁾.

Εἰς ταῦτα οὐδεμίαν ἐπίδρασιν δύναται νὰ
ἔχη ἡ παράγρ. 9 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/
1945, ἥτις ἀσχέτως τοῦ διὰ εἶναι ξένη πρὸς τὸ
ζήτημα, ὡς ἐλέγχθη, ἐν ἀσῃ περιπτώσει, δταν
παραμερίζῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 424/1941 ἐπὶ
τῶν ἀπολυομένων καὶ δικαιουμένων ἐπιδόμα-
των, δὲν ἔχει τὴν σημασίαν ὅτι ἐκ τούτου
οὐδεὶς ἄλλος περιορισμὸς ὑπάρχει πρὸς ἀνεξέ-
λεγκτον καταγγέλλαν τῆς συμβάσεως παντὸς
ἐργαζομένου, καθόσον παραμένει πάντοτε ὁ
ἐκ τοῦ νόμου 118/45 περιορισμὸς τῆς καταγγε-
λλας τοῦ πλεονάζοντος μόνον προσωπικοῦ⁽⁹⁰⁾.
Οὕτε πάλιν τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχόμενον
ἐπίδομα εἰς τοὺς ἀπολυομένους εἶναι λόγος
τοῦ νὰ θεωρησώμεν ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἀπέ-
βλεψεν εἰς τὸ πλεονάζον ὡς εἰς οὐσιαστικὴν
προϋπόθεσιν τῆς καταγγέλλας⁽⁹¹⁾, ἀφοῦ τοῦτο οὐ
μόνον δὲν λέγεται ἐν τῷ νόμῳ ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ-
του τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος, ὅπερ εἶναι
κατώτερον τῶν ἀποδοχῶν καὶ τοῦ τρόπου καθ'
ὃν δίδεται. ἤτοι μόνον ἐν περιπτώσει ἀδυνα-
μίας τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας πρὸς τοποθέτησιν
εἰς ἐργασίαν κατάλληλον τοῦ ἀπολυομένου
μισθωτοῦ διαφαίνεται ὅτι ὁ νομοθέτης ἐν γνώσει
τῆς σπουδαιότητος τῆς χρησιμοποίησεως τῶν μι-
σθωτῶν προσπαθεῖ προτοῦ τοὺς ἐπιδοτήσῃ νὰ
ἐξαντλήσῃ κάθε πιθανότητα ἀπασχολήσεώς
των, ἀποβλέπων διὰ ταύτην προφανῶς κατὰ
πρῶτον λόγον εἰς τὴν ἀπολύουσιν ἐπιχειρήσιν.

(89) Πρβλ. ἀναφορικῶς μὲ τὴν πρόσληψιν ἀν-
τικαταστάτου τὴν Πρωτ. Ἀθηνῶν 13713/1943 ΕΕΔ
β' σελ. 723, Βιτσαξήν, ἐνθ' ἀν. σελ. 50 καὶ σελ. 90.

(90) Δὲν «βοᾷ» ἄρα ἡ παρ. 9 τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ
νόμου 118 περὶ τῆς ἀληθείας τῆς ἐλευθερίας ἐν
τῇ ἀπολύσει, ὡς δέχεται ὁ Τρίμης 1s., ἡ δὲ ὑπὸ
τούτου περαιτέρω ἐπίκρισις τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ
νόμου 118 πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀπόψεώς του δὲν
εὐδοκίμει, διότι οὐδόλως ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ ἀρθροῦ
προκύπτει, ὅτι «ἐὰν ὁ ἀπολυθεὶς δικαιωθῇ ἐπιδό-
ματος ἀνεργίας δὲν δύναται νὰ κριθῇ ὡς κατὰ
παράβασιν τοῦ νόμου 118 ἀπολυθεὶς...». Κατὰ
πρῶτον διότι τὸ ἀρθρον 11 τοῦ ν. 118 ἀφορᾷ τὴν
ἀποκλειστικῶς χορήγησιν καὶ μόνον τοῦ ἐπιδόμα-
τος διδομένου ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν ἀνεργον ἢ
σφαλισμένον ἀνευ κρίσεως τοῦ ἐὰν ὀρθῶς ἢ κα-
κῶς ὁ ἀνεργὸς ἀπελύθη δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ
ν. 118/1945. Περὶ τούτου δὲν θὰ ἐξετάσῃ
τὸ ἀρμόδιον διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος Τα-
μεῖον. Ἐπειτα οὐδαμῶθεν συνάγεται ὅτι χορηγο-
μένου τοῦ ἐπιδόματος ἢ καταγγέλλας τοῦ νόμου
118 ἔχει ὅπωςδήποτε ὀρθῶς, ἀφοῦ μόνον οἱ δι-
καιούμενοι ἐπιδόματος ἀπολύονται (ἀνωτέρω ἀριθ.
19) συμφώνως πρὸς αὐτόν. Ἀκριβῶς ἐν τῇ περι-
πτώσει ταύτῃ θὰ τεθῇ ζήτημα ὀρθότητος βάσει
τοῦ νόμου τούτου χωρησάσης καταγγέλλας, ἂν δὲν
χορηγηθῇ τὸ ἐπίδομα τοιαύτη κρίσις δὲν τίθεται,
οὐσῆς ἀδυνάτου a priori τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθρ.
9. Ἐν ἄλλαις λέξεσι κατὰ τὴν γνώμην μας δὲν
πρέπει νὰ τίθεται προϋπόθεσις τῆς χορηγήσεως
τοῦ ἐπιδόματος ἢ συμφωνίας πρὸς τὸ ἀρθρον 9
τοῦ ν. 118 ἀπόλυσις, ἀλλ' ἡ ἀπόλυσις πρὸς τὴν
χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος.

(91) Οὕτω Πρωτ. Ἀθηνῶν 3795/1945 ΕΕΔ δ'
σελ. 245.

50. Ὁ νόμος 118/1945 δίδει σαφῶς τὴν ἐν-
νοιαν τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ εἰς τὴν
παρ. 2 τοῦ ἀρθρ. 9, συμφώνως μὲ τὴν ὁποίαν
«αἱ ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον ὁ κύκλος
τῶν ἐργασιῶν των δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχό-
λησιν ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ των δύ-
ναιτο νὰ θέτουν εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μι-
σθωτοὺς τοῦτους...».

Ἀναμφισβητήτως ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἀφο-
ρᾷ κατὰ κύριον λόγον εἰς τὸ ἕτερον τῶν δι-
καιωμάτων, ἅτινα χορηγεῖ ὁ νόμος εἰς
τὸν ἐργοδότην τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρή-
σεως, τὴν διαθεσιμότητα. Πλὴν ἡ εἰς ταύτην δι-
δομένη ἐπεξήγησις τοῦ ὑπὸ ποίᾳ συνθήκας
δέον νὰ εὐρεθῇ ἡ ἐπιχειρήσις, διὰ νὰ ἀσκήσῃ
τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἀναφέρεται, ὡς γραμματι-
κῶς προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου, καὶ εἰς τὴν ἐν
παράγρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρ. 9 δυνατότητα κα-
ταγγέλλας, οὕτως ὥστε οὐσιαστικῶς ν' ἀποτελῇ
ἐπεξήγησιν τοῦ τί θὰ νοήσωμεν ὡς πλεονάζον.

Πράγματι, δταν ὁ νόμος διμιλῇ περὶ διαθεσι-
μότητος «ἀντὶ τῆς καταγγέλλας» καὶ δὴ διαθεσι-
μότητος ἀφορώσης τοὺς μισθωτοὺς «τούτους»,
εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι ἡ μὲν ἔννοια τοῦ τελευ-
ταίου ὅρου «τούτους» περιλαμβάνει τοὺς μισθω-
τοὺς τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 9, ἥτοι εἶναι ταυ-
τόσημος πρὸς τὸ «πλεονάζον προσωπικόν», ἡ
δὲ διδομένη ἐπεξήγησις τοῦ πότε οἱ πλεονά-
ζοντες τ. ἐ. «οὕτοι» δύνανται νὰ τεθοῦν εἰς
διαθεσιμότητα θ' ἀφορᾷ οὐ μόνον ταύτην ἀλλὰ
καὶ τὴν καταγγέλλαν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐνι-
σχύεται ἐπὶ πλέον καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ διαθεσιμότης
δίδεται «ἀντὶ τῆς καταγγέλλας», ἥτοι ὡς
εὐχέρεια ἐναλλασσομένη πρὸς αὐτήν, δι' ἧς ὁ
ἐργοδότης ἀντιμετωπίζει τὴν αὐτὴν κατάστα-
σιν καὶ τοὺς αὐτοὺς μισθωτοὺς.

Κατ' ἀκολουθίαν, ὡς πλεονάζον κατὰ τὴν
παρ. 1 τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945 θέλει θεωρη-
θῇ τὸ προσωπικόν ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου τὴν ἀπα-
σχόλησιν δὲν ἐπιτρέπει ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν
τῆς ἐπιχειρήσεως⁽⁹²⁾.

Σημειώτεον ὅτι ἡ τοιαύτη τοῦ πλεονάζον-
τος προσωπικοῦ ἔννοια δὲν ταυτίζεται⁽⁹³⁾ πρὸς
τὴν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ν.δ. 424/1941 προϋπόθεσιν
τῆς ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρή-
σεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων διὰ πραγματικὴν
ἀδυναμίαν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν
των. Εἶναι ἀληθές ὅτι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἀρ-
θροῦ 9 τοῦ ν. 118/1945 καὶ ἡ τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ
ν.δ. 424/1941 σκοποῦν, ὅπως παράσχουν τὸ δι-
κάωμα τῆς ἀπολύσεως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις

(92) Οὕτω Δημάκης ἐνθ' ἀν. ΕΕΔ δ' σελ. 200,
Ρωμανός, ἐνθ' ἀν. ΕΕΔ δ' σελ. 336. Ἡ νομολο-
γία δὲν ἀφίσταται τῶν ἐν τῷ κειμένῳ. Κατὰ τὰς
Πρωτ. Ἀθηνῶν 846/1945, 943/45, 5049/1945 ΕΕΔ δ'
σελ. 299, 302, 589 τὸ προσωπικόν εἶναι πλεονάζον
«...ὁσάκις ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρή-
σεως εἶναι τοιοῦτος, ὥστε δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπα-
σχόλησιν ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ». Ἡ
Προεδρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 3796/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 245
συνδέει τὸ πλεονάζον πρὸς τὴν «...εἰς καλὴν κατὰ-
στασιν καὶ οἰκονομικῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐργασιῶν
κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως τοῦλάχιστον εὐ-
ρισκομένην ἐπιχειρήσιν». Ἡ δὲ Πρωτ. Ἀθηνῶν 771/
1945 ΕΕΔ δ' σελ. 265 ἀπαίτει διὰ τὸ πλεονάζον
προσωπικόν «...νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπασχόλη-
σις του λόγῳ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν».

(93) Ἀλλως Κ. Ζωγράφος ἐνθ' ἀν. ΕΕΔ δ'
σελ. 166.

ἐκείνας, αἵτινες ἀδυνατοῦν νὰ συγκρατήσουν ἐξ οἰκονομικῶν λόγων τὸ προσωπικόν των. Ἄλλ' ἐνθ' ἡ πρώτη ἐξαρτᾷ τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ δευτέρα συνδέει ταύτην ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀδυναμίας πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν, τουτέστι κατὰ τὴν αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν τοῦ ν. 1085/43 σημαίνει ὅχι τὴν ἀπλὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν λόγῳ μὴ πραγματοποιήσεως κερδῶν, ἀλλὰ τὴν μέχρις ἐξαντλήσεως τῶν ρευστῶν ἢ ρευστοποιησίων κεφαλαίων ἐξάπλωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως⁽⁹⁴⁾, πράγματα οὐχὶ ταυτόσημα. Πλεονάζον προσωπικόν μᾶλλον ταυτίζεται ἐνταῦθα πρὸς τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς καὶ διατηροῦντας τὰς θέσεις των εἰς οὐδὲν δύναμι ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐκδοθεῖσιν κατὰ τὸν ν. 28/1944 καταβάλλονται μειωμέναι ἀποδοχαὶ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν⁽⁹⁵⁾ καὶ ἀπαιτεῖ ἐν εἰδικωτέρῳ ἀναλύσει :

α) Τὸν καθορισμὸν τοῦ τί θὰ νοήσωμεν «κύκλον ἐργασιῶν».

β) Τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ πότε ὁ κύκλος οὗτος δὲν «ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν» τοῦ ἀπολυομένου.

51. Ὁ ὅρος «κύκλος ἐργασιῶν» δὲν εἶναι ἀγνωστος εἰς τὸν ἑλλήνα νομοθέτην. Ἀπαντᾷται κυρίως εἰς τὴν φορολογικὴν νομοθεσίαν, ἐνθα καὶ εἰδικὸς ἐπ' αὐτοῦ φόρος προβλέπεται (νόμος 5822/1933 «περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ κύκλου ἐργασιῶν», ὡς συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 660/1939). Πλὴν ἡ ἐκεῖ διδομένη ἔννοια τοῦ κύκλου ἐργασιῶν σχετιζομένη μὲ τὰ ἀκαθάριστα ἔσοδα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς δὲν εἶναι χρήσιμος διὰ τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν⁽⁹⁶⁾. Τὰ ἔσοδα, ἀλλωστε καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν παίζουν ρόλον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἢ ἀπλῶς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν, ἢ ἔννοια τοῦ ὁποίου δίδεται ἀφ' ἑαυτοῦ σημαίνουσα ἐν πολλοῖς τὸ σύνολον τῶν

ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ τῆς παραγωγῆς μέχρι καταναλώσεως⁽⁹⁷⁾. Ἀναλυτικώτερον κύκλος τῶν ἐργασιῶν βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως εἶναι ἡ ἐν γένει ἔκτασις τῆς παραγωγῆς καὶ διαθέσεως τῶν προϊόντων αὐτῆς διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς μέσων.

Δὲν εἶναι ὁμοῦς ὁ τοιοῦτος κύκλος τῶν ἐργασιῶν περὶ οὗ ἐνδιαφέρεται ὁ νόμος. Ἄν ὁ νομοθέτης εἶχεν ὅπ' ὄψει τοῦ τὴν *in abstracto* οὕτως εἰπεῖν ἔκτασιν τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, δηλ. τὴν ἐν πλήρει καὶ ὁμαλῇ λειτουργίᾳ αὐτῶν, τότε πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων μισθωτῶν προσληφθέντων εἰς καταστάσεις ὑπερπαραγωγῆς, οὐδεὶς ἕτερος θὰ ἐπέλεόναζεν. Οὕτω τὴν ὡς ἄνω καθορισθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν θὰ τὴν θεωρήσωμεν κατὰ τὴν σημερινὴν ἔκτασιν, ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐχὶ ὡς ἐμφανίζεται ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλ' ὡς ἔδει νὰ ἐμφανίζεται λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν αὐτῆς καὶ τῆς νῦν οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου. Τὴν τελευταίαν ταύτην ἐπιφύλαξιν, ὡς ἄλλωστε καὶ τὴν διασαφηνίσιν διὰ τὴν ληφθῆν ὅπ' ὄψει ὁ σημερινὸς κύκλος ἐργασιῶν, ἐπιβάλλει ὁ σκοπὸς τοῦ ν. 118/1945 ἐπιδιδῶν τὴν ἐλάφρυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ τοῦ προσωπικοῦ λόγῳ πραγματικῆς μειώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς καὶ οὐχὶ ἐκ λόγων ἰδιοτελείας. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν οὐσιαστικῶς ταυτίζομεν τὸν κύκλον ἐργασιῶν πρὸς τὴν «ἐλλείψιν ἢ περιορισμὸν τῶν ἐργασιῶν» τῶν κατ' ἐξουσιοδοτησιν τοῦ νόμου 28/1944 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορίζουσιν μειωμένας ἀποδοχὰς εἰς τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς (ἀν. 50 καὶ σημ. 95).

Ἀνακεφαλαιούντες ὡς κύκλον ἐργασιῶν ἐν προκειμένῳ θὰ νοήσωμεν τὴν ἔκτασιν ἣν αἱ ἐργασίαι ἀπὸ παραγωγῆς μέχρι καταναλώσεως τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως δέον σήμερον νὰ ἔχωσιν, ὅπ' ὄψει τῶν ἱκανοτήτων, σκοπῶν καὶ μέσων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν νῦν κατάστασιν τῆς καὶ τὰς ἐκάστοτε δυνατότητας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας⁽⁹⁸⁾. Εἰδικωτέρα ἀνάλυσις τούτου ἀπαιτεῖ τὴν ἀνέυρεσιν :

(97) Αἱ ἐν σημ. 95 ἀποφάσεις περιορίζονται ἐπὶ τὸ συντομώτερον εἰς τὰς «ἐργασίας» τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὡς παρατηρεῖ ὁ Δημάκης ἐνθ' ἀν. ΕΕΔ δ' σελ. 200 ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν περιλαμβάνει ὁλόκληρον τὴν κυκλοφορικὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπὸ τὴν παραγωγὴν μέχρι τῆς καταναλώσεως.

(98) Ἡ ἔκτασις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως λαμβάνεται κατὰ πρῶτον *in abstracto* καθορίζομενον εἰς τίνα κύκλον δύναται ὑπὸ ὁμαλῆς συνθήκας νὰ φθάσῃ ἡ ἐπιχείρησις, ἀκολούθως *in concreto* ἐξευρίσκεται ἡ ἐπίδρασις τῶν σημερινῶν συνθηκῶν καὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπὶ τῆς ἱκανότητος τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ αἱ βάσεις ταύτης τῆς ἀναγωγῆς ἐργασίας ἀποτελοῦν τὸν «κύκλον τῶν ἐργασιῶν», γινομένης πάντοτε ἐπιφυλάξεως διὰ τὰς περιπτώσεις ἐκείνας, εἰς ἃς ἡ ἐπιχείρησις ἐπεκτείνεται πέραν τῶν συνήθων ἱκανοτήτων τῆς, λόγῳ τῶν εὐνοϊκῶν δι' αὐτὴν σημερινῶν συνθηκῶν (π. χ. καπνοβιομηχανία). Οὕτω ἐάν ἡ ἐπιχείρησις εἶναι δυνατόν νὰ ἐργασθῇ καὶ δὲν ἐργάζεται σκοπίμως, εἰμὴ διὰ νὰ καλύψῃ ὀρισμένας ἀνάγκας τῆς, ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἐμφανίζεται, ἀλλ' ὁ δυνάμενος νὰ ἐμφανισθῇ.

(94) Πρβλ. Σ. Ε. 294/42 ΕΕΔ α' σελ. 527, Δημάκης αὐτόθι σελ. 553 καὶ 720.

(95) Οὕτω Δημάκης ΕΕΔ δ' σελ. 392 ἐν τέλει. Αἱ ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 25800/1945 ΕΕΔ γ' σελ. 638, 11259/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 30, 12100/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 317, 11260/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 287, προέβλεπον μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν μόνον ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως ἐργασιῶν, ὅπερ ἡρμηνεύθη ὡς ἀπαιτοῦν παντελὴ ἀργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ Α.Π. 105/1945 ΕΕΔ δ' 558 καὶ τὴν ἐν τῷ ἐκεῖ εἰσαγωγικῷ σχολίῳ νομολογίαν. Πρώτη ἡ ὑπ' ἀριθ. 13800/1945 ὑπουργικὴ ἀπόφασις ΕΕΔ δ' σελ. 383 περιέλαβε καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν ἐργασιῶν, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16541/1945 ἀποφάσεως καθορίζεται ὅτι «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παρ. 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 13800 ἀποφάσεως ἥμων εἶναι ὅτι ἡ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀναφερομένη «ἐλλείψις ἐργασιῶν ἢ περιορισμὸς τούτων» πρέπει ν' ἀφορᾷ τὸ σύνολον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ νὰ εἶναι ἀξίαι λόγον ἐκτάσεως καὶ σχετικῆς διάρκειας». Εἰς τὰς προσφάτους 27700/45, 27701/1945 ἀποφάσεις ΕΕΔ δ' σελ. 606—607 γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου ἐλλείψις ἢ περιορισμὸς τῶν ἐργασιῶν.

(96) Ὡς παρατηρεῖ ὁ Α. Ἀγγελόπουλος : Ἡ ἄμεσος φορολογία ἐν Ἑλλάδι σελ. 248, ἡ φορολογία αὐτῇ κακῶς ἀναφέρεται ὡς ἡ τοῦ κύκλου ἐργασιῶν, κατ' ἀπομίμῃσιν τῆς ἀλλαχοῦ φορολογίας ἐργασιῶν, ἐνθ' εἶναι φορολογία βιομηχανικῆς παραγωγῆς.

τὴν ἐπιχειρήσιν: Τὴν συνήθη δυνατότητα παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως αὐτῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν δυνάμεων τῶν σχετικῶν πρὸς αὐτήν, ὡς τοῦ ἀντικειμένου της, τοῦ σκοποῦ της (99), τῶν χρησιμοποιομένων κεφαλαίων, τῶν ἐγκαταστάσεων της, τῶν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, τοῦ κύκλου ἀντλήσεως πρώτων ὑλῶν, τῆς κινητηρίου δυνάμεως, τῶν καταναλωτικῶν κέντρων καὶ κοινοῦ κτλ. β) Ἐνὸς στοιχείου ἀναφερομένου ἐκτὸς τῆς ἐπιχειρήσεως: Εἰς γεγονὸς πληττον ἐν ἐκ τῶν ρηθέντων πολλαπλῶν στοιχείων τῶν συντελοῦντων εἰς τὴν γένεσιν τοῦ συνήθους κύκλου ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐπενεγκόν τὴν ἑλλειψιν ἢ τὸν περιορισμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Εἰς τὰ γεγονότα ταῦτα κατὰ πρῶτον θὰ ὑπαχθῶν αἱ περιπτώσεις φυσικῆς ἀδυναμίας ἐξακολουθήσεως τῶν ἐργασιῶν (καταστροφή τοῦ ἐργοστασίου, παντελὴς ἑλλειψις πρώτων ὑλῶν, πλήρης ἀνάλωσις τῶν ρευστῶν καὶ ρευστοποιησίων διαθεσίμων, ὀλοκληρωτικὴ ἀδυναμία ἐξυρέσεως τῶν ἀπαιτούμενων πρὸς κίνησιν κεφαλαίων, ἔστω καὶ δι' ἐκποίησεως περιουσιακῶν στοιχείων τῆς ἐπιχειρήσεως κ. ἄ.). Πρὸς ταῦτα θὰ ἐξομοιωθῶν καὶ γεγονότα νομικῆς ἀδυναμίας, ὡς ἡ ἀρσις τῆς ἀδείας λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως κτλ.

Αἱ ἐν λόγῳ περιπτώσεις συνεπάγονται τὸν ὀριστικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον περιορισμὸν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Οὐχ' ἥτιον ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι, αἱ καὶ συνηθέστεραι, αἵτινες, καίτοι δὲν ἔχουν τὴν ἱκανότητα ταύτην, ἐν τοῦτοις προσωρινῶς ἀνακύπτουν καὶ περιορίζουν τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως. Οὕτω π. χ. ἡ παροδικὴ ἑλλειψις πρώτων ὑλῶν ἢ κινητηρίου δυνάμεως, ἡ καταστροφὴ ἀνταλλακτικῶν οὐσιωδῶν διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως μὴ δυνάμεων ἀμέσως ν' ἀναπληρωθῶν, ἡ προσωρινὴ πραγματικὴ ἀδυναμία ἐξυρέσεως κεφαλαίων κτλ. Ἐφόσον διαπιστοῦται, ὅτι τὰ γεγονότα ταῦτα ἐπιδρὸν ὀδισαστικῶς εἰς τὴν ἐν συνόλῳ δραστηριότητα τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ εἶναι σχετικῆς διαρκείας θὰ θεωρηθῶν ὡς δυνάμενα νὰ μειώσουν τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως (πρβλ. καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13800] 1945 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἀν. 50 σημ. 95). Ἡ λύσις αὐτῆς προσφέρεται ἐκ τοῦ νόμου, ὅστις χορηγῶν τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας διὰ τὴν μείωσιν τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὰς βιομηχανίας προσωπικοῦ, ἐσκόπει ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν μείωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως λόγῳ τῶν σημερινῶν κυρίως περιστάσεων, ἐκ τῆς φύσεως τῶν προσωρινῶν. Δὲν δυνάμεθα ἄρα ν' ἀρνηθῶμεν σημασίαν εἰς τὰ σημερινὰ κωλύματα τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφόσον φέρουν τὸν ἀνωτέρω ρηθέντα χαρακτῆρα.

Μέχρις ἐνταῦθα ἡ ἐκτίμησις τῶν κωλυμάτων, ἅτινα θὰ ἐπιδρὸν ἐπὶ τοῦ κύκλου τῶν ἐργα-

σιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀνηνέχθη εἰς ἀντικειμενικὰ κριτήρια, ἢ τοι κριτήρια ἐκτὸς τοῦ ἐργοδότου κείμενα. Πλὴν τοιοῦτο ἔργον εἶναι μοιραῖον νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἀνάμειξιν καὶ ὑποκειμενικῶν κριτηρίων, ἰδίως ἐν ὄψει τῆς σημασίας, ἣν δύναται νὰ ἔχῃ εἰς τὸν καθόλου κύκλον τῶν ἐργασιῶν της ἡ ἱκανότης προσαρμογῆς τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς τὰς νέας περιστάσεις. Πρὸς τοῦτο συμπληρωματικῶς δεόν νὰ τονισθῇ ὅτι: α) Δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀξιωθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἡ ὑπερνίκησις τῶν ἐμποδίων ἐκείνων, ἅτινα μειοῦν τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν του καὶ ὧν ἡ ἀντιμετώπισις εἶναι δυνατὴ κατόπιν ἐπιπόνων προσπαθειῶν καὶ ὑπερμέτρως μεγάλων χρηματικῶν θυσιῶν (100). Σκοπὸς ἐν προκειμένῳ δὲν εἶναι ἡ πραγματοποιήσις κατορθωμάτων διὰ σπατάλης χρόνου καὶ κεφαλαίων, ἀλλ' ἡ ἄμεσος ἐπαναλειτούργησις τῆς βιομηχανίας δι' ὀρθολογιστικῆς ὀργανώσεώς της.

β) Τὸ πταῖσμα τοῦ ἐπιχειρηματοῦ διὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἐμποδίου τοῦ μειώσαντος τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν του δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐν προκειμένῳ. Ὁ νόμος δὲν ἀναφέρει οὔτε ἐκ τίνος αἰτίας πλεονάζει τὸ προσωπικόν, οὔτε προϋποθέτει τὴν ὑπαιτιότητα ὡς στοιχεῖον λαμβανόμενον ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν.

52. Τὸ πότε ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ θὰ προκύψῃ ἀπὸ τὴν ἀντιπαράθεσιν τοῦ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν προσωπικοῦ πρὸς τὰς βάσει τοῦ κύκλου τούτου ἀνάγκας της. Ἐάν ἐκ τῆς ἀντιπαράθεσιν ταύτης ὁ μισθωτὸς δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ, τότε πλεονάζει. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι τοῦ νόμου ὁμιλοῦντος περὶ ἀπασχολήσεως, διὰ τὴν ἀντιπαράθεσιν ταύτην δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐνδεχομένη ἱκανότης τῆς ἐπιχειρήσεως διατηρήσεως τοῦ προσωπικοῦ της, ἀλλ' ἀπαιτεῖται δυνατότης χρησιμοποίησός του, ἥτοι εἰς συγκεκριμένην ἐργασίαν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, πρᾶγμα σύμφωνον καὶ μὲ τὴν πρόθεσιν τοῦ νομοθέτου ἀποβλέποντος εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὑπεραριθμῶν μισθωτῶν.

Περαιτέρω ἡ ἀδυναμία τῆς χρησιμοποίησεως τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν θ' ἀφορᾷ τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἀπασχολήσεώς των ὡς τοιοῦτον, ἥτοι εἰς τὴν ἐργασίαν, ἣν συνήθως ἐκτελοῦν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἐκτὸς ἀν' ἡ φύσις τῶν παρεχομένων ἐργασιῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἡ ἐπιχειρήσις ἐν τῷ συνόλῳ της νὰ δύναται νὰ ἀπασχολήσῃ τούτους καὶ εἰς ἄλλαν ἐργασίαν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὡς ἔχει ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ διατύπωσις τοῦ νόμου («δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν»), θὰ ἡδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ὡς ἀπασχόλησιν θὰ νοήσωμεν τὴν ἐν γένει δυνατότητα ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς οἰανδήποτε ἐργασίαν. Τοῦτο ὅμως, ἀσχέτως τῶν ἀτόπων, ἅτινα παρουσιάζει (101),

(100) Πρόκειται τοῦτέστι περὶ τῆς ἐν τῷ Ἀ-στικῷ Δικαίῳ χαρακτηριστικῆς ὡς οἰκονομικῆς καὶ ἡθικῆς ἀδυναμίας παροχής, Γαζής: Ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς ἐνοχικῆς συμβάσεως 1940, σελ. 77 ἐπ., πρβλ. καὶ Διτζερόπουλον: Ἡ καταγγελία κτλ. ἐνθ' ἀν. σελ. 31 ἐφαρμόζοντα τὰ πορίσματα τῆς θεωρίας ταύτης καὶ ἐπὶ τῆς «πραγματικῆς ἀδυναμίας» τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν.Δ. 424]1941.

(101) Οὕτω π.χ. ἐάν ἀπαγορευθῇ ἡ ἐκ μέρους τῶν ἰδιωτῶν εἰς τὸ κοινὸν ἀπ' εὐθείας διάθεσις τῶν προϊόντων τοῦ ἐργοστασίου, δὲν ἦτο δυνατόν

(99) Οὗτος εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν. Ἐάν λ.χ. ἡ βιομηχανικὴ ἐπιχειρήσις διατηρῇ καὶ πρᾶτήρια λιανοπωλήσεως εἰς ὠρισμένα μέρη, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν τῆς λιανοπωλήσεως πέραν τῆς ἱκανότητος τῶν διατηρουμένων πρᾶτηρίων, δοθέντος ὅτι ἄλλως μετατρέπομεν τὴν ἐπιχειρήσιν εἰς καθαρῶς ἐμπορικὴν.

δὲν φαίνεται νὰ ἐπικουρηται ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, ἐπιδίδοντος τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἄμεσον λειτουργίαν τῆς καὶ οὐχὶ τὴν χρησιμοποίησιν μισθωτῶν εἰς ἄλλας εἰδικότητας, ἀπὸ ἐκείνας, ὅς ἔχουν ἢ εἰς ἄλλας ἐργασίας ἀπὸ ἐκείνας, ἃς δύνανται νὰ ἐκτελέσουν, πρᾶγμα οὐδόλως ἐπαγωγὸν τῆς θέσεως τῆς βιομηχανίας εἰς κίνησιν. Ἡ τοιαύτη ἀποφῆς δὲν εὐνοεῖ καὶ ἀπολύτως τοὺς ἐργωδοτάς, καθόσον τὸ τοιοῦτο δικαίωμα ἀπολύσεως δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς ὄφελός των, ἀφοῦ οἱ τοῖ, τὰ ἐνδεχόμενα κενὰ τῆς ἐπιχειρήσεώς των πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ κλάδων τῆς ἐργασίας των, ἅτινα ἔχουν ἀνάγκην μισθωτῶν καὶ μὴ δυνάμενα νὰ συμπληρωθῶν ἐκ τῶν εἰς ἄλλους κλάδους πλεονάζοντων, θὰ πληρωθοῦν κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 παρ. 4 τοῦ ν. 118/45 μέσῳ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας. Ἄν ὅμως ἡ ἀντιπαράθεσις τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν πρὸς τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν θὰ ἔχη ὅπ' ὅψει τῆς τὴν ἀπασχόλησιν ταύτην, κατὰ ρητὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου, δέον ἐν τῇ συγκρίσει ταύτῃ νὰ διαπιστωθῇ ὅτι ὁ κύκλος οὗτος δὲν ἐπιτρέπει τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ, ἥτοι νὰ διαπιστωθῇ ἀδυναμία καὶ οὐχὶ ἀπλὴ δυσχέρεια πρὸς ἀπασχόλησιν του, ἥτις, ὅσον καὶ σημαντικὴ ἂν εἴναι, δὲν ἀρκεῖ διὰ νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν μισθωτὸν ὡς πλεονάζοντα.

53. Ἐφόσον καὶ προσωρινῆς διαρκείας ἐμποδία λαμβάνονται ὅπ' ὅψει διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἅτινα ὑπάρχοντα, ἐν δεδομένῃ στιγμῇ, δύνανται μεταγενεστέρως νὰ ἐκλείψουν, ἔπεται ὅτι ἡ δεδομένη αὕτη στιγμὴ, δηλ. τὸ κρίσιμον χρονικὸν σημεῖον κατὰ τὸ ὅποιον ὁ μισθωτὸς κρίνεται ἂν πλεονάζῃ, εἶναι οὐχὶ ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐνδεχομένως ἐρευνᾶται τὸ καθ' ὅλον κύρος τῆς ἀπολύσεως, ἀλλ' ὁ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δι' τῆς ἐξωτερικεύσεως τῆς βουλῆσεως τοῦ ἐργοδότης δηλοῦντος ὅτι ἐπιθυμεῖ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως. (101)

Ἡ τελευταία ἐπεξήγησις εἶναι ἀναγκαία, καθόσον ἡ καταγγελία τοῦ νόμου 118/1945 προϋποθέτει διὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς τήρησιν ὀρισμένων διατυπώσεων εἰσέτι, μεθ' ἃς καὶ μόνον ὁλοκληροῦνται καὶ ἐπέρχονται αἱ νομικαὶ ταύτης συνέπειαι (πρβλ. κατωτέρω). Τὸ ἐν λόγῳ ὅμως γεγονός θὰ εἶδεν λαβὴν ἀντιρρήσεων μετὰ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι ἐφόσον πρὸ τῆς πληρώσεως τῶν ὀρισμένων τούτων προϋποθέσεων, ἡ καταγγελία εἶναι ἀνύπαρκτος καὶ δὲν ἐπιφέρει τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἢ μετὰθεσιν τοῦ χρονικοῦ σημείου τοῦ πλεονάζοντος εἰς ἄλλον χρόνον ἀπὸ τὸν τῆς τελειώσεως τῆς ἀφ' ἑνὸς θὰ συνέδεε τοῦτο πρὸς καταγγελίαν κατὰ νόμον ἀνύπαρκτον, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ὠδήγει εἰς τὸ ἀποπνέει νὰ κρίνεται ὁ ἀπο-

λυόμενος μισθωτὸς ὡς πλεονάζων ἢ μὴ, οὐχὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ συνδέεται μετὰ τὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ κατὰ χρόνον καθ' ὃν ἐξακολουθεῖ εἰσέτι νὰ εἶναι μισθωτὸς.

Ἡ πρώτη παρατήρησις καταπίπτει, λαμβανόμενον ὅπ' ὅψει ὅτι ὁ νόμος 118/1945 γνωρίζει τὴν καταγγελίαν ὅσα νοεῖται κατὰ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον, δηλ. τὴν ἀπλὴν δήλωσιν τῆς βουλῆσεως περὶ διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς στοιχεῖον εἰδικώτερον πάντως συστατικὸν τῆς ὅπ' αὐτὸν διαμορφουμένης καταγγελίας, ἣν μάλιστα δὲν θεωρεῖ καὶ ἀνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος, ἀφοῦ τὴν λαμβάνει ὅπ' ὅψει καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς παρ' αὐτοῦ χορηγουμένης ἀποζημιώσεως (κατ. ἀρθ. 63). Οὕτω ἡ σύνδεσις τοῦ πλεονάζοντος πρὸς τὴν ἐν λόγῳ καταγγελίαν δὲν εἶναι σύνδεσις τούτου πρὸς καταγγελίαν ἀνύπαρκτον.

Ἄλλ' οὕτε ἡ ἐτέρα τῶν ἀντιρρήσεων μᾶς ἀναγκάζει ν' ἀποστῶμεν ὑποχρεωτικῶς τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων, καθόσον ἡ νόμιμος κατάρτισις ἐκάστου προαπαιτουμένου διὰ τὴν καταγγελίαν τοῦ ν. 118/45 καθὰ κατωτέρω ἐκθετόμενον κρίνεται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐμφανισέως του. Δὲν δύναται ἐπομένως νὰ παῖξῃ ἐνταῦθα βασικὸν ρόλον τὸ πότε ἐπέρχονται τ' ἀποτελέσματα τῆς καταγγελίας τοῦ νόμου 118/1945, ἀλλὰ τὸ πότε πρέπει νὰ ἐμφανίζεται τὸ πλεονάζον ταύτης δηλ. εἰς τὴν ἐν γένει καταγγελίαν ἢ εἰς τὴν καταγγελίαν τοῦ νόμου 118/1945.

Ἐκ πρώτης ὁψεως δύναται νὰ παρατηρήσῃ τις ὅτι τὸ πλεονάζον ἀφορῶν τὴν καταγγελίαν τοῦ ν. 118/1945, δέον νὰ ἐμφανίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς γενέσεώς της Ἐγγυτέρα ὅμως παρατήρησις πείθει περὶ τοῦ ἐναντίου. Ἡ παρ. 1 τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945 εἰς τὸ πρῶτον αὐτῆς ἐδαφίον ὀρίζει «Ἐπιχειρήσεις... δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ». Εἰς τὴν φράσιν ταύτην τοῦ νόμου συνδέεται ἡ καταγγελία πρὸς τὸ πλεονάζον τοῦ ἀπολυομένου. Πλὴν, ἡ ἐνταῦθα καταγγελία προφανῶς δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ἐξωτερικευσιν τῆς βουλῆσεως τοῦ ἐργοδότης δηλοῦντος τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Τοῦτο καθίσταται ἐτι ἐμφανέστερον ἐν τῷ τρίτῳ ἐδαφίῳ τῆς αὐτῆς ὡς ἀνω παραγράφου, ὅπου καὶ μόνον ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος καταγγελία «...θεωρεῖται ἄκυρος...». Τούτων δοθέντων εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ πλεονάζον τοῦ προσωπικοῦ ἀναφέρεται εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ὁλοκληρωμένην καταγγελίαν τοῦ ν. 118/1945.

Περὶ τούτου ἄλλωστε ἰσχύουν *mutatis mutandis* καὶ ἅπαντα τὰ τελεολογικὰ ἐπιχειρήματα ἅτινα ἐκθέτομεν προκειμένου περὶ τοῦ χρονικοῦ σημείου ἐκείνου, ἀφ' οὗ θ' ἀρχίσῃ ὁ ὀπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112.

Συνέπεια τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων εἶναι ὅτι: α) Τὸ κύρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς μεταγενεστέρως αὐξήσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπιτρέποντος εἴτε τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ὡς τότε πλεονάζοντος προσωπικοῦ εἴτε ἀκόμη τὴν πρόσληψιν καὶ νέου μέρους τῶν ἐθνῶν τοῦ οὗτος ἀπολυθέντος.

(Συνεχίζεται)

ΣΩΚΡ. ΒΕΚΡΗΣ
Δικηγόρος

γὰ θεωρηθῶν ὡς μὴ πλεονάζοντες οἱ διάφοροι ὑπάλληλοι τῶν ἐκασταχοῦ τῆς Ἑλλάδος πρᾶξιων λιανικῆς πωλήσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ τῇ λόγῳ ὅτι ἐνδεχομένως ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιηθῶν ὡς ἐργάται εἰς τὸ ἐργοστάσιον κ.ο.κ.

(102) Οὕτω Πρωτ. Ἀθηνῶν 352/1945 ΕΕΔ 8' σελ. 333; Τ. Τσιμπούκης: Χρόνος θροῦνης ἐπὶ πλεονάζοντος κατὰ ν. 118/1945 μισθωτοῦ, αὐτόθι σελ. 325. Ἴδε ὅμως ἀντιθέτως Πρωτ. Ἀθηνῶν 1185/1945 ΕΕΔ 8' σελ. 396.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 9 ΝΟΜΟΥ 118/1945

Υπό τοῦ κ. Α. ΑΛΕΞΙΟΥ, Παρέδρου τοῦ Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἀριθ. Πρωτ. 105[5]11[45]. Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (Δισιν Ἀνεργίας, Τμήμα Ἀγορᾶς Ἐργασίας).

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 18653[29]8[45] ἐγγράφου σας, ληφθέντος τὴν 17/10[45], ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ σας ἀνακοινώσωμεν τὴν ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῷ διατυπωμένων ἐρωτημάτων γνώμην τοῦ Ἀ' τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (Πρόεδρος Α. Κουμάντος, Νομικοὶ Σύμβουλοι Ι. Κυβέλος, Δ. Φερεντίνος, Β. Παπαρηγόπουλος, Γ. Φραγκούλης καὶ Πάρεδροι Α. Ἀλεξίου (Εἰσηγητὴς) Α. Παμπούκας καὶ Κ. Ρουμπάνης) ληφθεῖσαν ὁμοφώνως καὶ ἔχουσιν ὡς ἑξῆς :

1.—Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 9 παρ. 1 τοῦ Νόμου 118[45] παρεσχέθη ἡ δυννητικὴ εὐχέρεια εἰς τὰς ὑπαγομένας εἰς τὸν νόμον τοῦτον ἐπιχειρήσεις (τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς κατ' ἀρθρον 2 παρ. 1), ὅπως καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ὑποχρεούμεναι εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἐν αὐτῷ καθοριζομένων ἀποζημιώσεων.

2.—Τὸ δικαίωμα τῶν ὁμῶς τοῦτο περιορίζεται διὰ τῆς παρ. 9 τοῦ ἰδίου ἀρθροῦ μόνον ἐπὶ τῶν δικαιομένων ἐπιδόματος ἀνεργίας μισθωτῶν καὶ τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἐν ἀρθρ. 2 μνημονευόμενοι (παρ. 1, 2, 3 καὶ 6), μετὰ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ οἱ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄνω Νόμου πραγματοποιοῦντες 270 τοῦλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας. Διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν μὴ συμπληρωσάντων 270 ἡμέρας ἐργασίας καὶ συνεπῶς μὴ δικαιομένων ἐπιδόματος ἀνεργίας, συμ-

φώνως τῷ προμνησθέντι 118 Νόμῳ, δεόν νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424[41], εἰς ἃς ἀντιδιασταλτικῶς παραπέμπει ἡ διάταξις τῆς αὐτῆς παρ. 9 τοῦ Νόμου 118.

3.—Κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Νομοθετικοῦ τούτου (Δ)τος ἡ ἀπόλυσις ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ ἐργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἐφηρμόσθη ἢ μὴ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας (δρα ἀρθρ. 9 παρ. 7), δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ ὀριζομένους περιοριστικοὺς ὅρους, ἥτοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ὑπὸ τῆς παρ. 2 προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς, πάντως ὁμῶς ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς διαπιστώσεως, ὅτι αὐταὶ εὐρίσκονται εἰς πραγματικὴν ἀδυναμίαν, ὑπὸ τὴν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 Ν.Δ. 1085[42] ἀποδοθεῖσαν εἰς τὸν ὅρον τοῦτον ἐννοίαν, πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν.

4.—Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προκύπτει εὐχερὲς τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα, ὅτι μισθωτοὶ προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν διαληφθεισῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Νόμου 118 μετὰ τὴν ἰσχὺν τούτου καὶ μὴ ἔχοντες συμπληρώσει 270 ἡμέρας ἐργασίας δὲν δύναται, πλεονάζοντες εἴτε μὴ, νὰ ἀπολυθῶσιν, παρὰ μόνον ἂν συντρέχουν αἱ ἄνω ἐκτεθεῖσαι προϋποθέσεις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. Δ. 424[1941].

Ὁ Εἰσηγητὴς Πάρεδρος
τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους
Α. ΑΛΕΞΙΟΥ

ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΙΣ ΤΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΜΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΚ ΤΥΧΗΣ ΚΑΙ ΕΞ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Υπό τοῦ κ. ΑΝΔΡ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ, Παρέδρου τοῦ Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους

ΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Νομικὸς Σύμβουλος Ὑπουργ. Ἐργασίας

Ἀριθ. Πρωτ. 63[1024]

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31/7[45]

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας

Διεύθυνσιν Προσωπικοῦ Ἀσφαλ. Ὁργανισμῶν

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8572[536] ε.ε. ὑμετέρου ἐγγράφου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ β' τμήμα τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ἀποτελεσθέν ἐκ τῶν κ. κ. Δ' Αποστολάκη, Ἀντιπροέδρου, Σ. Μεσημέρη, Σ. Δαῖον, Κ. Δημητρακάκη, Χ. Στεφανοπούλου, Νομικῶν Συμβούλων, Μ. Στανροπούλου, Κ. Περηφανάκη, Α. Χατζηδάκη, Εἰσηγητοῦ, Δ. Μαργιώρου, Ν. Κοντογιάννη, Παρέδρων, ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ὡς ἄνω ἐγγράφῳ ἐρωτήματος ὑμῶν, ἀφορῶντος τὸ ζήτημα τῆς καταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ταμείου Ἐπιχ. Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνικῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν ἐργασιῶν διὰ τὸ διάστημα καθ' ὃ ἐκράτεῖτο παρὰ τῶν Ἀγγλικῶν Στρατιω-

τικῶν Ἀρχῶν ἀπὸ τῆς 17 Νοεμβρίου 1944 μέχρι τῆς 20 Μαρτίου 1945 ὡς ἑξῆς :

Κατὰ μὲν τὴν πλειοψηφήσαν γνώμην πάντων τῶν λοιπῶν, πλὴν τῶν Κ. Δημητρακάκη καὶ Μ. Στανροπούλου, ἡ δημοσίῳ δικαίῳ σχέσις τοῦ ἐν δημοσίῳ ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντος δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου πρὸς τὸ Δημόσιον ἢ τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου δὲν εἶναι σχέσις ἐνοχικὴ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ σχέσις προσωπικὴ τοῦ δημοσίου δικαίου, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ ὑπάλληλος ἀφιερώνει ἐξ ὁλοκλήρου πάσας τὰς πρὸς ἐργασίαν δυνάμεις του εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, δι' ὃ καὶ ὁ παρεχόμενος εἰς τοῦτον μισθὸς δὲν ἀποτελεῖ ἀποτίμησιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης ἐργασίας, οὐδὲ εἶναι ἀνάλογος πρὸς αὐτήν, ἀλλ' ἀποτελεῖ δημοσίῳ δικαίῳ παροχὴν σκοποῦσαν τὴν ἀξιοπρεπεῖ συντήρησιν τοῦ ὑπαλλήλου, παροχὴν ἐξυπηρετοῦσαν ὅχι μόνον τὸ συμφέρον τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον συμφέρον. Ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην διατελοῦσι καὶ τὰ

άρθρα 31—33 του Ν. Σ.Ι.Β. του 1852 «περί δημοσίου λογιστικού», ἐξ ὧν σαφῶς προκύπτει, τοῦτο δὲ καὶ ἡ κρατοῦσα ἐρμηνεία ἀνέκαθεν δέχεται, ὅτι ὁ δημόσιος υπάλληλος λαμβάνει μισθὸν καὶ ὅταν ἄνευ πταίσματός του κωλύεται νὰ παράσχω τὴν ἐργασίαν του ἐκ τυχαίου γεγονότος ἢ ἀνωτέρας βίας, ἀνεξαρτήτως ἂν ὑφίσταται ἢ οὐ πταῖσμα τοῦ Δημοσίου ἢ κώλυμα ἀφορῶν τὸ Δημόσιον, λόγῳ τοῦ ὁποίου δὲν ἀπεδέχθη τοῦτο τὴν προσφερομένην παρὰ τοῦ υπαλλήλου ἐργασίαν (οὕτω ἢ 4206 τοῦ 1858 διαταγὴ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐν *Παπασευστρατίου*, Δημοσίον λογιστικόν, 1901 σελ. 108 παράγρ. 26, Α.Π. 149/1906 Θέμ. ΙΖ' 649/650, Ἐφ. Ἀθ. 272/1915 Θέμ. ΚΘ' 145, Γνωμ. Νομ. Συμ. 628/489 τοῦ 1928 Θέμ. Μ' 78, 150 τοῦ 1928 ἐν *Σιφναίου*, Ὁργαν. Δικαστηρ. 1938 σελ. 733 σημ. 2, 5987/5937 τοῦ 1941, 22110/19237 τοῦ 1943, 143 τοῦ 1945, Ἐπ. Ἐργ. Δικ. 4, 262, *Γεωργαντά*, Δημοσίον Λογιστικόν 1934 σελ. 135, *Μ. Στασινοπούλου*, Ἐργ. Δικ. α' 1942 σελ. 346, πρβλ. Α.Π. 227/1907 Θέμ. ΙΘ' 186, 357/1933 Θέμ. ΜΔ' 675).

Κατὰ ταῦτα ἡ λύσις τοῦ ὥς ἄνω ζητήματος ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἂν ἡ σύλληψις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος υπαλλήλου ὀφείλεται εἰς πταῖσμα αὐτοῦ Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως κλπ δὲν δύναται ν' ἀποδείξῃ ὑπαρξίν πταίσματος τοῦ ἐν λόγῳ υπαλλήλου, ἥτις μάλιστα πρέπει ν' ἀποκλεισθῇ καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ συλλαβοῦσαι τὸν ἐν λόγῳ υπάλληλον ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους Ἀγγλικά Ἀρχαὶ παρέλειψαν νὰ ἀποταθῶσιν εἰς τὰς ἀρμοδίας Ἑλληνικάς Ἀρχὰς διὰ τὴν ποινικὴν τυχὸν δίωξιν τοῦ ἐν λόγῳ υπαλλήλου, ἡ σύλληψις καὶ κράτησις τούτου παρὰ τῶν Ἀγγλικῶν Ἀρχῶν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς γε-

γονὸς μὴ δυνάμενον νὰ καταλογισθῇ εἰς αὐτὸν καὶ συνεπῶς πρέπει οὗτος καὶ κατὰ τὸ διάστημα, καθ' ὃ δὲν παρέσχε, λόγῳ τῆς συλλήψεώς του, ἐργασίαν, νὰ λάβῃ τὸν μισθὸν του.

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν μειοψηφήσαν γνῶμην τοῦ *Κ. Δημητρακάκη*, πρὸς ὃν συνεφωνήσε καὶ ὁ *Μ. Σταυροπούλου*, καὶ ἡ σχέσις τοῦ ἐν δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντος δημοσίου υπαλλήλου ἢ υπαλλήλου Νομικοῦ προσώπου Δημοσίου Δικαίου ὑπόκειται εἰς τὰς περὶ μισθώσεως ὑπηρεσίας διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἐφόσον αὗται δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας (Α.Π. 97/1908, Θέμ. ΙΘ' 666 Ἐφ. Ἀθ. 1750/1895 Θέμ. Ζ 123, 464/1919 Θέμ. ΛΑ 164, 997/1914 Θέμ. ΚΣΤ' 562). Κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἂν ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν ἄνευ πταίσματός του δὲν παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του, ἀπαλλάσσεται μὲν πάσης εὐθύνης ἐναντι τοῦ ἐργοδότη, ἀλλ' ὅμως δὲν λαμβάνει μισθόν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης δὲν ὑπέχει ὑπαιτιότητα διὰ τὴν μὴ παροχὴν (*Καλλιγᾶ*, Ἐνοχ. 321, *Παπαρηγ. Φουρκ. Ἐνοχ. § 358, Καποδίστρια*, Ἐργατ. Δικ. σελ. 317,—318 Α. Π. 357/1933 Θέμ. ΜΔ' 675, Ἐφ. Ἀθ. 962/1929 Θέμ. ΜΑ' 96). Ὅθεν ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ὁ περὶ οὗ πρόκειται υπάλληλος δὲν παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του, οὔτε προσεφέρθη εἰς τὴν παροχὴν αὐτῶν, δὲν δικαιούται μισθοῦ, καίτοι διὰ τὴν μὴ παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν δὲν ὑπέχει ὑπαιτιότητα, ἀρκεῖ ὅτι δὲν προκύπτει ὑπαιτιότης τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους
ΑΝΔΡ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΕΝΝΟΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΔΡ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ, Παρέδρου τοῦ Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους

ΝΟΜΙΚΘΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Νομικὸς Σύμβουλος Ὑπουργ. Ἐργασίας

Ἀριθ. πρωτ. 81

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22—9—1945

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας
Δ/νσιν Ἀνεργίας

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13807 ἐ.ε. ὑμετέρου ἐγγράφου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Βον Τμήμα τοῦ Νομ. Συμβουλίου, ἀποτελεσθὲν ἐκ τῶν κ.κ. Δ. Ἀποστολάκη, Σ. Μεσημέρη, Σ. Δαῖου, Δ. Φερεντίνου, Χ. Στεφανοπούλου, Ν. Συμβούλου, Α. Χατζηδάκη, εισηγητοῦ, Μ. Σταυροπούλου, Δ. Μαγγιώρου, Παρέδρων, ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ὥς ἄνω ἐγγράφῳ ἐρωτήματος ὑμῶν ὁμοφώνως ὡς ἑξῆς:

Τὸ ἀρθρον 6 παρ. 1 τοῦ Ν. 2112, καθ' ὃ ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, ὡπωδηποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ υπαλλήλου διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ὅπερ πρέπει νὰ τύχῃ κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. 424/1941, προϋποθέτει μεταβολὴν προσώπου τοῦ ἐργοδότη ἐπερχομένην διὰ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν ὁ υπάλληλος ἀνήκει, ἀπὸ τοῦ ἐνός ἐργοδότη εἰς τὸν ἕτερον, μὴ ἀρκούσης

τῆς μεταβιβάσεως πράγματος ἢ ομάδος πραγμάτων ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὁποῖα παρείχετο ἡ ἐργασία, διὰ νὰ θεωρηθῇ μεταβιβασθεῖσα ἡ ἀντικείμενον ἔχουσα τὰ πράγματα ταῦτα σχέσις ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν συνημμένων ἐγγράφων οὐδεμία ἐπιχειρήσις φαίνεται μεταβιβασθεῖσα εἴτε παρὰ τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν Α.Ε. «Ἑλλατούρκ», ὅταν τοῦτο μετεβίβασεν εἰς αὐτὴν δυνάμει τῆς ἀπὸ 26/6/1944 συμβάσεως τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα καπνά, οὔτε παρὰ τῆς Α.Ε. Ἑλλατούρκ εἰς τὸ Δημόσιον, ὅταν κατὰ τὸν ὅρον 10 τῆς συμβάσεως αὐτῆς ἡ Α.Ε. ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Δημόσιον τὰ αὐτὰ καπνά. Συνεπῶς, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ Α.Ε. εἶχε προσλάβει προσωπικὸν διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν καπνῶν τούτων, κατὰ τὸ ἀρθρον 11 τῆς συμβάσεως, ἡ σχέσις ἐργασίας ἢ συνδέουσα τὸ προσωπικὸν τοῦτο πρὸς τὴν Α.Ε. οὐδόλως μετεβιβάσθη εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὸν ἀπὸ τούτου ἔλκοντα τὰ δικαιώματά του Συνεταιρισμὸν Καπνοβιομηχάνων ἀγορᾶς καπνοῦ.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους
Α. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Νομιμότης ύπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μετ' ἀναδρομικῆς ἰσχύος

**Εὐρύτης ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργῶν πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, κατὰ νέ-
μον 28]1944.— Μὴ δυνατὴ ὅμως δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων θέσπισις διατάξεων ἀναδρομικῆς
ἰσχύος.—Μὴ παροχὴ ὑπὸ τοῦ νόμου 28]1944 τοιαύτης ἐξουσιοδοτήσεως.**

Τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπι-
κρατείας εἶναι, ὡς ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώ-
στης, πρὸς τὸν Συμβούλιον τῆς Ἐπικρα-
τείας κηρύσσει ἀκυρὸν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν,
ἐκδοθεῖσαν βάσει τοῦ νόμου 28]1944 (ΕΕΔ 4,
638), ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς θεσπίζεται ἀναδρομικὸς
καθορισμὸς ἀποδοχῶν μισθωτῶν, ἀφοῦ, ὡς ὁρ-
θῶς σκέπτεται, οὔτε ὁ νόμος 28]1944 παρέσχε
τοιαύτην ἐξουσιοδότησιν, οὔτε ἡ διοικητικὴ πρᾶ-
ξις καθ' ἑαυτὴ δύναται νὰ ἔχη ἀναδρομικὴν
ἰσχύν.

Ὅ,τι ἡδη γενικώτερον προκύπτει εἶναι, ὡς ἀντι-
λαμβάνεται ὁ σύγχρονος νομοθέτης, ἡ ἄμεσος
νομοθετικὴ ρύθμισις τοῦ ζητήματος, πρὸς ἀπο-
φυγὴν δυσαρέστων διὰ τοὺς μισθωτοὺς συνε-
πειῶν, ἀφοῦ καὶ νῦν εἶναι σχεδὸν διὰ τὴν διοί-
κησιν ὁ μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως καθορισμὸς
τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν δι' ὧν σχεδὸν
τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (πρβλ. καὶ τὰς προσ-
φάτους 31260]1945 καὶ 31250]1945 ὑπουργικὰς
ἀποφάσεις (ΕΕΔ 5, 28).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 302]1945 ὁλομ.

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Δ. Καρβελλᾶς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Φ. Ἀγγελῆς, Α. Ἀλεξίου

Ὁ νόμος 28]1944 ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ μόνῳ, ὅτι:
«Ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῆς Ἐρ-
γασίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως διὰ κοινῶν
ἀποφάσεων αὐτῶν, δημοσιευθησομένων διὰ τῆς
Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζουν τοὺς
μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ὡς καὶ τὰς προσ-
αυξήσεις ἢ τὰς κρατήσεις πάντων τῶν ὑπαλ-
λήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ παντὸς ὑπαλλή-
λικου προσώπου ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιο-
μηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν, γραφείων, καταστη-
μάτων καὶ παντὸς προσώπου ἐργαζομένου ἐπὶ
συμβάσει ἐργασίας εἰς ἰδιώτην, ἐργοδότην φυ-
σικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου», κατ' ἐφαρμογὴν
δὲ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ'
ἀριθ. 12100-21 6-45 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν
Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (1), δι' ἧς καθωρί-
σθησαν οἱ μισθοὶ κλπ. τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑ-
πηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχει-
ρήσεων ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1945, εἰτα δὲ ἡ διὰ
τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως προσ-
βαλλομένη ἀπόφασις τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν
ὑπ' ἀριθ. 18900 τῆς 28 Αὐγούστου 1945 (2) δι'

ἧς συμπληροῦται ἡ προηγουμένη ἀπόφασις
ὑπ' ἀριθ. 12100]2 6-45 καὶ ὁρίζεται ὅτι «αἱ μη-
νιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐ. ἐ. καὶ
ἐφεξῆς τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρε-
τῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς ἐπιχειρήσεις, εἰς
τάς ὁποίας δὲν ὑφίστανται ἐσωτερικοὶ κανο-
νισμοὶ δέον, βάσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης, νὰ
καθορισθοῦν παρὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν τοῦ
λάχιστον κατὰ 35 οἰο ἀνώτεροι τῶν νομίμων
ἀποδοχῶν (μισθοὶ, ἔκτακτον ἐπίδομα κλπ.) τοῦ
μηνὸς Μαΐου ἐ. ἐ., χωρὶς ὁμῶς νὰ δύνανται νὰ
ὑπερβῶν τὸ ἐν τῇ μνησθείσῃ ἀπόφασι ἡμῶν
τιθέμενον ἀνώτερον ὄριον», θεσπισθείσης οὖ-
τω ἀναδρομικῆς ἐφαρμογῆς τῶν νέων τούτων
διατάξεων ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1945.

Ἡ διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου 28]44 παρασχε-
θεῖσα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἐργασίας καὶ Οἰ-
κονομικῶν ἐξουσιοδότησις εἶναι μὲν εὐρυτάτη
καὶ δύνανται οἱ διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν
νὰ ρυθμίζωσι κατ' ἐλευθέραν κρίσιν τὰ τῶν
μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κλπ. τῶν ἰδιωτικῶν
ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν, τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν,
ἐκ τῆς εὐρύτητος ὁμῶς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως
ταύτης οὐδαμῶς παρέπεται, ὅτι αἱ ὑπουργικαὶ
αὐταὶ ἀποφάσεις δύνανται νὰ θεσπίζωσι δια-
τάξεις ἀναδρομικῆς ἰσχύος, διότι ἐὰν ἡ ἀνα-
δρομὴ, ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀρχήν, καθ' ἣν ὁ
νόμος ὁρίζει μόνον διὰ τὸ μέλλον, μὴ κατοχυ-
ρωθεῖσαν διὰ συνταγματικῆς ἐπισημμένης τυ-
πικῶς δυνάμεως διατάξεως συγχωρεῖται εἰς
τὸν κοινὸν νομοθέτην, δὲν εἶναι αὕτη ἐπιτε-
τραμμένη διὰ τὴν διοίκησιν κατὰ τὴν ἐκδοσιν
εἴτε ἀτομικοῦ εἴτε κανονιστικοῦ περιεχομένου,
κατ' ἐξουσιοδότησιν ἢ μὴ, διοικητικῶν πρά-
ξεων, πλὴν ἐὰν εἰδικὴ νομοθετικὴ διάταξις ἐπι-
τρέπη τοῦτο ρητῶς. Ἐφ' ὅσον ὁθεν ὁ νόμος
28]1944 δὲν παρέχει ρητῶς τοιαύτην εἰδικὴν
ἐξουσιοδότησιν πρὸς καθορισμὸν τῶν μισθῶν
κλπ. τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἀναδρομι-
κῶς, τοιαῦται ἀναδρομικῆς ἰσχύος διατάξεις
δὲν δύνανται νὰ θεσπισθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῇ
βάσει αὐτοῦ ἐκδιδομένων κανονιστικῶν ὑπουρ-
γικῶν ἀποφάσεων καὶ ἡ προσβαλλομένη τοιαύ-
τη, καθ' ὃ μέρος ὁρίζει, ὅτι ἰσχύει ἀπὸ 1 Ἰου-
νίου 1945, τυγχάνει διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκυ-
ρωτέα, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυ-
ρώσεως.

(1) ΕΕΔ 4 σελ. 317

(2) ΕΕΔ 4 σελ. 447

ΣΥΝΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΜΙΣΘΟΥ ΕΙΣ ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Ἐννοια τῆς ὑποχρεωτικῆς συνομολογήσεως πάσης δικαιοπραξίας εἰς δραχμὰς

Συμφωνία περὶ πληρωμῆς μισθοῦ εἰς εἶδος. — Νόμιμος. — Ἐννοια τοῦ νόμου ΔΑ'. — Νομισματικὴ διαρρύθμισις. — Τίνες δικαιοπραξίαι συνομολογοῦνται ὑποχρεωτικῶς εἰς δραχμὰς.

Ἐνδιαφέρουσα καὶ προσεκτικὴ εἰς τὴν λύσιν τῶν δι' αὐτῆς πραγματευομένων ζητημάτων ἡ κατωτέρω ἀποφασίς τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 204' δικάσαντος Πρωτοδίκου Λεβαδείας.

Ὁ παλαιὸς νόμος ΔΑ' «περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ τῶν μισθῶν τῶν ὑπηρετῶν καὶ υπαλλήλων» (ἄρθρ. 2 § 3 αὐτοῦ) ὁρίζει, ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ἡμερομισθίων ἢ τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ τεμάχιον βιοτεχνικοῦ προϊόντος ἐργασίας τῶν ἐργατῶν πρέπει νὰ γίνεταί εἰς τὸ νόμιμῶς κυκλοφοροῦν ἐν τῷ Κράτει νόμισμα, οὐχὶ δὲ εἰς εἶδος.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς ἐννοίας τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως μεταγενέστεροι τοῦτον νόμοι ἐπιτρέπουσι τὴν εἰς εἶδος πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ (ἄρθρ. 4 ἐδ. β' τοῦ νόμου 551, ἄρθρ. 3 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου 3756, ἄρθρ. 8 § 2 τοῦ νόμου 6298/1934, § ε' τῆς ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1936 συλλογικῆς συμφύσεως ἐργασίας, κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ νόμου 99/1936, ἄρθρ. 1 § 5 Ἀναγκ. νόμου 199/1936, ἄρθρ. 6 ἀναγκ. νόμου 394/1936 κλπ.) (πρβλ. καὶ Εἰρην. Πειραιῶς 597/1941, Εἰρηνοδίκης Γ. Χριστάκης, ΕΕΔ 1, 105).

Πρωτοδικοῦ Λεβαδείας 107/1945

Διαδικασία νόμου Γ' 204'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Μαρμαρῶς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Δάλλας, Θ. Τζαναβάρας, Μ. Βέργος, Π. Καραμερτζάνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσεως ἐργατικῆς διαφοράς ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης Ἀωνόμου Ἐταιρίας, δι' ἀόριστον χρόνον, ὥς τεχνικὸς διευθυντὴς τοῦ ἐνταῦθα ἐργοστασίου της, εἰργάσθη συνεχῶς ἀπὸ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1934 μέχρι τῆς 28 Ἰουνίου 1945, ὅτε καὶ ἀπελύθη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 765, ὅτι ὁ μισθὸς κατὰ τὴν πρόσληψιν ὥρισθη εἰς δραχμὰς 6 000 μηνιαίως, αὐξηθεὶς βραδύτερον βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῶν ὀπουργικῶν ἀποφάσεων, καὶ ὅτι τέλος ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1944 ὁ μισθὸς συνεφωνήθη νὰ καταβάλλεται εἰς εἶδος καὶ συγκεκριμένως εἰς 35 πᾶκα νήματος βαμβάκερου μηνιαίως, βάσει δὲ τῆς νέας ταύτης συμφωνίας προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του, καὶ αἰτεῖται διὰ ταύτης α) τοὺς καθυστερουμένους μισθοὺς τοῦ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1945 μέχρι τῆς 28 Ἰουνίου 1945 ἀνερχομένους εἰς 110 μεγάλα πᾶκα νήματος βαμβάκερου καὶ β) τὴν βάσει τοῦ Νόμου 2112 ἀποζημίωσίν του, ἀνερχομένην εἰς 6 μηνῶν μισθοὺς, ἧτοι 35 πᾶκα πρὸς 6 = 210 μεγάλα πᾶκα νήματος, ἧτοι ἐν συνόλῳ 320 μεγάλα πᾶκα, ἅλλως τὴν ἀξίαν τῶν ἐκ δρχ. 1.600.000.

Οἱ τῆς ἐναγομένης ἑταιρίας προβαλλόμενοι ἰσχυρισμοί, καθ' οὓς εἶναι ἀνίσχυρος ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς τοῦ μισθοῦ τῶν μισθῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς εἶδος,

εἶναι ἀνεπείριστοι νόμῳ. Καὶ μὲν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. ΔΑ' «περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ τῶν μισθῶν τῶν ὑπηρετῶν καὶ υπαλλήλων» ὥρισθη, ὅτι ὁ μισθὸς τῶν ἐργαζομένων πρέπει νὰ καταβάλληται εἰς νόμιμῶς κυκλοφοροῦν ἐν τῷ Κράτει νόμισμα καὶ οὐχὶ εἰς εἶδος, πλὴν ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν συνάγεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ συνομολόγησις μισθοῦ εἰς εἶδος, διότι αὕτη ἐτέθη πρὸς προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου, ὅστις παρέχων τὴν ἐργασίαν του πρωτίστως ἀποβλέπει εἰς τὸ ποσὸν τοῦ χρήματος, ἡ δὲ παροχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη εἰδους θὰ ἠδύνατο νὰ ἐνέχη κατάρχησιν εἰς βάρος τοῦ παρ' αὐτῷ ἐργαζομένου (οὕτω καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐρμηνεύεται ἡ ὁμοία διάταξις τοῦ ἄρθρ. 43 τοῦ Code de Travail περὶ ἀπαγορεύσεως καταβολῆς τοῦ μισθοῦ εἰς εἶδος, θεωρουμένης ὡς ἀπολύτως νόμιμου τῆς πληρωμῆς εἰς εἶδος μισθοῦ συνομολογηθέντος εἰς εἶδος, δρ. ἐν *Καποδίστρια*, Ἑρμηνεία Ἑργατικοῦ Δικαίου, σελ. 218 περικοπὴν ἐκ τοῦ *Capitant* — *Cuche*, de *Legislation industrielle* 1936 σελ. 219 σημ. 1).

Ἀλλὰ οὕτε καὶ ἐκ τῆς διὰ τῶν Ν. Δ. 310 καὶ 28 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπως οὗτοι καθορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργαζομένων, δύναται βασιμῶς νὰ συναχθῇ, ὅτι ὁπεκλείσθη ἡ δυνατότης νόμιμου συνομολογήσεως μισθοῦ εἰς εἶδος. Ἀνεπιτυχὴς τέλος εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπὶ κλησίς πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς ἀπόψεώς της τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 362 νόμου «περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως», διὰ τῆς παρ. 1 τοῦ ὁποίου ὥρισθη, ὅτι «πᾶσα δικαιοπραξία» ἔγγραφος ἢ προφορικὴ, ἐξ ἧς πηγάζουν ἀξιώσεις ἢ ὑποχρεώσεις πρὸς καταβολὴν τιμήματος ἢ μισθώματος πράγματος ἢ ἀμοιβῆς πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἔργου ὑπὲρ προσώπου διαμένοντος ἐν Ἑλλάδι δύναται νὰ συνομολογῇται μόνον εἰς δραχμὰς, διότι, ὡς ἐκ τῆς ἀντιβολῆς τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τὴν τοιαύτην τῆς παρ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προκύπτει, διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς διατάξεως ταύτης ἐπεδιώχθη ὁ ἀποκλεισμός συνομολογήσεως ρητρῶν εἰς χρυσόν, χρυσὰ νομίσματα ἢ συνάλλαγμα ἢ εἰς δραχμὰς μὲν, ὡν ὅμως τὸ ποσὸν ἀφίεται νὰ προσδιορισθῇ ἐκ τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ ἢ τῶν χρυσῶν νομισμάτων ἢ τοῦ συναλλάγματος ἢ τοῦ τιμαριθμοῦ, θεωρουμένων ἁλλῶς ὡς ἀκύρων, οὐδαμῶς δὲ συνάγεται πρόθεσις τοῦ Νομοθέτου, ὅπως θεωρήσῃ μὴ νόμιμον τὴν συνομολόγησιν μισθοῦ εἰς εἶδος.

Παροχή εργασίας αποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆς

I

Υπεύθυνος λειτουργία μηχανῶν καὶ παροχή ὁδηγίων εἰς συνεργεῖον.—Θεωρεῖται ἐργασία ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆ καὶ ὁ παρέχων αὐτὴν ιδιωτικῶς ὑπάλληλος.—Μὴ ἐπιβολὴ ὄρκου περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος.

Ἡ διάκρισις τοῦ μισθωτοῦ, ἀναλόγως τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας, καὶ ὁ χαρακτηρισμός του ὡς ὑπαλλήλου, ἐργάτου ἢ ὑπηρετοῦ ἀναγκαῖοι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν πλείστων ἐργατικῶν νόμων.

Οὗτω ὁ νομικὸς καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν, δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, γίνεται βάσει τῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀναλόγως αὐτῆς δημιουργεῖται τὸ δικαίωμα τοῦ μεγέθους τοῦ μισθοῦ, μὲ ἔρεσμα πάντοτε τὸ γνωστὸν ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234 (πρβλ. Α. Π. 92/1945, εἰσηγητῆς ὁ ἀρεοπαγίτης Κ. Βοϊατζῆς, ΕΕΔ 4, 528).

Περαιτέρω καὶ τὸ ἐγκυρὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐξ ὁλοκλήρου καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ τὸ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀναλόγως τῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἔχουν ἐνδιαφέρον πάντοτε αἱ κατωτέρω ἀποφάσεις τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' δικάζοντος ὡς Ἐφετερίου Πρωτοδικείου, αἱ ὁποῖαι ὁρθῶς ἀναμφιβόλως δὲν θεωροῦν ἐπιβλητέον ὄγκον περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπιβολὴ ἀποδείξεως περὶ τῆς νομικῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 244 τῆς Πολιτ. Δικονομίας ἀντικείμενον ἀποδείξεως γίνονται πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ὄχι νομικοὶ κανόνες (πρβλ. καὶ Α. Π. 68/1942, ΕΕΔ 1, 529).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4781/1945

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Γ. Ζερλῆς

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. Μ. Ἀρσένης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Μπουκαούρης

Β. Παπαδημητρίου

Κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ ν. 2112 τοῦ 1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ νόμου 1234 τοῦ 1918 περὶ θέσεως τῶν ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως καὶ τὸ ἄρθρον 1 παρ. 2 τοῦ Β. Δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ιδιωτικὸς ὑπάλληλος εἶναι ὁ παρέχων ἐργασίας εἰς ιδιωτικὸν κατὰστημα, γραφεῖον ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσιν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικὴν (Α. Π. 427/1939, Θέμ. ΝΑ', 21). Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς διαδικασίας προέκυψεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὴν ἐναγομένην παρεχομένη ἐργασία συνίστατο εἰς τὴν ὑπεύθυνον λειτουργίαν τοῦ γερανοῦ,

δι' ὃ ἔργον ἀσχολεῖται συνεργεῖον, ἀποτελούμενον ἀπὸ τὸν ὁδηγόν, ἐπόπτην καὶ ὑπεύθυνον καὶ ἀπὸ 5-6 ἐργάτας ἀκολουθοῦντας τὰς ὁδηγίας καὶ ὑποδείξεις τοῦ ὑπευθύνου ὁδηγοῦ καὶ οἵτινες ἐκτελοῦσι τὰς παραγγέλματα ἐκείνου. Εἶναι κατὰ ταῦτα προφανές, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος εἶναι τοιαύτη ὑπαλλήλου, καὶ ἀλυσιτελῶς ἥδη ἐπάγεται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα περὶ τούτου ὄρκος. Ὅθεν ὁρθῶς ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις κατεψήφισε τὴν ἐναγομένην εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ποσοῦ, δεχομένη ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι ὑπάλληλος.

II

Πώλησις εἰδῶν καὶ καταχώρησις πιστοχρεώσεων συνιστᾷ ἐργασίαν ιδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ἐργασία κατὰ κύριον λόγον μὴ σωματικῆ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4779/1945

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Γ. Ζερλῆς

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. Μ. Ἀρσένης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Μπουκαούρης

Β. Παπαδημητρίου

Ἐκ τῆς διαδικασίας προέκυψεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὴν ἐναγομένην παρεχομένη ἐργασία συνίστατο εἰς τὴν πώλησιν πάγου εἰς διαφόρους πελάτας, αἱ δὲ τοιαῦται πωλήσεις ἐγένοντο ἐπὶ πιστώσει καὶ ἐτηροῦντο ὑπ' αὐτοῦ εἰδικὰ καρτέλλα, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος κατεχῶρει τὰς πράξεις πιστοχρεώσεως τῶν πελατῶν. Εἶναι κατὰ ταῦτα προφανές, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος εἶναι τοιαύτη ὑπαλλήλου καὶ ἀλυσιτελῶς ἥδη ἐπάγεται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα περὶ τούτου ὄρκος. Ὅθεν ὁρθῶς ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις κατεψήφισε τὴν ἐναγομένην εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ποσοῦ, δεχομένη ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐστὶν ὑπάλληλος, καὶ ἀπορριπτέος ὁ τ' ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως.

III

Ἐπίβλεψις καὶ ἔλεγχος τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων.—Ἐργασία ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4780/1945

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Ζερλῆς

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. Μ. Ἀρσένης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Μπουκαούρης

Β. Παπαδημητρίου

Ἐκ τῆς διαδικασίας προέκυψεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὴν ἐναγομένην παρεχομένη ἐργασία συνίστατο εἰς τὴν ἐπίβλεψιν καὶ

ΜΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κείμενα νομικά διατάξεις και θεωρήσεις του κύρους της συμβάσεως εργασίας

Μένει επιβαλλόμενα υπό του νόμου κυρώσεις.— Περιορισμός αὐτῶν κατὰ μένου τοῦ ἐργοδότη.— Ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τῆς ὑποχρέωσης περὶ προσλήψεως διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἔργασίας δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 1115/1945 (Πρωτοδικῆς Κ. Παπαϊωάννου) (ΕΕΔ 4 361) ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις δὲν θεωρεῖται—καὶ ὀρθῶς—ἄκυρον τὴν κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἀρθροῦ 9 § 4 ἐδ. 1 τοῦ νόμου 118/1945 (ΕΕΔ 1, 37 ἐπ.) μὴ πρόσληψιν μισθωτοῦ ὑποχρεωτικῶς διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἔργασίας, εἰς ἣν ὑποχρεώσιν ὑπόκεινται, ὡς γνωστὸν, πᾶσαι αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις καὶ ὄχι μόνον αἱ βιομηχανικαὶ (πρβλ. γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εισηγητῆς Α. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 4, 480, βλέπε καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Κ.Α. Ποθητάκη, Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1115/1945 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 4, 555).

Πρωτοδικίου Πειραιῶς 495/1945

Διαδικασία νόμου Γ.Θ.Α.

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Κ. Κονιαβίτης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Θ. Θεοφάνους, Π. Ἀλεξίου

Ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης περὶ ἀκυρότητος τῆς προκειμένης συμβάσεως ἔργασίας, ὅτι μὴ συναφθεῖσιν μέσῳ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἔργασίας, ὡς ἐπιτάσσει τὸ ἀρθρον 9 § 4 τοῦ Α. Ν. 118/1945, ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ὡς μὴ νόμιμος, διότι εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ διάταξις αὕτη εἰσάγει *jus cogens*, πλὴν καὶ ἐφ' ὅσον ῥητῶς ἀπαγγέλλονται αἱ ἐκ τῆς ἀθετήσεώς της συνέπειαι, περιοριζόμεναι μόνον

εἰς ποινικὴν δίωξιν τοῦ ἐργοδότη ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς ὑποχρεώσιν τοῦ πρὸς καταβολὴν τῷ Ταμείῳ Ἀνεργίας ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν κατὰ παράβασιν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν (ἀρθρ. 9 § 4 ἐδ. δ' καὶ ἀρθρ. 19 § 2 ἐδ. β' τοῦ ρηθέντος Α. Ν. 118), χωρὶς ἐξ ἄλλου νὰ θεσπίζῃ αἱ οἰαδήποτε κύρωσις εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν, παρέπεται ἀναγκαίως ὅτι, κατὰ τὴν ὀρθὴν καὶ σαφῶς ἐκφρασθεῖσαν βούλησιν τοῦ Νομοθέτου, τὴν συνάδουσαν καὶ πρὸς τὴν ἐκ τοῦ φιλεργατικῷ πνεύματος ἐπιβαλλομένην ἐπιείκειαν, ἡ παραβίασις τῆς προμνησθείσης διατάξεως οὐδόλως συνεπάγεται καὶ ἀκυρότητα τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, τοῦθ' ὅπερ εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὸν ἐπικαλούμενον Ν. 5 Κ. (1.14), καθ' ὃν μόνον ἐν ἀμφιβολίᾳ, (μὴ συντρεχούσῃ ᾧδε κατὰ τὰ προεκτεθέντα), ἐπέρχεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀκυρότητος (πρβλ. Γεν. Ἀρχὰς Οἰκονομ. § 4 σημ. II, Κρασσά - Πράτσια § 22, Παπαρηγοπούλου § 357, Regeisberger - Πράτσια § 147, II. Α. Π. 220/1930 Θέμ. ΜΑ' 724, Α. Π. 82/1931 Θέμ. ΜΒ' 300). Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ τῆς τυχὸν ἐπελεύσεως ἐν προκειμένῳ τῆς ἀκυρότητος, αὐτῇ, ὡς συνεπάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐρμηνευομένων ἀνω διατάξεων, τυγχάνει ὅπως δὴ ποτε σχετικῇ, νομοθετηθεῖσα μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐργαζομένων καὶ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ 118/1945 ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ

Ἀντίπαλοι ἀπόψεις ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξίν ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀσκήσεως ἀγωγῆς

I

Δικαιολογητικὸς λόγος προθεσμίας ἀσκήσεως ἀγωγῆς μισθωτοῦ ἀπολυομένου κατὰ παράβασιν τοῦ Ν. Α. 424/1941.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ Νόμου 118/1945 ἀπολυομένου.

Τὸ ὡς Ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῶν πρώτων κατωτέρω ἀποφάσεών του ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ θέματος ἂν καὶ οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ περιορίζονται ὑπὸ προθεσμίας

τίνος καὶ δὴ ἐκείνης τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943 πρὸς ἐπίδοσιν τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπολύσεως, δὲν ἠκολούθησε μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀποψιν. Οὕτως διὰ τῆς μίας ἐκ τῶν παρατιθεμένων ἀποφάσεων του δέχεται, ὅτι ἡ τρέμηνος προθεσμία τοῦ νόμου 765/1943 ἀφορᾷ καὶ τὰς βάσει τοῦ νόμου 118/1945 ἐνεργουμένας ἀπολύσεις, ἐνῷ διὰ τῆς ἄλλης ἀκολουθεῖ τὴν ἀντίθετον—καὶ βεβαίως ὀρθὴν—ἀποψιν, ὅτι ὁ νόμος 118/1945 δὲν καθιερώνει προθεσμίας ἀγωγῆς.

τὸν ἑλεγχον τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων ὡς μηχανοδηγός. Εἶναι κατὰ ταῦτα προφανές, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος εἶναι τοιαύτη ὑπαλλήλου καὶ ἀλυσιτελῶς ἥδη ἐπάγεται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα περὶ τούτου ὁρκος. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ πρωτοδικὸς ἀπόφασις κατεψήφισε τὴν ἐναγομένην εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ποσοῦ, δεχομένη ὅτι ὁ ἐνάγων ἐστὶν ὑπάλληλος καὶ ἀπορριπτέος ὁ τ' ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως.

Ἐννοεῖ πᾶς τις βεβαίως εἰς ποῖον ἀδιέξοδον θὰ ὠδήγουν αἱ νομολογιακαὶ αὐταὶ ἀντιθέσεις, αἱ ὁποῖαι μετεφέρθησαν καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ βαθμῷ, ἂν δὲν ἤρχετο ἐγκαίρως ὁ εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους καταχωρούμενος ὑπ' ἀριθ. 827/1945 ἀναγκ. νόμος νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν

βλαπτικήν αὐτὴν ἀστάθειαν τοῦ δικαίου.
Δὲν περιορίζεται λοιπὸν ὑπὸ προθεσμίας τινὸς διὰ τὴν ἀσκήσιν ἀγωγῆς ὁ ἀπολυόμενος κατὰ τὸν ν. 118]1945 μισθωτὸς, ὡς σαφῶς δηλοῦται διὰ τοῦ προφάτου ὑπ' ἀριθ. 827]1945 ἀναγκ. νόμου, καὶ ὡς περὶ αὐτοῦ ἦτο σύμφωνος ἡ ἀρχουσα γνώμη τῆς νομολογίας (βλέπε καὶ κατωτέρω Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς, κατ' ἐφεσιν, 917]1945), ἀφ' ἧς ἠθέλησε ν' ἀπομακρυνθῇ ἡ κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. . . . ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 185]1946

Διάδικασία νόμου Γ'ΘΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Α. Τούσης

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Γ. Δημητρώπουλος
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Βαρβιτσιώτης, Π. Παπα-
παῦλος.

Τὸ Ν. Δ. 424]1941, ὁ καταστατικὸς οὕτως εἰπεῖν νόμος τῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου συνδεομένων μισθωτῶν, ὅστις καὶ ἂν ὑπηγορεύθῃ ὑπὸ λόγων ἀντιμεταπίσεως ἀνεργίας, ἐν τούτοις ἐπλήρωσε τὴν ἔλλειψιν ἐνὸς νομοθετήματος ἀναδεικνύοντος τὴν ἐργασίαν ὡς κοινωνικὸν λειτουργήμα, δεόμενον προστασίας, ὅπως αὕτη ὡς ἐξ ἴσου σπουδαῖος συντελεστὴς μὲ τὸ κεφάλαιον συμβάλλῃ εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ κοινωνικοῦ συμφέροντος τῆς ὁλότητος, καθιέρωσεν ἐν ἀρθρῷ 10 αὐτοῦ, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765]1943 δι' ἀπαγορευτικῆς διατάξεως ὅτι καταγγελλία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ μόνον διὰ τινὰ τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ τούτῳ ὀριζομένων περιοριστικῶς λόγων, ὁ κατὰ παράβασιν δὲ τῶν διατάξεων τούτων ἀπολυόμενος μισθωτὸς, ἵνα μὴ τελῇ ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως ἢ παρὰ τοῦ ἐργοδότητος γενομένη ἀπόλυσις (εἰσηγ. ἐκθεσις νόμου 765]1943), ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐπιδώσῃ τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν, ἄλλως παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης οὗτος ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμά του, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τοῦ ἀρθροῦ τούτου ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του. Κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ τούτου ἀπόλυσις νοεῖται πᾶσα ἀπόλυσις, ἥτις ἤθελε γίνῃ εἴτε διὰ λόγον ἄλλον, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ τούτῳ ἀναφερομένων, εἴτε διὰ τινὰ ἐξ αὐτῶν ἀναληθῆ δυνάσ ἀποδεικνυόμενον. Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424 ὑπάγονται καὶ οἱ μισθωτοὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, οἵτινες ὅμως ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 118]1945 ἀπολύονται καὶ δι' ἕνα ἀκόμη λόγον, ἐκτὸς τῶν τοῦ μνησθέντος ἀρθροῦ, ἥτις ὡς πλεονάζοντες, οἱ κατὰ παράβασιν ὅμως καὶ τοῦ νόμου τούτου ἀπολυόμενοι ὑπάγονται οὐχ' ἥττον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424]41 καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀντλοῦν τὸ πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν δικαίωμα, λόγῳ τοῦ ἀκαταλύτου τῆς συμβάσεως, καθ' ὅσον τοῦτο καθιεροῖ τὴν μονιμότητα τῶν μισθωτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ παντὸς εἶδους ἐκμεταλλεύσεως, ἡ δὲ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118]1945 ἀπόλυσις δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ἀπόλυσις δι' αἰτίαν τοῦ πλεονάζοντος μὴ ὁποστατὴν, ἔκυρος, ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424]1941.

Ἡ περίπτωσις προβολῆς λόγων ἐκ τοῦ ἀρ-

θροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424 ἢ τῆς μὴ προβολῆς οὐδενὸς λόγου δὲν διαφέρει ἐκείνης, καθ' ἣν ὁ προβαλλόμενος λόγος τοῦ νόμου 118 εἶναι ἀναληθής. Καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἀπόλυσις ἀντίκειται εἰς τὸ Ν. Δ. 424. Ἡ διάταξις ὅθεν αὕτη τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ὡς ἂν Ν. Δ., ἐξαιρετικοῦ ὄντος περιεχομένου, εἶναι καὶ γενική ὑπὸ τὴν ἐννοίαν δηλαδὴ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐφ' ὧν δλων τῶν μισθωτῶν τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων λέγει τὸ ἀρθρὸν 10 § 1 τοῦ Ν. Δ.), ὡς ἀντεκατεστάθη ὑπὸ ἀρθροῦ 2 νόμου 765], ὡς τοιαύτη δὲ ἐφαρμοστέα ἐν τῷ συνόλῳ τῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ ἡ § 7, καθ' ἣν ὁ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων ἀπολυόμενος μισθωτὸς δικαιοῦται πρὸς ἐπίδοσιν τῆς οἰκείας ἀγωγῆς ἐκ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ τούτου καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐπικαλοῦνται τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τοιοῦτο δὲ, ὡς ἐλέγχθη, εἶναι καὶ οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ Νόμου 118]45 ὡς πλεονάζοντες ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, δι' οὓς δὲν εὐρίσκει τις τῆς διακρίσεως τὸν δικαιολογητικὸν λόγον, ὅπως ἐξαίρεθῶσι τῆς ὑποχρεώσεως τῶν πρὸς ἐπίδοσιν τῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀγωγῆς ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τῶν, ἀφοῦ, ὡς ἐλέγχθη ὁ Ν. 118 καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ (ἀρθρ. 9) προσθετοὺς διατυπώσεις καθιέρωσε ἕνα εἰσέτι λόγον, ἐκτὸς τῶν τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424, ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἀναμφισβητήτως τὸ Ν. Δ. 424 εἰσήγαγε κανόνας ἐξαιρετικοῦ δικαίου, οἵτινες δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐφαρμόζωνται κατ' ἀναλογίαν, πλην ἢ ἐφαρμογῇ τῶν ἐπὶ τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ ν. 118 δὲν εἶναι κατ' ἀναλογίαν ἐπέκτασις ἐπ' αὐτῶν, διότι ἡ ἰσχὺς τοῦ Νόμου τούτου, καθιεροῦντος τὴν οἰονομική μονιμότητα τῶν μισθωτῶν, ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τούτων τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἀλλωστε τοιαύτη διάκρισις δὲν εὐρήσκει καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ ἐν γένει πνεῦμα τοῦ ν. 118 συμπορευομένη. Ὁ ν. 118]45 ἐθεσώθη κυρίως ὑπὲρ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, πρὸς ὧς παρασχέθη ἡ εὐχέρεια τῆς ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν, ἵνα οὕτω ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας οἰκονομικῇ τῶν ἀνασυγκρότησις. Εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀντιλέγει ἡ παραδοχὴ τῆς ἐκδοχῆς ὅτι οἱ μισθωτοὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπολυόμενοι διὰ παράβασιν τοῦ ν. 118]45 δὲν δεσμεύονται ἐκ τῆς τριμήνου προθεσμίας πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς τῶν περὶ ἀκυρότητος τῶν ἀπολύσεως τῶν, ἀλλ' ὑπόκεινται εἰς τὴν διετὴ ἐκ τοῦ νόμου ΓΥΛΓ' 1909 παραγραφῆς τῶν μισθῶν κλπ. Διότι τότε ἡ ἐργοδότης βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσεως, ἐνῶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διετὲς διάστημα θὰ τελῇ ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἀπολύσεως, παραλλήλως θὰ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφορῶν τῶν καθοριζομένων ἐν τοῖς ἀρθροῖς 3 καὶ 9 § 6 τοῦ ν. 118. Ὡσαύτως, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν, ἐνῶ ὁ ἀπολυόμενος κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424]41 καὶ λαμβάνων μόνον τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ Β. Δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσιν δεσμεύεται ἐν τῇ

ἐγέρσει τῆς ἀγωγῆς ὑπὸ τῆς ἀποκλειστικῆς τριμήνου προθεσμίας, ὁ ἀπολυόμενος ὡς πλεονάζων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 118 καὶ ἐπὶ δοτούμενος μέχρις ἐξουρέσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας μὲ τὰ 40 οἷο τοῦ ἐκάστοτε κατωτάτου ὁρίου τοῦ ἡμερομισθοῦ (ἄρθρ. 12 ν. 118), εὐρισκόμενος οὕτω εἰς πλεονεκτικὴν ἐκείνου θέσιν, δὲν δεσμεύεται ὑπὸ τῆς προθεσμίας ταύτης, ἀφοῦ ἡ ἐπὶ τὸσον χρόνον (πέραν τοῦ τριμήνου) ἀπολαύῃ τοῦ ἐπιδόματος τῆς ἀνεργίας καὶ ἡ μὴ προσβολὴ τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως θὰ ἡδύνατο καὶ ὡς παραίτησις ἀπὸ ταύτης νὰ χαρακτηρισθῇ, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καὶ διακρίσει μεταξὺ τῶν αὐτῶν μισθωτῶν ἀνευ δικαιολογητικοῦ λόγου θὰ ὑφίστατο, Τουτέστιν ἐκ τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων οἱ μὲν ἀπολυόμενοι διὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 424, ἤτοι οἱ ἀπολυόμενοι δι' ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα καὶ ἀάριστον συμπεριφορὰν, ὑποχρεοῦνται εἰς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς τῶν ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τῶν, οἱ δὲ ἀπολυόμενοι ὡς πλεονάζοντες ἐκ τοῦ Νόμου 118 δὲν δεσμεύονται ὑπὸ τῆς προθεσμίας ταύτης, ἀφοῦ ἡ ἀπόλυσις διὰ λόγον τοῦ πλεονάζοντος ἀναληθῇ δὲν εἶναι εἰμὴ ἀπόλυσις ἐκτὸς τῶν ἐπιτρεπόντων ταύτην λόγων τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἡ διακρίσεως αὕτη ἐμφανίζει ἀνομομορφίαν. Δεδομένου ὅτι ἡ τήρησις τῆς προθεσμίας ταύτης, ὡς ἀποκλειστικῆς, ἐξετάζεται αὐτεπαγγέλτως, δὲν εὐρεται τὸ κριτήριον βάσει τοῦ ὁποῦ τοῦ Δικαστηρίου θὰ κρίνῃ ἂν ὁ μισθωτὸς ἐμπροθέσμως ἢ μὴ ἤγειρε τὴν ἀγωγὴν του, ἂν ὁ ἐργοδότης εἶναι ἄπῃ ἐν τῇ δίκῃ, ὁπότε ἐξετάζεται κατ' οὐσίαν ἡ διαφορὰ καὶ δὲν προβάλλεται οὕτω ὁ λόγος τῆς ἀπολύσεως, ἵνα κριθῇ ἂν ἀνάγεται εἰς τὸν Νόμον 118 ἢ εἰς τὸ Ν.Δ. 424, ἀφοῦ οἱ λόγοι ἀπολύσεως δὲν ἀποτελοῦν στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐνστασιν τοῦ ἐναγομένου, ἢ ἂν, προκειμένης ἀργαίου ἀπολύσεως μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὡς πλεονάζοντος καὶ συνεπῶς κατὰ παράβασιν τοῦ ν. 118, ὁ μισθωτὸς, νομίζων ὅτι δὲν δεσμεύεται ὑπὸ τῆς τριμήνου προθεσμίας πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς του, ἐγείρῃ ταύτην μετὰ τὸ τρίμηνον, ὁ δὲ ἐργοδότης ἐμφανιζόμενος κατὰ τὴν δίκην ἰσχυρισθῇ ὅτι οὐχὶ ὡς πλεονάζοντα, ἀλλὰ διὰ τινὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41 λόγων, ἀπέλυσεν, πλὴν καὶ ἀναληθῇ, μὴ ὑποκειμένης τῆς ἀγωγῆς πλέον εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐπιδιοθείσης μετὰ τὸ τρίμηνον ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως. Ἐν προκειμένῳ, ὡς συνομολογεῖται καὶ ἐξ ἐγγράφων δέκνυται, ὁ ἐνάγων ἀπελόθη τῇ 19 Δεβρίου 1945, ἤγειρε δὲ τὴν ἀγωγὴν του ταύτην τὴν 20 Ἰουλίου 1945, ἤτοι μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἀποκλειστικῆς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως του, δι' ὃ καὶ ἀπόλυσις τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως του καὶ ἐντεῦθεν τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως του ἀποδοχῶν, καθισταμένης οὕτω τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς μὴ νομίμου, τὰ ἐναντία ὅμως δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἐσφαλε καὶ ἐξαφανιστέα τυγχάνει κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἐφέσεως, ἀπορριπτομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

II

Ἐπαγωγὴ τῆς ἀπολύσεως μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὡς πλεονάζοντος εἰς τὴν κρί-

σιν τοῦ δικαστηρίου.—Ἐκτίμησις πραγματικῶν στοιχείων.—Καλόπιστος ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως.—Ἐννοία πλεονάζοντος προσώπου.—Μὴ ἐφαρμογὴ προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυομένου μισθωτοῦ.—Σιωπηρὰ παρτίτησις ἀπὸ θέσεως.—Ἐκτίμησις τῆς λήψεως ἐπιδόματος ἀνεργίας ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τῆς παρτίτησεως προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως.—Ἐισπραξίς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ συνέπειαι.

Παγιοῦται πλέον ὁριστικῶς ἡ ἀποψὶς τῶν Δικαστηρίων ὅτι ἡ κρίσις τοῦ ἐργοδότητος βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως περὶ ἀπολύσεως προσωπικοῦ τῆς ὡς πλεονάζοντος ὑπόκειται εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον (Οὕτω καὶ λοιπὴ νομολογία εἰς ΕΕΔ 5, 14 ἐπ., βλέπε καὶ κατωτέρω Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 917/1945).

Περαιτέρω ἐπιδιοκίμαζεται ὡς ὀρθὴ καὶ ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἐφεσιν οὐκ ἔχοντος Πρωτοδικείου ἡ ἀποψὶς ὅτι οὔτε ἡ εἰσπραξίς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, οὔτε ἡ ἐπιδότησις ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας σημαίνει, ἀνευ ἄλλων τινῶν, παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλλῃ τὴν ἀπόλυσίν του ὡς ἄκυρον (Βλέπε σχετικῶς ΕΕΔ 4, 589 ἐπ., βλέπε καὶ κατωτέρω Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 917/1945).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6436/1945

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Ε. Μαλοῦχος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Π. Μπέλμπας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Χαλιδῆς, Ι. Παπαθεοδώρου

Ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὡς πλεονάζοντος καὶ προσβαλλομένης τῆς ἀπολύσεως ταύτης ὡς ἀκύρου εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὑπόκειται κατὰ πόσον ὁ μισθωτὸς εἶναι πλεονάζων, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν νόμιμον αἰτίαν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθόσον ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τοῦ πλεονασμοῦ, θὰ παρελχέτο τὸ δικαίωμα εἰς τὰς τιοῦταις ἐπιχειρήσεις νὰ προσβάλλωσιν εἰς ἀπόλυσιν τοῦ παρ' αὐταῖς προσωπικοῦ των, κατασπαραττοῦσιν οὕτω τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424/1941, δι' ὧν ἀπηγορεύθη ἡ ἀπόλυσις ἀνευ τῆς συνδρομῆς καὶ τῆς τηρήσεως τῶν ἐν αὐταῖς διαγραφόμενων προϋποθέσεων καὶ διατυπώσεων, καταλυομένης οὕτω τῆς ὑπὸ τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος καθιερωθείσης οἰονομικῆς μονιμότητος τοῦ ἐργαζομένου εἰς ἰδιωτικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀπορριπτεῖς ὁ πρῶτος τῆς ἐφέσεως λόγος ὡς μὴ νόμιμος.

Ὁ δευτέρως λόγος ἐφέσεως ὅτι κατ' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεῖσιν ἀποδείξεων ἐδέξατο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος δὲν εἶναι πλεονάζων, ἀπορριπτεῖς κρίνεται ὡς ἀβάσιμος, διότι ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν πρῶτοδικῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, συνεκτιμωμένων καὶ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, τὸ δικαστήριον εἰς τὸ αὐτὸ ἀγεται συμπέρασμα, καθόσον ἐβεβαιώθη, ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς ἐκκαλοῦσης βαίνουν διαρκῶς αὐξανόμεναι, εἰς τρόπον ὥστε ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσίβλητου εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προσλάβῃ χιλίους ἐξακοσίους (1600) ἐργάτας, τινὰς τῶν ὁποίων χρησιμοποιοῖ ὡς ὑπαλλήλους, ἀσφαλῶς δὲ ἡ ἐκκαλοῦσα κα-

τά τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐφεισβλήτου ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς ἐπικειμένης ἀδύνατος τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς προσλήψεως νέου προσωπικοῦ.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ δέον ἢ ἐπιχειρήσεις νὰ ἀσκῇ καλοπύτως, ἀπολύουσα τοὺς πράγματι πλεονάζοντας, ἐν τῇ ἐρευνῇ δὲ τοῦ στοιχείου τούτου τοῦ πλεονασμοῦ δὲν θὰ ληφθῶν ἐπὶ ὅψει αἱ ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἐργασίαι τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅτε εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ τὸ προσωπικὸν πλεονάζον, ἀλλὰ τὸ σύνολοι τῶν δημιουργουμένων διὰ τὴν ἐπιχειρήσιν ἐργασιῶν καὶ θὰ ἐρευνηθῇ ἂν ὑφίστανται τοιαῦται, ὑπὸ τὰς ὁποίας δύναται τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ θεωρηθῇ πλεονάζον, διὰ μακρὸν σχ-τικῶς χρονικὸν διάστημα. Κατ' ἀκολουθίαν ὁρθῶς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους ὁρθοὺς καὶ νομίμους λόγους καὶ ἀπορριπτέος ὁ δεῦτερός καὶ τρίτος τῆς ἐφέσεως λόγος.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41, ὡς ἀντικατέστη διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/43, ὁριζομένη τριμῆνος προθεσμία πρὸς ἔγερσιν τῆς περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀπολύσεως ἀγωγῆς ἀφορᾷ ἀπολύσεις γενομένας ἐπὶ πικροβάσει τοῦ ἀνῶ Ν. Δ. καὶ δὲν δύναται νὰ ἔχη ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἀπολύσεως γενομένης ἐπὶ παραβάσει τοῦ νόμου 118/1945, παρ' οὗ οὐδεμία πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς τάσσεται προθεσμία καὶ ἀπορριπτέος ὁ διὰ τῶν προτάσεων προβαλλόμενος πρόσθετος λόγος ἐφέσεως.

Ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ λύῃ μονομερῶς τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ δηλώσεως τῆς βουλήσεώς του, εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς ἐκδηλουμένης, ἢ δ' ἀνεὺ ἀδείας τοῦ ἐργοδότη ἀποχὴ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐργασίας, παρατεταμένη κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον δύναται νὰ ἐμφανίσῃ σιωπηρὰν βούλησιν τοῦ πρὸς μονομερῇ ἐκ μέρους τοῦ καταγγελλαν τῆς συμβάσεως, ἢ ἀποχῇ τοῦ ὅμως αὐτῇ καὶ αἱ ἐν γένει πράξεις του, ἐξ ὧν δέον νὰ συνάγῃται σαφῶς καὶ ἀσφαλῶς ἢ πρὸς τοῦτο βούλησίς του, πρέπει νὰ εἶναι προῖον τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστου θελήσεώς του. Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδικικοῦ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεισβλητὸς μετὰ τὴν καταστολήν τοῦ κινήματος ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης, ἀλλὰ συνελήφθη καὶ συνεπῶς ἡ μέχρι τῆς 10 Μαρτίου 1945 ἀποχὴ τοῦ ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη εἰς ἀνωτέραν βίαν, δὲν ἐμφαίνει, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, πρόθεσιν τούτου πρὸς μονομερῇ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐγκαταλείψεως τῆς παρὰ τῇ ἐκκαλοῦσῃ ἐταιρίᾳ βιοποριστικῆς του θέσεως καὶ ἀπορριπτέος ὁ διὰ τῶν προτάσεων προβαλλόμενος πρόσθετος λόγος ἐφέσεως.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς προσαγομένης ἀπὸ 16 Μαρτίου 1945 ἀποδείξεως, ὁ ἐφεισβλητὸς εἰσέπραξε τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ὁριζομένην ἀποζημίωσιν ἐκ 59.000 δραχμῶν μετ' ἐπιφύλαξεως, ἡ δὲ ἐπιφύλαξις ἐστὶν εἰδος διαμαρτυρίας καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ αὐτὴ ὡς συναίνεσις ἐμφαινουσα παραίτησιν τοῦ ἐφεισβλήτου ἀπὸ τοῦ δικαίωματος προσβολῆς τῆς γενομένης ἀπολύσεως (Οἶκον. Γεν. Ἀρχ. § 70 σημ. 1 καὶ 2 καὶ 3, § 33 σημ. 18), ὡς ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἐμφανῇ πρόθεσιν τοιαύτης παραίτησεως ἢ παρὰ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας λή-

ψις τοῦ ἐπιδόματος, διότι ἡ λήψις τούτων ἐγένετο ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ ἐγκύρου τῆς ἀπολύσεως καὶ ἀπορριπτέος ὁ διὰ τῶν προτάσεων προβαλλόμενος πρόσθετος λόγος ἐφέσεως.

Ὁ καὶ πρωτοδικῶς προβληθεὶς λοχυρισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσης διὰ ἐκ τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ δέον νὰ ἐκπεσθῶν δραχμαὶ 59.200, καταβληθεῖσαι εἰς τὸν ἐφεισβλητὸν ὡς ἀποζημιώσεις τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐκ τῆς προσαγομένης ἀποδείξεως ἐμφαίνεται, νόμιμός ἐστι, διότι ἡ εἴσπραξις τοῦ ποσοῦ τούτου, γενομένη μετ' ἐπιφύλαξεως, ἔχει προδήλως τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐγένετο ἔναντι τῶν ἀποδοχῶν διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀκύρου τῆς ἀπολύσεως, δεδομένου δὲ ὅτι τὸ ἐπιδικασθέν ποσὸν ἀνέρχεται εἰς 40.600 δραχμὰς, ἔπεται ὅτι οὐδὲν ὀφείλει ἡ ἐκκαλούσα ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτίας καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

III

Προσφυγὴ τοῦ μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας. — Μὴ καραϊτῆσις ἀπὸ δικαίωματος προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου. — Ἐρευνᾷ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος μισθωτοῦ. — Μὴ ἐφαρμογὴ τῆς τριμῆνης προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ νόμον 118/1945.

Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 917/1945

Διαδικασία νόμου Γ' 204' κατ' ἐφεσιν

Προεδρεύον ὁ κ. Κ. Ζάγκας

Εισηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Δ. Θεοδοσόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Παπαγεωργίου, Π. Παιγνιγιάννης

Ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, καθ' ὃν μέμφεται αὕτη τῆς πρωτοδικικοῦ ὅτι ἐσφαλμένως ἐδέχθη τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεισβλήτου, ἐνῶ ἔδει ν' ἀπορρίψῃ αὐτήν, ἅτε παραιτηθέντος σιωπηρῶς τοῦ ἐφεισβλήτου τοῦ ἐκ τοῦ ν. 118/45 δικαίωμάτος του διὰ τῆς προσφυγῆς του εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ὅπερ συνεστήθη διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου, νόμῳ ἀβάσιμος ἐστὶ, καθόσον ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐκδιωχθέντος ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ἐργάτου δὲν τεκμαίρει κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου σιωπηρὰν παραίτησιν, πολλῶ μᾶλλον διὰ νὰ παραιτηθῇ τοῦ δικαίωματος, ὅπερ παρέχεται αὐτῷ ὑπὸ τῶν Νόμων περὶ προστασίας τῶν ἐργατῶν καὶ διὰ τοῦ ν. 118/45 χρήζει σαφοῦς δηλώσεως τῆς βουλήσεώς του καὶ οὐχὶ ἀμφιβόλου ἐννοίας σιωπηρὰν παραίτησιν, ὡς διὰ τὰς ὁρθὰς καὶ νομίμους σκέψεις ἐν προκειμένῳ τῆς πρωτοδικικοῦ, εἰς ἃς τὸ Δικαστήριον ἀναφέρεται, δέον ν' ἀπορριφθῇ ὁ πρῶτος οὗτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ὁ δεῦτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, καθ' ὃν ἔδει ἡ πρωτόδικος ν' ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγὴν ὡς νόμῳ ἀβάσιμον, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ὑπαρξίς ἢ μὴ πλεονάζοντος προσωπικοῦ ἀφέθη εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τῆς ἐργοδοτικῆς ἐταιρίας καὶ συνεπῶς δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Δικαστοῦ, νόμῳ ἀβάσιμος ἐστὶ, διότι ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως τοῦ ν. 118/45 προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ χορηγήσῃ εἰς τοὺς ἐργοδότες τὸ δικαίωμα αὐθαίρετως καὶ ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὑπάρξεως πλεο-

νάζοντος προσωπικοῦ ν' ἀπολύσῃ τοὺς ἀνεπιθυμήτους αὐτοῖς ὑπαλλήλους καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἐπερίττειεν εἰς τὸν Νόμον τοῦ τὸν τὸ ἄρθρον 9 § 1, καθ' ὃ αἱ ἐπιχειρήσεις περὶ τῶν δὲ νόμος οὗτος δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας μόνον τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ὅπου ἡ ἀνέυρεσις τῆς ἀληθείας τοῦ ἂν ἦτο πλεονάζον ἢ οὐ τὸ προσωπικὸν θὰ ἐναπέκειτο μόνον εἰς τὴν αὐθαίρετον κρίσιν τῶν ἐπιχειρήσεων μὴ δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (736)45 Πρωτοδ. Ἀθηνῶν ΕΕΔ 4 σελ. 268). Ἡ ἐρμηνεία αὕτη, ἐκτός τοῦ ὅτι δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματός τοι' ἄνω Νόμου, ἀνατρέπει ἅμα τὰς βάσεις, ἐφ' ὧν ἐρείδονται ἀλλεπάλληλοι νόμοι, ὡς ὁ νόμος 424]1941 κλπ., ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν θεσπισθέντας, πρὸς προστασίαν τῆς θέσεως τοῦ ἐργάτου, χωρὶς τοιαύτη πρόθεσις τοῦ νομοθέτου νὰ διαφαίνεται ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ Νόμου καὶ δεόν ν' ἀπορριφθῇ ὁ δεῦτερος οὗτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν ἐνῶπιον τοῦ πρωτοδικῶς δικάσαντος ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν διαδίκων ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα λόγῳ μὴ εἰσαγωγῆς φαρμάκων καὶ χημικῶν προϊόντων ἔξωθεν καὶ δὴ ἐκ Γερ-

μανίας, συνεπεία τῆς ὁποίας μεγίστη ζήτησις τῶν προϊόντων τῆς ὀφίσταται, τῆς ὑπάρξεως παρ' αὐτῇ σημαντικῆς ποσότητος πρώτων ὑλῶν, οὐδόλως περιώρισε τὴν παραγωγικὴν τῆς ἱκανότητα προσλαβοῦσα μάλιστα μετὰ ταῦτα καὶ ἄλλο προσωπικόν καὶ οὐδόλως ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἦτο πλεονάζον προσωπικόν καὶ δεόν ν' ἀπορριφθῇ ὁ τρίτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ὁ ἐφεσίβλητος ἐκρίθη διὰ τῶν ἀνωτέρω σκέψεων ὅτι δὲν ἦτο πλεονάζον προσωπικόν, ἡ ἔρευνα σινεπὶς τοῦ ζητήματος ἂν ἡ καταγγελία ἐγένετο ἐγκύρως ἢ μὴ παρέλκει, τὸ δὲ ἄρθρον 2 § 7 Ν. 765]1943 ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν. 967]43, καὶ ὅστις κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1798]44 ἐπαναφέροντος εἰς τὴν ἰσχὺν τὸν ἀρχικόν Νόμον 765, ἀφορᾷ τὴν ἐντὸς τριμήνου ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον τοῦ ἁρθρου 2. Ν. 765, παρελθούσης δὲ τῆς τριμήνου προθεσμίας ὁ μισθωτὴς ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τοῦ ἁρθρου τούτου «ἀκυρότητα» καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ Νόμου 118]45, ὅστις οὐδεμίαν προθεσμίαν τάσσει καὶ τάναντία διὰ τοῦ προσθέτου ἐν ταῖς προτάσεσι τῆς ἐκκαλοῦσης παραδεκτῶς προτεινομένου λόγου, προτεινόμενα, ἀπορριπτέα κρίνονται.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΔΙ ΘΕΣΙΜΟΤΗΤΟΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 9 ΝΟΜΟΥ 118/1945

Ἐννοια διαθεσιμότητος μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ νόμου 118]1945

Θέσις μισθωτῶν εἰς διαθεσιμότητα κατ' ἄρθρ. 9 τοῦ Νόμου 118]1945.—Ἐπιτρεπτὸν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ τριμήνου τῆς διαθεσιμότητος.

Ἡ ἀδυναμία τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, λόγῳ ἐλλείψεως ἐργασιῶν, ν' ἀπασχολήσῃ ὅλον ἢ μέρος τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν παρέχει εἰς αὐτὰς τὸ δικαίωμα, ἀντὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945 καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ θέτουν εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτοὺς τούτους, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἡ ὁποία ὁμως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως.

Εἶναι φανερόν, ὅτι διὰ τῆς ἐν λόγω διατάξεως τοῦ ἁρθρου 9 § 2 τοῦ νόμου 118]1945 (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) ἐπεδιώχθη, ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ συστήματος τούτου, ἡ ἐναρμόνισις τῶν συμφερόντων τοῦ ἐργοδότη καὶ μισθωτοῦ (πρβλ. τὰς εἰς ΕΕΔ 4, 308 παρατηρήσεις μας).

Ἀντὶ τοῦ σκληροῦ μέτρου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία θὰ ἀλέκοιτε τὸν ματὰ τοῦ ἐργοδότη ἐνοχικὸν δεσμόν τοῦ μισθωτοῦ, μὲ ἀβεβαιότητα ἐξευρέσεως συντόμως νέας ἐργασίας διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας, προετιμῆθη ἡ θέσπισις δικαιώματος τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν θέσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος, ἐπὶ ἐν περιοριστικῶς τρίμηνον, ἀρκοῦν κατὰ τὸν νομοθέτην εἰς ἀποσαφήνισιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς «διάστημα ἀναμονῆς».

Ἐξ ἄλλων καὶ εἰς τὸν ἐργοδότην παρέχεται διὰ τοῦ ἐν λόγω συστήματος τὸ δικαίωμα τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐμπείρου προσωπικοῦ του, ἀφοῦ ἂν ἐν τῇ χρονικῇ ἐξελίξει ἐνὸς τριμήνου αὐξήσῃ ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν του καὶ ἀπαιτηθῇ ὡς ἐκ τούτου ἡ πρόσληψις προσωπικοῦ, αὕτη θὰ γίνῃ ὑποχρεωτικῶς διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐρ-

γασίας (§ 4 ἁρθρου 9 νόμου 118]1945).

Ἐκ τούτων ὁμως δὲν ἀκολουθεῖ κατ' ἀνάγκην, ὅτι ἡ θέσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς διαθεσιμότητα ἀποκλείει τὴν μετέπειτα καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (σύμφωνος καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3567]1945, Πρωτοδίκης Κ. Τρουπάκης, ΕΕΔ 4, 566, βλέπε ὁμως καὶ ἀντίθετον Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 3206]1945, Πρωτοδίκης Γ. Παναγιωτόπουλος, ΕΕΔ 4, 564).

Τὴν ἀποψιν ταύτην ἀκολουθεῖ—καὶ ὀρθῶς—ἡ παρατιθεμένη πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6168]1945

Διαδικασία νόμου Γ'ΘΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ι. Γεωργακόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Γιαννακουρέας, Γ. Ρωμανός

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἁρθρου 9 τοῦ ν. 118]1945, ἥτις ὀρίζει, ὅτι «αἱ ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις—δηλονότι αἱ βιομηχανικαὶ τοιαῦται αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου—ἐφ' ὅσον ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχολήσιν ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ τῶν, δύνανται, ἀντὶ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ θέτουν εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτοὺς τούτους, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ ἐν λόγω μισθωτοὶ δὲν ἐγγράφονται εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀλλὰ λαμβάνουν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν τὸ ἡμῖς τῶν πλήρων ἀποδοχῶν τῶν, ἀποσκοπούσης τῆς διατάξεως προδήλως εἰς τὸ νὰ παρῶσιν εἰς τὰς ρηθείσας ἐπιχειρήσεις τὴν δυνατότητα τῆς ἐν ὄψει προσδοκωμένης αὐξήσεως τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν διατηρήσεως παρ' αὐταῖς ἐν

διαθεσιμότητι μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως, ἐπὶ τῇ εἰς αὐτὸ καταβολῇ τοῦ ἡμίσεος τῶν πλήρων ἀποδοχῶν του, δηλονότι ποσοστοῦ κατὰ κανόνα μείζονος καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ἴσου τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ αὐτοῦ νόμου παρεχομένου ἐπιδόματος ἀνεργίας τοῦ μὴ ἀπασχολουμένου, γνωρίζου ὅμως καὶ δεδοκιμασμένον προσωπικοῦ των, ἢ ἀπόλυσις τοῦ ὁποίου ὡς πλεονάζοντος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἰς δημοσιότητα ἐρχομένη ἐνδέχεται νὰ μειώσῃ τὴν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως ἐμπιστοσύνην τῶν μετ' αὐτῆς συναλλασσομένων, θ' ἀπεμάκρυνεν ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἰδίων αὐτοῦ συμφερόντων τὴν δυνατότητα τῆς ἀναπροσλήψεώς του, ὅπ' ὅφει λαμβανομένου ὅτι ἡ πρόσληψις νέου προσωπικοῦ ὑπὸ τῶν ρηθεισῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῇ, γιγνομένη μὲν κατ' ἃ ἡ § 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 9 ὁρίζει, ὑποχρεωτικῶς μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας τῆς περιφερείας των, δὲν ἀφίνει εἰς αὐτὰς ἑδάφος ἀπ' εὐθείας ἐκλογῆς προσώπων, κατὰ παράβασιν δὲ τῆς παραγράφου ταύτης χωροῦσα ἐπισύρει εἰς βῆρος τῶν ἐπιχειρήσεων τὰς ἐν τῷ τετάρτῳ ἐδαφίῳ τῆς παραγράφου ταύτης ἐπιζη-

μίους συνεπειάς, δὲν ἀποκλείει εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἐποιήσαντο χρῆσιν τῆς ἐκ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 118/1945 παρεχομένης εἰς αὐτὰς εὐχερείας νὰ προβῶσιν εἰς τὴν πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ὡς ἄνω τριμήνου ἀπόλυσιν, κατὰ συμμόρφωσιν, ἐννοεῖται, πρὸς τὰς λοιπὰς ἀξιώσεις τοῦ ἄρθρου τούτου τοῦ ὡς ἄνω νόμου, τοῦ οὗτω εἰς διαθεσιμότητα τεθέντος προσωπικοῦ των, ὡς πλεονάζοντος, ἐφ' ὅσον πράγματι εἶναι τοιοῦτο, ὅπ' ὅφει λαμβανομένου ὅτι τὸ τρίμηνον τοῦτο ὁρίζεται ἀπλῶς εἰς τὸ ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότη τοῦ τασσόμενου ἀνώτατον δυνατόν ὄριον παρατάσεως τῆς διαθεσιμότητος τοῦ προσωπικοῦ του, ἣτις διαθεσιμότης δεσμεύει καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο εἰς παραμονὴν ἐν τῇ ἐργασίᾳ του ἐπὶ ταῖς ἡλαττωμέναις ἀποδοχαῖς τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε τοῦτο χωρήσει εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112 ἢ τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.» ἀναλόγως.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΙ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Φύσις αὐτῶν καὶ ἰσχύς τῶν ἐπὶ τῆς ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς κρατούντων

Μὴ ὑπαγωγή τῶν «καθαρῶς» ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν, ἐκτὸς ἐναντίας διατάξεως νόμου, εἰς ἀναστολήν.—Ἰσχύοντα ὡς πρὸς τὴν ἐξ ἀνωτέρας βίας ἀναστολήν ἐπὶ τῆς ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀποκλειστικὰς προθεσμίας.

Καθὼς εἶναι γνωστόν, ἡ ἀσκήσις ἀγωγῆς τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2' τοῦ νόμου 765/1943, ἀπολυομένων μισθωτῶν περιορίζεται ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως (ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου 765/1943, βλέπε περὶ τοῦ ὅλου θέματος ΕΕΔ 4, 640).

Πρόκειται περὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας καὶ ὅχι παραγραφῆς (πρβλ. Α. Μπορνιάδ, ΕΕΔ 4, 233 καὶ τοὺς αὐτοὺς ἀναφερομένους), ἐξετάζεται ἐπομένως αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου (πρβλ. Ροῖλου, περὶ ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς).

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἔχει γενικώτερον ἐνδιαφέρον καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τῆς ἀσκήσεως ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ ἢ κατωτέρω προεδρική ἐκ τοῦ ἐνοικιοστασίου ἀπόφασις καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔχει τὴν θέσιν τῆς καταχωρουμένη ἐνταῦθα.

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 4755/1945

Προεδρεύων δ κ. Ι. Γεωργακόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μίνδλερ, Σ. Κοντομάρης

Αἱ «καθαρῶς» ἀποκλειστικαὶ προθεσμίαι, οἷα καὶ ἡ τῆς παραγράφου 42 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Α. Ν. 255/1945, δεδομένου ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου καθιέρωσις των λαμβάνει χώραν κυρίως πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ ὑποχρέου ἐξ ὀχληρᾶς ἢ ἐπικινδύνου καταστάσεως, εἰς περιπτώσεις ἰδίᾳ κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐπιδίωξις τοῦ δικαιώματος ἐκ μέρους τοῦ δικαιούχου, εἴτε εἶναι αὕτη ἀμφίβολος, ἔνεκεν τῆς ἰδιαιτέρας φύσεως τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς, εἴτε διότι βραδέως αὕτη ἐπερχομένη ἐνδέχεται νὰ ἀποβῇ εἰς βλάβην τοῦ ὑποχρέου, δὲν ὑπόκεινται, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην, εἰς ἀναστολήν, ἐκτὸς ἂν τὸ ἐναντίον ρητῶς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ

νόμου (πρβλ. Weiss, Verjährung und gesetzliche Befristung, 1905 σελ. 62 ἐπ. καὶ 69 ἐπ., Grauein ὁμοίως 1880 παράγρ. 4 σελ. 90, Ροῖλου, περὶ ἀποσβ. παραγραφῆς, παράγρ. 23 σελ. 79, Regelsberger-Μαριδάκη-Πράτσια, Γεν. διδ. παράγρ. 184, Biermann, Bürg. Recht I παράγρ. 98 d, Ennecerus-Kipp Wolff, Lehrbuch des Bürg. Rechts I 13, Auf v. H. Nipperdey, παράγρ. 212, IV, σελ. 703, Cosack-Mittleis, Lehrbuch des Bürg. Rechts 8 Aufl. I 121, 14 a), ἔπεται, ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἰδιοκατοικήσεως, ἐδραζομένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Α. Ν. 255/1945, μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ὑπὸ τῆς παραγρ. 12 τοῦ ρηθέντος ἄρθρου, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 3/16 Μαΐου 1945, β. δ., ἐομνευθέντος αὐθεντικῶς ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 438/1945, τασσομένης τριμήνου «καθαρῶς» ἀποκλειστικῆς, ὡς εἴρηται, προθεσμίας ἐγερθεῖσα, ἀπαράδεκτος αὕτη τυγχάνει καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπορριπτέα, οὐδεμίαν ἀπολύτως ἐπιρροὴν ἀσκοῦντος ἐν προκειμένῳ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διατυπουμενοῦ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του καὶ διὰ τοῦ ὑποβληθέντος ἡμῖν ἐγγράφου σημειώματος τοῦ βελτιουμένου ἰσχυρισμοῦ του, ὅτι ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος ἀσκήσις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὀφείλεται εἰς ἀνωτέραν βίαν καὶ δὴ εἰς τὴν μὴ ἐπίτρεψιν τῆς ἐνωριμότητας ἐπιστροφῆς του ἐκ Γαλλίας, ὅπου οὗτος μεταβάς ἐν ἔτει 1942 εἶχεν ὡς ἐκ τοῦ πολέμου ἀποκλεισθῇ, καὶ εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἐκείθεν ἐγκαίρου ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἄλλως καὶ ἂν ἤθελε γίνῃ δεκτὸν ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν «καθαρῶς» ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν ἰσχύουσιν, ὡς πρὸς τὴν ἐξ ἀνωτέρας βίας ἀναστολήν, ἀναλόγως τὰ ἐπὶ τῆς ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς σχετικῶς ὡς ἐκ τῶν ν. 24 παράγρ.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Δικαιολογητικός λόγος της θεσπίσεως ειδικών διατάξεων περί του τρόπου απόλυσεως

Νόμιμος τρόπος απόλυσεως προσωπικού νοσοκομείων και κοινωφελών νοσηλευτικών ιδρυμάτων.
— Μή εφαρμογή του Ν. Δ. 424/1941, αλλά αποκλειστικώς του νόμου 291/1943.

Κατά τον νόμον 291/1943 «περί διατάξεων τινων άφορωσών εις τό προσωπικόν των δημοτικών νοσοκομείων και των κοινωφελών νοσηλευτικών ιδρυμάτων» (ΕΕΔ 2, 475) τό προσωπικόν νοσοκομείων δημοσίων και δημοτικών και των κοινωφελών νοσηλευτικών ιδρυμάτων παντός κλάδου, πάσης κατηγορίας και τάξεως και παντός βαθμού απόλυεται της υπηρεσίας δι' αποφάσεως του οίκειου διοικητικού συμβουλίου, καταβαλλομένης της κατά τους νόμους περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας όφειλομένης αποζημιώσεως, κατά δέ των αποφάσεων περί απόλυσεως ούδέν άνεξαίρετως ένδικον μέσον έπιτρέπεται, ούδέ προσφυγή εις τό Συμβούλιον της Έπικρατείας, ούτε άγωγή περί αποζημιώσεως ένώπιον των πολιτικών δικαστηρίων.

Ως πρός τόν αποκλεισμόν των ούτω απόλυομένων δι' ά προσφυγήν εις τά Δικαστήρια αί σχετικαί διατάξεις του έν λόγω νομοθετήματος είναι κατά την ύπ' αριθ. 58/1945 Συντακτικήν Πράξιν «περί έκκαθαρίσεως των νομοθετημάτων της περιόδου της ξενικής κατοχής» (ΕΕΔ 4, 377) άκυροι από της εκδόσεως του νόμου 291/1943.

Αλλά δέν πρόκειται ήδη περί αυτού. Τό ζήτημα είναι άν ισχύοντος του έν λόγω νόμου δύναται νά έχη επί του προσωπικού των άνωτέρω ιδρυμάτων εφαρμογήν τό Ν. Δ. 424/1941, ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρας.

Τό ως έφετεϊον διάζων κατά την διαδικασίαν του νόμου Γ'3ΟΔ' Πρωτοδικείον άπαντ' άρνητικώς. (Ούτω και Πρωτοδικείον Αθηνών 1091/1944, έισηγητής ό Πρωτοδίκης Ι. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ

3, 240, έρευνώσα και τό ζήτημα άν αί διατάξεις του νόμου 291/1943 τελούν έν άρμονία πρός τό Σύνταγμα, επί του όποιου προβλ. και Φ. Αγγελήν, Η ιδιόρρυθμος θέσις από άπόψεως απόλυσεως των μισθωτών νοσοκομείων και νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ΕΕΔ 3, 99).

Πρωτοδικείου Αθηνών 5472/1945

Διαδικασία νόμου Γ'3ΟΔ' κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ό κ. Φ. Τόλιας

Εισηγητής ό Πρωτοδίκης κ. Μ. Κλευτσινιώτης

Δικηγόροι οί κ. κ. Κ. Μαριντοΐδης, Α. Δίπλας

Η πολιτεία, όρμωμένη έκ της άντιλήψεως ότι τά δημόσια και δημοτικά νοσοκομεία ως και τά κοινωφελή νοσηλευτικά ιδρύματα, δέον πρός εκπλήρωσιν της άποστολής των νά μη δεσμεύονται καθ' οιοδήποτε τρόπον δι' την απόλυσιν του προσωπικού των, ούδέ νά υποχρεούνται έντεϋθεν εις αποζημιώσιν, έθέσπισε τόν συντακτικό χαρακτήρος Νόμον 291/1943, καθ' όν δέν ισχύουσι δι' τό προσωπικόν παντός κλάδου, πάσης κατηγορίας και τάξεως και παντός βαθμού των δημοσίων και δημοτικών νοσοκομείων, ως και των κοινωφελών νοσηλευτικών ιδρυμάτων, αί διατάξεις των εργατικών και οίωνδήποτε άλλων νόμων, έπομένως και του Νόμου 424/1941, ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη ούτος υπό του Νόμου 765, δι' όν τάσσονται περιορισμοί εις την απόλυσιν και άπαιτείται δι' τό έγκυρον της απόλυσεως του προσωπικού τούτου μόνον άπόφασις περί αυτής του διοικητικού συμβουλίου της υπηρεσίας του, μη έχοντος άγωγήν περί αποζημιώσεως ένώπιον των πολιτικών δικαστηρίων δι' την απόλυσιν ταύτην. Οθεν, έφ' όσον προκύπτει έκ της νομίμως προσαγομένης έν άποσπάσματι ύπ' αριθ. 765/1945 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του έκκαλοϋντος κοινωφελούς νοσηλευτικού ιδρύματος, ότι ό έφεσιβλήτος άπελύθη παρ' αύτου, λόγω πλημμελοϋς εκπληρώσεως των καθηκόντων του, ως νυκτοφύλακος του έκκαλοϋντος, ούχι όρθως ή έκκαλουμένη άπόφασις, εφαρμόσασα τόν Νόμον 424, ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό του Νόμου 765, έδέχθη την υπό κρίσιν περί άκυρότητας της απόλυσεως του έφεσιβλήτου υπό του έκκαλοϋντος Δρομοκαϊτείου θεραπευτηρίου άγωγήν και έπέδίκασεν εις αυτόν τόν μετά την απόλυσίν του έκ δραχμών 9.000 μισθόν του μηνός Ιουνίου 1945 και δέον, δεκτής καθισταμένης της υπό κρίσιν έφέσεως και έξαφανιζομένης της έκκαλουμένης αποφάσεως, ν' άπορριφθ' ή υπό κρίσιν άγωγή.

1 Π (24) ν. 3, ν. 4 Π (39.21) ν. 118 Π (13.6) ν. 52 παράγρ. 2 Π (17.2) ν. 2 παράγρ. 7 Π (50.8) και ν. 185 Π (50.17) κρατοϋνται, έν τοιαύτη περιπτώσει, δοθέντος ότι τό έκείσε συνιστών την άνωτέραν βίαν περιστατικών έπιφέρει την άναστολήν μόνον έφ' όσον συμπέπει μέ την λήξιν της αποκλειστικής προθεσμίας και καθ' όσον διαρκεί τοϋτο και λαμβανομένου περαιτέρω ύπ' όψιν ότι κατά τά έκ της έν γένει ένώπιόν μας διαδικασίας και Ιδί' έκ της νομίμως έν πρώτ' όψει και παρ' δικηγόρου γενομένης μεταφράσεως προσαγομένης συνεννοήσεως της ένταϋθα Γαλλικής Πρεσβείας προκύπτοντα, ή έξ άνωτέρας βίας έξ Έλλάδος άπουσία του κατά τά άνω από τό έτους 1942 έν Γαλλία εύρισκομένου ένάγοντος έτερματισθ' την 16ην Ιουλίου 1945, έπεται, ότι έκτοτε συνεπληρώθη ως πρός τόν ένάγοντα ή τρίμηνος αποκλειστική προθεσμία της παραγράφου 12 του άρθρου 18 του Α.Ν. 255/1945 και συνεπώς ή κρίνομένη άγωγή άσκηθείσα πολύ μετά την 16 Ιουλίου 1945 και δή, ως άνω είρηται, την 23 Αύγουστου 1945, ήτοι μετά τριάκοντα όκτώ όλοκληρους ήμέρας, άποβαίνει και πάλιν άπαράδεκτος και έντεϋθεν άπορριπτέα.

Ἀπόψεις περὶ τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τοῦ δικαστικοῦ ἐλέγχου περὶ τῆς ἀπολύσεως

Ἀληθὲς ἔννοια τῆς νομικῆς διττάξεως περὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως δι' «ὠρισμένην αἰτίαν». — Ὑπάρχῃς εὐλόγου αἰτίας δικαιολογούσης ἀντικειμενικῶς τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐργοδότη. — Στοιχεῖα τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀπολύσεως εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας.

Ὑπὸ ἐρευνᾶν καὶ πάλιν τὸ θέμα τῆς ἀπολύσεως μισθωτοῦ δι' «ὠρισμένην αἰτίαν», κατὰ τὴν διάταξιν τῆς § 2 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765[1943 (βλέπε σχετικῶς πρόσφατον νομολογίαν εἰς ΕΕΔ 5, 16).

Τὸ ὥς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἀκολουθεῖ ἤδη, διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, μίαν νέαν καὶ διάφορον τῆς τῶν ἄλλων δικαστικῶν ἀποφάσεων τοῦ πρώτου βαθμοῦ καὶ ἀκόμη καὶ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ (βλέπε ΕΕΔ 5, 16) ἀποψιν: Καὶ ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' «ὠρισμένην αἰτίαν» κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943 ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, παρ' ὅλον ὅτι ὑπόκειται εἰς τὸν γνωστὸν τοῦ νόμου ἀριθμητικὸν περιορισμόν.

Ἄν ὅμως αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὲς ἔννοια τῆς ἐρμηνευομένης διατάξεως, τότε διατὶ νὰ τεθῇ ἐπιπρόσθετος ἀποζημίωσις, ἐκτός ἐκείνης τοῦ νόμου 2112, ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν διάταξιν τῆς § 2 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765[1943 ἀπολυομένων δι' «ὠρισμένην αἰτίαν» μισθωτῶν, ἀκόμη καὶ ὑπὲρ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι δὲν δικαιῶνται, ὥς μὴ ἔχοντες συμπληρώσει δήμενον ὑπηρεσίαν, ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112;

Τοῦτο ἐξηγεῖται ἐπαρκῶς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου 765[1943 (ΕΕΔ 2, 660).

Διὰ νὰ τεθῇ περιορισμὸς εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ παρεχομένου εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τὴν ἀπόλυσιν ποσοστὸν 8 ο) ἢ 5 ο) — ἀναγράφεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει — καθορίζεται διὰ τῆς παραγράφου 5, ὅτι εἰς τοὺς οὕτω ἀπολυομένους καταβάλλεται ἡ ἐπιπρόσθετος αὕτη ἀποζημίωσις. Καὶ ταῦτα ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐν τῇ κειμένῳ τοῦ νόμου ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' «ὠρισμένην αἰτίαν» ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, ἡ ὁποία οὕτω ἀποβαίνει ἀνεξέλεγκτος καὶ περιορίζεται μόνον ὑπὸ τοῦ ὠρισμένου ἀριθμητικοῦ περιορισμοῦ, ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον τῆς ἀποφυγῆς τῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος εἰς εὐρείαν ἑκτασιν.

Ὅστε δὲν βλέπομεν κατὰ τί εἶναι ὀρθότερα ἢ νέα αὕτη ἀποψις τοῦ ὥς ἐφετεῖον δικάσαντος πρωτοδικείου ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν προηγούμεναι τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου ὥς ἐφετεῖον ἀποφάσεις (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3170, 3945 καὶ 4046[1944, ΕΕΔ 3, 392, 617, 532), κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' «ὠρισμένην αἰτίαν» δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον, πρέπει ὅμως τὰ ἀπαρτίζοντα αὐτὴν γεγονότα νὰ μὴ συνιστῶσι λόγους τῆς § 1 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765[1943, ἥτοι ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα ἢ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5631[1945

Διαδικασία νόμου Γ2ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος δ κ. Α. Τούσης

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Δ. Μαργέλλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Οἰκονόμου, Δ. Τρίψης

Κατὰ τὸ ἀρθρον 10 παρ. 2 τοῦ νομ. διατ. 424, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου

765[1943, αἱ πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις δύνανται νὰ καταγγέλλωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας μέχρι τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ποσοστοῦ ἐκ τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἐργαζομένων, ἡ καταγγελία δὲ αὕτη «ἐπαφιεμένη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη» δέον νὰ γίνεται ἐγγράφως καὶ δι' ὠρισμένην αἰτίαν, μὴ συμπεριλαμβανομένην εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος. Ἡ ἀληθὲς ἔννοια τῆς προκειμένης διατάξεως εἶναι, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν ὥς ἄνω μισθωτῶν, ἐκτός τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὀριζομένων περιπτώσεων, ἐπιτρέπεται ἐπίσης καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης εὐλόγου αἰτίας, τοῦτέστι δικαιολογούσης τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ ἐργοδότη ἀντικειμενικῶς. Δὲν δύναται νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν ἡ ἐρμηνεία, ὅτι τὸ ἐκ ταύτης δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούει εἰς τὸν τιθέμενον ποσοτικὸν περιορισμόν, τυγχάνει ἀνεξέλεγκτον. Τὸ νομ. διατ. 424 θεσπίζει τρόπον τινὰ τὴν μονιμότητα τῶν δι' αὐτῶν προστατευομένων μισθωτῶν. Κατήργησε τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότη, ὅπως ἀπολύῃ ἐλευθέρως τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του διατελοῦντας καὶ ἐπέτρεψε αὐτῷ μόνον τὴν αἰτιώδη καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἄν πρόκειται περὶ ἀνεπάρκειας, ἀκαταλληλότητος ἢ ἀναρμοστοῦ συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ, τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι ἀπεριόριστον.

Διὰ τὰς ἄλλας ὅμως περιπτώσεις, λόγῳ τῆς ἡσοντος σημασίας τῆς αἰτίας, ἐτέθη ποσοτικὸς περιορισμὸς καὶ ὑπερχεώθη ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν νὰ πληρώσῃ πρόσθετόν τινα ἀποζημίωσιν (§ 5), ἵνα προβαίῃ εἰς τὴν ἀσκήσιν τοῦ εἰρημένου δικαιώματός του μετὰ φειδούς καὶ περισκέψεως. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀπολύσεως ἐργαζομένου εἰς ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, χωρὶς νὰ συντρέχῃ αἰτία ἀληθῆς καὶ δεδικαιολογημένη, εἶναι πάντοτε ἡ ἀκυρότης τῆς πράξεως. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν §§ 3, 4 καὶ 7 τοῦ ἐν ἀρχῇ παρατιθεμένου ἀρθροῦ, προκύπτει σαφῶς ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τυγχάνει ἔγκυρος, ὅταν ἐνεργεῖται συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν δύο πρώτων παραγράφων αὐτοῦ, προσλαμβάνεται ἀντικαταστάτης καὶ ἀναγγέλλεται ἐμπροσθέντως εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχήν.

Πρὸς τοῦτοις κατὰ γενικὴν τοῦ ἰσχύοντος δικαίου ἀρχὴν (Κώδ. 1-14-5) ἡ παράβασις ἀπαγορευτικῆς τινος διατάξεως ἐπάγεται, ἐὰν γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τῆς κυρώσεως τὴν ἀκυρότητα. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας πρέπει σὺν τοῖς ἄλλοις ν' ἀναφέρεται ὅτι ἡ ἀπόλυσις γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πρώτης ἢ τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ὥς ἄνω ἀρθροῦ. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ὁ κατὰ νόμον χαρακτηρισμὸς τῆς συντρεχούσης περιπτώσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη. Ἡ ὑπαγωγή τῶν γεγονότων εἰς τὴν προσήκουσαν διάταξιν νόμου ἀνήκει εἰς τὸν ἐπιλαμβανόμενον τῆς ὑποθέσεως δικαστὴν.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

570]1945 ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜ- ΒΟΥΛΙΟΥ «Περί κυρώσεως Νομοθετη- μάτων της Κατοχής».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 307 της 18 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχον ὑπ' ὄψει πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργα-
σίας, ὡς καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 3 τῆς ὑπ'
ἀριθ. 58]45 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐκκαθα-
ρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς ξενικῆς Κατοχῆς»⁽¹⁾.

Ἀποφασίζει:

Χαρακτηρίζει τὰς διατάξεις 1) τοῦ ἀρθροῦ 1
παρ. 2 τοῦ Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 1875]42 «περὶ τροπο-
ποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἐργατικῆς
Ἑστίας καὶ ἄλλων τινῶν ἐργατικῶν διατάξεων»⁽²⁾
δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 263]42 Φ.Ε.Κ.
Τεύχος Α', 2) τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1224]42
νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς
περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὕπνου νομοθεσίας
καὶ ἄλλων ἐργατικῶν διατάξεων» δημοσιευθέντος
εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 37]42 Τεύχος Α' τῆς Ἐφημερίδος
τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐκδοθεῖσας πρὸς συντήρησιν
τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ ταύτης
καὶ ὅτι ἡ ἐκδοσις αὐτῶν ὑπῆρξεν ἀναγκαία διὰ τὴν
ἀποκατάστασιν, συντήρησιν καὶ τὴν ὁμαλὴν λει-
τουργίαν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ δημοσίου
βίου τῆς χώρας καὶ κυροῖ ταύτας ἐξ ὑπαρχῆς, ἐκ-
δόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 570 ἐ.ε. παροῦσαν
πρᾶξιν τοῦ δημοσιευθεμένην διὰ τῆς Ἐφημερί-
δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1945

765]1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ Περὶ τροπο- ποιήσεως τοῦ Α.Ν. 683]45 «περὶ ρυθμί- σεως τοῦ προσωπικοῦ Τραπεζῶν».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 314 της 27 Δεκεμβρίου 1945).

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβου-
λίου, ἀπεφασίσαν καὶ διατάσσομεν:

Ἀρθρον 1.

Εἰς τὸ ἀρθρον 1 τοῦ Νόμου 683]1945 «περὶ ρυθ-
μίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν»⁽¹⁾ προσ-
τίθεται δευτέρα παράγραφος ἔχουσα ὡς ἐξῆς:

«2. Νοεῖται ὅτι ἡ ἀνωτέρω παράγραφος δὲν ἐπη-
ρεάζει τὴν ἐκ τῆς ἐξελίξεως ἐκάστης Τραπεζῆς
ἐπιβαλλομένην αὔξησιν καὶ βελτίωσιν ὡς πρὸς τὸν
ἀριθμὸν καὶ τὰς ὀργανικὰς θέσεις τῶν παρ' αὐ-
ταῖς ὑπηρετούντων».

Ἀρθρον 2.

Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ἰδίου Νό-
μου καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Ἐντὸς προθεσμίας οὐχὶ μικροτέρας τοῦ ἐνὸς
μηνὸς καὶ οὐχὶ μεγαλειτέρας τῶν τριῶν μηνῶν
πάντες οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος
ἀρθροῦ ἀπολυόμενοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρετοὶ οἱ
ἀνήκοντες εἰς τὸ λογιστικὸν καὶ οἰκονομικὸν προ-
σωπικὸν ὑποβάλλονται παρὰ τῇ Τραπεζῇ ὅπου ὑ-
πηρετοῦν εἰς ἐσωτερικὸν διαγωνισμόν, ἐφ' ὅσον

κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας
ἀπαιτούμενα ἠθικὰ καὶ γραμματικὰ προσόντα. Ὁ
διαγωνισμὸς διενεργηθῆσεται σύμφωνα πρὸς τὰς
διατάξεις τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Τραπεζῆς καὶ τῶν
ὀρων τῆς προκηρυσσεύσεως. Εἰδικῶς διὰ τὴν Ἀ-
γροτικὴν Τράπεζαν ὁ διαγωνισμὸς γίνεται μόνον
διὰ τὰ Ὑποκαταστήματα τῆς Τραπεζῆς, ὅπου το-
ποθετοῦνται οἱ ἐπιτυχάνοντες εἰς τὸν διαγωνι-
σμόν. Ὁ διαγωνισμὸς διεξάγεται διὰ θέσιν οὐχὶ
ἀνωτέραν τῶν κατωτάτων βαθμῶν τῆς ὑπαλληλι-
κῆς ἱεραρχίας βάσει τῶν ἰσχυόντων ὀργανισμῶν
ὑπηρεσίας.

Οἱ ἐπιτυχάνοντες εἰς τὸν διαγωνισμόν ἐγγρά-
φονται εἰς πίνακα κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας, αἱ δὲ
Τράπεζαι ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐκ τοῦ πίνακος τοῦ-
του ἐπαναδιορίζουν ὅσους ἀπαιτοῦνται, ἵνα κα-
λύψουν τὰς ἀμέσους ὑπαλληλικὰς τῶν ἀνάγκας
καὶ τὰ κενὰ τῆς ὑπαλληλίας τῶν, τὰ ὅποια θὰ
ὑπάρχουν ἐπὶ ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς κυρώσεως τοῦ πί-
νακος ὑπὸ τοῦ Γεν. Συμβουλίου ἐκάστης Τρα-
πέζης.

Ὅσοι ἐκ τῶν ἀπολυομένων προορίζονται διὰ
τὸ βοηθητικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, διὰ
τὴν πρόσληψιν τῶν ὁποίων οἱ ὀργανισμοὶ ἐσωτερι-
κῆς ὑπηρεσίας δὲν προβλέπουν δοκιμασίαν διαγω-
νισμοῦ, ὁ καταρτισμὸς πίνακος ἐπαναπροσλήψεως
τῶν γίνεται ἐντὸς τῶν ὡς ἄνω προθεσμιῶν βάσει
ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρθρ. 8 παρ. 2 τοῦ
Νόμου 683, ἐξεταζομένης τῆς μέχρι τῆς κρίσεως τῶν
διαγωγῆς, ἡθους καὶ ἀποδοσεως τῶν ἐν τῇ ἀνατι-
θεμένῃ εἰς αὐτοὺς ὑπηρεσίᾳ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρ-
μοζοῦνται καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ
παραγρ. τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ὀριζόμενα.

Ἀρθρον 3.

Εἰς τὸ ἀρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ Νόμου προστίθενται
ὡς τρίτον καὶ τέταρτον ἐδάφιον τὰ ἐπόμενα:

«γ'. Εἰς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ
2 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ὑπάγονται καὶ οἱ ὑπάλλη-
λοι Τραπεζῆς κατὰ τὴν περίοδον τῆς δικτατορίας
τῆς 4ης Αὐγούστου, οἵτινες ἀπελύθησαν ἢ παρη-
τήθησαν οὐχὶ ὅμως καὶ οἱ ἐθελουσίως ἐξελθόντες
σύμφωνα πρὸς ἀποφάσεις τοῦ διοικητικοῦ Συμ-
βουλίου τῆς Τραπεζῆς.

«δ'. Οἱ κατὰ τὰ ἐδάφια 1 καὶ 2 ἐπανερχόμενοι
ὑπάλληλοι δὲν δικαιοῦνται ἀποδοχῶν διὰ τὸν χρό-
νον καθ' ὃν ἔμειναν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, δύναται
νὰ τύχωσιν ἀποζημιώσεως διὰ τὸ χρονικὸν διάστη-
μα καθ' ὃ ἔμειναν ἀδικαιολογητῶς μακρὰν τῆς
ὑπηρεσίας, ἀποφάσει τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς
Τραπεζῆς, κρίνοντος τὰς κατ' ἄτομον περιπτώ-
σεις. Ἡ ἀποζημιώσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερ-
βῇ τὸ ἥμισυ τοῦ εἰς μετρητὰ μισθοῦ τοῦ ἐπανερ-
χομένου.

«ε'. Τὸ Γενικὸν Συμβούλιον ἐκάστης Τραπέ-
ζης δύναται νὰ κρίνῃ, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἐ-
πιτροπῆς τοῦ ἀρθροῦ 8, ἐὰν ὁ ἐπαναδιοριζόμενος
ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν παραιτηθέντων δέον νὰ
ἀνακτήσῃ ἅπαντα τὰ δικαιώματα τὰ σχετικὰ μὲ
τὴν ὑπαλληλικὴν κατάστασιν ἢ μέρος αὐτῶν ἢ νὰ
ἐπανακτήσῃ μόνον τὰ πρὸ τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ
κτηθέντα δικαιώματα.»

Ἀρθρον 4.

Διαγράφεται τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παρα-
γράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ Νόμου 683 καὶ ἀντι-
καθίσταται διὰ τῶν ἐξῆς:

(1) ΕΕΑ 4 σελ. 377.

(2) ΕΕΑ 1 σελ. 390.

(3) ΕΕΑ 4 σελ. 668.

«Ὡς προαγωγή ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ παρόντος νόμου νοεῖται καὶ ὁ διορισμὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατοχῆς Διευθυντῶν Τραπεζῆς προερχομένων ἐκ τοῦ μόνιμου προσωπικοῦ αὐτῆς. Αἱ ὑπὸ Τραπεζῶν γενόμεναι ἐντάξεις ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, βάσει κανονικῶν ἀποφάσεων τῶν Γενικῶν Συμβουλίων αὐτῶν, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.»

Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον 6 προστίθεται νέα παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 4 ἡ ἐξῆς :

«Αἱ Τράπεζαι, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ἐν ἰσχύϊ ὁργανισμὸν ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας πρὸ τῆς 27 Ἀπριλίου, 1941 ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος συντάξωσι τοῦτους καὶ ἐντάξωσι τὸ προσωπικόν των εἰς διαβαθμίσεις βάσει τοῦ ὁργανισμοῦ τούτου.»

«Ἀρθρον 5.

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἁρθρου 8 τοῦ Α. Ν. 683 καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἐπομένης διατάξεως :

«2. Προκειμένου περὶ τῆς κρίσεως τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν συνιστᾶται παρ' ἐκάστη Τραπεζῇ, δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη α) ἐκ τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπεζῆς, β) ἐκ δύο μελῶν τοῦ Γενικοῦ ἢ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, γ) ἐκ δύο ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς ἐχόντων βαθμὸν τμηματάρχου ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς Διοικήσεως καὶ δ) ἐξ ἐτέρων δύο ὑπαλλήλων ἐχόντων τοῦλάχιστον βαθμὸν λογιστοῦ ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Συλλόγου τῶν ὑπαλλήλων Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τούτου εἶναι ὁ Διοικητὴς τῆς Τραπεζῆς, χρῆς δὲ γραμματέως ἐκτελεῖ εἰς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ. Τὸ Συμβούλιον εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων πέντε μελῶν αὐτοῦ.»

«Ἀρθρον 6.

Τὸ ἄρθρον 9 ἐν τέλει τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς : Καὶ ἐκ τεσσάρων ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων ἐκάστης Τραπεζῆς, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς καὶ οἱ ἄλλοι δύο ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Συλλόγου τῶν ὑπαλλήλων.

«Ἀρθρον 7.

Τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἁρθρου 11 τοῦ νόμου 683 καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἐξῆς :

«Εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρ. 2, 4 καὶ 6 τοῦ παρόντος δὲν ὑπάγονται οἱ ἀνάπλοιοι καὶ τὰ θύματα πολέμων, καθὼς καὶ οἱ ἀπὸ τῶν δύο μεγάλων πολέμων πολεμιστὰς τῆς ζώνης ἐπαφῆς καὶ ἐκ τούτων μόνον ἐκεῖνοι οἵτινες ἔχουσι συμπληρώσει δύο καὶ ἡμίσεος μηνῶν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ζώνην αὐτήν. Τὰ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης πλεονεκτήματα ὡς πρὸς τοὺς πολεμιστὰς τῆς ζώνης ἐπαφῆς δίδονται ἐφ' ἅπαξ διὰ τὴν τακτοποίησιν των κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Α. 1799 γενόμεναι προαγαγαὶ εἰς θέσεις ὁργανικὰς κατὰ τὸν ὁργανισμὸν τῆς Τραπεζῆς θεωροῦνται ὡς γενόμεναι καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὁργανικῶν θέσεων.»

«Ἐξαίρουνται ἐπίσης τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων τῶν ἁρθρ. 2, 4, 6, τοῦ νόμου 683 καὶ πάντες οἱ διὰ διαγωνισμοῦ προσληφθέντες εἰς τὰς Τραπεζὰς ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρεταὶ κατὰ τὸ εἰς τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἁρθρ. 2 τοῦ Ν. 683 χρονικὸν διάστημα.

«Ἀρθρον 8.

Ἡ παράγρ. 1 τοῦ ἁρθρ. 12 τοῦ Ν. 683 ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἀκολουθοῦσης διατάξεως :

«1. Ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Νόμου αἱ Τράπεζαι δύνανται νὰ θέτουν εἰς κα-

τάστασιν εἰδικῆς διαθεσιμότητος λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν αὐτῶν, κατόπιν ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸν νόμον 395 Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου δύναται ν' ἀκουσθῶν αἰτήσῃ των αἱ ἀπόψεις ἀμφοτέρων τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. Οἱ εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος τιθέμενοι ὑπάλληλοι λαμβάνουσι τὰ 60 ο)ο τῶν ἐκάστοτε μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν των, ἀνακαλοῦνται δ' ὅποτεδήποτε ἐξ αὐτῆς. Ἡ διαθεσιμότης δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν ἐνὸς ἔτους ἐκτὸς ἐὰν μεσαλαβῇ νέα περὶ διαθεσιμότητος ἀπόφασις κατὰ τὰς ἀνω διατυπώσεις». Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἁρθρου 12 παραμένει ὡς ἔχει.

«Ἀρθρον 9.

Τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 683 καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἐπομένων :

«1. Τραπεζιτικαὶ ἐπιχειρήσεις, ὧν ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν μέρους ἢ ὅλου τοῦ προσωπικοῦ των, ἐντὸς προθεσμίας ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου δικαιοῦνται μετ' ἐγκρίσιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου νὰ θέσωσιν ὑπὸ σύνταξιν ἐκείνων ἐκ τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ των, οἵτινες συμφώνως πρὸς τὰ καταστατικά των οἰκείων Κλαδικῶν Ταμείων ἔχουσιν ἀποκτήσῃ δικαίωμα πλήρους συντάξεως. Ἡ σύνταξις καταβάλλεται κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὸ τῆς Τραπεζιτικῆς ἐπιχειρήσεως μέχρι τῆς κατὰ νόμον ἢ τὸ καταστατικὸν τοῦ οἰκείου Κλαδικοῦ ὁργανισμοῦ συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ σύνταξιν τιθεμένου προσώπου ὁρίου ἡλικίας. Αἱ διατάξεις τῆς ἀνωτέρω παραγράφου δὲν ἰσχύουν διὰ τὰς Τραπεζὰς Ἑλλάδος, Ἑθνικῆς καὶ Κτηματικῆς.»

«2. Ὑπάλληλοι συμπληρώσαντες ἡλικίαν 50 ἐτῶν μὲ 25 ἔτη συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς δεκαπενταετὴ τοῦλάχιστον πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Τραπεζῇ εἰς ἣν σήμερον ὑπηρετοῦσιν, ὡς καὶ οἱ παθόντες ἐκ πυγματώσεως ἢ ἄλλου τοιοῦτου νοσήματος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Τραπεζῆς εἰς ἣν ὑπηρετοῦσι, δύνανται τῇ αἰτήσῃ των ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου νὰ ἐξέλθωσι τῆς ὑπηρεσίας λαμβάνοντες πλήρη σύνταξιν τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας. Τὴν διαφορὰν ἀπὸ τῆς ἀναλογούσης εἰς τὸν πραγματικὸν συντάξιμον χρόνον μέχρι τῆς πλήρους συντάξεως θὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ἐθελουσίως ἐξερχομένους ἡ Τραπεζικὴ ἐπιχείρησις. Αἱ ἐκ τῆς ἐξόδου ταύτης κενοῦνται θέσεις συμπληροῦνται μόνον διὰ κανονικῶν προαγωγῶν ἀποκλειομένου παντός διορισμοῦ εἰς θέσεις ἀνωτέρας τῶν κατωτάτων βαθμῶν τῆς ἱεραρχίας. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἰσχύει ὡς πρὸς τὰς Τραπεζὰς Ἑλλάδος καὶ Ἑθνικῆς ἐφ' ὅσον δι' ἀποφάσεων τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου αὐτῶν ἔχουν κανονίσει τὸ ζήτημα τῆς ἐθελουσίας ἐξόδου τῶν ὑπαλλήλων των.

«Ἀρθρον 10.

Προστίθεται 3 ἐδάφιον εἰς τὸ ἄρθρον 14 τοῦ αὐτοῦ νόμου 683 ὡς ἐξῆς :

«Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1946 καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 488 τοῦ 1945(*). Ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης ἰσχύουν αἱ σχετικαὶ ὑποχρεώσεις τῶν καθέκαστα ὁργανισμῶν τῶν Τραπεζῶν ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ των τοῦ δικαιουμένου εἰς ὑπηρεσιακὴν ἐνδymμασίαν.

«Ἀρθρον 11.

Αἱ Τράπεζαι Ἑλλάδος καὶ Ἀγροτικῆς ὑποχρε-

σύνται όπως εντός ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἐφ' ἅπαξ προβοῦν εἰς τὴν γενικὴν ἀναδιαβάθμισιν καὶ ἐνταξίν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὅλων τῶν κλάδων καὶ κατηγοριῶν, βάσει ἐδικοῦ κανονισμοῦ ἀναδιαβαθμίσεως καὶ ἐντάξεως συντασσομένου εἰς ἐκάστην Τράπεζαν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπεζῆς μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 683, ὡς ἐτροποιοιῆθι διὰ τοῦ ἁρθρου 5 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ ἀναδιαβάθμισις αὕτη ἐπέχει θέσιν ἐπετηρίδος διὰ τὴν μελλοντικὴν ρύθμισιν τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 12.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Α. Ν. 683 «περὶ ρυθμίσεως προσωπικοῦ Τραπεζῶν».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1945.

760]1945. ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ προσθήκης εἰς τὰς διατάξεις περὶ Ταμείων ἀλληλοβοηθείας ἢ περιθάψεως τῶν ἐργαζομένων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 317 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

1. Ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῆς διοικήσεως ἀλληλοβοηθητικοῦ Ταμείου, νομίμως ἰδρυμένου καὶ περιλαμβανόντος τοῦλάχιστον 500 ἀντὶ μισθοῦ ἐργαζομένους εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, καλύπτοντος δὲ τούτους κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀσθενείας, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, διὰ πρᾶξεώς του, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένης καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποκειμένης δὲ ἀνά τριετίαν εἰς ἀνανέωσιν, δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν τὴν ὑποχρεώσιν νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον τὰς εἰσφοράς, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦται αὕτη νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ Ἰδρυμα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου κατὰ τῆς ἀσθενείας.

2. Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ἐκδίδων τὴν περὶ τῆς ἢ προηγουμένης παραγράφου πρᾶξιν του, ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιφέρῃ δι' αὐτῆς τροποποιήσεις τοῦ καταστατικοῦ τοῦ προκαλοῦντος τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς Ταμείου τοιαύτας ὥστε :

α) Ἡ διοίκησις τούτου νὰ ἐκλέγεται ἅπαξ καὶ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους (δωδεκαμήνου), νὰ ἐκπροσωπῇται ἐν αὐτῇ ἀναλόγως καὶ ἡ κατὰ τὰς σχετικὰς ἐκλογὰς σημειωθείσα τυχὸν μειοψηφία καὶ νὰ περιλαμβάνῃ καὶ ἓνα ἀντιπρόσωπον τῆς εἰσφεροῦσης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως καὶ

β) Ὁ ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως ἐκάστου δωδεκαμήνου νὰ ἐνεργῇται ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τούτου ὑπὸ ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς προεδρευομένης ὑπὸ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ περιλαμβανομένης ἓνα ἀντιπρόσωπον τῆς εἰσφεροῦσης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως καὶ τρεῖς ἀντιπρόσωπους τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου ἐκλεγομένους ὑπὸ τούτων.

3. Ἐάν ὥρισμένη ἐπιχειρήσις ἢ ἐκμετάλλευσις ὑπέχῃ τυχόν, δυνάμει ἐθίμου, συμφωνίας ἢ ἐξ ἄλλου λόγου τὴν ὑποχρεώσιν νὰ καταβάλλῃ ὑπὲρ Ταμείου τινός, ὡς τ' ἀνωτέρω, εἰσφοράς ὑπερτέρας τῶν προσημειωμένων, ἢ διὰ τὸ περιττόν ὑποχρεώσις αὐτῆς οὐδὲν ἄλλως ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς ἐφαρ-

μογῆς τῶν ὁρισμῶν τῶν προηγουμένων παραγράφων.

4. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1945

775]1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 320 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Αἱ διατάξεις τοῦ Α.Ν. 118]45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων» (1) ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος μισθωτῶν τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, ὑποχρεομένου ὅπως καταβάλλῃ τὰς ὑπὸ τῶν ἁρθρῶν 3 καὶ 9 τοῦ Νόμου τούτου προβλεπομένας εἰσφοράς.

Ἄρθρον 2.

Οἱ οὕτω ἀπολυόμενοι ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Α. μισθωτοὶ λαμβάνουσι ὡς ἐπίδομα ἀνεργίας τὰ 30 οἷο τῶν ἐκάστοτε κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίου τῆς ἀντιστοιχοῦς ἐιδικότητος, οἱ δὲ ἐκ τούτων προσληφθέντες εἰς τὸ Κ.Ε.Α. πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1940 ἐπίδομα ὁμοίως 40 οἷο.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Α. καταβληθσομένην ἀποζημίωσιν κατὰ τὰ κεκανονισμένα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας συμψηφίζεται καὶ πᾶσα καταβολή, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καθυστερουμένων ἡμερομισθίων εἰς τὸ δυνάμει τοῦ Νόμου 192]45 προσωρινῶς ἀπολυθέν προσωπικόν τοῦ Κ.Ε.Α.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἐν τῷ Νόμῳ 118]45 καθοριζόμενας ὑποχρεώσεις τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας ἢ εἰς τὰς σχετικὰς διατυπώσεις προσλήψεως ἢ ἀπολύσεως προσωπικοῦ, ὑποχρεοῦται ὁμοίως τὸ Κ.Ε.Α. νὰ προβαίῃ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ του ἐκ τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸ Κ.Ε.Α. πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1940.

Ἄρθρον 5.

Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος τὸ οὕτω ἀπολυόμενον προσωπικόν τοῦ Κ.Ε.Α. θεωρεῖται ὡς μὴ ἀνήκον εἰς τὴν δύναμιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α., μὴ ἔχον ἀπαίτησιν τινα περὶ ἐτέρας ἀποζημιώσεως ἢ ὑποχρεώσεως προσλήψεως.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1945.

780]1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ ἀποδοχῶν οἰκογενειῶν ἐκτελεσθέντων, ἐξαφαισθέντων κλπ. κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ τὴν στάσιν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Κ.Ε.Α.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 320 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

"Άρθρον 1.

Δικαιοῦνται πλήρῳ ἀποδοχῶν μέχρι 31 Αὐγούστου 1945 αἱ οἰκογένειαι τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων τῶν :

α') Ἐκτελεσθέντων διαρκούσης τῆς Κατοχῆς ὑπὸ τῶν Ἱταλογερμανῶν διὰ πράξεις σαμποτάζ ἢ ἐθνικᾶς ἐνεργείας, τῶν Ἀρχῶν ἀσφαλείας καὶ Πολιτικῶν Ὁργανώσεων.

β') Ἀπαχθέντων ὡς ὁμήρων ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς.

γ') Ἐκτελεσθέντων διαρκούσης τῆς στάσεως ὑπὸ τοῦ ΕΛΑΣ, φονευθέντων τυχαίως κατ' αὐτὴν καὶ ὁμήρων τοῦ ΕΛΑΣ ἀγνοουμένων εἰσέτι.

"Άρθρον 2.

Κυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 203/4-11-44 Διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου Ἀεροπορίας «περὶ ἀπολαυτῶν οἰκογενειῶν τεχνιτῶν Κ.Ε.Α.».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1945.

781/1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Α.Ν. 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 320 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

"Άρθρον 1.

Εἰς τὸν Α.Ν. 1846/39, ἄρθρον 61, παράγρ. 2 «περὶ πόρων Ταμείου Ἀρωγῆς Προσωπικοῦ Κ.Ε.Α.» προστίθεται τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον δ' :

«δ. Κράτησις δύο τοῖς ἑκατὸν (2 ο/ο) ἐπὶ τῆς ἀξίας πάσης προμηθεΐας ἐργολαβίας, ἐκτελέσεως ἐργασίας κλπ. τοῦ Κ.Ε.Α. βαρύνουσα τὸν προμηθευτὴν ἢ ἐργολάβον».

"Άρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1945.

866/1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ Περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἁρθρου 1 Α.Ν. 28 τοῦ 1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνουν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων».

(Ε.Κ.τ. Α' φ. 21 τῆς 26 Ἰανουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

"Άρθρον μόνον

Ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 28/1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνουν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων» εἶναι ὅτι, δυνάμει τοῦ Νόμου τούτου, δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας :

α) νὰ ὀρίζουν ὅτι οἱ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδόλως ἢ ἐν μέρει ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ λαμβάνουσι μέρος μόνον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπασχολουμένων καὶ εἰς ἣν ἔτι περιλαμβάνουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, μεθ' ἧς οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ συνδέονται διὰ συμβάσεως ἐργασίας, ἔχει ἐπιβληθῇ τὸ αὐτὸν τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἄρθρα 1 ἕως 7 τοῦ Ν.Δ. 424 τοῦ 1941.

β) ν' ἀπαλλάσσουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει λεηλατη-

θεύσας ἢ καταστροφείσας πλήρως ἢ μερικῶς ἐπιχειρήσεις τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ὑποχρεώσεων, τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συνδεούσης ἐκεῖνας πρὸς τοὺτους συμβάσεως ἐργασίας καὶ

γ) νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν καὶ ἀναδρομικῶς ἢ καὶ εἰς εἶδος ἢ καὶ δι' ἐνιαχύσεως, εἰς χρέμα ἢ εἰς εἶδος, τῶν προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν ἀπὸ μέρους τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀθῆναι τῇ 25 Ἰανουαρίου 1946.

89/1945 ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ. Περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1945 Συντακτικῆς Πράξεως τεθέντων εἰς διαθεσιμότητα ὑπαλλήλων καὶ περὶ ἐρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1945 Συντακτικῆς Πράξεως. (Ε.Κ. τ. Α' φ. 322 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945).

792/1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Α.Ν. 683 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν». (Ε.Κ. τ. Α' φ. 322 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

"Άρθρον μόνον

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νόμου 683 δὲν ἐφαρμόζεται διὰ τοὺς Τραπεζιτικοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἀπελύθησαν δι' ὑπουργικῆς πράξεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς, ἢ ὅποια ἐξεδόθη δυνάμει τοῦ Ν.Δ. 91 τοῦ 1941 καὶ κατόπιν ἠκυρώθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπ' ἧς ἡμέρας ἰσχύσεν ὁ νόμος 683.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1945.

817/1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ Περὶ τοῦ ἀργουόντος προσωπικοῦ τῶν λιγνιτωρυχείων Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας. (Ε.Κ. τ. Α' φ. 4 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946).

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

"Άρθρον 1.

1. Ἐπιχειρήσεις λιγνιτωρυχείων λειτουργοῦσαι ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας δύνανται νὰ καταγγείλωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν παρ' αὐταῖς ὑπηρετούντων μισθωτῶν (ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καὶ ὑπαλλήλων), τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ὁποίων δὲν γίνεται χρῆσις δι' οἰονδήποτε λόγον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δέον νὰ γίνῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀπ' ἧς τὸ κράτος θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως τὰ οἰκονομικά μέσα διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς πρὸς τοὺς δυνάμει τοῦ παρόντος ἀπολυθησόμενους μισθωτοὺς.

2. Αἱ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις λιγνιτωρυχείων ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσι εἰς τοὺς οὕτω ἀπολυμένους μισθωτοὺς πᾶσαν ὑφισταμένην μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως ὀφειλὴν ἐξ ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν καὶ ἐπὶ πλέον λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν προκειμένου μὲν περὶ ἐργατο-

τεχνιτών τὸ ἰσότημον (30) τριάκοντα ἡμερομισθίων, προκειμένου δὲ περὶ ὑπαλλήλων τὸ διπλάσιον τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, προβλεπομένης λόγῳ ἀτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημιώσεως.

3. Αἱ μὴ ἐξοφληθεῖσαι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀποδοχαὶ διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐξ οἰουδήποτε λόγου μὴ ἀπασχολήσεως εἰς ἐργασίας τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν ὑπολογίζονται μέχρι τῆς ἡμέρας ἀπολύσεώς των εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944 καὶ ἐντεῦθεν καθορισθέντων ποσῶν ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ὑπουργικῶν ἀποφάσεων διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἐκάστης κατηγορίας. Ἡ ὀριζομένη ἀποζημιώσις ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν ὧν δικαιοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι μισθωτοὶ ἐκάστης κατηγορίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ἐκκρεμεῖς σχετικαὶ ἀγωγαὶ τῶν ἀνω ἐν ἐδαφ. 1 μισθωτῶν κρίνονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἀπολύμενοι μισθωτοὶ δὲν δικαιοῦνται ἐκ τῆς ἀπολύσεως οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀποζημιώσεως.

4. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας γενομένη εἴτε δι' ἀτομικῆς ἐπιδόσεως εἴτε διὰ γενικῆς ἀνακινώσεως τοιοχοκλημένης εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐργασίας τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ συμπεριλαμβανούσης τὰ ὀνόματα τῶν ἀπολυομένων, τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων καὶ τῆς ἀποζημιώσεως θεωρεῖται ἔγκυρος ἀφ' ἧς καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν ἢ ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ ὀριζομένη ἀποζημιώσις, ὡς καὶ αἱ καθυστερούμεναι ἀποδοχαὶ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2.

1. Οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐν ἀρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων οἱ μὴ ἀπολυόμενοι κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου 118/45 προβλεπομένην ἀσφάλισιν ἀνεργίας κατόπιν ἐγγράφου δηλώσεως τῆς οἰκείας ἐπιχειρήσεως ὑποβαλλομένης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, καταργουμένης ἐπ' αὐτῶν τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 424 τοῦ 1941. Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἢ παρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 118/45.

2. Οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ τῶν ἐν τῷ ἀρθρῳ 1 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένην ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει ἑπταετὴ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν λιγνιτωρύχου.

3. Τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου 118/45 προβλεπομένην ἀσφάλισιν τῆς ἀνεργίας ἀσχεῖ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ ὅρους καὶ προϋποθέσεις, προκειμένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν προηγουμένων ἐδαφίων τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ μισθωτοὺς, τὸ κατὰ τὸν Νόμον ΒΩΜΑ, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, Ταμεῖον Μεταλλευτῶν. Ὅπου ἐν τῷ Νόμῳ 118/45 ἀναφέρεται τὸ Δ.Σ. καὶ ὁ Δ)τῆς τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας νοεῖται τὸ Δ.Σ. καὶ ὁ Δ)τῆς τοῦ Ταμεῖου Μεταλλευτῶν. Δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν τῆς Ἐργασίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμεῖου, θέλουσι καθορισθῇ τὰ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτου καὶ τῶν πόρων αὐτοῦ, ὡς καὶ πᾶσα λεπτομέρεια πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀρθροῦ.

Ἄρθρον 3.

Ἐκχωρήσεις μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ὑπὸ τοῦ ἐν ἀρθρῳ 1 προσωπικοῦ ἀκυροῦνται ἀφ' ἧς συν-

ωμολογήθησαν, αἱ δὲ ἐπιχειρήσεις τῶν ἀνω λιγνιτωρυχείων καταβάλλουσι τὰ ὀφειλόμενα ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς ἀρχικοὺς δικαιούχους.

Ἄρθρον 4.

Πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον ἢ περιορίζουσα τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, δὲν ἰσχύει διὰ τὸ ἐν ἀρθρῳ 1 προσωπικόν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰανουαρίου 1946.

826]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως φορολογικῶν τινῶν διατάξεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 8 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσamen καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 6.

Τὰ πάγια τέλη χαρτοσήμου τῶν κάτωθι ἀναφερομένων καὶ εἰς τὸν κώδικα τῶν νόμων «περὶ τελῶν χαρτοσήμου», περιλαμβανομένων ἐγγράφων καθορίζονται ἐφεξῆς ὡς κάτωθι :

1 Πᾶσα ἀναφορά ἰδιωτῶν, ἐταιριῶν, σωματείων, ἐνώσεων, συνεταιρισμῶν καὶ συλλόγων, διδομένη πρὸς ἀρχὴν τινα τοῦ Κράτους, δημοσίαν, δημοτικὴν, κοινοτικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἢ πρὸς ὀργανισμοὺς καὶ νομικὰ πρόσωπα ἐν γένει δημοσίου δικαίου, ὑπόκειται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν ἑκατὸν (100).

2. Πᾶσαι αἱ πρὸς δικαστικὰς ἀρχὰς αἰτήσεις, αἱ μὴ εἰδικῶς ὑποβληθεῖσαι εἰς ἀνώτερον τέλος, ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν ἑκατὸν (100).

3. Κύρως ὑπογραφῆς ἐνεργουμένη παρὰ δημοσίας, δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς Ἀρχῆς ἢ παρ' οἰοῦδήποτε προσώπου ὑπόκειται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν πενήκοντα (50).

4. Ἀντίγραφα καὶ ἀποσπάσματα, ὅσα δημοσίᾳ, δημοτικῇ ἢ κοινοτικῇ Ἀρχῇ ἐπισήμως κεκυρωμένα ἐκδίδει κατ' αἴτησιν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ἰδιωτῶν, ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν διακοσίων (200).

Ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ πρωτότυπον ἐγγράφον ὑποβάλλεται εἰς τέλος κατώτερον, τὸ ἀντίγραφον αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὸ αὐτὸ εἰς ὃ καὶ τὸ πρωτότυπον τέλος.

5. Ἀντίγραφα ἐκδιδόμενα ὑπὸ δικαστικῶν Ἀρχῶν ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν διακοσίων (200).

Ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ πρωτότυπον ἐγγράφον ὑποβάλλεται εἰς τέλος κατώτερον, τὸ ἀντίγραφον αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὸ αὐτὸ εἰς ὃ καὶ τὸ πρωτότυπον τέλος.

6. Πάντα τὰ μὴ ἐπισήμως κεκυρωμένα ἀντίγραφα καὶ ἀποσπάσματα, οἷοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ ἐκδότης αὐτῶν, ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν ἑκατὸν πενήκοντα (150).

Ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ πρωτότυπον ἐγγράφον ὑποβάλλεται εἰς τέλος κατώτερον, τὸ ἀντίγραφον ἢ ἀπόσπασμα αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὸ αὐτὸ εἰς ὃ καὶ τὸ πρωτότυπον τέλος.

7. Τὰ παντὸς εἶδους ἀποδεικτικά, βεβαιώσεις καὶ πιστοποιητικά, ὅσα δημοσίᾳ, δημοτικῇ, κοινοτικῇ ἢ ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ, ἐπισήμως κεκυρωμένα, ἐκδίδει κατ' αἴτησιν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ἰδιωτῶν, ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν τριακοσίων (300).

8. Πιστοποιητικά εκδιδόμενα υπό δικαστικῶν Ἀρχῶν υπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν τριακοσίων (300).

9. Ἰδιωτικά αποδεικτικά ἔγγραφα, ὡς καὶ τὰ διπλόγραφα καὶ τὰ ἀντίγραφα τῶν υποκειμένων εἰς ἀναλογικὸν τέλος χαρτοσήμου ἔγγραφων, υπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν διακοσίων (200).

10. Ἀντίγραφα καὶ πιστοποιητικά εκδιδόμενα παρ' ἀνεγνωρισμένων σωματείων, συλλόγων, ἐνώσεων, συνεταιρισμῶν καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου υπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν διακοσίων (200).

Ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ πρωτότυπον ἔγγραφον υποβάλλεται εἰς τέλος κατώτερον, τὸ ἀντίγραφον αὐτοῦ υποβάλλεται εἰς τὸ αὐτὸ εἰς ὃ καὶ τὸ πρωτότυπον τέλος.

11. Τὰ ἰδιωτικά ἢ ὑπὸ τῶν συμβολαιογράφων συντασσόμενα πληρεξούσια, ἀπαγορευόμενον τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ ἔγγραφῳ διορισμοῦ πληρεξουσίων ὑπὸ τῶν μὴ ὁμοδικῶν ἢ τῶν μὴ συνδεομένων ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος, αἱ παρὰ συμβολαιογράφοις καταθέσεις γραμματίων παρακαταθηκῶν οἰουδήποτε ποσού, ὡς καὶ αἱ ἀναλήψεις αὐτῶν υπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν πεντακοσίων (500).

12. Τὰ ἐπικυρωμένα ἔγγραφα, ἀποσπάσματα καὶ ἀντίγραφα, τὰ ὑπὸ τῶν συμβολαιογράφων εκδιδόμενα υπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν διακοσίων (200).

13. Ἀδεια εκδιδόμενη ὑπὸ δημοσίας, δημοτικῆς, κοινοτικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ μὴ ὑποβεβλημένη εἰδικῶς εἰς ἀνώτερον τέλος, υπόκειται εἰς τέλος χαρτοσήμου δραχμῶν διακοσίων (200).

Τὸ κατὰ τὰς κεκλιμένας διατάξεις τέλος χαρτοσήμου ἐπὶ τῶν παρ' ἐμπόρων δι' ἐμπορῶν εκδιδόμενων τιμολογίων ὁρίζεται ἐφεξῆς εἰς δύο τοῖς χιλίοις ἐπὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων ποσῶν.

Ἄρθρον 11.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1946.

827]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ διαρρυθμίσεως ἀπαιτήσεων ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων, βάσει τοῦ Νόμου 118.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 8 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαιεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον.

Ἀποφάσεις ἀπορρίπτουσαι τηλεσιδῶς ἀγωγὰς ὡς ἀπαραδέκτους ἐκ τοῦ Νόμου 118 (*), κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ Νόμου 765]1943 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχύοντων, ἢ δὲ ὑπόθεσις εἰσάγεται καὶ αὐτὴ πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν εἰς τὸ οἰκεῖον Δικαστήριον, Πρωτοδικὴν ἢ Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον ἔχει ἀσκηθῇ ἔφεσις, διὰ κλήσεως ὑπὸ τοῦ ἐπιμελεστέρου τῶν διαδίκων.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1946

834]1946 ἈΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ παρατάσεως προθεσμιῶν Ἀναγκ. Νόμων 393, 581 καὶ 620 τοῦ ἔτους 1945.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 11 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαιεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Πράξεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 393]45 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ Α. Νόμου 3127]42 «περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν Α. Νόμων 581]45 καὶ 620]45 καὶ δημοσιευθεῖσαι διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Νόμων ὁριζομένων προθεσμιῶν, θεωροῦνται νομίμως ἐκδοθεῖσαι.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰανουαρίου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

91516]1945 Ἀπόφασις Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ νέου καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Δήμων, Κοινοτήτων κλπ.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 180 τῆς 10 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Ν. 19]1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβαῖνῃ εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν», ὁρίζομεν ὡς κατωθὶ τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Δήμων καὶ λοιπῶν Ὁργανισμῶν τῆς Τοπ. Αυτοδιοικήσεως :

α) Ἀνδρῶν.

1) Ἀρχιτεχνίτης καὶ ἐργοδηγός	δραχ.	1800
2) Τεχνίτης	»	1500
3) Εἰδικευμένος ἐργάτης καὶ βοηθός	τεχνίτου	1250

4) Ἀνειδίκευτος ἐργάτης	»	1000
-------------------------	---	------

5) Μαθητευόμενος α'	»	675
---------------------	---	-----

6) Μαθητευόμενος β'	»	550
---------------------	---	-----

β) Γυναίκων

1) Τεχνίτρια	δραχ.	1250
--------------	-------	------

2) Εἰδικευμένη ἐργάτρια	»	1000
-------------------------	---	------

3) Ἀνειδίκευτος ἐργάτρια	»	800
--------------------------	---	-----

4) Μαθητευόμενη α'	»	625
--------------------	---	-----

5) Μαθητευόμενη β'	»	500
--------------------	---	-----

2. Τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια ἰσχύουσι διὰ τὴν περιοχὴν τῆς Ἀττικῆς. Διὰ τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας ταῦτα ὁρίζονται μειωμένα κατὰ 5 ο/ο.

3. Τὰ διὰ τῆς παρούσης ὁριζόμενα ἡμερομίσθια, ἀνευ οἰασδῆποτε προσαυξήσεως, ἀποτελοῦσι τὰ ἀνώτατα ὅρια, μέχρι τῶν ὁποίων δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν ὑπὸ τῶν Διοικήσεων τῶν Δήμων, Κοινοτήτων κλπ. δυνάμενων νὰ ὁρίξωσι ταῦτα καὶ εἰς κατώτερα ἐπίπεδα, ἀναλόγως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα αὐτῶν καὶ τὰς τοπικὰς βιωτικὰς συνθήκας.

4. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταργεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 50576 τῆς 3-8-1945 ἀπόφασις ἡμῶν, πλὴν τῆς παρ. 2 αὐτῆς.

5. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἰσχύουσιν ἀπὸ 16 Νοεμβρίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1945

27670|1982|1945. Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας.

Περί καθορισμού των από 1^η Οκτωβρίου 1945 και έφεξης καταβλητέων συντάξεων υπό των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως δικαιοδοσίας του Υπουργείου Εργασίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 182 της 15 Δεκεμβρίου 1945)

Έχοντες υπ' όψει: α) τās διατάξεις του άρθρου 2 του υπ' αριθ. 19|1944 Νόμου, β) τās κρατούσας οικονομικές συνθήκες, αποφασίζομεν:

Από 1ης Οκτωβρίου 1945 και μέχρι νεωτέρας αποφάσεως ήμων αι παρὰ των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως της δικαιοδοσίας του Υπουργείου Εργασίας καταβλητέαι συντάξεις και βοηθήματα ή επιδόματα τύπου συντάξεως καθορίζονται ως έπεται:

Ι. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφαλίσεως οικονομικής αὐταρκείας:

1. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφαλίσεως, οικονομικής αὐταρκείας, είτε κυρίας είτε επικουρικής Ασφαλίσεως καταβάλλουν, από της ως άνω χρονολογίας, τās παροχάς (συντάξεις, βοηθήματα κλπ.) τās προβλεπόμενες υπό των καταστατικών αὐτῶν διατάξεων, προσηυξημένας κατά την κρίσιν του Διοικητικού Συμβουλίου αὐτῶν, ἀναλόγως πρὸς τὴν οικονομικὴν ἀντοχὴν ἐκάστου Οργανισμού, μέχρι των ἐπιπέδων των αὐξήσεων, των ἀντιστοιχῶν βασικῶν συντάξεων των πολιτικῶν συνταξιούχων του Δημοσίου, ὁρισθέντων α) διὰ τὸν μῆνα Οκτώβριον 1945 καὶ β) διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα, κατὰ κλίμακα βασικῆς συντάξεως ὡς κάτωθι:

Κλίμακα	Ἀνώτατον ὅριον συντάξεως	Ἀπὸ 1-11-45	καὶ ἐφεξῆς
1 — 500	9.000	11.250	
501 — 1.000	10.000	12.500	
1.001 — 1.500	11.000	13.750	
1.501 — 2.000	14.000	17.500	
2.001 — 3.000	16.000	20.000	
3.001 — 4.000	18.000	22.500	
4.001 — 5.000	20.000	25.000	
5.001 — 6.000	24.000	30.000	
6.001 — 7.000	26.000	32.500	
7.001 — 8.000	30.000	37.500	
8.001 — 9.000	34.000	42.500	
9.001 — 10.000	36.000	45.000	
10.001 — 12.000	30.000	50.000	
12.001 καὶ ἄνω	44.000	55.000	

2. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ἐκ των ἐν παρ. 1 ἀναφερομένων, ὧν ἡ οικονομικὴ κατάσταση ἐπιτρέπει αὐξῆσιν των συντάξεων, μείζονα τῆς ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ὁριζόμενης, δύνανται νὰ προβῶσι δι' ἀποφάσεως του Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου ἐγκρινόμενης ὑπὸ του Υπουργοῦ Εργασίας εἰς περαιτέρω αὐξῆσιν των μὲν βασικῶν συντάξεων μέχρι του ποσοῦ των πέντε χιλιάδων (5.090) δραχμῶν μέχρι 50 ο) ο των αὐξήσεων των ἀντιστοιχῶν βασικῶν συντάξεων των πολιτικῶν συνταξιούχων του Δημοσίου, των δὲ βασικῶν ἀπὸ 5.000 δρχ. καὶ ἄνω μέχρι 30 ο) ο των αὐτῶν ὡς ἄνω αὐξήσεων των ἀντιστοιχῶν βασικῶν συντάξεων.

3. Οἱ ἐν παραρ. 1 Οργανισμοί δύνανται νὰ χορηγῶσι κατὰ τὴν κρίσιν του Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου καὶ ἀναλόγως πρὸς τὴν οικονομικὴν ἀντοχὴν ἐκάστου Οργανισμοῦ εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους αὐτῶν μηνιαῖον ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ὑπὸ τοὺς ὅρους, προϋ-

ποθέσεις καὶ περιορισμούς, ὑφ' οὗς παρέχεται τοῦτο εἰς τοὺς συνταξιούχους του Δημοσίου, ὁριζόμενον α) διὰ τὸν μῆνα Οκτώβριον 1945 καὶ β) ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς ὡς κάτωθι:

Επίδομα οἰκογ. βαρῶν Οκτώβριος 1945 Ἀπὸ 1-11-45 καὶ ἐφεξῆς

α' μέλος	1.600	2.000
β' μέλος	400	1.000
γ' μέλος	400	1.000

4. Οἱ αὐτοὶ ἐν παρ. 1 ἀναφερόμενοι Οργανισμοί δύνανται νὰ καταβάλλουν εἰς τοὺς λόγῳ φυματώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους αὐτῶν ὑπὸ τās προϋποθέσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου καὶ ἀναλόγως τῆς οικονομικῆς ἀντοχῆς των εἰδικῶν μηνιαῖον ἐπίδομα φυματικοῦ ὁριζόμενον διὰ μὲν τὸν μῆνα Οκτώβριον 1945 μέχρι δρχ. 5.600, διὰ δὲ τὸ ἀπὸ 1.11.45 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα μέχρι δραχμῶν 7.000 μηνιαίως.

II. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφαλίσεως μὴ αὐτάρκειας οικονομικῶς:

1. Οργανισμοί κυρίας ασφαλίσεως μὴ αὐτάρκειας οικονομικῶς ἐπιχορηγούμενοι ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μερὲι ὑπὸ του Κράτους διὰ του Ἑγγυητικοῦ Κεφαλαίου καταβάλλουν ταύτας ὑπὸ των καταστατικῶν διατάξεων αὐτῶν καθοριζόμενας παροχάς, (συντάξεις, βοηθήματα κλπ.), προσαρμοζόμενας κατὰ κλίμακα βασικῆς συντάξεως α) διὰ τὸν μῆνα Οκτώβριον 1945 καὶ β) διὰ τὸ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα ὡς κάτωθι:

Κλίμακα	Καταβλητέα σύνταξις	Ἀπὸ 1-11-45
1 — 500	3.000	3.750
501 — 1.000	4.000	5.000
1.001 — 1.500	4.600	5.750
1.501 — 2.000	5.200	6.500
2.001 — 2.500	6.000	7.500
2.501 — καὶ ἄνω	6.700	8.350

2. Των αὐτῶν ὡς ἄνω παροχῶν δικαιούνται καὶ οἱ συνταξιούχοι Οργανισμῶν Επικουρικής Ασφαλίσεως μὴ ἐμφανιζόντων οικονομικὴν ἐπάρκειαν, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν παροχῶν παρ' Οργανισμοῦ κυρίας ασφαλίσεως.

3. Ὡς πρὸς τās ὑπὸ του Ταμείου Ασφαλίσεως Καπνεργατῶν καταβλητέας συντάξεις ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς υπ' αριθ. 20099 ἑ. ε. κοινῆς αποφάσεως ήμων, τὰ δὲ ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν χορηγοῦνται εἰς ἀπάσας τās κατηγορίας συνταξιούχων.

III. Παροχαὶ τύπου συντάξεως χορηγοῦμεναι παρ' ἐργοδοτῶν:

Αἱ παρ' ἐργοδοτῶν ἀντὶ συντάξεως ἢ εἰς συμπλήρωσιν συντάξεως ἀπονεμηθεῖσαι βασικαὶ παροχαὶ προσανέχονται ἀπὸ 1-10-1945 ὁριζόμεναι ἴσαι πρὸς τὸ ἀνώτατον ὅριον των αὐξήσεων των ἰσοπόσων βασικῶν συντάξεων των πολιτικῶν συνταξιούχων του Δημοσίου. Αἱ βάσει των υπ' αριθ. 24211|17-10-45, 25652|1-11-45 καὶ 27081|15-11-45 ἐγκυκλίων διαταγῶν Υπουργοῦ Εργασίας προκαταβληθεῖσαι συντάξεις συμψηφίζονται πρὸς τās δυνάμει τῆς παρουσίας αὐξήσεις.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1945.

287114|1945. Απόφ. Υπουργῶν Οικονομικῶν, Εργασίας καὶ Ἀεροπορίας

Περί τοῦ τρόπου καθορισμοῦ ἀμοιβῶν ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Κ.Ε.Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 184 της 18 Δεκεμβρίου 1945)

Έχοντες υπ' όψει τās διατάξεις του Νόμου

1846/1939 και του Ν. 19/44, τροποποιούμεν την υπ' αριθ. 46464 της 24/10/45 κοινήν ήμῶν ἀπόφασιν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' αριθ. 154 ἐ. ἐ. Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β') καὶ ἀποφασίζομεν ὅπως ὁ καθορισμὸς τῶν ἀμοιβῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων ἐνεργεῖται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀεροπορίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Δεκεμβρίου 1945

30761/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς ἀκροκαθαριστῶν

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 184 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἀκροκαθαρισταὶ τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς στεροῦνται μονίμου ἐργοδότην καὶ 2) τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' αριθ. 28/1944 Νόμου ἀποφασίζομεν:

Τροποποιούντες τὴν ὑπ' αριθ. 22164 τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1945 ἀπόφασιν ἡμῶν ἐπιβάλλομεν ὅπως 1) ἀπὸ 10 Σβρίου 1945 ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἀκροκαθαριστῶν τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, στερομένων μονίμου ἐργοδότην καθορισθῇ ἀντὶ ἡμερομισθίου διὰ τὴν ἐκκένωσιν καὶ τὸ πλῦσιμον τῶν ταχυῶν (ἥτοι πατσῆς καὶ πόδια τῶν βοειδῶν καὶ τῶν λευκῶν) εἰς δραχμὰς 40 διὰ τὰ λευκὰ καὶ 200 διὰ τὰ βοειδῆ τὰ κατεργασμένα ἐντὸς τῶν σφαγείων ἢ καὶ ἐκτὸς αὐτῶν.

2) Τὸ Σωματεῖον ἀκροκαθαριστῶν ἐπιλαμβάνεται ὑποχρεωτικῶς δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 4 τοῦ ἀπὸ 2/8/1944 ἰσχύοντος κανονισμοῦ ἔργασίας καὶ ἐκμαθήσεως τῶν ἀκρῶν, ἥτοι πατσῆς καὶ πόδια τῶν κατεργαζομένων ἐντὸς τῶν σφαγείων ἢ καὶ ἐκτὸς αὐτῶν τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς.

3) Εἰς τὰ δυνάμει τῆς ἀπὸ 20/4/1944 ἰσχυοῦσης συλλογικῆς συμβάσεως καταρτισθέντα εἰδικὰ συνεργεῖα ἐπὶ τῶν μαθητικῶν ἢ ἀμοιβῇ ὀρίζεται ὡς ἑξῆς: δραχ. 400 ἐπὶ τῶν βοειδῶν καὶ δραχ. 80 ἐπὶ τῶν λευκῶν.

4) Ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων βοειδῶν καὶ λευκῶν εἰσπράττει ὑποχρεωτικῶς τὸ Σωματεῖον ἀκροκαθαριστῶν κατὰ κεφαλὴν δραχ. 20 ἐπὶ τῶν λευκῶν καὶ δραχ. 100 ἐπὶ τῶν βοειδῶν λόγῳ διαφευγούσης ἔργασίας.

Ἀπαγορεύεται πᾶσα αὐξομειώσεις τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων ἐκ μέρους οἰοῦντιόποτε τῶν ἐργοδοτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1945

19906/3295/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ κατατάξεως ἐργατῶν ἐργοστασίου «Ἀδελφοὶ Κλώνη καὶ Σία» ἐν Αἰγίῳ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 184 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944. 2) τὸ ἀπὸ 10/9/45 ὑπόμνημα τῆς ἐργοδοτίας Ἐταιρίας «Ἀδφ.οὶ Κλώνη καὶ Σία», 3) τὴν ἀπὸ 5/10/45 σχετικὴν αἴτησιν τοῦ Συλλόγου ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τῆς ἀνωτέρω ἑταιρείας, ἀποφασίζομεν:

Κατατάσσομεν τοὺς ἐργάτας καὶ ἐργατρίδας τοῦ

ἐν Αἰγίῳ ἐργοστασίῳ Ἀδελφῶν Κλώνη καὶ Σία εἰς τὰς κατωτέρω ἡμερομισθιακὰς κατηγορίας:

1) Τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους ἐργάτας καὶ ἐργατρίδας καὶ μέχρι συμπληρώσεως ἑξαμήνου ὑπηρεσίας εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνειδικευτοῦ ἐργάτου καὶ ἐργατρίδας.

2) Τοὺς ἔχοντας συνολικὴν συνεχῆ ἢ διακεκομμένην ὑπηρεσίαν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἀνω τῶν 6 μηνῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ εἰδικευμένου ἐργάτου καὶ ἐργατρίδας.

3) Εἰς τοὺς ἔχοντας συμπληρωμένην συνεχῆ ἢ διακεκομμένην ὑπηρεσίαν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ πλέον τῆς 2ετίας ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀσχολουμένους εἰς βαρεῖας ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας, παρέχεται τὸ βασικὸν (νόμιμον) ἡμερομίσθιον τοῦ εἰδικευμένου ἢ εἰδικευμένης ἐργατρίδας προσηχημένον κατὰ 15 ο/ο.

4) Τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὸν χειρισμὸν μηχανημάτων καὶ τὴν ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν μηχανημάτων συσκευῶν κτιρίων, ἐγκαταστάσεων καὶ ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ τεχνίτου.

Ἡ διὰ τῆς παρούσης γενομένη κατάταξις ἰσχύει ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1945

24988/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ κατατάξεως τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ σιδηροβιομηχανίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 186 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, 2) τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' αριθ. 1/1259 καὶ 11260 ἐ. ἐ. ἡμετέρων ἀποφάσεων καὶ 3) τὰς προφορικῶς καὶ ἐγγράφως διατυπωθείσας ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν ἀποφασίζομεν:

Κατατάσσομεν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς Σιδηροβιομηχανίας εἰς τὰς κατωτέρω ἡμερομισθιακὰς κατηγορίας:

Α'. Χυτήρια.

1) Ἐργοδηγὸς ἢ ἀρχιτεχνίτης, ἡμερομ. δραχ. 720.

2) Πρωτῶν αὐτοτελοῦς ἐργασίας ἡμερομ. δραχ. 670—700.

3) Ἐπιδιορθῶνται καμίνων, χωνίων, ἰτούφ, ἡμερομ. δραχ. 560—600.

4) Τυπῶνται δευτερευουσῶν ἐργασιῶν (βοηθοὶ τῶν ἐν παρ. 2) ἡμερομ. δραχ. 560—600.

5) Ἐργάται βοηθητικῶν ἐργασιῶν ἐργοστασίου ἡμερομ. δραχ. 500.

6) Μαθητευόμενος γ' ἔχων ὑπηρεσίαν μέχρις ἑξ (6) μηνῶν, ἡμερομίσθιον δραχ. 220.

7) Μαθητευόμενος β' ἔχων ὑπηρεσίαν ἀπὸ (6) μηνῶν μέχρι 2 ἐτῶν, ἡμερομ. δραχ. 270—300.

8) Μαθητευόμενος α' ἔχων ὑπηρεσίαν 2—3 ἐτῶν, ἡμερομ. δραχ. 350—400.

9) Διὰ τοὺς συμπληρώσαντας τριετὴ ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους καὶ ἄγοντας ἡλικίαν ἀνω τῶν 20 ἐτῶν, ἡμερομ. δραχ. 500.

Β'. Μηχανουργεῖα.

1) Ἐργοδηγὸς ἢ ἀρχιτεχνίτης ἡμερομίσθιον δραχ. 720.

2) Τορνευτὴς, ἐφαρμοστής, καμινωδῶρος, πρωτοποιοὺς (δυνάμενοι νὰ ἐκτελέσουν αὐτοτελεῖ ἐργασίαν) ἡμερομίσθιον δραχ. 670—700.

3) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω ἐν παραγρ. 2 βαρυλόγος, μανουβραδῶρος καὶ λουρατζῆς, ἡμερομίσθιον δραχ. 560—600.

4) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν μηχανουργίων ἰσχύουναι τὰ ἐν τοῖς παραγράφοις 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ προηγουμένου κλάδου (Χυτηρίων), ὁριζόμενα.

Γ'. Λεβητοποιεῖα.

1) Ἐργοδηγὸς ἢ ἀρχιτεχνίτης (ὁ διευθύνων ὁμάδα ἐργατῶν ἐπὶ πλοίων ἢ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ), ἡμερομ. δραχ. 720.

2) Καρφωτῆς, μονταδῶρος, καμιναδῶρος ἡμερομ. δραχ. 670—700.

3) Κοντραδῶρος (βοηθὸς) ἡμερομ. δραχ. 560—600.

4) Πυρωτῆς καὶ μανουβραδῶρος ἡμερομ. δραχ. 560—600.

5) Ὁξυγονοκollητῆς καὶ ἠλεκτροσυγκollητῆς, ἡμερομ. δραχ. 620—700.

6) Πασαδῶρος ἡμερομίσθιον δραχ. 500—600.

7) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν Λεβητοποιεῖων ἰσχύουναι τὰ ἐν τοῖς παραγράφοις 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Α' κλάδου (Χυτηρίων), ὁριζόμενα.

Δ'. Χαλκουργεῖα - Ὁρειχαλκουργεῖα.

1) Ἐργοδηγὸς ἢ ἀρχιτεχνίτης ἡμερομ. δραχ. 720.

2) Κατασκευασταὶ χαλκίνων μηχανημάτων καὶ διαφόρων σωληνώσεων, ἡμερομ. 670—700.

3) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω ἡμερομ. 560—600.

4) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν ἰσχύουναι τὰ ἐν ταῖς παραγράφοις 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Α' κλάδου (Χυτηρίων), ὁριζόμενα.

Ε'. Τυποποιημένα Βιομηχανία.

1) Ἐργοδηγὸς ἡμερομίσθιον δραχ. 720.

2) Ἀρχιτεχνίτης (ὁ τεχνίτης, ὅστις, λόγῳ γνώσεων καὶ πείρας, τίθεται ἐπὶ κεφαλῆς συνεργείου τεχνιτῶν, χειριζομένων ὁμάδα μηχανημάτων παραγωγῆς, προετοιμασμένων ἐργασιῶν, κατανέμει τὴν ἐργασίαν μεταξὺ τῶν τεχνιτῶν καὶ συνεργάζεται μετ' αὐτῶν, ἐκτελὼν τὰς εἰς αὐτὸν διδομένας ὁδηγίας παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ἐργοδηγοῦ) ἡμερ. δραχ. 720.

3) Τριφυλλαδῶρος, τεχνίται ἐλάστρων, προκάδες, βιδάδες, καὶ ψαλλιδάδες ἡμερομ. δραχ. 670—700.

4) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω, ὡς καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς πρέσσας καὶ αὐτόματα ἢ μὴ αὐτόματα μηχανήματα καὶ κολλιτριτῆδες ἡμερομ. δραχ. 560—600.

5) Γυναικες ἐργαζόμεναι εἰς μηχανήματα ἐν γένει, αὐτόματα ἢ μὴ αὐτόματα πρέσσας χειροκινήτους ἢ ποδοκινήτους κλπ. ἡμερομ. δραχ. 500.

6) Βοηθὸς αὐτῶν (τροφοδότης, μεταφορεῖς κλπ. βοηθητικαὶ ἐργασίαι), ἡλικίας ἀνω τῶν 18 ἐτῶν, ἡμερομ. δραχ. 400—450, κάτω δὲ τῶν 18 ἐτῶν, ἡμερομ. δραχ. 300—400.

7) Διὰ τὸ λοιπὸν ἄρρεν προσωπικὸν ἰσχύουναι τὰ ἐν τοῖς παραγράφοις 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Α' κλάδου (Χυτηρίων), ὁριζόμενα.

ΣΤ'. Κατηγορία.

Γυναικες ἐργαζόμεναι εἰς ἐργασίας ἀνδρῶν, ἥτοι ὡς ὀξυγονοκollηταί, ἠλεκτροσυγκollηταί, τορνευταί, ἐφαρμοσταί, ρεβολβέρ, κλπ. θὰ λαμβάνουν τὰ ἀντίστοιχα ἡμερομίσθια ἀνδρῶν, μειωμένα κατὰ 10 ο.ο.

Διὰ τὴν ἄρσιν τυχὸν ἀμφισβητήσεων, ὅσον ὁφορῶν τὸν καθορισμὸν τῆς εἰδικότητος καὶ τῆς ἡμερομίσθιακῆς κατατάξεως τῶν περὶ ὧν ἡ παρούσα, ἐργατοτεχνιτῶν, δύναται νὰ συσταθῇ, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Ἐπιτροπὴ ἀποτελούμενη ἐξ ἰσαριθμῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν μελῶν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δυναμένη, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὡς ἀνω σκοποῦ, νὰ ἐφοδιάσῃ τοὺς περὶ ὧν ἡ παρούσα ἐργατοτεχνίτας δι' εἰδικοῦ βιβλιαρίου εἰδικότητος καὶ ἡμερομίσθιακῆς κατατάξεως. Αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης διατάξεως κα-

νονισθῇσονται δι' ἀποφάσεων τῆς συσταθησομένης Ἐπιτροπῆς, ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἡ παρούσα ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ πάσας τὰς καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν βιομηχανικὰς καὶ βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις κατεργασίας μετάλλου, συνεργεία αὐτοκινήτων, ἐπινικελωτήρια καὶ συνεργεία πάσης φύσεως, βιομηχανικῶν ἐργοστασίων.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260 ἐ. ἔ. ἡμετέρας ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1945

30228/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 186 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1945)

28744/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ διορισμοῦ μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 424/41

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 189 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1945)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις α) τοῦ Νόμου 249/45, β) τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. 424/41, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 287/27—4—45 ἔγγραφον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, 3) τὸ ὑπ' ἀριθ. 1162/30 4—45 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, 4) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2208/3—5—45 ἔγγραφον τοῦ Ἐθνικοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 5) τὸ ὑπ' ἀριθ. 30823/29—8—45 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, 6) τὸ ὑπ' ἀριθ. 18029/23—4—45 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, 7) τὸ ὑπ' ἀριθ. 653/2—5—45 ἔγγραφον τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν, ἀποφασίζομεν:

Διορίζομεν α) τὸν Ἀντώνιον Ραγκούσην Σύμβουλον τῆς Ἐπικρατείας, ὡς Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424/41, ἀναπληρωτὴν δὲ αὐτοῦ τὸν Σύμβουλον Παν. Μετσοβίου, β) ὡς μέλη δὲ τῆς Ἐπιτροπῆς τοὺς κάτωθι:

1) Τὸν Ι. Κορωναῖον καθηγητὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου ὡς τακτικόν, ἀναπληρωτὴν δὲ αὐτοῦ τὸν Δ. Πίππαν 2) Τὸν Μ. Δένδια καθηγητὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς τακτικόν, ἀναπληρωτὴν δὲ αὐτοῦ τὸν Δ. Σόντην 3) Τὸν Κωνσταντ. Πρόκον ἐπιθεωρητὴν Γ.Σ.Υ. τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὡς τακτικόν, ἀναπληρωτὴν δὲ αὐτοῦ τὸν Γεωργ. Κοντογεωργὴν τμηματάρχην 4) Τὸν Πέτρον Δόβαν, Διτὴν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τακτικόν, ἀναπληρωτὴν δὲ αὐτοῦ τὸν Γεωργ. Μαυραγάνην, Διτὴν 5) Τὸν Π. Παπασταύρου, Εἰδικὸν σύμβουλον Ὑπουργείου Ἐργασίας ὡς τακτικόν, ἀναπληρωτὴν δὲ αὐτοῦ τὸν Ἀλέξ. Τασόπουλον, τμηματάρχην 6) Τὸν Ἡλίου Ἡλιόπουλον, βιομήχανον, ἀντιπρόσωπον τοῦ Προέδρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων 7) Τὸν ἐκάστοτε Γενικὸν Γραμματέα τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος ὡς τακτικόν, ἀναπληροῦμενον παρὰ τοῦ ἐκάστοτε νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ 8) Τὸν Νικ. Παντελάκη, εἰσηγητὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναπληροῦμενον ὑπὸ τῆς Δημ. Παπαδοπούλου ὑπαλλήλου τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 29 Νοεμβρίου 1945

29661]1945 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκο- νομικῶν καὶ 'Εργασίας

*Περὶ κατατάξεως τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας 'Ελευθ.
Ζώνης Πειραιῶς ἀπασχολουμένων γυναικῶν.*
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 'Ιανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 καὶ 2) τὴν διάταξιν τῆς παρ. 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]1259]45 ἡμετέρας ἀποφάσεως, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀποφασίζομεν:

Κατατάσσομεν τὰς εἰς τὰς διαφόρους ἐργασίας ἀπασχολουμένας γυναῖκας ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῆς 'Ελευθ. Ζώνης Πειραιῶς, α) τὰς μέχρι συμπληρώσεως τριμήνου ὑπηρεσίας εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἀποθήκας, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνειδικευτῶν ἐργατριῶν καὶ β) τὰς συμπληρωσάσας τριμήνον ὑπηρεσίαν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν εἰδικευμένων ἐργατριῶν.

Αἱ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας κατατασσόμεναι θ' ἀμείβονται μὲ τὸ ἐκάστοτε, δι' ἡμετέρων ἀποφάσεων, καθοριζόμενον ἀντίστοιχον ἡμερομίσθιον.

Ἡ διὰ τῆς παρούσης γενομένη κατάταξις ἰσχύει ἀφ' ἧς ἰσχύσαν καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 1]1259]45 καὶ 11260]45 ἡμετέραι ἀποφάσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1945.

27221]1945 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ καταβολῆς εἰς τοὺς μονίμους ἐργάτας τοῦ Ο.Α.Π. οἰκον. ἐνίσχυσεως 10.000 δραχ.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 'Ιανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28]44 ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν ὅπως καταβληθῇ εἰς τοὺς μονίμους ἐργάτας τοῦ Ο.Α.Π., ἐλευθέρους ἐργάτας Ο.Α.Π. καὶ τοὺς ἐργάτας Φ.Ε.Ζ.Π. ἐφ' ἀπαξ ἑκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἐκ δραχμῶν (10.000) δέκα χιλιάδων.

2) Ἡ ἀνωτέρω οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς χορηγηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26035]45 καὶ 26034]45 ἡμετέρων ἀποφάσεων, οὐδὲ συμψηφίζεται πρὸς τὴν χορηγηθησομένην αὐξήσιν τῶν ἡμερομισθίων τῶν.

3) Ἡ ἀνωτέρω παροχὴ υπόκειται εἰς κράτησιν ὑπὲρ τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν.

4) Τῆς ἀνωτέρω ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως δικαιούνται πάντες οἱ μόνιμοι ἐργάται τοῦ Ο.Α.Π. ὅσα δὴποτε ἡμερομίσθια καὶ ἂν ἐπραγματοποίησαν ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 1—15 Νοεμβρίου 1945 χρονικοῦ διαστήματος καὶ οἱ ἀσθενεῖς οἱ ἐπιδοτηθέντες κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Διμενεργατῶν, οἱ ἐλεύθεροι ἐργάται τοῦ Ο.Α.Π. καὶ Φ.Ε.Ζ.Π. ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποίησαν ἡμερομίσθια κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1945.

29819]1945 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Υ.Ε.Κ.Α. διὰ δραχμῶν 25.000.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 4 τῆς 10 'Ιανουαρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]44, τὰς ὑφισταμένας οἰκονομικὰς συνθήκας καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζομεν:

Εἰς οἰονδήποτε μισθωτῶν (ὑπάλληλον, τεχνίτην, ἐργάτην ἢ ὑπηρετήν) τῶν σιδηροδρομικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων τῆς Υ. Ε. Κ. Α., τῆς Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, τῶν Ἑλλήν. Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, τῆς Ἑλλήν. Τηλεφωνικῆς Ἑταιρείας, τῆς Ἑλλήν. Ἑταιρείας Ὑδάτων, τῆς Ἑταιρείας Κατασκευῆς Ὑπονόμων, τῆς Ἐκμεταλλεύσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, θέλει καταβληθῇ ποσὸν δραχμῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων (25.000). Οἱ λόγῳ ἀπολύσεως δικαιούμενοι ποσοστοῦ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων θάλαβουν ἀνάλογον μέρος τοῦ ἄνω ποσοῦ. Τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν θὰ ἐκπεσθῇ ἐκ τῆς ἀντιμισθίας ἐκάστον δικαιούχου τοῦ μηνὸς Δ]βρίου 1945, ἡ ὁποία θέλει καθορισθῇ διὰ μεταγενεστέρως ἀποφάσεώς μας.

Ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1945, διὰ τῆς ἀντιμισθίας τῶν μισθωτῶν τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων παύει ἰσχύουσα οἰαδήποτε σχετικὴ προγενεστέρᾳ ἀπόφασίς μας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1945

29859]1945 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς συνταξιούχους.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 4 τῆς 10 'Ιανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19]1944 Νόμου β) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

1. Ὁργανισμοὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως οἰκονομικῆς αὐταρκείας, ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, δύνανται δι' ἀποφάσεως τῶν Διοικητικῶν αὐτῶν Συμβουλίων, ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ τῶν κατάστασις ἐπιτρέπει, νὰ προβῶσιν εἰς τὴν χορηγήσιν ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 15.000 εἰς τοὺς πάσης κατηγορίας συνταξιούχους αὐτῶν.

29860]1945 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ καταβολῆς μείζονος παροχῆς εἰς ἡσφαλισμένους.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 4 τῆς 10 'Ιανουαρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19]1944 Νόμου β) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Συμπληροῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 27670 ἐ.ἐ. κοινὴν ἀπόφασιν ἡμῶν, ὀρίζομεν, ὅτι ὅπου ἐκ τῶν κειμένων καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας προβλέπονται παροχαὶ (συντάξεις, βοηθήματα κλπ.) μείζονες τῶν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ὀριζομένων, οἱ Ὁργανισμοὶ οὗτοι, ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ τῶν κατάστασις ἐπιτρέπει, δύνανται νὰ προβῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου εἰς τὴν καταβολὴν τῶν παροχῶν τούτων, ἀντὶ τῶν διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως καθοριζομένων.

31240]1945. 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ καταβολῆς εἰς ὑπάλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν 13ου μισθοῦ (').
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 9 τῆς 14 'Ιανουαρίου 1946)

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Η ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΙΣ ΤΟΥ Ν. 28/1944

Φίλε κ. Διευθυντά,

Επίτρεψέ μου ν' απασχολήσω τις στήλες του ἐγκρίτου περιοδικού σου ἐπὶ ἐνὸς σπουδαίου ζητήματος, ἐνδιαφέροντος τὴν θεωρίαν καὶ τὴν πρᾶξιν. Δὲν ἔχει ἡ παρούσα μου ἀξιῶσις διατριβῆς καὶ γι' αὐτὸ ἀπτεταί τοῦ θέματος κατ' ἀρχὴν καὶ σὲ γενικῆς γραμμῆς.

Πρόκειται περὶ τῆς περιφήμον νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν. 28/1944, βάσει τῆς ὁποίας ἐκδίδονται ἐκάστοτε οἱ «κοινές» ἀποφάσεις τῶν ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν. Αὐτὴ ἡ ἐξουσιοδότησις ἔρχεται στενόχωρη, φαίνεται, στοὺς συντάκτας τῶν ἀποφάσεων καὶ γι' αὐτὸ κάθε φορὰ προσπαθοῦν ν' ἀπαλλαγοῦν τῶν δεσμῶν τῆς καί... ὅπου τὸ βγάλη ἡ ἀκρῆ. Πρῶτο παράδειγμα ἡ ἀνατροπὴ τῶν κειμένων νόμων, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ μισθωτὸς δικαιούται νὰ πάρῃ τις ἀποδοχῆς του ἀκέρως καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης γιὰ λόγους, ποὺ τὸν ἀφοροῦν, δὲν κάμνει χρῆσιν τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν. Οἱ νομοθέται τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας, ὑπερπιδῶντες τὸν φραχτὴ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἐθέσπισαν πότε τὸ 50 ο) καὶ πότε τὸ 75 ο). Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ δικάζοντες δὲν ἐφήρμοσαν τὰς ρηξικελεύθους αὐτὰς καινοτομίας. Καὶ εἶπαν: 100 ο).

Τώρα ἐχαλεψήθη στὸ Ὑπουργεῖο Ἑργασίας νέος μπελάς. Ἄλλῃ ὑπερπιδῆσις τῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Καὶ αὐτὴ τὴν φορὰ τολμηρότερη καὶ ἐνισχυμένη μὲ δόσι ἀντισυνταγματικότητος. Πρόκειται γιὰ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 31265/45 ἀπόφασιν, ποὺ ὁρίζει, ὅτι τὰ καθυστερούμενα πληρώνονται μὲ τὸ τρέχον μισθολόγιον. Τόλμη! Ὅποιοι γνωρίζει πέντε νομικὰ κολυβογράμματα κατανοεῖ ἀσφαλῶς, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ἐξουσιοδοτήθησαν νὰ καθορίζουν ποσοτικῶς τοὺς ἐκάστοτε μισθοὺς τῶν μισθωτῶν: 1000 τὴν ἡμέρα, 50000 τὸν μῆνα κ.ο.κ. Πέραν ἀπ' αὐτὸ δὲν ἔχουν ἄλλο δικαίωμα.... Δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα στὴν περίπτωσιν μας νὰ ποῦν: καθορίζω 50000 γιὰ τὸν Σεπτέμβριον, ἀν' ὅμως ὁ Σεπτέμβριος πληρωθῇ τὸν Δεκέμβριον καὶ τὸν Δεκέμβριον ὁ μισθὸς εἶναι 100000, θὰ πληρωθῇ ὁ Σεπτέμβριος μὲ 100000. Γιατὶ αὐτὸ δὲν εἶναι καθορισμὸς ποσοτικὸς ἀποδοχῶν. Εἶναι θέσπισις κυρώσεως καὶ μάλιστα κατὰ τροποποιήσιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ κοινοῦ δικαίου, ποὺ ὁρίζουν, ὅτι τὸ ποσὸν ποὺ ὀφείλω σήμερα τὸ ἴδιο θὰ ὀφείλω καὶ αὐριο καὶ μεθαύριο, ἐκτὸς ἂν νόμος μεταρρυθμίῃ τὰς διατάξεις αὐτάς. Μὲ ἄλλα λόγια εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ δικαίου, ποὺ διέπουν μαζὶ μὲ τοὺς λοιποὺς ἐργατικὸς νόμους τὴν ἐργασιακὴ σύμβασιν, τὰ χεῖρια τῶν Ὑπουργῶν εἶναι δεμένα ἀπὸ τὸν ν. 28/1944. Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ ἐπικαλεσθῶ τὸν νομιναλιστικὸν κανόνα (δραχμὴ = δραχμή), γιὰ νὰ ἐνισχύσω τὴν ἀποφῇ μου. Προσθέτω τοῦτο μόνον παραδειγματικῶς: Ἄν ὁ καθυστερούμενος Σεπτέμβριος ἐπιδικασθῇ δι' ὀριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως (φερ' εἰπεῖν δρχ. 50000), τὸν Σεπτέμβριον, ποὺ ὁ μισθὸς ὥρισθῇ σὲ 100000, θὰ πληρωθῇ 100000; Ἐχουν οἱ ὑπουργοὶ τὸ δικαίωμα νὰ πλήξουν τὸ δεδικασμένον; Τοὺς ἔδωκε αὐτὴ τὴν ἐξουσιοδότησιν ὁ 28 νόμος; Καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἡ ἐισχώρησις τῆς διοικήσεως στὴ δουλειὰ

τῶν δικαστηρίων δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικὴ;

Εἰρηνοποῖδὸν φαντάζομαι τὸ ἔργον τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας. Καταπραυντικὸν τῶν ἐρίδων μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν. Μὰ τὰ γεγονότα διαπιστώνουν ὅτι τὸ ἔργον τοῦ εἶναι αὐτόχροημα πυρπολικόν. Ἐχεῖ—μαζὶ καὶ μὲ τόσα ἄλλα—ἀναστατῶσιν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ τοὺς ἔρριψε σ' ἓνα ἀλληλοφάγωμα, ποὺ σχεδὸν μοιάζει μὲ ἐπανάστασιν. Πρὸς Θεοῦ! Ἄς ὑποχρεώσουν τοὺς συντάκτας τῶν «κοινῶν» ἀποφάσεων νὰ ἀναπολοῦν ἐκάστοτε τὰ στοιχεῖα τοῦ Συνταγματικοῦ καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου.

Προτοῦ ὅμως τελειώσω θὰ παρακαλοῦσα νὰ μοῦ συγχωρηθῇ νὰ προσθέσω καὶ αὐτὰ σχετικῶς μὲ τὴν ἀπόφασιν. Ἐν πρώτοις, ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ τυπικὴ κατάργησις τῆς, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ἀνίσχυρη νομικῶς, γιὰ τὸν λόγο ὅτι ἐξεδόθη ἐν ὄψει τῆς κρατούσης νομοματικῆς ἀσταθείας καὶ, σαφέστερον, τοῦ κατρακυλλίσματος τῆς δραχμῆς. Μὰ σήμερα τὸ Κράτος καυχᾶται, ἐγγυᾶται καὶ διακηρύσσει *urbī et orbi*, ὅτι προχωροῦμεν ἐφεξῆς μὲ σταθερὸ καὶ κατοχυρωμένον νόμισμα. Ἐρωτῶ λοιπόν: θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐμμέσως τὸ Κράτος, μὲ τὴν 31265 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν, νὰ ἀνομολογῇ, ὅτι ὑπάρχει τὸ ἐνδεχόμενον νέας ὑποτιμῆσεως τῆς δραχμῆς, νέου πληθωρισμοῦ, ἐν τῇ ἔστω πιθανῇ προῦφει τοῦ ὁποίου ἐνδείκνυται ἡ θέσπισις αὐτοῦ τοῦ μέτρου; (*)

Καὶ ἀκόμα: Γιὰ νὰ ἰσχύσῃ μιὰ «κοινὴ» ἀπόφασιν, ποὺ καθορίζει τακτικὰς ἀποδοχὰς ἢ ἀπονέμει ἔκτακτες (π.χ. τὸν 13ο), πρέπει σύμφωνον μὲ τὸν ν. 28 καὶ τὸν ἀστικὸ τοῦ 1856 νὰ δημοσιευθῇ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλοιῶς δὲν ἄρχεται ἰσχύουσα καὶ ὁ ἐργοδότης νομικῶς δικαιούται ν' ἀρνήσῃ τὴν πληρωμὴ τῶν, τὰ φύλλὰ ὅμως τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως κυκλοφοροῦν σήμερα (παράδειγμα φέρνω), ἔχουν ὅμως κατ' ἀνεξαίρετον κανόνα χρονολογία 10 καὶ πλέον προηγουμένων ἡμερῶν. Κι' ἐστὶ ὁ ἐργοδότης πέφτει στὴν παγίδα τῆς 31265 ἀποφάσεως καὶ ἀναίτιά του καλεῖται νὰ πληρώσῃ «τὸ τρέχον μισθολόγιον». Καὶ αὐτὸ λέγεται τάξις;

Ἀθήνα 31/1/1946

Μετὰ πολλῆς φιλίας
Δ. Η. Πεμόνης
Δικηγόρος

(*) Σημ. ΕΕΔ: Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ νὰ ἔχωμεν διάφορον γνώμην. Τὸ μέτρον εἶναι ὀρθὸν καὶ δίκαιον. Ἄν ἡ δραχμὴ μᾶς πᾶν καλὰ, καθὼς δλοὶ εὐχόμεθα, δὲν ἔχει διὰ τὸ μέλλον νὰ ζημιωθῇ κανεὶς. Ἀλλὰ κυρίως τὸ μέτρον εἶναι μιὰ ἀπόδοσις δικαιοσύνης διὰ τὰς ἑως τώρα καθυστερήσεις ἀποδοχῶν, ποὺ ὁπωσδήποτε ἦσαν μικρότεροι τοῦ ἰσχυόντος καὶ σήμερον μισθολογίου. Διατὶ πρέπει ὁ μισθωτὸς σήμερον νὰ ὑποστῇ τὴν ἀπώλειαν τοῦ μέρους τῆς ἀνταλλακτικῆς ἀξίας τῶν ἀποδοχῶν του, ὅταν ὁ ἐργοδότης του παρέβῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν συμβατικῶν καὶ νομίμων ὑποχρεώσεών του;

Ὅσον ἀφορᾷ γενικότερον τὴν ἐννοίαν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ νόμου 28/1944 βλέπε μολὺς κυκλοφορήσαντα ἀναγκ. νόμον 866/1946, ἀνωτέρω σελ. 57.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Κ. Π. Ἐνταῦθα: Τὸ ζήτημα, διὰ τὸ ὁποῖον μᾶς γράφετε, τὸ ἔλυσε πλέον ὁ πρόσφατος νόμος 827/1946. Ἀπὸ τὸν νόμον αὐτὸν προκύπτει σαφέστατα, ὅτι δὲν ὑπάρχει προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυμένου μισθωτοῦ. Ἐτοί τεματίζεται ἓνα ζήτημα, ποὺ χωρὶς λόγον, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀπετέλεσε ἀντικείμενον διχασμοῦ τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5
ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 4 (106)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ: Προβλήματα . . . Σελ. 67

ΑΡΘΡΑ—ΓΝΩΜΑΙ

- Η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας των μισθωτών βιομηχανικών επιχειρήσεων (Συμβολή εις την έρμηνειαν του άρθρου 9 του Νόμου 118/1945), υπό **Σωκράτους Ι. Βεκερή**, Δικηγόρου . . . Σελ. 68
- Έκτασις υποχρεώσεως καταβολής εισφοράς υπέρ του Ταμείου Ανεργίας, υπό **Α. Χατζηδάκη**, Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους . . . Σελ. 72
- Σχέσις του άρθρου 5 του Νόμου 2112 πρὸς τὸ Ν.Δ. 424/1941, υπό **Α—Ω** . . . Σελ. 96
- Ἀπροιδοποίητος καταγγελία συμβάσεως εργασίας, υπό **Συντάξεως** . . . Σελ. 84

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΣΧΟΛΙΑ

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Χρόνος έρεύνης του πλεονάζοντος προσωπικού κατὰ Ν. 118/1945. Δικαστικός έλεγχος της κρίσεως περί πλεονασμού του προσωπικού: Μη έφαρμογή προθεσμίας επιδόσεως άγωγής του κατὰ παράβασιν του Νόμου 118/1945 άπολυόμενου μισθωτού.— Έρευνα υπό του Δικαστηρίου της κρίσεως περί πλεονασμού μισθωτού βιομηχανικής επιχείρησης.— Χρόνος έρεύνης του πλεονασμού.— Είσοραξις της άποζημιώσεως του Νόμου 2112 καί επιτροπή επί της προσβολής της άπολύσεως ως άκύρου, υπό **Κ. Κονιαβίτου**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Πειραιώς 13/46) . . . Σελ. 73
- Έννοια δικαίωματος άπολύσεως μισθωτών κατὰ Νόμον 118/1945: Μη ύπαγωγή της άπολύσεως μισθωτών βιομηχανικών επιχειρήσεων ως πλεονάζόντων εις τόν έλεγχον των δικαστηρίων.

— Έρευνα όμως έν περιπτώσει καταστρατηγήσεως του νόμου.— Έννοια καταστρατηγήσεως, υπό **Μ. Σκουλίκη**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 5283/1945) . . . Σελ. 75

- Προϋποθέσεις εγκύρου κατὰ τὸ άρθρ. 9 του Ν. 118/1945 άπολύσεως μισθωτών βιομηχανικών επιχειρήσεων.— Μη ύπαγωγή εις τήν έρευναν του δικαστηρίου του πλεονασμού μισθωτών, υπό **Σ. Γάργα**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 160/1946) . . . Σελ. 77

- Μεταβολή του προσώπου του έργοδότη και εϋθύνη έργοδότη: Εϋθύνη άμφοτέρων των έργοδοτών εις περιπτώσιν άκύρου άπολύσεως μισθωτού.— Σύστασις εταιρίας δι' άρισμένην διάρκειαν καί μη χαρακτηρισμός εκ τούτου της συμβάσεως εργασίας ως άόριστου χρονικής διάρκειας, υπό **Ε. Μαλούχον**, Πρωτοδίκου, (Πρωτ. Ἀθηνῶν 3175/1945) . . . Σελ. 78

- Στοιχεία συστατικά της συμβάσεως εργασίας. Σημασία της παροχής εργασίας και εις άλλους έργοδότης: Νομισματική διαρρύθμισις και άναγνωριστική άγωγή.— Κύριον χαρακτηριστικόν γνώρισμα της συμβάσεως εργασίας ή προσωπική εξάρτησις.— Έφαρμογή του Ν. Δ. 424/1941.— Έργασία και εις άλλους έργοδότης.— Άνάρμοστος συμπεριφορά του μισθωτού, υπό **Κ. Ζαχαρή**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 2056/1945) . . . Σελ. 79

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- Έκτασις έξουσιοδοτήσεως Νόμον 28/1944. Κύρος της υπ' αριθ. 31265/1945 ύπουργικής αποφάσεως περί καταβολής καθυστερουμένων άποδοχών: Μη ύπαγωγή εις νομοθετικήν έξου-
(συνέχεια εις τήν έπομένην σελίδα)

Εις τήν 93 καί επ. σελίδα: Αί υπ' αριθ. 3600/1946, 3601/1946 καί 3602/1946 ύπουργικαί αποφάσεις περί καθορισμού από 1ης Φεβρουαρίου 1946 ήμερομισθίων εργατοτεχνιτών καί άποδοχών ιδιωτικών υπαλλήλων καί ύπηρετιών καί τραπεζικών υπαλλήλων καί ύπηρετιών.

Εις τήν 89 καί επ. σελίδα: Έπουργικαί αποφάσεις περί μισθολογικής κατατάξεως διαφόρων κατηγοριών μισθωτών.

Εις τήν 80 σελίδα: Νομολογία επί της νομιμότητας της υπ' αριθ. 31265/1945 ύπουργικής αποφάσεως περί άναπροσαρμογής των καθυστερουμένων άποδοχών των μισθωτών.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εις τήν 85 σελίδα

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Εις τήν 88 σελίδα

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Ὑπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἐπαρχίες γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνη Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 6000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, πού στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζί μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

οιοδότησιν καὶ τοῦ δικαιοῦματος τῶν Ὑπουργῶν πρὸς ἀναπροσαρμογὴν τῶν καθυστερουμένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὑπὸ Δ. Μαργέλλου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 1132/45) Σελ. 80

- Ἀνίσχυρον τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὑπὸ Ν. Καρκαντζοῦ, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 846/1946) Σελ. 80

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

- Ἐξάρτησις τῆς προστασίας τῶν νεοπολεμιστῶν ἐκ τοῦ τρόπου προσλήψεως: Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων, ὑπὸ Γ. Γεωργανοπούλου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 6304/1945) Σελ. 81

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Διαδικασία νόμου Γ'ΟΑ' καὶ ἔγγραφοι προτάσεις, ὑπὸ Β. Φαρμακίδου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 7790/1945) Σελ. 83

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- «Ἑλληνικὸς Ἀστικὸς Κώδιξ» (Ἀρθρα σχετικὰ μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας), 777/1945 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 85
- Περὶ τῆς θέσεως τῶν ἐν ἀναβολῇ, λόγῳ τραυμάτων ἢ κακονχιῶν τοῦ πολέμου, τελούντων ὑπαλλήλων ἐν σχέσει πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1945 Συντακτικῆς Πράξεως, 785/1945 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 88
- Εἰσαγωγικὸς νόμος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, 900/1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 88

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων μηνιαίου μισθοῦ διπλωματούχων πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, 29412/1945 Σελ. 89
- Περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1945 κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατῶν ἀλευροβιομηχανίας, 29460/1945 Σελ. 89
- Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν μακαρονοποιίας, 29742/1945 Σελ. 89
- Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐλευθέρων φορτοεκφορτωτῶν ΟΑΠ καὶ τῆς ΕΖΠ, 29485/1945 Σελ. 90
- Περὶ ὁρισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Δήμων, 96877/1945 Σελ. 90
- Περὶ κατατάξεως ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ σιδηροβιομηχανίας, 29867/1945 Σελ. 90
- Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν διδακτικοῦ καὶ ὑπαλλήλικου προσωπικοῦ Ὡδείου Ἀθηνῶν, 30804/1945 Σελ. 91
- Περὶ κατατάξεως ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίων ζαχαροπλυστικῆς Θεοφάνειας, 19974/45 Σελ. 92
- Περὶ κατατάξεως ἐλευθέρων ἐργατῶν ραφῆς σάκκων Λιμένος Πειραιῶς, 27022/1945 Σελ. 92
- Περὶ καταβολῆς ἐνισχύσεως εἰς ἡμερομισθίους ἐργάτας τῆς ἐν Πειραιεὶ Ὑπηρεσίας Διεύθυνσις Ἐφοδίων Ἐξωτερικοῦ, 30780/1945 Σελ. 93
- Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν, 3600/1946 Σελ. 93
- Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, 3601/1946 Σελ. 94
- Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν τραπεζικῶν ὑπαλλήλων, 3602/1946 Σελ. 95

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἑργατικοῦ Δικαίου», ἐπιθυμοῦσα νὰ διευκολύνῃ τοὺς κ. κ. ἀναγνώστας τῆς εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς σειρᾶς τῶν προηγουμένων τόμων τῆς καὶ ἰδίᾳ τοὺς ἐν Ἐπαρχίαις, πού αἱ συγκοινωνιακαὶ ἀνωμαλίες μᾶς ἐστέρησαν τὴν ἐπικοινωνίαν, διατιμᾷ εἰς τὸ ἐλάχιστον δυνατόν ὅριον τιμῆς τοὺς προηγουμένους τόμους τῆς:

Τόμος Α' (1941—1942) μετ' ἀλφαριθμητικῶν εὐρετηρίων	Δραχ.	15.000
Τόμος Β' (1943) μετ' ἀλφαριθμητικῶν εὐρετηρίων	»	10.000
Τόμος Γ' (1944) (ἐλλείπουν ἐξαντληθέντα τρία τεύχη)	»	10.000
Τόμος Δ' (1945) (ὑπάρχουν μόνον τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1945 τεύχη, τῶν λοιπῶν ἐξαντληθέντων)	»	15.000

Τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα βαρύνουν τὸν ἀγοραστήν.

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ

Προβλήματα

Με την παρακολούθηση της δικαστηριακής πράξεως στην έφαρμογή του εργατικού δικαίου τοποθετούνται στην επιφάνεια πολλά ενδιαφέροντα νομικά ζητήματα, πού, απ' άφορμή των αντιθέσεων των γνωμών, έχουν ανάγκη μιάς νομοθετικής τακτοποίησης. Μερικά απ' αυτά έχουν βέβαια τακτοποιηθῇ, ὥστε νά μή ὑπάρχει πεία κίνδυνος παρερμηνείας τοῦ νόμου. Ἐξακολουθοῦν ὅμως πολλά ἀκόμη ν' ἀποτελοῦν ἀντικείμενο διαμάχης γνωμών, πού ἂν καί φαίνεται πῶς προάγουν τήν ἐπιστήμη τοῦ δικαίου, μολαταῦτα μοιραία ἀποχωρίζουν τίς περιπτώσεις καί καταλήγουν στό ἀποτέλεσμα ἐδῶ μὲν νά ὑπάρχει ἀναμφισβήτητη προσβολή τοῦ θετοῦ δικαίου καί ἐκεῖ—κατά τήν ἐλεύθερη ἐρμηνεία τοῦ νόμου—συμμόρφωση πρὸς αὐτό.

Οἱ διαμάχες ἀρα αὐτές τῶν γνωμών πάνω σέ βασικά, θεμελιώδη προβλήματα τοῦ θετοῦ δικαίου πρέπει νά λειψουν. Καί γιά νά γίνει αὐτό ἴσαμε σ' ἓνα σημεῖο δυνατό, δέν μένει ἄλλος τρόπος ἀπὸ τή νομοθετική ἐπέμβαση.

Τά βασικά, θεμελιώδη, αὐτά προβλήματα ἐφαρμογῆς τοῦ θετοῦ δικαίου εἶναι, σέ ὅσους παρακολουθοῦν συστηματικά τή δικαστηριακή πρακτική, ἀρκετά γνωστά. Ἄν ἐπαναλαμβάνονται καί τώρα στό σημεῖομά μας αὐτό, εἶναι γιά νά ἐκδηλώσουμε τήν ἀπορία μας πῶς εἶναι δυνατό νά ἐξακολουθοῦν, χωρίς συναίσθηση τῶν ἀναπόφευκτων στίς σχέσεις μισθωτοῦ καί ἐργοδότη ζημιῶν, ν' ἀποτελοῦν ἀντικείμενο τῆς ὀξύτερης γιά τήν ἔννοια τοῦ νόμου διαμάχης, ἐνῶ ἀπλούστατα θά ἦταν ἐπιβαλλόμενη ἀπὸ τὰ πράγματα καί ἀπὸ τὸ ἐννοούμενο συμφέρον τῆς ἐφαρμογῆς μέ ἐνότητα γνωμῶν τοῦ δικαίου ἡ ἄμεση νομοθετική τακτοποίηση τῶν ζητημάτων.

Πρόβλημα ἐφαρμογῆς τοῦ θετοῦ δικαίου ἦταν σέ χρονικό διάστημα μιάς ὁλόκληρης δεκαετηρίδος ἡ προστασία τῶν ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἀνάλογα μέ τή χρονολογία τῆς προσλήψεώς των. Τά δύο ἀνώτατα δικαστήρια τοῦ Κράτους, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καί ὁ Ἀρειος Πάγος εἶχαν, πρὶν ἀπὸ χρόνια τώρα, ἐκδηλώσει ἀπότομα ἀντίθετη γνώμη γιά τήν ἔκταση τῆς προστασίας τοῦ νόμου 244/1936. Καθὼς εἶναι γνωστό, προϋπόθεση τῆς προστασίας τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἦταν κατὰ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας νά εἶχαν προσληφθῇ μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1936, ἀντίθετα κατὰ τὸν Ἀρειο Πάγο ἔφτανε ἡ προστασία ἕως τήν 17 Ὀκτωβρίου 1936. Καί ἐνῶ κανεῖς δέν ἦταν δυνατό ἔτσι νά εἶναι βέβαιος γιά τήν ἀληθινὴ ἔννοια τοῦ νόμου, ὁ σύγχρονος νομοθέτης ἔμενε ἀπαθής καί ἀσυγκίνητος ἐνώπιον τῆς τραγικῆς αὐτῆς γιά τήν ἀσφάλεια τοῦ δικαίου ἀντιθέσεως τῶν γνωμῶν τῶν δύο ἀνωτάτων μάλιστα δικαστηρίων τῆς χώρας. Καί ἐπὶ τοῦτος, ὥστερα ἀπὸ τήν πάροδο

τόσων ἐτῶν ἐφαρμογῆς τοῦ δικαίου, ἐδέχσε ν' ἀποκαλύψει ἔμμεσα τὴ θέλησή του, νομοθετώντας τὸν νόμο 118/1945 καί ἀναφέροντας ἐκεῖ, σὺν προϋπόθεσι τῆς προστασίας, τήν πρόσληψη ἕως τήν 17 Ὀκτωβρίου 1936.

Πρόβλημα ἐφαρμογῆς τοῦ θετοῦ δικαίου εἶναι καί ἡ προστασία τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων ἐφένδρων, ἀναπήρων, τραυματιῶν τοῦ πολέμου 1940—1941, καθὼς φαίνεται τουλάχιστο ἀπὸ τίς ἀντιθέσεις πού κρατοῦν ἀνάμεσα στή δικαστηριακὴ πράξη, πού γνώμες τῆς καταχωροῦνται στό σημεῖο τοῦ τευχος.

Πρόβλημα ἐφαρμογῆς τοῦ θετοῦ δικαίου εἶναι ἡ προστασία τοῦ ἀσθενοῦς μισθωτοῦ, πού ἀμφισβητήθηκε μέ δύο ἀπότομα ἀντίθετες ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Πρόβλημα ἐφαρμογῆς τοῦ θετοῦ δικαίου εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ δικαστικοῦ ἐλέγχου.

Πρόβλημα ἐφαρμογῆς εἶναι ἡ ἔννοια τῆς μυστηριώδους σὺν χρησμός διατάξεως τῆς § 2 τοῦ άρθρου 2 τοῦ ἀναγκ. νόμου 765/1943, τῆς σχετικῆς μέ τήν ἀπόλυση μισθωτοῦ γιά «ὠρισμένη αἰτία».

Πρόβλημα ἐφαρμογῆς εἶναι ἡ νομιμότης τῆς τελευταίας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, 31265/1945, γιά τήν ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, πού δέν ἔχουν ἐξοφληθῇ.

Καί ἐνῶ πάνω σέ ὅλα αὐτά, πού δέν εἶναι καί τὰ μόνα καί ἀποτελοῦν βασικά γιά τήν προστασία τοῦ μισθωτοῦ προβλήματα, παλαίει ἡ ἐρμηνεία, μέ τόσο φιλότιμη διάθεση, νά καταλήξει σέ μιά σύμφωνη μέ τή νομοθετικὴ θέληση λύση, δέν ὑπάρχει ἕως τήν ὥρα καμμιά νομοθετικὴ ἐπέμβαση μέ σκοπὸ τήν ἀποσαφήνιση τῆς θέλησεως τοῦ νομοθέτου, γιά νά παῦσει ἐπὶ τέλος, ἡ ἀγωνία τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν καί ἐργοδοτῶν σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τήν ἔννοια τῶν δικαιωμάτων καί τῶν ὑποχρεώσεων των καί ν' ἀπαλλαγῇ καί ὁ γλισχρότατο ἀμειβόμενος ἐφαρμοστῆς τοῦ δικαίου ἀπὸ τὸ ἐνοχλητικό μαρτύριο ν' ἀνακαλύψει, ἀνάμεσα σέ ἀόριστους, διαφορούμενες καί σέ πολλὰ ἀκατάληπτες φράσεις, τήν ἀληθινὴ ἔννοια τοῦ νόμου.

Νά παῦσει, εἶπαμε, πρὸ πάντων ἡ ἀγωνία τῶν ἐνδιαφερομένων. Δέν εἶναι τάχα ἄξιο νά προκαλέσει τὴ δικαιολογικὴν στενωπὴν τοῦ κοινοτικοῦ ἀνθρώπου τὸ γεγονός ὅτι ἀκόμα, μετὰ πάροδο δύο μηνῶν, ἀπ' ὅτου ὁ Ἀρειος Πάγος ἀρνήθηκε τήν προστασία θέσεως στὸν ἀσθενὴ μισθωτό, κατ' ἐρμηνεία τῶν διατάξεων πού ἰσχύουν, ἐνῶ πρὶν ἀπὸ λίγο εἶχε τήν ἀντίθετη ἀκριβῆς γνώμη, ἐξακολουθεῖ ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς ν' ἀναμένει τὴ νομοθετικὴ ρύθμιση τοῦ ζητήματος, πού θά ἔπρεπε μολαταῦτα νά εἶναι ἐκπληκτικά, γι' αὐτὴ τὴ σημασία τοῦ θέματος, ἄμεση;

Δικαιούμεθα νά πιστεύουμε πῶς οἱ γραμμές μας αὐτὲς ἀνηχοῦν τὸ δημόσιο αἶσθημα. Καί θέλουμε νά ἐλπίζουμε πῶς δέν θά βραδύνει νά ἱκανοποιηθῇ τὸ δημόσιο αὐτὸ αἶσθημα, δταν ἡ Πολιτεία πρέπει νά ἐνδιαφέρεται γιά τήν ὁρμή τοῦ δικαίου ἀπονομῇ.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (*)

(Συμβολή εις την έρμηνείαν του άρθρου 9 του ν. 118|1945)

Υπό του κ. ΣΩΚΡ. Ι. ΒΕΚΡΗ, Δικηγόρου

β) Τό χρονικόν τουτο σημείον πρός κρίσιν του πλεονάζοντος να ληφθῇ ὡς πάντοτε καί ανεξαρτήτως του πότε θά πληρωθῶν αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις του κύρους τῆς καταγγελίας του ν. 118|1945.

γ) Ἄν ἡ ἀρχικὴ καταγγελία ἀκυρωθῇ δι' οἰονδήποτε λόγον καὶ ὁ μισθωτὸς ἐπανεέλθῃ οὕτω εἰς τὴν θέσιν του, ἐν περιπτώσει νέας καταγγελίας ὡς κρίσιμον χρονικὸν σημείον πρός καθορισμὸν του ἐάν ὁ μισθωτὸς πλεονάζῃ θά θεωρηθῇ ἡ νέα αὕτη καταγγελία, δοθέντος ὅτι διὰ τῆς προσβολῆς καὶ ἀκυρώσεως τῆς παλαιᾶς ἐχώρησεν ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας γενομένης συμβατικῶς ἀποδεκτῆς.

54. Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ ἐκ του νόμου 118|45 δικαίωμα ἀπολύσεως του προσωπικοῦ του ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις θά κρίνῃ κατ' ἀρχὴν καὶ περὶ του ἂν τουτο πλεονάζῃ. Τοῦτο ὁμως δὲν ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι ὁ ἐπιχειρηματίας εἶναι ἀνεξέλεγκτος εἰς τὴν ἐν λόγῳ κρίσιν του, δοθέντος ὅτι αὕτη θά ὑπαχθῇ εἰς τὸν ἔλεγχον του δικαστηρίου (104).

Ἐφόσον τὸ «πλεονάζον» εἶναι συστατικὸν στοιχείον τῆς καταγγελίας, ὁ δικαστής, ἔρευνων τὸ κύρος αὐτῆς, θά ἐξετάσῃ καὶ τὴν τήρησιν τῆς πληρώσεως καὶ τῆς προϋποθέσεως ταύτης. Ἄλλως τε κατὰ τὰς γενικὰς του δικαίου ἀρχάς, ἐφαρμοστέας προφανῶς καὶ ἐν προκειμένῳ ὁσάκις ἐπὶ τῶν συμβάσεων ὁ καθορισμὸς πραγματικῶς εἰνός γεγονότος, ἐκ τῆς ὑπάρχουσας του ὁποίου ἐννομοὶ κατὰ τὴν σύμβασιν ἀπορρέουν συνέπειαι, ἀνετέθη εἰς τινὰ τῶν συμβαλλομένων, νοεῖται οἴκοθεν ὅτι ἡ περὶ τουτου κρίσις αὐτοῦ δέον νὰ συνάδῃ πρός τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ καὶ δικαίου ἀνδρός, ἥτις ἐν ἀμφισβήτησει του ἐτέρου τῶν συμβληθέντων ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον του δικαστοῦ, παρ' ὃς θέλει κριθῇ ἂν ὑπῆρξε δικαία καὶ εὐλογος (105).

Κατὰ τῆς ἐνταῦθα ὑποστηριζομένης ἀπόψεως

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 40.

(104) Πρὸβλ. τοὺς ἀνωτέρω ἐν σημειώσει 86. *Contra* Πρωτ. Ἀθηνῶν 4389|1945 ΕΕΔ δ' σελ. 627

(105) Νόμος 79 Πανδ. 17,2. Βασιλικὰ 12.1.77 (Παῦλος) «Τὴν οὖν φανύλην αὐτοῦ δοκιμασίαν, τοῦτέστιν κακὴν κρίσιν ὁ δικαστὴς διορθοῦται». Ν. 50 Παν. 17,22 Βασιλικὰ 8.22.1 **Dernburg**: Ἐνοχικὸν § 15, *Kalligā*: Ἐνοχικὸν παρ. 334, *Παπαρηγοπούλου*: Ἐνοχικὸν παρ. 130, *Δημάκος*: «Ὁρισμένη αἰτία ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ νόμον 765|1953 ΕΕΔ δ' σελ. 359. Ἰδε καὶ Α.Π. 87|1938. Θέμ. ΜΕ' σελ. 455, Ἐφ. Ἀθηνῶν 103|1941 ΕΕΔ α' σελ. 311. Πρὸβλ. καὶ *Ζαγράφων* ἐν. ἀν. ΕΕΔ' σελ. 167 ἐπικαλούμενον καὶ τὰς ἐπὶ ἐξουσιαστικῶν αἰρέσεων κρατούσας ἀρχάς.

ἀντιτάσσεται (106) κυρίως ἡ ἀρνήσις τῆς παραδοχῆς του «πλεονάζοντος» ὡς συστατικῆς προϋποθέσεως τῆς καταγγελίας του νόμου 118|1945, πρᾶγμα ὅπερ δὲν συμβαίνει, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, γίνεται δὲ περαιτέρω ἐπὶ κλήσις τῶν ἐξῆς ἐπιχειρημάτων: Ἐν πρώτοις ὑποστηρίζεται ὅτι, ἐφόσον ὁ νόμος δὲν καθώρισε τὰ πραγματικὰ κριτήρια βάσει τῶν ὁποίων θά ἡδύνατο κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν νὰ θεωρηθῇ τὸ προσωπικὸν μιᾶς ἐπιχειρήσεως ὡς πλεονάζον, εἶναι προφανές, ὅτι ἀφῆθη εἰς τὴν περὶ του ζητήματος τουτου ὑποκειμενικὴν κρίσιν του ἐργοδότη. Τὸ ἐπιχείρημα ὁμως τοῦτο, ἀσχετῶς του ὅτι βασίζεται εἰς ἀστόχως χρησιμοποιοῦμενον ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχείρημα, δὲν εὐσταθεῖ καθόσον δὲν εἶναι πρώτη φορά, καθ' ἣν ὁ νομοθέτης περιορίζει εἰς τὰς λεγομένας γενικὰς ρήτρας ἀνευ ἐδικωτέρου καθορισμοῦ αὐτῶν, ἐπαφίμενος εἰς τὸν δικαστὴν, καλούμενον νὰ δώσῃ τὸ περιεχόμενον τῶν κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν εἰς τὴν πρακτικὴν, περαιτέρω παραγινώσκει καὶ τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 118|1945 δίδονται κατὰ τὰ λεχθέντα τὰ πραγματικὰ κριτήρια του πλεονάζοντος.

Τὸ δεῦτερον ἐπιχείρημα ἀναφέρεται εἰς τὸ ὅτι δέον νὰ τεκμαίρεται ἡ δικαία κρίσις του ἐργοδότη, ὅστις ἄλλως θά ἦτο παράλογος νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν μὴ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ἀφοῦ ἐνεργῶν οὕτω ἀνευ τηρήσεως του ἐν λόγῳ προσαιτουμένου δὲν θά ἐλαφρύνῃ τὴν ἐπιχείρησιν του, ἀλλὰ θά βλαβῇ ὡς ὀφειστάμενος ἀνάλογον ζημίαν ἐκ τῆς μειώσεως τῆς παραγωγικῆς ἱκανότητος τῆς ἐπιχειρήσεως του ἢ θ' ἀναγκασθῇ νὰ προσλάβῃ ἄλλο προσωπικὸν ἐκ του Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας. Καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο διατυπώμενον καὶ ὑπὸ τὴν ἀποψιν ὅτι ὁ ἐργοδότης εἶναι μόνος ἀρμόδιος νὰ κρίνῃ καὶ ν' ἀποφασίσῃ ἂν αἱ οἰκονομικαὶ καὶ λοιπαὶ συνθήκαι, ὅφ' ἃς λειτουργεῖ ἡ ἐπιχειρήσις του, ἐπιτρέπουν ἀνευ κινδύνου ἀφανισμοῦ ἢ στασιμότητος τῆς προόδου αὐτῆς τὴν διατήρησιν ἢ ἀπόλυσιν του προσωπικοῦ δὲν εἶναι ἐδράιον. Κατὰ πρῶτον δὲν βασιίζεται εἰς τὸν νόμον, περαιτέρω ὁμως καταπίπτει ὅταν σκεφθῇ τις ὅτι οὔτε ἐγγύησις ὑπάρχει περὶ τῆς χρηστῆς καὶ λογικῆς κρίσεως του ἐργοδότη, ὅστις πρότιμ' ὡς πολλάκις τὴν μείωσιν τῆς παραγωγῆς του ἢ τὴν πλήρη καὶ σκόπιμον ἀδράνειαν ἀπὸ τὴν διατήρησιν τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, οὔτε εἶναι βέβαιον ὅτι δὲν θά ὑπάρξουν καταστρατηγήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν πρόσ-

(106) Ἰδε Α. *Τρίμην* ἐν ἀν. ΕΕΔ δ' σελ. 169 ἐπ. πρὸβλ. τὴν ἀνω μνησθεῖσαν Πρωτ. Ἀθηνῶν 4398|1945.

ληψιν του νέου προσωπικού διά του Γραφείου Εδρεύσεως Έργασίας. Τέλος δέ, άφου είναι βέβαιον, ότι ό έργοδότης θά ένεργήσῃ κατά τοιοῦτον άκριβοδίκαιον τρόπον, δέν βλέπομεν τόν λόγον τοῦ κινδύνου τοῦ δικαστικοῦ έλέγ-
χου (107).

Ό δικαστικός έλεγχος άλλωστε δύναται νά προέλθῃ καί άν καταφύγωμεν εἰς τās άρχάς τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων (108).

Έρεῖσμα ὑπέρ τῆς εφαρμογῆς τῶν έν λό-
γῳ άρχῶν άνευρίσκομεν εἰς τόν κοινωνικόν πε-
ριεχόμενον τῆς συμβάσεως έργασίας, αλλά καί εἰς αὐτό τοῦτο τό ίσχύον δίκαιον (109). Έν-
ταῦθα μάλιστα ὑποβοηθούμεθα εἰς τήν έφαρ-
μογήν τῶν καί έκ τοῦ γεγονότος, ότι ἡ καταγ-
γελία τῆς συμβάσεως έργασίας τοῦ ν. 118/1945,

(107) Πρβλ. σχετικῶς διά τήν απόκρουσιν τῶν έν λόγῳ ἐπιχειρημάτων Πρωτ. Πειραιῶς 300/1945, ΕΕΔ δ' σελ. 628. Εἰς τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα ἐρχε-
ται κατά τούς ὑποστηρικτάς τῶν ἐπικούρου καί ἡ Πολιτική Δικονομία, ἥτις ἐφόσον ἀπαγορεύει έν
άρθρ. 1 τήν δικαστικήν ἐπιδίωξιν τῶν μή γεγενη-
μένων ιδιωτικῶν δικαιωμάτων, έν δέ άρθρ. 67 ἀπαι-
τεῖ ένεργητικήν νομιμοποίησιν τοῦ ἐνάγοντος, ὁδη-
γεῖ εἰς τήν ἐξῆς ἐπιχειρηματολογίαν: ότι ὁ ἀπολυ-
θεῖς μισθωτός δέν δικαιούται νά ζητήσῃ τούς μι-
σθοῦς του ἐπικαλούμενος τήν άκυρότητα τῆς κα-
ταγγελίας λόγῳ άνυπαρξίας τοῦ προαπαιτουμένου
τοῦ πλεονάζοντος, δηλ. ν' άμυνοβητήσῃ τό πλεονά-
ζον, ἐφόσον εἶναι δίκαιωμα τοῦ έργοδότην ἡ μετά-
στασις οἰουδήποτε έκ τοῦ προσωρικοῦ του έκ τῆς κα-
τηγορίας τοῦ έν ένεργείᾳ εἰς τόν τοῦ λαμβάνοντος ἐ-
πίδομα, ὑπό τήν προϋπόθεσιν τῆς τηρήσεως τῶν έν
άρθρ. 9 παρ. 1 ἐδ. γ. καί παρ. 3 διατυπώσεων, ὡν
τηρηθεῖσαν ἀναστέλλεται ἡ δυνατότης ἐπικλήσεως
τῆς προστασίας τοῦ ν. δ. 424/1941, ἣν δύναται νά ἐπι-
καλεσθῇ μόνον άν δέν δικαιωθῇ ἐπιδόματος άνερ-
γίας, ὁπότε καί θά ζητήσῃ μόνον τούς μισθοῦς
του. Πρὸ τούτου οὔτε τό δίκαιωμα εἶναι γεγεννη-
μένον, οὔτε ὑπάρχει νομιμοποίησις τοῦ ἐνάγον-
τος. Ταῦτα ὁμως ἀποτελοῦν *Petitio principii* κα-
θόσον εἰς τήν τήρησιν τῶν έν άρθρ. 9 προϋποθέ-
σεων περιλαμβάνεται καί τό πλεονάζον τοῦ προ-
σωπικοῦ, οὕτως ὥστε καί έν μὴ τηρήσῃ τῆς προϋ-
ποθέσεως ταύτης ὑπάρχει δυνατότης ἐπικλήσεως
προστασίας τοῦ ν. δ. 424/1941 καί αἰτήσεως τοῦ
μισθοῦ τοῦ ἀπολυομένου ἡ, ὡς θά ἐλέγομεν ἡμεῖς,
δυνατότης ἐπιδιώξεως τῶν μισθῶν λόγῳ άκυρότη-
τος αὐτῆς τῆς τήρησῆς τῆς καταγγελίας βάσει τοῦ άρθρ.
3 τοῦ ν. 118/1945.

(107 α) Οὔτω Τ. Τσιμπούνης, ΕΕΔ δ' σελ. 115,
πρβλ. καί Πρωτ. Ἀθηνῶν 5049/1945 ΕΕΔ δ' σελ.
589. Περὶ τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων βλ.
διά τὰ παρ' ἡμῖν *Διζερρόπουλον*: Ἡ κατάχρησις
δικαιώματος έν τῷ άστικῷ δικαίῳ Θέμ. Ν' σελ. 100,
τὸν αὐτόν: Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως
τοῦ ιδιωτικοῦ Δικαίου σελ. 248, τὸν αὐτόν: Ἀρχ. Ἰδ.
Δικ. γ' 1936 σελ. 98, *Μαριδάκη*: Εἰσήγησις ἐπὶ
τοῦ σχεδίου Γεν. Ἀρχῶν Κώδικος σελ. 120-129,
Σούρλαν: Αἱ άτομικιστικαὶ καί κοινωνιστικαὶ άν-
τιλήψεις έν τῷ Ἀστικῷ Δικαίῳ, Δικαιοσύνη IB'
σελ. 243, *Θεράπον*: Ἡ κατάχρησις δικαιώματος,
Ποταμιάνου: Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. δ' σελ. 293, *Καποδι-
στριαν*: Θέμ. ΜΕ' σελ. 566, *Βιτσαξῆν*: έν. άν.
σελ. 19 ἐπ.

(108) Ἴδε εἰδικότερον *Καποδίστριαν* I s. ἐπι-
καλούμενον διά τήν εφαρμογήν τῆς καταχρήσεως
τῶν δικαιωμάτων ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως
έργασίας καί τήν κατ' ἀναλογίαν εφαρμογήν τῶν

συνδεομένη μετ' τό πλεονάζον ἡ μή τοῦ ἀπολυο-
μένου, δέν δύναται νά θεωρηθῇ ἀναιτιώδης δι-
καιοπραξία, ἀποκλείουσα τήν κρίσιν περὶ κατα-
χρήσεως ἡ μή δικαιώματος (109). Δυσκολῖαι θ'
ἀναφουδῶν ἀναφορικῶς μετ' τὰ κριτήρια τῆς κα-
ταχρηστικῆς άσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς
καταγγελίας τοῦ άρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945, Κατά
τήν γνώμην τῆς νομολογίας καί θεωρίας ἡ κα-
ταχρηστικὴ άσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπάρχει
«ὅταν δέν ἐξυπηρετῇ συμφέρον τι τοῦ δικαιού-
χου, γίνεται δέ ἀπλῶς καί μόνον έκ κακοβου-
λίας καί ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ ὅπως ἐπέλθῃ
βλάβη τις εἰς τόν ἕτερον (110). Βασίζόμενοι δ'
μως εἰς τόν κοινωνικόν χαρακτήρα τῆς συμ-
βάσεως έργασίας καί εἰς τόν οὐσιώδῃ ρόλον
τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας τούτης, ἥτις
έχορηγήθῃ ὡς δπλον ἀναδιοργανώσεως τῆς οἰ-
κονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου καί οὐχὶ ὡς ὄργα-
νον ἐξυπηρετήσεως τῶν ιδιοτελῶν σκοπῶν τοῦ
έργοδότη, τελεολογικῶς δέον εἶναι υλοθετήσω-
μεν τήν άποψιν ότι κατάχρησις τοιοῦτου δικαιώ-
ματος ὑπάρχει ὁσάκις ἡ άσκησις του ἐκτρέπεται
τοῦ κοινωνικοῦ του προορισμοῦ. Τό κριτήριον
τοῦτο, διά τήν εφαρμογήν τοῦ ὁποῖου έν προκει-
μένῳ έρεῖσμα εὐρίσκομεν (111) καί εἰς τὸς διατά-
ξεις τοῦ ίσχύοντος παρ' ἡμῖν ρωμαϊκοῦ δι-
καίου, θά ὁδηγήσῃ καί πάλιν εἰς τήν δικαστικήν
έρευναν τοῦ πλεονάζοντος μετ' κέρωσιν τήν
άκυρότητα τῆς καταγγελίας ἐκείνης, ἥτις ἐγέ-

διατάξεων τῶν Παν. 17 1, 22, 11, Παν. 17, 2, 65
στηριζουσῶν τήν κατάχρησιν ἐξουσίας ἐπὶ καταγ-
γελίας έντολῆς καί ἐταιρείας. Πρβλ. καί Α Π.
207/1936 ΕΕΝ Β' σελ. 953 *Βιτσαξῆν* I s.

(109) Ὅτι ἡ καταγγελία εἶναι ἀναιτιώδης δι-
καιοπραξία βλ. *Καποδίστριαν* I s. *Nipperdey*
Huek, Lehrbuch des Arbeitsrechts. I. 1931 σελ.
305, *Molitor*, Die Kündigung 1935 σελ. 162.

(110) Εἰσήγησις τοῦ καθηγητοῦ Γ. *Μαριδάκη*
εἰς τό Σχέδιον Ἀστικοῦ Κώδικος Γεν. Ἀρχῶν σελ.
120 πρβλ. καί *Καποδίστριαν* ένθ. άν. Μ.Θ' σελ. 566.
Ὡς παρατηρεῖ ὁ *Δημᾶκος* ΕΕΔ δ' σελ. 360 ἐπ' εἰ-
καιρίᾳ τῆς συζητήσεως τῆς εφαρμογῆς τῶν άρχῶν
τούτων ἐπὶ τῆς «ὀρισμένης αἰτίας» τοῦ ν. 765/1943,
ὁ έργοδότης πάντοτε θά ἔχῃ ν' ἀποδείξῃ συμφέρον
τι, ὁ δέ μισθωτός δέν θά δύναται νά ίσχυρισθῇ εἰς
πᾶσαν περίπτωσιν κακοβουλίαν.

(111) Πρόκειται περὶ τοῦ λεγομένου «λειτονερ-
γικοῦ» κριτηρίου ἡ κριτηρίου τοῦ κοινωνικοῦ σκο-
ποῦ (*critere fonctionnel ou finaliste*) *Διζερρό-
πουλος*, Θέμ. Ν. σελ. 102. Ἡ εφαρμογὴ τοῦ κρι-
τηρίου τούτου βασίζεται εἰς τās σημερινὰς κοινω-
νιστικὰς βάσεις τοῦ δικαίου καί δέν δύναται ν' ἀπο-
κρουσθῇ έν τῷ ίσχύοντι δικαίῳ έν τῇ τελεολογικῇ
ἀντιλήψει τῆς εφαρμογῆς τῶν ρωμαϊκῶν κειμένων
ιδίως τῆς Παν. 8.1.9 καί 8.5.8 § 8 ἀξιώσεως ὅπως
δικαιώματά τινα άσκοῦνται *civiliter*, μόνως άντα-
ποκρινομένης πρὸς τās ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου
περὶ δικαίου ἀντιλήψεως. Οὔτω διά τήν σύμβασιν
έργασίας Ἀγαλλόπουλος I Πρβλ. καί *Τσάτσου*: Τὸ
πρόβλημα τῆς έρμηνείας τοῦ Δικαίου σελ. 65,
Σούρλαν I s. *Θεράπον* I s. σελ. 66, *Ζήσην*: Αἱ
κοινωνικαὶ βάσεις τοῦ Ἀστ. Κώδικος Δικαιοσύνης
Η' σελ. 280, Ἀγαλλόπουλος ΕΕΔ β' σελ. 742, *Βι-
τσαξῆν* έν. άν. σελ. 20 σημ. 30, ὅστις ἐφαρμόζει
τās έν λόγῳ άρχάς εἰς τήν περίπτωσιν τῆς «ὀρι-
σμένης αἰτίας» τοῦ ν. 765/1943 πρβλ. σχετικῶς
Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3170/1944 ΕΕΔ γ' σελ. 392,
4045/1944 ΕΕΔ γ' σελ. 592.

νετο παρά του εργοδότη κατά παράβασιν της οδισιαστικής ταύτης προϋποθέσεως⁽¹¹²⁾.

55. Είς τὸν δικαστὴν λοιπὸν ἐναπόκειται νὰ ἐλέγξῃ τὴν ὑπαρξίν πλεονάζοντος, ὅστις:

α) Οὕτω κρίνων πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν ἂν τὰ γεγονότα ἐν τῇ ἀντικειμενικῇ αὐτῶν ὑποστάσει δικαιολογοῦν τὸν πλεονασμὸν τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ κρίσις αὕτη θὰ εἶναι ἀνεπηρέαστος ἐκ τῶν ὑποκειμενικῶν τοῦ ἀντιλήψεων καὶ δὲν θὰ συμπαρασφύραται οὕτε ἐκ συμπαιδείας πρὸς τὰ διὰ δίκαια μέρη, οὕτε ἐκ τῶν προσωπικῶν τοῦ γνωμῶν περὶ τοῦ τρόπου ὀργανώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῶν.

β) Θὰ ἐξατομικεύσῃ τὴν περίπτωσιν. Ἀνάγκη δὲλ. νὰ δοκιμασθῇ ἐάν τὰ πραγματικὰ περιστατικά δικαιολογοῦν ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας τὸν πλεονασμὸν τοῦ συγκεκριμένου μισθωτοῦ.

Εἰς τὴν ἐξατομικεύσιν ταύτην ὑπείσρχονται μοιραῖως ὑποκειμενικοὶ παράγοντες, ὅσους ἰδίως πρόκειται νὰ κριθῇ ἐάν πλεονάζῃ ἀπολυθεὶς μισθωτὸς μετὰ ἄλλων ὁμοιοβάθμων του, οἵτινες ἐν τῷ συνόλῳ τῶν δὲν πλεονάζουν ἢ μόνον ὡς πρὸς ἕνα ἢ πλείονας μισθωτοὺς ὀλιγωτέρους τῶν παραμεινόντων. Θὰ ἦτο δυνατόν ἐνταῦθα νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι τοῦ νόμου ἀρκουμένου εἰς τὸ γεγονὸς τοῦ πλεονασμοῦ γενικῶς μόνον, ὁρθὸν εἶναι ν' ἀφαιρῇ εἰς τὸν εργοδότην, ἄρμοδιότερον νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ καταλληλοτέρου ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἢ τοῦ πρωτιμωτέρου εἰς αὐτὸν ὡς κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως, πλήρης καὶ ἀνεξέλεγκτος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐλευθερία ἐπιλογῆς. Δικαιότερον ὅμως εἶναι νὰ τίθενται εἰς τὴν πλάστιγγα πάντοτε παράγοντες ἀντικειμενικοί, οἵτινες πηγάζουν ἐκ τῶν ἀπόψεων, τὰς ὁποίας προβάλλει τὸ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας κοινωνικὸν στοιχεῖον⁽¹¹³⁾ ὅπερ καθιστᾷ αὐτὴν θεσμὸν «ὑπεράνω τῆς θελήσεως τῶν συμβαλλομένων».

Οἱ τοιοῦτοι ἀντικειμενικοὶ παράγοντες εἶναι οἱ κανόνες τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστικῶν ἠθῶν, τοὺς ὁποίους ἄλλωστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀγνοήσῃ ὁ δικαστὴς εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ βάσει τῶν ὁποίων θὰ διαπορώσῃ ἀντίθετον πρὸς αὐτάς κρίσιν τοῦ εργοδότη⁽¹¹⁴⁾.

(112) Ἡ κύρωσις θὰ συνίσταται ἐν προκειμένῳ οὐχὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ εἰς ἐκείνην, ἥτις ἀναγνωρίζεται διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπ' εὐθείας καταπατήσεως τοῦ νόμου. Ἡ ἀποζημίωσις θὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐφόσον ἡ καταχρηστικὴ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος φέρει τὸν χαρακτῆρα καὶ ἀστικῶς ἀδικήματος. Ἰδε προχείρως *Βιτσαξήν* ἐν. ἀν. σελ. 21 ἐπ.

(113) Πρβλ. ἰδίως *Φ. Ἀγγελῆν*. Ὁ δίκαιος μισθὸς ἐν συμβάσει ἐργασίας κατὰ τὴν περίοδον τοῦ νομισματικοῦ πληθωρισμοῦ ΕΕΑ δ' σελ. 9 καὶ σημ. 12, *Καποδίστριαν*, Τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον καὶ ἡ δημοσία τάξις ΕΕΑ α' σελ. 271, *Ἀγαλλόπουλον*: Ἡ δημοσιοποίησις τοῦ Ἐργατικοῦ δικαίου, Ἐργ. Δίκ. I σελ. 271 ἐπ.

(114) Οὕτω ἡ Πρωτ. Ἀθηνῶν 736/1945 ΕΕΑ δ' σελ. 268 ἐδέχθη ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς τοῦτο ἡ ἐπιχειρήσεως ὀφείλει ν' ἀσκήσῃ καλοπίστεως, ἀπολύονσα τοὺς πράγματι πλεονάζοντας μισθωτοὺς, μετὰ δὲ πλείονων ἐκάστης εἰδικότητος, θέσεως καὶ βαθμοῦ ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ τοὺς ἀρχαιοτέρους, κανόντες καὶ χρηστοτέρους, ἀποκλείονσα κατὰ προτίμησιν τοὺς ἀπὸ τῶν ἀποθέσεων τοῦτων ὑπο-

56. Ὁ νομοθέτης τοῦ ν. 118/1945 δὲν ἠρέσθη ἀπλῶς νὰ παράσχω εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 οὕτω ἀπολυομένους μισθωτοὺς ἐπίδομα ἀνεργίας, ἀλλ' ἐθέλωρσεν ἀναγκαίαν πρὸς τελειοποίησιν τῆς καταγγελίας καὶ τὴν ὀλοκληρωτικὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ ν. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀναγαγὼν μάλιστα ταύτην εἰς οἰσιαστικὴν προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ἢ μὴ τήρησις τῆς ὁποίας συνεπάγεται ἀκυρότητα⁽¹¹⁵⁾ (ἀρθρ. 9 παρ. 1 «... Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος... ἀφ' ἧς καταβληθῇ ἐξ ὀλοκληροῦ ἡ ἀνωτέρω ὀριζομένη ἀποζημίωσις»).

Ἡ τοιαύτη ἐπιπρόσθετος παροχὴ συνδέεται προφανῶς μὲ τὴν σκέψιν τῆς ἀμέσου οἰκονομικῆς βοηθείας τοῦ μισθωτοῦ ἔχοντος ἀνάγκην μέσων διαβιώσεως μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως καὶ πέραν αὐτῆς μέχρι τῆς εὐρέσεως ἐργασίας, ἣν πρέπει νὰ λάβῃ ὁ μισθωτὸς πρὸ πάσης ἀπολύσεως, ἵνα μὴ κατατρίβῃται μὲ δικαστικοὺς ἀγῶνας.

57. Ἡ διδομένη ἀποζημίωσις κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 9 παρ. 1 τοῦ ν. 118/1945 εἶναι ἡ παρεχομένη διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποίητον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὸν ν. 2112 ἢ τὸ ν. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ὑπολογιζομένη κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945 βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ἡ τοιαύτη τοῦ νόμου ἀξίωσις οὐδεμίαν ἐκ πρώτης ὀψεως γεννᾷ δυσκολίαν, καθόσον καὶ ἐνταῦθα θὰ ἐφαρμοσθοῦν αἱ διέπουσαι τὰς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεις ἀρχαί. Οὕτω:

α) Θὰ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἀρθ. 3 τοῦ ν. 2112 καὶ οὐχὶ τὸ 1/4 τοῦ ν. 4558/1930, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ ἀρθρ. 5 τοῦ Β Δ τῆς 15/18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν.

β) Πρὸς διαχωρισμὸν τοῦ πότε θὰ καταβληθῇ ἑκατέρα τῶν ἀνω ἀποζημιώσεων θὰ ληφθῇ ἡ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐρνάτου. χαρακτηριστικὴ συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ ν. 1234/1918 «περὶ θέσεως τῶν

δεετέρους». Πρβλ. καὶ Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 846/1945 ΕΕΑ δ' σελ. 299, Πρωτ. Ἀθηνῶν 943/1945 ΕΕΑ δ' σελ. 302. Περὶ τῆς τοιαύτης ἐννοίας τοῦ πλεονάζοντος ἴδε *Κ. Ζωγράφον* ἐν. ἀν. ΕΕΑ δ' σελ. 166 ἐπ. ἀντὶ τούτων ἐπιχειρήματα καὶ ἐκ παρεμφερῶν περιπτώσεων ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ. Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων καλῆς πίστεως ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, βλ. *Καποδίστριαν*: Ἡ καλὴ πίστις εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον Ἀρχ. Ἰδ. Δικαίου 1943 ι' σελ. 703 ἐπ., τὸν αὐτὸν ΕΕΑ γ' σελ. 78, *Ἀγαλλόπουλον* ΕΕΑ γ' σελ. 325, *Κ. Ρόκαν*, Ἡ ρήτρα περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀνταγωνισμοῦ εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας ΕΕΑ β' σελ. 646 *Φ. Ἀγγελῆν* I. σ. καὶ σημ. 15, καὶ τὰς Ἐφ. Ἀθηνῶν 984/1941 ΕΕΑ α' σελ. 39, Πρωτ. Ἀθηνῶν 5132/1943 ΕΕΑ β' σελ. 649 Πρωτ. 3712/1944 ΕΕΑ γ' σελ. 497, Μειοφ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 3535/1944 ΕΕΑ γ' σελ. 557, Εἰρ. Ἀθηνῶν 1253/1944 ΕΕΑ γ' σελ. 498.

(115) *Δημάκης* ἐν. ἀν. ΕΕΑ δ' σελ. 201, *Ἀγγελῆς* ἐν. ἀν. ΕΕΑ δ' σελ. 526, *Τσιμπούκης* ΕΕΑ δ' σελ. 115, Πρωτ. Ἀθηνῶν 4703/1945 931/1945, 992/1945, 1373/1045, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4113/1955 ΕΕΑ δ' σελ. 567, 301, 333, 460, 462.

ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως. (116)

γ) Τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως θὰ κριθῇ ἐκ τοῦ χρόνου ὀηρεσίας τοῦ ἀπολυομένου καὶ θὰ βασισθῇ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ τελευταίου μηνός. Τοιαύτας δὲ θὰ νοήσωμεν τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 2112 ἢ τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν μισθῶν καὶ ἐν γένει ἀμοιβῶν τοῦ ἄρθ. 5 τοῦ Β. Δ. 16118 'Ιουλίου 1920 (117) ὅπῃ καθεστὼς ὁμῶς πλήρους ἐνασχολήσεως, ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἐὰν ὁπωσδήποτε ὁ μισθωτὸς λαμβάνῃ μειωμένους ἀποδοχὰς, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐκείνῳ, ὅπερ θὰ ληφθῇ ὡς ὅψιν ἐδεῖ νὰ λαμβάνῃ ὁ μισθωτὸς, ἐὰν ἀπασχολεῖτο καθ' ὅλας τὰς συμφωνηθεῖσας ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας (118).

58. Μέχρι τοῦ σημείου τούτου τὰ πράγματα βαίνουν ὁμαλῶς. Ἀλλ' ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 προϋποθέτει καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἣν ὁ νόμος οὖ

(116) Φ. Ἀγγελῆς 1. σ. σημ. 8 πρβλ. καὶ Α. Π. 92/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 529.

(117) Περὶ τούτων πρβλ. προχείρως Καποδίστριας: ἐν. ἀν. Ἐρμηνεία κτλ. παρ. 439 σελ. 441. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ὁρθῶς ἐθεωρήθησαν τὸσον τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ. ἀριθ. 7200/1145 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ΕΕΔ δ' σελ. 188 λεγόμενον «ἐπίδομα» ἴσον μὲ 75% τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὅσον καὶ ὁ παρεχόμενος 13ος μισθός, ὡς ἐμπίπτων εἰς τὴν ἐννοίαν τῶν ἀποδοχῶν, Πρωτ. Ἀθηνῶν 1003/1945, 1373/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 335, 460 καὶ τὰ αὐτόθι σχόλια τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιθεωρήσεως, Τσιμπούκης: Ἐπίδομα μισθοῦ ὑπαλλήλων καὶ ἀποζημιώσις Νόμου 2112 ΕΕΔ δ' σελ. 230. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον, καίτοι χαρακτηριζόμενον ὡς ἐπίδομα, ἀποτελεῖ οὐσιαστικῶς προσαύξηση τοῦ μισθοῦ, ἐνσωματωθεῖσαν εἰς τὸν βασικὸν μισθόν, χορηγουμένην μὲν δι' ὀρισμένον μῆνα, ἥτοι τὸν Ἀπρίλιον 1945, ἀλλ' ὡς ἀντιστάθμισμα διὰ τὴν μείωσιν τῆς ἀγοραστικῆς τοῦ ἀξίας, ὅπερ θέλει δοθῇ καὶ εἰς τοὺς προσεχεῖς μῆνας ὑπὸ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν, ἂν τὸ κόστος τῆς ζωῆς παραμένῃ τὸ ἴδιον, ὑπὸ μεγαλύτερον δὲ ἂν αὐξηθῇ, ὁ δὲ 13ος μισθός, ἐφ' ὅσον δίδεται δυνάμει νόμου ἢ συνηθείας καὶ μετὰ τὸν διὰ τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν, πρβλ. καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν ΕΕΔ δ' σελ. 249, contra Πρωτ. Πειραιῶς 22/1945, Πρωτ. Ἀθηνῶν 707/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 212, 245, ὑπολογίζεται κατὰ τὰ κοινὰς γνώσετά, Α.Π. 266/1937 Θέμ. ΜΗ σελ. 906, Πρωτ. Ἀθηνῶν 887/1941 ΕΕΔ α' σελ. 104, 214 κτλ. εἰς τὰς ἀποδοχὰς, αἵτινες ἀποτελοῦν τὴν βᾶσιν πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112.

(118) Λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι τὸ μὲν καθεστὼς τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως (ἀνωτ. ἀριθ. 36), αἱ δὲ διατάξεις τῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ἐκδιδομένα κατὰ τὸν ν. 28/1944, αἱ περιορίζουσαι τὰς ἀποδοχὰς τῶν μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἐλλείπει ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ περιορισμοῦ αὐτῶν εἰς τὸ 50 οἷο ἢ 75 οἷο αὐτῶν, δὲν τυγχάνουν ἐπίσης ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν διεπομένων ὑπὸ τοῦ ν. 118/1945 ἐπιχειρήσεων, Πρωτ. Ἀθηνῶν 916/1945, 3562/1945 ΕΕΔ δ' σελ. 309, 561, τὸ ἐνδιαφέρον τῆς διατάξεως τοῦ νόμου ὑπάρχει διὰ τὴν περίπτωσιν θέσεως τῶν μισθωτῶν εἰς διαθεσιμότητα, συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 9 παρ. 2 τοῦ ν. 118/1945.

τος ἐν πολλοῖς θέτει καὶ εἰς σημείον χρονικὸν ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται καὶ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις. Πρέπει ἐπομένως νὰ διασαφηνισθῇ καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ περὶ τοῦ χρόνου κρίσεως τοῦ πλεονάζοντος (ἀνωτ. ἀριθ. 53), ἂν ὡς καταγγελίαν θὰ νοήσωμεν τὴν ἔγκυρον καταγγελίαν τοῦ νόμου 118/1945 ἢ ἄλλην τινά.

Νομίζομεν ὅτι καὶ ἐν προκειμένῳ κατὰ μείζονα λόγον ἰσχύει ἡ αὕτη ὡς καὶ ἐκεῖ ἀρχή, ὅτι ὡς καταγγελίαν θὰ νοήσωμεν τὴν δῆλωσιν τῆς βουλήσεως μόνην καὶ οὐχὶ τὴν ἔγκυρον καταγγελίαν τοῦ νόμου 118/1945. Ἡ παραδοχὴ ἐνταῦθα ἄλλης λύσεως ἀποκρούεται ἐξ ὀπαρχῆς. Ἐν τῷ νόμῳ 118/1945 ἡ ἀποζημιώσις ἀποτελεῖ συστατικὸν στοιχεῖον τῆς καταγγελίας καὶ ἡ σύμβασις λύεται ἀφ' ἧς στιγμῆς καταβληθῇ αὕτη. Οὕτω ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως χρονικῶς προηγείται τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως, προηγείται τῆς καταγγελίας τοῦ ν. 118/45. Λαμβανομένου ὁμῶς ὑπ' ὅψιν ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 συνδέεται ἀπαραιτήτως μὲ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως προϋπάρχουσαν, ἡ ἐξάρτησις τῆς ἐν τῷ νόμῳ 118/1945 δὲν θὰ γίνῃ ἀπὸ τῆς καταγγελίας τοῦ νόμου τούτου ὡς φυσικῶς κατ' ἀρχὴν ἀδύνατος, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀρχικὴν καταγγελίαν, ἥτοι μὲ τὴν δῆλωσιν τῆς βουλήσεως περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ ἀντίρρησης δι' οὗτω διδομένη τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 εἰς μὴ λυθείσαν σύμβασιν ἐργασίας καὶ μάλιστα παραγνορίζομεν τὸ γεγονός, ὅτι μὴ λυθείσης τῆς συμβάσεως ὁ ἀπολυόμενος ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μισθωτός, οὕτως ὥστε ὁ μέχρι τῆς καταβολῆς τοῦ χρόνου ὑπολογιζόμενος εἰς τὴν πραγματικὴν τοῦ ὀηρεσίαν θὰ ὑπολογισθῇ καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, δὲν εὐσταθεῖ. Τοῦτο δὲ διότι ὁ χαρακτήρ τῆς διδομένης ἐνταῦθα ἀποζημιώσεως εἶναι ἄλλος. Πράγματι, ὡς ἤδη ἐτονίσθη, ἡ ἀπόλυσις δὲν εἶναι ἐκείνη, ἥτις προκαλεῖ τὴν ἀποζημίωσιν. Αὕτη τοῦναντίον καταβάλλεται ὡς ἐπιβαλλομένη πρόσθετος ἐνέργεια διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἀπολύσεως. Οὕτω ἡ ἀποζημίωσις δὲν φέρει τὸν χαρακτήρα τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἀλλὰ ἐνὸς προσθέτου ποσοῦ διδομένου εἰς τὸν ἀπολυόμενον, ἀπλῶς δὲ καὶ πρὸς εὐκολίαν μόνον ἡ ἀναφορὰ γίνεται εἰς τὸν νόμον 2112, ἀφ' ἐνὸς διὰ νὰ καθορίζεται ἐν κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον δίκαιον ποσόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ ν' ἀποκλεισθῇ ἡ μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως δημιουργία ζητημάτων ἀναζητήσεως ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου τούτου. (119) Τούτων δὲ δοθέντων δὲν ἔχει σημασίαν ἡ μὴ ἐξάρτησις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 ἀπὸ τὴν ἔγκυρον καταγγελίαν τοῦ ν. 118/1945.

Ἐρεῖσμα ὅπερ τῆς ἐνταῦθα ὑποστηριζομένης ἀπόψεως εὐρίσκομεν κατὰ πρῶτον εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ὅπερ ἀναφέρειται ἐν παρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945 εἰς τὴν «ὀριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποίητου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», ἥτις γεννᾶται ἐκ τῆς ἀπλῆς καὶ ἀμέσου ἀνευ ἄλλου προσπατατουμένου δηλώσεως

(119) Οὕτω καὶ Τσιμπούκης, ἐνθ. ἀν. ΕΕΔ δ' σελ. 325.

(120) Περὶ τοῦ τοιοῦτου χαρακτήρος τῆς ἀποζημιώσεως πρβλ. καὶ Δημάκη ἐνθ. ἀν. ΕΕΔ δ' σελ. 202.

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Υπό τοῦ κ. Α. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ. Παρέδρου Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους

ΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Πρωτοδ. Σύμβουλος Ὑπουργ. Ἑργασίας

Ἀριθ. Πρωτ. 9

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1944

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑργασίας
Διοιν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀνεργίας

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 23498 π.ἑ. ἐγγράφου ὑμῶν, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι ἡ ὁλομέλεια τοῦ Νομ. Συμβουλίου, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν κ. κ. Α. Κουμάντιου, Προέδρου, Δ. Ἀποστολάκη, Σ. Μεσημέρη, Σ. Λαῖου, Γ. Κυβέλου, Β. Παπαρηγοπούλου, Δ. Φερεντίνου, Νομικῶν Συμβούλων, Α. Χατζηδάκη, Εἰσηγητοῦ, Ν. Κοντογιάννη, Α. Παμπούκα, Παρέδρων, ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ὡς ἄνω ἐγγράφῳ ἐρωτήματος ὑμῶν ὡς ἑξῆς:

Κατὰ μὲν τὴν πλειοψηφῆσαν γνώμην πάντων τῶν λοιπῶν, πλὴν τοῦ κ. Δ. Ἀποστολάκη, ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἀρθρ. 3 παρ. 1, α' τοῦ Ν. 118 τοῦ 1945 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (Ε. Κ. 26) σαφέστατα προκύπτει, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τῆς κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὑφίσταται ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἀποδόχων παντὸς μισθωτοῦ τῶν ἐν ἀρθρ. 2 βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, εἴτε ὑπάγεται ὁ μισθωτὸς εἰς τὸν Ν. 118, εἴτε μὴ. Ἄν ὁ Νόμος ἐσκόπει νὰ

ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Περαιτέρω ὅμως καὶ τελεολογικὰ ἐπιχειρήματα ἐνισχύουν ταύτην. Ἄν ἡ ἀποζημιώσις ἐξηριτάτο ἐκ τῆς κατὰ τὸν Ν. 118] 45 ἐγκύρου καταγγελίας, τότε οὐσιαστικῶς θὰ ἐξηναγκάζομεν τοὺς ἐργοδότες εἰς ταυτὶ χρόνον ἐκτέλεσιν ὧλων τῶν ἐκ τοῦ νόμου πρὸς τε λείωσιν ταύτης προαπαιτουμένων, πρᾶγμα, ὅπερ, ὡς θὰ εἴπωμεν, οὐχὶ σύμφωνον μὲ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ διότι οἱ ἐργοδότες πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς αὐξήσεως τῆς ἀποζημιώσεως θὰ ἔσπευδον εἰς ἄμεσον ἐκτέλεσιν τῆς. Ἀλλὰ καὶ ὑπέρμετρος ἐπιβάρυνσις τῶν ἐπιχειρήσεων ἀντιθετὸς πρὸς τὴν τοῦ νόμου πρόθεσιν ἐλαφρύνσεως αὐτῶν θὰ ἐπῆρχετο. Ὅντως ἡ ἄρνησις τῆς ἄμεσου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἅμα τῇ καταγγελίᾳ δὲν γίνεται πάντοτε ἐκ δυστροπίας τῶν ἐργοδοτῶν, δυστροπίας ἄλλως τε ἀνωφελου ἐνταῦθα, καθόσον οὗτοι μὴ καταβάλλοντες ταύτην ὑπόχρεοι εἰσὶν εἰς τοὺς μισθοὺς τοῦ ἀπολυρουμένου. Οὕτω ὅμως θὰ ἐπεβαρύνοντο, καίτοι μὴ δυστροποῦντες, μὲ δύο βάρη, τὸ τοῦ μισθοῦ καὶ τῆς αὐξήσεως ἐνδεχομένως τῆς ἀποζημιώσεως (121).

(Συνεχίζεται)

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Ι. ΒΕΚΡΗΣ

Δικηγόρος

(121) Ἄλλο αἶτοπον τῆς παραδοχῆς τῆς ἀντιθέτου ἀποψέως θὰ ἦτο, ὅτι ἂν ἡ ἀποζημιώσις συνεδέετο πρὸς τὴν καταγγελίαν τοῦ Ν. 118] 1945, θὰ ἦτο ἀδύνατον ἡ χορήγησις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Ν. 2112 ἐν περιπτώσει ἀνακλήσεως τῆς καταγγελίας, καθ' ἣ κατωτέρω ἐκθέτομεν.

ἐξαιρέσει τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὸν Νόμον 118 μισθωτῶν, θὰ ἦδύνατο εὐχερῶς νὰ δοῖται τοῦτο, χρησιμοποιοῦν τὴν κατάλληλον ἐκφρασιν, οἷον «ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου μισθωτῶν» ἢ τὴν χρησιμοποιηθεῖσαν ἐν ἀρθρ. 3 παρ. 1α' τοῦ Ν. 44] 1944 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (Ε. Κ. 26) «ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἀποδόχων παντὸς ἡσφαλισμένου». Ἡ τοιαύτη σκοπίμως δὲ μὴ ἐπαναληφθεῖσα εἰς τὸν μετὰ 3] 2 μῆνας ἐκδοθέντα Ν. 118 διατύπωσις μαρτυρεῖ, κατὰ τὸν ἀσφαλέστερον δυνατόν τρόπον, περὶ τοῦ ὅτι ὁ νομοθέτης τοῦ Ν. 118, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τοῦ Ν. 44, ἠθέλησε διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ προκριθείσης διατυπώσεως τοῦ ἀρθρ. 3 παρ. 1α', ὅπως ἀξέση τοὺς πόρους τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας καὶ ἐλαττώσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰς ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλομένης παρ' ἐκάστης ἐπιχειρήσεως εἰσφορᾶς, οὕτω δὲ καταστήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν οἰκονομικῶς εὐσταθὲς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ ἐξασφαλίσῃ οὕτω τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ν. 118 σκοπηθέντων, ἥτοι τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν δεσμεύσεων τοῦ Ν. 424] 1941 καὶ τῆς συγχρόνου παροχῆς εἰς τοὺς μέλλοντας ν' ἀπολυθῶσι μισθωτοὺς τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων σημαντικοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἱκανοῦ νὰ καλύψῃ τὰς ἀμεσώτερας βιωτικὰς αὐτῶν ἀνάγκας. Ἐξ ἄλλου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐκ πρώτης ὄψεως προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἀρθρ. 2 παρ. 4, ὅταν τὸ ἀρθρ. 2 § 4 ἐρμηνευθῇ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀρθρ. 14 ἐδ. 2 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, σαφῶς κατὰ τὴν πλειοψηφῆσαν γνώμην προκύπτει, ὅτι οἱ ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ὁργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἐξαιροῦνται τῶν εὐεργετημάτων τοῦ Ν. 118 ὁλοσχερῶς, ἀλλὰ μόνον ἐν μέρει, λαμβάνοντες κατὰ τὸ ἀρθρ. 14 ἐδ. 3 τοῦ Ν. 118 παρὰ τοῦ κατὰ τὸν Ν. 118 Ταμεῖον Ἀνεργίας τὴν διαφορὰν μεταξύ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ταμεῖον τούτου χορηγομένου μεγαλύντερον ἐπιδόματος καὶ τῆς συντάξεως, ἐπιδόματος ἢ βοηθήματος τῶν λαμβανομένων παρ' ἄλλων Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Οὕτω δὲ εἶναι καὶ λογικόν καὶ δικαίον αἱ ἐπιχειρήσεις νὰ καταβάλλωσιν ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν καὶ διὰ τοὺς ἡσφαλισμένους εἰς ἄλλους ἡσφαλιστικούς Ὁργανισμοὺς μισθωτοὺς, ἀποῦ καὶ διὰ τούτους ἐνδεχομένως, ὑπὸ τὰς παρούσας δὲ συνθήκας, καθ' ἃς τὰ λοιπὰ Ταμεῖα οὐδὲν ἢ ἀσήμαντον ἐπίδομα ἀνεργίας χορηγοῦσι, ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως θὰ ὑποχρεωθῇ τὸ κατὰ τὸν Ν. 118 Ταμεῖον νὰ καταβάλλῃ ἐπίδομα ἀνεργίας σχεδὸν ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλόμενον πρὸς τοὺς μὴ ἡσφαλισμένους εἰς ἄλλους ἡσφαλιστικούς Ὁργανισμοὺς μισθωτοὺς.

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν μειοψηφῆσαν γνώμην τοῦ Δ. Ἀποστολάκη, τὸ ἀρθρ. 3 παρ. 1α' τοῦ Ν. 118 δέον νὰ ἐρμηνευθῇ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὸ ἀρθρ. 2 παρ. 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ νὰ χρηθῇ ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις αἱ ἀπασχολοῦσαι μισθωτοὺς ἡσφαλισμένους κατὰ τῆς ἀνεργίας εἰς ἄλλους ἡσφαλιστικούς Ὁργανισμοὺς καὶ μὴ ὑπαγομένους συνεπῶς εἰς τὸν Ν. 118, κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 παρ. 4 τοῦ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΤΑ Ν. 118/1945

Δικαστικός έλεγχος της κρίσεως περί πλεονασμού του προσωπικού

Μη εφαρμογή προθεσμίας επιδόσεως άγωγής του κατά παράβασιν του Νόμου 118/1945 άπολυμένου μισθωτού.— Έρευνα υπό του δικαστηρίου της κρίσεως περί πλεονασμού μισθωτού βιομηχανικής επιχειρήσεως.— Χρόνος έρεύνης του πλεονασμού ό χρόνος καταγγελίας της συμβάσεως έργου.— Πραγματικά στοιχεία προς έρευναν.— Είσπραξις της άποζημιώσεως του νόμου 2112 και έπιρροή επί της προσβολής της άπολύσεως ως άκύρου.

Περισσότερα του ενός ενδιαφέροντα νομικά ζητήματα χειρίζεται μετά της προσηκούσης επιμέλειας τό ως Έφετεϊον κατά τόν νόμον 765/1943 δικάζον Πρωτοδικείον Πειραιώς διά της κατωτέρω αποφάσεώς του.

Έν πρώτοις έν άρμονία προς την όρθοτέραν γνώμην του ως Έφετεϊου δικάσαντος Πρωτοδικείου Αθηνών (βλέπε 6436/1945, εισηγητής ό Πρωτοδίκης Π. Μπέλμπας, ΕΕΔ 5, 48, αντίθετος ή Πρωτοδικείου Αθηνών 185/1946, εισηγητής ό Πρωτοδίκης Γ. Δημητρώπουλος, ΕΕΔ 5, 46, ή όποία προσεπικυρώθη ως όρθή και διά του προσφάτου νόμου 827/1946 (ΕΕΔ 5, 59) δέχεται ότι δέν υπάρχει προθεσμία επιδόσεως άγωγής διά τας βάσει του νόμου 118/1945 (ΕΕΔ 4, 57 έπ.) γινόμενας άπολύσεις μισθωτών βιομηχανικών επιχειρήσεων.

Περαιτέρω δεχόμενον και τό κατ' έφεσιν δικάζον Πρωτοδικείον Πειραιώς την άποψιν ότι ή κατά νόμον 118/1945 άπόλυσις μισθωτού βιομηχανικής επιχειρήσεως υπόκειται εις τόν δικαστικόν έλεγχον (ούτω και λοιπή νομολογία εις ΕΕΔ 5, 14, ΕΕΔ 5, 48) τοποθετεί την έρευναν περί πλεονασμού του μισθωτού εις τόν χρόνον της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας (Ούτω Πρόεδρος Πρωτ. Πειραιώς 352/1945, Πρόεδρος Ν. Χαράλαμπος, ΕΕΔ 4, 333, Τ. Τσιμπούκης, ΕΕΔ 4, 325), άδιαφόρον ούσης κατ' άρχήν της μεταγενεστέρως μεταβολής των συνθηκών της επιχειρήσεως. (Αντιθέτως ή Πρωτοδικίου Αθηνών 1185/1945, Πρωτοδίκης Κ. Κλαμαρης, ΕΕΔ 4, 396, καθ' ήν θά έρευνηθή άν ύφίστανται συνθήκαι, υπό τας όποιας τό προσωπικόν της επιχειρήσεως

νά εμφανίζεται ως πλεονάζον διά χρονικόν διάστημα σχετικώς μακρόν).

Η άποψις τέλος της πρωτοδικειακής αποφάσεως περί έπιρροής της λήψεως της άποζημιώσεως του νόμου 2112 επί του δικαιώματος του μισθωτού νά προσβάλη την άπόλυσίν του ως άκυρον βαίνει έν άρμονία προς τά επί του θέματος νομολογηθέντα (Προβλ. και πρωτοδικείου Αθηνών κατ' έφεσιν 5049/1946, Πρωτοδίκης Π. Πατής, ΕΕΔ 4, 589, Πρωτοδικίου Πειραιώς 415/1945, Πρωτοδίκης Α. Κανελλάκος, ΕΕΔ 4, 14 και λοιπήν σύμφωνον γενικώς νομολογίαν).

Πρωτοδικείου Πειραιώς 13/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' έφεσιν

Πρωτοδίκης ό κ. Κ. Κονιαβίτης

Δικηγόροι οί κ. κ. Ι. Χροναϊός, Γ. Ανωτινάδης Α. Μαυρωνάς

Υπόκειται έφεσις κατά της όπ' άριθ. 420 (1945) αποφάσεως του παρά τω Δικαστηρίω τούτω άρμοδίου επί της έκδικάσεως των εργατικών διαφορών Πρωτοδικίου, νομοτύπως και έμπροθέσμως άσκηθείσα, δι' ήν καταβλήθη και τό νόμιμον πρόστιμον. Οθεν τύποις δεκτή καθίσταται και κατ' ούσίαν έξεταστέα αποβαίνει.

Ως δήλον γίνεται έκ της άνω αποφάσεως, αύτη, δεχθείσα ως τύποις και ούσία έγκυρον την κατά τό άρθρον 9 του Α. Ν. 118 τοϋ 1945 γενομένην από μέρους της εργοδότηδος έφεσιβλήτου καταγγελίαν της επίδικου συμβάσεως της έκκαλούσης, απέρριψε την κρινομένην άγωγήν αύτης, ως προς τας διωκομένας από της άνω άπολύσεως της και έφεξής άποδοχάς της, και την έδέχθη έν μέρει, και δη μόνον ως προς τας αναλογούσας τοιαύτας διά τό χρονικόν διάστημα τό περιλαμβανόμενον μεταξύ της χρονολογίας της προμνησθείσης καταγγελίας και της καταβολής της άποζημιώσεως του ν. 2112, άφ' ής κατά νόμον όλοκληρουται έν προκειμένω έκείνη. Καί όσον μέν άφορᾷ τό τελευταίον τοϋτο μέρος, καθ' ό ή έφοσίβλητος ήτήθη διά του διατακτικού της άποφάσεως, ούδόλως την άντεκκαλεί, ατε μη υποβάλλουσα σχετικόν παράπονον, ή δέ άσκουμένη ήδη διά των προτάσεων της άντέφεσις κατά της ίδίας αποφάσεως περιορίζεται εις ό μέρος ένίκησε, κατά τά προεκτεθέντα διά του διατακτικού της, και άποσκοπεί μόνον την διόρθωσιν όρισμένων σκέψεων της άποφάσεως ταύτης, καθ' όν ως έσφαλμένων και άσυμφόρων αύτῃ παραπονεΐται

του, δέν υπόκεινται εις εργοδοτικήν έσφοράν διά τας άποδοχάς των μισθωτών τούτων των καθ' όλοκληρίαν ξένων προς τό Ταμείον Άνεργίας, τό ίδρυθέν υπό του Ν. 118. Εις την λύσιν ταύτην δέν αντίκειται νό άρθρ. 14 έδ. 3. Διότι, εάν τοϋτο έρμηνευθῇ έν συνδυασμῳ προς τό άρθρ. 2 παρ. 4, θά κριθῇ ότι οί μη ύπαγόμενοι εις τόν Ν. 118 κατά τό άρθρ. 2 παρ. 4 αύτου δέν εΐναι δυνατόν έν ούδεμιᾷ περιπτώσει νά λάβωσιν ούδὲ την κατά τό άρθρ. 14 έδ. 3 διαφοράν και συνεπῶς έν ούδεδιᾷ περιπτώσει θά εΐναι δυνατόν τό κατά τόν Ν. 118 Ταμείον Άνεργίας νά βαρυνθῇ μέ την πληρωμήν εις τούτους επιδόματος άνεργίας.

Ο Εισηγητής

Πάρεδρος του Νομικοϋ Συμβουλίου του Κράτους
Α. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ή άντεκκαλοῦσα, Πλήν, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρ. 67, 740, 742, 744, 745, 758, 776 ἐδάφ. β' 778, 779 κλπ. τῆς Πολ. Δικον. δὲν νομιμοποιεῖται νὰ προσβάλλῃ τὴν προκειμένην ἀπόφασιν ἐπὶ τοιοῦτῳ λόγῳ, τὸν ὁποῖον πάντως καὶ ἀνευ ἀνάγκης προσβολῆς ἐκείνης δύναται νὰ προτείνῃ ὡς ἐπιχείρημα πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς καὶ ἀπόκρουσιν τόσον τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως τῆς ἀντιδίκου τῆς, ὅσον καὶ τῆς ἀγαγῆς ταύτης, καὶ συνεπῶς ἡ ἄνω ἀντέφεσις τῆς ἀπορριπτέα ἐλέγχεται ὡς ἀπαράδεκτος. (Πρβλ. Πολ. Δικ. Εὐκλ. - Παπαδ. παράγρ. 324 καὶ σημ. 1 αὐτ. § 245, 246 καὶ σημ. 1 αὐτ. 250 καὶ 252 καὶ σημ. 3 αὐτόθι).

Οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ Α. Ν. 118]1945 ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ οὐδὲν ὡς περιορίζονται ὑπὸ προθεσμίας τινὸς πρὸς ἔγερσιν τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς τῶν, διότι ὁ νόμος οὗτος οὐδεμίαν τοιαύτην τάσσει, ἀλλ' οὐτε καὶ παρὰ πέμπει εἰς τὴν ἐν ἐτέρῳ θέματι θεσπίζουσαν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν διτάξιν τοῦ ἀρθρ. 10 παράγρ. 7 τοῦ Ν. Α. 424]1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ Ν. 765]1943, ἥτις ἄλλως τε, ὡς εἰσάγουσα ἐξαιρετικὸν δίκαιον, περιορίζομενον μάλιστα ἐπὶ ὁρισμένων περιπτώσεων καὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ν. Α. 424]1941, ἥτοι μόνον τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρ. 10 αὐτοῦ γενομένων ἀπολύσεων, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, ἡ δὲ ἐνστάσις τῆς ἐφεσιβλήτου περὶ ἀπαράδεκτου τῆς δικαιοκρίτου ἀγωγῆς τῆς ἐκκαλοῦσης λόγῳ ἐκπνοῆς τῆς τριμήνου ἄνω προθεσμίας ἀπορριπτέα τυγχάνει, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τῆς ἰδίας ἐφεσιβλήτου, περὶ τοῦ ὅτι ἡ δικαστικὴ κρίσις δὲν δύναται ἐν προκειμένῳ νὰ ἐκπεταθῇ καὶ εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ζητήματος περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ὡς ὑπαγομένου εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐκτίμησιν τοῦ ἐργοδότη, δὲν εἶναι νόμιμος διὰ τοῦς ἐν ταῖς σχετικαῖς σκέψεις τῆς ἐκκαλούμενης ἀποφάσεως ἐκτιθεμένους ὀρθοὺς λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται, καὶ διότι κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ Α. Ν. 118]1945 ἡ ὑπερβὰς πλεονάζοντος προσωπικοῦ ἀποτελεῖ ἐπίσης βασικὴν προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς συμφώνως τῇ διατάξει ταύτῃ γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἰς τρόπον ὥστε καὶ ἡ τοιαύτη προϋπόθεσις ὑπόκειται ἐν ἀμφισβητήσῃ εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον. Ἀλλως τε πᾶσα ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἦεν εἰς ἀνατροπὴν τῆς βιά τοῦ Ν. Α. 424]41, ὡς νῦν ἰσχύει, καθιερωθείσης οἰονεὶ μονιμότητος τῶν ἐργαζομένων, τὴν ὁποῖαν ὅμως οὐδαμῶθεν συνάγεται, ὅτι ἡθέλησε νὰ καταργήῃ ὁ νομοθέτης, ἐὰν δὲ προϋτίθετο τοιοῦτο ἔπρεπε καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἐξεφράζετο σαφέστερον, καὶ δὴ ὁρίζων ρητῶς τὸ ἀνεξέλεγκτον τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη ὡς πρὸς τὸ στοιχεῖον τοῦ πλεονασμοῦ.

Ἐκ τε τῆς γραμματικῆς καὶ λογικῆς ἐρμηνείας τῆς ἄνω διατάξεως ἀριδῆλως προκύπτει, ὅτι πρὸς ἐξασκίβωσιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ πλεονάζοντος προσωπικοῦ σκοπεῖται μόνον ὁ χρόνος τῆς καταγγελίας, ἀδιαφόρου οὖσης κατ' ἀρχὴν τῆς τυχόν μεταγενεστέρως μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότη. Οὐχ ἥτιον ἡ ἐπέλευσις αὐξήσεως τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν ἐκείνης, καὶ δὴ ἐντὸς μικροῦ σχετικῶς χρονικοῦ διαστήματος, συνδυα-

ζομένη καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ὁρισμένων δεδομένων ἀσφαλῆ πρόβλεψιν τοιαύτης βελτιώσεως ἀπὸ μέρους τοῦ ἐργοδότη, καθὼς καὶ πρὸς ἕτερα περιστάτικά, δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς τεκμήρια περὶ ἀνυπαρξίας πλεονάζοντος, ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἐννοία τοῦ νόμου, προσωπικοῦ κατὰ τὸν κρίσιμον ἄνω χρόνον.

Κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τοῦτου, σχηματισθεῖσαν ἐκ τῆς δεοῦσης σταθμίσεως τῶν πρωτοδίκως ληφθεισῶν ἐν ὁρκῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, τῶν ἀμοιβαίων ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων, πάντων τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, ἀρκούντως ἐβεβαιώθησαν τ' ἀκόλουθα: 1) Ὅτι ἡ μέση μηνιαία παραγωγὴ τῆς καπνοβιομηχανίας τῆς ἐφεσιβλήτου ἀπὸ τῆς προπολεμικῆς ἐποχῆς μέχρι τέλους Ἰουλίου 1945 εἶχε βάσει τῶν ὑπὸ τῆς ἰδίας προσκομιζομένων σχετικῶν στοιχείων οὕτω....

2) Ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1945 τρίμηνον παρέλαβεν αὕτη ἐκ τοῦ Συνεταιρισμοῦ Καπνοβιομηχανῶν 219000 χιλιόγραμμα καπνοῦ, ἀνωράσασα προσέτι ἕτερα 234000 τοιαῦτα παρὰ τῶν καπνοπαραγωγῶν. 3) Ὅτι ἀπὸ τῆς 28 Ἀδ-υοῦστου 1941 (ἡμέρας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Ν. Α. 424]1941) μέχρι τῆς 13 Φεβρουαρίου 1945 (ἀφ' ἧς ἤρξατο ἰσχύων ὁ Α. Ν. 118]1945) δὲν ἐπεδίωξεν ἡ αὐτὴ ἐφεσιβλήτος, παρὰ τὴν ὡς εἰρηται μείωσιν τῆς παραγωγῆς τῆς, τὴν ἐκ τοῦ λόγου τοῦτου καὶ κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις ἀδύλυσιν μέρους τοῦ προσωπικοῦ τῆς, καθ' ὃ δικαίωμα εἶχεν ἀρχικῶς μὲν ἐκ τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ Ν. Α. 424]1941, εἶτα δ' ἐκ τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμ. 1038 τῆς 20]30 Δεκεμβρίου 1943. 4) Ὅτι κατήγγειλε ἥξη κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ Α. Ν. 118 τὰς συμβάσεις ἐργασίας μόνον 19 ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν τῆς, ἐν οἷς καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα, ἐνῶ ἡ συνολικὴ δύναμις τοῦ ἐργατοπαλληλικοῦ τῆς προσωπικοῦ ἀνῆρχετο εἰς 430 πρόσωπα. 5) Ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῶν τοιούτων καταγγελιῶν (31]345-3]445) ἐγνώριζεν ἡ ἰδία καὶ ἀσφαλῶς προέβλεπε, ἐν ὅψει τόσον τῆς ἀποκτισεως τῶν ἄνω ποσοτήτων καπνῶν, ὅσον καὶ τῶν εἰς τὰς καπνοβιομηχανίας παρασχεθεισῶν πιστώσεων καὶ διευκολύνσεων διὰ τοῦ Α. Ν. 207 τῆς 21]23 Μαρτίου 1945 (δρα καὶ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ) συμφώνως ἄλλως τε καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποῦ ἐλαβε καὶ πιστώσεις δραχ. 18.851.400 ἐν ὅλῳ εἰς φορολογικὰς ταῖνας, ὅτι ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῆς θὰ αὐξηθῇ λίαν συντόμως. Ἡ δὲ αὐξήσις αὕτη ἐπραγματοποιήθη, ὡς δεικνύει ὁ ἀνωτέρω παρατιθέμενος πίναξ τῆς κινήσεως τῆς παραγωγῆς τῆς, οὐ μόνον κατὰ τοὺς ἀμέσους προσηεῖς μῆνας, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὸν ἐπὶ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον 1945, ἐγγίσασα τὸ προπολεμικὸν ὄριον παραγωγῆς. 6) Ὅτι καὶ ὁ νομοθέτης, ἀναγνώριζων τὴν προμνησθεῖσαν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν καπνοβιομηχανιῶν, ἡθέλησε νὰ προστατεύσῃ καὶ τὸ προσωπικὸν ἐκείνων, οἷτινες εὐρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὸ ἀπολύσωσιν ὡς ὑπεράριθμον, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀπήγγειλε διὰ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Α. Ν. 522]1945 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ρηθέντος Α. Ν. 322]1945, τὴν ἀναβίωσιν πασῶν τῶν καταγγελθεισῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν κατὰ Νοέμβριον 1944 ὀπηρετούντων παρὰ ταῖς βιομηχανίαις Καπνοῦ καὶ τῆς Συνεταιρισμοῦ Καπνοβιομηχανῶν ἐργατῶν

καὶ ὁπαλλήλων. τεθέντων μέχρι τῆς 30 'Ιουλίου 1945 ἐν εἰδικῇ διαθεσιμότητι, διέταξε δὲ συνάμα διττὴ ἐκάστη τῶν ἐν λόγῳ βιομηχανικῶν δὲν δύναται νὰ προσλάβῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο νέον προσωπικόν, παρὰ μετὰ τὴν ἀπορρόφωσιν τοῦ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντος καὶ ἐν τῇ ἀνω διαθεσιμότητι τεθέντος προσωπικοῦ. Ἡ ἐφεσίβλητος δὲ οὕτε τὴν ἐκκαλοῦσαν, οὕτε τοὺς λοιποὺς ἀνω ἀπολυθέντας ἐργάτας καὶ ὁπαλλήλους τῆς, διατελοῦντας ἀπαντας ὑπὸ τὴν τῶν εἰδικῶν διαθεσιμότητῶν, ἐπαναπροσέλαβε μέχρι τῆς 30 'Ιουλίου 1945, μολοντί μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης ἠξήθη καταπληκτικῶς ἡ παραγωγὴ τῆς, φθάσασα μάλιστα κατὰ τὸν μῆνα 'Ιούνιον 1945 εἰς τὰ προπολεμικὰ περίπου ἐπίπεδα, καὶ δικαιολογοῦσα συνεπῶς τὴν πρόσληψιν νέου προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον σκοπιμῶς δὲν ἠθέλησε νὰ ἀυξήσῃ, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ἐκ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως ἐπιβαλλομένην ἀπορρόφωσιν τῶν ἀπολυθέντων. Χαρακτηριστικὸν δὲ τῆς τῶν εἰδικῶν προθέσεως τῆς εἶναι καὶ τὸ γεγονός ὅτι μόνον ἀπὸ τοῦ 'Ιουλίου 1945, (ἀφ' οὗ τούτέστι δὲν ὑπερρεῖται πλέον νὰ ἀπορροφήσῃ τοὺς ἀπολυθέντας), καὶ ἐφεξῆς προσέλαβεν ἀρκετὸν νέον προσωπικόν, καὶ 7) "Ὅτι κατὰ τὰς ἐπιδίκουσ ἀπολύσεις δὲν εἰρήρῃσεν αἰρετὴν ἀρχαιότητα κλπ., ἀλλὰ τοῦναντίον διετήρησεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ νεωτέρους τῶν ἀνω ἀπολυθέντων.

Ἐκ πάντων δὲ τῶν προεκτεθέντων τὸ Δικαστήριον ἀγεται εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ οἱ λοιποὶ ἀπολυθέντες ἀνω συνάβελφοι τῆς δὲν ἐπλεόναζον κατὰ τὸν σκοπὸν.

μενον ἐν προκειμένῳ χρόνον, ἀφοῦ ὁ τότε κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐφεσίβλητος δὲν ἦτο τοιοῦτος, ὥστε, λαμβανομένων ὑπ' ὄψεως καὶ τῶν βιωτικῶν συνθηκῶν καὶ τῆς κρατοῦσης ἀνεργίας, νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀπασχολήσεως ἐκείνων, ἀλλ' ἐν τῇ πραγματικότητι προέβη αὕτη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὡς ἀνεπιθυμητῶν, καὶ οὐχὶ ὡς ὑπεραριθμῶν, ἥτοι ὁπωσδήποτε διὰ λόγους ξένους πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Α. Ν. 118 καὶ κατὰ προφανῆ κατὰχρησιν τοῦ ἐκ ταύτης δικαιώματός τῆς. Ἀρα τὰ ἐναντία δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλούμενη ἀπόφασις ἔσφαλε κατὰ τὸ σχετικὸν βάσιμον παράπονον τῆς ἐκκαλοῦσης.

Τόσον ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης λήψις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112, ὅσον καὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἰδίας εἰσπραξιῶν τῶν ἀποδοχῶν τῆς εἰδικῆς βάσει τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ρηθέντος Α. Ν. 322) 1945 διαθεσιμότητός τῆς, καίτοι δὲν συνωδεύθησαν ὑπὸ ἐπιφυλάξεως τινος, οὐδόλως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τεκμηριοῦσι σαφῆ καὶ ἀναμφισβήτητον πρόθεσιν τῆς περὶ παραίτησός τῆς ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῆς ἐπιδίκου καταγγελίας ὡς ἀκύρου, τοσοῦτο μάλλον καθ' ὅσον ἡ μὲν κατοβολὴ καὶ ἀποχὴ τῆς ἀποζημιώσεως, ἀποτελεσθεῖς ἄλλως τε ἐν τῶν στοιχείων τῆς ἐν λόγῳ καταγγελίας ἐγένετο ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ κατὰ τὰ λοιπὰ κύρους ταύτης, γενικῶς δὲ οἱ μισθωτοὶ εἰσπράττοντες ολονδήποτε ποσὸν ἐναντι τῶν ἀποδοχῶν τῶν, ἐξ ὧν καὶ μόνον ἀποζῶσιν, εὐρίσκονται ἐν καταστάσει οἷον ἀνάγκης, εἰς ἣν ὑπέκουν.

ΕΝΝΟΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ Ν. 118/1945

Ἀπόψεις περὶ ἐλευθέρας ἐκ μέρους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπολύσεως προσωπικοῦ
Μὴ ὑπαγωγή τῆς ἀπολύσεως μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς πλεονάζοντων εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου.—Ἐρευνα ὅμως ἐν περιπτώσει καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου.—Ἐννευσὶ καταστρατηγήσεως.

Τὸ σημαντικῆς σπουδαιότητος νομικὸν ζήτημα ἂν αἰ κατὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ Νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐ.π.) γινόμεναι ἀπολύσεις ὑπόκεινται εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον, ἐξακολουθεῖ, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν κατωτέρω δικαστικῶν ἀποφάσεων, νὰ ἀπασχολῇ τὴν δικαστηριακὴν πράξιν, παρὰ τὴν ἀντιθέτως κρατήσαν γνῶμην (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν κατ' ἐφεσιν 4449/1945, ΕΕΔ 4, 592, 5049/1945, ΕΕΔ 4, 589, 5622/1945, ΕΕΔ 4, 657, 4796/1945, ΕΕΔ 5, 14, Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 415/1946, ΕΕΔ 5, 14, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν κατ' ἐφεσιν 6436/1945 ΕΕΔ 5, 48, Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς κατ' ἐφεσιν 917/1945, ΕΕΔ 5, 49, Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς κατ' ἐφεσιν 13/1946, ΕΕΔ 5, 73).

Οὕτω καὶ αἱ δύο κατωτέρω δικαστικαὶ ἀποφάσεις τοῦ πρώτου βαθμοῦ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, διασπῶσαι τὴν ἀρχούσαν γνῶμην τῆς δικαστηριακῆς πράξεως, υἱοθετοῦσι τὴν ἀποψιν τῆς ἐλευθέρας ἐκ μέρους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπόλυσιν ταῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ αὐτῶν.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ὀρθότητος τῆς ἀπόψεως (τὸ θέμα ἔχει ἐξαντληθῇ ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Επιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου»), ὅτι ἐνδιαφέρει, ἀπὸ τῆς πρακτικῆς πλευρᾶς, εἶναι ἡ δια-

πίστωσις μιᾶς βλαπτικῆς διὰ τὴν εὐστάθειαν τοῦ δικαίου ἀντιθέσεως γνώμων ἐπὶ κεφαλαιώδους σημασίας διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ μισθωτοῦ θέματος καὶ φυσικὰ δὲν εἶναι ἀμέτοχος τῆς εὐθύνης καὶ ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου 118/1945, διὰ τὴν ἀδυναμίαν του ἢ τὴν ἀποφυγὴν νὰ ἐκφρασθῇ σαφέστερον, ὡς ἔπρεπε, προκειμένου περὶ νομοθετήματος, τὸ ὁποῖον ἤρχετο νὰ ρυθμίσῃ ὄχι ἀπλῶς περιουσιακὰς σχέσεις, ἀλλ' αὐτὴν τὴν ζωὴν τοῦ μισθωτοῦ.

Ἦδη, ὡς πληροφοροῦμεθα, τὸ ζήτημα ὑπῆχθη δι' ἀναιρέσεως, ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου. Καὶ εἴμεθα ἐν ἀναμονῇ τῆς γνώμης τοῦ Ἀνωτοῦ.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5283/1945

Διαδικασία νόμου Γ' 30Δ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Μ. Σκουλίκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Παπαπαῦλος

Γ. Τσαρμπόπουλος

Τίθεται μὲν ἐν παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/45 καὶ ἐξυπακούεται ἐκ τοῦ ἐπιδικωμένου δι' αὐτοῦ σκοποῦ ὡς προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος τῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦτο ὅπαγομένων ἐπιχειρήσεων πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν παρ' αὐταῖς ὑπηρε-

τούντων μισθωτών ο πλεονασμός του προσω-
πικού αυτών, υπό την έννοιαν ότι δεν επιτρέ-
πει ο κύκλος των εργασιών των την άπασχό-
λησιν των απολυμένων, ή περί τούτου όμως
κρίσις των εργοδωτών, μόνον αρμοδίον ως
όπειυθύνων διά την εξασφάλισιν των απαιτου-
μένων όρων προς άπρόσκοπον λειτουργίαν
των διευθυνομένων υπό αυτών επιχειρήσεων,
τό βιώσιμον των όποιων, ως κοινωνικώς όφε-
λίμων οργανισμών, ένδιαφέρει την πολιτείαν,
δέν υπόκειται εις τον έλεγχον των δικαστη-
ρίων, ως σαφώς τοϋτο προκύπτει εκ του συνό-
λου των διατάξεων του έν λόγω νόμου και δη
των αναγομένων εις την μέσφ του Γραφείου
Ευρέσεως Έργασίας όποχρεωτικώς επί ταίς έν
έν άρθρ. 19 παρ. 2 ποιναίς πρόσληψιν εκ των
έπιδοτουμένων άνέργων του τυχόν αναγκαι-
ούντος άριθμού νέων μισθωτών και την κατα-
βολήν εις τό Ταμείον έφ' άπαξ εισφοράς δι' έκα-
στον των απολυομένων, ήτις έπιζήμιος συνέπεια,
πρός τη καταβολή της κατά νόμον όφειλουμένης
εις τον μισθωτόν διά την άτακτον καταγγελίαν
της συμβάσεως άποζημιώσεως, διά την αύξησιν
του ποσού και εξασφάλισιν της άμέσου και έξ
όλοκληρου πληρωμής της όποιας ίδιαι έθεσι-
σθησαν διατάξεις, έκρίθη άποχρώσα υπό του
νομοθέτου όπως άποτρέψη τον εργοδότην από
της άποφάσεως προς άπόλυσιν του μη πλεο-
νάζοντος πράγματι μισθωτού. "Οτι αύτη είναι
ή έννοια του νόμου προκύπτει και εκ της άντι-
παραβολής των διατάξεων αυτού προς τάς
των ίσχυόντων συναφών και καταργουμένων
διά του ίδιου νόμων 1038]43 και 44 του 1944,
ή συνεκτίμησις των όποιων, ως έρμηνευτικών
τεκμηρίων, χρησιμεύει προς διάγνωσιν της
άληθοϋς έν προκειμένφ βουλήσεως του νομο-
θέτου, έσκεμμένως και ούχι άνεπιγνώτως άπο-
στάντος της τιθεμένης άρχής της προηγουμέ-
νης έγκρίσεως του Άνωτάτου Συμβουλίου
Συντονισμού της μελετωμένης υπό του έργο-
δότη καταγγελίας έν άρθρ. 2 του πρώτου
νόμου και της περί των διατηρητέων εις την
εργασίαν μέχρι ποσοστού 20 ο]ο άποφασιστι-
κής γνώμης του οικείου έπαγγελματικού σω-
ματείου ή του Έργατικού Κέντρου θεσπισθεί-
σης διατάξεως του άρθρ. 9 παρ. 4 του δευτέ-
ρου νόμου, όστις μοναδικός περιορισμός ίσχυεν
ως προς τό δικαίωμα των ως άνω επιχειρή-
σεων νά θέτωσιν εις διαθεσιμότητα τό πλεο-
νάζον προσωπικόν, με άποτελέσμα την άνα-
στολήν της μισθωσίας του επί χρόνον μη ώ-
ρισμένον, παρέχουσα εις τον μισθωτόν τό δι-
καίωμα νά θεωρήσθ ταύτην ως μονομερή εκ
μέρους του εργοδότη καταγγελίαν της έργα-
σιακής συμβάσεως. Άλλά τό άνεξέλεγκτον
της κρίσεως του εργοδότη ως προς τον πλεο-
νασμόν του απολυομένου προσωπικού, βάσιμον
έχον την αιτιολογίαν ότι τό συμφέρον της
διευθυνομένης υπό τούτου επιχειρήσεως θέλει
άποτρέψη αυτόν της άποφάσεως νά στερηθί
των όπηρεσιών μισθωτών άπαραιτήτων διά την
άπρόσκοπον και άποδοτικήν λειτουργίαν αυ-
τής, επί προσθέτφ οικονομική επ βαρύνσει ταύ-
της διά της πληρωμής της έφ' άπαξ εισφοράς,
ως και άποζημιώσεως προσηρμοσμένης προς
τάς κατά τον χρόνον της πραγματικής κατα-
βολής κρατούσας οικονομικά συνθήκας, δέν
άποκλείει την έρευναν ως προς τον επιδιωκό-
μενον διά της άπολύσεως σκοπόν, εάν δε εκ
της έκτιμήσεως των ειδικών περιστάσεων δι-

καιολογείται ή κρίσις ότι έσκοπήθη υπό του έρ-
γοδότη διά της ύπαγωγής μισθωτού τινος εις
τάς διατάξεις του ν. 118 ή έπίτευξις πρακτικού
άποτελέσματος ξένου προς τον σκοπόν αυτού
και άντιτιθεμένου εις τάς δημοσίας τάξεως
διατάξεις του παραλλήλως προς τοϋτον ίσχύ-
οντος, ως μη καταργηθέντος οϋτε άμέσως οϋτε
έμμέσως, ν. δ. 424]41, ως μετά τον νόμον 765]
1943 ίσχύει ήδη τοϋτο, δύναται νά κριθί ως
άκυρος ή γενόμενη καταγγελία επί τη βάσει
των διατάξεων του νόμου τούτου, ή κατα-
στράτηγσις του όποίου συνεπάγεται τό ά-
ποτελέσμα της άμέσου παραβάσεως αυτού
[ν. 3 παρ. 3 και 7 Π. (14.6) ν. 29, 30 Π. (13) ν. 5
Κ' (1.14) ν. 2 παρ. 1 Π. (508) κ.λ.π.]. "Ο σκοπός
δε της καταστράτηγσεως των διατάξεων του
διαληφθέντος νομοθετικού διατάγματος είναι
πρόδηλος, όταν και ύπάρχοντος έτι πλεονά-
ζοντος προσωπικού έν τη επιχειρήσει, επιδιώ-
κει δ εργοδότης, υπό τάς έν τη συγκεκριμένη
περιπτώσει διδομένας προϋποθέσεις ούχι την
άποσυμφόρησιν αυτού, αλλά την άντικατάστα-
σιν ώρισμένου άνεπιθυμήτου μισθωτού διά της
άπολύσεως του κατά τάς διατάξεις του ν. 118
και της προσλήψεως νέου εύθύς άμα τη άπο-
λύσει ή και πρό της άπολύσεως προς δημιουρ-
γίαν πλεονάζοντος προσωπικού. Έν προκει-
μένφ, καθ' ά έκ των καταθέσεων των έξετα-
σθέντων μαρτύρων και των εκατέρωθεν προ-
σγομένων έγγραφων σαφώς, κατά την κρίσιν
ήμών, προέκυψεν, ύπηρετιον δ ένάγων από του
έτους 1928 παρά τφ εργοστασίφ της έναγομέ-
νης ως τεχνίτης παρείχεν έκτοτε τάς ύπηρε-
σίας του μέχρι του Φ βρουαρίου 1942, οτε άπε-
λύθη υπό αύτης.

Κατόπιν της τοιαύτης άπολύσεως του προσ-
έφυγεν έπανελημμένως δ ένάγων εις τό δι-
καστήριον, προσβαλών ταύτην ως άκυρον, έπη-
κολούθησαν δέ άλλεπάλληλοι άποφάσεις, εξ
ων προσάγονται οι υπό άριθ. 265]44 του Ειρη-
νοδίκου, δι' ης άπερρίφθη ή από 8 Ν]βρίου
1943 άγωγή του, κρίθέντος ότι έβεβαιώθησαν
οι έπικαλούμενοι υπό της έναγομένης ένδει-
κτικοί της άνεπαρκείας του και της άναρμό-
στου συμπεριφοράς του λόγοι, και ή υπό άριθ.
497 του 1944 μάταιγενεστέρα του ίδιου δικα-
στηρίου, δεξαμένη άντιθέτως την έπακολούθη-
σαν από 28 Φεβρουαρίου 1944. Προκειμένου
είτα νά συζητηθί και έτέρα ένώπιον του ίδιου
Ειρηνοδίκου άγωγή του συνεβίβάσθησαν οι διά-
δικοι, άποδεχθείσης της έναγομένης, έν όψει
της δικαιοσύνης του ένάγοντος και δια τών
προσαγομένων επίσης προεδρικών άποφάσεων
και της έκκρεμοϋς δίκης επί άγωγής περί ά-
νανωρίσεως της άκυρότητος της καταγγε-
λιάς, έφ' ης ειχεν έκδοθί ή υπό άριθ. 679]42
προδικαστική άπόφασις, διεξαχθεισών και των
ταχθεισών άποδείξεων, την επαναπρόσληψιν
του. Έκτοτε όποχρεωτικώς διετήρησεν αύτη
εις την ύπηρεσίαν της τον ένάγοντα, έπωφε-
λήθη όμως της διατάξεως της παρ. 6 της μη-
σθείσης άνω υπό άριθ. 1]1259 όπουργικής άπο-
φάσεως διά νά θέσθ τοϋτον έκτός ύπηρεσίας,
καταβάλλουσα αύτφ τό ήμισυ των άποδοχών
του, μέχρις οδ επραγματοποίησθ την απέλυ-
σιν αυτού, χαρκτηρισθέντος ως πλεονάζοντος.
Ός όμως εκ του συνόλου των άποδείξεων και
αυτών των ίσχυρισμών της έναγομένης προκύ-
πτει, προσέλαβεν αύτη κατά Μάρτιον 1944, έν
φ χρόνφ τουτέστιν ειχεν έκτός ύπηρεσίας τον

ένάγοντα, και πέντε νέους εργατοτεχνίτας, εξ ὧν τρεῖς ειδικούς χυτηρίου (βλ. τὸ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1945 ἔγγραφόν της πρὸς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας), ἔχει ὡς οἶαν καὶ οὗτος εἰδικότητα, δὲν ἐβεβαιώθη δὲ ὁ ἰσχυρισμὸς της ὅτι στερεῖται οὐδὲς τῆς ἱκανότητος πρὸς κατασκευὴν τεμαχίων μηχανῶν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης. ἦν ἀπήτησε διὰ τοὺς νεοπροσληφθέντας.

Τοῦναντιον, λαμβάνομένης ὅπ' ὤψει τῆς παρ' αὐτῇ τῇ ἐναγομένη 17ετοῦς ὑπηρεσίας του, εὐλόγως δύναται νὰ συναχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ οὐδὲς ἔμπειρος εἰς τὴν τέχνην του καὶ ἱκανὸς ν' ἀνταποκριθῇ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν τῆς εἰδικότητός του, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ἡ ἐκ προοιμίου πρόσληψις τῶν ὡς ἄνω τριῶν ὁμοτέχνων τὸν δὲν ἐγένετο πρὸς συμπλήρωσιν κενῶν νέου κλάδου τῆς βιομηχανίας της, ὡς ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, ἀλλ' ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐξασφαλίσεως ἱκανοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἀπολυθέντων ἐτέρων δύο συναδέλφων του καὶ τῆς δημιουργίας τῶν προϋποθέσεων πρὸς χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς πλεονάζοντων, ἵνα νομιμοποιηθῇ οὕτω ἡ ἔκτοτε μελετωμένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, εἰς ἣν καὶ προέβη οὕτη. εὐθὺς ὡς ἐπείσθη περὶ τῆς ἐπαρκείας τοῦ προσληφθέντος ἀντικαταστάτου του, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν. 118, ἀλλὰ διὰ λόγον ξένον πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ διαληφθέντος ὅπ' ἀριθ. 424) 41 ν. δ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου 765/43, ἡ παράβασις τῶν ὁποίων συνεπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας, νομίμως ποσοβαλλομένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὡς τοιαύτης. Μὴ περατωθείσης ὁθεν νομίμως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, βάσιμος τυγχάνει ἡ τοῦ ἐνάγοντος ἀξιῶσις περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων του διὰ τὸν μεταγενέστερον τῆς ἀπολύσεως του χρόνον, εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ὁποίων ὑποχρεοῦται ἐπὶ πᾶσιν ἡ ἐναγομένη ἐφόσον ἡ κατάθεσις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐπραγματοποιήθη καθ' ἃ ἐκ τοῦ προσαγομένου γραμματίου προκύπτει, τὴν 12ην Ἰουνίου 1945, δεκτικῆς οὕτω καθισταμένης τῆς ἀγωγῆς διὰ τὸ αἰτούμενον δι' αὐτῆς συνολικῶς ποσόν.

II

Προϋποθέσεις ἐγκύρου κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Ν. 118/1945 ἀπολύσεως μισθωτῶν βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.—Μὴ ὑπαγωγή εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ δικαστηρίου τοῦ πλεονασμοῦ μισθωτῶν.

Πρωτοδικου Ἀθηνῶν 160/1946

Διαδικασία νόμου Γ20Δ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Σ. Γάγγας

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ψευδός, Α. Λιούμης

Ὡς δευτέρον λόγον ἀκυρότητος ὁ ἐνάγων προβάλλει τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κύκλος ἐργασιῶν τῆς ἐναγομένης ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν καὶ δι' ὅλοκλήρου τοῦ ἀπολυθέντος προσωπικοῦ, ἐν ᾧ περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἐνάγων, ὅστις δὲν εἶναι πλεονάζων.

Καὶ ἀληθῶν ὅμως ὑποτιθεμένων τῶν περιστάσεων τούτων, ὅτι δηλονότι ὁ ἐνάγων δὲν εἶναι πλεονάζων, πάντως ἡ ἀγωγή τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς νόμος ἀβάσιμος, καθόσον ρητῶς τὸ ἀρθρ. 9 § 1 ἐδ. γ' τοῦ Α.Ν. 118/45 θεσπίζει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως θεωρεῖται ἐγκυρὰς α) ἐφ' ὅσον γίνεται ἐγγράφως καὶ β) ἐφ' ἧς καταβληθῇ ἐξ ὁ-

λοκλήρου ἡ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις. Ἀρκεῖ ἐπομένως νὰ συντρέχουν αἱ δύο αὗται προϋποθέσεις, ἵνα κατὰ ρητὴν τοῦ νόμου διάταξιν θεωρεῖται ἐγκυρὸς ἡ καταγγελία, ἥτις περαιτέρω δύναται ν' ἀκρωθῇ, ἐάν δὲν ἐπακολουθῇ ἐγκαιρὸς ἔγγραφος ἀναγγελία αὐτῆς. Πάντως κατὰ ρητὴν τοῦ νόμου διάταξιν δὲν ἀπαιτᾶται οὐδεμία ἄλλη προϋπόθεσις διὰ τὸ κύρος τῆς καταγγελίας, ἄρα καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος, ἀπλῶς δὲ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν ἀπέβλεπεν ὁ νόμος ἐν τῷ ἐδ. α' τοῦ ἀρθροῦ 9 διαλαμβάνει, ὅτι οἱ ἐργοδότες δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, χωρὶς ὅμως ἡ διαπίστωσις τοῦ γεγονότος τούτου νὰ τίθεται ὡς προϋπόθεσις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας. Ἡ τοιαύτη ἐρμηνεία, προκύπτουσα, φρονούμεν, σαφῶς ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τοῦ Νόμου, εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τοὺς ἐπιδιωχθέντας ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου σκοποὺς. Πράγματι, μέχρι τοῦ Α.Ν. 118/45 ὑφίστατο τὸ νομοθετικὸν καθέστατον τοῦ Ν.Δ. 424/41, ὡς ἐτροποποιήθη, καθ' ὃ ἐξησφαλίζετο ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν, καὶ ἐπετρέπετο ἡ ἀπόλυσις, ἄνευ μὲν προηγουμένης ἀδείας, δι' ὠρισμένους οὐσιαστικούς λόγους, κατόπιν δὲ προηγουμένης ἀδείας, ἐάν ὑφίστατο πραγματικὴ ἀδυναμία τῆς ἐπιχειρήσεως διατηρήσεως τοῦ προσωπικοῦ, ἄρα, ἐάν τοῦτο ἦτο πλεονάζον.

Ὁ λόγος, ὅστις ὥθησε τὸν Νομοθέτην εἰς τὴν κατωτέρωσιν τοῦ μισθωτοῦ, ἦτο τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπὸ τὰς ὑφισταμένας οἰκονομικὰς συνθήκας θὰ ἐδημιουργεῖτο πρόβλημα ἀνεργίας τῶν ἀπολυομένων, δυσχερῶς δυναμένων νὰ ἐξεύρουν ἐργασίαν. Τὸν λόγον τούτον ἀκριβῶς προσεπάθησε νὰ ἐξαλείψῃ ὁ Νομοθέτης διὰ τοῦ Α. Ν. 118/45, ἰδρύσας τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ ἐπιβαλὼν τὴν πρόσληψιν νέων μισθωτῶν διὰ τοῦ Γραφείου Ἐργασίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀφ' ἑνὸς μὲν αἱ οἰκονομικαὶ συνέπειαι εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ, ἐν περιπτώσει ἀπολύσεώς του καὶ ἀδυναμίας ἐξευρέσεως ἐργασίας, περιορίζοντο οὐσιωδῶς, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ στάδιον αὐθαιρεσίας τοῦ ἐργοδότητος περιορίζετο οὐσιωδῶς, δεδομένου ὅτι οὗτος δὲν θὰ ἠδύνατο ν' ἀπολύσῃ ὠρισμένους μισθωτούς, διὰ νὰ προσλάβῃ ἄλλους τῆς ἀρεσκείας του, ἀφοῦ ἡ πρόσληψις τῶν νέων τοιούτων δὲν ἐξηρτᾶτο ἐξ αὐτοῦ.

Οὐδὲν μάλιστα κώλυμα θὰ ὑφίστατο νὰ ὑποδείξουσιν αὐτῷ ἐκ νέου οἱ παρ' αὐτοῦ ἀπολυθέντες. Ἄλλο βεβαίως τὸ ζήτημα ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ κατὰ διαφόρους τρόπους, καὶ δι' αὐτῆς παρόδου ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τοῦ ἀρθροῦ 9 § 5 καταστρατήγησις τοῦ Νόμου. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀντικειμενικὸν νομοθετικῆς μερίμνης, δὲν ἀποτελεῖ ὅμως, οὐδὲ δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἐρμηνευτικὸν στοιχείον, διότι δὲν ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς ἐρμηνευτικὸν στοιχείον, δυνάμενον μάλιστα ν' ἀγάγῃ εἰς λύσεις προϋποθετούσας μεταβολὴν τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ, ἡ τυχὸν ἀτελής ἐξασφάλισις τῆς πραγματοποιήσεως αὐτοῦ. Ἐκλείποντων ὅμως οὕτω οὐσιωδῶς τῶν λόγων, δι' οὓς ἐπεβάλλετο ὁ περιορισμὸς τοῦ ἐργοδότητος πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ, ἐξέλιπε καὶ ὁ λόγος διατηρήσεως τοῦ περιορισμοῦ αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἀκριβῶς ἀπέταξε καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοθέτου, νὰ ἐξασφαλίσῃ δηλονότι κατ' ἄλλον τρόπον τοὺς μισθωτούς, διὰ νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην μείζονα εὐχέρειαν ἀπολύσεως τοῦ τυχόν πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν παραγωγικότητα τῶν ἐπιχειρήσεων, καλυπτομένην ὑπὸ τὸ βάρος ἀδικαιολογητῶν, οἰκονομικῶς δαπανῶν, καθιστωσῶν, ἄλλως τε ἀδύνατον καὶ τὸν συναγωνισμὸν

των παλαιών προς νεωτέρας τυχόν επιχειρήσεις, μη βαρυνόμενες με δυσανάλογον, αριθμητικώς, προσωπικόν. Τοῦτο ἀπετέλεσε τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοθέτου καὶ ὄχι νὰ δυσχεράινῃ τὴν θέσιν τοῦ ἐργοδότη ἐν τῇ μετὰ τῶν μισθωτῶν σχέσει, προσθέτων εἰς τοὺς ἤδη ὑφισταμένους περιορισμοὺς ἀπολύσεως καὶ ἄλλους τοιοῦτους, τοὺς τοῦ Α. Ν. 118/45, ὡς θὰ συνέβαινε ἐὰν ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ἐκδοχὴ ὅτι ἡ ἀνάγκη τοῦ περιορισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, ἐξαρτωμένη ἐν τούτοις, ἐν πολλοῖς, ἐκ κριτηρίων ὑποκειμενικῶν (προοπτικὴ ἐργασιῶν, συναγωνισμός κλπ.), δὲν ὑπόκειται εἰς μόνην τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, ἀλλὰ, τελικῶς, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, δικαιουμένου νὰ ἐλέγξῃ τὴν βασιμότητα τῆς ἀπόψεως τοῦ ἐργοδότη περὶ τοῦ προσωπικοῦ ὡς πλεονάζοντος, βάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, μὴ καθοριζομένων ἄλλως τε καὶ τούτων ἐν τῷ Νόμῳ. Διότι ἡ θέσις τοῦ ἐργοδότη, δεκτῆς καθίσταμένης τῆς ἀνωτέρω ἐκδοχῆς, θὰ καθίστατο δυσχερεστέρα, ἀφοῦ, ἐνῷ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ν. Δ. 424/41 ὁ ἐργοδότης ἠδύνατο νὰ ἀπολύσῃ τοὺς πλεονάζοντας μισθωτοὺς, ὅσους δηλονότι εὗρσκετο ἐν πραγματικῇ ἀδυναμίᾳ νὰ διατηρήσῃ, μετὰ προηγουμένην ἀδειαν τοῦ Ὑπουργείου (ἀρθρ. 9 Ν. Δ. 424/1941) καὶ ὑπὸ συνθήκας ἐξασφαλισούσας καὶ τὰ ἐπαγγελματικὰ τῆς ἐπιχειρήσεως μυστικά, ἤδη τοῦτο, κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἐκδοχὴν, ἀνατίθεται μὲν εἰς αὐτὸν ὑπὸ ἴδιαν ὁμῶς εὐθύνην, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ὅτι δύναται ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ μὴ

ἐγκριθῇ ἡ γενομένη ἀπόλυσις παρὰ τοῦ Δικαστηρίου, κρίνοντος, κατὰ κανόνα, βάσει ἀτελῶν δεδομένων καὶ ὑπὸ συνθήκας δημοσιότητας μὴ συμβιβαστέρας πάντοτε πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῆς ιδιοκτητικῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐπὶ πλεόν δὲ θὰ καθίστατο δυσχερεστέρα, διότι, ἐνῷ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐργοδότη πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, οὕτως ἢ ἄλλως, θὰ καθίστατο ἀντικείμενον κρίσεως τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν, ὡς συνέβαινε καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ν. Δ. 424/41, μὲ τὴν ἀνωτέρω ἐκδοχὴν θὰ προσετίθεντο, ἤδη, καὶ περαιτέρω διατυπώσεις, αἱ τοῦ Α. Ν. 118/45. Τοιαύτη ὁμῶς ἐρμηνεῖα εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ματαιώνει τὸν ὑπὲρ τοῦ Νομοθέτου ἐπιδιωχθέντα σκοπὸν, τῆς παροχῆς δηλονότι διευκολύνσεων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, σκοπὸν, ἄλλως τε σαφῶς ἐκδηλούμενον διὰ τοῦ ἀρθρ. 9 § 9 τοῦ Α. Ν. 118/45, ὁρίζοντος ὅτι, ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοί, κεκτημένοι τὰ νόμιμα προσόντα, δικαιούνται, ἀπολυόμενοι, συμμετοχῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424/41, ἐφαρμοζόμεναι οὐτὼ μόνον εἰς τοὺς μισθωτοὺς οἵτινες, ἀπολυόμενοι, δὲν δικαιούνται συμμετοχῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, σαφῶς ἐντεῦθεν προκύπτοντος ὅτι ὅπου ἰσχύουν αἱ ἐξασφαλίσεις τοῦ Α. Ν. 118/45 δὲν ἰσχύουν οἱ περιορισμοὶ τοῦ Ν. Δ. 424/41, ἄρα καὶ ὁ περιορισμὸς τῆς προτέρας ἢ ὑστέρας ἐγκρίσεως τῆς ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ παρὰ τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ & ΕΥΘΥΝΗ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ἀπόψεις περὶ ἀλληλεγγύου εὐθύνης ἀμφοτέρων τῶν ἐργοδοτῶν ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ

Μεταβίβασις τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς νέον ἐργοδότην.— Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων περὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη.— Εὐθύνη ἀμφοτέρων τῶν ἐργοδοτῶν εἰς περιπτώσιν ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ.— Σύστασις ἐταιρίας δι' ὠρισμένην διάρκειαν καὶ μὴ χαρακτηρισμὸς ἐκ τούτου τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἀορίστου χρονικῆς διάρκειας.

Ἡ ταυτότης τοῦ νομικοῦ λόγου τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ νόμου 2112 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ τῆς συναφούς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1920 β. δ. «περὶ ἐπεκτασεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» εἰς περιπτώσιν μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, ἐπιβάλλει τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ παράβασιν μεταγενεστέρων νόμων, ὡς π.χ. τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀπολυομένων μισθωτῶν (Οὕτω καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4669/1943, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Σ. Ἀλεξανδρῆς, ΕΕΔ 3, 371, Α. Σακελλαροπούλου, Ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη σελ. 54).

Τοῦτο ὁμῶς δὲν σημαίνει ἀσφαλῶς, ὅτι ἐὰν ἡ ἐπιχειρήσις μεταβιβασθῇ εἰς ἄλλον ἐργοδότην καὶ ὁ μισθωτὸς ἐξακολουθήσῃ ἐργαζόμενος εἰς τοῦτον, συνεχίζεται ἡ εὐθύνη καὶ τοῦ παλαιοῦ, ἐναντὶ τοῦ ἀκύρου ἀπολυθέντος μισθωτοῦ, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, στηριζομένη εἰς τὴν ἐσφαλμένην ἐκδοχὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2018/1944 Ἐφετ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 4, 17).

Κατὰ τινὰς γνώμας (πρβλ. Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 1627, ΕΕΝ β' σελ. 198, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 685/1941, ΕΕΔ 1, 15, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 9959/1941, ΕΕΔ 1, 401, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 156/1942, ΕΕΔ 1, 694), προκειμένου περὶ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως λόγῳ

ἀτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ βασισθῇ εὐθύνη ἀμφοτέρων τῶν ἐργοδοτῶν, τοῦ παλαιοῦ, ὅσον καὶ τοῦ νέου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ προκατόχος ἐργοδότης παρημέλησε νὰ τακτοποιήσῃ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 2112, ὁ δὲ νέος, διότι διὰ τῆς διαδοχῆς ὑπέστηλθεν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προηγουμένου, ποτὲ ὁμῶς δὲν φανταζόμεθα ὅτι εἶναι νοητὴ ἡ ἐπέκτασις τῆς εὐθύνης τοῦ προκατόχου ἐργοδότη καὶ εἰς τὴν περιπτώσιν μεταβίβασεως τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς νέον κύριον καὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου, ἄνευ σαφοῦς ἄλλης διατάξεως, εἰ μὴ τῆς ἐχούσης καὶ ἐν προκειμένῳ ἀνάλογον ἐφαρμογὴν διατάξεως τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ νόμου 2112 (πρβλ. καὶ Α. Σακελλαρόπουλον, ΕΕΔ 3, 422, Α. Κορβέση, ΕΕΔ 3, 492).

Ἡ ἀποψις ἐπομένως τοῦ Πρωτοδικείου πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς βαίνουσα μακρὰν τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, μὴ ἐννοήσαντος νὰ καταδιώκῃ ἐπ' ἀπειρὸν τὸν παλαιὸν ἐργοδότην διὰ σφάλματα τοῦ νέου.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3175/1945

Διαδικασία νόμου Γ' 204' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Δ. Οἰκονομέπουλος

Εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. Ε. Μαλούχος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Παπακυριακοῦ, Π. Παπαυῆλος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν καταθέσεων τῶν προ-

ποδίκως εξετασθέντων μαρτύρων, συνεκτιμωμένων και τῶν ἐπικαλουμένων και προσαγομένων ἐγγράφων, ἀρκούντως προκύπτει, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος, ἔχουσα προσληφθῆ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1936 εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐνταῦθα ἐδρευούσης ἀνωνύμου ἐταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἀΐφοι Α., ὡς τεχνίτρια ἀνδρικῶν ἐνδυμασιῶν, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, παρεῖχε ταύτῃ τὰς ὑπηρεσίας τῆς μέχρι τῆς 6 Δεκεμβρίου 1943, ὅτε μεταβιβασθείσης τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἑταιρίαν ἐξηκολούθησεν ἐργαζομένη παρὰ τῇ ἐκκαλοῦσῃ ταύτῃ ἐταιρίᾳ. Διὰ συμβολαίου ἡ ἐκκαλοῦσα ἐταιρία, τῇ βουλῇσι τῶν ἐταίρων, διελύθη πρὸς τῆς προθεσμίας, τῆς διὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ὁρισμένης εἰς τὸ καταστατικὸν ἐγγράφον, καὶ μετεβιβάσθη ἡ ἐπιχείρησις αὐτῆς εἰς τὴν ἀνωτέρω ἑταιρίαν, ἀρχικὴν ἐργοδότιδα. Ὡς ὅμως δεικνύται ἐκ τῆς κάτωθι τοῦ συμβολαίου τούτου βεβαιώσεως τοῦ Γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὸ συμβόλαιον τοῦτο κατεχωρήθη εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐταιριῶν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν μόλις τὴν 5 Ἀπριλίου 1945. Ἡ λύσις αὐτῆς τῆς ἐταιρίας, ἐφ' ὅσον ἐδημοσιεύθη μετὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν παρεσχέθησαν αἱ ὑπηρεσίαι τῆς ἐφεσίβλητου καὶ διὰ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς

ἀγωγῆς, δὲν δύναται, κατὰ τὰ ἀρθρα 42 καὶ 46 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, νὰ προταθῇ κατὰ τῆς ἐφεσίβλητου τρίτης καὶ ἀν' ἀκόμη ἦτο εἰς αὐτὴν γνωστὴ (Κροκιδᾶ, Ἐμπορ. § 630, Ἐφ. Ἀθηνῶν 1607/34 Ε.Ε. Ν. β, 46). Οὔτε ἡ διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη ἐπηρεάζει, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 6 § 1 Νόμου 2112 καὶ 9 § 1 Β. Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», τὰ κατὰ τῆς ἐκκαλοῦσης πρὸς διατήρησιν ἐν ἰσχύϊ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιώματα τῆς ἐφεσίβλητου, ἀπολυθείσης βάσει τοῦ νόμου 118/45 ὑπὸ τῆς δικαιοδόχου ἐταιρίας καὶ συνεπῶς βλαπτομένης ἐκ τῆς μεταβολῆς (Ἐφ. Ἀθηνῶν 2018/1944). Νομίμως ὅθεν ἐστράφη ἡ ἐφεσίβλητος κατ' ἀμφοτέρων τῶν ἀνωτέρω ἐταιριῶν, ἐνεχομένων εἰς ὁλόκληρον, καὶ τ' ἀντίθετα παράπονα ἀπορριπτέα.

Συνεπεία τοῦ ἐπικαλουμένου γεγονότος ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς συνέστη διὰ μίαν τριετίαν δὲν μετετέρατῃ ἡ ἀορίστου χρόνου σύμβασις ἐργασίας εἰς τοιαύτην ὁρισμένης διάρκειας καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Σημασία τῆς παροχῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας καὶ εἰς ἄλλους ἐργοδότης

Νομισματικὴ διαρρύθμισις καὶ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή.— Κύριον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Προσωπικὴ ἐξάρτησις.— Ἐφαρμογὴ τοῦ Ν. Δ. 424/1941.— Ἐργασία καὶ εἰς ἄλλους ἐργοδότης.— Ἐκτίμησις ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ.

Κεντρικὴ σκέψις τῆς παρατιθεμένης πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι ἡ διαφορὰ μετὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τοιαύτης ἔργον ἔχειται εἰς τὴν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας ὑπαρξίν προσωπικῆς ἐξάρτησεως. (Οὗτω καὶ *Capitant et Gache*, *Presis de legislations industrielle* ἐκδ. 1936 § 141, *I. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 3, 68, ἐνθα παραπομπαί εἰς συγγραφεῖς καὶ νομολογίαν, Α. Π. 117/1942, ΕΕΔ 1, 591, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7772/1943, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *I. Γεωργακόπουλος*, ΕΕΔ 3, 189, πρβλ. καὶ *Π. Πετρόπουλον* καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερομένους, ΕΕΔ 4, 109 ἐπ.)

Περαιτέρω ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ ἀποψις τῆς αὐτῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως ὅτι διὰ τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἔχει σημασίαν τὸ γεγονός ὅτι οὗτος ἀπασχολεῖται ἐργαζόμενος κατὰ τὸν διαθέσιμον χρόνον καὶ εἰς ἄλλους ἐργοδότης, ἀποψις, ἡ ὁποία ὀρθῶς ἐγένετο δεκτὴ ὡς μὴ ἔχουσα σημασίαν διὰ τὴν προστασίαν ἐνστάσης συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ μάλιστα ἔχει νομοθετικῶς προβλεφθῇ ἡ περίπτωσις ἐργασίας εἰς περισσοτέρους τοῦ ἐνὸς ἐργοδότης (πρβλ. ἀρθρ. 8 § 2 τοῦ νόμου 6298 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων», Ἐφετ. Πατρῶν 19/1935, ΕΕΝ β' σελ. 491).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2056/1945

Τακτικὴ Διαδικασία

Πρόεδρος δ. κ. *I. Ἀθανασοῦλης*

Εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. *K. Ζαχαρῆς*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. *X. Μιχαλόπουλος*, *E. Κουβαρίτης*

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι μετὰ τὴν διὰ τοῦ νό-

μου 18/1944 ἐπελθοῦσαν σταθεροποίησιν τοῦ νομίσματος ἐξέλιπε πλέον τὸ ἀντικείμενον τοῦ καταψηφιστικοῦ αἰτήματος τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, ἀφοῦ τὸ δι' αὐτῆς αἰτούμενον ποσὸν τῶν πληθωρικῶν δραχμῶν 550195 οὐδεμίαν ἤδη ἀξίαν ἀντιπροσωπεύει πλὴν ἐντεῦθεν δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐξ ὁλοκλήρου κατάργησις τῆς παρούσης δίκης, καθ' ὅσον ὁ ἐνάγων ἔχων σπουδαῖον ἐννομον συμφέρον, νομίμως κατὰ τὸν ν. 40 Βασιλ. (75) ἐπιδιώκει τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ὑπὸ τῆς ἐναντιομένης. Ὡς πρὸς τὸ αἴτημα τῆς δὲ τοῦτο εἶναι ἐρευνήτεια ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή του. Ὑφίσταται ἄλλως τὸ συμφέρον ἐν τῇ περαιτέρω ἐρεύνη τῆς διαφορᾶς διὰ τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς παρούσης (Ὁλκον. § 222 σημ. 2).

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 276 Πολ. Δικ., καθ' ἣν τὰ δικαστικά τεκμήρια συγχωροῦνται, καθ' ὅσον ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις εἶναι παραδεκτὴ, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὅπου ἐπιτρέπονται μάρτυρες, ὁ δικαστὴς δύναται, διαταχθεὶς ἐμπαρτέρου ἀποδείξεως, νὰ μορφώσῃ τὴν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως πεποιθήσιν του καὶ ἐκ μόνων τῶν νομίμως προσαγομένων δικαστικῶν τεκμηρίων. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἀρθρον 354 Πολ. Δικ. αἱ καταθέσεις τῶν παρὰ διαδίκου τινὸς προσαχθέντων μαρτύρων γίνονται κοινὰ ἀποδεικτικά μέσα καὶ ἕκαστος τῶν διαδίκων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ὑπὲρ αὐτοῦ χρῆσιν τῶν ἀποτελεσμάτων των. τοῦ δικαστηρίου ὑποχρεομένου νὰ ἐκτιμῇ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων ὑπὲρ τοῦ διαδίκου τοῦ μὴ ἀξιετάσαντος τοιοῦτους, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐπεκαλέσθη αὐτάς (Ὁλκλ. παρ. 184 σημ. 4). Ἀκολούθως τοῦτοις

νομίμως ὁ ἐνάγων, μολονότι δὲν ἐξήτασε μάρτυρας πρὸς ἀποδείξειν τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτῷ διὰ τῆς προμνηθείσης ἀποφάσεως θέματος ἀποδείξεως, ἐπικαλεῖται τὸ μὲν διάφορα ἔγγραφα ὡς δικαστικά τεκμήρια, τὸ δὲ τὰς ἐπὶ τοῦ ἐπιβληθέντος τῇ ἐναγομένῃ θέματος ληφθείσας καταθέσεις τῶν μαρτύρων ταύτης.

Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς μισθώσεως ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ εἰδοποιὸς ταύτης ἀπὸ τῆς μισθώσεως ἔργου διαφορά εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐπ' ἀντιμισθίᾳ παροχὴ ἐξηρημένης ἐργασίας. Προϋποθέτει τουτέστιν αὐτῇ προσωπικὴν ἐναντι τοῦ ἐργοδότη ἐξάρτησιν τοῦ μισθωτοῦ, ὁφείλοντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ν' ἀκολουθῇ τὰς ὁδηγίας τοῦτου, κατευθύνοντος ταύτας ὑπὸ τινας περιορισμοὺς τοῦ νόμου κατὰ τὴν βούλησιν αὐτοῦ ὡς πρὸς τε τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας. Τοιαύτη ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ ὑφίσταται οὐ μόνον δταν οὗτος τακτικῶς ἐν ὀρισμένῳ τόπῳ καὶ καθ' ὀρισμένον τῆς ἡμέρας χρόνον παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, ἀλλὰ καὶ δταν ἀπλῶς διὰ τῆς καταρτισθείσης συμβάσεως ἔθεσεν ἑαυτὸν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότη, ἀπαλλοτριώσας τὸ δικαίωμά του, ὅπως ἐργάζεται ὅποτεδήποτε καὶ ὅπουδήποτε θελήσῃ.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐκατέρωθεν ἐγγράφων, ἀπάντων ὡς δικαστικῶν τεκμηρίων ἐκτιμηθέντων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς καταθέσεις τῶν ἐνὸρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ὡς αὐταὶ ἐκτιθενται ἐν τῇ ἐν ἀντιγράφῳ προσαγομένη εἰσηγητικῇ ἐκθέσει, ἀπεδείχθη πλήρως, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης τὸ ἔτος 1939, ἀναλαβὼν ὡς ἐργατοτεχνίτης τὴν συντήρησιν τῶν ὑδραυλικῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἐν Ἀθήναις παρατημάτων τῆς ἀμειβόμενος ἀρχικῶς μὲν κατ' ἀποκοπὴν, μεταγενεστέρως δὲ κατὰ τροποποίησιν τῆς ἀρχικῆς συμφωνίας ἐβδομαδιαίως πρὸς δραχμὰς 450 ἐκάστην ἐβδομάδα, ἥτοι δραχμὰς 75 ἡμερησίως καὶ ὅτι ἔκτοτε παρέιχε τὰς ὑπηρεσίας του ταύτας μέχρι τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1942, ὅτε ἀπελύθη ὑπ' αὐτῆς.

Οὕτω ἡ συνδέουσα αὐτὸν μετὰ τῆς ἐναγομένης ἐννομος σχέσις εἶναι ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου διαρκείας, διεπομένη ὡς τοιαύτη ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων ἐργατικῶν νόμων καὶ διὰ τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη. Ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων

ἐτέλει εἰς σχέσιν προσωπικῆς ἐναντι τῆς ἐναγομένης ἐξαρτήσεως, ἐργαζόμενος ἐπὶ πολλὰς ὥρας καθ' ἐκάστην, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῶν ἐργοδότην πρὸς τοῦτο ὑπαλλήλων τῆς εἰς τὰς εἰδικῶς ἀνατεθειμένας αὐτῷ ἐκάστοτε ὑπηρεσίας. Ἀντίθετον δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος δὲν ἐιργάζετο συνεχῶς καὶ τακτικῶς ὡς ὥρας ἡμερησίως, ἀφοῦ ἦτο ὑπόχρεως, κατὰ τὴν σχετικὴν σύμβασιν, νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐναγομένης τὰς ὑπηρεσίας του εἰς οἰανδήποτε στιγμήν αὐτὴ ἤθελεν ἀξιώσθαι τὴν παροχὴν αὐτῶν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ ἄλλωστε τῆς παρεχομένης αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀμοιβῆς καὶ τοῦ τρόπου τῆς καταβολῆς αὐτῆς ἀποδεικνύεται, ὅτι καὶ εἰς οἰκονομικὴν ἐναντι αὐτῆς ἐτέλει οὗτος ἐξάρτησιν, εἰς τρόπον ὅστε νὰ εἶναι ἀνευ σημασίας τὸ ὑπὸ τῶν μαρτύρων τῆς ἐναγομένης κατατεθὲν ὅτι οὗτος κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν δὲν ἀπασχολεῖτο παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, παρέιχε τὰς ὑπηρεσίας του καὶ πρὸς ἑτέρους ἐργοδότες. Τὸ ἄνω συμπέρασμα, ὅσον ἀφορᾷ τὸν νομικὸν χαρακτήρα καὶ τὴν φύσιν τῆς νομικῆς σχέσεως, ὅφ' ἣν εἰργάζετο ὁ ἐνάγων παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ἐξ ὑπατιότητος αὐτῆς δὲν ἐνεγράφη οὗτος εἰς τὰς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις καὶ εἰς τὸ Σωματεῖον Προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν καὶ Ταμεῖον ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀποδεικτικοῦ ὀλικοῦ δὲν ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, βέβαιος κατ' οὐσίαν ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἐγκύρως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθ. 10 Ν. Δ. 424 ἐχώρησεν ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς. Δὲν προέκυψεν ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης τοῦτου περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του. Τὰ κατατεθέντα ἐκ τῶν μαρτύρων τῆς ἐναγομένης δύο ἢ τρία ἐν συνόλῳ μετὰ τὴν δ. ἀρκειαν τῆς τριετίας περιστατικὰ πλημμελοῦς ὑπ' αὐτοῦ ἀποφράξεως ἀποχετευτικοῦ σωλῆνος κτιρίου τῆς ἐναγομένης καὶ βλάβη εἰς νιπτήρα καὶ λεκάνην αὐτοῦ (κτιρίου) δὲν ἀποδεικνύουν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἀκαταλληλότητα ἢ ἀνεπάρκειαν αὐτοῦ δικαιολογοῦσαν τὴν ἀπόλυσίν του. Ἀνεξαρτήτως τούτων καὶ ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ τυχόν ἐκδοχῇ δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας προσέλαβεν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυθέντος ἐνάγοντος ἕτερον μισθωτὸν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ Ν. 28/1944 ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ

Κύρος τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265/45 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ καταβολῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν

I

Ἀντικείμενον νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.— Μὴ ὑπαγωγή εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ δικαιώματος τῶν Ὑπουργῶν πρὸς ἀναπροσαρμογὴν τῶν καθυστερουμένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.— Ἀκυρότης τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἤδη ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων ἀπολαυτῶν βάσει τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως μισθολογίου» (ΕΕΔ 5, 31), ἡ δικαστηριακὴ πρᾶ-

ξις ἀρνεῖται εἰς τὴν ἐν λόγω ἀπόφασιν νόμιμον κύρος.

Δυσκόλως δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ ἡ ὀρθότης τῆς ἐκδόχῃς καὶ μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 866/1946 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου 28/1944» (ΕΕΔ 5, 57) καὶ ὅ,τι ἀπομένει,

διὰ νὰ μὴ χανδακωθῇ διὰ τῆς ἀνεφαρμογῆς ἢ οὐσιαστικῆς ἀξίας τοῦ μέτρου, ἢ ὅποια εἶναι ἀναμφισβήτητος, ἀρ. γίνῃ ταχέως τὸ κατάλληλον νομοθετικὸν μέτρον (Βλέπε ἀπόψεις μας εἰς ΕΕΔ 5, 35).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 1133/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Δ. Μαργέλλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Φρόντζος, Ε. Μιχαλακόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 28/1944 ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ τῆς Ἑργασίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων αὐτῶν καθορίζωσι τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια πάντων τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ παντὸς ἐν γένει τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν, γραφείων, καταστημάτων κλπ. Εἶναι προφανές, ὅτι λόγῳ τῆς μὴ ἀποκαταστάσεως εἰσέτι τῶν καταλλήλων συνθηκῶν πρὸς ἐπαναφορὰν τῶν πρὸ τοῦ Ν. Δ. 310/1941 ἰσχυόντων, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τρόπον τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐργατοῦ παλληλικοῦ προσωπικοῦ, παρεσχέθη διὰ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως εἰς τοὺς ἐν αὐταῖς ἀναφερομένους Ὑπουργοὺς ἢ ἐξουσιοδοτήσις, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει γενικῶν καὶ ἀντικειμενικῶν κριτηρίων ὀρίζωσι τὴν ἔκτασιν τῆς ἀντιμισθίας τῶν εἰρημένων μισθωτῶν. Πρὸς τοῦτοις δυνάμει τοῦ ἰδίου νομοθετήματος, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 866/1946, οἱ μνησθέντες Ὑπουργοὶ δύνανται α) νὰ ὀρίζωσιν, ὅτι οἱ οὐδὲν ἢ ἐν μέρει ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ ἔνεκεν ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν λαμβάνουσι μέρος μόνον τῶν διὰ τοὺς κανονικῶς ἀπασχολουμένων ἰσχυουσῶν ἀποδοχῶν β) ν' ἀπαλλάσσουσιν τὰς λεηλατηθείσας ἢ κταστραφείσας ἐπιχειρήσεις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῶν ὀφειλόμενων τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς αὐτῶν καὶ γ) νὰ προσδιορίζωσι τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια ἀναδρομικῶς ἢ εἰς εἶδος ἢ δι' ἐνισχύσεως τῶν προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν τῶν μισθωτῶν ἐκ μέρους τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, διὰ ἐδόθη ὅμως εἰς αὐτοὺς ἢ ἐξουσία, ὅπως ἐπιβάλλωσι τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἐκ μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἀπαιτήσεων, ὧν ἡ πληρὴ καθυστέρειται. Κατὰ συνέπειαν ἢ ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, δι' ἧς ὀρίζεται, ὅτι ἡ

ἐξόφλησις τῶν τυχόν καθυστερουμένων τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἀπολαύων παντὸς ἐν γένει μισθωτοῦ θὰ γίνεται ὑποχρεωτικῶς βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς ἰσχυόντων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἐκδοθεῖσα δυνάμει τοῦ νόμου 28/1944 ἀλλὰ καθ' ὑπέρβασιν τῆς δι' αὐτοῦ χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, τυγχάνει ἀνίσχυρος, ἢ δὲ ἐπὶ τῶν διατάξεων τῆς ἐρεῖδος μὲν αἰτίας τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος νόμος.

II

Ἀνίσχυρον τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Ἐπιβολὴ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς μένον διὰ νόμου καὶ οὐχὶ δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Ἐξουσιοδότησις τοῦ νόμου 28/1944.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 846/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Καρκαντζῆς

Δικηγόρος ὁ κ. Χ. Φωτιάδης

Τὸ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος αἰτήμα, ὅπως τὸ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31240 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας χορηγηθῇ καὶ καθυστερούμενον δῶρον, τὸ ἐξισούμενον μὲ τὸν μισθόν, ὃν δικαιούται δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701/45 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν καταβληθῇ αὐτῷ συμφῶνως πρὸς τὴν ἰσχύουσαν σήμερον ὑπ' ἀριθ. 31265/45 ἀπόφασιν, τοὔτεστι βάσει τῶν σήμερον ἰσχυόντων νομίμων μισθῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265/45 ἀποφάσεως, εἶναι μὴ νόμιμον, καθόσον ὁ νόμος 28/44 ἐξουσιοδότησε τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζωσι τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ὡς καὶ τὰς προσαυξήσεις ἢ τὰς κρατήσεις πάντων τῶν ὑπαλλήλων κλπ., οὐχὶ ὁ μὲν καὶ τοιαύτην, ὅπως δι' ἀποφάσεων τῶν καταστήσεων ὑποχρεῶν τὸν ὑπερήμερον ἐργοδότην νὰ πληρώσῃ τὸ ὀφειλόμενον χρηματικὸν ποσὸν κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἐργαζομένου, εἴτε ὡς εἶχεν ὁ μισθὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερήμερίας, εἴτε ὡς θὰ ἔχη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Τοιαῦται διατάξεις ὀρῶσαι βασικοὺς κανόνες τοῦ ἰσχύοντος ἀστικοῦ δικαίου μόνον διὰ νόμου δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσι καὶ οὐχὶ δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΕΞΑΡΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ

Ἀπόψεις περὶ μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων

Σκεποὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀπέβλεψε τὸ Ν. Δ. 1799/1942.—Ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις.— Προϋπάρχουσα προστασία τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων.— Λόγοι μὴ ἐφαρμογῆς καὶ ἐπ' αὐτῶν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942.

Τὸ ὡς ἔφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του δὲν θεωρεῖ ὀρθὴν τὴν ἀπομὴν τῆς πρωτοδικίου ὑπ' ἀριθ. 3066/1945 (ΕΕΔ 4, 534) ἀποφάσεως (Πρωτοδίκης Κ. Κλαμαρῆς) ὅτι ἡ εἰδικὴ ἐκ τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1, 860) προστασία, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀπολύσεως, ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ

τὴν ἰσχὴν τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπηρετούντων ἀναπήρων, τραυματιῶν καὶ ἐφέδρων πολεμιστῶν, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθ. 9 τοῦ Ν.Δ. 1799.

Ἀς σημειωθῇ, ὅτι τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον, δικάσαν κατ' ἔφεσιν, διὰ προηγουμένης ἀποφάσεώς του (1127/1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Δ. Κα-

λαμβονίδης, ΕΕΔ 4, 138) είχε δεχθῇ ὡς ὀρθὴν τὴν ἀκριβῶς ἀντίθετον ἀποψιν, κατὰ τὴν ὁποίαν συντρέχει καὶ διὰ τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας ἐφένδρους κλπ. τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 ὁ αὐτὸς νομικὸς λόγος προστασίας, ὡς διὰ τοὺς ὑποχρεωτικῶς προσλαμβανομένους (Ὁδῶ καὶ Πρωτοδικίου Πειραιῶς 1039/1943, εἰσηγητὴς Φ. Τόλιας, ΕΕΔ 2, 624, μειοψηφία τῆς Ἐφετ., Ἀθηνῶν 1639/1944, ΕΕΔ 3, 435, πρβλ. καὶ Π. Μηθόπουλον, ΕΕΔ 1, 185, Α. Μπατσην, ΕΕΔ 2, 200).

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ ν.δ. 1799/1942 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040/1942 ν.δ. «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου ὀπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 860) δὲν διακρίνεται διὰ τὴν πληρότητα τῆς ἐκφράσεως.

Ὁδῶ τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετήματος, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει τὸν τρόπον ἀπολύσεως, ὁμιλεῖ μόνον περὶ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 4 καὶ 5 αὐτοῦ—ὑποχρεωτικῶς—προσλαμβανόμενων ὑπαλλήλων. Ἐνῷ ὁμως τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἐρμηνεία τοῦ μέρους αὐτοῦ τῆς διατάξεως, ἀνεῖς ἐπισκοπήσεως πρὸς τὸ ὅλον κείμενον τοῦ νόμου, θὰ ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὸν νόμον, καθ' ὃν πρὸς διαγνώσιν τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς δι' αὐτοῦ δηλωθείσης βουλήσεως τοῦ νομοθέτου κρωτίστας καὶ κυρίως θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει τὸ ὅλον κείμενον τοῦ νόμου (Γεν. Ἀρχ. Dernburg § 35 σημ. 3).

Εἶναι ἀκόμη ἐναντίον τῶν σκοπῶν, τοὺς ὁποίους προφανῶς προετίθετο νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὁ νόμος, παρὰ τὸν ν. 6 Κ. 1, 14, καθ' ὃν τὸ διαταχθὲν χάριν εὐνοίας τινῶν ἐν τοῖς αὐτοῖς θέμασι δὲν θέλομεν νὰ φανῇ, εὐρεθὲν πρὸς βλάβην τούτων.

Ὁ σκοπὸς βεβαίως τοῦ ν. δ. 1799/1942 ἦτο αὐτός, περὶ τοῦ ὁποίου κάμνει λόγον ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις: Νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐργασίαν εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρου 9 αὐτοῦ ἀναπήρους κλπ. διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις κλπ. προσλήψεως, ὄντας μετὰ τὸν πόλεμον ἀνέργους.

Ἐν ὄψει τῆς ἀνάγκης αὐτῆς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνέργων τὸ ν. δ. 1799/1942 ἐπέβαλε τὴν ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν, κατὰ τὸ εἰς αὐτὸ ποσοστόν. Ἐκ τοῦ ὅτι καλίστα κατὰ τὴν § 3 τοῦ ἀρθ. 4 τοῦ ν. δ. 1799/1942 ὑπεχρεώθησαν αἱ ἐπιχειρήσεις κλπ. νὰ αἰτήσωνται ἐντὸς 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸν ἀναλογουῦντα ἀριθμὸν τῶν εὐνοουμένων προσώπων, σημαίνει, καταφανῶς, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐνδιέφερετο νὰ τοποθετήσῃ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἕνα ὠρισμένον ἀριθμὸν ἀνέργων, ἀμέσως μετὰ τὸν νόμον. Ἐτέρωθεν, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνῃ ὑπερμέτρως τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἀφοῦ ἐξεπληροῦτο ὁ σκοπὸς οὗτος, ὥρισεν ἐν τῷ ἀρθρῳ 4 § 5 ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις κλπ., αἱ ὁποῖαι—πρὸ τοῦ νόμου—προσέλαβον οἰκειοθελῶς ἀναπήρους, κατὰ τὸ ποσοστὸν τοῦ νόμου, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ προσλάβουν ἄλλους. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ νομοθέτης, διὰ νὰ θεσπίσῃ ἀμέσως κατωτέρω ἐν τῷ ἀρθρῳ 8 τοῦ ν. δ. 1799/1942 τὴν εἰδικὴν προστασίαν διὰ τὴν ἀπόλυσιν, δὲν ἐθεώρει ὡς ἔχοντα σημασίαν τὸν ἐρόπον προσλήψεως—ὑποχρεωτικῶς ἢ οἰκειοθελῶς—ἀλλ' ἀπέβλεψε μόνον εἰς τὴν ιδιότητα τοῦ προστατευομένου μισθωτοῦ.

Ἄλλως θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὸ παράδοξον νὰ ἀκολουθῇ τῇ ἡ διαδικασία ἀπολύσεως τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ ν. δ. 1799/1942 διὰ τὸν ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὰ ἀρθρα 4 καὶ 5 προσλαμβανόμενον καὶ ἐνῷ ἡ ταυτότης τοῦ νομικοῦ λόγου ἐπέβαλλε νὰ γίνεται τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν πρὸς τὸν ὑποχρεωτικῶς προσ-

ληφθέντα ἐξομοιούμενον οἰκειοθελῶς προσληφθέντα (ἀρθρ. 4 § 5), νὰ ἔμενεν ὁ τελευταῖος ἐκτὸς τῆς προστασίας τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετήματος. Τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης σκέπτεται, ὅτι οἱ οἰκειοθελῶς προσληφθέντες μισθωτοὶ τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας εἶχον ἐπαρκῆ προστασίαν ἐκ τοῦ νόμου 3514 καὶ τοῦ ν. δ. 424/1941. Πολὺ ὁμως συζητήσιμος εἶναι ἡ ἐπάρκεια τῆς προστασίας τῶν νόμων τούτων, ὅταν εἶναι γνωσταὶ αἱ προϋποθέσεις τῶν: Πρῶτον ἡ ἐκ τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514 προστασία—καὶ αὕτη ἀναλυομένη εἰς ὑφισταμένην ἀποζημίωσιν τοῦ ἀδικαιολογήτως ἀπολυομένου—προϋποθέτει τοὐλάχιστον ἐξάμηνον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἐργοδότη, καθ' ὃν στιγμήν οὗτος στρατεύεται, ἐνῷ τὸ Ν.Δ. 1799/1942 δὲν ἔχει ὡς προϋπόθεσιν ὠρισμένον χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀσχετῶς πρὸς τὴν σημαντικὴν διαφορὰν προστασίας, ἀφοῦ ὁ νόμος 3514 προβλέπει μίαν μόνον μικρὰν διὰ τὰς σημερινὰς περιστάσεις ἀποζημίωσιν, καὶ τὸ Ν. Δ. 1799/1942 καθιερώνει μονιμότητα τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν θέσιν του. Δεύτερον διότι κατὰ τὸ Ν. Δ. 424/1941 ἀναγνωρίζεται ὡς λόγος ἀπολύσεως ἡ ἀκαταλληλότης ἢ ἀνεπάρκεια τοῦ μισθωτοῦ—καὶ φυσικὰ ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην (ἀρθρ. 1 τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου 765/1943), ἡμπορεῖ κάλλιστα νὰ ὑπαχθῇ ὁ ἀνάπηρος ἢ τραυματίας, ἐνῷ ἀκριβῶς διότι εἶχεν ὅλα αὐτὰ ὑπ' ὄψει ὁ νομοθέτης τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 ἀπέκλεισεν ὡς λόγον ἀπολύσεως τὴν ἀκαταλληλότητα ἢ ἀνεπάρκειαν τοῦ μισθωτοῦ (ἀρθρ. 8 Ν. Δ. 1799/1942).

Ἐτέρωθεν καὶ ἡ τιμητικὴ προαγωγή τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων καὶ ὑπηρετούντων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ Ν. Δ. 1799/1942, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου πρὸς ἐκείνην τοῦ Πρωτοδικείου ἀπόψεως καὶ περὶ τῆς προθέσεως τοῦ νομοθέτου νὰ μεταχειρισθῇ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προστασίας, τοὺς ἐφένδρους κλπ. τοῦ τελευταίου πολέμου, ὡς ἐγγώριζεν ὅτι τῆς αὐτῆς προστασίας τοῦ ἀναγκ. νόμου 244/1936 ἀπολαμβάνουν καὶ οἱ ἐφεδρικοὶ παλαιοὶ πολεμισταί, ἀδιαφόρως τρόπου προσλήψεως (πρβλ. Α. Π. 150/1941, ΕΕΔ 1, 111, Α. Π. 211/41, ΕΕΔ 1, 241 καὶ λοιπὴν παγίαν νομολογίαν). Τέλος τὴν αὐτὴν μεταχειρίσιν τῶν πολεμιστῶν, ἀδιαφόρως τρόπου προσλήψεως, κάμνει ὁ νεώτερος νομοθέτης διὰ σχετικῶν νομοθετημάτων (πρβλ. ἀρθρ. 11 νόμον 683/1945 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ Τραπεζῶν» καὶ ἀρθρ. 7 ἀναγκ. νόμου 765/1945 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Α. Ν. 683..» ΕΕΔ 5, 56, ἀρθρον μόνον ἀναγκ. νόμον 564/1945 «περὶ μέτρων ὑπὲρ ὠρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν», ΕΕΔ 4, 541).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6304/1945

Διαδικασία νόμου Γ'ΘΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Α. Φλώρος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Ι. Γεωργακόπουλος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Θεοχάρης, Α. Κορρὲς

Ὁ Ἕλλην Νομοθέτης διὰ τοῦ ν. δ. 1799/1942, ἀποσκοπῇ διὰ μὲν τῶν ἀρθρῶν 4 καὶ 5 τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος εἰς τὴν ἐξοικονομησιν καὶ ἐξασφάλισιν ἐργασίας εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἐν ἀρθρῳ 9 αὐτοῦ ἐννοίαν ἀναπήρους καὶ ἐνδεχομένως τοὺς τραυματίας ἢ ἐφένδρους πολεμιστάς τοῦ τελευταίου πολέμου, διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τούτων κατ' ἀναλογία εἰς δημοσίας ἢ δημοτικὰς ὑπηρεσίας καὶ ὁργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, καθ'

ὑπερβασιν τῶν ὀργανικῶν θέσεων, κατ' ἀρχήν, εἶτα δὲ εἰς πλήρωσιν τῶν δημιουργουμένων εἰς ὀργανικὰς θέσεις κενῶν, διὰ δὲ τοῦ ἀρθρου 7 αὐτοῦ εἰς τὴν διὰ λόγους ἡθικῆς ἱκανοποιήσεως προαγωγὴν, μεῖζονα μισθοδότησιν ἢ ἐπιδότησιν, ἀναλόγως τῶν εἰς δημοσίαν, δημοτικὰς ἢ κοινοτικὰς ὑπηρεσίας ἢ ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει ὑπηρετούντων πρὸ τοῦ ὡς ἄνω πολέμου ὡς ὑπαλλήλων ἀναπήρων πολέμου, τραυματιῶν καὶ ἐφédρων ἀξιωματικῶν ἢ ὀπλιτῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—41, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ὡς ἄνω μνησθέντος ἀ.θρου 9, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐπιαναφορὰν, ἐκ τῶν ἀμέσως ἀνωτέρω κατηγοριῶν, τῶν ἀναπήρων ὑπαλλήλων, τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου 1940—41 ἢ καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτοῦ, ἔνεκεν οἰουδὴποτε λόγου πλὴν καταδίκης δι' ἀδίκημα, ἐπισῶρον τὰς ἐκπτώσεις τῶν ἀρθρων 21, 22 καὶ 24 τοῦ Π. Ν. ἢ βαρέος πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἀπολυθέντων, καθιέρωσε διὰ τοῦ ἀρθρου 8 αὐτοῦ—ἐν πλήρει συναισθήσει—ἐξαιρετικὴν προστασίαν μόνον ὑπὲρ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 αὐτοῦ ἀναγκαστικῶς ὡς ἄνω προσλαμβανομένων, δι' οὓς, ἀναπήρους κατὰ κανόνα ὄντας καὶ φέροντας πιθανῶς ἐντεῦθεν μεθ' ἑαυτῶν τὸ μειονέκτημα τῆς ἀνεπαρκείας ἢ τῆς ἀκαταλληλότητος, καὶ ἀποτελοῦντας συνήθως ἐν τοῖς πράγμασιν οἰκονομικὸν βάρος διὰ τὸν ἐργοδότην των, δὲν ἔκρινεν ἐπαρκῆ τὴν ὑπάρχουσαν προστατευτικὴν νομοθεσίαν τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, προκειμένου περὶ τοιούτων, καὶ τὴν ἐκ τῶν κωδ. νόμου 3514 καὶ τοῦ ν. δ. 424/1941 ὑπάρχουσαν τότε τοιαύτην, προκειμένου περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Δὲν διενόηθη δὲ καὶ ὁ Ἕλλην Νομοθέτης νὰ περιλάβῃ, προκειμένου περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, περὶ ὧν ἤδη πρόκειται, ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ καὶ τοὺς πρὸ τοῦ κράτους τῆς κατὰ χρόνον ἰσχύος του οἰκιοθελῶς προσληφθέντας καὶ μὴ εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 ἐμπιπόντας εἰς οὓς ἀνήκει, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁμολογίαν του, καὶ ὁ ἐνάγων καὶ ἡδὴ ἐφειβλήτος, καθόσον δι' ἐκείνους ὑπῆρχε, καὶ τοῦτο τὸ ἐγνώριζεν ὁ ρηθεὶς νομοθέτης, ἐπαρκῆς προστασία ἐκ τῶν κωδ. ν. 3514 καὶ ν. δ. 424/1941, εἰς τοὺς ὁποίους μάλιστα ὁ ἐργοδότης οὐ μόνον μετ' ἄκρας περισκέψεως, ἀλλὰ καὶ μετὰ σκεπτικισμοῦ θὰ προσέφευγεν, ἀναλογιζόμενος ὅτι εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπολυομένου θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ προσλάβῃ ἀναγκαστικῶς πλέον, συμφώνως πρὸς τὰς ρηθείσας διατάξεις τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 τοῦ ν. δ. 1799/1942, ἕτερον καὶ πιθανῶς ἀδοκίμαστον ὑπάλληλον ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου νομ. διατάγματος εὐνοουμένων, καὶ ἐν ἐλλείψει ἄλλου—κατὰ σπανιώτατον ἐνδεχόμενον—αὐτὸν τοῦτον τὸν ἀπολυθέντα, τιθέμενον πλέον ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἐπαχθεστέρου διὰ τὸν ἐργοδότην ἀρθρου 8 τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω νομοθετικοῦ διατάγματος. Συνεπῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, θεωρήσασα ἐπεκτεινομένην τὴν ἐκ τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ ν. δ. 1799/1942 προστασίαν τῶν ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρου 9 αὐτοῦ τραυματιῶν καὶ ἐφédρων πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—41 καὶ ἐπὶ τῶν οἰκιοθε-

λῶς πρὸ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ἐκείνου προσληφθέντων καὶ μὴ ἐν τούτοις εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 αὐτοῦ ἐμπιπόντων ὑπαλλήλων, οἷος καὶ ὁ ἐνάγων καὶ ἡδὴ ἐφειβλήτος, φερόμενον διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀγωγῆς του ὡς προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐναγασμένης καὶ ἡδὴ ἐκκαλούσης τὴν 10 Ἀπριλίου 1937 καὶ δεξαμένη ἐντεῦθεν τὴν ἀγωγὴν ἐσφαλε καὶ δεόν νὰ ἐξαφανισθῇ κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμον καὶ βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, παρελκούσης πλέον τῆς ἐρεῦνης τοῦ τρίτου καὶ τελευταίου αὐτῆς λόγου.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Ν. ΓΩΔ' ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Μὴ ὑποχρεωτικὴ κατάθεσις.—"Ερευνα ὅπως δῆποτε τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7730/1945

Διαδικασία νόμου ΓΩΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Β. Φαρμακίδης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Φρόντζος, Κ. Παπαδημητρίου

Κατὰ τὸ ἀρθρον 13 τοῦ Β.Δ τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου ΓΩΔ' κλπ.», ὡς τὸ ἀρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 4 § 5 τοῦ Νόμου 765/1943, κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν οἱ διάδικοι καταθέτουσιν ἐγγράφους προτάσεις, περιεχούσας ἅπαντας τοὺς ἰσχυρισμοὺς των, ἀλλὰ καὶ ὁ Γραμματεὺς ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ δικάζοντος λεπτομερῆ πρακτικά, περιλαμβάνοντα τοὺς ἰσχυρισμοὺς καὶ δηλώσεις τῶν διαδίκων καὶ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων. Ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἀρθρου τούτου δὲν προκύπτει, ὅτι εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐκ μέρους τῶν διαδίκων κατάθεσις προτάσεων ἐν τῇ προκειμένην διαδικασίᾳ, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν διάδικός τις ἐνεφανίσθῃ μὲν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς, δὲν κατέθεσεν ὅμως προτάσεις, δικάζεται κατ' ἀντιμωλίαν, μὴ ἐχούσης ἐν τῇ παρούσῃ διαδικασίᾳ ἐφαρμογὴν τῆς ἐκ τῶν συνδεδεασμένων ἀρθρων 173, 535, 559 καὶ 580 Πολ. Δικ., ὡς τὸ 559 ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 206/1914, προκυπτούσης ἀρχῆς ὅτι ὁ μὴ καταθέτων προτάσεις διάδικος δικάζεται ἐρήμην, ἅτε τῶν διατάξεων τούτων μὴ δυναμένων νὰ συναρμολογηθῶσι πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ὡς ἄνω νόμου (*).

(*) Σημ. ΕΣΔ: Βλέπε καὶ ΕΚΔ 4, 598.

ΑΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΕΔ

Ἐκδηλώνοντας ὁ νόμος 2112/1920 τὴν πρώτην μέριμνα γιὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν προειδοποίησιν τοῦ μισθωτοῦ, σὲ περίπτωσιν ἀπολύσεώς του, θέσπισε τὶς σχετικὰς διατάξεις του. Σκοπὸς του ἦταν νὰ ἔχει ὁ μισθωτὸς τὸν ἀνάλογον χρόνον, πού θὰ τοῦ ἔδινε τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιτύχει μιὰν ἄλλην θέσιν, γιὰ νὰ μὴ μείνῃ ξαφνικὰ ἀνεργός. Ἄν πάλι ἡ ἀπόλυσή του ἐρχόταν ἀπροειδοποίητα νὰ τὸν κάμει ἀνεργό, νὰ μπορούσε μὲ τὴν ἀποζημίωσιν, πού δικαιοῦται, σὲ περίπτωσιν ἀπροειδοποίητης ἀπολύσεως, ν' ἀντιμετώπιζῃ τὸν πρῶτον τουλάχιστον καιρὸ τῆς ἀνεργίας του. Ἡ βάση βέβαια τοῦ νόμου ἦταν καλὴ. Ὅτι μόνον θὰ μπορούσε νὰ συζητηθῇ εἶναι οἱ μικρὲς γιὰ τοὺς ἐργάτας προθεσμίες τοῦ νόμου, ἀντίθετα στὶς προθεσμίες, πού θεσπίστηκαν γιὰ τοὺς ἰδιωτικὸν ὑπαλλήλους.

Τὸ νομικὸ αὐτὸ καθεστὼς τοῦ 1920 (ὁ νόμος 2112, β. δ. 16 Ἰουλίου 1920), καθὼς τροποποιήθηκε ἀργότερα, τὸ 1930, μὲ τὸν νόμον 4558, ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον νὰ κανονίζει τὸν τρόπο ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν. Ὅταν πρόκειται γιὰ ἰδιωτικὸν ὑπαλλήλου οἱ προθεσμίες τῆς προειδοποιήσεως εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

Ἀπὸ δύο μῆνες ἕως ἑνὸς ἔτους	30 ἡμερῶν
Πλέον τοῦ ἑτοῦς καὶ ὀχι τῶν τεσσάρων	60 ἡμερῶν
Πλέον τῶν τεσσάρων	3 μηνῶν
Πλέον τῶν ἑξή	4 μηνῶν
Πλέον τῶν ὀκτώ	5 μηνῶν
Πλέον τῶν δέκα	6 μηνῶν

Καὶ γιὰ κάθε ἔτος ὑπηρεσίας πλέον τῶν δέκα ἐτῶν προστίθενται στοὺς ἑξὶ μῆνες ἕνας μῆνας ἀκόμη μέχρι τὸ πολὺ δύο ἐτῶν.

Νόμιμος τύπος γιὰ τὴν προειδοποίησιν τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἶναι ὁ ἐγγράφος. Ἄν λείπῃ τὸ σχετικὸ ἐγγράφον, δὲν ὑπάρχει νομικῶς προειδοποίησις καὶ συνέπεια εἶναι ὅχι φυσικὰ νὰ θεωρεῖται ἄκυρη ἡ ἀπόλυσις, ἀλλὰ νὰ δικαιούται ὁ μισθωτὸς τὴ σχετικὴ ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου, πού εἶναι ἴση μὲ τὶς ἀποδοχὰς πού θὰ ἔδικαιούτο, ἂν δὲν προειδοποιεῖτο γιὰ τὴν ἀπόλυσή του καὶ γιὰ ὅσον χρόνον ἔπρεπε νὰ προειδοποιηθῇ. Μὲ τὴν ἐλλειψὴν προειδοποιήσεως ἀκόμη ἐξισώνεται καὶ ἡ προειδοποίησις πού ἐγίνε σὲ μικρότερον ἀπὸ τὸ νόμιμον χρόνον.

Τὸ δικαίωμα τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δὲν περιορίζεται μόνον στὴν ἐμπρόθεσμη προειδοποίησιν. Ὁ νόμος, σὺν μιᾷ πρόσθετῇ ἀναγνώρισιν τῆς ἀξίας τῶν ὑπηρεσιῶν, θέσπισε μαζὶ καὶ τὸ δικαίωμα μιᾶς ἀποζημιώσεως, πού ἰσχύει παράλληλα μὲ τὸ δικαίωμα τῆς προειδοποιήσεως. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ 1/4 τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου τῆς προειδοποιήσεως. Αὐτὸ ὅμως δὲ σημαίνει πὺς ἂν δὲ γίνῃ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρη. Ἀπλῶς ὁ μισθωτὸς (ὑπάλληλος) ἔχει μιὰ νόμιμη ἀξίωσιν, δυνάμεν ν' ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, χωρὶς ἡ ἄρνησις τῆς πληρωμῆς νὰ ἰσοδυναμῇ μ' ἐλλειψὴν προειδοποιήσεως.

Προειδοποιῶντας ὁ ἐργοδότης τὸν μισθωτὸν γιὰ τὴν ἀπόλυσή του ἔχει ἀπὸ τὸ νόμον τὸ δικαίωμα

ν' ἀξιώσῃ τὶς ὑπηρεσίες τοῦ μισθωτοῦ σὲ ὅλον τὸν χρόνον τῆς προειδοποιήσεως. Ἄν ὁ ὑπάλληλος ἀπομακρυνθῇ αὐτόβουλα ἀπὸ τῆς θέσης του, μετὰ τὴν προειδοποίησιν, παύει τὸ δικαίωμά του στὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου. Διαφέρει μόνον ἡ περίπτωσις τῆς ἐξαναγκασμένης ἀπὸ τὸν ἐργοδότη ἀπομακρύνσεώς του, πού τοῦ δημιουργεῖ πάντοτε τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημίωσις ὀφείλεται στὸν μισθωτὸ (ὑπάλληλον) καὶ στὴν περίπτωσιν τῆς ἀπολύσεώς του μετὰ τὴν ἐμπρόθεσμη προειδοποίησιν. Ἄν δηλαδὴ συμβεῖ ν' ἀπολυθῇ ὁ ὑπάλληλος μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως δὲν δικαιούται ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου, καθὼς στὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποίητης ἀπολύσεως, ἀλλὰ τὸ δικαίωμά του ἀναλύεται στὶς ἀποδοχὰς τοῦ χρόνου τῆς παροχῆς ἐργασίας του, τοῦ χρόνου, πού ἔμεινε ἀδόουλεύτος ἕως τὸ τέλος τῆς προθεσμίας, καὶ σὲ ὁλόκληρον τὸ τέταρτον τῆς ἀποζημιώσεως. Βάσις τῆς ἐρμηνείας αὐτῆς εἶναι—κατὰ τὸν Ἀρειὸν Πάγον—τὸ γεγονός· πὺς ὁ ἐργοδότης ὑπαίτια δὲν δέχθηκε τὶς ὑπηρεσίες τοῦ μισθωτοῦ, πού εἶχε πάντοτε ἐτοιμὲς στὴ διάθεσίν του.

Προκειμένου τώρα γιὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ἐπιχειρήσεων οἱ προθεσμίες εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

Ἀπὸ δύο μῆνες ἕως ἑνὸς ἔτους	5 ἡμερῶν
Πλέον τοῦ ἑτοῦς	8 ἡμερῶν
Πλέον τῶν δύο ἐτῶν	15 ἡμερῶν
Πλέον τῶν πέντε ἐτῶν	30 ἡμερῶν
Πλέον τῶν δέκα ἐτῶν	60 ἡμερῶν

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν δὲν ἔχει νόμιμον τύπον. Μπορεῖ ἄρα νὰ γίνῃ ἐγγράφως ἢ προφορικῶς, χωρὶς ὁ τύπος τῆς νὰ ἔχει καμμιά ἐπίδρασιν στὸ νόμιμον κύρος τῆς. Ἀπὸ τὸν νόμον δὲν ὑπάρχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὅταν ἐμπρόθεσμα προειδοποιηθῶν γιὰ τὴν ἀπόλυσή των.

Τέλος μὲ ξεχωριστὰς διατάξεις τοῦ νόμου κανονίζεται ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὠρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, πού δὲν ὑπηρετοῦν σὲ βιομηχανικὰς, βιοτεχνικὰς, μεταλλευτικὰς καὶ χειροτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας.

Τῶν κατηγοριῶν αὐτῶν μισθωτοὶ εἶναι οἱ οἰκιακοὶ ὑπηρετῆς, θυρωροὶ, ἀμαξοῦπηρετῆς, θαλαμηπόλοι, μάγειροι, κηπουροὶ, τροφοὶ, νοσοκόμοι ἐπιχειρήσεων ἢ ἰδρυμάτων, καὶ γι' αὐτοὺς ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρέπει νὰ γίνεταί πρὶν ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρας ἀπὸ τὴν ἀπόλυσή των. Εἶναι ἀκόμη οἱ οἰκόδομοι δάσκαλοι, παιδαγωγοὶ καὶ ἄλλοι μὲ παρόμοια σχέση ἐργασίας, πού ἡ καταγγελία γίνεται δέκα πέντε ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυσή των.

Συνέπεια καὶ στὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποίητης ἀπολύσεως τῶν ἐργατῶν εἶναι ἡ πληρωμὴ ἀποζημιώσεως ἴσης μὲ τὶς ἀποδοχὰς τοῦ χρόνου τῆς ἐμπρόθεσμης ἀπολύσεως.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

777] 1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. — «Ελληνικός

«Αστικός Κώδιξ». (*)

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 327 της 31 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει του Ήμετέρου Υπουργικού Συμβουλίου ἀπεφασίσαιεν καὶ διατάσσουσιν.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Σύμβαισις Ἑργασίας

Ἀρθρον 695

Ἐννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ εἰς (μισθωτός) ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἐργασίαν εἰς τὸν ἕτερον (μισθοδότην), οὗτος δὲ νὰ καταβάλλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθόν.

Σύμβαισις ἐργασίας ὑπάρχει καὶ ὅταν ὁ μισθός ὑπολογίζεται κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπὴν, ἀρκεῖ μόνον ὁ μισθωτός νὰ προσλαμβάνεται ἢ ἀπασχολῆται ἐφ' ὠρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον.

Ἀρθρον 696

Μισθός λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθεὶς, ἐάν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον ἐπὶ μισθῷ.

Παραίτησις μισθοῦ ἐκ τῶν προτέρων εἶναι ἄκυρος.

Ἀρθρον 697

Ὁ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς ἐπιτετραμμένος ἢ ὁ δημοσίᾳ προσφερόμενος πρὸς διεξαγωγὴν ὑποθέσεων ἢ ὁ κατ' ἐπάγγελμα διεξαγωγὴν ὑποθέσεις λογίζεται ἀποδεχθεὶς πρότασιν συμβάσεως τοιαύτης ἐργασίας, ἐάν δὲν ἀποκρούσῃ αὐτὴν ἀμελλητί.

Ἀρθρον 698

Τὸ περιεχόμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας κανονίζεται ἐλευθέρως ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ἐντὸς πάντοτε τῶν ὁρίων τοῦ νόμου καὶ τῶν χρηστῶν ἡθῶν.

Ἄκυρος εἶναι ἰδίᾳ ὁρος τῆς συμβάσεως καταργῶν ἢ περιορίζων τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἢ συνέρχεσθαι τοῦ ἐνός ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων.

Ἀρθρον 699

Ἡ σύμβαισις ἐργασίας ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐρμηνεύεται ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀρθρον 700

Προσωπικὴ φύσις τῆς σχέσεως.

Ἐάν ἐκ τῆς συμφωνίας ἢ ἐκ τῶν περιστάσεων δὲν προκύπτῃ ἄλλο τι, ὁ μὲν μισθωτός ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του αὐτοπροσώπως, ἡ δὲ ἀξίωσις τοῦ μισθοδότου ἐπὶ τὴν ἐργασίαν εἶναι ἀμεταβίβαστος.

Ἀρθρον 701

Υποχρέωσις μισθωτοῦ.

Ὁ μισθωτός ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, εὐθυνόμενος διὰ τὴν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας προξενουμένην εἰς τὸν μισθοδότην ζημίαν.

Ὁ βαθμὸς τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐπιμελείας ὁ-

(*) Σημ. ΕΒΔ : Καταχωροῦνται τὰ σχετικὰ μὲ τὴν σύμβαισιν ἐργασίας ἀρθρα τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

φειλομένης κρίνεται ἐκ τῆς συμβάσεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῆς μορφώσεως ἢ τῶν πρὸς τὴν ἐργασίαν ἀπαιτουμένων ἐιδικῶν γνώσεων, ὡς καὶ τῶν ἱκανοτήτων καὶ ἰδιοτήτων τοῦ μισθωτοῦ, ἃς ἐγνώριζεν ἢ ὀφείλε νὰ γνωρίζῃ ὁ μισθοδότης.

Ἀρθρον 702

Υποχρέωσις μισθοδότου

Ὁ μισθοδότης χρεωστεῖ τὸν συμφωνηθέντα ἢ τὸν συνήθη ὡς πρὸς ὁμοίας ἐργασίας ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ καταβαλλόμενον μισθόν.

Ἐάν ὁ μισθωτός προσελήφθῃ εἰς τὴν οἰκιακὴν κοινωनीαν τοῦ μισθοδότου, ἢ παρ' αὐτῷ κατοικίᾳ καὶ διατροφή τοῦ μισθωτοῦ ἀποτελεῖ μέρος τοῦ μισθοῦ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὴν εἰς τὸν μισθωτὸν παρεχομένην ὑπὸ τοῦ μισθοδότου ὑπερσικακὴν κατοικίαν.

Ἀρθρον 703

Ἐάν ὁ μισθός συνίσταται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς ποσοστὸν τῶν κερδῶν, ὁ μισθοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὸν μισθωτόν, ἢ εἰς πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς τοῦ μισθωτοῦ τὰς ἀναγκαίας περὶ κερδῶν καὶ ζημιῶν πληροφορίας, ἐφ' ὅσον δὲ ἀπαιτεῖται, ὑποχρεοῦται καὶ εἰς ἐπίδειξιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων.

Ἐάν ὁ μισθοδότης διαφωνῇ ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκλεγέν πρόσωπον, ὁρίζεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου αἰτήσῃ τοῦ μισθοδότου ἢ δαπάναις αὐτοῦ αἰτήσει τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀρθρον 704

Χρόνος καταβολῆς μισθοῦ.

Ὁ μισθός, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ συνηθείας, καταβάλλεται μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, ἐάν δὲ ὑπολογίζεται κατ' ὠρισμένα διαρκούσης τῆς συμβάσεως διαστήματα, καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου αὐτῶν.

Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἅμα τερματισθῇ ἡ σύμβαισις καθίσταται ἀπαιτητὸς ὁ μέχρι τοῦ τερματισμοῦ μισθός.

Ἀρθρον 705

Ὁ κατὰ μονάδα ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβόμενος μισθωτός δικαιούται εἰς προκαταβολὰς ἀναλόγως πρὸς τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν καὶ τὰς τυχόν δαπάνας αὐτοῦ.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα προσήκει ἀναλόγως εἰς μισθωτὸν κατὰ χρόνον ἀμειβόμενον καὶ κατὰ μῆνα τουλάχιστον μισθοδοτούμενον, ἐάν οὗτος ἔχῃ ἀνάγκην πρὸς διατροφήν αὐτοῦ, τῶν τέκνων ἢ τῆς συζύγου του, ὁ δὲ μισθοδότης ἐκ τῆς παροχῆς προκαταβολῶν δὲν περιέρχεται εἰς ἐνδειαν.

Ἀρθρον 706

Δικαίωμα ἐπὶ ἐργασίαν.

Ὁ κατ' ἀποκοπὴν ἢ μονάδα ἐργαζόμενος δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ ποσὸν ἐργασίας ἐπαρκὲς διὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐάν ὁ μισθοδότης δὲν ἐκτελέσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην, δικαιούται ὁ μισθωτός νὰ ἀπαιτήσῃ μισθὸν ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον, κατ' ὃν ἦτο ἔτοιμος πρὸς ἐργασίαν.

Ἀρθρον 707

Υπερμερία μισθοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν.

Ὁ μισθοδότης δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς ὀφειλῆς τοῦ μισθοῦ, ἐάν καταστῇ ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, δικαιούται ὁμῶς νὰ καταλογίσῃ εἰς τὸν μισθὸν πᾶν ὅ,τι ὁ μισθωτός ὀφελήσῃ

ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαγῆς παροχῆς αὐτῆς.

Ἄρθρον 708

Κωλύματα μισθωτοῦ πρὸς ἐργασίαν.

Ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐάν μετὰ δεκαήμερον τοῦλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἔνεκα σπουδαίου λόγου μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπατιότητα αὐτοῦ.

Ποσὰ καταβληθέντα εἰς τὸν μισθωτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος κατ' ἀκολουθίαν ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσσεως δικαιούται ὁ μισθοδότης νὰ καταλογίσῃ εἰς τὸν μισθόν.

Ἄρθρον 709

Ὁ χρόνος δι' ὃν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑφισταμένου κωλύματος διατηρεῖται ἢ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐάν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοῦλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς συμβάσεως, τὸν ἥμισυ δὲ μῆνα ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει. Ἡ ὥς πρὸς τὸν χρόνον τοῦτον ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ὑφίσταται καὶ ἐάν ᾖ, τοῦ κωλύματος παρέχοντος τοιοῦτο δικαίωμα, ὁ μισθοδότης κατήγγειλε τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρον 710

Βλαβερὰ ἐργασία.

Ὁ μισθοδότης ὀφείλει νὰ μὴ ἀπασχολῇ τὸν μισθωτὸν εἰς ἐργασίας, περὶ ὧν γνωρίζει ἢ ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὑπερβαίνουν τὰς δυνάμεις τούτου ἢ παρακωλύουν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου μισθωτοῦ ἢ ἐπιφέρουν βλάβην εἰς ἐγκυμονοῦσαν μισθωτὸν ἢ εἰς τὸ ἔμβρυον.

Ἄρθρον 711

Ἐπὶ πλεόν ἐργασία.

Ἐὰν παραστῇ ἔκτακτος ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλεόν τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους, ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται εἰς ταύτην, ἂν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ αὐτήν, ἢ δὲ ἀρνήσις του θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν καλὴν πίστιν.

Ὁ μισθωτὸς διὰ τὴν ἐπὶ πλεόν ταύτην ἐργασίαν δικαιούται εἰς συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν κανονισμένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων. Πρὸς κανονισμὸν ἀμοιβῆς ἐπὶ πλεόν ἐργασίας νυκτερινῆς λαμβάνεται ὡς βάσις ὁ μισθὸς τῆς ἐν ἡμέρᾳ διπλάσιος.

Ἄρθρον 712

Ἀσθένεια μισθωτοῦ

Ὁ μισθοδότης ὑποχρεοῦται, ἐν περιπτώσει νόσου τοῦ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ κοινοῦσαν προσληφθέντος μισθωτοῦ, νὰ παρέχῃ εἰς αὐτόν, διαρκούσης τῆς συμβάσεως, περίθαλψιν, λατρικὴν ἀντίληψιν καὶ θεραπευτικὰ μέσα κατ' οἶκον ἢ καὶ ἐν νοσοκομείῳ μέχρι δύο μὲν μηνῶν, ἐὰν ἡ νόσος ἐπῆλθεν ἐν τοῦλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς συμβάσεως, ἡμίσεος δὲ μηνὸς εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν. Ὁ μισθοδότης δύναται νὰ καταλογίσῃ τὰς δαπάνας εἰς τὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου ἀντιστοιχοῦντα μισθόν.

Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ μισθοδότης δὲν ὑφίσταται ἐὰν ἡ νόσος ὀφείλεται εἰς δόλον τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἄφ' οὗτου οὗτος εἰσῆχθῃ εἰς νοσοκομεῖον δυνάμει δικαιοῦματος ἐξ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ νόσον.

Ἄρθρον 713

Λήξις ἢ τερματισμὸς τῆς συμβάσεως ἐπελθὼν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ χρονικῶν διαστημάτων δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὡς πρὸς τὰς αὐτόθι ὑποχρεώσεις τοῦ μισθοδότης, πλην ἂν ὁ τερματισμὸς ἐπῆλθε συνεχεῖς καταγγελίας τοῦ μισθοδότης γενομένης πρὸ τῆς νόσου διὰ σπουδαίου λόγου ἐγκείμενον εἰς δολίαν παράβασιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ.

Ἄρθρον 714

Ἀσφάλεια καὶ ὑγιεινὴ τῶν χώρων ἐργασίας.

Ὁ μισθοδότης ὀφείλει νὰ διαρρυθμίσῃ τὰ τῆς ἐργασίας, τὰ τοῦ χώρου αὐτῆς καὶ τῆς διαμονῆς, ὥς καὶ τὰ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων ἢ ἐργαλείων, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ προστατεύεται ἡ ζωὴ, ἡ ὑγεία καὶ ἡ ἠθικὴ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἄρθρον 715

Ἐὰν ὁ μισθωτὸς προσελήφθῃ εἰς τὴν οἰκίαν κοινωनीαν τοῦ μισθοδότης, ὀφείλει οὗτος τὰ τῆς διαμονῆς καὶ τοῦ ὕπνου, τὰ τῆς διατροφῆς, τοῦ χρόνου ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως νὰ διαρρυθμίσῃ κατὰ τρόπον ἀσφαλίζοντα τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἠθικὴν, ὡς καὶ τὴν ἐνάσκησιν τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων καὶ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ.

Ἄρθρον 716

Συμψηφισμὸς ἢ κράτησις μισθοῦ

Ὁ μισθοδότης δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀναγκαῖος εἰς προσήκουσαν διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν ἰσχύει ἐπὶ συμψηφισμοῦ πρὸς ἀπαίτησιν, ἣν ἔχει ὁ μισθοδότης ἔνεκα ζημίας προξενηθείσης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὁ μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπόκειται εἰς συμψηφισμόν, εἶναι καὶ ἀκατάσχετος.

Ἄρθρον 717

Συμπεφωνημέναι κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ, ἐὰν δὲν ὠρίσθῃ ἄλλως, λογίζονται γενόμεναι πρὸς κάλυψιν ἐνδεχομένης ζημίας τοῦ μισθοδότης. Τοιαῦται κρατήσεις εἶναι ἰσχυραὶ μόνον μέχρι τοῦ ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ μέτρου, φέρουσι δέ, ἄφ' ἧς ἐγένοντο, τόκον.

Ἄρθρον 718

Παροχὴ ἀδείας

Ὁ μισθοδότης ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς τὸν μισθωτὸν ἀδειαν τοῦλάχιστον δέκα πέντε μὲν συνεχῶν ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις τῆς συμβάσεως ὑφίσταται ἀπὸ ἐξ ἡδὴ μηνῶν, ἐνὸς δὲ μηνός, ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ πέντε ἐτῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ὁ μισθωτὸς δικαιούται τοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρον 719

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀδεια παρέχεται κατὰ τὴν ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας πρόσφορον ἐποχὴν, πάντως ὅμως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τοῦ μισθωτοῦ. Δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ μισθωτὸς κωλυόμενος νὰ ἐργασθῇ δικαιούται τοῦ μισθοῦ.

Ὁ μισθοδότης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς χορήγησιν ἀδείας, ἄφ' ἧς ὁ μισθωτὸς κατήγγειλε τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρον 720

Δικαίωμα ἐφευρέσεων.

Ἐφευρέσεις γενόμεναι ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἀνήκουν εἰς αὐτόν, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ ἐκτὸς ἐὰν ἀποτελοῦσιν ἀποκλειστικῶς τὴν ἀνατεθειμένην εἰς τὸν μισθωτὸν ἐργασίαν.

Ἐν περιπτώσει ἐναντίας συμφωνίας ἢ μὴ ἀποκλειστικότητος τῆς ἐργασίας ὁ μισθωτὸς δικαιούται εἰς ἰδιαίτερον εὐλόγον ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως ἀμοιβήν.

Ὅμοιως δικαιούται εὐλόγου ἀμοιβῆς ἐὰν ἐν περιπτώσει ἀποκλειστικότητος τῆς ἐργασίας, ἡ ἐφευρέσεις εἶναι ἐκτάκτως ἐπωφελῆς διὰ τὸν μισθοδότην.

Ἀρθρον 721

Ἀήεις συμβάσεως διὰ παρελεύσεως τοῦ ὠρισμένου χρόνου.

Ἡ σύμβασις ἐργασίας λήγει αὐτοδικαίως λήξαντος τοῦ χρόνου, ὡς πρὸς ὃν συνωμολογήθη.

Ἀρθρον 722

Διὰ τακτικῆς καταγγελίας.

Σύμβασις ἐργασίας, ἥς ἡ διάρκεια οὔτε ὠρίσθη οὔτε ἐκ τοῦ εἵδους καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς συνάγεται, λύεται ἐκατέρωθεν διὰ καταγγελίας μετὰ παρέλευσιν προθεσμίας ἀπὸ ταύτης.

Ἀρθρον 723

Ἡ προθεσμία καταγγελίας, ἐπιφυλασσομένων ἄλλοιων διατάξεων συμβάσεως ἢ νόμου, ὡς καὶ τῶν ἐπομένων ἐδαφίων, εἶναι ὡς πρὸς ἀμφοτέρους πέντε ἡμερῶν.

Ἐάν ἡ συμβατικὴ σχέσις ἔχῃ διαρκεσὶν ὑπὲρ τὸ ἔτος, ἡ προθεσμία εἶναι ἐνὸς μηνός.

Ἐάν ἡ σύμβασις ἔχῃ ὡς ἀντικείμενον πνευματικὴν ἀποκλειστικῶς ἐργασίαν, ὁ μισθοδότης ὀφείλει νὰ τηρήσῃ προθεσμίαν δύο μηνῶν.

Ἀρθρον 724

Προθεσμία καταγγελίας βραχυτέρα τῆς νομίμου δὲν δύναται νὰ συμφωνηθῇ ὑπὲρ τοῦ μισθοδότου.

Ἀρθρον 725

Σύμβασις ἐργασίας, ἥς διάρκεια ὁρίζεται ἐφ' ὅρου ζωῆς προσώπου τινὸς ἢ ὑπερβαίνει τὴν πενταετίαν, δύναται μετὰ παρέλευσιν πενταετίας νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὅποτεδήποτε, τηρουμένης ἐξαμήνου προθεσμίας καταγγελίας.

Ἀρθρον 726

Σιωπηρὰ ἀνανέωσις.

Σύμβασις ἐργασίας συνωμολογηθεῖσα δι' ὠρισμένον χρόνον, ἐάν λήξαντος αὐτοῦ ὁ μισθωτὸς ἐξακολουθῇ τὴν ἐργασίαν ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ μισθοδότου, λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον.

Ἀρθρον 727

Δι' ἐκτάκτου καταγγελίας.

Ἐκάτερος τῶν συμβαλλομένων δικαιούται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγέλλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ὅποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας.

Ἐν τῇ καταγγελίᾳ ἀπαιτεῖται νὰ δηλοῦται ἐν συντομίᾳ τὸ ἀποτελοῦν τὸ σπουδαῖον λόγον γεγονός.

Ἀρθρον 728

Ἐάν δὲν προκύπτῃ ἄλλο τι ἐκ τῆς σχέσεως, χάνει τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας ὁ μὴ ἀσκήσας αὐτὸ ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ἀφ' ὅτου ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ἀποτελοῦντος τὸν σπουδαῖον λόγον γεγονότος. Ἐάν τὸ γεγονὸς συνεχίζεται, ἡ δεκαπενθήμερος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτοῦ.

Ἀρθρον 729

Ἀποζημίωσις

Ἐάν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἡ καταγγελία, συνίσταται ἢ ὀφείλεται εἰς ὑπαίτιον παράβασιν τῆς συμβάσεως, ὑποχρεοῦται ὁ παραβάτης εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἀρθρον 730

Ἐάν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἐκ μέρους τοῦ μισθοδότου καταγγελία, ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπελθούσαν μεταβολὴν τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν αὐτοῦ σχέσεων, ὁ μισθωτὸς δικαιούται εὐλόγου ἀποζημιώσεως.

Ἀρθρον 731

Εἶναι ἄκυρος ὁ ὅρος τῆς συμβάσεως ὁ ἀποκλείων τὸ δικαίωμα τῆς διὰ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας.

Ἀρθρον 732

Ἐνεκα θανάτου.

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μισθωτοῦ λύεται ἡ σύμβασις ἐργασίας.

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μισθοδότου ἡ σύμβασις λύεται μόνον ὅταν οἱ συμβαλλόμενοι ἀπέβλεψαν κυρίως εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ μισθωτὸς δικαιούται εὐλόγου ἀποζημιώσεως.

Ἀρθρον 733

Καταγγελία συμβάσεως ἐμπιστευτικῶν ἐργασιῶν.

Σύμβασις ἐμπιστευτικῶν ἐλευθερίων ἐργασιῶν, ἐν ἣ ὁ μισθωτὸς δὲν διατελεῖ εἰς διαρκὴ σχέσιν ἐπὶ παγίῳ μισθῷ, δύναται ὅποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας νὰ καταγγελλθῇ ὑπὸ τοῦ μισθοδότου καὶ ἄνευ σπουδαίου λόγου. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ὁ μισθωτὸς, ἀλλ' ἐάν καταγγελλῇ ἀκαίρως, εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἀρθρον 734

Ἄδεια πρὸς εὐρείαν ἄλλης ἐργασίας.

Ὁ μισθοδότης καταγγελλθείσης τῆς συμβάσεως ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ, ἄνευ μειώσεως τοῦ μισθοῦ, εἰς τὸν μισθωτὸν τὸν ἀναγκαῖον πρὸς εὐρείαν ἄλλης ἐργασίας ἐλεύθερον χρόνον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει ἀναλόγως ἐπὶ συμβάσεως ληγοῦσης ἅμα τῇ παραλεύσει τοῦ ὠρισμένου χρόνου.

Ἀρθρον 735

Σύμβασις ἐπὶ δοκιμῇ.

Σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ δὲν δύναται νὰ συναφθῇ διὰ χρόνον ὑπερβαίνοντα τὸν μῆνα.

Ἀρθρον 736

Σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ δύναται νὰ καταγγελθῇ ἐκατέρωθεν διαρκούντος τοῦ πρώτου μηνὸς ὅποτεδήποτε ὑπὸ προθεσμίαν δύο ἡμερῶν.

Παραλειπομένης τῆς καταγγελίας ἐκατέρωθεν, ἡ σχέσις ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνὸς λογίζεται σύμβασις ἐργασίας ἀόριστου χρόνου.

Ἀρθρον 737

Πιστοποιητικὸν ἐργασίας.

Ὁ μισθωτὸς δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ μισθοδότου πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἵδους καὶ τῆς διάρκειας τῆς ἐργασίας του. Μόνον εἰδικὴ αἰτία τοῦ μισθωτοῦ πιστοποιεῖται καὶ τὸ ποῖόν αὐτῆς καὶ ἡ διαγωγή του. Ἡ περὶ πιστοποιητικοῦ ἀπαιτήσις ἀποκλείεται μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως.

Ἀρθρον 738

Παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ δικαιωμάτων.

Συμφωνίᾳ, δι' ἧς περιορίζονται τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῶν ἀρθρῶν 708 ἕως 710, 711 ἐδ. 2 ἕως 719, 720 ἐδ. 2, 725, 730, 734, 735, 737, 740 εἶναι ἄκυρος.

Ἀρθρον 739

Σύμβασις μαθητείας.

Λι διατάξεις περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ἐπὶ συμβάσεως, καθ' ἣν ὁ εἰς ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπαιδεύσῃ τὸν ἕτερον εἰς πρακτικὸν ἐπάγγελμα ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ παρεχομένην αὐτῷ ἐργασίαν.

Ἀρθρον 740

Ὁ ἐκπαιδευτὴς ὀφείλει νὰ ἀπασχολῇ τὸν μαθητὴν κατὰ τρόπον ἀνάλογον πρὸς τὸ μέλλον αὐτοῦ ἐπάγγελμα, νὰ μὴ ἀναθέτῃ εἰς αὐτὸν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νυκτερινὴν ἐργασίαν, νὰ ἐποπτεύῃ τὴν εἰς νόμῳ ὑποχρεωτικὸν σχολεῖον φοίτησιν αὐτοῦ, ὡς καὶ νὰ παρέχῃ ἐλεύθερον τὸν χρόνον τὸν ἀναγκαῖον πρὸς παρακολούθησιν ἐπαγγελματικῶν μαθημάτων καὶ πρὸς δοκιμασίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ

Ἀρθρον ἀκροτελεύτιον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἄρχεται τὴν 23 Φεβρουαρίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1945

785]1945 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ τῆς θέσεως τῶν ἐν ἀναβολῇ λόγῳ τραυμάτων ἢ κακουχιῶν τοῦ πολέμου τελούντων ὑπαλλήλων ἐν σχέσει πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 59]45 Συντακτικῆς Πράξεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 320 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον.

1. Ἐφεδρoι, οἵτινες, παραπεμφθέντες εἰς τὴν Ἀνωτάτην τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ἢ μὴ ὡς ἀναπήρων πολέμου, εὐτυχῶς παρὰ ταύτης ἀναβολῆς, λόγῳ τραύματος ἢ νόσου ἀποτόκου τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου, θεωροῦνται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 59]45 Συντακτικῆς Πράξεως ὡς ἀνάπηροι πολέμου προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς τῶν κρίσεως παρὰ τῆς Α.Σ.Υ.Ε.

Μετὰ τὴν τοιαύτην κρίσιν τῶν οἱ μὲν ὁριστικῶς κριθέντες ἀνάπηροι διέπονται ὡς τοιοῦται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ὡς ἄνω Συντακτικῆς Πράξεως, οἱ δὲ μὴ κριθέντες ἀνάπηροι ἀποβάλλονται τὴν ὡς ἄνω προσωρινὴν ἰδιότητά των καὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 59]45 Συντακτικῆς Πράξεως τὰς ἀφορώσας τοὺς μὴ ἔχοντας τὴν ἰδιότητα ταύτην τοῦ ἀναπήρου.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 59]45 Συντακτικῆς Πράξεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρίου 1945.

900]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Εἰσαγωγικὸς Νόμος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (*)

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 34 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος (εἰσαγωγῆς) τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καταργοῦνται διατάξεις νόμων ἢ ἐθίμων ἀντικείμεναι εἰς αὐτὸν ἢ ἀναγόμεναι εἰς θέματα ρυθμιζόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος δὲν θίγονται διατάξεις στηριζόμεναι εἰς διεθνεῖς συνθήκας.

Ἄρθρον 2.

Καταργοῦνται ἐιδικώτερον:

21) Ὁ νόμος ΓΥΔΓ' τῆς 27/30 Νοεμβρίου 1909 περὶ βραχυπροθέσμων παραγραφῶν.

27) Τὰ ἀρθρὰ 1—11, 24—28, 31 καὶ 34—38 τοῦ νόμου 281 τῆς 21/25 Ἰουνίου 1914 περὶ σωματείων.

Ἄρθρον 3.

Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ νόμοι περιέχοντες ρυθμίσεις ἐιδικῆς ἀναγομένης εἰς θέματα, περὶ ὧν προβλέπει ὁ Κώδιξ.

Ἄρθρον 4.

Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ ἐιδικώτερον:

2) Εἰδικοί νόμοι ἢ ἐιδικαὶ διατάξεις περὶ παντὸς εἶδους ἐπαγγελματικῶν καὶ ἀλληλοβοηθητικῶν

(*) Σημ. ΕΕΑ: Καταργοῦνται ὅσα ἀρθρὰ ἀφοροῦν τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ λοιπὰ ἐνδιαφέρουσαι τὴν σύμβασιν ἐργασίας διατάξεις.

σωματείων, ὡς καὶ νόμοι ἢ διατάξεις περὶ συνεταιρισμῶν ἢ ἐπιμελητηρίων.

6) Οἱ νόμοι περὶ ὀφειλῶν ἢ πληρωμῶν εἰς ξένον νόμισμα ἢ συνάλλαγμα καὶ ἐν γένει οἱ νόμοι οἱ σκοποῦντες τὴν προστασίαν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος.

8) Διατάξεις ἐιδικαὶ ἀπαγορεύουσαι ἢ περιορίζουσαι ἢ κατ' ἐξαιρέσιν ἐπιτρέπουσαι τὴν ἐκχώρησιν ἀπαιτήσεων, ἰδίᾳ μισθῶν, ἡμερομισθίων, συντάξεων, μερισμάτων ἢ παντὸς εἶδους βοήθημάτων δημοσίων, δημοτικῶν, κοινοτικῶν ἢ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

15) Πάντες οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, περὶ τῆς καταγωγῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, ὑπηρετῶν, τεχνιτῶν, περὶ τῆς πληρωμῆς ἢ κρατήσεων τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων αὐτῶν, περὶ ὥρων καὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, περὶ κυριακῆς ἀναπαύσεως, περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, περὶ ἀσφαλείας καὶ ὑγιεινῆς τῶν ἐργαζομένων, περὶ τῆς θέσεως αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως, περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν, ἢ ἄλλοι ἐιδικοί νόμοι ἀφορῶντες εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Ἄρθρον 7.

Αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος αἱ ἀφορώσαι εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὰ χρηστά ἥθη ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ γεγονότων λαβόντων ὑπόστασιν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 8.

Ἡ πρὸς δικαιοπραξίαν ἱκανότης ρυθμίζεται ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος. Οἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος χειράγεται λογίζονται ἐφεξῆς ἐνήλικοι.

Ἄρθρον 13.

Ἀξιώσεις γεγεννημένη, μὴπω δὲ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος παραγεγραμμένη, ὑπόκειται ὡς πρὸς τὸν ἐφεξῆς χρόνον εἰς τὰς περὶ παραγραφῆς διατάξεις τοῦ Κώδικος.

Ἐὰν ὁ διὰ τοῦ Κώδικος καθοριζόμενος χρόνος παραγραφῆς εἶναι βραχύτερος τοῦ κατὰ τὸ προγενέστερον δίκαιον, ἡ ἀξίωσις ὑπόκειται εἰς τὴν βραχύτεραν παραγραφῆν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος. Ἀλλ' ἐὰν ὁ κατὰ τὸ πρότερον δίκαιον χρόνος συμπληροῦται ἐνωρίτερον τοῦ ἐν τῷ Κώδικι ὁριζομένου, ἡ παραγραφή συμπληροῦται ἅμα τῇ παρελεύσει τοῦ εἰς τὸ παλαιὸν δίκαιον καθοριζομένου χρόνου.

Ἄρθρον 14.

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἀρθρου ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ προθεσμιῶν τασσομένων ὑπὸ τοῦ νόμου, μὴ φερουσῶν δὲ τὸν χαρακτηρὰ παραγραφῆς, ἰδίᾳ δὲ ἐπὶ ἀποσβεστικῶν προθεσμιῶν.

Ἄρθρον 15.

Ἐνοχαὶ ἐξ οἰουδήποτε λόγου, ὧν τὰ παραγωγικὰ αἷτια συνετελέσθησαν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος, διέπονται καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν ἐπομένων ἀρθρῶν δὲν ὀρίζεται ἄλλως, ὑπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου, ἰδίως ὡς πρὸς τὴν γένεσιν, τὸ περιεχόμενον, τὴν ἐκτασιν, τὴν ἐνέργειαν, τὰ ἀποτελέσματα, τὸ πταῖσμα, τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῆς ἐνοχῆς, τὴν ὑπερμερίαν δανειστοῦ, τὸ δικαίωμα ὑπαναχωρήσεως καὶ τὰ ἀποδεικτικά μέσα.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει ἐπὶ ἐνοχῶν ἐκ δικαιοπραξίας ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἴρεσιν ἢ προθεσμίαν πληρουμένης μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 16

Γεγονότα ἀποσβεστικά τῶν κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον ἐνοχῶν, ἐὰν συνετελέσθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Κώδικος, διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτοῦ. Ἀλλ' ἀποσβεστικὸς λόγος τῆς ἐνοχῆς εἰδικῶς ἐν τῇ δικαιοπραξίᾳ ὠρισμένος διέπεται, καὶ ἂν ἐπὶ τὰ γεγονότα αὐτοῦ συνετελέσθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Κώδικος, ὑπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου.

Ἐκχώρησις ἀπαιτήσεως πηγαζούσης ἐξ ἐνοχῆς τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, γενομένη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Κώδικος, διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτοῦ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ ἀναδοχῆς χρέους.

Ἄρθρον 17

Συμβάσεις ἐργασίας καὶ μισθώσεις προϋφιστάμεναι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος, ἐὰν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ τὸ κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε δίκαιον ἢ τὴν συμφωνίαν προσήκον εἰς τὰ μέρη δικαίωμα καταγγελίας δὲν ἀσκηθῇ κατὰ τὸ πρότον ἐπιτρέπόμενον χρονικὸν σημεῖον, διέπονται ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος. Τὸ αὐτὸ κρατεῖ καὶ ἐπὶ μισθώσεων ἀκινήτων τελουσῶν ὑπὸ ἐνοικιαστίων, ἐὰν τὸ δικαίωμα καταγγελίας δὲν ἀσκηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Τὰ ἄρθρα 613, 619, 623, 635, 652, 671, 694, 699, 708 ἕως 719, 727, 731 ἔχουσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 65

Καθ' ἃς περιπτώσεις ἐν τῇ μέχρι τοῦδε ἰσχύουσῃ νομοθεσίᾳ γίνεται παραπομπὴ εἰς διατάξεις καταργουμένας διὰ τοῦ παρόντος νόμου, ἐφαρμόζονται ἀντὶ τῶν καταργηθεισῶν αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 70

Οἱ διοικοῦντες σωματεῖα δέον νὰ εἶναι πολῖται Ἕλληνες.

Ἐπὶ σωματεῖον, οὗ ἐκ τοῦ σκοποῦ του ἀναγκαίως μετέχουσιν καὶ ἄλλοδαποί, δύναται διὰ Β. Διατάγματος ὑποκειμένου εἰς ἀνάκλησιν νὰ ἐπιτραπῇ ἡ συμμετοχὴ ἄλλοδαπῶν εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον αὐτοῦ κατ' ἴσον ἀριθμὸν πρὸς τοὺς ἡμεδαποὺς.

Ἄρθρον 71

Ἐπὶ ἀλληλοβοηθητικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν σωματείων τὸ μέλος θνικῶν ἐπὶ πράγῃ καταβολῆς τῆς εἰσφορᾶς του νὰ ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ σωματείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 31 Δεκεμβρίου 1911/3 Ἰανουαρίου 1912 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», τοῦ σωματείου ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ ἐπέχοντος θέσιν ἐργάτου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ἐνάγεται τὸ αὐτὸ σωματεῖον ὑπὸ τοῦ μέλους ἐνεκεν ἀξιώσεως αὐτοῦ περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς, τοῦ σωματείου ἐπέχοντος θέσιν ἐργοδότη.

Ἄρθρον 87

Αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τοῦ δικαστηρίου καθωρισμένοι ἢ ὑπὸ τῶν διαδίκων συμπεφωνημένοι προθεσμίαι ἄρχονται τὴν ἐπιούσαν τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως ἢ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συνέβη τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρίαν τῆς προθεσμίας γεγονός, λογίζονται δὲ μόνον ὑπὲρ τοῦ κοινοποιούντος δια-

δίκου καὶ ὄχι κατ' αὐτοῦ, πλὴν ὅπου εἰδικῶς ὁρίζεται τὸ ἐναντίον.

Ἄρθρον ἀκροτελεύτιον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται τὴν 23 Φεβρουαρίου 1946.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 6 Φεβρουαρίου 1946.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

29492/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων μηνιαίου μισθοῦ διπλωματούχων πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 4 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1946.)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, 2) τὸ γεγονὸς τῆς αὐξήσεως ἀπὸ 13-11-45 τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατὰ 150ο/ο καὶ 3) τὴν προγενεστέραν ὑπ' ἀριθ. 22002/28-9-45 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν ἀπὸ τῆς 15-11-45, ὡς κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν τῶν διπλωματούχων πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, τοὺς ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 22002/28-9-45 ἡμετέρας ἀποφάσεως προβλεπομένους βασικοὺς μισθοὺς, ἡδηκμένους κατὰ 150ο/ο. 2) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 4, 5 καὶ 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1945.

29460/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1945 κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατῶν ἀλευροβιομηχανίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 5 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, ἀποφασίζομεν:

1. Καθορίζομεν ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου 1945 τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀλευροβιομηχανίας, ὡς ἑξῆς:

1) Μυλωνᾶς, σιταρᾶς, λιπαντῆς, ξυλουργός, ἀρχιτεχνίτης καὶ τορνευτής, ἡμερομισθίον 2250.

2) Βοηθὸς μυλωνᾶ, βοηθὸς σιταρᾶ, πλωσίτερ, μπουράτα, σμιγδαλᾶς, ἀέρηδες, παραλαβὴ οἴτου, φορτ)ταὶ καὶ ἐργάται συσκευασίας ἀλεύρων, ἡμερομισθίον δραχμᾶς 1950.

3) Ράπτρια καὶ λοιπαὶ ἐν γένει ἐργάτριαι, ἡμερομισθίον δραχ. 1300.

2. Τ' ἀνωτέρω ἡμερομισθία ἰσχύουν μειωμένα κατὰ 5 ο/ο διὰ τὰς ἐκτὸς τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς περιοχάς.

3. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 3 καὶ 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1945.

29742/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν Μακαρονοποιίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 5 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου

28]1944, 2) τὸ ἀπὸ 3]9]45 ἔγγραφο τοῦ Συνδέσμου Ἑργοστασιαρχῶν Μακαρονοποιίας, ἐν ᾧ ἀναφέρονται τὰ ἀπὸ 1]6]45 καὶ ἐντεῦθεν καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια εἰς τοὺς μακαρονεργάτας καὶ 3) τὴν ἀπὸ 15]11]1945 γενομένην αὔξησιν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατὰ 150 ο.ο., ἀποφασίζομεν:

1. Καθορίζομεν, ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου 1945, τὰ κατώτατα ὄρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Ἐπιχειρήσεων Μακαρονοποιίας, ὡς κάτωθι:

1) Ζυμῶται ἄνω τῶν 2.000 ὁκ. ἡμερ. δρχ.	2.160
2) Ζυμῶται μέχρι 2.000	1.980
3) Πιεστοί	1.800
4) Βοηθοὶ	1.500
5) Τεχνίτριαι, ἀπασχολούμεναι εἰς πιεστήρια ἢ μακινέτα	1.500
6) Γυναικες βοηθοὶ	1.250

2. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700 45 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1945.

29485]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐλευθέρων φορ(ε)τῶν Ο.Α.Π. καὶ τῆς Ε.Ζ.Π. εἰς δρχ. 2300.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 5 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 «περὶ ἐξουσιοδότησεως τῶν ἐπὶ τῆς Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν ὅπως προβαίνουν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων», ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 28841]30—11—45 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ὀρίζομεν τὸ ἡμερομισθίον τῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Λιμένος Πειραιῶς ἐργαζομένων ἐλευθέρων φορ(ε)τῶν τοῦ Ο.Α.Π. καὶ τῆς Ε.Ζ.Π. εἰς δρχ. 2.300.

Ἡ παρούσα ἰσχύουσα ἀπὸ 15 Νοεμβρίου ἐ. ἔτους δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1945.

96877]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἑσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ ὀρισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Δήμων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 6 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρον 2 τοῦ Ν. 19]1944 «περὶ ἐξουσιοδότησεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν», ὀρίζομεν ὡς κάτωθι τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Δήμων καὶ λοιπῶν ὀργανισμῶν τῆς Τοπικῆς Αυτοδιοικήσεως:

1 α) Ἀνδρῶν	
1) Ἀρχιτεχνίτης	Δρχ. 3600
2) Τεχνίτης	3000
3) Εἰδικευμένος ἐργάτης	2500
4) Ἀνεπίδικευτος ἐργάτης	2000
5) Μαθητευόμενος α'	1500
6) Μαθητευόμενος β'	1300
β) Γυναικῶν	
1) Τεχνίτρια	Δρχ. 2500
2) Εἰδικευμένη ἐργάτρια	2000
3) Ἀνεπίδικευτος ἐργάτρια	1700
4) Μαθητευομένη α'	1500
5) Μαθητευομένη β'	1300

Τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια, ἄνευ οἰασδῆποτε

προσανέξεως, ἀποτελοῦσι τὰ ἀνώτερα ὄρια, μέχρι τῶν ὁποίων δύνανται νὰ ὀρισθῶσιν ὑπὸ τῶν Διοικήσεων τῶν Δήμων, Κοινοτήτων κλπ., δυναμένων νὰ ὀρίξωσι ταῦτα καὶ εἰς κατώτερα ἐπίπεδα, ἀναλόγως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα αὐτῶν καὶ τὰς τοπικὰς βιωτικὰς συνθήκας, καταβάλλονται δὲ ἀπὸ 1]12]45, πλὴν ὅσον ἀφορᾷ τὰ Δημοτικὰ καὶ Κοινοτικά ἀγαθοεργὰ Ἰδρύματα, δι' ἃ ἰσχύουσιν ἀπὸ 20]12]1945.

2. Εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν ἐκμεταλλεύσεων, καταβάλλονται ἀπὸ 20]11]45 τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 81250]22-12-1945 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας ὀριζόμενα ἡμερομίσθια, ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους.

3. Εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν ἐκμεταλλεύσεων καταβάλλονται αἱ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας ὀριζόμεναι ἀποδοχαί, τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων θεωρουμένης ὡς εἰδικοῦ ἐπιδόματος.

4. Εἰς τὸ κατὰ τὰς παραγράφους 1-3 τῆς παρούσης προσωπικὸν καταβάλλονται ὑπὸ τύπον 13ου μισθοῦ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου ἔτους 1946, αἱ ὑπὸ τῶν παραγρ. 1 καὶ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 81240]22-10-45 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὀριζόμεναι ἀποδοχαὶ ἐνός μηνὸς διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν, καὶ 25 ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.

Τῶν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν παρεχομένων προσθέτων τούτων ἀποδοχῶν ὑποκειμένων εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν, δικαιοῦνται εἰς ἀκέραιον καὶ οἱ εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ ὑπηρετοῦντες ἐφεδρικοί, ὅπλιται, ἐφ' ὅσον ὡς πρὸς τοὺτους συντρέχουσιν αἱ ὑπὸ τῶν Α. Ν. 2695 καὶ 2909 ὀριζόμεναι προϋποθέσεις. Οἱ μετὰ τὴν 15]11]1945 καὶ πρὸ τῆς 25]12]1945 προσληφθέντες δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τῶν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν παρεχομένων ὡς ἄνω ἀποδοχῶν.

5. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταργεῖται ἡ ὑπ' ἀριθ. 91516]1.12.1945 ἀπόφασις ἡμῶν, ἐκ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50576]3.8.1945 ὁμοίας ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ παράγρ. 2.

Ἡ παρούσα δημοσιευομένη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρίου 1945

29861]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ κατατάξεως ἐργ(χ)νικοῦ προσωπικοῦ σιδηροβιομηχανίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 6 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, 2) τὰς ὑπ' ἀριθ. 24988]45 καὶ 27700]1945 ἀποφάσεις ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Κατατάσσομεν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς σιδηροβιομηχανίας εἰς τὰς κατωτέρω ἡμερομισθιακὰς κατηγορίας.

Α'.) Κυτήρια.

- 1) Ἐργοδηγὸς ἢ ἀρχιτεχνίτης δρχ. 2340.
- 2) Τυπῶται αὐτοτελοῦς Ἑργασίας, καρδιολόγοι, δρχ. 1960 2090.
- 3) Ἐπιδιορθῶνται καμίνων, χωνίων, ἰτούφ, εἰδικευμένοι εἰς πρέσσας, δρχ. 1670—1785.

4) Τυπωμαὶ δευτερευουσῶν ἐργασιῶν (βοηθοὶ τῶν ἐν παραγράφῳ 2, δρχ. 1670—1785.

5) Ἐργάται βοηθητικῶν ἐργασιῶν ἐργοστασίου δρχ. 1490.

6) Μαθητευόμενος γ' (ἔχων ὑπηρεσίαν μέχρις ἑξ (6) μηνῶν) δρχ. 650.

7) Μαθητευόμενος β' (ἔχων ὑπηρεσίαν ἀπὸ ἑξ (6) μηνῶν μέχρι (2) ἐτῶν) δρχ. 800—900.

8) Μαθητευόμενος α' (ἔχων ὑπηρεσίαν 2—3 ἐτῶν) δρχ. 1050—1150.

9) Διὰ τοὺς συμπληρώσαντας τριετὴ ὑπηρεσίαν ὡς καὶ διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους καὶ ἄγοντας ἡλικίαν ἀνω τῶν 20 ἐτῶν δρχ. 1490.

Β.) Μηχανουργεῖα.

1) Ἐργοδηγὸς ἢ ἀρχιτεχνίτης δρχ. 2340.

2) Τορνευτής, ἐφαρμοστής, καμιναδῶρος, προτυποποιός, φρεζαδῶρος, πλαναδῶρος, αὐτοματιστής, δυνάμενοι νὰ ἐκτελέσουν αὐτοτελῆ ἐργασίαν δρχ. 1960—2090.

3) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω (παρ. 2), βαρυολόγος, μανουβραδῶρος, λουρατζῆς δρχ. 1670—1785.

4) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν μηχανουργείων ἰσχύουν τὰ ἐν ταῖς παραγράφαις 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ προηγουμένου κλάδου (Χυτηρίων) ὁριζόμενα.

Γ.) Λεβητοποιεῖα.

1) Ἐργοδηγὸς ἢ ἀρχιτεχνίτης (ὁ διευθύνων ὁμάδα ἐργατῶν ἐπὶ πλοίων ἢ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ) δρχ. 2640.

2) Καρφωτής, μονταδῶρος, καμιναδῶρος δρχ. 1960—2090.

3) Κοντραδῶρος (βοηθὸς) δρχ. 1670—1785.

4) Πυρωτής καὶ Μανουβραδῶρος δρχ. 1670—1785.

5) Ὁξυγονοκολλητής καὶ ἠλεκτροσυγκολλητής δρχ. 1845—2090.

6) Πασαδῶρος δρχ. 1490—1785.

7) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν λεβητοποιείων ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ παρ. 4 τοῦ προηγουμένου (ὑπὸ στοιχ. Β) κλάδου ὁριζόμενα.

Δ.) Χαλκουργεῖα—Ὁρειοχαλκουργεῖα.

1) Ἐργοδότης ἢ ἀρχιτεχνίτης δρχ. 2340.

2) Κατασκευασταὶ χαλκίνων μηχανημάτων, διαφόρων σωληνώσεων καὶ λοιπῶν χαλκίνων ἢ ὀρειοχαλκίνων εἰδῶν δρχ. 1960—2090.

3) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω (παρ. 2) δρχ. 1670—1785.

4) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν χαλκουργείων καὶ ὀρειοχαλκουργείων ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ παρ. 4 τοῦ ὑπὸ στοιχείῳ Β' κλάδου (τῶν μηχανουργείων) ὁριζόμενα.

Ε'. Σιδηρουργεῖα—Λευκοσιδηρουργεῖα.

1) Ἀρχιτεχνίτης ἢ ἐργοδηγὸς δρχ. 2340.

2) Σιδηρουργοὶ, ὑδραυλικοὶ, φανοποιοὶ, σωληνοργοὶ, μολυβδουργοὶ δρχ. 1960—2090.

3) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω (παρ. 2) δρχ. 1670—1785.

4) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν σιδηρουργείων καὶ λευκοσιδηρουργείων ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ παρ. 4 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Β' κλάδου (Μηχανουργείων), ὁριζόμενα.

ΣΤ.) Πλαστιγγοποιεῖα—Χρηματοκιβωτιοποιεῖα.

1) Ἀρχιτεχνίτης ἢ ἐργοδηγὸς δρχ. 2340.

2) Τορνευταὶ, ἐφαρμοσταί, καμινευταὶ, πλαστιγγοποιοὶ, χρηματοκιβωτιοποιοὶ, ντουκαδῶροι δρχ. 1960—2090.

3) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω (παρ. 2), βαρυολόγοι δρχ. 1670—1785.

4) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν πλαστιγγοποιείων καὶ χρηματοκιβωτιοποιείων ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ παρ. 4 τοῦ ὑπὸ στοιχείῳ Β' κλάδου (Μηχανουργείων), ὁριζόμενα.

Ζ.) Τυποποιημένα Βιομηχανία.

1) Ἐργοδηγὸς δρχ. 2340.

2) Ἀρχιτεχνίτης, ὁ τεχνίτης, ὁστις λόγῳ γνώσεων καὶ πείρας τίθεται ἐπὶ κεφαλῇς συνεργείου τεχνιτῶν, χειριζομένου ὁμάδα μηχανημάτων παραγωγῆς, προτίσται τῶν ἐργασιῶν, κατανέμει τὴν ἐργασίαν μεταξὺ τῶν τεχνιτῶν καὶ συνεργάζεται μετ' αὐτῶν, ἐκτελὼν τὰς εἰς αὐτὸν διδομένας ὁδηγίας παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ἐργοδηγοῦ, δρχ. 2340.

3) Τριφυλλαδῶρος, τεχνίται ἐλάστρων, προκάδες, βιδάδες, ψαλλιδάδες, λευκοσιδηρουργοὶ, φανοποιοὶ, συγκολληταί, πυροτεχνουργοὶ δρχ. 1960—2090.

4) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω (παρ. 3), ὡς καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς πρέσσας καὶ αὐτόματα ἢ μὴ αὐτόματα μηχανήματα καὶ κολλητηριτζῆδες δρχ. 1670—1785.

5) Γυναῖκες, ἐργαζόμεναι εἰς μηχανήματα, ἐν γένει, αὐτόματα ἢ μὴ αὐτόματα, πρέσσας χειροκινήτους ἢ ποδοκινήτους δρχ. 1490.

6) Βοηθοὶ αὐτῶν (παρ. 5), τροφοδότριαι, μεταφορεῖς κλπ. βοηθητικῶν ἐργασιῶν, ἡλικίας ἀνω τῶν 18 ἐτῶν δρχ. 1190—1340, κάτω δὲ τῶν 18 ἐτῶν δρχ. 900—1190.

7) Διὰ τὸ λοιπὸν ἄρρεν προσωπικὸν ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ παρ. 4 τοῦ ὑπὸ στοιχείῳ Β' κλάδου (Μηχανουργείων), ὁριζόμενα, ἐκτὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας καὶ ειδικότητας.

Η'.) Γυναῖκες, ἐργαζόμεναι εἰς τὰς ἐργασίας ἀνδρῶν, ἥτοι, ὡς ὀξυγονοκολλητής, ἠλεκτροσυγκολλητής, τορνευτής, ἐφαρμοστής, ρεβόλβερ κλπ., θὰ λαμβάνουν τ' ἀντίστοιχα ἡμερομίσθια ἀνδρῶν, μειωμένα κατὰ 5 οἰο.

Θ') Ἡ παρούσα ἐξέτε ἐφαρμογὴν διὰ πάσας τὰς καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν Βιομηχανικὰς καὶ Βιοτεχνικὰς Ἐπιχειρήσεις κατεργασίας μετάλλων, συνεργεῖα αὐτοκινήτων, ἐπινικελωτήρια καὶ συνεργεῖα πάσης φύσεως Βιομηχανικῶν Ἐργοστασίων.

Ι') Διὰ τὴν ἄρρεν τυχὸν ἀμφισβητήσεων, ὅσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τῆς ειδικότητος καὶ τῆς μισθοδοτικῆς κατατάξεως, θέλει ἰσχύσει ὅ,τι ὁρίζει ἡ ὑπ' ἀρ. 24988 ἐ. ἐ ἀπόφασις ἡμῶν.

ΙΑ') Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν παρ. 2,3,4,6 καὶ 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἀποφάσεως ἡμῶν.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1945.

30804/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν διδακτικοῦ καὶ ὑπαλλήλικου προσωπικοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 6 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 28/1944 ἀποφασίζομεν.

Καθορίζομεν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰς ἀποδοχὰς τοῦ διδακτικοῦ καὶ ὑπαλλήλικου προσωπικοῦ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν ὡς ἑξῆς:

Α. Διδακτικὸν Προσωπικόν

Καθηγητῆς Α' βασικὸς μισθὸς δρχ. 37.500, ἐπὶ πλέον δι' ἕκαστον μαθητὴν δρχ. 2250, μὲ ἀνώτατον ὅριον 12 μαθητῶν ἢ ἐβδομαδιαίως 12 ὥρων.

Καθηγητῆς Β'. βασικὸς μισθὸς δρχ. 32.500, ἐπὶ πλέον δι' ἕκαστον μαθητὴν δρχ. 1.750 μὲ ἀνώτατον ὅριον 15 μαθητῶν ἢ ἐβδομαδιαίως 15 ὥρων.

Διδάσκαλος Α'. βασικὸς μισθὸς δρχ. 27.500, ἐπὶ πλέον δι' ἕκαστον μαθητὴν δρχ. 1.250, μὲ ἀνώτατον ὅριον 15 μαθητῶν ἢ ἐβδομαδιαίως 15 ὥρων.

Διδάσκαλος Β' βασικὸς μισθὸς δρχ. 25.000,

ἐπὶ πλέον δι' ἕκαστον μαθητὴν δραχ. 1.000, μὲ ἀνώτατον ὄριον 15 μαθητῶν ἢ ἑβδομαδιαίως 15 ὥρων.

Συνόδος Πιάνου, βασικὸς μισθὸς δραχ. 25.000. Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ μετὰ τῶν ἐπὶ πλέον δι' ἕκαστον μαθητὴν καταβάλλονται καθ' ὅλους τοὺς ἐργασίμους μῆνας τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἀναλόγως τῶν μαθητῶν τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰς τάξεις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, κατὰ δὲ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ἤτοι Ἰούνιον, Ἰούλιον, Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον (μῆνας διακοπῶν) ὡς ἀποδοχαὶ ἑκάστου Καθηγητοῦ ἢ Διδασκάλου ὑπολογίζονται ὁ βασικὸς μισθὸς μετὰ τῶν ἐπὶ πλέον δι' ἕκαστον μαθητὴν τοῦ μηνὸς Μαΐου καταβληθέντων ποσῶν.

Διὰ τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς δραματικῆς καὶ τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς-Εκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, ἰσχύει ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω καθοριζομένη μισθολογικὴ κατάταξις, ὑπολογιζομένης τῆς ἐργασίας αὐτῶν κατὰ τὰς ὁριζομένους εἰς τὰς προηγουμένας παραγράφους ἀμοιβὰς τῆς ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας.

Β'. Ὑπαλληλικὸν Προσωπικόν.

Γενικὸς Γραμματεὺς	βασικὸς μισθὸς δραχ. 57.500
Οἰκον. Ἐπιθεωρητῆς	50.000
Ταμίας	42.000
Βοηθὸς Γραμματεὺς (Ὑπογραμματεὺς)	37.000
Βοηθὸς Γραμματεὺς (Δακτυλογράφος)	30.000
Χορδιατὴς	37.000
Ἐπιμελήτρια	30.000
Ἐπιστάτης	25.000
Καθαρίστρια	25.000

Οἱ ἀνωτέρω καθοριζόμενοι βασικοὶ μισθοὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ δύνανται ν' ἀδιηθῶσι μέχρι ποσοστοῦ 30 ο/ο, ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως, ποιοτικῆς ἢ ποσοτικῆς ἐργασίας ἑκάστου μισθωτοῦ.

Ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω μισθολογικῶν βάσεων τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ διδακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ προστίθενται:

α) Εἰδικὸν ἐπίδομα λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὁριζόμενον εἰς ποσοστὸν 10 ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ ἀνὰ 5 ο/ο δι' ἕκαστον καὶ μέχρι 3 τέκνων καὶ ἐφ' ὅσον διὰ τὰ προστατευόμενα ταῦτα μέλη συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

β) Προσαύξεις κατὰ ποσοστὸν 5 ο/ο δι' ἑκάστην συμπληρωμένην πενταετίαν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι 4 πενταετιῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχειται ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως, ἤτοι ἀπὸ 15/11/1945.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1945.

19974/3310/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ κατατάξεως ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίων Ζαχαροπλαστικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 6 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 11259 καὶ 11260 ἐ. ἐ. ἡμετέρων ἀποφάσεων καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1223/45 σχετικὴν ἐκθεσιν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἑργασίας Θεσσαλονίκης, ἀποφασίζομεν:

Κατατάσσομεν τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν ἐργοστασίων καὶ Ἑργαστηρίων Ζαχαροπλαστικῆς καὶ Καραμελλοποιίας Θεσσαλονίκης, πλὴν τῶν τοιού-

των πατισσερίας, εἰς τὰς κατωτέρω ἡμερομισθιακὰς κατηγορίας:

Α'. Ἀ ν δ ρ ῶ ν

1. Εἰς τὴν κατηγορίαν Ἀρχιτεχνίτου, τὸν ὑπεύθυνον ὀλοκλήρου Τμήματος.

2. Εἰς τὴν κατηγορίαν Τεχνίτου τοὺς α) Καραμελλοποιούς τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὸ ψήσιμο, ζύμωμα, χρωμάτισμα τῆς μάζης καὶ τράβηγμα τοιμπουκίου διὰ χειρὸς ἢ μηχανῆς, β) ψήστας λουζουμίων, γ) κατασκευαστὰς κουφέτων, δ) κατασκευαστὰς καραμελλῶν γάλακτος καὶ ε) κατασκευαστὰς γλυκῶν καὶ φρουτ-γλασέ.

3. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν εἰδικευμένων ἐργατῶν τοὺς βοηθοὺς τῶν ἀνωτέρω τεχνιτῶν.

Β'. Γ υ ν α ι κ ῶ ν

1. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν εἰδικευμένων ἐργατριῶν α) τὰς κοπτήρας λουκουμιῶν καὶ β) τὰς ἀσχολουμένας μὲ τὴν παρακολούθησιν μηχανῶν περιτυλίξεως καραμελλῶν, 2) Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνειδικευτῶν ἐργατριῶν τὰς ἀσχολουμένας μὲ τὸ περιτύλιγμα καραμελλῶν.

Αἱ ὡς ἄνω χαρακτηριζόμεναι ὡς εἰδικευμέναι καὶ ἀνειδικευτοὶ ἐργάτριαι, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει ἢ συμπληρώσουν ἐν τῷ μέλλοντι 2 ἔτη ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των, δικαιοῦνται προσαυξήσεως κατὰ 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἐκάστοτε καθοριζομένου δι' ἡμετέρων ἀποφάσεων ἡμερομισθίου.

3. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μαθητευομένων α' κατατάσσομεν τὰς νεοπροσλαμβανομένας μέχρι συμπληρώσεως τριμήνου ὑπηρεσίας, ὅποτε κατατάσσονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἀνειδικευτοῦ ἢ εἰδικευμένης ἐργατριάς, ἀναλόγως τῆς ἐργασίας ἢ ὁποιαθ' ἔλεν ἀνατεθῇ εἰς αὐτάς.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχειται ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260/1945 ἡμετέρας ἀποφάσεως, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1945.

Ἡ παρούσα ἰσχύει διὰ τὴν περιοχὴν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ὑπὸ τὰς διακρίσεις τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 11260/1945 ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1945

27022/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ κατατάξεως ἐλευθέρων ἐργατῶν ραφῆς σάκκων Λιμένος Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 6 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944 ἀποφασίζομεν:

Κατατάσσομεν τοὺς ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Ἑργολάβων Φορτοεκφορτώσεως Λιμένος Πειραιῶς ἀσχολουμένους ἐλευθέρους ἐργάτας καὶ ἐργατριάς διὰ τὴν ραφὴν σάκκων ὡς ἐξῆς:

α) Τοὺς μέχρι συμπληρώσεως τριμήνου ὑπηρεσίας, λογιζομένης ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον προσελήφθησαν εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνειδικευτῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν καὶ

β) Τοὺς ἔχοντας ἢ τὰς ἐχούσας συμπληρωμένην τριμήνου ὑπηρεσίαν εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν εἰδικευμένων ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1945.

29499]1945 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας
Περὶ αὐξήσεως τιμολογίου φορ)σεων κατὰ 50 ο)ο
ἀπὸ 23)11)45 κλπ. Διμένος Ναυπλίου.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 6 τῆς 11 'Ιανουαρίου 1946).

30760]1945 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας
Περὶ καταβολῆς ἐνισχύσεως 10.000 εἰς ἡμερομισθίους ἐργάτας τῆς ἐν Πειραιεὶ 'Υπηρεσίας Δ)σεως 'Εφοδίων 'Εξωτερικοῦ.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 7 τῆς 12 'Ιανουαρίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 2722 τῆς 16 Ν)βρίου 1945 ἡμετέραν ἀπόφασιν, δι' ἧς καθωρίσθη ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἐκ 10.000 δραχμῶν καταβλητέα εἰς τοὺς ἐν γένει ἐργάτας τοῦ Ο. Α. Π., 3) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 20323]3119]1945 ἔγγραφον τοῦ 'Υπουργείου 'Εφοδισμοῦ δι' οὗ ἀναγνωρίζεται ἡ ἐξομοίωσις ἀπὸ ἀτόφως ἀμοιβῶν τῶν ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων τῆς ὑπηρεσίας Δ)σεως 'Εφοδίων 'Εξωτερικοῦ πρὸς τοὺς ἡμερομισθίους ἐργάτας τοῦ Ο. Α. Π., 'Αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τῆς ἐν Πειραιεὶ 'Υπηρεσίας Δ)σεως 'Εφοδίων 'Εξωτερικοῦ καταβληθῇ ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2722 16 Νοεμβρίου 1945 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθορισθεῖσα διὰ τοὺς ἐργάτας Ο. Α. Π. ἐφ' ἀπαξ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἐκ 10.000 δραχμ. ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους καὶ προϋποθέσεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῇ ὡς ἀνωτέρω ἀποφάσει.

'Εν Ἀθῆναις τῇ 17 Δεκεμβρίου 1945

30897]1945 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας
Περὶ καταβολῆς τῆς ἐκ 15000 δραχ. ἐνισχύσεως καὶ εἰς τὸ ἡλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν ἄνων. ἐταιρειῶν, ἀγγλικῶν ὑπηρεσιῶν κλπ.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 9 τῆς 14 'Ιανουαρίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν, ὅπως ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27207]45 ἡμετέρας ἀποφάσεως, καθορισθεῖσα εἰδικὴ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἐκ 15.009 δραχ. καὶ ὑπὸ τὰς αὐτάς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας προϋποθέσεις, καταβληθῇ καὶ εἰς τὸ ραδιοτεχνικὸν καὶ ἡλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν κάτωθι ἐπιχειρήσεων, Ὁργανισμῶν καὶ ἐργασιῶν: 1) Ἀνωνύμων 'Εταιριῶν, Ἐμπορικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων. 2) Ἀγγλικῶν, Ἀμερικανικῶν καὶ Ἑλληνικῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν 3) Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας καὶ 4) Συνεργείων «Οὐνερα».

'Εν Ἀθῆναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1945

3600]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας (1)
Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1-2-46.

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1

(1) Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

τοῦ νόμου 28]1944, ὡς αὐταὶ αὐθεντικῶς ἡμενεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 866]1946, καὶ τὰς ἤδη οἰκονομικὰς καὶ νομισματικὰς συνθήκας τῆς Χώρας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου

'Αποφασίζομεν:

1. Τὰ ἡμερομισθία τῶν ἐργατῶν, τῶν τεχνιτῶν καὶ τῶν μαθητευομένων, τῶν συνδεομένων δι' ἐργατικῆς σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότη, ἀνεξαρτήτως τοῦ ποίος εἶναι οὗτος, καὶ τῶν εἰδικῶν χαρακτηριστικῶν, τὰ ὅποια παρουσιάζει, καθορίζονται ὡς ἑπεται:

Α'. Προκειμένου περὶ ἀνδρῶν

α) διὰ τὸν ἀρχιτεχνίτην ἢ ἐργοδηγὸν	δραχ. 7200
β) διὰ τὸν τεχνίτην	» 6000
γ) διὰ τὸν εἰδικευμένον ἐργάτην ἢ βοηθὸν τεχνίτου	» 5000
δ) διὰ τὸν ἀνειδίκευτον ἐργάτην	» 4000
ε) διὰ τὸν μαθητευόμενον α'	» 2700
στ) διὰ τὸν μαθητευόμενον β'	» 2200

Β'. Προκειμένου περὶ γυναικῶν

α) διὰ τὴν τεχνίτριαν	δραχ. 5000
β) διὰ τὴν εἰδικευμένην ἐργάτριαν	» 4000
γ) διὰ τὴν ἀνειδίκευτον ἐργάτριαν	» 3000
δ) διὰ τὴν μαθητευομένην α'	» 2200
ε) διὰ τὴν μαθητευομένην β'	» 2000

Ὡς μαθητευόμενος α' ἢ μαθητευομένη α' θεωρεῖται ὁ ἔχων ἢ ἡ ἔχουσα μακρότερον τῶν δύο ἐτῶν, ἀμισθον ἢ ἐμμισθον σχετικὴν ἀπασχόλησιν παρ' ἐργοδότη.

Εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων συνεχοῦς λειτουργίας ὁσάκις ἀπασχολοῦνται ἀπὸ 10 π.μ. μέχρι 6 π.μ., καταβάλλονται τὰ ὡς ἄνω ἡμερομισθία ἠϋξημένα κατὰ 25 %.

Εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις τοῦ Ο. Α. Π. αἱ δι' ἀπασχόλησιν πέραν τῆς κανονικῆς πρόσθετοι ἀμοιβαὶ τῶν μισθωτῶν, διὰ τὰς ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων, δέον αἱ εἰς ἔργον ἀποδόσεις τῆς προσθέτου ἀπασχολήσεώς τῶν νὰ εἶναι ἀνώτεραι κατὰ 40 % τῶν μέχρι τοῦδε καθωρισμένων.

2. Ἐὰν τινὲς τῶν περὶ ὧν ἀνωτέρω μισθωτῶν ἀμειβῶνται κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ τεμάχιον, ὁ καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῶν παρὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη δέον νὰ ἐνεργῇται κατὰ τρόπον δυνάμενον ν' ἀσφαλίσῃ εἰς αὐτοὺς τοῦλάχιστον τὰ διὰ τοὺς εἰς τὴν βαθμίδα ἐπαγγελματικῆς ἱεραρχίας εἰς ἣν ἀνήκουν καθωρισμένα ὡς ἄνω ἡμερομισθία. Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ προηγουμένου ἑδαφίου αἱ ἐπιτυχανόμενα ὑπὸ τῶν μισθωτῶν ἀμοιβαὶ δι' ἐκάστην ἡμέραν δὲν συγχωρεῖται νὰ ὑπερβαίνουν τὸ τριπλάσιον τῶν ἡμερομισθίων τῆς παραγρ. 1, χωρὶς ὅμως τοῦτο νὰ σημαίνει, ὅτι διὰ τῆς παρῶσης ὑποβιβάζονται μεγαλύτερα ποσὰ τυχόν καταβαλλόμενα πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπὸ ὀρισμένων ἐπιχειρήσεων δι' ἀπασχόλησιν ἀμειβομένην κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ τεμάχιον, ἐφ' ὅσον θὰ συνεχισθῇ αὐτὴ ὑπὸ τοὺς οὗς καὶ πρότερον ὅρους.

3. Ἡ κατάταξις τῶν μισθωτῶν, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1, εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ὀριζόμενας βαθμίδας τῆς ἐπαγγελματικῆς ἱεραρχίας (ἀρχιτεχνίτας, τεχνίτας κλπ.) ἐνεργεῖται παρὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ἢ καὶ δι' εἰδικωτέρων ἀποφάσεών μας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργατῶν καὶ μισθωτῶν. Αἱ μέχρι τοῦδε δι' ἀποφάσεών μας, γινόμενα τοιαῦτα κατατάξεις μετὰ τῶν τυχόν πέριξ τῶν ἡμερομισθίων τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260]1945 (1) γενομένων μισθολογικῶν μικροαυξο-

μειώσεων, παραμένουν ἐν ἰσχύϊ, προσαρμοζόμεναί ὡς καὶ ταῦτα.

Ὅσοι ἐκ τῶν μισθωτῶν, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τῆς παρούσης, δὲν ἀπασχολοῦνται, δι' αἰτίαν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότη ἢ δι' ἔλλειψιν ἢ λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τούτου, δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεως τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανον, δυνάμει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω παραγράφου, εἰς περίπτωσιν πλήρους ἀπασχολήσεώς των.

5. Ἐάν εἰς τοὺς περὶ ὧν ἀνωτέρω μισθωτοὺς, ὁ ἐργοδότης εἴτε παρέχῃ οἰκισμὸν, φωτισμὸν ἢ τροφήν ἢ πάντα ταῦτα εἴτε χορηγῇ κατὰ τρόπον συνεχῇ εἶδη, δικαιούται νὰ προβαίῃ εἰς ἀναλόγους ἐκπτώσεις τῆς ἀμοιβῆς των, αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν δύνανται νὰ εἶνε ἀνώτεροι διὰ μὲν τὸν οἰκισμὸν τοῦ 5%, διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ 2%, διὰ τὴν τροφήν, ὑπολογιζομένην πάντοτε εἰς τιμὴν κόστους, τοῦ 13% καὶ διὰ τὰ χορηγούμενα εἶδη τοῦ 12% τοῦ ποσοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῆς παρ. 1 τῆς παρούσης.

6. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δὲν ἰσχύουν δι' ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀμοιβή των συνίσταται, ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ τὸ κύριον αὐτῆς μέρος, ἐκ τοῦ προϊόντος ποσοστῶν ἢ φιλοδοξημάτων.

7. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀνατρέχει ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 καὶ ἐπεκτείνεται καθ' ἅπασαν τὴν Ἑπικράτειαν, καταργουμένης πάσης ἄλλης περὶ κανονισμοῦ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων προγενεστεράς διατάξεως.

8. Ἡ παρούσα δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1946.

3601/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (1)

Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1/3/1946.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 866 τοῦ 1946, καὶ τὰς νῦν οἰκονομικὰς καὶ νομισματικὰς συνθήκας τῆς Χώρας, μετὰ συμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου

Ἀποφασίζομεν

1) Οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἐν γένει τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη, ἀνεξαρτήτως τῶν ἰδιαίτερων χαρακτηριστικῶν, τὰ ὁποῖα οὗτος παρουσάζει, καθορίζονται ὑπὸ τούτου ἐντὸς τῶν κατωτέρω ὁριζομένων ὁρίων καὶ συμφώνως πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποφάσεώς μας.

2) Τὰ κατωτάτα ὅρια τῶν μηνιαίων μισθῶν ὁρίζονται :

Α) Διὰ τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἤτοι τοὺς φύλακας, κλητῆρας, τοὺς καθαριστὰς καὶ καθαριστριάς, τοὺς ὁδηγοὺς ἀνελευστηρίων, ὡς καὶ τοὺς ἀπασχολούμενους εἰς συναφῇ ὑπηρετικὰ ἔργα, πλὴν τῶν οἰκοσίων ὑπηρετῶν καὶ ὑπηρετριῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης.

α) Τοὺς κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ πλήρως ἀπασχολούμενους εἰς δραχμὰς 60000.

β) Τοὺς ἄνω τῶν 18 ἐτῶν καὶ πλήρως ἀπασχολούμενους εἰς δραχμὰς 80000 καὶ

γ) Διὰ τοὺς ἄνω τῶν 18 ἐτῶν καὶ μερικῶς ἀπασχολούμενους (κάτω 3 1/2 ὥρων ἡμερησίως) δρχ. 50.000.

Β) Διὰ τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν :

α) Τοὺς κάτω τῶν 18 ἐτῶν εἰς δρχ. 80.000.

β) Τοὺς ἄνω τῶν 18 ἐτῶν εἰς δρχ. 10.0000.

Ὁ ὅρος ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν περιλαμβάνει καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικόν, εἰς δ' ἀνήκουν οἱ μισθωτοὶ οἱ κεκτημένοι δίπλωμα ἢ πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς, ἐφ' ὅσον τὸ δ' κέκτηνται δίπλωμα ἢ πτυχίον, εἴτε εἶναι ἀπαραίτητον τυπικὸν προσόν διὰ τὴν πρόσληψιν των εἴτε τελεῖ ἐν ἀμέσῳ συναφεῖα πρὸς τὰς ὑπ' αὐτῶν προσφερομένης ὑπηρεσίας.

3) Διὰ τοὺς ἀνωτέρω τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ὁρίζεται εἰς δρχ. 25.0000.

4. Οἱ μισθοί, οἱ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12100 τοῦ 1945 (2) ἀποφάσεώς μας καθορισθέντες, διὰ τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἴσχυον δι' αὐτὸ εἰδικοὶ κανονισμοί, δεκαπλασιάζονται, οὐδενὸς ὅμως δυναμένου νὰ λάβῃ μισθὸν ἀνώτερον τῶν 250.000 δρχ. μῶν.

Εἰς τὰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις ἡ μισθολογικὴ κατάταξις τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν των ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὁρίων γίνεται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, ὑποχρέων νὰ λάβουν ὑπ' ὄψει τὸσον τὸν συνολικὸν χρόνον ἀπασχολήσεως ἐκάστου μισθωτοῦ καὶ τὴν σημασίαν τῶν ὑπὸ τούτου προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, ὅσον καὶ τὸν μέχρι τούδε καταβαλλόμενον εἰς αὐτὸν μισθὸν καὶ τὸ ἐπίπεδον μισθῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει ἡ παρούσα.

5. Εἰς τοὺς κατὰ τ' ἀνωτέρω καθοριζομένους βασικοὺς μισθοὺς προστίθεται εἰδικὸν ἐπίδομα λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν ὁριζόμενον εἰς ποσοστὰ 10 οἰοδία τὸ πρῶτον καὶ ἀνὰ 5 οἰοδία διὰ τὸ δεύτερον, τρίτον καὶ τέταρτον προστατευόμενον καὶ συντηρούμενον ὑπ' αὐτῶν μέλος τῆς οἰκογενείας των.

Ὡς προστατευόμενα μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου ἡ ὑπηρετοῦ νοοῦνται : α) ἡ σύζυγος, β) τὰ ἐκ νομίμου γάμου ἢ φυσικὰ ἢ θετὰ ἢ νομιμοποιήτα ἄγαμα τέκνα τοῦ ὑπαλλήλου, τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, τὰ δὲ θήλεα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον ἐκάστου ἐξ αὐτῶν ἡ συντήρησις βαρύνει τὸν ὑπάλληλον.

Τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα θεωροῦνται προστατευόμενα, ἐφόσον δὲν ἔχουν εἰσοδήματα ἐξ ἰδίας ἢ προικῶς αὐτῶν περιουσίας ἢ ἐργασίας ἀνώτερα τῶν δρχ. 80.000 μηνιαίως, δὲν κατέχουν οἰανδήποτε ἐμμισθον θέσιν καὶ δὲν λαμβάνουν σύνταξιν ἀνωτέραν τῶν 80.000 δρχ. μῶν μηνιαίως.

Ἐπίδομα διὰ τὸ αὐτὸ προστατευόμενον μέλος δὲν δύνανται νὰ λάβουν περισσότεροὶ τοῦ ἐνδὸς ὑπαλλήλου.

6. Οἱ κατὰ τὴν ὡς ἄνω παράγραφον 4 προσδιοριζόμενοι βασικοὶ μισθοὶ δύνανται νὰ προσαυξάνωνται κατὰ τὰ τυχόν ἰσχύοντα εἰς ἐκάστην ἐπιχειρήσιν ποσοστὰ πολυετοῦς συνολικῆς ὑπηρεσίας.

7. Εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων συνεχοῦς λειτουργίας, ὁσάκις ἀπασχολοῦνται ἀπὸ 10 μ.μ. ἕως 6 π.μ. καταβάλλονται οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω καθοριζόμενοι μισθοί, ἡξημένοι κατὰ 25 οἰοδ.

8. Ἡ καταβολὴ τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν θὰ γίνεται κατὰ δεκαπενθήμε-

(1) Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

ρον. Ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ ἀμείβονται καὶ ἐπὶ ποσοστοῖς (ἐπὶ πωλήσεων τιμῶν κλπ.) ταῦτα θὰ συνυπολογισθοῦν ἐν τῷ περιορισμῷ τῶν ἀποδοχῶν, περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἀπόφασις.

9. Ὅσοι ἐκ τῶν μισθωτῶν, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τῆς παρούσης δὲν ἀπασχολοῦνται δι' αἰτίαν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότη τῶν ἢ δι' ἑλλειψιν ἢ λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τούτου δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανον δυνάμει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω παραγράφου, εἰς περίπτωσιν πλήρους ἀπασχολήσεώς τῶν.

10. Ἐάν εἰς τοὺς περὶ ὧν ἀνωτέρω μισθωτοὺς ὁ ἐργοδότης εἴτε παρέχῃ οἰκισμὸν, φωτισμὸν ἢ τροφήν ἢ πάντα ταῦτα, εἴτε χορηγῇ κατὰ τρόπον συνεχῆ εἶδη, δικαιούται νὰ προβαίῃ εἰς ἀναλόγους ἐκπτώσεις τῆς ἀμοιβῆς τῶν, αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεροι διὰ μὲν τὸν οἰκισμὸν τοῦ 5 οἰο, διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ 2 οἰο, διὰ τὴν τροφήν, ὑπολογιζομένην πάντοτε εἰς τιμὴν κόστους, τοῦ 13 οἰο καὶ διὰ τὰ χορηγούμενα εἶδη τοῦ 12 οἰο τοῦ ποσοῦ τῶν βάσει τῆς παρούσης μισθῶν τῶν.

11. Ἡ παροῦσα δὲν ἀφορᾷ τὸ προσωπικὸν τῶν ἀμειψιῶν οἰδηροδρομικῶν δικτύων τῆς Χώρας, τοῦ ὁποῦ οἱ μισθοὶ θέλουν κανονισθῇ δι' ἰδιαιτέρας ἀποφάσεώς μας, οὔτε τὸ προσωπικὸν τῶν Τραπεζῶν, περὶ οὗ ἀσχολεῖται ἐτέρα ἀπόφασίς μας, οὐδὲ τοὺς λεγομένους παραγωγούς (πλασιέ) τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων.

12. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀνατρέχει ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946, καταργουμένης πάσης ἄλλης περὶ καθορισμοῦ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων προγενεστέρως ἀποφάσεως.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν καὶ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1946

3642]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ὧν Τραπεζικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1-2-46.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀρ. 28]44 νόμου ὡς αὐταὶ αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθησαν ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 866 1946 καὶ τὰς ἡδὴ οἰκονομικὰς καὶ νομισματικὰς συνθήκας τῆς χώρας καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου.

Ἀποφασίζομεν :

1. Οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Τραπεζῶν ὁρίζονται ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ ἐντὸς τῶν κάτωθι ὁρίων :

Α' Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν

περιλαμβανομένων τῶν κλητῆρων, φυλάκων, ὀδηγῶν ἀνεγκυστήρων, μονίμων ἐργατῶν καὶ καθαριστριῶν :

α) κάτω τῶν 18 ἐτῶν μὲ πλήρη ἀπασχόλησιν δραχ. 60.000.

β) 18 ἐτῶν καὶ ἄνω μὲ πλήρη ἀπασχόλησιν δραχ. 80.000.

γ) 18 ἐτῶν καὶ ἄνω μὲ μερικὴν ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν μέχρι 3¼ ὥρῶν δραχ. 50.000.

Β' Ὑπαλληλικὸν προσωπικόν.

Κατώτατον ὄριον μισθοῦ δραχ. 100.000.

Ἀνώτατον ὄριον :

α. Διὰ τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ Ἀγροτικὴν Τράπεζαν δραχ. 260.000.

β. Διὰ τὰς Τραπεζὰς Ἐθνικὴν Κτηματικὴν, Ἀθηνῶν, Ἰονικὴν, Λαϊκὴν καὶ Ἐμπορικὴν δραχ. 240.000.

γ. Διὰ πάσας τὰς λοιπὰς Τραπεζὰς δραχ. 220.000.

2. Εἰς τὰς Τραπεζὰς εἰς ἃς ἰσχύουσιν εἰδικοί κανονισμοὶ ἐκδοθέντες μέχρι καὶ τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1946 ἢ μισθολογικὴ κατὰταξις τῶν ὑπαλλήλων ἐντὸς τῶν ὡς ἄνω ὁρίων γίνεται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν βαθμολογικὴν κατὰταξιν τῶν ὑπαλλήλων τὴν ὁριζομένην εἰς τοὺς κανονισμοὺς τούτους.

3. Εἰς τὰς Τραπεζὰς, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὑφίστανται μέχρι καὶ τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1946 εἰδικοί κανονισμοί, ἢ μισθολογικὴ κατὰταξις τῶν ὑπαλλήλων γίνεται λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τόσον τοῦ συνολικοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως ἐκάστου καὶ τῆς σημασίας τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν, ὅσον καὶ τοῦ μέχρι τοῦδε καταβαλλομένου μισθοῦ.

4. Ὁ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους τῆς παρούσης ὁριζόμενος μισθὸς αὐξάνεται διὰ τῆς παροχῆς εἰδικοῦ ἐπιδόματος λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὁρίζεται εἰς 10% ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω μισθοῦ διὰ τὸ πρῶτον προστατευόμενον καὶ συντηρούμενον ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου μέλος τῆς οἰκογενείας του καὶ ἀνὰ 5% διὰ τὸ δεύτερον, τρίτον καὶ τέταρτον προστατευόμενον μέλος.

Ὡς προστατευόμενα μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου, ὑπηρετοῦν ἢ ἐργάζονται καὶ ἐφόσον συντηροῦνται ὑπ' αὐτοῦ νοοῦνται :

α) ἡ σύζυγος καὶ

β) τὰ ἐκ νομίμου γάμου ἢ φυσικὰ ἢ θετὰ ἢ νομιμοποίητα ἄγαμα τέκνα τοῦ ὑπαλλήλου, τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, τὰ δὲ θήλεα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν.

Τ' ἀνωτέρω πρόσωπα θεωροῦνται ὡς προστατευόμενα ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν εἰσοδήματα ἐξ ἰδίας ἢ προικώως αὐτῶν περιουσίας ἢ ἐργασίας ἀνώτερα τῶν δραχμῶν 80.000 μηνιαίως, δὲν κατέχουσιν οἰανδήποτε ἐμμίσθον θέσιν καὶ δὲν λαμβάνουσι σύνταξιν ἀνωτέραν τῶν δραχμῶν 80.000 μηνιαίως.

Ἐπίδομα διὰ τὸ αὐτὸ προστατευόμενον μέλος δὲν δύναται νὰ λάβῃσι πλείονες τοῦ ἐνὸς ὑπαλλήλου.

5. Ὁ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς παρούσης ὁριζόμενος μισθὸς αὐξάνεται ἐπίσης κατὰ τὸ ἐπίδομα λόγῳ συνολικῆς πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὁριζόμενον ὡς ἑξῆς :

α) 5% ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δεκαετοῦς ἐμμίσθου ὑπηρεσίας.

β) 10% ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δεκαπενταετοῦς ἐμμίσθου ὑπηρεσίας.

γ) 15% ἐπὶ τῇ συμπληρώσει εἰκοσαετοῦς ἐμμίσθου ὑπηρεσίας.

δ) 25% ἐπὶ τῇ συμπληρώσει εἰκοσιπενταετοῦς ἐμμίσθου ὑπηρεσίας.

6. Τὰ ἐπίδομα λόγῳ ὑπηρεσίας εἰς ὠρισμένας περιφέρειας τῆς Χώρας διατηροῦνται, ἐφόσον παρέχονται καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

7. Ἡ πληρωμὴ τῶν διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως ὁριζομένων ἀποδοχῶν θὰ γίνεται κατὰ δεκαπενθήμερον.

8. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀνατρέχει ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946, καταργουμένης πάσης ἄλλης περὶ καθορισμοῦ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων προγενεστέρως ἀποφάσεως. Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν καὶ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1946

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΣΧΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112 ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜ. ΔΙΑΤ. 424/1941

Θεωρία και πράξεις, όσάκις έτέθη τó πρόβλημα τής σχέσεως τής διατάξεως τού άρθρου 5 τού νόμου 2112 και τού συναφούς άρθρου 6 τού από 16/18 'Ιουλίου 1920 β. δ. «περί επέκτασεως τού νόμου 2112 και επί τών εργατών, τεχνιτών και ύπηρετών» πρòς τó Ν. Δ. 424/1941, ός έτροποποιήθη μεταγενεστέρας, κατέληξαν εις τó όρθόν συμπέρασμα, ότι—άπό άπόψεως έφαρμογής τού Ν. Δ. 424/1941—δέν άρκει μόνη ή κατά μισθωτού ύποβολή μηνύσεως δι' αξιόποινον πρᾶξιν διαπραχθεΐσαν κατά τήν έξάσκησην τής ύπηρεσίας του, ίνα άπαλλάξη τόν εργοδότην τής συμμορφώσεως πρòς τούς εκ τού Ν.Δ. 424/1941 περιορισμούς άπολύσεως (πρβλ. Α.Π. 48/1945, ΕΕΔ 4, 365, Δ. 'Αποστολίδην, ΕΕΔ 3, 82).

Επομένως, άνεξαρτήτως τής μηνύσεως και τής κατ' ουσίαν βασιμότητος αυτής, ó εργοδότης είναι ύπόχρεως νά συμμορφωθῇ πρòς τās εκ τού Ν. Δ. 424/1941, ός έτροποποιήθη υπό τού Α. Ν. 765/1943, προϋποθέσεις (άναγγελία τής άπολύσεως, πρόσληψις άντικαταστάτου κλπ.), τó δέ περιεχόμενον τής μηνύσεως, τó όποιον δύναται νά αξιολογηθῇ τυπικώς ός άνάρμοστος συμπεριφορά τού μισθωτού (άρθρ. 2 νόμου 765/1943) άποτελεΐ πλέον ζήτημα τής κρίσεως τού πολιτικού δικαστηρίου, τó όποιον και δέν ύποχρεούται ν' άναμείνῃ τήν έκδοσιν τής υπό τού ποινικού δικαστηρίου άποφάσεως (πρβλ. Δ. 'Αποστολίδην, ΕΕΔ 3, 82).

Ενθ' όμως ταύτα έχουν ούτω, άνακύπτει τó ζήτημα ποία ή σχέση τού νόμου 2112 πρòς τó Ν.Δ. 424/1941, άπό άπόψεως έφαρμογής τού νόμου 2112 ή τού εις έκτέλεσιν αυτού β.δ. τής 16 'Ιουλίου 1920.

Είναι δεδομένον, ότι ή διάταξις τού άρθρου 5 τού νόμου 2112 και άρθρου 6 τού από 16/18 'Ιουλίου 1920 β.δ., κατά τās όποιās δύναται ó εργοδότης νά καταγγείλῃ τήν σύμβασιν εργασίας άνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, εάν έναντίον τού μισθωτού ύπεβλήθη μήνυσις δι' αξιόποινον πρᾶξιν διαπραχθεΐσαν εν τῇ έξασκήσει τής ύπηρεσίας του ή άπηγγέλιθη κατ' αυτού κατηγορία δι' άδίκημα εν γένει φέρον χαρακτήρα τούλάχιστον πλημμελήματος, δέν θεωρεΐται, άπό άπόψεως έφαρμογής τού Ν. Δ. 424/1941, ισχύουσα, εξακολουθεΐ όμως νά ισχύη και νά ρυθμίζῃ τó δικαίωμα τής καταγγελίας τής συμβάσεως εργασίας και άντιστοίχως τó δικαίωμα τής άποζημιώσεως εκ τού νόμου 2112, όταν ύπόκειται περίπτωσις παραβιάσεώς του.

Ούτω δύναται πάντοτε ó εργοδότης, όσάκις πρόκειται αξιόποινος πρᾶξις, ή όποία διεπράχθη υπό τού μισθωτού κατά τήν έξάσκησην τής ύπηρεσίας του, νά άπαλλάξη τής έμπροθέσμου κατά τόν νόμον 2112 ύποχρεωτικής καταγγελίας τής συμβάσεως εργασίας και τής άντιστοίχου άποζημιώσεως, προσάγων επί δικαστηρίου πιστοποιητικόν περι τής ύποβολής μηνύσεως, άδιαφόρως τού χρόνου τής ύποβολής αυτής (Α. Π. 531/1938 Θέμ. Ν' σελ. 339).

Περὶ τούτοις τοιαύτη θά ύπάρξῃ όταν ó μισθωτός, κατ' έφαρμογήν τής αρχῆς, ότι ή εκ τού Ν. Δ. 424/1941 άκυρότης τής καταγγελίας τής συμβάσεως εργασίας είναι σχετική (βλέπε Δ. Λιζερόπουλον, 'Η καταγγελία τής συμβάσεως εργασίας μετά τó

Ν.Δ. 424/1941 § 15. Ι. Καποδίστριαν, ΕΕΔ 2, 580. Κ. Δημάκην, ΕΕΔ 1, 491, Α. Μπουρνιάν, ΕΕΔ 1, 495, Ο. Σκουτερόπουλον, ΕΕΔ 3, 105, Πρωτοδικείου 'Αθηνών, 4739/1943, ΕΕΔ 4, 273, ένθα και λοιπή νομολογία) κάτω έπιλογήν τής προστασίας, προτιμών τήν εκ τού νόμου 2112 άποζημίωσιν και άποδοχήν τής διαλύσεως τής συμβάσεως εργασίας.

Αν πάλιν, ακολουθών τήν εκ τού Ν.Δ. 424/1941 προστασίαν, ήθελε ζητήσει τήν άκύρωσιν τής άπολύσεως, και δέν ήθελε τελικώς γίνῃ δεκτή υπό τού δικαστηρίου, διότι συνέτρεξαν αΐ τυπικαί και ουσιαστικά προϋποθέσεις τού νόμου, ó μισθωτός, ό όποιος έννοεΐται δέν έχει χάσει τó εκ τού νόμου 2112 δικαίωμα άποζημιώσεως, έφ' όσον δέν έχει προειδοποιηθῇ έμπροθέσμως περι τής άπολύσεώς του, θ' άναγκασθῇ ν' άντιμετωπίσῃ ζήτημα άναβολῆς τής πολιτικής δίκης, μέχρως ότου άποφανθῇ επί τής μηνύσεως τó ποινικόν δικαστήριον, άφού κατά τó άρθρον 5 τού νόμου 2112 και τó άντίστοιχόν άρθρον 6 τού από 16 'Ιουλίου 1920 β. δ. ή άπαλλαγή τού μισθωτού διά βουλεύματος ή δικαστικής άποφάσεως τής κατηγορίας, ή όποία τῷ άπεδόθη, δημιουργεΐ τó δικαίωμα τής εκ τού νόμου 2112 άποζημιώσεως.

Α—Ω

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ενώπιον τού Πρωτοδικείου 'Αθηνών (τμήμα εργατικών διαφορών).

Εισήχθησαν κατά τó έτος 1945 εργατικά άγωγαι 14429.

Εξεδόθησαν κατά τó έτος 1945 δικαστικάί άποφάσεις 8661.

Εισήχθησαν κατά τó έτος 1946 έως τώρα εργατικά άγωγαι 2500.

Εξεδόθησαν κατά τó έτος 1946 έως τώρα δικαστικάί άποφάσεις 1200.

Ο όγκος τών ύποθέσεων μαρτυρεΐ α) ότι αΐ εργατικάί διαφοραί είναι εις τήν πρώτην σειράν τών άστικών ύποθέσεων και β) ότι οί κ. κ. δικασταί και τó δικαστικόν προσωπικόν εργάζοντα ικοπιδέστατα ν' άντιμετωπίσουν τήν έκκαθάρισιν τών εργατικών διαφορών, πτωχώς δέ άμειβόμενοι.

ΑΡΚΕΤΗ ΕΞΗΓΗΣΙΣ

Κατά τήν ύπ' αριθ. 907 τής 30 'Ιανουαρίου 1946 άπόφασιν τού Υπουργού τών Οικονομικών (ΦΕΚ β' αριθ. φύλλον 17) ή τιμή τών τμηματικώς πωλουμένων φύλλων τής 'Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως όρίσθη δι' έκαστον εκ 4 συνήθως σελίδων εις δραχ. 300.

Τί σημαίνει τοúτο διά τήν τιμήν τού τεύχους τής 'Επιθεώρησης 'Εργατικού Δικαίου' εκ 32 σελίδων και χωρίς τά κρατικά μέσα αφήνεται εις τούς κ. κ. άναγνώστας μας νά έννοηθῇ. Καί άρκει πρòς τó παρόν αυτή ή εξήγησις.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΚΡΙΤΙΚΗ-ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΑΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5
ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 5 (107)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ: Ἡ ἀξία ἑνὸς νομοθετήματος Σελ. 99

ΑΡΘΡΑ ΓΝΩΜΑΙ

- Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (Συμβολή εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Νόμου 118/1945), ὑπὸ *Σωκράτους Ι. Βερεῆ*, Δικηγόρου. Σελ. 100
- Ἡ καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσιοδότησις Νόμου 28/1944 ἀκυρότης βουλευτικῶν ἀποφάσεων καὶ ὁ περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας Ἀναγκ. Νόμος 866/1946, ὑπὸ *Φιλίππου Δ. Ἀγγελῆ*, Δικηγόρου Σ. 102
- Συναλλαγματικά ζητήματα καὶ νομισματικὴ διαρρυθμῖσις (Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐπ' ἀριθ. 361/1945 ἀποφάσεως Πρωτοδίκου Πειραιῶς, ὑπὸ *Παντελῆ Δ. Δημάκου*, Δικηγόρου Σελ. 107
- Ἐννοια συστηματικῆς μεσολαβήσεως πρὸς τοποθέτησιν ἀνέργων, ὑπὸ *Α. Χατζηδάκη*, Παρέδρου τοῦ Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους Σ. 110

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ-ΣΧΟΛΙΑ

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Προστασία μισθωτῶν νεοπολεμιστῶν καὶ Νόμος 118/1945. Ἐφαρμογὴ τοῦ Ν. Δ. 1798/1942 καὶ ἐπὶ τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων νεοπολεμιστῶν: Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τούτων τοῦ Νόμου 118/1945.— Προϋπόθεσις τῆς καταβολῆς τοῦ ἡμίσους τῶν ἀποδοχῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ θέσις αὐτῶν εἰς διαθεσιμότητα, ὑπὸ *Π. Μπέλμπα*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 75/1946) Σελ. 111

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Ἀκυρὸς σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου 2112. Ἐγκυρὸς κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας μετὰ νομικῶν προσώπων δημοσίου

δικαίου. Συντατικὸν στοιχεῖον ἡ δημοσίευσις εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.— Ἀλλως ὑπαρξίς ἀπλῆς σχέσεως ἀπασχολήσεως.— Μὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου 2112.— Ἐννοια μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη.— Ἀξιώσις ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικοδομήτου πλουτισμοῦ.— Ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου Γ2ΟΔ' καὶ ἐπὶ πραγματικῆς σχέσεως ἐργασίας, ὑπὸ *Ι. Παπαγεωργίου*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Πειραιῶς 1223/1945) Σελ. 112

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- Ἀξιώσις μισθοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὄρια: Συμφωνία περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὸ ὀκτώωρον.— Μὴ αἰσχροῦς ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς ἀπαγορεύσεως ὑπὸ τοῦ Νόμου.— Ἀναζητήσις ἀμοιβῆς βάσει τῶν περὶ ἀδικοδομήτου πλουτισμοῦ ἀρχῶν.— Εἰσαγωγή καὶ τῆς ἐν λόγῳ ἀπαιτήσεως εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπὸ *Ι. Γεωργακοπούλου*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 8634/1945) Σελ. 113

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

- Ἀδικοδομήτος ἀπόλυσις ναύτου καὶ δικαιουμένη ἀποζημίωσις. Συνομολογήσις ἐποχρεώσεων εἰς ξένον νόμισμα καὶ κύρος δικαιοπραξίας: Ἀλλαγὴ σημαίας ἀτμοπλοίου.— Ἐννοια ἀνωτέρας βίας. Ἀξιώσις τοῦ ἀπολυνομένου ναύτου ἐκ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου.— Ἀκυρότης πάσης ῥήτρας δικαιοπραξίας εἰς ξένον νόμισμα.— Μετατροπὴ εἰς δραχμὰς.— Νομισματικὴ διαρρυθμῖσις, ὑπὸ *Γ. Κροῖδα*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Πειραιῶς 361/1945) Σελ. 113

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ συν- (Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

Εἰς τὴν 115 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 864/1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ μέτρων πρὸς ἐπίτευξιν ὁμαλωτέρας λειτουργίας ἀξίων λόγου ἐπιχειρήσεων, ἐνδιαφερουσῶν ἀμέσως τὸ Κράτος ἢ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Χώρας».

Εἰς τὴν 116 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 92/1946 Πράξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ καθορισμοῦ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

Εἰς τὴν 118 σελίδα: Διάταγμα «περὶ ἀξίσεως ἀφορολογήτου ὀρίου καὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ φόρου καθαρῶν προσόδων ΣΤ' κατηγορίας (ἐπὶ ἀμοιβῶν ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν)».

Εἰς τὴν 118 καὶ ἐπ. σελίδας: Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν διαφόρων κατηγοριῶν μισθωτῶν.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Ὑπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἐπαρχίες γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνη Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 6000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, ποῦ στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζὶ μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως οὔτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

[Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος]

- ταξιοδοτήσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν ΣΕΚ, 839] 1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 115
- Περὶ μέτρων πρὸς ἐπίτευξιν ὁμαλωτέρας λειτουργίας ἀξίων λόγου ἐπιχειρήσεων, ἐνδιαφεροσῶν ἀμέσως τὸ Κράτος ἢ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Χώρας, 864]1945 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 115
- Περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν στρατευομένων δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. τῶν ἀναδιορισθέντων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 10 τῆς 59]1945 Συντακτικῆς Πράξεως, 848]1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 116
- Περὶ ἀναστολῆς ἐκδόσεως πτυχίων πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ θερμαστῶν καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἐπὶ τούτων ἰσχυουσῶν διατάξεων, 878]1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 116
- Περὶ καθορισμοῦ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, 92]1946 Πράξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Σελ. 116
- Περὶ αὐξήσεως ἀπορολογήτου ἁρίου καὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ φόρου καθαρῶν προσόδων ΣΤ' κατηγορίας (ἐπὶ ἀμοιβῶν ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν) Διάταγμα Σελ. 118

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ προσαυξήσεως κατὰ 15 ο/ο τοῦ κανονικοῦ ἡμερομισθίου τῶν τεχνιτῶν ξυλουργῶν καὶ ἐπιπλαστικῶν, 29004]4679]1945 Σελ. 118
- Περὶ καθορισμοῦ ἀπολαύων ὑπαλλήλων ἐστιατορίων, 31028]1945 Σελ. 119
- Περὶ προσαυξήσεως 20 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Καπνοβιομηχ. 30896]1945 Σελ. 119
- Περὶ αὐξήσεως κατὰ 150 ο/ο ἀπὸ 15]11]1945 τῶν ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν καλτισοποιίας, 30779]1945 Σελ. 119
- Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 28919]1945 ἀποφάσεως εἰς προσωπικὸν κατασκευῆς λαμπτήρων κλπ. Οὐλέν κλπ. 30846]1945 Σελ. 119
- Περὶ καταβολῆς 6 ἡμερομισθίων εἰς καπνεργάτας, κλωστοῦφαντουργοὺς κλπ. 30771]45 Σ. 120
- Περὶ προσαυξήσεως εἰς 30 ο/ο εἰς ἡμερομισθία ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἀνθρακωρυχείων, 30881]1945 Σελ. 120
- Περὶ καθορισμοῦ μισθοῦ καὶ ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων ἐργαζομένων εἰς καφενεῖα, ζαχαροπλαστεία κλπ. 31029]1945 Σελ. 120
- Περὶ καθορισμοῦ ὡς ὑποχρεωτικῆς διὰ τὴν Εἰρηνοδ. περιφέρειαν Πειραιῶς τῆς συμβάσεως ὁρῶν ἐργασίας ὑπαλλήλων ἐστιατορίων κλπ. 31034]1945 Σελ. 121
- Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12210]25]7]1945 ἀποφάσεως καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, 20801]1945 Σελ. 121

- Περὶ προσαυξήσεως 35 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐργοστάσιον διθειούχου ἀνθρακος Ἐλευσίνος, 29498]1945 Σελ. 121
- Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῶν ἐκδοροσφαγῶν Πύργου, 19059]1945 Σελ. 121
- Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων πληρωμάτων ρυμουλκῶν κλπ., 30379]1945 Σελ. 122
- Περὶ αὐξήσεως κατὰ 30 ο/ο τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ἐργατοῦπαλλήλων κυλινδρομύλων, 30805]1945 Σελ. 122
- Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 28]1944 Ν. καὶ 2202]1945 καὶ 22492]1945 ἀποφάσεων καὶ εἰς κρατικὴν ἐκμετάλλευσιν τροχοδρόμων Θεσ/νίκης κλπ. 30790]1945 Σελ. 122
- Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῶν ἐργατῶν σφαγῶν ἐκδορέων Αἰγίου, 30976]1945 Σελ. 122
- Περὶ προσμετρήσεως τῆς 24]10]1945 ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24900 καὶ τῆς 3]11]45 ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν 25900 καὶ 25901 ἀποφάσεων, 29711]1945 Σελ. 122
- Περὶ ἀναθέσεως τοῦ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν τῶν ἀλυκῶν εἰς τοπικὰς ἐπιτροπὰς, 30960]1945 Σελ. 122
- Περὶ αὐξήσεως τοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς φορ/τῶν Λαχαναγορᾶς κατὰ 125 ο/ο, 29350]1945 Σελ. 123
- Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατῶν, 31250]1945 Σελ. 123
- Περὶ καθορισμοῦ μηνιαίων μισθῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, 31260]1945 Σελ. 123
- Περὶ καταβολῆς ἀποδοχῶν ἐνὸς μηνὸς εἰς προσωπικὸν Θεάτρων καὶ Κινηματογράφων, 115]1946 Σελ. 123
- Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ Λιμένος Πειραιῶς ἐργατῶν, 31245]1945 Σελ. 123
- Περὶ καθορισμοῦ κατωτέρων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν εἰς διπλωματούχους πρακτικούς μηχανικούς, 102]1946 Σελ. 123
- Περὶ ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 7187 καὶ 29498 ἐ. ἑ. ἀποφάσεων καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων «Ἡλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος», 30780]1945 Σελ. 124
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς προσωπικὸν Κινηματογράφων 104]1946 Σελ. 124

Κ. Α. Π.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

- Ἀποδοχαὶ ἐργαζομένων εἰς καφενεῖα, ζαχαροπλαστεία, γαλακτοπωλεῖα, μπάρ, οὐζερί, μιτὰ τοιαῦτα, ἐστιατόρια, ζυθοεστιατόρια, κέντρα διασκέδασεως, καμπαρέ, 5050]1946 Ὑπουργείου Ἐργασίας Σελ. 127

ΔΙΑΦΟΡΑ

- Δικαιοσύνη καὶ γινῶμαι, ὑπὸ Δ. Η. Πομόνη, δικηγόρου Σελ. 128

Η ΑΞΙΑ ΕΝΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ

Ἐνῶ τελειώνει ἡ νόμιμη προθεσμία γιὰ τὴν ἐκκαθάριση τῶν νομοθετημάτων τῆς ξενικῆς κατοχῆς, γίνεται πῶς ῥωρὸ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν τύχη τοῦ σοβαρότερου νομοθετήματος, τοῦ Ν.Δ. 424/1941.

Πρῶτα - πρῶτα, γιὰ νὰ ἐκτιμηθῇ ἀνάλογα ἡ ἀξία τοῦ νομοθετικοῦ αὐτοῦ μέτρου δὲν εἶναι ὀρθὸ νὰ τὸ ἐπισκοπήσουμε μὲ τὴν ἐννοια τῆς μεταβατικότητος, νὰ τὸ δοῦμε σὰν ἓνα νομοθέτημα, πού γεννήθηκε μὲ τὸν περιορισμένο σκοπὸ ν' ἀμβλύνει τὰ δεινὰ τῆς ἀνεργίας στὴ σκοτεινὴ ἐποχὴ τῆς δουλείας, ὅταν ὁ μισθωτὸς ἰδιαίτερα καὶ κάθε μ' ἐντιμότητα ἐργαζόμενος πάλευε ἀπεγνωσμένα νὰ ἐξασφαλίσαι τὴν ἐπιβίωσιν. Ἀναμφίβολα ὁ σκοπὸς αὐτοῦ, ἕως σ' ἓνα σημεῖο, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅτι πέτυχε. Τοῦτο ὁμῶς δὲν σημαίνει καθόλου πὼς τὸ Ν.Δ. 424/1941 ἐξεπλήρωσε τὸν προορισμὸν του, καθὼς παραπάνω σκιαγράφεται, καὶ ὅτι, ἀφοῦ πέρασε ἡ κακὴ τῆς δουλείας ἐποχὴ, πρέπει καὶ αὐτὸ ν' ἀκολουθήσει τὴν πᾶροδο ἐκείνης. Ἄν ἡ ἐποχὴ αὐτὴ πέρασε, ὁμῶς μένει ἀκόμα στενόχωρος ὁ ἀντικτυπὸς τῆς μεγάλης καταστροφῆς τῆς χώρας, οἱ οἰκονομικὲς ἀπ' αὐτὴ συνέπειες ἐξακολουθοῦν νὰ βαραίνουν ἀκόμα ἐφιαλτικὰ τοὺς οἰκονομικοὺς ὅσθινοις. Ἐπόμενον λοιπὸν εἶναι ὅτι καὶ νὰ ἐξετασθῇ τὸ Ν.Δ. 424/1941 ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς μεταβατικότητος, πάλι δὲν μπορεῖ, θεωρῶντας κανεὶς τὶς οἰκονομικὲς συνθῆκες πού ἀκόμα κρατοῦν, νὰ φτάσει στὴ σκέψιν πὼς τὸ νομοθέτημα αὐτὸ ξεπέρασε τὴν ἐποχὴν του, ὅτι πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀπροσάρμοστο στὶς νέες συνθῆκες.

Πὺς πέρα ὁμῶς ἀπὸ τὴν θεώρησιν τοῦ Ν.Δ. 424/1941 μὲ τὸν σκοπὸ νὰ καταπολεμηθῇ ἡ ἀνεργία, σὲ ἀνάμικτες ἐθνικὲς καὶ οἰκονομικὲς συνθῆκες, στρέφεται ἡ σαφὴς ἐπιταγὴ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, πού ἀξιώνει νὰ ἔχει ὁ μισθωτὸς τὴ βεβαίωτητά πὼς ἡ βιοποριστικὴ θέση του στὴν ἐπιχείρησιν, ὅταν ὠφέλιμα τὴν ἐξυπηρετεῖ, δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀνεξέλεγκτὴ κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, μὲ μόνον ἀντιστάθμισμα τῆς ἀπωλείας τῆς τῆ μικρῇ αὐτῇ ἀποζημίωσιν, πού καθιέρωνε τὸ προηγούμενον ἀπὸ τὸ Ν. Δ. 424/1941 θετὸ δίκαιον. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποψη τὸ Ν. Δ. 424/1941 ἱκανοποιεῖ τὸ αἶσθημα τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης. Χωρὶς νὰ δημιουργεῖ μιὰν ἀφόρητὴ καταπίεσιν τοῦ ἐργοδότη, περιορίζοντας ἀπλῶς τὸ δικαίωμά του μέσα στὰ ὅρια τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ, πού ἐνδιαφέρει περισσότερο ἀπὸ τὴν ἱκανοποίησιν ἐγωπαθῶν διαθέσεων, κατορθώνει νὰ ἐξασφαλίζει τὴν ἀπαραίτητη ἰσορροπία τῶν ψυχικῶν ἐκείνων δυνάμεων τοῦ μισθωτοῦ, πού θὰ τὸν βοηθήσουν νὰ δώσει τὴν χρῆσιν γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας παραγωγικὴ ἐργασία του. Ὑπῆρξαν ἐπικρίσεις ὅτι τὸ Ν. Δ. 424/1941, μὲ τοὺς φραγμούς του, ἐμποδίζει τάχα τὴν ἀπρόσκοπτη λειτουργία τῶν ἐπιχειρήσεων. Πιστεύουμε ἀληθινὰ πὼς οἱ ἐπικρίσεις αὐτές, μιὰ προέκτασιν ἀντιλήψεων κακοῦ φιλελευθερισμοῦ, ἀπαράδεκτη ἀπὸ τὸ σύγχρονον πνεῦμα τῆς κοινωνικοποιήσεως τοῦ δικαίου, δὲν στηρίζον-

ται σὲ καμμιά πραγματικὴ προϋπόθεσιν. Τὸ Ν. Δ. 424/1941 δὲν δημιουργεῖ κανένα φραγμὸ στὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ διευθυντικοῦ δικαίου τοῦ ἐργοδότη. Ὁ ἀκατάλληλος, ὁ ἀνεπαρκής, ὁ ἀναρμόστος συμπεριφερόμενος μισθωτὸς ἔχει πάντοτε τὸν κίνδυνον, ἀλλὰ καὶ τὴ δικαίωσιν, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας μιᾶς ἐπιχειρήσεως, ν' ἀποβληθῇ ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησιν, μὲ μόνον διαφορὰ πὼς ἡ κρίσις γιὰ τὴν συμπεριφορὰ τοῦ μισθωτοῦ, ξεφεύγοντας ἀπὸ τὸ ὑποκειμενικὸ στοιχείο τοῦ ἐργοδότη, μετατίθεται στὸν ἀντικειμενικὸ καὶ δίκαιον τῶν δικαστηρίων ἔλεγχον. Ἄν αὐτὸ λέγεται φραγμὸς στὴν ὁμαλὴ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως, τότε σημαίνει πὼς διαφεύγει ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν μερικῶν ἢ ἐννοια τῶν λέξεων.

Εἶπαν ἀκόμη, ὅτι τὸ Ν. Δ. 424/1941 καθιερώνει καὶ ἄλλους σοβαροὺς φραγμούς στὴν ὑπαρξὴ τῶν ἐπιχειρήσεων, ὅταν ἀντιμετωπίζουν πραγματικὴ ἀδυναμία συνεχίσεως ἐργασιῶν. Πιθανόν, μὲ τὴν ἄκαμπτὴ διατύπωση τοῦ νόμου (Ν. Δ. 1085/1942) οἱ ἐπικρίσεις στὸ σημεῖο αὐτὸ νὰ ἔχουν κάποια βασιμότητα. Τοῦτο ὁμῶς δὲν σημαίνει πὼς ἀντὶ τῆς χαλαρώσεως τῆς ἀκαμψίας τῶν σχετικῶν διατάξεων, πρέπει νὰ φθάσουμε στὴν ἀπάργνησιν τῆς ἀξίας τῆς διοικητικῆς ἐπεμβάσεως, πού καθιερῶναι, στὴν περίπτωσιν αὐτῇ, τὸ Ν. Δ. 424/1941 καὶ νὰ μεταθέσουμε τὴν κρίσιν τῆς ἀπολύσεως ἀπὸ τὴ δικαστικὴ Ἀρχὴ στὸν πάντοτε θεωρημένο γιὰ τὴν ἀδυναμία τῆς ἐξακολουθήσεως τῶν ἐργασιῶν ἐργοδότη, πού συνδυάζει τὴν πραγματικὴ ζημίαν του ἀπὸ τὴν ἀδυναμία ἐξακολουθήσεως ἐργασιῶν μὲ τὴν ὅχι πάντοτε σημαντικὴν ζημίαν τῆς διατηρήσεως τοῦ προσωπικοῦ στὴ θέσιν του.

Ἐξ ἄλλου, ὅταν πρόκειται νὰ κριθῇ, χωρὶς προκαταλήψεις, ἡ ἀξία ἐνός νομοθετικοῦ μέτρου, τὰ ἀποστάγματα τῆς ἐφαρμογῆς του μᾶς χρησιμεύουν, ἕως σ' ἓνα σημεῖο, ἀρκετὰ ὠφέλιμα γιὰ νὰ φθάσουμε σὲ λογικὰ συμπεράσματα. Ἡ πείρα λοιπὸν ἀπέδειξε ὅτι κατὰ κανόνα στὶς αἰθούσας τῶν δικαστηρίων ὁδηγήθηκαν περιπτώσεις ἀπολύσεως μισθωτῶν, κατὰ παρερμηνείαν τῶν νομικῶν διατάξεων, σχετικὰ τοῦλάχιστο μὲ τὴ βαρύτητα τῆς πράξεως τοῦ μισθωτοῦ, ἱκανῆς νὰ ὁδηγήσει στὴν ἀπόλυσιν, ὥστε νὰ μένει πάντοτε, σὰν ἐκδήλωσις ἀληθινῆς δικαιοσύνης, ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος—φραγμὸς στὴν ὑποκειμενικὴ κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, πού ἐρχεται π.χ. ὕστερα ἀπὸ εἰκοσαετὴ ὑπηρεσίαν, ν' ἀπολύει τὸν μισθωτὸν, ἐπειδὴ στὸ μεταξὺ, ὕστερα ἀπὸ 20 χρόνια ὑπηρεσιακῆς ζωῆς, ἔχασε τάχα τὴν... ἐμπιστοσύνην του.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι αὐτονόητον: Το Ν.Δ. 424/1941 ἀνῆκει στὴν πρωτοπορεία τῶν κοινωνικῶν νομοθετημάτων καὶ θὰ ἔλπετε, ἂν δὲν εἶχε ἐπινοηθῇ, νὰ τὸ ἐπινοήσουμε τώρα γιὰ τὴ στοιχειώδη ἀσφάλεια τοῦ μισθωτοῦ, πού παρέχει τὰ πάντα στὴν ἐπιχείρησιν καὶ γιὰ τὰ πάντα αὐτὰ δικαιούται νὰ πιστεῦει πὼς μπορεῖ ἥσυχά, ἀποδοτικὰ, ὠφέλιμα γιὰ τὴν κοινωνικὴν ὁλότητα νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ ζῇ.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (*)

(Συμβολή εις την έρμηνείαν του άρθρου 9 του ν. 1181/1945)

Υπό του κ. ΣΩΚΡ. Ι. ΒΕΚΡΗ, Δικηγόρου

Ταύτα πείθουν ότι έν προκειμένω διά την άποζημιώσιν του νόμου 2112 θέλει ληφθή ύπ' όψει ή δήλωσις της βουλήσεως του έργοδότηου περί λύσεως της συμβάσεως εργασίας και κατά συνέπειαν από ταύτης:

α) Θά ύπολογισθή ό συμφώνως τῷ άρθρ. 3 -1 του ν. 2112 χρόνος, πρὸ του όποίου έδει νά γίνη ή καταγγελία, ίνα καταβληθῇ ή ίση πρὸς τὰς κατά τὸν χρόνον τουτον άποδοχὰς του μισθωτοῦ άποζημιώσις. Έάν μέχρι της καταβολῆς της άποζημιώσεως ό άπολυόμενος άποκτήσῃ τοιαύτην προϋπηρεσίαν, ήτις έπιβάλλει μεγαλυτέραν προθεσμίαν προμηνύσεως, τουτο οὔδεμίαν σημασίαν έν προκειμένω κέκτηται.

β) Θά έρευνηθῇ ό τελευταίος μήν, ίνα εύρισκομένων τῶν κατά τουτον άποδοχῶν του άπολυομένου καθορισθῇ ή άποζημιώσις βάσει αὐτῶν. Έάν αἱ άποδοχαί μεταβληθοῦν μέχρι της καταβολῆς της άποζημιώσεως, τουτο οὔδεμίαν έχει σημασίαν (122).

59. Ό νόμος έν άρθρῳ 9 παρ. 1 έδ. 3 προϋποθέτει την *έξ όλοκλήρου* καταβολήν της άποζημιώσεως ταύτης, τουτόπερ σημαίνει:

α) Καταβολήν και οὐχί προσφοράν άπλήν της καταβλητέας άποζημιώσεως. Έν άρνήσει του μισθωτοῦ νά εισπράξῃ θά χωρήσῃ δικαστική παρακατάθεσις του ποσοῦ της άποζημιώσεως κατά τὰς κοινὰς άρχάς (123).

β) Καταβολήν αὐτουσίαν, ήτοι άνευ άναγωγῆς εις συμψηφισμόν ή κατάσχεσιν του όφειλομένου ποσοῦ της άποζημιώσεως (124).

γ) Καταβολήν *όλόκληρον*. Μερική καταβολή

δέν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς έπιφέρουσα τὰ άποτελέσματα της πλήρους καταβολῆς της άποζημιώσεως, οὔτως ὥστε ή συμπλήρωσις της νά μή ένεργῇ αναδρομικῶς από της ήμέρας της μερικής καταβολῆς (125).

60. Ό νόμος δέν όρίζει τό χρονικόν εκείνο σημεῖον έντός του όποίου δέον νά καταβληθῇ ή άποζημιώσις. Άρκεῖται άπλῶς νά θεωρησῇ ὡς έπερχόμενα τ' άποτελέσματα της άπολύσεως, *άφ' ής* καταβληθῇ αὕτη. Τό *άφ' ής* τουτο ύποδηλοῖ, ότι ή άποζημιώσις θ' άνάγεται εις χρόνον μεταγενέστερον της καταγγελίας, χωρίς ν' άποκλείεται νά συμπίπτῃ χρονικῶς μετ' αὐτῆς. Οὔτω εἶναι φανερόν ότι παρέχεται ή εύχέρεια εις τὸν έργοδότην νά καταβάλῃ τήν άποζημιώσιν και μετὰ την καταγγελίαν και άνευ ειδικωτέρας προθεσμίας.

Έκ τουτου ὅμως ἄς μή νομισθῇ, ότι ό έργοδότης εἶναι έλεύθερος, όποτεδήποτε θελήσῃ, νά καταβάλῃ τήν άποζημιώσιν. Έκ του σκοποῦ του ό νόμος θέλει, ὅπως εἴπομεν, τήν άμεσον έλάφρυνσιν τῶν έπιχειρήσεων από τοὺς πλεονάζοντας μισθωτοὺς τῶν, τήν ταχείαν έκκαθάρισιν της θέσεως τούτων, οὔτως ὥστε *άφ' ένός* μὲν ή Βιομηχανία, έλευθέρα βαρῶν μισθοδοσίας, νά προχωρήσῃ εις τὰς εργασίας της, *άφ' έτέρου* δέ νά φρονίσῃ τό Ταμεῖον Άνεργίας νά εξεύρῃ ἄλλην τινά άπασχόλησιν εις τὸν άπολυόμενον μισθωτόν. Τουτο θά έδει νά ὀδηγήσῃ εις τήν έκ μέρους του νομοθέτου θέσπισιν άμέσου καταβολῆς της άποζημιώσεως, πλήν οὔτος, έν γνώσει ότι αἱ έπιχειρήσεις, τῶν όποίων ό κύκλος τῶν εργασιῶν έμειώθη, θά δυσκολευθοῦν, λόγω της άπραγίας, νά εξεύρουν άμέσως τ' απαιτούμενα πρὸς καταβολήν τῶν άποζημιώσεων, επέτρεψεν ὅπως αὕτη πραγματοποιηθῇ και μετὰ τήν καταγγελίαν, πεποισῶς ότι οὔτω διευκολύνει πραγματικῶς τὰς έπιχειρήσεις, εις τὰς όποίας ή βραδύτης αὕτη δέν έπιφέρει ἄλλην έπιβάρυνσιν ή τήν καταβολήν της μισθοδοσίας τῶν άπολυομένων, *άφοῦ*, ὡς εἴπομεν, τό μέγεθος της άποζημιώσεως θά ύπολογισθῇ από της άρχικής καταγγελίας, ήτις

(*) Συνεχίζεται ἐκ της σελ. 72.

(122) Πρὸβλ. ὅμως Πρωτ. Άθηνῶν 1373/45 ΕΕΔ' δ' σελ. 461, συμφωνεῖ νομίζομεν πρὸς τὰ έν τῷ κειμένῳ ή Πρωτ. Άθηνῶν 587/1945 ΕΕΔ' δ' σελ. 242.

(123) Οὔτω Πρωτ. Άθηνῶν 931/45, Πρωτοδικείου Άθηνῶν 4793/1945 ΕΕΔ' δ' σελ. 301, 566. Κατά τὰς γενικάς ἀρχὰς ἔάν ό δανειστής δέν άποδέχεται τό εις καταβολήν προσφερόμενον ποσόν καθιστάμενος υπερέμμερος πρὸς έξόφλησιν θά χωρήσῃ δικαστική κατάθεσις τούτου, Α.Π. 186/1934 ΕΕΝ' α' σελ. 459, *Καλλιγὰ*: Ένοχικὸν παρ. 317, *Μομφερράτου*: Ένοχικὸν παρ. 307 ἴδε και σχόλιον ΕΕΔ' δ' έν σελ. 266, 301.

(124) Πρωτ. Άθηνῶν 992/1945 ΕΕΔ' δ' σελ. 333. Η διατύπωσις της παρ. 1 έδ. τρίτον άρθρ. 9 του ν. 1181/1945 ὁμιλοῦσα περὶ *έξ όλοκλήρου* καταβολῆς της άποζημιώσεως ὀδηγεῖ εις τήν άνω λύσιν, άνεξαρτήτως του δυνατόυ του συμψηφισμοῦ ή της κατάσχεσεως της άποζημιώσεως του ν. 2112 (πρὸβλ. περὶ του άσυμψηφίστου ταύτης Ε.Α. 409/1934 Θέμ. ΜΕ' σελ. 594), ἴδε σχετικῶς τὰς παρατηρήσεις της ΕΕΔ' δ' έν σελ. 332.

(125) Οὔτω: *Δημάκης* έν. άν. ΕΕΔ' δ' σελ. 201, *Φ. Άγγελῆς* ΕΕΔ' δ' σελ. 525. Ό νόμος ὁμιλεῖ «*άφ' ής έξ όλοκλήρου*», αἱ δέ γενικάι ἀρχαί τονίζουν (Νόμ. 50, Παν. 17, 29, Βασ. 2.3.29). «Τό έξ αρχῆς άνυπόστατον οὔ βεβαιούται τῇ χρονίᾳ παραδρομῇ» Πρωτ. Άθηνῶν 992/1945, 1373/1945, 4143/1945, ΕΕΔ' δ' σελ. 333, 460, 462, ἴδε ὅμως Πρωτ. Άθηνῶν 3567/1945 ΕΕΔ' δ' σελ. 566 δεχομένην έκ λόγων έπιεικειάς, ότι ό έκ τῶν ὑστέρων δε' ὑπογεγνηκῶν άποφάσεων καθορισμός τῶν άποδοχῶν και ή έκ τούτων αύξησις της άποζημιώσεως δέν έπιφέρει άκυρότητα.

ἄλλωστε θ' ἀποτελέσῃ καὶ τὸ χρονικὸν σημεῖον πρεύνης τοῦ πλεονάζοντος.

Ἡ διευκόλυνσις ἄρα τῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς ἀντιμετώπισιν μιᾶς πραγματικῆς τῶν ἀδυναμίας διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ὁ δικαιολογητικὸς λόγος τοῦ ὅτι ἐπιτρέπεται καὶ ἑξαίρεσιν, οὕτως εἰπεῖν, ἢ μετὰ τὴν καταγγελίαν πραγματοποίησις τῆς προϋποθέσεως ταύτης.

Οὕτω, κοῖτοι ἐν τῷ νόμῳ δὲν θεσπίζεται ρητῶς, οὐχ' ἤτιον σαφῶς ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ του προκύπτει, ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως μετὰ τὴν καταγγελίαν, ἀρκεῖ νὰ γίνῃ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἥτοι χρόνου δικαιολογουμένου ὑπὸ τῶν περιστάσεων.

Πρὸς τοῦτο δέον νὰ ἔξῃ ὁ ἐργοδότης ὑπ' ὅσιν ὅτι ἀμέσως μετὰ τὴν καταγγελίαν δέον νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ταύτης. Ἐφόσον οὕτω ἐνεργεῖ πᾶσα καθυστέρησις δικαιολογουμένη ὑπὸ τῶν περιστάσεων, ὡς λ.χ. ἑλλείψεις ρευστῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀδυναμία ἀμέσου δανεισμοῦ τῆς ἢ ρευστοποιήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς, δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς αὐτόν.

Συνέπεια τῆς μὴ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ὅτι ἡ καταγγελία καὶ καταβαλλομένης ἀργότερον τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ἄκυρος, δυνάμενη οὐχ' ἤτιον νὰ ἐπαναληφθῇ, ἀλλὰ ἰσχύουσα ὡς νέα πλέον καταγγελία, διὰ τὸ κῦρος τῆς ὁποίας δὲν θὰ ἀπαίτηται μόνον ὁ βραχύτερος χρόνος τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως νὰ εἶναι εὐλόγος, ἀλλὰ ἡ συνύπαρξις καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τῆς καταγγελίας, ἰδίως τὸ πλεονάζον⁽¹²⁶⁾.

Διὰ τῆς ἀνωτέρω κατασκευῆς δὲν δυνάμεθα νὰ κατηγορηθῶμεν ὅτε ὅτι δημιουργοῦμεν προθεσμίαν ἐκεῖ ἔνθα ὁ νόμος δὲν θεσπίζει τοιαύτην ρητῶς, ὅτε ὅτι περιπλέκομεν τὰ πράγματα ἐκεῖ ἔνθα δὲν ὑπάρχει λόγος περιπλοκῶν, καθόσον ἥρκει νὰ ἐδεχόμεθα ὅτι ἅπαντα τὰ κατ' ἰδίαν προσαιτούμενα τῆς καταγγελίας τοῦ ν. 1181/1945 θὰ ἐκρίνοντο κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως (πλεονάζον, μέγεθος ἀποζημιώσεως κτλ.), διὰ νὰ εἶναι ἀδιάφορος ὁ χρόνος τῆς πραγματοποίησεως τῆς καταβολῆς ταύτης.

Καὶ ἡ μὲν πρώτη παρατήρησις δὲν ἔχει βεβαιόουσαν σημασίαν, διότι, ἡ προθεσμία δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὀρίζεται ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ, ἀρκεῖ νὰ προκύπτῃ σαφῶς ἐξ αὐτοῦ. Δὲν δύναται ὁμῶς νὰ παραγνώρισθῃ τις τὴν βαρύτητα τῆς ἐτέρας τῶν ἀντιρρήσεων. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐάν δεχθῇ τις ὅτι τὸ πλεονάζον θὰ κριθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἡ ἀποζημιώσις θὰ καταβληθῇ ὑπολογιζομένη μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῆς, οὐδεμία ἐκ πρώτης ὄψεως παρουσιάζεται ἀνάγκη νὰ τεθῇ ὅριον εἰς τὴν χρονολογίαν καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ μάλιστα, ὡς θὰ εἰπωμεν, ἡ ἀναγγελία τῆς καταγγελίας εἰς

τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἐντὸς τριημέρου ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως. Ὁ ἀπολυόμενος μὴ πλεονάζων τότε δὲν θ' ἀπολύεται, πλεονάζων δὲ θὰ λαμβάνῃ τὴν ἀποζημίωσιν ἐνδεχομένως ἡδηξημένην καὶ τοὺς μισθοὺς τοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἐάν τεθῇ προθεσμία διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, τοῦτο οὐδένα θὰ ὠφελήσῃ, διότι ἄκυρος μὲνης τῆς ἀπολύσεως ἔνεκα τῆς παρόδου τοῦ εὐλόγου χρόνου, ὁ ἀπολυόμενος ἐάν καὶ μετὰ τὴν προθεσμίαν πλεονάζῃ, θ' ἀπολυθῇ ἐκ νέου ἄνευ ἄλλου δι' αὐτὸν κέρδους (ἀφοῦ τοὺς μισθοὺς τοῦ τοὺς ἐδικαιούτο), ἐάν δὲ δὲν πλεονάζῃ μετὰ τὴν εὐλογον προθεσμίαν καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ πάλιν οὐδεμίαν ὠφέλειαν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ ἀπολυόμενος, καθόσον ἡ ἀπόλυσις τοῦ θὰ εἶναι δυνατόν ν' ἄκυρωθῇ ἀκριβῶς λόγῳ ἑλλείψεως τῆς προϋποθέσεως ταύτης καὶ οὐχὶ λόγῳ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως.

Ἄλλ' ὡς εἶπομεν (ἔν. ἀριθ. 53 καὶ 58), ὁ νόμος διαφορετικῶς ἀντιλαμβάνεται τὸν χρόνον, ὅστις ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ πλεονάζοντος καὶ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ δὲ καθορισμὸς τοῦ εὐλόγου χρόνου δύναται νὰ συνδυασθῇ κάλλιστα καὶ ἂν ἀκόμη παραδεχθῶμεν τοιοῦτον χρόνον τὸν τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, οὐχὶ ἄνευ οὐσιαστικῶν ἀποτελεσμάτων.

Ὁ ἀπολυόμενος ἔχει δικαίωμα εἰσπράξεως τοῦ μισθοῦ τοῦ λόγῳ ἄκυρότητος τῆς καταγγελίας ἔνεκα τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ὁ μισθωτὸς πιθανῶς ἐξ ἀγνοίας ἢ ἐξ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας δὲν τὸ ἀσκεῖ. Τοῦτο θὰ παύσῃ ἅμα τῇ καταβολῇ τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ὅποτεδήποτε ἐνεργηθῇ αὐτῇ. Ἐάν παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ ἐργοδότης ἄνευ προθεσμίας δύναται ὅποτεδήποτε καταβάλλων τὴν ἀποζημίωσιν νὰ διακόψῃ τὴν ὑποχρέωσίν του, τότε οὗτος ἐπασφίμενος εἰς τὴν σιωπὴν τοῦ ἐργαζομένου θὰ παρελκύσῃ τὴν καταβολὴν, ἐλπίζων εἶτε εἰς τὸ ἐνδεχομένον τῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸ διαρκὲς μὴ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καὶ ἐνδεχομένης παραιτήσεως αὐτοῦ, τέλος δὲ καὶ κερδοσκοπῶν διαχειριζόμενος χρήματα τοῦ μισθωτοῦ. Μὲ τὸ προσαιτούμενον ὁμῶς τοῦ εὐλόγου χρόνου ὁ μισθωτὸς ἐξασφαλίζεται καλύτερον, καθόσον ἡ καταγγελία ὀριστικῶς ματαιοῦται καὶ πρέπει νὰ γίνῃ νέα δήλωσις περὶ αὐτῆς, μεθ' ἣν θ' ἀπαίτηθῇ νὰ συνυπάρξουν ἅπαντα τὰ προσαιτούμενά της καὶ ἥτις νέα δήλωσις θὰ κινήσῃ καλύτερον τὴν προσοχὴν τοῦ μισθωτοῦ.

(Συνεχίζεται)

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Ι. ΒΕΚΡΗΣ

Δικηγόρος

(126) Πρβλ. περὶ τῶν ἀνωτέρω καὶ Διτξερόπουλον: Ὁ ἀντικαταστάτης τοῦ ἀπολυομένου κατὰ τὸ ἀρθρον 10 τοῦ ν. δ. 424 μισθωτοῦ ΕΕΑ α' σελ. 517.

Η ΚΑΘ' ΥΠΕΡΒΑΣΙΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 28/1944 ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ Ο ΠΕΡΙ ΑΥΘΕΝΤΙΚΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ 866/1946

'Υπό τοῦ κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΑΓΓΕΛΗ, Δικηγόρου παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ

I. Ἡ κατ' ἀνοχὴν συνταγματικοῦ ἐθίμου εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν χορηγοῦμένη νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις, νοητέα, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της καὶ τοῦ θεμελιώδους κανόνος τῆς ἐν τῷ ἰσχύοντι Συντάγματι τοῦ ἔτους 1911 διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ὡς εἰδικὴ καὶ περιορισμένη (Σ. Ε. 197/1945 Θέμ. ΝΣΤ' 244) καὶ μὴ ἔχουσα ἀνάδρομον ἰσχύον (Σ. Ε. 302/1945 ΕΕΔ, 5, 43).

Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο, τῆς μὴ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῶν τεθειμένων νομικῶν διατάξεων, ὀφίσταται καὶ δι' αὐτοὺς ἔτι τοὺς νόμους δ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου Τη Α' τῆς 29 Ὀκτωβρίου 15 Νοεμβρίου 1856 «περὶ ἀστικοῦ ἑλληνικοῦ κώδικος», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 302/1 Μαΐου 1882, κανὼν, καθ' ὃν «ὁ νόμος ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχύον καθ' ὅλον τὸ Κράτος μετὰ παρέλευσιν δέκα ἡμερῶν ἀφ' ἧς δημοσιευθῇ, πλὴν ἂν ὥρισθῃ ἄλλως ἐν αὐτῷ. Ἡ δημοσίευσίς λογίζεται γενομένη ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ περιέχοντος τὸν νόμον φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», καὶ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ, καθ' ὃ «ὁ νόμος ὀρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος μόνον καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, διατηρεῖ δὲ τὴν ἰσχύον αὐτοῦ ἐν ὅσῳ ἕτερος νόμος δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς», περὶ οὗ ἡδὴ καὶ τὰ ἄρθρ. 1—2 τοῦ α' ν. 777/1946 Ἐλλ. Ἀστ. Κώδικος. Ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶχε γὰρ δεκτὴ καὶ εἰς τὸ ρ.δ. (πρβλ. Κ.δ. 1. 14. 7. Κ.δ. 6. 5. 65, Κ.δ. 6. 23. 29. Κ.δ. 10. 31. 65, Κ.δ. 4. 20. 18, Κ.δ. 10. 32 (31), Βασ. 9. 2. 1, Νεαρ. 22α «Οἱ νόμοι καὶ αἱ διατάξεις βεβαίον ἐστὶ διὰ τὰ μέλλοντα διαρρυθμίζουσι συμβόλαια, οὐκ ἀνακαλοῦνται δὲ εἰς τὰ παρεληλυθότα γεγονότα, εἰ μὴ εἰδικῶς διηγόρευται καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἔτι ἡρημένων συμβολαίων»), θεωρουμένης ἀτόπου τῆς διὰ μεταγενεστέρου νόμου ἀνατροπῆς τῶν ἡδὴ γενομένων (Νεαρ. 66 α § 4, ἐν τέλει)· εἴη γὰρ ἐν τῶν ἀτόπων, τὸ γενομένον ὁρθῶς ἐκ τοῦ μὴ γεγονότος ὕστερον ἀνατρέπεσθαι»).

Ταῦτα, βεβαίως, ἔάν, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ κρατούντος κανόνος, δὲν ὀρίζεται ἄλλως ἐν τῷ νόμῳ.

II. Διὰ τοῦ ν. 28/1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνωσι εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων» (ΦΕΚ α' 18, καὶ ΕΕΔ 3, 625), ὥρισθῃ δι: «Ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων αὐτῶν δημοσιευθῶσιν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομισθία, ὡς καὶ τὰς προσαυξήσεις ἢ τὰς κρατήσεις πάντων τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ παντὸς ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν, γραφείων, καταστημάτων καὶ παντὸς προσωπικοῦ ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἔργασίας εἰς ἰδιώτην, ἐργοδότην φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου». Ὅθεν ἡ νομοθετικὴ αὕτη ἐξουσιοδοτήσις, ἡ χορηγοῦμένη εἰς ἀμφοτέρους τοὺς Ὑπουργοὺς, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἀπὸ

κοινοῦ ἐνεργοῦντας, ἐνῶ εἶναι εὐρυτάτη ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου ἰσχύος της καὶ κύκλου προσώπων, εἰς ἃ αὕτη θὰ ἀφορᾷ («πάντων τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ παντὸς ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν, γραφείων, καταστημάτων καὶ παντὸς προσώπου ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἔργασίας εἰς ἰδιώτην, ἐργοδότην φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου») μισθῶν, ἐν τούτοις εἶναι περιορισμένη καὶ εἰδικὴ εἰς τὰ θέματα δι' ἃ αὕτη χορηγεῖται. Ταῦτα, ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεως αὐτῆς προκύπτει, περιορίζονται καὶ εἰδικεύονται μόνον εἰς τὸν «καθορισμὸν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων» καὶ εἰς τὸν «καθορισμὸν τῶν προσαυξήσεων ἢ τῶν κρατήσεων» τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ἕτερα πλὴν αὐτῶν θέματα.

Ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου τοῦ ν. 28/1944, πρὸς περιορισμὸν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῇ διὰ τοῦ νόμου τοῦ τοῦ ἐξουσιοδοτήσιν, προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος τοῦ δι' αὐτῆς καθορισμοῦ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων προϊσχυσάντων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἀληθῶς, διὰ τοῦ προϊσχύοντος τοῦ προμνησθέντος νόμου 28/1944, ν. δ. 310 τῆς 23/23 Ἰουλίου 1941 «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων» (ΦΕΚ α' 246 καὶ ΕΕΔ, 1, 19), καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, ἐξουσιοδοτήθη δ' Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ὅπως καθορίσῃ καὶ ἐπιβάλλῃ πᾶσιν ἢ ποσοστὸν αὐξήσεως ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων ἐκάστοτε εἰς τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς ἀποδοχῶν ἢ ἐπὶ τῶν καθοριζομένων διὰ τῶν ἐν ἰσχύϊ τότε συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτησιῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, ὡς καὶ ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῶν ἀνωτέρω αὐξήσεων. Διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως ὥρισθῃ, ὅπως αἱ αὐξήσεις αὐταὶ ἡδύναντο νὰ ἀφορῶσι οὐχὶ μόνον τοὺς παρ' ἰδιωτικαῖς ἐπιχειρήσεσιν ἐργαζομένους, ὡς καὶ τοὺς παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας τῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, αἰτινες λειτουργοῦσι κατὰ παρὰ τὴν ἰσχύον ἢ μὴ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰ πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ αὐτοῦ ν. δ. 310/1941 ἐξουσιοδοτήθη δ' Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ὅπως, δι' ἀποφάσεών του, καθορίσῃ «καὶ πᾶν ἄλλο ζήτημα προκύπτον ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς» τοῦ ν. δ. τοῦ αὐτοῦ.

Ὡς αἰτιολογία δὲ τοῦ ν. δ. 310/1941, ἀναγραφομένη εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ 1ον ἄρθρον αὐτοῦ, φέρεται ἡ ἀνάγκη «πρὸς παρακολούθησιν τῶν διακυμάνσεων τοῦ κόστους τῆς ζωῆς» καὶ πρὸς πληρεστέραν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τούτου συνεπληρώθη τὸ ρηθὲν ν. δ. 310/1941, διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ν.δ. 783 τῆς 26 Νοεμβρίου 11 Δεκεμβρίου 1941 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων» (ΦΕΚ α' 427, καὶ ΕΕΔ, 1, 281), ὡς τε δ' Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, ἀντὶ τῆς ἐπιβολῆς τῶν αὐξήσεων τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, νὰ δύναται νὰ «καθορίσῃ βραχύτερα τῶν ἰσχυόντων χρονικὰ διαστήματα καταβολῆς τῶν ἐκάστοτε

σχοουσών αποδοχών τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν».

Ἐκ τῆς ἀντιπαβολῆς τῶν διατάξεων τῶν νομοθετημάτων τούτων, ἀφ' ἑνὸς τῶν ν. δ. 310/1941 καὶ 783/1941 καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ν. 28/1944, προκύπτει σαφῶς ἡ πρόθεσις τοῦ νεωτέρου νομοθέτου, ἐκδηλωθεῖσα διὰ τοῦ ν. 28/1944, ὅπως ὑποβάλλῃ εἰς πλείονα ἐχέγγυα καὶ περιορισμὸν σημαντικῶς τὴν τῶν προλαβόντων νομοθετημάτων—ν. δ. 310 καὶ 783/1941—ἐξουσιοδότησιν. Οὕτω δέ, τὸ μὲν ἀνέθεσε ταύτην εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργοῦντας, καὶ οὐχὶ ὡς πρότερον εἰς μόνον τὸν Ὑπουργὸν Ἑργασίας, τὸ δὲ περιώρισεν αὐτὴν εἰς τὰς σχέσεις συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἰδιώτην, νομικὸν ἢ φυσικὸν πρόσωπον, ἐξαίρεσας οὕτω τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δι' ἃ προϋφίστατο δικαίωμα καθορισμοῦ, καὶ δὲν περιέλαβεν ἐν αὐτῇ τὸ ἐν ἀρθρ. 1 ἀρ. 1 καὶ ἀρθρ. 6 τοῦ ν. δ. 310/1941 ὁφιστάμενον ἐκ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως δικαίωμα διὰ τὸν Ὑπουργόν, ὅπως «καθορίζῃ τὴν ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῶν αὐξήσεων», ὡς καὶ νᾶ «καθορίζῃ καὶ πᾶν ἄλλο ζήτημα προκύπτον ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς» τοῦ ν. δ. τούτου 310/1941.

Ἡ πέραν ὅθεν τῶν εἰδικῶν καὶ περιορισμένων τούτων θεμάτων, περὶ ὧν διέλαβε τὸ ἀρθρον μόνον τοῦ προμνησθέντος ν. 28/1944, τὸ χορηγήσαν τὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν εἰς τὴν Διοίκησιν, ρύθμισις δι' αὐτῆς, διὰ κοινῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, τῶν ἀφορώντων αὐξήσεις ἢ οἰασθήποτε ἄλλας παροχάς, εἴτε κατὰ χρόνον, εἴτε κατ' εἶδος αὐτῶν. εἴτε ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἢ τοῦ μισθωτοῦ, ὡς καὶ μειώσεις τῶν χορηγουμένων παροχῶν, τῶν εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς ἐμπίπτόντων ἐργοδοτῶν ἢ μισθωτῶν, ὡς καθ' ὑπέρβασιν τῆς χορηγηθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσαι εἶναι ἀνολοχοῦ καὶ ἄκυροι (Πρβλ. ἐπὶ τούτου καὶ πρόσφατον νομολογίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων : Πρωτ. Ἀθην. 4775/45, ΕΕΔ, 4, 597, Πρωτ. Ἀθην. 1940/1945, ΕΕΔ, 4, 456, Πρωτ. Ἀθην. 4892/1945, ΕΕΔ, 4, 626, Πρωτ. Ἀθην. 5630/1945, ΕΕΔ, 4, 653, Πρωτ. Ἀθ. 5453/1945, 5204/1945, ΕΕΔ, 4, 654, Πρωτ. Ἀθην. 1911/1945, ΕΕΔ, 4, 458, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 7389/1945, ΕΕΔ, 4, 497, Πρωτ. Ἀθην. 4039/1944, ΕΕΔ, 4, 459, τῆς τελευταίας ταύτης, προκειμένου περὶ μὴ ἀναδρομικῆς ἐφαρμογῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης βάσει τῆς ἐκ τοῦ ν. 28/1944 ἐξουσιοδοτήσεως).

III. Ἐκ τῆς ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως τῆς μισθώσεως ὑπηρεσίαν (Πανδ. 19. 2. 2 πρ., Κωδ. 4. 65. 24, Βασ. 20. 1. 2. 86), προκύπτει δικαίωμα διὰ τὸν ἐκμισθωτὴν τῶν ὑπηρεσιῶν (μισθωτόν), ὅπως, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, μετὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του (Πανδ. 19. 2. 30 § 1), ἀξιόσχη τὸ ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἥτοι μηνιαίου μισθοῦ—προκειμένου περὶ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρετοῦ—ἡμερομισθίου δέ, προκειμένου περὶ ἐργάτου ἢ τεχνίτου, καθ' ἡμέραν ἀμειβουμένου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον καταβολῆς τῶν μισθῶν, τροποποιήσιν ἐπέφερεν εἰς τὰ προεκτεθέντα τελευταίως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 25800 τῆς 25 Νοεμβρίου 1944 (ΕΕΔ, 3, 638) ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν «περὶ ἀμοιβῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944», δι' ἧς καὶ διὰ τοῦ ἀρθρου 8 αὐ-

τῆς ὁρίσθη, ὅτι ἡ καταβολὴ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων θὰ γίνεταί κατὰ 10 ἡμέρας ἢ 150 ἡμέρας. Διὰ τοῦ ἀρθρου 7 τῆς ἐπακολουθησάσης ἐτέρας ὑπ' ἀριθ. 12100 τῆς 21 Ἰουνίου 1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ, 4, 317) καθωρίσθη, ὅτι ἡ καταβολὴ θὰ γίνηται κατὰ 150 ἡμέρας, καὶ διὰ τοῦ ἀρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701 τῆς 20 Νοεμβρίου 1945 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τῶν μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν» (ΕΕΔ, 4, 606), καθωρίσθη, ὅτι ἡ καταβολὴ τῶν μισθῶν θὰ πραγματοποιηθῇ εἰς δύο δεκαπενθήμερους δόσεις. Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ διὰ τῶν β. δ. τῆς 24 Ἰουλίου 21 Αὐγούστου 1920 κωδικοποιημένου νόμου ΔΛ' 1912, ὁρίζεται ὅτι ἡ πληρωμὴ αὐτῶν δέον νὰ γίνηται ἡ καθ' ἐβδομάδα, ἐντὸς τοῦ Σαββάτου, ἡ τρίς τοῦ μηνὸς ἢ δις τοῦ μηνός, ἀναλόγως τῆς τοπικῆς συνηθείας ἢ τῆς συμφωνίας.

Ἄλλ' ὁπωσδήποτε ὁ μισθὸς ἢ τὸ ἡμερομισθίον εἶναι αὐτοτελὲς περιοδικὴ ἀπαιτήσις (Α.Π. 224/1941 Θέμ. ΝΒ' 342, Α.Π. 67/1940 Θέμ. ΝΑ' 342, Α.Π. 569/1940 Θέμ. ΝΒ' 218, Α.Π. 137/1941 Θέμ. ΝΒ' 436 Α.Π. 201/1941 Θέμ. ΝΓ' 46), κατὰ φύσιν καὶ ἀποσβεννυμένη διὰ καταβολῆς κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν καθίσταται οὕτη ἀπαιτήτης (Μομφερράτος Ἑνοχ. Δίκ. § 144, σελ. 491 ἐπ., Τριανταφυλλόπουλος Ἑλλην. Ἑνοχ. Δίκ. γ' (1943), σελ. 27, 30, Καλλιγᾶς Ἑνοχ. Δίκ. γ' § 613, σελ. 966, Πρβλ. δ' ἡδὴ καὶ ἀρθρ. 441 τοῦ α.ν. 777/1946 Ἑλ. Ἀστικ. Κώδ. καθ' ὃ : «Ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται διὰ καταβολῆς») Καὶ προκειμένου μὲν περὶ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, κατὰ μῆνα ἀμειβουμένων, τὸ χρονικὸν σημεῖον ὑποχρεώσεως διὰ τὸν ἐργοδότην καὶ ἀντιστοίχου δικαιοῦματος διὰ τὸν μισθωτὸν καταβολῆς τοῦ μισθοῦ, θεωρουμένου ἐνιαίου τοῦ μηνός καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐκ μισθοῦ ὀφειλῆς, εἶναι, κατ' ἀπώτατον ὅριον, ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός, καθ' ὃν παρεσχέθησαν αἱ ὑπηρεσίαι, προκειμένου δὲ περὶ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν τὸ πέραν ἐκάστης ἡμέρας, καθ' ἣν παρεσχέθη ἡ ἐργασία.

Ἐπὶ τούτοις δέ, προσφάτως, ἐξεδόθη καὶ ἰσχύει ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1945 καὶ ὁ α. ν. 690 τῆς 4/5 Δεκεμβρίου 1945 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ν. 28/1944» (ΦΕΚ α' 292, καὶ ΕΕΔ, 4, 665), ἀπαγγέλλων τὰς ἐν αὐτῷ ποινικὰς κυρώσεις κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν μὴ καταβαλόντων «ἐμπροσθέντων» εἰς τοὺς δικαιοῦχος μισθωτοὺς τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ὀφειλουμένας ἀποδοχάς.

IV. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31260 τῆς 22/12/1945 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν «περὶ καθορισμοῦ τῶν μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945» (ΕΕΔ, 5, 29) ὁρίσθησαν οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν εἰς ἐπίπεδα ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς προγενεστερᾶς ὑπ' ἀριθ. 27701 τῆς 20 Νοεμβρίου 1945/5 Δεκεμβρίου 1945 (ΦΕΚ β' 177, καὶ ΕΕΔ, 4, 606), ὁρισταμένων μέχρι τότε (22ας Δεκεμβρίου 1945) καὶ διὰ χρόνον προγενέστερον τῆς ἐκδόσεως τῆς, ἥτοι ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31260 τῆς 22/12/1945 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945» (ΕΕΔ, 5, 28), καθωρίσθησαν τὰ ἡμερομισθία τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων

εις επίπεδα ανώτερα των διὰ τῆς προγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 27700 τῆς 20 Νοεμβρίου 5 Δεκεμβρίου 1945 (ΦΕΚ β' 177, καὶ ΕΕΔ, 4, 607) ὑφισταμένων μέχρι τότε (22 Δεκεμβρίου 1945) καὶ διὰ χρόνον προγενέστερον τῆς ἐκδόσεώς της, ἥτοι ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς.

Τέλος δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265 τῆς 24/28 Δεκεμβρίου 1945 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας «περὶ καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων ἀπολαυτῶν βάσει τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως μισθολογίου (ΦΕΚ β' 191, καὶ ΕΕΔ, 5, 31), καθωρίσθη, ὅτι: «ἐν περιπτώσει καθυστέρησεως τῆς πληρωμῆς τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἀπολαυτῶν καὶ χορηγήσεων τῶν μισθωτῶν, τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων καθωριζομένων» δι' οἷον δῆποτε λόγον καὶ αἰτίαν «ἢ ἐξοφλήσεως αὐτῶν» θὰ γίνεται ὑποχρεωτικῶς βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως ἰσχυόντων νομίμων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ οὐχὶ τῶν τοῦ χρόνου τῆς ὀφειλῆς ἰσχυόντων.

Καὶ αἱ τρεῖς αὗται ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν, ὡς ἐν αὐταῖς ἀναφέρεται, βάσει τοῦ προμνησθέντος νόμου 28/1944.

Αἱ δύο πρῶται ἐξ αὐτῶν, αἱ ὑπ' ἀριθ. 31260/1945 καὶ 31250/1945, ἀπὸ ἀπόψεως δι' αὐτῶν ρυθμιζομένου θέματος, εὐρίσκονται, προφανῶς, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς διὰ τοῦ ν. 28/1944 χορηγηθείσης εἰς τὴν Διοίκησιν ἐξουσιοδοτήσεως, ἢ δὲ πρῶτη, ἢ ἀφορῶσα τὸν καθορισμὸν τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου ἐνάρξεως ἰσχύος της. Διότι, καίτοι ἐκδοθεῖσα τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1945, ἡδύνατο νὰ καθορίσῃ ἀνωτέρους μισθοὺς ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε λήξει ὁ μὴν Δεκεμβρίου 1945 καὶ συνεπῶς δὲν εἶχεν ἐπιστῇ καὶ παρέλθει ὁ κατὰ νόμον χρόνος ἐξοφλήσεως, ὅστις, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἦτο ἡ 31η Δεκεμβρίου 1945. Οὕτω δὲ καὶ δὲν ἐνέχει αὕτη ἀναδρομικὴν ἰσχύν, οὖσαν ἀπαράδεκτον, ἀφοῦ ὁ ἐξουσιοδοτικὸς νόμος 28/1944 δὲν ἐχορήγησε τοιοῦτο δικαίωμα εἰς τὴν Διοίκησιν.

Τὰ αὐτὰ δὲν δύνανται νὰ ἰσχύσωσιν ὅμως καὶ διὰ τὴν προμνησθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 31250/45 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, καθόσον αὕτη καθώρισεν ἠϋξημένα ἡμερομίσθια ἐργατοτεχνιτῶν, ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945, καίτοι αὕτη ἐξεδόθη τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1945.

Ἐφ' ὅσον αἱ ἐξ ἡμερομισθίων ὀφείλα αὗται, λόγῳ τῆς φύσεώς των, εἶχον ἐμπροθέσμω καὶ νομίμως ἐξοφληθῇ παρὰ τῶν ὑποχρέων, καὶ αἱ σχετικαὶ ἐξ αὐτῶν ἀπαιτήσεις εἶχον καταργηθῇ, καὶ δὲν ὀφίσταντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως, δὲν ἡδύνατο ἐγκύρως ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις αὕτη νὰ ἀναδράμῃ εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ἐκδόσεώς της καὶ ρυθμίσῃ ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἐκδόσεως της τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας αἰτίνες εἶχον ρυθμισθῇ διὰ προγενεστέρας, τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καὶ αἰτίνες εἶχον ἐμπροθέσμω καὶ συμφώνως πρὸς αὐτὴν ἐξοφληθῇ. Τοιαύτην ἀναδρομικὸν ἐξουσιοδότησιν δὲν χορηγεῖ ὁ ἐξουσιοδοτικὸς νόμος 28/1944.

Ἀλλὰ καὶ ἡ τρίτη, ὑπ' ἀριθ. 31265/1945, προμνησθεῖσα ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἀντίκειται εἰς τὴν διὰ τοῦ ν. 28/1944 χορηγηθεῖσαν ἐξουσιοδότησιν καὶ κεῖται ἔξω τοῦ πλαισίου αὐτῆς, πλὴν ὅτι καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐνέχει ἀπαράδε-

κτον ἀναδρομικὴν ἰσχύν, ἀφοῦ νῦν καθορίζει διὰ παλαιότερον χρόνον, ὡς ὑποχρεωτικῶς καταβλητέα ἀνώτερα, μεταγενεστέρας, δι' αὐτῆς ὁρισθέντα ποσὰ ἀποδοχῶν, καταβλητέα εἰς μισθωτοὺς.

Ὁ ν. 28/1944, ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Διοίκησιν, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει, τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ὡς καὶ τὰς προσαυξήσεις καὶ κρατήσεις ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τούτων, οὐχὶ δὲ ποσῶν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐξοφλήσεως αὐτῶν, ὡς ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπιδιώκει, καὶ μάλιστα, προκειμένου περὶ ὀφειλῆς ἐξ ἀποδοχῶν, ὡς ὁρίζει αὕτη, ἀποδιδομένης εἰς «οἰονδῆποτε λόγον καὶ αἰτίαν», ἥτοι καὶ τοιαύτης δυναμένης νὰ ὀφειλῇ αἰτεῖται εἰς τυχαῖον γεγονός, εἴτε καὶ εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ δικαιοῦχου μισθωτοῦ.

Προσφάτως ὅμως εἶναι προφανές ὅτι κατενοήθησαν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν τὰ ἄτοπα τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς πλέον τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος μηνός, ἡκυρώθη αὕτη, θεωρηθεῖσα «ὡς μηδέποτε ἰσχύσασα», διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4699 τῆς 15/2/1946 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, τῇ ἐπικλησεί αὐτοῦ τούτου τοῦ ν. 28/1944 καὶ μίᾳ ἀπὸ 11/1/1946 ἀποφάσεως τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου. Ἔστιν δὲ τοῦτο τὸ λαμπρότερον δείγμα τῆς προχειρότητος μεθ' ἧς ἡ καταργουμένη ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη, μετὰ τῶν κατὰ τὴν ἰσχύν της ἐνδεχομένων συνεπειῶν της.

Ἡ εἰς πολλαπλὰ ἄτοπα ἤθελεν ὁδηγήσει ἀντίθετος πρὸς τὰ ἀνωτέρω λύσις.

Πράγματι, ἐὰν ἐδέχτο τις πρὸς στιγμὴν τὸ δυνατόν τῆς διὰ τῶν βάσει τοῦ ν. 28/1943 ἐκδομένων ἐκάστοτε ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἀναδρομικῆς ἰσχύος αὐτῶν ρυθμίσεως τῶν ζητημάτων, θὰ ἀνετρέποντο τὰ διὰ νόμων προγενεστέρων καὶ μεταγενεστέρων αὐτοῦ ὁρισθέντα, καὶ θὰ ἐδημιουργοῦντο ἐκ τῶν ὑστέρων ἀκυρότητες, ἐπὶ ρυθμισθεῖσιν καὶ καταργηθεῖσιν, νομίμως, ἐν νόμων σχέσεως.

Οὕτω: α) Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ν. 2112 τῆς 11/18 Μαρτίου 1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὁρίζεται ὅτι καταβάλλεται εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον ἀποζημίωσις «ἴση πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον πρὸ τοῦ ὁποῦ ἐβει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία κ.λ.π.» διὰ τὴν μὴ ἐμπροθέσμον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλου.

Τὸ αὐτὸ διατυπῶνται καὶ ἐν ἀρθρ. 5 τοῦ Β. Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», προκειμένου περὶ μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῷ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Ἐν καταβολῇ τῶν τοιούτων ἀποζημιώσεων ἐξαντλεῖται ἡ ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν καὶ καταργεῖται ἡ ἐνοχὴ τοῦ ὑποχρέου.

Ἐν τοῦτοις πρέπει νὰ θεωρηθῇ, ὅτι γεννᾶται ἐκ νέου αὕτη, ἐὰν διὰ τῶν μεταγενεστέρων τῆς καταβολῆς μετ' ἀναδρομικὴν ἰσχύν ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ὀφείλῃ ἡ ἐνοχὴ αὕτη νὰ ρυθμισθῇ μετ' ἐνδεχόμενα ποσὰ ἀποδοχῶν. Ἀλλὰ τοῦτο, προφανῶς, ἀντίκειται εἰς τὰς περὶ τρόπον καταργήσεως τῶν ἐνοχῶν

ιρχάς τοῦ ἰσχύοντος ἀστικοῦ δικαίου (ἄρθρ. 01, 411 ἀ. ν. 777/1946 Ἑλλην. Ἀστ. Κώδ.).

β) Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ περὶ τῆς κατ' ἄρθρον 4 τοῦ ν. 3514, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ν. 765/1943 καὶ τὸ ἄρθρ. 1 ἐδ. 2 τοῦ ν. 547/1937, ὀφειλομένης ἐξαμήνου ἀποζημιώσεως, βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ, πρὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἐν περιπτώσει ἐξοφλήσεώς του καὶ μεταγενεστέρως τῆς οἰαύτης ἐξοφλήσεώς του καὶ μεταγενεστέρως ἀναδρομικῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τούτων, α' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, γ) Κατ' ἄρθρ. 1 ἀριθ. 1 τοῦ ν. 765/1943, ἡ ἐν αὐτῷ προβλεπομένη διὰ τὴν ἀπόλυσιν μισθωτοῦ ἀποζημιώσις ὀρίζεται, ὅτι ὑπολογίζεται καὶ καταβάλλεται βάσει τῶν ἀποδοχῶν πλήρους ἀπασχολήσεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς τοιαύτης ἀπολύσεως. Καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης ἀνατρέπεται ἡ γενομένη συνάμει τῆς διατάξεως ταύτης ἐξοφλήσεως, ἐνεκα τυχόν παραδοχῆς, ἀναδρομικῆς ἰσχύος ὑξήμενων ἀποδοχῶν διατάξεων μεταγενεστέρως τῆς ἐξοφλήσεως ἐκδοθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἀλλὰ τὸ ἄτοπον τοῦτο ἐξικνεῖται μέχρις ἀκυρότητος τῆς γενομένης ἀπολύσεως ἐν τῇ περιπτώσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 ἀριθ. 3 τοῦ ν. 765/1943, δι' ἧς ὀρίζεται ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ. 424/1941 εἶναι ἔγκυρος, πλὴν ἄλλων, καὶ ἐὰν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπολυθέντος λόγῳ ἀνεπαρκείας, ἀκαταλληλότητος ἢ ἀπρεπείας συμπεριφορᾶς, ἢ δι' ὀρισμένην αἰτίαν μισθωτοῦ, προσληφθῇ ἐντὸς ὀρισμένης προθεσμίας ἄλλος μισθωτὸς «μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς». Ἐὰν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ νεωστὶ προσληφθέντος μισθωτοῦ, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυθέντος, αὐξηθῶσι, κατὰ τὸν προεκτεθέντα τρόπον, δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἀναδρομικῶς, τότε δὲν πληροῦται ὁ ὅρος τῆς διατάξεως «μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς» τοῦ ἀπολυθέντος, καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος ἡ γενομένη ἀπόλυσις του. δ) Κατ' ἄρθρον 9 ἀριθ. 1γ, 3, τοῦ ἀ. ν. 118 τῆς 13/13 Φεβρουαρίου 1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων» (ΦΕΚ α' 26, καὶ ΕΕΔ, 4, 57), ἡ δι' αὐτοῦ ἐπιτρεπομένη ἀπόλυσις τῶν πλεοναζόντων μισθωτῶν ἀπὸ τὰς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ προβλεπομένας ἐπιχειρήσεις εἶναι ἔγκυρος, μεταξὺ ἄλλων διατυπώσεων, μόνον ὅφ' ἧς καταβληθῇ εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν «ὀλόκληρος» ἡ ἀποζημιώσις, ἡ ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ ν. 2112 ἡ τοῦ Β. Δ. τῆς 15/18 Ἰουλίου 1920, λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπολογιζομένη βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὅς ἐλάμβανεν ὁδὸς ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς ἀπολύσεώς του. Ἀλλὰ τοιαύτη καταβληθεῖσα ἀποζημιώσις παύει νὰ εἶναι «ὀλόκληρος», καὶ συνεπῶς ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ καθίσταται ἀναδρομικῶς ἄκυρος, ἐὰν δι' ἀναδρομικῆς ἰσχύος ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθορισθῶσι μείζονες τοῦ χρόνου ἀπολύσεως ἀποδοχαὶ διὰ τὸν κατὰ τὰ ἄνω νομίμως ἀπολυθέντα μισθωτόν. ε) Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 18/1944, τοῦ προβλέποντος τὴν νομισματικὴν σταθεροποίησιν ἀπὸ 11ης Νοεμβρίου 1944, μὴ καταργηθέντος ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 362 τῆς 4/4 Ἰουνίου 1945 «περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως» (ΦΕΚ

α' 138, καὶ ΕΕΔ, 4, 282), πρὸς τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ. ν. 488 τῆς 30/31 Ἰουλίου 1945 «περὶ ρυθμίσεων ἀξιώσεων παροχῆς εἰδῶν ἰμαιομοῦ καὶ ὑποδήσεως εἰς μισθωτοὺς ἐν γένει» (ΦΕΚ α' 199 καὶ ΕΕΔ, 4, 406), ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ. ν. 511 τῆς 18/20 Αὐγούστου 1945 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ. ν. 488/1945», προκύπτει ὅτι ἡ δι' αὐτῶν προβλεφθεῖσα οὐσιαστικὴ καὶ νομοθετικὴ κατάργησις τῶν εἰς χρῆμα καὶ εἶδος ἐκ μισθῶν ἀπαιτήσεων τῶν πρὸ τῆς 11ης Νοεμβρίου 1944 τυχόν καθυστερουμένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀτονήσασα, διὰ τῆς ἰσχύος διατάξεων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως ἐξικνουμένων καὶ διὰ τὸ πρὸ τῆς 11ης Νοεμβρίου 1944 χρονικὸν διάστημα, καὶ δι' ὅς ἡ ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 τοιαύτη, καθορίζουσα ἀπεριορίστως καὶ γενικῶς ἀπὸ τοῦδε καὶ ἐφεξῆς τὸν τρόπον ἐξοφλήσεως παλαιῶν ἐξ ὀφειλῆς καθυστερουμένων εἰσεῖς εἰς χρῆμα, εἴτε εἰς εἶδος ἀποδοχῶν, ἀνεξαρτήτως αἰτίας καθυστέρησεως καὶ χρόνου γενέσεως τῆς ὀφειλῆς.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τῶν ἐν ἰσχύϊ παρ' ἡμῖν ὀρισμῶν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀντιτίθεται ἡ προμνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν. Διότι τὸν περιεχόμενον αὐτῆς ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἀσκήθεισων ἀγωγῶν, δι' ὧν ἡξιούντο τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καθυστέρησεως ὀφειλόμενα ποσά, καταδῆλως ἀντίκειται ἤδη εἰς τὰ ἄρθρα 155 καὶ 170 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸ διὰ τὸν δικαστὴν ἀξίωμα τοῦ μὴ δικάζειν πέραν τῶν αἰτηθέντων, ἐὰν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδικασθῶσιν αὐτεπαγγέλτως ποσὰ μείζονα τῶν ἀρχικῶς αἰτηθέντων—ὅτε χωρεῖ καὶ κατ' ἄρθρ. 807 ἀριθ. 7 τῆς Πολ. Δικ. καὶ αἰτήσις ἀναιρέσεως κατὰ τοιαύτης ἀποφάσεως—κωλύει δὲ καὶ τὸν ἐνδιαφερόμενον, ἀνευ νομίμου προδικασίας, νὰ αἰτησῇται πλέον τῶν ἀρχικῶς ὑπ' αὐτοῦ αἰτηθέντων ἤδη—διότι ἄλλως χωρεῖ, κατ' ἄρθρον 785 ἀρ. 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας, ἄτινα πάντα ταῦτα δὲν ἀποκλείονται καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (πρβλ. ν. 1968 τῆς 5/10 Ὀκτωβρίου 1944 ΦΕΚ α' 240, καὶ ΕΕΔ, 3, 664).—Διὰ τῆς ἐκδοχῆς δὲ τῆς ἰσχύος τῆς ἀναδρομικότητος τῶν αὐξήσεων κλπ. τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων παραλλήλως προβαίνει ὅφ' αὐτῆς καὶ ἡ ἐκ τῶν ποινικῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 690/1945 ποινικὴ εὐθύνη τοῦ ἐξ ἀναδρομικῶν αὐξήσεων ὑποχρέου, ἥτις παρίσταται οὕτω, ἀτόπως, ὡς ποινικὴ τούτου εὐθύνη, ἀναδρομικῶς, ἀφοῦ, κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς καὶ ἐξοφλήσεως τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεων του ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ του, συνεμορφώθη πρὸς τὰ τότε ἰσχύοντα, καὶ δὲν εἶναι νοητὸν, ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ποινικοῦ δικαίου, ἡ ποινικὴ εὐθύνη τοῦ ὑποχρέου νὰ ἀνακύπη ἐκ τῶν ὑστέρων.

Τὰ ἄτοπα ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅπόσον δέον νὰ ἀποφευχθῇ ἡ παραδοχὴ ἔγκυρότητος εἰς ἀναδρομικῆς ἰσχύος διατάξεις ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δυνάμει τῆς δαὶ τοῦ ν. 28/1944 χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσων, ὡς αἱ ὑπ' ἀριθ. 31260/1945, 31250/1945 καὶ 31265/1945 προμνησθεῖσαι τοιαῦται, δεδομένης ἄλλως τῆς εὐλόγου συντηρητικότητος τῆς ἐκ τοῦ ν. 28/1944 χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ γενικῶς παραδεδεγμένου κανόνος, καθ' ὃν καὶ

αὐτοὶ οἱ νόμοι δὲν ἰσχύουσιν ἀναδρομικῶς, πλὴν ἐναντίας ἐν αὐτοῖς διατάξεως.

VI. Τὰ προεκτεθέντα ταῦτα δὲν ἐπηρεάζονται, ἐν σχέσει πρὸς τὰς προμνησθείσας ὑπ' ἀριθ. 31260/1945, 31250/1945 καὶ 31265/1945 ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, κατόπιν τῆς προσφάτου, μεταγενεστέρως αὐτῶν, ἐκδόσεως τοῦ ἀναγκ. νόμου 866 τῆς 25/26 Ἰανουαρίου 1946 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ν. 28/1944» (ΦΕΚ α' 21, καὶ Ε.Ε.Δ., 5, 57), ἰσχύοντος ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (26 Ἰανουαρίου 1946) δημοσιεύσεώς του.

Διὰ τοῦ ἀρθρου μόνου τοῦ α. ν. τούτου 866/1946, ὀρίζεται ὅτι «ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ν. 28/1944» εἶναι ὅτι δι' αὐτοῦ χορηγεῖται ἡ ἐξουσιοδότησις εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν: α) νὰ ὀρίζουν ὅτι οἱ λόγῳ ἑλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδόλως ἢ ἐν μέρει ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ λαμβάνουσι μέρος μόνον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπασχολουμένων, β) ν' ἀπαλλάσσουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ληλατηθείσας ἢ καταστραφείσας πλήρως ἢ μερικῶς ἐπιχειρήσεις τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ὑποχρεώσεων, καὶ γ) νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν καὶ ἀναδρομικῶς, ἢ καὶ εἰς εἶδος, ἢ καὶ δι' ἐνίσχυσεως, εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος τῶν προμνηστικῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν ἀπὸ μέρους τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν.

Εἶναι ὁμῶς προφανές, ἐκ τῆς ἀντιπαρβολῆς τῆς διατάξεως τοῦ ν. 28/1944 καὶ τῆς δι' αὐτοῦ χορηγηθείσης ρητῆς καὶ σαφοῦς ἐξουσιοδοτήσεως, πρὸς τὰ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ α. ν. 866/1946 θεσπισθέντα, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ περιπτώσεως «αὐθεντικῆς ἐρμηνείας» διὰ τοῦ δευτέρου τούτου νομοθετήματος τῶν διατάξεων τοῦ πρώτου, ἀλλὰ περὶ θέσεως νέων ὅλων κανόνων δικαίου, ἀντιθέτων μάλιστα πρὸς τὴν ἐπανειλημμένως καὶ ὁμοφώνως σχεδὸν ἐκδηλωθεῖσαν ἀντίθετον κρίσιν ἐπὶ τῶν δι' αὐτοῦ —τοῦ νεωτέρου νομοθετήματος, α. ν. 866/1946— ρυθμιζομένων ὑπὸ τύπον αὐθεντικῆς ἐρμηνείας θεμάτων.

Ὅμως, προκειμένου περὶ τῶν περιπτώσεων α καὶ β αὐτοῦ, αἱ ἀνωτέρω, ἐν τέλει τῆς § 11 ἀναφερόμεναι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἀπεφάναντο ἤδη ὡς μὴ περιλαμβανόμενα ἐν τῇ ἐξουσιοδοτήσει τοῦ ν. 28/1944 τὰ νῦν ὑπὸ τοῦ α. ν. 866/1946 ρυθμιζόμενα ἀντιθέτως θέματα α καὶ β, προκειμένου δὲ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ θέματος γ, τοῦ νεωτέρου τούτου α. ν. 866/1946 καθιερουμένης ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ ν. 28/1944 ἐξουσιοδοτήσεως, ἥδη, πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἔχουσι κρίνει ἀντιθέτως ἐπίσης τὰ Δικαστήρια (Σ. Ε. 302/1945, Ε.Ε.Δ., 5, 43, Πρωτ. Ἀθην. 4039/1944, Ε.Ε.Δ., 4, 459).

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης, τῆς δι' αὐθεντικῆς ἐρμηνείας, δι' ἀναδρομικῆς ἰσχύος νόμου, ὡς ὁ α. ν. 866/1946, ἐπεμβάσεως τοῦ νομοθέτου πρὸς τὰ ἤδη δικαστικῶς κριθέντα, καὶ δι' ἀντιθέτως πρὸς αὐτά, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι οὗτος ἀντίκειται εἰς τὰς περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 21, 32, 28 καὶ 87 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος (Ν. Ν. Σαρίπολος, Συνταγμ. Δίκ. ἑκδ. γ' τόμ. β', σελ. 41 σημ. 2, τόμ. γ' σελ. 179 σημ. 1, L. Rolland, Du droit du législateur de compléter ou d'interpréter les dispositions d'un acte de concession de travaux

publics» ἐν Revue de Droit Public 27 (1910) σελ. 128 καὶ αὐτ. σημ. 5. σελ. 129, 131).

Ὅρθως ἔχει παρατηρηθῇ (J. Barthélemy, ἐν Revue de Droit Public, 25 (1908), σελ. 491, 495, L. Duguit, Traité de droit Constitutionnel, ἑκδ. γ', II, (1928) § 22, σελ. 267 ἐπ. § 21, σελ. 229—230) καὶ παρ' ἡμῶν, τελευταίως ἔχει νομολογηθῇ (Α. Π. 32/1944, Ν. Δίκ. α' 162, Α. Π. 178/1944 Ν. Δίκ. α' 185, Α. Π. 41/1945, Ν. Δίκ. α' 257), ὅτι εἶναι ἀνίσχυρος ἡ ἀναδρομικότης ἐρμηνευτικοῦ νόμου, ὅταν δι' αὐτοῦ εἰσάγεται νέον δίκαιον καὶ παρίσταται ὡς αὐθεντικὴ ἐρμηνεία ἡ τοιαύτη ἀπολύτως σαφὴς διατάξεως, εἰσάγουσα δίκαιον ἐξ ἀντικειμένου, ἐπάγον τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς. Διότι, ἄλλως, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πρόκειται περὶ νέας διατάξεως, εἰς ἣν δὲν προσεδόθη ἀναδρομικὴ δύναμις (F. Lassalle, Das System der erworbenen Rechte, β' (1880) σ. 369, G. Beseler, System des gemeinen deutschen Privatrechts, δ' I. (1885) § 21, σελ. 62, F. Degni, L'interpretazione della legge β' 1909 ἄρ. 43, 44, 46, R. de Ruggiero, Istituzioni di diritto civile, δ' I, (1926) § 18, σελ. 152), ἡ δὲ κρίσις τοῦ Δικαστοῦ, ἐὰν νόμος τις εἶναι ἐρμηνευτικὸς καὶ ὡς τοιοῦτος ἔχει ἢ οὐ ἀναδρομικὴν ἰσχὺν συνιστᾷ ζήτημα νομικῆς ἐρεῦνης (Α. Π. 179/1937 Ε.Ε.Δ. β' 600).

Δὲν πρέπει δὲ ἐν τῇ καθόλου κρίσει περὶ τῆς διὰ νεωτέρου ὑπὸ τύπον αὐθεντικῆς ἐρμηνείας νόμου καταργήσεως τῶν νομίμως γεγενημένων ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ ἐρμηνευμένου νὰ παρῶται ὅτι τοιαύτῃ ἐνέργειᾳ, βασικῶς ἀντίκειται εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ πνεῦμα τῆς καλῶς νοουμένης δικαιοσύνης (Α. Π. 257/1941 (ὅλομ.) Ε.Ε.Ν. θ' 63, Α. Π. 121/1941 Ε.Ε.Ν. η' 181), καὶ ὅτι: «ἡ δικαιολογία τοῦ κανόνος τῆς μὴ ἀναδρομικῆς τῶν νόμων ἀντιλεῖται ἐξ αὐτοῦ τοῦ κύρους τοῦ νόμου. Ἵνα ὁ νόμος διατηρῇ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ὑποτελῶν τῷ δικαίῳ—τὴν ἐμπιστοσύνην ἐκείνην, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ κρεῖσσον μέρος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ—ἀπαραιτήτως εἶναι, ὅπως αἱ πράξεις αἱ τελεσθεῖσαι ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτοῦ διατηρῶνται ἀλώβητοι, ὅτι δὴποτε καὶ ἂν ἤθελε συμβῇ κατόπιν». Ἐν τῷ πράγματι συνέβαινεν ἄλλως, αἱ συμφωνίαι θὰ ἤπαιλουντο διὰ καταστροφῆς καὶ ὁ νομικὸς βλαβὸς ὅσον ἐστερεῖτο ἀσφαλείας, τοσοῦτον ὥστε αὐτὸ τοῦτο τὸ κύρος τοῦ νόμου θὰ κατεστρέφετο: οὐδεὶς πλέον θὰ ἐπίστευεν εἰς αὐτόν» (L. Josseland, Cours de Droit civil positif français, β' 1 (1932) ἄρ. 80, σελ. 54).

Ὡστε ὁ α. ν. 866/1946, θέτων νέους ὅλους κανόνες δικαίου, καὶ μὴ ἐρμηνεύων ἀμφιβόλου ἐννοίας διατάξεις, μὴ ἔχων δ' ἐν αὐτῷ ρήτραν περὶ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων του, θέλει θεωρηθῇ ἰσχύων ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν ἐν τέλει αὐτοῦ εἰδικὴν περὶ ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του διάταξιν, δημοσιεύσεώς του, ἥτοι ἀπὸ τῆς 26ης Ἰανουαρίου 1946, καὶ δὲν καλύπτει τὸ ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προεκτεθέντα ἀνίσχυρον τῶν ὑπ' ἀριθ. 31260/1945, 31250/1945 καὶ 31265/1945 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, διὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα τῶν ὁποίων—ἀφσρῶσαν τὸν τρόπον ἐξοφλήσεως τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν—καὶ δὲν περιελήφθη οὐδὲν, ὡς αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τοῦ ν. 28/1944, ἐν τῷ α. ν. 866/1946. Τὸ δ' ἀνίσχυρον τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ὑπουργικῆς ἀποφά-

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

(Παρατηρήσεις ἀπ' ἀφορμή τὴν 361]1945 ἀπόφ. Πρωτοδικου Πειραιῶς)

Υπὸ τοῦ κ. ΠΑΝΤΕΛΗ Δ. ΔΗΜΑΚΟΥ, Δικηγόρου

Τὸ θέμα τῆς δευτέρας σκέψης στὴν κατωτέρω (σελ. 113) 361]1945 ἀπόφαση τοῦ Πρωτ. Πειραιῶς ἔχει σήμερα ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον: ρυθμίζονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 5 τοῦ ν. 18]1944 «περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως» οἱ ὀφειλές ποῦ παράνομα συνομολογήθηκαν πρὶν ἀπ' τὴν 10.11.44 σὲ χρυσό, ξένο νόμισμα ἢ συνάλλαγμα; Γὰρ νὰ φτάσει στὴ λύση ἡ ἀπόφαση ἐξετάζει τὴν ἀπαγόρευση τῶν ἀσφαλιστικῶν αὐτῶν ρητῶν (ἄρθρα 11 ν. 5422, 3 ν. δ. 14-7-1932, 3 α. ν. 800]1937) καὶ δέχεται ὅτι: α) ἡ ἀπαγόρευση ἀναφέρεται σὲ ὑποχρεώσεις ποῦ συνομολογήθηκαν στὴν Ἑλλάδα καὶ τόπο ἐκτέλεσης ἔχουν τὴν Ἑλλάδα.

β) ἡ ἀκύρωση εἶναι ἡ ρῆτρα καὶ ὄχι δλόκληρη ἡ δικαιοπραξία, ποῦ τὴν περιέχει, ἐκτὸς ἀν' ἡ ρῆτρα ὅπως συμφωνήθηκε εἶναι οὐσιαστικῶς ὅρος, προϋπόθεσις τῆς δικαιοπραξίας. Ἀν ὁ ὅρος ἀρκεῖ ἀμφιβολία γιὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς ρήτρας λύνεται μὲ τὴν ἀκύρωση αὐτῆς μόνο.

γ) Ἡ ὑποχρέωση μὲ τὴν ἀκύρωση ρῆτρα πληρώνεται σὲ δραχμὲς μὲ τιμὴ τοῦ συμφωνημένου ξένου νομίσματος, συνάλλαγματος ἢ χρυσοῦ τὴν ἡμέρα ποῦ ἐγίνε ἡ συμφωνία.

Καὶ καταλήγει ὅτι σήμερα οἱ ὀφειλές αὐτὲς ἀν' ἡ τιμὴ τοῦ συμφωνημένου νομίσματος ἐκφράζεται σὲ παλῆς («πληθωρικές») δραχμὲς, ἐκμηδενίστηκαν.

Μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις κρίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἔννομο συμφέρον στὴν ἀγωγή, ποῦ δικάζει, γιὰτὶ ἔχει γιὰ βάση μισθὸ ποῦ συμφωνήθηκε τὸν Ἀπρίλη 1941 σὲ χρυσὲς λίρες.

I

I.—Ἡ ἀπόφαση, χωρὶς νὰ τὸ διατυπώνει ρητᾶ, ὅμως ἀρκετὰ καθαρά, δείχνει ὅτι θεωρεῖ ὑποφασιστικὸ στοιχεῖο γιὰ τὸ κύρος τῆς ρήτρας σὲ ξένο νόμισμα κλπ. τὸ ἀν' «κατηρτίσθη (ἢ σύμβασιν) ἐν Ἑλλάδι καὶ ἦτο ἐκτελεσθὲν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ».

σεως, ἀπλῶς ἀναγνωρίζεται διὰ τῆς μεταγενεστέρως ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 4699 τῆς 15]2]46 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καὶ εἶναι λίαν ἀμφιβολον ἐὰν αἰτεῖται δι' αὐτῆς αἵτη, δεδομένου ὅτι ὁ ἐφ' οὗ αἵτη στηρίζεται ἐξουσιοδοτικὸς ν. 28]1944, ὡς οὗτος διευορκώθη διὰ τοῦ α. ν. 866]1946, ὅν καὶ ἐπικαλεῖται δὲν χορηγεῖ δικαίωμα εἰς τοὺς ὑπουργοὺς Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ἀνακλήσεως ἀποφάσεων τῶν, περιεχομένων τοιοῦτων, ὡς τὸ τῆς ἀνακαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 31265]1945.

Βεβαίως ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ α. ν. 866]1946 καὶ ἐφεξῆς θὰ δύνανται νὰ τυγχάνωσιν ἐφαρμογῆς τὰ δι' αὐτοῦ θεσπιζόμενα, ἅτινα, ἀν δὲν γίνῃ μεμετρημένη καὶ ἔμφρων χρήσις ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῆς μορφῆς ταύτης τῆς γενικῆς καὶ κατ' ἀναδρομικὸν τρόπον ρυθμίσεως δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν τῶν περὶ ὧν ὁ α. ν. 866]1946 θεμύλιν, θέλουσι προκύψει πολλὰ τὰ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἄτοπα. ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἐν συμβάσει ἐργασίας ἐνδιαφερομένων.

ΦΙΛ. Δ. ΑΓΓΕΛΗΣ

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ σχετικὴ διάταξη κατὰ λέει γιὰ τὸν τόπο ποῦ συνδέεται μὲ τὴ ρῆτρα (ἄρθρο 3 ν. δ. 14-7-1932: «...ἀπαγορεύεται ἡ συνομολόγησις ὑποχρεώσεων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ εἰς ξένον νόμισμα κλπ.»), ἀλλὰ δὲν ξεκαθαρίζει ἀν ἐννοεῖ τὸν τόπο τῆς καταρτίσεως ἢ τὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως τῆς δικαιοπραξίας. Ἀν δηλαδὴ ἀπαγορεύεται ἡ δικαιοπραξία σὲ ξένο νόμισμα κλπ. ὅταν γίνεται στὴν Ἑλλάδα ἢ ὅταν πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ στὴν Ἑλλάδα;

Σήμερα μποροῦμε νὰ θεωρήσουμε ὅτι ἐπικράτησε ἡ ἀποψη στὴ νομολογία μὲν (1) ὅτι δὲν ἀπαγορεύονται οἱ δικαιοπραξίαι σὲ ξένο νόμισμα κλπ. ποῦ πρέπει νὰ ἐκτελεστοῦν στὸ ἐξωτερικόν, ἀλλὰ οἱ συγγραφεῖς καὶ ἀπλῶσαν καὶ περιορίσαν τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξαιρέσεως αὐτῆς καθορίζοντας ὅτι ἡ ἀπαγόρευση δὲν ἰσχύει στὶς «διεθνεῖς συναλλαγές» (2), γιὰ τὶς ὁποῖες μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ ἐνδειξη ὅτι ἡ σχετικὴ ὑποχρέωση θὰ εἶναι ἐκτελεστή στὸ ἐξωτερικόν, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητο ἀπ' τὸ γεγονὸς αὐτὸ καὶ μόνο ἡ ἀπ' τὸ γεγονὸς ὅτι εἶναι ἐκτελεστή στὴν Ἑλλάδα νὰ βγαίνει ὅτι ἡ συγκεκριμένη συναλλαγή εἶναι «διεθνὴς» ἢ «ἐσωτερικὴ» (3). Ὑποστηρίχθηκε ὅμως καὶ ὅτι ἡ ἀπαγόρευση δὲν ἰσχύει γιὰ δικαιοπραξίαι ποῦ καὶ καταρτίζονται καὶ εἶναι ἐκτελεστές στὸ ἐξωτερικόν (4). Ἰσως τὴν τελευταία αὐτὴ ἀποψη ν' ἀκολουθεῖ ἡ σχολιαζόμενη ἀπόφαση. Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἡ ὀρθότερη. Γιὰτὶ κολλᾷ στὸ γράμμα καὶ δίνει σ' ἓνα περιστατικόν, ποῦ γιὰ τὸ ζήτημα μπορεῖ νὰ εἶναι τελείως τυχαῖο (τὸ ποῦ π.χ. καταρτίσθηκε ἡ δικαιοπραξία), ἀποφασιστικὴ

(1) Πρωτ. Πειρ. 453]1935 EEN β' 965: Περβλ. καὶ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 531]1933 Θέμ. ΜΑ' 711, ἔται καὶ ὁ Κ. Τριανταφυλλόπουλος (Ἐνοχικὸν Δίκαιον 1938 σ. 84) καὶ Η. Βαρελάς (Αἱ ρήτραι εἰς χρυσὸν κλπ. 1936 § 165).

(2) Ὁ Τριανταφυλλόπουλος πρῶτος διατύπωσε τὴν θεωρίαν αὐτὴν στὴ Θέμ. ΜΓ' 778 § II καὶ ορ. cit σ. 84 ἐπ. στὸ Ἑλληνικὸν Ἐνοχικὸν Δίκαιον 1938 λ. 120 ἐπ. 1948 σ. 116 στὴ Θέμ. ΜΗ' 286 («διεθνεῖς πληρωμαί»), στὴν EEN δ' 696 σημ. Τὴν ἀκολουθοῦν οἱ Γ. Μπαλῆς Θέμ. ΜΑ' 670 (ὅπου, φαίνεται, δέχεται ὅτι ἡ ἀπαγόρευση ἀναφέρεται στὶς ρήτρες ποῦ συμφωνοῦνται στὴν Ἑλλάδα, ἔχει ὅμως τὴν ἀντίληψιν ὅτι οἱ διεθνεῖς συναλλαγές δὲν συμφωνοῦνται στὴν Ἑλλάδα), Κ. Κανκᾶς, Δικαστικὴ Ε 415, Ν. Μασουρίδης στὴ μελέτη του Χρηματικαὶ παροχαὶ κλπ. 1934 σ. 200 ἐπ. στὴν EEN η 273 ἐπ. (ἀναλυτικότερα ἀπ' ὅλους), Κ. Δοβονινιώτης Δικαστικὴ Η 634 (μεταχειρίζεται τὴν ἔκφραση «αἱ ἐντοπισμέναι ἐν Ἑλλάδι συμφωνίαι κλπ.» μὲ τὴν ἐξήγησιν ὅτι τέτοιαι εἶναι «α) αἱ συνομολογηθεῖσαι καὶ ἐκτελεστέαι ἐν Ἑλλάδι, β) αἱ συνομολογηθεῖσαι ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐκτελεστέαι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ αἱ συνομολογηθεῖσαι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἐκτελεστέαι ἐν Ἑλλάδι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνὰ μίξιν τῆς ἀλλοδαπῆς ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν» τῆς ἀπαγορεύσεως).

(3) Ν. Μασουρίδης EEN η' 273 ἐπ.

(4) Κ. Τριανταφυλλόπουλος op cit 1938 σ. 116 σημ. 1.

σημασία και αδιαφορεί για την πραγματικότητά που ήθελε η απαγόρευση να ρυθμίσει και για τον σκοπό που η ρύθμιση θέλει να έξυπνη ρετήσσει. Στο σύστημα της νομοθεσίας «περί προστασίας του έθνικου νομίσματος», όπου μια διάταξη είναι και η απαγορευτική των συμφωνιών σε ξένο νόμισμα κλπ., ανταποκρίνεται η θεωρία του καθηγητή *Τριανταφυλλοπούλου*, όπως μάλιστα την έπεξεργάστηκε, την κριτικάρησε και την εφάρμοσε στα ειδικότερα θέματα ο *Μασουρίδης* (5). Δέχεται τα πορίσματα της γαλλικής νομολογίας και υποστηρίζει ότι έξω απ' την απαγόρευση βρίσκονται οι «*διεθνείς διακανονισμοί ή λογαριασμοί ή συναλλαγές*».

Με τη θεωρία αυτή στην επίδικη υπόθεση ο μισθός δεν μπορούσε να συμφωνηθεί σε ξένο νόμισμα, γιατί και ο εναγόμενος πλοιοκτήτης που ναυτολόγησε και ο ενάγων ναύτης που ναυτολογήθηκε είναι κάτοικοι του τόπου μας, που βρίσκονται και οι δυο μέσα στην περιοχή της ελληνικής έθνικης οικονομίας και επομένως η συναλλαγή τους δεν έχει διεθνή χαρακτήρα. Χωρίς να είναι ανάγκη να εξετασθεί που έγινε και που έπρεπε να εκτελεστεί ή συμφωνία και ειδικότερα που έπρεπε να πληρώνεται ο μισθός.

Στο σημείο όπου η απόφαση χαρακτηρίζει την επίδικη σύμβαση ναυτολόγησης εκτελεστέα στην Ελλάδα «ως εκ των μικρῶς διάρκειας πλόων εις τὰ ὕδατα τῆς Τουρκίας», θα ήταν δυνατόν να διαφωνήσει κανείς υποστηρίζοντας ότι, αφού δεν όρίστηκε που εκτελείται η σύμβαση, τόπος εκτέλεσης ήταν όπου προσφερόταν η εργασία, όπου δηλαδή κάθε φορά βρισκόταν το πλοίο μαζί με το ναύτη—και από την άποψη της πληρωμῆς του μισθοῦ, όπου βρισκόταν ο ναύτης, στην Ελλάδα η έξω, όταν έρχόταν ο καιρός της πληρωμῆς του (6). Με βάση ότι είναι έγκυρη η ρήτρα σε ξένο νόμισμα κλπ., αν είναι εκτελεστέα στο έξωτερικό, θα ήταν η επίδικη ρήτρα έγκυρη για μισθούς που πληρώνονταν στο έξωτερικό και άκυρη για μισθούς που πληρώνονταν στην Ελλάδα. Και αν η απόλυση έγινε, όταν ο τελευταίος μισθός πληρώθηκε (όπως φαίνεται εδώ) με έγκυρη τη ρήτρα (σύμφωνα με την παραπάνω βάση και διάκριση), νόμιμη ήταν και η αξίωση της άγωγῆς να πληρωθεί ή απόζημίωση υπολογιζόμενη με μισθό σε ξένο νόμισμα (7), (8).

(5) *op. cit.* και EEN 280 έπ.

(6) *Προβλ.* *Πρωτ. Πειρ.* 1153/1935 EEN β 965.

(7) Γιατί ο τελευταίος μισθός θάπρεπε να αποτελέσει τη βάση για τον υπολογισμό της απόζημίωσης του άρθρου 242 Έμπ. Ν. στην εκεί αναφερόμενη περίπτωση απόλυσης ναύτη—όπως και στην απόζημίωση του ν. 2112 σύμφωνα με το άρθρο του § 1. Οι περιπτώσεις είναι όμοιες και η διάταξη του ν. 2112, πληρέστερη, δεν λέει τίποτε άλλο παρά ότι είναι φυσικό, εύλογο να συμβαίνει.

(8) Στο *Μασουρίδη op. cit.* σ. 53 αναφέρεται απόφαση του Γαλλ. Άκυρωτικού (Civ 18 Avril 1927), που θεώρησε έγκυρη τη ρήτρα πληρωμῆς σε αργεντινικό νόμισμα άμοιβῆς του τενόρου *Murat* για παράσταση που έδωσε στην Άργεντινή για λογαριασμό Γάλλου επιχειρηματία. Δεν μπόρεσα να εξακριβώσω αν η κατοικία του τενόρου ήταν στη Γαλλία (φαίνεται ότι του επιχειρηματία ήταν), όποτε η περίπτωση αυτή θα παρουσίαζε ομοιότητα με την ύπ' όψη της σχολιαζόμενης απόφασης.

2.—Η άποψη ότι η παράβαση της απαγόρευσης, για την όποια μιλάμε, δεν έχει πάντοτε συνέπεια την άκυρότητα όλόκληρης της δικαιοπραξίας κλπ., είναι αυτή που επικράτησε στη νομολογία με την Α. Π. 128/1943 και μετά το άρθρο 3 του ά.ν. 800/1937 (9). Δεν είναι όμως σωστή η άρχη, ότι σε περίπτωση άμφιβολίας για το τι θέλησαν οι συμβαλλόμενοι σχετικά με τη ρήτρα, αν δηλαδή της έδωσαν ή όχι σπουδαία σημασία, ξεχόμαστε το δεύτερο. Η απόφαση δεν αναφέρει νομική διάταξη, όπου να στηρίζεται η άρχη αυτή. Έδώ έχει, νομικά έφαρμογή ο έρμηνευτικός κανόνας του Ρ. Δ. (Πανδ. 1 3, 19—Βασ. Β' α' 29) ότι «*έν τοις άμφιβάλοις την άνεπίληπτον έρμηνείαν προσέμεθα*». Και «*άνεπίληπτος*» είναι η έρμηνεία που παρουσιάζει τα λιγώτερα έλαττώματα («*vitiis caret*» κατά τη λατινική διατύπωση του νόμου) και έμπόδια στην άπνομη του ουσιαστικού δικαίου σε κάθε περίπτωση. Στην επίδικη π.χ. υπόθεση σε άμφιβολία πάνω στο θέμα που αναφέρθηκε δεν θάπρεπε να δοθεί η έρμηνεία που, α) έστω και αν δεν συγκρούταν με τον νόμο θα ματαίωνε το σκοπό της απαγόρευσης, που είναι η «*προστασία του έθνικου νομίσματος*», το όποιον πήρε κάτω απ' την προστασία του ο νόμος. Και παραπέρα β) θ' άδικοῦσε το ναύτη εκμηδενίζοντας του την αξίωση. Μ' αυτά δεν θέλω να υποστηρίξω ότι έπρεπε *δπωσδήποτε* να βρεθεί—άκόμη και με παράβαση του νόμου—η λύση που θα έσωζε το δικαίωμα του ναύτη, αλλά ότι μεταξύ περισσοτέρων από μια λύσεων που έβγαίνουν απ' τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως—γιατί ήταν δυνατόν να εκτιμηθούν με διάφορες έννοιες—σε συνδυασμό με το ισχύον δίκαιο, έπρεπε να δοθεί έκείνη που θα επέτρεπε να μην άδικηθεί το άδύνατο μέρος (10).

Κι' έπειτα απ' αυτή τη γενική παρατήρηση μπαίνει το έρώτημα: σωστά έκρινε η απόφαση ότι ο δρος, η ρήτρα ότι ο μισθός θα πληρώνεται στο ναύτη σε χρυσές λίρες ήταν «*ουσιώδης*»; Βέβαια εδώ μπορεί να γίνει η σκέψη ότι, αφού συμφωνήθηκε η ρήτρα με τη συνέληψη ότι είναι παράνομη, δεν είναι ουσιώδης δρος της δικαιοπραξίας (11). Άλλ' απ' όσα εκτέ-

(9) Σχόλιά μου για την απόφαση αυτή του Α.Π. στην Έφην. Έλλ. και Άλλοδ. Νομολογίας έτος 62ον (2ον νέας περιόδου) σ. 204. Έκεί να προστεθούν συμφωνίες στη διάκριση που γίνεται αν είναι η ρήτρα ουσιαστικός ή όχι όρος της δικαιοπραξίας και η Έφεν. Άθηνων 682/1937 EEN δ 725 και Πρωτ. Άθηνων 2284/1944 EEN β' 156. Και οι *Βαρελάς op. cit.* §§ 37, 38, 148, *Μασουρίδης* στην EEN η 280 και, ειδικότερα, σε σχέση με τον ά.ν. 800, EEN ια 8.

(10) Αυτή η παρατήρηση έχει αξία στη συγκεκριμένη υπόθεση για να οδηγούσε τον δικαστή στην ευκολότερη έρμηνεία της σύμβασης ως προς τον τόπο πληρωμῆς του μισθοῦ.

(11) Έτσι σκέπτεται ο *Τριανταφυλλόπουλος op. cit.* 1943 σ. 75, *Μασουρίδης op. cit.* σ. 61 έπ., σχόλιά μου στην Α.Π. 128/1943. Και οι Έφ. Άθηνων 308/1935 EEN β 749 σημ. 1, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 1886/1938 Θέμ. Ν 674 και Πειρ. 3819/1939 Θέμ. ΝΑ 235. Αντίθετα η γαλλική νομολογία (*Τριανταφυλλοπούλου op. cit.* 1943 σ. 91) και ο *Μπαλῆς* Θέμ. ΜΑ 670. Ο *Καννάς* (Δικαστική Ε 415) θεωρεί πάντοτε ουσιώδη τη ρήτρα στη σύμ-

θηκαν στην προηγούμενη παράγραφο επιτρέπονται αμφιβολίες για την άκυρότητα της ρήτηρας. Απ' την άλλη μεριά, ανεξάρτητα απ' τον νομικό κανόνα—που άλλως τε συνοδεύεται από επιφυλάξεις— ότι δεν λαμβάνεται υπ' όψη άγνοια νόμου, ή άγνοια μπορεί να υπήρχε ο' ένα ναύτη, όταν μάλιστα προστεθούν οι παραπάνω αμφιβολίες είτε για την έκταση της άπαγόρευσης, είτε για τον τόπο όπου έπρεπε να πληρώνεται ο μισθός, όποτε ή σκέψη που αναφέρθηκε δεν στέκει. Καί μπορεί πολύ καλά να συμφωνήθηκε ή ρήτρα σαν σπουδαίος όρος τουλάχιστο για τον χρόνο που ο μισθός θα πληρωνόταν στο έξωτερικό, γιατί έτσι μόνο θα μπορούσε ο ναύτης ν' αποκτήσει τα χρηματικά μέσα που προερχόνταν απ' την εργασία του, στο νόμισμα που θα του έδινε τη δυνατότητα να ικανοποιεί τις ανάγκες του βρισκόμενος έξω απ' την Ελλάδα. Αν δεν είχε αυτή την εγγύηση μπορεί και να μη δεχόταν να ναυτολογηθεί σε καράβι που θα μπορούσε να τον φέρνει και σε περιοχές, όπου το νόμισμα του μισθοῦ του δεν θα τον εξυπηρετούσε.

Όλ' αυτά όμως δεν μπορούσε να τα σκεφθῇ μόνος του ο δικαστής, αλλά έπρεπε, σύμφωνα με το δικονομικό σύστημα που ίσχυε, να τα επικαλεσθῇ ο ενδιαφερόμενος. Ο ένάγων όμως δεν είχε συμφέρον να προτείνει τέτοιο ισχυρισμό, γιατί ή παραδοχή του θα είχε τη συνέπεια ότι όλόκληρη ή σύμβαση της ναυτολόγησης θα ήταν άκυρη και φυσικά ή απόλυση που έγινε δεν θα είχε τη μορφή σημασία, ούτε τις νομικές συνέπειες της απόλυσης, επομένως ούτε θα δημιουργούσε αξίωση για αποζημίωση που ήταν το αντικείμενο της άγωγής. Θ' άπορρίπτετο δηλαδή ή άγωγή για έλλειψη νομικής βάσης. Γι' αυτό ο έναγόμενος έπρεπε να τον επικαλεσθῇ. Αντίθετα, θα βοηθούσε τον έναγοντα αν το αίτημα ήταν μισθοί και όχι αποζημίωση. Γιατί τότε ή άκυρότητα όλόκληρης της σύμβασης θα έδινε στο ναύτη δικαίωμα άποζημίωσης για τον άδικαιολόγητο πλουτισμό του έναγομένου.

3.—Το τρίτο ζήτημα, που λύνει στη σχολιαζόμενη σκέψη ή απόφαση, είναι ή τιμή που θα γίνει ή μετατροπή του συμφωνημένου ξένου νομίσματος κλπ. σε δραχμές, όταν μόνο ή άπαγορευμένη ρήτρα είναι άκυρη. Σ' αυτό πλέον είναι παγία ή άποψη της νομολογίας, ότι δηλαδή ή μετατροπή γίνεται με τη τιμή της ημέρας που αναλήφθηκε ή υποχρέωση (12).

Βάση του δανείου για το δανειζόμενο ποσό, στην αγοραπωλησία και τη μίσθωση, για το τίμημα και το μίσθωμα κλπ, δηλαδή πάντοτε άκυρο το δάνειο, την αγοραπωλησία, τη μίσθωση, όταν έχουν την άπαγορευμένη ρήτρα. Το λάθος του είναι ότι ξεχνάει τις άρχές της μετατροπής (Conversio), (Regelsberger, Γενικά Αρχαί του Δικαίου των Πανδεκτών τ. Β' μετάφρ. Χ. Πράτοια § 175 III, Κρασσά Γεν. Διδασκαλία § 177), με την οποία ή αγοραπωλησία π.χ. με τέτοια ρήτρα δεν παύει να έχει τίμημα, αλλά μόνο αντί του άκυρα συμφωνημένου ξένου νομίσματος κλπ. το τίμημα υπάρχει στις κάτω από το συμφωνημένο ξένο νόμισμα καλυπτόμενες κατά την έννοια των συμβληθέντων (σημ. 14) δραχμές.

(12) Σχολία μου στην ΕΕΔ 4, 136. Έχει να προστεθούν συμφωνίες με την άποψη που επικράτησε οι Έφετ. Αθηνών 308/1935 ΕΕΝ β 749 σημ.

II

Ανάλογα με τη διαπίστωση που θα γινόταν αν ή επίδικη αξίωση είχε αντικείμενο δραχμές ή ξένο νόμισμα, θα εφαρμόζονταν ή όχι ή διάταξη του άρθρου 5 § 2 του ν. 18/1944. Γιατί αυτή ίσχύει σε όφειλές δραχμών (13).

Ο δικαστής έκρινε ότι ή ρήτρα σε ξένο νόμισμα ήταν άκυρη και ή όφειλή έξοφλητέα σε δραχμές παληές («πληθωρικές»), άρα ότι ή άγωγή δεν είχε, μετά τον ν. 18, αντικείμενο.

Φαίνεται ότι ο συλλογισμός της άπόφασης, πολύ συνεπτυγμένα διατυπωμένος, είναι ο εξής: Η όφειλή είναι σε ξένο νόμισμα και δεν επηρεάζεται το αντικείμενό της από απ' το γεγονός ότι είναι ή σχετική ρήτρα παράνομη και άκυρη. Μόνον έξοφλείται σε δραχμές, δηλαδή έχει πάντοτε αντικείμενο το ξένο νόμισμα, που μετατρέπεται σε δραχμές τη στιγμή της πληρωμής του. Επειδή όμως ή τιμή του είναι του χρόνου της συμφωνίας, που έγινε πριν τις 10-11-1944 και εκφράζεται σε παληές δραχμές, αυτές πληρώνονται με νέες στη σχέση 1 νέα=50 δις. παληές. Μ' αυτή τη βάση έδω έπρεπε μάλλον να επικαλεσθῇ ή άπόφαση την § 1 του άρθρου 5 του ν. 18 και όχι την § 2, που αναφέρεται σε όφειλές «εις δραχμάς» και όχι σε ξένο νόμισμα, όπως δέχεται ή άπόφαση ότι είναι ή επίδικη.

Αλλά λεπτότερη είναι εφαρμογή της § 2, γιατί και το σωστό είναι ότι ή άπαγορευμένη ρήτρα έχει, άμέσως απότο συμφωνείται, αντικείμενο δραχμές, σε νόμισμα δηλαδή που έπρεπε να συμφωνηθῇ απ' την άρχή και στο όποιο θα εκφράζονται οι ενδιαφερόμενοι αν δεν συννομολογούσαν την άκυρη ρήτρα. (14) (15)

1 Πρωτ. Θεσσαλονίκης 1886/1938 Θέμ. Ν 674 και Πειρ. 3819/1939 Θέμ. ΝΑ 235. Την τιμή σταθεροποιήσεως (του 1928) υποστηρίζει ο Βαρελάς ορ. cit. § § 38 και 148.

(13) «Δραχμαί» εκεί έννοούνται τα τραπεζογραμμάτια της Τραπεζής της Ελλάδος τύπων που κυκλοφόρησαν ως τις 10/11/1944 (σχόλιά μου στην ΕΕΔ 4 212, και Θέμ. ΝΣΤ 364).

(14) Πρβλ. Τριανταφυλλοπούλου ορ. cit. 1933 σ. 85: «κατά την έννοια των συμβληθέντων».

(15) Οι Α. Μαλαμής («Έκτασις της εφαρμογής του άρθρου 5 § 2 του ν. 18/1944 «περί νομισματικής διαρρυθμίσεως» ΕΕΝ β 170) και Α. Σαφός («Επί της έκτάσεως της εφαρμογής του άρθρου 5 § 2 του ν. 18/1944» ΕΕΝ β 332) εξέτάζουν την τύχη των όφειλών ξένου νομίσματος κλπ. που έχουν νόμιμη γενεσιουργό αίτια προγενέστερη απ' τις 10/11/1944 μετά τον ν. 18/1944. Ο πρώτος δίνει σωστή, νομίζω, λύση, εκτός για τις όφειλές που ρυθμίζουν οι ν. 987 και 1414. Σ' αυτές ή υποχρέωση να έξοφληθούν με δραχμές στη τιμή άρτίου έχει φυσική συνέπεια ότι είναι έξοφλητέες σε παληές δραχμές ή σε νέες με τη σχέση 1: 50 δις. παληές, γιατί ή τιμή του άρτίου (διατίμηση ν. ΣΔ') 1867) εκφράζεται σε παληές δραχμές. Δεν μπορεί με κανένα τρόπο να θεωρηθῇ τέτοια τιμή ή σχέση δραχμής και χρυσού που όρίζει ή νομοθεσία της νομισματικής διαρρύθμισης (ν. 18 και ά.ν. 362). Ας θυμηθούμε μόνο την άποψη που τελικά καθιέρωσε ο Τριανταφυλλόπουλος (Δικαστική ΣΤ 27) και ή Α.Π. 164/1937 [ΕΕΝ δ 590]. Σύμφωνα μ' αυτή οι όφειλές των ν. 987 και 1414 εξακολουθούν και μετά τη σταθεροποίηση του 1928 να έξοφλούνται με την παλιά, την καταργημένη δια-

Ἡ ἀπόφαση κάνει σφάλμα παραλείποντας νὰ ἐξετάσει ἂν εἶχε ἐφαρμογή στὴ δικαζόμενη ὑπόθεση τὸ νεώτερο νομοθέτημα τῆς «νομισματικῆς διαρρυθμίσεως» δ' α. ν. 362/1945, ποὺ στὸ ἀρθρο 4 κάνει εἰδικώτερη καὶ τὴν ὁήμερα σὲ ἰσχύϊ—ἀναδρομικά—ρύθμιση τῆς ἀπαγόρευσης τῶν «ασφαλιστικῶν» ρητρῶν, προκειμένου γιὰ ὑποχρεώσεις πληρωμῆς τιμήματος, μισθώματος πράγματος ἢ ἀμοιβῆς ὑπηρεσιῶν» (15) κάθε φύσης ἢ ἔργου. Εἶνε ἀναμφισβήτητο ὅτι οἱ διατάξεις τοῦ ἀρθρου αὐτοῦ ἔχουν ἀναδρομικὴ δύναμη (βλ. § 3), ἀλλὰ μόνο γιὰ ρήτρες σὲ δικαιοπραξίες «δ-

μησι τοῦ ν. ΣΔ' Τὸ ἴδιο ἐπανελάβε δ' α. ν. 618/37 σχετικὰ μὲ τὸν ν. 5422/1932 καὶ ν. δ. 29/7/1932 (δραχμοποίησης). Ὁ Σοφὸς κάνει κριτικὴ τῆς σωστῆς λύσης τοῦ Μαλαμίτη, ὑποστηρίζοντας ὅτι οἱ ὀφειλὲς σὲ ξένο νόμισμα κλπ. ποὺ ἐξαίρεθηκαν τὸ 1932 ἀπ' τὴν δραχμοποίησιν εἶναι ἐξοφλητέες, σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρο 6 τοῦ ν. 5422, στὴ τιμὴ τοῦ χρόνου τῆς ἐξόφλησης, ἀλλὰ σὲ «πληθωρικὲς» δραχμές. Προσπαθεῖ νὰ ἐξηγήσῃ πῶς συμβαίνει αὐτὸ, μὲ τὸ ἀρθρο 4 τοῦ α. ν. 362, συγκρίνοντας τίς νόμιμες καὶ τίς μὴ νόμιμες «ασφαλιστικὲς» ρήτρες, ἐνῶ τὸ παραπάνω ἀρθρο ἀναφέρεται μόνο στίς μὴ νόμιμες. Ἡ ἀπόφ. Σοφὸς δὲν ἔχει καμμίαν βάση.

(16) Ἐχει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν κλάδο τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἡ ἐρμηνεία τῆς διατάξεως αὐτῆς ποὺ ρυθμίζει εἰδικώτερα τίς ἀμοιβὰς ὑπηρεσιῶν. Ἄν εἶχε ἐφαρμογὴ στὴν περίπτωση τῆς ἀπόφασης, τὸ δικαστήριον, κρίνοντας ἐποικιστικῶς τὴν ρήτρα, θὰ ἔπρεπε νὰ καθορίσῃ τὴν «δικαίαν ἀντιπαροχήν», δηλαδὴ τὸν δικαίον μισθὸν, σὲ σημερινὲς δραχμὲς καὶ μὲ βάση τὸ ποσὸ ποὺ θὰ καθοριζόταν ἀπ' τὸ δικαστήριον θὰ ἔβγαινε τὸ ποσὸ τῆς ἀποζημίωσης. Ἀς σημειωθῇ ὅτι μπορεῖ νὰ ὑποστηρικθῇ ὅτι ἡ διάταξη αὐτὴ δὲν ρυθμίζει γενικὰ τίς «ασφαλιστικὲς» ρήτρες ποὺ συμφωνήθηκαν πρὶν ἀπ' τίς 10/11/1944, γιὰ τὸν λόγο ὅτι ἡ τελευταία περίοδος τῆς § 2 τοῦ ἀρθρου 4 βάζει σὰν ὄριο τῆς «δικαίας ἀντιπαροχῆς» τὸ εἰς «δραχμὰς» ἰσάζιο τοῦ (ἄκυρα) συμφωνημένου ξένου νομίσματος κλπ. «ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὸ ἀρθρον 2 (τὸ σωστὸ εἶνε: 3) τοῦ παρόντος (ν. 362) νομίμου τιμῆς αὐτῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συννομολογήσεως τῆς δικαιοπραξίας» καὶ τὸ ἰσάζιο αὐτὸ μὲ ρήτρες

φισταμένους» στίς 4-6-1945 ὁπόταν, ἄρχισε νὰ ἰσχύει δ' α. ν. 362 (17). Στὴν ἀπόφαση ἡ σύμβαση τῆς ναυτολόγησος δὲν ὀνήρχε σ' αὐτὴ τὴ χρονολογία, ὅπου εἶχε διαλυθῇ μὲ τὴν ἀπόλυση τοῦ ναύτη ἀπ' τίς 7-7-1941, δὲν μποροῦσε λοιπὸν νὰ ρυθμισθῇ ἀπ' τίς διατάξεις αὐτῆς (18).

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Δ. ΔΗΜΑΚΟΣ, Δικηγόρος

ποὺ συμφωνήθηκαν πρὶν ἀπ' τίς 10/11/1944 θὰ εἶνε ἐκμηδενισμένο, ἀφοῦ θὰ ἐκφράζεται σὲ παλιὰς δραχμὲς. Ἔτσι ὅμως καταντάει στίς περιπτώσεις αὐτὲς νὰ μὴν ὑπάρχει ὄριο, ἀντίθετα μὲ τὴ θέληση τοῦ νομοθέτη. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι περισσότερο ἀντίθεση στὴν νομοθετικὴν θέλησιν ὑπάρχει ἂν ἀποκλείσουμε ἀπ' τὴν ρύθμιση τοῦ ἀρθρου 4 αὐτὴ τὴ μεγάλη—ἀσφαλῶς τὴν παραπολὺ μεγάλη—κατηγορίαν «ασφαλιστικῶν» ρητρῶν (πρὶν τίς 10/11/44), ποὺ, φαίνεται, ἦταν καὶ ἡ κυριώτερη ἀφορμὴ τῆς τέτοιας ρύθμισης, ἐνῶ αὐτὴ σὲ ἄλλη περίπτωση (νομισματικῆς σταθερότητας) δὲν θὰ εἶχε ἴσως λόγο.

(17) Στὴν περίπτωσή μας, στίς 4-6-1945 «φίσταται» ἡ ἀπόλυση, ποὺ ἐγίνε στίς 7-7-1941, δὲν «υφίσταται» ὅμως ἡ ναυτολόγησις, γιατί λυθῆκε ἡ σύμβασή της μὲ τὴν ἀπόλυση αὐτὴ ἀπὸ τότε. Ἀλλὰ ἡ διάταξη ρυθμίζει ὁρισμένους περιπτώσεις, μέσα στίς ὁποῖες (ἰδιαίτερα οἱ ἀμοιβὰς) κάθε φύσης ὑπηρεσιῶν θὰ ἦταν δυνατό νὰ θεωρηθοῦν ὅτι ἔχουν κάποια σχέση μὲ τὸ θέμα τῆς ἀπόφασης) δὲν μπορεῖ νὰ περιληφθῇ ἡ ἀποζημίωση γιὰ ἀπόλυση. Μάλιστα ἡ διάταξη ἔχει ὅψιν τῆς συμβάσεως, διμερεῖς δικαιοπραξίαις («1. πᾶσα δικαιοπραξία... ἐξ ἧς πηγάζουν ἀξιώσεις ἢ ὑποχρεώσεις πρὸς καταβολὴν τιμήματος ἢ μισθώματος... ἢ ἀμοιβῆς... δύναται νὰ συννομολογηθῇ... 2. Ἡ ρήτρα, δι' ἧς συννομολογοῦνται ἀξιώσεις καὶ ὑποχρεώσεις... Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ... δικαστήριον προσδιορίζει... τὴν δικαίαν ἀντιπαροχήν... κλπ.»), ἐνῶ ἡ ἀπόλυσις εἶναι μονομερὲς δικαιοπραξία.

(18) Ἀφοῦ ἡ ἀποζημίωση ὁρίζεται μὲ βάση τὸν μισθὸ τῆς σύμβασος, ἐνδιαφέρει νὰ προσδιορισθῇ τὸ ποσὸ τοῦ μισθοῦ καὶ αὐτὸ θὰ γίνῃ μὲ τὴν ξεχωριστὰ ἀπ' τὴν ἀπόλυση νομικὴ διεύρυνση τῆς σύμβασος (ναυτολόγησος). Ὡστε σχετικὰ μ' αὐτήν, ὄχι σχετικὰ μὲ τὴν ἀπόλυση, θὰ ἐξετασθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ α. ν. 362.

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΝΝΟΙΑ «ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΕΩΣ» ΠΡΟΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΝ ΑΝΕΡΓΩΝ

*Αριθ. πρωτ. 59/1906

*Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουλίου 1945

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑργασίας

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10055 ἐ. ἑ. ὑμετέρου ἐγγράφου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Β' Τμήμα τοῦ Νομ. Συμβουλίου ἀποτελεσθέν ἐκ τῶν κ. κ. Δ. Ἀποστολάκη, Ἀντιπροέδρου, Σ. Μεσημέρη, Β. Παπαρηγοπούλου, Κ. Δημητριάκη, Δ. Φερεντίνου, Χ. Στεφανοπούλου, Νομικῶν Συμβούλων, Μ. Σταυροπούλου, Α. Χατζηδάκη, Εἰσηγητοῦ, Δ. Μαγγιώρου, Παρέδρων, ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ὡς ἄνω ἐγγράφῳ ἀναφερομένου ἐρωτήματος ὑμῶν δημοφώνως ὡς ἑξῆς:

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀρθρου 14 παρ. 1, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀρθρον 1 τοῦ διὰ Π. Δ. ἀπὸ 8/10-10-1932 κωδικοποιηθέντος Ν. 5288 «περὶ ρυθμίσεως τῆς ἀγορᾶς τῆς ἐργασίας», ἀπαγορεύεται κατὰ τὸ μνημονευθέν ἀρθρον 14 παρ. 1 παρ' ἰδιωτῶν συστηματικὴ μεσολάβησις πρὸς τοποθέτη-

σιν εἰς ἐργασίαν ἀνέργων ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν καὶ οὐχὶ πᾶσα ἀνεξαιρέτως μεσολάβησις.

Πότε πρόκειται τοιαύτη συστηματικὴ μεσολάβησις εἶναι ζήτημα πραγματικόν.

Πάντως ἡ κατὰ σύστημα ἐξυπηρέτησις ἀπεριορίστου ἀριθμοῦ συνδρομητῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ὑπηρετίας, ὅταν μάλιστα εἶναι εὐχεροστάτη ἡ ἀποκτικὴ τῆς ιδιότητος τοῦ συνδρομητοῦ καὶ δύναται ν' ἀποκτηθῇ αὕτη πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τῆς ἐξουδετέρωσης ὑπηρετίας, δύναται, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, νὰ θεωρηθῇ ὡς συστηματικὴ μεσολάβησις πρὸς τοποθέτησιν ὑπηρετιῶν, ἀπαγορευμένη ὑπὸ τοῦ Ν. 5288, ἔστω καὶ ἂν ὁ πρῶτος μεσολάβων ἀπευθύνεται περαιτέρω διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν ὑπηρετίας εἰς τὸ ἀρμόδιον Γραφεῖον Εἰρέσεως Ἑργασίας.

Ὁ Εἰσηγητὴς Πάρεδρος τοῦ Νομ. Συμβουλίου
Α. Χατζηδάκης

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ 118/1945

Ἐφαρμογή τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων νεοπολεμιστῶν

Ἐπέκτασις τῆς ἐκ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 προστασίας καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς καὶ κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ προσληφθέντων νεοπολεμιστῶν μισθωτῶν.— Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τούτων τοῦ νόμου 118/1945.— Προϋπόθεσις κατὰβωλῆς τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ θέσις αὐτῶν εἰς διαθεσιμότητα.

Τὸ κατ' ἔφεσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΘΟΔ' δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἐνδιαφεροῦσης αποφάσεως τοῦ ἐρευνητῆ τοῦ ὅλον πρόβλημα τῆς τύχης τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπλήρων πολέμου ὁπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 860) μετὰ τὸν νόμον 118/45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.), κατὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ ὁποίου (νόμου 118/1945) ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς πλεοναζόντων:

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 6304/1945 ἀπόφασιν τοῦ κατ' ἔφεσιν ἐπίσης δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 5, 81) τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον δεχεται, κατ' ἀρχήν, ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942, ὡς πρὸς τὸν τῶσόν τῆς ἀπολύσεως τῶν νεοπολεμιστῶν μισθωτῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων καὶ ὑπηρετούντων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 (ὁδὸν καὶ παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 5, 81, βλέπε σχετικῶς καὶ ΕΕΔ 4, 593 ἐπ.).

Περαιτέρω γίνεται δεκτὴ ἡ ἀπόφαις ὅτι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. 118/1945 ἐξαιροῦνται οἱ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 προστατευόμενοι διὰ τὴν ἀπόλυσίν των νεοπολεμιστῶν μισθωτοὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον τὸ ἐν λόγῳ νομοθέτημα, ὡς εἰδικόν, κατισχύει τοῦ νόμου 118/1945 (βλέπε σχετικῶς παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 4, 593, ἐνθα καὶ λοιπὴ νομολογία).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 75/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΘΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Α. Δημόπουλος

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. Π. Μπέλμπας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Μήλας, Γ. Μογγογιάννης

Καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο εἰς τὴν αὐτὴν ἀγεται κρίσιν, εἰς ὅταν καὶ τὸ πρωτόδικον, ὅσον ἀφορρῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. 1799/1942, διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, εἰς οὓς καὶ ἀναφέρεται, καθόσον τῆς προστασίας τοῦ ἐν λόγῳ Ν. Δ., σχετικῶς μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των, ἀπολαμβάνουν οὐ μόνον οἱ ἀναγκαστικῶς προσληφθέντες, ἀλλὰ καὶ οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ. ὑπηρετοῦντες, διότι θὰ ἦτο τῶν ἀνεξήγητον, ἐὰν ὁ νομοθέτης, ὅστις τοιαύτην διὰ τοῦ ἀρθρου 7 ἐπέδειξε πρόνοιαν διὰ τοὺς κα-

τὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος ὑπηρετοῦντας πολεμιστάς, ἔθετε τούτους εἰς ἥσσαν μοῖραν, ὅσον ἀφορρῇ τὰς προϋποθέσεις καὶ διατυπώσεις τῆς ἀπολύσεως των, ἐναντι τῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ εἰρημένου Ν. Δ. ἀναγκαστικῶς προσληφθέντων, ἀφοῦ ὁ αὐτὸς δικαιολογητικὸς λόγος παροχῆς προστασίας ὑφίσταται δι' ἀμφοτέρας τὰς κατηγορίας καὶ ἀπορριπτέος ὁ πρῶτος τῆς ἐφέσεως λόγος.

Καὶ ὁ δεύτερος τῆς ἐφέσεως λόγος, ὅτι ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφαις ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἀ. ν. 118/1945 δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940-1941, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξηρήθησαν οἱ, ὡς οἱ ἐφεδροὶ παλαιοὶ πολεμισταί, ἀπορριπτέος τυγχάνει διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει ὀρθοὺς καὶ νομίμους λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται, καθόσον ἡ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 παρεχόμενη εἰδικὴ προστασία κατισχύει τοῦ Νόμου 118/1945, διότι κατὰ κανόνα αἱ γενικαὶ διατάξεις δὲν καταργοῦσι τὰς εἰδικὰς.

Ἐκ τῶν προσαγομένων 1) φύλλου μητρώου τοῦ στρατολογικοῦ γραφείου Ἀθηνῶν καὶ 2) τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 660/12 τῆς 20ῆς Ἀπριλίου 1945 πιστοποιητικοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ βεβαιώσεως τῆς ἐκκαλούσης περὶ τῆς παρ' αὐτῇ καταθέσεως τούτου τὴν 25 Ἀπριλίου 1945 προκύπτει ἐφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἰδιότης τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς πολεμιστοῦ τοῦ πολέμου 1940-1941, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὅτι ἡ ἐκκαλούσα ἐτέλει ἐν γνώσει περὶ τῆς τοιαύτης ἰδιότητος τοῦ πρὸ τῆς ἀπολύσεως του γενομένης τὴν 30 Ἰουνίου 1945 καὶ ἀπορριπτέος ὁ τρίτος τῆς ἐφέσεως λόγος.

Προϋπόθεσις τῆς πληρωμῆς τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, οἷα καὶ ἡ ἐναγομένη, ὡς ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθμ. 1632/1945 πιστοποιητικοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἐμφαίνεται, εἶναι ἡ θέσις τῶν μισθωτῶν τούτων εἰς διαθεσιμότητα κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 παρ. 2 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 118/1945. Ἐφ' ὅσον συνεπῶς δὲν ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλούσα, ὅτι εἶχε θέσει εἰς διαθεσιμότητα τὸν ἐφεσιβλήτον, ὀρθῶς ἐπεδικάσθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης πλήρεις αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ καὶ ἀπορριπτέος ὁ πέμπτος τῆς ἐφέσεως λόγος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΟΣ ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112

Ἐγκυρος κατάρτισις συμβάσεως εργασίας μετὰ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου

Συστατικὸν στοιχεῖον δημοσίου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. — Ἄλλως ὑπαρξίς ἀπλῆς σχέσεως ἀπασχολήσεως. — Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ταύτης τοῦ Νόμου 2112. — Ἐννοία μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη. — Ἀξίωσις ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. — Ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ' καὶ ἐπὶ πραγματικῆς σχέσεως εργασίας.

Προσεκτικὴ εἰς τὴν λύσιν τῶν ἀπασχολούντων αὐτὴν νομικῶν ζητημάτων ἡ παρατιθεμένη ἀπόφασις τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

Ὅ,τι προκαλεῖ περισσότερον ἐνδιαφέρον εἶναι ἡ ἀποψὶς τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι διὰ τὴν ὑπάρξιν περιπτώσεως ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως (νόμος 4558/1930), προϋποτίθεται κατάρτισις ἐγκύρου συμβάσεως εργασίας καὶ ὅχι ὑπαρξίς ἀπλῆς σχέσεως ἀπασχολήσεως (Ὁὐτῷ Α. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 1, 806, ἀντίθετος ἡ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 27/1942, Προεδρεῶν Χ. Ἀποστολόπουλος, ΕΕΔ 1, 494).

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1223/1945

Διαδικασία νόμου ΓΨΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Κ. Καλαμποκιᾶς

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Ι. Παπαγρηγορίου
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Λεβαντῆς, Γ. Βουνελάκος

Ἡ πρόσληψις παρὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τοῦ ἐκτάκτου ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ των, δηλ. τοῦ μὴ πληροῦντος ὀργανικὴν ἀνάγκην αὐτῶν, καὶ ἐφ' ὅσον διέπεται ἡ σχέση ἐργασίας ὑπὸ τῶν κανόνων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθρ. μόνου τοῦ Α. Ν. 972/37 γίνεται διὰ καταχωρήσεως τοῦ ἐγγράφου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἀνεῦ δὲ τῆς συνδρομῆς ταύτης δὲν ἰδρύεται σύμβασις ἐργασίας. Εἰς τὴν διατύπωσιν ταύτην ὑπάγονται «καὶ οἱ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι (ὡς ὁ ἐνάγων), ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν ὑπηρεσίαν 6 μηνῶν», ἐὰν δὲ δὲν συνεπλήρωσαν, δύνανται τὰ νομικὰ πρόσωπα νὰ προβῶσιν εἰς ἀπόρριψιν λύσιν, τοῦτο δὲ δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν § 2 τοῦ Ἀναγκ. τούτου Νόμου, καθ' ἣν ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀπολύσεως δέον νὰ ὑπάρχῃ «ρητὴ διατάξις περὶ ἐνάξεως τῆς ἐκτελέσεώς της ἀπὸ τακτῆς ἡμέρας», διότι ἡ § αὕτη δὲν θεμελιῖται ὑποχρέωσιν τακτικῆς καταγγελίας. Ἐξ ἐτέρου ὁ ἐνάγων δὲν προσελήφθη βάσει τοῦ ἀρθρ. 8 τοῦ Α. Ν. 877/37, ὡς ὁρθῶς δέχεται ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διότι ἡ διατάξις αὕτη προϋποθέτει τὴν πρόσληψιν ἐκτάκτων ἐργατῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν τοῦ λιμένος οὐχὶ δὲ καὶ σημειωτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἀρθρ. 8 ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ πρόσληψις νέων». Ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι ὑπῆρξε ἀπλῶς σχέσις ἀπασχολήσεως, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς τοῦ ν. 2112, ὅστις προϋποθέτει ἐγκυρον σύμβασιν ἐξηρημένης ἐργασίας (Χατζηδάκης ΕΕΔ 1 806 Καποδίστριας, ΕΕΔ 4, 80, Πόρτολος Α.Ι.Δ. 1944, 167, contra Ἀγαλλόπουλος ὑπὸ τὴν Πρ. Πρωτ. Ἀθ. 27/42 Ἐφ. ἐλλ. καὶ ἄλλ. νομολ. 1943, 229), ἐμπίπτει ὁμοῦ

εἰς τὰ πλαίσια τοῦ προστατευτικοῦ τῶν ἐργαζομένων δικαίου, ἐξ οὗ καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀσφάλις τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ο.Α.Π. εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δὲν προσδίδει τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, εἰς τὴν ὡς ἄνω πραγματικὴν σχέσιν ἐργασίας. Ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων ὅτι ὁ Ο.Α.Π. διεδέχθη ἐν τῷ λιμένι τὰς Ἀγγλικὰς Ἀρχὰς δὲν συντρέχει περιπτώσις ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 6 § 1 τοῦ ν. 2112, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται μόνον τὸ πραγματικὸν γεγονός τῆς συνεχίσεως τῆς παροχῆς ἐργασίας πρὸς τὸν νέον ἐργοδότην (Α. Π. 563/39 Θ. ΝΑ' 172, Ζακελλαρόπουλος, Ἡ μεταβολὴ κλπ σ. 25). Κατ' ἀκολουθίαν ὁρθῶς, εἰ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 διὰ τὴν αὐτὸν καταγγελίαν.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἐκ τῆς ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας παράγεται δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου πρὸς παροχὴν οὐχὶ τοῦ μισθοῦ, ἀλλ' ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἢ πρὸς παροχὴν τοῦ ἀρνητικοῦ διαφέροντος. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ Ο. Α. Π. κατὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας δὲν προέβαλε τὴν ἀκυρότητα τῆς συμβάσεως, δὲν δικαιούται ν' ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ, διότι τοῦτο ἀντίκειται πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, ἥτις διέπει καὶ τὴν ἀπλὴν σχέσιν ἀπασχολήσεως. Ὁ ν. ΓΨΟΔ' ὁμοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη τὸ ἀρθρ. 1 αὐτοῦ διὰ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ν. 1968/1944, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ πραγματικῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ «πᾶσα ἀξίωσις τοῦ μισθοῦ τοῦ πηγάζουσα ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης» δικάζεται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου (Πόρτολος, Α.Ι.Δ. 1944 159, 165, 177). Κατ' ἀκολουθίαν ὁρθῶς ζητεῖται παρὰ τοῦ ἐνάγοντος τὸ ἐπὶ πλέον ποσόν, καθ' ὃ δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2934 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τὸ ἡμερομίσθιον τῶν σημειωτῶν ἀνήρχετο εἰς δραχ. 380 καὶ οὐχὶ εἰς δραχ. 300, ὡς κατέβαλεν ὁ ἐναγόμενος Ο.Α.Π. μέχρι 30/4/1945, διὰ δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6437 προκύπτει ὅτι ἀπὸ τῆς 1/5/45 ἐγένετο αὔξησις τοῦ ἡμερομισθίου τῶν σημειωτῶν κατὰ 60 δραχμὰς, ἔσφαλεν ὁθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπορρίψασα σιωπηρῶς τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὰ μερικῶς καθυστερούμενα ἡμερομίσθια καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΞΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΟΥ ΕΚ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΑ ΝΟΜΙΜΑ ΟΡΙΑ

Ἀπόψεις περὶ τοῦ νομίμου τῆς ἀπαιτήσεως βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ

Συμφωνία περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὸ ὀκτώωρον. — Μὴ κισχρότης ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς ἀπαγορεύσεως ὑπὸ τοῦ νόμου. — Ἀναζητήσεις ἀμοιβῆς βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχῶν. Εἰσαγωγή καὶ τῆς ἐν λόγῳ ἀπαιτήσεως εἰς τὴν ἐργατικὴν δικαιοσύνην τοῦ ν. Γ.Θ.Δ'.

Τὸ ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῆς ἀμέσως κατωτέρω παρατιθεμένης ἀποφάσεως τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς ἀπὸ τῶν παλαιότερων ἀντιλήψεων τῆς νομολογίας ὅτι ὅφ' ὅσον πρόκειται περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικά ὅρια, ἀνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, δὲν γεννᾶται ἀξίωσις τοῦ μισθοῦ πρὸς ἀμοιβὴν του, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ σχετικὴ συμφωνία εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντιστρατευομένη πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν (προβλ. Α.Π. 43]1934 ΕΕΝ α' 87, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 500]1941, ΕΕΔ 1, 12, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 736]1941, ΕΕΔ 1, 73, Πρωτ. Πειραιῶς 1202]1940, ΕΕΔ 1, 73).

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀπόφασιν καὶ ὅταν ἡ πρᾶξις (παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὸ ὀκτώωρον) εἶναι ἀπηγορευμένη ὑπὸ τοῦ νόμου, χωρεῖ πάντοτε ἀναζητήσεις τῆς ἀμοιβῆς βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχῶν τοῦ ἀσπιζοῦ δικαίου, χωρὶς νὰ ὑπόκειται προσβολῇ τῆς ἠθικῆς (προβλ. καὶ Ἐφετ. Αἰγαίου 205]1939, Θέμ. ΝΑ', 487, 4, Ἀποστολίδην, Ἐργασία ὑπὲρ τὸ ὀκτώωρον καὶ δικαιώματα μισθωτῶν, ΕΕΔ 3, 356 ἐπ.).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 8634]1945

Διαδικασία νόμου Γ.Θ.Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ι. Γεωργακόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κινινῆς, Χ. Μυριάνθης

Νόμιμος παρίσταται καὶ οὐσίᾳ ἐρευνήτέα ἡ αὐτὴ ἀγωγή, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ὁ ἐνάγων διώκει τὴν κατοφθῆσιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν καταβολῇ τῶν ὑπ' αὐτοῦ διὰ χωρήσασαν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ καθ' ὑπερωρίαν, μὴ

νόμιμον προδήλως, ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦσαν συμπεφωνημένην ἀμοιβὴν τοῦ ἐκ δραχμῶν 33090, ἡ ἐπιδιώξις τῆς ὁποίας οὐδόλως ἐμποδίζεται ὡς ἀπαίτησις ἐξ' ἀδίκου αἰτίας, ἐπὶ τῇ βάσει δὴλον ὅτι τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τὴν ἐν προκειμένῳ συνδρομὴν τῶν ὁποίων ἐπικαλεῖται συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς, διὰ τοῦ συνόλου τῆς κρινομένης ἀγωγῆς τοῦ ὁ ἐνάγων, ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσα ἐν σχέσει πρὸς τὴν καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίαν σύμβασις προσκροῦει εἰς διάταξιν δημοσίας τάξεως, οἷα καὶ ἡ τοῦ ἀρθρ. 13 τοῦ Π. Δ. τῆς 8]13 Ἀπριλίου 1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ. (ἀρθ. 18 τοῦ ν. 4480(1928), καθόσον ἐντεῦθεν ἡ σύμβασις ἐκείνη ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι εἶναι πρᾶξις νόμῳ ἀπηγορευμένη δὲν εἶναι καὶ καθ' ἑαυτὴν αἰσχρὰ, οὐδὲ καὶ παραλαμβάνει αὐτὴ, ὡς ἐκ τῶν ἐν γένει περιστατικῶν, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐγένετο, ἀνῆθικον χαρακτῆρα, ὥστε νὰ ἐμποδίζεται ἐντεῦθεν ἡ ἀναζητήσεις (προβλ. Καποδίστρια Ὑπερωρίαι τῶν βιομηχανικῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἐν Θέμ. ΜΗ' 74577 καὶ 829, Frieser, der Anspruch auf Übersundenlohn J. W. 1930 σελ. 393 Sigel Der Gewerbliche Arbeitsvertrag 1903 σελ. 40 ἐπ.) Ἀρμοδίως δὲ φέρεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή καὶ κατὰ τὸ ὡς ἀνω εἰρηται τῆς κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ κ. ν. Γ.Θ.Δ' δικάζεται πᾶσα ἀξίωσις μισθοῦ πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, οἷα καὶ ἡ προκειμένη καὶ οὐχὶ μόνον ἡ ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρέουσα τοιαύτη, καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΝΑΥΤΟΥ & ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ

Συνομολόγησις ὑποχρεώσεων εἰς ξένον νόμισμα καὶ κύρος σχετικῆς δικαιοπραξίας

Ἀλλαγὴ σημαίας ἀτμοπλοίου. — Ἐννοία ἀνωτέρας βίβης. — Ἀξιώσεις τοῦ ἀπολυομένου ναύτου ἐκ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου. — Ἀκυρότης πάσης ρήτρας δικαιοπραξίας εἰς ξένον νόμισμα. — Μετατροπὴ τοῦ ξένου νομίσματος εἰς δραχμὰς ἐπὶ τῇ τιμῇ τοῦ χρόνου τῆς συνομολογήσεως. — Νομισματικὴ διαρρυθμισίς.

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 361]1945

Διαδικασία νόμου Γ.Θ.Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Κροκίδης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Καλλιμασιᾶς, Κ. Δημακόπουλος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ἣ ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι ἐναυτολογήθη τὴν 3ην Ἀπριλίου 1941 ἐν Πειραιεὶ ὡς θερμοστῆς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἀη Γεώργης», οὐτινος πλοιο-

κτίτρια τυγχάνει ἡ ἐναγομένη ἐπὶ τῇ ἐν αὐτῇ ἀντιμισθίᾳ καὶ παρέσχεν τὰς ὑπηρεσίας του κανονικῶς ἐπὶ τοῦ πλοίου τούτου μέχρι 7 Ἰουλίου 1941, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ πλοιοῦ ἀδικαιολογήτως, λόγῳ ἀλλαγῆς σημαίας, ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὐτὴ καὶ τῷ καταβάλλῃ μισθοδοσίαν δύο μηνῶν, νόμῳ βάσιμος εἶναι, ἐρεϊδομένη εἰς τὸ ἀρθρ. 361 τοῦ Ἐμπ. Νόμου καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Ἐκ τῶν ἐνώπιόν μας ἐξετασθέντων μαρτύρων,

ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ προσαγόμενον ναυτικὸν φυλλάδιον τοῦ ἐνάγοντος τὰ ἀκόλουθα προέκυψαν πραγματικά περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς θερμαστής ἐν Πειραιεὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται πλοίου ἐπὶ ταῖς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀποδοχαῖς καὶ ὑπηρετήσεν ἐν αὐτῷ ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 7 Ἰουλίου 1941, ὅτε τὸ πλοῖον τοῦτο εὐρίσκετο ἐν Κων] πόλει. Λόγω τῆς ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν στρατευμάτων κατοχῆς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ἵνα μὴ περιπέσωιν εἰς χεῖρας τῶν Γερμανῶν τὸ πλοῖον τοῦτο καὶ ἕτερα 3—4 ὅμοια, αὐτὰ εὐρίσκοντο ἐν Κων] πόλει, ἡλλαξαν τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν διὰ τῆς Ἀγγλικῆς τοιαύτης καὶ ἔκτοτε τὸ πλοῖον τοῦτο ἐτέλει ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Μετὰ τὴν γενομένην ἀλλαγὴν τῆς σημαίας ὅσοι τοῦ πληρώματος ἐπεθύμουν παρέμειναν ἐν τῷ πλοίῳ προσφέροντες τὰς ὑπηρεσίας τῶν, ὃ ἐνάγων ὅμως δὲν ἐδέχθη καὶ ἐξήγησε καὶ ἀπελύθη. Εἰς τοῦτο ἀγόμεθα ἐκ τοῦ ὅτι εὐθὺς μετ' ὀλίγον προσελήφθη ἐκ νέου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ αὐτοῦ πλοίου ὁ ἐνάγων καὶ ὑπηρετήσεν μέχρι ἐσχάτων, καίτοι τοῦτο εὐρίσκετο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ἀγγλῶν. Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω γενομένη ἀλλαγὴ τῆς σημαίας οὐδόλως ὀφείλεται εἰς ἀνωτέραν βίαν, ἐφ' ὅσον ταύτην ἀποτελοῦσιν γεγονότα τοσοῦτον ἐξαιρετικῆς φύσεως, ὥν νὰ μὴ προσδοκᾶται ἡ ἐμφάνις, κατὰ τὴν συνήθη τῶν πραγμάτων φορὰν καὶ ἡ ἐμφάνις ἀλλαγῆς σημαίας δὲν ἦτο ἀσυνήθης ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, δεδομένου τοῦ πολέμου μετὰ τῶν Γερμανῶν, τῆς μετὰ τῶν Ἀγγλῶν συμμαχίας μας καὶ τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως διαρκούντος τοῦ πολέμου. Ἐν τῇ οὕτως γενομένῃ ἀπολύσει τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρ. 361 τοῦ Ἐμπ. Νόμου, ἀλλὰ τὸ 345 αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀξίωσις τούτου ἐστὶν οὐχὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 361 Ἐμπ. Ν. ὀριζομένη ἀποζημίωσις, ἀλλ' οἱ μέχρι τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθοὶ καὶ τὰ ἔξοδα ἐπιστροφῆς τούτου εἰς τὸν τόπον τῆς ναυτολογήσεως καὶ τοιαύτην ἀπαίτησιν δὲν ἐπιδιώκει ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς. Τούτοις ἔνεκα ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ἐνδίκος ἀγωγή.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ἐχώρησεν ἀπόλυσις ἀδικαιολόγητος τοῦ ἐνάγοντος, ἡ ἐνδίκος ἀγωγή εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἄνευ ἀντικειμένου, καθόσον, καθ' ἃ ὁμολογεῖται ἐν αὐτῇ, ἡ σύμβασις μισθώσεως ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατηρτίσθη ἐν Ἑλλάδι (ἐν Πειραιεὶ) καὶ ἦτο ἐκτελεστική ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς διαρκείας πλόων τοῦ πλοίου εἰς τὰ ὕδατα τῆς Τουρκίας καὶ ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας του, ἀλλὰ καὶ καθ' ἃ ἀπεδείχθη ἡ ἐκ ταύτης υποχρέωσις τῆς ἐναγομένης συνίσταται εἰς ξένον νόμισμα (λίρας χρυσᾶς) καὶ κατὰ τὸ ἀρθρ. 11 τοῦ ν. 5422, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1932 ν. δ. ἀπαγορεύεται ἡ συνομολόγησις ὑπο-

χρεώσεως ἐν τῇ ἡμεδαπῇ εἰς ξένον νόμισμα ἢ συναλλαγμα διὰ δανείων ἢ ἄλλων συμβάσεων καὶ ἐκ τῆς γενικότητος ταύτης τῆς ἐκφράσεως τοῦ νόμου καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ἐπιδιωκομένης δι' αὐτοῦ τῆς προστασίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος, διὰ τῆς μὴ ἀναγνωρίσεως ὡς μέσου κυκλοφορίας καὶ μέτρου συναλλαγῶν τοῦ ξένου νομίσματος, προκύπτει ἀναμφιβόλως, ὅτι πᾶσα ρῆτρα ἐν δικαιοπραξίᾳ ἀμφιμερεῖ ἢ ἑτεροβαρεῖ, δι' ἧς συνομολογεῖται ἢ προβλέπεται πληρωμὴ εἰς ξένον νόμισμα εἶναι ἄκυρος. Οὐχ ἦτον ὅμως ζήτημα πραγματικὸν ἐστὶν μέχρι τίνος σημείου ἐκτείνεται ἡ ἀκυρότης αὕτη, ἂν τουτέστιν ἐπέρχεται ἀκυρότης ὁλοκλήρου τῆς δικαιοπραξίας ἢ περιορίζεται ἡ ἀκυρότης εἰς μόνην τὴν ρῆτραν, ἐξαρθρώμενον ἐκ τῆς ἐρμηνείας αὐτῆς καὶ ἂν ἡ ρῆτρα ἀποτελῇ προϋπόθεσιν ἢ οὐσιώδη ὅρον τῆς δικαιοπραξίας, ἄνευ τοῦ οὐοίου δὲν ἤθελε συνομολογηθῇ αὕτη, ἡ ἀκυρότης εἶναι ὀλική, ἂν τοῦναντίον κριθῇ ὡς ἐπουσιώδης, τούτου τεκμαιρομένου ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ ἀκυρότης περιορίζεται εἰς μόνην τὴν ρῆτραν τῆς ἐνοχῆς παραμενοῦσης κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχυρᾶς, ὁπότε καὶ γεννᾶται τὸ ζήτημα τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ὀφειλῆς. Ἡ κατὰ τὴν τιμὴν τοῦ χρόνου τῆς ὑπερημερίας, καταψηφίσεως ἢ ἐξοφλήσεως τοῦ ξένου νομίσματος εἰς δραχμὰς ἀποκλείεται, διότι οὕτως ἐμμέσως ἠθέλομεν καταλήξει εἰς τὸ ἔγκυρον τῆς ρήτρας, ἐνῶ ταύτης τὴν ἀκυρότητα ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ μόνη ὁρθὴ λύσις πρὸς ἐρμηνευτικὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀκύρου τῆς ρήτρας ἀπομένει ἡ μετατροπὴ τοῦ ξένου νομίσματος εἰς δραχμὰς ἐπὶ τῇ τιμῇ τοῦ τῆς συνομολογήσεως χρόνου, ἣν ἄλλως τε τιμὴν θ' ἀνέγραφεν καὶ ὁ δικαιοπρακτῶν, ἐὰν διετύπου τὴν περὶ πληρωμῆς ρῆτραν εἰς δραχμὰς, ὡς κατὰ νόμον ὀφείλει. Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς συμβάσεως ὁ εἰς λίρας προσδιορισμὸς τῆς ἀντιμισθίας δὲν ἀπετέλει οὐσιώδη προϋπόθεσιν τῆς καταρτίσεως ταύτης, ἀλλ' ἀπλῶς ἀπέβλεψαν οἱ δικαιοπρακτοῦντες εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ αὐτῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν γεννᾶται ζήτημα ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τῆς ρήτρας μόνον, καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὀφειλῆς, καθ' ἃ ἀνωτέρω διείληπται, θέλει γίνεαι μετατροπὴν τῶν λίρῶν εἰς δραχμὰς κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταρτίσεως τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐνοχῆς (3 Ἀπριλίου 1941). Τούτων δεδομένων καὶ ἐπελθόντος τοῦ ν. 18/1944 περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως ἡ ἐνδίκος ἀξίωσις, στηριζομένη εἰς γενεσιουργὸν αἰτίαν ὕφισταμένην πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἐμπίπτει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 5 παρ. 2 αὐτοῦ καὶ ἄνευ ἀντικειμένου καθίσταται, ἐφ' ὅσον 50.000.000.000 τοιούτων δραχμῶν (πρὸ τοῦ νόμου τούτου) ἀνταλλάσσονται πρὸς μίαν δραχμὴν κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου καὶ ὡς τοιαύτη μὲν φθάνει τὸ πολλαπλησθῆναι τῆς δραχμῆς.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

839] 1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περί συμπληρώσεως των διατάξεων περί συνταξιοδότησεως των υπαλλήλων των ΣΕΚ.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 16 της 20 Ιανουαρίου 1946)

Προτάσει του Ήμετέρου Υπουργικού Συμβουλίου άπεφασίσαιμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1. Είς τους εξερχομένους από της ισχύος του παρόντος Νόμου της ύπηρεσίας των ΣΕΚ υπαλλήλους, τους έχοντας τουλάχιστον 25ετή ύπηρεσίαν, μισθοδοσίαν δέ μείζονα του ανωτάτου ορίου των συνταξίμων άποδοχών, ως αυτά καθορίζονται υπό του Καταστατικού του οικείου Ταμείου Συντάξεων, καταβάλλεται υπό των ΣΕΚ συμπληρωματική σύνταξις διά τὸ, πέραν του ανωτάτου ορίου των συνταξίμων άποδοχών των και μέχρι του συνόλου αὐτῶν, ήτις μετά της υπό του οικείου Ταμείου Συντάξεων παρεχομένης αὐτοῖς δέν δύναται νά υπερβῇ τὸ ποσοτὸν των 80 ο/ο της τελευταίας αὐτῶν μισθοδοσίας.

2. Εάν ὁ χρόνος ύπηρεσίας εἶναι ανώτερος των 25 ἐτῶν διά τὸν προσδιορισμὸν της υπό της προηγουμένης παραγράφου τοῦ παρόντος άρθρου καθοριζομένης συμπληρωματικῆς συντάξεως, προστίθεται ποσοστὸν αὐξήσεως, ως τοῦτο ὀρίζεται υπό του Καταστατικῆς του Ταμείου Συντάξεως Προσωπικῆς ΣΕΚ διά τὴν περίπτωσιν συμπληρώσεως ὡς ὡς των μετόχων αὐτοῦ 25ετοῦς ύπηρεσίας. Πάντως τὸ σύνολον της οὕτωςαι παρεχομένης συντάξεως δέν δύναται νά υπερβῇ τὸ υπό της προηγουμένης παραγράφου τοῦ παρόντος άρθρου καθοριζόμενον ποσοστὸν.

Άρθρον 2

Από της δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου διά τὴν καταβολήν της ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης συμπληρωματικῆς ἐνεργείας συντάξεως διενεργεῖται ὑπό των ΣΕΚ κράτησις ἐφ' ὅλοκληρου τοῦ υπερβάλλοντος τμήματος της μισθοδοσίας των υπαλλήλων των ΣΕΚ ἀπὸ τοῦ ανωτάτου ορίου συνταξίμων άποδοχών μέχρι τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ της ἐκάστοτε μισθοδοσίας κατὰ ποσοστὸν ἴσον πρὸς τὸ ἐκάστοτε ποσοστὸν κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ οικείου Ταμείου Συντάξεων, τηρουμένου παρὰ τοῖς ΣΕΚ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο λ/σμοῦ.

Άρθρον 3

Καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ της δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 15 Ιανουαρίου 1946.

864] 1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περί μέτρων πρὸς ἐπίτευξιν ὁμαλωτέρας λειτουργίας ἀξίων λόγου ἐπιχειρήσεων, ἐνδιαφερουσῶν ἀμέσως τὸ Κράτος ἢ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν της Χώρας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 21 της 26 Ιανουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ήμετέρου Υπουργικοῦ Συμβου-

λίου, ἀπεφασίσαιμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

1. Ἐπιτρέπεται, ὡς δὲ ἀποφάσεων των Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐφοδιασμοῦ καὶ Ἐργασίας, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα της Κυβερνήσεως, θεσπίζονται μέτρα πρὸς ἐπίτευξιν ὁμαλωτέρας λειτουργίας ἀξίων λόγου ἐπιχειρήσεων, ἢ διατήρησις ἢ ἢ αὐτῆς της παραγωγικότητος των ὁποίων ἐνδιαφέρει ἀμέσως τὸ Κράτος ἀπὸ ἀποφύσεως ἐσόδων ἢ πρὸς ἐπιτάχυνσιν της οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως της χώρας.

2. Εάν, χάριν τοῦ ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ὀριζόμενου σκοποῦ, ἤθελε κριθῇ ἐνδεδειγμένη ἢ ἐπαύξει τοῦ ἐργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τινῶν ἐκ των, περὶ ὧν ανωτέρω, ἐπιχειρήσεων δὲ ἐμπερίων προσώπων, αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις δέον νά προβλέπων κάλυψιν ἢ ἐξουδετερώσιν της ἐκ ταύτης ἐπιβαρύνσεως των οἰκείων ἐπιχειρήσεων καὶ νά θεσπίζων ἐγγυήσεις ἱκανὰς ν' ἀποτρέψουν, ἐπὶ ὀρισμένον χρονικὸν διάστημα, οὐχὶ μακρότερον τοῦ ἑξαμήνου, υποκείμενον δὲ εἰς ἀνανέωσιν, τὴν ἀπόλυσιν των οὕτω προσληφθησομένων, ἐφ' ὅσον δέν ἤθελον ὑποπέσει οὗτοι εἰς παράβασιν ἐγκειμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ της ἐπιχειρήσεως, ἢ δέν ἤθελεν ἐπέλθει σοβαρὸς περιορισμὸς των ἐργασιῶν ταύτης.

3. Εάν μετὰ των δυνάμει της προηγουμένης παραγράφου προσληφθησομένων ὑπ' ἐκάστης ἐπιχειρήσεως, περιλαμβάνονται καὶ ἀπολυθέντες ὑπ' αὐτῆς ἐντὸς τοῦ ἐτους 1945, βάσει εἴτε τοῦ Νόμου 118 τοῦ 1945 εἴτε τοῦ Α.Ν. 765 τοῦ 1943, ἢ τοιαύτη ἀπόλυσίς των λογίζεται ὡς μὴ λαβοῦσα χώραν, χωρὶς ὅμως ἐκ τοῦτου νά δημιουργηται ὑπὲρ αὐτῶν δικαίωμα πρὸς ἐπίδοσιν, μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος νόμου, ἀγωγῆς πρὸς ἀναζήτησιν των μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διά τὸ ἐν ἀπολύσει διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα.

4. Διά των, περὶ ὧν ανωτέρω, ἀποφάσεων θέλουν ὀρισθῇ τὰ τοῦ τρόπου καὶ τὰ ὄργανα ἐλέγχου της ἐφαρμογῆς των διατάξεων των καὶ των τοῦ παρόντος νόμου, ἢ σύνθεσις καὶ ἢ ἔκτασις της δικαιοδοσίας των ἐν λόγῳ ὁργάνων, αἱ ἐναντι ταυτων ὑποχρεώσεις των ἐργοδοτῶν καὶ των μισθωτῶν, πρὸς διενόλυσιν τοῦ ἔργου των καὶ ἐν γένει πᾶσα λεπτομέρεια, ἀποσκοποῦσα νά καταστήσῃ ἀποτελεσματικωτέραν τὴν δρᾶσιν των, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ παρόντος νόμου.

5. Ἐπὶ τῇ μηνύσει των περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος ὁργάνων τιμωρεῖται διά προστίμου μέχρι 500.000 δραχμῶν καὶ ἐν ὑποτροπῇ διά χρηματικῆς ποινῆς μέχρι 3.000.000 δραχμῶν καὶ διά φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν ὁ παραβαίνων τοὺς ὀρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου καὶ των, περὶ ὧν ανωτέρω, ἀποφάσεων ἢ ὁ μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰς ὑποδείξεις των ὁργάνων ἐφαρμογῆς καὶ ἐλέγχου, ὡς καὶ ὁ ὁποσδήποτε παρακωλύων τὸ ἔργον τούτων.

Αἱ περὶ ἀναστολῆς, μετατροπῆς ἢ ἐξαγορᾶς της ποινῆς διατάξεις δέν ἰσχύουν ἐν προκειμένῳ.

6. Ἡ ἐκδίκασις των, περὶ ὧν ανωτέρω, μηνύσεων διά παραβάσεις καθ' ὑποτροπήν, ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος της 23 Νοεμβρίου 1923 «περὶ ἀμέσου ἐκδικάσεως πλημμελημάτων τινῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ», ὡς αὐταὶ ἐγῆτοποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως.

7. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐφοδιασμοῦ καὶ Ἐργασίας, αἱ ἐκδοθεῖσαι ἐν τῇ πνεύματι τῶν παραγράφων 1,2 καὶ 3 τοῦ παρόντος καὶ πρὸ τῆς ἰσχύος τούτου, θεωροῦνται νομίμως ἐκδοθεῖσαι.

8. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του καὶ θέλει παύσει μετὰ παρέλευσιν ἑτους ἀπὸ ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1946.

848]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν στρατευομένων δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. τῶν ἀναδιορισθέντων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 10 τῆς 59] 1945 Συντακτικῆς Πράξεως.

(Ε. Κ. τ. Α. φ. 17 τῆς 22 Ἰανουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Δημόσιοι πολιτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ τοιοῦτοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ Ὁργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἀπολυθέντες κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 59] 1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ καθορισμοῦ τῆς ὀργανικῆς συνθέσεως τῶν δημοσίων ἢ δημοσίου χαρακτῆρος ὑπηρεσιῶν» καὶ ὑπηρετούντες εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ ὡς ἐφεδρὸι ὀπλίται μετὰ τὸν ἀναδιορισμὸν τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 10 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως ταύτης, ὑπολογίζονται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἀπαιτουμένου χρόνου ὑπηρεσίας, διὰ τὴν ἀπόληψιν διαρκούσης τῆς στρατεύσεώς των τῶν ἀποδοχῶν τῆς πολιτικῆς των θέσεως, τὴν μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου 1945 προὔπηρεσίαν αὐτῶν ἐν τῇ Δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ ἢ παρὰ τῷ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ τῷ Ὁργανισμῷ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 16 Ἰουλίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰανουαρίου 1946.

878]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ ἀναστολῆς ἐκδόσεως πτυχίων πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ θερμαστῶν καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἐπὶ τούτων ἰσχυουσῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α. φ. 23 τῆς 29 Ἰανουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου 501]1937 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 6422» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: Οἱ παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 6422 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδιδομένων ἢ ἐκδοθησομένων Διαταγμάτων ἀσχοῦντες ἔργα, δι' ἃ προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων Νόμων εἰδικὸν δίπλωμα ἢ πτυχίον, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ἐργοδοτοὶ οἱ ἀναθέτοντες ἢ καὶ ἀποδεχόμενοι τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων παρὰ προσώπων μὴ κεκτημένων τὰ οἰκεία διπλώματα ἢ πτυχία, διώκονται κατόπιν μηνύσεως τῶν κατὰ τόπους Ἐπιθεωρητῶν ἢ Ἐποπτικῶν Ἐργασίας ἢ τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρ-

χῶν ἢ Τεχνικῶν Ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Μεταφορῶν, ἐνεργούντων εἴτε αὐτεπαγγέλτως εἴτε κατόπιν αἰτήσεως ἰδιώτου καὶ εἰσάγονται εἰς δίκην δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως τιμωρούμενοι διὰ χρηματικῆς ποινῆς ὥς ἕως 100 χιλ. δραχμῶν ἢ δια φυλακίσεως 1 ἕως 12 μηνῶν ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων.

Αἱ διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω 1ου ἄρθρου τοῦ νόμου 501]1937 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 6422» ἰσχύουσι καὶ ὡς πρὸς τὰς παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων του ἢ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθησομένων Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 11

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη πρὸς τὸν παρόντα Νόμον καταργεῖται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰανουαρίου 1946

92]1946 ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.—Περὶ καθορισμοῦ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 47 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1946).

Ἐχον ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νόμου 19] 1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν» καὶ τὴν κατὰ συνεδρίαν τῆς 4 Φεβρουαρίου 1946 ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, καθορίζει ὡς κατωτέρω τὰς ἀποδοχὰς (τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐξαιρουμένων τῶν Ὁργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, δι' οὓς ἐκδοθήσεται ἰδία ἀπόφασις.

Ἄρθρον 1

1. Ὁ βασικὸς μηνιαίος μισθὸς τοῦ τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου ἐπαγγελματικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ν. Π. Δ. Δ. τοῦ ἔχοντος κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Ὁργανισμοῦ αὐτῶν βαθμολογικὴν ἢ μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς τὴν Δημοσίαν Διοικητικὴν ἱεραρχίαν ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

α') Γεν. Διευθυντῆς	δρχ. 250.000
β') Διευθυντῆς α'	» 200.000
γ') Διευθυντῆς β'	» 190.000
δ') Τμηματάρχης α'	» 170.000
ε') Τμηματάρχης β'	» 160.000
στ') Εἰσηγητῆς	» 145.000
ζ') Γραμματεὺς α'	» 130.000
η') Γραμματεὺς β'	» 125.000
θ') Ἀκόλουθος	» 110.000
ι') Γραφεὺς α'	» 100.000
ια') Γραφεὺς β'	» 90.000
ιβ') Ἀρχικλητῆρ	» 100.000
ιγ') Κλητῆρ α'	» 95.000
ιδ') Κλητῆρ β'	» 90.000
ιε') Κλητῆρ γ'	» 85.000
ις') Κλητῆρ δ'	» 80.000

Ὁ βασικὸς μηνιαίος μισθὸς τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ τακτικῶν, ἐκτάκτων, ἐπὶ συμβάσει καὶ πολιτικῶν ἐπιστρατευομένων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. τῶν μὴ ἔχοντων βαθμολογικὴν ἢ μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω δημοσίαν Διοικητικὴν ἱεραρχίαν ὁρίζεται ἀναλόγως τῆς ἀρχικῆς αὐτῶν ἀντιμισθίας ὡς ἀκολουθῶς:

Α'. Ὑπαλληλικὸν καὶ τεχνικὸν προσωπικόν.

Ἐπὶ ἀρχικῇ ἀντιμισθίᾳ μέχρι δραχ. :

α')	1.700	90.000
β')	1.701—2.100	100.000
γ')	2.101—2.500	110.000
δ')	2.501—3.000	125.000
ε')	3.001—3.500	130.000
στ')	3.501—4.100	145.000
ζ')	4.101—4.800	160.000
η')	4.801—5.500	170.000
θ')	5.501—6.300	190.000
ϑ')	6.301 καὶ ἄνω	200.000

Β'. Ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικόν.

Ἐπὶ ἀρχικῇ ἀντιμισθίᾳ μέχρι δραχ. :

α')	900	60.000
β')	901—1.100	85.000
γ')	1.101—1.300	90.000
δ')	1.301—1.500	95.000
ε')	1.501 καὶ ἄνω	100.000

Οἱ ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ ἢ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωτέρω μὴ κεκτημένοι πτυχίον Ἀνωτ. Σπουδῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῶσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸν ἀρχικὸν μισθὸν τῶν 170.000 μηνιαίως.

3. Εἰς τὰς ἀνωτέρω παραγράφους τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπάρχει καὶ τὸ διὰ σχέσεως ἐντολῆς συνδεόμενον προσωπικόν, ἐφ' ὅσον τοῦτο κατέχει θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ τῶν ὀργανικῶν διατάξεων, παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν καὶ πλήρως ὥρариον ἐργασίας καὶ στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθέρως ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του.

4. Ὁ βασικὸς μηνιαίος μισθὸς τῶν τακτικῶν, ἐκτάκτων ἢ ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, τῶν ὁποίων ὁ μισθολογικὸς καθορισμὸς ἔλαβε χώραν ἀπὸ 1ης Μαΐου 1941 μέχρι καὶ τῆς 10ης Νοεμβρίου 1944 εἰς δραχμὰς πληθωρικῆς, ὁρίζεται ὡς ἀκολουθῶς :

α') Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους δι' οὓς κατὰ τὰς περὶ προσλήψεως αὐτῶν διατάξεις ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτ. Σχολῶν Ἑθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου εἰς δραχμὰς 150.000.

β') Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους δι' οὓς ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτ. Σχολῶν εἰς δραχμὰς 110.000

γ') Διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους ἢ τεχνίτας, διὰ τὴν πρόσληψιν τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦνται κατώτερα προσόντα, ἐφ' ὅσον μὲν ἔχουσιν ὑπηρεσίαν δύο ἐτῶν καὶ ἄνω εἰς δρχ. 100.000, ἐφ' ὅσον δὲ ἔχουσιν κάτω τῶν δύο ἐτῶν εἰς δρχ. 90.000.

δ') Διὰ τοὺς ὑπηρετάς καὶ ἐργάτας, ἐφ' ὅσον μὲν ἔχουσιν ὑπηρεσίαν δύο ἐτῶν καὶ ἄνω εἰς δραχμὰς 85.000, ἐφ' ὅσον δὲ ἔχουσιν ὑπηρεσίαν κάτω τῶν δύο ἐτῶν εἰς δρχ. 80.000.

5. Ἡ βασικὴ ἡμερησία ἀποζημίωσις τῶν πάσης φύσεως ἡμερομισθίων, ὡς καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ, τοῦ μὴ ὑπαγομένου εἰς τινὰ τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένων κατηγοριῶν μισθοδοσίας, εἴτε οὗτοι κέκτηνται τὴν ιδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου Ν.Π.Δ.Α., εἴτε μὴ, ὁρίζεται εἰς τὸ ἐν εἰκοστὸν ἔκτον (1/26) τῶν κατωτέρω ποσῶν δι' ἐκάστην ἡμέραν ἐργασίας ὡς ἑξῆς :

α') Προσωπικὸν ὑπηρετικὸν ἢ ἐργατικὸν δρχ. 80.000.

β') Προσωπικὸν ὑπαλληλικὸν ἢ τεχνικὸν δρχ. 90.000.

γ') Προσωπικὸν διὰ πρόσληψιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτ. Σπουδῶν δρχ. 110.000.

δ') Προσωπικὸν διὰ τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτ. Σχολῶν Ἑθν. Μετσοβίου Πολυτεχνείου δρχ. 130.000.

6. Εἰς τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον

προσωπικὸν παρέχεται ἐπὶ τοῦ βασικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ δι' ἕκαστον πλήρως ἔτος ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Νομικῷ Προσώπῳ παρ' ὃ ὑπηρετεῖ προσαυξήσεις, εἰς τὸ τῆς περιπτώσεως α' δραχμῶν 1.000, τῆς περιπτώσεως β' δραχ. 1.500, τῆς περιπτώσεως γ' καὶ δ' δραχμῶν 2.000.

Ἄρθρον 2.

1. Εἰς τὸ κατὰ τὰς παραγράφους 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 1 προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Α. παρέχεται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὡς ἀκολουθῶς :

α') 5 ο)ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 10ετοῦς ἐμμίσθου ὑπηρεσίας παρὰ Ν.Π.Δ.Α. παρ' ὃ ὑπηρετοῦσι.

β') 10 ο)ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 15ετοῦς ὡς ἄνω.

γ') 15 ο)ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 20ετοῦς ὡς ἄνω.

δ') 25 ο)ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 25ετοῦς ὡς ἄνω.

2. Προὔπηρεσία παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ παρ' ἑτέρῳ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου συνυπολογίζεται διὰ τὴν παροχὴν τοῦ παρόντος ἐπιδόματος.

Ἄρθρον 3

1. Εἰς ἅπαν τὸ ἐμμίσθον προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Α. παρέχεται τὸ κατωτέρω ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὡς ποσοστὸν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ βασικοῦ αὐτῶν μισθοῦ καὶ μέχρι τεσσαρῶν ἐν συνόλῳ προστατευομένων μελῶν.

Διὰ τὸ πρῶτον συντηρούμενον μέλος 10 ο)ο, διὰ τὰ λοιπὰ ἀνά 5 ο)ο δι' ἕκαστον.

2. Ὡς προστατευόμενα μέλη καὶ ἐφ' ὅσον ταῦτα συντηροῦνται παρὰ τῶν ὑπαλλήλων νοοῦνται :

α') Ἡ σύζυγος,

β') Τὰ ἐκ τοῦ νομίμου γάμου ἢ φυσικὰ ἢ θετὰ ἢ νομιμοποιήτα ἄγαμα τέκνα τοῦ ὑπαλλήλου, τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, τὰ δὲ θήλεα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους.

3. Τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα θεωροῦνται ὡς προστατευόμενα, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἔχουσιν εισοδήματα ἐκ τῆς ἰδίας ἢ προικίας αὐτῶν περιουσίας ἢ ἐργασίας, ἀνώτερα τῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων (40.000) μηνιαίως, δὲν κατέχουσιν οἰανδήποτε ἐμμίσθον θέσιν καὶ δὲν λαμβάνουσιν οὐνταξιν ἀνωτέραν τῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων (40.000) δραχμῶν μηνιαίως.

Ὡς στοιχεῖον δικαιολογήσεως τῶν προστατευομένων μελῶν ἀπαιτεῖται ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ συντηροῦντος ταῦτα ὑπαλλήλου, θεωρουμένη διὰ τὴν ἀκρίβειαν ταύτης ὑπὸ τοῦ ἀμέσως προϊσταμένου τοῦ ὑπαλλήλου, δικαιουμένου ν' ἀξιώσῃ τὴν προσαγωγὴν καὶ ἐτέρων στοιχείων (ληξιαρχικῶν πράξεων γάμου, γεννήσεως, βεβαιώσεων Ἀστυν. Ἀρχῶν, Ἐφημερίων Ἑνορίας τοῦ ὑπαλλήλου κλπ.).

4) Ἐπίδομα διὰ τὸ αὐτὸ προστατευόμενον μέλος δὲν δύναται νὰ λάβῃσι πλείονες τοῦ ἐνὸς ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 4.

1. Ὅργανα τῆς Ἀγροφυλακῆς ὧν ἡ ἀντιμισθία καταβάλλεται ἐν ὅλῳ εἰς εἶδος παρὰ τῶν Γεωργοκτημόνων, οὐδεμίαν ἐκ μέρους τῶν Π.Τ.Α. παροχῆς δικαιοῦνται.

2. Διὰ τὰ ὅργανα τῆς Ἀγροφυλακῆς ὧν ἡ ἀντιμισθία καταβάλλεται ἐν μέρει εἰς εἶδος ὑπὸ τῶν Γεωργοκτημόνων, ἐκρίπτεται ἐκ τῶν διὰ τῆς παροχῆς ὀριζομένων ἀποδοχῶν τῶν τὸ ποσὸν τῆς ἐκτιμήσεως τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τῶν Γεωργοκτημόνων.

Ἡ ἐκτίμησις αὕτη ἐνεργεῖται παρὰ τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων τῶν Μ.Τ.Α.Μ.

3. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 29 παρ. β' τοῦ Α.Ν. 1010/1937 ἐπίδομα διὰ πάγια ὁδοπορικὰ ἐξοδα, γραφικὴν ὕλην κλπ. τῶν Ἀρχιφυλάκων ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 5000 μηνιαίως.

"Αρθρον 6.

1. Εἰς τοὺς ἐκ φυματώσεως πάσχοντας ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. τοὺς τελούντας ἐν ἀναρωτικῇ ἢ ἀδείᾳ ἢ εἰδικῇ λόγῳ φυματώσεως διαθεσιμότητι παρέχεται καὶ εἰδικὸν ἐπίδομα ἰσὺς πρὸς 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ αὐτῶν μισθοῦ.

2. Εἰς τοὺς ἐν ἀναρωτικῇ ἀδείᾳ ἄνευ ἀποδοχῶν τελούντας παρέχεται διαρκούσης τῆς ἄνευ ἀποδοχῶν ἀδείας τῶν, καὶ διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μείζον τοῦ προβλεπομένου διὰ τοὺς Δημοσίους ὑπαλλήλους ποσὸν δραχμῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) κατὰ μῆνα ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιδόματος ἢ προσαυξήσεως.

3. Εἰς τοὺς διαχειριστὰς τῶν Ν.Π.Δ.Δ. τῶν ὁποίων οἱ ὀργανισμοὶ προβλέπουν σχετικῶς, παρέχεται ὡς ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ποσοστὸν 5ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ αὐτῶν μισθοῦ.

4. Εἰς τοὺς μὴ κατὰ πλῆρες ὑπηρεσιακὸν ὥραν ὑπηρεσίας παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἡμηνιαίων αὐτῶν ἀποζημιώσεις δύναται δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τῶν Νομικῶν Προσώπων νὰ ὀρίζεται μέχρι τῶν 2/3 τῶν διὰ τῆς παρούσης ὀριζομένων ἀποδοχῶν.

Εἰδικὴς διὰ τὰς καθαριστρίας καὶ καθαριστὰς τοὺς μὴ κατὰ πλῆρες ὥρας ἐργαζομένους ὁ βασικὸς μισθὸς ὀρίζεται εἰς δραχ. 50.000.

5. Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν καθ' ὥραν ἀμειβομένων δέον νὰ προκαλῆται εἰδικὴ ἀπόφασις τοῦ ἀρμοδίου ἐκπεπυθμένου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

6. Πᾶν ἕτερον ἐπίδομα πλὴν τῶν διὰ τῆς παρούσης ὀριζομένων τυχόν προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν ὀργανικῶν διατάξεων ἑκάστου Ὑπουργίου κατὰρχεῖται, ἐξαιρέσει τοῦ δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως προερχομένου τοιοῦτου εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων καὶ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων, καὶ τὸ ὅσον ὀρίζεται εἰς ποσοστὸν 10ο/ο τοῦ μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ.

7. Τὰ καθοριζόμενα διὰ τοὺς Δημοσίους ὑπαλλήλους, ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν, ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ.

"Αρθρον 6.

Ἡ ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. κράτησις ὀρίζεται εἰς 1ο/ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν.

Ἡ κράτησις ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων εἰς 1ο/ο, τῶν δὲ Ταμείων Ἀρωγῆς καὶ Ἀλληλοβοήθειας ΤΤΤ ὀρίζεται εἰς 0.75ο/ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν.

Ἡ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εισφορά τῶν Ὑργανισμῶν διὰ τὸ παρ' αὐταῖς ἐργαζόμενον προσωπικὸν ὀρίζεται εἰς 3ο/ο.

Αἱ ὡς ἄνω κράτησεις, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὑργανισμῶν πράξις ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ τὰ τέλη χαρτοσήμου, ἐξακολουθοῦσι καταβαλλόμενα ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων.

2. Ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1946 ὀρίζεται ἐπίσης κράτησις 1ο/ο ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου αὐτοῦ, ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. βαρύνουσα τοὺς οἰκείους προϋπολογισμοὺς τούτων.

Αἱ διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως ὀριζόμεναι ἀποδοχαὶ ἀποτελοῦσι τὰ ἀνάτατα ὅρια μέχρι τῶν ὁποίων δύναται νὰ ὀρισθῶσιν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῶν καθ' ἑκάστα Νομικῶν Προσώπων αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, δυναμένης νὰ

ὀρίξῃ ταύτας εἰς κατώτερα ἐπίπεδα ἀναλόγως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα τοῦ Ὑργανισμοῦ καὶ τὰς τοπικὰς βιωτικὰς συνθήκας.

Ἡ παρούσα, δημοσιευομένη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἔχει ἰσχὺν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 92 ἔ. ἑ. παρῶσαν πράξιν του.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Φεβρουαρίου 1946.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ. Περί αὐξήσεως ἀφορολογη-
του ὀρίου καὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ φό-
ρου καθαρῶν προσόδων ΣΤ' κατηγορίας
(ἐπὶ ἀμοιβῶν ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 49 τῆς 16 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὴν παράγραφον 1 περιπτώ-
σιν γ' τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 826/1946 Ἀναγ-
καστικοῦ Νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμ-
πληρώσεως φορολογικῶν τινῶν διατάξεων» προτά-
σει τῶν Ἡμετέρων Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως
καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ μετὰ γνώμην
τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν
καὶ διατάσσομεν:

"Αρθρον μόνον

1. Τὸ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐκπιπτόμε-
νον καὶ παραμένον ἀφορολόγητον ποσὸν λόγῳ ἐλα-
χίστου συντηρήσεως ἐκ τῶν εἰς φόρον ΣΤ' κατη-
γορίας τῶν καθαρῶν προσόδων ὑποκειμένων ἀμοι-
βῶν, ὀρίζεται εἰς δραχμάς ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας
(120.000) μηνιαίως, προκειμένου περὶ μηνιαίως ἀ-
μειβομένων μισθωτῶν, καὶ εἰς δραχμάς πέντε χι-
λιάδας (5.000) ἡμερησίως προκειμένου περὶ τῶν
ἡμερησίως ἀμειβομένων.

2. Τὸ ποσοστὸν τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἀμοιβῶν ἐκ
μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν ὀρίζεται εἰς ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκα-
τόν (1ο/ο).

3. Ὡσαύτως μὲ ποσοστὸν ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν
(1ο/ο) φορολογοῦνται καὶ αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ
αἱ καταβαλλόμεναι διὰ παροχὴν προσθέτων ὑπηρε-
σιῶν ἄνευ ἐκπτώσεως τινος.

4. Τὸ ὡς ἄνω ἀφορολόγητον ὄριον καὶ ποσοστὰ
φόρου ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν 1 Φεβρουαρίου
1946 πτωμένων ἀμοιβῶν ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑ-
πουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλε-
σιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1946.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

29004)4679/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκο-
νομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ προσαυξήσεως κατὰ 15ο/ο τοῦ κανονικοῦ
ἡμερομισθίου τῶν τεχνιτῶν ξυλουργῶν καὶ ἐπι-
πλοποιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 3 τῆς 8 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου
28/1944, 2) τὴν ἀπὸ 22-8-45 σχετικὴν αἴτησιν τοῦ
Σωματεῖου Τεχνιτῶν Ξυλουργῶν καὶ Ἐπιπλοποιῶν
Πειραιῶς καὶ 3) τὰς ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἡμετέ-
ρας ὑπηρεσίας ἐκτεθείσας ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερο-
μένων Ἐργοδοτικῶν καὶ Ἑργατικῶν Ὑργανώσεων
ἀποφασίζομεν:

Προσαυξανόμεν τὸ κανονικὸν ἡμερομισθίων τῶν τεχνιτῶν ξυλουργῶν καὶ ἐπιπλοποιῶν διὰ προσθέτου ἐπιδόματος εἰς δέκα πέντε τοῖς ἑκατὸν (150%) , λόγῳ φθορᾶς ἐργαλείων, ἐπὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως. (1)

Τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δικαιούνται ἐκεῖνοι μόνον ἐκ τῶν ἐν λόγῳ τεχνιτῶν, οἵτινες εἶναι κάτοχοι πάντων τῶν ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 31-3-1938 «Εσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Ἑργασίας Βιομηχανικῶν Ἑργοστασίων καὶ Βιοτεχνικῶν Ἑργαστηρίων Κατεργασίας Ξύλου», προβλεπομένων ἐργαλείων.

Ἡ παρῶσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν, τὸ δὲ ὡς ἄνωτέρω ἐπίδομα εἶναι καταβλητέον ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945.

31028/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀπολαυῶν ὑπαλλήλων ἐστιατορίων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28/44 2) τὴν αὐξήσιν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 27.700, 27.701/45 ἀποφάσεων ἡμῶν, 3) τὰς προγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 4490 καὶ 15152/1945 ἀποφάσεις ἡμῶν, περὶ καθορισμοῦ ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ ἐστιατορίων κλπ. συναφῶν Κέντρων, ἀποφασίζομεν.

Καθορίζομεν τὰς ἀπολαυὰς τῶν εἰς τὰς κατωτέρω ἐπιχειρήσεις ἐργαζομένων, ὡς ἑξῆς:

Α'. Ἑστιατόρια, Ταβέρναι καὶ Κέντρα Διασκέδασης, Πολυτελείας καὶ Α' Κατηγορίας: 1) Μάγειρος Α' δραχ. 1800. 2) Μάγειρος Β' δραχ. 1500. 3) Τηγανιέρης-Σκαριέρης δραχ. 1250. 4) Λατζέρης-Καθαριστὴς-Κάπελας δραχ. 1000. 5) Μαχαιροπηγουνᾶς-Πιατᾶς δραχ. 1000. 6) Μπάρμαν 1500. 7) Βοηθὸς Μπάρμαν δραχ. 1250.

Β' Ἑστιατόρια καὶ Ταβέρναι Β' καὶ Γ' Κατηγορίας: 1) Μάγειρος Α' δραχ. 1500. 2) Μάγειρος Β' δραχ. 1250. 3) Πιατατζῆς δραχ. 1250. 4) Λατζέρης δραχ. 1000. 5) Μαχαιροπηγουνᾶς-Πιατᾶς-Κάπελας δραχ. 1000.

Οἱ σερβιτόροι θὰ εἰσπράττωσι τὸ καθιερωμένον ἤδη ποσοστὸν 10 ο/ο ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν. Εἰς ἃ Καταστήματα κλπ. δὲν ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς εἰσπράξεως ποσοστῶν (ἐπιτεταγμένα, λέσχαι, ἐργοστάσια, θεραπευτικὰ ἰδρύματα κλπ.), καθορίζεται ἡμερομισθίων διὰ μὲν τοὺς σερβιτόρους δραχ. 1500, διὰ δὲ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν δραχ. 1250, (ἄρρενας ἢ θήλειες). Διὰ τὰ Καταστήματα τὰ διατηροῦντα Μαίτη, ἰσχύει ὅτι ὁρίζει ἡ ὑπ' ἀριθ. 15.152/1945 ἀπόφασις ἡμῶν (2). Τὰ ὡς ἄνωτέρω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων δύνανται νὰ προσαυξάνωνται μέχρι ποσοστοῦ 30 ο/ο, κατ' ἀνώτατον ὅριον ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως, ποσοτικῆς καὶ ποιοτικῆς, τῆς ἐργασίας ἐκάστου μισθοῦ.

Ἡ παρῶσα ἰσχύει διὰ τὴν περιοχὴν Ἀττικῆς, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς περιφερείας τῆς Χώρας τ' ἀναφερόμενα ὅρια μειοῦνται κατὰ 5 ο/ο. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Νοεμβρίου 1945 ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27.700/1945 ἀποφάσεως ἡμῶν. (3)

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1945.

30896/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ προσαυξήσεως 20 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Καπνοβιομηχανίας,

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 27.701/45 ἀπόφασιν ἡμῶν, 3) τὴν γενικὴν προσαυξήσιν τῶν καπνεργατικῶν ἡμερομισθίων, ἀποφασίζομεν.

Καθορίζομεν ὅπως αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐπιχειρήσεων Καπνοβιομηχανίας καὶ ἐμπορικῆς ἐπεξεργασίας καπνῶν, προσαυξηθῶσι κατὰ 20 ο/ο, πέραν τῶν κατωτάτων ὁρίων, τῶν διαγραφομένων ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 27701/45 ἀποφάσει ἡμῶν. (1)

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701/45 ὁμοίας ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1945.

30779/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ αὐξήσεως κατὰ 150 ο/ο ἀπὸ 15/11/45 τῶν ἡμερομισθίων ἐργ/χνιτῶν καλτοσποιῶς κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944 2) τὰς ὑπ' ἀριθ. 12732/2168, 17.430, 18.388, 13.441/45 καὶ 20.479/3, 331/1945 ἡμετέρας ἀποφάσεις, δι' ὧν εἶχε γίνῃ ἡμερομισθιακὴ κατάταξις τῶν ἐργατοτεχνιτῶν α) Ἀναπνευστηρίων καὶ Κλωστοῦφαντηρίων Μετάξης, β) Βαμβακοκλωστοῦφαντουργίας, γ) Κλωστοῦφαντηρίων ἐρίων, δ) Ταπητουργείων καὶ ε) Καλτοσποιῶς, Φανελλοποιῶς καὶ Εἰδῶν Πλεκτικῆς ἐν γένει.

3) Τὸ γεγονὸς τῆς αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων κατὰ 150 ο/ο ἀπὸ 15/11/45, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν ὡς κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, ἀπὸ τῆς 15/11/1945, διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων, τὰ εἰς τὰς ἀνωτέρω μνημονευόμενας ἀποφάσεις καθοριζόμενα ὅρια ἡμερομισθίων (2) ἡυξημένα κατὰ 150 ο/ο τοῦλάχιστον.

2) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2, 3, 4, 5, 6, καὶ 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως (3).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1945

30.846/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ ἐπικτάσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 28919/1945 ἀποφάσεως εἰς προσωπικὸν κατασκευῆς λαμπτήρων κλπ. Οὐλέν κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τῶν Ν. 19 καὶ 28 1944, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 28919/1945 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 28919/1945 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν κάτωθι ἐπιχειρήσεων, ἐργασιῶν κλπ. καὶ διὰ τὰς ἀναλυτι-

(1) ΕΕΔ 4 σελ. 607.

(2) ΕΕΔ 4 σελ. 411.

(3) ΕΕΔ 4 σελ. 607.

(1) ΕΕΔ 4 σελ. 607.

(2) ΕΕΔ 4, σελ. 476, 477, 478, 575, 603.

(3) ΕΕΔ 4 σελ. 607.

κώς αναφερομένης κατηγορίας μισθωτών :

1) "Απαν τὸ ἡλεκτροτεχνικὸν προσωπικόν, τὸ κατεστημένον ἄδειαν ἢ πτυχίον τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ συνδεόμενον διὰ σχέσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἀπὸ 15/11/1945 καὶ ἐντεῦθεν συνεχῶς, μετὰ τῶν ὁργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, Δήμων καὶ Κοινοτήτων, Ἱδρυμάτων, Νοσοκομείων, Τραπεζῶν, Ἀνωτέμων Ἐταιριῶν, Ἀεροπολικῶν, Βιομηχανικῶν, Βιοτεχνικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐκμεταλλεύσεων, Ἐργασίων καὶ Ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τῶν Ἀγγλικῶν, Ἀμερικανικῶν καὶ Ἑλλήνων. Στρατ. Ἀρχῶν.

2) "Απαν τὸ προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς ἡλεκτρικῶν εἰδῶν (λαμπτήρων, στηλῶν, μπαταριῶν, ἡλεκτρικῶν συσκευῶν, εἰδῶν βακελίου), κατασκευῆς ἡλεκτρικῶν σωλήνων καὶ καλωδίων. Τὸ ἐξ αὐτοῦ μερικῶς ἀπασχολούμενον, ὡς εἰς μικτὰς ἐπιχειρήσεις κλπ., θὰ λάβῃ τὸ ἐν δευτέρον (1) τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ.

3) Τὸ ραδιοτεχνικὸν προσωπικὸν καταστημάτων καὶ ἐργαστηρίων.

4) "Απαν τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν Ἐπιχειρήσεων ἡλεκτροφοτισμοῦ.

5) "Απαν τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς : α) Ἐταιρ. Νέων Ἑργῶν (Οὐλέν), β) Ὁργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης καὶ Κρατικῆ Ἐκμετάλλευσις Τροχιοδρόμων, ὡς καὶ ἡλεκτροφωτισμοῦ Θεσφίνης, γ) τῶν Σ.Ε.Κ. (ἐλεύθεροι ἐργάται), δ) Τηλ. κ.τ.λ. ἑταιρίας ΚΕ.Τ.ΜΠ.Α. Ε.Ν.Τ. ΓΟΥ.Α.Τ.ΡΑ.Ε.Σ.Σ. Α.Τ.Α.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ διακρίσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1945.

30771/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καταβολῆς 6 ἡμερομισθίων εἰς κοπηνεργάτας, κλωστοῦφαντουργοὺς κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὡς κατεβλήθη εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ἰσχύος τῆς παρούσης συνδεόμενους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν δικαίων ἐργατοτεχνίτας, ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς τῶν Βιομηχανικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν Ἐπιχειρήσεων, 1) Καπνοβιομηχανίας, 2) ΣΚΑΚ, 3) Κλωστοῦφαντουργίας, 4) Ἐριοβιομηχανίας, 5) Μεταξοβιομηχανίας, 6) Κλωστοβιομηχανίας, 7) Ταπητουργίας, 8) Καλωστοβιομηχανίας, 9) Φανελλοποιίας καὶ 10) Εἰδῶν Πλεκτικῆς, προσωρινῇ οἰκονομικῇ ἐνίσχυσις, ἐναντι τῶν διὰ μεταγενεστέρως ἀποφάσεως ἡμῶν καθορισθῶσιν ἀποδοχῶν, τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας ὀρίζομεν :

α) Εἰς ἑξ (6) πλήρη καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας, β) εἰς τὸ ἐν τέταρτον (1/4) τοῦ καταβαλλομένου μηνιαίου μισθοῦ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, ὑπηρετάς καὶ τοὺς ἐν γένει ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους.

Τῶν ἀνωτέρω παροχῶν δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐν γενικῇ ἢ εἰδικῇ διαθεσιμότητι, ὡς καὶ οἱ ἐν στρατεύσει τελοῦντες ἑφεδρῶι ὀπλίται, κατὰ ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ὀριζόμενον ὑπὸ τῶν σχετικῶν Νόμων καὶ ἀποφάσεων.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν καὶ ἀπὸ τῆς υπογραφῆς τῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Δεκεμβρίου 1945

30881/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ προσανέξεως εἰς 30ο/ο εἰς ἡμερομίσθια ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν ἀνδραπορευμένων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, 2) τὸ ἄρθρον 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/1945 ἡμετέρας ἀποφάσεως καὶ 3) τὰς ὑπ' ἀριθ. 3124/351/45 καὶ 19913/45 ἡμετέρας ἀποφάσεις, ἀποφασίζομεν :

1) Καθορίζομεν ὑποχρεωτικὴν προσαύξησιν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν τῶν Ἀνδραπορευμένων καὶ Λιγνιτωρυχείων κατὰ 30ο/ο ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνικῶν ὑπογείων καὶ κατὰ 20ο/ο ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνικῶν ἐπιφανείας.

Ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις χορηγεῖται ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως (1) καὶ βάσει τῆς κατατάξεως, τῆς γενομένης βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3124/351/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως, τροποποιουμένης ὡς πρὸς τοὺς ἐξυλοδέτας, τοὺς ὁποίους κατατάσσομεν ὑπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀρχιτεχνικῶν.

2. Τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19913/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθοριζόμενον εἰδικὸν διὰ τοὺς ἐργάτας Λιγνιτωρυχείων καὶ Ἀνδραπορευμένων ἔκτακτον πλῆγμα ἐπίδομα, λόγῳ φθορᾶς ἐνδύσεως, ὑποδήσεως κλπ., αὐξάνομεν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς τὸ διπλάσιον, ὅπερ θὰ ἐξακολουθήσῃ καταβαλλόμενον ἐπὶ πλέον τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἐν παραγρ. 1 καθοριζομένων ἡμερομισθίων.

3) Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν καὶ ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἰσχύς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1945.

31029/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ μισθοῦ καὶ ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων ἐργαζομένων εἰς Καφενεῖα, Ζαχαροπλαστεῖα κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28/1944, 2) τὸ γεγονός τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατὰ 150ο/ο ἀπὸ 15/11/1945 καὶ 3) σχετικὴν αἴτησιν τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν :

1. Τροποποιοῦντες προγενεστέρων ὑπ' ἀριθ. 13850/11-7-1945 ἀπόφασιν ἡμῶν, καθορίζομεν, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, τοὺς μισθοὺς καὶ ἡμερομίσθια τῶν εἰς τὰ Καφενεῖα, Ζαχαροπλαστεῖα, Γαλακτοπωλεῖα, Μπάρ, Οὐζερί καὶ μικτὰ τοιαῦτα ἐργαζομένων, ὡς κάτωθι :

Καταστήματα Πολυτελεῖα :

Α' καὶ Β' Κατηγορίας α) Σερβιτόροι 7,500 μην., Γ' Κατηγορίας 8,750 μην., β) Μπουφετζῆς, Ταμῆς καὶ Μπάριαν εἰς Κατ/τα πάσης κατηγορίας, ἡμερομ. δραχ. 1,500, γ) Ποτηριέρης, ἀδιακρίτως φύλου καὶ ἡλικίας, εἰς Κατ/τα πάσης κατηγορίας, ἡμερομ. δραχ. 1,250, δ) Μαργαδωρὸς : θεωρεῖται ὑπάλληλος, ὑπαγόμενος εἰς τὰς περὶ μισθολογίαν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων σχετικὰς ἀποφάσεις.

2) Εἰς ἃ καταστήματα δὲν ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς εἰσπράξεως ποσοστῶν, καθορίζεται ἡμε-

ρομισθιον διά μέν τούς σερβιτόρους δραχ. 1.500, διά δὲ τούς βοηθούς αὐτῶν δραχμ. 1.250.

3. Διὰ τούς ἐκτάκτως προσλαμβανόμενους σερβιτόρους καθορίζεται κατώτατον ὄριον ἡμερομισθίου, ἐπὶ πλέον τῶν ποσοστῶν, ἐκ δραχ. 500.

4. Οἱ σερβιτόροι πάντων τῶν ὡς ἄνω Κατ/των, πλὴν τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων, θὰ εἰσπράττουν πλέον τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων μισθῶν καὶ τὸ ἤδη καθιερωμένον ποσοστὸν 15 ο/ο ἐπὶ τῶν λ)σμῶν τῶν πελατῶν.

5. Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων δύνανται νὰ προσανέξάνωνται μέχρι ποσοστοῦ 30 ο/ο, κατ' ἀνώτατον ὄριον, ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως, ποσοτικῆς καὶ ποιοτικῆς, τῆς ἐργασίας ἐκάστου μισθωτοῦ.

6. Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἰσχύουν μειωμένα κατὰ 5 ο/ο διὰ τὰς λοιπὰς, ἐκτὸς τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς, περιοχάς.

7. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 15-11-1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1945.

31034|1945 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡς ὑποχρεωτικῆς διὰ τὴν Εἰρηνοδ. Περιφ. Πειραιῶς τῆς συμβάσεως ὅρων ἐργασίας ὑπαλλήλων ἐστιατορίων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7, τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946).

20801|3437|1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12210|25-7-45 ἀποφάσεως καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 8 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28|44, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 12240|45 ἐγγραφοῦ τῆς Νομαρχίας Κυκλάδων, 3) τὰς συνθήκας ἐργασίας εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ ἐγκαταστάσεις πετρελαίου τῆς Κοινοπραξίας Κανσιμῶν ἐν Ἑλλάδι, 4) τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 12210|2089|45 ἀποφάσεως ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1945 τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 12210|25-7-45 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις ἢ ἀποθήκας πετρελαίου τῆς Κοινοπραξίας Κανσιμῶν ἢ ἰδιωτῶν κλπ.

Τὰ καθοριζόμενα ὅρια διὰ τὴν ἐκτὸς τῆς περιφέρειας Ἀττικῆς καὶ Θεσσαλονίκης περιοχὴν θὰ εἶναι μειωμένα κατὰ 5 ο/ο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1945

29498|1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ πρσανξήσεως 35 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐργοστάσιον διθειοῦχου ἀνθρακος Ἐλευσίνος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 8 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1945)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|1944 καὶ 2) τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἐργασία ἐν τῷ ἐν Ἐλευσίνι ἐργοστασίῳ διθειοῦχου Ἀνθρακος εἶναι λίαν ἀνθυγιεινὴ καὶ βλαπτικὴ διὰ τὴν ὑγείαν τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν προσάψειν τριάκοντα πέντε ἐπὶ

τοῖς ἑκατὸν (35 ο/ο) ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε νομίμων ἀποδοχῶν (μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων) παντὸς ἐν γένει τοῦ ὑπαλλήλικου καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὡς ἄνω ἐργοστασίου.

Ἡ διὰ τῆς παρούσης παρεχομένη προσάψις εἶναι καταβλητέα ἀπὸ τῆς 1|11|45 καὶ δὲν ἀφορᾷ τὰς ἐκτάκτους χρηματικὰς ἐνισχύσεις, αἱ ὁποῖαι ἐχορηγήθησαν ἤδη διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεων μας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1945

19059|1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῶν ἐκδοροσφαγέων Πύργου

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 8 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|1944, 2) τὴν ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1945 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας Σφαγέων καὶ Ἐκδορέων Πύργου Ἠλείας καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 391|24-8-45 σχετικὴν ἐκθεσιν τοῦ Ἐπόπτου Ἐργασίας Πύργου—Ἠλείας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ ἐγγράφων καὶ λοιπῶν στοιχείων, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἐργατῶν σφαγέων καὶ ἐκδορέων Πύργου ὡς ἀκολουθῶς:

α) Ἀρνία καὶ ἐρίφια κατὰ κεφαλὴν δραχ. 80.
β) Πρόβατα, αἰγες, ζυνούρια, κριάρια καὶ τραγιά κατὰ κεφαλὴν δραχ. 110.

γ) Μοσχάρια κατὰ κεφαλὴν δραχ. 350.

δ) Βόια κατὰ κεφαλὴν δραχ. 600.

ε) Χοιρινὰ μαδητὰ κατὰ κεφαλὴν δραχ. 300.

στ) Χοιρινὰ γδορὰ κατὰ κεφαλὴν δραχ. 400.

2) Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ διατάξεις τῆς ἀπὸ 6|4|45 ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1945

30879|1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων πληρωμάτων ρυμουλκῶν κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 8 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|44 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 12201|2078 ἀπόφασιν ἡμῶν ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ἀπὸ 15|11|45 τὰ ἡμερομίσθια τῶν πληρωμάτων ρυμουλκῶν κλπ. πλωτῶν μέσων ὡς ἑξῆς:

Α'. Ρυμουλκὰ	
Κυβερνήτης	δρ. 2.340
Μηχανικός	» 2.340
Θερμαστής	» 1.950
Ναύτης	» 1.950
Β'. Πλωτοὶ Γερανοὶ (μὲ προσωτικὴν δύναμιν)	
Πλοίαρχος	δρ. 2.827
Ὑποπλοίαρχος	» 2.665
Ἀνθυποπλοίαρχος	» 2.512
Μηχανικός Α'	» 2.762
Μηχανικός Β'	» 2.600
Μηχανικός Γ'	» 2.437
Μπιγίερης	» 2.340
Ναυκλῆρος Μάγειρος	» 2.145
Ἀρχιθερμαστής	» 2.145
Ναύτης—Θαλαμηπόλος	» 1.950
Θερμαστής—Λιπαντής	» 1.950

IV. Πλωτοί Γερανοί (άνευ προσωπικής δυνάμεως)

Κυβερνήτης	δρ.	2.340
Μηχανικός	»	2.340
Μπιγιέρης	»	2.340
Θερμαστής	»	1.950
Ναύτης	»	1.950

Δ'. Καταστατικά Μηχανά

Αύτης	δρ.	6.000
Όδηγός	»	1.950
Ναύτης	»	1.625

Ε'. Φορτηγίδες

Εργάτης	»	1.625
Φύλαξ	»	1.300

ΣΤ'. Λέμβοι

Λεμβούχος	δρ.	1.950
Βοηθός	»	1.300

Κατά τα λοιπά ισχύουν αι διατάξεις των παρ. 3, 4 και 6 της υπ' αριθ. 27700/45 αποφάσεως ημών.

Η παρούσα ισχύει καθ' άπασαν την Έπικράτειαν.

Εν Αθήναις τη 19 Δεκεμβρίου 1945

30805/1945 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας

Περί αύξήσεως κατά 30 ο/ο των κατωτάτων δόρων αποδοχών εργατοϋπαλλήλων Κυλινδρομύλων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 8 της 13 'Ιανουαρίου 1946)

Έχοντες υπ' όψει: 1) τας διατάξεις του Νόμου 28/1944, 2) τας υπ' αριθ. 27701/1945 και 29460/45 αποφάσεις ημών 3) την γενικήν προσαύξησιν των μισθολογικών ημερομισθίων αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν, όπως αι αποδοχαί του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού άπάντων των εν Ελλάδι Κυλινδρομύλων, προσαυξηθώσι κατά 30ο/ο πέραν των κατωτάτων δόρων, των διαγραφομένων εν τη υπ' αριθ. 27701/45 αποφάσει ημών.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται άφ' ής και η ισχύς της υπ' αριθ. 27701/45 όμοιας αποφάσεως.

Εν Αθήναις τη 18 Δεκεμβρίου 1945

30790/1945 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας.

Περί εφαρμογής των διατάξεων των υπ' αριθ. 28/1944 Ν. και 2202/1945 και 29492/1945 αποφάσεων και εις Κρατικήν εκμετάλλευσιν Τροχοδρόμων Θεσ/νίκης κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 8 της 13 'Ιανουαρίου 1945)

Έχοντες υπ' όψει: 1) τας διατάξεις του Νόμου 28/1944 2) τας υπ' αριθ. 2202/1945 και 29492/1945 ήμετέρας αποφάσεις, αποφασίζομεν:

Διευκρινίζοντες τας σχετικές διατάξεις των ως άνωτέρω αποφάσεων ημών, καθορίζομεν ότι αύται έχουσιν εφαρμογήν και επί των 'Οργανισμών: 1) Κρατικής Έκμεταλλευσέως Τροχοδρόμων και Ήλεκτροφωτισμού Θεσ/νίκης και 2) 'Οργανισμού 'Υδρεύσεως Θεσ/νίκης, ως και επί παντός άλλου οποιδήποτε εργοδότη, άπασχολούντος διπλωματούχους πρακτικούς μηχανικούς και μηχανοδηγούς νεκτημένους δίπλωμα ή πτυχίον άπονεμόμενον βάσει των διατάξεων του Νόμου 6422.

Εν Αθήναις τη 18 Δεκεμβρίου 1945

30976/1945 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας

Περί καθορισμού άμοιβών εργατών σφαγέων-εκδορών Αιγίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 8 της 13 'Ιανουαρίου 1946)

Έχοντες υπ' όψει: Τας διατάξεις του Νόμου 28/1944, 2) 'Υπόμνημα του Σωματείου Έκδοροσφαγέων Αιγίου, 3) Σχετικές αποφάσεις καθορισμού άμοιβής Έκδοροσφαγέων, την χορηγηθείσαν αύξησιν των μισθών, βάσει των υπ' αριθ. 27700 και 27701/1945 αποφάσεων ημών, αποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τας άμοιβάς των εργατών σφαγέων και εκδορών Αιγίου, ως ακόλουθως:

Α') Αρνιά και έρίφια, κατά κεφαλήν δραχ. 220.
Β') Πρόβατα, γίδια, ζυγούρια, κριάρια και τραγιά κατά κεφαλήν δραχ. 300.

Γ') Μοσχάρια κατά κεφαλήν δραχ. 900.

Δ') Βόια κατά κεφαλήν δραχ. 1700.

Ε') Χοιρινά κατά κεφαλήν (μαδητά) δραχ. 800.

ς) Χοιρινά (γδαριά) κατά κεφαλήν δραχ. 1100.

2) Κατά τα λοιπά ισχύουν αι διατάξεις των παραγράφων 6 και 8 της υπ' αριθ. 27700 αποφάσεως ημών.

Η παρούσα ισχύει διά την πόλιν Αιγίου από 15 Νοεμβρίου 1945.

Εν Αθήναις τη 19 Δεκεμβρίου 1945.

29711/4740/1945 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας

Περί προσμετρήσεως της 24/10/45 εν τη εφαρμογή της υπ' αριθ. 24900 και της 3/11/45 εν τη εφαρμογή των 25900 και 25901 αποφάσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 8 της 13 'Ιανουαρίου 1946)

Έχοντες υπ' όψει: 1) τας διατάξεις του Νόμου 28/1944, 2) το άρθρον 2 της υπ' αριθ. 27208/1945 αποφάσεως ημών, αποφασίζομεν.

Καθορίζομεν όπως εις τό σύνολον των απαιτούμενων δεκαπέντε ή τριάκοντα ημερών εις τόν υπολογισμόν της σχέσεως εργασίας προσμετρηθώ η 24/10/45 εν τη εφαρμογή της υπ' αριθ. 24900/45 αποφάσεως (1) ήμων και η 3/11/45 εν τη εφαρμογή της υπ' αριθ. 25900/45 και 25901/45 όμοίων αποφάσεων (2).

Η παρούσα ισχύει άφ' ής και αι υπ' αριθ. 24900/45, 25900/45 και 25901/45 αποφάσεις ημών δι' άπασαν την Ελλάδα.

Εν Αθήναις τη 8 Δεκεμβρίου 1945.

30960/1945 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας

Περί αναθέσεως του καθορισμού ήμερομισθίων των εργατών των άλυκων εις τοπικάς επιτροπάς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 8 της 13 'Ιανουαρίου 1946)

Έχοντες υπ' όψει: 1) Τας διατάξεις του άρθρ. 1 του Νόμου 28/44 και 2) τας εις τας περιφέρειάς των άλυκων του Κράτους ύφισταμένες οικονομικάς συνθήκας, αποφασίζομεν:

Ανατίθεμεν τόν καθορισμόν των ήμερομισθίων των εργατών και τεχνιτών των άπασχολουμένων

(1) ΕΕΔ 4 σελ. 573

(2) ΕΕΔ 4 σελ. 574.

εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐκμεταλλευομένων ἀλυκῶν εἰς τὰς βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2374/45 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθν. Οἰκονομίας συσταθείσας κατὰ τόπους Ἐπιτροπὰς.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1945.

29350/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας Περὶ αὐξήσεως τοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς φορτωτῶν Λαχαναγορᾶς κατὰ 125 οἰο.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 8 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθ. 4 τοῦ Α. Νόμου 2212/1940 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων Νόμων», 2) τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/4/12/45 ἀναφορᾶς τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτῶν Σηρᾶς Ἀθηνῶν ὑποβληθέντα ἡμῖν ἀποσπάσματα πρακτικῶν συνεδριάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ὑπ' ἀριθ. 32 καὶ 33 1945 περὶ αὐξήσεως τοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς τῶν φορτωτῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν κατὰ 150 οἰο ἀπὸ 16-11-45 περὶ ἰσχύος τῆς χορηγηθείσης αὐξήσεως τῶν φορτοεκφορτωτικῶν τιμολογίων ξηρᾶς Ἀθηνῶν ἐπὶ μεταφερομένων ἐφοδίων ἐξωτερικοῦ ἀπὸ 1/11/45 καὶ περὶ αὐξήσεως τοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν Λαχαναγορᾶς Ἀθηνῶν κατὰ 125 οἰο ἀπὸ 21/11/45, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὰς ἐν τοῖς ἀνωτέρω πρακτικοῖς ληφθείσας ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτωτῶν Σηρᾶς Ἀθηνῶν, ὡς ἔχουσι, πλὴν τῆς αὐξήσεως τῶν φορτωτῶν Λαχαναγορᾶς, ἣν περιορίζομεν εἰς αὐξήσιν 100 οἰο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1945

31250/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατῶν (').

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 12 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1946)

31260/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ μηνιαίων μισθῶν ἰδιωτ. ὑπαλλήλων. (2)

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 12 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1946)

115/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καταβολῆς ἀποδοχῶν ἐνὸς μηνὸς εἰς προσωπικὸν Θεάτρων καὶ Κινηματογράφων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 17 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944 καὶ τὰς διαμορφωθείσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

1) Εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν Κινηματογράφων καὶ Θεάτρων, τὸ ὁποῖον ἔχει συνολικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ

παρὰ διαφόροις ἐργοδόταις κατὰ τὸ ἔτος 1945 τοῦλάχιστον ἑξήμισιν θὰ καταβληθῇ χρηματικὴ παροχὴ ὑπὸ τύπον 13ου μισθοῦ ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἐνὸς μηνός, εἰς δὲ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν 25 ἡμερομισθία.

2) Ἐὰν ἡ ἐργατοὑπαλληλικὴ σχέσις ἐργασίας συνήφθῃ μετὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1945 καὶ δὲν ἔχει ὁ μισθωτὴς προηγουμένην ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότη ἐντὸς τοῦ ἔτους 1945 θὰ καταβληθῇ εἰς μὲν τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν παροχὴ ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἐνὸς 15θήμερου, εἰς δὲ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν 12 ἡμερομισθία.

3) Ἐὰν ἡ ἐργατοὑπαλληλικὴ σχέσις συνήφθῃ μετὰ τὴν 20ὴν Νβρίου καὶ δὲν ὑπάρχει προηγουμένη ὑπηρεσία παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἄλλῳ ἐργοδότη θὰ καταβληθῇ εἰς μὲν τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν παροχὴ ἴση πρὸς τὸ 1/2 τῶν ἀποδοχῶν ἐνὸς μηνιαίου μισθοῦ, εἰς δὲ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν 6 ἡμερομισθίων.

Διὰ τὸν κατὰ ποσὸν καθορισμὸν τῶν παροχῶν τῆς παρούσης θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει τὰ ποσὰ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ὑπ' ἀριθ. 27700 καὶ 27701/45 ἀποφάσεων ἡμῶν.

Ἡ περὶ ἧς ἡ παρούσα χρηματικὴ παροχὴ ὑποκειται εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν, θέλει δὲ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰανουαρίου 1946

31245/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ λιμένος Πειραιῶς ἐργατῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 17 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν Νόμων 19 καὶ 28 ἔτους 1944, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τὸ ἡμερομισθίων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ λιμένος Πειραιῶς ἀσχολουμένων ἐργατῶν, λόγῳ τῆς βαρείας ἐργασίας, ἣν ἐκτελοῦν οὗτοι, κατὰ κατηγορίας, ὡς ἀκολούθως:

α) Γαιανθρακεργάται καὶ Σιτεργάται δρχ. 4.320

β) Φορτοεκφορτωταὶ Ἰστιοφόρων 3.960

γ) Λιμενεργάται, ἐλευθέρου ἐργάται 3.600

Ο.Α.Π. καὶ Ε.Ζ.Π. κλπ.

2) Τὸ ἡμερομισθίων τῶν ὑπαλλήλων παραδόσεως καὶ παραλαβῆς ἐμψων (σημειωτῶν) φυλάκων, ἐργατῶν φορηγίδων κλπ. θέλει προσαρμοσθῇ, βάσει τῆς διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων γενομένης δι' αὐτοὺς κατατάξεως καὶ ἡμερομισθιακῆς ἀντιστοιχίας, πρὸς τὰς κατηγορίας τῶν μονίμων ἐργατῶν τοῦ Ο.Α.Π.

Ἡ παρούσα, ἰσχύουσα ἀπὸ 15/12/45, δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1945

102/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ κατωτέρων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν εἰς διπλωματούχους πρακτικοὺς μηχανοδηγούς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 19 τῆς 5 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/44, 2) τὰς ὑπ' ἀριθ. 22002/45 καὶ 29492/45 ἡμε-

(1) ΕΒΔ 5 σελ. 28. Πρόκειται περὶ τῶν ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1945 ἡμερομισθίων.

(2) ΕΒΔ 5, σελ. 29. Πρόκειται περὶ τῶν ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1945 μισθῶν.

τέρας σχετικὰς ἀποφάσεις καὶ 3) τὸ γεγονὸς τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ 1-12-45, ἀποφασίζουмен :

Καθορίζουмен εἰδικῶς διὰ τοὺς διπλωματούχους πρακτικοὺς μηχανικοὺς καὶ μηχανοδηγοὺς, τοὺς κεκτημένους δίπλωμα ἢ πτυχίον, ἀπονεμόμενον βάσει διατάξεων τοῦ Νόμου 6422 καὶ ὑπηρετούντας εἰς οἰανδήποτε Ἐπιχειρήσιν ἢ Ὁργανισμόν Ἰδιωτικὸν ἢ Δημοσίον Δικαίον καὶ συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, τοὺς κατωτέρω βασικούς μηνιαίους μισθοὺς :

α) διὰ τοὺς κεκτημένους δίπλωμα πρακτικοῦ μηχανικοῦ α' τάξεως δραχ. 120.000 μηνιαίως, β) διὰ τοὺς κεκτημένους δίπλωμα πρακτικοῦ μηχανικοῦ β' τάξεως δραχ. 110.000 μηνιαίως, γ) διὰ τοὺς κεκτημένους δίπλωμα πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως δραχ. 100.000 μηνιαίως δ) διὰ τοὺς κεκτημένους πτυχίον μηχανοδηγοῦ καὶ ἔχοντας τριετὴ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότη δραχ. 95.000 μηνιαίως ε) διὰ τοὺς κεκτημένους πτυχίον μηχανοδηγοῦ καὶ μὴ συμπληρώσαντας τριετὴ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότη δραχ. 86.000 μηνιαίως.

Οἱ ὡς ἄνω καθοριζόμενοι βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος, λόγῳ οἰκονομικῶν βαρῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τοῦ άρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω μισθολόγιον δὲν ὑπάγονται οἱ πρακτικοὶ μηχανικοὶ καὶ μηχανοδηγοί, ὅσοι κέκτῃνται μὲν δίπλωμα πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἢ πτυχίον μηχανοδηγοῦ, δὲν προσελήφθησαν ὅμως ὡς τοιοῦτοι παρὰ τῆς Ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ Ὁργανισμοῦ, παρ' ὃ νῦν ἐργάζονται καὶ δὲν εἰργάσθησαν ὡς τοιοῦτοι ἐπὶ τῷ ἴσχυοντι τῆς παρούσης.

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀπὸ 1-12-1945 καὶ καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰανουαρίου 1946.

30780/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 7187 καὶ 29498 ἐ.ε. ἀποφάσεων καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐργοστασίου «Ἡλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 19 τῆς 5 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28/1944, 2) τὰς ὑπ' ἀριθ. 7187/1125 καὶ 29498 ἐ.ε. ἀποφάσεις ἡμῶν ἀποφασίζουμεν :

Καθορίζουмен 1) ὅπως δι' ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ ἐν Ἀσπροπύργῳ Ἐργοστασίου «Ἡλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος» ἰσχύῃ ἀναλόγως ἢ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 7187/1125 ἐ.ε. ἀναφερομένη κατὰ τάξεις κατὰ κατηγορίας.

2) ὅπως δι' ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικόν, ὑπαλλήλικόν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεως ἰσχύῃ ἀναλόγως ἢ ὑπ' ἀριθ. 29498 ἐ.ε. ἀποφάσεις ἡμῶν.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἀρχεῖται διὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ἀπὸ πρώτης (1ης) Δεκεμβρίου 1945, διὰ δὲ τὴν δευτέραν ἀφ' ἧς καὶ ἡ 29498 ἡμετέρας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1945

104/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως

168.000 δραχ. εἰς προσωπικὸν Κινηματογράφων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 19 τῆς 5 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944. 2) Τὰς διαμορφωθείσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζουμεν :

Καθορίζουмен ὅπως εἰς τὸ ὑπαλλήλικόν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων (ἤτοι : διευθυντὰς, χειριστὰς μηχανῶν προβολῆς, χειριστὰς μηχανῶν τίτλων, βοηθοὺς χειριστῶν, ἐλεγκτὰς εἰσιτηρίων καὶ ταμίας) καταβληθῇ τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 20/1/1946, ἐπὶ πλεόν τῶν κεκατονομημένων τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἐκτάκτος οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως ὑπὸ τύπον ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου, ἐκ δραχ. 168.000, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15/12/45 μέχρι 31/1/1946.

Διὰ τὸν μῆνα Φεβρουαρίου καὶ μετέπειτα ἡ ἀνωτέρω οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θέλει καθορισθῇ διὰ νεωτέρας ἀποφάσεως ἡμῶν, ἀναλόγως τῶν διαμορφωθησομένων οἰκονομικῶν συνθηκῶν.

Ἡ παρούσα ἰσχύει εἰς Ἀθήνας—Πειραιᾶ—Θεσσαλονίκην—Πάτρας—Βόλον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰανουαρίου 1946

30124/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως κατὰ 100 ο/ο τῶν τιμολογίων τῶν φορτῶν λιμένων καὶ ξηρᾶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 19 τῆς 5 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τῶν Νόμων 19 ἐ.ε. 28 ἔτους 1944, 2) τὸν Κωδ. Νόμον 5167/332 περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτικῶν ἐργασιῶν, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, 3) τὰς εἰδικὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἐνεργοῦνται αἱ φορτικαὶ ἐργασίαι, ἀποφασίζουμεν :

Α'. 1) Καθορίζουмен ὅπως ἀπὸ τῆς 15/12/45 αὐξηθῶσι τὰ τιμολόγια ἀμοιβῆς τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας λιμένων καὶ ξηρᾶς ἀπολογισμένων ἐργατῶν ἀμειβομένων κατ' ἀποκοπὴν (κατὰ τὸν κ.π.) μέχρι ποσοστοῦ 100 ο/ο ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν 14/12/45 ἰσχυόντων τιμολογίων ἀμοιβῆς τῶν.

2) Τὰ οὗτω ὅμως διαμορφούμενα τιμολόγια δὲν δύνανται κατόπιν τῶν μέχρι σήμερον γενομένων ἐν προκειμένῳ προσαρμογῶν διὰ προγενεστέρων ἡμῶν ἀποφάσεων, νὰ ὑπερβῶσι κατ' ἀνώτατον ὅριον τὸ 35 πλάσιον τῶν ἰσχυόντων κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1940 τοιοῦτων.

3) Ὁ εἰδικότερος καθορισμὸς τῶν ὡς ἄνω τιμολογίων ἀνατίθεται εἰς τὰς κατὰ τόπους Ἐπιτροπὰς ρυθμίσεως φορτῶν καὶ τὰς ἀρμοδίας Ἀρχάς, ἀναλόγως τῶν κρατουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν. Διὰ τὰς κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἀποφάσεως τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων παρέχουмен τὴν ἐκ τῶν προτέρων ἔγκρισιν, ὑποχρεοῦμένων ὅμως ὅπως ὑποβάλλωσι ταύτας εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας πρὸς κύρωσιν.

4) Διὰ τοὺς πράκτορας ἰδιοκτητῆς φορτηγίδων, σημειωτὰς, ἐργολάβους, φύλακας κ.π. δύνανται αἱ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὰς νὰ προβῶσι εἰς ἀνάλογον προσαρμογὴν τῶν ἀμοιβῶν τῶν, κατὰ τὰ ἐν ταῖς προηγουμένοις παραγράφους.

Β'. Πρὸς κάλυψιν τοῦ 13ου μισθοῦ τοῦ χορηγηθέντος εἰς τοὺς λοιποὺς μισθοῦς ὀρίζουмен ὅπως αὐξηθῶσι προσωρινῶς ἀπὸ τῆς 23 Δεκεμβρίου 1945 μέχρι τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1946 συμπε-

ριλαμβανομένης, τὰ τιμολόγια ἀμοιβῆς τῶν ἐν τῇ 1 παρ. τοῦ Κεφ. Α' τῆς παρούσης, ἐργατῶν κατὰ 100 ο/ο ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν 20]12]45 ἰσχυόντων.

Ἡ αὐξήσει αὐτῇ παύει ἰσχύουσα αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς 19]6]946.

Γ'. Καθορίζομεν τοὺς ὑπὲρ τῶν Κεφαλαίων Ἀποζημιώσεως φορητῶν (ΚΑΦ) πόρους εἰς τὸ διπλάσιον τῶν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 8859]24]5]45 ἡμετέρᾳ ἀποφάσει ὁριζομένων, ἀπὸ τῆς 15 Δεκεμβρίου ἐ. ε.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1945

990]55]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ διπλασιασμοῦ ἀποζημιώσεων τῶν μετεχόντων εἰς τὰ πάσης φύσεως συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως καὶ ἐλέγχου κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 τῆς 5 Φεβρουαρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθ. 2 ἐδάφ. 1 καὶ 2 τοῦ ὑπ' ἀρ. 19]1944 Ἀν. Νόμου περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ. καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀμοιβῶν τῶν μετεχόντων εἰς τὰς διοικήσεις τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἐλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας τελούντων Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν :

Ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1945 διπλασιάζονται αἱ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27467]1756 τῆς 19]11]1945 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν καθοριζόμεναι ἀποζημιώσεις τῶν μετεχόντων εἰς τὰ πάσης φύσεως συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως καὶ ἐλέγχου τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἐλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς πολιτικῆς, ὑπὸ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ διακρίσεις καὶ περιορισμούς.

30990]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 15]11]45 τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἀρτεργατῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 τῆς 5 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 καὶ 2) τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἀρτεργαταί, τόσοι προπολεμικῶς, ὅσον καὶ κατὰ τὸ μέχρι 15]11]45 χρονικὸν διάστημα ἐλάμβανον περίπου τὰ ἴδια μὲ τούς μυλεργάτας ἡμερομισθία, ἀποφασίζομεν :

1) Καθορίζομεν ἀπὸ τῆς 15]11]1945 τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἀρτεργατῶν εἰς τὰ αὐτὰ ποσὰ ὡς καὶ τῶν μυλεργατῶν, ἦτοι :

α) Μαζοποιῶν, κλιβανέων, πλαστάδων καὶ μαγιάζιδων δραχ. 2.250.

β) Βοηθῶν δραχ. 1.950.

2) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700]45 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

3) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 29511]4720]4.12.45 ἡμετέρα ἀποφάσις ἀκυροῦται.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1945

29961]4826]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ διευκρινίσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 27207]45 καὶ 27236]45 ἀποφάσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 20 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 καὶ 2) τὰς ὑπ' ἀριθ. 27207]45 καὶ 27236]45

ἡμετέρας ἀποφάσεις, ἀποφασίζομεν :

Διευκρινίζοντες τὰς σχετικὰς διατάξεις τῶν ὡς ἀνωτέρω ἡμετέρων ἀποφάσεων καθορίζομεν ὅτι τὸ ἡλεκροτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων Τσιμέντων, ἐφ' ὅσον ἔλαβε τὴν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27236]45 ἀποφάσεως εἰδικὴν ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν ἐκ 30.000 δραχ. δὲν δικαιούται καὶ τῆς τοιαύτης ἐκ δραχ. 15.000 τῆς καθορισθείσης δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27297]45 ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 3 Ἰανουαρίου 1946

28976]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ βοηθημάτων τοκετοῦ καὶ κηδείας τοῦ Ι. Κ. Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 20 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19]44 Νόμου περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ. 2) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας ἀποφασίζομεν :

1. Ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 αἱ ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως χορηγούμεναι, κατὰ τὰς οἰκείας καταστατικὰς διατάξεις αὐτοῦ, ἔκτακτοι παροχαὶ διὰ βοηθήματα τοκετοῦ καὶ ἐξόδα κηδείας, ὁρίζονται ὡς κάτωθι :

1) Βοηθήματα τοκετοῦ δραχ. 24.000.

2) Ἐξόδα κηδείας δραχ. 20.000.

3. Τὰ ὡς ἀνω ποσὰ δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ν' αὐξάνωνται μέχρι 50 ο/ο, ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ του κατάστασις ἐπιτρέπει τοῦτο.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1945

37]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας σαπωνοποιίας κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 20 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 22391]45 ἡμετέραν σχετικὴν ἀπόφασιν καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 27700]45 ἡμετέραν ἀπόφασιν, δι' ἧς αὐξάνονται τὰ ἡμερομισθία ἀπὸ 15]11]45 κατὰ 150ο/ο, ἀποφασίζομεν :

1. Καθορίζομεν ἀπὸ τῆς 15]11]45 ὡς κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν Ἐπιχειρήσεων σαπωνοποιίας, σπορelaiουργίας καὶ πυρηνελαιουργίας τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22391]3]10]45 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθοριζόμενα ἡμερομισθία ὑψημένα κατὰ 150ο/ο τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς 15.11.45.

2. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700]45 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 3 Ἰανουαρίου 1946

28311]4601]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ ὑποχρεωτικῆς προσανθήσεως κατὰ 30 ο/ο ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν φαρμακοῦπαλλήλων Ἀττικοβοιωτίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 20 τῆς 5 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, 2) τὸ γεγονός ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Φαρ-

μακευτικού Συλλόγου Ἀττικοβιοτίας, κοινοποιήσεως εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ καὶ γενομένης ἀποδεικτικῆς καὶ παρὰ τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ὑγιεινῆς Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Φαρμάκων, ἐχορηγήθη ἀπὸ 1]8]45 προσαύξεσις ἐκ 30 ο/ο ἐπὶ τῶν κανονικῶν ἀποδοχῶν τῶν φαρμακοῦπαλλήλων, ἐκ τοῦ παραχόμενου εἰς τοὺς Φαρμακοποιούς πολεμικοῦ ἐπιδόματος εἰς 20 ο/ο ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν πωλουμένων φαρμάκων, ὅ) τὸ γεγονός ὅτι ἐνίοι Φαρμακοποιοὶ δυστροποῦν διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἀνωτέρω προσαυξήσεως, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὑποχρεωτικὴν προσαύξῃσιν κατὰ 30 ο/ο ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν φαρμακοῦπαλλήλων περιεχῆς Ἀττικοβιοτίας, τῶν καθοριζομένων ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας ἢ ἡλικίας ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701]45 ἡμετέρας ἀποφάσεως καὶ ἀφ' ἧς ἴσχυσεν αὕτη.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1946

31104]2277]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν ἐπιδομάτων γάμου κλπ. κατὰ 150 ο/ο.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 20 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19] 44 Νόμου περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ., β) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν :

Προποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 4157]263 ἐ.ἐ. ἀπόφασιν ἡμῶν, ὁρίζομεν, ὅπως τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθοριζόμενα ποσὰ ἐκτάκτων παροχῶν διὰ βοηθήματα γάμου, τοκετοῦ καὶ ἐξοδα κηδείας, ἀξέαντων ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 κατὰ 150 ο/ο.

Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω χρονολογίας ὅπου ἐκ τῶν κειμένων Καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ὁργανισμῶν Κοινῶν, Ἀσφαλίσεως, ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἑργασίας, προβλέπονται παροχαὶ μείζονες τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων, οἱ ὁργανισμοὶ οὗτοι, ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ τῶν κατάστασις ἐπιτρέπει, δύνανται νὰ προβαίνωσι δι' ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. αὐτῶν Συμβουλίου εἰς τὴν καταβολὴν τῶν παροχῶν τούτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1945

123]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ κατατάξεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Βουστασιῶν περιφερείας Ἀττικῆς

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 20 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]44 καὶ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1]1259]1945 ἡμετέρας ἀποφάσεως, ἀποφασίζομεν :

Κατατάσσομεν τὸ προσωπικὸν τῶν Βουστασιῶν τῆς περιφερείας Νομοῦ Ἀττικῆς εἰς τὰς κάτωθι κατηγορίας.

1. Κατηγορία τεχνιτῶν : εἰς ταύτην ἀνήκουσιν οἱ ἔχοντες ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν τριῶν ἐτῶν.

2. Κατηγορία εἰδικευμένων ἐργατῶν :

Εἰς ταύτην ἀνήκουσιν οἱ ἔχοντες ὑπηρεσίαν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 4424]45 ἀπόφασιν ἡμῶν καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰανουαρίου 1946

3602]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Τραπεζῶν(1).

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 28 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1946)

3601]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν(2).

[Ε.Κ. τ. Β' φ. 28 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1946]

3600]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν(3).

[Ε.Κ. τ. Β' φ. 29 τῆς 16 Φεβρουαρίου 1946]

31443]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ βασικῶν (προπολεμικῶν) ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν χαρτοποιίας

[Ε.Κ. τ. Β' φ. 21 τῆς 7 Φεβρουαρίου 1946]

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1] τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 καὶ 2] σύμφωνον γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθοτῶν ἀποφασίζομεν :

1. Ἐγκρίνοντες σχετικὰς προτάσεις ὑποβληθείσας ἡμῖν παρ' ἐπιχειρήσεων Χαρτοποιίας καὶ περιοχόμενας εἰς ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν σύμβασιν μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, καθορίζομεν ὡς βασικοὺς μισθοὺς ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας μετὰ προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ. διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν πασῶν τῶν ἐν τῇ Χώρα Ἐπιχειρήσεων Χαρτοποιίας καὶ Χαρτονοποιίας τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τῆς ἀπὸ 16]9]1937 Συλλογικῆς Συμβάσεως Ἑργασίας τῶν Ὑπαλλήλων πάσης φύσεως Ἀνών. Ἐταιρειῶν, Ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων κλπ.

2. Βάσει τῆς ἀνωτέρω μνημονευομένης συμβάσεως καθορίζομεν διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων, ὡς ἔχουν καταταχθῇ, κατὰ εἰδικότητος καὶ κατηγορίας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 13964]42 καὶ 16296]45 ἡμετέρων ἀποφάσεων «περὶ κατατάξεως ἐργατοτεχνιτῶν Χαρτονοποιίας» καὶ περὶ κατατάξεως ἐργατοτεχνιτῶν Χαρτοποιίας, τὰ ἀκόλουθα βασικά [προπολεμικά] ἡμερομίσθια :

Α' Ἀνδρῶν

1. Ἀρχιτεχνίτης	δρ. 140
2. Τεχνίτης	» 110
3. Βοηθὸς τεχνίτου καὶ εἰδικ. ἐργ.	» 85
4. Ἀνεπίδευτος ἐργάτης	» 70
5. Μαθητευόμενος	» 40

Β' Γυναικῶν

1. Τεχνίτρια	δρ. 85
2. Εἰδικευμένη ἐργάτρια	» 70
3. Ἀνεπίδευτος ἐργάτρια	» 55
4. Μαθητευομένη ἐργάτρια	» 35

3. Ἐγκρίνοντας καὶ ἐν προκειμένῳ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς περὶ ἧς ἀνωτέρω συμβάσεως, τοὺς κατὰ τὴν παράγρ. 1 τῆς παρούσης καθοριζομένους βασικοὺς μισθοὺς μετὰ τῶν προσαυξήσεων τῶν

(1) ΕΕΔ 5 σελ. 95.

(2) ΕΕΔ 5 σελ. 94.

(3) ΕΕΔ 5 σελ. 93.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

(Εἰς καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα, μπάρ, οὐζερί, μικτά τοιαῦτα, ἐστιατόρια, ζυθεςτιατόρια, μπάρ, κέντρα διασκεδάσεως, καμπαρέ).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀριθ. πρωτ. 5050

Πρὸς τὰς

1) Γενικὰς Διοικήσεις, 2) Νομαρχίας, 3) Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας, 4) Διοικήσεις Χωροφυλακῆς, 5) Ἐπαγγελματοβιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον, 6) Γ. Σ. Ε. Ε.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἀρθροῦ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3600 ἐ. ε. ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ἐ. ε., καθ' ἣν αἱ μέχρι τοῦδε δι' ὁμοίων εἰδικῶν ἀποφάσεων γινόμεναι κατατάξεις μισθωτῶν, μετὰ τῶν τυχόν περὶ τῶν ἡμερομισθίων τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260/45 ὁμοίας ἀποφάσεως γινόμενων μισθολογικῶν μικροαυξομειώσεων, παραμένουν ἐν ἰσχύϊ, προσαρμοζόμεναι πρὸς τὰς καθοριζόμενας ἀποδοχὰς ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω 3600/46 ἀποφάσεως, ὡς καὶ τὰς εἰς τὰς 1) ὑπ' ἀριθ. 13850/45 «περὶ καθορισμοῦ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα, μπάρ, οὐζερί καὶ μικτά τοιαῦτα» καὶ 2) ὑπ' ἀριθ. 15152/46 «περὶ καθορισμοῦ ἀπολαύων τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐστιατορίων, ζυθεςτιατορίων, οἰνοπωλείων κλπ. συναφῶν κέντρων» καὶ τὰς μεταγενεστέρως ἀποφάσεις ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ἀφορώσας τὰς ἐν λόγῳ κατηγορίας ἐπιχειρήσεων (22036/45, 31029/45, 31028/45 καὶ 26037/45), ὁριζόμενα, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

Α) Καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα, μπάρ-οὐζερί, κλπ. μικτά τοιαῦτα: 1. Σερβιτόροι καταστημάτων πολυτελείας, Α καὶ Β κατηγορίας μηνιαίως δραχ. 30.000, Γ κατηγορίας δραχ. 35.000. 2. Μπουφετζῆς ἢ Ταμὴς πάσης κατηγορίας ἡμερομισθίων δραχ. 6.000. 3. Ποτηριέρης, ἀδιακρίτως φύλου καὶ ἡλικίας πάσης κατηγορίας δραχ. 5.000. 4. Μαρκადωρός: θεωρεῖται ὑπάλληλος καὶ ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601/46 ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ

λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ., αὐξάνομεν ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1945 εἰς τὸ τριακονταπλάσιον.

4. Συμφώνως πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω συμβάσεως τὰ κατὰ τὴν παρ. 2 τῆς παρούσης καθοριζόμενα βασικά ἡμερομισθία αὐξάνομεν ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1945 εἰς τὸ 40πλάσιον.

5. Ἡ παρὼσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν καὶ ἀπὸ τῆς 1-12-1945, οἱ δὲ ἐν αὐτῇ καθοριζόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομισθία μειοῦνται διὰ τὰς ἐκτὸς τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς περιοχὰς κατὰ 5 οἰο.

6. Πρὸς τοὺς διὰ τῆς παρουσης καθοριζομένους μισθοὺς καὶ ἡμερομισθία συμψηφίζεται πᾶσα προκαταβολή ἢ οἰαδήποτε ἄλλη χρηματικὴ παροχὴ δοθεῖσα ἀπὸ 1-12-1945 καὶ ἐντεύθεν, ἐναντι τῆς καθορισθείσης διὰ τῆς παρούσης αὐξήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Δεκεμβρίου 1945

ὑπηρετῶν ἀπὸ 1/2/46». 5. Σερβιτόροι ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ εἰς καταστήματα εἰς ἃ, εἴτε ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότη, εἴτε κοινῇ συναινέσει αὐτοῦ καὶ τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς εἰσπράξεως ποσοστῶν, θὰ λαμβάνουν ὡς ἡμερομισθίων δραχ. 6.000, οἱ δὲ βοηθοὶ αὐτῶν ἡμερομισθίων δραχ. 5.000. 6. Σερβιτόροι ἐκτάκτως προσλαμβανόμενοι θὰ λαμβάνουν ὡς ἡμερομισθίων δραχ. 2.000. 7. Οἱ σερβιτόροι (πλὴν τῆς παρ. 5 τῆς παρούσης) ἐν γένει, πλὴν τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων μισθῶν, δικαιοῦνται νὰ εἰσπράττωσι παρὰ τῶν πελατῶν καὶ τὸ καθιερωμένον ποσοστὸν ἐπὶ τῆς συνολικῆς τιμῆς τῶν ὑπ' αὐτῶν σερβιτιζομένων εἰδῶν ἀνερχόμενον εἰς 10 οἰο ἢ εἰς 15 οἰο διὰ τὰ καφενεῖα, καφεζυθοπλαστεῖα, καφεζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα, οὐζερί κλπ. συναφῆ κέντρα.

Β) Ἐστιατόρια, ζυθεςτιατόρια, μπάρ, κέντρα διασκεδάσεως καὶ λοιπὰ συναφῆ. α) Πολυτελείας καὶ Α' κατηγορίας. 1. Μάγειρος Α' ἡμερομισθίων δραχ. 7.200, 2. Μάγειρος Β' κατηγορίας δραχ. 6.000. 3. Τηγανιέρης—Σκαριέρης ἡμερομ. δραχ. 5.000, 4. Λατζέρης, καθαριστής, μαχαιροπηρουναῖς, πιατᾶς, ἡμερομ. δραχ. 4.000, 5. Μπάρμαν ἡμερομ. 6.000, 6. Βοηθὸς Μπάρμαν ἡμερομ. δραχ. 5.000. β) Β' καὶ Γ' κατηγορίας: 1. Μάγειρος Α' ἡμερομ. δραχ. 6.000, 2. Μάγειρος Β' ἡμερομ. 5.000, 3. Πιατατζῆς ἡμερομ. δραχ. 5.000, 4. Λατζέρης, μαχαιροπηρουναῖς, πιατᾶς ἡμερομ. 4.000. Οἱ σερβιτόροι καταστημάτων πάσης κατηγορίας θὰ εἰσπράττωσι τὸ καθιερωμένον ἤδη ποσοστὸν 10 οἰο ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν. Οἱ σερβιτόροι οἱ ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ εἰς καταστήματα, εἰς ἃ δὲν ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς εἰσπράξεως ποσοστῶν, θὰ λαμβάνουν τῆς ἡμερομ. δραχ. 6.000, οἱ δὲ βοηθοὶ τῶν δραχ. 5.000. Οἱ «Μαίτρ» θὰ ἀμειβέται ὡς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 15152/45 ἀποφάσει ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καθορίζεται.

Γ) Καμπαρέ [μὴ παρέχοντα τροφήν]. 1. Σερβιτόροι, μηνιαίως δραχ. 30.000. 2. Βοηθοὶ σερβιτόρων μηνιαίως δραχ. 24.000. 3. Μπάρμαν [ἐφ' ὅσον εἰσπράττει ποσοστὰ] μηνιαίως 30.000. 4. Βοηθὸς μπάρμαν [ὁμοίως ὡς ἄνω] μηνιαίως δραχ. 24.000. 5. Μπάρμαν [ἐφ' ὅσον δὲν εἰσπράττει ποσοστὰ] ἡμερομ. δραχ. 6.000. 6. Βοηθὸς μπάρμαν ὁμοίως ὡς ἄνω ἡμερομ. δραχ. 5.000, 7. Ποτηριέρης ἡμερομ. δραχ. 5.000. 8. Καθαρίστρια ἡμερομ. δραχ. 3.000. 9. Θυρωροί, θεωροῦνται ὡς ὑπηρετικὸν προσωπικὸν καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601/46 ἀποφάσεως. Οἰκοθεν νοεῖται ὅτι τὰ ὡς ἄνω ἡμερομισθία τοῦ ὑπαλλήλικου, τεχνικοῦ κλπ. προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν σερβιτόρων τῶν μὴ εἰσπραττόντων ποσοστὰ ἐπὶ τῶν σερβιτιζομένων εἰδῶν ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐπιτεταγμένα καταστήματα καὶ τὰ τοιαῦτα τὰ λειτουργοῦντα εἰς λέσχας ἐργοστάσια, θεατρентήρια, ἰδρύματα κλπ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ γενικαὶ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 3600 καὶ 3601 τοῦ 1945 ἀποφάσεων. Ἐπὶ τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν, ἰσχυουσὶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, οὐδὲμία μείωσις προβλέπεται διὰ τὰς ἐπαρχίας, δεδομένου ὅτι τοιαύτη διάταξις εἰς τὰς γενικὰς ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 3600/46 καὶ 3601/46 δὲν ὑφίσταται.

Διὰ τὸ ἀπὸ 1/12/45 μέχρι 31/1/46 χρονικὸν διάστημα ἡ μισθοδοσία τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων θ' ἀνέλθῃ εἰς τὸ διπλάσιον τῶν ἀποδοχῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 31026/46, 31029/46 καὶ 26037/46 ἀποφάσεων ἡμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Φεβρουαρίου 1946

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΕΠΙ ΕΝΟΣ ΑΡΘΡΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Εἰς πρωτὴν ἡμερησίαν ἐφημερίδα ἐδημοσιεύθη ἀρθρον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, διὰ τοῦ οὗτο: καυτηριάζει μὲ ἀσυνήθως δομειαν γλώσσαν τὴν κρατοῦσαν σήμερον ἀπραγία τῆς Δικαιοσύνης, ἰσοδυναμοῦσαν αὐτόχρημα πρὸς ἀρνηοδικίαν τοῦ Κράτους. «Ὅσοι, λέγει ὁ κ. Ὑπουργός, ἔχουν τὴν ἀφέλειαν νὰ καταφεύγουν ἀκόμῃ εἰς τὰ Δικαστήρια πρὸς λύσιν τῶν πολιτικῶν διαφορῶν, ἐξάγουν συντόμως τὸ θλιβερόν, ἀλλὰ ἀληθές συμπέρασμα, ὅτι Δικαιοσύνη δὲν ὑπάρχει». Καὶ προσθέτει ἐπιγραμματικῶς: «Εἰς τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα ἐν Ἑλλάδι ἡ κυριαρχία τοῦ στρεφοδίκου καὶ κακοπίστου διαδίκου εἶναι ἀπόλυτος καὶ ἐλοκληρωτική». Πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἡ Κυβέρνησις—κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ—προβαίνει εἰς γενναίας μεταρρυθμίσεις τοῦ διαδικαστικοῦ συστήματος: καταργεῖ τὴν ἐφεσιν κατὰ προδικαστικῶν, περιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν μαρτύρων, ἀναρρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς προβολῆς ἀντιφατικῶν ἐνοστάσεων κλπ.

Ταῦτα πάντα εἶναι ὀρθὰ καὶ θεωροῦνται ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβεβλημένα. Ἐκ τῶν πραγμάτων ὅμως δὲν κρίνονται ἀρκετὰ. Διότι—διὰ ν' ἀδράξωμεν μίαν ἐκ τῶν πολλῶν τῆς δικαστικῆς κακοδαιμονίας αἰτιῶν—πολλὰ, πάμπολλα εἶναι τὰ ποικιλλόμενα νομοθετήματα. Ὁ Γαλαξίας τῶν συντακτικῶν πράξεων, νόμων, διαταγμάτων, αποφάσεων ποὺ διὰ τοῦ ἐκτυφλωτικοῦ φωτός των... ἐπισκιάζουν τὸ δίκαιον. Τὸ ἀπλούστερον τῶν δικαιωμάτων, ὁ μισθὸς καὶ τὸ μεροκάματο, ἀκόμῃ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ποσοῦ, περιπλέχθησαν εἰς ἀπορρυθμένον σωρὸν συρματοπλεγμάτων, εἰς τρόπον, ὥστε κανεὶς μισθωτὸς δὲν γνωρίζει ἐπακριβῶς πόσα ἔχει λαμβάνειν καὶ κανεὶς ἐργοδότης πόσα ἔχει δίδειν. Αἱ «κοναὶ» ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν καταδιώκουν ὡς ἐρινύες διαδίκους, δικαστάς, δικηγόρους. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐρχεται εἰς τὸν νοῦν τὸ σοφὸν τοῦ Λασκαράτου ἀπόφθεγμα, κατὰ τὸ ὁποῖον «εἰς τὰ Δικαστήρια ὁ συνειδώς, ὅτι ἔχει δίκαιον, φοβεῖται, ὁ δὲ πεποιθὸς, ὅτι ἔχει ἀδίκον, ἐλπίζει». Θὰ πρέπει, λοιπὸν—διὰ νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον—νὰ περισυλλεγοῦν ὅλα αὐτὰ τὰ νομοθετικὰ προϊόντα, νὰ καοῦν, καὶ ἡ τέφρα των νὰ ἐξανεμισθῇ πρὸς τὰ τέσσαρα τοῦ ὁρίζοντος σημεῖα, εἰς δὲ τὴν θέσιν των νὰ τεθῇ ἓνας Κώδιξ Ἐργασιακῆς Συμβάσεως, γενικὸς καὶ πλήρης, ποὺ σὲ ἀπλᾶς γραμμὰς καὶ μὲ ἀπλὰς ἐννοίας θὰ ρυθμίξῃ τὸ ὅλον ζήτημα: πόσο θὰ δουλεύω, πῶς θὰ δουλεύω, πόσα θὰ παίρνω, πῶς καὶ διατὶ θὰ παύωμαι. Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκδίκασιν νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ «ἀπὸ τ' αὐτὶ καὶ στὸν δάσκαλον». Δὲν βλέπω γιατί προκειμένου περὶ ἐνὸς πλημμελήματος, συνδυασμένου μὲ τὴν προσωπικὴν ἐλευθερία τοῦ κατηγορουμένου, ἡ ἐκδίκασις γίνεται ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον, καὶ γιὰ ἓναν μηνιαῖο μισθὸν χρειάζονται προτάσεις, ἐνοστάσεις, «τὸ δικαστήριον ἐπιφυλάσσεται» καὶ κυοφορία τῆς ἀποφάσεως ἓνα μῆνα, ὅταν μάλιστα, ὅσο τὰς σημερινὰς περιστάσεις, εἶναι πιθανὸν ὁ τοκετὸς τῆς ἀποφάσεως νὰ συμπέσῃ μὲ τὸν θάνατον τοῦ δικαιούχου!..

Ὁ χρόνος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐπεκταθῶ. Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ προσθέσω καὶ τοῦτο: Μαζὶ μὲ αὐτὰ καὶ μὲ ἄλλα θὰ πρέπει καὶ ἡμεῖς οἱ δικηγόροι

νὰ προωθήσωμεν τὴν πρακτικοποίησιν τοῦ δικαίου ἐν τῇ ἐφαρμογῇ του. Πρὸς τοῦτο, κατὰ βάσιν, ἐπιβάλλεται νὰ χειραφετηθῶμεν ἀπὸ τὸν τρόπον τοῦ γερμανιστοῦ σκέπτεσθαι. Ν' ἀποβάλωμεν τὸν Βιντσαϊντισμό. Νὰ ἀνέλθωμεν ἀπὸ τὸ λυχνωφώτιστο ὑπόγειον στήν ἡλιόλουστη ἐπιφάνεια καὶ ν' ἀγκαλιάσωμε, μὲ πράξεις καὶ λόγους, τὴν γῆρα μας σφύζουσα ζωὴ. Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ δρασταὶ τοῦ *καταντήματος*, ποὺ ἐσκιαγράφησεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης. *Εἴμεθα τὰ θύματα*. Ἀλλ' ἀκριβῶς γι' αὐτὸ ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθῶμεν καὶ τὴν υποχρέωσιν νὰ συντρέξωμεν πρὸς ἀποκατάστασιν μιᾶς τάξεως εἰς τὴν ἀπονομήν τοῦ δικαίου

Δ. Η. ΠΟΜΟΝΗΣ, Δικηγόρος

ΔΙΑΦΟΡΑ

—Μὰς ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶμεν: Δὲν καταχωροῦμεν εἰς τὴν «Ἐπιθεώρησιν Ἐργατικοῦ Δικαίου» ἀμέσως μὲ τὴν ὑπογραφὴν των τὰς ἐκδιδόμενας, βάσει τοῦ νόμου 28/1944, ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, διότι ἀπλούστατα ἡ νομικὴ ἰσχὺς των λαμβάνει ὑπόστασιν, κατὰ τὸν νόμον, μόνον μετὰ τὴν δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκάμαμεν βέβαια καὶ σκόπημα λάθῃ νὰ καταχωρήσωμεν γενικωτάτου περιεχομένου ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ἀμέσως μετὰ τὴν ὑπογραφὴν των, ἀπὸ υπερβάλλον εἰδησεογραφικὸν ἀπλῶς ἐνδιαφέρον, ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει, ὅτι πρέπει ἀνευ νομικῶν ζημιῶν νὰ βιαζώμεθα πάντοτε εἰδησεογραφοῦντες. Οἱ νομικοὶ τουλάχιστον ἀντιλαμβάνονται τὴν σημασίαν τοῦ πράγματος.

—Μετὰ σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4699/46 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (μέχρις ὥρας δὲν ἔχει δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως) ἡ ὑπ' ἀριθ. 31265/1945 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 5, 31) «περὶ καταβολῆς τῶν καθυστέρησιν ἀπολαφῶν βάσει τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως μισθολογίου ἠκυρώθη, θεωρουμένη ὡς «μηδέποτε ἰσχύσασα». Λαμπρὰ ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος. Καθόλου ὅμως καλὰ ἀπὸ ἀπόψεως οὐσίας. Καὶ κρίμα ποὺ μοιλοῦντι ἐδημοσιεύθη... δύο φορές εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως [ΦΕΚ β' 191 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1945 καὶ ΦΕΚ β' 21 τῆς 7 Φεβρουαρίου 1946] δὲν ἐστάθη δυνατόν ν' ἀποκτήσῃ νομιμότητα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Θ. Γ. Ἐνταῦθα. Δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν περὶ τῶν σας δυνατότης συμφηρισμοῦ. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον θέλει ὁ νόμος.

Κον Γ. Τ. Ἐνταῦθα. Ἀκόμῃ δὲν ἀπεφάνθη ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος ἀν' ἡ κρίσις περὶ πλεονασμοῦ μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὑπόκειται εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον. Ἐχει συζητηθῇ πρὸς ἡμερῶν σχετικὴ ἀναίρεσις καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναμένεται μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΑΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5
ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 6 (108)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ: Ἡ ἐργατικὴ διαδικασία.—
Ἡ τύχη ἐνὸς καλοῦ μέτρου . . . Σελ. 131

ΑΡΘΡΑ—ΓΝΩΜΑΙ

- Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (Συμβολὴ εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Νόμου 118/1945), ὑπὸ Σωκράτους *Ι. Βερεῆ*, Δικηγόρου . . . Σελ. 132
- Ἡ παραγραφὴ τῶν μισθῶν, ὑπὸ *Α—Ω* Σελ. 160

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΣΧΟΛΙΑ

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Προϋποθέσεις ἐγκύρου ἀπολύσεως μισθωτῶν κατὰ τὸν νόμον 118/1945: Ἐπιρροή τῆς λήψεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112 καὶ τῆς ἐπιδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐπὶ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου.— Ἔρευνα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος μισθοῦ.— Κρίσις τοῦ δικαστοῦ ἂν ἡ καταγγελία ἐκινήθη ἐντὸς τῶν πλασιῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ὑπὸ *Ι. Παπαρηγορίου*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Πειραιῶς 1217/1945) . . . Σελ. 136
- Ἐννοια βιομηχανικῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Κράτους διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως: Ἐπιχειρήσεις μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὸν ἀναγκ. νόμον 118/1945 κατὰ τοὺς *Α. Ν. 343 καὶ 541/1945*.— Ἐννοια συμβάσεων παραχωρήσεως, ὑπὸ *Ι. Γεωργακοπούλου*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 1604/1946) . . . Σελ. 137
- Ἀπόλυσις μισθωτῶν μετὰ διαθεσιμότητα, κατ' ἀρθρον 9 τοῦ Νόμου 118/1945. Προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυομένων: Μὴ δυνατὴ κα-

ταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἴτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαθεσιμότητος, εἴτε καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς, ὑπὸ *Ν. Φλώρου*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 1076/1946) . . . Σελ. 139

- Δικαίωμα ἀπολύσεως μετὰ διαθεσιμότητα.— Ἐπιλογή τῆς θέσεως εἰς διαθεσιμότητα δὲν σημαίνει ἀπαγόρευσιν ἀπολύσεως, ὑπὸ *Σ. Γάγγα*, Πρωτοδίκου (8408/1945). . . Σελ. 140
- Ἀνικανότης μισθωτῶν πρὸς ἐργασίαν καὶ σχέσις πρὸς ἀπόλυσιν: Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ *Ν. 118/1945* μόνον ἡ ὑπαρξὶς παρὰ τῷ μισθωτῷ τῆς ιδιότητος τοῦ ἡσφαλισμένου.— Σχέσεις ἡσφαλισμένου πρὸς τὸ Ταμεῖον καὶ δυνατότης ἀπολύσεως.— Ἐννοια τοῦ Νόμου περὶ δικαιώματος ἀνεργίας τῶν ἀνικάνων πρὸς ἐργασίαν, ὑπὸ *Σ. Γάγγα*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 1204/1946) . . . Σελ. 140

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη καὶ ἔκτασις εὐθύνης ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ: Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 6 § 1 τοῦ *Ν. 2112* καὶ ἐπὶ τοῦ *Ν.Δ. 424/1941*.— Ὑπεισέλευσις τοῦ νέου ἐργοδότη εἰς τὴν θέσιν τοῦ παλαιοῦ, ὑπὸ *Δ. Μαργέλλου*, Πρωτοδίκου, (Πρωτ. Ἀθηνῶν 6529/1945). . . Σελ. 141
- Ἐννοια ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ *Ν.Δ. 424/1941*. Ὑπαγωγή καὶ τῶν ιδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς ἐπιχειρήσεως.— Γεγονότα συνιστῶντα τὴν ἐννοίαν τῆς ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς, ὑπὸ *Ν. Καρκαντζοῦ*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 1147/1946) . . . Σελ. 142
- Ἀσθένεια μισθωτοῦ καὶ τύχη τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως: Λόγοι ἀπολύσεως κατὰ τὸ *Ν.Δ.* (συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

Εἰς τὴν 152 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 1001/1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ τῶν ὑποχρέων εἰς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν».

Εἰς τὴν 153 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 1022/1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ διακανονισμοῦ τοῦ τρόπου διοικήσεως καὶ λειτουργίας τῶν Ὄργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως».

Εἰς τὴν 155 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 1025/1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 26/1944 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων».

Εἰς τὴν 159 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 8500/1946 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, σχετικὴ μετὰ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Ὑπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἑπαρχίαι γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνη Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 6000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, ποῦ στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζὶ μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

- 424/1941, ὑπὸ *Κ. Μαρμαρά*, Πρωτοδικίου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 576/1946) Σελ. 143
- Χρονικὸς περιορισμὸς πρὸς ἐπιδιώξιν ἀξιώσεων μισθοῦ ἐκ τοῦ Ν.Α. 424/1941: Ἐγκαιρὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νόμου 765/1943 προσφυγῇ τοῦ μισθοῦ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου. — Μὴ ὑπαρξίς ἐφεξῆς ἄλλου χρονικοῦ περιορισμοῦ, ὑπὸ *Κ. Ἀλεβιζάκη*, Πρωτοδικίου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4949/1945) Σελ. 144
- Ἐναρξίς προθεσμίας ἀναγγελίας ἀπολύσεως μισθωτῶν: Ἐναρξίς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀπολύσεως, ὑπὸ *Θ. Κακίση*, Πρωτοδικίου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 845/1946) Σελ. 144

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

- Ν.Α. 1799/1942 καὶ πλεονάζον προσωπικὸν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων: Ὑπαγωγή εἰς τὸ Ν.Α. 1799/1942 καὶ τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων, ἀνεξαρτήτως ιδιότητος ὡς ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν. — Μὴ ὑπαγωγή εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθ. 9 τοῦ Ν. 118/1945. — Γνώσις τῆς ιδιότητος ὡς ἐφέδρων πολεμιστῶν, ὑπὸ *Χ. Σωτηροπούλου*, Πρωτοδικίου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 567/1946) Σελ. 145

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΩΝ

- Στράτευσις μισθωτῶν βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐφαρμογὴ Ν. 118/1945. — Κατίσχυαις τοῦ Νόμου 3514 ὡς εἰδικοῦ τοῦ Νόμου 118/45. — Διαθεσιμότης μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑπὸ *Γ. Σακελλαρίου*, Πρωτοδικίου (Προέδρον Πρωτ. Ἀθηνῶν 5513/1945) Σελ. 146

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- Καθορισμὸς ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων μισθωτῶν. — Ἐκτασίς ἐξουσιοδοτήσεως Νόμου 28/1944, ὑπὸ *Σ. Γάγγα*, Πρωτοδικίου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 1209/1946). Σελ. 147

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Εἶδος διαφορῶν εἰσαγομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου Γ' 94. — Ἐξαίρεσις τῶν διαφορῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν μετὰ νομικῶν προσώπων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων, ὑπὸ *Ν. Καρχαντζοῦ*, Πρωτοδικίου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 90/46). Σελ. 149

ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

- Ἐννοια ἀναλήρων καὶ θυμάτων πολέμου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1945 Συντακτικῆς Πράξεως. — Διαθεσιμότης τραπεζιτικῶν

- ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν Σελ. 150
- Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν — Ἐφεδρικά ἐπιδόματα Σελ. 151

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἁρθρου 88 παρ. 2 τοῦ Συντάγματος καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως ἐλέγχου Συντακτικῶν Πράξεων ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων, 92/1946 Συντακτικὴ Πράξις. Σελ. 152
- Περὶ τρόπου καθορισμοῦ τιμῆς πωλήσεως κλπ. Ναξίας σμύριδος καὶ ἄλλων τινῶν μεταλλευτικῶν διατάξεων, Ἀναγκ. Νόμος 947/1946 Σελ. 152
- Περὶ καταργήσεως διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 641/45 Α.Ν. περὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν ἀδειῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, Ἀναγκ. Νόμος 994/1946 Σελ. 152
- Περὶ τῶν ὑποχρέων νὰ καταβάλλωσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν, Ἀναγκ. Νόμος 1001/1946. Σελ. 152
- Περὶ διακανονισμοῦ τοῦ τρόπου διοικήσεως καὶ λειτουργίας τῶν Ὄργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, Ἀναγκ. Νόμος 1022/1946 Σελ. 153
- Περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 26/1944 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, 1025/1946 Ἀναγκ. Νόμος. Σελ. 155

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6655/ἀποφάσεως, 426/1946 Σελ. 155
- Περὶ μισθολογικῆς κατατάξεως τῶν εἰς μηχανικὰ πλυντήρια ἐργαζομένων, 20999/45. Σελ. 156
- Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν, τακτοποιήσεως ζητημάτων ἐργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ βιομηχανικῶν τοιμέντου, 75249/1945 Σελ. 156
- Περὶ κατατάξεως ἐργατῶν βιομηχανίας κατασκευῆς πλῶν βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, 30742/1945 Σελ. 157
- Περὶ ψηφιστικῶν δικαιωμάτων ἀρτοποιεῖων, 114/1945 Ἀγορὰν. Διάταξις Σελ. 157
- Περὶ καθορισμοῦ μισθολογίου εἰς μισθωτοὺς αὐτοκινήτων κλπ., 1389/1946 Σελ. 157
- Περὶ ἡμερομισθιακῆς κατατάξεως ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας, 24989/1945. Σελ. 158
- Περὶ ψηφιστικῶν δικαιωμάτων ἀρτοποιεῖων, 3586/1945 Σελ. 158
- Περὶ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς προσωπικὸν λιθογραφείων, 2439/1946 Σελ. 159
- Περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601/1946 ἀποφάσεως, 8500/1946 Σελ. 159

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ

Ἡ ἐργατικὴ διαδικασία

Μεταξὺ τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς, πού θά κριθοῦν κατὰ τὸν τρέχοντα μῆνα, σύμφωνα μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς γνωστῆς Συντακτικῆς Πράξεως, εἶναι καὶ ἐκεῖνα, πού καθορίζουν τὴ διαδικασία γιὰ τίς ἐργατικὰς διαφορὰς.

Ἡ γνώμη τοῦ περιοδικοῦ μας γιὰ τὴν ἀξία τοῦ νόμου 1968]1944, πού καθιέρωσε τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Πρωτοδικίου σὲ ἀπεριόριστο ὄριο μὲ τὴν ἐργατικὴ διαδικασία, εἶναι γνωστὴ. Μᾶς ἐδόθησαν ἐπανειλημμένως εὐκαιρίες νὰ ἐξάρουμε ἰδιαίτερα τὰ καλὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα τῆς οικονομικῆς αὐτῆς μεταρρυθμίσεως, πού, ἂν ἔλειπε, θά κατεδίκαζε σὲ ἀκίνησιὰ ἕνα πλῆθος, χιλιάδες ἐργατικὰς διαφορὰς, πού χωρὶς τὸν περιορισμὸ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐστάθῃ ἔτσι δυνατό νὰ κινηθοῦν καὶ νὰ φθάσουν στὸ τέρας τῶν. Ὅσοι ἔζησαν τὸ δράμα τοῦ μισθωτοῦ, πού ἦταν ἀναγκασμένος ἀπὸ τὸ ἰσχύον τότε δικονομικὸν καθεστῶς νὰ ἀναμένει μετὰ πάροδο ἐνὸς ἔτους σχεδόν, ἐξ αἰτίας τοῦ πολυπλόκου δικαστικοῦ μηχανισμοῦ, τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ δικαίου του, μὲ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν τοῦ Πρωτοδικείου, στίς περιπτώσεις πού συνέβαινε ἡ διαφορὰ του νὰ ὑπερβαίνει τὸ ὄριο τῶν 5.000 δραχμῶν τῆς εἰρηνοδικεικῆς ἀρμοδιότητος, μὲ δέος ἀναλογίζονται τὸ ὑπάρχον τότε δικονομικὸ καθεστῶς. Καὶ εἶναι ἀπειρες οἱ περιπτώσεις μισθωτῶν, πού ἐφθάναν νὰ περιορίζουν μεγάλες, πολὺ μεγαλύτερες τῶν 5.000 δραχμῶν, ἀξιώσεις τῶν στὸ χρηματικὸ αὐτὸ ὄριο, ἀναζητῶντας μὲ τὴν πρόχρησιν καὶ ἀπλῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου τῶν. Πιὸ πέρα ὁμως ἀπὸ τίς διαπιστώσεις τῶν ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων τῆς δικονομικῆς μεταρρυθμίσεως, πού ἰσχύει, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς εὐκολίας ἀπονομῆς δικαιοσύνης στὸν ἀδίκουμένο μισθωτό, πρέπει νὰ μὴ λησμονηθοῦν καὶ τὰ σημαντικὰ γιὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 1968]1944. Κατὰ κοινὴ ἐντύπωση, πού εἴμαστε σὲ θέση νὰ διεκρινέωμεν, ἄξια νὰ σημειωθῇ στὸ ἐνεργητικὸ τῆς δικαιοσύνης τῆς χώρας, ἡ πρωτοδικειακὴ διαδικασία τοῦ νόμου 1968]1944 ἀνέγνωσε σημαντικὰ τὴν καλὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, μὲ τὴν πλήρη κατανόησιν τῶν σκοπῶν του καὶ τὴν κατάλληλη νομικὴ ἐπεξεργασία του.

Βέβαια δὲν ὑποστηρίζεται, ὅτι ὑπάρχει ἡ ἀναγκαία ἀπὸ τὴ θέση τοῦ μισθωτοῦ ταχύτης στὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου του. Τὰ αἷτια ὁμως δὲν πρέπει νὰ ζητηθοῦν στίς ὑπάρχουσες τάχα ἀτέλειες τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας. Ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δικαστῶν, πού βαρύνονται τὸν τελευταῖον αὐτὸν καιρὸ ἰδιαίτερα μὲ πολυποικίλα καθήκοντα καὶ φόρτον ἄλλων ἐργασιῶν, ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, πού ἀγωνίζεται

τοῦλάχιστο στὸ Πρωτοδικεῖο Ἀθηνῶν νὰ ἐκκαθαρίσει ἕνα τεράστιο ὄγκο ἐργασίας, εἶναι τὰ κυριώτερα αἷτια τῆς βραδύτητος τῆς ταχείας ἀπονομῆς τοῦ δικαίου ἢ καλύτερα τὰ κύρια αἷτια.

Τὸ πρόβλημα, ἐπομένως, δὲν εἶναι νὰ γίνῃ ἀλλαγὴ στὸν τρόπο τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἀλλὰ τὸ πῶς θὰ ἀντιμετωπίσουμε τὴν δικονομικὴν αὐτὴν κατάστασιν, μὲ τὰ ἀνάλογα, τὰ ἐπιβαλλόμενα νὰ ληφθοῦν ἀπὸ τὴ Διοίκησιν τῆς Δικαιοσύνης μέτρα.

Ἄν ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν ἐνισχύετο ἀναλόγως, θὰ ἦταν δυνατό νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀπαιτούμενη ταχύτης ἀπονομῆς τοῦ δικαίου, ἀφοῦ ἡ ἀνάλογη ποσότης ἐργασίας ἀσφαλῶς θὰ τὸ ἐπέτρεπε, θὰ ἦταν ἀκόμη δυνατό νὰ συντεθῇ εἰδικὸ τμήμα Πρωτοδικείου, ὡς Ἐφετείου γιὰ τὴν ταχίστην ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων, πού θὰ εἶχε καὶ τὴν ὠφέλεια τῆς ἐνότητος τῆς νομολογίας, καὶ ἂν ὁ ἀριθμὸς τοῦ δικαστικοῦ προσωπικοῦ ἡξιάνετο ἀνάλογα μὲ τίς ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας καὶ τίς ἀνάγκας τῶν μισθωτῶν, δὲν θὰ ἦταν δύσκολο νὰ ἐξυπηρετεῖται ταχύτατα ὁ μισθωτός, ὅσο μπορεῖ τοῦλάχιστο ταχέως.

Ἡ τύχη ἐνὸς καλοῦ μέτρου

Ἡ προσαρμογὴ τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν πρὸς τὸ ἰσχύον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως μισθολόγιον, ἀναμφίβολα ἦταν ἕνα δίκαιο καὶ κοινωνικὸ μέτρο. Εἶχε ὁμως ἀπὸ τὴν νομικὴν του πλευρὰ τὴν ἀτυχίαν νὰ ἐμφανισθῇ μὲ πλημμελὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασιν καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη ἐφαρμογὴ τῆς δὲν κατόρθωσε ν' ἀποδώσει τὰ πρακτικὰ τῆς ἀποτελέσματα.

Πιὸ πέρα ὁμως ἀπὸ τὴν τυπικὴ νομιμότητά της, τὸ Κυβερνητικὸ Οἰκονομικὸ Συμβούλιο—καθὼς τοῦλάχιστο γράφεται στὴν ἀνακλητικὴ τῆς 31265]1945 ὑπουργικῇ ἀπόφασιν—προχώρησε στὴν ὑπόδειξιν τῆς καταργήσεώς της γιὰ οὐσιαστικούς λόγους.

Ἄν ἀφορμὴ τῆς καταργήσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε ὁ φόβος ὅτι ἀντιβαίνει στὴν ἀνασταθεροποίησιν τῆς δραχμῆς, ἐπαναλαμβάνεται πάλι γιὰ δεύτερην φορὰ τὸ ἄτοπο νὰ θυσιάζονται γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἀξιώσεις τῶν ἀσθενῶν οικονομικῶς μισθωτῶν, καθὼς ἐγίνε καὶ μὲ τὸν πρῶτον νόμον 18]1944 «περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως», πού ἐπληξεν, χωρὶς τὴν ἀναγκαίαν ἀπὸ τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης διάκρισιν, καὶ τίς ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν ἀπὸ τὸ μόχθο τῆς ἐργασίας τῶν ἢ ἀπὸ τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, πού προκάλεσε σωματικὴ ἀναπηρία τῶν.

Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν εἶναι, ὅτι πρέπει ν' ἀναθεωρηθῇ ἡ ἀπόφασιν τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ δικαίου αὐτοῦ μέτρου τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν καθυστερουμένων ἡμερομισθίων καὶ νὰ γίνῃ ἄμεσα τὸ κατάλληλον νομοθετικὸν μέτρο, γιὰ νὰ μὴ ὑπάρχουν τοῦλάχιστο ἐκ τῶν ὑστέρων ἡλίθιοι ἐργοδότες, πού ἐξεπλήρωσαν μὲ τιμιότητα τίς ὑποχρεώσεις τῶν καὶ ἐργοδότην φαινομενικὰ εὐφρεῖς, πού κερδίσαν ἀπὸ τὸ ψωμί τοῦ φτωχοῦ μισθωτοῦ.

ΑΡΘΡΑ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΓΝΩΜΑΙ

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (*)

(Συμβολή εις την έρμηνείαν του άρθρου 9 του ν. 118/1945)

*Υπό του κ. ΣΩΚΡ. Ι. ΒΕΚΡΗ, Δικηγόρου

61. Κατά το άρθρ. 17 του νόμου 118/1945, προκειμένου περί βλαβεισών επιχειρήσεων, έφ' όσον ήθελε διαπιστωθή καταστροφή των εγκαταστάσεων αυτών, έπηρεάζουσα ούσιωδώς την οικονομική των ύπόστασιν ή καθιστώσα αδύνατον την επαναλειτουργίαν των, ό 'Υπουργός της Έργασίας, μετά γνώμην του Διοικ. Συμβουλίου του Ταμείου, δύναται ν' απαλλάξη ταύτας έν όλω ή έν μέρει της καταβολής της αποζημιώσεως του ν. 2112 ή του Β.Δ. της 16/18 'Ιουλίου 1920, ως έτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως. Διά της αυτής άποφάσεως δύναται νά υποχρεωθή το Ταμείο, όπως καταβάλη το όλον ή μέρος της ανωτέρω αποζημιώσεως εις τους δικαιουμένους ταύτης μισθωτούς.

Έκ της διατάξεως ταύτης σαφώς συνάγεται άφ' ενός μόν έτι άρμόδιος διά την χορήγησιν της απαλλαγής είναι αποκλειστικώς ό 'Υπουργός Έργασίας μετά γνώμην, έστω και μη σύμφωνον, του Δ. Σ. του Ταμείου Άνεργίας, ούτως ώστε ή άπόφασις του ν' άποτελή άμάχητον τεκμήριον διά τά πολιτικά δικαστήρια, άφ' έτέρου δέ ότι ή άπόφασις του 'Υπουργού δέν έχει τόν χαρακτήρα αίρέσεως εις την δικαιοπραξίαν της καταγγελίας διαλυτικής ή αναβλητικής, αλλά εύχερείας διαζευκτικής πρός συστατικόν στοιχείον της καταγγελίας και κατ' άκολουθίαν, έφ' όσον ήθελε προτιμηθή, ούσιαστικής προϋποθέσεως της καταγγελίας. Πράγματι έφ' όσον ό νόμος θεωρεί την καταγγελίαν έγκυρον... άφ' ής καταβλήθη έξ ολοκλήρου ή ανωτέρω όριζομενη αποζημίωσις και έφ' όσον άντί της καταβολής ληφθή άπόφασις του 'Υπουργού αίρουνσα την υποχρέωσιν καταβολής αποζημιώσεως, έπεται έν περιπτώσει προτιμήσεως έκ μέρους του εργοδότη της τελευταίας ταύτης όσου ότι ή καταγγελία είναι έγκυρος άφ' ής ληφθή ή έν λόγω άπόφασις. 'Η μή ληψις έπομένως της έν λόγω άποφάσεως έχει διά την καταγγελίαν τας αúτας συνεπείας πρός την μη καταβολήν της αποζημιώσεως (127).

62. 'Η εις τόν απολυόμενον συμφώνως πρός

τόν ν. 118/1945 χορηγουμένη αποζημίωσις δυνατόν νά είναι ένδεχομένως μικροτέρα άλλης, ήν ούτος δικαιούται νά λάβη έπικαλούμενος τό προγενέστερον δίκαιον, ως λ. χ. της ειδικωτέρας ρυθμίσεως της νομοθεσίας έφεδρων παλαιών πολεμιστών, τυχόν χορηγουμένην δύναμει ειδικού κανονισμού μείζονα αποζημιώσιν κλπ.). Έν τοιαύτη περιπτώσει ανακύπτει τό έρώτημα άν ό απολυόμενος μετά τόν ν. 118/1945 δικαιούται νά προτιμήσ η την τοιαύτην αποζημίωσιν.

'Η τοιαύτη προτίμησις του μισθωτού αποκλείεται έκ της ρητής διατάξεως του άρθρ. 9 παρ. 1 του ν. 118/1945 παραπεμπούσης εις μόνην την αποζημίωσιν του ν. 2112 ή του Β.Δ. 16/18 'Ιουλίου 1920. Είναι άληθές, και θα ήδύνατο νά υποστηριχθή, ότι ή έν λόγω διάταξις ρυθμίζει όπλως την αποζημίωσιν από της άπόψεως της ως προϋποθέσεως της έγκυρότητας της καταγγελίας του ν. 118/1945, ούτως ώστε ή μέν καταγγελία έπλ καταβολή της αποζημιώσεως ταύτης νά είναι έγκυρος, ό δέ μισθωτός νά δικαιούται νά ζητήσ η την ένδεχομένως μείζονα εις αυτόν έξ άλλου νόμου χορηγουμένην. Νομίζω όμως ότι τοιαύτη άποψις δένθά ήτο εύμφωνος ούτε και πρός τόν σκοπόν του ν. 118/1945. Ούτος έσκόπει την έλάφρυνσιν των επιχειρήσεων διά της παροχής εις αυτάς του δικαιώματος της καταγγελίας υπό τας έν αυτό προϋποθέσεις, άρας άπαντας τους περιορισμούς της έρχομένους εις αντίθεσιν πρός τας έν λόγω προϋποθέσεις, έν αις και ή αποζημίωσις. 'Αν ούτω χορηγήσωμεν εις τόν μισθωτόν τό δικαίωμα ν' άξιοί μεγαλυτέρας αποζημιώσεως, αντίτιμέμεθα εις την διά τούτου έπιδιωχθείσαν έλάφρυνσιν των επιχειρήσεων.

63. 'Αν όμως ή αύξησις της αποζημιώσεως δέν είναι δυνατόν συμφώνως πρός τόν νόμον 118/1945 τό αυτό συμβαίνει και μέ την έκ ταύτης έν μέρει ή όλω απαλλαγήν.

Λέγοντες δέ απαλλαγήν δέν έννοούμεν μόνον τας περιπτώσεις, καθ' ός διά λόγους έκτός του νόμου 2112 δέν χορηγείται αποζημίωσις (λ.χ. ανωτέρα βία προβλ. άνωτ. άριθ. 47), αλλά και τας έν τω νόμω 2112 διαλαμβανόμενας (άρθρ. 6 § 1, β, δ. 16/18 'Ιουλίου 1920, 6 § 2 ν. 2112, άρθρ. 15 § 1 ν. 2112, 6 § 2 β δ. του 1920 κλπ.).

Ό νόμος βεβαίως δέν εκφράζεται κατηγορηματικώς, ως εις την παρ. 4 του άρθρ. 9 του ν. δ. 424/1941, καθ' ήν ή εκεί υποχρέωσις αποζημιώσεως δύναται νά επιβληθή και εις ός περιπτώσεις συντρέχει λόγος απαλλαγής έξ αύτης βάσει των κειμένων νόμων, πλην έκ του άρθρου 9 παρ. έδ. τρίτον του νόμου 118/1945, άπαιτούντος την έξ ολοκλήρου καταβολήν της αποζημιώσεως, και τό άρθρ. 17 του αυτού νό-

(*) Συνεχίζεται έν της σελ. 101.

(127) 'Αλλως νομίζομεν τό ύπ' άριθ. 4660/1945 έγγραφον του 'Υπουργείου Έργασίας ΕΕΑ δ' σελ. 187 θεωρούν διακοπτομένην την υποχρέωσιν καταβολής μισθών εις τους απολυόμενους από της ήμερομηνίας της καταγγελίας, έφ' όσον ύπεβλήθη ή αύτησις απαλλαγής, ήτις απορριπτομένη συνεπάγεται την καταβολήν της αποζημιώσεως και των μισθών μέχρι της καταβολής ταύτης. Σύμφωνον μέ τό έν τω κειμένω τό τελευταίον εδάφιον της παρ. III της ύπ' άριθ. 21165/1945 άποφάσεως του 'Υπουργού Έργασίας «περί έπεκτάσεως των διατάξεων του Ν. 118/1945» (Ε. Κ. τ. β', φύλλον 164 της 15 Νοεμβρίου 1945, ΕΕΑ δ', σελ. 638).

μου όρίζοντος κατά τὰ λεχθέντα τὰς περιπτώσεις καί τήν διαδικασίαν τῆς ἐν ὧν ἡ ἐν μέρει ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς ὑποχρέωσης ταύτης συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ διατάξει διαλαμβάνεται ἀποκλειστικός τρόπος ἀπαλλαγῆς ἡ μειώσεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀρθρ. 9 παρ. 1 τοῦ ν. 118, ἡτις καταβάλλεται ἐν πάσῃ περιπτώσει οἷα διαγράφεται ἀκεραία ἐν τῷ ν. 2112 ἢ τῷ β. δ. 16]18 'Ιουλίου 1920, ἐφ' ὅσον βεβαίως χορηγεῖται ὑπό τῶν ἐν λόγῳ νομοθετημάτων (ἀρθρ. 1 ν. 2112 καί 2 § 3 β. δ. 16]18 'Ιουλίου 1920 ἀπαιτούντων ὑπηρεσίαν δύο μηνῶν).

γ'. Τυπικαὶ προϋποθέσεις τῆς καταγγελίας.

64. 'Εν τῷ τρίτῳ ἐδαφίῳ τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. 118]1945 τίθεται πρώτη τυπικὴ προϋπόθεσις τῆς καταγγελίας, ἥτοι ἡ ἔγγραφος πραγματοποίησις τῆς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος (... «Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνεται ἐγγράφως...»)(128). Οὕτω τὸ ἔγγραφον γίνεται συστατικὸν τῆς καταγγελίας ἐν πάσῃ περιπτώσει (129). Πέραν τῆς ὑποχρέωσης τῆς ἐγγράφου διατυπώσεως τῆς καταγγελίας οὐδὲν ὁρίζεται, ἀρκεῖ ἐπομένως ἡ σαφὴς ἐν ἐγγράφῳ ἐκδήλωσις τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότητος περὶ ἀμέσου (130) λύσεως τῆς συμβάσεως καθ' οἷονδήποτε τρόπον, ἵνα θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀπαιτούμενος ὁρος ἐξεπληρώθη.

Ὑπερνήταμεν ἤδη (ἀνωτ. ἀρ. 57) ὅτι ἡ καταγγελία τοῦ ν. 118]1945 ἔπαυσε νὰ εἶναι ἀναιτιώδης ὥς ἐξηρτημένη ἐκ τοῦ πλεονόζοντος ἢ μὴ τοῦ ἀπολυμένου ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, οὕτως ὥστε ἐν ἀνυπαρξίᾳ τῆς ἐν λόγῳ προϋποθέσεως νὰ εἶναι ἀκυρος. Τοῦτου δοθέντος ἐρωτᾶται ἂν ἡ τοιαύτη αἰτιώδης καταγγελία δέον νὰ αἰτιολογῇται καὶ ἐγγράφως. 'Εν ἄλλαις λέξεσιν ἂν ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀπολύσεως δέον νὰ διαλαμβάνεται καὶ ὁ λόγος δι' ὃν γίνεται ἡ καταγγελία ἰδίᾳ δὲ ἂν γίνεται συμφώνως τῷ νόμῳ 118]1945.

(128) Ἡδη ἀπὸ τοῦ ν. 2112 (ἀρθρ. 1 ἐν συνδ. πρὸς 3 δ. 1) εἶχεν ἀξιωθῇ ἐν Ἑλλάδι, ὅπως ἡ ταυτικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πραγματοποιεῖται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον ἐγγράφως. Πλήν, κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην, ἡ παράβασις τῆς διατυπώσεως δὲν συνεπήγετο τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἡτις παρέμεινε ὡς τοιαύτη ἰσχυρά, ἀλλ' ἀπλῶς ἐθεωρεῖτο ὡς ἀτακτος καὶ ἐδίδεν δικαίωματα ν' ἀξιωθῇ ἢ δι' αὐτὴν ἀποζημιώσεις. Α.Π. 45]1935 ΕΕΝ β' σελ. 479, Α.Π. 76]1941 ΕΕΔ α' σελ. 14, *Λιτζερόπουλος*: 'Ἡ καταγγελία κλπ. ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 89 καὶ σημ. 77, *Δημάκης* ΕΕΔ α' σελ. 933, *Υδραῖος* ΕΕΔ α' σελ. 933, *Βιτσαξῆς* ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 31 πρὸς βλ. ὅμως καὶ *Καποδίστριαν*, *Ἐρμηνεία* ἐνθ' ἀνωτ. παρ. 423—424, τὸν αὐτὸν, σχόλιον ἐν ΕΕΝ ε' σελ. 152, *Touloupas*, *Die Gestaltung der Arheitsbedingungen in Griechenland* σελ. 61—62 καθ' οὓς ἡ καταγγελία εἶναι μὲν ἀκυρος, ἀλλ' ἡ ἀπόλυσις ἰσχυρά, οὕτως ὥστε μόνον δικαίωμα ἀποζημιώσεως χωρεῖ, ὡς καὶ ἐπὶ ἀτάκτου καταγγελίας.

(129) Δὲν ἀπαιτεῖται ἐπιστολὴ ἢ ἐξώδικος δήλωσις παραλαμβανομένη παρὰ τοῦ ἀπολυμένου, ἀρκεῖ τὸ ἔγγραφον νὰ γνωστοποιηθῇ κατὰ οἰονδήποτε τρόπον εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον πρὸς βλ. *Καποδίστρια*, *Ἐρμηνεία* ἐνθ' ἀνωτ. παρ. 423.

Ἡ τοιαύτη αἰτιολόγησις δὲν θὰ ἐστερεῖτο σημασίας διὰ τὸν μισθωτὸν, ὅστις θὰ ἐγνώριζε τοὺς λόγους, δι' οὓς ἀπελύετο καὶ εἰδικώτερον, λαμβανομένης ὑπ' ὅψει τῆς παραλλήλου ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118]1945 πρὸς τοὺς λοιποὺς προστατευτικὸς νόμους καὶ ἰδίως τοῦ ν. δ. 424]1941, θὰ ἦτο δυνατόν ἐκάστοτε νὰ διασαφηνισθῇ περὶ πόλας καταγγελίας πρόκειται. Δὲν νομίζομεν ὅτι ἐν αἰωπῇ τοῦ νόμου δυνάμεθα νὰ ἐπιβάλωμεν, ἐπὶ ποινῇ μάλιστα ἀκυρότητος, τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅπως εἰς τὴν περὶ καταγγελίας ἔγγραφον δηλώσιν τοῦ περιλάβῃ καὶ ἔκθεσιν τῶν λόγων αὐτῆς. Κατὰ πρῶτον τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα γεγονότα δὲν δημιουργοῦν ἀνυπερβλήτους δυσκολίας. Ὁ ἐργοδότης καταγγέλλων συμφώνως πρὸς τὸν ν. 118]1945 ὑποχρεοῦται καὶ εἰς ἀναγγελίαν τῆς καταγγελίας εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας, ἐξ ἧς διατυπώσεως ὁ ἀπολυόμενος εὐκόλως δύναται νὰ διαπιστώσῃ εἰς ποῖον νόμον βασίζεται ἡ ἀπόλυσίς του. Ἐπειτα ἡ δημιουργία τοιαύτης προϋποθέσεως ἀνευ νομοθετικῆς ἐπιταγῆς εἶναι αὐθαίρετος, ἰδίως ὑπὸ τὰς σημερινὰς περὶ δικαίου ἀντιλήψεις, ἀποκρουσάσας τὰς τυπικὰς συμβάσεις. Ἀρκετὴ εἶναι ἡ τυπικότης ἡ ἀπαιτούσα τὸ ἔγγραφον τῆς καταγγελίας προφανῶς διὰ τὸν σαφὴ καθορισμὸν τῆς στιγμῆς τῆς καταγγελίας (130). Ἀλλ' ὡστε ὁ νόμος 118]1945 εἶχεν ὑπ' ὅψει τοῦ ὅτι ὁ νόμος 765]1943 εἶχεν ἀπαιτῆσαι ἐν ἀρθρῳ 2 αὐτοῦ ἔκθεσιν βάσει πόλας διατάξεως γίνεται ἡ ἐν τούτῳ καταγγελία, οὕτως ὥστε, ἐάν ἤθελεν αἰτιολογήσιν, θὰ ἐπανελάμβανε τοῦλάχιστον τὴν ἐν λόγῳ ἀπαίτησιν.

65. Ὁ νόμος 118]1943 περαιτέρω ἐν ἀρθρ. 9 παρ. 3 αὐτοῦ ὑποχρεοῖ, ὅπως ἡ ἐπελθοῦσα καταγγελία ἀναγγέλληται ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας τῆς περιφερείας τῶν προβαίνουσιν εἰς ταύτην ἐπιχειρήσεων. Καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, τιθεμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἐν τῷ νόμῳ, θεωρεῖται ὡς συστατικὴ προϋπόθεσις τῆς καταγγελίας (131). Εἰδικώτερον παρατηρητέον: α) Ἡ ἀναγγελία δέον νὰ εἶναι ἔγγραφος, ὡς ἄλλωστε καὶ ἡ καταγγελία.

Ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀναγγελίας τοῦτο δὲν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ περιέχῃ καὶ τὰ αἰτιολογοῦντα τὴν καταγγελίαν γεγονότα, τὴν ἐνδεχομένην καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἢ ἐάν ἡ καταγγελία ἐγένετο συμφώνως τῷ νόμῳ 118/45. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ παρ. 3 τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945 διαιθεῖ περὶ ἀναγγελίας τῆς «κατὰ τ' ἀνωτέρω» καταγγε-

(130) Οὕτω *Λιτζερόπουλος*, 'Ἡ καταγγελία ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 90 ἐπ. προκειμένου περὶ τῆς καταγγελίας τοῦ ν. δ. 424]1941. Ἄν ὅμως ὁ ἐργοδότης αἰτιολογήσῃ τὴν καταγγελίαν καὶ πιθανῶς καταγγεῖλῃ τὴν σύμβασιν δι' ἄλλους ἐκτὸς τοῦ ν. 118]1946 λόγους, ἀντὶ τοῦ παρὰ ταῦτα δικαίωματα ἐκ τοῦ νόμου τούτου, ἡ τοιαύτη αἰτιολογία τοῦ θὰ κριθῇ ὡς ἐξώδικος ὁμολογία αὐτοῦ καὶ θὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποκλείουσα τὴν ἔρρευσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ ν. 118]1946. Οὐχὶ ὅμως εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὡς δέχεται ἡ Πρωτ. Ἀθηνῶν 992]1945 ΕΕΔ δ' σελ. 333, ἀλλὰ βάσει τῆς *exceptio doli*.

λίαν, ἐξ οὗ θὰ ἠδύνατο νὰ συμπεράνη τις ὅτι ἔδει νὰ περιέχεται ἐν αὐτῇ πᾶν στοιχείον χρήσιμον διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς καταγγελίας ὡς κατὰ τ' ἀνωτέρω γενομένης. Τοῦτο δὲ μὴ εἶναι ἀναντίρρητον, καθ' ὅσον ἡ φράσις «κατὰ τ' ἀνωτέρω» δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἔχει σκοπὸν ἀπλῶς καὶ μόνον νὰ καταστήσῃ φανερόν ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀναγγελίας ἀφορᾷ μόνον τὴν καταγγελίαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 118. Περαιτέρω κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ἡ ἀναγγελία λαμβάνεται ὡς χρονικὸν σημεῖον διὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπιδοτήσεως, οὕτως ὥστε, ἐφ' ὅσον ἡ ὁλοκλήρωσις τῆς καταγγελίας γίνεται ἐπὶ τῇ πληρωσῇ καὶ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, μέχρι δὲ τῆς ἡμερομηνίας ἐκείνης ὁ ἀπολυόμενος δικαιούται τῶν ἀποδοχῶν του, θὰ ἔδει ἐν τῇ ἀναγγελίᾳ ν' ἀναγράφεται τοῦλάχιστον ἡ ἐκτέλεσις τῆς προϋποθέσεως ταύτης. Ἰνα μὴ καταβάλλωνται μισθοὶ καὶ ἐπίδομα σωρευτικῶς εἰς τὸν αὐτὸν μισθωτὸν. Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως ἀνευ ρητῆς ἐν τῷ νόμῳ διατάξεως διστάζομεν νὰ ἐπεκτείνωμεν καὶ τὴν ἀκυρότητα ἐπὶ παραλείψει τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐν λόγῳ στοιχείων ἐν τῇ καταγγελίᾳ. Ταῦτα μὴ καθοριζόμενα ὡς στοιχεῖα τοῦ κύρους τῆς ἀναγγελίας δὲν θὰ δύνανται νὰ θεωρηθοῦν καὶ ὡς τοιαῦτα τῆς καταγγελίας. Ὁρθότερον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης νὰ θεωρηθοῦν αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότη πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ἡ παράβασις τῶν ὁποίων νὰ γεννᾷ ἀξιώσεις τοῦ τοῦ δι' ἐνδεχομένης ζημίας ἐν παραλείψει τῆς τήρησός των.

β) Ἡ ἀναγγελία θὰ λάβῃ χώραν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Ὁ νόμος δὲν καθορίζει σαφῶς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ὅπερ θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει πρὸς ἐναρξιν τῆς προθεσμίας ταύτης. Πλὴν ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ρηθείσης φράσεως τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. 118/1945 «κατὰ τὰ ἀνωτέρω» συνάγομεν ὅτι ἡ ἀναγγελία θ' ἀφορᾷ καταγγελίαν μετὰ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις, ἥτοι καταγγελίαν μετὰ τὴν ἔγγραφον διατύπωσιν τῆς καὶ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως.

Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ ἀποζημιώσις θὰ ἔπεται τῆς ἐγγράφου καταγγελίας ἢ τοῦλάχιστον θὰ εἶναι πρὸς αὐτὴν ταυτόχρονος, ἡ ὡς ἄνω προθεσμία θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως συνυπολογιζομένης⁽¹³¹⁾. Τοιαύτην λύσιν ἄλλωστε ἐπιβάλλει καὶ τὸ ρηθὲν ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 118/1945, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι σκοπὸς τῆς ἀναγγελίας εἶναι ἡ ἐναρξίς τῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀπολυομένου καὶ ἡ προσπάθειαι ἐξυρρέσεως ἐργασίας, πράγματα, ἅτινα ἀπαιτοῦν, ὅπως ἡ ἀναγγελία ἀποτελέσῃ τὸ τελευταῖον γεγονὸς μετὰ τὴν πλήρωσιν ὅλων τῶν λοιπῶν διὰ τὴν ἐγκυρότητα τῆς καταγγελίας προαπαιτουμένων, ἐπισφραγίζον καὶ τελειοῦν ταύτην, ἀποτελοῦν δὲ ἀφετηρίαν καὶ

μετὰ τὴν οὕτω ὁλοκληρουμένην ἀπόλυσιν δικαιομάτων, ἅτινα ἄλλως θὰ ἐδίδοντο εἰς μὴ ἀπολυθέντα μισθωτὸν.

γ) Ἡ ἀναγγελία θ' ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας τῆς περιφέρειας τῆς ἐπιχειρήσεως. Τοῦ νόμου ὁμιλοῦντος περὶ ἀναγγελίας δὲν ἀρκεῖ ἡ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον γνωστῶν ἐν λόγῳ Ἀρχῶν τῆς ἐπελεούσης καταγγελίας, ἀλλ' ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πρὸς αὐτὰ γνωστοποιήσις, γενομένη καθ' οἷονδῆποτε τρόπον καὶ κυρίως δι' ἀναφορᾶς. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἀπαιτεῖται ἡ εἰς ὠρισμένα πρόσωπα ἀναγγελία, ἔπεται ὅτι μόνον διὰ τῆς πρὸς ἀμφοτέρω ταῦτα καὶ οὐχὶ πρὸς ἄλλα πληροῦται ἡ προϋπόθεσις τοῦ νόμου⁽¹³²⁾.

γ) Ἡ ὁλοκλήρωσις τῆς καταγγελίας.

66. Τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου 118/1945 διαμορφούμενον σύστημα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξακολουθεῖ νὰ περιορίζῃ εἰσέτι σοβαρῶς τὸ κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον (ρωμαϊκοβυζαντινόν) ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη, ὅπως καταγγέλλῃ τὴν ἀορίστου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας, καθόσον προϋποθέτει πλὴν τῆς κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον καταγγελίας καὶ ἐπὶ πλέον τὴν τήρησιν ὠρισμένων ὁρῶν, ἥτοι τοῦ πλεονάζοντος, τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως καὶ τῆς ἐγγράφου διατύπωσός της.

Τὰ ἐν λόγῳ ὅμως γεγονότα δὲν ἀποτελοῦν αἵρεσιν εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς καταγγελίας ἀναβλητικὴν ἢ διαλυτικὴν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ταῦτα οὕτε ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ δικαιοκράτου ὡς αἱ αἰρέσεις, οὔτε ἄλλωστε εἶναι ἀναβλητικὰ ἢ διαλυτικὰ ὑπάρχοντος ἤδη νομικοῦ γεγονότος, ἀλλὰ δοθέντος ὅτι τὸν ἐν λόγῳ νομικὸν γεγονὸς, δηλ. ἐν προκειμένῳ ἡ καταγγελία, δημιουργεῖται δι' αὐτῶν, συστατικὰ στοιχεῖα αὐτῆς. Ἡ διαπίστωσις τοῦ δεδομένου τούτου διαμορφώνει τὴν καταγγελίαν τοῦ ν. 118/1945 εἰς σύνθετον νομικὸν γεγονὸς ἀποτελούμενον ἀπὸ διάφορα περιστατικά, ἐν οἷς καὶ ἡ καταγγελία, ὡς ἡνωεῖτο ὑπὸ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον καὶ τὸν νόμον 2112, ἦτις σημειωτέον καίτοι ἀπλοῦν στοιχείον δὲν στερεῖται καὶ νομικῆς σημασίας.

Οὕτω ὅμως τιθεμένου τοῦ ζητήματος καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου δυνάμει τῶν ὁποίων ὁσάκις πρὸς δημιουργίαν νομικοῦ γεγονότος ἀπαιτοῦνται πλείονα τοῦ ἑνὸς περιστατικά, ταῦτα εἶναι ἰσότιμα μεταξὺ τῶν καὶ μόνον διὰ τῆς ἐπελεύσεως πάντων δημιουργεῖται τὸ ἐν λόγῳ γεγονὸς⁽¹³³⁾, ἡ καταγγελία τοῦ ν. 118/1945 ὁλοκληροῦται ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως καὶ τοῦ τελευταίου ἐκ τῶν ἀπαιτούμενων διὰ ταύτην στοιχείων.

(131) Πρωτ. Ἀθηνῶν 879/1945 ΕΕΑ δ' σελ. 297.

(132) Πρβλ. σκόλια ΕΕΑ δ' σελ. 266 Contra Πρωτ. Ἀθηνῶν 771/1943 ΕΕΑ δ' σελ. 267 δεχομένη τὴν ἐναρξιν τῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας ἢ ὡς θὰ ἦτο ὀρθότερον ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς καταγγελίας, Βιτσαξῆν ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 56 καὶ τοὺς ἐκεῖ. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι πρόκειται περὶ προθεσμίας τοῦ Ἀστικοῦ δικαίου ἢ ἡμέρας τῆς ἀποζημιώσεως διὰ ὑπολογισθῇ (Α. Π. 228/1934 ΕΕΝ β' σελ. 249).

(133) Πρωτ. Ἀθηνῶν 879/1945 1. σ. πρβλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 650/1945 ΕΕΑ δ' σελ. 305, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3945/1944 ΕΕΑ γ' σελ. 657 καὶ παρατηρήσεις τῆς ἐν λόγῳ ἐπιθεωρήσεως ΕΕΑ γ' σελ. 532.

(134) Regelsberger — Μαριδάκη — Πράτσια, Γενικά Ἀρχαὶ παρ. 118, Οἰκονομίδου, Γεν. Ἀρχαὶ παρ. 57, Κρασά, Γεν. Ἀρχαὶ παρ. 135 σημ. 5, Windscheid, Γεν. Ἀρχαὶ παρ. 67 σημ. 1, 2, πρβλ. εἰδικότερον διὰ τὴν καταγγελίαν, Δημάκη, ΕΕΑ α' σελ. 617, 777, καὶ δ' σελ. 201.

67. Ἄν ὁμως ἡ συνύπαρξις τῶν ἀνωτέρω γεγονότων εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὸ κύρος τῆς προκειμένης καταγγελίας, δὲν ἀπαιτεῖται προσέτι καὶ ἡ ταυτόχρονος ἐμφάνισις τῶν⁽¹³⁵⁾. Τοῦτο δὲν συνάγεται μόνον ἐκ τῆς ἐκτελείας ὡς ἄνω διδασκαλίας τῶν γενικῶν τοῦ δικαίου ἀρχῶν ἐπιβαλλουσῶν τὴν ταυτόχρονον ἐμφάνισιν μόνον δσάκις ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἢ τοῦ νόμου προκύπτει, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀρθρου 9 Ἰουν. 118/1945, ὅπερ ἐπιτρέπει τὴν διάφορον χρόνον ἐπέλευσιν τῶν ἐν λόγῳ γεγονότων (πρβλ. καὶ ἀνωτ. ἀριθ. 53, 58).

Συνέπειαι τῆς δυνατότητος εἰς διάφορα χρονικά σημεῖα ἐμφανίσεως τῶν καθ' ἕκαστον στοιχείων, ἅτινα συγκροτοῦν τὴν καταγγελίαν τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945, εἶναι:

α) Ἐκαστον τῶν περιστατικῶν νοεῖται ἀνεξάρτητον καὶ κατὰ μορφήν καθορίζεται ὡς νοεῖται εἰς τὸ μέχρι σήμερον ἰσχύον δίκαιον.

β) Τὸ κατ' ἰδίαν κύρος τοῦ θά κριθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐμφανίσεώς του καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὁλοκληρώσεως τῆς καταγγελίας.

γ) Ἐκαστον γέγονός ἐμφανισθὲν ἅπαξ, ἂν εἶναι φύσεως μὴ διαρκούς, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρῃ καὶ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς πραγματοποιήσεως πάντων τῶν ὑπολοίπων, δηλ. τὴν στιγμήν τῆς τελειώσεως τῆς καταγγελίας, ἐκτός ἂν ὁ νόμος ἀπαιτῇ τοῦτο ἢ ὁ χαρακτήρ τοῦ περιστατικοῦ. Τὸ ἀντίθετον θὰ ἰσοδυναμῇ μὲ τὴν ἔμμεσον ὑποχρέωσιν παρὰ τὸν νόμον ταυτοχρόνου ἐμφανίσεως ὀρισμένων περιστατικῶν μὴ διαρκούς ἰσχύος, πρᾶγμα μὴ ἐπικουρούμενον οὔτε ὑπὸ τοῦ πνεύματος οὔτε ὑπὸ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου⁽¹³⁶⁾.

68. Τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα θέτουν ἀμέσως τὸ ἐξῆς ἐρώτημα: Ἐφ' ὅσον διὰ τῆς πραγματοποιήσεως ἀπασῶν τῶν ἄνω προϋποθέσεων τελειοῦται ἡ καταγγελία τοῦ ν. 118/1945, ἐρωτᾶται ἂν καὶ ἂπ' αὐτῶν ἐπέρχεται τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο. Τὰ ἀποτελέσματα δηλ. τῆς καταγγελίας θὰ παραχθοῦν ἀπὸ τῆς πληρώσεως καὶ τοῦ τελευταίου ὅρου, ὃν θέτει τὸ ἀρθρον 9 τοῦ ν. 118/1945 διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐν αὐτῷ καταγγελίας (ex nunc) ἢ μένουν μετέωρα μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως ὧν τῶν προϋποθέσεων καὶ εὐθὺς μόλις συντελεσθοῦν αὗται ἐπέρχονται ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς περὶ καταγγελίας δηλώσεως τοῦ ἐργοδότη (ex tunc)⁽¹³⁷⁾.

Ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω διδασκαλία τοῦ ἀστικοῦ

(135) Πρβλ. τοὺς ἐν τῇ ἄνω σημειώσει συγγραφεῖς καὶ ἰδία διὰ τὴν ἐν προκειμένῳ περίπτωσιν *Τσιμπούκη*, Ὁ χρόνος κτλ. ΕΕΑ δ', σελ. 325 σχόλιον ΕΕΑ δ', 265—266.

(136) Ἴδε ἰδίως *Τσιμπούκη*, ἐνθ. ἂν. ΕΕΑ δ' σελ. 325.

(137) Τὸ θέμα ἐμφανισθὲν καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ν. δ. 424/1941 εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς συζητήσεως μετὰ τοῦ καθηγητοῦ *Διζεροπούλου* καὶ τοῦ *Δημάκη* τοῦ μὲν ὑποστηρίζοντος τὴν ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν (θεωρία τῆς ἀναδρομικῆς τελειώσεως), τοῦ δὲ τὴν μὴ ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν (θεωρία ἀντικαταστάσεως) προβλ. ΕΕΑ. α', σελ. 515, 517, 468, 679, 774, *Διζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία κτλ. ἐνθ' ἂν. σελ. 120 πρβλ. καὶ *Βιτσαξῆν* ἐνθ' ἂν. σελ. 57. Ἡ νομολογία ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς δευτέρας τῶν θεωριῶν, Πρωτ. Ἀθηνῶν 679/1943 ΕΕΑ β', σελ. 207, 2962/1943 Ἐργ. Δίκαιον II 64. 13.

δικαίου ὀρίζει προκειμένου περὶ τῶν συνθέτων νομικῶν γεγονότων ὅτι ἡ ἐπέλευσις τῆς νομικῆς ἐνεργείας τῆς ἐπέρχεται μόνον ἀφ' ἧς ὑπάρξῃ καὶ τὸ τελευταῖον ἐκ τῶν διὰ τὴν δημιουργίαν τούτων ἀπαιτούμενων περιστατικῶν. Ἐν προκειμένῳ τελευταῖον περιστατικόν, τελειοποιοῦν τὴν καταγγελίαν τοῦ ν. 118/1945, εἶναι ἡ ἀναγγελία ταύτης κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Ἀφ' ἧς στιγμῆς κατ' ἀκολουθίαν πληρωθῇ καὶ ἡ τελευταία αὕτη προϋπόθεσις, ἔδει νὰ ἐπέρχεται ἡ ἐννομος συνέπεια τῆς καταγγελίας, ἥτοι ἡ λύσις τῆς συμβάσεως. Πλὴν ἡ παρ. 1 ἐδάφιον τρίτον τοῦ νόμου 118/1924 ὀρίζει «ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος... ἀφ' ἧς καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀντιτίμη ἀποζημίωσις». Ἡ διάταξις αὕτη μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸ ἀδιαφιλονέκητον συμπέρασμα ὅτι ἡ νομικὴ ἐνέργεια τῆς καταγγελίας τοῦ νόμου 118/45 ἐπέρχεται ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς καταβολῆς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα, τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1918⁽¹³⁸⁾. Ἡ ἀποψις αὕτη δὲν ἐρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἐκτεθείσας ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, καθόσον καὶ ἐκεῖ δὲν στεροῦμεθα περιπτώσεως νομικῆς ἐνεργείας θεωρουμένης ὅτι ἐπέρχεται ἀναδρομικῶς, μετὰ τὴν πλήρωσιν ὧν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς πληρώσεως μιᾶς ἐξ αὐτῶν, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἡ τελευταία πραγματοποιηθεῖσα⁽¹³⁹⁾.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς λοιπὸν καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, καὶ ἂν εἰσέτι ὀρισμέναι τῶν προϋποθέσεων συντελεσθοῦν ἀργότερον, ἡ σύμβασις λύεται, μέχρις ὅμως τῆς στιγμῆς ἐκείνης καὶ ὑπαρχουσῶν τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων αὕτη ὑπάρχει καὶ ὁ μισθωτὸς προσφέρειν τὰς ὑπηρεσίας του δύναται ν' ἀξιώσῃ τοὺς μισθοὺς του καὶ ἅπαντα τὰ ἐκ τῆς θέσεώς του πλεονεκτήματα. Οὕτω ὁ διαρρέων χρόνος θεωρεῖται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, σημειῖον οὐσιῶδες διὰ τὸν ὀπολογισμὸν τῆς ἀρχιότητος διὰ τὴν τυχὸν σύνταξιν, αὔξησιν μισθοῦ κ.ο.κ., ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι ἡ θέσις τοῦ ἀπολυομένου κρίνεται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ νόμου 118/1945 ἢ ὁ νόμος οὗτος δὲν ὀρίζει ἄλλως.

Ἡ τελευταία διασάφησις εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς ἀποφυγὴν παρανοήσεων, ὡς ἐκ τῆς παραλλήλου ἐφαρμογῆς ἄλλων νόμων ἐπιτῶν εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ ν. 118/45 ὑπαγομένων ἐπιχειρήσεων καὶ τοῦ ὀπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἐκ τῆς ἀρχικῆς καταγγελίας καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς τελειώσεως ταύτης συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945. Πράγματι, δσάκις ἀπολύεται ὁ μισθωτὸς δυνάμει ἄλλης τινὸς διατάξεως ἰσχύουσας ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν ν. 118/1945, ὡς λ. χ. τοῦ ν. δ. 424, ἡ λύσις τῆς συμβάσεως θὰ ἐπέλθῃ ἀφ' ἧς κατὰ τὸ ν. διμα τοῦτο λύεται ἡ σύμβασις. Παραλλήλως τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 2112 δὲν θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τοῦ σημείου τῆς τελειώσεως τῆς καταγγελίας λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ ἀρθρον 9 τοῦ ν. 118/1945 δημιουργεῖ τὴν ἀξίωσιν ταύτην ἅμα τῇ δηλώσει τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότη πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως. (Τέλος)

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Ι. ΒΕΚΡΗΣ
Δικηγόρος

(138) Οὕτω καὶ ὁ *Δημάκης* ἐνθ' ἂν. ΕΕΑ δ' σελ. 201.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ 118/1945

“Έλεγχος υπό του δικαστοῦ τῆς καταγγελίας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ

Ἐπιρροή τῆς λήψεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112 καὶ τῆς ἐπιδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐπὶ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου.—Ἐρευνᾶ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος μισθωτοῦ.—Κρίσις τοῦ δικαστοῦ ἂν ἡ καταγγελία ἐκινήθῃ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.—Κακέ-
βουλος ἀπόλυσις μισθωτοῦ διὰ λόγους ξένους πρὸς τὸν Νόμον 118/1945.

Τὸ ἰδιαιτέρως συναγόμενον ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 204', Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ἀσχολουμένη ἐπὶ τῶν γνωστῶν ζητημάτων α) ἂν ἡ κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς «πλεονάζοντων» ὑπόκειται εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον (πρβλ. συμφώνους Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἔφεσιν 4449/1945, ΕΕΔ 4, 592, 5049/1945, ΕΕΔ 4, 589, 5622/1945, ΕΕΔ 4, 657, 4796/1945, ΕΕΔ 5, 14, 6436/1945, ΕΕΔ 5, 48, Πρωτοδικείου Πειραιῶς κατ' ἔφεσιν 917/1945, ΕΕΔ 5, 49, 13/1946, ΕΕΔ 5, 73, ἀντιθέτους Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 5283/1945, ΕΕΔ 5, 75, 160/1946, ΕΕΔ 5, 77), β) ἂν ἡ λήψις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112 ὑποδηλῶσιν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου (πρβλ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἔφεσιν 5049/1945 ΕΕΔ 4, 589, Πρωτοδικείου Πειραιῶς κατ' ἔφεσιν 13/1946, ΕΕΔ 5, 73) καὶ γ) ἂν ἡ εἰσπραξίς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐμφαίνῃ καὶ αὐτὴ παραίτησιν (πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἔφεσιν 5049/1945, ΕΕΔ 4, 589), εἶναι, ὅτι καὶ εἰς περίπτωσιν ἀναγνωρίσεως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ὅτι ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ὑπῆρξε πρᾶγματι κατάστασις δικαιολογούσα τὸν πλεονασμὸν μισθωτῶν, ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀντιθέτως πρὸς ὅσα ἐδέχθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 415/1945 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου Γ' 204' δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς (ΕΕΔ 5, 15, Πρωτοδικῆς Α. Κανελλᾶκος), ἡ ὁποία ἀληθῶς παρεγγώρισε τὰς θεμελιώδεις διατάξεις περὶ ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων, ἐπικουρικῶς δὲ ἐξετάζουσα τὸν τρόπον ἀσκήσεως τῆς καταγγελίας δέχεται τὸν ἀνέυρεσιν τῆς καταχρήσεως βάσει υποκειμενικῶν κριτηρίων, πρᾶγμα ὅπερ δὲν εἶναι ὀρθόν, διότι παραβλέπει τὴν κοινωνικὴν λειτουργίαν τοῦ δικαιώματος καὶ ἐξαιρεῖ τὴν ἀτομικὴν λειτουργίαν αὐτοῦ (πρβλ. καὶ ἀρθρ. 6 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ «ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος ἡ ὑπερβαίνουσα προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τὴν χρηστικὴν ἡθὴν ἢ τοῦ πρὸς ὃν τοῦτο ἀπενεμήθη σκοποῦ δὲν ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ δικαίου».

Ὁρθῶς, ἐπομένως, τὸ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς ἐρευνᾷ διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του τὸν τρόπον ἀσκήσεως τῆς καταγγελίας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ τοῦ δικαιώματος σκοποῦ καὶ ἂν κατ' ἀρχὴν ἀναγνωρίζεται εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν δικαίωμα καταγγελίας.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1217/1945

Διαδικασία νόμου Γ' 204' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Κ. Καλαμποκιάς

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Ι. Παπαρηγορίου

Κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόμων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: 1) Ὅτι ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2328/749/1945 βεβαιώσεως τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας διὰ τὴν ἐπιδοτεῖται ὁ ἐκκαλῶν δὲν προκύπτει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνηγγέλθη ἐμπροθέσμως εἰς τὸ Ταμεῖον, πολλῶ δὲ μᾶλλον διὰ τὴν ἀνηγγέλθη εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας. Ἡ ἔγγραφος αὕτη ἀναγγεῖλια κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 9 § 3 τοῦ ν. 118 ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ἥτις, διὰ νὰ γίνῃ δικαίον ὀρισμένου προσώπου καὶ ὁλοκληρωθῇ ὡς δικαιοπραξία, δεόν νὰ λάβωσι χώραν ὅλα τὰ περιστατικὰ τὰ πρὸς γένεσιν τοῦ δικαίου κατὰ νόμον ἀπαιτούμενα. Οὐχὶ ὀρθῶς ὅθεν ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι ἐκ τῆς βεβαιώσεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ἐτηρήθη ἡ προϋπόθεσις τῆς ὡς ἄνω διατάξεως. 2) Ἡ λήψις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112, ἥτις ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, δὲν ὑποδηλοῖ πρόθεσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀποδοχῆς τῆς ἐκ τοῦ ν. 118 ἀπολύσεώς του, οὐδὲ προτείνονται ἄλλα περιστατικὰ, ἐξ ὧν ἐξεδηλώθη σαφῶς ἡ τοιαύτη βούλησις αὐτοῦ, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἡ λήψις τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ἐγένετο μετ' ἐπιφυλάξεως, καθ' ἣν προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν βεβαιώσεων. Οὕτε καὶ ἡ λήψις τῶν ἐπιδόματων ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ὑποδηλοῖ σαφῆ παραίτησιν ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως, ἀφοῦ μάλιστα ταῦτα ἐλήφθησαν ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐκ λόγων οἰκονομικῆς ἀνερείας, ἐπιδοδοτούμενος δὲ καθ' ὃν χρόνον δικαιοῦται νὰ μισθοδοτηθῇ ὑπὸ τῆς ἐφεισβλήτου βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὅπερ εἶναι τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας τὴν ὑποχρέωσιν ἐπιστροφῆς ὡς ἄνευ αἰτίας ἐπιδοδοτούμενος. 3) Νόμιμος αἰτία τῆς καταγγελίας τῆς συμβά-

σεως εργασίας είναι ή ύπαρξις πλεονάζοντος προσωπικού λόγω του ότι ο κύκλος των εργασιών της επιχειρήσεως είναι τοιοῦτος, ὥστε δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ δλου ή μέρους αὐτοῦ. Ἡ ὕπαρξις τοῦ πλεονάζοντος δὲν εἶναι ἀνεξέλεγκτος, ἀλλ' ὑπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, διότι ἄλλως θὰ καθιερύετο ἡ οἰονεῖ μονιμότης τοῦ ἐργαζομένου ἐπὶ τῆς θέσεως του ή ἐξασφαλισθεῖσα διὰ τοῦ ν.δ. 424 ἐκ τῆς αὐθαίρετου κρίσεως τοῦ ἐργοδότη, ὡς ἐπίσης ὁ δικαστής θὰ κρίνῃ καὶ ἂν ἡ συγκεκριμένη καταγγελία ἐκινήθῃ ἐντός των πλαισίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἀπενεμήθη τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὥστε νὰ μὴ ἐμφανίζεται ἡ ἀσκησις τοῦτου ὡς καταχρηστική.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐκκαλὼν ἦτο προϊστάμενος τοῦ τμήματος ἐλέγχου, δὲν ἐβεβαίωθη δὲ ὅτι ὑπῆρχε πραγματικὴ ἀδυναμία πρὸς περαιτέρω χρησιμοποίησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, δεδομένου ὅτι ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἡ ἐφεσίβλητος προσέλαβε καὶ νέον ἐργατικὸν προσωπικόν, ἦτο δὲ ἐν γνώσει τῆς ἐπικειμένης προσλήψεως καὶ τῆς αὐξήσεως των εργασιών της λόγω τῆς μεγάλης ζητήσεως ὑελοπινάκων καὶ χημικῶν προϊόντων, καθὼς καὶ τὸν ὑπάλληλον Β. εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐξ ἄλλου τμήματος. Οὐδέμειλα συνεπῶς μείωσις των εργασιών της ἐπῆλθεν. ὡς οὐχὶ ὁρθῶς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καὶ οὐδεὶς πλεονασμός ὑπῆρχε κατὰ τὸν χρόνον τῆς κα-

ταγγελίας, ὅστις ἄλλως τε δεόν νὰ ὑφίσταται ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα ἀναλόγως των γενικῶν καὶ οἰκονομικῶν συνθηκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Περαιτέρω ὁ ἐκκαλὼν ἦτο ἐκ των ἀρχαιοτέρων τοῦ τμήματος καὶ ἐγένετο προϊστάμενος ἐνός ἐκ των σπουδαιοτέρων τμημάτων τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ τῆς εργασίας καὶ τῆς τιμιότητός του καὶ ἡ ἐφεσίβλητος εἰς αὐτὸν ἀνέθεσε, λόγω των οργανωτικῶν του ἱκανότητων, τὴν ἐπίσκεψιν ξένων βιομηχανιῶν πρὸς μελέτην τῆς ἐσωτερικῆς των οργανώσεως καὶ λειτουργίας των κατέφαρμογῶν των πορισμάτων τῆς μελέτης του εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν της. Οὐχὶ ὁρθῶς ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη παρέλκει καὶ νὰ ἐξετάσῃ τὸν τρόπον ἀσκήσεως τῆς καταγγελίας, ἣν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου δὲν ἐνήσκησεν ἐν καλῇ πίστει ἡ ἐφεσίβλητος καὶ ἡ ὁποία ἀπέλυσε κακοβούλως αὐτὸν διὰ λόγους ξένους πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ν. 118. πρὸς βλάβην τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἀνευ ἐννόμου συμφέροντος καὶ ἐκτροπῆν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας ἐκ τοῦ ν. 118 ἐκ τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ λειτουργίας, διότι ὁ ἐκκαλὼν ἀνενίκησεν εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν κίνησιν τοῦ τόπου. Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ἡ σύμβασις εργασίας καὶ ὁ ἐνάγων ἔχει ἀξίωσιν ἐπὶ καταβολῇ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσοῦ κατὰ τὸν βάσιμον λόγον ἐφέσεως καὶ δεόν ὕπως ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

ΕΝΝΟΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΔΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΣ

Ἐπιχειρήσεις μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὸν ἀναγκ. Νόμον 118]1945 κατὰ τοὺς Α. Ν. 343 καὶ 541]1945

Ἐξαίρεσις ἐφαρμογῆς, κατὰ ἐπιχειρήσεις, τοῦ Α. Ν. 118]1945 καὶ ὑπαγωγή των μισθωτῶν τούτων εἰς τοὺς περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας Νόμους καὶ συμπληρωματικῶς τοὺς κανονισμοὺς περὶ ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.—Ἐννοια συμβάσεων παραχωρήσεως.

Κατὰ τὸ μόνον ἄρθρον τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 343]1945 «περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας ὁρισμένων διατάξεων τοῦ Νόμου 118]1945» (ΕΕΔ 4, 253) ἡ ἀληθὴς ἐννοια των παραγράφων 1 καὶ 7 τοῦ ἁρθρου 2 τοῦ Νόμου 118]1945 «περὶ ἀσφαλέσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας των μισθωτῶν των βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) εἶναι, ὅτι εἰς ταύτας δὲν ὑπάγονται βιομηχανίαι, ἐκμεταλλεύσεις ἡ ἐπιχειρήσεις εἴτε διεξαγόμεναι ὑπὸ ἡ λογαριασμῶν Δήμων ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε συνδεόμεναι μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως. Πράξεις ἡ ἐνέργειαι, στηριχθεῖσαι εἰς τυχὸν ἀντίθετον ἐρμηνείαν ἡ ἐφαρμογὴν των ἄνω διατάξεων, λογίζονται ὡς μηδέποτε λαβοῦσαι χώραν, αἱ δὲ ἐκ τοῦ λόγου τούτου καταβληθεῖσαι πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφοραὶ ἐπιστρέφονται, τοῦ προσωπικοῦ των προαναφερομένων βιομηχανιῶν, ἐκμεταλλεύσεων ἡ ἐπιχειρήσεων διεπομένων τοῦ λοιποῦ ὑπὸ των κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου 118]1945 ἰσχυόντων σχετικῶν κανονισμῶν.

Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 541]1945 «περὶ διασαφήσεως τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἁρθρ. μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 343]1945 Ἀν. Νόμου» (ΕΕΔ 4, 505) αἱ διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἁρθρου μόνου τοῦ Ν. 343 τοῦ 1945 ἔχουν τὴν ἐννοίαν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ τούτου αὐθεντικῶς ἐρμηνευθέντος νόμου 118 τοῦ 1945 τὰ τῆς κα-

ταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικόν των ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ νόμου 343 τοῦ 1945 ἀναφερομένων βιομηχανιῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ των διατάξεων των νόμων 2112 τοῦ 1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας», 4558 τοῦ 1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112», ὡς καὶ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.» καὶ συμπληρωματικῶς ὑπὸ των διατάξεων των κανονισμῶν, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ των, ἐφ' ὅσον οὗτοι, εἶναι πλεονεκτικώτεροι δι' αὐτὸ των διατάξεων των προμνησθέντων νόμων.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἐφαρμογῆς των ἀνωτέρω Νόμων ἔχει ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις πραγματευομένη περὶ τῆς ἐννοίας των συμβάσεων παραχωρήσεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1604]1946

Διαδικασία νόμου Γ'20Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ι. Γεωργακκόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Κιμούλης, Ν. Παπαδόπουλος

Διὰ τοῦ ἁρθρου μόνου τοῦ Α. Ν. 343 τῆς 25]28 Μαΐου 1945 «περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας ὁρισμένων διατάξεων τοῦ νόμου 118]1945» ὁρίσθη, ὅτι

«ή αλήθης έννοια τών παραγράφων 1 και 7 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 118]1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τών μισθωτῶν τών βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» εἶναι, ὅτι εἰς ταύτας δὲν ὑπάγονται βιομηχανία, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις εἴτε διεξαγόμεναι ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν Δήμων ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε συνδεόμεναι μετ' αὐτοῦ διὰ συμπληρώσεων παραχωρήσεως. Πράξεις ἢ ἐνέργειαι στηριχθεῖσαι εἰς τυχόν ἀντίθετον ἐρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν τών ἀνω διατάξεων λογίζονται ὡς μηδέποτε λαβοῦσαι χώραν, αἱ δ' ἐκ τοῦ λόγου τούτου καταβληθεῖσαι πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφοραὶ ἐπιστρέφονται, τοῦ προσωπικοῦ τών προαναφερομένων βιομηχανιῶν, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐπιχειρήσεων διεπομένων τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τών κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Α. Ν. 118 τοῦ 1945 ἰσχυόντων σχετικῶν κανονισμῶν. Διὰ δὲ τοῦ ἐπίσης μόνου ἄρθρου τοῦ Α. Ν. 541 τῆς 1]17 Σεπτεμβρίου 1945 «περὶ διασαφηνίσεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. 343 τοῦ 1945», ὅτι «αἱ διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 343 τοῦ 1945» ἔχουν τὴν έννοιαν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ τούτου αὐθεντικῶς ἐρμηνευθέντος νόμου 118] 1945 τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν τών ἐν τῇ § 1 τοῦ ν. 343]1945 ἀναφερομένων βιομηχανιῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τών διατάξεων τών ν. 2112]1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», 4558]1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112», ὡς καὶ τοῦ β. διατάγματος τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112 κλπ.» καὶ συμπληρωματικῶς ὑπὸ τών διατάξεων τών κανονισμῶν, αἱ ὁποῖαι διέπουν τὰ τῆς ἀπολύσεως καὶ προσωπικῶν τών, ἐφ' ὅσον αὐταὶ εἶναι πλεονεκτικώτεραι δι' αὐτὸ τών διατάξεων τών προρηθέντων νόμων».

Συμβάσεις παραχωρήσεως, οἷας συνωμολογημένας μετὰ τοῦ Κράτους ἔχει ὑπ' ὄψει του ὁ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει Α. Ν. 541]1945 εἶναι ἐκεῖναι, δι' ὧν ἰδιωτὰ ἐπιχειρηματία—φυσικά ἢ νομικά πρόσωπα—ἀναδέχονται τὴν ὑποχρέωσιν, κατόπιν παραχωρήσεως τῆς Πολιτείας, τών Δήμων, τών Κοινοτήτων ἢ καὶ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀσκούντων διοίκησιν, ὅπως δι' ἰδίων αὐτῶν ἐξόδων καὶ ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ καὶ εὐθύνῃ συντηρήσῃσι δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἢ ἐκτελέσῃσι δημόσιον ἔργον μετὰ τῆς ὑποχρεώσεως ὅπως ἐξασφαλίσῃσι καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας, δι' ἣν τὸ ἔργον τοῦτο προορίζεται, διὰ προσωρινῆς ἐκχωρήσεως δικαιωμάτων δημοσίας ἐξουσίας—μὴ ἀνηκούσης, κατ' ἀνάγκην, εἰς τοὺς δημοσίους σκοποὺς τῆς—ἐνεργομένης κατὰ κανονιστικὸν τρόπον, ὡς καὶ ἐπ' ἀνταλλάγματι, συνισταμένης εἰς εἰσπραξίαν ἐφ' ὥρισμένον χρόνον τών προσόδων αὐτοῦ, ποικίλλουσαι κατὰ τὸν τύπον αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος τοῦ παραχωροῦντος προσώπου καὶ ὑποκειμένου, προκειμένου περὶ τοιούτων συναπτομένων μετὰ τῆς Πολιτείας, εἰς κύρωσιν διὰ νόμου ἢ διὰ διατάγματος, ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς παραχωρήσεως (βλ. γενικώτερον περὶ παραχωρήσεως δημοσίων ὑπηρεσιῶν κλπ. Jèze, Les principes généraux du droit administratif II Vol. 3 ed. Paris 1930 σελ. 64 ἐπ. Bonnard, Précis de droit administratif 3 ed. Paris 1940 σελ. 720 ἐπ. Jelinek, Verwaltungsrecht 3 Aufl Berlin 1930 σελ. 526 ἐπ. O. Mayer, Deutsches Verwaltungsrecht 2 B 3 Aufl München Leipzig 1924 σελ. 95 ἐπ. καὶ 243 ἐπ. Hauriou, Σύστημα Διοικητικοῦ καὶ Δημοσίου Δικαίου, μετάφρ. Δ. Τσουπλάκιδου

καὶ Γ. Παπαχατζῆ, τόμ. Β' 1937 σελ. 659 ἐπ. Berthelémy, Διοικητικὸν Δίκαιον, μετάφρ. Μ. Στασινοπούλου, τόμ. Β' σελ. 722 ἐπ. Fleiner, Διοικητ. Δίκαιον, μετάφρ. Γ. Στυμφαλιάδῃ, Ἀθῆναι 1932 σελ. 313 ἐπ.).

Ἡ ἐναγομένη, συνωμολογοῦσα τὰ συγκροτοῦντα τὴν κρινομένην ἀγωγὴν πραγματικά περιστατικά, ἐπάγεται μόνον περαιτέρω εἰδικῶς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ μέρους τῆς ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ πρὸς νόμιμον δικαιολόγησιν αὐτῆς καὶ ἀποτροπὴν οὕτω τών εἰς βάρος τῆς ἐκ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς συνεπειῶν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο βάσει τών ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ὑπ' ἀριθ. 343]1945 καὶ 541]1945 ἀναγκ. νόμων ὑπ' αὐτῆς ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἐργαζομένης διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους, ὅπερ χορηγεῖ πρὸς αὐτὴν ἄλλωρα πρὸς βιομηχανοποιήσιν καὶ κατασκευὴν ζυμαρικῶν διὰ λογαριασμὸν του, ἐπικαλεῖται δὲ ἡ ἐναγομένη αὐτὴ καὶ προσάγει νομίμως πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ὅτι ἐργάζεται ὡς ἄνω διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους α) βεβαίωσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ, δι' ἧς βεβαιούται ὅτι εἰς τὴν ἐναγομένην ἀνετέθη ἡ παρασκευὴ ζυμαρικῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἀπὸ τῆς 27 Ἀπριλίου 1945 μέχρις 22 Δεκεμβρίου 1945, μετὰ διακοπὴν τῆς ἐργασίας τῆς ἀπὸ 21 Νοεμβρίου 1945 μέχρι 19 Δεκεμβρίου 1945, λόγῳ βλάβης τών μηχανημάτων τοῦ ἐργοστασίου τῆς καὶ β) τὴν ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1945 σύμβασιν, δι' ἧς, συναφθείσης, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐφοδιασμοῦ καὶ τοῦ Χ. Σ.—προσώπου δηλονότι διακρινομένου νομικῶς τῆς ἐναγομένης—συνεφωνήθη ἡ ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου δι' ἀλεύρων ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Ὑπουργείου αὐτῷ παραχωρηθησομένων κατασκευῇ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου Χ. Σ. ἐξήκοντα ἐξ ἐν συνόλῳ χιλιάδων ὀκτάδων ζυμαρικῶν, παραδοθησομένων τὸ βραδύτερον ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς 24 Ἀπριλίου 1945. Πλὴν ὅμως ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, ἥτις δὲν εἶναι, ὡς ἐμφανίζεται, βιομηχανία, ἐκμετάλλευσις ἢ ἐπιχειρήσις ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν Δήμου ἢ τοῦ Κράτους διεξαγομένη, οὔτε καὶ συνδέεται μετὰ τοῦ Κράτους διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως—ἥς τὸ νομικὸν περιεχόμενον ἐξετέθη ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει—δεδομένου ὅτι δὲν εἶναι τοιαύτη σύμβασις, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ἢ ὡς ἄνω ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένη καὶ προσαγομένη, καὶ ἂν εἴται θεωρηθῇ ὡς ἀφορῶσα αὐτὴν τὴν ἰδίαν, ἀνεξαρτήτως τῆς υπάρξεως ἢ μὴ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τῆς τοῦ προσσπατουμένου ὑπὸ τῆς ἐν τῇ παρούσῃ σκέψει μνημονευομένων ἀναγκαστικῶν νόμων κανονισμοῦ, δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ περιβάλῃ διὰ κύρους τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἥτις μετὰ τὴν ἐν τοῖς οἰκείοις πρακτικοῖς ὁμολογίαν τῆς ἐναγομένης δὲν ἐχώρησε κατὰ τὸ Ν. Δ. 424]1941, ὡς τοῦτο ἰσχύει ἢ τὸν ἀναγκ. νόμον 118]1945 καὶ δέον, ὡς ἐκ τούτου, νὰ γένῃται δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος δήλωσις τῆς ἐναγομένης, ἐνέχουσα καὶ τὴν δήλωσιν περὶ μὴ περαιτέρω ἀποδοχῆς τών ὑπηρεσιῶν του ἐκ μέρους τῆς, καθιστᾷ πλέον ματαίαν τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος πρὸς αὐτὴν προσφορὰν τών (πρβλ. Α. Π. 322]1900 Θέμ. ΙΒ' 146, 299]1930 Θέμ. ΜΒ' 44 καὶ 268]1939, Ε.Ε.Ν. στ]499).

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 9 ΝΟΜΟΥ 118/1945

Προθεσμία επιδόσεως άγωγής τών κατ' παράβασιν του Νόμου 118/1945 άπολυομένων

I

Προϋποθέσεις έγκύρου κατ' το άρθρον 9 του Νόμου 118/1945 άπολύσεως μισθωτών βιομηχανικών έπιχειρήσεων.— Καταβολή έξ όλοκλήρου της άποζημιώσεως του Νόμου 2112 καί μή θέσις πρότερον τών μισθωτών εις κατάστασιν διαθεσιμότητος.— Μή δυνατή καταγγελία της συμβάσεως έργασίας είτε κατ' την διάρκειαν της διαθεσιμότητος, είτε καί μετά την λήξιν της.

Το κυριώτερον θέμα της κατωτέρω πρώτοδικειακής αποφάσεως είναι άν δύναται βιομηχανική έπιχειρήσις έκ τών ύπαγομένων εις τον νόμον 118/1945 «περί άσφαλίσεως κατ' της άνεργίας τών μισθωτών βιομηχανικών έπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 έπ.) νά καταγγείλ'η την σύμβασιν έργασίας μισθωτού αυτής ως πλεονάζοντος (άρθρ. 9 νόμον 118), τον όποιον προηγουμένως είχε θέσει εις διαθεσιμότητα (§ 2 του άρθρου 9 του νόμου 118/1945).

Η άποψις της έν λόγω δικαστικής αποφάσεως είναι ότι, έφ' όσον ο έργοδότης βιομηχανικής έπιχειρήσεως, αντί της καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας προετίμησε την εις διαθεσιμότητα θέσιν του μισθωτού, δέν δύναται είτε κατ' την διάρκειαν ταύτης, είτε καί μετά την λήξιν της νά προβή εις καταγγελίαν της συμβάσεως, διότι του δικαιώματός του τούτου παρητήθη διά της προτιμήσεως της διαθεσιμότητος. (Ούτω καί Πρωτοδίκου Αθηνών 3206/1945, Πρωτοδίκης Γ. Παναγιωτόπουλος, ΕΕΔ 4, 564, αντίθετοι όμως αί Πρωτοδίκου Αθηνών 3567/1945, Πρωτοδίκης Κ. Τρουπάκης, ΕΕΔ 4, 566, 6168/1945, Πρωτοδίκης Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 5, 51).

Καθ' ήμās, ως έσημειώσαμεν ήδη (ΕΕΔ 4, 564, ΕΕΔ 5, 50), όρθότερα είναι ή αντίθετος της παρατιθεμένης αποφάσεως άποψις: Η θέσις εις διαθεσιμότητα του μισθωτού βιομηχανικής έπιχειρήσεως, μή δυναμένης κατ' τον νόμον νά ύπερβή τους τρεις μήνας έτησίως, χωρίς νά ζημιώη τον μισθωτόν, άφού ούτος άπολυόμενος, αντί της διαθεσιμότητος, θά έδικαιούτο επιδόματος άνεργίας έκ μέρους του Ταμείου Άνεργίας 40 ο/ο, έφ' όσον πρόκειται περί έργάτου (άρθρ. 12 νόμου 118), ένθ' παρά της βιομηχανικής έπιχειρήσεως καταβάλλονται εις αυτόν, εις την περίπτωσιν της διαθεσιμότητος τά 50 ο/ο των άποδοχών του (άρθρ. 9 νόμου 118/1945) καί άφού άκόμη μή άπολυόμενος διατηρεί τον μετά της έπιχειρήσεως ένοχικόν δεσμόν, έκ της διατηρήσεως του όποιου παράγονται καί αί συνέπειαι ύπολογισμού μεγαλυτέρου χρόνου ύπηρεσίας, όψέποτε ήθελε άπολυθ'η ως πλεονάζων, διά την νόμιμον άποζημιώσιν του νόμου 2112 ή του β.δ. της 16 Ιουλίου 1920, δέν καταπιέζει άφορήτως καί τον έργοδότην, ό όποιος, κατ' την άποψιν πάντοτε της σχολιαζόμενης αποφάσεως, θέσας τον μισθωτόν εις διαθεσιμότητα, προτιμήσας δηλαδή τό ήπιώτερον διά τον μισθωτόν μέτρον, γέρεται στερούμενος του δικαιώματος της καταγγελίας επί όλοκλήρον έτος από της θέσεως εις διαθεσιμότητα, άφού ή διαθεσιμότης, κατ' τον νόμον, άνυψείται εις τρεις μήνας έν συνόλ'ω έτησίως. Τοιούτος όμως άφόρητος περιορισμός δέν πιστεύομεν νά ήννοήθη υπό του νόμου, θελήσαντος προφανώς νά δημιουργήσ'η, παραλλήλως πρὸς την δυνατότητα της καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας προσωπικού βιομηχανικής έπιχειρήσεως ως «πλεονάζοντος», μίαν δυνατό-

τητα όμαλωτέρας καταστάσεως—της διαθεσιμότητος—ή όποία, πρὸς τοίς άλλοις, δέν έπιβαρύνει καί το Ταμειον Άνεργίας διά παροχής έπιδομάτων εις την κατηγορίαν αυτήν των μισθωτών, δικαιουμένων, εις την αντίθετον περίπτωσιν, νά επιδοτηθώσιν ως άνεργοι υπό του Ταμείου Άνεργίας.

Όσον άφορ' το άλλο ζήτημα, περί του όποιου πραγματεύεται ή έν λόγω άπόφασις, της μή ύπαρξεως προθεσμίας άσκήσεως άγωγής τών κατ' παράβασιν του νόμου 118/1945 άπολυομένων μισθωτών, νομίζομεν ότι πρέπει νά θεωρηται ότι έχει πλέον λυθ'η διά της παραδοχής της άπόψεως της πρωτοδικειακής αποφάσεως μετά τον άναγκ. νόμον 827/1946 (ΕΕΔ 5, 59).

Πρωτοδίκου Αθηνών 1076/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης κ. Ν. Φλώρος

Δικηγόροι οί κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Χ. Μυριάνθης

Υπόκειται τ'η κρίσει μας άγωγή, δι' ής ή ένάγουσα, διατεινομένη ότι βάσει συμβάσεως έργασίας άορίστου χρόνου είργάζεται ως ειδικευμένη έργάτρια παρ' τ'η έναγομένη καί ότι κατ' μήνα Μάϊον 1945 απέλυθη άκύρως παρ' αυτής, έπιδίδκει την κατάδίκην ταύτης εις καταβολήν τών από 1ης Ιουλίου 1945 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου ίδίου έτους ήμερομισθίων, καθ' ό χρονικόν διάστημα ή έναγομένη δέν άπεδέχθη τας προσφερθείσας αυτή ήπηρεσίας της τοιούτο ή άγωγή αυτή έχουσα Ιστορικόν αίτημα τυγχάνει νόμω βάσιμος καί έρευνητά.

Η έν άκυρότητα της άπολύσεώς του ή ένάγουσα στηρίζει κυρίως εις τας έξής του Ν. 118/45, βάσει του όποιου έγένητο ή καταγγελία της συμβάσεως έργασίας, παραβάσεις: 1) εις τό ότι δέν τ'η κατεβλήθη υπό της έναγομένης όλόκληρος ή υπό του Β. Δ. της 16/18 Ιουλίου 1920 όριζόμενη άποζημιώσις καί 2) εις τό ότι είχε τεθ'η πρότερον καί κατ' την διάρκειαν του ίδίου έτους εις τρίμηνον διαθεσιμότητα. Αμφότεροι οί λόγοι ούτοι καθιερώνονται υπό του άρθρου 9 του ρηθέντος 118/45 νόμου καί δ'η άμέσως μέν καί ρητ'ως ό πρῶτος τοιούτος, άφού δι' αυτού όρίζεται ότι ή καταγγελία της συμβάσεως έργασίας θεωρείται έγκυρος, έφ' όσον γίν'η έγγραφως καί άφ' ής καταβληθ'η έξ όλοκλήρου ή ως άνω (Ν. 2112 ή Β. Δ. 16/18 Ιουλίου 1920) άποζημιώσις, έμμέσως δέ, πλην σαφώς, ό δεύτερος τοιούτος, άφού διά της παρ. 2 του αυτού άρθρου (9) όρίζεται, ότι αί εις τον νόμον 118/45 ύπαγόμεναι έπιχειρήσεις, έφ' όσον ό κύκλος τών έργασιών δέν έπιτρέπει την άπασχόλησιν όλου ή μέρους του προσωπικού των, δύνανται άνι' της καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας νά θέτουν εις διαθεσιμότητα τους μισθωτούς τούτους, μή

δυναμένην νά υπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως. Ἐκ τῆς τοιαύτης τοῦ νόμου διατυπώσεως ἐξάγεται, ὅτι, ἐάν ὁ ἐργοδότης προτιμῇ ἀντὶ τῆς ἀπολύσεως τὴν διαθεσιμότητα, δὲν δύναται εἶτε κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης, εἴτε καὶ μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς, νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, διότι τοῦ δικαιώματός τοῦ τούτου παρητήθη διὰ τῆς προτιμήσεως τῆς διαθεσιμότητος.

Ἡ ἐναγομένη προβάλλει ἐνστάσιν παραγραφῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὡς ἐγερθείσης μετὰ τὴν πάροδον τριμήνου ἀπὸ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ἐνστάσις ὁμῶς αὕτη τυγχάνει μὴ νόμιμος καὶ ἀπορριπτή, διότι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθ. 10 παρ. 7 τοῦ ν. 8.424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῶν νόμων 765/43 καὶ 967/43, καθοριζομένη τρίμηνος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ ἀκύρως ἀπολυθεὶς μισθωτὸς ὑποχρεοῦται νὰ ἐγείρῃ τὴν σχετικὴν περὶ ἀκυρότητος, τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀγωγὴν, θεσπισθεῖσα ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὰς περιπτώσεις ἀπολύσεων γενομένων κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου τούτου. Δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ Ν. 118/45 ἀπολύσεων, εἰς ἃς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν τοιαύτη.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

Ἐπιλογή τῆς θέσεως εἰς διαθεσιμότητα τοῦ μισθωτοῦ ἀντὶ τῆς ἀπολύσεως δὲν σημαίνει ἀπαγόρευσιν ἀπολύσεως. — Σκοπὸς τῆς σχετικῆς διατάξεως.

Εἰς ἀντίθετον πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1076/1946 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν νιοθετηθεῖσαν λύσιν καταλήγει ἡ κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 8408/1945 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν ὁ τεθεὶς εἰς διαθεσιμότητα μισθωτὸς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως δύναται μετὰ ταύτην νὰ ἀπολυθῇ ἐγκύρως ὡς πλεονάζων, βάσει τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Νόμου 118/1945.

Τὰ ἐπιχειρήματα τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀληθῶς πειστικά, ὥστε νὰ ἀναμένεται παρῶς τῆς νομολογίας ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ θέματος ὑπὸ τὴν ἀποφιν ταύτην.

ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΙ ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Μὴ ἐξάρτησις τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῆς υπάρξεως δικαιώματος ἐπιδόματος

Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. 118/1945 μόνον ἡ ὑπαρξὶς παρὰ τῷ μισθωτῷ τῆς ιδιότητος τοῦ ἡσυχάζοντος. — Σχέσεις ἡσυχάζοντων πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ δυνατότης ἀπολύσεως. —

Ἐννοία τοῦ Νόμου περὶ δικαιώματος ἀνεργίας τοῦ ἀνικάνου πρὸς ἐργασίαν.

Κατὰ τὸ ἀρθ. 10 § 2 τοῦ Νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) ἐπιδόματος ἀνεργίας δικαιούται ὁ ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν ἡσυχάζων, ὁ μὴ εὐρίσκων κατάλληλον ἀπασχόλησιν, παρὰ τὴν μεσολάβησιν τοῦ Γραφείου Ἐνδεσσεως Ἐργασίας.

Ὑπὸ τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν ὑποστηρίχθη ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου Γ'ΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδίκου, ὅτι ἀφοῦ εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ὁ μισθωτὸς, καθὼς ἀνικάνος πρὸς ἐργασίαν, δὲν θὰ ἐδικαιούτο ἐπιδόματος ἀνεργίας ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας — κατὰ

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 8408/1945

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Σ. Γάγγας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σπασάκης, Χ. Μυριάνθης

Πράγματι κατὰ τὰ ἀρθρα 9 τοῦ Ν. 118/45 οἱ ἐργοδοταὶ τῶν ἐν αὐτῷ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, οἱ αὖτε συνομολογεῖται ἀμοτέρωθεν, ὅτι εἶναι ἡ ἐναγομένη, ἔχουν τὴν εὐχέρειαν ἢ ν' ἀπολύσουν τὸν πλεονάζοντα τυχόν μισθωτόν, ἐάν προφανῶς δὲν ὑφίσταται προοπτικὴ ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν ἢ νὰ θέσουν αὐτὸν εἰς διαθεσιμότητα, ἐάν ἡ ἐπιχειρήσις ἐμφανίζῃ πρόσκαιρον ἀδυναμίαν ἀπασχολήσεώς του, πρὸς ἀποφυγὴν ὁμῶς καταστρατηγήσεων μόνον ἐπὶ τρίμηνον τὸ πολὺ κατ' ἔτος. Οὐδαμῶς ὁμῶς τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἐκλέξας ὁ ἐργοδότης τὴν θέσιν εἰς διαθεσιμότητα τοῦ μισθωτοῦ δὲν δύναται, μετὰ τοῦτο, ν' ἀπολύσῃ αὐτόν. Τοιαύτη ἐκδοχὴ οὔτε ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ Νόμου προκύπτει, οὔτε λογικὴν τινὰ ἀνάγκην ἱκανοποιεῖ, ἀφοῦ οὔτε εἰς καταστρατηγήσεις δύναται ν' ἀγάγῃ ἡ ἀντίθετος ἐκδοχὴ, οὔτε τὸ κριτήριον τῆς διαθεσιμότητος, ἡ πρόσκαιρος ἀναστολὴ τοῦ ρυθμοῦ τῶν ἐργασιῶν, εἶναι σταθερόν καὶ ἀσάλευτον, δυνάμενον νὰ μεταβληθῇ ἐν τῷ μεταξύ ἐπὶ τὰ χεῖρω, ἐάν καταστή προφανές ὅτι ἡ μείωσις τῶν ἐργασιῶν θὰ εἶναι ὀριστικὴ ἢ μακρὰς διαρκείας. Ἀντιθέτως μάλιστα ἀγεῖ εἰς ἀτοπα συμπεράσματα, διότι θὰ ἐσήμαινεν ὅτι μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ ὅριου τῆς διαθεσιμότητος, ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποκλείεται μὲν νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος μισθωτοῦ, ἀλλὰ ἀπλῶς ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ περιμένῃ τὸ ἐπόμενον ἔτος, ὅτε βεβαίως χορηγεῖται νέον δικαίωμα ἐπιλογῆς, ἀφοῦ χορηγεῖται δικαίωμα νέας διαθεσιμότητος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὅχι μόνον οὐδενίαν σκοπιμότητα πληροῖ, ἀλλὰ καὶ εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὴν κοινὴν πείραν, διδάσκουσαν ὅτι ἡ ἀποδοτικότης μιᾶς ἐπιχειρήσεως εὐρίσκεται ἐν διαρκείᾳ ἐξελίξεως, μεταβαλλομένη συχναὶς ταχύτατα, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Νόμου, ἀποβλέψαντος εἰς τὸ ν' ἀποδώσῃ εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις μείζονα ἱκανότητα προσαρμογῆς πρὸς τὰς μεταβαλλομένας οἰκονομικὰς συνθήκας.

τὴν ἀποφιν τοῦ μισθωτοῦ — δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπολυθῇ καὶ ὡς πλεονάζων, κατ' ἀρθ. 9 τοῦ Νόμου 118/1945, ἐξ οὗ καὶ προέβαλεν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου πραγματεύεται ἡ κατωτέρω ἐνδιαφέρουσα δικαστικὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1204/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Σ. Γάγγας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Φιλίπιδης, Κ. Τουνιάδης

Ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ συνομολογουμένη

ἄλλως τε ἀπολύσις του εἶναι ἄκυρος, καθόσον οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀνίκανος νὰ προσφέρῃ οἰανδήποτε ἐργασίαν, ἐπομένως δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 118/45, ὅστις ἐπιτρέπει τὴν ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ἐκείνου μόνον, ὅπερ δικαιούται ἀπολύμενον ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐπομένως δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος ὑπαλλήλου, ὅστις, ὡς ὁ ἐνάγων, ὢν μὴ ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, δὲν δικαιούται ἐπιδόματος κατὰ τὸ ἄρθρον 10 παρ. 2 τοῦ Α.Ν. 118/45. Κρίνομεν ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγήν κατὰ τὴν ὡς ἄνω βάσιν, καθόσον προϋπόθεσις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρου νόμου εἶναι ἡ ὑπαρξίς παρὰ τῷ ἐργαζομένῳ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀνεργίας, ἣν κέκτηται ὁ ἐνάγων. Περαιτέρω αἱ σχέσεις τῶν ἡσφαλισμένων πρὸς τὸ Ταμεῖον καὶ ἡ ρύθμισις αὐτῶν εἰς ἐκάστην συγκεκριμένην περιπτώσιν, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα ἀπολύσεως ἐπιδόματος ἀνεργίας καὶ τὸ μέγεθος αὐτοῦ, εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ ὡς ἄνω διάταξις, ἀποτελοῦν ζήτημα ἄσχετον πρὸς τὴν δυνατότητα τῆς ἀπολύσεως, ἣτις ἐπιτρέπεται γενικῶς, ὅταν ὁ ἐργαζόμενος ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Α. Ν. 118/45. Ἄλλως τε ἡ ἔννοια τῆς παρ. 2 τοῦ ἁρθρου 10 δὲν εἶναι, ὅτι ὁ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἡσφαλισμένος δὲν δικαιούται ἐπιδόματος ἀνεργίας. Τὸ ἀντίθετον μάλιστα προκύπτει ἐκ τοῦ ἁρθρ. 14 παρ. 2, καθ' ὃ ἡ λήψις

συντάξεως ἢ ἐπιδόματος, ἣτις κατ' ἀρχὴν προϋποθέτει ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, εἴτε λόγῳ γήρατος, εἴτε λόγῳ ἀσθενείας, ἀναστέλλει μόνον ἐν μέρει τὴν καταβολὴν ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον δηλονότι καλύπτει ἡ σύνταξις ἢ τὸ ἐπίδομα τὸ ἐκ τοῦ Α.Ν. 118/45 ἐπίδομα ἀνεργίας, τὸ ὁποῖον οὕτω καταβάλλεται, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἐργαζόμενος κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἢ ἀπεχώρησε τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνωτέρον τῆς συντάξεως ἢ τοῦ ἐπιδόματος καὶ μέχρι συμπληρώσεως τῆς διαφορᾶς (ἄρθρ. 14 παρ. 3). Ἄρα καὶ οἱ ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν λαμβάνουν ἐπίδομα ἀνεργίας καὶ δι' ὁλόκληρον, ἐφ' ὅσον ἐλλείψει συντάξεως ἢ βοηθήματος δὲν εἰσπράττουν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας οἰανδήποτε ποσόν, ἡ δὲ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἁρθρ. 10 παρ. 2 εἶναι ὅτι οἱ ἱκανοὶ πρὸς ἐργασίαν τότε μόνον δικαιούνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον δὲν εὐρίσκουν κατάλληλον ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον δηλονότι δὲν τελοῦν ἐν πταίσματι, καὶ ὅχι ὅτι οἱ ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν στεροῦνται ἐπιδόματος, καίτοι προδήλως ἄνευ πταίσματος αὐτῶν μὴ εὐρίσκοντες ἐργασίαν. Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι ὅτι δικαιούμενοι τυχὸν βοηθήματος ἐξ ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ ὀργανισμοῦ δικαιούνται ν' ἀξιώσουν μόνον τὴν διαφορὰν μείαζν αὐτοῦ καὶ τοῦ τυχόν ἀνωτέρου ἐπιδόματος ἀνεργίας.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ποῖος ἐργοδότης ἀναδέχεται τὸ βάρος τῆς εὐθύνης ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἀπολύσεως

Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἁρθρου 6 § 1 τοῦ Ν. 2112 καὶ ἐπὶ τοῦ Ν. Δ. 424/1941.— Ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη ἐπέρχεται τερματισμὸς τῆς συμβατικῆς σχέσεως διὰ τὸν παλαιὸν ἐργοδότην.— Ὑπεισέλευσις τοῦ νέου ἐργοδότη εἰς τὴν θέσιν τοῦ παλαιοῦ.

Μεθ' ὅσα καταχωροῦνται ἀνωτέρω (ΕΕΔ 5, 78 ἐπ.) ἐπὶ τοῦ καταμερισμοῦ τῆς εὐθύνης εἰς περιπτώσιν μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, ἔναντι τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ἀπολυομένου μισθωτοῦ, ἐπικαίρως καταχωρεῖται ἡ κατωτέρω πρωτοδικεακὴ ἀπόφασις, ἀγνωμμένη καὶ ὀρθῶς (βλέπε παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 5, 78) νὰ καταλογίσῃ, βάσει τῶν κεμένων διατάξεων, εὐθύνην εἰς βάρος τοῦ προκατόχου ἐργοδότη, ταύτης ἐντοπιζομένης εἰς μόνον τὸν νέον ἐργοδότην. Εἶναι ἀληθὺς ἡ μόνη ἀποψις, ἡ ὁποία δικαιολογεῖται ἐκ τῶν νομοθετικῶν κεμένων καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐρηγίας των, τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3175/1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Ε. Μαλοῦχος, ΕΕΔ 5, 78) ὁδηγούσης εἰς ἀφόρητον δέσμευσιν τῆς ὁλοκονομικῆς ἐλευθερίας τοῦ πρώην ἐργοδότη καὶ τοῦτο ἄνευ σαφοῦς διατάξεως, ἀφοῦ διὰ τῆς συνεχίσεως τῆς εὐθύνης του καὶ μετὰ τὴν μεταβίβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅταν αὕτη δὲν εἶναι εἰκονικὴ, ἀλλὰ σπουδαία, τείνει εἰς τὴν ἐμμεσον ἀπαγόρευσιν αὐτῆς, βάσει διατάξεως (ἄρθρ. 6 νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἡ ὁποία ἐπιδιώκει ἀπλῶς τὴν μεταβίβασιν τῶν ὑποχρεώσεων ἐκ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὸν νέον ἐργοδότην καὶ ὅχι τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς μεταβολῆς τοῦ φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ

ἀντέκειτο καὶ εἰς τὴν ἀναγνωριζομένην ἀτομικὴν ἐλευθερίαν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6529/1945

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Δ. Μαργέλλος

Δικηγόροι οἱ κ. Σ. Σπετακίης, Σ. Τριανταφύλλου, Τ. Πανόπουλος.

Τὸ Ν. Δ. 424/1941 δὲν ὁρίζει τι ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐπίδρασιν, ἣν ἀσχεῖ ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης προστασίας τῶν μισθωτῶν ἢ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότη ἐπερχομένη μεταλλαγῇ. Ἡ πλήρως ὁμοῦς τοῦ νομοθετικοῦ τούτου κενοῦ ἐπιτυχάνεται ἀβιάστως διὰ τῆς ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τοῦ ἁρθρου 6 § 1 τοῦ Νόμου 2112, ὅπερ ἐπιτάσσει, ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, ὡς οὐδὲν ἄλλο ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου. Ἐὰν ἐπελαμβάνετο ὁ νομοθέτης τοῦ προκειμένου θέματος, δὲν θὰ προέβαινε εἰς διαφορὸν ρύθμισιν αὐτοῦ. Ἐν ἀμφοτέροις ἡ ταυτότης τοῦ λόγου τυγχάνει προφανῆς. Ἡ μονιμότης τοῦ Ν.Δ. 424 δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰ μὴ ἐπέκτασις τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 καὶ τοῦ Βασ. Δίτος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 προστασίας τῶν ἐργαζομένων. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς ἀνωτέρω παρατιθεμένης διατάξεως τοῦ νόμου «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ τῶν ὁρισμῶν τῶν ἁρθρῶν 9 καὶ 10 τοῦ Νομ. Δίτος 424

προκύπτει σαφώς, ότι ἡ ἐκ τοῦ τελευταίου νόμου προστασία δὲν συνίσταται εἰς τὴν μονιμοποίησιν τοῦ ἐνοχικοῦ δεσμοῦ, ὅστις γεννᾶται ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν μετεχόντων εἰς τὴν κατάρτισιν αὐτῆς, συνάπτεται ἀρρήκτως πρὸς τὴν ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν εἰς τρόπον, ὥστε ἡ μεταβολὴ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότη, ὅπως δὴ ποτε καὶ ἂν ἐπέλθῃ, τερατίζει τὴν συμβατικὴν σχέσιν διὰ τὸν παλαιόν, ἅμα δὲ καταλαμβάνει ἐκτοτε αὐτομάτως τὴν ἐν τῷ συναλλάγματι θέσιν αὐτοῦ ὁ νέος ἐργοδότης. Ἡ ἐρμηνεύει αὕτη εἶναι ἡ μόνη, ἥτις προσήκει εἰς τὸ ἀνεπηρέαστον τῆς

μονιμότητος τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη. Εὐθύνη εἰς ὁλόκληρον τῶν ἐκαστοτε ἐργοδοτῶν δὲν ὑφίσταται. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται διάταξις ἐιδική, οἷα δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ. Ἡ συννενοχὴ ἀποτελεῖ ἐξαιρέσιν τοῦ κοινοῦ δικαίου, αἱ δ' ἐξαιρέσεις δὲν τεκμαίρονται (Van Wetter, Ἐνοχικὸν § 333). Οὐδ' εἶναι δυνατόν νὰ ὑποστηρικθῇ ἡ ἄποψις, ὅτι ὑπείσέλους τοῦ νέου ἐργοδότη εἰς τὰς συμβάσεις ἐργασίας δὲν χωρεῖ. Ἀντιβαίνει ἀριδῆλως πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἐρμηνευμένων διατάξεων.

ΕΝΝΟΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΔΙ' ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΟΥ Ν. Δ. 424/1941

Ὑπαγωγή καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιχειρήσεως

Ἐκτακτῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 424/1941 κατὰ πρόσωπα ἐργοδοτῶν. — Ἐννοια ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως. — Θεώρησις καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων ὡς ἐπιχειρήσεως. — Γεγονότα συνιστῶντα τὴν ἔννοιαν ἀκαταλληλότητος καὶ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς, αἵροντα τὴν προστασίαν τοῦ Ν. Δ. 424/1941.

Βασικὴ προϋπόθεσις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, εἶναι ἡ ἀσκήσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως.

Ἡ ἔννοια τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως εἶναι ἡ ἐν τῇ οἰκονομικῇ ἐπιστήμῃ περιεχομένη (βλέπε *Α. Διτξεροπούλου*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν. Δ. 424/1941 σελ. 15 ἐπ., *Ι. Ζάργα*, Ἀνεργία καὶ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία σελ. 242—252, *Α. Χατζηδάκη*, Μισθωτός, ἐπιχειρήσις καὶ ἐκμετάλλευσις, *ΕΕΔ* 2, 292, ἐπ., *Γ. Τρίμη*, Ἡ ἔννοια τοῦ ἐργοδότη, τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως ἐ τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ 1941 σελ. 9 ἐπ. σελ. 17 ἐπ., *Ν. Φωτιά*, Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ σελ. 34, *Χ. Οἰκονόμου*, *ΕΕΔ* 2, 264, *Ζίττ*, Πολιτικὴ Οἰκονομία, μεταφρ. *Κορώνη*, σελ. 147, *Ε. Ζολώτα*, Θεωρητικὴ Οἰκονομία 1942 σελ. 238, καὶ ἐκ τῆς νομολογίας *Ελ. ρην*. Ἀθηνῶν 221/1943, *ΕΕΔ* 2, 398, *Ελ. ρην*. Πειραιῶς 150/1943, *ΕΕΔ* 2, 505, *Ελ. ρην*. Βόλου 351/1943, *ΕΕΔ* 2, 468, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 2453/1943, *ΕΕΔ* 2, 397, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 4292/1943, *ΕΕΔ* 2, 307, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 10397/1943, *ΕΕΔ* 3, 653, Προέδρου Πρωτ. Πειραιῶς 221/1943, *ΕΕΔ* 2, 438, Προέδρου Πρωτ. Πειραιῶς 122/1943, *ΕΕΔ* 2, 723, Προέδρου Πρωτ. Πειραιῶς 1229/1943, *ΕΕΔ* 2, 505, Προέδρου Πρωτ. Πειραιῶς 1493/1943, *ΕΕΔ* 2, 595, Πρωτ. Ἀθηνῶν 5126/1943, *ΕΕΔ* 3, 48, Πρωτ. Ἀθηνῶν 3913/1943, *ΕΕΔ* 2, 530, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2453/1943, *ΕΕΔ* 2, 397, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2321/44, *ΕΕΔ* 3, 397).

Ἡ κατωτέρω πρωτοδικεῖα ἀπόφασις, ἔχουσα νὰ κρίνῃ ἐπὶ περιπτώσεως ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 424/1941 καὶ ἐπὶ ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτηρίου, ἐρευνᾷ ὑπὸ τὸ αὐτὸ κριτήριον τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἀποφαίνεται ὁρθῶς, ὅτι καὶ τὰ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια ἀσχοῦν ἐπιχειρήσιν καὶ ὡς τοιαῦτα δὲν διαφεύγουν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 424/1941.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1147/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Ν.Ο.Δ.

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Καρκαντζῆς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Κουφοδήμος, Α. Καλλιέρος

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424 ἄρθρ. 2 παρ.

3 εἰς ταύτας ὑπάγονται οἱ μισθωτοὶ οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, αἵτινες ἀσχοῦνται παρὰ φυσικῶν προσώπων ἢ τοῦ δημοσίου ἢ προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ παρ' ὀργανισμοῦ κοινῆς ὠφελείας. Καὶ ἐπιχειρήσις μὲν, καθ' ἃ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ διδάσκεται, εἶναι ἡ οἰκονομικὴ μονάς, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐν πρόσωπον μόνον ἢ ἐν συνεργασίᾳ ἐπιδίδωκε τὴν ἐπίτευξιν χρηματικῷ κέρδους, ἐκμετάλλευσις δὲ εἶναι ἡ ὀργανώσις ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐν πρόσωπον μόνον ἢ μετ' ἄλλων προσώπων τῇ βοηθείᾳ ὑλικῶν καὶ ἀνθρώπων μέσων ἐπιδίδωκε οὐχὶ τὴν ἀλόκτησιν κέρδους, ἀλλὰ συνεχῶς ὀρισμένους τεχνικοὺς παραγωγικοὺς σκοποὺς. Ἐν προκειμένῳ τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐναγομένης ἰδιωτικῆς ἐκπαιδευτηρίου, δεχόμενον πρὸς ἐκπαίδευσιν ἐξωθεν μαθητὰς, ἐπὶ καταβολῇ διδάκτρων, καὶ ἐκμισθῶν τὰς ὑπηρεσίας καθηγητῶν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθητῶν ἀσχεῖ προφανῶς ἐπιχειρήσιν, τοῦτέστι κερδοσκοπεῖ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν μαθητῶν καταβαλλομένων διδάκτρων καὶ τῆς ἐργασίας τῶν καθηγητῶν καὶ τούτου δεδομένου ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἔχει τὸ Ν. Δ. 424/41 καὶ ἡ ἐναγομένη διὰ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαιδευτηρίου ἀσχεῖ ἐπιχειρήσιν, τὸ δὲ Κράτος ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν τούτων ἐκπαιδευτηρίων ἀσχεῖ μόνον τὴν ἐποπτείαν διὰ τῶν ἀρμοδίων ἐκπαιδευτικῶν Ἀρχῶν (ἄρθρ. 2 ἀν. νόμος 2545/40). Οἱ ἐναντίοι ὅθεν ἰσχυρισμοὶ εἰσὶν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ ἐναγομένη κατὰ τὴν ἐνώπιόν μας συζήτησιν δὲν ἡμφισβήτησεν οὔτε τὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, οὔτε τὸν χρόνον καθ' ὃν εἰργάσθη, ὡς καὶ τὸν μισθόν, ἰσχυρίσθη ὅμως ὅτι ἀπέλυσε τούτον δι' ἀκαταλληλότητα καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφορᾶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν παρὰ τῆς ἐναγομένης προσυμφομένων ἐγγράφων μετὰ τῶν παρὰ πόδας τούτων ἀποδεικτικῶν ἐπιδόσεως, διὰ τὸ κῆρος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐτηρηθήσαν αἱ προϋποθέσεις αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 2 παρ. 3 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 καὶ ἐξεταστέα μόνον τυγχάνει ἡ οὐσιώδης προϋπόθεσις τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, ἥτοι ἐὰν ὁ ἐνάγων ἦτο ἀκατάλληλος διὰ τὴν ἣν προσελήφθη ἐργασίαν καὶ ἡ διαγωγή του ἦτο ἀνάρμοστος ἐναντὶ τῆς ἐναγομένης, ἡ περὶ τῆς ὁποίας κρίσις δὲν ἐπαφίεται ὑπὸ τοῦ νόμου

εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον θέλησιν τῶν ἐργοδοτῶν, ἀλλ' ὑπόκειται εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ δικαστοῦ, ὅστις κρίνει βάσει τοῦ κριτηρίου τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ καὶ κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν.

Ἐκ τῶν ἐνώπιόν μας ἐκατέρωθεν ἐκτεθέντων, τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀφ' ἧς ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἐναγομένην, ἤρξατο νὰ δεικνύῃ σημεῖα ἀπειθαρχίας καὶ συγκεκριμένως οὐ μόνον παρημέλει τὴν καθαριότητα τοῦ πέριξ τῆς σχολῆς χώρου καὶ τῶν αἰθουσῶν ταύτης, τοῦθ' ὅπερ ἠνάγκαζε τὰς μαθητριάς νὰ καθαρίζωσιν ἐκ νέου πρὸ τῆς

ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων τὰ θρανία, ἀλλ' αὐθαίρετως ἀπουσίαζεν ἐξερχόμενος ἀνὰ τὴν πόλιν, ὅτι ἡ κατάσταση αὕτη σὺν τῷ χρόνῳ, ἀντὶ νὰ βελτιοῦται, ἐξηκολούθει, ὅτι εἰς γενομένης δικαίας παρατηρήσεις τῆς ἐναγομένης διὰ τὴν ἀτελῆ καθαριότητα καὶ αὐθαιρέτους ἀπουσίας τοῦ ὁ ἐνάγων συμπεριεφέρετο αὐθαδῶς, μάλιστα δὲ κατὰ τινα παρατήρησιν διὰ τὴν ἀτελῆ καθαριότητα ὁ ἐνάγων ἀπέρριψε τὸ σάφωθρον καὶ ἀπῆλθε. Τ' ἀνωτέρω ὅθεν ἐκτεθέντα καὶ βεβαιωθέντα γεγονότα συνιστῶσι, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ἀκαταλληλότητα καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν ἐναντι τῆς ἐναγομένης καὶ νομίμως αὕτη προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν.

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Παράτασις τῆς ἀσθενείας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια καὶ δικαίωμα καταγγελίας

Λόγοι ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ τὸ Ν. Δ. 424]1941.— Μὴ ἐπίτρεψις αὐτῆς μετ' ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, λόγῳ ἀσθενείας, ἔστω καὶ ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια.

Ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'30Δ' δικάσας Πρωτοδίκης πραγματεύεται ἐπὶ θέματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γνωσταὶ αἱ ἀντιθέσεις γνωμῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐκδηλωθεῖσαι εἰς δύο ἀποτόμως ἀντιθέτους ἀποφάσεις του (βλέπε Α.Π. 77]1945, ΕΕΔ 4, 393, Α. Π. 158]1945, ΕΕΔ 4, 650): Ποία ἡ τύχη τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ἀσθενήσαντος ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια (ἄρθρ. 3 Νόμου 4558]1930), μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ν. Δ. 424]1941.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀντιπάλων ἀπόψεων τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου Γ'30Δ' δικάσας Πρωτοδίκης ἀκολουθεῖ ἐκείνην τῆς Α. Π. 77]1945, καθ' ἣν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ Ν. Δ. 424]1941, ὡς τοῦτο ἀντικατέστη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 765]1943, καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων δὲν ἐπιτρέπεται, εἰμὴ μόνον δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα περὶ τὴν ἐκτέλεισιν τῆς ἐργασίας τῶν ἢ δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, δὲν ἐπιτρέπεται, ἐπομένως, δι' ἀσθένειαν τοῦ ὑπαλλήλου παραταθεῖσαν ὑπὲρ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ Νόμου 2112, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη, καθοριζόμενα χρονικὰ ὅρια.

Τὸ ζήτημα ὅμως ἐξακολουθεῖ ἀκόμη μετὰ τὰς ἀντιθέσεις γνωμῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ εἶναι ζήτημα καὶ τὸν λόγον ἔχει πάντοτε ὁ Νομοθέτης, διὰ νὰ συνδέσῃ τὸ θετὸν δίκαιον μὲ τὴν ἐπιτακτικὴν κοινωνικὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἐξασφάλισις πάντοτε τῆς θέσεως τοῦ ἀσθενοῦς μισθωτοῦ, μὲ σαφῆ ἀνεπίδεκτον ἄλλης ἐρμηνείας, νομοθετικὴν διάταξιν.

Νὰ ὁμιλήσωμεν πάλιν περὶ τῆς ἡθικῆς τῆς Πολιτείας εὐθύνης;

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 576]1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Μαρμαρᾶς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Γαρουφαλιάς,

Ι. Γιαννακόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου εἰς τὸ ἐνταῦθα ἀρτοποιεῖον του, ὡς ἐργάτης μαζοποιός, ἀπελύθη δὲ παρ' αὐτοῦ τὴν 29ην Ὀκτωβρίου 1945 καὶ ζητεῖ τὴν καταβολὴν τῶν ἡμερομισθίων του τῶν μηνῶν Ὀκτωβρίου, Νοεμβρίου 1945 καὶ 5 τοιούτων τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, νόμῳ βάσιμος ὅθεν κρίνεται αὕτη, ἐφ' ὅσον ζητεῖ τὰ μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς παρουσίας ἡμερομίσθια καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον ἡμῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐκατέρωθεν ἀναπτυχθέντων, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσβληθεὶς τὴν 15]10]45 ὑπὸ σκληροειδίτιδος, ὑπέστη ἐγχείρησιν ἐν κλινικῇ, ἐμφανισθεὶς δὲ μετὰ τὴν ἀποθεραπείαν του τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1945 εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον του πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἢ οὕτω ὅμως γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 424]41 ν.δ., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 765]43, εἶναι ἄκυρος, μὴ ἐπιτρεπομένης μετὰ τοὺς ὡς ἄνω νόμους τῆς ἀπολύσεως, λόγῳ ἀσθενείας καὶ ὑπὲρ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 παρ. 3 τοῦ ν. 2112 καθοριζόμενα χρονικὰ ὅρια παρατεινομένης (Α.Π. 77]1945 ΕΕΔ 4, 393) καὶ καθιστᾷ ὑπόχρεων τὸν ἐναγόμενον εἰς καταβολὴν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος.

Έννοια της σχετικής περί προθεσμίας επιδόσεως άγωγής του μισθωτού διατάξεως

Έγκαιρος κατά τὸ άρθρ. 2 τοῦ Νόμου 765/1943 προσφυγή τοῦ μισθωτοῦ ενώπιον τοῦ Δικαστηρίου πληροῖ τὸ γράμμα τῆς διατάξεως.— Μὴ ὑπαρξίς ἐφεξῆς ἄλλου χρονικοῦ περιορισμοῦ.

Ὡς εἶναι γνωστόν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ Νόμου 765/1943 εἶναι ὑπόχρεως ὁ κατὰ παράβασιν τοῦ ἁρθροῦ τούτου ἀπολυόμενος μισθωτός, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ ἐπιδώσῃ τὴν σχετικὴν ἄγωγὴν. Ὡς κύρωσις ἐκ τῆς παρόδου ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ἐπέρχεται ἡ ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως. Ἡ προθεσμία εἶναι ἀποκλειστικὴ καὶ λαμβάνεται αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ὑπ' ὄψιν (ἄρθρ. 294 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Τὸ ζήτημα εἶναι ἤδη ἂν πρέπει, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως, νὰ ἐπιδίδῃται ἐκάστοτε ἐντὸς τριμήνου ἡ ἄγωγή ἢ ἐπιδιώκουσα τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπολυθέντος ἀκύρως μισθωτοῦ ἢ ἀρκεῖ νὰ ἐπιδωθῇ ἡ πρώτη περὶ αὐτοῦ ἄγωγή, ἀφοῦ εἶναι γνωστόν, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ εἶναι καταβλητέαι μετὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ δὲν εἶναι δυνατόν αὐταὶ νὰ ἀξιωθῶσι πρὶν ἢ καταστῶσι δεδουλευμέναι (πρβλ. τὸ προϊσχύον δίκαιον ν. 19 § 6, ν. 24 § 2, ν. 30 § 1 Π (19.2) καὶ μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα ἄρθρ. 704, καθ' ὃ ὁ μισθός, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ συνθηκῆς, καταβάλλεται μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, ἐὰν δὲ ὑπολογίζεται καθ' ὥρισμένα, διαρκούσης τῆς συμβάσεως, διαστήματα καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου αὐτῶν), οὕτω δὲ θὰ ἐχρειάζετο νὰ ἐπιδιώξῃ ὁ μισθωτός δι' ἐπανειλημμένων ἄγωγῶν τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀξιώσεών του (πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν κατ' ἐφεσιν 4499/1945, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Ε. Πατῆς, ΕΕΔ 4, 570).

Ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΓΔΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης ὁρθῶς ἀποφαίνεται ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ὅτι ἀρκεῖ μία ἄγωγή, διὰ νὰ τηρηθῇ ἡ σχετικὴ διάταξις, ἀφοῦ τὸ ἀντίθετον θὰ ἦτο

τῷ ὄντι παράλογον (βλέπε καὶ ΕΕΔ 4, 640).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4949/1945

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Ἀλεβιζάκης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Βασιλόπουλος, Α. Σκουλαρίκης

Ἡ τοῦ ἐναγομένου ἐνστάσις περὶ ἀπαράδεκτον τῆς ἄγωγῆς ταύτης, ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι ἡσκήθη αὕτη ἐκπροθέσμως, ἥτοι μετὰ τὴν πάροδον τριμήνου ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου ε. ἔ. κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῆς § 7 τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ 765/43 νόμου, ἐλέγχεται ἀπορριπτέα, ὡς μὴ νόμιμος, διότι ἡ τασσομένη ὄντως διὰ τῆς ἐπικαλουμένης διατάξεως τριμήνου προθεσμία, μεθ' ἣν ἀπόλλυσιν ὁ ἀκύρως ἀπολυθεὶς μισθωτός τὸ δικαίωμα του πρὸς προβολὴν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του, ἐφαρμογὴν ἔχει, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιάν της, μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἀπόλυσιν του ὁ μισθωτός προσβάλλει ὡς ἀκυρον τὴν ἀπόλυσιν ταύτην, ἵνα μὴ ἐπιμνησθῇ ὁ χρόνος τῆς ἀμφιβολίας περὶ τὸ ἐγκυρον ἢ μὴ τῆς γενομένης ἀπολύσεως, ὅπερ θὰ ἦτο ἐπιζήμιον διὰ τε τὸν ἐργοδότην, ὅστις θὰ ἦτο ἐκτεθειμένος εἰς τὸν κίνδυνον νὰ ὑποχρεωθῇ μετὰ μακρὸν χρόνον νὰ πληρώσῃ ἀναδρομικῶς μισθοὺς ὑπαλλήλου, ὃν ἐθεώρει ὡς νομίμως ἀπολυθέντα, ἐνῷ συγχρόνως θὰ ἐπλήρωνε καὶ τὸν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυθέντος προσληφθέντα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἀντικαταστάτην τοῦτον, οὗτινος ἡ θέσις παρὰ τῷ ἐργοδότη θὰ παρέμενε μετέωρος. Ἀπαξ ὅμως κριθέντος, συνεπεῖα ἐγκαίρου προσφυγῆς ενώπιον τοῦ Δικαστηρίου τοῦ ζητήματος τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, δὲν ὑφίσταται ἐφεξῆς χρονικὸς περιορισμὸς ἐκ τῆς διαληφθείσης διατάξεως πρὸς ἐπιδιώξιν τῶν ἀξιώσεών του ὑπὸ τοῦ δικαιούχου.

ΕΝΑΡΞΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Υπολογισμὸς κατὰ τὸ προϊσχύον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ μετ' αὐτὸν δίκαιον

Προθεσμία ἀστικοῦ δικαίου.— Ἐναρξίς ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐχώρησε ἡ ἀπόλυσις.— Ἀκυρότης ἀπολύσεως λόγω ἐκπροθέσμου ἀναγγελίας εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχήν.

Τόσον κατὰ τὸ Ν. Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὅσον καὶ κατὰ τὸν Νόμον 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἡ ἐμπρόθεσμος ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἀναγγελία αὐτῆς καὶ κατὰ μὲν τὸ Ν.Δ. 424/1941 εἰς τὴν οἰκειάν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ἐλλείπει αὐτῆς εἰς τὴν οἰκειάν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, κατὰ δὲ τὸν Νόμον 118/1945 εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Ἐνδιαφέρει ἐπομένως ἡ ἐρευνᾶ τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς προθεσμίας, ὁρθῶς δὲ ἡ ἐν λόγω ἀπόφασις καταλήγει εἰς τὴν ἀποφιν ὅτι ἡ ἡμέρα, ἐν ἣ πίπτει τὸ κινεῖν τὴν προθεσμίαν γεγονὸς θὰ λο-

γισθῇ ὡς πρώτη τῆς προθεσμίας ἡμέρα, τόσον κατὰ τὸ προϊσχύον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον (πρβλ. Α. Π. 428/1934, ΕΕΝ β' 249, ΕΕΔ 4, 640), ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἰσχύον μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα δίκαιον (ἄρθρ. 296 «ἡ προθεσμία ἀρχίζει τὴν ἐπομένην τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συνῆβη τὸ ἀποτελεῖν τὴν ἀφετηρίαν αὐτῆς γεγονός»).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 845/1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Θ. Κακίσης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Βάγιας, Α. Μανούκας
Ι. Φλουτάκος

Ἐξεταστέον ἤδη ἐὰν ἡ ἀναγγελία αὕτη ἐγένετο ἐκπροθέσμως, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ὁπότε εἶναι ἀκυρὸς καὶ ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμ-

Ν. Δ. 1799/1942 ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἐπέκτασις τῆς προστασίας τοῦ Ν. Δ. 1799/1942, ἀδιαφόρως τῆς κατηγορίας τοῦ μισθωτοῦ

Σκοπὸς τοῦ Ν. Δ. 1799/1942.— Ὑπκωγὴ εἰς αὐτὸ καὶ τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων μισθωτῶν, ἀνεξαρτήτως ιδιότητος αὐτῶν ὡς ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν.— Μὴ ὑπκωγὴ τούτων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Νόμου 118/1945 περὶ ἀπολύσεως ὡς πλεονάζοντων ἐν βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει.— Γνώσις τῆς ιδιότητος ὡς ἐφέντων πολεμιστῶν.

Ὁρθὴ ἀναμφιβόλως (βλέπε παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 5, 81, ΕΕΔ 4, 593) εἶναι ἡ ἀποψις τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ὅτι τῆς ἐιδικῆς προστασίας τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου ὀπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 860), ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόλυσιν, ἀπολαμβάνουν καὶ οἱ οἰκιοθελῶς προσληφθέντες καὶ ὑπηρετοῦντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐν λόγῳ Ν.Δ. ἀνάπηροι, τραυματίαι, ἐφεδροὶ πολεμιστὰ κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τῆς ιδιότητος τῶν ἐξαιρουμένων τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου 118/1945 καὶ συμφωνοῦς πρὸς τὴν ἀποψιν καὶ τοῦ κατ' ἐφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Πρωτ. Ἀθηνῶν 75/1946, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Π. Μπέλμπας, ΕΕΔ 5, 111, βλέπε ὁμως καὶ ἀντίθετον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6304/1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 5, 81, ἐνθα παρατηρήσεις μας).

Ὅτι νέον προστίθεται εἶναι ἡ ἀποψις τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὅτι ἡ ἐκ τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 προστασία δὲν ἀφορᾷ μόνον τοὺς «ὑπαλλήλους» ὑπὸ τὴν στενὴν ἐννοίαν τοῦ ὅρου, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ἀδιαφόρως δηλονότι τῆς κατηγορίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται ὁ μισθωτὸς (ὅτῳ καὶ παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 4, 593 ἐπ. ἐπὶ τῆς ἀποφανθείσης ὑπὲρ τῆς προστασίας μόνον τῶν ὑπαλλήλων Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4101/1945, Πρωτοδίκης Ν. Φλωρὸς, ΕΕΔ 4, 594).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 567/1946

Διαδικασία νόμου Γ2ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Χ. Σωτηρόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Χ. Μυριάνθης

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ὁ ἐνάγων ἐκθίεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις κατήγ-

βάσεως ἐργασίας. Κατὰ τοὺς ν. 5 Π (28.1) ν. 1 Π (40.1) ν. 1 § 5 § 6 καὶ 12 Π (49.4) αἱ κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον προθεσμίαι, οἷα καὶ ἡ ἀνωτέρω, ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἐν τῇ ὁποίᾳ πίπτει τὸ γεγονὸς τὸ κινεῖν τὴν προθεσμίαν, καὶ ἐπομένως ἡ ἡμέρα αὕτη δεόν νὰ λογισθῇ ὡς πρώτη τῆς προθεσμίας ἡμέρα (Γεν. Ἀρχαὶ Οἰκον. § 65 σημ. Β. Οἰκον. Διβαδᾶ. Πολιτ. Δίκον. § 92 σημ. 2 καὶ 3 Α. Π. 428/1934 ΕΕΝ β' σελ. 249). Ἡμέρα ἐν ἣ πίπτει τὸ γεγονὸς τὸ κινεῖν τὴν προθεσμίαν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, εἶναι ἐκεῖνη, καθ' ἣν ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας περιῦλθεν εἰς γνώσιν τοῦ ἐνάγοντος (πρβλ. Ἔργ. Δίκ. Καποδ. § 422), ὅτοι ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη ἡ 23ῃ Μαΐου 1945, ἔδει συνεπῶς νὰ ἐγίνετο ἡ ἀναγγελία, διὰ νὰ ἦτο ἐμπρόθεσμος, μέχρι καὶ τῆς 25ης Μαΐου 1945, ἐφ' ὅσον δὲ ἐγένετο τὴν 26ην Μαΐου 1945, εἶναι ἐκπρόθεσμος καὶ ἄκυρος εἶναι ἡ γενομένη καταγγελία, τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὴν περὶ τούτου βάσιμον ἐνστάσιν τοῦ ἐναγομένου.

γαίε τὴν μεταξὺ τῶν ὑφισταμένην ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ποιουμένην χρῆσιν τοῦ ἐκ τοῦ νόμου 118/45 δικαιώματός της πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ της, προβάλλων δὲ περαιτέρω τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του ἐπὶ τοῖς λόγοις α) ὅτι ἐγένετο κατὰ παράβασιν τῶν ἐν τῷ Ν. Δ. 1799/1942 ὀριζομένων, β) ὅτι δὲν κατεβλήθη ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη ἀποζημίωσις καὶ γ) ὅτι δὲν εἶναι ἐκ τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης αἰτεῖται τὴν ἐπιδί-
κασιν αὐτῷ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ ἐν-
τεῦθεν ἀποδοχῶν του. Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἀρμοδίως φέρεται ἐνώπιον ἡμῶν πρὸς συζήτησιν καὶ ἐρευνητέα καθίσταται, οὐδεμίαν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἐχούσης τῆς παρ. 7 τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. 424/41 καὶ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ἀπορριπτεῖα ὡς ἀβάσιμα.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 8 παρ. 1 τοῦ Ν. Δ. 1799 οἱ κατὰ τὰ ἀρθρα 4 καὶ 5 αὐτοῦ προσλαμβανόμενοι ὡς ὑπάλληλοι εἰς νομικὰ πρόσωπα καὶ πάσης φύσεως ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ἀνάπηροι πολέμου καὶ πολεμιστὰ τοῦ πολέμου 1940—1941 ἀπολύονται μόνον διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους περιοριστικῶς λόγους κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διατυπώσεις, τῆς ἀπολύσεως τῶν ἄλλως λογιζομένης ὡς ἀκύρου. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ σκοποῦ εἰς δὲν ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης, τῆς κατασφαλίσσεως δηλονότι τῶν ἀνωτέρω πολεμιστῶν ἀπὸ πάσης αὐθαίρετου ἀπολύσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη, προστατεύονται οὐ μόνον οἱ ἀναγκαστικῶς προσληφθέντες, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ἤδη ἐτέλουν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνά-
ξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τοῦτου δ)τος, δυνάμει συμβάσεως ἐλευθέρως καταρτισθείσης. Περαιτέρω κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν διατάξεων τοῦ νομοθετικοῦ τοῦτου δ)τος καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 αὐτοῦ ὁ ὅρος «ὑπάλληλος» ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἐννοίαν τῶν ὑπηρετούντων τακτικῶς ἐν τινὶ ἐπιχειρήσει καὶ μισθοδοτουμένων παρ' αὐτῆς προσώπων, ἀνεξαρτήτως τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς παρ' αὐτῶν παρεχομένης ἐργασίας. Τέλος ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 118/1945 «περὶ ἀσφαλείσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» δὲν προκύπτει σαφῆς βούλησις τοῦ νομοθέτου περὶ καταργήσεως τοῦ προμηθεύοντος δ)τος. Τὸ Δίκαιον τοῦ Ν. 118 εἶναι γενικὸν ἐναντι τοῦ ἐιδικοῦ ἄλλως ἐιδικωτέρου ἐπὶ Δικαίου τοῦ Ν.Δ. 1799/1942, ὅπερ ρυθμίζει ἐιδικῶς τὸν τρόπον ἀπολύσεως ἐιδικῆς περιορισμένης κατηγορίας προσώπων, τῶν πολεμιστῶν τοῦ 1940—1941, ὡς ὑπαλλήλων. Ὡς τοιοῦτον γενικόν, καίτοι μεταγενέστερον τὸ τοῦ Ν. 118, δὲν κατήργησε τὸ ἐιδικὸν προγενέστερον τοῦ Ν. Δ. 1799/42. Καὶ τοῦτο κατὰ τὸν ἐρμηνευτικὸν κανόνα τοῦ Ν. 80 Ν (50.17) καθ' ὃν νόμος μεταγενέστερος γενικὸς δὲν καταργεῖ τὸν προγενέστερον ἐιδικόν.

Ἐκ τῶν ἐνώπιον ἡμῶν ἐκτεθέντων, τῶν προσ-

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΩΝ

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Ν. 118/1945

Τύχη των ειδικών διατάξεων του Νόμου 3514 μετά τον Νόμον 118/1945

Κατ'εξουσίαν του Νόμου 3514 ως ειδικού του Νόμου 118/1945.—'Απαγορεύσεις απολύσεως στρατευμένου μισθωτού ως «πλεονάζοντος» κατ' άρθρ. 9 του Ν. 118/1945.— Προϋποθέσεις της μειώσεως των αποδοχών μισθωτού βιομηχανικής επιχείρησης ή θέσις αὐτοῦ εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος.

Ἡ στρατεύσις τοῦ μισθωτοῦ, ὡς κληρωτοῦ ἢ ἐφέδρου, ἀνεξαρτήτως ιδιότητος αὐτοῦ ὡς ιδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, τεχνίτου (νόμος 3514/1928 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ἀναγκ. νόμος 547/1937, ἀρθρ. 11) δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅπως δὴποτε καὶ ἂν συνήφθη (ἀρθρ. 1 νόμου 3514, βλέπε καὶ *Τ. Τσιμπούκη*, Ἡ νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ, ἐκδ. 1940).

Ἐτέρωθεν κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ., ἐπιτρέπεται, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις, ἡ ἀπόλυσις προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς «πλεονάζοντος».

Ἐὰν τὰ νομοθετικὰ ταῦτα κείμενα γεννᾶται τὸ ζήτημα ἂν δύνανται καὶ ὁ στρατευθεὶς μισθωτὸς νὰ ἀπολυθῇ ὡς «πλεονάζων» βάσει τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Νόμου 118/1945.

Εἰς ἀποφατικὴν καὶ ὀρθὴν λύσιν καταλήγει ἡ ἐνδιαφέρουσα κατωτέρω προεδρικὴ, κατ' ἐφεσιν, ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου 3514 (οὕτω καὶ Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 37/1945, Εἰρηνοδίκης *Α. Στρογγυλίδης*, ΕΕΔ 4, 185, Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 151/1945, Εἰρηνοδίκης *Γ. Σηνταράκος*, ΕΕΔ 4, 469, *Τ. Τσιμπούκης*, Τύχη τῶν ἐδικῶν νόμων 3514 καὶ 1799/1942 μετὰ τὸν Νόμον 118/1945, ΕΕΔ 4, 43), ὑπὸ τὴν ἀρχὴν ὅτι ὁ Νόμος 3514, ὡς ἐιδικὸς, κατισχύει τοῦ Νόμου

118/1945 (πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 75/1946, κατ' ἐφεσιν, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης *Π. Μπέλεμπας*, ΕΕΔ 5, 111 ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ ἐδικοῦ ἐπίσης Ν. Δ. 1799/1942 μετὰ τὸν Νόμον 118/1945).

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σκέψιν τῆς αὐτῆς προεδρικῆς ἀποφάσεως ὅτι ἡ μείωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ προϋποθέτει θέσιν αὐτοῦ εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος, κατὰ τὴν ἐννοιαν τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Νόμου 118/1945, γεγονὸς, ὅπερ δὲν ἐπεκαλέσθη ἡ ἐπιχείρησις, ὀρθῇ βεβαίως εἰς τὴν περιπτώσει μὴ στρατευθέντος μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως (πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἐφεσιν, 4428/1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης *Ε. Πατῆς*, ΕΕΔ 4, 596), δὲν δύναται ὅμως νὰ ἔχῃ ἔρεισμα, προκειμένου περὶ τῶν ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων τοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐφέδρου μισθωτοῦ, ἀκριβῶς διότι, κατὰ τὴν πρώτην σκέψιν τῆς προεδρικῆς ἀποφάσεως, ὑπόκειται ἐφαρμογῇ τοῦ ἐδικοῦ Νόμου 3514, βάσει τοῦ ὁποίου ἰδρύεται ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων, κατισχύοντος τοῦ Νόμου 118/1945 καὶ συνεπῶς μὴ οὐσῆς δυνατότης ὅχι μόνον τῆς ἀπολύσεως κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Νόμου 118/1945, ἀλλὰ καὶ τῆς θέσεως τοῦ στρατευθέντος εἰς καταστῆσιν διαθεσιμότητος.

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 5513/1945

Διαδικασία νόμου 3514

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης *κ. Γ. Σακελλαρίου*

Δικηγόροι οἱ *κ.κ. Γ. Μήλας, Γ. Μογγογιάννης*

Ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως περὶ ψευδοῦς ἐρημνείας τοῦ ἀρθρου 9 § 1 καὶ 8 τοῦ Α.Ν. 118/1945, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου 3514, καθ' ἣν ὁ δικάσας Εἰρηνοδίκης ἐδέχθη ἐσφαλμένως, ὅτι ὁ ἀντίδικος δὲν ἠδύνατο ἐγκύρως παρὰ τῆς ἐναγομένης, ἀκούσεως βιομηχανικῆς ἐπιχείρησιν, ὡς ἀνήκων εἰς τὸ ἐλλείψει ἐργασιῶν πλεονάζον προσωπικόν, λόγω τῆς ιδιότητος του, ὡς ἐκπληροῦντος ἤδη ἐφεδρικῆν ὑποχρέωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ὡς στρατιώτης, νὰ ἀπολυθῇ, κρίνεται ἀπορριπτέος διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ὀρθοῦς καὶ νομίμους λόγους, εἰς οὓς καὶ ἡμεῖς ἀναφερόμεθα. Ὅντως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου 3514 ἰσχυοῦσης καὶ ἐπὶ τοῦ στρατευομένου ἐργατοεργαζομένου προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων, κατ' ἀρθρ. 11 Α. Ν. 547, σκοποῦσης τὴν προστασίαν ὠρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν, τῶν καλουμένων ὑπὸ τὰ ὅπλα, προκύπτει ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν νόμον 118 ἀφορῶντα ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἐιδικὸς νόμος καὶ ὡς τοιοῦτος κατὰ τὸν γνωστὸν ἐρημνευτικὸν κανόνα δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ ὑπὸ τούτου. Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς παρ. 8 τοῦ ἀρθρου 9 ἔχει ληφθῇ ἐιδικὴ πρόνοια διὰ τοὺς ἐφέδρους παλαιούς πρλεμιστὰς ὑπὸ τὰς

ἀφθέντων ἐγγράφων, τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιόν μας ἐξετασθέντος μάρτυρος καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθημεν πλήρως, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 παρὰ τῆς ἐναγομένης, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἐιδικευμένος ἐργάτης, καὶ ἐργάσθη εἰς τακτικὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς μέχρι τῆς 1ης Αὐγούστου 1945, ὅτε ἀπελύθη ὡς πλεονάζων, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. 118/45, καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων οὗτος ἦτο ἐφεδρὸς πολεμιστὴς τοῦ πολέμου 1940—1941 καὶ εἶχε καταστήσει τοῦτο γνωστὸν τῇ ἐναγομένῃ διὰ τῆς ἀποστολῆς αὐτῇ ὑπὸ τῆς οἰκειᾶς ἐπιτροπῆς (Ν. 1799/1942) τοῦ οἰκείου πιστοποιητικοῦ, ὅπερ καὶ περιῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ἀπὸ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1943 (ὅρα ἰδίᾳ τὴν ὑπὸ χρονολογίαν 22 Ὀκτωβρίου 1945 βεβαίωσιν τοῦ γραμματέως τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Στρατιωτικῶν ἐπιτροπῆς Ν. 1799/42).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος τῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ θέσεώς του, γενομένη ἀνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ Ν. Δ. 1799/42 καὶ διὰ λόγον μὴ ἐμπίπτοντα εἰς τοὺς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένους λόγους, δι' οὓς ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις τῶν νέων πολεμιστῶν, εἶναι ἄκυρος, παρέλκει δὲ ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀκυρότητος ἐπικαλουμένων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος λόγων.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙ ΠΟΣΟΣΤΟΙΣ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Υπαγωγή και του αντίκειμένου τούτου εις την διά του Ν. 28]1944 εξουσιοδότησιν

Παραγωγοί (πλασιέ) επιχειρήσεων.—"Ελλείψις εργασιών και επιρροή επί του μεγέθους των αποδοχών.—"Εκτακτά εξουσιοδοτήσεως Νόμου 28]1944 πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν.— Δικαιοδοσία Ὑπουργῶν πρὸς καθορισμὸν διχοφύρων κατὰ κατηγορίας μισθωτῶν ἀποδοχῶν.—"Εννοια ἐκκαθρίσεως ἀνὰ δῆμνον τῶν λογαριασμῶν τῶν παραγωγῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2556]270]1945 (ΕΕΔ 4, 94) ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὥρισεν, ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν κατ' οἰκονομικὴν τρόπον παραγωγῶν (πλασιέ) πραγματοποιούμεναι μηνιαίως ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτεροι τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀρ. 25800]1944 ὑπουργ. ἀποφάσεως (ΕΕΔ 3, 636) καθοριζομένων. Πρὸς τοῦτο αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνός, λαμβάνουσαι ὑπ' ὄψει τὰ εἰσπραχθέντα ὑπὸ τῶν παραγωγῶν ποσὰ ἐκ προμηθειῶν ἢ ποσοστῶν, καταβάλλουν εἰς ἕκαστον ποσὸν τοιοῦτον, ὥστε τὸ προκύπτον σύνολον νὰ μὴ εἶναι κατώτερον τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως μηνιαίου μισθοῦ μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων. Ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἤρξατο ἀπὸ τῆς 11 Νοεμβρίου 1944, ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 25800]44 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Περαιτέρω ἡ ὑπ' ἀριθ. 12100]1945 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 4, 317) περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1945 περιέχει διάταξιν, καθ' ἣν, ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ ἀμειβονται καὶ ἐπὶ ποσοστοῖς (ἐπὶ πωλήσεων, τιμῶν κλπ) ταῦτα θὰ ὑπολογισθοῦν ἐν τῇ καθορισμῷ τῶν ἀποδοχῶν περὶ ὧν ἡ ἐν λόγω ἀπόφασις. Ἐπομένως εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὑπάγονται, ὑπὸ τὸν ἐκτεθέντα περιορισμὸν, καὶ οἱ πλασιέ.

Τοῦτο καθίσταται φανερόν καὶ ἐκ τῆς μεταγενεστέρως ὑπ' ἀριθ. 18389]1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 4, 509), ἡ ὁποία ὁρίζει, ὅτι αἱ κατ' οἰκονομικὴν τρόπον πραγματοποιούμεναι μηνιαίως ἀποδοχαὶ ὑπὸ τῶν παραγωγῶν (πλασιέ), ὡς καὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων, τῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ περιοχῇ τῆς τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτεροι τοῦ ἡμίσεος τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12100 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης τυχόν ἐκδοθησομένης καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἀντιστοιχοῦντος διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν. Τὸ ἄνω ὅριον —κατὰ τὴν αὐτὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν— θὰ εἶναι μειωμένον κατὰ 10 ο)ο διὰ τὰς λοιπὰς περιφερείας τοῦ Κράτους, ἢ ἐκκαθαρίσεις δὲ τῶν ἀποδοχῶν, ποσοστῶν κλπ. θὰ γίνεται διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν περι-

φέρειαν τῆς τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης κατὰ δῆμνον, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς περιφερείας κατὰ τριμνηνον.

Περαιτέρω ἠκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 27701]1945 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 4, 606) περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1945, κατὰ διάταξιν τῆς ὁποίας τὰ δι' αὐτῆς καθοριζόμενα βασικά κατώτατα ὅρια μισθῶν μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ ἐπὶ μισθῷ καὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς καὶ τὰ ποσοστὰ δὲν ἐξασφαλίζουν τὸ ἐν τῇ ἀπόφασει ἐλάχιστον ὅριον μισθοῦ, τοῦτο συμπληροῦται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη.

Τὴν ἀνωτέρω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ἠκολούθησε ἡ ὑπ' ἀριθ. 31260]1945 ὁμοία (ΕΕΔ 5, 29) περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 καὶ κατὰ διάταξιν τῆς διὰ τοὺς παραγωγούς (πλασιέ) τῶν ἐπιχειρήσεων θέλει ἰσχύσει ἡ ὑπ' ἀριθ. 18389]45 εἰδικὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 4, 509), σὺν τῇ διαφορᾷ ὅτι ὁσάκις οὗτοι δὲν πραγματοποιοῦν τὰ 70 ο)ο τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου μηνιαίων ἀποδοχῶν (τῆς 31260) οἱ οἰκεῖοι ἐργοδότες ὑπερχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν αὐτοῖς τὸ ἐλλείπον.

Κατὰ τὴν ἀκολουθήσαντα τέλος ὑπ' ἀριθ. 3601]1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 5, 94) περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 δὲν ἀφορᾷ αὐτὴ τοὺς λεγομένους παραγωγούς (πλασιέ) τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων.

Τὰ ζητήματα, τὰ προκύπτοντα ἐν προκειμένῳ καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐρευνᾶ τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι περὶ τοῦ κύρους τῶν ἐκδιδομένων ὡς ἄνω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἀληθὲς οὐδὲν νομικὸν κώλυμα ὑφίσταται διὰ τὸν ἐκ μέρους τῶν ἡμετέρων Ὑπουργῶν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, κατὰ τρόπον μεταβάλλοντα καὶ αὐτὴν τὴν βάσιν τῆς μισθωτικῆς συμβάσεως, ὡς εἶναι ὁ καθορισμὸς βασικοῦ μισθοῦ ἐκεῖ ὅπου βάσις τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν μισθωτικὴν σύμβασιν εἶναι τὰ ποσοστὰ (πρβλ. Σ. Ε. 322]1943, ΕΕΔ 2, 654 κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. Δ. 310]1941, καταργηθέντος ἤδη), τοῦτον προκύπτοντος ἐκ τῆς εὐρύτητος τῆς διατάξεως καὶ τοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει, ὅπως προσαρμοζῶνται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν πρὸς τὰς ἐκάστοτε μεταβαλλομένας ἀνάγκας τῆς ζωῆς καὶ τὸ κόστος αὐτῆς (πρβλ. καὶ Σ. Ε. 302]1945, ΕΕΔ 5, 43).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1209]1946

Διαδικασία νόμου ΓΝΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Σ. Γάγγας

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κοκορόπουλος, Β. Ζαχαράκης, Κ. Ράλλης

Ὁ ἐνάγων, ὁμολογῶν ὅτι ἔλαβε τὰ 50 ο)ο

ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ προϋποθέσεις δὲν δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς ἰδιαιτέραν λύσιν.

Ὁ δευτέρος λόγος, ἐφέσεως ἐγκείμενος εἰς τὸ ὅτι εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἔδει νὰ ἐπιδικασθῇ τὸ ἥμισυ τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτὸν ἀποδοχῶν, λόγῳ ἐλλείψεως εργασιῶν, ἀπορριπτὸς κρίνεται, διότι μετὰ τὸν νόμον 118]1945 ἰσχύσαντα ἀπὸ 13]2]45 διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ὑπαγομένας εἰς αὐτόν, οἷα καὶ ἡ τῆς ἐναγομένης, τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων δέον νὰ τεθῇ εἰς διαθεσιμότητα, δικαιούμενον τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν του, γεγονὸς ὅπερ δὲν ἐπικαλεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα.

τοῦ κατωτάτου ὅριου τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν, δίδωκε διὰ τῆς παρούσης καὶ τὸ ὑπόλοιπον 50 ο/ο ὡς πρὸς τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον. Καὶ ναὶ μὲν ἡ ἐναγομένη ἐνίσταται, ὅτι ἐλλείπει ἐργασιῶν ἐδικαιοῦτο νὰ καταβάλλῃ μειώμενας ἀποδοχὰς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13800/45 κοινὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ὁ τοιοῦτος ὁμῶς αὐτῆς ἰσχυρισμὸς δὲν ἀποδεικνύεται ἐπαρκῶς, καὶ μάλιστα λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τὸν ἐνάγωντα, πλασιέ ὄντα, ἐλλείψεις ἐργασιῶν δὲν σημαίνει μείωσιν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐναγομένης, ἀλλὰ κυρίως τῶν διαθεσίμων ραπτομηχανῶν, διότι τότε μόνον ὑφίσταται ἀδυναμία χρησιμοποίησεως αὐτοῦ πρὸς πώλησιν μηχανῶν, ἀλλῶς ἐν περιπτώσει οἰκονομικῶν δυσχερειῶν καὶ κρίσεως περὶ τὴν πώλησιν ὑφίσταται ὅχι ἀδυναμία τῆς ἐναγομένης νὰ χρησιμοποίησῃ τὸν ἐνάγοντα, ἀλλ' ἀδυναμία τοῦτου νὰ προβῇ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς μεσολαβητικῆς του προθέσεως. Ὑπὸ τοιαύτην δὲ ἔννοian ἐλλείψεις ἐργασιῶν δὲν προέκυψεν, ἀντιθέτως μάλιστα, τῆς ἐναγομένης παραπονουμένης διὰ τὴν ἀδράνειαν πλείστων πλασιέ. Ἄρα νομίμως δίδωκε ὁ ἐνάγων τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐναγομένης νὰ καταβάλλῃ αὐτῷ καὶ τὸν ὑπόλοιπον μισθὸν τῶν ἀνωτέρω δύο μηνῶν, συμφῶνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2556] 270]45 κοινὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, νομίμως ἐκδοθεῖσαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ν. 28]44, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Α. Ν. 866]46, δεδομένου ὅτι κατ' αὐτὸν οἱ Ὑπουργοὶ Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν δικαιοῦνται νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν. Ἄρα δικαιοῦνται νὰ προσδιορίζουν καὶ τὰ ποσοστὰ τῶν ἐπὶ τοιοῦτοις ἀμειβομένων ὑπαλλήλων, οἷος καὶ ὁ ἐνάγων, διότι οὗτος καὶ μισθωτὸς εἶναι καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἐκ τῆς συμβάσεως ποσοστὰ ἀποτελοῦν ἀντάλλαγμα, χρηματικὴν ἀντιπαροχὴν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἐπομένως μισθόν. Ἡ ἔννοια δὲ τοῦ κατωτάτου παγίου ὁρίου μισθοῦ δὲν ἀντίκειται, οὔτε τροποποιεῖ τοὺς ὅρους παροχῆς ἐργασίας τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἐργαζομένων, καὶ ἰδίᾳ τῶν πλασιέ, ὅτε θὰ ἐξέφευγε τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἀλλ' ἀπλῶς ρυθμίζει τὸ μέγεθος αὐτῶν. Διότι τὸ κατώτατον πάγιον ὅριον μισθοῦ ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι καὶ μίαν μόνον πώλησιν ἐάν ἐνεργήσῃ ὁ πλασιέ, τὰ ποσοστὰ αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτερα τοῦ τιθεμένου ὁρίου. Τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἐκφράζεται ἡ ἀπόφασις εἰς ποσοστὰ, ἀλλ' εἰς ὥρισμένον χρηματικὸν ποσόν, δὲν μεταβάλλει τὰ πράγματα, καθόσον πάντως διὰ τῆς ἀποφάσεως ρυθμίζεται τὸ ποσὸν ὁ φελλεῖ ὁ ἐργοδότης καὶ ὅχι τὸ πότε ὀφείλεται, ὕπερ πιθανῶς ἀφεύγει τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως. Εἰς τὸ τελευταῖον καταλήγει ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐάν ὁ πλασιέ οὐδεμίαν πώλησιν ἐνήργησεν ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ ἤδη δὲν πρόκειται. Ὁ ἐνάγων περαιτέρω ἀξιοῖ τὴν καταβολὴν τοῦ ὑπολοίπου μισθοῦ τῶν μηνῶν Σ]βρίου—Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου, καθ' ὃ κεφάλαιον ἡ ἀγωγή κρίνεται ἀπορριπτέα, δεδομένου ὅτι ἡ ὑπ' ἀρ. 18389] κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὁρίζει τὰ κατώτατα ὅρια τῶν μισθῶν τῶν πλασιέ εἰς τὸ ἡμισυ τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, ἐξεδόθη δὲ νομίμως, καθόσον α. ν. 28]44, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ α. ν. 866]46 παρέχει ἐξουσιοδοτήσιν προσδιορισμοῦ

τῶν μισθῶν, ἀνευ περιορισμοῦ τινος. Ἐπομένως οἱ ἐξουσιοδοτημένοι Ὑπουργοὶ δὲν δεσμεύονται, ὅπως καθορίσουν διαφόρους κατὰ κατηγορίας μισθοὺς, ὡς καὶ ἐπραξαν ἐν προκειμένῳ, καθορίσαντες κατώτερον ἐλάχιστον ὅριον διὰ τοὺς πλασιέ, τὸ ὅποιον, ἀντὶ νὰ καθορίσουν εἰς σταθερὸν ποσόν, διὰ λόγους προφανῶς τεχνικοῦς, καθώρισαν εἰς ποσοστὸν τοῦ μισθοῦ τοῦ ὀριζομένου διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους. Οὕτως τοιοῦτοτρόπως προσβάλλεται κανὼν τις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ ὁποῖου δὲν ὑφίσταται ἐξουσιοδοτήσις καὶ δὴ δὲν ὑφίσταται κανὼν δεσπίζων τὴν ὁμοιομορφίαν τῶν μισθῶν, καθοριζομένων ἀντιθέτως εἰς ἐκάστην περίπτωσιν χωριστὰ διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας βάσει οἰκονομικῶν κριτηρίων. Ἄλλως τε παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως ὅπως καθορισθοῦν οἱ μισθοὶ κατὰ μέγεθος, παρέχεται, κατ' ἀνάγκην, ἐξουσιοδοτήσις τροποποιήσεως παντὸς κανό- νος δικαίου ἀναφερομένου εἰς τὸ μέγεθος τοῦ μισθοῦ. Ζήτημα ὑπερβάσεως τῆς ἐξουσιοδοτήσεως θὰ ἐγεννᾶτο ἐάν διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δὲν μετεβάλλετο τὸ μέγεθος μόνον τῶν μισθῶν, ἀλλὰ καὶ περαιτέρω αἱ κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον προϋποθέσεις, ὅφ' ἃς ὀφείλεται μισθὸς ἐν γένει, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει ἐν προκειμένῳ. Τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ δέον ν' ἀπορριφθῇ ἢ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἔνστασις τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἀκυρότητος τῶν ὡς ἄνω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ὡσαύτως ὁ ἐνάγων ἀξιοῖ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ Ν]βρίου μέχρι 15 Δεκεμβρίου. Ἡ ἀγωγή ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἶναι ἐν μέρει νόμιμος καὶ βάσιμος, δεδομένου ὅτι εἶναι ἰσχυρὰ ἡ κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 31260]45 τόσον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καθώρισε κατώτατον ὅριον ποσοστῶν, ὅσον καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι νομίμως περιώρισε τοῦτο εἰς ποσοστὸν ἀντιστοίχου μισθοῦ τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Ἄρα βάσει ταύτης καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18389 τοῦ 1945 ὁ ἐνάγων δικαιοῦται μὲν ἀποδοχῶν, αἷτινες ὁμῶς μέχρι τοῦ Ν]βρίου ἀνέρχονται εἰς 50 ο/ο, ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1945 δὲ εἰς 70 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, ἥτοι ἐν δλω εἰς δραχμὰς 59450. Ἡ ἔνστασις ἀπαραδέκτου τῆς ἀξιώσεως, καθ' ὁποῦρον, δέον ν' ἀπορριφθῇ, καθόσον ὁρίζεται μὲν ἐν ταῖς ὡς ἄνω ἀποφάσεσιν ὅτι ἡ ἐκκαθάρσις τῶν λ]σμῶν γίνεται κατὰ δίμηνον, τοῦτο ὁμῶς δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι οἱ πλασιέ λαμβάνουν μισθὸν ἀνὰ δίμηνον, ἀλλ' ὅτι κατὰ δίμηνον οἱ ἐργοδότες ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν τὸ περὶ πλέον τοῦ κατωτάτου ὁρίου. Τὸ κατώτατον ὁμῶς ὅριον, ὀφειλόμενον ὁπωσδήποτε καὶ μὴ ἐξαρθώμενον ἐκ τινος αἰρέσεως καταβάλλεται μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, ὃν οὕτω ἀπαιτητὸν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς.

ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΩΟΔ'

Περιορισμός εις μόνας τὰς ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου διεπομένης σχέσεις

Υπάλληλοι νοσοκομείου «Σωτηρία».— Φύσις τῆς μετὰ τούτου σχέσεως.— Έννοια μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον.— Διαφοραὶ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΓΩΟΔ'.— Ἐξαιρέσεις τῶν τοιούτων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν μετὰ νομικῶν προσώπων διὰ σχέσεως τοῦ δημοσίου δικαίου συνδεομένων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ Νόμου 1968/1944 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἁρθρου 4 τοῦ Νόμου 765/1943 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἁρθρῶν 9 καὶ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 καὶ τοῦ Β. Δ. 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ Νόμου ΓΩΟΔ'» (ΕΕΔ 3, 624) «πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ Νόμον δικαιοῦμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότην ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου...»

Οὕτω ἦτο διατυπωμένος—ἐξαιρέσει τοῦ χρηματικοῦ ὁρίου—καὶ τὸ διὰ τοῦ ἄνω Νόμου ἀντικαταστήθην ἄρθρον 4 τοῦ Νόμου 765/1943, τὸ δὲ ἀρχικὸν ἄρθρ. 1 τοῦ Β.Δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 εἶχεν ὡς ἑξῆς: Αἱ διαφοραὶ αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι ἀξιώσεις περὶ πληρωμῆς ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν ἢ ἄλλης ἀποζημιώσεως, ὀφειλουμένης περὶ παροχῆς ἐργασίας... δικάζονται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐπομένων ἁρθρῶν.

Υπὸ ταιούτας νομοθετικὰς διατάξεις προκύπτει τὸ ζήτημα, ἂν καὶ αἱ διαφοραὶ αἱ πηγάζουσαι ἐκ σχέσεως μὴ διεπομένης ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου τοιούτου, δύνανται νὰ εἰσαχθῶσι κατὰ τὴν ἐν λόγῳ διαδικασίαν.

Εἰς τὸ ἐρώτημα ἀπαντᾷ ἀποφατικῶς ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, τῆς ὁποίας ἡ ἀποφ. τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὴν ἐκθεσιν τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ ἀρχικοῦ Νόμου ΓΩΟΔ' Ἐπιτροπῆς (Ἐπετηρίδας Ὑπουργίου Δικαιοσύνης 1911 τευχὸς 4 σελ. 271 ἐπ.), καθ' ἣν προϋποτίθεται ἀξίωσις βιομηχανικοῦ ἢ βιοτεχνικοῦ ἐργάτου καὶ παντὸς ἰδιώτου προσφέροντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς βιοποικίαν, γεωργικὴν, κτηνοτροφικὴν, δασικὴν κλπ. ἐμπορικὴν, οἰκιστικὴν καὶ ἐν γένει ἰδιωτικὴν ἐργασίαν (πρβλ. καὶ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 3295/1937, Προεδρεύων ὁ ἡδὴ Πάρεδρος τοῦ Νομοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους Κ. Περιφανίτης).

Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόφωσις εἶναι ἐνδεδειγμένος ὁ διαφορισμὸς οὗτος τῆς διαδικασίας καὶ ἡ παραπομπὴ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ συνδεομένου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου διὰ τὴν ἀναζητήσιν τοῦ μισθοῦ του εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, ἐνῶ αἱ κοιναὶ ἀνάγκαι θὰ ἐπέβαλλον τὴν διευκόλυνσιν καὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιδιώξιν τοῦ δικαίου του.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 90/1946

Διαδικασία Νόμου ΓΩΟΔ'

Πρωτοδίκης κ. Ν. Κερκαντζῆς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Σκουτερόπουλος, Δ. Γ. Γαβρηλίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι, ὢν μόνιμος νοσοκόμος τοῦ Νοσοκο-

μείου «Σωτηρία», ἀπελύθη παρὰ τῆς ὑπηρεσίας τοῦτου τὴν 7 Ἰουνίου 1945 καὶ ὅτι κριθείσης ἀκύρου τῆς ἀπολύσεως του ταύτης παρὰ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας αἰτεῖται ἤδη κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ μέχρι 17 Σεπτεμβρίου 1945 εἰδὼν τροφῆς κλπ., ἅτινα ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ἢ τὴν ἀξίαν τούτων.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἁρθρου 15 τοῦ Ἀναγκ. νόμου 312 τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1936 περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τοῦ ἐν Ἀθῆναις Νοσοκομείου Σανατορίου «Σωτηρία», τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1943 Κανον. Δίτος, οἱ προσλαμβανόμενοι εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ προβλεπομένας θέσεις προσωπικοῦ νοσηλείας καὶ προσωπικοῦ λοιπῶν ὑπηρεσιῶν ὑπηρετοῦσιν ἐπὶ διετίαν ὡς δόκιμοι. Διάρκουσιν τῆς τοιαύτης δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας τῶν διέπονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου τῶν ἀφορωσῶν τὴν σύμβασιν μισθώσεως ὑπηρεσιῶν. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς διετοῦς ταύτης προθεσμίας δύνανται νὰ διορισθῶσιν ὡς μόνιμοι εἰς τὴν σχετικὴν θέσιν, ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου διορισμοῦ τῶν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἔχοντες ἅπαντα τὰ δικαιώματα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δικαιωμάτων συντάξεως Μετοχικοῦ Ὑπαλλήλων κλπ. Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ἐκθέτει ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ του καὶ προκύπτει καὶ ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ ἰδρύματι τοῦ Νοσοκομείου «Σωτηρία» ὡς δόκιμος νοσοκόμος τὴν 1ην Νοεμβρίου 1934 καὶ ἐν συνεχείᾳ, καὶ δὴ τὴν 24 Νοεμβρίου 1943, διορίσθη μόνιμος προϊστάμενος νοσοκόμος β' ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῷ ἀκροῦθου. Ὅθεν οὗτος ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του ὡς μόνιμος προϊσταμένου νοσοκόμου, καὶ δὴ ἀπὸ τῆς 24 Νοεμβρίου 1943, εἶναι ὑπάλληλος καὶ συνδέεται μετὰ τοῦ ἰδρύματος, κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, διὰ δημοσιοῦπαλληλικῆς σχέσεως, διεπομένης ἀπὸ τοῦ κανόνα τοῦ δημοσίου καὶ οὐχὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι μισθωτὸς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, οὔτε τὸ ἴδρυμα ἐργοδότης, διότι ὁ δημόσιος ὑπάλληλος καὶ ὁ ἐνάγων ἐν προκειμένῳ ὡς τοιοῦτος δὲν συνδέονται μετὰ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου παρ' ὃ ὑπηρετοῦσι διὰ συμβάσεως ἐργασίας (Α. Π. 34/33 ΜΔ' 227, 504/33 ΜΕ' 145, 332/35 ΜΖ' 253, 292/39 Ν' 753, 128/40 ΝΑ' 412, 164/41 ΝΒ' 449, ΕΛ 1278/39 ΝΒ' 54 ΕΛ 3/36 ΕΕΝ/γ' 1903, ΑΠ. 98/45, ΕΕΔ 4, 569 Καποδίστρ. Ἐργατ. Δικ. 316-319, Ἀρχεῖον Ἰδιωτικ. Δικαίου 1942 σ. 278 ἐπ.). Ἀλλὰ

ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ, ΓΕΓΟΝΟΤΑ, ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἔννοια ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 59]1945 Συντακτικῆς Πράξεως: Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 22173 ἐγκ. 52 ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1946 ἐγκυκλίον του πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα, Γενικὰς Διοικήσεις κλπ. ἐγνώρισεν, ὅτι συμφώνως πρὸς γνωμοδότησιν τοῦ Νομ. Συμβουλίου ἢ ἀποδέχεται μὲ ὁρισμένας τροποποιήσεις κυρωθεῖσας διὰ προσφάτων ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὡς ἀνάπηροι καὶ θύματα πολέμου, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρθρ. 2 καὶ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 59]45 Συντακτικῆς Πράξεως, νοοῦνται ὡς ἀνάπηροι μὲν οἱ τραυματῖαι πολέμου ἐν γένει ἢ οἱ παθόντες ἐκ νοσημάτων ἀποτόκων τῶν κακουχιῶν πολέμου καὶ ἔνεκα τούτου δικαιωθέντες συντάξεως, ὡς θύματα δὲ πολέμου αἱ οἰκογένειαι τῶν ἐν πολέμῳ φονευθέντων ἢ ἐξαφανισθέντων ἢ ἐκ τῶν τραυμάτων ἢ κακουχιῶν τοῦ πολέμου θανόντων, ὡς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν θανόντων ἀναπήρων πολέμου, ἐφ' ὅσον πάντες οὗτοι συνταξιοδοτοῦνται κατὰ τὰς περὶ πολεμικῶν συντάξεων διατάξεις. Εἰδικότερον ὡς ἀνάπηροι πολέμου θεωροῦνται: 1) Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὀφλῖται Στρατοῦ Ξηρᾶς, Θαλάσσης καὶ Ἀέρος καὶ οἱ τούτους ἐξομοιούμενοι τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος καὶ τῆς Χωροῦς, οἱ ὑπάλληλοι Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ Πυροσβεστικοῦ Σώ-

ματος, ὡς καὶ οἱ τακτικοὶ δημ. ὑπάλληλοι, οἱ συνταξιοδοτούμενοι ἐκ τοῦ Δημ. Ταμείου ὡς τραυματῖαι πολέμου ἐν γένει ἢ ὡς παθόντες ἐκ νοσημάτων ἀποτόκων τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου, ὧν τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν Ν. 3122]1923, 4104]1923, τῶν Α. Ν. 2650, 2665 καὶ 2734]1940, τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ Ν. 70]1943 καὶ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Ν. 362]1943, ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως, ὡς καὶ οἱ ὑπαχθέντες δυνάμει τοῦ Ν. 5180]1931 ἰδιῶται οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὸν ἐθελοντικὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα καὶ καταστάντες ἀνάπηροι κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἐκτιθέμενα καὶ οἱ δυνάμει τοῦ Ν. 6034 ἐξομοιωθέντες πρὸς ἀναπήρους πολέμου ἰδιῶται οἱ συμμετασχόντες εἰς συγκεκριμένα σώματα κατὰ τοὺς πολέμους 1912—1913. 2) Οἱ Ἀξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυπασπισταί, οἵτινες ἐτέθησαν εἰς εἰδικὰς καταστάσεις λόγῳ τραυμάτων ἢ κακουχιῶν τοῦ πολέμου (Ν. 4506). 3) Οἱ συνταξιοδοτούμενοι ἀνάπηροι Ἀνθυπολοχαγοὶ Νόμου 2588 καὶ Ν. Δ. 709]1941. 4) Οἱ ἐν πολιτικῇ ἐπιστρατεύσει διατελοῦντες, ὡς καὶ αἱ ἐθελονταὶ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι, ἐφ' ὅσον ἔπαθον συνεπείᾳ τραύματος ληφθέντες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὀηρεσίας τῶν καὶ συνεπείᾳ νόσου ἀποτόκου τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου (ἀρθρ. 2 Α. Ν. 2666 ἀρθρ. 5 Ν. 812]43) καὶ 5) Οἱ Ἕλληνες πολῖται τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ οἱ παθόντες καὶ συνταξιοδοτούμενοι κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ Ν. 812]43, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. Β'. Θύματα πολέμου θεωροῦνται τὰ συνταξιοδοτούμενα μέλη τῶν οικογενεῶν τῶν ἐν πολέμῳ παθόντων ἐν γένει, ὧν αἱ συντάξεις ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων διατάξεων, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου 1945 δὲν εἶχον ἀπολέσει ἐξ οἰουδήποτε λόγου τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα (γάμος, ἐνηλικίωσις ἢ ἄλλη τις αἰτία). Διὰ τὸν χαρκτηρισμὸν ὡς ἀναπήρου ἢ θύματος πολέμου δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχη γίνῃ κατὰ τὴν 15 Ἰουλίου 1945 ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι, ἔστω καὶ μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην ἀεγνωρίσθῃ δικαίωμα εἰς σύνταξιν διὰ πάθημα ἐπισυμβῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου. Ἡ ἰδιότης ὡς ἀναπήρου ἢ θύματος πολέμου ἀποδεικνύεται διὰ βεβαιώσεως τῆς Διευθύνσεως Συντάξεως, ἐμφαινοῦσης τὸ ὄνομα-τεπώνυμον τοῦ ἐνδιαφερομένου, τὴν αἰτίαν συνταξιοδότησεως καὶ τὴν διάταξιν βάσει τῆς ὁποίας ἀπενεμήθη σύνταξις. Διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἀναπήρων Ἀξιωματικούς καὶ Ἀνθυπασπιστάς τῶν εἰδικῶν πολεμικῶν καταστάσεων ἀπαιτεῖται, ἀντὶ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω βεβαιώσεως, βεβαίωσις τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν, Ναυτικῶν, Ἀεροπορίας, ἐμφαινοῦσα ὅτι οἱ Ἀξιωματικοὶ ἢ Ἀνθυπασπιστῆς διατελεῖ ἐν εἰδικῇ καταστάσει λόγῳ τραυμάτων ἢ κακουχιῶν τοῦ πολέμου. Διὰ τοὺς ἐν ἐτησίᾳ ἀναβολῇ τελοῦντας, περὶ ὧν ὁ Α. Ν. 785]1945 ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ ἀρμοδίου Δημοσίου Ταμείου ὅτι λαμβάνουσι βοήθημα ἐτησίας ἀναβολῆς.

Διαδεσμιότης τραπεζιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν: Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4756]1191 ἀπὸ 7 Μαρτίου 1946 ἐγγράφου του πρὸς τὰς Διοικήσεις τῶν ἐν Ἑλλάδι Τραπεζῶν γνωρίζει τὰ ἑξῆς:

Δι' ἀναφορὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Παντραπεζιτικοῦ

τὸ ἀρθρον 1 τοῦ Β.Δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920, ὡς ἰσχύει σήμερον, μετὰ τὴν τελευταίαν διὰ τῆς παρ. Γ τοῦ ἀρθρου μόνοι τοῦ νόμου 1968]1944 ἀντικατάστασιν του, κατέστησε τὸ Δικαστήριον ἀρμόδιον, ἵνα δικάζῃ κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ «πᾶσαν ἰδιωτικὴν ἀξίωσιν μισθοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότη ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ πηγάζουσαν ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας». Κατὰ δὲ τὸ ἀρθρον 6 τοῦ νόμου 765]43 «μισθωτὸς εἶναι τὸ φυσικὸν πρόσωπον τὸ παρέχον πρὸς ἕτερον φυσικὸν πρόσωπον ἢ νομικὸν οἶσάδῃ ποτε φύσεως ἐξηρητημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς». Ἐξ ἄλλου «σχέσις ἐργασίας» δὲν εἶναι πᾶσα σχέση, ἔχρουσα ὡς ἀντικείμενον τὴν ἐπ' ἀμοιβῇ παροχὴν ἐργασίας, ἀλλὰ εἶναι μόνον ἡ μεταξὺ ἐργαζομένου μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότη νομικὴ σχέση, ἡ προκύπτουσα ἐκ τῆς παροχῆς ἐξηρητημένης ἐργασίας, δυνάμει συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συναφθεῖσης οἰκειοθελῶς ἢ ἀναγκαστικῶς, ἐγκύρου δὲ ἡ ἀκύρου, ἀλλὰ μὴ ἀνηθίκου (βλ. Καποδίστρια, Ἡ σχέση ἐργασίας ΕΕΔ 3, 17 ἐπὶ μ.). Ὅταν δὲ θεσπίζεται ἡ περὶ ἐξηρητημένης ἐργασίας διάταξις δὲν ἐννοεῖται βεβαίως καὶ ἡ ἐργασία ἡ παρεχόμενη ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πρὸς τὸν Δημόσιον ἢ τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, τὸ ἀσκοῦν διοικήσιν, ἀλλ' ἐννοεῖται μόνον ἐργασία παρεχόμενη πρὸς ἰδιώτην φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου (Α.Π. 117]42 Θέμ. ΝΓ' 255, Α.Π. 55]45 ΝΣΤ' σελ. 250). Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ εἰσαγομένη κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν καὶ διώκουσα ἀξίωσιν δημοσίου ὑπαλλήλου κατὰ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἐκ δημοσιοῦ ὑπαλληλικῆς σχέσεως πηγάζουσαν, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος, τοῦ κατὰ τὴν νόμιμον περὶ τούτου ἔνστασιν καὶ ἐναγομένου. (ἀρθρ. 8 ν. Γ' 30Δ)

Συλλόγου υπεβλήθησαν αὐτῷ παράπονα ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι μετὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Α.Ν. 765 π. ἐ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Α.Ν. 683 π. ἐ. «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ Τραπεζῶν» (*) δι' οὗ ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 12 παρ. 1 τοῦ Νόμου 683 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν» (**), ἐνῷ θὰ ἔπρεπε αἱ Τράπεζαι, διὰ τὰ θέσσωσιν εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος λόγῳ περιορισμοῦ ἐργασιῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετίας αὐτῶν, νὰ ἔχωσιν ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὸν Νόμον 395 π. ἐ. Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἐν ταύτοις Διοικήσεις Τραπεζῶν τινῶν ἐξακολουθοῦν νὰ μὴ ἀπασχολοῦν μέρος τοῦ προσωπικοῦ των, ἄνευ τῆς ἀνωτέρω ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως, παρέχουσαι μειωμένας ἀποδοχάς.

Ὡς γνωστόν, κατὰ τὸ ἄρθρον 12 παρ. 1 τοῦ Νόμου 683 ἐπετράπη εἰς τὰς Τραπεζὰς νὰ θέσωσιν εἰς ἐιδικὴν διαθεσιμότητα λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετίας αὐτῶν, καταβάλλουσαι εἰς αὐτοὺς τὰ 50 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν των. Ἐπίσης διὰ τοῦ ἄρθρου 14 παρ. 2 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀνεστάλη ἡ ἰσχὺς πάσης διατάξεως ἀντικειμένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τούτου.

Ἐν τῷ μεταξὺ. ἐξεδόθη τὴν 22/12/45 ἡ ὑπ' ἀριθ. 31260 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ καθορισμοῦ τῶν μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945», ἧτις ἀφορῶσα καὶ τοὺς τραπεζιτικούς ὑπαλλήλους καὶ ὁρίζουσα ἐν ἄρθρῳ 6 παρ. 4, ὅτι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταί, τῶν ὁποίων δὲν χρησιμοποιοῦνται αἱ ὑπηρεσίαι, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, μεθ' ἧς συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας, δικαιοῦνται τῶν δι' αὐτοὺς ὑπὸ προηγουμένων ἀποφάσεων ἢ ὑπὸ εἰδικῶν διατάξεων τῶν κατωτέρω καθωρισμένων τμημάτων τῶν διὰ τοὺς πλήρως ἀπασχολούμενους ἐκάστοτε μισθῶν, ἀναφέρεται ἀναντιρροίως καὶ εἰς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 παρ. 1 τοῦ Νόμου 683 π. ἐ., ἐφ' ὅσον αὕτη ἦτο ἡ μόνη ἰσχύουσα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου διάταξις διὰ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς τῶν Τραπεζῶν, καταργηθείσης πάσης ἄλλης ἀντιθέτου διατάξεως.

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Νόμου 765 π. ἐ., ὅπερ ἀντικατέστησε τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 683 π. ἐ., ἀφ' ἐνὸς μὲν ἠῤῥῃσε τὸ ποσοστὸν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ εἰς διαθεσιμότητα τιθεμένου ὑπαλλήλου ἀπὸ 50 ο/ο εἰς 60 ο/ο καὶ ἀφ' ἑτέρου ἔθεσεν ὡς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τῆς θέσεως ὑπαλλήλου τινὸς εἰς διαθεσιμότητα τὴν ἐγκρίσιν τοῦ κατὰ τὸν Νόμον 395 Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου.

Τέλος ἡ ὑπ' ἀριθ. 3602/46 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν τῶν τραπεζιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1/2/46» (***) οὐδὲν περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν εἰς ἐιδικὴν διαθεσιμότητα ἢ μὴ ἀπασχολῶσιν λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν Τραπεζῶν ἀναφέρει, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀντίστοιχον ὑπουργικὴν ἀπόφασιν 3601/45 «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1/2/46», εἰς τὸ ἄρθρον 9 τῆς ὁποίας ρητῶς προβλέπεται, ὅτι οὗτοι δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν των, προφανῶς, διότι περὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Τραπεζῶν ὁρίζει ὁ εἰδικὸς Νόμος 765 π. ἐ.

Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἡ τελευταία 3602/46 ὑπουργικὴ ἀπόφασις δὲν ὁρίζει παρὰ μόνον τὰς

ἀποδοχὰς τῶν ἀπασχολούμενων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Τραπεζῶν, τὸ δὲ ἄρθρον 12 παρ. 1 τοῦ Νόμου 683, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 765, ὁρίζει τὰς ἀποδοχὰς τῶν εἰς διαθεσιμότητα τιθεμένων καὶ τὰς προϋποθέσεις θέσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἐιδικὴν διαθεσιμότητα, τὸ Ὑπουργεῖον ἄγεται εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι δὲν ὑπάρχουν σήμερον παρὰ μόνον ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταί Τραπεζῶν, ὑπαγόμενοι εἰς μίαν ἐκ τῶν δύο ταύτων κατηγοριῶν καὶ συνεπῶς οἱ μέχρι τῆς 1ης Δεκεμβρίου π. ἐ. μὴ ἀπασχολούμενοι ἐλλείψει ἐργασιῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐτέθησαν εἰς ἐιδικὴν διαθεσιμότητα κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν προμνησθέντων Νόμων δικαιοῦνται νὰ λάβωσι πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν.

Ἀποδοχὰς πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν : Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5479/1946 ἐγγράφου του πρὸς τὸν Σύνδεσμον Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν ἐν σχέσει μὲ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἀπὸ 1—2—1946 καὶ ἐντεῦθεν γνωρίζει τὰ ἑξῆς :

Ὡς γνωστόν, αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν καθωρισθῆσαν τὸ πρῶτον ἀπὸ 1/6/45 δι' εἰδικῆς ὑπ' ἀριθ. 22002/45 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας(*) ἐκδοθέντος τοῦ ἀπὸ 3/7/45 πρακτικοῦ συμφωνίας συναφθείσης μεταξὺ ἐκπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων καὶ ἐκπροσώπων τῆς Ὁργανώσεως τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν.

Λαμβανομένου ὅθεν ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τῶν νέων ἀποφάσεων περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἀπὸ 1/2/46 ἐπιδιώχθη γενικῶς ἡ αὐξήσις αὐτῶν εἰς τὸ δεκαπλάσιον τῶν καθορισθέντων κατὰ Ἰούνιον π. ἐ. ἔπεται, ὅτι ἡ γενική αὐτὴ τάσις τοῦ δεκαπλασιασμοῦ ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ μισθολογίου τῶν εἰρημένων μισθωτῶν, τοῦ καθορισθέντος διὰ τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 22002/45 ἀποφάσεως, συγχωρουμένων μόνον προσαρμῶν τινῶν, ἐπιβαλλομένων ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὡς ἀνώτατος βασικὸς μισθὸς ὠρίσθη νῦν τὸ ποσὸν τῶν 250.000 δραχμῶν μηνιαίως.

Οἷζοθεν νοεῖται, ὅτι οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω καθορισθησόμενοι βασικοὶ μισθοὶ θὰ προσανξάνωνται διὰ τὸν κεκαυνομένον ἐπιδοματὸν λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὑπερωριῶν, προσθέτου ἀμοιβῆς ἀπασχολήσεως κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαίρετάς ἐορτῆς, ὡς καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας.

Ἐφεδρικὰ ἐπιδόματα κατὰ ν. 3514 : Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29364 ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1945 ἐγκυκλίου του πρὸ τὰ Τοπικὰ Γραφεῖα Ἐργασίας (πρῶν Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας), λαμβάνον ἀφορμὴν ἐκ τεθέντων ἐρωτημάτων παρ' ἐπιχειρήσεων, ἐν σχέσει μὲ τὴν μισθοδοσίαν, τῆς ὁποίας δικαιοῦνται οἱ στρατευθέντες ἐφεδρικοὶ, γνωρίζει τὰ κάτωθι : Κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου 3514/28 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις, οἱ στρατευθέντες ὡς ἐφεδρικοὶ μισθωτοὶ δικαιοῦνται ποσοστοῦ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ὑπὸ τὰ ὅλα ὑπηρεσίας των. Ἡ μισθοδοσία, ἐπὶ τῆς ὁποίας δέον νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ποσοστὸν τοῦ ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος τοῦ στρατευθέντος, εἶναι ἡ ἐκάστοτε ἰσχύουσα τοιαύτη, ἥτοι ἐκείνη, τὴν ὁποίαν θὰ ἐλάμβανεν ἐκάστοτε ὁ στρατευθεὶς ἐφεδρικός, ἐὰν εἰργάζετο. Τοῦτο δὲ διότι αἱ διαφοροὶ μετα-

(*) ΕΕΑ 5 σελ. 54.

(**) ΕΕΑ 4 σελ. 663.

(***) ΕΕΑ 5 σελ. 95.

(*) ΕΕΑ 4, σελ. 604.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

λίον, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

92]1946 ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ.—Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 88 παρ. 2 τοῦ Συντάγματος καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως ἐλέγχου Συντακτικῶν Πράξεων ὑπο τῶν Δικαστηρίων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 43 τῆς 11 Φεβρουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 88 παρ. 2 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος εἶναι, ὅτι τὸ ὅριον ἡλικίας τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν ἐμπίσθων δικαστικῶν ὑπαλλήλων δύναται ἐκαστοτε νὰ κανονίζηται ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου τεθέντων ὁρίων.

Ἄρθρον 2

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰ δικαστήρια παντὸς βαθμοῦ καὶ δικαιοδοσίας νὰ ἐλέγχωσι τὴν πρὸς ἐκδοσιν Συντακτικῶν Πράξεων ἐξουσίαν τῶν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐφεξῆς Κυβερνήσεων τῆς Χώρας καὶ νὰ κρίνωσι περὶ τῆς σκοπιμότητος ἢ μὴ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν. Ἡ κρίσις περὶ τῆς σκοπιμότητος καὶ τοῦ κόρους τῶν Συντακτικῶν τούτων Πράξεων ἀνήκει μόνον εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ προέλθῃ ἐκ τῶν ἐκλογῶν Βουλῆν, εἰς ἣν αὐταὶ θέλουσιν ὑποβληθῇ πρὸς κύρωσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1946

947]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ τρόπου καθορισμοῦ τιμῆς πωλήσεως κλπ. Ναξίας σμύριδος καὶ ἄλλων τινῶν μεταλλευτικῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 48 τῆς 15 Φεβρουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

βολαὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, αἱ γενόμεναι ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἐ. ἐ., δὲν ἔχουσι τὴν ἔννοιαν πραγματικῆς αὐξήσεως, ἀλλ' οὐσιαστικῆς ἀναπροσαρμογῆς αὐτῶν, εἴτε ἡ μεταβολὴ ἐγένετο διὰ τοῦ καθορισμοῦ ἐκ νέου, διὰ νεωτέρων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τῆς μεθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν κλπ., ὡς αἱ 11260, 12100, 27700 καὶ 27701 ἐ. ἐ. τοιαῦται, εἴτε ἡ μεταβολὴ ἐγένετο διὰ τῆς χορηγήσεως ἐκτάκτου ἐπιδόματος, ὡς αἱ ὑπ' ἀριθ. 7200, 8770 καὶ 18900 ἐ. ἐ. ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ὀρίζουσι.

Τέλος οἱ ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Καπνοβιομηχανικῶν καὶ τῶν Κλωστοῦφαντουργικῶν ἐπιχειρήσεων ἐφεδρὸι δικαιοῦνται καὶ τοῦ ποσοστοῦ τῆς ἐκτάκτου οἴκον. ἐνισχύσεως τῶν δραχ. 3000, τὸ χορηγηθὲν εἰς τὸ ἐργαζόμενον προσωπικὸν αὐτῶν, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 21760 ἐ. ἐ. ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν εἰδῶν τῆς ΟΥΝΡΡΑ.

Ἄρθρον 6

Αἱ διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 817/1946 Ἀναγκ. Νόμου «περὶ ἀργούντος προσωπικοῦ τῶν Λιγνιτωρυχείων Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας (*)» ἐπεκτείνονται καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν ἀπάντων τῶν μεταλλείων καὶ τῶν Λιγνιτωρυχείων τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 7

Εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 817/1946 προστίθεται β' ἐδάφιον ἔχον οὕτω :

«Ἐξαιροῦνται αἱ ἐκχωρήσεις μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων αἱ κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τοῦ Κώδικος περὶ δικηγορῶν γεγόμεναι διὰ δικαστικά δαπανήματα ἢ δικηγορικὴν ἀμοιβήν, αἵτινες παραμένουν ἰσχυραί.

Ἄρθρον 8

Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ Β. Διατάγματος κωδικοποίησις ἀπάντων τῶν περὶ μεταλλείων Σμύριδος καὶ Λατομείων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ λοιπῶν διατάξεων εἰς ἓν ἐνιαῖον ζείμενον, ἐπιτροπομένης τῆς ἀλλαγῆς τῆς σειρᾶς τῶν ἀρθρῶν.

Ἄρθρον 9

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα Νόμον καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1946

994]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ καταργήσεως διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 641]45 Α.Ν. «περὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν ἀδειῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 66 τῆς 26 Φεβρουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 641]45 Α.Ν. ἀφορῶσαι τὴν χορήγησιν ἐπαγγελματικῶν ἀδειῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων εἰς υἱοὺς ἢ ἐπὶ θυγατρὶ γαμβροὺς παραιτουμένων τῆς ἀδείας τῶν ἢ θανόντων ἐπαγγελματικῶν ὁδηγῶν καταργοῦνται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1946

1001]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ τῶν ὑποχρέων νὰ καταβάλλουν τὰς ἀποδοχὰς τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 66 τῆς 26 Φεβρουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

1. Ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν, Δικαιοσύνης καὶ Ἐργασίας, ὅπως, δι' ἀποφά-

σεών των, δημοσιευομένων εις την Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως :

α) Κατανομεῖται μετὰ τοῦ ιδιοκτήτου καὶ τῶν μισθωτῶν (ἐνοικιαστῶν) τὰς δυνάμεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 28/1944 ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καθοριζομένης ἀποδοχᾶς τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν καὶ τὰς διαφόρους ὑπὲρ τούτων, πάσης φύσεως ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς.

Ορίζουν τοὺς μισθωτὰς (ἐνοικιαστὰς), οἱ ὁποῖοι λόγῳ ἰδιαιτέρας ἐπαγγελματικῆς ἢ προσωπικῆς καταστάσεως, θὰ ἐπιβαρύνονται ὀλιγώτερον διὰ τῆς, περὶ ἧς τὸ προηγουμένον ἐδάφιον α', κατανομῆς, καὶ γ) Καθορίζουν τὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν δεόν νὰ ἐνεργῇται ἡ ἐπιδιώξις τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἐκ τῆς ἀνωτέρω κατανομῆς γενομένων ἀπαιτήσεων.

2. Μισθωταὶ καὶ ιδιοκτῆται μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς διὰ τῶν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος, ἀποφάσεων, ὑπόκεινται εἰς τὰς ποινικὰς κυρώσεις, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Νόμου 690 τοῦ 1945. (*)

3. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του· εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1946.

1022/1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ διακανονισμοῦ τοῦ τρόπου διοικήσεως καὶ λειτουργίας τῶν Ὄργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 75 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσοντες :

Ἄρθρον 1

1. Ἐν τοῖς ἐπομένοις οἱ ὅροι :

α) Ὄργανισμός ἢ Ὄργανισμοί, β) Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ κατὰ σύντηξιν Δ. Σ., γ) Πρόεδρος, Ἀντιπρόεδρος, δ) ἐργατικά μέλη, ε) ἐργοδοτικά μέλη, στ) μέλη ἐξ ἡσφαλισμένων καὶ ζ) μέλη ἐκ συνταξιούχων σημαίνουν ἀντιστοίχως χάριν συντομίας :

α) Ὄργανισμὸν ἢ Ὄργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἢ προνοίας, ὑπαγομένους εἰς τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν τοῦ Ἰδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ΙΚΑ), β) τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον Ὄργανισμοῦ, γ) τὸν Πρόεδρον Δ. Σ. ἢ τὸν Ἀντιπρόεδρον τούτου, δ) τὰ μέλη Δ. Σ. Ὄργανισμοῦ ἀσφαλίζοντος μισθωτοὺς, τὰ προερχόμενα ἐκ τούτων, ε) τὰ μέλη Δ. Σ. Ὄργανισμοῦ ἀσφαλίζοντος μισθωτοὺς, τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, στ) τὰ τακτικά μέλη Δ. Σ. Ὄργανισμοῦ, ἀσφαλίζοντος μὴ μισθωτοὺς, τὰ προερχόμενα ἐκ τούτων καὶ ζ) τὰ μέλη Δ.Σ. Ὄργανισμοῦ, τὰ προερχόμενα ἐκ συνταξιούχων τούτου.

Ἄρθρον 2

1. Ἡ συγκρότησις τοῦ Δ. Σ. ἐκάστου Ὄργανισμοῦ ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐφ' ἧς ἀπαρτίζεται καὶ δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τὸ Δ.Σ. ἐκάστου Ὄργανισμοῦ, ἀσφαλίζοντος μισθωτοὺς, δεόν νὰ περιλαμβάνῃ :

α) ἑννέα τὸ πολὺ τακτικά ἐργατικά μέλη καὶ ἰσάριθμα ἀναπληρωματικά,

β) τέσσαρα τὸ πολὺ ἐργοδοτικά μέλη καὶ ἰσάριθμα ἀναπληρωματικά,

γ) ἓν μέλος ἐκ συνταξιούχων τοῦ Ὄργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τούτου υπερβαίνει τὸ 1)20 τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡσφαλισμένων, καὶ ἓν ἀναπληρωματικόν, καὶ

δ) ἓνα ἢ δύο δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἰσάριθμους ἀναπληρωτάς τούτων

Τὰ ἐργατικά μέλη δὲν δύνανται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τοῦ ἡμίσεος τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Σ.

3. Ἐάν ὁ Ὄργανισμός ἀσφαλίζῃ μὴ μισθωτοὺς τὸ Δ. Σ. ἀπαρτίζεται :

α) ἐξ ἑννέα τὸ πολὺ μελῶν ἐξ ἡσφαλισμένων παρ' αὐτῶν.

β) ἐξ ἑνὸς μέλους ἐκ συνταξιούχων αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τούτων εἶναι ἀνώτερος τοῦ 1)20 τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρὰ τῷ Ὄργανισμῷ ἡσφαλισμένων, καὶ

γ) ἐκ τριῶν τὸ πολὺ δημοσίων ὑπαλλήλων.

Τὰ ἐξ ἡσφαλισμένων μέλη δεόν νὰ μὴ εἶναι ὀλιγώτερα τοῦ διπλασίου τῶν ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μελῶν.

Ἄρθρον 3

1. Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ. ἐκάστου Ὄργανισμοῦ δεόν νὰ εἶναι δημοσίος ὑπάλληλος ἐπὶ βαθμῷ τοῦλάχιστον Τμηματάρχου β', ὁ δὲ ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ ἐκλέγεται παρὰ καὶ μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

2. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ. καὶ τὰ μέλη τούτου διορίζονται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ διετεῖ θητείᾳ, τῶν ἐργατικῶν μελῶν, τῶν ἐργοδοτικῶν μελῶν καὶ τῶν ἐξ ἡσφαλισμένων μελῶν ὑποδεικνυομένων αὐτῷ κατὰ τὰς ἐπομένας διατάξεις.

Ἡ θητεία τῶν τῶν πρῶτον ὑπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διορισθησομένων θέλει λήξῃ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1947.

3. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὁργανώσεις τῶν μισθωτῶν, τῶν ἡσφαλισμένων παρ' ἐκάστῳ Ὄργανισμῷ, αἱ ἐδρεύουσαι ἐν τῇ ἑδρᾷ τούτου διοικεῖνται ὑπὸ διοικητικῶν συμβουλίων, ἐκλεγέντων βάσει τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος ἐκλογῆς, τὰ ἐργατικά μέλη τοῦ Δ. Σ. αὐτοῦ ὑποδεικνύονται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ διοικητικῶν συμβουλίων, ἐν σχετικῇ ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν σύνθεσιν τούτων. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὰ διοικητικὰ συμβούλια τῶν εἰρημένων ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων ὑποδεικνύουν μόνον τὰ δύο τρίτα τῶν ἐργατικῶν μελῶν, τῶν ὑπολοίπων ἐργατικῶν μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

4. Τὰ ἐργοδοτικά μέλη τοῦ Δ.Σ. ἐκάστου Ὄργανισμοῦ ὑποδεικνύονται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας ὑπὸ τῶν ὁργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν παρὰ τοῖς ὁποίοις ἀσφαλοῦνται ἀντὶ μισθοῦ οἱ ἡσφαλισμένοι παρὰ τῷ οἰκείῳ Ὄργανισμῷ, τῶν ἐδρεύουσων ἐν τῇ ἑδρᾷ τούτου.

5. Τὰ ἐξ ἡσφαλισμένων μέλη τοῦ Δ.Σ. ἐκάστου Ὄργανισμοῦ ὑποδεικνύονται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδρεύουσιν ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Ὄργανισμοῦ

6. Προκειμένων περὶ ὁργανισμῶν ἐδρεύοντων ἐν Ἀθήναις ἢ Πειραιεῖ, αἱ κατὰ τὰς παραγράφους 3, 4 καὶ 5 ὑποδείξεις ἐνεργοῦνται ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν οἰκείων ὁργανώσεων, τῶν ἐδρεύουσων εἰς ἀμφοτέρας τὰς πόλεις ταύτας.

7. Ἐάν διὰ τὰς, περὶ ὧν ἀνωτέρω, ὑποδείξεις ἀρμόδια εἶναι τὰ διοικητικὰ συμβούλια περισσοτέ-

ρων έπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, τὰ τοῦ τρόπου εκπληρώσεως τοῦ σχετικῶν ἔργων τῶν, ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας:

8. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ ἀρμόδια, διὰ τὰς, περὶ ὧν αἱ παράγραφοι 3, 4 καὶ 5, ὑποδείξεις διοικητικὰ συμβούλια δὲν ἤθελον προβῇ εἰς ταύτας, ἐντὸς τῆς ταχθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προθεσμίας, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν ἐξ ἡμερῶν, οὗτος ἐκλέγει τὰ μὴ ἐμπροθέμως ὑποδειχθέντα μέλη.

9. Δὲν συγχωρεῖται νὰ ὑποδεικνύωνται ὡς μέλη τῶν Δ.Σ. τὰ τακτικά μέλη τῶν, περὶ ὧν ἀνωτέρω, ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

10. Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δ. Σ. ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τούτου ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὁργανισμοῦ.

11. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν ὑφισταμένων κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1945 παρατείνεται μέχρι τῆς συγκροτήσεως καὶ τοῦ διορισμοῦ Δ. Σ. κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ὁρισμούς, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῆς 15ης Μαΐου 1946, αἱ δὲ μέχρι τοῦδε πράξεις τῶν, αἱ συμφωνοὶ πρὸς τοὺς ὁρισμούς τῶν οἰκείων νόμων καὶ καταστατικῶν, εἶναι ἔγκυροι.

12. Παρὰ τῷ Δ. Σ. παρίσταται Ἐπίτροπος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχων τὰς ἀρμοδιότητας τὰς καθορίζοντάς ὑπὸ τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ νόμου 6298 τοῦ 1934 «περὶ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διὰ τὸν Ἐπίτροπον τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῷ Διοικητ. Συμβουλίῳ τοῦ ΙΚΑ.

Ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διορίζεται ὑπὸ τούτου, λαμβανόμενος ἐκ τῶν κεκτημένων πτυχίων νομικῆς ἢ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων. Πρὸς τοὺς περὶ ὧν ἀνωτέρω Ἐπιτρόπους τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐξομοιοῦνται, ὡς πρὸς τὰς ἀρμοδιότητας, οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 560 τοῦ 1945 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» «Κυβερνητικοὶ Ἐπίτροποι».

13. Πᾶσα ἀμφισβήτησις προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἀρθροῦ λύεται ὁριστικῶς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, αἰτήσῃ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἄρθρον 4

1. Αἱ καταστατικαὶ διατάξεις τῶν ὀργανισμῶν, πλὴν τῶν διὰ νόμου ρητῶς θεσπισμένων, τροποποιῶνται ἢ συμπληροῦνται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην ἢ πρότασιν τῶν οἰκείων Δ. Σ. καὶ τοῦ Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τὰ ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ὁργανισμῶν ἀπαιτούμενα, δι' ἐκάστην περίπτωσιν, συντάξιμα ἔτη πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως λογίζονται συμπληρωμένα καὶ ἂν λείπῃ ἐκ τοῦ τελευταίου τούτων χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μεῖζον τῶν ἐξ μηνῶν.

3. Διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύναται ν' ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τῆς ἀσθενείας, οἱ συνταξιούχοι τῶν Ὁργανισμῶν, τῶν μὴ καλυπτόμενων τοὺς ἡσφαλισμένους τῶν κατὰ τοῦ ἐν λόγῳ κινδύνου.

Αἱ διὰ τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν εἰσφοραὶ τῶν συνταξιούχων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., τὰ τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν καὶ αἱ πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν χορηγητέα παροχὰὶ ὁρίζονται διὰ τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον πράξεων, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.

4. Αἱ διατάξεις τῆς προηγούμενης παραγράφου

ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς συνταξιούχους Ὁργανισμοῦ καλύπτοντος καὶ τὸν κινδύνον τῆς ἀσθενείας, σὺν τῇ διαφορᾷ, ὅτι οὗτοι, διὰ τὴν ἀσφάλισιν κατὰ ταύτης, δεόν νὰ ὑπάγωνται, ἀντὶ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸν ἐξ οὗ συνταξιοδοτοῦνται Ὁργανισμόν.

5. Καθυστεροῦμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς Ὁργανισμούς ἢ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπολογίζονται κατὰ ποσὸν καὶ καταβάλλονται ὑπὸ τῶν καθυστερούντων ταύτας ἐργοδοτῶν, βάσει τῶν μισθολογίων, τὰ ὁποῖα ἰσχύουν διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἐν λόγῳ ὀφειλῶν.

Αἱ διατάξεις τοῦ προηγούμενου ἐδαφίου ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν αἱ καθυστεροῦμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ συνίστανται, οὐχὶ εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἡσφαλισμένων, ἀλλ' εἰς σταθερῶς ὁριζόμενα χρηματικὰ ποσά.

Αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν προηγούμενων ἐδαφίων διαφοραὶ βαρύνουν ἐξ ὁλοκλήρου τοὺς καθυστερούντας ἐργοδοτάς, ἐφ' ὅσον οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν καὶ τὸ βαρύνον τοὺς ἡσφαλισμένους μέρος τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

6. Εἰδικοὶ λογαριασμοὶ ἢ Κεφάλαια, συσταθέντες βάσει συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἀποβλέποντες εἰς τὴν, δι' εἰσφορῶν τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν μισθωτῶν ἢ καὶ ἄμφοτέρων, διεξαγωγὴν ἔργων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἢ προνοίας, ἐποπτευομένων καὶ ἐλεγχομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δύναται, διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, νὰ καταστῶσι νομικὰ πρόσωπα δικαίου, διοικούμενα ὑπὸ διοικητικῶν Συμβουλίων, συγκροτούμενων κατὰ τοὺς ὁρισμούς τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ παρόντος καὶ ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, κατὰ τὰς σχετικῶς ἰσχύουσας διατάξεις. Ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω ἀναγνωρισθησομένων νομικῶν προσώπων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δύο (2).

Διὰ τῶν, περὶ ὧν ἀνωτέρω, πράξεων ὁρίζεται πᾶν ὅτι ἀναφέρεται εἰς τὴν σύνθεσιν καὶ ὀργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν καθόλου λειτουργίαν τῶν ἐν λόγῳ νομικῶν προσώπων.

7. Ὁργανισμός, ἔργον τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ ἀσφάλις τῶν μισθωτῶν ὥριστης ἐπιχειρήσεως κατὰ τῆς ἀναπηρίας, τοῦ γήρατος καὶ τοῦ θανάτου, δύναται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3 τῶν μελῶν του καὶ ἔγκρινομένης διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ συμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, νὰ συστήσῃ ἐν αὐτῷ εἰδικὸν λογαριασμόν, τροφοδοτούμενον δι' εἰσφορῶν ἐπιχειρήσεως καὶ ἡσφαλισμένων, ἐπὶ τούτῳ ὀριζομένων διὰ τῆς ἐν λόγῳ πράξεως ἐν τῷ συνόλῳ τῶν μέχρι 300 ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τούτων καὶ σκοποῦντα τὴν ἀσφάλισιν αὐτῶν κατὰ τῶν ἰδίων κινδύνων, διὰ τῆς χορηγήσεως ἐφ' ἅπαξ χρηματικῶν παροχῶν, εἰς ἃς περιπτώσεις καὶ ὅφ' οὓς ὅρους προβλέπεται ἡ χορήγησις τῶν περιδικῶν τούτων.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 580]1945 ὁριζομένη προθεσμία ἰσχύος τῶν ἐν τῷ ἐν λόγῳ ἀρθρῷ ἀνεφερομένων διατάξεων παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1946.

Ἄρθρον 5

1. Οἱ ὑπάλληλοι τῶν Ὁργανισμῶν δύναται νὰ μετατίθενται, τῇ αἰτήσῃ τῶν, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς Ὁργα-

νισμού εις ἕτερον, ὑπὸ τοὺς ὅρους ὅμως ὅτι ἡ μεταθέσις τηρεῖται δι' ἀντίστοιχον κενὴν θέσιν καὶ ὅτι ὁ αἰτούμενος νὰ μετατεθῇ ἔχει τὰ διὰ τὴν πληρωσιν ταύτης ἀπαιτούμενα προσόντα.

2. Εἰς ὅσους Ὁργανισμοὺς ἐξ ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθμ. 24 τοῦ 1945 Συντακτικῆς Πράξεως ἔχει αὐξηθῇ τὸ προσωπικὸν πέραν τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος ταύτης ὁρίου, οἱ ἐπὶ πλεόν ὑπάλληλοι ἡ ὑπηρεταὶ δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, νὰ μετατίθενται καὶ τοποθετῶνται ὁριστικῶς εἰς τοὺλάχιστον ἀντιστοίχους κενὰς θέσεις ἐτέρων Ὁργανισμῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἐμφανίζον καταλλήλότητα.

3. Ἐπιτρέπεται, χάριν ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης, ἡ ἀπόσπασις ἢ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἡ μετατάξις ὑπαλλήλου ἐξ ἑνὸς Ὁργανισμοῦ εἰς ἕτερον.

Ἡ μετατάξις συγχωρεῖται μόνον εἰς ἀντίστοιχον κενὴν θέσιν καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ὁ μετατασσόμενος κέκτηται τὰ σχετικὰ προσόντα.

Τόσον ἡ ἀπόσπασις καὶ ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας αὐτῆς, ὅσον καὶ ἡ μετατάξις, ἐνεργοῦνται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τῶν Δ. Σ. τοῦ Ὁργανισμοῦ, παρὰ τῶ ὁποίῳ ἀποσπῶνται.

Ἡ μισθοδοσία τῶν ἀποσπασμένων ἢ μετατασσόμενων βαρύνει τὸν Ὁργανισμόν, εἰς ὃν ἀποσπῶνται ἢ μετατάσσονται.

Δι' ἀποφάσεων τῶν Δ. Σ. τῶν Ὁργανισμῶν, εἰς οὓς ἀπεσπάρθησαν ὑπάλληλοι, δύνανται νὰ μονιμοποιῶνται παρ' αὐτοῖς οἱ ἀπεσπασμένοι, ἐφ' ὅσον ὑπῆρξεσαν εὐδοκίμως ὑπὲρ τὸ τρίμηνον.

4. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος οἱ παρὰ τοῖς Ὁργανισμοῖς νομικοὶ σύμβουλοι ἢ δικηγόροι προσλαμβάνονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ συμφωνίαν γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ γνώμην τῶν οἰκειῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, ἐπὶ τριετὴ θητεία δυνάμενη ν' ἀνανεοῦται καθ' ὅμοιον τρόπον.

Οἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος προσληφθέντες Νομικοὶ Σύμβουλοι ἢ δικηγόροι, ἀσχέτως τοῦ τύπου καὶ τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς προσλήψεως τῶν, λογίζονται προσληφθέντες ἐπὶ θητεία ληγούσῃ δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ.

Ἀηξιάς καὶ μὴ ἀνανεωθείσης τῆς θητείας Νομικοῦ Συμβούλου ἢ δικηγόρου Ὁργανισμοῦ, καταβάλλεται αὐτῷ παρὰ τοῦτου ἐφ' ἀπαξ ἀποζημίωσις, ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς του τριῶν μηνῶν, μὴ ἀναγνωρίζομένης ὑπὲρ αὐτοῦ οἰαομένης ἄλλης ἀποζημιώσεως, ὅπωςδήποτε θεσπισμένης.

5. Οἱ στρατευόμενοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταὶ τῶν Ὁργανισμῶν δύνανται νὰ ἀναπληρῶνται δι' ἐκτάκτων προσλαμβανόμενων δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα, τὰ προβλεπόμενα διὰ τὰς ὑπὸ τῶν στρατευθέντων κατεχομένας θέσεις καὶ ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ τούτων.

6. Οἱ οὕτω προσλαμβανόμενοι ἀπολύονται αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως ἅμα τῇ ἐπαφῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν στρατευθέντων.

7. Ἡ ὑπὸ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. Δ. 2122/1943 περὶ συστάσεως Ἑγγυητικοῦ Κεφαλαίου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως προβλεπόμενη Ἐπιτροπὴ Ἑγγυητικοῦ Κεφαλαίου ἀποτελεῖται ἐφεξῆς ἐκ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὡς Πρόεδρου, τοῦ Διευθυντοῦ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐπιθεωρήσεως καὶ

Ἐλέγχου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τοῦ Διευθυντοῦ Δημοσίου Χρέους, τοῦ Διευθυντοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Νομικῶν Προσώπων τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

Ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ὁρίζονται οἱ νόμιμοι ἀναπληρωταὶ αὐτῶν.

Γραμματεὺς τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας εἰς τὸν Γραμματέων ἢ Εἰσηγητῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρίᾳ παρόντων πέντε τοὺλάχιστον μελῶν, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος, λαμβάνει δὲ ἀποφάσεις κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων καὶ διὰ ψήφων οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν τριῶν, ὑπερισχυούσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς προτάσεως ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐδόθη ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

8. Τοῦ Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων δὲν συγχωρεῖται νὰ μετέχῃ ὡς μέλη οἱ μετέχοντες ὡς ἐργοδοτικά ἢ ἐργατικά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 27 Φεβρουαρίου 1946

1025/1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. — Περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 26/44 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

(Ε. Κ. τ. Α', φ. 75 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Ὡς πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ περὶ ὧν τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Νόμου 26/44 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (1) νοοῦνται αἱ λόγφ μισθοῦ παρακολουθούτων τὸν μισθὸν ἐπιδομάτων παρεχόμενων ἀποδοχαί, ὡς μηνιαῖαι δὲ ἀποδοχαὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ περὶ ὧν τὸ αὐτὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀνωτέρου Νόμου νοοῦνται τὸ ἀνώτατον ὅριον εἰς ὃ δύνανται νὰ φθάσῃ μηνιαίως αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ Πρωθυπουργοῦ.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 27 Φεβρουαρίου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

426/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6655/2-7-45 ἀποφάσεως (2)

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 20 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τῆς παρ. 7 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 118/45 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων.

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6655/2-7-45 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν :

Ἡ ἀληθὴς ἐννοία τῆς ὑπ' ἀριθ. 6655 τῆς 2 Ἰου-

(1) ΕΕΛ 3 σελ.

(2) ΕΕΛ 4 σελ. 412.

λίον 1945 ήμετέρας αποφάσεως, δι' ής επεξετάθησαν αι διατάξεις του Νόμου 118/45 «περί ασφαλίσεως κατά της ανεργίας των μισθωτών των Βιομηχανικών Επιχειρήσεων» των λειτουργουσών εις την περιφέρειαν της επαρχίας Βόλου, είναι ότι αι νομikai συνέπειαι της επεκτάσεως του Ν. 118/45 εις Βόλον (δικαίωμα του βιομηχάνου όπως καταγγείλῃ την σύμβασιν εργασίας καὶ δικαίωμα του απολυομένου μισθωτοῦ, όπως τύχη ἐπιδόματος ανεργίας) ἀρχονται ἀπ' ής ή τοπική Ἐπιτροπή του ἐν Βόλῳ Ὑποτος του Ταμείου Ἀνεργίας κηρύξῃ δι' ἀποφάσεως αὐτῆς την ἐναρξιν της λειτουργίας του Ὑποκαταστήματος Βόλου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1946.

30999/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περί μισθολογικῆς κατατάξεως τῶν εἰς μηχανικά πλυντήρια ἐργαζομένων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 21 τῆς 7 Φεβρουαρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις του Νόμου 28/1944, 2) τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1259/45 ήμετέρας αποφάσεως, ὡς καὶ τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27.700/45 ήμετέρας αποφάσεως καὶ 3) τὸ ἀπὸ 30/11/1945 συμφωνητικὸν συναφθέν μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, περὶ κατατάξεως ἐργατικῶν προσωπικοῦ μηχανικῶν πλυντηρίων αποφασίζομεν:

Κατατάσσομεν τοὺς εἰς τὰ μηχανικά πλυντήρια ἐργαζομένους εἰς τὰς κάτωθι ήμερομισθιακάς κατηγορίας: 1) Πλύνται α) Μέχρι 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς κατηγορίαν εἰδικευμένων ἐργατῶν, β) Ἀπὸ 3—5 ἐτῶν, εἰς κατηγορίαν τεχνιτῶν, γ) Μετὰ συμπλήρωσιν βετίας παρέχεται ὑποχρεωτικῶς προσαύξησις 15ο/ο ἐπὶ τῶν ήμερομισθίων τῶν τεχνιτῶν.

2) Σβουρισταί: Μέχρι 3 ἐτῶν εἰς κατηγορίαν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, β) ἄνω τῶν 3 ἐτῶν εἰς κατηγορίαν εἰδικευμένων ἐργατῶν.

3) Πλύντριαι χεῖρὸς, α) Μέχρι 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς κατηγορίαν εἰδικευμένων ἐργατριῶν, β) ἄνω τῶν 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς κατηγορίαν τεχνιτριῶν.

4) Σιδηρώτριαι καὶ ταξινομήτριαι, α) μέχρις 1 ἐτους ὑπηρεσίας εἰς κατηγορίαν ἀνειδικεύτων ἐργατριῶν, β) ἄνω τοῦ 1 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς κατηγορίαν εἰδικευμένων ἐργατριῶν γ) μετὰ συμπλήρωσιν βετίας παρέχεται ὑποχρεωτικῶς προσαύξησις 15ο/ο ἐπὶ τῶν ήμερομισθίων τῶν εἰδικευμένων ἐργατριῶν.

5) Λοιπὸν γυναικεῖον προσωπικὸν [ἀπλωμα, δίπλωμα, πέρασμα εἰς μηχανικά σιδηρωτήρια κλπ.] α) μέχρι 2 ἐτῶν ὑπάγονται εἰς κατηγορίαν ἀνειδικεύτων ἐργατριῶν γ) ἄνω τῶν 2 ἐτῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν εἰδικευμένων ἐργατριῶν.

6) Ἑργάτριαι ἐν γένει μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἐτους τῆς ήλικίας τῶν κατατάσσονται εἰς κατηγορίαν μαθητευομένων α' τάξεως.

Μετὰ συμπλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω ήλικίας αὗται κατατάσσονται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, μετρωμένων ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως τῶν εἰς τὰς οἰκείας, ὡς ἀνωτέρω, κατηγορίας καὶ εἰδικότητας.

Αἱ περὶ πλυντριῶν χεῖρὸς καὶ σιδηρωτριῶν διατάξεις τῆς παρούσης ἰσχύουν καὶ διὰ τὰς ἐργαζομένας εἰς τὰ Ξενοδοχεῖα ὕπνου πλυντρίας καὶ σιδηρωτρίας.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν καὶ ἀπὸ τῆς 15/11/1945.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1945.

75249/1945. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐφοδιασμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περί καθορισμοῦ ήμερομισθίων καὶ μισθῶν καὶ τακτοποιήσεως ζητημάτων ἀφορῶντων τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν Βιομηχανιῶν Τοιμέντων.

(Ε.Κ. τ. Β', φ. 22 τῆς 8 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις του Νόμου 28/1/44 περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν ἐπὶ τῆς Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν ὅπως προβαίνωμεν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ήμερομισθίων· 2) τὴν ἀνάγκην τακτοποιήσεως ἐπειγόντων τινῶν ζητημάτων του ἐργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανιῶν τοιμέντου ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, αποφασίζομεν:

Ἀρθρον 1.

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ήμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν βιομηχανιῶν τοιμέντου αὐξάνονται κατὰ 120 ο/ο ἐναντι τῶν καθορισθέντων τοιούτων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ὑπουργικῆς αποφάσεως.

2. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ήμερομηνίας αὐξάνεται ὡσαύτως τὸ ἐλάχιστον ὄριον τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν ἄνω βιομηχανιῶν κατὰ 120 ο/ο ἐναντι τῶν καθορισθέντων τοιούτων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701/45 ὑπουργικῆς αποφάσεως.

3. Αἱ διατάξεις του ἀρθρου 6 τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 27700 ὑπουργικῆς αποφάσεως καὶ του ἀρθρου 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701 περὶ προαιρετικῆς προσαυξήσεως τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν κατὰ 30 ο/ο κατ' ἀνώτατον ὄριον ἐξακολουθοῦν παραμένουσαι ἐν ἰσχύϊ.

Ἀρθρον 2.

1. Παραχωρεῖται δῶρον ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων εἰς τὸ ἐργατικὸν προσωπικὸν τῶν Βιομηχανιῶν Τοιμέντου ἴσον πρὸς 30 ήμερομισθία, ὡς ταῦτα ἔχουν καθορισθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ὑπουργ. αποφάσεως.

2. Παραχωρεῖται δῶρον ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν ἄνω Ἐπιχειρήσεων ἴσον πρὸς τὸν μηνιαῖον μισθὸν τῶν, ὡς οὗτος ἔχει καθορισθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701/45 αποφάσεως.

3. Ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ τρέχον ἔτος δὲν παρεχωρήθωσαν εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἄνω ἐπιχειρήσεων αἱ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 539/45 Νόμου καθορισθεῖσαι 15θ ήμεροὶ ἀδειαι ἀπουσίας καταβάλλεται εἰς τοὺς δικαιούχους αὐτῶν ποσὸν ἴσον πρὸς 15 ήμερομισθία μέχρι τῆς 31 το μηνός.

Ἀρθρον 3.

Εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας τῶν βιομηχανιῶν τοιμέντου τοὺς ἐργαζομένους εἰς νυκτερινὴν «βάρδιαν» καταβάλλεται πρόσθετον ποσοστὸν ἴσον πρὸς τὸ 25 ο/ο τοῦ ήμερομισθίου τῶν.

Ἀρθρον 4.

Αἱ βιομηχαναὶ τοιμέντου αἰτίνες ἀπέλυσαν μέρος τοῦ ἐργατοῦπαλληλικοῦ τῶν προσωπικοῦ βάσει του Νόμου 118/45, ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐπαναπρολάβουν μέχρι 15ης Ἰανουαρίου 1946 τὸ ήμισυ τῶν ἀπολυθέντων ἐργατοτεχνιτῶν, προτιμωμένων κατὰ σειράν τῶν ἐχόντων περισσότερα ἐτη ὑπηρεσίας.

Ἀρθρον 5.

Πρὸς ἀμοιβὴν τῆς καλλιτέρας ἀποδόσεως τοῦ ἐργατικοῦ, τεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἐκάστης βιομηχανίας τοιμέντων θὰ χορηγῆται ἐκτακτον ἐπίδομα ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε διὰ κοινῶν ὑπουργικῶν αποφάσεων καθοριζομένων ήμερομι-

σθίων καὶ μισθῶν ὡς ἀκολούθως :

Μέχρι μηνιαίας παραγωγῆς ἄλεσμένου τσιμέντου 8,000 τόννων, ἤτοι	
1900 τόν. ἄλεσμένου εἰς τὸ ἐργοστάσιον ΗΡΑΚΛΗΣ	
1300 » » » » » ΟΛΥΜΠΟΣ	
2000 » » » » » ΤΙΤΑΝ	
1350 » » » » » ΧΑΛΚΙΔΟΣ	
750 » » » » » ΧΑΛΥΨ καὶ	
700 » » » » » ΑΤΛΑΣ	

θὰ καταβάλλονται αἱ κανονικαὶ ἀμοιβαί.

Διὰ πᾶσαν ἐπὶ πλέον παραγωγὴν τῶν ἄνω βασικῶν μηνιαίων τοιούτων θὰ καταβάλλεται τὸ πρόσθετον ἔκτακτον ἐπίδομα ἑκατοστιαίως κατὰ τὴν ἀκόλουθον κλίμακα :

Μηνιαίως διὰ 10 ο)ο αὐξήσιν ἐπὶ τῆς μηνιαίας ὡς ἄνω καθοριζομένης βασικῆς παραγωγῆς ἄλεσμένου τσιμέντου ἑκάστου ἐργοστασίου θὰ χορηγῆται διὰ τὰ κατὰ τὸν μῆνα πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια καὶ μισθοὺς 10 ο)ο ἔκτακτον ἐπίδομα. Διὰ 20 ο)ο αὐξήσιν 20 ο)ο ἐπίδομα κ.ο.κ.

Διὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ὅγκου τῆς παραγωγῆς ἀρμόδιοι εἶναι οἱ ἐλεγκταὶ τοῦ Δημοσίου.

Τὰ ἄνω ὅρια παραγωγῆς δύνανται νὰ μεταβάλλωνται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐφοδιασμοῦ, εἰσηγγέσει τῆς Ἐπιτροπῆς τσιμέντου τῆς ὑπ' ἀριθ. 66)45 Ἀγορανομικῆς Διατάξεως.

Ἀρθρον 6.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τρέχοντος μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1945.

30742]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας.

Περὶ κατατάξεως ἐργατῶν βιομηχανίας κατασκευῆς πύλων βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 22 τῆς 8 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, 2) τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 1]1259 καὶ 11260 ἐ. ἐ. ἡμετέρων ἀποφάσεων καὶ 3) τὸ ἀπὸ 28]7]1945 πρακτικὸν σχετικῆς συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν ἀποφασίζομεν :

Κατατάσσομεν τοὺς ἐργάτας καὶ ἐργατρίδας βιομηχανίας πύλων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς τὰς κάτωθι κατηγορίας.

1) Μαθητευόμενος ἢ μαθητευομένη β' μέχρις 1 ἔτους ὑπηρεσίας.

2) Μαθητευόμενος ἢ μαθητευομένη α' ἀπὸ 1-2 ἔτη ὑπηρεσίας.

3) Ἀνείδικετος ἐργάτης ἢ ἐργάτρια ἀπὸ 2-5 ἔτη ὑπηρεσίας.

4) Εἰδικευμένος ἐργάτης ἢ ἐργάτρια ἀπὸ 5-8 ἔτη ὑπηρεσίας.

5) Τεχνίτης ἢ τεχνίτρια ἄνω τῶν 8 ἐτῶν ὑπηρεσίας.

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Δεκεμβρίου 1945

74320]1945 Ἀγορὰν. Διάταξις ὑπ' ἀριθ. 114]1945

Περὶ ψηφιστικῶν δικαιωμάτων ἀρτοποιῶν.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 22 τῆς 8 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 382]36 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἀρθρον 1. — Καθορίζομεν τὰ ψηφιστικά δικαιώ-

ματα τῶν ἀρτοποιῶν καὶ κλιβάνων ἐψησεως ὡς κάτωθι :

1) Καραβάναι νησιήσιμοι (ὄσπρια, χόρτα Δραχ. κλπ.) μικροῦ μεγέθους	100
2) Καραβάναι νησιήσιμοι (ὄσπρια, χόρτα κλπ.) μεγάλου μεγέθους	120
3) Καραβάναι κρέατος μικροῦ μεγέθους	160
4) Καραβάναι κρέατος μεγάλου μεγέθους	180
5) Ταψιά ἢ λαμαρίναι φαγητῶν μικροῦ μεγέθους	180
6) Ταψιά ἢ λαμαρίναι φαγητῶν μεγάλου μεγέθους	240
7) Φόρμαι γλυκισμάτων μικροῦ μεγέθους	100
8) Φόρμαι γλυκισμάτων μεγάλ. μεγέθους	160
9) Ταψιά ἢ λαμαρίναι γλυκισμάτων ἢ τσουρεκιῶν μικροῦ μεγέθους	220
10) Ταψιά ἢ λαμαρίναι γλυκισμάτων ἢ τσουρεκιῶν μεγάλου μεγέθους	280
11) Ταψιά ἢ λαμαρίναι διὰ κολουρία ἰδιωτικῆς χρήσεως μικροῦ μεγέθους	220
12) Ταψιά ἢ λαμαρίναι διὰ κολουρία ἰδιωτικῆς χρήσεως μεγάλ. μεγέθους	240
13) Ταψιά ἢ λαμαρίναι μπομπότας μικροῦ μεγέθους	100
14) Ταψιά ἢ λαμαρίναι μπομπότας μεγάλου μεγέθους	160
15) Ἀρτος κα' ὀκτὼν εἰς καραβάνες, εἰς ταψιά καὶ εἰς λαμαρίνας	40

Ἀρθρον 2.

Αἱ ἀνωτέρω τιμαὶ αὐξάνονται κατὰ 50 ο)ο α) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας πρὸ τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἐπομένην ταύτης, β) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας πρὸ τοῦ Ν. Ἐτους καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ Ν. Ἐτους, γ) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῶν Θεοφανείων.

Ἀρθρον 3.

Οἱ ἀρτεργάται οἱ ἑκάστοτε ἀσχολούμενοι μετὰ τὴν ἐψησιν τῶν ψηφιστικῶν εἰς τὰ ἀρτοποιεῖα θὰ λαμβάνωσι ποσοστὸν 25 ο)ο ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ψηφιστικῶν δικαιωμάτων ὑπὸ τῶν ἀρτοποιῶν.

Ἀρθρον 6.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 107 Ἀγορανομικὴ Διάταξις καταργεῖται. Οἱ παραβάται τῆς παρούσης, ἰσχυοῦσης ἀπὸ τῆς 22 Δεκεμβρίου 1945 διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ὡς καὶ διὰ τὰς περιφέρειας Ἀχαρνῶν, Ἐλευσίνας, Λαυρίου καὶ Σαλαμίνος, διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 382]36 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀνακοινωθῆτω διὰ τοῦ Τύπου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1945.

1389]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ μισθολογίου εἰς μισθωτοὺς αὐτοκινήτων κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 24 τῆς 9 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28]1944, 2) Τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 3]1260 καὶ 3]1250 ἐ. ἐ. κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας, 3) Τὰς προκινύσας δυσχερείας ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων λόγῳ τῆς ἐλλείψεως στοιχείων ὑπηρεσίας καὶ προϋπηρεσίας τῶν μισθωτῶν αὐτοκινήτων, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν διὰ τοὺς μισθωτοὺς αὐτοκινήτων

ἐν γένει λεωφορείων, φορτηγῶν κλπ. (σταθμάρχας, ἐλεγκτάς, ὁδηγούς, εἰσπράκτορας, βοηθοὺς φορτηγῶν) ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν γραμμῶν ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει τοὺς συνδεομένους μετὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου τὸ ὡς κάτωθι ἐνιαίον μισθολόγιον ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945, ἥτοι μηνιαίως :

Ἐπιδόματα λό-
γῳ τῶν ὑφιστα-
μένων συνθηκῶν
ἐν τῇ ἐργασίᾳ
τῶν

	μηνιαίος μισθ.	
1) Ὁδηγοὶ	120.000	
2) Σταθμάρχαι	60.000	45.000
3) Ἐλεγκταὶ	60.000	45.000
4) Εἰσπράκτορες	54.000	40.000
5) Βοηθοὶ φορτηγῶν	60.000	45.000

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν ἄρ-
θρων 6 παρ. 3, 5 καὶ 9.

Ἡ ἀμοιβὴ κατηγοριῶν τινῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω
ἐπὶ ποσοστοῖς καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα ὑπόκειται εἰς ἀναθεώρησιν καὶ
ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν μετὰ τὴν διαφορὰν
ὅτι διὰ τὴν ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Θεσσαλονίκης
περιοχῆν τὰ ἄνω ποσὰ μειοῦνται κατὰ 5 οἰο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1946

24989]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομ κῶν καὶ Ἑργασίας

*Περὶ ἡμερομίσθιακῆς κατατάξεως ἐργατοτεχνιτῶν
Χημικῆς Βιομηχανίας καὶ συναφῶν.*

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 24 τῆς 9 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Ν.
28]44, 2) τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260 ἐ. ἑ.
ἡμετέρας ἀποφάσεως καὶ 3) τὰς ἐνώπιον τῆς ἡμε-
τέρας ὑπηρεσίας ἐκτεθεισὰς ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφε-
ρομένων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν ἀποφασίζομεν :

Κατατάσσομεν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν
τῶν διαφορῶν ἐπιχειρήσεων χημικῆς βιομηχανίας
καὶ συναφῶν εἰς τὰς κατωτέρω ἡμερομίσθιακὰς
κατηγορίας :

Α' Κλάδος Ὑδουλρίας :

1) Ἀρχιτεχνῖται καὶ ἐργοδηγοὶ : Ἡμερομίσθιον
δραχ. 720.

2) Ἐπιστάται καὶ ἀρχιτεχνῖται ἐν γένει, Ἀρχι-
διαλογεῖς (ἄρρεν) καὶ ἀρχιψησταὶ πυρμαίων : Ἡ-
μερομίσθιον δραχ. 680—720.

3) Τριψῖται : Ἡμερομίσθιον δραχ. 680.

4) Σκαλισταὶ, Ζωγράφοι : Ἡμερομ. 640—700.

5) Ὑδουλφισταὶ, Σχηματοδοταὶ : Ἡμερομίσθιον
640—680.

6) Πατηταὶ λασπῶν : Ἡμερομίσθιον 600—680

7) Μυλωνάδες, Ἑργ. Ρευστοπ. ὑδραύλου, Ἐπι-
τηρηταὶ καύσεως : Ἡμερομίσθιον 600—650.

8) Ἐπιτηρ. καύσεως ψυκτηρίων : Ἡμερομίσ-
θιον δραχ. 580.

9) Συσκευασταὶ τοποθέται—Κόπται ὑδροπινά-
κων : Ἡμερομίσθιον δραχ. 560—590.

10) Ἐπιτηρηταὶ Κενοῦ, Καλλιτεχνικὸν (ἄρρεν)
συσκευασταὶ Συκῶται : Ἡμερομίσθιον δραχ. 560.

11) Ζυγισταὶ—Ἀναμῖκται Συνθέται ἀποχρωστι-
κῶν, τροφοδοταὶ, φουρνισταὶ, Πυρομέτραι, Πολω-
σιμέτραι, Διαλογεῖς, κόπται τορνιρισταὶ, Ψῆσται,
ἐργ. συσκευασίας : Ἡμερομίσθιον δραχ. 540—590.

12) Τσιμπωνάδες, Καψουλαδόροι ἐξαγωγεῖς :
Ἡμερομίσθιον δραχ. 540.

13) Ἑργ. Τριβείου Α' ὑλῶν, Μεταφορεῖς—Κο-
σινισταὶ : Ἡμερομίσθιον δραχ. 500—550.

14) Ἀρχιδιαλογεῖς (θήλ.) : Ἡμερομίσθ. δρ. 500.

15) Πρεσσαδόροι φιαλῶν, Ὀγκομέτραι φιαλῶν
(θήλ.), ὕδρονομεῖς, Γυρισταὶ, Καλουπιέρηδες, πε-
τάγματα ὑδροθραυσμάτων, Καθαρισταὶ, Κόπται,
Χάρτον, Κόφτρες, Ψῆστρες, τορνίστριες, μαρκαδό-
ρες, Διαλογεῖς (θήλ.), Ἐπίκουροι καλλιτεχνικὸν
(θήλ.) : Ἡμερομίσθιον 440—470.

16) Μεταφορεῖς : Ἡμερομίσθιον 440—470.

17) Καθαρίστρια ὑδροθραυσμάτων : Ἡμερομίσ-
θιον 400—450.

18) Ἑργατ. Πυρμαίων, ἐργατ. συσκευασίας,
ἐργατ. χαρτόματος : Ἡμερομίσθιον δραχ. 380—450.

Β' Κλάδος παραγωγῆς ὑδροπινῶν :

1) Ἐπιστάται : Ἡμερ. δραχ. 720.

2) Ἀρχιτεχνῖται—Ἀρχιτεχνῖται, Ἀρχιτεχνῖτη-
ταὶ, Ἐπιτηρηταὶ Καύσεως : Ἡμερ. δραχ. 720.

3) Χάρτακαὶ Τροφοδοταὶ : Ἡμερ. δραχ. 660.

4) Ἐπιτηρηταὶ Μηχανῶν : Ἡμερομίσθιον δραχ.
620—660.

5) Σπάσται : Ἡμερομίσθιον δραχ. 600.

Γ' Κλάδος Χημικῶν Προϊόντων καὶ Ὁξέων

1) Θαλαμάρχοι : Ἡμερ. δραχ. 680—720

2) Κλιβανεῖς : » » 580—630

3) Συμπυκνωταὶ, συλλέκται : » » 560—600

Δ' Κλάδος Λιπασμάτων

1) Θαλαμάρχοι : Ἡμερ. δραχ. 680—720

2) Μυλωνάδες : » » 580—630

3) Τροφοδοταὶ—Ἀναμῖκται : » » 560—600

Ε' Κλάδος Φαρμάκων Χρωμάτων, Ὑδρο-
χρωμάτων, Βερνικίων

1) Χειρισταὶ μηχανῶν—βάμβακος καὶ κατεργα-
σίας : Ἡμερομίσθιον δραχ. 580—630.

2) Ξηρανταὶ, ψῆσται, ταρραχισταὶ, Ἐκχυλῶται,
Συσκευασταὶ, Βράσται : Ἡμερομ. 560—590.

3) Παρασκευασταὶ (ἄρ.) Ἀποστάχται, Πλύνται,
Ἀναμῖκται : Ἡμερομίσθιον δραχ. 540—580.

4) Λατξέρηδες, Πρεσσαδόροι, Στροφυγγισταὶ, Συ-
σκευασταὶ : Ἡμερομίσθιον 530—560.

5) Ζυγίστριες : Ἡμερομ. 460—490.

6) Διαλογίστριες : Ἡμερομ. 460.

7) Πακετοῦδες, Δέστρες, Ψῆστρες, Κόφτρες,
Χειρίστρες μηχανῶν, Λυχνοῦδες : Ἡμερομίσθιον
δραχ. 440—470.

8) Συσκευαστρίες, Μεταφορεῖς (θήλ.), Ἐπιτε-
τοῦδες, Πλύσιμον φυσιγγῶν, Καθαρίστρια : Ἡμε-
ρομίσθιον δραχ. 400—450.

9) Ἑργάται καὶ ἐργάτριά ἐκ τῶν τῶν ἀνωτέρω
κλάδων καὶ εἰδικότητων τὸ πρῶτον προσλαμβανό-
μεναι θὰ λαμβάνωσι μέχρι συμπληρώσεως τριμῆνου
ὑπηρεσίας τὰ ὑπὸ τῆς 11.260]45 ἡμετέρας ἀποφά-
σεως καθοριζόμενα ἡμερομίσθια τοῦ ἀνεκτικέτου
ἐργάτου ἢ ἐργατίας καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσι προϋ-
πηρεσίαν εἰς τὸν αὐτὸν ἢ ἕτερον ἐργοδότην τῆς
εἰδικότητός των.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1945 καὶ
ἀφορᾷ τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσεις ὑδουλρίας, λι-
πασμάτων, χημικῶν προϊόντων καὶ ὀξέων φαρμά-
κων, χρωμάτων, ὑδροχρωμάτων καὶ βερνικίων, διὰ
δὲ τὰς ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Θεσσαλονίκης ἐπι-
χειρήσεις τὰ ὡς ἄνω ὅρια μειοῦνται κατὰ 50 οἰο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Δεκεμβρίου 1945

Ἀριθ. 3586]1945.—Ἀγοραν Διάταξις ὑπ'
ἀριθ. 10]1946

Περὶ ψητικῶν δικαιωμάτων ἀγροποιείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 24 τῆς 9 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 382]
36 περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος, ὡς ἐτροποποιή-

ση διὰ μεταγενεστέρων Νόμων, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Καθορίζομεν τὰ ψηφιστικά δικαιώματα τῶν ἀρτοποιῶν καὶ κλιβάνων ἐφήσεως ὡς κάτωθι :

1) Καραβάναι νηοτήσιμοι (ὄσπρια, χόρτα κλπ. μικροῦ μεγέθους) δραχ. 200.

2) Καραβάναι νηοτήσιμοι (ὄσπρια, χόρτα κλπ. μεγάλου μεγέθους) δραχ. 240.

3) Καραβάναι κρέατος μικροῦ μεγέθους δραχ. 320.

4) Καραβάναι κρέατος μεγάλου μεγέθους δραχ. 360.

5) Ταψιά ἢ λαμαρίναι φαγητῶν μικροῦ μεγέθους δραχ. 360.

6) Ταψιά ἢ λαμαρίναι φαγητῶν μεγάλου μεγέθους δραχ. 480.

7) Φόρμαι γλυκισμάτων μικροῦ μεγέθους δραχ. 200.

8) Φόρμαι γλυκισμάτων μεγάλου μεγέθους δραχ. 320.

9) Ταψιά ἢ λαμαρίναι γλυκισμάτων ἢ τσουρεζίων μικροῦ μεγέθους δραχ. 440.

10) Ταψιά ἢ λαμαρίναι γλυκισμάτων ἢ τσουρεζίων μεγάλου μεγέθους δραχ. 560.

11) Ταψιά ἢ λαμαρίναι διὰ κουλούρια ἰδιωτικῆς χρήσεως μικροῦ μεγέθους δραχ. 440.

12) Ταψιά ἢ λαμαρίναι διὰ κουλούρια ἰδιωτικῆς χρήσεως μεγάλου μεγέθους δραχ. 480.

13) Ταψιά ἢ λαμαρίναι μπομπότας μικροῦ μεγέθους δραχ. 200.

14) Ταψιά ἢ λαμαρίναι μπομπότας μεγάλου μεγέθους δραχ. 320.

15) Ἄρτος κατ' ὅκω εἰς καραβάνες, εἰς ταψιά καὶ λαμαρίνες δραχ. 80

Ἄρθρον 2.

Αἱ ἀνωτέρω τιμαὶ αὐξάνονται κατὰ 50 οἰο α) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας πρὸ τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἐπομένην ταύτης, β) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας πρὸ τοῦ Ν. ἔτους καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ Ν. ἔτους, γ) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῶν Θεοφανείων.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ἀρτεργάται, οἱ ἐκάστοτε ἀσχολούμενοι μὲ τὴν ἐψησιν τῶν ψηφιστικῶν εἰς τὰ ἀρτοποιεῖα θὰ λαμβάνωσι ποσοστὸν 25 οἰο ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ψηφιστικῶν δικαιωμάτων ὑπὸ τῶν ἀρτοποιῶν.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 114 Ἀγορανομικὴ Διάταξις καταργεῖται.

Οἱ παραβάται τῆς παρούσης, ἰσχυοῦσης ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1946 διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, ὡς καὶ διὰ τὰς περιφερείας Ἀχαρνῶν, Ἐλευσίνος, Λαυρεῶν καὶ Σαλαμίνος διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 382/36 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰανουαρίου 1946

2439/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ὑπαλλήλους κλπ. (λιθογραφείων).

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 25 τῆς 10 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28/1944 ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὅπως χορηγηθῇ εἰς ἅπαν τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατικόν προσωπικόν τῶν λιθογραφείων ἐν γένει ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος ἐφ' ἅπαξ ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὡς ἀκολουθοῦσας.

α) Εἰς τὸ ὑπαλληλικόν προσωπικόν, τοὺς ἀρχι-

τεχνίτας καὶ τεχνίτας δραχμαὶ 40.000.

β) Εἰς τὸ ὑπαλληλικόν προσωπικόν καὶ τοὺς εἰδικευμένους καὶ ἀνεκτενευμένους ἐργάτας δραχμαὶ 30.000 καὶ

γ) Εἰς τὰς ἐργατοῦς ἐν γένει δραχμαὶ 20.000.

Ἡ ὡς ἄνω ἐκτακτὸς παροχὴ θέλει χορηγηθῇ εἰς ἅπαντας τοὺς διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἐργοδοτῶν κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων.

Ἡ καταβολὴ τῆς ὡς ἄνω παροχῆς δεόν νὰ ἐκπραγματοποιηθῇ ἐντὸς 29 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς υπογραφῆς τῆς παρούσης, τὸ βραδύτερον.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1946

30992/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ ἀποδοχῶν 3ου 10ημέρου Δεκεμβρίου Ε.Η.Σ. καὶ Η.Ε.Μ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 25 τῆς 10 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28/1944, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὅπως ἡ ἐξόφλησις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ 3ο 10ημέρου τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1945 τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ 1) τῆς Ἑταιρείας Ἡλεκτρικῶν Σιδημῶν (Ε.Η.Σ.) καὶ 2) τῆς Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν (Η.Ε.Μ.) πραγματοποιηθῇ πολλαπλασιασμένων τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 12100/45 καὶ 11260/45 ἀποφάσεων ἡμῶν 5,5 φορές.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1945

8500/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγρ. 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601/1946 ἀποφάσεως.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Α. Νόμου 866/46, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κ. βερνῆτικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Ἡ ἀληθὴς ἐννοία τῆς φράσεως «καὶ τὸ ἐπίπεδον μισθῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει ἡ παρῶσα» τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγρ. 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601 τοῦ 1946 ἀποφάσεώς μας (1), εἶναι ὅτι δυνάμει ταύτης οὐδεὶς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος ἢ ὑπηρετὴς συγχωρεῖται νὰ λαμβάνῃ, βάσει τῆς διὰ ταύτης νέας ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν του, μηνιαῖον μισθὸν ὀλιγώτερον τοῦ δεκαπλασίου ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἐλάμβανε βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12100 τοῦ 1945 ἀποφάσεώς μας, (2) ὡς συνεπληρώθη αὕτη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18900 τοῦ 1945 ὁμοίας, (3) ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι καὶ ἐν τῇ προκείμενῃ περιπτώσει παραμένει σεβαστὸν τὸ ἐκ 250.000 μηνιαίως μέγιστον ὄριον βασικῶν ἀποδοχῶν.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (4)

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1946.

(1) ΕΕΔ 5 σελ. 94. Πρόκειται περὶ τῶν ἀπὸ 1/2/1946 ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν.

(2) ΕΕΔ 4 σελ. 317.

(3) ΕΕΔ 4 σελ. 447.

(4) Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς γνωστὸν, ἀποκτᾷ νομικὸν κύρος. Καταχωρεῖται ἤδη, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐς εἰδησιογραφικὸν ἐνδιαφέροντος.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ

Κατά τὸ ἀρθρ. 265 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς πενταετὴ παραγραφὴν ὑπόκεινται αἱ ἀξιώσεις : 5) Ἐκείνων, οἵτινες, χωρὶς νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀναγραφόμενα πρόσωπα (ἔμποροι, βιομήχανοι καὶ χειροτέχναι) ἀσκοῦσι κατ' ἐπάγγελμα τὴν ἐπιμέλειαν ἀλλοτριῶν υποθέσεων ἢ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν περὶ τῶν ἀμοιβῶν καὶ δαπανῶν αὐτῶν. 6) Τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν περὶ τῶν μισθῶν ἢ ἄλλων ἀμοιβῶν καὶ ἐξόδων αὐτῶν. 7) Τῶν παρεχόντων παντὸς εἶδους διδασκαλίαν περὶ τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῶν δαπανῶν αὐτῶν. 8) Τῶν μισθοδοτῶν κατὰ τῶν μισθωτῶν περὶ τῶν ἐνεκα τῆς ἐργασίας γενομένων προκαταβολῶν. 17) Περὶ μισθῶν παντὸς εἶδους, καθυστερουμένων προσόδων, συντάξεων, διατροφῆς καὶ πάσης ἄλλης περιοδικῆς παροχῆς.

Κατὰ τὸν καταργηθέντα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λαχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 900/1946 (ΕΕΔ 5, 88) νόμου ΓΥΛΓ' τῆς 27/30 Νοεμβρίου 1909 «περὶ βραχυπροθέσμων παραγραφῶν» εἰς διετὴ παραγραφὴν ὑπέκειντο αἱ ἀξιώσεις : Ἀρθρον 1. 7) Ἐκείνων, οἵτινες, χωρὶς νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀναφερόμενα πρόσωπα (ἔμποροι, βιομήχανοι, χειροτέχναι), μετέρχονται κατ' ἐπάγγελμα τὴν ἐπιμέλειαν ἀλλοτριῶν υποθέσεων εἰς τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν διὰ τὰς ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγελματοῦ αὐτῶν προσηκούσας ἀμοιβάς, περιλαμβανομένων καὶ τῶν δαπανῶν. 8) Τῶν ἐν τῇ ἰδιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ διατελούντων διὰ τὴν μισθοδοσίαν καὶ ἀμοιβὴν ἢ ἄλλας ἀποδοχάς, περιλαμβανομένων καὶ τῶν δαπανῶν, ὡσαύτως δὲ τῶν κυρίων πρὸς οὓς παρέχονται αἱ ὑπηρεσίαι διὰ τὰς ἀπέναντι τοιούτων ἀξιώσεων γενομένης προκαταβολῆς. 9) Τῶν ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν ἐργατῶν—τεχνιτῶν, βοηθῶν, μαθητευομένων, ἐργατῶν ἐργαστασίων, τῶν ἡμερομισθίων καὶ τῶν χειροτεχνῶν διὰ τὸν μισθὸν καὶ ἄλλας ἀντὶ τοῦ μισθοῦ ἢ πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ συμφωνηθείσας παροχάς, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δαπανῶν, ὡς καὶ αἱ ἀξιώσεις τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τὰς ἀπέναντι τοιούτων ἀξιώσεων τῶν ἐργατῶν γενομένης προκαταβολῆς. 10) Τῶν ἐχόντων μαθητευομένους ἐργάτας διὰ τὰ δίδακτρα καὶ ἄλλας ἐν τῇ συμβάσει τῆς μαθητείας συμφωνηθείσας παροχάς, ὡς διὰ τὰς ὑπὲρ τῶν μαθητευομένων γενομένης δαπάνας. Ἀρθρ. 2. Εἰς πενταετὴ παραγραφὴν ὑπόκεινται αἱ ἀξιώσεις περὶ ὀφειλομένων προσόδων, μισθοδοσιῶν, συντάξεων, διατροφῶν, ὡς καὶ πάσης ἄλλης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς.

Ὑπὸ τὸ παλαιὸν δίκαιον τοῦ νόμου ΓΥΛΓ' ἐγίνετο ἄρα διάκρισις τῆς φύσεως τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς, ὁ ὁποῖος, ἂν ἐπρόκειτο περὶ προσώπων, παρεχόντων ὑπηρεσίας φύσεως βαναυσοτέχνου, ἦτο διετής (πρβλ. Α. Π. 244/1941, ΕΕΔ 1, 261), πενταετής δέ, προκειμένου περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, (βλέπε τὴν ἄνω ἀπόφασιν, πρβλ. ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Γ. Ροῦλου, Περὶ ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς 1931 σελ. 207, Μπαλῆν, Θέμ. ΜΕ' σελ. 430, Καποδίστρια, Ἑρμηνεία Ἑργ. Δικ. § 236).

Τὴν διάκρισιν αὐτήν, ἡ ὁποία παρενέβαλλε πάντοτε δυσχερείας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἢ ἐκεί-

νης τῆς διατάξεως, εὐστόχως αἶρει ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ, ὑπάγων εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον παραγραφῆς τὰς ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς κατηγορίας αὐτῶν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, εἰς τὸ ὅποιον αὐταὶ παρέχονται.

Ἐξ ἄλλου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἀρθρ. 696 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος μισθὸς λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθεῖς, ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον ἐπὶ μισθῷ, ὥστε νὰ μὴ ἔχη πλέον ἐννοίαν τὸ λεγόμενον ἀνώνυμον συνάλλαγμα παροχῆς ὑπηρεσιῶν, τὸ ὅποιον ἡ θεωρία εἶχεν ἤδη καὶ πρὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐξομοιωσεὶ πρὸς τὴν μίσθωσιν ὑπηρεσιῶν (Γ. Σιμωνέτου, Ἐντολὴ καὶ μίσθωσις ὑπηρεσιῶν ἢ ἔργου 1937 σελ. 28) ἀπαλλασσόμεθα καὶ ἀπὸ τὰς γνωστὰς νομολογιακὰς ἀντιθέσεις περὶ τοῦ χρόνου παραγραφῆς ἐπὶ ἀνώνυμον συνάλλαγμα, ὁ ὁποῖος κατὰ τινὰς γνώμας ἦτο ὁ συνήθης πρότερον τῶν 30 ἐτῶν (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 39/1924, 877/1933, 417/1936) καὶ κατ' ἄλλας τῶν δύο ἐτῶν (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 319/1919, 611/1924, 1334/1929, Ἐφετ. Αἰγαίου 224/1934), ἐνῷ προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2112 ἐδέχοντο τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἀνώνυμον συνάλλαγμα (πρβλ. Α. Π. 169/1938, Θέμ. ΜΘ' σελ. 608), ὡς ἐπίσης καὶ προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου Γ'20Δ' (Α. Π. 33/1932, Δικαστικὴ 1, σελ. 150) καὶ περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2032/1939 περὶ προσωρινῆς ἐπιδιόσεως (Προέδρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 2498/1940, ΕΕΝ 5' σελ. 350).

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 269 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ παραγραφὴ τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 265 ἀξιώσεων ἀρχίζει ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ συμπύπτει ἡ ἀφειρητὰ αὐτῆς.

Κατὰ τοῦτο δὲν ἐπῆλθε μεταβολὴ τοῦ προϋσχύοντος δικαίου τοῦ νόμου ΓΥΛΓ'.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἀρθρ. 13 τοῦ ἀναγκ. νόμου 900/1946, εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, (ΕΕΔ 5, 88), ἀξιώσεις γεγεννημένῃ, μῆπω δὲ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος παραγεγραμμένη, ὑπόκειται ὡς πρὸς τὸν ἐφεξῆς χρόνον εἰς τὰς περὶ παραγραφῆς διατάξεις τοῦ Κώδικος. Ἐὰν ὁ διὰ τοῦ Κώδικος καθοριζόμενος χρόνος παραγραφῆς εἶναι βραχύτερος τοῦ κατὰ τὸ προγενέστερον δίκαιον (εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν δὲν συμβαίνει αὐτό), ἡ ἀξίωσις ὑπόκειται εἰς τὴν βραχυτέραν παραγραφὴν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος. Ἀλλ' ἐὰν ὁ κατὰ τὸ πρότερον δίκαιον χρόνος συμπληροῦται ἐνωρίτερον τοῦ ἐν τῷ Κώδικι ὀριζομένου, ἡ παραγραφὴ συμπληροῦται ἅμα τῇ παρελεύσει τοῦ εἰς τὸ παλαιὸν δίκαιον καθοριζομένου χρόνου.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ τελευταίου τοῦτου ἄρα ἐνδιαφέρει πάλιν ἡ διάκρισις τῶν ὑπηρεσιῶν κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ παλαιοῦ δικαίου τοῦ νόμου ΓΥΛΓ'.

Α—Ω

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Τὴν 11ην τρέχοντος συνεζητήθη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου αἰτήσις ἀναίρεσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν σχετικῶς μετὰ τὸ ζήτημα ὑπάρξεως ἢ ὄχι προθεσμίας ἀγωγῆς κατὰ τὸν νόμον 118/1945.

— Μέχρις ὥρας δὲν ἐδημοσιεύθη ἡ ἀναμενόμενη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5
ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 7 (109)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΑ—ΓΝΩΜΑΙ

- Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν, ὑπὸ *Χρ. Ν. Ἀγαλλοπούλου*, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Σελ. 163
- Ὁ Νόμος 118]1945. Ζητήματά τινα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του, ὑπὸ *Ἀποστ. Γ. Μπουρνιά*, Δικηγόρου Σελ. 168
- Ὁ νέος καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ *Β. Κ. Χαλίδου* Σελ. 171

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΣΧΟΛΙΑ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

- Ἐφαρμογὴ τοῦ *Ν. Δ. 1799]1942* καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων. Περιορισμὸς τῆς τριμῆνου προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς εἰς ὁρισμένας περιπτώσεις: Ἐπέκτασις τῆς ἐκ τοῦ *Ν.Δ. 1799]1942* προστασίας καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων.— Μὴ ἐφαρμογὴ τῆς τριμῆνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς μισθωτοῦ ἀπολυθέντος κατὰ παράβασιν τοῦ *Ν.Δ. 1799]1942*, ὑπὸ *Δ. Ζήλου*, Ἀρεοπαγίτου (*Ἀρείου Πάγου 74]1946*) Σελ. 173

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- Δικαίωμα ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν: Μὴ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 13800]1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων λόγῳ περιορισμοῦ ἐργασιῶν μισθωτῶν.— Χαρακτηρισμὸς τῶν διατάξεων αὐτῆς ὡς μὴ ἐρμηνευτικῶν, ὑπὸ *Α. Χαμάριου*, Ἀρεοπαγίτου (*Ἀρείου Πάγου 15]1946*) Σελ. 175

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Ἀπεργία μισθωτῶν καὶ ἐπιρροή ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας: Νομοθετικὴ προστασία τοῦ

δικαιώματος ἀπεργίας.— Μὴ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Περιπτώσεις θεωρήσεως τῆς συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Περιπτώσεις θεωρήσεως τῆς ἀπεργίας ὡς ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς κατὰ τὸ *Ν.Δ. 424]1941*.— Προϋποθέσεις ἀπολύσεως, ὑπὸ *Α. Κανελλάνου*, Πρωτοδίκου (*Πρωτ. Πειραιῶς 333]1946*) Σελ. 176

— Ἀσκήσις τοῦ διευθυντικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως δικαιώματος τοῦ ἐργοδότη. Περιπτώσεις μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας: Καλόπιστος ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως τοῦ ἐργοδότη.— Συνέπειαι δολίας καὶ κακοβούλου ἀσκήσεως. Αὐξήσις ἀριθμοῦ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεως καὶ θεωρήσις ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τῆς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων ἐργασίας τῶν ὑπηρετούντων μισθωτῶν.— Παράνομος καταζύγισις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν σερβιτόρων.— Προϋποθέσεις ἐγκύρου κατὰ τὸν νόμον 765]1943 ἀπολύσεως μισθωτῶν.— Ἐπιβολὴ πειθαρχικῶν ποινῶν ἄνευ τῶν ὄρων τοῦ νόμου, ὑπὸ *Γ. Δαγλαρίδου*, Πρωτοδίκου (*Πρωτ. Κορίνθου 6]1945*) Σελ. 178

— Ἀποβολὴ ἀπολυνομένου μισθωτοῦ ἐξ οἰκήματος τοῦ ἐργοδότη: Ἐνοικιοστάσιον.— Ἐπέκτασις διατάξεως περὶ ἀποβολῆς μισθωτοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου βιομηχανικῶν ἐργοστασίων ἐνοικούντων εἰς οἰκήματα ἐξαρτώμενα ἐκ τῶν ἐργοστασίων τούτων καὶ προοριζόμενα δι' ἐνοίκησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν ἄλλων ἐπιχειρήσεων, ἐνοικούντων εἰς οἰκήματα αὐτῶν.— Ἐρευνα περὶ τοῦ νομίμου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ *Β. Πατσουράκου*, Πρωτοδίκου (*Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 1713]46*) Σελ. 180

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Ἐπιδίκασις ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων διὰ τὸν μετὰ τὴν ἀγωγὴν χρόνον: Μὴ δυνατὴ ἐπιδίκασις (Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

Εἰς τὴν 182 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 986]1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ τοῦ τρόπου διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν εἰς τὰ ἐπαγγελματικά σωματεῖα ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων».

Εἰς τὴν 185 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 1093]1946 Ἀναγκ. Νόμος «περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 866]1946».

Εἰς τὴν 191 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 10363]1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 3602]1946 ἀποφάσεως» (περὶ ἀποδοχῶν τραπεζικῶν ὑπαλλήλων).

Εἰς τὴν 192 σελίδα: Πίναξ ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Υπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἑπαρχίαι γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνη Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 10.000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, πού στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζὶ μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

εἰς διὰ τὸν μετὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς χρόνον. — Προϋπὸθεσις τὸ ἀπαιτητὸν καὶ κεκτημένον τοῦ δικαιώματος, ὑπὸ Γ. Σακελλαρίου, Πρωτοδίκου (Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 5513/1945) . . . Σελ. 181

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ τοῦ τρόπου διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεία ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, 986/1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 182
- Περὶ ἀποκαταστάσεως ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων, 1043/1946 Ἀναγκ. Νόμος Σελ. 184
- Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α.Ν. 683/45 περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν Ν. 765/45 καὶ 792/45, 1089/46 Α.Ν. Σελ. 185
- Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 866 τοῦ 1946, 1093/1946 Ἀναγκ. Νόμος . . . Σελ. 185

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1945 τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν καμπαρέ, 26037/4168/1946 . . . Σελ. 185
- Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀπολαυτῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Κεραμοποιεῶν, 1390/1946 . . . Σελ. 186
- Περὶ αὐξήσεως τοῦ βοηθήματος Προνοίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀμεινεργατῶν Πειραιῶς, 27473/2025/1945 . . . Σελ. 186
- Περὶ αὐξήσεως ἀμοιβῶν καὶ διατηρήσεως ἐπιδομάτων διὰ τὸ διδασκικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν Ὡδεῶν Ἀθηνῶν, 1091/46 . . . Σελ. 186
- Περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 30779/1945 ἀποφάσεως, 1133/1946 . . . Σελ. 187
- Περὶ προσωρινῆς διατηρήσεως τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30124/45 ἀποφάσεως προσωρινῆς αὐξήσεως ἀμοιβῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς φορτῆς ἐργασίας λυμένων καὶ ξηρᾶς, 1088/46 Σελ. 187
- Περὶ χορηγήσεως οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς εἶδος εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Ἑταιρίας «Ταῦρος» 1511/1946 . . . Σελ. 187
- Περὶ καθορισμοῦ εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου

Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων 21928/1802/1945. Σελ. 187

- Περὶ καθορισμοῦ καταβλητέου ποσοῦ ἐναντι ἀποζημιώσεως Ν. 2112 εἰς ἀπολυθὲν ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικόν/Κ.Ε.Α. 9396/45 Σελ. 188
- Περὶ χορηγήσεως εἰς τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν κλπ. προσωπικὸν ἐργοστασίων τοιμέντων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, 15505/45 Σελ. 188
- Περὶ χορηγήσεως παροχῶν εἰς εἶδος προσωπικοῦ Κλωστοῦφαντουργίας κλπ. 3000/46 Σελ. 188
- Περὶ καθορισμοῦ πόρων Ταμείου Ἀσφαλίσεως λιμενεργατῶν Πειραιῶς 24774/46, Σελ. 188
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς προσωπικὸν Λιθογραφείων, 2489/1946 . . . Σελ. 189
- Περὶ αὐξήσεως πόρων Ταμείου Ἐπικοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν, 16311/1141/46 Σελ. 189
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς ἐν Πειραιεὶ Γενικῆς Ἀποθήκης Ὑλικοῦ Στρατοῦ, 2883/1946 . . . Σελ. 189
- Περὶ καταβολῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει τὸ ἀπασχολούμενον ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν Ἀρχῶν, 2660/45 Σελ. 189
- Περὶ καθορισμοῦ βοηθήματος τοκετοῦ παρεχομένου ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., 223/92/1946 . . . Σελ. 190
- Περὶ χορηγήσεως οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς προσωπικὸν Κεραμοποιίας κλπ., 2893/46 Σελ. 190
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων Φίς, 1512/1946. Σελ. 190
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων χαρτοποιίας, 2890/1946 Σελ. 190
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως πληρωμάτων ρυμουλκῶν κλπ. 3001/1946. Σελ. 190

ΚΛΠ. ΚΛΠ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

- Πίναξ ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946. . . Σελ. 192
- Νεαὶ ἐκδόσεις. Σελ. 192

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἑργατικοῦ Δικαίου», ἐπιθυμοῦσα νὰ διευκολύνῃ τοὺς κ. κ. ἀναγνώστας της εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς σειρᾶς τῶν προηγουμένων τόμων της καὶ ἰδίᾳ τοὺς ἐν Ἑπαρχίαις, πού αἱ συγκαίνια καὶ ἀνωμαλῆαι μᾶς ὑστέρησαν τὴν ἐπικοινωνίαν, διατιμᾶ εἰς τὸ ἐλάχιστον δυνατόν ὅριον τιμῆς τοὺς προηγουμένους τόμους της:

Τόμος Α' (1941—1942) μετ' ἀλφαβητικῶν εὐρετηρίων	Δραχ. 15.000
Τόμος Β' (1943) μετ' ἀλφαβητικῶν εὐρετηρίων	10.000
Τόμος Γ' (1944) ἐλλείπουν ἐξαντληθέντα τρία τεύχη)	10.000
Τόμος Δ' (1945) (ὑπάρχοντων μόνον τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1945 τεύχη, τῶν λοιπῶν ἐξαντληθέντων).	15.000

Τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα βαρύνουν τὸν ἀγοραστήν.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΩΝ (*)

*Υπό τοῦ κ. ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ι.Κ.Α.

1. Ἐν ἐκ τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν ζωηρῶς τοὺς μισθωτοὺς, ἀφ' ἧς ἤρχισεν νὰ σημειοῦται ἡ μεγάλη βιομηχανικὴ πρόοδος, ἡ στηριζομένη κυρίως ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων, εἶναι καὶ τὸ ἀφορῶν τὸ δικαίωμα αὐτῶν ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν γενομένων ἐφευρέσεων. Τὸ πρόβλημα τοῦτο εἶναι μεγάλης κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ ἠθικῆς σημασίας, διότι τὸ μέγιστον μέρος σοβαρωτάτων ἐφευρέσεων δὲν γίνεται πλέον παρ' αὐτοτελῶν μεμονωμένως δρῶντων προσώπων, ἀλλὰ παρὰ μισθωτῶν

ἐργαζομένων εἰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις (1), ἡ δὲ λύσις τοῦ εἶναι λίαν δυσχερὴς, διότι εἰς τὴν ἀξίωσιν τῶν μισθωτῶν, ὅπως ἀναγνωρισθῇ τὸ δικαίωμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς δημιουργικῆς τῶν ἐργασίας ἀντιτάσσονται οἱ ἐργοδότες καὶ ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν ἀντιτιθεμένων ἐπιδιώξεων εἶναι ἐξαιρετικῶς ὀξύς, εἰς τὰς χώρας ἰδίως ἐκεῖνας, αἵτινες ἐμφανίζουν μεγάλην βιομηχανικὴν πρόοδον. Τὸ πρόβλημα ἐμφανίζει δύο πλευράς, μίαν δημιουργικὴν, τὴν τοῦ ἐφευρέτου καὶ μίαν κοινωνικὴν, τὴν τοῦ μισθωτοῦ, ἔχει, ὡς ἐπιτυχῶς παρατηρήθη, ὅσιν Ἰανου (2). Ἀναλόγως τοῦ σημείου ἐκκινήσεως ἐπιδέχεται διάφορον λύσιν, ἐάν δηλ. ἀποδίδῃ τις μεγαλύτεραν σημασίαν εἰς τὸν ἐφευρέτην ἢ εἰς τὸν μισθωτόν. Ἐάν ἀποδίδῃ τις μεγαλύτεραν σημασίαν εἰς τὸν ἐφευρέτην, ὅστις εἶναι μισθωτὸς καὶ λαμβάνῃ ὅπ' ὅσιν τὰς ἰδιορρυθμίας τῆς νομικῆς του θέσεως, τότε ἡ ῥύθμισις ἀνήκει εἰς τὸ δικαίωμα τῶν ἐφευρέσεων καὶ θὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ τὰς διεποῦσας αὐτὸ γενικώτερας ἀρχάς, ἐνῶ, ἐάν ἀντιθέτως ἀποβλέπῃ τις εἰς τὴν νομικὴν θέσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις εἶναι καὶ ἐφευρέτης, τότε ἡ θέσις τοῦ προβλήματος εὐρίσκειται εἰς τὸ ἐργατικὸν δικαίωμα καὶ ἡ λύσις θ' ἀπετέλει κοινωνικοπολιτικὸν συμβιβασμὸν μεταξύ τῆς οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρας ἐπιχειρήσεως καὶ τοῦ οἰκονομικῶς ἀδυνάτου πνευματικοῦ ἐργάτου, ὅστις ἐναντὶ μισθοῦ θέτει τὴν δημιουργικὴν του δύναμιν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Πάντως ὁμῆγός τρόπος ἐξετά-

(*) Ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου βιβλιογραφία εἶναι ἐξαιρετικῶς ὑπερτροφικὴ ἐν Γερμανίᾳ, ἐνῶ εἰς τὰς ἄλλας χώρας εἶναι μᾶλλον πενιχρά. Παρ' ἡμῖν οὐδεμία ἀπολύτως σχετικὴ ἐργασία ὑπάρχει, πλὴν γενικωτάτων τινῶν παρατηρήσεων περιεχομένων ἐν τῇ μικρᾷ μελέτῃ μου «Ἡ προστασία τῶν ἐφευρέσεων ἐν Ἑλλάδι», 1933 σελ. 14 ἐπ. **I. Καποδίστρια**, Ἐργητεία τοῦ ἐργατ. δικαίου, 1937 σελ. 380 ἐπ. Σημειοῦμεν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς φιλολογίας τὰ σοβαρώτερα: **Engländer**, Die Angestelltenerfindung nach geltendem Recht, 1925 **Kisch**, Handbuch des deutschen Patentrechts, 1923, **Kohler**, Lehrbuch des Patentrechts 1908, **Elster**, Urheber- und Erfinder- Warenzeichen- und Wettbewerbsrecht ἐκδ. 2 1928, **Lutter**, Patentrecht, ἐκδ. 10η, 1936, **Osterrieth**, Patentrecht 1924, **Kranz**, Zur Frage des Erfinderrechts der Angestellten. 1909, **Wangemann**, Das Recht der Angestellten an ihren Erfindungen, 1911, **Szyja**, Das Recht des Erfinders, insbesondere des Angestellten Erfinders, nach dem Patentgesetzentwurf 1914, **Wirth**, Betriebs- und Dienstenerfindung, ἐν **Potthoff**, Die sozialen Probleme des Betriebes, 1925, σελ. 310 ἐπ. **Potthoff**, Nachtrag zur Erfinderfrage αὐτόθι σελ. 320 ἐπ., **Tetzner**, Komm. zum Patentgesetz 1941, **Müller-Pohle**, Erfindungen von Gefolgschaftsmitgliedern ἐν Zeitschrift der Akademie für deutsches Recht 1943 σελ. 114 ἐπ., τοῦ αὐτοῦ, Der gegenwärtige Stand der Lehre von der Angestelltenerfindung ἐν Deutsches Recht, 1941, σελ. 1919—1926, **Hammer**, Das Recht des Angestellten an seinen Erfindungen 1907, **Damme**, Der Schutz technischer Erfindungen 1910, **Beckmann**, Erfinderbeteiligung, 1927, **Riezler**, ἐν Molitor—Hueck—Riezler, Der Arbeitsvertrag, 1925, σελ. 240 ἐπ., **Adler-Reik**, Das österreichische Patentgesetz, 1926, **Beuttner**, Die Angestelltenerfindung im schweizerischen Recht, 1927, **Derichweiler**, Handbuch zum schweizerischen Patentrecht, ἐκδ. 2, 1934, **Alart**, Traité

théorique et pratique des brevets d'invention, ἐκδ. 2 1914, **Pouillet**, Traité théorique et pratique des brevets d'invention et des secrets de fabrique (6η ἐκδ. ἐπεξ. Tallefer et Claro), 1915, **Barassi**, Il contratto di lavoro del diritto positivo italiano ἐκδ. 2 (1915) τ. I § 26, τοῦ αὐτοῦ, Il diritto del lavoro, τ. II, 1936 § 175 ἐπ., **De Litala**, Il contratto di lavoro ἐκδ. 2, 1931, σ. 164 ἐπ. Διὰ τὸ συγκριτικὸν δικαίωμα: **Berger**, Die Betriebs- und Angestelltenerfindung in rechtsvergleichender Darstellung, 1939, **Weidlich**, Angestelltenerfindung ἐν **Schlegelberger** Rechtsvergleichendes Handbuch, τ. II, 1929, **Ristow**, Patent—Musterschutz—und Warenzeichengesetze aller Länder, Berlin, 1935, **Boetticher**, Das Patentrecht aller Kulturländer 1934, **Molitor-Nipperdey-Schott**, Europäisches Arbeitsvertragsrecht, τ. I, II, III, 1928—1930.

(1) **Müller-Pohle**, Erfindungen von Gefolgschaftsmitgliedern ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 114.

(2) **Engländer**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 5.

σεως δὲν εἶναι δυνατός καὶ κατ' ἀνάγκην ἀμφότεροι οἱ τρόποι συμπληρώνονται ἀμοιβαίως καὶ διασταυροῦνται⁽³⁾. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ ἡ νομοθετικὴ ρύθμις τοῦ προβλήματος, εἰς τὰς χώρας δπου ἐγένετο τοιαύτη, ἐπεχειρήθη εἴτε εἰς τὸν γενικὸν περὶ ἐφευρέσεων νόμον⁽⁴⁾, εἴτε εἰς τὰς ρυθμιζούσας τὴν σχέσιν ἐργασίας διατάξεις⁽⁵⁾. Τὸ ζήτημα, εἰς ποῖον ἀνήκει ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ γενομένη ἐφεύρεσις ἔχει λάβει διάφορον λύσιν εἰς τὰς διαφόρους χώρας. Ἀλλαχοῦ ἀνήκει κατ' ἀρχὴν εἰς τὸν μισθωτόν, ἀλλὰχοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην⁽⁶⁾. Ἡ σαφὴς καταφαινόμενη διὰ μέσου τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν τάσις εἶναι ἡ τόνωσις τῆς θέσεως τοῦ ἐφευρέτου ὑπαλλήλου ἡθικῶς καὶ ὀλικῶς διὰ τοῦ ἐπιτυχοῦς συνδυασμοῦ τῶν βασικῶν ἀπόψεων, τῆς λαϊκοοικονομικῆς δηλ. ἀντιλήψεως, ἥτις ὡς καίριον σημεῖον θεωρεῖ τὴν πρόδοον τῆς τεχνικῆς καὶ ἐν τῇ κρατικῇ προστασίᾳ τῶν ἐφευρέσεων διαβλέπει μέσον οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἐξ ἑνός καὶ ἐξ ἑτέρου τῆς ἰδέας τῆς δικαιοσύνης, ἥτις ἀξιοῖ τὴν ἀναγνώρισιν προστασίας καὶ ἀμοιβῆς εἰς τὸν ἐφευρὴν διὰ τὴν πνευματικὴν του δημιουργίαν⁽⁷⁾. Ἡ δοθησομένη λύσις πρέπει οὐχὶ μόνον νὰ ἀναγνωρίζῃ οἰκονομικὰς ἀπόψεις ἢ λόγους σκοπιμότητος, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀποτελεῖ καὶ δικαίαν ἀναγνώρισιν τῆς θέσεως τοῦ μισθωτοῦ⁽⁸⁾.

(3) Berger, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 7.

(4) Δὲν εἶναι εὐκόλουν νὰ λεχθῇ, ποία εἶναι ἡ ἀληθὴς *sedes materiae* τοῦ ζητήματος. Αἱ νομοθεσίαι πολλῶν χωρῶν θεωροῦν τὸ δίκαιον τῶν ἐφευρέσεων, ὡς ἐν τμήμα τοῦ ὅλου δικαίου τῶν ἐφευρέσεων. Οὕτως ἐν *Αὐστρία, Οὐγγαρία, Ὀλλανδία, Τσεχοσλοβακία, Καναδά, Πολωνία, Φιλανδία, Γιουγκοσλαβία, Ρωσία, Δανία, Ἰταλία, Πορτογαλία, Ἰαπωνία* κλπ. Παρ' ἡμῶν ἐρρυθμίσθησαν τὰ τῶν ἐφευρέσεων τῶν μισθωτῶν τὸ πρῶτον διὰ τοῦ γενικοῦ περὶ ἐφευρέσεων νόμου τοῦ 1920. Πλὴν ὅμως καὶ ὁ ἀστικὸς κώδιξ περιέλαβε σχετικὴν διάταξιν. Ἐναντίον τῆς ἀναγραφῆς τῶν διατάξεων τούτων εἰς τοὺς νόμους περὶ ἐφευρέσεων, ἐπρωτάθη, ὅτι διὰ τούτων δέον νὰ ρυθμίζωνται καὶ ὠρισμένα ζητήματα ἐφευρέσεων, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ φθάσουν μέχρι ἀποκτίσεως διπλώματος εὐρεσιτεχνίας, τὸ ὁποῖον κυρίως ρυθμίζουν οἱ περὶ προστασίας τῶν ἐφευρέσεων εἰδικοί νόμοι. Ἐπίσης εἰς τὰς ἐφευρέσεις τῶν μισθωτῶν ἀναμνησθῶνται στοιχεῖα ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὥστε καὶ ἡ ἄλλη ἀποψις περὶ ἀναγραφῆς τῶν διατάξεων αὐτῶν εἰς τὰ περὶ συμβάσεως ἐργασίας νὰ δύναται ἐξ ἴσου νὰ ὑποστηρῇ^ῃ Riezler, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 231.

(5) Οὕτως ἐν Ἰσπανίᾳ, νόμος 1931. Εἰς Ἑλβετίαν καὶ Τουρκίαν περιλαμβάνεται εἰς τὰς περὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ κώδικος. Σημειωτέον, ὅτι εἰς τὰς μεγαλυτέρας βιομηχανικὰς χώρας, ὡς εἶναι ἡ Μεγ. Βρετανία, αἱ ἠνωμένα Πολιτεῖαι τῆς Β. Ἀμερικῆς, ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία κλπ. δὲν ἔχει ρυθμισθῇ νομοθετικῶς τὸ ζήτημα καὶ λύεται εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν, εἴτε διὰ συλλογικῶν συμβάσεων. Εἰς τὴν τελευταίαν χώραν ἐγένετο διαρκοῦντος τοῦ πολέμου ρύθμισις.

(6) Adler, La nouvelle législation autrichienne sur la propriété des inventions des salariés ἐν *Revue internat. du travail* τ. XII (1926) Ἰανουαρί. σελ. 3 ἐπ.

(7) Riezler, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 261.

(8) Engländer, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 38.

2. Οἱ ἐργοδότες ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξίν δικαιώματος τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει γενομένων ἐφευρέσεων, διότι ὑποστηρίζουν, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐφευρετικὴ ἐργασία δὲν εἶναι ἀλλό τι, παρὰ ἡ ὀφειλομένη παροχὴ ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτῆς καὶ τὸ ἀποτέλεσμά της ἀφοροῦν ἀπ' εὐθείας τὸν ἐργοδότην καὶ ὀφείλονται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, εἰς τὰς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει παρωθήσεις. Καμμία διαφορὰ δὲν ὑπάρχει, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν ἐργοδοτῶν, μεταξὺ τῆς ἀληθοῦς ἐφευρετικῆς ἐργασίας καὶ τῆς συνήθους τεχνικῆς ἐργασίας ἐνός μέσου ὁρου εἰδικοῦ τεχνιτοῦ καὶ ὅπως δὲν γεννᾶται ζήτημα διὰ τὰς λοιπὰς πνευματικὰς παροχὰς ἐνός ὑπαλλήλου ἢ ἄλλως ὁργανωτικῶς δρωντος μισθωτοῦ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα οὐδεμία διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς ἀπλῆς τεχνικῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐφευρέσεως. Ἡ ἐφεύρεσις εἶναι σήμερον ἡ συνειδητὴ ἐκμετάλλευσις μῆδός πλουσίας φυσικοεπιστημονικῆς γνώσεως πρὸς λύσιν ὠρισμένων προβλημάτων· ἡ ἐφεύρεσις εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα εἰδικῆς καὶ συστηματικῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία κατὰ κανὼνα δύναται ν' ἀναμνησθῇ ἀπὸ κάθε εἰδικόν, ὅστις ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του ἐπαρκῆ μέσα. Ἡ ἐφεύρεσις εἶναι ἀπλῶς ἱκανότης στηριζομένη εἰς τὴν σύγχρονον τεχνικὴν. Ἐφ' ὅσον εἰς μισθωτὸς ἐντὸς τῆς ἐπιχειρήσεως κάμνει μίαν ἐφεύρεσιν, ὑποστηρίζουν, ὅτι αὕτη δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ἀτομικὴν δημιουργικὴν δράσιν, ἀλλ' εἰς συνήθη ἐξειδικευμένην ἐργασίαν, δι' ἣν καθιστᾷ αὐτὸν ἱκανὸν τὸ «πνεῦμα τῆς ἐπιχειρήσεως» ὡς τὸ σύνολον ὅλων τῶν βοηθητικῶν μέσων, πείρας καὶ παρωθήσεων. Εἶναι μία αὐτονόητος ὑπηρεσία, ἥτις δὲν θὰ ἦτο δυνατόν εἰς τὸν μισθωτόν ἐὰν οὗτος δὲν ὑπηρετεῖ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν. Ἡ ἐφεύρεσις εἶναι πολλάκις δημιουργησά μακρῶν καὶ συντόνων προσπαθειῶν, δυσκόλων καὶ πολυαριθμῶν ἐπιστημονικῶν ὑπολογισμῶν καὶ πρακτικῶν πειραμάτων, μεγάλου ἀριθμοῦ εἰδικῶν προσώπων εἰς τὰ μεγάλα ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια τῶν ἐπιχειρήσεων. Εἰς τὰ ἐργαστήρια τοῦτα γίνεται συστηματικὴ ἐργασία δι' ἐφευρέσεις, δοκιμάζονται ὅλαι αἱ δυνατόι θεωρητικαὶ λύσεις μέχρις ὅτου τελικῶς ἐπιτευχθῇ ἡ λύσις τοῦ προβλήματος^(9α).

Μάλιστα προσθέτουν, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἐφεύρεσις δὲν ὑπερβαίνει ἢ τοῦλάχιστον δὲν ὑπερβαίνει σημαντικῶς τὴν λανθάνουσαν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῆς τεχνικῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, ὥστε νὰ μὴ ὀφίσταται μία πραγματικὴ ἐφευρετικὴ παροχή, ἔστω καὶ ἂν αὕτη ἐξωτερικῶς ἀποτελεῖ ἀληθὴ ἐφεύρεσιν.

Ἡ ἐπιχείρησις φέρει συνήθως μεγάλον οἰκονομικὸν κίνδυνον, διότι γίνονται εἰς αὐτὴν μακρὰ ἐργαστηριακά ἐργασία, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι συνήθως προβληματικόν.

Ἡ ἀποψις αὕτη εὐρίσκει νομικὸν ἔρεισμα εἰς τὴν ἐκ τῆς ἐργατικῆς σχέσεως προκύπτουσαν ὑποχρέωσιν πίστωσης^(9β). Ἐπὶ πλέον καὶ ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται ἡ γενικὴ διδασκαλία περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδοτοῦ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας, συμφώνως μὲ τὴν ρῆσιν τοῦ Γαίτου «et quodcumque per servum acquiritur, id domino acquiritur» (In-

(9α) Engländer, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 17 ἐπ., 65 ἐπ.

(9β) Barassi, Il diritto del lavoro II, § 175.

stit. I, § 52⁽¹⁰⁾. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἐργοδότου εἶναι συνέπεια τῆς προσωπικῆς φύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ ὁ μισθωτὸς διὰ τῆς ἐντάξεώς του εἰς τὸν ἐπιχειρηματικὸν ὀργανισμόν ἐπεκτείνει τὴν προσωπικότητα τοῦ ἐργοδότου καὶ διὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου χάνει ἐν τῇμα τῆς περιουσιακῆς του ἱκανότητος⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾).

Τὰ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματα δὲν εἶναι ὀρθὰ διότι διὰ τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας δὲν γεννᾶται ἐφευρέσεις. Τὸ περιβάλλον εἶναι μία τῶν προϋποθέσεων, αἵτινες ὑποβοηθοῦν τὴν ἐφεύρεσιν, ὅπως καὶ αἱ θεωρητικαὶ σπουδαὶ καὶ ἡ λοιπὴ πρακτικὴ ἐκπαίδευσις τοῦ μισθωτοῦ. Δημιουργὸς τῆς ἐφευρέσεως εἶναι ἡ ἰδιοφυΐα καὶ ἡ ἱκανότης· ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἀσφαλῶς δεικνύει νέα προβλήματα καὶ διὰ συνειργασίας πολλῶν ἐργαζομένων ἐν συνεχεί μεθοδικῇ ἐργασίᾳ καταβάλλεται προσπάθεια πρὸς λύσιν· διὰ τὰς ἐφευρέσεις ὅμως ἀποφασιστικὴ εἶναι ἡ καθαρῶς προσωπικὴ ἰδιοφυΐα τοῦ ἐφευρέτου, διότι ἄλλως ἐπρεπε ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι, ὅπῃ τὰς αὐτὰς συνθήκας νὰ κατέλθον εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ἡ ἐφευρετικὴ ἰδέα δὲν ἐμφανίζεται πάντοτε ὡς «πνευματικὴ ἀστραπή» αἰφνιδίως καὶ ἐξ ἐνστίκτου, διότι εἰς τὰς περισσότερας ἐφευρέσεις ὁ ἄνθρωπος χρησιμοποιοῖ τὰς δυνάμεις τῆς κοινωνίας καὶ τὰς ἐπιτευχθείσας μέχρι τοῦδε παρ' ἄλλων προόδους⁽¹³⁾. Ἡδὴ ἔχει ἀναγνωρισθῇ,

ὅτι ἡ ὑπαρξὶς ἐφευρέσεων ἄνευ ἐφευρέτου, ἐκ μόνης τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀνήκει εἰς τὸν κόσμον τῶν μύθων⁽¹⁴⁾. Θ' ἀπετέλει παραλογισμόν ἡ ἀναγνώρισις τοιοῦτων ἐφευρέσεων· ἡ ἐφεύρεσις εἶναι πάντοτε ἔργον τοῦ δημιουργικοῦ πνεύματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ μόνον. Ἡ ἐπιχειρήσις, ὡς τοιαύτη, τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα, τὸ ἐπιχειρηματικὸν περιβάλλον δὲν δύναται νὰ ἐφεύρῃ. Ὁ συσχετισμός μὲ τὸ περιβάλλον δὲν δύναται νὰ μειώσῃ τὴν ἐφευρετικὴν ἐνέργειαν. Ἐπὶ πλέον ἡ ἐξομοίωσις τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν προϊόντων δὲν εἶναι ὀρθὴ λόγῳ τῆς ἰδιορρυθμίας, ἰδίᾳ τῆς αὐτοτελείας τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τοῦ ἐφευρετικῶς δρῶντος προσώπου καὶ δὲν εὐσταθεῖ ἡ ἀνωτέρω διδασκαλία, ἥτις ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς πρὸς δημιουργίαν μιᾶς ἐνιαίας δογματικῆς ἐξηγήσεως ἐξομοιοῖ τὰ πνευματικὰ καὶ σωματικὰ προϊόντα καὶ ἀγνοεῖ τὰς ἰδιαιτέρας ἰδιότητας τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας, ἥτις ἐπιβάλλει τὴν ἀναγνώρισιν ἰδιορρυθμῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν ἀσμάτων νομικῶν ἀντικειμένων ὡς ἰδιαζόμενα ἀγαθῶν⁽¹⁵⁾. Τὸ γεγονός τῆς θέσεως τῆς ἀτομικῆς δραστηριότητος εἰς τὴν διάθεσιν ἄλλου πρὸς ὠρισμένον σκοπὸν δὲν σημαίνει δουλείαν ἢ ἀπαλλοτριώσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργατικῆς του ἱκανότητος. Σημειωτέον τέλος, ὅτι ὑπὲρ τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ συνηγορεῖ καὶ μία γενικώτερα ἀντίληψις, στηριζομένη εἰς τὴν δημοκρατικὴν πνευματικοῖστορικὴν ἐξέλιξιν ἐν τῇ δύσει, ἥτις συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τοὺς τύπους τοῦ μεσαιῶνος διὰ τῆς δημιουργίας τῆς ἐννοίας τῆς «πνευματικῆς ἰδιοκτησίας», ὡς ἐνὸς φυσικοῦ δικαιώματος, ἀπορρέοντος ἀμέσως ἐκ τῆς πνευματικῆς δημιουργίας τοῦ ἐφευρέτου⁽¹⁶⁾. Ἡ ἐπικαλουμένη ρῆσις τοῦ Γαίου δὲν μᾶς ὑπενθυμίζει τίποτε ἄλλο, παρὰ ὑπολείμματα παλαιᾶς νομικῆς ἀντιλήψεως ἀπὸ τὴν ἀνελευθέραν σχέσιν ἐργασίας.

3—Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀντιτιθεμένων ἀποφαινον, προέκυψεν, μετὰ μακροῦς ἀγῶνας καὶ πολυετείς συζητήσεις, ὡς συμβιβαστικὴ λύσις, ἡ κατὰ τὸ γερμανικὸν νομικὸν συνέδριον τοῦ Augsburg τοῦ 1914 εἰσαγωγή εἰς τὴν γερμανικὴν ἐπιστήμην⁽¹⁷⁾ τῆς διακρίσεως τῶν ὑπὸ τῶν μισθωτῶν γινομένων ἐφευρέσεων εἰς τρεῖς κατηγορίας εἰς: α) ἐφευρέσεις ἐπιχειρήσεως, β) ἐφευρέσεις ὑπηρεσιακὰς καὶ γ) ἐφευρέσεις ἐλευθέρως. Ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων ἐπιχειρήσεως, ἀνεγνωρίσθησαν δικαιώματα εἰς τὸν ἐργοδότην, ἐπὶ τῶν ὑπηρεσιακῶν εἰς τὸν μισθωτὸν

(10) **Sinzheimer**, Handbuch des Staatswissenschaften 2. Aufl. 4, 1923 τ. Α', σελ. 844—854.

(11) **Herz**, Der Rechtsgrund für den Eigentumserwerb am Arbeitsprodukt im Arbeitsvertrage, ἐν Jhering's Jahrbuch τ. 74 (1928), σελ. 28.

(12) Περὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ δικαιώματος τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων ἐν Γερμανίᾳ, ἐνθ' ἀνεκινήθη ὑπὸ τῶν ὑπαλληλικῶν κυρίως ὀργανώσεων ἀπὸ τοῦ 1905 καὶ αἵτινες διὰ μεγάλων συγκεντρώσεων προεκάλεσαν τὴν προσοχὴν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τοῦ νομικοῦ κόσμου, πρβλ. **Kisch** ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 4, **Engländer**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 1.

(13) Ἐν ἀπὸ τὰ βασικὰ προβλήματα τοῦ δικαίου τῶν ἐφευρέσεων εἶναι κατὰ πόσον πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰδικὴ προστασία τῶν ἐφευρέσεων, δοθέντος ὅτι ὁ ἐφευρέτης δὲν κἀμναι τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ χρησιμοποιῇ τὰς δυνάμεις τῆς κοινωνίας καὶ τὰς παρ' ἄλλων ἐπιτευχθείσας μέχρι τοῦδε προόδους. Πρὸ πολλοῦ ὅμως ἔχει ὑπερπηδηθῇ τὸ πρόβλημα τοῦτο καὶ δὲν γεννᾶται πλέον συζήτησις περὶ τῆς δικαιολογητικῆς βάσεως τῆς προστασίας τῆς ἐφευρέσεως. Εἰδικώτερον εἰς τὰς ἐφευρέσεις τῶν μισθωτῶν βλέπομεν τὴν βασικὴν ἀντίθεσιν τοῦ κοινωνιστικοῦ καὶ ἀτομικιστικοῦ τρόπου ἐξετάσεως ὅλων τῶν ἱστορικῶν καὶ οἰκονομικῶν φαινομένων, ἐπιχειρήματα κοσμοθεωρητικά, τὰ ὁποῖα ἐπιζαλοῦνται τὰ ἀντιμαχόμενα μέρη. Εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἐφευρέσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει εὐρίσκομεν τὴν ἀντίληψιν τῆς κολλεκτιβιστικῆς διδασκαλίας περὶ τοῦ περιβάλλοντος, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ καθ' ἕκαστα ἄτομα ἴστανται, ὡς παθητικὰ μέλη τῆς κοινωνίας καὶ ἥτις ὑπὸ τὸ πρῶτον τῆς ὕλιστικῆς ἀντιλήψεως βλέπει τὰς δημιουργικὰς δυνάμεις τῆς ἱστορίας. Τὴν ἀντίληψιν ταύτην ἐπικαλοῦνται ὑπὲρ ἑαυτῶν οἱ ἐργοδοταὶ παραβλέποντες, ὅτι τὸ περιβάλλον δὲν εἶναι δημιουργημὰ μόνον αὐτῶν, ἀλλ' ὅλων τῶν δυνάμεων, αἵτινες δρῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει. Πρβλ. σχετικῶς **Engländer**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 19 ἐπ. Τὸ

Πρωσικὸν δίκαιον ἀναγνωρίζει τὰς ἐφευρέσεις τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ τὸ προϊόν αὐτῶν περιέχεται εἰς τὴν κολλεκτίβα τοῦ προσωπικοῦ πρβλ. καὶ **Riezler**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 262. Ἡ προσπάθεια τοῦ **Pothoff**, Nachtrag zur Erfinderfrage ἐν Soziale Probleme σελ. 320 ἐπὶ. νὰ εὐρῇ δι' αὐτὰς θεμέλιον τὴν ἐπιχειρήσιν, ὡς ὁργάνωσιν, δηλ. ὡς κατὰ διάφορον τοῦ ἐργοδότου, λύει τὸ ζήτημα φαινομενικῶς καὶ οὐχὶ οὐσιαστικῶς.

(14) **Paul Alexander-Katz**, Die Rechtsverhältnisse der höheren technischen Angestellten mit besonderer Berücksichtigung ihrer Erfindungen, 1906, σελ. 30, **Wangemann**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 35.

(15) **Engländer**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 67 σήμ. 50.

(16) **Berger**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 9 ἐπ.

(17) **Engländer**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 3.

κατ' ἀρχήν, ἐπὶ τῶν ἐλευθέρων τοιούτων εἰς μόνον τὸν μισθωτὸν. (15α). Σημειωτέον, ὅτι ἡ διάκρισις αὕτη εἰς ἐφευρέσεων δὲν εἶχε ὑπερβαίνει ἀπὸ τὴν εἰς ἄλλας χώρας. τελευταῖως δὲ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Γερμανίᾳ ὑπεβλήθη εἰς αὐστηροτάτην κριτικὴν (16).

Περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἐφευρέσεων ἐπιχειρήσεως δὲν κρατεῖ ὁμοφωνία (17). Κατὰ τὸν κρα-

(15α) Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, τ. Α', 1931, σελ. 288 ἐπ.

(16) Ἐν Γερμανίᾳ μετὰ τὸν νόμον περὶ ἐφευρέσεων τοῦ 1936 ἡμφισβητήθη ἡ ὑπαρξὶς τῶν ἐφευρέσεων ἐπιχειρήσεως. Οἱ περισσότεροι συγγραφεῖς ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξὶν αὐτῶν, διότι ὁ νέος νόμος ἀποκρούει τὴν κολλητικιστικὴν ἀντίληψιν τῶν τοιούτων ἐφευρέσεων, ἀποβλέπων ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ δημιουργικῶς δρῶντος προσώπου. Berger, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 33, Müller-Pohle, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 119. Tetzner, ἐνθ' ἄν. σελ. 109.

Αἱ ἄλλοδαπαὶ νομοθεσίαι δὲν περιέχουν κατὰ κανόνα σαφὴ διάκρισιν μεταξὺ ἐφευρέσεων ἐπιχειρήσεως καὶ ὑπηρεσιακῶν τοιούτων καὶ ἐξετάζουν μόνον τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐφεύρεσιν. Οὕτως ἡ Αὐστριακὴ, ἡ Τσεχοσλοβακικὴ, ἡ Γιουγκοσλαβικὴ, Οὐγγρικὴ, Ὁλλανδικὴ, Δανικὴ, Ἑλβετικὴ. Riezler, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 242 σημ. 19. Ἡ Βρετανικὴ καὶ ἡ Βορειοαμερικανικὴ πρακτικὴ δέχονται μέσῃ λύσιν. Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν κτηθεῖσα πείρα παίζει ρόλον εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς ἐφευρέσεως, ἥτις ὅμως δὲν εἶναι ἱκανὴ ν' ἀφαιρέσῃ τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως ἀπὸ τὸν μισθωτὸν, διὰ τοῦτο ἀναγνωρίζουν προνομιακὴν θέσιν εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν διὰ τῆς παροχῆς δικαιώματος ἐκμεταλλεύσεως. Ρητῶς ἀναγνωρίζουν τὴν ἐφεύρεσιν ἐπιχειρήσεως ἡ Ἰσπανικὴ καὶ ἡ Ρωσικὴ νομοθεσία, δίδουσα ὅμως ἐκάτερα τούτων διάφορον λύσιν. Παλαιότερον ὑπῆρχε ἡ ἐννοία τῆς ἐφευρέσεως βιομηχανικοῦ καταστήματος (Etablissements-erfindung). Αὕτη ἄγει εἰς ἀσφαλείας, ὡς μία λίαν εὐρεῖα, ἀρκετὰ ἄχρους ἐννοία διὰ πάσης φύσεως ἐφευρέσιν ἀνήκουσαν εἰς τὸν ἐργοδότην ἢ συμβατικῶς ἀνήκουσαν εἰς αὐτὸν ἢ ἀκόμη εὐρύτερον καὶ ὡς συνώνυμος μὲ τὴν ἐφεύρεσιν ἐπιχειρήσεως. Kohler, Grundriss σελ. 90, Ἀγαλλοπούλου, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 14 ἐπ., πρβλ. καὶ Engländer, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 69 σημ. 57.

(17) Κατὰ ἓνα ὄρισμόν, τοιαῦτα εἶναι αἱ ἐφευρέσεις ἐκεῖναι, αἵτινες ἀνευ τῆς προνοήσεως, τῆς ὁργανώσεως καὶ τῶν βοηθητικῶν μέσων τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γίνων. Ὁ ὅρισμός οὗτος εἶναι κολλητικιστικὸς καὶ ἀνάγει τὴν δημιουργίαν τῆς ἐφευρέσεως εἰς τὸ περιβάλλον καὶ τὴν ἐπιχειρηματικὴν ὁργάνωσιν. Ὁ ὅρισμός οὗτος εἶναι ὁ δυσμενέστερος διὰ τὰς ἀπόψεις τοῦ μισθωτοῦ. Κατ' ἄλλον ὄρισμόν, ὅστις ἀναχωρεῖ ἀπὸ ἀτομιστικὴν ἀντίληψιν, ἐφευρέσεις ἐπιχειρήσεων εἶναι ἡ ἐφεύρεσις, ἡ γενομένη ἐντὸς τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν πλείονες μισθωτοὶ ἔχουσιν συνεργασθῇ, χωρὶς νὰ δύναται νὰ διαπιστωθῇ ὁ δημιουργὸς τῆς βασικῆς ιδέας, ὡς καὶ τὸ ποσοστὸν τῆς συμμετοχῆς τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ διαμορφώσει τῆς ἐφευρέσεως τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὁ ὅρισμός οὗτος, ὅστις λαμβάνει ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ, γαλλικοῦ καὶ βορειοαμερικανικοῦ δικαίου (Engländer, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 25), αἵτις ὅμως ἀγνοοῦν τὴν ἐφεύρεσιν ἐπιχειρήσεως, τὴν ἐννοίαν τῆς βασικῆς ιδέας, εἰς ὁλίγας μόνον περιπτώσεις ἀναγνωρίζει τὴν ἐννοίαν τῆς ἐφευρέσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, διότι θὰ

τοῦντα ὄρισμόν, ὅστις εἶναι συμβιβασμὸς ἄκρων ἀντιλήψεων ἐφευρέσεις ἐπιχειρήσεως εἶναι ἐκεῖναι, ἥτις ἐγένετο εἰς μίαν ἐπιχειρήσιν ὑπὸ τῶν μισθωτῶν αὐτῆς καὶ μὲ μέσα αὐτῆς καὶ δὲν δύναται νὰ διαπιστωθῇ διὰ τὴν δημιουργίαν αὐτῆς μία αὐτοτελὴς ἐφευρετικὴ ἐργασία ὁρισμένων προσώπων. Ὁ ὄρισμός οὗτος ἀκολουθεῖται καὶ ὑπὸ τὸν γερμανικὸν ἀκρωτικὸν (18). Κατὰ τὸν ὄρισμόν τοῦτον ἀναγνωρίζεται διὰ τὴν δημιουργίαν τῶν ἐφευρέσεων ἐπιχειρήσεως, τόσον τὸ περιβάλλον ὅσον καὶ ἡ μεμονωμένη ὑπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου ὡς αἰτία τῆς ἐπιτυχίας καὶ στηρίζεται εἰς τὸ ἀρνητικὸν στοιχείον, εἰς τὸ ὅτι δηλαδὴ ἡ ἐργασία τῶν ὑπαλλήλων ἦτο οὐχὶ ἐφευρετικὴ, ἀλλ' ἀπλῶς τεχνικὴ, εἰδικὴ ἐργασία, χειροτεχνικὴ ἐργασία ἢ κοινὴ ἐπαγγελματικὴ ἐργασία.

Ὑπηρεσιακαὶ ἐφευρέσεις καλοῦνται ἐκεῖναι, αἵτινες γίνονται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του. δι' ἣν ἔχει προσληφθῇ καὶ αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζονται μίαν τεχνικὴν ὑπεροχὴν ἐν σχέσει μὲ τὸν βαθμὸν τῆς τεχνικῆς τῆς ἐπιχειρήσεως. Πᾶσαι αἱ ἄλλαι ἐφευρέσεις αἱ μὴ περιλαμβανόμεναι εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν εἶναι ἐλεύθεραι, εἴτε ἔχουσιν μὲ τὴν ἐπιχειρήσιν σχέσιν τινὰ, εἴτε ὅχι.

4. Ὁ νόμος 2527 τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1920 «περὶ διπλωμάτων εὐρεσιτεχνίας» εἰς ἄρθρον 4 ἐδάφ. β' καὶ γ', ὁρίζει, ὅτι «οἱ ἐργάται, ὑπάλληλοι, βοηθοὶ ἢ συνεταῖροι τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων ἢ ἐμπορικῶν οἴκων θεωροῦνται ὡς πρωτοεργαὶ τῶν ἐφευρέσεων αἵτινες ἐγένοντο ὅπ' αὐτὸν διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας των. Ἡ ἐναντία συμφωνία εἶνε ἔγκυρος, ἐκτός, ἐάν ἡ ἐφεύρεσις στρέφεται ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τοῦ καταστήματος».

Ἡ διάταξις αὕτη, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν λεπτομερῆ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν ἐλήφθη ἐκ τοῦ αὐστριακοῦ νόμου, ὅστις ἦτο ὁ περισσότερον διὰ τοὺς μισθωτοὺς εὐνοϊκὸς νόμος. Ὡς σημειοῦται ἐν τῇ ἐκθέσει «εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς φαίνεται ἀντικειμένη πρὸς τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, ὃπερ παρέχει τὸ διπλῶμα εὐρεσιτεχνίας τῷ πρώτῳ δηλοῦντι ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν εἶναι ὁδὸς καὶ ὁ ἐφευρέτης, ἐνῶ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης μόνον τῷ πραγματικῷ καὶ ἀληθεῖ ἐφευρέτῃ καὶ οὐχὶ τῷ πρώτῳ δηλοῦντι τοῦτο παρέχεται. Ἀληθῶς τὸ τοιοῦτον δύναται νὰ προταθῇ, πλην στερεῖται δικαιολογητι-

ἐρευνῆθῃ ἢ συνεργασία τῶν διαφόρων ἐφευρετικῶς δρῶντων προσώπων καὶ θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ βαθμὸς τῆς συνεργασίας καὶ ἡ ἐφεύρεσις θ' ἀνήκῃ εἰς ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε τὴν βασικὴν ιδέα. Κατὰ τὸν ὄρισμόν τοῦτον δὲν ἀμφισβητεῖται, ὅτι τὸ περιβάλλον, ὅπως καὶ ἡ ὅλη ἐπιστημονικὴ καὶ τεχνικὴ κίνησις τῆς ἐποχῆς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς δημιουργίας τῆς ἐφευρέσεως, ἀρνεῖται ὅμως, ὅτι τὸ περιβάλλον μόνον δημιουργεῖ τὴν ἐφεύρεσιν. Ὁ ὄρισμός οὗτος δέχεται τὴν ἐφεύρεσιν ἐπιχειρήσεως μόνον εἰς τὰς σπανίας περιπτώσεις, εἰς ἃς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ ἡ νὰ διαπιστωθῇ μία προσωπικὴ δημιουργία, διότι εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις δύναται τις νὰ διαπιστώσῃ ποῖος ἔχουν συνεργασθῇ εἰς μίαν ἐφεύρεσιν.

(18) Müller-Pohle, Der gegenwärtige Stand der Lehre von der Angestellten-erfindung ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 1920, πρβλ. καὶ ἀπόφασιν τοῦ Γερμ. ἀκρωτικοῦ δημοσιευομένην ἐν Ἑπιθ. Ἐργ. Δικαίου, ἔτος Α' σελ. 434 ἐπ.

κῆς βάσεως, καθότι δυνατόν ὁ ἐργοδότης νὰ ζητήσῃ προνόμιον δι' ἐφεύρεσιν τοῦ ἐργάτου καὶ νὰ λάβῃ αὐτό, χωρὶς ὁ ἐργάτης ἀφιέμενος εἰς τὰς γενικὰς τοῦ νομοσχεδίου διατάξεις, νὰ δύναται οὐδὲν νὰ ἀντεῖπῃ. Ἐνῶ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης προστατεύεται δυνάμενος νὰ διεκδικήσῃ, ὡς ἔχων τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, τὴν τυχόν παρὰ τοῦ ἐργοδότη λαβούσαν προνόμιον ἐφεύρεσιν του. Ὅσον δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συστήματος ὅπερ δέχεται τὸ νομοσχέδιον, φαίνεται παρέλκουσα ἡ διάταξις, τόσον τοῦναντίον εἶναι ἀναγκαῖον ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς νὰ τεθῇ διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐργάτου».

5. Παρὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, ἥτις ἦτο περὶ ὁρισμένου πεδίου ἐφαρμογῆς καὶ ἡλαττωμένης κοινωνικῆς σημασίας, διότι δὲν ἀνεγνώριζε ρητῶς τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ ἐφευρέτου μισθωτοῦ καὶ ἐπέτρεπε ἐλευθέρως τὴν ἀντίθετον συμφωνίαν διὰ τὰς «ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ἐργασιῶν τοῦ καταστήματος ἐφευρέσεις» περιέλαβε νέαν ῥυθμιστικὴν διάταξιν ὁ ἀστικός κώδιξ τοῦ 1940 εἰς τὸ ἄρθρον 668. Ὁ ἀστικός κώδιξ, ὁρίζει, ὅτι «ἐφευρέσεις γενόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν, ἐκτὸς ἐὰν αὐταὶ ἀποτελοῦσιν τὴν ἀνατεθειμένην εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐργασίαν ἢ ἐὰν ὁ μισθωτὴς ἐπε, ὡς λαβὼν ἑαυτῷ τὸ ἐπ' αὐτὸν δικαίωμα. Ἐν περιπτώσει τοιαύτης ἐπιφυλάξεως τοῦ μισθωτοῦ δικαιούται ὁ ἐκμισθωτὴς εἰς ἰδιαιτέραν εὐλογον ἀμοιβήν». Ὁ ἰσχύων ἀστικός κώδιξ διετήρησε τὴν διάταξιν ταύτην μετὰ σημαντικῶν ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ βελτιώσεων. Ἐν ἄρθρῳ 720 ὁρίζει «ἐφευρέσεις γενόμεναι ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ ἐκτὸς ἐὰν ἀποτελοῦσιν ἀποκλειστικῶς τὴν ἀνατεθειμένην εἰς τὸν μισθωτὸν ἐργασίαν. Ἐν περιπτώσει ἐναντίας συμφωνίας ἢ μὴ ἀποκλειστικότητος τῆς ἐργασίας ὁ μισθωτὸς δικαιούται εἰς ἰδιαιτέραν εὐλογον ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως ἀμοιβήν. Ὁμοίως δικαιούται εὐλόγως ἀμοιβῆς, ἐὰν ἐν περιπτώσει ἀποκλειστικότητος τῆς ἐργασίας ἡ ἐφεύρεσις εἶναι ἐκτάκτως ἐπωφελὴς διὰ τὸν μισθοδότην». Ἡ δὲ τὸ πρῶτον σχέδιον περὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ 1913 τὸ ἐκπονθὲν ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου συμβουλίου ἐργασίας εἶχεν περιλάβει, ἐν ἄρθρῳ 25 σχετικὴν διάταξιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 343 τοῦ ἐλβετικοῦ κώδικος ἐνοχῶν ἥτις ὥριζε κατ' ἀκριβῆ μετὰφρασιν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, ὅτι «αἱ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του γενόμεναι ἐφευρέσεις ἀνήκουσιν εἰς τὸν μισθωτὴν μόνον, εἰ μὴ φύσις τῆς ἐργασίας ἐπιβάλλῃ ἐφευρετικὴν ἐργασίαν εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν εἴτε ὁ μισθωτὴς ἐπεφύλαξεν ἑαυτῷ ρητῶς τοιοῦτον δικαίωμα. Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν δικαιούται ὁ μισθωτὴς, ἐὰν ἡ ἐφεύρεσις ἔχῃ σπουδαίαν οἰκονομικὴν σημασίαν εἰς ἰδιαιτέραν εὐλογον ἀμοιβήν. Κατὰ τὸν καθορισμὸν αὐτῆς λαμβάνονται ὅπ' ὅσιν ἡ συνεργασία τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἐγκαταστάσεών του». Ἡ εισηγητικὴ ἔκθεσις ἀνέφερεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 25 προϋποθέτει ἀναγνώρισιν δικαιώματος πνευματικῆς ἰδιοκτησίας, δυνάμενῃ νὰ ὑποστηρικθῇ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κρατοῦντος ἀστικοῦ δικαίου ἐν συνδυασμῷ πρὸς νεωτέρους νόμους. Τὸ ἄρθρον τοῦτο βελτιωθὲν ὑπὲρ τοῦ ἐφευρέ-

του ὑπαλλήλου περιελήφθη καὶ εἰς τὸ προσχέδιον τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου (ἄρθρον 327). Ἡ βελτίωσις συνίστατο εἰς τὸ ὅτι ἐθέσπιζεν τὸν ἀντίθετον κανόνα, ὅτι αἱ ἐφευρέσεις αἱ γενόμεναι ὑπὸ τοῦ «ἐκμισθωτοῦ» κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν, ἐκτὸς ἐὰν «ὁ μισθωτὴς» ἐπεφύλαξεν ἑαυτῷ ρητῶς τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν δικαιούται ὁ μισθωτὴς εἰς ἰδιαιτέραν εὐλογον ἀμοιβήν. Τὴν προοδευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 327 τοῦ προσχεδίου τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου κατέστησεν δυσμενεστέραν διὰ τὸν μισθωτὸν τὸ ἄρθρον 668 τοῦ ἀστ. κώδικος τοῦ 1940⁽¹⁹⁾ ἐβελτίωσεν ὁμοίως, ὡς εἴπομεν, τὸ ἄρθρον 720 τοῦ ἰσχύοντος κώδικος. Ἐρωτᾶται ἤδη ποία εἶναι ἡ σχέσις τοῦ ἄρθρου 720 τοῦ ἀστικοῦ κώδικος πρὸς τὸ ἄρθρ. 4 ἐδ. β', γ' τοῦ νόμου 2527 τοῦ 1920 ἐφ' ὅσον ἀμφοτέρω ἀναφέρονται εἰς τὸ αὐτὸ θέμα. Ὁ Α. Ν. 900 τοῦ 1946 «Εἰσαγωγικός νόμος τοῦ ἑλλην. ἀστικοῦ κώδικος» περιέλαβεν ἐν ἄρθρῳ 4 ἀριθ. 6 εἰδικὴν διάταξιν περὶ διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ τῶν νόμων περὶ δικαιώματος εὐρεσιτεχνίας. Περὶ τῆς σχέσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2527 πρὸς τὸ ἄρθρον 720 τοῦ ἀστ. κώδικος οὐδὲν ἀναφέρεται. Νομίζω, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου ἡ διάταξις τοῦ ἀστικοῦ κώδικος δέον θὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπικρατεστέρα, καθ' ὃ νεωτέρα. Ἡ ἀποφίς, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ νόμου 2527 θὰ παρέμεινεν ἐν ἰσχύϊ ὡς εἰδικὴ διάταξις δι' ὁρισμένας κατηγορίας προσώπων δηλ. τοὺς ἐργάτας κλπ. βιομηχανικῶν καταστημάτων ἢ ἐμπορικῶν εἰκὼν καὶ διὰ μόνας τὰς δυσμενεύσας νὰ τύχωσι διπλώματος εὐρεσιτεχνίας ἐφευρέσεις δὲν νομίζω, ὅτι εὐσταθεῖ, διότι ὁ ἀστικός κώδιξ ἠθέλησε νὰ ρυθμίσῃ γενικῶς τὸ ζήτημα τῶν ἐφευρέσεων πάντων τῶν ἐν συμβάσει ἐργασίας τελούντων προσώπων καὶ νὰ καταργήσῃ πᾶσαν ἄλλην σχετικὴν διάταξιν.

(Συνεχίζεται)

ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

(19) Ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης ἐνδιαφερούσας κριτικὰς παρατηρήσεις ἔκαμεν ὁ *Μ. Πορφυρογένης*, Ἡ σύμβασις ἐργασίας, 1945, σελ. 63 καὶ 64, τὰς ὁποίας ἐν μεγίστῳ μέτρῳ ἱκανοποιεῖ ἡ νέα ρύθμισις τοῦ ἄρθρου 720. Ὁ *Πορφυρογένης* προτείνει τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ ἄρθρον 327 τοῦ προσχεδίου τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου (σχέδιον καθηγητοῦ *Κ. Τριανταφυλλοπούλου*). Ἡ ρύθμισις τοῦ ἄρθρου 720, ἔχουσα πάντοτε, ὡς πρότυπον, τὸ ἄρθρ. 343 τοῦ ἐλβετικοῦ δικαίου ἐνοχῶν, εἶναι ἐξαιρετικὰ προοδευτικὴ, προχωροῦσα πολὺ πέραν τοῦ προτύπου τῆς, εἰς προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ. Οὕτως περιορίζει τὸ δικαίωμα τοῦ μισθοδότη ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας γενομένων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐφευρέσεων μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐφευρετικὴ ἐργασία ἀποτελεῖ τὴν ἀποκλειστικῶς ἀνατεθειμένην εἰς τὸν μισθωτὸν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τότε ὑφίσταται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ δι' εὐλογον ἀμοιβήν, ἐὰν ἡ ἐφεύρεσις εἶναι ἐκτάκτως ἐπωφελὴς διὰ τὸν μισθοδότην. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν δικαιούται ἀμοιβῆς, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται, ὡς ὁρίζει ὁ ἐλβετικός κώδιξ, ἡ ἐφεύρεσις νὰ εἶναι σπουδαίας οἰκονομικῆς σημασίας.

Ο ΝΟΜΟΣ 118/1945 — ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΙΝΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ

Υπό τοῦ κ. ΑΠΟΣΤ. Ι. ΜΠΟΥΡΝΙΑ, Δικηγόρου

1. Ἀποκλειστική καὶ ὄχι παράλληλος ἐφαρμογὴ Α. Ν. 118 καὶ Ν.Δ. 424. 2. Οἱ εἰδικοί νόμοι ἰσχύουν καὶ μετὰ τὸν Α.Ν. 118. 3. Ἡ ἰδιότης τοῦ ἀπολυομένου ὡς πλεονάζοντος δὲν ἐλέγχεται ἀπὸ τὸ δικαστήριον. 4. Ἡ κατὰ παράβασιν τοῦ Α.Ν. 118 ἀπόλυσις εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος. 5. Ἡ λήψις ἐπιδόματος ἀνεργίας δὲν σημαίνει παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως. 6. Οὐδὲ ἡ λήψις τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 ἢ Β.Δ. 16[18-7-1920]. 7. Δικαίωμα ἐπικλήσεως ἀκυρότητος δὲν περιορίζεται χρονικῶς ἀπὸ τριμήνον προθεσμίας. 8. Εἰς τὸν Α.Ν. 118 δὲν ὑπάρχοντα αἱ συμβάσεις ὁρισμένου χρόνου. 9. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς διαθεσιμότητος ἐπιτρέπεται ἀπόλυσις. 10. Χωρεῖ ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας συναινέσει τοῦ μισθωτοῦ.

1. Προκειμένου περὶ μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἱκανῶν πρὸς ἐργασίαν, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Α.Ν. 118[1945] (ἄρθρ. 1, 2, καὶ 10 παρ. 2), δυναμένων συνεπῶς in abstracto νὰ τύχωναι ἐπιδόματος ἀνεργίας (ἄρθρ. 9 παρ. 9 Α.Ν. 118) «ἐφ' ὅσον δικαιουνται ἐπιδόματος ἀνεργίας»⁽¹⁾, ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας γίνεται ἀποκλειστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω νόμου καὶ ὄχι τοῦ Ν.Δ. 424[1941], ὡς ἰσχύει νῦν⁽²⁾. Ὁ νόμος 118 ἐπεζήτησε νὰ διευκολύνῃ τοὺς βιομηχάνους, ἐπιτρέπων εἰς αὐτοὺς ν' ἀπαλλανῶσιν τοῦ προσωπικοῦ, ὅπερ δὲν ἔκριναν ἀναγκαῖον, ἀσφαλίζων ὅμως συγχρόνως, κατὰ τὸ δυνατόν, τὴν συντήρησιν τῶν ἀνέργων. Διὸ καί, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ Α.Ν. 118, ἐκρίθη περιττὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Ν.Δ. 424 καὶ τῶν ἐκεῖ ἀναγραφόμενων λόγων ἀπολύσεως, τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ νόμος 118 παρέχει σχεδὸν πλήρη ἐλευθερίαν κινήσεως εἰς τὸν ἐργοδότην.

Τοῦναντίον, προκειμένου περὶ μισθωτοῦ, παρ'

ᾧ δὲν ὑφίστανται αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις πρὸς λήψιν ἐπιδόματος ἀνεργίας, θὰ τηρηθοῦν διὰ τὴν ἀπόλυσίν του οἱ ὅροι τοῦ Ν.Δ. 424 καὶ οὐχὶ οἱ τοῦ νόμου 118⁽³⁾.

Ἡ παρ. 9 νόμου 118 καὶ ἡ παρ. 2 ἄρθρ. 1 Α.Ν. 249[1945] σαφῶς ἀποκλείουν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ν.Δ. 424 προκειμένου περὶ μισθωτοῦ δικαιουμένου ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως μισθωτοῦ μὴ δικαιουμένου ἐπιδόματος ἀποκλείεται ἀθροιστικὴ ἐφαρμογὴ νόμου 118 καὶ Ν.Δ. 424 (καὶ κατωτ. παρ. 2). Ἀλλως ὁ νόμος 118, ἀποβλέψας εἰς τὴν διευκόλυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν⁽⁴⁾, θὰ κατέληγεν εἰς μεζονας περιορισμοὺς εἰς βάρος τῶν, μάλιστα δὲ ὑπὲρ τῶν μὴ δικαιουμένων ἐπιδόματος μισθωτῶν, δι' οὓς δὲν ἐνδιαφέρεται ἰδιαιτέρως τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας. Ἐπὶ πλεόν αἱ διατάξεις τῶν δύο νόμων εἶναι, ἐν πολλοῖς, ἀσυμβίβαστοι.

Ἐξ ἄλλου, τὸ πεδῖον ἐφαρμογῆς ἐκάστου τῶν δύο νομοθετημάτων εἶναι σαφῶς καθωρισμένον, χωρὶς ν' ἀφίεται ἐλευθερία ἐκλογῆς εἰς τὸν ἐργοδότην. Ὅταν ὁ ἀπολυόμενος δικαιουται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐπιβάλλεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 118 ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι δημοσίας τάξεως⁽⁵⁾, ὡς δείκνυται ἀπὸ πολλὰ χαρακτηριστικά του (ὅπως ὁπορευτικὸν ἀσφαλίσεως — ἄρθρ. 2 παρ. 1, 2, 3.—, ὅπως ὁπορευτικὴ ἀναγγελία τῆς ἀπολύσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας — ἄρθρ. 9 παρ. 3, ὅπως ὁπορευτικὴ πρόσληψις μισθωτῶν διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας — ἄρθρ. 2 παρ. 4, 5.—, εἰσφορὰ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας κ.ο.κ.) Ἀμέσως ἐνδιαφερόμενον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν του εἶναι καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας. Ἡ διατύπωσις τοῦ νόμου (Α.Ν. 118 ἄρθρ. 9 παρ. 1: «δύνανται νὰ καταγγέλλουν...») δὲν δημιουργεῖ εὐχέριαν διὰ τὸν ἐργοδότην, ἀλλὰ περιορισμὸν ἀναλογεῖ, δηλαδὴ, κατὰ τοῦτο πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 Ν.Δ. 424, προκύπτει δὲ τοῦτο σαφέστερον ἐκ τῆς παρ. 9 ἄρθρου 9 νόμου 118. Καὶ ἀντιθέτως δὲ τὰν ὁ ἀπολυόμενος δὲν δικαιουται ἐπιδόματος, ἐφαρμόζεται ἀποκλειστικῶς τὸ Ν.Δ. 424. Θὰ ἦτο ἀκατανόητον νὰ παρεκάμποντο τὰ ἐξ αὐτοῦ προκύπτοντα ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ δικαιώματα καὶ νὰ ἐκαρποῦτο τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας τὰς ἐκ τοῦ Νόμου 118 ὁρισθεῖσας ὑπὲρ αὐτοῦ ὠφελείας ἐξ αἰτίας ἐνός μισθωτοῦ, ὃν δὲν πρόκειται νὰ ἐπιδόσῃ.

Μολαταῦτα τὸ θέμα εἶναι περιμάχητον⁽⁷⁾.

(4) Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι διατάξεις τινὲς τοῦ νόμου 118 (π. χ. ἄρθρ. 9 παρ. 4, 5, 7) ἔχουσι γενικωτέραν ἐφαρμογὴν.

(5) Ὅτι ὁ νόμος 118 εἶναι, ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ νομοθέτου, δυσμενὴς διὰ τοὺς μισθωτοὺς καταφαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ ἐδ. γ' τῆς παρ. 8 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου.

(6) Πρβλ. Α. Μπουρνιᾶν, ἐν Θέμειδι ΝΑ' 457 μέρος VI δ'.

(7) Ὑπὲρ τῆς παραλλήλου ἐφαρμογῆς: Βερεῆς, ΕΕΔ δ' 293 καὶ 582, Παπαπαῦλος, ΕΕΔ δ' 435, Ἀγγελῆς, ΕΕΔ δ' 524, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 992[45],

(1) ΕΕΔ δ' 57. Ἴδε σχετικῶς καὶ Α.Ν. 343[1945] (ΕΕΔ δ' 253), ἔγγραφον Ὑπ. Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 10706[1945] (ΕΕΔ δ' 538), Συμβ. Ἐπιτρ. 228[45] ἐν ΕΕΔ δ' 562. Πρβλ. σχετικῶς καὶ διατριβὰς δημοσιευθεῖσας εἰς ΕΕΔ τόμ. Δ': Μ. Περδικάρη, σελ. 41, Τ. Τσιμπούκη, 43 καὶ 115, Κ. Ζωγράφου, 166, Δ. Τρίμη, 168, Α. Ὁραιοπούλου, 171, Κ. Δημάκη, 195, Σ. Βερεῆ, 228, 292 καὶ 420 καὶ ἐπ., Τ. Τσιμπούκη, 325, Γ. Ρωμανοῦ, 356, Ε. Ὑδραίου, 36, Α - Ω, 416, Π. Παπαπαῦλου, 454, Φ. Ἀγγελῆ, 522, Κ. Ποθητάκη, 555, Α. Φλωράκη, 591, σημειώματα ΕΕΔ σελ. 405, 471, 579. Τέλος βλ. Γνωμοδ. Νομ. Συμβουλίου ἐν ΕΕΔ δ' 218, ἔγγραφον Ὑπ. Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 4660 ΕΕΔ δ' 187.

(2) Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει, καίτοι ἐκ πρώτης ὄψεως δημιουργοῦνται ἀμφιβολίαι, καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς «μισθωτὸς ἐπιχειρήσεως ὑπαγομένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118», ὃν μεταχειρίζεται ὁ νόμος 118 ἐν παρ. 1 ἄρθρ. 9. Ἀποδείξεις τούτου ὅτι ὁ Α.Ν. 249[45] (ἄρθρ. 1 παρ. 2) μεταχειρίζεται τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτὸν, ἐνῷ προφανῶς δὲν ὑποδηλοῖ τι τὸ διάφορον τῆς παρ. 9 ἄρθρ. 9 ν. 118.

(3) Περὶ αὐτοῦ πρβλ. ΕΕΔ δ' 293 σημ. 1.

2. Είδικοί νόμοι προστατεύοντες ώρισμένους κατηγορίας μισθωτών διατηροῦσι τὴν ἰσχύον των καὶ μετὰ τὸν νόμον 118.

Ὁ νόμος οὗτος ποιεῖται μνησιν (ἄρθρον 9 παρ. 8) μόνον τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, τοὺς ὁποίους θέτει ἐκτός τοῦ πεδίου τῆς ἐφαρμογῆς του. Συνεπῶς ἡ ἀπόλυσις των ἐξακολουθεῖ νὰ διέπεται ἀπὸ τοὺς εἰδικούς προστατευτικούς τῶν νόμους καὶ ἀπὸ τὸ Ν.Δ. 424, τοῦ τελευταίου δὲ τούτου ἡ ἐφαρμογὴ ἐπιβάλλεται τὸ μὲν διότι καὶ πρὸ τοῦ νόμου 118 ἐφηρμόζετο ἀθροιστικῶς μετὰ τῶν εἰδικῶν νόμων⁽⁸⁾, τὸ δὲ, κατὰ τὴν παρ. 1 τῆς παρούσης, ἐπειδὴ ἡ κατηγορία αὕτη τῶν μισθωτῶν δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας. Ἀλλὰ καὶ οἱ παλαιοὶ πολεμιστὰς δύνανται ἄρθρ. 9 ἔδ. 3 ν. 118|45 διὰ δὴ λώσεως των πρὸς τὸ Ταμεῖον νὰ ὑπαχθῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118 (καταδεικνύει δ' ἡ ἐξάρτησις τῆς ὑπαγωγῆς ταύτης ἐκ μόνης τῆς θελήσεως των τὴν συνείδησιν τοῦ νομοθέτου περὶ τοῦ δυσμενοῦς τοῦ νόμου 118 διὰ τοὺς μισθωτούς). Τότε διὰ τὴν ἀπόλυσιν των θὰ ἐφαρμοσθῇ μόνῃ ἡ διαδικασία τοῦ νόμου 118, ἀποκλειομένης καὶ τῆς τοιαύτης τῶν εἰδικῶν νόμων. Διότι ἡ δὴλώσις των δὲν εἶναι δυνατὴν εἰμὴ νὰ σημαίῃ ἐπιλογὴν τῆς δυσμενεστερας διαδικασίας ἀπολύσεως ἀντὶ τῆς πλέον εὐμενοῦς⁽⁹⁾, ἄλλως, ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἀμφότεραι, ἡ δὴλώσις θὰ ἦτο περιττή, ἀφοῦ ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις τοῦ μισθωτοῦ θὰ ἦτο βεβαία. Κατὰ συνέπειαν καὶ τῶν νόμων περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν, οἱτινες καθιεροῦν ὡρισμένην διαδικασίαν ἀπολύσεως, ὅπως καὶ τὸ Ν.Δ. 424, ἀποκλείεται ἡ ἀθροιστικὴ ἐφαρμογὴ μετὰ τοῦ νόμου 118.

Τῶν λοιπῶν εἰδικῶν νόμων αἱ διατυπώσεις εἶναι κατ' ἀρχὴν ἀνάγκη νὰ τηρηθοῦν ἀθροιστικῶς μετὰ τῶν διατυπώσεων τοῦ Α. Ν. 118. Μὴ ὑπαρχούσης σχετικῆς διατάξεως, ἀναλόγου πρὸς τοὺς παλαιούς πολεμιστάς, δὲν δικαιολογεῖται ὁ ἀποκλεισμός τῆς ἐφαρμογῆς νόμου δημοσίας τάξεως, ὡς ὁ νόμος 118. Ἀλλὰ καὶ τῶν εἰδικῶν νόμων κατάρτησις δὲν δύναται νὰ συναχθῇ κατὰ τὸν κανόνα *lex posterior generalis non derogat priori speciali*.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ γενικοῦ νόμου 2112 καὶ τοῦ Β. Δ. 16|18-7-1920, μὴ διαγραφόντων ἀκυρότητα τῶν καταγγελιῶν, δὲν θίγεται ἐκ τοῦ Α. Ν. 118 ἀλλ' ἐπιβάλλεται παραλλήλως πρὸς τὴν τοῦ τελευταίου. Ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ἐν αὐτοῖς διατασσόμεναι ἀποζημιώσεις θὰ ἔχουν καταβληθῇ πρὸς τήρησιν τῶν ὁρῶν τοῦ Α. Ν. 118. Καὶ ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων ὑπάρχει διχογνωμία⁽¹⁰⁾.

(Α. Περάλης) ΕΕΔ δ' 333, 1942|45, (Π. Σκουλίκης) ΕΕΔ δ' 464, Ὑπερ τῆς ἀποκλειστικῆς ἐφαρμογῆς, Ρωμανός, ΕΕΔ δ' 357, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3296|45 ΕΕΔ δ' 792 (Γ. Παναγιωτόπουλος). Ὅρα σχετικῶς καὶ Δημάκη, ΕΕΔ δ' 199. Ἐπίσης ΕΕΔ δ' 152, 163.

(8) Πρβλ. ἐμὴν διατριβὴν ἐν ΕΕΔ γ' 769 σημ. 35.

(9) Δύναται δὲ τοῦτο νὰ συμβαίῃ συχνότατα, ὅταν λ.χ. γνωρίζῃ ὁ μισθωτός ὅτι ὑπάρχουν ὅλοι αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀπόλυσιν του κατὰ τοὺς νόμους περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ κατὰ τὸ Ν.Δ. 424 καὶ κρίνει σκόπιμον, ἀφ' οὗτως ἡ ἄλλως θὰ ἀπολυθῇ, νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.

(10) Πρβλ. σχετικῶς Τσιμπούκη, ΕΕΔ δ' 43, Δημάκη, ΕΕΔ δ' 200, ΕΕΔ δ' 486, Βερεῖν, ΕΕΔ

3. Ὁ χαρακτηρισμός μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος (ἄρθρ. 9 παρ. 1 Α. Ν. 118) ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἐργοδότην χωρὶς νὰ ὑπόκειται, κατ' ἀρχὴν, εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστοῦ (καὶ κατ' ὠστ. παρ. 4). Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἐπεθύμει νὰ δώσῃ οὐσιαστικὴν ἀξίαν εἰς τὴν ἔννοιαν ταύτην, θὰ ἔθετεν ἀντικειμενικὰ κριτήρια, ὡς ἔπραξεν εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις (ν. 765|43 ἄρθρ. 2 παρ. 2). Οὕσα καθ' ἑαυτὴν λίαν ἐλαστικὴ καὶ οὕτως ἀόριστος διατυπώμενη, θ' ἀπειτέλει ἡ ἔννοια τοῦ πλεονάζοντος παγίδα διὰ τὸν ἐργοδότην, ἐὰν ὑπῆγετο εἰς ἔλεγχον δικαστικόν, καὶ θὰ μετέτρεπε τὸν νόμον 118 ἀπὸ εὐνοϊκοῦ (ἀνωτ. παρ. 1 σημ. 5 καὶ παρ. 2) εἰς δυσμενῆ διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις. Ὁ νόμος ἐπεδίωξε σαφεῖς διατυπώσεις ἀπολύσεως μετὰ σπανίας ἀκυρότητας λόγῳ διαφορῶν ἐκτιμήσεως τῶν περιστάσεων ἐκ μέρους τῶν δικαστηρίων, διό καὶ δὲν προέβλεψε διὰ τὴν τύχην τοῦ ἀντικαταστάτου, καθ' ὃν τρόπον ὁ ν. 765 (ἄρθρ. 2 παρ. 8).

Μὴ ἀτενίσας τὴν ἔννοιαν τοῦ πλεονάζοντος ὡς δεσμευτικὴν διὰ τὸν ἐργοδότην ὁ νομοθέτης ἔκρινε περιττὸν ν' ἀναγράψῃ ἄλλας εἰδικὰς αἰτίας καταγγελίας (ἀκαταλληλότης, ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ κλπ.), αἱ ὁποῖαι ἔτι μᾶλλον δικαιολογοῦν τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀναγράφονται εἰς ἄλλους νόμους (π. χ. ν. 765 ἄρθρ. 2 παρ. 1).

Τοῦναντίον, ἂν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ πλεονασμοῦ ἀποδοθῇ οὐσιαστικὴ ἀξία, θὰ στερηθῇ ὁ ἐργοδότης τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπολύσεως, κατὰ νόμον 118, μισθωτοῦ ἀναρμόστως συμπεριφερομένου, ἐφ' ὅσον τὸ δικαστήριον δὲν κρίνῃ αὐτὸν πλεονάζοντα. Τοῦτο ἀντικείμεναι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου καὶ θὰ ἔδει πρὸς κολασμόν τοῦ ἀτόπου νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι καὶ ἡ βιομηχανικὴ λ.χ. ἐπιχείρησις ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιλέξηται μετὰξὺ τῶν λόγων καὶ τῆς διαδικασίας ἀπολύσεως τοῦ νόμου 118 καὶ τῶν τοιούτων τοῦ Ν. Δ. 424. Τοιαύτη ἐρμηνεία εἶναι ἐσφαλμένη (ἀνωτ. παρ. 1), ἀλλ' ἐπὶ πλέον, μετὰ δικαστικὸν ἔλεγχον τοῦ πλεονασμοῦ, εἶναι καὶ πρακτικῶς δυσεφάρμοστος ἀφοῦ θὰ προσκύψουν δυσχέρειαι διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἐφαρμοστέου νόμου, ἐὰν τὸ δικαστήριον δὲν συμφωνῇ μετὰ τὸν ἐργοδότην.

Πάντως δυνατότης τῆς ἐπικλήσεως καταχρήσεως δικαιώματος, γενομένης παρὰ τοῦ ἐργοδότη, παραμένει ἀνοικτὴ διὰ τὸν μισθωτόν. Ἡ ἐν τῷ νόμῳ ἀναφορὰ τοῦ πλεονασμοῦ ἀποτελεῖ νομοθετικὴν κατεῦθυνσιν διὰ τὴν ἐν προκειμένῳ δικαστικὴν κρίσιν.

Ἡ τοιαύτη ἀποστολὴ τοῦ πλεονασμοῦ διαφέρει θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τῆς ἀνωτέρας.

Ὁ χαρακτηρισμός τοῦ μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος ἐγένετο μετὰ τοῦτο περίπου πνεῦμα, ὅφ' ὃ ἐχαρακτηρίσθη ἐν τῷ νόμῳ 765 (ἄρθρ. 2 παρ. 2) ἡ αἰτία ὡς «ὠρισμένη»⁽¹¹⁾. Ἀνάλογοι δὲ παρεξηγήσεις ἐνεφίλοχώρησαν καὶ ἐκεῖ.

Ἐν τούτοις θεωρία καὶ νομολογία κατὰ μέγιστην πλειοψηφίαν ἀναθέτουν εἰς τὸν δικαστὴν

δ' 589, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3066|45, (Κ. Κλαμαρῆς) ΕΕΔ δ' 534, 4390|45, (Ε. Μπλέτσας) ΕΕΔ δ' 594, 4101|45, (Ν. Φλώρος) ΕΕΔ δ' 594, Εἰρην. Ἀθην. 37|45 ΕΕΔ δ' 185, 151|45, (Γ. Σηνταῤῥακος) ΕΕΔ δ' 469

(11) Πρβλ. ἐμὴν διατριβὴν ἐν ΕΕΔ γ' 752.

τὸν ἔλεγχον τῆς ἰδιότητος τοῦ πλεονάζοντος⁽¹²⁾. Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἀπεφάνθη εἰσέτι ἐπὶ τοῦ προβλήματος.

4. Ἡ κατὰ παράβασιν τῶν τασσομένων ὄρων (Α. Ν. 118 ἄρθρ. 9 παρ. 1, 3) καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὸν νόμον 118, ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη εἶναι ἀπολύτως ἀκυρὸς⁽¹³⁾. Εἶναι τοῦτο συνέπεια τοῦ χαρακτῆρος τοῦ νόμου ὡς δημοσίας τάξεως (ἀνωτ. παρ. 1). Ἄμεσον (ὄχι ἀπλῶς ἔμμεσον) συμφέρον πρὸς ἐπὶ κλήσιν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως δὲν ἔχει μόνον ὁ ἀπολυθεὶς, ἀλλὰ λ. χ. καὶ τὸ Γαμεῖον Ἀνεργίας, ἴσως δὲ καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐπιδοτούμενοι μισθωτοί. Πρὸς μετρίασμόν τῆς ἐκκρεμότητος περὶ τὸ κύρος τῆς ἀπολύσεως ἐπεβάλλετο νὰ εἶναι αἱ παραβάσεις ἐμφανεῖς καὶ ἀνεπίδεκτοι ἀμφισβήτησεως εἶναι, ὅθεν, ἀπίθανον ἢ ἐλαστική ἐννοια τοῦ πλεονάζοντος νὰ περιελήφθη μεταξὺ τῶν ὄρων τοῦ νόμου.

Ἀπολύτου οὐσῆς τῆς ἀκυρότητος θὰ ἐπέλθουν ὅλαι αἱ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ ἀστικού δικαίου συνέπεια τοῦ τοιοῦτου χαρακτηρισμοῦ⁽¹⁴⁾.

5. Ἡ λήψις ἐπιδόματος ἀνεργίας δὲν ἀποτελεῖ παραίτησιν τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας⁽¹⁵⁾. Τοῦτο δὲ πρῶτον, διότι ἡ ἀκυρότης εἶναι, ὡς ἐλέγχθη, ἀπόλυτος (ἀνωτ. παρ. 4) ἄλλ' ἐκτὸς τούτου, λήψις τοῦ ἐπιδόματος, δικαιολογουμένη καὶ ἐξ ἄλλων νομικῶν καὶ πραγματικῶν γεγονότων, δὲν ἐνέχει τοιαύτην πρόθεσιν, ἀφοῦ τοῦτο χορηγεῖται ἀδιακρίτως καὶ εἰς τοὺς συνδεομένους καὶ εἰς τοὺς μὴ συνδεομένους πλὴν διὰ

σχέσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότη των μισθωτοῦς (Α. Ν. 118 ἄρθρ. 2 παρ. 1, 3), ἀρκεῖ νὰ μὴ εὐρίσκουν οὗτοι ἀπασχόλησιν (ἄρθρ. 10 παρ. 2). Ἡ λήψις τοῦ ἐπιδόματος εἶναι ἀσκήσις νομίμου δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ οὐχὶ ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς προσβολῆς ἀπολύσεως. Ἐὰν ἡ καταγγελία κηρυχθῇ ἀκυρὸς καὶ ἐπανέλθῃ ὁ μισθωτὸς εἰς τὴν παλαιάν του ἀπασχόλησιν, παύει τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας, ἐκ δὲ τῶν ὀφειλομένων παρὰ τοῦ ἀκύρως καταγγελλαντος ἐργοδότη μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων θὰ ἀφαιρεθοῦν τὰ ληφθέντα ἐπιδόματα ἀνεργίας κατὰ τοὺς κανόνες τῆς compensatio lucri cum damno. Ἀνάλογος συμπηρισμὸς ἐλάμβανε χώραν ἤδη πρὸ τοῦ νόμου 118 ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀλλαχοῦ κερδηθέντα παρὰ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ.

Καὶ ἡ ὑπὸ μισθωτοῦ, ἀπολυθέντος ἀκύρως πρὸ τοῦ νόμου 118 καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ν. Δ. 424, λήψις ἐπιδόματος ἀνεργίας δὲν σημαίνει, κατὰ τ' ἀνωτέρω, παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως, καίτοι ἡ ἀκυρότης αὐτῆς εἶναι σχετικὴ⁽¹⁶⁾.

Ὁμοίως, ἡ ἀλλαχὸς οἰκιοθελήσας ἀπασχόλησις (Α. Ν. 118 ἄρθρ. 10 παρ. 5) τοῦ ἀπολυθέντος δὲν σημαίνει, κατ' ἀρχήν, παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, ὡς δὲν ἐνεῖχε τοιαύτην σημασίαν καὶ πρὸ τοῦ νόμου 118. Κατὰ μείζονα λόγον στερεῖται τοιαύτης ἐννοίας ἡ ἀναγκαστικὴ παρὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας τοποθέτησις τοῦ (Α. Ν. 118 ἄρθρ. 10 παρ. 3).

Ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ Β. Δ. τῆς 16/18 7-1920 προϋποθέτει καταγγελίαν· ὅταν τοιαύτη δὲν ὀφίσταται (ἢ εἶναι ἀκυρὸς) δὲν ὀφείλεται ἡ ἀποζημιώσις. Εἶναι, συνεπῶς, ἀσυμβίβαστος ἡ λήψις τῆς ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν ἐπικλήσιν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως. Ἀποτελεῖ, ὅθεν, παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἀκυρότητος ἡ λήψις τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ὅταν ἡ ἀκυρότης εἶναι σχετικὴ ὑπὲρ τοῦ ἀπολυθέντος (Ν. Δ. 424), ὄχι ὅμως καὶ ὅταν εἶναι ἀπόλυτος (νόμος 118)⁽¹⁷⁾.

Διαφέρει τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης διατάσσεται ὑπὸ τοῦ θεσπίζοντος τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας νόμου (ν. δ. 424, ν. 765, Α. Ν. 118, κλπ.), ὅποτε ἐρευνητέον περαιτέρω—ἐπὶ σχετικῆς ἀκυρότητος—ἐὰν ἡ καταβολὴ αὐτῆς ἐτέθη ἢ ὄχι ὡς προϋπόθεσις τοῦ ἐγκύρου τῆς ἀπολύσεως, ἐὰν ἡ λήψις τῆς προηγήται ἢ ἔπειτα τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ τελειοῦται νομικῶς ἡ καταγγελία, ἐὰν, τέλος, ἐλήφθη ἢ ὄχι παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι θὰ συντρέξουν ἢ ὄχι αἱ προϋποθέσεις ἐγκύρου ἀπολύσεως κλπ. Εἶναι ἐνδεχόμενον τὸ κύρος τῆς ὡς ἄνω παραίτησεως νὰ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τινὰ τῶν ἀνωτέρω διαπιστώσεων.

7. Ἡ ὑπὸ τοῦ ν. 765/1943 (ἄρθρον 2 παρ. 7) θεσπισθεῖσα τρίμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία πρὸς ἐπὶ κλήσιν τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας οὐδεμίαν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ⁽¹⁸⁾. Ὁ νόμος 118 ἀποτελεῖ διακεκρι-

(12) *Τσιμπούκης*, ΕΕΔ δ' 115, *Ζωγράφος*, ΕΕΔ δ' 166, *Δημάκης*, ΕΕΔ δ' 195, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 3796/45 ΕΕΔ δ' 245 (Α. *Τούσης*), Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 771/45 ΕΕΔ δ' 267, (Α. *Πάντελος*), 736/45 ΕΕΔ δ' 268, (Α. *Κοκέρης*), 758/45 ΕΕΔ δ' 269, (Α. *Πάντελος*), ΕΕΔ δ' 291, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν εἰσηγ. Ε. *Πατῆς*, 5049/45 ΕΕΔ δ' 589, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 846/45, (Π. *Μακρυγιώτης*), ΕΕΔ δ' 299, Πρ. Πρωτ. Πειραιῶς 352/45, (Ν. *Χαραλάμης*), ΕΕΔ δ' 333, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 1183/45 ΕΕΔ δ' 396, *Παπαπαῦλος*, ΕΕΔ δ' 455, Πρωτοδικίου Ἀθ. 1942/45, (Μ. *Σκουλίκης*), ΕΕΔ δ' 464, *Ἀγγελῆς*, ΕΕΔ δ' 526, Πρωτοδικίου Ἀθ. 4449/45 (εἰσηγ. Μ. *Ἀρσένης*), ΕΕΔ δ' 532, Πρωτοδικίου Πειραιῶς 300/45, (Γ. *Κροκίδας*), ΕΕΔ δ' 628. Σύμφωνοι περὶ τοῦ πρὸς τὴν ἐν τῷ κειμένῳ ἀποψιν: Α. *Τρίμης*, ΕΕΔ δ' 168, Γ. *Ρωμανός*, ΕΕΔ δ' 356, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4398/45, (Ε. *Μπλέτσας*), ΕΕΔ δ' 627. Πρβλ. καὶ ΕΕΔ δ' 628.

(13) Ὑπὲρ τῆς ἀπολύτου ἀκυρότητος, *Βενεῆς*, ΕΕΔ δ' 228, Πρωτοδικίου Ἀθ. 3206/46, (Γ. *Παναγιωτόπουλος*) ΕΕΔ δ' 565. Ὑπὲρ τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος, ΕΕΔ δ' 241, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 804/45, (Α. *Κοκέρης*), ΕΕΔ δ' 242, 4325/45, (Γ. *Γεωργακόπουλος*), ΕΕΔ δ' 590.

(14) Περὶ ἀπολύτου καὶ σχετικῆς ἀκυρότητος ἐν ἐμῇ ἐργασίᾳ περὶ τῆς φύσεως τῆς ἀκυρότητος τῶν ἀπολύσεων κατὰ Ν. Δ. 424, μὴ δημοσιευθεῖση εἰσέτι.

(15) Πρωτοδικίου Ἀθ. 5049/45 (εἰσ. Ε. *Πατῆς*), ΕΕΔ δ' 589, Α. *Φλωράκης*, ΕΕΔ δ' 59, Ἀντιθέτως Πρωτοδικίου Ἀθ. 4323/45, (Γ. *Γεωργακόπουλος*) ΕΕΔ δ' 590, Πρωτοδικίου Πειραιῶς 300/45, (Γ. *Κροκίδας*) ΕΕΔ δ' 628.

(16) Πρβλ. Α. *Μπουρνιᾶν*, ΕΕΔ δ' 613, 710.

(17) Πρωτοδικίου Πειραιῶς 300/45 ΕΕΔ δ' 628, Πρωτοδικίου Ἀθ. 5622/45, (Μ. *Κλουτσηγιώτης*) ΕΕΔ δ' 658.

(18) Πρβλ. Α. *Μπουρνιᾶν*, ΕΕΔ δ' 204, ΕΕΔ δ' 288, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 3912/45, (Γ. *Παναγιωτό-*

μένον νομοθέτημα με διακεκριμένην ἔκτασιν ἐφαρμογῆς.

8. Ὁ νόμος 118 δὲν ἀφορᾷ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς συνδεομένους μετὰ τοῦ ἐργοδότητος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὀρισμένου χρόνου ⁽¹⁹⁾ ⁽²⁰⁾. Ἡ κατηγορία αὕτη ἐτέθη πάντοτε ἔξω τοῦ κύκλου τῶν παρομοίας φύσεως νομοθετημάτων με μοναδικὴν ἐξαίρεσιν τὸ Ν. Δ. 424, ἀρθεῖσαν, ἄλλωστε, μετὰ τὸν ν. 765 ⁽²¹⁾. Ὡς δ' ἐκ τῆς παρ. 9 ἄρθρ. 9 νόμου 118 ἀποδεικνύεται, σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν μισθωτῶν μονιμοποιηθέντων διὰ τοῦ Ν. Δ. 424, χωρὶς νὰ θίξῃ τὰς τυχόν ὀφισταμένους ἄλλας ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῶν τελευταίων (ἀνωτ. παρ. 2). Ὁ νομοθετικὸς αὐτὸς σκοπὸς διαπιστοῦται καὶ ἀπὸ τὴν παρ. 8 ἄρθρ. 9 νόμου 118. Τέλος ἡ ἀναφορὰ τοῦ νόμου (ἄρθρ. 9 παρ. 1) εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ Β. Δ. 16/18-7-1920, ἀφορῶσαν μισθωτοὺς προσληφθέντας ἐπ' ὀρίστον, ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἀντίληψιν ταύτην. Ἡ ἐν παρ. 7 ἄρθρ. 9 νόμου 118 φράσις «ἡ λήξεως τῆς διαρκείας αὐτῆς» δὲν δύ-

νεται νὰ προκαλέσῃ ἀντίθετον ἐρμηνείαν.

Πάντως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 παρ. 1 ἐδ. 3 νόμου 2112 διαφυλάσσεται ἀκεραία.

9. Ὁ Α. Ν. 118 (ἄρθρ. 9 παρ. 2) ἐπιτρέπει, ἀντὶ τῆς καταγγελίας, τὴν ἐπὶ ὀρισμένον χρονικὸν διάστημα θέσιν τῶν μισθωτῶν εἰς διαθεσιμότητα. Ὁ τὸ μέτρον τοῦτο, ἀντὶ ἀπολύσεως, χρησιμοποιοῦσας ἐργοδότης πρέπει νὰ κριθῇ ἀξέπαινος. Οὐδεὶς λόγος ὀφίσταται νὰ στερῇται, μετὰ τὴν λήξιν τῆς διαθεσιμότητος, τοῦ δικαιώματος ὅπως καταγγεῖλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου 118. Ἐν τούτοις δικαστικαὶ τινες ἀποφάσεις ὑπεστήριξαν τὴν ἐναντίαν λύσιν ⁽²²⁾.

10. Ἀνάκλησις ⁽²³⁾ τῆς γενομένης καταγγελίας εἶναι, ὡς διδάσκεται, δυνατὴ μόνον τῇ συναινέσει τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀντιθέτως δυνατὸν νὰ προκρίνῃ τὴν ἐπιδότησιν τοῦ ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας. Τοιαύτη συναίνεσις εἶναι ἰσχυρὰ, ἀφοῦ ἐπιτυχάνει τὴν κοινῇ συναινέσει παραμονὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἢν καὶ ὁ νομοθέτης καὶ πάντες οἱ ἐνδιαφερόμενοι εὐνοοῦσιν ⁽²⁴⁾.

Ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας ὁ ἐργοδότης προσκαλὼν τὸν ἀπομακρυνθέντα μισθωτὸν νὰ προσέλθῃ πάλιν εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ διακόπτει, διὰ τὸ μέλλον, τὰς ἐπιζημίους δι' αὐτὸν συνεπείας τῆς ἀκύρου καταγγελίας.

Δεκέμβριος 1945

ΑΠΟΣΤ. Ι ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ
Δικηγόρος

πouλος) ΕΕΔ δ' 494, 3138/45, (Κ. Τρουπάκης) ΕΕΔ δ' 533, 3382/45, (Κ. Χουρδάκης), 3551/45, (Γ. Κεκερής), 3582/45, (Ν. Φλώρος), 3657/45 (Κ. Γιαννόπουλος), 4765/45, (Π. Μπέλμπας) ΕΕΔ δ' 631, 4771/45, (Μ. Σκουλίκης), ΕΕΔ δ' 631, 4323/45, ΕΕΔ δ' 632, 4911/45, (Γ. Σακελλαρίου), ΕΕΔ δ' 682, Πρωτοδικείου Ἀθην. 5622/45 ΕΕΔ δ' 658, Ἀντιθέτως Πρωτοδικίου Ἀθην. 4391/45, (Ε. Μπλέτσας), ΕΕΔ δ' 630, Ὅρα ἐπίσης σχετικῶς Πρ. Πρωτ. Ἀθ. 7648-7657, (Ε. Καζαμπάνας), ΕΕΔ δ' 430.

(19) Δημάκης, ΕΕΔ δ' 199, Ὑδραῖος, ΕΕΔ δ' 362, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 695/45 ΕΕΔ δ' 243, Βεκερής, ΕΕΔ δ' 485, ὅπου καὶ ἄλλα ἐπιχειρήματα. Βλ. σχετικῶς καὶ Γνωμοδ. Νομ. Συμβουλίου ἐν ΕΕΔ δ' 218.

(20) Πρὸβλ. σχετικῶς καὶ ἐμὴν διατριβὴν ἐν ΕΕΔ γ' 709, ἰδίᾳ ἐν κεφ. XVII.

(21) Ἴδε καὶ Α. Μπουρνιαῦν, ΕΕΔ γ' 709.

(22) Πρωτοδικίου Ἀθην. 3206/45, (Γ. Παναγιωτόπουλος) ΕΕΔ δ' 565. Ὁρθῶς ἀπεφάνθη ἡ Πρωτοδικίου Ἀθην. 3567/45, (Κ. Τρουπάκης), ΕΕΔ δ' 566, Βεκερής, ΕΕΔ δ' 614.

(23) Περὶ αὐτῆς ἴδε καὶ ἡμετέρας ἐργασίας ἐν ΕΕΔ β' 68 κεφ. IX καὶ Ἐργατ. Δίκ. Α' σελ. 417.

(24) ΕΕΔ δ' 241, Πρωτοδικίου Ἀθ. 4514/45, (Γ. Δημητράκου) ΕΕΔ δ' 595.

Ο ΝΕΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΙΑ Κ. ΧΑΛΙΔΗ, Δικηγόρου

Ὁ νέος καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ἐν συσχετισμῷ μετὰ τὰς γενομένας εἰς τὴν ἀγγλικὴν πρωτεύουσαν διαπραγματεύσεις καὶ συμφωνίας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀν. συγκρότησιν τῆς χώρας καὶ τὴν σταθεροποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίματος, δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἐὰν λεχθῇ, ὅτι ἀνεμένετο μετ' ὅλως ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον ἀπὸ ὅλους ἐκείνους πού ἀπὸ τὴν ἐκμίσθωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πορίζονται ἀποκλειστικῶς τὰ μέσα τοῦ βιοπορισμοῦ τῶν καὶ οἱ ὅποιοι δέκα ἐξ μηνῶν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν κυλίσονται ἀκόμῃ μέσα εἰς ἓνα ἐξαντλητικὸν κύκλον μιᾶς ἀγωνιώδους προσπάθειας πρὸς ἐπιβίωσιν.

Ἡ ρύθμισις λοιπὸν αὕτη ἐγένετο διὰ τῶν προσφάτως ἐκδοθεισῶν δύο ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 3600/46 καὶ 3601/46 (ΕΕΔ τόμ. Ε' σελ. 93 καὶ 94), καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν πρώτη καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, ἡ δὲ δευτέρα τὰς ἀποδοχὰς τῶς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, μετ' ἀναδρομικὴν ἰσχύν ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1946.

Μετὰ τὰς συντόμους αὐτὰς γραμμὰς θὰ ἀσκηθῇ

κριτικὴ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων καὶ εἰδικώτερον τῆς δευτέρας ἐκ τούτων.

Ἡ κριτικὴ ὁμως θὰ ἀσκηθῇ ἀπὸ νομικῆς ἀποκλειστικῆς σκοπιᾶς καὶ δὲν θὰ θίξῃ τὸ κεφάλαιον τοῦ ποσοτικοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν, διότι ἡ κριτικὴ τοῦ θέματος τούτου καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ παρόντος εἶναι ξένη καὶ πρὸς τὸ ὅλον πρόβλημα τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τῆς χώρας στενῶς συνδέεται.

Ἀπλὴ ἀνάγνωσις τῶν ἀποφάσεων τούτων μαρτυρεῖ τὴν συνάφειαν αὐτῶν—νομικὴν καὶ οἰκονομικὴν—πρὸς τὰς προγενεστέρας δύο ἀντιστοιχοῦς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 11260/1945 καὶ 12100/1945 (ΕΕΔ τόμ. 4 σελ. 287 καὶ 317), αἱ ὁποῖαι καθώρισαν τὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν—ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν—ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1945 καὶ πρὸς τὰς ὁποίας ἀναφέρονται.

Ἡ ἐπαναφορὰ λοιπὸν διὰ τῆς τελευταίας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως—τῆς καθοριζούσης τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων—τῆς ἀρχῆς, ἡ ὁποία ὑπὸ τὸ κράτος τῆς νέας καὶ ἤδη κυκλοφοροῦσης δραχ-

μῆς ἐτέθη τὸ πρῶτον διὰ τῆς προαναφερθείσης ὑπ' ἀριθ. 12100]45 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἥτοι κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ μισθολογικὴ κατάταξις τῶν ὑπαλλήλων γίνεται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις μὲν εἰς τὰς ὁποίας ἰσχύουσιν εἰδικοί κανονισμοὶ συμφώνως πρὸς τὴν βαθμολογικὴν κατάταξιν τῶν ὑπαλλήλων τὴν ὀριζομένην εἰς τοὺς κανονισμοὺς τούτους, εἰς δὲ τὰς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὑφίστανται τοιοῦτοι κανονισμοὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἀπὸ μακροῦ κρατοῦντα εἰς ἐκάστην ἐπιχείρησιν, οὔτε εὐστοχος ὑπῆρξεν, ἀλλὰ καὶ ἐγέννησεν ἀπορίας εἰς τὸν μελετητὴν αὐτῆς ἡ ἐκ νέου καθιέρωσις τῆς, ἐφ' ὅσον εἶχε καταργηθῇ κατὰ τὸ μείζον διὰ τῆς μεσολαβήσας μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (12100] 1945 καὶ 3601]1946) ὑπ' ἀριθ. 27701]45 τοιαύτης (ΕΕΔ τόμ. 4 σελ. 606), δεδομένου ὅτι μετὰ τὴν ἐκδόσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12100]45 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῶσιν αἱ ὑπ' ἀριθ. 18389]45 καὶ 18900]45 συμπληρωματικαὶ καὶ διασαφιστικαὶ τοιαῦται πρὸς τακτοποιήσιν, κατὰ τὸ δυνατόν, τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἐδημιουργήθησαν ὑπὸ τῇ καθιερώσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Τὸ ζήτημα καθ' ἡμᾶς ἐν προκειμένῳ τίθεται ὡς ἑξῆς: Ἐφ' ὅσον δὲν ᾤμεν ὑπὸ καθιερώσεως ἐλευθέρας οἰκονομίας, ὡς ἦτο προπολεμικῶς, ὅτε οἱ ἐργοδοταὶ καθόριζον κατ' ἰδίαν κρίσιν τὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν τῶν — μὲ τὸν περιορισμὸν μόνον τοῦ κατωτάτου ὁρίου τοῦ θεσπισθέντος διὰ τῶν οἰκείων Συλλογικῶν Συμβάσεων τοῦ ἔτους 1936 καὶ ἐντεῦθεν — ἀλλὰ ἡ Πολιτεία ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτῆς ἐξουσίᾳ καὶ βάσει τῶν κειμένων νόμων ρυθμίζει τὰς ἀποδοχὰς ὅλων τῶν ἐργαζομένων διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὀριζομένων ποσῶν, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ἕνα ἐλάχιστον ὅριον ἀποδοχῶν διὰ τὴν στοιχειώδη συντήρησιν αὐτῶν, ἐν ᾧφει τῶν οἰκονομικῶν καὶ νομισματικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας, μὴ ἀνταποκρινόμενον πάντως πρὸς τὴν ἀξίαν, τὸ εἶδος καὶ τὸ ποῖον τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ἡ τοιαύτη ρύθμισις δὲν δύναται νὰ ἔχη ἄλλην *κυρίαν* βάσιν, εἰμὴ τὰ ἔτη ὑπηρεσίας ἐκάστου μισθωτοῦ, ὡς ἐδέχθησαν ταύτην τόσοσιν ἡ Γενικὴ Συλλογικὴ Σύμβασις τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1937, ὅσον καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 25800]44 (ΕΕΔ τόμ. 3 σελ. 638) καὶ 27701]45 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.

Ἡ κυρία δὲ αὕτη βάσις δέον νὰ ἀποτελῇ τὸ κατώτατον ὅριον ἀποδοχῶν, ἀφιεμένης εἰς τὸν ἐργοδότην τῆς δυνητικῆς εὐχερείας τῆς προσαυξηθείσεως τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐκάστης ἐπιχειρήσεως, ὅπου μὲν ὑπάρχουν διαβαθμίσεις ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ ἐκάστου μισθωτοῦ, ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχουν τοιαῦται ἀναλόγως τοῦ εἶδους καὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ὡς ἐγένετο κατὰ τὴν προπολεμικὴν περίοδον.

Ἡ τοιαύτη δὲ παρὰ τοῦ ἐργοδοτοῦ προσαύξησις δέον νὰ ἀποτελέσῃ τὴν *ἐπικουρικὴν* βάσιν τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν.

Ἐφ' ὅσον δὲ ὑπάρχουν κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, διὰ τῆς καταβολῆς τῶν ὁποίων δὲν ὑφίσταται περαιτέρω ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδοτοῦ, οὐδεὶς ὑφίσταται λόγος καθιερώσεως ἀνωτάτων ὁρίων, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἡ ἀκολουθουμένη ἡδη οἰκονομικὴ πολιτικὴ δὲν βασιζέται εἰς τὸ τόσοσιν ἀποτυχὸν σύστημα τοῦ ἐκ τῶν προτέρων καθορισμοῦ τῶν τιμῶν τῶν διαφόρων προϊόντων, ἀλλὰ εἰς τὸν ἐλεύθερον συναγωνισμὸν καὶ συνεπῶς οὐδεὶς πλέον συντρέχει λόγος περιορισμοῦ πρὸς τὰ ἄνω τῆς τιμῆς τοῦ κατ' ἐξοχὴν πολυτίμου οἰκονομικοῦ ἁ-

γαθοῦ, ὡς εἶναι ἡ ἐργασία.

Ἐξ ἄλλου ἐφ' ὅσον ἔχομεν τὸν νόμον 26]44 «περὶ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων» (ΕΕΔ τόμ. 3 σελ. 624) καθ' ὃν τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν παντὸς ὑπαλλήλου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, μὲ ἐπιβαλλομένης ἀστικῆς καὶ ποινικῆς κυρώσεως ἐν περιπτώσει παραβάσεως, οὐδεὶς συντρέχει λόγος καθορισμοῦ καὶ ἐτέρου ἀνωτάτου ὁρίου εἰς τὰς σχετικὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἡ ὑπερβάσις αὐτοῦ εἶναι ἐφικτὴ, ὡς μὴ ὑπαρχούσης διατάξεως ἐπιβαλλούσης κυρώσεως εἰς τοὺς ν. 28]44 καὶ 866]46, βάσει τῶν ὁποίων ρυθμίζονται αἱ ἀποδοχαί.

Ἐπικριτέα ὡσαύτως τυγχάνει ἡ ὑπουργικὴ αὕτη ἀπόφασις διὰ τὴν κατάργησιν τοῦ διαχωρισμοῦ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ ὑπαλλήλικόν τοιοῦτο, ὡς καθιερώθη λίαν ἐυστόχως τοῦτο ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 25800]44 καὶ 24701]1945 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Διότι ὁ διαχωρισμός αὐτὸς ἦτο μία πρᾶξις δικαιοσύνης ἀπέναντι τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων, δεδομένου ὅτι ὅχι ἀπλῶς ἀδίκον εἶναι, ἀλλὰ οὐδόλως τέλος πάντων ἀνεκτὸν ὁ ἐκδίδων τὰ τιμολόγια μιᾶς ἐπιχειρήσεως ὑπάλληλος, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἑτῶν ἐφθασε εἰς ἕνα βαθμὸν, νὰ λαμβάνῃ τὸν αὐτὸν μισθὸν μὲ τὸν νομικὸν σύμβουλον, τὸν λατρὸν, τὸν δικηγόρον ἢ τὸν μηχανικὸν τῆς ἰδίας ἐπιχειρήσεως, καὶ οἱ ὁποῖοι, ἐκτὸς τῶν δαπανῶν διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τῶν κατάρτισιν, παρέχουν ποιοτικῶς ἐργασίαν ἐκ διαμέτρου διάφορον τῆς ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ὑπαλλήλου προσφερομένης.

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοίαν τῶν προστατευομένων μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου ἡ ὑπῆρξεν πιστεύομεν ὅτι ἡ διαγραφὴ ὡς τοιούτων τῆς χήρας μητρός ἢ ἀμφοτέρων τῶν γονέων, ἐφ' ὅσον ὁ ἐπιζῶν πατὴρ εἶναι ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, τῶν ἀγάμων ἀδελφῶν καὶ τῶν κάτω τῶν 18 ἐτῶν ἀδελφῶν, ἐφ' ὅσον φυσικὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα δὲν ἐργάζονται, δὲν λαμβάνουν σύνταξιν ἀνωτέραν ἐνὸς καθοριζομένου ποσοῦ καὶ δὲν ἐδηλώθησαν ὅτι προστατεύονται ὑπὸ τινος ἄλλου μέλους τῆς οἰκογενείας ἰδιώτου μισθωτοῦ ἢ δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ δὲν ἔχουν ἰδίαν περιουσίαν, μαρτυρεῖ ἄγνοίαν τῆς συνθέσεως τῆς ἐλληνικῆς οἰκογενείας καὶ τῶν ἐλληνικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων, ἐφ' ὅσον εἶναι βέβαιον ὅτι ὅχι μόνον οἱ ἄνδρες σήμερον, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες ἐργαζόμεναι βαρύνονται μὲ ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τοιούτων προσώπων, ἡ διατροφή τῶν ὁποίων ὑπῆρξε καὶ ἡ αἰτία τῆς ἐξωστειτικῆς ἐργασίας τῶν τελευταίων.

Εἰδικώτερον διὰ τὰ τέκνα πρέπει νὰ καθιερωθῇ, ὅτι τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος δικαιοῦνται τὰ μὲν ἄρρενα ἀνήλικα καὶ μὴ ἐργαζόμενα, τὰ δὲ θήλεα ἄγαμα καὶ μὴ ἐργαζόμενα ὡσαύτως, συντηρούμενα ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου καὶ μὴ ἔχοντα ἰδίαν ἢ προικῶν περιουσίαν, ὡς καθορίζοντο ταῦτα εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 25800]44 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν.

Ἀντιθέτως ἐπαινετὴ εἶναι ἡ διάταξις τῆς παρ. 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601]46 ἀποφάσεως, καθ' ἣν οἱ βασικοὶ μισθοὶ δύναται νὰ προσαυξάνονται κατὰ τὰ τυχόν ἰσχύοντα εἰς ἐκάστην ἐπιχείρησιν ποσοστὰ πολυετοῦς συνολικῆς ὑπηρεσίας.

Ὡσαύτως δέον νὰ ἐξαρθῇ ἡ καὶ εἰς τὰς δύο ἀποφάσεις (3600]46 καὶ 3601]46) περιλαμβανομένη διάταξις, καθ' ἣν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων συνεχούς λειτουργίας, ὁσάκις ἀπασχολοῦνται ἀπὸ τῆς 10ης νυκτερινῆς μέχρι τῆς 6ης πρωί-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. Δ. 1799/1942 ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΩΣ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΝΤΩΝ

Περιορισμός της τριμήνου προθεσμίας επίδοσεως άγωγής εις ώρισμένας περιπτώσεις

Ἐπέκτασις τῆς ἐκ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 προστασίας ὅχι μόνον ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς βάσει αὐτοῦ προσληφθέντων ἐφέδρων πολεμιστῶν τοῦ τελευταίου πολέμου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τελούντων ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 ἐκουσίως πρότερον προσληφθέντων.— Μὴ ἐφαρμογὴ τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπίδοσεως άγωγῆς μισθοῦ ἀπολυθέντος κατὰ παρὰββαιν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942.

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, ἀπολαμβάνουν εἰδικῆς, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, προστασίας οἱ κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου ὀπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 860) ἀνάπηροι, τραυματίαι καὶ ἐφεδρὸι πολεμισταί, ὅσοι ὑπηρετοῦν ὡς μισθωτοὶ εἰς τὰς ἐν τῷ Ν. Δ. 1799/1942 ἐπιχειρήσεις κλπ (Βλέπε καὶ τοὺς νεωτέρους περὶ τῆς ιδιότητος τῶν νεοπολεμιστῶν νόμους 1745/1944 καὶ 1764/1944 (ΕΕΔ 3, 597)).

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐν λόγω νομοθεσίας προέκυψε τὸ ζήτημα ἂν ὑπ' αὐτῆς προστατεύονται καὶ οἱ οἰκειοθελῶς προσληφθέντες μισθωτοί, ὅσοι ἔχουν τὴν ιδιότητα τοῦ νεοπολεμιστοῦ, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. Δ. 1799/1942, καὶ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Ἡ δικαστηριακὴ πρᾶξις ἀπὸ τῆς πρώτης ἐφαρμο-

γῆς ἀπέκλινεν ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας ταύτης. (Οὕτω Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἐφεσιν, 1127/1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Δ. Καραμβουίδης, ΕΕΔ 4, 138, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 3066/1945, Πρωτοδίκης Κ. Κλαμαρῆς, ΕΕΔ 4, 534, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἐφεσιν, 75/1946, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Π. Μπέλμπας, ΕΕΔ 5, 111, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 567/1946, Πρωτοδίκης Χ. Σωτηρόπουλος, ΕΕΔ 5, 145), μὲ τινὰς διασπάσεις γνώμης (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἐφεσιν, 6304/1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 5, 81. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1639/1944, Π. Ψ. ΕΕΔ 3, 435).

Ἡδὴ καὶ ὁ Ἀρειὸς Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἐνδιαφεροῦσης ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται ὀρθότατα (βλέπε καὶ παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 5, 81), ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 καὶ

νῆς ὥρας, καταβάλλεται προσαύξησης 25 ο/ο.

Διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς ἐν πρώτοις δίδεται μερικὴ ἱκανοποίησις εἰς παλαιὸν αἶτημα τῶν ἐργαζομένων ὅπως ἡ νυκτερινὴ ἐργασία ἀμειβεται διὰ διπλάσιον ἡμερομισθίου. Κατὰ δεύτερον λόγον ἡ διάταξις αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ πρώτη θετικὴ τοιαύτη, ἥς προσδιορίζονται τὰ χρονικὰ ὅρια, ἅτινα δύναται νὰ λογισθῶσιν ὡς νυκτερινὴ ἐργασία, ἐλλειπούσης μέχρι σήμερον σχετικῆς ρητῆς διατάξεως. Μέχρι τοῦ καθορισμοῦ τούτου θὰ ἥδυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν, ὡς χρονικὸν ὄριον νυκτερινῆς ἐργασίας, τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 9ης ἑσπερινῆς μέχρι τῆς 5ης πρωϊνῆς ὥρας, καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρο. 6 τοῦ Νόμου ΔΚΘ/1912 «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων» καθ' ὃ «πρόσωπα μὴ συμπληρώσαντα τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ γυναῖκες δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιῶνται εἰς τὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια μετὰ τὴν 9ην νυκτερινὴν καὶ πρὸ τῆς 5 πρωϊνῆς ὥρας». Ὅλως δὲ παρεμπιπτόντως σημειοῦμεν ὅτι κατὰ νόμον ἡ κατὰ τὴν νύκτα τῆς μιάς ἑβδομάδος ἐργαζομένη ὁμάς ἐργατῶν (βάρδια) ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα εἰς ὥρας ἡμερησίας (ἀρθρ. 8 Π. Δ. 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου διατάξεων», Πανδέκτης Σιφναίου 1932 σελ. 929)

Ἡ ὡς ἄνω δὲ καθοριζομένη προσαύξησης τῆς κανονικῆς νυκτερινῆς ἐργασίας δὲν πρέπει νὰ συγχισθῇ μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρο. 711 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, περιεχομένου εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύμβαισις Ἐργασίας» κεφάλαιον τοῦ

Κώδικος (Βιβλίον Δεύτερον—Κεφάλαιον Δέκατον Ἐνατον) ἀναφερομένου εἰς τὴν ἐπὶ πλέον ἐργασίαν καὶ καθ' ὃ: Ἐὰν παραστῇ ἑκτακτὸς ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους, ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται εἰς ταύτην, ἂν εἰναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ αὐτήν, ἢ δὲ ἀρνησθῇ του θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν καλὴν πίστιν. Ὁ μισθωτὸς διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ταύτην ἐργασίαν δικαιούται εἰς συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν κανονιζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων. Πρὸς κανονισμὸν ἀμοιβῆς ἐπὶ πλέον ἐργασίας νυκτερινῆς λαμβάνεται ὡς βάσις ὁ μισθὸς τῆς ἐν ἡμέρᾳ διπλάσιος.

Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας ἡ μὲν κανονικὴ νυκτερινὴ ἐργασία θὰ πληρωθῇ μὲ προσαύξησην 25 ο/ο, ἡ δὲ ἐπὶ πλέον νυκτερινὴ ἐργασία, δηλονότι αἱ ὑπερῶραι, αἱ τυχόν γεγόμεναι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ θεωρεῖται ὡς νυκτερινὴ ἐργασία, ἤτοι ἀπὸ τῆς 10 μ. μ.—6 π. μ. θὰ πληρώνονται εἰς τὸ διπλάσιον.

Αὐτὰ εἶναι ἐν πάσῃ δυνατῇ συντομίᾳ τὰ τρωτὰ καὶ ἐπιτυχῇ σημεία τῶν κρινομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ὅταν δὲ ἔχωμεν ὡς δεδομένον τὸ παρ' ὅλων τῶν ἀρμοδίων παραγόντων κηρυσσόμενον ὅτι ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς χώρας θὰ στηριχθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν ὅλων ἡμῶν, ἡ δικαία ἀμοιβὴ τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν δὲν ἀποτελεῖ μόνον κοινωνικὴν δικαιοσύνην, ἀλλ' ἐνσωματοῦται ἀνευ ὑπερβολῆς εἰς ἐθνικὸν συμφέρον.

ΒΙΑΣ Κ. ΧΑΛΙΔΗΣ
Διηγηγός

ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ν.Δ. 1799]42 ὑπηρετούντων μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τὴν ιδιότητα τοῦ νεοπολεμιστοῦ, ὡς ἐννοεῖται κατὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ Ν.Δ. 1799]1942 (βλέπε καὶ νόμους 1745]1944 καὶ 1764]1944, ΕΕΔ 3 597), ἀνεξαρτήτως τρόπου προσλήψεως.

Περαιτέρω ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ ἀποψὶς τοῦ Ἀρείου Πάγου ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765]1943 ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀκύρου ἀπολυομένου μισθωτοῦ περιορίζεται εἰς μόνας τὰς ἀπολύσεις τὰς γενομένας κατὰ παράβασιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀρθρου καὶ δὲν ἀφορᾷ ἀπολύσεις βάσει ἄλλων νόμων (πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 682]45, ΕΕΔ 4, 123, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς Μ. Κασούρης ΕΕΔ 4, 123 (ἐπρόκειτο περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως ἐφένδρου παλαίου πολέμιστοῦ)).

Ἀρείου Πάγου 74]946 Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Δ. Ζῆλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Ζαρκάδης, Χ. Βαλλιάνος

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 8 παρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1799 τῆς 12 Ἰουλίου]28 Σεπτεμβρίου 1942 ν. δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀρ. 1040]1942 ν. δ. καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου τούτου προσλαμβάνόμενοι ὡς ὑπάλληλοι εἰς νομικὰ πρόσωπα καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας διὰ τοὺς ἐν τῷ ἀρθρῳ τούτῳ περιουσιακὰς ἀναγαφομένους λόγους καὶ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ καθοριζόμενας διατυπώσεις. Ἡ τοιαύτη ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ἀρθρου ἀπονεμομένη εἰδικὴ προστασία τῶν μισθωτῶν περιλαμβάνει, κατὰ τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ, οὐ μόνον τοὺς ἐφένδρους πολεμιστὰς τοῦ τελευταίου πολέμου, ὅσοι ὡς μετασχόντες μαχῶν καὶ ὑπηρέτησαντες δύο μῆνας καὶ δέκα πέντε τουλάχιστον ἡμέρας εἰς μαχίμους μονάδας ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ εἰς σχηματισμοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν ζώνην ἐπαφῆς μεραρχιῶν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ (ἀρθρ. 9) προσελήφθησαν ὑποχρεωτικῶς εἰς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου ὡς ὑπάλληλοι εἰς πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεις, ἀλλ' ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τοὺς ἐκ τούτων, οἵτινες ἐτέλουν ἤδη ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἐκουσίως πρότερον προσληφθέντες ὡς ὑπάλληλοι. Ἡ ἐρμηνεία αὕτη συνάγεται ἐκ τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ ἀρθρ. 10 παρ. 3 καὶ 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040]1942 ν. δ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστήθη διὰ τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1799]1942 ν. δ. καὶ τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ τελευταίου τούτου, ἐναρμονιζομένη καὶ πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον ὑπὸ τοῦ νομοθέτου σκοπὸν τῆς κατασφάλσεως τῶν ὑπηρετούντων πολεμιστῶν τοῦ τελευταίου πολέμου ἀπὸ πάσης αὐθαιρέτου ἀπολύσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη, καὶ ἐπὶ πλεον ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς λαμβανομένης διὰ τοῦ ἀρθρ. 11 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040]1942 ν. δ., ὡς τοῦτο ἀντικατέστη ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1799]1942 ν. δ., μερίμνης διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ οἰκονομικὴν βελτίωσιν ἐν γένει τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένας κατηγορίας νέων πολεμιστῶν, οἵτινες

ἐτύγχανον πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου ὑπάλληλοι.

Κατ' ἀκολουθίαν, ταῦτα εἰποῦσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν εἰρημένην διάταξιν τοῦ ἀρθρου 8 παρ. 1 καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς δεικνύται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη οὐδαμῶς δέχεται, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένη σύμβασις παροχῆς ἐργασίας, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μισθωτοῦ, ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424 τῆς 25]28 Αὐγούστου 1941 ν. δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 2000]1939 περὶ λήψεως μέτρων καταπολεμήσεως τῆς ἀνεργίας, ἀλλὰ τοῦναντίον δέχεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, καθὼς ἔχων τὴν ιδιότητα τοῦ πολέμιστο τοῦ τελευταίου πολέμου, προστατεύεται ὑπὸ τῶν ἐχόντων ἐφαρμογὴν καὶ ρυθμιζόντων τὴν ἀνωτέρω ἐννομον σχέσιν ὑπ' ἀριθ. 1040]1942 καὶ 1799]1942 ν. δ., ἀποκλείεται δὲ ἐν προκειμένῳ ἢ κατ' ἐπέκτασιν ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 10 παρ. 7 τοῦ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 424]1941 ν. δ., ὡς τὸ ἀρθρον τοῦτο ἀντικατέστη διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 765 τῆς 7 Ὀκτωβρίου]6 Νοεμβρίου 1943 νόμου, ἥτις διατάξεις ἔταξε τρίμηνον προθεσμίαν πρὸς ἐπίδοσιν τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς ἐκ μέρους τῶν κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ρηθέντος ἀρθρου ἀπολυομένων μισθωτῶν, ἢ ἀπρακτος πάροδος τῆς ὁποίας ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος ἐπικλήσεως τῆς ἐκ τοῦ ἀρθρου τούτου ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν, διότι ἡ προθεσμία αὕτη ἀφορᾷ προδηλῶς, ὡς ἐκ τοῦ σαφοῦς γράμματος αὐτοῦ προκύπτει, ἀγωγὴν τοῦ μισθωτοῦ βασιζομένην εἰς ἀπόλυσιν γενομένην παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ νόμου 424, οὐχὶ δὲ καὶ ἀγωγὴν μισθωτοῦ στηριζομένην εἰς ἀπόλυσιν γενομένην κατὰ παράβασιν ἄλλου εἰδικοῦ νόμου, ἀφοῦ ὁ νομοθέτης διὰ μὲν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424]1941 ν. δ. καθιέρωσε σύστημα προστασίας τῶν ἐν γένει μισθωτῶν, διὰ δὲ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1040]1942 καὶ 1799]1942 ν. δ., εἰσαγαγὼν εἰδικὸν σύστημα προστασίας ὀρισμένης μόνον κατηγορίας μισθωτῶν, τῶν διατελεσάντων δηλονότι πολέμιστῶν κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον μισθωτῶν, ἠθέλησε νὰ θάλπωνται οὗτοι ἐπὶ πλεον τῶν κοινῶν μισθωτῶν. Ὅθεν ὁ δεῦτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀγωγὴ δὲν ἐρεῖδεται ἐπὶ τῆς παραβάσεως τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1799]1942 ν. δ. καὶ ἐπομένως ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸ ἀρθρον 10 παρ. 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424]1941 ν. δ., εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπὸ ψευδοῦς προϋποθέσεως ὀρμώμενος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Διατάξεις υπουργικῶν αποφάσεων περὶ ἐλλείψεως περὶ περιορισμοῦ ἐργασιῶν

Μὴ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 13800/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ μειώσεως ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων λόγῳ περιορισμοῦ ἐργασιῶν μισθωτῶν. — Χαρακτηρισμὸς τῶν διατάξεων αὐτῆς ὡς μὴ ἐρμηνευτικῶν προηγουμένων.

*Επικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1940/1945 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 304' δικασαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (Πρωτοδικῆς Μ. Σκουλίκης) (ΕΕΔ 4, 457).

*Ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις εἶχε δεχθῆ, ὅτι ἐφ' ὅσον κατὰ σχετικὴν διάταξιν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (τῆς ὑπ' ἀριθ. 12100/1945, ΕΕΔ 4, 317) ἡ δι' αὐτῆς μείωσις τῶν ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν συνδέεται μὲ τὴν ἐλλείψιν ἐργασιῶν (ὅπῃ τὴν ἐννοίαν τῆς παντελοῦς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν), πρβλ. καὶ Α. Π. 105/1945, εισηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Δ. Ζήλος, ΕΕΔ 4, 558, Α. Π. 156/1945, εισηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Κ. Βοϊατζῆς, ΕΕΔ 4, 652), τὸ γεγονός ὅτι μεταγενεστέρως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13800/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 4, 383) εἰσῆχθη καὶ ἡ περίπτωσις τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ὡς λόγος δημιουργῶν τὸ δικαίωμα τῶν μειωμένων ἀποδοχῶν δὲν ἐπηρεάζει τὴν εἰς ὁλόκληρον τῶν ἀποδοχῶν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ (ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁλοσχερὴς διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν), ἀφοῦ ἡ δευτέρα αὕτη ἀπόφασις (ἡ 13800/1945) ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὡς μὴ οὕσα ἐρμηνευτικὴ, ἀλλὰ συμπληρωματικὴ τῆς προηγουμένης.

Πρὸς τὴν ἀποψιν ταύτην συμφωνεῖ ὁ Ἀρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του (πρβλ. καὶ Α. Π. 105/1945, ΕΕΔ 4, 558, Α. Π. 156/1945, ΕΕΔ 4, 652).

*Ἡ αὕτη ὁμοῦ δικαστικὴ ἀπόφασις (Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1940/1945) εἶχε, ἀνεξαρκῆτως τῆς πρώτης σκέψεως αὐτῆς, δεχθῆ, ὅτι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι μεταβάλλουν τὰς ἐκ τῶν κειμένων νόμων ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα μισθοῦ, ἂνευ εἰδικῆς νομοθετικῆς διατάξεως καὶ μόνον βάσει τοῦ νόμου 28/1944 (ΕΕΔ 3, 625) ἐκδιδόμενα παρεξέρονται, τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. (Οὕτω καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5630/1945, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Δ. Μαργέλλος, ΕΕΔ 4, 653).

*Ὁ Ἀρειος Πάγος δὲν ἠρεύνησε καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχε ἤδη ἐνδιαφέρον, ἂν δὲν ἐμεσολάβει ὁ ἀναγκ. νόμος 866/1946 περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ν. 28/1944 περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνουν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων (ΕΕΔ 5, 57), κατὰ τὸν ὁποῖον (ἀρθρ. μόνον) ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ Α. Ν. 28/1944 εἶναι, ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου τούτου δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας νὰ ὀρίζουν, ὅτι οἱ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδόλως ἢ ἐν μέρει ἀπασχολουμένοι μισθωτοὶ λαμβάνουν μέρους μόνον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπασχολουμένων... καὶ ἡ ὁποία διάταξις ὡς ἐρ-

μηνευτικὴ θεωρεῖται οἶονεὶ ὡς σύγχρονος τῆς ἐρμηνευμένης (Α. Π. 238/1935 Θέμ. ΜΖ' σ. 14).

Ἀρείου Πάγου 15/1946 Τμ. Α'

Εισηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Α. Χαμάρτος.
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ζαχαράκης, Φ. Βεγλερῆς

*Ἡ διάταξις τῆς ἀπὸ 5 Ἰουνίου 1945, κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, καὶ ἰσχὺν νόμου ἐχούσης ὑπ' ἀριθ. 12100 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὀρίζουσα ἐν παραγράφῳ 8ῃ αὐτῆς ὅτι οἱ ἐλλείψει ἐργασιῶν μὴ ἀπασχολουμένοι μισθωτοὶ λαμβάνουν τὰ 50% οὖν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, ὡς σαφῶς ἐξ αὐτῆς συνάγεται ἀφορᾷ τοὺς μισθωτοὺς ἐπιχειρήσεων τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους λόγῳ ἐλλείψεως ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ οὐχὶ λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν ταύτης, δι' ἣν περιπτώσιν εἰδικὴν λαμβάνει πρόνοιαν ὁ νομοθέτης διὰ τῆς δυνάμει τῆς αὐτῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθείσης ἐπίσης κοινῆς ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν ὑπ' ἀριθ. 13800 τῆς 10/7/45, δι' ἧς θεσπίζεται, κατὰ συμπλήρωσιν τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως, ὅτι οὐ μόνον ὅταν ἐλλείψει ἐργασιῶν χρησιμοποιεῖται ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως μέρος μόνον τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅταν λόγῳ περιορισμοῦ τούτων γίνεται τοῦτο καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐκ τούτων μὴ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τὸ ἡμισυ τῶν καθοριζομένων διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν· ἡ διάταξις ὁμοῦ αὕτη τῆς δευτέρας ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, μὴ οὕσα ἐρμηνευτικὴ τῆς πρώτης, οὐδ' ἔχουσα, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἰσχύει ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀφορᾷ τὰς ὀφειλομένας ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν τὰς ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτῆς γενομένας, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς λαβούσας ὑπαρξίν, ἐφαρμογὴν ἔχουσα ἐπὶ τῶν ἐκτοτε μὴ ἀπασχολουμένων λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως μισθωτῶν. Ὅθεν οὕτως ἀποφνηνόμενος ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 304', ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, κρίνας Πρωτοδικῆς, ὁρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις τῶν ἰσχὺν οὐσιαστικῶν νόμων ἐχουσῶν διατάξεων κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἠρμήνευσεν καὶ ἐφήρμοσεν καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτοί.

Τῆς κατωτέρω αἰτιολογίας καὶ τοῦ ἐρείσματος τούτου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κυρίως καὶ αὐτοτελῶς στηριζούσης τὸ διατακτικὸν αὐτῆς, δι' ἧς ἐκρίθη ὀφειλόμενος καὶ καταβλητέος ὁλόκληρος ὁ μισθὸς τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 13800 ἐρμηνεύσης ἀποφάσεως μηνὸς τοῦ ἀναίρεσιβλήτου, ἡ ἐπιβληθητικὴ αὐτῆς αἰτιολογία δι' ἧς κρίνεται, ὅτι καθ' ὑπερβάσιν τῆς παρασχεθείσης ὑπὸ τοῦ ἀρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28/44 νόμου ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΕΡΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΟΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θεώρησις τῆς καθόδου εἰς ἀπεργίαν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἀσκήσεως δικαιώματος

Νομοθετικὴ προστασία τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας.—Μὴ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργαζοίς.—Περὶ τῶσις θεωρήσεως τῆς συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Περὶ τῶσις θεωρήσεως τῆς ἀπεργίας ὡς ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς κατὰ τὸ Ν. Δ. 424]1941.—Προϋποθέσεις ἀπολύσεως.

Τὸ ὡς Ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, ἡ ὁποία παρατίθεται κατωτέρω, ἀναγνωρίζει κατ' ἀρχὴν ὅτι ἡ ἀπεργία τῶν μισθωτῶν ἀποτελεῖ δικαίωμα, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅμως ἡ ἀπεργία νὰ μὴ ἔχῃ «παράνομα ἢ καταφθόρως ὑπερβολικὰ, ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν παραγωγῆς καὶ κυκλοφορίας τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν, αἰτήματα ἢ νὰ μὴ ἐπιδιώκῃ πολιτικὸν σκοπὸν ἢ νὰ μὴ κηρύσσεται προπετῶς καὶ συχνάκις».

Εἰς τὴν ἀντίθετον περίπτωσιν—κατὰ τὸ Πρωτοδικεῖον—προκύπτει ὁ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765]1943 λόγος ἀπολύσεως—ὁ τῆς ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς—ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν πάντοτε τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ δι' ἄλλου μισθωτοῦ, καὶ τῆς ἀναγγελίας εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας.

Περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀπεργία, ἀφοῦ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 19ου αἰῶνος ἀνεγνωρίσθη τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἀποτελεῖ ἐνάσκησιν δικαιώματος, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία (πρβλ. καὶ νόμους 281 «περὶ» σωματείων», 2151]1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» καὶ νόμον 539]1945 «περὶ χορηγίσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν» ἀρθρ. 2 § 6, βλέπε καὶ Πρωτοδικικὸν Ἀθηνῶν 3245]1945, Πρωτοδικικῆς Σ. Γάργας, ΕΕΔ 4, 619, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 10940]1945, Προέδρος Φ. Τόλιας, ΕΕΔ 4, 620, Πρωτοδικικῶν Ἀθηνῶν 4644]1945, Πρωτοδικικῆς Γ. Δημητράκου, ΕΕΔ 4, 620 καὶ παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 4, 618).

Περαιτέρω ἀκολουθεῖ, κατ' ἀνάγκην, τὸ ὅτι ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος πρέπει νὰ μὴ ὑπερβαίῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἡθῶν ἢ τοῦ πρὸς δὲν τοῦτο ἀνεμνήθη σκοποῦ, διότι ἄλλως δὲν ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ δικαίου (πρβλ. ἀρθρ. 6 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος). Ἀντιτάσσεται τότε κατὰ τῆς καταχρήσεως ἡ *exceptio doli generalis*, ἡ ὁποία κατὰ τὸν *Dernburg* I § 138 ἐκτείνεται ἐνδύτατα, ὅταν δὲ εἰς τὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος ὑπάρχῃ ἀντίθεσις πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, τὸ δικαίωμα δὲν προστατεύεται (*Regelsberger* § 192).

Προφανῶς εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τῆς πρωτοδικιστικῆς ἀποφάσεως καλῶς ἐκτιμᾶται ὡς παράνομος ὁ σκοπὸς τῆς ἀπεργίας πρὸς ἀναγνώρισιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη «ἐργοστασιακῆς ἐπιτροπῆς», ἀλλὰ δὲν νομίζομεν, ὅτι καὶ ἡ οἰκονομικὴ διεκδίκησις ὑφασμάτων κεῖται ἐκτός τοῦ

πλασίου τῆς νομίμου ἀπεργίας, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 28]1944 ἡ ἀμοιβὴ τῶν μισθωτῶν ρυθμίζεται ἐνιαίως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Τὸ Κράτος διὰ τῶν κανονιστικῶν περιεχομένων διατάξεων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπεμβαίνει διὰ τοῦ παρεμβατισμοῦ του (*interventionalism*) εἰς τὸν καθορισμὸν ἐλαχίστου ὅριου ἀμοιβῶν, χωρὶς νὰ ἐμποδίζεται ἡ διὰ συμβάσεως ὑπερβάσις τῶν ὁρίων τούτων, εἰμὴ μόνον καθόσον δύναται νὰ ἀποτελέσῃ παράβασιν τοῦ νόμου 26]1944 «περὶ ἀνωτάτου ὅριου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 1025]1946 (ΕΕΔ 5, 155).

Ἐπομένως καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχὴν ταύτην κατὰ τί ἐμποδίζονται οἱ μισθωτοὶ νὰ ἐπιδιώξουν δι' ἀπεργίας τὸν διαφοροετικὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν ὄχι ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἀλλὰ διὰ συμβάσεως μετ' ἀπεργίαν, μετὰ τοῦ ἐργοδότη αὐτῶν;

Τὸ Πρωτοδικεῖον σκέπτεται, ὅτι ἡ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον τῶν ἐπιδιώξεων τῆς ἐργατοῦπαλληλικῆς τάξεως ἐναντι τοῦ Κράτους.

Δοθέντος ὅμως ὅτι τὸ Κράτος ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κινεῖται ἐντός ἐλαχίστου ὁρίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀνάγκης νὰ εἶναι ταῦτα σχετικῶς προσηρμοσμένα πρὸς τὴν οἰκονομικὴν πραγματικότητα, ὁ εἰς μείζον ποσὸν καθορισμὸς εἶναι πάντοτε δικαίωμα τῶν ἐνδιαφερομένων, τὸ ὁποῖον, ὡς οἰκονομικὴ ἐπιδιώξις, δύναται, ἐναντι τοῦ ἐργοδότη, νὰ ἐκβιασθῇ καὶ δι' ἀπεργίας.

Τότε μόνον ἡ ἀπεργία θὰ ἦτο παράνομος, ἂν δι' ἐρητῆς νομικῆς διατάξεως ἦσαν ὑποχρεωτικὰ ὡς ἀνώτερα ὅρια αἱ διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν.

Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 333]1946

Πρόεδρος ὁ κ. Π. Κριθαράς

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικῆς κ. Α. Κανελλᾶκος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Μυλωνογιάννης, Δ. Λεβαντῆς

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάων ἐπέδωξε τὴν καταβολὴν τῶν ἡμερομισθίων του τοῦ καθοριζομένου ἐν αὐτῇ χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ προσέφερε τὰς ἀποκρουσθεῖσας ὀπηρεσίας του πρὸς τὸν ἐναγόμενον καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντα, παρ' ὃ ὑπηρετεῖ ὡς τεχνίτης, τῆς γενόμενης παρὰ τούτου ἀπολύσεώς του, ἐπὶ ὃ λόγῳ ὅτι δὲν προσήλθεν εἰς τὴν ἐργασίαν του διαρκούσης ἀπεργίας τοῦ ἐργατικῆς προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου, οὗτος ἀκύρου. Διὰ δὲ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ζητεῖται ἡ μεταρρυθμισίς

ἐξεδόθησαν αἱ εἰρημέναι κοινὰ ἀποφάσεις, καὶ ἐσφαλμένη ἂν ἦ, δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἀφοῦ τὸ διατακτικὸν αὐτῆς κυρίως καὶ αὐτοτελὲς καὶ ἐπὶ μόνῃ τῆς πρώτης αἰτιολογίας στηρίζεται καὶ ὁ τὴν τελευταίαν ταύτην αἰτιολογίαν πλήττων λόγος ἀναίρεσεως εἶναι ὅλως μάταιον νὰ ἐξετασθῇ (ἀρθρ. 809 Π.Δ.).

τῆς ἐκκαλουμένης, διότι, ἀνεξορτήτως τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τοῦ Ἀν. Νόμου 1819/1942, κατ' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων αὕτη ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπεργία εἶχε δίκαιον αἷτημα, τὴν παροχὴν τοῖς ἀπεργήσασιν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη ἐπὶ πιστώσει καὶ εἰς τιμὴν κόστους ὑφάσματος ἐκ τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου, ἐνῷ πραγματικὸς σκοπὸς τῆς ἀπεργίας ἦτο ἡ ἐγκαθιδρύσις ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἐπιτροπῆς ἐξ ἐργατῶν πρὸς ἐκπροσώπησιν αὐτῶν ἐναντὶ τοῦ ἐργοδότη καὶ ἐνῷ, ἄλλως, καὶ τὸ αἷτημα τῆς παροχῆς ὑφάσματος ἦτο μὴ νόμιμον καὶ συνεπῶς ἐγένετο κατάχρησις τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπεργίαν, ἐνέχουσιν οὖν δόλως βουλήσεως λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἥτις ἄλλωστε βούλησις συνήγεται ἐν προκειμένῳ καὶ ἐκ τῆς ἀδικαιολογήτου παρατάσεως τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς ὑπὲρ τὸν μῆνα, ἐπὶ σκοπῷ μὴ ἐπανόδου εἰς αὐτήν.

Ὁ ἀναγκ. νόμος 1819/1942 «περὶ ἐπιβολῆς κυρώσεων κατὰ κλπ. μετεχόντων εἰς ἀπεργίας», δι' οὗ ἀπειλεῖται κατὰ τῶν μετεχόντων εἰς ἀπεργίας μισθωτῶν ἐν γένει ἢ στέρησις ἀπὸ τῆς προστασίας τοῦ νόμου 2112 καὶ πάσης ἄλλης διατάξεως τῆς κειμένης ἐργατικῆς νομοθεσίας, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρὸν μετὰ τὸν μεταγενέστερον καὶ ἤδη ἐν ἰσχύϊ ἀν. νόμον 3127 τῆς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως «περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν». Καὶ δὲν ὑφίσταται μὲν ῥητὴ κατάργησις τοῦ μνησθέντος ἀν. νόμου 1819 ἀφ' οὗ ὁ νόμος οὗτος ἡμέρας τινὰς πρὸ τοῦ ἀν. νόμου 3127 εἶχεν ἐκδοθῇ καὶ ὁ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ νομοθέτης κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου ἡγνῶει προφανῶς τὴν ὑπαρξίν ἐκείνου. Ἐκ τε τοῦ τίτλου ὅμως τοῦ μεταγενέστερου νομοθετήματος καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐπαναφεροῦσης ἐν ἰσχύϊ τὸν νόμον 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», ρυθμίζοντος ἐν ἀρθρῷ 8 τὰς ὑποχρεώσεις τῶν διοικούντων ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἐν περιπτώσει ἀπεργίας καὶ συνεπῶς προϋποθέτοντος ὑφιστάμενον τὸ πρὸς ἀπεργίαν δικαίωμα, σαφῶς προκύπτει πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ἀποκαταστάσεως καὶ προστασίας μετὰ ἄλλων καὶ τοῦ δικαιώματος τούτου.

Κατ' ἀρχὴν ἡ συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν δὲν ἐκφράζει βούλησιν τοῦ ἀπεργοῦντος περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, δύναται ὅμως ἐν συγκεκριμένῃ τινὶ περιπτώσει ἢ συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ὅταν ἐκ μακρᾶς καὶ ἀσκόπου ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς διαφαίνεται πρόθεσις ἀπομακρύνσεως τοῦ ὁριστικῶς ἀπὸ ταύτης (Καποδίστρια, Καταγγ. συμβ. ἐργ. § 6 σημ. 4 II). Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἐκ τῆς συνδεδυσμένης ἐκτιμήσεως τῶν ἐγγράφων καὶ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων δὲν προκύπτει, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τοιαύτη πρόθεσις τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου, διότι καὶ αὐτὸς ὁ μάρτυς τοῦ ἐκκαλοῦντος βεβαιοῖ, ὅτι οὗτος προσῆλθε καὶ ἐζήτησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἐργασίαν τοῦ εὐθὺς ἅμα τῇ λήξει τῆς ἀπεργίας, μὴ γενόμενος δεκτὸς παρ' αὐτοῦ. Ὁρθὸς ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἐδέξατο τὴν ὑπαρξίν καταγγελίας τῆς

ἐργασιακῆς μετὰ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀναγνωρίζομένης τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος κατὰ τὰ προλεχθέντα, ὑπὸ τὸ ἰσχύον καθεστὼς τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 765/1943, καθ' ὃ ἀπαγορεύεται κατ' ἀρχὴν ἡ ἀπόλυσις τῶν μισθωτῶν, ἢ συμμετοχὴ εἰς ταύτην δύναται ν' ἀποτελέσῃ λόγον λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη, μόνον ἂν συνιστᾷ λόγον τινὰ ἐξ ἐκείνων, δι' οὓς κατ' ἐξαιρέσιν δύναται νὰ χωρήσῃ ἀπόλυσις μισθωτοῦ κατὰ τὸ νομοθέτημα τοῦτο, καὶ τοιοῦτος δύναται νὰ εἶναι μόνον ὁ τῆς ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ, ὁ προβλεπόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 10 § 1 αὐτοῦ, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, λαμβανομένου δὲ ὡς κριτηρίου τοῦ ὅτι παραλλήλως πρὸς τὴν προστασίαν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, συνεπαγομένης ἐν τοῦτοις σοβαρὰν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον διαταραχὴν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἐξυπηρετούσης τὸ ἀγαθὸν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποῦ τελεῖ πᾶσα κοινωνικὴ λειτουργία, τὸ σύγχρονον περὶ δικαίου συναίσθημα ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ἐργαζομένους τὴν λελογισμένην καὶ καλῶπιστον ἀσκήσιν τοῦ πρὸς ἀπεργίαν δικαιώματος, συνιστᾷ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ δικαιολογοῦσαν τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν προϋπόθεσιν τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου, ἢ συμμετοχῇ εἰς ἀπεργίαν, ἔχουσιν παράνομα ἢ καταφῶρως ὑπερβολικά, ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν παραγωγῆς καὶ κυκλοφορίας τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν, αἰτήματα, ἢ ἐπιδιώκουσαν πολιτικούς σκοποὺς ἢ προπετώς καὶ συχνάκις κηρυσσόμενῃν.

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐν γένει τὸ Δικαστήριον ἐβεβαιώθη, ὅτι σκοπὸς τῆς ἀπεργίας, λόγῳ τῆς εἰς τὴν ὁποίαν συμμετοχῆς τοῦ ἀπελύθη ὁ ἐνάγων—ἐφεσιβλήτης, ἦτο ἡ ἀσκήσις πιέσεως ἐπὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐργοδότη, ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὴν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τοῦ ἐγκατασταθεῖσαν ἐργασιακὴν ἐπιτροπὴν, ἐκπροσωποῦσαν τὸ ἐργατικὸν προσωπικὸν εἰς τὰς μετ' αὐτοῦ σχέσεις του (βλ. καὶ προσαγόμενον ψηφοδέλιον, ἐν συνδυασμῷ πρὸς κατάθεσιν μάρτυρος). Τοιοῦτος σκοπὸς τῆς ἀπεργίας ὑπῆρξεν ἀναμφισβητήτως παράνομος, διότι ἡ ἐκπροσώπησις τῶν ἐργατῶν ἀνήκει εἰς τὰς διοικήσεις τῶν νομίμως συγκροτούμενων ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν, ὧν ἡ ὁρσῆσις καὶ αἱ εὐθύναι ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ οὐδεὶς ὑποχρεοῦται ν' ἀναγνωρίσῃ ἀνευθύνως ἐπιτροπὰς, αἵτινες εὐκόλως ὑφίστανται πολιτικὰς ἐπιρροὰς καὶ μεταβάλλονται εἰς ὄργανα συμφερόντων καὶ ἐπιδιώξεων ἄλλοτριῶν πρὸς τὴν ἐργατικὴν τάξιν. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου προβαλλόμενον ὡς αἷτημα τῆς ρηθείσης ἀπεργίας, τοὔτέστιν ὁ πειθαναγκασμὸς τοῦ ἐργοδότη εἰς παροχὴν τοῖς ἐργάταις ὑφασμάτων, ἔστω καὶ ἐπὶ πιστώσει, ἐσφαλμένως ἐκρίθη δεδικαιολογημένον ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης, καθ' ἣ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος βασιμῶς ὑποστηρίζεται, ἐφ' ὅσον μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 28/1944 ἡ ἀμοιβὴ τῶν μισθωτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, ρυθμίζεται ἐνιαίως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας, ἐν συνάρτησιν πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομικὴν καὶ νομισ-

ΑΣΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Περιπτώσεις μονομερούς βλαπτικής μεταβολής των όρων της συμβάσεως εργασίας

Καλόπιστος άσκησης του δικαιώματος διευθύνσεως του εργοδότη. — Συνέπειαι δολίης και κακοβούλου άσκήσεως. — Αύξησις αριθμού μισθωτών επιχειρήσεως και θεώρησις υπό την έννοιαν της βλαπτικής μεταβολής των όρων εργασιών των υπηρετούντων μισθωτών. — Παράνομος κατακράτησις εκ των άποδεχών σερβιτόρων. — Προϋποθέσεις εγκύρου κατά τόν νόμον 765/1943 άπολύσεως μισθωτού. — Επιβολή πειθαρχικών ποινών άνευ των όρων του νόμου.

Κατά την διάταξιν του άρθρ. 7 του νόμου 2112/1920 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων» έχουσιν άναλογικήν εφαρμογήν και επί των εργατών, τεχνιτών και υπηρετών, ή μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων της συμβάσεως εργασίας εξομοιούται προς άπόλυσιν του μισθωτού.

Πότε ή μεταβολή επιφέρει βλάβην εις τόν μισθωτόν είναι ζήτημα έρευνής, αναγόμενον εις την κρίσιν του Δικαστού, ό οποίος λαμβάνει υπόψη οι όχι θεωρητικά και άφηρημένα στοιχεία, αλλά τας ειδικάς εις κάθε συγκεκριμένην περίπτωσιν ύφισταμένας συνθήκας (πρβλ. Προέδρον Πρωτ. Αθηνών 324/1942, ΕΕΔ 2, 177).

Εξ άλλου αναγνωρίζεται πάντοτε εις τόν εργοδότην τό λεγόμενον «δικαίωμα διευθύνσεως» διά την λειτουργίαν της επιχειρήσεώς του, τό όποιον, ως κάθε δικαίωμα, προϋποτίθεται άκούμενον καλοπίστως (πρβλ. και ξένην νομολογίαν εις ΕΕΔ 1, 602 έπ.).

Υπό τας γενικάς ταύτας αρχάς έρευνᾶ, διά νά καταλήξῃ εις όρθήν λύσιν, συγκεκριμένην περίπτωσιν μεταβολής των όρων της συμβάσεως εργασίας ή κατωτέρω πρωτοδικειακή απόφασις, ή οποία ένφ όρθώς αναγνωρίζει ως άνήκον εις τόν εργοδότην τό δικαίωμα της διευθύνσεως της επιχειρήσεώς του, περιορίζει όμως τοῦτο - πάλιν όρθώς - έντός των εκ της συμβάσεως μετά του μισθωτού άπορρεουσών υποχρεώσεων, των όποίων ή παράβασις εκ μέρους του εργοδότην ισοδυναμεί κατ' αρχήν προς καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας του μισθωτού.

Η ελάττωσις των εργασιών επιχειρήσεως εξ αντικειμενικών αitiών δέν δύναται φυσικά νά λογισθῇ ως μονομερής μεταβολή των όρων εργασίας του μισθωτού (πρβλ. Προέδρον Πρωτ. Αθηνών

241/1942, Προεδρεύων Χ. Αποστολόπουλος, ΕΕΔ 1, 589), άποτελεί όμως τοιαύτην, όταν προέρχεται εκ της βουλήσεως του εργοδότη (πρβλ. την άνω απόφασιν).

Ενδιαφέρουσα είναι και ή έρευνα της πρωτοδικειακής αποφάσεως επί των συνεπειών της εκ μέρους του εργοδότην επιβολής ποινών παρά τους όρους του νόμου, θέμα, τό όποιον δέν άπετέλεσε συχνάκις άντικείμενον έρευνής υπό της νομολογίας.

Πρωτοδίκου Κορίνθου 6/1945

Διαδικασία νόμον Γ3ΟΔ'

Πρωτοδίκης ό κ. Γ. Δαγλαρίδης

Δικηγόροι οι κ. κ. Γ. Μαχαίρας, Κ. Ζαφείρης Α. Οικονομόπουλος

Εν εκ των ιδιαιτέρων γνωρισμάτων του εργοδότην είναι ή έναντι του μισθωτού του άνεξαρτησία έν τη διευθύνσει των εργασιών της επιχειρήσεώς του. Η διεύθυνσις των εργασιών της επιχειρήσεως είναι δικαίωμα άνήκον άποκλειστικώς εις τόν ιδιοκτήτην της επιχειρήσεως εργοδότην. Τό δικαίωμα δέ τοῦτο της διευθύνσεως, όσάκις ή καθ' όρισμένον τρόπον διεύθυνσις των εργασιών της επιχειρήσεως δέν επιβάλλεται υπό νομικής τινος διατάξεως, δέον ν' άσκήται πάντοτε καλοπίστως και ουχι από προθέσεως παραγκωνισμού των ειδικών συνθηκών της συμφωνηθείσης και παρά του μισθωτού προσφερομένης εργασίας ή των εκ ταύτης κτηθέντων παρ' αυτού δικαιωμάτων. Διότι πάσα άσκησις αυτού κατά τρόπον δόλιον και κακόβουλον, άποσκοπούσα και επιφέρουσα έμμέσως ή άμέσως ήθικήν ή όλικήν ζημίαν εις τόν μισθωτόν συνιστά άδικαιολόγητον μονομερή μεταβολήν των όρων της εργασιακής συμβάσεως, τας εκ της όποιας μεταβολής συνεπείας άκεραίας υπέχει ό εργοδότης (Ι. Καποδίστριας, Ερμηνεία Εργ. Δικαίου 1937 § 389 και 390). Έν προκειμένφ έβεβαιώθη, ότι μετά την κατά την 2αν Μαΐου 1945 πρόσληψιν του ένάγοντος ως σερβιτόρου προσελήφθη ως τοιοῦτος και τις όνόματι Μ. Ουτός προσελήφθη εις άντικατάστασιν προηγούμενον — πρό της προσλήψεως του ένάγοντος — άπολυθέντος συναδέλφου του. Ακολούθως επανελθόντος εκ της εργασίας του του τελευταίου τούτου, ως ακύρως άπολυθέντος, οι ένάγομενοι δέν προήλθον εις άπόλυσιν του ειρημένου άντικαταστάτου Μ., δν ήδύναντο κατά νόμον (άρθρ. 8 του ως ισχύει νυν Ν.Δ. 424/1941) ν' άπολύσωσι. Περαιτέρω και όλίγον πρό της άπολύσεως του ένάγοντος οι ένάγομενοι προσέλαβον και έτερον σερβιτόρον, τόν Φ. Π. (Τούτον οι ένάγομενοι φέρουσιν, ως προσληφθέντα, εις άντικατάστασιν του άπολυθέντος ένάγοντος).

Διά της τοιαύτης κατά τρεῖς αύξήσεις του αριθμού των κατά την πρόσληψιν του ένάγοντος υπηρετούντων — συμπεριλαμβανομένου και τούτου —

ματικήν πολιτικήν του Κράτους, και συνεπώς ή καταβολή των έκάστοτε όριζομένων άμοιβών υπό του εργοδότην έξαντλεί την υποχρέωσιν αυτού, της αύξήσεως αυτών δυνάμενης ν' άποτελέσῃ άντικείμενον των επιδιώξεων της εργατοϋπαλληλικής τάξεως έναντι του Κράτους.

Υφισταμένου συμφώνως ταῖς έκτεθεισί νομίμου λόγω άπολύσεως του ένάγοντος, έδει διά τό κύρος ταύτης νά γίνη άμεσος άντικατάστασις του άπολυθέντος και άναγγελία έντός τριών ήμερών από της άπολύσεως ταύτης τε και του όνόματος του προσληφθέντος εις την οικείαν Έπιθεώρησιν Εργασίας, ή τήρησις όμως των διατυπώσεων τούτων ουτε προτείνεται, ουτε άποδεικνύεται εκ των έγγραφων. Ακύρος δδεν ή γενομένη άπόλυσις και όρθως ή έκκαλουμένη, ει και επί άλλη αιτιολογία, έθεώρησε ταῦτην ως τοιαύτην και έδέχθη την άγωγήν. Εύσταθοῦντος δέ του διατακτικού αὐτῆς, άπορριπτέα άποβαίνει κατ' ούσίαν ή υπό κρίσιν έφεσις.

σερβιτόρων, ἀληθῆς τυγχάνει, ὅτι ἀπὸ 5 ἐμειώθη εἰς 3 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ ἐστιατορίῳ τραπεζῶν, ὡς τὴν ἐξυπηρέτησιν εἶχεν ἀναλάβει κατὰ τὴν πρόσληψίν του ὁ ἐνάγων. Ἐν τοσούτῳ ὅμως αἱ εἰς δραχμὰς ἀπολαυαὶ αὐτοῦ ἐκ ποσοστῶν 10 οἱ ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων λῆσμων καταναλώσεως τῶν πελατῶν τοῦ ἐστιατορίου, αἰτινες, ὑπολογιζόμεναι βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἐτησίων ἀπολαυῶν αὐτοῦ, ἐβεβαιώθη ὅτι ἀνέρχονται εἰς δραχ. 70.000 κατὰ μῆνα, οὐ μόνον δὲν ἐμειώθησαν κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ πρώτου καὶ περαιτέρω τῶν ἐπομένων δύο συναδέλφων του σερβιτόρων χρονικὴν διάστημα, ἀλλὰ τὸναντίον ηὔξηθησαν, ὡς ἐβεβαιώθη, διαδοχικῶς, λόγῳ τῆς κατὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω καλοκαιρινῇν περίοδον (Ἰούλιος - Αὐγουστος) σημειωθείσης μεζύονος κινήσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐστιατορίου. Ἐξ ἄλλου, καὶ ἂν ὑποθεθῇ, ὅτι αἱ ἀπολαυαὶ αὗται ἐμειώθησαν, οὐδαμῶθεν ἐν τούτοις ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω, διὰ τῆς διαδοχικῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σερβιτόρων καὶ τῆς συνεπειᾶς τούτου ἐπελθούσης μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐξυπηρετουμένων τραπεζῶν, γενομένη διαρρυθμίσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐστιατορίου ἀπὸ μέρους τῶν δικαλουμένων πρὸς τοῦτο ἐργοδοτῶν ἐναγομένων, ἐγένετο παρ' αὐτῶν ἐκ προθέσεως, ὅπως μειώσῃσι τὰς ἐκ φιλοδογημάτων τῶν καταναλωτῶν πελατῶν ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος ἢ πολλῶν μᾶλλον, ὅπως ἐξαναγκάσωσι αὐτὸν καὶ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐργασίαν του. Τούναντίον διεπιστώθη, ὅτι ἡ ὡς ἀνωτέρω διαρρυθμίσις καὶ μεταβολὴ τῆς ἐντὼ ἐστιατορίῳ ἐργασίας ἀποκλειστικὸν σκοπὸν καὶ αἰτίαν εἶχε τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ὁσημέραι αὐξανόμενης πελατείας τῆς ἐπιχειρήσεως. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ πληρωμῆς αὐτῷ δραχ. 64.000, ὡς διαφορὰ ἐπὶ ἐλαττωσυνεπειᾶς προμνησθείσης διαρρυθμίσεως τῆς ἐργασίας του, τῶν ἀπὸ 1]6]1945 μέχρι 1]9]1945 ἀπολαυῶν αὐτοῦ, ἀπορριπτέα τυγχάνει, ὡς ἀνεπιβεβαίωτος. Ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἀπὸ 1 Ἰουνίου μέχρι 1 Σβρίου 1945 κατεκράτουν ἐκ τῶν ἡμερησίων ἀπολαυῶν τοῦ ἐνάγοντος δραχ. 40, ὡς ἐχορήγουν ὡς ἀμοιβὴν εἰς τινα ἐργάτην, ὃν ἐπεφόρτιζον καθημερινῶς, ἵνα μεταφέρῃ καὶ γεμίξῃ τὸ τεπόζιτον τοῦ ἐστιατορίου μετ' ὕδωρ διὰ τοὺς καταναλωτὰς πελάτας καὶ διὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ βρεγμα τοῦ ἐστιατορίου. Ἡ ἀντίρρσις ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη ἐβάρυνε τοὺς σερβιτόρους, ἐν οἷς καὶ τὸν ἐνάγοντα, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐκ δραχ. 40 ἀναλογίαν του, διότι οἱ παρὰ τῶν σερβιτόρων προσλαμβανόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι βοηθοὶ εἶναι ἐπιφορτισμένοι καὶ μετ' τὴν μεταφορὰν τοῦ ὕδατος, δὲν εἶναι βάσιμος. Ἐν ἐκ τῶν ἐργῶν τῶν βοηθῶν σερβιτόρων τυγχάνει βεβαίως καὶ ὁ καθαρισμὸς καὶ τὸ πλῆθος τοῦ ἐστιατορίου. Ἡ ἔξωθι ὅμως κατὰ σύστημα καθημερινῇ μεταφορᾷ εἰς τὸ ἐστιατόριον ὕδατος, χρησιμοποιουμένου οὐ μόνον πρὸς χρῆσιν, ἀλλὰ καὶ πόσιν, οὔτε τῶν σερβιτόρων οὔτε τῶν βοηθῶν αὐτῶν ἐργον δύναται νὰ εἶναι καὶ μόνον ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ τῶν σερβιτόρων καὶ τοῦ ἐργοδότη ἐστιατορὸς δύναται νὰ γίνῃ. Ὅταν μάλιστα τὸ ἐστιατόριον στερεῖται ὕδατος καὶ διὰ τὴν μεταφορὰν τούτου ἀπαιτεῖται ἡμερησίως ὠρισμένη δαπάνη αὕτη βαρύνει τὴν ἐπιχείρησιν, καὶ μόνον ὅταν οἱ σερβιτόροι ἐργολαβικῶς ἀνέλαβον καὶ τὸ καθημερινὸν τοῦτο ἔργον τῆς μεταφορᾶς τοῦ ὕδατος δύναται νὰ φέρωσι τὴν δαπάνην ταύτην. Παρομοίᾳ ὅμως ἐργολαβικῇ συμφωνίᾳ οὔτε προεβλήθη ἀπὸ μέρους τῶν ἐναγομένων, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐβεβαιώθη. Κατὰ συνέπειαν ὑπόχρεοι τυγχάνουσι

οἱ ἐναγόμενοι, ὅπως καταβάλωσι τῷ ἐνάγοντι τὴν ὡς ἀνωτέρω ἐκ παρακρατήσεων διαφορὰν ἐκ δραχ. 40 ἡμερησίως, ἀνερχομένην διὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰουνίου μέχρι 1 Σεπτεμβρίου 1945 χρονικὸν διάστημα εἰς δραχ. 3280. Οἱ ἐναγόμενοι οὐδόλως ἀπηγόρευσαν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἢ πολλῶν μᾶλλον ἐξηνάγκασαν τοῦτον, ὅπως μὴ εἰσπράττῃ τὰ ποσοστά τὸν ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν καταναλώσεως τῶν ἐν τῷ ἐστιατορίῳ ἐστιώντων ὁδηγῶν καὶ βοηθῶν ὁδηγῶν τῶν λεωφορείων καὶ τῶν φορητῶν μετ' ἐπιβάτας αὐτοκινήτων. Καθ' ἃ ὁ μάρτυς τοῦ ἐνάγοντος καὶ συνάδελφος αὐτοῦ ἐν τῷ ἄνω ἐστιατορίῳ τῶν ἐναγομένων καταθέτει, «τὸ ποσοστὸν ἀπὸ τοὺς σωφῆρμποροῦσαν νὰ τὸ εἰσπράττουν, χωρὶς νὰ φοβοῦνται ἀπόλυσιν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως, ἀλλὰ δὲν τὸ εἰσπράττουν, διότι οὗτοι ἔφερον τοὺς ἐπιβάτας τῶν στὸ κατὰστημα καὶ εἶσι καὶ τὸ κατὰστημα ὡφελεῖται, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ σερβιτόροι». Ἀπλῇ ὁθεν σχετικῇ σύστασις ἐγένετο ἀπὸ μέρους τῶν ἐναγομένων πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ἣν ὁ τελευταῖος οὗτος ὡς ἐπωφελῇ δι' αὐτὸν ἀπεδέχθη. Οἱ ἐναγόμενοι, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ γλίσχρους παρ' αὐτῶν ἀμειβομένου μαγεῖρου τοῦ ἐστιατορίου τῶν, ἐξηνάγκασαν πάντας τοὺς ἐν ἀρχῇ ὑπηρετοῦντας σερβιτόρους (τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων), ὅπως εἰσφέρωσι κατὰ ἰσομοιρίαν ἕκαστος ἐκ τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν τῶν. Τοῦτο ἐπέτυχον διὰ τῆς δημιουργίας κοινοῦ υποχρεωτικοῦ (μεταξὺ σερβιτόρων καὶ μαγεῖρου), ὡς τὸ ἀποκαλοῦν, ταμείου (περὶ τοῦ ταμείου τούτου προβλ. ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1]1945 Πρωτοδικικοῦ Κορίνθου ἐν ΕΕΔ 4, σελ. 329-330, ἀφορῶσαν διαφορὰν μεταξὺ τῶν αὐτῶν ἐν προκειμένῳ ἐργοδοτῶν ἐναγομένων καὶ ἑτέρου σερβιτόρου τοῦ ἐστιατορίου τῶν), εἰς τὸ ὁποῖον καθ' ἡμέραν κατετίθεντο ἅπασαι αἱ ἡμερησίου ἀποδοχαὶ καὶ τῶν τριῶν σερβιτόρων (ἐντεῦθεν καὶ τοῦ ἐνάγοντος), ὡς καὶ τὸ ἐκ δραχ. 400 ἡμερομισθίων τοῦ μαγεῖρου. Ἀκολουθῶς τὸ προκύπτον σύνολον διεμοιράζετο μεταξὺ σερβιτόρων καὶ μαγεῖρου κατ' ἰσομοιρίαν. Βεβαιωθέντος ὁθεν ὅτι αἱ ἀπολαυαὶ τοῦ ἐνάγοντος ἀνήρχοντο εἰς δραχ. 30.000 μηνιαίως (1.000 τούτεσι καθ' ἡμέραν), ὡς ἐπίσης καὶ ὅτι ἰσόποσοι ἐτύγχανον καὶ αἱ ἀπολαυαὶ τῶν δύο ὑπολοίπων σερβιτόρων, ἔπεται ὅτι ἡ καθ' ἡμέραν γενομένη εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ὡς ἄνω πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἡμερομισθίων τῶν μαγεῖρου καὶ κατ' ἐπιταγὴν τῶν ἐναγομένων συσταθέντος κοινοῦ ταμείου κατακράτησις ἀνήρχετο εἰς δραχ. 150. Ἡ κατακράτησις δὲ αὕτη ἐβεβαιώθη, ὅτι ἐγένετο ἐπὶ 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος. Ἐπομένως τὸ συνολικὸν ποσόν, ὅπερ διὰ τοῦ ὡς ἄνω τρένον εὐσχημὸν τρόπον κατεκρατήθη παρὰ τῶν ἐναγομένων ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος, ἀνέρχεται εἰς δραχ. 4500, καθ' ὃ καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀξίωσις αὕτη.

Κατὰ τὰ ἐδάφια 2 καὶ 3 τῆς § 3 τοῦ ὑπὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Νόμου 765]1943 ἀντικατασταθέντος ἄρθρ. 10 τοῦ ν. δ. 424]1941 πᾶσα καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας γενομένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 424]1941 δέον ν' ἀναγγέλληται ἐγγράφως ἐντὸς 3 ἡμερῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει ταύτης εἰς τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν. Εἰς τὰς αὐτὰς Ἀρχὰς καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας δέον νὰ ἀνακοινοῦται ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεῦσεων ἢ πρόσληψις τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ μὴ ἀναγγελία τῆς προσλήψεως ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω γενομένης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.

*Εν προκειμένῳ ἐκ μὲν τοῦ προσαγομένου ὑπ'ἀριθ. 8431 τῆς 27 Αὐγούστου 1945 ἀποδεικνυομένου δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν Πρωτοδικῶν Κορίνθου προκύπτει, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐργασιακὴ σύμβασις κατηγγέλθη ὑπὸ τῶν ἐναγομένων τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1945, ἐκ δὲ τοῦ ὁμοίως προσαγομένου ἐτέρου ὑπ' ἀριθ. 7112 τῆς 18 Δ)βρίου 1945 ἀποδεικτικοῦ δικ. κλητῆρος τῶν αὐτῶν Πρωτοδικῶν βεβαιούται, ὅτι ἡ ἀναγγελία τῆς παρὰ τῶν ἐναγομένων προσλήψεως τοῦ Φ. Π., εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυθέντος ἐνάγοντος, ἐγένετο πρὸς τὴν ἐν Κορίνθῳ Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1945, ἥτοι πολὺ μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς διὰ τῆς μνησθείσης διατάξεως τασσομένης πρὸς τοῦτο τριημέρου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως προθεσμίας. Κατὰ συνέπειαν ἡ γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος τυγχάνει, κατὰ τὸ ρητὸν γράμμα τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ἄκυρος, ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ γεγονός, ὅτι, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη καὶ ἐρρήθη ἀνωτέρω, ὁ Φ. Π. ἀντικαταστάτης τοῦ ἐνάγοντος, εἶχε προσληφθῇ πρὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ τελευταίου τούτου. Ἐντεῦθεν, μὴ λυθείσης τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὑπόχρεοι τυγχάνουσι οἱ ἐναγόμενοι, ὅπως καταβάλωσι τῷ ἐνάγοντι τὰς ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεώς του καὶ μέχρι τῆς

ἀγωγῆς ἀποδοχὰς αὐτοῦ. Ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐπέβαλον εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ποινὴν τῆς ὀκταήμερου ἀποχῆς (προσωρινῆς παύσεως) ἐκ τῆς ἐργασίας του, διότι ἡμέραν τινα ἐβράδυνεν οὗτος νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν ἐργασίαν του ἢ διότι οὗτος οὐδόλως προσήλθεν ἀπουσιάζας αὐθαιρέτως καὶ ἀδικαιολογήτως ἐξ αὐτῆς. Τοιοῦτο ὁμως δικάϊωμα ἐπιβολῆς ποινῆς, ἥτις οὐ μόνον ὑλικῶς ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς ἐξημίωσε τὸν ἐνάγοντα, δὲν εἶχον οἱ ἐργοδοτοὶ ἐναγόμενοι.

*Ἐπιβολὴ ποινῶν εἰς τὸν μισθωτὸν ἐπιτρέπεται μόνον ὑφ' οὗς ὄρους καὶ προϋποθέσεις (κανονισμός, ἀνακοίνωσις τοῦτου εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν) διαγράφει τὸ Β.Δ. τῆς 14 Σεπτεμβρίου 1912 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου Δ.Π. (4030/1912) πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου πᾶν ἄλλο ἢ συνεμορφώθησαν οἱ ἐναγόμενοι. Ἀπόλυσις μάλιστα ἡ προσωρινὴ παύσις κατ' οὐδένα λόγον δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν μισθωτὸν ὡς πειθαρχικὴ ποινὴ μετὰ τὸ Ν.Δ. 424/1941.

*Ἐντεῦθεν οἱ ἐναγόμενοι ὑπόχρεοι τυγχάνουσι, ὅπως καταβάλωσι τῷ ἐνάγοντι τὰς τῶν ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπολαύς, ὧν ἐστερήθη οὗτος, τεθείς παρ' ἐκεῖνον ἐκτός ὑπηρεσίας, κατὰ παράβασιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως.

ΑΠΟΒΟΛΗ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΟΙΚΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

***Ἀρμοδιότης τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἀρθρ. 634 ἐπ. τῆς Πολ. Δικ.**

***Ἐνοικιστάσιον.**—Ἐπέκτασις διατάξεως περὶ ἀποβολῆς μισθωτοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου βιομηχανικῶν ἐργοστασίων, ἐνοικούντων εἰς οἰκήματα ἐξαρτώμενα ἐκ τῶν ἐργοστασίων τούτων καὶ προοριζόμενα δι' ἐνοίκησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου, καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν ἄλλων ἐπιχειρήσεων, ἐνοικούντων, ὡς ἐκ τῆς ιδιότητός των, εἰς οἰκήματα αὐτῶν.—Ἐρευνα περὶ τοῦ νομίμου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ Α. Ν. 255/1945 «περὶ ρυθμίσεως μισθώσεων ἀκινήτων» ὁ συνεπείρ ὑπαλληλικῆς σχέσεως ἢ ὑπηρεσιακῆς πρὸς τὸν κύριον ἢ μισθωτὴν τοῦ ἀκινήτου ἐνοίκων ἐν αὐτῷ (ὑπάλληλος, ὑπηρετής, ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, θυρωρὸς κλπ.) δὲν θεωρεῖται μισθωτῆς ἢ ἐνοίκος. Ἡ διὰ τοῦ νόμου τούτου χορηγούμενη ὑποχρεωτικὴ παράτασις τῆς μισθώσεως δὲν χωρεῖ ἐπὶ κατοικίῶν ἐξαρτωμένων ἐκ λειτουργούντων βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ προορισμένων δι' ἐνοίκησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου, ἐὰν ὁ ἐνοίκος ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης τοῦ ἐργοστασίου νομίμως ἐπανθεν ὡς τοιοῦτος. Περὶ τοῦ νομίμου τῆς ἀπολύσεως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως, αἰτήσῃ ἐκατέρου τῶν ἐνδιαφερομένων, ὁ Πρόεδρος, κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἀρθρῶν 634 καὶ ἐπ. τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὅστις καὶ διατάσσει ταυτοχρόνως τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἐνοίκου ἢ τὴν ἐπανεγκατάστασιν τοῦ τυχόν ἀποβληθέντος.

Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα εἶναι ἡ κατωτέρω προεδρικὴ ἀπόφασις, ἔχουσα νὰ κρίνῃ ἐπὶ αἰτήσεως περὶ ἀποβολῆς θυρωροῦ πολυκατοικίας, τοῦ ὁποίου κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας νομίμως, ἀλλ' ἡρηγήθη νὰ ἐκκενώσῃ τὸ διαμέρισμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρέμεινε συνεπείρ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι, ἀνεξαρτήτως τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ἀναγκ. νόμου 255/1945, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν δύναται ἐκ τῆς γενικῆς ἀρμοδιότητος αὐτοῦ νὰ λάβῃ προσωρινὰ μέτρα (ad hoc Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3796/1943, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Κ. Μασσοῦ-

κης, ΕΕΔ 2, 592. ἐνθα καὶ παρατηρήσεις Γ. Χαϊρετάκη, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 9051/1943, Προεδρεύων Α. Τούσης, ΕΕΔ 2, 657, πρβλ. καὶ Γ. Ἀποστολοπούλου, Θέμ. ΝΕ' σελ. 61 καὶ ἀντίθετα σχόλια Κ. Γ. Παπαδημητρίου, Θέμ. ΝΔ' σελ. 331).

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 1713/1946

Προεδρεύων ὁ κ. Β. Πατσουράκος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Καποδιστριας, Π. Καράμαλης

Ἡ αἰτοῦσα, καταγγέλλουσα τὴν μετὰ τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις θυρωροῦ τῆς πολυκατοικίας τῆς σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, ἀνεπάρκειαν καὶ ἀκαταλληλότητα, αἰτεῖται τὴν ἀποβολὴν αὐτῆς ἐκ τοῦ διαμερίσματος τῆς πολυκατοικίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ιδιότητι τῆς θυρωροῦ διαμένει. Ἡ αἰτήσις αὕτη ἀρμοδίως φέρεται ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορὰν διαδικασίαν τῶν ἀρθρῶν 634 ἐπ. Πολ. Δικ., βάσει τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ἀ. ν. 255/45, δι' οὗ κατὰ τε τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, συντρέχοντος τοῦ αὐτοῦ νομοθετικοῦ λόγου, παρέχεται εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν ἡ ἀρμοδιότης, ὅπως κατὰ τὴν εἰρημένην διαδικασίαν διατάσῃ τὴν ἀποβολὴν τοῦ μισθωτοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου βιομηχανικῶν ἐργοστασίων, ἐνοικούντων εἰς οἰκήματα ἐξαρτώμενα ἐκ τῶν ἐργοστασίων τούτων καὶ προοριζόμενα δι' ἐνοίκησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου, ἀλλὰ καὶ ὅταν πρόκειται περὶ ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν ἄλλων ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργοδοτῶν, ἐνοικούντων, ὡς ἐκ τῆς ιδιότητός των, εἰς οἰκήματα τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργοδοτῶν τούτων.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον ἡμῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν διαδίκων, τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως γενομένης συζητήσεως, ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι πράγματι ἡ καθ' ἧς ἡ αἰτήσις, προσληφθεῖσα ὑπὸ τῆς αἰτοῦσης κατὰ τὸ ἔτος 1944 ὡς θυρωρὸς τῆς ἐνταῦθα πολυκατοικίας τῆς, διὰ χρόνον μὴ ὠρισμένον, ἐπεδείξατο, κατὰ τοὺς τελευταίους ἰδίᾳ μῆνας, ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, ἀκαταλληλότητα καὶ ἀνεπάρκειαν. Αὕτη 1) παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας τῆς καθ' ἑκάστην, καθ' ὅλας σχεδὸν τὰς πρωινὰς ὥρας, πρὸς ἑνοίκιον τῆς πολυκατοικίας ἐπὶ ἰδιαιτέρα ἀμοιβῇ, καταβαλλομένη παρ' αὐτοῦ, καὶ παρημέλει τὰ καθήκοντα αὐτῆς ὡς θυρωροῦ, ἅτινα καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς ὥρας λίαν πλημμελῶς ἐκτελεῖ, 2) φέρεται πρὸς τοὺς ἐνοίκους τῆς πολυκατοικίας αὐθαδῶς καὶ ὕβριστικῶς δεχομένη ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ ἐπισκέψεις τοῦ συζύγου τῆς, δημιουργεῖ μετ' αὐτοῦ συχνὰ θορυβώδεις σκηνὰς καὶ ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν νὰ ὑβρίξῃ καὶ τοὺς ἐνοίκους τῆς πολυκατοικίας καὶ 4) ἐδέχθη ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ καὶ διέμενον ἐπὶ μακρὸν εἰς τὸ ἐν αὐτῇ διαμέρισμά τῆς δύο ξένους ἄνδρας. Ἡ συμπεριφορὰ αὕτη τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις, μόνος ὑπαλλήλου τῆς αἰτοῦσης, ἣτις ἔχει στενοχωρήσει τοὺς ἐνοίκους τῆς πολυκατοικίας καὶ κἀμνει αὐτοὺς νὰ δυσανασχέτῳ διὰ τὴν διατήρησίν τῆς ἐν τῇ πο-

λυκατοικίᾳ, προέκυψε σαφῶς ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν δύο πρώτων τῶν ἄνω μαρτύρων, ὄντων ἐνοίκων τῆς πολυκατοικίας. Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἑτέρων δύο μαρτύρων, τῶν προσαχθέντων ὑπὸ τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις, δὲν δύναται τις νὰ ἀχθῇ εἰς διάφορον κρίσιν. Οὗτοι, κατοικοῦντες μακρὰν τῆς πολυκατοικίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρετεῖ ἡ καθ' ἧς ἡ αἰτήσις, οὐδὲν γνωρίζουσιν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ὡς πρὸς τὴν ἐν πολυκατοικίᾳ συμπεριφορὰν αὐτῆς, καταθέσαντες μόνον, ὅτι γνωρίζουσιν αὐτὴν ὡς ἡσυχὸν καὶ ἐργατικὴν καὶ ἐκφράσαντες τὴν γνώμην μόνον ὅτι δὲν θὰ εἶναι ἀληθὴ τὰ εἰς βάρος αὐτῆς λεγόμενα. Κατόπιν τῶν εἰρημένων καὶ λαμβανομένων ὑπ' ὄψει ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐπιδόσεως δικαστικοῦ κλητῆρος καὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως, ἐτηρήθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. 765]43 ἀπαιτούμεναι διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων ἡ ἐκμεταλλεῦσεων διατυπώσεις, ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένη εἰρημένη σύμβασις ἐργασίας ἐπαινεῖ ὑφισταμένη καὶ κατ' ἀκολουθίαν δεόν ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ κρινόμενη αἰτήσις καὶ διαταχθῇ ἡ ἀποβολὴ τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις ἐκ τῆς πολυκατοικίας τῆς αἰτοῦσης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνοικεῖ πλέον αὕτη ἀδικαιολογητῶς καὶ παρὰ νόμον.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΠΙΔΙΚΑΣΙΣ ΕΦΕΔΡΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΓΩΓΗΝ ΧΡΟΝΟΝ

Διαφοραὶ στρατευομένων μισθωτῶν καὶ διαδικασία νόμου 3514

Μὴ δυνάτῃ ἐπιδίκασις ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων διὰ τὸν μετὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς χρόνον.— Προϋπόθεσις ἐπιδικάσεως τὸ ἀπαιτητὸν καὶ κεκτημένον τοῦ δικαιώματος.

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ἐπεκταθέντος ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων (ἄρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 547]1937) περὶ πάσης διαφορᾶς, γεννωμένης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, δικάζει εἰς α' βαθμὸν ὁ Εἰρηνοδίκης τοῦ τόπου καὶ εἰς β' βαθμὸν ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν τῆς περιφερείας.

Ἡ ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἐφῆσιν διαδικασία εἶναι ἡ τοῦ ἀρθροῦ 634 καὶ ἐπ. τῆς Πολιτ. Δικονομίας (πρβλ. γνωμοδότησιν Ἀντισταγγελέως Α. Π. Γ. Ἀποστολοπούλου, 32 τῆς 13 Ἰουλίου 1940), διεξάγεται δὲ ἀτελῶς (ἀναγκ. νόμος 2672]1940).

Τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐρευνα τῆς προεδρικῆς κατωτέρως ἀποφάσεως, εἶναι ἂν δύναται νὰ ἐπιδικασθῶσι τὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου 3514 ἐφεδρικά ἐπιδόματα καὶ διὰ χρόνον πέραν τῆς ἐν τῷ α' βαθμῷ συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς.

Περὶ τοῦτου ὀρθῶς ἀποφαίνεται ἡ προεδρικὴ ἀπόφασις (πρβλ. καὶ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν, κατ' ἐφῆσιν, 167]1941, Προεδρεύων Α. Τούσης, ἀδημοσίευστον εἰς νομικὰ περιοδικά, κατὰ τὴν ὁποίαν «ἀληθῶς ἐπιδίκασις ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ συμφώνως τῷ νόμῳ 3514, διὰ χρόνον μετὰ τὴν ἀγωγὴν δὲν εἶναι νόμιμος, ὡς μὴ οὕσης γεγεννημένης τῆς ἀπαιτήσεως καὶ μόνον ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς ἡδύνατο νὰ ἀχθῇ τοιοῦτο αἶτημα, πρβλ. καὶ διὰ τὴν δια-

δικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4499]1945, εἰσγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Ε. Πατῆς, ΕΕΔ 4, 570. Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4322]1945, Πρωτοδίκης Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 4, 571, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5219]1945 Πρωτοδίκης Μ. Σκουλίκης, ΕΕΔ 5, 23).

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 5513]145

Διαδικασία νόμου 3514

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Σκελλαρῖου Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Μήλας, Γ. Μογγογιάννης

Διὰ τοῦ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλομένου λόγον ἐφέσεως ἡ ἐκκαλοῦσα παραπονεῖται κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, διότι αὕτη ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον καὶ δραχμὰς 450 ἡμερησίως ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἐκ τῆς στρατεύσεως ἀπολύσεως τοῦ ἐφεσίβλητου, κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθροῦ 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Νόμιμος εἶναι ὁ λόγος οὗτος τῆς ἐφέσεως, καθόσον οἱ μισθοὶ εἶναι καταβλητέοι μετὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ζητηθῶσιν οὗτοι πρὶν νὰ καταστῶσι δεδουλευμένοι (Dernburg, Ἐνοχικὸν παράγρ. 112 IV β') καὶ συνεπῶς λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ κεκτημένον καὶ ἀπαιτητὸν τοῦ δικαιώματος, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 158 καὶ 160 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, κρίνεται κατὰ τὴν πρώτην ἡμῶν συζητήσιν, παρέπεται, ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, διώκουσα μισθοὺς πέραν τῆς πρώτης συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς εἶναι μὴ νόμιμος καὶ ἀπορριπτέα, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ λόγου τούτου τῆς ἐφέσεως.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

986/1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περί του τρόπου διενέργειας των άρχαιρεισών εις τὰ επαγγελματικά Σωματεία εργατών και ύπαλλήλων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 65 τής 26 Φεβρουαρίου 1946)

Προτάσει του 'Ημετέρου 'Υπουργικού Συμβουλίου άπεφασίσαιμεν και διατάσσομεν :

"Αρθρον 1.

1. 'Η διενέργεια των άρχαιρεισών εις τὰ επαγγελματικά σωματεία εργατών η ύπαλλήλων η τας ενώσεις τοιούτων σωματείων διέπεται υπό του παρόντος Νόμου, των μη υπό τούτου θιγομένων διατάξεων της κειμένης σωματειακής νομοθεσίας και υπό των μη άντικειμένων, προς ταύτας και εκείνον, διατάξεων των καθ' έκαστον καταστατικών.

2. 'Εν τοις έπομένοις οί όροι :

- α) Σωματείων.
- β) 'Ενώσεις σωματείων.
- γ) Συλλογικά όργανα.
- δ) 'Ισχύουσαι διατάξεις.
- ε) 'Αρχαιρεισάι.
- στ) 'Εκλογικόν μέτρον

σημαίνουν άντιστοιχώς, χάριν συντομίας :

α) 'Επαγγελματικόν σωματείον εργατών η ύπαλλήλων.

β) 'Ενώσιν επαγγελματικών σωματείων εργατών η ύπαλλήλων.

γ) Τα συλλογικά όργανα διοικήσεως η έλέγχου των σωματείων η των ενώσεων σωματείων.

δ) Τας διατάξεις της Ισχύουσας σωματειακής νομοθεσίας, τας μη άντικειμένας εις τας διατάξεις του παρόντος νόμου η τας διατάξεις του καταστατικού έκάστου σωματείου η ενώσεως σωματείων, τας μη άντικειμένας προς τούτον η εκείνην.

ε) Τας εκλογάς προς ανάδειξιν συλλογικών όργάνων η αντιπροσώπων είτε των σωματείων εις την συνέλευσιν της ενώσεως, εις ην άνήκουν, είτε και των τοπικών η των κλαδικών ενώσεων σωματείων εις την γενικωτέραν ένωσιν σωματείων.

στ) Τό πληκτικόν της διαιρέσεως του αριθμού των εις έκάστην εκλογήν έν συνόλφ καταμετροηθέντων έγκύρων ψηφοδελτίων διά του αριθμού των έδρων του έκάστοτε εκλεγόμενου συλλογικού όργάνου η διά του αριθμού των αντιπροσώπων του σωματείου εις την συνέλευσιν της, εις ην άνήκει, ενώσεως σωματείων.

'Εκλογικόν Σώμα, εκλογείς.

"Αρθρον 2.

1. Αί εκλογαί των συλλογικών όργάνων των σωματείων (άρχαιρεισάι) ενεργουήνται υπό των συνελεύσεων των μελών.

2. Των άρχαιρεισών σωματείων δικαιουήνται να μετέχουν ως εκλέγοντες (εκλογείς) οί κατά τας ισχύουσας διατάξεις δικαιούμενοι.

3. Προκειμένου περι ενώσεως σωματείων, η εκλογή του συλλογικού όργάνου αυτής ενεργείται υπό της συνελεύσεως της ενώσεως, την όποιαν συγκροτούν επί τούτω οί εκλεγόμενοι αντιπρόσωποι των άπαρτιζόντων αυτήν σωματείων.

4. 'Ο αριθμός των αντιπροσώπων έκάστου σω-

ματείου εις την συνέλευσιν της, εις ην τούτο άνήκει, ενώσεως καθορίζεται υπό των Ισχυουσών διατάξεων, επί τη βάσει όμως του αριθμού των έκάστοτε έγκύρως λαμβανόντων μέρος εις την σχετικήν εκλογήν.

5. Οί έν λόγφ αντιπρόσωποι εκλέγονται κατά τας διατάξεις, τας διεπούσας τας άρχαιρεισάις των σωματείων.

6. 'Εάν τό καταστατικόν σωματείου προβλέπη, ότι τας συλλογικά όργανα τούτου άπαρτιζονται εκ μελών, εκ των όποιων άλλα μεν εκλέγονται παρ' ένός ειδικωτέρου επαγγελματικού κλάδου του σωματείου, άλλα δε παρ' έτέρου τοιούτου, άνήκοντος επίσης εις τό σωματείον, ως προς την εκλογήν των έν λόγφ συλλογικών όργάνων εφαρμόζονται οί κατωτέρω όρισμοί, θεωρούμενοι όμως, διά την περίπτωσιν των άρχαιρεισών, έκάστου των έν τφ σωματείφ ειδικωτέρων επαγγελματικών κλάδων ως χωριστών σωματείων.

'Εφορευτική 'Επιτροπή.

"Αρθρον 3.

1. 'Εκαστον σωματείον η έκάστη ένωσις σωματείων ενεργεί τας άρχαιρεισάις φροντίδι, παρουσία και υπό την έποπτείαν 'Εφορευτικής 'Επιτροπής.

2. 'Η 'Εφορευτική 'Επιτροπή άποτελείται εκ πέντε τακτικών και Ισαριθμών αναπληρωματικών μελών, εκλεγόμενων κατά τας Ισχύουσας διατάξεις οκτώ τουλάχιστον ήμέρας πρό της ήμερομηνίας, καθ' ην δέον να διεξαχθούν άρχαιρεισάι.

3. 'Αμα τη εκλογή της η 'Εφορευτική 'Επιτροπή συγκαλείται, προσκλήσει και υπό την προεδρίαν του πρεσβυτέρου εκ των μελών της, και εκλέγει τον πρόεδρον, τον αντιπρόεδρον και τον γραμματέα της.

4. 'Εκαστος συνδυασμός ύποψηφίων, περί ών τό επόμενον άρθρον, εξαιρουμένου του τυχόν συνδυασμού άνεξαρτήτων, δικαιούται να όρίση τέσσαρας τουλάχιστον ήμέρας πρό της ήμερας διενεργείας των άρχαιρεισών ένα αντιπρόσώπον του παρὰ τη 'Εφορευτική 'Επιτροπή.

5. Οί αντιπρόσωποι των συνδυασμών εις την 'Εφορευτικήν 'Επιτροπήν δέν δύνανται να είναι και ύποψήφιοι.

6. 'Επί ποινή άκυρότητος των άρχαιρεισών, ό Πρόεδρος της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής όφείλει να καλή άνελλιπώς εις τας συνεδριάσεις ταύτης τους παρ' αυτή αντιπροσώπους των συνδυασμών.

7. Οί αντιπρόσωποι των συνδυασμών δικαιουήνται να παρακολουθούν και έλέγχουν τὰ της παρασκευής των άρχαιρεισών υπό της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής, παριστάμενοι δε εις τας συνεδριάσεις αυτής δύνανται να μετέχουν των συζητήσεων και να υποβάλλουν και προτάσεις.

8. Οί άποτελούντες την 'Εφορευτικήν 'Επιτροπήν και οί παρὰ ταύτη αντιπρόσωποι των συνδυασμών υπέχουν, κατά την εκτέλεσιν των καθηκόντων των, τας ποινικάς ευθύνας των δημοσίων υπαλλήλων και απολαμβάνουν της υπέρ τούτων, κατά την άσκηση της ύπηρεσίας των, θεσπισμένης διά του ποινικού νόμου ειδικής προστασίας.

'Υποψηφιότητες

"Αρθρον 4.

1. Οί προτιθέμενοι να μετáσχουν των άρχαιρεισών ως ύποψήφιοι :

α) 'Οφείλουν να πληρούν τας σχετικάς προϋ-

ποθέσεις, τὰς ὀρίζουσας ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ

β) Νὰ προσάγουν εἰς τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν τὸ δελτίον ταυτότητος, τὸ ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας δημοσίας Ἀρχῆς καὶ τὸ ἀτομικὸν ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον τῶν, τὸ τελευταῖον εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν ἡ ἐπαγγελματικὴ κατηγορία, εἰς ἣν ἀνήκουν, τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐδρεύει τὸ σωματεῖον τῶν, ἔχει ὑπαχθῆ εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν.

2. Οἱ ὑποψήφιοι κατέρχονται εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας εἰς συνδυασμούς, καταρτιζομένους κατὰ τὴν προτιμήσιν τῶν. Μεμονωμένοι ὑποψηφιότητες δὲν ἀπαγορεύονται, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὅμως ὑποχρεοῦται νὰ ἐμφανίσῃ αὐτὰς εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας εἰς κοινὸν ψηφοδέλτιον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «συνδυασμός ἀνεξαρτήτων».

3. Ὁ συνδυασμός θεωρεῖται νομίμως κατηρτισμένος καὶ μετέχει τῶν ἀρχαιρεσιῶν ὡς τοιοῦτος, ἐφ' ὅσον οἱ ἀπαρτίζοντες αὐτὸν δὲν εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν ἐδρῶν τοῦ ὑπὸ ἐκλογὴν συλλογικοῦ ὄργανου, οὐδὲ περισσότεροι τοῦ διπλασίου τούτων.

4. Ὑποψήφιοι, ὀλιγώτεροι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐδρῶν τοῦ ὑπὸ ἐκλογὴν συλλογικοῦ ὄργανου ἀλλὰ περισσότεροι τῶν 5, ἐμφανιζόμενοι ὡς ἐν συνδυασμῷ, μετέχουν τῶν ἀρχαιρεσιῶν, ἀλλὰ θεωροῦνται ὡς ὑποβαλόντες μεμονωμένας ὑποψηφιότητας.

5. Ἐάν οἱ μετέχοντες συνδυασμοῦ ὑπερβαίνουν τὸ διπλάσιον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐδρῶν τοῦ ὑπὸ ἐκλογὴν συλλογικοῦ ὄργανου, οἱ τελευταῖοι πλεονάζοντες δὲν λογίζονται ὡς ὑποψήφιοι, οὐδὲ περιλαμβάνονται εἰς τὸ ψηφοδέλτιον τοῦ συνδυασμοῦ.

6. Ἐκαστος συνδυασμός ἀναγγέλλεται εἰς τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν δι' ἐγγράφου κοινῆς δηλώσεως, ὑπογραφομένης παρὰ πάντων τῶν μελῶν του καὶ ὑποβαλλομένης εἰς αὐτὴν ἕξ τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμέρας διεξαγωγῆς τῶν ἀρχαιρεσιῶν.

Ἡ ἐν λόγῳ δήλωσις διαλαμβάνει τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν μετεχόντων τοῦ συνδυασμοῦ, κατὰ σειρὰν καθοριζομένην κατὰ τὴν μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων συμφωνίαν, τὴν πρόθεσιν τούτων νὰ κατέλθουν ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ τὸ παρ' αὐτῶν, διὰ τὸν συνδυασμὸν τῶν, προκρινόμενον ἐκλογικὸν σῆμα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ εἶναι ὀρισμένη λέξις, συμβολικὴ τις παράστασις ἢ ἀριθμός.

7. Ἐκάστη μεμονωμένη ὑποψηφιότης, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου, ἀναγγέλλεται εἰς τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ δηλώσεως, ὑπογραφομένης ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου καὶ πέντε τοῦλάχιστον ἐκλογέων.

8. Ἡ ἀνακήρυξις τῶν ὑποψηφίων καὶ ἡ γνωστοποίησις τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν καὶ τοῦ ἐκλογικοῦ σήματος ἐκαστοῦ τούτων ἐνεργοῦνται διὰ πρακτικοῦ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, τοιχοκολλουμένου εἰς τὸν τόπον διεξαγωγῆς τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἢ τῶν ἐκλογῶν καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ σωματείου ἢ τῆς ἐνώσεως σωματείων τοῦλάχιστον τέσσαρας ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν θὰ διενεργηθῶν αὐταί.

Ψηφοφορία

* Ἀρθρον 5

1. Ἡ ἡμερομηνία διεξαγωγῆς τῶν ἀρχαιρεσιῶν ὀρίζεται κατὰ τὰς ἰσχυούσας παρούσας διατάξεις.

2. Αἱ ἀρχαιρεσίαι διεξάγονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ διὰ ψηφοδελτίων.

3. Τὰ ψηφοδέλτια ἐκαστοῦ συνδυασμοῦ ἐκτυπῶνται ἢ δακτυλογραφοῦνται μερίμνῃ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

4. Ἐφ' ἐκαστοῦ ψηφοδελτίου ἐκαστοῦ συνδυασμοῦ ἀναγράφεται εὐκρινῶς ἐπὶ κεφαλῆς μὲν τὸ

ἐκλογικὸν αὐτοῦ σῆμα, ἀμέσως δὲ κατωτέρω τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν ἀπαρτίζόντων αὐτὸν ὑποψηφίων, κατὰ τὴν σειρὰν ἀναγραφῆς τῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ δηλώσει τῆς παραγράφου 6 τοῦ προηγουμένου ἀρθρου.

5. Ὁ ἐκλογεὺς, διὰ νὰ ψηφίσῃ, προσέρχεται εἰς τὸν τόπον διεξαγωγῆς τῆς ψηφοφορίας καὶ ἐπιδεικνύει εἰς τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν τὸ δελτίον ταυτότητος καὶ ὁ ἡσφαλισμένος τὸ ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον τῆς παραγράφου 1 ἐδαφίου β' τοῦ προηγουμένου ἀρθρου. Πιστοποιηθείσης οὕτω τῆς ταυτότητός του ὁ ἐκλογεὺς ὑπογράφει ἢ, ἂν εἶναι ἀγράμματος, ἐπιθέτει τὸ δακτυλικὸν του ἀποτύπωμα εἰς τὸ παρὰ ταύτης ἡλεγμένον βιβλίον δι-
καιουμένου νὰ μετὰσχουν τῆς ἐκλογῆς καὶ εἰς ἐιδικὴν στήλην ἐναντι τοῦ ὀνόματός του. Εἰτα ἐφοδιάζονται παρὰ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἐνὸς φακέλλου καὶ ἐνὸς δι' ἑκαστον συνδυασμὸν ψηφοδελτίου.

Ἐάν ὁ ἐκλογεὺς εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ ψηφοδελτίου τοῦ συνδυασμοῦ τῆς προτιμήσεώς του, δικαιούται ν' ἀρνηθῇ τὰ χορηγούμενα αὐτῷ ψηφοδέλτια.

6. Ἐκαστος ἐκλογεὺς ψηφίζει μόνον ἓνα συνδυασμὸν, δικαιούται δὲ νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν προτίμησιν του ὑπὲρ τῶν τριῶν τὸ πολὺ ὑποψηφίων, δι' ἐνὸς σταυροῦ προτιμήσεως, σημειουμένου ἐναντι τοῦ ὀνόματος ἐκαστοῦ προτιμωμένου.

Ἐάν ἐκδηλωθῇ ἡ προτίμησις τοῦ ἐκλογέως ὑπὲρ περισσοτέρων τῶν τριῶν ὑποψηφίων, περιορίζεται αὐτὴ εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω τρεῖς πρώτους προτιμηθέντας.

7. Ὁ ἐκλογεὺς, ἀφοῦ ἐκλέξῃ κατὰ τρόπον ἀσφαλίζοντα τὸ ἀπόρητον τῆς ψηφοφορίας, τὸ ψηφοδέλτιον καὶ τοὺς ὑποψηφίους τῆς προτιμήσεώς του, ρίπτει τοῦτο ἰδιοχείρως εἰς τὴν ψηφοδόχον, ἐντὸς φακέλλου, τὸν ὁποῖον σφραγίζει προηγουμένως ἢ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ σφραγίδος τοῦ σωματείου, δι' ἧς σφραγίζεται καὶ τὸ δελτίον ταυτότητος τοῦ ἐκλογέως.

Διαλογὴ, κατανομή ἐδρῶν, ἐπιτυχόντες

* Ἀρθρον 6.

1. Περαιτωθείσης τῆς ψηφοφορίας ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ προβαίνει εἰς τὴν διαλογὴν τῶν ψηφοδελτίων καὶ εἰς τὴν καταμέτρησιν ἀφ' ἐνὸς τῶν ἐκ τούτων δοθέντων εἰς ἐκαστον συνδυασμὸν καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ψήφων προτιμήσεως, τὰς ὁποίας συνεκέντρωσεν ἕκαστος τῶν ἀπαρτίζόντων αὐτὸν ὑποψηφίων.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἔργα τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς δικαιούνται νὰ παρίστανται οἱ παρὰ ταύτη ἀντιπρόσωποι τῶν συνδυασμῶν.

2. Ἐάν φάκελλος περιέχῃ περισσότερα τοῦ ἐνὸς ψηφοδελτίου ἢ ἐάν ἐπὶ τοῦ φακέλλου ἢ τοῦ ψηφοδελτίου ὑπάρχουν ἀναγραφαὶ προδίδουσαι τὸν ψηφίσαντα, εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐν λόγῳ περιπτώσεις τὰ ψηφοδέλτια θεωροῦνται ἄκυρα.

3. Διαγραφαὶ ὑποψηφίων δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει, τὰ δὲ ἐφ' ὧν αὐταὶ ψηφοδέλτια θεωροῦνται ἔγκυρα.

4. Αἱ ἔδραι τοῦ ὑπὸ ἐκλογὴν συλλογικοῦ ὄργανου κατανέμονται κατὰ πρώτον μεταξὺ τῶν συνδυασμῶν, οἱ ὁποῖοι συνεκέντρωσαν ἀριθμὸν ἐγκύρων ψηφοδελτίων τοῦλάχιστον ἴσον πρὸς τὸ ἐκλογικὸν μέτρον, ἐκαστοῦ τῶν συνδυασμῶν τούτων καταλαμβάνοντος τόσας ἔδρας ὅσας φορὰς χωρεῖ τὸ ἐκλογικὸν μέτρον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ δοθέντων ἐγκύρων ψηφοδελτίων.

5. Ἐάν, ἐφαρμοσθέντων τῶν ὁρίσμων τῆς προηγουμένης παραγράφου, ὑπολείπονται ἄκατανέμη-

τοι έδραι, ταύτας καταλαμβάνουν, ανά μίαν έκαστος ισάριθμοι πρὸς ταύτας συνδυασμοί ἐκ τῶν ἐχόντων καταλάβει τοὺλάχιστον μίαν έδραν και οἱ ὅποιοι ἐμφανίζονται ὑπόλοιπα ψηφοδελτίων ἀνώτερα τοῦ τρίτου τοῦ ἐκλογικοῦ μέτρου και περισσότερον πρὸς τοῦτο προσεγγίζοντα.

6. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν και μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁρισμῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου ἤθελον ἀπομείνει έδραι πρὸς κατανομήν, ταύτας καταλαμβάνουν, ανά μίαν έκαστος, ισάριθμοι συνδυασμοί, ἐκ τῶν μὴ καταλαβόντων έδραν, δυνάμει τῆς εἰρημένης παραγράφου, και ἐμφανίζοντες ὑπόλοιπα ψηφοδελτίων περισσότερον προσεγγίζοντα πρὸς τὸ ἐκλογικὸν μέτρον, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν ἔχουν καταλάβει έδραν δυνάμει τῶν ὁρισμῶν τῆς παραγράφου β' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

7. Τὰς έδρας, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἀναλογοῦν εἰς έκαστον συνδυασμὸν, καταλαμβάνουν οἱ ἐκ τῶν συγκροτούντων αὐτὸν ὑποψηφίων συγκεντρώσαντες τοὺς περισσότερους σταυροὺς προτιμήσεως.

Οἱ καταλαμβάνοντες έδρας κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν προηγουμένων παραγράφων ἀποκαλοῦνται τακτικά μέλη τοῦ οἰκείου συλλογικοῦ ὁργάνου.

Ἀναπληρωματικοὶ τῶν τακτικῶν, διὰ τὴν περίπτωση ἑλλείψεως ἢ κωλύματος τούτων, καθίστανται ἀντιστοιχῶς ισάριθμοι ἐκ τῶν λοιπῶν ὑποψηφίων τοῦ αὐτοῦ συνδυασμοῦ, μετὰ σειρὰν πλειοψηφίας, ὡς πρὸς τοὺς σταυροὺς προτιμήσεως.

8. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑποψηφίων τοῦ αὐτοῦ συνδυασμοῦ ἀποφασίζει ὁ κλῆρος, τῆς κληρώσεως ἐνεργουμένης ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Εἰς τὴν κλήρωσιν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὀφείλει νὰ καλῇ τὸν παρὰ ταύτῃ ἀντιπροσώπων τοῦ ἐνδιαφερομένου συνδυασμοῦ.

9. Ἄμα τῇ ἐκλογῇ τῶν, οἱ ἀπαρτιζόντες τὸ ἐκλεγέν συλλογικὸν ὄργανον συνέρχονται, προσκλήσει και ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρεσβυτέρου και ἐκλέγουν τοὺς τυχόν ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν προβλεπομένους Πρόεδρον, Ἀντιπρόεδρον, Γενικὸν Γραμματέα, Γραμματέα ἢ Ταμίαν.

Ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ τῶν ἀνωτέρω, τὴν ὁποίαν προέβλεπον τὰ καταστατικά ὀρισμένων σωματείων ἢ ἐνώσεων σωματείων, καταργεῖται.

Τελικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 7.

1. Εἰς εἰδικὸν πρακτικὸν τῆς, συντασσόμενον μερίμνῃ τῶν Προέδρου και Γραμματέως τῆς, ἢ Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταχωρεῖ τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν συγκροτούντων αὐτὴν και τὰ τῶν παρὰ ταύτῃ ἀντιπροσώπων τοῦ συνδυασμοῦ μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν και τὸ ἔτος τῆς διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν, τὸ ἐκάστοτε δι' αὐτὸν ἀναδειχθέν συλλογικὸν ὄργανον, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐγκύρως ψηφοφορησάντων, τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ψήφων, τὰς ὁποίας συνεκέντρωσε τὸ ψηφοδέλτιον ἐκάστου συνδυασμοῦ, τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταληφθεισῶν έδρῶν, τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν ἐκλεγέντων τακτικῶν και ἀναπληρωματικῶν μελῶν και πᾶσαν ἄλλην σχετικὴν λεπτομέρειαν.

2. Τὸ ἐν λόγῳ εἰδικὸν πρακτικόν, συντεταγμένον εἰς διπλοῦν και ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Προέδρου και τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, φροντίδι τοῦ πρώτου, κατατίθεται εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ οἰκείου σωματείου ἢ τῆς οἰκείας ἐνώσεως σωματείων, και ἀφ' ἐτέρου ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (Διεύθυνσιν Συλλογικῶν Σχέσεων και Διαφορῶν) πρὸς καταχώρησιν εἰς εἰδικὸν βιβλίον ἀρχαιρεσιῶν τῶν σωματείων,

τηρουμένων ὑπὸ τοῦ Τμήματος Σωματειακῆς Ὁργάνωσεως.

3. Οἱ νόμοι 148 τοῦ 1945, 274 τοῦ 1945, ὡς και ἡ παρ. 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 620 τοῦ 1945, παύουν ἰσχύοντες ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1945 (').

4. Ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δέον νὰ ἔχουν ἀναανεωθῇ, ἐκλεγόμενα κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τούτου, τὰ συλλογικά ὄργανα τῶν σωματείων και τῶν ἐνώσεων σωματείων.

5. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχειται δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1946.

1043]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ ἀποκαταστάσεως ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 82 τῆς 5 Μαρτίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

1. Δημοτικοὶ ὑπάλληλοι και ὑπηρεταὶ τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ὁργανισμῶν ἀπολυθέντες διὰ πολιτικούς λόγους ἢ λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἐξαναγκασθέντες εἰς παραιτήσιν μετὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου 1934 καθ' ἣν εἶχον ὑπερδιετὴ δημοτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐπανερχονται αὐτοδικαίως εἰς τὰς θέσεις, ἃς κατεῖχον πρὸ τῆς ἀπομακρύνσεώς των.

2. Οἱ οὗτως ἀπολυθέντες ἢ παραιτηθέντες δέον νὰ ὑποβάλλωσι σχετικὴν αἴτησιν ἐπαναφορᾶς των εἰς τὸν οἰκεῖον Δήμον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

3. Ὁ οἰκεῖος Δήμος ἀποφασίζει διὰ τῆς Δημαρχιακῆς αὐτοῦ Ἐπιτροπῆς ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἀποδεχομένη ἢ ἀπορρίπτουσα τὴν αἴτησιν, κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐγκρίσεως ἄλλης Ἀρχῆς.

4. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ Δημαρχιακὴ Ἐπιτροπὴ ἤθελε ἀποφανθῇ κατὰ τῆς ἐπαναπροσλήψεως ἢ παραλείψῃ τὴν ἐκδοσὶν ἀποφάσεως ἐντὸς τῆς τασσομένης 20ῆς ἡμέρας προθεσμίας, δικαιούται ὁ αἰτῶν νὰ προσφύγῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅστις ἀποφαίνεται ἐντὸς 15ῆς ἡμέρου ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν ὑποβολῆς τῆς προσφυγῆς.

5. Ὁ ἐκτὸς ὑπηρεσίας διαδραμὼν χρόνος λογίζεται ὁλόκληρος ὡς χρόνος ὑπηρεσίας, ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὴν προαγωγὴν, σύνταξιν και ταμεῖον προνοίας, καταβαλλομένων εἰς τὰ οἰκεία ταμεῖα ὑποχρεωτικῶς και κατὰ δόσεις τῶν εἰς αὐτὰ ὑποχρεωτικῶν εισφορῶν.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν οἱ δικαιούμενοι ὡς ἄνω ὑπάλληλοι νὰ ἐπανέλθωσιν ἔχουσιν ἀποθάνει, ἢ χήρα σύζυγος και τὰ ἀνήλικα αὐτοῦ τέκνα δικαιούνται νὰ αἰτήσωσι και λάβωσι τὴν κατὰ τοὺς κειμένους διὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων νόμους σύνταξιν, τοῦ διανυθέντος μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ὑπαλλήλου χρόνου ὑπολογιζομένου ὡς συντάξιμου τοιούτου.

Ἄρθρον 2.

1. Οἱ ἐπανερχόμενοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι και ὑπηρεταὶ καταλαμβάνουσι τὰς θέσεις, ἃς κατεῖχον κατὰ τὴν ἀπομακρύνσιν των, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι κεναί. Ἀλλῶς τοποθετοῦνται εἰς παραπλησίαν κενὰς θέσεις ἢ ὡς ὑπεράριθμοι ἀναλόγως

τῶν γνώσεων τῶν καὶ τῆς εἰδικότητος, ἣν κατὰ τὴν ἐπαναπόσληψιν τῶν κέκτηνται ἀπαγορευομένης τῆς προσλήψεως ἐτέρων ὑπαλλήλων πρὸ τῆς ἀπορροφῆσεως τῶν ἀποκαθιστωμένων διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 3.

Ἐὰν οἱ ἐπανερχόμενοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι ἔχωσι καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας παραμένουσιν ἐν τῇ Δημοτικῇ Ὑπηρεσίᾳ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἤθελε χορηγηθῇ αὐτοῖς ἡ νόμιμος σύνταξις.

Ἄρθρον 4.

1. Τὰ ἄρθρα 1—3 ἐφαρμόζονται μόνον εἰς τοὺς Δήμους, ὧν τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα κατὰ τὸ οικονομικὸν ἔτος 1939—40 ὑπερέβησαν τὰ (100.000.000) ἑκατὸν ἑκατομμύρια δραχμῶν.

2. Εἰς τοὺς ἄλλους Δήμους τοῦ Κράτους τὰ δημιουργούμενα κενὰ θὰ συμπληρῶνται κατὰ προτίμησιν ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος ἀπομακρυνθέντων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α. Ν. 728 1945 «περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν διορισμῶν, κατατάξεων κλπ.» εἶναι ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου αὐτοῦ δὲν ἀφορῶσιν εἰς τοὺς Ὁργανισμοὺς τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τὰ Ἰδρύματα αὐτῶν.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1946.

1089]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α. Ν. 683]45 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ Α. Ν. 765]45 καὶ 7:2]45

(Κ.Κ. τ. Α' φ. 94 τῆς 9 Μαρτίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον 9 παράγρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 765 Νόμου (¹) προστίθεται παράγραφος 3.

3. Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, τοὺς δικαιουμένους εἰς ἐθελουσίαν ἔξοδον κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον 2 ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ προϊσταμένου λογιστοῦ καὶ ἄνω ὁ χρόνος τῆς ἀνεγνωρισμένης συνταξίμου προϋπηρεσίας περιορίζεται εἰς εἴκοσι ἔτη καὶ ὁ χρόνος τῆς πραγματικῆς παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπεζῇ ὑπηρεσίας εἰς δέκα.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου 765 προστίθεται ἐν τέλει τῆς πρώτης παραγράφου ἡ ἐξῆς. «Ἐπίσης δὲν ὑπάγονται εἰς τὰ ἄρθρα 2, 4 καὶ 6 τοῦ Α. Ν. 683 οἱ πολεμιστὰς εἰς τοὺς ὁποίους ἀπενεμήθη Ἀριστείων Ἀνδρείας ἢ προήχθησαν ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ ἐν πολεμικῇ δράσει».

Ἄρθρον 3.

Ὑπάλληλοι τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐπανέρχονται εἰς τὰς προτέρας θέσεις μὲ τοὺς ἰδίους βαθμοὺς, τοὺς ὁποίους εἶχον πρὶν ἀπολυθῶν, ἐφ' ὅσον διετέλεσαν πρὸ τῆς εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην προσλήψεως τῶν ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῆς τρίτοβαθμίου γεωργικῆς συνεταιριστικῆς ὁργανώσεως.

(1) ΕΒΔ 5, σελ. 55.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 2 παρ. 4 τοῦ ἄρθρ. 4 παρ. 3, τοῦ ἄρθρ. 5 παρ. 1 καὶ τοῦ ἄρθρ. 6 παρ. 1 ἐδ. 3 καὶ παρ. 2 τοῦ Α. Ν. 683]45 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 765 (¹), προβλεπόμενη προθεσμία τριῶν μηνῶν παρατείνεται ἐπὶ δύο εἰσέτι μηνάς ἀπὸ τῆς λήξεώς της.

Ἄρθρον 5.

Εἰς τὸ τέλος τῆς 1 παραγρ. τοῦ ἄρθρ. 14 τοῦ Α. Ν. 683]1945 (²) προστίθενται τὰ ἐξῆς:

«Κατ' ἐξαίρεσιν παρατείνεται τὸ ὄριον ἡλικίας τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Τραπεζῶν, οἵτινες κατελήφθησαν ὑπὸ τούτου ὁπωσδήποτε μετὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου 1945 καὶ ἐξῆλθον συνεπείᾳ τούτου τῆς ὑπηρεσίας μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον δὲν συνεπλήρωσαν τὸ κατώτατον ὄριον ὑπηρεσίας τὸ ἀπαιτούμενον κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ οἴκειου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου πρὸς κτήσιν δικαιώματος συντάξεως καὶ ἐφόσον ὁ ἐλλείπων πρὸς συμπλήρωσιν τούτου χρόνος δὲν ὑπερβαίνει τὰ δύο ἔτη. Οἱ ἐν λόγῳ ὑπάλληλοι ἐπαναφέρονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἀπολύονται αὐτοδικαίως ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐλλείποντος συνταξίμου τούτου χρόνου».

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 683 τοῦ 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1946.

1093]1946 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 866 τοῦ 1946. (³)

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 99 τῆς 13 Μαρτίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον.

1. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου γ' τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 866 τοῦ 1946 προστίθενται τ' ἀκόλουθα ὡς συνέχεια αὐτοῦ:

«ἢ, προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐπιχειρήσεις ὁργανώσεως θεαμάτων καὶ εἰς ποσοτὸν ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε τιμῶν τῶν εἰσιτηρίων».

2. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαρτίου 1946.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

26037]4168]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1945 τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ καμπαρέ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 25 τῆς 10 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28]44 καὶ 2) τὴν μὴ παροχὴν τροφῆς εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν καμπαρέ ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου ἐ.ε. τὰς ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ τῶν καμπαρέ τῶν μὴ παρεχόντων τροφὴν ὡς ἀκολούθως:

(1) ΕΒΔ 4 σελ. 663.

(2) ΕΒΔ 5 σελ. 55.

(3) ΕΒΔ 5, σελ. 57.

- α) Σερβιτόροι δραχ. 7.500 μηνιαίως.
 β) Βοηθοί σερβιτόρων δραχ. 6.000 μηνιαίως.
 γ) Μπάρμαν δραχ. 7.500 (ἐφ' ὅσον εισπράττει ποσοστά ἐπὶ τῶν πωλουμένων ποτῶν).
 δ) Μπάρμαν ἡμερομίσθιον δραχ. 1500 (ἐφ' ὅσον δὲν εισπράττει ποσοστά).
 ε) Βοηθὸς μπάρμαν δραχ. 6.000 μηνιαίως, ἐφ' ὅσον εισπράττει ποσοστά).
 στ) Βοηθὸς μπάρμαν ἡμερομίσθιον δραχ. 1.250 χιλίας διακοσίας πεντήκοντα (ἐφ' ὅσον δὲν εισπράττει ποσοστά).
 ζ) Ποτηριέρης ἡμερομίσθιον δραχ. 1250 χιλίας διακοσίας πεντήκοντα.
 η) Καθαρίστρια ἡμερομίσθιον δραχ. 800 ὀκτακοσίας.

Τὸ ἤδη ὑφιστάμενον σύστημα ἀμοιβῆς τῶν μάρμαν δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ, ἐφ' ὅσον οἱ ὅροι εἶναι εὐνοϊκώτεροι τῶν τῆς παρούσης.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, τ' ἀνωτέρω δὲ κατωτάτα ὅρια ἀμοιβῆς ἰσχύουν διὰ τὴν ἐκτὸς τῆς περιοχῆς Ἀττικῆς περιοχὴν μειωμένα κατὰ 5 ο/ο.

Ἐν Ἀθήναις 2 Ἰανουαρίου 1946

1990|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀπολαυτῶν τῶν ἐργατοτεχνικῶν Κεραμοποιεῶν κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 25 τῆς 10 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|44, 2) τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260|45, 3) τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 15970|45 ἀποφάσεως ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ἀπολαυτὰς τῶν ἐργατοτεχνικῶν Κεραμοποιεῶν, Πλινθοποιεῶν καὶ Ἀγγειοπλαστεῶν ἐν τῇ περιοχῇ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων ὡς κατωθί:

Α') Κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς:

1) Συνεργεῖον κατασκευῆς πλήρων τούβλων (γερά), τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ 4 τεχνιτῶν: ἤτοι 1 κόπτην, 1 λασπά, 1 σουρωτὴ καὶ 1 λασπιτούλῃ καὶ ἐκ τριῶν (3) ἀνειδικευτῶν ἐργατῶν (καλουπτῶν).

Τὸ Συνεργεῖον τοῦτο δέον ὥπως παράγῃ 4.800 τοῦβλα πάχους 5 ἑκατοστῶν (πεντάρια) καὶ 4.000 τοῦβλα πάχους 5 ἑκατοστῶν (πεντάρια) ἡμερησίως.

Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ Συνεργεῖου τοῦτου ὀρίζεται εἰς τὸ 5|12 πλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθορισθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260|45 ἀποφάσεως ἡμῶν.

Ἐν περιπτώσει μεγαλυτέρας παραγωγῆς καταβάλλεται ἀνάλογος αὔξησης.

Διὰ τὴν κατασκευὴν διατεταμένων τούβλων ἀπαιτεῖται παραγωγὴ 5.000 τεμαχίων ἡμερησίως, ὃ δὲ λασπᾶς θὰ λαμβάνῃ 5|12 φορὰς ἡδημῶν τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ τεχνίτου τὸ ὁρισθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260|45 ἀποφάσεως ἡμῶν.

2) Συνεργεῖον κατασκευῆς χειροποίητων κεραμιδιῶν.

Τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν τεχνιτῶν, ἤτοι 1 κόπτην, 1 κεραμιδολασπά, ἐνὸς καλουπτῆ καὶ ἐνὸς ἀνειδικευτοῦ ἐργάτου.

Τὸ Συνεργεῖον τοῦτο δέον ὥπως παράγῃ 800 μεγάλα κεραμίδια ἢ 1.000 μικρὰ τοιαῦτα ἡμερησίως.

Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ Συνεργεῖου τοῦτου ὀρίζεται εἰς τὸ 5|12 πλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθορισθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260|45 ἀποφάσεως ἡμῶν.

Ἡ ἀνωτέρω παραγωγὴ ἰσχύει διὰ τὸ διπλὸ τε-

ζάκι. Διὰ τὸ μονὸ τεζάκι ἡ παραγωγὴ αὕτη μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ.

Ἐν περιπτώσει μεγαλυτέρας παραγωγῆς, καταβάλλεται ἀνάλογος αὔξησης.

Β' Ἀμοιβὴ λοιπῶν ἐργατῶν. (Ἐξωτερικῶν ἐργατῶν).

Διὰ τοὺς μὴ ἀνήκοντας εἰς τὰ εἰρημένα συνεργεῖα λοιποὺς ἐργάτας, ἤτοι: ζεμπιλιέρηδες, καμινιαστές, ἐκκαμινιαστές μεταφορεῖς, κόπτας, καλυνιτιστῆδες κλπ. Ἐπειδὴ λόγφ τῶν εἰς τὰς εἰρημένας ἐργασίας ἐπικρατουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, δὲν καθίσταται πάντοτε δυνατὴ ἡ πραγματοποίησις συνεχοῦς 8 ὥρων ἐργασίας, καθορίζομεν ὠριαίαν ἀμοιβὴν ὡς ἑξῆς:

α) Ἀνδρῶν ἄνω τῶν 18 ἐτῶν ὡρομίσθιον δρ. 440—550. β) Ἀνδρῶν κάτω τῶν 18 ἐτῶν 357 καὶ 50 ο/ο ἕως 440. γ) Γυναικῶν ἄνω τῶν 18 ἐτῶν ὡρομίσθιον δρ. 385—440. δ) Γυναικῶν κάτω τῶν 18 ἐτῶν ὡρομίσθιον δρ. 330—385.

Τὰ ἀνωτέρω ὡρομίσθια ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς, πλὴν τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένων ἐργατῶν τῶν ἀγγειοπλαστεῶν.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ἀνωτέρω μειοῦνται κατὰ 5 ο/ο διὰ τὸς ἐκτὸς τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς.

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰανουαρίου 1946

27473|2025|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τοῦ βοηθήματος προνοίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Διμενεργατῶν Πειραιῶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 27 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19|1944 Νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ» β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 282|45 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Προνοίας Διμενεργατῶν Πειραιῶς, γ) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944, τὸ ποσὸν τοῦ παρὰ τοῦ Ταμείου Προνοίας Διμενεργατῶν Πειραιῶς χορηγουμένου βοηθήματος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 παράγρ. 2 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν Προνοίας, προσαυξάνεται, δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου καὶ ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς ἀντοχῆς αὐτοῦ, μέχρι τοῦ πενταπλασίου τοῦ διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ὀριζομένου βασικοῦ καὶ προσθέτου τοιοῦτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1945.

1091|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεων ἀμοιβῶν καὶ διατηρήσεως ἐπιδομάτων διὰ τὸ διδασκικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν Ὡδεῖον Ἀθηνῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 27 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|44, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 30804|46 ἡμετέραν ἀπόφασιν καὶ 3) τὴν γενομένην αὔξησιν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἀπὸ 1|12|1945, ἀποφασίζομεν:

1. Καθορίζομεν ὡς αἱ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 30804|46 ἡμετέρᾳ ἀπόφασιν καθοριζόμενα ἀμοιβὰ (βασικοὶ μισθοί, ἀμοιβὰ κατὰ μαθητὴν κλπ) διὰ τὸ διδασκικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τοῦ Ὡδεῖου Ἀθηνῶν αὐξηθῶσιν ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 εἰς τὸ διπλάσιον.

2. Τὰ ὑπὸ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 30804/46 ἀποφάσεως προβλεπόμενα ἐπιδόματα, λόγω οἰκονομικῶν βαρῶν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 1/12/1945. Ἡ παροῦσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰανουαρίου 1946

1133/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 30779/45 ἀποφάσεως.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 27 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944 ἀποφασίζομεν:

Συμπληροῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 30779/18/12/1945 ἡμετέραν ἀπόφασιν, καθορίζομεν, ὅτι τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ἐργατοτεχνιτῶν, ὡς διευορφώθησαν διὰ τῆς χορηγηθείσης αὐξήσεως κατὰ 150 ο.ο., προσανένομεν ἐτι περαιτέρω κατὰ 20 ο.ο. καὶ ἀφ' ἧς ἰσχυρὴν ἢ προεξηγήμενη ὑπ' ἀριθ. 30779/15 ἡμετέρα ἀπόφασιν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰανουαρίου 1946

1080/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ προσωρινῆς διατηρήσεως τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30124/45 ἀποφάσεως προσωρινῆς αὐξήσεως ἀμοιβῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς φορτὴν καὶ ἐργασίας λιμένων καὶ ξηρᾶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 27 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 28/44, 2) τὸν κωδ. νόμον 5167/1932 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτῶν ἐργασιῶν», 3) τὰς εἰδικὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ἐνεργοῦνται αἱ φορτ. καὶ ἐργασίαι καὶ τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν, ὅπως προσωρινῶς διατηρηθῇ ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπὸ τοῦ Κεφ. Β' τῆς ὑπ' ἀριθ. 30124/22/12/45 ἡμετέρας ἀποφάσεως ἐπιβληθεῖσα προσωρινὴ αὐξήσις τῶν τιμολογίων ἀμοιβῆς τῶν εἰς τὰς φορτ. καὶ ἐργασίας λιμένων καὶ ξηρᾶς ἀσχολουμένων ἐργατῶν καὶ ἀμειβομένων κατ' ἀποκοπὴν (κατὰ τόννον κλπ.), ἀνερχομένη εἰς ποσοστὸν 100 ο.ο. ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν 20/12/45 ἰσχυόντων τιμολογίων τούτων.

Ἡ αὐξήσις αὕτη ἰσχύει ἀπὸ 6/11/46 μέχρι 31/1/46.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει κατ' ἀπασαν τὴν χώραν καὶ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰανουαρίου 1946

1511/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς εἶδος εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Ἑταιρείας «Ταῦρος».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 27 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, ἀποφασίζομεν:

1. Ὅπως εἰς ἄπαν τὸ πάσης φύσεως ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν Χημικῆς Βιομηχανίας «Ταῦρος», χορηγηθῇ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἰς εἶδος ἐκ πέντε (5) ὀκτάδων ὀστεοκόλλας εἰς ἕκαστον ἐργάτην ἢ τεχνίτην, ἀσχέτως φύλου καὶ χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῇ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσει.

2) Ἐν ἡ περιπτώσει ὅ ὡς ἄνω ἐργοδότης δὲν θέλει συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπόκειται εἰς τὰς κυρώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Νόμου 690 τοῦ ἔτους 1945.

3) Ἡ παροῦσα θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰανουαρίου 1946

21928/1802/1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ ὑπαλλήλων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 27 τῆς 12 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ νόμου 19/44 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν κλπ. καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 4490 ἐ. ἔ. ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ἀποφασίζομεν:

1. Αἱ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ ὑπαλλήλων μηνιαῖαι ἀτομικαὶ εἰσφοραὶ ἐκάστου παρ' αὐτῷ ἡσφαλισμένου μὴ ὑπαγομένου εἰς τὰς ἀσφαλίσεις τοῦ νόμου 6298 ὁρίζονται ἀπὸ 11-11-44 ἀναλόγως τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν οὗτος ἐκάστοτε ἀνήκει. Αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν ἡσφαλισμένων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων γίνεται ἡ κατάταξις εἰς τὰς μισθολογικὰς κλάσεις, αἵτινες ὁρίζονται εἰς (13) δέκα τρεῖς, ὡς καὶ τ' ἀντίστοιχα ποσὰ μηνιαίας ἀτομικῆς εἰσφορᾶς, ὁρίζονται ὡς ἀκολουθῶς:

Ἐπὶ μηνιαίων λογίζεται ὅτι κατάταξις μηνιαία ἀποδοχῶν δρχ. λαμβάνει δρχ. εἰς κλάσιν εισφ. δ.

1— 7999	6000	1	600
8000— 9999	8000	2	800
10000—11999	10000	3	1000
12000—14999	12000	4	1200
15000—17999	15000	5	1500
18000—20999	18000	6	1800
21000—24999	21000	7	2100
25000—28999	25000	8	2500
29000—33999	29000	9	2900
34000—38999	34000	10	3400
39000—43999	39000	11	3900
44000—48999	44000	12	4400
49000 ἄνω	49000	13	4900

II. Αἱ ὡς ἄνω μηνιαῖαι ἀτομικαὶ εἰσφοραὶ προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων κατανέμονται μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑπαλλήλου κατ' ἀναλογίαν τὴν καθοριζομένην ἐκάστοτε ἀντιστοίχως διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι. Κ. Α. ἀσφαλιστικᾶς εἰσφορᾶς.

III. Αἱ ὑπὸ τῆς παραγράφου I τῆς παρούσης ὁριζόμεναι μηνιαῖαι ἀτομικαὶ εἰσφοραὶ διὰ τὸ ἀπὸ 11-11-44 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως χρονικὸν διάστημα καταβάλλονται εἰς μηνιαίας δόσεις ὁριζομέναις ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ὁργανισμοῦ.

IV. Πάσα διάταξις ἀντίθετος τῇ παρούσῃ καταργεῖται.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1945

9396]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἑργασίας καὶ Ἀεροπορίας

Περὶ καθορισμοῦ καταβλητέου ποσοῦ ἐναντὶ ἀποζημιώσεως Ν. 2112 εἰς ἀπολυθέν ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν Κ.Ε.Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 32 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 192 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου περὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ἑργοστασίου Ἀεροπλάνων δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 60 τῆς 16 Μαρτίου 1945 Φ.Ε.Κ. τεύχος Α'.

2) Τὸ λαμβανόμενον νομοθετικὸν μέτρον ὑπαγωγῆς τοῦ ἀπολυθέντος ἐργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α. εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 118]1945 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων, ἀποφασίζομεν :

1) Ὅπως εἰς ἅπαν τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὸ ἀρθρον 1 τοῦ Α.Ν. 192]45 καταβληθῇ ἐπὶ πλεον τῶν ἤδη καταβληθέντων δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 6717]45 καὶ 7799]45 καὶ 45465]24-10-45 κοινῶν αποφάσεων Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἑργασίας καὶ Ἀεροπορίας ποσὸν δραχμῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων (25.000).

2) Τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν θέλει συμψηφισθῇ πρὸς τὴν ἀποζημιώσιν τοῦ Ν. 2112, ὅταν τὸ προσωπικὸν τοῦτο ὑλαχθῇ εἰς τὸν Α. Ν. 118]45 διὰ ληφθησομένου σχετικοῦ Νομοθετικοῦ μέτρον.

Ἀθῆναι 21 Δεκεμβρίου 1945

1505]1 46 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως εἰς τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν κλπ. προσωπικὸν ἐργοστασίων Τσιμέντων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 32 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, ἀποφασίζομεν :

1) Ὅπως χορηγηθῇ εἰς ἅπαν τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν, τεχνικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων τσιμέντων 1) Ἀτλὰς Ἀθηνῶν, 2) Τιτάν Ἐλευσίνος, 3) Χάλυψ Σκαρμαγκᾶ, 4) Ἡρακλὴς Πειραιῶς, 5) Ὀλυμπὸς Βόλου, 6) Τσιμέντα Χαλκίδος ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως ἐκ δρχ. 80.000 δι' ἕκαστον τῶν ἄνω μισθωτῶν, καταβληθισμένη εἰς δύο ἰσοπόσους ἐκ δραχμῶν 40.000 ἑκάστη, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη θέλει καταβληθῇ τὴν 19ην Ἰανουαρίου 1946, ἡ δὲ δευτέρα τὴν 30ην Ἰανουαρίου ἰδίου ἔτους.

2) Τῆς ἀνωτέρω ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως δικαιούνται καὶ οἱ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 75249 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1945 ἀριθ. πρωτ. Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ ἀποφάσεως τῶν ὑπουργῶν Ἐφοδιασμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας ἐπαναπροσληφθέντες ἐκ τῶν ἀπολυθέντων βάσει τοῦ Νόμου 118]1945 εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ ἀρθρῳ 1 τῆς παρούσης, ἢ οἱ δικαιούμενοι βάσει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως εἰς ἐπαναπροσληψιν, ὡς καὶ οἱ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1945 ἀσθενεῖς, οἱ ἑφεδροὶ τοῦ Νόμου 3514 τοῦ 1928 καὶ

οἱ ἐν ἀδείᾳ τελούντες καὶ οἱ μὴ ἀπασχολούμενοι λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν. Τὸ ἡμῖν τῆς ὡς ἄνω οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως δικαιούνται οἱ πρὸ τῆς 25 Δεκεμβρίου 1945 ἀσθενεῖς ἐκ τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν καὶ ἤδη εἰς σχέσιν ἐργασίας διατελοῦντες.

3) Ἡ ὡς ἄνω οἰκονομικῆς ἐνίσχυσις εἰς οὐδεμίαν οἰασθῆναι φύσεως κράτησιν ὑπόκειται, δὲν συμψηφίζεται δὲ πρὸς τυχόν χορηγηθισμένην αὐξήσιν τῶν ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν, οὐδὲ παρέχει βάσιν ὑπολογισμοῦ τῶν ασφαλιστικῶν παροχῶν.

4) Ἐργοδότης μὴ καταβάλλωντες ἐμπροθέσμως εἰς τοὺς ὡς ἄνω μισθωτοὺς τὴν ὡς ἄνω οἰκονομικῆς ἐνίσχυσιν ὑπόκεινται εἰς τὰς κυρώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Νόμου 690]1945.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1946

3000]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐφοδιασμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως παροχῶν εἰς εἶδος προσωπικοῦ Κλωστοῦφαντουργίας κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 32 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὅπως χορηγηθῶσιν ὡς ἐκτακτοὶ οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 εἰς ἅπαν τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικόν, ἐν γένει προσωπικὸν τῶν Ἐπιχειρήσεων Βαμβακουρίας, Βαμβακοκλωστοῦφαντουργίας, Ἐριοβιομηχανίας, Κλωστοῦφαντηρίων, ἐριῶν, εἰδῶν πλεκτικῆς, κλωστοῦφαντηρίων, φανελλοποιίας, μεταξοβιομηχανίας, ταπητουργίας, σχινοποιίας κλπ., συναφῶν, αἱ κάτωθι εἰς εἶδος παροχᾶς 1) Αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων, αἵτινες παράγουν κάμποι, θὰ χορηγήσωσιν εἰς τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν αὐτῶν δεκαοκτὼ (18) μέτρα κάμποι. 2) Αἱ δὲ μὴ παράγουσαι κάμποι θὰ χορηγήσωσιν ἢ 18 μέτρα κάμποι ἢ εἰδῇ ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν παραγομένων, ἀξίας ἴσης πρὸς 18 μέτρα κάμποι, ἐπὶ τῇ βάσει ἀποτιμήσεως, γενομένης μετὰ τὴν τιμὴν διατιμήσεως τῶν ἐν λόγῳ εἰδῶν τῆς 2ας ἐξαμηνίας 1939 (Ὑφ. Ἀγορανομίας). Αἱ τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας ἐπιχειρήσεις, αἱ χορηγήσασαι οἰκισθελῶς οἰανδήποτε ἐκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν εἰς χρήμα, ἢ εἰς εἶδος κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον, δικαιούνται νὰ συμψηφίσωσι ταύτην πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένην ἐκτακτὸν παροχὴν, ἐφ' ὅσον δὲ ἦτο ἀνωτέρα, δὲν μειοῦται, ἀν δὲ μικροτέρα, συμπληροῦται ὡς ἀνωτέρα. Τῆς ὡς ἄνω παροχῆς δικαιούνται ἅπαντες οἱ εἰς σχέσιν ἐργασίας διατελοῦντες ἢ διατελέσαντες μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἐργοδοτῶν μισθωτοὶ τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπιχράτειαν.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 4η Φεβρουαρίου 1946

24774]9362]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσ. Ἑργῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ πόρων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Διμενεργατῶν Πειραιῶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 32 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει.

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ.

19]1944 Νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ.».

β') Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν :

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946 οἱ κάτωθι κατὰ τὰς καταστατικὰς διατάξεις τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς πόροι ὑπὲρ τοῦ παρὰ τῷ Ταμείῳ κλάδου Συντάξεων ὀρίζονται ὡς ἀκολουθῶς :

α') Ἡ εἰσφορὰ τῶν ἡσφαλισμένων εἰς 60]ο ἐπὶ τῶν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑποκειμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κρατήσεις ἀποδοχῶν τῶν.

β') Ἡ συνεισφορὰ τοῦ Ο.Λ.Π. εἰς 80]ο ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων παρὰ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μονίμων ἐργατῶν αὐτοῦ τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἡμερομισθίων.

γ') Ἡ παγία μηνιαία εἰσφορὰ τοῦ Ο.Λ.Π. εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πέντε ἑκατομμυρίων μηνιαίως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰανουαρίου 1946.

2439]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς προσωπικὸν Λιθογραφείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 32 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὅπως χορηγηθῇ εἰς ἅπαν τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικόν προσωπικὸν τῶν Λιθογραφείων ἐν γένει ὁλοκληροῦ τῆς Ἑλλάδος ἔφ' ἧς ἀπαιτῶνται οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὡς ἀκολουθῶς :

α') Εἰς τὸ ὑπαλληλικόν προσωπικόν καὶ τοὺς ἀρχιτεχνίτας καὶ τεχνίτας δραχ. 40.000.

β) Εἰς τὸ ὑπαλληλικόν προσωπικόν καὶ τοὺς εἰδικευμένους καὶ ἀνειδικεύτους ἐργάτας δραχμὰς 30.000 καὶ

γ) Εἰς τὰς ἐργατρίδας ἐν γένει δραχ. 20.000.

Ἡ ὡς ἄνω ἐκτακτὸς παροχὴ θέλει χορηγηθῇ εἰς ἅπαντας τοὺς διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνοδοεμένους μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἐργοδοτῶν κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων.

Ἡ καταβολὴ τῆς ὡς ἄνω παροχῆς δέον νὰ ἔχῃ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης τὸ βραδύτερον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1946

16311]1141]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ αὐξήσεως πόρων Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 32 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19]1944 Νόμου.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 272 ἐ. ἔ. ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν.

3) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας ἀποφασίζομεν :

Ὄρίζομεν ὅτι οἱ ὑπὸ τῶν παρ. δ', η', θ' καὶ ι' τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Νομοῦ. Δ] τοῦ ὑπ' ἀριθ. 906]1941 προβλεπόμενοι πόροι ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλ. Χημικῶν αὐξάνονται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1946 ὡς ἀκολουθῶς :

Α') Ἡ ὑπὸ τῆς παραγρ. ζ' ἐπιβαλλομένη εἰσφορὰ δραχ. 15 ἀνὰ χίλια χιλιογράμματα ἐπὶ τοῦ παραγομένου τσιμέντου εἰς (30) τριάκοντα δραχμάς.

Β') Ἡ ὑπὸ τῆς παρ. η' ἐπιβαλλομένη εἰσφορὰ ἐκ δραχ. (1) μιᾶς κατὰ χιλιογράμμον ἀνύδρου οἰνοπνεύματος ἐν γένει κατατεθειμένου παρ' οἰνοπνευματοποιῶν β' κατηγορίας εἰσπραττομένη δι' εἰδικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ τῶν ἀδειῶν μεταφορᾶς τοῦ καθαρῷ οἰνοπνεύματος καὶ ἐπὶ τῶν ἀδειῶν μετουσίσεως τοῦ μετουσιωμένου οἰνοπνεύματος ἐν γένει εἰς δραχ. (2) δύο.

Γ') Ἡ ὑπὸ τῆς παρ. θ' ἐπιβαλλομένη εἰσφορὰ δραχ. (1) μιᾶς κατὰ χιλιογράμμον νωπῆς ζύμης ἀρτοποιίας εἰς δραχ. (2) δύο.

Δ') Ἡ ὑπὸ τῆς παρ. ι' ἐπιβαλλομένη εἰσφορὰ δραχ. (20) εἴκοσι κατὰ τόννον ἐπὶ τῶν παρεχομένων ἢ εἰσαγομένων ὀξέων εἰς δραχ. (40) τεσσαράκοντα.

Τὰ ὡς ἄνω ποσὰ βαρύνουσι τοὺς αὐτοὺς ὑποχρέους, εἰσπράττονται δὲ καὶ ἀποδίδονται παρὰ τῶν ἰδίων ὀργάνων καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τὰς καθοριζομένας ἐν τῷ ἀρθρῳ 10 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1946

2883]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς ἐν Πειραιεὶ Γενικῆς Ἀποθήκης Ὑλικοῦ Στρατοῦ.
(Ε.Κ. τ. Β' φ. 32 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 καὶ 2) Τὰς ὑφισταμένας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὅπως καταβληθῇ ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ἐπὶ πλέον τῶν κανονικῶν, ἀποδοχῶν διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 ἐκ δραχμῶν (25.000) εἴκοσι πέντε χιλιάδων εἰς ἑκαστὸν ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ ἐν γένει ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν 1) τῆς ἐν Πειραιεὶ Γενικῆς Ἀποθήκης Ὑλικοῦ Στρατοῦ καὶ 2) τῆς ἐν Ἀθήναις Α' Οἰκονομικῆς Ἀποθήκης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1946

2660]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καταβολῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει τὸ ἀπασχολούμενον ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν Ἀρχῶν.

(Ε.Κ. τ. Β. φ. 33 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28]1944 2) τὰς ὑφισταμένας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ γεγονός ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν ἐργαζομένων ἐν τυχόν ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχύσεως, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὅπως καταβληθῇ ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἐκ δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων (30.000) εἰς ἑκαστὸν ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον ἥδη εἰς ἔργα ἢ ὑπηρεσίας τῶν συμμαχικῶν Ἀρχῶν.

Τῆς ἄνω ἐνισχύσεως, ἡ ὁποία θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν διευθυνόντων τὰ ἐν λόγῳ συμμαχικά ἔργα ἢ ὑπηρεσίας, δὲν δικαιούνται οἱ τυχόντες ἄλλης ἰσοπόσου ἢ συναφούς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως δοθείσης δι' ἑτέρας ἀποφάσεώς μας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1946

223]92]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ καθορισμοῦ βοηθήματος τοκετοῦ παρεχομένου ὑπὸ τοῦ Γ.Κ.Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19]1944 νόμου καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 26244]1380 π. ἔ. ἀναφορὰν τοῦ Ἰδρύματος Κοινων. Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946 τὸ ποσὸν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων παρεχομένου βοηθήματος τοκετοῦ εἰς δραχμὰς πεντήκοντα χιλιάδας (50.000). Εἰς τὸ αὐτὸ ποσὸν καθορίζονται καὶ τὰ εἰς περιπτώσιν θανάτου ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου καταβαλλόμενα ἔξοδα κηδείας.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1946

2893]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ χορηγήσεως οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς προσωπικὸν Κεραμοποιίας κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, ὡς καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ συμφωνίαν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, ἀποφασίζομεν:

1. Εἰς τὸ πάσης φύσεως ὑπαλληλικόν, ἐργατοτεχνικόν καὶ ὑπηρετικόν προσωπικόν τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Πειραιεὶ λειτουργουσῶν ἐπιχειρήσεων Κεραμοποιίας, Πλινθοποιίας καὶ Ἀγγειοπλαστικῆς, χορηγοῦμεν ἑκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 ἐκ δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων (30.000), καταβαλλομένην εἰς δύο ἴσας δόσεις μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1946.

2. Ἡ ὡς ἄνω ἑκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ὑποκειμένη εἰς συμψηφισμόν πρὸς οἰανδήποτε ἑκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, δοθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐργοδοτοῦ κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 ἢ καὶ προγενεστέρως εἰς οὐδεμίαν οἰασδήποτε φύσεως κράτησιν ὑπόκειται.

3. Ἐργοδοταὶ μὴ καταβάλλοντες ἐμπροθέσμως τὴν ὡς ἄνω ἑκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν ὑπόκεινται εἰς τὰς κυρώσεις, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Νόμου 690]1945.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1946

1512]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐργοστασίου «Φίξ».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 18]44, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 31250]45 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ ὑπαλληλικόν καὶ ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν τοῦ Ἐργοστασίου «Φίξ» χορηγηθῇ ἑκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις διὰ τὸν μῆνα Ἰανουαρίου 1946, ὡς κατωθί:

α') Εἰς τὸ ἐν γένει ὑπαλληλικόν προσωπικόν, ἀρχιτεχνίτας, τεχνίτας καὶ εἰδικευμένους ἐργάτας δραχμὰς πεντήκοντα χιλιάδες (50.000) καὶ

β') Εἰς τὸ ὑπηρετικόν προσωπικόν, τοὺς ἀνειδικευτούς ἐργάτας καὶ τοὺς μαθητευομένους δραχ-

μαὶ τριάκοντα χιλιάδες (30.000). Ἡ ὡς ἄνω οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θέλει καταβληθῇ εἰς δύο δόσεις μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1946.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1946

2890]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς τὸ προσωπικόν τῶν ἐν τῇ Χώρα ἐπιχειρήσεων χαρτοποιίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, ὡς καὶ διατυπωθεῖσαν ἡμῖν σχετικῶς γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, ἀποφασίζομεν:

1. Χορηγοῦμεν ἑκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946, α) εἰς τὸ ἐργατοτεχνικόν καὶ ὑπηρετικόν προσωπικόν τῶν ἐν τῇ Χώρα Ἐπιχειρήσεων Χαρτοποιίας, προκειμένου περὶ ἀνδρῶν ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) εἰς τοὺς ἀρχιτεχνίτας, τεχνίτας, βοηθοὺς τεχνιτῶν καὶ εἰδικευμένους ἐργάτας, ἐκ δραχμῶν δὲ τριάκοντα χιλιάδων (30.000) εἰς τοὺς ἀνειδικευτούς ἐργάτας καὶ μαθητευομένους. Προκειμένου περὶ γυναικῶν ἡ ὡς ἄνω οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας (40.000) διὰ τὰς τεχνιτρίδας καὶ εἰδικευμένας ἐργατρίδας, εἰς δρχ. δὲ εἴκοσι χιλιάδας (20.000) διὰ τὰς ἀνειδικευτούς ἐργατρίδας καὶ μαθητευομένας.

β) Τὴν ὡς ἄνω οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπαλληλικόν προσωπικόν τῶν ἐν τῇ προηγουμένῳ ἑδαφίῳ ἐπιχειρήσεων, ὀρίζομεν εἰς δραχμὰς πεντήκοντα χιλιάδας (50.000), ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὑπηρετικόν προσωπικόν εἰς δραχμὰς εἴκοσι πέντε χιλιάδας (25.000).

2) Ἡ ὡς ἄνω οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις μειωμένη κατὰ 20 ο/ο χορηγεῖται καὶ εἰς τὸ πάσης φύσεως προσωπικόν τῶν ἐν τῇ Χώρα λειτουργούντων Χαρτονοποιείων, βάσει τῆς ἐν τῇ προηγουμένῳ παραγράφῳ μισθολογικῆς καὶ κατὰ τεχνικὴν εἰδικότητα κατατάξεως αὐτῶν.

3) Ἡ ὡς ἄνω ἑκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, καταβαλλομένη εἰς δύο ἴσας δόσεις μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1946, καὶ μὴ ὑποκειμένη εἰς συμψηφισμόν πρὸς οἰανδήποτε ἑκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν δοθεῖσαν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 ἢ καὶ προηγουμένως, εἰς οὐδεμίαν οἰασδήποτε φύσεως κράτησιν ὑπόκειται.

4) Ἐργοδοταὶ μὴ καταβάλλοντες ἐμπροθέσμως τὴν ὡς ἄνω ἑκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν ὑπόκεινται εἰς τὰς κυρώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νόμου 690]1945.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1946

3001]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως πλ.ρωμάτων ρυμουλκῶν κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν, ὅπως διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον καταβληθῇ εἰς ἅπαν τὸ προσωπικόν (πληρώματα) τῶν ρυμουλκῶν, πλωτῶν μέσων κλπ., τὸ προβλεπόμενον ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 12201]1945 ἀποφάσει

ἡμῶν, ἐφ' ἡπαξ ἔκτακτος οἰκονομικῇ ἐνίσχυσις ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων (50.000). Ἡ καταβολὴ τῆς ὥς ἄνω παρασχῆς θέλει γίνεσθαι καὶ εἰς τὰ ὑπὸ ἐπίταξιν πληρώματα τῶν ρυμουλκῶν, πλωτῶν μέσων κλπ. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν δέον νὰ ἔχη ἐξοφληθῇ μέχρι τῆς 30/1/46 τὸ βραδύτερον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Φεβρουαρίου 1946.

31613/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ αὐξήσεως 30 ο)ο τῶν ἀποδοχῶν οἰκοδόμων κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὅπως τὰ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/1945 ἀποφάσεως ἡμῶν καθορισθέντα κατώτατα ὄρια ἡμερομισθίων, εἰδικῶς διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμων καὶ τεχνικῶν ἐν γένει ἐργῶν, προσανυψηθῶσι κατὰ ποσοστὸν 30 ο)ο.

Διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτοι ἐργάζονται μακρὰν τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν καὶ εἰς ἀπόστασιν μεγαλυτέραν τῶν πέντε (5) χιλιομέτρων, ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς πόλεως (Ὁμονοίας), θὰ καταβάλλονται αὐτοῖς καὶ τὰ ὁδοπορικὰ ἐξόδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς τῶν.

Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2,3,4 καὶ 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700/45 ἀποφάσεως ἡμῶν διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρίου 1945.

39365/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 34 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 2 τοῦ Ν. 19/44 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν καὶ τὴν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 4 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Ἀρθρον 1.—1. Ὁ βασικὸς μηνιαίος μισθὸς τοῦ πάσης φύσεως τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 92/1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

2. Ὡς βασικὸς μηνιαίος μισθὸς τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ Προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ μὴ συνδεόμενον δι' ὑπαλληλικῆς σχέσεως, ὑπηρετούντων ὁμοῦ εἰς ὁργανισμὸν ἢ ἐπιχειρηματικὰς ἐθέσεις, ὁρίζεται ὁ ἐν τῷ πίνακι Α' παρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 92/46 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καθορισθέντος.

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 82021/25/45 κοινὴ ἀπόφασις.

3. Ὁ βασικὸς μηνιαίος μισθὸς τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι. Κ. Α. εἰς δραχμὰς 220.000

4. Οἱ ἱατροὶ θεραπευταὶ κατ' οἶκον δικαιούνται τὸν διὰ τοὺς ἱατροὺς θεραπευτὰς ἱατρείων καθοριζόμενον βασικὸν μηνιαίον μισθόν, ἐφ' ὅσον κατὰ μῆνα συνεπλήρωσε τὸν ἀριθμὸν 100 τοῦλάχιστον κατ' οἶκον ἐπισκέψεων, ἄλλως οὗτος μειοῦ-

ται κατὰ τόσα ἑκατοστά, ὅσαι αἱ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ 100 ἀπαιτούμεναι ἐπισκέψεις.

5. Εἰς τὸν Γενικὸν Διῆτην τοῦ Ι. Κ. Α. παρέχονται δι' ἐξόδα παραστάσεως δρ. 70.000 μηνιαίως.

Ἀρθρον 2.—1. Ὁ βασικὸς μηνιαίος μισθὸς τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ι. Κ. Α. δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου νὰ προσανυψηθῇ εἴτε δι' ἅπαν τὸ προσωπικόν, εἴτε δι' ὀρισμένας κατηγορίας αὐτοῦ μέχρι 10 ο)ο ἐπὶ τοῦ μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ.

2. Εἰς τοὺς θεραπευτὰς ἱατροὺς τοὺς ἀσκούντας καθήκοντα ἑλεγκτῶν ἱατρῶν χορηγεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. μηνιαῖον ἐπίδομα μέχρι δρχ. 40.000.

3. Τὸ ἀρθρον 50 τοῦ κανονισμοῦ Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ περὶ δαπανῶν μετακινήσεως διατηρεῖται εἰς ἰσχύν.

4. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 42 παρ. 3 τοῦ Κανονισμοῦ Ὑγείων. Ὑπηρεσίας καὶ τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ Κ. Διατάγματος τῆς 19 Μαρτίου/13 Μαΐου 1942 καθοριζομένη κράτησις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν Προϊσταμένων ἀδελφῶν Νοσημῶν, ἀνδρῶν Νοσημῶν κλπ. διέπεται ὑπὸ τῶν διὰ τὰ Κρατικὰ Νοσοκομεία καὶ Ἰδρύματα σχετικῶς ἰσχυόντων.

Ἀρθρον 3.—Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης δημοσιευθεῖσας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Φεβρουαρίου 1946

10363/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 3602/1946 ἀποφάσεως (1).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθησαν διὰ τοῦ Α. Ν. 866/46, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Ἡ ἐννοία τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 3602/46 ἡμετέρας ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι ὁ δυνάμει αὐτῶν καθοριζόμενος βασικὸς μισθὸς τραπεζικῶν ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ δεκαπλασίου τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ὃν ἐδικαιούντο λαμβάνειν βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 12100/45 καὶ 18900/45 ἡμετέρων ἀποφάσεων, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει καταμένει σεβαστὸν τὸ δι' ἐκάστην κατηγορίαν Τραπεζῶν τεθὲν ἀνώτατον ὄριον βασικοῦ μισθοῦ.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (2).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαρτίου 1946

4699/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 31265 ἀποφάσεως (Ε. Κ. τ. Β' φ. 54 τῆς 20 Μαρτίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944 καὶ 2) τὴν ἀπὸ 11/1/1946 σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκον. Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Ἀκυροῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 31265/14-12-1945 ἡμετέραν ἀπόφασιν (3) θεωροῦντες ταύτην ὡς μηδέποτε ἰσχύσασαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1946.

(1) ΕΕΔ 5 σελ. 95.

(2) Ἀποστέλλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

(3) ΕΕΔ 5, σελ. 37.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5
ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 8 (110)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ: Σφάλματα πρακτικής.—Φρόνιμες σκέψεις!—Καλή εφαρμογή.—'Από τὰ ἀκατανόητα Σελ. 195

ΑΡΘΡΑ—ΓΝΩΜΑΙ

- Το δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν, ὑπὸ *Χρ. Μ. Ἀγαλλοπούλου*, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Σελ. 196
- Τρία ἐρωτήματα ἐν τῷ πλαίσιῳ τοῦ Α.Ν. 118] 1945 (Ἑπαναληπτικὴ χρῆσις τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως κατ' ἄρθρ. 9 τοῦ Α.Ν. 118] 1945.—'Αποδοχαὶ μισθωτῶν μετὰ λήξιν διαθεσιμότητος.—Θέσις τῶν ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν), ὑπὸ *Φιλίππου Δ. Ἀγγελῆ*, Δικηγόρου Σελ. 203
- Ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποδοχῶν (μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα), ὑπὸ *Α—Ω* Σελ. 224

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΣΧΟΛΙΑ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

- Ἀρμοδιότης Πρωτοδικειακῶν Ἐπιτροπῶν Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν. Ἔννοια τοῦ υποχρεωτικοῦ τῶν ἀποφάσεων διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια: Τρόπος ἀπολύσεως ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν.—Χαρακτὴρ τῶν Πρωτοδικειακῶν Ἐπιτροπῶν Προστασίας ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν.—Ἀρμοδιότης.—Ἐξουσία πολιτικῶν δικαστηρίων, ὑπὸ *Δ. Μαργέλλου*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 2109] 46) Σελ. 205
- Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας. Μετάθεσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἄλλην πόλιν καὶ ἐκτίμησις πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς μεταβολῆς: Ἐξομοίωσις ἀπὸ ἀπόλυσιν τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.—Ὅροι ὑπαγωγῆς εἰς βλαπτικὴν μεταβολὴν καὶ τῆς μεταθέσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἄλλην πόλιν, ὑπὸ *Κ. Γιαννοπούλου*, Πρωτοδίκου (Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφ' ἑδρῶν Π. Πολεμιστῶν Ἀθηνῶν 7] 1946) . . . Σελ. 206

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Φύσις τῆς ἐκ τοῦ νόμου 118] 1945 ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως: Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τῶν ἀκύρως ἀπολυομένων μισθωτῶν: Δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη περὶ πλεονάζοντος μισθωτοῦ καὶ ἀκυρότης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἐκτίμησις τῆς παραιτήσεως προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου.—Προθεσμία ἀγωγῆς, ὑπὸ *Μ. Σκουλίκη*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 3061] 1946) Σελ. 208
- Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως ἄνευ διοικητικῆς ἀδείας: Καθιέρωσις προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ Ν.Δ. 424] 1941 ἀπολυομένου μισθωτοῦ.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν.Δ. 424] 1941, ὑπὸ *Κ. Γιαννοπούλου*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 2875] 1946) . . . Σελ. 209

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Δημοσίευσις ἐξόδου προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου: Ὑποχρεωτικὴ δημοσίευσις πάσης πράξεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.—Δικαίωμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυνθροῦ Σταυροῦ πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ του καὶ ἄνευ τῆς δημοσιεύσεως τῶν σχετικῶν πράξεων, ὑπὸ *Α. Θεοφίλου*, Ἀρεοπαγίτου (Ἀρεῖον Πάγον 68] 1946) Σελ. 210
- Φυλάκισις μισθωτοῦ καὶ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας: Ἐκτίμησις ὡς σιωπηρᾶς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ὑπαίτιον τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας καὶ ἐφαρμογὴ Ν.Δ. 424] 1941, ὑπὸ *Π. Μπέλμπα*, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 2482] 1946) . . . Σελ. 211

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸ ἀπολυθέν προσωπικὸν τῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν, 1146] 1946 Ἀναγκ. Νόμος. Σελ. 213
(Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

Εἰς τὴν 214 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 115] 1946 Συντακτικὴ Πράξις «περὶ παρατάσεως προεσμίας τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58] 1945 Συντακτικῆς Πράξεως» (Περὶ ἐκκαθάρισεως τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς).

Εἰς τὴν 223 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900] 1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ καταβολῆς ἡυξημένων ἡμερομισθίων εἰς ἐργαζομένους κατὰ μὴ ἐργαζομένους ἡμέρας».

Εἰς τὴν 223 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 10096] 1934] 1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ τῶν ὑποχρέων νὰ καταβάλλουν τὰς ἀποδοχὰς τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν».

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Ὑπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἑπαρχίες γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνη Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 10.000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, ποὺ στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζί μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

- Περὶ ἐρμηνείας τοῦ ἀρθ. 6 ἐδ. 2 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 390]45, 1126]46 Ἀναγκ. Νόμος. Σελ. 213
- Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 1022] 1946, 1159]1946 Ἀναγκ. Νόμος. Σελ. 213
- Περὶ παρατάσεως προθεσμίας τοῦ ἀρθ. 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58]1945 Συντακτικῆς Πράξεως, 115]1946 Συντακτικὴ Πράξις. Σελ. 214

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ προσανξίσεως τῆς 10λέπτου εἰσφορᾶς Ταμείου Μεταλλευτῶν, 22205]1946. Σελ. 214
- Περὶ καθορισμοῦ κρατήσεως 10 δραχμῶν ὑπὲρ ἐργαζομένων Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Οἴνων καὶ Οἰνοπνευμάτων, 1391]1946. Σελ. 214
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐπίτακτα ἐργοστάσια κλπ., 1509]1946. Σελ. 215
- Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερησίων ἀποδοχῶν τῶν ἡθοποιῶν, 2379]1946. Σελ. 215
- Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγέων Πύργου, 1192]1946. Σελ. 215
- Περὶ αὐξήσεως πόρων Γραφείων Ἑργασίας Λιμένων, 2457]1946. Σελ. 216
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς πάσης φύσεως προσωπικὸν τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ λειτουργουσῶν ἐπιχειρήσεων Κεραμοποιίας κλπ., 2893]1946. Σελ. 216
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐπιδουμένους τοῦ Ι.Κ.Α., 227] 91]1946. Σελ. 216
- Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 30994] 1945 καὶ 1080]46 ἀποφάσεων, 2672]46. Σελ. 216
- Περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς παρ. 9 ἀρθ. 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 22780 ἀποφάσεως, 647]1946. Σελ. 216
- Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 14418]1945 ἀποφάσεως, 577]1946. Σελ. 217
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς μὴ ἐπιτε-

- ταγμένα ἐστιατόρια κλπ., 1502]1946. Σελ. 217
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ὑπαλλήλους ξενοδοχείων ὕπνου, 1503]1946. Σελ. 217
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ θερμαστῶν 2720]1946. Σελ. 217
- Περὶ παρατάσεως ἐπὶ ἐξάμηνον ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως μεταφορέων καυσίμων, 2083] 1946. Σελ. 218
- Περὶ παροχῆς προσωρινοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς τὸ βοηθητικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Κ.Ε.Α., 47565]1945. Σελ. 218
- Περὶ χορηγήσεως ἐξόδων κινήσεως εἰς τοὺς Ἐπόπτας καὶ Ἐποπτείας Ἑργασίας, 40504] 1946. Σελ. 218
- Περὶ καθορισμοῦ τρόπου ἀμοιβῆς ταξιθετῶν κλπ., 8587]1946. Σελ. 218
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς προσωπικὸν ἐπιχειρήσεων βαμβακουρίας κλπ., 3060]1946. Σελ. 219
- Περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, 26937]1952]1946. Σελ. 219
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Σιδηροβιομηχανίας κλπ., 1508]1946. Σελ. 219
- Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλῶν Σιδηροδρόμων. Σελ. 220
- Περὶ καταβολῆς ἠῤῥημένου ἡμερομισθίου εἰς ἐργαζομένους κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, 8900]1946. Σελ. 223
- Περὶ τῶν ὑποχρέων νὰ καταβάλλουν τὰς ἀποδοχὰς τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν, 10096]1946. Σελ. 223

ΔΙΑΦΟΡΑ

- Παροράματα. Σελ. 224
- Δικαστικαὶ εἰδήσεις. Σελ. 224

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΜΩΝ ΜΑΣ

Τόμος Α' (1941—1942) μετ' ἀλφαβητικῶν εὔρετηρίων	Δραχ. 15.000
Τόμος Β' (1943) μετ' ἀλφαβητικῶν εὔρετηρίων	10.000
Τόμος Γ' (1944) (ἐλλείπουν ἐξαντληθέντα 4 τεύχη)	10.000
Τόμος Δ' (1945) (υἰάρχουν μόνον τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1945 τεύχη, τῶν λοιπῶν ἐξαντληθέντων)	15.000

Τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα ἀποστολῆς εἰς Ἑπαρχίας βαρύνουν τὸν ἀγοραστήν.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 8 (110)

ΑΘΗΝΑΙ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1946

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ

Ισφάλματα πρακτικῆς

Καθὼς εἶναι γνωστὸ, ὁ νόμος 28/1944 ἐπιβάλλει σὰν συστατικὸ στοιχεῖο τοῦ κύρους τῶν διοικητικῶν πράξεων, πού ὑπογράφονται, σύμφωνα μ' αὐτόν, ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἑργασίας, τὴ δημοσίευσή στήν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἶναι λοιπὸν αὐτονόητο πὼς τὰ νομικὰ ἀποτελέσματα τῶν κανονιστικῶν περιεχομένου διατάξεων τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων συνδέονται μὲ τὴ δημοσίευσή στήν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἀφοῦ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν, ἀπὸ αὐτὴ τὴ φύση τοῦ περιεχομένου τῶν, πρέπει νὰ εἶναι ἄμεση, ἐννοεῖται πὼς καὶ ἡ δημοσίευσή τῶν στήν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ εἶναι ἂν ὄχι ἄμεση, πάντως ὅσο μπορεῖ γρηγορώτερη.

Μολαταῦτα στὴ διοικητικὴ πρακτικὴ παραγνωρίζεται ἡ νομικὴ σημασία, πού ἔχει ἡ ἐπίσπευση τῆς δημοσιεύσεως καὶ ἐμφανίζεται τὸ φαινόμενο ν' ἀδυνατοῦν τὰ δικαστήρια νὰ φτάσουν στὴν ἐφαρμογὴ μιᾶς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, γνωστῆς ἤδη, γιὰ τὸ λόγο πὼς δὲν ἔχει ἀκόμη κυρωθῇ μὲ τὴ νόμιμη δημοσίευσή της.

Ἡ περίπτωση τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 4699/1946 γιὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴ τῶν καθυστερουμένων ἡμερομισθίων, πού χρειάστηκε ἕνα ὀλόκληρο μῆνα ἀπὸ τὴν ὑπογραφή της γιὰ νὰ δημοσιευθῇ στήν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐνῶ στὸ μετὰξὺ δημιουργήθηκαν ἄσκοπες δίκες μὲ ἀστικές καὶ ποινικὰς ἐπιδιώξεις, εἶναι μιά πρόσθετὴ ἐπιβεβαίωση τῶν ἀνωμαλιῶν στὸ κεφάλαιο αὐτὸ τῆς διοικητικῆς πρακτικῆς, πού σκόπιμο εἶναι, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς συντονισμένης ἐφαρμογῆς τοῦ δικαίου, νὰ λείψουν.

Φρόνιμες σκέψεις !

Τὸ Ν.Δ. 424/1941, ἡ κοινωνικώτερη κατάκτηση τοῦ κόσμου τῶν μισθωτῶν, εἶναι κίνδυνος νὰ καταργηθῇ ; Μᾶς εἶναι δύσκολο νὰ φαντασθοῦμε πὼς ἀντίθετα πρὸς τὰ ρεύματα τῆς κοινωνικοποιήσεως τοῦ δικαίου, θὰ ὀπισθοδρομήσουμε πρὸς τὴν ἀδέσμευτὴ ἀτομιστικὴ κατεύθυνση. Καὶ θέλουμε νὰ πιστεύουμε πὼς θὰ ὑπάρξουν οἱ ἀπαραίτητες γιὰ τὴν κοινωνικὴ εἰρήνη φρόνιμες σκέψεις.

Καλὴ ἐφαρμογὴ

Στὴ δικαστηριακὴ ἐρμηνεία οἱ ἀντιθέσεις γνωμῶν σὲ νομικὰ ζητήματα εἶναι τόσο γνωρίμες. Ὅταν ὁμως πρόκειται γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἐργατοῦ δικαίου, κάθε λύση, πού εἶναι ἀντίθετὴ πρὸς τὴν ἄλλή καὶ πολὺ πιθανῶς ἀντίθετὴ στοὺς σκοποὺς τοῦ ἐργατοῦ δικαίου, δημιουργεῖ ἕνα κοινωνικὸ ζήτημα. Ἡ παρακολούθησις ἄρα τῆς δικαστηριακῆς πράξεως ἀπὸ τὸν Νομοθέτη καὶ ἡ ἄ-

μεση ἐπέμβασή του γιὰ τὴν ἀποσαφήνισή μιᾶς ἀκαθόριστης σ' ἐννοία νομικῆς διατάξεως ἐξυπηρετεῖ ἀναμφίβολα τὴν καλὴ καὶ ομοιόμορφη πρὸ πάντων ἐφαρμογὴ τοῦ ἐργατοῦ δικαίου.

Τὸ πρᾶγμα ὅσο φαίνεται ἀπλό, εἶναι δυστυχῶς δύσκολο νὰ κατανοηθῇ.

Ἀπὸ τὰ ὀκατανόητα

Στὸ 89 Α' τεῦχος τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 9 Μαρτίου ἐ. ἔτους δημοσιεύεται ὁ ἀναγκ. νόμος 1055/1946 «περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν». Στὸν νόμο αὐτὸ περιέχονται διατάξεις γιὰ τὸ διορισμὸ Εἰρηνοδικῶν μὲ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τὴ θέσπιση σοβαρῶν ἐγγυήσεων (ἐξετάσεις σὲ διαγωνισμοὺς κλπ.).

Στὸ 99 Α' τεῦχος τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 13 Μαρτίου ἐ. ἔτους—ὕστερα δηλαδὴ ἀπὸ ἕνα τετραήμερο—δημοσιεύεται ὁ ἀναγκ. νόμος 1091/1946 «περὶ τρόπου καταβολῆς ὑπερωριῶν εἰς δικαστικοὺς λειτουργούς».

Ὁ πρῶτος νόμος ἐπιδιώκει μὲ τὴν αὐστηρότητα, πού ἐπιβάλλεται, τὴν ἀνύψωσι τοῦ θεσμοῦ τῶν Εἰρηνοδικῶν, τῶν λαϊκῶν αὐτῶν δικαστῶν, πού ἔρχονται πρῶτοι σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὸ λαὸ καὶ πού ἀνάλογα μὲ τὴν συμπεριφορὰ τῶν διαμορφώνεται ἡ ἀντίληψις τοῦ λαοῦ γιὰ τὴ δικαιοσύνη του.

Ὁ ἄλλος νόμος, παραγνωρίζοντας τὸ σκοπὸ τοῦ ἀμέσως προηγούμενου νόμου, δημιουργεῖ ἕνα ψυχικὸ τραῦμα στὴν εἰρηνοδικεακὴ δικαιοσύνη, λησμονώντας ὄχι μόνο πὼς καὶ τὰ ὄργανά της ἐργάζονται καὶ αὐτὰ μὲ μόχθο ν' ἀπονεύουν τὸ δίκαιο τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀξία τῶν μέσων, πού θὰ βοηθήσουν νὰ ἐπιτύχει ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου 1085/1946. Καὶ φυσικὰ ἕνα ἀπὸ τὰ μέσα αὐτὰ δὲν εἶναι ὁ λογισμὸς τοῦ λαϊκοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ, ἐνῶ ἀπονέμει τὸ δίκαιο, πὼς ἐνδεχόμενο νὰ μὴ ἔχει τὴ δυνατότητα τοῦ σιτηρεσίου του πρὶν ἔλθει τὸ ἀναμενόμενο μὲ ἀγωνία μισθολογικὸ δεκαπενθήμερο.

Ποιά μοῖρα λοιπὸν βαραίνει τὸν εἰρηνοδικεακὸ κλάδο, ποιά τάχα κρίματα, ὥστε νὰ πρέπει ν' ἀποτελεῖ πάντοτε σχεδὸν τοὺς παρίας τῆς δικαιοσύνης, πού ἡ Πολιτεία σκόπιμα λησμονεῖ, ὅταν πρόκειται νὰ ικανοποιήσῃ τὴ στοιχειώδη ἀνάγκη νὰ ὑπάρχει δικαιοσύνη μὲ ὑποφερτὰ ἀμειβομένους δικαστὰς ;

Ἄν ἡ εἰρηνοδικεακὴ δικαιοσύνη δὲν χρησιμεύει, ὥς ἐπινοηθῇ θαρραλέα ἕνας τρόπος ἀντικαταστάσεώς της μὲ ἄλλα δικαιοδοτικὰ ὄργανα.

Ἄν ὁμως χρησιμεύει, καθὼς πιστεύουμε, καὶ καθὼς εἶναι καὶ τῆς Πολιτείας ἡ ἀντίληψις, πού θεσπίζει καὶ πρόσφατα νομοθετικὰ μέτρα γιὰ τὴν ἐξύψωσι τοῦ θεσμοῦ στὸ ἀνάλογο μὲ τὴν κοινωνικὴ ἀξία του μέτρο, τότε ἐξαιρῶντας ἀπὸ τίς δικαιοὺς οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις τῶν δικαστῶν τὸν Εἰρηνοδική, καθὼς ἐξαιρεῖ ὁ νόμος 1091/1946, κάμνει ἕνα σφάλμα τακτικῆς βαρῦ.

Θὰ ἐξακολουθοῦν λοιπὸν νὰ εἶναι οἱ Εἰρηνοδίκαι παρίας τῆς δικαιοσύνης ; Εἶναι ἀληθινὰ ἀκατανόητο.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΩΝ (*)

Υπό τοῦ κ. ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ι.Κ.Α.

6.—Ειδικώτερον ἐξετάζοντες τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 720 τοῦ ἀστικοῦ κώδικος παρατηροῦμεν, ὅτι ὁ ἡμέτερος νόμος ἀκολουθεῖ τὴν ὁρθὴν ἀντίληψιν καὶ δὲν ἀναγνωρίζει τὰς καλουμένας ἐφευρέσεις «ἐπιχειρήσεως» (20) Πᾶσα ἐφεύρεσις, ἥτις γίνεται ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ εἰς τὴν ὁποίαν συμβάλλει ὁπωσδήποτε ὁ μισθωτὸς ἀνήκει εἰς αὐτὸν καὶ καθ' ὃ ποσοστὸν συνέβαλεν οὗτος. Οὐδαμῶς δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι εἰς τὸν μισθωτὸν ἀνήκουν μόνον αἱ ἐφευρέσεις. αἰτινες γίνονται ἀποκλειστικῶς παρ' αὐτοῦ. Ἐὰν ἐκτὸς τοῦ μισθωτοῦ συμβάλῃ καὶ ἕτερον πρόσωπον ὡς π.χ. ὁ ἐργοδότης διὰ τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτοῦ, ὁδηγίων, κατευθύνσεων, ἢ ἕτερος μισθωτὸς δύναται νὰ γεννηθῇ *συγκυριότης* ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως κατὰ ποσοστὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐφευρετικὴν συμβολὴν ἐκάστου. Διάφορον εἶναι βεβαίως τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἔχη διαρρυθμίσῃ οὕτως τὴν ἐπιχείρησίν του, ὥστε δι' ἀπλῆς χειροτεχνικῆς ἐργασίας τῶν παρ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν νὰ προκύπῃ ἡ ἐφεύρεσις ἢ ἔχη τὴν ἰδέαν καὶ ἀναθέῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν περαιτέρω ἐπεξεργασίαν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θεωρεῖται αὐτὸς καὶ μόνος ἐφευρέτης.

Εἰς τὸν κανόνα, ὅτι αἱ ἐφευρέσεις ἀνήκουν εἰς τὸν μισθωτὸν, θέτει τὸ ἄρθρον 720 ὁρισμένας ἐξαιρέσεις, καθ' ἃς αὐταὶ ἀνήκουν εἰς τὸν ἐργοδότην.

Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι αἱ ἑξῆς:

α) Δέον νὰ ὑφίσταται σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας οἰασδήποτε. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ πρόκειται περὶ παροχῆς ἐξηρημένης ἐργασίας ἢ διατάξεις τοῦ νόμου εὐρίσκονται εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀστικοῦ κώδικος «περὶ συμβάσεως ἐργασίας» ὅπερ ρυθμίζει γενικῶς τὰ τῆς παροχῆς ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἀπλῶς τὰ τῆς ἐξηρημένης ταιαύτης, ἥτις ἀποτελεῖ εἶδος ἐργασίας. (21)

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 167.

(20) Τοῦτο γίνεται δεκτὸν καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τῆς ἀντιστοίχου μετ' ἰδιότητος διατάξεως τοῦ ἐνοχικοῦ κώδικος, *Oser*, *Obligationsrecht*, σελ. 1294. Ἐν τούτοις θεωρεῖται δημιουργηθεὶς ἐθιμικῶς ὁ κανὼν, καθ' ὃν εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ διαπίστωσις ὁρισμένης αὐτοτελοῦς ἐφευρετικῆς ἐργασίας, ἡ ἐφεύρεσις ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην. *Buchli*, *Der Erfinder im Dienstvertrag* σελ. 41. Εἶναι ἀληθές, ὅτι εἰς τὴν πράξιν εἶναι δυνατόν νὰ γεννηθῶν διυπερίλυτα προβλήματα πρὸς διαπίστωσιν ποῖος εἶναι ὁ ἐφευρέτης ἢ ποία εἶναι ἡ συμβολὴ ἐκάστου τῶν πλειόνων ἐφευρετῶν, πλὴν ὅμως δύναται ν' ἀποφευχθῇ τοῦτο διὰ τῆς ἐγκαίρου καταρτίσεως σχετικῆς συμφωνίας. *Berger*, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 37.

(21) Ὁ ἀστικός κώδιξ περιέχει κεφάλαιον περὶ «συμβάσεως ἐργασίας» (ἄρθρ. 695—740) χωρὶς νὰ

ἡ ἐφευρετικὴ ἐργασία καίπερ προϋποθέτουσα αὐτοτέλειαν ἐν τῇ σκέψει, εἶναι δυνατόν ν' ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐξηρημένης ἐργασίας, διότι ὡς γνωστὸν τὸ κριτήριον τοῦτο εἶναι ἀρκετὰ ἐλαστικόν καὶ ἀρκεῖ καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐξάρτησις διὰ νὰ θεμελιώσῃ σχέσιν ἐξηρημένης ἐργασίας. Ἀναμφισβητήτως ἡ συνήθης περίπτωσις εἶναι ἡ τῆς παροχῆς ἐξηρημένης ἐργασίας, πλὴν ὅμως δὲν ἀποκλείεται νὰ ὑπάρχῃ ἡ περίπτωσις παροχῆς ἀνεξαρτήτου ὑπηρεσίας ὡς εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς συνεργασίας τοῦ κυρίως ἐφευρέτου καὶ ἐνός ἄλλου προσώπου, ὡς π.χ. ἐνός ἐπιστήμονος καὶ ἐνός βιομηχάνου (22) Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην γεννῶνται ἀμφιβολίαι, ἐὰν πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀγοραπωλησίας μέλλοντος πράγματος. Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν καθ' ἑκάστα συνθηκῶν, δηλ. τοῦ τρόπου ἐργασίας, διαρκείας αὐτῆς, τρόπου ἀμοιβῆς, κινδύνου, δικαιώματος ὁδηγίων, κλπ. Ἐν ἀμφιβολίᾳ δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ μετὰ συμβάσεως ἐργασίας σύνδεσις καὶ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἐνέργειαν ἐφευρέσεως καθιστᾷ τὴν σύμβασιν

ζάνη διάκρισιν μεταξὺ παροχῆς ἐξηρημένης καὶ ἀνεξαρτήτου ἐργασίας καὶ περιέχει ἀναμὶξ διατάξεις ἐφαρμοζομένας, εἴτε εἰς ἀμφοτέρως τὰς κατηγορίας εἴτε εἰς ἑκατέραν τούτων. Εἶναι ζήτημα ἐρμηνείας ὁ προσδιορισμὸς τῶν εἰς ἑκάτερον εἶδος ἐφαρμοστέων διατάξεων. Ἡ διατάξις τοῦ ἄρθρου 720 ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἐργασίας, ἀσχετῶς ἂν τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι ἐξηρημένη ἢ ἀνεξάρτητος ἐργασία. Περὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς ἐξηρημένης ἐργασίας προβλ. ἀντὶ ἁλλῶν ἐξαντλητικὴν τοῦ θέματος μελέτην *Γ. Σιμωνέτου*, Ἡ σύμβασις ἐξηρημένης ἐργασίας, ὡς βασικὴ ἔννοια τοῦ συγχρόνου ἐργατικοῦ δικαίου, ἐν Θέμ. ΝΔ' σελ. 1 ἐπ., 69 ἐπ. καὶ 145 ἐπ. Προβλ. καὶ *Engländer*, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 54 ἐπ., *Jacobi*, *Grundlehren des Arbeitsrechts*, 1927, σελ. 51 σημ. 44, *Molitor*, *Wesen des Arbeitsvertrags* σελ. 81 ἐπ.

(22) *Berger*, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 58 ἐπ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς συνεργάζεται μετὰ τοῦ ἐργοδότην ἐκτὸς τοῦ τεχνικοῦ τοῦ πεδίου, ὡς π.χ. ὁ ὑπάλληλος μὴς ἐπιχειρήσεως διὰ τὴν μεταβίβασιν εἰδησέων διὰ τοῦ ἀουράτου ἐπεξεργασίας διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἐπέτιχε μίαν ἐφεύρεσιν ἐπὶ τοῦ ὁμιλοῦντος κινηματογράφου. Ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ διαφόρων τεχνικῶν πεδίων ἐγένετο δεκτὸν, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐφευρέσεως τοῦ ἐργοδότην ἐπειδὴ ὅμως ὁ ὑπάλληλος ἀνεκοίτων διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας του τὰς προσπάθειάς του καὶ τὰς προόδους τῆς ἐργασίας του εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις διαρκῶς ὑπεστήριζεν δημιουργικῶς τὸν ὑπάλληλον μετὰ τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς ἐπιχειρήσεως, κλπ. ἔγινε δεκτὸν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ κοινῆς δικαιώματος.

μικτήν, σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀγοραπωλησίας μέλλοντος πράγματος, ρυθμιζομένην ὑπὸ τῶν κανόνων ἀμφοτέρων τῶν τύπων τῶν συμβάσεων. (23)

Ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύ-

(23) Ἡ διδασκαλία τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, ἡ ὁποία δέον νὰ ἰσχύσῃ καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀστικού κώδικος (ἀρθρ. 673, 677) δέχεται, ὅτι ὅταν τις ἀναλαμβάνῃ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δημιουργήσῃ τι χάριν τοῦ μεθ' οὗ συμβάλλεται μὲ ὕλικά τοῦ ἐργοδότην εἶναι ἐργολαβία. Ἐν προκειμένῳ ἡ κατασκευὴ γίνεται μὲν μὲ ὕλικά τοῦ ἐργοδότην, ἀλλὰ τὸ κατασκευαστέον ἀντικείμενον εἶναι κατὰ τι διάφορον ἀπὸ τὰ διατιθέμενα μέσα· εἶναι ἡ πνευματικὴ δημιουργία τῆς ἐφευρέσεως· τοῦτο εἶναι τὸ κύριον καὶ τὰ ὕλικά ἐντελῶς δευτερεύοντα. Συνεπῶς πρόκειται ἐνταῦθα περὶ συμβάσεως ἀγοραπωλησίας κατασκευαστέου πράγματος, **Dernburg**, *Ἐνοχ. Δίκαιον* (μετάφρ.) § 113, 3 σημ. 6, **Windscheid-Kipp**, *Ἐνοχ. Δίκαιον* (μετάφρ.) § 401, σημ. 13. Τὴν λύσιν ταύτην δέχονται καὶ ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως δημιουργίας ἄλλου πνευματικοῦ προϊόντος, καίτοι ἐκεῖ ἡ νομικὴ κατάστασις ἐμφανίζεται καθαρωτέρα, λόγῳ τῆς ἐλλείψεως τοῦ στοιχείου τῶν ὕλικων. *Λυκαρδοπούλου* - *Ἰωάννου*, *Ἡ πνευματικὴ ἰδιωτικότητα*, 1936, σελ. 116.

Ἡ **Riva-Sanseverino**, ἐν **Borsi-Pergolesi**, *Trattato di diritto del lavoro* σελ. 264 δέχεται, ὅτι ἐπειδὴ ἡ δημιουργικὴ ἐργασία τοῦ ἐφευρέτου δέον κατ' ἀνάγκην νὰ γίνεται ἐν αὐτονόμῳ μορφῇ, ἡ σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ὑπόσχεται ὁ μισθωτὸς εἰς τὸν ἐργοδότην εἴτε νὰ ἐνεργήσῃ ἐρευνὰ πρὸς ἐφευρετικὸν σκοπὸν εἴτε νὰ μεταβιβάσῃ τὰ ἐκ τῆς γενομένης ἐφευρέσεως του δικαιώματα δὲν εἶναι ἄλλῃ σύμβασις ἐργασίας ἀλλὰ σύμβασις μικτοῦ περιεχομένου, εἰς ἣν συντρέχουσιν δύο διάφοροι τύποι συμβάσεως, ὁ τῆς ἐργασίας καὶ ὁ τῆς ἀγοραπωλησίας μέλλοντος πράγματος. Ἡ κατασκευὴ αὕτη ἐπιτρέπει νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὅψιν ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη στοιχεῖα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν τύπων, τὰ ὁποία ἄλλως θὰ εἶναι ἀσυμβατά εἰς ἓνα ἐνιαῖον συμβατικὸν τύπον, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐφευρέσεως, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὸν ἐφευρέτην καὶ ἂν ἀκόμη οὗτος εἶναι ἐξηγητὴς μισθωτὸς. Αἱ ἐφευρέσεις ἀνήκουν εἰς τὸν ἐργοδότην κατὰ παράγωγον τρόπον καὶ οὐχὶ ἄμεσον, πρᾶγμα ὅπερ θὰ συνέβαινε, ἐὰν ἐδέχετο τις ὅτι ἐφαρμοζόντο μόνον οἱ κανόνες τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ θεωρία αὕτη εἶναι ὀρθή, οὐχὶ ὁμῶς καὶ κατὰ τὴν δικαιολογίαν τῆς, ὅτι δηλ. ἀποκλείει ἡ ἐξηγητὴν ἐργασία τὴν ὑπαρξίν αὐτοτελείας ἐν τῇ σκέψει, ἐφ' ὅσον ὡς γνωστὸν, τὰ διακριτικὰ τῆς ἐξαρτήσεως εἶναι πολὺ ἐλαστικὰ. Ἡ ὑπαρξὶς μικτῆς συμβάσεως ἐνταῦθα ἐπιβάλλεται, διότι μόνῃ ἡ σύμβασις ἐργασίας δὲν δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως (**Engländer**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 13, 61 σημ. 36) ἀλλὰ ἀπαιτεῖται ἡ ὑπαρξὶς καὶ ἄλλης συμβάσεως, δυναμένης νὰ ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο. Πρόκειται ἐνταῦθα περὶ μικτῆς ἢ συνθέτου συμβάσεως μὲ ἰσοτιμίας κατ' οὐσίαν παροχάς, ὧν ἡ μία διευκολύνεται ὑπὸ τῆς ἄλλης καὶ ἀνηκούσας εἰς δύο τύπους καὶ τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦται νὰ παρῶσῃ ὁ εἰς τῶν συμβαλλομένων, ἐναντι τῆς παροχῆς τοῦ ἄλλου εἴτε ἐνιαίας εἴτε κεχωρισμένης. Δι' ἐκάστην τῶν συμβάσεων θὰ ἐφαρμοσθοῦν οἱ οἰκτεῖοι κανόνες συν-

νᾶται νὰ εἶναι, εἴτε ἀποκλειστικῶς ἡ ἐφευρετικὴ ἐργασία, εἴτε οἰαδήποτε ἄλλη. Συνήθως εἰς τὴν πρᾶξιν δὲν πρόκειται περὶ μισθωτῶν ἀποκλειστικῶς προσληφθέντων δι' ἐφευρετικὴν ἐργασίαν· πρόκειται περὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων μὲ ἄλλην ἐργασίαν καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐνεργούντων μικρὰς ἐφευρέσεις, αἵτινες ὁποτελοῦν οὐχ ἥτιον βελτιώσεις καὶ νεωτερισμοὺς πάσης φύσεως, ἀνυψοῦσας τὸ τεχνικὸν ἐπίπεδον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐξυπηρετοῦσας οὕτω τὸ σύνολον. (24)

Ἡ σχέσις περὶ παροχῆς ἐργασίας δέον νὰ εἶναι ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ οὐχὶ δημοσίου· συνεπῶς ἐφευρέσεις προσώπων, ἅτινα τελοῦν ἐν σχέσει δημοσίου δικαίου δὲν διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων, ἀλλ' εἴτε ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διατάξεων, αἵτινες τυχόν ἰσχύουν δι' ἐκάστην κατηγορίαν τοιούτων προσώπων, εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει γενικῶν ἀρχῶν. Μίαν τοιαύτην γενικὴν ἀρχὴν καθιεροῖ ὁ ἀστικός κώδιξ ἐν ἀρθρῳ 95, ὁρίζων, ὅτι «ὁ προσβαλλόμενος παρανόμως εἰς τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς διανοίας αὐτοῦ δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἄρσιν τῆς προσβολῆς καὶ τὴν παράλειψιν ταύτης εἰς τὸ μέλλον. Δύναται ἐπίσης νὰ ζητήσῃ καὶ ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις». Συνεπῶς ἡ ἐφευρεσις δημοσίου ὑπαλλήλου ἐλλείπει ἀντιθέτου διατάξεως ἀνήκει εἰς αὐτόν, ὡς προϊόν τῆς διανοίας καὶ

δυνατικῶς καὶ ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ συνδυαστικὴ ἐφαρμογή, τότε εἶναι ἐφαρμοστέοι οἱ κανόνες τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ τοῦ ὅτι προέχει ὁ κοινωνικὸς αὐτῶν χαρακτὴρ.

Τὸ πρόβλημα τῶν μικτῶν συμβάσεων οἱ πανδεκτισταὶ μεμονωμένως καὶ παρέργως ἔχουν θίξῃ. **Windscheid-Kipp**, ἐνθ' ἄνωτ. § 404 σημ. 1, **Dernburg**, ἐνθ' ἄνωτ. § 111. Ἡ ἡμετέρα νομολογία ἐφαρμόζει τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπικρατεστέρως σχέσεως, χωρὶς νὰ εἰσερχεται εἰς βαθύτεραν ἐρευνᾶν. Ε.Α. 51 (1925), Θέμ. ΑΖ' σελ. 170, 495 (1925), Θέμ. ΑΖ' σελ. 404. Ἡ γαλλικὴ καὶ ἰταλικὴ θεωρία ἀποδέχονται ὁμοφώνως τὴν αὐτὴν ἀρχὴν. Ἐν Γερμανίᾳ ἐτύχε τὸ πρόβλημα εὐρύτερας ἐπεξεργασίας καὶ ἐδόθησαν διάφοροι λύσεις ἀναλόγως τοῦ συγκεκριμένου οικονομικοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἡ ὑπὸ κρίσιν σχέσις καὶ τῶν εὐλόγων συμφερόντων τῶν συμβαλλομένων, ἅτινα μετὰ προσοχῆς δέον νὰ σταθμίζωνται καὶ ἄλλοτε ἐφαρμόζεται ἡ λύσις τῆς ἐπικρατεστέρως σχέσεως, ἄλλοτε ἡ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ ἄλλοτε ἡ τῆς ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς. **Ennecceus - Lehmann**, *Recht der Schuldverhältnisse*, 1932, σελ. 354 ἐπ., **Hoeniger**, *Die gemischten Verträge in ihren Grundformen*, 1910. **Lotmar**, *Der Arbeitsvertrag*, I, (1902) σελ. 176 ἐπ.

Εἰναι αὐτονόητον, ὅτι δὲν ὑφίσταται ἀνάγκη προσοχῆς εἰς τὴν λύσιν τῆς μικτῆς συμβάσεως διὰ τοὺς δεχομένους, ὅτι ὁ ἐργοδότης δυνάμει τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας ὑποταγῆς καθίσταται δικαιούχος, ὡς **Sinzheimer**, (σελ. 165 σημ. 10 τοῦ παρόντος περιοδικοῦ), **Herz**, αὐτόθι σελ. 165 σημ. 11.

Σχετικὴ εἶναι καὶ ἡ ἀντίληψις τοῦ **Pothhoff** ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 321, καθ' ἣν ἡ σύμβασις ἐργασίας ἀποτελεῖ προσωπικὴν καὶ κοινωνικὴν ὁργανικὴν σχέσιν μεταβιβάζουσαν τὴν κυριότητα τῆς ἐφευρέσεως.

(24) **Müller-Pohle**, *Erfindungen von Gesellschaftsmitgliedern*, σελ. 114.

ἡ νομικὴ αὕτη θέσις οὐδαμῶς μεταβάλλεται ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι ἀποτέλεσμα σχέσεως δημοσίου δικαίου, χωρὶς ὅμως νὰ ἰσχύουν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ εἰδικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 720. Δὲν θὰ ἡδύνατο τις εἰς τὴν προκειμένην περιπτῶσιν νὰ δεχθῇ ἀναλογικὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης ἐπὶ τῆς δημοσιοὑπαλληλικῆς σχέσεως. Ἡ ἰδιόζουσα φύσις τῆς διατάξεως δὲν προσαρμόζεται πρὸς τὸ διέπον τὴν δημοσιοὑπαλληλικὴν σχέσιν σύστημα καθορισμοῦ τῶν μισθῶν καὶ ἀμοιβῶν. (25)

Ἐάν ἡ σύμβασις ἐργασίας εἴναι ἄκυρος, πλὴν ὅμως ἔλαβεν χώραν ἀπασχόλησις, ἐπέρχονται οὐχ ἥτιον τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα. Ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς προσέφερεν ἐργασίαν, εἰς τὴν ὁποίαν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐφεύρεσις, δικαιούται κατὰ τὰ γενικῶς πλέον διδασκόμενα εἰς ἀμοιβήν, εἰς τὴν ὁποίαν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐφευρετικὴν ἐργασίαν. Δὲν δύναται νὰ χωρισθῇ ἡ ἐφευρετικὴ ἐργασία ἀπὸ τὴν μὴ ἐφευρετικὴν τοιαύτην καὶ νὰ γίνῃ ἀνάλογος ἐπιμερισμὸς τῆς ἀμοιβῆς. Εἶναι ἀμφότερα τόσον συνδεδεμένα, ὥστε δὲν δύναται νὰ γίνῃ χωρισμὸς. Ἀλλῶς βεβαίως ἔχει τὸ ζήτημα, ἐάν εἴναι ἄκυρος, λόγῳ πλημμελείας τῆς ἡ ἐφευρετικῆς ρήτρας. Τὰ περὶ ἐφευρετικῆς ρήτρας ἐξετάζομεν περαιτέρω.

β) Νὰ πρόκειται περὶ ἀληθοῦς ἐφευρετικῆς ἐργασίας. Περὶ τοιαύτης δύναται νὰ γίνῃ λόγος μόνον ὅταν πρόκειται περὶ αὐτοτελοῦς λύσεως δι' ἰδίας δημιουργικῆς πνευματικῆς ἐργασίας ἐνὸς ἀλύτου μέχρι σήμερον τεχνικοῦ προβλήματος. Συνεπῶς πρέπει ὁ μισθωτὸς νὰ καθορίσῃ τὴν μέθοδον ἐργασίας καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἐάν πρόκειται περὶ πλήρους ἢ μὴ ἐφευρέσεως. (26) Ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου δὲν προκύπτει ἐάν δέον νὰ πρόκειται περὶ ἐφευρέσεων δεκτικῶν λήψεως διπλώματος κατὰ τὸν νόμον 2527 ἢ γενικώτερον περὶ οἰαδήποτε ἐφευρέσεως. Ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δὲν διακρίνει ὁρθότερον εἶναι νὰ δεχθῶμεν τὴν δευτέραν ἀποψιν, ἥτις εἶναι πολὺ ἐδρυτέρα. (27)

(25) Εἰς πλείστας ξένας χώρας (Γαλλία, Αὐστρία, Ἑλβετία, Δανία, Οὐγγαρία, Γιουγκοσλαβία, Ἰαπωνία, Γερμανία, Πολωνία, Τσεχοσλοβακία, Ἰταλία, Πορτογαλία κ. ἄ.) ἐπεκτείνεται εἴτε διὰ ὁρητῆς διατάξεως, εἴτε νομολογιακῶς ἢ προστασία καὶ εἰς τοὺς δημοσίου ὑπαλλήλους. Πρβλ. **Riezler**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 245. Περὶ τῆς κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς διατάξεων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὴν δημοσιοὑπαλληλικὴν σχέσιν πρβλ. **Αγαλλοπούλου**, Ἡ δημοσιοποίησις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἐν Ἐργ. Δικαίῳ, ἔτος 1, σελ. 288 σημ. 35.

(26) Πλήρης ἐφεύρεσις ὑφίσταται, ὅταν καὶ τὰ τρία στοιχεῖα προέρχονται ἐκ τοῦ ἐφευρέτου ἢ θέσις τοῦ προβλήματος, ἡ εὕρεσις τῆς λύσεως καὶ ἡ πειραματικὴ πραγματοποιήσις τῆς ἰδέας τῆς ἐφευρέσεως. **Riezler**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 264.

(27) Καὶ ἐν τῷ Ἑλβετικῷ δικαίῳ ἀμφισβητεῖται, ἐάν ἡ ἐφεύρεσις δέον νὰ εἶναι δεκτικὴ λήψεως διπλώματος εὐρεσιτεχνίας. Ἐπειδὴ δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος τοιαύτη διάκρισις καὶ ἐν τῇ οἰκονομικῇ ζωῇ δὲν ἀποβλέπει τις συνήθως εἰς τὸ δίπλωμα, διότι ἡ ἐκμετάλλευσίς τῆς ἐφευρέσεως δύναται νὰ εἶναι μυστικὴ, γίνεται δεκτὴ ἡ εὐρύτερα ἀποψις (**Berger**, σελ. 80). Εἰς πολλὰς ξένας νομοθεσίας τίθεται ὡς προϋποθέσις ἡ ἰκανότης πρὸς λήψιν διπλώματος εὐρεσιτεχνίας.

Διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐφεύρεσις τοῦ μισθωτοῦ πρέπει νὰ διαπιστωθῇ α) μία ὑπεροχὴ ἐναντι τῆς γενικῆς καταστάσεως τῆς τεχνικῆς ἔστω καὶ ἂν δὲν ὑπερβαίνεται σημαντικῶς ἡ ἐσωτερικὴ τεχνικὴ τῆς ἐπιχειρήσεως. β) τὴν ὑπεροχὴν νὰ ἐπέτευχεν προσωπικῶς ὁ μισθωτὸς ἔστω καὶ διὰ τῶν προσιτῶν εἰς αὐτὸν προεργασιῶν καὶ πείρας τῆς ἐπιχειρήσεως. Εἶναι βεβαίως διάφορον τὸ πρᾶγμα, ὡς εἶδομεν, ἐάν ὁ ἐργοδότης θέτῃ οὐχὶ μόνον τὸ τεχνικὸν πρόβλημα, ἢ τὰς ἐφευρέσεις του εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ προσδιορίζει ἀκριβῶς τὴν ὁδὸν τῆς λύσεως· ὡς ἐπίσης ἐάν ὁ μισθωτὸς ἐργάζεται κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότη, ὅστις τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρεθεῖσαν ἰδέαν ἐπεξεργάζεται τεχνικῶς ὁπότε δὲν ἐργάζεται ἐφευρετικῶς ὁ μισθωτὸς καὶ δὲν δύναται συνεπῶς νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐφευρέσεως τοῦ μισθωτοῦ. γγ) ἡ συμβολὴ τοῦ μισθωτοῦ νὰ μὴ κατέρχεται κάτω τοῦ μέτρου, ὅπερ ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐφεύρεσις δηλ. νὰ μὴ ὑποβάλλεται εἰς ἀπλὴν κατασκευὴν, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ οἷσδήποτε ἰκανὸς τεχνίτης. (28) Ἡ σπουδαιότης τῆς ἐφευρέσεως δὲν ἔχει σημασίαν. Συνεπῶς καὶ ἂν πρόκειται περὶ μεγαλοφυοῦς συλλήψεως ἐφαρμόζονται οἱ αὐτοὶ κανόνες. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ τίθενται αὐστηραὶ ὁρίσεις καὶ νὰ ὑπερτιμᾶται ἡ γνώσις τοῦ κατὰ μέσον ὄρον εἰδικοῦ τεχνίτου. (29)

γ) Ἡ ἐφεύρεσις πρέπει νὰ γίνῃ «κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας». Τοῦτο σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ σύνδεσμος πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Τὸ κείμενον εἶναι ἀσαφές καὶ δὲν προσδιορίζει τὸ εἶδος τοῦ συνδέσμου, ὅστις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἐκ πρώτης ὀψεως παρέχει τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι πρόκειται περὶ ἀπλοῦ χρονικοῦ συνδέσμου. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι ὁρθόν. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ μόνον χρονικὸς σύνδεσμος. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ οὐσιαστικὸς τοιοῦτος. (30).

Χρονικὸς σύνδεσμος ὑφίσταται, ὅταν ἡ ἐφεύρεσις γίνῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Εἰς πολλὰς περιπτώσεις εἶναι δυσχερὲς τὸ ζήτημα τῆς ἀποδείξεως, πότε ἐγένετο ἡ ἐφεύρεσις, διότι πρόκειται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ περὶ ἐσωτερικῆς διαδικασίας, ἥτις ἐκτείνεται πολλάκις ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα. Εἶναι ἀδιάφορον διὰ τὴν παραδοχὴν ἐφευρέσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐάν οὗτος χρησιμοποῖ ἰδέαν, τὰς ὁποίας εἶχεν πρὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας· ἀρκεῖ ἡ λύσις τοῦ προβλήματος νὰ γίνῃται διαρκούσης τῆς σχέσεως. Ἐξ ἄλλου ὁ μι-

(28) **Lutter**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 87.

(29) **Tetzner**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 117.

(30) Ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς ἀντιστοίχου πρὸς τὴν ἰδικήν μας διατάξεως γίνεται δεκτὸν ἐν Ἑλβετίᾳ, ὅτι ἀπαιτεῖται ἄμεσος σύνδεσμος πρὸς τὴν ἐπιχειρήσιν καὶ ν' ἀποτελῇ προφανῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δράσεως ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, **Weidlich**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 211, **Berger**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 82, **Nipperdey** ἐν **Nipperdey—Molitor—Schott**, **Europ. Arbeitsvertragsrecht III**, 1930 σελ. 526. Ἀκριβέστερος εἶναι ὁ ὁλλανδικὸς νόμος τοῦ 1910, ὡς ἐτροποποιήθη τὸ 1921, ἄρθρ. 10 § 1, ὁρίζων, ὅτι δέον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ νὰ ἔχῃ μίαν θέσιν, ἥτις ἐκ τῆς φύσεώς της συνεπάγεται, ὅτι διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἰδιαιτηρῶν του γνώσεων, θὰ κάμῃ τοιαύτας ἐφευρέσεις.

σθωτός δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος τὰς ἐν ἐξελίξει εὐρισκομένας ἰδέας του καὶ προσπαθείας του αἱ ὁποῖαι πιθανῶς νὰ δύνανται διὰ περαιτέρω δημιουργικῆς ἐργασίας νὰ ὠριμάσουν εἰς ἐφευρέσιν, νὰ ἀνακοινώσῃ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν του εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ νὰ τὰς ἀφίσῃ πρὸς ἐκμετάλλευσιν. (31)

Συνεπῶς ἐφευρέσεις, ὧν ἡ ἀρχὴ εὐρίσκεται κατὰ τὴν διάρκειαν ἐργατικῆς σχέσεως, ἀλλ' ἡ ἀποπεράτωσις μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς δὲν εἶναι ἐφευρέσεις, ἐφ' ὧν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρ. 720. Τὸ ζήτημα ἐάν μὴ ἐφευρέσεις, τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς ἀποπεράτωσε μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργατικῆς σχέσεως εἶναι ἐφευρέσεις ἀνήκουσα εἰς αὐτὸν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐάν ἡ ἐφευρέσις διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας ἦτο ἡδὴ ἔτοιμος. Πρέπει ἐνταῦθα νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ σημεῖον, καθ' ὃ ὁ μισθωτὸς εἶρε κατ' οὐσίαν τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος καὶ δὲν ἐνδιαφέρουν αἱ τυχόν τελειοποιήσεις καὶ ἡ εἰς τὰς λεπτομερείας κατασκευὴ. Ἀπόκειται εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν συνθηκῶν ἡ λύσις τοῦ ζητήματος εἰς πολλὰς ὁριακὰς περιπτώσεις. Τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, ὅτι ἡ ἐφευρέσις ἐγένετο διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας βαρύνει τὸν ἐργοδότην⁽³²⁾, (33). Ἡ ἐφευρέσις δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνεταί διαρκούσας τοῦ χρόνου ἐργασίας· δύναται νὰ γίνεταί χωρὶς νὰ παραβλάπτειται ὁ χαρακτὴρ αὐτῆς, ὡς ἐφευρέσεως ἀνηκούσης εἰς τὸν ἐργοδότην κατὰ τὸν ἐλεύθερον χρόνον ἢ κατ' οἶκον ἢ ἀκόμη καὶ διαρκούσης τῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ⁽³⁴⁾ διότι ἡ τυχὸν ἀντίθετος στενὴ ἐρμηνεία θὰ ἡδύνατο νὰ ἐγκλείη τὸν κίνδυνον, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀντλεῖ μὲν τὴν ἰδέαν τῆς ἐφευρέσεως του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς γίνεταί κατὰ τὸν ἐλεύθερον χρόνον ἢ κατ' οἶκον μετὰ ἢ ἀνευ χρησιμοποίησεως ἐργαλείων ἢ ὕλικῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ οὕτως καταστρατηγεῖται ἡ διάταξις.

Διὰ τὴν ἀπόρρητον τὴν οὐσιαστικὴν σύνδεσμον πρέπει ἡ ἐφευρέσις νὰ ἀνήκῃ κατὰ τὸ εἶδος τῆς ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν σφαί-

ραν τοῦ ἐργοδότη, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ συμβατικῶς καθωρισμένον πεδῖον ἐράσεως τοῦ μισθωτοῦ. Συνεπῶς δὲν περιλαμβάνονται ἐφευρέσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε ἀπλῶς παρῶθῃ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἡ ἀκόμη καὶ διηκολύθη διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς πείρας καὶ τῶν βοηθητικῶν μέσων τῆς ἐπιχειρήσεως ἡ ἐγνώρισε τὸ πρόβλημα ἐν αὐτῇ^(35a). Ὁμοίως δὲν περιλαμβάνονται ἐφευρέσεις αἰτινες ἐξωτερικὴν ἀπλῶς σχέσιν ἔχουν μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ καὶ ἀνευ ταύτης γίνονται μόνον διαρκούσης τῆς σχέσεως⁽³⁵⁾.

Ὡς πρὸς τὴν *πρώτην* προϋπόθεσιν πρέπει ἡ ἐφευρέσις νὰ περιλαμβάνεται εἰς τὸ συμφώνως

(34a) Παραθέτομεν παραδείγματά τινα ἐκ τῆς γερμανικῆς καὶ ἐλβετικῆς νομολογίας. Ἡ ἐφευρέσις ἐνὸς χύτου, ὅστις ἐφευρὲν καλῶτερον ὕλικόν πρῶτότυπον, ἐν σχέσει μὲ τὸ μέχρι τοῦδε χρησιμοποιοῦμενον, ἀνήκει εἰς τὸν χύτην, διότι δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς ὑπηρεσιακὰς ὑποχρεώσεις τοῦ χύτου νὰ κάμῃ ἐφευρέσεις. **Berger**, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 81. Ὁ ὑπάλληλος ἐνὸς μηχανουργείου ἐφευρὲ μίαν μηχανήν, ἥτις εἶναι τελειῶς ἔξω τοῦ πεδίου παραγωγῆς τοῦ μηχανουργείου.

Θυμωρὸς ἐργοστασίου πορσελάνης, ὅστις ἔχει ἡλεκτροτεχνικὴν κατάρτισιν, παρῶθεταί ἐκ τῆς πείρας αὐτοῦ παρτηρήσεων τὰς ὁποίας ἔχει κάμει ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του εἰς μίαν βελτίωσιν τοῦ συστήματος τῆς ἡλεκτρικῆς σημάτων· αὕτη εἶναι ἐλευθέρως ἐφευρέσις, ὡς ἐπίσης, εἰς θερμαστὴς εἰς ἐν ἐργοστάσιον ἐφευρίσκει βελτίωσιν τῶν λεβήτων.

Εἰς διευθυντὴς μεταλλείου ἔκαμει μίαν ἐφευρέσιν πρὸς ἐξασφάλισιν κατ' ἐκρήξεως τῶν γαιανθράκων.

Ὁ διευθυντὴς ἀνθρακωρυχείου ἐφευρὲ μίαν μηχανὴν κρατήσεως τοῦ ὕδατος.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐγένετο δεκτόν, ὅτι μετὰ τῶν καθηκόντων τῶν ἀνωτέρω δὲν περιλαμβάνετο καὶ ἡ ἐνέργεια ἐφευρέσεων — **Tetzner** ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 112. Εἰς ὑπάλληλος ἐργοστασίου αὐτοκινήτων ἐφευρὲ κατὰ διὰ ποδήλατον Εἰς χημικὸς ἐργοστασίου, ὅπερ παρήγεν ἕκ τινος προϊόντος ὑποπροϊόντα τῆς ζαχαρίνης, ἐφευρὲ τὴν κατασκευὴν τούτων ἐξ ἄλλου προϊόντος. **Berger**, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 60. Μία ὑπάλληλος ἐργαζομένη ὡς χημικὸς εἶχεν ἔργον νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ ἀποσπείλόμενα εἰς αὐτὴν χημικὰ μέσα ἐπὶ σπόρων σιτηρῶν καὶ εἶτα νὰ ἐρευνᾷ μικροσκοπικῶς, χημικῶς καὶ βιολογικῶς, ἐάν ταῦτα ἐπληθύνουν καὶ νὰ ὑποβάλῃ ἐκθέσεις περὶ τῶν ἐρευνῶν κλπ. Διὰ τῆς ἀνατιθεμένης εἰς αὐτὴν ἐργασίας παρῶθήθη εἰς τὴν θέσιν νέου τεχνικοῦ προβλήματος, πλὴν ὅμως ἡ ἐρευνα ἔκειτο ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τῆς. **Müller-Pohle** ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 1924. Ἀντιθέτως ἡ ἐφευρέσις ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην εἰς περιπτώσιν, καθ' ἣν ὑπάλληλος ραδιοτεχνικοῦ ἐργοστασίου εἰργάζετο εἰς προβλήματα τοῦ ἡχητικοῦ κινηματογράφου. Αἱ ἐργασίαι αὗται ἐγένοντο κατ' ἐντολὴν καὶ μὲ μέσα τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτις ἐθεώρει τὰς ἐρευνας, ὡς παρεχούσας πολλὰς ἐλπίδας καὶ ἐπεθύμει νὰ περιλάβῃ τὸ νέον πεδῖον εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν τῆς. Ἐπίσης ὑπάλληλος ὑπηρετῶν εἰς ἐπιχειρήσιν παραγωγῆς κινηματογραφικῶν ταινιῶν κατ' ἐντολὴν καὶ μὲ μέσα τῆς ἐπιχειρήσεως ἐφευρὲ μίαν νέαν μέθοδον φωνητικῆς λήψεως. **Müller-Pohle** ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 1923.

(35) **Oertmann**, Deutsches Arbeitsvertragsrecht, 1923. σελ. 140.

(31) **Tetzner**, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 117, **Lutter**, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 88. Νομοθεσίαι τινὲς ἀναγνωρίζουν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη καὶ ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν δηλουμένων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὠριμῶν χρόνον μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας· οὕτω ἡ ἰταλική, ἡ πορτογαλική καὶ ὑπὸ τινὰς περιορισμοὺς ἡ πολωνική.

(32) **Tetzner**, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 117.

(33) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς δολίως προεκάλεσε τὴν ἀποχώρησιν του ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ἡ δολίως δὲν ἀπεκάλυψε τὴν ἐφευρέσιν διὰ νὰ στεργίῃ οὕτω τὴν ἐπιχειρήσιν τῆς ἐφευρέσεως, εὐθύνεται λόγῳ δόλου εἰς ἀποζημίωσιν, καὶ δεόν νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐπιχειρήσιν, εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εὐρίσκετο ἐάν δὲν ἐλάμβανε γνώωσιν ἢ παρανομίαν, δηλ. νὰ ἐκχωρήσῃ τὸ δίπλωμα. Ἐπίσης ἐάν ἀνακοινώσῃ ὁ μισθωτὸς τὴν ἐφευρέσιν εἰς τρίτον ὅστις ἐγνώριζεν ἡ εἶδει νὰ γνωρίζῃ ὅτι μία τοιαύτη ἀνακοίνωσις ἀποτελεῖ παράνομον ἀφαίρεσιν τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν ἐργοδότην ἐφευρέσεως. Ὁ τρίτος οὗτος φέρεται παρανόμως, ἐάν χρησιμοποίῃ τὴν κατὰ τοιοῦτον τρόπον γνωσθεῖσαν αὐτῷ ἐφευρέσιν. **Kolher Grundriss** σελ. 90 ἐπ.

(34) **Lutter**, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 87.

πρὸς τὸν προορισμὸν πεδίων παραγωγῆς τοῦ ἐργοδότη. Ἐάν ἡ τοιαύτη ἐφεύρεσις δὲν περιλαμβάνεται μὲν εἰς τὸ πεδὶον δράσεως τοῦ ἐργοδότη ἀμέσως, πλὴν ὅμως ἐμμέσως ἐπιρραζει αὐτό, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς καθ' ἑκάστα περιπτώσεις ἐάν ἀνήκῃ εἰς αὐτόν ἢ ὄχι. Συνεπῶς δὲν περιλαμβάνεται τὸ σύνολον τῆς ἐφευρετικῆς δημιουργίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνο, ὅπερ περιλαμβάνεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, πρὸς παραγωγὴν δηλ. ἀκριβῶς αὐτῆς, καὶ τοῦτον μάλιστα ἅν ὡς στενὴς λαμβανόμενον ὅπ' ὅψιν. Ὡς πρὸς τὴν *deutēran* πρέπει νὰ ἐμπίπτῃ εἰς τὸ συμβατικῶς καθωρισμένον πεδὶον δράσεως τοῦ μισθωτοῦ δηλ. ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ὑποχρεώσεων καὶ ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων ἅτινα ἔχουν ἀνατεθῇ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη εἰς αὐτόν, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἀπλῶς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὑπηρεσιακῆς ἀπασχολήσεως καὶ μὴ εὐρισκομένη εἰς ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν ἐργασίαν. Πρὸς τοῦτο λαμβάνεται ὅπ' ὅψιν ἀκριβῶς τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας διὰ τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτός.

7.—Τὸ ἄρθρον 720 στερεῖ τὸν μισθωτὸν τοῦ δικαιώματος μόνον ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων ἐκείνων, αἵτινες εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποκλειστικῆς εἰς αὐτόν ἀνατεθειμένης ἐργασίας ἢ ἐκείνων διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχει τοιαύτη συμφωνία. Μόνον εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις στερεῖται τοῦ δικαιώματός του ὁ ἐφευρετής μισθωτός.

Ἡ πρώτη περίπτωσις εἶναι, ὅταν ἔχῃ προσληφθῇ ἀποκλειστικῶς δι' ἐνέργειαν ἐφευρέσεων, δὲν ἀρκεῖ, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἐλβετικὸν πρότυπον τοῦ νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 658 τοῦ ἀστικοῦ κώδικος τοῦ 1940 νὰ πρόκειται ἀπλῶς περὶ ἐφευρέσεων, οἵτινες ἀποτελοῦν τὴν ἀνατεθειμένην εἰς τὸν μισθωτὸν ἐργασίαν, ἀλλὰ πρέπει νὰ πρόκειται περὶ ἀποκλειστικῆς ἐνασχολήσεως, περιπτώσεως, ὡς εἰδομέν, ἀνωτέρω, ἀρκετὰ σπανίας. Ἡ ἀποκλειστικότης τῆς ἐφευρετικῆς δραστηριότητος δὲν ἀποκλείει τὴν ἐντελῶς παρέργως ἢ ὑπὸ ἐκτάκτους συνθήκας ἐνασχολήσιν καὶ μὲ ἄλλα ἀντικείμενα. Ἡ ἀποκλειστικότης τῆς ἐφευρετικῆς δραστηριότητος δὲν ἀπὸ προκύπτει σαφῶς ἐκ τῆς συμβάσεως, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρεται ρητῶς.

Ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 720 εἶναι ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἐνδοτικὸς χαρακτήρος· συνεπῶς ἰσχύει, ὅταν δὲν ἔχῃ συμφωνηθῇ τι διάφορον. Δύναται ὅθεν ὁ ἐργοδότης νὰ παραιτηθῇ ἐκ τῶν προτέρων τῶν δικαιωμάτων του ἢ καὶ νὰ διαρροθμισθῇ κατ' ἄλλον τρόπον τὰ τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τούτων, ὑπαρχούσης πλήρους συμβατικῆς ἐλευθερίας, ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν χρηστῶν ἡθῶν τιθεμένων γενικῶν ὁρίων.

Ἡ δευτέρα περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς στερεῖται τοῦ δικαιώματός του ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων του εἶναι ἐκεῖνη, καθ' ἣν διὰ τῆς συμφωνίας ἔχει καθορισθῇ τοῦτο. Πρόκειται περὶ τῆς καλουμένης «ἐφευρετικῆς ρήτηρας». Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται συμφωνία καὶ διὰ εἴτε ὁμοῦ μετὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε χωρισμένως. Ἡ σύμβασις εἶναι ἄτυπος· ἡ συγκατάθεσις τοῦ μισθωτοῦ δύναται νὰ εἶναι καὶ σιωπηρά, προκύπτουσα ὁμοῦ σαφῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς συμβάσεως ἐργασίας^(36α). Ἡ

ἐφευρετικὴ ρήτηρα δύναται νὰ καταρτισθῇ εἴτε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, εἴτε καὶ μετὰ τοῦτα. Ἡ ἐν συλλογικῇ συμβάσει μνεία τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀρκετὴ μόνον, ὅταν πληροῖ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπαρκοῦς ἐξατομικεύσεως τοῦ μεταβιβασθσομένου δικαιώματος, διότι ἡ ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία περὶ μεταβιβάσεως μελλοντικῶν δικαιωμάτων, εἶναι ἔγκυρος μόνον, ὅταν τὸ πρὸς μεταβίβασιν δικαίωμα προσδιορίζεται ἐπαρκῶς ἢ δύναται νὰ προσδιορισθῇ, καθορίζονται δηλ. ἐπακριβῶς αἱ προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ἐφεύρεσις. Οὕτω πρέπει ἀποραιτήτως νὰ δηλωθῇ τὸ πρὸς λύσιν πρόβλημα ἔστω καὶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς. Ὡς στοιχεῖα προσδιοριστικὰ εἶναι καὶ ὁ καθορισμὸς τοῦ κύκλου τῶν τεχνικῶν προβλημάτων, διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ πεδίου δράσεως τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς ὀφειλομένης ἐνεργείας τοῦ ὑπαλλήλου. Συμφωνία νὰ ἀνήκουν ὅλαι αἱ ἐφευρέσεις εἶναι ἄκυρος, συνεπείᾳ ἐλλείψεως ἐξατομικεύσεως τῶν μελλοντικῶν πρὸς διάθεσιν δικαιωμάτων. Ἡ ρήτηρα δύναται νὰ εἶναι εἴτε ἀπλῶς ἐνοχικὸν περιεχομένου, δηλ. νὰ ὑφίσταται διὰ τὸν μισθωτὸν δι' ὀρισμένους μελλοντικὰς ἐφευρέσεις ἡ ἐνοχικὴ ὑποχρέωσις πρὸς μεταβίβασιν τοῦ δικαιώματος εἰς τὸν ἐργοδότην, εἴτε διαθέσεως δηλ. μεταβιβάσεως, ἀνευ μεταγενεστέρως ἰδιαιτέρας συμφωνίας. Εἶναι ζήτημα ἐρμηνείας τῆς σχετικῆς συμβάσεως. Ἐν ἀμφιβολίᾳ δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι τὸ δικαίωμα ἀνήκει ἀμέσως εἰς τὸν ἐργοδότην, χωρὶς μάλιστα νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβῃ οἰανδήποτε γνῶσιν τῆς ἐφευρέσεως.^(36β) Ἡ ἐφευρετικὴ ρήτηρα δύναται ν' ἀφορᾷ οὐ μόνον ὁλοκληρωτικὴν μεταβίβασιν τῆς ἐφευρέσεως, ἀλλὰ καὶ μερικὴν τοιαύτην, εἴτε ἀπ' ἀπόψεως ἐκτάσεως, εἴτε ἀπ' ἀπόψεως χρόνου ἢ τόπου (ἡμεδαπῇ, ἀλλοδαπῇ).

Ἡ συμβατικὴ ἐλευθερία τῶν μερῶν ἔχει τὰ γενικά ὅρια τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου· εἶναι συνεπῶς ἄκυρος, ὅταν προσκρούῃ εἰς τὰ χρηστὰ ἢ ἢ (ἄρθρ. 5 ἀστ. κώδ.) ἢ ὅταν ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἐκμεταλλευσόμενος τὴν ἀνάγκην τοῦ ἄλλου αἰσχροκερδῇ, διότι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τοῦ κύρους τῆς ρήτηρας εἶναι ὁ καθορισμὸς εὐλόγου διὰ τὸν μισθωτὸν ἀμοιβῆς. Συνεπῶς ἐάν ἡ συμφωνηθεῖσα ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐφεύρεσιν τελῇ ἐν προφανεί δυσαναλογίᾳ πρὸς τὴν ἐφεύρεσιν, ὡς μία δηλ. μετὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνδεδεμένη «τοκογλυφικὴ ἐκμετάλλευσις» δύναται ἐνδεχομένως ν' ἀκυρωθῇ (ἄρθρ. 377 Α. Κ.).⁽³⁷⁾ Πάντως εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς

τικῆς ρήτηρας, τὴν ὁποίαν δέχεται ἡ Γερμανικὴ θεωρία, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, δηλ. τὴν συμφωνίαν, τὴν προκύπτουσαν ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς π.χ. τοῦ εἰδους τῆς ἐργασίας, τοῦ μεγέθους τοῦ μισθοῦ κ.λ.π. Εἰς τινὰς νομοθεσίας ὡς τὴν αὐστριακὴν, τὴν ρωσικὴν κλπ. ἀπαιτεῖται ὁ ἐγγράφος τύπος διὰ τὴν ἐφευρετικὴν ρήτηραν.

(36) Tetzner, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 114.

(37) Μπαλῆ, Γεν. Ἀρχαὶ ἀστ. δικαίου, 1941, σελ. 130 ἐπ. Εἰδικῶς Engländer, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 77. Ἡ ἀκυρότης τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς ὅλης δικαιοπραξίας, ἐάν τὴν συνάγεται, ὅτι αὕτη δὲν θὰ ἐπιχειρεῖτο ἀνευ τοῦ ἀκύρου μέρους (§ 209 Α.Κ.).

(35α) Berger, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 82. Ἡ σιωπηρὰ συγκατάθεσις εἶναι διάφορος τῆς σιωπηρᾶς ἐφευρε-

ἀποζημιώσεως τίθενται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας περιορισμοί τινες, οἵτινες ἐξετάζονται περαιτέρω ἐν § 11. Ἐξ ἄλλου τινὸς ὅρου δὲν ἐξαρτᾷ ὁ νόμος τὸ κῦρος τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας ὡς π. χ. ἐκ τῆς ἐγκαίρου καταβολῆς τῆς ἐφευρετικῆς ἀμοιβῆς (37α). Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ συμφωνία, δὲν ἀποκλείεται εἰς τὸν μισθωτὸν, ὅπως μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν, διαθέτει ὡς αὐτὸς ἐπιθυμεῖ τὰ τοῦ δικαιώματός του. Εἰς τὴν ἐλευθερίαν διαθέσεως, δέον νὰ θέσωμεν ἕνα προστατευτικὸν περιορισμόν, εἰς τὴν περίπτωσιν δηλ. ἐκείνην καθ' ἣν συνεχίζεται ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἡ μεταβίβασις ἀφορᾷ τὸν ἐργοδότην. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δέον νὰ δεχθώμεν ἐφαρμοζόμενον τὸ ἄρθρον 720 Α. Κ. διότι ὑπάρχει ὁ κίνδυνος τῆς ἐκμεταλλύσεως τοῦ οἰκονομικῶς ἀσθενοῦς μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρου ἐργοδότη (37β).

8.—Ἡ ἀπόκτησις τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότην εἶναι παράγωγος καὶ οὐχὶ πρωτότυπος, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίη, ὅτι διὰ τὴν μεταβίβασιν ἀπαιτεῖται ἐκάστοτε ἰδιαίτερα τίς πράξις. Πᾶν δικαίωμα πνευματικῆς δημιουργίας γεννᾶται ἐν ᾧ προσώπῳ τοῦ ἐφευρέτου δηλ. ἐν προκειμένῳ τοῦ μισθωτοῦ καὶ μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς μεταβιβαστικῆς πράξεως. Ἡ μεταβίβασις τῆς ἐφευρέσεως εἰς τὸν ἐργοδότην δὲν στήριζεται ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις εἶναι ἐνοχικὴ σύμβασις παροχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ οὐχὶ σύμβασις διαθέσεως, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς παρὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας καταρτιζομένης συμφωνίας μεταβίβασεως ἐπὶ τῇ βάσει ἀγοραπωλησίας. (38)

(37α) Ἐξ ἐνὸς ταιούτου ὅρου ἐξαρτᾷ τὸ κῦρος τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας ἡ ἰταλικὴ καὶ ἡ πορτογαλικὴ νομοθεσία.

(37β) Ὁ μισθωτὸς δὲν στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ διαθέσῃ, ὅπως αὐτὸς ἐπιθυμεῖ, τὰ τῶν ἐφευρέσεων του. Τὸ ἄρθρον 720 ἀφορᾷ μόνον τὴν μετὰ τοῦ ἐργοδότην συμφωνίαν. Συνεπῶς εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία περὶ μεταβίβασεως εἰς τρίτον, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ ὑπαρξίς τοῦ ὅρου τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως. Ὁ νόμος ἠθέλησε νὰ προστατεύσῃ τὸν μισθωτὸν μόνον κατὰ τοῦ οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρου ἐργοδότη.

(38) Ἐν Ἑλβετίᾳ γίνεται δεκτόν, ὅτι εἶναι πρωτότυπος καὶ οὐχὶ παράγωγος, ἐκχωρουμένη δηλ. ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, **Berger**, σελ. 83. Ἐν τῇ γαλλικῇ θεωρίᾳ δὲν ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα παραγωγῆς ἢ πρωτοτύπου κτήσεως· ὁ ἐργοδότης ἀποκτᾷ πρωτοτύπως. **Pouillet**, ἐνθ' ἀν. σελ. 264. Ἐν Γερμανίᾳ ἀνεπτύχθησαν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποκτήσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότην τῶν ἐφευρέσεων τοῦ μισθωτοῦ διάφοροι θεωρίαι, ἡ θεωρία τῆς ἀντιπροσωπείας, ἡ τῆς νομῆς τῆς ἐφευρέσεως, ἡ τῆς ἰδιορρυθμίας τοῦ νομικοῦ φαινομένου καὶ ἡ τῆς ἐκχωρήσεως. Ἡ πρώτη, ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη δέχονται ἄμεσον κτήσιν, ἐνῷ ἡ τετάρτη ἔμμεσον. Ἡ θεωρία τῆς ἀντιπροσωπείας δεχομένη ἄμεσον καὶ πρωτότυπον ἀπόκτησιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐφευρετικῆς πράξεως τοῦ ὑπαλλήλου στήριζεται εἰς μίαν ἀντιπροσώπευσιν τοῦ ἐργοδότην ἐν τῇ ἐφευρετικῇ ἐργασίᾳ, ἥτις βασιζέται εἰς τὴν ἐνδικὴν σχέσιν ὑποταγῆς τοῦ ὑπαλλήλου, εἴτε ἐπὶ τῇ βάσει ρητῆς συμφωνίας περὶ ἐφευρέσεως, εἴτε ἐκ τοῦ γενικοῦ περιεχομένου τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν τεχνικός τις θέτει τὰς τεχνικὰς του γνώσεις καὶ ἱκανότητας πρὸς ὠρισμένην κατεύ-

ᾧ μισθωτὸς ὑποχρεοῦναι ν' ἀνακοινώσῃ ἀμέσως εἰς τὸν ἐργοδότην τὰς ἐφευρέσεις αἰτίνες ἀνήκουν εἰς αὐτόν, εἴτε λόγῳ τῆς φύσεως τῶν, εἴτε λόγῳ τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας ὑποχρεούμενος συνάμει δπως τηρήσῃ μυστικότητα περὶ αὐτῆς.

θύνειν τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότην. Τοῦτο στήριζεται εἰς τὴν ἀντίληψιν ὑπὸ τὴν ἐπίρροον τῆς διδασκαλίας τοῦ **Gierke**, ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας δὲν εἶναι ἄλλως μίᾳ ἐνοχικῇ σχέσει, ἀλλὰ καὶ μίᾳ προσωπικῇ, ἐξ ἧς ἀπορρέει ὑποχρέωσις πίστεως δυνάμει τῆς ὁποίας αἱ εἰς τὸν κύκλον τοῦ μισθωτοῦ γεννώμεναι ἰδέαι ἀνήκουν εἰς τὸν ἐργοδότην.

Ἡ θεωρία αὕτη, τῆς ὁποίας δημιουργὸς ὑπῆρξεν ὁ **Kohler** (*Hand des Patentrechts*, 1900, σελ. 234, ἐπ.), ἀπεκρούσθη ἐν τῇ Γερμανικῇ νομολογίᾳ διότι στήριζεται εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ὑποταγῆς τῆς προσωπικότητος τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸν ἐργοδότην ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ἡ ἐφεύρεσις εἶναι δικαιοπραξία καὶ ὅτι ὁ ὑπάλληλος ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐργοδότην ἐφευρίσκει. Ἡ ἐφεύρεσις, ὡς καὶ ὁ **Kohler** βαθμυδὸν διαδοχικῶς ἀνεγνώρισεν, δὲν εἶναι δικαιοπραξία τὴν ὁποίαν προϋποθέτει ἡ ἀντιπροσωπεία, ἀλλ' ἐν πραγματικῶν γεγενῶς ἡ μίᾳ πραγματικῇ ἐνέργειᾳ ὅπως γενικώτερον καὶ ἡ δημιουργία ἐνὸς φιλολογικοῦ ἢ καλλιτεχνικοῦ ἔργου. **Ennecerus**, *Lehrb des Būrg. Rechts* I, 1 1921, σελ. 335 ἐπ., *Δικαιοδοπούλου - Ἰωάννου*, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 116 σημ. 1 πρὸς ἣν ἡ ἔννομος τάξις, ἀσχέτως πρὸς θέλησιν τινὰ τοῦ ἐνεργοῦντος συνδέει τὰ ἔννομα ἀποτελέσματα τῆς κτήσεως δικαιώματος ἐφευρέσεων καὶ εἰς ἣν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀντιπροσωπεία (**Engländer**, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 59). Ἡ ἑτέρα θεωρία ἡ τῆς ἀντιπροσωπείας ἐν τῇ νομῇ ἡς θεμελιωτῆς εἶναι ὁ **Isay**, (*Komm. zum Patentgesetz* ἐκδ. 3, 1920 σελ. 106 ἐπ.), καταλήγει εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα δι' ἄλλης ἐνεργείας εἰς τὸ δικαίωμα δηλ. τοῦ ἐργοδότην ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων ἐφαρμόζει τὰς ἀρχὰς τῆς νομῆς, ἥτις, ὅπως ἡ νομὴ ἐπὶ ἐνσωμάτων ἀντικειμένων δύναται ν' ἀποκτηθῇ δι' ἄλλου προσώπου, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως κτᾶται διὰ τῆς ἐφευρετικῆς ἐνεργείας τοῦ ὑπαλλήλου, δρῶντος ἐντὸς τῶν ὑπηρεσιακῶν του ὑποχρεώσεων. Ἡ θεωρία αὕτη ἀπεκρούσθη διότι ἡ νομὴ τῆς ἐφευρέσεως δὲν εἶναι τὸ γεγονὸς, ἐξ οὗ πηγάζει τὸ δικαίωμα τῆς ἐφευρέσεως, ἀλλ' ἡ δημιουργικὴ πράξις τοῦ ἐφευρέτου καὶ διότι δὲν δύνανται οἱ κανόνες τοῦ ἀστικοῦ δικαίου περὶ ἐνσωμάτων ἀγαθῶν νὰ ἐφαρμοσθῶν ἐπὶ τῶν βασικῶς διαφόρων ἀγαθῶν, ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων.

Ἡ θεωρία τῆς ἰδιορρυθμίας τοῦ νομικοῦ φαινομένου (**Kisch**, *Hand. des deutschen Patentrechts*, 1923, σελ. 63 ἐπ. 66), ἥτις δέχεται ἄμεσον καὶ αὐτόματον κτήσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότην τῆς ἐφευρέσεως, στήριζει αὐτὴν εἰς τὴν ἀποδοχὴν ἐνὸς νομικοῦ φαινομένου ἰδίας μορφῆς, ὅπερ χαρακτηρίζει ὁ «νομικὸς καταλογισμὸς» τῶν συνεπειῶν ξένης, πράξεως δηλ. αἱ νομικαὶ συνέπειαι μιᾶς ἐνεργείας αἰτίνες κατὰ κανόνα γεννῶνται εἰς τὸ πρόσωπον ἐνὸς δημιουργοῦ, ἐνταῦθα ἐξ ἰδίων λόγων, ἐπέρχονται εἰς ἄλλο πρόσωπον. Ἡ θεωρία αὕτη ἀποφεύγει τὸ μειονέκτημα τῆς θεωρίας τοῦ **Kohler**, διότι δὲν δέχεται ἀντιπροσωπείαν εἰς μὴ δικαιοπρακτικὴν ἐνέργειαν, καὶ χρησιμοποιοῖ τὴν γενικωτέραν ἔννοιαν τοῦ βοηθοῦ εἰς ἣν ὁ τρίτος πρὸς ἀσκήσιν δικαιωμάτων ἢ ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεων συμπτράττει διὰ πραγματικῆς ἐνεργείας τέ-

Ἐάν ὁ μισθωτὸς χρησιμοποιοῖ δι' ἑαυτὸν τὴν ἐφεύρεσιν διαπράττει μίαν ἀθέμιτον ἐνέργειαν καὶ ὁ ἐργοδότης δύναται ν' ἀξιῶσθαι ἀποζημιῶσιν ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἐνεργείας ταύτης ἐπὶ ἤλθεν εἰς αὐτὸν ζημία, ὥς καὶ νὰ διώξῃ αὐτὸν ποινικῶς (ἄρθρον 34 ἐπ. νόμου 2527 «περὶ διπλωμάτων εὐρεσιτεχνίας»).

Σημειωτέον, ὅτι ἐάν παραιτηθῇ ὁ ἐργοδότης ἀπὸ τὴν ἐφεύρεσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, αὕτη δὲν καθίσταται κοινὸν ἀγαθόν, διότι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐφευρέτου μισθωτοῦ γεννηθὲν εἰς αὐτὸν περιωρίσθη κατὰ τὸ περιουσιακὸν αὐτοῦ μέρος οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τὸ δικαίωμα τῆς προσωπικότητος διὰ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότη καὶ τῶν νομίμων αὐτοῦ δικαιωμάτων. Ἐφ' ὅσον ὁ περιορισμὸς οὗτος αἴρεται, ἀνακύπτει ἀκέραιον τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης κηρύσσεται ἔκπτωτος τοῦ δικαιώματός του κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ν. 2527. Τὴν λύσιν ταύτην στηρίζομεν εἰς τὴν διέπουσαν τὴν ἐργατικὴν σχέσιν καλὴν πίστιν, ἥτις ἐπιβάλλει ὅπως μὴ ἐγκαταλείπεται ἡ πνευματικὴ δημιουργία τοῦ μισθωτοῦ ἔκθετος, ἐφ' ὅσον πλέον δὲν ἔχει διὰ τὸν ἐργοδότην ἐνδιαφέρον (38a). Ἡ λύσις τῆς ἐργατικῆς σχέσεως οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὰς σχέσεις ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ἐργοδότη καὶ τοῦ μισθωτοῦ.

9. Ὅταν πολλοὶ μισθωτοὶ συγχρόνως ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων ἔκαμαν τὴν αὐτὴν ἐφεύρεσιν, θεωρεῖται διὰ τὸν ἐργοδότην ἐκεῖνος ὡς ἐφευρέτης, ὅστις πρῶτος ἐγνώρισεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐφεύρεσιν.

Ἐν τῇ πράξει τοῦτο δύναται νὰ ὀδηγήσῃ εἰς πολλὰς ἀνωμαλίας, διότι εἰς τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις συνήθως ἐργάζεται ἀριθμὸς τις μισθωτῶν, ἀνεξαρτήτων ἀπ' ἀλλήλων, εἰς τὴν

λος ἡ θεωρία τῆς ἐκχωρήσεως, δι' ἧς ἐπέρχεται ἡ παράγωγος κτήσις, δέχεται, ὅτι γεννᾶται ὡς πᾶν δικαίωμα πνευματικῆς δημιουργίας ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐφευρέτου, ἐν προκειμένῳ δηλ. τοῦ ὑπαλλήλου, καὶ μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς μεταβιβάστικης πράξεως. Ἡ μεταβίβασις τῆς ἐφευρέσεως εἰς τὸν ἐργοδότην δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις εἶναι ἐνοχικὴ σύμβασις καὶ οὐχὶ σύμβασις διαθήσεως, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς παρὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας καταρτιζομένης πολλάκις συγχρόνως μετ' αὐτῆς συμφωνίας διαθήσεως. Ἡ θεωρία αὕτη εἶναι ἡ κρατούσα. **Engländer**, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 13, **Berger**, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 61, ἂν καὶ ἀναγνωρίζεται, ὅτι ἐνέχει ὀρισμένους κινδύνους διὰ τὸν ἐργοδότην, **Tetzner**, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 114.

(38a) Ἀντιθέτως **Berger** ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 80 θεωρῶν, ὅτι ἡ ἐφεύρεσις καθίσταται κοινὸν ἀγαθόν, διότι τὸ δικαίωμα τῆς ἐφευρέσεως δὲν ἐγεν-

ἐπὶ λυσιμὸν ἐνὸς τεχνικοῦ προβλήματος (39). Διάφορος τῆς περιπτώσεως ταύτης εἶναι ἡ λεγομένη «κοινὴ ἐφεύρεσις» ἥτις στηρίζεται εἰς συνεργασίαν πολλῶν, ἥτις ἔχει τὸ ἴδιον ἐφευρετικὸν περιεχόμενον. Κάθε μετέχων μισθωτὸς πρέπει νὰ ἔχῃ δημιουργικὴν συμμετοχὴν ἐν τῇ ἐφευρέσει διὰ νὰ θεωρηθῇ ὡς συνεφευρέτης. Ἀπλὴ κατασκευαστικὴ ἐργασία δὲν θεμελιώνει ἐφευρετικὴν ιδιότητα, ὡς ἐπίσης συμμετοχὴ στηριζομένη εἰς τὴν ἀνακοινωσιν βιοτεχνικῶν γνώσεων ἢ παρωθήσεων, αἵτινες καὶ εἰς κάθε μέσον ὅρον εἰδικὸν εἶναι ὁπωσδήποτε γνωσταί. Δὲν ἀποκλείεται ἡ συνεφεύρεσις καὶ ὅταν τελικῶς ἐκφράζει αὕτη μίαν τῶν ἀποφασιστικῶν ἰδεῶν, ἥτις ἀποτελεῖ μόνη τὴν τελικὴν λύσιν (40). Ἡ αὕτη λύσις θὰ δοθῇ καὶ ὅταν πλείονες ἔκαμαν τὴν αὐτὴν ἐφεύρεσιν ἀνεξαρτήτως ἀλλήλων, ἀλλὰ κατόπιν ὑπέβαλον εἰς κοινὴν δοκιμασίαν καὶ ἀμοιβαίον ἔλεγχον καὶ διέτύπωσαν εἰς ἐνιαίαν ἐφεύρεσιν. Δὲν ἔχει σημασίαν ποῖος εἶναι ὁ ἀρχαιότερος ἐφευρέτης. Τὸ μέγεθος τῶν καθ' ἕκαστα μεριδίων τῶν συνεφευρετῶν εἶναι ἐν ἀμφιβολίᾳ ἴσον, διότι ἐάν αἱ ἐφευρετικαὶ ὑπηρεσίαι διαφέρουν σημαντικῶς ἀλλήλων, μεταβάλλονται καὶ τὰ μερίδια τῶν συμμετόχων ἀνελόγως.

Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης θὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 15 παραγρ. 2 τοῦ νόμου 2527.

(Συνεχίζεται)

ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

νῆθη ποτὲ παρὰ τῇ ἐφευρέτῃ. Ἡ λύσις αὕτη εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀνεπιεικὴς διὰ τὸν μισθωτόν, διότι, ἐάν ὁ ἐργοδότης δι' οἰονδήποτε λόγον ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐφεύρεσιν μετὰ βραχὺ διάστημα χρησιμοποίησεως, εἶναι ἄδικον νὰ στερηθῇ ὁ μισθωτὸς τῶν κερδῶν ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ταύτης. Σχετικὰς νομοθετικὰς κατευθύνσεις πρὸς, εἰς **Riezler** ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 257 συνιστῶνται εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὴν δημιουργίαν μιᾶς *δυννητικῆς* ἀξιώσεως (*Verhaltensanspruch*) ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ. Αἱ κατευθύνσεις αὗται ἔχουν ἐπηρεάσῃ τὴν Αὐστριακὴν νομοθεσίαν τοῦ 1925, ἥτις περιέλαβε σχετικὴν ρητὴν διάταξιν (παραγρ. 55).

(39) Τὴν περίπτωσιν ταύτην εἰς τὴν ὁποίαν δὲν δύναται τις νὰ προσδιορίσῃ, ποῖος εἶναι ἀκριβῶς ὁ ἐφευρέτης, διότι πολλοὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως ἔχουν συμπράξει εἰς τοιαύτην κοινωνίαν καὶ δὲν δύναται νὰ χωρισθῶν αὐστηρῶς αἱ ἰδέαι ἐφ' ὅσον ἕκαστος ἀνακοινοῖ τὰ ἀποτελέσματά του εἰς τὸν ἄλλον, μέχρις ὅτου φθάσουν εἰς τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα καλεῖ ὁ **Kohler** ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 90 ὡς *Etablisserterfindung* καὶ δέχεται, ὅτι γεννᾶται κοινωνία δικαιώματος, ἐκτός, ἐάν ὑφίσταται περίπτωσις μεταβιβάσεως εἰς τὸν ἐργοδότην.

(40) **Tetzner** ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 118 ἐπ.

(Έπαναληπτική χρήση του δικαιώματος απολύσεως κατ' άρθρ. 9 του Α. Ν. 118/1945.—'Αποδο-
χή μισθωτών μετά λήξιν διαθεσιμότητας.—Θέσις των εφέδρων παλαιών πολεμιστών)

Υπό του κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΑΓΓΕΛΗ, Δικηγόρου παρ' 'Αρείω Πάγω

Μοι έτέθησαν προς απάντησιν τὰ εξής έρωτή-
ματα :

I. Δύναται εργοδότης, υπαγόμενος εις τὰς δια-
τάξεις του ά. ν. 118/1945 «περί άσφαλίσεως κατά
της άνεργίας των μισθωτών των βιομηχανικών
έπιχειρήσεων» (ΦΕΚ α' 26), νά ποιήσεται κατ' έπα-
νάληψιν χρῆσιν του έκ του άρθρου 9 αυτού παρε-
χομένου δικαιώματος απολύσεως του «πλεονάζον-
τος προσωπικού» του, μετά την έφ' άπαξ εφαρμο-
γήν αυτού;

II. Εις τὰς έπιχειρήσεις τὰς υπαγομένας εις
τὰς διατάξεις του ά. ν. 118/1945, ένθα κατ' άρθρον
9 άριθ. 2 αυτού προβλέπεται άντί απολύσεως ή
θέσις εις διαθεσιμότητα των μισθωτών, έφ' όσον
ό κύκλος των εργασιών των υπαγομένων έπιχειρή-
σεων δέν έπιτρέπει την άπασχόλησιν όλου ή μέ-
ρους του προσωπικού των, μή δυναμένης νά υπερ-
βή έν συνόλω τους τρεῖς μήνας έτησίως—καθ' ό
χρονικόν διάστημα λαμβάνουσιν ούτοι τό ήμισυ
μόνον των πλήρων άποδοχών των—άποκλείεται,
μετά την λήξιν της τοιαύτης διαθεσιμότητας, ή
έφαρμογή του άρθρου 9 της ύπ' άριθ. 3601 της
8/14 Φεβρουαρίου 1946 (ΦΕΚ β' 28) άποφά-
σεως των 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργα-
σίας «περί καθορισμού των άποδοχών των ιδιω-
τικών υπαλλήλων και ύπηρετών», καθ' ό
έκ των μισθωτών... δέν άπασχολούνται δι' αίτίαν
άνεξάρτητον της θελήσεως του εργοδότου των ή
δι' έλλειψιν ή λόγω περιορισμού των εργασιών
τούτου, δικαιούνται του ήμισους των άποδοχών,
τὰς όποιās θά έλάμβανον... εις περίπτωσιν πλή-
ρους άπασχολήσεως; και

III. 'Εφεδροι παλ. πολεμισταί, κατά τὰς διατά-
ξεις του άρθρου 1 του ά. ν. της 28/31 'Οκτωβρίου
1935 «περί προστασίας εφέδρων παλαιών πολεμι-
στών», ύπηρετούντες εις ύπαγομένην εις τὰς δια-
τάξεις του ά. ν. 118/1945 έπιχείρησιν, δύναται νά
άπολυθώσι, κατ' έφαρμογήν των διατάξεων αυτού,
ή τίνων άλλων ή νά τεθώσιν εις κατάστασιν μή
άπασχολούμενου μισθωτού, μέ μειωμένας εις τό
ήμισυ μηνιαίας άποδοχάς;

'Επί των άνω έρωτημάτων αί γνῶμαι μου,
κατά σειράν, έχουσιν ως εξής :

I. Τό «πλεονάζον του προσωπικού» παρ' έ-
πιχειρήσει υπαγομένη εις τὰς διατάξεις του
ά. ν. 118/1945, είναι, ως έκ της φύσεώς του, έν-
νοια κυμαινομένη από άπόψεως χρόνου έν τή
έπιχειρήσει, αναλόγως της δι' αυτήν προϋπο-
θέσεως ύπάρξεως εργασιών και διαρκείας και
μεγέθους αυτήν.

'Εξ έτέρου, ή έφαρμογή των διατάξεων του
ά. ν. 118/1945 ούτε άζήμιος διά τόν εργοδότην
είναι—ύποκειμενον εις ύποχρεώσεις καταβολής
άποζημιώσεως εις τόν άπολυόμενον μισθωτόν
και εις τό Ταμείον 'Ανεργίας—ούτε έξ όλο-
κλήρου έπιβλαβής διά τόν άπολυόμενον μισθω-
τόν τυγχάνει, δικαιούμενον έπιδόματος άνερ-
γίας, του ήμισους των έκάστοτε τακτικών άπο-
δοχών του, άνευ άπασχολήσεώς του τινός, λή-
ψεως άποζημιώσεως παρά του εργοδότου του,
και, επί πλέον πάντων τούτων, εις σειράν τινά

προτιμήσεως διά τοποθέτησιν εις έτέραν έργα-
σίαν διά του Ταμείου 'Ανεργίας.

Δεδομένου δέ ότι πάσα κατάχρησις περί την
κρίσιν του «πλεονάζοντος του προσωπικού»,
μετ' άσθενούς άντιθέτου άπόψεως, έχει νομο-
λογηθῇ, ότι ύπάγεται εις την κρίσιν του δικα-
στού και ούχι εις την αυθαίρετον και τυχόν
κακόπιστον χρῆσιν του εργοδότου, παρέπεται
ότι, ύφισταμένων των του νόμου προϋποθέσεων,
πλέον ή άπαξ δύναται νά γίνη χρῆσις του δι-
καιώματος της άπολύσεως του πλεονάζοντος
προσωπικού, κατά τὰς διατάξεις του ά. ν. 118/
1945, του άλιθοῦς και όρθου της κρίσεως ταύ-
της του εργοδότου τελούντων υπό τόν έλεγ-
χόν των δικαστηρίων.

II.—Τό άρθρον 9 του ά. ν. 118/1945 έπιτρέπον
τό μείζον—την άπόλυσιν—έπιτρέπει, δι' ώρι-
σμένον χρόνον, και τό έλασσον—την επί τρί-
μηνον, έτησίως, θέσιν του μισθωτού εις «διαθε-
σιμότητα», καθ' ήν καταβάλλεται εις τόν μι-
σθωτόν τό ήμισυ των άποδοχών του πλήρους
άπασχολήσεως.—

Τόσον ή «άπόλυσιν», όσον και ή «θέσις εις
διαθεσιμότητα» του μισθωτού, κατά τόν ά. ν.
118/1945, είναι «δυσνητική» διά τόν εργοδότην,
κατά την σχετικήν του άρθρου 9 διατύπωσιν.

Κατ' άμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας
τελικός σκοπός του νόμου τούτου είναι ή έ-
νεκα των ύπ' αυτού άναγνωριζομένων λόγων
διάλυσις της ύφισταμένης συμβάσεως εργασίας
και ή έξασφάλισις του μισθωτού από της ά-
νεργίας.

'Αντιθέτως διά του νόμου 28/1944, ως οδτος
αύθεντικώς ήρμηγεύθη διά του ά. ν. 866/1946
(ΦΕΚ α' 21), έχορηγήθη ή νομοθετική έξουσιο-
δότησις εις τούς 'Υπουργούς Οικονομικών και
'Εργασίας, όπως, δι' άκυφάσεών των, καθορί-
ζουν τούς έκάστοτε καταβλητέους μισθούς και
ήμερομισθία των ιδιωτικών υπαλλήλων, όπη-
ρετών και εργατών, των συνδεομένων διά σχέ-
σεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου μετά του
οίκειου εργοδότου, ως και νά όρίζουν οί 'Υ-
πουργοί ούτοι διά των άποφάσεών των ότι «οί
λόγω έλλείψεως ή περιορισμού των εργασιών
ουδόλως ή έν μέρει άπασχολούμενοι μισθωτοί
λαμβάνουσι μέρος μόνον των άποδοχών των
άπασχολούμενων, υπό την προϋπείχον πάν-
τοτε της ύπάρξεως και έξακολουθήσεως της
σχέσεως της συμβάσεως εργασίας μεταξύ ερ-
γοδότου και μισθωτού.

Κατ' άκολουθίαν και έφαρμογήν των νόμων
τούτων—ν. 28/1944 και ά. ν. 866/1946—έξεδόθη,
προσφάτως, ή ύπ' άριθ. 3601 της 8/14 Φεβρουα-
ρίου 1946 (ΦΕΚ β' 28) άπόφαις των 'Υπουργών
της 'Εργασίας και Οικονομικών, ήτις καθώρι-
σεν, άρμοδίως και νομίμως, εις τά άρθρα 1 και
9 αυτής, ότι «άνεξαρτήτως των ιδιαιτέρων χα-
ρακτηριστικών, τὰ όποία παρουσιάζει ό εργο-
δότης», οί μισθοί των ιδιωτικών υπαλλήλων
και όπηρετών, των συνδεομένων διά σχέσεως
εργασίας ιδιωτικού δικαίου μετά του οίκειου
εργοδότου, όρίζονται εις τό ήμισυ των πλήρων

ἀποδοχῶν ἐν περιπτώσει πλήρους ἀπασχολήσεως, καὶ τοῦ ἡμίσεος τοῦτου τῶν ἀποδοχῶν «δικαιοῦνται» ὅσοι ἐκ τῶν μισθωτῶν δὲν ἀπασχολοῦνται δι' αἰτίαν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότη τῶν ἢ δι' ἑλλειψιν ἢ λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τοῦτου».

Ἡ εἰδικὴ αὕτη διάταξις περὶ καταβολῆς τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν πλήρους ἀπασχολήσεως δέον νὰ θεωρηθῇ ἰσχύουσα ἐπὶ πλέον καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ἀ. ν. 118/1945. Διότι ὁ ἀ. ν. 118/1945 δὲν ἀποκλείει τὴν παράλληλον ἐφαρμογὴν καὶ ἄλλων ἐργατικῶν νόμων, ὡς τὸ ν. δ. 424/1941, ἢ οἱ τῶν παλ. πολεμιστῶν νόμοι, οἱτοὶ ὅμως κατόπιν σχετικῆς δηλώσεως τῶν ἐνδιαφερομένων παλ. πολεμιστῶν. Οὕτω δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 28/1944, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 866/1946 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἄλλ' οὕτε καὶ τοιαύτην περὶ ἀποκλεισμοῦ ρήτρην περιέχει ὁ ἀ. ν. 118/1945, ὅστις ἔχει καὶ ὅλως διάφορον σκοπὸν καὶ περιεχόμενον τοῦ ν. 28/1944 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Ὁ μὲν προβλέπει περὶ διελύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ δὲ περὶ διατηρήσεως αὐτῆς καὶ καθορισμοῦ τῶν κατὰ τὴν διατήρησιν ταύτην αὐτῆς καταβλητέων ἀποδοχῶν εἰς μερικῶς ἀπασχολουμένους—ἐνεκα ὀρισμένων λόγων—μισθωτοῦς, καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ ἐργοδότη, ἥτοι καὶ ἐὰν οὗτος ὑπάγεται ἢ οὐ εἰς τὰς τοῦ ἀ. ν. 118/1945 προβλεπομένας ἐπιχειρήσεις.

III.—Οἱ ἐφεδροὶ παλαιοὶ πολεμισταί, οἱ τε ἀναγκαστικῶς τοποτηθέντες, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὴν 17ην Ὀκτωβρίου 1936 ὑπηρετοῦντες παρ' ἐπιχειρήσεσι καὶ ἔχοντες οἰκειοθελῶς προσληφθῇ, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀ. ν. 118/1945, ἥτοι μέχρι τῆς 13ης Φεβρουαρίου 1945, εἶχον προσκομίσαι εἰς τὸν ἐργοδότην τῶν τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ παλ. πολεμιστοῦ δικαιολογητικὰ τῶν, δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 118/1945, δηλαδὴ δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθῶσι κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ.

Κατ' ἀρθρον ὅμως 9 ἀριθ. 8 αὐτοῦ δύναται οὗτοι, ἐὰν προτιμῶσι, νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. τοῦτου 118/1945, ὑποβάλλοντες—ἀνευ περιορισμοῦ ἐκ προθεσμίας τινὸς—σχετικὴν δηλώσιν τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας. Ἐν μὴ ὑποβολῇ τοιαύτης δηλώσεως ἢ θέσιν τοῦ παλ. πολεμιστοῦ, ἀπὸ ἀπόψεως ἀπολύσεως καὶ ἐν γένει χειροτερεῦσεως, κατοχυροῦται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν περὶ παλ. πολεμιστῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, τὸ δὲ δυνατόν ἢ μὴ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν κρίνεται ὑπὸ τῆς κατ' ἀρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 771/1937, Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Παλ. Πολεμιστῶν.

Κατ' ἀρθρον 24 τοῦ ἀ. ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφείδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», ὡς ἰσχύει νῦν, ἡ ἀπόλυσις τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν ἐπιτρέπεται, πλὴν τῆς περιπτώσεως τελεσιδίκου καταδίκης διὰ τινὰ ποινικὰ ἀδικήματα, ὅποτε χωρεῖ ἀπόλυσις ἀνευ τῆς ἐνώπιον τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Παλ. Πολεμιστῶν διαδικασίας καὶ δι' ἐνώπιον αὐτῆς διαδικασίας «δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν», «διὰ παραβάσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ πρό τῆς προσλήψεως τοῦ παλ. πολεμιστοῦ ἰσχύοντος καὶ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, δι' ἧς προβλέπεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις» καὶ «δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπως διατηρήσῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ὑπάλληλον ἢ ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς». Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προτάσσονται καθ' ἀρμοδιότητος ἐν τῇ σειρᾷ ἀπολύσεως οἱ μὴ παλ. πολεμισταὶ ὑπάλληλοι. Κατὰ τὴν διάταξιν δὲ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, «μὲ ἀπόλυσιν—ἀπαγορευομένην—ἐξομοιοῦται καὶ πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, βλάβη τῶν ὑπηρετοῦντων» παλ. πολεμιστῶν, πλὴν τῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ «κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργοδότη καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα ἢ ὑποκατάστημα αὐτοῦ (τοῦ ἐργοδότη)».

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων τούτων ἔπεται, ὅτι: α) οἱ παλαιοὶ πολεμισταὶ ἀνευ ὑποβολῆς ὑπ' αὐτῶν δηλώσεως εἰς τὸ κατὰ τὸν ἀ. ν. 118/1945 Ταμεῖον Ἀνεργίας δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθῶσι κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, β) ὅτι οὗτοι δύνανται νὰ ἀπολυθῶσι δι' εἰδικῆς δι' αὐτοὺς διαδικασίας καὶ μόνον διὰ τοὺς προεκτεθέντας περιοριστικῶς λόγους καὶ γ) ὅτι δὲν δύνανται νὰ τεθῶσιν οὗτοι εἰς τὴν κατάστασιν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων, πρὸς λήψιν τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν πλήρους ἀπασχολήσεως, ἐὰν δὲν ἔχωσι προταχθῇ εἰς τὴν τοιαύτην κατάστασιν καθ' ἀρμοδιότητα ἅπαντες οἱ μὴ παλ. πολεμισταί. Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι οἱ αὐτοτελεῖς λόγοι ἀπολύσεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ἐν οἷς ἡ ἀνεπάρκεια, ἀκαταλληλότης καὶ ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια πρὸς διατήρησιν ὑπαλλήλων τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ παλ. πολεμιστοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ὑπόκεινται ἐκάστοτε εἰς τὴν ἐρευναν τῆς ἀρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Παλ. Πολεμιστῶν καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀνεξέλεγκτον αὐτῆς κρίσιν.

Ἀθῆναι τῇ 27ῃ Μαρτίου 1946

ΦΙΛ. Δ. ΠΑΛΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια τοῦ ὑποχρεωτικοῦ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια

Τρόπος ἀπολύσεως ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν.— Χαρακτήρ τῶν Πρωτοδικειακῶν Ἐπιτροπῶν Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν.— Ἀρμοδιότης.— Ἐξουσία πολιτικῶν δικαστηρίων.

Διὰ τὰ ἀπολυθῆ ἑγκύρως ὁ ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστῆς, ὁ ὁποῖος ὑπηρετεῖ ὡς μισθωτὸς (βλέπε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «μισθωτὸς» ἀρθρ. 6 ἀναγκ. νόμου 765/1943, ΕΕΔ 3, 727) εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν ἡμεδαπὴν ἢ ἀλλοδαπὴν, οἰασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου ἢ Ὁργανισμὸν ἢ Νομικὸν Πρόσωπον δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς καὶ τὰ ἰδιαιτέρας φύσεως Τραπεζιτικὰ ἢ κοινωφελῆ ἱδρύματα (ἀρθρ. 7 ἀναγκ. νόμου 244/1936, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου) ἀπαιτεῖται ἀπαραιτῶς ἀπόφασις τῆς κατὰ τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244/1936, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 771/1937, Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκδίδεται τῇ αἰτήσῃ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ νομικοῦ προσώπου, αἰτούντων νὰ ἐπιτραπῇ ἢ ἀπολύσις διὰ τοὺς εἰς τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου τῆς 23/24 Ἰανουαρίου 1936 ἀναφερομένους λόγους, δύναται ὅμως νὰ ἐκδοθῇ καὶ αἰτήσῃ τοῦ ἐνδιαφερομένου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ζητούντος τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀπολύσεως. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ὁ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου, ἀνευ δηλαδὴ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπολύμενος μισθωτὸς ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστῆς δικαιοῦται τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ ὡς ἀστικῆς ποινῆς διὰ τὴν παράβασιν (ἀρθρ. 10 ἀναγκ. νόμου 244/1936, ἀρθρ. 3 ἀναγκ. νόμου 771/1937, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 187/1943, εἰσηγητῆς ὁ Ἐφέτης Γ. Λονκάκης, ΕΕΔ 2, 273).

Αἱ Πρωτοδικειακαὶ Ἐπιτροπαὶ εἶναι συλλογικά ὄργανα τῆς διοικήσεως (πρβλ. Σ. Ε. 816/1938, 1092/1938 κλπ.) καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν ὑπὸ κεινται εἰς προσβολὴν δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατ' ἀρθρ. 46 τοῦ νόμου 3713 (Σ. Ε. 288/1938, 236/1939, 329/1939 κλπ.). Ἡ περὶ πραγματικοῦ ὅμως ζητήματος κρίσις, ἂν συντρέχουσιν ἢ ὅχι οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀπολύσεως, ἀνήκει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἢ ὁποία ἀποφαίνεται, κατὰ νόμον, μετὰ προηγουμένην ἔρευναν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστάσεων, χωρὶς ἢ τοιαύτη κρίσις τῆς νὰ ὑπὸκειται εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰμὴ ὁσάκις ἐνώπιον αὐτοῦ προσκομίζονται στοιχεῖα ἀποδεικνύοντα ὅτι τὰ ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη πραγματικά περιστάτικα εἶναι ἀνύπαρκτα (πρβλ. Σ. Ε. 951/1938), ἐὰν ὑπάρχῃ ἀντικειμενικὴ πλάνη περὶ τὰ πράγματα, ἢ ὁποία νὰ συνιστᾷ παράβασιν νόμου (πρβλ. Σ. Ε. 1092/1938).

Κατὰ τὸν νόμον (ἀρθρ. 1 ἀναγκ. νόμου 771/1937) αἱ ἀποφάσεις τῶν Πρωτοδικειακῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ καὶ ἀνεκκλήτοι δι' ἀμφότερα τὰ μέρη καὶ τὰ δικαστήρια διὰ τὴν ἐπιδίκασιν

τῆς κατὰ τὸ ἀρθρ. 10 παρ. 1 ἀποζημιώσεως.

Ἡ ἐννοία τοῦ ἀνεκκλήτου εἶναι, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐκδῶσαντος ταύτας ὁργάνου, οὔτε νὰ ἀκυρωθῶσιν ἢ τροποποιηθῶσιν ὑπὸ ἄλλου, ἱεραρχικῶς ἀνωτέρου, τοιούτου, ὑποκείμενα μόνον ὡς πράξεις ἐκτελεστικὰ συλλογικοῦ ὁργάνου διοικήσεως εἰς αἰτήσιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἀλλὰ τὸ μὴ ἀνακλητὸν δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐκ νέου αὐτοτελῆ ἐξέτασιν θέματος, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον τῆς κρίσεως αὐτῆς, ὁσάκις νομίμως ἐπιλαμβάνεται καὶ ἐφ' ὅσον μεταγενέστερα τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῶν πραγματικῶν περιστάτικα ἐπάγουσι τὴν διαμόρφωσιν νέας νομικῆς καὶ πραγματικῆς καταστάσεως, ἢ ὁποία δὲν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον τῆς κρίσεως τῆς ἐν τῇ κρίσει, κατ' ἣν ἐξεδόθησαν. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ κατέληγεν εἰς τὸ ἀπαράδεκτον συμπέρασμα ὅτι, ἅπασι ἀποφανθείσης τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀνυπαρξίας μιᾶς τῶν ἐν τῷ νόμῳ διαγραφόμενων περιπτώσεων, ἢ ὁποία ἐπιτρέπει τὴν ἀπόλυσιν ἐφεδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, δὲν θὰ ἠδύνατο ἐφεξῆς νὰ ἀπολυθῇ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἔστω καὶ ἂν ἔπειτα συντρέχουν πραγματικὰ περιστάτικα, τὰ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ θεμελιώσουν ἀπόλυσιν (πρβλ. Σ. Ε. 15/1939).

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑποχρεωτικὸν τῶν ἀποφάσεων τῶν Πρωτοδικειακῶν Ἐπιτροπῶν διὰ τὰ δικαστήρια (ἀρθρ. 1 ἀναγκ. νόμου 771/1937), τοῦτο ἀσφαλῶς ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι εἶναι ὑποχρεωτικά, ἐφ' ὅσον ἐξεδόθησαν, χωρὶς νὰ παραλείψῃ νόμιμος διατύπωσις, ἐκ τῆς ὁποίας παραλείψεως συνιστᾶται παραβίασις τοῦ νόμου.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἰσχυουσῶν ἀρχῶν τοῦ διοικητικοῦ δικαίου καὶ πρὸς διάκρισιν τῶν λειτουργῶν τῆς Πολιτείας ἀπαγορεύεται εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια ἢ ἔρευνα περὶ τοῦ κύρους διοικητικῆς πράξεως, ὅταν ὅμως πρόκειται περὶ ἐκτίμησεως πραγμάτων, κατὰ τὴν ἐκδίκασιν ὅμως παρ' αὐτῶν τῶν διαφορῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὅχι μόνον δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσιν ἔχουν τὰ τακτικά δικαστήρια νὰ ἀποφανθῶσι παρεμπιπτόντως ἂν ἡ διοικητικὴ πράξις ἰσχύῃ, ἂν δηλαδὴ παρελείφθη νόμιμος διατύπωσις, ἐκ τοῦ ὁποίου συνιστᾶται παραβίασις νόμου, ὅστις ἐπιτάσσει τὴν τήρησιν τῆς καὶ ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ γενικῶς ἐὰν κατὰ τὴν ἐκδόσιν τῆς ἐτηρήθησαν αἱ οὐσιώδεις διατυπώσεις, ἱκαναί, ὡς ἐκ τούτου, νὰ θεμελιώσουν, εἰς περίπτωσιν μὴ τήρησεώς των, διοικητικὴν ἀκυρότητα, κατ' ἀρθρ. 47 § 2 νόμου 3713 περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Α. Π. 122/1937 Θέμ. ΜΗ' σελ. 690, Α. Π. 49/1945, εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Σ. Μαῦρος, ΕΕΔ 4, 376, πρβλ. περὶ τῆς ἐν-

νοίας του υποχρεωτικού των αποφάσεων των Πρωτ. Επιτροπών και Έφετ. Αθηνών 1435] 1941, εισηγητής ο Έφετης Α. Κορωνάκης, ΕΕΔ 1, 403, Έφετ. Αθηνών 1116] 1941, εισηγητής ο Έφετης Ε. Καραστάθης, ΕΕΔ 1, 462, Πρωτ. Αθηνών 784] 1942, εισηγητής ο Πρωτοδίκης Χ. Αποστολόπουλος, ΕΕΔ 2, 51).

Ζητήματα σχετικά με το θέμα κρίνει ή κατωτέρω πρωτοδικειακή απόφασις.

Πρωτοδίκου Αθηνών 2109] 1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ

Πρωτοδίκης ο κ. Δ. Μαργέλλος

Δικηγόροι οι κ. κ. Σ. Σαραντόπουλος,

Ν. Μπουκαούρης

Κατά το άρθρον 7 § 1 του αναγκ. νόμου 244] 1936 έφεδροι παλαιοί πολεμιστάι, υπηρετούντες εις τας έν άρθρω 2 του παρόντος επιχειρήσεις κλπ., δέν απόλύονται ειμή μόνον διά τινά των έν άρθρω 1 παράγ. 1 έδαφ. α δ. του αναγκ. Νόμου της 23] 24 Ιανουαρίου 1936 αναφερομένων λόγων και κατέπιν ειδικής ήτιολογημένης απόφασεως της κατά την επομένην παράγραφον Έπιτροπής. Έξαιρετικώς, εάν ή απόλυσις γίνεται διά τούδ έν έδαφ. α' λόγους, δέν απαιτείται απόφασις της Έπιτροπής ταύτης. Κατά δέ την παράγρ. 2 του αυτού άρθρου και νόμου, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 1 του Α.Ν. 771] 1937, αι απόφασις της ύπ' α' της προβλεπομένης Έπιτροπής είναι ανέκκλητοι και υποχρεωτικοί δι' άμφότερα τά μέρη και τά δικασήρια διά την επίδικασιν της κατά το άρθρον 10 § 1 άποζημιώσεως. Αφ' έτέρου δια της ύπ' αριθμ. 15] 1945 απόφασεως της Έπιτροπής Προστασίας Έφείδρων Παλαιών Πολεστών Πρωτοδικείου Αθηνών, ήν επικαλείται και προσάγει έν κεκυρωμένω άντιγράφω ο ένάγων, έγένετο ζεκτόν, 1) ότι ο διάδικος ούτος είναι έφεδρος παλαιός πολεμιστής, 2) ότι έτύγχανεν υπάλληλος της αντιδίκου του, 3) ότι ή υπαλληλική σύμβασις κατηγγέλθη σιωπηρώς έκ μέρους της εργοδοτριας διά της μη αναθέσεως εις τόν ένάγοντα υπηρεσίας μετά την άποχώ

ρησιν των Γερμανών και την αποδέσμευσιν του εργοστασίου και των προϊόντων αυτής και 4) ότι ή τοιαύτη απόλυσις, γενομένη κατά παράβασιν του άρθρου 7 του Αναγκ. Νόμου 244] 1936, τυγχάνει άκυρος.

Η έκ του άρθρου 7 του Αναγκ. Νόμου 244] 1936 Έπιτροπή φέρει τόν χαρακτήρα του συλλογικού όργάνου της Διοικήσεως. Αι εις την δικαιοδοσίαν αυτής υπαγόμεναι σχέσεις και διαφοραί δέν απορρέουσιν έκ της ιδιωτικής θελήσεως. Έδημιουργήθησαν υπό του Κράτους έν τη άσκήσει της έξουσίας αυτού έκ λόγων δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος (Συμβ. Έπικρ. 288] 1938 Θέμ. ΜΘ 540). Έτέρωθεν τά τακτικά δικαστήρια δέν δύνανται νά προβώσιν εις την άκύρωσιν των πράξεων της διοικήσεως, ούδ' εις ένάσκησιν έλέγχου επί της ούσίας, οσάκις πρόκειται περί ζητημάτων, άτινα άνέβηκεν ο νόμος εις την διακριτικήν έξουσίαν αυτής. Ανήκει όμως εις ταύτα τό δικαίωμα, όπως χάριν της αναγνωρίσεως και αποδόσεως των ιδιωτικών δικαίων έξετάζωσι παρεμπιπτόντως τό κύρος και την νομιμότητα των διοικητικών πράξεων, έκτείνεται δ' ή τοιαύτη έρευνα και επί των ούσιαστικών προϋποθέσεων αυτών (Α. Π. 202] 1941 Θέμ. ΝΓ' 48 και 470] 1938 Θέμ. Ν. 283. Χ. Φραγκίστα, «Δικαστική Άνεξαρτησία» σελ. 24). Προς τούτοις έκ των διατάξεων του αυτού ως άνω άρθρου και νόμου προκύπτει σαφώς, ότι εις την διακριτικήν έξουσίαν των Έπιτροπών Προστασίας Έφείδρων Παλαιών Πολεμιστών έχει άνατεθί ή επίλυσις του ζητήματος άν συντρέχη τις των υπό του άρθρου 1 παρ. 1 έδαφ. β-δ. του Αναγκ. Νόμου της 23] 24 Ιανουαρίου 1936 προβλεπομένων λόγων, καθ' ους συγχωρείται ή έγκυρος απόλυσις μισθωτών, κεκτημένων την ιδιότητα του έφείδρου παλαιού πολεμιστού. Κατά συνέπειαν δ.α της ειρημένης ύπ' αριθμ. 15] 1945 απόφασεως έκρίθη υποχρεωτικώς διά τούς διαδίκους και τά Δικαστήρια, ότι μετά την έντεϋθεν άποχώρησιν των Γερμανών και την αποδέσμευσιν του εργοστασίου και των προϊόντων της έναγομένης ούδεις τοιοϋτος λόγος προς έγκυρον απόλυσιν του αντιδίκου της ύφίστατο.

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μετάθεσις του μισθωτού εις άλλην πόλιν και έκτίμησις υπό την έννοιαν της μεταβολής

Έξομοίωσις πρὸς απόλυσιν της μονομερούς βλαπτικής μεταβολής των όρων συμβάσεως εργασίας.—Περιπτώσεις μεταβολής.—Όροι υπαγωγής εις αυτήν και της μεταθέσεως του μισθωτού εις άλλην πόλιν.

Κατά ρητήν διάταξιν του άρθρου 1 του αναγκ. νόμου 771] 1937 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί προστασίας έφείδρων παλαιών πολεμιστών νομοθεσίας» με απόλυσιν έξομοιοϋται και πάσα μονομερής μεταβολή των όρων της συμβάσεως εργασίας βλάπτουσα τόν υπηρετούντα.

Η διάταξις δέν είναι νέα. Περιέχεται και εις τόν νόμον 2112] 1920 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων» (άρθρ. 7) και διά την ταυτότητα του νομοθετικού λόγου εφαρμόζεται και προκειμένου περί εργατών, τεχνιτών και υπηρετών, καίτοι τό ρυθμιστικόν της καταγγελίας της συμβάσεως των

έν λόγω προσώπων β. δ. της 16 Ιουλίου 1920 «περί επέκτάσεως του νόμου 2112 και επί των εργατών κλπ.» δέν περιέχει ανάλογον διάταξιν (πρβλ. Προέδρου Πρωτ. Αθηνών 1874] 1937, Πρωτοδικείου Αθηνών 3577] 1943, εισηγητής ο Πρωτοδίκης Χ. Αποστολόπουλος, ΕΕΔ 2, 531).

Τό ζήτημα είναι ήδη άν μεταξύ των περιπτώσεων, αι όποιαι δύνανται νά συστήσουν την έννοιαν της βλαπτικής μεταβολής των όρων της συμβάσεως εργασίας (βλέπε σχετικώς ΕΕΔ 4, 277 επ.) συμπεριλαμβάνεται και ή μετάθεσις του μισθωτού εις άλλην πόλιν εργασίας.

Κατ' άρχήν δύναται νά συναχθή έκ του άρθρου 1 του αναγκ. νόμου 771] 1937 «ή μετάθεσις του

υπηρετούντος εις υποκατάστημα του έξωτερικού γίνεται μόνον τῇ συγκαταθέσει του», ὅτι δὲν ἀποκλείεται ἡ μετάθεσις αὐτοῦ εἰς πόλιν τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Ἐξ ἄλλου καὶ κατὰ τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς τὸ ἀρθρον τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ νόμου 4558/1930, ὡς μία τοιαύτη (βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας) θεωρεῖται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ μετάθεσις τοῦ ὑπαλλήλου εἰς γραφεῖον λειτουργοῦν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδέχεται τὴν μετάθεσιν ὁ μετατιθέμενος ὑπάλληλος.

Τὸ ζήτημα ἐπομένως θὰ κριθῇ α) ἐκ τοῦ ἂν μεταξὺ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότης συμφωνήθῃ κατὰ τὴν κατὰρτισιν τῆς συμβάσεως, ὅτι οὗτος θὰ ὑπηρετῇ εἰς ὠρισμένον τόπον καὶ β) ἐφ' ὅσον ἐλλείπει ἡ σχετικὴ συμφωνία ἐκ τῆς ἐπιτροπικῆς ἐκτάσεως τοῦ ἀναγνωριζομένου κατ' ἀρχὴν δικαιώματος τοῦ ἐργοδότης.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ λύσις εἶναι ἀπλῇ. Ἀναμφισβητήτως ἡ παράβασις τοῦ συντηθειμένου ὅρου τῆς συμβάσεως ἀποτελεῖ μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία κατὰ νομικὸν πλᾶσμα ἐξισοῦται πρὸς ἀπόλυσιν (ἀρθ. 1 ἂν. νόμου 771/1937, ἀρθρ. 7 νόμου 2112/1920).

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσηιν θὰ ἐρευνηθῇ ἂν ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος ὑπερέβη προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἡθῶν ἢ τοῦ πρὸς δὲν τοῦτο ἀπενεμήθη σκοποῦ, διότι ἄλλως δὲν ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ δικαίου (πρβλ. ἀρθρ. 6 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος).

Τὰ δικαιώματα πρέπει νὰ ἀσκῶνται civiliter, κατὰ τὸ λειτουργικὸν κριτήριον ἢ τὸ κριτήριον τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ, διότι ἄλλως ὑπόκειται μετὰ πτωσις εἰς κατάχρησιν, ἡ ὁποία ἐνέχει καταδολίφεισιν τοῦ νόμου (Josserand, Esprit des droits σελ. 347).

Οὔτε ἀρκεῖ ἡ ὑπαρξις ἐνὸς οἰονδήποτε συμφέροντος πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἐπιβολῆς τῶν νομίμων κυρώσεων εἰς τὸν ἀσκούντα τὸ δικαίωμά του, ἀφοῦ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ δόλος, ἐπομένως καὶ κατάχρησις, καὶ ὅταν τὸ συμφέρον εἶναι παράνομον, ὡς ἐκ τοῦ μὴ ἐντίμου ὑπολογισμοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐμπνέεται (Διτξεροπούλου, Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου σελ. 225).

Ὁρθῶς κατὰ ταῦτα σκέπτεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν περιφερείας Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, διὰ νὰ ἀποφανθῇ, βάσει τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν, περὶ τοῦ ἂν ἡ μετάθεσις, εἰς τὴν συγκεκριμένην αὐτὴν περίπτωσιν, συνιστᾷ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ νὰ ἀκυρώσῃ τὴν ἀπόλυσιν, πρὸς ἣν αὕτη ἐξομοιοῦται (πρβλ. καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 3577/1943, εἰσηγ. τῆς ὁ Πρωτοδικῆς Χ. Ἀποστολόπουλος, ΕΕΔ 2, 531).

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲν θὰ ἦτο ἀσκοπον νὰ ἐξετασθῇ ποία ἡ ἐπιρροή τῶν δικαιωμάτων τοῦ κατὰ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετατεθέντος εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεδέχεται τὴν μετάθεσιν.

Κατὰ μίαν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ. Ε. 739/1940) εἰς περίπτωσιν μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν εἶναι ἀναγκαῖα ἡ προηγουμένη λύ-

σις τοῦ μισθωτικοῦ συναλλάγματος, διὰ νὰ συντελεσθῇ ἡ παράβασις τοῦ νόμου καὶ νὰ ἀνακύψῃ οὕτω ἡ ἀρμοδιότης τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπομένως καὶ ἂν ὁ ἐφεδρος παλαιὸς πολεμιστῆς δὲν θεωρήσῃ λυθεῖσαν τὴν σύμβασιν ἐργασίας, διὰ τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἐξακολούθησιν ὑπηρετῶν εἰς τὴν νέαν του θέσιν, δὲν ἐμποδίζεται νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἀποφανθῇ, ἂν πράγματι ἐπῆλθε μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὅποσδήποτε δὲν κινδυνεύει νὰ θεωρηθῇ, ὅτι διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς νέας του θέσεως ἀπεσβέσθη τὸ δικαίωμά του, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἀρθρ. 27 τοῦ ἀναγκ. νόμου τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν» εἶναι ἄκυρος «πᾶς συμβιβασμὸς γινόμενος μεταξὺ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρέων πρὸς παρατίθιν ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ παρόντος», ὁ δὲ «συμβιβασμὸς» τοῦ νόμου τούτου ἐννοεῖται ὅχι ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον συμβιβασμοῦ, προϋποθέτοντος ἀμφισβητήσεις καὶ ἀμοιβαίας ὑποχωρήσεις (Dernburg, Δοκτριολογία, Ἐνοχ. § 109), ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐννοίαν καθ' ἑαυτὴν συμφωνίας, διὰ τῆς ὁποίας ὁ παλαιὸς πολεμιστῆς ἐξαναγκάζεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότης νὰ παραιτηθῇ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγούμενων εἰς αὐτὸν δικαιωμάτων (Α. Π. 192/1941, ΕΕΔ 1, 143, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 758/1941, ΕΕΔ 1, 46).

Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφεδρ. Π. Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7/1946

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικῆς κ. Κ. Γιαννέπουλος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαθεοδώρου, Ε. Κατσιγιάννης

Κατὰ τὸ ἀρθρον 7 τοῦ νόμου 244/1943 ἀπόλυσιν ἐφέδρου παλ. πολεμιστοῦ, ὑπηρετούντος εἰς τὰς ἐν ἀρθρ. 2 αὐτοῦ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐλμὴ διὰ τοὺς ἐν τῷ ἀρθρῷ 1 τοῦ ἀπὸ 23/24 Ἰανουαρίου 1936 ἀ. ν. λόγους, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ὅπ' ἀριθ. 771/1937 Νόμου μὲ ἀπόλυσιν ἐξομοιοῦται καὶ πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον. Ἡ ὑπὸ κρίσιν ὄθεν αἰτήσις, διώκουσα νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι ἡ μετάθεσις τοῦ αἰτούντος εἰς Ὑποκατάστημα τῆς καθ' ἥς συνιστᾷ μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας βλάπτουσα τὸν αἰτοῦντα καὶ συνεπῶς ἀπόλυσιν ἄκυρον, ἀρμοδίως ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης φέρεται καὶ ἐρευνητέα οὐσ(α) τυγχάνει.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τοῦ ὡς ἄνω ἀρθρ. 1 τοῦ Νόμου 771/1937 ἐννοίαν μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως βλαπτικὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον θεωρεῖται οὐ μόνον ἡ ἐπαγομένη ὕλικὴν ἢ ἡθικὴν αὐτοῦ ζημίαν, ἀλλὰ καὶ πᾶσα σκόπιμος τοῦ ἐργοδότης ἐνέργεια, δι' ἥς ἐμμέσως ἐπιτυγχάνεται λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ὁ ἐξαναγκασμὸς τοῦ ὑπαλλήλου εἰς παρατίθιν. Ἐπομένως καὶ ἡ μετάθεσις τοῦ ὑπαλλήλου, ἂν τοιοῦτον σκοπὸν ἐπιδιώκῃ, συνιστᾷ τὴν κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ Νόμου μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὄρων συμβάσεως ἐργασίας. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἀρθρον 4 τοῦ Νόμου 244/1936 ὁρίζεται, ὅτι οἱ προσλαμβανόμενοι παλ. πολεμιστὰι τοποθετοῦνται κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργοδότης καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ εἰς τὸ Κεν-

τρικόν Κατάστημα ή 'Υποκαταστήματα, πλὴν ἐκ τούτου δὲν ἔπεται, ὅτι δύνανται, ἀνευ ἀποχρῶντος λόγου, ἀναγομένου εἰς ὑπαιτιότητα ἢ ἔλλειψιν τοῦ ὑπαλλήλου, νὰ γίνῃ καὶ ἐπιβλαβὴς διὰ τοῦτον τοποθέτησις ἢ μετάθεσις.

Ἐκ τῆς ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς διεξαχθείσης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ αἰτῶν, παλ. πολεμιστὴς ὢν, κατὰ τὸ προσαγομένον φύλλον μητρώου αὐτοῦ, προσελήφθη ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τῆς καθ' ἧς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1936 ἐπὶ μισθῷ καὶ βαθμῷ Λογιστοῦ Α' τάξεως, ἔκτοτε δὲ οὗτος προσφέρει αὐτῇ καὶ εἰς τὸ ἐνταῦθα αὐτῆς Κατάστημα καὶ δὴ ὡς ἐλεγκτῆς τόκων καὶ κλιμάκων τὰς ὑπηρεσίας του καὶ μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1945, ὅτε μετετέθη ὑπὸ τῆς καθ' ἧς εἰς τὸ ἐν Πύργῳ Ὑποκατάστημα αὐτῆς, ὡς βοηθός, κατὰ τὸ εἰς αὐτὸν κοινοποιηθέν ἔγγραφον τῆς μεταθέσεώς του. θέσιν ἀποτελοῦσαν τὴν ὑστάτην βαθμίδα τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας, καταλαμβανομένην ὑπὸ τῶν τὸ πρῶτον προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων τῆς καθ' ἧς.

Ἡ ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ἐλεγκτοῦ εἰς θέσιν βοηθοῦ μετάθεσις τοῦ αἰτοῦντος ἀναμφιβόλως ἐπιφέρει ἠθικὴν αὐτοῦ μείωσιν ἐπιβλαβὴ ἐπιδρῶσαν εἰς τὴν σταδιοδρομίαν αὐτοῦ καὶ συνεπῶς αὕτη συνιστᾷ μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας βλαπτικὴν διὰ τὸν αἰτοῦντα καὶ ὡς τοιαύτη ἐξομοῦται πρὸς ἀπόλυτον, ἥτις, ὡς γενομένη κατὰ παράβασιν τῶν ὡς ἄνω νόμων, ἀκυρὸς τυγχάνει. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ τοιαύτη εἰς θέσιν βοηθοῦ μετάθεσις τοῦ αἰτοῦντος δὲν ἐπιφέρει ἠθικὴν αὐτοῦ

μείωσιν καὶ πάλιν ἡ ἐνέργεια τῆς καθ' ἧς συνιστᾷ μονομερὴ μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας βλαπτικὴν διὰ τὸν αἰτοῦντα, ὡς ἐκ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὅφ' ἃς οὗτος διατελεῖ, καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς αἰτούσεως διὰ τῆς τοιαύτης μεταθέσεως ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ. Καθ' ἧς ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὁ αἰτῶν προστάτης τυγχάνων ἀσθενοῦς μητρὸς καὶ ἀγάμων ἀδελφῶν, ἀδυνατεῖ, ἐν ὅψει τῶν σημερινῶν συνθηκῶν, νὰ μετακινήθῃ ἐξ Ἀθηνῶν, ἐνῶ ἐξ ἄλλου αἰ ὑπηρεσιακαὶ τῆς καθ' ἧς ἀνάγκαι δὲν καθ' ὅτῳ ἀπαραίτητον τὴν εἰς Πύργον τοῦ αἰτοῦντος μετάθεσιν.

Ἡ ἔλλειψις πραγματικῆς ἀνάγκης πρὸς μετάθεσιν τοῦ αἰτοῦντος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ βεβαιωθέν γεγονός ὅτι αὕτη ἐνηγογήθη εὐθὺς ἅμα τῇ ἀνακλήσει τούτου συνεπεία προσφυγῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὸ Δικαστήριον ἐκ τῆς διαθεσιμότητος, εἰς ἣν ἐτέθη ὑπὸ τῆς καθ' ἧς, ἄγει βασίμως εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι σκοπὸς τῆς μεταθέσεως τούτου μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν δὲν ὑπῆρξεν ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ἀναγκῶν τῆς καθ' ἧς, ἀλλ' ὁ ἐξαναγκασμὸς τοῦ αἰτοῦντος ἐμμέσως εἰς παραίτησιν, ὅπερ ἔτι πλέον καταδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οὗτος ἔτυχεν προτιμήσεως ἐν τῇ τοιαύτῃ μεταθέσει, καίτοι καὶ ἕτεροι ὑπάλληλοι νεώτεροι κατὰ διορισμόν καὶ μὴ ἔχοντες οἷας ὁ αἰτῶν ὑπὸ χρεώσεις οἰκογενειακὰς ὑπηρετοῦσι παρὰ τῷ ἐνταῦθα Κεντρικῷ τῆς καθ' ἧς Καταστήματι καὶ οἷτινες ἐπὶ πλέον στεροῦνται καὶ τοῦ ἀναμφισβητήτου προσόντος, ὃ κέκτηται ὁ αἰτῶν, τῆς ἰδιότητος τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ.

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΦΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 118/1945 ΑΚΥΡΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τῶν ἀκύρως ἀπολυομένων μισθωτῶν

Δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη περὶ πλεονάζοντος μισθωτοῦ καὶ ἀκυρότης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Φύσις αὐτῆς ὡς σχετικῆς.— Ἐκτίμησις τῆς παραιτήσεως προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου.— Προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς.

Ἡ παράλειψις τῶν οὐσιαστικῶν καὶ τυπικῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀναλόγως δὲ τῆς φύσεως τῆς τοιαύτης ἀκυρότητος θέλει ἐξαρτηθῇ τὸ πρὸς παραίτησιν δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ τὰς νύμμιας τῆς θεωρίας (βλέπε Σ. Βερνῆν, ΕΕΔ 4, 228, Α. Μπονιανῶν, ΕΕΔ 5, 170) ἡ ἀκυρότης εἶναι ἀπόλυτος, ἀντιθέτως ὅμως εἰς τὴν δικαστηριακὴν πρᾶξιν, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τὰ διὰ τὴν φύσιν τῆς ἐκ τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ἀκυρότητος κρατήσαντα (βλέπε Α. Λιτξεροπούλου, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν.Δ. 424/1941 § 15 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν εἰς ΕΕΔ 4, 273), κρατεῖ ἡ ἀποψις ὅτι καὶ ἡ ἐκ τοῦ νόμου 118/1945 ἀκυρότης εἶναι σχετικὴ (πρβλ. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 804/1945, Πρωτοδικῆς Δ. Κοκκύρης, ΕΕΔ 4, 242, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4325/1945, Πρωτοδικῆς Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 4, 590, ἀντίθετος ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3206/1945, Πρωτοδικῆς Γ. Πα-

ναγιωτόπουλος, ΕΕΔ 4, 565) τὴν περὶ σχετικῆς δὲ ἀκυρότητος ἀποψιν φαίνονται υἱοθετοῦσαι καὶ ἄλλαι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐρευνῶσαι τὰς συνθήκας, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐγένετο ἡ παραίτησις (πρβλ. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6436/1945, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδικῆς Ε. Μαλοῦχος, ΕΕΔ 5, 48, Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 917/1945, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδικῆς Κ. Ζάγκας, ΕΕΔ 5, 49 κλπ.).

Ὑπερ τῆς σχετικῆς ἀκυρότητος τῆς ἐκ τοῦ νόμου 118/1945 καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τάσσεται καὶ ἡ κριτικώτερον πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία ἐπιπροσθέτως ἐρευνᾷ καὶ τὸ ζήτημα τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυομένου μισθωτοῦ καὶ μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 827/1946 (ΕΕΔ 5, 59).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3061/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Δ.Ο.Δ.

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Μ. Σκουλίκης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μάντζαρης, Γ. Ρωμανός.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, προσβάλλων

δ' ἐνάγων ὡς ἄκυρον τὴν γενομένην ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης τὴν 24ην Ἀπριλίου 1945 καταγγέλλαν τῆς ἀφορώσης τοῦτον ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ἐπὶ τῷ μὴναδικῷ λόγῳ ὅτι κακῶς ἐχαρακτηρίσθη ὑπ' αὐτῆς ὡς πλεονάζων, αἰτεῖται τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου καὶ ἐφεξῆς ἀποδογῶν του. Ἀεξαρτήτως ὁμῶς τοῦ ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἐπιταλουμένου ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἀριθ. 118/1945 νόμου ἔννοιαν, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων ἡ περὶ πλεονασμοῦ τῶν ἀπολυμένων κρίσις τῶν ἐργοδοτῶν, ἡ ἐκ τῆς παραβίασεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου ἀπορρέουσα ἀκρίβειος εἶναι ἐπὶ πᾶσι σχετικῇ, πρὸς τὸ συμφέρον τούτων μόνον πεταγμένη, ἐφ' ὅσον δέ, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐγγράφου ὑπὸ χρονολογίαν 25η Ἀπριλίου 1945 δηλώσεώς του προκύπτει, παρητήθη ὁδὸς τοῦ δικαίωματος πρὸς προσβολὴν τοῦ κύρους τῆς γενομένης ἀπολύσεως αὐτοῦ, ρητῶς δηλώσας ὅτι οὐδεμίαν ἔχει κατὰ τῆς ἐναγομένης ἀξίωσιν, ἀναγνωρίζων τὸ κύρος τῆς καταγγελίας, ἀπαραδέκτως ἤδη προσβάλλει αὐτὴν ὡς ἄκυρον, τόσῳ δὲ μάλλον ὅσοι ἡ μέχρι τῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἀδράνεια τοῦ ἐνάγοντος, ἥτοι ἐπὶ πλήρες ἐννεαμήνον, καθ' ὃ ἐπέδοτετο ὁ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ἂν μὴ ἤθελε κριθῇ, ὅτι στερεῖ αὐτὸν τοῦ πρὸς ἐπὶ κλήσιν τῆς ἀκυρότητος δι-

καιώματος λόγῳ τῆς παρελεύσεως τῆς τασσομένης πρὸς τοῦτο διὰ τοῦ ἀρθρου 2 παρ. 7 τοῦ ν. 705/1943 τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἡ περὶ ἐφαρμογῆς ἡ μὴ τῆς ὁποίας ἔρις ἦρθη καταφατικῶς διὰ τοῦ ν. 827/1946, προβλεψάντος περὶ τῆς ἐπανασυζητήσεως πρὸς κατ' εὐσίαν ἔρσαναν μόνον τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ὁρρηθῆσιν ὡς ἀπαραδέκτων ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ αἰτιολογίᾳ ἀγωγῶν, ἐν ὅψει τῆς μέχρι τότε γενομένης ἐκ τῆς διχοστασίας ἀμφιβολίας, ὡς ἐμμέσως οὕτω, κατ' αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν, ἀποδεχθέντος ὡς ὁρθὴν τὴν περὶ τῆς ἰσχύος καὶ ἐν προκειμένῳ τῆς διαληφθείσης διατάξεως ἀποψιν(*) εἶναι πάντως σαφῶς δηλωτικῇ, ἐκτιμώμενων καὶ τῶν παρομοιωσάντων ἐν γένει περιστάσεων, τῆς σιωπηρᾶς τούτου βουλήσεως πρὸς παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δικαίωματος πρὸς προσβολὴν ὡς ἀκύρου τῆς κατὰ τὰ ἄνω γενομένης καταγγελίας, ἐπενεγκούσης, κατ' ἀκολουθίαν, τὸν τερματισμὸν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, καὶ συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἀπορριπτέα τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

(*) Δὲν τὸ πιστεύομεν. Τὸ ἀντίθετον ἐσκόπησε ὁ νόμος 827/1946. Νὰ ἐπανασυζητηθῶν αἱ ὑποθέσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχον ἐκδοθῇ ἀποφάσεις, ἀπορρίπτονται τὰς ἀγωγὰς ὡς ἀπαραδέκτους, ἀκριβῶς διότι δὲν ὑπάρχει κατὰ τὴν νομοθετικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ νόμου 827/1946 προθεσμία ἀγωγῆς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΑΝΕΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

Ἀπόψεις περὶ ἐφαρμογῆς τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς

Καθιέρωσις προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ἀπολυομένου μισθωτοῦ.— Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς προθεσμίας.— Ἐφαρμογὴ καὶ εἰς πάσαν ἄλλην περίπτωσιν ἀπολύσεως κατὰ παράβασιν τοῦ Ν. Δ. 424/1941 (ἄρθρ. 9).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπανεφέρθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 249/1945 (ΕΕΔ 4, 152) δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δύναται νὰ ἐπιτρέπεται εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἀπόλυσις ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ ἐργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται, ὅτι αὐταὶ εὐρίσκονται εἰς πραγματικὴν ἀδυναμίαν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν των (περὶ τοῦ ὅρου «πραγματικὴ ἀδυναμία» βλέπε Ν. Δ. 1085/1942, ΕΕΔ 1, 379).

Ἐπομένως ἀνευ τῆς νομίμου ταύτης διοικητικῆς ἀδείας δὲν ἀναγνωρίζεται κατὰ νόμον ἐγκυρὸς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑποκειμένης τυπικῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὅταν διὰ λόγον πραγματικῆς ἀδυναμίας ὁ ἐργοδότης ἀρνηθῇ ἢ δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀπολύων τὸν μισθωτόν.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 765/1943, τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 (βλέπε ΕΕΔ 3, 208 ἐπ.) «οἱ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου (δηλαδὴ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765) ἀπολύμενοι μισθωτοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἐπιδόσων τὴν σχετικὴν ἀγωγήν». Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ μισθωτὸς ἀπόλλυται τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τοῦ ἄρ-

θρου τούτου ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του.

Διὰ ποῖον λόγον ἐθεσπίσθη ἡ τριμήνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξηγεῖται ἐπαρκῶς εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ νόμου 765/1943 (ΕΕΔ 2, 660 ἐπ.). Εἶναι ὁ λόγος νὰ μὴ τελεῖ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότη γενομένη ἀπόλυσις, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, πρὸς ὃ ἐνδεχομένως θὰ προσέφευγεν ὁ ἀπολυθεὶς μισθωτός.

Ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ἀκύρωσις τῆς ἀπολύσεως συνδέεται μὲ τὴν ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων καὶ δι' αὐτὸ ἐκρίθη σκόπιμον νὰ θεσπισθῇ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς, διὰ νὰ εἶναι οὕτω δυνατόν νὰ γίνῃ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἐκκαθάρισις τῆς θέσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ποῖος ὅμως δικαιολογητικὸς λόγος ἐπιβάλλει εἰς τὸν μισθωτὸν τὸν ἀπολυόμενον κατὰ τυπικὴν παράβασιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 νὰ ἐπιδώσῃ τὴν ἀγωγήν αὐτοῦ ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας καὶ συγκεκριμένως τῆς τριμήνου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943, ἀφοῦ καὶ ὁ μισθωτὸς καὶ ὁ ἐργοδότης διατελοῦν ἐν γνώσει ὅτι αὐτὴ κατ' ἐαυτὴν ἡ ἔλλειψις τῆς διοικητικῆς ἀδείας ἀπολύσεως ἐπάγεται τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας; (Βλέπε περὶ τῆς ἀπόψεως ὅτι δὲν ὑπάρχει προ-

θεσμία επιδόσεως αγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ἀπολυομένου μισθωτοῦ Πρωτοδίκου Κορίνθου 2/1945, Πρωτοδίκης Γ. Δαγλαρίδης, ΕΕΔ 4, 632). Νομίζομεν, ἐπομένως, ὅτι εἶναι ἐσφαλμένη ἡ ἀποψις τῆς ἀνωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τὴν ἀντίθετον πρὸς τὰ ἄνω ἀποψιν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2875/1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Γιαννέπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Γ. Μεϊντάνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αγωγῆς, ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἐρειδομένης, δίδεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν τῶ ἐνάγοντι τῶν ἐν τῇ αγωγῇ μισθῶν αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἐναγομένη κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Ν. Δ/τος 424/41, προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ ἔτος 1941. Διὰ τοῦ ἀρθρου 2 παρ. 7 τοῦ νόμου 765/43, τροποποιήσαντος τὸ ἀρθρον 10 τοῦ Ν. Δ/τος 424/41, καθιερώθη τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦνται οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου τούτου ἀπολυόμενοι μισθωτοί, ὥπως ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς των, ἐπιδίδοντες τὴν σχετικὴν αὐτῶν αγωγὴν. Ὑπὸ τῆς αὐτῆς προθεσμίας, θεσπιθείσης ἵνα μὴ ἡ ἀπόλυσιν τελῇ ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου, περιορίζεται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ὥπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του οὐ μόνον ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως αὐτοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην

περίπτωσιν ἀπολύσεως, κατὰ παράβασιν τοῦ ὡς ἄνω νομοθ. Δ/τος γενομένην, καὶ δὴ τοῦ ἀρθρου 9 αὐτοῦ, ὡς συνάγεται τοῦτο ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ὡς ἄνω 9 καὶ 10 ἀρθρῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαιολογητικοῦ λόγου τῆς καθιερώσεως τῆς τοιαύτης προθεσμίας. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ἐν ἀρθρῷ 10 παρ. 7 ὁρίζεται, ὅτι «οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου τούτου ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιδώσωσι τὴν σχετικὴν αγωγὴν κλπ., ἄλλως ἀτόλυστοι ὁ μισθωτὸς τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τοῦ ἀρθρου τούτου ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του», δὲν συνάγεται ἀντίθετος τοῦ νόμου ἔννοια, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη τοῦ νόμου διατύπωσις ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι διὰ τοῦ ἀρθρου 10 καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ ἐλλείψει τούτων ἀκυρότης ταύτης. Ἐν προκειμένῳ, ὡς συνομολογεῖται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῇ αγωγῇ καὶ ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς ἄλλως διαδικασίας ἐβεβαιώθη, οὗτος ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸ ἔτος 1941, ὡς δὲ δεικνύται ἐκ τῆς αγωγῆς, αὕτη κατετέθη τῇ 26 Ἰανουαρίου, ἥτοι μετὰ τὴν λήξιν τῆς κατὰ τὰ ἄνω τριμήνου προθεσμίας, ἥτις ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ὑπὸκειται ἀπόλυσιν συντελεσθεῖσα πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 765/43, ἀρξαμένη ἀπὸ τῆς 18—9—44, συμφώνως τῷ ἀρθρῷ μόνῳ τοῦ νόμου 1798/44, παραταθείσα δ' ἔκτοτε βάσει τοῦ νόμου 96/45 καὶ τελικῶς διὰ τοῦ νόμου 576/45, ἔληξε ὁριστικῶς τῇ 30—10—45, ἐκπροθέσμως ὅθεν αὕτη κατετεθείσα καὶ ἐπιδοθεῖσα ἀπαράδεκτος τυγχάνει κατὰ τὴν περὶ τούτου βασιμον τῆς ἐναγομένης ἔνστασιν καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΕΞΟΔΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἀπαλλογή τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπὸ τῆς σχετικῆς ὑποχρέσεως τοῦ ἀ. ν. 972/1937

Ὑποχρεωτικὴ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, δημοσίευσις πάσης πράξεως εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.—Δικαίωμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ παντὸς εἴδους προσωπικοῦ του καὶ ἄνευ τῆς δημοσιεύσεως τῶν σχετικῶν πράξεων.—Ἐφαρμογὴ νόμου 2051/1939.

Κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 972/1937 πᾶσαι αἱ πράξεις τῶν Εἰδικῶν Ταμείων, Εἰδικῶν Ὑπηρεσιῶν, Αὐτονόμων Ὁργανισμῶν καὶ Νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου (ἐξαρουμένων μόνον τῶν Δήμων, τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ναῶν), αἱ ἀφορῶσαι τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ, τακτικῶς ἢ ἐκτάκτου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἢ ἐπὶ συμβάσει, προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ὁργανισμοῦ ἢ τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῶν, τὴν μονιμοποιήσιν τούτου, τὰς προαγωγὰς, ὑποβιβασμούς, ἀπονομὰς ἀνωτέρου μισθοῦ, χορηγίας ἐπιδομάτων καὶ ἐξόδους ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, καθ' οἷονδήποτε τρόπον, δὲν ἐκτελοῦνται, οὐδ' ἔννομον παράγεται ἐκ τούτων ἀποτέλεσμα, ἂν δὲν δημοσιευθῶσι προηγουμένως εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περὶ ἀπολύσεως ἐπιτρέπεται ἐκτέλεσις αὐτῆς καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ὅσον ρητῶς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀπολύσεως ὑπάρ-

χει ρητὴ διάταξις περὶ ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεώς της ἀπὸ τακτῆς ἡμέρας. Πάντως ἡ δημοσίευσις τῆς ἀπολύσεως εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω τακτῆς ἡμέρας.

Εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς κυρώσεσιν ὑπάγονται καὶ οἱ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρετῆαι, ἐφ' ὅσον συνεπλήρῳσιν συνεχῇ ὑπηρεσίαν ἐξ μηνῶν. Εἰς περιπτώσιν ἀπολύσεως τῶν πρὸ τῆς συμπληρώσεως ἐξαμήνου καὶ ἐπαναδιορισμοῦ τῶν ἀπαιτεῖται ἡ δημοσίευσις, (πρβλ. καὶ ν. 2051/1939).

Ἡ δημοσίευσις αὕτη ἐθεοπίσθως συστατικὸν στοιχεῖον τῶν πράξεων τούτων, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἄνευ τῆς τοιαύτης δημοσιεύσεως δὲν συντελεῖται ἡ πράξις, οὔτε ἐπέρχεται ἡ μεταβολὴ τῆς ἀπαλλογήως καταστάσεως τοῦ ὑπαλλήλου (Σ. Ε. 809/1939).

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐρευνᾷ τὸ ζήτημα ἂν εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν δημοσίευ-

σιν, κατά τὰ ἄνω, τῶν πράξεών του, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι τὸ προσωπικόν του, ὑπάγεται καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς.

Ἀρείου Πάγου 68]1946 Τμ. Α'.

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Α. Θεοφίλου
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Πεσματζόγλου, Σ. Πάλλης

Ὁ νόμος 3711 τοῦ 1928 «περὶ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ» ὁρίζει διὰ τοῦ 1ου αὐτοῦ ἀρθροῦ τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, σκοπῶν εὐτὼ ὅπως ἐπ' αὐτοῦ ἰσχύουν κατ' ἀρχὴν οἱ νόμιμοι ὁρίσμοι οἱ διὰ τὰ νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου θεσπισθέντες. Οἱ δὲ ἀναγκαστικοὶ νόμοι 972 τοῦ 1937 «περὶ ὑποχρεωτικῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κλπ.» καὶ 2051 τοῦ 1939 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Α. Ν. 972]1937 κλπ.» ἐπιβάλλουν ὁ μὲν πρῶτος διὰ τὰ νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ὁ δὲ δεῦτερος διὰ τὰ τοιαῦτα ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὴν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως πάσης πρόξεως τούτων ἀφορώσης τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, τακτικῶν ἢ ἐκτάκτου, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἢ ἐπὶ συμβάσει προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ ἢ τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῶν. Ἀκολουθῶς ὁ νόμος 70 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1944 «περὶ ἀνασυγκροτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ» ὁρίζει ἐν ἀρθρῷ 4, δι' ἰδιαίτερας παραγράφου, τὰ ἑξῆς: «Καταργοῦνται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν 1) ὁ ἀναγκ. νόμος 2051» (προδῆλως ἐσφαλμένως φέρων τὸν ἀριθμὸν 2951) «τῆς 28]30 Ὀκτωβρίου 1939 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Α. Ν. 972]1937 ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου».

Σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς παραγράφου ταύτης τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν. 70]1944, ὅτι διὰ ταύτης ὁ νομοθέτης ἐσκόπησε νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν εἰς τὸ ἑξῆς τῆς ὑποχρεώσεως, ἣν ἐκ τοῦ προτέρου νομοθετικοῦ καθεστῶτος καὶ δὴ τοῦ ἀναγκ. νόμου 972]1937 εἶχεν, ὅπως δημοσιεύῃ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὰς πράξεις αὐτοῦ, τὰς ἀφορώσας τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προσωπικοῦ του, ἀλλ' ἐνῶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ τούτου ἔδει νὰ κηρύξῃ κατηργημένον τὸν Α. Ν. 972]1937 τὸν ἐπιβάλλοντα εἰς τὰ νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οἷος εἶναι κατὰ νομικὸν καθορισμὸν ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυ-

θρὸς Σταυρὸς, τὴν ὑποχρεωτικὴν καταχώρησιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῶν πράξεων ἀπολύσεως, κηρύσσει, προφανῶς κατὰ παραδρομὴν ἐκφρασθεὶς λελανθασμένως, κατηργημένον τὸν Α. Ν. 2051]1939 τὸν ἐπιβάλλοντα ταύτην εἰς τὰ νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἡ τοιαύτη δὲ διορθωτικὴ ἐρμηνεία ὑπαγορεύεται συμφώνως πρὸς τοὺς ν. 19 Πανδ. (13) 13 παράγρ. 2 Παιδ. (271) καὶ 27 παρ. 18 Πανδ. (92), ἐκτὸς τοῦ λόγου ὅτι οἱ δύο οὗτοι νόμοι 972]1937 καὶ 2051]1939 ἔχουν τὸ αὐτὸ περιεχόμενον καὶ διότι ἄνευ ταύτης ἡ ἀνωτέρω παράγραφος τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ν. 70]1944 ἤθελεν εἰσθαι κενὴ περιεχομένου καὶ ἀνεκπλήρωτος ἡθελε μένει ἡ νομοθετικὴ θέλησις. Συνεπῶς κατ' ὁρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ Ν. 70]1944 καὶ τῶν Α. Ν. 972]1937 καὶ 2051]1939 ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς δύναται νὰ ἀπολύῃ τὸ παντὸς εἶδους προσωπικὸν αὐτοῦ καὶ ἄνευ τῆς δημοσιεύσεως τῶν σχετικῶν πράξεων τοῦ διοικητικοῦ του συμβουλίου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἀπαλλαγὴ δὲ αὕτη ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἐπισήμου καταχωρήσεως τοιούτων πράξεων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὡς τοῦτο προκύπτει ἄνευ ἀμφιβολίας ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου τούτου, δὲν ἀφορᾷ μόνον τὰς διὰ τῆς ἐκκαθαρίσεως, ἥτις ἔδει νὰ γίνῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἀπολύσεις ἐπὶ κατοχῆς διορισθέντος προσωπικοῦ, ἀλλὰ πᾶσαν ἀπόλυσιν εἰς τὸ ἐφεξῆς λαμβάνουσαν χώραν.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἀναιρεσιέντος Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, δι' ἣς ζητοῦνται αἱ τακτικαὶ αὐτῆς ὡς ὑπευθύνου ἀδελφῆς ἀποδοχαὶ καὶ κατεδίκασε τὸν ἀναιρεσιένοντα εἰς τὴν πληρωμὴν τούτων, σκεφθεῖσα, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας αὐτῆς, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιέντος γενομένη τὴν 1 Μαρτίου 1945 ἀπόλυσιν αὐτῆς εἶναι ἄκυρος ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Οὕτως ὁμῶς ἀποφνημαμένη παρῆλθε τὸν ἄνω Ν. 70]1944 τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς τὸν ἀπαλλάξαντα κατὰ τὰ ἄνω τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταχώρησιν τῶν πράξεων ἀπολύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἶναι ἀναιρετέα, λόγῳ ψευδοῦς ἐρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 70]1944 καὶ τῶν Α. Ν. 972]1937 καὶ 2051]1939, κατὰ τὸ ἀρθρ. 807 παράγρ. 4 τῆς Πολιτ. Δικονομίας καὶ τὸν δεῦτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΦΥΛΑΚΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΟΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κριτήριον ἐκτιμήσεως τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας ὡς σιωπηρᾶς καταγγελίας τῆς συμβάσεως

Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς μονομερῆ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς.— Ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας.— Ἐκτίμησις αὐτῆς ὡς σιωπηρᾶς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Ἀποχὴ ὅμως λόγῳ στερήσεως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ὑπὸ τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς δὲν ἐμφαίνει μονομερῆ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Ὑπαίτιον τῆς ἀποχῆς καὶ ἐφαρμογὴ Ν. Δ. 424]1941.

Διὰ νὰ κριθῇ ἂν ὑπάρχῃ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρέπει νὰ ἐκτιμηθῶσιν αἱ καθέκασται συνθήκαι

καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ συναχθῇ ἀνενδοιάστως ἡ πρόθεσις λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 4684]1944, εἰση-

γητής ο Πρωτοδίκης Α. Τσουκάτος, ΕΕΔ 4, 77, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 173/1945, Πρωτοδίκης Μ. Ζαφειρόπουλος, ΕΕΔ 4, 119, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2349/1945, εισηγητής ο Πρωτοδίκης Κ. Τρουπάκης, ΕΕΔ 4, 369, κ.λ.π.).

*Εξ ἄλλου κάθε παραιτήσις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως δικαιωμάτων πρέπει νὰ συνάγεται τρανῶς καὶ νὰ προκύπτῃ ἐκ πράξεων ἢ παραλείψεων τοῦ δικαιούχου, αἱ ὁποῖαι ἐκτιμῶνται κατὰ τὸν σκοπὸν καὶ τὸ αὐθόρμητον αὐτῶν, ἐν ὧσιν πάντοτε εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τῆς φύσεως καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν παραιτουμένων δικαιωμάτων (*Regel-berger - Παράσκευα*, Γεν. Ἀρχ. Δίκ. Πανδ. II § 123 IV, V).

*Υπὸ τοιαύτας ἀρχὰς ἡ φυλάκισις τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ συνεπεία ταύτης ἀποχὴ ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν δύναται ἀσφαλῶς νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς σιωπηρὰ ἐκ μέρους τοῦ καταγγελλομένου τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ὁρθῶς σκέπτεται ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις.

*Επομένως καὶ μετὰ ταύτην, ἄνευ ἄλλων τινῶν περιστάσεων ἐκδηλωτικῶν ἀντιθέτου βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται νομικῶς ἡ σύμβασις ἐργασίας, δικαιουμένου τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ μετὰ τὴν ἀποφυλάκισίν του τὴν ἐργασίαν του, εἶναι δὲ ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν ἡ πράξις, διὰ τὴν ὁποίαν ἐφυλακίσθη, δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς ἀνάσχετος συμπεριφορὰ ἢ ἀκαταλληλότης τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρ. 10 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943), δικαιολογοῦσα τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ὑπὸ τὰς γνωστάς καὶ συστατικὰς τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως προϋποθέσεις τοῦ νόμου (ἄρθρ. 2 νόμου 765/1943).

*Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς φυλάξεως δύναται νὰ λεγθῶν τὰ ἐπόμενα: Κατὰ τὸ προῖσχον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον, ἐφ' ὅσον καθίσταται ἀδύνατος ἡ παροχὴ τῆς ὑπηρεσίας ἄνευ ὑπαιτιότητος τοῦ μισθωτοῦ δὲν εὐθύνεται μὲν αὐτὸς καθ' ἑαυτόν, ἀλλὰ καὶ δὲν λαμβάνει ἀντιπαροχὴν (*Kalliyā*, Ἐνοχ. § 321, *Windscheid*, Ἐνοχ. § 401, Α. Π. 478/1939). Εἶναι ἀδιάφορον ἀκόμη ἂν ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ὀφείλεται εἰς ἀνυπαίτιον ἀδυναμίαν του (πρβλ. *Planiol-Ripert-Rouast*, *Traité pratique de droit civil Français*, τόμ. XI No 851). Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 708 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ΕΕΔ 5, 86), τὸ ὁποῖον ἔχει ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς του (ἄρθρ. 17 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 900/1946 ἀναγκ. νόμου, εἰσαγωγικοῦ Κώδικος, ΕΕΔ 5, 89) ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοῦλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἔνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ.

*Ὁ χρόνος, δι' ὃν, ὑφισταμένου κωλύματος, διατηρεῖται ἡ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τουλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς συμβάσεως, τὸν ἥμισυ δὲ μῆνα ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει (ἄρθρ. 709 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος).

*Επομένως διὰ τὸ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις δικαίωμα μισθοῦ ἐρευνᾶται μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν

τοῦ Κώδικος ἂν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐξ ὑπαιτιότητος ἢ ὄχι τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 2482/1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Π. Μπέλμπας

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ψιλοπάτης, Ι. Παπαδάτος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἐκτίθεται, ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ὁρίσ-
του χρόνου προσελήφθη εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐναγομένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1937 καὶ τῷ καθυστεροῦνται ἀδικαιολογητῶς αἱ ὑποδοχαὶ ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1946, ὡς καὶ ὁ 13ος μισθὸς ἐξ 150596 δραχμῶν ἐν συνόλῳ, ὃν αἰτεῖται τὴν πληρωμὴν. Ὅπως ἐ-
χουσα ἡ ἐνδίκος ἀγωγὴ νόμῳ ἔρρωται καὶ ἐξε-
ταστὰ τυγχάνει.

Ἡ ἐναγομένη, συνομολογοῦσα τὴν σύμβα-
σιν ἐργασίας, ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐνάγων κα-
τήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας μονομερῶς, καθόσον ἀπουσίασεν ἀδικαιολογητῶς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1945 μέχρι 19 Ἰανουαρίου 1946. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ λύσῃ μονομερῶς τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ δηλώσεως τῆς βουλῆσεώς του εἴτε ρητῶς εἴτε σιωπηρῶς ἐκδηλουμένης, ἡ δὲ ἄνευ ἀδείας τοῦ ἐργοδότη ἀποχὴ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐργασίας παρατεινομένη μάιστα δύναται νὰ ἐμφανίῃ σιωπηρὰν βούλησιν του πρὸς μονομερῆ ἐκ μέρους του καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἡ ἀποχὴ του ὅμως αὕτη καὶ ἐν γένει αἱ πράξεις του, ἐξ ὧν δέον νὰ συνάγεται σαφῶς καὶ ἀσφαλῶς ἡ πρὸς τοῦτο ἐκδηλωσίς του, δέον νὰ εἶναι προῖον τῆς ἐλευθερίας καὶ ὀβιότου θελήσεώς του. Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς ἐνώπιον ἡμῶν διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ἡ ἀποχὴ τοῦ ἐναγοντος ὀφείλετο εἰς τὴν ὑπὸ τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς στέρησιν τῆς προσωπικῆς αὐτοῦ ἐλευθερίας, γεγονὸς, ὅπερ καὶ ἡ ἐναγομένη ὁμολογεῖ, καὶ συνεπῶς ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀποχὴ τοῦ ἐναγοντος ἀπὸ τῆς ἐργασίας δὲν ἐμφανίζει μονομερῆ ἐκ μέρους του καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄνω διάστημα ἀποχὴ τοῦ ἐναγοντος ἐκ τῆς ἐργασίας ὀφείλετο εἰς ὑπαίτιον αὐτοῦ ἀδυναμίαν, λόγῳ τῆς διαπράξεως τῆς προκαλεσάσης τὴν φυλάκισίν του ἀξιοπο-
νου πράξεως, εἶναι ἄνευ νομίμου ἐπιρροῆς διὰ τὴν ἐν προκειμένῳ διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, θὰ ἡδύνατο ὅμως ν' ἀποτελέσῃ αἰτίαν δικαιολογοῦσαν τὴν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τὰς διατυπώσεις καὶ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ 765/1943 νόμου, καὶ αἰτινες προϋποθέσεις δὲν ἐτηρήθησαν ἐν προκειμένῳ.

Μὴ λυθείσης ὁθεν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπόχρεως ἐστὶν ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν κατοβο-
λὴν τῶν αἰτουμένων ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1946 ἀποδοχῶν του, οὐχὶ ὅμως καὶ τοῦ 13ου μισθοῦ, ἀφοῦ ὁ ἐνάγων καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ 1945 δὲν προσέφερε τὰς ὑπη-
ρεσίας του.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

1146]1946. ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περί παροχής αποζημιώσεως εις τὸ ἀπολυθέν προσωπικὸν τῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν. (Ε. Κ. τ. Α' φ. 115 τῆς 26 Μαρτίου 1946)

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Μισθωτοὶ προσληφθέντες ὑπὸ πολεμικῶν βιομηχανιῶν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1939 καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἀπολυθέντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς κατὰ παράβασιν τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2000]1939, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δικαιούνται ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν ὀγδοήκοντα χιλιάδων, καταβαλλομένης ὑπὸ τοῦ τέως ἐργοδότη τοῦ εἰς δύο ἴσας μηνιαίας δόσεις ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπ' αὐτῶν τῶν διατάξεων τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2000]1939, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὡς καὶ οὐδεμιᾶς ἐτέρας γενικῆς ἢ ἐιδικῆς διατάξεως, καταργουμένης δὲ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος πάσης ἐκκρεμοῦς δίκης, ἐφ' ὅσον ἐν αὐτῇ ζητεῖται ἀκύρωσις τῆς ἀπολύσεως, ἀποδοχαὶ ἢ ἀποζημιώσις λόφῳ ἀπολύσεως. Εἰς τοὺς αὐτοὺς μισθωτοὺς χορηγῆθῃσιν καὶ πᾶσιν δραχμῶν τριακοσίων χιλιάδων εἰσέτι, καταβλητέων εἰς τρεῖς ἴσας μηνιαίας δόσεις, ἐφ' ὅσον εἰς τὰς βιομηχανίας ταύτας καταβληθῇσονται παρὰ τῶν ἐχθρικῶν Κρατῶν πολεμικαὶ ἀποζημιώσεις. Πολεμικὴ βιομηχανία κατὰ τὴν ἐννοιαν τοῦ παρόντος θεωρεῖται πᾶσα βιομηχανία, μεθ' ἧς τὸ Δημόσιον συνεβλήθη καὶ εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ ἐκτέλεσις, κατασκευὴ καὶ προμήθεια πολεμικοῦ ὕλικου τῶν Πολεμικῶν Ὑπουργείων.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 24 Μαρτίου 1946

1126]1946. ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περί ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου 6, ἐδάφιον 2 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 390]1945.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 107 τῆς 20 Μαρτίου 1946)

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 390]45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν συντακτῶν, ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης» εἶναι ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424]1941, ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, συντακτῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ ἡμερησίου Τύπου, ἐκδιδομένου ἐν Ἀθῆναις, Πειραιεὶ καὶ Θεσ/νίκῃ. Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπολύονται κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118]45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων», δικαιούνται δὲ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας τοῦ καθοριζομένου διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Νόμου 118]45. Ὅπου ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ

Ν. 118]45 ἀναφέρεται τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας νοεῖται ὁ Ἀσφαλιστικὸς Ὄργανισμός παρὰ τῷ ὁποίῳ λειτουργεῖ ὁ εἰδικὸς λογαριασμός ἀνεργίας ἐκ τοῦ ὁποίου δικαιούται ὁ ἀπολύμενος μισθωτὸς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Ἀπολύσεις ἐργατῶν, συντακτῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ ἡμερησίου Τύπου Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης γενόμενα συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Νόμου 118]45 ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 390]45 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἶναι ἔγκυροι, τῶν ἀπολυθέντων μισθωτῶν δικαιουμένων ἐκ τῶν οἰκείων εἰδικῶν λογαριασμῶν ἀνεργίας τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, ὡς τοῦτο καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Νόμου 118]45 ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 19 Μαρτίου 1946

1159]1946. ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 1022 τοῦ 1946 (¹).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 120 τῆς 28 Μαρτίου 1946)

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1. Εἰς τὸν Ἀναγκαστικὸν Νόμον 1022 τοῦ 1946:

α') ἐν τῇ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 2 ἡ φράσις: «Ἐὰν ὁ Ὄργανισμός ἀσφαλίσῃ μὴ μισθωτοὺς τὸ Δ. Σ. αὐτοῦ ἀπαρτίζεται: α') ἐξ ἐννέα μελῶν ἐξ ἡσφαλισμένων παρ' αὐτῷ» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς φράσεως: «Ἐὰν ὁ Ὄργανισμός ἀσφαλίσῃ μισθωτοὺς μετὰ μὴ μισθωτῶν ἢ μόνον μὴ μισθωτοὺς, τὸ Δ. Σ. αὐτοῦ ἀπαρτίζεται: α') ἐξ ἐννέα τῶν πολὺ μελῶν ἐξ ἡσφαλισμένων παρ' αὐτῷ, τῆς ἀναλογίας μεταξὺ μισθωτῶν καὶ μὴ μισθωτῶν ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας».

β') ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 3 ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἐπομένων: «4. Τὰ ἐργοδοτικὰ μέλη τοῦ Δ. Σ. ἐκάστου Ὄργανισμοῦ ὑποδεικνύονται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ἢ ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν τῶν ὀργανώσεων τῆς ἑδρας τοῦ Ὄργανισμοῦ, ἐὰν παρὰ τούτῳ ἀσφαλίζωνται οἱ μισθωτοὶ ὠρισμένου κλάδου».

γ') εἰς τὴν παράγραφον 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 4 ἡ λέξις «ἐδρευουσῶν» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς λέξεως «ἐδρευόντων».

δ') ἡ παράγραφος 9 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἀκολουθῶν:

«9. Ἐκ τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω ὑποδεικνυομένων μελῶν τοῦ Δ. Σ. ἐκάστου Ὄργανισμοῦ μέχρι τρεῖς συγχωρεῖται νὰ εἶναι καὶ μέλη τῶν διοικήσεων τῶν, ὑφ' ὧν ὑπεδείχθησαν, ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων».

ε') ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 4 ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἐπομένων:

«1. Αἱ καταστατικαὶ διατάξεις τῶν Ὄργανισμῶν δύνανται νὰ τροποποιῶνται ἢ συμπληρῶνται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων ἐπὶ τῇ προτάσει ἢ μετὰ γνώμην τῶν οἰκείων

Α.Σ. και γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Προκειμένου ὁμως περὶ τροποποιήσεως καταστατικῶν διατάξεων, θεσπισμένων διὰ νόμου, ἀπαιτεῖται σύμφωνος γνώμης τοῦ Συμβουλίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

στ') ἡ παράγραφος 6 τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ 4 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

6. «Οἱ δύο Λογαριασμοὶ (Κεφάλαια), οἱ ἡδη ὑφιστάμενοι καὶ λειτουργοῦντες ὁ μὲν εἰς δυνάμει τῆς ἀπὸ 10 Νοεμβρίου 1941 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν Λαχανοκηπουρῶν, ὁ δ' ἕτερος δυνάμει τῶν ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1938 καὶ 20 Ἰουλίου 1942 ὁμοίων συμβάσεων, ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων Ἐμπορίας Τροφίμων, καθίστανται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοὺς τίτλους ὁ μὲν πρῶτος «Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Λαχανοκηπουρῶν», ὁ δὲ δεύτερος «Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων Ἐμπορίου Τροφίμων Ἀθηνῶν — Πειραιῶς — Περιχώρων», ἐδρעύοντα ἐν Ἀθήναις καὶ ὑπαγόμενα ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων, αἱ προβλέπουσαι ἢ ὀρίζουσαι τὴν διοίκησιν, τὴν λειτουργίαν, τοὺς πόρους καὶ τὰς παροχὰς τῶν ἐν λόγῳ Λογαριασμῶν (Κεφαλαίων) θεωροῦνται ἐγκύρως θεσπισθεῖσαι καὶ ἐπέχουν τοῦ λοιποῦ θέσιν καταστατικῶν διατάξεων τῶν ρηθέντων Ταμείων, δυνάμεναι νὰ τροποποιῶνται ἢ συμπληρῶνται κατὰ τοὺς ὁρίσμους τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1, διὰ δὲ τὴν εἰσπραξίαν τῶν πόρων τῶν ἰσχύουν αἱ περὶ εἰσπραξέως τῶν πόρων τῶν Ὁργανισμῶν κείμεναι διατάξεις, τῶν ἀχρὶ τοῦδε εἰσπραχθέντων πόρων, νομιμοποιουμένων διὰ τοῦ παρόντος.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Νόμου 1022 δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν Ταμείων Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἀγροτικῆς, δι' ἃ ἰσχύουσιν αἱ προϋφιστάμεναι διατάξεις.

2. Διὰ τὴν ὑπόδειξιν τῶν ἐξ ἠσφαλισμένων μελῶν τῶν Α.Σ. τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. καὶ τῶν Ὁργανισμῶν, παρὰ τοῖς ὁποίοις εἶναι ἠσφαλισμένοι οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας ἰσχύουν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῶν οἰκείων καταστατικῶν, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ τροποποιῶνται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 1022 τοῦ 1946.

3. Διὰ Διατάγματος, ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κωδικοποιηθῇσονται εἰς ἐνιαῖον κείμενον νόμον αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος μετὰ τῶν διατάξεων τοῦ Α.Ν. 1022/46.

4. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1946

115]1946. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ. Περὶ παρατάσεως προθεσμίας τοῦ ἀρθροῦ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58]1945 Συντακτικῆς Πράξεως. (Ε.Κ. τ. Α' φ. 124 τῆς 30 Μαρτίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἀρθρον μόνον

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 78]1945

Συντ. Πράξεως (1) παραταθεῖσα προθεσμία τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58]1945 Συντακτικῆς πράξεως «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς (2) παρατείνεται καὶ αὐτὴς μέχρι τέλους Μαΐου 1946.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

22205]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ προσανξήσεως τῆς 10λέπτου εἰσφορᾶς Ταμείου Μεταλλευτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19]1944, 2) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ἡ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν θεσπισθεῖσα διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 28 Ἰουνίου 1935 «περὶ αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἄλατος καὶ ἐνισχύσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως τῶν εἰς τὰ Μεταλλεῖα ἐργαζομένων» καὶ ἐπαναφερθεῖσα ἐν ἰσχύϊ δεκάλεπτος κατὰ χιλιογράμμιον προσανξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἄλατος αὐξάνεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946 εἰς μίαν δραχμὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1946

1391]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ κρατήσεως 10 δραχμῶν ὑπὲρ ἐργαζομένων Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Οἶνων καὶ Οἰνοπνευμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 34 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]44 2) τὸ ἀπὸ 29]12/45 ὑπόμνημα τοῦ ἐν Καλάμαις Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰνοπνευματοποιίας, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν, ὅπως, ἐπὶ ἐκάστου παρασκευαζομένου κيلου σταφίδινος ὑπὸ τῶν ἐν Καλάμαις Ἐργοστασίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Οἶνων καὶ Οἰνοπνευμάτων ἐνεργῇται κράτησις δέκα (10) δραχμῶν διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν βαρελοποιῶν.

Τὸ ἐκ τῆς ἀνωτέρω κρατήσεως εἰσπραττόμενον ποσὸν θὰ καταβάλληται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς καὶ θὰ διανέμεται ἐξ ἴσου εἰς τοὺς δικαιούχους μισθωτοὺς τοῦ ἐν λόγῳ Ἐργοστασίου.

Οἱ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑξαίρεσιμους ἑορτὰς ἐργαζόμενοι εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Οἶνων καὶ Οἰνοπνευμάτων καὶ Γεωργικῆς Βιομηχανίας καὶ εἰς τὰ τμήματα συνεχοῦς λειτουργίας, ἥτοι διύλισταί, λιπανταί, ἐκχαχωρωταί, θερμοσταί, βοηθοὶ θερμοστών καὶ φιλτραδωροί, θὰ λαμβάνωσι τὸ ἡμερομίσθιον τῶν προσνηξήμενων κατὰ πεντήκοντα τοῖς ἑκατὸν (50 ο/ο).

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ Ἰανουαρίου 1946.

(1) ΕΒΔ 5 σελ. 24.

(2) ΕΒΔ 4 σελ. 377.

1509[1946] 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών
καὶ 'Εργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οικονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐπίτακτα ἐργοστάσια κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 34 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28[1944], ἀποφασίζομεν:

1. "Ὅπως εἰς τοὺς ἐν γένει ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐπίτακτα ἐργοστάσια καὶ ἐργασίας ἐν γένει τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Διευθύνσεων Θαλασσίων Μεταφορῶν, Ναυτικῆς Διοικήσεως Πειραιῶς καὶ 'Εκτελεστικῆς 'Επιτροπῆς 'Αεροπολικῶν Συγκοινωνιῶν, ἤτοι τοὺς ξυλουργοὺς, ναυπηγούς ξυλουργοὺς, διαβάντας, ἀνελκυστάς, ἀνειδικεύτους κλπ., καταβληθῶν ὑπὸ τύπον ἐκτάκτου οικονομικῆς ἐνισχύσεως διὰ τὸν μῆνα 'Ιανουαρίου 1946 διὰ μὲν τοὺς ξυλουργοὺς, ναυπηγοξυλουργοὺς, διαβάντας, ἀνελκυστάς δραχμαὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες (80.000), διὰ τοὺς ἀνειδικεύτους καὶ μαθητευομένους δραχμαὶ (45.000) τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας, ἐφ' ὅσον οἱ ἀνειδικεύτοι ἐργάται ἔχουσιν ἡλικίαν μικρότεραν τῶν 20 ἐτῶν.

'Η ἄνω οικονομικὴ ἐνίσχυσις θέλει καταβληθῇ ὑπὸ τῶν ὑποχρέων εἰς δύο ἰσὰς δόσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη τὴν 22αν 'Ιανουαρίου 1946, ἡ δὲ δευτέρα τὴν 31ην ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους.

2. Τῆς ὡς ἄνω οικονομικῆς ἐνισχύσεως δικαιούνται οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης ἀναφερόμενοι μισθωτοί, ἐφ' ὅσον διατελοῦν ἐν σχέσει ἐργασίας τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς 5ης 'Ιανουαρίου 1946.

3. 'Η ὡς ἄνω οἶκον. ἐνίσχυσις δὲν θ' ἀποτελέσῃ βάσιν πρὸς ὑπολογισμόν τοῦ βιομηχανικοῦ κέρδους, ὅπερ καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐργοδότες ἐπίτακτων ἐργοστασίων καὶ βιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 4442 *περὶ στρατιωτικῶν ἐπιτάξεων καὶ εἰσφορῶν*, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

4. 'Η ὡς ἄνω ἐκτακτος οἶκον. ἐνίσχυσις εἰς οὐδεμίαν οἰασδήποτε φύσεως κράτησιν ὑπόκειται, οὐδὲ δίδει ἀφρορμὴν ἐπανέξεως οἰασδήποτε ἀσφαλιστικῆς παροχῆς.

5. 'Εργοδότης ἢ καὶ πᾶς ἐν γένει ὑπόχρεως, μὴ καταβάλλοντες ἐμπροθέσμως τὴν ὡς ἄνω ἐκτακτον οἶκον. ἐνίσχυσιν, ὑπόκεινται εἰς τὰς κυρώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Ν. 690 τοῦ ἔτους 1946.

6. Εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐκτάκτους οικονομικὰς ἐνισχύσεις θὰ ἐκπεσθοῦν αἱ τυχόν προγενεστέρως, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ μηνὸς 'Ιανουαρίου 1946 χορηγηθεῖσαι ἐφ' ἀπαξ ἐκτακτοὶ χρηματικαὶ ἢ εἰς εἶδος παροχαί.

'Εν 'Αθήναις τῇ 21 'Ιανουαρίου 1946

2379[1946] 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών
καὶ Εργασίας

Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερησίων ἀποδοχῶν τῶν ἠθοποιῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 34 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28[1944], ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὸ κατώτατον ὄριον τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν τῶν ἠθοποιῶν τῶν θεατρικῶν ἐργοδοτικῶν κλπ. παρομοίων ἐπιχειρήσεων ὡς κατωθι:

1) Διὰ τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν τῷ θεάτρῳ ὑπηρεσίαν πλέον τοῦ ἐνός καὶ ἡμίσεος ἔτους, τὸ ἐκάστοτε ἀντίτιμον τῆς ἀξίας τεσσάρων καὶ ἡ-

μίσεος εἰσιτηρίων, ὑπολογιζομένου τούτου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος ἀνωτέρου εἰσιτηρίου τῆς παρ' ἢ ἀπασχολεῖται ἐπιχειρήσεως, ἀφαιρουμένων τοῦ ποσοστοῦ ταξιδεσίας καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκτάκτου προσθέτου φορολογίας. Τὸ κατώτατον τοῦτο ὄριον ἀποδοχῶν οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικρότερον ἀπὸ τὴν ἀξίαν εἰσιτηρίου κινηματογράφου Α' προβολῆς, ἀφαιρουμένου τοῦ ποσοστοῦ τῆς ἐκτάκτου προσθέτου φορολογίας, ὡς καὶ τοῦ ποσοστοῦ ταξιδεσίας.

2) Διὰ τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ θεάτρῳ μικρότεραν τοῦ ἐνός καὶ ἡμίσεος (1. 1)2) ἔτους τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀξίας δύο καὶ ἡμισυ εἰσιτηρίων, ὑπολογιζομένου τούτου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος ἀνωτέρου εἰσιτηρίου τῆς παρ' ἢ ἀπασχολεῖται θεατρικῆς ἐπιχειρήσεως, ἀφαιρουμένου τοῦ ποσοστοῦ ταξιδεσίας καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκτάκτου προσθέτου φορολογίας. Τὸ κατώτατον τοῦτο ὄριον ἀποδοχῶν οὐδέποτε νὰ εἶναι μικρότερον ἀπὸ τὰ 2½ τῆς ἀξίας εἰσιτηρίου κινηματογράφου Α' προβολῆς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκτάκτου προσθέτου φορολογίας.

3) Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων δύο παραγράφων ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἐργοδοτικῶν, θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων ἐργαζομένων.

Ὁ καθορισμὸς τοῦ κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τῆς παρούσης κατωτάτου ὁρίου ἡμερησίων ἀποδοχῶν γίνεται βάσει τοῦ ἐκάστοτε ἀνωτάτου εἰσιτηρίου ἐν 'Αθήναις καὶ Πειραιεῖ.

4. Προκειμένου περὶ ἐργοδοτικῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐπαρχίας ὁ καθορισμὸς τοῦ κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τῆς παρούσης κατωτάτου ὁρίου ἡμερησίων ἀποδοχῶν γίνεται βάσει τοῦ ἐκάστοτε ἀνωτέρου εἰσιτηρίου τῶν ἐν τῇ περιοχῇ ἐργαζομένων θεάτρων ἀδιαφόρως τοῦ εἶδους αὐτῶν.

5. 'Η ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς 22 'Ιανουαρίου 1946, καταργουμένης ἀφ' ἧς ἰσχυσε τῆς ὑπ' ἀριθ. 1510[1946]. ἀποφάσεως ἡμῶν.

'Εν 'Αθήναις τῇ 30 'Ιανουαρίου 1946

1192[141]1946. 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών
καὶ Εργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγέων Πύργου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 35 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28[1944].

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 19059 ἐ. ἔ. ἀπόφασιν ἡμῶν.

3) Τὴν χορηγηθεῖσαν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 27.700 καὶ 27.701[ε. ἔ. ἀποφάσεων ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἐργατῶν σφαγέων καὶ ἐκδορέων Πύργου, ὡς ἀκολουθῶς:

α) 'Αρνιά καὶ ἐρίφια κατὰ κεφαλὴν δραχ. 220.

β) Πρόβατα, αἴγες, ζυγοῦρια, κριάρια καὶ τραγιά κατὰ κεφαλὴν δραχ. 300.

γ) Μοσχάρια κατὰ κεφαλὴν δραχ. 900.

δ) Βόια κατὰ κεφαλὴν δραχ. 1.700.

ε) Χοιρινὰ μαθητὰ κατὰ κεφαλὴν δραχ. 800.

στ) Χοιρινὰ γδαρτὰ κατὰ κεφαλὴν δραχ. 1.100.

2) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν παρ. 6 καὶ 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27700[45] ἀποφάσεως ἡμῶν.

3) 'Η παροῦσα ἰσχύει διὰ τὴν πόλιν Πύργου ἀπὸ 15 Ν[βρίου] 1945.

'Εν 'Αθήναις τῇ 14 'Ιανουαρίου 1946

2457|1946. 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ αὐξήσεως πόρων Γραφείων Ἑργασίας Λιμένων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 35 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 19|1944.

2) Τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 338 τῆς 4|1946 ἀναφορᾶς τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Γραφείων Ἑργασίας Λιμένων ὑποβληθὲν ἡμῖν ἀπόσπασμα πρακτικῶν τῆς ἀπὸ 19|12|45 συνεδριάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης περὶ αὐξήσεως τῶν πόρων τῶν Γραφείων Ἑργασίας Λιμένων.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 18730|1946 ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς Εἰδικοῦ λογαριασμοῦ, ἀποφασίζομεν :

Αὐξάνομεν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 τὰς ὑπὲρ τῶν Γραφείων Ἑργασίας Λιμένων Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Βόλου, Καλαμῶν, Ἐλευσίνος, Ἀλεξανδρουπόλεως, Καβάλλας, Κερκύρας, Μυτιλήνης, Αἰγίου καὶ Μεσολογγίου τεθεσπισμένους πόρους εἰς δραχ. ἑκατὸν πενήντα (150) κατὰ τόννον φορτωνομένων, ἐκφορτωνομένων ἢ μεταφερομένων διὰ τῶν λιμένων τούτων ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν.
Ἀθῆναι τῇ 9 Φεβρουαρίου 1946

2893|1946. 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς πάσης φύσεως προσωπικὸν τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Πειραιεὶ λειτουργουσῶν ἐπιχειρήσεων Κεραμοποιίας κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 35 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|1944, ὡς καὶ τὴν ἐπὶ τούτου συμφωνίαν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, ἀποφασίζομεν :

1) Εἰς τὸ πάσης φύσεως ὑπαλληλικόν, ἐργατοτεχνικόν καὶ ὑπηρετικόν προσωπικόν τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Πειραιεὶ λειτουργουσῶν ἐπιχειρήσεων Κεραμοποιίας, Πλινθοποιίας καὶ Ἀγγειοπλαστικῆς, χορηγοῦμεν ἐκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 ἐκ δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων (30.000), καταβαλλομένην εἰς δύο ἴσας δόσεις μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1946.

2) Ἡ ὡς ἄνω ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὑποκειμένη εἰς συμψηφισμόν πρὸς οἰανδήποτε ἐκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν δοθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐργοδότη κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 ἢ καὶ προγενεστέρως εἰς οὐδεμίαν οἰασδήποτε φύσεως κράτησιν ὑπόκειται.

3) Ἐργοδότηται μὴ καταβάλλοντες ἐμπροθέσμως τὴν ὡς ἄνω ἐκτακτὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν ὑπόκεινται εἰς τὰς κυρώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Νόμου 690|1945.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1946

227|91|1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐπιδιοτουμένους τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 35 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ.

19|1944 νόμου, 1) τὴν ὑπ' ἀριθ. 26671|1379 π. ἔ. ἀναφορὰν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν ὅπως εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐπιδιοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένους καταβληθῶσιν ὡς ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις λόγῳ τῶν ἐορτῶν τὰ κάτωθι ποσὰ ὑπὸ τὰς ἐξῆς διακρίσεις καὶ προϋποθέσεις : α) Εἰς τοὺς ἐπιδιοτουμένους λόγῳ φυματιώσεως, ἐφ' ὅσον ἐτυχον καὶ μιᾶς μόνον ἡμέρας ἐπιδιοτήσεως κατὰ τὸν μῆνα Δεκεμβρίου π. ἔ. θέλει καταβληθῇ τὸ 30πλάσιον τοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος αὐτῶν, β) Εἰς τοὺς λοιποὺς ἐπιδιοτουμένους (λόγῳ ἀσθενείας ἢ αὐτοκλήματος) ἐφ' ὅσον ἐτυχον τοὐλάχιστον 15 ἡμερῶν συνεχοῦς ἐπιδιοτήσεως καὶ ἢ μία τοὐλάχιστον ἐξ αὐτῶν ἐμπέττει εἰς τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου π. ἔ. θέλει καταβληθῇ ποσὸν δραχμῶν δέκα πέντε χιλιάδων (15.000).

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1946

3672|1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 30124|45 καὶ 1080|46 ἀποφάσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 35 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|1944, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς τοιαύτας τοῦ κώδ. Νόμου 5167, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, μετὰ σύμφωνα γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Ὁρίζομεν, ὅπως τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 30124|45 καὶ 1080|12|1946 ἡμετέρων ἀποφάσεων διαμορφωθέντα τιμολόγια ἀμοιβῆς τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας ἀσχολουμένων ἐργατῶν Λιμένων καὶ Σηρᾶς, καὶ ἀμειβομένων κατ' ἀποκοπὴν (κατὰ τόννον) διατηρηθῶσιν ἐν ἰσχύϊ μετὰ τὴν 31|1|1946 καὶ μέχρι νεωτέρας ἡμῶν ἀποφάσεως.

Ἡ παρούσα, ἰσχύουσα κατ' ἅπασαν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς 1|2|1946, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 9 Φεβρουαρίου 1946

647|1946 'Απόφ. 'Υπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς παρ. 3 ἀρθρ. 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 22780 ἀποφάσεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 35 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 8 παρ. 2, β) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 20 τοῦ Νόμου 118|45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 22780|6|10|45 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ ἐγκρίσεως κανονισμοῦ Ὑποκαταστημάτων Ταμείου Ἀνεργίας», ἀποφασίζομεν :

Ἡ παρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 22780 ἡμετέρας ἀποφάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς :

Ὁ Πρόεδρος τῆς Τ.Ε. ἐκπροσωπεῖ τὸ ὑποκατάστημα δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως.

Ἡ παρούσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1946

577|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 14418|46 ἀποφάσεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 35 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει :

α) Τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ ν. 118|45 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14418|16|7|45 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ ἐγκρίσεως προσωρινοῦ κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

γ) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 81|7|1|46 ἔγγραφο τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

δ) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 20 τοῦ ν. 118|45, ἀποφασίζομεν :

Τροποποιούμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 14418 ἡμετέραν ἀπόφασιν καὶ καθορίζομεν ὅτι τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας δύναται νὰ προσλαμβάνηται διὰ ἑννέα τὸ πολὺ μῆνας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1946

1502|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς μὴ ἐπιτεταγμένα ἐστιατόρια κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 37 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|1944 ἀποφασίζομεν :

Α') Ὅπως εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ μὴ ἐπιτεταγμένα ἐστιατόρια, ταβέρνες, μπάρ, κέντρα διασκεδάσεως καὶ πολυτελείας οἰασδήποτε κατηγορίας, ἴτοι εἰς τοὺς μαγείρους Α' καὶ Β', τηγανιέρες, σκαριέρες, λατζέρηδες, καθαριστάς, μαχαιροπηρουνάδες, ποτηριέρες, τεχνίτας ζαχαροπλαστικῆς καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, πιατάδες, μπάρμαν, βοηθοὺς μπάρμαν, πατσατζήδες, κάπελας, θυρωροὺς καθαριστηρίας καὶ συνδεομένους μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1946, χορηγηθῇ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν ποσὸν δραχμῶν ἴσον πρὸς 15 ἡμερομίσθια, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31250|45 ἀποφάσεως ἡμῶν (1) καὶ ἀναλόγως πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον ἀναλογεῖ εἰς ἑκάστην εἰδικότητα τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων, ἴτοι ἀρχιτεχνίτου, τεχνίτου, εἰδικευμένου κλπ.

Α') Ὅπως εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐπίτακτα ὑπὸ τῶν Ἀγγλοαμερικανικῶν Ἀρχῶν, ΟΥΝΡΡΑ, καὶ Ἑλληνικῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, Ἐστιατόρια, ὡς καὶ τὰ λειτουργοῦντα ὡς στρατιωτικοὶ σχηματισμοί, ἴτοι μαγείρους Α, Β, Γ, σεβιτόρους ἄρρενας καὶ θήλειες καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, μπάρμαν καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, καθαριστήριας, λατζέρηδες, πιατάδες, ἀποθηκαρίους καὶ βοηθοὺς αὐτῶν τεχνίτας Ζαχαροπλαστικῆς καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς πάντα ἄλλον ἐργαζόμενον εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας, τοὺς διατελοῦντας ἐν σχέσει ἐργασίας τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1946, χορηγηθῇ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις καταβαλλομένη ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Ἀρχῶν ἐκ ποσοῦ δραχμῶν ἴσον πρὸς 15 ἡμερομίσθια κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἀναλογία.

2. Ἡ ὡς ἄνω ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις,

ἥτις δέον νὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν ὑποχρέων εἰς τοὺς ὡς ἄνω μισθωτοὺς ἐντὸς προθεσμίας 5 ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον εἰς οὐδεμίαν οἰασδήποτε φύσεως κρᾶτησιν ὑπόκειται.

3. Ἐργοδότης ἢ καὶ πᾶς ἐν γένει ὑπόχρεως, μὴ καταβάλλων ἐμπροθέσμως τὴν ὡς ἄνω ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ὑπόκειται εἰς τὰς κυρώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Ν. 690 τοῦ ἔτους 1945.

4. Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν καὶ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1946

1503|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ὑπαλλήλους Ξενοδοχείων ὕπνου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 37 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|1944, ἀποφασίζομεν :

1. Ὅπως εἰς τὸ προσωπικὸν οἰασδήποτε φύσεως τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰ Ξενοδοχεῖα ὕπνου τὰ ἐπιτεταγμένα ὑπὸ τῶν Ἀγγλοαμερικανικῶν Ἀρχῶν, ΟΥΝΡΡΑ, Ἑλληνικῶν Στρατιωτικῶν Μονάδων, ὡς καὶ εἰς τὰ μὴ ἐπιτεταγμένα τοιαῦτα, τὸ διατελοῦν εἰς σχέσιν ἐργασίας τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1946 χορηγηθῇ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Ἀρχῶν ἢ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν προκειμένου περὶ μὴ ἐπιτεταγμένων ξενοδοχείων, ποσὸν δραχμῶν πενήντα χιλιάδων (50.000).

2. Ἡ ὡς ἄνω ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ἥτις δέον νὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν ὑποχρέων εἰς τοὺς ὡς ἄνω μισθωτοὺς ἐντὸς προθεσμίας πέντε ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον εἰς οὐδεμίαν οἰασδήποτε φύσεως κρᾶτησιν ὑπόκειται.

3. Ἐργοδότης ἢ καὶ πᾶς ἐν γένει ὑπόχρεως, μὴ καταβαλὼντες ἐμπροθέσμως τὴν ὡς ἄνω ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ὑπόκειται εἰς τὰς κυρώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Ν. 690 τοῦ ἔτους 1945.

4. Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν καὶ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1946

2720|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ θερμαστῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 37 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28|1944, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὅπως χορηγηθῇ εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ Ἐργοστάσια τῆς Χώρας διπλωματούχους πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἔκτακτος, ἐπ' ἀπαξ, οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 ἐκ δραχμῶν 50.000, εἰς τοὺς θερμαστὰς ξηρὰς ἐν γένει ὁμοία ἐκ δραχμῶν 30.000. Εἰς ἃς τυχόν ἐπιχειρήσεις ἐχορηγήθη διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 παρὰ τοῦ ἐργοδότη καὶ δι' ἀποφάσεως ἡμῶν οἰασδήποτε ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ἦν καὶ ἔλαβον οἱ τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας μισθωτοί, αὕτη συμψηφίζεται πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης χορηγομένην τοιαύτην, ἐν

περιπτώσει δὲ καθ' ἣν τὸ ποσὸν ἦτο μικρότερον τῶν 50.000 ἢ 30.000 δραχμῶν δέον νὰ καταβληθῇ ἢ διαφορὰ μέχρι τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ποσῶν, ἐὰν δὲ ἄνωτέρα θεωρεῖται ὡς καλῶς καταβληθεῖσα. Ἡ ὡς ἄνω ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις δέον νὰ καταβληθῇ εἰς δύο (2) ἰσας δόσεις, τῆς πρώτης καταβαλλομένης ἅμα τῇ κοινοποιήσει τῆς παρουσίας, τῆς δευτέρας δὲ μέχρι τῆς 21ης τρέχοντος μηνὸς τοῦ βραδύτερου.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἑπικράτειαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1946

2083]351]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἐπὶ ἑξάμηνον ἰσχύος Συλλογικῆς Συμβάσεως μεταφορέων καυσίμων ὑλῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 37 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρον 1 παρ. 3 Α. Ν. 866]37, τὸ ἀρθρον 9 τοῦ Α. Ν. 1367]35 καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 144 ἀποφάσεως ἡμῶν, ἀποφασίζομεν :

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 837]71 ἐ.ἔ. ἡμετέρας ἀποφάσεως καὶ τῶν προγενεστέρων ταύτης, παρατείνουμεν τὴν προθεσμίαν ἰσχύος τῆς ἀπὸ 8]8]1937 Συλλογικῆς Συμβάσεως Ἐργασίας μεταφορέων καυσίμων ὑλῶν Πειραιῶς ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς λήξεώς της εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὸ περιεχόμενον ταύτης πλὴν τοῦ οἰκονομικῆς μορφῆς τοιούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Φεβρουαρίου 1946

47565]1945 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀεροπορίας

Περὶ παροχῆς προσωρινοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος εἰς τὸ βοηθητικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Κ.Ε.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 37 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει :

1. Τὸν Α. Ν. 19]1944 περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μεταβάλλῃ τοὺς φορολογικοὺς συντελεστές.

2. Τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846]39 περὶ Ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.

3. Τὸ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1945 Πρακτικὸν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Ε.Α.

Ἀποφασίζομεν :

Παρέχομεν εἰς ἅπαν τὸ ἰδιωτικόν, βοηθητικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Κ.Ε.Α. προσωρινὸν ἡμερησίον ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 400 (Τετρακοσίων).

Τοῦ ἐπιδόματος δικαιούνται ἅπαντες οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὸ Κ.Ε.Α. ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἐργάζονται καθ' ἑκάστην πλήρη ἐργασίαν κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Κ.Ε.Α.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν παρακολουθεῖ τὰς μεταβολὰς τοῦ προσωπικοῦ ὡς ἀδείας, ἀσθενείας κλπ. Ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις τοῦ Κ.Ε.Α. θὰ ὁρίξῃ καθ' ἑκάστην διὰ διαταγῆς τῆς ἀριθμητικῶς τὸ σύνολον τῶν δικαιουμένων τοῦ ἐπιδόματος, βάσει τοῦ δελτίου παρουσίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 10 Δεκεμβρίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Δεκεμβρίου 1945.

40504]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐξόδων κινήσεως εἰς τοὺς Ἐπόπτας καὶ Ἐποπτείας Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 41 τῆς 1 Μαρτίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις α) τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 940]1937 Ἀναγκ. Νόμου «περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας διατάξεων», β) τοῦ ἀρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Νόμου 902]1943 «περὶ διατάξεων τινῶν ἀφορῶσων τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», γ) τοῦ ἀρθρου 13 τοῦ Α. Ν. 560]1945 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» καὶ δ) τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19]1944 Νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν κλπ.», ὡς καὶ σύμφωνα γνῶμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

1) Ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 χορηγοῦνται ἐξόδα κινήσεως ἐκτὸς ἑδρας ἄνευ ἀποδοσεως λογαριασμοῦ, εἰς τοὺς παρὰ τοῖς Γραφείοις Ἐργασίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὑπηρετοῦντας Ἐπόπτας καὶ Ἐποπτείας Ἐργασίας ἐκ δραχμῶν χιλίων πεντακοσίων (1500) ἡμερησίως.

2) Τὰ ἐξόδα ταῦτα ἐκκαθαρίζονται δεδουλευμένα εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς μερίμνη καὶ ὑπ' εὐθύνην τῶν ἐντεταλμένων διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἀποδοχῶν κλπ. ἀρμοδίων προϊσταμένων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἡμερολογίων κινήσεως τῶν δικαιούχων Ἐποπτῶν καὶ Ἐποπτεῶν καὶ διὰ τὰς ἡμέρας μόνον καθ' ἃς οὗτοι ἡσχολήθησαν πράγματι εἰς ἐκτελέσειν ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας.

3) Δὲν καταβάλλονται ἐξόδα κινήσεως διὰ τὰς ἡμέρας ἀργίας, ὡς καὶ τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ὁ ὑπάλληλος εἴτε ἀπουσίασεν εἴτε δι' οἰονδίποτε ἄλλον λόγον δὲν ἐξετέλεσεν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Φεβρουαρίου 1946

8587]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τρόπου ἀμοιβῆς ταξιθετῶν κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 44 τῆς 9 Μαρτίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡμενηνῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 866]46, σύμφωνα γνῶμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν τὸν τρόπον ἀμοιβῆς τῶν ταξιθετῶν καὶ ταξιθετῶν θεατρικῶν, κινηματογραφικῶν κ.λ.π. ἐπιχειρήσεων θεαμάτων ὡς ἑξῆς : Ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ κλπ. θὰ καταβάλλεται εἰς τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἐκαστοῦ τιμῆς τοῦ εἰσιτηρίου α) Θεάτρου ἐκ 5 ο]ο διὰ τὸ εἰσιτήριον ἐξώστου καὶ 10 ο]ο διὰ τὸ εἰσιτήριον πλατείας, ὡς πρὸς τὰς κινηματογραφικὰς κ.λ.π. ἐπιχειρήσεις τὸ ὡς ἄνω ποσοστὸν ὁρίζεται εἰς 5 ο]ο γενικῶς. Διὰ τὴν διανομὴν μεταξὺ τοῦ δικαιουμένου προσωπικοῦ θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ μέχρι τοῦδε ἐφαρμοζόμενον σύστημα.

Ἡ παρούσα ἰσχύει διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων.

Ἡ παρούσα ἰσχύουσα ἀπὸ 10 Μαρτίου 1946 θέλει δημοσιεῖσθαι εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαρτίου 1946

3060]1946 *Απόφ. Υπουργῶν Οικονομικῶν, Ἐφοδιασμοῦ καὶ Ἑργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν Ἐπιχειρήσεων Βαμβακουργίας κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 50 τῆς 16 Μαρτίου 1946)

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28] 1944, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὅπως χορηγηθῶσιν, ὡς ἐκτακτος οἰκονομικῆς ἐνίσχυσις διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946, εἰς ἅπαν τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικόν, ἐν γένει, προσωπικὸν τῶν Ἐπιχειρήσεων Βαμβακουργίας, Βαμβακοκλωστοῦφαντουργίας, Ἐριοβιομηχανίας, Κλωστοῦφαντουργείων, Ἐρίων, Εἰδῶν Πλεκτικῆς, Κλωστοῦφαντουργείων, Φανελλοποιίας, Μεταξοβιομηχανίας, Τητηουργίας, Σχινοποιίας κλπ. συναφῶν, αἱ κάτωθι εἰς εἶδος παροχαί :

1) Αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω Ἐπιχειρήσεων, αἵτινες παράγουσιν κάμποι, θὰ χορηγήσωσιν εἰς τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν αὐτῶν δεκαοκτὼ (18) μέτρα κάμποι.

2) Αἱ δὲ μὴ παράγουσαι κάμποι θὰ χορηγήσωσιν ἢ δεκαοκτὼ (18) μέτρα κάμποι ἢ εἰδῆ ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν παραγομένων, ἀξίας ἴσης πρὸς 18 μέτρα κάμποι, ἐπὶ τῇ βάσει ἀποτιμῆσεως, γενομένης μετὰ τὴν τιμὴν διατιμῆσεως τῶν ἐν λόγῳ εἰδῶν τῆς 2ας ἐξαμηνίας 1939 (Υφ. Ἀγορανομίας).

Αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις ξυλίνων ἐργαλειῶν ὡς ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν θὰ καταβάλλουν τὰ ἑξῆς : α) Αἱ μέχρι 10 ἐργαλειῶν, 36 πῆχεις ἀλατῆς φράδους πῆχους ἢ 25 πῆχεις κάμποι, καταβλητέων εἰς τρεῖς μηνιαίας ἰσοπόσους δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας μέχρι τῆς 16-2-1946, τῆς δευτέρας ἐντὸς τοῦ Μαρτίου καὶ τῆς τρίτης ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου, β) Ἐπιχειρήσεις ἔχουσαι ἄνω τῶν δέκα (10) καὶ μέχρι εἴκοσι (20) ἐργαλειῶν θὰ καταβάλλουν 40 πῆχεις ἀλατῆς ἢ 28 πῆχεις κάμποι εἰς δύο ἰσοπόσους δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας μέχρι τῆς 16-2-46, τῆς δὲ δευτέρας ἐντὸς τοῦ Μαρτίου, γ) Ἐπιχειρήσεις ἔχουσαι ἄνω τῶν 20 ἐργαλειῶν θὰ καταβάλλουν ἐπίσης 40 πῆχεις ἀλατῆς ἢ 28 πῆχεις κάμποι, εἰς δύο ἰσοπόσους δόσεις, τῆς μιᾶς καταβλητέας μέχρι τῆς 16-2-46, τῆς δὲ ἑτέρας μέχρι τέλους Φεβρουαρίου.

Αἱ τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας ἐπιχειρήσεις, αἱ χορηγήσασαι οἰκονομικὰς οἰκονομικὰς ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον, δικαιοῦνται νὰ συμψηφίσωσι ταύτην πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένην ἐκτακτον παροχὴν, ἐφ' ὅσον δὲ ἦτο ἀνωτέρα, δὲν μειοῦται, ἂν δὲ μικροτέρα συμπληροῦται ὡς ἀνωτέρω.

Τῆς ὡς ἄνω παροχῆς δικαιοῦνται ἅπαντες οἱ εἰς σχέσιν ἐργασίας διατελοῦντες ἢ διατελέσαντες μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἐργοδοτῶν μισθωτοὶ τῶν ὡς ἄνω Ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων.

*Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν καὶ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Φεβρουαρίου 1946.

26937]1952]1946 *Απόφ. Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ

Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 50 τῆς 16 Μαρτίου 1946)

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19]1944 Νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ.», β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 659]6-11-45 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, γ) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας ἀποφασίζομεν :

Τὸ ποσοστὸν τῆς εἰσφορᾶς τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τοῦ παρ' αὐτῇ ἡσφαλισμένου προσωπικοῦ τῆς ὁρίζεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1945 εἰς 7 ο/ο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1946.

1508]1946 *Απόφ. Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας.

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Σιδηροβιομηχανίας κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 51 τῆς 19 Μαρτίου 1946)

*Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 ἀποφασίζομεν :

1) Ὅπως εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν ἐν γένει προσωπικὸν ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐκτὸς τῶν τελούντων εἰς διαθεσιμότητα. α) Τῶν ἐπιχειρήσεων Σιδηροβιομηχανίας καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργασιῶν τῶν ἀναφερόμενων εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 29861]1945 ἡμετέραν ἀπόφασιν καὶ εἰς τοὺς ὑδραυλικούς τῶν αὐτῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, β) τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰς ἐργασίας τῶν Διευθύνσεων Θαλασσίων Μεταφορῶν Ναυτικῆς Διοικήσεως Πειραιῶς, Ὁργανισμοῦ Ἀνεγκύσεως Ναυαγίων καὶ Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀκτοπλοικῶν Συγκοινωνιῶν καὶ γ) τῶν Ἐπιχειρήσεων ἢ Συνεργειῶν ἐπισκευῶν αὐτοκινήτων, ὡς καὶ τοὺς εἰς τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω εἰδικότητων ἀπασχολούμενους εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῶν Ἀγγλοαμερικανικῶν Ἀρχῶν, καταβληθῇ μέχρι τῆς 20 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἐκτακτος οἰκονομικῆς ἐνίσχυσις εἰς δύο δόσεις διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946 ὁριζομένη διὰ μὲν τοὺς ἐργοδηγούς, ἀρχιτεχνίτας, τεχνίτας καὶ βοηθοὺς τούτων, ὡς καὶ τοὺς εἰδικευμένους ἐργάτας τοὺς ἔχοντας ἄνω τῶν τριῶν ἐτῶν ἀπασχόλησιν εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας, εἰς δραχμὰς ὀγδοήκοντα χιλιάδας (80.000), διὰ δὲ τοὺς μαθητευομένους καὶ ἀνειδικεύτους εἰς δραχμὰς τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας (45.000).

2) Εἰς τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερόμενα ἐργοστάσια τοῦ Βόλου, διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ὁποίων δὲν ἔχει ἐν τῇ πραγματικότητι ἐφαρμοσθῇ εἰσέτι ἡ ἀσφάλις τοῦ Νόμου 118 τοῦ 1945, ἢ ὡς ἄνω ἐκτακτος οἰκονομικῆς ἐνίσχυσις ἀφορᾷ μόνον τοὺς πράγματι ἐργαζομένους καὶ μειοῦται κατὰ τὸ πέμπτον, χωρὶς νὰ δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν 40.000 δραχμῶν.

3) Τῆς ὡς ἄνω οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως δικαιοῦνται οἱ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης ἀναφερόμενοι μισθωτοί, ἐφόσον διατελοῦν ἐν σχέσει ἐργασίας τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς 6ης Ἰανουαρίου 1946.

4) Ἡ ὡς ἄνω οἰκονομικῆς ἐνίσχυσις δὲν θ' ἀποτελέσῃ βάσιν πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ βιομηχανικοῦ κέρδους, ὅπερ καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐργοδοτὰς ἐπιτάκτων ἐργοστασίων καὶ βιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου

4442 «περί στρατιωτικῶν ἐπιτάξεων καὶ εἰσφορῶν», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

5) Ἡ ὡς ἄνω ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἰς οὐδεμίαν οἰασδήποτε φύσεως κρᾶτησιν ὑπόκειται, οὐδὲ δίδει ἀφορμὴν ἐπαυξήσεως οἰασδήποτε ἀσφαλιστικῆς παροχῆς.

6) Ἐργοδοτοὶ ἢ καὶ πᾶς ἐν γένει ὑπόχρεως, μὴ καταβάλλοντες ἐμπροθέσμως τὴν ὡς ἄνω οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ὑπόκεινται εἰς τὰς κυρώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Ν. 690 τοῦ ἔτους 1945.

7) Ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐκτακτοῦ οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως θὰ ἐκπεσθοῦν αἱ τυχόν προγενεστέρως ἄλλ' ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου χορηγηθεῖσαι ἐφ' ἅπαξ ἐκτακτοὶ χρηματικαὶ ἢ εἰς εἶδος παροχαὶ ἢ ὑπὸ τύπον πῦξημένων ἡμερομισθίων τοιαῦται.

8) Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῆς παρ. 1 μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας τὰς ἀπασχολούσας οὐχὶ περισσοτέρους τῶν τριῶν (3) ἐργατοτεχνιτῶν καὶ κατὰ τὸ τρίτον διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν ἀπασχολήσεως οὐχὶ περισσοτέρους τῶν πέντε ἐργατοτεχνιτῶν.

9) Ἡ παρούσα ἰσχύει διὰ τὴν περιοχὴν Ἀττικῆς, Θεσσαλονίκης, Βόλου, Πατρῶν καὶ Σύρου. Διὰ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα ἐφαρμόζεται εἰς τὰ ἐργοστάσια καὶ τὰ ἐργαστήρια τ' ἀπασχολοῦντα περισσοτέρους τῶν τριῶν ἐργατοτεχνιτῶν, τοῦ ἐν § 1 καὶ 8 ὁριζομένου ποσοῦ μειομένου κατὰ τὸ 10 οἴο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Φεβρουαρίου 1946

(*) 1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Μεταφορῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 53 τῆς 20 Μαρτίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις 1) τῆς παραγράφου 2 τοῦ Νόμου 19/1944 «περί ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεσμάτων», β) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28/44 Νόμου «περί ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνουν εἰς τὸν καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων», καθορίζομεν τὰς ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων ὡς κατωτέρω, καταργουμένων πάντων τῶν μέχρι τοῦδε καθ' οἷονδήποτε τρόπον χορηγουμένων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Ἄρθρον 1.

I. Προσωπικὸν Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας.

1. Γενικὸς Διευθυντής	Δραχ. 280.000
2. Βοηθὸς Γεν. Διευθυντοῦ	» 280.000
3. Διευθυνταὶ	» 275.000
4. Ἀρχιμηχανικοὶ	» 270.000
5. Ὑπαρχιμηχανικοὶ	» 260.000
6. Ἐπιθεωρηταὶ Μηχανικοὶ Διπλ. Α. Σ.	» 250.000
7. Τμηματάρχαι Μηχανικοὶ Διπλ. Α. Σ.	» 240.000
8. Ὑποτμηματάρχαι Μηχαν. Διπλ. Α. Σ.	» 230.000
9. Μηχανικοὶ ἐν γένει Διπλ. Α. Σ.	» 220.000
10. Χημικοὶ Διπλωματοῦχοι Α. Σ.	» 220.000
11. Δόκιμοι Μηχανικοὶ Διπλ. Α. Σ.	» 200.000
12. Ὑπομηχανικοὶ Διπλωματοῦχοι	» 205.000
13. Ἀρχιτεχνιστὰι	» 210.000
14. Σχεδιασταὶ Α'	» 195.000
15. Σχεδιασταὶ Β'	» 185.000
16. Ἡλιογράφοι Α'	» 170.000
17. Ἡλιογράφοι Β'	» 165.000
18. Βοηθοὶ Ἡλιογράφοι	» 155.000

19. Προϊστάμενοι Ὑπηρεσιῶν	» 270.000
20. Ὑποπροϊστάμενοι Ὑπηρεσιῶν	» 260.000
21. Τμηματάρχαι Α'	» 220.000
22. Τμηματάρχαι Β'	» 210.000
23. Γραμματεῖς ἢ Λογισταὶ Α'	» 209.000
24. Γραμματεῖς ἢ Λογισταὶ Β'	» 190.000
25. Ὑπογραμματεῖς ἢ Ὑπολογισταὶ	» 180.000
26. Γραφεῖς	» 170.000
27. Δόκιμοι Γραφεῖς	» 145.000
28. Δακτυλογράφοι Α'	» 175.000
29. Δακτυλογράφοι Β'	» 165.000
30. Τηλεφωνηταὶ ἢ Τηλεφωνήτρια	» 150.000
31. Ἀρχικλητῆρες	» 150.000
32. Κλητῆρες ἢ Θυρωροὶ	» 135.000
33. Καθαρίστρια	60.000—90.000

II. Προσωπικὸν Ἐκμεταλλεύσεως

A' Σταθμῶν	
34. Ἐπιθεωρηταὶ Ἐκμ)σεως Α'	δραχ. 220.000
35. Ἐπιθεωρηταὶ Ἐκμ)σεως Β'	» 210.000
36. Σταθμάρχαι Α'	» 200.000
37. Σταθμάρχαι Β'	» 190.000
38. Σταθμάρχαι Γ'	» 180.000
39. Βοηθοὶ Σταθμῶν	» 165.000
40. Μαθητευόμενοι βοηθοὶ	» 140.000
41. Στασιάρχαι	» 155.000
42. Τηλεγραφεταὶ Α'	» 170.000
43. Τηλεγραφεταὶ Β'	» 160.000
44. Ἀρχιτελεγραφεταὶ	» 160.000
45. Ἐλιγμοδηγοὶ ἢ Ἀρχικλειδοῦχοι	» 150.000
46. Κλειδοῦχοι	» 145.000
47. Μαθητευόμενοι Κλειδοῦχοι	» 125.000
48. Ἐπιστάται ἀποθηκῶν	» 155.000
49. Ζυγισταὶ	» 145.000
50. Φορτωταὶ	» 140.000
51. Φύλακες Νυκτὸς	» 145.000
52. Φύλακες Ἡμέρας	» 130.000

B') Κινήσεως Ἀμαξοστοιχιῶν

53. Ἐλεγκταὶ Ἀμαξοστοιχιῶν	» 165.000
54. Προϊστάμενοι ἀμαξ)χιῶν	» 160.000
55. Ὁδηγοὶ ἀμαξ)χιῶν	» 150.000
56. Τροχοπεδηταὶ	» 145.000
57. Μαθητευόμενοι Τροχοπεδηταὶ	» 125.000

III. Προσωπικὸν Ἐλξεως καὶ Ὑλικοῦ

58. Ἐργοστασιάρχαι	δραχ. 220.000
59. Ὑπεργοστασιάρχαι	» 210.000
60. Ἐργοδηγοὶ Τεχνικοὶ	» 200.000
61. Ἀρχιτεχνῖται	» 175.000
62. Τεχνῖται Α'	» 165.000
63. Τεχνῖται Β'	» 155.000
64. Βοηθοὶ Τεχνῖται	» 140.000
65. Μαθητευόμενοι Τεχνῖται	» 120.000
66. Ἀρχιτεργάται	» 155.000
67. Ὑπαρχιτεργάται	» 150.000
68. Ἐργάται	» 145.000
69. Φανοζόροι	» 145.000
70. Καθαρισταὶ	» 145.000
71. Μηχανοστασιάρχαι	» 210.000
72. Ὑπομηχανοστασιάρχαι Α'	» 200.000
73. Ὑπομηχανοστασιάρχαι Β'	» 190.000
74. Ἀρχιμηχανοδηγοὶ	» 190.000
75. Μηχανοδηγοὶ	» 165.000
76. Μηχανοδηγοὶ ἐλιγμῶν	» 160.000
77. Θερμισταὶ	» 155.000

IV. Προσωπικὸν Συντηρήσεως Γραμμῆς

78. Ἐπιθεωρηταὶ Τηλεγράφων Α'	δραχ. 210.000
79. Ἐπιθεωρηταὶ Τηλεγράφων Β'	» 200.000
80. Ἐργοδηγοὶ Τεχνικοὶ	» 200.000

81. Ἀρχιτεχνῖται ἐν γένει	»	185.000
82. Τεχνῖται Α'	»	170.000
83. Τεχνῖται Β'	»	160.000
84. Βοηθοὶ τεχνῖται	»	145.000
85. Μαθητευόμενοι τεχνῖται	»	125.000
86. Ἐργοδογοὶ Γραμμῆς	»	180.000
87. Ἀρχιεργάται Γραμμῆς	»	170.000
88. Ὑπαρχιεργάται Γραμμῆς	»	165.000
89. Ἐργάται Γραμμῆς	»	160.000
90. Ἀρχιτηλεγραφοφύλακες	»	170.000
91. Τηλεγραφοφύλακες	»	165.000
92. Φύλακες Γραμμῆς	»	150.000
93. Φύλακες Ἰσοπέδων Διαβάσεων	»	105.000
94. Φυλακίδες	»	90.000

V. Προσωπικὸν Αὐτοκινήτων.

95. Ἀμαξοστειοῦχοι	δρχ.	165.000
96. Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων	»	155.000
97. Βοηθοὶ καὶ εἰσπράκτορες	»	135.000

Τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν αὐτοκινήτων ἀκολουθεῖ τὸ μισθολόγιον τοῦ ἀντιστοίχου Προσ. Ἐλξεως.

VI. Ὑγειονομικὸν Προσωπικόν.

Α') Μόνιμον

Ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ μόνιμου Ὑγειονομικοῦ Προσωπικοῦ καθορίζεται ὡς ἑξῆς:

98. Ἀρχίατρος, Προϊστάμενος Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας	δρχ.	270.000
99. Ἱατροὶ Ἐπιθεωρηταὶ	»	250.000
100. Ἱατροὶ Προϊστάμενοι Πολυϊατρείων ἢ Ἐπόπται	»	240.000

Β' Μὴ μόνιμον

I. Ὑγειονομικὸν Προσωπικὸν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ. Ε. Κ.)

Κατηγορία Α'

Τῶν Παθολόγων Ἱατρῶν τῶν Πολυϊατρείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Λαρίσης διὰ τριῶρον ἀπασχόλησιν ἡμερησίως ἐν τῷ Ἱατρείῳ Δρχ. 190.000

Κατηγορία Β'

Τῶν Χειρουργῶν, Φυματιολόγων, Μικροβιολόγων καὶ Παιδιάτρων τῶν Πολυϊατρείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, τοῦ Νευρολόγου καὶ τοῦ Στομαχολόγου τοῦ Πολυϊατρείου Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἱατρῶν Τομέως τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Τμημάτων α Γραμμῆς Θεσσαλονίκης—Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ β) Γραμμῆς Φλωρίνης—Ἀγρας, δι' ἀπασχόλησιν δύο ὥρων ἡμερησίως Δρχ. 170.000

Κατηγορία Γ'

Τῶν Ἀφροδισιολόγων-Δερματολόγων καὶ τῶν Ὀφθαλμιάτρων τῶν Πολυϊατρείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, τῶν Ὤτορινο-λαρυγγολόγων καὶ Γυναικολόγων τῶν Πολυϊατρείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, τοῦ Νευρολόγου τοῦ Πολυϊατρείου Ἀθηνῶν, τοῦ Νευρολόγου τοῦ Πολυϊατρείου Θεσσαλονίκης, τοῦ Χειρουργοῦ τοῦ Πολυϊατρείου Λαρίσης, δι' ἀπασχόλησιν οἱκοὶ ἢ ἐν τῷ Ἱατρείῳ, μιᾶς ὥρας ἡμερησίως καὶ τῶν Ἱατρῶν Τομέων τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ Τμημάτων Αὐλῶνων, Χαλκίδος, Θηβῶν, Ἀμφικλείας, Λαμίας, Στυράκων, Λαρίσης καὶ Κατερίνης δι' ἀπασχόλησιν μιᾶς ὥρας ἡμερησίως Δρχ. 150.000

II. Ὑγειονομικὸν Προσωπικὸν ΣΠΑΠ.

Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἐπαγγελματιῶν Ἱατρῶν τῶν μὴ συνδεσμένων δι' ὑπαλληλικὴν σχέσιν μετὰ τοῦ Δικτύου, ἀλλὰ προσφερόντων τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἐν παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐτέρας προσαυξήσεως, καθορίζονται ὡς κάτωθι:

Α' Κατηγορία.

1) Ὑγειονομικὸς Ἐπιθεωρητὴς (ἡμερησία ἀπασχόλησις τριῶν ὥρων εἰς Γραφεῖον Κέντρου, Ἱατρικὰ Συμβούλια κατ' οἶκον κλπ. καὶ ὑγειονομικὴ ἐπιθεώρησις ἀπαντος τοῦ ἐν λειτουργίᾳ Δικτύου ἀνὰ δέμηνον). 2) Προϊστάμενος Ἱατρῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (ἡμερησία ἀπασχόλησις τριῶν ὥρων εἰς Ἱατρεία τοῦ Δικτύου καὶ Συμβούλια κατ' οἶκον) Δρχ. 200.000

Β' Κατηγορία.

Παθολόγοι Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, δι' ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν εἰς Ἱατρεῖον τοῦ Δικτύου μίαν ὥραν καὶ ἐπισκέψεις κατ' οἶκον . . . Δρχ. 180.000

Γ' Κατηγορία

Χειρουργός, Ἀφροδισιολόγος, Δερματολόγος, Ὤτορινο-λαρυγγολόγος Ἀθηνῶν . . . Δρχ. 170.000

Δ' Κατηγορία.

Εἰδικοὶ Ἱατροὶ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (πλὴν κατηγορίας Γ'), ὡς καὶ οἱ Παθολόγοι Πατρῶν καὶ ὁ Χειρουργὸς Πατρῶν Δρχ. 150.000

Ε' Κατηγορία

Ἱατροὶ Τομέων Α' τάξεως καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ Εἰδικοὶ Ἱατροὶ τῶν Ἐπαρχιῶν . . Δρχ. 125.000

ΣΤ' Κατηγορία

Ἱατροὶ Τομέων Β' τάξεως . . . Δρχ. 100.000

Ζ' Κατηγορία

Ἱατροὶ Τομέων Γ' τάξεως . . . Δρχ. 80.000

Η' Κατηγορία

Ἱατροὶ Τομέων Δ' τάξεως . . . Δρχ. 55.000

Ἡ ὑπηρεσία τῶν Ἱατρῶν τῶν Κατηγοριῶν Γ' μέχρι τῆς Η', ὡς καὶ ἡ κατάταξις τῶν Ἱατρῶν εἰς τοὺς ἀνωτέρω Τομεῖς καθορισθῆσεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας βάσει τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱατρικῆς Ὑπηρεσίας.

III. Ὑγειονομικὸν Προσωπικὸν τῶν Δικτύων:

α) Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας.

β) Σιδηροδρόμων Βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος καὶ

γ) Σιδηροδρόμων Πύργου Κατακόλου.

Αἱ μηνιαῖαι ἀμοιβαὶ τοῦ μὴ μόνιμου Ἱατρικοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω δικτύων, θέλουσι καθορισθῇ ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν αὐτῶν Συμβουλίων, ἀναλόγως τῆς ἐπιστημονικῆς εἰδικότητος του, τῶν ὥρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, ὡς καὶ τῶν ὥρων τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεώς του κατ' ἀναλογίαν τῶν καθοριζομένων ἀνωτέρω διὰ τὸ ἀντίστοιχον Ἱατρικὸν προσωπικὸν τῶν Δικτύων Σ.Ε.Κ. καὶ Σ.Π.Α.Π.

2. Τὸ ἡμερομίσθιον Προσωπικὸν θὰ ἀμείβεται μὲ τὸ 1/25 τῶν ἀποδοχῶν, ὡς αὐταὶ καθορίζονται διὰ τῆς παροῦσης, δι' ἐκάστην ἡμέραν ἐργασίας.

Διὰ τοὺς προσφερόντας ὑπηρεσίαν ἐπὶ συνολικῇ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ ἄνευ οὐδεμιᾶς προσαυξήσεως ἐκ πάσης φύσεως ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας κλπ., ὡς καὶ δι' ἐκείνους ἐκ τοῦ Προσωπικοῦ, οἵτινες δὲν κατονομάζονται ἀνωτέρω, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐκάστης Σιδηροδρομικῆς Ἐπιχειρήσεως καθορίζει τὸν μηνιαῖον βασικὸν μισθὸν ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς παρούσης ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 2.

Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀριζόμενοι βασικοὶ μισθοὶ αὐξάνονται λόγῳ συμπληρώσεως πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὡς ἀκολούθως:

α) 50ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 10ετοῦς ὑπηρεσίας.

β) 10ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 15ετοῦς ὑπηρεσίας.

γ) 15ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 20ετοῦς ὑπηρεσίας.

δ) 25ο ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 25ετοῦς ὑπηρεσίας.

Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀπόληψιν τῆς ἀνωτέρω καθοριζομένης προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας λογίζεται ὁ ἀπὸ τῆς προσλήψεως συνεχῆς τοιοῦτος, συνυπολογιζομένης καὶ τῆς τυ-

χόν προϋπαρχούσης προϋπηρεσίας, ως και της ἐν τῷ Στρατῷ ἐφεδρικής τοιαύτης, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν αὐταὶ ἀναγνωρισθῇ μισθολογικῶς ὑπὸ τοῦ Δικτύου.

Τοῦ ἐπιδόματος τούτου δὲν δικαιούται τὸ μὴ μόνιμον Ἐπιστημονικὸν Ὑγειονομικὸν Προσωπικὸν τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων.

Ἄρθρον 3.

Ἐπὶ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζομένου βασικοῦ μισθοῦ παρέχεται τὸ κάτωθι ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ὡς ποσοστὸν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ μέχρι τεσσάρων ἐν συνόλῳ προστατευομένων μελῶν, διαλαμβανομένης εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον καὶ τῆς σύζυγου.

Διὰ τὸ α' συντηρούμενον μέλος 10 ο)ο, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἀνά 5 ο)ο δι' ἕκαστον.

Ὡς προστατευόμενα μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ὑπαλλήλου, ὑπηρετοῦ, ἐργάτου, τεχνίτου κλπ., ἐφ' ὅσον συντηροῦνται ὑπ' αὐτοῦ νοοῦνται:

α) Ἡ σύζυγος.

β) Τὰ ἐκ νομίμου γάμου φυσικὰ ἢ θετὰ ἢ νομιμοποιήτα ἄγαμα τέκνα τοῦ ὑπαλλήλου, τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, τὰ δὲ θήλεα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας.

Τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα θεωροῦνται ὡς προστατευόμενα, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν εἰσοδήματα ἐξ ἰδίας ἢ προικῶς αὐτῶν περιουσίας ἢ ἐργασίας ἀνωτέρα τῶν δραχμῶν 40.000 μηνιαίως, δὲν κατέχουσιν οἰκὸν ἀνδρὸς ἐμισθον θέσιν καὶ δὲν λαμβάνουσι σύνταξιν ἀνωτέραν τῶν 40.000 δραχμῶν μηνιαίως.

Ὡς στοιχείον δικαιολογήσεως τῶν προστατευομένων μελῶν ἀπαιτεῖται ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ συντηροῦντος ταῦτα ὑπαλλήλου θεωρουμένη διὰ τὴν ἀκριβείαν τῆς δηλώσεως ὑπὸ τοῦ ἀμέσως προϊσταμένου τοῦ ὑπαλλήλου. Ὁ προϊστάμενος διακαίεται νὰ ἀξιῶσιν τὴν προσαγωγὴν καὶ ἐτέρων στοιχείων (ληξιαρχικὴν πράξιν γάμου ἢ γεννήσεως, βεβαίωσιν ἀστυν. Ἀρχῆς, ἐφημερίου κλπ.).

Ἐπίδομα διὰ τὸ αὐτὸ προστατευόμενον μέλος δὲν δύνανται νὰ λάβωσι πλείονες τοῦ ἐνὸς ὑπαλλήλου.

Τοῦ διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένου ἐπιδόματος δὲν δικαιούται τὸ μὴ μόνιμον ὑγειονομικὸν προσωπικὸν τῶν Σιδ)κῶν Δικτύων.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ταμείων, τοὺς διενεργούντας πληρωμὰς ἐπιτρέπεται ἡ χορήγησις ἐπιδόματος πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν λαθῶν μέχρι ποσοστοῦ 5 ο)ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μηνιαίου αὐτῶν μισθοῦ.

Ἄρθρον 5.

Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων, τοὺς βοηθοὺς καὶ εἰσπράκτορας αὐτῶν παρέχονται πέραν τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν αἱ ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις (χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων κλπ.), αἱ καθωρισμέναι διὰ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τῆς Ὑπηρεσίας Ἐκμεταλλεύσεως Κρατικῶν Αὐτοκινήτων.

Ἄρθρον 6.

Διὰ τὸ ἐκ φυματώσεως πάσχον ὑπαλληλικόν, ἐργατοτεχνικόν καὶ ὑπηρετικόν προσωπικόν τῶν Δικτύων Σ.Ε.Κ. καὶ Σ.Π.Α.Π. καθορίζεται ἑκάστοτε, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Μεταφορῶν, εἰδικὸν ἐπίδομα πρὸς οἰκονομικὴν αὐτῶν ἐνίσχυσιν, κατόπιν προτάσεως τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν ἐνδιαφερομένων Δικτύων. Προκειμένου περὶ τῶν Δικτύων Σ.Θ.Σ.Β. Δ.Ε. καὶ Σ.Π.Κ. τὸ ἐπίδομα τοῦτο καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Μεταφορῶν.

Ἄρθρον 7.

Δευτερεύουσαι ἀπολαυαί.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἐπαναφέρεται ἐν ἰσχύϊ ὁ Κανονισμὸς Δευτερευουσῶν Ἀπολαυῶν Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ὅστις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν Σιδ)κῶν Δικτύων, μόνον ὡς πρὸς τὰς κάτωθι διατάξεις καὶ ὡς ἔπεται.

Α'. Ἀποζημιώσεις.

Ι. Ἀποζημιώσεις Μετακινήσεων.

Εἰς τὸ δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας μετακινούμενον προσωπικόν τὸ διαλαμβανόμενον ἐν τῷ Κεφ. Ι τοῦ Κ.Δ.Α. παρέχεται ἀποζημιώσεις ἴση πρὸς τὰ 2/30 τῶν μηνιαίων αὐτοῦ ἀποδοχῶν, κατανεμομένη κατὰ τὰς διατάξεις καὶ περιορισμοὺς τοῦ ἀντιστοίχου Κεφαλαίου τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ.

ΙΙ. Ἀποζημιώσεις διανυκτερεύσεως.

Ἡ ἐν τῷ Κεφαλαίῳ ΙΙ τοῦ Κ.Δ.Α. διαλαμβανόμενη ἀποζημιώσεις διανυκτερεύσεως καθορίζεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς τὸ 1/6) τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν (Βασικὸς μισθός, προσαύξησις πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν).

ΙΙΙ. Ἀποζημιώσεις κατοικίας.

Ἡ ἀποζημιώσεις κατοικίας διὰ τὸ ἐν τῷ Κεφαλαίῳ ΙΥ τοῦ Κ.Δ.Α. ἀναφερόμενον προσωπικόν καθορίζεται εἰς:

α) 10 ο)ο διὰ τὴν Α' κατηγορίαν

β) 7.5 ο)ο διὰ τὴν Β' κατηγορίαν

γ) 5 ο)ο διὰ τὴν Γ' κατηγορίαν

ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἑκάστου.

Ὅμοια ἀποζημιώσεις παρέχεται καὶ εἰς τὸ μόνιμον προσωπικόν Ἀποθηκῶν Ἐμπορευμάτων.

ΙΥ. Ἀποζημιώσεις μεταθέσεων.

Παραμένει ἐν ἰσχύϊ τὸ Κεφάλαιον Υ τοῦ Κ.Δ.Α. ὡς ἔχει.

Β'. Ἀμοιβαί.

Ι. Χιλιομετρικῶν διανύσεων.

Εἰς τὸ προσωπικόν ἀμα(χ)ιῶν Ἐλξεως καὶ Κινήσεως ἢ ἀμοιβῇ χιλιομετρικῶν διανύσεων ὀρίζεται εἰς 25 ο)ο ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν κατὰ χιλιάδα χιλιομέτρων πρώτης κατηγορίας καὶ εἰς 16 ο)ο ἐπὶ τῶν μηνιαίων ὡσαύτως ἀποδοχῶν κατὰ χιλιάδα χιλιομέτρων δευτέρας κατηγορίας, ὡς αὕτη καθορίζεται ἐν τῷ ἀντιστοίχῳ Κεφαλαίῳ τοῦ Κ.Δ.Α., πλὴν τῆς περιπτώσεως ἐπικουρίας ἐκτὸς ἔδρας δι' ἣν τὰ ἐν τῷ Κ.Δ.Α. καθοριζόμενα χιλιόμετρα ὑπολογίζονται ὡς χιλιόμετρα πρώτης κατηγορίας.

Ἐκ τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ τὸ μὴ ἐργαζόμενον ἐπὶ ἀμαξοστοιχιῶν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ περιορισμοῦ ἢ τῆς πλήρους διακοπῆς τῆς κυκλοφορίας, δικαιούται δι' ἑκάστην ἡμέραν μὴ ἀπασχολήσεώς του, ἐπὶ τῶν ἀμαξοστοιχιῶν 35 χιλιομέτρων πρώτης κατηγορίας. Τὸ δικαίωμα τοῦτο κέχρηται μόνον τὸ ἐκ τῆς ὡς ἄνω αἰτίας τῆς διακοπῆς δηλαδή ἢ περιορισμοῦ τῆς κυκλοφορίας, μὴ ἐργαζόμενον ἐπὶ τῶν ἀμαξοστοιχιῶν προσωπικόν, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἐξ ἰδίας εὐθύνης ἢ τὸ τελούν ἐν ἀναπαύσει ἢ ἐν ἀποσπᾶσει εἰς ὑπηρεσίας ἀσχέτους πρὸς τὰ κύρια αὐτῶν καθήκοντα.

ΙΙ. Νυκτερινῆς ἐργασίας.

Παραμένει ἐν ἰσχύϊ τὸ ἀντίστοιχον ὑπ' ἀριθ. ΙΥ Κεφάλαιον τοῦ Κ.Δ.Α.

ΙΙΙ. Ἐπιθεωρητῶν, Σταθμαρχῶν, Ἐλιγμοδηγῶν καὶ Κλειδούχων.

Παραμένει ἐν ἰσχύϊ τὸ ἀντίστοιχον ΥΠ Κεφάλαιον τοῦ Κ.Δ.Α.

ΙΥ. Συμπληρωματικῆς ἐργασίας.

Παραμένει ἐν ἰσχύϊ τὸ ΙΧ Κεφάλαιον τοῦ Κ.Δ.Α.

Ἄρθρον 8.

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι

*Ατμηλάτων, Ξιδηροδρόμων, ὡς καθορίζονται διὰ τῆς παρούσης, καταβάλλονται ἀνὰ δεκαπενθήμερον καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου δεκαπενθήμερου.

*Ἀρθρον 9.

Εἰς τὸν Πρόεδρον, τὰ μέλη καὶ τὸν Γραμματέα τῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων (Προσωπικοῦ, Πειθαρχικῶν, Προαγωγῶν κλπ.) καὶ τῶν Ὑπηρεσιακῶν Ἐπιτροπῶν παρέχεται κατὰ συνεδρίασιν ἀποζημίωσις ἰση πρὸς τὴν παρεχομένην ἐκάστοτε εἰς τὰ ἀντίστοιχα μέλη τῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων τοῦ Ὑπουργείου Μεταφορῶν.

*Ἀρθρον 10.

Πᾶσα ἀμφιβολία ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐρμηνείαν τῆς παρούσης λύεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Μεταφορῶν καὶ Ἑργασίας.

*Ἀρθρον 11.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 1 Φεβρουαρίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαρτίου 1946.

8900]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας.

Περὶ καταβολῆς ἡξημιότου ἡμερομισθίου εἰς ἐργαζομένους κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 54 τῆς 20 Μαρτίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28] 1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Α. Ν. 866]46, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

1. Ὅπως εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ Χώρῃ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν Ξενοδοχείων Ὑπνου, ὅπου, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του, ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ Νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ ἔτους, καταβάλλεται διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ κεκατονημένον ἐκάστοτε ἡμερομίσθιον, ἡξημιότου κατὰ ἑβδομήκοντα πέντε τοῖς ἑκατὸν (75 ο/ο).

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δὲν ἀφοροῦν τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους σερβιτόρους ἐστιατορίων, καφενεύων, ζαχαροπλαστείων καὶ συναφῶν καταστημάτων.

Ἡ παρούσα, ἥς ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς υπογραφῆς της, ἐκτείνεται καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν καὶ περιλαμβάνει καὶ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν ἀρχῶν ἀπασχολουμένους εἰς ξενοδοχεῖα ὑπνοῦ καὶ λοιπὰς ἐργασίας αὐτῶν, δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1946.

10096]1334]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δικαιοσύνης καὶ Ἑργασίας.

Περὶ τῶν ὑποχρέων νὰ καταβάλλουν τὰς ἀποδοχὰς τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν.
(Ε.Κ. τ. Β' φ. 56 τῆς 22 Μαρτίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1001] 1946 περὶ τῶν ὑποχρέων νὰ καταβάλλουν τὰς ἀποδοχὰς τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν, ἀποφασίζομεν :

*Ἀρθρον 1.

1. Αἱ δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28]1944 Νόμου καθοριζόμεναι ἐκάστοτε ἀποδοχαὶ καὶ αἱ τυχόν ἐπιβληθῶσιν ἐπ' αὐτῶν προσανξήσεις ὡς καὶ αἱ

ὑπὲρ τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἢ ἄλλων ἀσφαλιστικῶν ὁργανισμῶν, Ταμείων, Ἑργατικῆς Συνομοσπονδίας κλπ. ἐπιβληθεῖσαι ἢ ἐπιβληθῶσιν εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς εἰσφοραί, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς θυρωροὺς πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, βαρύνουσι τοὺς ἰδιοκτητὰς καὶ μισθωτὰς τούτων ἐξυπηρετούμενους ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ θυρωροῦ.

2. Μισθωτῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος θεωρεῖται ὁ μισθωτῆς κατοικίας, γραφείου, καταστήματος, ἀποθήκης κλπ.

*Ἀρθρον 2.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον 1 ἐπιβάρυνσις κατανέμεται μεταξὺ τῶν ὑποχρέων ἰδιοκτητῶν καὶ μισθωτῶν ἀναλόγως τοῦ παρ' ἐνός ἐκάστου τούτων καταβαλλομένου κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1940 μισθώματος καὶ τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὸν ἰδιοκτητὴν τοιοῦτου.

Ὡς ἀναλογοῦν διὰ τὸν ἰδιοκτητὴν, ἡ ἰδιοκτητὰς, ἐν περιπτώσει υπάρξεως πλειόνων τοιούτων, θεωρεῖται διὰ μὲν τὸν μὴ ἐνοικοῦντα ἰδιοκτητὴν τὸ μικρότερον μίσθωμα ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ τῶν μισθωτῶν καταβαλλομένων, διὰ δὲ τὸν ἰδιοκατοικοῦντα τοιοῦτον τὸ ἀναλογοῦν δι' αὐτὸν ὡς ἄνω μίσθωμα διὰ τὸ ὅπου κατέχει διαμέρισμα.

*Ἀρθρον 3.

Οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν δημόσιοι ὑπάλληλοι, (πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ) δημοτικοὶ καὶ κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι, ὑπάλληλοι Ὁργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, οἱ πάσης φύσεως συνταξιούχοι, τὰ θύματα πολέμου, οἱ ἀνάπηροι μὲ ἀναπηρίαν 50 ο/ο, οἱ αἰχμάλωτοι καὶ οἱ ἀνάπηροι οἱ συλληφθέντες ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οἱ δικηγόροι, ἐφ' ὅσον τὰ ἐξ οἰασθῆναι πηγῆς τακτικὰ εἰσοδήματα πάντων αὐτῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνοικούντων δὲν ὑπερβαίνουν μηνιαίως τὰς 250.000 δραχμὰς, ὡς καὶ οἱ ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν κατὰ νόμον χαρακτηριζόμενοι ὡς μικροῖδιοκτητὰς καταβάλλουσι τὸ ἡμισυ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον 2 ἀναλογούσης ἐπιβαρύνσεως, τοῦ ὑπολοίπου κατανεμομένου μεταξὺ τῶν λοιπῶν μισθωτῶν καὶ ἰδιοκτητῶν.

*Ἀρθρον 4.

Ἐπὶ πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἔνθα ὑπάρχουσι περισσώτεροι τοῦ ἐνός ἰδιοκτητῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ ὀριζοντίου ἰδιοκτησίας, ἡ βάση τῆς διὰ τῶν διατάξεων τῶν προηγούμενων ἀρθρῶν τοῦ παρόντος νόμου καθοριζομένης κατανομῆς προκύπτουσα ἐπιβάρυνσις, κατανέμεται μεταξὺ πάντων τῶν συνδιοκτητῶν ἀναλόγως τῶν ποσοστῶν συνδιοκτησίας κατὰ τὰ μεταξὺ τῶν διὰ τῶν οἰκείων κανονισμῶν πολυκατοικίας συμπεφωνημένα, ὧν ἡ ἰσχὺς οὐδαμῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης θίγεται, ἐπὶ πλειόνων δ' ἐξ ἀδιαιρέτου συνδιοκτητῶν, κατὰ τὸ ἀναλογοῦν ἐκαστῷ μερίδιον.

*Ἀρθρον 5.

Οἱ παραβάται τοῦ παρόντος νόμου ὑπόκεινται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Νόμου 690]1945 καθοριζόμενας ποινὰς διὰ τὴν παρά τῶν ἐργοδοτῶν μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς αὐτῶν, διὰ δὲ τὸν καθορισμὸν καὶ ἐξόφλησιν τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου ἀπαιτήσεων καθίσταται ἀρμόδιος ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀρθρου 634 καὶ ἐπόμενα τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, μὴ δυνάμενος νὰ παραπέμψῃ τὴν αἵτησιν λόγῳ δισταγμοῦ εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1946.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

(Μετά τὸν Ἑλληνικὸν Ἀστικὸν Κώδικα)

Ἡ ἀδυναμία τοῦ μισθωτοῦ, λόγῳ ἀσθενείας, πρὸς παροχὴν τῶν συμφωνημένων ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὸν μισθοδότην (ἀτυχὴς μᾶς φαίνεται ἡ ἐκφρασίς «μισθοδότης», τὴν ὁποίαν χρησιμοποιεῖ ὁ Κώδιξ), κατὰ μίαν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (77/1945, εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *Η. Παπαγιωῦ*, ΕΕΔ 4, 393) δὲν ἀποτελεῖ, μετὰ τὸ Ν. Δ. 424/41, λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν ὑπερβαίῃ τὰ νομοθετημένα χρονικὰ ὅρια βραχείας σχετικῶς διαρκείας (ἄρθρ. 5 νόμ. 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἄρθρ. 3 νόμου 4558/1930 «περὶ τροποποιήσεως κλπ.». Κατ' ἄλλην ὁμῶς ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (158/45, εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης *Α. Κωττούλας*, ΕΕΔ 5, 650) ὁ ὑπερβαίνων τὰ χρονικὰ ὅρια τοῦ νόμου ἀσθενὴς μισθωτὸς θεωρεῖται παρατηθεὶς ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ ἐπομένως δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς οὗτε τοῦ Ν. Δ. 424/1941, οὗτε τοῦ ἀναγκ. νόμου 244/1936 περὶ προστασίας ἐφέδρων πυλαίων πολέμιων.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ὀρθότητος αὐτῆς ἡ ἐκείνης τῆς ἐκδοχῆς (βλέπε παρατηρήσεις ΕΕΔ 5, 650) θέμα τοῦ σημειωματοῦς μᾶς εἶναι ἂν ὁ ἀπέχων ἐπὶ τὰ χρονικὰ ἔστω ὅρια τοῦ νόμου, λόγῳ ἀσθενείας, μισθωτὸς δικαιούται τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ κατὰ τὸ προϊσχύον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον καὶ κατὰ τὸ διὰ τοῦ τελευταίου εἰσαχθέν ἥδη.

Μεταξὺ τοῦ προϊσχύοντος καὶ τοῦ ἤδη ἐφαρμοζομένου κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν Ἀστικὸν Κώδικα δίκαιον ὑπάρχει διαφορὰ. Οὕτω κατὰ τὸ παλαιὸν δίκαιον (ν. 15 § 6 Π. (19.2) ν 10 πρ. Π. (14.2) *Καλλιγὰ*, Ἑνοχ. § 321, *Windscheid*, Ἑνοχ. § 401, Α. Π. 478/1939, ΕΕΝ στ' 638, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2163/1944, ΕΕΔ 3, 427), ἐφ' ὅσον καθίσταται ἀδύνατος ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν, ἀνεῖν ὑπαιτιότητος τοῦ ἐκμισθωτοῦ, δὲν εὐθύνεται μὲν αὐτὸς καθ' ἑαυτόν, ἀλλὰ καὶ δὲν λαμβάνει ἀντιπαροχὴν (μισθόν). Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, παρεκτὸς διατάξεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου (ν. 6298 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων»), ἡ ὁποία προβλέπει περὶ παροχῆς ἐκ μέρους τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐπιδόματος ἀνεργίας, δὲν ὑπῆρξε ἀντίθετος εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», ὡς συνεπληρωθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4558, ἔχει ἄλλον σκοπὸν: Νὰ ἀποκλείσῃ τὸ τεκμήριον παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσθένειά του διαρκεῖ ἐπὶ τὰ διὰ τῶν διατάξεων αὐτῶν καθορισθέντα χρονικὰ ὅρια, χωρὶς φυσικὰ νὰ δημιουργοῦν καὶ δικαίωμα μισθοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον ὅμως 708 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ΕΕΔ 5, 86), τὸ ὁποῖον ἔχει ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος (23 Φεβρουαρίου 1946) ἄρθρ. 17 τοῦ

εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α. Κ. νόμου 900/1946 (ΕΕΔ 5, 89) ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοῦλάχιστον παροχῆς ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ, ἔνεκα σπουδαίου λόγου μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ. Ποσὰ καταβληθέντα εἰς τὸν μισθωτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος, κατ' ἀκολουθίαν ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως, δικαιούται ὁ μισθοδότης νὰ καταλογίσῃ εἰς τὸν μισθόν.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 709 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ΕΕΔ 5, 86) ὁ χρόνος, δι' ὃν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ὑφισταμένου κωλύματος, διατηρεῖται ἢ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοῦλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς συμβάσεως, τὸν ἡμῶν δὲ μῆνα ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει. Ἡ ὥς πρὸς τὸν χρόνον τούτον ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ὑφίσταται καὶ ἐὰν ἐπὶ τοῦ κωλύματος παρέχοντος τοιοῦτο δικαίωμα, ὁ μισθοδότης κατήγγειλε τὴν σύμβασιν. Εἰς τὸν ὅρον «σπουδαῖον κώλυμα» εἶναι φυσικὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς ἀσθενείας κώλυμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας, τὴν ἐκ τοῦ ὁποῖου ζημίαν τοῦ μισθωτοῦ (*periculum est locatoris*) ἐπιχειρεῖ νὰ μετριάσῃ ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ, ἀνεξαρτήτως τῆς ἄλλης ὑποχρεώσεως τοῦ μισθοδότη—νέας καὶ αὐτῆς—ἐν περιπτώσει νόσου τοῦ εἰς τὴν οἰκίαν ἢ αὐτὸν κοινωνίαν προσληφθέντος μισθωτοῦ νὰ παρέχῃ εἰς αὐτόν, διαρκούσης τῆς συμβάσεως, περίθαλψιν, ἱατρικὴν ἀντίληψιν καὶ θεραπευτικὰ μέσα κατ' οἶκον ἢ καὶ ἐν νοσοκομείῳ, ὑπὸ τὰς τιθεμένας προϋποθέσεις (ἄρθρ. 712 Α. Κ.). **Α—Ω**

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελ. 108 σημ. 10 ἀντὶ «εὐκολώτερη» νὰ διορθωθῇ «εὐλογώτερη».

Σελ. 109, στήλῃ β' στίχ. 28 ἀντὶ «λεπτότερη» νὰ διορθωθῇ «συστότερη».

Σελ. 109, στήλῃ β' στίχ. 33 ἀντὶ «ἐκφράζονται» νὰ διορθωθῇ «ἐκφράζονταν».

Σελ. 110 σημ. 18 στίχ. 4 ἀντὶ «διεύρυνση» νὰ διορθωθῇ «διερεύνηση».

Σελ. 144 στήλῃ β' ἡ φράσις «τόσον κατὰ τὸ προϊσχύον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον... ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἰσχύον μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα...» νὰ διορθωθῇ «κατὰ τὸ προϊσχύον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον... ἐνφ' ὅσον κατὰ τὸ ἰσχύον μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα...».

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν (Τμήμα ἐργατικῶν διαφορῶν) ἀπὸ τῆς 8 Ἀπριλίου ἐ. ἐ. ὥρισε καθημερινὰς δικασίμους κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 90Α', ἀπὸ 9 π. μ. ὥρας καὶ 2 μ. μ. ὥρας.

—Δὲν ἐδημοσιεύθησαν ἀκόμη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου αἱ ἀναμενόμεναι ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν γνωστῶν θεμάτων ἂν ὁ ἔλεγχος τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Δικαστηρίων καὶ ἂν ὑπάρχῃ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου [118/1945 ἀπολυομένου μισθωτοῦ.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5
ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 9 (111)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
1 ΜΑΪΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ: Ζητήματα δικαίου και δικαστηριακή πρακτική.—Σοφία νομοθέτου και άσος προς πράξις Σελ. 227

ΑΡΘΡΑ—ΓΝΩΜΑΙ

- Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν, ὑπὸ **Χρ. Ν. Ἀγαλλοπούλου**, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Σελ. 228
- Προθεσμία ἀγωγῆς μισθωτοῦ κατὰ **Ν. 118/45** (Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2064/46 ἀποφ. Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν), ὑπὸ **Παντελῆ Δ. Δημάκου**, Δικηγόρου Σελ. 230
- Ζητήματα ἐκ τοῦ νόμου 3514 (Μισθωτοὶ ἐπὶ συμβάσει), ὑπὸ **Α—Ω** Σελ. 256

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΣΧΟΛΙΑ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως δι' «ὥρισμένην αἰτίαν»**: Προϋποθέσεις ἐγκύρου κατὰ τὸ **Ν.Δ. 424/1941** ἀπολύσεως μισθωτῶν ἐπιχειρήσεως.—**«Ὁρισμένη αἰτία»** ἀπολύσεως.—Ἀντικείμενον τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη.—Μόνος προσορισμὸς τὸ νόμιμον ποσοστὸν ἀπολύσεως.—Περιστατικά μὴ συνιστῶντα τὴν «ὥρισμένην αἰτίαν» ἀπολύσεως, ἀλλὰ τὴν «ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν».—Δικαστικὸς ἐλεγχος καὶ ἐκτίμησις τοῦ λόγου ἀπολύσεως.—Ἀποδοχαὶ μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, ὑπὸ **Μ. Ἀρσένη**, Πρωτοδικίου (**Πρωτ. Ἀθηνῶν 1539/46**). Σελ. 237
- Ἐννοια «ὥρισμένης αἰτίας»**: Μὴ ὑπαγωγή περιστατικῶν συνιστῶντων ἀνεπάρκειαν, ἀκατάλληλότητα ἢ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ.—Ἀνάγκη τὰ περιστατικά νὰ ἀφορῶσι τὸν μισθωτὸν, ὑπὸ **Α. Κυριακόγγου**, Παρέδρου Πρωτοδικῶν (**Πρωτ. Βεργίας 48/46** Σελ. 239)
- Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὑπὸ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας. Κῦρος παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς νομοθετικῆς προστασίας του**: Καθιέρωσις δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεως.—Ἀπόφασις ἀνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 2000/1939 ἄκυρος.—Ἐννοια προσλήψεως ἀντικαταστάτου στρατευθέντος μισθωτοῦ δι' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3514.—Κῦρος παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς προστασίας διὰ τὴν ἀπόλυσιν.—Ἐκτίμησις συνθηκῶν ὑφ' ἃς εἰσέπραχθη ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112.—Ἐρμηνεία τοῦ ἀναγκ. νόμου 541/1945, ὑπὸ **Π. Μαργαῶ**, Πρωτοδικίου (**Πρωτ. Ἀθηνῶν 508/1946**) Σελ. 239

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Προθεσμία ἀγωγῆς ἀπολυομένου παρὰ τὸν νόμον 118/1945 μισθωτοῦ**: Προσθήκη διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 118/1945 ἐνὸς ἀκόμη λόγου ἀπολύσεως ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ **Ν.Δ. 424/1941** ἀναφερομένων.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἀπολύσεως τοῦ ἀναγκ. νόμου 118/1945 τῆς τομῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ νόμου 765/1943.—Θεώρησις τοῦ ἀναγκ. νόμου 827/1945, ὑπὸ **Ι. Γεωργακοπούλου**, Πρωτοδικίου (**Πρωτ. Ἀθηνῶν 1635/1946**) Σελ. 242
- Προθεσμία ἀγωγῆς ἀπολυομένου κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 765/1943 μισθωτοῦ**.—Ἐφαρ.(συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

Εἰς τὴν 249 σελίδα: Διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τελῶν χαρτοσήμου διατάξεων».

Εἰς τὴν 254 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 13400/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ καταβολῆς, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, ἐκτάκτου χρηματικῆς παροχῆς, ὑπὸ τύπον δώρου, εἰς τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν.

Εἰς τὴν 252 σελίδα καὶ ἐπ.: Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις περὶ ἀποδοχῶν διαφόρων κατηγοριῶν μισθωτῶν.

Παρακαλοῦνται οἱ εἰς τὰς Ἐπαρχίας κ.κ. συνδρομηταὶ μας νὰ μᾶς καθιστοῦν ἀμέσως ἐνημέρους τυχόν ἀνωμαλιῶν εἰς τὴν τακτικὴν διὰ τοῦ ταχυδρομείου παραλαβὴν τῶν τευχῶν μας, διὰ νὰ λαμβάνωμεν τὰ κατάλληλα μέτρα ἐγκαίρως.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δ ΕΚ Α Π Ε Ν Θ Η Μ Ε Ρ Ο Σ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Υπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἐπαρχίες γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνης Τιμπούκης, τὸ ποσὸν δραχ. 10.000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, ποῦ στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζί μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

(συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

μογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπολύσεων κατὰ παράβασιν τοῦ ἀναγκ. νόμου 118/1945.— Θεώρησις τοῦ ἀναγκ. νόμου 827/1945 ὡς ἀντισυνταγματικῆς, ὑπὸ Γ. Δημητροπούλου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 2064/1946) Σελ. 243

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- Ἀδυναμία ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἔνεκα ἐπιτάξεως ἐπιχειρήσεως. — Νόμιμοι προϋποθέσεις ἐγκύρου λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δικαίωμα μισθοῦ: Μὴ ἄρσις τῆς πρὸς πληρωμὴν μισθοῦ ὑποχρέωσος τοῦ ἐργοδότη ἔνεκα ἀδυναμίας ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, λόγῳ ἐπιτάξεως τῆς ἐπιχειρήσεως. — Ἐπιρροή τῆς ἀνωτέρας βίας ἐπὶ τοῦ Ν.Δ. 424/1941. — Νόμιμος τρόπος λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας. — Ἐπίταξις ξενοδοχειακῆς ἐπιχειρήσεως. — Μὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποδοχῶν. — Ἀφαίρεσις τῶν ἀλλοχρῶν κερδηθέντων, ὑπὸ Κ. Γιαννοπούλου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4126/1946) Σελ. 244
- Ἀργία προσωπικοῦ λιγνιτωρυχείων καὶ δικαίωμα μισθοῦ. Σκοπὸς καὶ ἔννοια τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 817/1946: Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἀπολυομένου μισθωτοῦ. — ἔννοια δικαίωματος μισθωτῶν ὀρυχείων ἐπὶ ἐκτάκτου παγίου ἐπιδόματος ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν. — Ἐξόφλησις καθυστερουμένων ἀποδοχῶν μισθωτῶν λιγνιτωρυχείων καὶ ἔννοια μειώσεως εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων, ὑπὸ Κ. Ἀλεβιζάκη, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 3070/1946) Σελ. 245

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

- Ν.Δ. 1799/1942 καὶ πλεονάζον προσωπικὸν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Τύχη τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 μετὰ τὸν νόμον 118/1945. — Σκοποὶ τοῦ νόμου 118/1945. Κατίσχυσις προγενεστεροῦ γενικοῦ ἢ ἐξαιρετικοῦ κανόνος δικαίου. Προστασία μόνον τῶν ἐφάδρων παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ ἀναπήρων. — Δυνατὴ ἡ ἀπόλυσις ὡς πλεοναζόντων μισθωτῶν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ν.Δ.

1799/1942 προστατευομένων προσώπων, ὑπὸ Μ. Σκουλίκη, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 3867/1946) Σελ. 247

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Διαδικασία νόμον Γ.Θ.Δ.: Ἰδιωτικαὶ ἀζώσεις. — Μὴ ὑπαγωγὴ διαφορῶν ἐκ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ὑπὸ Κ. Παυλίδου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 509/1946) Σελ. 248

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τελῶν χαρτοσήμου διατάξεων, Διάταγμα Σελ. 249

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῶν Νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου, 40503/1946. Σελ. 252
- Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου ἐπιδόματος εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Κ.Ε.Α. 10836/46 Σελ. 252
- Περὶ καθορισμοῦ βασικῶν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Κ.Ε.Α., 10836/1946 Σελ. 253
- Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν πρὸς ὑπολογισμόν ἐπιδόματος ἀνεργίας, 6829/1946 Σελ. 253
- Περὶ χορηγήσεως παροχῶν εἰς εἶδος προσωπικοῦ Καλτισοποιίας, 4358/1946 Σελ. 253
- Περὶ ἀναπροσαρμογῆς πόρων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, 10652/1946 Σελ. 253
- Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ αὐτοκινήτων, 10820/1946 Σελ. 254
- Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Περιθάλψεως ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Η. Ε. Α. Π., 10854/734/1946 Σελ. 254
- Περὶ καταβολῆς, ἐπ' ἐνκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα, ἐκτάκτου χρηματικῆς παροχῆς, ὑπὸ τύπον δώρων, εἰς τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, 13400/1946 Σελ. 254

ΔΙΑΦΟΡΑ

- Δικαστικαὶ εἰδήσεις Σελ. 256

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΜΩΝ ΜΑΣ

Τόμος Α' (1941—1942) μετ' ἀλφαβητικῶν εὔρετηρίων	Δραχ. 15.000
Τόμος Β' (1943) μετ' ἀλφαβητικῶν εὔρετηρίων	10.000
Τόμος Γ' (1944) (ἐλλείπουν ἐξαντληθέντα 4 τεύχη)	10.000
Τόμος Δ' (1945) (ὑπάρχουν μόνον τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1945 τεύχη, τῶν λοιπῶν ἐξαντληθέντων)	15.000

Τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα ἀποστολῆς εἰς Ἐπαρχίας βαρύνουν τὸν ἀγοραστήν.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ Θ (111)

ΑΘΗΝΑΙ 1 ΜΑΪΟΥ 1946

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ

Ζητήματα δικαίου και δικαστηριακή πρακτική

Από τη μελέτη της νομολογιακής ύλης, που καταχωρείται στο σημερινό τεύχος, ακολουθεί η διαπίστωση πως πολλά ακόμη νομικά ζητήματα του εργατικού δικαίου παραμένουν αλυτα. Τοῦτο δὲν σημαίνει πως ἡ δικαστηριακὴ ἐρμηνεία δὲν ἔχει δώσει λύσεις στὰ σχετικὰ ζητήματα. Ὅταν ὅμως σημειώνονται συχνὰ σὲ κεφαλαῖωδη νομικὰ προβλήματα προστασίας τοῦ μισθωτοῦ τόσες ἀντιθέσεις γνωμῶν, οὔτε ὁ νομικὸς μπορεῖ ὑπενθύνως νὰ συμβουλευθεῖ τὸν ἐνδιαφερόμενο γιὰ τὴν ἀληθινὴ ἐννοία μιᾶς διατάξεως, καθὼς τὴν ἀντιλαμβάνεται ἡ δικαστηριακὴ πρακτικὴ, οὔτε καὶ ὁ ἀμεσὰ ἐνδιαφερόμενος ἐργοδότης ἢ μισθωτὸς φωτίζεται σχετικὰ μὲ τὴν ἔκτασιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων του. Ἔτσι τὰ νομικὰ ζητήματα ἐξακολουθοῦν οὐσιαστικὰ νὰ εἶναι ἅλυστα καὶ νὰ παραμένει πάντοτε ὀξὺ τὸ πρόβλημα τῆς καλῆς τοῦ εργατικοῦ δικαίου ἐφαρμογῆς.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἰσχύον δικονομικὸν καθεστὸς οἱ ἐργατικὲς διαφορὲς, καθὼς εἶναι γνωστὸ, δικάζονται σὲ δύο βαθμοὺς, ἀπὸ τὸν πρωτόβαθμο Πρωτοδίκη καὶ τὸ δευτεροβάθμιον Πρωτοδικεῖον. Ἡ καθιέρωσις τοῦ δευτέρου βαθμοῦ ἔχει φυσικὰ τὸ λόγο τῆς στήν πρόθεσιν νὰ ἐξασφαλισθῇ, μὲ τὴν ἐγγύτησιν τῶν τριῶν δικαστῶν, ἡ καλύτερη ἀπονομὴ τοῦ δικαίου. Ἐνῶ ὅμως τοῦτο εἶναι ἀληθινόν, δὲν εἶναι σκόπιμον νὰ παραγνωρίζεται πὼς ἓνα μέσο γιὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς σταθερότητος τοῦ δικαίου εἶναι ἡ ὁμοιόμορφη ἐφαρμογὴ. Μολαταῦτα οἱ ἀντιθέσεις γνωμῶν καὶ στὸν δεύτερον ἀκόμη βαθμὸν, ὅπου θὰ ἔπρεπε τουλάχιστον νὰ λείπουν, εἶναι καὶ ἐκεῖ συνήθεις. Ἔτσι οὔτε ὁ πρωτόβαθμος δικαστὴς μπορεῖ νὰ θεωρήσῃ—ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ὁμοιόμορφης ἐφαρμογῆς τοῦ δικαίου—τὸ νομικὸν ζήτημα, πὺν ὑπαβάλλεται στὴν κρίσιν του, λυμένο ἀπὸ τὸν δεύτερον βαθμὸν μὲ μιὰ ὁριστικὴ, ἄς ποῦμε, λύσιν του, οὔτε καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ βασισθοῦν σὲ ὁριστικὰ συμπεράσματα τῆς δικαστηριακῆς πράξεως.

Στὸ μεταξὺ εἶναι ἐπόμενο νὰ δημιουργοῦνται διαφορετα, νὰ πολλαπλασιάζωνται οἱ δίκες καὶ σὲ τελευταία ἀνάλυσιν νὰ ὑπάρχει ἐδῶ μιὰ ἐννοία τοῦ ἐνδιαφερομένου σὰν συνέπεια αὐτῆς τῆς ἐρμηνείας τοῦ δικαίου καὶ ἐκεῖ ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον ἀπὸ τὴν διαφορετικὴν ἐννοίαν τῆς νομικῆς διατάξεως, καθὼς τὴν ἀντιλαμβάνεται ἄλλη τοῦ δικαστηρίου, πὺν ἐδίκασε τὴν συγκεκριμένην ἐργατικὴν διαφορὰν.

Γιὰ νὰ λείπουν λοιπὸν οἱ ἀτοπες ζημιές ἢ καὶ τὰ ὀφελήματα, πὺν ἀφοροῦν ὄχι μόνον τὸν μισθωτό, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐργοδότην, ἀπὸ τὴν ἀστάθεια τοῦ δικαίου ἐξ αἰτίας τῶν νομολογιακῶν ἀντιθέσεων,

εἶναι αὐτονόητον πὼς πρέπει, τουλάχιστον στὸν δεύτερον βαθμὸν, πὺν εἶναι καὶ ἀποφασιστικώτερος, νὰ λείπουν οἱ νομολογιακὲς ἀντιθέσεις. Τὸ πρᾶγμα εἶναι νομίζουμε δυνατόν ἀνὰ τὰ Πρωτοδικεῖα συντεθοῦν εἰδικὰ τμήματα γιὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων, μὲ ἀποφυγὴ τῆς συχνῆς ἀλλαγῆς τῆς συνθέσεως τῶν δικαστῶν, ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀναγκαία ἐνότης γνωμῶν τῆς νομολογίας.

Εἶναι, φανταζόμεστε, ἐνδιαφέρον νὰ γνωρίζετο ὁ μισθωτὸς ἢ ὁ ἐργοδότης ποιοὶ π. χ. μισθωτοὶ ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ νόμου 118]1945, ποῖα προθεσμία ἀγωγῆς ὑπάρχει γιὰ τὴν διεκδίκησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, πὺν ἀπολύεται, ποῖα εἶναι τέλος πάντων ἡ ἐννοία τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ γιὰ ὠρισμένη αἰτία, γιὰ ν' ἀναφέρουμε μερικὰ μόνον ἀπὸ τὰ ζητήματα, πὺν, καθὼς βλέπει ὁ ἀναγνώστης στὶς σελίδες τοῦ σημερινοῦ τεύχους μας, ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι στὴν δικαστηριακὴ πρακτικὴ ἀντικείμενα συνεχῶν ἀμφισβητήσεων.

Φυσικὰ ἡ νομοθεσία εἶναι σκοτεινὴ καὶ πολὺ συνήθως ἀσυνάρτητη. Κατορθώνουμε κατὰ ἀπὸ μιὰν ἀτμόσφαιρα τόσης φυσικῆς διαύγειας νὰ μὴ ἔχουμε συχνὰ τὸ μέτρο τῆς διανοῦς ἐκφράσεως. Καὶ συχνὰ καταλήγει νὰ γίνετο γριφος μιὰ διάταξιν, πὺν μολαταῦτα θεσπίζεται γιὰ τὴν βίωσιν τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι ὅμως εἰκόλο. νομίζουμε, στὸν νομοθέτη νὰ ἐξηγεῖ τουλάχιστον αὐτὸς τὰ σταυρόλεξα, ὅταν κοινοὶ θνητοὶ ἀδυνατοῦν νὰ τὸ κάμουν.

Σοφία νομοθέτου

καὶ ἀσοφὴ πρᾶξις

Τί περίεργος διαφορισμὸς στὸ χαρτόσημο εἶναι ἐκεῖνος, πὺν γίνεται μὲ τὸ πρόσφατον διάταγμα, πὺν καταχωρεῖται στὸ σημερινὸ τεύχος μας; Ἀγνοεῖ ὁ συντάκτης τοῦ διατάγματος πὼς ἡ ἐργατικὴ διαδικασία τοῦ νόμου Γ2ΟΔ' διεξάγεται, ἀσχετῶς ποσοῦ, καὶ ἀπὸ τὸν Εἰρηνοδίκη (ὅπου δὲν εἶναι ἐδῶ Πρωτοδικεῖον) καὶ ἀπὸ τὸν Πρωτοδίκη, σύμφωνα μὲ τὸ νόμον 1968]1944; Τότε πὼς ἐξηγεῖται γιὰτὶ στὴν διαδικασίαν τοῦ Εἰρηνοδίκου καθορίζεται ἀτέλεια κλπ. καὶ σ' ἐκείνην τοῦ Πρωτοδίκου τὴν ἀποκλείει;

Ἀκόμη ἐνῶ ἐνθυμεῖται τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3514, γιὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰ τέλη, λησμονεῖ τις ὑποθέσεις τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Καὶ ἐνῶ καθορίζει 1 ο]ο χαρτόσημον στὸ ποσόν, πὺν ἐπιδικάζεται ἀπὸ τὸν Εἰρηνοδίκη μὲ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ2ΟΔ', παραλείπει νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον καὶ γιὰ τὸ ποσόν, πὺν ἐπιδικάζεται, μὲ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, ἀπὸ τὸν Πρωτοδίκη.

Ὁ νομοθέτης εἶναι φυσικὰ σοφός. Ἀλλὰ τουλάχιστον ἄς μὴ βασίζεται ἀπόλυτα στὴ σοφίαν του, ὅταν πρόκειται νὰ ρυθμίσει ἀπλᾶ θέματα πρακτικῆς πὺν κατέχει ἡ ἀρμόδια κρατικὴ ὑπηρεσία καὶ μπορεῖ μὲ ὅλη τὴν σοφίαν του νὰ πληροφωρηθῇ κατὰ σωστὸ ἀπ' αὐτήν.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΩΝ (*)

Υπό τοῦ κ. ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ι.Κ.Α.

10. Ἐκ τῆς ἐφευρέσεως ὡς δημιουργικῆς πνευματικῆς πράξεως, γεννῶνται διὰ τὸν ἐφευρέτην τρία δικαιώματα:

α) Τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ὡς μιᾶς πνευματικῆς δημιουργίας, δικαίωμα ὑφιστάμενον πρὸ πάσης ἐκδόσεως διπλώματος. Τοῦτο εἶναι μεταβιβαστὸν καὶ κληρονομητὸν· δυνάμει τοῦτου δύνανται νὰ ἐκμεταλλεῖται κατ' ἀρέσκειαν τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ καὶ ἔχει μίαν νομικῶς προστατευομένην ἀξίωσιν δι' ἀπόκτησιν διπλώματος. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν εἶναι ἀπόλυτον, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν δύνανται ν' ἀπαγορευθῇ εἰς τρίτον ἢ οἰκονομικῇ ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐφευρέσεως. Τὸ δικαίωμα τοῦτο μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐργοδότην, εἰς τὰς περιπτώσεις κατ' ἄς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα, αἱ ἐφευρέσεις τῶν μισθωτῶν μεταβιβάζονται εἰς αὐτόν (41). Ἡ διέπουσα τὴν ἐργατικὴν σχέσιν καλὴ πίστις ἐπιβάλλει, ὅπως ὁ ἐργοδότης ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας δηλώσῃ, ἐάν θὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τοῦτου· ἄλλως θεωρεῖται παραιτούμενος καὶ διατηρεῖ ἀκέραια τὰ δικαιώματά τοῦ ὁ μισθωτός (42).

β) Τὴν ἀξίωσιν πρὸς ἑκδοσιν διπλώματος, τὴν καλουμένην «οὐσιαστικὴν ἀξίωσιν» τῶν ἐφευρέσεων, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐφευρέσεως δυνάμενης νὰ προστατευθῇ διὰ διπλώματος εὐρεσιτεχνίας.

Τὸ ἀρθρον 720 μεταχειρίζεται τὴν γενικὴν ἔκφρασιν, ὅτι αἱ ἐφευρέσεις *ἀνήκουν* εἰς τὸν μισθωτόν, ἐκτὸς ὧρισμένων ἐξαιρέσεων ὅτε τὸ δικαίωμα μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐργοδότην. Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι *ἀνήκουν*. Διὰ τοῦ ὅρου τοῦτου ἡθέλησε ἀκολουθῶν τὴν ἀρχὴν τῆς ἀντιστοίχου διατάξεως τοῦ νόμου 2527 «περὶ διπλωμάτων εὐρεσιτεχνίας» νὰ υποδηλώσῃ, ὅτι προκειμένου περὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν μισθωτῶν κρατεῖ οὐχὶ ἡ *δηλωτικὴ ἀρχή*, ἥτις εἶναι ἡ γενικὴ διέπουσα τὸ σύστημα τοῦ ἡμετέρου περὶ ἐφευρέσεων νόμου (ἀρθρ. 4 § 1) ἀλλ' ἡ *ἐφευρετικὴ* τοιαύτη (43) καὶ τοῦτο χάριν πραγματικῆς μελζονος προστασίας τῶν μισθωτῶν, ὅπως ἀναγράφεται ἄλλως τε ρητῶς καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου 2527. Αἱ πρακτικαὶ συνέπειαι τῆς τροποποιήσεως ταύτης εἶναι σημαντικαί· πλὴν ὅμως ὁ νομοθέτης παρεμβαλὼν τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην

διάταξιν, τὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ γενικὸν σύστημα τοῦ νόμου παρέλειψε νὰ ρυθμίσῃ τὰς συνέπειας. Συνεπῶς ἐρμηνευτικῶς θ' ἀνεύρωμεν, τί θὰ ἰσχύσῃ εἰς τὴν περίπτωσιν κατ' ἣν ἄλλος τις πρῶτος δηλώσῃ τὴν ἐφεύρεσιν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν δεόν νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἐάν ἄλλος τις δηλώσῃ τὴν ἐφεύρεσιν, ὁ μισθωτός ἢ ὁ δικαιοδόχος αὐτοῦ ἐργοδότης δύνανται νὰ διεκδικήσῃ τὴν ἐφεύρεσιν καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκχώρησιν εἰς αὐτόν τοῦ διπλώματος τοῦ ὑπὲρ μὴ δικαιουμένου ἐκδοθέντος, ἐνδεχομένως δὲ καὶ ἀποζημίωσιν, μὴ ἰσχυροῦσης ἐν προκειμένῳ ὡς εἴπομεν τῆς ἀρχῆς τοῦ *πρώτου* δηλώσαντος. Πάντως νομίζω, ὅτι ἡ προστασία τοῦ ἐφευρέτου - μισθωτοῦ δὲν φθάνει καὶ μέχρις ἀπαγορεύσεως τῆς χρησιμοποιοῦσεως τῆς ἐφευρέσεως παρ' ἐκείνου, ὅστις τὴν στιγμὴν τῆς κατοθέσεως τῆς δηλώσεως χρησιμοποιοῖ ἤδη καλῇ τῇ πίστει τὴν ἐφεύρεσιν ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐνήργησε τὰς ἀναγκαίας προετοιμασίας διὰ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῆς (ἀρθρ. 6 νόμου 2527).

Ἡ ἀνωτέρω ἀξίωσις ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην, εἰς τὰς περιπτώσεις κατ' ἄς ἡ ἐφεύρεσις τοῦ μισθωτοῦ μεταβιβάζεται εἰς αὐτόν. Ἐάν ὁ μισθωτός ἀναγγεῖλῃ τὴν εἰς τὸν ἐργοδότην μεταβιβασθεῖσαν ἐφεύρεσιν δι' αὐτόν, παραβιάζει μὲν ἐνοχικὴν ὑποχρέωσιν, πλὴν ὅμως ἐφ' ὅσον δὲν χρησιμοποιοῖ ταύτην, δὲν διαπράττει οὔτε ποινικόν, οὔτε ἀστικόν ἀδίκημα, θεωρεῖται ὅμως ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ τοῦ, ὡς «σπουδαῖος λόγος» δικαιολογῶν τὴν ἀνευ προθεσμίας καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὸ ἀρθρον 727 Α. Κ. εἰς τὰς περιπτώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐφαρμόζονται αἱ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεις τοῦ κώδικος. Ἐάν χρησιμοποίησιν τὴν ἐφεύρεσιν, ἐπέρχονται αἱ συνέπειαι τῶν ἀρθρῶν 34 καὶ 35 τοῦ νόμου 2527, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ ὑπ' αὐτῶν καθοριζόμεναι προϋποθέσεις δηλ. ἔχει προηγηθῇ ἡ ἑκδοσις διπλώματος εὐρεσιτεχνίας διὰ τὸν ἐργοδότην. Ὁ ἐργοδότης δύνανται ἐπὶ πλέον νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς αὐτόν ἐκχώρησιν τοῦ ἐκδοθέντος διπλώματος καὶ τὴν ἀπαγορεύσιν τῆς χρησιμοποιοῦσεως τῆς ἐφευρέσεως παρ' αὐτοῦ. Ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις εἶναι εὐρύτερα τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 34 τοῦ νόμου 2527 διαγραφομένης, διότι ὑφίσταται οὐ μόνον μετὰ τὴν ἑκδοσιν τοῦ διπλώματος, ἀλλὰ καὶ πρὸ ταύτης, ἀκόμη δὲ καὶ διὰ τὰς μὴ δυναμένας νὰ προστατευθῶσι διὰ διπλώματος ἐφευρέσεις. Ἡ ἀξίωσις ἐνταῦθα πρὸς ἀποζημίωσιν στηρίζεται εἰς τὰς γενικὰς περὶ ἀδικοπραξίας ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ κώδικος (ἀρθρ. 953 ἐπ.). Ἐάν ὁ ἐργοδότης παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ τὴν ἐφεύρεσιν, δὲν δικαιούται νὰ προβῇ εἰς αὐτὴν ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον δὲν δύνανται νὰ διαπιστωθῇ, ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν ἐπιθυμεῖ κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ. Ἀμεσον δικαίωμα συμπρά-

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 202.

(41) Riezler, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 251 ἐπόμε.

(42) Οὕτως ὁ Αὐστριακὸς νόμος (ἀρθρον 5 g) ὁρίζει τετράμηνον προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας δεόν νὰ δηλώσῃ ὁ ἐργοδότης, ἐάν ἐπιθυμῇ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἐφευρέσεως. Ὁ Γερμανικὸς νόμος τοῦ 1942 ὁρίζει ἐξάμηνον.

(43) Περὶ *ἐφευρετικῆς* καὶ *δηλωτικῆς* ἀρχῆς πρβλ. Lutter, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 83.

ξεως του μισθωτοῦ παραλλήλως πρὸς τὸν δηλοῦντα ἐργοδότην δὲν γνωρίζει ὁ νόμος (44).

γ) Τὸ δικαίωμα πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ιδιότητός του, ὡς ἐφευρέτου, τῆς καλουμένης *ἐφευρετικῆς τιμῆς*. Τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι δικαίωμα προσωπικότητος, θεμελιούμενον ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 90 καὶ 95 τοῦ ἀστικοῦ κώδικος. Ὁ μισθωτὸς δικαιούται ν' ἀξιώσῃ, ὅπως ἡ ἐφεύρεσις χαρακτηρίζεται ὡς ἐφεύρεσις *ιδιότητος*. Κυρία ἐκδήλωσις τοῦ δικαιώματος τούτου εἶναι ὅτι δύναται ν' ἀξιώσῃ, ὅπως ἐν τῷ διπλώματι ἀναφερθῇ τὸ ὄνομα του (45). Ἡ ἐφεύρεσις δὲν ἀποτελεῖ μόνον ἕν ὕλικὸν ἀγαθόν, ἀλλὰ καὶ μίαν πνευματικὴν δημιουργίαν. Ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τούτου ἀποδίδουν ἰδιαιτέραν σημασίαν οἱ μισθωτοί, διότι τοῦτο οὐ μόνον τοὺς ἱκανοποιεῖ ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποτελεῖ σημαντικὸν συντελεστὴν περαιτέρω προόδου καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐξελίξεως αὐτῶν.

Ἡ ἐφευρετικὴ τιμὴ εἶναι οὐχὶ ἀξίωσις ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἀλλ' ἕν ἀπόλυτον προσωποπαγὲς δικαίωμα, ὅπερ δὲν εἶναι οὔτε ἐκποιήσιμον, οὔτε ἐνεχυρίσιμον. Συνεπῶς τὸ ἀντιθέτῳ δικαίωμτι δὲν μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐργοδότην εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' αἷς ἡ ἐφεύρεσις μεταβιβάζεται εἰς αὐτόν(46).

Τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἐφευρετικὴν τιμὴν ὀφίσταται, ὅταν πρόκειται νὰ ζητηθῇ διπλῶμα.

(44) **Tetzner**, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 116.

(45) Πλείστοι ξένοι νομοθεταὶ ἀναγνωρίζουν ῥητῶς τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ—ἐφευρέτου, ὅπως ἀναγραφῇ τὸ ὄνομα του ἐπὶ τοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας· οὕτως ἡ Πολωνικὴ, ἡ Ρωσικὴ, ἡ Ἰταλικὴ, ἡ Γιουγκοσλαβικὴ, ἡ Ὁλλανδικὴ, ἡ Λυστριακὴ, ἡ Γερμανικὴ, ἡ Πορτογαλικὴ. Ἐπίσης καὶ ἐν Μεγ. Βρετανίᾳ καὶ Ἡνωμέναις Πολιτείαις Βορ. Ἀμερικῆς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῆς πράξεως τοιοῦτον δικαίωμα.

(46) Τὸ ἀρθρον 720 ἀποτελεῖ μίαν ἐιδικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ κανόνος τοῦ διατυπωμένου ἐν ἀρθρῳ 95 τοῦ Ἀστ. Κώδ., καθ' ὃ ὁ προσβαλλόμενος παρὰ νόμῳ εἰς τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς διανοίας αὐτοῦ, δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀρσιν τῆς προσβολῆς, ἐπὶ δὲ καὶ τὴν παράλειψιν εἰς τὸ μέλλον. Καθ' ἣν ἔκτασιν δὲν περιορίζεται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ διὰ τοῦ ἀρθρου 720 ἰσχύει τὸ ἀρθρον 95, ὅπερ καθιεροῖ τὸ δικαίωμα τῆς προσωπικότητος ἐπὶ τῶν ἔργων διανοίας, ὡς μίαν τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ γενικοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ προσωπικότητος (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ τοῦ Ἀστ. Δικαίου 1941 σελ. 54 ἐπ.) τὴν προστασίαν δηλ. τῶν συντελεστῶν ἐκείνων, οἵτινες συνιστοῦν τὴν ἀτομικότητα τοῦ προσώπου, ὡς εἶναι αἱ ἔμφυτοι ἀτομικαὶ ἀξίαι, διὰ τῶν ὁποίων συμβάλλει εἰς τὴν προαγωγὴν πνευματικοῦ βίου (ικανότης πρὸς ἐφεύρεσιν κλπ.) (πρβλ. Εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ σχεδίου τοῦ δικαίου τῶν προσώπων καθηγητοῦ *Μαριδάκη*, σελ. 64 ἐπ.). Ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς προσωπικότητος προκύπτουν ἠθικαὶ καὶ ὕλικά ἐξουσίαι· αἱ ἠθικαὶ ἐξουσίαι δικαιολογοῦνται ἐκ τοῦ ὅτι τὰ πνευματικὰ δημιουργήματα ἀποτελοῦν τὴν ἀντικειμενικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου τοῦ πνευματικοῦ ἐργάτου

πάντως ὁ μισθωτὸς δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ, ὡς εἵπομεν ἀνωτέρω, τὴν ἐκδοσιν διπλώματος, διότι ἐνδέχεται ὁ ἐργοδότης νὰ φρονῇ, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν ἐφεύρεσιν, εἴτε διότι θέλει νὰ τὴν κρατήσῃ μυστικὴν, εἴτε διότι νομίζει ὅτι δὲν εἶναι σκόπιμος ἡ ἀναγγελία. Ἐὐν ὅμως ζητηθῇ ἡ ἐκδοσις διπλώματος, δύναται ν' ἀξιώσῃ τὴν ἀναγραφὴν τοῦ ὀνόματός του. Ἐξ ἄλλου ὁ ἐργοδότης ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ἐκδιδούσης τὸ διπλῶμα δημοσίας ἀρχῆς τὴν ἀναγραφὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφευρέτου μισθωτοῦ καὶ ἂν ἀκόμη αὐτὸς δὲν τὸ ζητήσῃ.

Ὁ νόμος 2527 ἐν ἀρθρῳ 21 ἀναφέρει τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ κατατίθενται πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ διπλώματος· πλὴν ὅμως ταῦτα οὐδαμῶς ἀναφέρονται περιοριστικῶς εἶναι μία ἐνδεικτικὴ ἀπαριθμησις διὰ τὰς συνήθεις περιπτώσεις· εἰς τὰ στοιχεῖα ταῦτα δύνανται νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλα, ἐὰν εἶναι ἀναγκαῖα· ἐν προκειμένῳ μάλιστα ὁ νόμος δὲν ἔχει ὠλοκληρωμένον τὸ σύστημα τῶν προσιδιαζουσῶν εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ρύθμισιν τῶν ἐφευρέσεων τῶν μισθωτῶν διατάξεων. Συνεπῶς ἐν τῇ δηλώσει δέον νὰ ἀναφέρεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν ἐφεύρεσιν μισθωτοῦ.

(Συνεχίζεται) ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

καὶ ἔνεκα τούτου τοῦτο τελεῖ εἰς ἰδιάζουσαν πρὸς αὐτὸ σχέσιν, δεομένην προστασίας. Ὁ δημιουργὸς παρεκτείνει ἐν τῷ ἔργῳ τὴν προσωπικότητά του καὶ ἔχει τὴν ἀξίωσιν οὐ μόνον αὐτός, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ κοινωνικὸν συμφέρον ὅπως διατηρητὰ ἐπαφῇ πάντοτε μετὰ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔργου του. Πρβλ. *Michaélidès—Nouaros*, *Le droit moral de l' Auteur* 1935, σελ. 78. *Κ. Λυκιαρδοπούλου—Τ. Ἰωάννου*, Ἡ πνευματικὴ ἰδιοκτησία 1936 σελ. 131 ἐπ. Ἡ ἐφεύρεσις δὲν εἶναι ἀπλῶς ὕλικὸν ἀγαθόν, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἠθικὴ παροχή (*Berger*, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 45). Μία τῶν ἠθικῶν ἐξουσιῶν εἶναι καὶ τὸ δικαίωμα, ὅπως ὁ δημιουργὸς ἐμφανίσῃ τὰ ἔργα του ὑπὸ τὸ ὄνομα του καὶ ν' ἀξιοῖ τὸν σεβασμὸν παρὰ παντὸς τοῦ δικαιώματός του τούτου, ὅπου δηλ. ἐμφανίζεται ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κόσμῳ, ὡς ἐφεύρεσις νὰ ἐμφανίζεται μετὰ τὸ ὄνομα του. Αἱ ἠθικαὶ ἐξουσίαι δὲν εἶναι ἐκχωρηταί. Ἐπομένως ἡ μεταβίβασις τῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων δικαιωμάτων εἴτε ἐκ τοῦ νόμου εἴτε διὰ συμβάσεως δὲν συνεπφέρει καὶ τὴν μεταβίβασιν τῶν εἰς τὸν ἐφευρέτην ἀναγνωριζομένων ἠθικῶν ἐξουσιῶν. Τὸ ἀμεταβίβαστον τῶν ἠθικῶν ἐξουσιῶν εἶναι συνέπεια αὐτῆς τῆς φύσεως αὐτῶν, ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἀποβλέπουν εἰς τὴν προστασίαν τῆς προσωπικότητος τοῦ δημιουργοῦ καὶ ἐπομένως μόνον ὑπ' αὐτοῦ δύνανται νὰ ἀσκηθῶν. *Michaélidès—Nouaros*, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 89 ἐπομ. *Λυκιαρδοπούλου—Ἰωάννου* ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 154 ἐπ.). Ἡ διατύπωσις τοῦ ἀρθρου 95 εἶναι γενικὴ· συνεπῶς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀρσιν πάσης προσβολῆς, ὡς δηλ. καὶ ἐκείνην τῆς μὴ ἀναγραφῆς τοῦ ὀνόματός του.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ 118/1945

(Παρατηρήσεις απ' άφορμή την 2064/1946 άπόφ. Πρωτοδίκου 'Αθηνών, ΕΕΔ 5, 243)

Υπό του κ. ΠΑΝΤΕΛΗ Δ. ΔΗΜΑΚΟΥ, Δικηγόρου

I

1. 'Ας αρχίσουμε σχολιάζοντας τόν άτεχνο νομοθέτη, πού έδωσε άφορμή στον δικαστή νά άποφανθί όπως στην Πρωτοδίκου 'Αθηνών 2964/1946.

'Ο νομοθέτης λοιπόν, βλέποντας ότι σέ άρκετές περιπτώσεις (1) τά δικαστήρια έδιναν στον ά. ν. 118 έννοια πού δέν άνταποκρινόταν στον νόμο αυτόν, άποφάσισε νά τόν έρμηνεύσει αυθεντικά. Κι' άντί νά πη στον καινούργιο νόμο (ά. ν. 827/1945) τό τετριμένο πλέον «ή άληθής έννοια του νόμου...», πού σύμφωνα μέ την παλιά πλέον νομολογία (2) άνατρέπει και τις τελεσιδικές άποφάσεις, χωρίς καν νά χρειάζεται και ρητός όρισμός στον νόμο, μίλησε γιά τό περιττό (3) και παρέλειψε νά διατυπώσει άπερίφραστα έκείνο πού βασικά και κύρια ήθελε: όρισε ότι «άποφάσεις άπορρίπτονται τελεσιδικώς άγωγάς... άποβάλλουσι την ισχύ των...». 'Από τή διατύπωση όλόκληρης τής διάταξης βγαίνει—άν θέλουμε, όπως και όφείλουμε άλλωστε, (4) νά μή συμπεράνουμε ότι ο νομοθέτης παραλογίζεται, —ότι άποδοκίμασε ό νομοθέτης την άποψη των «άποβάλλουσών την ισχύ των» άποφάσεων, ότι είνε άπαράδεκτες οι άγωγές άπ' τόν ν. 118, όταν έγείρονται μετά την προθεσμία του άρθρ. 2 του ν. 765/1943. Κι' έτσι έμμεσα, αλλά καθαρά και άναμφίβολα, άποκάλυψε κατά τρόπο αυθεντικό ποιά είνε ή έννοια του νόμου σ' αυτό τό σημείο. Προκάλεσε όμως στον δικαστή τή σκέψη: ό νομοθέτης, όταν έρχεται έτσι άποκάλυπτα και κηρύσσει δικαστικές άποφάσεις άνίσχυρες, άναμινύεται στα έργα, στην άρμοδιότητα τής δικαστικής «έξουσίας» και παραβιάζει τή θεμελιώδη συνταγματική άρχή τής «διακρίσεως των έξουσιών». (5)

ΠΑΙΝΩΝ άφορμή άπ' αυτή την άπόφαση, γιά νά άναφερθούν έδώ στοιχεία πού παρουσιάσθηκαν στο παρελθόν, όταν τέθηκε σέ άνάλογες περιπτώσεις τό ίδιο ζήτημα, άποκρούοντας όμως βασικά την αντίληψη ότι σήμερα άπ' τό 1936 τούλάχιστον—άν όχι και πριν—

(1) *Πρ. Π. 'Αθ.* 7648—7651/45 ΕΕΔ 4, 429, *Πρωτοδίκου 'Αθ.* 4391/45 4, 630, *Πρωτοδικείου 'Αθ.* 185/46 5, 46. Τις αντίθετές τους βλ. στη σσημ. 23.

(2) Δες σσημ. 19.

(3) 'Απ' την άποψη τής άνατροπής των άποφάσεων. 'Η διάταξη όμως του νόμου ήταν χρήσιμη, γιά νά ξαναδικασθούν οι υποθέσεις, χωρίς νά χρειασθί αίτηση άναίρεσης, γιά την όποιαν ίσως σέ πολλές περιπτώσεις θά είχε περάσει ή προθεσμία.

(4) *Regelsberger*, Γεν. 'Αρχαί του Δικαίου των Πανδεκτών τ. I μετάφρ Γ. Μαριδάκη (1935) § 36 II, 6 σ. 187.

(5) 'Η άπόφαση κάνει μιá περιέργη, έπιστημονικά άστήρικτη, διαστολή: «άνεπίτρεπτος επέμβασις τής νομοθετικής έξουσίας εις τά έργα τής δικαστικής» — «άντίθεσις εις την άρχην τής διακρίσεως των έξουσιών». Καί τά δύο διαπράττει ό ά. ν. 827. 'Ενώ είνε ένα και τό πρώτο είναι αυτό πού λέει τό δεύτερο.

ύπάρχει Σύνταγμα στην τυπική λεγόμενη έννοιά του (6). Πολύ λιγώτερο μπορώ νά θεωρήσω νοητή την ισχύ τής άρχής τής διακρίσεως των έξουσιών—κι' άν παραδεχτώ ότι είνε δυνατόν, «κατά βούλησιν», όποιουδήποτε άναρμοδίου (άναρμόδιος είνε καθένας πού δέν έχει συντακτική άρμοδιότητα, δηλ. καθένας έξω άπ' τό λαό), άλλες διατάξεις του Συντάγματος νά ισχύουν και άλλες όχι, χωρίς νά άνασταλούν ή νά καταργηθούν μέ τή συνταγματική διαδικασία, είτε νά άναστήνεται άφού καταργήθηκαν «έπαναστατικώ δικαίω». Καί άν δηλ. ισχύει τό Σύνταγμα του 1911—άπορεί κανείς μέ τή σύγκριση πού επικρατεί στο θέμα αυτό, πώς δέν έφαρμόζαν κανένα άπ' τής έποχής 1925—1927—ή άρχή τής διακρίσεως των έξουσιών έχει καταργηθή ή έστω έχει άνασταλή. 'Όταν δέκα όλόκληρα χρόνια ή νομοθετική «έξουσία», (7) όπως την συγκροτεί τό Σύνταγμα, ήταν άνύπαρκτη και ή άρμοδιότητά της είχε περάσει—άσύστολα άπ' την πλευρά των σφετεριστών και άδιαμαρτύρητα άπ' την πλευρά των υπόλοιπων θεματοφυλάκων του Συντάγματος—στά χέρια τής έκτελεστικής έξουσίας και ή τέτοια νοθευμένη «νομοθετική έξουσία» επενέβαινε χωρίς διαταγούς και προσχήματα (8) στην δικαστική «έξουσία», μέ τόν σκοπό νά την έχει τέλειο όργανό της (9)—τί άπόμεινε άπ'

(6) Βλ. και *N. Μασουρίδη* «Σύνταγμα» και «Νομιμότητα» στο Νέον Δίκαιον 2, 1 έπ.

(7) Μεταχειρίζομαστε τόν όρο σάν καθιερωμένο μ' όλες τις έπιφυλάξεις πού έχουν διατυπωθή γιά την όρθότητά του προκειμένου ιδίως νά δηλωθή πολιτειακό όργανο.

(8) Γιά ν' άρχεσθούμε μόνο στην έποχή τής 4ης Αυγούστου: ά. ν. 1886/1939 «περί συγκροτήσεως του 'Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου» (Ε. Κ. 323), πού θέσπισε τή συμμετοχή άντιπροσώπου τής έκτελεστικής «έξουσίας» (του Γεν. Γραμματέα του 'Υπουργείου Δικαιοσύνης) στο Συμβούλιο αυτό, πού είναι ή κορωνίδα και ό πρόμαχος τής δικαστικής άνεξαρτησίας.

(9) Τό άκαριαίο άποτέλεσμα τής επέμβασης: ή άπόφαση 2/1939 τής όλομέλειας του 'Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου (Θέμ. Ν' 739), πού «άποφαίνεται ότι ή διάταξις του άρθρου 7 του νόμου 1886 περί συμμετοχής του Γενικού Γραμματέως του 'Υπουργείου τής Δικαιοσύνης εις τās διασκέψεις του 'Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου κατά τό στάδιον των συζητήσεων και παραστάσεως αυτού κατά τās ψηφοφορίας είναι καθ' όλα σύμφωνος προς τό Σύνταγμα...». 'Η άπόφαση αυτή βρίσκεται σέ τελεία αντίθεση προς την άπόφαση 1/13—10—39 του α' τμ. του Συμβουλίου (Θέμ. ΝΓ' 35), πού έλεγε ότι «ό ά. ν. 1886 κατά τό άρθρον 7 αντίκειται προφανώς εις τό άρθρον 90 του έν ισχύϊ Συντάγματος, καθ' όσον δι' αυτού όρίζεται ως μέλος του Α.Δ.Σ. λαμβάνον μέρος κατά τό στάδιον των αποφάσεων και διασκέψεων αυτού και ό Γενικός Γραμματέας του 'Υπουργείου Δικαιοσύνης, όστις δέν δύναται νά είναι μέλος αυτού...». Μέσα σέ μερικές μέρες οι ίδιοι δικαστές (πρόεδρος και

αυτή την περίφημη διάκριση; Ἡ μήπως εἶνε ἱκανοὶ νὰ τὴν ἀναστήσουν οἱ λεονταρισμοὶ τῶν—ἀνωτέρων ἰδιαίτερα—δικαστηρίων (10) ἀπέναντι τῶν κυβερνήσεων τοῦ τελευταίου καιροῦ;

Γι' αὐτὸ σκέπτομαι ὅτι τὸ πρόβλημα ποὺ ἀπασχόλησε τὴν ἀπόφαση εἶνε ἀπ' τὴν πρακτικὴ πλευρὰ τῆς λύσης τῆς συγκεκριμένης διαφοράς τὸ ἴδιον μὲ τὴ σκιά τοῦ μύθου. Καὶ γι' αὐτὸ ἔκανα τὴν προκαταρκτικὴν διευκρίνισιν ὅτι ἡ ἐργασία μου ἀφορμῇ μόνον ἔχει τὴν ἀπόφαση καὶ ἐξετάζει τὸ πρόβλημα μὲ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὑπάρχει Σύνταγμα καὶ ὅτι αὐτὸ θεσπίζει τὴν διάκρισιν τῶν «ἐξουσιῶν».

II

Στὴ σχετικὴ σκέψιν τῆς ἀπόφασης (11) πρέπει νὰ διακρίνουμε δύο σημεῖα ἀντισυνταγματικότητος, ποὺ υἱοθετεῖ τὸ δικαστήριον: α) ἀντισυνταγματικὸς εἶνε ὁ νόμος ποὺ καταργεῖ δικαστικὰς ἀποφάσεις, γιὰτὶ οὗτο ἀποτελεῖ «ἀνεπίτρεπτον ἐπέμβασιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς τὰ ἔργα τῆς δικαστικῆς, ἀντιβαίνουσας εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν» καὶ β) εἶναι ἀντισυνταγματικὸς ὁ νόμος ποὺ «θεσπίζεται πρὸς θεραπείαν προσωπικῶν συμφερόντων κατὰ παράβασιν τῆς ἀποστολῆς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ὅπως ἀρκῆται ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος».

Α—1. Ὅταν ἔχει νὰ κάνει κανεὶς μὲ γενικὰς ἔννοιαι, πρέπει πρῶτα πρῶτα νὰ καθορίσῃ τὸ ἀκριβὲς περιεχόμενον τούτου, γιὰ νὰ μὴ εἶναι ἐμπιστοσύνη στὴν ὁρθότητα τοῦ συμπεράσματός του. Λέμε «διάκρισις τῶν ἐξουσιῶν», ἀναφέρουμε τὴν νομοθετικὴν «ἐξουσίαν», τὴν ἐξωρίζουμε ἀπ' τὴν δικαστικὴν, συμπεραίνουμε ὅτι σὲ μιὰ περίπτωσιν ἡ νομοθετικὴ ἀναμείχθηκε στὰ ἔργα τῆς δικαστικῆς, χωρὶς ὅμως, φοβῶμαι, νὰ φέρνουμε μπροστὰ μας, συγκεκριμένα, ποῖα εἶναι τὰ ἔργα τῆς μιᾶς καὶ ποῖα τῆς ἄλλης καὶ πῶς ἐξωρίζουν.

Ἡ νομοθετικὴ «ἐξουσία» θέτει τοὺς κανόνες τοῦ δικαίου, ἡ δικαστικὴ λύνει τίς διαφορὰς ποὺ γεννιοῦνται μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων διαδίκων ἀπὸ ἀμφισβήτηση εἴτε τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, εἴτε τῆς ὁρθῆς ἔννοιαις

τοῦ νόμου. Κάτι πρὸ ἀποτελεῖ βασικὸ χαρακτηριστικὸν τῆς δικαστικῆς λειτουργίας εἶναι ἡ ἀτομικότης στὶς πράξεις τῆς, δηλαδὴ ἡ ἐνασχόλησός τῆς μὲ ἀτομικὰς περιπτώσεις. Κι' αὐτὴ εἶναι ἀνεξάντητο χαρακτηριστικόν. Τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς νομοθετικῆς λειτουργίας εἶναι, ἀνιθέτως, ἡ γενικότης, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι ἀπαραίτητο γνῶρισμα τῶν κανόνων ποὺ θέτει, γιὰτὶ δὲν ἀποκλείεται ἡ θέσπις ἐιδικῶν—μάλιστα καὶ ἀτομικῶν—κανόνων δικαίου (12).

Αὐτὲς τίς διαφορετικὰς λειτουργίας τίς ἀσκεῖ διαφορετικὸν κρατικὸν ὄργανον—γενικόν (13). Τὸ νομοθετικὸν ὄργανον δὲν μπορεῖ νὰ δικάσῃ, δηλαδὴ νὰ κάνει νόμον ποὺ θὰ λύει δικαστικὴ διαφορά, οὕτε τὸ δικαστικὸν νὰ θέσῃ κανόνα δικαίου (14).

Θέτοντας ὅμως κανόνες δικαίου τὸ ἀρμόδιο—τὸ νομοθετικόν—ὄργανον ἔχει ἐπίσης τὴν ἀρμοδιότητα ὅχι μόνον νὰ καταργεῖ ἢ νὰ τροποποιεῖ τοὺς θεσπισμένους, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποκαλύπτει μὲ δύναμιν ποὺ ν' ἀποκλείει κάθε ἀμφισβήτησιν τὴν πραγματικὴν ἔννοιάν τοις (αὐθεντικὴ ἐρμηνεία) (15). Ἀκόμη—σὲ μᾶς (16)—νὰ τοὺς θεσπίζει ὅχι μόνον γιὰ τὸ μέλλον, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ παρελθόν, δηλαδὴ μὲ ἀναδρομικὴ δύναμιν (ἐκτός ὅπου ὑπάρχει—κι αὐτὸ εἶναι ἐξαιρεσιμὸν—συνταγματικὸς περιορισμός, ὅπως ἀπ' τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 (17)).

(12) Laband Das Staatsrecht des deutschen Reiches I (1895) § 54 σ. 489, Ν. Ν. Σαριπόλου Ἑλληνικὸν Συνταγματικὸν Δίκαιον τ. Β' (1918) σ. 32 ἐπ., Ἀ. Σβώλου γνωμοδότησις στὴν Δικαιοσύνη τ. ΙΑ' 28 καὶ στὴν ΕΕΝ δ' 111, ὅπου γράφει τὰ ἑξῆς γιὰ τὸ εἰδικώτερον θέμα τῶν ὁρίων μεταξὺ νομοθετικῶν καὶ δικαστικῶν πράξεων: «... διὰ νὰ πρόκειται ἀσχετὸς τοῦ τύπου περὶ νομοθετικῆς καὶ οὐχὶ περὶ δικαστικῆς κατ' οὐσίαν πράξεως, δὲν δύναται αὕτη νὰ συνίσταται... μόνον καὶ μόνον εἰς ἐπέμβασιν ἐν σχέσει πρὸς ἀτομικῶς ὁρισμένην ἐκκρεμὴν διαφοράν, διότι καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ἀκόμη ὅτι ἡ γενικότης δὲν ἀποτελεῖ ἀναγκαῖον στοιχεῖον τῆς ἔννοιαις τοῦ κανόνος τοῦ δικαίου, πάντως μεταβάλλει τὴν οὐσίαν τῆς πράξεως ἀπὸ νομοθετικῆς εἰς δικαστικὴν».

(13) Ἀ. Σβώλου Συνταγματικὸν Δίκαιον Α' (1934) σ. 292 ἐπ., 298 ἐπ., 311 ἐπ. Γιὰ τὴν διάκρισιν τῶν ἐξουσιῶν στὸ Σύνταγμα τοῦ 1911 ἱσχύει «κατὰ βάσιν» ὅτι καὶ γιὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1927, σ. 310.

(14) Ἀ. Σβώλου στὸ προηγούμενον ἔργο του σ. 302, 311.

(15) Ἀ. Σβώλου σ. 303. Ἀρθρ. 26 Συντ. 1911, 28 Συντ. 1927.

(16) Σὲ μερικὰς ἄλλας χώρας ἔχει ἀπαγορευθῇ ἡ ἀναδρομικὴ δύναμις τῶν νόμων μὲ συνταγματικὴν διάταξιν. Δὲς Ν. Ν. Σαριπόλου τ. Γ' (1923) σ. 257 σημ. 1, Ἀ. Σβώλου Ἡ ἰδιοκτησία κατὰ τὰ Συντάγματα τῆς τελευταίας ἐικοσαετίας (1919—1939) στὸ Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου τ. Θ' (1942) σ. 23 σημ. 2 καὶ 3.—Τὸ ἀρθρ. 2 (α' φράση) τοῦ ν. ΤΥΔ' [1856 (Ἀστικοῦ Νόμου)]—καὶ ἡ ἀντιστοιχία του σήμερον διάταξιν στὸ ἀρθρ. 1 Ἑλλ. Ἀστ. Κώδ. ἔχουν ἐρμηνευτικὴ μόνον ἀξία καὶ δὲν δεσμεύουν τὸν νομοθέτη νὰ δώσῃ ἀναδρομικότητα στὶς πράξεις του, Κρασσά Γεν. Ἰδικοκαλῖαι (1927) § 39, Μομφερρά-τον Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 36 ἐπ.

(17) Θὰ περιορισθῇ σὲ ἀποφάσεις τῶν τελευταίων ἐτῶν, προερχόμενες ἀπὸ τὰνώτατα δικαστήρια, γιὰτὶ εἶναι πολυάριθμοι καὶ ὁμῶς γνωμοδ. Ὅλες δέχονται ὅτι μπορεῖ νὰ δοθῇ στὸν νόμον ἀναδρο-

εἰσαγγελέας τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ δύο ἀντιπρόεδροί του καὶ ἓνας ἀρεοπαγίτης) μὲ τὴν προσθήκην δύο ἀκόμη (ἐνὸς ἀπ' τοὺς ἀντεισαγγελεῖς καὶ ἐνὸς ἀρεοπαγίτη) ἄλλαξαν ριζικὰ γνώμην πάντοι στὸ ἴδιον θέμα. Ἀλλήν περίπτωσιν, γιὰ τὴν ὁποία εἶναι γνωστός ὁ θόρυβος ποὺ ἔγινε, ἦταν τῆς ἀκύρωσης τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἀπ' τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (936/38 ΕΕΝ ε' 802). Γιὰ νὰ μὴ ἀναφέρει κανεὶς τὴν ἀπαρέγκλιτη σχεδὸν στάσιν τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων ἀπέναντι τῶν θεμελιωδῶν συνταγματικῶν παραβάσεων (ἀναγκ. νόμοι, συντακτικὲς πράξεις) μὲ δικαιολογίαν τῆς «σωτηρίας τοῦ λαοῦ».

(10) Ἐφθάσε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἔπειτα ἀπὸ τόσο μακροχρόνιον λήθαργον, νὰ ὑποδύθῃ τὸ ἴδιον τὴ συντακτικὴν «ἐξουσίαν», ἀφοῦ στὴν οὐσία ἐξεπύνησε λεπτομερῆ κανονισμόν «ἐκδόσεως συντακτικῶν πράξεων» γιὰ τίς μεταδεκεμβριακὰς κυβερνήσεις (Σ. Ε. 13/45 ΕΕΝ ὑβ' 105, 68/45 ΕΕΝ ὑβ' 162, 97/45 ΕΕΝ ὑβ' 164).

(11) Πρέπει νάχουμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δίκασε ὑπόθεσιν πρώτη φορά καὶ ὅχι μὲ τὸν ἀ. ν. 827 ἐπαναφερόμενην στὸ δικαστήριον.

Αυτή ή παντοδυναμία, ως ποῦμε, τοῦ νομοθετικοῦ ὀργάνου ἔχει γίνει γενικά δεκτή καί ἀπ' τοῦ θεωρητικοῦ μας καί ἀπ' τή δικαστηριακή νομολογία (18).

2. Βρίσκεται ἔξω ἀπ' τὰ ὅρια της δ. α. ν. 827, κηρύσσοντας ἀνίσχυρες ἐκδοθεῖσες τελεσιδικίες δικαστικές ἀποφάσεις· Δικάζει, Ὀνείναι ἀπομνημονεύει· Νομίζω ὅχι. Δέν ἔκανε τίποτε περισσότερο ἀπ' ὅ,τι τὸν πλῆθος τῶν ἐρμηνευτικῶν νόμων, ποῦ καί χωρὶς ρητῆ διάταξη ἀνατρέπουν τελεσιδικίες δικαστικές ἀποφάσεις (19) ἢ τῶν ἀναδρομικῶν νόμων ποῦ μὲ

ρητῇ διάταξη ἢ ὅταν ἀπ' τὸ περιεχόμενό τους σαφῶς συνάγεται ἔχουν τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα⁽²⁰⁾. Μήπως ὑπάρχει στὸν α. ν. 827 κάτι ποῦ νά

δύναμη, ἀλλὰ γιὰ ἐφαρμογὴ τοῦ παλαιοῦ νόμου «κατὰ τὴν νῦν ὁμῶς δοθεῖσαν» ὀρθὴν ἐρμηνείαν» (σύμφωνοι καί οἱ Ν. Ν. Σαρίπολος στὸ Σύστημα τ. Γ' (1923) σ. 260 σημ., Μομφερράτος § 36 καί Κ. Βασιλείου Περὶ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς αἰτίας αἰτίας ἀναρρέσεως ἐν τῷ ἀστικῷ δικονομικῷ δικαίῳ 1931 § 22 καί Γ. Μπαλῆ, Γενικά Ἀρχαί (1941) § 11. (β) Γ' αὐτὸ καί δέχονται μαζύ του ὅτι ὁ ἐρμηνευτικὸς νόμος ἀνατρέπει καί τὴ τελεσιδικία, χωρὶς νά εἶνε ἀνάγκη νά ἐκφράζεται γι' αὐτὸ ρητά. Σ. Ε. 455/36, 98—108/37, 3/42 Θέμ. ΝΓ' 121, Α.Π. 136/35 ΕΕΝ β' 853, 238/35 γ' 69, 201/36 γ' 841, 209/36 γ' 846, 223/36 γ' 889, 376/36 δ' 117, 229-231/37 δ' 685-687, 363/37 ε' 15, 372/37 ε' 19, 24-25/39 στ' 246-247, 49/39 στ' 256, 138/39 στ' 373, 199/39 στ' 437, 511/39, ζ' 20, 577/39 ζ' 91, 591/39 ζ' 99, 85/40 ζ' 212, 47/41 η' 138, 67/41 Θέμ. ΝΒ' 326, 224/42 ΕΕΝ ι' 105, 3/43 ι' 113, 68/43 ι' 258, 123/43 ια' 4, 76/44 ιβ' 35. Πρβλ. Α. Π. 2/34 α' 6, 254/36 γ' 966, 179/37 δ' 600, 144/38 ε' 516, 420/39 Θέμ. ΝΑ' 20, 20/41 ΕΕΝ η' 105, 68/43 ι' 258, 32/44 ια' 59, 178/44 ιβ' 146, 41/45 ιβ' 286.—(γ) Γιὰ τὴ σχέση τοῦ ἐρμηνευτικοῦ νόμου μὲ ἀμετάκλητες ἀποφάσεις ἀπ' ὅλες σχεδὸν τίς ἀναφερθεῖσες ἀποφάσεις θεωρεῖται ἀναγκαῖα ρητὴ ἢ σαφὴς σχετικὴ διάταξη. Δέν χρειάζεται τέτοια διάταξη κατὰ τίς Ε. Αἰγ. 233/37 Θέμ. ΜΘ' 227 καί Ε. Α. 203/42 ΝΓ' 331 μόνο. Ἡ Α.Π. 579/39 (ΕΕΝ ζ' 144) δέχεται καί ἡ Α. Π. 67/41 (Θέμ. ΝΒ' 326) (καί οἱ δύο τοῦ β' τμήματος), διαφωνεῖ ὅτι ὁ ἐρμηνευτικὸς νόμος ἐπικρατεῖ σχετικὰ μὲ τὴν ἐρμηνεία ποῦ ἔδωσε πρὶν ἀπ' αὐτὸν ἡ ὁλομέλεια τοῦ Α.Π.—(δ) Δέν δέχονται ὅτι ἐπηρεάζονται οἱ τελεσιδικίες ἀποφάσεις ἀπὸ ἐρμηνευτικὸ νόμο, ποῦ δέν ἔχει ρητὴ ἢ σαφὴ σχετικὴ διάταξη, μόνο οἱ Σ. Ε. 614/33, 628/35, Α.Π. 286/35 ΕΕΝ γ' 15, Μ.Π. Ε. Αἰγ. 233/37 Θέμ. ΜΘ' 226, Πρ. Ε. Θρ. 27/36 ΜΖ' 635, Π. Θεσ. 1488/36 ΜΗ' 38 σημ., Π. Σάμου 334/37 ΜΘ' 316. Καί Κ. Παπαδημητρίου Θέμ. ΜΖ' 791 σημ., Χ. Καλλαντζῆς Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ. 1941, 221, σχόλια Θέμ. ΜΗ' 39 σημ., ΜΘ' 227 σημ., 594 σημ., ΝΒ' 326 σημ., ΕΕΝ δ' 771 σημ. 1. Ὁ Γ. Μαριδάκης (ὅπου ἀναφέρθηκε καί στὴν σημ. 17) ἔχει τὴ γνώμη ὅτι «κατὰ τὸ ἰσχύον (σημ. Π. Α. ρωμ.) δίκαιον καί τὰ ὁμοφώνως διδασκόμενα καί αὐτὸς ὁ ἐρμηνευτικὸς δέν ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῶν σχέσεων ἐκείνων, αἵτινες πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἐτετρατίσθησαν... διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως».

(20) Σ. Ε. 353/33, Α. Π. 462/33 Θέμ. ΜΕ' 12, 39/34 ΕΕΝ α' 54, 299/34 α' 769, 288/36 γ' 984, 507/36 δ' 295, 215/37 δ' 640, 199/39 στ' 437, 407/39 στ' 636, 580/39 ζ' 92, 605/39 ζ' 105, 31/40 ζ' 158, 155/40 ζ' 304, 269/40 Θέμ. ΝΑ' 611, 276/40 ζ' 411, 297/40 ζ' 446, 561/40 η' 79, 31/41 η' 110 (σύμφ. Κ. Παπαδημητρίου Θέμ. ΝΒ' 276), 34/41 ΕΕΝ η' 111, 149/41 η' 194, 244/41 θ' 30, 54/42 θ' 172, 135/42 θ' 247, 151/42 Θέμ. ΝΓ' 403α, 71/43 ι' 260, 11/45 ιβ' 267, 55/45 ιβ' 315, Ε. Α. 831/34 α' 654, 1507/34 β' 16, 360/35 Θέμ. ΜΣΤ' 959, 844/45 ΕΕΝ ιβ' 290, Ε. Κ. 67/35 γ' 265, σχόλια ΕΕΝ ζ' 169. Πρβλ. Σ.Ε. 330/40 ζ' 428, Α. Π. 514/36 δ' 299, 53/37 δ' 411, 65/37 δ' 438, 164/37 δ' 592, 179/37 δ' 600, 152/41 Θέμ. ΝΒ' 443, 230/42 ΕΕΝ ι' 111. «Ρητὴν καί εἰδικὴν διάταξιν» θεωρεῖ ἀναγκαῖα γιὰ τὴν προσβολὴ τῆς τελεσιδικίας ὁ Γ. Ράμμος σὲ γνωμοδότησιν του (Θέμ. ΝΓ' 32).

μικὴ ἰσχὺς. Πολὺ λίγες (ὅσων οἱ ἀριθμοὶ τυπώθηκαν μὲ μαῦρα στοιχεῖα) ἐξετάζουν τὴ συνταγματικότητα τῆς τέτοιας ἀναδρομῆς, γιὰ ν' ἀπορρίψουν ὁμῶς αὐτὲς τὴ σχετικὴ ἀντίρρηση. (Ὅσες ἰδιαίτερα ἐξετάζουν τὸ ζήτημα, ἂν εἶσι προσβάλλεται ἡ «διάκριση τῶν ἐξουσιῶν», μνημονεύονται παρακάτω) σημ. 28—39). Σ. Ε. 216/32, 614/33, 12/34, 584/34, 190/42. Α. Π. 309/33 Θέμ. ΜΑ 600, 418/34 ΕΕΝ β' 215, 271/35 γ' 220, 320/35 γ' 306, 55/36 γ' 436, 427/36 δ' 177, 481/36 δ' 254, 77/37 δ' 442, 237/37 δ' 707, 290/37 δ' 772, 318/37 δ' 824, 422/37 ε' 102, 343/38 ε' 767, 37/39 στ' 250, 261/39 στ' 496, 326/39 στ' 543, 348/39 στ' 575, 5/41 η' 100, 44/41 η' 136, 239/41 θ' 24, 31/43 ι' 159.—Πρβλ. καί Σ. Ε. 578/32. Α. Π. 39/34 ΕΕΝ α' 54, 256/35 γ' 213, 279/35 γ' 224, 280/35 γ' 225, 121/36 Θέμ. ΜΖ 593, 376/36 ΕΕΝ δ' 119, 496/36 δ' 262, 65/37 δ' 418, 356/37 ε' 14, 19/38 ε' 284, 40/38 ε' 327, 401/38 στ' 19, 478/38 στ' 147, 517/38 στ' 171, 417/39 στ' 660, 425/39 στ' 663, 564/39 ζ' 86, 21/40 ζ' 155, 414/40 ζ' 562, 195/42 ι' 47, 68/43 ι' 258.—Εἰδικώτερα ὡς πρὸς τίς τελεσιδικίες ἀποφάσεις στὴν σημ. 20.

(18) Κρασσῆς § 39, Ν. Ν. Σαρίπολου, Σύστημα τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου τῆς Ἑλλάδος τ. Γ' (1923) § 62 σ. 248 ἐπ., Α. Σβώλος, Δικαιοσύνη ΙΑ' 29, Γ. Μαριδάκης στὸ Σχέδιον Ἀστικοῦ Κώδικος (Γενικά Ἀρχαί) (1936) σ. 119 § 5, Γ. Κουσουλάκος στὴ μελέτη του Αὐθεντικὴ ἐρμηνεία καί ὅροι τῆς προσθετομένης αὐτῆς, ΕΕΝ ια' 135.—Α.Π. 136/1935 ΕΕΝ β' 853, 376/36 δ' 118, 318/37 δ' 823, 111/41 η' 177, 244/41 θ' 29, Ε. Α. 1507/34 β' 16, 1788/35 Θέμ. ΜΖ' 480, Πρ. Ε. Θρ. 27/36 ΜΖ' 635, Π. Αθ. 3494/36 ΕΕΝ δ' 351 σημ., 10219/37 Δικαστικὴ Ι. 20, Πρβλ. καί Σ. Ε. 353/33, Α. Π. 78/36 ΕΕΝ γ' 515, 159/45 Θέμ. ΝΣΤ' 394, Ε. Α. 189/32 ΜΑ' 130, 1067/39 ΕΕΝ ζ' 168, Πρ. Π. Θεσ. 226, 227/43 Θέμ. ΝΕ' 113 καί τίς ἀποφάσεις τῆς προηγούμενης σημείωσης. Ἡ παντοδυναμία αὐτῆς φθάνει καί στὴ (μονομερῆ μὲ νόμο) τροποποίησιν συμβάσεων ποῦ ἔχει συνάψει μὲ τρίτους τὸ κράτος: Σ.Ε. 364/33, Α.Π. 198/41 ΕΕΝ η' 290, Ε. Θεσ. 483/38 (προκειμένου καί γιὰ διεθνὴ σύμβαση) Θέμ. ΜΘ' 808, Π. Σάμου 319/37 ΜΗ' 841.

(19) (α) Γιατί ὁ ἐρμηνευτικὸς νόμος θεωρεῖται «διάσπαστο σύνολο μὲ τὸν ἐρμηνευόμενον, ὅτι ἀποκαλύπτει τὴν ἐννοία τοῦ ἐρμηνευομένου καί γι' αὐτὸ εἶνε σύγχρονος ἢ «οἰονεῖ» σύγχρονος μὲ αὐτὸν καί ἰσχύει ἀπό τὸν καὶ αὐτός. Ἡ ἀντίληψη αὐτῆς ἔχει ἐπικρατήσει καί στὴ θεωρίαν (βλ. Γ. Κουσουλάκου τὴν παραπάνω μελέτη του, ὅπου βρῆσκει κανεὶς πλήρη ἐκθεση τοῦ ζητήματος) καί στὴ νομολογία. Ἐδὼ μνημονεύω ἀποφάσεις τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων ἀπ' τὰ τελευταῖα χρόνια, ποῦ υἱοθετοῦν, σχεδὸν ὅλες, τὴν ἐκτεθείσα ἀποψη, ἀκολουθώντας καί τὴ φρασεολογία ἀκόμη τοῦ Κρασσῆ (§ 41), ποῦ λέει ὅτι στὸν ἐρμηνευτικὸ νόμο δέν πρόκειται μὲ ἀκριβολογία γι' ἀναδρομικὴ

τόν διαστέλλει από έρμηνευτικό νόμο ή από νόμο με ρητή ανάδρομική δύναμη;

Ένας έρμηνευτικός νόμος, ακολουθώντας τη συνθησιακή φρασεολογία, θ' άρκοιτο να πη: «ή άληθής έννοια του ά. ν. 118 είναι ότι αι σχετικές πρὸς αὐτὸν άγωγαί δέν υπόκεινται εἰς τὴν άποκλειστικὴν προθεσίαν τοῦ άρθρου 2 τοῦ ν. 765[1943]—καί χωρίς άλλη διάταξη θά άνατρέπονται ἡ ἰσχύς τῶν πρὶν αὐτὸν έκδοθεισῶν δικαστικῶν άποφάσεων πού θά εἶχαν κρίνει άντιθετα μετὰ τὴν άσκηση τῶν κατάλληλων ένδίκων μέσων (ή καί με καθορισμὸ τῆς διαδικασίας τοῦ ά.ν. 827) Καί δέν θά ἦταν άντισυνταγματικός σύμφωνα με τὰ παραπάνω. 'Ο ά. ν. 827 άπάγγειλε κατ' εὐθείαν αὐτὴ τὴ συνέπεια, χωρίς νά διατυπώσει ρητά, άμεσα, τὸν κανόνα. Τὸν εξέφρασε όμως καθαρῶτα μετὰ τὸ νά διατάξει νά δικάσουν πάλι τὰ δικαστήρια τίς υποθέσεις—μετὰ τὴν άκρώση τῶν άποφάσεων,—πού θά υποβληθοῦν σ' αὐτά «πρὸς κατ' οὐσίαν έρευναν». Αὐτὸ τί άλλο σημαίνει παρά ότι: άκυρώνω τίς δικαστικὲς άποφάσεις πού έκριναν «τύποις»—ὡς εκπρόθεσμες—άπαρδεκτες τίς άγωγές καί διατάσσει τὰ δικαστήρια νά τίς εξέτάσουν πάλι, αλλά αὐτὴ τὴ φορά «κατ' οὐσίαν», χωρίς δηλαδή πλεόν νά έρευνήσουν άν τυπικά εἶνε παραδεκτές λόγω έκπροθέσμου. Γιατί—κι' αὐτὸ έννοεῖται—ή σωστὴ έννοια τοῦ ά. ν. 118 εἶνε ότι ἡ άσκηση τῶν άγωγῶν αὐτῶν δέν περιορίζεται από προθεσίαν (21).

Ένας σχετικός νόμος με άναδρομική δύναμη θά έλεγε περίπου: «αἱ σχετικαί πρὸς τὸν ά. ν. 118 άγωγαί δέν υπόκεινται εἰς τὴν προθε-

σίαν τοῦ άρθρου 2 τοῦ ν. 765[1943]. 'Η παροῦσα διάταξις ἰσχύει άφ' ἧς καί ά. ν. 118[1945]. Τυχόν έκδοθεῖσαι άποφάσεις, τελεσιδικῶς κρίναισai καί άπορρίψαισai τοιαύτας άγωγάς ὡς έκπροθέσμους, άποβάλλουν τὴν ἰσχύν των. Καί θά συνέχιζε: «ἡ δὲ υποθέσεις εἰσάγεται καί αὐθις κλπ., άν ἤθελε άπλουστεύσει, ὅπως ὁ ά.ν. 827, τὴ διαδικασία τῆς επανεξέτασης. «Τυχόν έκδοθεῖσαι άποφάσεις, τελεσιδικῶς κρίναισai καί άπορρίψαισai τοιαύτας άγωγάς ὡς έκπροθέσμους, υπόκεινται εἰς τὸ ένδίκον μέσον τῆς αἰτήσεως άναίρεσεως». Καί οὔτε αὐτός ὁ νόμος θά ἦταν άντισυνταγματικός, σύμφωνα με ὅσα εἴπαμε. Τί διαφορετικό εἶπε στὴν οὐσία ὁ ά. ν. 827;

3. 'Ο ά. ν. 827 δέν σφετερίζεται δικαστικὸ έργο. Δέν λύνει τίς διαφορές πού δίκασαν οἱ άνατρεπόμενες άποφάσεις. Περιορίζεται νά άποκαταστήσει τὴν παρανοημένη έννοια τοῦ νόμου. Καί σ' αὐτὸ εἶχε άναντίρρηση άρμοδιότητα. Εἶναι ἕνας έρμηνευτικός νόμος, ὅπως κάθε άλλος έρμηνευτικός νόμος, καί εἶναι άδιάφορο άν δέν διατυπώθηκε σάν τέτοιος. Γιατί, τὸ άν μιά διάταξη εἶναι ἡ ὅχι έρμηνευτική, δέν εξαρτᾶται άπ' τὴ διατύπωση πού τῆς δόθηκε, αλλά άπ' τὸ περιεχομένό της, άπ' τὴν οὐσία της. Καί σ' αὐτὸ δέν ὑπάρχει καμμία διαφωνία (22).

Προϋπόθεση τοῦ έρμηνευτικοῦ νόμου εἶναι ἡ ὑπαρξη προηγούμενου νόμου τοῦ έρμηνευόμενου, καί άμφιβολιῶν γιά τὴν έννοιά του. 'Ο έρμηνευτικός νόμος έρχεται καί διαλύει τίς άμφιβολίες (23).

Στὴν περίπτωση τοῦ ά. ν. 827 συντρέχουν αὐτές οἱ προϋποθέσεις: ὑπάρχει προηγούμενος νόμος—ὁ ά. ν. 118—καί άμφισβητεῖται ἡ έννοιά του (άν περιορίζεται από προθεσίαν ἡ

(21) Εἶναι άπροσδόκητη, γιά νά μή πῶ έξωφρενική, ἡ έρμηνεία πού έδωσε στὸν νόμο ἡ Πρωτοδικου 'Αθ. 3061[46 ΕΕΔ 5, 209: ὁ νόμος νόθετεῖ τὴν άποψη τῆς εφαρμογῆς τῆς προθεσμίας τοῦ άρθρ. 2 § 7 τοῦ ά. ν. 765[1943] καί στὶς άγωγές τοῦ ά. ν. 118[1945]. 'Ετσι όμως ἔχουμε τὰ ἑξῆς παραδόξα: α) άκυρώνονται οἱ άποφάσεις πού ακολουθήσαν τὴν ὁρθή, κατὰ τὴν 3061, έρμηνεία καί μένουν ἄθικτες καί σεβαστές οἱ έσφαλμένες πού δέχτηκαν τὴν άποδοκιμαζόμενη από τὸν έρμηνευτικὸ νόμο έρμηνεία! (Διαπίστωση αναλόγου ά. Π. 11[45 Θέμ. ΝΣΤ 216]. Καί β) ὑποστηρίζεται ότι τερματίσθηκε ἡ άμφιβολία γιά τὴν ἰσχύ τῆς προθεσμίας στὸν ά. ν. 118, ένῳ, ἔτσι πού έρμηνεύει τὸν ά. ν. 827 ἡ άπόφαση, γεννιοῦνται πολὺ μεγαλύτερες άμφιβολίες. Πού σωστὸ εἶναι, μετὰ τὴν ἴδια λογική, μετὰ τὴν ὅποιαν ἐξηγεῖ ἡ 3061 τὴν κατάργηση τῶν άποφάσεων, νά οδηγήσουν σὲ λίγο καιρὸ στὴν έκδοση νέου νόμου καταργοῦντος τίς στὸ μεταξὺ έκδοθεῖσες άποφάσεις κ.ο.κ. Στὸν συλλογισμό τῆς 3061 ὑπάρχει φαῦλος κύκλος. Γιατί, ένῳ θεωρεῖται ότι ἡ κατάργηση τῶν άποφάσεων κλπ. υπαγορεύθηκε άπ' τὴν «καταφατικὴ» λύση τῆς άμφιβολίας, όμως ἡ «καταφατικὴ» λύση συνάγεται άπ' τὴν κατάργηση τῶν άποφάσεων. 'Ο σωστός, νομίζω, συλλογισμὸς ἔχει βάση τὴ σχέση, ότι, γιά νά καταργοῦνται οἱ άποφάσεις, κοινόνταί ότι έρμηνεύσαν ἡ σφαλμένα τὸν ά. ν. 118: περίπτωση άπόρριψης τῶν σχετικῶν άγωγῶν λόγω έκπροθέσμου δέν ὑπάρχει, ὡς προεπιμένως καί δέν ὑπάρχει. Αὐτὸ τὸ συμπέρασμα εἶναι μιά γενική άρχή πού ἰσχύει, άφ' οὗ δέν περιορίζεται από κανένα νόμο, καί γιά τὸ παρελθόν καί γιά τὸ μέλλον.

(22) Τοῦλάχιστον ἔτσι άρνητικά (συζητιέται άν ὁ δικαστὴς δεσμεύεται άπ' τὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ έρμηνευτικοῦ νόμου πού δίνει ρητὰ ὁ νομοθέτης, όταν ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς δέν άνταποκρίνεται στὴ πραγματικότητα, ὁ Γ. Κουσουλάκος ΕΕΝ ια 125 ἐπ. άναφέρει πλούσια σχετικὴ φιλολογία) πού διατυπώνεται στὸ κείμενο καί μᾶς ενδιαφέρει ἔδῳ. Κρασοῦ § 41. Σ. Ε. 3[42 Θέμ. ΝΓ 121, Α. Π. 2[34 ΕΕΝ α β, 179[37 δ 600, 24[39 στ 246, 460[39 στ 681, 591[39 ζ 99, 121[41 η 182, 257[41 η 63, 28[42 θ 118, 'Ελγκ. Συν. 2431[40 Θέμ. ΝΓ 123, Ε. Α. 1473[34 ΕΕΝ α 947, 1733[39 Θέμ. ΝΑ 119, 208[42 ΝΓ 332, Π. 'Αθ. 2014[38 ΜΘ 271, Πε. Π. 'Αθ. 680[38 ΜΘ 272. Περβλ. Α. Π. 254[36 ΕΕΝ γ 967, 179[47 δ' 600, 420[39 Θέμ. ΝΑ' 20, Ε. Α. 122[36 Θέμ. ΜΖ 573, Π. 'Αθ. 392[33 ΜΣΤ' 237. Ρητὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ έρμηνευτικοῦ ἀξιώνει μόνο ἡ μειοψηφία τῆς Ε. Α. 1473[34 ΕΕΝ α 947.

(23) 'Υπαρξη νόμου: α) προηγούμενου: Α. Π. 197[37 ΕΕΝ δ 600, 412[38 στ 26, 420[39 Θέμ. ΝΑ 20, 425[39 ΕΕΝ στ 663 καί Α. Σβῶλος σὲ γνωμοδότησή του δ 109 (κατὰ τὴν έννοια τοῦ άρθρου τοῦ Συντ. γιά τὴν αὐθεντικὴ έρμηνεία)· περβλ. Α. Π. 254[36 γ 967, Ε. Α. 122[36 Θέμ. ΜΖ 573. Καί β) άσαφοῦς, γενικώτερα διάλυση άμφιβολιῶν πού γέννησε ὁ προηγούμενος νόμος: Α. Π. 32[44 ΕΕΝ ια 159, 178[44 ιβ 146, 41[45 286, Ε. Α. 131[38 Θέμ. ΜΘ 871 καί Α. Σβῶλος στὴν παραπάνω γνωμοδότησή του, Χ. Πράταικας Θέμ. ΝΣΤ 361.

Έγερση της σχετικής άγωγής). (24) Καί έρχεται ό νέος νόμος και αίρει τίς άμφιβολίες μέ τόν έμμεσο τρόπο πού έκθέσαμε.

Σάν έρμηνευτικός νόμος ό 827 Ισχύει άπό- του και ό έρμηνευόμενος, γιατί, σύμφωνα μέ τίς νεαρές 19 (προοίμιο) και 143 (προοίμιο) (25), τίς όποιες, ώς τώρα έπεκαλείτο ή νομολογία, ό έρμηνευτικός νόμος θεωρείται ότι είνε σύγ- χρονος μέ τόν έρμηνευόμενο και ένα σύνολο μαζί του (26).

Αντίρρηση προβάλλεται στην έπικρατή- σασα νομολογική άποψη ότι ό έρμηνευτικός νόμος προσβάλλει και την τελεσιδικία μέ την έφαρμογή του άπό τόν Άρειο Πάγο(27), πάν- τως όμως άποσύρεται στην περίπτωση όπου όρθή ή μέ τρόπο σαφή ό έρμηνευτικός νόμος όρίζει ότι άνατρέπονται και οι αντίθετές του τελεσιδικίες άποφάσεις(28).

Ο ά. ν. 827 είναι σαφέστατος άπάνω σ'

(24) Για τί προσβολή ως άκύρων τών άπολύ- σεων μέ τόν ά. ν. 118 δέχθηκαν ότι δέν υπάρχει προθεσμία έγερσης της άγωγής οι άποφάσεις: *Πρωτοδικίου* Αθ. 3012/45 ΕΕΔ 4, 491—3138/45 533—3382, 3571, 3562, 3657/45 568 4765, 4771/45 631—4323, 4911/45 632—1076/46 5, 139—*Πρωτοδι- κίου* Πειρ. 415/45 4, 14—*Πρωτοδικείου* Αθ. 6136/45 5, 43—*Πρωτοδικείου* Πειρ. 917/45 49. Οι αντίθε- τες άποφάσεις στή σημ. 1.

(25) Είναι αλήθεια πως και οι Νεαρές αυτές μέ την κατάργηση του Δ. της 23 Φεβρουαρίου 1835 άπ' τήν άρθρ. 2 § 1 του ά. ν. 902/1945 «Εισαγωγι- κού Νόμου του Έλληνικού Άστικού Κώδικος» δέν Ισχύουν πλέον. Καί ό κανόνας πού άντλούσαν οι έρμηνευτές άπ' αυτές και πού ενδιαφέρει εδώ, δέν διατυπώθηκε στον νέο Άστικό Κώδικα. Άλλ' ούτε κανένας άλλος άπ' τούς κανόνες τούς έρμηνευτι- κούς τών κανόνων του δικαίου περιλαμβάνεται στον νέο Κώδικα. Πρέπει νά πούμε ότι δέν υπάρχ- χουν σήμερα έρμηνευτικοί κανόνες; Όχι βέβαια. Γιατί οι κανόνες αυτοί ήταν και είναι έπιστημο- νικά συμπεράσματα μιάς μακράς έπεξεργασίας τών νομικών, τά όποια οι πηγές του ρωμ. δικαίου χάρι στην Ιδιόμορφη σύνθεσή τους και τόν τρόπο νομοθέτησης πού ήταν σέ χρήση στή βυζαντινή έ- ποχή περιέλαβαν στα κείμενά τους. Τό ότι οι πη- γές αυτές, τά κείμενά τους, έπαψαν νά είναι Ισχύον δικαίο σέ μιά και ή νεώτερη νομοτεχνική θεώρηση ότι οι έπιστημονικοί αυτοί κανόνες έρ- μηνείας δέν έχουν θέση μέσα σ' ένα σύγχρονο κώ- δικα, δέν σημαίνει και ότι οι κανόνες αυτοί θ' άγνοούνται πλέον στην έρμηνεία του Ισχύοντος δι- καίου. Ο Γ. Μαριδάκης, πού έπεξεργάστηκε άπ' την άρχή τό σχέδιο τών γενικών άρχών του Ά- στικού Κώδικα, γράφει σχετικά—έξ άφορμής της παράλειψης του έρμηνευτικού κανόνος γιά τή μη άναδρομικότητα του νόμου—(σ. 119): «Έλλειψού- σης ρητής διατάξεως (σημ. Π. Δ. περί μη άνα- δρομής) αποτελεί ζήτημα έρμηνείας, κατά πόσον ό νόμος εκτείνεται και εις έννόμους σχέσεις γεν- νηθείσας υπό τό κράτος του προγενεστέρου δι- καίου. *Αναγραφή θετικών διατάξεων υπό τόν τύπον έρμηνευτικών κανόνων είναι λίαν επικίνδυ- νος. Θα γεννήση δυσχερείας και περιπλοκάς*. Δη- λαδή οι καθιερωμένοι έπιστημονικοί έρμηνευτικοί κανόνες πρέπει και τώρα νά λαμβάνονται ύπ' όψη.

(26) Δες σημ. 19 (α).

(27) Δες σημ. 19 (β).

(28) Δες σημ. 19 (γ).

αυτό τό σημείο: «άποφάσεις άπορρίπτουσαι τε- λεσιδικώς... αποβάλλουσι την Ισχύν των...»

4. Άς δούμε τώρα άπο πιά κοντά πώς άν- τιμετωπίζει ή νομολογία και ή θεωρία στον τόπο μας τό πρόβλημα της άπ' εύθείας, μέ ρητή διάταξη, είτε έμμεσα, μέ νόμο άναδρο- μικής Ισχύος ή έρμηνευτικό, κατάργησης δικα- στικών άποφάσεων άπ' τή πλευρά της συνταγ- ματικής άρχής της διακρίσης τών έξουσιών.

Είναι άναμφισβήτητο ότι άποδίδεται θεμε- λιώδης σημασία στή συνταγματική αυτή άρχή. Καί, γενικά, δέν μπορεί νά πη κανείς ότι τά τελευταία χρόνια (όπου συχνότερα τέθηκε τό ζήτημα) δέν δόθηκε ή έπιστημονικά όρθή γραμ- μή στή συναγωγή τών συνεπειών της ως πρós τό θέμα μας.

Είπαν τό δικαστήρια οχεδόν ταυτόσημα(29): «Άμεσος της διακρίσεως ταύτης συνέπεια »είναι ότι ή νομοθετική έξουσία δέν δύναται »ν' άντιποιηθή την άρμοδιότητα της δικαστι- »κής... ούδέ νά παρενείρη έαυτήν εις τά έργα »ταύτης, [έπιλαμβανομένη της λύσεως δια- »φορών, έφ' όν κατά τούς κειμένους νόμους »μόνη ή δικαστική έξουσία δικαιούται ν' άπο- »φαίνεται(30)]. Μερικές άποφάσεις(31) προσθέ- »τουν: «πολλή δ' ήσαν ν' άποφαίνεται άκού- »ρους τός τετελεσμένους πράξεις ούτης και »κηρύσσει ως μηδέποτε γενομένης». Όλες συ- »νεχίζουν: «ή άρχή ούτη της διακρίσεως) ού »ζαμώς δεσμεύει τόν νομοθέτην νά ρυθίση »κατά τό δοκοϋν, είτε δι' άσθεντικής έρμη- »νείας... είτε δια θετικών διατάξεων, δικαιο- »ματα, ως και κτηθέντα τοιαύτα(32) επί τή βά- »σει προϊσχυσάντων νόμων και άνανταρπισθέν- »τα έτι δια δικαστικών άποφάσεων(33), δυνάμε- »νος νά διατάξη την άπόσβεσιν τών σχετικών »δξιώσεων τών Ιδιωτών, [ως και την κατάρ- »γην τών ένώπιον τών δικαστηρίων ή άλλων »Αρχών έκκρεμων τοιούτων ύποθέσεων(34)], μη »περιοριζόμενος εις τοϋτο, ειμή υπό τών συν- »ταγματικών όρισμών(35).

Μετά τή γενική αυτή θέση μιά άπ' τίς άπο- φάσεις αυτές κηρύσσει άντισυνταγματικό έρμυ- νευτικό νόμο πού άκυρώνει κάθε—στην πραγ- ματικότητα όμως τή μοναδική—προεκδοθείσα άπόφαση, άντίθετή του(36)—,άλλη δέχεται ότι

(29) Α. Π. 261/32 Θέμ. ΜΓ 662, 136/35 ΕΕΝ β 853, 605/39 ζ 105, 97/45 ιγ 39, 159/45 Θέμ. ΝΣΤ 394. Πάντως ή περισσότερη συγκεκριμένη, ξεκαθα- ρισμένη στις αιτιολογίες της, είναι ή Πρ. Πρ. Π. Αθ. 1214/35 ΕΕΝ β 86

(30) Η μέσα στις άγκύλες φράση μόνο στις Α. Π. 97, 159/45.

(31) Η μέσα σ' αυτές τίς άγκύλες φράση δέν περιλαμβάνεται στην Α. Π. 159/45.

(32) Έδώ σταματάει ή Α. Π. 605/45.

(33) Η μέσα στις άγκύλες φράση στις Α. Π. 261/32, 97/45, 159/45.

(34) Η μέσα στις άγκύλες φράση στην Α. Π. 136/35.

(35) Άνάλογα άποφαίνεται και ή Σ. Ε. 614/33.

(36) Α. Π. 261/32. Σχετικά μ' αυτή ό Χ. Πρά- τσιμας Θέμ. ΝΕ. 116, πού βασικά την έπικροτεί, νομίζει όμως—φαίνεται—ότι θά μπορούσε νά είναι έλαστικότερη, άφού μέ τόν νόμο δέν λυνόταν ή διαφορά, αλλά αποκλειόταν τό απαράδεκτο μιάς αίτησης γιά άναίρεση. Άλλες άποφάσεις πού έκρι-

δὲν ἀντίκειται στὴ διάκριση τῶν ἐξουσιῶν νόμος ποὺ καταργεῖ ἰδιωτικὲς ἀξιώσεις καὶ κηρύσσει καταργημένους τὶς ἐκκρεμείς σὲ ὅποια δὴποτε δικαστήρια ἢ Ἀρχὲς σχετικὲς ὑποθέσεις⁽³⁷⁾—Τρίτη δέχεται τὸ ἴδιο γιὰ νόμο ποὺ ἐπικυρώνει ὑπουργικὲς ἀποφάσεις ἀκυρωθεῖσες ἀπ' τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας⁽³⁸⁾—οἱ ἄλλες δίδουν τὴν ἴδια λύση σχετικὰ μὲ διατάξεις, ποὺ μὲ διαφορετικὲς διατυπώσεις ὁρίζουν, ὅτι καταργοῦνται ἢ ἀποβάλλουν τὴν ἰσχὺν τους ἐξωστικὲς δικαστικὲς ἀποφάσεις ὑπὸ ὁρισμένους προϋποθέσεις⁽³⁹⁾.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἔκθεση ἐπιτρέπεται, νομίζω, τὸ συμπέρασμα ὅτι ποτὲ δὲν ἀντιμετωπίσθηκε σὺν παραβίασιν τῆς διάκρισης τῶν ἐξουσιῶν ἢ, ἔστω καὶ, ρητῇ καὶ ἄμεσῃ, κατάργησιν μὲ νόμο δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐν ὅσῳ ἀφορᾷ κατηγορίες ὁλόκληρες καὶ ὄχι μὴ ὁρισμένη, συγκεκριμένη περίπτωση.

Κατηγορηματικὲς μ' αὐτὴ τὴ διατύπωση εἶνε

ναν ἀντισυνταγματικὴ γιὰ τὸν ἐδῶ ἐξεταζόμενο λόγο τὴ μὲ νόμο προσβολὴ δικαστικῶν ἀποφάσεων εἶνε οἱ Ε. Α. 131/34 ΕΕΝ α 178 καὶ ἡ Π. Ἀθ. 10037/34 β 23.

(37) Α. Π. 136/35, ποὺ ὑπογραμμίζει τὸν ἀτομικὸ χαρακτήρα ποὺ πρέπει νὰ ἔχει ὁ καταργῶν δικαστικὲς ἀποφάσεις νόμος, γιὰ νὰ εἶνε ἀντισυνταγματικός.

(38) Α. Π. 609/35. Τὴν ἴδια λύση ἡ Ε. Α. 1067/39 ζ 169, ποὺ ἐπικρίνει ἐκεῖ ὁ Θ. Τσάτσος (δὲς σημ. 42).

(39) Α. Π. 97, 159/45. Ἀντίθετα πρὸς τὴν Α. Π. 159/45, οἱ Σ. Ε. 197/45 Θέμ. ΝΣΤ 245 καὶ 199/45 ΕΕΝ β 247 θεωροῦν ἀντισυνταγματικὴ, γιὰ παράβαση τῆς διάκρισης τῶν ἐξουσιῶν, τὴν ἴδια διάταξιν. Παρ' ὅλο τὸν ἐνθουσιασμό τῶν σχολίων τῆς Θέμ. ΝΣΤ 244^α, οἱ ἀποφάσεις αὐτὲς δὲν μποροῦν νὰ ἐπαινεθοῦν γιὰ σαφήνεια καὶ δεμένη αἰτιολογία. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβει ποῦ, κατὰ τὴ γνώμην τοῦ Συμβουλίου, ὑπάρχει ἡ παραβίαση τῆς ἀρχῆς τῆς διάκρισης τῶν ἐξουσιῶν: στὴν κατάργησιν τῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τὸ ἀρθρο 49 § 2 τοῦ ἀ. ν. 255/45 ἢ μόνον στὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ ἀ. ν. 438/45, ποῦ, ἀναμφισβήτητα, χαρακτηρίζουν ἀντισυνταγματικὴ. Ἀλλὰ εἶναι ἀντισυνταγματικὴ ἡ ἐξουσιοδότησις, γιατί ἔχει ἀντικείμενο ἀντισυνταγματικὴ ἐνέργεια (τὴν κατάργησιν τῶν ἀποφάσεων) ἢ γιατί τὴν ἀρμοδιότητα γιὰ τὴ μὴ ἀντισυνταγματικὴ αὐτὴ ἐνέργεια δὲν μπορεῖ ἡ νομοθετικὴ «ἐξουσία» νὰ τὴ μεταβιβάσει μ' ἐξουσιοδότησιν στὴν ἐκτελεστικὴ, γιὰ τὸν λόγο ἴσως ὅτι εἶναι αὐστηρότερος ὁ διαχωρισμὸς δικαστικῆς—ἐκτελεστικῆς παρὰ δικαστικῆς—νομοθετικῆς «ἐξουσίας»; Θὰ εἶχε πολὺ ἐνδιαφέρον νὰ δινόταν εὐκαιρία νὰ διευκρινισθῇ τὸ σημεῖο αὐτό. Τοῦ Συμβουλίου τὴν ἄποψιν ἀκολούθησε στὸ ἴδιο θέμα καὶ ἡ Ε. Α. 713/45 ΕΕΝ β 238, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ἀπ' αὐτὴ συνάγεται ὅτι θεωρεῖ ἀντισυνταγματικὴ μόνον τὴν ἐξουσιοδότησιν (δὲς καὶ σημ. 40).

σειρὰ ἀπὸ ἄλλες ἀποφάσεις, ποῦ, χωρὶς νὰ περιλαμβάνουν τόσο ἐκτεταμένη αἰτιολογία, καθαρὰ τοποθετοῦν τὸ πρόβλημα στὸ ἂν ἡ κατάργησις δικαστικῶν ἀποφάσεων ποὺ ἐπιβάλλει ὁ νόμος ἀναφέρεται σὲ ὁρισμένη δικαστικὴ ὑπόθεσις καὶ ἀπόφασις⁽⁴⁰⁾ ⁽⁴¹⁾.

Αὐτὴ τὴν ἄποψιν υἱοθετοῦν καὶ οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς θεωρητικούς μας⁽⁴²⁾.

Καί, νομίζω, εἶνε ἡ σωστὴ. Καί ἡ μόνη, μὲ τὴν ὅποιαν ἀποφεύγεται ἡ πελαγοδρομία σὲ ὁριστολογίας καὶ γενικότητες ποὺ ἐπιτρέπουν τὶς πρὸ διαφορετικὲς—καὶ ἀλληλοσυγκρουόμενες πολλὰς φορές—λύσεις καὶ ποὺ κάθε φορὰ θὰ πρέπει νὰ πλαταίνουν ἢ νὰ περιορίζονται ἀνάλογα μὲ τὸ συμπέρασμα—τὸ εὐλογοῦ ἢ μὴ—

(40) Α. Π. 412/38 ΕΕΝ στ 26, 76/44 β 35, («προτίθεται νὰ ρυθμίση νομοθετικῶς ὠρισμένην ὑπόθεσιν ἐκκρεμὴ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων κατὰ τρόπον τέμνοντα τὴν διαφορὰν ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς τῶν διαδίκων»), Ε. Α. 870/38 ια 136 σημ. 85, 713/45 β 237, σχόλια στ 26 σημ. 1, ζ 168, Θέμ. ΝΔ 167* (ποὺ ζητᾷ νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἄποψη αὐτὴ καὶ στοὺς ἐρμηνευτικούς νόμους ποὺ παρὰ τὴ γενικώτερη διατύπωσίν τους ἀφοροῦν ὁρισμένα πρόσωπα ἢ ὁρισμένους ἐκκρεμείς ὑποθέσεις τους), ΝΕ 108*. Πρβλ. Ε. Α. 189/32 ΜΔ 130 (ἀκυρώνοντας σύμβαση τοῦ Δημοσίου μὲ τρίτον ὁ νομοθέτης «δὲν ἀσκεῖ προδήλως δικαστικὰ καθήκοντα»).

(41) Τὴ μὴ ἀντισυνταγματικότητα τῶν νόμων ποὺ καταργοῦν δικαστικὲς ἀποφάσεις ὑποστηρίζουν, μὲ τὸ νὰ μὴ ἐξετάζουν καὶ ζήτημα συνταγματικότητας, ὅλες σχεδὸν οἱ ἀποφάσεις ποὺ ἀναφέρονται στίς σημ. 17—20. Καὶ Β. Παπαδόπουλος στὴ μελέτη γιὰ τὸ «Νόμο» στοὺς Ν. Πανδέκτες τ. 8 σ. 214. Οἱ Α. Ν. 149/41 ΕΕΝ η 194, 11/45 Θέμ. ΝΣΤ 216 καὶ Ε. Α. 257/45 ΝΣΤ 332 ἐφαρμόζουν διάταξιν ποὺ ὁρίζει «ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχὺν τῶν ἐκδοθεῖσαι δικαστικαὶ ἀποφάσεις» χωρὶς νὰ θέτουν ζήτημα συνταγματικότητας.

(42) Ν. Ν. Σαριπόλου, Ἑλληνικὸν Συνταγματικὸν Δίκαιον τ. Β' (1918) σ. 42 σημ. Σύστημα κλπ. τ. Γ' (1923) σ. 260 σημ., («ὑφισταμένη δίκη ἐκκρεμῆς—ὠρισμένη δικαστικὴ διαφορὰ»), Α. Σβώλου, γνωμοδ. ΕΕΝ δ' 110 («ἀτομικῶς ὠρισμένη ἐκκρεμῆς δικαστικὴ διαφορὰ»), Χ. Πράτσικα, παρατηρήσεις Θέμ. ΝΕ' 116 («ὠρισμένη μόνον διαφορὰ»), Γ. Κουσουλάκου, Αὐθεντικὴ ἐρμηνεία κλπ. ΕΕΝ ια' 136 («ὠρισμένη ἐκκρεμῆς δίκη»), Ὁ Θ. Τσάτσος σὲ σχόλια ζ' 169 σημ., ἐνῶ θεωρεῖ παραβίασιν τῆς διάκρισης τῶν ἐξουσιῶν τὴν μὲ ἀναδρομικὸ νόμον κατάργησιν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀπ' τὸ σύνολο τῆς ἐργασίας του δὲν βγαίνει νὰ λείπει τίποτα διαφορετικὸ ἀπ' τὶς ἀποφάσεις τῆς σημ. 28. Τουλᾶχιστον ἔτσι κατάλαβα. Ἀόριστα ὑποστηρίζει ὅτι ἀποτελεῖ ἐπέμβαση στὴ δικαστικὴ ἀρμοδιότητα τὸ «κάλυμμα» τῆς λεγομένης αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τῶν νόμων ὁ Γ. Σιμωνέτος στὸ Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δ. 1943 σ. 664.

ποῦ πρέπει νά βγῇ⁽⁴³⁾. Δέν δίνουν δηλαδή μιὰ σταθερή ἐρμηνευτική ἀφετηρία ὡς κριτήριο.

Ἄλλως τε, γιατί νά θεωρήσουμε, εἰδικώτερα στήν περίπτωση τοῦ ἐρμηνευτικοῦ νόμου, ὅτι ἡ ἀνατροπή ἀπ' αὐτόν δικαστικῶν ἀποφάσεων εἶνε ἐπέμβαση στή δικαιοσύνη, καί νά μὴν ποῦμε ἀντίθετα, ὅτι ἀποκρούοντας τήν ἀνατροπή αὐτή, ἐπιτρέπουμε στόν δικαστή νά νομοθετήσῃ—ν' ἀναμιχθῇ δηλαδή στήν ἀρμοδιότητα τῆς νομοθετικῆς «ἐξουσίας», τροποποιώντας ἢ θέτοντας ἄλλον κανόνα καί ὄχι τόν ἀρμόδιο θεσπισμένο νόμο, ἀφοῦ δεχόμεστε νά λυθῇ κατὰ τρόπον ἀπρόσβλητο ἡ διαφορά μέ ἀπόδοσι στόν νόμο αὐτόν ἔννοιας ἀνυπόστατης, ὅπως θ' ἀποδεικνύει τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἀρμόδιο γιά νά ἐρμηνεύσει αὐθεντικά τὸν ἐφαρμοσθέντα νόμο νομοθετικό ὄργανο ἀποδοκιμάζει τήν ἐρμηνεία τῆς ἀπόφασης⁽⁴⁴⁾.

Ἄλλο τὸ ζήτημα τῆ σκοπιμότητας νά μποῦν περιορισμοί στή νομοθετική παντοδυναμία, καί ἀρμοδιότητας ἄλλου, ὅταν οἱ περιορισμοί αὗτοι ξεπερνοῦν τήν ἀρμοδιότητα τῆς δικαστικῆς «ἐξουσίας». Ἄλλως τε μέ τὴ σημερινή σύνθεση τῆς δικαστικῆς «ἐξουσίας» δέν ὑπάρχει

(43) Σὲ ἀνάλογη μέ τὸν ἀ. ν. 827 περίπτωση (νόμος ἐρμήνευσε προηγούμενο κι' ἔδωσε στοὺς ἐνδιαφερομένους τὸ ἔνδικο μέσο τῆς αἵτησης γι' ἀναθεώρηση ἀπ' τὸ ἴδιο δικαστήριο τῶν πρὶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων) ἡ Σ. Ε. 614/33 ἀπέκρουσε τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι ὑπάρχει παράβαση τῆς ἀρχῆς τῆς διάκρισης τῶν ἐξουσιῶν μέ τήν αἰτιολογία: «ἐφ' ὅσον δὲν κηρύσσει αὐτὸς ὁ νόμος ἀκύρους τὰς ἀποφάσεις ταύτας, ἀλλ' ὀρίζει ὅτι ἡ αἵτησις ἀναθεωρήσεως δικάζεται ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου, ὅπερ κρίνει περὶ τε τοῦ ἐφαρμοστέου νόμου, τῆς ἐννοίας αὐτοῦ καί τῆς ἀναδρομικῆς ἢ μὴ ἰσχύος αὐτοῦ καί περὶ τῶν συνδεομένων πρὸς τήν ὑπόθεσιν πραγματικῶν περιστάτικων». Τάχα τὸ Συμβούλιο θὰ ἔκρινε ἀντισυνταγματικὸν τὸν ἀ. ν. 827, ποὺ οὐσιαστικά μὲν θεσπίζει ὅτι ἀκριβῶς καί ὁ νόμος ὁ χαρακτηρισθεὶς παραπάνω ἀπ' αὐτὸ συνταγματικός, μόνο ποὺ καταργεῖ ἀπ' εὐθείας τὶς δικαστικὲς ἀποφάσεις. Ἡ μόνη ἴσως διαφορά τοῦ ἀ. ν. 827 εἶναι ὅτι δέν περιλαμβάνει ρητὴ ἐρμηνευτικὴ διάταξη, ἀλλ' αὐτὴ, ὅπως ἐκτέθηκε (στό κείμενο § 2), «ὑποκρύπτεται» καί ἐκφράζεται σαφέστατα.

(44) Μιὰ τέτοια σκέψη περίπου μοῦ φαίνεται ὅτι ἐκφράζει καί ἡ Πρ. Π. Ἀθ. 1214/35 ΕΕΝ β' 86,

πάντοτε ἐγγύηση ὅτι οἱ περιορισμοί ποῦ θὰ βάλει αὐτὴ θὰ κατοχυρώνουν τὸν ταλαίπωρο «κυρίαρχο»—δικαιοῦχο τῆς συντακτικῆς ἐξουσίας, τὸ λαό. Ζωντανὸ παράδειγμα ἡ σχολιαζόμενη ἀπόφαση.

Β. Ὡς πρὸς τὸ ἄλλο σημεῖο τῆς ἀπόφασης, ὅτι ὁ ἀ. ν. 827 εἶναι ἀντισυνταγματικός, γιατί θεσπίσθηκε «πρὸς θεράπευαν προσωπικῶν συμφερόντων κλπ.», ἔδω πλέον ἡ κρίση εἶναι πραγματική—ὄχι νομική—καί προσδιορίζεται ἀπ' τὶς κοινωνικοπολιτικὲς ἀντιλήψεις κάθε ἀτόμου, ὅσο κι' ἂν πρέπει νά παρασταθῇ σὰν ἀντικειμενική. Πάντως μέ πολλὴ δυσκολία θὰ μπορούσε, στήν ἐποχὴ μας, ὁποιονδήποτε ἀντιλήψεων πρόσωπο νά θεωρήσει ὅτι «προσωπικά συμφέροντα κατὰ παράβασιν τῆς ἀποστολῆς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὅπως ἀσκήται ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος», ἐξυπηρετεῖ νομοθέτημα ποῦ ἐπεδίωξε νά δικασθοῦν «κατ' οὐσίαν» ἀγωγές ἐργαζομένων κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν τοὺς βασιζόμενες σὲ παράνομη ἀπόλυσή τους, ποῦ δὲν ἐκρίθηκαν γιατί ἀπορρίφθηκαν διὰ λόγους τυπικούς!

Ἄν πάλι μ' αὐτὴ τὴν αἰτιολογία ἐννοεῖ ἡ ἀπόφαση ὅτι λείπει ἀπ' τὸ νομοθέτημα τὸ στοιχεῖο τῆς γενικότητας στή ρύθμιση, ἀρκετὰ λέχθηκαν γι αὐτὸ παραπάνω⁽⁴⁵⁾. Ἄλλως τε τὸ νομοθέτημα ἔχει καί τὸ στοιχεῖο αὐτό: ἐρμηνεύει (ἐμμεσα) γενικά ἕναν ὑπάρχοντα νόμο καί καταργεῖ γενικά ὅλες τὶς ἀντίθετές του ἀποφάσεις.

Γ. Τέλος θάπρεπε νά παρατηρηθῇ καί τοῦτο: ἔστω, ὁ νόμος ἦταν ἀντισυνταγματικός ὡς πρὸς τήν κατάργηση τῶν ἀποφάσεων. Δέν ἦταν ὅμως ἀντισυνταγματικός ὡς πρὸς τὸν ὑποκρυπτόμενο ἐρμηνευτικὸ κανόνα, ὅτι ἡ προθεσμία τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ ν. 765/1943 δέν ἔχει ἐφαρμογὴ στὶς ἀγωγές ποῦ ἔχουν βάση ἀπόλυση κατὰ παράβαση τοῦ ἀ. ν. 118/1945. Ἡ ἐπιδικη ὑπόθεση δὲν δικάζοταν δυνάμει τοῦ ἀ. ν. 827 γιὰ νά ἐφαρμοσθῇ (δηλ. νά μὴν ἐφαρμοσθῇ) ἡ ἀντισυνταγματικὴ του διάταξη. Τί ἐμπόδιζε ὅμως νά ληφθῇ ὡς ὅψη ἡ συνταγματικώτατη ἐρμηνεία του;

ΠΑΝΤ. Δ. ΔΗΜΑΚΟΣ
Δικηγόρος

(45) Δὲς σημ. 11. Τὸν ἐρμηνευτικὸ χαρακτήρα τοῦ ἀ. ν. 827 δέχεται καί ἡ Πρωτοδικίου Ἀθ. 3061/46, ἔστω κι ἀπὸ τὴν ἀνάποδη (σημ. 21).

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΔΙ' «ΩΡΙΣΜΕΝΗΝ ΑΙΤΙΑΝ»

'Απόψεις περί τοῦ μὴ ἐπιτρεπτοῦ τοῦ δικαστικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη

I

Προϋποθέσεις ἐγκύρου κατὰ τὸ Ν. Δ. 424]1941 ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως.—«Ὁρισμένη αἰτία» ἀπολύσεως.—'Αντικείμενον τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη.— Μόνος περιορισμὸς τὸ νόμιμον ποσοστὸν ἀπολύσεως.— Περιστατικὰ μὴ συνιστῶντα τὴν «ὠρισμένην αἰτίαν» ἀπολύσεως, ἀλλὰ τὴν ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν.— Δικαστικὸς ἐλεγχος καὶ ἐκτίμησις τοῦ λόγου ἀπολύσεως.— 'Αποδοχὰ μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν.

Εἰς τὴν § 2 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765]1943, ἀντικαταστήσαντος τὸ ἀρθρον 2 τοῦ Ν.Δ. 424]1941 (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 3, 208 ἐπ.) ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «2. Κατὰ παρέκκλινιν τῶν διατάξεων τῆς παραγρ. 1 αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς τῶν μισθωτῶν δὲν ὑπερβαίνει τοὺς χιλίους, δύνανται νὰ καταγγέλλωσιν ἐντὸς ἐνὸς ἡμερολογιακοῦ ἔτους τὴν σύμβασιν ἐργασίας ποσοστοῦ 8 ο)ο ἐπὶ τῶν παρ' αὐταῖς ὑπηρετούντων μισθωτῶν. Αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς τῶν μισθωτῶν ὑπερβαίνει τοὺς χιλίους, δύνανται νὰ καταγγέλλωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐντὸς ἐνὸς ἡμερολογιακοῦ ἔτους ποσοστοῦ 5 ο)ο ἐπὶ τῶν παρ' αὐταῖς ὑπηρετούντων μισθωτῶν. Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπαφιεμένη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, δέον νὰ γίνεταί ἐγγράφως καὶ δι' ὠρισμένην αἰτίαν μὴ συμπεριλαμβανομένην εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ».

Ἐκ τοῦ συνόλου ἐπομένως τοῦ περιεχομένου τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως προκύπτει καταφανῶς, ὅτι ἡ δι' «ὠρισμένην αἰτίαν» ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, μὴ ὑποκειμένη εἰς δικαστικὸν ἐλεγχον.

Τὴν ἀποψιν ταύτην ἀκολουθεῖ καὶ ἡ κατωτέρω κατ' ἔφεσιν πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀποψιν τῆς κατ' ἔφεσιν ἐπίσης πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 5631]1945, (εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Δ. Μαργέλλος, ΕΕΔ 5, 53), δεχομένης ὅτι ἡ «ὠρισμένη αἰτία» ἀπολύσεως πρέπει νὰ εἶναι εὐλόγος καὶ νὰ δικαιολογῇ ταύτην (τὴν ἀπόλυσιν) ἀντικειμενικῶς.

Ὅ,τι ἤδη προκύπτει ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως εἶναι, ὅτι ἐξεδηλώθησαν διάφοροι γνῶμαι (βλέπε σχετικῶς εἰς ΕΕΔ 5, 16), ὥστε νὰ παρῇ μὲν πάντοτε ὁξὺ τὸ πρόβλημα ἐφαρμογῆς τῆς, μὲ ἀντιθέσεις γνώμων, αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζουν ὅχι μόνον τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις τοῦ πρώτου βαθμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκείνας τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς δὲν συντείνει εἰς τὴν παγίωσιν μιᾶς ὠρισμένης γνώμης καὶ εἰς τὴν ὁμοιόμορφον ἐπὶ τέλους ἐφαρμογὴν τοῦ δικαίου.

Ὅπως ἴσως τὸ ὥς ἐφετέριον δικάζον ἤδη Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς νεωτέρας ταύτης ἀποφάσεώς του κατευθύνεται, καθ' ἡμᾶς, πρὸς τὴν ἀληθὴ ἐννοίαν τοῦ νόμου (πρβλ. καὶ συμφώνους κατ' ἔφεσιν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3170, 3945 καὶ 4046]1944, ΕΕΔ 3, 392, 617, 532), τόσον ὡς πρὸς

τὸ ὅτι ἡ δι' «ὠρισμένην αἰτίαν» ἀπόλυσις μισθωτοῦ δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν ἐλεγχον τῶν δικαστηρίων, ἀφοῦ εἶναι ρητὸν τὸ γράμμα τῆς διατάξεως «...ἐπαφιεμένη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη...» ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸ ὅτι πρέπει τὰ συνιστῶντα αὐτὴν περιστατικὰ νὰ μὴ συμπεριλαμβάνωνται εἰς ἐκεῖνα τῆς § 1 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765]1943, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὴν ἐννοίαν τῆς ἀνεπαρκείας, ἀκαταλληλότητος ἢ ἀναρμοστοῦ συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ, καὶ τὰ ὁποῖα πάντως ὑπόκεινται εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον (Ὅτω καὶ αἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐπίσης καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5503]1945, Πρωτοδίκης Κ. Γιαννόπουλος, ΕΕΔ 5, 16, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4710]1945, Πρωτοδίκης Γ. Σακελλαρίου, ΕΕΔ 5, 17 ἀντίθετοι αἱ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4375]1945, Πρωτοδίκης Μ. Σκουλίκης, ΕΕΔ 5, 17, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4637]1945 (ἡ ἐκκαλουμένη ἤδη), Πρωτοδίκης Κ. Τρουπάκης, ΕΕΔ 5, 18, πρβλ. σχετικῶς ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος καὶ τοὺς εἰς ΕΕΔ 5, 16 ἀναφερομένους συγγραφεῖς).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1539]1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Προεδρεύον ὁ Πρωτοδίκης κ. Α. Φλῶρες
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Μ. Ἀρσένης
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Τρίμης, Α. Οἰκονόμου

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι ὑπηρετεῖ ἀπὸ ἐτῶν ὡς τεχνίτης σιβαδόρος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, πλὴν αὕτη τὴν 1-2-1945 ἤρνηθη τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος προσεγγικόντος ταύτας, τὴν δὲ 24 7-1945 ἀπέλυσε τοῦτον τῆς ὑπηρεσίας, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424 τοῦ 1941 νομοθ. διατάγματος, ἄλλως τῆς παραγράφου 2 αὐτοῦ. Ὑποστηρίζει δὲ ὁ ἐνάγων ἐν συνεχείᾳ, ὅτι ἡ οὕτως ἐγενεμένη ἀπόλυσις ἐστὶν ἄκυρος, διότι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ κατὰ νόμον διατυπώσεις, ἔτι δὲ καὶ ὅτι αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς αὐτὸν ἐνέργειαι ἀναληθεῖς ἐλέγχονται. Ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ ἐνάγων ἐξαιτεῖται τὸ μὲν τὴν καταβολὴν τοῦ καθυστερουμένου ἐτέρου ἡμισσοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 1-2-1945 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του, ἡτοι τῆς 24 Ἰουλίου ἰδίου ἔτους, ὡς καὶ ἐτέρων δραχμῶν 22.110, εἰς δ' ἀνέρχονται τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἀπὸ τοῦ τελευταίου τούτου χρόνου μέχρι τῆς 31-8-1945.

Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι κατόπιν τῆς πρὸς τὸν ἐνάγοντα τὴν 24-7-1945 κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπολύσεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης αὐτῇ ἡσκήσε τὸ ὑπὸ τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ νομ. 5)τος 424 τοῦ 1941, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 765 τοῦ 1943 νόμου, παρεχόμενον εἰς ταύτην δικαίωμα, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἔγκυρός ἐστίν ἡ γενομένη ἀπόλυσις, ἐφ' ὅσον διὰ ταύτην ἐτηρήθησαν πᾶσαι αἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἀναφερόμεναι διατυπώσεις. Ἐκρίνεν δ' ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ ἀγωγή, καθ' ἣ μέρος αὐτῇ διώκει τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ χρόνον δὲν εἶναι βάσιμος. Ἐξ ἐτέρου ἡ αὐτῇ ἀπόφασις ἀπεφάνητο, ὅτι ἡ ἀγωγή, σκοποῦσα τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐνάγοντα καταβολὴν τοῦ καθυστερούμενου ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν του διὰ τὸν ἀπὸ τῆς 1-2-1945 μέχρι τῆς ἀπολύσεως χρόνον, εἶναι ἀπορριπτέα, διότι, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀποφάσει, ὁ ἐνάγων καθ' ὅλον τὸν ὥς ἄνω χρόνον δὲν ἀπησχολήθη δι' αἰτίαν πράγματι ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τῆς ἐναγομένης καὶ ἔνεκα τούτου νομίμως κατεβλήθη εἰς αὐτὸν τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν του, βάσει τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 1259 παρ. 6, 11200 παρ. 4, 13800 καὶ 16541 τοῦ 1945 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας.

Κατὰ νόμον ἀπόλυσιν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου γινομένη ἀνευ τηρήσεως ὀρισμένων προϋποθέσεων εἶναι ἄκυρος καὶ λογίζεται μηδὲν γινομένη. Κατὰ δὲ τὸ ἀρθρον 10 τοῦ νομοθετικοῦ 5)τος 424 τοῦ 1941 ὁρίζεται, ὅτι δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἔργου μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἔργου τῶν ἢ δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀρθροῦ καθορίζεται, ὅτι ἐπὶ τῇ τηρήσει τῶν ἐκεῖσε ἀναφερομένων διατάξεων ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσιν δι' ὀρισμένην αἰτίαν, μὴ συμπεριλαμβανομένην εἰς τὰς διατάξεις τῆς πρώτης παραγράφου. Ἐν τῇ δευτέρᾳ δὲ ταύτῃ περιπτώσει ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἔργου εἰσαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι περὶ ὀρισμένου, ἀφοῦ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως δύναται νὰ γίνῃ μέχρι τοῦ ἐκεῖσε ἀναφερομένου ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὑπηρετούντων μισθωτῶν.

Ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, ὅτι εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ προσέβη ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐκφορούμενος οὗτος ὑπὸ ἀναρχικῶν ἰδεῶν, ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων ὁμοϊδεατῶν του, δημιουργεῖ προστριβὰς καὶ διενέξεις μετ' αὐτῆς ὑπὸ διαφόρους αὐστηράτους προφάσεις. Ἐπὶ δὲ ποιεῖ ἐναντίον τῆς προπαγάνδαν μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῆς καὶ πρωτοστάτει εἰς τὴν διὰ παντὸς τρόπου διασάλευσιν τῆς πειθαρχίας, τῆς τάξεως ἐν τῇ ἔργου τῶν, τῆς ὁποίας τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν οὐσιωδῶς παρακωλύει. Ἀλλὰ τὰ περιστατικά τοῦτα, οὕτως ἐκτιθέμενα, συνιστῶσι τὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἀρθροῦ 10 ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν καὶ ὡς τοιαῦτα δύναται νὰ δικαιολογήσῃ

τὴν καταγγελίαν τῆς ἔργου τῆς συμβάσεως.

Πρὸς ἀπόδειξιν τῶν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποδομένων αἰτιάσεων προσάγεται τὸ ἐν ἀντιγράφῳ πρακτικόν, ἐν ᾧ περιλαμβάνονται αἱ καταθέσεις τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐνάγων τοῦ πρώτου βαθμοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων. Ἐκτιμῶν δὲ τὸ δευτεροβάθμιον τοῦτο δικαστήριον ταύτας κρίνει, ὅτι πλήρως ἀποδεικνύονται πάνθ' ὅσα εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποδίδονται. Ἀληθῶς ὁ μάρτυς τῆς ἐναγομένης ρητῶς καταθέτει, ὅτι ὁ ἐνάγων μετ' ἄλλων ἀπὸ μακροῦ χρόνου συνέστησεν ὁμάδα καὶ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν εἶχον πάντες οὗτοι νὰ πράττωσιν, διδίδωσι ἐναντίον τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ συμπεριφορᾶς τοῦ ἐνάγοντος οὐχὶ ἀδημιουργοῦντο προστριβὰς μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐκ τῶν ὁποίων οὕτῃ διέτρεχε κίνδυνος. Καὶ καταθέτει μὲν ὁ αὐτὸς μάρτυς, ὅτι δὲν ἔχει ὑπ' ὄψει του ὀρισμένον συγκεκριμένον γεγονός, πλὴν πάντα τὰ ἀνωτέρω σαφῶς καὶ ὀρισμένως ἐξιστοροῦμενα ἀρκοῦσι νὰ δικαιολογήσῃ τὴν λόγῳ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος, τοσοῦτον μάλλον, ἀφοῦ οὕτῃ ὑπὸ τοῦ μάρτυρος τοῦ τελευταίου, οὐδ' ἄλλως πῶς ἀποδεικνύεται ἡ καὶ βεβαιοῦται καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη ἔταιρία ἐξ ἄλλων λόγων ὀρμωμένη κατήγγειλε τὴν ὑπάρχουσαν σύμβασιν ἔργου, τοῦθ' ὅπερ οὕτῃ πράξασα νόμιμον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡσκήσε δικαίωμα. Ὅθεν ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι νόμιμός ἐστιν ἡ ἀπόλυσιν καὶ ἡ ἀγωγή κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐστὶν ἀπορριπτέα καὶ ἀπορριπτέος ὁ τ' ἀντίθετος ὑποστηριζὼν λόγος ἐφέσεως.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τῆς παρ. 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 111259 καὶ τῆς ἀπὸ 12-2-1945 κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28 τοῦ 1944 νόμου ἐκδοθείσης καὶ δημοσιευθείσης κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας, καθ' ἣν μισθωτοὶ τῆς παρ. 1 μὴ ἀπασχολούμενοι δι' αἰτίαν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότη δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος ἡμερομισθίου τῆς ἀντιστοίχου κατηγορίας εἶναι, ὅτι αὕτη προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις ἀργεῖ πλήρως ἢ ἐλλείπει ἔργου αἰὶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔπαυσε καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν. Οὐδεμίαν δὲ δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ ὡς ἄνω διατάξις καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν περιωρίσθη ἀπλῶς ἡ παραγωγικὴ αὐτῆς ἔργου καὶ ἔνεκα τούτου ἀπασχολεῖται μέρος μόνον τῶν μισθωτῶν. Διότι ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ αἰτήσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἔργου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424 τοῦ 1941 νομ. 5)τος. Ὅτι δὲ τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13800 τῆς 10/7/45 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν, ἣτις συμπληροῦσα τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν καὶ εἰσαγούσα οὕτω νέον κανόνα δικαίου καθορίζει τὸ πρῶτον, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐλλείπει ἔργου ἢ περιορισμοῦ τούτων γίνεται χρῆσις τῶν ὑπηρεσιῶν μέρους μόνον τῶν μισθωτῶν αὐτῶν, ἀναλόγως τῶν ἐκαστοτε παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, καταβάλλεται εἰς τοὺς μὴ ἀπασχολούμενους μισθωτοὺς τὸ ἥμισυ τῶν ὀριζομέ-

νων διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἀποδοχῶν καὶ ταῦτα ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 16541 τῆς 4-8-1945 ἐκδοθείσης ἐτέρας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ ἔλλειψις ἐργασιῶν ἢ ὁ περιορισμὸς πρέπει νὰ ἀφορᾷ τὸ σύνολον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ νὰ εἶναι ἀξίας λόγου ἐκτάσεως καὶ σχετικῆς διαρκείας (Α.Π. 105 τοῦ 1945, 156 τοῦ 1945 Ε.Ε.Δ. τόμος 4 σελ. 559 καὶ 652). Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν προσαχθεῖσιν ἀποδείξεων οὐδαμῶς ἀποδεικνύεται οὐ μόνον ἡ πλήρης διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ περιορισμὸς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς. Ἀληθῶς οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ πρώτου βαθμοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων κατέθεσεν, ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως κατὰ τὸ ἀπὸ 1-2 1945 μέχρις 24 Ἰουλίου ἰδίου ἔτους χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ ἐνάγων ἔλαβε μόνον τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν του, διεκόπησαν ἢ καὶ περιορίσθησαν, οὐδὲ κατὰ τὴν πρωτόδικον ἢ καὶ τὴν ἑκκληστον ταύτην δίκην προσήχθη ἕτερον ἀποδεικτικὸν μέσον, ἐξ οὗ νὰ προκύπτωσι τ' ἀνωτέρω. Κατὰ ταῦτα ἐσφάλη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν, διώκουσαν τὴν καταβλήν τοῦ καθυστερουμένου ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν οὗτος δὲν εἰργάσθη, καίτοι προσέφερε πρὸς τοῦτο τὰς ὑπηρεσίας του, καὶ συνεπῶς δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἡ ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τοῦτον τὰ διὰ ταύτης αἰτούμενα ἡμερομίσθια του.

II

ΕΝΝΟΙΑ «ΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΑΙΤΙΑΣ»

Ἐλευθερία κρίσεως ἐργοδότη

Μὴ ὑπαγωγή εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς «ὠρισμένης αἰτίας» περιστατικῶν συνιστῶντων ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα ἢ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ. — Ἀνάγκη τὰ συνιστῶντα τὴν «ὠρισμένην αἰτίαν» ἀπολύσεως περιστατικὰ νὰ ἀφορῶσι τὸν μισθωτόν.

Σύμφωνος εἶναι ἡ ἄποψις καὶ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ εἰς δεύτερον βαθμὸν δικάσαντος, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ν.Ο.Δ., Πρωτοδικείου Βερροίας, πρὸς ἐκείνην τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' «ὠρισμένην αἰτίαν», κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943, ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, καθὼς

ἐπίσης εἶναι ἐπιτυχὴς ἡ σκέψις τῆς ὅτι ὁ λόγος τῆς δι' «ὠρισμένην αἰτίαν» ἀπολύσεως πρέπει νὰ ἀφορᾷ τὸν μισθωτόν, τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἀπόλυσις, καὶ τοῦτο εἶναι καταφανὲς ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς λόγους ἐγκειμένους ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδικείου Βερροίας 48/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Ν.Ο.Δ. κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Κάππος

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Α. Κυριακόγγονας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Ἰατρόπουλος, Α. Βαφειδης

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 28/8/1945 ἐγγράφου ἀναγγελίας τῆς ἐταιρίας Β. πρὸς τὸ ἐνταῦθα Ἀστυνομικὸν τμήμα, ὡς ἐκπροσωποῦν τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, ἡ ἐφεσίβλητος ἐταιρία κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἥτις εἶχε συναφθῇ ἐπ' ὀρίστον χρόνον μετὰ τῆς ἐκκαλοῦσης, λόγῳ τῆς ἀνάγκης ἀνανεώσεως καὶ ἀνασυγκροτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς, χωρὶς νὰ ὑφίσταται, ὡς πιστοῦται ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνδίκως ἐξετασθέντων ἀμφοτέρωθεν μαρτύρων καὶ τῶν λοιπῶν προσαχθέντων στοιχείων, ἰδιαιτέρως τῶν λόγων εἰς βάρος τῆς ἐκκαλοῦσης. Οὕτω ὁμοῦς πράξασα ἡ ἐφεσίβλητος Ἀνώνυμος Ἐταιρία παρεβίβασε τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 2 τοῦ ν. 765/1943, καθ' ἣν ἡ ὠρισμένη αἰτία, δι' ἣν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις ὠρισμένου ποσοστοῦ μισθωτῶν, ἐπαφίεται μὲν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη καὶ δὲν περιλαμβάνει περιστατικὰ συνιστῶντα τὴν κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ 2 ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, ἀλλὰ προδήλως δέον τὰ περιστατικὰ ταῦτα νὰ ἀναφέρονται εἰς τὸν μισθωτόν, ὅστις ζητεῖται ἡ ἀπόλυσις, ἐνῶ ἐν τῇ προκειμένῳ περιπτώσει, καθ' ἃ εἰρηται, οὐδεὶς ἄλλος λόγος προβάλεται ὑπὸ τῆς ἐφεσίβλητος ἐταιρίας, ἐκτὸς τῆς ἀνάγκης ἀνανεώσεως καὶ ἀνασυγκροτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς. Ὅθεν τάναντία δεχθεῖσα ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις κατέστησεν ἑαυτὴν ἐξαφανιστέαν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ οὗτου λόγον ἐφέσεως, καὶ δέον ὅπως, ἀκυρουμένης τῆς ἀπολύσεως, ὡς μὴ καταλυθείσης τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους ἐργασιακῆς συμβάσεως, γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀξίωσις αὐτῆς περὶ πληρωμῆς τῶν καθυστερουμένων ἡμερομισθίων τῶν ἀντιστοιχοῦντων εἰς τὸν χρόνον ἀπὸ 29/8/1945 μέχρις 27/10/1945.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΥΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κῦρος παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς νομοθετικῆς προστασίας του

Καθιέρωσις δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεως. — Ἀπόλυσις ἀνεῦ ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 2000/1939 ἀκυρῶς. — Ἐννοία προσλήψεως ἀντικαταστάτου στρατευθέντος μισθωτοῦ δι' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3514. — Κῦρος παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς προστασίας διὰ τὴν ἀπόλυσιν. — Ἐκτίμησις συνθηκῶν ὑφ' ἃς εἰσπράχθη ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112. — Ἑρμηνεία τοῦ ἀναγκ. ν. 541/1945.

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ νομικὰ ζητήματα περὶ τῶν ὁποίων πραγματεύεται διὰ τῆς παρατιθεμένης ἀποφάσεως τὸν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 2 τοῦ νόμου 3514 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει

στρατεύσεως, ἔχοντος ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων (ἀρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 547/1937, βλέπε κωδικοποίησιν τῶν σχετικῶν διατάξεων εἰς Ε.Ε.Δ. 4, 24 ἐπ.), ἐάν ἐργοδότης τις ἀντικαταστήσῃ τὸν στρατευθέντα

υπάλληλον (καὶ ἐργάτην ἢ τεχνίτην) δι' ἄλλου, ἢ σύμβασις ἐργασίας τοῦ τελευταίου τούτου διαλύεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότην πρὸς ἀποζημίωσιν, πλην τῆς πρὸς αὐτὸν καταβολῆς τοῦ 1)2 τῆς ἡμερησίας ἀμοιβῆς τοῦ ἐπὶ 15ῃ ἡμερον.

Εἶναι προφανές, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη, ὡς εἰδική, κατισχύει τῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, κατὰ τὸν κανόνα «lex posterior generalis non derogat legi priori speciali» καὶ ἐπομένως, ἐφ' ὅσον πρόκειται πράγματι περὶ μισθωτοῦ, προσληφθέντος εἰς ἀντικατάστασιν στρατευθέντος τοιοῦτου, ἡ ἐπαναλήψις τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ τελευταίου ἀπαλλάσσει τὸν ἐργοδότην τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ὡς πρὸς τὸν ἀντικαταστάτην, καθὼς τὸν ἀπαλλάσσει καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν υπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ β. δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκαταστάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», ἀφοῦ ὁ νόμος (ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου 3514) ρυθμίζει εἰδικῶς τὸ θέμα ἀπολύσεως τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ στρατευθέντος, μὲ καταβολὴν εἰδικῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐξ ἄλλου ὅμως ἂν ὁ στρατευθεὶς δὲν ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου 3514 προθεσμιῶν, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς λειτουργοῦσα πλέον διὰ τὸν ἀντικαταστάτην ἢ προστασία τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ἀφοῦ ἡ θέσις τοῦ μισθωτοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν ἐνδιαφέρεται ὁ νόμος καὶ μὴ μὲν κενή, καταλαμβάνεται ὁριστικῶς ὑπὸ τοῦ ἀντικαταστάτου.

Ὡς ὅμως δέχεται ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον, διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἔδαφος ἐφαρμογῆς τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3514, ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀντικαταστάτου, πρέπει νὰ συνολοκληρῶνται σαφῶς ἡ τοιαύτη πρόσληψις τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ οὕτω μόνον διασφαλίζεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως.

Περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον ἔχον νὰ κρίνῃ ἀπόλυσιν γενομένην κατὰ Μάϊον 1941, ἥτοι πρὸ τοῦ Ν. Δ. 424/1941 καὶ στηριζόμενον εἰς τὴν τότε ἰσχύουσαν διάταξιν τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 2000/1939 «περὶ λήψεως μέτρων καταπολεμήσεως τῆς ἀνεργίας», κατὰ τὴν ὁποίαν «ἀφ' ἧς ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἤθελε καθιερώσει τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη ἐξακολουθεῖ ἐφαρμοζομένη, οἱ ἐργοδότες δὲν δύναται νὰ καταγγέλλωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας», θεωρεῖ ὡς ἄκυρον ἐκ τούτου τοῦ λόγου—τῆς ἐλλείψεως ἀδείας—γενομένην ἀπόλυσιν μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως, τελούσης ὑπὸ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας.

Μετὰ ὅμως τὸ Ν.Δ. 424/1941 ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀπαιτεῖται ὡς προϋπόθεσις τοῦ ἐγκυρίου τῆς ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πραγματικῆς ἀδυναμίας συνεχίσεως ἐργασιῶν, ὅχι βάσει τοῦ μὴ ἰσχύοντος ἤδη, ὡς ἀντικατασταθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 2000/1939, ἀλλὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, κατὰ τὴν § 7 τοῦ ὁποίου αἱ διατάξεις του ἰσχύουν ἐπὶ

πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἐφηρμοσθῇ ἢ μὴ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας (πρβλ. καὶ Α.Π. 446/1943, ΕΕΔ 2, 686). Ὅσον ἀφορᾷ ἤδη ἀπόλυσιν βάσει τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ἡ δικαστηριακὴ πράξις εἶχεν ἀποδεχθῇ τὴν γνώμην, ὅτι ἡ ἀπόλυσις διὰ τοὺς λόγους τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ἐπετρέπετο, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, ἐπὶ πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ἀνεξαρτήτως ἐφαρμογῆς ἢ μὴ τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4425/1943, ΕΕΔ 2, 585, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 6746/1942, ΕΕΔ 2, 140, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2098/1943, ΕΕΔ 2, 395, πρβλ. καὶ Α. Διτσερόπουλον, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν. Δ. 424/1941 § 4 σημ. 4α), ἀποψις, ἡ ὁποία βραδύτερον ἐπεκυρώθη καὶ νομοθετικῶς ὡς ὀρθὴ διὰ τοῦ νόμου 765/1943, ἄρθρ. 10 § 9.

Περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον, διὰ νὰ κρίνῃ τὸ κύρος παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς προστασίας τοῦ ἀναγκ. νόμου 2000/1939, σκέπτεται κατ' ἀρχήν, ὅτι ὁ νόμος οὗτος εἰσάγει διατάξεις δημοσίας τάξεως καὶ ἐπομένως ἡ σχετικὴ παραιτήσις εἶναι ἀνίσχυρος, ἐκδηλωθεῖσα—κατὰ τὸν ἐργοδότην—διὰ τῆς εἰσπράξεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Ἀκολουθεῖ δηλαδὴ τὴν θεωρίαν τῆς ἀπολύτου ἀκυρότητος, ἡ ὁποία ὅμως ἀσθενῶς ἠκολουθήθη ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ πράξεως (πρβλ. τὰς εἰς ΕΕΔ 4, 273 παραπομπὰς εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν), χωρὶς νὰ ἀποκλείῃ καὶ τὴν ἐρυνναν περὶ τῶν περιστάσεων, ὅφ' ἃς ἐχώρησε παραιτήσεις (πρβλ. σχετικῶς καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5132/1943, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Κ. Κονιαβίτης, ΕΕΔ 2, 649), ὑπὸ τὴν ἐννοίαν φυσικὰ ὅτι ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετικὴ.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐκ τῆς βραδύτητος πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματός του δὲν δύναται βεβαίως νὰ συναχθῇ παραιτήσις τοῦ δικαιούχου, ὡς ὀρθῶς σκέπτεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀφοῦ ἡ παραιτήσις πρέπει νὰ ἀποδεικνύηται τρανῶς (ν. 34 § 2 Πανδ. 3.1) καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ νὰ ἐρμηνεύεται στενῶς (ν. 21 Κῶδ. 4.29) (Οἶκον. Γεν. Ἀρχ. § 48 σημ. 2).

Ἐνδιαφέρουσα τέλος εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως γενομένη ἐρμηνεία τῶν διατάξεων τοῦ ἀναγκ. νόμου 541/1945 (ΕΕΔ 4, 505), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 343/1945 (ΕΕΔ 4, 253).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 508/1946

Διαδικασία νόμον Γ'ΘΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Ε. Μαλούχος

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. Π. Μαρμεράς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Γρίβας, Π. Καλδῆς

Καθ' ἃ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς παρὰ τῆς ἐναγομένης ὡς υπάλληλος, ὑπηρέτησε παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1941, ὁπότε ἀπελύθη παρ' αὐτῆς, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ὅπ' ἀριθ. 2000/39 νόμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου εἶχε καθιερωθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἐφ' ὅλοκληρου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, δυνάμει τῆς ὅπ' ἀριθ. 55940/1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτοι ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ ὡς ἄνω Ὑφυπουργοῦ, οὐδ' ὅθεν ἀ-

κύρου της ως άνω απόλυσεως, κατά την ρητήν διάταξιν τοῦ ὑπ' ἀριθ 2000]39 Α. Ν. ζητεῖται ἡ καταψήφισις τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν τῶν ἀπὸ 11-11 44 ἐντεῦθεν ἀποδοχῶν. Νόμῳ βάσιμος ὅθεν παρίσταται ἡ ἐν δικοῦ ἀγωγῇ καὶ τὰ ἐναντία διὰ τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα (Ἐφ. Αθ 1716]43).

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3514, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐπεκταθέντος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 ἐδ. 2 τοῦ Α. Ν. 547, ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ τυχόν προσληφθέντος ἀντικαταστάτου τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ διαλύεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ ἐπανόδῳ καὶ τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος κ.λ.π. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐξ ὧν συνάγεται, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ προσληφθέντος εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐπιστρατευθέντος διαλύεται μὲν εἰς περίπτωσιν ἐπανόδου τοῦ τελευταίου, συνεχίζεται δὲ ἐὰν δὲν ἐπανελθῇ ἢ ἐκπέσῃ, συνάγεται σαφῶς, ὅτι, διὰ τὰ τυχῶν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις αὐταί, δέον ὁ ἀντικαταστάτης νὰ προσλαμβάνεται ρητῶς διὰ τῆς μετὰ τούτου συμβάσεως ἐργασίας εἰς ἀντικατάστασιν ὠρισμένου στρατευθέντος μισθωτοῦ, διότι μόνον οὕτω καθίσταται δυνατὴ ἡ ἄνευ κινδύνου καταστρατιγῆσεων ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἅμα τῇ ἐπανόδῳ τοῦ ἀποστρατευθέντος λύσιν τῆς ἐργασίας καὶ συμβάσεως μετὰ τοῦ ὡς ἀντικαταστάτου προσληφθέντος. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅθεν τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος προσελήφθη ὡς προσωρινὸς ἡμερομισθίος ὑπάλληλος εἰς ἀντικατάστασιν ἐπιστρατευθέντος τοιοῦτου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναφέρει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὁποῦο προσελήφθη οὗτος, ὁρθῶς ἐκρίθη ἀπορριπτέος ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦμένης καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, μὴ ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν. 3514.

Ὅριζοντος τοῦ Α. Ν. 2000 τῆς 2]2 Ὁκτωβρίου 1939 «περὶ λήψεως μέτρων καταπολεμῆσεως τῆς ἀνεργίας» ὅτι ἀφ' ἧς ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας ἤθελε καθιερώσει τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν καὶ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ αὕτη ἐφαρμοζομένη, οἱ ἐργοδότες δὲν δύνανται νὰ καταγγέλλωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν παρ' αὐταῖς ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κ.λ.π. οὐδόλως συνάγεται, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ μόνον τὸ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς οἰκίας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προσληφθέν προσωπικόν, τοῦ νόμου μὴ ποιουμένου τοιαύτην διάκρισιν καὶ ὁ ἀντίθετος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ Α. Ν. 2000]39 συνάγεται, ὅτι δι' αὐτῶν θεσπίζονται διατάξεις δημοσίας τάξεως ἐκ λόγων γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, ἢ παράβασις δὲ τούτων ἀποτελεῖ ποινικὸς κολάσιμον πράξιν, κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης ἐπικαλούμενη παραίτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 2000]39 θεσπιζομένης προστασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν συνάγεται σαφῶς τοιαύτη παραίτησις, εἶναι πάντως ἀνίσχυρος, ὡς ὁρθῶς ἀπεφάνητο καὶ ἡ ἐκκαλούμενη, καὶ ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰσπράξεως τῆς

κατὰ τὸν ν. 2112 ἀποζημιώσεως ἀπεδέχθη οὗτος τὴν γενομένην ἀπόλυσιν διότι, ἐκτός τοῦ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν ἐβεβαιώθη ἐκ τῆς διαδικασίας, καὶ ἀληθῆς ὑποτιθέμενος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι τεκμηριοῖ παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἐπιδέου ἀξιώσεως λαμβανόμενων ὑπ' ὅψει τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς ἐγένετο, ἦτοι πρὸς ἀποτροπὴν ἀμέσου κινδύνου ζωῆς, ἀπειλουμένης ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δεινῆς ἐπισιτιστικῆς καταστάσεως, οὐδὲ ἐκ τῆς ἐπὶ τετραετίαν ἀδρανεῖας τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς ἀσκήσιν τῶν ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως δικαιωμάτων του δύναται νὰ συναχθῇ καθ' ὅλον ὅποιον τρόπον παραίτησις καὶ πάντες οἱ ἐπὶ ἀντιθέτων ἰσχυρισμῶν ἀντίθετοι λόγοι ἐφέσεως εἰσὶν ἀπορριπτέοι.

Ἡ διὰ τοῦ ν. 1798]44 χορηγηθεῖσα νέα τριμηνος προθεσμία πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς παρετάθη διὰ τοῦ ν. 1798]44 ἀλληλοδιαδόχως δὲ ἔκτοτε διὰ τῶν ν. 96, 111, 156 καὶ 256, ὁρθῶς ὅθεν ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦμένης ἡ σχετικὴ ἔνστασις τῆς ἐκκαλοῦσης καὶ ὁ ἀντιθετος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὁρθῶς δὲ διὰ τῆς ἐκκαλοῦμένης ἀποφάσεως ἐπεδικάσθη τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν καὶ δη βάσει τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ μνημονευομένων ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθεισῶν βάσει τῆς ὑπαρχούσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ Α. Ν. 541 τῆς 19-45 ὠρίσθη, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 343 τοῦ 1945 ἔχουν τὴν ἐννοιαν ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ τούτου αὐθεντικῶς ἐρμηνειθέντος νόμου 118 τοῦ 1945 τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν τῇ § 1 τοῦ ν. 343]1945 ἀναφερομένων βιομηχανικῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2112 τοῦ 1920 κ.λ.π. Ἐκ τῆς σαφοῦς διατυπώσεως τοῦ νόμου τούτου συνάγεται, ὅτι διὰ τούτου ρυθμίζονται τὰ τῶν καταγγελιῶν τῶν συμβάσεων ἐργασίας ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν τῇ § 1 τοῦ ν. 343]1945 ἀναφερομένων βιομηχανικῶν κ.λ.π. (ἦτοι τῶν διεξαγομένων ὑπὸ ἢ διὰ λογισμὸν Δήμων ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως) τῶν γενομένων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 118]1945 καὶ ἐφεξῆς καὶ οὐχὶ τῶν γενομένων πρὸ τούτου, ὡς ἡ προκειμένη, οὐδαμῶθεν συναγομένης προθέσεως τοῦ νομοθέτου ὅπως ὁ νόμος οὗτος ἰσχύσῃ ἀναδρομικῶς καὶ ὁ σχετικὸς ὅθεν λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν αἱ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπικαλούμεναι διατάξεις τοῦ Α. Ν. 2000]39 δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς ἐκκαλοῦσης, ἅτε περιλαμβανομένης μεταξὺ τῶν ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐπιχειρήσεων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ νόμῳ 343]1945, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟΝ Ν. 118/1945 ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀπόψεις περί υπάρξεως τριμήνου προθεσμίας καὶ εἰς τὰς ἀπολύσεις τοῦ ν. 118/1945

I

Προσθήκη διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 118/1945 ἐνδὸς ἀκόμῃ λόγου ἀπολύσεως, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ Ν. Δ. 424/1941 ἀναφερομένων.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἀπολύσεως τοῦ ἀναγκ. νόμου 118/1945 τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ν. 765/1943.—Θεώρησις τοῦ ἀναγκ. ν. 827/1946.

Τὸ περιμάχον ζήτημα ἂν ὁ ἀπολύμενος μισθωτός, κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.), περιόριζεται ὑπὸ προθεσμίας τινὸς πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς του, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, καὶ συγκεκριμένως τῆς τριμήνου προθεσμίας τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπασχολῇ τὴν δικαστηριακὴν πράξιν.

Τὰ ὡς ἐφετέριον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ προηγουμένως ἀποφάσεων του εἶχεν ἤδη ἀκολουθήσει καὶ τὰς δύο ἀντιθέτους πρὸς ἐαυτὰς ἀπόψεις.

Οὕτω διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 185/1946 (εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικὴς *Γ. Δημητρεόπουλος*, ΕΕΔ 5, 47) ἐθεώρησεν ὡς ἐφαρμοζομένην τὴν προθεσμίαν τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυομένων μισθωτῶν, ἐνῶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6436/1945 (εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικὴς *Π. Μπέλμπας*, ΕΕΔ 5, 48) ἐδέχθη ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον.

Εἰς τὸ μέσον τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν ἀποψεων τοῦ κατ' ἐφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου ἀναμφιβόλως, καθ' ἡμᾶς, ἡ ὀρθότης εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀποψιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς. (Οὕτω καὶ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς κατ' ἐφεσιν 917/1945, εἰσηγητῆς ὁ Πάρεδρος *Α. Θεοδοσόπουλος*, ΕΕΔ 4, 49).

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἐμεσολάβησε ὁ ἀναγκ. νόμος 827/1946 «περὶ διαρρυθμίσεως ἀπαιτήσεων ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων βάσει τοῦ νόμου 118» (ΕΕΔ 5, 59), κατὰ τὸν ὁποῖον «ἀποφάσεις ἀπορρίπτουσαι τελεσιδικίους ἀγωγὰς ὡς ἀπαράδεκτους ἐκ τοῦ νόμου 118, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἀρθρῷ 2 τοῦ νόμου 765/1943 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχὺν τῶν, ἢ δὲ ὑπόθεσις εἰσάγεται καὶ αὐτὴς πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν εἰς τὸ οἰκτεῖον δικαστήριον. Πρωτοδικὴν ἢ Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον ἔχει ἀσκηθῇ ἐφεσις, διὰ κλήσεως ὑπὸ τοῦ ἐπιμελεστέρου τῶν διαδίκων».

Παρά ταῦτα ἡ πλειοψηφία τοῦ Πρωτοδικείου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἐπιμένει εἰς τὴν ἀποψιν ὅτι ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς προκειμένας ἀπολύσεις ἡ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943, μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι «ὁ Α. Ν. 827/1946 δὲν ἔχει, ὡς διατυπύεται, ἐρμηνευτικὸν χαρακτῆρα, οὐδὲ εἰσάγει νέον κανόνα δικαίου...».

Τὸ ἐρώτημα ὅμως διὰ τί ἤλθε ὁ ἀναγκ. νόμος 827/1946 νὰ ἀφαιρήσῃ τὴν ἰσχὺν ἀποφάσεων, ἀπορριπτικῶν ἀγωγῶν ὡς ἀπαράδεκτους ἐκ τοῦ νόμου 118, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἀρθρῷ 2 τοῦ νόμου 765/1943 προθεσμίας, καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπανεισαγωγὴν τῶν πρὸς συζήτησιν, μένει ἀπὸ τὸ Πρωτοδικεῖον ἀναπάντητον.

Δὲν εἶναι φυσικὰ ὁ ἀναγκ. νόμος 827/1946 ἐρμηνευτικὸς προϋφισταμένης νομικῆς διατάξεως, δὲν εἰσάγει νέον κανόνα δικαίου, ἀλλὰ «διαρρυθμί-

ζει ἀπαιτήσεις ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων βάσει τοῦ νόμου 118» ἀκριβῶς ὅμως διότι ὁ νομοθέτης ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς ὑφισταμένης κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἀντιθέσεως γνωμῶν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ αὐτοῦ ζητήματος καὶ διὰ τῆς διατυπώσεώς του, πιθανῶς κακοτέχνου, ἀλλὰ δηλωτικῆς πάντως τῆς νομοθετικῆς θελήσεως, ἐξεδήλωσε σαφῶς τὴν ἀποδοκιμασίαν του πρὸς τὴν ἀποψιν τῆς ἐφαρμογῆς προθεσμίας ἀγωγῆς. Ἄλλως δὲν εἶχε κανένα λόγον νὰ ἀφαιρήσῃ τὴν ἰσχὺν τῶν ἀντιθέτως ἀποφανθεισῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων καὶ θὰ ἐνεφανίζετο ἐντελῶς ἀνακόλουθος νὰ ἐννοῇ ὑπάρχουσαν γενικῶς προθεσμίαν ἀγωγῆς εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ νόμου 118/1945 καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀφαιρῇ τὴν ἰσχὺν δικαστικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι διὰ τοιοῦτον λόγον ἀπέρριψαν ἀγωγὰς. Εἶναι, ἐπομένως, κατάδηλον ὅτι δὲν ὑπάρχει, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τοῦ νόμου, προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυομένου μισθωτοῦ καὶ ἀποτελεῖ τῷ ὄντι σφάλμα ἢ ἔμμενη ἀκόμῃ καὶ μετὰ τὰς νεωτέρας νομοθετικὰς διατάξεις εἰς τὴν ἀντίθετον ἀποψιν.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1635/1946

Διαδικασία νόμου Γ' 304' κατ' ἐφεσιν

Προεδρεύον ὁ Πρωτοδικὴς κ. Α. Φλώρος

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικὴς κ. Ι. Γεωργακόπουλος
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Μπακόλας, Ι. Μογγογιάννης.

Εἰ καὶ ἡδυνάτο τις εἰπεῖν, μετὰ μάλιστα καὶ τὸ ἀρθρον μόνον τοῦ Α. Ν. 827/1945 «περὶ διαρρυθμίσεως ἀπαιτήσεων ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ν. 118, καθ' ὃ ἀποφάσεις ἀπορρίπτουσαι τελεσιδικίους ἀγωγὰς ὡς ἀπαράδεκτους ἐκ τοῦ Α. Ν. 118», κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἀρθρῷ 2 τοῦ Ν. 765/1943 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχὺν τῶν, ἢ δὲ ὑπόθεσις εἰσάγεται καὶ αὐτὴς πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν εἰς τὸ οἰκτεῖον δικαστήριον, Πρωτοδικὴν ἢ Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον ἔχει ἀσκηθῇ ἐφεσις, διὰ κλήσεως ὑπὸ τοῦ ἐπιμελεστέρου τῶν διαδίκων, ὅτι ἐπὶ ἀγωγῶν, ἐγειρομένων ὑπὸ μισθωτοῦ, βάσει τοῦ Α. Ν. 118/1945 ἀπολυθέντος ὡς «πλεονάζοντος» καὶ κατευθυνόμενων πρὸς ἀπόληψιν τῶν ἀπὸ τῆς ἐν ὧσιν μὲν τοῦ τελευταίου τούτου νόμου χωρησάσης ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, πλην ὅμως ἀνευ πραγματικῆς συνδρομῆς τοῦ στοιχείου τοῦ «πλεονάζοντος» ἢ ἀνευ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου καθιερουμένων διατυπώσεων, δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ὑπὸ τοῦ διάφορον προϋποθέσιν ἔχοντος ἀρθροῦ 10 τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος 424/1941, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 765/1943, εἰσαχθεῖσα τρίμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία, ὡς ὀρθῶς τοῦτο ἐδέξατο καὶ ἡ ὡς ἄνω ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐμμέσως διὰ τῆς ὑπὸ ταύτης ἐ-

ρεύνης της ἐφ' ἧς ἐξεδόθη καὶ τοιοῦτον, ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἀντικείμενον ἐχούσης καὶ μετὰ πάροδον τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου ἐγερθείσης ἀγωγῆς, ὃ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων καὶ διὰ τῶν προτάσεων εἰσαγόμενος πρῶτος πρόσθετος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως θὰ ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, κατὰ τὴν κρατήσασαν ὁμῶς γνώμην τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐσφαλμένως ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δὲν ἀπέρριψε τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ὡς ἄνω εἰρηται ὁ γωγῇ, ὡς ἀπαράδεκτον, καθ' ὃ ἐγερθεῖσαν καθ' ἃ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ πρὸς τὴν ἐναγομένην ἐκκαλοῦσαν ἐπιδιοθέντος καὶ ἤδη νομίμως προσαγομένου ἀντιγράφου ἐπισημειωτικῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν ἐπίδοσιν τῆς δικ. κλητῆρος δεικνύται, τὴν 25 Αὐγούστου 1945, ἥτοι μετὰ παρέλευσιν τριμήνου ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ διὰ τῆς ἰδίας ἀγωγῆς ἱστορούμενα τὴν 24 Μαρτίου 1945 χωρησάσης ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος (ἐφεσιβλήτου). ἐφ' ὅσον ὃ ὡς ἄνω Α. Ν. 118/1945 οὐδὲν ἄλλο κατ' ἀλήθειαν συνιστᾷ, εἰ μὴ ὁλοκληρώσιν τοῦ ν. δ. 424/1941, προσθέτων εἰς ἐκεῖνο ἓνα εἰσέτι λόγον ἀπολύσεως, δι' ὃ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει τοιούτου λόγου (τοῦ Α. Ν. 118) ἀβασιμῶς ἀντίκειται εἰς τὸ Ν. Δ. 424/1941 ὡς ἄνευ νομίου λόγου γενομένη (πρβλ. καὶ Πρωτ. δ. Α. θηνῶν 62/1946). ὃ δὲ ρηθεὶς ὡς ἄνω Α. Ν. 827/1946 δὲν ἔχει, ὡς οὗτος διατυπῶνται, ἐρμηνευτικὸν χαρακτήρα, οὐδὲ εἰσάγει νέον κανόνα δικαίου, καθ' ὃν ἐν περιπτώσει, οἷα ἡ προκειμένη, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἢ περὶ τριμήνου προθεσμίας ὡς ἄνω διάταξις, καὶ δέον ὡς ἐκ τούτου, δεκτὸν ὡς νομίμου καὶ βασιμῶς καθιστάμενον τοῦ ὡς ἄνω λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ὅστις ἢ ἐρευνα ὡς ἐκ τοῦ ἀντικείμενου του προσέχει τῶν λοιπῶν, νὰ ἐξαφανισθῇ ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὡς πρὸς ἀπάσας αὐτῆς τὰς διατάξεις καὶ νὰ ἀπορριφθῇ ὁλοσχερῶς ἢ ἐφ' ἧς ἐκείνη ἐξεδόθη ὡς ἄνω ἀγωγῇ, ὡς ἀπαράδεκτος, παρελκούσης πλέον τῆς ἐρεῦνης τῶν λοιπῶν τῆς ἐφέσεως ταύτης λόγων.

II

Προθεσμία ἀγωγῆς ἀπολυομένου, κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943, μισθωτοῦ.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπολύσεων κατὰ παράβασιν τοῦ ἀναγκ. νόμου 118/1945.— Θεώρησις τοῦ ἀναγκ. νόμου 827/1945 ὡς ἀντισυνταγματικῆς.

Ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ἢ ἀποφίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 185/1946 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητῆς ὁ ἴδιος Πρωτοδικῆς Γ. Δημητρόπουλος, ΕΕΔ 5, 47) περὶ ἐφαρμογῆς τῆς τριμήνου προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ἀπολύσεων μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 καὶ μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 827/1945, κρίνουσα τοῦτον καὶ ὡς ἀντισυνταγματικὸν (βλέπε ὁμῶς παρατηρήσεις Παντελῆ Δ. Δημάκου, ἀνωτέρω σελ. 230).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 2064/1946.

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Γ. Δημητρόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Γ. Μεϊντάνης

Κατ' ἀρθρον 10 τοῦ ν. δ. 424/41, ὡς ἀντικατε-

στάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/43, καὶ τὴν παρ. 7 αὐτοῦ ὃ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ τούτου ἀπολυόμενος μισθωτὸς ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντός τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐπιδώσῃ τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν, ἄλλως ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τοῦ ἀρθροῦ τούτου ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως του. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐφ' ὅλων τῶν μισθωτῶν, οἵτινες προστατεύονται ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424, ὡς ἀντικατεστάθη, ὅπερ ἀρθρον καθιεροῖ τὴν οἰονομικὴν μονιμότητα τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν καὶ ἀπαγορεύει, «δὲν ἐπιτρέπεται» λέγει, τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας δι' ἄλλον λόγον, ἐκτός τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων. Παρεκτός ὁμῶς τῶν λόγων, ὧν συντρέχοντων ἐπιτρέπεται κατὰ τὸ ἀρθρον τοῦτο καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθιερώθη καὶ ἕτερος ὡς πρὸς μόνον τοὺς μισθωτοὺς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ νόμου 118/1945 λόγος, τοῦ πλεονάζοντος.

Καὶ οἱ μισθωτοὶ ὁμῶς οὗτοι τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπολυόμενοι ἔστω κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 118 τοῦ 1945 θὰ προστατευθῶσι καὶ θὰ κατοχυρωθῶσιν ὁρισθὲν τῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41 καὶ θὰ αἰτησῶνται, ὡς μὴ λυθείσης νομίμως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν καὶ μετὰ τὴν ἄκυρον ἀπόλυσιν τῶν, διότι ὁ νόμος 118 δὲν τᾶσας κυρώσει ἐπὶ τῆς κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀπολύσεως, ἀλλ' ἀπλῶς χαρακτηρίζει ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις εἶναι ἄκυρος ἢ κατ' αὐτὸν γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, θὰ ἀναζητηθῇ δὲ ἐκ τοῦ Ν. Δ. 424/41 προστασία τῶν μισθωτῶν πρὸς πληρῶν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων. Συνεπῶς καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου 118/45 ἀκύρων ἀπολυομένων ἐφαρμόζεται ἡ τριμήνου προθεσμία καὶ δὲν εὐρηται τῆς διακρίσεως ὃ δικαιολογητικὸς λόγος ὅπως οἱ μισθωτοὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, οἵτινες ἐνῶ ἐν τῇ ἀκέρῳ ἀπολύσει τῶν ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 424/41 ἀρθροῦ 10 προστατεύονται, νὰ μὴ ὑπάγονται εἰς τὴν τριμήνου προθεσμίαν αὐτοῦ, διχοτομοῦντες οὕτω τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ τούτου, ὅτε καὶ διατὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπολυόμενοι κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41, νὰ δεσμεύωνται ὑπὸ τῆς τριμήνου προθεσμίας, οἱ αὐτοὶ δὲ μισθωτοὶ, ἀπολυόμενοι κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118, νὰ μὴ δεσμεύωνται.

Ἀντίθετος ἐκδοχὴ παρέχει δυσχερεῖας ἐφαρμογῆς, διότι τὸ ἀπαράδεκτον ἢ μὴ τῆς ἀγωγῆς θὰ κρίνεται ἐκ τῶν ἰσχυρισμῶν καὶ ἐνστάσεων τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότη, ἰσχυριζομένου ἐὰν πρόκειται περὶ ἀπολύσεως ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41 ἢ ἐκ τοῦ νόμου 118/45, ἐφ' ὅσον στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς εἶναι μόνον ἡ ὑπαρξὶς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀπόντος τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότη, βάσει ποίου κριτηρίου ὃ δικαστὴς θ' ἀποφανθῇ ἐὰν ἡ ἀγωγὴ ἡσκήθῃ ἢ οὐ ἐμπροθέσμως, ἀφοῦ αὐτεπαγγέλτως ἐρευνᾷται ἡ προθεσμία; Ἐν προκειμένῳ, ὡς διαλογεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος οὗτος ἀπελύθη τὴν 31/5/45, ὡς δὲ ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀγωγῆς, αὕτη ἡγέρθη τὴν 12 Ἰανουαρίου 1946, ἥτοι μετὰ παρέλευσιν τῆς

ὡπὸ τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424]41, ὡς ἀντικα-
τεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765]43,
τασομένης προθεσμίας καὶ ἐντεῦθεν ἀπόλλυσι
τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς
ἀπολύσεως τοῦ ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ περὶ πλη-
ρωμῆς τῶν μισθῶν τοῦ κρινόμενη ἀξίωσις κα-
θισταμένης τῆς ἀγωγῆς μὴ νομίμου, ὡς ἐρειδο-
μένης ἐπὶ ἀποσβεσθέντος δικαίωματος. Ὁ νό-
μος 827]45 δι' οὗ ἐθεοπίσθη ὅτι ἀποφάσεις ἀπορ-
ρίπτουσαι τελεσιδίκους ἀγωγὰς ὡς ἀπαράδε-
κτους ἐκ τοῦ νόμου 118]45, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ
ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765, ἀπαβάλλουσι τὴν ἰσχύν
τῶν ἢ δὲ ὑπόθεσις εἰ ἀγεται καὶ αὖθις πρὸς κατ'
οὐσίαν ἔρευνας κλπ. ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἀποτε-
λεῖ ἀνεπίτρεπτον ἐπέμβχσιν τῆς νομοθετικῆς ἐ-
ξουσίας εἰς τὰ ἔργα τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας κα-
τὰ παράβασιν τῆς ἀρχῆς περὶ διακρίσεως τῶν ἐ-
ξουσιῶν, καθόσον τῶν ἰδιωτικῶν τοῦτων δικαίων
ἡ ρύθμισις ἀνετέθη εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν,
ἣτις κρίνασα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων ἀνεγνώρισε
κεκτημένον δικαίωμα, τὸ θέτει ὑπὸ τὴν προσ-
τάσιν τῆς καὶ ἐπιτάσσει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν
περὶ τοῦτου ἀποφάσεων τῆς. Ἡ νομοθετικὴ
ἐξουσία, ἣτις διὰ νόμου καταργεῖ ἐκάστοτε τὰς
δικαστικὰς ἀποφάσεις, οὐδὲν ἄλλο κατ' οὐσίαν
κάνει εἰ μὴ νὰ ἀποτελῇ ἀσκήσιν δικαστικῶν
ἔργων, νὰ ἀπωθῇ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν τοῦ
ἀντικειμένου τῆς ἀρμοδιότητός τῆς καὶ νὰ

ρυθμίξῃ τὰς σχέσεις ταύτης κατὰ τὴν θέλησιν
τῆς, δεδομένου δὲ ὅτι τὰ ἰδιωτικὰ ταῦτα δίκαια
εἶναι συγκεκριμένα κυρίως καὶ προσωπικά καὶ
οἱ νόμοι οὗτοι, ἂν καὶ φέρουν ἀπρόσωπον τὴν
διατύπωσιν, ἐν τούτοις καταδεικνύεται ὅτι θε-
πίζονται πρὸς θεραπείαν προσωπικῶν συμφερόν-
των κατὰ παράβασιν τῆς ἀποστολῆς τῆς νομο-
θετικῆς ἐξουσίας, ὅπως ἀσκήσῃ ὑπὲρ τοῦ γε-
νομένου συμφέροντος, ὁ νόμος οὗτος 827]45 ἀνε-
ξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω, ὡς ἔχει διατυπωθῇ,
καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι ἐξεδόθη μετὰ
τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων δι' ὧν ἀπεφί-
ναντο ὅτι ἡ τρέμνησις τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου
765]45 προθεσμία ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμει
τοῦ νόμου 118]45 γενομένων καταγγελιῶν συμ-
βάσεως ἐργασίας δὲν ἔχει ἐρμηνευτικὸν χαρα-
κτῆρα καὶ θὰ ὤφειλε νὰ ἔχῃ ἐάν ἡ νομοθετικὴ
ἐξουσία διέβλεπε, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐρμηνεία τῶν
διατάξεων τῆς τῶν νόμων 765]43 καὶ 118]45 δὲν
κεῖται ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν διὰ τῶν νόμων τοῦ-
των θελήσεων τῆς, ἀλλὰ καταργεῖ τὴν ἰσχὺν
ὠρισμένων δικαστικῶν ἀποφάσεων μέχρι τῆς
ἰσχύος τῶν καὶ μόνων ἐκδοθεῶν χωρὶς νὰ
καθιερῇ διατάξεις καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος, εἰς
τὸ ὁποῖον κυρίως ἀναγεται ἡ πρόοις τῆς νο-
μοθετικῆς ἐξουσίας. Συνεπῶς κατ' οὐδὲν ἐπηρε-
άζει εἰς ἄλλοιαν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ λύσιν
τοῦ ὡς ἂν ἀναφερομένου ζητήματος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΝΕΚΑ ΕΠΙΤΑΞΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Νόμιμοι προϋποθέσεις ἐγκύρου λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δικαίωμα μισθοῦ

Μὴ ἄρσις τῆς πρὸς πληρωμὴν μισθοῦ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότη ἔνεκα ἀδυναμίας ἀποδοχῆς
τῶν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ λόγω ἐπιτάξεως τῆς ἐπιχειρήσεως.—Ἐπιρροή τῆς ἀνωτέρας βίας ἐπὶ τοῦ
Ν. Δ. 424]1941.—Νόμιμος τρόπος λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἐπιτάξεις ξενοδοχειακῆς ἐπι-
χειρήσεως.—Μὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποδοχῶν.—Ἀφαίρεσις
τῶν ἀλλοτρίων κερδηθέντων.

Τὸ πραγματευόμενον ὑπὸ τῆς κατωτέρω πρωτοδι-
καικῆς ἀποφάσεως θέμα εἶναι ποία ἡ τύχη τῆς
συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ὠφελη-
μάτων (ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν) εἰς περιπτώσιν
ἐπιτάξεως τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ συνεπείᾳ ταύ-
της ἀδυναμίας τοῦ ἐργοδότη πρὸς ἀποδοχὴν
τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ λύσις, ὁρθῇ ἀναμφιβόλως, εἰς τὴν ὁποίαν κα-
ταλήγει ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, βάσει τῶν
ἰσχυόντων νομοθετικῶν κειμένων, δὲν εἶναι νέα.
Θεωρία καὶ πράξις εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα
ἔχον ἤδη καταλήξει.

Πράγματι κατὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ Ν. Δ. 424]1941,
ἰσχύον ἐπὶ πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμε-
ταλλέσεων, πλὴν τῶν βιομηχανιῶν, τῶν ὑπα-
γομένων εἰς τὸν νόμον 118]45 (βλέπε ἀναγκ. νό-
μον 249]1945, ΕΕΔ 4, 151), ἐφ' ὅσον πρόκειται
περὶ πραγματικῆς ἀδυναμίας τοῦ ἐργοδότη πρὸς
ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως
τοῦ, δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος ἐγκύρου λύσεως
τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἰμὴ ὁ διὰ τῆς σχετι-
κῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἀπό-
λυσιν ὁλοκλήρῳ ἢ μέρους τοῦ ἐργατοῦπαλλη-
λικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως. Εἰς τὸν
ὅρον «πραγματικὴ ἀδυναμία» (βλέπε περὶ τῆς ἐν-
νοίας του Ν.Δ. 1085]1942, ΕΕΔ 1, 379, Σ.Ε. 294]
1942, ΕΕΔ 1, 527, Σ.Ε. 314]1942, ΕΕΔ 1, 659)

περιλαμβάνεται ἀναμφιβόλως καὶ ἡ ἐξ ἀνωτέρας
βίας τοιαύτη (ν. 6 Κ. (424) Πανδ. (13.6), (περὶ
Α. Διτζεροπούλου, Ἡ καταγγελία τῆς συμβά-
σεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν. Δ. 424]1941 σελ. 36),
χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ὁ κανὼν «Impossi-
bilitas nulla obligatio est» (Celsus D. 50.17, 185
B. 2.3. 185).

Οὕτω ἡ ἐπιτάξις ἐπιχειρήσεως, καὶ ἂν περιέχῃ τοὺς
ὅρους τῆς ἀνωτέρας βίας (περὶ Α. Ἐφετ. Ἀθηνῶν
823]1924 Θέμ. ΑΣΤ' 570, Α.Π. 377]1927 Θέμ.
ΑΘ' 11, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2141]1941 ΕΕΔ
1, 74) ὑπάγεται ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἐννοίαν
τῆς πραγματικῆς ἀδυναμίας τοῦ ἐργοδότη καὶ
τῆς ἐντεῦθεν κατ' ἀνάγκην συνδρομῆς διὰ τὸ
ἐγκυρον τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ τῆς ὑπάρ-
ξεως διοικητικῆς ἀδείας ἀπολύσεως (Πρωτοδι-
κειον Ἀθηνῶν 707]1944, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδί-
κης Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 3, 396, Πρωτοδι-
κειον Ἀθηνῶν 2990]1944, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδί-
κης Κ. Κουνονέρης, ΕΕΔ 2, 561, Προέδρου
Πρωτ. Ἀθηνῶν 2723]1943, Πρόεδρος ὁ ἤδη ἐφέ-
της Γ. Βαρσάμος, ΕΕΔ 2, 175, Πρωτοδικεῖον Ἀ-
θηνῶν 3156]1943, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικῆς Θ.
Βλαχόπουλος, ΕΕΔ 2, 558).

Ἡ ἐν λόγῳ διοικητικὴ ἀδεια ἀπολύσεως ἐλαμβά-
νεται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἀρθρ.
9 τοῦ Ν. Δ. 424]1941, μέχρι τῆς 30 Δεκεμβρίου

1943, ὁπότε ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος 1338/43 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν.Δ. 424/1941», διὰ τοῦ ὁποίου, καταργηθέντος τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ἀπαιτεῖτο εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἐργασίαι τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων διεκόπησαν ἢ περιορίσθησαν ἢ ἐδυσχεράνησαν ἐξ οἰασδήποτε ἄλλης οἰκονομικῆς αἰτίας, ἀνεξαργήτου τῆς θελήσεώς των, ἔγκρισις πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Συντονισμοῦ.

Περαιτέρω τὸ λεγόμενον Ἀνώτατον Συμβούλιον Συντονισμοῦ μισθὸν καὶ ἀποδοχῶν πάντων τῶν ἐργαζομένων καταργήθη ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1944 διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 48/1944 νόμου (ΕΕΔ 4, 28) καὶ ἀπὸ τῆς 3 Ἀπριλίου 1945, ἀφ' ἧς ἐδημοσιεύθη ὁ ἀναγκ. νόμος 249/1945 (ΕΕΔ 4, 152) ἐπανήλθον ἐν ἰσχύϊ αἱ καταργημέναι διὰ τοῦ νόμου 1038/1943 διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, αὐτὸς δὲ ὁ νόμος 1038/1943 καταργήθη διὰ τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57) ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, ἡτοῦ ἀπὸ τῆς 13 Φεβρουαρίου 1945.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τὸ ἀρθρον 4 τοῦ Ν.Δ. 1180/1942 (ΕΕΔ 1, 475) αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 9, 10 11 καὶ 13 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424/1941 Ν.Δ. δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἐπὶ τῶν ξενοδοχειακῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων τῶν ἐξ ὁλοκλήρου ἢ μερικῶς ἐπιτεταγμένων παρὰ τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς καὶ ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐπίταξις.

Ἐξ ἄλλου, καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 1828/1942 (ΕΕΔ 1, 950) χαρακτηρίζεται ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας καὶ ὑπάγεται διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ εἰς ἀπάσας τὰς συναφεῖς περὶ ὑπαλλήλων διατάξεις (ἐννοοῦνται ἀσφαλῶς καὶ αἱ περὶ ἀποδοχῶν διατάξεις) τὸ προσωπικὸν διευθύνσεως, γραφεῖων καὶ διαχειρίσεως ξενοδοχείων καὶ ἄλλοι τινὲς ἀναφερόμενοι ἐν τῷ Ν.Δ. 1828/1942 (βλέπε καὶ τροποποιητικὸν αὐτοῦ νόμον 1224/44 (ΕΕΔ 3, 216)).

Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 4126/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Γ.Ο.Δ.

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Γιαννόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κατσαμανάκης, Γ. Βαβούλης

Οἱ ἐναγόμενοι, συνομολογοῦντες τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν μὴ ἀποδοχὴν τῶν προσφερόμενων προσφερομένων ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, ἰσχυρίζονται, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐλύθη ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1945 ὡς ἐκ τῆς παντελοῦς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν των, λόγῳ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐπιτάξεως τοῦ οἰκτιρμοῦ, ἐν ᾧ τὴν ἐπιχειρήσιν αὐτῶν ἤσκειν. Ἡ ἐκ τῆς τοιαύτης ὁμῶς αἰτίας μὴ ἀποδοχὴ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐνάγοντος δὲν αἶρει τὴν πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν του ὑποχρέωσιν τῶν ἐναγομένων, καθόσον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ἡ καθ' ὁνδήποτε τρόπον, ἔστω καὶ ἐξ ἀνωτέρας βίας, διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων δὲν συνιστᾷ λόγον λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀόριστου χρόνου, ἥτις καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει δύνανται νὰ λυθῇ ἀπὸ τοῦ ἐργοδότη μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑρ-

γασίας, συμφώνως τῷ ἀρθρῳ 9 τοῦ ὡς ἄνω Ν.Δ. ἡ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Συντονισμοῦ, συμφώνως τῷ ἀρθρῳ 2 τοῦ νόμου 1038/43. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸν νόμον 1180/1942 ἐπὶ τῶν ξενοδοχειακῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων τῶν ἐξ ὁλοκλήρου ἢ μερικῶς ἐπιτεταγμένων ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς καὶ ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐπίταξις δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 9, 10, 11 καὶ 13 τοῦ Ν.Δ. 424/41, πλὴν οἱ ἐναγόμενοι οὐδαμῶς ἰσχυρίζονται, ὅτι διαρκούσης τῆς ἐπιτάξεως τῆς ἐπιχειρήσεως των ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς ἡ ἔστω μετὰ τὴν λήξιν ταύτης προέβησαν εἰς καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ὕφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας.

Νομίμως ὁθεν ὁ ἐνάγων ἀξιοῖ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ, καὶ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως αὐτῆς μισθοὺς αὐτοῦ, οἷτινες ἐν ὅσῃ τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος αὐτοῦ (ἀρθρον 1 νόμου 1828/1942) τῶν οἰκογενειακῶν αὐτοῦ βαρῶν (οὐζυγος καὶ δύο ἀνήλικα τέκνα), τῆς ὑπερικοσαστοῦς προϋπηρεσίας του καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἐνάγων, λόγῳ τῆς τελείας διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἐναγομένων, δὲν ἀπασχολήθη κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ διάσθημα καὶ συνεπῶς συντρέχει περίπτωσις μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν κατωτέρω ἀποφάσεων ὀριζόμενα, ἀνέρχεται, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. 12110, 27701, 31260, 3601/46 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ὡς καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 25900, 25901, 24900 καὶ 31240/45 ἐν συνόλῳ διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1945 μέχρι 15 Φεβρουαρίου 1946 χρονικὸν διάστημα εἰς δραχ. 416.000. Ἐξ ἄλλου ἐβεβαιώθη ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ὅτι ὁ ἐνάγων, διαθέσας τὰς ἐργασίας αὐτοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω διάσθημα εἰς τὸν Σύλλογον ὑπαλλήλων ξενοδοχείων ὕπνου ἀπεκόμισεν ὡς μισθὸν δρ. 100.000, οἷτινες δέον νὰ ἐκπεσθῶσιν ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν ὡς ἄνω μισθῶν αὐτοῦ.

ΑΡΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΙΓΝΙΤΩΡΥΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Σκοπὸς καὶ ἐννοία τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν
διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 817/1946

Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἀπολυομένου μισθωτοῦ.—Ἐννοία δικαιώματος μισθωτῶν ὀρυχείων ἐπὶ ἐκτάκτου παγίου ἐπιδόματος ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν.—Ἐξόφλησις καθυστερουμένων ἀποδοχῶν μισθωτῶν λιγνιτωρυχείων καὶ ἐννοία μειώσεως εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων.

Κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 817/1946 «περὶ τοῦ ἀργουμένου προσωπικοῦ τῶν λιγνιτωρυχείων Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας» (ΕΕΔ 5, 57) αἱ μὴ ἐξοφληθεῖσαι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ (11 Ἰανουαρίου 1946) ἀποδοχαὶ διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐξ οἴου δῆποτε λόγῳ μὴ ἀπασχολήσεως εἰς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῶν λιγνιτωρυχείων ὑπολογίζονται μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς των εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944 καὶ ἐντεῦθεν καθορισθέντων ποσῶν ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ὑπουργικῶν ἀποφάσεων διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἐκάστης κατηγορίας.

Ἐφαρμοζόσασα τὴν νομικὴν ταύτην διάταξιν ἡ κα-

τωτέρω πρωτοδικειακή απόφασις έρευνῇ τὸν σκολὸν τοῦ νόμου καὶ ἀποφαίνεται περὶ τῆς έννοίας του.

Πρωτοδικου Ἀθηνῶν 3070]1946

Διαδικασία νόμου ΓΨΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Ἀλεβιζάκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Θ. Τζαναβάρας, Γ. Μόσχος

Διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ὡς ἐβελτιώθη αὕτη κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν, ἐκτίθεται, ὅτι μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφίσταται σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, βάσει τῆς ὁποίας ὁ μισθωτὸς ἐνάγων προσφέρει τὰς συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας του, ἀπὸ ἰκανοῦ χρόνου, πρὸς τὴν ἐργοδότηδα ἐναγομένην, ἣτις ἤδη ἀποποιεῖται αὐτάς. Ζητεῖται δὲ δι' αὐτῆς ἡ τῆς ρηθείσης ἐναγομένης καταψήφισις εἰς πληρωμὴν τῶ ἐνάγοντι τῶν καθοριζομένων ἀποδοχῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων διὰ τὸν προσδιοριζόμενον χρόνον, σὺν τῇ ταῖς οἰκείαις ὑποσυγκριτικαῖς ἀποφάσεσιν. Ὡς τοιαύτη ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ νόμῳ βέβαιος, κατ' ἀρχὴν, παρίσταται καὶ ἔξεταστέα. Ἡ ἐναγομένη, ὁμολογῶσα τὴν διατεινομένην ἐργασιακὴν σχέσιν, ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐλύθη οὕτη διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς καταγγελίας τῆς κατὰ Ἰανουάριον 1946, συνέπειά τῆς πλῆρους διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς, ἐνίσταται δὲ κατὰ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, καθὼς ἀσκηθεῖς μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 7 τοῦ 765 νόμου ταχθεῖσαν τρίμηνον προθεσμίαν. Ἐκ τῆς διεξαχθείσης διαδικασίας ἔβεβαιώθη ἐπαρκῶς, ὅτι συνέπειά διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐναγομένης κατὰ Δεκέμβριον 1944 καὶ τῆς ἀδυναμίας τῆς ἐν συντόμῳ χρόνῳ ἐπαναλήψεως τῶν, λόγω σοβαρῶν βλαβῶν εἰς τὰς οἰκείας ἐγκαταστάσεις, δὲν κατέστη ἐφικτὴ ἡ ἀπασχόλησις ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις τοῦ ἐνάγοντος καὶ πολλῶν ἄλλων μισθωτῶν, πρὸς οὓς ἐδηλώθη κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ τῆς ἐργοδότηδος ὅτι θὰ συνεχίζοντο αἱ διακοπαῖς ἐργασίας αὐα τῇ ἄρσει τῶν οἰκείων ἐμποδίων, δι' ἣν (ἄρσιν) καὶ ἐγένοντο προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι ἀπὸ τὸν Μάϊον 1945 καὶ ἐφεξῆς με βαθμιαίως αὐξοῦντα ρυθμόν. Ἡ ἔκτασις τῶν ἐργασιῶν δὲν κατέστη δυνατόν ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ πρὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐπιπέδον, οὕτως οὐσιώδως ἐξακολουθεῖ νὰ ὑστερῇ, ἐκ λόγων μὴ δυναμένων κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν νὰ καταλογισθῶσι τῇ ἐναγομένη. Ἐντεῦθεν δὲ πολλοὶ τῶν μισθωτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, δὲν χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῆς ἐργοδότηδος, ἄνευ ὑπαντιό- τητός τῆς. Ἀκολούθως τοῖς δεκτοῖς γενομένοις, ἀπορριπτέας ἐλεγχομένης τῆς περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης, εὐσταθεῖ καὶ κατ' οὐσίαν τὸ ἀγωγικὸν αἴτημα περὶ ἐπιδικασίας ἀμοιβῆς τῷ ἐνάγοντι ἐπὶ τῇ ὑπ' αὐτοῦ προσηκούσῃ προσφορᾷ τῶν ὑπηρεσιῶν του ὡς ἀκολουθῶς.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς 19913]45 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐργασίας προκύπτει, ὅτι τὸ δυνάμει τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως χορηγούμενον ἔκτακτον πάγιον ἐπίδομα λόγον ἔχει τὴν κάλυψιν 1) τῆς ζημίας, ἣν ὑφίσταται ὁ ἐν τοῖς ὑπογενομένοις δουχεῖων ἐργαζόμενος μισθωτὸς, λόγω τῆς φθορᾶς ἣν ὑφίσταται οὗτος κατὰ τὴν ἐνδυσιν καὶ ὁπδῶσιν καὶ 2) τῆς προσθέτου δαπάνης, εἰς ἣν οὗτος ὑποβάλλεται πρὸς βελτίωσιν τῆς τροφῆς του, ἔνεκα τοῦ εἰδους τῆς ὑπ' αὐτοῦ

ἐκτελουμένης ἐργασίας. Ἐφόσον δὲ, λόγω τῆς μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος, δὲν ὑφίσταται ἡ τεθειμένη προϋπόθεσις αὕτη, τῆς φθορᾶς καὶ τῆς ἰδιαζούσης ἀνάγκης βελτιώσεως τῆς τροφῆς, ἀβέβαιος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ ἀγωγή κατὰ τὸ οἰκείον κοινὸν δῶλόν τῆς.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 1 παρ. 3 τοῦ 817]46 ἀναγκ. νόμου αἱ μὴ ἐξοφληθεῖσαι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀποδοχοὶ διὰ τὸς ἡμέρας τὰς ἐξ οὐδὲν ποτε λόγου μὴ ἀπασχολήσεως εἰς ἐργασίας τῶν εἰς ἐπιχειρήσεις λιγνιτωρυχείων τῆς περιφερείας Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας ἐργαζομένων μισθωτῶν ὑπολογίζονται μέχρι τῆς ἡμέρας ἀπολύσεως τῶν εἰς τὸ ἥμιον τῶν διὰ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων καθορισθέντων ποσῶν. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ αὐτοῦ νόμου τοιοῦτων ἐπὶ δ ὥκεται ἡ λύσις τοῦ ἰδιοζώντος ὀξέος προβλήματος, ὅπερ ἐδημιουργήθη ἀναφορικῶς πρὸς τὸς ἐπιχειρήσεις ταύτας καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς ἐργαζομένους μισθωτοὺς, ἔνεκα ἐξαιρετικῶν λόγων, καὶ δὴ ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατοχῆς ἀνετύχθησαν τὰ μέγιστα αἱ ἐργασίαι, τῇ ἐπιβολῇ καὶ τῶν στρατευμάτων κατοχῆς, ἐξ οὗ λόγω ηὐξήθη ἀναλόγως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργατῶν καὶ λοιπῶν μισθωτῶν, τὴν τεραστίαν ἔξ ταύτην ἀνάπτυξιν ἐπηκολούθησε ἡ τελεία σχεδὸν ἀδράνεια συνέπειά τῆς ἐπελευθύνσεως μεταβολῆς ἐκ τῶν ζημιῶν καὶ τῶν ἐλλείψεων τῶν οἰκείων ἐγκαταστάσεων, ἐν ᾧ οἱ ἐπιχειρήσεις δὲν ἀπηλλάγησαν τῆς ὑποχρέσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν καὶ ἰδία τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου κατέστη ἀναγκαῖον, ὅπως γένηται ὁ εἰς τὸ προαναφερθὲν ποσοστὸν καθορισμὸς τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχοληθέντων μισθωτῶν, μὴ ὀφιστάμενος οὐδ ὡδῶς (τοῦ καθορισμοῦ τούτου τοῦ ἥμιου) τοῦ διὰ τῶν 13800 καὶ 24900 ἀποφάσεων γενομένου τοιοῦτου διὰ τοὺς αὐτοὺς μὴ ἀπασχολούμενους μισθωτοὺς, ἵνα δημιουργηθῶσιν αἱ προϋποθέσεις τῆς ἐπιβιώσεως τῶν ρηθεισῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεώς τῶν πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ τῶν ἐργατικῶν τάξεων καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ὅθεν ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ δέον νὰ γένηται δεκτὴ κατὰ τὸ ἥμιον τῶν ἐν αὐτῇ ἐπιβινομένων κοινδύλων τῶν ἀποδοχῶν. Ἡ λύσις αὕτη προσήκει, κατὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν, καὶ ἐπὶ τῇ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑποστηριζομένη ἐκδοχῇ, καθ' ἣν προϋποθέσεις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μνημονευθέντος μέτρου εἶναι ἡ καταγγελία τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ μνημονευθέντος νόμου 817, δεδομένου ὄντος ὅτι, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν οἰκείων πρακτικῶν, ἡ ἐναγομένη ἐδήλωσεν ὅτι θέλει ἐκπληρῶσει καὶ τὴν προϋπόθεσιν ταύτην αὐα τῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους παροχῇ αὐτῇ τῶν οἰκείων οἰκονομικῶν μέσων, ἡ τοιαύτη δὲ δήλωσις πληροῖ τὴν διαληφθεῖσαν προϋπόθεσιν, ἐν ᾗσι τοῦ γεγονότος ὅτι, ὡς προέκυψεν ἐκ τῆς διαδικασίας, δὲν ἐτέθησαν εἰσέτι εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐναγομένης τὰ ἐν λόγω οἰκονομικὰ μέσα πρὸς πραγμάτωσιν τοῦ διωκομένου σκοποῦ καὶ ἐπομένως δὲν διέδραμεν ἡ δεκαήμερος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ γένη ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐπιταγῶν τοῦ νόμου ἀναφορικῶς πρὸς τὴν καταγγελίαν τῆς μνημονευθείσης συμβάσεως.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ν. Δ. 1799/1942 ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἀπόψεις περὶ τῆς τύχης τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 μετὰ τὸν νόμον 118/1945

Σκοποὶ τοῦ νόμου 118/1945.—Κατὰσχυσίς προγενεστέρου γενικοῦ ἢ ἐξαιρετικοῦ κανόνος δικαίου.—Προστασία μόνον τῶν ἐφédρων παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ ἀναπήρων.—Δυνατὴ ἡ ἀπέλυσίς ὡς πλεοναζόντων μισθωτῶν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 προστατευομένων προσώπων.

Ὑπόκειται εἰς ἐρευνᾶν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν διαδικοσίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' δικάσαντος εἰς πρῶτον βαθμὸν Πρωτοδικικοῦ τὸ θέμα περὶ τῆς τύχης τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμων, ὁπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 860) μετὰ τὸν νόμον 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.).

Τὸ ὡς ἐφετέριον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἔχει ἤδη ἀποφανθῆναι ὅτι ἡ ἐκ τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 προστασία τῆς ἐιδικῆς κατηγορίας τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων προσώπων, ὡς ἐιδική, κατὰσχύει τοῦ νόμου 118/1945 (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 75/1946, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Π. Μπέλλου, ΕΕΔ 5, 111, πρβλ. καὶ τὴν εἰς ΕΕΔ 4, 593 νομολογίαν, ἐνθα καὶ παρατηρήσεις μας).

Ἐπομένως οἱ κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. Δ. 1799/1942, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ ἡρωμεύθη ὑπὸ τῶν νόμων 1745/1944 (ΕΕΔ 3, 597) καὶ 1764/1944 (ΕΕΔ 3, 597), ἀνάπηροι, τραυματῆαι καὶ ἐφεδροὶ πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940—1941, ἀσχέτως τρόπου προσλήψεως (ὑποχρεωτικῶς ἢ οἰκειοθελῶς, Α. Π. 77/1946, ΕΕΔ 5, 173), ἀρκεῖ νὰ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942, δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθῶσιν ὡς πλεοναζόντες μισθωτοὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ὁρθὴν ταύτην ἀναμφιβόλως ἀποψιν τοῦ κατὰ νόμον ΓΘΟΔ' ἐφετέριον (πρβλ. καὶ Φ. Ἀγγελῆν, ΕΕΔ 4, 523. Σ. Βεκοῦν, ΕΕΔ 4, 586. Τ. Τσιμπούνην, ΕΕΔ 4, 43) ὁ κατὰ τὴν διαδικοσίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' δικάσας ἡδὴ εἰς πρῶτον βαθμὸν Πρωτοδικῆς διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται, ὅτι, ἐκτὸς τῆς ἐιδικῆς κατηγορίας τῶν ἐφédρων παλαιῶν πολεμιστῶν, περὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐξαιρέσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/1945 (§ 8 ἀρθρ. 9), πᾶσα ἄλλη κατηγορία μισθωτῶν, προστατευομένη διὰ μονιμότητος ὑπὸ ἐιδικῶν διατάξεων, ὑπάγεται εἰς τὴν κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 ἀπόλυσιν. Ἐπομένως —κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε ἀποψιν—οἱ ἐφεδροὶ πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940—1941, οἱ τραυματῆαι, οἱ προστατευόμενοι ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942, ὡς καὶ οἱ στρατευόμενοι καὶ στρατευθέντες τοῦ νόμου 3514 μισθωτοί, δύνανται νὰ ἀπολυθῶσιν ὑπὸ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς πλεοναζόντες.

Ἡ ἐν λόγῳ πρωτοδικεϊακὴ ἀπόφασις, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ἢν κατέληξε λύσιν, σκέπτεται, ὅτι ἐκ τῆς ὁφείας τοῦ νόμου 118/1945 πρέπει νὰ θεωρηθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ κατὰσχύουσιν παντὸς προγενεστέρου γενικοῦ ἢ ἐξαιρετικοῦ κανόνος δικαίου, καθιεροῦντος ἰδιαιτέραν προστασίαν ὁρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν. Ἐν τούτοις, κατὰ τὰς γενικάς τοῦ δικαίου ἀρχάς, ἐιδικαὶ διατάξεις ἐξαιρετικῶν νόμων θεσπίζόντων προνόμια ὑπὲρ ὁρισμένης τάξεως προσώπων, φυσικῶν ἢ νομικῶν, μόνον διὰ ρητῆς διατάξεως

νεωτέρων νόμων καταργοῦνται (πρβλ. γνῶμ. Εἰσαγγ. Α. Π. 7/1936, Θέμ. ΜΖ' 269, Συμβ. Ἐπικρατείας 572, 574/1936, Θέμ. ΜΖ' 666), τοιαύτη δὲ ρητὴ in globo κατάργησις ἐιδικῶν προγενεστέρων διατάξεων δὲν γίνεται διὰ τοῦ νόμου 118/1945. Ἐπομένως ἔχει καὶ ἐν προκειμένῳ πλήρη ἐφαρμογὴν ὁ ἐρμηνευτικὸς κανὼν «lex posterior generalis non derogat legi priori speciali» (πρβλ. Α. Διτσερόπουλον, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν.Δ. 424/1941 σελ. 49), ὅπου δὲ ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ καταργήσῃ διὰ νεωτέρου γενικοῦ νόμου ἐιδικὰ προνόμια, εἰσαχθέντα διὰ προηγουμένων ἐιδικῶν νόμων, ἐξεφράσθη ρητῶς περὶ τούτου (βλέπε ἀρθρ. 9 Ν. Δ. 424/1941).

Ἀπομένει ὁμως εἰς βάσανον τὸ ἐπιχείρημα τῆς πρωτοδικεϊακῆς ἀποφάσεως ὅτι ἡ τοιαύτη κατάργησις τοῦ προγενεστέρου ἐξαιρετικοῦ δικαίου συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐν § 8 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/1945 ἀναφέρονται ὡς ἐξαίρουμένοι μόνον οἱ ἐφεδροὶ παλαιοὶ πολεμισταὶ καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις. Ἄν ὁμως ἀναφῶνται ἐν τῇ § 8 τοῦ ἀρθροῦ 9 μόνον οἱ ἐφεδροὶ παλαιοὶ πολεμισταὶ, τοῦτο ὀφείλεται προδήλως εἰς τὴν πρόθεσιν τοῦ νομοθέτου νὰ ἐμμελῇ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν εἰσαγομένων ἡδὴ ἐν τῇ ἐιδικῇ νομοθεσίᾳ προνομίων ὁρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, διασαφηνίζων συγχρόνως καὶ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐφédρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως (προκειμένου περὶ οἰκειοθελῶς προσληφθέντος), περὶ τοῦ ὁποίου ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον παρετηροῦντο νομολογιακαὶ ἀντιθέσεις (πρβλ. σχετικὴν νομολογίαν Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ Ἀρείου Πάγου εἰς ΕΕΔ 3, 113), χωρὶς φυσικὰ ἐκ τούτου καὶ μόνον νὰ ὀδηγηθῶμεν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν προθέσεως τάχα τοῦ νομοθέτου νὰ προστατεύσῃ μόνον τοὺς ἐφεδρὸς παλαιοὺς πολεμιστάς, ἐνῷ ὁ αὐτὸς δικαιολογητικὸς λόγος προστασίας συντρέχει καὶ διὰ τὰ πρόσωπα τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 καθὼς καὶ τοῦ νόμου 3514, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἠθελήθη νὰ χάνουν τὴν βιοποριστικὴν θέσιν των, ὅταν διὰ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις καὶ σκοπῆται διὰ τοῦ νόμου 3514 ὁ στρατευόμενος μισθωτὸς νὰ ἔχῃ ἡσυχον τὴν συνείδησιν, ὅτι ἡ στρατεύσις του δὲν ἀποτελεῖ ὁπωσδήποτε λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἀρθρ. 1 νόμου 3514), μὲ συνέπειαν ὅχι μόνον νὰ μὴ ἀπολύεται, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιδιοτῇ διὰ ποσοστῶν μισθοδοσίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεώς του ὡς ἐφédρου.

Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι δίκαιος νομοθέτης εἶχεν ἐν νῷ, ὡς σκέπτεται ἡ πρωτοδικεϊακὴ ἀπόφασις, τὴν θέσπισιν τόσοις καταφανῶς ἀδίκων διατάξεων;

Ἡ πρωτοδικεϊακὴ ἀπόφασις πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς γνώμης τῆς ἐπικαλεῖται καὶ τὸν ἀναγκ. νόμον 564/1945 «περὶ μέτρων ὑπὲρ ὁρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν» (ΕΕΔ 4, 541). Κατὰ τοῦτον «οἱ ἀνά-

πρωι των πολέμων, υπό την ιδιότητά των ως μισθωτών επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, περί των οποίων ο νόμος 118, δικαιούνται της εν άρθρ. 9 παρ. 8 τούτου προβλεπομένης προστασίας, οι δε εξ αυτών από της ισχύος του εν λόγω νόμου απολυθέντες επανέρχονται εις τας θέσεις των εντός τριμήνου, μη υποχρεούμενοι να επιστρέψουν τας παρά των εργοδοτών, λόγω απολύσεως, ληφθείσας αποζημιώσεις...». Ούτε όμως και το νομοθέτημα τούτο υποδηλοί πρόθεσιν του νομοθέτου να περιορισθῇ, ἐν σχέσει με τὸν νόμον 118/1945, ἡ προστασία ἐπὶ μόνων τῶν ἀναπήρων, ὥστε να εἰπωμεν, ὅτι μόνον οἱ ἐφεδροὶ παλαιοὶ πολεμισταὶ καὶ οἱ ἀνάπηροὶ τοῦ ἀναγκ. νόμου 564/1945 προστατεύονται.

Ἀλλῶς εἰς τὴν ὑπάρχουσαν νομοθεσίαν, ἡ ὁποία ἐκρίθη εἰδικότερον διὰ τοὺς ἀναπήρους ὡς ἀνεπαρκῆς, προσετέθη μία εὐντέρα προστασία ἀσχετῶς χρόνον προσλήψεως (ὡς γνωστὸν οἱ κατὰ τὸ Ν. Α. 1799/1942 ἀνάπηροὶ οἰκειοθελῶς προσληφθέντες μισθωτοί, διὰ τὰ ἀπολαμβάνουν τῆς προστασίας του, πρέπει νὰ ὑπηρετοῦν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεώς του, καὶ κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 οἱ ἀνάπηροὶ ὡς ἐφεδροὶ παλαιοὶ πολεμισταὶ πρέπει νὰ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1936 (§ 8 ἀρθρ. 9 νόμου 118/1945), καὶ ἀκόμη ἀσχετῶς παραγωγῆς δικαιολογητικῶν εἰς τὸν εργοδότην μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 118/1945 (§ 8 ἀρθρ. 9 νόμου 118/1945).

Τὸ συμπέρασμα ἄρα εἶναι, ὅτι ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, ἀκολουθοῦσα τὴν στενὸν καρδὸν ἀποψίν της, ἀντιθέτως πρὸς τὰ πρότερον κρατήσαντα, δὲν ἐπέτυχε, νομίζομεν, νὰ ἐφαρμόσῃ καλύτερον τὸν νόμον.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 3867/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Θ.Α.

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Μ. Σκουλίκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σαράφης, Ἀ. Λιούμπης

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 118/1945, σκοποῦντος τὴν ἀσφάλειαν κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς ὑπαγομένας εἰς τοῦτον βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀλλ' ἐν ταυτὶ καὶ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ὁμαλωτέρας λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, τὸ βίωσιμον τῶν ὁποίων, ὡς κοινωνικῶς ὠφελίμων ὁργανισμῶν, συντελοῦντων εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν τῆς Χώρας, ἐνδιαφέρει ἀμέσως τὸ Κράτος, κατισχύουσι παντὸς προγενεστέρου γενικοῦ ἢ ἐξαιρετικοῦ κανόνα δικαίου, καθιεροῦντος ἰδιαίτεραν προστασίαν ὀρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν, σαφῶς συναγομένης ἐκ τῆς ἐν § 8 τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ἐν λόγω νόμου ὑπὲρ μόνον τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων, ὡς καὶ τῶν εἰκειοθελῶς ἀλλὰ μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 προσληφθέντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν θεσπιζομένης ἐξαιρέσεως τῆς προθέσεως τοῦ νομοθέτου, ὅπως ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ πάντες οἱ λοιποὶ μισθωτοὶ καὶ οἱ ἀπολαύοντες τῆς ἐκ τοῦ νόμου 1799/1942 εἰδικῆς προστασίας ἐφεδροὶ πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940—1941, πλὴν τῶν ἐξ αὐτῶν ἀναπήρων, ἡ ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐπέκτασις τῆς ἐξαιρέσεως διὰ τοῦ ἐπακολογηθέντος ὑπ' ἀριθ. 564/1945 νόμου, ἐπιβεβαιωτικῆς τῆς ἐν τῷ νῷ τοῦ νομοθέτου τοῦ ν. 118 διαστολῆς τῶν δύο κατηγοριῶν πολεμιστῶν καὶ τῆς προθέσεως αὐτοῦ ὅπως περιορίσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ ὑπὲρ μόνον τῶν εἰς τὴν πρῶ-

την περιλαμβανομένων μισθωτῶν, αἵρει πᾶσαν περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὡς ἄνω νόμου δικαιολογούμενην ἐκ τοῦ ἀτόπου τῆς γενομένης διακρίσεως ἀμφιβολίαν (πρβλ καὶ Regelsberger § 26. 3). Συνεπῶς οὐδαμῶς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 118 νόμου γενομένης ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς ἐπιμάχου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἡ ἀξιουμένη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἰδιότης τοῦ ὡς ἐφέδρου πολεμιστοῦ τοῦ πολέμου 40—41 καὶ ἐὰν ὡς ὑποστατὴ ἦθελαν οὕτῃ ἐκληφθῇ, καίπερ οὐδενὸς οὐδὲ πρὸς πιθανολόγησιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ τούτου, προσαγομένου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀποδεικτικῶς στοιχείου.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΝΟΜΟΥ Γ.Θ.Α.

Ἰδιωτικαὶ ἀξιώσεις. — Μὴ ὑπαγωγή εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Θ.Α. διαφορῶν ἐκ σχέσεως δημοσίου δικαίου. — Σιβιτανιδεῖος Σχολῆς Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελματῶν.

Παγιοῦται πλέον ὀριστικῶς ἡ ἀποψὶς τῆς δικαστηριακῆς πράξεως, ὅτι αἱ ἐκ σχέσεως δημοσίου δικαίου διαφοραὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Θ.Α. (βλέπε καὶ ΕΕΑ 5, 149). Ἀλλὰ τὸ ζήτημα νὰ προστατευθῶν καὶ οἱ ἐργαζόμενοι οὗτοι διὰ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, ἀφοῦ εἶναι καὶ αὐτοὶ μισθοβίωτοι, παραμένει, ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως, ἐκκρεμές.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 509/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Θ.Α.

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Κ. Παυλίδης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Μ. Κάμφωνας, Π. Μπελντέκος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἣν κατεβλήθη τὸ ἀνάλογον τέλος δικαστικῶν ἐνσήμου, κατὰ τὸ προσαγομένον διπλότυπον τοῦ ἐπιμελητοῦ εἰσπράξεων, ἐπιδιώκουσα νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναγραφομένου ποσοῦ δι' ἀποδοχὰς ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1945 τοῦ ἐνάγοντος, ὑπηρετούντος παρ' αὐτῇ, ὡς μονίμου ὑπαλλήλου, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Τμηματάρχου Α' τάξεως, ἀναρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Θ.Α., καθ' ἣν δικάζεται, κατὰ τὸ ἀρθρον μόνον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1968 τοῦ 1944 νόμου, πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ κατὰ εργοδότην, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, καθ' ὅσον κατὰ τὸ ἀρθρον 12 παρ. 4 τοῦ Προεδ. Διατάγματος τῆς 22 Ἰουνίου 19 Ἰουλίου 1927 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1926 Νομοθ. Διατάγματος περὶ ἰδρύσεως Σιβιτανιδείου Σχολῆς Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελματῶν κλπ.», ἡ ὑπηρεσία τοῦ μονίμου προσώπου τῆς Σχολῆς, οὗσης νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, κατὰ τὸ ἀρθρον 2 παρ. 1, λογίζεται τοιαύτη δημοσίῳ ὑπαλλήλῳ, συνεπαγομένη τὰς εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν ἐκάστου ἀντιστοιχοῦσας ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις, καὶ κατὰ συνέπειαν οἱ μόνιμοι ὑπαλλήλοι τῆς σχολῆς, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὁποίων ἀνήκει καὶ ὁ ἐνάγων, διοριζόμενοι καὶ ἀπολυόμενοι διὰ Διατάγματος κατὰ τὴν παρ. 2 τοῦ ἀρθρ. 12 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος, δὲν διατελοῦσιν εἰς σχέσιν παροχῆς ἐπ' ἀνταλλάγματι ὑπηρεσίας πρὸς τὸ νομικὸν πρόσωπον τῆς Σχολῆς δυνάμει δικαιοπραξίας ἀνηκούσης εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ. Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τῶν περὶ τελῶν χαρτοσήμου διατάξεων. (*)

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 122 τῆς 30 Μαρτίου 1946)

*Έχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 6 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1014]1946 Ἀναγκ. Νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ κώδικος φορολογίας καθαρῶν προσόδων κλπ.», προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 85]14-3-1946 συμφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Τὰ καθορίζοντα τὰ πάγια τέλη χαρτοσήμου ἄρθρα 16 ἕως 29 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1931 Διατάγματος «περὶ κώδικος τῶν Νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς ταῦτα ἔχουσι τροποποιηθῆ καὶ συμπληρωθῆ διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 138/1945 Ἀναγκ. Νόμου ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. Ε. 849 ἀπὸ 5-3-1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἀναγκ. Νόμων ὑπ' ἀριθ. 823, 654]1945 καὶ 826]1946, ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς :

Πάγια τέλη χαρτοσήμου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Η'

Τέλη ἐπὶ αἰτήσεων καὶ ἀναφορῶν πρὸς Ἀρχὰς καὶ ἐξοφλητικῶν τιμῶν ἀποδείξεων, ἐπὶ πιστοποιητικῶν, ἀντιγράφων, ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, ἀδειῶν πρὸς ἰδιώτας, καταστατικῶν σωματείων καὶ συναφῶν ἐγγράφων (πλὴν τῶν εἰδικῶς κατονομαζομένων κατωτέρω ἐν ταῖς κατηγορίαις Θ', ΙΓ', ΙΔ', ΙΕ').

Ἄρθρον 21.

§ 1. Πᾶσα ἀναφορὰ ἢ αἴτησις ἰδιωτῶν, ἑταιρειῶν, σωματείων, ἐνώσεων, συνεταιρισμῶν καὶ συλλόγων διδομένη πρὸς Ἀρχὴν τινα τοῦ Κράτους, δημοσίαν ἢ δημοτικὴν ἢ κοινοτικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν καὶ εἰς ὀργανισμοὺς καὶ νομικὰ πρόσωπα ἐν γένει δημοσίου δικαίου (πλὴν τῶν δικαστικῶν Ἀρχῶν) αἰ μὴ εἰδικῶς ὑποβελλημένα εἰς τέλος κατώτερον ἢ ἀνώτερον

Δραχ.

Αἱ αἰτήσεις πρὸς τὰς δημοτικὰς ἢ κοινοτικὰς Ἀρχὰς καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα πιστοποιητικὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς χορηγήσεως ἀραβοσίτου ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ἐπὶ ἡλαττωμένῃ τιμῇ, ὑποβάλλονται εἰς πάγιον τέλος δραχμῶν

100

§ 2. Πᾶσαι αἱ πρὸς δικαστικὰς Ἀρχὰς αἰτήσεις, αἰ μὴ εἰδικῶς ὑποβελλημένα εἰς τέλος κατώτερον ἢ ἀνώτερον

100

Εἰς τὸ αὐτὸ τέλος ὑπόκεινται καὶ αἱ μηνύσεις ἢ ἐγκλήσεις

§ 3. Αἰτήσεις κοπῆς κληνοῦ

200

§ 4. Αἰτήσεις χορηγήσεως ἀδειῶν ἀσκή-

σεως ἐπαγγέλματος οἰνοπνευματοποιῶν ἢ ποτοποιῶν

Δραχ.
300

§ 5. Αἰτήσεις χορηγήσεως ἀδειῶν μεταφορᾶς οἰνοπνεύματος

300

§ 6. Αἰτήσεις μετουσιώσεως καὶ ἀναμίξεως οἰνοπνεύματος μετ' οἴνου κλπ.

300

§ 7. Ἐπὶ τῶν πρωτοτύπων τῶν ἐκθέσεων χημικῶν ἀναλύσεων ἐνεργουμένων ἐν τῷ Γενικῷ Χημείῳ τοῦ Κράτους συνεισῶν αἰτήσεων ἰδιωτῶν

500

§ 8. Κύρωσις ὑπογραφῆς ἐνεργουμένη παρὰ δημοσίας ἢ δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς Ἀρχῆς ἢ παρ' οἰουδήποτε προσώπου

50

§ 9. Ἀντίγραφα καὶ ἀποσπάσματα ὅσα δημοσία ἢ δημοτικὴ ἢ κοινοτικὴ Ἀρχὴ ἢ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἐκδίδει κατ' αἴτησιν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ἰδιωτῶν τὰ μὴ εἰδικῶς ὑποβελλημένα εἰς τέλος κατώτερον ἢ ἀνώτερον

300

§ 10. Ἀντίγραφα ἐκδιδόμενα ὑπὸ δικαστικῶν Ἀρχῶν, τὰ μὴ εἰδικῶς ὑποβελλημένα εἰς κατώτερον ἢ ἀνώτερον τέλος

300

§ 11. Τὰ πρωτόκολλα ὁρκοδοσίας τῶν δημοσίων, δημοτικῶν, κοινοτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν καὶ ἀξιωματικῶν

500

§ 12. Πάντα τὰ μὴ ἐπισήμως κεκρωμένα ἀντίγραφα καὶ ἀποσπάσματα, οἷοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ ἐκδότης αὐτῶν, μόνον ὅταν χρησιμεύσιν εἰς ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις

200

§ 13. Τὰ παντὸς εἶδους ἀποδεικτικά, βεβαιώσεις καὶ πιστοποιητικά ὅσα δημοσία, δημοτικὴ ἢ κοινοτικὴ ἢ ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ἢ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἐκδίδει κατ' αἴτησιν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἰδιωτῶν τὰ μὴ εἰδικῶς ὑποβελλημένα εἰς τέλος κατώτερον ἢ ἀνώτερον

500

Αἱ ἀποδείξεις πληρωμῆς βοηθημάτων εἰς ἀπόρους ἢ παθόντας ἐκ θεομηνιῶν ἢ ἄλλης αἰτίας, αἱ αἰτήσεις πρὸς ἐκδοσιν τῶν πιστοποιητικῶν τῆς ἰδιότητός των ταύτης ὡς καὶ τὰ τοιαῦτα πιστοποιητικὰ ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους χαρτοσήμου.

Ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους αἱ αἰτήσεις τῶν θυμάτων πολέμου καὶ τὰ κατ' αἴτησιν αὐτῶν ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά.

Αἱ αἰτήσεις καὶ τὰ κατόπιν τούτων ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά, ὅπως χρησιμοποιοῦνται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐγγραφὴν μαθητῶν εἰς τὰ σχολεῖα δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, δὲν ὑπόκεινται εἰς τέλος.

Τὰ ὑπὸ τῶν δημοσίων, δημοτικῶν, κοινοτικῶν ἢ ἄλλων Ἀρχῶν ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά διὰ τὴν ἐγγραφὴν ἀδελφῶν εἰς τὰ Μητρώα ἀρρένων ἀπαλλάσσονται τοῦ τέλους χαρτοσήμου.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ληξιαρχοῦ ἐκδιδόμενη πιστοποίησης περὶ συντάξεως ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου, ὡς καὶ ἡ πιστοποίησης τοῦ ἱατροῦ, ἐφ' ὅσον χρησιμεύουσι διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἐκδοσιν ἀδείας ταφῆς, καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἐκδιδόμενη ἀδεία ἐνταφιασμοῦ ἀπαλλάσσονται τοῦ τέλους χαρτοσήμου.

(*) Σημ. ΕΣΑ: Καταχωρεῦνται ὅσαι διατάξεις δύνανται νὰ ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν ἐργασίαν καὶ τὰς ἐργατικὰς διαφοράς.

Τὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους: 1) πρὸς καταπολέμησιν τῆς ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας, 2) πρὸς καταστολὴν τῶν μεταδοτικῶν νόσων τῶν ζώων καὶ 3) διὰ τὴν μεταφορὰν ζώων εἰς ἕτερον τόπον πιστοποιητικά Δημοσίας, Δημοτικῆς ἢ Κοινοτικῆς Ἀρχῆς υποβάλλονται εἰς πάγιον τέλος χαρτοσήμου

Τῶν πρὸς ἐκδοσὶν τούτων αἰτήσεων εἰς οὐδὲν τέλος ὑποκειμένων.

Τὰ ὑπὸ τῶν αστυνομικῶν ἢ ἄλλων Ἀρχῶν ἐκδιδόμενα δελτία ἢ πιστοποιητικά ταυτότητος προσώπων ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου

Τῶν υποβαλλομένων διὰ τὴν ἐκδοσὶν τούτων αἰτήσεων ἀπαλλασσομένων τῶν τελῶν χαρτοσήμου.

Αἱ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν Ἀρχῶν παρεχόμεναι βεβαιώσεις πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκδόσεως τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δελτίων ἢ πιστοποιητικῶν ταυτότητος, ὡς καὶ αἱ υποβαλλόμεναι διὰ τὴν ἐκδοσὶν αὐτῶν αἰτήσεις, ἀπαλλάσσονται τῶν τελῶν χαρτοσήμου.

Ἐν ταῖς βεβαιώσεις αὐταῖς δεόν νὰ μνημονεῖται ὡς οὐδὲν σκοπὸν, δι' ὃν ἐκδίδονται αὐταί, ἀπαγορευομένης τῆς πρὸς ἄλλον σκοπὸν χρησιμοποίησεως αὐτῶν.

§ 14. Πιστοποιητικά ἐκδιδόμενα ὑπὸ δικαστικῶν Ἀρχῶν.

§ 15. Ἀντίγραφα ἐκδιδόμενα ὑπὸ ἀνεγνωρισμένων σωματείων, συλλόγων, ἐνώσεων ἢ συνεταιρισμῶν

Τὰ δὲ ὑπὸ τούτων ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά

§ 16. Τὰ ὑπὸ τῶν ἰδιωτικῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἢ ἀνεγνωρισμένων σωματείων, συλλόγων, ἐνώσεων, συνεταιρισμῶν, νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου δικαίου χορηγούμενα πιστοποιητικά ἢ ἀντίγραφα αὐτῶν πρὸς τοὺς ἡσφαλισμένους ἢ τὰς χήρας ἢ τὰ ὄρφανὰ αὐτῶν πρὸς κτῆσιν ἢ λήψιν ασφαλιστικῶν παροχῶν παρ' ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ὑπόκεινται εἰς πάγιον τέλος χαρτοσήμου

§ 17. Πάντα τὰ ἰδιωτικά ἔγγραφα τὰ ἐκδιδόμενα ὡς ἀποδεικτικά, βεβαιωτικά ἢ πιστοποιητικά, πλὴν τῶν ἐν τῇ παρόντι εἰδικῶν ἐξαιρέσεων, ὡσαύτως δὲ τὰ διπλόγραφα καὶ ἀντίγραφα τῶν ὑποκειμένων εἰς τέλος ἀναλογικόν.

§ 37. Τὰ καταστατικά ἀνεγνωρισμένων σωματείων καὶ συνεταιρισμῶν τὸ μὲν πρῶτον φύλλον.
ἕκαστον δὲ τῶν ἐπομένων.

§ 38. Αἱ διδόμεναι ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις δι' ἐπιστροφὰς ἀχρεωστῆτος καταβληθέντων χρημάτων.

§ 39. Αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις αἱ διδόμεναι ὑπὸ δημοσίων, δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων δι' ἐξοφλῆσιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ, ἐκδιδόμενων δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος
τῶν δικαιολογητικῶν τῶν γενησομένων ἐξόδων πάντως υποβαλλομένων εἰς τὰ

οἰκεία κατὰ τὰς ἰσχυνοῦσας διατάξεις τέλη.

§ 40. Αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις αἱ διδόμεναι ὑπὸ δημοσίων ἐν γένει, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων πρὸς ἐξοφλῆσιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων πληρωμῆς ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἐν γένει ἐξόδων κινήσεως ἢ δαπάνων οἰασθῆναι ἐνεργηθεῖσιν ὑπ' αὐτῶν διὰ λογαριασμὸν καὶ κατ' ἐντολὴν τοῦ Δημοσίου, Δήμου ἢ Κοινότητος (γραφικὰ ἐξόδα, καθαριότητος, φωτισμοῦ, θερμάνσεως, ὑδρεύσεως, ἐνοικίου δημοσίων καταστημάτων) . . .
τῶν δικαιολογητικῶν τῶν γενομένων ἐξόδων κινήσεως ἢ δαπανῶν πάντως υποβαλλομένων εἰς τὰ οἰκεία τέλη.

Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων 39 καὶ 40 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων διδόμενων πρὸς ἐξοφλῆσιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ καὶ τοιούτων πληρωμῆς ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ λοιπῶν δαπανῶν, ἀναφερομένων ἐν ταῖς παραγράφαις ταύταις καὶ ἐκδιδόμενων παρ' οἰουδήποτε νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ ὀργανισμοῦ.

§ 41. Αἱ διδόμεναι ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις δι' ἐπιχορηγήσεις ἢ συνδρομὰς πάσης φύσεως χορηγούμενας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, τῶν Δήμων ἢ τῶν Κοινοτήτων εἰς παντὸς εἶδους νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εἰς εὐεργετικά ταμεῖα δημοσίων πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ δημοτικῶν, κοινοτικῶν, ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν ἢ εἰς ἐκπαιδευτικά, φιλανθρωπικά, ἐθνωφελῆ, κοινωφελῆ σωματεῖα ἢ ἰδρύματα νομίμως ὑφιστάμενα

§ 42. Αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις, αἱ διδόμεναι διὰ τὴν ἀπόδοσιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς εἰδικὰ Ταμεῖα ἢ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου φόρων ἢ τελῶν ἢ ἄλλων προσόδων εἰσπραττομένων δυνάμει εἰδικῶν διατάξεων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ αἱ διδόμεναι διὰ τὴν ἐξοφλῆσιν εἰσφορῶν τῶν Δήμων ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως τῶν Δήμων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΑ'

Τέλη ἐπὶ ἐγγράφων διαφόρου φύσεως.

Ἀρθρον 24.

.

§ 5. Τὰ ἰδιωτικά ἢ ὑπὸ τῶν συμβολαιογράφων συντασσόμενα πληρεξούσια, ἀπαγορευομένων τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ ἐγγράφῳ διορισμοῦ πληρεξουσίων ὑπὸ τῶν μὴ ὁμοδίκων ἢ τῶν μὴ συνδεομένων ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος, αἱ παρὰ συμβολαιογράφοις καταθέσεις γραμματίων παρακαταθηκῶν οἰουδήποτε ποσοῦ, ὡς καὶ αἱ ἀναλήψεις αὐτῶν

Τὰ πληρεξούσια συνταξιούχων πρώην δημοσίων ὑπαλλήλων πολιτικῶν ἐν γένει, στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, τὰ τε ἰδιωτικά καὶ τὰ ὑπὸ τῶν συμβολαιογράφων συντασσόμενα, πρὸς λήψιν τῶν συντάξεων τῶν παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ὡς καὶ τῶν μερισμάτων καὶ παντὸς ποσοῦ ἐν γένει, καταβαλλομένου πρὸς τοῦτους ὑπὸ τῶν οἰκείων Ταμείων ἢ ὀργανι-

50

50

500

300

500

100

100

300

2,000

500

50

ἀτελεῖς

ἀτελεῖς

100

100

2,000

σμών προνοίας ή ασφαλίσσεως υποβάλλονται εἰς πάγιον τέλος

Εἰς τὸ αὐτὸ τέλος ὑπόκεινται καὶ τὰ ἀντίγραφα τούτων.

§ 6. α'. Πᾶν ἰδιωτικὸν ἢ δημόσιον ἔγγραφον, ὅπερ μὴ ὑποκειμενον ἀπ' ἀρχῆς κατὰ νόμον εἰς τέλος χαρτοσήμου πρόκειται νῦν νὰ προσαχθῇ ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς ἢ ἄλλης δημοσίας Ἀρχῆς . . .

Ἐν τῇ κατηγορίᾳ ταύτῃ περιλαμβάνονται καὶ αἱ παντὸς εἵδους ἐπιστολαί, πλὴν μόνον τῶν περιεχουσῶν σύστασιν συμφωνίας ὑποκειμένης εἰς τέλος ἀναλογικὸν ἢ ἐξοφλῆσιν τοιαύτης σχέσεως, εἰ μὴ προσπληρωθῇ διὰ τὴν σύστασιν τέλος, αἵτινες υποβάλλονται εἰς τὰ κατὰ τὰς κλίμακας τῶν ἄρθρων 12 καὶ 14 τοῦ Κώδικος ἀναλογικὰ τέλη.

β'. Εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παρούσης παραγράφου τὸ κινήτрон ἐπίσημα ἐπιτίθεται καὶ διαγράφεται ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐνδιαφερομένου, τῆς δικαστικῆς ἢ ἄλλης δημοσίας Ἀρχῆς δικαιουμένης νὰ ἐλέγξῃ ἐκάστοτε, ἂν συντρέχῃ περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης παραγράφου.

γ'. Ἀπαλλάσσονται τοῦ τέλους πρωτότυπα ἢ ἀντίγραφα διαταγῶν ἢ ἀποφάσεων προϋσταμένης Ἀρχῆς ὑποβαλλόμενα ὡς δικαιολογητικὰ πληρωμῆς μισθῶν, συντάξεων, ποσοτῶν, ἐπιδομάτων, ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων, ἐξόδων κινήσεως καὶ ἐν γένει δαπάνης ἐνεργηθείσης κατ' ἐντολὴν τοῦ Δημοσίου, τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος ἢ Νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΒ'.

Τέλη ἐπὶ ἐγγράφων πολιτικῆς καὶ διοικητικῆς διαδικασίας

Ἄρθρον 25

α'. Τέλη ἐπὶ ἐγγράφων ἐνώπιον Εἰρηνοδικοῦ

§ 16. Ἀπασα ἡ διαδικασία τοῦ νόμου 3514 διεξάγεται ἀτελῶς.

§ 17. Ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ἐνώπιον Εἰρηνοδικοῦ ἀγωγῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς κατὰ τὸν νόμον Γ'30Δ' . . .

§ 18. Πρὸς ἐκδοσιν ἀπογράφου ἀποφάσεως Εἰρηνοδικοῦ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ἐπικολλᾶται ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τῆς ἀποφάσεως χαρτόσημον ἴσον πρὸς ἐν τοῖς ἑκατὸν (100) ἐπὶ τοῦ ἐπιδικαζομένου ποσοῦ.

Πάντα τὰ λοιπὰ ἔγγραφα διαδικασίας τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκεινται.

β'. Τέλη ἐπὶ ἐγγράφων ἐνώπιον Πρωτοδικείου

§ 27. Ἐγγραφα διαδικασίας νόμον Γ'30Δ' :

Δραχ.

α') Ἐκθεσις ἀγωγῆς	100
β') Προτάσεις	100
γ') Κλήσεις	100
δ') Προσεπίκλησις	100
ε') Πρακτικὰ συζητήσεως	100
ς') Πρωτότυπον ἀποφάσεως	300

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀνωτέρω ἐδαφίων ε' καὶ ς' τῆς παρούσης παραγράφου

200 φου 27 εἰς τὸ ὅς ἄνω τέλος ὑπόκειται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον τῶν πρακτικῶν ἢ τῆς ἀποφάσεως, τῶν λοιπῶν φύλλων μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος.

ς') Πάντα τὰ ἀντίγραφα δικογράφων 100

η') Πρωτότυπον ἀνακοπῆς 100

θ') Πρωτότυπον ἐφέσεως 200

200 δ'. Τέλη ἐπὶ ἐγγράφων ἐνώπιον Ἀρείου Πάγου.

§ 1. Αἰτήσεις ἀναίρεσεως κατ' ἀποφάσεως πολιτικοῦ δικαστηρίου (πρωτότυπον) 2,500

§ 2. Αἱ ἐν τῷ πινακίῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐγγραφαί 1,000

§ 3. Δικόγραφοι προσθέτων λόγων ἀναίρεσεως 1,000

§ 4. Παρέμβασις ἢ τριτανακοπή (πρωτότυπον) 2,000

§ 5. Προτάσεις διαδίκων (πρωτότυπον) ἐνώπιον Ἀρείου Πάγου 1,000

§ 6. Πρακτικὰ Ἀρείου Πάγου ἀναβολῆς 1,000

§ 7. Πρακτικὰ Ἀρείου Πάγου συζητήσεως 1,000

§ 8. Πρακτικὰ Ἀρείου Πάγου δημοσιεύσεως 500

§ 9. Ἀποφάσεις Ἀρείου Πάγου 3,000

§ 10. Ἀποφάσεις Προέδρου Ἀρείου Πάγου 2,000

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ὡς ἄνω παραγράφων 6, 7, 9 καὶ 10 ὑπόκειται εἰς τέλος μόνον τὸ πρῶτον φύλλον τῶν πρακτικῶν ἢ ἀποφάσεων, τῶν λοιπῶν φύλλων μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος.

§ 11. Ἀντίγραφα δικογράφων Ἀρείου Πάγου 300

στ'. Τέλη ἐπὶ ἐγγράφων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

§ 1. Αἰτήσεις ἀκυρώσεως καὶ προσφυγῆς 3,000

§ 2. Αἰτήσεις ἀναίρεσεως 3,000

§ 3. Αἰτήσεις ἀναστολῆς 3,000

§ 4. Ἐγγραφή ἐν τῷ πινακίῳ 1,000

§ 5. Δικόγραφοι προσθέτων λόγων (νόμος 4986) 1,000

§ 6. Παρέμβασις 2,000

§ 7. Τριτανακοπή 2,000

§ 8. Προτάσεις—Υπομνήματα 1,000

§ 9. Πρακτικὰ ἀναβολῆς 1,000

§ 10. Πρακτικὰ συζητήσεως 1,000

§ 11. Πρακτικὰ δημοσιεύσεως 500

§ 12. Ἀποφάσεις Συμβουλίου Ἐπικρατείας 4,000

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀνωτέρω παραγράφων 9, 10 καὶ 12 ὑπόκειται εἰς τέλος μόνον τὸ πρῶτον φύλλον τῶν πρακτικῶν ἢ ἀποφάσεων, τῶν λοιπῶν φύλλων μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος.

Ἄρθρον 2

Τὰ ἐν ἄρθροισι 25, 26 καὶ 27 τοῦ παρόντος ἀναφερόμενα πάγια τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται δι' ἐπικολλήσεως ἐπὶ τῶν ἐγγράφων κινήτου ἐπισηματος ἀναλόγου ἀξίας ἀδιαφόρως τοῦ ποσοῦ εἰς ὃ ἀνέρχονται ταῦτα, πλὴν τῶν περιπτώσεων, περὶ ὧν ἐν αὐτοῖς ἄλλως ρητῶς ὁρίζεται, τὰ δ' ἀναφερόμενα ἐν τοῖς ἄρθροισι 28 καὶ 29 διὰ διπλοτύπου εἰσπράξεως ἐξ ὁλοκλήρου ἀδιαφόρως τοῦ ποσοῦ εἰς ὃ ἀνέρχονται.

Ἄρθρον 3

Τὰ ἐν ἄρθροις 13 καὶ 15 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1931 Διατάγματος «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου» ἀναφερόμενα πάλιν τέλη χαρτοσήμου, ἐφ' ὅσον βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. Ε. 849/1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι κατώτερα τῶν δραχμῶν ἑκατὸν ὀρίζονται εἰς δραχμὰς διακοσίας, ἐὰν δὲ ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν καὶ ἄνω ὀρίζονται εἰς δραχμὰς χιλίας.

Μεταβατικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 5

§ 1. Προκειμένου περὶ τοῦ τέλους σημάτων δικαστικῶν ἐγγράφων, ἐκδοθέντων ἢ δημοσιευθέντων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐφαρμοσθήσονται αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. Ε. 849/1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὡς ἔχει τροποποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ διὰ τῶν ἀναγκ. νόμων 323, 654 τοῦ 1945 καὶ 826 τοῦ 1946 καὶ ἂν ἡ καθαρογραφὴ καὶ ὑπογραφή τούτων συντελεθῇ μετὰ τὴν ἰσχύν τοῦ παρόντος.

§ 2. Προκειμένου περὶ κατατεθειμένων, κατὰ τὰς σχετικὰς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας διατάξεις, προτάσεων διαδίκων ἢ πληρεξουσίων μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὁπότε καὶ ἂν λάβῃ χώραν ἢ ἐπὶ τῆς σχετικῆς υποθέσεως συζητήσῃ, εἰς οὐδὲν ἐπὶ πλέον τέλος ὑπόκεινται αὐταὶ πλὴν τοῦ ὀφειλομένου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταθέσεως τούτων, ἐφ' οὗ ἔδει νὰ ὦσι συντεταγμένα.

§ 3. Τὸ ἐπὶ δικαστικῶν ἐγγράφων ἐκδοθέντων ἢ δημοσιευθέντων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος προκαταβολικῶς εἰσπραχθέν (ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν εἰσπραξίν τούτου ἀρμοδίαν ὑπαλλήλων) ποσόν, ἅμα τῇ καθαρογραφῇ τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου (κατὰ τὸν μετὰ τὴν ἰσχύν τοῦ παρόντος χρόνον) ἀντικαθίσταται δι' ἰσοπόσου ἀξίας πρὸς τὸ εἰσπραχθέν ποσόν τέλους χαρτοσήμου.

§ 4. Προκαταβολαί. Ἐπὶ γενομένων καὶ ἐκκρεμουσῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος προκαταβολῶν τελῶν, διὰ τὴν ἐκδοσιν ἀποφάσεων Πολιτικῶν Δικαστηρίων, ὁπότε καὶ ἂν λάβῃ χώραν ἢ δημοσιεύσῃ καὶ ἡ μετὰ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καθαρογραφὴ καὶ ὑπογραφή τούτων, εἰς οὐδὲν ἐπὶ πλέον τέλος ὑπόκεινται, πλὴν τοῦ ὀφειλομένου καὶ προκαταβληθέντος κατὰ τὰς κρατούσας διατάξεις τῶν σχετικῶν Νόμων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταθέσεως.

Τὸ οὕτω προκαταβολικῶς εἰσπραχθέν ποσόν (ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν εἰσπραξίν τούτου ὑπαλλήλων) ἅμα τῇ καθαρογραφῇ τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου (κατὰ τὸν μετὰ τὴν ἰσχύν τοῦ παρόντος χρόνον), ἀντικαθίσταται δι' ἰσοπόσου ἀξίας πρὸς τὸ εἰσπραχθέν ποσόν τέλους.

Ἡ αὕτῃ ὡσαύτως λύσις θέλει ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ ἀνεπαρκείας τῆς προκαταβολῆς, περὶ ἧς ἡ παρὰ γράφος 2 ἔδαφ. β' τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1931 Διατάγματος «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου» ὡς πρὸς τὰς συζητήσιμας ἐνώπιον τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων ὑποθέσεις μέχρι καὶ τῆς προηγουμένης τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

§ 5. Τὰ βάσει ἰσχυουσῶν διατάξεων διαφορῶν Νόμων τεθεσπισμένα ἐπὶ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ δικαστικοῦ ἐγγράφου διάφορα τέλη καὶ μετὰ τὴν ἰσχύν τοῦ παρόντος, ὑπολογισθήσονται κεχωρισμένως κατὰ κατηγορίαν καὶ καταβληθήσονται διὰ τοῦ ἀντιστοίχου πρὸς ἕκαστον τούτων ποσοῦ τέλους.

§ 6. Ἡ ἐκκαθάρισις καὶ βεβαίωσις τῶν ὑπὸ τῶν Ποινικῶν Δικαστηρίων ἐπιβαλλομένων ὀριστικῶς ἢ τελεσιδικῶς τελῶν σημάτων ἐνεργεῖται

βάσει τῶν διατάξεων τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδόσεως τοῦ βουλεύματος ἢ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ἰσχυόντων Νόμων.

Ἡ αὕτῃ ὡσαύτως λύσις ἐφαρμοσθήσεται καὶ ἐπὶ τῶν πειθαρχικῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὧν πάντοτε θέλει ληφθῇ ὡς βάσις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ τέλους ἡ χρονολογία τῆς ἐπικυρωτικῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως.

§ 7. Τὰ ὑπὸ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας καθοριζόμενα, ὡς καταβλητέα κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἀνακοπῶν κατ' ἐρήμην ἀποφάσεων τέλη ἐρήμην δίκης, ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀνακοπτομένης ἐρήμην ἀποφάσεως ἰσχυόντων Νόμων, κεχωρισμένως κατὰ κατηγορίαν ἐγγράφων.

Ὡς πρὸς τὰ διὰ τὴν ἀσκήσιν ἀνακοπῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μέχρι καὶ τῆς προηγουμένης τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταβλητέα τέλη ἐρημοδικίας (κατὰ τὸν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος χρόνον) καταβληθήσονται δι' ἰσοπόσου ἀξίας τέλους χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

40503/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημ. Δικαίου.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 41 τῆς 1 Μαρτίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις 1) τοῦ Ἀναγ. Νόμου 19/1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίῃ εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν», 2) τοῦ Ἀν. Νόμου 249/45 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. 424/1941» καὶ 3) τοῦ ἔδαφ. 3 τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424/41 ἀποφασίζομεν :

Τροποποιούντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 10970/18-5-45 ἀπόφασιν ἡμῶν καθορίζομεν ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1945 τὴν ἀμοιβὴν τοῦ Προέδρου, τῶν μελῶν καὶ τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424/41 εἰς δρχ. 2000 κατὰ συνεδριάσιν.

Αἱ ἀνωτέρω ἀποζημιώσεις θέλουσιν ἀκολουθῇ τὰς ἐκάστοτε, δι' ἀποφάσεων ἡμῶν, καθοριζόμενας ἀποζημιώσεις διὰ τὰ μέλη καὶ τοὺς γραμματεῖς τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Φεβρουαρίου 1946.

10836/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀεροπορίας

Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου ἐπιδόματος εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Κ. Ε. Α.
(Ε. Κ. τ. Β' φ. 41 τῆς 1 Μαρτίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.» 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 287114/3-12-45 κοινὴν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Ἀεροπορίας «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.» ἀποφασίζομεν :

1. Χορηγοῦμεν ἔκτακτον ἐπίδομα εἰς ἅπαν τοὺς

ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Κ.Ε.Α. μέχρις εἴκοσι πέντε πλήρων ἡμερομισθίων, ὡς ἔχουσι ταῦτα καθορισθῇ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 45370/8-11-45 καὶ 46848/28-11-45 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἀεροπορίας καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς διαλαμβανομένους εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 31240/22-12-45 κοινὴν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου ἐπιδόματος ἑορτῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐν γένει.

2. Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς 22-12-45 καὶ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1946.

10836/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀεροπορίας

Περὶ καθορισμοῦ βασικῶν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Κ. Ε. Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 41 τῆς 1 Μαρτίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846/1939 περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 287114/3-12-45 κοινὴν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Ἀεροπορίας, περὶ τρόπου καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Κ.Ε.Α., 3) τὰς ἀπὸ 10-12-45 καὶ 27-12-45 ἀποφάσεις τοῦ Δ. Σ. τοῦ Κ.Ε.Α. περὶ αὐξήσεως καὶ διαρρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Κ.Ε.Α., ἀποφασίζομεν:

1. Καθορίζομεν τὰς βασικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ Κ.Ε.Α., ὡς καὶ τὰς κλιμακώσεις τούτων ὡς κατωθί:

Ἀρχιτεχνίτης δραχ. 450 μέχρι 500 καθ' ὥραν (ἡμερομ. 3600—4000).

Τεχνίτης δραχ. 380 μέχρι 420 καθ' ὥραν (ἡμερομ. 3040—3360).

Βοηθὸς τεχνίτου, εἰδικευμένος ἐργάτης καὶ τεχνίτρια δραχ. 320 μέχρι 350 καθ' ὥραν (ἡμερομ. 2560—2800).

Ἐργάτης καὶ εἰδικευμένη ἐργάτρια δραχ. 250 μέχρι 280 καθ' ὥραν (ἡμερομ. 2000—2240).

Μαθητεύοντες δραχ. 160 μέχρι 180 καθ' ὥραν (ἡμερομ. 1280—1440).

2. Καθορίζομεν συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 44 τοῦ Νόμου 1846/1939 ἡμερησίον ἐπίδομα Ὑπεργοδηγοῦ—Ἐργοδηγοῦ ὡς κατωθί:

Ὑπεργοδηγὸς Α' δραχ. 1500 ἡμερησίως.

Β' » 1000 »

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀνατρέχει ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945, αἱ δὲ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῆς καθορισθῆσονται δι' ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἀεροπορίας.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1946

6829/1946. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν πρὸς ὑπολογισμὸν ἐπιδόματος ἀνεργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 54 τῆς 20 Μαρτίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Ν. 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθῃ διὰ τοῦ Νόμου 866/1946, β) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 12 παρ. 1 τοῦ Ν. 118/1945, γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 3601/8-2-46 κοινὴν ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ὡς κατώτατον ὄριον ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὑπολογίζηται τὸ ἐπίδομα

ἀνεργίας, ὁρίζομεν τὰ 7)4 τῶν ἀποδοχῶν τῶν καθορισθῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31260/45 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν (1).

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 1 Μαρτίου 1946.

4358/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Ἐφοδιασμοῦ

Περὶ χορηγήσεως παροχῶν εἰς εἶδος προσωπικοῦ Καλτοσποίτας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 54 τῆς 20 Μαρτίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν, ὅπως χορηγηθῶσιν ὡς ἐκτακτοὶ οἰκονομικῇ ἐνίσχυσις διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον εἰς ἅπαν τοὺς ὑπαλλήλικον, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν ἐν γένει προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων Καλτοσποίτας αἱ κατωθί εἰς εἶδος παροχαί:

1) Διὰ τὰ Βιομηχανικά ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια ἐν γένει τὰ διαθέτοντα 10 μηχανὰς καὶ ἄνω εἴκοσι δύο (22) ζεύγη ἀνδρικῶν ἢ (18) δέκα ὀκτὼ ζεύγη γυναικείων καλτσῶν βαμβακερῶν συνήθους χρήσεως.

2) Διὰ τ' ἀνωτέρω ἐπίσης ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια τὰ διαθέτοντα ἐννέα (9) ἢ καὶ ὀλιγωτέρας μηχανὰς δέκα ἕξ (16) ζεύγη καλτσῶν ἀνδρικῶν ἢ δέκα τέσσαρα (14) ζεύγη γυναικείων καλτσῶν βαμβακερῶν συνήθους χρήσεως.

Αἱ τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας ἐπιχειρήσεις αἱ χορηγήσασαι οἰκιοθελῶς οἰανδήποτε ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον ἐ. ἔ. δικαιούνται νὰ συμψηφίσωσι ταύτην πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένην ἐκτακτον παροχὴν, ἐφ' ὅσον δὲ ἦτο ἀνωτέρα δὲν μειοῦται, ἂν δὲ κατωτέρα συμπληροῦται ὡς ἀνωτέρω.

Τῆς ὡς ἄνω παροχῆς δικαιούνται ἅπαντες οἱ εἰς σχέσιν ἐργασίας διατελοῦντες ἢ διατελέσαντες μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἐργοδοτῶν μισθωτοὶ τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1946, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1946.

10652/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐφοδιασμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἀναπροσαρμογῆς πόρων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 57 τῆς 23 Μαρτίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 Νόμου περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ.

2) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τῆς 22/3/1946, ἀποφασίζομεν:

Ἀπὸ τῆς 20 Μαρτίου 1946 ἡ κατὰ τὰς καίμενας διατάξεις κοινωνικῇ εἰσφορᾷ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ἀνερχομένη εἰς τεσσαράκοντα ἐννέα (49) λεπτὰ ἐφ' ἐκάστης ὁκτὸς παραγομένου ἀρτου, τροποποιουμένη, ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν 22,5 οἷο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος ἀλεστικοῦ δικαιώματος καὶ ἐπισπράττεται ἐφ' ἐκάστης ὁκτὸς ἀλεθόμενου σίτου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 23 Μαρτίου 1946

10820]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Μεταφορῶν, 'Εργασίας καὶ Οικονομικῶν

Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ αὐτοκινήτων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 58 τῆς 27 Μαρτίου 1946)

'Εχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 38/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ Α. Ν. 866/1946, 2) τὰς ὑπ' ἀριθ. 3600/46 καὶ 3601/46 ἡμετέρας ἀποφάσεις, 3) τὰς προκυνύσας δυσχερείας ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων λόγω τῆς ἐλλείψεως στοιχείων ὑπηρεσίας καὶ προϋπηρεσίας τῶν μισθωτῶν αυτοκινήτων, 4) σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῶν αυτοκινήτων ἐν γένει λεωφορείων καὶ φορτηγῶν (ὁδηγοὺς, σταθμάρχας, ἐλεγκτάς, βοηθοὺς φορτηγῶν καὶ εἰσπράκτορας) ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν γραμμῶν, ὡς καὶ διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς ὑπηρεσίας τῶν Συμμαχικῶν Ἀρχῶν τοὺς συνδεομένους μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἐργοδοτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὸ ὡς κάτωθι ἐνιαῖον μισθολόγιον ἀπὸ 1/2]1946, ἥτοι μηνιαίως:

1) Ὁδηγοὶ	δρ. 225.000
2) Σταθμάρχαι	» 200.000
3) Ἐλεγκταὶ	» 200.000
4) Βοηθοὶ φορτηγῶν	» 175.000
5) Εἰσπράκτορες	» 175.000

2. Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ προσανέχονται δι' ἐπιδομάτων λόγω οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὀριζομένων εἰς 10 ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ ἀνὰ 5 ο/ο δι' ἕκαστον καὶ μέχρι 3 τέκνων καὶ ἐφ' ὅσον τὰ προστάτευστα ταῦτα μέλη συγκεντροῦν τὰ προσόντα καὶ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601/46 ἡμετέρας ἀποφάσεως.

3. Διὰ τοὺς ἐκτὸς τῆς ἑδρας ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταβάλλεται δι' ἔξοδα τροφῆς, ὑπνίου κλπ. πρόσθετον ἐπίδομα ἐκ δρχ. ὀκτὼ χιλιάδων (8.000) ἡμερησίως.

4. Διὰ πᾶσαν ἀπασχόλησιν τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν πέραν τῶν 48 ὥρῶν ἐβδομαδιαίως, οἱ ἐργοδοταὶ ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν ἀναλόγων ὑπερωριῶν, ἐξαιρουμένων τῶν φορτηγῶν αυτοκινήτων πιάσας, δι' ἃ δὲν ἰσχύει ἡ παρούσα διάταξις.

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀπὸ 1/2]1946 καὶ καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαρτίου 1946

10854]734]1946 'Απόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Περιθάλψεως ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ **ΗΕΑΠ**.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 62 τῆς 30 Μαρτίου 1946)

'Εχόντες ὑπ' ὄψει: α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 760/1945 Ἀναγκ. Νόμου περὶ προσθήκης εἰς τὰς διατάξεις περὶ Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας ἡ Περιθάλψεως τῶν ἐργαζομένων, β) Σχετικὴν αἰτησιν τῆς διοικήσεως τοῦ ἐν Πειραιεὶ ἐδρεύοντος ἀλληλοβοηθητικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ταμεῖον Περιθάλψεως Ἐργατοτεχνικοῦ Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π.», ἀποφασίζομεν:

1) Ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1946 ἡ Ἡλεκτρικὴ Ἐταιρία Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ Ταμεῖον Περιθάλψεως Ἐργατοτεχνικοῦ Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π., διὰ τὴν παρ' αὐτῇ ἀσφάλισιν κατὰ τοῦ κινδύνου ἀσθενείας τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου, τὴν ἐργοδοτικὴν εἰσφοράν, ἣν θὰ ὑπερρεῖται αὐτὴ νὰ καταβάλλῃ ἐκάστοτε εἰς τὸ Ἰδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐὰν ἐτύγχανον ἡοφασμένα παρ' αὐτῇ κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς

ἀσθενείας καὶ διὰ τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν τὰ μέλη τοῦ Ταμείου.

2) Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Περιθάλψεως Ἐργατοτεχνικοῦ Προσωπικοῦ Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

1) Τὸ Ταμεῖον διοικεῖται ὑπὸ δωδεκαμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπαρτιζομένου:

α) Ἐξ ἑνδεκα ἀντιπροσώπων τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου.

β) Ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῆς εἰσφερούσης ἐπιχειρήσεως, ὀριζομένου ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως ταύτης.

Τὰ ὑπὸ στοιχ. α' μέλη τοῦ Δ. Σ. ἐκλέγονται ἅπαξ καὶ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους (δωδεκαμηνίου) ὑπὸ καὶ μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου, κατὰ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα τ. ἔ. διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν διοίκησιν ἀναλόγως καὶ τῆς κατὰ τὰς σχετικὰς ἐκλογὰς σημειουμένης τυχόν μειωφείας.

Δι' ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου ὀρίζονται τὰ τῆς ἐκπροσωπήσεως αὐτῶν εἰς τὴν διοίκησιν κατὰ τμήματα τῆς ἐπιχειρήσεως.

2) Εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύνανται νὰ μετέχουν α) εἰς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ β) εἰς ἀντιπρόσωπος τῶν συνταξιούχων ἐκλεγόμενος ὑπὸ τῆς ὁργανώσεως τούτων. Οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι δέον νὰ καλῶνται ἀνελλιπῶς εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετέχοντες ταύτης μετὰ γνώμης καὶ ψήφου. Ὁ μὴ τυχόν διορισμὸς ἢ μὴ συμμετοχὴ τῶν εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὸ κύρος τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ. Σ., ἐφ' ὅσον ἐκλήθησαν ἐγκαίρως καὶ νομίμως.

3) Ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Δ. Σ. εἶναι ἐνιαυσίος.

4) Ὁ ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως ἐκάστου δωδεκαμηνίου ἐνεργεῖται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τούτου, ὑπὸ Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, προεδρευομένης ὑπὸ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ περιλαμβανοῦσης ἓνα ἀντιπρόσωπον τῆς εἰσφερούσης ἐπιχειρήσεως καὶ τρεῖς ἀντιπρόσωπους τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου.

Ὁ παρὰ τῇ Ἐξελεγκτικῇ Ἐπιτροπῇ ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς εἰσφερούσης ἐπιχειρήσεως ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως ταύτης καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν μελῶν τοῦ Ταμείου ἐκλέγονται ὑπὸ τούτων κατὰ τὰ ἐν παρ. 1 τῆς παρούσης ὀριζόμενα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1946

13400]1946 'Απόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καταβολῆς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα ἐκτάκτου χρηματικῆς παροχῆς, ὑπὸ τύπον δώρου, εἰς τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν.

'Εχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθησαν διὰ τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 866/46, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ Ἀποφασίζομεν

ὥπως: 1.—Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα ἔ. ἑ. καταβληθῇ εἰς πάντα ἀνήκοντα εἰς τὸ ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τὸ συνδεόμενον μετὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδοτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου ἢ ὁρισμένης διάρκειας, ἐκτακτὸς χρηματικὴ παροχὴ, ὑπὸ τύπον δώρου, διὰ μὲν τὸ ὑπαλληλικόν καὶ ὑπηρετικόν προσωπικόν

ιση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἐνὸς 15-ημέρου, διὰ δὲ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἰση πρὸς 15 πλήρη νόμιμα ἡμερομίσθια, ὡς ταῦτα (μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια) καθορίζονται ὑπὸ τῶν τελευταίων ἐν ἰσχύϊ οἰκείων γενικῶν ἢ ἐιδικῶν ἡμετέρων ἀποφάσεων (3600]46 (1), 3601]46 (2), 8500]46 (3) κλπ.). Ἐπὶ τοῦ δώρου τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ θὰ ὑπολογισθοῦν καὶ τὰ ἀνάλογα καθοριζόμενα ὑπὸ τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων μας οἰκογενειακά ἐπιδόματα.

Τοῦ ἀνωτέρου δώρου δικαιοῦνται εἰς ἀκέραιον πάντες οἱ κατὰ τὴν 14-4-46 συνδεόμενοι μετὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη διὰ σχέσεως ἐργασίας συναφθείσης πρὸ τῆς 14-10-1945.

Ἐάν ἡ σχέση ἐργασίας συνήφθη μετὰ τὴν 14-10-1945 καὶ πρὸ τῆς 14-3-1946, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον εἰς μὲν τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τὸ 1/4 τῶν νομίμων μηνιαίων ἀποδοχῶν, εἰς δὲ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν 8 νόμιμα ἡμερομίσθια. Τέλος ἐάν ἡ σχέση ἐργασίας συνήφθη μετὰ τὴν 14-3-46, θὰ καταβληθῇ εἰς μὲν τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τὸ 1/8 τῶν νομίμων μηνιαίων ἀποδοχῶν, εἰς δὲ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν 4 νόμιμα ἡμερομίσθια.

2. Τοῦ ἀνωτέρου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις δικαιοῦνται νὰ λάβωσι παρὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη καὶ α) οἱ ἐν καταστάσει στρατεύσεως τελοῦντες μισθωτοὶ κατὰ ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὸ κατὰ νόμον 3514 ἐφεδρικὸν ἐπίδομα β) οἱ ἀσθενεῖς καὶ ἐν ἀδείᾳ μετ' ἀποδοχῶν εἰς ἀκέραιον καὶ γ) οἱ μὴ ἀπασχολούμενοι συνεπείᾳ ἑλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασίας, ὡς καὶ ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότη κατὰ 50 ο/ο.

3. Οἱ λαμβάνοντες ἤδη ἀποδοχὰς (μισθοὺς ἢ ἡμερομίσθια) ἀνωτέρας μέχρι 40 ο/ο ἐπὶ πλεόν τῶν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀποφάσεων καθοριζόμενων θὰ λάβωσι τὰ 75 ο/ο τοῦ ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος προβλεπομένου δώρου, οἱ λαμβάνοντες ἀποδοχὰς ἀνωτέρας πλεόν 40 ο/ο τῶν νομίμων θὰ λάβωσι τὰ 50 ο/ο τοῦ ἀνωτέρου δώρου.

4. Τὸ δῶρον ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν 150.000 δραχμῶν.

5. Διὰ τοὺς ἐργάτας, οἵτινες στεροῦνται μονίμου ἐργοδότη καὶ ἀμείβονται ἐπὶ τιμολογίῳ, ὡς φθοροεξαφροτῶται Διμένων καὶ Σηράς, ἐκδοροσφάγεις, ἐργάται κατεργασίας ἐντέρων, ἐργάται ἀκατεργάστων δερμάτων κλπ. αὐξάνεται, διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 15-4-46 ἕως 30-4-46 συμπεριλαμβανομένης, τὸ ἰσχύον ἥδη δι' ἐκάστην κατηγορίαν ἐργαζομένων τιμολόγιον διὰ τὴν πραγματοποιημένην ἐργασίαν κατὰ 50 ο/ο.

6. Τοῦ διὰ τῆς παρούσης παρεχομένου δώρου δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐργάται τοῦ Ο.Α.Π. (μόνιμοι, ἐκτακτοί, ἐλεύθεροι, φύλακες ἐμπορευμάτων, σημειωταί, οἱ τῆς Ε.Ζ.Π. κλπ.), ὑπολογιζόμενοι δὲ τοῦ ποσοῦ βάσει τῶν ἡμερομισθίων τῶν καθορισθέντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5669]46 ἡμετέρας ἀποφάσεως, ὡς καὶ οἱ ἐργατοτεχνίται τῶν Δημοσίων ἔργων, τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς Καπνῶν Συντ. Πράξεως 55]45 καὶ τῶν Συμμαχικῶν Ἔργων, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν 14-4-46 συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας καὶ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ἔχουσι πραγματοποιήσει παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότη 70 τοῦλάχιστον ἡμερομίσθια. Ἐάν ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸ τῆς 14-4-46 πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων εἶναι κατώτερος τῶν 70, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν 30, τὸ ποσὸν τοῦ καταβλητέου δώρου ὀρίζεται εἰς 8 νό-

μιμα ἡμερομίσθια. Τέλος ἐάν ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸ τῆς 14-4-46 πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων εἶναι κατώτερος τῶν 30, τὸ ποσὸν τοῦ καταβλητέου δώρου ὀρίζεται εἰς 4 νόμιμα ἡμερομίσθια.

7. Τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται οἱ δικηγόροι, ἐμμισθοὶ νομικοὶ σύμβουλοι καὶ ἱατροὶ Ἀγωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ λοιπῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ Ὁργανισμῶν. Διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν θέλουσι ληφθῇ ὑπ' ὄψει αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 3600]46 καὶ 8500]46 ἀποφάσεων ἡμῶν.

8. Τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου, καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, δικαιοῦνται καὶ οἱ διὰ συμβάσεως ὀρισμένου χρόνου καὶ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεόμενοι ἠθοποιοί, μουσικοί, τεχνίται κλπ. τῆς Ἐθνικῆς Λυρικῆς Σκηνῆς καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, τῆς Κρατικῆς Ὁρχήστρας, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν Θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 150.000 καὶ δὲν ἐπιτρέπεται λήψις πλεόν τοῦ ἐνὸς δώρου ἐξ οἰασδήποτε προελεύσεως.

9. Τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων ἀτημῆλα τῶν σιδηροδρόμων (πλὴν Σ.Ε.Κ.) θὰ λάβῃ τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενον δῶρον καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις βάσει τοῦ μισθολογίου τοῦ καθοριζομένου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18612]46 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Μεταφορῶν καὶ ἡμῶν.

10. Οὐδενὸς δώρου δικαιοῦνται οἱ διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων μόνον (ἀνευ μισθοῦ) ἀμειβόμενοι.

Οἱ ἀμειβόμενοι ὅμως διὰ μιζτοῦ συστήματος, ἥτοι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ καὶ ποσοστοῖς ἢ φιλοδωρημασί, θὰ τῶχυσι τοῦ ἀνωτέρου δώρου ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις, ἐπὶ τοῦ καθορισμένου ἢ ὑποτιμωμένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

11. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ παντός τοῦ ἐν τῇ Χώρᾳ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνδεομένου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὑπηρετοῦντος εἰς οἰανδήποτε ἐπιχείρησιν ἢ ἐργασίαν ἀσχυομένην ὑπὸ παντὸς φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Δημοσίου, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Συμμαχικῶν Ἀρχῶν κλπ.

12. Τὸ ἀνωτέρω ἀναφερόμενον δῶρον εἶναι ἀνεξάρτητον τῶν τυχόν κρατήσεων ἐπὶ τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων τῶν γενομένων ὑπὸ ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ δώρου τοῦ Πάσσα. Αἱ κρατήσεις αὗται πρέπει ὅπωσδήποτε νὰ καταβληθοῦν μετὰ τοῦ δώρου ἐντός τῆς αὐτῆς ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένης χρονολογίας.

13. Τὸ ὡς ἄνω ἀναφερόμενον δῶρον πρέπει νὰ καταβληθῇ μέχρι τῆς 20]4]46.

14. Τὸ διὰ τῆς παρούσης χορηγούμενον δῶρον ὑπόκειται εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν. Ἀσφαλιστικοὶ Ὁργανισμοί, ἐκτὸς τοῦ Τ.Α.Κ., παρέχοντες ἐπιδόματα ἀνεργίας, ὑποχρεοῦνται ὅπως καταβάλωσι εἰς τοὺς παρ' αὐτῶν ἐπιδοδοτούμενους κατὰ τὴν 15 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐκτακτον ἐπίδομα ἀνεργίας ἴσον πρὸς τὸ ἡμισυ τοῦ ἐπιδόματος, ὅπερ θὰ ἐδικαιούνητο οὐτὸ κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς μηνός.

15. Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1946

(*) Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

(1) ΕΕΑ 5 σελ. 93.

(2) ΕΕΑ 5 σελ. 94.

(3) ΕΕΑ 5 σελ. 159.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ Ν. 3514

(Μισθωτοί ἐπὶ συμβάσει)

Ἡ νομοθετικὴ προστασία τῶν στρατευομένων μισθωτῶν, ἀνεξαρτήτως ιδιότητος αὐτῶν ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν (κωδικοποιημένος νόμος 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ἀναγκ. νόμος 547/1937, ἀρθρ. 11) ἔχει ὑπ' ὄψει τῆς συμβάσεως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας (πρβλ. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 214/1935, ΕΕΝ β' σελ. 957).

Εἰδικὴ ὁμως διάταξις, ἡ τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ ἀναγκ. νόμου 1843/1939, ὁρίζει, ὅτι εἰς ὑπηρετούντας ἐπὶ συμβάσει εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας ἐν γένει, ἀπασχολούσας τὸ ἐν ἀρθρῳ 5 τοῦ νόμου 3514 προσωπικὸν καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὰ ἐν τῷ ἀρθρῳ τούτῳ χρονικὰ ὄρια ἐργασίας, ἐν περιπτώσει στρατεύσεως τῶν, παρέχονται τὰ ἐν τῷ ἀρθρῳ τούτῳ ἐπιδόματα, ἐφ' ὅσον ἡ ἀμοιβὴ τῶν εἶναι παγίως καθωρισμένη καὶ καταβάλλεται καθ' ὅρισμένα χρονικὰ διαστήματα, ἐκτὸς ἂν δι' ἐτέρων διατάξεων παρέχεται μείζων τῆς τοῦ νόμου 3514 προστασία.

Αὐτονόητον ὁμως εἶναι, ὅτι καὶ ἡ διάταξις αὕτη, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ νόμου 3514, προϋποθέτει διὰ τὸ δικαίωμα τῶν ἐφεδρικῶν ἐπιδομάτων παροχὴν ἐφεδρικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας (βλέπε ΕΕΔ 4, 480).

Ὁ ὅρος «ἐπὶ συμβάσει» δὲν εἶναι εὐχρηστος εἰς τὸ ιδιωτικὸν δίκαιον. Ἀπαντᾷται συνήθως εἰς τὸ δημοσιοὑπαλληλικὸν δίκαιον (πρβλ. ἀρθρ. 28 τοῦ Διατάγματος 12/22 Ἰανουαρίου 1934 «περὶ ἀποδοχῶν πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων», ἀναγκ. νόμος 2695/1940 «περὶ παροχῆς μηνιαίου βοηθήματος εἰς τοὺς στρατευομένους ὡς ἐφεδρικοὺς ὀπλίτας ἐκτάκτους ὑπαλλήλους ἐν γένει τοῦ Δημοσίου, τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου») καὶ σημαίνει ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἀναλαμβάνει νὰ ἐργασθῇ δι' ὀρισμένον χρονικὸν διάστημα (πρβλ. Σ. Ε. 389/1930) κατὰ τὴν μονομερῆ δημοσίου δικαίου πράξιν δικαιοπρακτικῆς φύσεως τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Ἀπὸ ἀπόψεως ἤδη ἐφαρμογῆς εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ νόμου 3514 τῆς ἀνωτέρω ἀναφερθείσης διατάξεως δὲν ἐννοεῖται τι τὸ διάφορον.

Ἐπομένως καὶ οἱ στρατευόμενοι μισθωτοί, ὑπηρετούντες παρ' ἐπιχειρήσει κλπ. κατόπιν συμβάσεως ὀρισμένης χρονικῆς διαρκείας, δικαιούνται τῶν ποσοστῶν μισθοδοσίας τῶν, ἐφ' ὅσον φυσικὰ συντρέχουν καὶ αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ νόμου 3514.

Διαφέρει ὁμως οὐσιωδῶς ἡ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προστασία τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ, τῆς ὁποίας τὸ μέτρον ἔξαρχα ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς συνδεούσης τὸν μισθωτὸν καὶ τὸν ἐργοδότην συμβάσεως ἐργασίας.

Οὕτω, ἐφ' ὅσον πρόκειται σύμβασιν ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, ἡ ἐμπρόθεσμος, κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ νόμου 3514 ἐπαναλήψις τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δημιουργεῖ τὸ δικαίωμα τῆς υποχρεωτικῆς ἐπὶ ἑν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας τὸν παρατάσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικο-

λογημένη αἰτία ἀπολύσεως, ὅποτε δύναται νὰ ἀπολυθῇ, ἀφοῦ ὁμως προηγουμένως ζητηθῇ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότην ἀπόφασις τῆς κατὰ τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244/1936 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς (ἀρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 547/1937). Εἰς τὴν ἀντίθετον περιπτώσιν ὁ παρανόμως ἀπολυόμενος μισθωτὸς δικαιούται ἀποζημιώσεως ἐξ ἀποδοχῶν ἔξι μηνῶν, ὑπολογιζομένης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως (ἀρθρ. 6 νόμου 765/1943), ἐκτὸς τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἡ τοῦ β. δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία συντρέχει ἀθροιστικῶς μετ' ἐκείνης τοῦ νόμου 3514 (βλέπε Πρόεδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 12366/1941, ΕΕΔ 1, 48, Πρωτ. Ἀθηνῶν 3391/1941, ΕΕΔ 1, 109).

Προκειμένου ὁμως περὶ ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπηρετούντων ἐπὶ συμβάσει ὀρισμένης χρονικῆς ἰσχύος καὶ κληθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ὡς ἐφεδρῶν εἰς τὰς τάξεις τοῦ κατὰ γῆν, θάλασσαν ἢ ἀέρα Στρατοῦ ἢ τῶν Σωμάτων Δημοσίας Ἀσφαλείας, οὗτοι διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς συμβάσεως, παρατετινόμενου αὐτοδικαίως τοῦ χρόνου διαρκείας αὐτῆς, ἐφ' ὅσον χρόνον διήρκεσεν ἡ εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ ἢ τῶν Σωμάτων Δημοσίας Ἀσφαλείας ὑπηρεσία τῶν ὡς ἐφεδρῶν, ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει οὐχὶ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μείζον τοῦ κατὰ τὴν στρατεύσιν τῶν ὑπολειπομένου μέχρι τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως χρόνου (ἀρθρ. μόνον ν. δ. 417/1941).

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ἀνωτάτων Ἐταιριῶν, ὡς καὶ τῶν βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν, ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον αὗται εὐρίσκονται ἐν λειτουργίᾳ (ἀρθρ. 2 ν. δ. 1336/1942).

Εἶναι φανερόν, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων παρατείνεται ἀναγκαστικῶς ἐπὶ τὸν ἀνάλογον χρόνον ἡ σύμβασις ὀρισμένης χρονικῆς διαρκείας τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ, ἀπαιτοῦν τὴν ἀνάγκην τῆς ματαιώσεως τῶν ἐκ τῆς στρατεύσεως ἀποτελεσμάτων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ ἄνευ αὐτῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ματαιωθῇ ἡ λήξις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία θὰ ἐπῆρχετο ὁπωσδήποτε διατρεχόντος πάντοτε πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. Πρόεδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 3385/1940).

Α-Ω

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Λόγῳ μετατροπῆς, ἐκ τῆς γνωστῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περὶ τοῦ νόμου περὶ ὀρίου ἡλικίας τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν, τῆς συνθέσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐκδόσις ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἀνεμεινόμενων ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν νομικῶν ζητημάτων τοῦ νόμου 118/1945 (ἐρευνα τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ καὶ προθεσμία ἀγωγῆς).

Ἡ ἐπὶ τῆς προθεσμίας ἀναίρεσις ἀνασυστηταί τὴν θὴν τρέχοντος.

ΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΚΡΙΤΙΚΗ-ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΑΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5

ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 10 (112)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ

15 ΜΑΪΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ: Μετά το νομοθέτημα. Σελ. 259

ΑΡΘΡΑ-ΓΝΩΜΑΙ

- Το δικαίωμα των μισθωτών επί των έφενδ-
σεών των, υπό Χρ. Ν. 'Αγαλλοπούλου, Γενικού
Διευθυντού 'Ιδρύματος Κοινωνικών 'Ασφαλί-
σεων. Σελ. 260
- Ζητήματα εκ του Νόμου 2112 (Συμπεράσματα
θεωρίας και πράξεως), υπό Α-Ω. Σελ. 288
- Το πιστοποιητικόν υπηρεσίας του μισθωτού
(Στοιχεία εργατικού δικαίου σε άλλες γραμ-
μές), υπό Συντάξεως. Σελ. 278
- Το νέον σύστημα καταγγελίας συμβάσεως εργα-
σίας, υπό Συντάξεως. Σελ. 279

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΣΧΟΛΙΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- 'Εκτασις εξουσιοδοτήσεως Νόμου 28/1944
πρός καθορισμόν αποδοχών: 'Αντικείμενον
εξουσιοδοτήσεως Νόμου 28/1944.— 'Ακυρότης
υπουργικών αποφάσεων καθ' υπέρβασιν της
εξουσιοδοτήσεως.— 'Ετέλευσις αναγκ. νόμον
866/1946.— Θέσις νέων κανόνων δικαίου.— Μή
αναδρομική εφαρμογή, υπό Γ. Κορίδου, Προ-
τοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών 4255/46) Σελ. 263

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Ν.Δ. 424/1941 και συμβάσεις ώρισμένης χρο-
νικής διάρκειας. 'Υπολογισμός της τριμήνου
αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως άγωγής:
'Εννοια του άρθρου 3 του νόμου 765/1943.—
'Εφαρμογή επί συμβάσεων εργασίας άορίστου
και ώρισμένου χρόνου.— 'Εκτασις ισχύος Ν.Δ.
424/1941.— 'Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως

- άγωγής του κατά παράβασιν του Ν.Δ. 424/1941
απολυμένου μισθωτού.— 'Υπολογισμός της
προθεσμίας, υπό Σ. Γάγγα, Πρωτοδίκου (Πρωτ.
'Αθηνών 2006/1946) Σελ. 265
- Δοκιμαστική υπηρεσία μισθωτού και Ν.Δ.
424/1941: Πρόσληψις προσωρινώς μισθωτού
υπό δοκιμήν.— 'Απόλυσις δι' έλλειψιν υπηρεσια-
κής καταρτίσεως του μισθωτού νόμιμος, υπό
Χ. Καραμανλή, Πρωτοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών
4234/1946) Σελ. 268
- Νόμιμοι προϋποθέσεις κύρους απόλυσεως μι-
σθωτού. Στοιχεία άναγγελίας απόλυσεως: 'Α-
νάρμοστος συμπεριφορά μισθωτού.— 'Εκτίμησις
δικαστηρίου.— Στοιχεία άναγγελίας απόλυσεως
μισθωτού κατ' άρθρ. 2 νόμου 765/1943.— Συνέ-
πεια παραλείψεως ή άκυρότης της καταγγε-
λίας.— 'Εννοια 'ωρισμένης αιτίας' απόλυσεως,
υπό Α. Κυριακόγγονα, Παρέδρου Πρωτοδικών
(Πρωτ. Βεργίας 45/1946) Σελ. 268
- 'Αδυναμία εργοδότην αποδοχής υπηρεσιών μι-
σθωτού: Παύσις εργασιών λόγω άσθενείας εργο-
δότην.— Μή λύσις της συμβάσεως εργασίας.—
Παροχή εργασίας όδοντοτεχνίτου.— Χαρακτηρι-
σμός ως υπαλληλικής, υπό Κ. Οικονομοπού-
λου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. 'Αθηνών 3602/
1946) Σελ. 269
- 'Αντικατάστασις του απολυμένου κατά Ν. Δ.
424/1941 μισθωτού. Προθεσμία άναγγελίας
προσλήψεως αντικαταστάτου: 'Υποχρέωσις επι-
χειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως προς άναγγελίαν
της προσλήψεως του αντικαταστάτου του απο-
λυμένου μισθωτού.— 'Αποφαις περί προθεσμίας
άναγγελίας.— Θεώρησις του κύρους καταγγελίας

(Συνέχεια εις την έπομένην σελίδα)

Εις την 283 σελίδα: Ν. Δ. «περί επεκτάσεως του νόμου 118/1945 εις τας βιοτεχνικάς, επαγγελματικάς και λοιπάς επιχειρήσεις και τροποποιήσεως ενίων διατάξεων αυτού».
(Κατάργησις του Ν. Δ. 424/1941).

Εις την 284 σελίδα: 'Η αιτιολογική έκθεσις του επί της 'Εργασίας 'Υπουργού επί του σχεδίου του Ν. Δ.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ:

Κωδικοποίησις υπό της 'Επιθεωρήσεως 'Εργατικού Δικαίου του νόμου 118/1945 και των τροποποιητικών αυτού διατάξεων, ως ισχύει ήδη.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τοῦ ἔτος 1941

ὑπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἐπαρχίες γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, σι' ὄνομα Χρόνης Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 10.000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, ποὺ στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζί μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ **Χ. Καραμανλῆ**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4235/46 Σελ. 270

— **Ἀνώμαλος πρόσληψις ἀντικαταστάτου μισθωτοῦ καὶ κύρος ἀπολύσεως**: Πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ἔννοια ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς. — **Μὴ πρόσληψις τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ μισθωτοῦ διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας**. — **Ἐγκυρος ἢ ἀπόλυσις τοῦ ἀντικατασταθέντος**, ὑπὸ **Π. Μπέλμπα**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4804/1946) Σελ. 271

— **Ν.Δ. 424/1941 καὶ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη**: Μεταβίβασις, λόγῳ θανάτου τοῦ ἐργοδότη, τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τοὺς κληρονόμους. — **Συνέχισις τῆς λειτουργίας ὑπὸ ἐνὸς ἐκ τῶν κληρονόμων**. — **Ἐννοια μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη**, ὑπὸ **Π. Κιούση**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4548/46) Σελ. 272

— **Ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετὰ διαθέσιμότητα κατ' ἄρθρ. 9 νόμου 118/1945**. Ἐσφαλμένος ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας καὶ κύρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας. — **Εὐλογοὶ ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν ὁρισμένου χρόνου ὑπηρεσίας μισθωτοῦ διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112**. — **Δικαίωμα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ μὴ ἀκυρώσεως τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας**. — **Δυνατὴ ἀπόλυσις μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὡς πλεονάζοντος καὶ μετὰ τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς διαθέσιμότητα**, ὑπὸ **Μ. Σκουλίκη**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 3856/46) Σελ. 273

— **Ἀπόλυσις μισθωτοῦ κατ' ἄρθρ. 9 νόμου 118/1945 καὶ δικαστικὸς ἔλεγχος**. — **Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀπολυμένου κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118 μισθωτοῦ**: Μὴ ἐφαρμογὴ προθεσμίας. — **Εἰσπραξίς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 καὶ συνέπεια**. — **Ἐλεγχος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος**. — **Διαθεσιμότης μισθωτοῦ καὶ ἀπόλυσις**, ὑπὸ **Κ. Οἰκονομοπούλου**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4600/1946) Σελ. 274

— **Ἀσκήσις δικαιώματος ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118/1945**: Προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἀπολυμένου κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 μισθωτοῦ — **Εἰσπραξίς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ θεώρησις αὐτῆς**

ὡς παρατήσεως ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως. — **Καλόπιστος ἀσκήσις δικαιώματος ἀπολύσεως**. — **Προστασία νεοπολεμιστῶν**. — **Διαθεσιμότης καὶ ἀπόλυσις**, ὑπὸ **Ν. Φλώρου**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4655/1946). Σελ. 275

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

— **Κατάθεσις ἐγγράφων προτάσεων κατὰ διαδικασίαν ν. Γ' 204**. — **Ἀπαιτήσεις ἀνγλικόν μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα δικαστικῆς παραστάσεως**: Κατάθεσις προτάσεων προαιρετικῆ. — **Δικαίωμα ἀνακοπῆς**. — **Δικαίωμα δικαστικῆς παραστάσεως τοῦ συμπληρώσαντος τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ**. — **Ἀποδεικτικὰ μέσα κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 204**, ὑπὸ **Π. Κιούση**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4502/46 Σελ. 276

— **Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή κατὰ διαδικασίαν Ν. Γ' 204** ὑπὸ **Ν. Φλώρου**, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4658/1946) Σελ. 277

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

— **Περὶ φορολογικῶν τινῶν διατάξεων**, 1185/1946 Ἀναγκ. νόμος Σελ. 281

— **Περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς**, Ν. Δ. Σελ. 281

— **Περὶ παρατάσεως προθεσμιῶν Α. Ν. 683/1945 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν» Ν. Δ.** Σελ. 282

— **Περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4615/1930 νόμου περὶ ἰδρύσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου» Ν. Δ.** Σελ. 282

— **Περὶ καταβολῆς ἐπιδόματος εἰς ἐκκληροῦντας ἐφεδρικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀρτεργάτας**, 238/1946 Πρᾶξις Ὑπ. Συμβουλίου Σελ. 283

— **Περὶ ἐπεντάσεως τοῦ νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιοτεχνικὰς, ἐπαγγελματικὰς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ**, Ν. Δ. Σελ. 283

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

— **Περὶ καταργήσεως τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως τοῦ ἑδ.π. 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 39365/1946 ἀποφάσεως**, 12851/1946 Σελ. 287

— **Περὶ παροχῆς ἐκτάκτου οικονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς προσωπικὸν ΣΕΚ**, 27115/1946 Σελ. 287

— **Περὶ καθορισμοῦ ἐπιδόματος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Πάσχα εἰς τοὺς ἐργαζομένους**, 13400/46 Σελ. 287

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΜΩΝ ΜΑΣ

Τόμος Α' (1941—1942) μετ' ἀλφαριθμητικῶν εὐρετηρίων	Δραχ. 15.000
Τόμος Β' (1943) μετ' ἀλφαριθμητικῶν εὐρετηρίων	10.000
Τόμος Γ' (1944) (ἐλλείπουν ἐξαντληθέντα 4 τεύχη)	10.000
Τόμος Δ' (1945) (ὑπάρχουν μόνον τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1945 τεύχη, τῶν λοιπῶν ἐξαντληθέντων)	15.000

Τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα ἀποστολῆς εἰς Ἐπαρχίας βαρύνουν τὸν ἀγοραστήν.

ΜΕΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑ

Ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία ἔκαμε στροφὴ πάλι πρὸς τὴν ἀναιτιώδη καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας πού ἴσχυε καὶ πρὶν μὲ τὸν νόμο 2112/1920. Καὶ τὸ Ν. Δ. 424/1941, ἡ κοινωνικώτερη ἀληθινὰ κατάρτιση τῶν μισθωτῶν τῆς Χώρας κατὰ τὴν τελευταία πενταετία, ἔπαυσε νὰ ρυθμίζει τὴ βίωσιν τῶν μισθωτῶν. Ἀντὶ νὰ σημειωθοῦν πῶς γοργὰ τὰ βήματα τῆς προόδου στὸ σημαντικώτατο αὐτὸ κεφάλαιο κοινωνικῆς πολιτικῆς, κάτω ἀπὸ τὴν ἀμείλικτη πίεσιν τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς, πού καταδικάζει τὶς καθαρῶς ἀτομιστικὲς νομικὲς ἀρχές, ἔγινε παλινδρομὴση σ' αὐτὰς τὶς καταδικαζόμενες νομικὲς ἀρχές. Καὶ ὁ μισθωτὸς πού ἀντιμετωπίζει τὴν ἀπώλεια τῆς βιοποριστικῆς θέσεώς του, χωρὶς περιορισμὸ ἐλέγχου τῶν ἐλατηρίων, πού κατέληξε νὰν στὸ ἀποφασιστικὸ αὐτὸ γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ζωὴ του γεγονὸς, ἐξασφαλίζεται —κατὰ τὴ βάση τοῦ προσφάτου νομοθετήματος— μὲ τὴν παροχὴ ἐπιδόματος ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας. Δὲν ἱκανοποιεῖ ὅμως ὁ νόμος τὴ λογικὴν, πιστεύουμε, ἀπορία γιὰτὶ νὰ πέσει ὁ μισθωτὸς στὴν ἀνεργία, ὅταν δὲν ὑπάρχει κανεὶς δικαιολογούμενος ἀντικειμενικὰ, εἴτε στὸ πρόσωπο αὐτοῦ, εἴτε τοῦ ἐργοδότη, λόγος, καὶ τοῦτο ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ γεγονὸς πὼς ἡ πρόνοια τοῦ νόμου 118/1945 ἀφήνει ὁπωσδήποτε ἀκάλυπτο ἓνα μεγάλον πλῆθος μισθωτῶν, ὅσοι δὲν ἔτυχε νὰ ὑπηρετοῦν στὴν ἐπιχείρησιν κατὰ τὴν 13 Φεβρουαρίου 1945, πού ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος, ἢ δὲν ἔχουν συμπληρώσει 270 ἡμερομίσθια μετὰ τὴν ἰσχύν του.

Πιὸ πέρα τώρα ἀπὸ τὴ γενικὴ οἰκονομία τοῦ ἀποφασιστικοῦ αὐτοῦ γιὰ τὴ θέση τοῦ μισθωτοῦ νομοθετήματος σὲ μερικὲς ἀπὸ τὶς εἰδικώτερες διατάξεις του περιορίζονται κατὰ ἓνα τρόπο νομίζουμε ἀπαράδεκτο ἀπὸ τὸ αἶσθημα τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ τὰ ἀποκτημένα ἀπὸ τὸ παλαιὸ δίκαιον δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ.

Στὴ διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ νομοθετικοῦ αὐτοῦ διατάγματος ὁρίζεται πὼς κάθε ἀξίωση μισθωτοῦ, πού πηγάζει ἀπὸ ἄκυρη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἀπαράδεκτη, ἂν ἡ σχετικὴ ἀγωγή δὲν ἐκοινοποιήθη σὲ τριμηνίαν ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἀναξή λοιπὸν ὁ κατοχικὸς νόμος 967/1943, πού ἦλθε καὶ αὐτὸς νὰ καταργήσει ἀναδρομικῶς δικαιώματα μισθωτῶν ἀπὸ ἄκυρη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας; Ἀλλὰ τουλάχιστο ὁ νόμος αὐτός, πού κατεδικάσθη ἀπὸ τὴν κοινὴ συνείδησιν, στὴ σκοτεινὴ ἐποχὴ τῆς δουλείας, κάτω ἀπὸ τὴν κοινὴ ἀποδοκιμασίαν ἔφτασε νὰ καταργηθῇ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν κατοχικὸ «νομοθέτη» μὲ τὸν νόμο 1798/1944 καὶ ἀκόμη ὁ νόμος αὐτὸς ἐπὶ ἦλθε νὰ καταργήσει ἀναδρομικῶς δικαιώματα μισθωτῶν μόνον ἀπὸ τὸν νόμο 765/1943. Ὁ νέος τώρα νόμος διευρύνει ἀπεριόριστα σὲ κάθε ἄκυρη ἀπόλυση μισθωτοῦ, μὲ βάση ὁποιοδήποτε προστατευτικὸν τοῦ νόμου, τὴν κατάργησιν τῶν δικαιωμάτων του (βλέπε

τὴν εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ νόμου), ἐνῷ καμμια νομικὴ διάταξις, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνην τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943, δὲν ἐπέβαλλε τὴν ὑποχρεωτικὴν, σὲ ὀρισμένη προθεσμίαν, ἀσκήσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ. Εἰδικώτερον οὔτε ὁ νόμος 118/1945, οὔτε οἱ παλαιότεροι νόμοι 244/1936, οὔτε τὸ Ν. Δ. 1799/1942 ὥριζαν προθεσμίαν γιὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τὴν ἄκυρη ἀπόλυσή του, ὥστε, παρ' ὅλη τὴν ἀρχὴ τῆς παντοδυναμίας τοῦ νομοθέτου νὰ καταργεῖ ἀναδρομικῶς ἐνοχικὰ δικαιώματα, μένει πάντοτε ἡ στενωχωρία τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὴν ἀνώμαλη αὐτῇ, στὴ συγκεκριμένη προστασία τῶν μισθωτῶν, νομοθετικὴ ρύθμισιν τῶν δικαιωμάτων πού δὲν ἀναλύονται μόνον σὰν περιοριστικὰ δικαιώματα, ἀλλὰ σὰν δικαιώματα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς του.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐκθεσιν τοῦ νόμου ἐπεξηγεῖ ἐν τούτοις τὴ δικαιολογίαν γιὰ τὴ νομοθέτησιν τῆς διατάξεως: Ἐπικυρώνεται—γράφει σ' αὐτὴν—ἡ κρατήσασα ἀποψη τῆς νομολογίας πὼς κάθε ἀγωγή ἀπὸ ἄκυρη ἀπόλυση μισθωτῶν περιορίζεται ἀπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν τριμηνίαν προθεσμίας. Στὸ σημεῖον ὅμως αὐτὸ μπορεῖ νὰ παρατηρηθῇ εὐκολὰ ἀπὸ ἓνα γνώστη τῆς νομολογίας πὼς ἑλλειπὴ εἶναι τὰ στοιχεῖα πού ὡδήγησαν στὴ διαπίστωση τῶν νομολογικῶν ἀποφύσεων.

Ἀντίθετα, κατὰ τὰ ὁλοκληρωμένα στοιχεῖα τῶν συμπερασμάτων τῆς, ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων περιορίζε τὴν ἐφαρμογὴ τῆς προθεσμίας ἀγωγῆς στὶς περιπτώσεις τοῦ νόμου 765/1943, ἀφοῦ γι' αὐτὴν ὑπῆρχε ρητὴ νομικὴ διάταξις, δὲν τὴν ἐπέετεινε στὴν ἐφαρμογὴ ἄλλων εἰδικῶν νόμων (βλέπε Α.Π. 74/1946, Ε.Ε.Δ 5, 173) καὶ σχετικὰ μὲ τὸν νόμο 118/1945 μὲ ἴση τουλάχιστον δύναμιν ἐγίναν δεκτὲς οἱ ἀντίπαλες ἀπόψεις, μέχρις ὅτου ὁ νομοθέτης μὲ τὸν νόμο 827/1946, πού καταργεῖ τὸ πρόσφατον νομοθέτημα, ἦλθε γιὰ νὰ δώσει ἓνα τέλος στὴ διαφωνίαν.

Τὸ πρόσφατον νομοθέτημα ἔχει ἀκόμη μιὰ διάταξιν, πού εἶναι σημαντικὴ γιὰ τὴν ἔκτασιν προστασίας τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—1941. Ἄν ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου τοῦ Ν.Δ. 1799/42 ἦταν, καθὼς ἐρμηνεύεται αὐθεντικῶς ἢ ἐννοιά του, νὰ προστατευθοῦν μόνον ἐκεῖνοι, πού ἡ πρόσληψί των ἐγίνε ὑποχρεωτικὰ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης, παρὰ τὰ ἀντίθετα συμπεράσματα τῆς νομολογίας (βλέπε Α.Π. 74/1944, Ε.Ε.Δ 5, 173), μένει πάντοτε ἀνικανοποίητο τὸ αἶσθημα τοῦ δικαίου, πού ἐπιβάλλει νὰ προστατευθοῦν οἱ ἄνθρωποι, πού πολεμῶντας ἐδόξασαν τὴν Ἑλλάδα. Καὶ μένει πάντοτε ἡ διαπίστωση πὼς λείπει ἀπὸ τὴ νομοθεσίαν μας ἡ ἀναγκαία κατευθυντήρια γραμμὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἀφοῦ συμβαίνει οἱ ἐφεδρικοὶ παλαιοὶ πολεμισταί, ὅσοι προσελήφθησαν οἰκαιοθελῶς νὰ προστατευθῶνται καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους τοῦ πολέμου 1940—1941 νὰ ἐξαρθῇ ἡ προστασία ἀπὸ τὸν τρόπον προσλήψεως.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΩΝ (*)

Υπό του κ. ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ι.Κ.Α.

11. Ὁ μισθωτὸς διὰ τὰς εἰς τὸν ἐργοδότην μεταβιβαζομένας ἐφευρέσεις δικαιούται ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς, ὅχι ὁμῶς πάντοτε. Ὁ νόμος κάμνει διάκρισιν μεταξύ τῶν δύο κατηγοριῶν τῶν ἐφευρέσεων^(α). Εἰς τὴν μίαν κατηγορίαν ἀνήκουν αἱ ἐφευρέσεις, αἱ γινόμεναι παρὰ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἀποκλειστικὴν ἐφευρετικὴν ἐνασχόλησιν αὐτοῦ. Διὰ ταύτας δὲν δικαιούται ἐκ τοῦ νόμου ὁ μισθωτὸς οὐδεμιᾶς ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς. Τοῦτο, ὡς εἶναι εὐνόητον, δὲν ἀποκλείει, ὅπως ὁ ἐργοδότης δώσῃ ἀμοιβὴν τινὰ εἰς τὸν μισθωτὸν ἢ νὰ συμφωνηθῇ μεταξύ τῶν ἰδιαιτέρως ἀμοιβῆς. Ὁ λόγος τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως εἶναι, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἐν ὅσῃ τῆς ἀποκλειστικῆς ἐφευρετικῆς δραστηριότητος τοῦ μισθωτοῦ συμφωνεῖται ἄλλοις μισθός κατὰ κανόνα ὑψηλότερος τοῦ συνήθους· συνεπῶς δὲν παρίσταται ἀνάγκη ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς. Τὸ ἄρθρ. 720 ὁρθῶς περιέλαβε τὴν ἐξαίρεσιν, καθ' ἣν ὁ ἐφευρέτης μισθωτὸς δικαιούται ἀμοιβῆς, ἐὰν ἡ ἐφευρέσις του «εἶναι ἐκτάκτως ἐπωφελὴς διὰ τὸν μισθόδότην^(β)». Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀναγκαστι-

κοῦ χαρακτήρος· συνεπῶς ἀπαγορεύεται ἡ ἀντίθετος συμφωνία. Ἐκτάκτως ἐπωφελὴς πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐφεύρεσις ἐκείνη, ἥτις προσπορίζει ἰδιαιτέρως οἰκονομικὰ ὠφελήματα διὰ τὸν ἐκμεταλλευόμενον αὐτὴν ἐργοδότην. Ὡστε ἡ περιλαμβανομένη ἐν τῷ μισθῷ ἀμοιβὴ νὰ εὐρίσκειται εἰς προφανῇ δυσαναλογίαν πρὸς τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα, λαμβανομένης βεβαίως ὑπ' ὅσῃ καὶ τῆς φύσεως τῆς ἀμοιβῆς ταύτης, ἥτις, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, δὲν εἶναι πάντοτε ἡ πλήρης ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ. Τὸ μέγεθος τῆς ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ τοῦ μισθωτοῦ· ἐὰν δηλαδὴ εἶναι οὗτος οὕτω καθωρισμένος ὥστε ν' ἀποζημιώσῃ οἰανδήποτε ἐφευρετικὴν ἐργασίαν ἢ ἀφορᾷ ἀπλῶς συνήθεις μικράς ἐφευρετικὰς συμπληρώσεις.

Εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν περιλαμβάνονται αἱ ἐφευρέσεις τὰς ὁποίας κάμνει ὁ μισθωτὸς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ὑπηρεσιακῶν τοῦ καθηκόντων καὶ αἰτινες δυνάμει τῆς μετὰ τοῦ ἐργοδότη κατὰρτιοθεσίας συμφωνίας ἀνήκουν εἰς αὐτόν. Ὁ μισθωτὸς ἔχει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀξίωσιν εἰς ἰδιαιτέραν ἀμοιβὴν ἀσχετῶς ἐὰν ἡ ἐφεύρεσις εἴνε ἰδιαιτέρας οἰκονομικῆς σημασίας διὰ τὸν ἐργοδότην κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Ἑλβετικὸν δίκαιον, ὅπερ θέτει τοιαύτην προϋπόθεσιν. Ἡ καινοτομία αὕτη τοῦ ἑλλήν. νόμου εἶνε σημαντικωτάτη ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν προλαμβάνονται ἀμφισβητήσεις μεταξύ μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότη περὶ τῆς σημασίας τῆς ἐφευρέσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου περιλαμβάνονται αἱ πλείους ἐφευρέσεις αἰτινες εἶναι δευτερεύουσαι καὶ οὐδὲν δικαίωμα

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 229.

(46a) Τὸ ἄρθρον 720 ἐδαφ. β' προβλέπει δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ δι' ἰδιαιτέραν εὐλογον ἀμοιβὴν καὶ «ἐν περιπτώσει μὴ ἀποκλειστικότητος τῆς ἐργασίας» κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποκλειστικότητος τῆς ἐφευρετικῆς δραστηριότητος τοῦ μισθωτοῦ, ὅτε κατὰ κανόνα δὲν προβλέπεται τοιοῦτον δικαίωμα. Πρόκειται ἐνταῦθα περὶ πλεονασμοῦ δικαιολογουμένου μόνον ἐκ τῆς διαπνεύσεως τὸν νομοθέτην κοινωνικῆς ἀντιλήψεως καὶ τῆς προσπάθειας αὐτοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερας περιπτώσεις τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἰδιαιτέραν ἀμοιβὴν. Τοιαύτη ὁμῶς εἰδικὴ μνεῖα δὲν ἦτο ἀναγκαία, διότι διὰ νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐφευρέσεις, μὴ οὕσα προὐδὸν ἀποκλειστικῆς ἐφευρετικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, θὰ πρέπει κατὰ τὸ ἐδ. α' τοῦ ἄρθρου 720 νὰ ὑπάρχῃ σχετικὴ συμφωνία. Ἐν τοιαύτῃ ὁμῶς περιπτώσει ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τοῦ χρόνου τῆς συμφωνίας ταύτης εἶναι ἡ ἐξασφάλισις ἰδιαιτέρας εὐλόγου ἀμοιβῆς.

(47) Ὁ Ἑλλ. νόμος κατὰ τὴν ἀνωτέρω προϋπόθεσιν πληροῖται πρὸς τὸν Αὐστριακὸν νόμον (ἄρθρ. 5 c ἐδ. β') κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐλβετικὴν διάταξιν (ἄρθρ. 347) ἥτις διὰ τὰς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ γενομένας ἐφευρέσεις δὲν ἀναγνωρίζει δικαίωμα ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς. Σχετικῶς μὲν τὴν αἰτιολογίαν τῆς διατάξεως ταύτης πρβλ. **Berger**, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 84 ὁρθῶς ὁμῶς παρατηρεῖ ὁ **Adler** ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 3, ὅτι συνήθως εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν ὀρίζεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ διὰ τοὺς ἐφευρετικῶς δρῶντας ὑπαλλήλους παρὰ ὅταν πρόκειται περὶ διαπρεποῦς ἐπαγγελματίου ἐφευρέτου, προσληφθέντος ὡς τοιούτου. Τὸ ἄτοπον τοῦτο ἀποφεύγει

ἡ ρύθμισις τοῦ ἄρθρου 720, διότι περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς ἀποκλειστικῶς ἐφευρετικῶς δρῶντας μισθωτοὺς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξασφαλίζει ἰδιαιτέραν ἀμοιβὴν, ὅταν πρόκειται περὶ ἐξαιρετικῶς ἐπωφελοῦς ἐφευρέσεως. Περί ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐφευρέτου προβλέπουν πλείους ἐξάνα νομοθεσίαι· οὕτω Αὐστριακὴ, Ἑλβετικὴ, Ὁλλανδική, Ἰσπανικὴ, Πορτογαλικὴ κλπ.

Ἡ Πολωνικὴ νομοθεσία οὐδὲν προβλέπει περὶ ἀποζημιώσεως· γίνεται ὁμῶς δεκτόν, ὅτι ὀφείλεται τοιαύτη εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν χορηγεῖται ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως, ὅτε δέον νὰ χορηγηθῇ ἀνάλογος ἀποζημίωσις, ὡς ἐπίσης εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν αὕτη συμβατικῶς καθορίζεται. Ὅταν ἡ καθορισθεῖσα ἀποζημίωσις τελῇ ἐν προφανεί δυσαναλογίᾳ δύναται νὰ ζητησῇ ὁ μισθωτὸς εὐλογον αὔξησιν. Ἐν Σουηδίᾳ ἐλλείψει εἰδικῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως, δικαιούται εἰς ἀποζημιώσιν, ἐφ' ὅσον προβλέπεται ἐν τῇ συμβάσει. Ἐν Γερμανίᾳ πρὸς τῆς ρυθμίσεως τοῦ 1942 δὲν ὑφίστατο τοιοῦτον δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου· μόνον, ἐφ' ὅσον προβλέπετο ὑπὸ τῆς συμβάσεως, ἔδικαιοντο ὁ μισθωτὸς ἀμοιβῆς. Ἡδὴ ὁ νόμος τοῦ 1942 προέβλεψε περὶ τοῦ δικαιώματος ἀποζημιώσεως.

Ιδιαιτέρας ἀποζημιώσεως διὰ ταύτας θὰ εἶχεν ὁ μισθωτὸς, ἐὰν ἐτίθετο τοιαύτη προϋπόθεσις. Ὁ νόμος ὁρθῶς δὲν ἀφίνει τὸ ζήτημα τῆς ἀμοιβῆς εἰς τὴν οὐμβασιν, ἀλλὰ προβλέπει αὐτὸς οὗτος «εὐλογον ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως ἀμοιβήν». Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀναγκαστικοῦ χαρακτήρος (ἄρθρ. 730 ἀστ. κώδ.). Ἡ ἀμοιβὴ δύναται νὰ συνίσταται, εἴτε εἰς ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν, εἴτε εἰς ποσοστὰ ἢ ἀκόμη εἰς αὐξήσιν μισθοῦ ἢ ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐξελιξεως τοῦ ὑπαλλήλου, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς παροχὴν ἀπλῶς ἡθικῶν ὠφελημάτων. Ὁπωσδήποτε πρέπει νὰ ὑπάρχη καὶ τὸ οἰκονομικὸν στοιχείον. Ἡ ἀμοιβὴ δύναται νὰ δοθῇ, εἴτε μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν, εἴτε καὶ πρὸ ταύτης, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ μισθωτοῦ δύναται ν' ἀναμένεται ἐφεύρεσις. Ἐὰν ἔχη συμφωνηθῇ ἀμοιβή, πρῶτον ὅπερ δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐκ τῶν ὑπέρων, λαχύει ἢ συμφωνία, ἄλλως ἐπεμβαίνει ὁ δικαστὴς πρὸς καθορισμὸν ταύτης καὶ ὁποῖος θὰ ἐκτιμῇται προσκόντως ὅλας τὰς σχετικὰς μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν συνθήκας. Ἡ ἀμοιβὴ δέον νὰ εἶνε εὐλόγως, νὰ εὐρίσκειται δηλ. εἰς μίαν ἀναλογίαν ἢ οἰκονομικὴ σημασία τῆς ἐφευρέσεως πρὸς τὴν συμφωνηθείσαν ἀμοιβήν καὶ τὴν καταβληθείσαν προσπάθειαν. ἔαν δηλ. πρόκειται περὶ πλήρως ἐφευρέσεως ἢ ἀπλῶς μερικῆς τοιαύτης (47α). Ὡς κριτήριον λαμβάνεται τὸσον τὸ ἀντικειμενικὸν ὅσον καὶ τὸ ὑποκειμενικὸν στοιχείον. Τὸ ἀντικειμενικὸν στοιχείον ἀποβλέπει εἰς τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ἐφεύρεσις διὰ τὴν ἐπιχείρησιν, τὸ κέρδος δηλ. ὅπερ ἔχει ἡ ἐπιχειρήσις ἐκ τῆς ἐφευρέσεως (αὐξήσις καταναλώσεως, ἰδιαιτέρον ἢ συνολικὸν κέρδος) ὑποκειμενικὸν εἶναι ὁ καθορισμὸς τοῦ συντελεστοῦ τῆς ἐφευρετικῆς συμβολῆς τοῦ μισθωτοῦ. Αἱ ἐπιδοράσεις τῆς ἐπιχειρήσεως, αἱ παρωθήσεις, ἡ παρασχεθεῖσα ὑποστήριξις τοῦ ἐπιχειρηματίου, ἡ συνεργασία ἄλλων προσώπων, τὸ μέγεθος τοῦ ἐργατικοῦ μισθοῦ κλπ. θὰ ληφθῶσιν ὅπ' ὅσιν ἐν τῇ καθορισμῷ τῆς ἀμοιβῆς (48).

Ζήτημα γεννᾶται περὶ τοῦ ἀληθοῦς ἀντικειμενικοῦ μέτρου. εἰς τὰς περιπτώσεις εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἐργοδότης θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ μίαν καλυτέραν χρησιμοποίησιν τῆς ἐφευρέσεως ἐν τῇ ἐπιχειρήσει. Ὁ ἐφευρέτης μισθωτὸς δύναται ν' ἀξιῶσθαι, ὅπως ἡ ἐφεύρεσις τοῦ χρησιμοποιητῆ κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, καίτοι σπανίως θὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη περίπτωσις, διότι ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἔχη συμφέρον, θὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν ἐφεύρεσιν, ἀδιαφορῶν διὰ τὰ τυχόν ποσοστὰ, τὰ ὁποῖα θὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐφευρέτην καὶ ἐπὶ πλέον. ὅπως ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἀνταποκρίνεται εἰς μίαν τοιαύτην χρησιμοποίησιν. (49). Ὁ ἐργοδότης διὰ ν' ἀπαλλαγῇ τῆς

ὀποχρεώσεως, ὅπως καταβάλλῃ ἀμοιβήν ἐπὶ τῆς ἐνδεικνυομένης ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐφευρέσεως, δέον ν' ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὴ τοιαύτη ἐκμετάλλευσις. Ἐπίσης δέον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι θὰ καταβληθῇ ἀποζημιώσις, καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης δὲν χρησιμοποιῇ τὴν ἐφεύρεσιν, ἀλλὰ τὴν ἔχει ὡς προστατευτικὴν τοιαύτην. Ὡς βάσις θὰ ληφθῇ ἡ πιθανὴ ἀπόδοσις ἐκ τῆς ἐφευρέσεως, ἐὰν αὕτη ἐχρησιμοποιεῖτο ἐν συνήθει μέτρῳ.

Εὐλόγως ἀμοιβὴ δὲν σημαίνει πλήρη ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, διότι δέον νὰ ληφθῇ ὅπ' ὅσιν, ὅτι ὁ χαρακτήρ τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας εἶναι τυχερός, ἀποτελεῖ δηλ. διὰ τὸν ἐργοδότην μίαν τολμηρὰν ἐνέργειαν νὰ ὑποσχεθῇ ἐκ τῶν προτέρων ἕνα ἀνώτερον μισθὸν ἢ μίαν ἀμοιβὴν ἐφ' ὅσον αὐτὸς φέρει τὸν κίνδυνον τῆς ἀβεβαιότητος. ἔαν θὰ ἐπιτευχθοῦν γενικῶς αἱ ἀναμενόμεναι ἐφευρέσεις καὶ ἔαν αἱ ἐφευρέσεις αὐτὰς θὰ ἔχουν οἰκονομικὴν τινα ἀξίαν, καθόσον ἐνδέχεται παρ' ὅλους τοὺς κόπους καὶ τὰς θυσίας νὰ μὴ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐφεύρεσις ἢ ἡ γενομένη τοιαύτη νὰ εἶναι μικρᾶς οἰκονομικῆς σημασίας. Συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπολύτως τὸ μέγεθος τῆς ἀμοιβῆς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐφευρέσεως. Δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ ἰσότης τῶν παροχῶν (50). Τὸ μικρὸν μέγεθος τῆς ἐφευρετικῆς ἀμοιβῆς δύναται νὰ ὀδηγήσῃ, εἴτε πρὸς συμπλήρωσιν τῆς παροχῆς ἢ ἂν τοῦτο εἶναι δυσχερὲς πρὸς ἀκύρωσιν τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 377 ἀστ. κώδ.) μόνον ὅμως ὅταν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη τοῦ ὑποσχεθεῖσα ἀμοιβὴ εἶναι ἐντελῶς δυσανάλογος διὰ τὰς ὑπηρεσίας ὀφειλομένης εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀνάγκης ἢ τῆς κοφύτης τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ ἀμοιβὴ ὁσάκις περιλαμβάνεται ἐν τῷ μισθῷ εἴτε εἶναι ἐσωματωμένη ἐν αὐτῷ εἴτε δίδεται ὡς πρόσθετος τοιοῦτος, δὲν εἶναι τίμημα ἀγοραπωλησίας ἀλλὰ μισθὸς δι' ἰδιαιτέραν παροχὴν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διὰ τοῦτο ἀπολαύει ὁλοκληροῦ τῆς προστασίας, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἐργατικὸς μισθὸς καὶ ὑπόκειται εἰς τὸν δι' αὐτὸν καθωρισμένον χρόνον παραγραφῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διεπουσῶν τὴν ἐργατικὴν σχέσιν διατάξεων, αἵτινες θεωροῦνται ἐν προκειμένῳ. Λόγῳ τοῦ κοινωνικοῦ αὐτῶν σκοποῦ, ἐπικρατέστεραι (50α). Δικαίωμα πρὸς ἐξέτασιν τῶν βιβλίων ἢ ὑποβολὴν λογαριασμοῦ ἔχει ὁ μισθωτὸς, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρ. 703 ἀστ. κώδικος ὁριζόμενα. Ἄλλως βεβαίως ἔχει τὸ ζήτημα ἐὰν πρόκειται περὶ κεχωρισμένης ἀμοιβῆς, εἴτε περιοδικῶς εἴτε ἐφ' ἅπαξ· τότε πρόκειται περὶ τιμήματος ἀγοραπωλησίας καὶ δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ προστασίας καὶ παραγραφῆς τοῦ ἐργατικοῦ μισθοῦ διατάξεις. Τέλος εἰδικῶς περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ἀμοιβῆς κατὰ περιόδους, ὡς προβλέπουν νομοθεσίαι τινὲς διὰ νὰ προσαρμόζεται πρὸς τὰ ἐκάστοτε ἀπο-

(47α) Πρβλ. ἀνωτέρω σημ. 26.

(48) Εἰδικότερον ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐφευρετικῆς ἀμοιβῆς πρβλ. Beckmann, Erfinderbeteiligung 1927, σελ. 181 ἐπ.

(49) Ἄλλως Berger, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 85, δεχόμενος, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀξιῶσθαι ὁ μισθωτὸς ὅπως χρησιμοποιηθῇ κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον ἡ ἐφεύρεσις του, ἀλλ' ἀπλῶς ἡ ἀμοιβὴ αὐτοῦ ν' ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν γενομένην χρησιμοποίησιν. Ὁ Αὐστρ. νόμος (ἄρθρ. 5 f) ὁρίζει, ὅτι ἡ ἀποζημιώσις δέον νὰ ὑπολογίζεται ὡς ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐχρησιμοποίησιν τὴν ἐφεύρεσιν ἐν τῇ ἐνδεικνυομένῃ διὰ τὴν οἰκονομικὴν σημασίαν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκτάσει. Πρβλ. Adler, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 17.

(50) Berger, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 85.

(50α) Ἄρθρ. 265, ἀστ. 6 καὶ 18 ἀστ. κώδ. Ἡ ἐν ἄρθρῳ 6 μνηία «μισθὸν ἢ ἄλλων ἀμοιβῶν» νομίζω ὅτι περιλαμβάνει μόνον ἀμοιβὰς προερχομένας ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς κανόνων τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ συνθέτου συμβάσεως, οὐχὶ δὲ τοιαύτας προερχομένας ἐκ συμβάσεως ἀπλῶς συντεθειμένης μετὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς δηλ. ἐν προκειμένῳ, τῆς συμβάσεως ἀγοραπωλησίας.

τελέσματα της οικονομικής αποδόσεως της έφευρέσεως δέν όμιλει ό νόμος' συνεπώς θά ισχύσουν αϊ γενικαί άρχαι περί άναθεωρήσεως τών συμβάσεων. ⁽⁵¹⁾

12. *Επίλυσις διαφορών.* Ειδικαι διατάξεις δέν ύφίστανται διά τήν επίλυσιν τών διαφορών αϊτινες δύνανται νά γεννηθοϋν έξ άφορμής τοϋ δικαίωματος επί τών έφευρέσεων τών μισθωτών. Η γενική διάταξις τοϋ άρθρου 1 τοϋ νόμου Γ' 304' «περί έκδικάσεως τών μεταξύ έργατών και έργοδοτών διαφορών» όμιλει γενικώς περί διαφορών, έχουσών άντικείμενον άξιώσεις περί πληρωμής ήμερομισθίων ή μισθών ή άλλης άποζημιώσεως όφειλομένης έκ παροχής εργασίας. Η διάταξις αϋτή θά έφαρμοσθί και έν προκειμένω και όσον άφορξ τήν σύμβασιν εργασίας ή κανόνας τής συμβάσεως εργασίας έφαρμοζόμενους και επί τής συμβάσεως άγοραπωλησίας. Τοιαύτη περίπτωσις ύφίσταται, όταν καθυστέρειται ό όφειλόμενος μισθός, εις τόν όποιον περιλαμβάνεται και ή έφευρετική άμοιβή, είτε ένσωματωμένη εις αϋτήν, είτε κεχωρισμένη, άλλά σαφώς, ως πρόσθετος μισθός χαρακτηριζόμενη ⁽⁵²⁾. Εάν ή έφευρετική άμοιβή όφείλεται κεχωρισμένη, ως άντίτιμον τής άγοραπωλησίας, τότε δέν συντρέχει περίπτωσις έφαρμογής τής ως άνω έξαιρετικής διατάξεως και θά έφαρμοσθί ή διάταξις τοϋ άρθρου 45 τοϋ νόμου 2527. Περίπτωσις έφαρμογής τής διατάξεως τοϋ νόμου Γ' 304' δέν συντρέχει επίσης και όταν ή μεταξύ μισθωτοϋ και έργοδότης διαφορά δέν άφορξ τήν άμοιβήν, άλλ' άλλα ζητήματα άπορρέοντα έκ τής σχέσεως τής έφευρετικής εργασίας, ως π. χ. τόν ύφίσταται έφεύρεσις ή τοιαύτη άνήκουσα εις τόν έργοδότην, τόν καθορισμόν τής καταβλητέας άποζημιώσεως ή τήν άκυρότητα τής έφευρετικής ρήτρας κλπ. ⁽⁵³⁾

13. *Διεθνές ιδιωτικόν δίκαιον.* ⁽⁵⁴⁾ Έν τέλει θά

(51) Τό σύστημα τών περιοδικών άναθεωρήσεων της άποζημιώσεως επικρίνεται άδικοιολογήτως **Adler**, ένθ' άνωτ. σελ. 21, διότι κατά τήν γνώμην του ή επιχείρησις δέν δύνανται νά κάμω ούδεμίαν σοβαράν πρόβλεψιν, ως πρὸς τās μελλοντικές ύποχρεώσεις. Τοϋτο δέν είναι όρθόν διότι άναθεωρήσις θά γίνη μόνον εάν αϊ οικονομικαί συνθήκαι τής επιχείρησεως ιδίαι οικονομική απόδοσις τής έφευρέσεως δικαιολογεί τοιαύτην άναπροσαρμογήν. Άναθεωρήσιν της άποζημιώσεως άναγνωρίζει ή Αυστριακή. Άντιθέτως άποκρούει αϋτήν ή Γερμανική θεωρία. **Berger**, ένθ' άνωτ. σελ. 76.

(52) **Lutter**, ένθ' άνωτ. σελ. 88.

(53) **Tetzner**, ένθ' άνωτ. σελ. 115.

(54) Η συμβουλευτική επιτροπή διά τούς πνευματικούς εργάτας άπεφάσισεν έν Γενεύη τόν Δεκέμβριον τοϋ 1929, όπως παρακληθί το Δ. Σ. τοϋ Διεθνούς Γραφείου Έργασίας και προκαλέσιν τήν προσοχήν τών κυβερνήσεων και τών επαγγελματιών όργανώσεων επί τής ανάγκης, όπως προσθέσσι εις τās συλλογικάς συμβάσεις εργασίας εις τās καθ' έκαστα χώρας τās άκολούθους άρχάς, αϊτινες καθωρίσθησαν μετά ταϋτα ύπό τοϋ Δ. Σ. έν Λονδίνω το 1930. α) έκαστον δίπλωμα θά φέρη τό όνομα τοϋ δημιουργοϋ τής έφευρέσεως. β) ό έργοδότης, εις ός χώρας ή νομοθεσία άναγνωρίζει εις αϋτόν δικαίωμα επί τών έφευρέσεων, δέον νά παράσχῃ εις τόν μισθωτόν μίαν άποζημιώσιν συμπληρωματικήν τοϋ μισθοϋ, έφ' όσον διαπιστούται,

έξετάσωμεν συντόμως τās προβλήματα, τās όποια γεννώνται έν σχέσει με τήν τοπικήν έκτασιν τοϋ δικαίωματος τών μισθωτών επί τών έφευρέσεων. Έν τῇ έφευρέσει τών μισθωτών συμπλέκονται τρείς σχέσεις: δύο ιδιωτικού δικαίου και μία δημοσίου. Αϊ ιδιωτικού δικαίου είναι ή τής συμβάσεως εργασίας και ή τής άγοραπωλησίας. Δημοσίου δικαίου είναι τό δικαίωμα έναντι τής πολιτείας πρὸς άπνομήν διπλώματος εύρεσιτεχνίας. Αϊ πρώται διέπονται κατά τό άρθρον 21 όστ. κώδ. ύπό τοϋ δικαίου, εις ό τās μέρη ύπεβλήθησαν. Έν άλλεί φει καθορισμοϋ, έφαρμόζεται τό έκ τών ειδίκων συνθηκών άρμόζον εις τήν σύμβασιν δικαίον, έξαιρέσει τών διατάξεων, τών όποίων ή έφαρμογή προσκρούει εις τās χρηστά ή ή έν γένει τήν δημοσίαν τάξιν (άρθρ. 41) ⁽⁵⁵⁾. Έν προκειμένω είναι δημοσίας τάξεως αϊ διατάξεις, αϊ καθορίζουσαι τό δικαίωμα τοϋ μισθωτοϋ επί τής ιδιαιτέρας εύλόγου, αναλόγου τής περιπτώσεως άμοιβής, έν περιπτώσει συμφωνίας, δυνάμει τής όποιας άνήκουν αϊ έφευρέσεις εις τόν έργοδότην ή έν περιπτώσει άποκλειστικής έφευρετικής εργασίας, άλλ' ή έφεύρεσις είναι έκτάκτως έπωφελής διά τόν έργοδότην (άρθρ. 738 Α. Κ.) ⁽⁵⁶⁾ και τοϋτο διότι τοϋτο

ότι ό μισθός του δέν περιλαμβάνει άνάλογον άποζημιώσιν διά ταϋτήν, έξαιρουμένης τής περιπτώσεως, καθ' ήν ό μισθωτός προσελήφθη οητως δι' έρευνας και έφευρέσεις. **Barassi**, ένθ' άνωτ. II σελ. 60 έπ. Δέν θεωρεί όριμον πρὸς ένοποίησην τό τμήμα τοϋ δικαίου τό άφορών τās έφευρέσεις μισθωτών ό **Lindenmaier**, Die Vereinheitlichung des materiellen Europäischen Patentrechts έν Gew. Rechtsschutz und Urheberrecht, Jahrg 47 (Νοέμβρ. 1942) σελ. 505 έπ. διότι έξαρτάται, κατ' αϋτόν εκ τής κρατούσης έν εκάστη χώρα βασικής άντιλήψεως όσον άφορξ τήν σχέσην εργασίας. Σκέψεις γενικώτερον επί τής διεθναπολήσεως τοϋ δικαίου τής βιομηχανικής ιδιοκτησίας εκθέτει και ό **v. Kuieriem**, Europäische Vereinheitlichung des Gewerblichen Rechtsschutzes und Urheberrechts έν τῷ άνωτέρω περιοδικῷ Jahrg 46 (1941) σελ. 185 έπ.

(55) **Στρέιτ—Βάλληνδα**. Ίδιωτ. διεθνές δίκαιον, τ. 2, 1937 σελ. 235 έπ. **Σπυροπούλου**. Ίδιωτικόν διεθνές δίκαιον, 1938, σελ. 268 έπ.

(56) Τό άρθρον 41 Α. Κ. άποδίδει κατ' ούσίαν τό άρθρον 8 τοϋ άστικού νόμου τοϋ 1856, επί τῇ βάσει τοϋ όποιου έδικαιοιολογήθη ή άναγκαστική έφαρμογή τών πλείστον διατάξεων τοϋ εργατικού δικαίου έφ' όλων τών έν τῇ ήμεδαψή σχέσεων έργοδότην και μισθωτών. Όρθώς παρατηρεί **Βάλληνδας**, Η επιφύλαξις τής δημοσίας τάξεως εις τό ιδιωτικόν διεθνές δίκαιον, 1937, σελ. 249 έπ. ότι κακώς χρησιμοποιεῖται ή επιφύλαξις τής δημοσίας τάξεως και κατ' άνεπιτηχῇ όρολογίαν θά θεωρηθοϋν οϊ εργατικοί νόμοι, ως νόμοι άφορῶντες τήν δημοσίαν τάξιν. Γίνεται συνταύτισις τών κανόνων δημοσίας τάξεως με τό *jus cogens* όπερ άπλώς άπαγορεύει άντίθετον συμφωνίαν τών μερῶν, χωρίς όμως εκ τούτου και μόνον τοϋ λόγου ν' άποκρούεται ή έφαρμογή άντιθέτου άλλοδαποϋ δικαίου. Πρέπει νά γίνη διάκρισις μεταξύ *ordre public interne* και *ordre public international*. Εάν φέρη κανών τις τόν δεύτερον χαρακτηρισμόν, άντιλήψεων και τών κοινωνικών, οικονομικών, δημοσιονομικών και πολιτικῶν συνθηκών **Μαριδάκης** έν

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 28/1944 ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Θεώρησις τοῦ ἀναγκ. νόμου 866/1945 ὡς μὴ ἔχοντος ἐρμηνευτικὸν χαρακτῆρα

Ἀντικείμενον ἐξουσιοδοτήσεως νόμου 28/1944.—Ἀκυρότης ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.—Ἐπέλευσις ἀναγκ. νόμου 866/1945.—Θέσις νέων κανόνων δικαίου.
—Μὴ ἀνδρομική ἐφαρμογή.

Ζωηρόν προδήλως εἶναι τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν ἐνδιαφέρον τῆς παρατιθεμένης κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως.

Ὡς εἶναι γνωστὸν, κατὰ τὸν νόμον 28/1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνουν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων» (ΕΕΑ 4, 625), «ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῆς Ἑργασίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων αὐτῶν δημοσιευόμενον διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορίζουν τοὺς μισθοὺς, ὡς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ὡς καὶ τὰς προσαυξη-

σεις ἢ τὰς κρατήσεις πάντων τῶν ὑπαλλήλων ἑργατῶν, τεχνιτῶν καὶ παντὸς ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν, γραφείων, καταστημάτων καὶ παντὸς προσώπου ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας εἰς ἰδιωτὴν, ἐργοδοτὴν, φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου».

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν λόγῳ νόμων ἐκδοθεισῶν καὶ δημοσιευθεισῶν κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας ἡ δικαστηριακὴ πρᾶξις ἀπέκλινεν εἰς τὴν ἀποψιν ὅτι δὲν ἐδόθη εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς, ὑπὸ τοῦ νόμου 28/1944, ἡ ἐξουσία, ὅπως ἀναρῶσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἢ διευρύνωσι τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδοτοῦ, εἴτε τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς πληρωμὴν ἢ λήψιν τῆς μισθοδοσίας, ἀφοῦ δὲ κατὰ τοὺς ν. 19 καὶ 38 Πανδ. (19, 2) καὶ ν. 4 Πανδ. (1, 22) ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ ἐξ ὁλοκλήρου τὴν περὶ καταβολῆς τοῦ μισθοῦ ἀξιώσιν του καὶ ὅταν ὁ ἐργοδοτὴς ἀποκροῇ αὐθαιρέτως τὰς μισθωθείσας ὑπηρεσίας ἢ περιέρχεται ἐξ οἰονδήποτε λόγου εἰς ἀδυναμίαν νὰ τὰς δεχθῇ, ἐπεταί, ὅτι αἱ σχετικαὶ διατάξεις ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἵτινες καθορίζουν μειωμένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν, εἰς περίπτωσιν μὴ ἀπασχολήσεώς των, εἶναι κατὰ τοῦτο νομικῶς ἀνίσχυροι (βλέπε ἀντὶ πάσης ἄλλης Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἐφεσιν, 5630/1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικὴς Δ. Μαργέλλος, ΕΕΑ 4, 653 καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπὰς εἰς ἐπιστήμην καὶ πρᾶξιν).

Ἀκόμη, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ νόμου 28/1944 δὲν συνάγεται, ὅτι αἱ βάσει αὐτοῦ ἐκδιδόμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις δύνανται νὰ θεσπίσωσι διατάξεις ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ἐπεταί, ὅτι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ἐκδιδόμεναι μὲ τοιοῦτο περιεχόμενον ἀναδρομικῆς ἰσχύος, εἶναι πάλιν κατὰ τοῦτο νομικῶς ἀνίσχυροι (βλέπε Σ. Ε. 302/1945, εἰσηγητῆς ὁ Πάρεδρος Δ. Καρβελλᾶς, ΕΕΑ 5, 43).

Καὶ ἀκόμη, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὸ ἀρθρον 7 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιβληθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων διὰ τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑργασίας, αὗται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλλωσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑργασίας καθοριζόμενον κατώτατον ὅριον μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ εἰς ἣν ἀκόμη περίπτωσιν δὲν χρησιμοποιοῦσι τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας αὐτῶν δι' οἰονδήποτε λόγον, ἀνακύπτει ὑποχρεώσεις τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς καταβολὴν ὁλοκλήρων τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ἀντίθετος δὲ σχετικῇ διατάξει, ἐκδοθεῖσα βάσει τοῦ νόμου 28/1944, ἠθέλην εἰσθαι κατὰ τοῦτο νομικῶς ἀνίσχυρος (βλέπε Πρωτοδι-

ἐπιβάλλεται ἐκ τῆς κρατούσης ἐν Ἑλλάδι ἡθικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀντιλήψεως περὶ τῆς θέσεως τοῦ πνευματικῶς δημιουργοῦντος μισθωτοῦ. Συνεπῶς τὸ ἀλλοδαπὸν δικαίον θὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ τοῦ ἡμεδαποῦ. Ἡ προστασία τῶν ἐφευρέσεων, ὡς σχέσις δημοσίου δικαίου, διέπεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χωρητικότητος⁽⁵⁷⁾ δηλ. εἶναι τοπικῶς συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἀπονεμούσαν ταύτην πολιτείαν· συνεπῶς πᾶσαι αἱ ἐφευρέσεις, αἵτινες γίνονται ὑπὸ μισθωτῶν ἀλλοδαπῶν ἐν Ἑλλάδι, διέπονται ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ ἐλληνικοῦ δικαίου ἐν οἰαδήποτε ἐπιχειρήσει καὶ ὁποῦδήποτε καὶ ἂν ἔχη αὐτὴ τὴν κυρίαν τῆς ἐγκατάστασιν καὶ ἀσχέτως ἐθνικότητος ἐργοδοτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ προστασία περιορίζεται μόνον ἐν Ἑλλάδι. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαίου διέπονται καὶ αἱ ἐν Ἑλλάδι δηλούμεναι ἐφευρέσεις, ἀσχέτως ὑπηκοότητος, κατοικίας, τόπου δημιουργίας καὶ δημοσιότητος. Ἡ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ προστασία ἐφευρέσεων γενομένη ἐν Ἑλλάδι διέπεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τοῦ τόπου, ὅπου δηλοῦνται. Ἡ διεθνὴς σύμβασις Παρισίων τῆς 20 Μαρτίου 1883 «περὶ συστάσεως ἐνώσεως πρὸς προστασίαν τῆς βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας» ὡς αὕτη ἀνεθεωρήθη μεταγενεστέρως καὶ εἰς ἣν προσεχώρησεν ἡ Ἑλλάς διὰ τοῦ νόμου 3092 τοῦ 1924 ἐξασφαλίζει οὐχὶ τὴν δημιουργίαν ἐνιαίου οὐσιαστικοῦ δικαίου, ἀλλὰ τὴν ἴσην μεταχείρισιν ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν, ἀνευ τῆς ὑποχρεώσεως κατοικίας ἢ ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ χώρᾳ, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν τοπικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαίου.

(συνεχίζεται) ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Regelsberger, Γεν. ἀρχαὶ δικαίου Πανδεκτῶν (μεταφρ.) τ. Ι. ἐκδ. β' (1935) σελ. 205 ἐπ. Σπυροπούλου, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 60 ἐπ., Βάλληνα, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 111 ἐπ.

(57) Στρέϊτ—Βάλληνα, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 173 ἐπ. Raape. Deutsches Internationales Privatrecht, τ. 2, 1939, σελ. 372 ἐπ., Kohler, Grundr. σελ. 216 ἐπ.

κου 'Αθηνών 1911|1945, Πρωτοδικής Μ. Σκου-
λίνας, ΕΕΔ 4, 458 και τὰς αὐτῆς παραπομπάς).
Περαιτέρω ὁμως ἠκολούθησεν ὁ ἀναγκ. νόμος
866|1945 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρ-
θρου 1 τοῦ Α.Ν. 28 τοῦ 1944 «περὶ ἐξουσιοδοτή-
σεως τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν,
ὅπως προβαίνουν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμε-
ρομισθίων» (ΕΕΔ 5, 57), δημοσιευθεὶς εἰς τὸ
ὅπ' ἀριθ. 21 Α' φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυ-
βερνήσεως τῆς 26 Ἰανουαρίου 1946, κατὰ τὸν
ὅποιον «ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.
Ν. 28|1944 εἶναι ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου τούτου
δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ
Ἑργασίας

α) νὰ ὀρίζουν ὅτι οἱ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορι-
σμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδὲν ἢ ἐν μέρει ἀπασχο-
λούμενοι μισθωτοὶ λαμβάνουσι μέρος μόνον τῶν
ἀποδοχῶν τῶν ἀπασχολουμένων καὶ εἰς ἣν ἐτι
περίπτωσιν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, μεθ' ἧς οἱ ἐν
λόγῳ μισθωτοὶ συνδέονται διὰ συμβάσεως ἐργα-
σίας, ἔχει ἐπιβληθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτρο-
πῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἄρθρα 1 ἕως 7 τοῦ Ν. Α.
424 τοῦ 1941.

β) ν' ἀπαλλάσσουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει λεηλατη-
θεὶσας ἢ καταστραφείσας πλήρως ἢ μερικῶς ἐπι-
χειρήσεις τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ὑποχρεώ-
σεων, τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συνδεούσης ἐκεί-
νας πρὸς τοὺτους συμβάσεως ἐργασίας καὶ

γ) νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερο-
μίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν καὶ ἀναδρομικῶς
ἢ καὶ εἰς εἶδος ἢ καὶ δι' ἐνισχύσεως εἰς χρήμα ἢ
εἰς εἶδος τῶν προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν αὐ-
τῶν ἀπὸ μέρους τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ἢ προ-
κειμένων περὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς
θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐπιχειρήσεις ὁργανώ-
σεως θεαμάτων καὶ εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ἐκά-
στοτε τιμῶν τῶν εἰσιτηρίων (ἀναγκ. νόμος 1093|
1946, ΕΕΔ 5, 185).

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω ἢ κατωτέρω πρωτοδικειακῇ
ἀποφάσει ἀρνεῖται — νομίζομεν ὁμως τολμη-
ρῶς — ν' ἀναγνωρίσῃ χαρακτηριστὴ ἐρμηνευτι-
κοῦ νόμου εἰς τὸν ἀναγκ. νόμον 866|1945,
διὰ νὰ ἐξῇ ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
νόμου 28|1944, θεωροῦμενος οἰονεὶ ὡς σύγχρονος
τοῦ ἐρμηνευομένου (Νεαρ. 19 καὶ 143), ἀλλὰ
θεωρεῖ τούτον ὡς εἰσάγοντα νέους κανόνας δι-
καίου, ἰσχύοντας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς
τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἥτοι ἀπὸ τῆς
26 Ἰανουαρίου 1946.

Ἐπομένως ἐξακολουθοῦν — κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀπό-
φασιν — νὰ εἶναι νομικῶς ἀνίσχυροι αἱ ἐπὶ τῇ
βάσει τοῦ νόμου 28|1944 ἐκδοθεῖσαι ἀπὸ τοῦ
ἀναγκ. νόμου 866|1945 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις,
ἐνθιμίζουσαι θέματα ἀντιθέτως πρὸς τὴν ὑπὸ
τοῦ προϊσχύοντος δικαίου γινομένην ρύθμισιν.

Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 4255|1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Α'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Γ. Κορίδης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τρίμης, Α. Οἰκονόμου

Ἡ διὰ τοῦ νόμου 28|44 παρασχεθεῖσα εἰς
τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν νομοθετικὴ ἐξουσιο-
δότησις ἀφορᾷ τὸν ἐκάστοτε διὰ κοινῶν ἀπο-
φάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονο-
μικῶν καθορισμὸν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομι-
σθίων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ἐκπληροῦντων
τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας
ὑποχρεώσεις των, καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ
τοῦ νομοθέτου, ἐπιδιώξαντος νὰ παράσχῃ εἰς

τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τὴν εὐχέρειαν τῆς
ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων
ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε διαμορφουμένων οἰ-
κονομικῶν συνθηκῶν ὡς ἐκ τῆς ἀσταθείας τοῦ
νομίσματος καὶ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν πρὸς
προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῆς αὐθαιρε-
σίας καὶ δυστροπίας τοῦ ἐργοδότη καὶ τῶν
ἐκ τούτων συνεπειῶν. Τοιαύτη σαφὴς καὶ κατη-
γορηματικὴ διατύπωσις τοῦ νόμου 28|44, προ-
κύπτουσα καὶ κατὰ τὴν στοιχειώδη γραμματι-
κὴν καὶ λογικὴν ἐρμηνείαν τοῦ νόμου, προσδί-
δει λίαν περιωρισμένην ἐξουσιοδότησιν εἰς τὴν
ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, πᾶσα ἀπόφασις τῆς
ὁποίας κατὰ παρέκκλισιν τοῦ νόμου 28|44, κα-
θίσταται ἀνίσχυρος, καθ' ὃ μὴ ἔχουσα τὸ κύ-
ρος τοῦ νόμου καὶ αὐθαίρετον βούλησιν τῶν
ἐκδιδόντων ταύτην περιέχουσα. Κατ' ἀκολου-
θίαν αἱ ὅπ' ἀριθ. 12100 τῆς 5ης Ἰουνίου 1945,
13800 τῆς 10ης Ἰουλίου 1945 κοιναὶ ἀποφάσεις
τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν,
δι' ὧν καθωρολήθη ὅτι οἱ ἐλλείπει ἢ ἔνεκα πε-
ριορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν βιομηχανικῶν
ἐπιχειρήσεων κλπ. μὴ ἀπασχολούμενοι μισθω-
τοὶ λαμβάνουσι τὸ ἥμισυ μόνον τῶν καθοριζο-
μένων διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐργάτας καὶ
ὑπαλλήλους ἀποδοχῶν, ὡς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ
νόμου 28|44 ἐκδοθεῖσαι, ρυθμίσασαι μὴ προβλε-
πόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου θέματα, εἰσὶν
ἄκυροι καὶ οὐδεμιᾶς δύνανται νὰ τύχῃσι ἐφαρ-
μογῆς. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι διὰ τοῦ νεαροῦ
νόμου 866 τῆς 25|26 Ἰανουαρίου 1946, σκοπῇ
σαντος αὐθεντικῆς ἐρμηνείαν τοῦ νόμου 28|44,
ὠρίσθη, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ νόμου τού-
του εἶναι, ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου τούτου δύ-
νυνται οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας
νὰ ὀρίζουν α) ὅτι λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορι-
σμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδὲν ἢ ἐν μέρει ἀπασ-
χολούμενοι ἐργάται λαμβάνουσι μέρος μόνον
τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπασχολουμένων καὶ εἰς
ἣν περιπίπτουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, μεθ' ἧς
οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ συνδέονται διὰ συμβά-
σεως ἐργασίας, ἔχει ἐπιβληθῇ τὸ σύστημα τῆς
ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας β) ν' ἀπαλλάσσουν ἐν
ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὰς λεηλατηθεῖσας ἢ κατα-
στραφείσας πλήρως ἢ μερικῶς ἐπιχειρήσεις
τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ὑποχρεώσεων,
οὐχ' ἥττον πρόδηλον καθίσταται, ὅτι δὲν πρό-
κειται περὶ ἐρμηνευτικοῦ νόμου, ἀλλὰ τοιοῦτου
θέτοντος νέους ὅλως κανόνας δικαίου, ἅτε πα-
ρέχοντος ἐξουσιοδότησιν ἐπὶ θεμάτων νέων
καὶ ἀσχετῶν πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 28|44 δια-
λαμβανόμενα, ὧν ἀναπληροῖ, καὶ μὴ ἔχοντος
ὡς ἐκ τούτου ἀναδρομικὴν δύναμιν (ἄρθρ. 2 τοῦ
Ἀστικοῦ νόμου 1856). Κατ' ἀκολουθίαν νόμῳ
βάσιμος παρίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς
πρὸς τὸ αἷτημα αὐτῆς περὶ πληρωμῆς τῇ ἐνα-
γούσῃ τοῦ καθυστερουμένου ὑπολοίπου 50 οἰο
τῶν ἡμερομισθίων τῆς διὰ τὸν ἀπὸ 1 Φεβρουα-
ρίου μέχρι τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1945 χρόνον,
καθ' ὃν ἡ ἐναγομένη ἐταιρία, μεθ' ἧς συνδέ-
ται διὰ συμβάσεως ἐργασίας, ἡρνεῖτο ν' ἀπο-
δεχθῇ τὰς προσφερθείσας ὑπὸ τῆς ἐναγούσης
ὕπηρεσας, ὡς προϊσταμένης τεχνιτρίας χαρμα-
νίων, καὶ ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν, ἀπορριπτομέ-
νων τῶν ἐναντίων.

ΑΝΕΡΓΙΑ

Ν. Δ. 424/1941 ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Υπολογισμός της τριμήνου αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως αγωγής

«Εννοια του άρθρου 3 του νόμου 765/1943.—Εφαρμογή επί συμβάσεων εργασίας αορίστου και ωρισμένου χρόνου.—Εκτασίς ισχύος Ν.Δ. 424/1941.—Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως αγωγής του κατὰ παράβασιν του Ν. Δ. 424/1941 απολυομένου μισθωτού.—Υπολογισμός της προθεσμίας.

«Αφ' ης ἐτέθη ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων τὸ πρόβλημα ἐφαρμογῆς ἢ μὴ τοῦ Ν. Δ. 424/1941 καὶ ἐπὶ τῶν συμβάσεων ὁρισμένης χρονικῆς διαρκείας, ταῦτα ἀπέκλινον παγίως πρὸς τὴν ἀποψιν ὅτι ἐκ τῆς ὅλης ὕφης τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετικοῦ διατάγματος, ἐν ἀρμονίᾳ καὶ πρὸς τὰς προϋφισταμένας νομικὰς διατάξεις (ν. 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν», ἀναγκ. νόμος 244/1936 περὶ προστασίας τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, νόμος 3514/1928 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως) προκύπτει, ὅτι τοῦτο ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν συμβάσεων αορίστου χρονικῆς διαρκείας (βλέπε εἰκόνα τῆς νομολογίας εἰς ΕΕΔ 2, 35, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 997/1944, εἰσηγητῆς δ. Πρωτοδίκης Γ. Καραμάνος, ΕΕΔ 3, 202, σύμφωνοι Κ. Δημάκης, ΕΕΔ 1, 655, Φ. Ἀγγελῆς, ΕΕΔ 2, 365, Τ. Τσιμπούκης, ΕΕΔ 1, 455, ἀντίθετοι Α. Λιτξερόπουλος, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν. Δ. 424/1941 σελ. 19 ἐπ., Κ. Μεταξᾶς, ΕΕΔ 1, 742, Β. Βιτσαξῆς, ΕΕΔ 2, 427, Α. Μπουρνιάς, ΕΕΔ 2, 709, 749).

Επικύρωσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀπόψεως ἀποτελεῖ τὸ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 765/1943 (ΕΕΔ 3, 208 ἐπ.) θεσπισθέν ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἐργασίας αορίστου χρόνου, ἀνεξαρτήτως τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει καὶ ὅτι συμβάσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι λόγῳ τῆς φύσεως τῶν ἐνρίσκονται ἀναποσπάτως συνδεδεμέναι πρὸς ὁρισμένον χρόνον ἢ ἡ συνολομολόγησις τοῦ ὁρισμένου χρόνου δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 424, ὡς τοῦτο τροποποιεῖται διὰ τοῦ νόμου 765/1943.

Υπὸ ποίαν ἐννοίαν ἐθεσπίσθη ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἐξηγεῖται ἐν τῇ σχετικῇ ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου 765/1943 εἰσηγητικῇ ἐκθέσει (βλέπε ΕΕΔ 2, 660). Ἐπειδὴ—ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει—ἐγεννήθησαν ἀμφιβολίαι κατὰ πόσον αἱ διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 424 ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας χρονικῆς διαρκείας μικροτέρας τοῦ διμήνου, διὰ τὸ ἄρθρον 3 ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται ἰσχύουν ἀνεξαρτήτως τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὅτι αἱ συμβάσεις ἐργασίας ὁρισμένης διαρκείας δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 424.

Ποῖαι ἤδη συμβάσεις ὁρισμένης χρονικῆς διαρκείας νοοῦνται μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὸ Ν.Δ. 424/1941 ὁρίζεται περιοριστικῶς εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν. 765/1943 (βλέπε σχετικῶς ἐνδιαφεροῦσας ἀπόψεις Κ. Δημάκη, ΕΕΔ 3, 204 ἐπ.).

Τὸ ὡς ἐφεξὲς διζῶν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐρεῦνης δύο θεμάτων α) ὑπὸ ποίαν ἐν-

νοίαν ἀντιμετωπίζεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ἐπὶ συμβάσεων ὁρισμένης χρονικῆς διαρκείας καὶ β) περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 765/1943 τριμήνου αποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως αγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 765/1943 απολυομένου μισθωτοῦ.

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀποφύσεων τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ πρῶτον θέμα (βλέπε σχετικῶς ἀνωτέρω παραπομπάς), ὅ,τι θὰ ἡδύνατο νὰ παρατηρηθῇ ἐπὶ τοῦ δευτέρου θέματος εἶναι ὅτι ναι μὲν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ προθεσμίας τοῦ ἀστικοῦ δικαίου κατὰ τοὺς νόμους 5 Π (28, 1) ν. 1 Β (40, 1) καὶ ν. 1 §§ 5, 6 καὶ 12 Π (49, 4) αὕτη ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐν τῇ ὁποίᾳ πῖπται τὸ γεγονός τὸ κινεῖν τὴν προθεσμίαν (βλέπε καὶ Α.Π. 428/1934, ΕΕΝ β' 249, ἀπὸ τῆς ἐπομένης ἡδὴ κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, ἄρθρον 296), δηλαδή ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 845/1946, Πρωτοδίκης Θ. Κανίσης, ΕΕΔ 5, 144), ἀλλὰ δὲν θὰ ὑπολογισθῇ, ὡς ὑπολογίζει τὸ Πρωτοδικεῖον, μὲ ὑπολογισμόν τοῦ μηνὸς πρὸς 30 ἡμέρας, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον, θὰ λογισθῇ δηλαδή ὡς τελευταία τῆς προθεσμίας ἡμέρα ἡ ἡμέρα τοῦ τελευταίου μηνός, ἡ ὁποία εἶναι ἀντιστοιχῶς ἀριθμητικῶς ἐκείνης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἤρξατο ἡ προθεσμία (Windscheid § 103, Derburg § 89, Begelsberger—Πράτοινα—Μαριδάκη § 124, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 551/1933, Θέμ. ΜΔ' 764, Α.Π. 83/1924 Θέμ. ΔΕ' 449' ἐπρόκειτο περὶ αγωγῆς ἐξώσεως ἐντὸς ἐνὸς μηνός κατὰ τὸ ἄρθρον 31 ἐδ. 6 τοῦ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1923 ν. δ. περὶ ἐνοικιοστασίας, Α.Π. 28/1924 Θέμ. ΔΕ' 257' ἐπρόκειτο περὶ ἐκδόσεως ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν διατάγματος κατὰ τὸν νόμον 1599/1919).

Ἐπομένως, ἀφοῦ εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τοῦ Πρωτοδικείου ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο τὴν 19 Μαΐου 1945, ὡς δέχεται τοῦτο, ἡ ἐπιζητούσα τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας αγωγή ὤφειλε νὰ ἐπιδεθῇ μέχρι τῆς 19 Αὐγούστου 1945 καὶ ἐπιδεθεῖσα αὕτη τὴν 18 Αὐγούστου 1945 δὲν ἦτο, ὡς σκέπτεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀπαράδεκτος.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2006/1946

Διαδικασία νόμου Γ2ΟΔ' κατ' ἐφεσιν
Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. Α. Φλωρὸς
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Σ. Γάγγας
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Νάσλας, Ι. Ἀναστασόπουλος

Ὡς πρὸς τὴν ἐφεσιν τῆς ἐναγομένης: Ὁ πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως συνίσταται εἰς τὸ παράπονον αὐτῆς, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο σύμβασις ἐν ἣ εἶχε συμφωνηθῇ ὁρισμένη διάρ-
κεια, δὲν εἶχεν, ἐκ μόνου τοῦ λόγου τούτου, ἐφαρμογὴν τὸ Ν. Δ. 424/41 καὶ δὴ ἡ ἀπαγγελ-
λομένη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 αὐτοῦ, ὡς ἐτροπο-

ποιήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 765/43, ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐπομένως, κατὰ τὴν ἐκκαλοῦσαν, οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, καίτοι δεχθεῖσα ὅτι κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ὡς παραδεκτῶς κατὰ τὸ ἀρθρον 11 τοῦ Ν. Γ'30Δ ἐβελτιώθησαν διὰ τῶν προτάσεων, ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ σύμβασιν ὠρισμένου χρόνου, ἔκρινεν, ἐν τοῦτοις, νόμῳ βάσιμον τὴν ἐνδίκον ἀγωγὴν περὶ καταβολῆς μισθῶν μετὰ τὴν λήξιν τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἀνω νόμων, οὓς ἐσφαλμένως οὕτω ἐφήρμοσεν.

Ὁ λόγος οὗτος τῆς ἐφέσεως κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος νόμῳ, ὀρθῶς τῆς ἐκκαλουμένης δεχθείσης ὡς νόμιμον τὴν ἀγωγὴν καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν. 765/43, ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ὠρισμένου εἴτε ἀορίστου χρόνου, ἐκτός τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἐξαιρέσεων, ἐφαρμογὴν ἔχουν οἱ ἀνωτέρω νόμοι, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι καὶ ὑπαρχούσης ρήτηρας ὠρισμένου χρόνου αὕτη δὲν ἐπιφέρει τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐξομοιομένης πρὸς ἀορίστου χρόνου καὶ λυσιμένης διὰ καταγγελίας μόνον ὑπὸ τὰς ἐν τῷ Ν. Δ. 424/41 ὡς ἐτροποποιήθη, προϋποθέσεις. Πράγματι, ἐνῶ τὸ Ν. Δ. 424/41 οὐδὲν διελάμβανε ρητῶς περὶ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἐπὶ συμβάσεσιν ἀορίστου καὶ ὠρισμένου χρόνου, τὸ ἀρθρον 3 τοῦ Ν. 765/43 τὸ πρῶτον ἐπελήφθη τὸν θέματος καὶ καθώρισε τὰ ἑξῆς: 1ον) Ἡ ἰσχὺς τοῦ Ν. Δ. 424/41 καὶ δὴ τοῦ ἀρθροῦ 10, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ Ν. 765/43, ἐκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, ἀνεὺ ἐξαιρέσεως, καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τῆς συμπληρώσεως ἢ μὴ ὠρισμένου χρόνου ὑπηρεσίας (ἀρθρ. 3 παρ. 1). 2ον) Ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ δὲν ἐκτείνεται εἰς συμβάσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι α) λόγῳ τῆς φύσεως τῶν ἐυρίσκονται ἀναποσπαστῶς συνδεδεμέναι πρὸς ὠρισμένον χρόνον (ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχῃ συνομολογηθῇ ὠρισμένη διάρκεια) ἢ β) καθ' ὅς συνομολογήθη ὠρισμένη διάρκεια, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη συνομολόγησις ὠρισμένου χρόνου εἶναι δεδικαιολογημένη ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας.

Οὕτω ἔχομεν σαφῶς καθωρισμένην τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὸ ἀρθρον 10 τοῦ Ν. Δ. 424, ὡς ἐτροποποιήθη, τῶν συμβάσεων ἀορίστου χρόνου ἀνεξαιρέτως. Ἀντιθέτως ἔχομεν σαφῶς ἀποκλεισμένην τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὸ αὐτὸ ἀρθρον τῶν συμβάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς ἐργασίαν περιορισμένης χρονικῆς ἐκτάσεως, κατ' ἀνάγκην ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας (καὶ ἀνεὺ ἰδιαιτέρας περὶ αὐτοῦ συμφωνίας), ὡς καὶ τῶν συμβάσεων, εἰς τὰς ὁποίας συνομολογήθη ὠρισμένη διάρκεια, ἥτις δὲν προκύπτει μὲν κατ' ἀνάγκην ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, μὴ οὖσης περιορισμένης χρονικῆς διάρκειας καθ' ἑαυτήν, δικαιολογεῖται ὁμως ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἐργοδότην. Καίτοι δηλονότι πρόκειται περὶ ἐργασίας μὴ συνδεδεμένης, κατ' ἀνάγκην, πρὸς ὠρισμένην διάρκειαν, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων, τῶν ὁποίων δὲν ἀποκλείεται ἡ παροχὴ ἐπ' ἄοριστον χρόνον, ἐν τούτοις, ὅφ' ὅς συνθήκας παρέχεται εἰς μίαν ἐκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἀνταποκρίνεται εἰς δεδικαιολογημένην ἀνάγκην τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἡ συνομολόγησις ὠρισμένης διάρκειας ἀνταποκρινομένης εἰς τὴν φύσιν τῆς ἀνάγκης, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ καλύψῃ

ἡ παρεχομένη ἐργασία, θεωρεῖται δεδικαιολογημένη, ὅπως π.χ. εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ ἐργασία προορίζεται νὰ καλύψῃ τὴν ἀνάγκην παραγωγῆς ἀγαθῶν, κατ' ἐξαιρέσιν παροχθισομένων εἰς ἐκτέλεσιν παραγγελίας, καὶ ἐν γένει ἐκτάκτους συνθήκας παραγωγῆς. Ἀντιθέτως πρὸς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις μένει χωρὶς ρητὴν νομοθετικὴν ρύθμισιν ἡ περίπτωσις καθ' ἣν συνομολογήθη μὲν ὠρισμένη χρονικὴ διάρκεια, ἡ τοιαύτη ὁμως διάρκεια δὲν εἶναι δεδικαιολογημένη ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν. Διότι ἡ τοιαύτη περίπτωσις δὲν ὑπάγεται εὐθέως εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Νόμου (ἀρθρ. 3 παρ. 1 Ν. 765/43), οὐτε ὁμως καὶ ἐξαιρεῖται τῆς ὑπαγωγῆς εἰς αὐτὸν (ἀρθρ. 3 παρ. 2). Δύναται ὁμως νὰ θεωρηθῇ ὅτι πρόθεσις τοῦ Νομοθέτου ὑπῆρξεν ἡ ὑπαγωγὴ τῆς τοιαύτης συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424/41, ὡς ἐτροποποιήθη, συναγομένη ἐξ ἀντιδιαστολῆς, ἀφοῦ ἐξήρσεν αὐτῆς τὰς συμβάσεις ὠρισμένης διάρκειας, ἐφ' ὅσον δικαιολογοῦνται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἀρα δὲν ἐξήρσεν ταύτης τὰς συμβάσεις ὠρισμένης διάρκειας, ἐφ' ὅσον αὐταὶ δὲν δικαιολογοῦνται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας.

Ἡ ἀποψις τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι τοιαύτη ἐρμηνεία ἀντιτίθεται εἰς τὸ ἀρθρον 3 παρ. 1, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὑπαγομένης εἰς τὸ Ν. Δ. 424/41, ὡς ἐτροποποιήθη, τὰς συμβάσεις ἀορίστου χρόνου, ἀρα ἀποκλείει τὰς συμβάσεις ὠρισμένου χρόνου, δὲν εὐσταθεῖ διότι, ἀντιθέτως, ἡ ὑπ' αὐτῆς δεδομένη ἐρμηνεία ἀντιτίθεται καὶ ἀφ'ἑνὶ τελεῖως ἀνεξήγητον τὸ ἀρθρον 3 παρ. 2 περίπτωσις β') τὸ ὁποῖον κηρύσσει ὡς μὴ ὑπαγομένης εἰς τὸ Ν. Δ. 424/41 τὰς συμβάσεις ὠρισμένου χρόνου κατ' ἐξαιρέσιν, μόνον ἐάν δηλονότι εἶναι δεδικαιολογημένη ἡ τοιαύτη ρήτρα περὶ ὠρισμένης χρονικῆς διάρκειας, ἐνῶ τοιαύτη διάταξις θά ἦτο τελεῖως περιττή, ἐάν ἡ σύμβασις ὠρισμένου χρόνου ἀπεκλείετο τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 424/41. κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθροῦ 3 παρ. 1, γενικῶς καὶ ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς συνομολογήσεως ὠρισμένης χρονικῆς διάρκειας. Τέλος τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἀρθρον 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 765/43, ὁμιλεῖ περὶ καταγγελίας καὶ περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν ν. 2112, καὶ μὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι σημαίνει ὅτι ὁ νόμος ἀναφέρεται εἰς σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, δεδομένου ὅτι προϋποθέσεις τῆς κατὰ τὸν ν. 2112 ἀποζημιώσεως εἶναι ἡ καταγγελία συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, δὲν παρέχει ὁμως ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐκκαλοῦσης καθ' ὅσον δὲν ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ὡς ἀνω ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 3 παρ. 2 τοῦ Ν. 765/43, δεδομένου ὅτι, κατ' αὐτήν, συναγομένη ἐξ ἀντιδιαστολῆς, ὁ νόμος ἐπεκτείνει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ εἰς τὰς συμβάσεις ὠρισμένου χρόνου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι κατὰ κανόνα, ἐκτός τῆς προβλεπομένης ἐξαιρέσεως, θεωρεῖ τὴν ρήτηραν τὸν ὠρισμένου χρόνου ἀδικαιολόγητον, ἐπομένως θεωρεῖ ταύτην ὡς μὴ ὑφισταμένην, κατὰ τρόπον αἰρωντα τὰς ἐκ ταύτης ἐννόμους συνέπειας καὶ δὴ τὴν μετὰ τὴν λήξιν τῆς τεθειμένης προθεσμίας λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις οὕτω κατ' ἀνάγκην μεταπίπτει εἰς ἀορίστου χρόνου, ἀφοῦ ὁ χρόνος λήξεως αὐτῆς δὲν εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ἐγκύρως καθωρισμένος.

Ἄλλως τε δὲν εἶναι νομοθετικῶς καινοφανὴς ἡ περίπτωσις αὕτη, ἀφοῦ το ἄρθρον 8 τοῦ Ν. 2112 θεοπίζει ἤδη ἀπὸ μακροῦ χρόνου τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου, ἐὰν ἡ συνολόγησις αὐτοῦ δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐτέθι, πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ἀποζημιώσεως διατάξεων, ἐν περιπτώσει ἀπορρέουσας καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας. Ἀπορριπτέος ὅθεν κρίνεται ὁ πρῶτος τῆς ἐφέσεως λόγος, ὁρθῶς, κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἐκτεθέντα, τῆς ἐκκαλουμένης δεχθείσης ὡς νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν περὶ κατοβολῆς μισθῶν καὶ μετὰ τὴν συμπεφωνημένην λήξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐξομοιούμενης πρὸς ὁρίστου χρόνου καὶ ἐπομένως τερματιζομένης μονομερῶς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη μόνον ὑπὸ τὰς ἐν τῷ Ν. Δ. 424/41, ὡς ἐτροποποιήθη, προϋποθέσεις, ὧν μὴ προβαλλομένων, συνεχίζεται ὕφισταμένη ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀπορρέουσα ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη κατὰ κατοβολῆς μισθοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος κατέστη ὑπερήμερος ἐν τῇ ἀποδοχῇ τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν.

Περαιτέρω ἡ ἐναγομένη ἐκκαλοῦσα προβάλλει ὡς λόγους ἐφέσεως τὸ παράπονον ὅτι οὐχὶ ὁρθῶς, οὐδὲ νομίμως, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὰς προβληθείσας κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεις καὶ δὴ 1) ὅτι οὐχὶ ὁρθῶς ἔκρινεν, ὅτι δὲν συντρέχουν ἐν προκειμένῳ οἱ ἐξαιρητικοὶ ὅροι ὧς ἐξαιρεῖται ἡ σύμβασις ὁρισμένου χρόνου τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὸ Ν. Δ. 424/41, ὡς ἐτροποποιήθη, ὅτι δηλονότι δὲν εἶναι δεδικαιολογημένη ἡ συνολόγησις ὁρισμένης χρονικῆς διαρκείας, ἐνῶ αὕτη δικαιολογεῖται λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ὡς ἐμπιστευτικῆς καὶ 2) ὅτι οὐχ' ὁρθῶς ἔκρινεν, ὅτι δὲν ἀποσβέσθη τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος ἐξ ἐξέτασιν τὴν καταβολὴν μισθῶν μετὰ τὴν ἔστω καὶ ἄκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον παρήλθεν ἄπρακτος ἀπὸ ταύτης ἡ προβλεπομένη τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω λόγων ἐφέσεως ὁ περὶ ἀποσβέσεως τοῦ δικαιώματος, λόγῳ παρόδου τῆς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, τυγχάνει βάσιμος, τοῦθ' ὅπερ ἀρκεῖ διὰ τὴν πασαδοχὴν τῆς ἐφέσεως, παρελκούσης οὕτω τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἐτέρου λόγου.

Πράγματι συνολογεῖται παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἐγνωστοποίησεν εἰς αὐτὸν ὅτι δὲν θέλει ἀνανεωθῇ ἡ μετ' αὐτοῦ σύμβασις ἐργασίας, ὅτι, ἐπομένως, ἐφεξῆς ἀποκροεῖ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ τῆν 19ην Μαΐου 1945, ὅτε καὶ προσεκάλεσεν αὐτὸν, ὥπως παραδώσῃ τὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν διάδοχον αὐτοῦ. Ἐκτοτε, ὅμως, ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς τοιαύτης μονομεροῦς δηλώσεως τῆς ἐκκαλούσης καὶ μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀσκηθείσης τὴν 18ην Αὐγούστου 1943, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 9950/45 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος, παρήλθε τρίμηνον συμπληρωθὲν τὴν 16ην Αὐγούστου 1945, ἥτις ἀπετέλεσε τὴν τελευταίαν ἡμέραν αὐτοῦ. Δεδομένου ὅτι συνυπολογίζεται ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἔλαβε χώραν τὸ κινήσαν τὴν προθεσμίαν γεγονός, ἅτε προκειμένης προθεσμίας τοῦ δικαστικοῦ δικαίου, ὁ δὲ μὴν ὑπολογίζεται ἀντὶ 30 ἡμερῶν (πρβλ. *Οἰκονομ. Γεν. Ἀρχαί* παρ. 64 καὶ 65). Οὐχὶ ὁρθῶς ὅθεν ἡ ἐκκαλου-

μένη ἀπέρριψε τὴν προβληθείσαν ἐνστάσιν ἐπὶ τῇ δικαιολογίᾳ ὅτι ἡ προθεσμία δὲν εἶναι τρίμηνος, ἅτε παραταθείσα δυνάμει τῶν Α. Ν. 96/45, 113/45, 156/45, 256/45, 353/45 καὶ 576/45, οὗς ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἀφοῦ δι' αὐτῶν παρετάθησαν μόνον αἱ προθεσμίαι, τῶν ὁποίων ἡ λήξις συνέπεσεν εἰς τὸ ἀπὸ 3/12/44 μέχρι 15/1/1945 χρονικὸν διάστημα, ἐνῶ ἡ ἀνωτέρω προθεσμία, ὥς ἐλέχθη, ἔληγε τὴν 16ην Αὐγούστου 1945.

Ὅτε τὸ συμπέρασμα τῆς ἐκκαλουμένης ἐδίδκει ἔρεισμα εἰς τὸν πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως καὶ ὑποστηρίζον τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἐκκαλουμένης συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 747 παρ. 2 προβαλλόμενον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐναγομένου, ὅτι παρετάθη σιωπηρῶς ὁ χρόνος λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν γενομένην καταγγελίαν, δεδομένου ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος παρέμεινεν ἐργαζόμενος μέχρι τῆς 26ης Μαΐου 1945, ἀφ' ὅτου δὲν παρήλθε μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἡ τρίμηνος προθεσμία πρὸς ἀσκήσιν αὐτῆς, καθ' ὅσον ἐκ τῆς ἐν γένει διεξαχθείσης συζητήσεως, τῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων καὶ λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, οὐδαμῶς ἐβαιώθη οὗτος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου. Διότι ναὶ μὲν ὁ ἐφεσιβλήτος προσήρχετο εἰς τὸ γραφεῖον μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας, οὐδαμῶς ὅμως ἐβεβαιώθη, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰργάζετο, προσέφερε δηλονότι τὰς ὑπηρεσίας του καθισταμένας ἀποδεκτὰς παρὰ τῆς ἐκκαλούσης διὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὴν συλλογικοῦ ὀργάνου κατὰ τρόπον μὴ δυνάμενον νὰ ἐξηγηθῇ ἄλλως ἢ ὡς συναίνεσις τῆς ἐκκαλούσης ὅπως θεωρήσῃ ὕφισταμένην τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἔβραν τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου, ἀντιθέτως ἀποκλειομένης τῆς τοιαύτης ἐκδοχῆς ἐκ τοῦ ἀπὸ 19 Μαΐου 1945 ἐγγράφου τῆς ἐκκαλούσης, προσαγομένου καὶ ἐπικαλούμενου, ἐν τῷ ὁποίῳ σαφῶς δηλοῦται, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται ὡς λελυμένη καὶ προσκαλεῖται ὁ ἐφεσιβλήτος νὰ παραδώσῃ ἄνευ βραδύτητος τὴν ὑπηρεσίαν, παρεχομένης οὕτω σαφούς ἐνδείξεως περὶ τοῦ λόγου προσελεύσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς τὸ γραφεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ ταῦτα προσήρχετο διὰ νὰ παραδώσῃ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ οὐχὶ διὰ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἀπορριπτέου κρίνομένου ὡς ἀβάσιμου, τοῦ προβληθέντος παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ἄνω ἰσχυρισμοῦ, εἰς τὸν νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη, ἥτις ἐσφαλμένως ἔκρινεν ἀπορριπτέαν τὴν προβληθείσαν ἐνστάσιν ἀποσβέσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀγωγῆς, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἐφέσεως κατὰ τὸν τέταρτον αὐτῆς λόγον καὶ ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν νόμιμον καὶ βάσιμον ἐνστάσιν τῆς ἐναγομένης.

ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ Ν. Δ. 424/1941

Ἀπόψεις περί μὴ ἐφαρμογῆς Ν.Δ. 424/1941

Πρόσληψις προσωρινῶς μισθωτοῦ ὑπὸ δοκιμὴν.
Ἀπόλυσις δι' ἑλλειψίν ὑπηρεσιακῆς καταρτί-
σεως τοῦ μισθωτοῦ νόμιμος.

Εἶναι τῶντι δύσκολον νὰ συμφωνήσῃ τις πρὸς τὴν ἀποψιν τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία φθάνει νὰ ἀρνηθῇ τὴν προστασίαν τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 3, 208 ἐπ.) εἰς τὸν ἐπὶ δοκιμῇ προσληφθέντα μισθωτόν.

Ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις κάμνει τὸν συλλογισμόν ὅτι εἰς τὴν συγκεκριμένην ταύτην περίπτωσιν δὲν κατηρτίσθη σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου—ὁπότε θὰ εἶχεν ἐφαρμογὴν τὸ Ν.Δ. 424/1941—ἀλλ' ὅτι ὁ μισθωτὸς προσελήφθη «προσωρινῶς ὑπὸ δοκιμὴν», μεθ' ὃ, ἂν κατηρτίσθαι ὑπηρεσιακῶς, ἤθελε προσληφθῇ ὡς ὑπάλληλος.

Τὸ γεγονός δὲ ὅμως ὅτι ὁ μισθωτὸς προσελήφθη ἐπὶ δοκιμῇ δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία εἶναι καθαρὰ σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀφοῦ δὲν εἶναι ἀναμφισβητήτως ἀκριβὴς ὁ χρόνος λήξεως τῆς συμβάσεως (πρβλ. Α.Π. 559/1940, Θέμ. ΝΒ' 214, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 6196/1942, ΕΕΔ 1, 818), οὔτε προκύπτει ὠρισμένος χρόνος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ δηλωθέντος σκοποῦ ἐργασίας (Καλλιγὰ, Ἐνοχ. § 324).

Ἡ συμφωνία περὶ δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ διατήρησις αὐτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δὲν εἶναι παρὰ συμφωνία ἀκυρὸς αὐτοδικαίως, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ἀποκλείονται οἱ ἐκ τοῦ Ν.Δ. 424/1941 περιορισμοὶ ἀπολύσεως, κρινομένης τῆς διατηρήσεως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ μόνου τοῦ ἐργοδότη (πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5190/1943, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Κ. Κονιαβίτης, ΕΕΔ 2, 721, βλέπε σχετικῶς ἐνδιαφερόσας ἀπόψεις περὶ τῆς δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ Κ. Δημάκη, ΕΕΔ 2, 483 ἐπ.).

Δεδομένον δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ νόμου 765/1943 αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀνεξαρτήτως τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει—ἡ διάταξις ἀκριβῶς ἐθεσπίσθη, διότι ὑπῆρξαν ἀμφιβολίαι ἂν προστατεύεται ὁ κάτω τοῦ διμήνου, θεωρουμένου ὡς χρόνος δοκιμασίας, μισθωτὸς, (βλέπε εισηγ. ἐκθεσιν νόμου 765/1943, ΕΕΔ 2, 660)—καὶ ὅτι εἰς τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943, προβλέπεται ὡς νόμιμος λόγος ἀπολύσεως, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ ὅμως διὰ τὸ κύρος αὐτῆς προϋποθέσεις, ὁ λόγος τῆς ἀκαταλληλότητος ἢ ἀνεπαρκείας τοῦ μισθωτοῦ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιδοκιμασθῇ ἡ ἀποψις τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως, ὅτι τάχα ἡ ἀπαρτία τοῦ ἐργοδότη εἰς τὰς δοκιμασθείσας ἱκανότητας τοῦ μισθωτοῦ τῷ παρέχει, ἀνευ ἄλλης νομικῆς ὑποχρεώσεως, δικαίωμα νὰ διαρῇξῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4234/1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Χ. Καρχμανλῆς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Λεωνιδάκης, Ν. Κλεισιούνης

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων, τῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας δὲν ἐπέσθημεν, ὅτι μεταξὺ τῆς ἐναγοῦσης καὶ τῆς ἐναγομένης Ὁμοσπονδίας κατηρτίσθη σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀντιθέτως ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη προσωρινῶς ὑπὸ δοκιμὴν, μεθ' ὃ, ἐὰν κατηρτίζετο ὑπηρεσιακῶς, ἤθελε προσληφθῇ ὡς ὑπάλληλος καὶ τῇ καταβάλλετο ὑπὸ τύπον ἐξόδων κινήσεως τῆς ποσόν τι χρημάτων ὀρισθὲν ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ὅπερ τελικῶς κατ' ἐκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου ὁργάνου τῆς Ὁμοσπονδίας προέβη εἰς ἀπόλυσιν αὐτῆς, καθ' ὃ ἀποδειχθεῖσας ἀνεπίδεκτος καταρτίσεως. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

ΝΟΜΙΜΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΥΡΟΥΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Στοιχεῖα ἀναγγελίας ἀπολύσεως

Ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ μισθωτοῦ. — Ἐκτίμησις δικαστηρίου. — Στοιχεῖα ἀναγγελίας ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατ' ἀρθρ. 2 νόμου 765/1943. — Συνέπεια παραλείψεως ἢ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας. — Ἐννοια «ὠρισμένης αἰτίας» ἀπολύσεως.

Μεταξὺ τῶν προϋποθέσεων τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου 765/1943 εἶναι ἡ ἀναγγελία πάσης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ἐγγράφως καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει ταύτης εἰς τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν.

Εἰς τὸ ἐγγράφον τῆς ἀναγγελίας πρέπει, κατὰ τὸν νόμον, νὰ ἀναφέρεται ἂν ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἐνεργῇται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 1 ἢ 2 τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943, ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετούντων μισθωτῶν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν. Ἐπίσης εἰς τὸ ἐγγράφον τῆς ἀναγγελίας πρέπει νὰ ἀναφέρεται καὶ τὸ αἰτιολογικὸν τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐφ' ὅσον ἐπομένως ὁ νόμος διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τὴν υποβάλλει εἰς τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν τῶν νομικῶν τούτων περιστατικῶν, δὲν ὀλοκληροῦται ἀνευ αὐτῶν ἡ καταγγελία (Γεν. Ἀρχ. Κρασοῦ § 135 σημ. 5, Windscheid § 67 σημ. 1, 2), ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὁ νόμος (ἀρθρ. 2 νόμου 765/1943) ἀπαγγέλλει εὐθέως ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας εἰς περιπτώσιν μὴ ἀναγγελίας αὐτῆς, ἡ ὁποία πάντως νοεῖται περιέχονσα ὅλα τὰ νόμιμα στοιχεῖα αὐτῆς.

Ἡ παράλειψις ἐπομένως τῆς ἀναγραφῆς τῶν νομικῶν στοιχείων ἐν τῇ ἀναγγελίᾳ τῆς καταγγελίας ἰσοῦται πρὸς παράλειψιν τῆς ἀναγγελίας καὶ συνέπεια εἶναι ἀναμφισβητήτως ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας (ἀντίθετος ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 411/1945, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Κα-

γραμῶνος ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρατηρήσεις *Ε. Κ. Ὑδραίου*, ΕΕΔ 4, 44).

Ἦδη τὸ ὥς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Βεροῖας ἀποδέχεται τὴν ὁρθὴν ὡς ἂναι ἀποψιν, ἀποφαινόμενον καὶ διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τοῦ ὅτι ἡ «ὥρισμένη αἰτία» ἀπολύσεως δὲν πρέπει νὰ ἀπαρτίζεται ἐκ περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα συνιστῶσι τὴν νόμιμον αἰτίαν τῆς § 1 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943, ἥτοι τὴν ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα ἢ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ, ἐπαφιεμένη πάντως εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη (βλέπε καὶ Πρωτ. Βεροῖας 48/1946, εἰσηγητὴς ὁ αὐτὸς Πάρεδρος *Α. Κυριακόγγονας*, ΕΕΔ 5, 239).

Πρωτοδικεῖον Βεροῖας 45/1946.

Διαδικασία νόμον Γ'ΟΔ' κατ' ἐφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Κάππος*.

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Α. Κυριακόγγονας*.
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Χατζηδημῶς, Σ. Ἰατροπούλου.

Ὁ πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως ὅτι ἐσφαλμένως ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις δὲν ἐδέχθη ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τοῦ ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ, λαβοῦσαν χώραν κατὰ τὴν 12-10-45 ἐν ᾧ ἐργοστασίῳ τῆς ἐκκαλοῦσης, καθ' ἣν ὥραν διευθυντῆς τοῦ ἐργοστασίου προέβαινον εἰς συστάσεις πρὸς τοὺς ἐργάτας, ὅπως ἀπέχωνιν ἐπεργασιῶν κινήσεων κλπ., ἀβάσιμος ἐλέγεται, καθ' ὅσον ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐδὲρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων οὐδαμῶς ἀπερίχθη, ὅτι ἡ ἐφεσιβλητος μισθωτὸς εἶπε κατὰ τὴν ὡς ἂνω συζήτησιν τὴν ἀποδιδιομένην εἰς αὐτὴν ὥρᾳ «εἰς οἱ ἐργοστασιάρχες ρουφᾶτε τὸ αἷμα τῶν ἐργατῶν», κατὰ συνέπειαν, ὡς μὴ ὑπάρχοντος αἱ ἐτέρου ἐπιβαρυντικοὶ στοιχείου, ὁρθῶς ἐρίνην ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, μὴ δεχθεῖσα γκυρον τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, βάσει τοῦ ἀρθροῦ 1 ν. 765/1943 ὡς ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, ἀπορριπτέος δὲ ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις τούτου.

Καὶ ὁ δευτέρως λόγος τῆς ἐφέσεως, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἠρεύνησε καὶ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀρθρ. 2 παρ. 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀνὰ ν. 765/1943 τῆς δι' ὥρισμένην αἰτίαν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπορριπτέος ἐλέγχεται, κατ' ὅσον, καίτοι εἶναι ἀληθὲς ὅτι σιγῇ ἀντιπαρῆλθε τὸν λόγον τοῦτον ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, οὐχ' ἤττον, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 15/10/45 ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ἐργοδοτικῆς ἐταιρείας πρὸς τὸ ἐνταῦθα Ἀστυνομικόν Τμήμα περὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ *Ι. Κ.* καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 2 παρ. 3 τοῦ ρηθέντος νόμου 765 ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν μισθωτῶν, δὲν ἀναγράφεται ποσῶς καὶ ἡ ὥρισμένη αἰτία δι' ἣν γίνεται ἡ ἀπόλυσις. Ὁ εἰς τὸ ἐγγράφον τῆς καταγγελίας τῆς ἀπολύσεως ἀναφερόμενος λόγος τῆς ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς δὲν δύναται νὰ λοχύσῃ καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς δι' ὥρισμένην αἰτίαν ἀπολύσεως, ὡς ἀβάσιμος διατείνεται ἡ ἐκκαλοῦσα, καθ' ὅσον κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 2 παρ. 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου 765/1943 ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπαφίεται μὲν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, δέον ὅμως νὰ γίνηται ἐγγράφως καὶ δι' ὥρισμένην αἰτίαν μὴ συμπεριλαμ-

βανομένην εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ, μετὰ τῶν ὁποίων ἀναφέρεται καὶ ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ.

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἐπιρροή ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας

Παῦσις ἐργασιῶν λόγω ἀσθενείας ἐργοδότη. — Μὴ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας. — Παροχὴ ἐργασίας ὁδοντοτεχνίτου. — Χαρακτηρισμὸς ὡς ὑπαλλήλικης.

Ἡ ἐξ οἰονύητοτε λόγου παύσεως τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως δὲν ἀπαλλάσσει, ὡς γνωστόν, τὸν ἐργοδότην τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑποχρεώσεων, μόνον δὲ τὸς ἐργάτας ἐγκύρου λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας μέρους ἢ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ εἶναι ὁ κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἀρθρον 9 ν.δ. 424/1941, ἀναγκ. νόμος 249/1945, ΕΕΔ 4, 151), ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπαγομένης εἰς τὸν νόμον 118/1945 καὶ δυναμένης ν' ἀπολύσῃ μισθωτοὺς αὐτῆς ὡς πλεονάζοντας, κατ' ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945.

Εἰς τὸν ὅρον «πραγματικὴ ἀδυναμία ἐξακολουθήσεως ἐργασιῶν» τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ν.δ. 424/1941 (βλέπε ἐκτενέστερον ΕΕΔ 5, 241) νοεῖται καὶ ἡ συνεπείμ διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως τοιαύτης (βλέπε *Α. Διτσεροπούλου*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν.Δ. 424/1941 § 11, Πρωτ. Ἀθηνῶν 4459/1943, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Σ. Ἀλεξανδρῆς, ΕΕΔ 2, 529, Πρωτ. Ἀθηνῶν 5109/1942, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης *Α. Κασσαντώνης*, ΕΕΔ 1, 920).

Ἐπομένως ὁρθὴ εἶναι ἡ ἀποψις τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ὅτι καὶ ἡ λόγω ἀσθενείας τοῦ ἐργοδότη παύσις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν συνεπάγεται τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας πρὸς λήψιν τῆς διοικητικῆς ἀδείας ἀπολύσεως.

Σκόπιμον εἶναι νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἀκρότης τῆς ἀπολύσεως δὲν δύναται νὰ ἀρθῇ καὶ ἂν μετὰ ταύτην ἐχορηγῇ ἡ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ν.δ. 424/1941 ἀπαιτούμενη διοικητικὴ ἀδεια, ὥστε νὰ καταστήσῃ τὴν ἀπόλυσιν ἐγκυρον διὰ τὸν πρὸ τῆς ἐκδόσεώς της χρόνον (πρβλ. καὶ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 10606/1942, Προεδρεύων *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 2, 111).

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ρύθμισιν τῆς ἀρμοδιότητος καὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ν.δ. 424/1941 προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς, μετὰ γνώμην τῆς ὁποίας ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, βλέπε ὑπ' ἀριθ. 10970/1945 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 4, 349).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3602/1946

Διαδικασία νόμον Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Κ. Οἰκονομόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Τζαναβάρας, Σ. Κέντρος

Νόμῳ βάσιμος καὶ ὡς τοιαύτη ἐξεταστέα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἣς διώκεται ἡ ἀπόληψις καθυστερουμένων ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος, λόγω μὴ νομίμου καταγγελίας τῆς μετὰ τὸ

τοῦ καὶ τοῦ ἐναγομένου συμβάσεως ἐργασίας. Ὁ ἐναγόμενος, μὴ ἀμφισβητῶν τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασιν ἐργασίας, ὡς καὶ τὴν γενομένην ἀπόλυσιν, ἰσχυρίζεται, ὅτι δὲν εἶχεν οὗτος τὴν εἰδικότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐργάτου. Ὁ ἰσχυρισμός του ὅμως οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον ὁ ἐνάγων, ὡς ὁδονομητὴς, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, παρέχει ἀποκλειστικῶς καὶ κατὰ κύριον χαρακτῆρα ἐργασίαν μὴ σωματικὴν, διότι δέον νὰ ἔχη εἰδικὰς γνώσεις, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, ἣτις εἶναι λεπτὴ καὶ ἐπιστημονικὴ, καὶ δέον ἀδιαλείπτως νὰ ἔχη ἐπεστημένην τὴν προσοχὴν του.

Ἐκ τῆς ἐν γένει ἐνώπιόν μας συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ἐβεβαιώθη πλήρως, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ὁ ἐνάγων, καίπερ ἐργαζόμενος εὐδοκίμως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου,

ἀπελύθη τὴν 2 Φεβρουαρίου 1946, κατὰ παράβασιν τοῦ Ν.Δ. 424/41 καὶ τοῦ νόμου 765/43. Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἔπαθεν ἐξ ἐγκεφαλικῆς συμφορῆσεως καὶ συνεπείᾳ τοῦ τοῦ ἐκλείσε τὸ λατρεῖον του δὲν εἶναι βάσιμος καὶ ἀληθὴς ὑποτιθέμενος. Διότι κατ' οὐδεμίαν νομοθ. διάταξιν ἡ ἰσχύς τοῦ ἐργοδότου λύει τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ τοῦ ἐβεβαιώθημεν, ὅτι εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀπολυθέντος ἐνάγοντος ἡ σύζυγος τοῦ ἐναγομένου προσέλοβε ἕτερον, εἰς τὴν ἡδύνατα νὰ διατηρήσῃ τὸν ἐνάγοντα, ἔστω καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκκρεμῶν παραγγελιῶν. Οὕτως, ἀκύρου οὐσῆς τῆς ἀπολύσεως, ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἡ μετὰ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας χορηγοῦσα εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀξίωσιν πρὸς ἀπόληψιν τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν του.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑ Ν.Δ. 424/1941 ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀπόψεις περὶ τῆς προθεσμίας ἀναγγελίας τῆς προσλήψεως τοῦ ἀντικαταστάτου

Ὑποχρέωσις ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως πρὸς ἀναγγελίαν τῆς προσλήψεως τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ. — Ἀποφῆς περὶ προθεσμίας ἀναγγελίας. — Θεώρησις τοῦ κύρους καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου 765/1943 πρέπει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ ἀναγγέλληται εἰς τὴν οἰκίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει ταύτης εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν ἢ πρόσληψιν τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν § 6 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου 2 ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἀπολυθέντος ὑπὸ ἄλλον μισθωτοῦ μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς καὶ τῆς αὐτῆς εἰδικότητος δέον νὰ πραγματοποιῆται ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του. Ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ εἰς τὸν ἀπολυόμενον διακόπτεται τὴν ἡμέραν τῆς προσλήψεως τοῦ ἀντικαταστάτου του.

Ἡ διάταξις εἶναι ὁμολογουμένως τόσο σαφής, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται ἡ σύγχυσις, εἰς τὴν ὁποίαν περιήλθεν ἡ κατωτέρω πρωτοδικεακὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία συγχέει τὴν πρόσληψιν τοῦ ἀντικαταστάτου μὲ τὴν οὐσιαστικὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀντικατάστασεως, (βλέπε ὁρθὴν ἀποφιν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3834/1944, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Ι. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 4, 16).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4235/1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Χ. Καρχμανλῆς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σαράνης, Μ. Πανλόπουλος

Ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα συνελήφθη ὑπὸ δργάνων τῆς ἐναγομένης βιομηχανικῆς ἐταιρίας κλέπτουσα τεμάχιον νήματος, ὅπερ, γενομένης ἐρεῦνης, ἀνευρέθη ἐντὸς τῶν θυλακίων τῆς. Ἡ πράξις αὕτη τῆς ἐναγούσης χορηγεῖ εἰς τὴν ἐναγομένην τὸ δικαίωμα νὰ προβῇ εἰς ἀπόλυσιν αὐτῆς δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, κατὰ τὸ ἀρθρον 10 τοῦ νόμου 424, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765. Διὰ νὰ ᾗ ὁμοίως

ἔγκυρος ἡ ἀπόλυσις, ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἐργοδότης προσλάβῃ εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ἀπολυθείσης ἕτερον μισθωτὸν τῆς αὐτῆς ἢ συγγενοῦς εἰδικότητος καὶ μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς καὶ νὰ ἀναγγεῖλῃ ἐγγράφως ἐντὸς 3 ἡμερῶν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, εἰς τὴν οἰκίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει ταύτης εἰς τὴν οἰκίαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν, προσέτι δὲ νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὰς αὐτὰς Ἀρχὰς τὴν πρόσληψιν τοῦ ἀντικαταστάτου. Ἐκ τοῦ προσαγομένου ἐγγράφου τοῦ ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ Γραφείου προκύπτει, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐταιρία ἀνήγγειλε τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐναγούσης τὴν 3 Ἰανουαρίου 1946, ἥτοι ἐντὸς τῆς τριήμερου προθεσμίας τοῦ νόμου, δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν ἀγωγὴν αὕτη ἀπελύθη τὴν 31 Δεκεμβρίου 1945, τὴν δὲ 9ην Ἰανουαρίου 1946 ἀνήγγειλε τὴν πρόσληψιν ἀντικαταστάτου. Οὕτως δὲ πράξασα συνεμορφώθη ἀπολύτως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου καὶ ἡ γενομένη δθεν ἀπόλυσις τῆς ἐναγούσης εἶναι ἔγκυρος. Ὁ ἰσχυρισμός ταύτης ὅτι ἡ ἀναγγελία τῆς προσλήψεως ἔδει νὰ ἐγένετο ἐντὸς 3 ἡμερῶν δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ναὶ μὲν ὁρίζεται, ὅτι ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας δέον νὰ ἀναγγέλληται ἡ πρόσληψις τοῦ ἀντικαταστάτου, ἀλλ' ἐν τῷ ἐδ. 6 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀντικατάστασις δέον νὰ πραγματοποιῆται ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως, μόνον δὲ ἐὰν παρέλθῃ ἡ προθεσμία αὕτη καὶ δὲν ἀναγγεῖλῃ ἡ πρόσληψις ἀντικαταστάτου, ἡ γενομένη ἀπόλυσις εἶναι ἄκυρος. Ἐκατέρωθεν ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ εἰς τὸν ἀπολυόμενον διακόπτεται τὴν ἡμέραν τῆς προσλήψεως τοῦ ἀντικαταστάτου. Ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐν γένει ἐπέσθημεν, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπελύθη τὴν 31 Δεκεμβρίου 1945, λαβοῦσα ἀποδοχὰς 5 ἡμερῶν πρὸς 2000 δρχ. δι' ἑκάστην ἡμέραν, ἐνῶ ἡ ἀντικαταστάτις αὕτη προσελήφθη ἀπὸ τῆς 14 Ἰανουαρίου 1946, ἡ ἐνάγουσα δθεν δικαιοῦται

ΑΝΩΜΑΛΟΣ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν καὶ ἐκτίμησις περιστατικῶν

Πραγματικά περιστατικά καὶ ἔννοια ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς. — Μὴ πρόσληψις τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ μισθωτοῦ διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας. — Ἐγκυρος ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἀντικατασταθέντος.

Τὸ θέμα τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι γνωστόν. Μία ἐκ τῶν προϋποθέσεων τοῦ κύρους ἀπολύσεως μισθωτοῦ, κατὰ τὸν νόμον 765[1943, εἶναι ἡ ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις ἀντικαταστάτου τοῦ τῆς αὐτῆς ἡ συγγενοῦς εἰδικότητος καὶ μὴ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 § 4 τοῦ νόμου 118[1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.) ἀπασαί αἱ ἐπιχειρήσεις ἡ ἐκμεταλλεύσεις, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τῶν λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνουν τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς τῶν, τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὓς προτίθενται νὰ ἀπασχολήσουν εἰς περιφερείας, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος, μέσῳ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας τῆς περιφερείας τῶν.

Παράβασις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐπάγεται τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἐπιχειρήσεων ἡ ἐκμεταλλεύσεων νὰ καταβάλλουν εἰς τὸ Ταμεῖον ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν κατὰ παράβασιν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, εἰσπραττομένων παρ' αὐτῶν ὡς δημοσίου ἐσόδου.

Ἡ ἐν λόγῳ διατάξις δὲν ἀφορᾷ μόνον τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς θὰ ἡδύνατο ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ ὑποτεθῇ, λόγῳ τῆς ἀναγραφῆς τῆς ἐν τῷ νόμῳ 118[1945, ἀλλὰ πάσας τὰς ἐπιχειρήσεις ἡ ἐκμεταλλεύσεις ἀνεξαιρέτως, εἴτε εἶναι αὐταὶ βιομηχανικαί, εἴτε μὴ (βλέπε γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητῆς Α. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 4, 489).

Ὑπὸ τοιοῦτο ἤδη νομοθετικὸν καθιεσθῶς ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ἂν ἡ ἀνώμαλος πρόσληψις τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ ἀπολυομένου κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου 765[1943 μισθωτοῦ, ἦτοι ἡ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη τοῦ πρόσληψις καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας ἐπιδρῶ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀντικατασταθέντος δι' αὐτοῦ μισθωτοῦ.

Ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης ἀποφαίνεται ἀποφατικῶς (οὕτω καὶ Πρωτοδίκου Πειραιῶς 495[1945, Πρωτοδίκης Κ. Κονιαβίτης, ΕΕΔ 5, 46, Κ. Α. Ποθητάκης,

ΕΕΔ 4, 555, ἀντίθετος ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1115[1945, Πρωτοδίκης Κ. Παπαϊωάννου, ΕΕΔ 4, 361).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4604[1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Π. Μπέλμπας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σαράφης, Μ. Παυλόπουλος

Ἡ ἐναγομένη, συνομολογοῦσα τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἐνέχουσα ἀπελύθη δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, τηρηθεῖσάν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν. Δ. 424[1941, ὡς ἀντικατεστῆθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ 765[1943 νόμου, ὀριζομένων προϋποθέσεων καὶ διατυπώσεων.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον ἡμῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν προσκομιζομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθη πλήρως, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας προεκάλει ἐν τῷ ἐργοστασίῳ μικροσυγκεντρώσεις, ἐπὶ σκοπῷ πολιτικῆς καθοδηγήσεως, καὶ ἔριδας μετὰ τῶν ἄλλων ἐργατριῶν, διαταράσσουσα οὕτω τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας πρὸς βλάβην τῆς ἐπιχειρήσεως. ἐπὶ πλέον δὲ κατὰ τὴν ἀπεργίαν παρημποδίζε διὰ τῆς βίας τοὺς ἐργάτας οἰτινες ἤθελον νὰ ἐργασθῶσι κυτρήσασα μάλιστα καὶ μίαν ἐργατριαν. Τὰ ἀνωτέρω περιστατικά συνιστῶσι, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν τῆς ἐναγούσης καὶ κατὰ τὸ ἀρθρον 10 τοῦ Ν. Δ. 424[1941, ὡς ἀντικατεστῆθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ 763[1943 νόμου, δύναται ὁ ἐργοδότης ν' ἀπολύῃ τὸν μισθωτόν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων περιπτώσεων, καὶ δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, τηρηθεῖσάν δ' ἐν προκειμένῳ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρου τοῦτου ἀπαιτούμενων διατυπώσεων, ἦτοι ἀναγγελία ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν καὶ πρόσληψις ἀντικαταστάτου, ὡς ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 136[1945 βεβαιώσεως τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἑργασίας τῆς Ε' περιφερείας ἐμφαίνεται. Ἐκ τοῦ ὅτι ἡ εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ἐναγούσης προσληφθεῖσα ἐργατρία δὲν προσελήφθη διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν, ἅτε τῆς παροβάσεως τῆς διατάξεως ταύτης μὴ γεγραμμένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως.

νὰ λάβῃ πάσας τὰς ἀποδοχὰς αὐτῆς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946 μέχρι τῆς 14 Ἰανουαρίου 1946, ἐπὶ πλέον τῆς ἀποζημιώσεως τῶν 5 ἡμερῶν, ἃς ἔλαβε παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ἐταιρίας ὡς ἀποζημιῶσιν διὰ τὴν μὴ τήρησιν ὑπ' αὐτῆς τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως,

Υποχρεώσεις εκ του ένοχικού δεσμού της συμβάσεως εργασίας και βαρυνόμενος εργοδότης

Μεταβίβασις, λόγω θανάτου του εργοδότη, της επιχειρήσεως εις κληρονόμους.— Συνέχισις της λειτουργίας υπό ενός εκ των κληρονόμων.— Έννοια μεταβολής του προσώπου του εργοδότη.

Περί του ότι η ταυτότης του νομικού λόγου της διατάξεως του άρθρου 6 του νόμου 2112/1920 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων» και της συναφούς διατάξεως του άρθρου 9 του από 16/18 Ιουλίου 1920 β. δ. «περί επέκτασεως του νόμου 2112 και επί των εργατών, τεχνιτών και υπηρετών», σχετικώς με την μεταβολήν του προσώπου του εργοδότη, επιβάλλει την ανάλογον εφαρμογήν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δὲν ὑπάρχει διαφορία εἰς τὴν δικαστηριακὴν πράξιν καὶ ἐπιστήμην (βλέπε τὰς εἰς ΕΕΔ 5, 78, ΕΕΔ 5, 141 παραπομπὰς εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἐκεῖνο μόνον, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον διχογνωμίας, εἶναι ἡ ἔκτασις τῆς εὐθύνης τοῦ παλαιοῦ εργοδότη εἰς περιπτώσιν μεταβίβασεως τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸν νέον (βλέπε Πρωτ. Ἀθηνῶν 3175/1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Ε. Μαλοῦχος, ΕΕΔ 5, 78 καὶ τὴν ἀντίθετον καὶ ὀρθὴν καθ' ἡμᾶς Πρωτ. Ἀθηνῶν 6529/1945, Πρωτοδίκης Δ. Μαργέλλος, ΕΕΔ 5 141).

Πρὸς τὴν ἀποφίν τοῦ τεματισμοῦ τῆς συμβάσεως εργασίας διὰ τὸν παλαιὸν εργοδότην καὶ τῆς εὐθύνης τοῦ νέου ἐναντὶ τοῦ μισθωτοῦ ἤχθη καὶ ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, ἔχουσα νὰ κρίνῃ περιπτώσιν συνεχίσεως τῶν εργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἀποβιάσαντος εργοδότη ὑπὸ ἑνὸς μόνον ἐκ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ.

Κατὰ τὸν νόμον 19 § 9 καὶ 10 Πανδ. (19.2) ὁ θάνατος τοῦ μισθωτοῦ τῶν υπηρεσιῶν (εργοδότη) δὲν ἐπιφέρει τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως εργασίας, ἐκτὸς ἂν ἐκ τοῦ εἶδους αὐτῆς ἐξάγεται, ὅτι ὁρος τῆς συμβάσεως εἶναι τὸ πρόσωπον τινὸς τῶν συμβαλλομένων (Α. Π. 263/1914 Θέμ. ΚΣΤ' σελ. 121, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2140/1941, ΕΕΔ 1, 74, Α. Σακελλαροπούλου, Ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ εργοδότη, σελ. 15 ἐπ., πρβλ. καὶ ἀρθρ. 732 Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ΕΕΔ 5, 87, καθ' ὃ «διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μισθοδότη ἡ σύμβασις λύεται μόνον ὅταν οἱ συμβαλλόμενοι ἀπέβλεψαν κυρίως εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ».

Εἰς τὴν ἔννοιαν, ἐξ ἄλλου, τῆς μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ εργοδότη εἶναι ἀσφαλὲς καὶ ἡ μεταβίβασις τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος εργοδότη, ἀφοῦ ἡ ἐπιχειρήσις μεταβιβάζεται εἰς αὐτούς, ὡς εἶχεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κληρονομηθέντος, μετὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς υποχρεώσεις ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (Dernburg, Ένοχ. § 112, Έφετ. Αἰγαίου 203/1938, Δικαστικὴ 11ον σελ. 220).

Δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ συνέχισις τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ ἑνὸς μόνον ἐκ τῶν κληρονόμων, ὁπότε αὗτος εἶναι ἐναντὶ τοῦ μισθωτοῦ ὑπεύθυνος.

Ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως ἐρευνᾷ τὸ ὅλον θέμα ἡ παρατιθέμενη κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4548/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Π. Κιούσης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Φιλιππίδης, Α. Μάτεσης

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως πρὸς συναγωγήν δικα-

στικῶν τεκμηρίων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτῶν καὶ τῆς ὁλης ἐν γένει συζήτησεως τῆς ὑποδέσεως ἀρκούντως, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, ἐβεβαιώθησαν, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐργαζόμενος ἀπὸ τοῦ 1927 δυνάμει συμβάσεως εργασίας ἀορίστου χρόνου εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐταιρίας «Ἀδελφοὶ Φ. καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐκ τῶν ἐταίρων Γ. Φ. ἐξηκολούθησε προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ εἰς τὸν ἀναλαβόντα ἔκτοτε διὰ λογαριασμόν τοῦ τὴν ἐπιχείρησιν ἕτερον τῶν ἐταίρων Γ. Φ. μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἐπισυμβάντος τὸν Δεκέμβριον 1944. Ὅτι τὸν Γ. Φ. ἀποβιώσαντα ὡς ἄνω διεδέχθη ἐν τῇ μὴ διαλυθείσῃ, καίτοι τελοῦσῃ ἐν ἀδρανείᾳ (παντελῇ ἀργίᾳ), ἐλλείψει εργασιῶν, ἐπιχειρήσει ταύτῃ ὁ ἐκ τῶν ἐναγομένων υἱὸς αὐτοῦ Ε. Φ. εἰς δὲν καὶ περιῆλθεν ὅπαντα τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα αὐτῆς, διὰ ρητῆς, περὶ τούτου διατάξεως τῆς ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένης δημοσίας διαθήκης τοῦ Γ. Φ., ὅστις Ε. Φ. καὶ ἀνέλαβε κληρονομικῶς δικαίωματι διὰ λογαριασμόν τοῦ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, τελοῦσαν, ὡς ἐρρήθη, ἐν παντελῇ ἀργίᾳ ἐλλείψει εργασιῶν.

Τοῦ καθιεροῦντος τὴν ὁλομὴ μονιμότητα τῶν μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων ἡ ἐκμεταλλεύσεως Ν. Δ'τος 424/41, ὡς τοῦτο τροποποιήθην μετ' ἀποστέρας ἰσχύος, μὴ ὀρίζοντος τίνα ἐπίδρασιν ἀσκεῖ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ εργοδότη ἐπερχομένη μεταβολὴ ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης προστασίας μισθωτῶν, ἔχουσι ἐφαρμογὴν διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ λόγου, καθ' ὅσον ἡ ὁλομὴ μονιμότης τοῦ Ν. Δ. 424/41 δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ἐπέκτασις τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 προστασίας τῶν εργαζομένων, κατ' ἀνάλογίαν αὐτῇ διατάξει τοῦ άρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 2112, καθ' ὃς ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ εργοδότη, ὅπως οὐδέποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου διατάξεων τοῦ νόμου τούτου. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν διατάξεων τούτων (ἄρθρον 6 § 1 τοῦ Νόμου 2112) πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν άρθρων 9 καὶ 10 τοῦ Ν.Δ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου νόμου προστασία δὲν συνίσταται εἰς τὴν μονιμοποίησιν τοῦ ἐνοχικοῦ δεσμοῦ, ὅστις γεννᾶται ἐκ τῆς συμβάσεως εργασίας μεταξὺ τῶν μετεχόντων εἰς τὴν κατάρτισιν αὐτῆς, ἀλλὰ συνάπτεται ἀρρήκτως πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν ἡ ἐκμετάλλευσιν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ μεταβολὴ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ εργοδότη, ὅπως οὐδέποτε καὶ ἂν ἐπέλθῃ, τεματίζει τὴν συμβατικὴν σχέσιν διὰ τὸν παλαιόν, ἅμα δὲ καταλαμβάνει ἔκτοτε αὐτομάτως τὴν ἐν τῷ συναλλάγματι θέσιν αὐτοῦ ὁ νέος εργοδότης. Ἡ ἔρμηνεα αὕτη εἶναι ἡ μόνη συνάδουσα πρὸς τὸ ἀνεπηρέαστον τῆς μονιμότητος τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεως ἡ ἐκμεταλλεύσεως ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ εργοδότη. Ἡ ἀποψις ὅτι ἡ ὑπεισέλευσις τοῦ νέου εργοδότη εἰς τὰς συμβάσεις εργασίας δὲν χω-

ρεϊ, αντιβαίνει άριθμήτως πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἐρμηνευομένων διατάξεων. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ διότι ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως νόμου ὀφίσταται εὐθόνη εἰς ὁλόκληρον τῶν ἐκάστοτε ἐργοδοτῶν, ἔπεται, ὅτι ἐν μεταβολῇ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, λόγω θανάτου αὐτοῦ, διὰ τοὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐργοδοτοῦ μισθοῦς τῶν μισθωτῶν τῆς συνεχιζομένης καὶ μὴ διαλυθείσης ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ, δὲν ὑποχρεοῦνται ἅπαντες οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, ἐκ τῆς ἰδιότητός των ταύτης καὶ μόνης.

καθ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ χρεῶν τῆς κληρονομίας, ἀλλὰ μόνον οἱ ἐκ τούτων ἀναλαμβάνοντες καὶ συνεχίζοντες τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην. Ἐν προκειμένῳ δέ, κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ ὡς ἄνω πραγματικά περιστατικά, ὁ ἀναλαβὼν καὶ συνεχίζων τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ ἀποβιώσαντος ἐργοδότη Γ. Φ. εἶναι ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ε. Φ., ὅστις καὶ μόνον κατὰ τ' ἄνωτέρῳ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν μισθῶν τοῦ ἐνάγοντος.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 9 ΝΟΜΟΥ 118/1945

Ἐσφαλμένος ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας καὶ κύρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας

Εὐλόγοι ἀμφισβόλια ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν ὠρισμένου χρόνου ὑπηρεσίας μισθωτοῦ διὰ τὴν μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.—Δικαίωμα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ μὴ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Δυνατὴ ἀπόλυσις μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὡς πλεονάζοντος καὶ μετὰ θέσιν αὐτοῦ εἰς κατὰστασιν διαθεσιμότητος.

Ἐπαναφέρεται πρὸς ἔρευναν ὑπὸ τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως τὸ ἐπίμαχον ζήτημα ἂν μισθωτὸς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 ἐπ.), τεθεὶς εἰς τριμηνον διαθεσιμότητα κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ἐν λόγω νόμου, δύναται ν' ἀπολυθῇ, ὡς πλεονάζων κατὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις ἀκολουθεῖ τὴν ὁρθὴν καὶ καθ' ἡμᾶς ἄποψιν, ἣ ἀντίθετος τῆς ὁποίας εὗρεν ἀπήχησιν εἰς τινὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις (βλέπε νομολογίαν εἰς ΕΕΔ 5, 139 ἐπ.).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3856/1946

Διαδικασία νόμου Γ' 20Α'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Μ. Σκουλίκης.

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσιάνης, Κ. Φιλιππίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἀμφοτέρως ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν εἰσαγομένης πρὸς συζήτησιν, αἰτεῖται ὁ ἐνάγων τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 1ης Ἰουνίου καὶ ἐφεξῆς (μέχρι 31/10/45), προσβάλλων ὡς ἄκυρον τὴν κατὰ τὸν χρόνον τούτον γενομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν. 118/1945 ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν κατεβλήθη αὐτῷ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀποζημιώσις τοῦ διὰ τὴν ἀπροειδοποίητον καταγγελίαν, ἅτε μὴ ὑπολογισθέντος τοῦ κατὰ τὴν κατοχὴν διανυθέντος χρόνου ὑπηρεσίας του καὶ ἐπὶ πλέον διότι ἀπεκλείετο, κατὰ τὴν ὑποστηριζομένην ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοχὴν, ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὡς ἄνω νόμου καταγγελία, ἐφ' ὅσον εἴχεν ἤδη οὗτος τεθῇ εἰς κατὰστασιν διαθεσιμότητος, συνομολογουμένης τῆς συνδρομῆς ἀπασῶν τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων καὶ τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ἐν λόγω νόμου.

Ὁ ἐσφαλμένος τυχὸν ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν κανονισμόν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ διὰ τὴν ἄτακτον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀποζημιώσεως, ὀφειλόμενος εἰς πλάνην ἀπότοκον τοῦ

γεγονότος τῆς ἐν ἔτει 1941 ἀπολύσεώς του ὑπὸ τοῦ ἐπιτροπικοῦ τῆς κατεχούσης τότε τὴν χώραν καὶ ἐπιταξάσης τὰ ἐργοστάσια τῆς ἐναγομένης ἐθνικῆς δυνάμεως πληρεξουσίου καὶ τῆς ἐσφαλμένης ἀλλ' εὐλόγου ἀντιλήψεως ταύτης ὅτι δὲν ἦτο συνυπολογιστέος ὁ πρὸ τῆς κατοχῆς χρόνος ὑπηρεσίας του, περὶ τῆς διαρκείας τοῦ ὁποίου εὐλογος ἐπίσηος ὑπῆρχεν ἀμφισβόλια καὶ παρ' αὐτῷ τῷ ἐνάγοντι, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ συνταχθέντος καὶ ὑπογραφέντος ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ συμπαραστάντος πληρεξουσίου του δικηγόρου ὀλίγον χρόνον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του συμβιβαστικοῦ πρὸς ρύθμισιν τῶν μέχρι τότε ἀπαιτήσεων του κατὰ τῆς ἐταιρίας προσαγομένου ὑπ' αὐτῆς ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ, δὲν ἐπιδρᾷ κατ' ὀρθὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 9 παρ. 2 τοῦ διαληφθέντος ὑπ' ἀριθ. 118/1945 νόμου ἐννοίαν, ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ἀλλὰ δικαίωμα μόνον παρέχει αὐτῷ, ὅπως ἀξιώσῃ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως. Κατὰ συνέπειαν ὁ πρῶτος τῶν προβεβληθέντων λόγων ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας, συνιστάμενος εἰς τὴν μὴ ἐξ ὁλοκλήρου καταβολὴν ἐπὶ τῇ ἄνω αἰτιολογίᾳ τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, μὴ βάσιμος ἐλέγχεται.

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ οὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, τὸ δικαίωμα τῶν ὑπαγομένων εἰς τοῦτον βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὅπως προβαίνωσιν εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ αὐτῶν, δὲν ἀναιρεῖται εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπὶ τῇ προόψει τυχόν τῆς προσωρινότητος τῆς μειώσεως τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν των προέκρινον αὐταὶ ἀρχικῶς ὡς ἐνδεικνυόμενον ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ πλέον ἀνῶντων διὰ τὸν μισθωτὸν μέτρον τῆς θέσεως αὐτοῦ εἰς κατὰστασιν διαθεσιμότητος, ὁ περιορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ὁποίας εἰς τρεῖς μόνον μῆνας ἐτησίως ἐθεσπίσθη ἐν τῷ νόμῳ, ἵνα μὴ ἐπὶ μακρὸν τελεῖ ὁ μισθωτὸς ἐν ἀναμονῇ τῆς πιθανολογουμένης ἀσκήσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποστερούμενος τῆς εὐχερείας πρὸς ἐπιδίωξιν διὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ συσταθέντος Γραφείου ἐργασίας ἀλλαχοῦ καὶ οὐχὶ διὰ νῦν διη-

μιουργήση υποχρέωσιν της επιχειρήσεως, όπως απαιξ διά παντός επιλέγεται την ακολουθητέαν δδόν προς αποσυμφορήσιν του πλεονάζοντος προσωπικού της, οίος περιορισμός θα απέληγεν εις βάρος του μισθωτού, προκαλουμένης κατ' ανάγκην της απολύσεώς του και εις ην ειτι περίπτωσιν προβλέπεται υπό του έργοδότου ότι η μείωσις του κύκλου των εργασιών

της επιχειρήσεως του έσεται προσωρινή. Μη βάσιμος δθεν και ο έτερος των προβαλλομένων υπό του ένάγοντος λόγων άκυρότητος της γενομένης εκ μέρους της έναγομένης καταγγελίας της άφορώσης τουτον έργασιακής συμβάσεως και κατ' ακολουθίαν άπορριπτέα ως κατ' ούσίαν άβάσιμος ή υπό κρίσιν άγωγή.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 9 ΝΟΜΟΥ 118/1945 ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Αποκλειστική προθεσμία έπίδοσεως άγωγής του άπολυομένου κατά παράβασιν του Ν. 118 μισθωτού

Μη έφαρμογή προθεσμίας άγωγής.—Είσπραξις της άποζημιώσεως του Ν. 2112 και συνέπεια.—Έλεγχος υπό των Δικαστηρίων της κρίσεως περί πλεονάζοντος.—Διαθεσιμότης μισθωτού και άπόλυσις.

Ενδιαφέρουσα είναι ή άποψις της κατωτέρω πρωτοδικειακής αποφάσεως ότι και μετά τον άναγκ. νόμον 827/1945 (ΕΕΔ 5, 59) δέν υπάρχει προθεσμία έπίδοσεως άγωγής του κατά παράβασιν του νόμου 118/1945 άπολυομένου μισθωτού (βλέπε και Π. Δ. Δημάκου, ΕΕΔ 5, 231).

Γίνεται ούτω καλή έφαρμογή ενός νόμου (του 827/1945), ή έννοια του όποιου, τόσον άπλη, άπετέλεσεν έν τούτοις άντικείμενον βλαβερών διχογνωμιών (βλέπε ΕΕΔ 5, 242 έπ.).

Ό,τι συνάγεται άκόμη και εκ της νεωτέρας αύτης πρωτοδικειακής αποφάσεως είναι ή έμμονή της νομολογίας εις την όρθήν άναμφιβόλως άποψιν ότι ή κατά τό άρθρ. 9 του νόμου 118/1945 «περί άσφαλείσεως κατά της άνεργίας των μισθωτών των βιομηχανικών επιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 έπ.) άπόλυσις μισθωτών ως πλεονάζόντων υπόκειται πάντοτε εις τον δικαστικόν έλεγχον (πρβλ. και νομολογίαν εις ΕΕΔ 5, 136).

Είναι μάλιστα έντόνως χαρακτηρηστικόν των καταχρήσεων, κατά των όποιων ίσταται φραγμός ο δικαστικός έλεγχος, τό άποδειχθέν εις την συγκεκριμένην αύτην περίπτωσιν της πρωτοδικειακής αποφάσεως ότι ή άπόλυσις του μισθωτού έγινετο διότι «εξήτησε από τον Διευθυντή της Έταιρίας περισσότερον ψωμί διά τους εργάτας», πράγμα τό όποιον καταφανώς δέν έχει ούτε άπωτάτην σχέσηιν προς την θέσιν αυτού ως πλεονάζοντος.

Όσον άφορά την έπιρροήν της λήψεως της άποζημιώσεως του νόμου 2112/1920 επί του δικαιώματος του μισθωτού νά προσβάλη την άπόλυσίν του ως άκυρον, δίδεται λύσις όμοία προς προηγούμενων δικαστικών αποφάσεων (βλέπε ΕΕΔ 5, 136).

Πρωτοδικου Άθηνών 4600/1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ

Πρωτοδικής δ κ. Κ. Οικονομόπουλος

Δικηγόροι οι κ. κ. Γ. Δημίδης, Ν. Σουβλής

Κατά τον Ν. 827/1945 ή τρίμηνος προθεσμία έγέρσεως άγωγής του άρθρου 2 του Ν. 765/1943 δέν έχει έφαρμογήν επί των περιπτώσεων άπολύσεως του Ν. 118/45. Συνεπώς είναι άπορριπτέα ως άβάσιμος ή περί άπαράδεκτου της υπό κρίσιν άγωγής ένστασις της έναγομένης (*).

Ο Ισχυρισμός αύτης ότι ο ένάγων διά της

είσπράξεως της κατά νόμον 2112 άποζημιώσεως και της άγωγής, ήν ο ότος εκίνησε προς άπόληψιν συμπληρωματικής άποζημιώσεως, ήτις άγωγή έματαιώθη λόγω συμβιβασμού, άνεγνώρισε έγκυρον την άπόλυσίν του και ότι συνεπώς παρητήθη σωπηρώς του δικαιώματός του, όπως προσβάλη ταύτην, είναι άπορριπτέος, ως μη βάσιμος, διότι εκ μέν της από 27 Άπριλίου 1945 άποδείξεως του ένάγοντος προκύπτει, ότι, λαβών ούτος την κατά Νόμον 2112 άποζημιώσιν, διετύπωσεν επιφύλαξιν των δικαιωμάτων του, εκ δέ της από 30 Σ/βρίου 1945 όμοίας προκύπτει έπίσης, ότι παρητήθη μόνον της άγωγής του προς άπόληψιν της συμπληρωματικής άποζημιώσεώς του, ούχι δέ και του δικαιώματός του, όπως προσβάλη έπ' άκυρότητι την άπόλυσίν του. Άλλά και άνεπιφύλακτος άνήτο ή λήψις υπ' αυτού της άποζημιώσεως, πάλιν αύτη δέν θα έσήμαινε παραίτησιν, έφ' όσον έγινετο υπό την πίεσιν των άναγκών της ζωής, κατά δέ τον νόμον ή παραίτησις από δικαιώματος πρέπει νά άποδεικνύεται τρανώς και νά έρμηνεύεται στενώς (Οίκον. Γεν. Άρχαι § 48 σημ. 3).

Ός παγίως έγένετο δεκτόν υπό της Νομολογίας, εδέχθημεν δέ και ήμεις διά προηγούμενων αποφάσεών μας, ή κρίσις του «πλεονάζοντος» προσωπικού άποτελεί στοιχείον της άπολύσεως και άπόκειται εις την κρίσιν του δικαστού. Κατά ταύτα είναι άπορριπτέος ο Ισχυρισμός του έναγομένου, καθ' όν άν πλεονάζη ή μη ο μισθωτός άπόκειται εις την άνεξέλεγκτον κρίσιν του έργοδότου.

Άνεξαρτήτως του ότι κατά τό Άρθρον 9 § 2 του Ν. 118 α) βιομηχανικά επιχειρήσεις δύνανται άντι της καταγγελίας νά θέτουν εις διαθεσιμότητα τους μισθωτούς εις περίπτωσιν, καθ' ήν ο κύκλος των εργασιών των δέν επιτρέπει την άπασχόλησιν μέρους ή όλου του προσωπικού των, έξ οδ έπεται ότι, εάν ο εργοδότης προτιμήσθ την διαθεσιμότητα, ως έν προκειμένω, δέν δύναται είτα ν' άπολύσθ τον μισθωτόν, έν πάση όμως περιπτώσει, έλλείπει δέν προκειμένω τό στοιχείον του πλεονάζοντος διά τον ένάγοντα. Διότι, ως έβεβαιώθη εκ των εξετασθέντων μαρτύρων και της λοιπής έν γένει συζητήσεως της υποθέσεως, ή έναγομένη έταιρία λόγω του είδους της βιομηχανίας, ήν άσκει, «κατασκευή τσιμέντων» δέν έπαυσε νά εργάζεται ούδδ επί κατοχής, έχει δέ μεγάλην οικονομικήν άντοχήν, μάλιστα δέ ως καταθέτει μάρτυς της άποδείξεως ή έναγομένη μετά

(*) Σημ. ΕΕΔ: Παρά ταύτα άντιθέτως ρυθμίζεται τό θέμα διά του προσφάτου Ν. Δ. κατωτέρω σελ. 283).

τὴν ὑπελευθέρωσιν ὠφελήθη 3500 τόννους τσιμέντων, τὸ ὁποῖον ἀφήκαν οἱ Γερμανοί, πρὸς δὲ πρὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος προσέλαβε καὶ ἄλλο προσωπικόν. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀσφαλὲς ἀληθὲς τὸ ὅπὸ τοῦ μάρτυρος τούτου κατατιθέμενον ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη, διότι «ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τῆς ἐταιρίας περισσότερον ψωμί διὰ τοὺς ἐργάτας».

Οὕτω βεβαιωθέντος ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἐπλεόναζε παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἡ ἀπόλυσις του εἶναι ἄκυρος, ὥς ἐκ τούτου δ' ἐξακολουθεῖ ὕφιστα μένη ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας, χορηγοῦσα εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀξίωσιν πρὸς ἀπόληψιν τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν του, ὥς αὐταὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφέρονται, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ὁποίων ἀλλοστὲ δὲν ἀμφισβητεῖ ἡ ἐναγομένη.

ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 9 Ν. 118/1945

Ἀρχαὶ καλῆς πίστεως

Προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἀπολυομένου κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 μισθωτοῦ. — Εἰσπραξις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ θεωρήσις αὐτῆς ὡς παρατιθέσας ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως. — Καλὸπιστος ἄσκησις δικαίωματος ἀπολύσεως. — Προστασίς νεοπελεμιστών. — Διαθεσιμότης καὶ ἀπόλυσις.

Τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'30Δ' δικάσαντος Πρωτοδικίου, εἶναι ἡδὴ γνωστά α) ἂν ὑπάρχῃ ἐκ τοῦ νόμου προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυομένου μισθωτοῦ, β) ἂν ἡ εἰσπραξις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπηρεάζει τὸ δικαίωμα αὐτοῦ νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόλυσίν του ὡς ἄκυρον, γ) ποία ἡ τύχη τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου, ὀπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 680) μετὰ τὸν νόμον 118/1945 δ) ἂν δικαιούται βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118/45 νὰ ἀπολύσῃ μισθωτὸν, τὸν ὁποῖον προηγουμένως εἶχε θέσει εἰς διαθεσιμότητα.

Ἡ λύσις εἰς τὰς ὁποίας καταλήγει ἡ ἐν λόγῳ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις ἐπὶ τῶν δύο πρώτων ὡς ἄνω ζητημάτων δὲν ἀφίσταται ἐκείνης ἄλλων δικαστικῶν ἀποφάσεων (βλέπε ἀνωτέρω σελ. 273).

Ἐπὶ τοῦ τρίτου ζητήματος ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις ἀντὶ τῆς ἐρευνῆς ἂν τὸ Ν. Δ. 1799/1942 κατισχύῃ τοῦ νόμου 118/1945 (βλέπε σχετικῶς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 75/1946, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Π. Μπέλμπας, ΕΕΔ 5, 111, ἀντίθετος ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3867/1946, Πρωτοδίκης Μ. Σκουλίκης, ΕΕΔ 5, 248, ἐνθα παρατηρήσεις μας), περιορίζεται ν' ἀποφανθῇ ὅτι τὸ Ν.Δ. 1799/1942 δὲν προστατεύει τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας. Νομίζομεν ὅμως, ὅτι τὸ ζήτημα πρέπει νὰ θεωρηθῇ λελυμένον μετὰ τὴν Α.Π. 77/1946 (ΕΕΔ 5, 173), ἡ ὁποία ἀπεφάνθη ὁρθότατο ὅτι προστατεύονται καὶ οἱ οἰκειοθελῶς προσληφθέντες ἀνάπηροι, τραυματαῖαι, ἐφεδρὸι πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940-1941 καὶ ὑπερησμένους κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ν.Δ. 1799/1942. (Οὕτω καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν,

κατ' ἐφεσιν 75/1946, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Π. Μπέλμπας, ΕΕΔ 5, 111).

Περαιτέρω, ὅσον ἀφορᾷ τὸ τέταρτον ζήτημα, ἡ ἀποφῆς τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ἀντιτίθεται πρὸς ἐκείνην τῆς Πρωτ. Ἀθηνῶν 3856/1946 (ἀνωτέρω σελ. 273), καὶ νομίζομεν πρὸς τὴν ὁρθὴν ἀποφάν (βλέπε παρατηρήσεις μας ΕΕΔ 5, 139).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4655/1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Φλώρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δημίδης, Π. Νέζος.

1. Ὑπόκειται τῇ κρίσει μας ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλοῦμενος σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετὰ τῆς ἐναγομένης, παρ' ἧς ὡς ὑπάλληλος ἐργάζετο, καὶ ἄκυρον καταγγέλλειν ταύτης παρ' αὐτῆς ἐπιδίδκει τὴν καταδίκην τῆς εἰς καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως καὶ ἐντεῦθεν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν, ὧν ἔτυχον οἱ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὁμοιόβαθμοι τοῦ ὑπάλληλου καὶ τὰς ὁποίας καὶ οὗτος θὰ εἰσέπραττεν, ἂν μὴ εἶχεν ἀπολυθῇ. Τοιοῦτον ἔχουσα ἱστορικὸν αἵτημα ἡ ἐνδίκος ἀγωγή τυγχάνει νόμφ βάσιμος καὶ ἐρευντήα.

2. Αἱ τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας ἐνστάσεις, δι' ὧν αἰτεῖται ἡ τῆς ἀγωγῆς ἀπόρριψις 1) Διὰ τὴν μὴ ἔγερσιν τῆς ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας, ἣν ὀρίζει τὸ ἀρθρον 10 παρ. 7 τοῦ νόμου 424/41. 2) Διὰ τὴν γενομένην σιωπὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος παραίτησιν πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐνδίκου δικαιώματος, συναγομένην ἐκ τῆς παρ' αὐτοῦ εἰσπράξεως τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως, τῆς ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐπιδότησεως του καὶ τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀτελῶς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως τοῦ ρηθέντος 2112 νόμου, τυγχάνουσιν ἀπορριπτῆαι ἡ μὲν πρώτη ὡς νόμφ βάσιμος, διότι ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 424/41 καθιερωθεῖσα τριμήνος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ ἀκύρως ἀπολυόμενος μισθωτὸς δύναται νὰ ἐπιζητήσῃ δικαστικῶς τὰς ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως ἀξιώσεις του, ἐφαρμόζεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἀπολύσεων γενομένων κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἴδιου νόμου 424 καὶ οὐχὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἀν.Νόμ. 118/45 ἀπολύσεων, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὁποίων ἀπάγεται ἡ ὑπὸ κρίσιν τοιαύτη, ἡ δὲ δευτέρα ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι αἱ ρηθεῖσαι ἐνέργειαι τοῦ ἐνάγοντος, αὐταὶ καθ' ἑαυτά, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐκφράζουσαι σαφῶς τὴν βούλησιν του πρὸς παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἐπικλήσεως τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του, ἐν ἀπάσαις ταύταις ὁ ἐνάγων ρητὴν ἐποιήσατο ἐπιφύλαξιν περὶ τούτου, εἰς τὸν τρόπον ὥστε νὰ ἀποκλεισθῇ ὁπωσδήποτε τὸ ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας συμπέρασμα.

3. Ὡς λόγους ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ κατὰ παραδεκτὴν βελτίωσιν διὰ τῶν προτάσεων 1) τὴν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης παραβάσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Α. Νόμου 1799/42 θεσπιζομένων, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐφέδρους πολεμιστὰς τοῦ Ἀλβανικοῦ Πολέμου 1940-41, δι' οὓς ἀπόλυσις δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἡ δι' ὀρισμένους μόνον ἐν τῷ νόμφ τούτῳ ἀναφερομένους λόγους, μὴ συντηρόμενος ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει. 2) Τὸ ὅτι

ή αιτιολογία της απόλυσεως του ως πλεονάζοντος δι' ἑλλειψιν ἐργασιῶν τυγχάνει ἀναληθής, ἅτε τῆς ἐναγομένης μὴ ἐχοῦσης πλεονάζον προσωπικὸν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀπολύσεως, καὶ διότι ἐν τῇ κατατάξει τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ πλεονάζον προσωπικὸν ἔκαμε κατάχρησιν τοῦ δικαιώματός της μὴ τηρήσασα τὰς ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἐνδεικνυόμενας ἀρχάς. 3) Τὸ αὖτε προηγουμένως καὶ ἐντός τοῦ ἰδίου ἔτους ἡ ἐναγομένη τὸν εἶχε θέσει εἰς διαθεσιμότητα καὶ συνεπῶς δὲν ἐδικαιοῦτο, ὑπαναχωρῶν ταύτης, νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσίν του. Ἐκ τῶν λόγων τούτων ὁ πρῶτος εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος, διότι ὁ νόμος 1799]42 προστατεύει ἐκείνους μόνον ἐκ τῶν ἐφεδρῶν πολεμιστῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου, οἵτινες προσελήφθησαν εἰς ἐπιχειρήσεις βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1040]42, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου 1799]42 νόμου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συντρέχει, καθ' ὅσον ομολογεῖται, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐνάγοντος (*). Ὁ δεύτερος εἶναι κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διότι ἐκ τοῦ συνόλου τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαδικασίας καὶ δι' ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν παρ' ἡμῶν ἐξετασθέντων μορτύρων, τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐκτεθέντων καὶ μεταξὺ τῶν διαμειφθέντων καὶ ἐκ τῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων ἐβεβαιώθη ἀρκούντως, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ τοῦ μεγάλου περιρισμοῦ τῶν ἐμπορικῶν τῆς ἐργασιῶν, εἶχε πράγματι προσωπικὸν πλεονάζον, κρίναςα δ' ἀπο-

λυτέον τοῦτον δὲν παρέβη προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματός της τούτου, διότι ἐν τῇ αὐτῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ἰδίᾳ θέσει δὲν διετήρησεν ἄλλους μὲ ὀλιγώτερα ἢ ὁ ἐνάγων ἀπὸ ἀπόψεως ἀρχαιότητος, ἱκανότητος ἢ ἄλλης τινὸς συγκεκριμένης μορφῆς προσόντα. Ὁ τρίτος ὁμῶς λόγος τῆς ἀκυρότητος, τουτέστι τῆς ἀπολύσεως λόγῳ τῆς προηγηθείσης διαθεσιμότητος, τυγχάνει νόμῳ βάσιμος, καθιερωθεὶς ἐμμέσως πλὴν σαφῶς διὰ τῆς παρ. 2 τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Α. Νόμου 118]45, δι' ἣς ὠρίσθη, ὅτι αἱ εἰς τὸν νόμον τοῦτον ὑπαγόμεναι ἐπιχειρήσεις, ὡς ἡ ἐναγομένη, ἐφ' ὅσον ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ τῶν, δύνανται ἀντὶ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας νὰ θέτουν εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτοὺς τούτους, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως. Ἐκ τῆς τιαύτης τοῦ νόμου διατυπώσεως σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐὰν ὁ ἐργοδότης προτιμῇ ἀντὶ τῆς ἀπολύσεως τὴν διαθεσιμότητα, δὲν δύναται εἶτε κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης εἶτε καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, διότι τοῦ δικαιώματός του τούτου ἐστερήθη διὰ τῆς προτιμῆσεως τῆς διαθεσιμότητος. Κατὰ συνέπειαν, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ προσαγομένου ἐγγράφου τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα (ἀπὸ 1-3 45) ἀποδεικνύεται, ὅτι τὴν 13 Φεβρουαρίου 1945 ὁ ἐνάγων βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Α. Ν. 118]45 ἐτέθη εἰς διαθεσιμότητα, ἡ ἐπακολουθήσασα καὶ τὴν 28]4]43 γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος, καὶ νομίμως ζητοῦνται αἱ ἐντεῦθεν ταύτης ἀποδοχαί.

(*) Σημ. ΕΕΑ: Ὡς σημειώνομεν εἰς τὰ εἰσαγωγικά σχόλια ἀντιθέτως ἔχει ἀποφανθῇ ὁ Ἄρειος Πάγος. Ἀλλὰ μετὰ τὸ πρόσφατον Ν.Δ. (κατωτέρω σελ. 283) δικαιώνεται ἡ ἀποψη τῆς ἀποφάσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ Ν. ΓΩΟΔ'

Ἀπαιτήσεις ἀνγλικού μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα δικαστικῆς παραστάσεως

Κατάθεσις ἐγγράφων προτάσεων προαιρετική.— Βάσις συζητήσεως ἡ προφορικὴ ἀνάπτυξις.— Δικαίωμα ἀνακοπῆς.— Δικαίωμα δικαστικῆς παραστάσεως τοῦ συμπληρώσαντος τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του μισθωτοῦ.— Ἀποδεικτικά μέσα κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ'.

Σύμφωνος εἶναι ἡ ἀποψη καὶ τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐκείνην καὶ προηγουμένων δικαστικῶν ἀποφάσεων (βλέπε Πρωτοδικὸν Κορίνθου 1]1945, Πρωτοδικὸν Γ. Δαγλαρίδης, ΕΕΑ 4, 343, Εἰρην. Ἀθηνῶν 1874]1943, Εἰρηνοδίκης Γ. Δασκαλόπουλος, ΕΕΑ 2, 762, Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 4931]1945, Πρωτοδικὸν Γ. Δημητρόπουλος, ΕΕΑ 4, 598, Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 7730]1945, Πρωτοδικὸν Β. Φαρμακίδης, ΕΕΑ 5, 83) ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ κατάθεσις ἐγγράφων προτάσεων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ δικαστηρίου παραστάσεως τοῦ ἀνγλικοῦ μισθωτοῦ ὁρθῶς πάλιν ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις καταλήγει εἰς τὴν ἀποψιν ὅτι τοιοῦτο δικαίωμα ἔχει ὁ τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του συμπληρώσας μισθωτός.

Κατὰ τὸ προῖσχον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀρθρον 5 τοῦ περὶ ἀνγλικῶν ΧΠΘ' νόμου ὁ τὸ 14ον

ἔτος συμπληρώσας ἀνγλικὸς δύναται νὰ διαθέσῃ ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου του πᾶν ὅ,τι ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας κερδαίνει (πρβλ. καὶ ἀρθρον 171 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ τῆς διαθέσεως εἶναι προφανῶς καὶ ἡ ἱκανότης πρὸς δικαστικὴν παράστασιν (πρβλ. Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν, κατ' ἐφεσιν, 3449]1937 ἀδημοσίευτον εἰς νομικὰ περιοδικά).

Ἄλλως τε καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ δικαστικὴ παράστασις τοῦ ἀνγλικοῦ πρὸς διεκδικήσιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιωμάτων του, ἐν περιπτώσει ἀποτροπῆς κινδύνου συγχωρεῖται παρέκκλισις τῶν περὶ παραστάσεως ἀνγλικῶν ἐπὶ δικαστηρίου διατυπώσεων (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 209]1931 Θέμ. ΜΒ', 496 ἐνέκειτο κίνδυνος εἰς τὸν ἀνγλικὸν ἔχοντα ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἀποζημιώσεώς του πρὸς διατροφήν του, Α.Π. 48]1926, Θέμ. ΑΖ', 193, Ἐφετ.

*Αθηνών 1134[1933 Θέμ. ΜΕ', 248 (κίνδυνος λόγω βραχυπροθέμου παραγραφής).

Πρωτοδικού *Αθηνών 4502[1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδικής ο κ. Π. Κιούσης

Δικηγόροι οι κ. κ. Γ. Διακουμίδης, Ν. Μπουκαούρης.

Ο ενάγων δέον να θεωρηθῇ ὡς κατ' ἀντιμωλίαν δικαζόμενος, καίτοι δὲν κατέθεσεν ἐγγράφους προτάσεις, ὡς παραστάς αὐτοπροσώπως καὶ μετὰ τοῦ πληρεξουσίου του δικηγόρου κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς υποθέσεως, διότι ναὶ μὲν ὀρίζεται κατ' ἄρθρον 13 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΘΟΔ', ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 4 παρ. 5 τοῦ νόμου 765[43, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου οἱ διάδικοι καταθέτουσι ἐγγράφους προτάσεις, οὐχ ἥτιον ὅμως ἡ ἐννοία τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι ἡ κατάθεσις ἐγγράφων προτάσεων εἶναι προαιρετικὴ καὶ οὐχὶ ὑποχρεωτικὴ, ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τὴν ἄλλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου συνάγεται καὶ δὴ 1) τοῦ ἁρθρου 11 αὐτοῦ, καθ' ὃ ὁ διάδικος δύναται νὰ παραστή αὐτοπροσώπως ἄνευ πληρεξουσίου δικηγόρου 2) τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἁρθρου 13, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς ἀναγραφῆς ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν ἰσχυρισμῶν καὶ δηλώσεων τῶν διαδίκων, ὅπερ ἐπιμαρτυρεῖ, ὅτι βάσις τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως εἶναι ἡ προφορικὴ ἀνάπτυξις καὶ οὐχὶ ἡ κατάθεσις ἐγγράφων προτάσεων καὶ 3) τοῦ ἁρθρου 15 τοῦ νόμου, καθ' ὃ τὸ δικαστήριον, μὴ συγχωρουμένης ἀνακοπῆς κατὰ τῶν ἐρήμην ἐκδιδόμενων ἀποφάσεων, εἰμὴ μόνον ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἐρημοδικίας, ὑποχρεοῦται νὰ ἐρευνήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὴν διαφορὰν ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας. Ἐξ οὗ ἐπεται ὅτι τὸ μοναδικὸν ἀποτέλεσμα, κατὰ τὴν Πολ. Οἰκονομίαν, ἐκ τῆς μὴ καταθέσεως ἐγγράφων προτάσεων τὸ νὰ θεωρηθῇ ὁ παραλείψας τὴν κατάθεσιν ὡς δικαζόμενος ἐρήμην, ἀποβαίνει ἄνευ ἀξίας, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τὸ δικαστήριον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐρευναν τῆς διαφορᾶς, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνέυρεσιν τῆς ἀληθείας κατ' ἄρθρον 12 τοῦ νόμου.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ὁ συμπληρώσας τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἀνήλικος ἔχῃ τὴν ἱκανότητα πρὸς παράστασιν ἐπὶ δικαστηρίου καὶ διεξαγωγὴν τῆς δίκης διὰ τὰ ἰδία καμάτω κτηθέντα, ἡ περὶ ἀνηλικιότητος τοῦ ἐνάγοντος ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης ἀπορριπτέα εἶναι ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, καθ' ὅσον δὲ ἐκ τῆς αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως ἐνώπιόν μας τοῦ ἐνάγοντος, τῆς δηλώσεως αὐτοῦ περὶ τούτου, καὶ τῆς ἄλλης ἐν γένει διαδικασίας προέκυψε, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔχει συμπληρωμένον τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι μόνον διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως δύναται ν' ἀποδείξῃ ὁ ἐνάγων τὴν ἡλικίαν του, ἀπορριπτέα εἶναι, διότι, ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἁρθρων 12, 16 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' συνάγεται, ἐν τῇ προκειμένην διαδικασίᾳ τὸ δικαστήριον, μὴ δεσμευόμενον ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων μὴ συναρμογουμένων πρὸς τὴν ἄλλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς διαδικασίας ταύτης καὶ ἀκολου-

θοῦν ἐκάστοτε τὴν ὁδόν, δι' ἣς νομίζει ὅτι ἀσφαλέστερον, ταχύτερον καὶ ὀλιγοδαπανώτερον δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνέυρεσιν τῆς ἀληθείας, δύναται νὰ δεχθῇ ἀποδεικτικὰ μέσα μὴ ἐπιτρεπόμενα κατ' ἀρχὴν καὶ ὑποχρεοῦται νὰ δημοσιεύσῃ τὴν ἀπόφασίν του, ἥτις δέον νὰ εἶναι πάντοτε ὁριστικὴ, πλὴν τῆς περιπτώσεως ἐπιβολῆς ὅρκου, ὅπερ δὲν θὰ ἐπιτυχάνετο, ἐὰν ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ διατάξῃ τὴν διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῇ τυχόν στρεψοδικῇ καὶ ἐξ ἀπῆνης προβαλλομένῃ ἐνστάσει τοῦ ἐναγομένου.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ Ν. ΓΘΟΔ'

Εἰσαγωγή καὶ ἐκδίκαισις ἀρμοδίως ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικίου.

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, διὰ τοῦ νόμου 1968[1944 (ΕΕΑ 3, 624) κατέστη ὁ Πρωτοδικὴς ἀρμόδιος πρὸς ἐκδίκασιν πάσης ἰδιωτικῆς ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσας ἐκ σχέσεως ἐργασίας, ἀσχέτως ποσοῦ.

Τὸ ζήτημα εἶναι ἤδη ἂν δύναται νὰ εἰσαχθῇ κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή, τῆς ὁποίας, ὡς γνωστὸν, ἀντικείμενον εἶναι ἡ ἀναγνώρισις περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐννόμου τινὸς σχέσεως.

Ἡ κατωτέρω πρωτοδικεϊκὴ ἀπόφασις ἀποφαίνεται—καὶ νομιζομένην ὀρθῶς (περὶ καὶ Φ. Ἀγγελῶν, ΕΕΑ 4, 660, ἀντίθετος ἡ Πρωτοδικὴν *Αθηνών 5233[1945, Πρωτοδικῆς Μ. Σκουλίκης, ΕΕΑ 4, 660) ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι καὶ ἡ τοιαύτη ἀγωγή δύναται νὰ εἰσαχθῇ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ', ἀφοῦ ὁ Πρωτοδικὴς εἶναι ἀσχέτως ποσοῦ ἀρμόδιος.

Πρωτοδικού *Αθηνών 4658[1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδικῆς ο κ. Ν. Φλώρος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Ἀναστασιάδης, Σ. Ταμβάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι παρὰ τῷ καταστήματι πωλήσεως ὑποδημάτων τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας ἐργάσας ὡς ὑπάλληλος συνεπείᾳ συμβάσεως ἐργασίας ὁριστοῦ χρόνου μέχρι τῆς 14 Φεβρουαρίου 1946, καθ' ἣν ἀπελύθη παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν του διὰ δῆθεν ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα. Τὴν ἀπόλυσίν του ταύτην ὁ ἐνάγων θεωρεῖ ὡς ἄκυρον, 1) δι' ἀναλήθειαν τῶν λόγων δι' οὓς ἐγένετο 2) διὰ τὴν μὴ ἀναγγελίαν τῆς εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας καὶ 3) ὡς γενομένην κατὰ παράβασιν τῶν νόμων τῶν σχετικῶν μετὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐφείδρων πολέμιστῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ μετώπου, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὁποίων καὶ οὗτος ὑπάγεται, καὶ ἐντεῦθεν ζητεῖ ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ τοιοῦτο παρ' ἡμῶν δικαστικῶς. Τοιοῦτο ἔχουσα ἱστορικὸν καὶ νομικὸν αἴτιμα ἡ ἐνδίκος ἀγωγή τυγχάνει νόμῳ βάσιμος καὶ ἀρμόδιως ἐνώπιον ἡμῶν εἰσάγεται συνωδᾶ τῷ ἁρθρῷ 1 τοῦ νόμου ΓΘΟΔ, ὡς οὗτος ἐκωδικοποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀπὸ ἀπὸ 1[4 Αὐγούστου 1920 Β.Δ. καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Ν. 4032[27 καὶ μεταγενεστέρων τοιοῦτων.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΕΔ

Ένα από τα νόμιμα δικαιώματα του μισθωτού είναι ν' αξιώσει την παροχή από τον μισθοδότη του πιστοποιητικού υπηρεσίας (άρθρ. 2 του νόμου 2112/1920, άρθρ. 4 του β. δ. της 16/18 Ιουλίου 1920, άρθρ. 737 του Έλληνικού Αστικού Κώδικα). Τόσο το προηγούμενο δίκαιον, όσο και ο Αστικός Κώδικας θέλει για περιεχόμενο του πιστοποιητικού το είδος και τη διάρκεια της εργασίας και μόνο με ειδική αίτηση του μισθωτού πιστοποιείται από τον μισθοδότη και το ποιόν και η διαγωγή του μισθωτού.

Η αξίωση για την έκδοση του πιστοποιητικού εργασίας δημιουργείται άμα τελειώσει ή σύμβαση εργασίας, για να γίνει όμως υπερήμερος ο μισθοδότης και να έχει τις σχετικές από την υπερημερία του ευθύνες, πρέπει προηγουμένως να γίνει οχλήση από τον μισθωτό. Αν ο μισθοδότης αρνηθεί για την έκδοση του πιστοποιητικού, δικαιούνται ο μισθωτός ν' αξιώσει γι' αποζημίωση όση ζημία υπέστη από την άρνηση να ικανοποιηθεί το δικαίωμά του, αφού αυτή είναι η αιτία της βλάβης του. Και εκτός απ' αυτό έχει πάντοτε δικαίωμα να ζητήσει να υποχρεωθεί ο μισθοδότης στην έκδοση του πιστοποιητικού από το αρμόδιο δικαστήριο, που υποχρεώνει τον μισθοδότη στην παροχή του πιστοποιητικού με χρηματική ποινή και ακόμα με προσωπική κράτηση.

Σύμφωνα με το νόημα του νόμου, πρέπει να προσδιορίζεται στο πιστοποιητικό το πραγματικό είδος της εργασίας, όπου απασχολήθηκε ο μισθωτός. Αν ο μισθωτός είναι, ανάλογα με το είδος της εργασίας του, υπάλληλος ή εργάτης, αν δηλαδή το είδος της εργασίας τον χαρακτηρίζει, σύμφωνα με τα νομικά στοιχεία—καθώς είναι γνωστό για την υπαλληλική ιδιότητα χρειάζεται απασχόληση του μισθωτού περισσότερο πνευματική παρά σωματική—θα κριθεί από το Δικαστήριο, αφού ο χαρακτηρισμός που κάμνει ο μισθοδότης δεν έχει, σύμφωνα με τον νόμο, επιρροή στα δικαιώματα του μισθωτού.

Αν προηγηθεί ειδική αίτηση του μισθωτού—και μόνο τότε—είναι υποχρεωμένος ο μισθοδότης να πιστοποιήσει για την υπηρεσιακή συμπεριφορά του μισθωτού. Εξωυπηρεσιακά και ιδιαίτερα για την ιδιωτική ζωή του μισθωτού δεν υποχρεώνεται ο μισθοδότης να πιστοποιήσει, ούτε να μεταχειρισθεί ελαφινους ή ν' αναφέρει άλλα προσόντα, που δεν ενδιαφέρουν την καθαρώς υπηρεσιακή διαγωγή του μισθωτού. Αλλά δεν μπορεί στο πιστοποιητικό να κάμνει δυσμενείς χαρακτηρισμούς για τη διαγωγή του, εν γνώσει ότι είναι ανυπόστατα τα στοιχεία που χρησιμοποιεί και μπορούν να φέρουν ζημία στον μισθωτό. Στην περίπτωση αυτή ο μισθοδότης ευθύνεται σε αποζημίωση του μισθωτού, αν πραγματικά έφεραν ζημία του. Ακόμα απαγορεύεται κάθε μνεία στο πιστοποιητικό για την αιτία, που κατέληξε να παύσει ο μισθωτός να παρέχει τις υπηρεσίες του, και αποκλείεται και κάθε υπαινιγμός, που είναι ενδεχόμενο να θίξει την εντιμότητα του μισθωτού, πράγμα που του δημι-

ουργεί το δικαίωμα και ποινικής διώξεως του μισθοδότη για συκοφαντική δυσφήμιση.

Το πιστοποιητικό υπηρεσίας του μισθωτού καταλήγει να είναι ένα βασικό στοιχείο για τον υπολογισμό των αποδοχών του μισθωτού, εκεί όπου οι αποδοχές κανονίζονται ανάλογα με τον συνολικό χρόνο υπηρεσίας του. Επόμενο είναι πώς η άρνηση του παλαιού μισθοδότη στην παροχή του πιστοποιητικού, που πρέπει να έχει υπ' όψει του ο νέος μισθοδότης για τον υπολογισμό των αποδοχών του μισθωτού, δημιουργεί την ευθύνη του παλαιού σε αποζημίωση του μισθωτού, με το μέτρο τουλάχιστο της ζημίας των αποδοχών, που θα έδικαιούτο αν γινόταν εγκαίρως η παράδοση του πιστοποιητικού.

Είναι γνωστό ότι κάθε μεταβολή του προσώπου του μισθοδότη, σύμφωνα με τους νόμους της υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, δεν επηρεάζει τα δικαιώματα του μισθωτού από τους νόμους αυτούς. Επόμενο λοιπόν είναι πώς ο νέος μισθοδότης είναι υποχρεωμένος, όταν φυσικά υπάρχει η νόμιμη μεταβολή του προσώπου του μισθοδότη, να πιστοποιήσει αυτός για το είδος και τη διάρκεια της εργασίας του μισθωτού και στον προηγούμενο μισθοδότη.

Ποιό είναι τώρα το αληθινό νόημα της μεταβολής του προσώπου του μισθοδότη είναι από τα ζητήματα, που εμφάνισε στη δικαστηριακή πρακτική διάφορες γνώμες. Όποσδήποτε, σύμφωνα με την πιο όρθη άποψη, που ακολούθησε και η επιστήμη, αρκεί, για να έχουμε νόμιμη μεταβολή του προσώπου του μισθοδότη, που δεν επηρεάζει τα δικαιώματα του μισθωτού από τους νόμους της καταγγελίας της συμβάσεως, μία οποιαδήποτε νόμιμη υποκατάσταση του πρώτου από τον δεύτερο μισθοδότη, χωρίς να είναι απαραίτητο να υπάρχει ειδική ή καθολική διαδοχή στην περίπτωση αυτή. Η άποψη αυτή, κινούμενη μέσα στα όρια του σκοπού του νόμου, που είναι να προστατεύσει οποσδήποτε τον μισθωτό, αδιαφορώντας για τις διάφορες εξελίξεις, που αποτελούν ένα εσωτερικό ζήτημα της επιχειρήσεως, εκφράζει το αληθινό νόημα του νόμου.

Μια μορφή νόμιμης μεταβολής του προσώπου του μισθοδότη είναι και η μεταβίβαση της επιχειρήσεως στους κληρονόμους του, αφού η επιχείρηση μεταβιβάζεται στους κληρονόμους, καθώς είχε στο πρόσωπο εκείνου, που κληρονομήθηκε απ' αυτούς.

Σύμφωνα και με το προηγούμενο του Αστικού Κώδικα δίκαιο και με το νέο δίκαιο του Αστικού Κώδικα, με το θάνατο μόνο του μισθωτού διαλύεται η σύμβαση εργασίας. Με το θάνατο του μισθοδότη ή σύμβαση διαλύεται μόνο όταν οι συμβαλλόμενοι απέβλεπαν κυρίως στο πρόσωπο του μισθοδότη.

Επόμενο λοιπόν είναι πώς οι κληρονόμοι έχουν υποχρέωση από τον νόμο να πιστοποιήσουν αυτοί για το είδος και τη διάρκεια της υπηρεσίας του μισθωτού.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Α

Με το πρόσφατο νομοθετικό διάταγμα (βλέπε σελ. 283) άλλαξε κατά βάση το σύστημα της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.

Ο αναγκαστός, μισθωτός ή εργοδότης, ενδιαφέρεται άμεσα να μάθει, σε γενικές τουλάχιστο γραμμές, ποιά είναι η αλλαγή. Έτσι νομίζουμε πως οι γραμμές αυτές, απαλλαγμένες από το βαρύ φορτίο των νομικών εννοιών, απλές, δυναμένες να κατανοηθούν εύκολα, έχουν τη χρησιμότητά τους.

Το καταργημένο από το τελευταίο διάταγμα δικαίο του ν.δ. 424/1941 και ακόμα του νόμου 118/1945 είχε για βάση του την αιτιώδη καταγγελία της συμβάσεως εργασίας. Λέγοντας αυτό εννοούμε πως, για να έχει νόμιμο κύρος η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας του μισθωτού, που υπηρετούσε σε μίαν επιχείρηση ή εκμετάλλευση, έπρεπε να ήταν δικαιολογημένη κατ' αντικειμενική κρίση. Το ν.δ. 424/1941, που είχε εφαρμογή σε κάθε έμπορικη, επαγγελματική, βιοτεχνική επιχείρηση ή εκμετάλλευση, ακόμα και στις βιομηχανικές—με ώριμες προϋποθέσεις—επρόβλεπε για την αιτία και τον τρόπο της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, όταν η αιτία αυτή βρισκόταν στο πρόσωπο του μισθωτού (άνεπαρκεια, ακαταλληλότης, ανάρροστη συμπεριφορά) και όταν ακόμα βρισκόταν στο πρόσωπο του εργοδότη (καλύτερα σε φυσικούς και νομικούς λόγους, που εμπόδιζαν την εξακολούθηση των εργασιών της επιχείρησης).

Στην πρώτη περίπτωση ή κρίση για τη δικαιολογημένη αιτία απόλυσεως ήταν πάντοτε στην εξουσία του δικαστού, αφού όμως ακόμα για το νόμιμο κύρος έπρεπε να εφαρμοσθούν και άλλες, αποφασιστικές, τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις. Τυπική προϋπόθεση ήταν ή εμπρόθεσμη αναγγελία της απόλυσεως στην Έπιθεώρηση Έργασίας, ακόμα και ή εμπρόθεσμη αναγγελία της προσλήψεως αντικαταστάτου του μισθωτού. Ουσιαστική προϋπόθεση ήταν αυτή ή υποχρεωτική πρόσληψη αντικαταστάτου.

Στη δεύτερη περίπτωση, εκτός από τις βιομηχανικές επιχειρήσεις, σε όσες είχε εφαρμογή ο νόμος 118/1945, για να γίνει έγκυρη απόλυση του μισθωτού, έπρεπε προηγουμένως να ζητηθή διοικητική άδεια από τον Έπουργό της Έργασίας.

Έξ άλλου ο νόμος 118/1945, που από την αρχή είχε εφαρμογή στις βιομηχανικές επιχειρήσεις της περιφέρειας του Νομού Έατικής και μεταγενέστερα έχει επεκταθή, ως σήμερα, στις πόλεις Πάτρα, Αίγιο, Βόλο, Θεσσαλονίκη, Νάουσα, Βέροια, Μυτιλήνη, Χίο, Πύργο, έδινε το δικαίωμα στις επιχειρήσεις αυτές ν' απολύουν το «πλεονάζον» προσωπικό τους. Έπρεπε όμως για το κύρος της απόλυσεως να εφαρμοσθούν και στην περίπτωση αυτή ώρισμένες τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις.

Το νέο νομοθέτημα ξεκινάει από άλλη βάση και καταλήγει στα παρακάτω πρακτικά αποτελέσματα. Η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας του μισθωτού είτε έχει, είτε όχι, δικαίωμα να επιδοτηθή από το Ταμείο Άνεργίας, γίνεται άναυτη. Τούτο σημαίνει πως ο εργοδότης, θέλοντας ν' απολύσει τον μισθωτό, δεν έχει ανάγκη να του εξηγήσει το λόγο της απόλυσεως, καθώς

γινόταν πριν νομοθετηθή το Ν.Δ. 424/1941. Φταίει ή δεν φταίει ο μισθωτός, εξακολουθούν ή όχι οι εργασίες της επιχείρησης, είναι ή όχι «πλεονάζων» σε οποιαδήποτε έμπορικη, επαγγελματική, βιοτεχνική, βιομηχανική επιχείρηση, είναι αδιάφορο για την εφαρμογή του νόμου. Έπομένως έπαισε να έχει έδαφος εφαρμογής ή κρίση του δικαστού για την απόλυση του μισθωτού, καθώς και ή διοικητική άδεια του Έπουργού σε άδυναμία εξακολουθήσεως των εργασιών.

Είναι όμως για το νόμιμο κύρος της απόλυσεως απαραίτητο να εφαρμοσθούν ώρισμένες τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις. Οι προϋποθέσεις αυτές εξαρτώνται από το πραγματικό και νομικό γεγονός αν ή επιχείρηση υπάγεται στον νόμο 118/1945, που ίδρυσε το Ταμείο Άνεργίας και αν ο μισθωτός δικαιούται έπιδωμα άνεργίας.

Σύμφωνα με τον νόμο 118/1945 έπιδωμα άνεργίας δικαιούνται α) όσοι υπηρετούν στις έμπορικές, βιοτεχνικές, επαγγελματικές επιχειρήσεις κατά την 13 Φεβρουαρίου 1945, που άρχισε ή εφαρμογή του νόμου 118/1945, χωρίς να ενδιαφέρει πόσες ή μέρες εργασίας έχει ο μισθωτός, β) όσοι μετά την ισχύν του νόμου 118/1945 συμπλήρωσαν 270 τουλάχιστον ήμέρας εργασίας.

Αν οι προϋποθέσεις αυτές υπάρχουν, είναι βέβαια ελεύθερη για τον εργοδότη, χωρίς δικαιολογία, ή απόλυση του μισθωτού, αλλά πρέπει, για να έχει νόμιμο κύρος, να γίνουν και τὰ εξής: α) Να γίνει πάντοτε ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας έγγραφως, β) να καταβληθή ή αποζημίωση του νόμου 2112/1920 ή του β.δ. της 16 Έουλίου 1920, με βάση τις άποδοχές του τελευταίου μηνός σε καθεστώς πλήρους άπασχολήσεως, γ) ν' αναγγελθ ή καταγγελία έγγραφως έντός τριών ήμερών στο Ταμείο και το Γραφείο Έυρέσεως Έργασίας της περιφέρειας. Αν οι προϋποθέσεις αυτές παραλειφθούν, τότε δεν έχει κύρος ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, με συνέπεια να δικαιούται ο μισθωτός τις άποδοχές του.

Ακόμα υποχρεώνεται ο εργοδότης, με ποινικές γι' αυτό κυρώσεις, χωρίς αντίθετα να επηρεάζεται το κύρος της καταγγελίας της συμβάσεως, να πληρώσει στο Ταμείο εισφορές α) για κάθε υπάλληλο άποδοχές ενός μηνός, β) για κάθε εργάτη, τεχνίτη ή υπηρέτη, άποδοχές 15 ήμερών.

Παραβαίνοντας ο εργοδότης την υποχρέωση αυτή υπόκειται κατά το άρθρο 19 του νόμου 118/1945 σε χρηματική ποινή από 10.000 μέχρι 100.000 δραχμών ή σε φυλάκιση μέχρι δύο μηνών. Οι ποινές αυτές, σε περίπτωση ύποτροπής, μπορούν να επιβάλλωνται σωρευτικά και να φτάσουν έως το διπλάσιο.

Η ύποβολή των μηνύσεων γίνεται από το Ταμείο και από τον καθένα, που έχει έννομο συμφέρον.

Κατατάξεις μισθωτών: Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6265/1422 ἀπὸ 19 Μαρτίου 1946 ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, εἰς ἀλάντησιν ἐγγράφου του, σχετικῶς μετὰ τὴν ἡμερομισθιακὴν κατατάξιν τοῦ παρὰ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, γνωρίζει τὰ ἑξῆς:

Κατ' ἀρχὴν δὲν ὑπάρχουσι γενικά κριτήρια ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κατατάσσονται οἱ διάφοροι ἐργαζόμενοι εἰς τὰς ὑπὸ τῶν γενικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπόμενα κατηγορίας (ἀρχιτεχνίτου, τεχνίτου εἰδικευμένου ἐργάτου, ἀνειδικευτοῦ κλπ.).

Δι' ὁρισμένους κλάδους ἐπιχειρήσεων, ἐπαγγελμάτων καὶ ἐργασιῶν καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων ἐγένετο ἤδη, δι' εἰδικῶν ἀποφάσεων τῶν ὡς ἀνωτέρω Ὑπουργῶν, κατατάξεις τῶν ἐν αὐταῖς ἐργαζομένων.

Δι' αὐς ὅμως ἐργασίας δὲν ἔχει γίνεαι τοιαύτη κατατάξις, αὕτη γίνεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη ἢ τοῦ διευθύνοντος τὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσόντων τεχνικῆς κατάρτισεως καὶ εἰδικευσεως ἐκάστου ἐργαζομένου, ὡς καὶ τῆς ἀποδόσεως ἐργασίας ποιοτικῆς καὶ ποσοτικῆς.

Γενικῶς εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τεχνίτων δέον νὰ κατατάσσονται ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀσχολοῦνται εἰς ἀνεγνωριστέας τεχνικὰς ἐργασίας (ὡς κτίσται, ξυλουργοί, ἐλαιοχρωματισταί, μηχανοτεχνίται, ἡλεκτροτεχνίται, ὑδραυλικοὶ κλπ.).

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν εἰδικευμένων ἐργατῶν δέον νὰ κατατάσσονται ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀσχολοῦνται εἰς σχετικῶς βαρεῖας ἐργασίας, ὡς καὶ ἐργασίας ἀπαιτούσας εἰδικεύσιν τινά, ἀποκτωμένην συνήθως ἐκ πείρας διὰ τῆς ἐκτελέσεως συγκεκριμένης τινὸς ἐργασίας ἐπὶ τι χρονικὸν διάστημα, ἐξαορτώμενον ἐκ τῆς φύσεως ἐκάστης ἐργασίας καὶ ἐκ τῶν ἱκανοτήτων ἐκάστου ἐργαζομένου.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνειδικευτοῦ ἐργάτου εἶναι δυνατόν νὰ κατατάσσονται οἱ τοὺς πρῶτον προσλαμβανόμενοι καὶ ἀπειροὶ ἐργάται, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἀπειρίας τῶν δὲν εἶναι εἰσέτι εἰς θέσιν νὰ ἀποδώσουν ἱκανοποιητικὴν ἐργασίαν.

Τέλος εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μαθητευομένων κατατάσσονται ἀνήλικες προσλαμβανόμενοι κυρίως πρὸς ἐκμάθησιν ὁρισμένων τέχνης.

— **Ἀποδοχαὶ λιγνιτωρύχων:** Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6851/1167 ἀπὸ 23 Μαρτίου 1946 ἐγγράφου του πρὸς τὰς Γενικὰς Διοικήσεις, Νομαρχίας, Γραφεῖα Ἐργασίας, Γ.Σ.Ε.Ε. Σύνδεσμον Ἑλλήνων Βιομηχάνων γνωρίζει τὰ ἑξῆς:

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἀρθροῦ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3600 ε. ἑ. ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ε. ἑ. (1), καθ' ἣν αἱ μέχρι τοῦδε δι' ὁμοίων εἰδικῶν ἀποφάσεων γενόμεναι κατατάξεις μισθωτῶν μετὰ τῶν τυχόν περὶ τῶν ἡμερομισθίων τῆς ὑπ' ἀριθ. 11260/45 ὁμοίας ἀποφάσεως (2) γενομένων μισθολογικῶν μικροαυξομειώσεων παραμένον ἐν ἰσχύϊ, προσαρμοζόμεναι πρὸς τὰς καθορισμένας ἀποδοχὰς ὑπὸ τῆς ὡς ἀνω

3600/46 ἀποφάσεως, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19913/45 ὁμοίαν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐχορηγήθη προσαύξησις τῶν ἡμερομισθίων τῶν λιγνιτωρύχων, λόγῳ φθορᾶς ἐνδύσεως καὶ ὑποδήσεως καὶ βελτιώσεως τροφῆς, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3600/45 προβλεπόμενων ἡμερομισθίων δέον νὰ καταβληθῇ ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ε. ἑ. τὸ ἐν τῇ ὡς ἀνω ὑπ' ἀριθ. 19913/45 προβλεπόμενον ἐπίδομα δεκαπλασιαζόμενον ($150 = 1.500$ καὶ $100 = 1.000$).

— **Εἰσφορὰ ὑπὲρ τῆς «Ἐργατικῆς Ἑστίας»:** Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 744 ἀπὸ 5 Μαρτίου 1946 ἐγγράφου του πρὸς τὰς τοπικὰς Ἐπιτροπὰς Ἐργατικῆς Ἑστίας συνιστᾷ νὰ διαφωτισθοῦν οἱ ἐργοδότες ἐπὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐναντι τῆς «Ἐργατικῆς Ἑστίας». Οὕτω οἱ ἐργοδότες, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυροῦσας διατάξεις περὶ «Ἐργατικῆς Ἑστίας», ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐν τῷ τοῦ Μαρτίου καταβάλλωσι τὴν βαρύνουσαν αὐτοῖς ὑποχρεωτικὴν εἰσφορὰν ὑπὲρ αὐτῆς συνισταμένην ετησίως εἰς τὸ 1/2 ἡμερομισθίου δι' ἕκαστον ἐργάτην ἢ τεχνίτην καὶ τὸ 1/50 τοῦ μισθοῦ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἢ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἐν γένει ὑπηρετοῦντας παρ' ἐκάστῳ ἐργοδοτῇ. Τὴν ἀνωτέραν εἰσφορὰν ὁ ἐργοδότης θὰ καταβάλλῃ εἰς δύο δόσεις καὶ ἐν ἀρχῇ ἐκάστης ἐξαμηνίας (ἤτοι 1/4 ἐπὶ τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν τῶν ἐργατῶν καὶ 1/100 ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων δι' ἕκαστην ἐξαμηνίαν).

Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσφορᾶς γίνεται βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ καὶ τῶν ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν, ἅτινα ἰσχύουν ἐν ἀρχῇ ἐκάστης ἐξαμηνίας (ἤτοι Ἰανουάριον διὰ τὸ Α' ἐξαμηνίον καὶ Ἰούλιον διὰ τὸ Β'). Ὡς ἡμερομίσθιον ἢ μισθὸς νοεῖται τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων.

Διὰ πᾶσαν νέαν πρόσληψιν προσωπικοῦ ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς συμπληρωματικὴν εἰσφορὰν ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς.

Ἡ εἰσφορὰ βαρύνει τὸν ἐργοδότην, εἶναι ἀναξάρτητος πάσης ἄλλης εἰσφορᾶς, καὶ κατατίθεται παρὰ τῶν ὑποχρέων εἰς τὰ οἰκεία Ὑπηρεία τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἡ τοιαύτη καταθέσις δέον νὰ συνοδεύεται ὑπὸ σχετικῆς εἰδοποιήσεως πρὸς τὴν ἀρμοδίαν Τοπ. Ἐπιτροπὴν Ἐργατικῆς Ἑστίας.

Ἐργοδότες καθυστεροῦντες τὴν εἰσφορὰν πέραν τῶν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐκάστης ἐξαμηνίας ὑπόκεινται εἰς πρόσθετον ἐπιβάρυνσιν κατὰ 25ο/ο ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ὑποχρεώσεώς των, δυναμένης εἰς περιπτώσιν περαιτέρω καθυστερήσεως ν' αὐξηθῇ μέχρι τοῦ διπλασίου τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσφορᾶς. Εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς προσθέτου ταύτης εἰσφορᾶς θὰ γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν τυχόν ἐν τῷ μεταξύ ἡξημένων ἀποδοχῶν. Ἐπίσης δέον νὰ εἶναι ὑπ' ὄψει ὅτι ἐπὶ τῶν καθυστερούντων τὴν εἰσφορὰν τῶν ἐργοδοτῶν ἐφαρμόζονται καὶ αἱ ἐν τῷ νόμῳ ποινικαὶ κυρώσεις, ὡς καὶ αἱ διατάξεις περὶ εἰσπραξέως δημοσίων ἐσόδων.

Τὸ Ὑπουργεῖον γνωρίζει ὅτι αἱ διατάξεις περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας δυνάμει τῶν ὁποίων οἱ ἐργοδότες ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς εἰσφορᾶς των εἶναι αἱ ἑξῆς: Α. Ν. 1688/39, Νομ. Διάταγμα 1874/42, Ν. 1244/44 ἀρθρ. 9.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

1185/1946. ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ. Περί φορολογικών τινών διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 123 τής 30 Μαρτίου 1946)

Προτάσει του Ήμετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 3.

1. Αἱ εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν Καπνοβιομηχανῶν ἀγορᾶς καπνοῦ γινόμεναι παρὰ τοῦ Δημοσίου χρηματοδοτήσεις διὰ τὴν ἀγορὰν καπνοῦ, τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπαιχολοιζομένων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων κλπ. λογίζονται ὡς καλῶς γινόμεναι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀγορὰ τῶν καπνῶν ἐγένετο διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου.

Αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἀναγν. Νόμου 1078/1946 καταβαλλόμεναι εἰς τοὺς ἀπολυομένους ὑπαλλήλους τοῦ ΣΚΑΚ ἀποζημιώσεις, αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐργατῶν αὐτοῦ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ρυθμίσεως τῆς θέσεως αὐτῶν, ὡς καὶ αἱ δαπάναι λειτουργίας αὐτοῦ μέχρι πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκκαθαρίσεως βαρύνουσι τὸ Δημόσιον.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιευσεως του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαρτίου 1946.

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. — Περί ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 141 τῆς 30 Ἀπριλίου 1946)

Προτάσει τοῦ Ήμετέρου Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ παρακολούθησις, ἡ ἐποπτεία καὶ ἔλεγχος τῆς λειτουργίας ὅλων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας—δηλοῦμένων ἐφεξῆς ἐν τῷ παρόντι διὰ τοῦ ὅρου «Ὀργανισμοὶ»—ἐνεργοῦνται καὶ συντονίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

2. Ὅργανα τῆς παρακολουθήσεως τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἐκτελέσεως τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἐπιτυγχανομένων ἐκαστοτε δι' αὐτῆς ἀποτελεσμάτων εἶναι οἱ ὑπάλληλοι ἐκαστον Ὀργανισμοῦ, ὅσοι κατὰ τὰς καταστατικὰς ἐκάστον διατάξεις εἶναι τεταγμένοι διὰ τὴν ἐποπτείαν, τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐπιθεώρησιν ἀπὸ ἀπόψεως διοικητικῆς καὶ διαχειριστικῆς, καὶ τὴν συλλογὴν καὶ ἐπεξεργασίαν στατιστικῶν στοιχείων, ὡς καὶ τὰ ὅμοια περιορισμῶν συλλογικὰ ὅργανα τῶν Ὀργανισμῶν τούτων.

3. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος πάντα τὰ ὅργανα τῆς προηγουμένης παραγράφου—καλούμενα ἐφεξῆς ὅργανα παρακολουθήσεως—ἐξακολουθοῦντα νὰ ἐξυπηρετοῦν τοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ διατηροῦντα τὴν ἥν κέκτηνται ιδιότητα, ἐξαρθρῶνται

ἀπ' ἐθέσεως ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ ὑπάλληλοι παρακολουθήσεως ὑπάγονται εἰς τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἀποκλειστικῶς τοῦ Ὑπουργείου, ὑπέχοντες τὰς εὐθύνας ὑπαλλήλου τούτου, κατὰ τὰ λοιπὰ ὅμως διατηροῦν τὴν ιδιότητα καὶ τὴν μισθολογικὴν ρύθμισιν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὄργανισμοῦ, τὸν ὅποιον ἐξυπηρετοῦν.

Πᾶσα ἐνέργεια ἀφορῶσα τὴν ὑπηρεσιακὴν κατὰστασιν τῶν ὑπαλλήλων παρακολουθήσεως (τοποθετήσεις, μετάθεσις, προαγωγή, πειθαρχικὴ δίωξις, ἀπόλυσις κλπ.) ἀποφασίζεται ἐφεξῆς ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς διαδικασίας τῆς ἰσχύουσας διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, χωρὶς ἐκ τούτου οἱ ὑπάλληλοι παρακολουθήσεως νὰ ἀποκτοῦν τὴν ιδιότητα δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀλλὰ παραμένουν γενικῶς ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

4. Πᾶσα ἐκφρασις γνώμης, πᾶσα ἐνέργεια καὶ πᾶσα ἀναφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν παρακολουθήσεως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἀνακοινοῦνται ὑποχρεωτικῶς καὶ πρὸς τὸν Ὄργανισμὸν, τὸν ὅποιον ἀφοροῦν.

Ἄρθρον 2.

1. Πᾶσα ἀπόφασις οἰοῦνδήποτε ὄργανον Ὄργανισμοῦ ἀφορῶσα ὁπωσδήποτε τὴν ὑπηρεσιακὴν κατὰστασιν παντὸς παρέχοντος ἐργασίαν ἢ ὑπηρεσίαν πρὸς αὐτόν, ὑπόκειται εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἂνεν τῆς ὁποίας δὲν ἰσχύει οὐδ' ἐκτελεῖται.

Ἐξαιρετικῶς, προκειμένης ἀνάγκης χρησιμοποιοῦσας ὑγειονομικὴν προσωπικὴν, ἐπιτρέπεται εἰς περιπτώσεις ἐπείγουσας φύσεως εἰδικῶς ἡτιολογημένας νὰ ἐνεργῇται ἀπὸ τὰ ἀρμόδια ὅργανα μεταβολή, τῇ προσυπογραφῇ τοῦ ἀμέσως ἀρμοδίου ὄργανον παρακολουθήσεως, ζητουμένης συγχρόνως παρὰ τοῦ ἐνεργοῦντος ὄργανον τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

2. Οἱ ἱατροὶ καὶ δικηγόροι, ὅσοι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας τῶν πρὸς Ὄργανισμοὺς, συνεχίζοντες τὴν ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματός τινος ἐκτὸς τοῦ Ὄργανισμοῦ, λογίζονται διατελοῦντες πρὸς τὸν Ὄργανισμὸν εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμπίσθου ἐντολῆς, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τὰς θεσπισθείσας διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ὄργανισμῶν.

3. Ἐπαναφέρεται ἰσχύουσα δι' ὅλους τοὺς Ὄργανισμοὺς ἡ περὶ προσωρινῆς ἀποσπάσεως ὑπαλλήλων Ὄργανισμῶν διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 5 παρ. 4 τοῦ Ν. 895/394/1937.

Ἄρθρον 3.

Ὡς τακτικὴ διαδικασία θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν διατάξεων ἐπαναφέρεται δι' ὅλους τοὺς Ὄργανισμοὺς ἡ τοῦ ἁρθροῦ 59 τοῦ Ἀν. Νόμου περὶ ὄργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (543/1935) ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη. Αἱ ἀπαιτούμεναι τεχνικαὶ (οἰκονομικαὶ καὶ ἀναλογιστικαὶ) γνώματεύσεις δύνανται νὰ ἀνατίθενται καὶ εἰς καταλλήλου τεχνικῆς προπαιδεύσεως ὅργανα τῶν ὑπηρεσιῶν παρακολουθήσεως.

Ἄρθρον 4.

1. Δύνανται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, ὅπως, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, προβαίνει εἰς διάφορον σύνθεσιν τῶν Διοικητικῶν, Γνωμοδοτικῶν, καὶ

Εποπτικών Συμβουλίων και των πάσης φύσεως Επιτροπών αρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῶν ὑπὸ ἔλεγχον αὐτοῦ ὑπαγομένων Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὡς καὶ τὰ ἀντικαθιστᾶ μέλη τῶν Συμβουλίων τούτων καὶ Ἐπιτροπῶν, τῶν τυχόν ἀντιθέτων διατάξεων μὴ ἐφαρμοζομένων.

Ἡ θητεία τῶν οὕτω διοριζομένων λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1946, ἐφαρμοζομένης πάντως τῆς γενικῆς ἰσχύουσης διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 694/1937 Α. Νόμου.

Μέχρι τῆς κατὰ τὰς προηγουμένης διατάξεις συγκροτήσεως τῶν ὡς ἄνω Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν καὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν μελῶν αὐτῶν παρατείνεται ἡ θητεία τῶν ὑφισταμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, αἱ δὲ μέχρι τοῦδε πράξεις τούτων αἱ σύμφωνοι πρὸς τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν Νόμων καὶ καταστατικῶν εἶναι ἔγκυροι.

2. Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1022/46 Α.Ν., ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συμπληρώθησαν, ἀναστέλλεται μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1946.

3. Δι' ἰδιαίτερου «Κανονισμοῦ Ὑπηρεσίας Παρακολούθησεως» θεσπιζομένου κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν διατάξεων, μετὰ γνώμην τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων πέντε ἐκ τῶν σημαντικωτέρων Ὁργανισμῶν κοινωνικῆς πολιτικῆς ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δύναται νὰ ὀρισθῇ ἐνιαίως ἡ ὀργάνωσις, ἡ λειτουργία, ὁ συντονισμός, ὁ ἔλεγχος τῶν ὑπηρεσιῶν παρακολούθησεως.

4. Διὰ Β.Δ. ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὀρίζεται πᾶσα λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, θέλει δὲ ὑποβληθῇ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1946.

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. Περὶ παρατάσεως προθεσμιῶν τοῦ Α. Ν. 683/45 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 143 τῆς 2 Μαΐου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἀρθρον 1.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 4 τοῦ ἀρθροῦ 4 παρ. 3, τοῦ ἀρθροῦ 5 παρ. 1 καὶ τοῦ ἀρθροῦ 6 παρ. 1 ἐδ. 3 καὶ παρ. 2 τοῦ Α. Ν. 683/1945 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν» προβλεπόμενη προθεσμία τριῶν μηνῶν, παραταθένσα ἐπὶ δύο μῆνας διὰ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Α.Ν. 1089/46 (*), παρατείνεται ἐπὶ δύο εἰσέτι μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς.

Ἀρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθήσεται δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1946.

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. Περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4615/1930 Νόμου «περὶ ἰδρύσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 143 τῆς 2 Μαΐου 1946).

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἀρθρον 1.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νομο. Διατάγματος ἐπανερχεται ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4615/1930 Νόμου «περὶ ἰδρύσεως Ἐθνικοῦ Θεάτρου» ὡς ἐδημοσιεύθη οὗτος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 141 τῆς 5 Μαΐου 1930 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀρθρον 2.

1. Αἱ διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου προβλεπόμεναι κατὰ τὸ ἀρθρον 3 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὑποδείξεις δέον νὰ ἐνεργηθοῦν ἐντός τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τοῦτο προσκλήσεως τῶν ὑποδεικνυόντων Σωματείων, τοῦ Δ. Συμβουλίου θεωρουμένου νομίμως συγκεκροτημένου μέχρι τῆς τυχόν βραδύτερον γενομένης ὑποδείξεως.

2. Ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου γίνεται διὰ Βασ. Διατάγματος ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας.

Ἀρθρον 3.

1. Ἀπὸ τῆς 10ης Μαΐου 1946 λύεται ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις παντὸς ἀνευ συμβάσεως προσληφθέντος διοικητικοῦ, τεχνικοῦ, καλλιτεχνικοῦ καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, ὡς καὶ τοῦ διὰ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου προσληφθέντος, πλὴν τοῦ καλλιτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνδεομένου μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου διὰ συμβάσεων, ὧν ἡ ἰσχὺς λήγει τὴν 31ην Μαΐου 1946.

2. Εἰδικῶς τὸ καθηγητικὸν προσωπικὸν τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου διατηρεῖται εἰς τὰς θέσεις του μέχρι πέρας τῶν τμηματικῶν καὶ πτυχιακῶν ἐξετάσεων τῆς Σχολῆς τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους.

3. Ἡ ἀνασυγκρότησις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου καὶ ἡ πρόσληψις τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτοῦ ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ διευθυντοῦ, ἐπιτροπομένης τῆς ἐπαναπροσλήψεως ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ ἐπὶ τῷ βαθμῷ καὶ μισθῷ ὃν κέκτηται. Εἰς περιπτώσιν ἐπαναπροσλήψεως ἐντὸς διμήνου ὑπαλλήλων ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀπομακρυνομένων ἢ τυχόν χορηγηθεῖσα ἀποζημίωσις συμψηφίζεται εἰς τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν.

Ἀρθρον 4.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Νόμου θεωρεῖται λήξασα ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀρθρον 5.

Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ ἀρθροῦ 3 καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ παρόντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν Ἐθνικὴν Λυρικὴν Σκηνήν, δι' ἣν ἰσχύουν καὶ αἱ περὶ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου διατάξεις τοῦ Ν. 4615/30.

Ἀρθρον 6.

Διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδόμενου μετὰ πρότασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου δύναται νὰ συσταθῇ θέσις Καλλιτεχνικοῦ Διευθυντοῦ, οὗτινος τὰ προσόντα, ὁ βαθμὸς, αἱ ἀποδο-

(1) ΕΕΔ 4 σελ. 663.

(2) ΕΕΔ 5 σελ. 185.

χαί, ἡ ἐν γένει ἀρμοδιότης, τὰ ἔργα καὶ καθήκοντα καθορισθῶσιν διὰ τοῦ ἰδίου Διατάγματος. Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὴν Ἑθνικὴν Ἀνρικήν Σκηνήν.

Ἄρθρον 7.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν Ν. Δ. καταργεῖται, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀφορῶσιν εἰς τοὺς πόρους τοῦ θεάτρου, αἵτινες διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

Ἄρθρον 8.

1. Διὰ τὸν Διατάγματος ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας θέλει ἐγκριθῇ ὁ ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου συνταχθεὶς νόμος Ὁργανισμὸς τῆς ἐσωτερικῆς λειτουργίας τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ὁργανισμοῦ θέλουσι ρυθμισθῇ τὰ τῶν ὁργανισμῶν θέσεων παντὸς τοῦ προσωπικοῦ, τὰ τῆς μεθοδολογίας τούτου καὶ πᾶν θέμα ἀφορῶν εἰς τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου καὶ τῆς Δραματικῆς Σχολῆς.

2. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω Ὁργανισμοῦ ἡ ἐσωτερικὴ λειτουργία τοῦ Θεάτρου διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ὑφισταμένου Ὁργανισμοῦ, ἐξαιρέσει τῶν διατάξεων τῶν συγκρουομένων πρὸς τὰς τοῦ Νόμου 4615/30.

3. Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ παρόντος ἁρθρου ἰσχύει καὶ ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὴν Ἑθνικὴν Ἀνρικήν Σκηνήν.

Ἄρθρον 9.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Ν. Διατάγματος ἄρχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθῆσεται δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1946

238]1946 ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ. Περί καταβολῆς ἐπιδόματος εἰς ἐκπληροῦντας ἐφεδρικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀρτεργάτας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 144 τῆς 3 Μαΐου 1946)

Λαβὼν ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ Α. Νόμου 509/45 «περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ταμείων Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν Νομοθεσίας» (*), ὡς καὶ σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζει :

Παρατείνει μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1946 τὸν χρόνον καταβολῆς ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν. 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ὡς ἐτροποποιήθη, συνεπληρώθη καὶ ἐπεξετάθη μεταγενεστέρως (Α. Ν. 574/37, 1843/39 κλπ.) προβλεπομένου ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἐκπληροῦντας ἐφεδρικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀρτεργάτας.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 230 ἑ. ἑ. παρούσαν πρᾶξιν του.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1946.

ΝΟΜΟΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑ. Περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 154 τῆς 11 Μαΐου 1946)

Ἄρθρον 1ον

1. Αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 118/1945 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων, (1) ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐπεκτείνονται, πλὴν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἁρθρου 2, ἐπὶ τῶν κατωθὶ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες λειτουργοῦν εἰς περιφερείας εἰς ἃς ἰσχύει ἡ θέλει ἐπεκτιθῇ ὁ Νόμος 118/1945

α) Ἐπὶ τῶν βιοτεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὧν οἱ φορεῖς τυγχάνουν ἡφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν τῆς Ἑλλάδος.

β) Ἐπὶ τῶν Ἐμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὧν οἱ φορεῖς τυγχάνουν ἡφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπορῶν.

γ) Ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν Νόμον 343/1945 (2).

2. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἁρθρου δὲν ὑπάγονται αἱ εἰς τὸν Νόμον 683/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, (3) ἀναφερόμεναι ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων οἱ μισθωτοὶ τυγχάνουν ἡφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, Ὁργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ γεωργικαί, δασικαὶ καὶ ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις.

Ἄρθρον 2ον

Εἰς τὸν Νόμον 118/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ ἐπεξετάθη, ἐπέρχονται αἱ κατωθὶ τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις :

1. Εἰς τὸ ἁρθρον 3 προστίθεται τρίτη παράγραφος ἔχουσα ὡς ἑξῆς :

3. Καθυστεροῦμεναι πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφοραὶ πέραν τῆς προθεσμίας τῆς παραγρ. 6 τοῦ ἁρθρου 4 τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαρύνονται μὲ πρόσθετον τέλος ἀνερχόμενον εἰς 10 ο.φ., ἀμφότερα δὲ εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Ἡ παρούσα διάταξις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰς μέχρι τοῦδε καθυστερουμένας πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφοράς, αἵτινες δὲν ἤθελον ἐξοφληθῇ μέχρι τῆς 15ης Ἰουνίου 1946.

2. Εἰς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἁρθρου 8 προστίθεται ἐδάφιον ἔχον ὡς ἑξῆς :

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δύναται νὰ ὁρίζηται, ὅτι αἱ εἰς προσωπικόν, γραφικὴν ὕλην, ἐντυπα, ἐνοίκιον, φωτισμόν, καθαριότητα, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ἀναγκαῖαι δαπάναι διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας, βαρύνονται τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.

3. Ἐκ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἁρθρου 9 ἀπαλείφεται ἡ λέξις «πλεονάζοντος».

4. Ἡ παράγραφος 9 τοῦ ἁρθρου 9 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

9. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἁρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἀπολύονται

(1) ΕΒΔ 5 σελ. 57.

(2) ΕΒΔ 4 σελ. 255.

(3) ΕΒΔ 4 σελ. 465, ΕΒΔ 5 σελ. 54, ΕΒΔ 5 σελ. 185.

(*) ΕΒΔ 4 σελ. 443.

δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Νόμου 2112 ή της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Βασιλ. Διατάγματος της 16 Ιουλίου 1920 «περί επεκτάσεως του Νόμου 2112 επί των εργατών, τεχνιτών και υπηρετών». Οι μισθωτοί ούτοι απαλλασσόμενοι διά βουλεύματος ή δικαστικής αποφάσεως δικαιούνται επίδοματος ανεργίας, ού ή έναρξιν άνατρέχει από της ήμέρας της απόλυσεώς των, εφ' όσον αναγγέλλουν έγγραφως εις τὸ Ταμείον τὴν ἐν λόγῳ ἀπαλλαγὴν των ἐντὸς ἐπτά ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης.

5. Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 12 προστίθεται ἐδάφιον γ' ἔχον ὡς ἐξῆς:

γ) Προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀμειβομένων ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ ποσοστοῖς ἀνεξαρτήτως κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκουν, πρὸς τὸ ἐκάστον ὑπὸ τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου δικαιούμενον ἐπίδομα ανεργίας. Ὁμοίως διὰ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μισθωτῶν ἢ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος ἀποζημιώσεις ἰσοῦνται πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

6. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 12 προστίθεται ἰδία παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 3, ἔχουσα ὡς ἐξῆς:

3. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ πρότασιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου, δύναται νὰ ὀρίζηται ἐνιαῖον ἐπίδομα ανεργίας δι' ἐκάστην κατηγορίαν μισθωτῶν, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

7. Εἰς τὸ ἄρθρον 13 προστίθεται δευτέρα παράγραφος ἔχουσα οὕτω:

Τὸ ἀνώτατον ὄριον ἐπιδοτήσεως ἐκάστου ἀνέργου δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἐννέα μηνῶν. Ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς ἀνέργους μισθωτοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐγκατεστάθησαν μετὰ τὸ ἔτος 1940, εἰς πόλεις, εἰς ἃς θέλει ὀρίσει ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, τὸ ἀνώτατον ὄριον ἐπιδοτήσεως τούτων ἀπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ὀρίζεται εἰς τρεῖς μῆνας.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, δύναται τὰ ὀριζόμενα ὡς ἄνω ἀνώτατα χρονικὰ ὅρια ἐπιδοτήσεως νὰ αὐξάνωνται μέχρι τοῦ διπλασίου.

Διὰ τοὺς ἤδη παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐπιδοτούμενους ἀνέργους αἱ ὡς ἄνω ὀριζόμεναι προθεσμιαὶ ἐπιδοτήσεως ἄρχονται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1945.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρὸντος παραγράφου.

Ἄρθρον 3ον

Πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ πηγάζουσα ἐξ ἀκέρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τυγχάνει ἀπαράδεκτος, εφ' όσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή δὲν ἐκινεποιήθῃ ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἄρθρον 4ον

1. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δύναται ἡ ἐργοδοτικὴ εἰσφορά τοῦ κλάδου ανεργίας τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως νὰ αὐξομειοῦται μέχρι τῶν ὁρίων, ἅτινα καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 παρὰ γ. 1 ἐδάφ. α' τοῦ Νόμου 118/1945.

2. Ὁμοίως δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δύναται νὰ ὑπαχθῇ

ὁ κλάδος ανεργίας τῶν ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμου 118/45 συσταθὲν Ταμεῖον Ἀνεργίας. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 5ον

Ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Α. 1799/1942 εἶναι, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐφαρμοζονται μόνον ἐπὶ τῶν δυνάμει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου τούτου τοποθετούμενων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 6ον

Ὁ Ἀν. Νόμος 2000/1939, ὁ Α.Ν. 2351/1940, τὸ Ν.Α. 424/1941, τὸ Ν.Α. 669/1941, τὸ Ν.Α. 1767/1942, τὸ Ν.Α. 1085/1942, τὸ Ν.Α. 2130/1943, τὸ Ν.Α. 2140/1943, ὁ Νόμος 765/1943 ἰπλὴν τῶν ἄρθρων 4, 5 καὶ 6 τοῦ Νόμου αὐτοῦ, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ Νόμου 1968/1944, ὁ Νόμος 827/1946 καὶ ὁ Νόμος 864/1946 καταργοῦνται (*).

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιευσέως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. ὑποβλήθησεται δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 Μαΐου 1946

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑργασίας Ὑπουργοῦ.

Α'

1. Πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ προσφάτου παγκοσμίου πολέμου ἡ ἀσφάλεισις τῶν μισθωτῶν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ανεργίας ὑφίστατο δι' ἀσημάντον ἀριθμὸν μισθωτῶν (καπνεργάται, μυλεργάται καὶ τυπογράφοι).

Ὁ Ἀναγκ. Νόμος 2000/1939, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ προβλήματα, ἅτινα ἐδημιούργησεν ἡ ἐκρηγξίς τοῦ πολέμου, εἰσήγαγεν ἰδιόμορφον σύστημα καταπολεμήσεως τῆς ανεργίας, διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας, διὰ τοῦ ὁποῖου τὰ ἐκ τῆς ανεργίας βάρεα ἐφερον σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου οἱ μισθωτοί.

Τὸ σύστημα τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2000/1939 ἐτροποποιήθη ριζικῶς διὰ τοῦ Ν.Α. 424, δημοσιευθέντος τὴν 27 Αὐγούστου 1941.

Διὰ τοῦ Ν.Α. 424/1941 διὰ λόγους ἐθνικῶς καθαρῶς ἐθελπισθὲν τὸ σύστημα τῆς ἀσφαλίσεως τῶν μισθωτῶν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ανεργίας κατὰ ἐπιχειρήσιν, ἡτις πλέον ἐφερον τὰ βάρεα τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἀπηρεχόλει τοῦτο ἢ ὄχι.

Τὰ κύρια χαρακτηριστικά τοῦ καθεστώτος, τὸ ὁποῖον καθιέρωσε τὸ Ν.Α. 424/1941 ἦσαν α) ἡ υποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη, ὅπως καταβάλῃ πᾶς ἀποδοχὰς εἰς τὸ προσωπικόν, τὸ ὁποῖον εὐρίσκειτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς εἰσβολῆς τοῦ κατακτητοῦ εἰς τὴν χώραν καὶ δι' ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἐγένετο χρῆσις τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἢ ὄχι καὶ β) κατάργησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότη πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Καὶ ναὶ μὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 αὐτοῦ προεβλέπετο ἡ παροχὴ ἀδείας πρὸς ἀπόλυσιν ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ, εφ' όσον ἠθέλει διαπιστωθῇ ἡ πραγματικὴ ἀδυναμία πρὸς παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Πλὴν ὁμοῦ ἡ ἐννοία τῆς πραγματικῆς ἀδυναμίας διεγράφη ὑπὸ τοῦ Ν.Α. 1085/1942 ὑπὸ τὸσον ἐξαιρετικῶς φρε-

(*) Βλέπε Ν.Α. 424/1941 ΕΒΑ 1 σελ. 21, Ν.Α. 669/1941 ΕΒΑ 1 σελ. 19, Ν.Α. 1767/1949 ΕΒΑ 1 σελ. 796, Ν.Α. 1085/1942 ΕΒΑ 1 σελ. 379, Ν.Α. 2130/1943 ΕΒΑ 2 σελ. 253, Ν.Α. 2140/1943 ΕΒΑ 2 σελ. 185, Ν.Α. 765/1943 ΕΒΑ 3 σελ. 630, 724 Ν.Α. 827/1946 ΕΒΑ 5 σελ. 58, Ν.Α. 864/1946 ΕΒΑ 5 σελ. 115.

δωλὸν πνεῦμα, ὥστε, διὰ τὴν κρίσιν, ὅτι ὑφίστατο αὕτη, ἀπαιτεῖτο νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἐπιχειρήσις μέχρις ἐκπονήσεως παντὸς ρευστοποιησίου στοιχείου της. Πρὸς τοῦτοις διὰ τὴν χορήγησιν της ἐν λόγῳ ἀδείας πρὸς ἀπόλυσιν ἀπαιτεῖτο σύμφωνος γνώμη Ἐπιτροπῆς, ἣτις ἐδεῖ νὰ διαπιστώσῃ τὴν ὑπαρξὴν τῆς πραγματικῆς ἀδυναμίας. Ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε πείρας κατεδείχθη, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ ἐνέκρινεν ἐλάχιστον ἀριθμὸν ἀπολύσεων καὶ δὴ εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση τῆς ἐπιχειρήσεως ἦτο τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ ἀντέξῃ αὐτὴ εἰς τὴν περαιτέρω μισθοδοσίαν τοῦ ἀργούντος προσωπικοῦ της, λόγῳ ὁλοσχεροῦς ἐξανέμψεως ἀπάντων τῶν περιουσιακῶν στοιχείων της, φθάνουσα μέχρι τοῦ σκληροῦ καὶ ἐπιζημιῶν διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν μέτρου τῆς διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ εἰσαγωγή τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ὑπηρετήθη ἐκ λόγων μεγίστης ἐθνικῆς σκοπιμότητος. Ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δημιουργία ἀνέργων θὰ παρεῖχεν εἰς τοὺς κατακτητὰς τὴν εὐκαιρίαν νὰ προμηθευθοῦν ἐλληνικὰς ἐργατικὰς χεῖρας διὰ τὴν πολεμικὴν τῶν προσπάθειαν. Εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα θὰ ὠδήγει καὶ ἡ τυχὸν δι' ἐπιδρομάτων ἀνεργίας ἀνεμετρήσιμος αὐτῆς, διότι οἱ κατακτητὰι θὰ ἠδύναντο νὰ στροτολογοῦν ἐργάτας βάσει τοῦ μητρώου ἀνέργων. Ὡς ἐκ τούτου ἐκρίθη ἐθνικῶς ἀναγκαῖον νὰ ἐπιβληθῇ ἰδιόμορφον σύστημα ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας εἰς βάρος τῶν καθ' ἕνα στα ἐργοδοτῶν, οἵτινες οὐσιαστικῶς ἀπώλεσαν τὸ δικαίωμα ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν, ἐνῷ ἐκ παραλλήλου ἐβαρύνοντο μὲ τὴν μισθοδοσίαν του καὶ διὰ ἀνεξαρκήτως ἂν ἀπασχολοῦν τοῦτο ἡ ὄχι.

Ἡ πρώτη μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν Κυβέρνησις, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην ἰσῆς κατανομῆς τῶν ἐκ τῆς ἀνεργίας βαρῶν μεταξὺ τῶν διαφόρων ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀμεσον κινητοποίησιν τῆς Βιομηχανίας, μὲ μειωμένον κόστος παραγωγῆς, ἐτροποποίησεν οὐσιμῶς τὸ καθεστὼς τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὅσον ἀφορᾷ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νόμου 44 (Ὁκτώβριος 1944), ὅστις ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἐργοδότες, ὅπως ἀπαλλάσσονται τῶν μισθωτῶν, οἵτινες δὲν ἦσαν ἀπαραίτητοι διὰ τὴν παραγωγικὴν λειτουργίαν, προβλέψας παραλλήλως τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς τοὺς ἐν λόγῳ μισθωτοὺς ἀνερχομένου εἰς 30—40% τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων.

Ὁ νόμος οὗτος ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ νόμου 118/1945, ὅστις ἴδρυσε τὸ ὑφιστάμενον Ταμεῖον Ἀνεργίας.

Συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τοῦτον τὸ πλεονάζον προσωπικὸν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀποστέλλεται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ἐκ τοῦ ὁποῦν τυγχάνει ἐπιδόματος ἀνερχομένου εἰς 40% μέχρι 50% τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχῶν του. Πλὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας οἱ ὡς ἄνω μισθωτοὶ λαμβάνουν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112, ὑπολογιζομένην ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἥς ἡ καταβολὴ ἢ, ἐν ἀρνήσει τοῦ μισθωτοῦ νὰ δεχθῇ ταύτην, ἢ προσφορὰ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη, ἐτέθη ὡς προϋπόθεσις τῆς ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ταχείας ἀπορροφῆσεως τῶν ἀνέργων ὠρίσθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 118/1945 ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἐπιχειρήσεων, ὅπως προλαμβάνουν τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς τῶν μέσων τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας, ἐξ ὧν τουλάχιστον 50%, δέον νὰ προέρχονται ἐκ τῶν ἐπιδρο-

μυμένων ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐθεσπίσθη ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐλέγχου ἐκ μέρους τοῦ Κράτους τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας καὶ περιορίσθη οὐσιμῶς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη, ὅπως ἐπιλέγῃ κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν του τὸ προσληπτέον προσωπικόν.

Οὕτω ὁ Νόμος 118/1945, ἰσχύων ἀρχικῶς ἐπὶ τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ ἐπεκταθεὶς βραδύτερον δι' ὅπουρκων ἀποφάσεων εἰς Πάτρας, Αἴγιον, Βόλον, Θεσ/νίκην, Νάουσιν, Βέροιαν, Μυτιλήνην, Χίον, Πύργον, ὑπεκατέστη τὸ καθεστὼς τοῦ Ν. Δ. 424/1941 διὰ μίαν μεγάλην κατηγορίαν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐπανεφέρε κατὰ βάσιν τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου 2112 μὲ τὴν οὐσιώδη συμπλήρωσιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν μισθωτῶν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας.

Δυνάμει εἰδικῶν διατάξεων σημαντικὸς ἀριθμὸς ἐπιχειρήσεων ἐξηρέθη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 424/1941.

Οὕτω διὰ τῶν Νόμων 683/1945, 765/1945 καὶ 1089/1946 κατηργήθη τὸ Ν. Δ. 424/1941 διὰ τὰς Τραπεζικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἐπίσης οἱ Νόμοι 817/46 καὶ 947/1946 κατηργήσαν τὸ Ν. Δ. 424/1941 διὰ τὰ λιγνιτωρυχεῖα καὶ μεταλλεῖα, ἅτινα ὑπῆχθησαν εἰς τὸν Νόμον 118/1945. Ὡσαύτως ὁ Νόμος 1126/1946 κατήργησε τὸ Ν. Δ. 424 διὰ τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ περιοδικὰ, ἐπεκταθέντος τοῦ Νόμου 118/1945. Ὁμοίως διὰ τοῦ Νόμου 343/1945 καὶ 541/1945 κατηργήθη τὸ Ν.Δ. 424/1941 διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις τὰς διεξαγομῆνας ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν τῶν Δήμων ἢ τοῦ Κράτους ἢ συνδεομένης μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται ὅλαι αἱ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ὡς ἡ Ἠλεκτρικὴ Ἐταιρία Παραγωγῆς, ἡ Ἠλεκτρικὴ Ἐταιρία Μεταφορῶν, ἡ Ἐταιρία Ὑδάτων, ἡ Ἐταιρία Ὑπονόμων, ἡ Ἐταιρία Ἀερίωφωτος, ἡ Τηλεφωνικὴ Ἐταιρία, ὡς καὶ οἱ Σιδηροδρόμοι ΣΕΚ, ΣΠΑΠ καὶ αἱ λοιπαὶ Σιδηροδρομικαὶ ἐπιχειρήσεις.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐργοστασίου Κρατικῶν Ἀεροπλάνων ὑπῆχθη δυνάμει τοῦ Νόμου 775/1945 εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 118/1945.

Ἐπίσης τὰ Νοσηλευτικὰ, καθὼς καὶ τὰ Κοινωνικὰ Ἰδρύματα, εἶχον ἐξαιρεθῇ διὰ τοῦ Νόμου 293/1943 τῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. 424/1941.

Σημαντικαὶ ἐπίσης κατηγορίαι μισθωτῶν ὡς οἱ φορτοεκφορτωταί, οἱ οἰκοδομικοὶ ἐργάται, οἱ κερματοποιοὶ καὶ οἱ καπνεργάται ἐμπορικῆς ἐπεξεργασίας δὲν ὑπάγονται εἰς τὸ Ν. Δ. 424/1941, διότι οὗτοι κατὰ κανόνα συνάπτουν συμβάσεις ἐργασίας ὠρισμένης διάρκειας, ἐφ' ὧν δὲν ἐφαρμόζεται τὸ Ν. Δ. 424/1941.

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων καταφαίνεται, ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες εἶναι ἄξια λόγου ἀπὸ πλουτολογικῆς ἀπόψεως, ἔχει ἤδη ἐξαίρεθῇ τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 424/1941.

Τὸ μόνον πεδὶον ἐφαρμογῆς τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ἔχει περιορισθῇ ἐπὶ τῶν μικροεπαγγελματικῶν, τῶν ἐμπορικῶν καὶ τῶν βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων. Οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, ἀπολυόμενοι διὰ τινα τῶν ἐν τῷ Ν.Δ. 424/1941 λόγων, μόνον ἐντελῶς ἀπορροστεύονται, διότι δὲν δικαιούνται ἐπιδόματος ἀνεργίας. Ὁμοίως οἱ μισθωτοὶ οὗτοι, ὅταν δὲν ἀπασχολῶνται λόγῳ μειώσεως ἢ ἐλλείψεως ἐργασιῶν, ὑφίστανται ἀπώλειαν τῶν ἀποδοχῶν τῶν κατὰ 50 ο/ο, χωρὶς νὰ λαμβάνουν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112 καὶ χωρὶς νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξεύρουν νέαν θέσιν μὲ πλήρεις ἀποδοχάς. Οὕτω ἡ διατήρησις τοῦ Ν. Δ. 424/1941

ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, ἀποβαίνει εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν τούτων, ἐνῷ ἅπαντα τὰ διὰ τὸν μισθωτὸν μειονεκτικὰ ταῦτα δὲν ὑφίστανται ὑπὸ τὸ καθεστὸς τοῦ Νόμου 118/1945, καθ' ὅσον οὗτος ἐξασφαλίζει εἰς τὸν μὴ ἀπασχολούμενον ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπίδομα ἀνεργίας ἴσον πρὸς τὸ 40 μέχρι 50 οἷο τῶν ἀποδοχῶν του, πρὸς τοῦτοις δὲ παρέχει εἰς αὐτὸν τὴν εὐχέρειαν ἐξευρέσεως νέας ἀπασχολήσεως.

Τὸ σημερινὸν καθεστὸς, ἴητο ἡ διατήρησις διὰ τὰς ὡς ἀνω ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις καὶ μόνον τοῦ συστήματος τῆς κατ' ἐπιχείρησιν καὶ ἀποκλειστικῆς εἰς βάρος αὐτῆς ἀσφαλίσεως τοῦ κινδύνου ἀνεργίας, χωρὶς νὰ προσπορίῃ ὠφελήματα εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν, καθιστᾷ μειονεκτικὴν τὴν θέσιν τῶν μικροβιοτεχνικῶν καὶ μικροεπαγγελματικῶν ἐπιχειρήσεων. Τοῦτο δὲ διότι πλησσεταὶ ἀνίσως ἡ ἀνταγωνιστικὴ τῶν ἱκανότης ἐναντι τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων καὶ ὀδηγοῦνται οὗτοι οἱ φρονεῖς τῶν εἰς ἐκπρολεταροποίησιν, ἡ ἐκ τῆς ὁποίας ζημία εἶναι ἀνυπολόγιστος ὄχι μόνον ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐθνικῆς οἰκονομίας, τῆς ὁποίας σημαντικοὶ ἄρμοι τυγχάνουν οἱ Βιοτέχναι καὶ οἱ Ἐπαγγελματίαι. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτοις λόγοι δικαιοσύνης ἐπιβάλλουν τὴν ἀπαγωγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 118/1945, διότι μόνον οὕτω τίθενται αἱ ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις ἐν ἴσῃ μοίρᾳ καὶ ὡς πρὸς τὸν μεταξὺ τῶν ἀνταγωνισμῶν, καθ' ὅσον τινὲς τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, στερούμεναι πρῶτων ὑλῶν, φέρουν τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν κατ' ἴσον λόγον πρὸς ἐκεῖνας, αἵτινες εὐρίσκονται ἐν πληρεῖ παραγωγικῇ λειτουργίᾳ.

Τὸ συμφέρον τόσο τῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, καὶ τὸ συμφέρον τῆς καθόλου ἐθνικῆς μας οἰκονομίας ἐπιβάλλει τὴν ἐπέκτασιν τοῦ Νόμου 118/1945 καὶ εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν βιοτεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐπιχειρήσεων, δι' οὗ ἡ προστασία τῶν μισθωτῶν ἐξασφαλίζεται διὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ἐνῷ ἐκ παραλλήλου τὸ βάρος τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας ἐπιμερίζεται ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν, ἀντὶ τῆς ἐπιρρίπτειται ἐπὶ τῶν ὧμων τῶν κατ' ἰδίαν ἐπιχειρήσεων, τιθεμένων οὕτω τῶν μικρῶν ἐπιχειρήσεων ἐν ἴσῃ μοίρᾳ ἀνταγωνισμοῦ πρὸς τὰς μεγάλας τοιαύτας.

Διὰ τοῦ παρόντος σχεδίου νόμου ἐπιτυγχάνεται ἡ ὁλοκληρώσις τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας, τὴν καθιέρωσιν τοῦ ὁποίου ἐπιμόνως ἠξίωσεν ἡ ἐργατικὴ τάξις κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθόν. Καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ἐξεταζόμενον τὸ παρὸν νομοσχέδιον δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀξιόλογος σταθμὸς ἐν τῇ ἐξελίξει καὶ διαμορφώσει τῆς ἐργατικῆς μας νομοθεσίας.

Β'

Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ παρόντος σχεδίου ἐπικτείνονται αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 118/1945 ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων. Λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας τελοῦν αἱ γεωργικαί, δασικαὶ καὶ ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ἐκρίθη σκόπιμον, ὅπως ἐξαίρεθῶν τοῦ παρόντος νόμου, ἔστω καὶ ἂν αὐταὶ φέρουν τὸν τύπον ἐπιχειρήσεως ὑπαγομένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθροῦ. Ἀλλωστε κατὰ κανόνα τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων προσλαμβάνεται κατόπιν συμβάσεως ἐργασίας ὁρισμένης διάρκειας. Ὅμοιως ἐξαίρεθονται αἱ ἐπιχειρή-

σεις, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 683/1945, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὡς καὶ ἐκεῖναι ὧν τὸ προσωπικὸν τυγχάνει ἡσφαλισμένον εἰς Ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμούς, οἵτινες ἔχουν κλάδον ἀνεργίας.

Ἐκρίθη σκόπιμον, ὅπως ὑπαχθῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118/45 αἱ εἰς τὸν Νόμον 343/1945 ἀναφερόμεναι ἐπιχειρήσεις, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τὸ παρ' αὐταῖς ὑπηρετοῦν προσωπικὸν ἰσχυρῆς εἰδικῆς νομοθεσίας. Οἱ ἀπολυόμενοι ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων μισθωτοί, συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντες κανονισμούς, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν συντάξεως, θὰ λαμβάνουν ἐπίδομα ἀνεργίας.

Ἐκ τῶν μισθωτῶν τῶν εἰς τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 1 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων δικαιούνται ἐπιδόματος ἀνεργίας ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου 118/1945 (13 Φεβρουαρίου 1945), ὡς καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες προσελήφθησαν μετὰ τὴν 13ην Φεβρουαρίου 1945, ἐφ' ὅσον ὅμως ἔχουν πραγματοποιήσει 270 τοῦλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας.

Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ παρόντος ἐπέρχονται διαφοροὶ τροποποιήσεις εἰς τὸν Νόμον 118/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ ἐπεξετάθη μεταγενεστέρως.

α) Οὕτω διὰ τῆς παραγρ. 1 ὁρίζεται ἡ εἰσπραξις τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφορῶν κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως τῶν Δημοσίων Ἐσόδων, ἐπιβαλλομένου προσθέτου τέλους ἐκ 10 οἷο ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν, χάριν τῆς ταχείας καὶ ἀσφαλούς εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Ταμείου.

β) Ἡ παράγρ. 2 ἀφορᾷ τὴν ἀνάληψιν ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας διαφόρων δαπανῶν τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας.

γ) Διὰ τῆς παραγρ. 3 ἀπαλείφεται ἡ λέξις «πλεονάζοντες» ἐκ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 9.

Ἡ ἀπάλειψις αὕτη τυγχάνει ἀπαραίτητος, διότι κατὰ τὸ προηγούμενον δικαίον ἐπιδόματος ἀνεργίας ἐδικαιούντο οἱ ἀπολυόμενοι ὡς πλεονάζοντες, ἐνῷ οἱ λοιποὶ μισθωτοὶ ἐστεροῦντο τοῦ εὐεργετήματος τούτου.

Ἡ ἀτέλεια αὕτη θεραπεύεται διὰ τῆς παραγρ. 3, εἰς τρόπον ὥστε ἅπαντες οἱ μισθωτοὶ δικαιούνται ἐπιδόματος ἀνεργίας.

δ) Μοναδικὴ ἐξαίρεσις μὴ λήψεως ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰσάγεται ὑπὸ τῆς παραγρ. 4 διὰ τοὺς ἀπολυομένους λόγῳ διαπράξεως ἀξιοποίνου πράξεως, διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὁποίων δὲν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. 118/1945. Ἀλλὰ καὶ οὗτοι, ἐὰν ἀπαλλαγῶν τῆς ἀποδοθείσης αὐτοῖς κατηγορίας καὶ ἐφ' ὅσον ἐντὸς ἐπταήμερον ἀπὸ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἀναγκάσθωσι ἐγγράφως ταύτην εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, δικαιούνται ἐπιδόματος καὶ δι' ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς των.

ε) Ἡ παράγρ. 5 ὑπηρετοῦται ἐκ τῶν δυσκολιών, ἃς θὰ ἐνσφάνιζε ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀμειβομένων ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ ποσοστοῖς, καθ' ὅσον ἄλλως θὰ ὤφειλε τὸ Ταμεῖον νὰ περιπίπτῃ εἰς ἀτέρμονας ἀριθμητικούς ὑπολογισμούς δι' ἓνα ἕκαστον τῶν μισθωτῶν τούτων πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν ποσοστῶν, ἅτινα ἐπραγματοποιεῖ οὗτος.

Ἐπίσης λόγῳ τῶν ἰδιομορφιῶν τῶν ὑπηρεσιῶν, αἵτινες παρέχονται ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον εἰς τὸ Ταμεῖον νὰ προσδιορίσῃ τὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν δεόν νὰ καταταχθῇ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν, δηλ. νὰ θεωρήσῃ αὐτὸν ὡς ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον, ὡς τεχνίτην, ὡς εἰδικευμένον ἐργάτην ἢ ὡς ἀνεπίδικτον. Αἱ αὗται δυσχέ-

γειαί θά παρουσιάζοντο καί ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 9 ἀποζημιώσεως.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους τόσον τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας, ὅσον καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 9, ἐξωμοιώθησαν, ἀνεξαρτήτως τῆς κατηγορίας εἰς ἣν εἶδει νὰ καταταχθῇ εἰς ἑκάστην ἐκ τῶν μισθωτῶν τούτων, πρὸς τὸ ἐπίδομα καὶ τὴν ἀποζημίωσιν, ἅτινα θά ἐδικαιοῦντο οὗτοι χαρακτηριζόμενοι ὡς ἀνειδίκευτοι ἐργάται.

στ) Διὰ τῆς παραγρ. 6 καὶ χάριν λογιστικῆς διευκολύνσεως τοῦ Ταμείου, ὅπερ εἶναι ὑποχρεωμένον σήμερον προκειμένου περὶ ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν νὰ ἐρευνᾷ τὴν προϋπηρεσίαν καὶ τὰ οἰκογενειακὰ βάρη ἐνὸς ἐκάστου, παρέχεται ἡ εὐχέρεια εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας νὰ καθορίξῃ ἐνιαῖον ἐπίδομα ἀνεργίας δι' ἐκάστην κατηγορίαν μισθωτῶν. Πάντως τὸ οὕτω καθοριζόμενον ἐνιαῖον ἐπίδομα ἀνεργίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὰ ὄρια, ἅτινα ὀρίζει τὸ ἀρθρὸν 13 τοῦ Νόμου 118]1945, διὰ τὴν ἀντίστοιχον κατηγορίαν.

ζ) Ἡ παράγρ. 7 περιορίζει τὸν χρόνον ἐπίδοσης τῶν ἀνέργων εἰς χρονικά ὅρια, ἅτινα ἰσχύουν εἰς τὰς συγχρόνους νομοθεσίας τῶν Κρατῶν ἐκείνων, εἰς τὰ ὅποια ὑφίσταται ὁ θεσμὸς τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας, ὡς συμβαίνει μετὰ ὅλας τὰς συγχρόνους νομοθεσίας.

Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 3 ἐπικυροῦται ἡ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατήσασα ἀποψὶς ὅτι ἡ τριμηνὸς ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάσης ἀπολύσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς διατάξεως ἥτις παρεβιάσθη. Τὸ παρὸν ἀρθρὸν δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται ὡς βᾶσις διὰ τὴν δημιουργίαν ἀκυροτήτων τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πέραν ἐκείνων αἰτίας περιοριστικῆς καὶ ἐιδικῆς καθορίζονται εἰς τοὺς διαφόρους νόμους, ὡς π.χ. κατὰ τὸν Νόμον 118]1945 μόνον ἡ μὴ καταβολὴ ἢ μὴ προσφορά τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (μὴ ἀπαιτουμένης δικαστικῆς παρακαταθέσεως εἰς τὴν περιπτώσιν ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ εἰσπράξῃ τὴν προσφερομένην ἀποζημίωσιν), ὡς καὶ ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος ἀναγγελία τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ ἐπιφέρουν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Οὕτω τὸ ἀρθρὸν 3 ἰσχύει ὅπου ὑπὸ διαφόρων νόμων καθορίζεται ἐιδικῶς περιπτώσεις ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου διάρκειας, ὡς εἶναι αἱ δύο προαναφερθεῖσαι τοῦ Νόμου 118]1945, τοῦ Α.Ν. 244]1936 καὶ τοῦ Ν.Α. 1799]1942, ὡς αὐθεντικῶς ἐρμηνεύεται ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ παρόντος σχεδίου, χωρὶς νὰ ἀποσκοπῇ εἰς τὴν δημιουργίαν καὶ ἄλλων λόγων ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

θ. Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 4 παρέχεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ εὐχέρεια αὐξομειώσεως τῆς ἐργατοδικῆς εἰσφορᾶς τοῦ κλάδου ἀνεργίας τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρὸν 3 τοῦ Νόμου 118]1945, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ὑπαγωγή τοῦ κλάδου τούτου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ἐπὶ σκοπῇ ἐξωμοιώσεως ἀπὸ ἀπότητος παροχῶν τῶν δικαιουμένων ἐπιδόματος ἀνεργίας.

ι. Τὸ ἀρθρὸν 5 ἐρμηνεύει αὐθεντικῶς τὸ ἀρθρὸν 8 τοῦ Ν.Α. 1799]1942.

ια. Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 6 καταργοῦνται τὰ ἐν αὐτῷ νομοθετήματα, συμφώνως πρὸς τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὴν παράγραφον 1 τῆς παρούσης ἐκθέσεως, καὶ οὕτω ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθίσταται ἀναιτιώδης καὶ ἀφρημένη δικαιοπραξία.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 Μαΐου 1946.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

12851]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καταργήσεως τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 39365]1946 ἀποφάσεως (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 65 τῆς 11 Ἀπριλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 2 τοῦ Α.Ν. 19]44 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν κ.λ.π.» ἀποφασίζομεν :

Καταργεῖται ἀφ' ἧς ἰσχυοῦν ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 39365 τῆς 18 Φεβρουαρίου 1946 ἀποφάσεως ἡμῶν «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.» ὡς τεθεῖσα καθ' ὑπερβάσιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἡ μήναια ἀποζημίωσις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐξακολουθεῖ νὰ διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 19 ἐδ. 9α τοῦ Ν. 6298]1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1946

27115]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ παροχῆς ἐκτάκτου οἰκονομ. ἐνισχύσεως εἰς προσωπικὸν Σ.Ε.Κ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 71 τῆς 27 Ἀπριλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ Νόμου 19]44 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν κ.λ.π.» μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ ἀποφασίζομεν :

Ὅπως ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13400]46 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὑπὸ τύπον δώρου ἐκτακτοῦ οἰκονομικῆς παροχῆς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα παρεχομένη εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐπιχειρήσεων ἀτμηλάτων Σιδηρῶν χορηγηθῇ καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Σιδηρῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ὑπὸ τὰς ἐν τῇ προμνησθείσῃ ἀποφάσει καθοριζόμενας προϋποθέσεις.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 17 Ἀπριλίου 1946

134'0]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἐπιδόματος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Πάσχα εἰς τοὺς ἐργαζομένους (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 74 τῆς 30 Ἀπριλίου 1946)

(*) ΕΕΔ 5 σελ. 191.

(*) ΕΕΔ 5 σελ. 254.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112

Συμπεράσματα θεωρίας και πράξεως

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, μετὰ προηγουμένην, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, προειδοποιήσιν, ρυθμίζεται, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 (βλέπε περὶ τῶν προθεσμιῶν ΕΕΔ 4, 128).

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν διέπεται ὑπὸ τοῦ κατ' ἐπέκτασιν τοῦ ν. 2112/1920 ἐκδοθέντος β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920.

Διαφέρει ὁμως, ἀναλόγως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ πρώτου ἢ τοῦ δευτέρου, ὁ τύπος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Οὕτω, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου—καὶ τοιοῦτος εἶναι ὁ συγκεντρῶν τὰ ἐν ἀρθρῷ 10 τοῦ νόμου 1234 ἰδιαιτέρα γνωρίσματα—ἡ καταγγελία, διὰ νὰ εἶναι διὰ τὸν ἐργοδότην ἀξήμιος, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εἶναι ἐγγράφος, (ἀρθρὸν 1 νόμου 4558/1930), ἐνῶ διὰ τὸν ἐργάτην, τεχνίτην ἢ ὑπηρετὴν δύναται νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ ἐγγράφου ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας. Ἡ καταγγελία ὡς μονομερὴς δικαιοπραξία εἶναι κατὰ τοὺς ν. 38 Π. (44.7) ν. 4 Π. (19.2) καὶ ν. 8 Β. (24.3) ἐγκυρος, μὲ μόνην συνέπειαν τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότητος εἰς πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς περιπτώσιν ἀτάκτου καταγγελίας (Οὐτῶ Α. Π. 251/1934, Θέμ. ΜΕ' σελ. 636, Α. Π. 45/1935, Θέμ. ΜΣΤ' σελ. 608, Α. Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, 14).

Ὁ τύπος τοῦ ἐγγράφου δὲν εἶναι ὁρισμένος. Πρέπει ὁμως νὰ περιέχῃ σαφῶς τὸν χρόνον, καθ' ὃν λήγει ἡ καταγγελλομένη σύμβασις ἐργασίας καὶ, διὰ νὰ εἶναι ἀσφαλὴς ὁ ἐργοδότης ἀπὸ ἀμφισβήτησεως τῆς νομίμου ἐνεργείας του, ἐνδείκνυται ἡ ἐπίδοσις διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, δύναται ὁμως νὰ γίνῃ καὶ δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον, γνωστοποιοῦντα τὴν λήξιν αὐτῆς (προβλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 12620/1930 Δικαστικὴ 1931 σελ. 310).

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρέπει νὰ εἶναι ὁριστικὴ καὶ ρητὴ. Ὑπὸ αἵρεσιν γινομένη ἀντίκειται εἰς τὸν δικαιοπρακτικὸν σκοπὸν αὐτῆς ὡς μονομεροῦς δηλώσεως, γνωστοποιητέας εἰς τὸν μισθωτὸν (προβλ. Πρωτ. Πειραιῶς 250/1943, ΕΕΔ 2, 403), πρέπει νὰ περιέχῃ καθαρὰν προειδοποίησιν περὶ ἀπολύσεως μετ' ὁρισμένην προθεσμίαν, βεβαίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ ἂν καὶ πότε. Εἶναι, ἄλλως, ἄκυρος, ἐφ' ὅσον περιέχει προειδοποίησιν περὶ ἀπολύσεως, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶται εἴτε ἐκ καθαρᾶς αἰρέσεως, εἴτε ἐκ προθεσμίας αἰρετικοφανοῦς, ὅταν ἡ ἀπόλυσις ἀναφέρεται εἰς μέλλον γεγονός, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀβεβαία καὶ ἡ ἐπέλευσις καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν θέλει ἐπέλθῃ (dies incertus an incertus quando) (προβλ. Πρωτ. Θεσσαλονίκης 873/1936, ΕΕΝ δ' σελ. 102). Ἐξ ἄλλου εἶναι ἄκυρος καθεὶ δικαιοπραξία, ὅχι μόνον ὅταν εὐθέως ἀντιτίθεται πρὸς τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις ἄγει εἰς καταστρατήγησιν καὶ ἐπιβουλήν τοῦ νόμου, χρησι-

μεύει δηλαδὴ πρὸς ἐπίτευξιν πρακτικοῦ ἀποτελέσματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὸ δίκαιον (Regelsberger § 141, III, Κρασοῦ, Γεν. Διδ. § 156), ἀποτελεῖ δὲ καταστρατήγησιν ἡ δόλως, ἡ ὁποία περιέχει ἀπόλυσιν εἰς ἀβεβαίον χρόνον (προβλ. τὴν ἀνω ἀπόφασιν).

Περαιτέρω, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ ν. 2112, ἐφ' ὅσον περιέλθῃ ὡς μονομερὴς δικαιοπραξία εἰς γνῶσιν τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται μισθωτοῦ, μὴ χρῆζουσα ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀποδοχῆς, δὲν δύναται μονομερῶς ν' ἀνακληθῇ παρὰ τοῦ δικαιοπρακτήσαντος ἐργοδότητος, ἐφ' ὅσον εἰς τὴν ἀνάκλησιν αὐτῆς δὲν συναντῇ ὁ μισθωτός (οὕτω Α. Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, 14), ἀφοῦ ἡ ἀνάκλησις ἀποτελεῖ δήλωσιν περὶ νέας συμβάσεως, διὰ τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἀποδοχὴ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐλέχθη ἀνωτέρω, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, διὰ νὰ εἶναι τακτικὴ (ἐμπρόθεσμος) κατὰ τοὺς νόμους 2112/1920 καὶ 4558/1930, ὀφείλει νὰ ἐνεργῇται ἐγγράφως. Τοῦτου προϋποτιθεμένου ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐξακολουθεῖ, ὡς συνετέθη κατὰ τὴν κατάρτισιν αὐτῆς, τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρέωσις εἰς παροχὴν τῶν συμπεφωνημένων ὑπηρεσιῶν του καὶ τοῦ ἐργοδότητος εἰς ἀποδοχὴν των. Προκειμένου μάλιστα περὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἡ κατὰ τὸν νόμον 4558/1930 προειδοποίησις δὲν ἀπαλλάσσει τὸν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημιώσιν του διὰ τοῦ τετάρτου τῆς ἀποζημιώσεως, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ καταβάλῃ ὁ ἐργοδότης, ἂν οὐδόλως προειδοποιεῖτο ὁ ὑπάλληλος (ἀρθρ. 2 νόμου 4558). Γενικὴ—κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ νόμου 4558/1930—εἶναι ἡ τάσις, ὅπως ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς ἀποζημιώσιν τοῦ ὑπαλλήλου, ἀνάλογον πρὸς τὴν προηγουμένην ὑπηρεσίαν του.

Ἡ ἀποζημιώσις τοῦ 1/4 ὀφείλεται ὁποσδήποτε καὶ ἂν μετὰ τὴν ἐγγράφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ πρὸ τῆς πειρᾶδος τοῦ νομίμου χρόνου τακτικῆς καταγγελίας γίνῃ ἡ ἀπόλυσις τοῦ ὑπαλλήλου. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου ἀναλύεται ὡς ἐξῆς: α) Νὰ λάβῃ τὰς ἀποδοχὰς του ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι τῆς ἀπολύσεως, μέχρι τοῦ χρόνου δηλαδὴ, κατὰ τὸν ὁποῖον προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του β) νὰ λάβῃ τὰς ἀποδοχὰς του ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας, γ) νὰ λάβῃ τὸ 1/4 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, τὴν ὁποίαν θὰ ἔδικαιοντο, ἂν δὲν εἶχε γίνῃ τακτικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε Α. Π. 248/1937 Θέμ. ΜΗ' σελ. 871, Α. Π. 531/1939 Θέμ. ΝΑ' σελ. 156, Α. Π. 22/1939 ΕΕΝ στ' σελ. 244, Α. Λιτσερόπουλος, Θέμ. ΝΒ' σελ. 356).

Τὸ δικαίωμα πάντως τοῦτο προϋποθέτει, ὅτι προηγήθῃ τακτικὴ (ἐμπρόθεσμος καὶ ἐγγράφος) προειδοποίησις τοῦ ὑπαλλήλου. Ἄν ἡ προειδοποίησις γίνῃ ἐγγράφως μὲν, ἀλλ' εἰς ὀλιγότερον τοῦ νομίμου χρόνον, δὲν ὑπάρχει νόμιμος καταγγελία καὶ ἀκολουθεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου εἰς πληρωμὴν ἀκεραίας καὶ μόνης (ἀνεῖν τοῦ 1/4) τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ νόμου 4558 (προβλ. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 657/1934, ΕΕΝ α' σελ. 481, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1476/1929, Θέμ. ΜΑ' σελ. 521).

Α—Ω

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5
ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 11 (113)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ: Ἡ δικαστικὴ προστασία
τῶν μισθωτῶν Σελ. 291

ΑΡΘΡΑ—ΓΝΩΜΑΙ

- Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέ-
σεών των, ὑπὸ *Χρ. Ν. Ἀγαλλοπούλου*, Γενικοῦ
Διευθυντοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλί-
σεων Σελ. 292
- Ἡ ἀσφάλις κατὰ τῆς ἀνεργίας μισθωτῶν
«ὀρισμένου χρόνου» καὶ τὸ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου
1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/45 κλπ.»,
ὑπὸ *Φιλίππου Δ. Ἀγγελῆ*, Δικηγόρου. Σελ. 296
- Ὑπολογισμὸς μηνιαίων προθεσμιῶν ἀστικοῦ
οὐσιαστικοῦ δικαίου, ὑπὸ *Ν. Γ. Κριθαρά*, Δι-
κηγόρου. Σελ. 299
- Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ Συνέλευσις Σω-
ματείου, ὑπὸ *Ἀγγ. Μπουροπούλου*, Εἰσαγγε-
λέως Ἀρείου Πάγου Σελ. 300
- Θέματα ἀπολύσεως μισθωτῶν (Ἀποζημίωσις
νόμου 2112), ὑπὸ *Α—Ω* Σελ. 320

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΣΧΟΛΙΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- Νομικὸς καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μι-
σθωτῶν. Σκοπὸς καὶ ἔκτασις ἐξουσιοδοτή-
σεως νόμου 28/1944: Ἀφορμὴ πρὸς θέσπισιν
νόμου 28/1944.— Ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀποδο-
χῶν πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν.— Μὴ καθο-

ρισμὸς ἐξ ὑπαρχῆς, διὰ μεταβολῆς τῶν ὄρων
τῆς συμβάσεως, παγίων παροχῶν, ἐφ' ὅσον ἡ
ἀμοιβὴ τῶν μισθωτῶν ἔχει καθορισθῇ κατ' ἄλ-
λον τρόπον.— Ὑπέρβασις νομοθετικῆς ἐξουσιο-
δοτήσεως, ὑπὸ *Χ. Μητρέλια*, Συμβούλου Ἐπι-
κρατείας (*Συμβ. Ἐπικρατείας* 85/46) Σελ. 301

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Ἀναγγελία διαθεσιμότητος μισθωτῶν κατ' ἄρ-
θρον 9 ν. 118/1945. Ἐρευνα ὑπὸ τῶν πολι-
τικῶν δικαστηρίων τῆς νομιμότητος ὑπουργικῆς
ἀποφάσεως: Θέσις μισθωτῶν εἰς κατάστασιν
διαθεσιμότητος.— Συνέπειαι ὡς πρὸς τὸ δικαίω-
μα ἀποδοχῶν.— Μὴ ὑποχρέωσις ἀναγγελίας δια-
θεσιμότητος εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ
Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας.— Μὴ νόμιμον
ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ τοιαύτης ὑποχρεώ-
σεως, ὑπὸ *Π. Βουγᾶ*, Πρωτοδίκου (*Πρωτ. Βό-
λου* 248/1945). Σελ. 302

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

- Ἀκυρότης παραιτήσεως δικαιωμάτων ἐφέδρων
παλαιῶν πολεμιστῶν. Ἐννοία τοῦ ἀρθροῦ 27
τοῦ ἀναγκ. νόμου 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 περὶ
«συμβιβασμοῦ»: Ὑπαγωγή εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ
ἀκύρου συμβιβασμοῦ καὶ τῆς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ
ἐξηναγκασμένης παραιτήσεως τοῦ ἐφέδρου πα-
(Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

Εἰς τὴν 315 σελίδα: Τὸ ἀπὸ 7/10 Μαΐου 1946 Νομοθ. Διάταγμα «περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἀστι-
κοῦ Κώδικος καὶ τοῦ εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου».

Εἰς τὴν 315 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 2250/1940 Ἀναγκ. Νόμος «Ἀστικὸς Κώδιξ» (Τὰ
σχετικὰ μὲ τὴν μίσθωσιν ἐργασίας ἄθροα).

Εἰς τὴν 317 σελίδα: Ὁ ὑπ' ἀριθ. 2783/1940 Ἀναγκ. Νόμος «Εἰσαγωγικὸς Νόμος τοῦ
Ἀστικοῦ Κώδικος».

Εἰς τὸ παρὸν τεύχος:

Ὁ Νόμος 118/1945, ὡς ἰσχύει, μετὰ τὰς τροποποιήσεις αὐτοῦ, κωδικοποιημένος.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Ὑπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἑπαρχίες γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνη Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 10.000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, πού στέλνεται ταχυδρομικῶς, μαζί μὲ τὰ ἔξοδα, ἕως ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

λαιοῦ πολεμιστοῦ.— Συνέπεται ἐκ τῆς παραιτήσεως.— Μὴ ἀναγκαία περαιτέρω προσφορὰ ὑπηρεσιῶν.— Συμψηφισμὸς ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, ὑπὸ Π. Παπακωνσταντίνου, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 2532/1946) Σελ. 303

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

— Κατάταξις μισθωτῶν ὡς ἐθελοντῶν καὶ προστασία Ν. 3514: Ἐφεδρικὰ ἐπιδόματα.— Ἐκτασις προστασίας νόμου 3514.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ὡς ἐθελοντῶν καταταχθέντων εἰς τὸν Στρατὸν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ὑπὸ Ν. Μέξη, Εἰρηνοδίκου (Εἰρην. Ἀθηνῶν 89/46). Σελ. 304

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

— Διαδικασία νόμου Γ'ΟΑ' καὶ δικαστικὸν ἔνσημον Νόμον Γ'ΟΗ'. Σκοπὸς τῆς διαδικασίας.— Διαδικαστικαὶ ἀπλοποιήσεις.— Μὴ ἀναγκαία καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἀγωγῆς, ὑπὸ Κ. Γρίβα, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 3109/1946) Σελ. 306

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΝΟΜΩΝ

— Ὁ νόμος 118/1945, ὡς ἰσχύει μετὰ τὰς τροποποιήσεις αὐτοῦ. Σελ. 307

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ νόμου, Νομοθ. Διάταγμα. Σελ. 315
- «Ἀστικὸς Κώδιξ», 2250/1940 ἀναγκαστικὸς νόμος. Σελ. 315
- «Εἰσαγωγικὸς νόμος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος», 2783/1941 ἀναγκ. νόμος. Σελ. 317
- Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 27/9/40 Β. Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1936 Β. Δ. «περὶ συμπληρώσεως Δίττος περὶ ἀδειῶν ἐκτελέσεως καὶ πτυχίων ἐπιβλέψεως ἡλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων. Σελ. 318

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ τῶν στοιχείων ἀναγγελίας τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118/1945, 18000/1946 Σελ. 319

ΔΙΑΦΟΡΑ

- Ἀλληλογραφία Σελ. 319

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΜΩΝ ΜΑΣ

Τόμος Α' (1941—1942) μετ' ἀλφαβητικῶν εὑρετηρίων	Δραχ.	15.000
Τόμος Β' (1943) μετ' ἀλφαβητικῶν εὑρετηρίων	»	10.000
Τόμος Γ' (1944) (ἐλλείπουν ἐξαντληθέντα 4 τεύχη)	»	10.000
Τόμος Δ' (1945) (υπάρχουν μόνον τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1945 τεύχη, τῶν λοιπῶν ἐξαντληθέντων)	»	15.000

Τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα ἀποστολῆς εἰς Ἑπαρχίας βαρύνουν τὸν ἀγοραστήν.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 11 (113)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1946

Η ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Το πρόβλημα του τρόπου της εκδίκασης των εργατικών διαφορών είναι αναμφίβολα από τα σοβαρότερα. Η επιτυχία του καλύτερου συστήματος από τη θεωρητική άποψη εξυψώνει την επεξεργασία του εργατικού δικαίου και έχει το πρακτικό όφελος της παροχής της αναγκαίας από αυτή τη θέση του μισθωτού άμεσης δικαστικής προστασίας του.

Έχουν, επομένως, και πάλι στο σημείωμά μας αυτό τη θέση των απόψεων σχετικές με το θέμα αυτό, που γίνεται πάλι επίκαιρο με την κάθαρση των νομοθετημάτων της κατοχής, ανάμεσα στα όποια είναι και οι νόμοι 765/1943 και 1968/1944, που καθιέρωσαν τον γνωστό τρόπο εκδίκασης των εργατικών διαφορών από τον Πρωτοδίκη.

Είναι κοινή διαπίστωση—επαναλαμβανόμε— πως η ανάθεση της εκδίκασης των εργατικών διαφορών στον Πρωτοδίκη με την εργατική διαδικασία του νόμου Γ'ΟΔ', χωρίς περιορισμό στο χρηματικόν ποσόν, ήταν επιτυχής. Έδωσε τη δυνατότητα να κινηθῇ ένα μεγάλο πλήθος εργατικών διαφορών, που διαφορετικά δεν θα μπορούσε να κινηθῇ με τον γνωστό, απροσάρμοστο στις επείγουσες ανάγκες των μισθωτών, μηχανισμό της τακτικής διαδικασίας. Εξ άλλου η διετής σχεδόν πείρα εφαρμογῆς απέδειξε πως η εργατική διαδικασία, χειριζόμενη από τον Πρωτοδίκη, μας έδωσε αποτελέσματα σημαντικά από τη δικαιοπλαστική άποψη και εξυπηρέτησε την καλή του εργατικού δικαίου εφαρμογή.

Οι διαπιστώσεις αυτές επομένως επιβάλλουν να διατηρηθῇ ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Πρωτοδίκου, με τὴ γνωστὴ διαδικασία τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' σὲ ἀπεριόριστο χρηματικὸν ὄριο, ἀφοῦ ὅμως ληφθοῦν τὰ ἐξῆς μέτρα, ποὺ ἀναγκαῖον, κατὰ τὴ γνώμη μας, γιὰ τὴν καλύτερὴ ἀπονομὴ τοῦ εργατικοῦ δικαίου: Νὰ ἰδρυθῶν με νόμο στὰ κυριώτερα Πρωτοδικεῖα (Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης) εἰδικὰ Τμήματα Ἑργατικῶν Διαφορῶν, ὅπου νὰ τοποθετηθῇ, με ἀπόφαση τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Ἑργασίας, ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸν δικαστῶν, ἀπὸ τοὺς μᾶλλον ἐξειδικευμένους στὸ ἐργατικὸ δίκαιο, με θητεία, ποὺ νὰ μὴν ὑπερβαίνει τὸ ἔτος. Ἀποκλειστικὸ ἔργο τῶν δικαστῶν νὰ εἶναι, με πρῶτο καὶ δεῦτερο βαθμὸ, ἡ ἐκδίκαση κάθε πολιτικῆς διαφορᾶς ἀπὸ τὴ σύμβαση ἐργασίας ἢ τὸν νόμο, μ' ἐφαρμογὴ τῶν ἀπλῶν καὶ ἀμέμεπτων, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς εὐχερείας, διαδικαστικῶν διατάξεων τοῦ νόμου Γ'ΟΔ'.

Στὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Τμήματος Ἑργατικῶν Διαφορῶν νὰ ὑπαχθῶν ὅλες οἱ ἐργατικὲς διαφορᾶς, ἀπὸ τὴ σύμβαση ἢ τὸν νόμο (τὸν νόμο ἀκόμη 551 «περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων» τὸν νόμο 3514), ἢ προσφωρὴν ἐπιδίκαση ἀπαιτήσεων μισθωτῶν με τὸν νόμο 2032/1939, ἡ ἀναστολὴ ἀκόμη τῆς ἐκτελέ-

σεως τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρώτου βαθμοῦ σὲ περίπτωση ἀσκήσεως ἐφέσεως. Νὰ ὀρισθῇ ὑποχρεωτικὴ προθεσμία, ὅσο μπορεῖ συντομώτερη, γιὰ τὴν ἐκδοσὴ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου βαθμοῦ. Νὰ μὴν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρώτου βαθμοῦ, σὲ περίπτωσιν ἐφέσεως, χωρὶς τὴν ὑποχρεωτικὴ καταβολὴ τοῦ 1/3 τοῦλάχιστον τῆς ἀξιώσεως, ποὺ ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὴν ἀπόφαση. Νὰ μπορεῖ με διάταγμα νὰ ἐπεκτείνεται ἡ ἰδρυση Τμημάτων Ἑργατικῶν Διαφορῶν καὶ σὲ ἄλλα Πρωτοδικεῖα, ἂν προκύπτει ἀπὸ τὰ πράγματα ἀνάγκη. Νὰ διατηρηθῇ στὰ ἄλλα Πρωτοδικεῖα, στὸ μεταξύ, ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Πρωτοδίκου με τὴ διαδικασία τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' καὶ ἡ δυνητικὴ ἀρμοδιότης τοῦ Ἐληνοδίκου, καθὼς θεσπίζεται με τὸν νόμο 1968/1944.

Θέλουμε νὰ πιστεύουμε πως τὸ διάγραμμα τοῦ συστήματος, ποὺ ἀναλύεται, ὄχι πολὺ νέο στὴ σύνθεσή του, με στήριγμα ὅμως τὰ δεδομένα ἀπὸ τὴ πείρα τῆς ἑως τώρα ἐφαρμογῆς, ἐξασφαλίζει κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο τὴν ὀρθὴ καὶ γρήγορὴ τοῦ εργατικοῦ δικαίου ἀπονομῇ. Ἐχει ἀκόμη, με τὴν τακτικὴ δικαστικὴ σύνθεσή του, τὸ πλεονέκτημα πως ἀποφεύγονται οἱ βλαβερὲς ἀντιθέσεις γνωμῶν τῆς νομολογίας, ἀφοῦ με τὴν ἀποφυγὴ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν δικαστῶν στὴν ἀσκηση τοῦ ἔργου τῶν θὰ ἐξασφαλίζεται ἡ ἐνότης τῆς νομολογίας. Καὶ ἀκόμη, χωρὶς νὰ προκαλεῖ καμμιὰν πρόσθετὴ ἐπιβάρυνση στὸν κρατικὸ προϋπολογισμό, ἀποχωρίζει τὴν ἀπονομὴ τοῦ εργατικοῦ δικαίου ἀπὸ ἐκείνη τοῦ κοινοῦ δικαίου, με τὴν προσδοκία τῆς καλύτερης ἀκόμη ἐφαρμογῆς τῶν νέων ἀρχῶν, ποὺ ἐμποτίζουν τὸ ἐργατικὸν δίκαιο καὶ τῆς καλύτερης κατανόησεως τῶν σκοπῶν του, ἀφοῦ εἶσι με τὴ σύνθεση τῶν Εἰδικῶν Τμημάτων Ἑργατικῶν Διαφορῶν δημιουργεῖται καὶ τὸ κατάλληλο γι' αὐτὸ «κλίμα».

Ὁ ἀποχωρισμὸς τέλος τῆς ἀπονομῆς τοῦ εργατικοῦ δικαίου ἀπὸ ἐκείνη τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου θὰ ἐπιδράσει ἄμεσα στὴ γρήγορὴ ἀπονομῇ, πράγμα, ποὺ ἐμποδίζεται με τὴν ἀπασχόληση τῶν δικαστῶν καὶ σὲ ἄλλα δικαστικὰ καθήκοντά των, θὰ μείνει ὁ ἀνάλογος ὕλικος χρόνος νὰ ἐξυπηρετηθῇ ἄμεσα ὁ μισθωτός, ἀναζητῶντας τὴ δικαστικὴ προστασία του, καὶ ἀκόμη θὰ ὑπάρξουν καὶ τὰ ἀνάλογα περιθώρια χρόνου, ποὺ θὰ ἐπιτρέψουν στὸν δικαστὴ νὰ ἐξειδικευθῇ ἀκόμη καλύτερα στὸ ἐργατικὸ δίκαιο καὶ ν' ἀφιερωθῇ ὀλοκληρωτικά, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων του, στὴ μελέτη καὶ ἐπεξεργασία τοῦ εργατικοῦ δικαίου.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ ΤΩΝ (*)

Υπό τοῦ κ. ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ι.Κ.Α.

14. Ἀλλοδαπὸν δίκαιον. Τὸ Ἀγγλικὸν δίκαιον δὲν ἔχει ρυθμίσει ἰδιαιτέρως τὰς σχέσεις τοῦ μισθωτοῦ ἐφευρέτου πρὸς τὸν ἐργοδότην. Ἡ νομολογία κατέληξεν ὁμοφώνως εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἐφευρέσις ἀνήκει κατὰ κανόνα εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἔκαμε αὐτὴν καὶ ἡ σχέσις ἐργασίας ἐκεῖθεν δίδει κανὲν δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν μισθωτῶν του, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ ἐφευρέσις ἔχη σχέσιν μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ δύναται νὰ εἶναι ὠφέλιμος εἰς αὐτὴν ἢ ἀκόμη ὁ μισθωτὸς ἔκαμε τὴν ἐφευρέσιν κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας καὶ μὲ τὴν συνδρομὴν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὸ ἀγγλικὸν δίκαιον ἀγνοεῖ τὴν ἐφευρέσιν ἐπιχειρήσεως. Πάντως ὅμως δεόν νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι πρέπει νὰ πρόκειται περὶ ἰδίας ἐφευρετικῆς ιδέας τοῦ μισθωτοῦ καὶ οὐχὶ ἀπλῶς μόνον περὶ μιᾶς μηχανικῆς ἢ χειροτεχνικῆς ἐργασίας ἢ ἀπλῆς συμπράξεως ἐν τῇ πραγματοποιήσει τῆς ιδέας τοῦ ἐργοδότη, ὅταν δηλ. οὗτος δίδῃ εἰς τοὺς μισθωτοὺς του τὴν ἐφευρετικὴν ιδέαν μὲ σχέδια, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ὁ μισθωτὸς φθάσει εἰς τελειοποίησιν, ἀκόμη μάλιστα καὶ ἐὰν κάμῃ οὗτος δευτερευούσας ἐφευρέσεις συνδεομένας μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς κυρίας ἐφευρέσεως καὶ διενεχνοῦσας τὴν πραγματοποιήσιν αὐτῆς. Αἱ ἐφευρέσεις αὗται ἀνήκουν εἰς τὸν ἐργοδότην. Παρ' ὅλον τὸν κανόνα, ὅστις παρέχει ἀπεριορίστως εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων του, καταλήγει ἡ ἀγγλικὴ νομολογία πρακτικῶς εἰς τὰ αὐτὰ συμπεράσματα, εἰς τὰ ὁποία καὶ ἡ γερμανικὴ καὶ ἡ γαλλικὴ, διότι δέχεται, ὅτι ἐὰν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας ἔχει περιληφθῇ ἡ ἐφευρετικὴ ρήτρα ἡ ἐκ τοῦ εἵδους καὶ τῶν συνθηκῶν ἐργασίας (θέσεως ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, μεγέθους μισθοῦ κλπ.) προκύπτει χωρὶς νὰ προσβάλλεται τὸ αἰσθηματικὸν ἐπιεικειᾶς, ὅτι ὁ μισθωτὸς προσελήφθη πρὸς ἐφευρετικὴν δραστηριότητα ἢ αὕτη περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ὑπηρεσιακῶν του ὁπορρώσεων, δύναται ὁ ἐργοδότης ν' ἀξιῶσιν, εἴτε τὴν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως παραχώρησιν εἰς αὐτὸν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως, εἴτε νὰ διατηρήσῃ, ὡς θεματοφύλαξ, δι' αὐτὸν τὸ δικαίωμα ὁ μισθωτὸς.

Τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐφευρέσις ἐχρησιμοποιήθη, καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐφευρέτης ἦτο ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, δὲν ἐρμηνεύεται ὡς παραίτησις ἐκ τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ. **Berger** ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 95 ἐπ., **Adler** ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 6, **Schlegeberger** ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 212.

Γαλλία. Νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς ἐφευρέσεως τῶν μισθωτῶν δὲν ἔχει λάβει χώραν. Ἐπιστήμη καὶ νομολογία ἐπιδιώκουν, ὅπως διὰ τῆς ἐφαρμογῆς γενικῶν κανόνων ἐπιτύχουν τὴν λύσιν τῶν σχετικῶν προβλημάτων. Βασικὸς κανὼν εἶναι ἡ συμβατικὴ ἐλευθερία, ἥτις ρυθμίζει τὰς σχέσεις ὅσονδήποτε αὐστηρὰ καὶ ἂν εἶναι. Μόνον αἱ συμβά-

σεις, αἵτινες ἀφοροῦν ἐφευρέσεις ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας καὶ αἵτινες οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὴν ἐπιχείρησιν θεωροῦνται ὡς ἀκυροί, ὡς ἀντιβαίνονσαι εἰς τὴν ἐν τῷ γαλλικῷ δικαίῳ ἀναγνωριζομένην ἀρχὴν τῆς *liberté de l'industrie* (**Allart**, ἐνθ' ἄν. σελ. 137). Συνεπῶς ὅλα τὰ ζητήματα λύονται διὰ τῆς συμφωνίας τῶν μερῶν (**Pouillet**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 263). Ἐλλείπει τοιαύτης γίνονται διάφοροι κατασκευαί. Ἐθεωρήθη, ὅτι ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ἐφευρέσις ἐκεῖνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἔσχεν οὗτος τὴν κεντρικὴν ιδέαν καὶ ἀφῆκεν εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ιδέας ταύτης ὡς καὶ ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν νὰ κάμῃ μίαν ἐφευρέσιν καὶ ἔθηκε πρὸς τοῦτο τὰς ἐγκαταστάσεις του εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ μισθωτοῦ. Μόνον τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἐφευρέτης ἐχρησιμοποίησε τὰ μέσα τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἐπεξεργασίαν τῆς ἐφευρέσεως του χωρὶς νὰ τοῦ δοθῇ ἡ κεντρικὴ ιδέα δὲν παρέχει δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀξιῶσιν δι' ἑαυτὸν τὴν ἐφευρέσιν. Περαιτέρω ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ἐφευρέσις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ ὑπάλληλος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ ἐργοδότη, δυνάμει σιωπηρᾶς συμφωνίας, ἐφ' ὅσον τὰ ἔργα τοῦ μισθωτοῦ συνίστανται εἰς τὸ νὰ κάμῃ ἐφευρέσεις, εἴτε κατὰ γενικὸν κανόνα, εἴτε δι' ὠρισμένον πεδῖον (**Adler**, ἐνθ' ἄν. σελ. 5). Ἡ γαλλικὴ θεωρία θέτει τὸ κύριον βάρος, τῆς ἐφευρέσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐφευρέσις ἐγένετο ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας προκυπτόντων καθηκόντων. Οὕτως διακρίνονται: 1) ἐφευρέσεις τὰς ὁποίας κάμνει ὁ ὑπάλληλος ὅταν ἀκολουθῇ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότη ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του. διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶναι ἀπλῶς ὄργανόν του, χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ μέγεθος τῆς ἐφευρετικῆς παροχῆς τοῦ μισθωτοῦ (**Pouillet** ἐνθ' ἄν. σελ. 264). Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ εὐρίσκειται εἰς ὅξειαν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀγγλικὴν καὶ γερμανικὴν πρακτικὴν, αἵτινες ἀκριβῶς εἰς τὸ μέγεθος τῆς ἐφευρετικῆς ἐργασίας εὐρίσκουν τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμά.

2) ἐφευρέσεις τὰς ὁποίας ὁ μισθωτὸς κάμνει ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ὑπηρεσιακῶν του καθηκόντων, ἀλλ' ἄνευ ἰδιαιτέρας ἐντολῆς· αὗται ἀνήκουν εἰς τὸν μισθωτὸν, ἀδιαφόρως ἐὰν ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει προσωπικῶν ἔρευνῶν ἢ ἐκ τύχης. (**Picard et Olin. Traité des brevets d' invention** No 24). Ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ οὐδὲ τὴν ἀπλὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἐφευρέσεως. (**Pouillet** σελ. 267). Κατὰ τοῦτο διαφέρει τὸ Γαλλικὸν δίκαιον ἀπὸ τὸ Γερμανικόν, διότι δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπιδράσεις τῆς ἐπιχειρήσεως. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην εἶναι ἄνευ σημασίας ἡ συμμετοχὴ τῆς ἐπιχειρήσεως, δηλ. ἡ ἐσωτερικὴ κατάσταση τῆς τεχνικῆς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει. Οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει ἡ σημαντικὴ διενεχλύνσις τῆς γενέσεως τῆς ἐφευρέσεως διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς πείρας καὶ τῶν βοηθητικῶν μέσων τῆς ἐπιχειρή-

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς 262 σελίδος.

σεως. "Αλλως βεβαίως, εάν ή εφευρέσεις είναι αποτέλεσμα κοινών προσπαθειών του μισθωτού και εργοδότη, τότε ή εφευρέσεις είναι κοινή ιδιοκτησία (Pouillet ένθ. άνωτ. σελ. 266). 3) εφευρέσεις τās οποίās κάμνει ο μισθωτός κατά τόν έλεύθερον χρόνον και αΐτινες ούδεμίαν σχέσηιν έχουν με τήν επιχείρησιν· αΐται ανήκουν εις τόν μισθωτόν. (Berger, ένθ. άνωτ. σελ. 86 έπ.)

Η άνευ περιορισμού εφευρογία της συμβατικής έλευθερίας εδημιούργησεν έν σοβαρόν κοινωνικόν πρόβλημα, διότι ή συμβατική έλευθερία έν τῷ εργατικῷ δικαίῳ δέν είναι αληθής έλευθερία. Ο οικονομικῶς ισχυρότερος έπιβάλλει τούς όρους του. Είς τό σχέδιον του 1924 προϋτάθη ή αναγραφή διατάξεων εξασφαλιζουσών τό έπί των εφευρέσεων δικαίωμα του μισθωτού. Τό σχέδιον έλαβε ύπόψιν τήν βοήθειαν τήν οποίαν ο εφευρέτης λαμβάνει εκ της επιχείρησεως. Αί εφευρέσεις αΐται ανήκουν κατά τό ήμισυ εις τόν εφευρέτην και κατά τό ήμισυ εις τόν εργοδότην. Η ρύθμισις αΐτη αντιστοιχεί εις τήν ρύθμισιν του άρθρου 716 cod. cín. περί του ανακαλύπτοντος θησαυρόν. Η λύσις αΐτη κατεπολεμήθη έν τῇ Βουλῇ ζωηρότατα και τό σχέδιον μεταβλήθη δεχθέν ότι τό δικαίωμα έπί της εφευρέσεως ανήκει αποκλειστικῶς εις τόν εργοδότην. Κατόπιν νέας κριτικής ήλλαξε και πάλιν τό σχέδιον, δεχθέν συνιδιοκτησίαν εργοδότη και μισθωτού και της οποίας τά ιδανικά ποσοστά ορίζονται από περιπτώσεις εις περιπτώσεις έπί τῇ βάσει ειδικῆς διαδικασίας, έφ' όσον δέν είναι δυνατόν νά ύπάρξη συμφωνία μεταξύ των μερών. Διά του σχεδίου ορίζεται, ότι δέον νά εξασφαλίζεται μία άμοιβή εις τόν εφευρέτην έφ' όσον έν τῷ μισθῷ ή έν τῇ ειδικῇ αποζημίωσει δέν εξασφαλίζεται αποζημίωσις διά τόν αποκλεισμόν αΐτου από κάθε δικαίωμα έπί της εφευρέσεως.

Ο Ρωσικὸς νόμος ορίζει, ότι δικαίωμα πρὸς έκδοσιν διπλώματος έχει ο αληθής εφευρέτης ή ο διάδοχός του. Ανακριβής βεβαίωσις περί της ιδιότητος του δημιουργοῦ θεωρεῖται αξιόποινος πράξις. Ανήκουν εις τόν εργοδότην αἱ εφευρέσεις, όταν είναι αποτέλεσμα της ενεργείας του μισθωτού, ήτις έπί τῇ βάσει των υπηρεσιακῶν του υποχρεώσεων έδει νά κατευθύνεται ακριβῶς πρὸς έπίτευξιν εφευρέσεων τοιαύτης μορφῆς και ή εφευρέσεις δέν εξέρχεται του κύκλου των εις αΐτόν υπό του εργοδότην άνατεθέντων καθηκόντων. Επίσης γίνεται δεκτὴ και ή κατάρτισις εφευρετικῆς ρήτρας, πλὴν όμως αΐτη υπόκειται εις τόν έγγραφον τύπον. Όταν ο μισθωτός ή ο εργοδότης αναγγείλουν τήν εφευρέσιν, χωρίς νά έχουν δικαίωμα, παρέχεται τό δικαίωμα εις τόν δικαιούμενον μισθωτόν ή εργοδότην νά ζητήσῃ τήν άκύρωσιν της αναγγελίας ή εκχώρησιν του χορηγηθέντος διπλώματος. Εάν ή εφευρέσεις έγγένετο έν τῇ επιχείρησει και δέν δύναται νά διαπιστωθῇ ο δημιουργός, ύφίσταται εφευρέσεις επιχείρησεως, ύπέρ της και εκδίδεται τό δίπλωμα. Η αποζημίωσις διά τήν εφευρέσιν περιέρχεται εις τήν κολλεκτίβα των εργατῶν της σχετικῆς επιχείρησεως.

Ο Ιταλικὸς νόμος περί προστασίας της βιομηχανικῆς ιδιοκτησίας της 13 Σεπτεμβρίου 1934 ορίζει έν άρθροις 22, 23 και 24, ότι εφευρέσεις γενόμεναι πρὸς έκτέλεσιν συμβάσεως, εις τās οποίās προϋποτίθεται ὡς αντικείμενον ή εφευρετικὴ δραστηριότης και ὡς τοιαύτη άμβιβεται, ανήκουν εις τόν εργοδότην, εξαίρεσις του δικαιώματος των μισθωτῶν ν' άναγνωρισθῶν ὡς πρωτοουργοί της εφευρέσεως (εφευρετικὴ τιμή).

Είς τās τοιαύτας εφευρέσεις περιλαμβάνονται και αἱ εφευρέσεις, αΐτινες έντός ένός έτους μετά

τῇ άποχώρησιν του μισθωτοῦ εκ της επιχείρησεως δηλοῦνται πρὸς άπόκτησιν διπλώματος, έφ' όσον ή εφευρέσεις περιλαμβάνεται εις τό πεδión δράσεως της επιχείρησεως. Εάν δέν προβλέπεται αποζημίωσις, ανήκει μὲν ή εφευρέσις εις τόν εργοδότην, δικαιούται όμως ο μισθωτός νά ζητήσῃ άνάλογον πρὸς τήν σημασίαν της εφευρέσεως αποζημίωσιν. Εάν δέν πληροῦνται αἱ άνω προϋποθέσεις, ο εργοδότης έχει δικαίωμα προτιμήσεως δι' αποκλειστικὴν χρῆσιν της εφευρέσεως, έπί καταβολῇ έφ' άπαξ αποζημιώσεως ή περιοδικῆς τοιαύτης, ής τό ποσόν καθορίζεται άναλόγως της συνδρομῆς, ήν παρέσχεν ο εργοδότης κατά τήν δημιουργίαν της εφευρέσεως. Τό δικαίωμα της προτιμήσεως δύναται νά άσκήσῃ ο εργοδότης έντός τριῶν μηνῶν από της ήμέρας, καθ' ήν τῷ άνεκοινώθη ή χορήγησις του διπλώματος. Τά εκ της εφευρέσεως δικαιώματα άναίρουνται, εάν ή αποζημίωσις δέν καταβληθῇ πλήρως κατά τήν καθορισθεῖσαν ήμερομηνίαν. Αἱ περί τήν αποζημίωσιν διαφοραί λύνονται υπό διαιτητικῆς επιτροπῆς.

Ο Ολλανδικὸς νόμος περί εφευρέσεων του 1910 ὡς επανειλημμένως μετά ταῦτα έτροποποιήθη, ορίζει έν άρθρῳ 10, ότι εφευρέσεις αΐτινες γίνονται παρά πλοσώπον, ότερ είναι μισθωτός άλλον και ή θέσις του συνεπάγεται τήν ύπ' αΐτου χρησιμοποίησιν των ιδιαιτέρων του γνώσεων, εις τās οποίās στηρίζεται ή γενομένη εφευρέσις, ανήκουν εις τόν εργοδότην. Εάν ο παρεχόμενος μισθός ή ή πληρωθεῖσα ιδιαιτέρα αποζημίωσις δέν είναι εύλογος έν σχέσει με τήν οικονομικὴν σημασίαν της εφευρέσεως και τās συνθήκας, ύφ' ας έγγένετο αΐτη, υποχρεοῦται ο εργοδότης νά παράσχῃ εύλογον αποζημίωσιν. Η διαφορά λύεται υπό ειδικοῦ συμβουλίου έπί των εφευρέσεων.

Ο Ισπανικὸς νόμος περί συμβάσεως εργασίας του 1931 ορίζει εις άρθρον 24, τās εφευρέσεις επιχείρησεως ὡς εκείνας, αΐτινες κατά μέγα μέρος όφείλονται εις τās εγκαταστάσεις και μεθόδους της επιχείρησεως χωρίς νά δύναται νά διακριθῇ ιδιαιτέρως μισθωτός τις ὡς δημιουργός. Αΐται ανήκουν εις τόν εργοδότην. Τό αΐτό ισχύει και διά τās εφευρέσεις, αΐτινες γίνονται παρά μισθωτῶν προσληφθέντων διά της συμβάσεως διά τοιαύτην εφευρετικὴν εργασίαν. Αἱ λοιπαί εφευρέσεις, εις τās οποίās επικρατεῖ ή προσωπικότης του μισθωτοῦ είναι έλεύθεραι, έστω και αν έγγένοντο έπ' ευκαιρίᾳ της εργασίας και ανήκουν εις τόν μισθωτόν, όστις μάλιστα δέν δύναται νά παραιτηθῇ τούτων, είτε ύπέρ του εργοδότη, είτε ύπέρ τρίτου τινός παρά μόνον διά συμβάσεως, καταρτιζομένης μετά τήν εφευρέσιν.

Εάν ή εκμετάλλεσις της μισθωτικῆς εφευρέσεως παρά του εργοδότην άποφέρῃ κέρδη τελούντα έν καταφανεί δυσαναλογία πρὸς τόν μισθόν του μισθωτοῦ, όστις έκαμε τήν εφευρέσιν ταύτην έν τῇ άσκήσει της υπηρεσίας του δικαιούται οΐτος εις ειδικὴν άμοιβήν.

Είς τās *Ηνωμένας Πολιτείας της Βορ. Αμερικῆς* γίνεται δεκτόν, ότι και έν Μεγ. Βρετανίᾳ με έλαχίστας διαφοράς. Οΐτοι δέν ύφίσταται κατά κανόνα οὐδέν δικαίωμα του εργοδότη πρὸς χρησιμοποίησιν εφευρέσεως του μισθωτοῦ. Τοιοῦτον δικαίωμα δύναται νά στηρίζεται μόνον εις τήν σύμβασιν και εκ των όρων αΐτης εξαρτάται εάν ο μισθωτός είναι υποχρεωμένος νά μεταβιβάσῃ εις τόν εργοδότην τό δικαίωμα της εφευρέσεως ή νά παράσχῃ άπλῶς άδειαν εκμεταλλεύσεως. Η έκτασις της εις τόν εργοδότην παραχωρουμένης άδειας εκμεταλλεύσεως δύναται νά είναι ποικίλη. Η σύμβασις

πρέπει να είναι ρητή· δὲν θεωρεῖται ἀρκετὴ ἡ σύμβασις, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς δέχεται νὰ θυσιάσῃ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, εἰς ἣν ἐργάζεται, τὸν χρόνον του, τὴν ἐργασίαν του καὶ τὰς ἐπαγγελματικὰς του ἱκανότητας. Ἀκόμη τὸ γεγονός, ὅτι αἱ ἀναζητήσεις, αἵτινες ἐγένοντο καὶ τὸν ὠδήγησαν εἰς τὴν ἐφεύρεσιν, ἔγιναν τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐργοδότη καὶ δαπάναις του δὲν στεροῦν αὐτὸν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφευρέσεως, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ὑπάλληλος ἔχει ἀναλάβῃ διὰ τῆς συμβάσεως ἀκριβῶς τὸ ἔργον νὰ τελειοποιήσῃ μηχανὰς ἢ διαδικασίας ἢ προϊόντα καὶ ἐργάζεται κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας καὶ μὲ δαπάνας τοῦ ἐργοδότη καὶ ἐπιτυχάνει τοῦτο, ἐλλείπει ἐννοεῖται ρητῆς ἀντίθετου συμφωνίας, διατηροῦνται πάντως τοῦ ἐργοδότη τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως (Adler σελ. 7). Συμβατικαὶ ρήτραι περὶ μεταβιβάσεως μελλοντικῶν ἐφευρέσεων ἐπιτρέπονται ἐν εὐρυτάτῃ ἐκτάσει. Δὲν ἐπιτρέπονται μόνον ὅταν ἡ πρὸς ἐκχώρησιν ὑποχρέωσις εἶναι χρονικῶς καὶ ἀντικειμενικῶς ἀπεριοριστος. Ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται συμβατικὴ ὑποχρέωσις ἐκχώρησεως, τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως ὑφίσταται μὲ μόνον τὸν περιορισμόν, ὅτι ἐάν ὁ μισθωτὸς ἔκαμε τὴν ἐφεύρεσιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ μὲ ὄργανα τοῦ ἐργοδότη, ἐχρησιμοποίησε δηλ. τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τὸ τεθὲν πρὸς ἐπίλυσιν θέμα περιλαμβάνεται ρητῶς εἰς τὰς ὑπηρεσιακὰς ὑποχρεώσεις ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ ἀδειαν ἐκμεταλλεύσεως δι' ὅλον κληρὸν τὴν διάρκειαν τῆς προστασίας τοῦ δικαιώματος. Ἐπίσης δικαίωμα χρησιμοποίησεως ἀποκτὰ ὁ ἐργοδότης, ὅταν χρησιμοποιεῖ τὴν ἐφεύρεσιν ἀνεὺς ἀντιρρήσεως τοῦ μισθωτοῦ. Σημειωτέον, ὅτι ταῦτα δὲν εἶναι ἀναμφισβήτητα, διότι τὸ Ἄνωτ. Δικαστήριον τῶν Ἡν. Πολιτειῶν δέχεται τὴν ἀντίθετον ἄποψιν (*Απόφ. 18 Φεβρουαρίου 1924), καθ' ἣν ἐάν ὁ μισθωτὸς προσελήφθῃ διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς διαδικασίας καὶ ἔλαβε διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν μίαν ἀμοιβήν, ἢ ἐφεύρεσις ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην (Adler ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 81). Ἡ ἐφεύρεσις ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅταν στηρίζεται εἰς αὐτοτελὴ ἐφευρετικὴν αὐτοῦ ἰδέαν ἢ εἰς τεχνικὴν περαιτέρω διαμόρφωσιν τῶν ἰδεῶν τοῦ ἐργοδότη, χωρὶς νὰ ὑφίσταται αὐτοτελὴς ἐφευρετικὴ ἰδέα τοῦ μισθωτοῦ, πρόκειται δηλ. περὶ παρεπομένης ἐφευρέσεως τελούσης εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως μὲ τὴν κυρίαν ἐφεύρεσιν.

Εἰς τὸν *Kanadān*, κατὰ τὸν νόμον περὶ ἐφευρέσεων τοῦ 1935, ἡ ἐφεύρεσις ἀνήκει εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ ἂν ἀκόμη ὁ μισθωτὸς κατὰ τὴν δημιουργίαν τῆς ἐφευρέσεως ἐχρησιμοποίησε μέσα ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἡ ἐφεύρεσις ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅταν οὗτος ἀνέβηκεν εἰς τὸν μισθωτὸν μόνον τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ἐφευρετικῆς τῶν ἰδεῶν.

Εἰς τὴν *Οὐγγαρίαν* ἀναγνωρίζεται εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τοῦ μισθωτοῦ, ὅταν ἡ κατεχομένη θέσις ὑπὸ τούτου ἢ ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐπιβάλλει εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς τεχνικὰς του γνώσεις εἰς ἐφευρετικὰς ἐργασίας, διὰ τὰς ὁποίας ζητεῖ τὴν ἐκδοσιν διπλώματος Adler, σελ. 3.

Ἐν *Λιθουανίᾳ* οὐδεμία νομοθ. διάταξις ὑφίσταται· συνεπῶς ρυθμίζονται τὰ πάντα συμβατικῶς.

Εἰς *Τσεχοσλοβακίαν* ἰσχύει ὁ παλαιὸς αὐστρ. νόμος τοῦ 1897, τροποποιηθεὶς ἐπανειλημμένως καὶ καθ' ὃν οἱ μισθωτοὶ θεωροῦνται ὡς πρωτοεργοὶ τῶν ἐφευρέσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει συμφωνηθῇ ἄλλο τι. Αἱ συμβατικαὶ διατάξεις, δι' ὧν στερεῖ-

ται ὁ μισθωτὸς τῶν ἐν λόγῳ ὠφελειῶν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ γενομένων ἐφευρέσεων εἶναι ἄκυροι.

Ἐν *Φινλανδίᾳ* κατὰ τὸν νόμον τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1898, ὡς ἐτροποποιήθη τὸ 1930 καὶ τὸ 1933 (ἄρθρον 3), ἐάν ὁ μισθωτὸς ἔκαμε ἐφεύρεσιν κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐργοδότη ἢ ἡ ἐφεύρεσις θεωρεῖται συνέπεια τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις καὶ μόνον δικαιούται νὰ λάβῃ διπλωμα, ἐκτὸς ἐάν ἔχη συμφωνηθῇ ἄλλο τι.

Ἐν *Ἑλβετίᾳ* τὸ ζήτημα ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ κώδικος τῶν ἐνοχῶν (ἄρθρον 347), ὅστις ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων εἰς τὸν μισθωτὸν, ἔξαιρέσει τῶν ὑπηρεσιακῶν ἐφευρέσεων. Τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων, αἵτινες ἐγένοντο ἐν τῇ ἐνασχύσει τῶν ὑπηρεσιακῶν του καθηκόντων, ἀνήκει, ἀνεὺς ἀποζημιώσεως, εἰς τὸν ἐργοδότην, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἐφευρέσεις, αἵτινες γίνονται ἐκτὸς τῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων καὶ ἐφ' ὧν τὸ δικαίωμα ἐπεφύλαξεν ὁ ἐργοδότης εἰς ἑαυτόν, δυνάμει τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας καὶ δι' αἷς ὑποχρεοῦται εἰς μίαν εὐλόγον εἰδικὴν ἀποζημίωσιν. Ἡ ἐρμηγεία δέχεται, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ καθοριστοῦ τῶν συμβάσεων ἢ ἀξίωσις τοῦ ἐργοδότη ἐκ τῆς ἐφευρετικῆς ρήτηρας δὲν περιλαμβάνει τὰς καλουμένας ἐλευθέρως ἐφευρέσεις, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνας, αἵτινες ἔχουν συνάφειαν μὲ τὴν ὑπηρεσιακὴν δραστηριότητα τοῦ μισθωτοῦ. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἑλβ. νόμου περὶ ἐφευρέσεων (ἄρθρον 16, 2, 2) δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἐναγάγῃ τὸν μισθωτὸν ἢ ἀντιστρόφως ὁ μισθωτὸς τὸν ἐργοδότην πρὸς ἀκύρωσιν ἢ ἀντιταῦτης εἰς ἐκχώρησιν τοῦ ἀνεὺς δικαιώματος ληφθέντος διπλώματος ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως. Οἱ ἐφευρέται δημόσιοι ὑπάλληλοι διατηροῦσι, συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Bundesrat τῆς 6ης Σβρίου 1925, δικαίωμα συγχρήσεως. Ἡ αὕτη λύσις ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ὑπάλληλους τῶν ὁμοσπονδιακῶν σιδηροδρόμων, Weidlich, Angestelltenerfindung ἐν Rechtsvergleichendes Handwörterbuech Schlegelberger τ. 2 σελ. 211.

Ἐν *Γερμανίᾳ* τὸ ζήτημα ἦτο ἀρρῶθμιστον μέχρι τοῦ 1942. Μέχρι τότε ἐρρῶθμιζτο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας ἐντὸς τοῦ περὶ ἐφευρέσεων νόμου καὶ τῶν περὶ συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ νομικοῦ συνεδρίου Augsburg 1914 εἰσαχθείσης τριπλῆς διαιρέσεως τῶν ἐφευρέσεων, περὶ ὧν ἴδε ἄνωτ. σελ. 165.

Αἱ ἐφευρέσεις ἐπιχειρήσεως, ἐκεῖναι δηλ. αἵτινες στηρίζονται εἰς τὴν χρησιμοποίησιν ὑπαρχούσης προεργασίας καὶ πείρας καὶ ἐπιτυγχάνονται διὰ συνεργασίας πολλῶν, χωρὶς νὰ δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἡ καθ' ἑκάστον συμμετοχὴ τῶν μισθωτῶν καὶ τοῦ ἐργοδότη ἀνήκουν εἰς τὸν ἐργοδότην· αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἐφευρέσεις, ἐκεῖναι δηλ. αἵτινες γίνονται εἰς ἐκτέλεσιν εἴτε ρητῆς ὑποχρεώσεως ἐκ συμβάσεως ἐργασίας («ἐφευρετικὴ ρήτρα»), εἴτε σιωπηρᾶς ταύτης, προερχομένης δηλ. ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ κύκλου τῶν ὑπηρεσιακῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ, ἀνήκουν ἐπίσης εἰς τὸν ἐργοδότην. Αἱ ἐφευρέσεις αἱ μὴ περιλαμβανόμεναι εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν εἶναι ἐλεύθεραι, ἀνήκουν εἰς τὸν μισθωτὸν. Εἰς τὴν συμβατικὴν ἐλευθερίαν τῶν μερῶν πρὸς καθορισμόν τῶν ἀμοιβῶν ὑποχρεώσεων δὲν τίθενται φραγμοί, πέραν τῶν ὑπὸ τῆς ἐννοίας τῶν χρηστῶν ἠθῶν (§ 138 BgB) τιθεμένων περιορισμῶν ἐπὶ ἀνεπιεικούς ἐπεκτάσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργοδότη ἐναντι.

τὸν ἐφευρέτην ὑπαλλήλου ἐν σχέσει μετὰ τὴν ἑκτασιν καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ. Περί ἰδιαιτέρας ἀποζημιώσεως τοῦ ἐφευρέτου δὲν ἡδύνατο νὰ γίνῃ λόγος, ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν εἰδικὴ διατάξις ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας. Ἐλλείπει τοιαύτης διατάξεως γίνεται δεκτὸν, ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν ἔχει καμμίαν δυνατότητα νὰ ἐπιδικάσῃ τοιαύτην ἐπὶ τῇ βάσει π.χ. τῶν ἀρχῶν ἐπιμελείας. Εἰς τὸν ἐφευρέτην μισθωτὸν ἀνεγνωρίσθη διὰ τῆς πράξεως τοῦ Patentamt ἀπο τοῦ 1922 ἡ καλουμένη «ἐφευρετικὴ τιμὴ». Σημειώτεον, ὅτι διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων εἶχον τεθῇ διὰ πολλὰς κατηγορίας μισθωτῶν, ἰδίως τῶν ἐφευρετικῶς δρῶντων τοιούτων λεπτομερεῖς διατάξεις. Ἐγένοντο πολλὰ προσπάθειαι νομοθετικῆς ρυθμίσεως, ὧν ἡ σοβαρότερα εἶναι ἡ διὰ τοῦ σχεδίου συμβάσεως ἐργασίας τοῦ 1923, ἐνθα περιελήφθησαν λεπτομερεῖς διατάξεις. Διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 12 Ἰουλίου 1942 τοῦ ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 4ετοῦ σχεδίου ὠρίσθη, ὅτι 1) πᾶς μισθωτὸς εἶναι ὑποχρεωμένος τὰς ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει προκύπτουσας ἐφευρέσεις, ἀδιαφύκτως ἐὰν πρόκειται περὶ ὑπηρεσιακῶν ἢ ἐλευθέρων ἐφευρέσεων, νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότη καὶ 2) ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, τὸ βραδύτερον ἐντός 6 μηνῶν, ἐὰν θὰ χρησιμοποιήσῃ δι' ἐαυτὸν τὴν ἀνακρινωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐφεύρεσιν καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ὑποχρεοῦται διὰ τὰς εἰς αὐτὸν ἀφιμένους ἐφευρέσεις νὰ καταβάλῃ εὐλόγον ἀποζημίωσιν. Αἱ διατάξεις αὗται ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς διασκέψεως τοῦ ἐργοδότη, ὁ μισθωτὸς δὲν δικαιούται νὰ προβῇ εἰς καμμίαν διάθεσιν τῆς ἐφευρέσεως, ὑποχρεοῦται δὲ αὐτὸς καὶ ὁ ἐργοδότης εἰς τήρησιν τῆς μυστικότητος τῆς ἐφευρέσεως.

Περί τῆς ἀποζημιώσεως περιέχει λεπτομερεῖς διατάξεις ὡς βάσιν θέτει τὸ χρησιμοποίησιν τῆς ἐφευρέσεως, τὸ μέγεθος τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας, τὸ μέγεθος τοῦ ἐργατικοῦ μισθοῦ καὶ τὰ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐργα τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ διάταξις προβλέπει τὴν δυνατότητα μεταγενεστέρως μεταβολῆς τῆς καθορισθείσης ἀποζημιώσεως, ὅταν ἐπακολουθήσουν μεταβολαὶ τῶν συνθηκῶν τοιαῦται καθιστῶσαι καταφανῶς ἀνεπιεικῇ τὴν καθορισθεῖσαν ἀποζημίωσιν. Διὰ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας δὲν θίγονται τὰ ἐκ τῶν ἐφευρέσεων δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ. Σημειώτεον, ὅτι αἱ θεωρητικῶς διατάξεις εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου. Περαιτέρω περιλαμβάνονται διατάξεις περὶ τῆς «κοινῆς» ἐφευρέσεως—**Barth**. Die Neuregelung der Erfindungen von Geglsgschaftsmitgliedern. ἐν Deutsches Recht, 1943 σελ. 553 **Müller-Pohle**. Erfindungen von gefolgschaftsmitgliedern ἐν Zeitschrift der Akademie für Deutsches Recht, 1943. σελ. 114 ἐπ. **Τοῦ αὐτοῦ**.—Der gegengwärtige Stand der Lehre von der Angestellten-erfindung. ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 1919—1926.

Ἐν Ἀυστρίᾳ ρυθμίζεται τὸ ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ λεπτομερέστερον οἰασδήποτε ἄλλης χώρας διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τοῦ 1925, ὅστις ἀντικατέστησε τὰς διατάξεις τοῦ παλαιότερου νόμου 1897.—Χαρακτηριστικὰ εἶναι ἡ ἐξαιρετικὴ προστασία τοῦ ἐφευρέτου καὶ ὁ μέγας περιορισμὸς τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας.

Τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν γενομένων διαρκώσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνήκει εἰς τὸν μισθωτὸν ἐκτός ἐὰν διὰ συμβάσεως ἔχῃ ἄλλο τι ὀρισθῇ. Ὁ νόμος διακρίνει μεταξὺ ὑπηρεσιακῶν καὶ ἐλευθέρων ἐφευρέσεων. Ἡ ἐννοία

τῶν ἐφευρέσεων ἐπιχειρήσεως εἶναι ἄγνωστος εἰς τὸ Ἀυστριακὸν δίκαιον. Ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ εἶναι μόνον ὑπηρεσιακαὶ ἐφευρέσεις. Ὡς ὑπηρεσιακαὶ ἐφευρέσεις θεωροῦνται ἐκεῖναι, αἵτινες ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῶν ἐμπλόνων εἰς τὸ πεδίον δράσεως τοῦ ἐργοδότη, ἐὰν ἡ ἐνέργεια, ἥτις ἡγαγεν εἰς τὴν ἐφεύρεσιν περιλαμβάνεται μετὰ τῶν ὑπηρεσιακῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ἢ ὁ μισθωτὸς ἔλαβε τὴν ὠθησιν διὰ τὴν ἐφεύρεσιν ἐκ τῆς δράσεώς του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἡ δημιουργία τῆς ἐφευρέσεως σπουδαίως διηκολύνθη διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς πείρας, ἢ τῶν βοηθητικῶν μέσων τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὁ νόμος ἀπαιτεῖ διὰ τὴν ἐγκυρότητα τῆς ἐφευρετικῆς ρήτρας τὸν ἐγγραφὸν τύπον καὶ ἀναγνωρίζει εἰς τὸν μισθωτὸν ἐν πάσῃ περιπτώσει δικαίωμα ἐπὶ ἰδιαιτέρας ἀποζημιώσεως, δι' ἣν θέτει ὠρισμένα κριτήρια.

Ἡ ἀποζημιώσις δύναται μεταγενεστέρως νὰ μεταβληθῇ, ὅταν ἐπῆλθον οὐσιώδεις μεταβολαὶ τῶν διὰ τὴν κρίσιν τοῦ εὐλόγου τῆς ἀποζημιώσεως κρατουσῶν συνθηκῶν. Ἀξίωσιν πρὸς μεταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἔχει ὁ μισθωτὸς καὶ ἐν περιπτώσει μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τρίτον, ὅταν τὸ διὰ τὴν μεταβίβασιν ληφθὲν μέτρον εἶναι δυσανάλογον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ λαμβανομένην ἀποζημίωσιν. Ἐὰν ἡ ἀποζημιώσις τοῦ μισθωτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐκτάσεως τῆς χρησιμοποίησεως τῆς ἐφευρέσεως καὶ ὁ ἐργοδότης παραλείπῃ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῆς ἐν ἀναλόγῳ διὰ τὴν ἐπιχείρησιν οἰκονομικῇ σημασίᾳ, ἡ ἀποζημιώσις κανονίζεται, ὡς ἐὰν ὁ ἐργοδότης χρησιμοποιεῖ τὴν ἐφεύρεσιν ἐν ἀναλόγῳ ἐκτάσει.

Ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται ν' ἀναγγέλλῃ ἀμέσως εἰς τὸν ἐργοδότην τὰς ἐφευρέσεις, τὰς ὁποίας ἀφορᾷ ἡ τυχὸν συμφωνία περὶ τῶν εἰς τὸν ἐργοδότην περιεχομένων μελλοντικῶν ἐφευρέσεων. Ὁ μισθωτὸς δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ ἐν περιπτώσει μερικῆς ἢ ὀλικῆς παραίτησεως τοῦ ἐργοδότη ἐκ τῆς ἐφευρέσεως, ὅπως μεταβιβάσῃ εἰς αὐτὸν τὸ τμήμα τῆς ἐφευρέσεως τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ἡ παραίτησις, ὅποτε ὁ ἐργοδότης δύναται ν' ἀξιῶσιν ἀνάλογον μείωσιν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὴ ἡ ἰδιαιτέρα ἐμετάλλευσις τοῦ εἰς τὸν μισθωτὸν μεταβιβασθέντος τμήματος τῆς ἐφευρέσεως. Τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ δὲν δύνανται οὔτε ν' ἀρθῶσι, οὔτε νὰ περιορισθῶσι δι' ἀντιθέτου συμφωνίας. Ὁ νόμος εἶναι ἐξαιρετικὰ προσοδεντικός καὶ ἡκολούθησε κατὰ μέγα μέρος τὰς ἐπὶ τοῦ γερμανικοῦ σχεδίου συμβάσεως ἐργασίας τοῦ 1923 διατυπωθείσας παρατηρήσεις τοῦ Riezler. Σημειώτεον, ὅτι δὲν ἐλείφθη καὶ αἱ αὐστηραί ἐπικρίσεις τοῦ νόμου, καίτοι εἶναι ἀρκετὰ προσοδεντικὸς ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν μισθωτῶν. Θεωρεῖται ὅτι εἰς τὸ βάθος δὲν ἔχει ἐπαρκῶς λάβει ὑπ' ὄψιν τὰ συμφέροντα ἀμφοτέρων τῶν τάξεων. Ἐπίσης ὅτι δὲν εἶναι ἀρτίος εἰς τὴν διατύπωσιν **Adler** ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 21.

Ὁ Δανικὸς νόμος δὲν περιέχει καμμίαν εἰδικὴν διατάξιν, ἀλλὰ περιορίζεται εἰς τὰς γενικάς διατάξεις, καθ' ὅς τὸ δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν διπλώματος κέκτηται μόνον ὁ ἐφευρέτης ἢ ὁ εἰς δὲν ἔχουσι νομίμως μεταβιβάσῃ τὰ δικαιώματά του.

Ἐν Σουηδίᾳ ὑπάρχει ἐλλείπει νομοθετικῆς ρυθμίσεως πλήρης συμβατικὴ ἐλευθερία. Ἐλλείπει εἰδικῆς συμφωνίας, αἱ ἐφευρέσεις, ὡς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας, ἀνήκουν εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ δικαιούται αὐτὸς εἰς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ διπλώματος. Δικαίωμα εἰς ἀποζημίωσιν ἔχει ὁ μισθωτὸς, μόνον,

ἐφ' ὅσον αὕτη ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐν *Νορβηγία* δὲν ὑπάρχει νομοθετικὴ διάταξις καὶ ὑφίσταται πλήρης συμβατικὴ ἐλευθερία. Ἐν τῇ θεωρίᾳ δὲν ἔχει τύχει ἐπεξεργασίας τὸ θέμα τοῦτο. Ἐλλείπει συμβατικῶν διατάξεων γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν δύναται νὰ στερηθῇ τοῦ δικαιώματός του ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων του, ἀδιαφόρως, ἐάν πρόκειται περὶ ἐφευρέσεων, αἰτινες κεῖνται ἐν τῷ πεδίῳ τῆς δράσεώς του ἢ ἐκτός αὐτοῦ, ἀκόμη μάλιστα καὶ ἐάν ἡ ἐφεύρεσις ἐγένετο μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδιορρυθμιῶν ἢ τῶν ἐπαγγελματικῶν μιστικῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρετεῖ. Διάφορος εἶναι ἡ περὶπτωσις, καθ' ἣν ἡ δρᾶσις τοῦ μισθωτοῦ ἀφορᾷ τὸν ἑλεγχον καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν μεθόδων ἐργασίας τῆς σχετικῆς ἐπιχειρήσεως. Τὰ ἐπιτυγχανόμενα οὕτως ἀποτελέσματα ἀνήκουν ἀμέσως εἰς τὸν ἐργοδότην (*Mellbye* ἐν *Europ. Arbeitsv.* τόμος III σελ. 335) Γίνεται δεκτόν, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ ἐφεύρεσις ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην δικαιούται ὁ μισθωτὸς ἀποζημιώσεως, ἥτις ὑπολογίζεται ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς σημασίας, τὴν ὅποιαν ἔχει ἡ ἐφεύρεσις διὰ τὴν ἐπιχείρησιν. Ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων διαπίστωσις δυσαναλογίας τῆς ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν σημασίαν τῆς ἐφευρέσεως, δικαιολογεῖ τὴν αἴτησιν συμπληρωματικῆς ἀποζημιώσεως (*Weidlich* ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 217).

Ἐν *Γιουγκοσλαβία* κατὰ τὸν νόμον περὶ ἐφευρέσεων τῆς 27ης Ἀπριλίου 1928 θεωρεῖται ὁ μισθωτὸς ὡς πρωτουργὸς τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ υπηρεσίᾳ γενομένης ἐφευρέσεως, ἐκτός ἐάν διὰ τῆς συμβάσεως ἔχῃ ἄλλο τι ὁρισθῇ. Εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς προσελήφθη ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐνέργειαν ἐφευρέσεων πρὸς ὠρισμένην κατεύθυνσιν, δὲν ἔχει οὐδὲν δικαίωμα πρὸς ἐκδοσὶν διπλώματος, ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐργοδότη. Συμβατικαὶ διατάξεις, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἢ ἀνάλογον ὠφέλειαν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ υπηρεσίᾳ γενομένων ἐφευρέσεων δὲν ἔχουν καμμίαν νομικὴν σημασίαν.

Ὁ *Πολωνικὸς νόμος* περὶ ἐφευρέσεων κλπ. τοῦ 1928 ἀρθρον 27 ἀναγνωρίζει εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ

δικαίωμα ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει γενομένων ἐφευρέσεων. Εἰς τὸν ἐργοδότην ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν διπλώματος διὰ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ μισθωτοῦ μόνον, ἐάν οὗτος εἴτε ἔχει προσληφθῇ πρὸς ἐφευρέσιν, εἴτε ἡ σύμβασις ἐργασίας περιλαμβάνει ἐφευρετικὴν ρήτραν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἐάν δὲν ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότην δύναται οὗτος νὰ ζητήσῃ διὰ τὰς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ γενομένας ἐφευρέσεις τὴν παραχώρησιν ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως ἐν ἀποτυχίᾳ συμφωνίας χορηγεῖται διὰ τοῦ γραφείου ἐφευρέσεων ὑποχρεωτικὴ ἀδεία ἐκμεταλλεύσεως.

Ὁ *Πορτογαλικὸς νόμος* τοῦ 1940 «περὶ βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας» ὁρίζει ἐν ἀρθρῳ 9 § 1 ὅτι τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐφευρέσεως, ἥτις γίνεται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις προβλέπει ἐφευρετικὴν δραστηριότητα, ἰδιαιτέρως ἀμειβομένην, ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἐάν ἐλλείπῃ ἡ ἀποζημιώσις, τὸ δικαίωμα ἀνήκει εἰς τὸν ἐφευρέτην μισθωτόν, ὅστις δικαιούται εἰς ἀποζημιώσιν, ἥς τὸ μέγεθος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀξίας τῆς ἐφευρέσεως. Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω, ἐάν ἡ ἐφεύρεσις ἀνήκει εἰς τὸ πεδὶον δράσεως τοῦ ἐργοδότη, οὗτος ἔχει τὸ προνόμιον τῆς χρησιμοποίησεως τῆς ἐφευρέσεως καὶ τὴν λήψιν διπλώματος, τοῦ ἐφευρέτου μισθωτοῦ ἔχοντος δικαίωμα δι' εὐλόγον ἀποζημιώσιν, ἐξ ἧς ἀφαιρεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότην διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς ἐφευρέσεως παρασχεθεῖσα βοήθεια. Τὸ δικαίωμα προτιμήσεως δέον ν' ἀσκήσῃ ὁ ἐργοδότης ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θὰ εἰδοποιηθῇ ὁ ἐργοδότης περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ διπλώματος. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη ἀποσβέννυται, ἐάν ἡ ἀμοιβή τοῦ ἐφευρέτου ὑπαλλήλου δὲν καταβληθῇ πλήρως ἐντὸς τῆς συμφωνηθείσης προθεσμίας. Αἱ προκύπτουσαι διαφοραὶ λύονται διαιτητικῶς. Ἡ ἐφευρετικὴ τιμὴ ἀναγνωρίζεται ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ. Τέλος ἡ προστασία ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους-Gewerb Recht schutz und Patentrecht τ. 46 (1941) σελ. 417 ἐπ. (συνεχίζεται) ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ "ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ," ΚΑΙ ΤΟ Ν. Δ. ΤΗΣ 8/II ΜΑΪΟΥ 1946 "ΠΕΡΙ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 118/1945 ΚΛΠ.,

ὑπὸ τοῦ κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΑΓΓΕΛΗ, Δικηγόρου παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ

1. Κατὰ τὸ ἀρθρον 2 ἀριθ. 1-3 τοῦ ἀ. ν. 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΦΕΚ α' 26, καὶ ΕΕΔ, 4, 57) εἰς τὴν δι' αὐτοῦ προβλεπόμενην ἀσφάλισιν—ἐπιδοτήσιν ἀνεργίας—ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς πάντες ὁ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νομοθετήματος τούτου—13 Φεβρουαρίου 1945—«μισθωτοί» τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς περιφέρειας τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς ἢ καὶ ἄλλων περιφερειῶν, εἰς ἃς ἡθέλην ἐπεκταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀναγκ. νόμου τούτου, ὡς ἐπίσης ὑπὸ τὰς προστατευτικὰς διατάξεις αὐτοῦ ὑπάγονται καὶ «οἱ μισθωτοί, οἵτινες μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου—θέλουν πραγματοποιήσῃ 270 τοδᾶχις τὴν ἡμέραν ἐργασίας» εἰς τὰς περὶ τῶν προβλέπει οὗτος ἐπιχειρήσεις. Εἰς ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων τούτων

ἐγένετο χρῆσις τῶν ὧρων «πόντος οἱ μισθωτοί» ἢ «οἱ μισθωτοί», ἀνευ διακρίσεως τοιούτων προσληφθέντων καὶ ἀπασχολουμένων δι' ὁριστον χρόνον ἢ ὠρισμένον χρόνον ἢ ἔργον. Ἐν τοῦτοις, παρὰ τὴν γενικότητα καὶ ἀνευ διακρίσεως τίνος διατύπωνιν τῶν ὧρων τούτων, εἰς εἰδικὰς τινὰς περιπτώσεις ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ. ν. 118/1945 ἐθεωρήθη, ἐκ λόγων προφανῶς ἐπιεικέας πρὸς τάξεις τινὰς μισθωτῶν (1), ὅτι οὗτος

(1) Πρόκειται ἰδίᾳ περὶ τῶν ὑπὸ διατάξεων ἐγκεκριμένων ἐσωτερικῶν κανονισμῶν τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων προστατευομένων μισθωτῶν αὐτῶν. Βλ. μειοψ. ὑπ' ἀριθ. 24/1945 *Γνωμ. Νομ. Συμβ. Κράτους*, ἐν ΕΕΔ, 4, 218. Τὸ ὅριον ἡλικίας τῶν ἐγκεκριμένων τούτων κανονισμῶν ἐθεωρήθη, ὅτι καθιστᾷ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὠρισμένην

περιορίζεται, εφαρμοζόμενος μόνον ἐπὶ τῶν ἀορίστου χρόνου συμβάσεων ἐργασίας (*).

Ἐφ' ὅσον ὅμως σύμβασις ἐργασίας εἶναι ὁμοίως καὶ ἐξ ἰσοῦ ἢ τε ἀορίστου, ἀλλὰ καὶ ἡ ὁρισμένου χρόνου τοιαύτη (*), πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ὀρθότερα ἡ ἀποψὶς ὅτι ἐπὶ τῶν μισθῶν ἀμφοτέρων, ἀδικαικρίτως, ἔχει ἰσχύον καὶ ἡ εφαρμογὴ ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας τοῦ ἀ.ν. 118/1945. Ἡ γνώμη αὕτη ἐνισχύεται σημαντικῶς καὶ ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς παραγρ. 7 τοῦ ἀρθροῦ 9 αὐτοῦ, ὅπερ προβλέπει περὶ τῶν προϋποθέσεων ἐπιδοτήσεως τῶν δικαιουμένων τοιαύτης. Ἐν αὐτῇ ὀρίζεται ποῖα ποσὰ ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλῃ ὁ ἐργοδότης εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας «ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότης ἢ ἡ λήξεως τῆς διαρκείας αὐτῆς», προκειμένου περὶ μισθοῦ προσληφθέντος ἐκ τῶν ἐπιδοτουμένων ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας (*).

Οὕτω, παραλλήλως πρὸς τὴν «λύσει» τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τίθεται καὶ ἡ περίπτωση «λήξεως τῆς διαρκείας αὐτῆς», χαρακτηρισ-

χρόνου», *Α. Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν. δ. 424/1941, § 7 σημ. 11 α, *Ι. Καποδιστριας*, Ἑρμ. Ἑργ. Δικ. § 79 καὶ 451, *δ. αὐτός*, Παρατηρ. εἰς Θέμ. Ν° 616, ἔτι δὲ *Α. Π.* 87/1938 Θέμ. ΜΘ° 455, Ἑφ. Ἀθην. 61/1945, ΕΕΔ, 4, 75, Ἑφ. Ἀθην. 444/1944, ΕΕΔ, 3, 329.—Ἀντιθέτως: *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ, 1, 654, πλειοψη. ὑπ' ἀριθ. 24/1945, *Γνωμ. Νομ. Συμβ. Κράτους*, ἐνθ' ἂνωτ., *Α. Π.* 559/1940 Θέμ. ΝΑ° 730, Ἑφ. Θεσσαλ. 318/1943, ΕΕΔ, 3, 11.—Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ ἐν τῷ κανονισμῷ τετιμήμενον ὄριον ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ ἀποτελεῖ ἀπλὴν ρήτηραν, δι' ἧς αὐτοδεδεσμεύεται ὁ ἐργοδότης πρὸς διατήρησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁριζομένου ὁρίου ἡλικίας, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ἔχει ἐπέλθει λόγος ἐκ τοῦ κανονισμοῦ δυνάμενος νὰ λύσῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Οὕτω δὲ γίνεται δεκτὸν παρεμφερὲς ἐπὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν: *Σ. Ε.* 816/1938, *Α. Π.* 549/1940 (ὅλομ.) Θέμ. ΝΒ° 212.

(2) *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ, 4, 199, *Ε. Ὑδραῖος*, ΕΕΔ, 4, 362, *Σ. Βεκοῦρης*, ΕΕΔ, 4, 485, *Α. Μπουρνιάς*, ΕΕΔ, 3, 709 (κεφ. ΧVIII), ΕΕΔ, 5, 171, Πρωτοδ. Ἀθην. 695/1945 *Δ. Κοκύρης*, ΕΕΔ, 4, 242.

(3) Πανδ. 19.2.14, Πανδ. 43.26, 4 § 4, Κωδ. 4. 65.10, Βασ. 20.1.24 § 2, Κωδ. 4.65.10.—*Ι. Καποδιστριας*, Ἑρμ. Ἑργ. Δικ. § 23, 71, ἡδὴ δὲ καὶ ἀρθρον 648 τοῦ διατ. ἀπὸ 7/10 Μαΐου 1946 ν. δ. «περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου» (ΦΕΚ α' 151), ἀπὸ 23ης Φεβρουαρίου 1946 εἰσαχθέντος καὶ ἰσχύοντος Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἀ.ν. 2250/1940), καθ' ὅ: «Διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἐφ' ὅρισμα ἐνον ἢ ἀόριστον χρόνον τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ εἰς τὸν μισθωτὴν, οὗτος δὲ νὰ καταβάλλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθόν».

(4) Ἐν εἰσαγ. σχολίῳ ΕΕΔ, 4, 243, ἐν σχέσει πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 9 § 7 τοῦ ἀ.ν. 118/1945, ἀποδίδεται εἰς αὐτὴν μόνον ἡ ἐννοία τῆς ἐπανέλησεως τῶν πόρων τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας καὶ οὐχὶ ὑποδήλωσις ἄλλου τινὸς σκοποῦ, καὶ εἰδικώτερον ὑπαγωγῆς τῶν συμβάσεως ἐργασίας ὁρισμένης χρονικῆς διαρκείας, κατὰ τὴν λήξιν τῶν, εἰς τὰς περὶ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 118/1945.

στικὸν γνώρισμα τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου.

Βεβαίως ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ μόνον τῆς προμνηθεύσης διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 2 ἀριθ. 13 πρὸς τὴν ὡς ἂνω διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 9 ἀριθ. 7 τοῦ ἀ.ν. 118/1945 προκύπτει τὸ συμπέρασμα τοῦτο, διότι ἐν τυχόν ἀνυπαρξίᾳ τῆς πρώτης γενικῆς ἐκφραζομένης περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας «παντοῦ μισθωτοῦ», ἡ δευτέρα θὰ ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ καλύπτουσα καὶ περιλαμβάνουσα μόνον τὰς συμβάσεις ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου, τὰς μετὰ τὴν ἰσχύον τοῦ ἀ.ν. 118/1945 συναπτομένας, καὶ ταύτας ἐφ' ὅσον καὶ μόνον δι' αὐτὰς προσεληφθησαν μισθωτοὶ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας ἐπιδοτουμένων. Ἀλλὰ τὴν τοιαύτην εἰδίκευσιν καὶ τοιοῦτον περιορισμὸν ἀποκρούει ἡ γενικότης τῆς ἐν ἀρθρῳ 2 ἀριθ. 1-3 τοῦ ἀ.ν. 118/1945 διατυπώσεως.

II.—Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ν. 765/1943 (ΦΕΚ α' 376, καὶ ΕΕΔ, 2, 724), λυθείσης προηγουμένως ὑφισταμένης ἀμφιβολίας ἐν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ πράξει, (6) ὠρίσθη ὅτι: «συμβάσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι λόγῳ τῆς φύσεως τῶν ἐνδρ. σκοποῦ ἀναποσπάστως συνδεδεμέναι πρὸς ὁρισμένον χρόνον ἢ ἡ συνομολόγησις τοῦ ὁρισμένου χρόνου δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 424/1941». Ἀλλὰ τὸ ἀρθρον τοῦτο κατηγορηθῇ, προσφάτως, διὰ τοῦ ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιοτεχνικὰς, ἐπαγγελματικὰς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» (ΦΕΚ α' 154, καὶ ΕΕΔ, 5, 283), δι' οὗ ν.δ. τοῦτου ἐπεξετάθη ἡ τοῦ προμνησθέντος ἀ.ν. 118/1945 ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας εἰς τὰς βιοτεχνικὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀνωνύμους ἐταιρίας, ἐξαιρέσει τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 683/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὡς καὶ ὡς οἱ μισθωτοὶ τυγχάνουσιν ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας, Ὁργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ γεωργικαί, δασοκαὶ καὶ ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ἔστω καὶ ἐὰν τυγχάνωσι λειτουργοῦσαι ὑπὸ μορφῇ ἀνωνύμου ἐταιρίας. (*)

(5) Ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι καὶ συμβάσεις ὁρισμένης χρονικῆς διαρκείας ὑπῆγοντο εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 424/1941: *Α. Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν. δ. 424/1941, σελ. 19 ἐπ., *Κ. Μεταξᾶς*, ἐν ΕΕΔ, 1, 742, *Β. Βιτσαξῆς*, ἐν ΕΕΔ, 2, 427, *Α. Μπουρνιάς*, ἐν ΕΕΔ, 2, 709, 749, ἔτι δὲ προσφάτως: Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν (εἰσαγ. *Σ. Γάγγας*) 2006/1946, ΕΕΔ, 5, 265.—Ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως, ἥτοι ὅτι μόνον αἱ συμβάσεις ἀορίστου χρόνου ὑπῆγοντο—καὶ πρὸ τοῦ διατ. ἀπὸ 7/10 Μαΐου 1946 ν. 765/1943 εἰδικὸν νομοθετικὸν καθορισμὸν—εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 424/1941: *Κ. Δημάκης*, ἐν ΕΕΔ, 1, 655, *Τ. Τσιμπούκης*, ἐν ΕΕΔ, 1, 455, *Φ. Ἀγγελῆς*, ἐν ΕΕΔ, 2, 365, νομολογία δὲ ἐν ΕΕΔ, 2, 35, ἔτι δὲ Πρωτοδικεῖον Ἀθην. (εἰσαγ. *Γ. Καραμάνος*) 997/1944, ΕΕΔ, 3, 202.

(6) Ἡ διατύπωσις τοῦ κειμένου τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ἐν ἀρθρῳ I αὐτοῦ καταλείπει ἀμφιβολίαν ἐπὶ τούτου. Διότι ἐν αὐτῷ ἀναγράφε-

*Επεκτείνονται δὲ αἱ διατάξεις τοῦ α. ν. 118/1945 ὡς ἔχουσι, διὰ τοῦ ν. δ. τούτου, καὶ θέλουσιν ἰσχύει αὐταί, ὅπου κατὰ τόπον ἐφαρμόζεται ἡ ἐφαρμοσθήσεται ὁ α. ν. 118/1945.

Διὰ τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, καταργουμένου τοῦ ν. δ. 424/1941, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καὶ σὺν τῇ γενομένη τροποποιήσει διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ἀριθ. 3 αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀπαλειψέως τοῦ ὅρου «πλεονάζοντος» ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 ἀριθ. 1 τοῦ α. ν. 118/1945 τὸ μὲν θὰ ἐπιτρέπεται τοῖς λοιποῖς ἐλευθέρως ἡ ἀπόλυσις παντός μισθωτοῦ, προστατευομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 424/1941 καὶ μὴ τυγχάνοντος ἐιδικῆς τιнос προστασίας δι' ἐτέρου τινὸς νόμου, ὅπου τῆς Χώρας δὲν ἰσχύει καὶ δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ὁ α. ν. 118/1945, τὸ δέ, ὅπου οὗτος ἐφαρμόζεται, θὰ τυγχάνωσιν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις αὐτοῦ—τοῦ α. ν. 118/1945—ὡς αὐτοτελοῦς νομοθετήματα. Δι' ὃ καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει δὲν δημιουργεῖται ἐιδικὸν προστατευτικὸν δίκαιον τῶν μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ν. δ. 424/1941, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀπολυομένων, ἀλλ' οἱ οὗτοι διὰ τῆς καταργήσεως αὐτοῦ ἀπολυόμενοι τίθενται ὑπὸ τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ὀφισταμένου α. ν. 118/1945, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου—13 Φεβρουαρίου 1945—εἶχον τὰ παρ' αὐτοῦ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα διὰ τὴν προστασίαν ταύτην. Οὕτω ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ρητῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀναγράφεται: «Ἐκ τῶν μισθωτῶν τῶν εἰς τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 1 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων δικαιοῦνται ἐπιδόματα ἀνεργίας, ἐν περιπτώσει, ἀπόλυσεως, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 118/1945 (13 Φεβρουαρίου 1945), ὡς καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες προσελήφθησαν μετὰ τὴν 13ην Φεβρουαρίου 1945, ἐφ' ὅσον ὅμως ἔχουν πραγματοποιήσει 270 τοῦλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας».

Ἐκ τούτου δὲ προσθέτως συνάγεται, ὅτι ὅσοι μισθωτοί, εἴτε προσελήφθησαν μετὰ τὴν 13ην Φεβρουαρίου 1945 καὶ δὲν ἐπραγματοποίησαν 270 τοῦλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, εἴτε

προσληφθῶσι μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 εἰς τὰς περὶ τῶν τοῦτο προβλέπει ἐπιχειρήσεις καὶ δὲν προέρχονται ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας ἐπιδοδομένων ἀνέργων, καταργηθέντος τοῦ ν. δ. 424/1941, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, θὰ δύνανται νὰ ἀπολύωνται ἄνευ περιορισμοῦ τινος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη τῶν, διότι, καθ' ὃ καὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει ἀναφερομένης αἰτιολογίας τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, καταργούντος τὰ ἐν αὐτῷ προγενέστερα νομοθετήματα, ἐν οἷς καὶ τὸ ν. δ. 424/1941, προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς καταργήσεως αὐτῶν ἐσκοπήθη, ὅπως «ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθίσταται ἀναιτιώδης καὶ ἀφρημένη δικαιοπραξία».

III.—Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, πλὴν ἄλλων, καταργήθη καὶ ὁ ν. 765/1943, πλὴν τῶν ἄρθρων 4, 5 καὶ 6 αὐτοῦ. Μεταξὺ τῶν καταργουμένων ἄρθρων αὐτοῦ εἶναι καὶ τὸ περὶ οὗ ἀνωτέρω μνημονευθὲν ἄρθρον 3ον αὐτοῦ, δι' οὗ ἐθεοπίετο, ὅτι δὲν περιλαμβάνετο εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ν. δ. 424/1941 ἡ σύμβασις ἐργασίας «ὀρισμένου χρόνου».

Δεδομένου δ' ὅτι, καθ' ὃ προεξετέθη, διὰ τῶν διατάξεων τοῦ α. ν. 118/1945 δὲν φαίνεται ἀποκλειομένη τῆς προστασίας αὐτοῦ ἡ ἀνεργία τῶν «δι' ὀρισμένον χρόνον» ἀπασχολουμένων ἐν συμβάσει ἐργασίας μισθωτῶν, τῶν συγκεντρουμένων καὶ τὰ λοιπὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα προστασίας τοῦ νόμου τούτου, καὶ διὰ τῆς διὰ τοῦ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» γενομένης ἐπεκτάσεως, ἐσκοπήθη μὲν ἡ κατάργησις τοῦ αἰτιώδους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου χρόνου, ἀλλ' ἅμα καὶ ἡ ἀπάλειψις τῆς διακρίσεως τῆς ὁρίστου καὶ ὀρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, παρέπεται ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῆς «ὀρισμένου χρόνου» (') συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον συντρέχουσι παρ' αὐτοῖς καὶ αἱ λοιπαὶ ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 2 ἀριθ. 1-2 τοῦ α. ν. 118/1945, ὀφίσταται δι' αὐτοὺς προστασία ἐκ τοῦ δι' αὐτοῦ προβλεπομένου Ταμεῖου Ἀνεργίας, ἐπὶ τῶν μετὰ τῶν διὰ τοῦ προκηθέντος ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ν. δ. 424/1941, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως ὑπαχθέντων εἰς τὰς προστατευτικὰς αὐτοῦ ἀσφαλισέως κατὰ τῆς ἀνεργίας μισθωτῶν διατάξεις του.

ΦΙΛ. Δ. ΑΓΓΕΛΗΣ

(7) Ἐν τούτοις ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 φαίνεται κατεχομένη ἀπὸ τὴν ἐσφαλμένην ἐκδοχὴν, ὅτι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ α. ν. 118/1945 αἱ συμβάσεις ἐργασίας «ὀρισμένου χρόνου», δι' ὃ, ὑποστηρίζουσα ὅτι δικαιολογεῖται ἡ μὴ ἐπέκτασις τῶν διατάξεων αὐτοῦ τοῦ α. ν. 118/1945 εἰς τὰς γεωργικάς, δασικάς καὶ ἀλιευτικάς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ν. δ. 424/1941, αἰτιολογεῖ τοῦτο, διότι «κατὰ κανόνα τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων προσλαμβάνεται κατόπιν συμβάσεως ἐργασίας ὀρισμένης διάρκειας» (ΦΕΚ α' 154, σελ. 772 Β').

ται ρητῶς, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κλπ.» ἐπεκτείνονται, μεταξὺ ἄλλων: γ) ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἐταιρειῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν Νόμον 343/1945, εἰς δὲ τὰς τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου μνημονευόμενας ἐξαιρέσεις, ἀναφέρεται ὅτι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ δὲν ὑπάγονται καὶ αἱ γεωργικαί, δασικαὶ καὶ ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, χωρὶς νὰ προστίθεται ὅτι τοῦτο ἰσχύει καὶ ὅταν αὐταὶ λειτουργοῦσι ὑπὸ τὸν τύπον ἀνωνύμου ἐταιρείας, περὶ τῶν ἀνωνύμων ἐταιρειῶν γενικῶς ὀρίζεται, ὅτι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ ὑπάγονται «αἱ πάσης φύσεως» τοιαῦται. Ἀλλὰ τὸ κενὸν τοῦτο ἀναπληροῖ αὐτὴ αὕτη ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθεσις (ἢν βλ. ἐν ΦΕΚ α' 154, σελ. 172 ΕΕΑ 5, 284, ὑπὸ στοιχείον Β'), ἐνθα ρητῶς ἐπεξηγεῖται ὅτι: «Λόγῳ τῶν ἐιδικῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας τελοῦν αἱ γεωργικαί, δασικαὶ καὶ ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ἐκρίθη σκοπὸς, ὅπως ἐξαίρεθῶν τοῦ παρόντος νόμου, ἔστω καὶ ἂν αὐταὶ φέρουν τὸν τύπον ἐπιχειρήσεως ὑπαγομένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου».

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ ΑΣΤΙΚΟΥ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Υπό τοῦ κ. Ν. Γ. ΚΡΙΘΑΡΑ, Δικηγόρου

Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, δικάζον ὡς Ἐφετεῖον, ἐπὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικου, διαδικασίας Ν. Γ 30Δ', ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2006/46 ἀποφάσεώς του, (ΕΕΔ 5, 265) δέχεται, ὅτι ἡ τασσομένη τρίμηνος προθεσμία ὑπὸ τοῦ Ν. 765/1943 διὰ τὴν ἔγερσιν ἀγωγῆς τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ εἶναι προθεσμία τοῦ ἀστικοῦ δικαίου καὶ ὡς τοιαύτης ὁ μὴν ὑπολογίζεται ἀντὶ 30 ἡμερῶν καὶ ὄχι κατὰ τὴν ἀντίστοιχον ἡμερολογιακὴν ἡμέραν ἐκείνης τοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ τὴν γένεσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς.

Αἱ προθεσμίαι εἶναι δύο εἰδῶν, ἥτοι 1) Αἱ δικονομικαὶ καὶ 2) αἱ οὐσιαστικαὶ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Αἱ δικονομικαὶ προθεσμίαι εἶναι αἱ προθεσμίαι τῆς δίκης. Αἱ προθεσμίαι αὗται προϋποθέτουν ἀρξαμένην δίκην ἢ τοῦλάχιστον εὐρισκομένην εἰς προεισαγωγικόν τι στάδιον. Αἱ προθεσμίαι αὗται διέπονται ὑπὸ τῶν ἀρθρ. 193 καὶ ἐπέκεινα τῆς Πολ. Δικονομίας. Αἱ προθεσμίαι αὗται ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς ἀφετηρίαν διαδραστικὴν τινὰ ἐνέργειαν, εἰς μερικὰς δὲ περιπτώσεις καὶ ἄλλο τι περιστάτικόν (π. χ. θάνατον διαδίκου) συμβαῖνον πάντοτε κατὰ τὸ στάδιον τῆς δίκης.

Αἱ οὐσιαστικαὶ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου προθεσμίαι εἶναι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι ἀρχίζουν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς δίκης. Αἱ προθεσμίαι αὗται ἔχουσι τεθῆ πρὸς ἀσκήσιν ἐνὸς δικαιώματος, εἶναι δὲ ἀποκλειστικαὶ προθεσμίαι ἢ προθεσμίαι παραγραφῆς. Ὑπὸ τὸν ὅρον παραγραφῆς (κατὰ τὸν Regelsberger) ἡ κυριαρχοῦσα γλωσσικὴ συνήθεια περιλαμβάνει θεσμούς τοῦ δικαίου ποικιλωτάτης φύσεως. Δύναται δὲ νὰ καταταχθῶν εἰς τρεῖς κατηγορίας. 1) Τὴν χρησιμεύσαν *praescriptio adquisitiva* ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους κτητικὴν παραγραφὴν, 2) τὴν ἀποσβεστικὴν παραγραφὴν *praescriptio extinctiva* τοῦτέστι τὴν ἀφαίρεσιν παρὰ τοῦ θετικοῦ δικαίου τῆς ἀναγνωρίσεως ἐνὸς δικαιώματος, διότι τοῦτο ἔμεινε νεκρὸν καὶ δὲν ἠσκήθη ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ 3) τὴν ἀμνημόνευτον παραγραφὴν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου *praescriptio immemorialis*, τοῦτέστι τὸ τεκμήριον, ὅπερ δημιουργεῖ τὸ δίκαιον, ὅτι ἄλλοτε ποτε παρήχθη νομίμως μία πραγματικὴ κατάστασις ἐφ' ὅσον διετηρήθη καὶ ἠσκήθη ἐπὶ πολὺν χρόνον. Δικαιώματα ὅμως τινὰ ἔχουσι περιορισμένην ὁπαρξίν. Ταῦτα εἶναι τὰ ὑπὸ προθεσμίαν δικαιώματα. Ἡ προθεσμία αὕτη δύναται νὰ βα-

σιζεται εἴτε εἰς τὴν συναίνεσιν τῶν μερῶν, ἢ συμβατικὴν προθεσμίαν, εἴτε εἰς διάταξιν τινὰ νόμου, ἢ νόμιμος προθεσμία. Τὰ ὑπὸ προθεσμίαν δικαιώματα ἀποσβέννυνται διὰ τῆς παρόδου ἀπράκτου τῆς εἴτε ὑπὸ τῶν μερῶν εἴτε ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένης προθεσμίας. Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς κεῖται ἡ ὁμοιότης τῶν ὑπὸ προθεσμίαν δικαιωμάτων πρὸς τὴν εἰρημένην ἀποσβεστικὴν παραγραφὴν. Ὁ δὲ ἀποσβεστικὸς λόγος ἐπὶ τούτων δὲν εἶναι ἡ παράλειψις τῆς πραγματώσεως αὐτῶν, ἀλλ' ἡ πάροδος τοῦ χρόνου, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἦτο περιορισμένη ἡ ἐνέργεια τοῦ νομίμου γεγονότος. Αἱ προθεσμίαι αὗται ἀνήκουσιν εἰς ἐν οὐσιαστικὸν δίκαιον καὶ δὴ εἰς ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει καὶ τὸ δικαίωμα, τὴν ἀσκήσιν τοῦ ὁποῖου χρόνικῶς περιορίζουσιν. Ὁ οὐσιαστικὸς χαρακτήρ τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἢ τῆς παραγραφῆς καταδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι καὶ εἰς τὸ ἰδιωτικὸν διεθνὲς δίκαιον αἱ προθεσμίαι αὗται δὲν ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἔδρας τοῦ δικάζοντος Δικαστοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Νόμου, εἰς δὲ ὑπάγεται τὸ κατ' οὐσίαν δίκαιον (Α. Π. 21/1931 Θ. ΜΒ' Σελ. 194. Ἐφ. Πατρ. Θ. ΜΒ' Σελ. 624). Ἐπομένως συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἡ τρίμηνος προθεσμία διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ Ν. 765/43 εἶναι ἀποκλειστικὴ προθεσμία τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου. Εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἀδιστάκτως ἀγόμεθα, διότι τόσον τὸ Ν.Δ. 424, ὅσον καὶ ὁ ν. 765 καὶ ἅπαντες οἱ συσταθεῖς πρὸς τούτους νόμοι εἶναι νόμοι οὐσιαστικοί, ρυθμίζοντες σχέσεις οὐσιαστικοῦ δικαίου καὶ ὄχι τυπικοῦ δικονομικοῦ δικαίου, ὅπως ὁ Γ 30Δ', ὡς ἐτροποποιήθη, ὅστις ρυθμίζει τὴν τυπικὴν δικαστηριακὴν προστασίαν τῶν δικαιουμένων ὑπὸ τῶν μνησθέντων νόμων. Τοῦτέστιν ἡ τρίμηνος αὕτη προθεσμία εἶναι ἀποκλειστικὴ νόμιμος προθεσμία ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἀσκήσῃ ὁ δικαιούχος τὸ οὐσιαστικὸν δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς του ὄχι ὡς τυπικῆς δικονομικῆς ἐνεργείας, ἀλλ' ὡς οὐσιαστικοῦ δικαιώματος. Ἐπ' αὐτοῦ συμφωνοῦμεν μὲ τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς χαρακτηρίζεται ἡ τρίμηνος προθεσμία τοῦ διαληφθέντος νόμου ὡς οὐσιαστικὴ προθεσμία καὶ ὄχι δικονομικὴ.

Ἡ διαφωνία μας εἶναι, ἂν εἰς τὰς οὐσιαστικὰς μηνιαίας προθεσμίας τοῦ ἀστικοῦ δικαίου καὶ δὴ τῶν νεωτέρων νόμων ὁ μὴν ὑπολογίζεται εἰς 30 ἡμέρας, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἢ ἂν ὁ μὴν εἰς τὰς τοιαύτας προθεσμίας τῶν νεωτέρων οὐσιαστικῶν νόμων πε-

ρατοῦται εἰς τὴν ἀντίστοιχον ἡμερομηνίαν, καθ' ἣν ἤρξατο καὶ ἐγεννήθη τὸ δικαίωμα ὡς ὑποστηρίζομεν ἡμεῖς. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην (Πρβλ. *Οἶκον*, Γεν. Ἀρχαί παρ. 64 σημ. 9, *Regelsberger* Γεν. Ἀρχαί παρ. 124 σημ. 4, ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ Ν. 10 (Πανδ. (121), Ν. 4 παρ. 1, Ν. 11 παρ. 6 Π. (46 5), παρὰ τὴν ἀντίθετον διάταξιν τοῦ Ν. 101 Π. (50.17) καθ' ὃν ἐπὶ διμήνου προθεσμίας ἐμπρόθεσμος εἶναι ὁ χρώμενος τῆς 61 ἡμέρας καὶ τὸ ὅτι οἱ Ν. 2 καὶ 5 Κωδ. (7.63) ρητῶς λέγουσιν ὅτι τρεῖς μῆνες εἶναι 93 ἡμέραι καὶ ὁ Ν. 12 Κωδ. (1.5) θεωρεῖ ὅτι καὶ ἡ 181 ἡμέρα περιέχεται ἐντὸς τοῦ ἑξαμήνου, ὁ μὲν ὑπολογίζεται εἰς τριάκοντα ἡμέρας. Ἐν Γερμανίᾳ ὅμως, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ρ. Δικαίου ὑπεστηρίχθη καὶ ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν μηνιαίων προθεσμιῶν ἰσχύει μόνον εἰς τὰς προθεσμίας τὰς τασσομένας ὑπὸ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου καὶ ὅχι τὰς τοιαύτας τῶν νεωτέρων νόμων, αἱ ὁποῖαι ὑπολογίζονται ἡμερολογιακῶς. Τοῦτο ὑπεστηρίχθη καὶ ἐγένετο δεκτόν, διότι στηρίζεται εἰς τὴν τεκμαιρομένην βούλησιν τοῦ Νομοθέτου, ὅπως ὁ ὑπολογισμὸς τῶν μηνιαίων προθεσμιῶν γίνῃ κατὰ τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις τῶν συναλλαγῶν. Ὁ τοιοῦτος ὑπολογισμὸς εἶναι καὶ ὀρθότερος, ὥς ἐδίδαξεν ὁ *Savigny*, διότι ὁ ἡμερολογιακὸς ὑπολογισμὸς εἶναι προτιμητέος «τοῦ ἐργώδους ὑπολογισμοῦ τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, ὅστις εὐκόλως ἀγείρει εἰς σφάλματα», *Winds*, Γεν. Ἀρχαί παρ. 103 σημ. 22 *Dernb*, (Γεν. Ἀρχαί παρ. 89). Τὴν ἐκδοχὴν ταύτην ἀπεδέχθη καὶ τὸ ἀνώτερον Δικαστήριον τῆς Γερμανίας (*R C E*, σελ. 277). Ἐπίσης ἐν Γαλλίᾳ εἶναι παραδεδεγμένον ὅτι οἱ μῆνες ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῶν προθεσμιῶν λαμβάνονται κατὰ πολλοσημῶρια (*de quantième a quantième*) καὶ ὅχι καθ' ὀρισμένον ἀριθμὸν ἡμερῶν (*Οἶκον*, Πολ. Δικ. παρ. 92 σημ. 1 καὶ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμεναι παραπομπὰ). Παρ' ἡμῖν ἡ Νομολογία τοῦ Α. Π. καὶ τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων Δικαστηρίων ἐδέχθη τὴν ἀποψιν ταύτην. (Α.Π. 83/1924 Θ. ΛΕ' Σελ. 449 Ε. Α. 55/1933 Θ.ΜΔ. σελ. 763 Ε.Π. 861/1900 Θ. ΙΒ. 571/1933) Ε.Α. 205/1917 Θ.ΚΔ. 57, Α.Π. 60/1925 Θ. ΛΣΤ' 418, Ε.Π. 649/1900 Θ. ΙΒ. 455, Ε.Π. 861/1900 Θ. ΙΒ. 571, Ε.Θ. 55/1924 Θ. ΛΕ' 296 Α.Π. 28/24 τμ. Α' Θ. ΛΕ' 257 Μ. Χατζᾶκος ἐν Θ. ΚΘ Σελ. 124, Ροῦλδος ἐν Θ. Μ. 318, γνωμοδότησις Καθηγ. Χ. Φραγκίστα ἐν Ἐφ. Ἑλ. Νομ. 5/1939 Σελ. 404). Τὴν ἀποψιν ταύτην ἐδέχθησαν καὶ υἱοθέτησαν καὶ οἱ νεώτεροι παρ' ἡμῖν Νομοθέται. Τοῦτο δεικνύται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθ. 122, 129, 131 καὶ 132 Ἐμπ. Νόμου, ἀρθ. 298 τοῦ ἰσχύσαντος Ἀστ. Κώδικος 1946, ἀρθ. 243 τοῦ Ἀστ. Κώδ. 1940, δι' ὧν

καθορίζεται ρητῶς ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῶν μηνῶν δὲν ὑπολογίζεται εἰς 30 ἡμέρας, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον, τοὔτεστιν ἡ προθεσμία ἀρχεται ἀφ' ἧς γεννᾶται τὸ δικαίωμα καὶ περατοῦται τὴν ἀντίστοιχον ἀκριβῶς ἡμερολογιακὴν ἡμέραν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἡ τρίμηνος προθεσμία τοῦ Νόμου 765/43, ὡς καὶ τῶν τροποποιητικῶν τούτου, ὡς οὐσιαστικὴ ἀποκλειστικὴ προθεσμία τοῦ ἀστικοῦ δικαίου νεωτέρου οὐσιαστικοῦ νόμου, πρέπει νὰ ὑπολογίζεται ἡμερολογιακῶς καὶ ὅχι μὲ ὑπολογισμὸν τοῦ μηνὸς πρὸς 30 ἡμέρας. Ἐφ' ὅσον δὲ παραδέχεται ἡ ἐν λόγῳ ὑπ' ἀριθμ. 2006/45 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἐγένετο τὴν 19ην Μαΐου 1945, ὅτε προσεκλήθη οὗτος, ὅπως παραδῶσιν τὴν ὑπηρεσίαν του. ἡ τρίμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς ἔληξε τὴν ἀντίστοιχον ἡμερολογιακὴν ἡμέραν μετὰ 3 μῆνας, ἤτοι τὴν 19 Αὐγούστου 1945 καὶ ὅχι, ὡς δέχεται σφαλερῶς καθ' ἡμᾶς, τὴν 16 Αὐγούστου 1945.

ΝΙΚΟΣ Γ. ΚΡΙΘΑΡΑΣ
Δικηγόρος

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

ὑπὸ τοῦ κ. Α. ΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ,
Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου

Εἰσαγγελία Ἀρείου Πάγου, ἀριθ. γνώμ. 22 τῆς 17 Μαΐου 1946 (*).

Ἡ ἐξουσία τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ σωματείου λήγει ἅμα τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, δι' ὃν ἐξελέγη τοῦτο ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν καὶ ὅστις ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ χρόνου τούτου ἡ συνέλευσις δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ ὅποτεδήποτε τὸ συμβούλιον καὶ νὰ ἐκλέξῃ νέον, ἡ ἐξουσία τοῦ ὁποίου θὰ διαρκέσῃ ἐφ' ὅσον χρόνον ὁρίζει τὸ καταστατικόν, ἀδιάφορον ἂν ἡ ἐκλέξασα αὐτὸ συνέλευσις εἴναι τακτικὴ ἢ ἔκτακτος. Τὸ ζήτημα μάλιστα τῆς ἀνακλήσεως τοῦ συμβουλίου πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου, δι' ὃν ἐξελέγη, φέρεται συνήθως εἰς ἔκτακτον ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένην γενικὴν συνέλευσιν, ἐφ' ὅσον δὲ τὸ καταστατικὸν δὲν προβλέπει εἰδικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην περὶ τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας τῆς ἐξουσίας τοῦ νεοεκλεγέντος συμβουλίου, τοῦτο θὰ διοικήσῃ τὸ σωματεῖον καθ' ὅσον χρόνον γενικῶς περὶ τούτου ὁρίζει τὸ καταστατικόν, οὐδαμῶς δὲ δύναται, καθ' ἑμέ, νὰ συναχθῇ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ὑφ' ὧν διαβιβασθέντος καταστατικοῦ ἄλλο τι καὶ δι' ὅτι τὸ νεοεκλεγέν συμβούλιον θὰ διοικήσῃ τὸ σωματεῖον κατὰ τὸν ὑπολειπόμενον μόνον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς θητείας τοῦ ἀνακληθέντος συμβουλίου χρόνον.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς
ΑΓΓ. ΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

(*) Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς, εἰς ἀπάντησιν σχετικοῦ ἐγγράφου του.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Σκεπὸς καὶ ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως νόμου 28]1944 περὶ καθορισμοῦ μισθῶν

Ἐφορμὴ πρὸς θέσπισιν νόμου 28]1944.—Ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀποδοχῶν πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν.—Μὴ κχθορισμὸς ἐξ ὑπρχῆς, διὰ μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως, παγίων πρχῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀμοιβὴ τῶν μισθωτῶν εἶχε κχθορισθῇ κατ' ἄλλον τρόπον — Ὑπέρβαις νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἐξῆς: Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25029]11]11]1944 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 310]1941 καὶ 783]1941 Ν. Α., ὠρίσθη ὅτι οἱ ταξιθεταὶ θεατρικῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων θὰ λαμβάνωσιν ὡς ἀμοιβὴν τὸ ἐν αὐτῇ ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἐκάστοτε τιμῆς τοῦ εἰσιτηρίου.

Ἐπικολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 10026]1945 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28]1944 νόμου καὶ παραπέμπουσα εἰς τὴν προηγουμένην ὑπ' ἀριθ. 25029]1944 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἣν ἐν μέρει ἐτροποποίησε, μειώσασα τὸ ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν εἰσιτηρίων θεάτρου ποσοστὸν εἰς 7 ο]ο, πλὴν τοῦ ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν εἰσιτηρίων πλατείας, ὅπερ διετηρήθη εἰς 10 ο]ο, καὶ τοῦ ποσοστοῦ ἀμοιβῆς τῶν ταξιθετῶν κινηματογράφων, ὅπερ ἐπίσης διετηρήθη εἰς 5 ο]ο τῆς ἐκάστοτε τιμῆς τοῦ εἰσιτηρίου. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 11748]25-8-1945 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1945, ἐπεξέτεινε τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 10026]1945 ἀποφάσεως τῶν καὶ ἐν τῇ πόλει τῆς Θεσσαλονίκης.

Τῶν ὡς ἄνω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἠτήσατο τὴν ἀκύρωσιν ἡ Κινηματογραφικὴ Ἐνωσις Βορείου Ἑλλάδος, ἰσχυρίζομένη ὅτι ἐξεδόθησαν κατ' ὑπέρβαις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἥτις, κατὰ τὴν αἰτοῦσαν, περιορίζεται εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοτοῦ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, χωρὶς νὰ δύναται καὶ νὰ μεταβληθῇ τὸ σύστημα ἀμοιβῆς ἀπὸ προαιρετικοῦ φιλοδωρήματος εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ εἰσιτηρίου.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω παρατιθεμένης ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται, ὅτι πράγματι αἱ προσβαλλόμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐξέρχονται τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 28]1944 (ΕΕΔ 4,625) παρασχεθείσης εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐξουσιοδοτήσεως, ἀφοῦ, σκέπτεται, ὅτι σκοπὸς τοῦ νόμου 28]1944 δὲν εἶναι «ὁ ἐξ ὑπάρχῃς καθορισμός, διὰ μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἐργασίας, παγίων παρχῶν κατὰ ποσὸν ἢ ποσοστὸν λόγῳ μισθοῦ ὑπὲρ ὠρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν, ἢ ἀμοιβῆς τῶν ὁποίων εἶχε καθορισθῇ ἀρχικῶς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν κατ' ἄλλον τρόπον ἢ διὰ τῆς καταβολῆς παγίου μισθοῦ ἢ ποσοστῶν ἐπὶ τῶν εἰσπραξέων αὐτῶν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι διὰ φιλοδωρημάτων

καταβαλλομένων παρὰ τῶν πελατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως».

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τὸ ἐπιδίκον θέμα τῶν προσβαλλομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐρρυνμίσθη ἤδη νομοθετικῶς διὰ τοῦ ἀρθρου μόνοι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1093]1946 ἀναγκ. νόμου περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 866]1946 (ΕΕΔ 5, 185), ὅ,τι θὰ ἡδύνατο νὰ ὑπομνησθῇ εἶναι ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 322]1943 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος Α. Ραγκούσης, ΕΕΔ 2, 654) εἶχε δεχθῇ τὴν ἀκριβῶς ἀντίθετον ἐκδοχὴν ὡς ὀρθήν. Οὕτω κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν «ἐκ τῆς εὐρύτητος μεθ' ἧς εἶναι διατετυπωμένη ἡ διάταξις αὐτῇ (ἀρθρ. 1 Ν. Α. 310]1941) καὶ τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει, ὅπως προσαρμόζονται τοῦτέστιν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν πρὸς τὰς ἐκάστοτε μεταβαλλομένας ἀνάγκας τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόστους αὐτῆς, προκύπτει, ὅτι εὐρυτάτη εἶναι ἡ εἰς τὸν Ὑπουργὸν διὰ τοῦ νόμου τούτου παρασχεθεῖσα ἐξουσία, δυναμένου τούτου νὰ καθορίσῃ τὰς ἀποδοχὰς ταύτας κατ' οἰονδήποτε κρίνει πρόσφορον τρόπον, μεταβάλλων ἔστω καὶ αὐτὴν τὴν βάσιν τῆς μισθωτικῆς συμβάσεως, ὡς εἶναι ὁ καθορισμὸς βασικοῦ μισθοῦ ἐκεῖ ὅπου βάσις τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν μισθωτικὴν σύμβασιν εἶναι τὰ ποσοστά.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 85]1946 ὁλομ.

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. Χ. Μητρελίας
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Β. Λῶλος, Σ. Πάλλης

Ὁ νόμος ὑπ' ἀριθ. 28 τῆς 10]14 Νοεμβρίου 1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαλῶσιν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων» εἰς τὸ ἄρθρον μόνοι αὐτοῦ ὀρίζει, ὅτι «ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ ἄνω Ὑπουργοί, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζωσι τοὺν μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ὡς καὶ τὰς προσαυξήσεις ἢ τὰς κρατήσεις πάντων τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, τεχνικῶν καὶ παντὸς ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν, γραφείων, καταστημάτων καὶ παντὸς προσώπου ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας εἰς ἰδιώτην ἐργασίαν φυσικὴν ἢ νομικὴν πρόσωπον».

Ἀφορμὴν εἰς τὴν θέσπισιν τῆς διατάξεως ταύτης παρέχει προδήλως ἡ συνεχὴς νομισματικὴ ἀστάθεια καὶ αἱ ἐντεῦθεν διακυμάνσεις τοῦ κόστους τῆς ζωῆς. Προηγήθη ἄλλως τε αὐτῆς ἐκ τῆς ἰδίας ἀφορμῆς προκληθεῖσα ἡ τοῦ

άρθρου 1 του υπ' αριθ. 310/1941 Ν. Δ. όρίζουσα ότι «πρός παρακαλούθσιν των διακυμάνσεων του κόστους της ζωής επιτρέπεται, όπως δι' αποφάσεων του 'Υπουργού της 'Εργασίας... καθορίζεται ποσόν ή ποσοστόν αύξήσεως επί των καταβαλλομένων έκάστοτε εις τους πάσης φύσεως μισθωτούς άποδοχών». Πρσφοιής δθεν σκοπός άμφοτέρων αυτών των διατάξεων, ταύτοσημωv έξ άπόψεως έννοιας, είναι ή κατά ποσόν άπλως αναπροσυρμολή των συμπεφωνημένων μισθών και ήμερομισθίων έν γένει εις τό έκ της συνεχούς υποτιμήσεως της αγοραστικής αξίας του νομίσματος δημιουργούμενον έκάστοτε έπίπεδον τιμών, κατ'άναλογίαν υποκειμένην εις την έκτίμησιν της Διοικήσεως και ούχι ό έξ ύπαρχής καθορισμός, διά μεταβολής των όρων της σχετικής συμβάσεως εργασίας, παγίων παροχών κατά ποσόν ή ποσοστόν λόγω μισθοϋ υπέρ όρισμένης κατηγορίας μισθωτών, ή άμοιβή των όποιων είχε καθορισθί άρχικώς μεταξύ αυτών και των εργοδοτών των κατ' άλλον τρόπον ή διά της καταβολής παγίου μισθοϋ ή ποσοστού επί των εισπράξεων αυτού, ως επί παραδειγματι διά φιλοδωρημάτων καταβαλλομένων παρά των πελατών της επιχειρήσεως.

'Εν τή υπό κρίσιν υποθέσει διά της προσβαλλομένης υπ' αριθ. 11748/12 5 8 1945 κοινής αποφάσεως των 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας όρίζεται, έν άναφορᾷ προς τό περιεχόμενον των προηγουμένων τοιούτων υπ' αριθ. 25029 της 11 Νοεμβρίου 1944 και 10026 της 4 'Ιουλίου 1945 τών αυτών 'Υπουργών, τής μέν πρώτης επί τη βάσει του ρηθέντος υπ' αριθ.

310 ν. δ., της δέ δευτέρας του ν. 28/1944 ότι επέκτείνεται και έν τη πόλει Θεσσαλονίκης τό διά των τελευταίων τούτων αποφάσεων καθιερωθέν διά τας πόλεις 'Αθηνών και Πειραιώς σύστημα άμοιβής των ταξιθετών Θεάτρου Κινηματογράφων και Βαριετέ διά παγίου ποσοστού επί των άκαθαρίστων εισπράξεων των ως είρηται επιχειρήσεων, όπολογιζομένου επί της έκάστοτε τιμής του είσιτηρίου, αντί του άρχικώς συμπεφωνημένου και ισχύοντος μέχρι τουδε της διά φιλοδωρημάτων άμοιβής ούτων, κατοβαλλομένου πορά των πελατών των ως είρηται επιχειρήσεων.

'Η τοιαύτη δμως έξ ύπαρχής ρύθμισις του τρόπου της άμοιβής των μισθωτών της κατηγορίας τούτης, κατά τροποποίησιν των διαποισών την σχέσηιν αυτών άρχικών συμφωνιών μεταξύ των ίδιων και των εργοδοτών των, έξέρχεται των όρων της κατά την ήγηθείσαν σκέψιν παρσοχθείσης υπό του ν. μου έξουσιοδοτήσεως εις τους έκδόντας την προσβαλλομένην υπ' αριθ. 11748/1945 άπόφασιν 'Υπουργός, έν τή προσβολή της όποιος και μόνης νομιμοποιείται ή αλήθεια Κινηματογραφική 'Ενωσις Βορείου 'Ελλάδος, ήτις και καθίσταται ούτω άκυρωτέα δι' υπέρβασιν έξουσίας κατά τόν βασιμώς περί τούτου πρσβαλλόμενον λόγον άκυρώσεως. 'Αντιθέτως δέον ν' άπορριφθί ως κατ'όσιν δβάσιμος ή υπό του έν 'Αθήναις έδρεύοντος Σωματείου υπό την έπωνυμίαν «Σωματείου Ταξιθετών Θεάτρων και Κινηματογράφων 'Αθηνών Πειραιώς» άσκηθεΐσα παρέμβασις εις την προκειμένην δίκην υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης άποφάσεως

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 9 Ν. 118/1945

'Ερευνα υπό των πολιτικών δικαστηρίων της νομιμότητος ύπουργικής άποφάσεως

Θέσις μισθωτών εις κατάστασιν διαθεσιμότητος.—Συνέπεται ως προς τό δικαίωμα άποδοχών.—Μή υποχρεώσις άναγγελίας διαθεσιμότητος εις τό Ταμείον 'Ανεργίας και τό Γραφείον Εύρέσεως 'Εργασίας.—Μή νόμιμον ύπουργικής άποφάσεως περί τοιαύτης υποχρεώσεως.

Κατά τό άρθρ. 9 του νόμου 118/1945 «περί άσφαλίσεως κατά της άνεργίας των μισθωτών των βιομηχανικών επιχειρήσεων» (ΕΕΔ 4, 57 έπ. βλέπε κωδικοποίησιν κατωτέρω σελ. 307) αϊ ύπαγόμεναι εις τόν νόμον αυτόν επιχειρήσεις (και μετά την διά του ν.δ. της 8/5/1946 επέκτασιν του νόμου 118/1945) ύποχρεούνται ν' άναγγέλλουν έγγραφως έντός τριών ήμερών εις τό Ταμείον και τό οικείον Γραφείον Εύρέσεως 'Εργασίας της περιφερείας των πᾶσαν ύπ' αυτών γενομένην, κατά τό άρθρ. 9 του νόμου 118/1945, καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, επί ποινή άκυρότητος της καταγγελίας ταύτης, κατά τά λεπτομερέστερον δι' άποφάσεων του 'Υπουργού 'Εργασίας όριζόμενα.

'Η διάταξις περί της ύποχρεώσεως άναγγελίας της άπολύσεως είναι τόσο σαφής, ώστε καταφανώς ή βραδύτερον έκδοθεΐσα υπ' αριθ. 2093/1495 άπόφασις του 'Υπουργού 'Εργασίας (ΕΕΔ 4, 63) «περί στοιχείων άναγγελίας άπολύσεως μισθωτών βιομηχανικών επιχειρήσεων», εις έκτέλεσιν του άρθρ. 9 § 3 του νόμου 118/1945, ύποχρεώ-

σασα τās επιχειρήσεις νά άναγγέλλουν, έκτός της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, και την θέσιν εις κατάστασιν διαθεσιμότητος του προσωπικού των, είναι κατά τουτο νομικώς άνίσχυρος, ως έξερχομένη της έξουσιοδοτήσεως, ή όποία, βάσει του άρθρ. 9 § 3 του νόμου 118/1945, έχορηγήθη εις τόν 'Υπουργόν 'Εργασίας.

Κατ' άκολουθίαν δέ της άρχής ότι, έφ' όσον πρόκειται περί προσβολής ιδιωτικών δικαιών, κατά παράβασιν του νόμου, τά πολιτικά δικαστήρια όχι μόνον δικαιούνται, αλλά και ύποχρεούνται νά κρίνωσι τās πράξεις της διοικήσεως, οσάκις ό τρόπος της ενεργείας αυτής δέν άφέθη υπό του νόμου εις την διακριτικήν της εύχέρειαν, άλλ' υπήχθη εις όρισμένους περιορισμούς (Α.Π. 49/1945, ΕΕΔ 4, 376). όρθώς ή κατωτέρω πρωτοδικειακή άπόφασις άρνεΐται νά εφαρμόση την έν λόγω ύπουργικήν άπόφασιν, ή όποία κατά τουτο, κατά τό σημείον δηλαδή της ύποχρεώσεως προς άναγγελίαν και της θέσεως του μισθωτού εις κατάστασιν διαθεσιμότητος, είναι παράνομος.

ως μη στηριζομένη εις θετικὴν τοῦ δικαίου διά-
ταξιν

Πρωτοδικου Βόλου 248]1945

Διαδικασία νόμου Γ'20Α'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Π. Βουγᾶς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Καλαγιάς, Α. Μπαϊρακτάρης

Κατὰ τὸ ἀρθρον 9 παρ. 2 τοῦ νόμου 118,945, οὕτινος αἱ διατάξεις ἐπεξετάθησαν καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ἐπαρχίας Βόλου, ὅλος ὁ ἐνάγων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 6655]1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἐκδοθείσης ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ διὰ τῆς παραγράφου 7 ἀρθρου 2 τοῦ ἀνω νόμου, αἱ εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ ὑπαγόμεναι ἐπιχειρήσεις, οἷα, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, καὶ ἡ τῆς ἐναγομένης, δύνανται, ἐφ' ὅσον ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ, νὰ θέτουν εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτοὺς τούτους, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως. Νομίμως συνεπῶς, ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου, ἔβλεπεν ἡ ἐναγομένη τὸν ἐνάγοντα εἰς διαθεσιμότητα, καὶ καλῶς καταβάλλει αὐτῷ τὸ ἥμισυ τῶν πλήρων ἀποδοχῶν του, κατὰ τὴν περὶ τούτου ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 9 παρ. 2 τοῦ νόμου 118. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις αὕτη, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι διὰ τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς διαθεσιμότητα δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις αἱ καθοριζόμεναι ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2093]1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος ἐστὶ, διότι ἡ ἀπορριψίς αὕτη δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὡς ἐκδοθείσα παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑργασίας ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνδιαφέρουσαν ἐν προκειμένῳ περίπτωσιν διαθεσιμότητος Πράγματι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118, ρητῶς διαστελλεται ἡ περίπτωσις τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀπὸ τῆς διαθεσιμότητος, ἐπιβάλλεται δὲ ὑπὸ

τῆς παρ. 3 αὐτοῦ ὑποχρέωσις εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ὅπως ἀναγγέλλουν μόνον τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τοῦ καθορισμοῦ λεπτομερειῶν τῆς τοιαύτης μόνον ἀναγγελίας ἀνατιθεμένου ὑπὸ τῆς αὐτῆς διατάξεως εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἑργασίας. Ἄν ὁ νομοθέτης ἤθελε, ὅπως ἀναγγέλλεται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας ἡ θέσις εἰς διαθεσιμότητα, θὰ ὥριζε τοῦτο ρητῶς καὶ τότε μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ λόγος περὶ καθορισμοῦ τῶν λεπτομερειῶν δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Ὅτι δὲν ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ ὑποβάλῃ εἰς ἀναγγελίαν καὶ τὴν θέσιν εἰς διαθεσιμότητα ἀριδῆλως προκύπτει ἐκ τοῦ νομοθετικοῦ λόγου (ratio legis), ἥτοι τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει ὁ νομοθέτης, συνισταμένου εἰς καταβολὴν ἐπιδόματος ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας καὶ εἰς ἐξεύρεσιν ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας, περιπτώσεις ἀμφότεραι ἀφορῶσαι τοὺς ἀπολυομένους μόνον μισθωτοὺς, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς εἰς διαθεσιμότητα τιθεμένους, ὡς τοῦτο πλέον κατάδηλον καθίσταται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἐπίδομα τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ὑπερβαίνει τὰ 50 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν των (ἀρθρ. 12 νόμου 118), ἐνῶ οἱ εἰς διαθεσιμότητα παντὶς λαμβάνουσι τὰ 50 ο/ο, σὺν τῇ προσθήκῃ ὅτι οἱ τελευταῖοι λαμβάνουσι ταύτας παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, ἐνῶ οἱ ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὸ ἐπίδομα παρὰ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας, δι' ὃ καὶ ὡς πρὸς τοὺς μόνον ἐπεβλήθη ἡ ἀναγγελία τῆς καταγγελίας εἰς τὸ ἐν λόγω Ταμεῖον. Ἡ δὲ ἀνω ἐρμηνεία ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς καθοριζούσης τὰ στοιχεῖα, ἃ τινὰ δέον νὰ περιλαμβάνῃ ἡ ἀναγγελία τῆς παρ. VI τῆς 6655 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἥτις ὁμιλεῖ μόνον περὶ ἀναγγελίας ἀπολύσεων, οὐδεμίαν ποιουμένη μνείαν περὶ ἀναγγελίας τῆς διαθεσιμότητος καὶ δι' ἧς διατάξεως ἄλλως, ὡς νεωτέρας, δέον νὰ θεωρηθῇ κατηργημένη ἡ 2093 ὡς παλαιότερα. Κατ' ἀκολουσίαν τούτων καὶ δοθέντος ὅτι τὸ περὶ οὗ ἡ ἀγωγή χρονικὸν διάστημα δὲν ὑπερβαίνει τοὺς τρεῖς μῆνας ὑπόχρεως ἐστὶν ἡ ἐναγομένη εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ἡμίσεως τῶν ἡμερομισθίων του.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἔννοια τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρ. 27 τοῦ ἀναγκ. νόμου 28]31 Ὀκτωβρίου 1935] «συμβιβασμοῦ».

Ὑπαγωγή εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀκύρου συμβιβασμοῦ καὶ τῆς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐξηναγκασμένης περριτήσεως τοῦ ἐφέδρου πηλικοῦ πολέμιστου. — Συνέπειαι ἐκ τῆς περριτήσεως. — Μὴ ἀναγκασία περριτέρω προσφορὰ ὑπηρεσιῶν. — Συμψηφισμὸς ἀλλαχού κερδηθέντων.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 27 τοῦ ἀναγκ. νόμου 28]31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν» «πᾶς συμβιβασμὸς γενόμενος μεταξὺ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρέων πρὸς παραιτήσιν ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ παρόντος θεωρεῖται ἀκυρὸς».

Ὁ «συμβιβασμὸς» τοῦ ἀρθρου τούτου νοεῖται ὅχι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον συμβιβασμοῦ, ὁ ὁποῖος προϋποθέτει ἀμφισβητήσεις καὶ ἀμοιβαίας ὑποχωρήσεις (Dernburg—Δουβουνιάτου, Ἑνοχ. § 109), ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καθ' ἑκαστὴν συμφωνίας, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἐφε-

δρος παλαιὸς πολεμιστὴς ἐξαναγκάζεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδοτοῦ νὰ παραιτηθῇ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγουμένων εἰς αὐτὸν πλεονεκτημάτων (Οὕτω Ἐφετ. Ἀθηνῶν 758]1941, εισηγητὴς ὁ ἤδη Ἀρεοπαγίτης Δ. Δημάκης, ΕΕΑ 1, 46, Α. Π. 192]1941, εισηγητὴς ὁ ἤδη Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου Γ. Σακκέτας, ΕΕΑ 1, 143, Πρωτ. Ἀθηνῶν 682]1945, εισηγητὴς ὁ Πρωτοδικῆς Ν. Κασούρης, ΕΕΑ 4, 123, βλέπε σχετικῶς Τ. Τσιμπούκη, Ἡ ἀκυρότης παραιτήσεως δικαιωμάτων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ΕΕΑ 4, 363 ἐπ.).

Ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν τῆς νομικῆς αὐτῆς διατά-

ἔως καὶ τὸ κατ' ἔφεσιν διζάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἐφαρμόζει τὸ ἀρθρον 27 τοῦ ἀναγκ. νόμου 2831 Ὁκτωβρίου 1935.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2532/1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. Α. Φλωρος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδ. κ. Π. Παπακωνσταντίνου

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Τρίμης, Ν. Μαρινόπουλος

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρ. 27 τοῦ ἀ. ν. τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἑφεδρῶν Παλαιῶν Πολεμιστῶν» καὶ ἀρθρ. 7 ἐδ. 1 τοῦ Α.Ν. 244/1936 σαφῶς προκύπτει, ὅτι τυγχάνει ἀκυρὸς οὐ μόνον ὁ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀστικού δικαίου συμββασμός, ἀλλὰ καὶ πᾶσα συμφωνία, δι' ἧς παλαιὸς πολεμιστὴς ἑξαναγκάζεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, εἴτε πείθεται διὰ σκοπίμου ἐπηρεασμοῦ ὅπως δῆποτε νὰ παραιτηθῇ τῶν δικαιωμάτων του, συνεπῶς καὶ τῆς ἣν κατέχει θέσεως. Ἐν προκειμένῳ, ἔκτιμῶν τὸ Δικαστήριον τοῦτο τὰς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος Δικαστοῦ προσαχθεῖσας ἀποδείξεις ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, εἰς τὸ αὐτὸ καταλήγει συμπέρασμα, εἰς ὃ καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, ἥτοι ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου γενόμενῃ παραίτησις τὴν 23 Νοεμβρίου 1943 ἐκ τῆς θέσεως, ἣν κατεῖχε παρὰ τῇ ἐκκαλοῦσῃ, δὲν προήλθεν ἐξ ἀβιάστου θελήσεως τούτου, ἀλλ' ἐξαναγκάσθη οὗτος εἰς ὑποβολὴν τῆς παραιτήσεως, ἀντὶ τοῦ εὐτελοῦς ποσοῦ τῶν 500.000 δρχ., ὅπερ ποσὸν ἐτέλει εἰς προφανῆ δυσαναλογίαν τοῦ ἀπαλλοτριουμένου δικαιώματος τοῦ ἐφεσιβλήτου, λόγῳ τῆς ἀδηρίτου ἀνάγκης, εἰς ἣν εὐρέθη οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς παραιτήσεως, ἐλλείπει ἄλλων προσόδων πρὸς συντήρησίν του, περιφερόμενος νῆστις, γυμνὸς καὶ ἀνυπόδητος, καὶ τῶν συνεχῶν δικαστικῶν ἀγώνων, εἰς τοὺς οὗτος εἶχεν ἀποδυσθῇ ἐκ τῆς τοποθετήσεως παρὰ τῇ ἐκκαλοῦσῃ πρὸς καταβολὴν τῶν μισθῶν του καὶ παρ' ἧς δὲν ἐγένετο δεκτός, ὑπὸ διαφόρους προφάσεις, μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ὑποβολῆς τῆς παραιτήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁρθῶς ἡ ἐκκαλυμένη ἐξετίμησε τὰ ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας στοιχεῖα καὶ ἔκρινεν,

ὅτι ἡ ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος παλαιοῦ πολεμιστοῦ τὴν 23 Νοεμβρίου 1943 παραίτησις ἀπὸ τῆς θέσεως του παρὰ τῇ ἐκκαλοῦσῃ ἀποτελεῖ ἐξαναγκασμένον συμββασμόν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθρ. 27 τοῦ ἀν. Νόμου τῆς 2831 Ὁκτωβρίου 1935, καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ὁς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ν. 38 Πανδ. (19.2) καὶ 19 ἐδ. 3. 33 καὶ 61 ἐδ. 1 Πανδ. (19.2), αἵτινες ἐφαρμογὴν ἔχουσι καὶ ἐπὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν (Α. Π. 299/1930), ἐὰν ὁ μισθωτὴς δὲν θελήσῃ ἢ δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὸν μισθώσαντα τὰς ὑπηρεσίας του ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀντιμισθίαν. Συνεπῶς ὁ συνεπείᾳ ἐξαναγκασμοῦ παραιτηθεὶς ἢ παρανόμως ἀπολυθεὶς ὑπάλληλος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ προσφερθῇ νὰ ἐξακολουθήσῃ παρεχὼν τὰς ὑπηρεσίας του, καθ' ὅσον ἡ ἀπόλυσις περιέχουσα δῆλωσιν μὴ ἀποδοχῆς περαιτέρω τῶν ὑπηρεσιῶν του καθιστᾷ ἄσκοπον τὴν προσφορὰν ταύτην. Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἔκτεθέντα, ἡ γενομένη παραίτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἣν κατεῖχε θέσεως παρὰ τῇ ἐκκαλοῦσῃ τυγχάνει ἀκυρὸς καὶ συνεπῶς ἐφ' ὅσον οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐφεσιβλήτου δὲν παρέχεται ἡ ὑπηρεσία, ἀλλ' ὑπαιτιότητι ταύτης, τυγχάνει ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ὁλοκλήρου τοῦ χρονικοῦ διαστήματος μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς καὶ ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ σκέψει, ὑπεχρέωσε ταύτην εἰς τὴν καταβολὴν τῶν μισθῶν καὶ ἀπορριπτέοι κρίνονται οἱ ὑπ' ἀριθμ. 2 καὶ 3 λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως. Οὐδαμῶς δὲ ἐβεβαιώθη, ὡς ὁρθῶς ἐδέχθη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, ἐκ τῶν προσαχθεῖσων ἀποδείξεων καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσῃς ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος κατὰ τὸ αἰωτέρω χρονικὸν διάστημα (1 Νοεμβρίου 1944—31 Αὐγούστου 1945) προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τρίτους καὶ εἰσέπραξε τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἡ μέρους ἀξιούμενον ποσόν, ἵνα ἔχῃσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ν. 19 παρ. 9 Πανδ. (19.2) καὶ Βασιλ. δ' 19.20Α καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τῆς ἐκκαλοῦσῃς ὡς ἀβάσιμος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΩΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ν. 3514

Κεῖνται νομοθετικαὶ διατάξεις περὶ ἐπεκτάσεως τῆς προστασίας.

Ἐφεδρικά ἐπιδόματα.—Ἐκτασις προστασίας νόμου 3514.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ὡς ἐθελοντῶν καταταχθέντων εἰς τὸν Στρατὸν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514/1928 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ἔχοντος ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ στρατευομένου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων (ἀρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 547/1937) ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν σιγμὴν τῆς προσκλήσεως ἔχει συμπληρώσει ἐξάμηνον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἐρ-

γοδότη, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐπομένως ἀκολουθεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ στρατευθέντος ὡς ἐφεδρικοῦ μόνον (βλέπε ΕΕΔ 4, 480) νὰ λαμβάνῃ κατ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐφεδρικῆς στρατιωτικῆς του ὑπηρεσίας τὰ ἐν τῷ ἀρθρῳ 5 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514 ἀνάλογα—κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις—ποσοστὰ μισθοδοσίας του καὶ τὸ δικαίωμα καὶ τοῦ κληρω-

του και του εφέδρου να επαναλάβη την διακοπήσαν διά της στρατεύσεως εργασίαν του, υποχρέου ἄλλως του εργοδότη εἰς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀποδοχῶν ἐξ μηνῶν (ἄρθρ. 4 νόμου 3514), υπολογιζομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ὁ ἀρχικὸς ὁμοῦ νόμος 1234]1918, ὅσον καὶ ὁ κωδικοποιημένος νόμος 3514 προϋπέθετε «πρόσκλησιν» τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὄπλα, διὰ νὰ ἔχη ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἢ προστασία του.

Ἐπομένως δὲν ἐπροστατεύοντο οἱ ἐθελουσίως εἰς τὸν στρατὸν κατατασσόμενοι καὶ ἐχρειάσθη βραδύτερον νὰ ἐισαχθοῦν πρὸς προστασίαν τῶν εἰδικῶν νόμοι.

Ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 2708] 1940 «Δωδεκανήσιοι Ἕλληνες τὸ γένος, ἀνεξαρτήτως ὑπηκοότητος, τυγχάνοντες ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἐργατοτεχνίται, κατατασσόμενοι εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ὡς ἐθελονταί, ἀπολαύουσι τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3514 τοῦ ἔτους 1928, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547]1937 προστασίας» καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀναγκ. νόμου 2830]1944 «αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 2708]1940 «περὶ προστασίας τῶν ὡς ἐθελοντῶν κατατασσόμενων Δωδεκανησίων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» ἐφαρμόζονται ἀφ' ἧς ἰσχύουν καὶ προκειμένου περὶ Ἑλλήνων ὑπηκόων, ὡς καὶ Ἕλλήνων τὸ γένος, οἰαδήποτε ξένης ὑπηκοότητος, κατατασσόμενων εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ὡς ἐθελοντῶν».

Ἐξ ἄλλου ὡς στρατὸς ἐννοεῖται καὶ ὁ στρατὸς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς (πρβλ. καὶ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ καταργηθέντος διὰ τοῦ νόμου 118]1945 νόμου 44]1944 «περὶ ἀσφαλείσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 3, 630), κατὰ τὸ ὁποῖον «μισθωτοὶ διακόναντες τὴν ἐργασίαν τῶν διὰ τὴν κατάταξιν τῶν εἰς τὰς ἐνόπλους ἀνταρτικὰς ὁμάδας ἀντιστάσεως καὶ εἰς τὸν Στρατὸν Μέσης Ἀνατολῆς, ἐπαναπροσλαμβάνονται ὑποχρεωτικῶς παρὰ τῶν οἰκείων ἐπιχειρήσεων»).

Ἐν ὅψει τῶν νομικῶν τούτων διατάξεων ἡ κατωτέρω εἰρηνοδικεακὴ ἀπόφασις (ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὸν νόμον 1968]1944 νὰ ὑφίσταται ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514 ἀρμοδιότης εἰς πρῶτον βαθμὸν τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ εἰς δεύτερον τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν περὶ πάσης διαφορᾶς γεννωμένης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν λόγῳ νόμου) ἐρευνᾷ τὸ θέμα τῆς προστασίας τοῦ ὡς ἐθελοντοῦ κατατασσόμενου μισθωτοῦ, διὰ νὰ ἐπιδικᾷ τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514 ὀφειλόμενα ποσοστὰ μισθοδοσίας.

Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 89]1946

Διαδικασία νόμου 3514

Εἰρηνοδικῆς ὁ κ. Ν. Μέξης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ὑδραῖος, Ε. Κοτσῖρης

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐν συνδυασμῷ καὶ ἀλληλουχίᾳ λαμβανομένων ὅπ' ὅψει, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομοτύπως προσαγομένων ἐγγράφων, τῶν ἐκατέρωθεν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐκτεθέντων καὶ τῆς λοιπῆς ἐν γένει ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐνόντων ἀπο-

δεικτικῆς διαδικασίας προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνταῦθα διατηρουμένου ἐμπορικῶν Κατάστημα ἐναγομένου ὡς ὑπάλληλος αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὸν 2]βρίον τοῦ 1936, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ἀνελλιπῶς μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1941, ὅποτε ἐγκατέλειψε τὴν ὑπηρεσίαν του, λέγων ὅτι θὰ μεταβῇ εἰς Μ. Ἀνατολὴν, ὅπου καὶ πράγματι μετέβη μέσῳ Κύπρου, καταταγείς εἰς τὸν στρατὸν τῆς Μ. Ἀνατολῆς τὴν 21 Νοεμβρίου 1941 ὡς ἐθελοντὴς εἰς τὸ ἔμπροσθεν Ι. Ε. Τ., ἐποποθετῆθη εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Ι. Σ. Π. Π. τὴν 28 Νοεμβρίου 1941, μετετέθη εἰς Α. Δ. Τ. τὴν 5ην Μαΐου 1942 καὶ ἐκπαιδευθεὶς ὡς ἀλεξιπτωτιστὴς καὶ ἀσυρματιστὴς ἀπεστάλη δι' εἰδικὴν ἀποστολὴν εἰς τὴν κατεχομένην τότε Ἑλλάδα, χρησιμοποιηθεὶς ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς ὑπηρεσίας force 133 καὶ περιελθὼν εἰς τὴν ἐφεδρείαν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς θητείας του ὡς κληρωτοῦ ἀπὸ τῆς 11 Ν]βρίου 1944 ὑπηρετήσεν εἰς τὸ τάγμα διαβίσεως στρατιάς ἀπὸ τῆς 11 Ἰουλίου 1945 μέχρι τῆς 10 Φεβρουαρίου 1946, ὅτε καὶ ἀπελύθη τῶν τάξεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ὅπου συνεχῶς καὶ ἀνευ διακοπῆς τινος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κατατάξεώς του μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του ὑπηρετήσεν. Μετὰ τὴν τοιαύτην ἀπόλυσιν του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προσῆλθε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, οὗτος δὲ ὡς ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας του, λοχυρίζομενος ὅτι ἐκ τῆς οἰκειοθελοῦς ἀπομακρύνσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του διελύθη ἔκτοτε ἡ μεταξὺ τῶν σύμβαισις ἐργασίας καὶ ἀρνεῖται νὰ καταβάλλῃ εἰς αὐτὸν ἐφεδρικὸν ἐπίδομα καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν προσεκληθῇ πρὸς κατάταξιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καθ' ὃν χρόνον διετέλει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, ἀλλὰ ἐθελουσίως καὶ ἀνευ ἐπιταγῆς τινος κατετάγη εἰς τὸν στρατὸν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, μὴ ἀποτελοῦντα τὸν ὑπὸ νόμου προβλεπόμενον τακτικὸν τοιοῦτον τὸν ἔχοντα ἔδραν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας ἢ καὶ πέραν αὐτῆς, ἐκεῖ ἔνθα εἶνε δυνατὴ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 3514, προστατεύοντος μόνον τοὺς ὑπὸ τὰ ὄπλα προσκαλουμένους ἐφείδρους, ἐφόσον ἡ πρόσκλησις τῶν συμπτεῖ μετὰ τὴν παρὰ τῷ εργοδότη ὑπηρεσίαν τῶν.

Κατὰ τὸν Νόμον (ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου 3514, ἄρθρον 11 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 547]1937) ἡ ὑπὸ τὰ ὄπλα ὀπωσθήσεται πρόσκλησις τοῦ ἐργαζομένου ὑπάλληλου ἢ ἐργάτου, τεχνίτου, εἴτε ὡς ἐφέδρου εἴτε ὡς κληρωτοῦ (ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου 1234, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νομοθ. Διατ. τῆς 10]13 Ὀκτωβρ. 1925), δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀσχετῶς ἂν ὁ στρατευόμενος ἐξέτισεν ἢ ἀπηλλάγη νομίμως τῆς ἐκπληρώσεως τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρέωσός του καὶ δὲν δικαιούται μὲν σὺν τῇ διατηρήσει ἀδιαλύτου τῆς συμβάσεως καὶ πληρωμῆς τῶν κατὰ τὸν Νόμον 3514 ποσοστῶν μισθοδοσίας ὁ ἐκπληρῶν ὑποχρέωσιν θητείας (ἄρθρ. 5 τοῦ Ν. 3514, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 1843]1939), πλὴν ὅμως, ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς θητείας του ἐξακολουθήσῃ ὑπηρετῶν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ὡς ἐφεδρὸς ὁ μισθωτὸς οὗτος, δικαιούται τῶν ἐν λόγῳ ποσοστῶν ἀφ' ἧς

περιήλθεν εις την έφεδρείαν.

Κατά τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2830)1931 αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ Ἀν. Νόμου 2708)1940 καθ' ὅς Δωδεκανήσιοι Ἕλληνες τὸ γένος, ἀνεξαρτήτως ὑπηκοότητος, τυγχάνοντες ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἐργατοτεχνίται, κατατασσόμενοι εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν ὡς ἐθελονταὶ ἀπολαύουσι τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 3514 τοῦ ἔτους 1928, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 11 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 547 τοῦ 1937 προστασίας, ἐφ' ὅσον μὲν εἰσὶν ἐν τῇ ἰσχύϊ (28 Ὀκτωβρίου 1940 ἁρθρ. 3 Ἀναγκ. Νόμου 2708)1940) καὶ προκειμένου περὶ Ἑλλήνων ὑπηκόων, ὡς καὶ Ἑλλήνων τὸ γένος οἰασδήποτε ξένης ὑπηκοότητος κατατασσόμενων εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν ὡς ἐθελοντῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 τῆς Σ. Π. τῆς 18)16 Φεβρουαρίου 1945 ὡς Στρατὸς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς νοεῖται ὁ ἐν Κρήτῃ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας συγκροτηθεὶς καὶ δρᾶσας Ἑλληνικὸς Στρατός, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασιοὶ τοῦ ὁποιοῦ διέπονται ὑπὸ τῶν ἀφορῶσθαι τὰ ἐξ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθ' ὧν μόνιμα στελέχη τοῦ κατὰ ἑξοὰν Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ (Σ. Πρ. 7)20 1 1945 Κῶδ. Θεμ. 1945 σελ. 14) διατάξεων.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων, ὑπακούων εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, ἐκπροσωπούμενης τότε ὑπὸ τῆς μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ πατρίου ἐδάφους καταφυγούσης

ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος νομίμου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, διέκοψε τὴν παρὰ τῷ ἐνάγῳ ἐργασίαν του, ἵνα προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας ὡς ἐθελοντὴς τοῦ συνεχίσαντος τοῦτον καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας μέχρι τῆς τελικῆς νίκης εἰς τὸ πλευρὸν τῶν συμμάχων τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ἔστω καὶ ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐργοδότη, λαβόντος ἀσφαλῶς γνῶσιν τοῦ σκοποῦ τούτου τοῦ ἐνάγοντος, ὡς συναγεται ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, εἰς οὐδεμίαν προέβη ἐνέργειαν, ἔστω καὶ ὑποδηλοῦσαν βούλησιν αὐτοῦ πρὸς μονομερῆ ἐκ μέρους τοῦ καταγγελλὰν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς τοιαύτης ὡς ἄνω ἐβελουσίας κατατάξεως του εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ μὴ δυναμένης ν' ἀποτελέσῃ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δικαιοῦται οὗτος (ὁ ἐνάγων) τῆς κατὰ νόμον 3514 προστασίας καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς νόμιμος καὶ βέσιμος διὰ τὰ ἐν αὐτῇ ὁρθῶς καὶ νομίμως κατὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ 25800)1944 (Ε. Ε. Δ. 75 78 σ. 836), 7200 8770)1945 (Ε. Ε. Δ. 87 σ. 188 καὶ 89 σ. 263), 12100 18970)1945 (Ε. Ε. Δ. 91 σ. 317 καὶ 95 σ. 447), 27701)1945 (Ε. Ε. Δ. 100 σ. 105), 31260)1945 (Ε. Ε. Δ. 103-104 σ. 9), 3601)1946 (Ε. Ε. Δ. 4 σ. 94) σχετικὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις καθοριζόμενα ποσὰ καὶ ἀπορριπτέα τὰ ἐναντία ὡς μὴ τὸν νόμον συνεπικούρον ἔχοντα.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΝΟΜΟΥ ΓΩΔ' ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΕΝΣΗΜΟΝ ΝΟΜΟΥ ΓΩΗ'

Θεώρησις τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν μέσων τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΩΔ'

Σκοπὸς τῆς διαδικασίας.—Δικδικαστικαὶ ἀπλοποιήσεις.—Μὴ ἀναγκαστὴς καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἀγωγῆς, ἀντίθετος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου

Τὸ ὡς ἐφετέριον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ διὰ τῆς νεωτέρας ταύτης ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται, ὅτι ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀγωγῆς εἰσαγομένης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΔ', δὲν ἀπαιτεῖται καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου τοῦ νόμου ΓΩΗ']1912. (Οὕτω καὶ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν, κατ' ἐφεσιν, 608)1943, Προεδρεύων Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 2, 119, Πρωτ. Ἀθηνῶν 3109)1944, κατ' ἐφεσιν, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Λαβαροῦνας, ΕΕΔ 3, 436, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2519)1945, κατ' ἐφεσιν, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Κ. Τρουπάκης, ΕΕΔ 4 439, Πρωτ. Κορίνθου 1)1945, Πρωτοδίκης Γ. Δαγλαροῦνης, ΕΕΔ 4, 343).

Τὸ ζήτημα οὕτω πρὶν νὰ θεωρηθῇ λελυμένον ὑπὲρ τῆς ὁρθῆς πράγματι ἀπόψεως περὶ μὴ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι μὲν τέλος χαρτοσήμου, ἀλλ' εἶναι ἄσχετον καὶ διάφορον αὐτοῦ (ἐγκ. Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν 397)1933), θεσπιθὲν ὡς εἰδικὸν τέλος διὰ τὴν παροχὴν τῆς δικαστικῆς προστασίας, ἡ δικαστικὴ ὅμως προστασία τοῦ μισθωτοῦ ἐμφορεῖται καταφανῶς ἀπὸ πνεύματος ἐξυπηρετήσεως αὐτοῦ μὲ τὴν μικροτέραν δυνατὴν δαπάνην (πρὸβλ. καὶ τὰ ἄρθρα 25 καὶ 27 τοῦ ἀπὸ 28 Μαρτίου 1946 Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τελῶν χαρτοσήμου διατάξεων», (ΕΕΔ 5, 249), κατὰ τὰ ὁποῖα ἐπι-

βάλλονται διὰ τὰ ἔγγραφα τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΩΔ' μικρότερα τῶν λοιπῶν τέλη καὶ ἀκόμη καὶ ἀτέλεια.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3109)1946

Διαδικασία νόμου ΓΩΔ' κατ' ἐφεσιν
Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. Β. Πατσουράκος
Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. Κ. Γρίβας
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Ζήσης, Θ. Τζαναβάρας

Ὁ νόμος ΓΩΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν ἐθεσπίσθη, ὅπως προστατεύσῃ τὸν ἐν οἰκονομικῇ ἀνεπαρκείᾳ εὐρισκόμενον ἐργάτην ἐναντι τοῦ εὐπόρου ἐργοδότη καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου καθιερώσῃ ἡ προφορικὴ διατύπωσις τῆς ἀγωγῆς ἐνάγων τοῦ δικάζοντος, τὸ ἡλαττωμένον τῶν τελῶν, ἡ δυνατότης τῆς αὐθιγότητος προσελεύσεως τῶν διαδίκων ἐνάγων τοῦ δικαστοῦ, ὅπως ὑποβάλωσι τὴν διαφορὰν αὐτῶν (ἄρθρ. 10) καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτεπάγγελτοι ἐνέργειαι τοῦ δικαστοῦ. Αἱ διαδικαστικαὶ αὐταὶ ἀπλοποιήσεις ἀντίκεινται πρὸς τὸν θεσμόν τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου, ὅπερ καὶ δαπανηρὸν εἶναι διὰ τὸν ἐνάγοντα ἐργάτην καὶ ἐν τῇ πορείᾳ τῆς διαδικασίας δημιουργεῖ δυσχερείας ἀντικειμένους καὶ εἰς τὸν

Ν. 118/1945 ΩΣ ΙΣΧΥΕΙ ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ

Κωδικοποίησης των σχετικών νομοθετικών διατάξεων υπό της ΕΕΔ

Ελήφθησαν ὑπ' ὄψει: 1) ὁ νόμος 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (Φ.Ε.Κ. Α' φ. 26 τῆς 13 Φεβρουαρίου 1945, ΕΕΔ 4 σελ. 57) 2) ὁ ἀναγκ. νόμος 322/1945 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀναγκ. νόμου 207/1945 «περὶ καθορισμοῦ τῆς φορολογίας τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ» (ΦΕΚ Α' φ. 113 τῆς 12 Μαΐου 1945, ΕΕΔ 4, σελ. 251), 3) ὁ ἀναγκ. νόμος 343/1945 «περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας ὠρισμένων διατάξεων τοῦ νόμου 118/1945 (ΦΕΚ Α' φ. 126 τῆς 28 Μαΐου 1946, ΕΕΔ 4, σελ. 253), 4) ὁ ἀναγκ. νόμος 541/1945 «περὶ διασαφηνίσεως τῆς παρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ μόνου τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. 343 τοῦ 1945» (ΦΕΚ Α' φ. 233 τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1945, ΕΕΔ 4, σελ. 505), 5) ὁ ἀναγκ. νόμος 564/1945 «περὶ μέτρων ὑπὲρ ὠρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν» (ΦΕΚ Α' φ. 236 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1945, ΕΕΔ 4, σελ. 541), 6) ὁ ἀναγκ. νόμος 775/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν κρατικῶν ἐργοστασίων ἀεροπλάνων» (ΦΕΚ Α' φ. 320 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945, ΕΕΔ 5, σελ. 56), 7) ὁ ἀναγκ. νόμος 817/1946 «περὶ τοῦ ἀργοῦντος προσωπικοῦ τῶν λιγνιτωρυχείων Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας» (ΦΕΚ Α' φ. 4 τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946, ΕΕΔ 5, σελ. 57), 8) ὁ ἀναγκ. νόμος 947/1946 «περὶ τρόπου καθορισμοῦ τιμῆς πωλήσεως κλπ. ναξίας σμύριδος καὶ ἄλλων τινῶν μεταλλευτικῶν διατάξεων» (ΦΕΚ Α' φ. 48 τῆς 15 Φεβρουαρίου 1946, ΕΕΔ 5 σελ. 152), 9) ὁ ἀναγκ. νόμος 1126/1946 «περὶ ἐρμηνείας τοῦ ἀρθροῦ 6 ἐδάφ. 2 τοῦ ἀναγκ. νόμου 390/1945» (ΦΕΚ Α' φ. 107 τῆς 20 Μαρτίου 1946, ΕΕΔ 5, σελ. 213), 10) Αἱ ὑπ' ἀριθ. 15031/1945 (ΦΕΚ Α' φ. 146 τῆς 30 Ἰουλίου 1945, ΕΕΔ 4, σελ. 411), 6655/1945 (ΦΕΚ Α' φ. 105 τῆς 26 Ἰουλίου 1945, ΕΕΔ 4 σελ. 412), 426/1946 (ΦΕΚ Α' φ. 20 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946, ΕΕΔ 5 σελ. 155), 21161/1946 (ΦΕΚ Α' φ. 164 τῆς 15 Νοεμβρίου 1945, ΕΕΔ 4, σελ. 638), 14230/1945 (ΦΕΚ Β' φ. 101 τῆς 18 Ἰουλίου 1945, ΕΕΔ 4, σελ. 406), 2093/1945 (ΕΕΔ 4, σελ. 63) 18000/1946 (ΕΕΔ 5, σελ. 320) ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας.

Παρελείφθησαν οἱ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ ν.δ. τῆς 8/5/46 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» (ΦΕΚ Α' φ. 154 τῆς 11 Μαΐου 1946, ΕΕΔ 5 σελ. 283), καταργηθέντες ἀναγκ. νόμοι 827/1946 «περὶ διαρρυθμίσεως ἀπαιτήσεων ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων βάσει τοῦ νόμου 118» (ΦΕΚ Α' φ. 8 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946, ΕΕΔ 5 σελ. 59) καὶ 864/1946 «περὶ μέτρων πρὸς ἐπίτευξιν ὁμαλωτέρας λειτουργίας ἀξίων λόγου

ἐπιχειρήσεων ἐνδιαφερουσῶν ἀμέσως τὸ Κράτος ἢ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας» (ΦΕΚ Α' φ. 21 τῆς 26 Ἰανουαρίου 1946, ΕΕΔ 5 σελ. 115).

Ἀρθρον 1 ν. 118/1945. Ταμεῖον Ἀνεργίας: Συνιστᾶται Ταμεῖον Ἀνεργίας, σκοπὸς τοῦ ὁποῖου εἶναι ἡ κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλις τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ Ταμεῖον ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἐδρεῖται ἐν Ἀθήναις καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν Ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἀρθρον 2 ν. 118/1945. Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα: Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς πάντες οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος μισθωτοὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς.

2. Ὡσαύτως εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται οἱ μισθωτοὶ, οἵτινες μετὰ τὴν λαχὴν τοῦ παρόντος θέλουν πραγματοποιήσει 270 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὰς ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις.

3. Ὅμοιως περιλαμβάνονται οἱ μισθωτοὶ, οἵτινες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος δὲν συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας μετὰ τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων, ἔχουν ὅμως πραγματοποιήσει εἰς τοιαύτας ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1940 μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος 270 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας.

4. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ὑπάγονται οἱ ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους ὁργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλείσεως.

5. Ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις κατὰ τὸν παρόντα νόμον νοοῦνται αἱ ἐγγεγραμμέναι ὡς τοιαῦται εἰς τὰ μητρώα τῶν οἰκείων ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιμελητηρίων καὶ ἐκεῖναι περὶ ὧν ἤθελεν ἀποφαιθῇ τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ταμεῖου διὰ τοιαύτας. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας.

6. Οἱ ἐν τῇ παραγρ. 3 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ μισθωτοὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἀναγγελθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 60 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος, ἥτις δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, δύναται νὰ παραταθῇ ἐπὶ ἓνα εἰσέτι μῆνα.

(Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας δύναται νὰ ὁρισθῇ νέα 20ήμερος προθεσμία διὰ τοὺς ἐν παραγρ. 6 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 118 τοῦ 1945 ἀναφερομένους). Διὰ τοὺς ἐκ τούτων ἀμειβομένους διὰ μηνιαίου μισθοῦ ὁ μὴν λογίζεται περιλαμβανὼν 25 ἡμέρας ἐργασίας, πλὴν ἐὰν ἐργάζοιτο πραγματικῶς καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ μηνός, ὁπότε ὁ μὴν ὑπολογίζεται εἰς 30 ἡμέρας ἐργασίας.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορισθήσεται ὁ τρόπος καὶ τὰ δικαιολογη-

σκοπὸν τοῦ νόμου καὶ εἰς τὸ ὡς ἄνω διαδικαστικὸν αὐτοῦ σύστημα. Συνεπῶς αἱ περὶ δικαστικοῦ ἐνόημου διατάξεις δὲν δύνανται νὰ τύχουσιν ἐφαρμογῆς εἰς τὴν παρούσαν διαδικασίαν καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

τικά ἀποδείξεως τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν περὶ δὲ αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

7. Δι' ἀποφάσεων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Γαμεῖου, δύναται νὰ ἐπεκταθοῦν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος α) εἰς μισθωτοὺς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων λειτουργουσῶν εἰς ἐξέρας περιοχὰς τῆς χώρας καὶ β) εἰς ἐξέρας κατηγορίας μισθωτῶν, ὑπὸ ὅρους καὶ προϋποθέσεις καθοριζομένας ἐν αὐταῖς.

Σημ. 1. Ἡ ἐντὸς ἀγκυλῶν διάταξις προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀναγκ. νόμου 564/1945 (ΕΕΔ 4 σελ. 541).

Σημ. 2. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15031/1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας (ΦΕΚ Α' φ. 146 τῆς 30 Ἰουλίου 1945, ΕΕΔ 4 σελ. 411) ἐπεξετάθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ν. 118/45 ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ἐπαρχιῶν *Πατρῶν καὶ Αἰγιαλείας*. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6655/1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας (ΦΕΚ Α' φ. 105 τῆς 26 Ἰουλίου 1945, ΕΕΔ 4 σελ. 412) βλέπε καὶ ἐρμηνευτικὴν 426/1946 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ΦΕΚ Α' φ. 20 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1946, ΕΕΔ 5 σελ. 155) ἐπεξετάθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ν. 118/1945 καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν ἐπαρχίας *Βόλου*. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21161/1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας (ΦΕΚ Α' φ. 164 τῆς 15 Νοεμβρίου 1945, ΕΕΔ 4 σελ. 638) ἐπεξετάθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ν. 118/1945 καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ἐπαρχιῶν *Θεσσαλονίκης, Ἡμαθίας καὶ Ἐδέσσης*.

Ἄρθρον 1 ν. δ. 8/5/1946. Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐπεκτείνονται, πλὴν τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 2, ἐπὶ τῶν κάτωθι ἐπιχειρήσεων, αἱτινες λειτουργοῦν εἰς περιφέρειας, εἰς ἃς ἰσχύει ἢ θέλει ἐπεκταθῇ ὁ νόμος 118/1945.

α) ἐπὶ τῶν βιοτεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐπιχειρήσεων, ὧν οἱ φορεῖς τυγχάνουν ἡσφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος.

β) ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, ὧν οἱ φορεῖς τυγχάνουν ἡσφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων.

γ) ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, αἱτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν νόμον 343/1945.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ὀψαίνονται αἱ εἰς τὸν νόμον 683/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀναφερόμεναι ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων οἱ μισθωτοὶ τυγχάνουν ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας, Ὁργανισμοὺς κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ γεωργικαὶ, δασικαὶ καὶ ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις.

Σημ. 3. Διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀναγκ. νόμου 843/1945, ἰσχύσαντος ἀπὸ τῆς 28 Μαΐου 1945 εἶχεν ἐξαίρεθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ

ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 118/1945 ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεων. Κατὰ τοῦτο: 1. Ἡ ἀληθὴς ἐννοία τῶν παραγράφων 1 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 118 τοῦ 1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» εἶναι, ὅτι εἰς ταύτας δὲν ὑπάγονται βιομηχανίαί, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις εἰτε διεξαγόμεναι ὑπὸ τῆς διὰ λογαριασμὸν Δήμου ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε συνδεόμεναι μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως. 2. Πράξεις ἢ ἐνέργειαι στηριχθεῖσαι εἰς τυχόν ἀντιθέτον ἐρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω διατάξεων λογίζονται ὡς μηδέποτε λαβοῦσαι χώραν, αἱ δὲ ἐκ τοῦ λόγου τούτου καταβληθεῖσαι πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφοραὶ ἐπιστρέφονται, τοῦ προσωπικοῦ τῶν προαναφερομένων βιομηχανιῶν, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐπιχειρήσεων διεπομένων τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 118 τοῦ 1945 ἰσχύοντων κανονισμῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀναγκ. νόμου 541/1945, ἰσχύσαντος ἀπὸ τῆς 17 Δεκεμβρίου 1945, 1. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 343 τοῦ 1945 ἔχουν τὴν ἐννοίαν ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ τούτου αὐθεντικῶς ἐρμηνευθέντος νόμου 118 τοῦ 1945 τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ νόμου 343 τοῦ 1945 ἀναφερομένων βιομηχανιῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 2112 τοῦ 1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», 4558 τοῦ 1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112», ὡς καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.» καὶ συμπληρωματικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν, ἐφ' ὅσον αὐταὶ εἶναι πλεονεκτικώτεραι δι' αὐτὸ τῶν διατάξεων τῶν προμνησθέντων νόμων.

Ἄρθρον 3 ν. 118/1945, ἄρθρ. 2 ν. δ. 8/5/1946. Πόροι Ταμεῖου :

1. Πόροι Ταμεῖου εἶναι :

α) Ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ ἐκ 10% ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν παντὸς μισθωτοῦ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ἐπιχειρήσεων. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας δύναται νὰ τροποποιήται τὸ ἀντὶ τῶν ποσοστῶν εἰσφορᾶς, μὴ δυνάμενον πάντως νὰ ὑπερβῇ τὸ ὅριον τοῦ 10 ο/ο.

β) Αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 ὁριζόμεναι εἰσφοραὶ.

γ) Περιοδικαὶ κρατικά ἐπιχορηγήσεις χορηγοῦμεναι διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας.

δ) Οἱ τόκοι καὶ αἱ πάσης φύσεως πρόσδοσις ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Ταμεῖου.

ε) Τὰ πρόστιμα καὶ αἱ χρηματικαὶ ποιναὶ αἱ ἐπιβαλλόμεναι διὰ παραβάσεις τοῦ παρόντος νόμου.

στ) Πᾶν ἔσοδον πραγματοποιούμενον ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου ἐκ δωρεᾶς, κληρονομίας, κληροδοσίας ἢ ἄλλης χαριστικῆς αἰτίας.

2. Ὁ τρόπος εἰσφορᾶς καὶ αἱ προθεσμίαι καταβολῆς τῶν ὑπὸ στοιχεῖα α καὶ β εἰσφορῶν καθορίζονται δι' ἐιδικὸν κανονισμόν.

3. Καθυστεροῦμεναι πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφοραὶ πέραν τῆς προθεσμίας τῆς παραγρ. 6 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου ἐπι-

βαρύνονται μὲ πρόσθετον τέλος ἀνερχόμενον εἰς 10 ο/ο, ἀμφότερα δὲ εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Ἡ παρούσα διάταξις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰς μέχρι τοῦδε καθυστερούμενας πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφοράς, αἵτινες δὲν ἦθελον ἐξοφληθῇ μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου 1946.

Ἀρθρον 4 ν. 118/1945. Διοικήσεις Ταμείου.

1. Ἰο διὰ τοῦ παρόντος Νομοῦ συνιστῶμενον Ταμεῖον Ἀνεργίας διοικεῖται ὑπὸ ἐξαμελοῦς συμβουλίου ἀποτελούμενου:

α) Ἐξ ἐνὸς ἐπιστήμονος, εἰδικοῦ περὶ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν, ὡς προέδρου.

β) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῶν μισθωτῶν.

γ) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν.

δ) Ἐξ ἐνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

2. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν διορίζονται ἐπὶ διετεῖς θητεία δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ Συμβούλιον ἐκλέγει ἐκ τῶν ὑπὸ στοιχ. β' καὶ γ' μελῶν τοῦ δύο ἀντιπροέδρους.

Τὰ ὑπὸ στοιχ. β' μέλη τοῦ Συμβουλίου ὑποδεικνύονται ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., τὰ δὲ ὑπὸ στοιχ. γ' ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.

3. Παρὰ τῷ Συμβουλίῳ διορίζεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος εἰς ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως διορίζεται καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μετέχει ἀνευ ψήφου τῶν συνεδριάσεων τοῦ Δ. Σ. καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων καὶ Κανονισμῶν τοῦ Ταμείου.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορίζονται λεπτομερέστερον τὰ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Σημ. 4. Ἐξεδόθη σχετικῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 14230/1945 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' φ. 101 18 Ἰουλίου 1945 καὶ Ε.Ε.Δ 4 σελ. 406).

4. Χρέη Εἰσηγητοῦ παρὰ τῷ Συμβουλίῳ ἔκτελει ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου, χρέη δὲ Γραμματέως εἰς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τούτου, ὀρίζόμενος παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

5. Τὰ μέλη, ὁ Εἰσηγητὴς καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δ. Σ. δὲν δικαιούνται ἀποζημιώσεως, πλὴν τοῦ Προέδρου, οὗτινος ἡ ἀμοιβὴ ὀρίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

6. Κατὰ τὴν πρώτῃν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος καὶ μέχρις ἐκδόσεως τῶν οἰκείων Κανονισμῶν τὰ τῆς λειτουργίας τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ ὁ τρόπος εἰσπράξεως, αἱ προθεσμῖαι καταβολῆς τῶν ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' εἰσφορῶν, δίδονται ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἀρθρον 5. Δικαιοδοσία Διοικητικοῦ Συμβουλίου.— 1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διοικεῖ τὸ Ταμεῖον καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν αὐτοῦ. Εἰδικότερον ἐγκρίνει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν τοῦ Ταμείου, μεριμνᾷ διὰ τὴν κανονικὴν εἰσπραξίν τῶν πόρων αὐτοῦ καὶ τὴν ταχείαν καὶ κανονικὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν, ἀσκεῖ τὰς ἐκ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ

παρόντος νόμου καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδιδόμενων Διαταγμάτων, Κανονισμῶν καὶ Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἀνατιθεμένας αὐτῷ λειτουργίαι, ἀπεφαίξει περὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν κεφαλαίων, τῆς ἐκποιήσεως, σινομολογῆσεως δανείων, ὑποθηκείσεως καὶ ἐνεχυρίσεως τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ταμείου, συμβιβάζεται ἢ παραιτεῖται ἀπὸ δικαστικοῦ ἀγῶνος καὶ ἐν γένει ἔχει τὴν ἀνώτεραν κατεύθυνσιν καὶ παρακολοιθῶσιν πασῶν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ταμείου, λαμβάνον καὶ ὑποδεικνύον μέτρα πρὸς βελτίωσιν καὶ ἀρτιωτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ. ἐκπροσωπεῖ τὸ Ταμεῖον ἐξωδίκως καὶ δικαστικῶς. Ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ Ταμείου δύναται δι' ἀποφάσεων τοῦ Δ. Σ. νὰ ἀνατίθεται εἰς ἕτερον μέλος τοῦ Δ. Σ. ἢ ἀνώτερον ὑπάλληλον τοῦ Ταμείου.

Ἀρθρον 6.— Εἰδικοί κανονισμοὶ θέλουσι καθορίσθαι τῆς λογιστικῆς καὶ ταμειακῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου, τὰ τῆς κατανομῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν ἀρμοδιοτήτων εἰς τὰ ὄργανα αὐτοῦ καὶ τὸν τρόπον τοποθετήσεως τῶν κεφαλαίων.

Ἀρθρον 7.— Αἱ ἀναλήψεις μετρητῶν καὶ λοιπῶν πασῶν φύσεως κινητῶν ἀξιῶν τοῦ Ταμείου ἐνεργοῦνται δι' ἐντολῶν ἢ ἐπιταγῶν ὑπογραφόμενων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Σ. ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὀριζομένου ὡς ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ του, ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου.

Ἀρθρον 8. ν. 118/1945, ἄρθρον 2 ν.δ. 8/5/46.

1. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Ταμείου διεξάγονται δι' ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀποσπασμένων ἐπὶ τούτῳ διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκ τοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τὰ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ, παρὰ τῶν ὁποίων καὶ ἐξυκολοιοῦν μισθοδοτούμενοι μέχρι τῆς προσλήψεως ἰδίου προσωπικοῦ, περὶ οὗ ἔγλεε προβλέψῃ εἰδικὸς κανονισμός. Ἐφ' ὅσον ἦθελον ἐπιτρέψῃ τούτῳ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ταμείου δύναται, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου, νὰ ἀναληφθῇ ὑπὸ τούτου ἡ μισθοδοσία μέρους ἢ ὅλων τῶν ὑπηρετούντων παρ' αὐτῷ.

2. Δι' εἰδικῶν κανονισμῶν ὀρίζονται ἡ σύνθεσις καὶ αἱ ἀρμοδιότητες τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ταμείου, τὸσον εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Ταμείου, ὅσον καὶ ἐκτὸς αὐτῆς (ὑποκαταστήματα).

3. Τοῦ Ταμείου προϊστάται Διευθυντὴς ἐκ τῶν ἐν τῇ παρ. 1 ἀναφερομένων.

4. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Ταμείου ἐγκαθίστανται κατὰ τὴν πρώτῃν λειτουργίαν τῶν καὶ μέχρι τῆς μισθώσεως ἰδίων οἰκημάτων εἰς οἰκήματα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

5. Ὁ τρόπος καλύψεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ταμείου καὶ τῶν κατὰ τόπους Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας εἰς γραφικὴν ὕλην, ἔντυπα καὶ ἐπιπλά, ὡς καὶ τῶν δαπανῶν πρώτης ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας τούτων, ὀρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δύνανται νὰ ὀρίζηται, ὅτι αἱ εἰς προσωπικόν, γραφικὴν ὕλην, ἔντυπα, ἐνοίκιον, φωτισμόν, καθα-

ριότητα, ως και αἱ λοιπαὶ ἀναγκαῖαι δαπάναι διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἑργασίας, βαρύνουσι τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.

6. Τὸ κατ' ἀπόσπασιν προσωπικὸν τοῦ Ταμείου ἐξακολουθεῖ διεδόμενον ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἐξ ὧν προέρχεται Ὁργανισμῶν. Ὅσακις ὁμῶς ἐν αὐταῖς προβλέπεται ἀρμοδιότης τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἢ Διευθυντοῦ τῶν Ὁργανισμῶν τούτων δοκεῖ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου, τὰς δὲ ἀρμοδιότητας τῶν πάσης φύσεως συλλογικῶν ὀργάνων αὐτῶν, πλὴν τῶν ἀφορῶν προαγωγᾶς, μονιμοποιήσεις, μετατάξεις καὶ ἀπολύσεις δοκεῖ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου.

7. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος καὶ μέχρι συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ταμείου ἡ δὴν διεξαγωγὴ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰ λεπτομερέστερον δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὀριζόμενα. Ὡσαύτως αἱ εἰσπράξεις τοῦ Ταμείου διενεργοῦνται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ὑποχρεομένου ὅπως τηρῇ τούτας ὑπὸ ἴδιον λογαριασμὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ταμεῖον Ἀνεργίας Μισθωτῶν».

Ἄρθρον 9 ν. 118/1945. Ἄρθρον 2 ν. δ. 8/5/1946. Προϋποθέσεις ἐπιδοτήσεως.

1. Ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἔργασίας τοῦ προσωπικοῦ, ὑποχρεούμεναι νὰ καταβάλλουν εἰς αὐτὸ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὀριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποιητοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἔργασίας.

Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἔργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνεται ἐγγράφως καὶ ἀφ' ἧς καταβληθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ ἀνωτέρω ὀριζομένη ἀποζημίωσις.

2. Αἱ ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ τῶν, δύνανται ἀντὶ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἔργασίας νὰ θέτουν εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτοὺς τούτους, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ, ἐν τῷ συνόλῳ, τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ δὲν ἐγγράφονται εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀλλὰ λαμβάνουν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν τὸ ἡμῖς τῶν πλήρων ἀποδοχῶν τῶν.

3. Αἱ ἐπιχειρήσεις τῆς παρ. 1 ὑποχρεοῦνται ν' ἀναγγέλλουν ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας τῆς περιφερείας τῶν πᾶσαν ὑπ' αὐτῶν γενομένην, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καταγγελίαν συμβάσεως ἔργασίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ταύτης, κατὰ τὰ λεπτομερέστερον δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ὀριζόμενα.

Σημ. 4. Διὰ τοῦ ἁρθροῦ 2 § 3 τοῦ Ν. Α. τῆς 8/5/1946, ἰσχύοντος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἥτοι ἀπὸ τῆς 11 Μαΐου 1946, ἀπλήρφη ἡ εἰς τὴν παρὰ ἄνωγραφον 1 τοῦ ἁρθροῦ 9 ὑπάρχουσα ἀρχικῶς λέξις «πλεονάζοντος».

Τὸ ἀρχικὸν κείμενον εἶχεν ὡς ἐξῆς: «Ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος δύνανται νὰ καταγγέλλωσι τὴν σύμβασιν ἔργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ...».

Σημ. 5. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2093/1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας (ΕΕΔ 4, σελ. 63) ὠρίσθη, ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118/1945 ὑποχρεοῦνται ν' ἀναγγέλλουν ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας Μισθωτῶν καὶ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας τῆς περιφερείας τῶν πᾶσαν ὑπ' αὐτῶν γενομένην καταγγελίαν συμβάσεως ἔργασίας καὶ θέσιν εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος τοῦ προσωπικοῦ τῶν.

Ἡ ἀνωτέρω ἀναγγελία δέον νὰ περιλαμβάνῃ ἀπαραιτήτως τὰ κατωθὶ στοιχεῖα:

Α) ἀριθμητικὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως κατ' εἰδικότητα.

Β) διὰ τὸν ἀπολύμενον

α) ὀνοματεπώνυμον (ὄνομα, ὄνομα πατρὸς, ἐπώνυμον)

β) εἰδικότης

γ) Χρονολογία ἀρχικῆς προσλήψεως καὶ μεταβολαὶ (ἀπολύσεις, ἐπαναπροσλήψεις).

δ) Τόπος γεννήσεως.

ε) ἔτος γεννήσεως.

στ) ἐθνικότης

ζ) οἰκογενειακὴ κατάστασις (ἐγγαμος, ἄγαμος, οἰκογενειακὰ βάρη)

η) Διεύθυνσις κατοικίας (ὁδός, ἀριθμός).

θ) Ἀριθμὸς ασφαλιστικοῦ βιβλιαρίου Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου ασφαλιστικοῦ ὀργανισμοῦ, παρ' ὃ τυγχάνει ἡσφαλισμένος.

ι) Ἀποδοχὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως.

Ἐξεδόθη σχετικῶς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 18000/1946 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, τὴν ὁποίαν βλέπε κατωτέρω σελ. 319.

4. Ἀπασαί αἱ ἐπιχειρήσεις ἡ ἐκμεταλλεύσεις, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τῶν λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου δικαίου ὑποχρεοῦνται ὅπως προσλαμβάνουσι τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς τῶν, τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἔργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὗς προτίθενται ν' ἀπασχολήσουν εἰς περιφερείας, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος, μέσῳ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας τῆς περιφερείας τῶν.

Οἱ ὑπὸ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας ὑποδεικνυόμενοι πρὸς ἔργασίαν ἀνεργοὶ δέον νὰ προέρχονται κατὰ ποσοστὸν 50 ο/ο ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐπιδοτουμένων τοιοῦτων.

Ἐάν ὁ αἰτούμενος παρὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἑργασίας ἀριθμὸς μισθωτῶν εἶναι περιττός, τὸ προκύπτον κλᾶσμα συμπληροῦται ἐκ τῶν ἐπιδοτουμένων ὑπὸ τοῦ Ταμείου.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς παρούσης παραγράφου αἱ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις ἡ ἐκμεταλλεύσεις ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν εἰς τὸ Ταμεῖον ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν κατὰ παράβασιν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, εἰσπραττομένων παρ' αὐτοῦ ὡς δημοσίου ἐσόδου.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης παραγράφου δύναται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερ-

νήσεως, νά ἐπεκτείνεται ὑπὸ ὅρους ἐν αὐταῖς ἀναφερομένους εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας, ὡς καὶ ἐπὶ παντός ἐργοδότη.

5. Εἰς αὐς περιπτώσεις τὸ ἀρμόδιον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας ἀδυνατεῖ νά ἐξεύρῃ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν τὸν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον αἰτοῦμενον ἀριθμὸν ἢ εἰδικότητα μισθωτῶν, δύνανται αἱ ἐπιχειρήσεις αὐτῶν νά προσλαμβάνουν τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου, ὑποχρεοῦνται, ὅμως, ὅπως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀναγγέλουν εἰς τὸ οἰκείον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας τὸν ἀριθμὸν, τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ τὴν εἰδικότητα τῶν οὕτω προσληφθέντων μισθωτῶν.

6. Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 1 καταγγελία τῆς συμβάσεως ἔργασίας ὑποχρεοῖ τὸν ἐργοδότην νά καταβάλῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τὰς ἐξῆς εἰσφοράς:

α) Δι' ἕκαστον ὑπάλληλον ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς συνολικὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνός.

β) Δι' ἕκαστον ἐργατὴν, τεχνίτην ἢ ὑπηρετὴν ποσὸν ἴσον πρὸς 15 ἡμερομίσθια.

7. Ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως ἔργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη ἢ λήξεως τῆς διάρκειας αὐτῆς μισθωτοῦ προσληφθέντος ἐκ τῶν ἐπιδοτούμενων ἐκ τοῦ Ταμείου, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ἵνα καταβάλῃ εἰς αὐτὸ εἰσφορὰν ἴσην πρὸς τὴν ἡμερομίσθιον διὰ κάθε ἕξ πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἔργασίας, μὴ δυναμένην νά ὑπερβῇ τοὺς μισθοὺς δύο μηνῶν διὰ τοὺς ὑπάλληλους καὶ τὰ 30 ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας καὶ ὑπηρετάς.

8. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν. Δὲν ἐφαρμόζονται ἐπίσης ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἔχουν προσκομίσει εἰς τὸν ἐργοδότην τὰ ἐμφαίνοντα τὴν ἰδιότητά των δικαιολογητικά.

Οἱ ἀνωτέρω ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες ἢ οἰκειοθελῶς προσληφθέντες ἐφέδροι παλαιοὶ πολεμισταὶ δύνανται διὰ δηλώσεώς των πρὸς τὸ Ταμεῖον νά ὑπαχθοῦν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

9. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθροῦ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἀπολύονται δυνάμει τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ νόμου 2112 ἢ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν». Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπαλλασσόμενοι διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, οἷον ἢ ἐναρξίς ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς των, ἐφ' ὅσον ἀναγγέλλουν ἐγγράφως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν ἐν λόγῳ ἀπαλλαγὴν των ἐντὸς ἐπτά ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης.

Σημ. 6. Ἡ παρὰ γρ. 9 ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. δ. 8[5]1946, ἰσχύσαντος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἥτοι ἀπὸ τῆς 11 Μαΐου 1946.

Πρὸ τῆς ἀντικατεστάσεως εἶχεν ὡς ἐξῆς: 9. Ἐφ' ὅσον ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπολυόμενος μισθωτὸς δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀνεργίας, δὲν ἐφαρ-

μοῦνται αἱ διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 424[1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Ἄρθρον μόνον ἀναγκ. νόμον 564[1945. 3. Οἱ ἀναπληροὶ τῶν πολεμῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, περὶ τῶν ὁποίων ὁ προμηθεύς νόμος 118, δικαιοῦνται τῆς ἐν ἀρθρῷ 9 παρ. 8 τοῦτου προβλεπομένης προστασίας, οἱ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἀπολυθέντες ἐπανερχοῦνται εἰς τὰς θέσεις των ἐντὸς τριμήνου, μὴ ὑποχρεούμενοι νά ἐπιστρέψουν τὰς παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, λόγῳ ἀπολύσεως, ληφθείσας ἀποζημιώσεις.

4. Διὰ κρατήσεως ἀπὸ 10 μέχρις 20 ἡμερῶν καὶ διὰ προστίμου μέχρι 200.000 δραχμῶν τιμωρεῖται ὁ παραβαίνων τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ προαναφερομένου νόμου 322 τοῦ 1945 καὶ τοῦ παρόντος.

Σημ. 7. Ἡ ἰσχύς τοῦ νόμου 564[1945 ἤρξατο ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἥτοι ἀπὸ τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1945. Περὶ τοῦ νόμου 322[1945 βλέπε κατωτέρω σελ. 313).

Ἄρθρον 10 ν. 118[1945. Διακοπὴ—ἀναστολὴ ἐπιδόματος. 1. Τὸ Ταμεῖον ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐξευρίσκη ἀπασχόλησιν μέσῳ τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδοτούμενους ἀνέργους, ἐν περιπτώσει δὲ ἀδυναμίας τοῦτου πρὸς τοποθέτησιν, εἰς τὴν καταβολὴν ἐπιδόματος ἀνεργίας.

2. Ἐπιδόματος ἀνεργίας δικαιοῦται ὁ ἱκανὸς πρὸς ἔργασιν ἠσφαλισμένος ὁ μὴ εὐρίσκων καταλληλὴν ἀπασχόλησιν, παρὰ τὴν μεσολάβησιν τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Στερεῖται τοῦ ἐπιδόματος ἔργασίας ὁ ἠσφαλισμένος, ὅστις ἀρνεῖται νά ἀποδεχθῇ ἔργασιν προσφερομένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν αὕτη δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν καθόλου προπαιδεύσιν, συγκρότησιν καὶ τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς αὐτοῦ ἱκανότητας ἢ προϋποθέτει μετακίνησιν αὐτοῦ, ἀνέφικτον λόγῳ τῶν οἰκογενειακῶν του συνθηκῶν.

Ἡ διακοπὴ τῆς ἐπιδοτήσεως ἀρχεῖται μετὰ 5 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀδικαιολογήτου κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀρνήσεώς του ὅπως ἀναλάβῃ τὴν προσφερομένην αὐτῷ ἔργασιν.

4. Δὲν δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀνεργίας ὁ αὐτοβούλως διακόπτων τὴν ἔργασιν του.

5. Ἀναστέλλεται ἡ παροχὴ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς τὸν ἀνεργὸν ἠσφαλισμένον, ὅστις ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀσκήσιν αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ ἀνέλαβεν οἰανδήποτε ἐξερτημένην ἢ μὴ ἔργασιν.

Μετὰ τὴν ἀνεξαρτήτως τῆς βελήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου λήξιν τῆς ὡς ἀνω ἀπασχολήσεως του συνεχίζεται ἡ παροχὴ τοῦ ἐπιδόματος, ἐφ' ὅσον οὗτος ἀναγγελεθῇ ἐγγράφως ἐντὸς ἐπτά ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον.

Ὁ ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀναγγελεθῇ ἐντὸς δύο ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀπασχόλησιν του, διὰ τὴν ἀναστολὴν τῆς παροχῆς ἐπιδόματος, ὑποκείμενος ἄλλως εἰς τὴν ποινὴν τοῦ ἀρθροῦ 19 παρ. 2.

6. Ἀναστέλλεται ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ γρόνον ἀπὸ πέντε μέχρι τριᾶκοντα ἡμερῶν, δυναμένη νά ἐπιφέρῃ ὀριστικὴν διακοπὴν αὐτοῦ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐπιδοτούμενος ἀνεργός, ἄνευ ἀποχρῶντος λό-

γου, δὲν συμμορφοῦται πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Ταμείου.

Ἀρθρον 11.—Ἀρμόδιον ὄργανον ὅπως ἀποφασιζῇ περὶ τῆς παροχῆς ἢ μὴ ἐπιδόματος ἀνεργίας, ὡς καὶ περὶ τῶν λόγων διακοπῆς ἢ ἀναστολῆς καὶ τοῦ χρόνου διαρκείας αὐτῶν, εἶναι ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἀσκήσις προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου. Ἡ προσφυγὴ ἀσκεῖται ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν ἡσφαλισμένον καὶ δὲν ἔχει ἀνασταλτικὴν ἰσχύν.

Ἀρθρον 12. ν. 118)1945, ἄρθρ. 2 ν. δ. 8)5) 1946. Ποσὸν ἐπιδόματος.

1. Τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ἰσοῦται :

α) Προκειμένου μὲν περὶ ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2, πρὸς τὰ 40 ο)ο, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν τῶν παρ. 2 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πρὸς τὰ 30 ο)ο τοῦ ἐκάστοτε κατωτάτου ὅριου ἡμερομισθοῦ τῆς ἀντιστοίχου ἐιδικότητος.

β) Προκειμένου μὲν περὶ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 πρὸς τὰ 50 ο)ο, προκειμένου δὲ περὶ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν παρ. 2 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πρὸς τὰ 40 ο)ο τοῦ ἐκάστοτε κατωτάτου ὅριου τῶν ἀντιστοίχων μηνιαίων ἀποδοχῶν.

γ) Προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀμειβομένων ἀποκλειστικῶς καὶ κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ ποσοστοῖς, ἀνεξαρτήτως κατηγορίας εἰς ἣν ἀνήκουν, πρὸς τὸ ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου δικαιούμενον ἐπίδομα ἀνεργίας. Ὁ μὴ οἶος διὰ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μισθωτῶν ἢ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος ἀποζημιώσις ἰσοῦται πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Σημ. 8. Τὸ ἐδάφ. γ' τῆς ἀνωτέρω παραγράφου προσετέθη διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. τῆς 8)5)1946, ἰσχύσαντος ἀπὸ 11 Μαΐου 1946.

2. Ἐν περιπτώσει, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος, ἀμφισβήτησεως περὶ τῆς ιδιότητος ἢ τῆς ἐιδικότητος ἢ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἰσχύουν ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11.

3. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ἐκδιδόμενης μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου δύναται νὰ ὀρίζηται ἐνιαῖον ἐπίδομα ἀνεργίας δι' ἐκάστην κατηγορίαν μισθωτῶν, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

7. Εἰς τὸ ἄρθρον 13 προστίθεται δευτέρα παράγραφος ἑξοῦσα οὕτως :

Τὸ ἀνώτατον ὄριον ἐπιδότησεως ἐκάστου ἀνέργου δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνει τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἐννέα μηνῶν. Ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς ἀνέργους μισθωτοὺς, οἱ ὅποιοι ἐγκατεστάθησαν μετὰ τὸ ἔτος 1940 εἰς πόλεις εἰς ἃς θέλει ὀρίσει ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, τὸ ἀνώτατον ὄριον ἐπιδότησεως τούτων ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ὀρίζεται εἰς τρεῖς μῆνας.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἐκδιδόμενης μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, δύναται τὰ ὀριζόμενα ὡς ἄνω ἀνώτατα χρονικὰ ὅρια ἐπιδότησεως νὰ ἀυξάνωνται μέχρι τοῦ διπλασίου.

Διὰ τοὺς ἥδη παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐπιδοτούμενους ἀνέργους αἱ ὡς ἄνω ὀριζόμε-

ναι προθεσμῖαι ἐπιδότησεως ἀρχοῦνται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1946.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἐκδιδόμενης μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ποροῦσης παραγράφου.

Σημ. 9. Ἡ αὐράφ. 3 προσετέθη διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. τῆς 8)5)46, ἰσχύοντος ἀπὸ τῆς 11 Μαΐου 1946.

Ἀρθρον 13. ν. 118)1945. Καταβολὴ ἐπιδόματος. 1ο ἐπίδομα ἀνεργίας καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἐβδομάδος. Διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας ὑπολογίζονται μόνον αἱ ἐργασίμοι ἡμέραι. Τὸ δικαίωμα ἀπολήψεως ἐπιδόματος ἀρχεται μετὰ πειθήμερον, προκειμένου περὶ ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν καὶ μετὰ δεκαήμερον προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας τοῦ ἀνέργου εἰς τὸ Ταμεῖον.

Ἀρθρον 14. ν. 118)1945. Αἱ ἡμέραι ἐπιδότησεως τοῦ ἀνέργου ὑπολογίζονται ὡς ἡμέραι ἑργασίας διὰ τὴν ἀσφάλισιν του κατὰ τῆς ἀσθενείας, ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου, παρὰ τῷ Ὁργανισμῷ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, εἰς τὸν ὁποῖον τυγχάνει ἡσφαλισμένος. Οὗτος ἀπαλλάσσεται τῆς καταβολῆς τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων ὀριζομένων εισφορῶν.

Ἡ λήψις συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἢ βοηθήματος, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπιδωμάτων λοχείας, κυοφορίας καὶ θηλάσεως παρ' Ἀσφαλιστικοῦ Ὁργανισμοῦ, συνεπάγεται ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Ἐὰν τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας εἶναι ἀνώτερον τῆς συντάξεως, ἐπιδόματος ἢ βοηθήματος, ὁ ἡσφαλισμένος λαμβάνει τὴν διαφορὰν.

Ἀρθρον 15. ν. 118)1945. 1. Ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας δὲν ὑπόκειται εἰς τέλος χαρτοσήμου, οὐδ' εἰς πληρωμὴν οἰουδήποτε φόρου.

2. Ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους αἱ δικαστικαί, διοικητικαὶ καὶ ἐξώδικοι πράξεις, αἱ ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν ἀπόληψιν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

3. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως κανονισμοῦ, ὅστις θέλει καθορίσει τὸν τρόπον καταβολῆς τῶν ἐπιδωμάτων εἰς πληρεξουσίου τῶν δικαιούχων, ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν αἱ περὶ Ι. Κ. Α. διατάξεις.

4. Ἐὰν ὁ δικαιούχος ἐπιδόματος δηλώσῃ ἀγνοίαν γραμμάτων, ἡ καταβολὴ ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ ὑπογραφῇ ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως παρὰ δύο ἀξιοπίστων μαρτύρων ἢ ἐπὶ τῇ ἐπιθέσει ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως τοῦ δακτυλικοῦ ἀποτυπώματος τοῦ ἀντίχειρος τοῦ δικαιούχου.

5. Ἀπαγορεύεται ἡ δωρεὰ ἐν ζωῇ, κατὰσχέσις ἢ ἐκχώρησις τῶν ἐπιδωμάτων, τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Ταμείου. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ κατὰσχέσις ἢ ἐκχώρησις μέχρις ἐνὸς τετάρτου (1/4) αὐτῶν, λόγῳ διατροφῆς συζύγου, κατιόντων ἢ ἀνιόντων.

6. Πρὸς ἀπόσβεσιν ὀφειλῆς δικαιούχου πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐπιτρέπεται συμψηφισμὸς τοῦ ἐπιδόματος, κατὰ δόσεις ὀριζομένας ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου.

7. Ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τῶν ἐπιδωμάτων ἀνεργίας παραγράφεται μετὰ πάροdon μὴνὸς ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, μετὰ πάροdon δὲ ἐξαμήνου

παραγράφεται καὶ τὸ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως.

Ἄρθρον 16 ν. 118/1945. Γραφεῖα Εὐρέσεως Ἑργασίας.

1. Τὸ Ταμεῖον ὑποχρεοῦται νὰ ἀποστέλλῃ καθ' ἐκάστην εἰς τὸ ἀρμόδιον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας κατὰστασιν τῶν ἀναγγελλομένων ἀνέργων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ὁριζόμενα.

2. Τὰ Γραφεῖα Εὐρέσεως Ἑργασίας ὑποχρεοῦνται καθ' ἐκάστην νὰ ἀποστέλλουν εἰς τὸ Ταμεῖον πῖνακα τῶν ἀνέργων εἰς οὓς ὑπέδειξαν ἀπασχόλησιν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 17 ν. 118/1945. Εἰδικαὶ διατάξεις.

Δύνανται ὁ Ὑπουργὸς Ἑργασίας δι' ἀποφάσεών του, μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου, νὰ μειώσῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 9 εἰσφοράς, προκειμένου περὶ βλαβείων ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῇ καταστοφὴ τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῶν, ἐπηρεάζουσα οὐσιωδῶς τὴν οἰκονομικὴν τῶν ὑπόστασιν ἢ καθιστῶσα ἀδύνατον τὴν ἐπαναλειτουργίαν τῶν.

Ὡσαύτως δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου, δύνανται αἱ αὐταὶ ἐπιχειρήσεις ν' ἀπαλλασσῶνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112 ἢ τοῦ Β. Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920. ὡς ἐτροποποιήθησαν μετὰ γενεστέρως.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δύνανται νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ Ταμεῖον, ὅπως καταβάλῃ τὸ ὅλον ἢ μέρος τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς δικαιουμένους ταύτης μισθούτους.

Ἄρθρον 18 ν. 118/1945. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρθρῶν 10 ἕως 16 συμπυκνάζονται, καθορισθῶσιν δι' εἰδικὸν Κανονισμόν.

Ἄρθρον 19 ν. 118/1945. Ποινικαὶ διατάξεις.

1. Πᾶς ἐργοδοτὴς, προκειμένου δε περὶ νομικῶν προσώπων οἱ διοικηταὶ καὶ διαχειρισταὶ αὐτῶν, ὑποχρεοῦται, ὅπως παρέχῃ εἰς τὸ Ταμεῖον πᾶσαν πληροφορίαν χρήσιμον διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ, τιμωρούμενος ἐν ἀρνήσει ἢ ἐν περιπτώσει παροχῆς ψευδῶν πληροφοριῶν ἢ παρακωλύσεως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἢ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ἐκδιδόμενων διατάξεων, διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ 10.000 μέχρις 100.000 δραχμῶν ἢ διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο μηνῶν. Αἱ ποιναὶ αὐταὶ, ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς, δύνανται νὰ ἐπιβάλλωνται σωρευτικῶς καὶ νὰ ἐξίχθωσιν μέχρι τοῦ διπλασίου.

Αἱ αὐταὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς μὴ καταβάλλοντας κανονικῶς τὰς εἰσφοράς τῶν καὶ νενικῶς τοὺς μὴ συμμορφουμένους πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς ἐπομένης παραγράφου.

2. Διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑξ μηνῶν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς αὐστηротέρων διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, τιμωρεῖται πᾶς, ὅστις διὰ ψευδῶν δηλώσεων ἢ πληροφοριῶν μετέσχεν ἢ ἐπιχειρεῖ νὰ μετασχητῶν ὠφελιμάτων τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος Νόμου θεσπιζομένης ὑπὲρ τῶν ἀνέργων προστασίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὰ ἀδικαιολογήτως τυχὸν ληφθέντα ἐπιστρέφονται εἰσπραττόμενα κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπρά-

ξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων» ἢ συμψηφίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 15.

Αἱ αὐταὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς ἐργοδοτάς, τοὺς παραβαίνοντας τὰς διατάξεις τῆς παρ. 4 τοῦ ἀρθροῦ 9.

3. Αἱ μηνύσεις κατὰ τῶν ὑπευθύνων ὑποβάλλονται παρὰ τοῦ Ταμεῖου καὶ παρὰ παντὸς ἔχοντες ἔννομον συμφέρον, δικόζονται δὲ δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως, τοῖς Ταμεῖου δυναμένου νὰ παρίσταται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος ἀνεὺ ἐγγράφου προδικασίας.

Ἄρθρον 20 ν. 118/1945. Οἱ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπόμενοι καινισμοὶ θεσπίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἐκδιδόμενων μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου καὶ δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 3 ν. δ. 8/5/1946. Πᾶσα ἀξίωσις μισθώτου πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἑργασίας τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἑργασίας.

Ἄρθρον 4 ν. δ. 8/5/1946. 1. Δ' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ ἑργασίας δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δύνανται ἡ ἐργοδοτικὴ εἰσφορά τοῦ κλάδου ἀνεργίας τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως νὰ ἀυξομειοῦται μέχρι τῶν ὁρίων, ἅτινα καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 3 παράγρ. 1 ἐδάφ. α' τοῦ νόμου 118/1945.

2. Ὁμοίως δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ἐκδιδόμενων μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δύνανται νὰ ὑπαχθῇ ὁ κλάδος ἀνεργίας τῶν ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου 118/1945 συσταθὲν Ταμεῖον Ἀνεργίας. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἀρθροῦ.

Ἄρθρον 1 ἀναγκ. νόμον 322/1945. Ἀναβιοῦν ἀφ' ἧς κατηγγέλησαν αἱ συμβάσεις ἑργασίας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῆς βιομηχανίας τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ συνεταιρισμοῦ καπνοβιομηχανῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦν παρ' αὐταῖς τὸν Νοέμβριον τοῦ 1944, τῶν ὁποίων ἔχει καταγγελθῇ ἡ σύμβασις ἑργασίας μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Τὸ ἐργατὶ ὑπαλλήλῳ κὼν τοῦτο προσωπικὸν μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1945 θεωρεῖται τελοῦν ἐν εἰδικῇ διοθεσιμότητι ἐκάστης τῶν ἄνω βιομηχανιῶν καὶ τοῦ συνεταιρισμοῦ μὴ δυναμένης νὰ προσλάβῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο προσωπικὸν παρὰ μετὰ τὴν ἀπορόφησιν τοῦ εἰς ἐκάστην ἀνήκοντος καὶ εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην διοθεσιμότητα τεθέντος προσωπικοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει τινὲς ἐκ τῶν οὕτω εἰς διαθεσιμότητα τιθεμένων δὲν ἤθελον ἀπορροφηθῇ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, αἱ γινόμεναι καταγγελίαι τῆς συμβάσεως ἑργασίας θεωροῦνται ὀριστικαί ὡς πρὸς αὐτούς, οἵτινες καὶ ὑπάγονται αὐτοδικαίως εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας τὸ ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 118/1945 προβλεπόμενον. Αἱ καταβληθεῖσαι ἀποζημιώσεις καταγγελίας συμβάσεως ἑργασίας ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς ἐργοδοτάς μόνον παρ' ἐκείνων τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, οἵτινες θὰ ἐπαναπροσλα-

βάνοντο, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς δὲν ἀπαιτεῖται καταβολὴ προσθέτου τοιαύτης, λόγῳ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ γενομένης ἀναβιώσεως τῆς συμβάσεως. Εἰς τὸ οὕτως εἰς εἰδικὴν διαθεσιμότητα τιθέμενον ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν αἱ βιομηχανίαι καπνοῦ καὶ ὁ συνεταιρισμὸς καπνοβιομηχανῶν καταβάλλουν τὸ 75 ο/ο τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως μέχρι 30 Ἰουνίου 1945 διάστημα. Δι' ὅσους ἐκ τοῦ ἄνω ἐργατοῦπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ὑπάγονται εἰς τὸ βάσει τοῦ Α. Ν. 118/1945 ἰδρυθὲν Ταμεῖον Ἀνεργίας, ὑποχρεοῦται τοῦτο νὰ καταβάλλῃ εἰς τὰς βιομηχανίας καπνοῦ καὶ τὸν συνεταιρισμὸν καπνοβιομηχανῶν ἀγορᾶς καπνοῦ διὰ τὸ ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι 30 Ἰουνίου ἐ.ε. διάστημα τὸ ποσόν, ὅπερ θὰ ὑπερχρεοῦτο νὰ μετρᾷ τοῦτο εἰς τούτους.

Αἱ βιομηχανίαι καπνοῦ καὶ ὁ Σ.Κ.Α.Κ. διακιστύνται νὰ συμψηφίσουν τὸ οὕτως ὀφειλόμενον αὐτοῖς ποσόν παρὰ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας πρὸς μελλούσας πρὸς αὐτὸ εἰσφοράς των. Διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν οἱ διακιστῶν αὐτὴν ὀφείλουν νὰ προσκομίσουν βεβαίωσιν τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας ἐξ ἧς νὰ προκύπτῃ ἂν συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας των κατεβλήθη ὑπ' αὐτοῦ σινοδῆποτε ποσόν, ὅτε τὸ οὕτω καταβληθὲν ἐκπλῆτται ἐκ τοῦ καταβλητέου τοιοῦτου.

Ἄρθρον 1 ἀναγκ. νόμον 775/1945. Αἱ διατάξεις τοῦ Α. Ν. 118/45 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος μισθωτῶν τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, ὑποχρεομένου ὅπως καταβάλλῃ τὰς ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 3 καὶ 9 τοῦ Νόμου τούτου προβλεπομένας εἰσφοράς.

Ἄρθρον 2. ἀναγκ. νόμον 775/1945. Οἱ οὕτω ἀπολυόμενοι ὑπὸ τοῦ Κ. Ε. Α. μισθωτοὶ λαμβάνουσι ὡς ἐπίδομα ἀνεργίας τὰ 30 ο/ο τῶν ἐκαστοτε κατωτάτων ὀρίων ἡμερομισθίου τῆς ἀντιστοίχου εἰδικότητος, οἱ δὲ ἐκ τούτων προσληφθέντες εἰς τὸ Κ. Ε. Α. πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1940 ἐπίδομα ὁμοίως 40 ο/ο.

Ἄρθρον 4. ἀναγκ. νόμον 775/1945. Τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἐν τῷ Νόμῳ 118/45 καθοριζομένας ὑποχρεώσεις τῶν βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας ἢ εἰς τὰς σχετικὰς διατυπώσεις προσλήψεως ἢ ἀπολύσεως προσωπικοῦ, ὑποχρεοῦται ὁμοῦς τὸ Κ.Ε.Α. νὰ προβαίῃ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσωπικοῦ του ἐκ τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸ Κ.Ε.Α. πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1940.

Σημ. 11. Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀναγκ. νόμου 775/1945 ἤρξατο ἀπὸ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945.

Ἄρθρον 2 ἀναγκ. νόμον 817/1945. Οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐν ἀρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων (Σημ. ἐπιχειρήσεων λιγνιτωρυχείων λειτουργουσῶν ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας), οἱ μὴ ἀπολυόμενοι κατὰ τὰ ἀνωτέρω (Σημ. ἄρθρ. 1 ἀναγκ. νόμου 817/1945) ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 118/45 προβλεπομένην ἀσφάλισιν ἀνεργίας κατόπιν ἐγγράφου δηλώσεως τῆς οἰκίας ἐπιχειρήσεως ὑποβαλλομένης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, καταργουμένης ἐπ' αὐτῶν τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 424 τοῦ 1941. Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως

ταύτης δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ παρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. 118/45.

2. Οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ τῶν ἐν τῷ ἀρθρῳ 1 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένην ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει ἑπταετὴ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν λιγνιτωρύχου.

3. Τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου 118/44 προβλεπομένην ἀσφάλισιν τῆς ἀνεργίας ἀσκεῖ ὑπὸ τοῦς ἐν αὐτῷ ὅρους καὶ προϋποθέσεις, προκειμένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν προηγουμένων ἐδαφίων τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ μισθωτοὺς, τὸ κατὰ τὸν Νόμον ΒΩΜΑ' ὡς ὁῦτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη Ταμεῖον Μεταλλευτῶν. Ὅπου ἐν τῷ νόμῳ 118/45 ἀναφέρεται τὸ Δ. Σ. καὶ ὁ Δ) τῆς τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας νοεῖται τὸ Δ. Σ. καὶ ὁ Δ) τῆς τοῦ Ταμεῖου Μεταλλευτῶν. Δι' ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν τῆς Ἐργασίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου θέλουσι καθορισθῇ τὰ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτου καὶ τῶν πόρων αὐτοῦ, ὡς καὶ πᾶσα λεπτομέρεια πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀρθροῦ.

Σημ. 12. Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀναγκ. νόμου 817/1946 (ΕΕΔ 5 σελ. 58) ἤρξατο ἀπὸ τῆς 11 Ἰανουαρίου 1946.

Ἄρθρον 6 ἀναγκ. νόμον 947/1946. Αἱ διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 817/1946 ἀναγκ. νόμου περὶ ἀργοῦντος προσωπικοῦ τῶν λιγνιτωρυχείων Ἀττικῆς καὶ Εὐβοίας ἐπεκτείνονται καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν ἀπάντων τῶν μεταλλείων καὶ τῶν λιγνιτωρυχείων τῆς Ἐλλάδος.

Σημ. 13. Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀναγκ. νόμου 947/1946 ἤρξατο ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου 1946.

Ἄρθρον μόνον ἀναγκ. νόμον 1126/1946. Ἡ ἀλλαγὴς ἐννοια τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ ἀναγκ. νόμου 390/45 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν συντακτῶν, ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης εἶναι ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς τοιοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, συντακτῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ ἡμερησίου Τύπου, ἐκδιδομένου ἐν Ἀθήναις, Πειραιεὶ καὶ Θεσ/νικῇ. Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπολύονται κατὰ τὴν διαδικασίαν τὴν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/45 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων, δικαιοῦνται δὲ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας τοῦ καθοριζομένου διὰ τοῦ ἀρθροῦ 12 τοῦ νόμου 118/1945. Ὅπου ἐν τῷ ἀρθρῳ 9 τοῦ Ν. 118/45 ἀναφέρεται τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας νοεῖται ὁ Ἀσφαλιστικὸς Ὄργανισμός παρὰ τῷ ὁποίῳ λειτουργεῖ ὁ εἰδικὸς λογαριασμὸς ἀνεργίας ἐκ τοῦ ὁποίου δικαιοῦται ὁ ἀπολυόμενος μισθωτὸς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Ἀπολύσεις ἐργατῶν, συντακτῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ ἡμερησίου Τύπου Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης γενόμεναι συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/45 ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀναγκ. νόμου 390/45 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἶναι ἔγκυροι, τῶν ἀπολυθέντων μισθωτῶν δικαιουμένων ἐκ τῶν οἰκείων εἰδικῶν λογαριασμῶν ἀνεργίας τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, ὡς τοιοῦτο καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 12 τοῦ νόμου 118/45 ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν.

Σημ. 14. Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀναγκ. νόμου 1126/1946 ἤρξατο ἀπὸ τῆς 20 Μαρτίου 1946.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 151 τῆς 10 Μαΐου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάξαμεν:

Ἄρθρον 1.

1. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθ. 2250 τῆς 15 Μαρτίου 1940 Ἀστικὸς Κώδιξ, ὡς καὶ ὁ Ἀναγκ. Νόμος ὑπ' ἀριθμὸν 2783 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1941 «Εἰσαγωγικὸς Νόμος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος», θεωροῦνται ὡς οὐδέποτε καταργηθέντες καὶ θεωροῦνται ὡς τεθέντες ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς εἰκοστῆς τρίτης (23ης) Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔκτου (1946) ἔτους.

2. Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθμὸν 777 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1945 «Ἑλληνικὸς Ἀστικὸς Κώδιξ» (1), ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθμὸν 900 τῆς 6ης Φεβρουαρίου 1946 «Εἰσαγωγικὸς Νόμος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος» (2), ὡς καὶ ὁ Ἀναγκ. Νόμος ὑπ' ἀριθμὸν 1060 τῆς 7ης Μαρτίου 1946 «περὶ διορθώσεως παραρτημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου» καταργοῦνται καὶ θεωροῦνται ὡς οὐδέποτε ἰσχύσαντες. Τὰ ἐκ τῶν καταργουμένων τούτων Νόμων ἀποκτηθέντα τυχὸν ἐν τῷ μεταξύ ἰδιωτικὰ δικαιώματα διατηροῦνται καὶ.

3. Καταργεῖται ἐπίσης ἐξ ὑπαρχῆς ὁ Ἀναγκ. Νόμος ὑπ' ἀριθμὸν 445 τῆς 5/9 Ἰουλίου 1945.

Ἄρθρον 2.

1. Καταργοῦνται πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ διατάξεις νόμων, αἱ ρυθμίζονσαι θέματα ἀναγόμενα εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν ἀποκαθισταμένων Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Ἀναγκ. Νόμων ὑπ' ἀριθ. 2250/1940 καὶ 2783/1941). Καταργεῖται ἐπίσης ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθμὸν 2829 τῆς 4/8 Μαρτίου 1941 «περὶ καταργήσεως τοῦ ἁρθροῦ 686 Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς πρὸς τὴν ἐνώπιον τῶν προξενικῶν δικαστηρίων διαδικασίαν διαζεύξεως».

2. Τὸ ἔθιμον δὲν καταργεῖ νόμον.

3. Διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθ. 222 τῆς 24/27 Μαρτίου 1945 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ τόκου, καὶ

4. Τὸ ἄρθρον 115 ἐδάφ. 1 τοῦ ἀποκαθισταμένου Ἀναγκ. Νόμου 2783 τοῦ 1941 «Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος» διορθοῦνται εἰς τὸ ὁρθὸν οὕτως: «Τὰ ἄρθρα 653 ἕως 659 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου ἀντικαθίστανται ὡς ἐξῆς».

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νομοθ. Διατάγματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσίευσέως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθῆσεται δὲ τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν ἅμα ὡς αὕτη συνέλθῃ πρὸς κύρωσιν.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 7 Μαΐου 1946

2250/1940 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ.—Ἑ Ἀστικὸς Κώδιξ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΝ

Μίσθωσις ἐργασίας.

Ἄρθρον 648.

Διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἐφ' ὠρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ εἰς τὸν μισθωτὴν, οὗτος δὲ νὰ καταβάλλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθόν.

Μίσθωσις ἐργασίας ὑπάρχει καὶ ὅταν ὁ μισθὸς ὑπολογίζεται κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπήν, ἀρκεῖ μόνον νὰ προσλαμβάνεται ἢ ἀπασχολῆται ἐφ' ὠρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον.

Ἄρθρον 649.

Μισθὸς λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθεὶς ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιπτώσεις παρέχεται μόνον ἐπὶ μισθῷ.

Ἄρθρον 650.

Ὁ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἐπιτετραμμένος ἢ ὁ δημοσίᾳ προσφερόμενος πρὸς διεξαγωγὴν ὑποθέσεων ἢ ὁ κατ' ἐπάγγελμα διεξάγων ὑποθέσεις, λογίζεται ἀποδεχθεὶς πρότασιν μισθώσεως ταιαύτης ἐργασίας, ἐὰν δὲν ἀποκρούσῃ αὐτὴν ἀμελλητί.

Ἄρθρον 651.

Προσωπικὴ φύσις τῆς σχέσεως.

Ἐὰν ἐκ τῆς συμφωνίας ἢ ἐκ τῶν περιστάσεων δὲν προκύπτῃ ἄλλο τι, ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του αὐτοπροσώπως, ἡ δὲ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν εἶναι ἀμεταβίβαστος.

Ἄρθρον 652.

Ὑποχρεώσεις ἐκμισθωτοῦ.

Ὁ ἐκμισθωτὴς ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν εὐθύνόμενος διὰ τὴν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας προξενουμένην εἰς τὸν μισθωτὴν ζημίαν.

Ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιμελείας, δι' ἣν εὐθύνεται ὁ ἐκμισθωτὴς, κρίνεται ἐκ τῆς συμβάσεως, λαμβανόμενων ὑπ' ὄψει τῆς μορφώσεως ἢ τῶν διὰ τὴν ἐργασίαν ἀπαιτουμένων ειδικῶν γνώσεων, ὡς καὶ τῶν ἱκανοτήτων καὶ ιδιοτήτων τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἃς ἐγγνώριζεν ἢ ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὁ μισθωτὴς.

Ἄρθρον 653.

Ὑποχρεώσεις μισθωτοῦ.

Ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τὸν συμφωνηθέντα ἢ εἰδησμένον μισθόν.

Ἄρθρον 654.

Ἐὰν ὁ μισθὸς συνίσταται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς ποσοτὸν ἐκ τῶν κερδῶν, ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἢ ἀντ' αὐτοῦ εἰς πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς τῶν μερῶν ἢ τοῦ δικαστηρίου τὰς ἀναγκαίας περὶ κερδῶν καὶ ζημιῶν πληροφορίας, ἐφ' ὅσον δὲ ἀπαιτεῖται, ὑποχρεοῦται καὶ εἰς ἐπίδειξιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 655.

Πότε καταβάλλεται ὁ μισθός.

Ὁ μισθός, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ συνηθείας, καταβάλλεται μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, ἐὰν δὲ ὑπολογίζεται κατ' ὠρισμένα διαρκήσεις τῆς συμβάσεως διαστήματα, καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου αὐτῶν. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἅμα τῇ λήξει τῆς συμβάσεως καθίσταται ἀπαιτητὸς ὁ μέγιστος τῆς λήξεως μισθός.

(1) ΕΕΑ 5 σελ. 85.

(2) ΕΕΑ 5 σελ. 88.

Ἐπὶ ἐργασίας κατὰ μονάδα ἢ κατ' ἀποκοπὴν ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιούται εἰς τὰς ἐκ τῶν περιστάσεων, ἀναλόγως πρὸς τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν καὶ τὰς τυχόν δαπάνας του, δικαιολογουμένας προκαταβολάς.

* Ἀρθρον 656.

Υπερήμερία τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐάν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ἢ ἂν ἔνεκα λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλόμενων εἰς ἀνωτέραν βίαν εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, μὴ ὑποχρεούμενος εἰς παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. Δικαιούται ὁμοῦ ὁ μισθωτὴς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ ἐκμισθωτὴς ὠφελήθη ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς.

* Ἀρθρον 657.

Λόγοι κωλύσαντες τὸν ἐκμισθωτὴν.

Ὁ ἐκμισθωτὴς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἐάν μετὰ δεκαήμερον τοῦλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἔνεκα σπουδαίου λόγου μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ.

Ποσὰ καταβλήθεντα εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως δικαιούται ὁ μισθωτὴς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ.

* Ἀρθρον 658.

Ὁ χρόνος, δι' ὃν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑφισταμένου κωλύματος διατηρεῖται ἡ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσις, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐάν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τουλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς συμβάσεως, τὸν ἡμισυ δὲ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περιπτώσιν. Ἡ διὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀξίωσις ὑφίσταται καὶ ἂν ἔτι, τοῦ κωλύματος παρέχοντος τοιοῦτο δικαίωμα, ὁ μισθωτὴς κατήγγειλε τὴν μίσθωσιν.

* Ἀρθρον 659.

Ἔργασία ἐπὶ πλεόν τῆς συμφωνηθείσης.

Ἐάν παραστῇ ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλεόν τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους, ὁ ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται εἰς ταύτην, ἐάν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν καὶ ἡ ἄρνησις του θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν καλὴν πίστιν.

Ὁ ἐκμισθωτὴς διὰ τὴν ἐπὶ πλεόν ταύτην ἐργασίαν δικαιούται εἰς συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν κανονιζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων.

* Ἀρθρον 660.

Νόσος ἐκμισθωτοῦ.

Ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται ἐν περιπτώσει νόσου τοῦ παρ' αὐτῷ προσληφθέντος καὶ διατωμένου ἐκμισθωτοῦ νὰ παρέχῃ εἰς αὐτόν, διαρκούσης τῆς συμβάσεως, περίθαλψιν καὶ ἱατρικὴν ἀντίληψιν κατ' οἶκον ἢ καὶ ἐν νοσοκομείῳ μέχρις ἐνός μηνὸς μὲν, ἐάν ἡ νόσος ἐπῆλθεν ἐν τουλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς συμβάσεως, δέκα ἡμερῶν δὲ ἂν ἡ νόσος ἐπῆλθε μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐναρξέως ταύτης. Ὁ μισθωτὴς δικαιούται νὰ καταλογίσῃ τὰς δαπάνας εἰς τὸν ὀφειλόμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου μισθόν.

Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ὑφίσταται ἂν ἡ νόσος ὀφείλεται εἰς δόλον ἢ βαρεῖαν ἀμέλειαν τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἢ ἂν ὅπου οὗτος εἰσέχθῃ εἰς νοσοκομεῖον δυνάμει δικαιώματος ἐξ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ νόσου.

* Ἀρθρον 661.

Ὁ μισθωτὴς ἔχει τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προηγούμενου ἁρθρου καὶ ἂν ἔτι, δικαιούμενος εἰς τοῦτο ἔνεκα τῆς νόσου, καταγγέλλῃ τὴν σύμβασιν.

* Ἀρθρον 662.

Ἀσφάλεια καὶ ὑγιεινὴ τῶν χώρων ἐργασίας.

Ὁ μισθωτὴς ὀφείλει νὰ διαρρυθμίῃ τὰ τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ τὰ τοῦ χώρου αὐτῆς καὶ τῆς διαμονῆς, τὰ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων ἢ ἐργαλείων, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ προστατεύεται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑγεία τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

* Ἀρθρον 663.

Ἐάν ὁ ἐκμισθωτὴς προσελήφθῃ καὶ διαιτᾶται ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρεοῦται οὗτος τὰ τοῦ χώρου διαμονῆς καὶ ὕπνου, τὰ τῆς περιθάλψεως, χρόνου ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως νὰ διαρρυθμίῃ κατὰ τρόπον διασφαλίζοντα τὴν ὑγίαν καὶ τὴν ἠθικὴν, ὡς καὶ τὴν ἐνάσκησιν τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν καθηκόντων τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

* Ἀρθρον 664.

Συμψηφισμός ἢ κρατήσεις μισθοῦ

Ὁ μισθωτὴς δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς ἀπαιτήσιν του κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν ἰσχύει ἐπὶ συμψηφισμοῦ πρὸς ἀπαιτήσιν, ἣν ἔχει ὁ μισθωτὴς ἔνεκα ζημίας προξηνηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὁ μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπόκειται εἰς συμψηφισμόν, εἶναι καὶ ἀκατάσχετος.

* Ἀρθρον 665.

Συμπεφωνημένοι κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ, ἐάν δὲν συνεισφέρῃται ἄλλως, λογίζονται γενόμενοι πρὸς κάλυψιν ἐνδεχομένης ζημίας τοῦ μισθωτοῦ. Τοιαῦται κρατήσεις εἶναι ἰσχυραὶ μόνον μέχρι τοῦ ἐν τῷ προηγούμενῳ ἁρθρῳ μέτρου, φέρουσι δὲ, ἂν ἢς ἐγένοντο, τόκον.

* Ἀρθρον 666.

Παροχὴ ἀδείας

Ὁ μισθωτὴς ἐργασίας καταναλισκούσης ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς αὐτόν ἀδειαν τοῦλάχιστον δέκα μὲν συνεχῶν ἡμερῶν ἐάν ἡ σχέσις τῆς συμβάσεως ὑφίσταται ἄνευ διακοπῆς ἀπὸ ἔτους ἥδη, δέκα πέντε ἡμερῶν ἐάν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ πέντε ἐτῶν, εἰκοσι δὲ ἡμερῶν ἐάν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ δέκα πέντε ἐτῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιούται εἰς τὸν μισθόν.

* Ἀρθρον 667.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἁρθρον ἀδεια παρέχεται εἰς τὴν ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας πρόσφορον ἐποχὴν. Δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας ὁ χρόνος, κατ' ὃν ὁ ἐκμισθωτὴς κωλύμενος νὰ ἐργασθῇ δικαιούται εἰς τὸν μισθόν.

Ὁ μισθωτὴς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς χορήγησιν ἀδείας, ἂν ἢς ὁ ἐκμισθωτὴς κατήγγειλε τὴν σύμβασιν.

* Ἀρθρον 668.

Δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων

Ἐφευρέσεις, γινόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν, ἐκτός ἐάν αὐταὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἀνατεθειμένην εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐργασίαν ἢ ἂν ὁ μισθωτὴς ἐπεφύλαξεν ἐαυτῷ τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα. Ἐν περιπτώσει τοιαύτης ἐπιφυλάξεως τοῦ μισθωτοῦ δικαιούται ὁ ἐκμισθωτὴς εἰς ἰδιαιτέραν εὐλογον ἀμοιβήν.

* Ἀρθρον 669.

Λήξεις συμβάσεως

Ἡ σύμβασις ἐργασίας παύει αὐτοδικαίως λήξαντος τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθη.

Σύμβαισις ἐργασίας, ἥς ἡ διάρκεια οὔτε ὠρίσθη, οὔτε ἐκ τοῦ εἰδους καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς συνάγεται, λύεται προηγουμένην ἐκατέρωθεν καταγγελίας. Ἡ καταγγελία δέον νὰ γίνη, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ ἢ ἐν τῇ συμβάσει δὲν ὁρίζεται ἄλλως, πρὸ δέκα πέντε ἡμερῶν καὶ ἐπιφέρει τὴν λύσιν μετὰ τὴν παρέλευσιν ταύτης. Προθεσμία βραχυτέρα τῆς νομίμου δὲν δύναται νὰ συμφωνηθῇ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ.

*Ἀρθρον 670

Σύμβαισις ἐργασίας, ἥς ἡ διάρκεια ὁρίζεται ἐφ' ὅρου ζωῆς προσώπου τινὸς ἢ υπερβαίνει τὴν πενταετίαν, δύναται μετὰ παρέλευσιν πενταετίας νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὁποτεδήποτε, τηρουμένης ἐξαμήνου προθεσμίας καταγγελίας.

*Ἀρθρον 671

Σιωπηρὰ ἀνανέωσις

Σύμβαισις ἐργασίας συνομολογηθεῖσα δι' ὠριμένον χρόνον, ἐάν λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῆς ὁ ἐκμισθωτὴς ἐξακολουθῇ τὴν ἐργασίαν ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον.

*Ἀρθρον 672

Καταγγελία διὰ σπουδαῖον λόγον

Ἐκότερον τῶν μερῶν δικαιούται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας. Διὰ συμφωνίας δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο.

*Ἀρθρον 673

Ἐάν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἡ καταγγελία συνίσταται ἢ ὀφείλεται εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως, ὑποχρεούται ὁ ἀθέτησας εἰς ἀποζημίωσιν.

*Ἀρθρον 674

Ἐάν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελία, ὀφείλεται εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν αὐτοῦ σχέσεων, δύναται τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν εὐλόγον ἀποζημίωσιν.

*Ἀρθρον 675

Θάνατος ἐνός

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐκμισθωτοῦ λύεται ἡ σύμβαισις ἐργασίας.

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μισθωτοῦ ἡ σύμβαισις λύεται μόνον ὅταν τὰ μέρη ἀπέβλεψαν κυρίως εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δύναται τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν εὐλόγον ἀποζημίωσιν.

*Ἀρθρον 676

Ἐμπιστευτικαὶ ἐργασίαι

Μίσθωσις ἐμπιστευτικῶν ἐλευθερίων ἐργασιῶν, ἐν ἣ ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν διατελεῖ εἰς διαρκὴ σχέσιν ἐπὶ παγίῳ μισθῷ, δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἄνευ σπουδαίου λόγου. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ὁ ἐκμισθωτὴς, ἀλλ' ἐάν καταγγείλῃ ἀκαίρως, εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν.

*Ἀρθρον 677

*Ἀδεια πρὸς εὐρεσιν ἄλλης ἐργασίας

Ὁ ἐκμισθωτὴς καταγγελλθείσης τῆς συμβάσεως δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὸν ἀναγκαιοῦντα ἐλεύθερον χρόνον πρὸς εὐρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἄλλως δὲν μένει εἰς αὐτὸν πρὸς τοῦτο τοιοῦτος κατάλληλος χρόνος.

*Ἀρθρον 678

Πιστοποιητικὸν ἐργασίας

Κατὰ τὴν λήξιν τῆς συμβάσεως ὁ ἐκμισθωτὴς δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν μισθωτὴν πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἰδους καὶ τῆς διάρκειας τῆς ἐργασίας.

Μόνον εἰδικῇ αἰτήσει τοῦ ἐκμισθωτοῦ πιστοποιεῖται καὶ τὸ ποῖον αὐτῆς καὶ ἡ διαγωγή του.

*Ἀρθρον 679

Παραίτησις ἐκμισθωτοῦ ἀπὸ δικαιωμάτων

Συμφωνία, δι' ἣς περιορίζονται τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐκ τῶν ἀρθρῶν 656 ἕως 658, 659 § 2 ἕως 667, 668 ἐδ. 2, 670, 674, 677 καὶ 678 εἶναι ἄκυρος.

*Ἀρθρον 680

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Διὰ συμβάσεως μεταξὺ μισθωτῶν ἢ ἐνώσεων τούτων, καὶ ἐκμισθωτῶν ἢ ἐνώσεων τούτων (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας), δύνανται κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ νόμου νὰ καθορίζωνται οἱ ὅροι, ὑφ' οὓς θὰ συνομολογῶνται αἱ κατ' ἰδίαν συμβάσεις ἐργασίας τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ατόμων ἢ ἐνώσεων.

Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἀπαιτεῖται νὰ γίνη ἐγγράφως.

Οἱ πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀντιτιθέμενοι ὅροι τῶν κατ' ἰδίαν συμβάσεων ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν ἐκμισθωτὴν εἶναι ἄκυροι, ἀντὶ τούτων δὲ ἰσχύουσιν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

2783]1941 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ (*) «Εἰσαγωγικός Νόμος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος».

*Ἀρθρον 12.

Καταργοῦνται διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τὰ ἀρθρα 1 ἕως 11, 24 ἕως 28, 31, 34 ἕως 38 τοῦ νόμου 281 τῆς 21/25 Ἰουνίου 1914 «περὶ σωματείων», ὡς καὶ οἱ τροποποιούντες τὰς διατάξεις ταύτας νόμοι. Κατὰ τὰ λοιπὰ διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις αὐτοῦ, ὡς καὶ οἱ εἰδικοί νόμοι καὶ διατάξεις περὶ παντὸς εἰδους ἐπαγγελματικῶν καὶ ἀλληλεβοηθητικῶν σωματείων, ὡς ἐπίσης νόμοι καὶ διατάξεις περὶ εἰδικῶν νομικῶν προσώπων καὶ ἰδίᾳ συνεταιρισμῶν καὶ ἐπιμελητηρίων. Διατηρεῖται ὁμοίως ἐν ἰσχύϊ ὁ Ἀναγκ. Νόμος 2189 τοῦ 1940 «περὶ σωματείων τῶν εἰδικῶς ἀνεγνωρισμένων ὡς φιλανθρωπικῶν κλπ.»

*Ἀρθρον 17.

Καταργοῦνται διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος οἱ νόμοι ΓΥΛΕ' τῆς 27/30 Νοεμβρίου 1909 «περὶ βραχυπροθέμων παραγραφῶν», ΓΧΕ' τῆς 24/26 Μαρτίου 1910 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τοῦ ἰσχυόντος δικαίου» καὶ ΓΖΜΓ' τῆς 2/2 Δεκεμβρίου 1941 «περὶ παρατάσεως τοῦ χρόνου τῆς διετούς παραγραφῆς τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου ΓΥΛΓ' τοῦ ἔτους 1909 «περὶ βραχυπροθέμων παραγραφῶν», ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη, γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις ἀστικοῦ δικαίου περὶ παραγραφῆς, ὑφισταμένη κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος. Διατηροῦνται ὅμως ἐν ἰσχύϊ διατάξεις περὶ παραγραφῆς ἀφορῶσαι εἰδικῶς τὸ δημόσιον ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, διὰ τὰ ὅποια ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τῶν ἀφορῶσιν τὸ δημόσιον.

*Ἀρθρον 18.

Αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διαρρηθμίζονται καὶ ἐπὶ γεγεννημένων μὲν ἀλλὰ μὴ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ παραγραφείσων ἀξιώσεων. Ἡ ἔναρξις ὅμως, ἡ ἀναστολὴ καὶ ἡ διακοπὴ τῆς παραγραφῆς κρίνεται ὡς πρὸς τὸν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος χρόνον κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε δίκαιον.

Ἐάν ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς τοῦ Κώδικος

είναι βραχύτερος από την του μέχρι τουδε δικαίου, από της εισαγωγής του Κώδικος υπολογίζεται ο βραχύτερος, αρχεται δε από αυτής. Έν η περιπτώσει όμως ο του μέχρι τουδε δικαίου χρόνος παραγραφής συμπληρωται ενωρίτερον του εν τω Κώδικι οριζομένου βραχυτέρου, ή παραγραφή συμπληρωται άμα τη παρελεύσει του χρόνου του μέχρι τουδε δικαίου.

Άρθρον 27.

Διατηρούνται εν ισχύί και μετά την εισαγωγήν του Άστικου Κώδικος διατάξεις νεωτέρων ειδικών νόμων απαγορεύουσαι ή περιορίζουσαι ή κατ' εξαίρεσιν επιτρέπουσαι την εκχώρησιν απαιτήσεων, περιλαμβανομένων και των μισθών, ημερομισθίων, συντάξεων, μερισμάτων ή παντός είδους βοηθημάτων δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών ή ιδιωτικών υπαλλήλων.

Άρθρον 28.

Η διαταξίς του άρθρου 404 του Άστικου Κώδικος εφαρμόζεται και επί των προ της εισαγωγής τούτου εκχωρήσεων.

Άρθρον 36.

Η μετά την εισαγωγήν του Άστικου Κώδικος σιωπηρά ανανέωσις προϋφισταμένης μισθώσεως παράγοντος ή εργασίας, ως και ή ούτω χωρούσα αναπλήρωσις, διέπονται υπό των διατάξεων του Κώδικος.

Άρθρον 38.

Διατηρούνται εν ισχύί και μετά την εισαγωγήν του Άστικου Κώδικος πάντες οι νόμοι και τα διατάγματα περί συλλογικών συμβάσεων εργασίας, περί της καταγγελίας συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων, εργατών, υπηρετών, τεχνιτών, περί της πληρωμής ή κρατήσεων των μισθών και ημερομισθίων αυτών, περί όρων και χρονικών όρων εργασίας, περί Κυριακής αναπαύσεως, περί εργατικών ατυχημάτων, περί ασφαλείας και υγιεινής των εργαζομένων, περί της θέσεως αυτών εν περιπτώσει έπιστρατεύσεως ή άλλοι ειδικοί νόμοι απορρώντες εις την σύμβασιν εργασίας.

Αί διατάξεις των άρθρων 588, 610, 660 έως 664, 670 του Άστικου Κώδικος εφαρμόζονται και επί των προ της εισαγωγής τούτου συννομολογηθεισών συμβάσεων εργασίας.

Άρθρον 47.

Διατηρούνται εν ισχύί και μετά την εισαγωγήν του Άστικου Κώδικος νεώτεροι ειδικοί νόμοι ή διατάξεις καθιερούσαι ευθύνην προς αποζημίωσιν ένεκα πράξεως ή παραλείψεως ή κανονίζουσαι ίδιον τρόπον ή ίδιους όρους προς αποζημίωσιν.

Άρθρον 103.

Η ισχύς των νόμων αρχεται μετά δέκα ημέρας από της δημοσιεύσεως αυτού εις την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 107.

Οί διοικούντες σωματεία δέον να είναι πολίται Έλληνες. Επί σωματείου, εις ό εκ του σκοπού του αναγκαίως μετέχουσι και άλλοδαποί, δύναται διά βασιλικού διατάγματος υποκειμένου εις ανάκλησιν να επιτραπή ή συμμετοχή άλλοδαπών εις τό διοικητικόν συμβούλιον αυτού κατ' ίσον αριθμόν προς τους ήμεδαπούς.

Άρθρον 108.

Επί αλληλοβοηθητικών ή επαγγελματικών σωματείων τό μέλος δύναται προς καταβολήν της

εισφοράς του να ενάγεται υπό του σωματείου κατά την διαδικασίαν του νόμου ΓΘΟΔ' της 31 Δεκεμβρίου 1911/3 Ιανουαρίου 1912 «περί εκδικάσεως των μεταξύ των εργατών και εργοδοτών διαφορών κλπ», του σωματείου εν τη διαδικασία αυτή επέχοντες θέσιν εργατών. Κατά την αυτήν διαδικασίαν ενάγεται τό αυτό σωματείου υπό του μέλους ένεκεν αξιώσεως αυτού περί χρηματικής ή άλλης παροχής, του σωματείου επέχοντος θέσιν εργοδότη.

Άρθρον 122

Τό άρθρον 193 της Πολιτικής Δικονομίας και τό άρθρον 189 της Κρητικής Πολιτικής Δικονομίας διά τας μετά την εισαγωγήν του Κώδικος άρχομενάς προθεσμίας αντικαθίσταται έκάτερον ούτω :

«Αί παρά του νόμου ή παρά του δικαστηρίου καθωρισμεναι ή παρά των διαδίκων συμφωνημέναι προθεσμίαι αρχονται την έπιούσαν της ημέρας της κοινοποιήσεως ή της ημέρας καθ' ήν συνέβη τό άποτελούν την άφετηρίαν της προθεσμίας γεγονός, λογίζεται δε μόνον ύπέρ του κοινοποιούντος διαδίκου και ούχι κατ' αυτού, πλην όπου ειδικώς ορίζεται τό εναντίον».

Άρθρον 127.

Ο έχων έννομον συμφέρον προς δικαστικήν άναγνώρισιν της ύπάρξεως ή μη ύπάρξεως έννόμου τινός σχέσεως δύναται να έγείρη περί τούτου άγωγήν (άναγνωριστική άγωγή) και άν έτι ή εκ της τοιαύτης ύφισταμένης έννόμου σχέσεως αξίωσις δέν είναι γεγεννημένη.

Έν Αθήναις τη 30 Ιανουαρίου 1941.

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περί επέκτάσεως του ν. 118/1945 εις τας βιοτεχνικάς, επαγγελματικές και λοιπάς επιχειρήσεις.

Διόρθωσις ήμικρημένων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 172 της 18 Μαΐου 1946)

Εις τό Ν. Διάταγμα υπό χρονολογίαν 8 Μαΐου 1946 «περί επέκτάσεως του Ν. 118/1945 εις τας βιοτεχνικάς, επαγγελματικάς και λοιπάς επιχειρήσεις και τροποποιήσεως ένίων διατάξεων αυτού» (1) δημοσιευθέν εις τό ύπ' αριθμ 154 φύλλον της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως (τεύχος Α') της 11 Μαΐου 1946 έπρεχει ή κάτωθι διορθωσις σφαλμάτων :

1) Εις την περίληψιν του Ν. Διατάγματος ή λέξις «τροποποιήσεις» διορθούται εις τό όρθόν «τροποποιήσεως».

2) Εις την παράγρ. 7 έδάφ. 3, του άρθρου 2, ή χρονολογία «1ης Μαΐου 1945» διορθούται εις τό όρθόν «1ης Μαΐου 1946».

(Έκ του Υπουργείου Έργασίας)

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περί τροποποιήσεως του από 27/9/45 Β.Δ. «περί τροποποιήσεως του από 16/7/40 Β.Δ. περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 13 Φεβρουαρίου του έτους 1936 Β.Δ. «περί συμπληρώσεως Δ]τος περί άδειών έκτελέσεως και πτυχίων επιβλέψεως ήλεκτρικών εγκαταστάσεων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 150 της 9 Μαΐου 1946)

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

18000]1946 'Αποφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας

Περὶ τῶν στοιχείων ἀναγγελίας τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118/1945.

'Εχοντες ὑπ' ὄψει:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. 118/45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν 'Επιχειρήσεων».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ἀπὸ 8 Μαΐου 1946 Ν. Δ. «Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118/45 εἰς τὰς Βιομηχανικάς, 'Επαγγελματικάς καὶ λοιπάς 'Επιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ».

'Αποφασίζομεν

'Ορίζομεν, ὅτι αἱ 'Επιχειρήσεις, αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118/45 ἔσονται:

α) Βιομηχανικαὶ 'Επιχειρήσεις.

β) Βιοτεχνικαὶ καὶ 'Επαγγελματικαὶ 'Επιχειρήσεις.

γ) 'Εμπορικαὶ 'Επιχειρήσεις καὶ

δ) Αἱ πάσης φύσεως ἀνώνυμοι εἰταιρίαι, ὡς καὶ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν Ν. 343/45 'Επιχειρήσεις καὶ 'Εκμεταλλεύσεις ὑποχρεοῦνται ὅπως, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἀναγγέλλωσιν ἐγγράφως εἰς τὸ Ταμεῖον 'Ανεργίας καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως 'Εργασίας πᾶσαν παρ' αὐτῶν γενομένην καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν δικαιουμένων ἐπιδόματος ἀνεργίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118/45 καὶ τοῦ ἀπὸ 8 Μαΐου 1946 Ν. Διατάγματος.

'Η ἀνωτέρω ἀναγγελία ὑποβαλλομένη εἰς διπλοῦν δέον ἀπαραιτήτως νὰ περιλαμβάνῃ τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

1. Ἀριθμητικὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῆς 'Επιχειρήσεως κατὰ εἰδικότητα.

2. Κατάστασιν τῶν ἀπολυομένων, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμφαίνηται:

α) Ὄνοματεπώνυμον, β) ὄνομα πατρὸς, γ) εἰδικότης, δ) χρονολογία ἀρχικῆς προσλήψεως, ε) μεταβολαὶ (ἀπόλυσις, ἐπαναπροσλήψις), στ) ἔτος γεννήσεως, ζ) τόπος γεννήσεως, η) ἔγγαμος, ἄγαμος, οἰκογενεῖα καὶ βάρη, θ) διεύθυνσις κατοικίας (ὁδός, ἀριθμός), ι) ἀριθμός ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ Ὄργανισμοῦ παρ' ᾧ τυγχάνει ἡσφαλισμένος, ια) ἀποδοχαὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπόλυσεως.

3. 'Η ἀναγγελία ὡσαύτως δέον νὰ συνοδεύηται:

α) Προκειμένου περὶ Βιομηχανικῶν 'Επιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου 'Εμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ 'Επιμελητηρίου, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένη ὡς Βιομηχανικὴ 'Επιχείρησις εἰς τὰ μητρώα αὐτοῦ.

β) Προκειμένου περὶ Βιοτεχνικῶν καὶ 'Επαγγελματικῶν 'Επιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ταμεῖου 'Ασφαλίσεως 'Επαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι ὁ φορεὺς τῆς 'Επιχειρήσεως τυγχάνει ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμεῖῳ τούτῳ.

γ) Προκειμένου περὶ 'Εμπορικῶν 'Επιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ταμεῖου 'Ασφαλίσεως 'Εμπόρων, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι ὁ φορεὺς τῆς 'Επιχειρήσεως τούτης τυγχάνει ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμεῖῳ τούτῳ.

δ) Προκειμένου περὶ τῶν πάσης φύσεως ἀνώνυμων εἰταιριῶν, ὡς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν Ν. 343/45, τὸ φύλλον τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐν

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

'Η νέα αὐτὴ στήλη μας ἔχει σκοπὸ νὰ διευκολύνει τὸν ἀναγνώστη σὲ ζητήματα τρεχούσης ἐπικαιρότητος. Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ὁμῶς εἶναι γενικώτερον, ὥστε νὰ εἶναι σκόπιμη ἡ τακτικὴ καὶ πῶς πέρα ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν ἀλληλογραφούντων παρακολούθησις.

Μισθωτόν. 'Ενταῦθα: 'Η καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πού σὰς ἐγίνε πρὶν, παραβαίνοντα ὁ ἐργοδότης τὸ καταργημένο τώρα μὲ τὸ τελευταῖο ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 δίκαιον τοῦ ν. δ. 424/1941, δὲν παύει νὰ εἶναι ἄκυρη. 'Η κατάργησις τοῦ ν. δ. 424 δὲν ἐπηρεάζει τὰ ἀποκτημένα ἀπ' αὐτὸ δικαιώματα πρὸ μισθωτοῦ. 'Επομένως ὁ ἐργοδότης σὰς ὀφείλει τὸν μισθὸν, ὥς ὅτου γίνῃ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως νόμιμη. Καὶ γὰρ νὰ γίνῃ αὐτὸ, ἀφοῦ ἔχετε, σύμφωνα μὲ τὸ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, δικαίωμα νὰ ἐπιδιορθώτε ἀπὸ τὸ Ταμεῖον 'Ανεργίας, χρειάζεται νὰ καταγγεῖθῃ πάλι ἡ σύμβασις ἐργασίας μ' ἐγγραφο, νὰ σὰς καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, ν' ἀναγγεῖλει ἀκόμη ὁ ἐργοδότης τὴν καταγγελία στὸ Ταμεῖον 'Ανεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως 'Εργασίας μέσα σὲ προθεσμίᾳ τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τὴν καταγγελία.

Μόνο ἔτσι γίνεται, σύμφωνα μὲ τὸ τελευταῖο διάταγμα, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἔγκυρη. 'Εννοεῖται πὺς ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει ἀνάγκη τώρα νὰ σὰς δικαιολογήσῃ τὴν ἀπόλυσιν, καθὼς ἀνέβαινε μὲ τὸ προηγούμενον δίκαιο.

Ι. Χ. 'Ενταῦθα: Γιὰ τὴν περὶπτωσιν τῆς προσ-
αυξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ μὲ βάση τὴ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ὑπάρχει τὸ ν. δ. 346/1941. Σύμφωνα μ' αὐτὸ ὁ ἐν πολέμῳ χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐξέδρων στρατιωτικῶν ἐν γένει ξηρᾶς, θαλάσσης, ἀέρος καὶ χωροφυλακῆς, ἂν εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, λογίζεται χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, σὲ Ἀνώνυμη 'Εταιρία, ἐπιχείρησιν κλπ., ὅπου ὑπηρετοῦν πρὶν ἀπὸ τὴν στράτευσίν των γιὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, προαγωγῇ, κανονισμὸ τῆς συντάξεως καὶ γιὰ κάθε ἄλλο δικαίωμα.

Π. Α. 'Ενταῦθα: Τώρα μὲ τὴν κατάργησιν τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ἔχει ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν μισθωτὸ ἡ νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου, πού ἀναφέρεται στὸν νόμον 3514. 'Όταν ἴσχυε τὸ Ν.Δ. 424/41 εἶχε συμφέρον βέβαια ὁ μισθωτός, πού προστατεύεται ἀπὸ τὸν νόμον 3514, νὰ προστατευθῇ ἀπὸ τὸ Ν.Δ. 424. Αὐτὸ ἐξασφάλιζε τὴ θέση του ἀπὸ ἀδικαιολόγητη ἀπόλυσιν. 'Ο νόμος 3514 ἀπαγορεύει βέβαια τὴν ἀδικαιολόγητη ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, πού ἐπανελάβε τὴν ἐργασία του μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἀπὸ τὸ στρατό, σὲ χρονικὸ διάστημα ἐνός ἐτους, ἀλλὰ ἡ μόνη κύρωση γιὰ τὴν παράβασιν εἶναι ἡ πληρωμὴ ἀποζημιώσεως μὲ ἀποδοχῆς ἐξ ἡμῶν, ἐκτὸς φυσικὰ τῆς ἀποζημιώσεως πού δικαιούται ὁ μισθωτός μὲ τὸν νόμον 2112 ἢ τὸ β. δ. τῆς 16/18 'Ιουλίου 1920.

'Η ΕΕΔ

τῷ ὁποίῳ δημοσιεύεται τὸ Καταστατικὸν αὐτῶν.

'Η παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. (*)

'Εν Ἀθῆναις τῇ 20 Μαΐου 1946

(*) 'Απεστάλη πρὸς δημοσίευσιν.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

(Αποζημίωσις νόμου 2112)

Ἡ διὰ τοῦ τελευταίου Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ἐπεκτάσις τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» καὶ ἐπὶ τῶν βιοτεχνικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων τοποθετεῖ εἰς τὸ ἐπίκεντρον τοῦ ἐνδιαφερόντος ζητήματα τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀφοῦ τὸ κῆρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 118/1945, συνδέεται μὲ τὴν ἐξ ὁλοκλήρου καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν».

Ἐν πρώτοις τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπάλληλον ἢ ἐργάτην, τεχνίτην, ὑπηρετὸν καὶ ἐκ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας αὐτοῦ παρὰ τῷ ἐργοδότη.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον θετικοὶ καὶ ἀρνητικοὶ ὁρίσμοι τοῦ νόμου (ἄρθρ. 10 ν. 1234/1918, ἄρθρ. 11 ν. 2112/1920) παρέχουν τὴν ἐννοίαν τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, διὰ τὴν ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 2112. Κρίτηρον πάντως τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου εἶναι τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότην διδομένου χαρακτηρισμοῦ (πρβλ. καὶ ἀναγκ. νόμον 866/1937 «περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν περὶ συλλογικῶν συμβάσεων νόμον»). Οὕτω δὲν δικαιούται ὁ δικαστὴς νὰ ἐπιβάλῃ ἀπόδειξιν περὶ τῆς νομικῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ μόνον περὶ τῶν πραγματικῶν περιστάσεων, τὰ ὅποια συνθέτουν τὴν ἐννοίαν τοῦ ὑπαλλήλου, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 241 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀντιζέμενον ἀποδείξεως δὲν γίνονται νομικοὶ κανόνες, ἀλλὰ πραγματικὰ περιστατικά (Α.Π. 68/1942, ΕΕΑ 1, 529).

Ἐξ ἄλλου, προεξιμένον, ἀπὸ ἀλόφως ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, νὰ ἐρευνηθῇ τὸ κῆρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἢ μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἢ ὅποια ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπάλληλου ἢ ἐργάτου, εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐμφανίζονται εἰλόγοι ἀμφιβολίαι περὶ αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς ἰδιότητος, δύναται νὰ ὑποστηρίχῃ ὅτι ἡ μὴ ὁλοκληρωτικὴ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως δὲν δημιουργεῖ λόγον ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἀλλὰ παρέχει μόνον δικαίωμα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως. Τοῦτο ἐπιβάλλει ἡ ἐπιείκεια (πρβλ. καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 3856/1946, ΕΕΑ 5, 273), παρὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου «*quod ab initio vitiosum est non potest tractu temporis convalescere*», μὲ αὐστηρὸν ὅμως ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιεικείας εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον περιπτώσεις, ὡς λ.χ. ἐκεῖ ὅπου ὑφίστανται διχογνωμίαι τῆς νομολογίας ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ, διότι ἄλλως, ὑπὸ τὴν δικαιολογίαν τῆς διαφορετικῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη ἐκτιμήσεως τῆς ἰδιότητος, θὰ κατελήγομεν εἰς τὴν ἄρνησιν τῆς ἀπαγγελίας ἀκυροτήτων,

ἐκεῖ ὅπου ὁ νόμος (ἄρθρ. 9 ν. 118/1945) ρητῶς τὰς ἀπαγγέλλει. (Περὶ τῶν στοιχείων διαχωρισμοῦ μισθωτῶν εἰς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας βλέπε ΕΕΑ 4, 112).

Ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τῶν, αἱ κείμεναι διατάξεις ὁρίζουν τὰ ἑξῆς:

Α') Διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους
(ἄρθρ. 1 νόμου 4558/1930)

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ 2 μηνῶν μέχρις	ἐνὸς ἔτους ἀποζημιώσις	30 ἡμερῶν
» » πλεόν τοῦ ἔτους, ἀλλ' ὄχι	πέραν τῶν τεσσάρων ἀποζ.	60 ἡμερῶν
» » πλεόν τῶν τεσσ. ἐτῶν »	» » »	3 μηνῶν
» » πλεόν τῶν ἐξ ἐτῶν »	» » »	4 μηνῶν
» » πλεόν τῶν ὀκτῶ ἐτῶν »	» » »	5 μηνῶν
» » πλεόν τῶν δέκα ἐτῶν »	» » »	6 μηνῶν

Διὰ πᾶν ἔτος ὑπηρεσίας ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν προστίθενται εἰς τὰ ὡς ἄνω χρονικὰ ὄρια τριάκοντα ἡμέραι μέχρι τὸ πολὺ δύο ἐτῶν. (Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς τελευταίας αὐτῆς διατάξεως βλέπε ΕΕΑ 4, 128).

Β') Διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας, ὑπηρετάς
(ἄρθρ. 3, 5 β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920)

Δι' ὑπηρεσίαν ἀπὸ δύο μηνῶν μέχρις ἐ-	νὸς ἔτους ἀποζημιώσις	5 ἡμερῶν
» » ὑπὲρ τὸ δωδεκάμηνον ἀποζ.	» » »	8 »
» » ὑπὲρ τὴν διετίαν »	» » »	15 »
» » ὑπὲρ τὴν πενταετίαν »	» » »	30 »
» » ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν »	» » »	60 »

Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 λογίζεται ὁ διανυθείς παρὰ τῷ ἐργοδότη, ὁ ὁποῖος καταγγέλλει τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὑπάρχει μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, ὁποσδήποτε ἐπερχομένη, κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920, (πρβλ. καὶ ἄρθρ. 9 β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920), ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ ὑπολογίσῃ καὶ τὴν διανυθείσαν εἰς τὸν προκάτοχον ὑπηρεσίαν τοῦ μισθωτοῦ. Μεταβολὴ πάντως τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην (Α. Σακελλαροπούλου, Ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, σελ. 327, πρβλ. καὶ Ἐφ.τ. Ἀθηνῶν 349/1941, ΕΕΑ 1, 17, μειοψ. Πρωτ. Πειραιῶς 624/1945, ΕΕΑ 4, 491) ὑπάρχει, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἀπαραίτητως νὰ ὑφίσταται νομικὸς δεσμός μεταξὺ τοῦ ἀρχικοῦ καὶ τοῦ νέου ἐργοδότη.

Α—Ω

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Προσδιωρισμέναι καθ' ἐβδομάδα δικάσιμοι

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Δευτέρα	ὥρα 9 π.μ.	Πέμπτη	ὥρα 9 π.μ.
Τρίτη	» 9 π.μ.	Παρασκευή	» 9 π.μ.
Τετάρτη	» 9 π.μ.	Σάββατον	» 9 π.μ.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ—ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ—ΚΡΙΤΙΚΗ—ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

ΤΟΜΟΣ 5
ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 12 (114)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1946

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ: 'Ο ασθενής μισθωτός.—
Λογική άπορία Σελ. 323

ΑΡΘΡΑ—ΓΝΩΜΑΙ

- 'Η μονιμότης των μισθωτών και τὸ Ν. Δ. 424/1941, ὑπὸ Κλέωνος Δ. Νάσλα, Δικηγόρου. Σ. 324
- Ζητήματα ἐξ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. ('Απορίαί τινὲς καὶ ἐπεξηγήσεις αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως), ὑπὸ Σωκράτους Γ. Βεκοῦ, Δικηγόρου Σελ. 332
- Τὸ δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὸ Τάσου Τσιμπούκη Σελ. 333

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΣΧΟΛΙΑ

ΑΝΕΡΓΙΑ

- Προθεσμία ἀγωγῆς ἀπολυομένων κατ' ἄρθρ. 9 Ν 118/1945 μισθωτῶν: Προσθήκη διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν 118/1945 ἐνὸς ἀκόμη λόγου ἀπολύσεως.— Ὑπαγωγή εἰς τὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ νόμου 765/1943.— Ἐπὶ τῇ τοῦ νόμου 827/1946.— Ἀρχὴ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν Δ. 8/11 Μαΐου 1946, ὑπὸ Σ. Δημητριάδου, Ἀρεοπαγίτου ('Αρείου Πάγου 154/1946). Σελ. 338
- Ἀσφάλις μισθωτῶν εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Ν. 118/1945: Ἀληθὴς ἐννοία τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 4 τοῦ νόμου 118/1945 περὶ τῶν ἡσφαλισμένων εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.— Ὑπαγωγή εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 δικαίωμα ἀπολύσεως, ὑπὸ Μ. Ἀρσένη, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 3351/1946) Σελ. 339
- Καταχερηστικὴ, κατ' ἄρθρ. 9 Ν. 118/1945, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Ἀπόψεις περὶ

μὴ ὑπαγωγῆς τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον: Ἀνάθεσις ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος προσωπικοῦ εἰς μόνον τὸν ἐργοδότην.— Ἀνάγκη ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος κατὰ μὴ ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως.— Μετάπτωσης εἰς καταχερησὶν δικαίωματος.— Ἀπόλυσις δι' ἄλλον, ἐκτὸς τοῦ νόμου κείμενον, σκοπόν, ὑπὸ Π. Θεράπον, Πρωτοδίκου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 2536/1946) Σελ. 340

- Μισθωτοὶ μὴ δικαιοῦχοι ἐπιδόματος ἀνεργίας καὶ Ν. 118/1945. Ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν καὶ κύρος ἀπολύσεως μισθωτῶν: Παράτησις ἀπὸ πάσης ἀξιώσεως ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Προϋποθέσεις ἐγκύρου καταγγελίας.— Ἐλλειψὶς ἀναγγελίας καὶ κύρος αὐτῆς.— Ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν.— Ἐνοχικὴ ἀξίωσις καὶ ὄχι ἀκυρότης τῆς καταγγελίας.— Ἐλλειψὶς δικαίωματος ἐπιδόματος ἀνεργίας καὶ ἀπόλυσις κατ' ἄρθρ. 9 νόμου 118/1945, ὑπὸ Κ. Ψιλοπούλου, Πρωτοδίκου (Προέδρον Πρωτ. Πειραιῶς 342/46) Σελ. 341

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

- Κύρος παρατήσεως μισθωτῶν ἀπὸ δικαιώματος ἀποδοχῶν. Καταβολὴ μειωμένων ἀποδοχῶν ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων προϋποθέσεων: Ἐννοία τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 25800/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.— Ὁρος δικαίωματος ἐργοδότη πρὸς μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν.— Ἀντίθετος συμφωνία ἄκυρος.— Δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας.— Παράτησις ἀπὸ δικαιώματος μισθοῦ ἡμερῶν ἀδείας

(Συνέχεια εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα)

Εἰς τὴν 338 σελίδα: Νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ τῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἀπολυομένων κατὰ Ν. 118/1945 μισθωτῶν.

Εἰς τὴν 347 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 17296/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ καθορισμοῦ τῶν μισθῶν τῶν τοπικῶν ὑπαλλήλων».

Εἰς τὴν 347 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 6519/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ καθορισμοῦ ἐπιδόματων ἀσθενείας Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Εἰς τὴν 348 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 15632/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ ἐπεκτάσεως εἰς τὸν νομὸν Χίου τοῦ Ν 118/1945».

Εἰς τὴν 349 σελίδα: Ἡ ὑπ' ἀριθ. 10388/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν 118/1945 εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ Ἠλείας».

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δ Ε Κ Α Π Ε Ν Θ Η Μ Ε Ρ Ο Σ

Τὴν 1ην καὶ 15ην κάθε μηνὸς ἐκδιδόμενη ἀπὸ τὸ ἔτος 1941

Υπεύθυνος: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Ἡ ἀποστολὴ τῶν τευχῶν σ' Ἑπαρχίαι γίνεται πρὸς τὸ παρόν, ἀφοῦ προηγουμένως πληρωθῇ, μὲ ταχυδρομικὴ μόνον ἐπιταγή, στ' ὄνομα Χρόνη Τσιμπούκη, τὸ ποσὸν δραχ. 10.000. Μὲ τὴν προκαταβολὴ αὐτὴ θὰ πιστώνεται ὁ συνδρομητὴς μας καὶ θ' ἀφαιρῆται ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους, πού στέλλεται ταχυδρομικῶς, μαζί μὲ τὰ ἐξόδα, ἕως οὔτου ἐξαντληθῇ ἡ προκαταβολή.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)
ἄκυρος, ὑπὸ Π. Βουγᾶ, Πρωτοδίκου (Πρωτ.
Βόλου 242/1946) Σελ. 343

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

- Ἐκτασίς δικαιώματος ἀπολύσεως προσωπικοῦ ΣΠΑΠ: Ν. Δ. 557/1941. — Ἐννοία δικαιώματος ἀπολύσεως προσωπικοῦ Ἑταιρίας ΣΠΑΠ. — Ὑπαγωγή καὶ τῶν ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν — Ἀκυρότης ἐρμηνευτικῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς ὑπὸ Α. Ραγκούση, Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας (Συμβ. Ἐπικρατείας 309/1946). Σελ. 344

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

- Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ἀναγκ. νόμου ὑπ' ἀριθ. 192/1936 «περὶ εὐρέσεως ἐργασίας εἰς ἐργάτας θαλάσσης», Νομοθ. Διάταγμα. Σελ. 345
- Περὶ ἀναστολῆς ἰσχύος τοῦ Α.Ν. 986/1946 «περὶ τρόπου διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεία ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, Νομοθ. Διάταγμα. Σελ. 345
- Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ Α. Ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», Νομοθ. Διάταγμα. Σελ. 345
- Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς περὶ

Τ. Σ. Α. Υ. Νομοθεσίας, Νομοθετικὸν Διάταγμα Σελ. 346

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς παραγρ. 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 13400/45 ἀποφάσεως καὶ πρὸς τοὺς φορτοεκφορτωτάς Σελ. 347
- Περὶ καταβολῆς ἡμερομισθίων τῆς 1ης Μαΐου, 15187/1946. Σελ. 347
- Περὶ καθορισμὸν τῶν μισθῶν τῶν τραπεζιτικῶν ὑπαλλήλων, 17296/1946. Σελ. 347
- Περὶ καθορισμὸν ἐπιδόματος ἀσθενείας κλπ. Τδρῦματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, 6519/1946. Σελ. 347
- Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς τὸν νόμον Χίου τοῦ Νόμου 118/1945, 13652/1946. Σελ. 348
- Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118/1945 εἰς τὴν περιφέρειαν Νομοῦ Ἠλείας, 10388/1946. Σελ. 349
- Περὶ χορηγήσεως Πασχαλινῶν ἐπιδομάτων εἰς προσωπικὸν Κ.Ε.Α. 21.522/1946 Σελ. 350

ΔΙΑΦΟΡΑ

- Ἀλληλογραφία Σελ. 351
- Ἀπὸ τὰ παράξενα Σελ. 352
- Τὰ νομοθετήματα τῆς κατοχῆς Σελ. 352

Η "ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ,, ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Μετὰ ἐπιμόνους ἀπὸ τὰς Ἑπαρχίας ὑποδείξεις, διὰ τὰ ἐξυπηρετηθῇ καλύτερον τὸ ἐκεῖ ἀναγνωστικὸν μας κοινόν, ἀναγγέλλομεν τὴν ἐφαρμογὴν ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους ἑνὸς συστήματος κυκλοφορίας τοῦ περιοδικοῦ μας εἰς τὰ κυριώτερα ἐπαρχιακὰ κέντρα.

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἑργατικοῦ Δικαίου», ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπ' εὐθείας ταχυδρομικὴν ἀποστολὴν τῶν τευχῶν τῆς, μετὰ προηγουμένην, κατὰ τοὺς ὅρους πού σημειώνονται ἀνωτέρω, προκαταβολὴν, ἐπαναφέρει τὸ σύστημα τῆς κυκλοφορίας τῆς εἰς τὰς Ἑπαρχίας μέσῳ τοῦ Πρακτορείου Ἐφημερίδων, πού εἶχε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰδρύσεώς τῆς ἐφαρμόσῃ καὶ ἠναγκάσθῃ νὰ διακόψῃ διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους τῶν ἀνωμαλιῶν, πού ὁ πόλεμος ἐπροκάλεσε.

Ἡ τιμὴ τοῦ κάθε τεύχους τῆς σημειώνεται εἰς τὴν πρώτην σελίδα του καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διευκολυνόμεθα καὶ διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν λογαριασμῶν μας μὲ τοὺς τακτικούς κ. κ. συνδρομητάς μας.

Ἐπιθυμία μας εἶναι νὰ ἐπανασυνδέσωμεν τοὺς δεσμούς μας μὲ τοὺς εἰς τὰς Ἑπαρχίας ἀναγνώστας μας, εἰς εὐρύτερον ἀριθμὸν, ἀφοῦ ἡ μεγάλη χρησιμότης τοῦ περιοδικοῦ μας, πού εἰσέρχεται ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὸ βον ἔτος τῆς ἰδρύσεώς του, ἐνδιαφέρει ἐξ ἴσου καὶ τὰς Ἑπαρχίας, καθὼς ἐνδιαφέρεται δι' αὐτό, μὲ θερμὴν συμπάθειαν, καὶ τὸ ἀναγνωστικὸν κοινόν τῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ὅπου ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἑργατικοῦ Δικαίου» κυκλοφορεῖ εὐρύτατα.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ:

Κ. Ι. Δημάκη, Δικηγόρου: Προβλήματα ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. (Μία ἐνδιαφέρουσα μελέτη τῶν σχετικῶν προβλημάτων).

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ

‘Ο άσθενής μισθωτός

Μένει λοιπόν ακόμα εκκρεμές ένα ζήτημα μεγάλης κοινωνικής σημασίας, ενώ θα έπρεπε να νά είχε άμεσα από την Πολιτεία ρυθμισθῇ. ‘Ο λόγος είναι γιά την τύχη της συμβάσεως εργασίας μισθωτοῦ, πού άσθενώντας πέρα από τὰ χρονικά όρια του νόμου (άρθρ. 3 νόμου 4558/1930), φανερώνει—κατά τὸ αντιδιασταλτικὸ ἐπιχείρημα τοῦ ‘Αρείου Πάγου— (πρβλ. Α. Π. 158/1945, ΕΕΔ 4, 650) τὴ θέλησή του νά λύσει τὴ σύμβαση εργασίας.

Δὲν πρόκειται φυσικὰ στὸ σημείωμά μας αὐτὸ νά ἐρευνήσουμε τὴν ὀρθότητα τῆς ἐρμηνείας αὐτῆς κάτω ἀπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Ν.Δ. 424/1941. ‘Υστερα ἀπὸ τὴν κατάργηση τοῦ νομοθετικοῦ αὐτοῦ διατάγματος τὸ ζήτημα ἔχει χάσει ἕνα μέρος ἐνδιαφέροντος, μὲ περιορισμὸν του στὶς δικαιοπραξίες, πού ἔγιναν κατὰ τὸ χρόνον μόνον τῆς ἰσχύος του. ‘Εξακολουθεῖ ὅμως πάντοτε καὶ μετὰ τὴν κατάργηση τοῦ Ν.Δ. 424/1941 νά ἐνδιαφέρει ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118/1945 καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἐφαρμογῆς τῆς εἰδικῆς προστασίας ὁρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, πού ἀπολαμβάνουν τὸ προνόμιο τῆς μονιμότητος, καθὼς εἶναι οἱ πολέμισται τῶν παλαιῶν καὶ τοῦ νέου πολέμου.

‘Όταν ἡ Πολιτεία θέλει νά ἐξασφαλίσει στὴν εἰδικὴ αὐτὴ κατηγορίᾳ μισθωτῶν τὴ μονιμότητα, πού ἐπιβάλλουν οἱ ἀγῶνες τῶν γιὰ τὸ ‘Εθνος, μὲ ἀναγκαστικὴ ἀκόμη σύσταση συμβάσεων εργασίας, εἶναι ἀπὸ κάθε ἀποψη ἀνώμαλο καὶ ἀντίθετο στὸ σύστημα τοῦ δικαίου νά ὑπάρχει σὲ ἰσὺν μιὰ διάταξη, πού ἡ νομοθέτησή της ἔγινε σὲ καιροῦς, πού δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ τοῦ εἶδους αὐτοῦ νομοθετικὴ προστασία.

‘Απὸ τὸ ἔτος 1920, πού εἶναι καὶ ἡ χρονολογία τῆς εἰσαγωγῆς τῆς νομικῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ νόμου 2112, ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία προχώρησε ἐξελικτικὰ καὶ ἐκεῖνο, πού ἀσυγχώρητα δὲν ἔγινε, ἦταν ὁ συντονισμὸς τῆς νομοθεσίας πρὸς τὰς τροποποιήσεις καὶ βελτιώσεις τῆς τοῦλάχιστο σὲ ὅ,τι ἀναφέρεται στὸ θέμα τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τὴν ἐργασία του, ἀπ’ ἀφορμὴ τὴν ἀσθένειά του.

‘Ετσι μὲ τὴν ἰσὺν τῆς διατάξεως αὐτῆς, καθὼς εἶναι διατυπωμένη, ἀρνεῖται ἡ δικαστηριακὴ πρᾶξις νά προστατεύσει τὸν ἀσθενὴ μισθωτό, ἐπειδὴ εἶχε τὴν ἀτυχία νά παραταθῇ ἡ ἀσθένειά του πέρα ἀπὸ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια. Καὶ μένει ἔτσι ἀκόμα καὶ μετὰ τὴν ἐπέκταση τοῦ νόμου 118/1945 χωρὶς ἀποζημίωση ἀπὸ τὸν ἐργοδότη καὶ χωρὶς ἐπίδομα ἀνεργίας, ὅταν τὸ ἀτομικὸ τῆς ἀσθενείας τὸν ἀτύχημα ἐπιβάλλει, τότε ἰδιαίτερα, μιὰ στοιχειώδη πρόνοια.

Τὸ αἴτημα τῆς στοιχειώδους αὐτῆς προνοίας

νομίζουμε πὼς εἶναι αἴτημα κοινωνικῆς δικαιοσύνης (βλέπε καὶ ΕΕΔ 4, 643).

‘Αν γίνεται πάλι τώρα λόγος γι’ αὐτὸ, δὲν πιστεύουμε νά εἶναι κουραστικὸ, ἀφοῦ ποτὲ δὲν πρέπει νά κουράζει ἡ ὑπόμνηση φαινομένων, πού πληγώνουν τὸ αἶσθημα τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης. ‘Εγγίζοντας τὰ φαινόμενα αὐτὰ στὴν ἀληθινὴ των ὄψη εἶναι σὲ θέση ὁ κοινωνικὸς ἄνθρωπος νά ἀντιληφθῇ χωρὶς κόπο πόσα μερικῆς διατάξεις τοῦ δικαίου εἶναι ἀληθινὰ ἄδικες.

Λογικὴ ἀπορία

Τὸ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946, πού ἐπεκτείνει τὸν νόμον 118/1945 καὶ στὶς ἄλλες, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς βιομηχανικῆς, ἐπιχειρήσεις, ἔχει μιὰν ἀπροσδόκητὴ διάταξη: ‘Εξομοιώνει ὅλους τοὺς μισθωτοὺς, πού ἐργάζονται μὲ ποσοστά, εἴτε εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, εἴτε ἐργάτες, πρὸς τὸν ἀνειδίκευτο ἐργάτη, ἀπὸ τὴν ἀποψη τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

‘Η αἰτιολογικὴ ἐκθεση τοῦ νόμου ἐξηγεῖ τὴν ἀνάγκη τῆς νομοθετήσεως τῆς διατάξεως αὐτῆς: Εἶναι οἱ δυσκολίες, πού θὰ ἐμφάνιζε ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας καὶ τῆς κατηγορίας, ὅπου θὰ ἔπρεπε νά καταταχθοῦν οἱ μισθωτοὶ τῆς περιπτώσεως αὐτῆς. Καὶ ἀκόμη οἱ δυσχέρειες τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

‘Αν ὅμως δὲν ἔχουμε λάθος—καὶ ἀσφαλῶς δὲν ἔχουμε—τὸ κριτήριον τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἡ φύση τῆς ἐργασίας, πού παρέχει, χωρὶς νά ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸν τύπον τῆς ἀντιμισθίας, πού χορηγεῖται (πρβλ. καὶ εἰσηγητικὴ ἐκθεση τοῦ νόμου 4558/1930). ‘Επομένως δὲν ὑπάρχει δυσχέρεια γιὰ τὸν καθορισμὸ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, καθὼς σκέπτεται ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθεση. ‘Αλλὰ καὶ ἂν ὑπάρχει δυσχέρεια, εἶναι πρωτότυπη ἡ ἔμπνευση νά καταργοῦνται ἀναγνωρισμένα ἀπὸ ἄλλους νόμους δικαιώματα, καὶ νά μετα ἀλλεταὶ ὁ ὑπάλληλος ἐνός ἐμπορικοῦ οἴκου π.χ. σὲ ἀνειδίκευτον ἐργάτη, γιὰ νά ἀποφεύγεται ὁ κόπος τῶν δυσχερειῶν.

‘Απὸ τὴ διάταξη ὅμως αὐτὴ προκύπτει καὶ τοῦτο τὸ ἀνώμαλο: Τὸ δικαίωμα ἐνός ὑπαλλήλου, γιὰ τὴν ἀποζημίωση τοῦ νόμου 2112, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου 1234/1918, ὅταν δὲν ὑπάρχει στὴν ἀσφάλιση τοῦ νόμου 118/1945, θὰ κρίνεται μὲ βάση τὴν ὑπαλληλικὴν του ιδιότητα, καὶ στὴν περίπτωση τῆς ὑπαγωγῆς του στὸ Ταμεῖον ‘Ανεργίας θ’ ἀναλύεται στὴ μικρὴ ἀποζημίωση τοῦ ἀνειδίκευτου ἐργάτου. ‘Αλλὰ τότε γιὰ νά μὴ εὑχεται ἕνας μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως αὐτῆς, μὲ πολυετὴ ὑπηρεσία νά μὴ καλυφθῇ μὲ τὴν προστασία τοῦ Ταμεῖου;

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

Η ΜΟΝΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟ Ν.Δ. 424

Υπό τοῦ κ. ΚΛΕΩΝΟΣ Δ. ΝΑΣΛΑ, Δικηγόρου

Τὸ δίκαιον, ρυθμίζον τὰς κοινωνικὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων, πηγάζει, ὅπως καὶ ἐκεῖναι, ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς καὶ ἐμπνέεται ἀπὸ τὰς ἰδέας ποὺ κυριαρχοῦν εἰς αὐτήν. Ἀκριβῶς δὲ ἐπειδὴ αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι στατικά, συνάμα δὲ καὶ ὁ τρόπος τῆς παραγωγῆς τῶν ἀγαθῶν μεταβάλλεται ὁλονέν, δι' αὐτὸ καὶ τὸ δίκαιον ὑφίσταται συνεχῇ μεταβολὴν καὶ ἀνακαίνισιν ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἐξελίξεως τῶν. (1)

Ἡ καθημερινὴ ἀπομάκρυνσίς μας ἀπὸ τὸ βυζαντινωμαϊκὸν δίκαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνεβαπτίσθη ἡ νεωτέρα Ἑλλάς, ἦτο ἀπὸ ἐτῶν ἐμφανῆς εἰς ὅλους τοὺς κλάδους καὶ ἐν πολλοῖς ὁ νέος Ἀστικὸς Κώδιξ ὑπεχρεώθη νὰ ἀπαγγεῖλῃ τὴν ὀριστικὴν καταδικήν πεπαιωμένων θεσμῶν καὶ ἀναχρονιστικῶν ἀντιλήψεων. Ἀλλ' ἐκεῖ ὅπου ἡ ἐξέλιξις σημειοῦται ἀποφασιστικῇ καὶ ἡ ρῆξις πρὸς τὸ ρωμαϊκὸν παρελθὸν ἐμφανίζεται καθολικῇ, εἶναι τὸ πεδῖον τῆς ρυθμίσεως τῶν ἐργατικῶν σχέσεων.

Ἡδὴ πρὸ πολλοῦ χρόνου εἶχε γίνει ἀντιληπτόν, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς locatio—conductio τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων δὲν ἦτο δυνατόν νὰ περιλάβουν εἰς τὰ ἀποπνικτικά τῶν πλαίσια τὰς σχέσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, οἷαι αὐταὶ διεμορφώθησαν ὑπὸ τὸ κεφαλαιοκρατικὸν καθεστῶς. Ἡ ἀπόστασις καὶ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο ἐποχῶν καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι ὄντως τόσον μεγάλη, ὥστε ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν ὁμοιόμορφον ρύθμισιν ἀμφοτέρων θὰ ἐπλησίαζε τὰ ὅρια τοῦ κωμικοῦ.

Δι' αὐτὸ ἐνωρίτατα ἤρchiσε καταβαλλομένη προσπάθεια προσαρμογῆς τῶν ἀναχρονιστικῶν διατάξεων τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς πρὸς τὴν νέαν πραγματικότητα διὰ διαφόρων νομοθετικῶν μέτρων, δι' ὧν ἐπεδιώχθη ἡ ἐξασφάλισις ἐνὸς ἐλαχίστου ὅριου ἐγγυήσεων ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων. Ἀλλὰ ἡ φύσις καὶ τὸ πνεῦμα τῶν νέων αὐτῶν μέτρων ἦσαν καταφανῶς ἀσυμβίβαστα πρὸς τὸν ἀτομιστικὸν καὶ αὐστηρὸν χαρακτήρα τῶν ρωμαϊκῶν διατάξεων καὶ ἡ συνεχῶς ὀξυνομένη ἀντίθεσις τῶν νέων νομοθετημάτων πρὸς τὸ πεπαιωμένον βᾶθρον τῆς locatio—conductio ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐναπετίθεντο, ἔφερε τὴν πλήρη διάσπασιν. Τὰ πλαίσια διερράγησαν ὀριστικῶς καὶ

τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἀποσπασθὲν ἀπὸ τὸν ἀστικορωμαϊκὸν κλοιὸν ἐκέρδισε τὴν αὐτονομίαν του.

Εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως ἡ σημασία τῆς διασπάσεως αὐτῆς, ἡ ὁποία εἶναι ἐξόχως σημαντικὴ, γίνῃ ἀπὸ ὅλους κατανοητῇ. Ἐμπεριέχει κατὰ βάσιν τὴν ἀναγνώρισιν ὅτι οἱ θεσμοὶ καὶ τὰ ζητήματα τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζωνται ὑπὸ ὅλως διάφορον πνεύμα ἀπὸ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπικρατεῖ εἰς τὸ ἀστικὸν δίκαιον. Ἐκ τούτου δὲ προκύπτει, ὡς πρῶτος κανὼν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὁ κανὼν ὅτι διὰ τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς τὴν σφαῖραν αὐτοῦ, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μένωμεν προσκολλημένοι εἰς τὰς παλαιὰς ἀντιλήψεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰς προσαρμόζωμεν πρὸς τὰς νέας κοινωνικὰς σχέσεις, τὰς ὁποίας τὸ νέον αὐτὸ δίκαιον καλεῖται νὰ ἐξυπηρετήσῃ.

Ἄς τὸ ἐννοήσωμεν λοιπόν. Ἡ κληρονομία τῶν πηγῶν πρέπει νὰ παύσῃ πλέον νὰ μᾶς καταδιώκῃ. Οἱ νόμοι γερνοῦν, ὅπως ὅλα τὰ πράγματα. Ἡ σύγχρονος ζωὴ πρέπει νὰ ἀπαλλαγῇ ἐπιτέλους ἀπὸ τὸν ἀσφυκτικὸν ἐναγκαλισμὸν τῶν φαντασμάτων τοῦ Ὀδύππειου καὶ Παπινιανοῦ καὶ νὰ ρυθμισθῇ μὲ βάσιν τὴν σημερινὴν πραγματικότητα καὶ τὸ σύγχρονον αἶσθημα δικαιοσύνης. Ἡ δογματικὴ προσήλωσις εἰς βαλσαμωμένας νομικὰς κατασκευὰς πρέπει τέλος πάντων νὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν τῆς εἰς μίαν ζωντανὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων τῆς ἐποχῆς μας.

* *

Μία ἀπὸ τὰς ἀναχρονιστικὰς ἀντιλήψεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξεκίνησαν αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Χῶραι, εἴτε ὑπῆρξαν ἀπ' εὐθείας κληρονόμοι τούτου εἴτε ὄχι, ἦτο καὶ ἡ ἀντιλήψις ὅτι ὁ ἐργοδότης πρέπει νὰ ἐχῇ τὸ ἀπεριόριστον δικαίωμα, νὰ ἀπολύῃ ἐλευθέρως καὶ ὅποτεδήποτε θέλει τοὺς παρ' αὐτῷ ἐργαζομένους (2). Οὕτω δὲ εἰς ὅλα τὰ δίκαια τῆς νεωτέρας ἐποχῆς ἀνεγνωρίσθη εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀναιτίου

(1) Ἄν δὲν ἀληθεύῃ ἀπολύτως ἡ γνώμη τοῦ **Stammler**, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ οἰκονομία ἀποτελεῖ τὴν ὕλην καὶ τὸ δίκαιον τὴν μορφήν, νομίζομεν ὅτι παραμένει πάντοτε ἀκριβὴς ἡ παρατήρησις τοῦ **Montesquieu** περὶ τῆς στενῆς σχέσεως τῶν νόμων πρὸς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον οἱ διάφοροι λαοὶ προμηθεύονται τὰ μέσα τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν τῶν. Πρβλ. καὶ **Josserant**, *Cours de droit civil* 1930 I σελ. 16, **Lexis**, *Allgemeine Volkswirtschaftslehre* 1910 σελ. 2, **G Ripert**, *Le regime democratique et le droit civil moderne* Paris 1936 σελ. 2, 42.

(2) Ἡ ἀντιλήψις αὕτη ἐδραιώθη ἐπὶ τοῦ ἀναγνωρίζομένου ὑπὸ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου εἰς ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων δικαιώματος ὅπως ἀποχωρῇ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως δι' ἀπλῆς καταγγελίας, χαρακτηριστικῆς ὡς μονομεροῦς καὶ ἀναιτιώδους δικαιοπραξίας. Ἄς σημειωθῇ ὅμως, ὅτι οὐδ' αὐτὸς ὁ ἀναιτιώδης χαρακτὴρ τῆς καταγγελίας δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναμφισβήτητος ἐν τῷ ρωμαϊκῷ δικαίῳ, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπὶ ὁ ἀκαίρως ἡ κακοβούλως λύσιν τὴν σύμβασιν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἑναντι τοῦ ἑτέρου. Πρβλ. **Δ. Πορτόλου** Ἡ ρύθμισις τῆς ἐργασίας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων, 1939 σελ. 351, **Α. Λιτξερόπουλον** εἰς *Θέμ.* NB σελ. 356 ἐπ., **Ι. Καποδίστριαν** εἰς *Θέμ.* ΜΘ σελ. 567.

καταγγελίας κάθε συμβάσεως εργασίας άορίστου χρόνου.

Ἄλλ' ἂν ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἡδυνήθη νὰ βλαστήσῃ εἰς τὴν δουλικὴν κοινωνίαν τῆς Ρώμης, ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δύναται νὰ γίνῃ ἀνεκτὴ εἰς μιαν κοινωνίαν ἐλευθέρων ἀνθρώπων. Ἡ διαμόρφωσις τῆς εἰς τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον δικαιολογίαι ἐκ τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν τῆς μακρυῆς ἐκείνης ἐποχῆς, συνεπεία τῶν ὁποίων αἱ ἐκ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐργατικαὶ σχέσεις δὲν ἔτιχον κἂν ἰδιαιτέρας ρυθμίσεως, ἀλλ' ὑπῆχθησαν ἀπλῶς εἰς τὰς περὶ μισθώσεως πράγματι διατάξεις. Εἶναι γνωστὸν δέ, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξομολώσις πραγμάτων καὶ ἀνθρώπων ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διατάξεις αὗται ἐφηρμόζοντο ἀρχικῶς εἰς τὰς περιπτώσεις μισθώσεων δούλων, οἱ ὁποῖοι ἐθεωροῦντο πράγματα καὶ προφανῶς αἱ περὶ καταφρονήσεως τῆς ἐργασίας ρωμαϊκαὶ ἀντιλήψεις εἶναι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπέτρεψαν οὐτε βραδύτερον εἰς τὸ δίκαιον νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐπληθύνθησαν ἀργότερον ἐκ τῆς διαθέσεως τῆς ἐργασίας τῶν ἐλευθέρων Ρωμαίων (*).

Ἀλλὰ σήμερον βεβαίως δὲν εἶναι δυνατόν τὰ πράγματα νὰ ἀντικρύζονται καθ' ὅμοιον τρόπον. Ἡ ἐργασία ἔπαυσε πρὸ πολλοῦ ἤδη νὰ ἀποτελῇ ἀτιμωτικὴν ἀπασχόλησιν καὶ ἀναγνωρίζεται ὡς κοινωνικὸν λειτουργημα. Ἡ παροχὴ ἐργασίας ἐπὶ μισθῷ ἐμφανίζεται ὡς τὸ πλέον σύνηθες φαινόμενον τοῦ καθημερινοῦ βίου καὶ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ ἀποζητῇ ἐκ τῆς διαθέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλων.

Πρέπει συνεπὲς τὸ δίκαιον νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὴν νέαν ταύτην πραγματικότητα. Πολλῷ μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ παραγνώρισις τῆς

(3) Ὅτι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ρώμῃ παραλλήλως πρὸς τὴν ἐργασίαν τῶν δούλων ἐχρησιμοποιήθη καὶ ἡ ἐργασία τῶν ἐλευθέρων, εἰς ὅλον ἐν αὔξουσιν κλίμακα, διαμορφωθέντος τελικῶς ἐλευθέρου ἐργατικοῦ προλεταριάτου ἔπαυσε πλέον νὰ ἀμφισβητῇται. Βλ. **Pöhlmann—Oertel**, *Geschichte der sozialen Frage und der Sozialismus in der antiken Welt* 3η ἐκδ. München 1926 σελ. 549, ἐπ. **P. Louis**, *Le travail dans le monde romain* Paris 1912 σελ. 191, **G. Salvioli**, *Il capitalismo antico* Bari 1929 σελ. 70, **T. Frank**, *Storia economica di Roma* (μετάφρ. ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ) Firenze 1924 σελ. 98 ἐπ. Ἀλλὰ γενικῶς ἐπίσης εἶναι ἡ ἀναγνώρισις ὅτι ἡ ἄλλειψις δεούσης ρυθμίσεως τῶν ἐργατικῶν σχέσεων ὀφείλεται εἰς τὴν αἰστοκρατικὴν ρωμαϊκὴν ἀντίληψιν, ἡ ὁποία, ἀρνούμενη τὴν πραγματικότητα, ἐξηκολούθει νὰ θεωρῇ περιφρονητέαν τὴν ἐπὶ ἰσθμῷ ἐργασίαν καταφεύγουσα εἰς ἄλλας νομικὰ κατασκευὰς, ὅπως τὸ *honorarium* τὸ *remunerare* τὴν ἐντολήν, τὸ ἀνώνυμον συνάλλαγμα, τὴν *cognitio extraordinaria* Βλ. **P. Colin**, *De la détermination du mandat salarié*, Paris 1931 σελ. 16 ἐπ. καὶ **Σιμωνέτος**, *Τὰ διακριτικὰ ὅρια μεταξὺ ἐντολῆς καὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν ἡ ἐργον* 1937. Ἐσφαλμένως ὁμοῦ, νομίζομεν, ὁ τελευταῖος οὗτος δέχεται ὅτι ἡ μεγάλη σημασία, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησεν εἰς τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον ἡ ἐντολή, ὀφείλεται ἀπλῶς εἰς φιλικὰς ἀλληλοεξυπηρετήσεις τῶν ρωμαίων καὶ ὄχι εἰς τὴν κεκαλυμμένην παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ μισθῷ (ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 45 ἐπ.).

καὶ ἡ προσήλωσις εἰς τὰς παλαιὰς ἀντιλήψεις ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς ἀρχῆς τοῦ *laissez faire* ἀπεδείχθη ἥδη τελείως ἀνεδαφικὴ, ὀδηγήσασα ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος εἰς πρωτοφανῆ ἐξαθλίωσιν τῶν ἐργαζομένων, οἵτινες κατέστησαν ἀντικείμενον χειρίστης ἐκμεταλλεύσεως (*).

Πράγματι οὐδεὶς τολμᾷ πλέον νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀνάγκην, ὅπως οἱ σήμερον ὑπάρχοντες κανόνες τοῦ δικαίου διαρρυθμισθοῦν κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς κάθε ἐργαζόμενον τὸ δίκαιωμα μιᾶς ἀνέτου ζωῆς. Κατενοήθη ἄλλωστε ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας δὲν εἶναι ἀπλῶς μιὰ ἀνταλλακτικὴ σύμβασις, ὅπως τόσαι ἄλλαι, καὶ ὅπως ἄφηγε ἴσως νὰ πιστεῦται ὁ παλαιότερος ὅρος, σύμβασις μισθώσεως ὑπηρεσιῶν. Ἡ σύμβασις ἐργασίας δὲν ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν ἀνταλλαγὴν ἀγαθῶν (6) τὰ ὁποῖα οἱ συμβαλλόμενοι ἔχουν εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν, ἀλλὰ τὴν ἰδρυσιν προσωπικῆς σχέσεως (6) μεταξὺ αὐτῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐργαζόμενος θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότης μαζί με

(4) Ἡ θέσις τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς κεφαλαιοκρατικῆς περιόδου, καὶ μέχρι τῆς καθιερώσεως μιᾶς σχετικῆς νομοθετικῆς προστασίας, ὑπῆρξε πράγματι τραγικὴ. Ἄν σήμερον λησμονηθῇ, τοῦτο δὲν ὀφείλεται ἀσφαλῶς εἰς τὸ ὅτι δὲν ἔχει δεόντως καυτηριασθῇ, ἰδίως παλαιότερον. Παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην ἀντὶ ἄλλου εἰς τὰς διαπιστώσεις τοῦ πλησιέστερου πρὸς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εὐρεθέντος **Eug. Buret**, *De la misère des classes laborieuses en Angleterre et en France*, Bruxelles 1842) αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν ἐν πολλοῖς διὰ τὰς περισσότερας χώρας καὶ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος, εἰς μερικὰς δὲ καὶ διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος μας. Πρβλ. **R. Dadu**, *La condition des travailleurs dans la Russie*, Paris 1926 σελ. 19 ἐπ.

(5) Κατὰ τῆς ἐξομολώσεως τῆς ἐργασίας πρὸς ἐμπόρευμα πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐξηγέρθη ἡ κοινὴ συνείδησις. Τὴν τοιαύτην δὲ ἀντίληψιν κατεδίδακσεν, ὡς γνωστὸν, καὶ ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν παρὰ τὴν ἐπιμονὴν τῶν οἰκονομολόγων νὰ βλέπουν εἰς τὴν ἐργασίαν ἐν ἰδιότυπον ἐμπόρευμα Πρβλ. **J. Godart**, *Les clauses du travail dans le traité de Versailles* Paris 1920 (σελ. 132 ἐπ.). **P. Pic**, *Tr. élem. de législation industrielle* 1931 σελ. 600 καὶ 650. **Ch. Gide**, *Ἀρχαὶ Πολιτικῆς Οἰκονομίας* (μετάφρ. Κορώνης) 1923 σελ. 677, 680, 685. **H. Truchy**, *Cours d'économie politique* Paris 1923 II σελ. 131 ἐπ. **Y. Mainguy**, *Problèmes du travail*, Paris 1945 σελ. 78 καὶ τὴν ἐπηρεασμένην ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἀποψιν τοῦ ζητήματος ἀνάπτυξιν τοῦ **Ἰω. Ζάρα**, *Ἀνεργία καὶ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία* σελ. 5 σημ. 1. Δι' αὐτὸ ἀντιστοιχεί καὶ ὁ μισθὸς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀντικρύζεται ὡς ἀπλὴ ἀντιπαροχὴ ἢ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ὡς ἀπλὴ παραγωγικὴ δαπάνη (ἐνίοτε δὲ καὶ ὡς ἀπλὴ ἐπένδυσις. Πρβλ. **Taussig**, *Wages and Capital* 1935 σελ. 16), ἀλλ' ὡς τὸ μοναδικὸν μέσον συντηρήσεως εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἐργαζομένων. Πρβλ. καὶ **Ch. Gide**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 691, **Y. Mainguy**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 67 ἐπ.

(6) Ὁ προσωπικὸς χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄλλους μὲν μεταθέτει ταύτην εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δικαίου τῶν προσώπων, κατ' ἄλλους δὲ ὄχι, καταλεγόμενη πάντοτε μεταξὺ τῶν δικαιοπραξιῶν τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου. Βλ. σχετικῶς **Δ. Πορτόλου**, *Ἡ σύμβασις μαθητείας* σελ. 25 ἐπ. Τὸ ζήτημα ἐξέρχεται βεβαίως τῶν ὁρίων τοῦ παρόν-

τάς εργατικές του δυνάμεις καὶ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του. Ἡ ὅπ' αὐτοῦ παρεχομένη ἐργατικὴ δύναμις εἶναι ἀδιοχώριστος ἀπὸ τὴν προσωπικότητά του, τῆς ὁποίας ἡ τύχη δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγκαταλείπεται εἰς τὴν ἐλευθερίαν διὰ θέσιν τῶν συμβαλλομένων, διὰ μάλιστα εἶναι βέβαιον πλέον, ὅτι ἡ λεγομένη ἐλευθερία τῶν συμβάσεων εἶναι ἀπλοῦς μῦθος διὰ τὸν ἐργαζόμενον, ὁ ὁποῖος ὑποκύπτει πάντοτε ἐνὸς πινὸς τοῦ οικονομικῶς ἰσχυροῦ ἐργοδότη του⁽⁷⁾.

Ἀκριβῶς δὲ ἡ ἀναχρονιστικὴ ρωμαϊκὴ ἀντίληψις, ἡ ὁποία ὀπλίζει τὸν ἐργοδότην μὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ ἐλευθέρως τοὺς μισθωτοὺς τῆς ἐπιχειρήσεώς του, πλήττει αὐτὴν ταύτην τὴν προσωπικὴν ὑπόστασιν τῶν ἐργαζομένων. Κάθ' ἐργαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἀπολύεται ἐλαφρῶς τῇ καρδίᾳ ἀπὸ τὴν θέσιν του ἢ καὶ ἀπλῶς ἔστω αἰσθάνεται ἐπικρεμμένον τὸν κίνδυνον νὰ ἀπολυθῇ ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην, ἀντιμετωπίζει τὸ φάσμα τῆς ἀνεργίας, ἀφοῦ ποτὲ δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος, ὅτι θὰ εὖρη ἀμέσως ἄλλην ἐργασίαν. Ἀφ' ἧς δὲ στιγμῆς ἔχει ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ ἀνεργία ἀποτελεῖ ἐνδημικὸν φαινόμενον καὶ χρόνιον νόσημα τῆς συγχρόνου κοινωνικῆς συγκροτήσεως, εἶναι φανερόν πόσον τρανικὴ καθίσταται ἡ θέσις τοῦ ἀπολυομένου⁽⁸⁾. Ὅχι μόνον διότι ὁ ἀπολυθεὶς, ἀνεργὸς πλέον, δὲν θὰ ἔχη τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς του εἰς τὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ διότι θὰ πληγῇ καιρίως τὸ ἡθικόν του, θὰ καταληφθῇ ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας καὶ θὰ καταντήσῃ νὰ ἐχθρεύεται τὴν κοινωνίαν, ὡς οὐδέθυον.

Τὰ ὁλέθρια ἀποτελέσματα τῆς ρωμαϊκῆς αὐτῆς ἀντιλήψεως ἔχουν γίνεи πρὸ πολλοῦ ἤδη ἀντιληπτά καὶ ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν καλλιεργεῖται ἡ τάσις, ὅπως διὰ διαφόρων νομοθετικῶν μέτρων περιορισθῇ τὸ δικαίωμα ἀπολύσεως τοῦ ἐργοδότη εἰς λογικὰ ὅρια καὶ κατοχυρω-

τος, ὥστε νὰ ἐπιχειρηθῇ ἐνταῦθα τοποθέτησις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἣν θεωροῦμεν πάντως ὡς σύμβασιν *sui generis* ἔξω τῶν ὁρίων τῶν ἀπλῶν περιουσιακῶν σχέσεων.

(7) Πρβλ. **Gide**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 798. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ οἱ γνωστοὶ χαρακτηρισμοὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς «καταρὰς γελοιογραφίας» ἢ ὡς «σχέσεως βίας» καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀνάγκης ὅπως διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας μιᾶς μειοψηφίας (τῶν ἐργοδοτῶν) ἐξασφαλισθῇ ἡ βαθμιαία ἀπελευθέρωσις τῆς πλειοψηφίας (τῶν ἐργαζομένων). Πρβλ. **L. Maire**, *Au delà du salariat*, Paris 1945 σελ. 112.

(8) Ἡ διαρκὴς παρουσία περιθωρίων ἐργατικῶν δυνάμεων προσφερομένων ἀλλὰ μὴ ἀπορροφουμένων εἰς τὴν παραγωγὴν εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀποκαρδιωτικὴ διὰ τὴν ἱκανότητα τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος νὰ ἐξυπηρετήσῃ περαιτέρω τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, διὰ μάλιστα ληφθῇ ὅπ' ὅσιν, ὅτι κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια ἀντιμετωπίσεως τοῦ κακοῦ τούτου, πλὴν ἄνευ ἀποτελέσματος. Πρβλ. **C. North**, *Social problems and social planning*, New York 1932 σελ. 207 ἐπ., **Common-Andrews**, *Principles of labor legislation*, New York, 1937 σελ. 1-4, ὡς καὶ τὸ νεώτερον ἔργον τοῦ **Beveridge**, *Full employment in a free society* London 1944, ἐνθα σελ. 243 ἐπ. καὶ ἀνάπτυξις περὶ τῶν ὁλεθρίων συνεπειῶν τῆς ἀνεργίας, ἡ καὶ ἀπλῶς τοῦ φόβου ἀνεργίας.

θῇ ἡ μονιμότης τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐργάζεται⁽⁹⁾.

Ὁ πρῶτος πραγματικὸς φραγμὸς⁽¹⁰⁾, ὁ ὁποῖος ἐπεδίωξε νὰ περιορίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐργοδότη νὰ λύῃ κατ' ἀρέσκειαν τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἐκκινᾷ ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν, ὅτι εἶναι ἀδίκον νὰ ρίπτεται αἰφνιδίως εἰς τὸν δρόμον ὁ ἐργαζόμενος, χωρὶς τὰ μέσα νὰ συντηρηθῇ, μέχρις ὅτου εὖρη ἄλλην ἐργασίαν. Πρὸς θεράπειαν δὲ τῆς ἀδικίας ταύτης ἐκρίθη δίκαιον νὰ προειδοποιηθῇ ἐγκαίρως περὶ τῆς ἐπικειμένης ἀπολύσεώς του ἢ ἄλλως νὰ ἀποζημιωθῇ μὲ τοὺς μισθοὺς τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποῦ ἔδει νὰ εἶχεν εἰδοποιηθῇ. Ἐκδήλωσιν τῆς ἀντιλήψεως ταύτης συναντῶμεν ἤδη εἰς τοὺς κανονισμοὺς τῶν συντεχνιῶν τοῦ 17ου καὶ 18ου αἰῶνος, οἱ ὁποῖοι ἐπέβαλλον προθεσμίας καταγγελίας ἀπὸ 24 ὥρων μέχρις ἐνὸς μηνός⁽¹¹⁾. Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ ἀντίληψις αὕτη εἶχεν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ριζωθῇ εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν, ὥστε ἐπέζησε καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν συντεχνιῶν ὑπὸ τύπον τοπικῶν ἐθιμῶν, τὰ ὁποῖα σημειοῦνται ἐφαρμοζόμενα εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος⁽¹²⁾. Καὶ διὰ τὰ ἔθιμα ταῦτα ἐγενικεύθησαν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐπαγιώθη εἰς τὴν δικαστηριακὴν πρακτικὴν, ἐκ παραλλήλου δὲ ἤρχισαν νὰ ἀκούωνται ζωηρότεραι αἱ δίκαιαι διεδικήσεις τῶν ἐργαζομένων⁽¹³⁾.

(9) Παρ' ἡμῖν τὴν ἀνάγκην τῆς καθιερώσεως πλήρους μονιμότητος τῶν ἐργαζομένων ὑπεστήριξαν ἀπὸ ἐτῶν ἤδη οἱ **Σ. Γραββάνης** (Ἐργασία Ν)βριος 1935) καὶ **Χ. Ἀγαλλόπουλος** (Ἐπιθ. Κοιν. καὶ Δημ. Οἰκονομικῆς 1938 τεύχος Α').

(10) Μέτρα ἀποσκοποῦντα νὰ καταστήσουν σταθεράν καὶ μόνιμον τὴν θέσιν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐργασίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἰργάζοντο, συναντῶμεν καὶ εἰς τὴν ρωμαϊκὴν ἐποχὴν καὶ κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα. Ἀλλὰ τὸσον τὰ κατὰ τὸν 3ον μ. Χ. αἰῶνα μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐθέσπισεν ὁ Διοκλητιανός, ὅσον καὶ ἐκεῖνα, ἅτινα ἐλήφθησαν ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τοῦ Colbert ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς παραγωγικῆς μηχανῆς καὶ μόνον, κατηλθόντων δέσμων τὸν ἐργαζόμενον εἰς τὴν θέσιν του καὶ ὅχι προστατεύοντα αὐτὸν ἐναντι μιᾶς αὐθαίρετον ἀπολύσεως. Βλ. διὰ τὰ ρωμαϊκὰ μέτρα **A. Typaldo Bassia**, *Des classes ouvrières à Rome*, Paris 1892 σελ. 9 ἐπ., **E. Lamuzèle**, *Précis d'histoire du travail en France des origines à 1914*, Paris 1923 σελ. 10 ἐπ., **G. Monti**, *Le Corporazioni nell'Evo Antico e nell'Alto Medio Evo*, Bari 1934 σελ. 55 ἐπ., καὶ ἀντιστοιχῶς **H. Séé**, *Origines du capitalisme*, Paris 1930 σελ. 81 ἐπ., **Renard - Weulersse**, *Le travail dans l'Europe moderne 1920*, σελ. 255 καὶ 260 ἐπ.

(11) Βλ. **Renard - Weulersse**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 256. Ἐς σημειωθῇ ὅμως, ὅτι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ θέσις τῶν ἐργαζομένων ἦτο ἐκ τῶν πραγμάτων μόνιμος καὶ ὁ βοηθὸς (compagnon) διεδέχετο παλαιότερον τὸν μάστορα (maître) εἰς τὸ ἐπάγγελμά του.

(12) Βλ. **A. Rouast**, *La rupture abusive du contrat de travail* εἰς *Dal. Hebd* 1928 No 3 σελ. 5.

(13) α) Εἶναι γεγονὸς ἀναμφισβήτητον ὅτι μόνον ἀφ' ἧς ἡ ἐργατικὴ τάξις ἀπέκτησε συνειδήσιν τῆς ἰσχύος τῆς καὶ ἡχίσιν οργανομένης, ὁ νομοθέτης ἐδέχθη νὰ ἐπέμβῃ ὑπὲρ αὐτῆς. Βλ. **Ripert**, *Le*

ο νομοθέτης τὰ ἐπεκύρωσε διὰ νόμων (13).

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ σχετικὸς νόμος ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ 1920, τροποποιηθεὶς βραδύτερον ὑπὸ τοῦ νόμου 4458/1930, κατὰ τὸν ὥστε νὰ ἀποζημιωθῇ ὁ ἀπολυόμενος, ἀκόμη καὶ εἴη ἡν περίπτωση ἣν εἶχε λάβῃ χώραν ἐμπρόθεσμος καταγγελία. (14)

Πολὺ ἐνωρίτερον ὅμως ἐγένετο ἀντιληπτόν, ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα ὀλίγον ἐπροστάτευον τοὺς ἐργαζομένους, οἱ ὁποῖοι ἐξηκολούθουν νὰ μένουν ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ἀπολύσεως καὶ τῆς ἀνεργίας, τὸν ὁποῖον δὲν ἦτο δυνατόν οὔτε νὰ ἀναχαιτίσῃ οὔτε νὰ ἰσοφαρίσῃ μὴ μικρὰ ἀποζημιώσεις. Διὰ νὰ καταστήσουν δὲ ἐνεργότεραν τὴν τοιαύτην προστασίαν τὰ Γαλλικὰ δικαστήρια, ἀφ' ἐαυτὸν ἀρχικῶς καὶ εἰς τὰ βάσει τοῦ νόμου τῆς 27/12/1890, ἤρχισαν νὰ δέχονται ὅτι κάθε ἀπόλυσις, ἡ ὁποία γίνεταί ἀνευ νομίμου λόγου, ἀποτελεῖ κατὰ χροσιν δικαίωμα καὶ δίδει δικαίωμα εἰς πρόσθετον ἀποζημίωσιν (15). Εἰς τὴν Γερμανίαν ἐξ ἄλλου τὸ ζήτημα ἀντιμετώπισθη ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς

regime σελ. 193, 434—436, Pic, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 9. Josserrand, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 602. Colin—Capitant, II σελ. 588. A. Contente, La legislazione oerpaia, Torino 1901 σελ. 63, A. Loria, Verso la giustizia sociale Milano 1904 σελ. 360 ἐπ.

(13) Ἡ ἐθιμικὴ προέλευσις τῶν νόμων τούτων ἀναγνωρίζεται γενικῶς. Βλ. Colin Capitant, Droit civil § 743 ἐπ., Planol Ripert, Traité XI § 858, E. Herz, Le contrat de travail εἰς Rev int tr 1935 vol XXXII σελ. 213, Windscheid, Ενοχ. § 402. Ἀκόμη καὶ σήμερον ἀλλοστε εἰς τινα Κράτῃ αἱ προθεσμίαι τῆς καταγγελίας οὐθαίζονται ὑπὸ ἐθίμων, ὅπως ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ, Βελγίῳ (μέχρι τοῦ ν. τῆς 7/8/1922), Δανίᾳ, Ἰσπανίᾳ, Νορβηγίᾳ, Σουηδίᾳ, Σχετικῶς βλ. R Int Tr 1937, vol XXXV σελ. 554 ἐπ.

(14) Ἀντίστοιχοι διατάξεις περιληφθεῖσαι εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦ ν. ΔΑ' 1911 εἶχον ἀπαλειφθῇ τότε ὑπὸ τῆς Βουλῆς (Βλ. Ἐφημερ. Συστημάτων Βουλῆς 1911—Συνεδριάσεις 16ης Διόριστον σελ. 1519). Πάντως διὰ τοῦ καθιερωθέντος παρ' ἡμῖν συστήματος καταγγελίας δὲν θίγεται βεβαίως τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη νὰ ἀπολύῃ ἀνατιολογῶν τὸν μισθωτὸν, ἀπλῶς δὲ μόνον ἐμμέσως περιορίζεται ἡ ἀμετρος ἀσκήσις αὐτοῦ πρὸς ἀποφυγὴν πληρωμῆς ἀποζημιώσεων. Οὕτε ἄλλως τε ἡ παράλειψις ἔγγραφον ἐμπροθέσμου καταγγελίας συνεπάγεται ἀκυρότητα ταύτης. Ὑπεστηρίχθη τελευταίως βάσει τῶν ἐν Γερμανίᾳ διδασκομένων ὅτι καὶ ἐπὶ ἀπροειδοποιητὸν ἀπολύσεως ἡ σύμβασις συνεχίζεται, ὡς ἀορίστον χρόνον τοιαύτη, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς νομίμου προθεσμίας καταγγελίας (Δ. Πορτόλου, Ἡ σύμβασις μαθητείας 1942 σελ. 217 ἐπ.). Νομίζομεν, ὅτι ἡ ἀποψις αὕτη, ἣν καὶ ἡ νομολογία εἶχεν ἀρχικῶς ἀκολουθήσει (Βλ. σημειώματά μου εἰς Ἐπ. Ἐργ. Δ. 2ον σελ. 360) δὲν ἠδύνατο νὰ εὖρη ἐρεῖσμα παρ' ἡμῖν ἰδίᾳ μετὰ τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ Ἀν. Νόμου 19/11/1935, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος ταύτου. Βλ. καὶ Διτζερόπουλον ἐν Θέμ. ΝΒ σελ. 356 ἐπ. καὶ Δημάκην εἰς Ἐπ. Ἐργ. Δ. 1ον σελ. 938.

(15) Τοιαῦται ἀποφάσεις ἐν Γαλλίᾳ σημειοῦνται ἀπὸ τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ 19ου αἰῶνος. Βλ. Rouast ἐνθ' ἄνωτ. ἐνθα καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῆς καταργήσεως δικαϊώματος καὶ τῆς ἐν τῇ Γαλλικῇ νομολογίᾳ ἐξελιχθεῖς τῆς, περὶ ὧν καὶ Pic ἐνθ' ἄνωτ. § 1194 ἐπ., Leconte, La resiliation

ἀκυρότητος ἢ μὴ τῆς ἀπολύσεως, ἡ ὁποία ἀντιτίθεται πρὸς τὰ χρηστά ἥθη, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τῆς § 138 τοῦ Γ. Α. Κ. Παρὰ τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι ἡ θεωρία ἐδιχάσθη ἐν προκειμένῳ ἡ νομολογία ἀπέκλινε τελικῶς ὑπὲρ τῆς ἀδόσεως τῆς ἀκυρότητος. (16) Ἄλλ' ἀκόμη καὶ τὰ Ἀγγλικά δικαστήρια ἐπιδιόκουν ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς ἀπολυομένους βάσει καταχρηστικῆς καταγγελίας. (17) Ἀναμφισβητήτως δὲ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ περιορίζονται κατὰ πολὺ τὰ ὅρια τῆς ἐλευθέρας λύσεως καὶ σταθεροποιεῖται ἡ θέσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἐργάζεται (18).

Τοὺς σκοποὺς τούτους ἐξυπηρετεῖ καὶ ἡ βάσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ τούτου τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 2112 κρατήσασα καὶ παρ' ἡμῖν γνώμη, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ ἐργοδότη ἢ οἰαδήποτε μεταβολὴ τοῦ προσώπου αὐτοῦ δὲν ἐπιφέρει αὐτοδικαίως τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις παρὰ ταῦτα συνεχίζεται μετὰ τοῦ διαδεχομένου τὸν παλαιὸν νέου ἐργοδότη. (19)

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν ἐμμέσων τούτων τρόπων σταθεροποιήσεως τῶν μισθωτῶν εἰς τὰς θέσεις τῶν ἤρχισαν νὰ λαμβάνονται εἰς ὁρισμένας περιπτώσεις μέτρα ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν ἀμείωσιν κατοχύρωσιν τῆς μονιμότητός των. Ἡ τοιαύτη δὲ τάσις τῆς μονιμοποιήσεως τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς θέσεις τῶν εἶναι ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐκδηλῶς. Τὴν υλοθέτησιν διὰ λογαρισμὸν τῶν δὲ τὰ κράτη, κατοχυρώσαντα διὰ τοῦ συντάγματός των καὶ εἰδικῶν νόμων τὴν μονιμότητα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀπὸ ἀρκετοῦ ἤδη χρόνου. Ἀκόμη τὴν ἀνεγνώρισε καὶ τὴν ἀπεδέχθη καὶ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, ἔστω καὶ ἂν ὁ νομοθέτης δὲν ἐδέχετο νὰ τὴν ἐπιβάλλῃ. Εἶναι δὲ γνωστὸν, ὅτι καὶ εἰς τὴν χώραν μας πολλοὶ σοβαροὶ ἐπιχειρήσεις (Τράπεζαι, Ἐταιρεῖαι Ὑδάτων, Ἡλεκτρισμοῦ, Τηλεφῶνων, Τηλεγράφων κλπ.) καθιέρωσαν βάσει ἐσωτερικῶν κανονισμῶν τὴν μονιμότητα τοῦ προ-

du contrat du travail εἰς Rev. critique 1929 σελ. 487 ἐπ. Capitant-Cuche, Précis de législation industrielle 1939 § 409 ἐπ. Josserrand II No 1283 ἐπ.

(16) Σχετικῶς βλ. Ἀγαλλόπουλον, Ἡ σταθερότης τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 13 ἐπ.

(17) Βλ. σχετικὴν ἀπόφασιν εἰς Rec int. de jurispr du travail 1934—1935 σελ. 119.

(18) Περὶ τοῦ ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς τοιαύτης νομοθεσίας καὶ νομολογίας ἀποβλέπει εἰς τὴν σταθεροποίησιν τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν θέσιν του. Βλ. Pic ἐνθ' ἄνωτ. § 1194. Josserrand ἐνθ' ἄνωτ. No 1279.

(19) Τὸ ἀντίστοιχον ἐν τῷ Γαλλικῷ δικαίῳ κείμενον τοῦ νόμου τὸ Γαλλικὸν Ἀκυρωτικὸν ἀναγνωρίζει ρητῶς ὡς «destiné à assurer aux salariés des emplois plus stables» Βλ. ἀπόφασιν του παρατιθεμένην ὑπὸ τοῦ Demogüe, jurisprudence française en matière de droit civil εἰς Rev trim 1934 σελ. 626 καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα A. Rodière σχολιάζοντα τὴν Cass civ 26/7/1938 (D. H. 1938.530) εἰς Giur comp di dir. corpor sindac e del lavoro 1941 σελ. 63. Γενικώτερον τὸ θέμα ἐτύχε παρ' ἡμῖν λαμπρὰς ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Α. Σακελλαροπούλου, Μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη, Θεσ/ν (1943).

σωπικού των, τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις εἰμὴ μόνον διὰ σοβαρὰ παραπτώματα κλπ.

Τέλος οἱ νομοθέται δλων τῶν χωρῶν ἀπηγόρευσαν τὴν αὐθαίρετον ἀπόλυσιν ὡρ σμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐχρηζον ἰδιαιτέρας προστασίας, ὅπως οἱ ἀνάπηροι, οἱ στρατευόμενοι κληρωτοί, οἱ παλαιοὶ πολεμισταὶ κλπ.⁽²⁰⁾ Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνάλογος σειρὰ νομοθετικῶν μέτρων ἀρχίζει μὲ τὸν παλαιότερον νόμον 1340 περὶ στρατευμένων μισθωτῶν καὶ τοὺς πρῶτους προστατευτικοὺς νόμους περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν. Βραδύτερον ὁ νόμος 6299/1934 ἀπηγόρευσε τὰς ὁμαδικὰς ἀπολύσεις εἰς ἐπιχειρήσεις κοινωνικῆς ὠφελείας, ἐπηκολούθησαν δὲ καὶ ἄλλοι παρομοίου χαρακτῆρος, ὅπως οἱ νεώτεροι νόμοι τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν (Α. Ν. 244/1936 καὶ 771/1937) οἱ ὁποῖοι τοῖς ἐξησφάλισαν πλήρη μονιμότητα, ὁ Α. Ν. 1652/1939, δι' οὗ ἀπηγορεύθη ἡ ἀπόλυσις τῶν ὑπηρετούντων εἰς ἐφοπλιστικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐπιβατηγὰ ἀτμόπλοια, ἀνευ προηγουμένης ἀποφάσεως εἰδικοῦ συμβουλίου παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐργασίας, οἱ Α. Ν. 646/1937, 694/1937, ἀπὸ 19/11/1935, 2429/1940, 2545/1940 κλπ.⁽²¹⁾ Ἐπὶ πλεον δμως ἡ μονιμοποίησις τῶν ἐργαζομένων ἐβαινε γενικευομένη καὶ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, πολλὰ τῶν ὁποίων περιελάμβανον τὸν ρητὸν ὅρον διὰ τὴν ἀπολύσεις δέον νὰ γίνωνται διὰ δικαιολογημένην αἰτίαν ἢ μόνον κατόπιν ἀποφάσεως εἰδικῆς ἐπιτροπῆς.⁽²²⁾

Ἡ ἀνωτέρω ἐπιχειρηθεῖσα ἱστορικὴ ἀνασκόπησις πείθει, νομίζομεν, ὅτι ἥδη πρὸ τοῦ πολέμου ἡ ἀναχρονιστικὴ ἀντίληψις, ποῦ μᾶς ἐκληροδότησε τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον, περὶ ἐλευθερίας ἀπὸ ὕσεως τῶν ἐργαζομένων εἶχε περιορισθῇ καὶ ἐν Ἑλλάδι εἰς μενάλον βαθμόν, μὲ προφανῆ τάσιν νὰ ἐντοπισθῇ τελικῶς εἰς μόναν τὰς πεοριτώσεις δικαιολογημένης αἰτίας. Ἡ δὲ τάσις αὕτη ἦτο μοιραῖον νὰ ἐπικρατήσῃ συντόμως καὶ λόγῳ τοῦ μοίρου καὶ ἀποσοφίου χαρακτῆρος, τὸν ὁποῖον προσέλαβεν ἡ σύγχρονος ἐπιχειρήσις, ὡς οἰκονομικὴ μονὰς μακρὰς διαρκείας, δυναμένη νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μονιμότητα εἰς πολλὰς γενεὰς ἐργαζομένων.⁽²³⁾

Ἦτο συνεπῶς φυσικόν, ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἀπειλουμένη ἀνεργία νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν προσδοκωμένην ἐξέλιξιν καὶ εἰς

τὴν Ἑλλάδα. Διότι ἡ διὰ νόμου ἐπιβολὴ τῆς μονιμότητος τῶν ἐργαζομένων ἦτο ἡ καλλιτέρα λύσις, ἥτις ἀπέμενε εἰς τὸ Κράτος, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἐκδηλουμένην εἰς τὴν ἀγορὰν ἐργασίας ἀναταραχὴν καὶ τὴν ἐκ ταύτης κοινωνικὴν ἀναστάτασιν.

Οὕτω εἶδομεν ὁλοκληρούμενα τὰ μέτρα μονιμοποιήσεως τῶν ἐργαζομένων διὰ τοῦ ν. δ. 424/1941, τροποποιηθέντος βραδύτερον ὑπὸ τοῦ ν. 765/1943.

* * *

Ὅταν λέγωμεν μονιμότητα τῶν ἐργαζομένων, ἀναφερόμεθα ἀπλῶς καὶ μόνον εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς αὐθαίρεσας τοῦ ἐργοδότη νὰ λύῃ ὁποτεδήποτε ἀναιτιολογητῶς καὶ μὲ τὸ «ἔτσι θέλω» τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἐννοοῦμεν δηλονότι τὴν διαμόρφωσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε μόνον ὅταν συντρέξῃ κάποιος λόγος, ὁ ὁποῖος νὰ δικαιολογῇ πράγματι τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐνὸς μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως, νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις του.⁽²⁴⁾ Καὶ ἡ τοιαύτη διαμόρφωσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ, ὡς εἶδομεν, καμμίαν πρωτόκουστον καινοτομίαν. ἀπικονιζομένη ἦδη εἰς τὴν μονιμότητα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τὴν μονιμότητα, τὴν ὁποῖαν διασφαλίζουν εἰς τὸ προσωπικόν τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων καὶ ὀργανισμῶν οἱ ἐσωτερικοὶ κανονισμοί, τὴν μονιμότητα, τὴν ὁποῖαν ἥδη ἔχουν ἐπιβάλλει ἀκεραίαν διάφορα νομοθετικά μέτρα ὑπὲρ ὀρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην—τὴν μόνην ἄλλωστε ἡ ὁποία δύναται κατὰ βάσιν νὰ ὑπάρῃ—ὁ ὁλοκληρὸς ὑπάλληλος ἦ ἐργάτης, ὁ ὁποῖος προσλαμβάνεται (ἐντάσσεται) δι' ὀργανικὴν ἀνάγκην μιᾶς ἐπιχειρήσεως, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπολυθῇ παρὰ μόνον διὰ μιαν «δικαιολογημένην αἰτίαν».

Ὁ ὅρος οὗτος «δικαιολογημένη αἰτία» δὲν ἀποτελεῖ τι τὸ νέον⁽²⁵⁾ καὶ δὲν εἶναι παντελῶς ξένος οὐδὲ πρὸς αὐτὸ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον. Ἡ ἔννοια τούτου εἶναι ἀπλῶς εὐρυτέρα κατὰ τι τῆς ρωμαϊκῆς «δεδικαιολογημένης καὶ ἐπιδοκιμαστικῆς αἰτίας» (justa ac probabili causa) τῆς γνωστῆς «εὐλόγου αἰτίας». Ἐνεκα τῆς ὁποίας καὶ μόνον ἐπιτρέπεται ἀζημίως ἡ πρόωρος λύσις συμβάσεως ὀρισμένου χρόνου⁽²⁶⁾. Ἡ μετὰ τῶν διαφορὰ ἐγκτεῖται εἰς τὸ ὅτι, ἐνῶ εἰς τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τῆς εὐλόγου αἰτίας τῆς συμβάσεως ὀρισμένου χρόνου περιλαμβάνονται λόγοι κείμενοι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργαζομένου καὶ μόνον, εἰς τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν τῆς δικαιολογημένης αἰτίας συγκαταλέγονται καὶ λόγοι ἐκτὸς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργαζομένου, ὅπως π.χ. ἡ μειωσις τῶν ἐργασίων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτοι γενικῶς ὁλοσήμερον «σπουδαῖος λόγος» ἢ ὁλοσήμερον «δικαία

(20) Βλ. Herz ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 215—216.

(21) Σχετικοὶ ἐπίσης εἶναι οἱ νόμοι 3752/1929, 5613/1932, ὡς καὶ ἐκεῖνοι δι' ὧν ἡ συνήθης ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112 ἠρξήθη εἰς τὸ διπλάσιον δι' ὀρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν (π. χ. Α. Ν. 23/1936, ἀρθρ. 11. Β. Α. 13/9/1936 ἀρθρ. 2, Α. Ν. 567/1937 ἀρθρ. 5).

(22) Βλ. Καποδίστρια, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας 1940 σελ. 156—157, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 4/4/1938 συλλογικὴν σύμβασιν ὑπαλλήλων ξενοδοχείων (ἀρθρ. 9).

(23) Τὴν τάσιν ταύτην ἐξυπηρέτησεν ἐπίσης καὶ ἡ ἀντίληψις ὅτι ὁ προσλαμβανόμενος μισθωτὸς ἐνσωματοῦται (ἐντάσσεται) εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν μορφήν ἀνώνυμου ἐταιρίας δύναται βεβαίως νὰ συνεχίζεται, θεωρητικῶς τοῦλάχιστον, ἐπ' ἀπειρον. Πρβλ. C. Arena, L' evolution du droit du travail et de l'entreprise εἰς R. Int. Tr. 1935 vol XXXII σελ. 176. Herz ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 901.

(24) Βλ. Barassi, Il diritto del lavoro 1935 I § 149.

(25) Εἰς τοὺς νεωτέρους παρ' ἡμῖν ἐργατικοὺς νόμους ἐκφράζεται μὲ τὸν πλεονασμὸν «κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένη αἰτία» (ἀρθρ. 1 ν. 3514, ἀρθρ. 10 ν. δ. 10/10/1925) ἢ καὶ ἀρνητικῶς μὲ τὸν ὅρον «ἀδικαιολόγητος καταγγελία» (ἀρθρ. 2 Α. Ν. 99/1936, ἀρθρ. 10 Α. Ν. 16/11/35).

(26) Βλ. Καποδίστρια, Ἐρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου 396 ἐπ. Pic ἐνθ' ἀνωτ. Νο 1182 ἐπ.

αίτια», ἡ ὁποία ὑπαγορεύει πράγματι τὴν ἀπόλυσιν ἐνὸς μισθωτοῦ (27).

Μονιμότης ὅθεν σημαίνει ἀπλῶς ὑποκατάστασιν τοῦ συστήματος τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀναιτιολογήτου λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐκληροδότησε τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον διὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ *ἡτιολογημένου τῆς καταγγελίας* κατὰ τρόπον, ὥστε πᾶσα μὴ δικαιολογημένη ἀπόλυσις νὰ θεωρῆται ἄκυρος (28). Ἡ ἔρευνα δὲ τῶν λόγων τῆς ἀπολύσεως, ὡς δικαιολογημένης ἢ μὴ, δύναται νὰ ἀνήκῃ εἴτε εἰς τὰ Δικαστήρια, εἴτε εἰς Διοικητικὰς Ἐπιτροπὰς, εἴτε εἰς τὰς εἰδικὰς ἐπιτροπὰς ἐκάστης ἐπιχειρήσεως ἀποτελουμένης ἐξ ἀντιπροσώπων τοῦ ἐργοδότη καὶ τῶν ἐργαζομένων ἐν αὐτῇ.

Ἡ διὰ τοῦ τρόπου τούτου σταθεροποίησις τῶν μισθωτῶν εἰς τὰς θέσεις των, ἐνῶ οὐδόλως θίγει τὰ συμφέροντα τοῦ ἐργοδότη, εἶναι διὰ πολλοὺς λόγους εὐεργετική. Οὕτω :

1) Ἐξασφαλίζεται εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ εὐχέρεια νὰ ἀλλάσσεται ἀπὸ τοὺς μισθωτοὺς, ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν κατέχουσιν, ἢ εἶναι ὑπεράριθμοι. Τοῦ ἐξασφαλίζεται ὁ πλῆρως τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου τοῦ προσωπικοῦ του (*autorité patronale*), ἐφ' ὅσον δύναται νὰ τὸ παρακολουθῇ καὶ ἀπὸ ποιοτικῆς καὶ ἀπὸ ἀριθμητικῆς ἀπόψεως.

2) Κάθε μισθωτὸς μονιμοποιούμενος εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐργάζεται, ἀποκτᾷ μεγαλύτεραν εἰδικότητα καὶ καθίσταται περισσότερο ἀποδοτικὸς (29).

3) Διευκολύνεται ἡ ὁμαλὴ λειτουργία τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας, περιοριζομένης τοῦλάχιστον τῆς προσκαίρου καὶ ὅλων ἀδικαιολογήτου ἀνεργίας ἐκ τῆς μετακινήσεως τῶν ἀνέου λόγου

(27) Ποῖοι λόγοι δύνανται νὰ δικαιολογήσουν μίαν ἀπόλυσιν, εἶναι βεβαίως ζήτημα πραγματικόν. Δύναται ὅμως νὰ τοὺς ὀρίξῃ ἐν γενικότητι ὁ νόμος, ὡς τοῦτο συνέβη καὶ παρ' ἡμῶν μετ' ὧν. δ. 424 (βλ. καὶ Herz ἐνθ' ἄνωτ.). Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ πρόκειται περὶ σοβαρῶν λόγων ἔνεκα τῶν ὁποίων νὰ μὴ ἐπιτρέπεται ἡ διατήρησις ἐνὸς μισθωτοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ (*motifs graves, justes motifs, wichtige Gründe, juste cause, cause grave*, κατὰ τὴν κρατήσαν ἀλλαχού ὁρολογίαν). Σχετικὴν ἀνάλυσιν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀρθ. 10 τοῦ ν. δ. 424 βλ. εἰς *A. Διτζεροπούλου* Ἡ καταγγελία... σελ. 106 ἐπ. ὡς καὶ αὐτόθι σημ. 93 παραπομπὰς εἰς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν.

(28) Κατὰ τοῦτο τὸ σημεῖον καὶ μόνον ἡ μονιμότης μεταβάλλει τὴν μέχρι τοῦδε λειτουργίαν τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένει ἀναλλοίωτος. Καὶ ὅταν ἔτι ἡ μονιμότης περιορίζεται μέχρις ὁρισμένου ὁρίου ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ πάλιν ἡ σύμβασις ἐργασίας δὲν μεταπίπτει εἰς ὁρισμένου χρόνου τοιαύτην, ὡς ἐφαλμένως εἰς τινὰς περιπτώσεις ἐδέχθη παρ' ἡμῶν ἡ νομολογία. Ἀπλῶς ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀποτελεῖ ἐκ τῶν προτερόν ἀνεγνωρισμένον λόγον δικαιολογημένης ἀπολύσεως. Πρβλ. *Δημάκη* εἰς Ἐπ. Ἐργ. Δ. 1942 σελ. 651 ἐπ. *Barassi*, ἐνθ' ἄνωτ.

(29) Τοῦτο ἄλλωστε ὑπῆρξε τὸ κύριον κίνητρον, τὸ ὁποῖον ὥδηγησε τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις νὰ καθιερώσουν ἐξ ἰδίων των τὴν μονιμότητα τοῦ προσωπικοῦ των.

ἀπολυομένων ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν ἄλλην.

4) Ἡ μονιμότης ἀποβαίνει τὸ ἀποτελεσματικώτερον μέτρον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐργατικῶν νόμων. Εἶναι, νομίζομεν, εἰς πάντας γνωστόν, ὅτι οἱ ἐργατικοὶ νόμοι κατὰ κανόνα δὲν ἐφηρμοσθησαν πλήρως ὁπὸ τοὺς ἐργοδότης, οἱ ὁποῖοι πάντοτε προσεπάθησαν νὰ τοὺς ἀποφύγουν. Καὶ εἶναι ἐπίσης γνωστόν, ὅτι τὸ ὅπλον τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίησαν, διὰ νὰ καταπνίξουν κάθε ἀντίδρασιν τῶν ἐργαζομένων, ὑπῆρξε πάντοτε ἡ ἀπειλὴ τῆς ἀπολύσεως. Ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν δὲ τῆς ἀπολύσεως καὶ πρὸ τοῦ κινδύνου ταύτης οἱ ἐργοζόμενοι ἠνέχθησαν καὶ παραβάσεις τοῦ ὅρων καὶ μισθοὺς κατωτέρους τῶν νομίμων καὶ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας ἐργασίας, τὰς ὁποίας οἱ νόμοι ἀπηγόρευον καὶ ἐξηναγκάσθησαν νὰ παραιτηθοῦν κάθε προστασίας, ἡ ὁποία τοῖς παρέχετο. Μόνον ὅταν ἐκλείψῃ ὁ κίνδυνος τῆς ἀπολύσεως, θὰ μετριοσθῇ σοβαρῶς τὸ θλιβερόν τοῦτο φαινόμενον, τοῦ ὁποίου ὅλοι παριστάμεθα μάρτυρες, νὰ παραμείνῃ δηλαδὴ ἡ προστασία, τὴν ὁποίαν παρέχει ὁ νόμος εἰς τοὺς ἐργαζομένους, μόνον θεωρητικὴ καὶ νὰ μὴ ἐφαρμόζεται εἰς τὴν πράξιν.

5) Οἱ ἐργαζόμενοι τέλος ἀποκτοῦν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ζωὴν, ἀπαλλασσόμενοι ἀπὸ τὸν ἐφιάλτην τῆς ἀμφιβολίας διὰ τὴν αὐρίον, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ὁ φόβος ὅτι ἐνδέχεται ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ ἀπολυθοῦν ἀνευ λόγου. Καὶ ἀσφαλῶς διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος διαθέτει τὸν ἑαυτὸν του, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν διατροφήν τῆς ἡμέρας (μεροδοῦλι-μεροφαί), δὲν ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ μεγαλύτερα ἀγώνια ἀπὸ τὸν κίνδυνον νὰ ἀπολυθῇ καὶ νὰ μείνῃ ἀνεργός, ἔστω καὶ δι' ὀλίγας μόνον ἡμέρας.

Εἰς τὴν νομοθεσίαν τῆς χώρας μας ἡ μονιμοποίησις τῶν ἐργαζομένων, ἐπισπευσθεῖσα ἐκ τοῦ τελευταίου πολέμου, συνεδέθη μὲν ἐν ἄλλο αὐστηρότερον μέτρον, τὸ ὁποῖον ἐπίσης ὑπεγόρευσε ἡ ἐκ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου δημιουργηθεῖσα κατάστασις, ἥτοι μὲ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς μειώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅμως ὅτι ἀμφότερα εἶδρον κοινὴν ρύθμισιν, συγχωνευθέντα εἰς τὰς διατάξεις τὸν ν.δ. 424, ταῦτα συγχέονται συνήθως εἰς τὸν ἐγκέφαλον τῶν μὴ νομικῶν, ἢ δὲ σύγχυσις αὕτη καλλιεργεῖται συστηματικῶς ὑπ' ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ διαστρέψουν τὴν ἀλήθειαν.

Ἄλλ' ὅς τονισθῇ ἅπαξ διὰ παντός. Ἄλλο τὸ ἐν καὶ ἄλλο τὸ ἄλλο. Ἀσχετόν τὸ μὲν πρὸς τὸ δέ. Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς μειώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν μονιμότητα καὶ εἰδομεν ἤδη, ὅτι ἡ μονιμοποίησις τῶν ἐργαζομένων οὐδόλως συνεπάγεται ἀπαγόρευσιν τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μισθωτῶν μιᾶς ἐπιχειρήσεως. ἀφοῦ ἀντιθέτως μάλιστα ἡ ἀνάγκη τῆς μειώσεως τοῦ προσωπικοῦ ταύτης ἀποτελεῖ δικαιολογημένην αἰτίαν ἀπολύσεως τῶν ὑπεραριθμῶν.

Συνεπῶς ἀτενίζοντες τὸ ν.δ. 424 δεόν νὰ διακρίνωμεν ἀπαραιτήτως τὰ δύο σκέλη αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργαζομένων, ἐπιβαλλομένην διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως ἀντικαταστάτου εἰς τὴν θέσιν ἐκάστου ἀπολυομένου, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν μονιμότητα

τῶν ἐργαζομένων συνισταμένην εἰς τὸ ἀνεπι-
τρέπτον τῆς ἀπολύσεως ἀνευ δικαιολογημένης
αἰτίας.

Τὸ ἱστορικὸν τοῦ πρώτου σκέλους ἀρχεῖται
μέ τὸν Ἀν. Νόμον 2.000 τῆς 2.10.1939, ὅστις
ἐθεμελίωσε τοῦτο ἐπὶ τοῦ συστήματος τῆς ἐκ
περιοριζομένης ἐργασίας, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησε
καὶ τὸ ν.δ. 424. Διὰ τοῦ συστήματος τούτου⁽³⁰⁾
ἐπεδιώχθη ἡ πρόληψις τῶν ἀθρόων ἀπολύσεων,
τὰς ὁποίας θὰ συνεπῆγετο ὁ ἐκ τοῦ πολέμου
περιορισμὸς τῶν ἐργαζομένων καὶ αἱ ὁποῖαι εἶχον
ἀρχίσει ἤδη σημειοῦμαι αἰεὶ σημαντικὸν ἀριθ-
μὸν. Πρὸς τοῦτο, ἀφ' ἐνός μὲν ἀπηγορεύθη
γενικῶς ἡ ἀπόλυσις τῶν μισθωτῶν ἀφ' ἐξέρου
δέ, διὰ νὰ μὴ ριφθῇ ὁλόκληρον τὸ ἐκ τῆς δια-
τηρήσεως τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ βάρους εἰς τοὺς ὁ-
μοῦς τῶν ἐργοδοτῶν, ἐπετράπη, ὅπως δι' ἀπο-
φάσεως εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ὁρίζεται ὁ μι-
σθὸς ἐκάστου ἐργαζομένου ἀναλόγως τοῦ ἀριθ-
μοῦ τῶν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ὑπεραριθμῶν μι-
σθωτῶν. Ὅταν δὲ διὰ τοῦ ν.δ. 424 καθιερώθη
ἡ μονιμότης τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐπετράπη-
σαν οἱ διὰ δικαιολογημένην αἰτίαν ἀπολύσεις,
ἐπεβλήθη ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀντικαταστάσεως
ἐκάστου ἀπολυομένου δι' ἑτέρου μισθωτοῦ
ἀκριβῶς διὰ τὴν διασφαλισθῆναι τὴν ἀντήρησιν
πρὸ τοῦ πολέμου ὑφισταμένων θέσεων.

Ἡ καθιέρωσις τῆς μονιμότητος τῶν ἐργαζο-
μένων εὗρε πράγματι τὴν πρώτην αὐτῆς ρύθμι-
σιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ν.δ.
424, δι' οὗ κατ' ἀντιγραφὴν περίπου τῶν ἀντι-
στοιχῶν περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν διατάξεων,
καθωρίσθησαν οἱ λόγοι, οἵτινες συνιστῶσι δι-
καιολογημένην αἰτίαν ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐπι-
τρέπεται ἀπολύσεις, ἀπαγγελθείσης ἅμα τῆς
ἀκυρότητος πάσης ἀπολύσεως. ἥτις δὲν θὰ
ἐστηρίζετο εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν. Οἱ σχετικοὶ λό-
γοι, ἀκαταλληλότης, ἀνεπάρκεια καὶ ἀνάρμο-
στος συμπεριφορὰ περιλαμβάνουν ἀναμφισβη-
τήτως ἐν τῇ εὐρύτῃ αὐτῶν πᾶσιν ἀφορμῇ,
ἥτις δύναται νὰ ἀποτελέσῃ «εὐλογον αἰτίαν»
ἀπολύσεως. Ἡ μονιμότης τῶν ἐργαζομένων
ἔχει πλέον κατοχυρωθῆ νομοθετικῶς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ ἀναγνωρι-
σθῇ ἀνεπιφυλάκτως, ὅτι ἡ παράλληλος εἰσαγωγή
τῶν δὲ ἄνω δύο μέτρων ὑπῆρξεν εὐεργετικὴ
κατὰ τὸ δίκαιον τῆς κατοχῆς, παρὰ τὸ γενο-
νός δι' ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ν.δ. 424 δὲν ὑπῆρξεν
ἀπόλυτος. Εἶναι γνωστὸν ἄλλωστε, ὅτι εἰς
πλείστας ὅσας περιπτώσεις ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ
μισθοῦ, εἴτι δὲ καὶ ἡ συστηματικὴ ἐνίοτε καθυ-
στέρησις τῆς πληρωμῆς του, ἐξανεμιζομένου
οὕτω, ἀπῆλλαξαν τοὺς ἐργοδοτὰς ἀπὸ τὸ βά-
ρος τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν, διὰ νὰ
μὴ ἐνθυμηθῶμεν τὰς ἀκύρους ἀπολύσεις, τὰς
ὁποίας ἠναγκάζοντο νὰ δέχωνται οἱ ἐργαζόμε-
νοι ἀντὶ πινακίου φακῆς ἢ ἐνίοτε καὶ ἀνευ
αὐτοῦ, ὁδὸν δὲν εἶχον τὰ μέσα νὰ καταφύγουν
εἰς τὰ δικαστήρια.

Σήμερον πλέον, ὅτε ὁ πόλεμος ἐτελείωσε
καὶ ἡ κατοχὴ ἔπαυσε νὰ μᾶς καταπιέζῃ, ἀκού-
εται νὰ γίνηται λόγος περὶ καταργήσεως τοῦ

ν.δ. 424.^(*) Μία τοιαύτη σκέψις ὁμῶς δὲν δύνα-
ται εἰμὴ νὰ προκαλῇ σκεπτικισμὸν περὶ τοῦ ἂν
οἱ ταῦτα λέγοντες ἔχουν ἀντιληφθῇ τὴν πραγ-
ματικὴν ἔννοαν τοῦ ν.δ. 424.

Ἰσως βέβαια νὰ ὑποστηρίζεται οὕτω ἡ ἀπο-
ψις ὅτι μὲ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου καὶ τῆς κα-
τοχῆς αἱ ἐπιχειρήσεις θὰ πρέπει νὰ ἀλλαγα-
γῶν τοῦ βάρους τοῦ πλεονάζοντος προσωπι-
κοῦ τῶν, καὶ ὅτι συνεπῶς πρέπει νὰ καταργη-
θοῦν αἱ διατάξεις τοῦ ν.δ. 424, αἱ ὁποῖαι ἀπα-
γορεύουν τὴν ἀπόλυσιν του. Τοῦτο ἀσφαλῶς
εἶναι διὰ πολλοὺς συζητήσιμον ἀπὸ τοῖδε, ἂν
καὶ ἡμεῖς τοῦλάχιστον νομίζομεν ὅτι ὑπὸ τὰς
σημερινὰς συνθήκας θὰ ἀπετέλει λίαν πρῶ-
ρον μέτρον. Σχετικῶς ἄλλωστε ὑπάρχει τὸ
προηγούμενον τοῦ ν. 118, ὁ ὁποῖος ἀκριβῶς
ἐπέτρεψε τὴν ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος προ-
σωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἀλλὰ ἡ ὁλοκληρωτικὴ κατόργησις τοῦ ν.δ.
424 εἶναι κατὰ πολὺ περισσότερον τούτου
Διότι, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη, παραλλήλως
καὶ ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ ἐκ τοῦ ν.δ. 424 ὀφει-
στάμενον κώλυμα ἀπολύσεως τοῦ ὑπεραριθμοῦ
προσωπικοῦ, αἱ διατάξεις τούτου κατοχυρώ-
νουν τὴν μονιμότητα τῶν μισθωτῶν, τὴν ὁποίαν
οὐδεὶς, ἀπολύτως οὐδεὶς, λόγος συντρέχει νὰ
θελώμεν νὰ καταργήσωμεν. Αὐτὸς οὗτος ὁ ν.
118 ἄλλωστε τὴν ἐσεβάσθη, καὶ ἐξακολουθοῦν
νὰ ἀπολαμβάνουν ταύτης πάντες οἱ μὴ πλεο-
νάζοντες μισθωτοὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχει-
ρήσεων.

Πράγματι ὁ ἐν λόγω νόμος, ἀνεξαρτήτως
τοῦ γεγονότος ὅτι πρόωρος καὶ αὐτὸς δὲν ὑ-
πῆρξε κἂν οἷος θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι^(*)—καὶ
περὶ τοῦ ὁποίου δὲν πρόκειται ἤδη—ἐπέτρεψεν,
ὡς γνωστὸν, τὴν ἐλευθέραν ἀπόλυσιν *μόνον τοῦ*
πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν.
Εἶναι πρόδηλον συνεπῶς, ὅτι δι' οὗτο ὅχι μό-
νον δὲν ἐβίβη ἡ ἀρχὴ τοῦ ἠτιολογημένου τῆς
καταγγελίας, ἡ μονιμότης δηλονότι, τὴν ὁποίαν
εἶχε καθιερώσῃ τὸ ν.δ. 424, ἀλλ' ἀντιθέτως μά-
λιστα αὐτὴ ἀνεγνωρίσθη ἀμέσως ὡς ἰσχύουσα.
Διότι, ὅταν λέγῃ ὁ νόμος, ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐπι-
τρέπεται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν πλεονάζον-
τος προσωπικοῦ, ἀναμφισβήτητος εἶναι ἡ ἐμ-
μονή του εἰς τὸ ἠτιολογημένον τῆς καταγγε-
λίας, ἐφ' ὅσον ἀκριβῶς διὰ νὰ στοθισθῇ τὸ
ἔγκυρον μᾶς τοιαύτης ἀπολύσεως θὰ ἐρευνηθῇ
ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἡ *causa* τῆς καταγγελίας, ἂν
δηλαδὴ πρόκειται πράγματι περὶ πλεονάζοντος.
Ἄς μὴ λησμονήται δέ, ὅτι τὸ γεγονός ὅτι ἕνας
μισθωτὸς πλεονάζει, ἀποτελεῖ καὶ διὰ τὸν μό-
νον ἀκόμη δικαιολογημένην αἰτίαν ἀπολύ-
σεως, ἥτις ἂν δὲν ἀνεγνωρίσθη ὡς τοιαύτη ὑπὸ
τοῦ ν.δ. 424, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἐκ πα-
ραλλήλου δι' αὐτοῦ θεσπισθεῖσαν ἀπανόρευ-
σιν τῆς μειώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχει-
ρήσεων, εἰς τὸ ἕτερον δηλονότι σκέλος τούτου,
ὅπερ, ἐπαναλαμβάνομεν, ἴσταιται ἐντελῶς ἁ-
σχετον πρὸς τὴν μονιμότητα τῶν μισθωτῶν.

(*) Σημ. ΕΕΔ: Τὸ παρὸν ἀρθρον εἶχε στοιχει-
οθετηθῇ πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946
Ν. Δ. καταργήσεως τοῦ Ν. Δ. 424/1941. Δὲν χάνε-
ται ὁμῶς οὕτω τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ὅλης καλῆς
μελέτης.

(31) Βλ. *Μ. Περγικῆ*, Τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας
ὡς θεσμός καὶ ὁ ν. 118 εἰς ἑπ. Ἐργ. Δ. 4, σελ.
41 ἐπ., *Κ. Δημάκη*, Ἡ Ἀνεργία αὐτόθι σελ. 195 ἐπ.

(30) Ἀνάλυσιν τούτου, ὡς καὶ γενικωτέραν ἀ-
νάπτυξιν τῶν θεμελιωδῶν βάσεων αὐτοῦ ἀπὸ
οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπόψεως, βλ. εἰς *Ι. Ζάρα*,
Ἀνεργία καὶ ἐκ περιτοπῆς ἐργασία, Ἀθῆ-
ναι 1940.

Καὶ ἂν λοιπὸν ἀκόμη ἡδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ ἡ σκέψις ὅπως καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ἐπιχειρήσεις ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τοῦδε τοῦ πλεονόζοντος προσωπικοῦ τῶν⁽³²⁾, τοῦτο ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν σκέψιν ὅπως καταργηθῇ δι' αὐτὰς ὁλοσχερῶς τὸ ν. δ. 424 καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ νὰ ἀρθῇ γενικῶς ἡ μονιμότης τῶν ἐργαζομένων.

Κατεδείχθη, νομιζομεν, ἀνωτέρω ὅτι ἡ μονιμότης τῶν ἐργαζομένων ὄχι μόνον ἀποτελεῖ τὴν πλέον ἐνδεδειγμένην διαμόρφωσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ὅτι καὶ προπολεμικῶς ἦδη αὐτὴ εὐρίσκετο εἰς τὸ στάδιον τῆς πραγματοποίησώς της. Διὰ τὴν λοιπὸν σήμερον θὰ τὴν καταργήσωμεν ὑπάρχουσαν⁽³³⁾; Μὲ ποίαν δικαιολογίαν τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον τὴν παρεχώρησεν ἀπὸ τόσων ἐτῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ. θὰ στερήσῃ σήμερον ταύτης τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων;

Βεβαίως ὁμως θὰ ἔτρεπε νὰ εἶναι ἀφελὴς κανεὶς, διὰ νὰ πισύρῃ, ὅτι δὲν θὰ ἀκουσθοῦν κακόβουλοι κατηγορίαι καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦτου τοῦ θεσμοῦ τῆς μονιμότητος καὶ δὲν θὰ ὑπάρξουν ὀπιομευαὶ καὶ πολέμιοι τῆς διατηρήσεώς του. Ἡ ἱστορία δὲ δάσκει ὅτι οὐδὲν ἀπολύτως μέτρον προστασίας τῶν ἐργαζομένων δὲν ἐμελετήθη ποτέ, χωρὶς νὰ σινονηθῇ σφο-

(32) Τοιοῦτον τι μόνον ὅταν πραγματοποιηθῇ ἡ ἀποκατάστασις τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου καὶ περιορισθῇ κάπως ἡ ὑπάρχουσα ἀνεργία, θὰ εἶναι ἐπιτετραμμένον. Βεβαίως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντίρρησης ὅτι πρέπει νὰ διασφαλισθῇ ἡ ὁμαλὴ λειτουργία τῶν ἐπιχειρήσεων ὡς κοινωνικῶν ὁργανισμῶν. Ἡδὴ ὁμως ἡ κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς ὑποχρεωτικὴ διατήρησις τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν. δ. 424 ἀπεδείχθη, ὅτι δὲν ἀπετέλεσεν ἀβάστακτον δι' αὐτὰς φορτίον. Οὔτε ἄλλως τε ἡ τάξις τῶν ἐπιχειρηματιῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταστραφεῖσα κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς. Ἡμεῖς τοῦλάχιστον δὲν ἠκούσαμεν ποτὲ νὰ γίνῃ λόγος περὶ πτωχεύσεως καὶ ἐνὸς ἔστω ἐπιχειρηματίου, ὅπως πλειστάκις συνέβαινεν εἰς τὸ παρελθόν. Ἀντιθέτως ὁμως ἡ τάξις, ἡ ὁποία ἐξέρχεται περισσότερον ὅλων τραυματισμένη ἐκ τῆς δουλείας, εἶναι ἡ τάξις τῶν ἐργαζομένων. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ συνεπῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κοινωνικῶς δίκαιον τὸ νὰ ἐπιρριφθοῦν σήμερον τὰ ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν βάρη εἰς αὐτὴν καὶ μόνον, ἐξωθουμένην πρὸς τὴν ἀνεργίαν καὶ τὴν στέρησιν. Ἀλλως τε εἰς τὸ βάρος τοῦτο συμμετέχει ἡδη αὕτη διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας της, ὡς ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων χαμηλῶν ἐπιπέδων μισθῶν.

(33) Εἰς τὰς ἄλλας χώρας πάντως φαίνεται νὰ ὑπάρχῃ ἀντίθετος τάσις. Οὕτω εἰς τὴν Γαλλίαν ἡ Ordonnance τῆς 1.5.1945 (relative à la réintégration au réemploi et à la readaption des prisonniers, desportés et assimilés) ἐπιτάσσει τὴν ἐπαναπρόσληψιν τῶν ἀνιγκασθέντων συνεπείᾳ τῆς κατοχῆς νὰ ἀπομακρυνθοῦν τῶν ἐπιχειρήσεων.

δρὰν ἀντίδρασιν τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐπιχειρηματικῶν ἐν γενεὶ κύκλων.⁽³⁴⁾

Ἀλλὰ ἂν τὰ διάφορα προστατευτικὰ μέτρα τῆς μισθωτῆς ἐργασίας εἶναι ἀποραίτητα εἰς τὸν ἐργαζόμενον, ἡ μονιμότης εἶναι τὸ ἀπαραιτήτον συμπλήρωμα τῶν. Ἀποτελεῖ ἀκρίβως τὴν σινισταμένην ὅλων τῶν ὀφισταμένων φιλεργατικῶν διατάξεων, διότι εἶναι τὸ μόνον μέσον, τὸ ὁποῖον ἐξασφαλίζει καὶ κατοχυρώνει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν. Πράγματι δὲ ὁ ἐργαζόμενος ἔχει μεγίστην ἀνάγκη μίᾳ τοιαύτης ἐξασφαλίσεως. Διότι οὗτος ἀποτελεῖ τὸ μοναδικόν φαινόμενον πισιωτοῦ, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς ἐξαιρετικὰ μειονεκτικὴν θέσιν ἀπέναντι τοῦ ὀφειλέτου του.⁽³⁵⁾ Οὕτω ἐνῶ πιστώνει καθημερινῶς τὸν ἐργοδοτὴν του μὲ τὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας του, εἰσπράτιων τὸν μισθὸν του εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἐβδομάδος, δὲν δύναται νὰ ἀποτολμήσῃ νὰ ἀξιώσῃ ἀπὸ αὐτοῦ οὔτε τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων νόμων, διότι εἶναι βεβαίως ὅτι μόλις διαμαρτυρηθῇ θὰ ἀπολυθῇ ἀμέσως.

Χωρὶς τὴν μονιμότητα ὁ ἐργαζόμενος ζῇ καθημερινῶς ὑπὸ τὴν δαμόκλειον σπάθην τῆς ἀπολύσεως καὶ μὲ τὴν ἀγωνίαν τῆς αἰτίας, διὰ νὰ εὐρεθῇ τελικῶς, ἀπολύόμενος, ἀνεργὸς ἔστω καὶ προσωρινῶς. Καὶ ὁμως τὸ δίκαιωμα τῆς ἐργασίας εἶναι δίκαιωμα ἀνσφαίρετον. Ὁ καθὲς ἀποχειροβίτως δικαιούται νὰ ἔχῃ ἐργασίαν, ὅπως ἔχει δίκαιωμα καὶ νὰ ἀναπνέῃ, διότι ἂν δὲν ἐργασθῇ θὰ πούσῃ καὶ νὰ ἀναπνέῃ, ἀφοῦ δὲν θὰ ἔχῃ τὰ μέσα νὰ συντηρηθῇ εἰς τὴν ζωὴν. Καὶ εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λησμονηθῇ ποτέ, ὅτι μετοξὺ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ διασφαλίζῃ μίᾳ πραγματικῇ δημοκρατίᾳ, ἐξέχουσιν θεσιν κατέχουν τὰ λεγόμενα κοινωνικά καὶ οἰκονομικά δικαιώματα⁽³⁶⁾. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἡμπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἀπολύτως ἀπαράδεκτον τὸ νὰ ἔχῃ τὸ δίκαιωμα ὁ ἐργαζόμενος νὰ ἀπολύῃ χωρὶς δικαιολογημένην αἰτίαν τὸν ἐργαζόμενον, ἀπλῶς καὶ μόνον διότι «ἔτσι θέλει» ἢ διότι ὁ ἐργαζόμενος ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ τὸν νόμιμον μισθὸν του.

ΚΛΕΩΝ Δ. ΝΑΣΛΑΣ
Δικηγόρος

(34) Εἶναι κλασσικόν τὸ παράδειγμα τοῦ προταθέντος τὸ 1808 εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Sheridan νόμου περὶ περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια ἀνηλίκων, ὁπότε ἡ ἀντίδρασις τοῦ ἐργοστασιαρχοῦ Sir Robert Peel—πατρός—ὄχι μόνον ἠμπόδισε τὴν ψήφισίν του, ἀλλὰ παρέσυρε καὶ εἰς τὴν κατάργησιν τῶν ἐλαχίστων παλαιῶν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι ἔθετον ἓνα φραγμὸν εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἐκμετάλλευσιν. Βλ. **A. Loria**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 363 καὶ γενικώτερον **Common—Andrews**, Principles of labor legislation, New York 1937 σελ. 72, 98.

(35) Βλ. **Common—Andrews**, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 159.

(36) Περὶ τῶν οἰκονομικῶν δικαιωμάτων εἰς τὰ πλαίσια τῆς δημοκρατίας, βλ. **C. North**, Social problems and social planning, New York, 1932 σελ. 374.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟ 8)11 ΜΑΪΟΥ 1946 Ν. Δ.

(Απορίαι τινές καὶ ἐπεξηγήσεις ἀιτιολογικῆς ἐκθέσεως)

Υπὸ τοῦ κ. ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ Γ. ΒΕΚΡΗ, Δικηγόρου.

Ἡ σπουδὴ μὲ τὴν ὁποίαν ἐπεδιώχθη διὰ τοῦ ν. δ. 8]11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 118]45 κλπ.» ἡ κατάργησις τοῦ ν. δ. 424]41 καὶ ἡ διόρθωσις τοῦ νόμου 118]45 ἡγαγον εἰς κατασκευὴν νομοθετήματος, τοῦ ὁποίου χαρακτηριστικὸν εἶναι ἡ προχειρότης. Τοῦτο δημιουργεῖ σύγχυσιν, ἣν ἀντὶ ν' ἀπαμβλύνη ἐνισχύει ἡ συνοδευούσα τὸν νόμον αἰτιολογικὴ ἐκθεσις, εἰσάγουσα πολλὰ καὶ οὐδόλως ὑπὸ τοῦ νόμου 118]45 ἢ τοῦ ν. δ. 8]11 Μαΐου 1946 εἰσαγόμενα ἢ ἐξυπακουόμενα. Κατωτέρω προσπαθοῦμεν νὰ δώσωμεν εἰκόνα καὶ ἐρμηνείαν μερικῶν ἐκ τῶν δημιουργουμένων ζητημάτων.

1. Τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ὧν ἀνωμ. διατάγματος ἐπεκτείνεται τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τοῦ ν. 118]45 «ἐπὶ τῶν κάτωθι ἐπιχειρήσεων» ἐπαναλαμβάνον καὶ αὖθις τὴν ἰσχύσαν ἀρχὴν τοῦ ν. 118]45 ὅτι οὗτος ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ «ἐπιχειρήσεων». Πλὴν ἐν τῇ περιπτώσει γ' τοῦ αὐτοῦ ἁρθρου τοῦ ν. δ]τος ἀφορώση τὴν ἐπέκτασιν τοῦ νόμου ἐπὶ πάσης φύσεως ἀνωνύμου ἐταιρίας ἀναφέρεται ὅτι αὕτη γίνεται «συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων» αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν νόμον 343]45. Τοῦτο δημιουργεῖ ἀμφισβήτησιν περὶ τοῦ ἐὰν ὄντως καὶ αἱ παρόμοιαι ἐκμεταλλεύσεις θὰ ὑπῆγοντο εἰς τὸν ν. 118]46.

Νομίζομεν ὅτι βσιζόμενοι εἰς τὴν ἐπέκτασιν τοῦ νόμου ἀναγομένην εἰς τὰς «ἐπιχειρήσεις» μόνον, ὡς ρητῶς ἐν αὐτῷ ἀναγράφεται, δεόν ν' ἀρνηθῶμεν τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ἐκμεταλλεύσεων τοῦ ν. 343]45. Τὸ ἀντίθετον θὰ ἦτο παράδοξος ἐξαιρέσις.

2. Ἡ αὕτη παράγραφος ἐπεκτείνει τὸν νόμον 118]45 ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ν. 343]45, ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ἐπέκτασιν τοῦ νόμου ἐπὶ τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν πάσης φύσεως (ἄρθρ. 1 παρ. 1 περὶπτωσις γ) «ἐπὶ πάσης φύσεως ἀνω. ἐταιριῶν συμπεριλαμβανομένων». Οὕτω δίδεται ἡ ἐντύπωσις ὅτι διὰ νὰ ἰσχύσῃ ὁ νόμος ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ν. 343]45 δεόν αὐτῇ νὰ φέρουν τὴν μορφήν τῆς ἀνωνύμου ἐταιρίας. Καὶ εἶναι ἀληθές ὅτι τοῦτο εἶναι καὶ τὸ συνήθως συμβαῖνον, ἀλλὰ δὲν ἀποκλείεται τὸ ἀντίθετον ἐνδεχόμενον, οὕτως ὥστε δὲν εἶναι ἔρθον νὰ ἀφῆνται ἐκτός τοῦ ν. 118]45 ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι βασικῶς εἰς αὐτόν.

3. Ἐνῶ ὁ νόμος 118]45 ἐπεκτείνεται «ἐπὶ πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἐταιριῶν», εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἁρθρου μνημονεύονται ἐξαιρέσεις, ἀναφέρεται δὲ ὅτι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ δὲν ὑπάγονται καὶ αἱ νεωργικαί, δασικαὶ καὶ ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις, χωρὶς νὰ προστίθεται, ὅτι τοῦτο ἰσχύει καὶ ὅταν αὗται λειτουργοῦν ὑπὸ τὸν τύπον ἀνωνύμου ἐταιρίας. Εὐτυχῶς ἡ ἀπορία λύεται διὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἐνθα ἐπεξηγεῖται ὅτι «λόγω τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας τελοῦν αἱ νεωργικαί, δασικαὶ καὶ ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ἐκρίθη σκόπιμον, ὅπως ἐξαιρεθοῦν τοῦ παρόντος νόμου, ἔστω καὶ ἂν αὗται φέρουν τὸν τύπον ἐπιχειρήσεως, ὑπαγομένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἁρθρου».

4. Διὰ τῆς παρ. 5 τοῦ ἁρθρ. 2 τοῦ ν. δ. 8]11

Μαΐου 1946 προσετέθη εἰς τὴν παρ. 1 τοῦ ἁρθρου 12 τοῦ ν. 116]45 γ' ἐδάφιον ἔχον ὡς ἐξῆς:

«γ) Προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀμειβομένων ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ ποσοστοῖς ἀνεξαρτήτως κατηγορίας εἰς ἣν ἀήκουν Ὅμοιος διὰ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μισθωτῶν ἢ κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἁρθρου 9 τοῦ παρόντος ἀποζημιώσεις ἰσοῦται μὲ τὴν ἀποζημίωσιν ἀνειδικεύτου ἐργάτου.» Τοῦτο ἐξηγεῖται ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει ὅτι ἐνομοθετήθη, διότι ἐκ τῶν ἰδιομορφιῶν τῶν ὑπηρεσιῶν, αἵτινες παρέχονται ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον εἰς τὸ Ταμεῖον νὰ προσδιορίσῃ τὴν κατηγορίαν εἰς ἣν ἔδει νὰ καταταγῇ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν, δηλ. νὰ θεωρησῇ αὐτὸν ὡς ὑπάλληλον, ὡς τεχνίτην, ὡς εἰδικευμένον ἐργάτην κλπ.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη οὐδαμῶς στηρίζεται εἰς τὰ πράγματα καὶ δὲν κἀναι ἄλλο τι ἢ νὰ ἐξομοίῃ μάλιστα ἀπὸ ἀπόψεως ἀποζημιώσεως τὸν ὑπάλληλον μὲ ἐργάτην!! Πράγματι καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀμφισβήτησιν περὶ τοῦ τί εἶδους ἐργάτης πρόκειται σειρά δλόκληρος ἀποφάσεων τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν καθώρισε τὴν μορφήν καὶ τὸ εἶδος αὐτῶν, ὥστε ἡ ἀμφισβήτησις νὰ περιορίζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ὡς πρὸς τὴν ἐξομοίωσιν τοῦ ὑπαλλήλου μὲ ἐργάτην τὸ πρᾶγμα εἶναι πλήρως ἀδικαιολόγητον, δοθέντος ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἀμοιβῆς οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει δὲ αὐτὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ μισθοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου καὶ αἱ ἀμφισβήτησεις γεννῶνται πάντοτε καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἀδικαιολόγητος ἡ ἄνω διάταξις. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀποζημιώσις τοῦ ἁρθρου 9 παρ. 1 περὶ τῆς ὁμιλεί, εἶναι ἡ ἀποζημιώσις τοῦ ν. 2112, δὲν εἶναι παράδοξον νὰ εὐρεθῶμεν πρὸ τῆς περιπτώσεως ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως καὶ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112, πέραν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118/1945.

5 Κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 παρ. 1 τοῦ ν. 118]45 οὗτος ἀφορᾷ κατ' ἀρχὴν πάντας τοὺς κατὰ τὴν δημοσιευσίν του μισθωτοὺς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς περιφέρειας τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς.

Μὲ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ νόμου καὶ ἐπὶ ἄλλων περιφερειῶν δι' ἐκάστοτε ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συνεπαγομένων τὴν εὐρυσίν τοῦ πλαισίου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ἐθεωρήθη ὅτι ὡς χρόνος δημοσιεύσεως θὰ ἐννοεῖται ὁ χρόνος τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, οὕτως ὥστε νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὸν ν. 118]1945 πάντες οἱ μέχρι τότε εἰς αὐτὰς ὑπηρετοῦντες μισθωτοί, ἀνεξαρτήτως πληρώσεως ἄλλων προϋποθέσεων. Τοῦτο δὲ ἦτο λογικόν, δοθέντος ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ ν. 118]45 ἐπεκτείνεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ μέχρι τότε μόνιμος μισθωτὸς δύναται ν' ἀπολυθῇ, ὁ χρόνος οὗτος θὰ θεωρηθῇ καὶ τὸ κρίσιμον χρονικὸν ἐκεῖνο σημεῖον τῆς ὑπαγωγῆς του ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Ἡ ὑπὸ τῆς ἐρμηνείας ταύτης ἀρχὴ υἱοθετήθη καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διὰ τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων

του τῶν ἐπεκτεινουσῶν τὴν ἰσχύον τοῦ νόμου καὶ εἰς ἄλλας περιφέρειας (ἐκ τῶν τριῶν πα- νομοιοτύπων διὰ τὸ ἐνδιαφέρον ἡμᾶς ζητήμα ἀναφέρομεν τὰ θεσπιζόμενα ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15031/46 (ΕΕΔ 4, 411) ἐπεκτεινούσης τὸν νόμον 118/46 εἰς τὴν περιφέρειαν Πατρῶν καὶ Αἰγια- λείας, ἀναφερούσης ρητῶς ἐν κεφ. IV ἀριθ. 1 «εἰς τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀ- σφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται : οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἀποφάσεως διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μισθω- τοί...») καὶ ἐπεκυρώθη καὶ νομοθετικῶς καὶ διὰ τοῦ νόμου 775/1945, (ΕΕΔ 5, 56).

Τῶν ἀπόψεων τούτων οὐδεμίαν ἀπόκλισιν ἐμφανίζει τὸ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπε- κτάσεως τοῦ νόμου 118/46, οὐδαμοῦ τοῦ κειμέ- νου τοῦ ὁποίου ὑπάρχει διάταξις δίδουσα λα- βὴν εἰς ἀντίθετον λύσιν.

Παραδόξως ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τούτου, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ἐπεξηγοῦσα τὰ μὴ χρήζοντα ἐπεξηγήσεως, ἔχει τὴν γνώμην ὅτι «ἐκ τῶν μισθωτῶν τῶν εἰς τὴν παρ. 1 τοῦ ἀρθρ. 1 αὐτοῦ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων δι- καιοῦνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τοιαύτας ἐπι- χειρήσεις κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 118/46 (13 Φεβρουαρίου 1945). Ἡ ἐπεξήγησις αὕτη εἶναι τόσον παράδοξος, ὥστε νὰ ὑποψιά- ζεται τις ὅτι ὀφείλεται εἰς παραδρομὴν.

Πράγματι ἐκ τοῦ νόμου δὲν ἐπικουρεῖται κατὰ τ' ἀνωτέρω λεχθέντα. Λογικῶς δὲν εὐ- σταθεῖ, καθόσον δὲν βλέπει τις τὸν λόγον τοῦ διαφορισμοῦ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νομοθ. διατάγματος ὑπηρετούντων ἀπὸ τῶν τοιοῦτων τῶν ὑπηρετούντων κατὰ τὴν δημο- σίευσιν τοῦ ν. 118/45. Ἐρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν γενικὴν οἰκονομίαν τοῦ ν. 8/11 Μαΐου 1946, τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχύς καὶ ὅλαι αἱ διατάξεις του εἰσάγονται ἀπὸ τῆς δημοσι- σεως του (π. χ. ἀρθρ. 2 παρ. 7 αὐτοῦ κλπ.). Τέλος εἶναι καὶ ἀσυνεπής, καθόσον, ἐάν ἤθελε πράγματι νὰ ὑπαγάγῃ τοὺς εἰς τὴν ρύθμισιν του μισθωτοὺς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 118/45, ἔδει νὰ προσέξῃ ὅτι ἀμέσως ἀπὸ τῆς δημοσι- εύσεως του ὑπῆχθησαν εἰς τὸν ν. 118/46 μόνον οἱ μισθωτοὶ βιομηχανικῶν Ἀττικῆς κατὰ ρητὴν τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ ν. 118/45 ἐκφράσιν. Τῶν ἄλ- λων περιφερειῶν ὑπῆχθησαν μεταγενεστέρως διὰ τῶν ἐκάστοτε ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Κατ' ἀκολουθίαν, διὰ νὰ ἔχῃ συνέπειαν, ἔδει νὰ θε- ωρήσῃ ὡς ὑπαγομένους μισθωτοὺς εἰς τὸ Τα-

μεῖον Ἀνεργίας τοὺς μὲν ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν Ἀττικὴν τὴν 13 Φεβρουαρίου 1945, τοὺς δὲ εἰς ἄλλην περιφέρειαν κατὰ τὸν ἐκάστοτε χρόνον δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως. Δύνα- ται ὅμως νὰ φαντασθῇ τις τὸν σάλον κατόπιν τοιαύτης ρυθμίσεως.

Τούτου θεθέντος καὶ ἐν ὄψει ὅτι ἡ αἰτιολο- γικὴ ἔκθεσις εἶναι ἀπλοῦν βοήθημα, ὅπως ὄν-τως ἀπαιτεῖται τοιοῦτο λόγῳ τῆς ἀσαφείας ἐνός νόμου, καὶ οὐχὶ ὡς ἐν προκειμένῳ, ἐνθα οὐδεμίαν ἀσάφεια ἢ ἀπορία γεννᾶται, δέον νὰ παραδεχθῶμεν τὴν λύσιν ὅτι εἰς τὸν νόμον 118/ 45 ὑπόκεινται, προκειμένου περὶ μισθωτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946, ἅπαν- τες οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τούτου ὑπηρετοῦν- τες μισθωτοί.

6. Ὁ νόμος 118/45 ἐν ἀρθρ. 9 ἐδ. 3 ἀπαιτεῖ, διὰ τὸ ἐγκυρον τῆς βάσει αὐτοῦ καταγγελίας ἀξιοῖ προηγουμένην καταβολὴν ἐξ ὁλοκλήρου τῆς ἀ- ποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 ἢ τοῦ Β. Δ. 16/18 Ἰου- λίου 1920. Βάσει τούτου ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ἐν ἀρνήσει τοῦ μισθωτοῦ νὰ εἰσπράξῃ τὴν ἀπο- ζημιώσιν δὲν ἀρκεῖ ἡ προσφορά, ἀλλ' ἀπαι- τεῖται παρακατάθεσις τοῦ ποσοῦ τούτου κατὰ τὰς κοινὰς ἀρχάς. Τοῦτο καὶ πρὸς πλήρως τῶν προϋποθέσεων τοῦ κοινοῦ δικαίου, τοιαῦ- τα περὶ καταβολῆς ἐν περιπτώσει ὑπερμερίας τοῦ πιστωτοῦ διακελεύοντος, καὶ πρὸς πληρε- στέραν ἐξασφάλισιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῶν πα- ρὰ τὴν προσφορὰν καταστρατηγήσεων τοῦ ἐρ- γοδότη.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις ἔχει ἀντίθετον γνώμην. Ἀρκεῖται εἰς τὴν προσφο- ράν. Καὶ ἐνταῦθα θὰ τονίσωμεν τὰ ὅσα ἀνω-τέρω εἴπομεν. Ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις δὲν δύ- νεται ν' ἀποτελέσῃ ἐμπόδιον εἰς τὴν καθιερω-θεῖσαν ἤδη λύσιν προκύπτουσαν ἐκ τοῦ νόμου ἀμέσως. Σκοπὸς τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως δὲν εἶναι ἡ νομοθέτησις ἀλλ' ἡ ἐπεξήγησις. Τοῦτο φαίνεται, ὅτι παρεγνωρίσθη ἐν τῷ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ παραγνωρι-σθῇ ἀπὸ τὴν ἐρμηνείαν καὶ πρακτικὴν, ἥτις, εὐθαρσῶς παραβλέπουσα τὰς αἰτιολογικὰς ἐκ-θέσεις, θὰ λάβῃ ὡς δεδομένην ὅσα σαφῶς ἐκ τοῦ νόμου προκύπτουν, θ' ἀναφερθῇ δὲ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ὅταν θὰ γεννηθῇ ἀμφιβο-λία περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου. Ἄν ὁ νομο-θέτης ἔχῃ πράγματι διάφορον γνώμην, ἂς νο-μοθετήσῃ. Ἐπ' αὐτοῦ ἔχει πᾶσαν ἐξουσίαν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Γ. ΒΕΚΡΗΣ

Δικηγόρος

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Υπὸ τοῦ κ. ΤΑΣΟΥ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗ

Εἰσαγωγή. Τὰ τῆς χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν ρυθμί-ζει ὁ ἀναγκ. νόμος 539/1945 (ΕΕΔ 4, 474) (*), μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1946 κατάργησιν ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ ἀνωτέρω νόμου τοῦ ἀρ-θρου 18 τοῦ νόμου 3502 τοῦ 1923 «περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα», διὰ τοῦ ὁποίου προεβλέπετο παροχὴ 150 ημερῶν κανονι-

κῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν εἰς περιορισμένον ὅμως ἀριθμὸν μισθωτῶν.

Ὁ ἀναγκ. νόμος 539/1945, παρὰ τὴν εἰδικὴν τοῦ αὐτοῦ θέματος ρύθμισιν ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 666 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ΕΕΔ 5, 316), ἐξακο-λουθεῖ νὰ ἰσχύῃ, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἀρθρον 38 τοῦ ἀναγκ. νόμου 2783/1941, εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστι-κοῦ Κώδικος (ΕΕΔ 5, 318), διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγήν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, μετὰ τῶν ἄλλων, εἰδικοί νόμοι ἀφο-ρῶντες εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Δικαιολογικὸς λόγος τοῦ ἀναγκ. νόμου

(*) Ἐνδιαφερούσας μελέτας ἐπὶ τοῦ νόμου βλέπε *Ι. Καποδιστρια*, ΕΕΔ 4, 515, *Φ. Ἀγγελῆ*, ΕΕΔ 4, 646.

539/1945 ὑπῆρξεν ἡ ἱκανοποίησις ἐνὸς δικαίου αἰτήματος τοῦ ἐργαζομένου κόσμου σπουδαιότητας σημασίας ἀπο ἀποφωσ κοινωνικῆς καὶ ἡθικῆς, ὡς εἶναι ἡ κατ' ἐίτος ἐξασφάλις λογικοῦ χρόνου ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν διὰ σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀνάπαυσιν τῶν ἐργαζομένων⁽¹⁾.

Δικαιούχα πρόσωπα: Δικαίωμα ἀδείας ἔ-

(1) Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ ὑπ' ὄψει μας εἰσηγητικὴ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ νόμου 539/1945 ἐκθέσις τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

«Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν συντεχνιῶν οἱ τεχνῖται εἶχον τὴν συνήθειαν ν' ἀναστέλλουν τὴν ἐπαγγελματικὴν τῶν ἀπασχόλησιν ἐπ' ἀρκετάς κατ' ἔτος ἡμέρας, τὰς ὁποίας ἀφίερωναν εἰς θεωρητικὸν σκοποῦς καὶ ἐορτάς, ἐξασφαλίζοντες οὕτω ἡμέρας ἀναπαύσεως, ἀνέσεως καὶ ψυχαγωγίας.

Ἐκ τῶν ἐορτασίων αὐτῶν ἡμερῶν αἱ περισσότεραι καθυστεροῦσαν, ἀπ' οὗτο ἡ χαλάρωσις τῶν προσωπικῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότην πρὸς τὸν τεχνίτην καὶ ἡ νεωτέρα, ἐπὶ καθαρῶς τεχνικῶν βάσεων στηριζομένη, ὁργάνωσις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐτῆς ὑπέβαλον τὴν ἐργασίαν εἰς πενιθροῦς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπαιτητικὴν.

Αἱ ἀνθρωπιστικαὶ ὁμως ἐν προκειμένῳ ἀντιλήψεις δὲν ἐβιάζοντο νὰ ἀναφανοῦν καὶ ἡ κατ' ὠρισμένον χρόνον τοῦ ἔτους πλήρης ἀνάπαυσις τοῦ μισθωτοῦ ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον γενικωτέρας κρατικῆς καὶ κοινωνικῆς μερίμνης.

Ἡδὴ εἰς τὴν πρώτην Διεθνή Συνδιάσκεψιν τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐάσιγκτον τοῦ 1919 ἐτονίσθη «ὅτι ἡ χορηγίσις μιᾶς συνεχοῦς περιόδου ἀναπαύσεως εἶναι οὐσιώδης διὰ τὴν συντήρησιν τῆς φυσικῆς καὶ ἡθικῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων».

Ἐν συνεχείᾳ αἱ ἀδειαι μετ' ἀποδοχῶν, χωρὶς νὰ μνημονεύωμεν τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς χώρας, εἰς αὐτὰς καὶ πρὸ τοῦ πολέμου ἐχορηγοῦντο τοιαῦτα, ἔχον γενικευθῆ, κατὰ τὰ ἀπὸ τοῦ 1925—1939 ἰδίως ἐπὶ εἰς τὸ Βέλγιον, τὴν Ὀλλανδίαν, τὴν Δανίαν, Ἑσθονίαν, Σουηδίαν, Νορβηγίαν, Φινλανδίαν, Πολωνίαν, Ρουμανίαν, Τσεχοσλοβακίαν, Μαρόκον, Βραζιλίαν, Περού, Κούβαν καὶ ἄλλας χώρας καὶ ποικίλα μέτρα ἐλήφθησαν, διὰ νὰ διευκολύνεται ὁ μισθωτὸς πρὸς καλυτέραν καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς εὐεξίας τοῦ χρησιμοποιήσαν τῶν ἡμερῶν αὐτῶν ἀναπαύσεως.

Περαιωθέντος τοῦ πολέμου καὶ μετὰ τὸν κάματον καὶ τὴν ἐξάντλησιν, ἣν γενικῶς προεκάλεσαν αἱ ἐξ αὐτοῦ ταλαιπωρίαι, εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας ὅτι τὰ μέτρα, τὰ τείνοντα εἰς εὐζωίαν τῶν ἐργαζομένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων οὐσιώδη θέσιν κατέχουν αἱ ἀδειαι μετ' ἀποδοχῶν, θὰ λάβουν παντοῦ εὐρύτεραν ἀνάπτυξιν.

Τὰ εἰσαχθέντα πρὸ τοῦ πολέμου ἐκασταχοῦ συστήματα ἀδειῶν ποικίλλουν μὲν ἀναλόγως τῶν κλιματολογικῶν, κοινωνικῶν καὶ οικονομικῶν συνθηκῶν ἐκάστης χώρας καὶ τοῦ βαθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας, στηρίζονται ὁμως κατὰ βάσιν εἰς τὴν σχετικὴν Διεθνή Σύμβασιν τὴν ἐγκριθένσαν ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Διεθνούς Ὄργανώσεως Ἐργασίας κατὰ τὴν XX Σύνοδον τοῦ 1936.

Τὸ σχέδιον νόμου, μὴ ἀπιστάμενον τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀνωτέρω Διεθνούς Συμβάσεως καὶ μὲ πρότυπα καὶ τὰ ἀλλαχοῦ θεσμοθετηθέντα, ἀποβλέπει, ἐν ὄψει καὶ τῶν δυνατοτήτων καὶ τῆς πραγματικότητος τῶν παρ' ἡμῖν συν-

χουν πάντες οἱ ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας⁽²⁾ ἀσκούμενας ἐπὶ κέρδει, βιομηχανικῆς, βιοτεχνικῆς⁽³⁾ καὶ ἐμπορικῆς φύσεως, διενεργείας μεταφορῶν ἢ φοροτοκαφορτώσεων, ἀσχετίως τῆς μορφῆς ἢ τοῦ χαρακτικῆς (δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ) τῆς ὁργανώσεως τῶν, ὡς καὶ εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, εἰς νοσηλευτικὰ ἢ ἄλλα ἱδρύματα ἢ Ὄργανισμοὺς ἢ οἰαδήποτε ἄλλα ἔργα διεξα-

θηκῶν, εἰς τὸ νὰ γενικευθῇ, κατὰ τὸ ἐνόν, καὶ εἰς τὴν χώραν μας ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῆς χορηγίσεως κατ' ἑκάστον ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν.

Τὸν θεσμόν τοῦτον, τὸν τόσον εὐεργετικόν καὶ ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑγείαν, τὴν ἡθικὴν, πνευματικὴν καὶ σωματικὴν τόνωσιν ἐκείνων, τῶν ὁποίων ὁ καθημερινὸς μόχθος συντελεῖ κατὰ κύριον λόγον εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν προόδων τοῦ πολιτισμοῦ, δὲν ἀγνοεῖ ἡ ἐλληνικὴ νομοθεσία.

Ἀπὸ τοῦ 1926 εἰς τοὺς νόμους, οἱ ὁποῖοι καθορίζουν τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα, περιελήφθη διάταξις προβλέπουσα τὴν χορηγίαν 15θήμερον κατ' ἔτος ἀδειῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ Γραφείων εἰς πόλεις ἀνω τῶν 10.000 κατοίκων.

Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς γνωστόν, καὶ τὸ ἐργατικὸν προσωπικὸν τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων ἀπὸ τίνος χρόνου, ὡς καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν πλειστων Τραπεζῶν καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, χορηγοῦνται ἀδειαι, βάσει τῶν περὶ τούτων ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ τῶν υπηρεσιακῶν Κανονισμῶν.

Ἐπίσης, κατὰ συνήθειαν ἡ αὐτοπροαίρετως, ἐργοδόται τινές, παρέχοντες δείγματα τῆς καλῆς διαθέσεως αὐτῶν, χορηγοῦν ἀδειαν ἡμερῶν τινῶν εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν, τοῦτο ὁμως ἀποτελεῖ ἐξαιρέσιν. Ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων κρίνομεν, ὅτι ἡ ἱκανοποίησις ἐνὸς δικαίου αἰτήματος τοῦ ἐργαζομένου κόσμου, σπουδαιότητος σημασίας ἀπὸ ἀποφωσ κοινωνικῆς καὶ ἡθικῆς, ὡς εἶναι ἡ κατ' ἔτος ἐξασφάλις λογικοῦ χρόνου ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν διὰ σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀνάπαυσιν τῶν ἐργαζομένων, δέον νὰ μὴ ἀναβληθῇ περαιτέρω καὶ εἰσηγούμεθα τὴν ἐγκρίσιν τοῦ παρόντος σχεδίου νόμου, οὐθιμίζοντος ὁλοκληρωτικῶς τὸ ζήτημα.

Λόγῳ τῆς σαφηνείας τῶν κατ' ἰδίαν διατάξεων καὶ τῶν θεμάτων τοῦ νόμου δὲν παρίσταται ἀνάγκη εἰδικωτέρας ἀναπτύξεως ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἀρθρῶν τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιφυλασσόμεθα ὁμως δι' ἐγκυκλίον ν' ἀναλύσωμεν ἐν καιρῷ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ πρὸς τὰς ἀρμοδίας Ἀρχὰς καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους».

(2) Καὶ ὁ νόμος 539/1945, ὡς καὶ ἄλλοι νόμοι (βλέπε νόμον ΔΚΘ' τοῦ 1912 «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων», νόμον 551/1915 «περὶ ἐργατικῶν ἀντηχημάτων», νόμον 3514/1928 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως» χρησιμοποιεῖ τοὺς ὅρους «ἐπιχείρησις» καὶ «ἐργασία». Ὑπὸ τὴν ἀκριβῆ των τεχνικῶν σημασίαν οἱ ὅροι οὗτοι εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν εἰς σχέσιν εἶδους καὶ γένους (βλέπε X. Ν. Ἀγαλόπουλον, ΕΕΔ 1, 388 καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ ἀναφερομένους συγγραφεῖς).

(3) Περὶ τῆς διακρίσεως ἐπιχειρήσεως ὡς βιομηχανικῆς ἢ βιοτεχνικῆς βλέπε T. Τσιμπούκη, ΕΕΔ 1, 137.

γόμενα διὰ λογαριασμών ιδιωτών, νομικῶν προσώπων, Ὑποστηρικτῶν δημοσίου δικαίου ἢ τοῦ Δημοσίου, εἰς σώματα, συνεταιρισμούς, θεάματα καὶ λέσχας.

Δύνανται ὁμοίως διὰ διαταγμάτων (*), προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἑργασίας, νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἰσχύουν καὶ ὑπὲρ τῶν προσώπων, τῶν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ναυτιλιακὰς, τὰς ἀλιευτικὰς, τὰς γεωργικὰς, κτηνοτροφικὰς ἢ δασικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ ὑπὲρ τοῦ οἰκοσίου ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προσωπικοῦ καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰδικώτερον ἢ ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαρμογὴ τῶν.

Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀναγκ. νόμου 539]1945 α) τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας ἀσκουμένας ἐπὶ κέρδει κλπ., τὰς ἀναφερομένας ἀνωτέρω, εἰς τὰς ὁποίας ἀπασχολοῦνται μόνον τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐργοδότη καὶ β) τὰ πρόσωπα τὰ ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολούμενα εἰς δημοσίας ἢ δημοσίου χαρακτῆρος ὑπηρεσίας ἢ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ἐφ' ὅσον οἱ σχετικοὶ κανονισμοὶ δίδουν εἰς αὐτὰ δικαίωμα εἰς ἐτήσιαν ἀδειαν μετ' ἀποδοχῶν, διαρκείας τοῦλάχιστον ἴσης πρὸς ἐκείνην τῆς ἀδείας τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 539]1945.

Διὰ νὰ ὑπάρχῃ τὸ ἐκ τοῦ ἀναγκ. νόμου 539]1945 δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας, δὲν ἐνδίαφέρει ἡ ἰδιότης, ὅφ' ἦν ἀπασχολεῖται ὁ μισθωτός. Ὁ νόμος καλύπτει τὸν ὑπάλληλον, τεχνίτην, ἐργάτην, μαθητευόμενον ἢ ὑπηρετήν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολούμενον εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν (*).

Χρόνος ἀδείας: Πᾶς μισθωτός, μετὰ συνεχῆ ἀπασχολήσιν (*) εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοῦλάχιστον δώδεκα μηνῶν (βασικὸς χρόνος) δικαιούται καθ' ἑκάστον ἡμερολογιακὸν ἔτος (†) ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, τῆς ὁποίας ἡ δ ἀρκεία ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου (‡) ἀπασχολούμενους εἰς ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ τὰς λειτουργούσας ὑπὸ μορφὴν ἀνωτάτου ἐταίρειας ἢ ἰδρύματος ἢ Ὑποστηρικτῶν εἰς 12 ἀλ.

(4) Μέχρις ὥρας δὲν ἐξεδόθη τοιοῦτο διάταγμα.

(5) Στοιχεῖον τοῦ νόμου εἶναι ἡ ὑπαρξὶς ἀπλῶς μισθωτοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητός του, βάσει τῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου πρὸς διακρίσιν ταύτης (Περὶ τοῦ ὅρου μισθωτός βλέπε ἀρθρον 6 νόμου 765]1943 (ΕΕΑ 2, 726), τὸ ὁποῖον διευθετήθη ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 8]11 Μαΐου 1945 ν. δ. (ΕΕΑ 5, 283) κατάργησιν τοῦ νόμου 765]1943).

(6) Περὶ τοῦ ὅρου συνεχῆς ἀπασχόλησις βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΑ 4, 517.

(7) Περὶ ἡμερολογιακοῦ ἔτους *Regelsberger—Μαριδάκη—Πράττικα*, Γεν. Ἀρχ. § 124 ἐπ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ τοῦ Ἀστικοῦ δικαίου κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, 1941 §§ 130—131.

(8) Ἐνδιαφέρει ἐνταῦθα ἡ διακρίσις τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου, βάσει τοῦ γνωστοῦ κριτηρίου τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ νόμου 1234]1918 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως», (βλέπε σχετικῶς *περιπτωσιολογίαν* εἰς ΕΕΑ 4, 112).

λεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας (*).

β) Διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ τεχνίτου, τοῦ ἐργάτου, τοῦ μαθητευομένου ἢ τοῦ ὑπηρετοῦ ἀπασχολουμένους εἰς τὰς αὐτὰς ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις εἰς 8 ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

γ) Διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς τὰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις εἰς 8 ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

δ) Διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ὑπὸ ἰδιότητα ἄλλην ἀπὸ τὴν τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς περιπτώσεως γ' εἰς 6 ἀλλεπαλλήλους ἡμέρας.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀρκεία τῆς ἐτήσιας ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν ἐπαυξάνεται κατὰ μίαν ἐργασίμην ἡμέραν δι' ἑκάστην πλεον τοῦ βασικοῦ χρόνου ἐξαμηνίαν ἀπασχολήσεως, χωρὶς ὅμως νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ:

α) Εἰς τὴν περίπτωσιν α' τὰς 26 ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας (10).

β) Εἰς τὴν περίπτωσιν β' τὰς 16 ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας (11).

γ) Εἰς τὴν περίπτωσιν γ' τὰς 18 ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας (12).

δ) Εἰς τὴν περίπτωσιν δ' τὰς 12 ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας (13).

Δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐτήσιαν ἀδειαν μετ' ἀποδοχῶν:

α) Αἱ ἐπισήμοι ἢ κατ' ἔθιμον ἐορτάσιμοι ἡμέραι (14).

β) Αἱ διακοπαὶ ἐργασίας αἱ ὀφειλόμεναι εἰς ἀσθένειαν (15).

Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μισθωτοὶ ἡλικίας κά-

(9) Ὁ ὅρος τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν εἶναι εὐεξηγητος. Δὲν θὰ ἐπληροῦτο ἄλλως ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, ἀν ἡ ἀδεία παρείχετο κατὰ διακεκομμένας ἡμέρας.

(10) Κατὰ τὴν § 4 ὅμως τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ ἀναγκ. νόμου 539]1945 περιορίζεται μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1946 τὸ ἀνώτατον ὅριον διαρκείας τῆς ἀδείας τῆς περιπτώσεως αὐτῆς εἰς 21 ἡμέρας.

(11) Ὁμοίως εἰς 13 ἡμέρας.

(12) Ὁμοίως εἰς 15 ἡμέρας.

(13) Ὁμοίως εἰς 10 ἡμέρας.

(14) Κατὰ τὸ Ν. Δ. 14]3]1930 «περὶ κωδικοποίησης τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» (ἀρθρ. 2) ἐορτάσιμοι ἡμέραι εἶναι μόνον αἱ ἐξῆς: α) Ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ β) Ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ γ) Ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν γίνεται περιορισμὸς μόνον εἰς τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἐορτάσιμους ἡμέρας, ἀλλὰ περιλαμβάνονται εὐρύτερον καὶ αἱ κατ' ἔθιμον ἐορτάσιμοι ἡμέραι.

(15) Ἡ διάταξις εἶναι εὐστοχος. Ἐρχεται εἰς τὴν μνήμην μας ἡ σύγχυσις, εἰς τὴν ὁποίαν περιήλθεν, ὑπὸ τὸ πρότερον κρατοῦν νομικὸν καθεστὸς τοῦ ἀρθρου 18 τοῦ νόμου 3502]1923 «περὶ χρονικῶς ὁρίων εἰς τὰ καταστήματα», ἡ ὑπ' ἀριθ. 478]1939, Θέμ. ΝΑ' σελ. 78, ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐπειδὴ ὁ μισθωτός ἀπέσχε λόγῳ ἀσθενείας ἐκ τῆς ἐργασίας του κατὰ τὰ ἐν ἀρθρῳ 3 τοῦ νόμου 4558]1930 χρονικά ὅρια (ἡ ἀποχὴ χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ὡς «ἀναρρωτική ἀδεία») δὲν ἐδικαιούτο κανονικῆς ἀδείας, προφανῶς—κατὰ τὴν ἀπόφασιν—διότι ἡ νομοθεσία δὲν ἠθέλησε νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ ἐπιβαρυνθοῦν οἰκονομικῶς αἱ ἐπιχειρήσεις μετ' ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν πέραν τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους δι' ἑκάστον

των τῶν 18 ἐτῶν ἢ ἐκτελοῦντες, κατὰ κανόνα, ἔργα ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν τῶν ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδη (στοιχειοθέσεις ἢ ἀνάταξις μετ' ἄλλου εἰς τὴν τυπογραφίαν, κυρίᾳ ἀπασχολήσεως εἰς πλυντήρια ἢ βαφεῖα, εἰς τὴν ὑδρογυλάν καὶ εἰς τὴν διενέργειαν φορτοεκφορτώσεων) (16) δικαιούνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανοῦσης ὅχι ὀλιγωτέρας τῶν 12 ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν.

Διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἑργασίας (17), δύνανται νὰ ὁρισθοῦν καὶ ἄλλαι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ἐπιβλαβεῖς ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδεις διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἀπασχολήσεις.

Διὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως διὰ διαστήματα, καθ' ἃ ἀπέσχεν ἢ ἀπέχει τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ δ' μισθωτοῦς παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, λόγῳ βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας (18) στρατεύσεως (19), ἀπεργίας (20), ἀνταπεργίας ἢ ἀνωτέρας βίας (21), δὲν

ὑπάλληλον. Ἄλλο ὅμως ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας καὶ ἄλλο δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας. Ὡστε δὲν ἡμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ προώθησις τῆς νομοθεσίας, κατὰ τὴν σκέψιν τῆς ἀρεοπαγίτικῆς ἀποφάσεως, ἡ σχολιαζομένη διάταξις, ἡ ὁποία ἀπλῶς ἀποτρέπει τὴν σύγχυσιν.

(16) Εἶναι περιοριστικὸς ὁ προσδιορισμὸς τῶν κοπιωδῶν ἔργων μόνον εἰς τὰς ἐνταῦθα ἀναφερομένας περιπτώσεις, ὡς καταφαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι διὰ διαταγμάτων δύνανται νὰ ὁρισθῶσι καὶ ἄλλαι ἐπιβλαβεῖς ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδεις διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἀπασχολήσεις.

(17) Μέχρις ὥρας δὲν ἐξεδόθη τοιοῦτο διάταγμα.

(18) Περί τοῦ ὅρου «βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας» βλέπε ἀρθρ. 3 νόμου 4558/1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» ἐφαρμοζόμενον διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν. Οὕτω βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενεία νοεῖται ἡ διαρκούσα ἐνὰ μῆνα διὰ μισθωτοῦς ὑπηρετούντας μέχρι τεσσάρων ἐτῶν, τρεῖς μῆνας διὰ μισθωτοῦς ὑπηρετούντας πλέον τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ὅχι ὅμως καὶ πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, τέσσαρας μῆνας διὰ μισθωτοῦς ὑπηρετούντας πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, ὅχι ὅμως καὶ πλέον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν καὶ ἐξ μῆνας διὰ τοὺς ὑπηρετούντας ἐπὶ χρόνον ἀνώτερον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν.

(19) Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν φυσικὰ νὰ μὴ ἔχῃ λυθῇ ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου 3514/1928 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως» ἐφαρμοζομένου ἀναλογικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων (ἀρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 547/1937 (βλέπε σχετικῶς *Τ. Τσιμπούκη*, Ἡ νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ, ἐκδόσεις 1940).

(20) Ἐπικυροῦται καὶ διὰ τῆς νομοθετικῆς αὐτῆς διατάξεως ἡ ἀποψις ὅτι ἡ ἀπεργία τοῦ μισθωτοῦ ἀποτελεῖ ἐνάσκησιν δικαίωματος (βλέπε σχετικῶς ΕΕΔ 4, 618, ΕΕΔ 5, 176, ἐνθα νομολογία καὶ σχόλια).

(21) Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τῶν ν. 24 § 3 καὶ 4 Π. (30.2) Ν. 5 § 4 καὶ 18 πρ. Π. (13.6) ν. 52 § 2 Π. (17.2) (βλέπε καὶ *Δ. Κιουσοπούλου* Ἀντεισαγγ. Α.Π. γνομ. ΕΕΔ 1, 18).

θεωροῦνται ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως, οὐδὲ συμψηφίζονται πρὸς τὰς ἡμέρας ἀδείας, ὧν οὗτος δικαιεῖται.

Τυχὸν εὐμενέστεροι ὅροι χορηγήσεως ἀδειῶν εἰς μισθωτοὺς, περιεχόμενοι εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, κανονισμοὺς ἢ ἄλλας διατάξεις, δὲν θίγονται ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 539/1945 (22).

Διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἑργασίας, θέλουν ὁρισθῇ αἱ προϋποθέσεις χορηγήσεως ἀδειῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐποχιακῶς λειτουργουσῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ὑπαγουμένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀναγκ. νόμου 539/1945 (23).

Δικαίωμα ἀποδοχῶν: Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ὁ μισθωτοῦς δικαιεῖται τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐάν ἀπασχολεῖτο παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον, ἢ τῶν ἀποδοχῶν τυχὸν διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην καθωρισμένων διὰ συλλογικῆς συμβάσεως (24).

Διὰ τὸν κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβόμενον μισθωτὸν (25) αἱ ἀποδοχαὶ, ὧν δικαιεῖται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας του, ἐξευρίσκονται πολλαπλασιαζομένων τῶν κατὰ μέσον ὅρον, ἐπὶ ἓν τρίμηνον πρὸ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας, ἡμερησίαν ἀποδοχῶν του ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ δ' ποταὶ περιλαμβάνονται εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν εἰς αὐτὸν ἀδειαν.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀποδοχῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ παντὸς εἵδους πρόσθετοι ἢ συμπληρωματικαὶ τακτικαὶ παροχαὶ (ἀντίτιμον τροφῆς, ἐπιδόματα κλπ.) (26), πλὴν τῆς τυχὸν παρεχόμενης κατοικίας.

Διὰ τοὺς μισθωτοὺς, τοὺς ἀμειβομένους ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ὁ τρόπος προσδιορισμοῦ τῆς καταβολῆς εἰς αὐτοὺς τῶν ἀποδοχῶν, ὧν δικαιεῖται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας, θέλει ὁρισθῇ διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἑργασίας (27).

Περίοδος χορηγήσεως ἀδείας: Ἡ χρονικὴ περίοδος χορηγήσεως τῆς ἀδείας κανονίζεται μεταξὺ ἐργοδότης καὶ μισθωτοῦ. Ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ χορηγήσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν ἀδειαν τὸ πολὺ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑπὸ

(22) Καὶ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας θέτει κανόνας οὐσιαστικοῦ δικαίου καὶ ἐξισοῦται πρὸς οὐσιαστικὸν νόμον (Α.Π. 107/1941, ΕΕΔ 1, 39, Α.Π. 1/1942, ΕΕΔ 1, 327).

(23) Μέχρις ὥρας δὲν ἐξεδόθη τοιοῦτο διάταγμα.

(24) Ἡ φυσικὰ καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τῶν κανονιστικῶν περιεχομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκδίδονται βάσει τοῦ νόμου 28/1944 (ΕΕΔ 4, 625).

(25) Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ ὅρου «μισθωτὸς» νοεῖται καὶ ὁ κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβόμενος (ἀρθρ. 6 νόμου 765/1943 ΕΕΔ 2, 726). Πάντως ὁ μισθωτὸς δὲν δύνανται αἱ ἀποδοχαὶ καὶ τούτου νὰ εἶναι κατώτεροι τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

(26) Περί τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «τακτικαὶ ἀποδοχαὶ» βλέπε καὶ ἀρθρ. 3 νόμου 2112/1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων».

(27) Μέχρις ὥρας δὲν ἐξεδόθη τοιοῦτο διάταγμα.

του μισθωτού διατυπώσεως της σχετικής αιτήσεως (29).

Πάντως το ήμισυ τουλάχιστον των κατ' έτος εν έκάστη έπιχειρήσει δικαιουμένων άδειας δέον να ικανοποιώνται εντός του από 1ης Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου χρονικού διαστήματος.

Έπίλυσις διαφορών: Έπί πάσης διαφοράς, ή οποία άφορᾷ τον αριθμόν και την σειράν των δικαιουμένων άδειας μισθωτών, την διάρκειαν της εις έκαστον τούτων χορηγητέας άδειας και την χρονικήν περίοδον χορηγήσεως ταύτης αποφοινονται τριμελείς Έπιτροπαι (30) εκ του Έπιθεωρητοῦ ή Έπόπτου Εργασίας και όπου δέν ύφιστανται τοιοῦτοι έξ ένός δημοσίου ύπαλλήλου, εκ του οικείου εργοδότη ή του αντιπροσώπου του και έξ ένός αντιπροσώπου του προσωπικού της έπιχειρήσεως ή της τοπικής γενικωτέρας ή σοβαρωτέρας έπαγγελματικής οργανώσεως εργατών ή ύπαλλήλων, ανάλογως.

Τάς Έπιτροπάς ταύτας συνιστοῦν ὁ Υπουργός Εργασίας, αἱ Γενικοὶ Διοικηταὶ καὶ οἱ Νομάρχαι, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ των ἐνδιαφερομένων.

Διὰ τὸ διευκολύνεται ὁμας ή πραγματική εφαρμογή τοῦ νόμου, έκαστος εργοδότης ὀφείλει νὰ ἐγγράφῃ εἰς ἐιδικὸν βιβλίον, τηρούμενον κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ Υπουργείου Εργασίας.

α) Τὴν ἡμερομηνίαν εἰσόδου εἰς τὴν ὑπηρε-

(28) Ἡ αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ δέν ἔχει τύπον. Διὰ νὰ εἶναι ὅμως ἀδιαφιλονίκητος ἡ ἀπὸ τῆς αἰτήσεως παρέλευσις τοῦ διμήνου, σκόπιμος εἶναι ἡ ἐγγράφου διατύπωσις τῆς αἰτήσεως.

(29) Ὁ **Δ. Καποδιστριας** (ΕΕΔ 4, 519) φρονεῖ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν ἔχουν διαιτητικὸν χαρακτῆρα καὶ δέν ἀποτελοῦν ἐκτελεστικὰς διοικητικὰς πράξεις, κατὰ τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται αἰτήσις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ὁ **Φ. Ἀγγελῆς**, (ΕΕΔ 4, 648) ἀντιθέτως ὑποστηρίζει, ὅτι πρόκειται περὶ διοικητικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐπομένως ἡ ἀπόφασις αὐτῶν πρέπει νὰ θεωρηθῇ προσβλητὴ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατ' ἄρθρ. 46 τοῦ νόμου 3713/1928 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας», οὐχ' ἦττον ὅμως ἡ σύστασις αὐτῶν πρέπει νὰ θεωρηθῇ—κατὰ **Φ. Ἀγγελῆν**—ἀντισυνταγματική (βλέπε ΕΕΔ 4, 648). Νομίζομεν, ὅτι διὰ τοῦ νόμου (ἄρθρ. 4 νόμου 539/43) συνεστήθησαν συλλογικά ὄργανα διοικήσεως, ἐνώπιον τῶν ὁποίων, χωρὶς τοῦτο, ν' ἀντιβαίῃ εἰς συνταγματικὴν τινα διάταξιν (βλέπε σχετικῶς ΕΕΔ 5, 32) ἄγετα πρὸς διάγνωσιν ἀμφισβητούμενη κατὰστασις δικαίου.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1180/1939 ἀποφάσεώς του, κοῖνον τὴν νομικὴν μορφήν τῆς συνιστωμένης Ἐπιτροπῆς διὰ τῆς ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου 1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων Ἀνωτάτων Ἐταιριῶν ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποτελεῖ διαιτητικὴν καὶ ὄχι διοικητικὴν Ἀρχήν, σκεπτόμενον ὅτι «οὐδαμῶθεν ἐκ τοῦ νόμου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας παρέχεται ἐξουσιοδότησις, ὅπως αἱ καταρτιζόμεναι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνιστῶσι διοικητικὰς Ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι συνιστῶνται εἴτε ὑπὸ νόμον, εἴτε κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ὑπὸ κανονιστικῶν τῆς Πολιτείας Πράξεων». Ἐν προκειμένῳ ὅμως ὁ νόμος (ἄρθρ. 4 νόμου 539/1945) συνιστᾷ τὰς διοικητικὰς αὐτάς Ἐπιτροπάς.

σίαν του τῶν παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν καὶ τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς άδειας, τῆς ὁποίας έκαστος τούτων δικαιούται.

β) Τὰς χρονολογίας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐχορηγήθη εἰς έκαστον τοῦτοι ἡ άδεια καὶ

γ) Τὰς ἀποδοχάς, αἱ ὁποῖαι κατεβλήθησαν εἰς έκαστον μισθωτὸν, διὰ τὸν χρόνον τῆς χορηγηθείσης εἰς αὐτὸν άδειας.

Τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ Ἐποπτῶν Εργασίας καὶ τῶν ἀρμοδίων ἀστυνομικῶν ὀργάνων τῶν ἀσκούντων τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἐλεγχον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.

Άκυροὶ συμφωνίαι: Πᾶσα συμφωνία μεταξὺ εργοδότη καὶ μισθωτοῦ, περιλαμβανούσα τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ εἰς άδειαν δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἢ τὴν παραίτησιν τούτου ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος καὶ ἐὰν προβλέπη τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἐπηρεημένης ἀποζημιώσεως θεωρεῖται ἀνύπαρκτος (31).

Εἰς πάντα μισθωτῶν ἀναλαμβάνοντα ἔμψον ἀπασχόλησιν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐτησίως άδειας του, ὁ ἀπασχολήσας τοῦτον εργοδότης δικαιούται νὰ μὴ καταβάλῃ ἀμοιβὴν διὰ τὸ ἀντίστοιχον χρονικὸν διάστημα.

Άναστολὴ άδειῶν: Λόγῳ ἐκτάκτων σοβαρῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας δύναται διὰ διατάγματος, προκαλουμένου μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Εργασίας ἢ τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἀναστέλλῃται ἐπὶ χρόνον οὐχὶ μακρότερον τοῦ ἔτους ἡ χορήγησις άδειῶν εἰς τούς μισθωτοὺς ὥρισμένων ἢ καὶ πάντων τῶν παραγωγικῶν κλάδων ὁλοκληροῦ τῆς Χώρας ἢ ὥρισμένων περιφερειῶν αὐτῆς (32).

Εἰς τοὺς λόγῳ ἐκδόσεως τοιοῦτου διατάγματος στερηθέντας τῆς άδειας τῶν μισθωτοὺς καταβάλλονται, πλὴν τῆς κανονικῆς τῶν ἀντιμισθίας, αἱ ἀποδοχαὶ ὧν οὗτοι θὰ ἐδικαιοῦντο ἐὰν ἤθελον τύχῃ άδειας.

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας: Εἰς περὶ πτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ (33) καὶ πρὶν ἢ οὗτος συμπληρώσῃ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τὸν βεβαίον χρόνον, ἀνεξαρτήτως ἄλλης, έξ ἄλλου λόγου, ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, καταβάλλονται εἰς αὐτόν, ἐὰν μὲν ἔχῃ τὴν ιδιότητα ὑπαλλήλου τόσοι ἡμερήσιοι μισθοὶ του, ὅσοι εἶναι οἱ μῆνες ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἔξ ἧς ἀπολύεται, ἂν ἔχῃ ἄλλην τινα

(30) Ἀπόρροια καὶ ἡ ἀκυρότης αὕτη τῆς βασικῆς ἀρχῆς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου περὶ ἀκυρότητος παραιτήσεως δικαιωμάτων μισθωτοῦ, ὑπὸ τὴν τεκμαιρομένην ἐκ τῆς οἰκονομικῆς του καταστάσεως βίαν (βλέπε καὶ ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920, ἄρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 547/1937, ἄρθ. 14 νόμου 551 «περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων» κλπ.). Ἡ ἀκυρότης μάλιστα, ὡς ἐκ τῆς ὑφῆς τοῦ δικαιώματος, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀπόλυτος (πρβλ. καὶ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 2116/1936, Θέμ. ΜΗ' σελ. 388 ἐπὶ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 4694/1930 ἐκχωρήσεως μισθοῦ).

(31) Μέχρις ὥρας δέν ἐξεδόθη τοιοῦτο διάταγμα.

(32) Παρὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθέρως, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου κατάργησιν τοῦ ν.δ. 424/1941, ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, καθίσταται ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐν τῷ κειμένῳ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐρευνᾶται ἂν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας βαρύνῃ τὸν μισθωτόν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡ. 9 Ν. 118/1945 ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἀπόψεις περὶ ἐφαρμογῆς τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς

Προσθήκη διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. 118/1945 ἐνὸς ἀκόμῃ λόγου ἀπολύσεως. — Ὑπαγωγή εἰς τὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ νόμου 765/1943. — Ἐπίρρηση τοῦ νόμου 827/1946. — Ἀρχὴ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946

Ὁ Ἀρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἐλυσε τὸ περίλυτον ζήτημα, — πόσον ἐβασανίσθη θεωρία καὶ πράξις! — ἂν καὶ οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ δεσμεύωνται ὑπὸ τῆς τριμήνου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ νόμου 765/1943 διὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς, ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ἐφαρμόζεται καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡ ἐν λόγῳ προθεσμία.

Ἄν ἤδη μισθωτοί, ἐμπλεκέντες εἰς μακροὺς δικαστικούς ἀγῶνας, βλέπουν τὰ δικαιώματά των νὰ

ἰδιότητα ἡμερήσιοι μισθοὶ του, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἰσοῦται πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μηνῶν ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῷ ὅφ' οὗ ἀπολύεται ἐργοδότη.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω, τμήμα μὲν τῆς περιλαμβανόμενης περισσοτέρας τῶν δέκα πέντε ἡμερῶν, λογίζεται ὡς πλήρης μῆν.

Πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσιν τὸν ἐργοδότην⁽³³⁾, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτίσιν ἀδείαν, δικαιούται ἀποζημιώσεως ἰσῆς πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανε, ἂν ἤθελε τύχῃ τῆς ἀδείας του. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην ν' ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας⁽³⁴⁾.

Ποινικαὶ κυρώσεις: Αἱ παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ ἀναγκ. νόμου 539/1945 ἐκδικάζονται κατ' ἐγκλησιν τῶν ἐποπτευόντων τὴν ἐφαρμογὴν τῶν δημοσίων ὀργάνων ἢ παντὸς ἔχοντος συμφέρον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. τῆς 25 Νοεμβρίου 1923 «περὶ ἀμέσου ἐκδικάσεως πλημμελημάτων τινῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ» καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νόμου Γ30Λ' «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὥρων ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 2943 τοῦ 1942. τοῦ ποσοῦ τῆς ἐν αὐτῷ ὀριζομένης χρηματικῆς ποινῆς δεκαπλασιαζομένου⁽³⁵⁾.

ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

(33) Νοεῖται ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ βασικοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας.

(34) Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπολύσεως δὲν ἐπεκτείνεται φυσικὰ καὶ εἰς ἀπαγόρευσιν τῆς τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀρκεῖ νὰ μὴ συμπέσῃ ἡ ἀπόλυσις εἰς τὸν χρόνον τῆς χορηγηθείσης ἀδείας. Ἐνταῦθα ὡς ἀπόλυσις νοεῖται ἡ ἄτακτος (ἀπροειδοποίητος) καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Συνέπεια τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπολύσεως εἶναι ἡ ἀκυρότης.

(35) Χρηματικὴ ποινὴ δραχμῶν 3000 μέχρι 30.000 καὶ φυλάκισις μέχρι 6 μηνῶν.

χάνονται, δὲν εἶναι ἄμοιρος τῆς εὐθύνης καὶ ὁ νομοθέτης, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφρόντισε διὰ τοῦ νομοθετήματος του (ν. 118/1945) νὰ καθορίσῃ σαφῶς τὴν θέλησίν του, ἂν δὲ διὰ τοῦ νόμου 827/1946 (ΕΕΔ 5, 59) ἐσκόπησε νὰ κατασιγάσῃ τὸν νομολογιακὸν ἐπὶ τοῦ ζητήματος σάλον, ἀτέχνως ἐκφρασθεὶς ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῆς προθεσμίας ἐπὶ τῶν ἀπολύσεων κατὰ τὸν ν. 118/1945, ἐπῆλθε τὸ νεώτερον νομοθέτημα (8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. ἄρθρ. 3) (βλέπε καὶ τὴν δικαιολογοῦσαν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 3 αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν, ΕΕΔ 5, 384), διὰ νὰ ὑποδηλώσῃ τὴν ἀντίθετον ἐκείνης τοῦ νόμου 827/1946 θέλησίν του.

Νὰ εἴπωμεν, ὅτι αὐτὸ λέγεται σύστημα δικαίου; Μὰς εἶναι πολὺ-πολὺ δύσκολον.

Ἀρείου Πάγου 154/1946 Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Σ. Δημητριάδης
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Κουβαριτάκης, Μ. Βαρβιτσιώτης.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 118 τοῦ 1945 σαφῶς προκύπτει, ὅτι πρὸς οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιτρέπη εἰς αὐτάς ἡ ἀπόλυσις τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν κατὰ προσθήκην καὶ τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀπολύσεως εἰς τοὺς ὀριζομένους τοιοῦτους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ βασικοῦ καὶ γενικοῦ Ν. Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 424 τοῦ 1941, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765 τοῦ 1943, ἐπομένως καὶ οἱ ὡς πλεονάζοντες ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων περιλαμβάνονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ εἰρημένου νόμου 765 τοῦ 1943, ὑποχρεούμενοι καὶ οὗτοι ὅπως ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἀπολύσεως τῶν ἐπιδώσουν ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τῶν τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν, ἐπερχομένης ἐν παραμελήσει τοῦτο τῆς ἀπωλείας τοῦ δικαιώματος τῶν ὅπως ἐπικαλεσθῶν τὸ ἄκυρον τῆς ἀπολύσεως τῶν, διότι οὐδεὶς δικαιολογικὸς λόγος συντρέχει, ὅπως οἱ δυνάμει τοῦ νόμου 118 ἀπολυόμενοι πλεονεκτοῦν τῶν ἀπολυομένων δυνάμει τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 424, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ Ν. 765 τοῦ 1943, μὴ δεσμευόμενοι ὑπὸ τῆς εἰρημένης τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ὁ ἐργοδότης θὰ ὑπέκειτο ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκύρωσεως τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ κινδύνῳ τῶν συμφερόντων του. Οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, καθ' ὃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, καὶ ἀπορρίψαν ὡς μὴ νόμιμον τὴν ἀγωγὴν τῆς δυνάμει τοῦ νόμου 118 τοῦ 1945 ἀπολύσεως ἀναιρεσειούσης, ὡς ἐγερθεῖσαν, καθὰ

δέχεται, μετά την παρέλευσιν της ειρημένης τριμήνου ανατρεπτικής προθεσμίας από της απολύσεώς της, ὁρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικαλούμενος νόμος 827 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1946, δι' οὗ ὠρίσθη ὅτι ἀποφάσεις ἀπορρίπτουσαι τελεσιδικίους ἀγωγὰς ὡς ἀπαράδεκτους ἐκ τοῦ νόμου 118, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἀρθρῷ 2 τοῦ νόμου 765 τοῦ 1943 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχὺν των, ἡ δὲ ὑπόθεσις εἰσάγεται καὶ αὖθις πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν εἰς τὸ εἰκλὶον δικαστήριον, πρωτοδικὴν ἢ πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον ἔχει ἀσκηθῇ ἔφεσις διὰ κλήσεως ὑπὸ τοῦ ἐπιμελεστέρου ἐκ τῶν διαδίκων, δὲν ἐμποδίζει τὴν ἔρευναν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀναιρεσεως, διότι ὁ νόμος οὗτος ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος ἐάν ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς σύμφωνος

πρὸς τὰς περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, κατηργήθη ρητῶς, ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1946 Ν. Δ., διὰ δὲ τοῦ ἀρθρου 3 περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς ἐν περιπτώσει μὴ κοινοποιήσεως αὐτῆς παρὰ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπανέλαβε τὴν διὰ τοῦ ἀρθρ. 2 § 7 τοῦ Ν. 765 τοῦ 1943 τεθεῖσαν καὶ ἀνωτέρω ἀναφερομένην ἀρχήν, ἐξ οὗ προκύπτει σαφῶς, διὸ ὁ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικαλούμενος νόμος οὐδεμίαν ἡκίσησεν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων περὶ τῶν διέλαβεν. Ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προτάσεων τῆς ἀναιρεσειούσης.

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΚΑΙ Ν. 118]1945

Ἐνάσκησις τοῦ ἐκ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Ν. 118]1945 δικαίωματος ἀπολύσεως

Ἀληθὲς ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως ἀρθρου 2 § 4 τοῦ νόμου 118]1945 περὶ τῶν ἡσφαλισμένων εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, Ὁργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. — Ὑπαγωγή καὶ τούτων εἰς τὸ κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945 δικαίωμα ἀπολύσεως.

Τὸ ἀρθρὸν 2 τοῦ νόμου 118]1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (βλέπε κωδικοποιήσιν εἰς ΕΕΔ 5, 307) καθορίζει τὰ ἀσφαλιζόμενα παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀνεργίας πρόσωπα μισθωτῶν.

Μεταξὺ αὐτῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς § 4 τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ ἐν λόγω νόμου, δὲν ὑπάγονται οἱ ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμούς.

Τὸ ζήτημα εἶναι ἤδη ἂν ἡ μὴ ὑπαγωγή τῶν οὕτως ἡσφαλισμένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ «παρόντος» κατὰ τὴν ἐκφράσιν τοῦ νόμου ἀφορᾷ μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ἀσφαλίσεως ἢ ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, τὸ ὁποῖον ἐπέτρεπε, πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις...» (ΕΕΔ 5, 283) τροποποιήσεως αὐτοῦ, τὴν ἀπόλυσιν μόνον τοῦ «πλεονάζοντος» προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν καταχωρουμένων κατωτέρω δικαστικῶν ἀποφάσεων, καὶ ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος κατ' ἔφεσιν βαθμὸς τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ νόμου Γ'ΔΟΑ' κατέληξεν εἰς τὴν ἀπομνηνίσαν ὅτι πράγματι ἡ μὴ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ὑπαγωγή διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἡσφαλισμένων εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμούς δὲν ἡμπτόδιζε τὴν κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 ἀπόλυσιν αὐτῶν ὡς «πλεονάζοντων».

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἀντίθετος ἐννοία δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τοῦ νόμου. Ἐκεῖ ὅπου οὗτος ἠθέλησε νὰ διαστείλῃ τὴν περιπτώσει τῆς ἀσφαλίσεως ἐξεφράσθη περὶ αὐτοῦ σαφῶς. Οὕτω κατὰ τὴν § 1 τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 118/1945 «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται...». Κατὰ τὴν § 2 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται...». Καὶ προκειμένου περὶ τῶν ἡσφαλισμένων κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ὁργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

ἐκφράζεται οὕτω «4. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ὑπάγονται...», ὥστε νὰ δημιουργηθῇ ἡ ἐντύπωσις ὅτι πρόκειται δι' αὐτοὺς περὶ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἐπ. μὲν καὶ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945.

Ἄν ὁμως ἀποβλέψωμεν εἰς τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945, τότε θὰ ἴδωμεν, ὅτι ἐκεῖ δὲν γίνεται λόγος περὶ ἀπολύσεως μόνον τοῦ ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀνεργίας προσωπικοῦ, ἀλλὰ γενικῶς τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, μὲ τὴν ἐξαιρέσιν τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν.

Ἐκ τοῦ ὅτι ὁμως δὲν ἐξηρθέθησαν ρητῶς εἰς τὸ ἀρθρὸν 9 τοῦ νόμου 118/1945 οἱ ἡσφαλισμένοι εἰς Ὁργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δὲν θὰ συναγάγωμεν, ὡς σκέπτονται αἱ παρατιθέμεναι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, τὴν ὀρθότητα τῆς λύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν κατέληξαν, διότι ἂν ἡ ἐννοία τοῦ ἀρθρου 2 § 4 τοῦ νόμου 118/1945 «εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος...» εἶναι «εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου», τότε ἐπερίττειν νὰ διατυπωθῇ εἰς τὸ ἀρθρὸν 9 τοῦ νόμου 118/1945 ἡ ἐξαιρέσις καὶ τῶν ἡσφαλισμένων εἰς ἄλλους Ὁργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ὡστε τὸ κρίσιμον εἶναι ποία ἡ ἀληθὲς ἐννοία τῆς φράσεως «εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος».

Προϋπόθεσις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118]1945 εἶναι προφανὴς ἡ ἀσφάλισις τοῦ μισθωτοῦ, πρὸς τὴν ὁποίαν συνεδνάσθῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ (αἰτ. γνωμοδ. Νομοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εισηγητῆς Α. Ἀλεξίου, εἰς ΕΕΔ 5, 41). Ταύτης ὑπαρχούσης — ὡς γὰρ ἂν καὶ παρ' ἄλλοις Ἀσφαλιστικοῖς Ὁργανισμοῖς — χωρεῖ ἡ ἀπόλυσις κατ' ἀρθρὸν 9 τοῦ νόμου 118/1945.

Ἐπομένως ἡ ἀληθὲς ἐννοία τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 2 § 4 τοῦ νόμου 118/1945 πρέπει νὰ εἶναι «... εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθρου...» καὶ μετὰ τοῦτο νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς ἀσφαλίζεται, οὕτως ἢ ἄλλως, δικαιούται καὶ ἡ βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις εἰς ὅ-

πόλυσιν κατ' άρθρ. 9 του νόμου 118/1945.

Εξ άλλου κατά σχετικήν ἐφημεριδικήν απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ἀνεργίας (ΕΕΔ 4, 636) ἡ ἐννοία τῆς διατάξεως τῆς § 4 του άρθρου 2 του νόμου 118/1945 εἶναι, ὅτι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις του νόμου 118/1945 οἱ ἠσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ἀσφαλιστικούς Ὄργανισμούς, ἐφ' ὅσον ἀπολαμβάνουν πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, ἢτοι ἀσφαλίσεως με παροχὰς ἰσοπόσους τοῦλάχιστον πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας χορηγουμένας. Ἐπομένως καὶ οἱ μισθωτοὶ οὗτοι δικαιούνται παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας πλήρους ἐπιδόματος, ἐφ' ὅσον δὲν δικαιούνται παντελοῦς τοιούτου παρὰ τοῦ ἄλλου Ἀσφαλιστικοῦ Ὄργανισμοῦ, παρὰ τῷ ὁποίῳ εἶναι ἠσφαλισμένοι ἢ τῆς διαφορᾶς εἰς ἃς περιπτώσεις τὸ παρὰ τοῦ ἄλλου Ἀσφαλιστικοῦ Ὄργανισμοῦ παρεχόμενον ἐπίδομα εἶναι μικρότερον τοῦ ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένου.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι, ὅτι καὶ καθ' ἡμᾶς, ἀνεξαρετήτως τῆς συλλογιστικῆς τῶν ἀποφάσεων, εἶναι ὀρθὴ ἡ λύσις, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτὰ κατέληξαν ὑπὸ τὸ προῖσχον τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. δίκαιον τοῦ νόμου 118/1945.

Σημειωτέον ὅτι τὸ θέμα δὲν παύει νὰ ἔχῃ ἐνδιαφέρον καὶ μετὰ τὸ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ., ὅσον ἀφορᾷ τὰς προϋποθέσεις ἐγκύρου ἀπολύσεως (ἀναγγελία καταγγελίας κλπ.) αἱ ὁποῖαι κατ' ἀρχὴν ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ ζητήματος ἂν ἔχῃ καὶ ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἄλλους Ὄργανισμούς ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 118/1945.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, 3351/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' ἐφ'ερσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Μ. Ἀρσένης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ἀναγνωστόπουλος, Γ. Δημίδης

Ἡ ἀληθὴς ἐννοία τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 2 § 4 τοῦ Ν. 118, καθ' ἣν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου τούτου δὲν ὑπάγονται οἱ ἠσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ὄργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως εἶναι ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς ἄλλους Ὄργανισμούς δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου τούτου ἀσφάλισιν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι ἀποκλείεται ὡς πρὸς αὐτοὺς ἡ περὶ καταγγελίας διὰ ταξίς τοῦ άρθρου 9 τοῦ ἄνω νόμου. Ἀληθὴς, ἂν τοῦτο ἐσκόπει νὰ πράξῃ ὁ νομοθέτης, θὰ ὥριζεν αὐτὸ ρητῶς ἐν τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ, ὡς ἐπράξε περὶ τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν (ἄρθρ. 9 § 8) Τοῦτο δὲ εἰπὼν καὶ ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν ἀπόφασας Πρωτοδίκης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του περὶ τῆς ἐναγοῦσης ἰσχυρίσα-

μένης ὅτι δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν μνησθέντα ὑπ' ἀριθ. 118 νόμον καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἀπόλυσις, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἐνάγουσα εἶναι ἠσφαλισμένη εἰς ἕτερον ἀσφαλιστικὸν Ὄργανισμὸν οὐδόλως ἐσφάλετο καὶ ἀπορριπτέος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως.

Καὶ τὸ δευτεροβάθμιον τοῦτο Δικαστήριον, ἐκτιμῶν τὰς κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διεξαχθείσας ἀποδείξεις, εἰς τὸ αὐτὸ ἀγεται συμπέρασμα, εἰς ὃ καὶ ὁ ἐν α' βαθμῷ δικάσας Πρωτοδίκης κατέληξεν. Ἀληθὴς ἐκ τῶν ληφθεισῶν μαρτυριῶν προκύπτει, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἀναμφισβήτητον, ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως ἀπὸ μακροῦ χρόνου βαίνουνσι ὀλονέν ἐλαττούμεναι καὶ ἐκ τούτου ἐδρίσκεται ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ διατηρήσῃ τὸ προσωπικόν, ὅπερ μέχρι τοῦδε διετήρει. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐναγομένη νόμιμον ἔσκησε δικαίωμα κατ' ἄρθρον 9 τοῦ 118 Α. Ν., ἀπολύσασα τὴν ἐνάγουσαν ὡς πλεονάζουσαν, καὶ τὸ σχετικὸν παρὰπνον τῆς ἐκκαλοῦσης περὶ μὴ ὀρθῆς τῶν ἀποδείξεων ἐκτιμήσεως ἀπορριπτέον ἐστίν.

Ἡ ἐπικυρουμένη ἀπόφασις τοῦ α' βαθμοῦ, ὑπ' ἀρ. 4882/1945, Πρωτοδίκης Ν. Καρναντζός, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, ὅτι δι' αὐτὴν δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ Νόμος 118/45, διότι εἶναι ἠσφαλισμένη εἰς ἕτερον ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ νόμιμος, καθ' ὅσον ἡ σχετικὴ διατάξις τοῦ άρθρου 2 § 4 τοῦ ἄνω Νόμου ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς ἄλλους Ὄργανισμούς δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατὰ Νόμον τοῦτον ἀσφάλισιν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι ἀποκλείεται ὡς πρὸς αὐτοὺς ἡ περὶ καταγγελίας διὰ ταξίς τοῦ άρθρου 9 τοῦ ἄνω νόμου, διότι, ἂν τοιοῦτό τι ἤθελεν ὁ Νομοθέτης, θὰ ἀνέγραφεν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀποκλείει τὴν καταγγελίαν προκειμένου περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν (ἄρθρον 9 § 8). Ἀλλωστὲ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ άρθρου 2 § 4 τοῦ Νόμου 118/45 εἰς ταύτην δὲν ὑπάγονται οἱ ἠσφαλισμένοι κατὰ κινδύνον ἀνεργίας εἰς ἄλλους ὀργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἐνῶ ἡ ἐνάγουσα, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου κανονισμοῦ συντάξεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως τυπογράφων καὶ μισθωτῶν γραφικῶν τεχνῶν, εἰς ὃ διατείνεται ὅτι ὑπάγεται τὸ εἰρημένον Ταμεῖον (ἄρθρον 1 καὶ 2) δὲν ἀφαιλεῖ κατὰ κινδύνον ἀνεργίας ἀλλ' ἄλλας περιπτώσεις καὶ δὴ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἢ γήρατος κλπ. Ὡσαύτως καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω Νόμου, ἄρθρον 2 § 4 καὶ ἄρθρον 14 προκύπτει, ὅτι δὲν ἐξαιροῦνται αὐτοὶ οἱ ἠσφαλισμένοι κατὰ τῆς ἀσθενείας, ἀναπηρίας, γήρατος.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤ' ΑΡΘΡ. 9 Ν. 118/1945 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀποφῆς περὶ μὴ ὑπαγωγῆς τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον

Ἀνάθεσις ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος μισθωτοῦ εἰς μόνον τὸν ἐργοδότην.— Παρὰ ταῦτα ἀνάγκη ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος κατὰ μὴ ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως.— Μετάπτωσις εἰς κατὰχρησιν δικαιώματος.— Ἀπόλυσις δι' ἄλλον, ἐκτὸς τοῦ νόμου 118/1945 κείμενον, σκοπόν.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του διασπᾷ τὴν ἄρχουσαν γνώμην τῆς νομολογίας, (καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Πρωτοδικείου κατ' ἐφ'ερσιν, βλέπε παρα-

πομπὰς εἰς ΕΕΔ 5, 75) ὅτι ἡ κρίσις περὶ τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 9 τοῦ νόμου

118]1945 «περί ασφάλισης κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» ὑπέκειτο εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον.

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀπόφασιν ἀντικειμένον ἐρευνῆς ἦτο μόνον ἂν ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος ἐγένετο κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ συνιστάται κατὰχρησις δικαιώματος.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ὁρθότητος τῆς ἐκδοχῆς ὅ,τι πάλιν παρατηρεῖται εἶναι ἡ ὑπαρξίς ἀντιθέσεων γνώμων εἰς τοὺς κόλπους τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ μάλιστα βαθμῷ ἐπὶ νομικοῦ ζητήματος βασικῶς ἐνδιαφέροντος τόσον τὸν ἐργοδότην, ὅσον καὶ τὸν μισθωτόν, τὸ ἐνδιαφέρον δὲ τοῦτο δὲν ἐξητιμίσθη μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ἀπόλειψιν ἐκ τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμ. 118]1945 τῆς λέξεως «πλεονάζοντος», ἀφοῦ παραμένουν ἀθίκτα τὰ ἐκ τοῦ παλαιοῦ δικαίου κτηθέντα δικαιώματα.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2536]1946

Διαδικασία νόμου Γ2ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράκης

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Π. Θεράπης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Οἰκονόμου, Γ. Παπαθεοδώρου

Ἐκ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Ν. 118]45, ἐρμηνευόμενον ἐν τῷ πλαίσῳ τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῶν κατ' ἰδίαν διατάξεων τούτου, προκύπτει, ὅτι ἡ κρίσις περὶ τοῦ ἐάν ὑφίσταται ἡ ὄχι πλεονάζον προσωπικὸν ἀφέθη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη. Ἡ ἀσκῆσις ὅμως τοῦ δικαιώματος τούτου δὲν δύναται νὰ υπερπηδήσῃ τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν τοῦτο ἀπενεμήθη, ὅρια, διότι τότε ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν μετὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, αἰτίας δεσποζοῦν ἐπὶ πάσης συναλλαγῆς καὶ ἀποβαίνει κατὰχρησις μὴ εὐρίσκουσα προστασίαν εἰς τὸ δίκαιον (βλ. γεν. ἀρχὴν πηγάζουσαν ἐκ τῶν δια-

τάξεων τοῦ Ρ.Δ.Π. 6.1.38, Π. 392. 24 § 12. Π. 393, 1 § 12 κλπ. πρὸς δὲ καὶ τὸ ἀρθρ. 6' Ἀστ.Κώδικος ἔχον κατὰ τὸ ἀρθρ. 7 εἰς. Ν. ἀνδρ. μὴν λοχόν). Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων ἐνώπιον τοῦ πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου μιστῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ προσκομιζόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα καὶ τὴν ἐν γένει συζήτησιν, ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς συνδεούσης ταύτην καὶ τὸν ἐφεσίβλητον δὲν προέβη ἡ ἐκκαλοῦσα. Ἰνα ἀπαλλαγῇ ἀπὸ αὐτόν, ὡς ἀποτελοῦντα μετ' ἄλλων συναδέλφων τοῦ ὑπεράριθμον προσωπικόν, ἡ περαιτέρω διατήρησις τοῦ ὁποῦο θ' ἀπετέλει διὰ τὴν ἐπιχειρήσιν τῆς βάρος ὑπέρμετρον, δυνάμενον νὰ ἐπιδράσῃ δυσμενῶς, κατὰ σημαντικὸν μέτρον, ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς τῆς ἀντοχῆς καὶ ἐνδεχομένως νὰ κλονίσῃ αὐτήν, διότι ἡ ἐκκαλοῦσα, ὡς ὀρθῶς ἐδέχθη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, τυγχάνει μεγάλης οἰκονομικῆς ἀντοχῆς κατεργαζομένη πρώτην ἕλην ὀφθονώτατα ἐν τῇ χώρᾳ παραγομένην, αὐξανομένην ὁσημέραι τῶν ἐργασιῶν τῆς.

Τὸ ἐν τέλει τῶν προτάσεων τῆς παρούσης συζητήσεως ἐκτιθέμενον ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος εἶναι ἐπικίνδυνον ἀναρχικὸν στοιχεῖον, σκοποῦν μετ' ἄλλων τὴν διὰ παντὸς τρόπον διάλυσιν τῆς ἐργασίας τῆς, καὶ ἀληθὲς ὑποτιθέμενον δὲν νομιμοποιεῖ ταύτην εἰς τὴν ἐκ τοῦ ν. 118]45 ἀπόλυσιν, ἀλλὰ εἰς ἀπόλυσιν ὅφ' ἄλλας διατυπώσεις. Ζήτημα ὅμως τοιαύτης ἀπολύσεως δὲν ἐτέθη ἐν τῇ προκείμενῃ δίκῃ.

Μετὰ ταῦτα ὀρθῶς, εἰ καὶ δι' ἄλλους ἐν μέρει λόγους, ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη, ὅτι ἡ γενομένη ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσίβλητου εἶναι ἀκυρὸς καὶ δέον ν' ἀπορριφθῇ ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως.

ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΜΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ Ν. 118)1945

Ἀναδρομικὴ αὐξήσις ἀποδοχῶν καὶ κύρος ἀπολύσεως μισθωτῶν

Παρκίτησις ἀπὸ πάσης ἀξιώσεως ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. — Θεώρησις τοῦ κύρους αὐτῆς. Προϋποθέσεις ἐγκύρου καταγγελίας. — Ἑλλειψὶς ἀναγγελίας καὶ κύρος αὐτῆς. — Ἀναδρομικὴ αὐξήσις ἀποδοχῶν. — Ἐνοχικὴ μόνον ἀξίωσις καὶ ὄχι ἀκυρότης καταγγελίας. — Ἑλλειψίς δικαιώματος ἐπιδόματος ἀνεργίας καὶ ἀπόλυσιν κατ' ἀρθρ. 9 νόμου 118]1945.

Ποικίλα καὶ ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ νομικὰ ζητήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων πραγματεύεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις.

Εἰς ὅ,τι θὰ ἡδύνατο νὰ ἀμφισβητηθῇ ἡ ὁρθότης τῶν λύσεων, εἰς τὰς ὁποίας κατηνύνηται, εἶναι α) ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἀναγγελίας τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 § 3 τοῦ νόμου 118/1945 «περί ασφάλισης κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 5, 307), ἐφ' ὅσον γίνεται μὲν ἐμπροθέσμως (ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταγγελίας), ἀλλὰ δὲν περιέχει καὶ ὅλα τὰ νόμιμα στοιχεῖα καὶ β) ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπολύσεως, κατ' ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945, τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ἐδικαιούντο ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐρευνῶνται, ἔχει ἐνδιαφέρον καὶ μετὰ τὸ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. «περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1946 κλπ.», ἀφοῦ ἐπιβάλλεται πάντοτε ἡ ἐμπρόθε-

σμος κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 § 3 τοῦ νόμου 118/1945 ἔγγραφος ἀναγγελία τῆς ἀπολύσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας.

Ἐφ' ὅσον ὁ νόμος (ἀρθρ. 9 § 3 νόμον 118]1945) ὀρίζει σαφῶς, ὅτι αἱ «ἐπιχειρήσεις . . . ὑποχρεοῦνται νὰ ἀναγγέλλουν ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας τῆς περιφερείας τῶν πᾶσαν ὑπ' αὐτῶν γενομένην καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ταύτης, κατὰ τὰ λεπτομερέστερον δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁριζόμενα, (βλέπε σχετικῶς ἀποφάσεις εἰς ΕΕΔ 5, 310, ΕΕΔ 5, 319). ἔπεται, ὅτι ἡ ἀναγγελία τῆς καταγγελίας, διὰ νὰ εἶναι ἔγκυρος, πρέπει νὰ περιέχῃ καὶ ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου, ἐπιτασσόμενα στοιχεῖα (πρβλ. Πρωτ. Βερροῖας 45]1946, εἰσηγητῆς Α. Κνριακόγγονας, ΕΕΔ 5, 269, Ε. Ὑδραῖον, ΕΕΔ 4, 44

ὡπὸ τὴν ἀκολουθήσασαν καὶ αὐτὴν ἐσφαλμένην ἐκδοχὴν. Πρωτ. Ἀθηνῶν 411]1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Καραμάνος, ΕΕΔ 4, 44).

Εἰς τὰ νόμιμα ταῦτα στοιχεῖα βασίζεται ὅλη ἡ λειτουργία τῆς παροχῆς ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἡ ἐλαττωματικὴ τῶν ὁποίων γνωστοποιήσις καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν παροχὴν καὶ ἐπομένως ἐνέχει οὐσιώδη κατὰ τὸν νόμον σημασίαν ἢ ἀκριβὲς γνωστοποιήσις.

Δὲν βλέπομεν, συνεπῶς, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ πληρομένη νομικῶς ἡ ἀναγγελία καταγγελίας, ἡ ὁποία, κατὰ τὸ δοκοῦν εἰς τὸν ἐργοδότῃν, περιέχει ὄχι ὅλα, ἀλλ' ὠρισμένα νόμιμα στοιχεῖα.

Ὡς πρὸς τὸ δευτέρον θέμα τῆς ἀπολύσεως, κατ' ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 118]1945, μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ δικαιουμένου ἐπιδόματος ἀνεργίας, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐλλείπουν αἱ βασικαὶ προϋποθέσεις τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ νόμου 118]1945, νομίζομεν, ὅτι καὶ ἐπ' αὐτοῦ σφάλλει ἡ καταχωρουμένη κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις.

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 118]1945 δικαίωμα ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπὶ χειρῆσεως ὡς «πλεονάζοντων», κατὰ τὸ προῖσχον τοῦ Ν. Δ. 8]11 Μαΐου 1946 δίκαιον, προϋπέθετε—καὶ προϋποθέτει καὶ μετὰ τὸ ἄνω Ν. Δ., μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν ἐρευνᾶται ἤδη ἂν εἶναι τὸ προσωπικὸν πλεονάζον—ὑπαρξίν δικαίωματος ἐπιδόματος ἀνεργίας. Πρὸς αὐτὸ συνεδράσθη τὸ δικαίωμα ἀπολύσεως τοῦ ἁρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118]1945 (βλέπε γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς Α. Ἀλεξίου, ΕΕΔ 5, 41). Ἡ ἀπόφασις ὁμῶς ἔχει διάφορον γνώμην: Σκέπτεται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ προστατεύσῃ πρωτίστως καὶ κυρίως τοὺς ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ὑπηρετοῦντας μισθωτοὺς, καθιερώσας ἐπιδόμα ἀνεργίας δι' αὐτοὺς καὶ μόνον (ὅρα ἄρθ. 2 § 1-3 νόμου 118]1945) εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὡς πλεονάζοντες ἠθέλων ἀπολυθῇ.

Ἐν τούτοις ἡ § 1 τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ νόμου 118]1945 ἀσφαλίζει κατὰ τῆς ἀνεργίας τοὺς μισθωτοὺς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑπηρετοῦντας ἀπλῶς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου. Τούτο σημαίνει, ὅτι ἀρκεῖ νὰ εἶχε προσληθῇ ὁ μισθωτὸς καὶ μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 118]1945, ἵνα ἀσφαλισθῇ.

Ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις φαίνεται νὰ ἐκκινᾷ ἀπὸ τὴν σκέψιν ὅτι ὅσοι δὲν ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος ἀνεργίας δὲν ἠδύναντο καὶ ν' ἀπολυθῶν, πρᾶγμα φυσικὰ παράλογον. Ἡδύναντο ὁμῶς καὶ οὗτοι ν' ἀπολυθῶν, ἀλλὰ μόνον κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἁρθροῦ 9 τοῦ Ν. Δ. 424]1941, (πρβλ. ἄνω γνωμοδότησιν), ἂν δὲ ἦτο δυσκολωτέρα ἡ ἀπόλυσις, ἀφοῦ ἔπρεπε νὰ συντρέξουν αἱ αὐστηραὶ προϋποθέσεις τοῦ Ν. Δ. 1085]1942 περὶ τοῦ ὁρου «πραγματικὴ ἀδυναμία ἐξακολογήσεως ἐργασιῶν», τοῦτο ἔχει τὴν λογικὴν ἐξήγησιν, ὅτι δὲν ἠθέλησε ὁ νόμος νὰ «πετάξῃ εἰς τοὺς δρόμους» μισθωτοὺς μὴ δικαιουμένους ἐπιδόματος ἀνεργίας. Ἀλλως δὲν θὰ εἶχεν ἔννοιαν ἡ διὰ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946 καταργηθεῖσα διάταξις § 9 ἁρθροῦ 9 νόμου 118]1945 ἐφ' ὅσον ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπολυόμενος μισθωτὸς δικαιούται ἐπιδόματος ἀνεργίας, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424]1941, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Προέδρου Πρωτ. Πειραιῶς 342]1946

Διαδικασία προσωρινῆς ἐπιδικάσεως

Προεδρεύον ὁ Πρωτοδίκης κ. Κ. Ψιλόπουλος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κουέλης, Χ. Ἰωάννου.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτησις, ἐπιδιώκουσα τὴν ὥς ἐκ τῆς ἀπορίας τῆς αἰτούσης καταβολὴν ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ, λόγῳ προσωρινῆς διατροφῆς, μέρους τῆς ἐν αὐτῇ ὑπαίτησεως τῆς ἐξ ἐργατικοῦ μισθοῦ, αἰε ἀκύρου, ὡς διαλαμβάνει, εἰσῆς τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἐργοδότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν (ἄρθρ. 634 Α. Πολ. Δικ., ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Ν. 2032]1939).

Κατὰ τοὺς νόμους 27 § 3 Π (214) 3 Π (215) 12 Π (126) 11 Κ (45) ἡ παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαίωματος εἶναι ἐγκυρὸς, δυναμένη νὰ ἐπέλθῃ οὐ μόνον διὰ ρητῆς δηλώσεως τοῦ δικαιουμένου, ἀλλὰ καὶ αἰσιωπῶς, διὰ πράξεων ἐμφανουσῶν τὴν τοιαύτην βούλησιν αὐτοῦ, ἀρκεῖ αἱ δηλωτικαὶ τῆς βουλήσεως πράξεις νὰ ᾧσι τοιαῦται ὥστε ἐξ αὐτῶν ἀναμφοβηθῆτως νὰ συνάγεται καὶ τρανῶς ν' ἀποδεικνύεται ἡ παραίτησις, οὐδεμίαν περὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ καταλείπουσα ἀμφιβολίαν.

Ἐκ τῆς ἀπὸ 12 Διβρίου 1945 ἐγγράφου δηλώσεως τῆς αἰτούσης, ἐκδοθείσης μετὰ 7 ἡμέρων ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς της, ἐχούσης οὕτω «δηλῶ διὰ τῆς παρούσης μου, ὅτι, ἀπολυομένη συμφώνως τῷ νόμῳ, ἀπεξημιώθην πλήρως καὶ οὐδεμίαν ἀπαιτησὴν παρὰ τοῦ ἐργοδότητος ἔχω εἰς τὸ ἐξῆς», σαφῶς, κατὰ τὴν κρίσιν μας, συνάγεται, ὅτι ἡ αἰτούσα παρητήθη καὶ τῆς κατὰ τοῦ καθ' οὗ ἀξιώσεως τῆς ἐκ τῆς κατ' αὐτὴν ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ τοιαύτη δὲ παραίτησις, μὴ προσκρούουσα εἰς νόμον τινά, εἶναι νόμιμος καὶ ἡ ἐνδίκος αἰτήσις ἐντεῦθεν ἀπορριπτέα.

Ἀλλως, καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης δηλώσεως δὲν συνάγεται παραίτησις ἀπὸ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, καὶ πάλιν ἡ ἀξίωσις τῆς αἰτούσης δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον μετὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἐγγράφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις εἶναι νόμιμος, ὡς ἐκ τοῦ προσαγομένου ἐγγράφου προκύπτει: 1) Διότι ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἁρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118]1945. 2) Διότι ἐδῆλῶθη ἐντὸς τριημέρου εἰς τὸ Γραφεῖον Ἀνεργίας καὶ εἰς τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1946 ὑπηρεσιακοῦ του σημειώματος, ἀποσπηνίζον τὸ ἀπὸ 8]2] 946 τοιοῦτο, δὲρ διαλαμβάνει μόνον, ὅτι ἐκ τοῦ πρωτοκόλλου ἐξάγεται, πιστοποιεῖ τὴν ἐμπρόθεσμον ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἀναγγελίαν εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας τῆς γενομένης ἀπολύσεως καὶ τὸν λόγον τῆς μὴ καταχωρήσεως τῆς εἰς τὸ οἰκτεῖον πρωτοκόλλου. 3) Διότι ἡ τοιαύτη ἀναγγελία, γενομένη ἐμπροθέσμως, οὐδεμίαν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας ἐπιφέρει. ἔστω καὶ ἂν αὕτη (ἀναγγελία) ἤθελε θεωρηθῇ ἐλλειπής, κατὰ τινὰ τῶν ὑπὸ τῆς 2093]45 ἐγκυκλίου Ὑπ. Ἐργασίας ὁριζομένων στοιχείων, ἀφοῦ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, ὡς ἐκ τῆς ὅλης ὕφης αὐτοῦ προκύπτει, πληροῦται κατ' ἀρχὴν διὰ τῆς γενομένης ἀναγγελίας, περιλαμβανούσης τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ εἰδικότητα τοῦ ἀπολυομένου καὶ εἰδος ἐπιχειρήσεως. 4) Διότι κατεβλήθη

έμπροθέσμως ή όφειλομένη άποζημιώσις κατ' άρθρον 9 § 1 τοῦ νόμου 118/1945, ἐν συνδυασμῷ πρὸς άρθρον 3 § α τοῦ Β. Δ. 16/7/1920. Ἡ τοιαύτη άποζημιώσις όριζομένη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ήποδοχῶν τῆς ήμερας τῆς άπολύσεως (5 Δεκεμβρίου 1945) καὶ άναρχομένη εἰς δραχμὰς 800 ήμερησίως βάσει τῆς 27070/45 άποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς δὲν άμφισβητεῖται καὶ ὡς ἐκ προσαγομένης άποδείξεως προκύπτει, κατεβλήθη.

Ἡ μετὰ 20 ήμερον δὲ περίπου ἀπὸ τῆς άπολύσεως καὶ μετὰ τὴν καταβολήν τῆς νομίμου άποζημιώσεως γενομένη διὰ τῆς 31250/45 άποφάσεως αύξησης τῶν άποδοχῶν τῶν εργαζομένων άναδρομικῶς ἀπὸ 1ης Δ/βρίου 1945 μόνον ένοχικήν άξίωσιν τοῦ έργάτου κατὰ τοῦ έργοδότης θεμελιεῖ, οὐχὶ δὲ καὶ άκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας, κατὰ τὴν ἐν τῷ δικαίῳ κρατοῦσαν άρχήν, καθ' ἣν ὁ όφειλέτης έλευθεροῦται καταβάλλων τὴν παροχήν, ὡς όφειλεται κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς (Ένοχ. Dernburg παρ. 107). Τὸ ὑπὸ τῆς αίτουσης δὲ ἐπὶ πλεον ὕποστηρίζομενον, ὅτι, ἐκτός τοῦ μισθοῦ, εἰλάμβανε έβδόμαδιαίως καὶ ποσότητα μακαρονίων, ἡ άξία τῶν ὁποίων έδει νά ὕπολογισθῇ εἰς τὴν άποζημιώσιν, δὲν έβεβαιώθη ἐκ τῆς διαδικασίας 5) Διότι ἐκ τῆς διαδικασίας καὶ τῶν προσαγομένων έγγραφῶν άπεδείχθη, ὅτι κατὰ τὴν ήμέραν τῆς άπολύσεως καὶ έκτοτε έφεξῆς αἱ έργασίαι τῆς έπιχειρήσεως έχουσι μειωθῇ εἰς τὸ ήμισυ καὶ πλέον, ὡς ἐκ τῆς παρατηρουμένης έλλείψεως σιτηρῶν καὶ τῆς λήξεως τῆς μετὰ τοῦ δημοσίου άρχικῆς ἀπὸ Φ/βρίου 1945 συμβάσεως πρὸς μακασοποίησην αλεύρων, ὑπὸ τὸ κράτος Ισχύος τῆς ὁποίας προσελήφθη ἡ αίτουσα. Ἐν τῇ έκτιμῇ δὲ τῶν τοιούτων περιστατικῶν, έπιφερόν-

των μείωσιν διὰ μακρὸν σχετικῶς χρόνον τῶν εργασιῶν τῆς έπιχειρήσεως, ὡς ἐκ τῆς κρατούσης παγκοσμίου κρίσεως σιτηρῶν, δέον νά κριθῇ ὅτι ἡ αίτουσα άπετέλει πλεονάζον προσωπικὸν καὶ νομίμως ἡ μετ' αὐτῆς σύμβασις κατηγγέλη 6) Διότι οὐδόλως ἐκ τοῦ νόμου 118/45 έξάγεται, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ έργοδότης πρὸς άπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος προσώπου ἐπιπορίζεται μόνον ἐπὶ τῶν δικαιουμένων ἐπιδόματος άνεργίας, κατὰ τὸ άρθρον 2 § 1-3 νόμου 118/45, μισθωτῶν, ὡς άβυσίμως ὕποστηρίζει ἡ αίτουσα, τούναντίον ἐκ τῆς γραμματικῆς καὶ λογικῆς έρμηνείας τοῦ νόμου σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης ήθέλησε νά προστατέυσῃ πρωτίστως καὶ κυρίως τοὺς ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἰς τὴν έπιχειρήσιν ὕπηρετοῦντας μισθωτοὺς, καθ' ἐρώτας ἐπίδομα άνεργίας δι' αὐτοὺς καὶ μόνον (δρα άρθρ 2 § 1-3 νόμου 118/45), εἰς τὴν περίπτωση καθ' ἣν ὡς πλεονάζοντες ήθελον άπολυθῇ. Ἀντίθετος έκδοχή, καθ' ἣν δηλαδὴ ἐν περιπτώσει πλεονάζοντος προσωπικοῦ νά ὕπέκιντο εἰς άπόλυσιν μόνον οἱ δικαιούμενοι ἐπιδόματος άνεργίας καὶ έπομένως οἱ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὕπηρετοῦντες μισθωτοί, θά ένεφάνιζε τὸν νομοθέτην θέλοντα νά προστατέυσῃ τοὺς γεωστὶ εἰς τὴν έπιχειρήσιν προσληφθέντας μισθωτοὺς καὶ οὐχὶ τοὺς ἀπὸ μακροῦ χρόνου έμπελούς καὶ εἰδικευμένους τοιούτους, οἵτινες άπολυόμενοι διὰ τοῦ ἐπιδόματος άνεργίας μέρος μόνον τοῦ ήμερομισθίου τῶν θά έκάλυπτον, ὅπερ προφανῶς δὲν έκείτο ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ.

Κατὰ ταῦτα εἶναι άπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν αίτησις καὶ συμψηφιστέα ἡ δικ. δαπάνη, αἵτε τῆς αίτουσης έχούσης εὔλογον λόγον ν' άμφιβάλλῃ ἐπὶ τῆς έκβάσεως τῆς προκειμένης δίκης.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΥΡΟΣ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Καταβολή μειωμένων άποδοχῶν άνευ τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων προϋποθέσεων

Ἐννοία τοῦ άρθρου 9 τῆς ὑπ' αριθ' 25800/1945 ὕπουργικῆς άποφάσεως. — Ὅρος δικαιώματος έργοδότης πρὸς μείωσιν τῶν άποδοχῶν τῶν μισθωτῶν. — Ἀντίθετος συμφωνία άκυρος. — Δικαίωμα κανονικῆς άδείας. — Παράρτησις ἀπὸ δικαιώματος μισθοῦ ήμερῶν άδείας άκυρος.

Ὁ διοικητικὸς δι' ὕπουργικῶν άποφάσεων, εἰς έκτέλεισιν τοῦ νόμου 28/1944 (ΕΕΔ 4 625, βλέπε καὶ έρμηνευτικὸν άναγκ. νόμον 866/1945, ΕΕΔ 5, 57, 1093/1946, ΕΕΔ 5, 185), καθορισμὸς τοῦ κατωτάτου ὁρίου άποδοχῶν τῶν μισθωτῶν άπόσκοπεῖ εἰς τὴν εξασφάλισιν τοῦ εἰλαχίστου ὁρίου συντηρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, πράγμα τὸ ὁποῖον δυσκόλως θά έπετυγχάνετο, άν άφήνετο εἰς τὴν αὐτονομίαν τῆς θελήσεως τῶν συμβαλλομένων.

Ἐπομένως λόγω τῆς ὕψους τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ τοιούτου διοικητικοῦ καθορισμοῦ τῶν άποδοχῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος εἶναι άναμφίβολον, ὅτι οἱ σχετικοὶ κανονιστικοὶ περιεχομένου κανόνες τῶν πράξεων τῶν άρμοδίων πρὸς τοῦτο διοικητικῶν Ἀρχῶν πρέπει νά θεωρηθῶσιν ὡς κατ' έξοχήν δημοσίας τάξεως, ὡς άλλως τε έγένετο διὰ τὴν εργατικὴν νομοθεσίαν ἐν γένει δεκτὸν (πρβλ. *Ι. Καποδίστρια*, Ἐργατ. Δίκ. § 8, Α. Π. 43/1934 ΕΕΝ α' 86, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 500/1941, ΕΕΔ 1, 12, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 938/1934 Θέμ. ΜΣΤ, 215), μὲ

συνέπειαν νά μὴ συγχωρῆται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ, δυνάμενον νά προσβάλλῃ τὰς ίδίας του πράξεις, κατ' άπομάκρυνσιν τοῦ γνωστοῦ ἀντιθέτου νομικοῦ αξιώματος.

Ἐχει οὕτω ενδιαφέρον καὶ εἶναι άναμφισβητήτως ὀρθή ἡ άποψις τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς άποφάσεως, ἡ ὁποία άρνεῖται ν' άναγνωρίσῃ νόμιμον κύρος εἰς ἀντίθετον πρὸς τὸν διὰ τῶν ὕπουργικῶν άποφάσεων καὶ κατὰ συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων αὐτῶν διακανονισμόν.

Ἡ αὐτὴ λύσις άρμόζει καὶ εἰς τὴν περὶ τῆς ἢ ἐν λόγω δικαστικῆς άπόφασις περιπτώσειν παραίτησεως τοῦ μισθοῦ ήμερῶν δικαιουμένης κανονικῆς άδείας κατὰ τὸ β. δ. 8/13 Ἀπριλίου 1932, τοῦ Ισχύοντος ἤδη άναγκ. νόμου 539/1945 περί χορηγήσεως κατ' έτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς άδείων μετ' άποδοχῶν (ΕΕΔ 4, 474) (άρθρ. 5) κηρύσσοντος άκυρον πᾶσαν συμφωνίαν μεταξὺ έργοδότης καὶ μισθωτοῦ, περιλαμβάνουσαν τὴν έγκατάλειψιν τοῦ εἰς άδειαν δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἢ τὴν παραίτησιν τούτου ἀπὸ τοῦ ἐν

έν λόγω δικαιώματος και εάν προβλέπη την καταβολήν εις αὐτὸν ἐπηρευμένης ἀποζημιώσεως.

Πρωτοδίκου Βόλου 242/1945

Διαδικασία νόμου Γ2ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Π. Βουγάς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Ἀβτζής, Γ. Λιβανός.

Κατὰ τὴν ὁρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθρ. 9 τῆς ὑπ' 25800/1945 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας (1), ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων ἰσχύος τῆς ὁποίας ἐμπίπτει τὸ χρονικὸν διάστημα, οὗτινος ἀποδοχὰς ἀφορᾷ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἡ μείωσις εἰς τὸ ἡμισυ τῶν ἡμερομισθίων τῶν μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἐλλείπει ἐργασίων προ'πόμεσιν ἔχει νὰ τεθῇ ἕνεκα τοῦτου ἡ ἐπιχειρήσις εἰς καὶ αὐτὰς πληροὺς ἀργίας. Ἐν συνδρομῇ τῆς προ'υποθέσεως ταύτης ἡ μείωσις ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη, ἐνῶ ἀνεῦ τῆς συνδρομῆς ταύτης ὁ ἐργοδότης δὲν δικαιούται εἰς μείωσιν, ἔστω καὶ συναινέσει τοῦ ὑπαλλήλου, διότι πᾶσα τοιαύτη σύμβασις, ὡς ἀντίθετος πρὸς τὴν δημοσίας τάξεως διαληφθεῖσαν διάταξιν, εἶναι ἄκυρος, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ὅτι καὶ ἐν σιωπῇ τῶν ἐργατικῶν νόμων, λόγω τοῦ χαρακτηριστικῶν τῶν ὡς δημοσίας τάξεως, κατὰ κανόνα πᾶσα σύμβασις ἀντίθετος πρὸς οὐτοὺς σκοποῦσα τὴν περιστολὴν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἄκυρος ἀπολύτως, τῆς ἀκυρότητος ταύτης οὐ μόνον κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης δυναμένης νὰ προταθῇ, ἀλλὰ καὶ αὐτε-

(1) ΕΕΔ 4 σελ. 638.

παγγέλτως ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων ἐξεταζομένης (Καποδ. Ἑργατ. Δικ. § 8) Κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐξαγομένης ὅτι κατέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ἡμισυ τῶν ἀποδοχῶν του, κατόπιν καταρτισθείσης μετ' αὐτοῦ συμβάσεως, ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ νόμιμος, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται πλήρη ἀργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐπιδιώκει εἰσεῖναι ὁ ἐνάγων, ὅπως ὑπο-ρεωθῇ ἡ ἐξαγομένη καὶ τῷ καταβάλλῃ τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ 20 ἡμερῶν Σ)βρίου, καθ' ἃς, ὡς ἰσχυρίζεται αὐτὴ ἐτέλει ἐν κανονικῇ ἀδείᾳ. Ὡς πρὸς τὸ κοινὸν τοῦτο τῆς ἀγωγῆς ρητέον ὅτι εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ ἀρθρον 19 § 1 τοῦ ἐφαρμογὴν ἔχοντος ἐν προκειμένῳ Β.Δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ὑποχρεοῦται εἰς χορήγησιν ἀδείας ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς αἰτήσεως, ἀλλ' ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ ταύτης, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ ὕλικου καὶ δὴ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος τῆς ἐξαγομένης ἐβεβαιώθη ὅτι ἐχορήγησεν ἡ ἀδεία εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ μὴ λάβῃ ἀποδοχὰς διὰ τὸ διάστημα, καθ' ὃ θὰ ἐτέλει ἐν ἀδείᾳ. Ὁ ὅρος ὅμως οὗτος εἶναι εἶναι ἄκυρος ὡς ἀντικείμενος εἰς τὴν διαληφθεῖσαν δημοσίας τάξεως διάταξιν καὶ συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ ἐξαγομένη ἐχορήγησε τῷ ἐνάγοντι ἀδείαν, ὑπόχρεως εἶναι νὰ καταβάλλῃ αὐτῷ καὶ τὰς ἀποδοχὰς του διὰ διάστημα ὅμως 15 ἡμερῶν, διότι κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν ἐδικαιούτο δεκαπενθήμερου ἀδείας καὶ οὐχὶ εἰκοσαήμερου τοιαύτης.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΠΑΠ

Μὴ ἐφαρμογὴ εἰδικῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν

Ν. Δ. 557/1941.—Ἐννοια δικιῶματος ἀπολύσεως προσωπικοῦ Ἑταιρίας ΣΠΑΠ.—Ὑπαγωγή εἰς τοῦτο καὶ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν.—Ἀκυρότης ἐρμηνευτικῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 5 § 2 τοῦ Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 557/1941 (ΕΕΔ 1, 152) προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ΣΠΑΠ καὶ ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ κρατικὴ ἐκμετάλλευσίς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης δύναται τὸ Δ. Συμβούλιον τῶν ΣΠΑΠ, ἐν τῇ ιδιότητι αὐτοῦ ὡς ὁργανοῦ τοῦ ἀποκρίντος ἐν ἐκμετάλλευσιν Δημοσίου, ὅπως ἐν τῷ συμφέροντι τῆς κρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν αὐτοῦ, καταγγέλλῃ συμβάσεις ἐργασίας καὶ ἀπολύῃ ὑπαλλήλους ἐν οἰαδήποτε συμβατικῇ σχέσει εὐρισκομένους πρὸς τὴν ἐπιχειρήσιν, κατὰ παρέκκλινιν ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424 τοῦ 1941 Ν. Δ., καταβαλλομένης εἰς τοὺς ἀπολυομένους ὑπαλλήλους τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 τοῦ 1920. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ Δ. Συμβουλίου εἰς οὐδὲνα ὑπόκειται οὐσιαστικὸν περιορισμόν, ἀσκεῖται δὲ τοῦτο ἀπολύτως καὶ καθ' οἷονδήποτε ὑπαλλήλου, ἀδιαφόρως ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ιδιότητος αὐτοῦ, ἥτις βάσει προϋφισταμένων νόμων ἐδημιούργει εἰδικὴν τινα προστασίαν καὶ ἀδιαφόρως τοῦ ἐάν ἐκ τῶν ὑφισταμένων διατάξεων νόμου, κανονισμῶν κλπ. ἐκέκτετο τοῦτο ἡ ἐπιχειρήσις.

Βάσει τοῦ νομοθετικοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἡ Ἑταιρία ΣΠΑΠ ἀπέλυσε ἐφεδρὸν παλαιὸν πολε-

μιστὴν ὑπάλληλόν της, διότι κατὰ τὸ ἔτος 1942 ἀνεχώρησε μὲ μηνιαίαν ἀδείαν διὰ τὴν πατρίδα του Κέρκυραν, ὅπου καὶ παρέμεινε μέχρι τοῦ 1945, διότι, ὡς ἰσχυρίζετο, τοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπανελθῇ προηγουμένως, ὡς ἐμποδιζόμενος ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν κατοχῆς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Παλαιῶν Πολεμιστῶν, εἰς ἣν προσέφυγεν ὁ ὑπάλληλος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1945 ἀποφάσεώς της, ἀπεφάνθη ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ ἀπόλυσις του, διότι ὁ νόμος, ὃν ἐπεκαλέσθη ἡ Ἑταιρία καὶ βάσει τοῦ ὁποίου τὸν ἀπέλυσε, δὲν κατίσχυε τοῦ εἰδικοῦ νόμου τοῦ προστατευόντος τοὺς παλαιούς πολεμιστὰς καὶ διότι, καὶ ἂν κατίσχυε, κατηργήθη οὗτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικῆς Πράξεως (ΕΕΔ 4, 377), ἥτις ἐκήρυξεν ἄκυρους πάσας τὰς διατάξεις τῶν νομοθετημάτων κατοχῆς, δι' ὧν ἀπηγορεύοντο τὰ ἐνδίκαια μέσα, μεταξύ τῶν ὁποίων νομοθετημάτων ἐθεώρησε καὶ τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ἐπεκαλέσθη πρὸς ἀπόλυσιν του ἡ ΣΠΑΠ.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς Ἐπιτροπῆς ἡσκήθη ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρίας προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἰσχυρισθείσης ὅτι εἶναι ἄκυρος καὶ διότι κατίσχυεν ὁ εἰδικὸς νόμος 557 ἐκείνου τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ διότι ἡ ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτι-

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. Περί τροποποιήσεως τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 192)1936 «περί εὐρέσεως ἐργασίας εἰς ἐργάτας θαλάσσης».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 157 τῆς 11 Μαΐου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαιεν καὶ διατάσσαιεν:

Ἄρθρον μόνον.

1. Τὸ ἄρθρον 5 παρ. 1 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 192)36 «περί εὐρέσεως ἐργασίας εἰς ἐργάτας θαλάσσης» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«1. Ἐκαστον Γ.Ε.Ν.Ε. διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου, τὰ μέλη τοῦ ὁποίου δὲν δύνανται μετὰ τοῦ Προέδρου νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν πέντε (5) οὐδὲ περισσότερα τῶν ἑνδεκά (11). Ἀναλόγως τῆς κατ' ἀριθμὸν συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκαστον Γ.Ε.Ν.Ε. ἐν μέχρῃ 5 ἐκ τῶν μελῶν του ἀνήκουν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐργοδοτῶν, ἰσάριθμα δὲ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐργαζομένων.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου 1946.

Τὸ παρὸν Ν.Δ. ὑποβλήθησεται πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1946.

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. — Περί ἀναστολῆς ἰσχύος τοῦ Α. Ν. 986)1946 «περί τρόπου διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν εἰς τὰ ἐ-

παγγελματικά Σωματεῖα Ἑργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων» (*).

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 157 τῆς 11 Μαΐου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαιεν καὶ διατάσσαιεν:

Ἄρθρον μόνον.

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀναστέλλεται ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 986)1946 Ἀ. Νόμου «περί τρόπου διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν εἰς τὰ Ἑπαγγελματικά Σωματεῖα Ἑργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων».

2. Ἡ διενέργεια τῶν ἀρχαιρεσιῶν εἰς τὰ Ἑπαγγελματικά Σωματεῖα Ἑργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων καὶ Ἐνώσεων αὐτῶν πρὸς ἐκλογὴν τῶν συλλογικῶν τῶν ὁργάνων διέπεται διὰ τῆς σωματειακῆς νομοθεσίας, ὡς αὕτη ἰσχύει πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Α. Ν. 986)1946.

3. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβλήθησεται δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1946.

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. — Περί τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ Α. Ν. 3276)194 «περί Συλλογικῶν Συμβάσεων ἐν τῇ Ναυτικῇ Ἐργασίᾳ»

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 157 τῆς 11 Μαΐου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαιεν καὶ διατάσσαιεν:

Ἄρθρον μόνον.

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀρθροῦ 5

(*) ΕΕΔ 5 σελ. 182.

καὶ Πράξις δὲν ἀκυρῶνει τὸν νόμον τοῦτον. Ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων στρέφεται ἡ ἐρευνα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 309)1946 ὁλομ. Ἐισηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. Α. Ραγκούσης. Δικηγροὶ οἱ κ. κ. Π. Μπουσιώτης, Σ. Ἀργυρός.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν προσφυγῆς καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους λόγους ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τοῦ 1945 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 244)1936 Ἐπιτροπῆς Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ὑπὸ τῆς προσφυγούσης ἐταιρίας γενομένη ἀπόλυσις ὑπαλλήλου τῆς. Νομοτύπως καὶ παραδεκτικῶς ἀσκεῖται ὑπὸ τούτου ἡ ἀπὸ 12 Μαρτίου 1946 παρέρμβασις, καθόσον προφανές εἶναι τὸ συμφέρον αὐτοῦ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ κύρος τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ὡφελούσης αὐτόν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 557 τοῦ 1941 «περί ρυθμίσεως ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ὑπὸ ἐκκαθάρισιν ἐταιρίαν «Σιδηρόδρομοι Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου», τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ ΣΠΑΠ ἐν τῇ ιδιότητι αὐτοῦ ὡς ὄργανον τοῦ Δημοσίου, τοῦ ἀσχοῦντος τὴν ἐκμετάλλευσιν, δύναται, ὅπως ἐν τῷ συμφέροντι τῆς κρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν αὐτοῦ, καταγγέλλῃ συμβάσεις ἐργασίας καὶ ἀπολύῃ ὑπαλλήλους κλπ.,

τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο εἰς οὐδέναν ὑπόκειται ποσοτικὸν περιορισμὸν καὶ ἀσκεῖται ἀπολύτως καθ' οἴονδήποτε ὑπαλλήλου, ἀδιαφόρως ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ιδιότητος, ἥτις βάσει προϋφισταμένου νόμου ἐδημιουργεῖ ἐιδικὴν τινα προστασίαν κλπ.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, οὐδὲς ἐιδικωτάτης, σαφὲς προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως διὰ τὴν προκειμένην ταύτην περίπτωσιν τῆς ἐταιρίας ΣΠΑΠ ἀργήσῃ πᾶσα παρεχόμενη ἐιδικὴ προστασία εἰς τοὺς παλαιούς πολεμιστάς ἐκ τῶν σχετικῶν ἐιδικῶν νόμων, συνεπῶς νομίμως ἡ ἐταιρία συρριζομένη εἰς τὸν ἐιδικὸν τοῦτον νόμον ἀπέλυσε τὸν παρεμβαίνοντα, τὰ ἐναντία δὲ δεχομένη ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀκυρωτέα καθίσταται ὡς παράνομος.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 58 τοῦ 1945 Συντακτικὴ Πράξις περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν νομοθετημάτων κατοχῆς κηρύσσει ἀκύρους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν διατάξεως, δι' ὧν ἠρμηνεύθησαν αὐθεντικῶς νομοθετήματα τῆς κατοχῆς καὶ δι' ὧν ἀπεκλείσθη ἡ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν ἢ διοικητικῶν δικαστηρίων προσφυγὴ, ἀλλ' ἡ ἐν τῷ ῥηθέντι ὑπ' ἀριθ. 557 τοῦ 1941 ν. διατάγματι διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 5 § 2, περὶ ἧς πρόκειται, δὲν εἶναι ἐρμηνευτική, οὔτε ἐν τῷ ὅλῳ νομοθετήματι ὑφίσταται ἀπαγορευτικὴ διάταξις ἀσκήσεως προσφυγῆς, συνεπῶς τὰ ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα ὅτι ἠκυρώθη τὸ Ν.Δ. 557 ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

τοῦ Α. Ν. 3276) 14 «περὶ Συλλογικῶν Συμβάσεων ἐν τῇ Ναυτικῇ Ἑργασίᾳ» ἰσχύουσι καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων ὀριζομένης χρονικῆς περιόδου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νομοθ. Δ)τος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου 1946, ὑποβληθῆσεται δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1946.

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. — Περί τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς περὶ Τ.Σ.Α.Υ. Νομοθεσίας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 158 τῆς 11 Μαΐου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

Τὸ Ταμεῖον Συντάξεως καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν (Τ.Σ.Α.Υ.) διοικεῖται ἐφεξῆς παρὰ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συντιθεμένου ἐξ ἑννέα (9) μελῶν ὡς κατωθί :

α) Τριῶν ἱατρῶν, ἥτοι 1) ἐνὸς μέλους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, τοῦ Πανελληνίου Ἰατρικοῦ Συλλόγου, ὑποδεικνυμένου ὑπὸ τούτου, 2) ἐνὸς μέλους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ὑποδεικνυμένου ὑπὸ τούτου, καὶ 3) ἐνὸς μέλους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, ὑποδεικνυμένου ὑπὸ τούτου.

β) Δύο (2) φαρμακοποιῶν, ἥτοι 1) ἐνὸς μέλους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου, ὑποδεικνυμένου ὑπὸ τούτου, καὶ 2) ἐνὸς μέλους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ὑποδεικνυμένου ὑπὸ τούτου.

γ) Ἐνὸς (1) ὀδοντίατρον μέλους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Πανελληνίου Ὀδοντιατρικοῦ Συλλόγου, ὑποδεικνυμένου ὑπὸ τούτου.

δ) Ἐνὸς συνταξιούχου ἱατροῦ, ὑποδεικνυμένου ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Ἐνώσεως Συνταξιούχων (Τ.Σ.Α.Υ.).

ε) Ἐνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ

στ) Ἐνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Γεν. Δ)σεως Λημ. Λογιστικῆς.

Καθῆκοντα Γραμματέως ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμεῖου.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ ὁ γραμματεὺς διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς ἐπὶ τριετὲς θητεία.

Ἄρθρον 2

Τὰ διορισθέντα μέλη τοῦ Δ. Σ. συγκαλούμενα ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν εἰς πρώτην συνεδρίασιν ἐκλέγουν μεταξὺ αὐτῶν Πρόεδρον ἓνα ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἱατρῶν καὶ δύο (2) Ἀντιπροέδρους, τὸν ἓνα ὀδοντίατρον καὶ τὸν ἕτερον φαρμακοποιόν.

Τὸν Πρόεδρον τοῦ Δ. Σ. ἀπόντα ἢ κωλύμενον, ἀναπληροῖ ὁ ἱατρός Ἀντιπρόεδρος, ἀπόντος δὲ ἢ κωλύμενον καὶ τούτου, ὁ φαρμακοποιός Ἀντιπρόεδρος.

Ἀντιπρόεδρος ἀναπληρῶν τὸν Πρόεδρον ἀντικαθιστᾷ τοῦτον εἰς ὅλην τὴν ἐκίασιν τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων αὐτοῦ.

Τὸ Δ. Σ. εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ ὁποίου δικαιούται νὰ παρίσταται ἄνευ ψήφου καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς ὀριζόμενος ὡς Κυβερνητικὸς Ἐπιτροπὸς ἀνώτατος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς λαμβάνει ἀποφάσεις κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, ἀρκεῖ νὰ παρίστανται πέντε (5) μέλη. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ἢ πρὸς τὰς ἀπορρίπτεται. Ἐπὶ δὲς,

κατόπιν ἰσοψηφίας, ἀπορριφθεῖσης προτάσεως ἀποφασίζει ὁ Ὑπουργὸς Ὑγιεινῆς.

Αἱ ἀποζημιώσεις τῶν Προέδρου, Ἀντιπροέδρου, Κυβερνητικοῦ Ἐπιτροπῶν, Γραμματέως καὶ μελῶν τοῦ Δ. Σ. ὀρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς.

Εἰς ἓνα τῶν Ἀντιπροέδρων ἢ ἕτερον μέλος τοῦ Δ. Σ. δύναται ν' ἀνατεθῇ ἡ ἀνωτέρω ἐποπτεία τοῦ Ταμεῖου, κατόπιν ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς στηριζομένης εἰς πρότασιν τοῦ Ταμεῖου καὶ ρυθμιζούσης τὰ καθήκοντα καὶ δικαιοῦματα τούτου, τὴν εἰδικὴν ἀποζημίωσιν αὐτοῦ ὡς καὶ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας του.

Ἄρθρον 3

Συνιστάται παρὰ τῷ Τ.Σ.Α.Υ. πενταμελὲς Ἐποπτικὴ Ἐπιτροπὴ, συγκειμένη :

α) ἐξ ἐνός (1) Συμβούλου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἢ Ἐφέτου ὡς Πρόεδρου

β) ἐξ ἐνός Ἀνωτέρου Δημοσίου Ὑπαλλήλου.

γ) ἐξ ἐνός Ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

δ) ἐξ ἐνός ἐπιστήμονος ἔχοντος ἀποδεδειγμένως εὐροίαν κατάρτισιν καὶ πείραν περὶ τὰ ἀσφαλιστικά καὶ οἰκονομικά ζητήματα καὶ

ε) ἐξ ἐνός ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμεῖῳ.

Τὰ μέλη τῆς Ἐποπτικῆς Ἐπιτροπῆς διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς ἐπὶ τριετὲς θητεία. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὀρίζεται καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς Ἐποπτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμεῖου ἐπὶ τριετὲς ἐπίσης θητεία. Ὑπὸ τῆς Ἐποπτικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τῆς ἐκλέγεται ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτῆς ἐκ τῶν ὑπὸ στοιχεῖα β, γ, δ καὶ ε μελῶν τῆς.

Ἔργα τῆς Ε. Ε. εἶναι τὰ διαγραφόμενα διὰ τὸ καταργούμενον Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἐν ἄρθρῳ 14 τῆς ὑπ' ἀριθ. 55430]1939 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ κανονισμοῦ Διοικητικῆς Ὁργανώσεως τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. Ἐπιπροσθέτως αὕτη γνωμοδοτεῖ ἐπὶ τοῦ Ὁργανισμοῦ Διοικήσεως τοῦ Ταμεῖου, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν τροποποίησιν ἢ συμπλήρωσιν τῶν ἐν ἰσχύϊ οἰκονομικῶν καὶ συνταξιοδοτικῶν διατάξεων τῆς περὶ Τ.Σ.Α.Υ. Νομοθεσίας. Ἡ γνωμοδότησις αὕτη εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς λήψιν ἀποφάσεων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ Ε. Ε. ἀνὰ τρίμηνον συντάσσει λεπτομερῆ ἐκθέσιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς μετὰ τῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν προτάσεων αὐτῆς πρὸς θεράπειαν τῶν τυχόν παρουσιασθεισῶν ἀνωμαλιῶν. Τὴν ἐκθέσιν ταύτην κοινοποιεῖ πρὸς τὸ Δ.Σ. καὶ τὸν παρὰ τῷ Ταμεῖῳ Κυβερνητικὸν Ἐπιτροπὸν.

Αἱ ἀποζημιώσεις τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου, καὶ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ε. καθορίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Δ. Σ., διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ διενέργειαν διαφόρων ὑποθέσεων τοῦ Ὁργανισμοῦ, δύναται νὰ συνιστᾷ παρ' αὐτῷ Ἐπιτροπὰς ἐκ μελῶν του ἢ ἄλλων εἰδικῶν προσώπων ἢ ὑπαλλήλων τοῦ Ταμεῖου ἢ μικτῆς συνθέσεως. Τὸν Πρόεδρον καὶ τῶν Εἰσηγητῆν ἐκάστης ἐπιτροπῆς ὀρίζει ἡ αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Δ.Σ. Αἱ συνεδριάσεις τῶν τοιούτων Ἐπιτροπῶν δὲν δύνανται νὰ υπερβαίνωσι τὰς τέσσαρας (4) κατὰ μῆνα.

Καταργοῦνται τὰ ἄρθρα 1—29, 31—35, 37 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 617]1945, ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, οὕτινος ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθῆσεται δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1946.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

15391/1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς παραγρ. 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 13400/45 ἀποφάσεως καὶ πρὸς τοὺς φορτοεκφορτωτάς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 81 τῆς 18 Μαΐου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, 2) τὸ γεγονός, ὅτι εἰς ἐνίους λιμένας δὲν παρουσιάσθη ἀρκετὴ φορτοεκφορτωτικὴ κίνησις κατὰ τὸ ἀπὸ 15 ἕως 30 Ἀπριλίου ἐ. ἐ. χρονικὸν διάστημα, συνεπείᾳ δὲ τούτου δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ εἰσπραξις ἐκ μέρους τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας λιμένων καὶ ξηρὰς ἀσχολουμένων ἐργατῶν τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13400/46 κοινῆς ἡμῶν ἀποφάσεως ὁρισθέντος δώρου, λόγῳ τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα, ἀποφασίζομεν :

Ἐπιτρέπομεν, ὅπως, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῇ παρὰ τῶν κατὰ τόπους Ἐπιτροπῶν ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων, ὅτι ἡ ἐνεργηθεῖσα κατὰ τὸ ἀπὸ 15 ἕως 30 Ἀπριλίου ἐ. ἐ. χρονικὸν διάστημα φορτοεκφορτωτικὴ κίνησις δὲν ἀπέδωκεν εἰς τοὺς ἀμειβομένους κατ' ἀποκοπὴν (τόννον) ἐργάτας φορτοεκφορτώσεων τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13400 κοινῆς ἡμετέρας ἀποφάσεως ὁρισθέν ἀνώτερον ὄριον ποσοῦ 150.000 δραχμῶν ὡς δῶρον τοῦ Πάσχα, παραταθῇ ἡ ἰσχύς τῆς ὑπὸ τῆς παραγρ. 5 τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 13400/46 κοινῆς ἀποφάσεως ἐπιβληθείσης ἐκτάκτου κατὰ 50 οἷο ἐπανέξσεως τῶν τιμολογίων ἀμοιβῆς τῶν στερουμένων μονίμου ἐργοδότη τοῦ φορτοεκφορτωτῶν, διὰ χρονικὸν διάστημα τοσοῦτον, ὥστε νὰ καλύψῃ τὴν παρ' ἐκάστου ἐργάτου ἀπόληψιν τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου, ὅπερ ὅμως διάστημα δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 15 ἡμέρας (1 ἕως 15 Μαΐου ἐ. ἐ.).

Αἱ Ἐπιτροπαὶ ρυθμίσεως φορτ(σε)ων ἐξουσιοδοτοῦνται, ὅπως δι' εἰδικῆς ἡτιολογημένης ἀποφάσεως ὁρίσωσι τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα τῆς παρατάσεως, παρέχοντες ἐν προκειμένῳ τὴν ἡμετέραν προέγκρισιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1946

15187/1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καταβολῆς ἡμερομισθίου τῆς 1ης Μαΐου

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 81 τῆς 18 Μαΐου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28/1944, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ὅπερ δὲν θέλει ἐργασθῇ νομίμως κατὰ τὴν 1ην Μαΐου ἐ. ἐ. συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1946 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καταβληθῇ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν τὸ κεκαυνομένον νόμιμον ἡμερομισθίον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1946

17290/1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τοῦ μισθοῦ τῶν τραπεζικῶν ὑπαλλήλων.

(Κ.Κ. τ. Β' φ. 81 τῆς 18 Μαΐου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 28/44, ὡς αὐθεντικῶς ἡμηνεύθησαν ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 866/1946, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν :

1. Ἡ ἐννοία τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς παρ. 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3602 τῆς 8 Φεβρουαρίου 1946 ἡμετέρας ἀποφάσεως (1) εἶναι : α) ὅτι ὁ δυνάμει αὐτῆς καθοριζόμενος βασικὸς μισθὸς τῶν Τραπεζικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ δεκαπλασίου τοῦ μισθοῦ, ὡς οὗτος παρεσχέθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρ. 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12100 τῆς 21 Ἰουνίου 1945 (2) καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18900 τῆς 28 Αὐγούστου 1945 (3) ἡμετέρων ἀποφάσεων, β) ὅτι τὰ ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν, τὰ ὀριζόμενα εἰς τὴν παράγρ. 4, ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δυνάμει αὐτῆς καθοριζομένου βασικοῦ μισθοῦ, γ) ὅτι τὰ εἰς τὴν παρ. 1 αὐτῆς ὀριζόμενα κατὰ κατηγορίαν Τραπεζικῶν ἀνώτατα ὅρια μισθοῦ δὲν ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

2. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 10363 τῆς 22 Μαρτίου 1946 ἡμετέρα ἀπόφασις (4) μὴ δημοσιευθεῖσα διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, θεωρεῖται ὡς οὐδέποτε ἰσχύσασα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1946.

6519/435/1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἐπιδόματων ἀσθενείας κλπ. Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 81 τῆς 18 Μαΐου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 Νόμου, β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 3486/138/26-2-46 ἀναφορὰν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, γ) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, δ) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1946 τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων παρεχόμενα ἐπιδόματα ἀσθενείας, μητρότητας καὶ ἐργατικῶν ἀτυχήματος καθορίζονται ὡς κάτωθι :

Ἐπιδόματα Ἀσθενείας καὶ Μητρότητας

Τὸ ποσὸν τοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀσθενείας καὶ μητρότητας ὁρίζεται ὡς ἑξῆς :

ἡμερ. μισθός	μέσος μισθός	ἐπιδόμα ἡμερησίου
Μέχρι 2.500	δραχ. 2.000	1.200
2.501 - 3.500	3.000	1.800
3.501 - 4.500	4.000	2.400
4.501 - 5.500	5.000	3.000
5.501 - 6.500	6.000	3.600
6.501 καὶ ἄνω	7.000	4.200

Προκειμένον περὶ ἐπιδοτούμενων μὴ ἐργασθέν-

(1) Ε.Κ.Α 5 σελ. 25.

(2) Ε.Κ.Α 4 σελ. 317.

(3) Ε.Κ.Α 4 σελ. 447.

(4) Ε.Κ.Α 5 σελ. 191.

των μετά την 1ην Φεβρουαρίου 1946 ἀφ' ἧς καθω-
ρίσθησαν οἱ νέοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, τὸ προσ-
διορίζον τὸ ἐπίδομα ἡμερομίσθιον θὰ ἐξευρίσκει-
ται διὰ τῆς ἀνέξσεως τῶν πραγματοποιηθέντων
κατὰ τὸν Ἰούνιον 1945 ἡμερομισθίων εἰς τὸ δε-
καπλάσιον.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιδότησις ἤρξατο πρὸ τῆς 1ης
Ἰουνίου 1945 καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι δυνατὴ
ἡ ἐξακριβώσις τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ Ἰουνίου 1945,
τὸ ἐπίδομα θὰ καθορισθῇ ὡς ἑξῆς:

1. Δι' ὅσους ἐλάμβανον κατὰ τὴν 1-6-45 ἡμε-
ρομίσθιον μέχρι 500 δραχμῶν θὰ θεωρηθῇ ὅτι
ἐλάμβανον μέσον ἡμερομίσθιον 4.300 καὶ ἐπίδομα
2.600.

2. Ἡμερομίσθιον ἀπὸ 5001 καὶ ἄνω μέσον ἡμε-
ρομίσθιον 6.000 ἐπίδομα 3.600.

3. Διὰ τοὺς ἐπιδότηθέντας ὡς μαθητευομένους
θὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐλάμβανον μέσον ἡμερομίσθιον
δρχ. 2.000 ἐπίδομα 1.200.

Ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ τοῦ κατὰ τ' ἄνωτέρω
ἐπιδόματος θὰ λαμβάνεται ὁ μέσος ὅρος τοῦ ἡμε-
ρομισθίου τοῦ ληφθέντος κατὰ τὰς εἰκόσιν ἡμέ-
ρας, καθ' ἃς εἰργάσθη ὁ ἡσφαλισμένος πρὸ τῆς
ἀσθενείας ἢ τοῦ ἀτυχήματος (ἄρθρ. 30 παρ. 4 Ν.
6298). Προκαίμενον περὶ τῶν μὴ μετὰ τὴν 1ην
Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἐργασθέντων, ὡς βάσις ὑπολο-
γισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος θὰ λαμβάνεται ὁ μέσος ὁ-
ρος τῶν εἰκόσι τελευταίων ἡμερομισθίων, τὰ ὅ-
ποια ἐπραγματοποίησεν ὁ ἡσφαλισμένος κατὰ τὸν
μῆνα Ἰούνιον 1945 ἢ ἐφ' ὅσον ὁ ἐπιδοδοτούμενος
δὲν εἰργάσθη κατὰ τὸν μῆνα τούτον, ἀλλὰ μετ'
αὐτόν, ὁ μέσος ὅρος τῶν ἡμερομισθίων, ἅτινα θὰ
ἐλάμβανε κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον 1945, τούτων
ἐξευρισκομένων διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν προσγε-
νομένων διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεων αὐξή-
σεων (50 οἱ διὰ τὸν Ὀκτώβριον καὶ 150 οἱ διὰ
τὸν Νοέμβριον καὶ ἐφεξῆς).

Ἐπίδομα ἐργατικοῦ ἀτυχήματος

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος
θὰ παρέχεται πρόσθετον ἐπίδομα ἴσον πρὸς 20οῖο
τοῦ ὡς ἄνω ὁριζομένου ἐπιδόματος ἀσθενείας.

Εἰς τοὺς ἐπιδοδοτούμενους λόγφ φυματώσεως
παρέχεται ἐπίδομα τροφῆς ἴσον πρὸς τὸ πρόσθε-
τον ἐπίδομα ἀτυχήματος (20 οἱ ἐπὶ τοῦ ἐπιδόμα-
τος ἀσθενείας).

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1946

15652/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας
Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς τὸν Νομὸν Χίου τοῦ Ν.
118/1945.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 81 τῆς 18 Μαΐου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει:

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 7 τοῦ Ν.
118/45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν
μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων».

β) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2250/22-3-46 ἔγγραφον τοῦ
Ταμείου Ἀνεργίας, δι' οὗ ὑπεβλήθη ἡμῖν γνώμη
τοῦ Δ. Σ. περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ν.
118/45 ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπι-
χειρήσεων τοῦ Νομοῦ Χίου, ἀποφασίζομεν:

Ι Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118/45
«περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθω-
τῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» ἐπὶ τῶν μι-
σθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν λει-

τουργοῦσων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ Χίου
ὑπὸ τοὺς κάτωθι εἰδικωτέρους ὁρους καὶ προϋπο-
θέσεις.

II. Εἰς τὸν Νομὸν Χίου εἰς ὃν ἐπεκτείνονται αἱ
διατάξεις τοῦ Ν. 118/45 ἰδρύεται ὑποκατάστημα
Ταμείου Ἀνεργίας μὲ ἔδραν τὴν Χίον.

III. Πρόσωπα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν
Ἀνεργίας.

1) Εἰς τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης
ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται:

α') Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἀπο-
φάσεως μισθωτοὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων
τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ
Χίου.

β') Οἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἀπο-
φάσεως προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν βιομηχανικῶν
ἐπιχειρήσεων μισθωτοί, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι
οὗτοι θὰ πραγματοποιήσουν 270 ἡμερομίσθια εἰς
βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν ἐπὶ τοῦ προσωποῦ τῆς
ὁποίας ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 118/45.

γ') Οἱ μισθωτοὶ, οἵτινες κατὰ τὴν δημοσίευσιν
τῆς παρούσης δὲν συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργα-
σίας μετὰ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἔχουν ὅμως
πραγματοποιήσει ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1940 μέχρι
τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης 270 ἡμερομίσθια
εἰς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν ἐπὶ τοῦ προσωποῦ
τῆς ὁποίας ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 118/45.

Οἱ μισθωτοὶ τῆς γ' κατηγορίας δικαιοῦνται ἐ-
πιδόματος ἀνεργίας, δέον νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ
Ταμεῖον Ἀνεργίας:

α') Δήλωσιν ἀνεργίας, β') τὴν κοινοποιηθεῖ-
σαν αὐτοῖς ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως,
γ') τὸ βιβλιάριον εἰσφορῶν τοῦ ΙΚΑ ἢ τοῦ κλαδι-
κοῦ ὀργανισμοῦ, παρ' ὃ τυχάνουν ἡσφαλισμένοι.

Οἱ μισθωτοὶ τῆς γ' κατηγορίας δικαιοῦνται ἐπι-
δόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἤθελον ὑποβάλλει δη-
λώσιν περὶ τῆς ἀνεργίας τῶν εἰς τὸ οἰκεῖον ὑπο-
κατάστημα τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐντὸς 60 ἡμε-
ρῶν. Ἡ προθεσμία αὕτη ἄρχειται μετὰ 30 ἡμέρας
ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

2) Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι δέον νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς
τὸ Ταμεῖον τὰ κάτωθι δικαιολογητικὰ ἐντὸς τῆς
ὡς ἄνω προθεσμίας.

α') Δήλωσιν ἀνεργίας μετὰ δύο φωτογραφιών,
β') τὸ βιβλιάριον εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ ἐν πε-
ριπτώσει ἀπολείας αὐτοῦ σχετικὴν βεβαίωσιν τοῦ
Ι.Κ.Α. γ') βεβαίωσιν τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἢ τῶν ἐργο-
δοτῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμ-
φαίνεται τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀπασχολήσεως
τῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμε-
ρομισθίων ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1940 μέχρι τῆς
ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς
Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3) Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρού-
σης ἀποφάσεως οἱ μισθωτοί, οἵτινες εἶναι ἡσφαλι-
σμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας εἰς ἄλλους
ἀσφαλιστικούς ὀργανισμούς.

Ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς
τὰς διατάξεις τῆς παρούσης θεωροῦνται αἱ ἐγγε-
γραμμένα ὡς τοιαῦται εἰς τὰ μητρώα τῶν οἰκείων
Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων
καὶ ἐκεῖναι, περὶ ὧν ἤθελεν ἀποφανθῇ τὸ Δ. Σ.
τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ὅτι ἀποτελοῦσι τοιαύτας.

Ἐν περιπτώσει ἀμφισβήτησεως ἀποφαίνεται
ὁριστικῶς ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας.

VI. Πόροι τοῦ Ταμείου

1) Πάντες οἱ ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 3 καὶ 9 παρὰ τοῦ Νόμου 118]45 προβλεπόμενοι πόροι τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας κατατίθενται εἰς τὴν παρὰ τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου ὀριζομένην Τράπεζαν εἰς πίστωσιν ἰδίου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου λογαριασμοῦ καὶ ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν, αἵτινες ἰσχύουν ἐκάστοτε διὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν πόρων τοῦ Ι.Κ.Α.

V. Ἡ ἐγκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς Συμβάσεως Ἐργασίας. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἔργασίας ἢ γενομένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. 118]45 εἶναι ἔγκυρος.

α') Ἐφ' ὅσον ἐγίνεν ἐγγράφως, β') ἐφ' ὅσον ἀνγγέλθη ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ γ') ἐφ' ὅσον κατεβλήθη εἰς τοὺς ἀπολυομένους ἐξ ὁλοκλήρου ἢ ὑπὸ τοῦ Ν. 2112 προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἢ τοῦ Β. Δ. τῆς 16]7]1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν κλπ., ὀριζομένη ἀποζημίωσις.

Εἰς περίπτωσιν ὑποβολῆς ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως αἰτήσεως περὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῆς ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφορῶν καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ν. 2112 καὶ τοῦ Β. Δ. τῆς 16]7]1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἢ ὑπὸ στοιχείον γ' προϋπὸθεσις θεωρεῖται πληρωθεῖσα ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὴν ἐνδιαφερομένην ἐπιχείρησιν τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως ἡμῶν.

VI. Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Ἡ παρὰ τῶν Βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀναγγελία τῶν ἀπολύσεων, ἐντὸς τοῦ τριμήρου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας, δεόν νὰ περιλαμβάνῃ τὰ κάτωθι στοιχεία :

1) Ἀριθμητικὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ εἰδικότητα.

2) Κατάστασιν τῶν ἀπολυομένων, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμφαίνηται :

α) Τὸ ὀνοματεπώνυμον β) ὄνομα πατρὸς γ) εἰδικότης δ) χρονολογία ἀρχικῆς προσλήψεως ε) μεταβολαὶ (ἀπόλυσις, ἐπαναπροσλήψις) στ) ἔτος γεννήσεως ζ) τόπος γεννήσεως η) ἔγγαμος, ἄγαμος, οἰκογενειακὰ βάρη θ) διεύθυνσις κατοικίας ι) ἀριθμὸς ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ΙΚΑ ια) ἀποδοχαὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως.

VII. Ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἐπιδότησεως καὶ παραγραφῆς.

1) Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 18 τοῦ Ν. 118]45 ὀριζομένη ἀναμονὴ ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ὑποβολῆς παρὰ τοῦ ἀνέργου αὐτοπροσώπως ἐγγράφου δηλώσεως ἀνεργίας εἰς τὸ Ταμεῖον.

2) Τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου δεκαπενθήμερου, ὑπολογιζομένων 12,5 ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας καὶ 15 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἢ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἐβδομάδος.

3) Ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τῶν ἐπιδομάτων ἀνεργίας παραγράφεται μετὰ πάροδον μηνός, ἀφ' ἧς τοῦτο εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δικαιούχου. Τὸ δὲ δικαίωμα ἐπιδότησεως μετὰ πάροδον ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἔργασίας.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀφ' ἧς ἡ Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ

τοῦ Ὑποκ/τος Χίου τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας κηρύξῃ δι' ἀποφάσεώς της τὴν ἐναρξίν τῆς λειτουργίας τοῦ Ὑποκαταστήματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1946

10388]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας
Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118]45 εἰς τὴν περιφέρειαν Νομοῦ Ἡλείας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 81 τῆς 18 Μαΐου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 7 τοῦ Ν. 118]45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων», β) τὸ ὑπ' ἀριθ. 2250]22]3]46 ἐγγράφον τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, δι' οὗ ὑπεβλήθη ἡμῖν γνώμη τοῦ Δ. Σ. περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 118]45 ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων τοῦ Νομοῦ Ἡλείας, ἀποφασίζομεν :

I. Ἐπεκτείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118]45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ Ἡλείας, ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους καὶ προϋποθέσεις :

II. Εἰς τὸν Νομὸν Ἡλείας, εἰς ὃν ἐπεκτείνονται αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 118]45, ἰδρύεται ὑποκατάστημα τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας μὲ ἔδραν τὸν Πύργον.

III. Πρόσωπα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν Ἀνεργίας.

1. Εἰς τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται :

α) Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἀποφάσεως μισθωτοὶ τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων, τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ Ἡλείας.

β) Οἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἀποφάσεως προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων μισθωτοὶ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι οὗτοι θὰ πραγματοποιήσουν 270 ἡμερομισθία εἰς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὁποίας ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 118]45.

γ) Οἱ μισθωτοὶ, οἵτινες, κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης δὲν συνδέονται διὰ σχέσεως ἔργασίας μετὰ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἔχουν ὅμως πραγματοποιήσει ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1940 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, 270 ἡμερομισθία εἰς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὁποίας ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 118]45.

Οἱ μισθωτοὶ τῆς α' κατηγορίας, διὰ τὰ τυχόν ἐπιδόματα ἀνεργίας, δεόν νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας :

α) Δήλωσιν ἀνεργίας, β) τὴν κοινοποιηθεῖσαν αὐτοῖς ἐγγράφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, γ) τὸ βιβλιαρίον εἰσφορῶν τοῦ Ι. Κ. Α. ἢ τοῦ κλαδικοῦ Ὄργανισμοῦ, παρ' ὃ τυγχάνουν ἠσφαλισμένοι.

Οἱ μισθωτοὶ τῆς γ' κατηγορίας δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἤθελον ὑποβάλλει δήλωσιν περὶ ἀνεργίας εἰς τὸ οἰκτεῖον Ὑπ/μα τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ἐντὸς 60 ἡμερῶν. Ἡ προθεσμία αὕτη ἀρχεῖται μετὰ 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

2) Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι δεόν νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον τὰ κάτωθι δικαιολογητικά, ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας :

α) Δήλωσιν ἀνεργίας μετὰ δύο φωτογραφῶν, β) τὸ βιβλιάριον εἰσφορῶν τοῦ Ι. Κ. Α. ἢ, ἐν περιπτώσει ἀπώλειας αὐτοῦ, σχετικὴν βεβαίωσιν τοῦ Ι. Κ. Α., γ) βεβαίωσιν τοῦ ἐργοδότητος ἢ τῶν ἐργοδοτῶν, παρ' οἷς εἰργάσθησαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμφαίνηται τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς των καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1940 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3) Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποφάσεως οἱ μισθωτοί, οἵτινες εἶναι ἠσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμούς.

Ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης, θεωροῦνται αἱ ἐγγεγραμμέναι, ὡς τοιαῦται, εἰς τὰ μητρώα τῶν οἰκείων Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων καὶ ἐκεῖναι, περὶ ὧν ἤθελεν ἀποφανθῇ τὸ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ὅτι ἀποτελοῦσι τοιαύτας. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβήτησεως ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας.

IV. Πόροι τοῦ Ταμείου.

1) Πάντες οἱ ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 3 καὶ 9 παρὰ τῆς Ν. 118]45 προβλεπόμενοι πόροι τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας κατατίθενται εἰς τὴν παρὰ τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου ὀριζομένην Τράπεζαν εἰς πίστωσιν ἰδίου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου λογισμοῦ καὶ ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν, αἵτινες ἰσχύουν ἐκάστοτε διὰ τὴν εἰσπραξίν των πόρων τοῦ Ι. Κ. Α.

V. Ἡ ἐγκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἔργασίας.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἔργασίας, ἡ γενομένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Νόμου 118]45 εἶναι ἐγκυρος:

α) Ἐφ' ὅσον ἐγένεν ἐγγράφως, β) ἐφ' ὅσον ἀνγγέλθη ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας, γ) ἐφ' ὅσον κατεβλήθη εἰς τοὺς ἀπολυμένους, ἐξ ὁλοκλήρου, ἢ ὑπὸ τοῦ Ν. 2112, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ Β. Α. τῆς 16]7]1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν κλπ, ὀριζομένη ἀποζημίωσις.

Εἰς περιπτώσιν ὑποβολῆς ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως αἰτήσεως, περὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῆς ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφορῶν καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ν. 2112 καὶ τοῦ Β. Α. τῆς 16-7-1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἢ ὑπὸ στοιχείον γ' προϋπόθεσις θεωρεῖται πληρωθεῖσα ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὴν ἐνδιαφερομένην ἐπιχείρησιν τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως ἡμῶν.

VI. Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Ἡ παρὰ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀναγγελία τῶν ἀπολύσεων ἐντὸς τριημέρου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας δέον νὰ περιλαμβάνη τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

1. Ἀριθμητικὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ εἰδικότητα.

2. Κατάστασιν τῶν ἀπολυμένων ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμφαίνηται:

α') Τὸ ὀνοματεπώνυμον, β') ὄνομα πατρός, γ') εἰδικότης, δ') χρονολογία ἀρχικῆς προσλήψεως, ε') μεταβολαὶ (ἀπολύσεις, ἐπαναπροσλήψεις). στ') ἔτος

γεννήσεως. ζ') τόπος γεννήσεως, η') ἔγγαμος, ἀγαμος, οἰκογενειακὰ βάρη, θ') διεύθυνσις κατοικίας ι') ἀριθμὸς ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι. Κ. Α. καὶ ια') ἀποδοχαὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως.

VII. Ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἐπιδότησεως καὶ παραγραφῆς.

1) Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 13 τοῦ Νόμου 118]45 ὀριζομένη ἀναμονὴ ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ὑποβολῆς παρὰ τοῦ ἀνέργου αὐτοπροσώπων ἐγγράφου δηλώσεως ἀνεργίας εἰς τὸ Ταμεῖον.

2) Τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου δεκαπενθήμερου, ὑπολογιζομένων 12,5 ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας καὶ 15 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, ἢ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἐβδομάδος.

3) Ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τῶν ἐπιδωμάτων ἀνεργίας παραγράφεται μετὰ πάροdon μηνός, ἀφ' ἧς τοῦτο εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δικαιούχου, τὸ δὲ δικαίωμα ἐπιδότησεως μετὰ πάροdon ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἔργασίας.

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀφ' ἧς ἡ Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ Ὑποκαταστήματος Πύργου τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας κηρύξη, δι' ἀποφάσεώς της τὴν ἐναρξίν τῆς λειτουργίας τοῦ Ὑποκαταστήματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1946

21522]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἀεροπορίας καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ χορηγήσεως Πασχαλινῶν ἐπιδόματος εἰς προσωπικὸν Κ. Ε. Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 82 τῆς 20 Μαΐου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846]39 «Περὶ Ἰδιωτικοῦ Προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 46464]24—10—45 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἀεροπορίας καὶ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀμοιβῶν τοῦ Ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.». 3) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 49 τῆς 15]4]46 πρακτικὸν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Κ.Ε.Α. «περὶ παροχῆς εἰς ἅπαν τὸ Ἐργατοτεχνικὸν καὶ Βοηθητικὸν προσωπικὸν τοῦ Κ.Ε.Α. Πασχαλινῶν Ἐπιδόματος», ἀποφασίζομεν:

Χορηγοῦμεν ὡς ἑκτακτον πασχαλινὸν ἐπίδομα εἰς ἅπαν τὸ Ἐργατοτεχνικὸν καὶ Βοηθητικὸν προσωπικὸν τοῦ Κ.Ε.Α. τὸ προσληφθέν δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 40 τοῦ Α. Ν. 1846]39 καὶ ὑπηρετῶν κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης ὡς κατωτέρω.

1) 15 βασικά ἡμερομίσθια ἄνευ ἐπιδόματος ὡς ταῦτα καθορίζονται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3600]3—2—1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν εἰς τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἔργασίας συναφθείσης πρὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1945.

2) 8 βασικά ἡμερομίσθια ὡς ἄνω εἰς τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἔργασίας συναφθείσης μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1945 καὶ πρὸ τῆς 20ης Μαΐου 1946.

3) 4 βασικά ἡμερομίσθια ὡς ἄνω εἰς τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἔργασίας συναφθείσης μετὰ τὴν 20ὴν Μαρτίου 1946.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ἀπαλλάσσεται μόνον φόρου καθαρᾶς προσόδου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1946

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ στήλη αὕτη ἔχει σκοπὸ νὰ διευκολύνει τὸν ἀναγνώστη σὲ ζητήματα τρεχούσης ἐπικαιρότητος. Τὸ ἐνδιαφέρον της ὁμοῦς εἶναι γενικώτερο, ὥστε νὰ εἶναι σκόπιμη ἡ τακτικὴ καὶ πῶς πέρα ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν ἀλληλογραφούντων παρακολουθήσῃ.

Ε. Γ. Ἐνταῦθα : Εἶναι ἐνδιαφέρον τὸ θέμα τὴ γίνεται μὲ τις συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ὅστερα ἀπὸ τὸν νόμο 28]1944, πὺ ἐξουσιοδοτεῖ τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας νὰ ὀρίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν μισθωτῶν.

Πρῶτα-πρῶτα, σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρο 9 τοῦ ν. δ. 310]1941 «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.» (ΕΕΔ 1, 19), πὺ ἐξακολουθεῖ, κατὰ τὴ διάταξιν αὐτὴν, νὰ ἰσχύει «ὡς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κατατεθεῖσαι εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον συλλογικαὶ συμβάσεις ἢ ὑποχρεωτικαὶ κηρυχθεῖσαι παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διαιτητικαὶ ἀποφάσεις θέλουν ἐξακολουθῆσαι ἰσχύουσαι, ἀσχετῶς χρόνον λήξεως, πλὴν τῶν τροποποιουμένων διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ παρόντος, ὡς πρὸς πάσας αὐτῶν τὰς διατάξεις».

Μὰς λέει δηλαδὴ ἡ διάταξις πὺς μόνον οἱ οἰκονομικοὶ ὅροι τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὑποχρεωτικῶν διαιτησιῶν, σύμφωνα μὲ τὸν νόμο 16]20 Νοεμβρίου 1935, δὲν ἰσχύουν καὶ φυσικὰ δὲν ἰσχύουν καὶ ὅστερα ἀπὸ τὸν νόμο 28]1944, πὺ ὑποκατέστησε τὸ Ν. Δ. 310]1941.

Ο. Σ. Ἐνταῦθα : Ὅταν ἓνας μισθωτὸς, πὺ ἀποστρατεύεται ἀπὸ τις τάξεις τοῦ στρατοῦ, δὲν γίνεταί δεκτὸς ἀπὸ τὸν ἐργοδότην, γιὰ νὰ ἐξακολουθῇ τὴν ἐργασίαν του, πὺ διέκοψε μὲ τὴν στρατεύσῃ του, ἢ ἀπολύεται ἀδικοιολόγητα, πρὶν περάσει ἓνα ἔτος ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας του (ἀρθρο 4 νόμου 3514]1938), ἔχει δικαίωμα ν' ἀποζημιωθῇ μὲ ἀποδοχὰς ἑξῆ μηνῶν, μὲ βάση ἐκείνας, πὺ εἶχε ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ ἔχει κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως καὶ μὲ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ἐταὶ ὀρίζει τὸ ἀρθρο 5 τοῦ νόμου 765]1943, (ΕΕΔ 2, 727) καὶ καταγγέθη μετὰ τὸ πρόσφατον ν.δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946 (ΕΕΔ 5, 283) μὲ διατήρησιν ὁμοῦς τοῦ ἀρθρου αὐτοῦ (βλέπε ἀρθρο 6 Ν. Δ. 8]11 Μαΐου 1946).

Ἄν ὁ ἐργοδότης ἔχει λόγους, πὺ δικαιολογοῦν τὴν ἀπόλυσιν, δὲν μπορεῖ, χωρὶς ζημίαν—καὶ ἡ ζημία εἶναι στὴν πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἑξῆ μηνῶν—ν' ἀπολύσῃ μόνος του τὸν μισθωτό, ἀλλὰ πρέπει νὰ ζητήσῃ προηγουμένως τὴν ἀδεια τῆς Πρωτοδικευστικῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν τῶν ἀρθρου 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244]1936 (ἀρθρο 11 ἀναγκ. νόμου 547]1937).

Στὴν περίπτωσιν πὺ ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ φτάσῃ στὴν ἀδεια ἀπολύσεως, ὁ ἐργοδότης ἀποφεύγει τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἑξῆ μηνῶν, δὲν ἀπαλλάσσεται ὁμοῦς καὶ ἀπὸ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112]1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας» ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920—ἀνάλογα μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ μισθωτοῦ, ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου.

Ἡ ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἀναγνωρίζεται παράλληλα μὲ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 3514.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι συλλογικὸ ὄργανο διοικη-

σεως καὶ ἐναντίον τῆς ἀποφάσεώς της ἐπιτρέπεται προσφυγὴ στὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, μέσῃ σὲ προθεσμίαν 60 ἡμερῶν ἀπὸ τὴ γνωστοποίησίν της, σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρο 49 τοῦ νόμου 3713 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας».

Π. Ρ. Πειραιᾶ : Μὲ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ ἐργοδότης φανερώνει τὴ θέλησίν του νὰ μὴ δεχθῇ πῶς τις ὑπηρεσίες τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐπόμενον εἶναι, γιὰ νὰ ὑπάρχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ μισθοῦ σὲ ὅσας περιπτώσεις ἢ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἄκυρη πὺς δὲν χρειάζεται νὰ προσφερθῇ σὲ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν (Α. Π. 499] 1936 ΕΕΝ δ' σελ. 292).

Ὅτε καταγγέλλεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἂν ἡ σύμβασις ἐργασίας δὲν καταγγελλῇ ἐμπρόθεσμα, μὲ τὴν πρόσκλησιν τοῦ ἐργοδότη πρὸς τὸν μισθωτό νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ἀνακαλῶντας τὴν ἀπόλυσιν. Εἶναι δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ δεχθῇ ἢ ὄχι τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀπολύσεως (Α. Π. 76]1941, ΕΕΔ 1, 14).

Σ. Α. Ἐνταῦθα : Θίγεται ἓνα ἀπὸ τὰ ζητήματα πὺ θὰ ἐμφανισθοῦν ὅπωςδὴποτε μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ τελευταίου ν.δ. τοῦ καταγγελλικοῦ τοῦ ν.δ. 424] 1941, τὴ θὰ γίνῃ δηλαδὴ μὲ τὴ βλαπτικὴ μεταβολὴ ἀπὸ τὸν ἐργοδότη ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Γιὰ νὰ φθάσῃ μὲ μὴν ὀρθὴ ἐφαρμογὴ τοῦ δικαίου πάνω στὸ ζήτημα αὐτό, πρέπει νὰ σκεφθοῦμε ἔτσι: Σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρο 7 τοῦ νόμου 2112]1920, πὺ ἐφαρμόζεται ἀναλογικῶς καὶ γιὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτες, ὑπηρετές, ἀφοῦ ὑπάρχει ὁ ἴδιος νομικὸς λόγος, κατὰ μονομερὲς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται καταγγελία τῆς συμβάσεως καὶ ἰσχύει γι' αὐτὴν ὅ,τι γιὰ τὴν καταγγελίαν.

Ὅταν ἀζόμα δὲν εἶχε εἰσαχθῇ τὸ ν.δ. 424]41 ὁ μισθωτὸς, μὲ βάση τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου 2112, ἐδικαιοῦτο γιὰ τὴν μονομερὲς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας τὴν ἀποζημίωσιν, πὺ θὰ ἐδικαιοῦτο ἂν γινόταν ἀπροειδοποίητα ἡ ἀπόλυσις. Ὅστερα μάλιστα ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἀναγκ. νόμου 547]1937 (ἀρθρο 11) δὲν ἦταν κατὰ τὸν Ἀρειὸ Πάγον (βλέπε Α.Π. 180]1941, ΕΕΔ 1, 106) ἀπαραίτητο, γιὰ τὴν πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως, νὰ λυθῇ *de facto* ἡ σύμβασις ἐργασίας ἀπὸ τὸν μισθωτό. Χωρὶς νὰ εἶναι ἡ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄκυρη, ὁ μισθωτὸς θὰ παρέμενε μὲ τοὺς νέους ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἂν φυσικὰ ἤθελε, καὶ θὰ ἐδικαιοῦτο τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112.

Ὅστερα ὁμοῦς ἀπὸ τὸ ν.δ. 424]1941, πὺ ἐξασφάλισε τὴν μονομότητα τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀπηγόρευε τὴν ἀπόλυσιν, ἐπιτρεπόμενη μόνον μὲ ὁρισμένους προϋποθέσεις, ἢ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πὺ ἰσοδυναμοῦσε μὲ ἀπόλυσιν, τοῦ ἔδινε τὸ δικαίωμα νὰ πληρωθῇ τοὺς μισθοὺς του, ἀφοῦ ἡ ἀπόλυσις ἦταν ἄκυρη.

Μὲ τὴν κατάργησιν τώρα τοῦ ν.δ. 424 τὰ πράγματα διαφέρουν. Ἐπανερχόμεστε στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπομένως ἰσχύουν ὅσα ἀναφέραμε γι' αὐτὸ παραπάνω. Στὴν περίπτωσιν ὁμοῦς πὺ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρέπει νὰ γίνῃ μὲ τὸν νόμο 118]1945, ἂν ὁ μισθωτὸς ἔχει δικαίωμα ἐπιδόματος, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸ ὅτι ἀφοῦ ἡ ἀπόλυσις εἶναι ἄκυρη, ἂν δὲν γίνῃ μ' ἐγγραφο κλπ., καὶ ἡ μονομερὲς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρέπει νὰ εἶναι ἄκυρη, ἐν ὅσῳ ταυτίζεται μὲ τὴν ἀπόλυσιν.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

Ένας «παράξενος», καθώς υπογράφεται, άγνωστος μας είχε την υπομονήν νά σταχυολογήσῃ μερικά ἀπὸ τὰ νομοθετικά κείμενα, ὡς ὑποδείγματα, διὰ νά καταλήξῃ, καθὼς γράφει, εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι φαίνεται ἡ συνταγὴ τῆς νομοθετήσεως εἶναι ἡ ἀπλουστερά συνταγὴ. Καὶ τὸ δυσκολώτερον καὶ πλέον ἄχαρι ἔργον νά κύπτῃ ὁ ἐφαρμοστής τοῦ δικαίου καὶ ὁ θεωρητικὸς μὲ ἐμβρίθειαν ἐπὶ τῶν νομοθετικῶν αὐτῶν κειμένων, διὰ νά ἀνακαλύψῃ τὴν ἀληθινὴν θέλησιν τοῦ Νομοθέτου.

Υπόδειγμα πρῶτον: Τὸ ἀρθρὸν 9 § 4 τοῦ νόμου 118/1945 ὁρίζει «4. Ἀπασαί αἱ ἐπιχειρήσεις ἡ ἐκμεταλλεύσεις, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τῶν λοιπῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνουν τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς τῶν, τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὓς προτίθενται ν' ἀπασχολήσουν εἰς περιφερείας, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος, μέσῳ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας τῆς περιφέρειας τῶν».

Ἡ διάταξις, καθὼς φαίνεται, εἶναι γενικὴ καὶ δὲν ἀφορᾷ μόνον τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις (πρβλ. γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 4, 489).

Ἐν τούτοις ὁ νεώτερος ἐκείνου τοῦ νόμου 118/1945 νομοθέτης τοῦ ἀναγκ. νόμου 775/1945 ἐκφράζεται οὕτω: «Ἀρθρ. 4: Τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἐν τῷ νόμῳ 118/1945 καθοριζόμενας ὑποχρεώσεις τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν πρόσληψιν προσωπικοῦ μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας...».

Υπόδειγμα δεῦτερον: Τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου 118/1945 ὁρίζει: «Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται μισθωτοὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων...», εἰς ὅλον δὲ τὸ κείμενον γίνεται λόγος περὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Παρά ταῦτα εἰς ἓν νεώτερον νομοθέτημα, τὸν ἀναγκ. νόμον 249/1945 (ΕΕΔ 4, 152) ὁρίζονται τὰ ἑξῆς:

«2. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 118/1945...»

Υπόδειγμα τρίτον: Ἀρθρ. μόνον νόμου 564/1946 «περὶ μέτρων ὑπὲρ ὠρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν» (ΕΕΔ 4 541). «Διὰ κρατήσεως ἀπὸ 10 μέχρις 20 ἡμερῶν καὶ διὰ προστίμου μέχρι 200 χιλιάδων δραχμῶν...».

Υπόδειγμα τέταρτον: Ἀρθρ. 2 Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 (ΕΕΔ 5, 283) «Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπαλλασσόμενοι διὰ βουλεύματος ἡ δικαστικῆς ἀποφάσεως δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, οὗ ἡ ἐναρξὴς ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς τινος, ἐφ' ὅσον ἀναγγεῖλουν ἐγγράφως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν ἐν λόγῳ ἀπαλλαγὴν τῶν ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης».

Δηλαδή ὁ ὑπὸ κατηγορίαν πρέπει νά ξημεροβραδυάζῃ ἕξω ἀπὸ τὸ Δικαστήριον, διὰ νά μάθῃ

τὴν διὰ βουλεύματος ἀπαλλαγὴν καὶ μὴ χάσῃ τὴν προθεσίμιν;

Υπόδειγμα πέμπτον: Τὸ ἀρθρὸν 9 τοῦ νόμου 118/1945 ὁρίζει: «Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἐγκυρὸς, ἐφ' ὅσον γίνεται ἐγγράφως καὶ ἐφ' ἧς καταβλήθῃ ἕξ ὀλοκλήρου ἡ ἀποζημίωσις» (νόμου 2112).

Ἐν τούτοις ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθεσις τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως κ.λ.π.» (ΕΕΔ 5, 287) συμβουλεύει, ὅτι μόνον ἡ μὴ καταβολὴ ἢ μὴ προσφορὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (μὴ ἀπαιτούμενης δικαστικῆς παρακαταθέσεως εἰς τὴν περίπτωσιν ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ νά εἰσπράξῃ τὴν προσφερομένην ἀποζημίωσιν), μετὰ τῶν ἄλλων, δύναται νά ἐπιφέρῃ ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Εἶναι ὁμως ἄνευ σημασίας ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀναφέρει περὶ προσφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ὁμιλεῖ περὶ «καταβολῆς»; Κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, νομίζομεν, ἄνευ δικαστικῆς καταθέσεως δὲν πληροῦται ὁ ὅρος τῆς καταβολῆς (πρβλ. καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 931/1945, ΕΕΔ 4, 301) καὶ ἐπομένως δὲν βλέπομεν πῶς, ἐνῷ θὰ ἡδύνατο ὁ νομοθέτης τοῦ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 νά ρυθμίσῃ τὸ θέμα, ὑπὸ τὰς ἀντιλήψεις τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, διὰ ρητῆς διατάξεως, ἐθεώρησε ἀρκετὸν νά ἐπεξηγήσῃ διὰ τῆς ἐκθέσεως ἀντιθέτως διατυπωμένην διατάξιν δικαίου.

Νά ἐνθυμηθῶμεν τὸν Ἐρασμον, πού μὲ κακίαν ἐγράφεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ κόσμος εὕρισκε ὠραῖον, ὅτι εἶναι ἀκατάληπτον, οἱ ἀνόητοι θαυμάζουν τὴν νομικὴν ἐπιστήμην;

Αὐτὰ μᾶς γράφει ἓνας «παράξενος». Καὶ νομίζομεν ὅτι τὰ ὅσα γράφει δὲν τὰ γράφει μόνον διότι εἶναι... παράξενος.

ΤΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 115/1946 Συντακτικῆς Πράξεως (ΕΕΔ 5, 214) ἡ προθεσμία τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς εἶχε παραταθῇ μέχρι τέλους Μαΐου 1946.

Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ ὁ νόμος 1968/1944 περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπὸ Πρωτοδικίου.

Πληροφοροῦμεθα ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἔχει κατατεθῇ ψήφισμα, κατὰ τὸ ὁποῖον νομοθετικά πράξεις τῶν ἐν Ἑλλάδι Κυβερνήσεων τῆς περιόδου τῆς ἐχθρικῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς τῆς χώρας τῶν ἐτῶν 1941—1944 ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι ὡς ἅπλοῖ νόμοι καὶ μετὰ τὴν 31ην Μαΐου 1946. τῆς ἐκκαθαρίσεως γινομένης μέχρι 30 Νοεμβρίου 1946.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΛΑΘΗ

Τὸ ἐνδιαφέρον ἀρθρὸν τοῦ κ. Χρ. Ἀγαλλοπούλου «Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεών των» τελειώνει εἰς τὴν σελίδα 296 τοῦ παρόντος τόμου. Ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας παρεῖσε φέρουσεν εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως «συνεχίζεται» καὶ παρακαλεῖται ὁ ἀναγνώστης νά τὴν διαγράψῃ.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 13 (115)

ΑΘΗΝΑΙ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1946

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἀνάμεσα στὰ προβλήματα, πού δημιούργησε ἡ πρόσφατη κατάργηση τῆς ἰδιότυπης μονιμότητος τῶν μισθωτῶν, εἶναι καὶ τὸ πρόβλημα τῆς οἰκονομικῆς ἐλευθερίας των γιὰ τὴ διεκδίκηση τῶν δικαιωμάτων των ἀπὸ τὴν ἐργατικὴ νομοθεσίαν.

Ἐκεῖνος, πού θὰ ὑποστήριζε πὼς τὸ συμβόλαιο ἐργασίας γενικῶς εἶναι ἀληθινὰ προῖον τῆς ἐλευθέρως θελήσεως τῶν μισθωτῶν, θὰ παραγνώριζε ἡθελημένα τὴν πραγματικότητα. Εἶναι ὅπως δὴποτε μιὰ κοινὴ ἀλήθεια, ὅτι ὁ Κάρολος Ζιντ διακήρυξε: Τὸ ἀτομικὸ συμβόλαιο ἐργασίας εἶναι μιὰ καθαρὴ γελοιογραφία. Ὅταν ὁ ἐργάτης διαπραγματεύεται μόνος μὲ τὸν ἐργοδότη, εἶναι ἀναγκαῖα σὲ μιὰ μειονεκτικὴ κατάστασι. Δὲν μπορεῖ οὔτε νὰ υπερασπίσῃ τὸν ἑαυτὸ του, οὔτε νὰ συζητήσει γιὰ τὸν μισθὸ του. Καὶ δυὸ πράγματα θὰ προκύψουν: Ἡ θὰ δεχθῇ ὅτι τοῦ δίνει ἢ θὰ φύγει. Ὅταν ὅμως πεινᾷ συνθηκολογεῖ.

Ἡ συνείδησις τῆς μειονεκτικῆς θέσεως τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἐκεῖνη, πού ὀδήγησε τὴν Πολιτείαν στὸν υποχρεωτικὸ νομικὸ καθορισμὸ τῶν ἀποδοχῶν του καὶ ἀκόμη ὅλες αὐτὲς οἱ ἀκυρότητες τῶν ἀντιθέτων πρὸς νομικὰς διατάξεις συμφωνιῶν τῶν μισθωτῶν μὲ τοὺς ἐργοδότες των, εἴτε μὲ ρητὴ νομικὴ διάταξη, εἴτε μὲ καθοδήγησι τοῦ λανθάνοντος πνεύματος, πού ἐκφράζεται σὲ μιὰ διάταξιν ἐργατικοῦ δικαίου, δὲν ἔχουν ἄλλο δικαιολογικὸ λόγο ἀπὸ τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ, ἀκριβῶς γιατί εἶναι σ' αὐτόν, ἀπὸ τὶς γνωστὰς οἰκονομικὰς συνθήκες, ἀδύνατο νὰ προστατευθῇ μόνος του ἐάν ἕνας μὲ ἴσους ὅρους καὶ ἴσης δυνάμεις θέλῃσιν συμβαλλόμενος.

Γιὰ νὰ ἐπιτύχουν ὅμως οἱ δημόσιοι αὐτοὶ σκοποὶ τῶν προστατευτικῶν τοῦ μισθωτοῦ μέτρων, πρέπει φυσικὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ καὶ ἡ δυνατότης, χωρὶς ἄλλους κινδύνους, νὰ ἱκανοποιηθοῦν μὲ μιὰ νόμιμη ἐνέργεια τοῦ μισθωτοῦ τὰ προσβαλλόμενα ἀπὸ τὸν ἐργοδότη δικαιώματά του. Ἀρκεῖ τάχα νὰ ὑπενθυμίζουμε στὸν μισθωτὸν τὸ δικαίωμα π. χ. τῆς ποινικῆς διώξεως τοῦ ἐργοδότη, πού καθυστερεῖ ἀποδοχὰς του, μὲ τὸν ὁρθὸ φυσικὰ στὴ βάση του νόμο 690/1946, ὅταν στὴ φυσικὴ ἐρώτησίν του πὼς μπορεῖ νὰ προστατευθῇ ἀπὸ τὴν ἐνδεχόμενὴ ἐκδικητικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότη του, δὲν ἀρκεῖ γι' αὐτὸ ἀβίαστῃ ἢ ἀπάντησιν πὼς μιὰ ρητὴ διάταξι τοῦ δικαίου τὸν ἐξασφαλίζει ἀπὸ ἕνα τέτοιον ἀντικοινωνικὸν κατατρεγμὸ; Ἀρκεῖ ἀκόμη νὰ διαβεβαιωθῇ ὁ μισθωτὸς πὼς ἡ ἀντίθετη πρὸς τὸν νομικὸ καθορισμὸ τῶν ἀποδοχῶν του συμφωνία εἶναι ἀπὸ τὸν νόμο, μὲ ὁρτὴ ἐρημνεία του, ἄκυρη, ὅταν γιὰ τὸν ἴδιον λόγον, πού ἀναφέραμε, δὲν εἶναι σὲ οἰκονομικὴ ἐλευθερία, κάτω ἀπὸ τὸ αἶσθημα τοῦ φόβου γιὰ τὴ σταθερότητα τῆς βιοποριστικῆς του θέσεως, νὰ χρησιμοποιοῦσιν σ' ἀνάλογες περιστάσεις τὴ σκόπιμὴ αὐτὴ νομικὴ εὐνοία; Καὶ εἶναι τάχα ἀρκετὸ νὰ ἐμφανίζονται σὰν πρόδοις τὰ γνωστὰ νομοθετικὰ μέ-

τρα ὁκταώρου, Κυριακῆς ἀναπαύσεως κλπ., ὅταν ἡ ἐφαρμογὴ των δὲν εἶναι συνδυασμένη μὲ μιὰν κατοχυρωμένη ἐλευθερία τοῦ μισθωτοῦ νὰ ζητήσει τὴν ἐπιβολὴ των μὲ τὰ νόμιμα μέσα;

Κάτω ἀπὸ τὸ καθεστὸς τοῦ Ν. Δ. 424/1941 τὸ πρόβλημα αὐτό, πού ἔχει ἀληθινὰ τὴ μορφή ἑνὸς ἡθικοῦ προβλήματος, εἶχε χάσει τὴν ὀξύτητα του. Καὶ εἶναι ἐντονα ἐναυλο στὴν ἀκοή μας τὸ διδάγμα μιᾶς δικαστικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 1, 821), πού διακήρυξε τὶς νομικὰς καὶ πρὸ πάντων ἡθικὰς αὐτὰς ἀρχάς: Δὲν συμπορεύεται πρὸς τὸ δίκαιο καὶ καὶ τὴν ἡθικὴ ἢ ἀντίληψιν νὰ μὴ ἐκπληρώνει κανεὶς τὶς συμβατικὰς ἢ ἄλλες ὑποχρεώσεις του. Ὅταν ὁ ἐργοδότης θεωρεῖ σὰν δικαίωμα τὴν ἀμέλειά του γιὰ ἕνα βασικὸ μέτρο ἐξασφαλίσεως τῶν ἐργατῶν του, ἡ πρόκλησις δὲν εἶναι πρὸς τὸ μέρος τῶν ἐργατῶν, πού διαμαρτύρονται, καὶ ἡ διαμαρτυρία των, ὅταν μάλιστα πρόκειται γιὰ τὶς σημερινὰς συνθήκες, μετατοπίζεται σὲ κραυγὴ ἀμύνει γιὰ τὸ πῶς πολῦτιμο κοινωνικὸ ἀγαθόν, πού εἶναι ἡ ἐργασία. Τὰ βάθρα τῆς δὲν κλονίζονται μόνο ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν δυσάρεστη πρὸς τὸ κοινωνικὸ αὐτὸ ἀγαθὸ ἀντίληψιν τοῦ ἐργοδότη πὼς ἡ πειθαρχία πρὸς τὶς ὑποχρεώσεις του καθενός, τὶς συμβατικὰς καὶ τὶς κοινωνικὰς, εἶναι μόνον ὑποχρέωσις τοῦ ἐργάτου, πὼς ἡ ἄρνησις νὰ παραδεχθῇ ὁ ἐργάτης τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἐργοδότη εἶναι στάσις καὶ πὼς ἡ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότη νὰ ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα ν' ἀντιλαμβάνεται ὀρθὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἕνας ἀληθινὸς ἐξανδραποδισμός.

Συνέπεια τῶν σκέψεων αὐτῶν, στὴ συγκεκριμένη αὐτὴ περίπτωσι τοῦ ἐργάτου, πού ἀξίωσε ἀπὸ τὸν ἐργοδότη νὰ ἐκπληρωθοῦν οἱ συμβατικὰς καὶ νόμιμες ὑποχρεώσεις του καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἔχασε τὴ θέσιν του, ἦταν ν' ἀκυρωθῇ, μὲ βάση τὸ Ν. Δ. 424, ἡ ἀπόλυσή του.

Τὸ Ν. Δ. 424 ὅμως τώρα ἔπαυσε νὰ εἶναι νόμος τοῦ Κράτους. Καθὼς εἶναι γνωστόν, ἡ αἰτία τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν εἶναι τώρα ἀντιζέμενον ἐλέγχον. Μένει ὅμως πάντοτε ὁξὺ τὸ ἡθικὸ πρόβλημα πὼς θὰ προστατευθεῖ τοῦλάχιστο ὁ μισθωτός, πού φτάνει στὴν ἡρωϊκὴ ἀληθινὰ, γιὰ τὶς σημερινὰς συνθήκες, πού ἡ ἀνεργία μπορεῖ σὲ κάθε στιγμὴ νὰ πλῆξει τὴ στενοχωρημένη ἀπὸ στέρησις ζωῇ του, ἀπόφασιν νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά, πού ὁ ἐργοδότης του καταπατεῖ.

Ἄλλ' ἕνας εἶναι ὁ ὁρθός, κατὰ τὴ γνώμην μας, δρόμος γιὰ ν' ἀποκτήσουν μιὰ πλήρη οὐσιαστικὴ ἐννοια τὰ νόμιμα δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ: Νὰ θεσπισθῇ μὲ νόμον πὼς ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ ἐλαττήρια, πού σχετίζονται μ' ἐπιδίωξιν ἱκανοποιήσεως τῶν δικαιωμάτων του, ἀποτελεῖ ἰδιωτικὸν ἀδίκημα καὶ κολάζεται ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος μὲ βαρεῖς ποινικὰς κυρώσεις καὶ ἀπὸ τ' ἄλλο μὲ πληρωμὴ βαρυτάτων ἀποζημιώσεων.

ΑΡΘΡΑ. ΜΕΛΕΤΑΙ. ΓΝΩΜΑΙ

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112

(Απόψεις τινές διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως κατ' ἄρθρ. 9 Ν. 1181/1945)

Υπὸ τοῦ κ. Ε. Κ. ΥΔΡΑΙΟΥ, Δικηγόρου

Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ β. δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» δὲν εἶναι μισθός, ἀλλ' ἀποζημίωσις ὡς ποινὴ διδωμένη (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1702/1935, Θέμ. ΜΖ' σελ. 456, *Ι. Καποδίστρια*, Ἐρμην. Ἐργ. Δικ. § 436).

Ἐπομένως δὲν δύνανται περὶ αὐτῆς νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 4694/1930 «περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκχώρησεως καὶ κατασχέσεως τῶν ἡμερομίσθων τῶν ἐργατῶν κλπ», αἱ ὁποῖαι, ὅσοι ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα (ἄρθρ. 38 εἰσαγωγικοῦ Α. Κ. νόμου, ΕΕΔ 5, 318), ἀφορῶσι περιοριστικῶς μισθούς, ἡμερομίσθια, συντάξεις. (πρβλ. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 409 (1934) ΕΕΝ α' σελ. 399, 266/1935 ΕΕΝ β' σελ. 987). Ὡστε ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 κατὰσχεται, ἐκχωρεῖται (πρβλ. καὶ ἄρθρον 464 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ «ἀπαιτήσεις ἀκατάσχετοι εἶναι καὶ ἀνεκχώρητοι» καὶ συμψηφίζεται (πρβλ. καὶ *Μουφερ*, Ἐνοχ. § 244, ἄρθρ. 440 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Ἡ μὴν διάταξις, ἡ ὁποία εἰσήγαγε τὸ ἀκατάσχετον καὶ ἀνεκχώρητον τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ὑπῆρξεν ἡ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ἀναγκ. νόμου τῆς 19 Νοεμβρίου 1935 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινῶν νόμων», κατ' αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη, ὡς καὶ ὁλόκληρος ὁ ἀναγκ. νόμος, δὲν ἰσχύει ἤδη (βλέπε ἀναγκ. νόμον 25/25 Ἰανουαρίου 1936 καὶ β. δ. 1/1 Μαΐου 1936).

Ἀλλῇ διάταξις σχετικὴ ὑπῆρξεν ἡ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 765/1943 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. 424/1941» (ΕΕΔ 2, 726), ἡ ὁποία ὠριζε τὰ ἑξῆς: «Ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 4694/1930, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη».

Ἀνεξαρτήτως ὁμοῦς τῆς ἐννοίας αὐτῆς, περιοριζομένης μόνον εἰς τὸς ἐκ τοῦ νόμου 765/1943 ἀποζημιώσεις, καταργήθη ρητῶς διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 κλπ.» (ΕΕΔ 5, 283) ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως οὗτοῦ (11 Μαΐου 1946), κυρωθεῖσα δὲ ἐξ ὑπαρχῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 325/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, (ΕΕΔ 5 373), ὡς διάταξις νομοθετήματος κατοχῆς, καθργήθη διὰ τὸ μέλλον καὶ δι' αὐτῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ὁ νόμος

οὗτος ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. (βλέπε κωδικοποιήσιν εἰς ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.) αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὸν νόμον τοῦτον ἐπιχειρήσεις δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ, ὑποχρεούμεναι νὰ καταβάλλουν εἰς αὐτὸ τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἡ τοῦ β. δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 (ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ) ἀποζημίωσιν. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνεταί ἐγγράφως καὶ ἀφ' ἧς καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀποζημίωσις.

Εἶναι φανερόν, ὅτι καὶ τὸ ἔγγραφον καὶ ἡ καταβολὴ ἐξ ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως ἀποτελοῦν μίαν συστηματικὴν καὶ μὲ λογικὴν ἀκολουθίαν σειρὰν νομικῶν γεγονότων, ἀνευ τῶν ὁποίων δὲν ἀποκίτῃ κῦρος ἡ καταγγελία (πρβλ. *Κρασά*, Γεν. Διδ. § 135 σημ. 5 *Windscheid* § 67 σημ. 1, 2, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 931/1945, ΕΕΔ 4, 301).

Ἡ ἐννοία ὁμοῦς τῆς «ἐξ ὁλοκλήρου» καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως δὲν δύνανται νὰ εἶναι, ὅτι ἀπαγορεύεται τόχα, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ὁ κατὰ τὰ ἄλλα ἐπιτρέπόμενος συμψηφισμός, ὁμοῦ ἡ καταβολὴ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἀπαιτήσεως καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 440 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τοῦ συμψηφισμοῦ ἀποσβέννυνται, ἐφ' ὅσον καλύπτονται, αἱ μεταξὺ δύο προσώπων ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις, ἐάν αὗται εἶναι ὁμοειδεῖς κατ' ἀντικείμενον καὶ ληξιπρόθεσμοι.

Ἡ καταβολὴ εἶναι προχὴ τοῦ ὀφειλομένου (*Dernburg*, Ἐνοχ. § 54), καὶ σκοπός αὐτῆς εἶναι ἡ ὁμαλὴ λύσις τῆς ἐνοχῆς. Ἀφοῦ δὲ τὸ ὀφειλόμενον ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότηου εἶναι, δι. τὰ ἀπομείναι μετὰ τὸν συμψηφισμόν, ἔπεται, ὅτι πληροῦται ὁ ὅρος τῆς καταβολῆς καὶ ἐπέρχεται ἡ λύσις τῆς ἐνοχῆς (L 54 Πανδ. 46 3. *Dernburg*, Ἐνοχ. § 54, ἄρθρ. 416 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Ἐκ τῆς ὁρχῆς αὐτῆς ἀκολουθοῦν τὰ ἑξῆς: Ἄν ὁ μισθωτὸς ἔχη ἐκχωρήσει εἰς ἐπαγγελματίαν διὰ προμήθειαν παρ' αὐτοῦ εἰδὼν ἱματισμοῦ κλπ. (νόμος 4694/1930) τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 καὶ ὁλόκληρον, ἐφ' ὅσον δεχόμεθα, ὅτι δὲν ὑπὸκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ νόμου 4694/1930, δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐκχώρησις (σημειωτέον ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκχώρησεως, ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ πᾶς ὁ θιγόμενος δικαιούται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς κατασχέσεως ἢ ἐκχώρησεως, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 2116/1936 Θέμ. ΜΗ' σελ. 388) καὶ ἐπομένως, ἐφ' ὅσον δὲν καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότηου ἡ ἐκχωρηθεῖσα ἄλλως ἀποζημίωσις, δὲν δικαιούται ὁ μισθωτὸς νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ἀκυρότητα τῆς

Η ΚΑΤΑΡΤΗΣΙΣ ΤΟΥ Ν. Δ. 424/1941 ΚΑΙ Η ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟ 8/II ΜΑΪΟΥ 1946 Ν. Δ.

Υπό τοῦ κ. ΚΛΕΩΝΟΣ Δ. ΝΑΣΛΑ, Δικηγόρου

Ἡ νομοθετικὴ μηχανὴ εἰς τὴν χώραν μας ὁπῆρξε πάντοτε πλουσιωτάτη εἰς παραγωγὴν κώτητα. Καὶ εἰς μάτην βεβαίως θὰ ἀνέμενε κανεὶς ἀπὸ τοὺς μεταπολεμικοὺς μας νομοθέτας νὰ διαψεύσουν ἐαυτοὺς. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἀνθρωπότης ὁλόκληρος διστακτικὴ καὶ ἀμφιταλαντευομένη ἵσταται ἀνασφαλιστος πρὸ τῶν πολλαπλῶν προβλημάτων, εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ νομοθέτης δὲν ἐννοεῖ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀνακψῇ ἔστω καὶ προσωρινῶς τὴν πληθωρικὴν δραστηριότητά του. Ἀστικοὶ κώδικες διαδέχονται ἀλλήλους, ὥσάν νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἀπλῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων, καὶ τίποτε δὲν ἡμπορεῖ ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν μανίαν τῆς προχειρότητος. Οὕτω, ἐνῶ οἱ Ἕλληνες νομικοὶ βῶλο καὶ ἄφωνοι ἐν πολλοῖς παραμερίζομεν εὐλαβῶς πρὸ τοῦ νομοθετικοῦ τοῦτου παραλήματος, ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην καὶ εἰς πείσμα ἡμῶν τῶν ἀμυήτων, γράφεται ἐν σπουδῇ ἕνα μεταπολεμικὸν δίκαιον, ξένον πρὸς τὴν σημερινὴν πραγματικότητα.

Υπάρχει, ἔλεγεν ὁ Jhering μία διαρκὴς πάλη διὰ τὸ δίκαιον καὶ πρέπει νὰ μάχεται κανεὶς διὰ τὴν πραγματοποίησιν του. Ἀσφαλῶς δὲ εἰς τὴν πάλην αὐτὴν οἱ νομικοὶ δὲν ἡμποροῦν νὰ παρίστανται ὡς ἀδιάφοροι θεαταὶ καὶ ἀπλοὶ φύλακες τῶν νόμων πιστεύοντες ὡς εἰς Εὐαγγέλιον εἰς τὰ κείμενα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποφεύγοντες νὰ σχολιάζουν ἢ νὰ ἐλέγχουν τὸν χεῖμαρρον τῆς νομοθεσίας. Τὸ δίκαιον, ὅσον καὶ ἂν ἐμφανίζεται ὡς ἡ ἔκφρασις τῆς θελήσεως τῶν κυβερνώντων, ἢ ὅποια ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς κυβερνωμένους⁽¹⁾, δὲν πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ παρὰ εἰς ἕνα καὶ μόνον τελικὸν σκοπὸν, τὴν καλλιτέραν ὀργανώσιν τῆς κοινωνίας χάριν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος⁽²⁾. Καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, τοῦ γενικοῦ καλοῦ τῆς κάθε χώρας, οἱ νομικοὶ ἔχουν ὀποχρέωσιν νὰ παρακολουθοῦν κάθε νομοθετικὴν ἐκδήλωσιν καὶ νὰ διερευνοῦν κατὰ πόσον ἕνας νέος νόμος ἀνταποκρίνεται πρὸς ἕνα τοιοῦτον σκοπὸν.

(1) Barthelemy et Duez, Traité de Droit Constitutionnel, 1933 σελ. 76.

(2) Ποβλ. Le Fur, Droit individuel et droit social εἰς Arch. de Phil. de dr. et de sociol. jur. 1931 No 3—4 σελ. 288.

Ἐνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα νομοθετήματα, ποὺ ἐφιλοδόησαν νὰ λύσουν ἐν μιᾷ νυκτὶ καὶ μόνῃ βασικά προβλήματα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, εἶναι καὶ τὸ ν.δ. τῆς 8/5/46, τὸ ὁποῖον κατήργησε μὲ μίαν μονοκονδυλίαν τὸ ν.δ. 424/1941.

Ποία ἡ σημασία καὶ ἀξία τοῦ ν.δ. 424, ἱστορικὸν σταθμοῦ εἰς τὸ παρ' ἡμῖν ἐργατικὸν δίκαιον καὶ μάλιστα κατὰ τὴν περίοδον τῆς ξενικῆς κατοχῆς, εἶναι βέβαια ἐντελῶς περιττὸν νὰ ὑπενθυμίσωμεν. Δὲν ἡμπορεῖ ὅμως παρὰ νὰ προκαλῇ μελαγχολίαν ἢ σπουδὴ καὶ ἡ προχειρότης, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ νομοθετήμα ἐρρίφθη εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων, διὰ νὰ ἀναστηθῇ εἰς τὴν θέσιν του τὸ καθεστὼς τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀναιτιολογήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ν. 2112 τοῦ 1920 ὑπὸ τὸ διαφανὲς περικάλυμμα τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀνεργίας.

Εἰς τὸν γράφοντα ἐδόθη ἤδη ἡ εὐκαιρία νὰ τονίσῃ^(*), ὅτι τὸ ν.δ. 424 ἐξυπηρέτησε δύο σκοπούς: Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπηγόρευσε τὴν μείωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τῆς γενικῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ἀπολύσεων καὶ τῆς ὀποχρέσεως ὅπως προσλαμβάνεται νέος μισθωτὸς εἰς τὴν θέσιν παντὸς ἀπολυομένου, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθιέρωσε τὴν μονιμότητα τῶν ἐργαζομένων, ἐπιτρέψαν τὴν ἀπόλυσιν τῶν μόνον εἰς περίπτωσιν δικαιολογημένης αἰτίας, ἥτοι λόγῳ ἀνεπαρκείας, ἀκαταλληλότητος ἢ ὁνερμόστου συμπεριφορᾶς. Ἐξακολουθοῦμεν δὲ νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἂν ἦτο ἐπιτετραμμένη σκέψις περὶ καταργήσεως τοῦ πρώτου σκέλους τοῦ ν.δ. 424, ὥστε νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόλυσις τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἐπιτρέπεται ἡ ἄρσις τῆς μονιμότητος, τῆς ὁποίας δι' αὐτοῦ ἀπελάμβανον οἱ μισθωτοί.

Εἰς τὴν πίστιν αὐτὴν μᾶς ὁδηγεῖ ὅχι οἰαδήποτε προκατάληψις, ἀλλ' ἡ πεποίθησις καὶ μόνον ὅτι ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν, ἐνῶ δὲν βλάπτει κανένα, ἀποτελεῖ ἀντιθέτως τὸ βασικώτερον μέσον προστασίας τῶν ἐργαζομένων καὶ τὸ ἀπαραίτητον ἐγγύς τὴν πραγ-

(3) Βλ. ἄρθρον μου, Ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν καὶ τὸ ν.δ. 424 εἰς Ἐπιθ. Ἐργ. Δικ. τ. 5ος σελ. 324 ἐπ.

καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118.

Ἄν ὁ μισθωτὸς ὀφείλῃ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐκ προκαταβολῶν μισθοῦ, τὰς ὁποίας δικαιούται ὁ τελευταῖος καὶ ἐκ τοῦ μισθοῦ του νὰ κρατήσῃ, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνει, ὅτι γίνεται παράβασις τοῦ νόμου 4694/1930 (πρβλ. Α. Π. 283/1934 ΕΕΝ α σελ. 712 Πρωτ. Ἀθηνῶν 14175/1940, ΕΕΔ I, 178), αἱ προκαταβολαὶ αὗται δύνανται νὰ συμψηφισθῶσι πρὸς τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ὀφειλουμένην ἀποζημίωσιν καὶ τὸ τυχόν ὑπόλοιπον ἀποτελεῖ τὸ ὀφειλόμενον, διὰ τῆς παροχῆς τοῦ ὁποίου συντελεῖται ἡ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ἀπὸ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ ἀπέστη ὁ νο-

μοθέτης τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου 118/1945, καταβολή.

Ἡ ἐξ ὁλοκλήρου, ἄλλως τε, καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2111/1920 θεσπίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἀδυσθετικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937, ἐπὶ ποιῇ ἀκυρότητος πάσης ἀντιθέτου συμβάσεως (πρβλ. Α. Π. 164/1941, ΕΕΔ I, 44), ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι λέγων ὁ νόμος «ἀναγνωρίσιν ἢ ἐξόφλησιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεων» ἐννοεῖ ἐξόφλησιν αὐτῶν ἀνευ συμψηφισμοῦ (πρβλ. Α. Π. 164/1941, ΕΕΔ I, 44).

Ε. Κ. ΥΔΡΑΙΟΣ Δικηγόρος

ματικήν ἐφαρμογήν τῶν ἐργατικῶν νόμων (*).

Πρόθυμοι νὰ ἀναθεωρήσωμεν τὰς ἀπόψεις μας, εὐθὺς ὡς ἴδωμεν ἐπιχειρηματολογία (καὶ νὴν νὰ μᾶς πείσῃ περὶ τοῦ ἀντιθέτου, ἀνεζητήσαμεν ταύτην εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑργασίας Ὑπουργοῦ, ἡ ὁποία συνώδευσε τὸ καταργητικὸν νομοθετικὸν διάταγμα. Τὸ συμπέρασμα ὑπῆρξε ἀποκαρδιωτικόν. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως ταύτης, παρ' ὅλην τὴν «δικηγορικὴν» διατύπωσίν της, πείθει ἀπλῶς ὅτι ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν, τὴν ὁποίαν εἶχε καθιερώσει τὸ ν.δ. 424, καταργεῖται *ἀνευ οὐδενὸς λόγου*. Διότι πράγματι οὐδεὶς σχετικὸς λόγος ἀναφέρεται. Καὶ ὁ μὴ θέλων νὰ πιστεύῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὡς ἀφελῆ ἀνογνώστης διερῶταται πρὸς ποίους ἄραγε ἀπευθύνεται ἡ αἰτιολογικὴ αὐτὴ ἔκθεσις;

Δὲν πρόκειται ἐντοῦθα νὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ διαφορὰς ἄλλας ἀνακριβείας, αἱ ὁποῖαι παρατίθενται ἐν πανδαοῖα εἰς τὴν ἔκθεσιν. Θά σταματήσωμεν μόνον εἰς τὸ βασικὸν ζήτημα, τὴν αἰτιολόγησιν τῆς καταργήσεως τῆς μονιμότητος. Δέον δὲ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ τονισθῇ, ὅτι ἡ ἔκθεσις ἀποφεύγει νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο εὐθέως, εἰς τρόπον ὥστε θὰ ἡμποροῦσε νὰ δικαιολογηθῇ ἡ σκέψις ὅτι εἴτε προσπαθεῖ ὑπεκφεύγουσα νὰ τὸ ἀποσιωπήσῃ, εἴτε τὸ ἀγνοεῖ παντελῶς.

Ἰδοὺ μὲ ὀλίγας λέξεις καὶ ἐν ἁδραῖς γραμμαῖς πῶς προβάλλεται εἰς τὴν ἔκθεσιν τὸ ἱστορικὸν καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς καταργήσεως: «Τὸ ν.δ. 424 εἶχε καταργήσει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὁ νόμος 118/1945 ὑποκατέστησε τὸ καθεστὼς τοῦτο διὰ μίαν μεγάλην κατηγορίαν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐπανεφέρε κατὰ βάσιν τὸ καθεστὼς τοῦ ν. 2112. Ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἄλλος σημαντικὸς ἀριθμὸς ἐπιχειρήσεων ἐξηρέθη δι' εἰδικῶν νόμων τοῦ ν. δ. 424. Οὕτω δὲ τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς τούτου περιορίσθη ἐπὶ τῶν μικροεπαγγελματικῶν, τῶν ἐμπορικῶν καὶ τῶν βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι διὰ λόγους δικαιοσύνης πρέπει ὡσαύτως νὰ ὑπαχθῶν εἰς τὸν ν. 118/1945».

Εὐθὺς ἀμέσως ὅμως δέον νὰ τονισθῇ ὅτι οὐδὲν ἀνακριβέστερον τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι ὁ ν. 118/1945 ἐπανεφέρε τὸ καθεστὼς τοῦ ν. 2112.

Ὅπως εἶναι γνωστὸν, ὁ ν. 2112 ἐστηρίζετο εἰς τὸ ρωμαϊκὸν καθεστὼς τῆς ἀναιτιώδους καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιτρέπων τὴν ἀναιτιολόγητον ἀπόλυσιν τῶν ἐργαζομένων. Ἀλλὰ τοιοῦτον τι οὐδόλως καθιέρωσεν ὁ νόμος 118/1945. Ὁ νόμος οὗτος, ὡς αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἔκθεσις ἀναγνωρίζει, ἀπλῶς ἐπέτρεψεν

εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις νὰ ἀπολύουν τὸ πλεονάζον προσωπικὸν τῶν *χωρὶς νὰ καταργήσῃ τὸ ν.δ. 424*, τὸ ὁποῖον ἐξηκολούθει καὶ μετ' αὐτὸν νὰ ἰσχύῃ καὶ ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Προφανῶς ὅθεν διὰ τοῦ νόμου 118/45 δὲν ἐπετράπη ἡ ἐλευθέρωσις καὶ ἀναιτιολόγητος ἀπόλυσις, τὴν ὁποίαν προϋποθέτει τὸ καθεστὼς τοῦ ν. 2112, ἀλλ' ἀπλῶς προσετέθη δι' αὐτοῦ εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ν.δ. 424, εἰς τὰς ὁποίας ἐπετρέπετο ἡ ἀπόλυσις (ἀκαταλληλότης, ἀνεπάρκεια, ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ) ἀκόμη μία περίπτωσις ἡ τοῦ πλεονάζοντος μισθωτοῦ. Ἀπεκατεστάθη δηλονότι οὕτω ἀμιγῆς ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν, ὅπῃ τὸ καθεστὼς τῆς ὁποίας ἡ ἀπόλυσις τῶν ἐπιτρέπεται διὰ κάθε δικαιολογημένην αἰτίαν (πλεονάζοντες, ἀνεπαρκεῖς, ἀκατάλληλοι κλπ.).

Ὡστε ὁ ν. 118 κάθε ἄλλο παρὰ ἀπεκατέστησε τὸ καθεστὼς τοῦ ν. 2112. Ἀντιθέτως μάλιστα ἰσχυροποίησε τὸ διὰ τοῦ ν. δ. 424 εἰσαχθὲν σύστημα τοῦ ἡτιολογημένου τῆς καταγγελίας καὶ τῆς μονιμότητος τῶν ἐργαζομένων. Ἀπλῶς καὶ μόνον ἀπῆλλαξε τὰς βιομηχανίας ἀπὸ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς μειώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν, τὴν ὁποίαν εἶχε ἐπιβάλλει τὸ ν. δ. 424. Μὲ ἄλλους λόγους ὁ ν. 118 κατήργησε τὸ ἐν μόνον σκέλος τοῦ ν. δ. 424 (ἀπαγόρευσιν ἀπολύσεως τῶν ὑπεραριθμῶν) καὶ διετήρησε ἐν ἰσχύϊ τὸ ἕτερον σκέλος περὶ μονιμότητος.

Πῶς νὰ χαρακτηρίσῃ λοιπὸν κανεὶς τὴν περίφημον αὐτὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἡ ὁποία στηρίζει ὅλην τὴν σοφιστείαν της εἰς μίαν βάσιν τὸ ὀλιγώτερον ἀνακριβῆ; Διότι ἐκεῖ ἀκριβῶς στηρίζεται ἡ συλλογιστικὴ, τὴν ὁποίαν μαζὶ μὲ ἄλλα παρόμοια καρικεύματα καλεῖται νὰ ἰσχυρῇ ὁ στόμαχος τῶν ἀπλοϊκῶν Ἑλλήνων. Προσπαθεῖ νὰ πείσῃ, ὅτι τὸ ν. δ. 424 εἶχεν ἤδη καταργηθῇ διὰ τοῦ ν. 118 καὶ τῶν ἄλλων νόμων, οἱ ὁποῖοι ἐπεξέτειναν τὴν ἰσχύον του καὶ εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις καὶ ὅτι συνεπὲς μικρὸν τὸ κακὸν τῆς καταργήσεως, τὴν ὁποίαν ἀπαγγέλλει τὸ ἀπὸ 8/5/1946 Ν.Δ. Παρασύρεται δὲ μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε νὰ λέγῃ ὅτι «ἡ διατήρησις τοῦ ν. δ. 424 ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν (ἐμπορικῶν, βιοτεχνικῶν κλπ.) ἐπιχειρήσεων... ἀποβαίνει εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν τούτων»!

Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ δηλογογηθῇ —καὶ τοῦτο πρὸς τιμὴν τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως— ὅτι αὕτη ἀναφέρει ὡς ἐνδεικνυόμενον μέτρον ὅχι τὴν κατάργησιν τοῦ ν. δ. 424, ἀλλὰ ἀπλῶς τὴν ὑπαγωγὴν ὅλων τῶν μισθωτῶν εἰς τὸν ν. 118/1945. Νὰ ἐλπίζῃ ἄραγε κανεὶς ὅτι ὁ νομοθέτης ἀνετλήθη ὅτι τὸ ν. δ. 8/5/1946 ἐπρωχώρησε εἰς περισσότερα ἀπὸ ὅσα εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ προτείνει ὁ ἴδιος;

ΚΛΕΩΝ Δ. ΝΑΣΑΣ

Δικηγόρος

(*) Βλέπε σχετικὴν ἀνάλυσιν ἑ. ἀ. σημ. 3.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Υπό τοῦ κ. ΑΝΔΡ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ, Παρέδρου
τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑργασίας, ἀριθ. γνωμ. 78,
Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1946.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1011/1142 ἐ.ε. ἐγγράφου ὑμῶν ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Β' Τμήμα τοῦ Νομ. Συμβουλίου, ἀποτελεσθὲν ἐκ τῶν κ.κ. Δ. Ἀποστολάκη, Σ. Μεσημέρη, Γ. Κυβέλου, Κ. Δημητρακάκη, Γ. Φραγκούλη, Νομικῶν Συμβούλων, Μ. Σταυροπούλου, Κ. Περιφανάκη, Α. Χατζηδάκη, Εἰσηγητοῦ, Παρέδρων, ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ὡς ἄνω ἐγγράφῳ ἀναφερομένου ἐρωτήματος ὑμῶν ὡς ἑξῆς:

Κατὰ μὲν τὴν γνώμην, ἣν εἰσηγήθημεν καὶ ἣτις ἐμειοψήφησε, συνταχθέντων πρὸς αὐτὴν τῶν κ. κ. Σ. Μεσημέρη, καὶ Γ. Κυβέλου, κατὰ τὰς παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἀρθρ. 83 τοῦ Κώδ. περὶ Δικηγόρων, ὡς τοῦτο ἰσχύει ἤδη μετὰ τὴν τροποποίησιν του ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Ν. 4934/1931, ἀρθρ. 45 Α.Ν. 1017/1937 ἀρθρ. 1 Ν.Α. 87Β/1941, ἐπιτρέπεται συμφωνία ἐξαρτώσα τὴν ἀμοιβὴν τοῦ δικηγόρου ἢ τὸ εἶδος αὐτῆς ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης ἢ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ ἡ συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχώρησος ἢ μεταβιβάσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας, εἰς τοιαύτας δὲ συμφωνίας ὁ δικηγόρος ἔχει πρὸν νόμιμον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης κατὰ τὸ ἀναλογεῖν ἢ ἐκχωρηθὲν εἰς αὐτὸν μέρος. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει ὅτι, καὶ ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης εἶναι ἀκατάσχετον διὰ πάντα ἄλλον δανειστήν τοῦ διαδίκου ἢ ἀνεκχώρητον καὶ τότε εἶναι δυνατὴ ἡ παρὰ τοῦ δικηγόρου κατάσχεσις ἢ εἰς αὐτὸν ἐκχώρησις τοῦ συμφωνηθέντος ποσοστοῦ. Πράγματι κατὰ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς εἰδικωτάτης ταύτης διατάξεως ἡ ἰδιότης τῆς ἐκχωρουμένης ἀπαιτήσεως ὡς ἐπιδίκου, ἄρα ὡς ἀβεβαίας, ὑπερισχέει τῆς ἰδιότητος αὐτῆς ὡς ἀκατάσχετου (Ἐφ. Ἀθ. 1337/1934, Θέμ. ΜΕ' 876, Γ. Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν τ. α' παρ. 34 σημ. 18). Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη εἶναι οὕτω σύμφωνος πρὸς τὸ γράμμα τοῦ Νόμου καὶ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ δὴ τὸν ἐρμηνευτικὸν κανόνα «τὰ εἰδικὰ τῶν γενικῶν ἐπικρατέστερα» (Βασ. 2, 5, 30 Πανδ. 50, 17, 80), ὥστις, καθ' ὃ ἀποτελῶν ὄχι κυρίως κανόνα δικαίου, ἀλλὰ κανόνα λογικῆς, πρέπει νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ μὴ περιέχοντος αὐτὸν ἰσχύοντος ἤδη ἀστικοῦ κώδικος, ὅπως καὶ ἐν γένει ὅλαι αἱ παραδεδομέναι ἐν τῇ ἐπιστῇ ἀρχαὶ αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τοῦ δικαίου (Γ. Μπαλῆ, Γεν. Ἀρχαὶ παρ. 7). Ἀλλὰ

καὶ ἀνταποκρίνεται πλήρως καὶ πρὸς τοὺς κοινωνικοὺς σκοποὺς τοῦ Νόμου ἡ ἐρμηνεία αὕτη.

Πράγματι καὶ τὰ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τῶν μετὰ τοῦ δικηγόρου κατὰ τὸ ἀρθρ. 83 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ Κώδ. συμβαλλομένων, αὐτὰ θέλουσι νὰ περιφρουρήσωσιν αἱ διατάξεις περὶ ἀκατάσχετου, ἐξυπηρετεῖ ἡ ἐρμηνεία αὕτη, διότι, ἂν ἀποκλεισθῶσιν αἱ ἐπιδίκου ἀκατάσχετοι ἀπαιτήσεις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθρ. 83 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ Κώδ. περὶ δικηγόρων, θὰ συμβῇ συχνὰ νὰ μὴ κατορθωθῇ νὰ ἀσκηθῶσιν ἐπὶ δικαστηρίου αἱ σχετικαὶ ἀξιώσεις, ὅταν οἱ δικαιοῦχοι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προκαταβάλωσι τὴν δικαστικὴν δαπάνην, αἱ δὲ ἀπαιτήσεις δὲν εἶναι ἀναμφίβολοι.

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν πλειοψηφήσαν γνώμην τῶν κ. κ. Δ. Ἀποστολάκη, Κ. Δημητρακάκη καὶ Γ. Φραγκούλη, πρὸς οὓς συνετάχθησαν καὶ οἱ Πάρεδροι κ. κ. Μ. Σταυροπούλου καὶ Κ. Περιφανάκη, ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρ. 1 παρ. 2 τοῦ Ν. 4694 τοῦ 1930 (διατηρηθεῖσα ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ ἀρθρ. 27 τοῦ Ν. 2783 τοῦ 1941), καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἡ ἐκχώρησις καὶ κατάσχεσις τῶν συντάξεων τῶν εἰς ἐργάτας, χειροτέχνους καὶ ὑπηρέτας, ὡς καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν ἀπονεμομένων, πρέπει νὰ θεωρηθῇ εἰδικωτέρα τῆς τοῦ ἀρθρ. 83 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ Κώδ. περὶ δικηγόρων καὶ ἐπικρατέστερα αὐτοῦ συνεπῶς, κατὰ τὸν καὶ ὑπὸ τῆς μειοψηφησάσης γνώμης ἐπικαλούμενον ὡς ἀνωτέρω ἐρμηνευτικὸν κανόνα. Οὕτε φαίνεται ὅτι εἶναι πιθανὸν ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς πλειοψηφησάσης γνώμης δεκτῆς γενομένης ἐρμηνείας νὰ ζημιωθῶσιν οἱ ὑπὲρ ὧν ἐθεσπίσθη τὸ ἀκατάσχετον συντάξιόχοι, δεδομένου ὅτι αἱ σχετικαὶ διαδικασίαι διεξάγονται ἀτελῶς ἢ μὲ λίαν μειωμένα τέλη, συχνὰ δὲ καὶ χωρὶς νὰ παρίσταται ἀνάγκη συμπράξεως δικηγόρου (πρβλ. ἀρθρ. 15 Ν. 551, Γνωμ. Εἰσαγ. Α. Π. 10-1937, Θέμ. ΜΗ' 511, ἀρθρ. 19 Α. Ν. 533/1937, ἀρθρ. 53 παρ. 4, 54 παρ. 2, 55 παρ. 3 καὶ 59 παρ. 1 Ν. 6298/1934 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» ἀρθρ. 5, 7, 11 Ν. Γ.Θ.Ο.Δ' κλπ.).

Συνεπῶς κατὰ τὴν πλειοψηφήσαν γνώμην ἡ εἰς χεῖρας τοῦ Ταμεῖου Μεταλλευτῶν παρὰ δικηγόρου κοινοποιηθεῖσα συνημμένη ἐξώδικος δήλωσις δὲν εἶναι βάσιμος νόμος. Πάντως ἐνδείκνυται, ὅπως τὸ Ταμεῖον λάβῃ τὰ προσήκοντα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς τυχόν διαφοράς παρὰ τῶν Δικαστηρίων λύσεως τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Ὁ Πάρεδρος Νομ. Συμβουλίου
Α. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡ. 9 Ν. 118/1945 ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Έλευθéra υπό του εργοδότη εκτίμησις περί πλεονάζοντος μισθωτού

Περιπτώσεις ακυρότητας της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, κατ' άρθρ. 9 νόμου 118/1945. — Μη υπαγωγή της κρίσεως περί πλεονάζοντος προσωπικού εις τόν δικαστικόν έλεγχον. — Στηρίγματα της απόψεως.

Κατά τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 «περί ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς εἶχε πρὸ τῆς διὰ τοῦ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 τροποποιήσεως (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.) ἐπετρέπετο ἡ ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἦτο «πλεονάζον».

Ἡ κρίσις τοῦ εργοδότη περὶ τοῦ ὅτι μισθωτὸς ἢ μισθωτοὶ ἐπλεονάζον—κατὰ τὴν κρατήσαν εἰς τὴν δικαστηριακὴν πρακτικὴν ἀποψιν—ὕπκειτο εἰς τὸν δικαστικόν ἔλεγχον, ἀφοῦ—κατὰ τὴν ἀποψιν πάντοτε ταύτην—προϋπετίθετο δικαία καὶ εὐλογος.

Ὁ Ὑπουργὸς Πάγιος διὰ τῆς πρώτης ταύτης ἀποφάσεώς του, ἡ ὁποία ἀναιρεῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5019/1945 κατ' ἐφεσιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Ε. Πατῆς, ΕΕΔ 4, 589) ἀποφαίνεται ἀντιθέτως ὅτι ἡ περὶ πλεονάζοντος κρίσις τοῦ εργοδότη δὲν ὑπέκειτο εἰς τὸν δικαστικόν ἔλεγχον.

Ἀρείου Πάγου 178/1946 Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. Ι. Σακκέτας

Εισηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Χρ. Καλέλλης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Ζαρκάδης, Δ. Δημητρακάκης

Κατὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγρ. 1 τοῦ νόμου 118/1945 «περί ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» αἱ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τοῦτου ὑπαγόμεναι ἐπιχειρήσεις δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν εργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ὑποχρεούμεναι νὰ καταβάλλουν εἰς αὐτὸ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ εργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὀριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περιπτώσιν τῆς ἀπροειδοποίητου καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας. Κατὰ τὸ τρίτον ἐδάφιον τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω παραγράφου ἢ καταγγελία τῆς συμβάσεως εργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον ἐγένετο ἐγγράφως καὶ ἀφ' ἧς καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀνωτέρω ὀριζομένη ἀποζημίωσις καὶ κατὰ τὴν τρίτην παράγραφον τοῦ ἰδίου ἀρθρου 9 αἱ ἐπιχειρήσεις τῆς παραγράφου 1 ὑποχρεοῦνται ν' ἀναγγέλλουν ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας τῆς περιφερείας τῶν πᾶσαν ὑπ' αὐτῶν γενομένην, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητας τῆς καταγγελίας ταύτης. Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει νομοθετικῶν ὁρισμῶν προκύπτει, ὅτι ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ

ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 διεπομένων καταγγελιῶν συμβάσεως εργασίας ἡ μὲν κρίσις ὅτι ὁ ἀπολυόμενος τῆς ὑπηρεσίας μισθωτὸς εἶναι πράγματι πλεονάζων διὰ τὴν ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαρκείας τοῦ ἀπομένοντος μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ ἀπρόσκοπτον ἐξακολουθήσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἐπαφῆθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐκτίμησιν τοῦ εργοδότη, τῆς ἐν τούτῳ κρίσεως τοῦ μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων, ἀκυρότης δὲ τῆς καταγγελίας ἐπέρχεται μόνον εἰς τὸς ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων καθοριζόμενους περιπτώσεις, ἥτοι ἐὰν αὕτη δὲν ἐγένετο ἐγγράφως ἢ δὲν κατεβλήθη εἰς τὸν ἀπολυθέντα μισθωτὸν ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ὀριζομένη ἀποζημίωσις ἢ δὲν ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ εργοδότη ἐμπροθέσμως ἢ καταγγελία εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται 1) ἐκ τοῦ σκοποῦ, δν προέθετο ὁ νόμος 118, ἥτοι τῆς δημιουργίας εὐνοϊκωτέρων διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις οἰκονομικῶν συνθηκῶν πρὸς ἐπανάληψιν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ διακοπεισῶν ἢ περιορισθεῖσιν ἐργασιῶν τῶν, διὰ τῆς ἀποσυμφορήσεως τοῦ δυσαναλόγου πρὸς τὸν ἐκ τῆς δραστηριότητος τοῦ εργοδότη καὶ τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ ἀντοχῆς ἐξαρτῶμενον κύκλον τῶν ἐργασιῶν τοῦ προσωπικοῦ 2) ἐκ τῆς προνοίας, ἣν διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ἔλαβεν ὁ νομοθέτης πρὸς ἀποτροπὴν ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν ἀπολύσεων προσωπικοῦ διὰ τῆς ὑποχρεώσεως, ἣν ἐπιβάλλει εἰς τὸν εργοδότην, ὅπως ἀφ' ἐνός μὲν δι' ἕκαστον ἀπολυόμενον μισθωτὸν καταβάλῃ, πλὴν τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημιώσεως καὶ ἀξιώλογον εἰσφορὰν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας (ἀρθρ. 9 § 6), ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπως προσλαμβάνῃ ἐν τῷ μέλλοντι τοὺς ἀναγκαζομένους εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν τοῦ νέους μισθωτοὺς μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας, μὴ δικαιούμενος ὅπως ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀπολυθέντα δι' ἄλλον κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν, ἀπειλουμένης κατ' αὐτοῦ, ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς τελευταίας ταύτης ὑποχρεώσεως του, τῆς βαρέας κυρώσεως τῆς παραγράφου 4 ἐδ. δ' τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου 9(*) 3) ἐκ

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἡ εἰσφορὰ ὁμοῦ καὶ ἡ ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις ἐκ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 ἀπάλειψιν ἐκ τοῦ ἀρθρου 9 τῆς λέξεως «πλεονάζοντος». Ἐξ ἄλλου ἡ ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις ἀφεώρα καὶ ἀφορᾷ καὶ θε

της ὑπὲρ τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ νομοθετικῆς προνοίας πρὸς ἀπόληψιν, πλὴν τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως, καὶ ἐπιδόματος ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, εἰς δ, ὡς εἴρηται, συνεισφέρει καὶ ὁ καταγγέλλας τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν ἐργασίας ἐργοδότης καὶ 4) ἐκ τῆς προηγηθείσης τοῦ νόμου 118 καὶ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου ἐκδηλωθείσης νομοθετικῆς προστασίας τῶν μισθωτῶν κατὰ τῆς ἀνεργίας διὰ τοῦ Α.Ν. 2000[1939, Ν.Δ. 424] 1941 καὶ 1038 (1941), δι' ὧν ἡ ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων κρίσις περὶ ἐπιβολῆς τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀπολύσεως μισθωτῶν ἀντιτίθεται πρὸς τὸν νόμον 118, οὐδὲνα τοιοῦτον περιορισμὸν τάσσοντα εἰς τὸν ἐργοδότην.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ πρὸς τὰ προεκτεθέντα ἐρμηνευτικῇ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118[1945 ἐκδοχῇ ἐρευνῆσαν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, περὶ-μὴ ὑπάρξεως πλεονάζοντος

ἐπιχειρήσιν. Πῶς λοιπὸν λέγεται αὐτὸ πρόνοια πρὸς ἀποτροπὴν ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου 118[1945 ἀπολύσεων;

προσωπικοῦ, καὶ δεχθέν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δείκνυται, ὅτι οὗτος δὲν ἦτο πλεονάζων ἐν τῇ διεξαγομένῃ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει, διότι, ὡς λέγει, δὲν ὑφίσταται πραγματικὴ ἀδυναμία αὐτῆς πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τῆς, καὶ ἐκ τοῦ λόγου τοῦτου καταλήξαν εἰς ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ παραδοχὴν τῆς ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1945 ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπιδίκασιν αὐτῷ ἀποδοχῶν ἐνεργείας τῶν μηνῶν Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου 1945, ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς προμνησθείσας, οὐσιαστικοῦ δὲ περιεχομένου, διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118[1945 καὶ ἐντεῦθεν ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ κατέστησε συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 807 ἀριθ. 17 τῆς Πολ. Δικ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀρθρ. 17 τοῦ β. δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' κλπ.», ὡς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀρθρον ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 ἀρθροῦ μόνου τοῦ νόμου 1968[1944 καὶ κατὰ τὸν βάσιμον πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΙ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἐναρξίς καὶ λήξις προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἀπολυομένων μισθωτῶν

Προϊσχύον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον.— Ἀστικὸς Κώδιξ.— Ὑπολογισμὸς τῶν προθεσμιῶν.— Ἡμέρα ἐνάρξεως καὶ λήξεως.

Ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' δικάσας Πρωτοδικῆς Βόλου διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, ἡ ὁποία παρατίθεται κατωτέρω, πραγματεύεται ἐπὶ θέματος καθημερινῆς πρακτικῆς χρήσεως: Περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Ἡ ὁρθή, ἀναμφιβόλως, λύσις, εἰς τὴν ὁποίαν καταλήγει (βλέπε κατωτέρω παρατηρήσεις Α. Δ. Τσοῦφη, Ν. Γ. Κριθαρᾶν, ΕΕΔ 6, 299 καὶ τὰς εἰς ΕΕΔ 5, 265 παρατηρήσεις μας ἐπὶ τῆς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2006[1946, πρβλ. καὶ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 845[1946, Πρωτοδικῆς Θ. Κανίσης, ΕΕΔ 5, 144) ἐνδιαφέρει διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 2 § 7 τοῦ νόμου 765[1943 (ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ Ν. Δ. 424[1941 ἀπολυομένου μισθωτοῦ ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν). Καὶ ναὶ μὲν διὰ τοῦ Ν. Δ. 8[11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118[1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις» (ΕΕΔ 5, 283) κατηργήθη τὸ Ν. Δ. 424[1941 καὶ ὁ νόμος 765[1943, τὰ ἐξ αὐτῶν ὁμως γεννηθέντα δικαιώματα ἐξακολουθοῦν νὰ ρυθμίζωνται ὑπὸ τούτων μέχρι τῆς καταργήσεώς των.

Ἐνδιαφέρει πάντως τὸ θέμα καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ἀπὸ 8[11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. κατὰ τὴν ὁποίαν «πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή δὲν ἐκoinοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας».

Τὸ ἐξεταστέον ἥδη εἶναι, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐρευνῆς τοῦ θέματος, ποῖαι αἱ συνέπειαι εἴναι ἢ σχετικὴ ἀγωγή τοῦ μισθωτοῦ κατατεθῇ μὲν ἐντὸς τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, παραλειφθῇ δὲ ἢ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης ἐπίδοσις.

Ὅτι θὰ ἦδύνατο νὰ ὑπομνησθῇ ἐν προκειμένῳ εἶναι ἢ ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α. Γιδόπουλος) δοθεῖσα λύσις ἐπὶ παρεμφεροῦς ζητήματος.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 31[1933 γνωμοδότησιν αὐτοῦ (Τ. Τσιμπούκη, Δίκαιον Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων ἐν Ἑλλάδι, σελ. 613) ἡ κατὰ τὸ ἀρθρον 8 τοῦ νόμου περὶ μικροδιαφορῶν συντασσομένη παρὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου ἔκθεσις περὶ τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἐνάγοντος συνιστᾷ τὸν μόνον τρόπον τῆς ἐπιδιώξεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῶν διαφορῶν, αἵτινες ὑπάρχοντες εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν μικροδιαφορῶν, ἡ δὲ κατόπιν κλήσις τοῦ Εἰρηνοδίκου πρὸς τὸν ἐναγόμενον εἶναι πρᾶξις τῆς δημοσίας Ἀρχῆς, ἐξ ἧς δὲν δύναται νὰ κριθῇ ἡ ἐπιμέλεια τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἐνάσκησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.

Ἐπομένως—κατὰ τὴν αὐτὴν γνωμοδότησιν—καὶ μόνῃ τῇ ἀσκήσει τῆς ἀγωγῆς μικροδιαφορᾶς, ἄνευ ἐπιδόσεως αὐτῆς, διακόπτεται τὴν παραγραφὴν.

Ἄν ληφθῇ ὑπ' ὄψει, ὅτι καὶ κατὰ τὸν νόμον Γ'ΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν», ὡς ἰσχύει ἤδη μετὰ τὸν νόμον 1968[1944 (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 4, 87) ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ εἰσάγεται

δὲ ἐκθέσεως συντασσομένης ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικίου ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἢ δὲ ἐπιδόσεις εἶναι ἔργον τοῦ δικαστηρίου (ἄρθρ. 7 νόμου Γ3ΟΔ') ἢ ἀνωτέρω δοθεῖσα λύσις προσαρμύζεται καὶ διὰ τὰς ἀξιιώσεις τῶν μισθωτῶν ἐξ ἀκέρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Πρωτοδικίου Βόλου 46/1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδικὴς ὁ κ. Π. Βουγᾶς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Μαμάκης, Α. Μπαϊρακτάρης

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ ἀστικὸν δίκαιον, τὸ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἱσχύον καὶ ὅπου εἶναι ἐφαρμοστέον καὶ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει (ἄρθρ. 24 ἀν.ν. 2783/1941) δέχεται ὅτι ὁ μὴν ὑπολογίζεται ἀντὶ 30 ἡμερῶν (Wind. παρ. 103 σημ. 20. Οἰκονομ. παρ. 64 σημ. 9), ἐπὶ προθεσμιῶν ὅμως διὰ διατάξεων νεωτέρων νόμων θετεμένων, κατὰ τὴν ὁρθοτέραν καὶ κρατοῦσαν γνῶμην, ἐφ' ὅσον ἔτι ἐπὶ τὴν δὲν προκύπτει σαφῶς ἐκ τοῦ νόμου, ὁ ὑπολογισμὸς γίνεται οὐχὶ ὡς ἄνω, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον, τοιοῦτος δὲ εἶναι ὁ ἀπὸ ἡμερομηνίας εἰς ἡμερομηνίαν, καθ' ὅν ἡ κατὰ ἡμέρας ὥρισμένη προθεσμία λήγει κατὰ τὴν ἡμέραν τὴν ἀριθμητικῶς ἀντιστοιχοῦν ἐκείνης, καθ' ἣν ἀρχεται ἡ προθεσμία (Wind. αὐτὴ παρ. 23 Regelsb. Πράττ. παρ. 124 σημ. 11 Α.Π. 83/1924 Θέμ. ΑΕ' 449' Ἐφ. Αθ. 551/1933 Θέμ. ΜΔ' 163), οὕτω καὶ κατὰ τὸν ἐν τυχούτ' Ἀστικὸν Κώδικα ἄρθρ. 243), ἡμέρα δὲ ἀφ' ἧς ἀρχεται ἡ προθεσμία εἶναι κατὰ τοὺς Ν. 5 Πανδ. (28. 1) 6 καὶ 1 Πανδ. (40. 1) ἡ ἡμέρα, ἐν ἣ ἵπτεται τὸ νεγόνος τὸ κινδυνὸν ἢν προθεσμίαν (Οἰκον. παρ. 65 σημ. 3, Regelsb. — Πράττ. παρ. 125 σημ. 5 Α.Π. 428/1934 Θέμ. ΜΣΤ 190), τοῦτων δεδομένων ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐπιδοθεῖσα τῇ ἐναντιομένη ἐταιρείᾳ τὴν 20 Μαρτίου 1946, ἐμπροσθεν ἐπέδωθη, διότι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 παρ. 7 τοῦ ν. 8. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 765/1943, ὁρίζομένη τρίμηνος προθεσμία πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἀρξαμένη τὴν 20 Δεκεμβρίου 1945. ὅτε, ὡς συνουολογείται, ἀπελύθη ὁ ἐνάγων, ἔληξε τὴν 20 Μαρτίου 1946 τὴν ἡμέραν δηλ. ἀκριβῶς, καθ' ἣν ἐπέδωθη ἡ ἀγωγή καὶ συνεπῶς ἡ περὶ ἀπαραδέκτου ταύτης ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης, λόνω παρῶδος τοῦ τριμήνου, ἀπορριπτέα ἐστὶν ὡς ἀβάσιμος.

Παρατηρήσεις: Τὸ ζήτημα τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν μηνιαίων προθεσμιῶν τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου ὑπῆρξε—κατὰ τὸ παρελθόν—ἐκ τῶν μᾶλλον ἀμφισβητούμενων θεμάτων.

Καὶ εἰς τὸ Ρ.Α. ὑπῆρξε ἀντικείμενον ἀμφισβήτησις τὸ ζήτημα ἐάν ὁ μὴν ὑπολογίζεται ὡς ἄθροισμα 30 ἡμερῶν ἢ κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον. Ἡ ἀμφισβήτησις προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι οἱ μὲν Νόμ. 11 § 6 Πανδ. 48-5-22 § 1 καὶ 2 Κώδ. 6.30, Νεαρᾶς 115 κεφ. β' ἐπιστηρίζουν τὴν πρώτην ἀποψιν, 6 δὲ Νόμος 101 Πανδ. 50.17 (Ν. 101 Βασ. 2, 3) καθ' ὅν, «ὅταν δύο μηνῶν ἐν νόμῳ γέννηται μνήμη, καὶ ὁ ἐν τῇ ἐξηκοστῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐρχόμενος εἰσὼ τῶν δύο μηνῶν δοκεῖ ἐλθεῖν», ἐγέννησε διαταγμούς, δημιουργήσας ἔρρισμα διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῆς δευτέρας ἀπόψεως.

Εἰς τοὺς ἐρμηνευτὰς πάντως τοῦ Ρ.Α. ἐκράτησεν ἡ πρώτη ἀποψις ἡ δεχομένη ὅτι ὁ μὴν ὑπολογίζεται ὡς διάστημα ἐκ 30 ἡμερῶν (Οἰκονομίδου,

Γεν. Ἀρχαὶ § 64 σημ. 9, Regelsberger, Γεν. Ἀρχαὶ § 124, Παπαρηγοπούλου, Γεν. Ἀρχαὶ § 395).

Εἶναι ὅμως πρόδηλον, ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν μηνιαίων προθεσμιῶν ἀντιτίθεται πρὸς τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις τῶν συναλλαγῶν, αἵτινες τὸν μῆνα ἐννοοῦν πάντοτε κατὰ τὸν ἡμερολογιακὸν αὐτοῦ ὑπολογισμόν καὶ ὅχι ὡς πλάσματικὸν κατασκευάσμα 30 ἡμερῶν, ἀγνοῦντες εἰς τὸν πολὺν κόσμον. Ἐν Γερμανίᾳ τὸ πρῶτον ἤρξατο ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τῶν ἐρμηνευτῶν τοῦ Ρ.Α. ὅτι ὁ οὕτως αἰσθητὴς εἰς τὰς συναλλαγὰς ὑπολογισμὸς τοῦ μηνὸς ὡς ἄθροισμα 30 ἡμερῶν δέον νὰ ἐφαρμοζοῖται μόνον διὰ τὰς ἰσχυθῶσας ἐπὶ προθεσμίας τοῦ Ρ.Α., οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰς νομίμους προθεσμίας τὰς διὰ νεωτέρων νόμων τεθειμένας. Αἱ τελευταῖαι αὗται δέον νὰ ὑπολογίζονται ἡμερολογιακῶς. Ἡ ἀποψις αὕτη, κυρωθεῖσα καὶ ὑπὸ τῆς γνώμης τοῦ ἀνωτάτου Δικαστηρίου τῆς Γερμανίας, ἐκράτησε παγίως, εἶναι δὲ καὶ ὁρθότερα, ἀνταποκρινομένη εἰς τὴν τεκμαιρομένην θέλησιν τοῦ νομοθέτου ὅπως ὁ ὑπολογισμὸς γίνῃ κατὰ τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις τῶν συναλλαγῶν (Dernburg, Γεν. Ἀρχαὶ § 89 Χ. Φραγκίας ΕΕΝ 57 σ. 404), ἀποφευγόμενων τῶν σφαλμάτων καὶ τῶν παγιδῶν διὰ τοὺς συναλλασσομένους. Τὸν τοιοῦτον ἡμερολογιακὸν ὑπολογισμόν τῶν μηνιαίων προθεσμιῶν εἰσήγαγον καὶ οἱ νεώτεροι ἀστικοὶ κώδικες τῆς Γερμανίας καὶ Ἑλβετίας.

Εἰς τὴν νομολογίαν τῶν ἡμετέρων δικαστηρίων ἡ ἀνωτέρω ἀποψις ἐγένετο τὸ πρῶτον δεκτὴ διὰ τῆς Α.Π. 362/1894 (Θ. ΣΤ' σ. 21), κρατήσασα ἔκτοτε παγίως σχεδὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ δικαστηριακῇ πράξει (Α.Π. 83/1924 Θέμ. ΑΕ' 449, Α.Π. 64/1895 Θ. ΣΤ' 198, Α.Π. 395/1895 Θ. ΣΤ' 644, Ἐφ. Πατρῶν 861/1900 Θ. ΙΒ 571, Ἐφ. Αθ. 551/1933 Θ. ΜΔ' 763, Γνωμοδ. Μ. Χατζάκου Θέμ. ΚΘ' σ. 124 καὶ Χ. Φραγκίας ἐνθ' ἀνωτέρω). Ὁ τοιοῦτος ἡμερολογιακὸς ὑπολογισμὸς ἐθεσπίσθη παρ' ἡμῶν καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 131 τοῦ Ἐμπ. Νόμου.

Ἡ μόνη ἀντίθετος ἀπόφασις παρ' ἡμῶν εἶναι—καθόσον γνωρίζομεν—ἡ τοῦ Πρ. Ἐφ. Θεσ/νίκης 55/1924 (Θέμ. ΑΕ' 296) καὶ ἡ Πρωτ. Ἀθηνῶν 2006/1946 (ΕΕΔ 5 σ. 265).

Ὁ κρατήσας—κατὰ τὰ ἀνωτέρω—ἡμερολογιακὸς ὑπολογισμὸς τοῦ μηνὸς ἐθεσπίσθη παρ' ἡμῶν διὰ τοῦ νέου Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Ν. 2250/1940) ὅστις ἐν ἄρθρῳ 243 αὐτοῦ ὁρίζει ρητῶς, ὅτι «προθεσμία προσδιοριζομένη κατὰ μῆνας λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ τελευταίου μηνὸς ἢ κατ' ἀριθμὸν ἀντιστοίχος πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως καὶ, ἐλλειπούσης ἀντιστοίχου, ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός».

Ἡ δημοσιευομένη ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὸν νόμον 1968 Πρωτοδικίου Βόλου (Π. Βουγᾶ), συγκεντροῦσα ἀμέριστον πρακτικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ἐκκερματίζουσας ἐργατικὰς σχέσεις, τῶν ὁποίων τὰ παραγωγικὰ γεγονότα συνετελέσθησαν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀκολουθεῖ τὴν ὁρθὴν καὶ συγχρονισμένην ἀποψιν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ μηνός.

Διὰ τῆς ἐρμηνείας ταύτης ἀποφεύγονται καὶ αἱ ἀνεπιεικεῖς συνέπειαι τῆς ἀπολείας τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις, ἔχων ὑπ' ὄψει τὸν ἐν τῇ πράξει ἡμερολογιακὸν ὑπολογισμόν τοῦ μηνός ἀπὸ ἡμερομηνίας εἰς ἡμερομηνίαν, εἶναι σφόδρα πιθανὸν νὰ παγιδευθῇ ἀπὸ τὸν ἀναχρονιστικὸν καὶ πλάσματικὸν ὑπολογισμόν τοῦ μηνός ὡς ἄθροισματος 30 ἡμερῶν καὶ νὰ καταστῇ ἐκπρόθεσμος εἰς τὴν ἀσκήσιν τῶν δικαιωμάτων του.

Βόλος

Α. Α. ΤΣΟΥΦΗΣ, Δικηγόρος

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΙ

Ἐπιρροή ἀνωτέρας βίας

Ἀπαράδεκτον ἀγωγῆς μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἠγέρθη ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ ταύτης.— Μὴ ἀναστολή ἀποκλειστικῶν προθεσμῶν ἐξ ἀνωτέρας βίας

Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 5041/1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Γεωργακόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαδημητρίου, Ν. Βαμβακίδης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων ἐκτιθέμενος ὅτι εἰργάσθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ὡς εἰδικευμένος ἐργάτης ἐργαστασίου ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου 1943 μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1944, ὅτε ὅλως ἀδικαιολογητῶς καὶ κατὰ παράβασιν τῶν ν.δ. 424/1941 καὶ ν. 765/1943 ἀπελύθη, δίδωκε ἤδη τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ τῶν μηνῶν Μαρτίου 1946 καὶ Ἀπριλίου 1946 ἐκ δραχμῶν ἐν συνόλῳ 360 000, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἦτις ὡς ἐκ τῆς ἐν γένει ἐνώπιόν μας διαδικασίας καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν νομίμως, ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένων καὶ κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδικῶν, ὑπ' ἀριθμοὺς 5075/1945 καὶ 500/1946 ἀποφάσεων μας, κατὰ κρίσιν ἡμῶν ἐκ τῶν ἐνόμων, βεβαιούται οὐ μόνον ἐχώρησε, ἀλλὰ καὶ ἐγνωστοποιήθη πρὸς αὐτὸν τὴν 31 Δεκεμβρίου 1944, μέχρι τῆς τῶ πρῶτον ἐγέρσεως τῆς οἰκείας ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1945 ἀγωγῆς του, παρῆλθεν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 10 § 7 τοῦ ν. δ. 424 [1941], ὡς

τοῦτο ἰσχύει μετὰ τὸν ν. 765/1943, προβλεπομένη, ὥς τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία, ἀπαράδεκτος ἤδη ἐκ τοῦ ἀρθροῦ τούτου ἡ κρίνομένη ἀγωγή αὕτη τυγχάνει, κατὰ τὴν περὶ τούτου νόμιμον καὶ βάσιμον ἐνστάσιν τῆς ἐναγομένης, τὴν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὅφ' ἡμῶν ἐρευνητέαν καὶ ἐντεῦθεν, ἀνευ ἄλλης τινὸς βαυτέρας, ἐρεῦνης, ἀπορριπτέα. Δεδομένου δὲ ὅτι κατὰ τὴν ὁρθοίεραν γνώμην (πρβλ. Weiss, Verjährung und gesetzliche Befristung, 1905 σελ. 62 ἐπ. καὶ 69 ἐπ., Grawein ὁμοίως, 1880 σελ. 90, Poilou, Περὶ ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς § 23 σελ. 79, Regelsberger-Μαριδάκη-Πράτσια, Γεν. Διδ. § 184, Biermann Bürg. Recht. I § 38 d, Ennecerus, Kipp-Wolff, Lehrbuch des bürg. Rechts, I, 13 Aufl. v. H., Nipperdey § 212. IV σελ. 703, Cosack-Mitteis, Lehrbuch, des bürg. Rechts, 8 Aufl. I, 121, I 4a) αἱ ἀποκλειστικαὶ προθεσμίαι, οἷα καὶ ἡ ὡς ἀνω ρηθεῖσα, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου τὸ ἐναντίον, δὲν ἀναστέλλονται ἐξ οἰουδήποτε λόγου, ἔστω καὶ εἰς ἀνωτέραν βίαν ὀφειλομένην, ἔπεται ὅτι τοιαύτη ἀνωτέρα βία, οἷαν ὁ ἐνάγων οὗτος ἦδη δὲν ἐπικαλεῖται, ἐδέξατο ὅμως ὡς ὑπάρχουσιν καὶ βεβαιωθεῖσαν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ διὰ τὸ ἀπὸ 6 Ἰανουαρίου 1945 μέχρι 10 Ἰουλίου 1945 χρονικὸν διάστημα ἡ ἐπὶ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐγερθείσης καὶ μισθοῦς προγενεστέρου χρόνου δικούσης ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1945 ἀγωγῆς του, κατὰ τῆς ἰδίᾳς ἐναγομένης ἐκδοθείσα, ὡς ἀνω, ἀπόφασίς μας, διαφόρως ἐκείνης, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν. 60 Π. (42.1), πρὸς ἡμᾶς κρίνουσα, δὲν δύναται καὶ τυχόν ὡς βεβαιωθείσα ἐκλαμβάνομένη νὰ ἀσκήσῃ ἐννομὸν τινα ἐπιρροὴν ἐν προκειμένῳ.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΤΑ Ν. Δ. 91/1941 ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Φύσις τῆς συνδεούσης τοὺς ὑπαλλήλους τῆς μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς σχέσεως

Ἀκυρότης διατάξεων περὶ ἀποκλεισμοῦ προσφυγῆς.— Ἀπόλυσις ὑπαλλήλου Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κατὰ Ν. Δ. 91/1941.— Παραδεκτὴ προσφυγή, καίτοι ἡ νομικὴ σχέση διέπεται ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.— Ἀπόλυσις κατὰ Ν. Δ. 91/41 καὶ συμφέρον ὑπηρεσίας.— Ἀνάγκη ἠτιολογημένης ἀποφάσεως.

Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ τραπεζικὸν ὄργανισμὸν κοινωφελοῦς χαρακτῆρος, ὅστις ὅμως δὲν δύναται νὰ προσδῶσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἰδιότητα νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου (Α. Π. 33/1945, εισηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Χ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 5, 342, Ἐφετ. Θεσσαλονίκης 318/1943, εισηγητῆς ὁ Ἐφέτης Θ. Γαλανόπουλος, ΕΕΔ 4, 11, Γ. Χοϊδᾶς, Θέμ. ΜΒ' σελ. 862).

Κατὰ τὴν κατωτέρω ὅμως ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καίτοι ἡ συνδέουσα τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς νομικὴ σχέση δὲν διέπεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόλυσις γίνεται ὑπὸ τοῦ ἀσχοῦντος τὴν ἐποπτεῖαν Ὑπουργοῦ, εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τῆς ἀποφάσεώς του προσφυγή εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 189/1946 ὅλομ.

Εισηγητῆς ὁ Πάρεδρος κ. Γ. Χαρμπούρης
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Μακρῆς, Σ. Μεσημέρης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως δίδωκεται ἡ

ἀκύρωσις ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, διὰ τῆς ὁποίας ὁ αἰτῶν ἀπελύθη ἀπὸ τῆς θέσεως τμηματάρχου α' τάξεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς» ὁρίζεται, ὅτι εἶναι ἀκυροὶ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των, μὴ ἀπαιτούμενης εἰδικῆς ἀκυρώσεως πᾶσαι αἱ διατάξεις, δι' ὧν ἀπεκλείσθη ἡ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν ἢ διοικητικῶν δικαστηρίων προσφυγή, ἡ προσφυγή δὲ αὕτη δύναται νὰ ἀσκηθῇ νῦν ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς Συντακτικῆς ταύτης Πράξεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις περὶ ἀπολύσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 91/1941, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ ν. δ. 91 τοῦ αὐτοῦ, ἔχοντος συντακτικὸν χαρακτῆρα, κατὰ τὴν ἀκροαλευτίαν αὐτοῦ διάταξιν, ἀπηγορεύετο εἰς τοὺς κατ' ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἀπολυομένους ὑπαλλήλους ἡ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρα-

τείας προσφυγῇ. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσις ἀκυρώσεως, κατατεθεῖσα ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58]1945 Συντακτικῆς Πράξεως ὀριζομένης, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τριμήνου προθεσμίας, τύποις δεκτῇ τυγχάνει.

Ὁ τῆς παρεμβαίνουσας Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἰσχυρισμός, καθ' ὃν ἡ ἀπόλυσις τοῦ προσφεύγοντος, καίπερ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν. 8. 9]1941 γενομένη, ἀποτελεῖ καταγγελλίαν συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὴ προσβλητὴν ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπορριπτέος κρίνεται. Διότι ναὶ μὲν ἡ συνδέουσα τὴν παρεμβαίνουσαν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς νομικὴ σχέσις διέπεται ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλ' ὅφ' ἥς τὸ Ν. Δ. τοῦτο ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἀσκοῦντα ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῆς Τραπεζῆς ταύτης Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ ἀπολύῃ, θέτῃ εἰς διαθεσιμότητα κλπ. τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς, αἱ σχετικαὶ πράξεις τοῦ ἐν λόγω Ὑπουργοῦ, ὡς πράξεις διοικητικῆς Ἀρχῆς, εἶναι προσβληταὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ ἀκυρώσει, συμφώνως πρὸς τὰς διεπούσας τὰς ἀρμοδιότητας τοῦ Συμβουλίου τούτου διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας νόμου 3713]1928, τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως μὴ παρακωλυομένης πράγματι ἐν προκειμένῳ ἐκ παραλλήλου ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἢ ἄλλης προσφυγῆς δυναμένης νὰ ἐξαφα-

νίσῃ τὰς προσβαλλομένας διοικητικὰς πράξεις.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι τὸ ν. 8. 9]1941 δὲν καθορίζει τοὺς δρους, καθ' οὓς ἐπιτρέπεται ἡ διὰ πρόξεως τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἀπόλυσις ὑπαλλήλου τῆς Τραπεζῆς, πλὴν ὅμως νοεῖται οἴκοθεν, ὅτι τοιαύτη ἀπόλυσις, ἵνα εἶναι νόμιμος, δεόν νὰ ἐγένετο πρὸς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ τῆς Τραπεζῆς. Διὰ τοῦτο δέ, μολοντί τὸ ρηθὲν ν. 8. δὲν ἀπαιτεῖ ρητῶς, ὅπως αἱ κατ' ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἐκδιδόμεναι πράξεις ὥσιν ἡτιολογημέναι, δεόν ἐν τούτοις ὅπως αἰτιῶνται, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, αἰτιολογῶνται, τῆς αἰτιολογίας δυναμένης νὰ ἀναπληρωθῇ καὶ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἵνα οὕτω καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐξακρίβωσις τῆς συνδρομῆς τῆς προϋποθέσεως τούτης.

Ὡς βεβαίονται διὰ τοῦ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, τὸ πρωτότυπον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπωλέσθη, κατὰ τὸς πληροφορίας ὅμως τῶν διοικητικῶν ἐν τῷ ὑποθέσει ὑπαλλήλων δὲν ἀνεφέρετο ἐν αὐτῇ εἰδικῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀπολύσεως.

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου δὲν προκύπτουσιν ἀποχρῶντες λόγοι, δυνάμενοι νὰ αἰτιολογήσωσι τὴν γενομένην ἀπόλυσιν τοῦ αἰτούντος καὶ νὰ ἀναπληρώσωσι τὴν ἐλλείπουσαν αἰτιολογίαν, δεόν δὲ ὡς ἐκ τούτου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις νὰ ἀκυρωθῇ ὡς ἀναιτιολόγητος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΕΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΠΙ ΜΙΣΘῶ Ἡ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὸν ὅρον «μισθωτὸς» ὑπὸ τὴν ἐννοιαν τοῦ ἐξηρητημένου

Κανόνες ἐρμηνείας συμβάσεων.—Λήψις ὑπ' ὄψιν διδασμάτων κοινῆς πείρας.—Ἀρμοδιότης Πρωτοδικικοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓῶΟΔ'.—Ἐννοια ὅρου «μισθωτὸς».

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐρεύνης τοῦ γνωστοῦ θέματος ἂν εἰς τὴν ἐννοιαν τοῦ «μισθωτοῦ» (ἀρθρον 6 νόμου 765]1943, ΕΕΔ 4, 208 ἐπ.) δύναται νὰ περικληφθῇ καὶ ὁ ἐπὶ μισθῷ παρέχων δικηγόρος ὡς ὑπηρεσίας ὡς δικηγόρος ἢ νομικὸς σύμβουλος ἐπιχειρήσεως ἢ νομικοῦ προσώπου.

Ἡ λύσις, εἰς τὴν ὁποίαν καταλήγει, δὲν εἶναι νέα. Ἡ δικαστηριακὴ πρᾶξις (βλέπε Α. Π. 117]1942, ΕΕΔ 1, 590, Σ. Ε. 371]1943, ΕΕΔ 2, 651, Σ. Ε. 535]1943, ΕΕΔ 2, 88, Σ. Ε. 371]1943, ΕΕΔ 2, 651), μὲ ἐξαιρέσεις (βλέπε παλαιότεραν Α. Π. 257]1940, Θέμ. ΝΑ' σελ. 599, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 620]1941, Θέμ. ΜΒ' σελ. 724, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3391]1941, εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης **Η. Κατσαρός**, ΕΕΔ 1, 109, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 998]1941, Πρωτοδίκης **Ι. Γεωργανόπουλος**, ΕΕΔ 1, 81, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3803]1942, εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης **Χ. Καθάρσιος**, ΕΕΔ 2, 243) ἐμφανίζεται διακατιζή νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν δυνατότητα τῆς ὑπάρξεως ἐξηρητημένης ἐργασίας εἰς δικηγόρον παρέχοντα ἐπὶ μισθῷ τὰς ὑπηρεσίας του, παρὰ τὴν ὁμόφωνον περὶ τοῦ ἀντιθέτου γνώμην τῆς θεωρίας (βλέπε **Γ. Σιμωνέτου**, Περὶ τῶν διακριτικῶν ὁρίων μεταξὺ ἐντολῆς καὶ μισθώσεως κλπ. (1937 σελ. 90 ἐπ.) πρβλ. καὶ **Ν. Θηβαῖον**, ΕΕΝ 6, 1939 σελ. 528, **Ι. Καποδί-**

στριαν, Ἐφμ. Ἐργ. Δικαίου σελ. 5 ἐπ. **Γ. Σιμωνέτου**, Θέμ. ΝΓ' 74 καὶ πλείονερα ἐν ΕΕΔ 3, 459, **Ε. Πετρόπουλον**, ΕΕΔ 4, 71 ἐπ.).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3198]1946

Διαδικασία νόμου ΓῶΟΔ' κατ' ἐφεσιν Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης **κ. Β. Πατσουράκος** Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης **κ. Μ. Καλλιμόπουλος** Δικηγόροι οἱ **κ.κ. Ε. Πετρόπουλος, Θ. Κωστόπουλος**

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 216]1946 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸν ν. ΓῶΟΔ']1912, ὡς ἔτροι. καὶ ὑπὸ τοῦ ν. 1966]1944, δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, νομίμως ἡσκήθη, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ προσαγομένου ἐφετηρίου, μὴ μαρτυρουμένης ἐκπρασέμου ἀσκήσεως αὐτῆς, κατοβληθέντος δὲ καὶ τοῦ κατὰ νόμον παραβόλου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ προσαγομένου διπλοτύπου εἰσπράξεως, τύποις παραδεκτῇ ἐστίν.

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος ἐπικαλούμενον καὶ προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 868]225 ἐμπιστευτικὸν ἔγγραφον οὐδενὸς φέρει τὴν ὑπογραφήν, ὡς προσήχθη τῷ δικαστηρίῳ, ἐπομένως στρεφίται ἀποδεικτικῆς δυνάμεως (πολ. δικ. 285 ἐδ. 2) μὴ δυνάμενον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκκληθεῖσης ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, ὅτι κατ' οὐδετέρου τῶν ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ ἐξετασθέντων μαρτύρων τῆς ἐναγομένης προϋτάθη ἐνοστάσις τις ἐξαιρέσεως αὐτῶν. Ὅθεν αἱ τὸ πρῶτον ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ βαθμῷ προτεινόμεναι ἐνοστάσεις ἐξαιρέσεως αὐτῶν ἀπορριπτεῖται εἰσὶν ὡς ἀπαράδεκτοι (πολ. δικ. 330).

Κατὰ μὲν τοὺς νόμους 219 Π. 50.16 Βασ. 211 (2.2) ἐν τῇ ἐρμηνευτικῇ τῶν συμβάσεων δέον νὰ ἀναζητῇται ἡ ἀλήθεια τῶν συμπραξάντων βούλησις (id quod actum est) ἀνευ προσηλώσεως εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιοηθείσας λέξεις (id quod dictum vel scriptum est). κατὰ δὲ τοὺς νόμους 32 II. 45.1 (-si in nomine servi, quem stipulatemur dari erratum fuisse cum de corpore constitutisset placet stipulationem valere) Βασ. 30 (43 I): «Ἐάν εἰς τὸ δ.ο.μα τοῦ δούλου, περὶ οὗ ἐπερωτῶμεν, πλανώμεθα, περὶ δὲ τὸ σῶμα συναινοῦμεν, ἔρρωται ἡ ἐπερωτήσις» αἱ ἐκ παραδρομῆς ἢ ἀπροσεξίας τεθεῖσαι λέξεις ὑποχωροῦσι πρὸ τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως τῶν συμπραξάντων (Οἰκονομίδης, Στοιχεῖα παρ. 49 σμ. 3). Πρὸς διαγνώσιν ταύτης χρησιμεύουσι, σὺν ἄλλοις, καὶ αἱ συνθηκαὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένετο ἡ δῆλωσις αὐτῶν (Regelsberger § 177 II).

Ἐν προκειμένῳ, τὸ Δικαστήριον, ἐρμηνεύον τὴν ἐπικαλουμένην καὶ προσαγομένην ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1936 ἔγγραφον σύμβασιν τῶν διαδίκων, συνάγει, ὅτι ἀληθῆς τούτων βούλησις ἦτο, ὅπως ὁ ἥδη ἐνάγων γίνῃ οὐχὶ νομικὸς ἢ ἄλλος τις ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης, ἀλλὰ μόνον νομικὸς σύμβουλος ταύτης ἐπὶ συμβάσει ὠρισμένης καὶ βραχείας πῶς διαρκείας πρὸς παροχὴν αὐτῇ τῶν ἐπαγγελματικῶν (δικηγορικῶν) ὑπηρεσιῶν του, διατηρῶν ἅμα τὴν ἐλευθέραν, ὡς μέχρι τότε, ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ὡς δικηγόρου καὶ μὴ ὑποκειμένου, ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἔργου του, ὡς νομικοῦ συμβούλου, εἰς ὁδηγίας ἢ διατάγας τῆς ἐναγομένης. Εἰς τὴν κρίσιν ταύτην συμβάλλουσι τὰ ἀκόλουθα εἰδικὰ σημεῖα, ἀναμφόβολως ἐκ τῆς ἐρμηνευομένης συμβάσεως προκύπτοντα καὶ δὴ α) ἡ ρητὴ καὶ ἐν πρώτῃ θέσει ἀναγραφὴ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἥδη ἐκκαλοῦντος, ὅπως παρέχῃ εἰς τὴν Τραπεζάνην πᾶσαν ὑπηρεσίαν ἀναγομένην εἰς τὴν εἰδικότητά του καὶ τὴν ἰδιότητά του ὡς νομικοῦ συμβούλου, β) ὁ ὠρισμένος καὶ βραχὺς χρόνος διαρκείας τῆς ἐρμηνευομένης συμβάσεως ὀρισθεὶς δι' ἐν ἔτος (ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1936 μέχρις 26 Ἰουνίου 1937) ἐπὶ εἰδικῶς συμφωνηθείσῃ ἀμοιβῇ δραχ. τεσσάρων χιλιάδων μηνιαίως, γ) ἡ ἑλλειψὶς συμβατικοῦ ὅρου ὑποχρεοῦντος τὸν ἐνάγοντα ὅπως παρέχῃ τὰς δικηγορικὰς ὑπηρεσίας του μόνον ὑπὲρ τῆς ἐναγομένης, δ) ἡ ἑλλειψὶς συμβατικοῦ ὅρου κατατάσσοντος τὸν ἐνάγοντα ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ τῆς ἐναγομένης. Εἰς ταῦτα πάντα συνάγει τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὰς, κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἐρμηνευομένης συμβάσεως, κρατούσας συνθήκας, γνωστὰς τῷ δικαστηρίῳ ἐκ κοινῆς πίστεως, ἥς τὰ διδόμενα λαμβάνει τοῦτο ὅτι ὅσιν αὐτεπαγγέλτως, ἡ θέσις τοῦ δικηγόρου, ὅστις πρὸς τῇ ἀσκήσει τῆς δικηγορίας ἐκέκτητο καὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ νομικοῦ συμβούλου τῆς Τραπεζικῆς, ἐπλεονέκτει οἰκονομικῶς καὶ ἐπαγγελματικῶς ἔναντι τῆς θέσεως τοῦ ἀπλοῦ ὑπαλλήλου Τραπεζίτη. Ἐκ πάντων τῶν

ἄνω ἀκολουθεῖ, ὅτι ἡ ἐν τῇ ἐρμηνευομένῃ συμβάσει περαιτέρω ἀναγραφὴ μὲν ὑποχρεώσεως τοῦ ἐνάγοντος ὅπως παρέχῃ καὶ ἐν γένει πᾶσαν ἀνατιθεμένην οὐτῷ ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἢ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Τμήματος συναφῇ ἐργασίαν ὡς ὑπαλλήλου τῆς Τραπεζικῆς, δὲν κυριολεκτεῖ νομικῶς ἐν τοῖς λέξεσιν «ὡς ὑπαλλήλου». Ὅθιω αἱ λέξεις οὗται δέον νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἐκ παραδρομῆς ἢ ἀπροσεξίας τεθεῖσαι. Ὑδὲν δ' ἄλλο τῇ ἀληθείᾳ διὰ τῶν λέξεων τούτων ἐκφράζεται εἰμὴ ἡ τοῦ ἐνάγοντος ὑποχρεώσεως ὅπως ὡς νομικὸς σύμβουλος, κατὰ ν' ἀνωτέρω, διεξάγῃ τὰς ἀνατιθεμένας αὐτῷ ὑποθέσεις. Περαιτέρω δὲ τῆς ἐρμηνευομένης συμβάσεως πέμπτου ὅρου ὅτι ὁ ἥδη ἐνάγων «ὀπάγεται εἰς ἀπάσας τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος ὀργανισμοῦ τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τὰς κειμένας ὑπὲρ τῆς Τραπεζικῆς καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκειται αὐτῇ πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως», οὐδαμῶς συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ὁ ἐνάγων ἐγένετο ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης, διότι ἡ ἀποψὶς αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸν ἐν τῇ συμβάσει ταύτῃ ὅρον ὅτι ὁ ἐνάγων ἐγένετο νομικὸς σύμβουλος κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Ἡ ἀνυγραφή τοῦ εἰρημένου πέμπτου ὅρου ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἀρθρ. 48 τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐρμηνευομένης συμβάσεως ἰσχύοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἐναγομένης ὥριζεν, ὅτι ὁ ἐν αὐτῷ κανονισμῷ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἐπὶ συμβάσει καὶ δι' ὠρισμένον χρόνον προσλαμβανομένου προσωπικοῦ. Πάντα τ' ἀνωτέρω κριθέντα κρατύνονται ἐπὶ μᾶλλον ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου ὅπ' ἀριθ. 63545 τῆς 8 Ἰουνίου 1936 (ἢτοι προγενεστέρου τῆς ἐρμηνευομένης συμβάσεως, ἣτις ἐγένετο εἰς ἐκτέλεσιν οὗτοῦ) ἔγγραφου τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ὅστις ἐν αὐτῷ χαρακτηρίζεται μόνον ὡς νομικὸς σύμβουλος ἐπὶ συμβάσει δι' ἐν ἔτος καὶ ἐπὶ μηνιαία ἀμοιβῇ δραχμ. τεσσάρων χιλιάδων καὶ οὐδὲ ὅλως ἀναιροῦνται ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος λοιπῶν ἔγγραφων.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ προηγουμένη αἰτιολογίᾳ ἐγγράφων, ἐκ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐξαιρέσει τοῦ ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης μνησθέντος, ἐκ τῶν ἐν τοῖς πρακτικαῖς τῆς ἐκκληθεῖσης ἀποφάσεως καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀρκούντως ἐβεβαιώθημεν 1) ὅτι διὰ τῆς, ἐν τῇ προηγουμένη αἰτιολογίᾳ, συμβάσεως ὁ ἐνάγων ἐγένετο ἐπὶ συμβάσει νομικὸς σύμβουλος τῆς ἐναγομένης ὑπὸ τὴν ἐν τῇ εἰρημῇ αἰτιολογίᾳ ἔννοιαν, 2) ὅτι ἡ ὡς ἄνω σύμβασις παρετελείετο κατὰ τὴν ἐκάστοτε λήξιν τῆς αὐτῆς καὶ ἰσχυσε μέχρι τοῦ ὅπ' ἀριθ. 77919/23066 Σ/βρίου 1941 ἔγγραφου τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα, δι' οὗ οὗτος ἀπηλλάγη τῶν καθηκόντων του ὡς νομικοῦ συμβούλου 3) ὅτι διὰ τοῦ ὅπ' ἀριθ. 93859/26955 τῆς 17 Ν/βρίου 1941 ἔγγραφου τῆς ἐναγομένης, γενομένου ἀποδεκτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἐπανεπροσλήφθη οὗτος ὡς ἐπὶ συμβάσει νομικὸς σύμβουλος ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὡς καὶ ἀνωτέρω ἔννοιαν δι' ἐν ἔτος ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1941 καὶ ἐπὶ μηνιαία ἀμοιβῇ δραχμῶν πέντε χιλιάδων ἑπτακοσίων πενήκοντα, 4) ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη παρετελείετο κατὰ τὴν ἐκάστοτε λήξιν αὐτῆς.

Ἡ ἐν ταῖς προηγουμέναις αἰτιολογίαις ἰδιότης τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐπὶ συμβάσει νομικοῦ συμβούλου τῆς ἐναγομένης ὑπὸ τὴν ἐν αὐταῖς ἔννοιαν κεῖται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 56 παρ. 2 ἐδάφ. α' τοῦ ἀπὸ 5/20 Μαΐου 1926 διατάγματος «περὶ δικηγόρων» καὶ τοῦ τροποποιήσαντος αὐτὸ ἄρθρου 28 ἐδάφ. 2 τοῦ νόμου 1017/1937, ἐπομένως τὰ ἔργα τοῦ ἐνάγοντος ὡς νομικοῦ συμβούλου εἶναι ἐκτελεστέα κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35, 40, 41, 42 τοῦ μνησθέντος διατάγματος. Ἡ εἰρημένη ἰδιότης τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐπὶ συμβάσει νομικοῦ συμβούλου εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἐναγομένης, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 2584/1940 (Ἐφημερίς Κυβερνήσεως Α' φύλλον 323), ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 3 ρητῶς λαλεῖ περὶ τῶν ἐπὶ συμβάσει ὑπηρετούντων ἐν τῷ κέντρῳ νομικῶν συμβούλων (δικηγόρων), ἡ δὲ τοῦ ἄρθρου 36 παρ. 2 ρητῶς ὁρίζει, ὅτι ἡ Διεύθυνσις τοῦ Δικαστικοῦ περιλαμβάνει τὸ μόνιμον νομικὸν προσωπικὸν τῆς Τραπεζῆς καὶ ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες τοῦτο «κατατάσσονται καὶ ἀπολαμβάνουσι ἀπ' αὐτῆς τὰς ἀντιστοιχίας ἀποδοχάς, προσαυξήσεις κ.λ., καθὼς πάντα τὰ λοιπὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν μόνιμων ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει διάκρισις μεταξὺ τῶν ἐπὶ συμβάσει νομικῶν συμβούλων τῆς ἐναγομένης, οἷος καὶ ὁ ἐνάγων, ἀπὸ τῶν μόνιμων νομικῶν ὑπαλλήλων ταύτης, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν ἀνήκει ὁ ἐνάγων. Ἡ διάκρισις αὕτη ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, προσαυξήσεων κ.λ. τῶν λοιπῶν μόνιμων ὑπαλλήλων, τῶν ἀποδοχῶν κ.λ. ἀπολαμβάνουσι μόνον οἱ μόνιμοι νομικοὶ ὑπάλληλοι τῆς ἐναγομένης. Ἐπίσης μόνον οὗτοι, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἐπὶ συμβάσει νομικοὶ σύμβουλοι κατατάσσονται ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 36 παρ. 2, ἣν ἀπέφυγε συνειδητῶς καὶ ἡθελημένως τὸ περὶ τῶν ἐπὶ συμβάσει νομικῶν συμβούλων προβλεπὸν ἄρθρον 39 παρ. 3. Τὴν εἰρημένην διάκρισιν προϋποθέτουσιν ἡ ἐπαναλαμβάνουσι καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλούμεναι διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 2, 41 1 καὶ 3, 60 9, 8 1 τοῦ ὡς ἄνω ὀργανισμοῦ τῆς ἐναγομένης. Περαιτέρω σύναψις ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐνάγοντος τῆς τε ἰδιότητος τοῦ ἐπὶ συμβάσει νομικοῦ συμβούλου καὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ μόνι-

μου νομικοῦ ὑπαλλήλου οὔτε ἐβεβαιώθη, οὔτε ἐβουλήθη ὑπὸ τῶν διαδίκων, οὔτε προκύπτει, ὅτι ἐπιτρέπεται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Κατὰ μὲν τὴν § 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 1968/44 τροποποιήσαντος καὶ συμπληρώσαντος τὸν ν. 765/1943 εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ κατὰ νόμον Γ'ΟΔ/1912 δικάζοντος Πρωτοδίκου ὑπάγεται πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξιωματικὴ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότη πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου 765/1943 διὰ τοῦ ὅρου «μισθωτός» νοοῦνται τὰ φυσικὰ πρόσωπα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἰοδότητε φύσεως ἐξερτημένην ἐργασίαν ἐναντὶ ἀμοιβῆς. Γενικῶς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐξερτημένης ἐργασίας κεῖται προδήλως καὶ τὸ στοιχεῖον ὅτι ὁ μισθωτός ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀκολουθῇ τὰς ὁδηγίας ἢ ἐπιταγὰς τοῦ ἐργοδότη (πρβλ. Α. Π. 117/1942 Θέμ. ΝΓ 255 *Καποδίστρια*, αὐτ. σελ. 258 ἐπ. καὶ τοὺς παρ' αὐτῷ μνημονευομένους), ἡ ἀντίληψις δ' αὕτη δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 765/1943. Τὸ εἰρημένον στοιχεῖον, ἐπομένως καὶ ἡ ἐννοία τῆς ἐξερτημένης ἐργασίας, ἐλλείπουσιν ἐν τῇ συνδεύσει τὸν ἐνάγοντα πρὸς τὴν ἐναγομένην ἐννόμω σχέσει, εἴτε αὕτη ἐρεισθῇ ἐπὶ τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1936 συμβάσεως, εἴτε ἐπὶ τῆς κατὰ Νοέμβριον 1941 συμβάσεως ἐπαναπροσλήψεως, εἴτε ἐπ' ἄμφοτέρων, διότι, κατὰ τὰ κριθέντα ἐν ταῖς προηγουμέναις αἰτιολογίαις, ὁ ἐνάγων οὐδαμῶς ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἀκολουθῇ τὰς ὁδηγίας ἢ διαταγὰς τῆς ἐναγομένης. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ὡς ἄνω ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ἱστοροῦσα ὅτι ὁ ἐνάγων τυγχάνει νομικὸς ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης καὶ ὡς τοιοῦτος δικαιούται λαμβάνειν τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑπόλοιπα χρηματικὰ ποσά, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐπικαλουμένων ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργικῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, καὶ αἰτοῦσα τὴν καταδίκην εἰς πληρωμὴν αὐτῶν, ἀναρμοδίως εἰσῆχθη ἐνώπιον τοῦ κατὰ νόμον Γ'ΟΔ/1912, ὡς ἐτροποποιήθη, δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, καὶ ὁρθῶς οὗτος ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν, ὁρθῶς ἐκτιμήσας τὰς προσαχθεῖσας ἀποδείξεις, οἱ δὲ τρεῖς πρῶτοι λόγοι τοῦ ἐφετηρίου, ὡς ἀναπτύσσονται ἐν ταῖς ἐγγράφοις προτάσεσι τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀπορριπτέοι εἰσὶν ὡς ἀβάσιμοι.

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΙΣ Ν. 28/1944 ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ὅρια κινήσεως τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν κατὰ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν

Σκοπὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ νόμου 28/1944.—Μὴ ὑπαγωγή εἰς αὐτὴν τοῦ καθορισμοῦ μισθοῦ διὰ τοὺς ἐπὶ ποσοστοίς, κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀμειβομένων.—Δικαίωμα πληρωμῆς ποσοστῶν καὶ ὅχι παγίου μισθοῦ.

Ἡ γνωστὴ ἐσχάτως γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ. Ε. 85/1946, ΕΕΔ 5, 801) ἀποφ. ὅτι ὁ νόμος 28/1944 (ΕΕΔ 4, 625) δὲν παρέχει εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐξουσιοδότησιν ὅπως, διὰ μεταβολῆς τῶν ὀρων συμβάσεως ἐργασίας καθορίζουν παγίως παροχὰς κατὰ ποσὸν ἡ ποσοστὸν λόγῳ μισθοῦ ὑπὲρ ὀρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν, ἡ ἀμοιβὴ τῶν ὁποίων εἶχε καθορισθῇ ἀρχικῶς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν

τὼν κατ' ἄλλον τρόπον, λαμβάνει εἰς τὴν δικαστηριακὴν πράξιν ἑκτασιν ἐφαρμογῆς.

Οὕτω καὶ ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀντιληπτὴ ἡ ἐννοία τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 28/1944 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ὁρθὴ ἀποφ. εἶναι ἡ διὰ προγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας γενομένη δεκτὴ (Σ. Ε. 922/1948,

ΕΕΑ 2, 654), κατά την οποίαν δικαίωμα του Υπουργού είναι η μεταβολή και αυτής της βάσεως της μισθωτικής συμβάσεως, ως είναι ο καθορισμός βασικού μισθοῦ, ἐκεῖ ὅπου βάσις τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ὁ νόμος 28/1944 καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις δὲν μεταβάλλουν τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς, ὥστε ἀντὶ ποσοτῶν νὰ εἶναι καταβλητέος πάγιος μισθός, ἀλλ' ἀπλῶς καθορίζουν πάγιον μισθόν, καταβλητέον μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ποσοστά ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων εἶναι κατώτερα, συμπληρούμενα μέχρι τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ, ἐλαχίστου ὁρίου συντηρήσεως τοῦ μισθοῦ.

Ὅταν, ἐξ ἄλλου, ὁ ἐρμηνευτικὸς τοῦ 28/1944 νόμος ὑπ' ἀριθ. 1093/1946 (ΕΕΑ 5, 185) ἀποσαφηνίζων τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁρίζει, ὅτι δύναται οἱ Ὑπουργοὶ νὰ ὁρίζουν, προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐπιχειρήσεις ὁργανώσεως θεαμάτων, καὶ ποσοτὸν ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε τιμῶν τῶν εἰσιτηρίων, εἶναι καταφανῶς ἀπαράδεκτος ἡ στενότης τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, τὴν ὁποίαν δέχονται αἱ περὶ τῶν ὁ λόγος ἀποφάσεις.

Ἀντὶ ὅμως νὰ ἐλέγχεται ἡ ὀρθότης αὐτῆς ἡ ἐκείνης τῆς ἐκδοχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν θεωροῦνται ἄκυροι αἱ σχετικαὶ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις (2556/1945, ΕΕΑ 4, 94, 12100/1945, ΕΕΑ 4, 317, κατὰ τὸ ἀφορῶν τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς μέρους, 18389/1945, ΕΕΑ 4, 500, 27701/1945, ΕΕΑ 4, 606, κατὰ τὸ ἀφορῶν τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς μέρους, 31260/1945 ΕΕΑ 5, 29, κατὰ τὸ ἀφορῶν τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς μέρους), εἶναι, νομίζομεν, ἀμέσως ἐπιβεβλημένον, λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ θέματος, νὰ ἐπεμβῇ ὁ νομοθέτης.

Δὲν ἐχάσθη ὁ κόσμος ἂν διὰ τὴν τόσον ἀμφισβητηθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ νόμου 28/1944 γίνῃ καὶ τῷ κατὰ σειράν, (βλέπε νόμον 866/1946, ΕΕΑ 5, 57, νόμον 1093/1946, ΕΕΑ 5, 185), ἐρμηνευτικὸς νόμος.

Εἴπομεν. Τὸ θέμα δὲν εἶναι διὰ τὰς καλὲνδας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5217/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Π. Μπέλμπας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Κοκορόπουλος, Κ. Πάλλης Β. Ζαχαράκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἐκτίθεισιν, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1925 προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ὡς ὑπάλληλος καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη τῷ καθυστερεῖ τὰς ἐν αὐτῇ ἀποδοχὰς του ἐξ 688 985 δραχμῶν, ὧν αἰτεῖται τὴν καταβολήν. Οὕτως ἔχουσα ἡ κρίνομένη ἀγωγή νόμῳ ἔρωται καὶ ἐξεταστέα τυγχάνει.

Ἡ ἐναγομένη, ἀποκρούουσα τὴν ἔνδικον ἀγωγήν, ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς παραγωγός (πλασιέ) ἐπὶ προμηθεῖα ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ραπτομηχανῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν καὶ συνεπῶς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν διὰ τοὺς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλους καθοριζομένων διὰ τῶν ἐκάστοτε ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀποδοχῶν, αἱ δὲ ὑπ' ἀριθ. 18389 καὶ 31260/45 ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας, δι' ὧν καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν παραγωγῶν (πλασιέ) διὰ μὲν τῆς πρώτης εἰς τὸ ἥμισυ, διὰ δὲ τῆς δευτέρας εἰς 70 οἷο τῶν

ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, εἶναι ἄκυροι, ὡς ἐκδοθεῖσαι πέραν τῶν ὁρίων τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 28/44 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28/44 νόμου ἐξουσιοδοτήθησαν οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας, ὅπως προβαλῶσιν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὡς καὶ τῶν προσαιζησεων ἡ κρατήσεων πάντων τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ παντὸς ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν γραφείων, καταστημάτων, καὶ παντὸς προσώπου ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἔργασίας εἰς ἰδιώτην ἐργοδοτὴν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον.

Σκοπὸς τῆς τοιαύτης ἐξουσιοδοτήσεως, ἀφορμῇ τῆς ὁποίας ἦτο ἡ συνεχὴς νομισματικὴ ἀστάθεια καὶ αἱ ἐκ ταύτης διακυμάνσεις τοῦ κόστους τῆς ζωῆς, εἶναι ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἰς τὸ δημιουργούμενον ἐκάστοτε ἐπὶ πλεονάζον τιμῶν ἐκ τῆς ὑποτιμῆσεως τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος καὶ οὐχὶ ἡ ἐξ ὑπαρχῆς ρύθμισις τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, κατὰ τροποποίησιν τῶν διεπιστῶν τὴν σχέσηιν αὐτῶν ἀρχικῶν συμφωνιῶν μεταξὺ τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν. Ἐάν ἐπομένως ἡ ἀμοιβὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἔργασίας ἔχει καθορισθῇ ἐπὶ ποσοστοῖς, ὡς ἐν προκειμένῳ, δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ὁρίων τῆς ὑπὸ τῶν ἀνῶν 28/44 νόμου παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ἡ μεταβολὴ τῶν ὁρίων τῆς σχετικῆς συμβάσεως διὰ τῆς καταβολῆς παγίου μισθοῦ καὶ καταργήσεως συνεπῶς τῆς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμοιβῆς, ὅταν μάλιστα ἡ τοιαύτη ἀμοιβὴ εἶναι ἡ μόνη ἐνδεδειγμένη ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ὡς ἐν τῇ προκειμένῳ περιπτώσει, ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου 28/44 νόμου σκοπούμενη ἀναπροσαρμογὴ ἐκ τῆς ὑποτιμῆσεως τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος ἐπέρχεται αὐτομάτως λόγῳ τῆς ἐκ τοιαύτης ὑποτιμῆσεως τοῦ νομίσματος ἀνατιμῆσεως τῆς ἀξίας τῶν ραπτομηχανῶν καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀξιολογήσεως τῶν εἰσπράξεων καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐκ ποσοτῶν ποσοῦ.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιόν μας ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθη πλήρως, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν ἀνατεθείσαν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐργασίας, συνισταμένην εἰς τὴν πώλησιν ραπτομηχανῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν καὶ τὴν εἰσπράξιν τῆς ἀξίας αὐτῶν, καθωρίσθη εἰς ποσοστὰ 8 οἷο ἐπὶ τῶν ἐνεργουμένων ὑπ' αὐτοῦ εἰσπράξεων καὶ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁ ἐνάγων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς παραγωγὸς (πλασιέ) ἢ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, μόνον τὴν πληρωμὴν τῶν συμπεφωνημένων ποσοτῶν ἐπὶ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτοῦ εἰσπράξεων διακαίεται ν' ἀξιῶσιν καὶ ἐπομένως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, δι' ἧς ὁ ἐνάγων αἰτεῖται τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἀπορριπτέα κρίνεται. Ἡ ὑπὸ τῆς ἐναντιομένης καταβολῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα δραχμῶν 50 ἢ 100 ἐβδωμαδιαίως εἶναι ἄνευ νομίμου ἐπιρροῆς καὶ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Κύρος σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 866]1946

Ἐκτασίς ἐξουσιοδοτήσεως νόμου 28]1944.—Ἀνίσχυρον ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν καθορίζονται μειωμέναι ἀποδοχαὶ ἐν περιπτώσει μὴ ἀπασχολήσεως μισθωτῶν ἐλλείψει ἐργασιῶν.—Θέσις διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 866]1946 νέων κανόνων δικαίου.—Μὴ ἀναδρομικὴ ἐφαρμογὴ, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἐρμηνευτικοῦ νόμου.

Αἱ γνωσταὶ ἀπόψεις τῆς θεωρίας καὶ δικαστηριακῆς πράξεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτασιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ νόμου 28]1944 (ΕΕΔ 3, 625) πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὁποίας δὲν ἐνέκειτο ν' ἀναιρῶσιν οἱ ἀρμόδιοι Ὑπουργοὶ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἢ διευρύνωσι τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότη, εἴτε τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς πληρωμὴν ἢ λήψιν τῆς μισθοδοσίας (βλέπε ἀντὶ πάσης ἄλλης Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἐφεσιν 5630]1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Δ. Μαργέλλος, ΕΕΔ 4, 653, ἐνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ) ἔδωσαν εἰς τὸν νομοθέτην ἀφορμὴν πρὸς θέσπισιν τοῦ ἀναγκ. νόμου 866]1946 τῆς 25]26 Ἰανουαρίου 1946 (ΕΕΔ 5, 57), ἐρμηνευτικοῦ τοῦ νόμου 28]1944.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας α) νὰ ὀρίζουν, ὅτι οἱ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδὲν ἢ ἐν μέρει ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ λαμβάνουσι μέρος μόνον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπασχολούμενων καὶ εἰς ἣν ἐτι περιπίπτουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, μεθ' ἧς οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ συνδέονται, διὰ συμβάσεως ἐργασίας, ἔχει ἐπιβληθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας κατὰ τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ Ν. Α. 424]1941 β) ν' ἀπαλλάσσουσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει λεηλατηθείσας ἢ καταστραφείσας πλήρως ἢ μερικῶς ἐπιχειρήσεις τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ὑποχρεώσεων, τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συνδεούσης ἐκείνας πρὸς τούτους συμβάσεως ἐργασίας καὶ γ) νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν καὶ ἀναδρομικῶς ἢ καὶ εἰς εἶδος ἢ καὶ δι' ἐνίσχυσεως εἰς χορῆμα ἢ εἰς εἶδος τῶν προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν ἀπὸ μέρους τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἤδη διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του καὶ μετὰ τὸν ἀναγκαστικὸν τοῦτον νόμον ἀρνεῖται διὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ χρόνον νὰ ἀναγνωρίσῃ νόμιμον κύρος εἰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι, ἐκδοθεῖσαι πρὸ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, καθορίζουν μειωμένας ἀποδοχὰς ἐν περιπτώσει μὴ ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, μετὰ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι ὁ νόμος οὗτος (866]1946) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐρμηνευτικὸς προηγουμένου, ἵνα ἔχῃ ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, ἀναδρομικὴν δύναμιν καὶ θεωρεῖται οἷονεῖ ὡς σύγχρονος τοῦ ἐρμηνευμένου (νεαρὰ 143, Α. Π. 238]1935 Θέμ. ΜΖ' σελ. 14), ἀλλὰ θέτων νέους κανόνας δικαίου ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημε-

ρίδα τῆς Κυβερνήσεως (26 Ἰανουαρίου 1946). Ἐπομένως—κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀπόφασιν (πρβλ. καὶ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4255]1946, Πρωτοδίκης Γ. Κορίδης, ΕΕΔ 5, 263)—πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ἐγκυροὶ μόνον αἱ μετὰ τὴν 26 Ἰανουαρίου 1946 ὑπογραφείσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαλλάσσουσιν τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς καταβολῆς τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν, εἰς περιπτώσιν μὴ ἀπασχολήσεως τῶν.

Οὕτω—κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε ἀποψιν—μόνον αἱ καθορίζουσαι τὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις (3600]1946, ΕΕΔ 5, 93, 3601]1946, ΕΕΔ 5, 94), πρέπει, κατὰ τὸ ἀφορῶν τοὺς μὴ ἀπασχολούμενους μισθωτοὺς μέρος, νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐγκυραὶ νόμιμον κύρος.

Πὰς τις φαντάζεται τὴν ἐκτασιν, ἀπὸ ἀπόψεως πρακτικῶν συνεπειῶν, τῆς σημασίας τῆς ἐκδοχῆς.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4327]1946

Διαδικασία νόμου Γ2ΘΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Μ. Ἀρσένης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σαράφης, Ε. Στεφανάκης

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 28 τοῦ 1944 νόμου ἐξουσιοδοτήθησαν οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν καθορίζωσι τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν ἐκπληρούντων τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις τῶν. Κατὰ ταῦτα ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν τούτων, ἐξερχομένη τῶν ὡς ἄνω ὀρίων, εἶναι ἀνίσχυρος. Τοιαῦτα δὲ καὶ ἐν προκειμένῳ εἰσὶν αἱ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλούμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν ὠρίσθη ὅτι οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες δὲν ἀπασχολοῦν τούτους δι' ἑλλειψιν ἐργασιῶν, λαμβάνουσι μειωμένας ἀποδοχὰς, τοῦτο δὲ δεξαμένη καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ὁρθῶς ἔκρινεν. Ἀντίθετος λύσις οὐδαμῶς δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 866]1946 Ἀναγκ. Νόμου, ἐρμηνεύσαντος ἀθθεντικῶς τὸν ὡς ἄνω μνησθέντα ὑπ' ἀριθ. 28 νόμον, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ νόμου τούτου συναγεται, δὲν πρόκειται περὶ ἐρμηνευτικοῦ νόμου, ἀλλὰ τοιούτου θέτοντος νέους κανόνας δικαίου, ἀφοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τοὺς ὡς ἄνω Ὑπουργοὺς ἐπὶ θεμάτων νέων καὶ ἀσχετῶν πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 28 διατασσόμενα καὶ μὴ ἔχοντος, ὡς ἐκ τούτου, ἀναδρομικὴν δύναμιν. Κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέος ἐστὶ δὲ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἀναφερόμενος καὶ πλήττων τὴν προσβαλλομένην κατὰ τὰ ἄνω ἀποφάσιν τέταρτος λόγος ἐφέσεως.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 4694 τοῦ 1930 νόμου ἐθεσπίσθη τὸ ἀκατάσχετον τοῦ μισθοῦ τῶν ἐργατῶν, συνεπῶς καὶ τὸ ἀσυγχώρητον τοῦ συμψηφισμοῦ. Ὅθεν ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης

δὲν μεταβάλλει τὴν σύμβασιν τῆς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμοιβῆς, διότι, ὡς ἐκ τῆς διαδικασίας ἐβαιώθη, αὕτη ἐγένετο διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας δημιουργουμένων ἐξόδων κινήσεως, οἱ δὲ διάδικοι ἐθεώρουν ὡς ἀμοιβὴν τὴν ἐπὶ ποσοστοῖς τοιαύτην καὶ εἰς αὐτὴν κυρίως ἀπέβλεπον.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΣΧΕΣΙΣ ΤΟΥ Ν. 3514 ΠΡΟΣ ΤΟ Ν.Δ. 424)1941 ΚΑΙ ΤΟΝ Ν. 118)1945

Δικαίωμα του άπολυομένου μισθωτού επί άποζημιώσεων ν. 3514 καί 2112

Τύχη τής διατάξεως του άρθρου 4 του νόμου 3514 μετά το Ν. Δ. 424)1941 και τον ν. 118)1945.— Υπολογισμός τής εξκμήνου άποζημιώσεως του νόμου 3514.— Παράλληλον δικαίωμα άποζημιώσεως νόμου 2112.— Μη έκπτώσις κερδηθέντων άλλαχου.

Κατά τον νόμον 3514)1928 «περί τής θέσεως των ιδιωτικών υπαλλήλων εν περιπτώσει στρατεύσεως», ως ούτος έπεξετάθη και επί του εργατοτεχνικού προσωπικού των πάσης φύσεως επιχειρήσεων (βιομηχανικών, βιοτεχνικών, έμπορικών, επαγγελματικών, μεταφοράς κλπ.) (άρθρ. 11 άναγκ. νόμου 547)1937 «περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων εργατικών νόμων», εάν ό έπιστρατευθείς μισθωτός επαναλάβη την εργασία παρά τω εργοδότη, εις την υπηρεσίαν του οποίου υπηρέτει πρό τής στρατεύσεώς του, επί χρόνον τουλάχιστον εξαμήνου, δέν έπιτρέπεται πρό τής παρελεύσεως ενός έτους να άπολυθῇ, εμμή διά κατά κοινήν όμολογίαν δεδικαιολογημένην αίτίαν, άλλως δικαιούται εις άποζημιώσιν ίσην πρός τους μισθούς 6 μηνών, υπολογιζομένην επί τη βάσει των κατά την ήμέραν τής άπολύσεως άποδοχών υπό καθεστώς πλήρους άπασχολήσεως (άρθρ. 6 νόμου 765)1943, ΕΕΔ 3, 215).

Η κρίσις περί του αν δικαιολογῆται ή απόφασις άνήκει εις την κατά το άρθρ. 7 του άναγκ. νόμου 244)1936 Έπιτροπήν, άναπτυσσομένην διά την εν λόγω περίπτωσιν εις πενταμελή (άρθρ. 11 άναγκ. νόμου 547)1937).

Η εις το άρθρον 7 του άναγκ. νόμου 244)1936 παραπομπή του άρθρου 11 του άναγκ. νόμου 547)1937 άφορᾷ τās δικονομικάς αὐτοῦ διατάξεις και όχι τās ουσιαστικάς (πρβλ. Προέδρου Πρωτ. Αθηνών 236)1941, Προεδρεῖον ό Πρωτοδικῆς Χ. Αποστολόπουλος, ΕΕΔ 1, 499), έπομένως δέν εφαρμόζονται υποχρεωτικῶς οι λόγοι άπολύσεως του άρθρου 7 του άναγκ. νόμου 244)1936, άλλ' ό όρος «κατά κοινήν όμολογίαν δεδικαιολογημένη αίτία» περιλαμβάνει πᾶσαν αίτίαν, ή οποία δύναται να θεμελιώσῃ, κατά κοινήν όμολογίαν, δεδικαιολογημένην άπόλυσιν.

Η κατωτέρω προεδρική κατ' έφεσιν απόφασις έρευνᾷ ήδη ποία ή σχέση τού νόμου 3514 πρός το επακολοθησαν Ν.Δ. 424)1941 και τον νόμον 118)1945 «περί άσφαλίσεως κατά τής άνεργίας των μισθωτών των βιομηχανικών επιχειρήσεων» (βλέπε κωδικοποίησιν εις ΕΕΔ 5, 307).

Πράγματι, ως όρθῶς σκέπτεται ή εν λόγω απόφασις, ή εκ του νόμου 3514)1928 προστασία του στρατευομένου μισθωτού βαίνει παράλληλως πρός το Ν.Δ. 424)1941 και τον νόμον 118)1945.

Αν ό εργοδότης είχε λόγους άπολύσεως του μισθωτού κατά το Ν.Δ. 424)1941, διά να είναι έγκυρος ή άπόλυσις, έπεβάλλετο ή συμμόρφωσις

και πρός τās λοιπάς προϋποθέσεις αὐτοῦ.

Παράλληλως, εξ άλλου, διά να άποφύγῃ την εκ του νόμου 3514 άποζημιώσιν, όφειλε να προσφύγῃ εις την Έπιτροπήν του άρθρ. 7 του άναγκ. νόμου 244)1936, αρμοδίαν ν' άποφανθῇ επί του δεδικαιολογημένου ή όχι τής άπολύσεως. Και άντιθέτως, ήδύνατο ό μισθωτός, με την άρχήν τής σχετικῆς εκ του Ν.Δ. 424)1941 άκυρότητος, να επιλέξῃται την εκ του νόμου 3514 προστασίαν, άποδεχόμενος την άκυρον έατω άπόλυσιν του (πρβλ. άντι πάσης άλλης Πρωτοδικείου Αθηνών 5845)1942, εισηγητῆς ό Πρωτοδικῆς Κ. Παγώνης, ΕΕΔ 1, 919).

Ταῦτα ισχύουν και μετά τον νόμον 118)1945 (βλέπε και Τ. Τσιμπούκη, Τύχη των ειδικών νόμων 3514 και 1799 μετά τον νόμον 118)1945 ΕΕΔ 4, 43).

Η προεδρική απόφασις πραγματεύεται άκόμη και επί ενός άλλου θέματος: 'Αν ή άποζημιώσις του νόμου 3514 συντρέχῃ μετά τής άποζημιώσεως του νόμου 2112, διά να καταλήξῃ εις όρθήν και επί τούτου λύσιν (βλέπε συμφώνον Έφετ. Αθηνών 1775)1932 Θεμ. ΜΑ', 498, Πρωτοδικείου Αθηνών 2516)1939, Πρωτοδικείου Αθηνών 3391)1941, εισηγητῆς ό Πρωτοδικῆς Η. Κασαρός, ΕΕΔ 1, 109, Πρωτοδικείου Αθηνών 5847)1945, εισηγητῆς ό Πρωτοδικῆς Κ. Παγώνης, ΕΕΔ 1, 919, βλέπε και Π. Μητσοπούλου, 'Η πολλαπλή εκ συμβάσεως άποζημιώσις εις το εργατικόν δίκαιον, ΕΕΔ 2, 36 επ.). Όσον άφορᾷ τον συμψηφισμόν πρός την άποζημιώσιν του νόμου 3514 των άλλαχου κερδηθέντων και ή άποψις τής προεδρικής άποφάσεως είναι άναμφισβήτητος όρθή.

Δέν ενδιαφέρει αν πραγματικῶς παρέμεινεν ό άπολυθείς άνεργος ή αν είναι υπαίτιος τής μη εύρέσεως νέας εργασίας ή αν όφελήθη εκ τής άπολύσεως, εδρών εργασία άποδοτικωτέραν. Η άποζημιώσις προσδιορίζεται εκ των προτέρων ποσοτικῶς όχι αναλόγως τής θετικῆς ή άποθετικῆς ζημίας, άντιθέτως πρός τās περί διαφέροντος διατάξεις του κοινού άστικού δικαίου (πρβλ. Α. Π. 1)1937, ΕΕΝ 8' 323).

Προέδρου Πρωτ. Αθηνών 5151)1946

Διαδικασία νόμου 3514 κατ' έφεσιν

Προεδρεῖον ό Πρωτοδικῆς κ. Μ. Σκουλίκης

Δικηγόροι οι κ. κ. Ε. Κωνσταντινιάνης, Μ. Γούλελος

Διά τής έκκαλουμένης, έκδοθείσης επί άγωγῆς του μισθωτού, αίτουμένου την καταψήφισιν τής έναγομένης εργοδότηδος έταιρείας εις την πληρωμήν αὐτῷ τής διά το άρθρου 4 του κωδικοποιημένου ν. 3514)1928 όριζομένης άποζημιώσεως, επί τῷ λόγω άπολύσεως του πρό τής παρελεύσεως έτους από τής μετά την εξ αίχμαλωσίος επανόδου του επαναπροσλήψεως αὐτοῦ, χωρὶς να συντρέχῃ δεδικαιολογημένη κατά κοινήν όμολογίαν αίτία, έγένετο δεκτὴ εν μέρει ή άγωγή αὐτή, κριθείσης ως

περί συμψηφισμού τής απαιτήσεως τής έναγοῦσης αξιούσης τούς μισθούς τής πρός άνταπαίτησιν αὐτῆς, έρειδομένη επί του υπό τής έναγοῦσης διαπραχθέντος ἀδικήματος τής κλοπῆς, έστὶν άπορριπτέα. Οὕτω δ' άποφνηαμένη και ή πρωτόδικος απόφασις όρθῶς περί τούτου έκρινε και άπορριπτέος ό τ' άντίθετα υποστηρίζων βος λόγος έφέσεως.

βασίμου της αξιώσεως του ἐνάγοντος διὰ ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ἀποδεχὰς του ἐξ μηνῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τον χρόνον της ἀπολύσεως του προσήκοντος εἰς την εἰδικότητά του ἡμερομισθίου, ἀλλὰ θεωρηθείσης ταύτης ὡς μερικῶς ἐξοφληθείσης διὰ τῆς εἰς τοῦτον καταβολῆς της διὰ τὴν ἀτακτον καταγγελίαν της ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἴσης πρὸς τὰ ἡμερομισθία του τριάκοντα ἡμερῶν, ἀποζημιώσεως, τῷ ἐπιδικάσθῃ ὑπόλοιπον δραχμῶν 367.920. Ἡδὴ παραπονοῦνται κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης, ὁ μὲν ἐνάγων διὰ τὸν τοιοῦτον συμφητισμόν, ὑποστηρίζων ὅτι ὀφείλονται αὐτῷ ἀμφότεραι αἱ ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεις, ἔτι δὲ καὶ δι' ἐσφαλμένην προσδιορισμόν τοῦ ποσοῦ της ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ τοῦ ὑπολογισμοῦ ταύτης ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερομισθίου κατωτέρου τοῦ διὰ της τότε ἰσχυούσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁρισθέντος, ἡ δὲ ἐναγομένη ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἐφ' ὅσον εἶχεν ἤδη καταβληθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα ἡ ἀποκλειστικὴ ἀποζημιώσις ἐκ τοῦ νόμου 118] 1945, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου ἀπελύθη οὗτος, καὶ περαιτέρω κακῶς ὁπλογοῖται τὸ ποσὸν της ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸν χρόνον της ἀπολύσεως του καταβαλλομένου αὐτῷ ἡμερομισθίου, ἀντὶ τοῦ τοιοῦτου, ὅπερ ἐλάμβανε πρὸ της στρατεύσεώς του, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει, καὶ ἐσφαλμένως δὲν συνεψηφίσθη δι' αὐτῆς τὸ ποσόν, ὅπερ ἔνεκα της ἀπολύσεώς του ὠφελήθη ὁ ἐνάγων, ἐπιδοτούμενος ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

Ἡ μνησθεῖσα ἄνω διάταξις ἄρθρου 4 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514 (ἀντιστοιχος τῆς τοῦ ἀρχικοῦ 1234), δι' ἧς ἐθεσπίσθη ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη πρὸς ἀποζημιώσιν τοῦ πρὸ της παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ της ἐπαναλήψεως της ἐργασίας του μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν του, ἀνευ τῆς συνδρομῆς δεδικαιολογημένης κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν αἰτίας, ἀπολυομένου μισθωτοῦ, δὲν ἀπέβαλε τὴν ἰσχὺν αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν διὰ τῶν μεταγενεστέρων νόμων 2000]1939, 424]1941 καὶ 765]1943 καθιέρωσιν της οἰονεῖ μονιμότητος τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ περιωρίσθη ἀπλῶς τὸ πεδῖον της ἐφαρμογῆς της εἰς μόνας τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἐγκύρως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νεωτέρων τούτων νόμων ἠδύνατο νὰ χωρήσῃ ἡ ἀπόλυσις αὐτῶν, ἐπιφυλλατομένης ἔτι της περιπτώσεως τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀπολυομένου παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαίωματος της προσβολῆς τοῦ κύρους της κατὰ παράβασιν τῶν ἐν λόγῳ πρὸς τὸν συμφέρον τοῦτον μόνον τεταγμένων προστατευτικῶν διατάξεων ἀπολύσεως, ἀλλὰ καὶ προϋποτιθεμένου ὅτι δὲν ἠθέλε δι' ἀποφάσεως της κατὰ τὰς συνδεδεσμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 11 τοῦ νόμου 547]1957 καὶ 7 τοῦ ν. 244 μόνως ἀρμοδίας πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπῆς κριθῇ ὅτι συνέτρεχε δεδικαιολογημένη κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν αἰτία ἀπολύσεώς του. Συνεπῶς οὕτε καὶ ὁ νόμος 118] 1945, δι' οὗ ὁ σκοπὸς τῆς τροποποιήσεως τῶν ὡς ἄνω νόμων ὡς πρὸς ὠρισμένας ἐπιχειρήσεις, διὰ της ἀπονόμης εἰς ταύτας της ἐξουσίας ὅπως, κατὰ παρέκκλισιν τῶν δεσμευτικῶν τῶν προγενεστέρων νόμων διατάξεων, προβοῖνται εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν μισθωτῶν, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ τοῦ πλεονασμοῦ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ἔθιξε τὴν ἰσχὺν της μνησθείσης ἄνω δια-

τάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3514, ἡ παράλληλος ἐφαρμογὴ της ὁποίας δὲν ἀποκρούεται οὐδ' ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ περιορισμὸς τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν της ἐπιχειρήσεως δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ κριθῇ ὡς συνιστῶν δεδικαιολογημένην κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν αἰτίαν ἀπολύσεως, ὑποκειμένου εἰς τὴν ἀρμόδιαν κατὰ τὰ ἄνω Ἐπιτροπὴν νὰ κρίνῃ περὶ αὐτοῦ. Τούτων τεθέντων ὁρθῶς διὰ της ἐκκαλουμένης ἐκρίθη ὡς νόμῳ βάσιμος ἡ τὴν ἐπιδίκασιν της τοιαύτης ἐκ τοῦ νόμου ἀπζημιώσεως ἐπιδιώκουσα ἀγωγή, ἐφ' ὅσον δὲν προέκλεπεν ἡ ἐναγομένη ἀπόφασιν της ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ δεδικαιολογημένου της ἀπολύσεως του, τὸ δὲ ἀντιθετὸν διὰ τοῦ ἐφετηρίου προβαλλόμενον παράπονον αὐτῆς ἀβάσιμον ἐλέγχεται.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 765]1943 ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3514, ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος διὰ τοῦ νόμου 547, προβλεπομένη ἀποζημιώσις διὰ τὸν ἀπολυόμενον της θέσεώς του στρατευθέντα μισθωτὸν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν της ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ὁρθῶς κατὰ συνέπειαν ἐπίσης διὰ της ἐκκαλουμένης, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ δικαιολογῶν, ὁπλογοῖται ἡ ἀποζημιώσις τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸν χρόνον της καταγγελίας (12-1-46) συμφωνῶς πρὸς τὴν τότε ἰσχύουσαν ὑπ' ἀριθ. 31250]1945 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, μισθοῦ.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 1234 τὸ πρῶτον ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη πρὸς καθιερωθεῖσαν ἀποζημιώσιν τοῦ πρὸ της παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ της ἐπαναπροσλήψεως του μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν του ἀπολυομένου μισθωτοῦ εἶναι ἀνεξάρτητος καὶ ἄσχετος της διὰ τοῦ ν. 2112 καὶ τοῦ Β. Δίτος της 16]18 Ἰουλίου 1920 μεταγενεστέρως θεσπισθείσης, ἐκάστης τῶν διατάξεων τούτων ρημιζούσης ἰδιον θέμα πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐθυποστάτου ἐν ἐκτέλει τῶν σαφῶς διαστελλομένων περιπτώσεων ἐπιδιωκόμενου ὑπὸ τοῦ νόμου σκοποῦ καὶ συνεπῶς ἐπὶ συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων ἀμφοτέρων ὀφείλονται σωρευτικῶς αἱ ἀποζημιώσεις σῶνται, οὐδεμιᾶς τούτων ἀποκλειούσης τὴν ἀξιῶσιν ἐπὶ της ἐτέρας (πρβλ. Ἐφ. Ἀθ. 1775] 1932, ΜΔ' 498) Ἐσφαλμένως δὲν διὰ της ἐκκαλουμένης συνεψηφίσθη εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514 ἀπορρέουσαν καὶ ἐπιδιωκόμενην διὰ της ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 87.600, ὅπερ εἰς ἐξόφλησιν ὀφειλῆς της ὅλως ἀσχετοῦ, προσωπικοῦσης ἐκ της ἀπροεδοποίητου καταγγελίας της ἐργασιακῆς συμβάσεως κατέβαλεν αὐτῷ ἡ ἐναγομένη. ἐνῷ ἔδει ὅπως, ἀπορριπτομένης της σχετικῆς ταύτης ἐνστάσεως, τῷ ἐπιδικάσθῃ εἰς ἀκέραιον τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 455.520, δι' ὃ ἐκρίθη, κατὰ τ' ἀνωτέρω, βάσιμος ἡ πρὸς ἀποζημιώσιν ἀξιῶσις αὐτοῦ, μηδαμῶς ἐπίσης σκοπούμενης, κατ' ὁρθεῖν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων ἔνοιαν, της ἐκτάσεως της πραγματικῆς τοῦ δικαιοῦχου ζητίας, οὐδὲ κατ' ἀκολουθίαν τοῦ γεγονότος της ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ἐξ ἀφορμῆς της ἀπολύσεώς του, ἐπιδοτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, οἷον ἀβάσιμον ἰσχυρισμόν ὁρθῶς σιγῇ ἀντιπαρήλθεν ἡ ἐκκαλουμένη καὶ μὴ βάσιμος ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος της ἐφέσεως της ἐναγομένης λόγος.

ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ, ΓΕΓΟΝΟΤΑ, ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΠΙΝΑΞ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΩΝ ΑΠΟ 11/11/1944 (1)

	Από 1/2/1945 μέχρι 31/5/1945 Αριθ. υπουργι- κών αποφάσεων 1/12/9/1945, 2/1260/1945 ΕΕΔ 4, 30	Από 1/6/1945 μέχρι 15/11/1945 Αριθ. υπουργι- κών αποφάσεων 11260/1945, ΕΕΔ 4, 287	Από 15/11/1945 μέχρι 30/11/1945 Αριθ. υπουργι- κών αποφάσεων 27700/1945, ΕΕΔ 4, 607	Από 1/12/1945 μέχρι 31/1/1946 Αριθ. υπουργι- κών αποφάσεων 31250/1945, ΕΕΔ 5, 28	Από 1/2/1946 και έφεξης Αριθ. υπουργι- κών αποφάσεων 3600/1946, ΕΕΔ 5, 98
Α' Ανδρών					
1) Αρχιτεχνίτης και εργοδηγός δρ. 384	480	720	1800	3600	7200
2) Τεχνίτης » 307	384	600	1500	3000	6000
3) Ειδικευμένος εργάτης και βοηθός τεχνίτου » 250	312	500	1250	2500	5000
4) Άνειδίκευτος εργάτης . . » 192	240	400	1000	2000	4000
5) Μαθητευόμενος α' (ό έχων άνω των δύο έτών ύπηρεσίαν) » 125	156	270	675	1500	2700
6) Μαθητευόμενος β' (ό έχων μέχρι δύο έτών ύπηρεσίαν) » 96	120	220	550	1300	2200
Β' Γυναικών					
1) Τεχνίτρια » 250	312	500	1250	2500	5000
2) Ειδικευμένη εργάτρια . . » 192	240	400	1000	2000	4000
3) Άνειδίκευτος εργάτρια . . » 154	192	320	800	1700	3000
4) Μαθητευόμενη α' (ή έχουσα άνω των 2 έτών ύπηρεσίαν) » 115	144	250	625	1500	2200
5) Μαθητευόμενη β' (ή έχουσα μέχρι 2 έτών ύπηρεσίαν) . . » 86	108	200	500	1300	2000

(1) Σ η μ. Ε Ε Δ : Οι άναγνώσταις μας ενδιαφέρονται νά έχουν πρόχειρον ένα συγκεντρωτικόν πίνακα των ήμερομισθίων των τεχνιτών και εργατών από 11/11/1944, άφ' ής όρισθησαν μέ νέαν δρομήν. Άπό τής άπόφωσ τούτης ή «Επιθεώρησις Εργατικού Δικαίου» φρονεί, ότι παρέχει ύπηρεσίαν καταχωρούσα τόν σχετικόν πίνακα.

Έργοδοτική εισφορά Ν. 118/1945 : Τό Έργον της Έργασίας διά τής ύπ' αριθ. πρωτ. 21961 από 15 Ιουνίου 1946 έγκυκλίου του, άφορμήν λαμβάνον άπό ύποβληθέντα σχετικά έρωτήματα περί τής έννοιας του όρου «συνολικών άποδοχών παντός μισθωτού» του άρθρου 3 § 10 του Ν. 118/1945, έφ' ών πρέπει νά ύπολογίζεται ή έργοδοτική εισφορά, γνωρίζει τά έξης : Η έννοια του όρου «συνολικών άποδοχών παντός μισθωτού» τής § 10 του Ν. 118/1945, αϊτινες δέον νά λαμβάνονται ύπ' όψει διά τόν ύπολογισμόν τής έργοδοτικής εισφοράς είναι, ότι ώς συνολικάί άποδοχαί νοούνται τό σύνολον των ύπό του έργοδότη ύπό οϊανδήποτε μορφήν και δικαιολογίαν πραγματικώς καταβαλλομένων εις τόν μισθωτόν άποδοχών, ήτοι άποδοχαί χρηματικά ή εις είδος τοιαύται, αποτιμώμεναι έπίσης εις τήν πραγματικήν των άξίαν. Κατά τήν έρμηνείαν έπομένως ταύτην ή έργοδοτική εισφορά ύπολογίζεται και έπί των τυχόν πέραν των ύπό των έκάστοτε ύπουργικών αποφάσεων καθοριζομένων άποδοχών, τάς όποιás πράγματι λαμβάνει ό μισθωτός.

Αμειβοί έργασίας κατά Κυριακάς : Τό Έργον της Έργασίας διά τής ύπ' αριθ. 12864/2455 από 15 Μαΐου 1946 έγκυκλίου του γνωρίζει, ότι κατόπιν τής ύπ' αριθ. 8900/1946 άποφάσεως των Έργον των Έργασίας και Οικονομικών (ΕΕΔ 5 σελ. 223) οί εκ του προσωπικού των επιχειρήσεων εργαζόμενοι κατά τάς Κυριακάς και τάς εκ του νόμου καθιερωμένας ως μη εργασίμους έορτάς του έτους θά δικαιωθώσιν οί μέν εργατοτεχνίται του νομίμου ήμερομισθίου προσηυξημένου κατά 75 ο/ο, οί δε μέ μηνιαίον άμειβόμενοι μισθωτοί

μόνον κατά 75 ο/ο έπί του 1/25 του νομίμου μηνιαίου μισθού των, άσχετως άν οί άνωτέρω άπολαμβάνον τής καθιερωμένης ήμερησίας έβδομαδιαίας άναπαύσεως μετ' άποδοχών. Έάν τυχόν, παρά τάς άποφάσεις των Έργον των Έργασίας και Οικονομικών, μισθωτοί έν γένει τυγχάνουν άποδοχών άνωτέρων των ύπό των έκάστοτε νομίμως καθοριζομένων, εάν μέν τό άναλογούν εις έκαστον ήμερομισθιον υπερβαίνη τό άθροισμα του νομίμου ήμερομισθίου και τής έπ' αύτου έξ 75 ο/ο προσανέξησης, ουδεμιιάς άλλης θά τύχωσιν. Έάν δέ τό άναλογούν ήμερομισθιον είναι μικρότερον του ως άνωτέρω άθροίσματος, τότε θά συμπληρωθή τοϋτο κατά τό έλλείπον.

Άποδοχαί νοσοκόμων ιδιωτικών κλινικών και ιατρείων : Εις τήν σελ. 382 του παρόντος τεύχους καταχωρείται ή ύπ' αριθ. 6244/1078/1946 ύπουργική άπόφασις «περί καθορισμού μισθολογίων άδελφών νοσοκόμων εις ιδιωτικάς κλινικάς και ιατρεία».

Κατά τήν έν λόγω άπόφασιν τό μισθολόγιον είναι έκείνο των ιδιωτικών ύπαλλήλων και ύπηρετών, άναλόγως του χαρακτηρίσμου αυτών ως ύπαλλήλων και ύπηρετών κατά τάς διατάξεις του Α.Ν. 199/1936.

Χρήσιμον έπομένως εις τούς ενδιαφερομένους είναι νά ύπομνησθών τά όριζόμενα εις τόν άναγκ. νόμον 199/1936. Κατά τό άρθρ. 1 αύτου οί εις ύγειονομικά ιδρύματα και καταστήματα έν γένει, ήτοι νοσοκομεία, αναρρωτήρια, κλινικάς, σταθμούς βοηθειών και ύγειονομικά καταστήματα μη έχοντα βιομηχανικόν χαρακτήρα, έξαιρουμένων των ύπό του Δημοσίου συντηρουμένων τοιούτων, ύπηρε-

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

324 τής 30 Μαΐου 1946 — Περὶ κυρώσεως νομοθετημάτων Κατοχῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἑργασίας.

(Ε. Κ' τ. Α' φ. 183 τής 30 Μαΐου 1946)

Ἐχον ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 58]1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐκκαθαρίσεως νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς Κατοχῆς», 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 78]1946 Σ. Πρ. καὶ 3) τὴν ἀπὸ 27-5-1946 γνωμοδότησιν τῆς, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24529]24-10-1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, διορισθείσης Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζει:

Κυροῖ ἐξ ὑπαρχῆς τὰς διατάξεις τῶν ὡς κατωτέρω ἀναφερομένων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, ὡς ἐκδοθείσας κατὰ τὴν περίοδον τῆς ξενικῆς Κατοχῆς τῆς Χώρας πρὸς συντήρησιν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν, συντήρησιν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ δημοσίου βίου τῆς Χώρας, ὡς ἀκολούθως:

1) Ν. Α. 67]1941, «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ἑργατικῆς καὶ Κοινωνικῆς Νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. 172]1941).

2) Ν. Α. 333]1941, «περὶ αὐξήσεως τῶν πόρων Ἀσφαλιστικῶν τινῶν Ὁργανισμῶν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας» (Φ.Ε.Κ. 256]1941).

3) Ν. Α. 265]1941 «περὶ προσθήκης ἐδαφίου β' εἰς τὴν παρ. 1 τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ Α. Ν. 2619]1940» (Φ.Ε.Κ. 228]1941).

4) Ν. Α. 346]1941 «περὶ ὑπολογισμοῦ ὡς χρόνον πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν πολέμῳ κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 261]1941).

5) Ν. Α. 376]1941 «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 8-8-41 συμβάσεως περὶ χορηγήσεως παρὰ τῶν Ταχ. Ταμειντηρίων πρὸς τὸ Τ.Α.Κ. δανείου 35.000.000 (Φ.Ε.Κ. 271]1941).

6) Ν. Α. 408]1941, «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ἑργατικῆς καὶ Κοινωνικῆς Νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. 287]1941).

7) Ν. Α. 422]41 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Α. Ν. 505]37 καὶ καταργήσεως τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ Α. Ν. 333]41 περὶ αὐξήσεως τῶν πόρων Ἀσφαλιστικῶν τινῶν Ὁργανισμῶν (Φ.Ε.Κ. 289]41), πλὴν τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος, ἀκυρουμένου.

8) Ν. Α. 564]41 «περὶ αὐξήσεως τῶν πόρων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων» (Φ.Ε.Κ. 336]41).

τοῦντες κατώτεροι ὑγειονομικοὶ χαρακτηρίζονται, ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας εἰς τὰ ἰδρύματα ταῦτα, ὡς ὑπάλληλοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. Τὸ παρὸν ἀρθρον ἀφορᾷ κατωτέρους ὑγειονομικούς, κεκτημένους ἀνεγνωρισμένον κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις διπλώμα ἢ πτυχὶν νοσοκόμου ἢ ἔχοντας τοὐλάχιστον τριετὴ ὑπηρεσίαν νοσοκόμου εἰς τὰ κατὰ τὰ ἄνωτέρω ἰδρύματα καὶ καταστήματα καὶ τὰ δημόσια τοιαῦτα.

9) Ἀρθρα 3 καὶ 7 Ν. Α. 643]41, «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἀναστολῆς ἐνίων διατάξεων τῆς περὶ ἐπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν κειμένης νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. 375]41).

10) Ἀρθρον 9 Ν. Α. 671]41, «περὶ διαρρυθμίσεων τοῦ Ὁργανισμοῦ καὶ τακτοποιήσεως τοῦ προσωπικοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας» (Φ.Ε.Κ. 383]41).

11) Ν. Α. 783]41, «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινῶν Νόμων» (Φ.Ε.Κ. 437]41).

12) Ἀρθρον 2 παρ. 2 ἐδάφ. β' παρ. 3 ἐδάφ. ε' τοῦ Ν. Α. 791]41, «περὶ κοινῆς πωλήσεως τῶν ἐφημερίδων» (Φ.Ε.Κ. 428]41).

13) Ν. Α. 864]41, «περὶ σχηματισμοῦ Ἑγγυητοῦ Κεφαλαίου Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως» (Φ.Ε.Κ. 452]27-12-41).

14) Ν. Α. 889]41, «περὶ ἰδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπιχειρηματιῶν Κινηματογράφου» (Φ.Ε.Κ. 456]41).

15) Ν. Α. 906]41, «περὶ ἰδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν» (Φ.Ε.Κ. 459]41).

16) Ν. Α. 912]41, «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. 461]41), πλὴν τοῦ ἀρθρου 7, κυρουμένου, ἀλλὰ καταργουμένου διὰ τὸ μέλλον.

17) Ν. Α. 980]42, «περὶ ἰδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὁργανισμῶν Κοινῶν. Ἀσφαλίσεως» (Φ.Ε.Κ. 24]42).

18) Ν. Α. 1068]1942, «περὶ καθορισμοῦ προσθέτου πόρου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Ὑδάτων» (Φ.Ε.Κ. 42]1942).

19) Ν. Α. 1070]42, «περὶ ἰδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων» (Φ.Ε.Κ. 43]42).

20) Ἀρθρα 1, 2 καὶ 5 τοῦ Ν. Α. 1121]42, «περὶ συμπληρώσεων τινῶν τῆς Κοινωνικῆς Νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. 54]42).

21) Ν. Α. 1168]42 «περὶ ἰδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Συλλόγου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυνθροῦ Σταυροῦ» (Φ.Ε.Κ. 68]42).

22) Ν. Α. 1591]42 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ταμείου Προνοίας Δημ. Ὑπαλλήλων ἰσχυουσῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 199]42).

23) Ν. Α. 1766]42, «περὶ τροποποιήσεως ἀσφαλιστικῶν διατάξεων τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐταιρειῶν τσιμέντων» (Φ.Ε.Κ. 237]42).

24) Ν. Α. 1784]42, «περὶ καθορισμὸν τρόπου ὑπολογισμοῦ συντάξεων ὁργανισμῶν Κοινῶν. ἀσφαλίσεως» [Φ.Ε.Κ. 240]42).

25) Ν. Α. 1291]42, «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 106]42).

26) Ν. Α. 1818]42, «περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Τροχιοδρόμων καὶ Ἡλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης» (Φ.Ε.Κ. 253]42).

27) Τὰ ἀρθρα 2 τοῦ Ν. Α. 1876]42, «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Ἐπαγγελματικῶν Ὁργανῶσεων καὶ ἄλλων τινῶν ἐργατικῶν νόμων» (Φ.Ε.Κ. 263]42).

28) Ν. Α. 1884]42, «περὶ συμπληρώσεως τῶν ὁργανικῶν διατάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως

Επιχειρηματιῶν Κινηματογράφων» (Φ.Ε.Κ. 261[42]).

29) Ν. Δ. 1924[42] «περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ Ν. Δ. 1766[12] περὶ τροποποιήσεως τοῦ Α. Ν. 395[37]» (Φ.Ε.Κ. 274[42]).

30) Ν. Δ. 2122[43], «περὶ συστάσεως Ἑγγυητικοῦ Κεφαλαίου Ὁργανισμῶν Κοινων. Ἀσφαλίσεως» (Φ.Ε.Κ. 30[1943]).

31) Ν. Δ. 2238[43], «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοῦφαν-
τουργίας» (Φ.Ε.Κ. 79[43]).

32) Νόμος 34[43] «περὶ τροποποιήσεως τῶν δια-
τάξεων, τῶν ἀφορῶν τὴν ἀσφάλειν τοῦ προ-
σωπικοῦ τῆς Α.Ε.Τ.Ε.» (Φ.Ε.Κ. 113[43]).

33) Νόμος 85[43], «περὶ συμπληρώσεως τῆς νο-
μοθεσίας τῶν ὁργανισμῶν Κοινων. Ἀσφαλίσεως»
(Φ.Ε.Κ. 124[43]), πλὴν τῶν ἀρθρῶν 6 καὶ 10, ὧν
προτείνουμεν τὴν ἀκύρωσιν καὶ τοῦ ἀρθροῦ 8, οὗ-
τινος προτείνουμεν τὴν κατάργησιν διὰ τὸ μέλλον.

34) Νόμος 96[43], «περὶ προσθήκης ασφαλιστικῆς
διατάξεως εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ταμείου Συν-
τάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν» (Φ.Ε.
Κ. 134[43]).

35) Νόμος 149[43], «περὶ παραμονῆς ἐν τῇ ὑπὴρ-
ρεσίᾳ τῶν συμπληρωσάντων τὰ ὅρια ἡλικίας σιδη-
ροδρομικῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὴν ἐμπόλεμον πε-
ρίοδον» (Φ.Ε.Κ. 143[43]).

36) Νόμος 543[43] «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἀ-
σφαλίσεως Λεμβούχων» (Φ.Ε.Κ. 284[1943]).

37) Νόμος 321[43] «περὶ τροποποιήσεως καὶ
συμπληρώσεως τοῦ Α. Ν. 275[36] περὶ συστάσεως
Τ.Α.Ν.Π.Υ. καὶ τῶν Ν. Δ. 564[41] «περὶ αἰξήσεως
τῶν πόρων τοῦ Τ.Α.Ν.Π.Υ.» (Φ.Ε.Κ. 203[1943]).

38) Νόμος 361[43] «περὶ συμπληρώσεως διατά-
ξεων τινῶν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2122[43] Ν. Δ. «περὶ συ-
στάσεως ἐγγυητικοῦ Κεφαλαίου» (Φ.Ε.Κ. 220[43]).

39) Νόμος 420[43] «περὶ αὐξήσεως τῶν πόρων
τῶν Ταμείων Συντάξεων προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. (Δί-
κτυον Λαρισσαίου καὶ Μακεδονίας-Θράκης» (Φ.Ε.Κ.
246[43]).

40) Ἀρθρον 42 τοῦ Νόμου 479[43] «περὶ ἀνα-
διοργανώσεως τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας
Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ τροποποιήσεων δια-
τάξεων τῆς περὶ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὁρ-
γανώσεων Νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. 264[43]).

41) Νόμος 461[43] «περὶ ἀναγνωρίσεως συντα-
ξίμου ὑπηρεσίας δημοσιογράφων ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Π.Α.Ε.
(Φ.Ε.Κ. 257[43]).

42) Νόμος 132[43] «περὶ ἐπιχορηγήσεως τοῦ κατὰ
τὸ Ν. Δ. 2122[43] «Ἑγγυητικοῦ Κεφαλαίου» ὑπὸ
τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους» (Φ.Ε.Κ. 144[43]).

43) Ν. Δ. 1654[42] «περὶ τροποποιήσεως διατά-
ξεων τινῶν ἀφορῶν τὰς εἰσφορὰς ἡσφαλισμένων
καὶ ἐργοδοτῶν τοῦ Τ.Α.Μ. (Φ.Ε.Κ. 210[42]).

44) Νόμος 557[43] «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμ-
πληρώσεως τῶν περὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτε-
ργατῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 293[43]).

45) Νόμος 558[43] «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμ-
πληρώσεως τοῦ ἀπὸ 28-1-42 Δ/τος περὶ ἐγκρίσεως
τοῦ Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφα-
λίσεως Ἀρτεργατῶν» (Φ.Ε.Κ. 293[43]).

46) Νόμος 581[43] «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἐπι-
κουρικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων φαρμακεμπορι-
κῶν ἐργασιῶν» (Φ.Ε.Κ. 302[43]).

47) Νόμος 598[43] «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμ-
πληρώσεως τοῦ Α. Ν. 2176[40] περὶ συστάσεως Τα-
μείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, συντακτῶν καὶ
ὑπαλλήλων Τύπου» (Φ.Ε.Κ. 306[43]).

48) Νόμος 639[43] «περὶ συγχωνεύσεως τοῦ συμ-
πληρωματικοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἡ-
λεκτρικῆς Ἑταιρίας Μεταφορῶν εἰς τὸ Ταμεῖον

Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρίας Με-
ταφορῶν» (Φ.Ε.Κ. 314[43]).

49) Νόμος 675[43] «περὶ βελτιώσεως τῆς Κοινο-
νικῆς Νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. 327[43]).

50) Νόμος 1082[43] «περὶ ἐνισχύσεως τῶν πόρων
ἐνίων ασφαλιστικῶν ὁργανισμῶν» (Φ.Ε.Κ. 429[43]).

51) Νόμος 674[43] «περὶ ἐρμηνείας τῶν ἀρθρῶν
5 καὶ 11 τοῦ Ν.Δ. 912 καὶ τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ Νό-
μου 85[43]» (Φ.Ε.Κ. 326[43]).

52) Νόμος 1019[43] «περὶ καθορισμοῦ πόρων
τοῦ Ταμείου Προνοίας Διμενεργατῶν Πειραιῶς»
(Φ.Ε.Κ. 425[43]).

53) Νόμος 1083[43] «περὶ ἐγκρίσεως δανείου δοχ.
500.000.000 χορηγηθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς
τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν» (Φ.Ε.Κ.
4[44]).

54) Νόμος 1232[43] «περὶ χορηγήσεως ἐνισχύσεως
τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως προσωπι-
κοῦ Ἀν. Ἑταιριῶν Οἰνοποιίας, Ζυθοποιίας καὶ
Οἰνοπνευματοποιίας» (Φ.Ε.Κ. 41[44]).

55) Ἀρθρον 7 Νόμου 1238[44] «περὶ ἀναστο-
λῆς ἐνίων διατάξεων τοῦ Α.Ν. 1606[1939] καὶ κα-
ταργήσεως διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 643[1941]» (Φ.Ε.Κ.
46[44]).

56) Νόμος 1373[44] «περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν
πόρων ἐνίων ασφαλιστικῶν ὁργανισμῶν καὶ συμ-
πληρώσεως τῆς ασφαλιστικῆς νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ.
83[44]).

57) Νόμος 1243[44] «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 21[
12]43 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημο-
σίου καὶ τοῦ Ταμ. Ἀσφ. Ἐμπόρων» (Φ.Ε.Κ. 47[44]).

58) Νόμος 1674[44] «περὶ προσθήκης ἀρθρου 5
εἰς τὸν Α. Ν. 2176[40], τῶν λοιπῶν ἀρθρῶν λαμβανόν-
των ἀνάλογον ἀρίθμῳ» (Φ.Ε.Κ. 115[44]).

59) Νόμος 1691[44] «περὶ καθορισμοῦ πόρου ὑπὲρ
τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας προσωπικοῦ τῆς
Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Ὑδάτων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς
καὶ Περιχώρων» (Φ.Ε.Κ. 180[44]).

60) Νόμος 1748[44] «περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου
φόρου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλ. Ἐμπόρων» (Φ.Ε.Κ.
183[44]).

61) Νόμος 1755[44] «περὶ αὐξήσεως κατὰ τὴν
διάρκειαν τῆς ἐμπόλεμου καταστάσεως τῶν πόρων
τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως ἀρτεργατῶν καὶ τρο-
ποποιήσεως τῶν περὶ τούτου διατάξεων» (Φ.Ε.Κ.
194[44]).

62) Κανονιστικὸν Διάταγμα 20-2-42 «περὶ συ-
στάσεως Ταμείου ἀσφαλίσεως Θυρωρῶν πολυκατοι-
κιῶν καὶ μεγάρων» (Φ.Ε.Κ. 62[43]).

63) Κ. Δ. 20-2-43 «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἐπι-
κουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων Κρεοπωλείων»
(Φ.Ε.Κ. 56[43]).

64) Κ. Δ. 3-3-43 «περὶ συστάσεως Ν. Π. Δ. Δ.
ὑπὸ τὸν τίτλον Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως
Ἡλεκτροτεχνικῶν Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. 74[43]).

65) Κ. Δ. 28-2-43 «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἐπι-
κουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑποδηματοεργατῶν Ἀθη-
νῶν—Πειραιῶς» (Φ.Ε.Κ. 98[43]).

65β) Κ.Δ. 6-4-43 «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἐπι-
κουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνικῶν Δομικῶν
καὶ Ξυλουργικῶν ἐργασιῶν» (Φ.Ε.Κ. 139[43]).

66) Κ. Δ. 5-7-43 «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἐπι-
κουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων Αὐτονόμου Ὁρ-
γανισμοῦ Καπνοῦ» (Φ.Ε.Κ. 206[43]).

67) Κ. Δ. 31-12-43 «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἐπι-
κουρικῆς ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ Ἑταιριῶν
Πετρελαιοειδῶν» (Φ.Ε.Κ. 21[44]).

68) Κ. Δ. 21-1-44 «περὶ ιδρύσεως Ταμείου Ἐπι-
κουρικῆς ἀσφαλίσεως φοροτεχνικῶν ὑπαλλήλων»
(Φ.Ε.Κ. 21[44]).

69) Κ. Δ. 27-4-44 «περί ιδρύσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως μισθωτών Εστιάτοριων, Ζυθοεστιάτοριων κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 99[44]).

70) Κ. Δ. 20-4-44 «περί ιδρύσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως εργατοτεχνιτών ύαλουργών» (Φ.Ε.Κ. 79[44]).

71) Κ. Δ. 17-5-44 «περί ιδρύσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως υπαλλήλων Κουρείων και Κομμωτηρίων» (Φ.Ε.Κ. 115[44]).

72) Τα λοιπά άρθρα του Ν.Δ. 1121[1942 «περί συμπληρώσεως διατάξεων τινών της Κοινωνικής Νομοθεσίας (Φ.Ε.Κ. 54[43]), πλην του άρθρου 4, οδίνος προτείνεται η ακύρωσις και των άρθρων 3, 6, 7, 9 και 10 του αυτού Ν.Δ. ὡν προτείνεται η κατάργησις διὸ τὸ μέλλ. ν.

73) Ν.Δ. 1356[42 «περί τροποποιήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων ἀφορώσων ἐπιβαρύνσεις τῶν ἐπιχειρήσεων μεταφορῶν δι' ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἢ διὰ χορηγήσεως εἰσιτηρίων ἢ ἐπὶ ἐκπτώσεων» (Φ.Ε.Κ. 130[42]).

74) Ν.Δ. 846[41 «περί ιδρύσεως Κλάδου προνοίας ἡσφαλισμένων αὐτοκίνητιστῶν καὶ προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκίνητιστῶν» (Φ.Ε.Κ. 450[41]).

75) Νόμος 1257[44 «περί διατάξεων τινῶν ἀφορώσων τὴν λειτουργίαν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκίνητιστῶν» (Φ.Ε.Κ. 50[44]).

76) Ἄρθρον 2 Ν.Δ. 650[41 «περί συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 190 καὶ 417 τοῦ 1941 Ν.Δ.» (Φ.Ε.Κ. 378[41]).

77) Ν.Δ. 437[41 «περί συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ άρθρου 1 τοῦ Νόμου 3514 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν υπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως» (Φ.Ε.Κ. 292[41]).

78) Ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 Ν.Δ. 2137[43 «περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τοῦ Νόμου 6424[1934 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων» (Φ.Ε.Κ. τεύχος Α' 35[1943]).

79) Ν.Δ. 1875[42 μόνον ἄρθρα 1, 2 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ἑργατικῆς Ἑστίας καὶ ἄλλων τινῶν ἐργατικῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 263[42]).

80) Ἄρθρα 7, 8, 9 τοῦ Ν.Δ. 1224[44 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὕπνου νομοθεσίας καὶ ἄλλων ἐργατικῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 37[1944]).

81) Νόμος 1749[44 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φοροτεκφορτώσεως νόμων» (Φ.Ε.Κ. 190[1944]).

82) Ν. Δ. 417[1941 «περὶ τακτοποιήσεως τῆς καταστάσεως τῶν στρατευθέντων ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων Δ. Δ.» (Φ.Ε.Κ. 289[41]).

83) Τα ἄρθρα 4, 5, 6 τοῦ Νόμου 765[43 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν άρθρων 9 καὶ 10 τοῦ Ν. Δ. 424[41 καὶ Β. Δ. τῆς 1-4-8 τοῦ 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ Ν. Γ'ΟΔ κλπ.».

84) Ν. 1968[44 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ άρθρου 4 τοῦ Ν. 765[43 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν άρθρων 9 καὶ 10 τοῦ Ν. Δ. 424[41 καὶ Β. Δ. 1-4-8 τοῦ 1929 περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ Ν. Γ'ΟΔ κλπ.».(*)

85) Ν. Δ. 1365[42 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῆς περὶ λειτουργίας τοῦ Ταμείου ἡθοποιῶν κειμένης νομοθεσίας».

86) Ν. 291[43 «περὶ τῶν διατάξεων τινῶν ἀφορώσων τὸ προσωπικὸν τῶν Δημοτικῶν Νοσοκο-

μείων καὶ κοινωφελῶν νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων».

87) Κ. Δ. 12-1-43 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 8-11-31 Π. Δ. περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Ν. 5245».

88) Δ. 8-11-7-44 «περὶ ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίων τῶν υπαλλήλων ἀρτοποιεῖων τῆς περιφέρειας τῶς Διοικήσεως Πρωτεύουσας».

89) Ν. Δ. 1289[1942 «περὶ ἐγέρσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου τῶν ἀγωγῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἐκτελουμένων ἐργῶν».

90) Ν. Δ. 432[1943 «περὶ συστάσεως ὑπηρεσιῶν συνεργείων εἰς τὰς κεντρικὰς καὶ περιφερειακὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας» (Φ.Ε.Κ. 249[1943]).

91) Ν. 1579[44 «περὶ ἐπιβολῆς τοῦ ὑπὸ τοῦ άρθρου 11 τοῦ νόμου 3685 ὀριζομένου τέλους πλεονίσματος ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν ἐπιβατῶν βενζινοπλοίων καὶ ἰστιοφόρων».

92) Ν.Δ. 466[41 «περὶ τακτοποιήσεως τῶν υπαλλήλων, οἵτινες ὑπηρετήσαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διαχειρίσεως ἐγγωρίου σίτου τῆς προνομίου Ἀωνύμου Ἑταιρίας Γεν. Ἀποθηκῶν τῆς Ἑλλάδος».

93) Ν. 312[1943 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. 6454 κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 199).

94) Ν. 742[1943 «περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ταμείου ασφαλίσεως ἐργατῶν κερματοποιῶν κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 340).

95) Ν. 1114[1944 (Φ.Ε.Κ. 12[1944]) «περὶ ἐνισχύσεως τῶν πόρων τοῦ Ταμείου ασφαλίσεως ἐκπρωσώπων καὶ υπαλλήλων τῶν Ἑργατικῶν Ἑπαγγελματικῶν Ὁργανώσεων».

96) Ν.Δ. 609[43 (Φ.Ε.Κ. 308[43]) «περὶ αὐξήσεως πιστώσεως διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Δίσεως Πληττομένων ἐξ ἀνεργίας ἐπαγγελματῶν τοῦ Ὑπ. Ἑργασίας».

97) Ἄρθρον 6 Ν.Δ. 643[1941 (Φ.Ε.Κ. 375[41]) «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἀναστολῆς ἐνίων διατάξεων τῆς περὶ Ἑπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνῶν κειμένης Νομοθεσίας».

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 324 παρῶσαν πράξιν του, ἥτις θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

323 τῆς 30 Μαΐου 1946—Περὶ καταργήσεως νομοθετημάτων Κατοχῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἑργασίας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 183 τῆς 30 Μαΐου 1946)

Ἐχον ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 58[1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐκκαθαρίσεως Νομοθετημάτων τῆς περιόδου ξενικῆς Κατοχῆς».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 78[1946 Σ. Πράξιν καὶ

3) Τὴν ἀπὸ 27[5]1946 γνωμοδότησιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24529[24—10—45 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας διορισθείσης Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζει:

Ἀκυροῖ τὰς κατωτέρω διατάξεις Νόμων καὶ Διαταγμάτων ὡς μὴ ἐκδοθείσας κατὰ τὴν περίοδον τῆς ξενικῆς Κατοχῆς τῆς Χώρας πρὸς συντήρησιν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν, συντήρησιν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ δημοσίου βίου τῆς Χώρας ὡς ἀκολούθως:

1) Νόμος 147[43 «περὶ ἐφαρμογῆς τῶν περὶ προσαυξήσεως τῶν συντάξεων νόμων καὶ εἰς τοὺς ἐν-

(*) Σημ. ΕΕΔ: Πρόκειται περὶ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ Πρωτοδικίου.

ταῦθα συντάξιμοι τοὺς παρ' Ἐταιριῶν ἐδρευουσῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν» (Φ.Ε.Κ. 145/43).

2) Νόμος 2053/43 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 579/41 Ν.Δ. «περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ τῶν ἀρμοδιότητων τῶν Ὑπουργῶν» (Φ.Ε.Κ. 6/43).

3) Νόμος 3143 «περὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 579/41 καὶ 1153/43 Ν.Δ.» (Φ.Ε.Κ. 82/43).

4) Νόμος 733/43 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.» (Φ.Ε.Κ. 336/1943).

5) Νόμος 964/43 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῆς Νομοθεσίας Κοιν. Ἀσφαλίσεων». (Φ.Ε.Κ. 399/43).

6) Ν.Δ. 469/41 «περὶ καταργήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1054/38 Α.Ν. «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τῶν ἄρθρων 4 καὶ 7 τοῦ Α.Ν. 244/36 «περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν».

7) Νομ. Δίγμα 249/1941 «περὶ καταργήσεως τοῦ προηγουμένου Ν. Δίτος 169/41».

8) Ν.Δ. 669/41 «περὶ ἐγκρίσεως ἀπολύσεων γενομένων κατὰ παρέκκλισιν τοῦ Ν.Δ. 424/41 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 2000/39». (Φ.Ε.Κ. 382/1941).

8α) Ν.Δ. 1427/1942 «περὶ διευκολύνσεων τῶν ἐπιθυμούντων νὰ μεταναστεύουσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας».

9) Ν.Δ. 1769/42 (1) «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν.Δ. 424/41».

10) Νόμος 148/1943 «περὶ θέσεως ἐν ἰσχύϊ μέχρι 31-12-43 ἀπασῶν τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 5817 «περὶ ἀπασχολήσεως ἀρρένων καπνεργατῶν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς τούγκας».

11) Ν.Δ. 607/43 «περὶ κυρώσεων ὑπαλλήλων Τραπεζῶν διὰ μὴ συμμόρφωσιν πρὸς ἀποφάσεις ἀνωτάτου συμβουλίου συντονισμοῦ».

12) Κ.Δ. 8-17-7-1944 «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου 6454 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 5471 περὶ παροχῆς βοήθειας εἰς ἀχρηστευθέντας ὑδροπωλητὰς καὶ ὑδροδότας».

13) Κ.Δ. 5-12-9-44 «περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ ἀπὸ 8-17-7-1944 κ. δ. «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ν. δ. 454/35 «περὶ παροχῆς βοήθειας εἰς ἀχρηστευθέντας ὑδροπωλητὰς».

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 323 παρῶσαν πρᾶξιν του, ἥτις θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 325 τῆς 30 Μαΐου 1946. — Περὶ καταργήσεως νομοθετημάτων Κατοχῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 184 τῆς 30 Μαΐου 1946)

Ἔχον ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: 1) Τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντ. Πράξεως «περὶ ἐκκαθαρίσεως Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς Κατοχῆς».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 78/1946 Συντ. Πρᾶξιν καὶ

3) Τὴν ἀπὸ 27-5-46 γνωμοδότησιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24529/24-10-1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διορισθείσης Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζει:

Καταργεῖ διὰ τὸ μέλλον τὰς κάτωθι διατάξεις Νόμων καὶ Διαταγμάτων ἐκδοθείσας κατὰ τὴν περίοδον τῆς ξενικῆς Κατοχῆς τῆς Χώρας πρὸς συντήρησιν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καὶ διὰ τὴν

(1) Σημ. ΕΚΔ. Προφανῶς πρόκειται περὶ τοῦ Ν. Δ. 1787/1942.

ἀποκατάστασιν, συντήρησιν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ δημοσίου βίου τῆς Χώρας ὡς ἀκολούθως:

1) Ν. Δ. 465/1942 «περὶ διαχειρίσεως τῶν λογαριασμῶν ἀνεργίας τῶν Ταμείων Συντάξεως προσωπικοῦ ἐφημερίδων Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης καὶ περὶ ἐνισχύσεως τῶν πόρων αὐτῶν». (Φ.Ε.Κ. 301/1941).

2) Ν. Δ. 905/41 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς νομοθεσίας τῶν Ταμείων ἀρεργατῶν καὶ μυλεργατῶν». (Φ.Ε.Κ. 450/41).

3) Ν. Δ. 718/41 «περὶ οἰκονομικῆς διευκολύνσεως προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν ὑπαλλήλων» (Φ.Ε.Κ. 400/41).

4) 476/41 «περὶ παροχῆς ἐκτάκτου ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἱατροὺς καὶ δικηγόρους τῶν Ο.Κ.Α.». (Φ.Ε.Κ. 394/41).

5) Ν.Δ. 1153/42 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας διατάξεων τινῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 571/1941, 688/41 Ν.Δ.». (Φ.Ε.Κ. 65/42).

6) Ν.Δ. 1783/42 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ Ι.Κ.Α.». (Φ.Ε.Κ. 240/42).

7) Ν. Δ. 1151/42 «περὶ συστάσεως Ὁργανισμοῦ Ταμείου ἀργούντος προσωπικοῦ ἡμερησίου τύπου». (Φ.Ε.Κ. 64/1942).

8) 1114/44 «περὶ ἐνισχύσεως τῶν πόρων τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως ἐκπροσώπων καὶ ὑπαλλήλων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων». (Φ.Ε.Κ. 12/1944).

9) Ν.Δ. 66/41 «περὶ συστάσεως κεφαλαίου ἐνισχύσεως καὶ μετακινήσεως ἀνέργων». (Φ.Ε.Κ. 172/41).

10) Ν. Δ. 465/41 «περὶ διαχειρίσεως τῶν λογαριασμῶν ἀνεργίας τῶν Ταμείων συντάξεων προσωπικοῦ ἐφημερίδων Θεσ/νίκης καὶ Ἀθηνῶν περὶ ἐνισχύσεως τῶν πόρων αὐτῶν».

11) Ν.Δ. 593/41 «περὶ διαθέσεως ποσοῦ μέχρι 500.000 ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ Ταμείου ἔργασίας ἡθοποιῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς θεατρικῆς κινήσεως».

12) Ν. Δ. 594/41 «περὶ ἀπολύσεων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν γενομένων κατὰ τὴν ἀπὸ 4-8-36 μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1941 χρονικὴν περίοδον, προτείνεται ἡ ἀκύρωσις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω Δίτος καὶ ἡ κατάργησις διὰ τὸ μέλλον τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ αὐτοῦ Δίτος».

13) Ν.Δ. 662/41 «περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ὑπαλλήλικου προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἀθῆναις πρακτορείων ἐφημερίδων». (Φ.Ε.Κ. 382/41).

14) Ν.Δ. 826/41 «περὶ σχηματισμοῦ κεφαλαίου ἐπιδότησεως κατὰ τὰς ἐορτὰς ἀνέργων καὶ συνταξιούχων».

15) Ν. Δ. 863/41 «περὶ προστατευτικῶν μέτρων ὑπὲρ τῶν ἀνέργων σταφιδοσυσκευαστῶν».

16) Ν.Δ. 1151/42 «περὶ συστάσεως Ταμείου ἀργούντος προσωπικοῦ ἡμερησίου τύπου».

17) Ν.Δ. 18/6/42 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων καὶ ἄλλων τινῶν ἐργατικῶν νόμων». (Φ.Ε.Κ. 263).

18) Ν.Δ. 2019/42 «περὶ παροχῆς συσσιτίων εἰς τοὺς μισθωτοὺς».

19) Ν.Δ. 424/1941 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 2000/1939 «περὶ λήψεως μέτρων καταπολεμήσεως τῆς ἀνεργίας».

20) Τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 7, 8, 9 τοῦ Ν. 765/1943 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 τοῦ Ν.Δ. 424/1941 καὶ τοῦ Β. Δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 341).

21) Τὸ Ν.Δ. 1085/1942 «περὶ συμπληρώσεως καὶ

αυθεντικής έρμηνείας ένίων διατάξεων τοῦ Ν. Δ. 424/1941 κ.λ.π., Φ.Ε.Κ. 43).

Έκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 325 παρ. 5 ὡς πρὸς τὸν ἔλεος θέλει δημοσιεύθῃ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ. — Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τελῶν χαρτοσήμου διατάξεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 196 τῆς 15 Ἰουνίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρον 6 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1014/1946 Ἀναγκ. Νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ κώδικος φορολογίας καθαρῶν προσόδων κ.λ.π.», προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης, κατόπιν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 271/6-6-46 συμφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἀρθρον 3.

1. Τὰ ἀναλογικά τέλη χαρτοσήμου τῆς κλίμακος τοῦ ἀρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1931 Διατάγματος «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς αὕτη ἔχει καθορισθῇ διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 420/1941 Νομοθετικοῦ Διατάγματος, εἰσπράττονται μέχρι μὲν ποσοῦ δραχμῶν 25.000 διὰ χρήσεως κινητοῦ ἐπισήματος, πέραν δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου δι' ἐκδόσεως ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ὅπερ ἐπισυνάπτεται εἰς τὸ σχετικὸν ἔγγραφο ἢ πρᾶξιν, γιγνομένης ἐν αὐτοῖς ἀπαρατήτως ρητῆς μνείας τοῦ ὑπερβάλλοντος τούτου τέλους.

2. Τὰ ἀναλογικά τέλη χαρτοσήμου τῆς κλίμακος τοῦ ἀρθρου 14 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς αὕτη ἔχει καθορισθῇ διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 654/1945 Ἀναγκ. Νόμου, εἰσπράττονται μέχρι μὲν ποσοῦ δραχμῶν 100.000 διὰ χρήσεως κινητοῦ ἐπισήματος, πέραν δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου δι' ἐκδόσεως ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ὅπερ ἐπισυνάπτεται εἰς τὸ σχετικὸν ἔγγραφο ἢ τὴν πρᾶξιν, γιγνομένης ἐν αὐτοῖς ἀπαρατήτως ρητῆς μνείας τοῦ ὑπερβάλλοντος τούτου τέλους.

Ἀρθρον 4.

Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν περὶ χαρτοσημάνσεως τῶν συμβάσεων σχετικῶν διατάξεων τῆς περὶ τελῶν χαρτοσήμου Νομοθεσίας, αἱ μεταξὺ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ πάσης ἄλλης Τραπεζῆς συναπτόμεναι δανειακαὶ συμβάσεις πρὸς τὸν σκοπὸν χρηματοδότησεως ὑπὸ τῆς δανειζομένης Τραπεζῆς βιομηχανικῶν ἢ ἐμπορικῶν κ.λ.π. ἐπιχειρήσεων ὑποβάλλονται εἰς τὸ τέταρτον τῶν ἀναλογικῶν τελῶν χαρτοσήμου τῆς ἐμπορικῆς κλίμακος

Ἀρθρον 5.

1. Αἱ πρὸς τακτοποιήσιν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ ἀποδείξεις, αἱ ὑποκείμεναι κατὰ νόμον εἰς τὰ ἀναλογικά τέλη χαρτοσήμου τῆς ἀστικῆς κλίμακος, δύναται νὰ χαρτοσημαίνωνται εἴτε δι' ἐπιτολλήσεως κινητοῦ ἐπισήματος ἀναλόγου ἀξίας εἴτε δι' ἐκδόσεως ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Ἀρθρον 6.

Ἡ παράγραφος 14 τοῦ ἀρθρου 15 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1931 Διατάγματος «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», φερομένη ἐν τῇ κατ'

ἐξουσιοδότησιν τῆς παραγ. 5 τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 138/1945 Ἀναγκ. Νόμου ἐκδοθῆσιν ὑπ' ἀριθ. Ε. 849/5/345 ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν (') ὡς παράγρ. 7 Κατηγορ. Β. τοῦ ἀρθρου 9 αὐτῆς ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«14. Τὰ ἀπόγραφα τῶν κατὰ τὸν νόμον Γ' 20 Δ' (ὕπ' ἀριθ. 3974) τοῦ 1911 ἀποφάσεων, τοῦ τέλους ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπιδιχαζομένου ποσοῦ καὶ τῶν τόκων αὐτοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπογράφου, γιγνομένης εἰδικῆς περὶ τῆς καταβολῆς ταύτης μνείας παρὰ πόδας τοῦ ἐκτελεστοῦ ἀπογράφου ὑπὸ τῆς ἐκδούσης αὐτὸ Ἀρχῆς».

Ἀρθρον 7.

Ἡ τρίτη περίπτωσις τῆς παραγρ. 13 τοῦ ἀρθρου 21 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1931 Δ)τος «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς τὸ ἀρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 28 Μαρτίου 1946 Δ)τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τελῶν χαρτοσήμου διατάξεων», ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι :

«Ἀπαλλάσσονται παντὶ τέλους αἱ αἰτήσεις τῶν ἀναπήρων πολέμου καὶ ἐν γένει θυμάτων πολέμου καὶ τὰ κατ' αἰτήσιν αὐτῶν ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά».

Ἀρθρον 10.

1. Ἡ παράγραφος 17 τῆς περιπτώσεως α' (τέλη ἐπὶ ἔγγραφων ἐνώπιον Εἰρηνοδίκων) τοῦ ἀρθρου 25 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1931 Διατάγματος «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς τὸ ἀρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 28 Μαρτίου 1946 Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τελῶν χαρτοσήμου διατάξεων», ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

§ 17. Ἐγγραφα διαδικασίας νόμου Γ' 20 Δ'.

α') Ἐκθεσις ἀγωγῆς ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου δρ. 100

β') Προτάσεις » 100

γ') Κλήσεις » 100

δ') Προσεπικήσεις » 100

ε') Πρακτικά συζητήσεως » 100

στ') Πρωτότυπον ἀποφάσεως » 300

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀνωτέρω ἑδαφίων ε' καὶ στ' τῆς παρούσης παραγράφου 17 εἰς τὸ ἄνω τέλος ὑπόκειται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον τῶν πρακτικῶν ἢ τῆς ἀποφάσεως, τῶν λοιπῶν φύλλων μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος.

ζ') Πάντα τὰ ἀντίγραφα δικογράφων . . δρ. 100

η') Πρωτότυπον ἀνακοπῆς » 100

θ') Πρωτότυπον ἐφέσεως » 200

2. Ἡ παράγρ. 18 τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω περιπτώσεως α' τοῦ ἀρθρου 25 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1941 Διατάγματος «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς τὸ ἀρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 28 Μαρτίου 1946 Διατάγματος, καταργεῖται.

Ἀρθρον 13.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, πλὴν τῶν ἀρθρων 3, 10 καὶ 11, ὧν ἡ ἰσχὺς ἄρχεται μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης ἀνατίθημεν τὴν δημοσιεύσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1946

ΨΗΦΙΣΜΑ Γ'. — Περί ἐκτάκτων μέτρων ἀφωρώντων τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 197 τῆς 18 Ἰουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1946 ψήφισμα τῆς Α' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Νά δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ εἰρημένον ψήφισμα ὡς ἔπεται:

Ἄρθρον 7.

1. Ὅστις, διαρκούσης τῆς ἐν τῇ διατελεῖ σχέσεως μισθώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐκ προθέσεως, ἠνωμένος μετ' ἄλλων δι' ἀπροειδοποίητον παύσεως τῆς ἐργασίας—ὡς τοιαύτη δὲ νοεῖται ἡ παύσις τῆς ἐργασίας ἡ γενομένη ἀνευ εἰδοποιήσεως πρὸ τριῶν τοῦλάχιστον ἡμερῶν ἀπενθυμένης πρὸς τὸν ἐργοδότην καὶ τὴν ἀρμοδίαν ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν—ἢ διὰ καταστροφῆς, ἀφαιρέσεως καὶ ἀχρηστεύσεως μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων, παρακωλύει τὴν λειτουργίαν ἰδρύματος ἢ τὴν κίνησιν τῶν λιμένων ἢ ἐγκαταστάσεως ἐξυπηρετούσης τὴν προμήθειαν ἄρτου, ὕδατος, φωτισμοῦ, θερμότητος, κινητηρίου δυνάμεως ἢ τὴν συγκοινωνίαν, ἰδίᾳ δὲ σιδηροδρόμου, τροχιοδρόμου, πλοίου, ἀεροπλοίου, λεωφορείου, αὐτοκινήτου, ταχυδρομείου, τηλεγράφου ἢ τηλεφώνου προσωριμῶν εἰς κοινὴν χρῆσιν, τιμωρεῖται, ἂν μὲν ἐπὶ ἐκτενέῃ κατὰστασις κοινῆς ἀνάγκης, μὲ εἰρκτὴν, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην περίπτωσιν μὲ φυλάκισιν τοῦλάχιστον ἑξ μηνῶν.

2. Διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ποινῶν τιμωρεῖται πᾶς ὅστις διὰ παρανόμου ἀπειλῆς ἢ βιαιᾶς ἐνεργείας παρακωλύει τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας παντὸς προσφερομένου νὰ ἐργασθῇ, ὡς καὶ τὴν ἀνάληψιν ἐργασίας ὑπὸ παντὸς ἐλευθέρου μισθωτοῦ. (*)

Ἄρθρον 15.

1. Ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ παρόντος προβλεπομένων ἀδικημάτων δὲν ὑφίσταται χρονικὸν ὄριον προφυλάξεως, ἀπαγορεύεται δέ: α) Ἡ προσωρινὴ ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσις, β) Ἡ ἀναστολὴ τῆς ποινῆς δυνάμει τῶν νόμων 811 καὶ ΓΩΙΗ' καὶ γ) Ἡ μετατροπὴ τῆς ποινῆς εἰς χρηματικὴν.

2. Ἐπὶ τῶν ἐκ τούτων εἰς βαθμὸν πλημμελήματος καταξιόμενων ἀδικημάτων δύναται νὰ ἐπιβληθῇ καὶ ἡ ποινὴ ἐκτοπίσεως τριῶν τοῦλάχιστον μηνῶν. Ἡ παράβασις τῆς ἀποφάσεως ταύτης τιμωρεῖται διὰ φυλάξεως.

3. Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὡσαύτως πλημμελημάτων ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ προφυλακισθῇ, τὰ ἐνδίκᾳ δὲ μέσα δὲν ἀναστέλλουσι τὴν προφυλάκισιν ἢ τὴν φυλάκισιν τοῦ καταδικασθέντος.

Ἄρθρον 17.

Ἐπὶ καταδίκῃς διὰ παράβασιν τοῦ παρόντος

(*) Σημ. ΕΒΔ: Τὸ σχετικὸν διὰ τὴν ἀπεργίαν μέρος τῆς ἐπισημασθῆς ἐκθέσεως τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν ἔχει ὡς ἑξῆς: Εἶναι σαφές, ὅτι ἀπεργίαι ζωτικῶν βιομηχανιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες κατὰ τὴν πικρὰν τοῦ παρελθόντος πείραν δὲν ἐπιδίδουσαν κατὰ κανόνα τὴν ἱκανοποίησιν ἀπαγγελματικῶν συμφερόντων, ἀποβαίνουσι καταθλιπτικοὶ διὰ τὴν κοινωνίαν. Οἱ εἰς ταύτας ὑπηρετούντες ἀσκόδοι λειτουργοὶ καὶ ἐξ ὧς κοινωνικὸν χαλακτήρος. Τὰ δικαιοῦσιν τῶν ἐχούσι ἀνιστολῶντες ὑποχρεώσεις. Δὲν ἀρνεῖται τις βεβαίως τὸ δικαίωμα νὰ ἀποσχῶνται τῆς ἐργασίας, τηροῦντες τὰς νομίμους ἢ κατ' ἐθῆμον προειδοποιήσεις περὶ ἀπαχῆς ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῶν, ἀλλ' ἀρνεῖται τις εἰς τούτους τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐκ προθέσεως καὶ παρανόμως διακόπτουν τὰς ἐργασίας τῶν καὶ παρακωλύουσιν οὕτω τὴν ζωὴν τῆς κοινωνίας.

ἐπέρχονται αὐτοδικαίως καὶ αἱ συνέπειαι τῶν ἀρθρῶν 21 καὶ 24 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἄρθρον 19.

1. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀναστέλλεται ἡ ἰσχὺς πάσης εἰς αὐτὸ ἀντικειμένης διατάξεως.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύναται δὲ νὰ ἀνασταλῇ διὰ Β. Διτῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ Δημοσίας Τάξεως Ὑπουργῶν. Δι' ὁμοίων δὲ Β. Διαταγμάτων δύναται κατὰ πᾶσαν ἐν τῷ μέλλοντι περίπτωσιν νὰ ἐπανατεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ἢ νὰ ἀνασταλῇ καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ τμήμα αὐτῆς.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 18 Ἰουνίου 1946

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περί ἀπογραφῆς τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν ἐργατῶν θαλάσσης καὶ μέτρων τινῶν προστασίας τῶν ἀνέργων ναυτικῶν.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 162 τῆς 11 Μαΐου 1946)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1 Πάντες οἱ ἐν τῇ θαλάσῃ ἐργαζόμενοι διακρίνονται εἰς δύο κυρίως κατηγορίας:

- α) Εἰς ναυτικούς καὶ
- β) Εἰς ἐργάτας θαλάσσης.

1. Ὡς ναυτικοὶ χαρακτηρίζονται οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰ συγκεκομημένα πληρώματα τῶν πλοίων, πλοιαρίων καὶ πλωτῶν ἐν γένει ναυπηγημάτων καὶ συμπληρώσαντες διετὴ ὑπηρεσίαν ἐπ' αὐτῶν ὡς μαθητευόμενοι ναυτικοί.

Ὡς ἐργάται θαλάσσης χαρακτηρίζονται οἱ πλοηγοί, δῦται, μεμονωμένοι ἀλιεῖς καὶ πορθμεῖς, καθὼς καὶ πᾶς ἄλλος ὁποῦδήποτε ἐργαζόμενος ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ μὴ ἀνήκων εἰς συγκεκομημένον πλήρωμα.

3. Ὁ ἐν τῇ θαλάσῃ ἐργαζόμενος προσλαμβάνει τὴν κατὰ τὰ κεκανονισμένα εἰδικὴν προσωνομίαν ἐκ τῆς ἐπαγγελματικῆς εἰδικεύσεώς του.

Ἄρθρον 2

1. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀσκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ναυτικοῦ ἢ τοῦ ἐργάτου θαλάσσης, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐγγραφῇ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς εἰδικὸν «βιβλίον ἀπογραφῆς» παρ' αὐτῇ τηρούμενον, κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὁριζόμενα.

2. Ἵνα γενικῶς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπογραφῇ τις, δέον:

- α) Νὰ εἶναι ὑπὸ ἡλικίας «Ἑλλήν ἐγγεγραμμένος εἰς τὰ μητρώα ἀρρένων.
- β) Νὰ εἶναι ἱκανὸς σωματικῶς καὶ πνευματικῶς διὰ τὴν ἐν θαλάσῃ ἐργασίαν.
- γ) Νὰ μὴ ἔχῃ καταδικασθῇ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν οὐδὲ εἰς ἐπανορθωτικὴν ἐκ τῶν ἐν ἀρθρῷ 22 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀναφερομένων.
- δ) Νὰ εἶναι στρατολογικῶς ἐν τάξει.

3. Εἰδικῶς, ἵνα τις ἀπογραφῇ ὡς ναυτικός, δέον πρὸς τούτους νὰ ἔχῃ ἡλικίαν μικροτέραν τῶν 25 ἐτῶν καὶ νὰ ἔχῃ συμπληρώσει διετὴ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν ὡς μαθητευόμενος ναυτικός, κτηθεῖσαν ἐπὶ πλοίων, πλοιαρίων ἢ πλωτῶν ναυπηγημάτων ἐν ἐνεργείᾳ ἐντὸς πενταετίας τὸ πολὺ ἀπ' ἧς εἶχεν ἐφοδιασθῇ διὰ βιβλιαρίου μαθητευομένου ναυτικοῦ.

4. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἰσχύουσι προκειμένου περὶ διπλωματούχου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, αἵτινες ἀπέκτησαν τὸ δι-

πλωμά των δυνάμει ειδικῶν διατάξεων καὶ λόγῳ
ειδικῶν προσόντων ἢ προκειμένου περὶ ἐπιστημό-
νων εἴτε τεχνιτῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἐπὶ πλοίων
δυνάμει ειδικῶν διατάξεων περὶ συνθέσεως τοῦ
προσωπικοῦ τῶν πλοίων.

Ἄρθρον 3.

1. Ὁ εἰς τὸ Βασιλικὸν Ναυτικὸν ἢ τὸ Λιμενι-
κὸν Σῶμα κατατασσόμενος, μὴ ὢν δὲ ἀπογεγραμ-
μένος ἢ ἐφοδιασμένος διὰ βιβλιαρίου μαθητευομέ-
νου ναυτικοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος
Νομ. Διατάγματος, λογίζεται ὡς μαθητευόμενος
ναυτικὸς ἀπὸ τῆς κατατάξεώς του, ἀπολυόμενος
ὁμως τῶν τάξεων καὶ προτιθέμενος νὰ ἐργασθῇ
ἐν τῇ θαλάσῃ ὑποβάλλεται εἰς τὰς διὰ τοῦ πα-
ρόντος Νομ. Διατάγματος καθοριζόμενας διατυ-
πώσεις, πλὴν ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὄριον ἡλικίας.

2. Ὑπηρεσία κτηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐν τῇ προη-
γουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων ἐπὶ πλοίων
ἐν ἐνεργείᾳ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, λογίζεται
ὡς θαλασσία ὑπηρεσία μαθητευομένου ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 4.

1. Καθορίζονται νέα φυλλάδια διαφόρου τύπου,
δι' ὧν ἐφοδιάζονται οἱ ἀπογραφόμενοι κατὰ τὰς
διατάξεις τῶν προηγουμένων ἀρθρῶν ὑπὸ τῆς ἐνερ-
γησῆς τὴν ἀπογραφὴν Λιμενικῆς Ἀρχῆς, ὡς
κάτωθι :

α) Φυλλάδιον ναυτικοῦ, δι' οὗ ἐφοδιάζονται οἱ
ὡς ναυτικοὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ
παρόντος Νόμου ἀπογραφόμενοι.

β) Φυλλάδιον ἐργάτου θαλάσσης δι' οὗ ἐφοδιά-
ζονται οἱ κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις ὡς ἐργάται θα-
λάσσης ἀπογραφόμενοι.

2. Τὰ ἀνωτέρω φυλλάδια χρησιμεύουσι διὰ τὴν
ἐν αὐτοῖς καταχώρησιν τῶν πράξεων ναυτολογη-
σεως καὶ ἀπολύσεως τῶν ναυτικῶν ἐκ τῶν πλοίων
ἢ τῆς βεβαιώσεως τῆς ἐπὶ τριμηνίαν ἀσκήσεως τοῦ
ἐπαγγέλματος τοῦ ἐργάτου θαλάσσης καθὼς καὶ
διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ταυτότητος τῶν κατόχων
τῶν, ἀποτελοῦσι δὲ διατετιμημένα ἔντυπα τοῦ Ναυ-
τικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμεῖου.

Ἄρθρον 5.

1. Ἵνα ἐργασθῇ τις ὡς μαθητευόμενος ναυτι-
κὸς ἐπὶ πλοίων, πλοιαρίων, ἢ πλωτῶν ναυπηγημέ-
νων ἔχοντων συγκεροτημένον πλήρωμα, δεόν νὰ
ἐφοδιασθῇ δι' εἰδικὸν βιβλιαρίον ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας
Λιμενικῆς Ἀρχῆς κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος ὀρι-
σθησόμενα.

Πρὸς τοῦτο δεόν νὰ πιστοποιήσῃ ὅτι κέκτηται
τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ παρόντος
Νομ. Διατάγματος καθοριζόμενα προσόντα καὶ
προσέτι νὰ ὑποβάλλῃ ἐγγράφον συγκατάθεσιν τοῦ
ἀσχοῦντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἢ τὴν ἐπιτρο-
πείαν, ἂν δὲν ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς
ἡλικίας του.

2. Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐφο-
διαζόμενοι διὰ βιβλιαρίου μαθητευομένου ναυτικοῦ
ἐγγράφονται ὑπὸ τῆς ἐκδόσεως τὸ βιβλιαρίον Λιμε-
νικῆς Ἀρχῆς εἰς εἰδικὸν βιβλίον κατὰ τὰ διὰ Δια-
τάγματος ὀρισθησόμενα.

3. Τὸ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους
βιβλιαρίον μαθητευομένου ναυτικοῦ χρησιμεύει δι'
ὃν σκοπὸν καὶ τὸ φυλλάδιον ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 6.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυ-
τιλίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυ-
βερνήσεως θέλει καθορισθῇ ἡ ἐναρξίς τῆς ἰσχύος
τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἀρθρῶν.

Ἄρθρον 7.

1. Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1947 οὐδεὶς δύνα-
ται νὰ ἐργασθῇ ἐν τῇ θαλάσῃ, ἂν δὲν ἀπογραφῇ

ἐκ νέου ἢ δὲν ἐφοδιασθῇ διὰ βιβλιαρίου μαθη-
τευομένου ναυτικοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προη-
γουμένων ἀρθρῶν.

2. Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τῆς προη-
γουμένης παραγράφου τιμωρεῖται, ἐφαρμοζομένων
κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 50 τοῦ
Ποινικοῦ καὶ Πειθαρχικοῦ Κώδικος Ἐμπορικοῦ
Ναυτικοῦ ἢ τῶν οἰκείων Κανονισμῶν λιμένων,
προκειμένου περὶ ἐργατῶν θαλάσσης.

2. Οἱ κατὰ τὰς ἰσχυνοῦσας μέχρις ἐκδόσεως τοῦ
παρόντος Νομ. Διατάγματος διατάξεις ἀπογεγραμ-
μένοι ἐργάται θαλάσσης ἵνα ἀπογραφῶσιν ἐκ νέου
ἢ ἐφοδιασθῶσι διὰ βιβλιαρίου μαθητευομένου ναυ-
τικοῦ δεόν νὰ παραδώσωσι τὰ ναυτικά φυλλάδια,
ἅτινα κέκτηνται, ἢ ἐν περιπτώσει ἀπολείας αὐτῶν
νὰ βεβαιώσωσι κατὰ τὰ κεκατονισμένα μέχρι σή-
μερον τὴν ἀπώλειάν των.

4. Οἱ ἀνωτέρω δὲν ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδεξῶσι
τὴν εἰς τὰ μητρώα ἀρρένων ἐγγραφὴν των, ἐπὶ δὲ
τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπογραφησομένων ἐκ νέου ὡς ναυ-
τικῶν δὲν ἰσχύει ἡ περὶ ἡλικίας διατάξις
τοῦ ἀρθροῦ 2 (παράγραφος 3) τοῦ παρόντος Νομ.
Διατάγματος.

Ἄρθρον 8.

Δικαιοῦνται ν' ἀπογραφῶσιν ἐκ νέου ἢ νὰ ἐφο-
διασθῶσι διὰ βιβλιαρίου μαθητευομένου ναυτικοῦ
ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῳ.
μόνον οἱ κεκτημένοι :

α) Θαλασσίαν ὑπηρεσίαν ἴσην τοῦλάχιστον πρὸς
τὰ 40 οἱ τοῦ διαδραμόντος χρόνου ἀπὸ τῆς πρῶ-
της ναυτολογησεως των μέχρι τῆς 1ης Ἀπριλίου
1941, καὶ

β) Δεκαπεντάμηνον τοῦλάχιστον θαλασσίαν ὑπηρεσίαν ὡς ἀπογεγραμμένοι ἐργάται θαλάσσης
ἐπὶ πλοίων ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν, κατὰ τὴν
πρὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1941 πενταετίαν ἀναδρομι-
κῶς μετρούμενην.

Διὰ τοὺς ἀπογραφέντας μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου
1936, ἢ δεκαπεντάμηνος θαλασσία ὑπηρεσία μειου-
ται κατὰ τὸ 1/4 τοῦ διαδραμόντος χρόνου ἀπὸ 1ης
Ἀπριλίου 1936 μέχρι τῆς ἀπογραφῆς των.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω οἱ παραμείναντες εἰς τὴν ἁλ-
λοδαπὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ξένης Κατοχῆς ἐν
Ἑλλάδι δεόν προσέτι νὰ κέκτονται κατὰ τὸ χρο-
νικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1941 μέχρι 1ης
Ἀπριλίου 1945 δωδεκάμηνον τοῦλάχιστον θαλασ-
σίαν ὑπηρεσίαν ἐπὶ πλοίων Ἑλληνικῶν ἢ Συμμαχι-
κῶν τοιούτων.

Ἡ ὡς ἄνω δωδεκάμηνος θαλασσία ὑπηρεσία
μειοῦται κατὰ ποσοστὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ
χρόνου καθ' ὃν οἱ ὡς ἄνω ἐν ἁλλοδαπῇ παραμεί-
ναντες ναυτικοί :

α) Ὑπηρετήσαν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἢ Συμμαχικῷ
Στρατῷ ξηρᾶς, θαλάσσης ἢ ἀέρος.

β) Διετέλεσαν γενικῶς ἀσθενεῖς ἢ τραυματίαι
ἐκ πολέμου αἰτίας, ἐφ' ὅσον ὁμως κατ' ἀμφοτέ-
ρας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐτύγχανον περιθάλ-
ψεως κατὰ τὰς ἰσχυνοῦσας διατάξεις.

γ) Παρέμειναν κρατούμενοι εἰς στρατόπεδα συγ-
κεντρώσεως.

Λογίζεται ὡς χρόνος θαλασσίας ὑπηρεσίας πρὸς
συμπλήρωσιν τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀπαιτουμένης
τοιαύτης :

α) Ὁ χρόνος καθ' ὃν ἀπογεγραμμένοι ἐργάται
θαλάσσης διετέλεσαν Πρόεδροι, Ταμίαι καὶ Γραμ-
ματεῖς τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐν Ἑλλάδι Ναυτεργ-
γατικῶν Ὀργανώσεων ἢ ὡς τοιοῦτοι τῶν ἐν ἁλ-
λοδαπῇ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐν Ἑλλάδι ξένης
Κατοχῆς ἀνεγνωρισμένων ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Κυ-

βερνήσεων Ἐξωτερικοῦ Ναυτεργατικῶν Ὁργανώσεων.

β) Ὁ χρόνος καθ' ὃν ἀπογεγραμμένοι ἐργάται θαλάσσης διετέλεσαν ἀρχιπλοίαρχοι ἢ ἀρχιμηχανικοὶ ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω ἔχουσι καταβάλει τὰς νομίμους εἰσφορὰς τῶν εἰς τὸ Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον διὰ τὸν χρόνον τῆς ὡς θαλασσίας ὑπηρεσίας κατὰ τ' ἀνωτέρω λογιζομένης ὑπηρεσίας τῶν ταύτης.

Ἀρθρον 9.

1. Ἐπὶ δωδεκάμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νομοῦ. Διατάγματος ἀπαγορεύεται ἡ ἀπογραφὴ νέων ναυτικῶν καὶ ἡ ἐκδοσις νέων ναυτικῶν φυλλαδίων ἢ ἡ ἐγγραφὴ νέων μαθητευομένων ναυτικῶν καὶ ἡ ἐκδοσις δι' αὐτοὺς βιβλιαρίων.

2. Ἐξαιροῦνται τῆς ἀπαγορεύσεως περὶ ἧς ἡ προηγουμένη παράγραφος :

α) Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀσκήσωσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀλιέως καὶ τοῦ δύτου.

β) Οἱ κανονικῶς ἀποφοιτήσαντες μετὰ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1939 ἢ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος νόμου ἀποφοιτῶντες μαθητὰς τῆς Σχολῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργίου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἀνεγνωρισμένων ἰδιωτικῶν ναυτικῶν σχολῶν.

γ) Οἱ Ἕλληνες τὸ γένος ναυτικοί, οἱ καταγόμενοι ἐκ χωρῶν μὴ συμπεριλαμβανομένων ἐν τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον κέκτηνται κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νομοῦ. Διατάγματος πενταετίαν, δωδεκάμηνον τοῦλάχιστον θαλασσίαν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Ναυτικῷ βεβαιωμένην ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων.

δ) Οἱ διατελέσαντες μόνιμοι ἢ ἐφεδρὸν ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ καὶ τοῦ Ἀιμενικοῦ Σώματος καὶ ὑπηρετήσαντες εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν τοῦλάχιστον πενταετίαν.

ε) Τὰ τέκνα τῶν ἐργατῶν θαλάσσης τῶν κεκτημένων διπλώμα, πτυχίον ἢ ἄδειαν ναυτικῆς ἱκανότητος Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῶν πλοιοκτητῶν ἢ ἐφοπλιστῶν, καθὼς καὶ οἱ κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἀνήκοντες εἰς οἰκογένειαν, τῆς ὁποίας μέλη ἀσκούσι τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα ὡς κύριον τοιοῦτον, κέκτηνται δὲ οἱ τελευταῖοι οὗτοι τὰ προσόντα ὅπως ναυτολογηθῶσιν ὡς δόκιμοι πλοίαρχοι ἢ δόκιμοι μηχανικοί.

στ) Οἱ κατὰ τὴν τελευταίαν πολεμικὴν περίοδον ἐπὶ δεκαοκτάμηνον τοῦλάχιστον ὑπηρετήσαντες ἐπὶ Ἑλληνικῶν Ἐμπορικῶν Πλοίων ἐν ἐνεργείᾳ, ἐφ' ὅσον δὲν κατεδικάσθησαν εἰς ποινὴν φυλακίσεως ἢ εἰς βαρύτεραν τοιαύτην ὑπὸ τοῦ ἐν Λονδίῳ Ναυτικοῦ Δικαστηρίου καὶ δὲν ἔχουσι ὑπερβῆ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν.

3. Διὰ τὴν ἐκδοσὶν ναυτικῶν φυλλαδίων εἰς τοὺς ἐν ἐδαφίοις β', γ' καὶ δ' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀναφερομένους εἴτε διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν διὰ βιβλιαρίων μαθητευομένου ναυτικοῦ ἢ τὴν ἀπογραφὴν τῶν ὡς ναυτικῶν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τούτων ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ ὁρίου ἡλικίας.

4. Προκειμένου περὶ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἀρθρου ἀπογεγραμμένων ὡς ναυτικῶν ἢ ἐφοδιαζομένων διὰ ναυτικοῦ φυλλαδίου ἢ βιβλιαρίου μαθητευομένου ναυτικοῦ, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ εὐρέσεως ἐργασίας εἰς ἐργάτας θαλάσσης ἢ ναυτικούς καὶ περὶ προστασίας ἐν γένει τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης ἢ ναυτικῶν.

5. Διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας μετὰ σύμφωνον

γνώμην τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ δύνανται νὰ αἰρῶνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθρου ἰσχύοντες περιορισμοὶ καὶ ἀπαγορεύσεις.

Ἀρθρον 10.

Ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ὡς θαλασσία ὑπηρεσία τοῦ ναυτικοῦ λογίζεται μόνον ἡ διανυθείσα τοιαύτη μετὰ τὴν ἀπογραφὴν αὐτοῦ, εἰς ἣν προσμετράται καὶ ἡ ἐπὶ πλοίων ἐργασία τοῦ ὡς μαθητευομένου ναυτικοῦ.

Ἀρθρον 11.

Ὅπου τοῦ παρόντος Ν. Διατάγματος ἀναφέρονται ἔτη ἡλικίας ἢ ὑπηρεσίας νοοῦνται ταῦτα συμπληρωμένα.

Πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἡλικίας, ἐὰν ἡ ἡμέρα τῆς γεννήσεως δὲν συνάγεται ἐκ ληξιαρχικῆς πράξεως λαμβάνεται ὡς τοιαύτη ἡ πρώτη Ἰουλίου.

Ἀρθρον 12.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Ν. Διατάγματος ὑπάγονται ἀναλόγως καὶ αἱ Ἕλληνίδες, ὅσαι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀσκήσωσι ναυτικὸν ἐπάγγελμα ἐκ τῶν ἐπιτερομένων εἰς αὐτάς, προσάγουσαι διὰ τὴν ἀπογραφὴν τῶν ἢ τὴν ἐγγραφὴν τῶν εἰς τὸ βιβλίον μαθητευομένων ναυτικῶν πιστοποιητικὸν τῆς ἐγγραφῆς τῶν εἰς Ληξιαρχικὸν βιβλίον ἢ Δημοτολόγιον.

Ἀρθρον 13.

Διὰ διατάγματος δύναται νὰ καθορισθῶσιν αἱ ἀρμόδιαι διὰ τὴν ἀπογραφὴν τῶν ναυτικῶν καὶ ἐργατῶν θαλάσσης Ἀιμενικαὶ Ἀρχαὶ καὶ αἱ ἐκδίδουσαι τὰ βιβλία τῶν μαθητευομένων ναυτικῶν. Ὁ τύπος καὶ ὁ τρόπος τηρήσεως τῶν βιβλίων ἀπογραφῆς τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν ἐργατῶν θαλάσσης, τῶν βιβλίων ἐγγραφῆς τῶν μαθητευομένων ναυτικῶν, καθὼς καὶ τῶν μητρώων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ γενικῶς ἐργαζομένων καὶ ἡ ἀρμόδια τῶς τήρησιν τῶν μητρώων τούτων ὑπηρεσία, ὁ τύπος τῶν βιβλιαρίων μαθητευομένων ναυτικῶν καὶ τῶν φυλλαδίων ναυτικῶν καὶ ἐργατῶν θαλάσσης, ὁ τρόπος τῆς ἐκδόσεως, τηρήσεως καὶ τῆς ἐν περιπτώσει φθορᾶς ἢ ἀπωλείας ἀντικαταστάσεως τῶν φυλλαδίων καὶ βιβλιαρίων, ὁ τρόπος τῆς ἐκ νέου ἀπογραφῆς ἢ τοῦ ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου μαθητευομένου ναυτικοῦ τῶν ἤδη ἀπογεγραμμένων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ αἱ ἀρμόδιαι πρὸς τοῦτο Ἀιμενικαὶ ἢ Προξενικαὶ Ἀρχαί, ὁ τρόπος βεβαιώσεως τῆς ἀπαιτουμένης θαλασσίας ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκ νέου ἀπογραφὴν τῶν ἀνωτέρω ἢ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν διὰ βιβλιαρίων μαθητευομένου ναυτικοῦ, καθὼς καὶ οἰαδήποτε ἄλλη λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Ν. Διατάγματος.

Ἀρθρον 14.

1. Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, περὶ ἧς τὸ ἀρθρον 6 τοῦ παρόντος, καταργοῦνται αἱ διατάξεις τοῦ Α. Νόμου ὑπ' ἀριθ. 116)36 «περὶ ἀπογραφῆς ἐργατῶν θαλάσσης».

2. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Ν. Διατάγματος καταργεῖται πᾶσα ἄλλη ἀντικειμένη διάταξις.

Τὸ παρὸν Ν. Δ. ὑποβληθήσεται πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 10 Μαΐου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

10283|1573|1946 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας.

Περί καθορισμού των αποδοχών του διδαντικού προσωπικού των 'Ωδείων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 92 της 5 'Ιουνίου 1946)

'Εχοντες υπ' όψει 1) τās διατάξεις του Νόμου 28/1944 και 2) σύμφωνον γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτών και μισθωτών και μετά σύμφωνον γνώμην του Κυβερνητικού Οικονομικού Συμβουλίου, αποφασίζομεν :

Καθορίζομεν τās αποδοχάς του διδαντικού προσωπικού (καθηγητών και διδασκάλων) των 'Ωδείων και εν γένει μουσικών 'Ιδρυμάτων από 1 Φεβρουαρίου 1946 διά τούς διδάσκοντας ειδικά μαθήματα ως ακολούθως :

1) Οί καθηγηταί Α' οί λαμβάνοντες πρό της 27/10/40 μηνιαίον μισθόν άνω των 3.000 δραχμών και διδάσκοντες μέχρι 15 μαθητάς (15 ώρας άπασχολήσεως εβδομαδιαίως) θά λαμβάνωσι 115.000 δραχμ. μηνιαίως. Δι' έκαστον δέ επί πλέον των 15 μαθητών θά λαμβάνουν ποσοστόν 70 ο/ο επί των εισπραχθέντων διδάκτρων των υπ' αὐτῶν διδασκομένων μαθητῶν.

2) Οί καθηγηταί Α' οί λαμβάνοντες πρό της 27/10/40 μισθόν κάτω των 3.000 δραχμών η δέν ημείνοντο μέ παγίας αποδοχάς και διδόνσκουν μέχρι 10 μαθητάς (10 ώρας άπασχολήσεως εβδομαδιαίως) θά λαμβάνουν αποδοχάς δραχμ. 75.000 μηνιαίως. Δι' έκαστον δέ επί πλέον των 10 μαθητῶν θά λαμβάνουν 70 ο/ο επί των εισπραχθέντων διδάκτρων παρά των υπ' αὐτῶν διδασκομένων μαθητῶν.

3) Οί καθηγηταί Β' και οί διδάσκαλοι Α' και Β' θά λαμβάνουν 60 ο/ο επί των εισπραττομένων διδάκτρων των τάξεων των, πάντως όμως αί μηνιαία αποδοχαί των δέν θά είναι κατώτεροι των 50.000 δρχ. διά τούς καθηγητάς Β' και δραχμών 40.000 διά τούς διδασκάλους Α' και Β' μηνιαίως.

4) Αί άνωτέρω αποδοχαί καθορίζονται βάσει μηνιαίων διδάκτρων δρχ. 15.000 κατά μαθητήν εις τήν τάξιν του καθηγητοῦ Α' δρχ. 12.000 καθηγητοῦ Β' και δρχ. 10.000 διδασκάλου Α' και Β' και αύξομειοῦνται εν περιπτώσει αύξομειώσεως των διδάκτρων.

5) Οί διδάσκοντες γενικά ύποχρεωτικά μαθήματα και θεωρητικά τοιαῦτα θά λαμβάνουν αποδοχάς 2.000 δρχ. καθ' ώραν διδασκαλίας οί καθηγηταί Α', δρχ. 1.500 οί καθηγηταί Β' και 1.300 οί διδάσκαλοι.

6) 'Εξαιροῦνται του ως άνω καθορισμοῦ σταθερόν μηνιαίων αποδοχῶν α) οί διατηροῦντες ίδίαν μουσικήν σχολήν η παράρτημα 'Ωδείου, β) οί διορισθέντες μετά τό 1939 εν ειζον πάντοτε όλιγοτέρους των 5 μαθητῶν και γ) οί έκάστοτε διδάσκοντες των 6 μαθητῶν. Οί εν τῇ ως άνω παραγράφῳ λαμβάνουσι ως αποδοχάς ποσοστόν 70 ο/ο επί των εισπραχθέντων διδάκτρων παρά των υπ' αὐτῶν διδασκομένων μαθητῶν.

7) Κατά τούς μήνας των θερινῶν διακοπῶν δικαιοῦνται αποδοχῶν μόνον οί λαμβάνοντες σταθεράς αποδοχάς ως άνωτέρω καθορισθησάν.

8) Διά τήν χρονικήν περίοδον από 11 Νοεμβρίου 1944 μέχρι 31 'Ιανουαρίου 1946 αί αὐταί ως άνω αποδοχαί των διδασκόντων ειδικά μαθήματα καθορίζονται ως ποσοστόν 70 ο/ο διά τούς καθηγητάς Α' και 60 ο/ο διά τό υπόλοιπον διδαντικόν προσωπικόν επί των εισπραχθέντων διδάκ-

τρων παρ' έκάστου μαθητοῦ διά τούς μήνας της πραγματικῆς άπασχολήσεως έκάστου, τά επί πλέον όμως συμφωνηθέντα η καταβληθέντα δέν θίγονται διά της παρούσης.

'Εν 'Αθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1946

18105|2669|1946 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας

Περί προσανξήσεως ήμερομισθίων εργατοτεχνιτών υδραυλικῶν έργων Μακεδονίας

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 94 της 7 'Ιουνίου 1946)

'Εχοντες υπ' όψει 1) τās διατάξεις των 'Αν. Νόμων 28/1944 και 866/1946 και 2) τούς εν τῷ υπ' αριθ. 20809/17-5-1946 έγγραφῳ του 'Υπουργείου Δημ. 'Εργων αναφερομένους λόγους, μετά σύμφωνον γνώμην του Κυβερνητικού Συμβουλίου Συντονισμού, αποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ότι δύναται νά προσανξάνωνται μέχρι ποσοστοῦ 30 ο/ο τά έκάστοτε καθοριζόμενα διά γενικῶν ήμετέρων αποφάσεων βασικά ήμερομισθία του εργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, του άπασχολουμένου εις τās υπό της 'Υπηρεσίας Συντηρήσεως και συμπληρώσεως 'Υδραυλικῶν 'Εργων Μακεδονίας εκτελούμενα έργα.

'Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της εγκρίσεώς της (*).

'Εν 'Αθήναις τῇ 5 'Ιουνίου 1946.

20319|1946 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας

Περί επεκτάσεως των διατάξεων του Ν. 118/45 επί των μισθωτῶν των βιομηχανικῶν επιχειρήσεων των 'Ανω. 'Εταιριῶν, εμπορικῶν επιχειρήσεων κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 94 της 7 'Ιουνίου 1946)

'Εχοντες υπ' όψει 1) τās διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 7 του Ν. 118/1945 «περί ασφαλίσσεως κατά της άνεργίας των μισθωτῶν των βιομηχανικῶν επιχειρήσεων» 2) τās διατάξεις του από 11/5/1946 Ν. Δ/τος «περί επεκτάσεως του Ν. 118/1945 εις τās βιοτεχνικάς, επαγγελματικάς και λοιπάς επιχειρήσεις και τροποποιήσεως ενίων διατάξεων αὐτοῦ» και 3) σχετικήν άναφοράν του Ταμείου 'Ανεργίας γνωστοποιούσαν ήμιν γνωμοδότησιν του Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, αποφασίζομεν :

Ι. 'Επεκτείνομεν τās διατάξεις του Ν. 118/5/45 «περί ασφαλίσσεως κατά της άνεργίας των βιομηχανικῶν επιχειρήσεων», ως οὔτος τροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό του από 11/5/1946 Ν. Δ/τος «περί επεκτάσεως του Ν. 118/1945 εις τās βιοτεχνικάς, επαγγελματικάς και λοιπάς επιχειρήσεις και τροποποιήσεως ενίων διατάξεων αὐτοῦ» επί των μισθωτῶν :

α') Τῶν Βιομηχανικῶν 'Επιχειρήσεων. β') Τῶν βιοτεχνικῶν και επαγγελματικῶν επιχειρήσεων, ὧν οί φορεῖς τυγχάνουσιν ήσφαλισμένοι εις τό Ταμεῖον 'Ασφαλίσσεως 'Επαγγελματικῶν και Βιοτεχνῶν. γ) Τῶν εμπορικῶν επιχειρήσεων, ὧν οί φορεῖς τυγχάνουσιν ήσφαλισμένοι εις τό Ταμεῖον 'Ασφαλίσσεως 'Εμπορῶν. Διευκρινίζεται ότι οί μισθωτοί των επαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν και εμπορικῶν επιχειρήσεων υπάγονται εις τās διατάξεις της παρούσης, εἴτω και αν οί φορεῖς αὐτῶν δέν είναι έγγεγραμμένοι εις τά μητῶα των οικείων ασφαλιστικῶν οργανισμῶν και των μισθωτῶν. δ') Τῶν

(*) Σ η μ. Ε.Ε.Δ. : Δηλαδή από τότε :

πάσης φύσεως Ἀνωνόμων Ἑταιριῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ νόμῳ 343/1945 «περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας ὠρισμένων διατάξεων τοῦ Ν. 118/1945» ὡς οὗτος αὐθεντικῶς ἡρμογνεύθη διὰ τοῦ Ν. 541/1945, τῶν κάτωθι περιφερειῶν:

- 1) Νομοῦ Εὐβοίας
- 2) Νομοῦ Ἡρακλείου Κρήτης
- 3) Νομοῦ Λέσβου
- 4) Νομοῦ Καβάλλας
- 5) Ἑπαρχίας Σύρου
- 6) Νομοῦ Μεσσηνίας
- 7) Νομοῦ Δαρίας
- 8) Νομοῦ Τριχάλων.

II. Εἰς τὰς ἄνω περιφέρειας, εἰς ἃς ἐπεξεστίνονται αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 118/1945, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Ν. Δ/τος 11/5/46, ἰδρύνονται Ὑποκαταστήματα τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας μὲ ἐδρας τὰς πόλεις Χαλκίδα, Ἡράκλειον (Κρήτης), Μυτιλήνην, Καβάλλαν, Σύρον, Καλάμας, Λάρισαν, Τρίκαλα.

Ἡ λειτουργία τῶν Ὑποκαταστημάτων θ' ἀρχίσῃ ἀφ' ἧς χρονολογίας ἡ τοπικὴ Ἐπιτροπὴ κηρύξῃ τὴν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ Ὑποκαταστήματος.

III. Πρόσωπα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλειν τῆς ἀνεργίας.

1) Εἰς τὴν ἀσφάλειν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται αἱ κάτωθι κατηγορίαι μισθωτῶν:

α') Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης μισθωτοὶ τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὰς ὡς ἄνω περιφέρειας.

β') Οἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἀποφάσεως προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων μισθωτοί, ἐφ' ὅσον οὗτοι πραγματοποιήσουν 270 ἡμερομίσθια εἰς οἵανδήποτε ἐπιχείρησιν ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης.

γ') Οἱ μισθωτοί, οἵτινες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης δὲν συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας μετὰ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἔχουν ὁμως πραγματοποιήσει ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1940 μέχρι τῆς δημοσίευσως τῆς παρούσης 270 ἡμερομίσθια εἰς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὁποίας ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 118/1945.

δ') Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης μισθωτοὶ οἱ συνδεδεμένοι διὰ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ Βιοτεχνικῶν, Ἑπαγγελματικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὧν οἱ φορεῖς αὐτῶν εἶναι ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ἢ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Βιοτεχνῶν καὶ Ἑπαγγελματιῶν, ὡς καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν πάσης φύσεως Ἀνωνόμων Ἑταιριῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων τῶν ἀναφερομένων ὑπὸ τοῦ Νόμου 343/1945 (Ἐπιχειρήσεις διεξαγόμεναι ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τῶν Δήμων ἢ διὰ λογαριασμὸν αὐτῶν, ὡς καὶ ἐκεῖναι, αἵτινες συνδέονται μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως (π. χ. Ἡλεκτροφωτισμοῦ, Ἀεριοφότος, Σιδηρῶν κλπ.).

ε') Οἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης προσλαμβανόμενοι μισθωτοὶ εἰς τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον οὗτοι πραγματοποιήσουν 270 ἡμερομίσθια εἰς οἵανδήποτε ἐπιχείρησιν ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ παραγράφῳ I τῆς παρούσης.

στ') Ὡσαύτως εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν, βιο-

τεχνικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν Ἀνωνόμων Ἑταιριῶν καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων περὶ ὧν ὁ Νόμος 343/1945, οἵτινες συνεδέοντο διὰ συμβάσεως ἐργασίας τὴν 13ην Φεβρουαρίου 1945 (ἡμερομηνία ἰσχύος Ν. 118/45) καὶ ἀπελύθησαν, ἀνεξαρτήτως πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, ὡς καὶ ἐκεῖνοι ἐκ τῶν μισθωτῶν, οἵτινες προσελήφθησαν μετὰ τὴν 13/2/45 εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῇ παρ. 1 τῆς παρούσης, ἐπραγματοποίησαν οὗτοι 270 ἡμερομίσθια εἰς αὐτὰς καὶ ἀπελύθησαν μεταγενεστέρως.

IV. 1. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποφάσεως:

α') Οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐν Ν. 683/45, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων (τραπεζιτικά ἐπιχειρήσεις).

β') Οἱ μισθωτοί, οἵτινες τυγχάνουν ἠσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ὄργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας (προσωπικὸν ἀλευρομύλων, μαζαρονοτεχνίται, τυπογράφοι, ἐργάται ἐμπορικῆς ἐπεξεργασίας καπνοῦ (ΤΑΚ), προσωπικὸν ἡμερησίου, περιοδικοῦ τύπου, ἐργάται λιγνιτωρυχείων, μεταλλείων, κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ προσωπικὸν πρακτορείων).

γ') Οἱ μισθωτοὶ τῶν χρηματιστηριακῶν γραφείων, τῶν μεσιτῶν ἀστικῶν συμβάσεων, οἱ μισθωτοὶ τῶν αὐτοκινήτων, οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐργοληπικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν φαρμακείων.

δ') Οἱ μισθωτοὶ τῶν δασικῶν, γεωργικῶν, ἀλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων καὶ

ε') Οἱ μισθωτοὶ ἀπασῶν τῶν κατηγοριῶν τῆς παρ. III τῆς παρούσης ἀποφάσεως, οἵτινες ἀπελύθησαν ἢ ἀπολύονται δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ Ν. 2112 ἢ τῶν διατάξεων τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ ἀπὸ 16/7/1920 Β. Δ/τος «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Νόμου 2112 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν». Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπαλλασσόμενοι διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως δικαιούνται ἐπιδόματος ἀνεργίας μετὰ τριήμερον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς των, ἐφ' ὅσον ἀναγγεῖλουν ἐγγράφως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν ἐν λόγῳ ἀπαλλαγὴν των ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης ἢ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς δηλώσεως ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναγγελία ἐγένετο μετὰ τὸ 7ήμερον.

Ὑποβολὴ δικαιολογητικῶν πρὸς ἐπιδότησιν τῶν ἀνέργων.

V. Διὰ τὰ τυχόν ἐπιδόματος ἀνεργίας οἱ μισθωτοὶ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων δέον τὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας τὰ κάτωθι δικαιολογητικά.

A. Οἱ μισθωτοὶ τῶν κατηγοριῶν α', β', δ', καὶ ε', τῆς παραγράφου III τῆς παρούσης ἀποφάσεως δέον τὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας:

α') Ὑπεύθυνον δήλωσιν περὶ τῆς ἀνεργίας των.

β') Τὴν κοινοποιηθεῖσαν αὐτοῖς ἐγγράφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

γ') Τὸ βιβλιάριον εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Κλαδικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὁργανισμοῦ παρ' ᾧ τυγχάνουν ἠσφαλισμένοι. Τὸ στοιχείον τοῦτο δὲν εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τοὺς μισθωτοὺς περιφερειῶν, εἰς ἃς δὲν ἰσχύει κυρία ἡ ἐπικουρικὴ ἀσφάλις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλῳ ἀσφαλιστικῷ Ὁργανισμῷ.

δ') Δύο φωτογραφίας καὶ

ε') Βεβαίωσιν περὶ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τοὺς οἰκείους καταλόγους τῶν Γραφ. Εὐρέσεως Ἐργασίας.

B. Οἱ μισθωτοὶ τῆς κατηγορίας γ' τῆς παρα-

γράφου III της παρούσης δέον όπως υποβάλλουν εις τὸ Ταμείον Ἀνεργίας.

α') Δηλώσιν ἀνεργίας.

β') Δύο φωτογραφίας.

γ') Βεβαίωσιν τοῦ ἐργοδότη ἢ τῶν ἐργοδοτῶν παρ' οἷς ἐργάσθησαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμφαίνεται τὸ χρονικὸν διαστήμα τῆς ἀπασχολήσεώς των καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1940 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ἐφ' ὅσον προκειται περὶ Βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ

δ') Τὸ βεβαιώσιν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ Ὑποτασσόμενου παρ' ᾧ τυγχάνουσιν ἡσφαλισμένοι ἢ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας αὐτοῦ σχετικὴν βεβαίωσιν τῶν Ὑποτασσόμενων τούτων καὶ

ε') Βεβαίωσιν ἐγγράφους τῶν εἰς τοὺς οἰκείους καταλόγους τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Προκειμένου περὶ μισθῶν τῆς κατηγορίας στ' παραγράφου III τῆς παρούσης απαιτεῖται ἐπὶ πλέον καὶ βεβαιώσεις τοῦ ἐργοδότη, ἐξ ἧς νὰ ἐμφαίνεται ὅτι οὗτοι συνδέοντο διὰ συμβάσεως ἐργασίας τὴν 13-12-45 καὶ μετεγενεστέρως ἀπελύθησαν ἢ βεβαίωσιν τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότη ὅτι οὗτοι προσελήφθησαν μετὰ τὴν 13 Φεβρουαρίου 1945, ἐπραγματοποίησαν 270 ἡμερομίσθια καὶ ἀπελύθησαν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

Τὸ ἐπιδόμα ἀνεργίας τῶν μισθῶν τῆς κατηγορίας στ' τῆς παραγράφου III τῆς παρούσης εἶναι τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ καταβαλλόμενον εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς κατηγορίας γ' τῆς παραγρ. III τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 118/45.

Γ. Οἱ μισθῶν τῶν κατηγοριῶν γ', στ' τῆς παραγρ. III τῆς παρούσης ἀποφάσεως δικαιούνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον υποβάλλουν εἰς τὸ οἰκείον ὑποκατάστημα τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, σχετικὴν δὴλῶσιν μετὰ τῶν ἀπαιτητῶν ὡς ἄνω δικαιολογητικῶν ἐντὸς 60 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ὑποκαταστήματος.

VI. *Ἐννοια τῶν Βιομηχανικῶν, Ἐπαγγελματικῶν, Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.*

1. Ὡς Βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης θεωροῦνται αἱ ἐγγεγραμμέναι ὡς τοιαῦται εἰς τὰ μητρώα τῶν οἰκείων ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, ὡς καὶ ἐκεῖναι περὶ ὧν ἤθελε ἀποφανθῇ τὸ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου ὅτι ἀποτελοῦσι τοιαύτας. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας.

2. Ὡς Ἐπαγγελματικαί, Βιοτεχνικαὶ καὶ Ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης θεωροῦνται ἐκεῖναι, ὧν οἱ φορεῖς ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμείον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν (ΤΕΒΕ) ἢ τὸ Ταμείον Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων (ΤΑΕ), ἀνεξαρτήτως τῆς ἐγγράφους τῶν ἢ μὴ εἰς τὰ μητρώα τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν Ὑποτασσόμενων.

3. Ὡς ἐπιχειρήσεις λειτουργοῦσαι ὑπὸ μορφήν Ἀνωνόμου Ἐταιρείας ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης θεωροῦνται αἱ νομίμως ἀνεγνωρισμέναι ὡς τοιαῦται.

4. Ὡς ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 343/45 θεωροῦνται ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις διεξαγόμεναι ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους ἢ Δήμων ἢ συνδεόμεναι μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως μονίμου ἐκμεταλλεύσεως (ὡς π. χ. Ἐπιχειρήσεις ἠλεκτροφωτισμοῦ, συγκοινωνιῶν ἐν γένει κλπ.).

5. Ὡς γεωργικαὶ ἐπιχειρήσεις μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης νοοῦνται αἱ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες σκοπὸν ἔχουν τὴν καλλιέργειαν

τῆς γῆς καὶ τὴν συγκομιδὴν γεωργικῶν προϊόντων.

VII. *Πόροι Ταμείου.*

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης αἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 ἀναφερόμεναι ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται ὅπως καταθέσωσιν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας εἰς Τράπεζαν ὀριζόμενῃν ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου 10 οἷο ἂν τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν τῶν παρ' αὐταῖς ἐργαζομένων μισθῶν ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν παράγρ. 6 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν. 118/45 ὀριζομένης προθεσμίας. Αἱ αὗται ἐπιχειρήσεις προβαίνουναι εἰς ἀπολύσεις μισθῶν ὑποχρεοῦνται ἐπὶ πλέον εἰς τὴν κατάθεσιν παρὰ τῇ αὐτῇ Τραπέζῃ καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας τῆς κατὰ τὰς παραγρ. 6 καὶ 7 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. 118/45 ἐφ' ἁπαξ εἰσφοράς.

2. Καθυστερούμεναι πρὸς τὸ Ταμείον Ἀνεργίας εἰσφοραὶ ἐπιβαρύνονται μὲ πρόσθετον τέλος ἀνερχόμενον εἰς 10 οἷο. Ἡ κυρία εἰσφορά καὶ τὸ πρόσθετον τέλος εἰσπραττόνται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων.

3. Δι' ἀποφάσεως ἡμῶν ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας δύναται νὰ μειοῦται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἡ εἰσφορά τοῦ ἀρθροῦ 9 παραγρ. 6 τοῦ Νόμου 118 τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων, αἵτινες ὑπέστησαν βλάβην ἢ καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεών των, ἐπηρεάζουσιν οὐσιωδῶς τὴν οἰκονομικὴν των ὑπόστασιν ἢ καθιστῶσαν ἀδύνατον τὴν ἐπαναλειτουργίαν των.

Ὡσαύτως δι' ἀποφάσεων ἡμῶν ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας δύναται αἱ αὗται ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις νὰ ἀλλάγῃσιν ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Ν. 2112 ἢ τοῦ Δ/τος τῆς 16/7/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

VIII. *Ἐγκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.*

1. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθῶν, οἵτινες ἐργάζονται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἀναφερόμενας ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης, εἶναι ἐγκυρὸς.

α) ἐφ' ὅσον γίνεται ἐγγράφως.

β) ἐφ' ὅσον ἀναγγέλλεται ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμείον Ἀνεργίας καὶ εἰς τὸ οἰκείον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας.

γ) ἐφ' ὅσον καταβάλλεται εἰς τὸν ἀπολύμενον ἐξ ὁλοκλήρου ἢ ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112 προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἢ τοῦ Β. Α. τῆς 16/7/20 προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν κλπ. ὀριζομένη ἀποζημίωσις.

IX. *Ὑποχρεώσεις τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθῶν των.*

Α. Ἡ παρὰ τῶν ἐν τῇ παραγρ. 1 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων ἀναγγελία τῆς ἀπολύσεως τῶν μισθῶν ἐντὸς τριμήνου εἰς τὸ Ταμείον Ἀνεργίας καὶ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας δέον νὰ περιλαμβάνῃ τὰ κάτωθι στοιχεία.

1) Ἀριθμητικὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως κατ' εἰδικότητα.

2. Κατάστασιν τῶν ἀπολυομένων ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμφαίνεται α) τὸ ὀνοματεπώνυμον αὐτῶν, β) τὸ ὄνομα πατρὸς ἐκάστου αὐτῶν, γ) ἡ εἰδικότης, δ) πᾶσαι αἱ κατὰ καιροὺς διενεργηθεῖσαι μεταβολαὶ (ἀπόλυσις, ἐπαναπροσλήψις κλπ.), ε) χρονολογία ἀρχικῆς προσλήψεως, στ) ἔτος γεννήσεως, ζ) τόπος γεννήσεως, η) ἔγγαμος, ἄγαμος, οἰκογενειακὰ βάρη, θ) δ/νσις κατοικίας, ι) ἀριθμὸς ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ΙΚΑ ἢ ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ Ὑποτασσόμενου παρ' ᾧ ὁ ἀπολύμενος τυγχάνει

ήσφαλισμένους και ια) αποδοχαί κατά την ημέραν της απολύσεως.

3) Η άναγγελία όσαύτως δέον νά συνοδεύηται: α) Προκειμένου περί Βιομηχανικών Έπιχειρήσεων υπό πιστοποιητικού του οικείου Έμπορικού και Βιομηχανικού Έπιμελητηρίου, έξ ού νά προκύπτη, ότι είναι έγγενραμμένη ός βιομηχανική επιχείρησης εις τά μητρώα αούτου.

β) Προκειμένου περί Βιοτεχνικών και Έπαγγελματικών Έπιχειρήσεων υπό πιστοποιητικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Έπαγγελματιών και Βιοτεχνών της Ελλάδος, έξ ού νά προκύπτη ότι ό φορέας της επιχείρησης τυγχάνει ήσφαλισμένος παρά τώ Ταμείω τούτω.

γ) Προκειμένου περί Έμπορικών Έπιχειρήσεων υπό πιστοποιητικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Έμπόρων, έξ ού νά προκύπτη ότι ό φορέας της επιχείρησης τυγχάνει ήσφαλισμένος παρά τώ Ταμείω τούτω.

δ) Προκειμένου περί των πάσης φύσεως Άνωγνών Έταιριών, ός και των επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων των αναφερομένων εις τόν Ν. 343/45, τό Φ.Ε.Κ. έν τώ όποίω δημοσιεύεται τό Καταστατικόν αούτων ή ή μετά του Κράτους κλπ. σύμβασις.

Β) Άπασαι αί επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, περιλαμβανόμενών και των άσχυμένων υπό του Δημοσίου ή των Δήμων και Κοινοτήτων και των λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, υποχρεούνται, όπως προσλαμβάνουν τούς πάσης φύσεως μισθωτούς των τούς συνδεομένους διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου ούς προτίθενται νά άσασχολήσουν εις περιφερείας έφ' όν έφαρμόζονται αί διατάξεις της παρούσης, μέσω του οικείου Γραφείου Εύρέσεως Έργασίας της περιφερείας των.

Οί υπό του Γραφείου Εύρέσεως Έργασίας υποδεικνυόμενοι πρός εργασία άνεργοι δέον νά προέρχονται κατά ποσοστόν 50 ο/ο έκ των υπό του Ταμείου Άνεργίας επιδοτουμένων τιοιούτων.

Έάν ό αίτούμενος παρά του Γραφείου Εύρέσεως Έργασίας άριθμός των μισθωτών είναι περιττός, τό προκύπτον κλάσμα συμπληροῦται έκ των επιδοτουμένων υπό του Ταμείου.

Έν περιπτώσει παραβάσεως της παρούσης παραγράφου αί ός άνω επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις υποχρεούνται νά καταβάλλουν εις τό Ταμείον ποσόν ίσον πρός τās άποδοχάς των κατά παράβαν άσασχολουμένων μισθωτών, εισπραττομένων παρ' αούτου ός δημοσίον έσόδον.

Χ. Χρόνος έναρξεως της επιδοτήσεως και παραγραφής.

1. Η υπό του άρθρου 13 του Ν. 118/45 όριζόμενη άναμονή άρχεται από της έπομένης της υποβολής παρά του άνεργου αδοποροσώπως έγγραφου δηλώσεως άνεργίας εις τό Ταμείον Άνεργίας.

2. Τό επίδομα άνεργίας καταβάλλεται εις τό τέλος έκάστου δεκαπενθημέρου, υπολογιζόμενον 12,5 ήμερομισθίων διά τούς εργάτας και τεχνίτας και 15 ήμερομισθίων διά τούς υπαλλήλους ή εις τό τέλος έκάστης εβδομάδος κατά την αούτην ός άνω άναλογίαν.

3. Η αξίωσις επί των επιδομάτων άνεργίας παραγράφεται μετά πάροδον μηνός άφ' ής τούτο είναι εις την διάθεσιν του δικαιούχου, τό δέ δικαίωμα της επιδοτήσεως παραγράφεται μετά πάροδον έξαμήνου από της λήξεως της κατά την παράγρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 118/45 όριζόμενης τριμήνου προθεσμίας.

XI Διάρκεια επιδοτήσεως.

1. Τό άνώτατον όριον επιδοτήσεως έκάστου ά-

νέργου δέν δύναται νά υπερβαίνη τό χρονικό διάστημα των έννέα (9) μηνών. Έξαιρετικώς διά τούς άνέργους μισθωτούς, οί όποιοι εγκατεστάθησαν μετά τό έτος 1940 εις πόλεις καθορισθησομένης δι' άποφάσεως ήμών, τό άνώτατον όριον επιδοτήσεως τούτων από τό Ταμείον Άνεργίας όρίζεται εις τρεις μήνας (3).

2. Αν' άποφάσεως ήμών εκδιδομένης μετά γνώμην του Δ.Σ. του Ταμείου Άνεργίας, δύναται τά ός άνω όριζόμενα άνώτατα χρονικά όρια επιδοτήσεως ν' αυξάνωνται μέχρι του διπλασίου.

Η παρούσα ίσχύει άφ' ής ή τοπική Έπιτροπή του Έποκ/τος δι' άποφάσεώς της κηρύξει την έναρξιν τούτου.

Έν Αθήναις τη 5 Ιουνίου 1946

4916)883)1946 Άπόφ. Έπουργών Οικονομικών και Έργασίας

Περί καθορισμού άποζημιώσεως δι' εργασία εκτός έδρας των πληρωμάτων ρυμουλκών κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 93 της 7 Ιουνίου 1946)

Έχοντες ύπ' όψει: 1) τās διατάξεις του Νόμου 28/1944, ός αόθεντικώς ήμηνενύθησαν διά του Α. Ν. 866/46 και 2) σύμφωνον γνώμην του Όργανισμού Άνελεύσεως Ναυγίων και μετά σύμφωνον γνώμην του Κυβερνητικού Οικονομικού Συμβουλίου, άποφασίζομεν:

Καθορίζομεν όπως εις τά πληρώματα των καταδυτικών μηχανών, πλωτών γερανών και ρυμουλκών, τά όποια προσλαμβάνονται έξ ενός λιμένος και άποστελλονται μακράν των έστιών των εις άλλον πρός εργασία καταβάλλεται πρόσθετος ήμεροσμία άποζημιώσις επί πλέον του έκάστοτε κεραινομισθίου ήμερομισθίου διά τά εκτός της έδρας έξοδα τροφής, σιγάσεως, κλπ. ίση πρός τό ποσόν του έκάστοτε νομίμου ήμερομισθίου.

Η ίσχύς της παρούσης άρχεται από της υπογραφής της.

Έν Αθήναις τη 20 Μαρτίου 1946

18133)1946 Άπόφ. Έπουργών Οικονομικών και Έργασίας

Περί επεντάσεως της ύπ' αριθ. 5629)19-3-46 άποφάσεως και έν Πάτραις.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 93 τη 7 Ιουνίου 1946)

Έχοντες ύπ' όψει τās διατάξεις των Άναγι. Νόμων 28/1944 και 866/1946, μετά σύμφωνον γνώμην του Κυβερνητικού Συμβουλίου Συντονισμού, άποφασίζομεν:

Επεντείνομεν από της 18 Μαΐου 1946 τās διατάξεις της ύπ' αριθ. 5629 της 19 Μαρτίου 1946 ήμετέρας άποφάσεως «περί καθορισμού άποδοχών προσωπικού Κοινοπραξίας Έταιρειών Πετρελαίου» και επί του έν γένει προσωπικού των έν Πάτραις εργασιών της Κοινοπραξίας Έταιρειών Πετρελαίου.

Έν Αθήναις τη 22 Μαΐου 1946.

17295)1946 Άπόφ. Έπουργών Οικονομικών και Έργασίας.

Περί 500δράχμον προσαυξήσεως εις τό ήμ)σθιον των εργατοτεχνικών Καπνοβιομηχανικών Έπιχειρήσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 93 της 7 Ιουνίου 1946).

Έχοντες ύπ' όψει: 1) τās διατάξεις των Άν. Νόμων 28/44 και 866/46, 2) την άνάγκην της έπαυ-

ξήσεως τῆς παραγωγῆς τῶν Ἐργοστασίων Καπνοβιομηχανίας πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινοῦ καὶ τὴν συνεπείᾳ ταύτης ὑπερέντασιν τῶν δυνάμεων τῶν ἐργαζομένων, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὅπως ἀπὸ 11/5/1946, χορηγηθῇ εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐν τῇ Χώρᾳ Καπνοβιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων προσαύξεσις, ὑπὸ τύπον προσωρινοῦ ἐπιδόματος, ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων (500) ἐφ' ἑκάστου πραγματοποιουμένου ἡμερομισθίου.

Ἡ ὡς ἄνω προσαύξεσις χορηγεῖται ἐπὶ τῶν κανονισμένων διὰ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων ἡμῶν ἡμερομισθίων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Μαΐου 1946.

13459)1997]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Περὶ προσαυξήσεως ἡμερομισθίων προσωπικοῦ μηχανημάτων Λιμενικῶν ἔργων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 93 τῇ 7 Ἰουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τῶν Α. Ν. 28]1944 καὶ 866]1946, 2) σχετικὴν πρότασιν τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν ἔργων, 3] τὴν ὑπ' ἀριθ. 4916]46 ἀπόφασιν ἡμῶν «περὶ διπλασιασμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐκτὸς τῆς ἔδρας τῶν ἐργαζομένων πληρωμάτων ρυμουλκῶν κλπ. πλωτῶν μέσων», ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὅπως ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1946 χορηγῇται εἰς τὰ ἐκτὸς τῆς ἔδρας τῶν (Πειραιᾶ) ἐργαζόμενα πληρώματα τῶν μηχανημάτων λιμενικῶν ἔργων (βυθοκόρους κλπ.) εἰδικὸν ἐπιδόμα τροφῆς ἐκ δρχ. τριῶν χιλιάδων (3000), ἀνεξαρτήτως ἡμερομισθιακῆς κατατάξεως καὶ διὰ πᾶν πραγματοποιούμενον ἡμερομισθίου.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαΐου 1946.

17296]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς παρ. 3 τῆς ὑπ' ἀρ. 3602]8)2)46 ἀποφάσεως.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 93 τῇ 7 Ἰουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 28]1944, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθησαν ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 866]46, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν :

1. Ἡ ἐννοία τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς παρ. 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3602 τῆς 8 Φεβρουαρίου 1946 ἡμετέρας ἀποφάσεως (1) εἶναι : α) ὅτι ὁ δυνάμει αὐτῆς καθοριζόμενος βασικὸς μισθὸς τῶν τραπεζιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ δεκαπλασίου τοῦ μισθοῦ, ὡς οὗτος παρεσχέθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρ. 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12100 τῆς 21 Ἰουνίου 1945 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18900 τῆς 28 Αὐγούστου 1945, ἡμετέρων ἀποφάσεων, β) ὅτι τὸ ἐπιδόμα οἰκογενειακῶν βαρῶν, τὰ ὀριζόμενα εἰς τὴν παράγρ. 4, ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δυνάμει αὐτῆς καθοριζόμενου βασικοῦ μισθοῦ, γ) ὅτι τὰ εἰς τὴν παρ. 1 αὐτῆς ὀριζόμενα κατὰ κατηγορίας Τραπεζῶν ἀνώτατα ὄρια μισθοῦ, δὲν ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

2. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 10363 τῆς 22 Μαρτίου 1946 ἡμετέρα ἀπόφασις (2) μὴ δημοσιευθεῖσα διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως θεωρεῖται ὡς οὐδέποτε ἰσχύουσα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1946.

6244]1078]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ μισθολογίων ἀδελφῶν νοσοκόμων εἰς ιδιωτικὰς κλινικάς καὶ ἰατρεῖα.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 93 τῆς 7 Ἰουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 καὶ 2) σύμφωνον γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν :

1. Καθορίζομεν ὅτι αἱ εἰς τὰς ιδιωτικὰς κλινικάς καὶ ιδιωτικὰ ἰατρεῖα ἐργαζόμεναι ἀδελφαὶ νοσοκόμοι καὶ καθαρίστριαι ὑπάγονται εἰς τὸ δι' ἡμετέρων ἀποφάσεων καθοριζόμενον ἐκαστοτε διὰ τοὺς ιδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς μισθολόγιον, ἀναλόγως τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 199]1936 Α.Ν.

2. Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ ἐργοδότης παρέχει τροφήν, κατοικίαν, πλυστικά κλπ. δύναται νὰ κρατῇ ἐκ τοῦ κατὰ τὴν παράγρ. 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενου μισθοῦ τὰ 2]3 αὐτοῦ, ἐὰν δὲν χρησιμοποιῇ τὸ δελτίον τροφίμων τοῦ μισθωτοῦ, τὸ 1]3 δὲ ἐὰν χρησιμοποιῇ τοῦτο.

3. Ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ μεταβάλλῃ τὸ ὑφιστάμενον μικτὸν σύστημα ἀμοιβῆς (παροχῆς ἡλατωμένου μισθοῦ καὶ κροφῆς) καὶ νὰ καταβάλλῃ ἀκέραιον ἄνευ παροχῆς τροφῆς τὸν κατὰ τὰ ἐν παράγρ. 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενον μισθόν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἠθέλει ζητηθεῖ ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τοῦ ἐν ἐκαστῇ κλινικῇ ὑπηρετοῦντος ἐργατοῦ ὑπαλληλικῶ προσωπικοῦ.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν καὶ ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ τὰς πάσης φύσεως ιδιωτικὰς κλινικάς καὶ ἰατρεῖα μόνον, ἐξαιρουμένων τῶν νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων (νοσοκομείων καὶ θεραπευτηρίων)

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1946

18510]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ διευθετήσεως ζητημάτων τινῶν προκυνψάντων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς προγενεστέρων τινῶν ἀποφάσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 93 τῆς 7 Ἰουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]1944 καὶ 866]46 καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν πρὸς διευθέτησιν προκυνψάων ἀμφισβητήσεων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἡμετέρων τινῶν ἀποφάσεων, τὰ ἑξῆς :

1) Τῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, ἥς ἔτυχον αἱ διάφοροι κατηγορίαι μισθωτῶν διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον ἐ. ἔ., δυνάμει εἰδικῶν ἡμετέρων ἀποφάσεων, (ὡς π. χ. Κλωστοῦφαντουργοί, ἀπόφ. 3000]46, ἐργάται Σιδηροβιομηχανίας ἀπόφ. 1508]46, ἐργάται Καπνοβιομηχανίας ἀπόφ. 1092]46 κλπ.), δικαιούνται εἰς ἀκέραιον πάντες οἱ διατελέσαντες εἰς σχέσιν ἐργασίας, καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ 5]31 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. χρονικὸν διάστημα. Ἐὰν ἡ σχέσις ἐργασίας διήρκεσεν ὀλιγώτερον χρονικὸν διάστημα καταβάλλεται μέρος τῆς ἀνωτέρω οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, ἀνάλογον πρὸς τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, καθ' ὃ διήρκεσε αὕτη.

2) Τῆς ἀνωτέρω οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως δικαιούνται καὶ οἱ : α) ἐφεδρὸι ὅπλιται κατὰ ποσοστὸν ἀνάλογον πρὸς τὸ κατὰ Νόμον 3514 ἐφεδρικὸν ἐπιδόμα καὶ β) οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ ἐν ἀδείᾳ μετ'

(1) ΕΕΑ 5, σελ. 95.

(2) ΕΕΑ 5, σελ. 191.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

*Η στήλη αυτή έχει σκοπό να διευκολύνει τὸν ἀναγνώστη σὲ ζητήματα τρεχούσης ἐπιτακτικότητος. Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς, ὅμως εἶναι γενικώτερον, ὥστε νὰ εἶναι σκόπιμη ἡ τοκτική καὶ πῶς περὶ ἀπὸ τὸν κύριο τῶν ἀλλήλων λογαφουμένων παρακολουθήση.

Γ. Κ. Ἐνταῦθα: Σύμφωνα μετὰ τὸν νόμον 771] 1937 ἐξομοιώνεται μετὰ ἀπόλυση καὶ κάθε μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐφεδρὸν παλαιῶν πολεμιστοῦ. Δικαίωμα, ἐπομένως, ἔχει ὁ ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστής, πού εἶναι, σύμφωνα μετὰ τὰ νομικὰ στοιχεῖα, ὑπάλληλος, ἂν ὁ ἐργοδότης, μετὰ ἀλλαγὴ τῶν ὁρῶν τῆς ἐργασίας, ἀξιώνει νὰ ἐργασθῇ ὡς ἐργάτης νὰ ἀρνηθῇ τῇ βαρύτερῃ αὐτῇ ἐργασίᾳ, πού εἶναι ἀσφαλῶς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὁρῶν τῆς ἐργασίας (*Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1154]1929 Θέμ. ΜΑ' 375).

*Ἀπὸ τὴν παράνομη αὐτὴ ἐνέργεια δημιουργεῖται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ κάμει ἀγωγή στὸ Δικαστήριον, μετὰ αἴτημα τὴν πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν του καὶ ἀκόμη, ἂν θέλει, νὰ προσφύγει στὴν ἀρμόδια Πρωτοδικεϊακὴ Ἐπιτροπὴ Προστασίας Ἐφεδρῶν Παλαιῶν Πολεμιστῶν.

Σύμφωνα μάλιστα μετὰ μιὰν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ. Ε. 739]1940), γιὰ νὰ εἶναι ἀρμόδια ἡ Ἐπιτροπὴ, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ λυθῇ προηγουμένως ἀπὸ τὸν μισθωτὸ ἡ συμβασιὴ ἐργασίας. Μπορεῖ, δηλαδή, καὶ ἂν ὑποκύψει στὴ θέλησιν τοῦ ἐργοδότη, νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἐργάζεται μετὰ τὸν νέον ὁρὸν καὶ νὰ καταφύγει στὴν Ἐπιτροπὴ.

Φ. Π. Πειραιᾶ: Εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον τὸ ζήτημα, πού ἀνακινεῖ τὸ γράμμα σας. Ἡ ἐπέκτασις τοῦ νόμου 118]1945, πού ἐγίνε μετὰ τὸ πασιγνωστὸ τώρα Ν. Α. 8]11 Μαΐου 1946, θὰ δημιουργήσῃ ἕνα πλῆθος ζητημάτων, πού φυσικὰ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν θὰ λυθῶν ἀπὸ τὴν ἐπιστῆμιν καὶ νομολογίαν.

*Ἐνα ἀπὸ τὰ ζητήματα αὐτὰ εἶναι καὶ αὐτό, πού μᾶς γράφετε: Μπορεῖ ἕνας μισθωτός, πού

ἀποδοχῶν διατελέσαντες εἰς ἀκέραιον καὶ γ) οἱ ἐν καταστάσει μὴ ἀπασχολήσεως διατελέσαντες, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασίας, κατὰ 50 ο).
3) Ὅσοι ἐκ τῶν μισθωτῶν τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τῆς παρούσης ἔλαβον τὴν ἐν λόγω οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν εἰς ἀκέραιον ἢ κατὰ ποσοστὸν ἀνώτερον τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου, δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς ἐπιστροφὴν ἢ συμψηφισμόν.
4) Ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀκυρωθείσης ἐξ ὑπαρχῆς ὑπ' ἀριθ. 31265]45 ἡμετέρας ἀποφάσεως (*) καταβληθεῖσα διαφορά ἀποδοχῶν δὲν ἐπιστρέφεται, οὐδὲ συμψηφίζεται.
5) Εἰς τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς (ὑπαλλήλους, ὑπηρέτας καὶ ἐργατοτεχνίτας) τῶν ἐπιχειρησέων καὶ ἐργασίῶν ἐν γένει συνεχοῦς ἢ μὴ λειτουργίας, ὅσους ἀπασχολῶνται ἀπὸ 10 μ. μ. μέχρι 6 π. μ., καταβάλλονται αἱ ἐκάστοτε κεκανονισμέναι νόμιμοι ἀποδοχαί, ἡδύμεναι κατὰ 25 ο).
Ἡ παρούσα ἀπόφασις ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν καὶ δέον ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαΐου 1946.

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἀποφ. τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν κα-
τασκευασμένων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀκυρωθεῖσα διὰ
τῆς ὑπ' ἀριθ. 4693]1946 ἐκτελέσ. ἀποφάσεως (ΣΕΔ 5, 19).

ὑπάγεται στὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, νὰ προειδοποιηθῇ γιὰ τὴν ἀπόλυσή του, ἀντὶ νὰ καταβληθῇ σ' αὐτὸν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112;

Μετὰ τὴν πρώτην ἀρχικὴ διατύπωσιν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118]1945, ὅπου ὑπῆρχε ἡ λέξις «πλεονάζον» καὶ μόνο ἂν ὁ μισθωτός ἐπλεονάζε ἦταν δυνατὴ ἡ ἀπόλυσις, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶχε δυσκολία γιὰ ἕνα ἀβίαστο συμπέραςμα. Ἡ ἐννοία τοῦ «πλεονάζοντος» ἦταν συνυφασμένη μετὰ τὴν ἀπροειδοποίησιν ἀπόλυσιν. Ἀλλοιῶς θὰ ἦταν παράδοξον νὰ πλεονάζει ὁ μισθωτός σὲ μιὰ βιομηχανικὴ ἐπιχείρησιν καὶ νὰ προειδοποιεῖται γιὰ τὴν ἀπόλυσή του, μάλιστα σὲ περιπτώσεις πολυτελοῦς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου πρὶν ἀπὸ πολλοὺς μῆνες, σύμφωνα μετὰ τὸν νόμον 2112]1920, καθὼς τροποποιήθηκε μετὰ τὸν νόμον 4558]1930. Τὶ εἶδους τότε «πλεονάζον» ἦταν; Ὑστερα ὅμως ἀπὸ τὸ Ν. Α. 8]11 Μαΐου 1946 ἀλλάξε ἡ βάση γιὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Καθὼς εἶναι γνωστὸ, ἔχει ὁ ἐργοδότης δικαίωμα νὰ καταγγεῖλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, χωρὶς νὰ ἐξετάζεται ἡ αἰτία τῆς καταγγελίας.

Μολαταῦτα, ἔχουμε τὴ γνώμην πὼς τὸ πρᾶγμα δὲν πρέπει νὰ ἔχει ἀλλάξει. Τὸ Ν. Α. 8]11 Μαΐου 1946 προβλέπει μιὰν κλιμακωτὴν ἐξασφάλισιν τοῦ μισθωτοῦ στὴν περίπτωσιν τῆς ἀπολύσεώς του. Γιὰ ἀντίβαρον τῆς ἀπολύσεως θέλει τὴν πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112 καὶ τὴν ἐπιδότησιν ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.

Ἡ πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 δὲν ἔπαισε νὰ εἶναι ἕνα οὐσιώδες στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐμφαντικὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118]1945 ὁρίζει πὼς ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἐγκυρὴ ἀπὸ τότε πού θὰ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112. Ἀρα, χωρὶς τὴν ἀποζημίωσιν, πού τὴ θέλει ὁ νομοθέτης ὅχι σάν συνέπεια τῆς ζημίας πού μπορεῖ νὰ ὑποστῇ ὁ μισθωτός, μ' ἕνα κατ' ἀποκοπὴν προσδιορισμὸν τῆς, καθὼς εἶναι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 (βλέπε Α.Π. 1]1937, ΕΕΔ δ' 323), ἀπὸ τὴν παραμείνησιν τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, ἀλλὰ σάν ἕνα στοιχεῖον τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου γιὰ τὴν ἐπιδότησιν, ἡ καταγγελία εἶναι ἀκυρὴ.

Αὐτὴ, σὲ γενικὰς γραμμές, εἶναι ἡ γνώμην μας. Θὰ παρακολουθήσουμε τὸ ζήτημα στὴν ἐφαρμογὴν του ἀπὸ τὴ δικαστηριακὴ πρακτικὴ καὶ θὰ ἐπανέλθουμε.

Α. Κ. Ἐνταῦθα: Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατοῦ Δικαίου», φίλε μας, δὲν εἶναι ἀπλῶς ἐξηγητογραφικὴ ἐκδοσις. Εἶναι νομικὸ περιοδικὸ καὶ ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κινεῖται μέσα στὰ νομικὰ πλαίσια. Νὰ μὴ σὰς κάμνει λοιπὸν ἐντύπωσιν γιὰτὶ δὲν δημοσιεύονται στὸ περιοδικὸ μας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ἀμέσως μετὰ τὴν ὑπογραφήν των ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργούς. Σύμφωνα μετὰ τὸν νόμον 28]1944, γιὰ νὰ ἔχῃ νόμιμην ἰσχὺν μιὰ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, πρέπει ὁποσδήποτε νὰ δημοσιευθῇ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἀν συνήθως βραδύνουν νὰ δημοσιευθοῦν, αὐτὸ δὲν εἶναι λόγος, πού νὰ ἐπιβάλλει σ' ἕνα νομικὸ περιοδικὸ ν' ἀγνοήσῃ τὴ βασικὴ αὐτὴ ἀρχὴ καὶ νὰ πληροφωρήσῃ ἀπλῶς τοὺς ἀναγνώστες του γιὰ τὴν ὑπογραφήν αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, πρᾶγμα νομικὰ, ἐπαναλαμβάνουμε, ἀσκοπο. Ὁ γῶρος μας, ἐξ ἄλλου, εἶναι πολὺτιμος.

Κ. Π. Πειραιᾶ: Τὸ ἔχουμε ὑπ' ὄψει μας. Θὰ ἐξετασθῇ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ νομικὸ ζήτημα σ' ἕνα ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη μας.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ Ν. 118)1945

(Επαγγελματίαι καὶ Βιοτέχναι)

Καθὼς εἶναι γνωστόν, μὲ τὸ πρόσφατον Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 ἐπεξετάθη ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπάς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ρητῶς ἀναφέρονται εἰς αὐτό.

Ὡς βιοτεχνικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ ἐπιχειρήσεις νοοῦνται ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων οἴφορες τυγχάνουν ἠοφαισιζόμενοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ βιοτεχνικὴ ἐπιχείρησις διακρίνεται τῆς βιομηχανικῆς ἐκ τῆς χρήσεως τῆς κινητηρίου δυνάμεως τοῦ ἐργαστηρίου τῆς, εἰς τὸ ὁποῖον διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς πρώτης ὕλης πρὸς παραγωγὴν ἀγαθῶν ἢ τὸν ἐξευγενισμόν καὶ ἐπισκευὴν προϊόντων πρωτεύουσαν θέσιν ἔχει ἡ ἐργασία διὰ τῶν χειρῶν καὶ δὲν γίνεται χρήσις συνολικῆς κινητηρίου μηχανικῆς δυνάμεως ἀνωτέρας τῶν δώδεκα πραγματικῶν ἰππῶν ἢ δὲν γίνεται μὲν εἰς αὐτὸ ἐπεξεργασία πρώτης ὕλης, ἀπαιτεῖται ὅμως διὰ τὴν εἰς αὐτὸ ἐργασίαν τοῦ ἐπιχειρηματίου τεχνικὴ τοῦτου κατάρτισις (πρβλ. 12 Δεκεμβρίου 1939 β. δ. «περὶ τοῦ τρόπου ἐνισχύσεως τῶν βιοτεχνῶν ὑπὸ τῆς Βιοτεχνικῆς Ἑστίας ἐν τῇ ἐνασχίσει τοῦ ἐπαγγελματῆος των», *Ch. Gid. Cours d'économie politique* edition 1911, chapitre III, Ἐφετ. Θεσσαλονίκης 189/1929 Θέμ. ΜΑ' 24).

Τὸ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 ὅμως ἔχει ὡς προϋπόθεσιν τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118/1945 καὶ ἐπὶ τῶν βιοτεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐπιχειρήσεων νὰ εἶναι φορεῖς αὐτῶν ἠοφαισιζόμενοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ Νόμου 6364 τῆς 29/31 Ὀκτωβρίου 1934 «περὶ ἰδρύσεως Ταμεῖου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν τῆς Ἑλλάδος» (βλέπε καὶ ὑπ' ἀριθ. 22695 τῆς 23 Ἀπριλίου 1938 ἀπόφασιν Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως καταστατικοῦ τοῦ Ταμεῖου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος»), εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἀσφαλιζονται ὑποχρεωτικῶς ἅπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι ἐπαγγελματίαι καὶ βιοτέχναι, οἱ διατηροῦντες ἐπαγγελματικὸν ἢ βιοτεχνικὸν κατάστημα τῶν κατηγοριῶν τῶν ἐνδεικτικῶς ἀναφερομένων εἰς τὸν περί συστάσεως Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν Ἐπιμελητηρίων νόμον 3305 τῆς 20/14 Ἀπριλίου 1925 (1).

Ἐπομένως οἱ φορεῖς τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων ὑπάγονται εἰς τὰς ἐκ τοῦ νόμου 118/1945 ὑποχρεώ-

ΑΞΙΑ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

Προκαλεῖται ἰδιαιτέρως ἡ προσοχὴ τοῦ ἀναγνώστου ἐπὶ τοῦ ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 370), κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικῆς Πράξεως, ἐπεκυρώθησαν, μεταξύ ἄλλων νομοθετημάτων τῆς Κατοχῆς, τὰ ἀρθρα 4, 5, 6 τοῦ νόμου 765/1943, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον ἀφορᾷ τὰς γνωστὰς δικονομικὰς μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ὁ νόμος 1968/1944, διὰ τοῦ ὁποίου αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ἐκδικάζονται, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπὸ Πρωτοδίκου.

Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 325/1945 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 373), κατηργήθη διὰ τὸ μέλλον τὸ Ν. Δ. 424/1941 καὶ τὰ ἀρθρα 1, 2, 3, 7, 8, 9 τοῦ νόμου 765/1943.

Πρέπει νὰ ὑπομνησθῇ, ὅτι ἡ διὰ τὸ μέλλον κατάργησις (τὸ Ν. Δ. 424/1941 καὶ ὁ νόμος 765/43, πλὴν ὠριωμένων αὐτοῦ ἀρθρῶν, ἔχει καταργηθῇ καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως κλπ.») ἐνδιέφερε διὰ τὴν νομιμοποίησιν τῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος αὐτῶν δικαιοπραξιῶν.

σεῖς εἰσφορὰς ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας μετ' αὐτῶν μισθωτῶν καὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Ν. 118/1945.

Ἡ ἀμφιβολία, ἡ ὁποία προέκυψε, ὅσον ἀφορᾷ τὸν κύκλον τῶν ἀσφαλιζομένων διὰ τοῦ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 προσώπων, ἀν δηλαδὴ ἀσφαλιζονται οἱ κατὰ τὴν 13 Φεβρουαρίου 1945, ἡμέραν δημοσιεύσεως τοῦ Ν. 118/1945, ὑπηρετοῦντες μισθωτοὶ (πρβλ. τὴν δόξαν ἀφορμὴν ἀμφιβολίας εἰληγτ. ἐκθεσιν τοῦ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946, ΕΕΔ 5, 284), νομίζομεν, ὅτι ἐλύθη — καὶ ὀρθῶς (πρβλ. *Σ. Βερρην*, ΕΕΔ 5, 332), ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς ὅτι ἀρκεῖ νὰ ὑπηρετούν οἱ μισθωτοὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων (βλέπε ὑπ' ἀριθ. 20319/1946 ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 5 σελ. 378) Ἐπομένως καὶ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τούτων πρέπει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Ν. 118/1945.

Α — Ω

(1) Ταιούτοις εἶναι (ἀρθρ. 6 νόμου 3305) οἱ μακροπῶλαι, μαρμαρογλύπται, σανδαλοποιοί, λαχανοπῶλαι, ὀπωροπῶλαι, κτηναγοπῶλαι, ξυνοδόχοι θύνων, φωτογράφοι, κορυφεῖς, κομμωταί, ὑποδηματοποιοί, ἐμπροσθητάται, γάπται καφεπῶλαι, χρυσοπῶλαι, οἰνομάγειροι, οἰνοπῶλαι, ποντοπῶλαι, διευθυνταὶ ἐστιατορίων, πωληταὶ εἰδῶν νομῆς καὶ ἐγχωρίων προϊόντων, ἰχθυοπῶλαι, ζυθοπῶλαι, κατασκευασταὶ ποτῶν, ἀεροκαθαριστοί, ἐδωδιμοπῶλαι, χαλκουργοί, σιδηρουργοί, φανοποιοί, πωληταὶ κούσιμου ὕλης, κατασκευασταὶ εἰδῶν γυναικείας ἀμφιέσεως, ζαχαροπλάσται, ἐφαπλωματοποιοί, ψαλουργοί, λεπτουργοί, μικτοὶ μικρῆμποροι συνοικιῶν, καρ-

ροποιοί, καθελκοποιοί, φαρμακοποιοί, ἀρτοποιοί, γολακτοπῶλαι, ἀγγειοπλάσται, κοσμητοποιοί, ἰδιοκτητῆς καθαριστηρίων καὶ βαφείων, πεταλωταί, σαγματοποιοί, σιδηρωταί, σερωθροποιοί, σκητορράπται, ταυτοπλέκται, σκευοτολισταὶ οἰκῶν, σφραγιδοχοράκται, ἐπιδιορθωταὶ ὥρολογίων καὶ κοσμημάτων, ἐπιδιορθωταὶ πλῶν, στιλβωταί, ἐπισκοποιοί, ὡς καὶ πάσης ἄλλης φύσεως ἐπαγγελματίαι, διατηροῦντες κατάστημα λιανικῆς πωλίσσεως, ὡς καὶ χειροτέχναι ἰδιοκτητῆς ἐργαστασίων ἢ ἐργαστηρίων, τῶν ὁποίων τὰ προϊόντα πωλοῦνται ἐπιτοπῶς καὶ λιανικῶς (βλέπε καὶ τὸ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1939 β. δ. «περὶ τρόπου ἐνισχύσεως τῶν βιοτεχνῶν ὑπὸ τῆς Βιοτεχνικῆς Ἑστίας ἐν τῇ ἐνασχίσει τοῦ ἐπαγγελματῆος των», ὅπου ὡς βιοτέχνη θεωροῦνται οἱ ἐπ' ὀνόματι τῶν διατηροῦντες ἐν τῶν ἐνδεικτικῶς ἀναφερομένων εἰς αὐτὸ βιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων ἢ καταστημάτων.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 14 (116)

ΑΘΗΝΑΙ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1946

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ

Νομοθετική πολιτική

Μετά κάθε πόλεμο εμφανίζεται έντονη η πίεση του αίσθηματος της δικαιοσύνης, που επιβάλλει να προστατευθούν ιδιαίτερα οι πολεμιστές, όσοι τουλάχιστον ανήκουν στις φάλαγγες των οικονομικώς ασθενών και επισιτιζόμενων στις εστίες των από τις φλόγες του πολέμου αδυνατούν, χωρίς την κρατική βοήθεια, να εξασφαλίσουν τα στοιχειώδη μέσα ζωής.

Έτσι και μετά τους τόσους άμυντικούς πολέμους του Έθνους μας επήγαγε η ανάγκη να προστατευθούν, μ' ένα ιδιαίτερο τρόπο, οι μισθωτοί πολεμιστές. Η νομοθεσία τους διακρίνει σε παλαιούς και σε νέους πολεμιστές. Και ενώ θα ήταν επιβαλλόμενο από τον σκοπό της να αναλύεται η προστασία σε μιάν ομοιόμορφη, κατά την έκταση και τον τρόπο, εκδήλωση, εμφανίζεται το παράδοξο φαινόμενο της διαφοροποιήσεως των δικαιωμάτων των μισθωτών, ανάλογα με την κατηγορία, όπου υπάγονται: του παλαιού και του νέου πολεμιστού. Ο πολεμιστής των επιστρατεύσεων από το 1912 έως 1923 προστατεύεται για την απόλυσή του, χωρίς να σχετίζεται η προστασία με τον τρόπο προσλήψεως. Για τον πολεμιστή και άνανδρο του πολέμου 1940-1941 η αυθεντική φορηγία του Ν.Δ. 1799/1942, που επιχειρήθηκε από το Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946, περιορίζει ασφυκτικά την προστασία του νομοθετικού αυτου διατάγματος μόνο σε όσους έχουν τοποθετηθεί αναγκαστικά στις επιχειρήσεις από το Υπουργείο Έθνικης Αμύνης. Η άλλη, η μεγάλη κατηγορία των πολεμιστών του τελευταίου πολέμου, κινδυνεύει ανά κάθε στιγμή να μείνει ανεργη, με το ανεξέλεγκτο εργοδοτικό δικαίωμα της απόλυσεως. Και όμως για κάθε λογικά σκεπτόμενο άνθρωπο η νομοθετική αντίληψη για την προστασία των μισθωτών των κατηγοριών αυτών θα έπρεπε, για τον αυτό λόγο, να κατευθύνεται με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

Η αρχή αυτή της ίσης μεταχειρίσεως είναι τόσο άγνωστη φαίνεται στη νομοθεσία μας, αφού σημειώνονται σ' αυτή και άλλες ουσιαστικές αβυσσότητες: Ο έφεδρος παλαιός πολεμιστής έχει το δικαίωμα της διπλάσιας αποζημιώσεως του νόμου 2112, όταν νομίμως απόλυται από την Έπιτροπή (νόμος 5532/1932) και στην αντίστοιχη περίπτωση δεν υπάρχει για τον νέο πολεμιστή του πολέμου 1940-1941, που προσελήφθη οικειοθελώς στη θέση του, ούτε το στοιχειώδες δικαίωμα να κρίνεται από ένα αρμόδιο διοικητικό όργανο αντικειμενικά η απόλυσή του.

Έξ άλλου και στο κεφάλαιο της διαδικασίας απόλυσεως, που προβλέπουν ο αναγκ. νόμος 244/1936 και το Ν.Δ. 1799/1942 (για όσους, κατά το τελευταίο, προσελήφθησαν αναγκαστικώς) υπάρχει μιάν άνεξηγηση ποικιλία στον τρόπο της απόλυσεως.

Η απόλυση των παλαιών πολεμιστών γίνεται με απόφαση των Πρωτοδικειακών Έπιτροπών. Η απόλυση των νέων με απόφαση διοικητικού συμβουλίου στο Υπουργείο Έθνικης Αμύνης.

Ο αναγκ. νόμος 244/1936 αναγνωρίζει λόγο απόλυσεως την οικονομική ανεπάρκεια της επιχειρήσεως για τη διατήρηση παλαιού πολεμιστού. Το Ν.Δ. 1799/1942 είναι τραχύτερο στους περιορισμούς απόλυσεως: Δεν θεωρεί τον λόγο αυτό ικανό να δικαιολογήσει την απόλυση του νέου πολεμιστού.

Η διαπίστωση των ουσιαστικών και δικονομικών αυτών αβυσσών οδηγεί, νομίζουμε, σ' αυτό το άβυσσο συμπέρασμα: Είναι ανάγκη ν' αποκατασταθεί μιάν ενότης δικαίου. Η διατήρηση της σημερινής νομοθετικής καταστάσεως στο σημαντικό αυτό κεφάλαιο προστασίας του μισθωτού, που με τους αγώνες του έδόξεσε το Έθνος, δεν ικανοποιεί την έθνικη και κοινωνική αναγκαιότητα μιάν πραγματικής και ίσης πρό πάντων προστασίας.

Περίττος κόπος

Σύμφωνα με το βυζαντινορωμαϊκό δίκαιο σε περίπτωση αδυναμίας του εργοδότη να δεχθεί τις προσφερόμενες υπηρεσίες του μισθωτού, από λόγους που άφορουν το πρόσωπό του, έστω και αν οι λόγοι αυτοί δεν όφείλονται σε πταίσμα του, χρεώστε όπωσδήποτε τον μισθό του μισθωτού, χωρίς να μπορεί ν' αντιτάξει την ένσταση του «μη εκπληρωθέντος» συναλλάγματος (Καλλιγιά, Ένοχ. § 321, Τριανταφυλλοπούλου, εισηγ. έκθεση ΕΕΔ 1, 903, Λιτζεροπούλου, Η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας κατά το Ν.Δ. 424 σελ. 36). Ανάλογη είναι η διατύπωση και του άρθρ. 656 του Αστικού Κώδικος.

Έξ άλλου στις άμφοτεροβαρείς συμβάσεις, καθώς είναι και η σύμβαση εργασίας, για ν' άκολουθήσει η ύποχρέωση του ενός, πρέπει να προηγηθεί η έκτέλεση της ύποχρεώσεως του άλλου ή τουλάχιστον η προσφορά να εκτελεσθεί η ύποχρέωση.

Το πράγμα είναι τόσο όμαλό, ώστε δεν βλέπουμε γιατί να χρειασθεί να γίνει η 21100/1946 ύπουργική απόφαση σχετικά με το δικαίωμα των μισθωτών σε περίπτωση άπεργίας. Κατά την ύπουργική αυτή άπόφαση, που τροποποιεί τις διατάξεις της § 4 της 3600/1946 ύπουργικής άποφάσεως, στον όρο «για αίτια άνεξάρτητη της θέλήσεως του εργοδότη...», δεν υπάγεται και η περίπτωση της διακοπής της εργασίας με άπεργία ή στάση εργασίας του όλου ή τμήματος του προσωπικού επιχειρήσεως. Και έπομένως ο άπεργός μισθωτός δεν δικαιούται μισθό ή τμήμα μισθού του.

Συναίσθημα πικρίας

Η άποψή μας για τον κίνδυνο, που διατρέχει η προστασία των δικαιωμάτων των μισθωτών, μετά την κατάργηση της μονιμότητος του Ν. Δ. 421/1941, που ύποστηρίξαμε στο προηγούμενο τεύχος, είχε φαίνεται άπλήρηση. Από όσα μας έγραψαν σχετικά με το θέμα, σημειώνουμε μιάν ιδιαίτερη περίπτωση, που προκαλεί άνακρίβολα μελαγχολικές για την προστασία των μισθωτών σκέψεις και άκόμα το συναίσθημα της πικρίας: Ο μισθωτός ύπέστη την απόλυση, έπειδή άρνήθηκε να ύπογράψει μιάν έθνικη άπόδειξη για το μέγεθος του νόμιμου μισθού του. Και η καταγγελία είναι «άναιτιώδης»!

ΑΡΘΡΑ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΓΝΩΜΑΙ

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

(Κατὰ τὸ βυζαντινωμαϊκὸν δίκαιον καὶ τὸν ἰσχύοντα Ἀστικὸν Κώδικα)

Ὑπὸ τοῦ κ. **ΑΝΔΡ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ**, Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑργασίας, ἀριθ. γνωμ. 12 πρωτ. 104. Ἐν Ἀθήναις 20 Ἰουνίου 1946

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 16658 ἐ. ἐ. ἐγγράφου ὑμῶν, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι τὸ Β' Τμήμα τοῦ Νομ. Συμβουλίου, ἀπαρτισθὲν ἐκ τῶν κ. κ. Δ. Ἀποστολάκη, Σ. Μεσημέρη, Γ. Κυβέλου, Κ. Δημητρακάκη, Γ. Φραγκοῦλη, Νομ. Συμβούλων, Μ. Σταυροπούλου Κ. Περιφανάκη, Α. Χατζηδάκη, Εἰσηγητοῦ, καὶ Δ. Μαγγιώρου, Παρέδρων, ἀπεφάνθη ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ὧς ἄνω ἐγγράφῳ ἐρωτημάτων ὑμῶν ὡς ἑξῆς.

Α) Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος ἀν οἱ ὑπάλληλοι τῆς ΑΤΕ ἀπουσιάζοντες ἐκ τῆς θέσεώς των λόγῳ ἀσθενείας δικαιοῦνται ἀποδοχῶν, πρέπει νὰ γίνωσιν αἱ ἐξῆς διακρίσεις:

α') Ἡ σύμβασις ἐργασίας συνωμολογήθη πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ δὲν ἐχώρησε σιωπηρὰ ἀνανέωσις αὐτῆς μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τούτου (23 Φεβρ. 1946). Καὶ περαιτέρω:

1) Τὸ ἐκ τῆς ἀσθενείας κώλυμα ἔλαβε χώραν πρὸ τῆς 23 Φεβρ. 1946. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ τέως ἰσχύοντος βυζαντινωμαϊκοῦ δικαίου, καθ' ὅς ἐάν ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν (ἐργαζόμενος) ἐκ λόγων ἀφορώντων τὸ πρόσωπόν του κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἄνευ ὑπαιτιότητός του, ἀπαλλάσσεται μὲν πάσης εὐθύνης, χάνει ὅμως τὸν μισθὸν τὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης δὲν ἐργάσθη (Πανδ. (19,2) 15 παρ. 6. (14,2) πρ. Καλλιγὰ, Ἐνοχ., παρ. 321 σελ. 494 σημ. 4, Παπαρηγοῦ. Ἐνοχ. II παρ. 75 Windsch. παρ. 401 σημ. 6 καὶ 404 σημ. 5. Van Wetter Ἐνοχ. παρ. 422 σημ. 9 II, παρ. 299, σημ. 38 α 40 Δ. Διτξεροπούλου, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ Ν. Δ. 424, σελ. 87 σημ. 76, Γ. Καποδίστρια, Ἑρμηνεία Ἐργατ. δικαίου παρ. 323. Α. Π. 478-1939, Θ. ΝΑ' 78.97-1908 Θέμ. ΙΘ' 666).

2) Ἄν τὸ ἐκ τῆς ἀσθενείας κώλυμα ἔλαβε χώραν ἀπὸ τῆς 23 Φεβρ. 1946 μέχρι τῆς 10 Μαΐου 1946, ὅτε ἤρξετο ἰσχύον τὸ Ν. Δ. τῆς 7/10 Μαΐου 1946 περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου, θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρ. 708 τοῦ Ἀστ. Κώδ. 777/45 (ἀκριβῶς ὅμοιον πρὸς τὸ ἄρθρ. 657 τοῦ Ἀστ. Κώδ. 2250/40) διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 παρ. 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστ. Κώδ. Ν. 900/46 πλὴν ἄλλων ἄρθρων καὶ τὸ ἄρθρ. 708 τοῦ Ἀστ. Κώδ. ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συνωμολογηθεῖσιν συμβάσεων ἐργασίας. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 38 παρ. 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστ. Κώδ. Ν. 2783/41 μετὰ τῶν ἄρθρων τοῦ Ἀστ. Κώδ. τῶν ἐφαρμο-

ζομένων καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστ. Κώδ. συνωμολογηθεῖσιν συμβάσεων ἐργασίας δὲν ἀναφέρεται καὶ τὸ ἄρθρ. 657, συνεπῶς ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυαζομένης καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρ. 24 τοῦ αὐτοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ἀστ. Κώδ. 2250/40 συνωμολογηθεῖσιν συμβάσεων ἐργασίας θὰ ἐξακολουθήσῃ ἰσχύον τὸ βυζαντινωμαϊκὸν δίκαιον ὅσον ἀφορᾷ τὰς συνεπείας τοῦ ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργαζομένου κωλύματος, πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας, καθ' ὃ βυζαντινωμαϊκὸν δίκαιον, ὡς ἐρρήθη, ὁ ἐργαζόμενος στερεῖται τοῦ μισθοῦ (Γ. Μπαλῆ, Γεν. Ἀρχ. παρ. 10 σελ. 24, ἀριθ. 5, Γ. Καποδίστριας, Ε. Ε. Ν. ἱ' σελ. 2 παρ. 2). Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ὁ ἐργαζόμενος καθ' ὃν χρόνον ἰσχύσαν οἱ Ν. 777/45 καὶ 900/49 ἐμποδισθεὶς νὰ ἐργασθῇ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρ. 708 τοῦ Ἀστ. Κώδ. 777/45, ἀπέκτησεν ἰδιωτικὸν δικαίωμα, ὅπως καταβληθῇ εἰς αὐτὸν ὁ μισθὸς κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν δὲν εἰργάσθη, τὸ ἰδιωτικὸν τοῦτο δικαίωμα διετηρήθη καὶ μετὰ τὸ Ν. Δ. τῆς 7/10-5-1946 κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 1 § 2 ἐδ. 2 τοῦ Ν. Δ. τούτου.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐξεταζομένην ἤδη περιπτώσιν ὁ ἐργαζόμενος θὰ πληρωθῇ τὸν μισθὸν κατὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ὅς λόγῳ ἀσθενείας μὴ ὀφειλομένης εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσθενεία ἐπῆλθε μετὰ δεκαήμερον τουλάχιστον παροχὴν ἐργασίας. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ μὴ παρασχὼν τὴν ἐργασίαν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀνυπαίτιον κώλυμα αὐτοῦ, ἐν προκειμένῳ τὴν ὑπαρξίν τῆς ἀσθενείας, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχάς.

3) Ἄν τὸ ἐκ τῆς ἀσθενείας κώλυμα ἔλαβε χώραν ἀπὸ τῆς 10 Μαΐου 1946 κ. ἐ. θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ βυζαντινωμαϊκὸν δίκαιον, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 24 καὶ 38 παρ. 2 τοῦ Εἰσαγωγ. τοῦ Ἀστ. Κώδ. Ν. 2783/41 κατὰ τ' ἀνωτέρω ὑπὸ 2. ρηθέντα.

Διὰ νὰ ἐπιτύχωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐργαζόμενοι ἡ ἐργοδοταὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὴν ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς 23 Φεβρ. 1946 συνωμολογηθεῖσιν συμβάσεων ἐργασίας ἐφαρμογὴν τοῦ Ἀστ. Κώδ. πρέπει διὰ νέας συμφωνίας νὰ καταργήσωσι τὴν παλαιὰν καὶ νὰ συνωμολογήσωσι νέαν σύμβασιν ἐργασίας (*).

(*) Εἶναι φανερόν ὅτι ἡ ρύθμισις αὕτη ἡ γενομένη διὰ τοῦ ἄρθρ. 24, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 38 § 2 τοῦ Εἰσαγ. Ν. 2783/1941, καίτοι ἀποτελεῖ ἀπλὴν λογικὴν συνέπειαν τῆς ὑγιούς ἀρχῆς τῆς μὴ ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῶν νόμων καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων, ἐκ τῶν πραγμάτων ὅμως ὅπως ἐκ τῆς ἐξεταζομένης ἤδη περιπτώσεως ἐμφανίζεται μὴ ἱκανοποιητικὴ καὶ τοῦτο λόγῳ τοῦ ἀπείρου ἀριθμοῦ

β) Ἡ σύμβασις ἐργασίας συνωμολογήθη ἀπὸ τῆς 23 Φεβρ. 1946 κ. ἔ. ἡ ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης ἐχώρησε σιωπηρὰ ἀνανέωσις ληξάνσης συμβάσεως ἐργασίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἀρθρὸν 657 τοῦ Ἀστ. Κώδ. 2250,40 ὁμοίον πρὸς τ' ἀνωτέρω ὑπὸ α)2) ἐρευνηθὲν ἀρθρ. 708 τοῦ Ἀστ. Κώδ. 777/45, οἱ ἐργαζόμενοι δηλονότι θὰ λάβωσι τὸν μισθόν, ἐάν μετὰ δεκαήμερον τουλάχιστον παροχὴν ἐργασίας ἐμποδιοθῶσι νὰ παράσχωσι τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἔνεκα σπουδαίου λόγου μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητά των, τοιοῦτος δὲ λόγος κατ' ἀρχὴν πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ ἀσθένεια. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἀρθρ. 658 τοῦ Ἀστ. Κώδ. ὁ χρόνος, δι' ὃν κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρὸν ὑφισταμένου κωλύματος διατηρεῖται ἡ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἀξίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐάν τὸ κώλυμα ἐπῆλθε ἐν τουλάχιστον ἑτος μετὰ τὴν ἑναρξιν τῆς συμβάσεως, τὸν ἡμισυ δὲ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν. Προσέτι δὲ κατὰ τὰς περιστάσεις ἡ παρατεινομένη ἀσθένεια τοῦ ἐργαζομένου δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς σπουδαῖος λόγος δίδων δικαίωμα εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους ἐκατέρου τῶν συμβαλλομένων ἀνευ τηρήσεως προθεσμίας κατὰ τὸ ἀρθρ. 672 τοῦ Ἀστ. Κώδ., ὃς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἀρθρ. 661 τοῦ Ἀστ. Κώδ. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως ταύτην ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ὁριζούμενον ἐν ἀρθρ. 658 ἐδ. 1, ὡς ρητῶς ὁρίζεται ἐν ἐδ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ.

β) Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος ἂν οἱ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβόμενοι ὑπάλληλοι τῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων δικαιουται τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὰς ἡμέρας ἀναγκαστικῆς ἀργίας τῶν κινηματογράφων, λόγῳ μὴ παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος παρὰ τῆς Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρείας ἐξ αἰτίας τῶν περιορισμῶν, πρέπει πάλιν νὰ γίνωσιν αἱ αὐταὶ διακρίσεις:

α) Ἡ σύμβασις ἐργασίας συνωμολογήθη πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστ. Κώδ. (23 Φεβρ. 1946) καὶ δὲν ἐχώρησε μετὰ ταῦτα σιωπηρὰ ἀνανέωσις αὐτῆς καὶ περαιτέρω.

1) Ἡ ἀναγκαστικὴ ἀργία τῶν κινηματογράφων ἔλλαβε χώραν πρὸ τῆς 23 Φεβρ. 1946 Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις τοῦ τέως ἰσχύοντος Βυζαντινορωμαϊκοῦ δικαίου καὶ διὰ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὸ προκείμενον

τῶν προκείμενων ἐννόμων σχέσεων, ἃς εὔρην ὑφισταμένας ὁ Ἀστ. Κώδ. καὶ τῆς σηματικῆς βελτιώσεως τῆς ἐπελθούσης εἰς τὴν ἐννομὴν σχέσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δι' ἄλλων διατάξεων πλὴν τῶν ἐν ἀρθρ. 38 § 2 τοῦ ἀναγ. Ν. 278/41 ἀναφερομένων. Θὰ ἐπρεπε μᾶλλον νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ Ἀστ. Κώδ. διέπει ἀπὸ τῆς ἰσχύος του ἀπάσης τὰς προϋφισταμένας συμβάσεις ἐργασίας ὡς ἔχει ἤδη ὑποδειχθῇ (I Καποδίστριας Ε.Ε.Ν. 1^η σελ. 13) κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐτέρας ἐπίσης ὑγιούς ἀρχῆς, ὅτι ὁ νέος νόμος ὁ σκοπὸν νὰ ἐπιφέρει βελτίωσιν ὑφισταμένων ἐννόμων σχέσεων ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος του γεννηθεισῶν ἐννόμων σχέσεων, (Regelsberger Γεν. δικ. § 47 σημ. 14) ἀφοῦ εἶναι προφανές ὅτι αἱ περὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν διατάξεις τοῦ Ἀστ. Κώδ. ἐκ τῆς συνόλου τῶν ἐβελτιώσεων οὐσιωδῶς τὴν ὑπὸ τοῦ βυζαντινορωμαϊκοῦ δικαίου ἀτελῆ ρύθμισιν τῆς κοινωνικῆς σπουδαιότητος ταύτης ἐννόμου σχέσεως. Πρὸς τοῦτο ὅμως εἶναι ἀναγκαῖα ἐπέμβασις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Α. Γ. Χ.

ζήτημα διατάξεις Πανδ. (19,2) 19 παρ. 9 καὶ 10, (1,22) 4, (19 2) 38 πρ. Βασ. (20,1) 19, 37.

Κατὰ ταῦτα, ἐάν ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐκμισθωτοῦ (ἐργαζομένου) ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότη) δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ ἐκμισθωτοῦ (Πανδ. cit. 19 παρ. 9: «cum per te non stetit quominus locatas operas A. A. solveres», 38 πρ. «si per eum (locatorem) non stetit quominus operas praestet», Βασ. cit. 19 παρ. 8 σχολ. «οὐ διὰ σοῦ ἐμπεποδιοθῆναι τὰς ὑπέρτας τὰς ἄς τῷ Ἀκύλῳ παρέχεσθαι», 37 σχολ. «ἐν ᾧ μὴ ἐνεπὸδισεν αὐτὸς περὶ τὸ τὰς οικείας ὑπέρτας παρέχεσθαι», ὁ μισθωτὸς τῶν ὑπηρεσιῶν (ἐργοδότης) ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθὸν ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου, ἔστω καὶ ἂν δὲν ὑφίσταται ὑπαιτιότης αὐτοῦ, πλὴν ἂν παρέσχεν εἰς ἄλλον τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὁ ἐκμισθωτὴς, ὥστε οὐδεμίαν ὑπέστη ζημίαν. Εἰδικώτερον αἱ διατάξεις αὗται μνημονεύουσιν ὡς κώλυμα ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τὸν θάνατον τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότη). ὅστις δὲν δύναται συνήθως νὰ ἀποδοθῇ εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ θανόντος, εἶναι δὲ γεγονόσι ἀκαταγώνιστον, ὅχι ὅμως καὶ ἀπρόβλεπτον. Ἡ ἀκριβὴς ἐρμηνεία τῶν χωρίων τούτων καὶ ἡ προσήκουσα ἐφαρμογὴ τῶν ἐν τῷ συγχρόνῳ δικαίῳ ἐγένετο ὑπὸ ποικίλας ἐκδοχὰς καὶ ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ κοινοῦ δικαίου, καὶ παρ' ἡμῖν (βλ. ἀνάλυσιν τῶν ἐξεनेχθεισῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος γνωμῶν παρὰ C. Patronicola, das Recht des Betriebsrisikos, 1939 σελ. 19 ἐπ. Καλλιγὰ, Ἐνοχ. 1885, παρ. 320, 321 σελ. 414 σημ. 1,2,5, Παπαγεωργίου, Ἐνοχ. παρ. 356 (73), Windscheid παρ. 401 σημ. 7, παρ. 404 σημ. 6, Dernburg Ἐνοχ. παρ. 115 IV, Vangerow III παρ. 591, Sintenis II παρ. 119 σελ. 687, Διζερόπουλος, ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 36 σημ. 28, I. Καποδίστριας, ἐνθ. ἀνωτ. παρ. 344, ἐν συνδυασμῷ πρὸς παρ. 395 κ. ἐπ. Α. Γαζής, Ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς ἐνοχ. συμβάσεως, 1910 σελ. 145 σημ. 43 κ. ἐπ. καὶ Ἀρχ. 18. Δικ. ΣΤ' 599, Χ. Αγαλλόπουλος, Ἐργατ. δικ. α' 57, Κ. Πάλλης, αὐτόθι σελ. 154 Α.Π. 114) 1916, Θέμ. ΚΕ' 337, 7) 1937, Θ. ΜΗ' 444, 74) 39 Ε.Ε.Ν. σ' 380, 368 1936 Θ. ΜΗ' 171 Ἐφ. Πατρ. 399) 34 Θ. ΜΣΤ' 720). Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔχον ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα προέκυψε μὲ ἰδιαιτέραν ὀξύτητα ἐκ τῶν συνθηκῶν τοῦ συγχρόνου βίου καὶ ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου ἀφορῶσαι συνθήκας τόσοι διαφόρου καὶ παρωχημένης ἐποχῆς δὲν δύνανται νὰ ὀδηγήσωσι εἰς συμπεράσμα ἀσφαλές καὶ δίκαιον, ἀνταποκρινόμενον δηλαδὴ πρὸς τὰς ὑφισταμένας ἤδη κοινωνικὰς ἀνάγκας, κρίνει ὅτι ὁ ἐρμηνευτὴς δύναται ἀσφαλέστερον νὰ φωτισθῇ περὶ τῶν ἐν τῇ συγχρόνῳ νομικῇ συνειδήσει κρατούντων ἐκ σχετικῶν διατάξεων συγχρόνων νομοθετημάτων, ὅπως αἱ τῶν ἀρθρ. 6 παρ. 2 ἐδ. 2. τοῦ Ν. 2112) 1920 προστεθὲν ὑπὸ ἀρθρ. 4 τοῦ Ν. 4550) 1930, ἀρθρ. 6 παρ. 1 τοῦ Β. Δ. τῆς 16) 18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 2112 κλπ.» πρὸ παντὸς δὲ ἡ τοῦ ἀρθρ. 656 τοῦ προσφάτως εἰσαχθέντος Ἀστ. Κώδ. 2250) 40. Πρέπει δηλαδὴ νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι ὑποχρέωσις πρὸς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ ὑφίσταται καὶ ἂν ἐκ τύχης ἀνευ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότη καταστῇ ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας, ἡ ὑποχρέωσις ὅμως αὕτη δὲν ὑφίσταται, ὅταν ἡ ἀδυναμία τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ὀφεί-

λεται εις λόγους ανωτέρας βίας (πρβλ. Γ. Μπαλή, Γεν. άρχ. παρ. 178 σελ. 376). 'Η λύσις δέ αὕτη εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὴν διέπουσαν τὸ σύγχρονον δίκαιον ἐν γένει ἀρχὴν ὅτι, ὅταν τις εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις εὐθύνεται καὶ διὰ τὰ τυχερὰ, δὲν ὑπέχει εὐθύνην διὰ γεγονότα συνιστῶντα ἀνωτέραν βίαν (πρβλ. ἄρθρ. 5 παρ. 1 Ν. Γ'Ν') 1911, D e r n b u r g 'Ενοχ. παρ. 39, 5, W i n d s c h e i d, παρ 364 σημ. 6, R e g e l s b e r g e r παρ. 179, II σημ. 3, 4, Γ. Μπαλή, Γεν. άρχ. παρ. 179, Η. 'Αναστασιάδου, 'Εμπορ. δίκ. παρ. 209).

Τούτου τεθέντος ὑπολείπεται νὰ κριθῇ ἂν τὸ ἐν τῷ ἐρωτήματι ὁμῶν ἀναφερόμενον γεγονός τῆς μὴ παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς πάσας ἐν γένει τὰς κινηματογραφικὰς καὶ ἄλλας ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τῆς 'Ηλεκτρικῆς 'Εταιρείας ἀποτελεῖ τυχαῖον γεγονός ἢ γεγονός ὀφειλόμενον εἰς ἀνωτέραν βίαν.

'Επὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐδixάσθησαν αἱ γνώμαι ἐν τῷ Νομικῷ Συμβουλίῳ. Κατὰ μὲν τὴν γνώμην, ἣν εἰσηγήθημεν καὶ ἥτις ἐμειοψήφησε, συνταχθέντων πρὸς αὐτὴν τῶν Νομικῶν Συμβούλων κ. κ. Σ. Μεσημέρη, καὶ Γ. Κυβέλου, καὶ τῶν Παρέδρων Κ. Περιφανάκη, Μ. Σταυροπούλου καὶ Δ. Μαγγιώρου, τὸ γεγονός τοῦτο, καθ' ὃν χρόνον ἔλαβε χώραν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τοσοῦτον ἐξαιρετικὸν ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ προβλεφθῇ, οὔτε νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἐν τῇ τακτικῇ πορείᾳ τῶν ὑποθέσεων. Θὰ ἦτο πράγματι ἀντίθετον πρὸς τὴν καθημερινὴν πείραν τῶν τελευταίων πολεμικῶν καὶ μεταπολεμικῶν ἔτων τὸ νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι ἡ τὸσον συνήθης διακοπὴ τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἀποτελεῖ τοιοῦτο ἐξαιρετικὸν καὶ ἀπρόβλεπτον γεγονός. Προκειμένου δὲ περὶ μὴ ἀπροβλέπτου γεγονότος, ἢ ἐπιχειρήσεως πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ολονεὶ ἀσφαλιστικὸν ἱδρυμὰ διὰ τοὺς μετ' αὐτῆς συναλασσομένους καὶ δὴ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς. 'Ο κύριος κινηματογραφικῆς ἐπιχειρήσεως, προκειμένου νὰ ἀρχίσῃ ἢ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐπιχείρησίν του, θὰ ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του, καὶ τὸ γεγονὸς τῶν διακοπῶν τῆς παροχῆς τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ νὰ σταθμίσῃ τὰς ἐκ τοῦ συνήθους γεγονότος τούτου ἐνδεχομένας ζημίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του. 'Ολως ἀντίθετον καὶ πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἐπιείκειαν καὶ τὰς κρατούσας ἐπὶ τοῦ ἀντιμέμου τούτου ἀντιλήψεις (ἐφ' ὧν βλ. ἀντὶ ἄλλων Γ. Μπαλή, Γεν. άρχ. ἐνθ' ἀνωτ.) θὰ ἦτο τὸ νὰ ἐπιρρίψῃ μέρος τῆς ἐκ τῶν διακοπῶν τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ζημίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῆς τὸ ἐκ τοῦ καθημερινοῦ μισθοῦ του ἀναμένον νὰ πορισθῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν. 'Οχι μόνον δὲ ἀπρόβλεπτον τὸ γεγονός τοῦτο δὲν εἶναι ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀπολύτως ἀκαταμάχητον, ἀφοῦ ὥρισμένοι ἐπιχειρήσεις πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου τούτου ἠδυνήθησαν νὰ προβοῦν εἰς ἐγκατάστασιν ἰδίωσιν μέσων παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, καὶ τοὶ τὸ ἀπολύτως ἀκαταμάχητον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς στοιχεῖον τῆς ἀνωτέρας βίας, προκειμένου ἰδίᾳ νὰ κριθῇ ἢ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη πρὸς καταβολὴν μισθοῦ εἰς τὸν ἐργα-

ζόμενον κατὰ τὸ Ρωμ. Δίκαιον, ἀφοῦ τὰ ἀνωτέρω χωρὶα τῶν πηγῶν μνημονεύουσι τὸν θάνατον τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν, γεγονὸς δηλαδὴ ἀπολύτως ἀκαταμάχητον, ὡς μὴ συνεπαγόμενον ἀπαλλαγὴν τῆς πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ὑποχρέωσews κατὰ τ' ἀνωτέρω ρηθέντα.

Συνεπῶς κατὰ τὴν μειοψηφήσαν γνώμην οἱ ὑπάλληλοι τῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων δικαιουῖνται τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὰς ἡμέρας τῆς ἀναγκαστικῆς ἀργίας τῶν κινηματογράφων τῆς ὀφειλομένης εἰς μὴ παροχὴν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος παρὰ τῆς 'Ηλεκτρικῆς 'Εταιρείας.

'Αντιθέτως κατὰ τὴν πλειοψηφήσαν γνώμην τῶν Νομ. Συμβούλων κ. κ. Δ. Αποστολάκη, Κ. Δημητρακάκη καὶ Γ. Φραγκοῦλη, τὸ γεγονός τῆς διακοπῆς τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, ἔχον τὴν αἰτίαν του ἐκτὸς τῶν προκειμένων κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ ἀφορῶν ὁλοκληρὸν περιοχὰς ἢ πάντως τὸ σύνολον ὁμοιογενῶν ἐπιχειρήσεων, ὃν δὲ ἀπολύτως ἀναπότρεπτον διὰ τῶν συνήθων εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐπιχειρηματιῶν μέσων καὶ μέτρων, ὧν ἡ λήψις λογικῶς δύναται ν' ἀπαιτηθῇ παρ' αὐτῶν, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς γεγονός συνιστῶν ἀνωτέραν βίαν, ἀπαλάσσον συνεπῶς τὸν ἐργοδότην τῆς πρὸς καταβολὴν εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεώς του τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὴν εἰς τὸν λόγον τοῦτον ὀφειλομένην διακοπὴν τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

2) 'Η ἀναγκαστικὴ ἀργία τῶν κινηματογράφων ἔλαβε χώραν μετὰ τὴν 23 Φεβρ. 1946. Θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς πάλιν τὸ Ρωμ. Δίκαιον, δεδομένου ὅτι οὔτε τὰ ἄρθρ. 707 τοῦ 'Αστ. Κώδ. 777/45 οὔτε τὸ ἄρθρ. 656 τοῦ 'Αστ. Κώδ. 2250/40 μνημονεύονται ὡς ἐφαρμοζόμενα καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ 'Αστ. Κώδ. συνομολογηθῆσιν συμβάσεων ἐργασίας εἰς τὸ ἄρθρον 17 παρ. 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ 'Αστ. Κώδ. Ν. 900/46 καὶ τὸ ἄρθρ. 38 § 2 τοῦ Ν. 2783/1941. Εἰδικότερον διὰ τὸ μέχρι τῆς 10 Μαΐου 1946 χρονικὸν διάστημα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὔτε ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 17 παρ. 1 τοῦ Α. Ν. 900 αἱ προκειμένοι συμβάσεις ἐργασίας πρέπει νὰ διέπονται ἀπὸ τὸν 'Αστ. Κώδ., δεδομένου ὅτι ἰσχύοντος τότε τοῦ Ν. Δ. 424/41 δὲν ὑφίστατο δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας προσήκον εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη. (Ι. Καποδίστριας, Ε. Ε. Ν. γ' 10 σημ. 61).

β') 'Η σύμβασις ἐργασίας συνωμολογήθη ἀπὸ τῆς 23 Φεβρ. 1946, ἢ ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης ἐχώρησε σιωπηρὰ ἀνανέωσις ληξάσης συμβάσεως ἐργασίας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρ. 656 τοῦ 'Αστ. κώδ. 2250/40, ἥτοι αὐτὸ τοῦτο τὸ τέως ἰσχύον δίκαιον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔκτενῶς ρηθέντα, εἰς τὸ προκειμένον ἐρώτημα συνεπῶς προσήκουσιν αἱ αὐτὰθι ἐκτεθεῖσαι ἀπαντήσεις.

•Ο

Πάρεδρος τοῦ Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους
ΑΝΔΡ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΔΙ' «ΩΡΙΣΜΕΝΗΝ ΑΙΤΙΑΝ»

Θεμελιώδεις άρχαι προστασίας τών μισθωτών και κρίσις περί άπολύσεως.

Έννοια διατάξεως άρθρου 2 § 2 νόμου 765/1943 περί άπολύσεως μισθωτοῦ δι' «ώρισμένην αίτιαν». — Άνάγκη ύπάρξεως άληθοῦς αίτίας.

Είναι γνωσταί ήδη αί άπόψεις της θεωρίας και πράξεως επί της έννοιας τοῦ άσφαϋς και άκαθορίστου ὄρου «ώρισμένη αίτία άπολύσεως» τοῦ άρθρου 2 § 2 τοῦ ν. 765/1943, ὁ ὁποῖος κατηργήθη ήδη διά τοῦ ἀπό 8/11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. (ΕΕΔ 5, 283), επικυρωθεῖς διά τὸ παρελθόν διά της ὑπ' αριθ. 635/1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 373) (βλέπε εισαγωγικά σημειώματά μας εἰς ΕΕΔ 5, 237, ΕΕΔ 5, 53, ἐνθα παραπομπά εἰς τήν θεωρίαν και δικαστηριακὴν πρᾶξιν).

Ὁ Ἄρειος Πάγος διά της κατωτέρω, πρώτης ἐπὶ τοῦ θέματος, ἀποφάσεώς του, ἀπορρίπτων ἀναίρεσιν κατὰ της ὑπ' αριθ. 5631/1945 ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἐφεσιν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Δ. Μαργέλλος, (ΕΕΔ 5, 53), δέχεται ὡς ὀρθὴν τὴν ἄποψιν ὅτι ναί μὲν ἡ «ώρισμένη αίτία» άπολύσεως ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, ἀλλὰ πρέπει νά εἶναι αὕτη άληθής, «διότι—κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον—άλλως ἢ καταγγελία της συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, θά μετεβάλλετο εἰς αὐθαίρετον ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, παρὰ τὰς θεμελιώδεις άρχάς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου περί προστασίας τών μισθωτῶν, καθιστῶσα περιττὴν και άσκοπον τὴν ἐν τῷ εἰρημένῳ νόμῳ ὑπαρξίν «ώρισμένης αίτίας».

Θά ἐπρεπε ὁμως νά προστεθῇ, ὅτι αἱ θεμελιώδεις αὗται άρχαι ἦσαν ἐφαρμοστέαι και διά τὴν ἐρμηνείαν τοῦ άρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 «περί ασφαλίσσεως κατὰ της άνεργίας τών μισθωτῶν τών βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ἐν σχέσει μὲ τὸ δικαίωμα της ἀνεξελέκτου κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον άπολύσεως (βλέπε Α. Π. 178/1944, ΕΕΔ 5, 358), διότι άλλως, κατὰ τὴν αὐτὴν συλλογιστικὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ καταγγελία της συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη και ἐκεῖ θά μετεβάλλετο εἰς αὐθαίρετον ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, καθιστῶσα περιττὴν και άσκοπον τὴν ἐν τῷ νόμῳ 118/1945 ὑπαρξίν «πλεονάζοντος».

Ἄρειου Πάγου 182/1946 Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Η. Κυριακόπουλος
Εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Σ. Δημητριάδης
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Οἰκονόμου, Δ. Τρίμης.

Ἐκ της διατάξεως τοῦ άρθρου 2 § 2 τοῦ ν. 765 τοῦ 1943, ἀντικαταστήσαντος τὸ άρθρον 10 τοῦ Ν. Δ. 424 τοῦ 1941, καθ' ἣν «ἡ κατὰ τὰς διατάξεις της παρούσης παραγράφου καταγγελία της συμβάσεως ἐργασίας, ἐπαφιεμένη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, δέον νά γίνηται ἐγγράφως και δι' ὠρισμένην αίτιαν, μὴ συμπερι-

λαμβανομένην εἰς τὰς περιπτώσεις της § 1 τοῦ παρόντος άρθρου (ἦτοι οὐχὶ δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα περί τὴν ἐκτέλεσιν της ἐργασίας των ἢ δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν), σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ «ώρισμένη αίτία» δέον νά εἶναι άληθής, διότι άλλως ἡ καταγγελία της συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη θά μετεβάλλετο εἰς αὐθαίρετον ἀπόλυσιν παρ' αὐτοῦ τοῦ μισθωτοῦ, παρὰ τὰς θεμελιώδεις άρχάς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου περί προστασίας τών μισθωτῶν, καθιστῶσα περιττὴν και άσκοπον τὴν ἐν τῷ εἰρημένῳ νόμῳ ὑπαρξίν «ώρισμένης αίτίας». Ἐν προκειμένῳ δέ, ὡς προκύπτει ἐκ της προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀναφερομένης ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, και εἰς τὰς σκέψεις της ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον πρωτοδικεῖον (Ν. Γ. ὉΔ'), ἐκτιμήσαν, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν του, τὰς καταθέσεις τών ἐξετασθέντων μαρτύρων και τὰ προσκομισθέντα παρὰ τών διαδίκων ἐγγραφα και τοὺς παρ' αὐτῶν ἐκτεθέντας ἰσχυρισμοὺς δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπάλληλος της ἀναιρεσειούσης ἐταιρίας ἀκύρως ἀπελύθη, διότι οὐδαμῶς ἐβεβαιώθησαν οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐγένετο ἡ ἀπόλυσίς του, οὔτε ὅτι συντάκτης τών καθαπτικῶν της ὑπολήψεως της ἀναιρεσειούσης ἐταιρίας και τών διευθυνόντων αὐτὴν χειρογράφων, ἀναφερόντων ἀτομικὰς σκέψεις και κρίσεις τοῦ συντάκτου ταύτης, αίτινες δὲν ἤχθησαν εἰς τὴν δημοσιότητα, εἶναι ὁ ἀναιρεσίβλητος και ἐναγόμενος. Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον τὸ ἀβάσιμον τών λόγων της άπολύσεως στηρίζει αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν της προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης τὴν ἐφεσιν της ἀναιρεσειούσης ἐταιρίας κατὰ της ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, δεχθείσης ὡς βάσιμον τὴν άγωγήν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, παρέλκει ἡ ἐξέτασις τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τών λόγων της άπολύσεως, ἀν' ὑπάγονται εἰς τὴν πρώτην ἢ τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ άρθρου 2 τοῦ νόμου 765 τοῦ 1943, μὴ προσβαλλομένου συνάμα τοῦ ἀνωτέρω ἐρείσματος περί τοῦ ἀβάσιμου τών λόγων άπολύσεως διά τοῦ ἀναιρετηρίου ἢ προσθέτου δικογράφου, ὡς ἐκ τούτου δέ ἀπορριπτέος καθίσταται ὁ μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἐλευθέρα ἡ περὶ ἀπολύσεως κατ' ἄρθρ. 9 Ν. 118)1945 κρίσις τοῦ ἐργοδότη.

Ἐννοία διατάξεων ἄρθρου 9 Ν. 118)1945. — Μὴ ὑπαγωγή τῆς κρίσεως περὶ πλεονάζοντος εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον. — Μόναι ἀκυρότητες τῆς καταγγελίας.

Ὑπόκειται καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ κινήσαν τόσον τὸ νομικὸν ἐνδιαφέρον ζήτημα ἂν ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118)1945, πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. (ΕΕΔ 5, 307) τροποποιήσεως, ὑπέκειτο εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον.

Ὁ Ἀρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς δευτέρας ταύτης ἀποφάσεώς του (βλέπε καὶ Α.Π. 178)1946, εισηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Χρ. Καλέλλης, ΕΕΔ 5, 358) ἀκολουθεῖ τὴν ἰδίαν ἀποψιν περὶ τοῦ μὴ ἐπιτροπικοῦ τοῦ δικαστικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπολύσεων.

Εἰς τὰ γνωστὰ ἐπιχειρήματα τῆς Α. Π. 178)1946 προστίθεται ἤδη καὶ τοῦτο: Ὅτι ἡ ἀποψις περὶ ἐλευθέρας κρίσεως τοῦ ἐργοδότη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ἀπαλειψαντος τὴν λέξιν «πλεονάζοντος» Ν. Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946, θεωρήσαντος ταύτην, ὡς ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως προκύπτει, οὐχὶ ὡς προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ἀλλ' ὡς προϋπόθεσιν καὶ στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος ἐπιδοκίμησης τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν σύγχρονον διὰ τοῦ Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946 κατάργησιν τοῦ Ν. Δ. 424)1941, μετὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοθετήματος περὶ τῆς καταγγελίας ὡς «ἀναιτιώδους» καὶ ἀφηρημένης πλέον δικαιοπραξίας, δὲν εἶχε φυσικὰ λόγον ὑπάρξεως ἡ λέξις «πλεονάζον».

Ἀρείου Πάγου 209/1946 Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. Ι. Σακκέτας

Εισηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Η. Παπαηλιού

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Κερχουλᾶς, Π. Γκιουράνοβιτς

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ὑποχρεούμεναι νὰ καταβάλλουν εἰς τοὺς οὕτω ἀπολυομένους τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἢ τοῦ β.δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν κλπ., ὀριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποιητοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς τοιαύτης καταγγελίας θεωρουμένης ἐγκύρου, ἐφ' ὅσον αὕτη γίνεται ἐγγράφως καὶ ὅφ' ἣς καταβλήθῃ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ ὀριζομένη ἀποζημίωσις Ὑποχρεοῦνται ἐπίσης αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὅπως ἀναγγέλλουν ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας πᾶσαν γινομένην καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας καὶ συμμορφῶνται πρὸς τὰς διὰ τῆς παραγράφου ἑκτῆς τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν εἰσφορᾶς εἰς τὸ Ταμεῖον ἀναγκαζομένης ὑποχρεώσεις, τῶν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπολυομένων ὑπαλλήλων, ἐργατῶν κλπ. δικαιουμένων, ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω ὀριζομένης ἀποζημιώσεως, καὶ ἐπιδόματος ἀ-

νεργίας, καταβαλλομένου αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου

Ἐκ τῆς ἐννοίας τῶν ἐν τῇ ἡγουμένη σκέψει διατάξεων καὶ τοῦ ὅλου σκοποῦ καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ νόμου 118, δι' οὗ ἐσκοπήθη ἡ ἴση κατανομή τῶν ἐκ τῆς ἀνεργίας βαρῶν μεταξὺ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ μισθωτῶν καὶ ἐπετράπη εἰς τοὺς ἐργοδότες τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, ὅπως ἀπαλλάσσονται τῶν μισθωτῶν, τῶν ὁποίων τὴν ἀπασχόλησιν δὲν ἐπιτρέπει ὁ ὕφιστάμενος κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε θέτοντες τούτους εἰς διαθεσιμότητα, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 3, εἴτε καταγγέλλοντες τὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατὰ τὴν παράγραφον 1, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κρίσις περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ πλεονάζοντος προσωπικοῦ ἀφίεται εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐκτίμησιν τοῦ ἐργοδότη, ἐκτιμώντος τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης προβαίνοντος εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ὑπαρχούσης μόνον εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένας περιπτώσεις, ἥτοι ἐὰν αὐτὴ δὲν ἐγένετο ἐγγράφως ἢ δὲν καταβλήθη εἰς τὸν, οὐτινος κατηγγέλθη ἡ σύμβασις, μισθωτὸν ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη ἀποζημίωσις ἢ δὲν ἀνηγγέλθη ἐμπροθέσμως ἡ καταγγελία εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Ἡ ἐννοία αὕτη τῆς μνησθείσης διατάξεως συνάγεται ἐναργῶς καὶ ἐκ τῆς προνοίας, ἣν ἔλαβεν ὁ νομοθέτης πρὸς ἀποτροπὴν ἀσυμβιβαστων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου ἀπολύσεων διὰ τῆς ὑποχρεώσεως, ἣν ἐπιβάλλει εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, ὅπως ἀφ' ἑνὸς μὲν καταβάλλωσιν ἀξιόλογον εἰσφορὰν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας δι' ἑκαστον ἀπολυόμενον μισθωτὸν (ἄρθρ. 9 § 6), ἀφ' ἑτέρου δέ, ὅπως προσλαμβάνωσιν ἐν τῷ μέλλοντι τοὺς ἀναγκαιοῦντας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν νέους μισθωτοὺς μέσῳ τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας, ἀπειλῶν βαρεῖας κυρώσεως ἐν περιπτώσει παραβάσεως (ἄρθρ. 9 § 4 ἐδ. δ'), ἐκ τῆς ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ νομοθετικῆς προνοίας πρὸς ἀπόληψιν, πλὴν τῆς ἀποζημιώσεως, καὶ ἐπιδόματος ἀνεργίας καὶ τέλος ἐκ τῆς προσηγηθείσης τοῦ νόμου 118 καὶ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου ἐκδηλωθείσης νομοθετικῆς προστασίας τῶν μισθωτῶν κατὰ τῆς ἀνεργίας διὰ τοῦ Α. Ν. 2000 τοῦ 1939, Ν.Δ. 424/1941 καὶ 1038/1942, δι' ὧν ἡ ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων κρίσις περὶ ἐπιβολῆς συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀπολύσεως μισθωτῶν ἀντιτίθετο εἰς τὰς δημοσίας Ἀρχὰς ἢ Ἐπιτροπὰς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν νόμον 118, οὐδὲνα τοιοῦτον περιορισμὸν τάσσοντα εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἐνισχύεται δὲ πρὸς τούτοις καὶ ἐκ τοῦ ἀπαλειψαντος τὴν λέξιν «πλεονάζοντος» νεαροῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 θεωρήσαντος ταύτην, ὡς ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως προκύπτει, οὐχὶ

ὄχι ὡς πρὸς τὸν ἀπολυθέντα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀνωμάλως προσλαμβανόμενον μισθωτὸν. Ἄν ἡ σύμβασις αὐτοῦ ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος, τότε θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἡ συνέπεια νὰ μὴ ἔχῃ ὡς πρὸς αὐτὸν ἐφσρμογήν ὁ νόμος 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», ὁ ὁποῖος κατὰ θεωρητικὴν ἀποψιν (βλέπε *Α. Χατζηδάκη*, Ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ νόμος 2112, ΕΕΔ Ι, 806) δὲν θάλπει τὰς ἀκύρους συμβάσεις ἐργασίας. Εἰς τὸ ἄτοπον ὅμως αὐτὸ δὲν ἠθέλησε προφανῶς νὰ φθάσῃ μία διάταξις, ἡ ὁποία εἶχε σκοπὸν νὰ ὑποτάξῃ ἁπλῶς εἰς ἓν σύστημα ὁργανώσεως τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, χωρὶς νὰ δύναται ν' ἀπαγγελλθῇ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἐνταῖξις ἐνὸς μισθωτοῦ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν—καὶ τοῦτου λογικῶς ἀνεργου—ἐχώρησε ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4107/1946

Διαδικασία νόμου Γ2ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Σιδεράτος**

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Μ. Ἀρσένης**

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 § 4 ἐδ. 1 τοῦ τελευταίου τούτου νόμου ἅπασαι αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τῶν λοιπῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνουν τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς τῶν τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὓς προτίθενται ν' ἀπασχολήσουν εἰς περιφερείας, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος, μέσῳ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἔργας τῆς περιφερείας τῶν. Ἀφ' ἐτέρου κατὰ τὸ ἄρθρ. 19 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου οἱ παραβαίνοντες τὴν διάταξιν ταύτην ἐργοδοτοὶ ὑπόκεινται καὶ εἰς ποινικὴν δίωξιν. Ἐκ τούτων σαφὲς προκύπτει, ὅτι ἡ μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἔργας τῆς περιφερείας ἐπὶ προσλήψεως ὑπαλλήλου εἰς ἀντικατάστασιν ἀπολυθέντος ἐπεκτείνεται εἰς πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ἐπιχειρήσεις, εἴτε αὐταὶ εἶναι βιομηχανικαί, εἴτε μὴ. Ἀφοῦ δὲ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ Νομοθ. Διτος 424, ὡς ἰσχύει ἀντικατασταθὲν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 765 τοῦ 1943 νόμου, ἐπιτάσσει, ὅπως ἴνα ἢ ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδοτοῦ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ προσλαμβάνηται εἰς ἀντικατάστασιν τούτου ἄλλος τῆς αὐτῆς ἢ συγγενοῦς εἰδικότητος μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς, εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἡ ἄνευ τῆς παρεμβάσεως τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἔργας τῆς περιφερείας ἀντικατάστασις εἶναι κατὰ νόμον ἀνυπαρκτος. Ἐν προκειμένῳ ὁ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ προσληφθεὶς ὑπὸ ἐναγομένου ὑπάλληλος προσεληφθὲν ὑπὸ τούτου ἄνευ παρεμβάσεως τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἔργας, καθ' ἃ τοῦτο ἐκ τῆς ὅλης ἐνώπιον τοῦ πρώτου βαθμοῦ συζητήσεως καὶ

τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων προκύπτει. Κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἄκυρος ἡ κατὰ τὴν 27-11-1945 γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος. Ἀλλὰ, καὶ ἂν ἐτι ἤθελε γίνεαι δεκτόν, ὅτι ἡ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 118 Ἀναγ. Νόμου ἐπιβαλλομένη ὑποχρέωσις, περὶ προσλήψεως ἀντικαταστάτου τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ ἀφορᾷ μόνον τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, πάλιν ἡ τοῦ ἐνάγοντος γενομένη ἀντικατάστασις εἶναι ἄκυρος. Διότι τοιαύτη πράγματι δὲν ἔλαβε χώραν, ἀλλὰ πρὸς καταστρατήγησιν τῶν κειμένων διατάξεων ὁ ἐναγόμενος προσέλαβε εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐνάγοντος ἀπολυθέντος τὸν υἱὸν του. Ἀλλ' οὗτος οὔτε ἀνεργος εἶναι, οὔτε ἐκτελεῖ τὴν ὅλαν καὶ ὁ ἐνάγων ἐξετέλει πρότερον ὑπηρεσίαν, οὔτε τέλος λαμβάνει τὰς ἀποδοχάς, ἅς ὁ τελευταῖος μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεώς του ἐλάμβανε, ὡς ταῦτα πάντα ἐκ τῶν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην προσαχθέντων ἐγγράφων καὶ τῆς ὅλης κατὰ ταύτην διαδικασίας προέκυψαν. Ὅθεν ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐστὶν ἄκυρος. Ἀντιθέτως δὲ περὶ τούτων ἀποφηνάμενος ὁ δικάσας Πρωτοδίκης διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως μεταρρυθμιστέαν ταύτην κατέστησε κατὰ τὸ περὶ τούτου βάσιμον τοῦ ἐκκαλοῦντος παράπονον καὶ δέον ὅπως γίνῃ ἡδὴ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὃ μέρος αὕτη δίδωκε τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς παρανόμου ταύτης ἀπολύσεως του καὶ ἐντεῦθεν ἀποδοχῶν του, δεδομένου ὅτι πᾶν ποσὸν ὅπερ ὀφείλεται εἰς τὸν ἐνάγοντα συνεπεία τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ ἐναγομένου συμβάσεως μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ὡς ἄνω ἀπολύσεως κατετέθη κατὰ νόμον εἰς τὸ Ταμεῖον Παροκαταθῆκῶν καὶ Δανείων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπεσβέσθη ἡ περὶ τούτου ἐνοχή.

II

Μόνοι κυρώσεις ἐκ τῆς μὴ προσλήψεως μισθωτοῦ διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἔργας—Μὴ ἀπαγγελία ἀκυρότητος τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3599/1946

Διαδικασία νόμου Γ2ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Σιδεράτος**

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Χονδρογιάννης**

Δικηγόροι οἱ κ. κ. **Τ. Μοδινός, Α. Λιούμπης**

Ὁ λόγος ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος, προσλαβοῦσα 30 νέους ἐργάτας μετὰ τὴν ἀπόλυσιν του, δὲν προσέλαβε τούτους ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ εἶναι, ὡς ἐκ τῶν ἄνω, ἄκυρος ἡ ἀπόλυσίς του, εἶναι ἀπορριπτέος καὶ μὴ νόμιμος, διότι ἡ ὡς ἐκ τούτου κύρωσις ἀναφέρεται εἰς τὴν § 4 ἐδ. 4 τοῦ ἄρθρου 9 ν. 118 καὶ εἶναι ὑποχρέωσις τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ Ταμεῖον ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν κατὰ παράβασιν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν καὶ οὐχὶ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

“Εκτασις έξουσιοδοτήσεως Υπουργών προς καθορισμόν τών αποδοχών μετά τόν ν. 866)1946.

Χαρακτηρισμός της καθυστερήσεως αποδοχών ως αδικήματος.—Διαφέρων εν χρηματικαίς παροχαίς.—Μη απασχόλησις μισθωτών και δικαίωμα μειωμένων αποδοχών.—Περιστάσεις εισαγωγής του νόμου 866/1946.—Θεώρησις ως έρμηνευτικού.—Μη υποχρεωτική κατάθεσις έγγραφων προτάσεων κατά διαδικασίαν νόμου Γ’ΟΔ’—Απαράδεκτος έπαγωγή έρκου διά τών προτάσεων

Τό θέμα είναι ήδη γνωστόν: Κατά διατάξεις ύπουργικών αποφάσεων (βλέπε και τας τελευταίας ύπουργ. αποφάσεις 3600)1946, ΕΕΔ 5, 93, 3601)1946 ΕΕΔ 5, 94) όσοι εκ τών μισθωτών δέν απασχολούνται δι’ αίτιαν ανεξόρτητον της θέλήσεως του εργοδότη ή δι’ έλλειψιν ή λόγω περιορισμού τών εργασιών, δικαιούνται ήλαττωμένων αποδοχών (του ήμισους κατά τας τελευταίας ύπουργικάς αποφάσεις).

Τήν άμφισβήτησιν υπό της θεωρίας και δικαστηριακής πράξεως περί εκτάσεως της έξουσιοδοτήσεως του νόμου 28)1944 (ΕΕΔ 3, 625) όσον άφορά τό δικαίωμα τών Υπουργών νά καθορίζωσι μειωμένας αποδοχάς, ανεξαρτήτως άν αι κείμεναι νομοθετικά διατάξεις τό άπηγόρευον, ήλθε νά άρει ό άναγκ. νόμος 866)1946 (ΕΕΔ 5, 57), έρμηνεύσας τόν νόμον 28)1944.

Παρά ταύτα τό κατ’ έφεσιν δικάζον Πρωτοδικεϊον Αθηνών διά μιās προσφάτου αποφάσεώς του (4327)1946, εισηγητής ό Πρωτοδίκης Μ. Αρσένης, ΕΕΔ 5, 366) έθεώρησε τόν νόμον τούτον (866)1946) όχι ως έρμηνευτικό, άλλ’ ως εισάγοντα νέους κανόνες δικαίου και έπομένως μη έχοντα τήν δύναμιν νά θεωρηθῇ ως σύγχρονος του νόμου 28)1944, ίνα καλύψη τό δικαίωμα τών Υπουργών υπό τήν έννοουμένην δι’ αυτού έκτασιν (βλέπε αναλυτικώτερον εις ΕΕΔ 5, 366) διά τόν πρό τούτου χρόνον.

Ήδη ό κατά τήν διαδικασίαν του νόμου Γ’ΟΔ’ δικάσας Πρωτοδίκης Τρικάλων, άντιθέτως προς τήν ως άνω άποψιν, αποφαινέται—και καθ’ ήμās όρθώς—ότι ό άναγκ. νόμος 866)1946 είναι πράγματι έρμηνευτικός και ίσχύει άφ’ ής και ό έρμηνεύόμενος.

Πρωτοδικού Τρικάλων 71/1946

Διαδικασία νόμου Γ’ΟΔ’

Πρωτοδίκης ό κ. Στ. Σταματιάδης

Δικηγόροι οί κ.κ. Ι. Μπακοπούς, Ν. Ντουλόπουλος

Υπόκειται άγωγή, στηριζομένη εις τό συνάλλαγμα της μισθώσεως εργασίας άορίστου χρόνου, της έναγούσης αξιούσης τās από 1 6-45 μέχρι και 9-3-46, ως ύφαντρίας, αποδοχάς της και ταύτας ηύξημένας κατά τό άνώτατον όριον ήμερομισθίου από 5-12 45 μέχρι 9-3-46, βάσει του Ν. 690/1945, όστις πāsαν καθυστέρησιν τών προς τούς μισθωτούς όφειλομένων έχαρακτήρισεν ως αδικήμα. Νόμω βάσιμος ή άγωγή διεπομένη υπό του μέχρι τούδε ίσχύοντος δικαίου (15 ά. ν. 900/46), μόνον όμως καθ’ όσον στρέφεται εν τῇ επιδιώξει του πρώτου, ούχι δέ και κατά τό περί αναπροσαρμογής αυτής αίτημα, όπερ κρίνεται άπορριπτέον ως μη νόμω βάσιμον. Έν ταίς χρηματικαίς παροχαίς, τό διαφέρων συνίσταται εις τόν νόμιμον τόκον και

έν τούτω έξαντλείται εκείνο, του εκ της καθυστερήσεως της χρηματικής όφειλής βλαπτόμενου μόνον τουτο δυναμένου νά ζητήσῃ (άρθρον 2 ν. 23Ε’ 22-5-1882). Η έναγομένη όμόρρυθμος έταιρεία προβάλλει τήν ένστασιν της παθητικής νομιμοποιήσεως, επί τῷ λόγω ότι, συνεστημένη ούσα διά συμβολαίου δι’ ώρισμένον χρόνον, όστις ήλξεν ήδη, διελύθη έκτοτε, ούχι όρθως ούτω στρεφομένης έναντίον της της άγωγής. Η ένστασις αύτη κρίνεται άπορριπτέα ως μη νόμω βάσιμος. Αληθώς, είτε ήθελε γίνῃ δεκτόν, ότι της διαλύσεως της έναγομένης έπηκολούθησε τό υπό του άρθρου 64 του Ε. Ν. άναγνωριζόμενον στάδιον της έκκαθαρίσεως πράγμα, όπερ άποτελεί και τό συνήθως συμβαίνον, είτε, ότι ταύτης έπηκολούθησεν ή διανομή της έταιρικής περιουσίας, καθ’ έκτέραν τών περιπτώσεων διατηρείται ή νομική προσωπικότης της έταιρείας διά τās πρό αυτής σχέσεις. Έν τῇ πρώτῃ περιπτώσει τό νομικόν πρόσωπον της έταιρείας εξακολουθεί ύφιστάμενον κατά πλάσμα μέχρι πέρας τών εργασιών της έκκαθαρίσεως. Έν τῇ δευτέρᾳ, αί έπ’ όνόματι αυτής και ύπέρ τρίτων ύφιστάμεναι άπαιτήσεις διανέμονται αὐτοδικαίως μεταξύ τών τώως συνεταίρων, έπερχομένης κοινοκτημοσύνης μεταξύ αὐτῶν, διατηρουμένης δέ της προσωπικότητος της έταιρείας, ήτις θεωρείται παρατεινόμενη και μετά τήν διάλυσιν, τών τρίτων δυναμένων νά στραφώσι κατά τών όμορρύθμων μελών εν τῇ επιδιώξει τών πρό της διαλύσεως άπαιτήσεων.

Περαιτέρω όμως ή έναγομένη άμφισβητεῖ τήν ιδιότητα της έναγούσης ως ύφαντρίας, ίσχυριζομένη, ότι αύτη είναι μαθητευομένη ύφαντρία και ότι συνεπώς μόνον ως ειδικευμένη εργάτρια δέον νά χαρακτηρισθῇ, λαμβάνουσα τās αναλόγως προς τήν τοιαύτην αύτης ιδιότητα αποδοχάς. Επί του σημείου τούτου και εν τῇ έκτιμήσει τών εκάτέρωθεν προφορικῶς και έγγραφως μεταξύ τών διαδίκων άναπτυχθέντων, τών καταθέσεων τών παρά της έναγούσης έξετασθέντων ένόρκως μαρτύρων και κατά τήν εκ τούτων προελθοῦσαν κρίσιν μας, αύτη δέον νά χαρακτηρισθῇ ως ύφαντρία. Τό έργον της συνίσταται εις τό νά παρακολουθῇ τήν λειτουργίαν του ίστοῦ (άργαλειοῦ) εις τήν πλοκήν τών ύπερθεν αὐτοῦ νημάτων, εις τήν παρακολούθησιν της εφαρμογής του σχεδίου, τήν πρόσδεσιν τών κόμπων, όσάκις κόπτεται τό στημόνι ή τό ύφάδι, γενικῶς δέ εις τήν μετά προσοχής παρακολούθησιν της όμαλῆς διαδοχῆς τών χρωμάτων και τήν καλῇν ύφανσιν. Η εργασία συνεπώς αύτης κατά πολύ ύπερβαίνει τήν της ειδικευμένης εργάτριας, ως είναι αἱ μασουρίστριαι, αἱ καρουλίστριαι και αἱ απασχολούμεναι

είς την διάστρον, ἀφοῦ ἐνῶ ἐκεῖναι ἀσχολοῦνται πρὸς μίαν κατεύθυνσιν τῆς ἐργασίας, αὕτη συγκεντροῖ πλεονας εἰδικότητος. Τὸ γεγονός μόνον, ὅτι ἐργάζεται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ καὶ ὄχι κατ' ἀποκοπὴν, καὶ ἀληθὲς ὑποτιθέμενον, δὲν αἰρεῖ τὸν χαρακτῆρα τῆς ὑφάντηρας, διότι ἡ κατὰ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν τρόπον πληρωμὴ βάσιν ἔχει, ἄλλοτε μὲ τὴν φύσιν τῆς συγκεκριμένης ἐργασίας (π. χ. κουβέρται), ἄλλοτε δὲ σκοπεῖ νὰ ἐξάψῃ τὸν ζήλον τοῦ μισθωτοῦ πρὸς μείζονα ἀπόδοσιν.

Οὕτε ἐπίσης σημαίνει, ὅτι ὁ ἤδη πληρεξούσιος τῆς ἐναγοῦσης δικηγόρος ἀνεγνώρισεν αὐτὴν κατὰ τὴν 20-11-45 ὡς μαθητευομένην ὑφάντριαν, διότι οὐδαμῶθεν ἀποδεικνύεται ὅτι οὗτος ἦτο διωρισμένος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πληρεξούσιος αὐτῆς δικηγόρος.

Ἄλλ' ἡ ἐναγομένη, ἐφ' ἧς ἔχει καθιερωθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 27652 20-7-41 ἀπόφ. τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω, ἰσχυρίζεται καὶ ὅτι ἐπ' αὐτῆς, μὴ ἀπασχολούσης τοὺς μισθωτοὺς δι' αἰτίαν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τῆς ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ § 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 1259 1925 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὁμιλούσης ἀδιαστίκτως περὶ πάσης ἐπιχειρήσεως καὶ ὀρίζουσης ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ μισθωτοὶ δικαιούνται τοῦ ἡμίσεος ἡμερομισθίου τῆς ἀντιστοίχου κατηγορίας, ὅπερ καὶ μόνον δέον νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τὴν ἐνάγουσαν. Νόμον βάσιμος ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμός. Βάσει τοῦ ἀ.ν. 28]1944 ἐξεδόθη πραγματὶ ἡ προδιαληφθεῖσα ἀπόφασις, ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς ὁποίας παρεκτὸς τῆς μόνης ἀντιθέτως ἀποφραγμένης ὑπ' ἀριθμ. 6950 24-4-45 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ἀνέκαθεν ἐγένετο ἀποδεκτὸν ὅτι αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐφ' ὧν ἐπιχειρήσεων, ὡς ἡ ἐναγομένη, ἔχει ἐφαρμοσθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας. Ὑπεστηρίχζετο δηλαδὴ, ὅτι ὁ ἀ.ν. 28 1944 λόγῳ τοῦ περιωρισμένου τῆς ἐξουσιοδοτήσεως παρεῖχεν εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὸ δικαίωμα μόνον τοῦ καθορισμοῦ τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων, ὡς ταῦτα εἶχον καθιερωθῇ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐν τῇ καθιερώσει τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας (ν. 2000 1939 ν. δ. 424/1941 καὶ 1085/1942) πρὸς περιορισμὸν δὲ θὰ ἰσοδυναμεί ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερομισθίων, ἅποψις, ἥτις εὐλόγως εἶχεν ἐπικρατήσῃ. Ὑπὸ τοιοῦτο νομοθετικὸν καθεστῶς, ὡς εἶχε διαπλασθῇ ὑπὸ τῆς νομολογίας, ἐξεδόθη ὁ ἀ.ν. 866 1946 ὀρίσας ἐν ἄρθρῳ μόνῳ ὅτι ἡ ἀληθὲς ἐννοία τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 28 1944 εἶναι, ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας δύνανται α') νὰ ὀρίζουν, ὅτι οἱ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδόλως ἢ ἐν μέρει ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ λαμβάνουν μέρος μόνον τῶν ἀποδοχῶν καὶ εἰς ἣν ἐπιπερὶπτωσιν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, μεθ' ἧς συνδέονται οἱ μισθωτοί, ἔχει ἐπιβληθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας. Ἐκ τῆς διατυπώσεως αὐτοῦ σαφῶς προκύπτει ὅτι εἶναι νόμος ἐρμηνευτικός, χαρακτηριστικὸς ὡς τοιοῦτος ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὅστις ὥρισε τὴν ἐννοίαν, ὅφ' ἣν κεί-

μενος ἤδη νόμος ἐξεδόθη, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς οὐδαμῶς δύνανται ν' ἀμφισβητηθῇ ἡ τοιαύτη αὐτοῦ ιδιότης, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐρμηνευομένου νόμου, ὑπὸ τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῷ ὑπ' ἐκεῖνου ἐννοίαν, ἣν λογίζεται οὗτος ἔχων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του, ἐπὶ πάσης διαφορᾶς (Α. Π. 159/1945 Θ. ΝΣΤ' 393) Οὐδὲ δικαιολογεῖται διάφορος κρίσις περὶ μὴ ἀναδρομικότητος αὐτοῦ, ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ὀριζομένων, καθ' ἃ οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας «δύνανται κλπ...» καὶ ὅτι ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιευσεως του εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως», εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἰσχύῃ μόνον ἀπὸ ταύτης, διότι, ἂν τοιοῦτος ἦτο πράγματι ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, θὰ ἦτο ἐντελῶς περιττὸν νὰ ὀρίσῃ ἐν ἐπικεφαλίδι μὲν τοῦ Ν. «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας», ἐν ἄρθρῳ δὲ μόνῳ ὅτι «ἡ ἀληθὲς ἐννοία κλπ...» τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 28/1944... εἶναι...», νὰ προσδῶσι δηλαδὴ διὰ τῶν ἀνωτέρω εἰς ἑαυτὸν ἀναδρομικὴν δυνάμιν, ἀφοῦ ὁ οἰσοδῆποτε ἄλλος νόμος, μὴ ὀρίζων τι περὶ τοῦ ἐναντίου εἰς τὸ μέλλον μόνον ὄρε, ἂν δὲ ὡς χρόνον τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἔταξε τὸν τῆς δημοσιευσεως του εἰς τὴν Ε. Κ., τοῦτο ἔπραξε, διότι ἤθελεν ἀμέσως νὰ ἰσχύῃ, μὴ δεχόμενος ὡς χρόνον, ἐκεῖνον δὲ ὠρίζον αἱ ἰσχύουσαι ἐκ τοῦ Συντάγματος διατάξεις (Πρωτοδ. Τρικ.) λων 240/1946)

Ἡ ἐναγομένη, καὶ διὰ τῶν ᾧδε κατατεθεισῶν προτάσεων τῆς, τὸ πρῶτον δέ, ἐπάγει ὅρκον εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἰσχυριζομένη, ὅτι κατέβαλεν εἰς αὐτὴν δραχμ. 7.125, ἐπὶ πλέον τῶν ὅσων ἐκείνη ὁμολογεῖ. Ὁ ὅρκος οὗτος ἀπαραδέκτως ἐπάγεται, ἥδη, μὴ ἐπαχθεῖς, ὡς καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν δεικνύται. κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Β. Δ. 1/4 Αὐγ. 1920, ὡς τοῦτο ἀντικατασταθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 765/1943 ἰσχύει νῦν, συνδυαζόμενον καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 12 τοῦ αὐτοῦ Δ)τος προκύπτει σαφῶς, ὅτι οἱ διάδικοι εἶναι ὑπόχρεοι, ἵνα καὶ καὶ προφορικῶς κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως διατυπώσωσι τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν, καταχωρουμένων ἐν τοῖς πρακτικοῖς, τοῦτο δὲ ἵνα ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ἐρευνᾶται ἡ ὑπόθεσις καὶ ὁ δικαστὴς ταχύτερον καὶ ὀλιγοδαπανώτερον ἄγεται εἰς τὴν ἀνέυρεσιν τῆς ἀληθείας. Ἡ κατάθεσις προτάσεων, ἀπαγορευομένη ἀρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Δ)τος, καθιερωθείσης μόνον διὰ τῆς ζώσης συζητήσεως, ἐπετράπη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 765 (ἄρθρον 13 τοῦ Δ)τος), χωρὶς νὰ ἔχη τὴν ἐννοίαν τῆς καθ' ὑποχρέωσιν καταθέσεως τούτων ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκ τῶν ἐνόντων διαδικασίας, οὕση διαφόρῳ τῶν κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν κρατούντων, σκοπὸν ἔχουσα μόνον τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπ' ἀκροατηρίου καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς διατυπούμένων. Διάφορος ἐκδοχὴ, ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς καὶ διὰ τῶν προτάσεων ἐπαγωγῆς ὅρκου, θὰ ἀπέληγεν εἰς τὴν ἐκδοσιν παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, πρᾶγμα ὅπερ οὐ μόνον οὐδαμοῦ τοῦ Δ)τος ἐπιστηρίζεται, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἐντελῶς ἀντικρὺ πρὸς τὴν ταχύτητα, ἥτις διέπει τὴν προκειμένην διαδικασίαν.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Παροχή ειδών πρὸς μισθωτοὺς μετὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 488 καὶ 511)1945.

Ἐννοια τῶν ἀναγκ. νόμων 488 καὶ 511/1945.—Ἐπιτρεπτή ἡ παροχή ειδῶν μετὰ τὴν ἰσχύον αὐτῶν.—Θεωρία τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν.

Ἡ ἀκυρὸς ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ συνεπάγεται τὴν ἀποκατάστασιν καθε ζημίας αὐτοῦ, ἀφοῦ ὁ ἐργοδότης εὐρίσκεται ἐν πταίσματι καὶ ὀφείλει, ἄνευ ἄλλου, νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπείας τοῦ πταίσματός του (πρβλ. γνωμ. *Διτξεροπούλου - Δένδια*, Θέμ. ΝΒ' σελ. 48).

Εἶναι, ὁθεν, ὑπόχρεως νὰ κατοβάλλῃ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀκόμη καὶ τὰς τυχόν εἰς εἶδος χορηγουμένας παροχὰς (βλέπε Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1717)1943, ΕΕΔ 3, 13), ἀφοῦ καὶ αὗται ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχὰς.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 488)1945 (ΕΕΔ 4, 406), ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 511)1945 (ΕΕΔ 5, 444), ἐργοδότηι ὑποχρεούμενοι ἐκ συμβάσεως, ἐθιμοῦ ἢ νομικῆς διατάξεως εἰς παροχὴν ειδῶν ἱματισμοῦ, διατροφῆς καὶ ὑποδήσεως, ἀπαλλάσσονται τῆς πρὸς παροχὴν τῶν αὐτῶν ειδῶν ὑποχρεώσεως διὰ τὸ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα.

Υπεστηρίχθη—καὶ ὀρθῶς—(βλέπε *Ρ. Χατζηνικολάου-Βουζίκα* Παροχαὶ εἰς εἶδος πρὸς μισθωτοὺς μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 488)1945, ΕΕΔ 5, 12), ὅτι ὁ νόμος ἀφορᾷ προδήλως τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ παροχὰς καὶ περὶ αὐτοῦ εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία προσφεύγει καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, διὰ νὰ στηρίξῃ τὴν ἀποφίν της (βλέπε περὶ αὐτοῦ *Γ. Καποδίστρια*. Ἡ καλὴ πίστις εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικαίου, Τόμος 1944 σελ. 711, ἐνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 5504/1946

Διαδικασία νόμου ΓΨΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Κ. Ἀλεβιζάκης**

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Ρώτης, Κ. Μαριντζίδης

Ὁ νόμος 488)1945, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ

511)1945, δι' οὗ οἱ ἐργοδότηι ἀπαλλάσσονται τῶν ὑποχρεώσεων πρὸς παροχὴν τῶν ἐκ συμβάσεως, ἐθιμοῦ ἢ νομικῆς διατάξεως χορηγούμενων τοῖς μισθωτοῖς ειδῶν, νοεῖ προδήλως τὰ εἶδη, ἅτινα ἐχορηγοῦντο ὑπὸ τὸ πρὸ αὐτοῦ ἰσχύον καθεστῶς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ μετὰ τὴν ἰσχύον του χορηγούμενα, μὴ θεσπίσας ἀπαγορευτικὸν κανόνα συνομολογήσεως ἐφεξῆς τοιούτου εἶδους παροχῶν. Ἡ ἀποφίν αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ 650)1945 νόμου, μνημονεύοντος «χορηγήσεις εἰς εἶδος» καὶ ἐκ τῆς παραγρ. 10 τῆς 3601)1946 κοινῆς τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀποφάσεως, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δικαιούται νὰ προβαίνει εἰς ἀναλόγους ἐκπτώσεις τῆς ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, εἰς οὓς χορηγεῖ καὶ παρέχει ἄλλας, πλὴν τῆς εἰς χρῆμα, παροχὰς. Κατ' ἀκολουθίαν νόμῳ βάσιμος παρίσταται ἡ ἐνδικοσ ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἴτημά της περὶ ἐπιδικάσεως τῷ ἐνάγοντι τῆς ἀποζημιώσεως τῆς μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τῶν 488 καὶ 511 νόμων χορηγουμένης εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἐναγομένου τροφῆς, ἥς ἐστερήθη ὁ ἐνάγων, συνεπεία τῆς μὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἀποδοχῆς τῶν προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν του. Ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς ταύτης συνηγορεῖ καὶ ἡ τηρητέα ἐν ταῖς ἐργασιακαῖς σχέσεσιν ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, πρὸς ἣν εἶναι ἀσυμβίβαστος ἡ ἄνευ συνδρομῆς ειδικῶν λόγων διάκρισις μεταξὺ τῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένων μισθωτῶν, ἀπορριπτέα δὲ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προβαλλόμενα ὡς μὴ νόμῳ βάσιμα.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ Ν. Δ. 1799)1942 ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Εφαρμογὴ μόνον ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφέδρων πολεμιστῶν

Ἀθθεντικὴ ἐρμηνεία διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946.—Ἐφαρμογὴ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐπὶ τελεσιδικίων δικαστικῶν ἀποφάσεων.—Μὴ ὑπαγωγὴ τῶν οἰκιοθελῶς προσληθέντων ἐφέδρων πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—1941 εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 διὰ τὴν ἀπόλυσιν.

Ὁ ὡς ἐφετέριον δικάζων Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75/1946 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *Π. Μπέμπας*, ΕΕΔ 5, 111), κρίναν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν οἱ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1,860) προστατευόμενοι ἐφεδρὸι πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940—1941 ἐξαιροῦνται τοῦ δικαιοῦματος ἀπολύσεως κατ' ἄρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945, εἰχεν ἀποφανθῇ καταφατικῶς, ἐρμηνεύον δὲ τὸν νόμον 1799/1942 εἶχε καταλήξει εἰς τὴν ἀπομιν ὅτι οὗτος προστατεύει καὶ τοὺς οἰκιοθελῶς προσληφθέντας καὶ ὑπηρετοῦντας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 πολεμιστάς. (Οὐ-

τω ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον καὶ Α. Π. 74/1946, εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης *Δ. Ζήλος*, ΕΕΔ 5, 173). Ἐπικολοῦνθησεν ὁμοως τὸ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως κλπ. τοῦ νόμου 118/1945» (ΕΕΔ 5, 283), κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ὁποίου «ἡ ἀληθὴς ἐννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν. Δ. 1799)1942 εἶναι, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐφαρμοζονται μόνον ἐπὶ τῶν δυνάμει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου τούτου τοποθετουμένων ὑπαλλήλων».

Μὲ ἄλλους λόγους τὸ Ν. Δ. 1799)1942 προστατεύει—κατὰ τὴν αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν του—μόνον τοὺς ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀ-

εις την διάστρον, ἄφω ἐνῶ ἐκεῖναι ἀσχολοῦνται πρὸς μίαν κατεύθυνσιν τῆς ἐργασίας, αὕτη συγκεντροῖ πλείονας ειδικότητας. Τὸ γεγονός μόνον, ὅτι ἐργάζεται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ καὶ ὄχι κατ' ἀποκοπὴν, καὶ ἀληθὲς ὑποτιθέμενον, δὲν αἰρεῖ τὸν χαρακτῆρα τῆς ὑφάντριάς, διότι ἡ κατὰ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν τρόπον πληρωμὴ βάσιν ἔχει, ἄλλοτε μὲ τὴν φύσιν τῆς συγκεκριμένης ἐργασίας (π. χ. κουβέρται), ἄλλοτε δὲ σκοπεῖ νὰ ἐξάψῃ τὸν ζῆλον τοῦ μισθωτοῦ πρὸς μείζονα ἀπόδοσιν.

Οὕτε ἐπίσης σημαίνει, ὅτι ὁ ἤδη πληρεξούσιος τῆς ἐναγοῦσης δικηγόρος ἀνεγνώρισεν αὐτὴν κατὰ τὴν 20-11-45 ὡς μαθητευομένην ὑφάντριά, διότι οὐδαμῶθεν ἀποδεικνύεται ὅτι οὗτος ἦτο διωρισμένος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πληρεξούσιος αὐτῆς δικηγόρος.

Ἀλλ' ἡ ἐναγομένη, ἐφ' ἧς ἔχει καθιερωθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 27652 20-7-41 ἀπόφ. τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω, ἰσχυρίζεται καὶ ὅτι ἐπ' αὐτῆς, μὴ ἀπασχολούσης τοὺς μισθωτοὺς δι' αἰτίας ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τῆς ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ § 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 1259 1925 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὁμιλοῦσης ἀδιαστικτῶς περὶ πάσης ἐπιχειρήσεως καὶ ὀρίζουσης ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ μισθωτοὶ δικαιοῦνται τῷ ἡμίσειος ἡμερομισθίου τῆς ἀντιστοίχου κατηγορίας, ὅπου καὶ μόνον δέον νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τὴν ἐνάγουσαν. Νόμῳ βάσιμος ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμός. Βάσει τοῦ ἀ.ν. 28/1944 ἐξεδόθη πραγματὶ ἡ προδιαληφθεῖσα ἀπόφασις, ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς ὁποίας παρεκτός τῆς μόννης ἀντιθέτως ἀποφνηαμένης ὑπ' ἀριθμ. 6950 24-4-45 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ἀνέκαθεν ἐγένετο ἀποδεκτὸν ὅτι αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐφ' ὧν ἐπιχειρήσεων, ὡς ἡ ἐναγομένη, ἔχει ἐφαρμοσθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας. Ὑπεστηρίζετο δηλαδὴ, ὅτι ὁ ἀ. ν. 28 1944 λόγῳ τοῦ περιορισμένου τῆς ἐξουσιοδοτήσεως παρῆρχεν εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὸ δικαίωμα μόνον τοῦ καθορισμοῦ τοῦ κατωτάτου ὅρου τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων, ὡς ταῦτα εἶχον καθορισθῇ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐν τῇ καθιερώσει τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας (ν. 2000 1939 ν. δ. 424/1941 καὶ 1085/1942) πρὸς περιορισμὸν δὲ θὰ ἰσοδυναμεί ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερομισθίων, ἅποψις, ἥτις εὐλόγως εἶχεν ἐπικρατήσει. Ὑπὸ τοιοῦτο νομοθετικὸν καθεστὸς, ὡς εἶχε διαπλάσθῃ ὑπὸ τῆς νομολογίας, ἐξεδόθη ὁ ἀ. ν. 866 1946 ὀρίσας ἐν ἄρθρῳ μόνῳ ὅτι ἡ ἀληθὲς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 28 1944 εἶναι, ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας δύνανται α') νὰ ὀρίζουν, ὅτι οἱ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδὲν ἢ ἐν μέρει ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ λαμβάνουν μέρος μόνον τῶν ἀποδοχῶν καὶ εἰς ἣν εἴ τι περίπτωσιν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, μεθ' ἧς συνδέονται οἱ μισθωτοί, ἔχει ἐπιβληθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας. Ἐκ τῆς διατυπώσεως αὐτοῦ σαφὲς προκύπτει ὅτι εἶναι νόμος ἐρμηνευτικός, χαρακτηρισζόμενος ὡς τοιοῦτος ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὅστις ὥρισε τὴν ἔννοιαν, ὅφ' ἣν κεί-

μενος ἤδη νόμος ἐξεδόθη, ἐνῶ ἄφ' ἐνὸς οὐδαμῶς δύνανται ν' ἀμφισβητηθῇ ἡ τοιαύτη αὐτοῦ ιδιότης, ἄφ' ἐτέρου δὲ εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἢ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐρμηνευομένου νόμου, ὑπὸ τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῷ ὅφ' ἐκεῖνου ἔννοιαν, ἣν λογίζεται οὗτος ἔχων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του. ἐπὶ πάσης διαφορᾶς (Α. Π. 159/1945 Θ. ΝΣΤ' 393) Οὐδὲ δικαιολογεῖται διάφορος κρίσις περὶ μὴ ἀναδρομικότητος αὐτοῦ, ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ὀριζομένων, καθ' ἃ οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας «δύνανται κλπ...» καὶ ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως», εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἰσχύῃ μόνον ἀπὸ ταύτης, διότι, ἂν τοιοῦτος ἦτο πράγματι ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, θὰ ἦτο ἐντελὲς περιττὸν νὰ ὀρίσῃ ἐν ἐπικεφαλίδι μὲν τοῦ Ν. «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας», ἐν ἄρθρῳ δὲ μόνῳ ὅτι «ἡ ἀληθὲς ἔννοια κλπ...» τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ. ν. 28/1944... εἶναι...», νὰ προσδώσῃ δηλαδὴ διὰ τῶν ἀνωτέρω εἰς ἑαυτὸν ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἀφῶ ὁ οἰοσθήποτε ἄλλος νόμος, μὴ ὀρίζων τί περὶ τοῦ ἐναντίου εἰς τὸ μέλλον μόνον ὄρε, ἂν δὲ ὡς χρόνον τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἔταξε τὸν τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ε. Κ., τοῦτο ἔπραξε, διότι ἤθελεν ἀμέσως νὰ ἰσχύσῃ, μὴ δεχόμενος ὡς χρόνον, ἐκεῖνον δι' ὥριζον αἱ ἰσχύουσαι ἐκ τοῦ Συντάγματος διατάξεις (Πρωτοδ. Τρικλίων 240/1946)

Ἡ ἐναγομένη, καὶ διὰ τῶν ᾧδε κατατεθεισῶν προτάσεων τῆς, τὸ πρῶτον δὲ, ἐπάγει ὅρον εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἰσχυριζομένη, ὅτι κατέβαλεν εἰς αὐτὴν δραχμ. 7.125, ἐπὶ πλέον τῶν ὅσων ἐκείνη ὁμολογεῖ. Ὁ ὅρκος οὗτος ἀπαράδεκτως ἐπάγεται ἤδη, μὴ ἐπαχθεῖς, ὡς καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν δεικνύται, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Β. Δ. 1/4 Αὐγ. 1920, ὡς τοῦτο ἀντικατασταθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 765/1943 ἰσχύει νῦν, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 12 τοῦ αὐτοῦ Δ)τος προκύπτει σαφῶς, ὅτι οἱ διόδιοι εἶναι ὑπόχρεοι, ἵνα καὶ καὶ προφορικῶς κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως διατυπώσωσι τοὺς ἰσχυρισμούς των, καταχωρουμένους ἐν τοῖς πρακτικοῖς, τοῦτο δὲ ἵνα ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ἐρευνᾶται ἡ ὑπόθεσις καὶ ὁ δικαστὴς ταχύτερον καὶ ὀλιγοδαπανώτερον ἄγεται εἰς τὴν ἀνέυρεσιν τῆς ἀληθείας. Ἡ κατάθεσις προτάσεων, ἀπαγορευομένη ἀρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Δ)τος, καθιερωθείσης μόνον διὰ τῆς ζώσης συζητήσεως, ἐπετράπη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 765 (ἄρθρον 13 τοῦ Δ)τος), χωρὶς νὰ ἔχη τὴν ἔννοιαν τῆς καθ' ὑποχρέωσιν καταθέσεως τούτων ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκ τῶν ἐνόντων διαδικασίᾳ, οὕση διαφόρῳ τῶν κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν κρατούντων, σκοπὸν ἔχουσα μόνον τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπ' ἀκροατηρίου καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς διατυπωμένων. Διάφορος ἐκδοχὴ, ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς καὶ διὰ τῶν προτάσεων ἐπαγωγῆς ὅρκου, θὰ ἀπέληγεν εἰς τὴν ἐκδοσιν παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, πρᾶγμα ὅπερ οὐ μόνον οὐδαμῶς τοῦ Δ)τος ἐπιστηρίζεται, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἐντελὲς ἀντικρὺ πρὸς τὴν ταχύτητα, ἥτις διέπει τὴν προκειμένην διαδικασίαν.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Παροχή ειδών πρὸς μισθωτοὺς μετὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 488 καὶ 511/1945.

Ἐννοια τῶν ἀναγκ. νόμων 488 καὶ 511/1945.—Ἐπιτρεπτή ἡ παροχή ειδῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν.—Θεωρία τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν.

Ἡ ἀκυρὸς ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ συνεπάγεται τὴν ἀποκατάστασιν καθε ζημίας αὐτοῦ, ἀφοῦ ὁ ἐργοδότης εὐρίσκεται ἐν πταίσματι καὶ ὀφείλει, ἄνευ ἄλλου, νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπείας τοῦ πταίσματός του (πρβλ. γνωμ. Διτξεροπούλου - Δένδια, Θέμ. ΝΒ' σελ. 48).

Εἶναι, ὅθεν, ὑπόχρεως νὰ καταβάλλῃ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀκόμη καὶ τὰς τυχόν εἰς εἶδος χορηγουμένας παροχὰς (βλέπε Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1717/1943, ΕΕΔ 3, 13), ἀφοῦ καὶ αὗται ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχὰς.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 488/1945 (ΕΕΔ 4, 406), ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 511/1945 (ΕΕΔ 5, 444), ἐργοδοτοὶ ὑποχρεούμενοι ἐκ συμβάσεως, ἐθίμου ἢ νομικῆς διατάξεως εἰς παροχὴν ειδῶν ἱματισμοῦ, διατροφῆς καὶ ὑποδήσεως, ἀπαλλάσσονται τῆς πρὸς παροχὴν τῶν ἄνω ειδῶν ὑποχρέωσης διὰ τὸ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα.

Ὑπεστηρίχθη—καὶ ὁρθῶς— (βλέπε *Ρ. Χατζηνικολάου-Βουζίνα* Παροχαὶ εἰς εἶδος πρὸς μισθωτοὺς μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 488/1945, ΕΕΔ 5, 12), ὅτι ὁ νόμος ἀφοῦ προδήλως τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ παροχὰς καὶ περὶ αὐτοῦ εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ κατωτέρω πρωτοδικεακὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία προσφεύγει καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, διὰ νὰ στηρίξῃ τὴν ἀποφίν της (βλέπε περὶ αὐτοῦ *Ι. Καποδίστρια*. Ἡ καλὴ πίστις εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικαίου, Τόμος 1944 σελ. 711, ἐνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 5504/1946

Διαδικασία νόμου Γ᾽ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Ἀλεβιζάκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Ρώτης, Κ. Μαριντζίδης

Ὁ νόμος 488/1945, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ

511/1945, δι' οὗ οἱ ἐργοδοτοὶ ἀπαλλάσσονται τῶν ὑποχρεώσεων πρὸς παροχὴν τῶν ἐκ συμβάσεως, ἐθίμου ἢ νομικῆς διατάξεως χορηγητέων τοῖς μισθωτοῖς ειδῶν, νοεῖ προδήλως τὰ εἶδη, ἅτινα ἐχορηγοῦντο ὑπὸ τὸ πρὸ αὐτοῦ ἰσχύον καθεστῶς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ χορηγούμενου, μὴ θεσπίσας ἀπαγορευτικὸν κανόνα συνομολογήσεως ἐφεξῆς τοιούτου εἶδους παροχῶν. Ἡ ἀποφίν αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ 650/1945 νόμου, μνημονεύοντος «χορηγήσεις εἰς εἶδος» καὶ ἐκ τῆς παραγρ. 10 τῆς 3601/1946 κοινῆς τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀποφάσεως, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δικαιούται νὰ προβαίνει εἰς ἀναλόγους ἐκπτώσεις τῆς ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, εἰς οὓς χορηγεῖ καὶ παρέχει ἄλλας, πλὴν τῆς εἰς χρῆμα, παροχὰς. Κατ' ἀκολουθίαν νόμῳ βᾶσιμος παρίσταται ἡ ἐνδικοσ ἀγωγή κατὰ τὸ αἴτημά της περὶ ἐπιδικασεως τῷ ἐνάγοντι τῆς ἀποζημιώσεως τῆς μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τῶν 488 καὶ 511 νόμων χορηγουμένης εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἐναγομένου τροφῆς, ἥς ἐστερήθη ὁ ἐνάγων, συνεπεία τῆς μὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἀποδοχῆς τῶν προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν του. Ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς ταύτης συνηγορεῖ καὶ ἡ τηρητέα ἐν ταῖς ἐργασιακαῖς σχέσεσιν ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, πρὸς ἣν εἶναι ἀσυμβίβαστος ἡ ἄνευ συνδρομῆς εἰδικῶν λόγων διάκρισις μεταξὺ τῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένων μισθωτῶν, ἀπορριπτέα δὲ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προβαλλόμενα ὡς μὴ νόμῳ βᾶσιμα.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ Ν. Δ. 1799/1942 ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Εφαρμογὴ μόνον ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφέδρων πολεμιστῶν

Ἀθθεντικὴ ἐρμηνεία διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946.—Ἐφαρμογὴ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐπὶ τελεσιδικίων δικαστικῶν ἀποφάσεων.—Μὴ ὑπαγωγή τῶν εἰκειοθελῶς προσληφθέντων ἐφέδρων πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—1941 εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 διὰ τὴν ἀπόλυσιν.

Ὡς ὅς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75/1946 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *Π. Μπέλμπας*, ΕΕΔ 5, 111), κρίναν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν οἱ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1, 860) προστατευόμενοι ἐφεδρὸι πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—1941 ἐξαίρουνται τοῦ δικαιοῦματος ἀπόλυσως κατ' ἄρθρ. 9 τοῦ ν. 118/1945, εἶχεν ἀποφανθῇ καταφαικῶς, ἐρμηνεύον δὲ τὸν νόμον 1799/1942 εἶχε καταλήξει εἰς τὴν ἀποφίν ὅτι οὗτος προστατεύει καὶ τοὺς εἰκειοθελῶς προσληφθέντας καὶ ὑπηρετοῦντας κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 πολεμιστὰς. (Οὐ-

τω ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον καὶ Α. Π. 74/1946, εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης *Δ. Ζήλος*, ΕΕΔ 5, 173).

Ἐπικολούθησεν ὁμοῦς τὸ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως κλπ. τοῦ νόμου 118/1945» (ΕΕΔ 5, 283), κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ὁποίου «ἡ ἀληθὴς ἐννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν. Δ. 1799/1942 εἶναι, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῶν δυνάμει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου τούτου τοποθετουμένων ὑπαλλήλων».

Μὲ ἄλλους λόγους τὸ Ν. Δ. 1799/1942 προστατεύει—κατὰ τὴν ἀθθεντικὴν ἐρμηνείαν του—μόνον τοὺς ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀ-

μύνης εις τὰς ἐπιχειρήσεις τοποθετηθέντας.
 *Επόμενον εἶναι, μετὰ ταῦτα, ν' ἀποφανθῇ, ὡς ἀπεφάνθη διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀλλὰ παρμένει πάντοτε ὁ δὲ τὸ πρόβλημα τῆς νομοθετικῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ, ποῦ συμμετέσχε ἐνδόξως εἰς τὰς μάχας τοῦ ἔθνους κατὰ τοῦ εἰσβολέως τοῦ 1940 καὶ μόνον· τοῦτο δὲν ἔχει κανὲν προνόμιον ἰδιαιτέρας μεταχειρίσεως.

*Αρείου Πάγου 179/1946 Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. Ι. Σακκέτας

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Χρ. Καλέλλης
 Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Χοϊδᾶς, Α. Γεωργίου

Κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 118/1945 κλπ. «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 εἶναι, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῶν δυνάμει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 6 τοῦ νόμου τούτου τοποθετούμενων ὑπαλλήλων».

Ὁ αὐθεντικῶς ἐρμηνευθεὶς νόμος λογίζεται ὡς ἀπ' ἀρχῆς τῆς δημοσιεύσεώς του ἔχων τὴν ἔννοιαν τὴν προσδοθεῖσαν αὐτῷ. διὰ τοῦ ἐρμηνευτικοῦ νόμου, δι' ὃ καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀποφαινόμενος ἐπὶ αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως, ἔστω καὶ τελεσιδίκου, ἣτις ἀπέδωκεν εἰς τὸν αὐθεντικῶς ἐρμηνευθέντα νόμον διάφορον ἔννοιαν τῆς προσδοθείσης αὐτῷ. ὑπὸ τοῦ ἐρμηνευτικοῦ νόμου, ὀφείλει νὰ δεχθῇ, ὅτι ἡ ἀληθὴς καὶ σαφὴς ἔννοια τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως ἐρμηνευθείσης διατάξεως εἶναι καὶ ἦτο πάντοτε ἡ ἔστω καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσὶν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, διὰ νομοθετικῆς ἐρμηνείας, ἀποδοθεῖσα.

Μετὰ ταῦτα τὸ ὡς ἐφετέριον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, δεχθέν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του δείκνυται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 ἀπαγγελλομένη ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῆς ὑπηρε-

σίας πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—1941, ἐν μὴ τηρήσει τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπομένων διατυπώσεων, ἀφορᾷ οὐ μόνον τοὺς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ αὐτοῦ Ν.Δ. τοποθετηθέντας μισθωτοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ οἰκειοθελῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη προσηλφθέντας, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ, δι' ἀπορρίψεως τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως τῆς ἡδὴ ἀναιρεσιούσης, καταλήξαν εἰς ἀναγνώρισιν δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς ἀπόληψιν τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1945 ἀγωγῆς του ἀξιουμένων ἀποδοχῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης ἀπολύσεώς του ὡς πλεονάζοντος μέχρι τέλους Ἰουνίου 1945 καὶ συμψηφισμοῦ τῆς ἀπαιτήσεώς του ταύτης πρὸς καταβληθέντα αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης ἐναντι ἀποζημιώσεώς του κατὰ τὸν νόμον 2112 χρηματικὰ ποσά, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτης, ὡς δέχεται, ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ πολεμιστοῦ τοῦ πολέμου 1940—1941, ἡ δὲ ἀπόλυσίς του ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης ὡς πλεονάζοντος ἦτο ἄκυρος, διότι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 χωρὶς συνάμα νὰ δέχεται, ὅτι εἶχεν οὗτος τοποθετηθῇ παρὰ τῇ ἀναιρεσιούσῃ μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 αὐτοῦ, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942, ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 καὶ ἐντεῦθεν ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατέστησε, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 807 ἀριθ. 17 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ, πρὸς τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ Β.Δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου Γ2ΟΔ' κλπ.» ὡς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγρ. 6 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968/1944, καὶ κατὰ τὸν βásiμον πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΥΠΗΡΕΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ Ν. 3514

*Επέκτασις τῆς προστασίας καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ

*Επανάληψις τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ.—*Υποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη εἰς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν.—*Εφαρμογὴ τοῦ νόμου 3514 καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ὁ ἀρχικὸς νόμος 3514/1928 ἀφεώρα τὴν προστασίαν τῶν στρατευομένων μισθωτῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὅμως τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου. Βραδύτερον διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων ἐργατικῶν νόμων» ἐπεξετάθη ἡ προστασία, κατὰ τὴν ἐκφρασίν ὅμως τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων.

Ἐκ τούτου ἐγεννήθησαν, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἀμφιβολίαι ἂν καὶ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ὑπάγεται εἰς τὴν προστασίαν τοῦ νόμου. εὐροῦσαι μάλιστα ἀπήχησιν καὶ εἰς δικαστικὴν ἀπόφασιν (βλέπε Πρόεδρον Πρωτ. Πειραιῶς 39/1942, προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης Ε. Καζαμπάνας, ΕΕΔ 1,631). παρὰ τὸ ὅτι δὲν συνέτρεχε κανεῖς

νομοθετικὸς λόγος διαφορισμοῦ τῆς προστασίας.

Ἐλθὼν ὅμως βραδύτερον τὸ Ν.Δ. 1336/1942 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3514 (ΕΕΔ 1,572) ἐξεφράσθη οὕτως» ἄρθρ. 1. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου 3514, ὡς συμπληρώθη οὗτος διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937, ὁριζομένη ἐνιαυσία προθεσμία ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως εἰς τὰς θέσεις των τῶν ἐπαναλαβόντων τὴν ἐργασίαν των στρατευθέντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν παρατείνεται κλπ.» καὶ οὕτω ἀπεκατεστάθη τὸ ἀμφισβητηθὲν ἀληθὲς κείμενον τοῦ νόμου.

Περὶ τοῦ ζητήματος ἀσχολεῖται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδικου Ἀθηνῶν 5200/1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Α. Μπόμπος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ὑδραῖος, Κ. Ράλλης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως», δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὁπωσδήποτε πρόσκλησις τοῦ ἔχοντος πλέον τῶν 6 μηνῶν χρόνον ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου, ὁφείλει ὅμως οὗτος νὰ δηλώσῃ πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του ἐὰν προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του. Βάσει τῶν διατάξεων τούτων καὶ τῶν τοιούτων τοῦ ν.δ. 424/41, καθ' ὅς ἡ σύμβασις ἐργασίας δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότης μόνον κατὰ τὰς αὐτόθι διατυπώσεις, ὑφισταμένης τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μετὰ τὴν ἀποποίησην παρὰ τοῦ ἐργοδότης τῶν ἐμπροθέσμως προσερχθεισῶν αὐτῷ ὑπηρεσιῶν τοῦ στρατευθέντος ὑπαλλήλου του, μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του, δικαιούται ὁ ὑπάλληλος οὗτος τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀποδοχῶν του. Τοιοῦτο ἔχουσα περιεχόμενον ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ εἶναι ὡς νόμιμος ἐρευνητέα.

Ἐκ τῆς συνεκτιμήσεως τῶν ἐνώπιόν μας ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῆς λοιπῆς διαδικασίας προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐργαζόμενος ἀπὸ τοῦ 1937 εἰς τὸ κατάστημα τῶν ἐναγομένων ὡς ὑπηρετῆς, δηλονότι διανέμων τὰ ἐν τῷ καταστήματι τούτων κατασκευαζόμενα

φορέματα, ἀγοράζων τὰ πρὸς κατασκευὴν τῶν φορεμάτων ὑλικά καὶ ἐν γένει ἐνεργῶν πᾶσαν ἐργασίαν ἐξυπηρετοῦσαν τὸ κατάστημα καὶ τοὺς αὐτόθι ἐργαζομένους τεχνίτας, ἐστρατεύθη ὡς κληρωτὸς ἐν ἔτει 1939 καὶ ἔκτοτε ὑπηρετήσεν ὡς στρατιώτης μέχρι τῆς καταρεύσεως τοῦ Ἀλβανικοῦ μετώπου καὶ ἔκτοτε ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ, ἀφυπηρετήσας τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1945. Τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προσήνευκε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τοὺς ἐναγομένους, ἀλλ' οὗτοι τὰς ἀπεποιήθησαν.

Ὅριζον ὁ νόμος 1336/42 ὅτι «ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3514, ὡς συνεπληρώθη οὗτος διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἐνιαυσία, προθεσμία ὑποχρεωτικῆς διατηρήσεως εἰς τὰς θέσεις τῶν τῶν ἐπαναλαβόντων τὴν ἐργασίαν τῶν στρατευθέντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν παρατείνεται κλπ.» εἶναι προδήλως ἐρμηνευτικὸς τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 547/37, ἐκτείνοντος τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3514 ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων, ὡς ἐκλαμβάνων ἰσχύοντα τὸν νόμον 3514 καὶ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν, βάσει τῆς ἐπεκτάσεως αὐτοῦ καὶ ἐπὶ ἐτέρων μισθωτῶν, γενομένης ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 547/37. Ἐπομένως ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, ὡς ἐρμηνευτικοῦ νόμου, ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἐρμηνευομένου ἀ.ν. 547/37, περιλαμβανομένης οὕτω εἰς τὸν νόμον 3514 καὶ τῆς ἐν προκειμένῳ ἀφορμῆς ὑπηρετὴν περιπτώσεως, ὡς γεννηθείσης μετὰ τὴν ἐνάρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 547/1937.

ΔΙΚΑΙΟΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Ἐπιτρεπομένη ἐπέμβασις τῆς διοικήσεως εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ σωματείου

Ἐξουσιοδότησις νόμου 393/1945. Ἀκύρωσις συνελεύσεως σωματείου.—Ἐννοία διεθνῶν συμφωνιῶν.—Ἐννοία τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι.—Ἐκτασις ἐλευθερίας νομοθέτου πρὸς ρύθμισιν τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν σωματείων.—Συμφωνία Βάρκιζας.—Ἀντισυνταγματικότης νόμου 393/1945 καὶ ἀκύρωσις ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Τὴν 29 Ἰανουαρίου 1945, ἡ εἰς Ἑλλάδα ἀποσταλείσα Ἀγγλικὴ Ἑργατικὴ ἀποστολὴ προσέκλινε συνάντησιν μεταξὺ τῆς τότε Διοικήσεως τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας Ἑργατῶν Ἑλλάδος καὶ ἀντιπροσώπων τῆς τέως Διοικήσεως αὐτῆς, κατὰ τὴν συνάντησιν δὲ ταύτην ἐξητάσθη ὁ τρόπος, καθ' ὃν θὰ ἀπεκαθίστατο ἡ λειτουργία τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν ἐν Ἑλλάδι, μετὰ διακοπὴν μίας περιόδου δεκαετίας.

Πρὸς τοῦτο ὑπεγράφη πρακτικόν, εἰς τὸ ὁποῖον συνεφωνήθη, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ὅτι «ἐὰν ἐπιτευχθῇ συμφωνία καὶ λήξῃ ἡ ἐν τῇ Χώρα ἔκρυθμος κατάστασις, θὰ ἀνασυνεθῇ ἡ προσορινὴ Διοίκισις τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀντιπροσωπεύωνται εἰς αὐτὴν ὅλαι αἱ ἀντιλήψεις τῶν ἐργατῶν». Εἰς τὸ πρακτικὸν ἐγένετο μνεία ὅτι τῆς συμφωνίας ταύτης ὅλας γινώσκον καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἑργασίας, ὅστις ἐδήλωσεν ὅτι ἀποδέχεται τὰ συμφωνηθέντα καὶ ἀναλαμβάνει «ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσῃ πᾶσαν νόμιμον συνδρομὴν διὰ τὴν ἐλευθερίαν

ἄσκησιν ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι». Μετὰ ἓνα μῆνα, ἤτοι τὴν 25ην Φεβρουαρίου 1945, συνήλθον οἱ αὐτοί, μετ' ἀντιπροσώπων τῶν Βρετανικῶν Συνδικάτων, καὶ ὑπέγραψαν πρακτικόν, ἐν τῷ ᾧ ὁποῖον συνεφωνήθη ὅτι «δεόν νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἑργασίας, ὅπως ἐκεῖνος καθορίσῃ τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον θέλει λάβει χώραν ἡ ἀνασύνθεσις, καὶ ἀφοῦ συζητήσῃ καὶ μὲ τὰς δύο πλευράς».

Κατὰ Μάιον 1945 ἀνεδημοσιεύθη ὁ ἐν Λονδίνῳ ἐκδοθείς ὑπ' ἀριθ. 3127/1942 νόμος «περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν», διὰ τοῦ ὁποῖου ὁρίσθη κυρίως ὅτι πάντα τὰ ἐργατικά Σωματεῖα καὶ αἱ ἐνώσεις τούτων διέπονται ἐφεξῆς ὑπὸ τῶν νόμων 281/1914 «περὶ σωματείων» καὶ 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων».

Τέλος κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1945 ἐξεδόθη ὁ Ἀν. Νόμος 395 (Φ. 152) (ἰσχύσας ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1945), ὅστις παρέσχεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἑργασίας τὴν ἐξουσιοδότησιν, ὅπως δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ,

ἐκδοθησομένης ἐφ' ἀπαξ, ἀνασυνθέσῃ τὴν προσωρινὴν Διοίκησιν τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος καὶ καθορίσῃ τὰ κύρια ἔργα τῆς, πρὸς ἀποκατάστασιν διοικητικῆς ὁμαλότητος εἰς τὴν ἐν λόγῳ ὁργάνωσιν καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Σωματεία καὶ Ἐνώσεις σωματείων τῶν ἐργαζομένων. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1284 ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1945 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ ὡς ἄνω ἀνασύνθεσις τῆς προσωρινῆς διοικήσεως καὶ διωρίσθησαν εἰκοσι καὶ ἓν μέλη αὐτῆς, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν τεσσάρων συνδικαλιστικῶν τάσεων.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁρίσθη, ὅτι ἔργον κύριον τῆς προσωρινῆς ταύτης Διοικήσεως θὰ εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς διοικητικῆς ὁμαλότητος εἰς τὴν Σωματεϊκὴν Ὁργάνωσιν τῶν Ἐργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων τῆς Χώρας. «Διὰ τὰς θεωρηθῆσιν συντελεσθεῖσαι ἡ διοικητικὴ ὁμαλότης, ἐπάγεται ἡ αὐτῇ ἀπόφασις, πρὲς νὰ ἔχουν ἐκλεγῇ νομίμως,—δηλαδή κατὰ τὰ πρὸ τῆς 4 Αὐγούστου ἰσχύοντα Καταστατικά—αἱ Διοικήσεις τῶν Σωματείων, τῶν Ἐνώσεων καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας». Ἡ αὕτη ἀπόφασις ὥρισεν οὖν, ἂν μέχρι τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1945 δὲν ἦτο κατασταθὴν δυνατόν νὰ ἐκλεγῇ ἡ νόμιμος Διοίκησις, ἡ οὕτως διορισθεῖσα προσωρινὴ Διοίκησις παύει ὡφισταμένη ἀπὸ τῆς 21ης Σεπτεμβρίου. Ἡ ἡμερομηνία αὕτη ἐπέστη, χωρὶς νὰ ἔχη συντελεσθῇ ἡ διοικητικὴ ὁμαλότης, δηλονότι ἡ κατὰ τὰ Καταστατικά ἐκλογὴ τῶν Διοικήσεων, διὸ καὶ ἐξεδόθη ὁ Ἀν. Νόμος 581, δημοσιευθεὶς τὴν 29ην Σεπτεμβρίου 1945, ὅστις ἀνανέωσε τὴν ἐξουσιοδότησιν, ὁρίσας ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δύναται, δι' ἀποφάσεών του, ἐκδιδομένων ἐντός δέκα ἡμερῶν, νὰ ρυθμίσῃ ἐκ νέου τὰ αὐτὰ θέματα, τὰ περιεχόμενα εἰς τὴν πρώτην ἐξουσιοδότησιν τοῦ Νόμου 393. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νέας ταύτης ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2472 ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1945 ἀπόφασις τοῦ Ὑπ. Ἐργασίας, ἥτις καὶ εἶναι ἐκ τῶν προσβαλλομένων πράξεων. Διὰ ταύτης ἐρυθμίσθησαν πράγματι τὰ αὐτὰ θέματα, ἥτοι 1) ἐγένετο ἀνασύνθεσις τῆς προσωρινῆς διοικήσεως τῆς Γ.Σ. Ε.Ε. καὶ 2) καθορίσθη τὸ ἔργον αὐτῆς, ἥτοι ἡ ἐπίτευξις τῆς διοικητικῆς ὁμαλότητος διὰ τῆς διενεργείας νομίμων ἐκλογῶν. Καὶ ἡ ἀνασύνθεσις ἐγένετο διὰ συγκροτήσεως τετραμελοῦς Γραμματείας ἀποτελουμένης ἐκ τῶν ἐκπροσώπων τῶν λεγομένων «τεσσάρων συνδικαλιστικῶν τάσεων».

Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συνελθούσῃ διὰ νεωτέρας, φερούσης τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, δημοσιευθεῖσα δὲ τὴν 28 Δεκεμβρίου 1945, διὰ τῆς ὁποίας ἀφ' ἑνὸς παρετάθησαν αἱ προθεσμίαι διὰ τὴν συγκροτήσιν τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως καὶ τὴν διενέργειαν τῶν ἀρχαιρεσιῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθορίσθησαν λεπτομέρειαι τινὲς ἀφορώσαι τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως, καὶ δὴ τὴν κατανομήν τῶν ἀκατανεμήτων ἐδρῶν διὰ συμπληρωματικῆς ἐκλογῆς. Διὰ τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως προσεβλήθησαν ἀμφότεραι αἱ ὑπ' ἀριθ. 2472 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ τε κυρία καὶ ἡ συμπληρωματικὴ, προσάπτεται δὲ εἰς αὐτάς 1) παράβασιν τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ Συντάγματος τοῦ κατασφαλίζοντος τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι. 2) ὑπέρβασιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως 3) κακὴ χρησις τῆς χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ 4) κατάχρησις ἐξουσίας.

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 885/1946 ὁλομ.

Προεδρεύον ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Μ. Τσαμαδὸς

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. Μ. Στασινοπούλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Καποδίστριας, Μ. Πορφύρο-γένης, Η. Ἡλιού, Γ. Σωμερίτης, Φ. Βεγλερής.

Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους ὁ Πάρεδρος κ. Α. Χατζηδάκης.

Διὰ τοῦ ἀρθροῦ μόνου τοῦ νόμου 393/1945 ἐξουσιοδοτήθη ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, ὅπως ἀνασυνθέσῃ τὴν προσωρινὴν διοίκησιν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ καθορίσῃ τὰ κύρια ἔργα τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποκαταστάσεως ὁμαλότητος εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν ὁργάνωσιν τῶν ἐργαζομένων ἐν Ἑλλάδι, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς νομοθετικῆς ταύτης ἐξουσιοδοτήσεως, ὡς ἀνεκδομένη διὰ τῶν νόμων 581, 620, 713/1945 καὶ 834/1946, ἐξεδόθησαν αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἰσχύς ἡ ἀκύρωσις διὰ παράβασιν τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ Συντάγματος, δι' ὑπέρβασιν τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ διὰ κατάχρησιν ἐξουσίας.

Μετ' ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνουν εἰς τὴν δίκην ταύτην τὰ σωματεία Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος, Ἐργατικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης, Ἐργατοῦπαλληλικὸν Κέντρον Βόλου, Ἐργατικὸν Κέντρον Πειραιῶς, Ἐργατοῦπαλληλικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν. Ὁ αἰτῶν, τυγχάνων μέλος τοῦ σωματείου τῶν τυπογράφων καὶ ἐνδιαφερόμενος εὐλόγως διὰ τὴν εὐρυθμίαν καὶ νόμιμον λειτουργίαν οὐ μόνον τοῦ εἰς ὃ ἀνήκει σωματείου, ἀλλὰ καὶ τῶν εὐρύτερων συνδικαλιστικῶν ὁργανώσεων, εἰς τὰς ὁποίας συμμετέχει καὶ τὸ σωματεῖόν του, κέκτηται ἔννομον συμφέρον, ἵνα ζητήσῃ τὴν διὰ παράβασιν τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων ἀκύρωσιν διοικητικῶν πράξεων, δι' ὧν ρυθμίζεται τὸ σύστημα τῶν προσωρινῶν διοικήσεων ἐν τῇ Γενικῇ Συνομοσπονδίᾳ καὶ ἐν τῇ καθ' ὅλου συνδικαλιστικῇ ὁργανώσει τῶν ἐργαζομένων, πρὸς τὸν σκοπὸν ἐνεργείας ἀρχαιρεσιῶν διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν ὀριστικῶν διοικήσεων εἰς τὰς ὁργανώσεις ταύτας.

Ἐν ἀρθρῳ 9 τοῦ νόμου 281 ὁρίζετο ὅτι τὸ κύρος τῆς συνελεύσεως σωματείου δύναται νὰ προβληθῇ ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἐν δὲ τῷ ἀρθρῳ 101 τοῦ Ἀστικοῦ ἡμῶν Κώδικος ὁρίζεται ὅτι ἡ συνέλευσις σωματείου εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ἐλήφθῃ παρὰ τὸν νόμον ἢ τὸ καταστατικόν, περὶ τῆς ἀκυρότητος δὲ ταύτης ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται ἀγωγὴ ἐκ μέρους παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τῆς συνελεύσεως, διὰ τῶν διατάξεων δὲ τούτων ἔχει ἀνατεθῇ, χάριν μείζονος ἐγγυήσεως, εἰς τὰ ταχικὰ δικαστήρια ἡ ἀρμοδιότης πρὸς ἀκύρωσιν τῶν συνελεύσεων σωματείου. Ἐντεῦθεν ἀποκλείεται μὲν ἡ ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως ἀκύρωσις τῆς συνελεύσεως σωματείου διὰ παράβασιν τοῦ νόμου, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως προσβολὴ αὐτοτελῶν διοικητικῶν πράξεων, αἵτινες, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἐθέσπισαν κανόνας δικαίου ρυθμίζοντας τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τῶν συνελεύσεων τῶν σωματείων, οὐδὲ ἡ διὰ παράβασιν νόμου ἀκύρωσις τῶν διοικητικῶν τούτων πράξεων ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅπερ παραμένει ὁ φυσικὸς καὶ ἐκ τοῦ Συντάγματος καθωρισμένος δικαστὴς ὁ ἐλέγχων ἐξ ἀντικειμένου τὸ κύρος καὶ τὴν νομιμότητα τῶν ἐκτελεστικῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσις, εἰς τοῦτο τὸ τέλος ἀποβλέπουσα, λυσιτελῶς ἀσκέεται, τοσούτω μᾶλλον

καθόσον τὴν 12 Φεβρουαρίου 1946, ἡμέραν καθ' ἣν ἡσκήθη αὕτη, δὲν εἶχον εἰσέτι ἐνεργηθῇ αἱ ἐκλογαὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς μονίμου Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας ὑπὸ τοῦ Πανελλαδικοῦ Πανεργατικοῦ Συνεδρίου, οὕτω δὲ τὸ ἐννομον συμφέρον τοῦ αἰτουήτος, κατὰ τὴν ἀσκίαν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἐστὶν αἰτήσας καὶ εἰς τὴν δυνατότητα τῆς ματαιώσεως τῆς ἐκλογῆς ταύτης, ἐφ' ὅσον ἡ ἐνδεχομένη ἀκύρωσις τῶν προσβαλλομένων πράξεων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἠθέλεν ἀπαγγελλθῇ πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς διενεργείας τῆς ὡς ἄνω ἐκλογῆς.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ στοιχείων, τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐξουσιοδοτικοῦ νόμου 393 προηγήθη ἡ ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου 1945 συμφωνία, ὑπογραφείσα ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐν τῇ ἐλληνικῇ συνδικαλιστικῇ κινήσει ὑπαρχουσῶν πολιτικῶν μερίδων ἢ ἄλλως καλουμένων «συνδικαλιστικῶν τάσεων», καὶ συναφθεῖσα ὑπὸ τὴν αἰγίδα ἀντιπροσώπων τῶν ἀγγλικῶν ἐργατικῶν ὁργανώσεων, δι' ἧς συμφωνήθη, ὅπως ἀνασυντεθῇ ἡ προσωρινὴ διοίκησις τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἑργατῶν τῆς Ἑλλάδος, εἰς τρόπον, ὥστε ν' ἀντιπροσωπεύωνται ἐν αὐτῇ πᾶσαι αἱ μερίδες, τῆς συμφωνίας δὲ ταύτης ἔλαβε γνώσιν καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἑργασίας, δηλώσας ἐν αὐτῇ ὅτι θὰ λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς, τὰ αὐτὰ δὲ περίπου ἐπανελήφθησαν ἐν ἑτέρᾳ συμφωνίᾳ ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1945 καὶ ἐν τρίτῃ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1945, ἐν ᾗ ἐγένοντο ἀποδεκτὰ τὰ διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεων ὁρισθέντα, τέλος δὲ τὰς ἐργασίας τοῦ κατὰ Μάρτιον 1946 συνελθόντος, κατόπιν ἐφαρμογῆς καὶ ἐκτελέσεως τῶν προσβαλλομένων πράξεων, Πανεργατικοῦ Συνεδρίου, παρηκολούθησαν ἀντιπρόσωποι καὶ ἰθύνοντα μέλη τῆς Παγκοσμίου Συνδικαλιστικῆς Ὁργανώσεως, πλὴν ὅμως πάντα τα γεγονότα ταῦτα δὲν εἶναι ἱκανά, ἵνα προσδώσωσι κυβερνητικὸν χαρακτήρα εἰς τὰς προσβαλλομένας πράξεις, καθόσον τοιοῦτον χαρακτήρα δύνανται κατ' ἀρχὴν νὰ προσδώσῃ εἰς διοικητικὴν πράξιν ὁ ὑπὸ ὥρισμένους ὁρους σύνδεσμος αὐτῆς πρὸς διεθνεῖς συμφωνίας καὶ διεθνεῖς ἐν γένει σχέσεις, ὡς διεθνεῖς ὅμως συμφωνίαι θεωροῦνται αἱ συναπτόμεναι ὑπὸ προσώπων φερόντων τὴν ἰδιότητα δημοσίων ὁργανῶν καὶ ἐνεργούντων ἐξ ὀνόματος τῶν συμβαλλομένων Πολιτειῶν, ἐνῶ τὰ ἐν προκειμένῳ συμπράξαντα κατὰ τὸ ὡς ἄνω προκαταρκτικὸν στάδιον καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἀλλοδαπὰ πρόσωπα δὲν φέρουσιν τὴν ἰδιότητα δημοσίων ὁργανῶν, οὐδ' ἐνήργησαν ἐξ ὀνόματος Πολιτείας τινός, ἀλλ' ἐνήργησαν ἐξ ὀνόματος ὁργανώσεων, αἵτινες, ἀσκέτως πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιδράσεως αὐτῶν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ βίου, ἐν τε τῷ ἐσωτερικῷ ἐκάστης Χώρας, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ διεθνοῦς πεδίου, πάντως παραμένουσιν ὁργανώσεις ἰδιωτικαὶ, αἱ δὲ ἐνέργειαι τῶν ὁργανῶν αὐτῶν οὐδόλως δεσμεύουσι Πολιτείας τινὰ, οὐδ' ἀπολύγουσιν εἰς σύναψιν δεσμεύσεως, ἀναγνωρίζουσιν ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου. Κατὰ συνέπειαν ὁ περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως λόγος κυβερνητικοῦ χαρακτήρος τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἰσχυρισμὸς τῶν παρεμβαινόντων τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς ἄβασίμος.

Διὰ τοῦ 2 Δεκεμβρίου 1945 πρακτικοῦ, ὑπογράφεντος ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐν τῇ συνδικαλιστικῇ ὁργανώσει πολιτικῶν μερίδων, ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ὁρισθέντα διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεων καὶ συναφθέντα ὅπως ἀποσυρθῶσιν αἱ τυχόν ἀσκηθεῖσαι παρὰ τῶν μερίδων τούτων προσωφυγαὶ κατὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων, τὸ πρακτι-

κὸν δὲ τοῦτο συνιστᾷ ρητὴν καὶ μὴ ἐξηναγκασμένην ἀποδοχὴν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἥτις θὰ καθίσταται, κατὰ τὰ κρατοῦντα, ἀπαράδεκτον τὴν προσβολὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τῶν μετασχουσῶν εἰς τὴν ἀποδοχὴν ταύτην πολιτικῶν ὁργανώσεων. Προκειμένου ὅμως περὶ προσβολῆς τῆς αὐτῆς πράξεως ἐκ μέρους φυσικῶν προσώπων, τὰ ὅποια ἰδεολογικῶς ἀνήκουσιν εἰς τὰς ἀποδεχθείσας τὰς προσβαλλομένας πράξεις πολιτικὰς μερίδας, δὲν ἰσχύει τὸ αὐτὸ ἀπαράδεκτον, καθόσον διὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα ἡ ὡς ἄνω ἀποδοχὴ ἀποτελεῖ δέσμευσιν ἠθικῆς μόνον φύσεως, ἡ δὲ μὴ συμμόρφωσις αὐτῶν πρὸς τὴν συμφωνίαν ταύτην, ἀποπειλούσα παράβασις τῆς ἠθικῆς ταύτης ὑποχρεώσεως, δύναται ἐνδεχομένως νὰ ἐπιφέρει κυρώσεις ἐσωτερικῇ φύσεως ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς κομματικῆς ὁργανώσεως, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἄλλως τε κυρώσεων δύναται τὸ φυσικὸν πρόσωπον ν' ἀπαλλαγῇ διὰ τῆς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ἀποδεχθείσης τὴν πράξιν πολιτικῆς ὁργανώσεως, ἐνῶ τὸ δίκαιον δὲν ἔχει ὁργανώσει τὸν μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν πολιτικῶν ὁργανώσεων καὶ κομμάτων νομικὸν δεσμὸν κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ προκύπτῃ καὶ διὰ τὰ μέλη ταῦτα ἀδυναμία προσβολῆς διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῆς διοικητικῆς πράξεως, ἥτις τυχόν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς εἰς ἣν ἀνήκουσι πολιτικῆς μερίδος. Ἐν προκειμένῳ, τὴν ὡς ἄνω ρηθείσαν συμφωνίαν ἀποδοχῆς τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἔχει ὑπογράψει, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ὁ Μακρῆς, ἡγέτης τῆς ἐν τῇ συνδικαλιστικῇ κινήσει ὑφισταμένης μερίδος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑθνικὴ Ρεφορμιστικὴ Ἑργατικὴ Παράταξις», ἐκ δὲ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ στοιχείων πιθανολογεῖται ὅτι ὁ αἰτῶν ἀνήκει εἰς τὴν παράταξιν ταύτην, τῆς ὁποίας καὶ ἀποτελεῖ στέλεχος, πλὴν ὅμως ἡ τοιαύτη σχέσις τοῦ αἰτουήτος πρὸς τὴν ὡς ἄνω πολιτικῆς φύσεως ὁργάνωσιν δὲν δημιουργεῖ κατὰ τὰ εἰρημένα διὰ τὸν αἰτουήτα νομικὴν ὑποχρέωσιν ἀποχῆς ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῶν γενομένων δεκτῶν διοικητικῶν πράξεων, ἀλλὰ μόνον ἠθικῆς φύσεως ἀντίστοιχον δεσμευσιν, ἐναντι τῆς ὁποίας ἄλλως τε ὁ αἰτῶν ἀντέταξε τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου γενομένην δήλωσιν αὐτοῦ, καθ' ἣν ἀνῆκε μὲν ἄλλοτε, ἔπαυσεν ὅμως ἤδη ἀνήκων εἰς τὴν ἀποδεχθείσαν κατὰ τὰ ἄνω τὴν προσβαλλομένην πράξιν πολιτικὴν μερίδα.

Αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις ἐδημοσιεύθησαν ἡ μὲν πρώτη τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1945, ἡ δὲ δευτέρα τὴν 28 Δεκεμβρίου 1945, δεδομένου δὲ τοῦ κανονιστικοῦ χαρακτήρος αὐτῶν, ἡ διὰ τὴν προσβολὴν αὐτῶν δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης. Οὕτως, ἡ ὑπο κρίσιν αἰτήσις, κατατεθεῖσα τὴν 12 Φεβρουαρίου 1946, ἡσκήθη ἐμπροσθέντως μόνον εἰς πρὸς τὴν δευτέραν πράξιν. Πλὴν ὅμως ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ πράξει ὑπάρχει διάταξις, δι' ἧς παρατείνονται αἱ ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τεθειμέναι προθεσμίαι διὰ τὴν ἀνσύνθεσιν τῆς προσωρινῆς διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ συγκρότησιν τῶν προσωρινῶν Διοικήσεων τῶν λοιπῶν ἐργατικῶν ὁργανώσεων καὶ σωματείων, δεδομένου δ' ὅτι αἱ προθεσμίαι αὗται εἶχον λήξει κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς δευτέρας πράξεως, ἡ δὲ πρώτη ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1945 πράξις εἶχεν οὕτω τεθεῖ ἐκτός ἰσχύος. ἡ διὰ τῆς δευτέρας πράξεως θεσπιθεῖσα παράτασις τῶν προθεσμιῶν τῆς πρώτης ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἐπαναφορὰν εἰς ἰσὺν ὁλοκληρίου τῆς πρώτης πράξεως, ἥτις οὕτω λογίζεται ὁλοσχερῶς ἐπαναθεσπισθεῖσα διὰ τῆς δευτέρας πράξεως καὶ ἀναδημοσιευθεῖσα ἐξ ὁλοκληρίου ταυτοχρόνως μετ' αὐτῆς, ἀπὸ δὲ τῆς τοιαύτης ἀναδημοσιεύσεως, λαβούσης χώραν τὴν 28 Δεκεμβρίου

1945, ἀρχεται νέα προθεσμία προσβολῆς καὶ τῆς πρώτης πράξεως, εἰς αὐτὴν ὅποιος κατετέθη ἡ ὑπὸ κρίσιν αἵτησις, ἥτις οὕτως ἡσκήθη ἐμπροσθέντος ὡς πρὸς ἀμφοτέρους τὰς προσβαλλομένας πράξεις.

Ἐν ἀρθρῳ 11 τοῦ Συντάγματος ὁρίζεται ὅτι «οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιριζέσθαι τηροῦντες τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπαγάγῃσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἀδειαν. Συνεταιρισμός τις δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἐνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως». Διὰ τῆς συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως ἀφίεται ἐλευθερία εἰς τὸν κοινὸν νομοθέτην, ὅπως κατ' οἰκείαν κρίσιν ρυθμίξῃ τὰ τῆς ὁργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν σωματείων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως αἱ διατάξεις τῶν νόμων μὴ ὑπερβῶσι τὰ δῶ οὐτως θεοπιζόμενα ἐν τῷ Συντάγματι ὅρια, ἥτοι καὶ ἀναθέσωσιν εἰς τὴν κρίσιν τῆς Διοικήσεως τὴν ἴδρυσιν καὶ τὴν διάλυσιν τῶν σωματείων. Πέραν ὅμως τῶν οὐτως ἐκπεφρασμένων τούτων φραγμῶν, ὁ κοινὸς νομοθέτης δεσμεύεται περαιτέρω καὶ ὑπὸ τοῦ σιωπηροῦς μὲν πλὴν σαφῶς ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς διατάξεως προκύπτοντος περιορισμοῦ, ὅπως μὴ διὰ τῶν διατάξεων αὐτοῦ δεσμεύσῃ ἐν γένει τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιριζέσθαι μέχρις οὐσιώδους μειώσεως ἢ ἐξουθετηρώσεως αὐτοῦ. Δεδομένον δ' ὅτι ἐλευθερία τοῦ ἰδρύειν σωματεῖον δὲν εἶναι νοητὴ ἄνευ τῆς ἐλευθερίας τοῦ διοικεῖν τὸ σωματεῖον διὰ τῆς ἐλευθερίας βουλήσεως τῶν μελῶν αὐτοῦ, πᾶσα ἐπέμβασις τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν, παρακλύδουσα κατ' οὐσίαν τὴν διὰ τῆς ἐλευθερίας βουλήσεως τῶν μελῶν ἀνάδειξιν τῆς διοικήσεως τῶν σωματείων, συνιστᾷ οὐσιώδη κατ' ἀρχὴν μείωσιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιριζέσθαι, μὴ ἐπιτροπεύοντιν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Καὶ ναὶ μὲν εἶναι δυνατόν, διαρκούσης τῆς ζωῆς καὶ τῆς λειτουργίας τῶν σωματείων, νὰ παραστῇ ἑκτακτος ἀνάγκη ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας εἰς τὰ τῆς λειτουργίας καὶ εἰς τὰ τῆς διοικήσεως αὐτῶν, καθόσον λόγῳ τῆς ἐπιδράσεως τῆς σωματειακῆς κινήσεως, ἰδίᾳ δὲ τῆς ἐπαγγελματικῆς τοιαύτης ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ὁργανισμοῦ ἡ Πολιτεία δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἀδιάφορος εἰς ἑκτακτὰ συμβάντα, ἅτινα ἤθελον τυχόν οὐσιώδως παρακλύσει τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν σωματείων, πλὴν ὅμως ἡ ἐπέμβασις αὕτη τῆς Πολιτείας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ μέτρον τῆς ἐκ τῆς καταστάσεως ἀνάγκης ἐπιβαλλομένης τυχόν ἀναποτρέπτου ἐπεμβάσεως χάριν αὐτῆς τῆς συντηρήσεως τοῦ σωματείου, ἰδίᾳ δὲ δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ ἐπέμβασιν τῆς Πολιτείας, ἐπηρεάζουσαν τὸν τρόπον ἀναδείξεως τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, ἥτις δέον κατὰ βασικὴν συνταγματικὴν ἐπιταγὴν νὰ προσερχεῖται ἐκ τῆς ἐλευθερίας βουλήσεως τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Λαμβανομένης ὑπ' ὅψει τῆς ἐφ' ἱκανά ἐτη κρατησάσης παρ' ἡμῖν ἀναστολῆς τοῦ συνταγματικοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιριζέσθαι καὶ τῆς ἐνεκα τοῦ γεγονότος τούτου συστηματικῆς ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῶν σωματείων, καὶ δὴ τῶν ἐπαγγελματικῶν τοιούτων, δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι ἐδημιουργήθη πράγματι κατ' ἀρχὴν κατάστασις ἑκτακτος, δικαιολογούσα τὴν ἐπέμβασιν τῆς Πολιτείας διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν, τὴν θεσπισθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3127 ἀν. νόμου, ἐκδοθέντος μὲν ἐν Λονδίνῳ τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1942, ἀναδημοσιευθέντος δ' ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τὴν 25 Μαΐου 1945 (124). Ἡ ἐπέμβασις ὅμως αὕτη εἶναι ἐπιτετρομένη μόνον ἐντὸς τῶν ὡς ἄνω διαγραφέντων ὁρίων, πέραν τῶν ὁποίων δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς συγχροούμενη πρὸς τὸ ἀρθρὸν 11 τοῦ Συντάγματος. Ὁ τοιοῦ-

τος περιορισμὸς τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν οὐτως διευρυνήθη ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 23 Συντακτικῇ Πράξει τοῦ 1945, περὶ κυρώσεως τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας, ἐν ἀρθρῳ πρώτῳ τῆς ὁποίας ὠρισθὶ ὅτι «ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀπόρροπτον λειτουργίαν τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν, ὡς τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συνεταιριζέσθαι καὶ τῆς διὰ τοῦτο ἐκφράσεως τῶν στοχασμῶν. Εἰδικώτερον, ἡ Κυβέρνησις θ' ἀποκαταστήσῃ πλήρως τὰς συνδικαλιστικὰς ἐλευθερίας, τὴν ἐννοιαν δὲ τῶν διατάξεων τούτων διαφωτίζει ἡ ἐν ἀρθρῳ 1 κεφ. Α' τῆς Συντακτικῆς ταύτης Πράξεως κατακεχωρημένη εἰσήγησις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς κυβερνητικῆς ἀντιπροσωπείας, ἐν § 3 τῆς ὁποίας δηλοῦται ὅτι «ἡ Κυβέρνησις ἐννοεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς πολίτας τὸ θεμελιώδες τοῦτο δικαίωμα, τὸ ὁποῖον κατοχυρώνεται ἀπὸ τοῦ Συντάγματος καὶ τοὺς κειμένους νόμους. Ὅταν δὲ λέγωμεν κείμενοι νόμοι ἐννοοῦμεν τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντες πρὸ τοῦ δικτατορικοῦ καθεστώτος Μεταξῶς συγκεκριμένους, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλευθερίαν καὶ γνησίαν ἐκλογὴν τῶν προεδρείων, τὸσον τῶν κατὰ μέρος ἐργατικῶν συνδικάτων, ὅσον καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἑργατῶν, θὰ ἐφαρμόσωμεν τοὺς πρὸ τῆς δικτατορίας νόμους, οἱ ὅποιοι ἐξασφαλίζουν ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας ἐκλογῆς καὶ δὲν ἀφήνουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν κανὲν δικαίωμα αὐθαίρετου ἐπεμβάσεως εἰς τὰ συνδικαλιστικὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν. Ἡ δὲ περαιτέρω ἐν τῷ αὐτῷ κειμένῳ ἀναφορὰ εἰς τὰ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Βρεταννῶν ἐργατικῶν ἀντιπροσώπων συμφωνηθέντα δὲν μεταβάλλει τὴν ἐννοιαν τῶν ἐκφράσεων τούτων, καθόσον ἐν ταῖς σχετικαῖς συμφωνίαις ἐγένοντο δεκταὶ κατὰ βάσιν αὐτὰ ἀπόψεις περὶ πλήρους ἀποκαταστάσεως τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν καὶ δὲν ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῶν συνδικαλιστικῶν ὁργανώσεων. Ἐκ τῶν κειμένων ὅθεν τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι τὸ κατ' ἀρχὴν ἀναγνωριζόμενον δικαίωμα τῆς Πολιτείας ὅπως ἐπέμβῃ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν, περιορίσθη εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ πρὸ τῆς 4 Αὐγούστου 1936 ἰσχύοντος νομοθετικοῦ καθεστώτος, ἀπεκλείσθη δὲ πᾶσα περαιτέρω ἐπέμβασις, ἄλλοιούσα ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον διὰ τοὺς πολίτας τὸ καθεστὸς τοῦτο καὶ συνεπαγομένη ἀνάμειξιν τῆς Πολιτείας εἰς τὰ τῆς ἀναδείξεως τῶν διοικήσεων τῶν ἐργατικῶν σωματείων, αἵτινες εἶδει νὰ προεβλήθουν ἐλευθερίας καὶ γνησίως ἐκ τῆς βουλήσεως τῶν μελῶν αὐτῶν. Ὅθεν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων τούτων καὶ ἐντὸς τῶν ὡς ἄνω περιγραφέντων ὁρίων τοῦ ἀρθρῶν 11 τοῦ Συντάγματος, ἡ Διοίκησις εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀφίσῃ ἀπόρροπτον τὴν λειτουργίαν τοῦ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 νομοθετικοῦ καθεστώτος καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ καὶ τῶν οἰκείων καταστατικῶν διενέργειαν τῶν ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν τῶν διοικήσεων τῶν ἄλλων σωματείων καὶ τὴν περαιτέρω κλιμακωτὴν ἀνάδειξιν τῶν διοικήσεων τῶν εὐρυτέρων ἐργατικῶν ὁργανώσεων καὶ τελικῶς καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας, ἀπαγορευομένου παντὸς ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας ἐπηρεασμοῦ τῶν ἐκλογῶν τούτων, ἐκδηλουμένου εἴτε διὰ τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ προβλεπομένου μηχανισμοῦ τῆς ἐκλογῆς, εἴτε διὰ τοῦ ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας καθορισμοῦ τῶν μελῶν ἐκείνων τῶν σωματείων, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ὁποίων θέλει ὑπαχθῇ ἡ διενέργεια τῶν ὡς ἄνω ἀρχαιρεισίων. Ἡ μόνη δ' ἐπέμβασις, ἡ ὁποία θὰ ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἐκ τῆς ἀναποτρέπτου ἀνάγκης δικαιολογούμενη, θὰ ἦτο ὁ

διορισμός μιάς προσκαίρου Διοικήσεως ἐν τῇ Γενικῇ Συνομοσπονδίᾳ, πρὸς διαχείρισιν ἄκρως ἐπείγοντων περιουσιακῶν καὶ διοικητικῶν ζητημάτων, κυρίως χάριν τῆς συντηρήσεως τῆς περιουσίας αὐτῆς μέχρις ἀναδείξεως τῆς μονίμου Διοικήσεως αὐτῆς κατὰ τὸ ἰσχύον καταστατικὸν καὶ τοὺς κειμένους πρὸ τῆς 4 Αὐγούστου 1936 νόμους, λαμβανομένους ὡς τὸ ἐλάχιστον ὄριον ἐγγυήσεων διὰ τὴν ἐλευθέραν διοίκησιν τῶν σωματείων, σὺν τῇ προσθήκῃ τοῦ ἐφορευόντος ἐπὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν δικαστοῦ, ἡτις ἐθεσπίσθη κατὰ τρόπον μὴ παραβιάζοντα τοὺς ὡς ἄνω συνταγματικούς περιορισμούς, ὑπὸ τοῦ νόμου 148 τοῦ 1945.

Διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων διωρίσθη προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἑργατῶν τῆς Ἑλλάδος, συγκροτηθεῖσα ἐκ τεσσάρων Γραμματέων, ὀνομαστικῶς καθορισθέντων ὑπὸ τῶν προσβαλλομένων πράξεων καὶ θεωρουμένων ὡς ἡγετῶν τεσσάρων συνδικαλιστικῶν τάσεων ὑφισταμένων ἐντὸς τῶν κόλων τῆς συνδικαλιστικῆς κινήσεως, ἡτοι τῆς κομμουνιστικῆς, τῆς σοσιαλεργατικῆς, τῆς σοσιαλιστικῆς συνδικαλιστικῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς ρεφορμιστικῆς, ὡς καὶ ἑνδεκα εἰσέτι μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ κοινῆς συνελεύσεως τῶν νομίμως ἐκλεγμένων διοικήσεων τῶν εἰς τὸ Ἑργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἀνηκόντων σωματείων, κατὰ ἰδιορρυθμὸν ἀναλογικὸν σύστημα, ὅπερ ἀπονέμει μὲν κατὰ τρόπον προνομιακὸν ἀνὰ μίαν ἑδραν εἰς ἑκάστην τῶν ὡς ἄνω τεσσάρων τάσεων, περιορίζει δ' ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς πέντε τὸ πολὺ ἑδρας, τὰς ὁποίας δύναται νὰ κατὰβῃ ἑκάστη ἐξ αὐτῶν. Περαιτέρω ὁρίζεται διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων ὅτι ἡ οὕτω συγκροτημένη προσωρινὴ διοίκησις τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας θέλει διορίσει εἰς τὰ κατὰ τόπους Ἑργατικά Κέντρα καὶ Ὀμοσπονδίας προσωρινὰς Διοικήσεις, συγκροτούμενας ἐκ μελῶν διοριζομένων ὑφ' ἐνὸς ἑκάστου τῶν ὡς ἄνω διορισθέντων τεσσάρων Γραμματέων κατὰ τὴν ὡς ἄνω μέθοδον ἀποτελεσθείσης συνθέσεως τῆς προσωρινῆς διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας, τέλος δὲ ὁρίζεται ὅτι αἱ οὕτω συγκροτούμεναι προσωριναὶ διοικήσεις τῶν Ἑργατικῶν Κέντρων καὶ τῶν Ὀμοσπονδιῶν θέλουσι διορίσει εἰς τὰ ἀπλὰ σωματεία, εἰς τὰ ὁποία δὲν ἔχουσιν ἐνεργηθῇ νόμιμοι ἀρχαιρεσίαι, ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς ἐκ τεσσάρων μελῶν, προερχομένων ἐνὸς ἐξ ἑκάστης τῶν ὡς ἄνω συνδικαλιστικῶν τάσεων, ἵνα ἐφορευώσιν ἐπὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῶν σωματείων. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τούτων τῶν προσβαλλομένων πράξεων προκύπτει, ὅτι ἡ Διοίκησις, ἀφ' ἐνὸς μὲν δὲν περιορίσθη εἰς τὸ κατὰ τὰ ἄνω περιγραφέν, συνταγματικῶς ἐπιτερετὸν μέτρον ἐπεμβάσεως αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν προσωρινὴν διοίκησιν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας, τὴν ὁποίαν ἐπεφόρτισε μὲ σπουδαιότατα καὶ εὐρύτατα, πάντως δ' ἐξερχόμενα τῆς φυσικῆς αὐτῆς ἀρμοδιότητος καθήκοντα, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐπενέβη εἰς τὰ τῆς ἀναδείξεως τῶν διοικήσεων τῶν ἐργατικῶν σωματείων καὶ ἀρχαγνώσεων, διὰ τοῦ καθορισμοῦ τῶν μελῶν ἐκείνων τῶν σωματείων, τὰ ὁποία εἶδει νὰ ἐφορευώσιν ἐπὶ τῶν ἐνεργηθησομένων ἀρχαιρεσιῶν, οὕτω δ' ἀνεχαίτισεν αὐθαίρετως καὶ διεσπρέβλωσε τὸν μηχανισμόν τῆς ἀναδείξεως τῶν διοικήσεων διὰ τῆς ἐλευθέρως καὶ γνησίως ἐκδηλώσεως τῆς βουλῆσεως τῶν μελῶν παραβιάσασα οὕτω τὸ ἀρθρον 11 τοῦ Συντάγματος καὶ τὰς μνησθείσας διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθμ. 23 Συντακτικῆς Πράξεως, τὴν παραβιάσιν δὲ ταύτην δὲν δύναται νὰ καλύψῃ ὁ ἐξουσιοδοτήσας διὰ τὰς προσβαλλομένας πράξεις τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἑργασίας νόμος 393, διότι καὶ οὗτος, καθ' ὃ μέρος ἠθέλε τυχόν θεωρηθῇ ὅτι παρέχει εἰς τὴν Διοίκησιν ἀρμοδιότητα ὑπερβαίνουσα τὰ ὡς ἄνω περιγραφέντα συνταγ-

ματικῆς φύσεως ὄρια, τυγχάνει ἐπίσης ἀντισυνταγματικός.

Κατὰ ταῦτα αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, ἐκδοθεῖσαι κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἀρθρου 1, κεφ. α' § 5 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 23 Συντακτικῆς Πράξεως, τυγχάνουσιν ἀκυρωτέαι, κατὰ τὸν βασικὸν σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἡτις δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ κατ' οὐσίαν, ἀπορριπτομένων τῶν ἀσκηθεῖσων παρεμβάσεων *

(*) Ἡ εἰσήγησις τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας κ. Μ. Ι. Χ. Σ. τ. α. σ. ι. ν. ο. π. ο. ὅ λ. ο. ὁ ἔχει ὡς ἑξῆς :

Προτείνονται ὡς λόγοι ἀκυρώσεως ἡ παράβασις τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ Συντάγματος, ἡ ὑπερβάσις τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἡ κακὴ χρῆσις τῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἡ κατάχρησις ἐξουσίας.

Πρὸς τῆς ἐξετάσεως τῶν λόγων τούτων τίθεται τὸ ζήτημα παραδεκτοῦ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀπὸ πλειοψηφίας τῆς μιάς ἀπόψεως.

1. **Ἐννομον συμφέρον.** Ὁ αἰτῶν εἶναι ἐργάτης τυπογράφος. Ὡς μέλος σωματείου ἔχει ἀναμφισβήτητον ἠθικὸν συμφέρον εἰς τὴν τήρησιν τῆς εὐνομίας ἐν τῇ Διοικήσει οὐ μόνον τοῦ σωματείου, εἰς τὸ ὁποῖον μετέχει, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἐνώσεως, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ σωματεῖον, καὶ γενικώτερον ἐν τῇ Διοικήσει τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας, εἰς ἣν κατὰ τελευταῖον λόγον ἀνήκει καὶ τὸ σωματεῖον του.

Οὕτω ἔχει τὸ ζήτημα κατ' ἀρχήν. Ἀλλὰ ἡ διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων συγκροτηθεῖσα προσωρινὴ διοίκησις τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας ἔχει παύσει ἤδη ὑφισταμένη, διότι ἐξεπεραίωσε τὸ ἔργον τῆς, ἡτοι ἐνεκατέστησεν ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς εἰς τὰ κατὰ τόπους σωματεία, αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται ἐμερίμνησαν διὰ τὴν διεξαγωγὴν ἀρχαιρεσιῶν, συνήλθε τὸ Πανελλαδικὸν Πανεργατικὸν συνέδριον καὶ ἐξελέξε τὴν κατὰ τὸ καταστατικὸν τακτικὴν διοίκησιν τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. Ἀρα σήμερον δὲν ἔχει ὑπολειφθῇ ἐν ἰσχύϊ οὐδεὶς ἐκ τῶν θεσμῶν, οὓς ἴδρυσαν αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις, οὐδὲ διάταξις τις αὐτῶν παραμένει πλέον ἐν ἰσχύϊ. Συνεπὸς θὰ ἡδύνατο νὰ υποστηρικθῇ ὅτι, ληξάσης τῆς ἰσχύος τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ μὴ ὑπολειπομένης συνεπειᾶς τινὸς αὐτῆς ἀπὸ ἀπόψεως διοικητικῆς, ἡ αἰτήσις ἀσκειται ἀλυσιτελῶς. Εἰς τοῦτο ὁ αἰτῶν θὰ ἡδύνατο ν' ἀντιτάξῃ ὅτι τὸ συμφέρον του συνίσταται εἰς τὴν ἔμμεσον ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τῶν ἐκλογῶν τῶν σωματείων καὶ τῆς σημερινῆς διοικήσεως τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας. Ἡ τοιαύτη ὁμως ἔμμεσος ἀναγνώρισις τῆς ἀκυρότητος δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἄλλην χρησιμότητα εἰς χεῖρας τοῦ αἰτούντος, εἰμὴ διὰ νὰ ζητηθῇ παρὰ τίνος δημοσίας Ἀρχῆς ἡ ἀπαγγελία τῆς ἀκυρότητος τῶν ἐν λόγῳ ἀρχαιρεσιῶν. Ἀλλὰ παρὰ τίνος δημοσίας Ἀρχῆς θὰ ἡδύνατο νὰ ζητηθῇ ἡ τοιαύτη ἀπαγγελία τῆς ἀκυρότητος ;

Τὸ ἀρθ. 9 τοῦ νόμου 281 περὶ σωματείων ὁρίζει ὅτι ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως συνελεύσεως σωματείου ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου κατὰ τοῦ κύρους τῆς συνελεύσεως. Ὁ δὲ Ἀστικὸς ἡμῶν Κώδιξ ὁρίζει ἐν ἀρθρῳ 101 ὅτι περὶ τοῦ κύρους συνελεύσεως σωματείου ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον κατόπιν ἀγωγῆς ἀκούουμένης ἐντὸς ἑξ μηνῶν παρὰ παντός ἔχοντος ἐννομον συμφέρον.

Ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος τῆς σωματειακῆς νομοθεσίας προκύπτει, ὅτι ἡ λειτουργία τῶν σωματείων ἔχει τεθῇ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς. Ἡ ἀκυρότης συνελεύσεως σωματείου δύναται νὰ προταθῇ ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς. Ἀποτυχοῦσης ἡ ἀμεληθείσης τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς, δὲν δύναται ὁ

διοικούμενος νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν τὴν ἀπαγγέλιαν τῆς ἀκυρότητος σωματειακῆς συνελύσεως. Τοιοῦτο δικαίωμα τῆς Διοικήσεως καὶ δὴ ἀσκούμενον ἀνευ προθεσμίας τινός, θὰ ἐξήλειφε τὴν ὡς ἄνω δικαστικὴν ἀρμοδιότητα καὶ θὰ παρεγνώριζε τὸ σύστημα τοῦ νόμου, ὅπερ θέτει ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τὸν ἔλεγχον τῆς λειτουργίας τῶν συνελύσεων σωματείου. Τῆς Διοικήσεως λοιπὸν μὴ κεκτημένης ἀρμοδιότητα ἀκυρώσεως τῆς συνελύσεως σωματείου, δὲν ὑφίσταται ἔννομον συμφέρον τοῦ αἰτούντος διὰ τὴν ἔναντι τῆς Διοικήσεως χρησιμοποίησιν τοῦ διὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δημιουργηθησομένου προκρίματος.

Δεδομένου ὅμως ὅτι ἡ ἐξάμηνος προθεσμία παραμένει τὴν στιγμὴν ταύτην ἀνοιχτή, ἐρωτᾶται ἐὰν ὁ αἰτῶν ἔχῃ ἔννομον συμφέρον, ἵνα χρησιμοποίησῃ τὸ πρόκριμα ἐνώπιον τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου. Κατ' ἀρχὴν, ἡ ἐνώπιον τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου ἀγωγή δὲν ἀποτελεῖ παράλληλον προσφυγὴν διὰ τὴν προκειμένην αἴτησιν, διότι τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως δὲν ταυτίζεται μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας οὕτε κυρίως θὰ κρίνῃ οὕτε παρεπιπτόντως θὰ ἐξετάσῃ, ἐάν, συνεπεῖς ἀκυρότητος τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ἐπέρχεται ἡ οὐ ἀκυρότης τῶν ἀρχαιρεσιῶν, οὕτε καὶ τὰ νάπαλιν τὸ τακτικὸν δικαστήριον δύναται ν' ἀπαγγεῖλῃ εὐθέως τὴν ἀκυρότητα τῶν ἤδη προσβαλλομένων πράξεων. Ἄλλ' ἀφοῦ ὁ νόμος ἀπονέμει, εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐλέγχου τοῦ κύρους τῶν συνελύσεων τῶν σωματείων, δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι προκύπτει ἀναρμοδιότης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ παντὸς θέματι σχετιζομένῳ πρὸς τὸ κύρος τῶν συνελύσεων, διότι δὲν θὰ ἦτο ὁρθὸν νὰ δημιουργηθῇ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σ. τ. Ε. πρόκριμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐδέσμευε τὸ τακτικὸν δικαστήριον, καταλυομένης οὕτω κατ' οὐσίαν τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου. Ἐὰν ἡ ἐκδοχὴ αὕτη γίνῃ δεκτὴ, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις θὰ ἔδωκε ν' ἀπορριφθῇ ὡς ἀλυσίτητος ἄκουσμένη.

II. *Κυβερνητικὸς χαρακτήρ* — Οἱ παρεμβαίνοντες ἐξαίρουσι τὸ γεγονός ὅτι αἱ προσβαλλόμεναι ἐξεδόθησαν κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἡγετῶν τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων τῆς Μ. Βρετανίας Οὐόλτερ Σιτρίν, Πάπουερθ καὶ Βίκτωρος Φέδερ καὶ τοῦ γεν. γραμματέως τῆς Παγκοσμίου Συνδικαλιστικῆς Ὀργανώσεως Λουὶ Σαγιάν καὶ τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς Ἄλ. Βερέ καὶ ὑπὸ τοιοῦτους ὁρους εὐρίσκουσι κυβερνητικὸν χαρακτήρα εἰς τὰς προσβαλλομένας πράξεις. Ἄλλὰ κυβερνητικὸς χαρακτήρ προσδίδεται εἰς μίαν πράξιν ἐκ τῆς ἐξαρτήσεως αὐτῆς ἐκ τῶν διεθνῶν σχέσεων τῆς Πολιτείας, ἔνεκα τῆς ὁποίας αὕτη ρυθμίζεται πλέον ὑπὸ παραγόντων ἀναγομένων εἰς τὸ διεθνὲς δίκαιον καὶ δὲν ἀνέχεται τὴν στενὴν ρύθμισιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου, ἥτις θὰ καθίστατο ἐπιζημία διὰ τὰς διεθνεῖς σχέσεις τῆς Πολιτείας.

Ἐν προκειμένῳ, ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίου δικαίου, αἱ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν ὡς ἄνω ξένων ἀντιπροσώπων συναρθεῖσαι συμφωνίαι δὲν ἐξέφυγον ποτὲ ἀπὸ τὸν χαρακτήρα ἰδιωτικῶν ἐγγράφων. Καὶ αἱ ὁργανώσεις, αἱ ἀλλοδαπαὶ ἢ διεθνεῖς, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν ὁποίων ἐγένοντο αἱ συμφωνίαι παρὰ τὸν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σημαντικὸν κοινωνικὸν καὶ οικονομικὸν ρόλον, τὸν ὁποῖον διαδραματίζουν τόσον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐκάστης χώρας, ὅσον καὶ ἐν τῷ διεθνεῖ πεδίῳ, εἶναι καὶ παραμένον ὁργανώσεις ἰδιωτικά.

Οὕτως, εἰς τὰς περὶ ὧν ὁμιλοῦμεν συμφωνίας δὲν συνέπραξε κανὲν δημόσιον ὄργανον ξένης Πολιτείας μὲ νομικὴν ἀρμοδιότητα, οὔτε καὶ ἐλειτούργησεν ὁ μηχανισμὸς τῶν διεθνῶν σχέσεων τῆς Πολιτείας, διὰ τῶν ὁργάνων αὐτῆς τῶν ἐντεταλμένων τὴν ἐπιμέλειαν τῶν διεθνῶν σχέσεων, οὔτε τέλος ἐκ τῶν ὑατέρων υἱοθετήθησαν αἱ συμφωνίαι αὗται ἐκ μέρους Πολιτείας τινός ξένης δι' ἐπισήμου πράξεώς της, ἥτις θὰ ἐθετεν εἰς κίνησιν τὸν μηχανισμὸν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων. Συνεπῶς εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν δὲν ἀνελίχθη ἐπίσημως ξένη τις Πολιτεία, οὐδ' ἐσχετίσθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς τὰς διπλωματικὰς σχέσεις καὶ τὸ διεθνὲς δίκαιον. Κυβερνητικὸς ἄρα χαρακτήρ δὲν δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ εἰς τὰς προσβαλλομένας πράξεις.

III. *Ἐμπρόθεσμον*. — Αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις φέρουσι, κατὰ τὸ πλεῖστον περιεχόμενον αὐτῶν, χαρακτῆρα κανονιστικόν. Ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι ἐκ τῶν δεομένων κοινοποιήσεως, διό καὶ ἡ προθεσμία προσβολῆς αὐτῶν κινεῖται διὰ τῆς δημοσιεύσεως. Ἡ αἴτησις ἡσκήθη τὴν 12 Φεβρουαρίου 1946. Συνεπῶς εἶναι ἐκπρόθεσμος ὡς πρὸς τὴν πρώτην, ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1945, ἐκπρόθεσμος δὲ ὡς πρὸς τὴν δευτέραν, ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη τὴν 28 Δεκεμβρίου 1945. Εἶναι ἄρα ἐξεταστά μόνον ὡς πρὸς τὴν δευτέραν πράξιν, δὲν θέτει δὲ οὔτε ζήτημα παρεπιπτόσεως ἐξετάσεως τῆς πρώτης, διότι ἡ δευτέρα δὲν εἶναι ἐφαρμογὴ τῆς πρώτης, ἀλλὰ πράξις ἐπίσης κανονιστικὴ, ἰσοτίμος μὲ τὴν πρώτην, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἀπλῶς ποσοτικὴν συμπλήρωσιν. Αἱ διατάξεις τῆς πρώτης ἔχουν διαφύγει ὁριστικῶς τὴν προσβολήν.

Ἦδη ἐξετάζω τοὺς προτεινόμενους λόγους κατ' οὐσίαν.

α) *Παράβασις τοῦ Συντάγματος*. — Ὁ αἰτῶν ἰσχυρίζεται ὅτι διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἡ Διοίκησις ἐπενέβη εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῶν σωματείων κατὰ τρόπον οὐσιωδῶς θίγοντα τὴν συνταγματικὴν ἀσφαλιζομένην ἐλευθερίαν τοῦ συνεταίριζεσθαι. Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ὡς γνωστὸν ὅτι «οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταίριζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπαγάγῃσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγούμενην τῆς Κυβερνήσεως ἀδειαν. Συνεταιρισμὸς τις δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἔνεκα παραβάσεως τοῦ νόμου εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως». Οὕτω τὸ Σύνταγμα, ἀσφαλίζον κατ' ἀρχὴν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταίριζεσθαι, παραπέμπει διὰ τῆς φράσεως «τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ κράτους» εἰς τὸν κοινὸν νομοθέτην τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀτομικοῦ τούτου δικαιώματος. Τοιαύτη εἶναι, ὡς γνωστὸν, ἡ τακτικὴ, ἥτις τηρεῖται κατὰ κινῶνα δι' ὅλας τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας. τὰ ὅρια καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων καθορίζονται κατὰ μέγα ποσοστὸν ἀπὸ τὸν κοινὸν νομοθέτην. Τὸ Σύνταγμα θεσπίζει μόνον δύο ἀκροατὰ ὅρων, ἥτοι α) ἀδυναμίαν τοῦ κοινοῦ νομοθέτου ὅπως ὑπαγάγῃ τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταίριζεσθαι εἰς προηγούμενην ἀδειαν τῇ Κυβερνήσεως καὶ β) ἀδυναμίαν διαλυσεως σωματείου διὰ πράξεως προερχομένης ἐξ ὁργάνου μὴ ἀνήκοντος εἰς τὴν δικαστικὴν λειτουργίαν. Εἰσὼ τῶν ὁρίων τούτων ὁ κοινὸς νομοθέτης εἶναι ἐλεύθερος νὰ κινήθῃ καί, ἀπὸ καθαρὰς νομικῆς ἀπόψεως, δύναται καὶ αἰσθητὰς δεσμεύσεις τοῦ δικαιώματος· τούτου νὰ ἐπιβάλῃ, ἐὰν ἡ θέσις αὐτῶν δὲν θὰ προσέκρουεν εἰς ἀντιθέτους πολιτικὰς ἢ κοινωνικὰς δυνάμεις. Δὲν δύναται ὅμως πάντως νὰ δεσμεύσῃ τοῦτο μέχρι σημείου ἰσοδυναμοῦντος πρὸς οὐσιωδὴ μείωσιν ἢ ἐξουδετέρωσιν. Απορισμὸς διοικήσεως σωματείου συνιστᾷ ἀναμφιβόλως τοιαύ-

την μείωσιν, διότι ἐλευθερία τοῦ συνεταγίζεσθαι προϋποθέτει ἀναγκαίως καὶ ἐλευθερίαν περὶ τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου. Σωματεῖον ἐλεύθερον εἶναι μόνον τὸ αὐτοδιοικούμενον σωματεῖον. Τοῦτο εἶναι ἀρχὴ θεμελιώδης. Ἀλλὰ νομιζομεν, ὅτι δὲν ἀποτελεῖ παράβασιν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἡ ἐπέμβασις καὶ Πολιτείας εἰς ὅλας ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις καὶ ἡ ἐπιβολὴ προσωρινῆς διοικήσεως εἰς σωματεῖον, ὡς αἰεὶ τοῦτο ἐπιβάλλουσι λόγοι συντηρήσεως αὐτοῦ τοῦ σωματείου. Διότι τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ ἀδιαφορῇ διὰ τὴν ἐν τῇ διοικήσει τῶν σωματείων καὶ διὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν κρατούσαν ἀνωμαλίαν. Τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεία μετέχουσιν εἰς τὴν κρατικὴν δραστηριότητα διὰ τῆς βαθείας καὶ ἐντόνου ἐπιδράσεως αὐτῶν ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῆς οἰκονομίας, ὅσον καὶ διὰ τῆς ἐμμέσου ἐπιδράσεως αὐτῶν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ζωῆς. Ἐπὶ πλέον καὶ εἰς τὸ ἔργον τῆς διοικητικῆς λειτουργίας μετέχουσιν τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεία διὰ τῆς συμμετοχῆς ἀντιπροσώπων αὐτῶν εἰς συλλογικά ὄργανα τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Μία περίπτωσις τοιαύτης ἀνωμαλίας ἐν τῇ διοικήσει σωματείου εἶναι ἡ ἀδυναμία ἀναδείξεως διοικήσεως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ καταστατικοῦ ἢ ἡ ἀκυβερνησία σωματείου λόγῳ χρονίων διχογνωμιῶν. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας δύναται τις ν' ἀναγνωρίσῃ εἰς τὴν Πολιτείαν δικαίωμα ρυθμιστικῆς ἐπεμβάσεως, δημιουργούμενον ἐκ καταστάσεως ἀνάγκης, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ ὑπερβῇ τὰ ἀκράτα ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τοῦ Συντάγματος. Οὕτως ὁ νόμος 281 περὶ σωματείων ἐπιτρέπει τὴν ἐκπτώσιν τῶν διοικούντων τὸ σωματεῖον διὰ διαχειριστικὰς ἀνωμαλίας ἢ διὰ παράβασιν τοῦ νόμου συνεπαγομένην διὰ λυσι τοῦ σωματείου ἢ διὰ ποινικὴν δίωξιν αὐτῶν, νομίζω δὲ ὅτι δὲν δύναται βασιμὸς ν' ἀμφισβητηθῇ ἡ συνταγματικότης τῶν ὁρισμῶν τούτων τοῦ νόμου. Πρὸς τὴν ἐξεταζομένην περίπτωσιν δύναται τις νὰ παραλληλίσῃ τὴν ἐπέμβασιν τῆς Πολιτείας εἰς τὰς τῆς διοικήσεως τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων. Τοῦ Συντάγματος ἀσφαλίζοντος ἐν ἀρθρῳ 105 τὸ αἰρετόν τῶν δημοτικῶν ἀρχόντων, ἐξεωρήθη ὑπὸ τῆς νομολογίας ἡμῶν συνταγματικὴ ἢ διάταξις τοῦ δημοτικοῦ κώδικος, καθ' ἣν ἡ Διοίκησις δύναται ν' ἀπολύῃ αἰρετὰ δημοτικά καὶ κοινοτικά συμβούλια διὰ λόγους σοβαροῦς δημοσίας τάξεως καὶ συμφέροντος καὶ ν' ἀντικαθίστῃ ταῦτα δι' ἄλλων, διοριζομένων ὑπ' αὐτῆς. Κατὰ ταῦτα, νομίζω ὅτι ὁ διορισμὸς προσωρινῆς διοικήσεως εἰς σωματεῖον κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον μέχρις ἀποκαταστάσεως τῆς διοικητικῆς ὁμαλότητος δὲν ἀντίκειται καθ' ἀρχὴν εἰς τὸ Σύνταγμα. Συνεπῶς ὁ πρῶτος λόγος δὲν εἶναι βάσιμος.

β) *Κακὴ χρῆσις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.*—Ἡ ὡς ἄνω ὅμως ἐπέμβασις δὲν δύναται νὰ εἶναι αὐθαίρετος, ἀλλὰ δέον νὰ διέπεται ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀγαθῆς διοικήσεως. Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀγαθὴ διοίκησις θ' ἀπήτει ὅπως εἰς τὴν συγκροτηθεῖσαν προσωρινὴν διοίκησιν ἀντιπροσωπεύονται ὅσον ἐνεστί πληρέστερον τὰ μέλη τοῦ σωματείου. Ἡ ἐννοία τῆς ἀντιπροσωπεύσεως εἶναι βεβαίως ἐννοία νομικὴ, ἥτις ὅμως στηρίζεται εἰς μίαν ψυχολογικὴν σχέσιν μεταξὺ τῆς βουλῆσεως τοῦ ἀντιπροσώπου καὶ τοῦ ἀντιπροσωπευομένου. Ὁ μηχανισμὸς τῆς ἀντιπροσωπεύσεως, ὁ ρυθμιζόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου, δύναται νὰ εἶναι ἄλλοτε ἄλλος, ἀλλὰ πάντως δέον νὰ σέβηται καὶ νὰ μὴ καταλύῃ τὴν σχέσιν ταύτην μεταξὺ τῶν βουλήσεων τῶν μελῶν καὶ τῶν διοικούντων. Ἐξεταστέον κατὰ ταῦτα, ἐὰν τὸ εἰσαχθὲν ὑπὸ τῶν προσαλλομένων πράξεων σύστημα διαστρέφῃ πράγματι τὴν ἐννοίαν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως.

Τοῦ συστήματος τούτου δύο εἶναι τὰ κύρια χαρακτηριστικά α) τὸ ἀναλογικὸν σύστημα κατὰ τὰς

ἐκλογὰς καὶ β) ἡ εὐνοία πρὸς τὰς τέσσαρας καλουμένας ἀνεγνωρισμένας συνδικαλιστικὰς τάσεις. Καὶ τὸ μὲν ἀναλογικὸν σύστημα καθ' ἑαυτὸ δὲν διαστρέφει βεβαίως τὴν ἐννοίαν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως, ἀφοῦ τούναντιον εὐνοεῖ καὶ τὴν ἀντιπροσωπεύουσιν τῆς μειοψηφίας, τοῦθ' ὅπερ εἶναι, ὡς γνωστόν, τάσις κατ' ἐξοχὴν δημοκρατικὴν. Διὰ τοῦτο τὸ ἀναλογικὸν σύστημα εἶναι εἰσαγμένον εἰς πολλοὺς παρ' ἡμῖν δημοσίους ὁργανισμούς, ὡς εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς κοινότητας, εἰς τὰς διοικήσεις τῶν δικηγορικῶν συλλόγων, τῶν ἱατρικῶν συλλόγων κλπ. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 5, παρ. 5 τῆς πρώτης τῶν προσαλλομένων πράξεων ὁρίζει, ὅτι οὐδεὶς συνδυασμὸς δύναται νὰ καταλάβῃ πλείονας τῶν πέντε ἐδρῶν. Ἡ διάταξις αὕτη ἀποτελεῖ ἐπίσχεσιν τῆς ἐλευθέρας λειτουργίας τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος καὶ κολόβωσιν τῆς ἐννοίας τῆς ἀντιπροσωπεύσεως. Ἐὰν εἰς συνδυασμὸς συγκεντρώσῃ ψήφους ἐπαρκεῖς, διὰ νὰ καταλάβῃ 8 ἐδρας, διατὶ τάχα θὰ περιορισθῇ εἰς 5 μόνον ἐδρας; Θεωρῶ αὐθαίρετον τὸν περιορισμὸν τούτον, διαστρέφοντα δὲ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως καὶ συνιστῶντα μὴ ἀγαθὴν χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἀφ' ἑτέρου ἡ εὐνοία πρὸς τὰς τέσσαρας ἀνεγνωρισμένας τάσεις συνίσταται εἰς τὸ ὅτι καταλαμβάνουν, ἀσχετῶς ψηφοφορίας, ἀνὰ μίαν ἐδραν ἐν τῇ Γραμματείᾳ, καταλαμβάνουν ἐπίσης ἀνὰ μίαν ἐδραν κατὰ τὴν ἐκλογὴν κατὰ τρόπον εὐχερέστερον καὶ τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα προεκτείνονται καὶ εἰς τὰς προσωρινὰς διοικήσεις τῶν λοιπῶν σωματείων, αἵτινες θέλουσι συγκροτηθῇ κατὰ λόγον τῆς συνθέσεως (τῆς οὕτως ἀποτελεσθησομένης), τῆς προσωρ. διοικήσεως τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. Τοιαῦται εὐνοίαι πρὸς ὁρισμένας κομματικὰς μερίδας ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς συνδικαλιστικῆς ὁργανώσεως, χωρὶς νὰ ἐξαορθώσιν αὐταὶ ἐκ τῆς πραγματικῆς δυνάμεως τῶν μεριδίων τούτων, ἀλλὰ κατ' ἐλευθέραν ἐπιλογὴν τῆς Διοικήσεως, φρονῶ ὅτι διέστρεψαν τὴν ἐννοίαν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως καὶ συνέστησαν ἐπίσης μὴ ἀγαθὴν χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Διὰ τὸν λόγον τούτον αἱ προσαλλόμεναι πράξεις εἶναι ἀκυρωτέαι.

γ) *Ὑπερβάσις τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.*—Ὁ αἰτῶν ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἑργασίας ὑπερέβη τὴν ἐξουσιοδότησιν, διότι 1) ἐδρημοῦργησεν νέα ὄργανα ἐν τῇ προσωρινῇ διοικήσει τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. μὴ προβλεπόμενα ἐν τῷ καταστατικῷ. Ἡ ἐξουσιοδότησις πρὸς «ἀνασύνθεσιν» τῆς προσωρινῆς διοικήσεως δὲν περιέχει δέσμευσιν ὅπως ἡ Διοίκησις περιορισθῇ εἰς τὰ ἐν τῷ καταστατικῷ προβλεπόμενα ὄργανα, αἵτινα ἄλλωστε εἶναι σύνθετα καὶ περίπλοκα καὶ μᾶλλον πρακτικὰς δυσχερείας θὰ ἐγέννη ἡ ἀπομίμησις αὐτῶν. Συνεπῶς δὲν ὑπερέβη τὴν ἐξουσιοδότησιν ἡ Διοίκησις διὰ τῆς συστάσεως μιᾶς ἐνιαίας προσωρινῆς διοικήσεως. 2) διότι μετέβησεν εἰς τὴν οὕτως συγκροτηθεῖσαν προσωρινὴν διοίκησιν τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ προσωρινῶν διοικήσεων εἰς τὰς λοιπὰς ἐργατικὰς ὁργανώσεις. Ἡ ἐξουσιοδότησις παρέχει εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἑργασίας τὸ δικαίωμα ν' ἀνασυνθῇ τὴν προσωρ. διοίκησιν τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ καθορίσῃ τὰ κύρια ἔργα τῆς ἐν τῷ καθορισμῷ δὲ τούτῳ περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀνάθεσις τῆς συγκροτήσεως προσωρινῶν διοικήσεων εἰς τὰς λοιπὰς ἐργατικὰς ὁργανώσεις. Συνελθὼς δὲν ὑπερέβη καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἑργασίας τὴν νομοθ. ἐξουσιοδότησιν.

δ) *Κατὰχρησις ἐξουσίας.*—Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου δὲν προκύπτει καὶ διηγεσάμενος, ὡς ἀπαίτει ὁ νόμος, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Ἑργασίας ἐξέδωτο τὰς προσαλλομένας πράξεις ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ εὐνοήσῃ ὠρισμένην κομματικὴν παράταξιν ἐν τῇ συνδι-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΥΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ Γ'ΟΔ'

Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας ἡ ὑπαρξίς ἀξιώσεως
ἐκ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἑννοία ὅρου «μισθωτός». — Ἀξιώσεις ὑπαγόμεναι πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸν νόμον Γ'ΟΔ'. — Ὑπηρεσία εἰς Ἐπιτροπὴν Διαχειρίσεως Βοηθημάτων ἐν Ἑλλάδι.

Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, δικάζον κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, ἐπὶ ἀγωγῆς ἀσκηθείσης ἐνώπιον αὐτοῦ εἰς α' βαθμὸν, ἐκ μέρους μισθωτοῦ, συνδεομένου κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου, μετὰ τοῦ ἐργοδότη του διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, πραγματεύεται τὸ θέμα περὶ τῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι εἰσάγονται ἀρμοδίως ἐνώπιον τοῦ κατὰ νόμον Γ'ΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδίκου, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' (βλέπε καὶ ΕΕΔ 5, 149, ΕΕΔ 5, 249).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2337/1946

Τακτικὴ διαδικασία

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. Β. Πατσουράκης

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Ψαρουδάκης, Σ. Περελέρης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ζητεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου πληρωμὴ δρχ. 116, 337, λόγῳ ὀφειλομένων εἰς τὸν ἐνάγοντα μισθῶν, ἐπιδομάτων καὶ ἀξίας χορηγουμένων συσσιτίου, λόγῳ τοῦ ὅτι προσελήφθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Διαχειρίσεως Βοηθημάτων ἐν Ἑλλάδι (ΕΔΒΕ) κατ' Ὀκτώβριον 1944, ὡς ὑπάλληλος (ἐστιάρχης) εἰς τὴν ὑπηρεσίαν φοιτητικῶν συσσιτίων, ὅπου καὶ ὑπηρετεῖ ἐκτοτε, ἐξακολουθῶν ἐργαζόμενος καὶ μετὰ τὴν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον γενομένην τὴν 1ην Ἀπριλίου 1945 μεταβίβασιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ὥς ἄνω ΕΔΒΕ διὰ τοῦ Α. Ν. 287/1945.

Συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 7 Β. Δ. 1)4 Αὐγούστου 1940 «περὶ κωδικοποιήσεως ν. Γ'ΟΔ' κλπ», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς § 1 ἀρθρου 4 Ν. 765)1943 καὶ ἀκολουθῶς ὑπὸ τῆς § 1 ἀρθρου νόμου τοῦ Ν. 1968)1944 πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότη ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τούτου (Γ'ΟΔ'), ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὑπὸ Πρωτοδίκου ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποῦ κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν τῇ παρεσχέθησαν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ καὶ κατὰ τὸ ἀρθρον 6 ἰδίου ὡς ἄνω Νόμου 765)43 διὰ τοῦ ὅρου «μισθωτοί» νοοῦνται τὰ φυσικὰ πρόσωπα ἅτινα παρέχουσιν εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἰασθῆναι φύσεως ἐξηρητημένην ἐργασίαν ἐναντὶ ἀμοιβῆς (εἰς χρήμα ἢ εἶδος κλπ.), βάσει ὅθεν τῶν διατάξεων τούτων, λόγῳ τῆς ταχείας καὶ ὀλιγοδαπάνου ἐπιλύσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ὑπῆχθη εἰς τὴν

διαδικασίαν τοῦ ν. Γ'ΟΔ' ἡ ἐπίλυσις οἰασθῆναι ἰδιωτικῆς ἀξιώσεως μισθωτοῦ (ἐργάτου ἢ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου) κατὰ ἐργοδότη (καὶ τοῦ διαδόχου του) φυσικοῦ προσώπου ἢ νομικοῦ προσώπου οἰασθῆναι φύσεως εἴτε δημοσίου εἴτε ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἴδους τῆς παρεχομένης ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ σχέσεως ἰδιωτικοῦ καὶ οὐχὶ δημοσίου δικαίου (ὅρα καὶ αἰτιολογ. ἔκθεσιν τοῦ Νόμου 765)43 ἐν Κώδ. Θέμ. 1943 σελ. 346) καὶ ἡ προκειμένη ὅθεν ὑπόθεσις φέρει τὸν χαρακτηριστὴρα ἰδιωτικῆς ἀξιώσεως, τῆς σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ δὲν μεταβάλλει τὸν τοιοῦτον τῆς χαρακτηριστὴρα τὸ γεγονός ὅτι δυνάμει τοῦ Α. Ν. 287 «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 21-3-45 συμφωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ε. Δ. Β. Ε.» ἡ ὀργάνωσις τῆς Ε. Δ. Β. Ε. περιήλθε ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις δυνάμει τοῦ 4ου ὅρου τῆς ἄνω συμφωνίας ἀνέλαβεν εἰς βάρος τῆς πάντας τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας τῆς (Ε. Δ. Β. Ε.), ὀριζομένης καὶ τῆς ἀποζημιώσεως, ἦν εἶναι ὑπόχρεως καὶ νὰ καταβάλλῃ αὐτοῖς ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τῶν ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τῶν. Ἀρμόδιος ὅθεν πρὸς ἐκδίκασιν καὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀπαιτήσεως εἶναι ὁ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὀριζόμενος Πρωτοδίκης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Ν. Γ'ΟΔ' (πρβλ. Α. Π. 403)931 Θ. ΜΓ' σελ. 82) καὶ δέον δεκτικῆς καθισταμένης τῆς περὶ ἀναρμοδιότητος ἐναγόμενης τοῦ ἐναγομένου, νὰ κηρυχθῇ τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἀναρμόδιον καὶ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις τῷ ἀρμοδίῳ Πρωτοδίκῃ συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 25 Πολιτ. Δικονομ., ὡς συνεπληρωθῇ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 4 Σ)βρίου 1925 κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ Ν. 3887 (*)

(*) Σημ. ΕΕΔ : Ἀναμφιβόλως αἱ ἐκ σχέσεως δημοσίου δικαίου ἀξιώσεις δὲν εἰσάγονται πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' (Πρβλ. καὶ Προέδρον Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 3295)1937, Προεδρεύων ὁ ἡδὴ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους Κ. Περιφανάκης, ΕΕΔ 1, 466). Τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἄλλως τε γενικώτερον προστατεύει τοὺς διατελοῦντας εἰς σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὃν καὶ ἐφαρμόζονται οἱ ἐργατικοὶ νόμοι (Ν. 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγέλλας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας κλπ.).

Ὅσον ἀφορᾷ ἡμῶς τὴν δικονομικὴν προστασίαν, δὲν βλέπομεν, ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως, τὸν λόγον τῆς ἐξαιρέσεως τῶν διαφορῶν τοῦ δημοσίου δικαίου ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ', ἀφοῦ καὶ τῶν ἐργαζομένων τούτων εἶναι καταπιπτικαὶ αἱ ἀνάγκαι καὶ θὰ ἔπρεπε καὶ αὐτοὶ νὰ ἔχουν τὴν δυνατότητα τῆς ταχείας δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀξιώσεων.

καλιστικῇ ὀργάνῳσει. Συνεπῶς ὁ περὶ καταχρήσεως ἐξουσίας λόγος τυγχάνει ἀβάσιμος.

Ἐν συμπεράσματι, φρονῶ, ὅτι ἡ ἐμπροθέσμως προσβαλλομένη δευτέρα πρᾶξις εἶναι ἀκυρωτέα διὰ κακὴν χρῆσιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

ΞΕΝΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟ ΠΑΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΣ

Ἀπόδειξις καταβολῆς ὑπολοίπου παντὸς λογαριασμοῦ. («*reçu pour solde de tout compte*».—
Προϋποθέσεις ἐγκυρότητος παραιτήσεως,

Τὸ Γαλλικὸν ἀκυρωτικὸν διὰ τῆς ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1945 ἀποφάσεώς του (ἦν ἴδετε ἐν gaz. du Palais 1945, 1, 154) εἶπε τὰ ἑξῆς: Ἡ μόνη κατὰ νόμον ἀπαιτούμενη προϋπόθεσις ὅπως μία ἀπόδειξις ἐξοφλήσεως ὑπολοίπου παντὸς λογαριασμοῦ ἐρμηνευθῇ ὡς παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ πάσαν νέαν ἀπαίτησιν τοῦ ἐργαζομένου ἐναντι τοῦ ἐργοδότη, ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ συλλογικῆς συμβάσεως, εἶναι ἡ ἀπόδειξις ἡ δοθῇ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δηλονότι εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν τὸ συνάλλαγμα τοῦτο ἔπαυσε νὰ παράγῃ τ' ἀποτελέσματά του, γεννηθέντων ἤδη ὧν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ τῶν δυναμένων νὰ προκύψουν ἀπὸ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν τὴν συμπληροῦσαν ταύτην. Διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ τοιαύτη ἐρμηνεία ὀλίγον ἐνδιαφέρει, ὅπως τὰ ποσά, διὰ τὰ ὁποῖα ἐδόθη ἐξοφλήσις, κατεβλήθησαν ὡς μισθοὶ ἢ ὑπὸ ἄλλον τίτλον ἢ καὶ ἂν ἐδόθησαν πρὸ ἢ μετὰ τὴν λήξιν τῆς συμβάσεως. Παρόμοιαι καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ αὐτοῦ Γαλλ. Ἀκυρωτικοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1942. g. p. 1942. 2, 200, 23 Ὀκτωβρ. 1941 g. p. 1942. 1, 62, 4 Αὐγούστου 1941. g. p. 1941. 2, 558, Πρωτοδικ. Σηκουάνα 8 Ἰουν. 1943 g. p. 1943. 2, 111.

Παρατηρήσεις.

Ἡ ἀνωτέρω γαλλικὴ ἀπόφασις συμπληρώνει καὶ προσδιορίζει τὴν γαλλικὴν νομολογίαν, ἀποφαινομένη ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως α) ἡ ἀπόδειξις «*pour solde de tout compte*» ἀποδεικνύει τὴν πληρωμὴν ἀποζημιώσεως, ὀλίγον δὲ διαφέρει ἂν πρόκειται περὶ πληρωμῆς μισθοῦ 2) ἂν ἡ πληρωμὴ ἐγένετο μετὰ τὴν παῦσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἀνήκει προφανῶς εἰς τὸν δικαστὴν τῆς οὐσίας νὰ ἐκτιμῇ λαμβάνων ὑπ' ὄψει τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα, ἐὰν ἡ ἀπόδειξις συνιστᾷ ἢ οὐ ἰσχυρὰν παραίτησιν ἀπὸ πάσαν μεταγενεστέραν αἰτίαν ἀποζημιώσεως.

Σχετικὴ εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1945 ἀπόφασις τοῦ Γαλλ. Ἀκυρ. (ἦν ἴδετε ἐν g. p. 1945. II, 58), ἡ ὁποία δέχεται, ὅτι ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας δύναται ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματος τῆς οὐσιαστικῆς ἐκτιμῆσεως νὰ κρίνῃ ἂν ἡ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις «*reçu pour solde de tout compte*», ἡ δοθεῖσα παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μία παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τὰς ἐπιδικούς ἀπαιτήσεις, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν μάλιστα δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἄρνησιν τοῦ μισθωτοῦ ἡ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις ἐγράφη ὑπὸ τοῦτου ἰδιοχείρου. Τὸ ἀντίθετον δύναται ὁ δικαστὴς νὰ τὸ ἐκτιμῇ σοβαρῶς. Διότι εἶναι δυνατόν νὰ διέλαθε τῆς προσοχῆς τοῦ ὑπογράφαντος, δὲν πρέπει δ' ἡ σημείωσις αὕτη ν' ἀποβῇ τύπος (*formule de style*), ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ ὑπάρχῃ ἐντυπος εἰς τὰς ἀποδείξεις.

Παρ' ἡμῖν ἐν τῇ διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 547)

1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν ἐργατικῶν τινῶν νόμων», ἀρθρ. 11, προστεθεῖση δευτέρᾳ παραγράφῳ εἰς τὸ ἀρθρον 8 τοῦ ν. 2112]1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι οἰαδήποτε σύμβασις, συναπτομένη εἴτε πρὸ, εἴτε μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, πλὴν ἂν αὕτη περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξοφλήσιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον.

Καὶ ἐν πρώτοις παρατηρητέον ὅτι ὁ συμβιβασμὸς μεταξὺ ἐργοδότη καὶ ἐργαζομένου ἂν ἀντίκειται εἰς τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος. Ὅντως κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ νόμου διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ συμβιβασμοῦ οἱ συμβαλλόμενοι διαλύουσι δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων ἔριδα αὐτῶν ἢ ἀβεβαιότητα περὶ τινος ἐννόμου σχέσεως (Α.Κ. ἀρθρ. 871). Ὁ συμβιβασμὸς ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ εἶναι συγχωρητὸς, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀβεβαία ἢ ὑπαρξίς ἢ ἡ ἐκτασίς ἢ ἡ πραγματώσις τῆς ἀξιώσεως. Οὕτω π.χ. δὲν εἶναι βέβαιος ὁ χρόνος καθ' ὃν παρεσχέθη ἐργασία ἐκτακτος. Ὁ συμβιβασμὸς ἔχει ἰσχύον, διότι ἀποφεύγεται ἡ δικαστικὴ δόδός, ἡ ὁποία πιθανὸν ν' ἀπολήξῃ εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ. (Ἰδετε καὶ διὰ τὰ ἐν Ἰταλίᾳ *Rivista di lavoro*. 1933. σ. 26 1932 σ. 52 καὶ σημ. Antoldi σ. 504, 709 καὶ σημ. Peretti Griva. Antonio Uckmar ἐν *Riv. lav.* 1933 σ. 980).

Ἄλλ' ἡ παραίτησις δὲν εἶναι συγχωρητὴ. Ἐν τῇ πράξει τί συμβαίνει; Ὁ ἐργοδότης προσφέρει εἰς τὸν μισθωτὸν ἐν ὀρισμένον ποσὸν ἀποζημιώσεως. Ὁ μισθωτὸς ζητεῖ μείζον. Τίθεται λοιπὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ δῖλημα ἢ νὰ δεχθῇ οὗτος τὸ προσφερόμενον ποσὸν καὶ νὰ ὑπογράψῃ τὴν προσγομένην ἀπόδειξιν, ἢ ν' ἀναμείνῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστοῦ εἰς ὃν θὰ προσφύγῃ. Συλλογίζεται ὅτι πιθανὸν νὰ μείνῃ ἀνεργός, ὅτι ἔχει οἰκογένειαν νὰ συντηρήσῃ. Ἀναγκάζεται συνεπὶς καὶ ὑπογράφῃ ἀπόδειξιν. Συνήθως ἡ ἀπόδειξις ἡ παρουσιαζομένη πρὸς ὑπογραφήν ἀναφέρει «Δηλὼν ὅτι ἔλαβον τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν . . . ὑπόλοιπον παντὸς οὐτινος δικαιώματι καὶ οὐδεμίαν ἀπαίτησιν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἢ οἰαδήποτε ἐτέρας ἔχω». Ἡ καταβολὴ εἶναι γεγονὸς ἀποσβεστικὸν τοῦ ἐνοχικοῦ δικαιώματος (Α.Κ. ἀρθρ. 416), ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὁ δανειστής λάβῃ ὅ,τι δικαιούται. Ἐάν μέρος ἔλαβε, ἐν μέρει ἀπεσβέσθη τὸ ἐνοχικὸν δικαίωμα. Ἡ τυπικὴ δήλωσις (*déclaration de style*) «ὑπόλοιπον κ.λ.π.» δὲν εἶναι συμβιβασμὸς διότι ἐλλείπει τὸ *aliquid datum καὶ aliquid retentum*. Ἄλλ' οὕτε καὶ παραίτησις εἶναι.

Τὰ αὐτὰ δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν καὶ διὰ τὰ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΜΙΑ ΣΕΛΙΔΑ, ΠΟΥ ΕΚΛΑΪΚΕΥΕΙ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ, ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ Ε. Ε. Δ.

Ἡ πληρωμὴ ἀποζημιώσεως σὲ θύματα ἐργατικῶν αὐτυχημάτων προβλέπεται ἀπὸ τὸν νόμο 551] 1915. Ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι καρπὸς τῆς θεωρίας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου. Ἡ θεωρία ἀντικατέστησε τὴ βάση τοῦ παισίματος καὶ συνοψίζεται σὸ ὅτι ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή ἐκθέτει μοιραῖα τὸν ἐργάτη σὲ κινδύνους καὶ ἐκεῖνος, πού ὠφελείται ἀπὸ τὴν ἐργασία του καὶ ἐκμεταλλεύεται τοὺς καρποὺς τῆς παραγωγῆς του, πρέπει νὰ ἔχει καὶ τοὺς κινδύνους, ἀνεξάρτητα ἂν μπορεῖ νὰ τοῦ καταλογισθεῖ πταίσμα. Ἡ ἀντροπὴ τοῦ στοιχείου τοῦ παισίματος στὴν περίπτωσιν τοῦ ἐργατικοῦ αὐτυχήματος ἔχει τὴν βάση του στὴν ὁρθὴ σκέψιν πὼς καθὼς ὁ ἐργοδότης φροντίζει καὶ ἰσοδυναμεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὶς ἀψυχρὲς μηχανεὲς του, πού ὑπόκεινται στὸν νόμο τῆς φθορᾶς, ὀφείλει καὶ πρέπει, κατὰ ἠθικώτερο καὶ κοινωνικώτερο λόγο, νὰ φροντίζει καὶ νὰ ἰσοδυναμεῖ γιὰ τὸ ἐμψυχο ἐργαζόμενο προσωπικὸ του.

Στὸν νόμο 551] γιὰ τὰ ἐργατικά αὐτυχήματα ὑπάρχουν α) οἰκοδομικὲς ἐργασίαι καὶ τεχνικὰ ἔργα β) βιομηχανικὰ καὶ βιοτεχνικὰ ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ τόποι ἐργασίας ἢ συνεργεῖα, ὅπου χρησιμοποιοῦνται μηχανικὰ ἐργαλεῖα γ) ἐπιχειρήσεις ὀρυχείων καὶ μεταλλείων, ὅσες δὲν συμπεριλαμβάνονται στὸν νόμο ΒΩΜΑ' (εἰδικὸ γιὰ τὴν προστασία τῶν μεταλλευτῶν) δ) ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς διὰ γῆς ἢ ὕδατος, φορτώσεως, ἐκφορτώσεως καὶ ἀποθηκεύσεως κάθε εἶδους ε) κάθε ἐπιχείρηση, ὅπου κατασκευάζονται ἢ χρησιμοποιοῦνται ἐκρηκτικὲς ἢ τοξικὲς ὕλες στ') κάθε ἐπιχείρηση, ὅπου χρησιμοποιεῖται μηχανικὴ κινητήρια δύναμις. Δὲν ἐξαιροῦνται ἐπίσης οἱ ἐργαζόμενοι σὲ Δημόσιον καὶ σὲ κάθε νομικὸ πρόσωπον γενικὰ, πού τοὺς ἀπασχολεῖ σὲ ἐργασίας καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπὸ ὅσες ἀναφέρονται παραπάνω. Ἀκόμη ὑπάρχουν στὸν νόμο καὶ ἐργασίες, ὅπου ἀπασχολοῦνται ἐργάτες θαλάσσης.

Ἐργατικὸ αὐτύχημα ὅμως, σύμφωνα μὲ τὴν ἐννοία τοῦ νόμου 551] 1918, δὲν εἶναι κάθε αὐτύχημα. Πρέπει νὰ προσέρχεται ἀπὸ ἕνα βλαίον συμβάν. Τὸ βλαίον εἶναι δηλωτικὸ ἐνὸς ἐξωτερικοῦ γεγονότος, πού εἶναι ξένο πρὸς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμό, ἀλλ' αὐτὸ δημιουργεῖ τὴν βλάβην. Τὸ ἐξωτερικὸ αἶτιον πρέπει νὰ εἶναι αἰφνίδιον, ξένο πρὸς τὴν ὀργανικὴ σύστασιν τοῦ παθόντος, συνηφασμένο ὅμως μὲ τὴν ἐργασία. Οἱ ἐπαγγελματικὲς ἀσθένειαι, πού ἔρχονται σὰν συνέπεια τῆς συνηθισμένης καὶ κανονικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐργαζομένου, ἀπ' ἀφορμὴ δυσμε-

νῶν ἐπαγγελματικῶν ὁρῶν (π.χ. ἡ μολυβδίαση, ἡ ὑδραργύρωση κλπ.) δὲν ὑπάγονται στὸν νόμο 551].

Στὸ σημεῖον αὐτὸ πρέπει νὰ σημειώσουμε πὼς ὁμόφωνα οἱ εἰδικοὶ ἱατροὶ συγγραφεῖς, πού ἐγραψαν γιὰ τὶς ἐπαγγελματικὲς ἀσθένειαι, θεωροῦσαν τὸν ἀποκλεισμό ἀπὸ τὸν νόμο τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν ἀδικο καὶ χωρὶς λόγο. Καὶ εἶναι ἀδίκος, γιατί ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια, καθὼς καὶ τὸ ἐργατικὸ αὐτύχημα, εἶναι ἀμύση συνέπεια τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας. Εἶναι ἀκόμη χωρὶς λόγο, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει κατὰ βάθος καμμιά διαφορὰ μεταξὺ τῆς αἰφνιδίας δηλητηριάσεως καὶ τῆς βραδείας (π.χ. ἀπὸ διαφυγῆς δηλητηριωδῶν ἀερίων).

Ὅπως δὲ ποτε στὴ χώρα μας τὰ δικαστήρια, ἐφαρμόζοντας τὸν νόμο, ἔδωσαν μιὰν πλατεῖα ἔκτασιν τῆς ἐννοίας του, ὥστε νὰ συμπεριλάβουν στὸ ἐργατικὸ αὐτύχημα καὶ κάθε ἀσθένεια, ἀρκεῖ ἡ αἰτία καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς νὰ ἦταν μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐργασία, κάτω ἀπὸ ἀσυνήθιστες περιστάσεις καὶ συνθήκες.

Ἔτσι χαρακτηρίστηκε σὰν ἐργατικὸ αὐτύχημα καὶ ἡ σκολημοειδίτις (ἀπὸ ὑπερβολικὸ κόπον καὶ ἐξαιρετικὲς προσπάθειαι), ἡ ὑπερκόπωση, ἡ βροχοπνευμονία, ἡ πλευρίτις. Ὁ νόμος 551] 1918 προβλέπει, γιὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ θύματος τοῦ ἐργατικοῦ αὐτυχήματος, πέντε περιπτώσεις α) τὴν πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα τοῦ θύματος. Μ' αὐτὸ τὸν ὅρο ἐννοεῖται νὰ εἶναι ἡ παραγωγικὴ δύναμις τοῦ θύματος τόσο ἐλαττωμένη, ὥστε νὰ μὴ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθεῖ ὄχι μόνον γιὰ τὸ ἐπάγγελμα, πού ἐργαζόταν ἕως τὸ χρόνον τῆς βλάβης του, ἀλλ' οὔτε καὶ γιὰ ἄλλη ἐργασία, νὰ ἔχει δηλαδὴ φτάσῃ νὰ γίνῃ ὁ ἐργάτης ἕνα ἀνθρώπινον ἐρείπιον, χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως οἰκονομικὴ ἀξία β) τὴ μερικὴ διαρκῆ ἀνικανότητα, νὰ ἔχει δηλαδὴ ὁ ἐργαζόμενος φτάσῃ σὲ ἀδυναμία νὰ ἐργασθεῖ μὲ τὸ ἐπάγγελμά του, ὄχι ὅμως καὶ μὲ ἄλλο ἐπάγγελμα γ) τὴν πλήρη πρόσκαιρη ἀνικανότητα, ὅταν δὲν παρατείνεται πρὸς πέρα ἀπὸ τὰ δύο ἔτη. Ἄν παρέλθουν τὰ δύο ἔτη, τότε ἡ πρόσκαιρη ἀνικανότης μεταβάλλεται σὲ διαρκῆ καὶ ε) τὸν θάνατον.

Γιὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀνικανότητος δὲν πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας ἕνα ἄρτιμελὲς ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν ἴδιον τὸν παθόντα γιὰ βάσιν. Ἡ ἱκανότης του γιὰ ἐργασία, μικρὴ ἢ μεγάλη—ἀδιάφορο—πρέπει νὰ ἀναχθεῖ σὲ 100 βαθμούς. Σὲ περίπτωσιν ἐργατικοῦ αὐτυχήματος θὰ ἐξακριβωθεῖ ποῖο ποσοστὸ ἀπὸ τὴν ἱκανότητα, πού εἶχε ὁ παθὼν, κατεστράφη καὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ἂν ἕνας ἐργάτης ἔπαθε προηγουμένως ἕνα αὐτύχημα μὲ ἀνικανότητα 60 ο/ο, καὶ γι' αὐτὴν ἔλαβε ἀποζημίωσιν, δὲν μπορεῖ νὰ ὑποστηρίξουμε πὼς ὁ παθὼν εἶχε πρὶν ἀπὸ τὸ αὐτύχημα ἱκανότητα 40 ο/ο, ἀλλὰ θὰ δεχθῶμε πὼς εἶχε ἱκανότητα 100 ο/ο καὶ ἀπ' αὐτὸ θὰ ἐξακριβώσουμε ποῖο μέρος κατεστράφη.

Αὐτὸ διδάσκει ἡ θεωρία γιὰ τὰ διαδοχικὰ ἐργατικά αὐτυχήματα.

Τὸ θέμα ὅμως εἶναι ἀρκετὰ μεγάλο, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξαντληθεῖ σ' ἕνα σημείωμα. Καὶ γι' αὐτὸ θὰ συνεχίσουμε.

μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως. Ὁ νόμος ἐπὶ τῆς ἰδιωτικῆς ἐργασίας εἶναι κανὼν ἐπιτακτικός. Δὲν εἶναι δὲ δυνατόν αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐφ' ὅσον μὲν διαρκεῖ ἡ σύμβασις νὰ εἶναι ἐπιτακτικαὶ καὶ μετὰ τὴν λήξιν νὰ εἶναι ἐπιτρεπτικαὶ (dispositivae.) Ὁ νόμος ἔχει πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ προσφορὰ ἐργασίας εἶναι πάντοτε μείζων τῆς ζητήσεως (ἴδε καὶ ἐν magistr. lavoro, Genova 24 Νοεμβρίου 1931, ἐν Dir. lav. 1932 σ. 28).

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡ. ΤΟΥΣΗΣ

ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ, ΓΕΓΟΝΟΤΑ, ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

ΠΙΝΑΞ ΜΙΣΘΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΩΝ ΑΠΟ 11-11-1944 (*)

Α') Από 11 Νοεμβρίου 1944 μέχρι 31 Μαρτίου 1945.

Ἑνήλικες ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι			Ἀνήλικες ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι	
Ἑπηρεσία	Βασικὸς μισθὸς		Ἡλικία	Μισθὸς
	ἀγάμου	ἐγγάμου		
Μέχρι 2 ἐτῶν	5000	5500	14—15 ἐτῶν	4000
Ἀπὸ 3—5 ἐτη	5500	6000	16—17 ἐτῶν	4500
Ἀπὸ 6—8 ἐτη	6000	6500	18—21 ἐτῶν	5000
Ἀπὸ 9—12 ἐτη	6500	7000	Δὲν παρέχεται πρὸς τούτους προσαύξεις δι' οἰκογενειακὰ βάρη ἢ πολυετὴ ὑπηρεσίαν	
Ἀπὸ 13—16 ἐτη	7000	7500		
Ἀπὸ 17—20 ἐτη	7500	8000		
Ἀπὸ 21 ἐτη καὶ ἄνω	8000	8500		

Ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν			Ἑπηρετικὸν προσωπικὸν		
Ἑπηρεσία	Βασικὸς μισθὸς		Ἑπηρεσία	Βασικὸς μισθὸς	
	ἀγάμου	ἐγγάμου		ἀγάμου	ἐγγάμου
Μέχρι 4 ἐτῶν	7000	7500	Μέχρι 5 ἐτῶν	4000	4500
Ἀπὸ 5—8 ἐτη	7700	8200	Ἀπὸ 6—10 ἐτη	4400	4900
Ἀπὸ 9—12 ἐτη	8400	8900	Ἀπὸ 11—15 ἐτη	4800	5300
Ἀπὸ 13—16 ἐτη	9100	9600	Ἀπὸ 16—20 ἐτη	5200	5700
			Ἀπὸ 21—25 ἐτη	5600	6100
			Ἀπὸ 26—30 ἐτη	6000	6500

Οἱ βασικοὶ ἀνωτέρω μισθοὶ καθωρίσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25800)1944 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 3, 638) καὶ προσαρμόζονται καὶ δι' οικογενειακά βάρη ὡς ἐξῆς: Διὰ τὸ πρῶτον προστατευόμενον μέλος (πλὴν συζύγου) δραχ. 500, διὰ τὸ β' δραχ. 400, διὰ τὸ γ' δραχ. 300. Ὡς οικογενειακά βάρη νοοῦνται α) τὰ ἄρρενα ἀνήλικα καὶ θήλεα ἄγαμα τέκνα β) ἡ χήρα ἢ τῆς γ) ἀμφότεροι οἱ γονεῖς, ἐφ' ὅσον ὁ ἐπιζῶν πατὴρ εἶναι ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν δ) αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ καὶ οἱ κάτω τῶν 18 ἐτῶν ἀδελφοί. Πρέπει ὅμως νὰ μὴ κατέχωσιν ἔμμισθον τινα θέσιν, νὰ μὴ ἀποζῶσιν ἐξ ἰδίας τῶν ἐργασίας (ἐλεύθεροι ἐπαγγελματίαι) καὶ νὰ μὴ λαμβάνωσι σύνταξιν ἀνωτέραν τῶν 2.000 δραχμῶν, νὰ μὴ ἐδηλώθησαν, ὅτι προστατεύονται ὑπὸ τινος ἄλλου μέλους τῆς οἰκογενείας ἰδιώτου μισθωτοῦ ἢ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Εἰς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἀπασχολοῦν ὀλιγώτερους τῶν πέντε μισθωτῶν, οἱ ἄνω βασικοὶ μισθοὶ μειοῦνται κατὰ 15οο. Ἡ καταβολὴ τῶν μισθῶν γίνεται κατὰ δεκαήμερον ἢ δεκαπενθήμερον.

Β) Κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον 1945

Αἱ ἀνωτέρω ἀποδοχαὶ προσηυξήθησαν κατὰ 75οο διὰ τὴν μὲν τὸν Ἀπρίλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7200)1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 4,

188), διὰ δὲ τὸν Μάϊον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8770) 1945 (ΕΕΔ 4, 253).

Γ') Ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1945 μέχρι 15 Νοβρίου 1945

Ενήλικες ιδιωτικοί υπάλληλοι		Ανήλικες ιδιωτικοί υπάλληλοι	
Υπηρεσία	Ελάχιστος μισθός	Ηλικία	Μισθός
Μέχρι 2 ετών	11813	14—15 ετών	9450
Από 3—5 ετη	12994	16—17 ετών	10632
Από 6—8 ετη	14175	18—21 ετών	11813
Από 9—12 ετη	15356		
Από 13—16 ετη	16538		
Από 17—20 ετη	17719		
Από 21 ετη καὶ ἄνω	18900		

Επιστημον. προσωπικὸν		Υπηρετ. προσωπικὸν	
Μέχρι 4 ετών	16538	Μέχρι 5 ετών	9450
Από 5—8 ετη	18191	Από 6—10 ετη	10395
Από 9—12 ετη	19845	Από 11—15 ετη	11340
Από 13—16 ετη	21499	Από 16—20 ετη	12285
		Από 21—25 ετη	13230
		Από 26—30 ετη	14175

* Ἡ «ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ», ἐν συνεχείᾳ τοῦ εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος καταχωρηθέντος πίνακος ἡμερομισθίων τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἀπὸ 11/11/1944, καθήρεσε καὶ δημοσιεύει τὸν συγκεντρωτικὸν αὐτὸν πίνακα μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν. Ὑπολείπεται ὁ τρίτος πίναξ τῶν μισθῶν τῶν τραπεζικῶν ὑπαλλήλων.

Οἱ ἄνω ἐλάχιστοι μισθοὶ καθωρίσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18900)1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 4,447) συμπληρούσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 12100) 1945 (ΕΕΔ 4, 317) καὶ ἰσχύουν διὰ τὰς ἐπιχειρ.

ρήσεις, εις τὰς οποίας δὲν ὑφίστανται ἐσωτερικοὶ κανονισμοί.

Τὰ ποσὰ ἐξευρίσκονται διὰ προσαυξήσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ μετὰ τοῦ ἐξ 75ο) ο ἐπιδόματος τοῦ μηνὸς Μαΐου 1945 κατὰ 35ο) ο. Δὲν δύνανται κατὰ τὴν ἐν λόγω ἀπόφασιν (18900) 1945) νὰ ὑπερβοῦν τὸ ἀνώτατον ὄριον τῶν δρχ. 30.000 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12100) 1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ὅπου ὑφίστανται εἰδικοί κανονισμοί, ἡ μισθολογικὴ κατάταξις τῶν ὑπαλλήλων ἐντὸς τῶν ὡς ἄνω ὁρίων γίνεται ὑπὸ τῶν οἰκειῶν ἐργοδοτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν βαθμολογικὴν κατάταξιν τῶν ὑπαλλήλων, τὴν ὀριζομένην εἰς τοὺς κανονισμοὺς τούτους.

Εἰς τοὺς βασικοὺς μισθοὺς προστίθεται εἰδικὸν ἐπίδομα, λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὀριζόμενον εἰς ποσοστὰ 10ο) ο διὰ τὸ πρῶτον καὶ ἀνὰ 5ο) ο διὰ τὸ δεύτερον, τρίτον καὶ τέταρτον προστατευόμενον καὶ συντηρούμενον ὑπ' αὐτῶν μέλος τῆς οἰκογενείας τῶν.

Ὡς προστατευόμενα μέλη νοοῦνται α) ἡ σύζυγος β) τὰ ἐκ νομίμου γάμου ἢ φυσικὰ ἢ θετὰ ἢ νομιμοποιητὰ ἄγαμα τέκνα, τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, τὰ δὲ θήλεα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν.

Τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα θεωροῦνται ὡς προστατευόμενα, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν εἰσοδήματα ἐξ ἰδίας ἢ προικῶς αὐτῶν περιουσίας ἢ ἐξ ἐργασίας ἀνώτερα τῶν 4.000 δρχ. μηνιαίως, δὲν κατέχουσιν οἰανδήποτε ἐμμίσθον θέσιν καὶ δὲν λαμβάνουσι σύνταξιν ἀνωτέραν τῶν 4.000 δρχ. μηνιαίως.

Εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς οποίας ἰσχύουσιν εἰδικοί κανονισμοί, οἱ βασικοὶ μισθοὶ δύνανται νὰ προσαυξάνωνται κατὰ τὰ τυχόν ἰσχύοντα εἰς ἐκάστην ἐπιχείρησιν ποσοστὰ πολυετοῦς συνολικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν θὰ γίνεται κατὰ 15ῃμερον.

Ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ ἀμείβονται καὶ ἐπὶ ποσοστοῖς (ἐπὶ πωλήσεων, τιμῶν κλπ.), ταῦτα θὰ συνυπολογισθοῦν ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ἀποδοχῶν. Ὡσαύτως θὰ συνυπολογίζεται καὶ τὸ τυχόν χορηγούμενον παρεσκευασμένον συσσίτιον εἰς τιμὴν κόστους (ἴδετε τὴν ὑπ' ἀριθ. 12100) 1945 ὑπουργ. ἀπόφ. ΕΕΔ 4, 317).

Δ') Ἀπὸ 15 Ν)βρίου 1945 μέχρι 30 Ν)βρίου 1945.

Ἐνῆλικες ἰδιωτ. ὑπάλλ.		Ἀνῆλικες ἰδιωτ. ὑπάλλ.	
Ὑπηρεσία	Μισθός	Ἡλικία	Μισθοὶ
Μέχρι δύο ἐτῶν	29500	14—15	23600
Ἀπὸ 3—5 ἐτη	31500	16—17	26600
Ἀπὸ 6—8 ἐτη	35500	18—21	29500
Ἀπὸ 9—12 ἐτη	38500		
Ἀπὸ 13—16 ἐτη	41000		
Ἀπὸ 17—20 ἐτη	44500		
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους καὶ ἄνω	47000		

Ἐπιστημον. προσωπικὸν Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν

Ἐπιστημον. προσωπικὸν		Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	
Μέχρι 4 ἐτῶν	41000	Ἀνεξαρτήτως ἡλικίας	
Ἀπὸ 5—8	45500	Μέχρι 2 ἐτῶν	23500
Ἀπὸ 9—12	50000	Ἀπὸ 3—5 ἐτη	26000
Ἀπὸ 14 ἐτη καὶ ἄνω	54000	Ἀπὸ 6—8 ἐτη	28500
		Ἀπὸ 9—12 ἐτη	30500
		Ἀπὸ 13—16 ἐτη	33000
		Ἀπὸ 17—20 ἐτη	35500
		Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους καὶ ἄνω.	38500

Οἱ ἀνωτέρω μισθοὶ καθωρίσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27701) 1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 4, 606).

Ὡς ὑπηρετικὸν προσωπικὸν νοοῦνται οἱ θυρωροὶ ἐν γένει (πολυκατοικιῶν, ἐπιχειρήσεων, ἰδρυμάτων κλπ.), οἱ φύλακες, οἱ κλητῆρες, οἱ καθαρισταὶ καὶ αἱ καθαρίστριαι, ὡς καὶ οἱ ἀσχολούμενοι εἰς συναφεῖς ὑπηρετικὰς ἀσχολίας.

Ὡς ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν νοεῖται πᾶς μισθωτὸς κεκτημένος πτυχίον ἀνωτέρας σχολῆς καὶ ἀσχολούμενος εἰς ὑπηρεσίαν, δι' ἣν τὸ ὅπερ κέκτηται πτυχίον εἶναι ἀπαραίτητον τυπικὸν προσόν ἢ, καίτοι τοῦτο δὲν εἶναι ἀπαραίτητον, ἐν τούτοις ἢ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προσφερομένη ὑπηρεσία τελεῖ ἐν ἀμέσῳ συναφεῖα, πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν αὐτοῦ.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν προστίθεται εἰδικὸν ἐπίδομα λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν. Εἶναι τοῦτο 10ο) ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ ἀνὰ 5ο) ο δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων. Ὡς τοιαῦτα νοοῦνται τὰ ἐκ τοῦ νομίμου γάμου ἢ φυσικὰ ἢ θετὰ ἢ νομιμοποιηθέντα ἄγαμα τέκνα, τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, τὰ δὲ θήλεα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 25ου ἔτους. Τὰ προστατευόμενα καὶ συντηρούμενα πρόσωπα πρέπει νὰ μὴ ἔχουν εἰσοδήματα ἐξ ἰδίας ἢ προικῶς αὐτῶν περιουσίας ἢ ἐξ ἐργασίας ἀνώτερα τοῦ 1) 4 τῶν συνολικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ προστάτου τῆς οἰκογενείας τῶν.

Τὰ ὅρια ταῦτα τῶν ἀποδοχῶν μετὰ τῶν προσαυξήσεων μειοῦνται κατὰ τὸ ἥμισυ διὰ τοὺς μέχρι 3) 12 ὥρων ἡμερησίως ἀπασχολούμενους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς, καταβάλλονται δὲ εἰς ἀκέραιον διὰ τοὺς ἀπασχολούμενους πέραν τοῦ χρονικοῦ τούτου ὁρίου.

Οἱ μισθοὶ καταβάλλονται εἰς δύο 15ῃμέρους δόσεις.

Διὰ τὸν ὑπολογισμόν τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψει πᾶσα προϋπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ, πραγματοποιηθεῖσα παρ' οἰκωδότη ἐργοδοτῇ, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ὁμοία ἢ ἀναλόγου φύσεως πρὸς τὴν παρὰ τῷ τελευταίῳ ἐργοδοτῇ προσφερομένην.

Τὰ ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν δύνανται νὰ προσαυξάνωνται μέχρι ποσοστοῦ 30ο) ο κατ' ἀνώτατον ὄριον ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ ἐπὶ μισθῷ καὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους. (ἴδετε τὴν ὑπ' ἀριθ. 27701) 1946 ὑπουργ. ἀπόφασιν, ΕΕΔ 4, 606).

Ε') 'Απὸ 1 Δ)βρίου 1945 μέχρι 31 'Ιανουαρίου 1946

Ενήλικες ιδ. υπάλληλοι		Ανήλικες ιδ. υπάλληλοι	
Υπηρεσία	μισθός	Ηλικία	μισθός
Μέχρι 2 ἐτῶν	58000	Απὸ 14—15 ἐτῶν	46000
Απὸ 3—5 ἐτη	63000	Απὸ 16—17 »	52000
Απὸ 6—8 »	68000	Απὸ 18—21 »	58000
Απὸ 9—12 »	75000		
Απὸ 13—16 »	82000		
Απὸ 17—20 »	88000		
Ανω τῶν 20 ἐτῶν	94000		

Επιστημον. προσωπικὸν Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν

Επιστημον. προσωπικὸν		Υπηρετικὸν προσωπικὸν	
Μέχρι 4 ἐτῶν	80000	Μέχρι 2 ἐτῶν	42000
Απὸ 5—8 ἐτη	88000	Απὸ 3—5 ἐτη	46000
Απὸ 9—12 »	97000	Απὸ 6—10 »	50000
Απὸ 12 ἐτῶν καὶ ἄνω	105000	Απὸ 11—15 »	55000
		Απὸ 16—20 »	60000
		Απὸ 21—25 »	65000
		Ανω τῶν 25 ἐτῶν	68000

Οἱ ἀνωτέρω μηνιαῖοι μισθοὶ καθωρίσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31260/1945 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 5, 29).

Προσαυξάνονται δι' εἰδικοῦ ἐπιδόματος λόγω οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὡς ἀνωτέρω, διὰ τὸ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου μέχρι 30 Νοεμβρίου 1945 χρονικὸν διάστημα.

Οἱ υπάλληλοι λαμβάνουν ἀκέραιον τὸν μισθόν, ἀνεξαρτήτως τῆς διάρκειας τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως.

Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖται ὀλιγώτερον τῶν τριῶν ὥρῶν ἡμερησίως, λαμβάνει τὸ ἥμισυ, ἀκέραιον δὲ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι, κατὰ μέσον ὅρον, ἀπασχολοῦνται πλέον τῶν τριῶν ὥρῶν ἡμερησίως.

Οἱ μισθοὶ μετὰ τῶν προσαυξήσεων καταβάλλονται εἰς δύο δόσεις, τὴν 1ην καὶ 16ην ἐκάστου μηνός.

Ὡς προϋπηρεσία νοεῖται πᾶσα προϋπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ, πραγματοποιηθεῖσα παρ' οἰκιστοῦ ἐργοδότη, (ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ), μηδὲ τοῦ Δημοσίου ἐξαιρουμένου, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ὁμοία, συναφῆς ἢ ἀνάλογος πρὸς τὴν παρὰ τῷ τελευταίῳ ἐργοδότη προσφερομένην.

Ἐάν παρέχεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη οἰκισμὸς καὶ φωτισμός, θὰ μειωθῶν τὰ ποσὰ κατὰ τὸ 1/5 διὰ τὸν οἰκισμὸν καὶ κατὰ τὸ 1/4 διὰ τὸν φωτισμόν. (Ἰδετε κατὰ τὰ λοιπὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 31260/1945 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, (ΕΕΔ 5, 29).

Γ') 'Απὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 καὶ ἐντεύθεν.

Ενήλικες ιδ. υπάλληλοι		Ανήλικες ιδ. υπάλληλοι	
Υπηρεσία	Ελάχισ. μισθός	Ηλικία	Ελάχισ. μισθός
Μέχρι 2 ἐτῶν	118130	14—15 ἐτῶν	94500
Απὸ 3—5 ἐτη	129940	16—17 ἐτῶν	106320
Απὸ 6—8 »	141750	18—21 ἐτῶν	118130
Απὸ 9—12 »	153560		
Απὸ 13—16 »	165380		
Απὸ 17—20 »	177190		
Απὸ 21 ἐτη καὶ ἄνω	189000		

Επιστημον. προσωπικὸν Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν

Επιστημον. προσωπικὸν		Υπηρετικὸν προσωπικὸν	
Μέχρι 4 ἐτῶν	165380	Μέχρι 5 ἐτῶν	94500
Απὸ 5—8 ἐτη	181910	Απὸ 6—10 ἐτη	103950
Απὸ 9—12 »	198450	Απὸ 11—15 »	113400
Απὸ 13—16 »	214990	Απὸ 16—20 »	122850
		Απὸ 21—25 »	132300
		Απὸ 26—30 »	141750

Οἱ ἀνωτέρω μισθοὶ καθωρίσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 5, 94), ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8500/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 5, 159). Κατὰ τὴν ἐν λόγω ἐρμηνευτικὴν ἀπόφασιν οὐδεὶς ἰδιωτικὸς υπάλληλος ἢ ὑπηρετικὸς συγχωρεῖται νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 μηνιαῖον μισθὸν ὀλιγώτερον τοῦ δεκαπλάσιου ἐκείνου, τὸν ὅποιον ἐλάμβανε ἀπὸ 1ης 'Ιουνίου 1946 (Ἰδετε ἀνωτέρω Γ') ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ ἀνώτατον ὄριον τοῦ μηνιαίου μισθοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 250.000.

Εἰς τοὺς βασικοὺς μισθοὺς προστίθεται εἰδικὸν ἐπίδομα λόγω οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὀριζόμενον εἰς ποσοστὰ 10 ο/ο διὰ τὸ πρῶτον καὶ ἀνά 5 ο/ο διὰ τὸ δεύτερον, τρίτον καὶ τέταρτον προστατευόμενον καὶ συντηρούμενον μέλος τῆς οἰκογενείας τῶν.

Ὡς προστατευόμενα μέλη νοοῦνται α) ἡ σύζυγος β) τὰ ἐκ νομίμου γάμου ἢ φυσικὰ ἢ θετὰ ἢ νομιμοποιητὰ ἀγαθὰ τέκνα τοῦ υπαλλήλου, τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, τὰ δὲ θήλεα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους, ἐφ' ὅσον ἐκάστου ἢ συντήρησις βαρύνει τὸν υπάλληλον.

Θεωροῦνται προστατευόμενα τὰ μέλη, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν εἰσοδήματα ἐξ ἰδίας ἢ προικῆς αὐτῶν περιουσίας ἢ ἐργασίας ἀνώτερα τῶν δραχ. 80.000 μηνιαίως, δὲν κατέχουν οἰανδήποτε ἐμίσθον θέσιν καὶ δὲν λαμβάνουν σύνταξιν ἀνωτέραν τῶν 80.000 δραχμῶν μηνιαίως.

Επίδομα διὰ τὸ αὐτὸ προστατευόμενον μέλος δὲν δύναται νὰ λάβουν περισσότεροι τοῦ ἐνὸς υπάλληλοι.

Ἡ καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν γίνεται κατὰ 15θήμερον.

Οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων συνεχοῦς λειτουργίας, ὅσakis ἀπασχολοῦνται ἀπὸ 10 μ.μ. ἕως 6 π.μ. δικαιοῦνται αὐξήσεως μισθῶν κατὰ 25 ο/ο.

Ἐάν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὁ ἐργοδότης παρέχῃ οἰκισμὸν, φωτισμὸν ἢ τροφὴν ἢ πάντα ταῦτα, εἴτε χορηγῇ κατὰ τρόπον συνεχῆ εἶδη, δικαιούται νὰ προβαίνει εἰς ἀναλόγους ἐκπτώσεις τῆς ἀμοιβῆς τῶν, χωρὶς ὅμως νὰ δύναται νὰ εἶναι ἀνώτεραι διὰ τὸν οἰκισμὸν τοῦ 5ο/ο, διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ 2ο/ο, διὰ τὴν τροφὴν, ὑπολογιζομένην εἰς τιμὴν κόστους, τοῦ 13ο/ο καὶ διὰ τὰ χορηγούμενα εἶδη τοῦ 12ο/ο τῶν μισθῶν. (Ἰδετε κατὰ τὰ λοιπὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3601/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ΕΕΔ 5, 94). (*)

* Διὰ τοὺς μὴ ἀπασχολούμενους ἐλλείψει ἐργασιῶν Ἰδετε τὰς ὑπ' ἀριθ. 25800/1944 (ΕΕΔ 3, 638), 12100/1945, ΕΕΔ 4, 317 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις. Διὰ τοὺς μὴ ἀπασχολούμενους ἐλλείψει ἢ λόγω περιορισμοῦ ἐργασιῶν Ἰδετε τὰς ὑπ' ἀριθ. 13800/1945 (ΕΕΔ 4, 383), 16541/1945 (ΕΕΔ 4, 446), 10031/1945 (ΕΕΔ 4, 543), 24900/1945 (ΕΕΔ 4, 573), 27701/1945 (ΕΕΔ 4, 606), 31260/1945 (ΕΕΔ 5, 29), 3601/1946 (ΕΕΔ 5, 94) ὑπουργικὰς ἀποφάσεις.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
336]1946.—Περί κυρώσεως Νομοθετημάτων Κατοχής γενικοῦ χαρακτήρος ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν (Γ.Δ. Φορολογίας).

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 185 τῆς 30 Μαΐου 1946)

ἔχον ὑπ' ὄψει 1) τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς τῆς Χώρας», ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69) 1945 ὁμοίας καὶ 2) σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ

Ἀποφασίζει

Α'. Χαρακτηρίζει τὰ κάτωθι νομοθετήματα ἐκδοθέντα διαρκούσης τῆς κατοχῆς τῆς Χώρας ὅτι ἡ ἐκδοσίς τῶν ἐγένετο πρὸς συντήρησιν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καὶ ὑπῆρξεν ἀναγκαία διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐμάλότητος, συντήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ δημοσίου βίου τῆς Χώρας καὶ κυροῖ ταῦτα ἐξ ὑπαρχῆς, διατηροῦν ταῦτα ἐν ἰσχύϊ, ὡς ἐροποποιήθησαν ἢ συνεπληρώθησαν διὰ νεωτέρων διατάξεων.

22) Ν. Δ. 91)1941 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπόλυσιν, μετάθεσιν, ἀπόσπασιν, ὑποβιβασμόν, θέσιν εἰς διαθεσιμότητα, προαγωγὴν καὶ διορισμόν τῶν ὑπαλλήλων Ὁργανισμῶν Δημ. Δικαίου, Τραπεζῶν, παραχωρηθεισῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ λοιπῶν διατάξεων», (Φ. Ε. Κ. 180) πλὴν τῆς

παραρ. 2 οὗσης ἀκύρου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της.

23) Ν. Δ. 674)1941 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 91 Ν. Δ. «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπόλυσιν, μετάθεσιν, ἀπόσπασιν, ὑποβιβασμόν, θέσιν εἰς διαθεσιμότητα, προαγωγὴν καὶ διορισμόν τῶν ὑπαλλήλων Ὁργανισμῶν Δημ. Δικαίου, Τραπεζῶν, παραχωρηθεισῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ λοιπῶν διατάξεων», ὡς ἐροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τῶν Ν. Δ. 264 καὶ 285 (Φ. Ε. Κ. 387).

24) Ν. Δ. 708) 1941 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 91 Ν. Δ. (Φ. Ε. Κ. 395).

25) Ν. Δ. 983)1942 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 91 τῆς 27/29 Μαΐου 1941 Ν. Δ. «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπόλυσιν, μετάθεσιν, ἀπόσπασιν, ὑποβιβασμόν, θέσιν εἰς διαθεσιμότητα, προαγωγὴν καὶ διορισμόν τῶν ὑπαλλήλων Ὁργανισμῶν Δημ. Δικαίου, Τραπεζῶν, παραχωρηθεισῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ λοιπῶν διατάξεων (Φ. Ε. Κ. 25).

37) Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Ν. Δ. 1259)42 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1105)1942 Ν. Δ. «περὶ τρόπου ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημ. Δικαίου, αὐτοδιοικουμένων ὁργανισμῶν ἀσκούντων ἢ μὴ διοίκησιν, τῶν παραχωρηθεισῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κλπ.» (Φ. Ε. Κ. 98).

53) Τὰ ἄρθρα 4—9 τοῦ Ν. Δ. 1799)42 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ὑπ' ἀριθ. 1040)42 Ν. Δ. «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου ὁτιπῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», (Φ. Ε. Κ.) 275).

Ἰσχύον μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 59) 45 Συντακτικῆς Πράξεως.

Ἀποδοχαὶ νυκτοφυλάκων: Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 21304)1946 ἐγγράφου του, εἰς ἀπάντησιν ἐρωτήματος, γνωρίζει, ὅτι κατόπιν τῆς γενικῆς διατυπώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ οἱ νυκτοφύλακες δικαιούνται νὰ λάβωσιν τὴν προβλεπομένην προσαύξησιν 25ο) ἐπὶ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι προσελήφθησαν ἀποκλειστικῶς διὰ νυκτερινῆν ἐργασίαν.

Τέλη ἐργατικῶν διαφορῶν: Μετὰ τὸ πρόσφατον διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τελῶν χαρτοσήμου διατάξεων» (ΕΕΔ 5, 274) χρήσιμον εἶναι νὰ ὑπομνησθῇ, ὅτι τὰ τέλη τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ Νόμου Γ'ΟΔ' εἶναι τὰ ἑξῆς:

Χαρτόσημον πρωτοτύπου ἐκθέσεως	Δρχ. 100
Ἐνσημον Ταμείου Νομικῶν (ὅπου παρίσταται δικηγόρος)	> 500
Ἐνσημον Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων	> 200
Ἀντιγραφόμενον διὰ τὸν προσδιορισμόν	> 100
Χαρτόσημον ἀντιγράφων	> 100
Χαρτόσημον πρακτικῶν	> 100
Προτάσεις	> 100
Χαρτόσημον ἀποφάσεως	> 300
Ἐνσημον Ταμείου Νομικῶν	> 500

Ἐνσημον Ταμείου Προνοίας	> 200
Χαρτόσημον ἀντιγράφου ἀποφάσεως	> 100
Ἀντιγραφόμενον	> 100
Κλήσεις	> 100
Προσεπικλήσεις	> 100
Πρωτότυπον ἀνακοπῆς	> 100
Πρωτότυπον ἐφέσεως	> 200

Τὰ ὡς ἄνω τέλη καταβάλλονται διὰ τὰ ἔγγραφα καὶ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, ἀφοῦ ὁ νόμος ἀναφέρεται γενικῶς εἰς ἔγγραφα τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' καὶ ὁ δευτέρος βαθμὸς δικάζει κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν.

Διὰ τὴν ἐκδοσιν ἀπογράφου ὁριστικῆς ἀποφάσεως, εἴτε τοῦ πρώτου, εἴτε τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, ἐπικολλᾶται ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τῆς ἀποφάσεως κινητὸν χαρτόσημον ἀνάλογον πρὸς τὸ ἐπιδικαζόμενον ποσὸν μετὰ τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπογράφου τόκων του κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ἐμπορικὴν κλίμακα τῶν ἀναλογικῶν τελῶν τοῦ Κώδικος περὶ χαρτοσήμου. (*)

ΣΗΜ. ΕΕΔ: Ἐγένετο ἡ διόρθωσις τῶν κακῶς κειμένων πρὸ τοῦ τελευταίου Διατάγματος κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ σημειώματός μας εἰς ΕΕΔ 5, 227.

54) Νόμος 1764)44 «περί συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1799)42 «περί μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμου ὁπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (Φ. Ε. Κ. 195).

Ἰσχύων μέχρις ἐκδόσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 59) 45 Συντακτικῆς Πράξεως.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ἀριθ. 336)1946 παροῦσαν πρᾶξιν τοῦ, ἣτις θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ἀθῆναι αὐθημερόν

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
333)1946.—Περὶ κυρώσεως κλπ. Νομοθετημάτων Κατοχῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 185 τῆς 30 Μαΐου 1946)

Ἐχον ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 58) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως «Περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς» ὡς αὕτη συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 69. 45, 78)45 καὶ 97)46 ὁμοίων ὡς καὶ πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Στρατιωτικῶν, ἀποφασίζει:

Τὰ κάτωθι Νομοθετήματα ἐκδοθέντα κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ξενικῆς κατοχῆς χαρακτηρίζει ὡς ἐκδοθέντα πρὸς συντήρησιν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ ταύτης, τῆς ἐκδόσεως τῶν οὐσῆς ἀναγκαίαις διὰ τὴν ἀποκατάστασιν, συντήρησιν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ δημοσίου βίου τῆς Χώρας.

5. Νομοθετικὸν Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 1040)42 «περί μέτρων προστασίας ἀναπήρων πολέμου ὁπλιτῶν ἐν γένει».

6. Νομοθετικὸν διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 1049)42 «περί διατάξεων τινῶν ἀφορῶν τοὺς ἀναπήρους πολέμου».

7. Νομοθετικὸν Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 1799)42 «περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040) 42 Ν. Δ. «περί μέτρων προστασίας ἀναπήρων κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ Ν. 1764)44.

8. Νομοθετικὸν διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2063)43 «περί προσθήκης διατάξεων εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Ν. Δ. 1040 42 «περί μέτρων προστασίας ἀναπήρων κλπ.».

9. Νόμος 1370)44 «περί ρυθμίσεως ἀναπηρικῶν ζητημάτων».

10) Νόμος 1745)44 «περί τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1799)42 Ν. Δ.».

Τὰ ἀνωτέρω Νομοθετήματα κυρούμενα ἐξ ὑπαρχῆς ἰσχύουσιν, ὡς τροποποιοῦνται διὰ τῆς παρούσης, ὡς Νόμοι τοῦ Κράτους μέχρι τροποποιήσεως ἢ καταργήσεώς των, ἐπιφυλαττομένων καὶ τῶν εἰς ἑκαστον τούτων εἰδικῶν μνημονευομένων περιπτώσεων.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 333)1946 παροῦσαν πρᾶξιν τοῦ, ἣτις θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ἀθῆναι αὐθημερόν

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
314)1946.—Περὶ κυρώσεως κλπ. Νομοθετημάτων Κατοχῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 188 τῆς 30 Μαΐου 1946)

Ἐχον ὑπ' ὄψει 1) Τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58)26.8. 1945 Συντακτικῆς πράξεως «περί ἐκκαθαρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69)1945 Συντακτικῆς Πράξεως. 2) Σχετικὴν ἐισηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποφαρίζει:

Κυροὶ ἐξ ὑπαρχῆς καὶ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὁπότε καὶ καταργοῦνται τὰ κάτωθι Νομοθετήματα:

1) Τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 849 τῆς 17 Δεκεμβρίου 1941 «περί συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2432(1940 Α. Ν. «περί καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἑταιριῶν» διαχειριζομένων δημόσια συμφέροντα» (Φ. Ε. Κ. 450) 27.12.1941).

2) Τοῦ Νόμου 1834) 1944 «περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2432)1940 «περί καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἑταιριῶν διαχειριζομένων δημόσια συμφέροντα».

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 314 ἐ.ε. παροῦσαν πρᾶξιν τοῦ δημοσιευομένην διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ἀθῆναι αὐθημερόν

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

ΔΙΑΤΑΓΜΑ—Περὶ καταργήσεως καὶ διατηρήσεως ἐδρῶν τοῦ Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου κλπ.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 189 τῆς 31 Μαΐου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων 2, 3, 4, 5, καὶ 6 τοῦ ἁρθρου 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 60)45 Συντακτικῆς Πράξεως, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. 5 τοῦ ἁρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 72)45 Σ. Πράξεως, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ὑποκειμένων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὰ ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1946 καὶ 9 Νοεμβρίου 1946 πρακτικὰ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

1. Καταργεῖται ἡ Ε' τακτικὴ ἔδρα τοῦ Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Κοινωνικῆς Νομοθεσίας καὶ Πολιτικῆς.

2. Καταργεῖται ἡ Β' ἔδρα τῆς Δημοσίας Οἰκονομίας καὶ Δημοσιονομικῆς Νομοθεσίας.

3. Διατηροῦνται ἡ τακτικὴ ἔδρα τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου, ἡ τακτικὴ ἔδρα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου καὶ ἡ ἑκτακτος αὐτοτελὴς ἔδρα τῆς Γενικῆς Πολιτειολογίας.

Ἄρθρον 2.

Προκηρύσσονται πρὸς πλήρωσιν κατὰ τὰς κειμένης διατάξεις ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐδρῶν ἡ τακτικὴ ἔδρα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου καὶ ἡ ἑκτακτος αὐτοτελὴς ἔδρα τῆς Γενικῆς Πολιτειολογίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Ὑποκειμένων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1946.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

5620]388]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συντάξεων κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 95 τῆς 11 'Ιουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19)1944 Νόμου, 2) τὰς παρούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, 3) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 καὶ μέχρι νεωτέρας ἀποφάσεως ἡμῶν, αἱ παρὰ τῶν Ὁργανισμῶν Κοινων. Ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καταβλητέαι συντάξεις καὶ βοηθήματα ἢ ἐπιδόματα τύπου συντάξεως, καθορίζονται ὡς ἑπεται :

Α'. Ὁργανισμοὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως οἰκονομικῶς αὐτάρκεις.

1. Ὁργανισμοὶ Κοινων. Ἀσφαλίσεως οἰκονομικῶς αὐτάρκεις, εἴτε κυρίας εἴτε ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, καταβάλλουν, ἀπὸ τῆς ὥς ἄνω χρονολογίας, τὰς παροχάς, (συντάξεις, βοηθήματα κλπ.) τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων αὐτῶν προσηρμοσμένας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου αὐτῶν, ἀναλόγως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν ἐκάστου Ὁργανισμοῦ, μέχρι τῶν ἐπιπέδων τῶν αὐξήσεων τῶν ἀνιστοιχίων βασικῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου, κατὰ κλίμακα βασικῆς συντάξεως ὡς κάτωθι, ὀριζομένου ὡς κατωτάτου ὁρίου συντάξεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν εἰκοσι πέντε χιλιάδων (25.000).

Κλίμακα Βασ. Συντ. καταβάλλομενον ποσὸν εἰς δραχ.

1 — 500	45.000
501—1.000	50.000
1.001—1.500	55.000
1.501—2.000	70.000
2.001—2.500	80.000
2.501—3.000	85.000
3.001—3.500	90.000
3.501—4.000	95.000
4.001—4.500	100.000
4.501—5.000	110.000
5.001—5.500	120.000
5.501—6.000	125.000
6.001—6.500	130.000
6.501—7.000	140.000
7.001—7.500	150.000
7.501—8.000	160.000
8.001—8.500	170.000
8.501—9.000	175.000
9.001—9.500	180.000
9.501—9.500	180.000
10.001—10.500	200.000
10.501—11.000	205.000
11.001—11.500	2.0.000
11.501—12.000	215.000
12.001—καὶ ἄνω	220.000

2. Ὁργανισμοὶ Κοινων. Ἀσφαλίσεως τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, τῶν ὁποίων αἱ καταστατικαὶ διατάξεις προβλέπουν παροχάς (συντάξεις, βοηθήματα κλπ.) μείζονας τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης ὀριζομένων, δύναται νὰ καταβάλλουν κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου, τὰς παροχάς ταύτας ἀντὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης ὀριζομένων, ἐφ' ὅσον ἢ ἐξ ἰδίων μέσων οἰκονομικὴ ἀντοχή των ἐπιτρέπει τοῦτο.

3. Οἱ ἐν παραγ. 1 Ὁργανισμοὶ δύναται νὰ καταβάλλουν εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους αὐτῶν μηνιαῖον ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ὑπὸ τοὺς ὅρους, προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς, ὅφ' οὓς παρέχεται τοῦτο εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Δημοσίου, ὀριζομένου μέχρι δραχμῶν ὀκτώ χιλιάδων (8.000) διὰ τὸ πρῶτον προστατευόμενον μέλος οἰκογενείας, μέχρι δραχ. 4.000 διὰ τὸ δεύτερον ὡς καὶ τὸ τρίτον προστατευόμενον μέλος, μὴ δυνάμενα ὅμως νὰ ὀρισθῶσιν εἰς ποσὸν κατώτερον τῶν 4.000 δραχ. διὰ τὸ πρῶτον προστατευόμενον μέλος καὶ τῶν δραχ. 2.000 δι. ἑκάστον τῶν λοιπῶν.

4. Οἱ αὐτοὶ ἐν παραγ. 1 Ὁργανισμοὶ δύναται νὰ καταβάλλουν εἰς τοὺς λόγφ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδωματούχους αὐτῶν εἰδικὸν μηνιαῖον ἐπίδομα μέχρι δραχμ. τεσσαράκοντα χιλιάδων (40.000) διὰ τὸν μῆνα Φεβρουαρίου 1946 καὶ μέχρι δραχμῶν ἑξήκοντα χιλιάδων (60.000) ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1946 καὶ οὐδέποτε κατώτερον τῶν δραχμῶν 20.000.

5. Τὰ ὑπὸ τῶν προηγουμένων ὑπ' ἀριθ. 3 καὶ 4 παραγράφων προβλεπόμενα ἐπιδόματα καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐκάστου Ὁργανισμοῦ, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἐξ ἰδίων μέσων οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τῶν Ὁργανισμῶν.

6. Ἡ παρὰ τίνος Ὁργανισμοῦ χορηγουμένη σύνταξις εἰς τὴν χήραν ἢ εἰς τὰ ὄρφανὰ πατρὸς καὶ μητρὸς (τέκνον ἢ τέκνα) δύναται νὰ προσωξάνηται συνολικῶς μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ θανὼν, ἢ εἴχε τυχὲ οὗτος ἐκ τοῦ Ὁργανισμοῦ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του, δὲν δύναται δὲ νὰ ὀρισθῇ εἰς ποσὸν κατώτερον τῶν 6000 τῆς συντάξεως ταύτης.

Β'. Ὁργανισμοὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως μὴ αὐτάρκεις οἰκονομικῶς

1. Ὁργανισμοὶ Κοινων. Ἀσφαλίσεως μὴ αὐτάρκεις οἰκονομικῶς, ἐπιχορηγοῦμενοι ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ τοῦ Ἑγγυητικοῦ Κεφαλαίου, καταβάλλουν τὰς ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων αὐτῶν καθοριζόμενας παροχάς (συντάξεις, βοηθήματα κλπ.) προσωξαίνοντες μέχρι τοῦ κατωτάτου ὁρίου συντάξεως τοῦ καθορισθέντος διὰ τῆς παραγ. 1 τῆς παρούσης ἤτοι τῶν δραχ. 25.000.

2. Οἱ αὐτοὶ Ὁργανισμοὶ καταβάλλουν εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους αὐτῶν μηνιαῖον ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ὑπὸ τοὺς ὅρους, προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς, ὅφ' οὓς παρέχεται τοῦτο εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Δημοσίου, ὀριζομένου εἰς δραχμὰς τέσσαρας χιλιάδας (4.000) διὰ τὸ πρῶτον προστατευόμενον μέλος οἰκογενείας, ἀνὰ δραχμ. δύο χιλιάδας (2.000) διὰ τὸ δεύτερον δὲ καὶ διὰ τὸ τρίτον προστατευόμενον μέλος οἰκογενείας.

3. Οἱ αὐτοὶ ὡς ἄνω μὴ αὐτάρκεις οἰκονομικῶς Ὁργανισμοὶ καταβάλλουν εἰς τοὺς λόγφ φυματιώσεως συνταξιούχους ἢ ἐπιδωματούχους αὐτῶν εἰδικὸν μηνιαῖον ἐπίδομα φυματικῶν ἐκ δραχμῶν εἰκοσι χιλιάδων (20.000).

4. Τῶν εἰς τὰς παραγράφους 1, 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος Κεφαλαίου Β' ὀριζομένων παροχῶν δικαιούνται καὶ οἱ συνταξιούχοι Ὁργανισμοὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, μὴ ἐμφανιζόντων οἰκονομικὴν ἐπαρκείαν, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν παρ' Ὁργανισμοῦ κυρίας Ἀσφαλίσεως.

Αἱ ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν (Τ.Α.Κ.) προβλεπόμεναι συντάξεις οἰαδήποτε κατηγορίας προσαρμόζονται μέχρι τοῦ κατωτάτου ὁρίου συντάξεως τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου. Παρὰ τοῦ ΤΑΚ χορηγοῦνται ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν κατὰ τὰ ἰσχύοντα διὰ τοὺς συνταξιούχους τοῦ Δημοσίου, εἰς

δὲ τοὺς λόγφ φυματιώσεως συνταξιούχους ἐπὶ πλεόν τὸ εἰδικὸν ἐπίδομα φυματικοῦ, τὸ χορηγούμενον εἰς τοὺς λόγφ φυματιώσεως συνταξιούχους αὐτοῦ.

Ἡ παράγραφος 6 τοῦ Α' μέρους τῆς παρούσης ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Γ'. Παροχαὶ τύπου συντάξεως χορηγούμεναι παρ' ἐργοδοτῶν.

Αἱ παρ' ἐργοδοτῶν ἀντὶ συντάξεως ἢ εἰς συμπλήρωσιν συντάξεως ἀπονεμηθεῖσαι βασικαὶ παροχαὶ προσανέχονται ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ὀριζόμεναι ἰσαὶ πρὸς τὸ ἀνώτατον ὅμιον τῶν αὐξήσεων τῶν ἰσοπόσων βασικῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου.

Δ'. Τακτοποιήσεις καταβληθέντων.

Τὸ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 29859)11-12-45 ἀποφάσεως ἡμῶν ὀρισθὲν ποσὸν θεωρεῖται ὡς ἀποτελοῦν προσαύξησιν τῆς συντάξεως καὶ τῶν βοηθημάτων τῶν τὸν μηνὸς Δεκεμβρίου 1945, τὰ δὲ δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 1211)14-14-6, 2390)30-1-46 καὶ 2770)12-46 ὀρισθέντα ποσά, ὡς ἀποτελοῦντα προσαύξησιν τῆς συντάξεως καὶ τῶν βοηθημάτων τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1946.

Τυχὸν καταβληθέντα εἰς τοὺς συνταξιούχους ποσά ἐπὶ πλεόν τῶν παρὰ τούτων δικαιουμένων λόγφ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ὀριστικῆς τακτοποιήσεως τῶν καταβληθέντων ποσῶν δὲν ἀναζητοῦνται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1946.

5434]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας
Περὶ καθορισμοῦ ἐνάρξεως καταβολῆς εἰσφορᾶς
εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 95 τῆς 11 Ἰουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 7 τοῦ Ν. 118)45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων», β) τὸ ὑπ' ἀριθ. 852)15.2.46 ἔγγραφο τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας, δι' οὗ ἐγνωστοποιήθη ἡμῖν γνώμη τοῦ Δ. Σ. τοῦ ὡς ἄνω Ταμεῖου, ληφθεῖσα κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.2.46 περὶ καθορισμοῦ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1945 ὡς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς ὑποχρεώσεως τῶν Βιομηχανικῶν Πατρῶν πρὸς καταβολὴν τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον εἰσφορῶν τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν. 118)45 καὶ ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας Πατρῶν ἤρχισε περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου π. ἔ., γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 15031)45 ἀπόφασιν ἡμῶν «περὶ ἐλεγκτικῆς τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 118)45 ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Ἐπαρχικῶν Πατρῶν καὶ Αἰγιαλείας», ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ὡς ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῶν ὑποχρεώσεων τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Ἐπαρχικῶν Πατρῶν καὶ Αἰγιαλείας πρὸς καταβολὴν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας τῆς εἰσφορᾶς τῆς προβλεπόμενης ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν. 118)45 τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαΐου 1946.

21116]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας
Περὶ ἀνασυνθέσεως Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Ταμ. Ἀνεργίας Πατρῶν, Θεσσαλονίκης
καὶ Βόλου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 97 τῆς 18 Ἰουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30)-

4)1946]Ν. Δ)τος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινων. Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Α' Τὸ Συμβούλιον τῆς Τοπικῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας τῶν πόλεων Πατρῶν, Θεσ/νίκης καὶ Βόλου ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται εἰς ἐννεαμελές, ἀποτελεῖται δὲ ἐξ ἐνὸς Δημοσίου ὑπαλλήλου ὡς Προέδρου, ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Βιομηχανικῶν, ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐμπόρων, ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ ἐκ τεσσάρων (4) ἀντιπροσώπων τῶν μισθωτῶν, ὡς μελῶν.

Τὸ ἀνωτέρω Συμβούλιον θεωρεῖται ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ, παρόντων πέντε (5) τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ ὁ Πρόεδρος, λαμβάνει δὲ ἀποφάσεις κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν.

Β' Τὸ Συμβούλιον τῆς Τοπικῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας τῶν πόλεων Σάμου, Ἐδέσσης, Βερροίας, Ναούσης, Καβάλλας, Λαρίσης, Τρικινάλων, Μυτιλήνης, Καλαυτῶν, Ἡρακλείου, Κρήτης, Σύρου καὶ Χαλκίδος ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται ἐπταμελές καὶ ἀποτελεῖται 1) ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν βιομηχανικῶν, ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐμπόρων, ἐξ ἐνὸς ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτέχνων καὶ ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν μισθωτῶν ὡς μελῶν.

Τὸ ἀνωτέρω Συμβούλιον θεωρεῖται ὅτι εὐρίσκεται ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ παρόντων 4 τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν του, ἐν οἷς καὶ ὁ Πρόεδρος, καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν.

Χρὴν Γραμματέως εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας ὀριζόμενος δι' ἀποφάσεως ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1946.

16814]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας
Περὶ συστάσεως Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτῶν
τῶν Σηρᾶς Θεσ/νίκης.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 98 τῆς 22 Ἰουνίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ κωδ. Νόμου 5167 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς Λιμένους Φορτῶν ἐργασιῶν», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Νόμου 5944, τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Α. Νόμου 381)36 καὶ ἀρθροῦ 4 τοῦ Α. Νόμου 2212)40.

2. Τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 200)6-5-46 ἀναφορᾶς τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτῶν Σηρᾶς Θεσ/νίκης ὑποβληθὲν ἡμῖν ἀπόσπασμα πρακτικῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 15)3)46 συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, περὶ συστάσεως Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτῶν Σηρᾶς, ἀποφασίζομεν:

Συνιστῶμεν Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Σηρᾶς Θεσ/νίκης» πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὑπὸ τοῦ κωδικ. Νόμου 5167 ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ, οὗτινος οἱ πόροι ὀρίζονται εἰς τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἀνωτέρω Νόμων (κωδικ. Νόμος 5167, Νόμος 5944, Α. Ν. 381)36 καὶ 2212)40) προβλεπόμενα ἐπίπεδα.

Δι' ἐτέρως ἀποφάσεως ἡμῶν θέλει ὀρισθῇ ὁ τρόπος εἰσπράξεως, διαχειρίστως τῶν πόρων αὐτοῦ καὶ ἐν γένει λειτουργίας τοῦ Κεφαλαίου τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαΐου 1946

21113)2932/1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οικονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 15152)23-7-46 ἀποφάσεως.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 100 τῆς 25 'Ιουν. 1946)

'Εχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 'Αν. Νόμου 28)1946 καὶ 866)1946 μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν :

Συμπληροῦντες καὶ τροποποιῶντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 15152)23-7-45 ἡμετέραν ὀρίζομεν :

1) Οἱ Παγκιέρης καὶ μυραριέρης κατατάσσονται εἰς τὴν ἡμερομισθιακὴν κατηγορίαν τοῦ τηγανιέρη-σακιέρη «αἱ δὲ ποτηριέρης, κάπελας καὶ βοηθὸς μυραριέρης εἰς τὴν ἡμερομισθιακὴν κατηγορίαν τοῦ πλατὰ-μαχαιροληρυνᾶ».

2) Αἱ διατάξεις τῆς τελευταίας παραγράφου τῆς ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 15152)45 ἀποφάσεως ἐν σχέσει μετ' τὴν ἀμοιβὴν τῶν εἰς τὰ πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας καταστήματα «Μαίτρο» καταργοῦνται, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῶν κατὰ τότους Συλλογικῶν Συμβάσεων 'Εργασίας ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων τὰ ἐθιμικῶς ἢ κατὰ συνήθειαν κρατοῦντα πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως.

'Η ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ 1 'Ιουνίου 1946.

'Εν Ἀθήναις τῇ 12 'Ιουνίου 1946.

22921)1946 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 21161)6655, 15031, 15652, 10388 καὶ 2427 ἀποφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 100 τῆς 25 'Ιουνίου 1946)

'Εχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 7 τοῦ Ν. 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 8)11-5-1945 Ν.Δ)τος «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118)45 καὶ εἰς τὰς βιοτεχνικὰς, ἐπαγγελματικὰς κλπ. ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» καὶ 3) τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 20319 ἀπὸ 5)6)1946 ἀποφάσεως ἡμῶν, ἀποφασίζομεν :

Ὄριζομεν ὅτι αἱ ὑπ' ἀριθ. 21161)25-10-1945 (1), 6655)17-7-1945 (2), 15031)1945 (3), 65662)3-5-46 (4), 10388)3-5-1946 (5), 21161)25-10-45 (6), καὶ 2427)28-1-46 ἀποφάσεις ἡμῶν περὶ ἐπεκτάσεως (7) τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 118)45 εἰς τὰς περιφερείας Βόλου, Θιένης, Πατρῶν, Αἰγίου, Χίου, Νομοῦ 'Ηλείας, Βεργοίας, Ναούσης, 'Εδέσσης καὶ Σάμου τροποποιῶνται διὰ τῆς παρούσης εἰς αἱ σημεῖα ἀντικεινται πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 20319)5-6-46 ἡμετέραν ἀπόφασιν καὶ συμπληροῦνται ὡς πρὸς τὰ θέματα, αἵτινα διὰ πρῶτην φορὰν ρυθμίζονται διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἡμῶν.

'Εν Ἀθήναις τῇ 20 'Ιουνίου 1946.

13871)1946 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως τιμολογίου ἀμοιβῆς ἀρχιεργατῶν Κολαμῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 98 τῆς 22 'Ιουνίου 1946)

'Εχόντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Διατάγματος τῆς 4)3)32 «τῶν περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοκεφορτωτικῶν ἐργασιῶν»

(1) ΕΕΔ 4 σ. 688, (2) ΕΕΔ 4 σ. 472, (3) ΕΕΔ 4 σ. 411, (4) ΕΕΔ 5 σ. 348, (5) ΕΕΔ 5 σ. 349, (6) ΕΕΔ 4 σ. 688, (7) ΕΕΔ 5 σ. 378.

ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συμπληρώθη μεταγενεστέρως 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 4 Α. Ν. 2212)1940 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῶν περὶ φορτίσεων νόμων» καὶ 3) τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 244)2,3,46 ἀναφορᾶς τοῦ Προέδρου τῆς 'Επιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτίσεων Σηρᾶς Κалаμῶν ὑποβληθέντα ἡμῖν ἀντίγραφα πρακτικῶν συνεδριάσεων τῆς 'Επιτροπῆς ταύτης ὑπ' ἀριθ. 20 τῆς 27)2)46 καὶ 21 τῆς 1)3)46, περὶ τοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς τῶν ἀρχιεργατῶν, ἀποφασίζομεν :

1) 'Εγκρίνομεν τὴν ἐν τῷ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 21 πρακτικῷ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς 'Επιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοκεφορτώσεων Σηρᾶς Κалаμῶν περὶ μειώσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀρχιεργατῶν ἀπὸ 10)ο εἰς 3)1)2)ο ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν τιμολογίων, ἵνα ἰσχύσῃ ἀπὸ 1)3)46, διὰ τὰς διενεργουμένας ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου φορτίσεις, διὰ δὲ τὰ ἐφόδια ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπὸ 16)5)46, μὴ δικαιουμένων οὐδεμιᾶς ἐτέρας ἀμοιβῆς ἐπὶ τῶν φορτίθοντων ἐφοδίων κατὰ τὸ μεσολαβῶν ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα 1)3)46 μέχρι 15)5)46 τῶν ἀρχιεργατῶν ὑποχρέων καὶ διὰ τὴν προμήθειαν ἐνὸς συσπάστου (παλῦγκου).

2) Αἱ ἡμερησίου ἀποδοχαὶ τῶν ἀρχιεργατῶν (ἐργολάβων), περιλαμβανομένων τῆς δι' ὑπερωρίας ἀμοιβῆς τῶν καὶ τοῦ ἀναλογούντος δικαιώματος διὰ τὴν προμήθειαν ἐργαλείων καὶ ἀνανέωσιν τούτων, ὀρίζομεν ὅπως ἀνέρχονται εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω 'Επιτροπῆς προτεινόμενον, δι' ἕκαστον τούτων, 1)1)2) πραγματοποιοῦμενον ὑπὸ τῶν φορτίων Σηρᾶς ἡμερομίσθιον.

3) Τροποποιῶμεν τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὡς ἄνω συνεδριάσιν ἀπόφασιν τῆς 'Επιτροπῆς, ἀναφορικῶς μετ' τὴν ἐπιστροφὴν τῶν εἰσπραχθέντων παρὰ τῶν ἀρχιεργατῶν μέχρι 28)2)46 ποσῶν ὡς ἀντικειμένῃ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου, Δ. Α' ὀρίζοντες ὅπως ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς δικαιούχους τὰ παρὰ τῇ 'Εθνικῇ Τραπεζῇ κατατεθέντα, αἵτινα θέλουσι χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν δεδουλευμένων ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται προσώπων ὑπὸ τὰς προαριθεῖσας ὑπὸ τῆς Ε. Ρ. Φ. Ξ. προϋποθέσεις ἐν τῷ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 21 πρακτικῷ ταύτης.

4) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐγκρίνομεν τὰς ἐν τοῖς ἀνωτέρω πρακτικοῖς ληφθεῖσας ἀποφάσεις τῆς 'Επιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτίσεων Σηρᾶς ὡς ἔχουσι.

'Εν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1946

2070)1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ ὀρισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Κεφαλαίου ἀποζημιώσεως Φορτοκεφορτωτῶν Σηρᾶς Θεσσαλονίκης πόρων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 101 τῆς 27 'Ιουνίου 1946)

'Εχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 19)44 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαῖν εἰς τροποποιήσιν τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Α. Ν. 2212)40, 2) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, 3) τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 200)6-5-46 ἀναφορᾶς τοῦ Προέδρου τῆς 'Επιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτίσεων Σηρᾶς Θεσσαλονίκης ὑποβληθὲν ἡμῖν ἀπόσπασμα πρακτικῶν τῆς ἀπὸ 15)3)46 συνεδριάσεως τῆς 'Επιτροπῆς ταύτης, ἀποφασίζομεν :

Τροποποιῶντες καὶ ἀναπροσαρμόζοντες τοὺς δυνάμει τοῦ ἀρθρο. 11 τοῦ κωδικοποιημένου Νόμου 5167, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, πόρους ὀρίζομεν τοὺς ὑπὲρ τοῦ Κεφαλαίου ἀποζημιώσεως Φορτίων Σηρᾶς Θεσσαλονίκης πόρους ὡς ἀκολουθῶν :

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ

Ἡ στήλη αὕτη ἔχει σκοπὸ νὰ διευκολύνει τὸν ἀναγνώστη σὲ ζητήματα τεχνολογίας ἐπικαιρότητας. Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ὁμῶς εἶναι γενικώτερο, ὥστε νὰ εἶναι ἀκόμιξη ἢ τακτική καὶ πλὴν πέρα ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν ἀλληλογραφούντων παρακολούθησις.

Κον Μ. Μ. Ἐνταῦθα: Τὸ ἄρθρο 9 τοῦ νόμου 118)1945 εἶναι σαφές. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, ποὺ ὑπάγονται στὴν ἀσφάλιση τοῦ νόμου, εἶναι ἐγκυρὴ ἀπὸ τότε ποὺ θὰ καταβληθεῖ «ἐξ ὁλοκλήρου» ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112.

Ἐνδιαφέρει λοιπὸν νὰ γνωρίζετε ποιά ἀποζημίωσις δικαιούται ὁ ὑπάλληλος, ὅταν ἔχει στὸν ἐργοδότη του ὑπηρεσία πλὴν ἀπὸ τὰ ἑξῆς ἔτη, καθὼς εἶναι ἡ περίπτωσί σας.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 1 § στ' τοῦ νόμου 4558) 1930, ποὺ τροποποίησε τὸν νόμο 2112)1920 γιὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν ὁ ὑπάλληλος ἔχει συμπληρώσει δεκαετὴ ὑπηρεσία, δικαιούται ἀποζημίωσις 6 μηνῶν. Κεὶ σύμφωνα μὲ τὴν § ζ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558 γιὰ κάθε ἔτος ὑπηρεσίας προσθέτουμε στὸ χρονικὸ αὐτὸ ὄριο (τῶν 6 μηνῶν) 30 ἡμέρες, μέχρι τοῦ πολὺ δύο ἔτων.

Ἀλλὰ ποιά εἶναι ἡ ἐννοία τοῦ νόμου; Ἡ ἀποζημίωσις δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ δύο ἔτων μισθοῦς ἢ τὰ δύο αὐτὰ ἔτη προσθέτονται στοὺς 6 μῆνες τῆς δεκαετίας.

Σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων ἔχει ἀκολουθήσει διάφορες ἀποψεις. Ἐτσι κατὰ τὴν Ἐφετ. Ἀθηνῶν 989)1929 (Θέρμ. ΜΑ' σελ. 139) ἡ συνολικὴ προθεσμία καὶ ἀποζημίωσις δὲν μπορεῖ νὰ ξεπεράσει τὸ 1 1/2 ἔτος (τὸ ἀρχικὸ κείμενο τοῦ νόμου 2112 ἔλεγε 1 1/2 ἔτος, ἐνῶ ὁ νόμος 4558 ὁρίζει δύο ἔτη).

Ἀλλή ὁμως ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἡ 435)1932 (δὲν ἔχει δημοσιευθεῖ σὲ νομικὸ περιοδικὸ) δέχεται πὺς τὰ δύο αὐτὰ ἔτη τοῦ νόμου 4558 προσθέτουμε στοὺς ἑξῆς μῆνες τῆς δεκαετίας. Τὴν ἀποψη αὕτη ἀκολούθησε καὶ ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 545)1939 (ἀδημοσίευτη καὶ αὕτη σὲ νομικὸ περιοδικό).

Ὅσο γιὰ τὴ γνώμη μας, θεωροῦμε ὀρθότερη τὴ δευτέρην ἀποψη. Ἀλλοιῶς δὲν ἔχει νόημα ἡ φράσις τοῦ νόμου «προστίθενται» καὶ ἡ προσθήκη αὕτη δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μακρότερη ἀπὸ τὰ δύο ἔτη.

Σ. Α. Πειραιᾶ: Ὁ ἀναγκ. νόμος 244)1936 γιὰ τὴν προστασία τῶν ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν στὸ θέμα τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀναφέρει βέβαια ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετές, χωρὶς νὰ κἀναι λόγῳ γιὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸ προσωπικὸ τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἀπὸ τὴν ἀσάφεια αὕτη τοῦ νόμου ἡ νομολογία τῶν Πρωτοδικεῖων Ἐπιτροπῶν, στὴ πρώτη ἐφαρμογῇ, θεωροῦσε πὺς ὁ νόμος δὲν ἐφαρμόζεται σὲ ἐργάτες καὶ τεχνίτες.

Τὸ Συμβούλιον ὁμως τῆς Ἐπιτροπῆς μὲ διαδοχικὰς ἀποφάσεις του (557)1939, 26)1939, 236)1939,

α) Εἰς ποσοστὸν 50% ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε εἰσπρατομένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων, βαρύνον τοὺς φοροτῆτας Ἐργατ.

β) Εἰς ποσοστὸν 80% ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε εἰσπρατομένων νομίμων ἐργατικῶν δικαιωμάτων βαρύνον τοὺς φοροτῆτας ἢ παραλήπτας ἐργοδοτάς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1946.

476)1939) ἔχει δεχθεῖ τὴν ἀποψη πὺς προστατεύεται καὶ τὸ ἐργατοτεχνικὸ προσωπικὸ τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀρκεῖ νὰ ἔχουν προσληφθεῖ γιὰ τὶς ὁργανικὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὄχι γιὰ τὴν ἐκτέλεση ὀρισμένου ἔργου.

Ν. Α. Θεσσαλονίκην: Σὲ ὅσες περιπτώσεις δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 118)1945, ὅπου ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920, καθὼς ἔχει τροποποιηθεῖ μὲ τὸν νόμο 4558)1930, εἶναι ἓνα οὐσιώδες στοιχεῖο τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἂν ὁ ἐργοδότης δὲν πληρώσει τὴν ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, δὲν δημιουργεῖται ζήτημα ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως. Ἀπλῶς ὁ μισθωτὸς ἔχει μὴν ἀξίωσις κατὰ τοῦ ἐργοδότη γιὰ τὴν παράνομη ἀπόλυσή του.

Πρέπει ὁμως νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας πὺς σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 8 τοῦ νόμου 2112)1920, καθὼς ἔχει ἐρμηνευθεῖ μὲ τὸ ἄρθρο 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547) 1937, εἶναι ὑποχρεωτικὴ γιὰ τὸν ἐργοδότη ἡ ὁλοκληρωτικὴ πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Τὸ ἄρθρο 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547)1937 ὁρίζει πὺς εἶναι ἀκυρὴ αὐτοδικαίως κάθε σύμβασις, πρὶν ἢ μετὰ τὴ λήξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ποὺ δὲν περιέχει ἀναγνώριση ἢ ἐξόφλησις τῶν ἀπὸ τὸν νόμο 2112 ἀποζημιώσεων.

Αὐτὸ σημαίνει πὺς ἂν ὁ μισθωτὸς ἐξαναγκασθεῖ ἀπὸ τὸν ἐργοδότη καὶ εἰσπράξει ἓνα μέρος μόνο τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἡ παραίτησίς του ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο μέρος εἶναι αὐτοδικαίως—χωρὶς δικαστικὴ ἀναγνώριση—ἀκυρὴ.

Μὲ βάση τὴν νομικὴν ἀρχὴ ἀκολουθοῦν καὶ τὰ ἑξῆς: Ὅταν ὁ ἐργοδότης μεταβάλλει μονομερῶς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ ἓνα τρόπο βλαπτικὸ γιὰ τὸν μισθωτὸ, θεωρεῖται, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 7 τοῦ νόμου 2112)1920, ὅτι καταγγέλλει ἀποσειδοποίητα τὴν σύμβασις ἐργασίας. Ὁφείλει ἐπομένως γιὰ τὸν αὐτὸ λόγῳ τὴν ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὀφείλεται καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ μισθωτὸς, μετὰ τὴν μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴ τῶν ὁσων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, παρῶς μεταβῇ νὰ ἐργασθῇ μὲ τοὺς νέους ὅρους.

Ἡ παλαιότερη νομολογία τῶν Δικαστηρίων δὲν ἀναγνώριζε δικαίωμα ἀποζημιώσεως στὴν περίπτωσιν αὕτη, μὲ βάση τὴν σχέσιν πὺς ἀπὸ ὁ μισθωτὸς παρέμεινε νὰ ἐργάζεται συναινέσει στὴ μεταβολὴ τῶν ὁσων τῆς συμβάσεως καὶ σύμφωνα μὲ τὸν κανόνα 1 παρ. 5 Πανδ. (47.10) δὲν γίνεται ἀδικία.

Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἄρθρο 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547) 1937 καὶ κατὰ τὴν ὁρθὴ ἐρμηνεία του ἔχει πάντοτε δικαίωμα ἀποζημιώσεως (Α.Π. 180)1941, ΕΕΔ 1, 106).

Π. Ρ. Ἐνταῦθα: Ἡ σύστασις τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐυπόκων προβλέπεται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 50 τοῦ νόμου 6298)1934 «περὶ κοινωνικῶν ασφαλίσεων» καὶ ἡ ἐγκρίσις τοῦ κανονισμοῦ του ἔγινε μὲ τὴν 52521 τῆς 27 Σεπτεμβρίου]14 Ὀκτωβρίου 1939 ὑπουργικὴ ἀπόφασις.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 76 τοῦ Ταμείου αὐτὸ ἐπάγονται ὑποχρεωτικῶς πάντα τὰ πρόσωπα ποὺ ἀσκοῦν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα τὴν ἐμπορίαν μέσα στὰ ὅρια τοῦ Κράτους.

Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ἐνδιαφέρουν γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946, ποὺ ἐπεκτείνει τὸν νόμο 118)1945 καὶ στὶς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Ἡ πρόσφατος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 370), κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 58/1945 (ΕΕΔ 4, 477) καὶ 78/1945 (ΕΕΔ 5, 24) Συντακτικῶν Πράξεων, ἐπικύρωσις ἐξ ὑπαρχῆς τῶν ἀρθρῶν 4, 5, 6 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ τοῦ νόμου 1968/1944 (ΕΕΔ 4, 624), σχετικῶς μὲ τὸν τρόπον τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, καθιστᾷ χρησίμους τὰς συντόμους αὐτὰς γραμμὰς περὶ τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου Γ'ΟΔ'.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ β.δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου Γ'ΟΔ'», ὡς τὸ ἀρθρον τοῦτο τελικῶς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου 1968/1944, *πᾶσα ιδιωτικὴ ἀξίωσις* μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιοουμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότη ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου Γ'ΟΔ', *ἀνεξαρτήτως ποσοῦ*, ὑπὸ Πρωτοδικίου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν ᾗ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ.

Αἱ ἀξιώσεις αὗται δύνανται νὰ ἐγερθοῦν, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, δικάζοντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν ᾗ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο (Εἰρηνοδικεῖον) ἐδρεύει ἐκτὸς ἔδρας Πρωτοδικείου.

Ὡς «μισθωτὸς», κατὰ τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ νόμου 765/1943, νοεῖται τὸ φυσικὸν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον παρέχει εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἰασθῆναι καὶ ἔξωθεν ἐξερρήμενην ἐργασίαν ἐναντί αμοιβῆς (πρβλ. καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 3198/1946, ΕΕΔ 5, 363).

Ὡς «ἀξίωσις» πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ τὸ οὐσιαστικὸν δικαίωμα, μέρος τοῦ ὁποίου εἶναι καὶ ἡ χρηματικὴ ἀπαιτήσις, ὥστε νὰ εἰσάγεται ἀρμοδῶς εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' καὶ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή (βλέπε Φ. Ἀγγελῆν, ΕΕΔ 4, 660, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4658/1946, ΕΕΔ 5, 277, ἀντίθετος ἡ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 5233/1945, ἐφ' ἧς ὁμοῦ παρατηρήσεις Φ. Ἀγγελῆν, ΕΕΔ 4, 660).

Προϋποτίθεται ὁμοῦ ἀξίωσις ἐκ σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Αἱ ἐκ τοῦ δημοσίου δικαίου ἀξιώσεις δὲν ὑπάρχοντες εἰς τὴν διαδικασίαν (βλέπε τὴν εἰς ΕΕΔ 5, 149, 5, 248 νομολογίαν).

Ἐξ ἄλλου ἡ θέσις τῆς ἐκδικάσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τοῦ κληρονόμου τοῦ μισθωτοῦ καὶ κατὰ τῶν κληρονόμων τοῦ ἐργοδότη εἶναι συνεπὴς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ δικονομικοῦ πρινσιπίου πρὸς τὴν φύσιν τῆς ἀπαιτήσεως (privilegium causae) καὶ συνεπῶς τοῦ μεταβιβαστοῦ καὶ εἰς τοὺς διαδόχους ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς (πρβλ. καὶ ἀρθρ. 729 Πολ. Δικ. διὰ τὰς συναλλάγματικὰς. Ἐφ. Ἀθηνῶν 709/1934, Θέμ. ΜΕ σελ. 642).

Ὡς σχέσις ἐργασίας πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἡ μετὰ τοῦ ἐργαζομένου καὶ τοῦ ἐργοδότη νομικὴ σχέσις ἢ προκύπτουσα ἐκ τῆς παροχῆς ἐξερρημένης ἐργασίας (πρβλ. *Ι Καποδιστρια*, ΕΕΔ 3, 67).

Παροχὴ ἐργασίας ὑπάρχει καὶ ἐπὶ ἀνώνυμου συναλλάγματος ὑπηρεσιῶν, αἱ ἐκ τοῦ ὁποίου διαφοραὶ εἰσάγονται καὶ αὗται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νό-

μου Γ'ΟΔ' (Α Π, 33/1932, Δικαστικὴ 1, σελ. 150). Ἄλλως τε καὶ κατὰ τὸ ἀρθρον 649 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος μισθὸς λογίζεται ὅτι σιωπηρῶς συνεφωνήθη, ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνθήκας περιστάσεις παρέχεται μόνον μὲ μισθὸν (πρβλ. καὶ *Τριανταφυλλοπούλου*, Ἐνοχ. ἐκδ. 1935 σελ. 41).

Εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' δὲν ὑπάρχοντες αἱ ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου 1234 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως», ὡς ἐπεξετάθη οὗτος διὰ τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937, διαφοραὶ, (πληρωμὴ ποσοστῶν μισθοδοσίας ἐφεδρῶν, ἀποζημιώσεων παρανόμως ἀπολυμένων), αἱ ὁποῖαι ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐκδικάζωνται κατὰ τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ νόμου 3514 εἰς πρῶτον βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ εἰς δευτέρου βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀρθρου 634 τῆς Πολ. Δικονομίας (32/1940 γνομ. Εἰσαγγελέως Α.Π. Γ. Ἀποστολόπουλος).

Ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ ἐκδικάζωνται ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου αἱ ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων διαφοραὶ.

Κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' δικάζονται καὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὰς δίκας ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν προσηκικῆς καὶ παρεμβάσεως (ἀρθρ. 4 § 3 νόμου 765/1943, κυρωθὲν ἐξ ὑπαρχῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. (ΕΕΔ 5, 370).

Κατάθεσις ἐγγράφων προτάσεων γίνεται μὲν κατὰ τὸ ἀρθρον 13 τοῦ ἀπὸ 1/4 Αὐγούστου 1920 Β.Δ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 4 § 5 τοῦ νόμου 765/1943, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐξη ἐφαρμογὴν ἡ ἐκ τῆς κοινῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προκύπτουσα ἀρχὴ ὅτι ὁ μὴ καταθέτων προτάσεις δικάζεται ἐρήμην (βλέπε ἀντιπᾶσις ἄλλης Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4502/1946, ΕΕΔ 5, 277, ἐνθα παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν, Πρωτοδικίου Τρικυλλῶν 71/1946, ΕΕΔ 5, 393).

Ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται μόνον ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἐρημοδικίας, ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἐφεσις ἐπιτρέπεται πάντοτε, ἀσχετῶς ποσοῦ, ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ὁ Πρωτοδικὴς καὶ τὸ Εἰρηνοδικεῖον (ἐφ' ὅσον ἡ πρωτοδικὸς δίκην διεξήχθη, κατ' ἐπιλογὴν τοῦ δικαιοῦχου, ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου), ἐντὸς ὁκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως (ἀρθρ. 16 β.δ. 1/4 Αὐγούστου 1920, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 4 § 7 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθρου μόνου § 5 τοῦ νόμου 1968/1944).

Ἡ ἐφεσις ὁμοῦ συγχωρεῖται μόνον κατ' ὁριστικῶν ἀποφάσεων. (πρβλ. τὴν ἐν ΕΕΔ 4, 311 νομολογίαν, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4371/1944, ΕΕΔ 4, 54) Ρητῶς τὸ ἀρθρον 3 τοῦ νόμου 765/1943 ὁρίζει, ὅτι «τὸ Πρωτοδικεῖον δικάζον ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τὴν ἀπόφασίν του, ἥτις δέον νὰ εἶναι πάντοτε ὁριστικὴ, πλὴν τῆς περιπτώσεως ἐπιβολῆς ὄρκου, ὅποτε δέον νὰ εἴθενται καὶ αἱ συνέπειαι τῆς δίκης ἢ μὴ τούτου» (ἀρθρον μόνον νόμου 1968/1944).

Προβολὴ νέων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν εἶναι ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἐφετερίου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 5557/1945, ΕΕΔ 5, 22).

Εἶναι ὁμοῦ παραδεκτὴ ἔνορκος βεβαίωσις μαρτύρων, παρὰ τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν ἐξετάζονται παρ' ἐφέταις νέοι μάρτυρες (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4558/1945 ΕΕΔ 4, 571).

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 15 (117)

ΑΘΗΝΑΙ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1946

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ

Νομοθετικά κείμενα

Ἡ ἀποζημίωση τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», καθὼς ἔχει τροποποιηθεῖ μετὰ τὸν νόμο 4558/1930, μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς μονιμότητος τῶν μισθωτῶν, πού καθιέρωνε τὸ Ν.Δ. 424/1941, εἶναι ἡ μοναδική, γιὰ ὅσους τοῦλάχιστο δὲν ὑπάρχοντι στὴν ἐπιδότηση τοῦ νόμου 118/1945, προτάσσας.

Ἐπομένως ἔχει ἓνα βασικὸ ἐνδιαφέρον ἡ νομοθετικὴ τακτοποίηση τῆς ἀποζημιώσεως αὐτῆς, ὥστε νὰ μὴ ἐμφανίζωνται στὴ νομοθεσίᾳ μας ἀληθινὰ παράδοξα.

Σύμφωνα μετὰ τὸ ἀρθρο 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὅταν ὁ ἐργοδότης παραμελήσῃ τὴν υποχρέωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁφείλει νὰ πληρώσῃ στὸν ἀπολύμενον ὑπάλληλο ἀποζημίωσιν ἴση πρὸς τὸ σύνολο τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, πού θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὶν ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐξ ἄλλου, σύμφωνα μετὰ τὸ ἀρθρο 9 τοῦ νόμου 118/1945, γιὰ τοὺς μισθωτοὺς, πού ὑπάρχοντι σὲ τὰ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 ὑπολογίζεται μετὰ βάση ἀποδοχῆς τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Εἶναι φανερό, ὅτι μετὰ τῶν νομοθετικῶν αὐτῶν κειμένων ὑπάρχει μιὰ σημαντικὴ διτφορὰ ἐκφράσεως, πού ὁδηγεῖ σὲ διαφορετικὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα, χωρὶς νὰ ὑπάρχει κανένας ἰδιαίτερος λόγος, πού νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν παράδοξιν αὐτὴ διαφοροποίησης προστάσεως: Ἄν ὁ μισθωτὸς ὑπάγῃ σὲ τὰ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ γιὰ τὴν ἀπροειδοποίητην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπολογίζεται, κατὰ συγχρονισμό, μετὰ βάση ἀποδοχῆς τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθὼς θέλει τὸ ἀρθρο 9 τοῦ Νόμου 118/1945, καὶ ὅταν πρόκειται νὰ ὑπολογισθῇ ἡ αὐτὴ ἀποζημίωσις στὴν περίπτωσιν τοῦ μισθωτοῦ, πού δὲν ἔχει γι' αὐτὸν ἐφαρμογὴ ὁ νόμος 118/1945, θὰ πρέπει νὰ πάρουμε ὡς βάση τὴς ἀποδοχῆς ὅχι τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς ἀπολύσεως, ἀλλὰ τὸν χρόνον, πρὶν ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὴ σχετικὴ τοῦλάχιστο ἐρμηνείαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (βλέπε καὶ σελ. 438 τοῦ παρόντος).

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἀρθρο 6 τοῦ νόμου 765/1943, πού ἰσχύει καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν λοιπῶν ἀρθρῶν τοῦ νόμου 765/1943 μετὰ τὸ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, ἡ ἀποζημίωσις τῶν στρατευομένων, πού ἀπολύονται κατὰ παράτασιν τοῦ ἀρθρο 4 τοῦ νόμου 3514, ὑπολογίζεται μετὰ βάση ἀποδοχῆς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 3514—σύμφωνα μετὰ τὴ σχετικὴ ἐρμηνείαν—συντρέχει μετὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 Ἐπομένως θὰ ἐμφανισθῇ καὶ ἐδῶ ἡ ἀνάγκη τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς

πρώτης μετὰ βάση ἀποδοχῆς τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως καὶ τῆς δευτέρας μετὰ βάση ἀποδοχῆς πού θὰ ἐλάμβανε ὁ μισθωτὸς σὲ ὅλο τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας.

Τὸ πρᾶγμα σὲ ὁμαλὰς οικονομικὰς συνθήκας, δὲν ὀφείλει δὲν ὑπόκειται σὲ μεταβολὰς, δὲν εἶναι ἀξιὸν νὰ πρὸςκυλέσῃ τόσο ἔντονα τὴν προσοχήν, ἀφοῦ τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον τὸν ὑπολογισμόν ἢ δὲν θὰ ἔχουν διαφορὰ, ἢ ἡ διαφορὰ αὐτὴ δὲν θὰ εἶναι σημαντικὴ.

Στοὺς τελευταίους ὁμως καιροὺς, ὅπου μετὰ τὴν ἐπίδρασιν τῶν βυθιτικῶν οικονομικῶν μεταβολῶν οἱ μισθοὶ ἀπὸ μῆνα σὲ μῆνα ἀκολουθῶσαν καὶ αὐτοὶ μιὰ σχετικὴ πρὸς τὴ μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν διαρρυθμίσιν, ἀποκτᾷ ζωτικὴν γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ μισθωτοῦ σημασίαν ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ὥστε νὰ ἐμφανίζεσθαι ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη νὰ γίνῃ τὸ σχετικὸ δίκαιο διαλύσιμο. Νὰ νομοθετηθῇ ἓνας, ἐνιαῖος, τρόπος ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 γιὰ κάθε περίπτωσιν δικαιοῦτος, νὰ λείψουν οἱ ἀνωμαλίες αὐτῆς τῶν νομοθετικῶν κειμένων, πού δὲν ἔχουν νόημα ὑπάρξεως.

Ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς

Ἀναπνέει λοιπὸν ἀκόμα ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς τὸ στοιχειῶδες ἐκεῖνο νομοθετικὸ μετρητὸν, πού θὰ τὸν ἀπαιτᾷ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν ὅχι μόνον νὰ χάσῃ τὴ βιοποριστικὴ θέσιν του, μετὰ τὴν ὑπέρβασιν τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ νόμου (ἀρθρο 3 νόμου 4558/1930) ἀλλὰ καὶ νὰ στερεθῇ τὸ δυνάμενον νὰ καλύψῃ ἔστω καὶ ἓνα μέρος τῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν του ἐπιδόμα ἀνεργίας;

Ὅταν ἡ Πολιτεία, γιὰ νὰ ἀμβλύνῃ τὰ ἀντικοινωνικὰ δεινὰ τῆς ἀνεργίας, ἰδρύει Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ ἐπεκτείνει τὴν υποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν σὲ μεγαλύτερον ἀριθμὸν μισθωτῶν, ὅταν ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας σχεδιάζεται ἀκόμη ἡ ἀνοικοδόμησις ἐργατικῶν κατοικιῶν, εἶναι, νομίζουμε, ἔξω ἀπὸ τὸ στοιχειῶδες αἶσθημα δικαιοσύνης νὰ ἀρνούμεθα τὴν προστασίαν τοῦ ἐπιδόματος τῆς ἀνεργίας τοῦλάχιστο σὲ τὸν ἀσθενὴ μισθωτὸν, πού δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπολυθῇ, σύμφωνα μετὰ τὸ ἀρθρο 9 τοῦ νόμου 118/1945, ἀφοῦ μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ νόμου θεωρεῖται—κατὰ τὴν πρόσφατην ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου—ὅτι αὐτὸς ἔλυσεν τὴ σύμβασιν ἐργασίας.

Νὰ ἐνθυμηθοῦμε τὸν Weddiggen; Μιὰν ὑπεράριθμην μηνανὴν μποροῦμε νὰ τὴν ἀφήσομε νὰ καταστραφῇ. Ἐνα ὁμως ὑπεράριθμον, ἓνα ἀνεργὸν ἢ ἀνικανὸν γιὰ ἐργασίαν ἐργάτην δὲν μποροῦμε νὰ τὸν ἐγκαταλείψουμε ἀβοήθητον νὰ λιμοκτονήσῃ, ἀφοῦ ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία δίνει σὲ πολλοὺς ἄλλους ἀνθρώπους κάτι περισσότερο ἀπὸ τὸ ἀναγκαῖον γιὰ τὴ ζωὴ. Κάθε λογικὴ κοινότης, πού θὰ παραγνώριζε τὸ ἀξίωμα αὐτό, θὰ διαλύετο σ' ἐλάχιστον διάστημα...

ΑΡΘΡΑ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΓΝΩΜΑΙ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

A.N. 1146/1946.—'Εφαρμογή αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ μισθωτῶν, ὧν αἱ ἀπαιτήσεις ἦσαν ἤδη κατὰ τὴν δημοσίευσίν του ἐκπρόθεσμοι (ν. 765/1943 ἄρθρ. 2 § 7).—Προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς κατὰ τὸν ρηθέντα ν. 765.—'Ισχύει μόνον ἐπὶ ἀπολύσεων συμφώνως πρὸς ἄρθρ. 10 ν.δ. 424/1941.—'Απολύσεις δι' ἄλλους λόγους: (ἄρθρ. 9 ν.δ. 424, ν. 118/1945) ὑπόκεινται εἰς προθεσμίαν μόνον ἀπὸ δημοσίευσως ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946 (ἄρθρ. 3).—'Εφαρμογή τοῦτου καὶ ἐπὶ προγενεστέρων ἀξιώσεων ὑπὸ ὅρους ἄρθρου 18 Εἰσαγωγ. Νόμου τοῦ 'Αστ. Κώδικος.

Γνωμοδότησις τοῦ κ. ΑΛΕΞ. Γ. ΑΙΤΖΕΡΟΠΟΥΛΟΥ,
Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἱστορικόν. Μισθωτοὶ τῆς Ἀνανύμου Ἑταιρείας*, ἀσκήσαντες ἐπιχειρήσιν πολεμικῆς βιομηχανίας, προσληφθέντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της μετὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1938 καὶ ἀπολυθέντες ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὴν διάκρισιν τῆς ἐχθρικής κατοχῆς τῆς χώρας χωρὶς νὰ τηρηθοῦν αἱ διατυπώσεις τοῦ A.N. 2000/1939, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως (N.Δ. 424/1941 κτλ), ἐνήγαγον τὴν ὥς ἂνω ἐργοδότηδ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ A.N. 1146/1946, αἰτοῦντες τὴν ὑπὸ τοῦ ἐν λόγω νόμου παρεχόμενην εἰς αὐτοὺς καὶ κατ' ἀποκοπὴν ὀρίζουμένην (80,000 δρχ.) ἀποζημίωσιν.

Ἡ ἐναγομένη ἀνέειπε κατ' ἐνῶν ἐκ τῶν ὧς ἂνω ἀγωγῶν, ὅτι ἡ εἰρημὴ ἀποζημιώσις παρέχεται ὑπὸ τοῦ A.N. 1146 μόνον ἐφ' ὅσον ὁ αἰτῶν μισθωτὸς ἐδικαιούτο κατὰ τὴν ἑξοσίν του, συμφώνως πρὸς τὴν προγενεστέραν νομοθεσίαν, νὰ ἀξιῶσιν δικαστικῶς μισθοὺς κτλ. συνεπεία τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως του. Ἄν δὲν ἐδικαιούτο, ἰδίως δὲ λόγω τοῦ ὅτι εἶχε παρέλθῃ ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡδύνατο νὰ ἐγερθῇ ἡ σχετικὴ ἀγωγή (N. 765/1943 ἄρθρ. 2 § 7, νῦν καὶ N. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 ἄρθρ. 3), τότε ὧφελε ν' ἀπορριφθῇ καὶ ἡ στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ A.N. 1146 ἀγωγή δι' ἑλλειψίν μιᾶς ἐκ τῶν προϋποθέσεων, ὑπ' αἷς οὗτος ἀπονέμει τὸ ἐν αὐτῷ δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

Ἐν ὧσι τῶν ἀνωτέρω ἠρωτήθη: α) ἂν πράγματι τὸ ἐκ τοῦ A.N. 1146 δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐξαρθῇ ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος, κατὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ νόμου τοῦτου, δὲν ἀπεκλείετο λόγω παρόδου τῆς σχετικῆς προθεσμίας νὰ προτείνῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως του. Καὶ β) ἐν καταφατικῇ τυχόν ἀπαντήσει πῶς ἦτο ἡ τοιαύτη προθεσμία εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο λόγω ἀδυναμίας ἢ δυσχερείας συνεχίσσεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.

I

A. Τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ A.N. 1146/1946 οὐδαμῶς ὑποστηρίζει τὴν ἀποψιν ὅτι μετὰ τὸν τῶν προϋποθέσεων τῆς παροχῆς τῆς ἐν αὐτῷ ἀποζημιώσεως συγκαταλέγεται καὶ τὸ ὅτι ἡδύνατο παραδεκτικῶς, κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου, νὰ ἀσκηθοῦν δικαστικῶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀξιώσεις στηριζόμεναι ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως του.

Αἱ μόναι προϋποθέσεις, αἱ προκύπτουσαι σαφῶς ἐκ τῆς πρώτης περιόδου τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου εἶναι αἱ ἐξῆς τρεῖς: α) Ὅτι ὁ μισθωτὸς εἶχε προσληφθῇ ὑπὸ πολεμικῆς βιομηχανίας, τῆς ὁποίας ὁ ὅρισμός διδεται εἰς τὴν

τρίτην περίδον, ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1939 καὶ ἐντεύθεν. β) Ὅτι ἀπελύθη κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ γ) Ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο κατὰ παράβασιν τοῦ A.N. 2000/1939, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως (N.Δ. 424/1941 καὶ ἄλλα συναφῆ νομοθετήματα).

Τὸ μόνον ἐν τῷ A.N. 1146 ἔρεισμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἡδύνατο τις νὰ χρησιμοποίησιν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐκδοχῆς ὅτι προτιθέσθαι ὡσαύτως τὸ παραδεκτικὸν τῆς προβολῆς τῆς ἀκυρότητος ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, εἶναι ἡ ἐξῆς ἐν τέλει τῆς πρώτης περιόδου του περικοπή: «καταργουμένης δὲ ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τοῦ παρόντος πάσης ἐκκρεμοῦς δίκης, ἐφ' ὅσον ἐν αὐτῇ ζητεῖται ἀκύρωσις τῆς ἀπολύσεως, ἀποδοχαὶ ἢ ἀποζημιώσεις λόγω ἀπολύσεως». Ὁ σχετικὸς δηλαδὴ συλλογισμὸς θὰ εἶχεν οὕτω: Ὁ νομοθέτης τοῦ A.N. 1146 ἠθέλησε προφανῶς νὰ ἀνακουφίσῃ τὰς πολεμικὰς βιομηχανίας. Πρὸς τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ τὰς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ σημαντικὰς ἀπαιτήσεις τῶν παρανόμως ἀπολυθέντων μισθωτῶν τῶν, ὅσαι ἡδύνατο νὰ ἀσκηθοῦν κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν δικαστικῶς, περιορίζων τὰς ἀπαιτήσεις αὐτὰς εἰς τὸ ἐνιαῖον δι' ὅλους τοὺς δικαιουμένους ποσὸν τῶν δρχ. 80,000, δυνάμενον νὰ προσαυξηθῇ διὰ δρχ. 300,000 ἰσκόμη, ἂν αἱ ἐνδιαφερόμεναι βιομηχαναὶ εἰσπράξουν παρὰ τῶν ἐχθρικών κρατῶν πολεμικὰς ἀποζημιώσεις (βλέπε περίδον β' ἄρθρου μόνου A.N. 1146). Ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου φαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι καταργεῖ πᾶσαν ἐκκρεμὴ δίκην, ἐν τῇ ὁποίᾳ ζητεῖται ἀκύρωσις τῆς ἀπολύσεως, ἀποδοχαὶ ἢ ἀποζημιώσεις λόγω ἀπολύσεως. Ἄν τοιαύτη δίκη δὲν ἐκκρεμῇ, δοθέντος ὅτι δὲν δύναται πλέον νὰ προταθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως λόγω παρόδου τῆς σχετικῆς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας (N. 765/1943 ἄρθρ. 2 § 7, N. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 ἄρθρ. 3) δὲν ὑπάρχει κατὰ τὸν A.N. 1146 καὶ τὸ δικαίωμα τῆς κατ' ἀποκοπὴν ὀρίζουμένης ἀποζημιώσεως.

Οὕτως ὁμας ἐμφανιζομένη ἡ ἐπιχειρηματολογία τῆς ἐξαρτήσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἀπὸ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς δικαστικῆς προβολῆς τῆς ἀκυρότητος δὲν ἀποτελεῖ τι πλεον μίαν ἀπλὴν ἀναποδείκτου βεβαίωσιν οὕτως ἐντελῶς στοιχειώδους ἢ αἰτιολογίας καὶ ἐν τῇ τεθείῃ ὑπ' ὧσι μου ὑπ' ἀριθ. 5334/1946 ἀποφάσει τοῦ κ. Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν). Ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, τὸν ποῖον νομίζει ἡ ἐπιχειρηματολογία αὐτὴ ὅτι συνάγει ἐκ τῆς περὶ καταργήσεως τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν

παρεμπιπτούσης περικοπής του, δὲν προκύπτει κατ' ἀναπότρεπτον ἀνάγκην ἐξ αὐτῆς. Ἐξ ἴσου καλῶς δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἡ ρηθεῖσα διάταξις καὶ ἂν ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἦτο ἀκριβῶς ὁ ἀντίθετος: ἂν δηλαδή ὁ νομοθέτης, ὁ ὁποῖος ἀναντιρρήτως ἤθελε ν' ἀνακουφίσῃ τὰς πολεικὰς βιομηχανίας, ἔκρινεν ὡς κατάλληλον πρὸς τοῦτο μέσον νὰ παράσχωι εἰς πάντα ἀπυλῶθέντα μισθωτὸν, πληροῦντα μόνον τὰς ἐν ἀρχῇ ἐκτεθείσας τρεῖς προϋποθέσεις, τὸ μετρίωτατον ποσὸν τῶν δρχ. 80.000, χωρὶς νὰ εἰσέρχεται, διὰ λόγους οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξηγηθοῦν κατωτέρω (παροῦσα § ὑπὸ Γ), εἰς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος, ἂν οὗτοι ἐφρόντισαν νὰ ἐνεργήσουν ἐμπροθέσμως πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν μέχρι τότε δικαιωμάτων τῶν. Καὶ μετὴν ἐκδοχὴν αὐτὴν περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ Α. Ν. 1146 ἐξηγεῖται κάλλιστα ἡ διάταξις τοῦ περὶ καταργήσεως τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν διὰ τῶν ἐξῆς σκέψεων. Σημαίνει ὅτι ἀκόμη καὶ ἐπὶ ἐκκρεμοῦσιν *τυχόν* δικῶν πρέπει νὰ ἔχη ὁ ἐργοδότης τὰ ἐκ τοῦ Α. Ν. 1146 πλεονεκτήματα. Ὅτι δὲ σκόπιμον νὰ τονισθῇ τοῦτο διὰ δύο λόγους. Πρῶτον διὰ νὰ μὴ γεννηθοῦν ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς τὸ ὅτι ὁ θεσπιζόμενος νέος, εὐνοϊκὸς διὰ τοὺς ἐργοδότας διακανονισμός, θὰ καταλάμβανε καὶ τὰς ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων σχετικὰς ὑποθέσεις, ἰδίως δὲ ἐκείνας ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχον ἤδη ἐκδοθῇ τελειοδικοὶ ἀποφάσεις (τὸ γνωστὸν ζήτημα περὶ τῆς περιωρισμένης ἐπιδράσεως καὶ αὐτῶν τῶν ἀναδρομικῶν νόμων ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν, πρβλ. νῦν Εἰσαγ. Ν. Ἀστ. Κωδ. ἀρθρ. 4) Καὶ δεύτερον διὰ νὰ θεσπισθῇ ἡ δραστικὴ λύσις τῆς *καταργήσεως* τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν, ἐνῶ, κατὰ τοὺς κοινούς περὶ ἀναδρομικῶν νόμων κανόνας, θὰ εἶχεν ἀπλῶς τὸ παρ' αὐτῇ ἡ ἐκκρεμὴς δίκη δικαστήριον νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν νέαν ἀναδρομικὴν διάταξιν.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου τὸ ὅτι ἡ δύνατο κάλλιστα ἡ ἐξεταζομένη διάταξις νὰ εἶχε τὸ ἐκτεθὲν νόημα ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἐξῆς παρατήρησιν. Ὅμιλεῖ αὕτη καὶ περὶ καταργήσεως τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν, ἐν αἷς ζητεῖται ἀντὶ μισθῶν ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τοιαύτη ἀποζημιώσις, στηριζομένη κυρίως εἰς τὸν Ν. 2112|1920, ἔχει ὡς προϋπόθεσιν τὸ ἔγκυρον τῆς γενομένης ἀπολύσεως ἢ, ὅπερ τὸ αὐτό, παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν (κατὰ τὸ ν. δ. 424 κ.τ.λ.) ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως. Ὁθεντος λοιπὸν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως δὲν θεμελιούται ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, δὲν ὑπέκειτο ἡ ἀσκήσις τῆς εἰς τὴν προθεσμίαν τοῦ Ν. 765|1943 ἀρθρ. 2 § 7 καὶ νῦν τοῦ ν. δ. 811 Μαΐου 1945 ἀρθρ. 3. Ὅτι συνεπὶς δυνατόν νὰ ἐκκρεμοῦν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Α. Ν. 1146|1945 ἀγωγὰι ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν Ν. 2112 μισθωτῶν καταστάντων ἐκπροθέσμων ὡς πρὸς τὴν προβολὴν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τῶν. Καὶ ὁ Α. Ν. 1146, διυλὼν περὶ καταργήσεως καὶ τῶν τοιούτων δικῶν, δύναται κάλλιστα νὰ λεχθῇ, ὅτι ἤθελεν ἀπλῶς νὰ ἐξαλείψῃ διὰ τῆς παροχῆς τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημιώσεως πᾶσαν ἄλλην προγενεστέραν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀκόμη καὶ ἐκείνου ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ προβάλῃ δικαστικῶς τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, καὶ ὁ ὁποῖος συνεπὶς περιλαμβάνεται εἰς τὴν

δι' αὐτοῦ ἀπονευομένην προστασίαν.

Τὸ ζήτημά μας λοιπὸν, συμφώνως πρὸς τ' ἀνωτέρω, οὐδόλως λύεται ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως τῶν ἐργοδοτῶν ἐκ τῆς διαφορουμένης φράσεως τοῦ νόμου περὶ καταργήσεως τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν. Παρουσιάζεται κατὰ βάθος ὡς ζήτημα ἐξακριβώσεως τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Α. Ν. 1146, ἡ ὁποία δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ μόνης τῆς ἐπικλήσεως τῆς ἐν λόγῳ φράσεως καὶ πρέπει νὰ ἐπιχειρηθῇ κατ' ἄλλον ἐπιστημονικώτερον τρόπον.

Β. Μὴ ὑπαρχούσης ἀτυχῶς (ὡς μοῦ ἐδηλώθη ὑπὸ τῶν αἰτούντων τὴν γνωμοδότησιν) αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ Α. Ν. 1146, ἡ ὁποία θὰ ἡδύνατο νὰ μᾶς διαφωτίσῃ, ἡ ἔρευνά μας πρέπει νὰ λάβῃ τῆς ἀφειρηλάν τὴν ὅλην γραμματικὴν διατύπωσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀναγκαστικοῦ νόμου.

Ὁὗτος ἐν ἀρχῇ τοῦ κειμένου τοῦ ἀπαριθμεῖ σαφῶς, πρὸ παντὸς ἄλλου (περικοπὴ «Μισθωτοὶ προσληφθέντες...» μέχρι «δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως κ.τ.λ.») τὰς προϋποθέσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας παρέχεται τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, περὶ τοῦ ὁποίου ἀμέσως κατόπιν γίνεταί λόγος. Αὐταὶ εἶναι αἱ τρεῖς μόνον, αἱ ἐκτεθεῖσαι ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης γνωμοδοτήσεως. Ἡ ἐν τέλει τῆς πρώτης περιόδου τοῦ ἀρθρου μόνου τοῦ Α. Ν. 1146 φράσις περὶ τῆς «καταργήσεως τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν», λαμβανομένη μεμονωμένως εἶναι, ὡς εἶδομεν, διαφορουμένη καὶ συμβιβάζεται κάλλιστα πρὸς ἑκατέραν τῶν ἀντιπάλων ἐκδοχῶν. Ἀντιθέτως τὸ τμήμα τοῦ κειμένου τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον προηγείται ἀμέσως τῆς ἐν λόγῳ περικοπῆς καὶ καθ' ὃ ἡ ἀποζημιώσις καταβάλλεται εἰς τοὺς μισθωτοὺς, τοὺς πληροῦντας τὰς τρεῖς ὡς ἄνω προϋποθέσεις, «*μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπ' αὐτῶν* τῶν διατάξεων τοῦ Α. Ν. 2000|1939, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως *ὡς καὶ οὐδεμιᾶς ἑτέρας γενικῆς ἢ εἰδικῆς διατάξεως*», ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς γραμματικῆς ἐρμηνείας εἶναι ἀπολύτως σαφές. Ἄγει κατ' εὐθείαν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι δὲν ἐξετάζεται ἂν πρὸ τοῦ Α. Ν. 1146 ἡ δύνατο ὁ μισθωτὸς—διότι λ.χ. διέθετε ἀκόμη τὴν σχετικὴν προθεσμίαν τοῦ ἀρθρ. 2 § 7 τοῦ Ν. 765|1943—νὰ ἀσκήσῃ δικαστικῶς τὰ μέχρι τότε ἀναγνωριζόμενα εἰς αὐτὸν δικαιώματα συνεπεῖς τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του. Διότι καὶ ἡ διάταξις περὶ ἐμπροθέσμου ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων καταλέγεται μεταξὺ τῶν *οἰωνδῆποτε διατάξεων* τῆς ἐργατικῆς προφανῶς νομοθεσίας, αἱ ὁποῖαι ἐν ῥητῇ βούλῃσιν τοῦ νομοθέτου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν προβλεπομένων ὑπ' αὐτοῦ μισθωτῶν. Οὔτε δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ νομοθέτης οὕτως ἐκφραζόμενος ἠνέκει ἀπλῶς νὰ τονίσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς κατ' ἀποκοπὴν καὶ εἰς ἀντικατάστασιν πάσης ἄλλης προηγούμενης ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένης νῦν εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως. Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ νόμος θὰ ὠρίζεν, ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται «*ὑπὲρ αὐτῶν*» (τῶν μισθωτῶν) αἱ οἰαδήποτε διατάξεις τῆς προγενεστέρας νομοθεσίας καὶ ὅχι «*ἐπ' αὐτῶν*», διατύπωσις, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τόσον τὰς δυσμενεῖς, ὅσον καὶ τὰς εὐνοϊκὰς διὰ τοὺς μισθωτοὺς προγενεστέρας διατάξεις.

Γ. Κατὰ ταῦτα, ἐνῶ ἡ περὶ καταργήσεως τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν περικοπὴ τοῦ Α. Ν. 1146 εἶναι ἀμφίβολος καὶ διαφορουμένη, τὸ ὑπόλοιπον γράμμα τοῦ νόμου τούτου συνηγορεῖ σαφέστατα

ὕπερ τῆς εὐνοϊκῆς πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ἐκδοχῆς. Κατὰ δὲ τὸν γνωστὸν ἐρμηνευτικὸν κανόνα τῶν ρωμαϊκῶν πηγῶν «cum in verbis nulla ambiguitas est non debet admitti voluntatis quaestio» (Π. 32, 25 § 1. πρβλ. καὶ Π. 14, 1, 1 § 20, βλέπε *Οἰκονομίδου*, Γεν. ἀρχαί § 9 σημ. 14. πρβλ. καὶ τὴν νομολογίαν ἐν Γεν. Εὐρετ. Θέμιδος λ. «ἐρμηνεία νόμου» ἀριθ. 89 ἐπ. Γεν. Εὐρετ. Νόμων λ. «νόμος» ἀριθ. 848 ἐπ.). Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη δὲν ἀντιλαμβάνεται στενῶς τὸν ἐν λόγῳ κανόνα. ὥστε ν' ἀποκλείῃ ἐνώπιον τοῦ σφοῦδρῆς γράμματος τοῦ νόμου οἰανδήποτε προσπάθειαν ἀποδείξεως ὅτι τὸ νόημα τοῦ νόμου δὲν εἶναι ἐντελὲς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἐκ τοῦ γράμματός του ὅτι ὑπῆρξε. Βέβαιον ὁμῶς παραμένει πάντοτε, ὅτι τὴν ἀφετηρίαν τῆς ἀνευρέσεως τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου ἀποτελεῖ τὸ γράμμα αὐτοῦ καὶ ὅτι, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι σαφές καὶ ἀναμφίβολον, τότε μόνον δικαιούμεθα ν' ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ αὐτό, ὅταν ἔχωμεν σοβαρὰ ἄλλαθεν προκύπτοντα ἀντίθετα ἐρμηνευτικὰ στοιχεῖα (προπαρασκευαστικὰ ἔρρασις, αἰτιολογία, ἔκθεσις, συνθέσις πρὸς ἄλλας διατάξεις κ.τ.λ., βλ. ἐπὶ πάντων τούτων προχειρῶς *Κρασσά*, Γεν. Διδ. § 26, *Regelsberger-Mariδάκη-Πράτσια*, Γεν. Διδ. § 35 III, *Ennecerus-Kipp-Wolff*, Lehrbuch des d. bürgerl. Rechts (1931) I, § 51 I, *Διτζεροπούλου*). Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου σελ. 40-41).

Ἐν προκειμένῳ ὁμῶς τοιαῦτα ἀντίθετα ἐρμηνευτικὰ στοιχεῖα, καθ' ὅσον γνωρίζω, δὲν ὑπάρχουν. Ἀφοῦ δὲ τὸ γράμμα τοῦ Α. Ν. 1146 σαφῶς ὑποστηρίζει τὴν ἀποψιν, ὅτι πᾶς μισθωτὸς πληρῶν τὰς τρεῖς ἐν ἀρχῇ αὐτοῦ προϋποθέσεις δικαιούται τῆς ἐν αὐτῷ ἀποζημιώσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡδύνατο κατὰ τὴν δημοσίευσίν του νὰ προβάλλῃ δικαστικῶς τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, μόνον εἰς μίαν περίπτωσιν θὰ ἡδυνάμεθα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁλως διφορομένης περικοπῆς περὶ καταργήσεως τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν, νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ ὅτι ἡ δυνατότης τῆς δικαστικῆς προβολῆς τῆς ἀκυρότητος εἶναι τετάρτη, ὑπονοουμένη προϋπόθεσις τῆς ἐκ τοῦ Α. Ν. 1146 ἀξιώσεως πρὸς παροχὴν τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημιώσεως: ἂν δηλαδὴ τὸ ἀντίθετον παρρουσιάζετο ὡς ἀπολύτως ἀπίθανον, ἀκατανόητον ἢ ἀτοπνόν, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς τὸν νομοθέτην ὡς βούλησις αὐτοῦ (πρβλ. τὰς ἀνωτέρω παραπομπάς).

Τοιοῦτον τι ὁμῶς ἐν προκειμένῳ δὲν συμβαίνει. Ὡς οὐδεὶς γὰρ καὶ ἀνωτέρω (παροῦσα § ὑπὸ Α ἐν τέλει) δύναται κάλλιστα νὰ νοηθῇ, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ παράσχω τὴν ἐκ δρχ. 80.000 κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημιώσιν καὶ εἰς μισθωτοὺς οἱ ὁποῖοι εἶχον παραμελήσει τὴν τήρησιν τῆς κατὰ τὸν Ν. 765/1943 τριμήνου προθεσμίας. Ὁ Α. Ν. 1146, θέλων ὡς ἐλέγχῃ ν' ἀνακουφίσῃ τὰς πολεμικὰς βιομηχανίας, ἐξήλειψε πᾶσαν προηγουμένην ἀξίωσιν τῶν παρανόμως ὑπ' αὐτῶν ἀπολυθέντων μισθωτῶν ἀποζημιώσεων αὐτοὺς διὰ τῆς παροχῆς νέας περιορισμένης καὶ ἐνιαίας δι' ὅλους ἀπαιτήσεως πρὸς ἀποζημιώσιν δρχ. 80.000. Ἐφ' ὅσον τὸ γράμμα τοῦ συνηγορεῖ ἀπολύτως, εἶναι δίκαιον νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι δὲν ἦν ὁ νὰ νομοθετήσῃ ἐντελῶς μονοπλευρῶς ὅσον τῶν μὴ τηρησάντων κατὰ τὰς ἀπολύσεις τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν ἐρ-

γοδοτῶν, ἀλλὰ νὰ προβῇ εἰς συμβιβασμὸν τῶν ἀντιμετώπων συμφερόντων. Τοιοῦτος συμβιβασμὸς εἶναι ἡ παροχὴ τῆς περιορισμένης καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημιώσεως τῶν 80.000 δρχ. εἰς πάντα μισθωτὸν πληροῦντα τὰς τρεῖς ἐν ἀρχῇ τοῦ νόμου προϋποθέσεις. ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡδύνατο νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰσέτι δικαστικῶς τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του. Τοῦτο ἐπεβάλλετο ἐκ λόγων ἴσης μεταχειρίσεως ὅλων τῶν ἀπολυθέντων μισθωτῶν, ἀδιὰφορον ἂν δὲν εὐρέθησαν ὅλοι εἰς θέσιν διὰ τῆς τήρησεως τῶν νομίμων προθεσμιῶν νὰ διαφυλάξουν ἀκέραια τὰ μέχρι τότε, συνεπείᾳ τῆς ἀπολύσεως, δικαιώματά των. Τοιαῦτα ἐπιείκεια τοῦ νομοθέτου θὰ ἦτο ἄλλως τε πλήρως δικαιολογημένη. Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀκούη καὶ κατὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Α. Ν. 1146 ἦτο κάλλιστα δυνατόν νὰ πιστεῦσιν, ὅτι τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἐπὶ κλησιν τῆς ἀκυρότητος τῶν λόγων ἀδυναμίας ἡ περιορισμὸς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπολύσεων (βλ. κατωτέρω § II Β). οἱ κατὰ μέγιστον, ὡς φαίνεται, ποσοστὸν αἱ νερόμεναι ὑπὸ τῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν, δὲν ὑπῆρχε δέσμευσις τις ἐκ νομίμου προθεσμίας, ἐξ οὗ νενοῦτος πολλοὶ μισθωτοὶ εἶχον, ἀνευ πταίσματος των, παραμελήσει τὴν ἐγερσιν τῶν σκετικῶν ἀγωνῶν των. Ἐναντι τῆς μικρᾶς αὐτῆς πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ἐννοίας οἱ ἐργοδότες ἀπεκόμιζον ἐκ τοῦ Α. Ν. 1146 ἐπαρκῆ πλεονεκτήματα. Πρῶτον τὸν σημαντικώτατον περιορισμὸν τῶν ἀπαιτήσεων ἐκεῖνων ἐκ τῶν μισθωτῶν των, ὅσοι εἶχον ἤδη ἐγείρῃ ἐμπροσθέν των (Α. Ν. 765 ἀρθ. 2 § 7) ἀνωγὰς ἐναντίον των. Δεύτερον, δοθείσης τῆς σοβαρᾶς ἀμφιγρητῆσεως, τῆς ὑπαρχούσης ἤδη κατὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Α. Ν. 1146 ὡς πρὸς τὸ ἂν ἡ προθεσμία τοῦ ὡς ἄνω Ν. 765 ἴσχυε καὶ δι' ἀγωνάς στηριζομένης εἰς τὸ ἀρθ. 9 τοῦ Ν. Δ. 424 (ἡ εἰς τὸν Ν. 103/81943, βλ. κατωτέρω § II) οἱ ἐργοδότες ἀπληλάσσοντο διὰ τοῦ Α. Ν. 1146 ἐναντι μόνον δρχ. 80.000 κατ' ἀπολυθέντα μισθωτῶν τοῦ ἐνδεχομένου νὰ ἐπιδικασθοῦν πλήρως καὶ ἀγωγὰ μισθωτῶν των ἐκ τοῦ προγενεστέρου δικαίου, ἐγερθεῖσι μετὰ τὴν πόροδον τοῦ τριμήνου τοῦ Α. Ν. 765. Τέλος δὲ ὁ Α. Ν. 1146 παρείχεν εἰς τοὺς ἐργοδότες τὴν γενικωτέραν ὀφέλειαν ἐνὸς νέου ἀπλοῦ καὶ ἱσοπεδωτικοῦ διακανονισμοῦ, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀπληλάσσοντο ἐνοχλητικῶν καὶ περιπλοκῶν λόγῳ τῶν ἰδιαιτέρων περιστατικῶν ἐκάστης ἀπολύσεως διενέξεων πρὸς τοὺς μισθωτοὺς των, δυνάμενοι πλέον δι' ἐνὸς ἀπλοῦ πολλαπλασιασμοῦ (ἀριθμὸς ἀπολυθέντων ἐπὶ 80.000 δρχ.) νὰ ὑπολογίσουν τὸ βάρος τῶν ἐφεξῆς ὑποχρεώσεων των.

Οὕτω νοούμενος ὁ Α. Ν. 1146 εἶναι πολὺ λογικώτερος καὶ δικαιότερος ἢ ὑπὸ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν. Καὶ ἐφ' ὅσον ἐπισχύεται ἀπολύτως ἡ ἐξήγησις αὐτῆς τῶν σκοπῶν του ἐκ τοῦ γράμματός του, οὐδένα λόγον εὐδοίσκω συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἀντιλήψεως.

II

Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι, παρ' ὅλα τὰ ἀνωτέρω, ἐπικρατεῖ τελικῶς ἡ ἐκδοχὴ ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Α. Ν. 1146 ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἂν ὁ μισθωτὸς ἡδύνατο παραδεκτικῶς νὰ ἀπαιτήσῃ μισθοὺς κ.τ.λ. συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του, τίθεται περαιτέρω τὸ ἐρώτημα: ὑπῆρχε προθεσμία καὶ ποία, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ ὤφειλε, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου, νὰ ἀσκήσῃ

ο μισθωτός τὰς ἀξιώσεις του τὰς στηριζομένης ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως του, διὰν αὐτὴ ἐγένετο λόγω ἀδυναμίας ἢ δυσχερείας ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως;

Α. Ὡς γνωστὸν μέχρι τοῦ Ν. 765) 1943 ἡ ἀσκηση τῶν ὡς ἄνω δικαιωμάτων του μισθωτοῦ, δι' οἰανδήποτε αἰτίαν καὶ ἂν εἴχε γίνη ἢ ἀπολύσεις, περιορίζετο μόνον ὑπὸ τῶν περὶ παραγραφῆς κανόνων (πενταετίας παραγραφῆς τῶν μισθῶν κ.τ.λ.). Πρῶτος δὲ προρρηθεὶς Ν. 765 διὰ τοῦ ἄρθρου τοῦ 2 § 7 ἔταξεν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τριμηνὸν ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως τῶν, ἐνὸς τῆς ὁποίας, ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας τῶν ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως δικαιωμάτων τῶν, ὡφείλον νὰ ἐπιδώσωσιν τὴν ἀγωγὴν τὴν στηριζομένην ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, τῆς γενομένης «κατὰ παραβασιν τῶν διατάξεων τοῦ «παρόντος ἄρθρου», δηλαδὴ τῆς ἀπολύσεως ἔνεκα λόγου ἐγκειμένου εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ (ἀνεπάρκεια, ἀκαταλληλότης πρὸς ἐργασίαν, ἀνάρμοστος συμπεριφορά, ἄρθρον 10 Ν.Δ. 424) 1941, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 2 § 7 τοῦ Ν. 765).

Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς διατάξεως ταύτης—ὁ τόσα ζητήματα γεννήσας συμπληρωματικὸς Ν. 967) 1943 καταργηθεὶς ἐξ ὑπαρχῆς ὑπὸ τοῦ Ν. 1798) 1944, δὲν ἐννοιάφει ἐδῶ—ἀνέκυψεν ἡ γνωστὴ ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐφαρμογῆς του. Κατὰ μίαν ἀποψιν, ἡ ὁποία ἀοδεῖ, ὡς υπεστηρίζετο εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν νομολογίαν, πρὸς τὴν ὁποίαν ὁμως ἐτάχθη ὁλως προσφατῶς ὁ «Ἀρειὸς Πάγος» (154) 1946 Ε.Ε.Δ. ε' 3) 8), ἡ τριμηνὸς προθεσμία τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ Ν. 765 ἔχει γενικωτέραν σημασίαν ἐκείνης, ἡ ὁποία προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως. Δὲν ἰσχύει δηλαδὴ μόνον ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ Ν. Δ. 424 ἀπολύσεις, ἀλλὰ καὶ ὅταν αὗται γίνονται διὰ λόγους ἐγκειμένους εἰς τὴν γενικωτέραν πορείαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς δι' ἀδυναμίας ἢ δυσχερείαν συνεχίσεως ἢ περιορισμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς (ἄρθρ. 9 Ν. Δ. 424, Ν. 1038) 1943 καὶ πλέον προσφατῶς Ν. 118) 45, ἐπ' εὐκαιρίᾳ κυρίως τοῦ ὁποίου συνεζητεῖτο τελευταίως τὸ ζήτημα καὶ ἐφ' οὗ καὶ ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου). Πρὸς τὴν ἐκδοχὴν αὐτὴν ἀντετάσσεται ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἀποφάσεων ἡ ὁλως ἀντίθετος, ὅτι ἡ τριμηνὸς προθεσμία ἐθεσπίσθη, συμφῶνως καὶ πρὸς τὸ γράμμα τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Ν. 765, μόνον ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ Ν. Δ. 424 ἀπολύσεις. Συνεπῶς αἱ ἀπολύσεις αἱ μὴ ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο περιρρίζοντο καὶ ἐφεξῆς, ὡς καὶ πρὶν, μόνον ὑπὸ τῶν συνήθων περὶ παραγραφῆς κανόνων (βλ. προχείρως τὰς ἐν Ε.Ε.Δ. ε' σελ. 14, 46 ἐπ. 73, 140, 2) 9 ἐπ., 242 ἐπ. παραπομπὰς ἢ σημειώσεις περὶ ἀμφοτέρων τῶν ἀποφάσεων καὶ ἐιδικώτερον *Μπουρνιάδου* αὐτῇ ε' 170 σημ. 18, ἐπίσης τὸν αὐτὸν αὐτόθι δ' 203 ἐπ.). Ὑπὸ τοιαύτην ἀβεβαιότητα τοῦ δικαίου ἐξεδόθη ὁ Ν. 827) 1946, ὁ ὁποῖος ἐπέβαλε τὴν κατ' οὐσίαν ἐπανέξτασιν ὑπὸ τὸ οἶκλου δικαστηρίου ἀποφάσεων ἀπορριψαῶν τελεσιδικίαν ἀγωγὰς «ὡς ἀπαραδέκτους ἐκ τοῦ Ν. 118) 1943 κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ Ν. 765) 1943 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας». Τὴν δὲ τελευταίαν νομοθετικὴν φάσιν τοῦ ζητήματος ἀποτελεῖ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Ν.

Δ. τῆς 8) 11 Μαΐου 1946 (καταργήσαντος δι' ἄλλης διατάξεως του—ἄρθρ. 6—ὁλοκληρὸν τὸ σύστημα οὐσιαστικοῦ ἐλέγχου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ εἰσοχθὲν διὰ τοῦ Α. Ν. 2000) 939 καὶ τοῦ Ν. Δ. 424) 1941, ὡς καὶ τὸν προρρηθέντα Ν. 827) 1946) καθ' ὃ «πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ πηγαζοῦσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαραδέκτου, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας».

Β. Ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν διατάξεων αὐτῶν ἔχουμεν, κατὰ τὰ λεχθέντα ἀνωτέρω, νὰ ἐρευνησῶμεν, ἂν ὁ ἀπολυθεὶς πρὸ τοῦ ν.ο. τῆς 8) 11 Μαΐου 1946 μισθωτός δι' ἀδυναμίας ἢ δυσχερείαν συνεχίσεως ἢ περιορισμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως δεσμεύεται ὑπὸ προθεσμίας τινὸς ὡς πρὸς τὴν ἐνασκήσιν τῶν ἀξιώσεών του τῶν στηριζομένων ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως του. Παρ' ὅλον τὸ κύρος τοῦ ὑπὸ ἀντίθετον πνεύμα ἀποφανθέντος (βλ. ἀνωτέρω) Ἀνωτάτου Δικαστηρίου μας, φρονῶν ὅτι ἡ τριμηνὸς προθεσμία τοῦ ἄρθρ. 2 § 7 τοῦ Ν. 765 δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ Ν. Δ. 424 ἢ κατὰ τὸν Ν. 1038) 1943 ἀπολύσεων, αἱ ὁποῖαι κυρίως ἐνδιαφέρουν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Α. Ν. 1146) 1946.

Τὸ γράμμα πράγματι τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ Ν. 765 σαφέστατα τάσσει τὴν προθεσμίαν ὡς πρὸς τὰς «κατὰ παράβασιν τοῦ παρόντος ἄρθρου» ἀπολύσεις, δηλαδὴ (βλ. τὸ αὐτὸ ἄρθρ. 2 § 1) τὰς ἐνεργουμένας δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητά πρὸς ἐργασίαν. Διὰ νὰ ἐπεκτείνῃ τις κατὰ τὸν τούτου τὴν διάταξιν καὶ εἰς ἀπολύσεις ἔνεκα ἄλλων λόγων (ἀδυναμία συνεχίσεως ἐργασιῶν κ.τ.λ.: Ν. Δ. 424 ἄρθρ. 9—πλεονασμὸς τοῦ προσωπικοῦ: Ν. 118) 1945 πρὸ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8) 11 Μαΐου 1946) θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν τῆς ἀναλογίας. Ἡ διάταξις ὁμως τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ Α. Ν. 765 ἀποτελεῖ *ἐξαιρετικὸν* ὅλων δικαίων, διότι ὁ κανὼν εἶναι τὰ δικαιώματα νὰ μὴ δεσμεύωνται ὑπὸ βραχείων ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν, ἀλλὰ καὶ ἀρχὴν μόνον ὑπὸ τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς. Ἀφ' ἐτέρου αἱ διατάξεις ἐξαιρετικοῦ δικαίου εἶναι κατ' ἀρχὴν *ἀνεπίδεκτοι* ἀναλόγου ἐπεκτάσεως. Μόνον ἂν ἐπιτακτικώτατα, ἐπὶ τῇ βᾶσει σαφῶν δεδομένων, ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου ἢ ἀναλογία, ἐπιτρέπεται νὰ τὴν ἀποτολμήσωμεν (*Οἰκονομίδου*, Γεν. Ἀρχαί § 11 σημ. 7, *R. Gelsberger—Μαριδάκη—Πράτσια* Γεν. Διδ. § 33 *V. Ennecerus—Kipp—Wolff*, ἐνθ' ἂν. § 44. I 2, πρβλ. καὶ Γεν. Εὐρ. Θέμιδος λ. «ἐρμηνεία νόμου» ἄρ. 109—110).

Εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν ὁμως περίπτωσιν *de lege lata* δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι συντρέχουν οἱ ἑκτακτοὶ αὐτοὶ καὶ ἐξαιρετικὸν λόγοι. Ἡ ἀναλογία τῶν ἀπολύσεων τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424 (ἢ τῶν τοῦ Ν. 1038) πρὸς τὰς τοῦ ἄρθρου 10 δὲν εἶναι πλήρης. Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 9 εἶναι συνήθως σαφὲς πότῃ ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο ἀκύρως: ἀρκεῖ ὅτι δὲν προηγήθη ἡ σχετικὴ διοικητικὴ ἀδεία ἢ δὲν ἐτηρήθησαν οἱ νόμιμοι ὅροι τῆς ἐκδόσεώς της. Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρ. 10 ὑπάρχει ἀντιθέτως ὡς πρὸς τὸ κύρος τῆς ἀπολύσεως μεγάλῃ ἀβεβαιότητι, διότι αὕτη γίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη ἔνεκεν ἀνεπαρκείας, ἀκαταλληλότητος ἢ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργαζομένου, ἢ δὲ κρίσις αὕτη, ἐξόχως ὑποκειμενικὴ, εἶναι ἀμφί-

βολον ἂν θὰ ἐπικυρωθῇ τελικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, τοῦτο ἀσφαλῶς ἔχων ὑπ' ὄψει ὁ νομοθέτης τοῦ Ν. 765 ἔταξε διὰ μόνην τὴν περίπτωσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ Ν.Δ. 424 ἀπολύσεων τὴν τριμῆνον ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν, διὰ νὰ μὴ συνεχιζεται ἐπὶ μακρόν ἡ ἀβεβαιότης τοῦ ἐργοδότη καὶ ἐξογκώνωνται οὕτω ὑπερμέτρως διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου αἱ ἐκ τῆς τυχόν ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ὑποχρεώσεις του (οὕτω ὁρθῶς *Σύνταξις* ΕΕΔ ε' 209). Εἶναι δύσκολον νὰ υποθέσωμεν, ὅτι τον νομοθέτην τοῦ Ν. 765 διέφυγεν ὅτι ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι ἀπολύσεις πλην τῶν τοῦ ἄνω ἁρθρου 10. Ἐκ τῆς θεοπίστεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς προθεσμίας μόνον διὰ τὰς ἀπολύσεις τοῦ ἁρθρου τούτου πρέπει νὰ συναγάγωμεν *a contrario* ὅτι ἡννόει νὰ μὴ δεσμεύσῃ τὴν ἔγερσιν τῶν ἀγωγῶν δι' ἀπολύσεις τοῦ ἁρθρου 9, διότι λ. χ. ὁ ἐργοδότης ἑαυτὸν ἔπρεπε νὰ αἰτιάται ἂν παρημέλησε τὴν λήψιν διοικητικῆς ἀδείας ἀπολύσεως.

Τὴν γνωμὴν αὐτὴν ἐνισχύει καὶ ἡ ἰσχυροτάτη μέχρι τοῦ ἁρθρου 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 τάσις εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν νομολογίαν (βλ. ἄνωτ.) ὅπως μὴ ἀποδέχεται τὴν τριμῆνον προθεσμίαν τοῦ Ν. 765 καὶ ἐπὶ ἀπολύσεων ἀκύρων κατὰ τὸν Ν. 118/1918. Καὶ ἐν τούτοις ὡς πρὸς αὐτὰς ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότη περὶ πλεονασμοῦ τοῦ ἀπολυομένου, τὸν ὅποιον συχνότατα παρεδέχοντο αἱ ἀποφάσεις μέχρι τοῦ ἄνω Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, κατασιήσαντος διὰ τοῦ ἁρθρου του 2 § 3 τὴν ἀπόλυσιν ἐντελῶς ἀνεξάρτητον τοῦ τοιοῦτου πλεονασμοῦ, καθίστα κάπως εὐκολωτέραν τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῆς τριμῆνου προθεσμίας, λόγῳ τῆς ὑπαρχούσης καὶ ἐδῶ ἀβεβαιότητος τοῦ ἐργοδότη. Ἐπίσης δὲ ἐνισχύεται ἡ ἀποψὶς τῆς ἀυπαρξίας τῆς προθεσμίας ἐπὶ τῶν ἀπολύσεων τοῦ ἁρθρου 10 καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ προαναφερθεὶς καὶ καταργηθεὶς ἔκτοτε Α. Ν. 827/1946 ἀσφαλῶς οὐδὲν ἄλλο νόημα εἶχε (*Δημῶς* ΕΕΔ ε' 230 ἐπ., *Σύνταξις* ΕΕΔ ε' 242, ἄλλως, ἄλλ' οὐχὶ πειστικῶς, Πρωτοδ' ΑΘ 3061/46 ΕΕΔ ε' 209) εἰμὴ ὅτι ἐρμηνεύων αὐθεντικῶς τὸ ἄρθρον 2 § 7 τοῦ Α. Ν. 765 ὥριζε τοῦτο μὴ ἐφαρμοστέον εἰς τὸς ἀκύρους κατὰ τὸν Ν. 118 ἀπολύσεις, συνεπῶς κατὰ μείζονα λόγον καὶ εἰς τὰς τοῦ ἁρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424.

Γ. Τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα μας, ὅτι ἡ τριμῆνος προθεσμία τοῦ ἁρθρου 2 § 7 τοῦ Ν. 765/1943 εἶναι ἀνεφαρμοστός εἰς τὰς ἀπολύσεις τοῦ ἁρθρου 9 τοῦ Ν. Δ. 424, δὲν ἀνατρέπεται ἐκ τοῦ ὅτι γενικῶς πλέον διὰ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ἄρθρ. 3 ἐθεοπίσθη ἡ προθεσμία αὐτὴ ἐπὶ πάσης ἀξιώσεως μισθωτοῦ πηλασούσης ἐξ οἰασθῆποτε καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Φρονῶ ὅτι ἡ λύσις παραμένει κατ' ἀρχὴν οἷα ἦτο καὶ πρὸ τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετικοῦ διατάγματος Πράγματι τὸ ἄρθρ. 3 τούτου εἶναι συνήθης καὶ ὅχι ἐρμηνευτικὴ διάταξις. Ἡ διατύπωσις του, ἐν πρώτοις, οὐδεμίαν ἀπολύτως πρόθεσιν ἐκδηλώνει περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ προγενεστέρου δικαίου. Ἀλλ' οὕτε καὶ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοθετήματος (βλ. ΕΕΔ ε' 287) προκύπτει τοιοῦτος ἐρμηνευτικὸς χαρακτήρ. Δὲν ἀρκεῖ, διὰ νὰ προσδοθῇ οὗτος εἰς τὴν διάταξιν, τὸ ἐκεῖ ἀπλῶς λεγόμενον, ὅτι δι' αὐτῆς ἐπεκυρώθη ἡ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατήσασα ἀποψὶς. Ἀφοῦ οἱ συντάκται τῆς ἐκθέσεως ἐπίστευον, ὅτι ἡ εἰρη-

μένη ἀποψὶς εἶχε πράγματι ἐπικρατήσῃ (περὶ τῆς ἀκριβείας ἢ μὴ τούτου βλ. τὰς ἄνωτ. ἐν σελ. 421 στ. ἀ' παραπομπάς), προφανῶς δὲν εἶχον τὴν βούλησιν, μὴ ὑπαρχούσης ἀνάγκης, νὰ ἐπεμβοῦν ἐρμηνευτικῶς ὡς πρὸς τὸ παρελθόν. Ἡ ἀξία ἄλλως τε τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν, καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων τῶν νομῶν, εἶναι ὅλως σχετικὴ καὶ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται αὐταὶ μετὰ μεγάλης προσοχῆς (βλ. *Regelsberger-Margidákyn-Ilgrátsikay* § 36 II ὃ καὶ σαφέστερον ἀκομὴ *Enneccerus* κτλ. ἐνθ' ἂν. I § 50, ἐπίσης Γεν. Εὐρετ. Νομολ. λ. «νόμος» ἀρ. 830 ἐπ.), ὅταν ἰδίως γίνεται ἐπὶ κληαῖς τῶν διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ ἐξαιρετικὸν καὶ ἀνώμολον, οἷον ὁ χαρακτηρισμός, ὡς ἐδῶ, ἐνός νόμου ὡς ἐρμηνευτικοῦ. Ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον ἐθεοπίσθη τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἄρθρ. 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ἦτο, ὡς ἡ ἰδία αἰτιολογικὴ ἐκθεσις ἐπαρκῶς ἐμφαίνει, ὅτι ἐπεζητεῖτο νὰ γενικευθῇ ἡ τριμῆνος προθεσμία τοῦ ἁρθρου 2 § 7 τοῦ Ν. 765 ὥστε νὰ ἐφαρμόζεται εὐθέως εἰς πᾶσαν ἐξ οἰουδῆποτε νόμου ἀκυρότητα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνῶ πρὶν συνεζητεῖτο ἑκαστοτε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κοινῶν ἐρμηνευτικῶν κανόνων περιπτωσιολογικῶς, κυρίως δὲ ὡς πρὸς τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ Ν. Δ. 424 καὶ τὸν Ν. 118. Χαρακτηριστικόν εἶναι τέλος ὅτι τὸ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 διὰ τοῦ ἁρθρου του 6 *καταργεῖ* σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ ἄρθρ. 2 § 7 τοῦ Ν. 765/1943, ὡς καὶ τὸν Ν. 827/1946 ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ προηγούμενον δίκαιον περὶ τῆς τριμῆνου προθεσμίας. Μία καὶ τοῦτο ἐπὶ πλεον ἀπόδειξις ὅτι ὁ νομοθέτης τοῦ ἐν λόγῳ διατάγματος δὲν ἤθελε διὰ τοῦ ἁρθρου του 3 νὰ ἐρμηνεύσῃ αὐθεντικῶς τὸς διατάξεις ταύτας, ἀλλὰ νὰ τὰς ἀντικαταστήσῃ διὰ νέον κανόνος.

Ἐφ' ὅσον συμφώνως πρὸς τὰ λεχθέντα τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 εἶναι συνήθης καὶ ὅχι ἐρμηνευτικὴ διάταξις, ὑπόκειται εἰς τὸν γενικὸν καὶ οὐ διὰ τοῦ ἁρθρου 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ ὁ νόμος κατ' ἀρχὴν ὀρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος μόνον καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν. Οὕτε δύναται νὰ εὐσταθήσῃ ἡ σκέψις, ὅτι τυχόν σιωπηρῶς ὁ νομοθετὴς ἠθέλησε τὴν ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ ἐπὶ ἀπολύσεων γενομένων πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς του. Διότι τὰ ἀμέσως προγενέστερα νομοθετήματα (Ν. 765 ἄρθρ. 2 § 7 τελευταία περίοδος, ἀντικατασταθεῖσα κατόπιν διὰ τοῦ ἁρθρ. I τοῦ Ν. 967/1943) εἶχον ρητῶς ρυθμίσει τὸ ζήτημα τῆς ἀναδρομικότητος. Συνεπῶς ὁ νομοθέτης τοῦ Ν. Δ. τοῦ 1946, ὁ ὅποιος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀγνοῇ τὰ τοσόν πρόσφατα αὐτὰ νομοθετικὰ προηγούμενα, εἶχε κατ' ἀνάγκην πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἄν δὲ παρέλειψε νὰ τὸ ρυθμίσῃ, τοῦτο μόνον ἐξήγησιν δύναται νὰ ἔχῃ τὸ ὅτι ἤθελε νὰ ἐπαφῇ ἐδῶ εἰς τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν γενικῶν περὶ ἀναδρομῆς τῶν νέων κανόνων.

Οἱ ἐν λόγῳ κανόνες εὐρίσκονται νῦν συστηματικῶς κατεστρωμένοι εἰς τὸν Εἰσαγωγικὸν Νόμον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ κύριον σκοπὸν ἔχει νὰ διακανονίσῃ τὰ χρονικά ὅρια τῆς ἰσχύος τῶν νέων διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐν σχέσει πρὸς τὰς τοῦ προγενεστέρου ἀστικοῦ δικαίου, ἐν τούτοις κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς ἄλλας μεταβολὰς τῆς νομοθεσίας (*Μπαλῆ* Γενικαὶ ἀρχαὶ § 10 Β.). Κατὰ

ΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ 19^{ης} ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1946 *

*Υπό τοῦ κ. ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τὰ πρὸ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου συντάγματα ἔπασχον ἀπὸ «κοινωνικὸν ἀνγωστικισμόν», καὶ βαδίζοντα ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς γαλλικῆς διακηρύξεως τοῦ 1789 δὲν περιελάμβανον παρὰ ἐλάχιστά τινα ἐξ αὐτῶν γενικωτάτας τινὰς διατάξεις, προσαρμοζομένας πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας ἀνάγκας διαφόρων κοινωνικῶν δυνάμεων (ἐπαγγελματικῶν, οἰκονομικῶν, πνευματικῶν κλπ.) καὶ περιορίζοντο εἰς τὴν διασφάλισιν δικαιωμάτων ἢ ὑποχρεώσεων ἀφορώσων συνολικῶς τὴν ἐθνικὴν κοινότητα. Ἡ διαρκὲς αὐξανόμενη πολιτικὴ, οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ σημασία τῆς ἐργασίας, ὠριμάσασα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 20οῦ αἰῶνος καὶ προσδώσασα πλεόν σαφῇ κοινωνικὸν χαρακτήρα εἰς τὸ δίκαιον, ἀρχίζει νὰ εὐρίσκη ῥῆτὴν ἀναγνώρισιν εἰς τοὺς συνταγματικούς χάρτας. Μὲ ἐπικεφαλῇ τὸ γερμανικὸν σύνταγμα τῆς Βαϊμάρης τοῦ 1919 ἤρχισαν νὰ περιλαμβάνουν ὅλα τὰ μεσοπολεμικὰ συντάγματα σειραν διατάξεων, ἄλλα περισσότερον λεπτομερεῖς, ἄλλα γενικωτέρας, διὰ τῶν ὁποίων ρυθμίζονται ζη-

τήματα τῆς ἐργασίας. Μίαν τοιαύτην γενικωτάτην διάταξιν περιέλαβε καὶ τὸ σύνταγμα τῆς ἑλληνικῆς δημοκρατίας τοῦ 1927 (ἀρθρ. 22). Εἰς τὴν ἐξονυχιστικὴν ρύθμισιν καὶ τῶν πλέον δευτερευόντων προβλημάτων προηγούνται τὰ συντάγματα τῶν νοτιοαμερικανικῶν πολιτειῶν δι' ἐιδικούς λόγους, συνδεομένους πρὸς τὰς κρατούσας ἐκεῖ ἰδιορρυθμούς πολιτικές καὶ κοινωνικὰς συνθήκας. Σύμφωνα μὲ τὰς κρατούσας πλεόν γενικῶς διεθνεῖς κατευθύνσεις, εἰς τὰς ὁποίας σημαντικὴν προώθησιν ἔδωκαν καὶ τὰ κινήματα ἀντιστάσεως, ὡς φορεῖς τῶν τάσεων τῶν λαῶν δι' εὐρυτέραν μεταβολήν, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ ἡ δῆλωσις τῆς ἐν Φιλίππεις XXVI διεθν. συνδιασκέψεως Ἐργασίας (1944) ἡ ἀφορμὰ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς διεθνούς ὁργανώσεως τῆς ἐργασίας, ἐτέθησαν διατάξεις σχετικαὶ καὶ εἰς τὸ καταρτισθὲν σχέδιον τοῦ γαλλικοῦ συντάγματος, ὅπερ ὁμως, ὡς γνωστόν, δὲν ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ εἰς τὸ δημοψήφισμα τῆς 5 Μαΐου. Δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψει τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας καὶ τὰς σχετικὰς συζητήσεις, διὰ νὰ δυνηθῶμεν ἀκριβῶς νὰ ἐκτιμήσωμεν τὸ κοινωνικὸν μέγεθος τῶν διατάξεων τούτων, ἢ υλοθέτησις τῶν ὁποίων καὶ ὑπὸ τοῦ νέου γαλλ. συντάγματος, ὡς εἶναι λίαν πιθανόν, θὰ ἔχη τεραστίαν ἀπήχυσιν εἰς τοὺς συνταγματικούς χάρτας ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου λόγῳ τῆς ἀκτινοβολίας, τὴν ὁποῖαν ἀνέκαθεν ἐκπέμπουν τὰ γαλλικὰ συντάγματα ἐπὶ τῆς διατυπώσεως τῶν συνταγ-

* Πρὸβλ. *Μεχ. Δένδια*. Τὸ γαλλικὸν σύνταγμα τῆς 19^{ης} Απριλίου 1946 εἰς Ἐφημερίδα ἑλληνικῆς καὶ ἀλλοδαπῆς νομολογίας, ἔτος 66ον Ἰαν.—Ἀπρὶλ. 1946, σελ. 58—61. Γενικώτερον ἐπὶ τῶν μεταπολεμικῶν συνταγματικῶν προβλημάτων, *Α. Σβώλου*. Τὰ συνταγματικά προβλήματα τῆς Εὐρώπης εἰς Σοσιαλιστικὴν Ἐπιθεώρησιν, φυλ. 9—11 (Μαρτ.—Μάϊος 1946) σελ. 324—329.

τὸ ἀρθρον 18 § 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ γεγεννημένων μὲν, ἀλλὰ μὴ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ παραγραφῶν ἀξιώσεων. Κατὰ δὲ τὴν § 2 «ἐάν ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς τοῦ Κώδικος εἶναι βραχυτέρος ἀπὸ τὸν τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου, ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος ὑπολογίζεται ὁ βραχυτέρος, ἀρχεται δὲ ἀπὸ ταύτης». Αἱ διατάξεις αὗται ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ ἀνατρεπτικῶν (ἢ ἀποσβεστικῶν) προθεσμιῶν, οἷα ἡ ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8) 11 Μαΐου 1916 (βλ. Ἀστ. Κώδ. ἀρθρ. 279). Συνεπῶς αἱ ἀξιώσεις μισθωτῶν ἀπολυθέντων ἀκύρως πρὸ τοῦ ἐν λόγῳ Ν. Δ. ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ Ν. Δ. 424) 1941 ἢ τοῦ νόμου 1038, 1943, τῶν ὁποίων ἡ δικαστικὴ ἀσκήσις ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νομοθετημάτων τούτων (βλ. ἀνωτέρω ὑπὸ Β) ὑπέκειτο μόνον εἰς τοὺς συνήθεις ἐκ τῆς παραγραφῆς περιορισμούς, ὁφείλου βεβαίως σήμερον νὰ ἀσκηθῶν ἐντός τῆς τριμήνου προθεσμίας τῆς ἐφεξῆς ταχθείσης ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8) 11 Μαΐου 1946, ἀλλ' ἡ προθεσμία αὕτη ἀρχεται ἐν προκειμένῳ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ρηθέντος Ν. Δ. (πρὸβλ. τὴν ὁμοίαν λύσιν τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου τοῦ Ν. 765) 1943 ἀρθρον 2). Δοθέντος δὲ ὅτι ἡ προθεσμία αὕτη δὲν παρήλθεν ἀκόμη, οἱ μισθωτοὶ περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται ἐδῶ παραδεκτικῶς προβάλλουν τὰς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀξιώσεις, ἄρα καὶ ὑπὸ τὴν δυσμενῆ δι' αὐτοὺς (βλ.

ἀνωτ. § 1 Α.) ἐρμηνεῖαν τοῦ Α. Ν. 1146 δικαιούνται τῆς κατ' αὐτὸν ἀποζημιώσεως.

**

Ἀνακεφαλαιῶντων πᾶντα τὰ ἀνωτέρω ἀπαντῶν ὡς ἐξῆς εἰς τὰ θεθέντα εἰς ἐμὲ ἐρωτήματα:

1) Τὸ ἐκ τοῦ Α. Ν. 1146) 1946 δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἐξαρτᾶται κατὰ τὸ σαφές γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτὸς ἠδύνατο ἐμπροθέμως νὰ προβάλῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀξιώσεις μισθῶν κ.τ.λ. στηριζομένας εἰς τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του.

2) Καὶ ὑπὸ τὴν ἀντίθετον ἀκόμη ἐκδοχὴν, μισθωτὸς ἀπολυθεὶς δι' ἄδυναμیان ἢ δυσχέρειαν συνεχίσεως ἢ περιορισμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀνεῦ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ Ν. Δ. 424) 1941 ἢ τοῦ νόμου 1038) 1943 δύναται, μέχρι συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 8) 11 Μαΐου 1946 (Εἰσαγ. Νόμος Ἀστ. Κώδ. 18, ἐν συνδυασμῷ πρὸς Ἀστ. Κώδ. 279), νὰ κοινοποιήσῃ ἀγωγὴν πρὸς τὸν ἐργοδότην του περὶ ἀναγνώρισεως τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του, ἢ ἂν δικαιούται καὶ πάλιν ἐν ὅσῳ δὲν παρήλθεν ἡ ρηθεῖσα προθεσμία νὰ ἀπαιτήσῃ δικαστικῶς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Α. Ν. 1146) 1946.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 19 Ἰουλίου 1946

*Ο γνωμοδοτῶν

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΛΙΤΖΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Τακτικὸς καθηγ. τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

μάτων τῶν ἄλλων χωρῶν. Αἱ κοινωνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ διατάξεις τοῦ σχεδίου τοῦ γαλ. συντάγματος εἶναι γενικαί, φέρουν σαφῆ τὴν ἐπίδρασιν τῶν διατάξεων τοῦ ρωσικοῦ συντάγματος τοῦ 1936 καὶ δύνανται νὰ θεωρηθοῦν, παρὰ τὴν σχετικοποίησιν τινῶν ἐξ αὐτῶν, ὡς ἀνοίγουσαι νέαν περιόδον εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀναγνώρισιν σχεδὸν ὅλων τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας προκύπτόντων δικαιωμάτων. Εἶναι σαφές πλέον ἡ ὑπεροχὴ τοῦ κοινωνικοῦ συμφέροντος καὶ σταθερὰ ἡ ἐπιβολὴ τῆς συλλογικῆς ἰδέας ὑπεράνω τῆς ἀτομικιστικῆς.

Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος πρὸς ἐργασίαν, τῆς δικαίας καὶ ἀναλόγου πρὸς τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα τῆς ἐργασίας ἀμοιβῆς, ἡ ἐξομώσις τῶν γυναικῶν πρὸς τοὺς ἀνδρας εἰς τὴν σχέσιν τῆς ἐργασίας, ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας καὶ τοῦ συνδικαλιζέσθαι, πέραν τῆς ἀναγνώρισεως τοῦ γενικοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ὡς καὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ ἀναγνώρισις κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων εὐρυτάτου περιεχομένου καὶ ἐκτάσεως δέον νὰ θεωρηθοῦν, ὡς πραγματικαὶ κατακτήσεις⁽¹⁾.

Θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ παραθέσωμεν μετὰ φρασιν τῶν σχετικῶν διατάξεων, αἱτινες περιελήφθησαν εἰς τὸ συμπληρωθὲν κείμενον τῆς *Déclaration des droits de l'homme et du citoyen* τοῦ 1789, καὶ ἥτις ἀποτελεῖ τμῆμα τοῦ συντάγματος.

«Τὴν ἐπομένην τῆς νίκης τῶν ἐλευθέρων λαῶν—ἀρχίζει ἡ διακήρυξις—κατὰ τῶν καθεστῶτων, τὰ ὁποῖα ἐπέζητουν νὰ ὑποδουλώσουν καὶ νὰ ταπεινώσουν τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα καὶ τὰ ὁποῖα αἰματοκύλισαν ὁλόκληρον τὸν κόσμον, ὁ γαλλικὸς λαὸς πιστὸς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1789—τὸν χάρτην τῆς ἐλευθερίας—διακηρύσσει ἐκ νέου, ὅτι πᾶν ἀνθρώπινον ὄν κέκτεται ἀναπαλλοτρίωτα καὶ ἰερά δικαιώματα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ παροβλαφθοῦν παρ' οὐδενὸς νόμου, καὶ ἀποφασίζει ὅπως καὶ τὸ 1793, 1795 καὶ 1848 νὰ τὰ ἐγγράψῃ εἰς τὸ κείμενον τοῦ συντάγματος τοῦ. Ἡ δημοκρατία ἐξασφαλίζει εἰς ὅλους τοὺς ἀνδρας καὶ εἰς ὅλας τὰς γυναῖκας, τὰς διαβιούσας εἰς τὴν γαλλικὴν ἔνωσιν τὴν ἀτομικὴν ἢ συλλογικὴν ἀσκήσιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἐπομένων δικαιωμάτων».

Μετὰ τὸ προοίμιον τοῦτο ἐπακολουθεῖ τὸ πρῶτον κεφάλαιον, τὸ ἐπιγραφόμενον «περὶ ἐλευθερίας» (ἄρθρ 1—21) καὶ εἰς τὸ ὁποῖον διακηρύσσονται τὰ γνωστὰ ἐκ τῶν φιλελευθέρων συνταγμάτων ἀτομικὰ δικαιώματα περισσότερον τονισμένα καὶ ἀποτελεσματικώτερον προστατευόμενα. Εἴτα ἀκολουθεῖ τὸ δεύτερον κε-

φάλαιον ὑπὸ τὸν τίτλον «κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ δικαιώματα», τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἀκολούθως :

22 Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει ἐναντι τῆς κοινωνίας τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἐξασφαλίζουν μαζὺ μὲ τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ προσώπου του, τὴν πλήρη φυσικὴν, διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν του ἐξέλιξιν. Ὁ νόμος κανονίζει τοὺς ὁρους ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων.

23. Ἡ προστασία τῆς υγείας ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἡ ἐπωφελὴς χρησιμοποίησις ὅλων τῶν ὑγειονομικῶν μέτρων καὶ ὅλων τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἀνεγνωρισμένων μέσων θεραπείας εἶναι ἡγγυημένα εἰς ὅλους καὶ ἀσφαλίζονται ὑπὸ τοῦ ἔθνους.

24. Τὸ ἔθνος ἐξασφαλίζει εἰς τὴν οἰκογένειαν τὰς ἀναγκαίας προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐλευθέραν τῆς ἀνάπτυξιν. Ἐπίσης προστατεύει ὅλας τὰς μητέρας καὶ ὅλα τὰ παιδιὰ διὰ τῆς νομοθεσίας καὶ τῶν καταλλήλων κοινωνικῶν θεσμῶν. Ἐξασφαλίζει εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων τῆς ὡς πολίτιδος καὶ ἐργατρίας ὑπὸ ὁρους, οἵτινες τῆς ἐπιτρέπουν νὰ ἐκπληρῇ τὸ καθήκον τῆς ὡς μητέρα καὶ ν' ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν κοινωνικὴν τῆς ἀποστολήν.

25. Ἡ μόρφωσις δέον νὰ προσφέρεται κατὰ τὸν πλέον δυνατόν εὐρὺν τρόπον εἰς πάντας, ἀνευ ἄλλου τινὸς περιορισμοῦ, πλὴν μόνον ἐκείνου, ὅστις συνδέεται μὲ τὰς ἰκανότητας ἐκάστου. Πᾶν παιδίον ἔχει δικαίωμα μορφώσεως καὶ ἀνατροφῆς, οὕσης σεβάσεως τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ. Ἡ ὀργάνωσις τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως εἰς ὅλας τὰς βαθμίδας εἶναι ὑποχρέωσις τῆς πολιτείας. Ἡ ἐκπαίδευσις αὕτη δέον νὰ παρέχεται δωρεάν καὶ νὰ εἶναι προσιτὴ εἰς ὅλους, παρεχομένης οἰκονομικῆς βοηθείας εἰς ἐκείνους, οἵτινες δὲν θὰ ἠδύναντο, ἀνευ τοιαύτης, νὰ συνεχίσουν τὰς σπουδὰς τῶν.

26 Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐργάζεται καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐχημίαν ἀπασχόλησιν. Οὐδεὶς δύναται νὰ μειωθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν του ἐξ αἰτίας τῆς καταγωγῆς του, τῶν ἰδεῶν του ἢ τῶν θρησκευτικῶν του πεποιθήσεων.

27. Ἡ διάρκεια καὶ οἱ ὁροι ἐργασίας δὲν πρέπει νὰ βλάπτουν οὔτε τὴν υγείαν, οὔτε τὴν ἀξιοπρέπειαν, οὔτε τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν τοῦ μισθωτοῦ. Οἱ νεαροὶ δὲν πρέπει νὰ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκτελοῦν ἐργασίαν, ἥτις θέτει ἐν κινδύνῳ τὴν φυσικὴν, τὴν πνευματικὴν ἢ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν. Οὗτοι ἔχουν δικαίωμα νὰ τύχουν ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως.

28. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔχουν δικαίωμα δικαίας ἀμοιβῆς συμφώνως πρὸς τὴν ποσότητα καὶ τὴν ποιότητα τῆς ἐργασίας τῶν, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὰς ἀναγκαίας προσόδους, διὰ τὰς δυνήθουσιν νὰ ζήσουν αὐτοὶ καὶ αἱ οἰκογενεαὶ τῶν ἀξιοπρεπῶς.

29 Πᾶς ἔχει δικαίωμα ἀναπαύσεως καὶ ἀδείας.

30. Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει δικαίωμα νὰ προστατεύῃ τὰ συμφεροντά του διὰ συνδικαλιστικῆς δρασεως. Πᾶς τις δύναται νὰ μετέχῃ εἰς τὸ συνδικάτον τῆς ἐκλογῆς του ἢ καὶ νὰ μὴ μετέχῃ εἰς οὐδέν.

(1) Περὶ τοῦ προβλήματος τῆς συνταγματικῆς κατοχυρώσεως τῆς ἐργασίας πρβλ. S v o l o s W, *Le travail dans les Constitutions contemporaines*, Paris, 1939, P e r g o l e s i, *Le travail dans les constitutions contemporaines*, ἐν *Supplement* τῆς *Rivista Le assicurazioni sociali*, Roma, 1938, σελ. 203 ἐπομ.—Πλήρη συλλογὴν τῶν κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν διατάξεων, τῶν περιεχομένων εἰς τὰ συντάγματα ὅλων τῶν κρατῶν τῆς οἰκουμένης ἐξέδωκε τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἑργασίας ὑπὸ τὸν τίτλον «*Constitutional Provisions concerning social and economic policy*». *Montreal* 1944.

ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΕΙΣ ΑΛΛΟΥΣ, ΠΛΗΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΕΡΓΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ 118/1945

Υπό τοῦ κ. Κ. ΡΟΥΜΠΑΝΗ, Παρέδρου τοῦ Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐφοδισμοῦ,

ἀριθ. πρωτ. 255 Ἐν Ἀθήναις τῇ 22/6/1946

Ἀπαντῶντες ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 37825/3066 ἐ. ἑ.

ἐγγράφου ὑμῶν, σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῶν σχετικῶν, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωσ-σωμεν ὑμῖν, ὅτι ἡ ὁλομέ-
λεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν σημερινὴν
(22-6-46) συνεδρίασιν αὐτῆς, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τοῦ
Προέδρου κ. Ἀν. Κουμάντου, τῶν συμβούλων κ. κ.
Δ. Ἀποστολάκη, Στ. Μεσημέρη, Γ. Κυβέλου, Β.
Παπαρηγοπούλου, Α. Φερεντίου, Κ. Δημητρακάκη,
Ἀθ. Παπαγιαννοπούλου, Χρ. Στεφανοπούλου καὶ
Γ. Φραγκοῦλη καὶ τῶν Παρέδρων κ. κ. Μ. Σταυρο-
πούλου, Δ. Μπαρμπάτη, Α. Χατζηδάκη, Ἀρ. Ἀλε-
ξίου, Δ. Μαγγίωρου, Ν. Κοντογιάννη καὶ Κ. Ρουμ-
πάνη, Εἰσηγητοῦ, ἐγνωμοδότησεν ἐπὶ τοῦ τεθέντος
ἐρωτήματος ὡς ἀκολούθως :

Κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας ἀπαρτιθεί-
σης ἐκ τῶν συμβούλων κ. κ. Α. Ἀποστολάκη, Στ.
Μεσημέρη, Β. Παπαρηγοπούλου, Κ. Δημητρακάκη,
Α. Παπαγιαννοπούλου καὶ Γ. Φραγκοῦλη, πρὸς
οὓς συνε-ἄχθησαν καὶ οἱ Πάρεδροι Μ. Σταυροπού-
λος, Δ. Μπαρμπάτης, Α. Ἀλεξίου καὶ Κ. Ρουμπά-
νης, εἰσηγητῆς, ἡ προσηκουσα λύσις εἰς τὸ ζήτημα
ἂν αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, ὧν οἱ ἐργάται καὶ
ὑπάλληλοι δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τα-
μείου Ἀνεργίας τοῦ ν. 118/15, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν
καταβολὴν τῆς κατὰ τῶν νόμον τοῦτον ἐργοδοτικῆς
εἰσφορᾶς εἶναι ἡ ἐξῆς :

31. Πᾶς μισθωτὸς ἔχει δικαίωμα νὰ μετέχη
δι' ἀντιπροσώπων του εἰς τὸν συλλογικὸν δια-
κανονισμόν τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀκόμη δὲ καὶ
εἰς τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν
ἐπιχειρήσεων, ἰδιωτικῶν ἰδρυμάτων καὶ δημο-
σίων ὑπηρεσιῶν.

32. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀναγνωρίζε-
ται εἰς πάντας ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου,
ὅστις καὶ τὸ ρυθμίζει.

33. Πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις ἐξ αἰτίας τῆς ἡλι-
κίας του ἢ τῆς φυσικῆς ἢ τῆς διανοητικῆς
του καταστάσεως ἢ τῶν οἰκονομικῶν συνθη-
κῶν εὐρίσκειται ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ ἐργασθῇ ἔχει
τὸ δικαίωμα νὰ ἀξιωθῇ παρὰ τοῦ συνόλου τὰ
προσήκοντα μέσα συντηρήσεως. Τὸ δικαίωμα
τοῦτο ἐξασφαλίζεται παρὰ δημοσίων ὀργανι-
σμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλείας.

34. Αἱ ζημίαι αἱ προκαλοῦμεναι παρ' ἐθνι-
κῆς συμφορᾶς εἰς πρόσωπα ἢ ἀγαθὰ ἀποκαθί-
στανται παρὰ τοῦ κράτους. Ἡ δημοκρατία δια-
κηρύσσει τὴν ἰσότητα καὶ τὴν ἀλληλεγγύην
πάντων ἐν σχέσει μὲ τὰ βάρη, τὰ ὅποια προ-
κύπτουν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης.

35. Ἡ ἰδιοκτησία εἶναι τὸ ἀπαρβίαστον δι-
καίωμα τῆς χρήσεως, ἀπολαύσεως καὶ διαθέ-
σεως τῶν ἀγαθῶν, τῶν ἐξασφαλιζομένων εἰς
ἕκαστον ὑπὸ τοῦ νόμου. Πᾶς ἄνθρωπος δέον νὰ
δύναται ν' ἀποκτήσῃ τοιαύτην διὰ τῆς ἐργα-
σίας καὶ τῆς οἰκονομίας. Οὐδεὶς δύναται νὰ
στερηθῇ ταύτης παρὰ μόνον διὰ δημοσίαν ὠφέ-
λειαν νομίμως βεβαιωθείσαν καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον
δικαίας ἀποζημιώσεως καθοριζομένης συμφῶ-
νως τῷ νόμῳ.

36. Τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας δὲν δύνα-

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν. 118/1945 «περὶ ἀσφα-
λίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν
βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων πόροι τοῦ Ταμείου
εἶναι : α) ἐργοδοτικὴ εἰσφορά 10 ο/ο ἐπὶ τῶν «συν-
ολικῶν ἀποδοχῶν παντὸς μισθωτοῦ τῶν ἐν ἄρθρῳ
2 τοῦ παρόντος ἐπιχειρήσεων...»

Τὸ ἄρθρον 2 ὅμως, εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ ἀνωτέρω
διάταξις, ἀφορᾷ «τὰ ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα», ὡς
προκύπτει ἐκ τῆς ἐπικεφαλίδος αὐτοῦ. Τοιαῦτα δὲ
νοοῦνται κατὰ τὴν § 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 «πάντες
οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος μισθωτοὶ
τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς περιφερείας
τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς».

Ἄλλ' ἐν τῇ § 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 ὁρίζεται,
ὅτι «εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ὑπάγονται
οἱ ἠσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς
ἄλλους Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν δύο τούτων παραγρά-
φων τοῦ ἄρθρου 2, ἦτοι τῆς 1ης καὶ τῆς 4ης προ-
κύπτει, ὅτι αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἂς μνημο-
νεύει ἡ § 1, εἶναι ἐκεῖναι μόνον, ὧν οἱ μισθωτοὶ
ὑπάγονται εἰς τὴν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἀσφάλισιν
κατὰ τῆς ἀνεργίας, δὲν περιλαμβάνονται δὲ ἐκεῖναι,
ὧν οἱ μισθωτοὶ εἶναι ἠσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κιν-
δύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους ἀσφαλιστικούς Ὀργανι-
σμούς.

Ἐπομένως ἡ ἐν ἀρχῇ μνημονευθεῖσα διάταξις
τοῦ ἄρθρου 3 § 1α διὰ τῆς ἀναφορᾶς αὐτῆς εἰς τὰς

ταὶ νὰ ἀσκηθῇ ἀντιθέτως πρὸς τὴν κοινωνικὴν
ὠφέλειαν ἢ κατὰ τρόπον δυνάμενον νὰ φέρῃ
ζημίαν εἰς τὴν ἀσφάλειαν, τὴν ὑπαρξίν ἢ τὴν
ἰδιοκτησίαν τοῦ ἄλλου. Κάθε ἀγαθόν, κάθε ἐπι-
χείρησις, τῆς ὁποίας ἡ ἐκμετάλλευσις ἔχει ἡ ἀ-
ποκτᾷ χαρακτῆρα δημοσίας ἐθνικῆς ὠφελείας ἢ
πραγματικὸν μονοπώλιον, δέον νὰ καθίσταται
κυριότης τοῦ συνόλου.

37. Ἡ συμμετοχὴ ἐκάστου εἰς τὰς δημοσίας
δαπάνας δέον νὰ εἶναι προοδευτικὴ καὶ νὰ
ὀπολογίζεται ἀναλόγως πρὸς τὸ μέγεθος τῆς
περιουσίας καὶ τῶν προσόδων, λαμβανομένων
ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν.

38. Οὐδεὶς δύναται νὰ τεθῇ εἰς κατὰστασιν
οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς ἢ πολιτικῆς κατωτε-
ρότητος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀξίαν του καὶ
τοιαύτην, ἡ ὁποία νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἐκμετάλ-
λευσίν του, ἐξ αἰτίας τοῦ φύλου, τῆς ἡλικίας,
τοῦ χρώματος, τῆς ἐθνικότητος, τῆς θρησκείας,
τῶν πεποιθήσεων ἢ τῆς φυλετικῆς του κατα-
γωγῆς ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας. Κάθε προπαγάνδα
ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τιμω-
ρεῖται.

39. Ἡ τήρησις τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀνα-
γραφομένων εἰς τὴν παρούσαν διακήρυξιν, ἢ
διατήρησις τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν καὶ ἡ
κοινωνικὴ πρόδοσις ἀπαιτοῦν, ὅπως ὅλοι γνω-
ρίζουν καὶ ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντά των. Οἱ
πολίται δέον νὰ ἐξυπηρετοῦν τὴν δημοκρατίαν,
νὰ ὑπερασπίζουσιν αὐτὴν μὲ θυσίαν τῆς ζωῆς
τῶν, νὰ μετέχουσιν εἰς τὰ βάρη τῆς πολιτείας,
νὰ συντρέχουσιν μὲ τὴν ἐργασίαν εἰς τὸ κοινὸν
ἀγαθὸν καὶ νὰ βοηθοῦνται μεταξύ των ἀδελ-
φικῶς.

ΧΡ. Ν. ΑΓΑΛΛΟΠΕΥΛΟΣ

ἐν ἄρθρῳ 2 ἐπιχειρήσεις ἐννοεῖ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐκεῖνας, ὧν οἱ μισθωτοὶ ὑπάγονται εἰς τὴν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον (118) ἀτάξιον ἀνεργίας.

Εἰς τὴν § 4 τοῦ ἄρθρου 2 δὲν ἀντίκειται τὸ ἐδάφιον τρίτον τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου καθ' ὃ «ἂν τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας εἶναι ἀνώτερον τῆς συντάξεως, ἐπιδόματος ἢ βοηθήματος, ὃ ἡσφαλισμένος λαμβάνει τὴν διαφοράν», διότι διὰ τῶν λέξεων «ἀντάξεις, ἐπίδομα, βοήθημα νοοῦνται παροχαὶ διδόμεναι λόγῳ ἀσφαλίσεως κατὰ οἰουδήποτε ἄλλου κινδύνου, πλὴν τῆς ἀνεργίας, ἥτοι κατὰ τῶν κινδύνων ἀσθενείας, ἀναπηρίας, γήραος κλπ.

Οὕτω ἡ ἐξαίρεσις τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 2 ἐφαρμόζεται ἀπολύτως καὶ οἱ ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας εἰς ἄλλον Ὁργανισμὸν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ν. 118, ἔστω καὶ ἂν αἱ ὑπὸ τοῦ ἄλλου ἐκείνου ἀσφαλιστικοῦ Ὁργανισμοῦ διδόμεναι παροχαὶ δι' ἀσφάλισιν ἀνεργίας εἶναι μικρότεραι τῶν τοῦ Ταμείου τοῦ νόμου 118.

*Ὅτι δὲ ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἄρθρου 3 § 1α εἶναι ἡ ἀνωτέρω δοθεῖσα ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νεοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος τῆς 8/11-5/46 (Α 154) περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 118/45 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικὰς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις (δημοσιευθέντος μετὰ τὴν ὑτ' ἀριθ. 2/19 τῆς 5-2-46 (Υπουργ. Ἔργασίας) ἀντίθετον γνωμοδότησιν τῆς Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου) καθ' ἣν «εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ὑπάγονται αἱ ἐπιχειρήσεις ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων οἱ μισθωτοὶ τυγχάνουν ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας Ὁργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως».

Εἶναι τὸσον σαφὴς ἡ διατύπωσις τῆς διατάξεως ταύτης, ὥστε οὐδεμία ἀτομικὴ πλέον ἀμφιβολία ὅτι κατὰ τὴν ἀληθὴ ἐννοίαν τοῦ ἄρθρου 3 § 1α τοῦ Ν. 118 εἰς ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν δὲν ὑπόκεινται αἱ ἐπιχειρήσεις ἐκεῖναι, ὧν οἱ μισθωτοὶ εἶναι ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμούς.

Δεδομένου δὲ ὅτι κατὰ τοὺς Νόμους 4434/5376, τὸν Α. Ν. 2018/39 καὶ τὸ Ν. Δ. 333/41 εἰς τὸ δι' αὐτῶν συσταθὲν καὶ λειτουργοῦν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν εἶναι ἡσφαλισμένοι οἱ μυλεργαταὶ καὶ κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας (ἄρθρ. 2 ν. 4434) καὶ ὅτι τὸ ποσοστὸν τοῦ οἰκείου ἐπιδόματος ἀνέρχεται μέχρι 50 % τῶν ἀποδοχῶν τῶν, ὅσον καὶ τὸ κατὰ τὸ ν. 118 τοιοῦτο, δέον κατὰ τὰ ἀνωτέρω νὰ δεχθῶμεν, ὅτι οἱ ἀλευρομύλοι, περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα ὑμῶν, δὲν ὑπόκεινται εἰς ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας τοῦ ν. 118, καὶ συνεπῶς οὕτε καὶ τὸ Δημόσιον δύναται νὰ ἐπιβαρυνθῇ μετὰ τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης διὰ τὴν ἄλυσιν τοῦ κρατικοῦ σίτου.

*Ἡ δοθεῖσα λύσις θὰ ἡδύνατο νὰ ὑποστηρικθῇ καὶ βάσει μόνης τῆς ἐπιστημονικῆς καθωρισμένης ἐννοίας τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς τῆς καταβαλλομένης εἰς ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμούς περὶ τῆς ἡμιεῖς ἡ ἐρηγνυομένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 1α τοῦ ν. 118.

*Ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ εἶναι ἡ καταβαλλομένη ἐν μέρει μὲν ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου, ἐν μέρει δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη τοῦ αὐτοῦ, πρὸς ἀσφαλιστικόν τινα Ὁργανισμὸν ἐπ' ἀνταλλάγματι, ἥτοι ἐπὶ τῇ προσδοκῇ καταβολῆς εἰς τὸν ὑπὲρ οὗ ἡ ἀσφάλις ὥρισμένων παροχῶν ὑπὸ ὥρισμένους προϋποθέσεις.

*Ἀν ὑποστηρικθῇ ἡ ἀντίθετος ἐκδοχή, καθ' ἣν εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἄρθρου 3 § 1α ν. 118 ὑποροῦνται καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἐκεῖναι, ὧν οἱ μισθωτοὶ δὲν εἶναι ἡσφαλισμένοι εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ

νόμου τοῦτου ἰδρυθὲν Ταμεῖον, τότε δὲν πρόκειται πλέον, ὥς πρὸς αὐτὰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦλάχιστον, περὶ ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ἀλλὰ περὶ φορολογίας, ἡ ὁποία δύναται βεβίως νὰ ἀποτελέσῃ ἄλλην κατηγορίαν πόρων, ἀλλὰ πάντως διάφορον ἀπὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς, πρᾶγμα ὅπερ ὁ Νομοθέτης θὰ ὑπεδέχοντο σφωδρῶς.

Τὸ γεγονός ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ λοιποὶ ἀσφαλιστικοὶ νόμοι, οἷον ὁ ν. 44/1944, 6298/34 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.», ἐκφράζονται σαφέστερον ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου πρέτει νὰ ἀποτελέσῃ ἐπιχειρήματα ἐνισχυτικὰ τῆς δοθείσης ἀνωτέρας λύσεως καὶ οὐχὶ νὰ δηγῇ τὴν εἰς τὴν ἀντιθετὴν λύσιν, ἐφόσον πάλιστα δὲν γίνεται ἐν τῷ νόμῳ 118 σαφὴς διαστολὴ ἢ ἐξήγησις τῆς τοιούτης ἐξαίρεσεως.

Κατὰ τὴν γνώμην ὅμως τῆς μειοψηφίας, ἀποτελέσθησιν ἐκ τῶν κ. κ. Α. Κουμάντου, Προέδρου, Ι. Κυβέλου, Δ. Φερνάνδου καὶ Χρ. Στεφανοπούλου συμβούλων, πρὸς οὓς συνετάχθησαν καὶ οἱ Πάρεδροι κ. κ. Α. Χατζηδάκης, Δ. Μανινδρός καὶ Ν. Κοντογιάννης, εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀντιθετος ἀπάντησις δι' οὗς λόγους ἐπικαλεῖται ἡ μειοψηφία ἀπὸ 5-2-46 ἀντίθετος γνωμοδότησις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ἥτοι διότι ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 3 παρ. 1α τοῦ Ν. 118 τοῦ 1945 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (Ε.Κ. 26) σαφέστατα προκύπτει, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τῆς κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὑφίσταται ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν παντὸς μισθωτοῦ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, εἴτε ὑπάγεται ὁ μισθωτὸς εἰς τὸν Ν. 118, εἴτε μὴ. Ἄν ὁ Νόμος ἐσκόπει νὰ ἐξαίρεσῃ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118 μισθωτῶν, θὰ ἡδύνατο εὐχερῶς νὰ ορίσῃ τοῦτο, χρησιμοποιοῦν τὴν κατάλληλον ἐκφράσιν, οἷον «ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου μισθωτῶν» ἢ τὴν χρησιμοποιοῦνται ἐν ἄρθρῳ 3 παρ. 1α τοῦ Ν. 44/1944 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (Ε.Κ. 26) «ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν παντὸς ἡσφαλισμένου. Ἡ τοιαύτη σκοπὶμὸς δὲ μὴ ἐπαναληφθεῖσα εἰς τὸν μετὰ 2 1/2 μῆνας ἐκδοθέντα Ν. 118 διατύπωσις μιστρνεῖ κατὰ τὸν ἀπαιεστέρον δυνατόν τρόπον περὶ τοῦ ὅτι ὁ νομοθέτης τοῦ Ν. 118, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τοῦ Ν. 44, ἠθέλησεν διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ προκηρυχθείσης διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1α, ὅπως αὐξήσῃ τοὺς πόρους τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας καὶ ἐλαττώσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰς ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλομένης παρ' ἐκάστης ἐπιχειρήσεως εἰσφορᾶς, οὕτω δὲ καταστήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν οἰκονομικῶς εὐσταθὲς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ ἐξασφαλίσῃ οὕτω τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑπὸ Ν. 118 σκοπηθέντων, ἥτοι τῆς ἀλλαγῆς τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν δεσμεύσεων τοῦ Ν. 424/1941 καὶ τῆς συγχρόνου παροχῆς εἰς τοὺς μέλ-
λοντας ν' ἀπολυθῶσι μισθωτοὺς τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων σημαντικοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας ἰκανοῦ νὰ καλύψῃ τὰς ἀμεσώτερας βιωτικὰς ἀνάγκας αὐτῶν. Ἐξ ἄλλου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐκ πρώτης ὄψεως προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4, ὅταν τὸ ἄρθρον 2 παρ. 4 ἐρηγνυθῇ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 14 ἐδ. 2 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, σαφῶς κατὰ τὴν μειοψηφήσασαν γνώμην προκύπτει, ὅτι οἱ ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ὁργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δὲν ἐξαίρουνται τῶν εὐεργετημάτων τοῦ Ν. 118 ὅλοσδεως, ἀλλὰ μόνον ἐν μέρει λαμβάνοντες κατὰ τὸ ἄρθρον 14 ἐδ. 3 τοῦ Ν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ Ν. 28]1944 ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ Ν. 28]1944 καὶ θέσπισις τοῦ ἀναγκ. ν. 866]1946

Θεώρησις τοῦ ἀναγκ. νόμου 866/1946 ὡς ἐρμηνευτικοῦ.—Μὴ εἰσαγωγή δι' αὐτοῦ νέων κανόνων δικαίου.—Ἰσχύς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 28]1944.—Δικαίωμα τῶν ἀρμεδίων Ὑπουργῶν πρὸς καθορισμὸν καὶ ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ νόμου 28]1944 (ΕΕΔ 3, 625), ὁ ὁποῖος παρέχει ἐξουσιοδότησιν πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ἐγεννήθησαν, ὡς γνωστὸν, ἀμφιβολίαι, ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν του, καὶ εἰδικώτερον ἂν οἱ ἀρμόδιοι Ὑπουργοὶ δύνανται νὰ καθορίζωσι δι' ἀποφάσεών των καὶ ἀναδρομικῶς μισθοὺς καὶ ἡμερομίσθια τῶν μισθωτῶν καὶ ἂν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ νόμου 28]1944 εἶναι νὰ ἀναιρῶσι ἢ διευρύνωσι τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότη, εἴτε τὰ δικαίωματα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς πληρωμὴν ἢ λήψιν τῆς μισθοδοσίας.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου, κατὰ τὴν ἀποψιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 302]1945, εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος Δ. Καρβελάς, ΕΕΔ 5, 43), βάσει τοῦ νόμου 28]1944, δὲν ἠδύναντο οἱ ἀρμόδιοι Ὑπουργοὶ νὰ προβαίνωσιν εἰς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν διὰ διατάξεων μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως, ἀφοῦ ὁ νόμος οὗτος δὲν παρέχει ρητῶς τοιαύτην ἐξουσιοδότησιν.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου, κατὰ τὴν κρατήσανσαν ἀποψιν τῆς νομολογίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (βλέπε ἀντὶ πάσης ἄλλης Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν κατ' ἔφεσιν 5630]1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Δ. Μαργέλλος, ΕΕΔ 4, 653), πάλιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 28]1944 δὲν ἦτο δυνατός ὁ καθορισμὸς μειωμένων ἀποδοχῶν μισθωτῶν μὴ ἀπασχολουμένων, ἐφ' ὅσον οὗτοι, κατὰ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον, μὴ ὑπαρχούσης ἀντιθέτου διατάξεως τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἐδικαιοῦντο πλήρους μισθοῦ.

Βραδύτερον εἰσέχθη ὁ ἀναγκ. νόμος 866]1946 (ΕΕΔ 5, 57), κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ νόμου 28]1944 εἶναι ὅτι δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας α) νὰ ὀρίζουν ὅτι οἱ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν οὐδὲν ἢ ἐν μέρει ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ λαμβάνουσι μέρος μόνον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπασχολουμένων καὶ εἰς ἣν τὴν περιπτώσιν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, μεθ' ἧς οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ συνδέονται διὰ συμβάσεως ἐργασίας, ἔχει ἐπιβληθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἀρθρα 1 ἕως 7 τοῦ Ν.Δ. 424/1941 β) νὰ ἀταλλάσσουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει λεηλατηθείσας ἢ καταστραφείσας πλήρως ἢ μερικῶς ἐπιχειρήσεις τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ὑποχρεώσεων τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συνδεύσεως ἐκεῖνας πρὸς τοὺς συμβάσεως ἐργασίας καὶ γ) νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν καὶ ἀναδρομικῶς ἢ καὶ εἰς εἶδος ἢ καὶ δι' ἐνισχύσεως εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος τῶν προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν ἀπὸ μέρους τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁμοῦς ἐγεννήθη καὶ πάλιν ζήτημα ἂν ὁ ἀναγκ. νόμος 866]1946 δύναται νὰ θεωρηθῇ πράγματι ὡς ἐρμηνευτικὸς νόμος, διὰ νὰ ἰσχύῃ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἐρμηνευομένου νόμου ἢ εἶναι νόμος θέτων νέους κανόνας δικαίου καὶ μὴ δυνάμενος συνεπῶς νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ πρὸ αὐτοῦ δίκαιον.

Αἱ ἀπόψεις τῆς νομολογίας ὑπῆρξαν ἐπὶ τούτου διάφοροι: Οὕτω κατὰ τὴν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4255/1946 (Πρωτοδίκης Γ. Κορίδης, ΕΕΔ 5, 263) καὶ τὴν κατ' ἔφεσιν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4327/1946 (εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Μ. Ἀρσένης, ΕΕΔ 5, 366) ὁ ἀναγκ. νόμος 866/1946, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου του, εἰσάγει τὸ πρῶτον ἤδη νέους κανόνας δικαίου καὶ παρ' ὅλον ὅτι τιτλοφορεῖται ὡς ἐρμηνευτικὸς τοῦ ν. 28/1944, δὲν εἶναι πράγματι ἐρμηνευτικὸς καὶ ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (26 Ἰανουαρίου 1946).

Ἐπομένως—κατὰ τὴν ἀποψιν ταύτην πάντοτε—οἱ ἀρμόδιοι Ὑπουργοὶ πρὸ τῆς 26 Ἰανουαρίου 1946 οὐτε δικαίωμα ἀναδρομικοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν εἶχον, οὐτε δικαίωμα νὰ μεταβάλουν τὰς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ὑποχρεώσεις καὶ δικαίωματα τῶν μισθωτῶν.

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν Πρωτοδικεῖον Τριναλίων 71/1946 (Πρωτοδίκης Στ. Σταματιδάκης, ΕΕΔ 5, 393) ὁ ὁρθεὶς σκοπεύμενος (βλέπε ΕΕΔ 5, 393) ὁ νόμος θεωρεῖται καὶ εἶναι πράγματι ἐρμηνευτικὸς τοῦ νόμου 28/1944, ἀποψις, τὴν ὁποίαν καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἐνδιαφερούσης ἀποφάσεώς του δέχεται.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου
Κ. ΡΟΥΜΠΑΝΗΣ

118 παρὰ τοῦ κατὰ τὸν Ν. 118 Ταμείου Ἀνεργίας τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ταμείου τούτου χορηγουμένου μεγαλύτερου ἐπιδόματος καὶ τῆς συντάξεως, ἐπιδόματος ἢ βοηθήματος τῶν λαμβανομένων παρ' ἄλλων Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Οὗτοι δὲ εἶναι καὶ λογικὸν καὶ δίκαιον αἱ ἐπιχειρήσεις νὰ καταβάλλωσι ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν καὶ διὰ τοὺς ἡσφαλισμένους εἰς ἄλλους ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμοὺς μισθωτοὺς, ἀφοῦ καὶ διὰ τούτους ἐνδεχομένως, ὑπὸ τὰς παρούσας δὲ συνθήκας, καθ' ἃς τὰ λοιπὰ Ταμεῖα οὐδὲν ἢ ἀσήμαντον εἶδος ἀνεργίας χορηγοῦσιν ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως θὰ ὑποχρεωθῇ τὸ κατὰ τὸν Ν. 118 Ταμεῖον νὰ καταβάλλῃ ἐπίδομα ἀνεργίας σχεδὸν ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλόμενον πρὸς τοὺς μὴ ἡσφαλισμένους εἰς ἄλλους ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμοὺς μισθωτοὺς τοῦ Κράτους.

Συμβουλίου 'Επικρατείας 727/1946

Προεδρεύων ο κ. Μ. Τσαμαδός

Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. Δ. Καρβελάς

Δικηγόροι οι κ. κ. Φ. 'Αγγελής, Α. Χατζηδάκης

'Η υπό κρίσιν αίτηση άκυρώσεως, έμπροθέσμως άσκηθείσα, δεκτή τύποις και έξεταστέα τυγχάνει.

Διά του άρθρου μόνου του νόμου 28/44 ώρισθη ότι: «έξουσιοδοτούνται οι 'Υπουργοί επί της 'Εργασίας και των Οικονομικών, όπως δια κοινών αποφάσεων αυτών δημοσιευμένων δια της 'Εφημερίδος της Κυβερνήσεως καθορίζουν τους μισθούς και τα ήμερομίσθια, ως και τας προσαυξήσεις ή τας κρατήσεις πάντων των υπαλλήλων, εργατών, τεχνιτών, παντός υπαλληλικού προσωπικού ιδιωτικών επιχειρήσεων, βιομηχανικών ή βιοτεχνικών, γραφείων καταστημάτων και παντός προσώπου εργαζομένου επί συμβάσει εργασίας εις ιδιώτην εργοδότην φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον. Διά της διατάξεως ταύτης δέν όρίζεται μόν ότι αι επί τη βάσει αυτής εκδιδόμεναι ύπουργικαι αποφάσεις δύνανται να καθορίζωσι τα ήμερομίσθια, τούς μισθούς κλπ και αναδρομικώς, πᾶσαν όμως περί του θέματος τούτου άμφιβολίαν ήρην ό μεταγενέστερος άναγκ. νόμος 866 της 25/26 'Ιανουαρίου 1946, όστις ώρισε, σὺν άλλοις, ότι ή άληθή έννοια του άναγκ. νόμου 28/44 είναι, ότι δυνάμει του νόμου τούτου δύνανται οι 'Υπουργοί Οικονομικών και 'Εργασίας να προσδιορίζουν τούς μισθούς και τα ήμερομίσθια των έν γένει μισθωτών και αναδρομικώς.

'Η διάταξις αύτη, έρμηνεύουσα αύθεντικώς τον νόμον 28/44 και αίρουσα άμφιβολίας περί την άληθή έννοιαν αυτού, δέν άποτελεί, κατά την κρίσιν του δικαστηρίου τούτου νέαν διάταξιν μετ' αναδρομικής ίσχύος, εισάγουσαν νέον έξ άντικειμένου δικαίου, αλλά την παλαιάν διάταξιν, ως αύθεντικώς ήρμηνεύθη αύτη. Συνεπώς ή υπό κρίσιν αίτησις άκυρώσεως, δι' ής ή προσφεύγουσα ίσχυρίζεται, ότι αι επί τη βάσει του νόμου 28/44 εκδιδόμεναι ύπουργικαι αποφάσεις δέν δύνανται να όρίζωσι τούς μισθούς και τα ήμερομίσθια αναδρομικώς, τυγχάνει άπορριπτέα, ό κατά τα άνωτέρω δέ έρμηνευτικός και ούχι αναδρομικός άπλως χαρακτήρ των διατάξεων του άναγκ. νόμου 866 της 25/26 'Ιανουαρίου 1946, μεταγενεστέρου της άσκήσεως της υπό κρίσιν αίτήσεως, κατατεθείσης εις τό Συμβούλιον της 'Επικρατείας την 16 'Ιανουαρίου 1946, δέν άποκλείει την εφαρμογήν αυτού και επί των έκκρεμών κατά την ίσχύον του νόμου τούτου αίτήσεων άκυρώσεων, ως ή υπό κρίσιν τοιαύτη. (*)

(*) 'Η είσήγησις του εισηγητού επί της υποθέσεως Παρέδρου του Συμβουλίου της 'Επικρατείας κ. Δ. Καρβελάς έχει ως εξής:

'Ιστορικόν. 'Η άνών. κλωστοϋφαντουργική εταιρεία 'Αδελφοί Ρ. άφένος και ή Ε.Ε.Σ. ήσκησαν έμπροθέσμως άνα τρεις αίτήσεις άκυρώσεως κατά των εξής, επί τη βάσει του νόμου 28/41, εκδοθεισών αποφάσεων των 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας 1) Της υπ' αριθ. 29861 της 19 Δεκεμβρίου 1945, καθ' ό μέρος καθωρίσθησαν αναδρομικώς από της 15 Ν/βρίου 1945 τα ήμερομίσθια των εις τα μηχανουργεία εργαζομένων 2) Της υπ' αριθ. 31250 της 23 Δεκεμβρίου 45 «περί καθορι-

σμού ήμερομισθίων εργατών», καθ' ό μέρος τα νέα ήμερομίσθια καθωρίσθησαν αναδρομικώς από 1 Δεκεμβρίου 1945, 3) Της υπ' αριθ. 31265 της 24/28 Δεκεμβρίου 1945, δι' ής ώρίσθη ότι έν περιπτώσει καθυστερήσεως της πληρωμής των τακτικών ή έκτακτων απολαύων των μισθωτών κλπ. ή έξίφλησις θα γίνεται επί τη βάσει των κατά την ήίεραν της έξοφλήσεως ίσχυόντων νομίμων μισθών και ήμερομισθίων.

Λόγοι άκυρώσεως προβάλλονται ότι αι είρημέναι ύπουργικαι αποφάσεις έξεδόθησαν καθ' ύπερβασιν της υπό του νόμου 28/44 παρασχεθείσης έξουσιοδοτήσεως.

'Επί των αίτήσεων τούτων άκυρώσεως παρατηρούμεν τα εξής:

I. 'Εν πρώτοις σημειούμεν, ότι ή τρίτη των προσβαλλομένων αποφάσεων, δι' ής καθωρίσθη ό τρόπος της έξοφλήσεως των καθυστερουμένων απολαύων, ήτις, μάλιστα έδημοσιεύθη εκ δευτέρου εις την 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της 7 Δεκεμβρίου 1946, υπό τον αυτόν αριθμόν, αλλά διάφορον ήμερομηνίαν «27 άντι 24 Δεκεμβρίου» άνεκλήθη έξ ύπαρχης, θεωρουμένη ως μηδέποτε ίσχύουσα δια της μεταγενεστέρας υπ' αριθ. 4699/46 εκδοθείσης αποφάσεως των 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας, μη δημοσιευθείσης εισέτι εις την 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 'Ανακληθείσης ούτω και εξαφανισθείσης έξ ολοκλήρου της προσβαλλουμένης αποφάσεως, αι κατ' αύτης δύο αίτήσεις άκυρώσεως κατέστησαν άνευ άντικειμένου. Σημειούμεν ότι κατ' την όρθην έννοιαν του νόμου 28/41 ή εις την 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσίευσις των επί τη βάσει αυτού εκδιδόμενων αποφάσεων δέν άπυτελεί ουσιαστικόν στοιχείον αυτών.

II. 'Όσον άπορά τής δύο τέτρας ύπουργικάς αποφάσεις, δι' ών καθωρίσθησαν αναδρομικώς τα ήμερομίσθια κλπ. των εργατών και αυται έξεδόθησαν επί τη βάσει του άνωτέρου νόμου όρίζοντος ότι έξουσιοδοτούνται οι 'Υπουργοί επί της 'Εργασίας και των Οικονομικών, όπως δια κοινών αποφάσεων αυτών δημοσιευμένων δια της 'Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, καθορίζουν τούς μισθούς και τα ήμερομίσθια, ως και τας προσαυξήσεις ή τας κρατήσεις πάντων των υπαλλήλων, εργατών, τεχνιτών, και παντός υπαλληλικού προσωπικού ιδιωτικών επιχειρήσεων, βιομηχανικών ή βιοτεχνικών, γραφείων, καταστημάτων και παντός προσώπου εργαζομένου επί συμβάσει εργασίας εις ιδιώτην, εργοδότην, φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον». 'Ηδη τό Συμβούλιον 'Επικρατείας δια προγενεστέρας αποφάσεώς του, της υπ' αριθ. 302/45, έδέχθη ότι ή νομοθετική αύτη διάταξις δέν παρέχει έξουσιοδότησιν προς καθορισμόν έκάστως των μισθών και ήμερομισθίων και αναδρομικώς. Μετά την άσκησιν όμως των αίτήσεων άκυρώσεως της Α.Ε. Ρ., αλλά προγενεστέρας της άσκήσεως των αίτήσεων άκυρώσεως της Ε.Ε.Σ., έξεδόθη ό άναγκ. νόμος 866 της 25/26 'Ιανουαρίου 46, όστις ώρισε, σὺν άλλοις, ότι ή άληθή έννοια του άναγκ. ν. 28/44 είναι, ότι δυνάμει του νόμου τούτου δύνανται οι 'Υπουργοί Οικονομικών και 'Εργασίας να προσδιορίζουν τούς μισθούς και τα ήμερομίσθια των έν γένει μισθωτών και αναδρομικώς. 'Εάν ή διάταξις αύτη ήθελε θεωρηθί ως πράγματι έρμηνεύουσα αύθεντικώς τον νόμον 28/44 και ως αίρουσα άμφιβολίας περί την άληθή έννοιαν αυτού, δέν άποτελεί νέαν διάταξιν μετ' αναδρομικής ίσχύος, αλλά την παλαιάν διάταξιν, ως αύθεντικώς ήρμηνεύθη αύτη, και συνεπώς αι υπό κρίσιν αίτήσεις

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Καταχρηστική καὶ μετὰ τὸ ἀπὸ 8/11/5]1946 Ν.Δ. καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας

Ἐλευθέρα, μὴ ὑποκειμένη εἰς δικαστικὸν ἔλεγχον, κρίσις τοῦ ἐργοδότη βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀπόλυσιν προσωπικοῦ ὡς «πλεονάζοντες». — Μόνοι ἀκυρότητες. (πλειοψ.). — (Υπαγωγή εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον. — Μὴ συγχωρητὴ καὶ μετὰ τὸ ἀπὸ 8.11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ καταχρηστικὴν δικαίωματος. — Ἀστικὸς Κώδιξ). (μειοψ.).

Τὸ γνωστὸν ζήτημα ἂν ἡ κρίσις τοῦ ἐργοδότη βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118/1945 περὶ πλεονάζοντος μισθωτοῦ — πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. (ΕΔ 5, 307) ἀπαλειψέως ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/1945 τῆς λέξεως «πλεονάζοντες», ὑπεκτετο εἰς τὴν δικαστικὴν ἔλεγχον (βλέπε σχετικῶς Α.Π. 178/1946, ΕΕΔ 5, 358, Α.Π. 209/1946, ΕΕΔ 5, 390), ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὴν πρόσφατον νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ ἀπασχολῇ τὴν δικαστηριακὴν πράξιν.

Οὕτω ἡ μειοψηφία τοῦ κατ' ἐφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς ἐπιχειρεῖ καὶ πάλιν νὰ ἐμφανίσῃ ὡς ὀρθοτέραν τὴν ἀτομὴν ὅτι στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945, ὡς εἶχε πρὸ τῆς διὰ τοῦ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 τροποποιήσεως, ἦτο ὁ πράγματι πλεονασμός τοῦ μισθωτοῦ, ὑποκείμενος εἰς τὴν δικαίαν καὶ ἀντικειμενικὴν κρίσιν τῶν δικαστηρίων.

Ὅ,τι ὁμῶς εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι ἡ σκέψις τῆς μειοψηφίας ὅτι καὶ μετὰ τὸ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946, τὸ ὁποῖον κατήγγησε τὴν διὰ τοῦ

Ν.Δ. 421/1941 μονιμότητα τῶν μισθωτῶν καὶ ἐπανάφερε τὸ σύστημα τῆς ἐλευθέρας καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν ἐπαυσε νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἢ ἀπαγόρευσις τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος κατὰ καταχρηστικὸν τρόπον, ἐφ' ὅσον ἀντιβαίνει καὶ εἰς ρητὰς διατάξεις τοῦ ἐν ἰσχύϊ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἀρθρ. 281 Ἀστικοῦ Κώδικος «ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐάν αὐτὴ ὑπερβαίῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρησιῶν ἡθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος» (πρβλ. περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἀρθροῦ 281 Α.Κ. Μπαλῆ, Γεν. Ἀρχαί τοῦ ἀστικοῦ δικαίου κατὰ τὸν Κώδικα, 1941, § 166, γενικώτερον δὲ Α. Διτσερόπουλον, Θέμ. Ν' σελ. 100 ἐπ. Ι. Καποδίστριαν, Θέμ. ΜΘ' 566 ἐπ. Α. Διτσερόπουλον, Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. γ' σελ. 101 ἐπ.).

Ἡ ἀσκήσις τοῦ κατ' ἐσχὸν κοινωνικοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐστηρῶς ἐντὸς τῶν νομίμως ἐπιτρεπομένων ὁρίων θὰ προφυλάξῃ τοὺς οἰκονομικῶς ἀσθενεῖς μισθωτοὺς ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῶν

ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτεία. Ἐάν τοῦναντίον ἤθελε χρηθῇ, ὅτι ὑπὸ τὸ πρόσημα τῆς ἐρμηνείας ὁ νομοθέτης εἰσήγαγε διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως νέον ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον μετ' ἀναδρομικῆς ἀπλῶς ἰσχύος, ἢ νέα αὐτὴ ἀναδρομικὴ διάταξις δὲν δύναται κατὰ τὴν πρόσφατον νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ὁλομ. 199/45) νὰ ἐπιπρεσθῇ τὰς ὑπὸ τὸ κράτος τῆς προγενεστερᾶς διατάξεως ἀσκηθείσας καὶ ἐκκρεμείς αἰτήσεις ἀκυρώσεως, ὡς αἰ ὑπὸ τῆς Α.Ε.Ρ. ἀσκηθείσας, αἰτινες κατετέθησαν εἰς τὸ Συμβ. ὕλου τῆς Ἐπικρατείας τὴν 16^η Ιανουαρίου τοῦ 1946 ὁλομ. 866 ἰσχύσαντο, ἀπὸ τῆς 26 ἰδίου μηνός. Βεβαίως αἱ αἰτήσεις ἀκυρώσεως τῆς Ε.Ε.Σ. κατετέθησαν μεταγενεστέρως, ἤτοι τὴν 2 Φεβρουαρίου, δεδομένου ὅμως ὅτι κατὰ τὸ ἀρθρ. 50 ν. 3713/28 ἡ δεχόμενη τὴν αἴτησιν ἀποφασίς ἀπαγγέλλει τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐπαγομένη νόμιμον αὐτῆς κατάργησιν ἐναντι πάντων, ἢ καὶ τῇ αἰτήσιν τῆς Α.Ε.Ρ. ἀκύρωσιν τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ἐνεργούσα ἐναντι πάντων, καθιστῶ ἄνευ ἀντικειμένου τὰς προσφυγὰς τῆς Ε.Ε.Σ.

Περὶ τοῦ ὅτι ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσα διάταξις τοῦ νόμου 866/46 δὲν εἶναι πράγματι ἐρμηνευτική, ἀλλὰ νέα διάταξις μετ' ἀναδρομικῆς ἀπλῶς ἰσχύος δὲν ὑτάχκει κατ' ἐμὲ ἀμφιβολία. Ἡ νομολογία τῶν ἡμετέρων δικαστηρίων ἰδίᾳ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅσον ὡς διοικ. δικαστηρίου, ὅσον καὶ ὡς διοικητικοῦ γνωμοδοτικοῦ συλλογικοῦ ὄργανον ἐπὶ τῶν σχεδίων κανονιστικῶν διαταγμάτων, εἶναι παγία, ὅτι δηλ. ἄνευ εἰδικῆς νομοθετικῆς διατάξεως δὲν δύναται τὰ κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ἐκδιδόμενα κανονιστικὰ διατάγματα, κατὰ μέτρον δὲ λόγον καὶ αἰ ὑπουργι-

καὶ ἀποφάσεις, νὰ θεσπίζωσι κανόνες μετ' ἀναδρομικῆς ἰσχύος. Τοιαύτη εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις δὲν περιέχεται ἐν τῷ νόμῳ 28/44, οὐδ' ἀσφαμέν τινὰ χρηνοῦσαν αὐθεντικῆς ἐρμηνείας περιέχει, κατ' ἐμὲ, ἀπο τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ νόμος οὗτος. Ὁ νόμος ὅθεν 866/46 δὲν εἶναι πράγματι ἐρμηνευτικός, ἀλλὰ θεοπίζει νέον ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον μετ' ἀναδρομικῆς ἀπλῶς ἰσχύος, ὅπερ διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους δὲν δύναται νὰ ἐπιπρεσθῇ τὰ ὑπὸ τῆς Α.Ε.Ρ. ἀσκηθείσας ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παλαιοῦ νόμου αἰτήσεις ἀκυρώσεως.

Οἱ τέλος ἀποκτείνει ἐκάστοτε εἰς τὸν ἐρμηνευτὴν καὶ τὸν δικαστὴν νὰ κρίνῃ ἐν ἡ ὡς ἐρμηνευτικὴ διατυπωμένη διάταξις εἶναι πράγματι ἐρμηνευτικὴ ἢ ἀναδρομικὴ ἀπλῶς, εἶναι νομίζω ἀναντίρρητον, ὡς ἔχει δεχθῇ διὰ προσφάτου νομολογίας του καὶ ὁ Ἀρειὸς Παιγος. Ἀναφέρωμεν τὰς ὑπ' ἀριθ. 32/44 καὶ 41/45 ἀποφάσεις αὐτοῦ, δι' ὧν ἐσκιώθη ὡς ἐξῆς. «μολονότι ὁ νόμος φέρεται ὡς ἐρμηνευτικός, μὴ διαλύων ὑπάρχουσας ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐρμηνευμένης διατάξεως, ἥτις εἶναι ἀπολύτως σαφής, ἀλλ' εἰσάγων κατ' οὐσίαν νέον ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον, εἰάγον τὴν συμπλήρωσιν ταύτης, ἔχει ὡς τοιοῦτος ἐφαρμογὴν μόνον αὐτὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του καὶ δὲν θίγει τὰ πρότερον κριθέντα διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεις».

Τούτων τεθέντων εἰσηγοῦμαι τὴν παραδοχὴν τῶν δύο αἰτήσεων τῆς Α.Ε.Ρ. καὶ ἀπόρριψιν τῆς τρίτης, ὡς καὶ τῶν αἰτήσεων τῆς Ε.Ε.Σ. ὡς ἄνευ ἀντικειμένου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 7 Μαρτίου 1946

Δ. Καρβελάς

Πάρεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας

ἀντικοινωνικῶν πράξεων, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦνται, εἰς περιπτώσεις τινάς, ὑπὸ συμφέρον παρὰν μόνον, ὡς ἐκ τοῦ οὐχὶ ἐντίμου ὑπολογισμοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ δικαιοῦχος ἐμπνέεται (Α. Διτξερόπουλου, Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου σελ. 225 σημ. 1) ἢ καὶ κατόπιν ἀποτόμου καὶ βαναύσου ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος (Α. Π. 207/1915, Θέμ. ΜΣΤ' 983).

Ἀποκ. ᾧ ὅθεν ἰδιαιτέραν ἀξίαν, ὡς πρώτη ἐκδήλωση τῶν κατευθύνσεων τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων, ἀπὸ δικαιοπλαστικῆς ἀπόψεως, ἡ σχολιαζομένη γνώμη τῆς μειοψηφίας τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1211/1946

Διαδικασία νόμου Γ2ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Π. Κριθαράς

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς κ. Ι. Παπαγρηγορίου
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Δασκαλόπουλος, Σ. Ἀβδούλος

Κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. 118/45, ὡς εἶχεν αὕτη πρὸ τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ ν.δ. τῆς 8-5-1946, ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ ἀναγραφόμενας προϋποθέσεις *Εἰ καί, ἡδύνατο τις εἰπεῖν*, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου διὰ τῆς ἐλαφρύνσεως τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τὸ προσωπικόν ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου τὴν ἀπασχόλησιν δὲν ἐπιτρέπει ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, προστετέθη εἰς τοὺς ἐν ἀρθρῷ 10 τοῦ ν.δ. 424/41 λόγους ἀπολύσεως καὶ ὁ λόγος τοῦ πλεονάζοντος (Α. Π. 154/1946 ΕΕΔ 1946. 338). Ἡ κρίσις περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς οὐσιαστικῆς ταύτης προϋποθέσεως, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ ὡς ἄνω νόμος εἶναι δημοσίας τάξεως, ἐπαφέθη μὲν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἐργοδότη, ἡ κρίσις τοῦ ὅμως αὐτῇ ὑπόκειται ἐν ἀμφισβήτησει εἰς τὸν ἑλεγχον τοῦ δικαστοῦ (Α. Π. 87/38 Θέμ. ΜΘ' 455), διότι ἡ ἀμφισβήτησις γεννᾷ ἰδιωτικὴν ὑπόθεσιν, ἣν ἀρμόδια νὰ κρίνουν εἶναι τὰ δικαστήρια, ὅπως ἀρμόδια εἶναι νὰ κρίνουν καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἄλλων τοῦ ἀρθρ. 10 τοῦ ν.δ. 424 λόγων ἀπολύσεως. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν κατέστη ἡ καταγγελία ἀναιτιώδης διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ καθεστώτος τοῦ ν. 2112, οἷδ' ἀνετράπη ἡ διὰ τοῦ ν.δ. 424/1941 καθιερωθεῖσα ὡς γενικὸς κανὼν (Διτξερόπουλος, Ἡ καταγγελία κτλ. σ. 8, Α. Π. 154/1946) οἷον ἐκ μόνιμοις τοῦ ἐργαζομένου. ἡ ἀποτελοῦσα τὴν ὥριμον ἐξέλιξιν προηγηθείσης νομοθεσίας (ἑσωτερ. κανονισμοί, ν. 1340, 6. 299/34, ν. περὶ παλ. πολεμιστῶν, ἀν. ν. 1652, συλλογ. συμβάσεις), δὲν συνάγεται δὲ ὅτι ἡθέλησε νὰ καταργήσῃ ταύτην ὁ νομοθέτης, ἐὰν δὲ προὔτιθετο τὴν κατάργησιν, θὰ ἐξέφραζετο σαφέστερον, ὡς ἔπραξε μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ν. δ. τῆς 8-5-1946, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ ἐπὶ ἀναιτιώδους καταγγελίας ὁ δικαστὴς θὰ κρίνῃ καὶ ἂν αὕτη ἐκινήθῃ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἀπενεμήθη τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὥστε νὰ μὴ ἐμφανίζεται ἡ ἀσκήσις τούτου ὡς καταχρηστική, διότι τὸ δίκαιον, ὅπερ ρυθμίζει τὴν ἀδιαχώριστον πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα ἐργασίαν ὡς κοινωνικὴν λειτουργίαν, δὲν

δύνανται ν' ἀνεχθῇ τὴν ἀσκήσιν τῆς καταγγελίας κατὰ τρόπον ἀντικοινωνικὸν καὶ ἀντικείμενον πρὸς τὰ χρηστά ἥθη (ἀρθρ. 281 Α. Κ., Διτξερόπουλος, Θ. ΝΒ' 356, Καποδίστριας Θ. ΜΒ' 569 Τοῦ ἰδίου. Ἡ καλὴ πίστις κτλ. Α. Ι. Δ. 1943, Πόρτολος. Ἡ ρύθμισις κτλ. σ. 365). Τὸ γεγονός ὅτι διὰ τοῦ ν. 118 ἐλήφθη πρόνοια πρὸς ἀσφάλισιν τῶν μισθωτῶν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας καὶ ὅτι περιωρίσθη τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη πρὸς ἐκλογὴν τοῦ προσλαμβανομένου προσωπικοῦ καὶ ὅτι ἐπιβάλλονται ὑποχρεώσεις καὶ εἰσφορὰι τοῦ ἐργοδότη, ἐναντι τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας, δὲν ὑποδηλοῖ ὅτι τὸ πλεονάζον δὲν ἀποτελεῖ οὐσιαστικὴν προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ἀλλὰ διὰ τῆς προνοίας ταύτης ὁ νομοθέτης ἐξεδήλωσε τὴν εὐμένειάν του ἐναντι τοῦ ἀπολυόμενου ὡς πλεονάζοντος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς λοιποὺς λόγους τοῦ ἀρθρ. 10 τοῦ ν.δ. 424, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν ὑπαιτίους λόγους ἀπολύσεως, ἡ δὲ ἐννοια τοῦ πλεονάζοντος καὶ τῶν ἄλλων λόγων τοῦ ἀρθρ. 10 τοῦ ν.δ. 424 δὲν εἶναι ταυτόσημος πρὸς τὴν πραγματικὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν.δ. 424, ἥτις ὑπάρχει κατὰ τὸν ν. 1085/42 ὅταν ἐξηγητήθησαν τὰ ρευστὰ ἢ ρευστοποιήσιμα κεφάλαια τῆς ἐταιρείας, περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὁποίας ἡ κρίσις εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς δημοσίας Ἀρχάς ἢ ἐπιτροπὰς. Κατὰ τὴν κρίσιν οὖν ὡς τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἐκ τῶν ὡς ἄνω τῶν νόμου ὁρισμῶν σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ν. 118/45 διεπομένων καταγγελιῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἡ μὲν κρίσις ὅτι ὁ ἀπολυόμενος τῆς ὑπηρεσίας μισθωτὸς εἶναι πράγματι πλεονάζων διὰ τὴν ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαρκείαν τοῦ ἀπομεινάντος, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ, ἀπρόσκοπτον ἐξακολουθήσῃ τῶν ἐργασιῶν τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπαφέθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐκτίμησιν τοῦ ἐργοδότη, τῆς ἐν τούτῳ κρίσεως τοῦ μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἑλεγχον τοῦ δικαστηρίου, ἀκυρότης δὲ τῆς καταγγελίας ἐπέρχεται μόνον εἰς τὰς ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων καθοριζόμενας περιπτώσεις, ἥτοι ἂν αὕτη δὲν ἐγένετο ἐγγράφως ἢ δὲν κατεβλήθη ἡ κατὰ τὸν ν. 2112 ὡς ἄνω ὁριζομένη ἀποζημίωσις ἢ δὲ ἀνγγελθῇ ἐμπροθέσμως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη αὕτη εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ, ὃν προέθετο ὁ ν. 118, τῆς δημιουργίας τουτέστι εὐνοϊκωτέρων διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις συνθηκῶν πρὸς ἐπανάληψιν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ διακοπεισῶν ἢ περιορισθῶν ἐργασιῶν διὰ τῆς ἀποσυμφορήσεως τοῦ δυσαναλόγου πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως προσωπικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς προνοίας ἣν διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ἔλαβεν ὁ νομοθέτης πρὸς ἀποτροπὴν ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν ἀπολύσεως προσωπικοῦ, διὰ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότη ὅπως ἀφ' ἐνδομὲν καταβάλλῃ οὗτος δι' ἑκαστὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν ἀνάλογον εἰσφορὰν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ἐξ οὗ καὶ ἐπιδoteῖται ὁ ἀπολυόμενος, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὅπως προσλαμβάνῃ ἐν μέλλοντι τοὺς τυχόν ἀναγκαζομένους εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ μισθωτοὺς μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας, μὴ δικαιοῦμενος ὅπως ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀπολυθέντα δι' ἄλλου κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν, ἐπὶ ἀπειλῇ τῶν ἐν τῷ ἀρ.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ Ν. 2112 ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ ΕΓΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Προθεσμία άσκήσεως άγωγής έκ τοῦ Ν. 118/1945.—'Υπολογισμός της άποζημιώσεως Ν. 2112.

Πλήρωσις της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας κατά τὸ άρθρ. 9 Ν. 118/1945.—Μὴ ἐφαρμογὴ προθεσμίας άσκήσεως άγωγής εἰς ἀπολύσεις τοῦ νόμου 118/1945.—'Αναγκαία διὰ τὴν ἀπόσβεσιν της ἐνοχῆς, εἰς περιπτώσιν ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποδοχὴν τῆς παροχῆς, ἡ δικαστικὴ παρακατάθεσις της ἀποζημιώσεως.—'Υπολογισμός της ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς.

Τὸ κατ' ἐφεσιν δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς νεωτάτης αὐτῆς ἀποφάσεώς του πραγματεύεται ἐπὶ ἐνδιαφερόντων ζητημάτων, τὰ ὅποια προκύπτουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας κλπ.» (βλέπε κωδικοποιήσιν εἰς ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.).

Τὰ ζητήματα εἶναι α) ἂν δι' ἀπολύσεις γενομένας κατὰ παράβασιν τοῦ άρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ άρθρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως κλπ.», (ΕΕΔ 5, 284) ἐφαρμόζεται ἡ τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία τοῦ άρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943· β) ἂν διὰ τὴν πληρωσιν τοῦ ὄρου «καταβολή» τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν κλπ.», ἡ ὅποια θεσπίζεται ὡς οὐσιαστικὸν στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 118/1945, ἀπαιτεῖται, ἐν ἀρνήσει τοῦ μισθωτοῦ νὰ παραλάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ἡ δικαστικὴ παρακατάθεσις αὐτῆς γ) ἂν διὰ τὸν ὑπολογισμόν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 θὰ

ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὁ χρόνος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας ἢ ὁ χρόνος τῆς καταβολῆς.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος, πρὸς τὴν διὰ προσφάτου ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 154/46, ΕΕΔ 5, 338) γενομένην δεκτὴν ἀποφιν περὶ ἐφαρμογῆς τῆς τριμηνος προθεσμίας καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ παραβασιν τοῦ άρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 ἀπολύσεων, τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεώς του ἀκολουθεῖ καὶ πάλιν τὴν ἀντίθετον καὶ μᾶλλον κρατήσασαν εἰς τὴν δικαστηρικὴν πράξιν—πρὸ τῆς ἀρεοπαγίτικῆς ἀποφάσεως—ἀποφιν, νομίζομεν δὲ ὅτι ὁρθῶς ἀποφαινεται βάσει τῶν πρὸ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 νομοθετικῶν κειμένων (βλέπε ἐξαιρητικῶς ἐνδιαφερόσαν καὶ διαφωτιστικὴν γνωμοδοτήσιν τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν *Δ. Λιτζερόπουλου*, ἀνωτέρω σελ. 418).

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ζητήματος τὸ Πρωτοδικεῖον, ὁρθῶς ἐφαρμόζον τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ἀποφινεται, ὅτι διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ ὅρος τῆς «καταβολῆς» τοῦ άρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 καὶ νὰ θεωρηθῇ ἀπο ταύτης ἐγκυρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εργασίας ἀπαιτεῖται ὅχι μόνον προσφορὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἀλλὰ καὶ δημοσίαι παρακατάθεσις ἐν ἀρνήσει τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παραλαβὴν (Οὐὼ καὶ Πρωτοδικ. Ἀθηνῶν 931/1946, ΕΕΔ 4, 301, ἐνθα καὶ εἰσαγωγικά σχόλια μ.ε. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4793/45, ΕΕΔ 4, 566). Πρβλ. καὶ Α.Π. 186/1934, ΕΕΝ α' σελ. 459, *Καλλιγὰ*, Ἐνοχ. § 317, *Μομφερράτου*, Ἐνοχ. § 307, ἀντίθετος, χωρὶς ἐρεισμά οὐτε εἰς τὸν νομον 118/1945, οὐτε εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου ἢ εἰρηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ ἀπο 8/11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 κλπ.» ΕΕΔ 5, 284).

Εἰς ὅ, τι ὅμως θὰ ἡδύνατο νὰ διαφωνήσῃ τις πρὸς τὴν πρωτοδικεϊακὴν ἀπόφασιν, εἶναι ἐλὶ τῆς ἀιόψεως ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 θὰ γίνῃ λαμβινομένου ὑπ' ὄψει τοῦ χρόνου τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ὅχι τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας.

Ἀναμφιβόλως διὰ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς (ex nunc) καθίσταται ἐγκυρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εργασίας (σφ. διαιτύπασιν τοῦ άρθρου 9 τοῦ Ν. 118/1945 «ἀφ' ἧς καταβλήθῃ...»).

Ἡ θεωρία τῆς μὴ ἀαδριμικῆς τελειώσεως τῆς καταγγελίας διὰ τῆς ἐπελεύσεως τῶν θεωρουμένων τῶν κύρους αὐτῆς νομικῶν γεγονότων ἴσχυε καὶ διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως εργασίας ἐκ τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν. 765/1943 (βλέπε ἀρθρ. 2 § 2 ν. 765/1943, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 1, 616, ΕΕΔ 1, 714, *Β. Βιτσαξήν*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εργασίας κατὰ τὸν νόμον 765/1943 σελ. 59).

Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ν.

ἄρθρ. 9 § 4 κυρώσεων. Ἐπὶ πᾶσι τούτοις καὶ τὸ ὅτι ὁ ν. 118/45 ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ν. 2000/39, ν.δ. 424/41, 1083/42, δι' ὧν ἡ ὥς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων κρίσις περὶ ἐπιβολῆς τοῦ συστήματος τῆς ἐκ περιτροπῆς εργασίας ἢ τῆς ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἀντιτίθεται εἰς δημοσίαν Ἀρχὰς ἢ ἐπιτροπὰς οὐδένα ἐκ τούτων τῶν περιορισμῶν ἐθεσεν εἰς τὸν ἐργοδότην, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ὡς ἄνω ἐκδοχῆς (Α.Π. 178/1946). Μετὰ ταῦτα ὁ δικάσας ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν πρωτοδικὴς, ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ πρὸς τὰ ἐκτεθέντα ἐρμηνευτικῇ ἐκδοχῇ τοῦ άρθρ. 9 τοῦ ν. 118, δεξάμενος ὅτι ἡ κρίσις τοῦ ἐργοδότητος περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἀπολυόμενος τῆς ὑπηρεσίας μισθωτὸς εἶναι πράγματι πλεονάζων, ὑπόκειται εἰς τὸν ἐλεγχον τοῦ δικαστηρίου τούτου, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ οὐτῶς κρίνας καὶ ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἐνστάσεώς της, καθ' ἣν ἡ μετὰ τῆς ἐφεισιβλήτου σύμβασιν εργασίας ἀορίστου χρόνου διαρκείας καταγγέλθη ὑπ' αὐτῆς ἐγγράφως καὶ νομοτύπως, ἅτε ταύτης οὐσῆς κατὰ τὴν κρίσιν της πλεοναζούσης, εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ὁποίας ἐχώρησε καὶ κατ' οὐσίαν, ἀπορρίψας μετ' ἐκτίμησιν τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων ταύτην ὡς ἀβάσιμον καὶ δεξάμενος ὡς βάσιμον τὴν ἀγωγὴν, δι' ἧς ἡ ἐφεισιβλήτος ἐπιδιώκει τὴν ἀπόληψιν τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως της μισθῶν, ἐσφάλλετο καὶ ἐξαφανιστέα ἡ ἐκκαλουμένη καθίσταται κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἐφέσεως.

2112, ή οποία, κατά την βασικήν άρχήν του νόμου 2112, όφείλεια διά την άπρoειδοποίητον καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, θά μετατοπισθῇ, διά την εξεύρεσιν του νομίμου μεγέθους της, από του χρόνου της καταγγελίας εις τόν χρόνον της καταβολής αυτής, άφου άλλωστε, κατά την όρθήν έρμηνείαν του ν. 2112, διά την προειδοποίησιν καί, έν έλλείψει αυτής, διά τόν ύπολογισμόν της άποζημιώσεως του νόμου 2112 θά ληφθῇ ύπ' όψει ο χρόνος μέχρι της τακτικής ή άτάκτου (άνευ προειδοποιήσεως) καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας (Α Π. 329/1939, βλέπε καί ΕΕΔ 4, 192).

Εξ άλλου καί κατά τό άρθρ. 9 του νόμου 118/1945 ο ύπολογισμός της άποζημιώσεως του νόμου 2112 γίνεται βάσει των άποδοχών του τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους άπασχολήσεως, ως τελευταίος δέ μήν, έν άρμονία προς την άμέσως προηγούμενήν διατύπωσιν του νόμου, νοείται ο μήν της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.

Με την έκδοχήν αυτήν άποφεύγεται καί τό εξής άτοπον: Μισθωτός άποδεχόμενος, κατά την άποψιν της σχετικής άκυρότητας της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, την αλoυσιν αύτου ως έγκυρον (πρβλ. Α. Διτξεροπούλου, 'Η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας μετά τό Ν. Δ. 424/1941 σελ. 66 σιμ. 49). θά ύποχρεωθῇ φυσικά νά λάβῃ την άποζημιώσιν του ν. 2112/1920, ως όρίζεται, κατά τόν χρόνον της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας καί εις την αυτήν περίπτωσιν μισθωτός, μη παραιτούμενος της έκ του ν. 118/1945 άκυρότητας της καταγγελίας, θά πληρωθῇ με την άποζημιώσιν του ν. 2112, όση θά είναι κατά τόν χρόνον της καταβολής καί ή οποία λόγω π.χ. συμπληρώσεως μεγαλύτερου χρόνου ύπηρεσίας ή αύξήσεως των άποδοχών, ένδέχεται νά είναι πολύ μεγαλύτερα.

Πρωτοδικείου 'Αθηνών 4445/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. Χ. Σιδεράτος

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. Χ. Καραμανλής

Δικηγόροι οί κ. κ. Α. Οικονόμου, Δ. Τρίμης

Τόσον έκ του περιεχομένου της άγωγής, όσον καί έκ των ίσχυρισμών της έκκαλούσης έναγομένης, βεβαιούμενων έκ των προσαγομένων έγγραφων προκύπτει, ότι ο έφείλβητος ένάγων απέλυθη της εργασίας του, καταγγελλεισ της ύπαλληλικής συμβάσεως, βάσει του νόμου 118, αί διατάξεις του όποίου, μη όρίζουσιν άπροθεσμίαν τινά προς έγερσιν άγωγής άκυρότητας των επί τη βάσει των διατάξεων αυτού γενομένων καταγγελιών της εργασιακής συμβάσεως, μετά παρέλευσιν της όποιās νά απόλλυται τό τοιοϋτο δικαίωμα του άπολυθέντος, δέν έπηρεάζουσιν την προκειμένην άγωγήν, έγερθεΐσαν μετά πάροδον τετραμήνου, τοσοϋτο μάλλον, καθόσον, δεδομένου ότι κατά την διάταξιν του άρθρ. 9 έδάφ. 1 του ν. 118 ή καταγγελία ή κατά τας διατάξεις του νόμου τούτου γενομένη διά τούς κατωτέρω έκτιθεμένους λόγους, πληροϋται άφ' ής καταβληθῇ τῷ άπολυμένῳ ή κατά τόν νόμον 2112 άποζημιώσις, ήτις, ως προκύπτει εξ άποδεικτικού δ.κ. κλητήρος, έγένητο τήν 11 'Ιουλίου 1945, έκτοτε δέ μέχρι της άγωγής δέν παρήλθεν ούτε ή υπό της έκκαλούσης έπικαλούμένη προς ύποστήριξιν της περί παραγραφής ένστάσεως της τρίμηνος προθεσμία του Ν. Δ. 424, ως τοϋτο έτροποποιήθη υπό του νόμου 765. Συνεπώς όρθως ο κατά

πρωτον βαθμόν δικάσας δικαστής άπέρριψε την περί παραγραφής ένστασιν της έκκαλούσης καί άπορριπτέος ο πρώτος λόγος της κρινομένης έφέσεως ως άβάσιμος.

Ός σαφώς προκύπτει έκ της διατάξεως του άρθρου 9 έδ. 1 του νόμου 118 ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, ή γενομένη υπό των έπιχειρήσεων των ύπαγομένων εις τας διατάξεις του νόμου τούτου, έν αίς καί ή έκκαλούσα, διά νά ή έγκυρος, άπαιτείται, πλην των λοιπών όριζομένων διατυπώσεων, νά καταβληθῇ εξ όλoκληρου ή κατά τόν νόμον 2112 όριζομένη άποζημιώσις διά την περίπτωσιν της άπρoειδοποίητου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας. 'Αξιοϋντος δέ του νόμου καταβολήν, ήτοι νόμιμον τρόπον άποσβέσεως της έκ της εργασιακής συμβάσεως ένοχής, δέν άρκει προσφορά της όφειλομένης παροχής, άλλ' άπαιτείται, έν περιπτώσει δυστροπίας του άντισυμβαλλομένου πιστωτού εις άποδοχήν της πλήρους παροχής καί προς άποφυγήν των έκ της ύπερμερίας συνεπειών νά έπακολουθήσῃ δικαστική παρακατάθεσις της όφειλής, ήτις μόνη άιαπληροί την καταβολήν. 'Οθεν, όρίζοντας του νόμου ότι από της καταβολής καθίσταται έγκυρος ή γενομένη καταγγελία της συμβάσεως, μη άρκούσης μόνον της προσφοράς, ως όρθως άπεφήνατο καί ο κατά πρωτον βαθμόν δικάσας δικαστής, άπορριπτέος ως άβάσιμος άποβαίνει καί ο δεύτερος λόγος της υπό κρίσιν έφέσεως.

Έκ του συνδυασμού των διατάξεων της παραγρ. 1 του άρθρου 9 του Νόμου 118 προκύπτει, ότι ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας δέον νά γίνεται έγγραφως καί ότι εις τούς άπολυομένους καταβάλλεται ή άποζημιώσις του νόμου 2112 διά την περίπτωσιν άπρoειδοποίητου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, του ύπολογισμού γινομένου βάσει των άποδοχών του τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους άπασχολήσεως, θεωρείται δέ ή καταγγελία έγκυρος άφ' ής καταβληθῇ εξ όλoκληρου ή άποζημιώσις, σαφώς συνάγεται, ότι ή άποζημιώσις θά ύπολογισθῇ επί τη βάσει του μισθού του τελευταίου μηνός της καταγγελίας καί ήτις θεωρείται συντελεσθεΐσα άφ' ής καταβληθῇ εξ όλoκληρου ή άποζημιώσις, μέχρι δέ του χρόνου τούτου της καταβολής έξακολουθεΐ ύφισταμένη ή έννομος σχέση της εργασιακής συμβάσεως, εξ' ής άπορρέει τό δικαίωμα του άπολυτέος όπως αίτήσεται τας άποδοχάς του μέχρι του χρόνου της καταβολής της άποζημιώσεως, καίτοι μη παρέχοντος τας ύπηρεσίας του, ατε τούτου γενομένου εξ ύπαιτιότητος του εργοδότη. Κατά ταϋτα, βεβαιούμενων έκ της διαδικασίας ότι ή καταγγελία της ύπαλληλικής συμβάσεως έγένητο μέν τήν 27 Μαρτίου 1945, ή παρακατάθεσις όμως της άποζημιώσεως έγένητο τήν 11 'Ιουλίου 1945 έδει, όπως ή άποζημιώσις ύπολογισθῇ βάσει των άποδοχών του 'Ιουλίου, μη γενομένων όμως τούτου ή απόλυσις είναι άκυρος καί ο ένάγων δικαιούται των άποδοχών 'Απριλίου—'Ιουλίου 1945 ως αϋται καθωρίσθησαν διά των ύπ' αριθ. 7200/45, 2770/45 καί 12100/45 ύπουργικών αποφάσεων, ήτοι δραχ. 14000 δι' έκαστον τών μηνών 'Απριλίου καί Μαΐου καί δραχ. 20 000 δι' έκαστον τών μηνών 'Ιουνίου καί 'Ιουλίου, λαμβανομένων ύπ' όψει των προσφερομένων ύπηρεσιών του ένάγοντος καί του χρόνου της ύπηρεσίας του, πλην δραχ. 31097, ως όμολογεί ο ένάγων, ότι έλαβε κατά

ΕΝΝΟΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΝ

Καταχρηστική άσκησης του δικαιώματος ελευθέρως ἀπολύσεως μισθωτῶν.

Διακριτικά γνωρίσματα ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως.—“Εννεοῖα δι’ ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. Δ. 424/1941.—“Αναγκαῖα ἢ ὑπαρξίς οἰκονομικῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἔργου κατὰ τὰς μεθόδους τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως.—Μὴ ὑπαγωγή εἰς ταύτην τῶν Σωματείων.

Κατὰ διάσπασιν τῆς νομολογιακῆς ἀπόψεως ὅτι καὶ τὰ σωματεία, ὑπὸ τὴν εὐρυτάτην ἐννοίαν, ὅφ’ ἣν ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς τὸ Ν. Δ. 424/1941 οἱ ὅροι «ἐπιχειρήσεις» καὶ «ἐκμεταλλεύσεις» ὑπῆρχον εἰς τοὺς περιορισμοὺς ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν τῶν (βλέπε ἀντὶ πάσης ἄλλης Πρωτοδικτικῆς Ἀθηνῶν 1327/1944, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Καραμάνος. (ΕΕΔ 3, 354), ἀπόψεως, ἣτις ἐδιδάχθη καὶ ὑπὸ τῆς θεωρίας (πρβλ. Α. Λιτξεροπούλου, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν. Δ. 424/1941 σελ. 14 καὶ ἐπ. Α. Χατζηδάκη, Μισθωτός, ἐπιγείυσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ΕΕΔ 2, 292), ἢ κατωτέρω ἐνδιαφέρουσα πάντως διὰ τὴν πολλὴν κατωμερῆ, ἀπὸ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως, ἐπεξεργασίαν τῶν ὄρων, συνδυάζει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ἐκ τῆς ὑπάρξεως μεθόδων ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως μὲ οἰκονομικοὺς σκοποὺς, παρὰ τῷ Σωματείῳ.

Εἶναι ἀμφισβητήσιμος, ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἐρμηνείαν τῶν ὄρων, οἱ ὅποιοι ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς τὸ Ν. Δ. 424/1941, ἢ ὀρθοῦς τῆς νέας αὐτῆς ἀπόψεως τῆς πρωτοδικτικῆς ἀποφάσεως. Ἡ ἀξία ὁμως τῶν ἐπιχειρημάτων τῆς ἐνδιαφέρει διὰ τὴν μελέτην τοῦ ὅλου προβλήματος.

Ἐξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ διαφύγῃ τῆς προσοχῆς τοῦτο τὸ ἰδιαιτέρως καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ἐνδιαφέρον: Ἡ πρωτοδικτικὴ ἀπόφασις ἀνιγνωρίζει, κατ’ ἀρχήν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀπολύσεως, ἢ ὅποια ρυθμίζει ἤδη μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Ν. Δ. 424/1941 τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν, ἐφαρμοσίμον τὴν ἀρχὴν τῆς καταχρηστικῆς δικαιοῦτος (περὶ οὗ βλέπε ἀνωτέρω σελ. 429).

Πρωτοδικτοῦ Ἀθηνῶν 5169/1946

Διαδικασία νόμου ΓΣΟΔ’

Πρωτοδίκης ὁ κ. Σ. Γάγγας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Φωτιάδης, Κ. Δημάκης

Ὁ ἐνάγων, ὑπάλληλος τοῦ Σωματείου τοῦ Ἑργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, ἀπελύθη, ἰσχυριζόμενος δὲ ὅτι ἡ ἀπόλυσίς του εἶναι ἄκυρος, καθὼς ἀπαγορευο-

μένη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. 765/43, διώκει τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ ἐφεξῆς μισθῶν.

Τὸ ἐναγόμενον ἀρνεῖται μίαν τῶν προϋποθέσεων, ὅφ’ ὧς ἰσχύει ἡ ὡς ἄνω ἀπαγόρευσις, καὶ δὴ τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ἐφ’ ὧν καὶ μόνον ὁργανισμῶν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ θεσπίζον τὴν ἀπαγόρευσιν Ν. Δ. 424/41, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 765/43.

Πράγματι δὲ ἐπιχειρήσεις δὲν εἶναι, δεδομένου ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ νομοθεσίᾳ, ἡ ὡς ἄνω λέξις χρησιμοποιεῖται, διὰ νὰ ὑποδηλώσῃ τὴν ὁργάνωσιν ἐκείνην ἣτις συγκεντρώνουσα ὑπὸ ἐνιαίαν διεύθυνσιν τοὺς συντελεστὰς τῆς παραγωγῆς καὶ ὑπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ ἀνυπαρβάνοντος τὴν συγκέντρωσιν αὐτῶν, ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀπόκτησιν κέρδους διὰ τῆς κατασκευῆς καὶ διαθέσεως ἐπ’ ἀνταλλάγματι τοῦ παραγομένου οἰκονομικοῦ ἀγαθοῦ. Ἐνῶ ἐν προκειμένῳ ἰδίᾳ ἡ ἀπόκτησις κέρδους ὄχι μόνον δὲν εὐρίσκεται, καθὰ συνομολογεῖται, μετὰ τῶν σκοπῶν τοῦ ἐναγομένου ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου, ἀλλὰ καὶ ῥητῶς ἀπαγορεύεται διὰ τῶν ἀρθρῶν 19 καὶ 20 τοῦ Ν. 281 περὶ Σωματείων, μὴ καταργηθέντων διὰ τοῦ ἀρθροῦ 12 τοῦ Α. Ν. 2783/40 καὶ ἐτοιμένως ἰσχυρότων καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἣτις μεταφορικῶς σημαίνει τὴν χρησιμοποίησιν ὠρισμένων μέσων διὰ τὴν ἐπίτευξιν ὠρισμένων ὠφελημάτων, αὕτη χρησιμεύει ἐν τῇ νομοθεσίᾳ, διὰ νὰ ὑποδηλώσῃ δύο ἐννοίας, ἀφ’ ἑνὸς μὲν τὴν τεχνικὴν λειτουργίαν τῆς παραγωγῆς, τὴν χρησιμοποίησιν δηλαδὴ τῶν συντελεστῶν αὐτῆς ὑπὸ ἐνιαίαν διεύθυνσιν διὰ τὴν δημιουργίαν οἰκονομικοῦ ἀγαθοῦ (εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ ὁποίου περιλαμβάνεται καὶ ἡ παροχὴ ὑπηρεσιῶν πρὸς ἱκανοποίησιν βιωτικῆς ἀνάγκης), ἀφ’ ἑτέρου δὲ τὴν οἰκονομικὴν ἀποψιν αὐτῆς, τὴν προσπάθειαν δηλονότι ἀποκτιήσεως ἰσαξίου ἢ ὑπεραξίου ἀνταλλάγματος ἐναντὶ τῆς παροχῆς τοῦ οἰκονομικοῦ ἀγαθοῦ.

Ἀμφότεραι αἱ ἐννοιαί αὗται περιλαμβάνονται

τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα καὶ αἵτινες δέον νὰ ἀφαίρεθῶσιν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τῶν μηνῶν Ἀπριλίου—Ἰουλίου 1945.

Οὕτω δὲ ἀποφανθεὶς καὶ ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας δικαστὴς καὶ θεωρήσας τὴν γενομένην καταγγελίαν ἄκυρον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ καταβλητέα κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ τοῦ μηνός Ἰουλίου 1945, καθ’ ὃν ἐγένετο ἡ παρακατάθεσις, καὶ οὐχὶ τοῦ μηνός Μαρτίου 1945, καθ’ ὃν ἐγένετο ἡ ἔγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ θεωρήσας τὴν καταγγελίαν ἄκυρον καὶ κατὰ συνείπειαν τοῦτο ὡς ἐξακολουθητικῶς ὀφισταμένην τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν, ὑπεχρέωσε τὴν ἐκκαλοῦσαν νὰ καταβάλῃ τοὺς ἐφεξῆς μισθοὺς τοῦ ἐφεοιβλήτου ἐνάγοντος, ὑποχρεώσας ταύτην εἰς τὴν καταβολὴν τῶν μέχρι τῆς ἀγωγῆς μι-

σθῶν, ὁρῶς ἐκρίνε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ἐλέγχεται ὁ τάναντις ὑποστηριζῶν τρίτος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως.

Κατὰ τὴν ἡγουμένην σκέψιν ἡ ἐκκαλοῦσα εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν μέχρι καὶ τοῦ Ἰουλίου 1945 μισθῶν τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου, καθόσον οὗτος προσέφερε μὲν τὰς ὑπηρεσίας του, πλην αὐταὶ δὲν ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης ἐναγομένης, διαμνησάσης τῷ ἐνάγοντι ὅτι ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1945 ἀπέλυσε τοῦτον τῆς ὑπηρεσίας, ὁρῶς ὅθεν ὁ πρωτόδικος δικαστὴς ὑπεχρέωσε τὴν ἐκκαλοῦσαν εἰς τὴν καταβολὴν τῶν μισθῶν τούτων καὶ ἀπορριπτέος ἀποβαίνει ὁ τέταρτος καὶ τελευταῖος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως. Κριθέντων ὅθεν ἀβασίμων πάντων τῶν λόγων, ἐφ’ ὧν ἐρείδεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἐφεσις, δέον ὅπως καὶ αὕτη ἀπορριφθῇ κατ’ οὐσίαν ὡς ἀβάσιμος.

βεβαίως εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν, ἔχουν ὅμως καὶ ἰδίαν αὐτοπαρξίαν, τόσον ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐπιχείρησιν, ὅσον καὶ μεταξὺ ταν. Διότι εἶναι δυνατόν νὰ ὑφίσταται τεχνικὴ ἐκμετάλλευσις, παραγωγικὴ ὁργάνωσις, ἐπομένως, ἀποσκοποῦσα τὴν ἱκανοποίησιν βιοτικῆς ἀνάγκης διὰ τοῦ ὑπ' αὐτῆς παρεχομένου ἀγαθοῦ, χωρὶς οὕτως τὸν ἀπώτερον οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ κέρδους καὶ χωρὶς ἀκόμη τὸν ἀπώτερον σκοπὸν τῆς ἀποκτῆσεως, ἔστω καὶ ἰσαξίον μόνον πρὸς τὰς καταναλωθείσας ἀξίας ἀνταλλάγματος, ὅπως εἰς τὴν περιπτώσειν παροχῆς τοῦ παραγομένου ἀγαθοῦ, δωρεαὶ δι' ἰδεολογικοῦ σκοποῦς. Ὅπως εἶναι δυνατόν νὰ ὑφίσταται παραγωγικὴ ὁργάνωσις, μὴ ἀποβλέπουσα μὲν εἰς τὴν ἀτοκήσιν κέρδους, τὴν ἀπόκτησιν δηλονότι πλεονάσματος πρὸς σχηματισμὸν περιουσίας πρὸς ἀπόκτησιν ἰδιωτικῶν κεφαλαίων, ἀποβλέπουσα ὅμως πάντως εἰς τὴν ἐπιτευξὶν ἀνταλλάγματος ἰσαξίον ἢ καὶ ὑπερβαίνοντος τὰς καταναλωθείσας ἀξίας. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ἡ διαφορά πρὸς τὴν τεχνικὴν λειτουργίαν τῆς παραγωγῆς, τὴν ὑπὸ τεχνικὴν ἔννοιαν ἐκμετάλλουσιν, συνίσταται εἰς τὸ ὅτι εἰς ἐκείνην δὲν ὑφίσταται ἐπιδίωξις, πρὸς δὲ τὴν ἐπιχειρήσιν εἰς τὸ ὅτι ἡ ἀπόκτησις τοῦ ἀνταλλάγματος δὲν ἀποβλέπει εἰς τὸν σχηματισμὸν ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου, ἀλλ' εἰς τὴν κάλυψιν ἁπλῶς τῶν δαπανῶν παραγωγῆς, εἴτε καὶ εἰς τὴν ἀπόκτησιν πλεονάσματος, διατεθειμένου ὅμως οὐχὶ διὰ ν' ἀποτελέσῃ πηγὴν προσόδου ὑπὲρ τοῦ ἐπιχειρηματίου, ἀλλὰ διὰ τὴν περαιτέρω ἐξυπηρέτησιν τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἐφαρμόζονται πολλάκις αἱ μέθοδοι τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, καθ' ὅς ἡ τιμὴ τοῦ παραγομένου ἀγαθοῦ δέον νὰ μὴ εἶναι τοῦλάχιστον μικροτέρα τῶν ἀπαιτηθεισῶν διὰ τὴν παραγωγὴν δαπανῶν, ἀντιθέτως δὲ ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατόν μεγαλύτερα αὐτῶν διὰ διαφόρους ὅμως ἢ ἐκείνην σκοποῦς, οἵτινες καὶ καθορίζουν ἐκάστοτε τὸ μέγεθος τοῦ ἐπιδιωκομένου ἀνταλλάγματος.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ἐναγόμενον σωματεῖον ἐπιδιώκει ἰδεολογικοῦς σκοποῦς, ὅπως ἡ ἀνάπτυξις ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν σωματείων, ἡ δημιουργία ἐργατικῆς συνειδήσεως, ἡ μετριοφύθμις τοῦ κοινωνικοῦ συστήματος (κατάπλησις τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ὁμοῖόν του καὶ ἐθνικοποίησης τῶν μέσων παραγωγῆς) καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας. Πρὸς ἐπιτηρίαν ὅμως τῶν σκοπῶν τούτων, χρησιμοποιοεῖ πρὸς τοῦτο ὅλικά ἀγαθὰ καὶ ἐργασίαν διαφόρων προσώπων, ἀποβλέπον εἰς τὴν παροχὴν ὠρισμένων ὑπηρεσιῶν πρὸς τὰ μέλη μιᾶς ὠρισμένης τάξεως, τοὺς ἐργάτας, ἱκανοποιούντων βιωτικὰς αὐτῶν ἀνάγκας, διὰ τῆς ἱκανοποίησης τῶν ὁποίων προάγονται οἱ γενικώτεροι ἰδεολογικοὶ σκοποὶ τοῦ σωματείου. Οὕτω ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξασφάλισιν μορφωτικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, ὡς καὶ λαϊκῆς βιβλιοθήκης, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν βιοτικὴν ἀνάγκην τῆς μορφώσεως, ὡς καὶ εἰς τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ὡς διατητοῦ διὰ τὰς μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν σωματείων διαφοράς. Ἐπὶ πλέον συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 22 § γ' τοῦ αὐτοῦ νόμου, διατηρεῖ γραφεῖον παροχῆς δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τέλος διὰ διαφόρων μέσων ἀποβλέπει εἰς τὴν νηρυαγωγίαν τῶν ἐργατῶν ἢ τὴν κατὰ διαφόρους τρόπους διευκόλυνσιν αὐτῶν καὶ διὰ τῆς παροχῆς δωρεάν στέγης εἰς τὰ ἐργατικά σωματεία, αἰθουσῶν διαλέξεων κλπ. Γενικῶς εἰπεῖν τὸ ἐναγόμενον σωματεῖον παρέχει, χάριν τῶν γενικωτέρων σκοπῶν, ὡς διεγράφησαν ἀνωτέρω, ὠρισμένα ἀγαθὰ ἢ ὑπηρεσίας πρὸς τοὺς ἐργάτας καὶ τὰ σωματεία αὐτῶν χρησιμοποιοῦν πρὸς τοῦτο, διὰ τὴν ἐπιτευξὶν δηλονότι παραγωγικοῦ τεχνικοῦ ἀποτελέσματος,

τοῦ, ὁργάνωσιν συγκεντροῦσαν ὑπὸ ἐνιαίαν διεύθυνσιν τοὺς συντελεστάς τῆς παραγωγῆς. Ἐπομένως, τεχνικῶς, ἀποτελεῖ ἐκμετάλλευσιν, οὐχὶ ὅμως καὶ οἰκονομικῶς, ἀφοῦ δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐπίτευξιν περαιτέρω οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος, δὲν ἀποβλέπει δηλονότι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὡς ἄνω ἀγαθῶν ἐπὶ παροχῇ ἀνταλλάγματος ἰσοῦ ἢ καὶ ἀνωτέρου πρὸς τὰς καταναλωθείσας ἀξίας, ἔστω καὶ χωρὶς τὸν ἀπώτερον σκοπὸν τῆς ἀποκτῆσεως κέρδους, πρὸς σχηματισμὸν ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου, ἀλλὰ διατεθεῖ ταῦτα εἰς ὠρισμένην τάξιν ἀνευ ἀνταλλάγματος χάριν τῶν γενικωτέρων σκοπῶν, καλύπτον τὰς δαπάνας παροχῆς αὐτῶν ἐκ τῶν εἰσφορῶν τῶν μελῶν του καὶ τῶν εἰσοδημάτων τῆς περιουσίας του.

Οὕτω ἡ ὑπαγωγή ἢ μὴ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424]41, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐννοίας, ὑπ' ἣν φέρεται ἡ λέξις «ἐκμετάλλευσιν» ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ, καθ' ὅσον, ἐάν αὕτη ὑποδηλῇ τὴν τεχνικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς διὰ τὴν ἐπίτευξιν παραγωγικοῦ ἀποτελέσματος, τὸ ἐναγόμενον ὑπάγεται εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἐνῷ ἀντιθέτως δὲν ὑπάγεται, ἐάν αὕτη ὑποδηλῇ τὴν οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐπιτευχόμενου τεχνικοῦ ἀποτελέσματος πρὸς ἀπόκτησιν ἄλλων ἀγαθῶν ἰσαξίον τοῦλάχιστον πρὸς τὰς καταναλωθείσας ἀξίας.

Ἐν τῇ παρ' ἡμῶν νομοθεσίᾳ χρήσις τῆς λέξεως «ἐκμετάλλευσιν» γίνεται μὲν ἐνίοτε διὰ νὰ ὑποδηλώσῃ ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρας ἐννοίας, κυρίως ὅμως τὴν οἰκονομικὴν ἔννοιαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Πάντως δὲ κατ' ἀρχὴν δὲν γίνεται χρήσις τῆς ἀνωτέρω λέξεως ὑπὸ τὴν τεχνικὴν, ἀποκλειστικῶς, ἔννοιαν. Οὕτω π. χ. ἐν τῷ Ν. 551 ὡς «ἐκμετάλλευσιν» νοεῖται ὁργάνωσις ἐπιδιώκουσα πάντως τὴν ἐπίτευξιν οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος, ἀποκλειομένων τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων (Πρβλ. *Ροῖλου*, περὶ ἐπαγγελμ. κινδύνου παρ. 27 σελὶς 75). Ἐπίσης ἐν τῇ κυρωθείσῃ ὑπὸ τοῦ ν. 6094/34 συμβάσει εἰς τὰ ἀρθρα 18 καὶ 19 σαφῶς ἀντιδιαστέλλεται ἡ λειτουργία τῶν ἡλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, περιλαμβανούσα καὶ τὴν παραγωγὴν ἐνεργείας, ἀπὸ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν, ἥτις περιλαμβάνει τὴν πώλησιν τῆς παραγομένης ἐνεργείας. Ὡς αὐτῶς εἰς τὸ ἀρθρον 1 τοῦ Ν. Δτος τῆς 4/4 Σεπτεμβρίου 1935 «περὶ διοικήσεως τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους» ὡς ἐκμετάλλευσιν νοεῖται προφανῶς καὶ ἡ τεχνικὴ λειτουργία τῆς παραγωγῆς, κυρίως ὅμως ἡ ἐπιδίωξις οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος, ὡς ἴδιᾳ προκύπτει ἐκ τῆς παρ. 2, ὅπου γίνεται λόγος περὶ «μονοπωλίων» ἐκμεταλλεύσεως, τὸ ὅποιν περιλαμβάνει ὅχι μόνον τὴν παραγωγὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ ἀγαθοῦ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐφ' ἐνὸς μόνον ἐπιχειρηματίου ἢ συνδέσμου ἐπιχειρηματιῶν. Σαφέστερον ἀναλύει ἡ ἔννοια τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰς τὸ ἀρθρον 18, ἐν τῷ ὁποίῳ διατυπώται, ὅτι τὸ τυχὸν πλεόνασμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως «διατίθεται καθ' ὠρισμένον τρόπον, ἐξ οὗ σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐκμεταλλεύσεως δὲν περιλαμβάνεται μόνον ἡ τεχνικὴ λειτουργία τῆς παραγωγῆς ἀγαθοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ σύγκρισις τῶν καταναλωθεισῶν ἀξιῶν πρὸς τὸ ἐπιτευχόμενον δι' αὐτοῦ ἀντάλλαγμα.

Τέλος ἐν ἀρθρῳ 20 ὁρίζεται, ὅτι «ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἐκμεταλλεύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀρχαὶ» ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τῆς ἐξυπηρέτησεως τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο εἶναι ἀκριβὲς τὸ διακριτικὸν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως γνώρισμα, ὅτι δηλαδὴ θὰ διατεθῇ τὸ ἀγαθὸν ἐκ' ἀνταλλάγματος ἀναλόγως πρὸς τὰς καταναλωθείσας ἀξίας, χωρὶς ὅμως νὰ περιέχῃ πλεονάσμα δυνάμενον μὲν νὰ ἐπιτευχθῇ ὑπὸ τὰς ὑφισταμένας οἰκονομικὰς συν-

θήκας, αλλά επί βλάβη της ἐθν. οἰκονομίας. Εἰδικώτερον ἐν τῷ Α. Ν. 2000]39, τοῦ ὁποίου τροποποιήσιν καὶ συμπληρώσιν ἀποτελεῖ τὸ Ν. Δ. 424]41, τὸσον εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 1, καθορίζεται, ὅτι τὰ δι' αὐτοῦ θεσπιζόμενα μέτρα λαμβάνονται πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων προκαλουμένης ἀνεργίας. Ἀδυναμία ὁμως διατηρήσεως τοῦ προσωπικοῦ λόγω περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν νοεῖται μόνον προκειμένου περὶ παραγωγικοῦ Ὑποκειμένου χρησιμοποιοῦντος τὰς μεθόδους τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποβλέποντος δηλονότι εἰς τὴν κάλυψιν τῶν δαπανῶν, ἐπομένως καὶ τῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ διὰ τῆς ἐπ' ἀναλόγῳ ἀνταλλάγματι διαθέσεως τοῦ παραγομένου ἀγαθοῦ. Διότι, ἄλλως, προκειμένου περὶ Ὑποκειμένου, ὅστις ἀποβλέπει ἁπλῶς εἰς τὴν ἐπίτευξιν τεχνικοῦ παραγωγικοῦ ἀποτελέσματος, χωρὶς νὰ ἐνδιαιφεύεται διὰ τὴν ἀπόκτησιν, ἔναντι τοῦ παρεχομένου ἀγαθοῦ, ἀντιστοιχοῦ ἀνταλλάγματος πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀναλωθεισῶν ἀξιών, ἢ μείωσιν τῶν ἐργασιῶν, ἢ διάθεσιν δηλονότι ὁλιγωτέρων προϊόντων ἢ ὑπηρεσιῶν, ὅχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλὰ καὶ ὠφελεῖ, ἐνδεχομένως, τὸν ἀνω λειτουργοῦντα Ὑποκειμένου.

Ἄλλως τε καὶ ἡ ἐκ τοῦ πολέμου κρίσις, ἣτις φέρεται ὡς αἰτία μείωσως τῶν ἐργασιῶν ἐπηρεάζει δυσμενῶς μόνον τὴν κυκλοφορίαν ἀγαθῶν κτωμένων ἐπ' ἀναλόγῳ ἀνταλλάγματι, ἐνῶ δὲν ἐπηρεάζει τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἀνευ ἀνταλλάγματος κτωμένων ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα, ἀντιθέτως, εἰς ἐποχὰς κρίσεως διατίθενται εἰς μεγαλύτερον ἀριθμὸν. Τέλος περὶ «κύκλου ἐργασιῶν» γίνεται λόγος μόνον προκειμένου περὶ παραγωγικῶν Ὑποκειμένων ἀποβλεπόντων εἰς τὴν ἀπόκτησιν πλεονάσματος. Ἄρα καὶ ὁ Α. Ν. 2000]39 ἀναφέρεται, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὡς ἄνω σκοπῶν, εἰς οὗς ἀποβλέπει καὶ ἐκ τῆς ἀφορμῆς, ἣτις τὸν προεκάλειν εἰς μόνους τὰς παραγωγικούς Ὑποκειμένους τοὺς ἐφαρμόζοντας τὰς μεθόδους τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπιδιώκοντας τὴν ἐπίτευξιν οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος εἴτε πρὸς ἀπόκτησιν κέρδους (ἐπιχειρήσις) εἴτε ἁπλῶς πρὸς ἀπόκτησιν πλεονάσματος ἐπιτρέποντος τὴν συνέχισιν τῆς παραγωγῆς τοῦ οἰκονομικοῦ ἀγαθοῦ ἢ καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς αὐτοῦ, (ἐκμετάλλευσις).

Οὕτω, ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτήρος τοῦ ἐργοδότη, εἴτε δηλονότι εἶναι οὗτος φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, ἰδιωτικὸν ἢ δημοσίον δικαίον ἢ καὶ ὁργανισμὸς κοινῆς ὠφελείας, ὑπάγονται εἰς τὸν ἀνωτέρω νόμον ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἐργοδότης, οἵτινες ἀσχοῦν ἐπιχειρήσιν ἢ οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν παραγωγικοῦ τινος ἔργου. Ἀποκλείονται ἐπομένως οἱ ἐργοδότης, οἱ ἀσχοῦντες μὲν τεχνικὸν παραγωγικὸν ἔργον οἱ συγκεντροῦντες δηλονότι ὑλικά ἀγροφὰ καὶ ἐργασίαν πρὸς δημιουργίαν ἢ παροχὴν οἰκονομικοῦ ἀγαθοῦ, οὐχὶ ὁμως καὶ οἰκομικὴν τοῦ ἔργου τοῦτο ἐκμεταλλεύσιν κατὰ τὸς μεθόδους τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως. Ἄρα δὲν ἀποκλείονται κατ' ἀρχὴν τὰ Σωματεῖα καὶ οἱ Ὑποκειμένοι κοινῆς ὠφελείας, διότι οὗτοι, δὲν ἀποκλείονται, ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν, ν' ἀσχοῦν οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν, χωρὶς δηλονότι ν' ἀποβλέπουν εἰς κερδοσκοπίαν, νὰ ἐφαρμόζουν ἐν τούτοις τὰς μεθόδους τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποκλείονται ὁμως κατ' ἀρχὴν τὰ φιλανθρωπικά ἱδρύματα, τῶν ὁποίων σκοπὸς δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀφίλοκερδής, ἀλλὰ καὶ ἀνευ ἀνταλλάγματος παροχῆς οἰκονομικῶν ἀγαθῶν.

Ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐννοίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως δὲν συντρέχει λόγος ν' ἀποσπῶμεν μετὰ τὴν τροποποίησιν καὶ συμπληρώσιν τοῦ Α. Ν. 2000]39 διὰ τοῦ Ν. Δ. 424]41, δεδομένου μάλιστα ὅτι εἰς τὸ ἄρ-

θρον 1 τοῦ Ν. Δ. 424]41 γίνεται λόγος ὡς ὑπαγομένων εἰς αὐτὸ οὐχὶ ὁρισμένων Ὑποκειμένων παραγωγῆς (ἐκμεταλλεύσεως), ἀλλ' ὁρισμένων ἐργασιῶν, ἐφ' ὅσον ἀσχοῦν ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν. Αἱ λέξεις αὗται ἐπομένως, εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον δὲν χρησιμοποιοῦνται, διὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν ὑπαρξιν ὁρισμένης καταστάσεως, διὰ νὰ ἐξάρουν δηλονότι τὴν ὑπαρξιν παρὰ τοῖς ἐργοδοτοῖς τεχνικῆς παραγωγικῆς ὁργάνωσιν, συγκεντρώσεως ἐπομένως ὑλῶν καὶ ἐργασίας διὰ τὴν δημιουργίαν ἀγαθῶν, ἀλλὰ τὴν φύσιν τῆς ἀσκουμένης παρὰ τοῦ ἐργοδοτοῦ ἐργασίας, τὸν τρόπον, ἐπομένως, τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ εἰς τὴν βιάθεισιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων. Τοῦτο συνάγεται καὶ ἐκ τῆς διαξενικτικῆς ἀναφορᾶς τῆς ἀσκήσεως ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ἡ ὁποία προϋποθέτει δύο διαφόρους ἐννοίας, τῶν ὁποίων ἡ μία ἀποκλείει τὴν ἄλλην, διότι ἄλλως θὰ ἦτο περιττὴ ἡ ἀναφορὰ ἀμφοτέρων, ὡς συμβαίνει μετὰ τὰς ἐννοίας τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως, αἵτινες διαφέρουν, ἐξεταζόμεναι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν ἐπιδιωκόμενων οἰκονομικῶν σκοπῶν καὶ διὰ τῆς μίαις ἀποκλείεται ἡ ἄλλη, ἐνῶ ἡ ἐκμεταλλεύσις τελικῶς λαμβανομένη περιλαμβάνει καὶ τὴν ἐπιχειρήσιν. Ἐπομένως, ἐάν ὁ νόμος ἀπέβλεπεν εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑπὸ τὴν τεχνικὴν ἐννοίαν, δὲν θὰ προσέθετε καὶ δὲν θὰ διεστέλλε ταύτην πρὸς τὴν ἐπιχειρήσιν, ἀφοῦ ἤδη διὰ τῆς μνείας τῆς ἐκμεταλλεύσεως περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐπιχειρήσις, ἣτις εἶναι τεχνικὴ ἐκμετάλλευσις μετὰ ἁπώτερον σκοπὸν τὴν ἀπόκτησιν κέρδους. Ἄλλως τε κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Ν. Δ. 424]41, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθῃ διὰ τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ ν. δ. 1085]42, τὰ κριτήρια διὰ τὴν παροχὴν ἀδείας ἀπολύσεως μισθωτῶν ἐκ μέρους τῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτῶν τῶν ἀσκούντων ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν συνίστανται εἰς τὴν ἔλλειψιν πρῶτων ὑλῶν, οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τῆς ματαιώσεως τῆς τεχνικῆς λειτουργίας τῆς παραγωγῆς, ἄλλὰ καθ' ὅσον αὕτη ἐπηρεάζει τὴν ἐξακολουθήσιν τῶν ἐργασιῶν, καθ' ὅσον δηλονότι μειώνει τὸν ἀριθμὸν τῶν πωλουμένων ἀγαθῶν καὶ καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν διὰ τοῦ τιμήματος αὐτῶν κάλυψιν τῶν δαπανῶν τῆς παραγωγῆς, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ τῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ἐάν ὑφίσταται πᾶντελής ἔλλειψις πρῶτων ὑλῶν, ἄρα ἀπόλυτος λειτουργία τῆς παραγωγῆς, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ, ἐάν ὑφίστανται ἔτοιμα προϊόντα δυνάμενα διὰ τῆς πωλήσεως αὐτῶν νὰ καλύψουν τὴν δαπάνην τῆς μεθόδου σίας. Ἄρα καὶ κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὡς ἐκμετάλλευσιν νοεῖται παραγωγικὴ ὁργάνωσις ἐφαρμόζουσα τὰς μεθόδους τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐκμεταλλευομένη οἰκονομικῶς τὸ ἐκτελούμενον παραγωγικὸν ἔργον, ἀφοῦ πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν τῆς παραγωγῆς χρησιμοποιοῖ τὴν πώλησιν τῶν παραχθέντων ἀγαθῶν, ἐπιδιώκει δηλονότι τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ἐπὶ παροχῇ ἀνταλλάγματος μείζονος τῶν καταναλωθεισῶν ἀξιών, καὶ ἂν χρησιμοποιοῖ ἄλλον εἴδους πόρους, ἢ ἀνεπάρκειαν τῶν ὁποίων δὲν ἀναφέρεται ὡς λόγος παροχῆς ἀδείας ἀπολύσεως, προφα. νῶς διότι δὲν ὑπάρχοντες εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ἀπολύσεως οἱ ἄνω λειτουργοῦντες παραγωγικοὶ ὁργανισμοὶ καὶ ὅχι διότι τοῦτο δὲν θὰ ἦτο σοβαρὸς λόγος ἐπιμέλλων τὴν μείωσιν τῶν δαπανῶν δι' ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ. Πρόσθετον ἐπιχειρήσις μετὰ τῆς ἀνωτέρω ἀπόψεως παρέχει ἡ ἀντίθεσις μετὰ τοῦ ν. δ. 81]41 (ἄρθρ. 1 § 2) καὶ τοῦ ἁρθ. 1 τοῦ ν. δ. 424]41, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν πρῶτον περιλαμβάνει καὶ τὰς ἐκμεταλλεύσεις τὸς ἀσκούμενος παρὰ φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, παρέχει ἐπομένως ἐπιχειρήσις ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις νοεῖται ὑπὸ τὴν τεχνικὴν λειτουργίαν τῆς πα-

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Ἀληθῆς ἔννοια τῶν σχετικῶν περὶ συγκροτήσεως τῶν Ἐπιτροπῶν διατάξεων.

Σύνθεσις Ἐπιτροπῶν.—Τρόπος νομίμου συγκροτήσεως.—Υποχρεωτικὴ κλήσις ὑπὸ τοῦ Προέδρου πάντων τῶν μελῶν.

Αἱ Πρωτοδικεῖαι καὶ Ἐπιτροπαὶ Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν συνεστήθησαν ὑπὸ τῶν ἀναγκ. νόμων 244|1936 καὶ 771|1937.

Δικαιοδοσία των εἶναι νὰ ἀποφαίνωνται περὶ τῶν περιπτώσεων ἀπολύσεως τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀναγκ. νόμου

εργαγῆς, ἀφοῦ τὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα δὲν ἀσχοῦν οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, ἐνῶ τὸ δεύτερον παρέλειψε ν' ἀναγράψῃ ταῦτα περιλαβὼν ὀργανισμούς, ἢ φύσις καὶ οἱ σκοποὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἀσκήσιν οἰκονομικῆς ἐκμετάλλευσως, ἔστω καὶ χωρὶς τὸν ἀπώτερον κερδοσκοπικὸν σκοπὸν. Τέλος ὁ σκοπὸς ὁ ἐπιδωχθεὶς διὰ τοῦ Ν. Δτος 424|11, ὅστις δὲν ὑπῆρξε ἡ βελτίωσις τῆς θέσεως τοῦ ἐργαζομένου ὑπὸ τὴν θεωρίαν τῆς κατοχῆς, ἔστω καὶ ἂν τὰ ληφθέντα μέτρα ἐλεφερον πρᾶγματι διὰ τινος κατηγορίας μισθωτῶν τοιαύτην βελτίωσιν, ἀλλ' ὡς ῥητῶς καθορίζεται ὁ περιορισμὸς τῆς λόγῳ τῶν ὑφιοταμένων ἐκιάκτων συνθηκῶν ἀπειλουμένης ἀνεργίας, ἐξηγεῖ ἐπαρκῶς τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ἡ οἰονομικὴ ἐκμετάλλευσως, τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ, δὲν ἐπεξετάθη εἰς ὅλους τοὺς ἐργοδοτάς, ὡς θὰ συνέβαινε, ἐὰν ὁ νόμος ἀπέβλεπεν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν ἐν γένει. ἀλλ' εἰς ἐκείνους, οἵτινες, ὡς ἐκ τῆς παρ' αὐτῶν ἀσκουμένης οἰκονομικῆς ἐκμετάλλευσως, ἦσαν εἰς θέσιν νὰ βασιτάσουν τὸ βίαιον τῆς διατηρήσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ (οἱ σκοποὶ τοῦ νόμου ὑπῆρξεν ἡ ἐπιβολὴ βαρῶν εἰς τοὺς οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρους πρβλ. Σ. Ἀγαπητὴν, Ἐπιθεώρησις Κοιν. Πόλ. Νομ. 1942 σελ. 92). Ἄρα καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου σαφῶς καθορίζει, ὅτι τὸ κριτήριον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περιορισμῶν αὐτῶν δεῖν νὰ εἶναι ὄχι τεχνικόν, ἢ ὑποχρεῖς δηλονότι παρὰ τῷ ἐργοδότη τεχνικῶς ὀργανώσεως παραγωγῆς, ἀλλ' οἰκονομικόν, ἢ ἐφαρμογὴ δηλονότι τῶν μεθόδων τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτις καὶ παρέχει τὴν ἐλαστικότητα τῆς διατηρήσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, εἴτε διὰ τῆς μειώσεως τοῦ κέρδους, εἴτε διὰ τῆς ἐκποιήσεως ἀποθεμάτων, εἴτε καὶ δι' ἐπιπτώσεως εἰς τὴν καταναλώσιν.

Ἄλλως τε τὸ κριτήριον τῆς υπάρξεως παρὰ τῷ ἐργοδότη τεχνικῆς ὀργανώσεως παραγωγῆς, ὡς προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δ. 424|11, δὲν ἔχει καμμίαν δικαιολογίαν. Δὲν δικαιολογεῖται δηλονότι, ἢ ἐπιβολὴ τῶν οἰκονομικῶν βαρῶν εἰς ἐργοδοτάς, τῶν ὁποίων οἱ πόροι, ὡς προκειμένου περὶ Σωματείων, αἱ εἰσφοραὶ, οὐδεμίαν οὐσιώδη δυνατότητα προσαρμογῆς παρέρχουν, διὰ μόνον τὸν λόγον οἱ τεχνικῶς ἀσχοῦν παραγωγικὸν ἔργον. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἄλλως τε, καὶ οἱ δεχόμενοι ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. Δ. 424|11 ὡς ἐκμετάλλευσιν νοεῖται ἡ τεχνικὴ λειτουργία τῆς παραγωγῆς, ἢ χρησιμοποίησις δηλονότι τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς πρὸς δημοιοργίαν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν ἀποκλείουν τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὸ ἀνωτέρω Ν. Δ]μα τῶν οἰκιακῶν ὑπηρεσιῶν, διότι τοιαύτη ἐργητεία θὰ ὑπερέβαινε τοὺς σκοποὺς τοῦ νόμου (πρβλ. Διτξεροπούλου, Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας παρ. 6 σελ. 16

28|31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρωθῆ διὰ τῶν ἀναγκ. νόμων 244|1936 καὶ 771|1937.

Βραδύτερον διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 547|1937 (ἀρθρ. 11) ἐπεξετάθη ἡ δικαιοδοσία τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἀπολύσεως μισθωτῶν, προ-

Χατζηδάκη, εἰς ἐφημ. Ἑλλ. καὶ Γαλλ. Νομολογίας 1945 σελ. 71-2), οὐχὶ ὀρθῶς ὅμως, ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι ἐὰν σκοπὸς τοῦ Νόμου ἦτο ἡ προστασία μισθωτῶν ἐν γένει, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἐφαρμοζομένης οἰκονομικῆς μεθόδου, δὲν ὑφίσταται οὐδεὶς λόγος νὰ ἐξαιρεθῇ ἡ ὡς ἂν κατηγορία μισθωτῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ διότι ὑπὸ τεχνικὴν ἐποψιν ἡ συγκέντρωσις παρὰ τοῦ οἰκογενειάρχου ὑλικῶν ἀγαθῶν καὶ ἐργασιῶν διατιθεμένων συνεχῶς ὑπὸ ἐνταῖαν ὀργάνων ἐκ μέρους του πρὸς κάλυψιν τῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας του, ἀποτελεῖ ἐκμετάλλευσιν. Τὸ αὐτοπὸν δὲ τοῦτο, εἰς ὃ ἄγει ἡ ἐρμηγεία, καθ' ἣν ὡς ἐκμετάλλευσιν ἐν τῷ νόμῳ νοεῖται ἡ τεχνικὴ λειτουργία τῆς παραγωγῆς, ἀποτελεῖ ἀκριβῶς ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως, ὅτι ὁ νόμος ἀιερβλεψεν εἰς τὴν ἐφαρμοζομένην οἰκονομικὴν μέθοδον.

Κατὰ ταῦτα ὡς ἐκμετάλλευσιν ἐν τῷ Ν. Δ. 424|41 νοεῖται ἡ ἀσκήσις παραγωγικοῦ ἔργου, οὐχὶ πρὸς κερδοσκοπίαν πρὸς ἀλόκτιν ὁμως πάντως ἀνταλλάγματις ὑπερκαλύπτοντος τὰς καταναλωθείσας διὰ τὴν παραγωγὴν ὑλικὰς ἀξίας, ἢ ἀσκήσις δηλονότι παραγωγικοῦ ἔργου κατὰ τὰς μεθόδους τὰς ἐφαρμοζομένας ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ ἐναγόμενον ὅθεν Σωματεῖον, παρέχον δωρεὰν ὠρισμένας ὑπηρεσίας καὶ ἀγαθὰ εἰς ὠρισμένην τάξιν χάριν τῶν γενικωτέων πολιτικοκοινωνικῶν σκοπῶν, δὲν ἀποτελεῖ ἐκμετάλλευσιν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν καὶ ἐπομένως δὲν ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424|41, ὡς ἐτροποποιήθησαν, καὶ δὴ ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. 765|13, ἥτις ἀπαγορεύει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν ἀπόλυσιν τῶν μισθωτῶν ἐν αὐτῇ ἐργοδοτῶν τῶν ἀσκούντων ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν. Ἄρα νομίμως ἀπελύθη ὁ ἐνάγων, ἐφ' ὅσον, μὴ ἐφαρμοζομένου τοῦ Ν. Δ. 424|11, ἡ καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ἀσκεῖται ἀνευ περιορισμοῦ κινδύνου, ἀπορριπτὰς κρινομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

Καὶ ναὶ μὲν ὁ ἐνάγων ἐπικουρικῶς ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ὀφείλεται εἰς κακοβουλίαν, εἰς λόγους δηλονότι προσωπικῆς ἐκδικήσεως τῶν διοικούντων τὸ ἐναγόμενον Σωματεῖον, ἐπομένως ὡς ἀποδοκιμαζομένη ὑπὸ τοῦ Νόμου δὲν παράγει ἐννομα ἀποτελέσματα, ἢ τοιαύτη ὁμως ἀποψις αὐτοῦ δὲν ἐβεβρωθή ἐπαρκῶς κατὰ τὴν κρίσιν μας, πολλῶ μᾶλλον, ὅσον δὲν ἐβεβρωθή ἀπολύτως ὅτι ἔλαβε χώραν πρόσληψις ἀντικαταστάτου αὐτοῦ, ὅτε βεβαίως θὰ ὑφίστατο σοβαρὰ ἐνδείξεις περὶ τῆς βασιμότητος τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐνάγοντος, ἂν μὴ προετινέτο ἄλλος βάσιμος λόγος παρὰ τοῦ ἐναγομένου. Οὕτω καὶ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν δέον ν' ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

στατευμένων υπό του νόμου 3514 «περί της θέσεως των ιδιωτικών υπαλλήλων εν περιπτώσει στρατεύσεως», ο οποίος έχει επεκταθῇ, ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων (ἄρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 5171/1937).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν διατάξεων αὐτῶν θέμα ἐρευνῆς τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι τὸ νόμιμον τῆς συγκροτήσεως τῶν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῶν.

Ἡ ἀποψὶς τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν ἀπομακρύνεται ἐκείνης διὰ πλαισιωτέρων ἀποφάσεων τοῦ γενομένης δεκτῆς (Σ. Ε. 26/1941, Σ. Ε. 217/1942), κατὰ τὴν ὁποίαν διὰ τὸ νόμιμον τῆς συγκροτήσεως τῶν Ἐπιτροπῶν πρέπει (ἄρθρ. 7 § 2 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244/1936, ὡς ἐτροποποιηθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀναγκ. νόμου 771/1937), ἐφ' ὅσον δὲν προσέρχεται τακτικὸν μέλος, λόγῳ κωλύματος ἢ ἀπλῆς ἀπουσίας του, νὰ καλῇται, διὰ νὰ μετάρχη, τὸ ἀναπληρωματικὸν αὐτοῦ μέλος. καὶ μόνον ἐὰν βεβαιωθῇ ἀπουσία ἢ κώλυμα αὐτοῦ, συγκροτεῖται νομίμως ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ἐφ' ὅσον δὲ ἀριθμὸς τῶν προσελθόντων μελῶν ἀποτελεῖ τὴν κατὰ νόμον ἀπορίαν αὐτῆς (βλέπε Τ. Τσιμπούκη, Σύνθεσις καὶ δικαιοδοσία τῶν Πρωτ. Ἐπιτροπῶν Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν, ΕΦΔ 1, 845).

Ἐξ ἄλλου τακτικὸς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς καθίσταται ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, δυνάμενος ἐν κωλύματι νὰ ἀναπληρωθῇ παρὰ τοῦ δι' ἀποφάσεώς του ἐκλεγμένου καὶ τοῦ διὰ τῆς συγκροτήσεως τὴν Ἐπιτροπὴν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ διοριζομένου πρὸς τοῦτο Πρωτοδίκου, ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δυνάμενος νὰ διορισθῇ ὡς τακτικὸς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Πρωτοδίκου, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ νόμου ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν καθίσταται τοιοῦτος. (Σ. Ε. 540/1938. Τὸ ἱστορικὸν εἶχεν ὡς ἑξῆς: Δὲν προηγήθη ἀπόφασις τοῦ ἀρμοδίου Πρωτοδίκου Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης περὶ ἐκλογῆς ἐνὸς τῶν παρὰ τῷ αὐτῷ Πρωτοδικεῖῳ ὡς ἀναπληρωτῶν του εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴν, ἀλλ' ἀπλῶς βράσει μόνον σχετικοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Προέδρου, πρυτείνοντος τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Γραμματεῖα, ἐξεδότης ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας, μεταξὺ ἄλλων, ὡς τακτικὸς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς διορίσθη Πρωτοδικὴς καὶ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ Πρωτοδικῆς).

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 909/1946 ὅλομ.

Πρόεδρος ὁ κ. Π. Πουλίτσας

Εισηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. Π. Μερτικόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπουκαούρης,

Ν. Σαραντάπουλος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἐπιδιώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 15) τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1945 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 244) 1936 καὶ 771) 1937 Ἐπιτροπῆς προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν τῆς περιφέρειας τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ὁ παρεμβαίνων Μ. Α. ἔχων τὴν ιδιότητα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἦτο ὑπάλληλος τῆς ἡδὴ αἰτούσης ἀνωνώμου, ἐταιρίας καὶ ὅτι ἡ ὑπὸ ταύτης ἀπόλυσις αὐτοῦ γενομένη κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀν. νόμου 244) 1936, εἶναι ἀκυρὸς. Ἐμπροσθέντως δὲ ἀσκηθεῖσα δεκτὴ τύποις καὶ κατ' οὐσίαν ἐξετάσθη ταυχάνει.

Ἡ μὲν § 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 244) 1936, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ

ἄρθρου 1 τοῦ ἀν. νόμου 771) 1937, ὁρίζει, ὅτι παρ' ἐκάστη Πρωτοδικειακῇ περιφερείᾳ συνιστᾶται τετραμελὴς Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη α) ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου ὡς προέδρου β) ἐξ ἐνὸς ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας γ) ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ δ) ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, «ἡτις ἀποφαίνεται ἐπὶ ἀπολύσεων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν». Τὸ δὲ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ ἀναγκ. νόμου ὑπ' ἀριθ. 771 ὁρίζει ὅτι:

1. Εἰς ἕκαστον τακτικὸν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς καθίσταται διὰ τῆς ὀρίζουσας ταῦτα ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀναπληρωματικὸν μέλος, ἐκλεγόμενον ὡς καὶ τὰ τακτικά μέλη. Τὰ ἀναπληρωματικά μέλη . . . λαμβάνουσι μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν περιπτώσει κωλύματος ἢ ἀπουσίας τῶν τακτικῶν

4. Ἡ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται προσκληθεῖς τοῦ Προέδρου αὐτῆς, εὐρίσκειται δ' ἐν ἀπαρτίᾳ ἐὰν παρίσταται ὁ Πρόεδρος, δύο ἐκ τῶν μελῶν καὶ ὁ γραμματεὺς. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸς λοιπὰς τοῦ νόμου διατάξεις, σαφὲς προκύπτει, ὅτι εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς κλήσις πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐν περιπτώσει δ' ἀπουσίας ἢ κωλύματος τακτικοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς δέον ἀπαραιτήτως νὰ καλῇται τὸ ἀναπληρωματικὸν αὐτοῦ τῆς περὶ ἀπαρτίας διατάξεως ἐχούσης ἐφαρμογὴν μόνον μετὰ τὴν τήρησιν τῶν προϋποθέσεων τούτων, ἥτοι ἀφοῦ κληθῶσι πάντα τὰ τακτικά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ κωλύματός τινος ἐξ αὐτῶν τοῦ ἀναπληρωματικοῦ αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ συνεκροτήθη ἐκ τριῶν μελῶν, μὴ παραστάντος τοῦ ἀντιπροσώπου τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν, προβληθείσης δὲ ἐνστάσεως κατὰ τῆς συνθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τῆς ἡδὴ αἰτούσης ἐταιρίας ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασιν ἀπέρριψε ταύτην ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι «ὡς πιστοῦται ὑπο τοῦ γραμματέως ἐκλήθη καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ συνδέσμου τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν Μιχ. Ρινόπουλος, ὅστις λόγω κωλύματος δὲν παρέστη». Ἰνα ὅμως ἡ συνεδρίασις τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ νόμιμος καὶ εἰς αὐς περιπτώσεις δὲν παρίσταται πάντα τὰ τακτικά μέλη αὐτῆς, δέον ἢ κλήσις ἐκάστου τούτων ν' ἀποδεικνύηται διὰ βεβαιώσεως τοῦ κληθέντος καὶ οὐχὶ διὰ βεβαιώσεως τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅστις μερμῶν διὰ τὴν διαβίβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου γενομένων προσκλήσεων, δὲν ἔχει ἀρμοδιότητα νὰ βεβαιώσῃ καὶ τὴν παραλαβὴν τούτων ὑπὸ τῶν κληθέντων. Ἐπὶ πλέον ὅμως, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ρηθέντα, κωλυόμενον τοῦ τακτικοῦ μέλους, εἶδει νὰ βεβαιωθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἢ πρόσκλησις τοῦ ἀναπληρωματικοῦ αὐτοῦ. Ὅθεν μὴ ἀποδεικνυομένης νομίμως τῆς προσκλήσεως τοῦ ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ ἀναπληρωματικοῦ αὐτοῦ, ἡ περὶ ἀπαρτίας διάταξις τοῦ νόμου δὲν ἠδύνατο νὰ τύχῃ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογῆς καὶ κατὰ συνέπειαν οὐχὶ νομίμως ἢ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ συνεκροτήθη ἐκ τριῶν μελῶν, ἀνευ τῆς παρουσίας τοῦ ἐντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν, οὐδὲ τοῦ ἀναπληρωματικοῦ αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασιν καθίσταται ἀκυρωτέα διὰ κακὴν σύνθεσιν τῆς ἐκδόσεως αὐτῇ Ἐπιτροπῇ.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛ. ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΠΛΑΣΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ Ν. 2112

*Υπολογισμός δικαιουμένης υπό του μισθωτοῦ ἀποζημιώσεως νόμου 2112.

*Ισχύς τοῦ νόμου 5532/1932. — Ἐφαρμογή καὶ μετὰ τοὺς νόμους 343/1946 καὶ 541/1946. — Ὑπολογισμός ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 βάσει τῶν ἀποδεχθῶν τοῦ πρὸ τῆς ἀπολύσεως χρόνου καταγγελίας συμβάσεως.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν νομικῶν ζητημάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀσχολεῖται ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ν.Ο.Δ. δικάσας Πρωτοδικῆς Ἀθηνῶν, εἶναι πράγματι ζωηρόν.

Τὰ ζητήματα εἶναι τὰ ἑξῆς: α) ἐάν μετὰ τοὺς νόμους 343/1946 (Ε.Δ. 4, 253) καὶ 541/1946 (Ε.Δ. 4, 505), κατὰ τοὺς ὁποίους τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν τῶν βιομηχανικῶν, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐπιχειρήσεων, εἴτε διεξαγομένων ὑπὸ ἡ διὰ λογαριασμὸν Δήμου ἢ τοῦ Κράτους, ἢ συνδεομένων μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως, διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 2112 τοῦ 1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», 4558 τοῦ 1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112», ὡς καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16/8 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κ.λπ.», καὶ συμπληρωματικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν, οἱ ὅποιοι διέπουν τὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶναι πλεονεκτικώτεροι δι' αὐ-

τὸ τῶν διατάξεων τῶν προμνησθέντων νόμων, δύναται νὰ θεωρηθῇ καταργηθεὶς ὁ νόμος 5532 τῆς 16/17 Ἰουνίου 1932 περὶ διπλάσιας ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ β) πῶς ὑπολογίζεται ἡ ἀποζημιώσις τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», ὡς ἐιροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Ἡ ἐν λόγῳ πρωτοδικεακὴ ἀπόφασις δέχεται ὅτι καὶ μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατίπωσιν τῶν νόμων 343/1946 καὶ 541/1946 δὲν θεωρεῖται καταργηθεὶς ὁ νόμος 5532/1932 περὶ διπλάσιας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 τῶν ἀπολυομένων ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν.

Ἀναχωρεῖ ἀπὸ δεδομένου ὅτι καὶ μετὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 244/1936 καὶ 771/1937 περὶ προστασίας τῶν ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύη ὁ προαναφερθεὶς νόμος 5532/1932.

Εἶναι ὁμῶς τοῦτο ὁρθόν; Φρονοῦμεν, ὅτι δὲν θὰ ἔβλαπτε μία ἀνασκόπησις τοῦ ζητήματος, παρὰ τὴν ἐπὶ τούτου ὑπ' ἀριθ. 264/1941 ἀπόφασιν τοῦ

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΦΕΔΡΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Εὐχέρεια δικαστοῦ ἐργατικῶν διαφορῶν πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας.

*Απόδειξις μόνον διὰ φύλλου μητρώου, ἐκδιδόμενου ὑπὸ τῆς οἰκείας Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς. — Μὴ ἀναγκασία ἐκ τοῦ νόμου ἔκδοσις ἄλλων ἐγγράφων.

Ἡ ἀπόδειξις τῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν συνδέεται μὲ τὴν συνδρομὴν τῆς ἐκ τῆς εἰδικῆς νομοθεσίας προστασίας. Ἐπομένως ἀποκτᾷ ἐνδιαφέρον ἡ παραιτημένη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου σχετικῶς μὲ τὸν νόμον τὸν τρόπον ἀποδείξεως τῆς ιδιότητος.

*Αρείου Πάγου 202/1946 Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. Ι. Σακκίτας

Εισηγητὴς ὁ κ. Ἀρεοπαγίτης κ. Χρ. Καλέλλης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Χοῦδᾶς, Α. Γεωργίου

Διὰ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου τῆς 30/30 Δεκεμβρίου 1935 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 Ἀναγκ. Νόμου «περὶ προστασίας ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν», ἀπηλείφθη ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 9 τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ὡς ἄνω τροποποιηθέντος νόμου ἡ φράσις «καὶ διὰ δελτίου ταυτότητος, ἐκδιδόμενου ὑπὸ τῆς οἰκείας ὀργανώσεως». Συνεπῶς κατὰ τοὺς οὕτω τροποποιηθέντας ὁρισμοὺς τῆς § 9 τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφ' ἑδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν» ἡ κατὰ τὰς παραγρ. 1—4 τοῦ αὐτοῦ νόμου ιδιότης τοῦ παλαιῶν πολεμιστοῦ ἀποδεικνύεται διὰ φύλλου μητρώου, ἐκδιδόμενου ὑπὸ τῆς οἰκείας στρατιωτικῆς Ἀρχῆς, μὴ ἀπαιτούμενης πρὸς τοῦτο ἐτέρας ἐγγράφου βεβαιώσεως καὶ δὴ πιστοποιητικοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ καὶ δελτίου ταυτότητος. Ὅθεν, καὶ ἀνεξαρτή-

τως πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν ἀρθρων 12 καὶ 16 τοῦ Β. Δ. τῆς 1/14 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ ν. Γ.Ν.Ο.Δ. κ.λπ.» (ὡς τὸ τελευταῖον ἐκ τῶν ἀρθρων τούτων, ἀντικαταστάθην ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 4 παρ. 7 τοῦ νόμου 765/1943, ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἀρθρου μόνου τοῦ Νόμου 1958/1944) παρεχομένην κατὰ τὴν διαδικασίαν, ὅφ' ἣς διέπεται ἡ προκειμένη δίκη, εἰς τὸν πρωτοδικῶς δικάζοντα Πρωτοδικὴν ἢ Εἰρηνοδίκην καὶ τὸ κατ' ἐφεσιν δικάζον Πρωτοδικεῖον εὐχέρειαν, ὅπως ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὴν παράλειψιν τῆς ὑπὸ τοῦ διαδίκου προσκομίσσεως ἐγγράφων χρησίμων πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, τὸ ἐν προκειμένῳ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, συναγαγὼν ἀπὸδείξιν τῆς ιδιότητος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς παλαιῶν πολεμιστοῦ ἐξ ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου προσκομισθέντος ἐνώπιον αὐτοῦ φύλλου μητρώου τοῦ στρατολογικοῦ γραφείου, συνεμορφώθη πλήρως πρὸς τὰς ὡς ἄνω τροποποιηθείσας διατάξεις τῆς παρ. 9 τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935, ἀπορριπτέων μετὰ ταῦτα ὡς ἀβασίμων καθισταμένων τῶν Ιου, 5ου καὶ τοῦ σχετικοῦ μέρους τοῦ 2ου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' ὧν ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ ιδιότης τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς παλαιῶν πολεμιστοῦ ἔδει νὰ ἀποδειχθῇ καὶ διὰ προσαγωγῆς πιστοποιητικοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ καὶ δελτίου ταυτότητος τῆς οἰκείας ὀργανώσεως.

*Αρείου Πάγου (ΕΕΔ 1, 307), η οποία απεφάνθη καταφατικῶς.

Κατὰ τὸν νόμον 4180/1929, ὁ ὁποῖος ἐκύρωσε τὸ Ν.Δ. 11/11 Μαΐου 1929 «περὶ υποχρεωτικῆς προσλήψεως ἐφέδρων ὑπὸ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ.» ὑπεχρεώθησαν αἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ λειτουργοῦσαι ἐν Ἑλλάδι παντὸς εἴδους *Ἀνωρύμοι Ἐταιρίαι* νὰ προσιλάβουν ἀναγκαστικῶς ἐφέδρους, τοὺς ὁποίους ἤθελον ὀρίσει αἱ Ἐπιτροπαὶ Προστασίας Ἐφέδρων δι' ἀποφάσεώς των.

Βραδύτερον διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 5355 τῆς 30/31 Μαρτίου 1932 ὠρίσθη, ὅτι τῆς αὐτῆς πρὸς τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενους ἐφέδρους προστασίας δικαιοῦνται ἐπὶ μίαν διετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου καὶ οἱ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1932 μέχρι τῆς δημοσίευσος αὐτοῦ εὐνοθέντες ἢ τυχόν ἀπολυθέντες μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1932 ἐν τῇ ἰηρωσίᾳ *Ἀνωρύμων Ἐταιριῶν καὶ τῶν Δήμων* ὡς ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρετοῦντες τὰ ἐφιδρικά ποσόντα τοῦ νόμου 4180, *ἀσχετῶς ἂν ἐποταθετῇθῃσαν ὑπὸ Ἐπιτροπῶν Προνοίας Ἐφέδρων.*

Περαιτέρω ἡ ἀπόλυσις καὶ τούτων ἐγίνετο, ὡς καὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων.

*Ἦλθεν ὁμοῦ κατόπιν ὁ νόμος 5532/1932, ὁ ὁποῖος ὥριεν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 5355, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀφορμώσιν πάντων τῶν ἐφέδρων πρὸς τοὺς διὰ τῶν Ἐπιτροπῶν τοποθετηθέντας, καταργεῖται, θεωρουμένη ὡς μηδέποτε ἰσχύσασα. Ἐφεδρὸι μὴ τοποθετηθέντες ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Προνοίας Ἐφέδρων, δυνάμει τοῦ νόμου 4180, δικαιοῦνται μόνον τῆς ἀτοξημιώσεως τῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας» *διπλασιαζομένης.* Ἡ ἀποξημιώσις αὕτη δὲν δύναται, ἐν οὐνεμῇ περιπτώσει, νὰ υπερβαίνει τοὺς μισθοὺς δύο ἐτῶν.

Εἶναι προφανές, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς διπλασίας ἀποξημιώσεως τῶν ἐφέδρων τούτων ἐθεσπίσθη ὡς ἀντίβαρον τῆς καταργήσεως τῆς ἐξομοιώσεως καὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς υποχρεωτικῶς ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Προνοίας τοποθετηθέντας. Ἀφεῶρα ἀκόμη τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 5532 τῆς 16/17 Ἰουνίου 1932 ὑπηρετοῦντας καὶ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἠδύναντο ὑποχρεωτικῶς νὰ τοποθετηθῶσιν ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Προνοίας, βάσει τοῦ νόμου 4180/1929 εἰς *Ἀνωρύμους μόνον Ἐταιρίας.*

*Ὑπὸ τοιοῦτο νομοθετικὸν καθεστῶς εἰσῆχθη ὁ ἀναγκαστικὸς νόμος τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», κατόπιν ὁ ἀναγκ. νόμος 244/1936 καὶ κατόπιν ὁ ἀναγκ. νόμος 771/1937, οἱ ὁποῖοι, ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀπολύσεως, ἐξωμοίωσαν τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας πρὸς τοὺς ἀναγκαστικῶς τοιοῦτους, ἐπεκαθέντος τοῦ κύκλου τῶν υποχρέων ἐπιχειρήσεων καὶ πέραν τῶν *Ἀνωρύμων Ἐταιριῶν* εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ὅμως τοῦ ἀναγκ. νόμου 244/1936 (διατήρησις προσωπικοῦ ἀπὸ τῶν 15).

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 39 τοῦ Α. Ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρῶντα νόμον καταργεῖται, αἱ τυχόν ὁμοῦ ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας *εὐμενεστέρα* ὑπὲρ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν διατάξεις διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ».

*Ὁ Ἀρείος Πάγος (Α. Π. 264/1941, ΕΕΔ 1, 307), ἐρμηνεύων τὴν τελευταίαν αὐτὴν διάταξιν, ἐθεώρησεν ὡς ἰσχύοντα τὸν νόμον 5532/1932, διότι, ἐνῶ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 24 § 4 τοῦ Α. Ν. 23/31 Ὀκτωβρίου 1935, ὡς τούτο ἀντικειναιῶς διὰ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου τῆς 23/24 Ἰανουαρίου 1936, ἐφαρ-

μογὴν ἔχοντος καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσλαμβανομένων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, κατὰ τὸ ἀρθρ. 31 αὐτοῦ, εἰς τοὺς παρὰ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου τούτου ἀπολυομένους ἐφέδρους παλαιούς πολεμιστὰς καταβάλλεται ἀποζημιώσις ἰση πρὸς εἴκοσι τέσσαρας μηνιαίους μισθοὺς, πληρωνομένων κατὰ μῆνα καὶ εἰς ἰσας δόσεις, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ἤθελον προσληφθῇ ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ ἀλλης τινὸς ἐπιχειρήσεως ἢ ἄλλου ἐργοδότην ἐν γένει εἰς θέσιν ἀνάλογον ἐκείνης, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν ὅποτε διατηροῦνται ἀκέρατα τὰ ἐκ τοῦ νόμου 2112 δικαίωμάτα των, διὰ τοῦ ἀρθροῦ μόνου τοῦ νόμου 5532 παρῆχεται διπλασία ἀποζημιώσις τοῦ νόμου 2112, μὴ υπερβαίνουσα μὲν καὶ ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει τοῦ μισθοῦ δύο ἐτῶν ἢ εἴκοσι τεσσάρων μηνῶν, ἀλλ' ἀθροιστικῶς καὶ ἀνευ τοῦ ὅρου τῆς μὴ προσλήψεως των παρ' ἐτέρου ἐργοδότην εἰς θέσιν ἀνάλογον ἐκείνης, ἣν κατεῖχον.

*Ὡς ἐδῶ ἔχουν καλῶς αἱ σκέψεις τοῦ Ἀρείου Πάγου. Προκύπτει, ἄλλως τε, καὶ ἀπὸ τῶ ἀρθρ. 25 τοῦ Α. Ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 (καταργηθὲν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Α. Ν. 244/1936), ὅτι ἰσχύει καὶ μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 ὁ νόμος 5532/1932, ἀφοῦ ὀρίζεται εἰς τὸ ἀρθρὸν τοῦτο (25), ὅτι ἐργατὰ ἢ τεχνίται Π. Π. . . δικαιοῦνται τῆς ἀποξημιώσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ νόμου 5532 . . .

*Ἐπομένως ὁ νομοθέτης τοῦ ἀναγκ. νόμου 28/31 Ὀκτωβρίου 1935, θεσπίζων τὸ ἀρθρὸν 39 περὶ διατηρήσεως τῶν εὐμενεστέρων διατάξεων καὶ τὸ ἀρθρὸν 25 αὐτοῦ εἶχεν ὑπ' ὄψει ἰσχυοῦσας τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 5532.

Περαιτέρω ὁμοῦ πρέπει νὰ μὴ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τὸ γεγονός ὅτι διὰ τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 244/1936 μετεβλήθη τὸ σύστημα προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν. Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Α. Ν. 244/1936 καταργήθη τὸ ἀρθρ. 24 τοῦ ἀναγκ. νόμου τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 (περὶ μισθῶν 24 μηνῶν) καὶ κατὰ τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244/1936 ἐφεδρὸι παλαιοὶ πολεμισταί, ἀνεξαρτήτως τρόπου προσλήψεως, δὲν ἀπολύονται εἰμὴ μόνον δι' ἀποφάσεως τῆς ἀρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς.

*Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 771/1937 «πᾶσα διάταξις προγενεστέρου νόμου, ὀρίζουσα ἄλλως τὰ τῆς ἀποξημιώσεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν *καταργεῖται*, πλην τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφαρμοζομένων καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαδικασίαν ἀπολυομένους ἐφέδρους, ἐκτὸς ἂν δικαιοῦνται ἀποξημιώσεως τινος, ὑπερβαίνουσης τὴν ἀποξημιώσιν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν νόμων περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐὰν οὗτοι δικαιοῦνται ταιαύτης ἐκ τῶν Τριμῶν Συντάξεων ἢ Προνοίας Ἐπιχειρήσεων, Ὁργανισμῶν, Νομικῶν Προσώπων ἢ ὑπηρεσιῶν, παρ' αἷς ὑπηρετοῦσι».

*Ὁ Ἀρείος Πάγος (Α. Π. 264/1941) σκέπτεται ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης ὡς ἐξῆς: Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον (τὸν ἀνωτέρω), ἤτοι ὡς εὐμενεστέρα διὰ τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας ἐφέδρους παλαιούς πολεμιστὰς, διετηρήθη ἡ διάταξις τοῦ νόμου 5532/1932 καὶ μετὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 771/1937.

*Ἀφοῦ ὁμοῦ ἰσοπεδῶθη ἡ προστασία τῶν ἀναγκαστικῶς καὶ οἰκειοθελῶς προσληφθέντων, θὰ ἦτο παράλογον νὰ ὑπάρχῃ νομοθετικῶς εὐμενεστέρα διὰ τῆς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας διατάξεις, ἐκφραζόμενος δὲ ὁ νομοθέτης περὶ καταργήσεως πάσης ἀντιθέτου διατάξεως, εἶχεν ἀσφαλῶς, κατὰ

τὴν γνώμην μας, ὅπ' ὄψει τοῦ κατάργησιν καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 39 τοῦ Α.Ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 κατὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων, ἡ δὲ περίοδος τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 771/1937 «ἐκτός ἂν δικαιούνται ἀποζημιώσεώς τινος ὑπερβαίνουσιν τὴν ἀποζημίωσιν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν νόμων περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας» δὲν πρέπει νὰ ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 5532/1932, ἀλλ' ἄλλην ἐκ συμβάσεως ἢ ἐθίμου μεγαλυτέραν (πρὸς ἀριθ. 3 νόμου 2112/1920), ἀφοῦ, ἐπαναλαμβάνομεν, θὰ ἦτο νομικῶς παράλογον νὰ δικαιούται ὁ ἐπὶ ἴσοις ὅροις προστατευόμενος διὰ τὴν ἀπόλυσιν οἰκειοθελῶς προσληφθεὶς παλαιὸς πολεμιστῆς διπλάσιος ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ τῆς ἀπλῆς ὁ μόνον ἀναγκαστικῶς προσληφθεὶς.

Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὸ δεύτερον θέμα τῆς πρωτοδικεακῆς ἀποφάσεως: Περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ νόμου 2112/1920 ὁρίζει «ἐργοδότης παραμελῶν τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, δεῖν νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία».

Εἰς τὴν νομολογίαν ἐγένοντο παλαιότερον δεκταὶ καὶ αἱ δύο ἀπόψεις. Ὁ νόμος ἐννοεῖ ἀποδοχὰς τοῦ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν χρόνου (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1289/1933, Θέμ. ΜΕ' σελ. 343, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 491/1924 Θέμ. ΑΣΤ' σελ. 201, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 975/1933, Θέμ. ΜΕ' σελ. 161), ἐνῶ κατ' ἄλλας δικαστικὰς ἀποφάσεις (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 31/1924, Θέμ. ΑΕ' σελ. 245, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 663/1924, Θέμ. ΑΣΤ' σελ. 376, Α. Π. 323/1938 Θέμ. ΜΔ' σελ. 613, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 520/1939, ΕΕΝ στ' 228, Πρωτ. Ἀθηνῶν 5231/1941, ΕΕΔ 1, 429, Πρωτ. Ἀθηνῶν 5874/1942, ΕΕΔ 2, 72) ὁ νόμος ἐννοεῖ ἀποδοχὰς τοῦ πρὸ τῆς ἀπολύσεως χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Βλέπε σχετικῶς ἐπὶ τοῦ ὅλου ζητήματος Κ. Δ. Νάολαν, Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ΕΕΔ 2, 354 ἐπ.).

Ἐν τῷ μεταξύ ἤλθον νεώτερα νομοθετήματα, τὰ ὁποῖα καθώρισαν τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεως (βλέπε ἀρθρ. 1 § 7 ἐδ. 2 νόμου 765/1943, καταργηθέντος ὁμοῦ διὰ τοῦ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946), ἀρθρ. 9 νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλείσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.), κατὰ τὸν ὅποιον ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 ὑπολογίζεται βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθιερωτῶς πλήρους ἀπασχολήσεως).

Εἶναι προφανές, ὅτι εἰς τὴν νομοθεσίαν μας ὑπάρχει μία, ἃς εἰπομεν, ἀναρχία ἐκφράσεως.

Ὁ νόμος 2112 ὁμιλεῖ περὶ ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁ ν. 118/1945 ἀξιοῖ καταβλητέαν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ἀπολύσεως.

Οὕτω θὰ συμβαίνει, δοθείσης τῆς μεγάλης διαφορᾶς τῶν μισθῶν ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας μισθωτὸς νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112 συγχρονισμένην βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ

τελευταίου μηνὸς καὶ ὁ εἰς τὴν αὐτὴν περίπτωσιν ἀπολυόμενος καὶ μὴ ὑπαγόμενος εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας νὰ δικαιούται, μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὑπολογισμοῦ ἀναδρομικῶς πρὸ τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀποδοχῶν του, κατὰ πολὺ μεγαλυτέραν τῆς τοῦ ἄλλου ἀποζημίωσιν.

Ἄν ἡ ἐρμηνεῖα ἔφθανε νὰ υἱοθετήσῃ τὴν ἀποψιν, ὅτι μὲ τὰ νεώτερα ταῦτα νομοθετήματα ἐξεδηλώθη ἡ θέλησις τοῦ νομοθέτου πρὸς ὑπολογισμὸν γενικῶς τῆς ἀποζημιώσεως βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεως, θὰ ἦτο, νομιζομεν, ἐγγύτερον πρὸς τὸ θετὸν δίκαιον καὶ τὸ συναίσθημα τοῦ δικαίου.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5701/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Ν.Ο.Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Ἀλεβιζάκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Καράντζαλης, Δ. Τρίμης

Διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τοῦ ὁ ἐνάγων α) ἐκτίθειν, ὅτι, τυγχάνων ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστῆς, προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἐταιρίας ὡς δηνόδς λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἀπὸ 16 Δεβρίου 1929, διατηρηθεὶς ἔκτοτε ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του μέχρι τῆς 22 Μαρτίου ἐ. ἔ., ὅτε ἀπελύθη ἀπροειδοποίητως, ἄνευ καταβολῆς αὐτῷ τῆς δικαιουμένης ἀποζημιώσεως, ἀνερχομένης εἰς τὸ διπλάσιον τῆς κατὰ τὸν 2112 νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ 4558 τοιοῦτου, καταβλητέας, συνωδὰ τῷ 5532/932 νόμῳ β) αἰτεῖται δὲ τὴν τῆς ρηθείσης καταψήφισιν εἰς καταβολὴν τοῦ καθοριζομένου ποσού, ὑπολογιζομένου εἰς πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ἀπολύσεως ἐπὶ εἴκοσι ἔξ μηνάς. Ὅθεν ἐξεταστέα ἡ ἀγωγή αὕτη.

Ἡ ἐναγομένη, πρὸς κατάλυσιν τῆς ἀγωγῆς διατείνεται 1) ὅτι ὁ ἐνάγων θεωρεῖται ὡς καταγγεῖλας αὐτὸς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν διὰ τῆς ὑπερβάσεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 (ἀρθρ. 5 § 3) τακτικῶν ὁρίων, ἐξαμήνου ἐν προκειμένῳ ἀπουσίας, λόγῳ ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῶν καθηκόντων του, μὴ δικαιούμενος ἐντεῦθεν ἀποζημιώσεως, 2) ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 541/45 νόμου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν 343/45 τοιοῦτον, καθ' ἣν τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαραίτουντας τὸ προσωπικὸν αὐτῆς (συνδεομένης τῷ Κράτει διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως) διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν ν. 2112, 4558 καὶ τοῦ ἀπὸ 16/7/20 Β. Δ)τος καὶ συμπληρωματικῶς ἀπὸ τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν, αἱ ὁποῖαι διέπουν τὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ των, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι πλεονεκτικώτεραι δι' αὐτὸ τῶν διατάξεων τῶν ἐν λόγῳ νόμων, ἡ βάσει τῶν συνωμολογημένων στοιχείων ὑποχρέωσις τῆς ἐναντι τοῦ ἀπολυθέντος ἐνάγοντος ὁρίζεται μόνον ὑπὸ τοῦ διαληφθέντος 2112 νόμου (ὡς ἤδη ἱσχύει), ἀποκλειομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ 5532/32 νόμου, καταργουμένου διὰ τοῦ 541 νεωτέρου του, ἦν ὑποχρέωσιν ἐξεπλήρωσεν αὕτη διὰ τῆς καταβολῆς τῶν δραμῶν 4.000.000 καὶ 3) ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει, καὶ ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ 5532 νόμου, τὸ ποσὸν τῆς δυνάμει αὐτοῦ καταβλητέας ἀποζημιώσεως εἶναι ὑπολογιστέον βάσει τοῦ συνόλου τῶν τακτικῶν τοῦ ἀπολυομένου ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν οὗτος κατὰ τὸν χρόνον πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, συνωδὰ τῇ ρητῇ διατάξει τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ 2112 νόμου,

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΜΙΑ ΣΦΛΙΔΑ, ΠΟΥ ΕΚΛΑΪΚΕΥΕΙ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ, ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ Ε. Ε. Δ.

Β'.

Πρίν στο σημερινό δεύτερο σημείωμά μας ἀναλύσουμε τὸ δικαίωμα τοῦ θύματος ἐργατικοῦ αὐτοχρήματος, ποῦ εἶναι ἀνάλογο μὲ τὴν ἀνικανότητα, ποῦ ἐπαθε, θὰ ἦταν, νομίζουμε, χρήσιμο νὰ παραθέσουμε πίνακες ἐκτιμήσεως τῆς ἀνικανότητος.

μὲ βάση σχετικές ἀποφάσεις τῶν Γαλλικῶν καὶ Ἑλβετικῶν Δικαστηρίων (2) εἶναι ὁ ἀκολουθοῦς :

Βλάβη	Ποσοστὸν ἀνικανότητος	
	Γαλλία 0/0	Ἰταλία 0/0
*Απώλεια δύο ὀφθαλμῶν, δύο χειρῶν, δύο ποδῶν, μιᾶς χειρὸς καὶ ἑνὸς ποδὸς ἢ παράλυσις τῶν διανοητικῶν δυνάμεων.	100	100
*Απώλεια τοῦ δεξιοῦ βραχίονος	70—75	85
*Απώλεια τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος	60—70	80
*Απώλεια τῆς δεξιᾶς χειρὸς	60—65	70
*Απώλεια τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς	55—60	70
*Απώλεια μιᾶς κνήμης	60—65	60—75
*Απώλεια ἑνὸς ποδὸς	25—50	50
*Απώλεια ἑνὸς ὀφθαλμοῦ.. . . .	25—33	35
*Ὀλικὴ κωφότης	40—45	—
*Απώλεια τοῦ δεξιοῦ ἀντίχειρος	20—25	30
*Απώλεια τοῦ ἀριστεροῦ ἀντίχειρος	18—20	25
*Απώλεια τοῦ δεξιοῦ δείκτου	15	20
*Απώλεια τοῦ ἀριστεροῦ δείκτου	12	15
Κωφότης ἑνὸς ὠτὸς	15—20	20(1)

* Ἄλλος πίνακας, ποῦ συντάκτης του γέρεται ὁ Γάλλος ἱατροδικαστὴς καὶ συγγραφεὺς Brunadel,

(1) ΣΗΜ. Ὁ πίνακας εἶναι ἀπὸ τὸ βιβλίον Μ. Τζατζάνη Αἱ Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις ἀλλαχοῦ καὶ ἐν Ἑλλάδι σ. 213.

ἤτοι βάσει τῶν ἀποδοχῶν Μαρτίου 1945 ἕως Μαρτίου 1946, αἵτινες ἀνέρχονται εἰς ὑπέλατον τοῦ ἡμίσεος τῶν καταβληθεισῶν ὡς ἄνω δραχμῶν 4000.000 καὶ ἐπομένως οὐδὲν ἤδη ὀφείλεται τῷ ἐνάγοντι τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτίας.

Ἐκ τῆς διεξαχθείσης διαδικασίας δὲν ἀπεδείχθη ἡ διατεινομένη ὑπέρβασις ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τῶν ὑπὸ τοῦ 2112 νόμου ὀριζομένων ὀρίων ἀπουσίας, ἵνα ἐντεῦθεν ἐρευνηθῇ ἡ ἐπιρροὴ τοῦ γεγονότος τούτου ἐπὶ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως. Ἐξ ἄλλου αἱ διατάξεις τοῦ 5532/32 νόμου, ὅντος εἰδικοῦ, οὐδαμῶς θίγονται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν 343 καὶ 541 νόμων, ὧντων καὶ τούτων εἰδικῶν, καθὼς ἀφορῶντων ὠρισμένην κατηγορίαν ἐργοδότης, πάντως ὅμως μὴ κατι-

Βλάβη	Ποσοστὸν ἀνικανότητος 0/0	
*Ὀλικὴ ἀπώλεια τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ	33	
Μερικὴ βλάβη τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ	5—10	
*Ακρωτηριασμός ἢ τελεία ἀχρηστία τοῦ ἑνὸς ποδὸς... .	40—60	
*Ακρωτηριασμός ἢ ἀχρηστία τοῦ ἑνὸς σκελούς	50—70	
*Ακρωτηριασμός ἢ πλήρης ἀχρηστία καὶ τῶν δύο σκελῶν	90	
*Ακρωτηριασμός ἢ ὀλικὴ ἀχρηστία τοῦ δεξιοῦ βραχίονος	70—80	
*Ακρωτηριασμός ἢ ὀλικὴ ἀχρηστία τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος	68—70	
*Ακρωτηριασμός ἢ ὀλικὴ ἀχρηστία τῆς δεξιᾶς χειρὸς	60—75	
*Ακρωτηριασμός ἢ ὀλικὴ ἀχρηστία τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς	55—65	
*Απώλεια ἑνὸς δακτύλου... .	ἀρισ. χειρὸς 15—25	δεξ. χειρὸς 25—35
» ἀντίχειρος	5—15	10—15
» δείκτου ἢ λιχανοῦ	5—10	10—15
» μέσου δακτύλου	5—10	5—10
» παραπλεύσου δακτύλου	5—10	5—10
» μικροῦ δακτύλου	0—10	5—10

Γιὰ νὰ μπορεῖ ἓνα ἐργατικὸ αὐτύχημα νὰ ὑποχθεῖ

(2) Βλέπε μελέτη καθηγητοῦ Ι. Γεωργιάδη, Δικαστικὴ 7ο ἔτος, σελ. 73.

σχυόντων τοῦ εἰδικωτέρου αὐτῶν προστατευτικοῦ τῶν ἐφέδρων, παρὰ καὶ τὴν χρῆσιν τῆς φράσεως «ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον» ἐν τῷ 511/45 νόμῳ. Ὅθεν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐναγομένης.

Συνωδὰ τῇ ἐφαρμοστῇ ρητῇ διατάξει τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ 2112 νόμου ἡ καταβλητέα τῷ ἀπολυομένῳ μισθωτῷ ἀποζημιώσις δεόν νὰ ἰσοῦται πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε οὗτος κατὰ τὸν χρόνον πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, οὐχὶ δὲ ἐκείνων, ἃς θὰ ἐλάμβανε ὁ ρηθεὶς μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του (πρβλ. καὶ Α.Π. 386/37 Θ. Μ' 142—43). Ὅθεν πρὸς ὑπολογισμὸν

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

15]1946 ΝΟΜΟΣ — Περί κυρώσεως του από 30 'Απριλίου) 2 Μαΐου 1946 Ν.Δ. περί παρατάσεως προθεσμιών του Α.Ν. 683) 45 περί ρυθμίσεως του προσωπικού των Τραπεζών.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 218 τής 16 'Ιουλίου 1946)

Ψηφισμένοι ομοφώνως μετά της Δ' 'Αναθεωρητικής Βουλής άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν :

"Αρθρον μόνον.

1) Κυροῦνται τὸ ἀπὸ 30 'Απριλίου) 2 Μαΐου 1946 νομοθετικὸν Διάταγμα «περί παρατάσεως προθεσμιών του Α.Ν. 683)1945 περί ρυθμίσεως του προσωπικού των Τραπεζών» δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 143 Α' τευχὸς ΦΕΚ., ἔχον οὕτω :

«Περὶ παρατάσεως προθεσμιών του Α.Ν. 683)45 «περί ρυθμίσεως του προσωπικού των Τραπεζών».

Προτάσει του 'Ημετέρου 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν :

"Αρθρον Ι

'Η ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 παρ. 4 τοῦ ἀρθρου 4 παρ. 3, τοῦ ἀρθρου 5 παρ. 1 καὶ τοῦ ἀρθρου 6 παρ. 1 ἐδ. 3 καὶ παρ. 2 τοῦ Α.Ν. 683)1945 «περί ρυθμίσεως του προσωπικού των Τραπεζών» προβλεπόμενη προθεσμία τριῶν μηνῶν, παραταθείσα ἐπὶ δύο μηνῶν διὰ τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ Α.Ν. 1089)46, παρατείνεται ἐπὶ δύο εἰσέτι μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεώς της.

"Αρθρον 2

'Η ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθήσεται δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ

στὸν νόμο 551 καὶ ν' ἀποζημιωθεί τὸ θῦμα σύμφωνα με τὸν νόμο αὐτό, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ὑπάρχει μετὰ τὸ μισθωτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότη σύμβαση ἐργασίας. Δὲν ἐννοεῖται ὅμως ἂν ἡ σύμβαση εἶναι ἔγκυρη ἢ ἀκυρη, γιὰ τὸ λόγο ὅτι γιὰ τὴν κατάρτισιν τῆς παρελείφθη μὴ νόμιμη διατύπωση ἢ καὶ ἔγινε, ἀντιθέτα μετὰ τὴν ἀπαγόρευση τοῦ νόμου. 'Η ἀποζημίωση ὀφείλεται μόνον ἀπὸ τὸ γεγονός τῆς παθῆσεως, χωρὶς ἄλλες προϋποθέσεις.

Με βάση τὴν ἀρχὴ αὐτὴ καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς προσφέρει ὑπηρεσίες σὲ ὄρες, πού ἐπιπυδεῖ ὁ νόμος νὰ προσφευθῶν, καθὼς στὴν περίπτωσιν τῶν ὥρων ἐργασίας, πάλι ὑπάρχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπο-

τῆς δικαιουμένης ὑπὸ τοῦ ἥδη ἐνάγοντος ἀποζημιώσεως ληπτέαι ὑπ' ὅψει αὐτῶν ληφθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχαὶ ἀναδρομικῶς κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως του ἔτος καὶ μῆνα. 'Εκ τῶν προσκομιζομένων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης στοιχείων, μὴ ἀμφισβητούμενων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων οὗτος ἔλαβε ὡς τακτικὰς ἀποδοχὰς κατὰ τὸν χρόνον ἀπὸ 24/3/45—23/3/46: ποσὸν δραχμῶν, οὗτινος τὸ διπλάσιον (κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ 5532 νόμου), ὑπολείπεται τοῦ συνολολογηθέντος, ὡς ληφθέντος ἥδη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ποσοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ ἀγωγή δέον ν' ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

συνέλεθ' Βουλὴν.

'Εν 'Αθήναις τῇ 30 'Απριλίου 1946

2) 'Η ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως

'Ο παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Δ' 'Αναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ παρ' 'Ημῶν σήμερον κυρώθηκε, δημοσιευθήτω δια τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελισθῇτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους

'Εν 'Αθήναις τῇ 13 'Ιουλίου 1946

325]1946 ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.— Περί καταργήσεως νομοθετημάτων κατοχῆς ἀρμοδιότητος 'Υπουργείου 'Εργασίας.

Διόρθωσις ἡμαρτημένων

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 218 τῆς 16 'Ιουλίου 1946)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 325 τῆς 30)5)1946 πράξιν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου περί καταργήσεως νομοθετημάτων κατοχῆς ἀρμοδιότητος 'Υπουργείου 'Εργασίας δημοσιευθεῖσαν εἰς ὑπ' ἀριθ. (Φ.Ε.Κ.) 184)1946 διαγράφεται ἡ περίπτωσις 8)Ν. 1114)44, «περί ἐνισχύσεως τῶν πόρων τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως ἐκπαιδευτικῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων» (Φ.Ε.Κ. 12)44) ὡς ἐσφαλισμένης καταχωρηθεῖσα, καθόσον αὕτη εἶχε περιληφθῇ ὡς περίπτωση 95 εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 321 τῇ 30 Μαΐου 1946 Πράξιν τοῦ 'Υπουργ. Συμβουλίου «Περί κυρώσεως τῶν νομοθετημάτων κατοχῆς ἀρμοδιότητος 'Υπουργείου 'Εργασίας» (Φ.Ε.Κ. 183)1946). **

(*Εκ τῆς Γραμματείας τοῦ 'Υπουργ. Συμβουλίου

* ΕΕΔ 5 σελ. 373.

** ΕΕΔ 5 σελ. 370.

ζημιώσεως.

'Αντίθετα μάλιστα τὸ γεγονός ὅτι ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη πέρα ἀπὸ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἂν τὸ πρᾶγμα αὐτό, μετὰ κατανόησιν τῶν δυνάμεων του, ἦταν αἰτία νὰ πάθῃ, εἶναι ἀπὸ τὰ στοιχεῖα, πού θεμελιώνουν τὴν ἐννοία τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, δημιουργοῦνται δηλαδὴ ἀνώμαλες καὶ ἐξαιρετικῆς συνθήκες, πού εὐνοοῦν τὴ δημιουργίαν ἐνὸς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

'Ο νόμος 551 καλύπτει κάθε ἐργαζόμενο, ἀνεξάρτητα ἂν εἶναι ὑπάλληλος, ἐργάτης ἢ ὑπηρετῆς. Καὶ ὑποχρεώνει, καθὼς σημειώσαμε, τοὺς ἐργοδοτοὺς πρὸς διατηροῦν ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ γενικὰ ἐργασίες, ὅπου ἐμφανίζονται μεγαλεῖτεροι κίνδυνοι.

Οἱ κίνδυνοι αὗτοι ὑπάρχουν πάντοτε στὶς ἐπιχειρήσεις, ὅπου χρησιμοποιοῦνται μηχανικὰ ἐργαλεῖα καὶ σὲ ἄλλες ἐργασίες, ὅπου, ἀπὸ τὴ φύσιν τῶν, εἶναι ἐνδεχόμενο νὰ συναντήσῃ ὁ ἐργαζόμενος τοὺς κινδύνους αὐτοὺς.

Στὸ προηγουμένο σημείωμά μας ἀναφέραμε τὰς ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις καὶ γενικὰ ἐργασίες πού ὑπάγονται στὸν νόμο 551.

'Όταν μεταχειριζόμεσθε τὸν ὅρο «ἐπιχείρησις» ἐννοοῦμε τὴ συνεργασία κεφαλαίου καὶ ἐργασίας γιὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς συνεργασίας (κέρους). 'Εκμεταλλεύσεως ἐννοοῦμε τὴ συνεργασία, πού ἀποβλέπει ἀπλῶς σ' ἑναν παραγωγικὸ σκοπὸ, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἐπιτυχία κέρους.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

15665]1946 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας
Περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς κανονισμὸν ὑποκαταστημάτων Ταμείου 'Ανεργίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 98 τῆς 22 'Ιουνίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει: α') Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 8 παρ. 2, τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 20 τοῦ Ν. 118)45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν 'Επιχειρήσεων» καὶ β') τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3682)3.5.46 ἐγγράφου τοῦ Ταμείου 'Ανεργίας ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν γνωμὴν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 3)4)1946, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ τέλος τῆς παρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 22780)6.10.45 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ Κανονισμοῦ 'Υποκαταστημάτων Ταμείου 'Ανεργίας», προστίθενται τὰ ἑξῆς:

«Ἡ Τοπικὴ 'Επιτροπὴ συνεδριάζει ἐγκύρως, ἐφ' ὅσον ἐκλήθησαν ἅπαντα τὰ μέλη αὐτῆς καὶ παρέστησαν τέσσαρα τοῦλάχιστον ἐκ τούτων ἐπὶ 'Υποκαταστημάτων Α' Κατηγορίας καὶ δύο ἐπὶ ὑποκαταστημάτων Β' κατηγορίας, τῶν ἀποφάσεων, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, λαμβανομένων δι' ὁμοφωνίας τῶν τριῶν μελῶν ἐπὶ πενταμελοῦς ἢ τῶν δύο μελῶν ἐπὶ τριμελοῦς 'Επιτροπῆς.

'Εν 'Αθήναις τῇ 8 Μαΐου 1946.

'Αριθ. πρωτ. 50273]53 'Αγορὰν. Διάταξις
'Υπουργοῦ 'Εφοδισμοῦ

Περὶ ἀπαγορεύσεως μεταβολῆς τῶν καθιερωμένων ὄρων τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 98 τῆς 22 'Ιουνίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ἀπὸ 10)11.5.1946 Ν. Δ. «περὶ 'Αγορανομικοῦ Κώδικος» ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἀρθρον 1.—'Απαγορεύομεν τὴν μεταβολὴν ἐκ μέρους αὐτοῦ ἑξ ἑξ ὁδοῦ τῶν ὄρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εφοδισμοῦ.

Ὡς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἢ α' ἢ ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν μεταβολὴ τοῦ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθιερωμένου οὗ ἡμέρας πληρωμῆς τῶν ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν κατὰ μονάδα παραγομένης ἐργασίας (Καλφαλίκι κλπ.) καὶ ἡ ἀντικατάστασις τούτου διὰ πληρωμῆς ἡμερομισθίου ἢ δι' ἄλλου τρόπου ἀμοιβῆς.

Ἀρθρον 2.—Οἱ παραβάται τῆς παρούσης ἰσχύουσης καὶ ἅπαν τὸ Κράτος ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως τῆς διὰ τοῦ τύπου δώκονται καὶ τιμωροῦνται ἐκτὸς τῶν ὑπὸ ἄλλων διατάξεων τῶν κειμένων Νομῶν προβλεπόμενων ποινῶν καὶ διὰ τῶν ποινῶν τῶν ἀρθρῶν 30 καὶ 49 τοῦ ἀπὸ 10)11.5.46 Ν. Δ. «περὶ 'Αγορανομικοῦ Κώδικος».

'Εν 'Αθήναις τῇ 3 'Ιουνίου 1946.

21466)3003]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς ἐργατῶν σφαγῶν καὶ ἐκδορέων Αἰγίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 99 τῆς 24 'Ιουνίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τῶν 'Αν. Νόμων 28)44 καὶ 866)46 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 30796)19.

12.45 ἀπόφασιν ἡμῶν «περὶ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγῶν Αἰγίου ἀπὸ 15.11.45». 3) τὰς μετὰ τὴν 15.11.45 ἐκδοθείσας ἀποφάσεις ἡμῶν, ὑπ' ἀριθ. 31250)22.12.45 καὶ 3000)8.2.46 περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐν γένει, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἐργατῶν σφαγῶν καὶ ἐκδορέων Αἰγίου, ὡς ἀκολουθῶν:

1) Ἀρνιά καὶ ἐρίφια, κατὰ κεφαλὴν, δραχ. ὀκτακασίας ὀγδοήκοντα (880).

2) Πρόβατα, γίδια, ζυγούρια, κριάρια καὶ τραγιά, κατὰ κεφαλὴν, δραχ. 1200.

3) Μσχάρια, κατὰ κεφαλὴν, δραχ. 3.600.

4) Βοῦα, κατὰ κεφαλὴν, δραχ. 6.800.

5) Χοιρινὰ (μαδητά), κατὰ κεφαλὴν, δραχ. 3.200.

6) Χοιρινὰ (γδαρτά), κατὰ κεφαλὴν, δραχ. 4.400.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ 1)2)46, ἀφ' ἧς καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3600)46 ἀποφάσεως ἡμῶν.

'Εν 'Αθήναις τῇ 13 'Ιουνίου 1946

23060]1694]1946 'Απόφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας
Περὶ ἀνασυνθέσεως τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 103 τῆς 28 'Ιουλίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψιν, 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ 'Αν. Νομοῦ 273)1945 «περὶ συνθέσεως Συλλογικῶν ὁρ. ἀντικ. τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας καὶ 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 'Απριλίου 1916 Νομ. Δ)τος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν:

Ἀρθρον 1.

1. Τὸ παρὰ τῷ 'Υπουργεῖῳ 'Εργασίας Συμβούλιον Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀνασυντιθέμενον ὁρίζεται ὡς κατωτέρω.

α) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας, ὡς Προέδρου καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ 'Υπουργείου, ὡς Ἀντιπροέδρου.

β) Ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, τοῦ Διευθυντοῦ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἑνὸς ἀνωτάτου ὑπαλλήλου ἐιδικοῦ περὶ τὰ ασφαλιστικὰ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας.

γ) Ἐξ ἐνός: Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ ἐνός Καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν ἐιδικοῦ περὶ τὰ ἀνυπολογιστικὰ τοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως.

δ) Ἐκ δύο ἐπιστημονικῶν ἐιδικῶν εἰς τὰ θέματα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐργατικῆς πολιτικῆς.

ε) Ἐκ δύο Βουλευτῶν ἐξ ὧν ὁ εἰς δέον νὰ μὴ ἀνῆκῃ εἰς τὴν Κυβερνητικὴν παράταξιν, ὑποδεικνυομένων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

στ) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς 'Ιατρικῆς Ἀντιλήψεως τοῦ 'Υπουργείου Ὑγιεινῆς.

ζ) Ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ 'Ιατρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

η) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐργαζομένων.

II. Παρὰ τῷ Συμβουλίῳ ἐκτελεῖ χρεὴ Εἰσηγητοῦ τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ συζητούμενων θεμάτων εἰς τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς Διευθύνσεως Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἀπαντᾷ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου μετὰ ἰαριθμῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, ὁ εἰσηγητὴς καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτοῦ διορίζονται ἐπὶ διατεταγμένῳ δι' ἀπο-

φάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

III. Τὸ Συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων δ' κα (10) μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς ἀπαιτήτως ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ πλειοψηφίας τῶν παρόντων καὶ διὰ ψήφων οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν ἐπτά (7) ὑπερισχυούσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐτάχθη ὁ Πρόεδρος.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ περὶ συνθέσεως καὶ λειτουργίας τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διατάξεις.

IV. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας διορίζει δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως πάντα τὰ μέλη, τὸν εισηγητὴν καὶ τοὺς γραμματεῖς τοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ τοὺς ἀναπληρωτάς αὐτῶν.

Ἡ σητεία τῶν οὕτω ὀριζομένων λήγει τὴν 31ην Δ'βρίου 1946.

* Ἄρθρον 2.

1. Τὸ κατὰ τὴν παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 61 τοῦ Νόμου 6298 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» Τμήμα τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀνασυντιθέμενον ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν καίωθι:

α) Ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας Ἀρεοπαγίτου, ὡς Προέδρου.

β) Ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

γ) Ἐξ ἑνὸς τῶν ἐν τῷ Συμβουλίῳ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

δ) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἑνὸς τῶν ἐργαζομένων.

Τὰ ὑπὸ στοιχεῖα γ' καὶ δ' μέλη τοῦ Τμήματος ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἅμα τῇ συγκροτήσει αὐτοῦ, δι' ὁλόκληρον τὴν θητείαν τῶν.

2. Τὰ μέλη τοῦ Τμήματος τοῦ Συμβουλίου ἀναπληροῦνται ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ καλύματος παρὰ τῶν ἐν τῇ ὁλομείᾳ τοῦ Συμβουλίου ἀναπληρωτῶν τῶν.

3. Εἰς τῶν Γραμματέων τοῦ Συμβουλίου ὀρίζεται γραμματεὺς τοῦ Τμήματος.

4. Τὸ Τμήμα τοῦ Συμβουλίου εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων πέντε (5) μελῶν ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ πλειοψηφίας τῶν παρόντων καὶ διὰ ψήφων οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν τεσσάρων, ὑπερισχυούσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐτάχθη ὁ Πρόεδρος.

γ) Ἐκ τεσσάρων ἀντιπροσώπων τῶν ἡσφαλισμένων ἐξ ὧν τρεῖς ἐφημεριδοῦνται καὶ εἰς ὑπάλλῃλος πρᾶκτορείου καὶ

δ) Ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν συνταξιούχων.

2. Ἀπαντὰ τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν, ἀντιστοιχῶς λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὸ Δ. Συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων ἑξ μελῶν αὐτοῦ ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων, πάντως οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν πέντε, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυούσης τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

4. Χρὴς Γραμματέως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμείου ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

5. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουνίου 1946

60110]2251 Ἀγοραν. Διάταξις, ἀρ. 65

Περὶ χρόνου παρασκευῆς τοῦ ἄρτου τῆς Κυριακῆς κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 103 τῆς 28 Ἰουνίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 10)5)46 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος» τὴν ὑπ' ἀριθ. 72470) 42 ἡμετέραν ἀποφασίν, τὴν ὑπ' ἀριθ. 15)44 Ἀγορ. Διάταξιν, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

* Ἄρθρον 2.

Ὁ κλιβανεύς ἀρτεργάτης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης Ἀγοραν. Διατάξεως ὑποχρεοῦται ἐκάστην Κυριακὴν νὰ παρευρίσκεται εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον εἰς ὃ ἐργάζεται μέχρι καὶ τῆς 2ας μ.μ. ἵνα ἀσχολῇται μὲ τὴν ἐψησιν τῶν φαγντῶν τοῦ κοινοῦ.

* Ἄρθρον 3.

Οἱ παραβάται τῆς παρούσης ἰσχυούσης ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1946 διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Δ)σεως Πρωτεύουσας διώκονται καὶ τιμωροῦνται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. τῆς 10)5)46 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος».

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀνακοινωθῆτω διὰ τοῦ τύπου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1946

24023]827]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Δ. Συμβουλίου Ταμ. Συντ. Ἐφημεριδοπωλῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 103 τῆς 28 Ἰουνίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30)4)46 Νομ. Δ)τος περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων Ἀθηνῶν ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται ἐννεαμελὲς καὶ ἀποτελεῖται:

α) Ἐκ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐξ ὧν ὁ εἰς Πρόεδρος καὶ ὁ ἕτερος Ἀντιπρόεδρος.

β) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν, ἐξ ὧν ὁ εἰς Διευθυντὴς ἡμερησίας ἐφημερίδος καὶ ὁ ἕτερος Διευθυντὴς Πρακτορείου.

24323]878]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Δ.Σ. Ταμείου Συντάξεως Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. δίκτυ. (Δαρισαϊκοῦ).

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 105 τῆς 1 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30-4-46 Ν. Δ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν:

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Σ. Ε. Κ. (Δίκτυον Δαρισαϊκοῦ) ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται ἐνδεκαμελὲς καὶ ἀποτελεῖται:

α) Ἐκ τριῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν δύο τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας μετὰ τῶν ὁποίων ὀρίζεται ὁ Πρόεδρος καὶ εἰς τοῦ Ὑπουργείου Μεταφορῶν, β) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῆς ἐπιχειρήσεως, γ) Ἐκ πέντε ἀντιπροσώπων τῶν ἡσφαλισμένων διαφόρων

κλάδων και δ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν συνταξιούχων.

2. Ἀπαντα τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν, ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους ἐκλέγει μετὰ πάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ τὸν Ἀντιπρόεδρον. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὁ Ἀντιπρόεδρος θὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὴν πρώτην Συνεδρίσιν τοῦ Δ. Συμβουλίου.

4. Τὸ Δ. Συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων ἑπτὰ (7) μελῶν αὐτοῦ ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων. πάντως οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν πέντε (5), ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυοῦσης τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

5. Χρὴ γρᾶμματέως τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμείου, ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1946.

24324]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλων Διμενικῶν Ταμείων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 105 τῆς 1 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30-4-46 Ν. Διατάγματος περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν :

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλων Διμενικῶν Ταμείων, ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται ἑξαμελὲς καὶ ἀποτελεῖται :

α) Ἐκ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐξ ὧν ὁ εἰς Πρόεδρος.

β) Ἐκ δύο μελῶν διμενικῶν Ἐπιτροπῶν.

γ) Ἐκ τριῶν ὑπαλλήλων Διμενικῶν Ταμείων.

2. Ἀπαντα τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὀρίζεται καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου.

4. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων πέντε μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων πάντων οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν τεσσάρων. ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυοῦσης τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

5. Χρὴ γρᾶμματέως τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμείου ὀριζόμενος παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1946.

15682]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Διοικ. Συμβουλίου Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ασφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 106 τῆς 3 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30/4/46

Νομ. Διτος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν :

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ασφαλίσεως ὑπαλλήλων ἔμπορικῶν καταστημάτων ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται ἑννεομελὲς καὶ ἀποτελεῖται α') ἐκ τριῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν δύο τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας μετὰ τῶν ὁποίων ὀρίζεται ὁ Πρόεδρος, β') ἐκ δύο ἐκπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν ἔμπροσθεν, γ') ἐκ τεσσάρων ἀντιπροσώπων τῶν ἡσφαλισμένων ἔμπορουὑπαλλήλων.

2. Ἀπαντα τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3. Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίσιν τοῦ αὐτοῦ ἀνασυντιθέμενου Συμβουλίου τούτου, ἐκλέγεται μετὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ ὁ ἀντιπρόεδρος.

4. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων πέντε (5) μελῶν, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων, οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν τεσσάρων (4), ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυοῦσης τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

5. Χρὴ γρᾶμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμείου, ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου.

Ἡ παρούσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖται ἀπὸ σήμερον, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1946

158312]1946 Ἀπόφ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας.

Περὶ καθορισμοῦ μισθοδοσίας κλπ. ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ὑπουργείου Προνοίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 6 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 19/44 περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν καὶ σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 18482/46 κοινὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, 3) τὸ γεγονός ὅτι δυνάμει τοῦ ἀρθ. 6 τῆς αὐτῆς ὡς ἂν ἀποφάσεως οἱ πολιτικῶς ἐπιστρατευμένοι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων μισθοδοτοῦνται μετὰ βεβαιῶν μηνιαίων μισθῶν δραχ. 125.000 κατ' ἀνώτατον ὅριον, οἱ δὲ ἐργατοτεχνίται μετὰ βεβαιῶν μισθῶν 90.000, καίτοι ἡ ἀμοιβὴ τῶν λοιπῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καθορίζεται εἰς 225.000, καθορίζομεν τὴν μηνιαίαν ἀντιμισθίαν τῶν πολιτικῶς ἐπιστρατευμένων ὁδηγῶν αὐτοκινήτων χρησιμοποιουμένων ὡς ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, συμφῶνως πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10220/46 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἥτοι ὁδηγοὶ 225.000.

Αἱ ἀνωτέρω ἀποδοχαὶ προσαυξάνονται συμφῶνως πρὸς τὴν παρ. 2 τῆς αὐτῆς ὡς ἂν ἀποφάσεως καὶ λαμβάνουν τὰ ἐν τῇ παρ. 3 πρόσθετα ἐπιδόματα ὡς

καὶ ἀναλόγους ὑπερωρίας ἐκ δραχ. 3.000 διὰ τοῖον καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίαν τοῦλάχιστον ἡμερησίως κατὰ τὰ διὰ τοὺς λοιποὺς δημοσίου ὑπαλλήλους ἰσχύοντα.

Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀρχεται ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1946

24075]3221]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καταργήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 8587 τῆς 9-3-46 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 6 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 28]1944 ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη μεταγενεστέρως μετ' ἐγκρίσιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Καταργοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 8587 τῆς 9 Μαρτίου 1946 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ταξιθετῶν καὶ ταξιθετριῶν ὡς καὶ πάσας τὰς προηγουμένας πρὸς αὐτὴν σχετικὰς ἀποφάσεις, ἐπαναφέρουεν ἐν ἰσχύϊ τὸ σύστημα ἀμοιβῆς τῶν ὡς ἀνωτέρω ἐργαζομένων διὰ φιλοδωρήματος.

Ἡ παρούσα ἡ ἰσχὺς ἀρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1946, δημοσιευθῆναι διὰ τῆς Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1946.

21112]2936]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἡμερομισθιακῆς κατατάξεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Κεραμοποιείων, πλινθοποιείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 6 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 28]44 ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Α.Ν. 866]46, 2) μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Κατατάσσομεν τοὺς ἐργατοτεχνίτας Κεραμοποιείων, Πλινθοποιείων εἰς τὰς κάτωθι ἡμερομισθιακὰς κατηγορίας :

1. Εἰς ἡμερ. κατηγορίαν τοῦ ἀρχιτεχνίτου κατατάσσεται ὁ ψήστης.

2. Εἰς τὴν ἡμερ. κατηγορίαν τοῦ τεχνίτου κατατάσσονται οἱ α) κοπται, β) λασπάδες, γ) σουρωταί, δ) λασπιτοῦληδες, ε) κεραμιδολασπάδες, στ) βοηθοὶ ψησιῶν, καλουπτῆδες κεραμιδιῶν, ζ) τσαπισταί, η) ζεμπιλιέρηδες, θ) κουφιολασπάδες.

3. Εἰς ἡμερ. κατηγορίαν τοῦ εἰδικευμένου ἢ εἰδικευμένης κατατάσσονται πάντες οἱ λοιποὶ ἐργάται καὶ ἐργάτριαι, ἐπ' ὅσον ἔχουν συμπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν καὶ ἑξ μηνῶν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ κλάδῳ.

4. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνεξιδιευτῶν ἐργατῶν ἢ ἐργατριῶν κατατάσσονται οἱ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν ἐργάται καὶ ἐργάτριαι ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας ἐν τῇ κλάδῳ.

5. Τοιοῦται τεχνίτου παρὰ τοῦ ἐργοδότη, παρ' ᾧ ἀπασχολεῖται εἰς ἐργασίαν εἰδικευμένου ἢ ἀνεξιδιευτῶν ἐργάτου, λόγῳ ἑλλείψεως τεχνικῆς ἐργασίας, δὲν συνεπάγεται ἐν οὐδενίᾳ περιπτώσει μείωσιν τοῦ τεχνικοῦ ἡμερομισθίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1946.

151915]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐξόδων κινήσεως εἰς Τεχνικοὺς Ἐπιθεωρητὰς Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 6 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις : α) τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Α.Ν. 940]1937. «περὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας διατάξεων», β) τοῦ ἀρθροῦ 1 παρ. 4 τοῦ Α.Ν. 902]1943 «περὶ διατάξεων τιμῶν ἀπορριπτῶν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», γ) τοῦ ἀρθροῦ 11, 13 παρ. 2 καὶ 16 παρ. 8 τοῦ Ἀν. Νόμου 560]1945 «περὶ ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» καὶ δ) τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Α.Ν. 19]1946 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν κλπ.» διορθοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 61222]1946 ἀπόφασιν ἡμῶν καὶ ε) σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

1) Ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 χορηγοῦνται ἐξόδα κινήσεως ἐνὶ τῷ ἔδρῳ ἀνεῦ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ, εἰς τοὺς Τεχνικοὺς Ἐπιθεωρητὰς Ἐργασίας, τὸν Ἐπιθεωρητὴν Ἐπαγγελματικῆς Ὑγιεινῆς καὶ τοὺς ἐπόπτας Οἰκονομικῶν ἐργασιῶν τῆς ὑπηρεσίας Βιομηχανικῆς Ὑγιεινῆς ἢ Ἀσφαλείας ἐκ δραχμῶν χιλίων πεντακοσίων ἡμερησίως (1500).

2) Τὰ ἐξόδα ταῦτα ἐκκαθαρίζονται δεδουλευμένα εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς μερίμνη καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ ἐντεταλμένου διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἀποδῶν κλπ. ἀρμοδίου προϊσταμένου, μετὰ σχετικὴν βεβαίωσιν τοῦ Γενικοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένην ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερολογίων κινήσεως τῶν δικαιούχων καὶ διὰ τὰς ἡμέρας μόνον καθ' ὅς οὗτοι ἡσχολήθησαν πράγματι εἰς ἐκτέλεσιν ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας.

3) Δὲν καταβάλλονται ἐξόδα κινήσεως διὰ τὰς ἡμέρας ἀργίας, ὡς καὶ τὰς ἡμέρας καθ' ὅς ὁ ὑπάλληλος εἴτε ἀπουσίασεν εἴτε δι' οἰονδήποτε λόγον δὲν ἐξτελέσεν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1946.

22446]1683]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Μεταφορῶν καὶ Ἐργασίας.

Περὶ αὐξήσεως πόρου βενζίνης Τ.Σ. Αὐτοκινήτων εἰς 50 δραχμάς

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 6 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ.» β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 7938/6/5/46 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινήτων, γ) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, δ) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Ἡ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινήτων εἰσφορά ἐπὶ τῆς βενζίνης ἢ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἐδωφ. στ' τῆς 1 § τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ ἀπὸ 6/19/4/1935 Διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Τ.Σ.Α.», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, αὐξάνεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1946 εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. πενήκοντα (50) κατὰ χιλιόγραμμον καταναλισκομένης βενζίνης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1946.

23427]1946. 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας
Περὶ ἀνασυνθέσεως 'Επιτροπῆς 'Εφέσεων Ταμείου
Συντάξεων Αὐτοκινήτων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 6 'Ιουλίου 1946)

"Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30/4/46 Νομ. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» ἀποφασίζομεν:

1. Ἡ 'Επιτροπὴ 'Εφέσεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινήτων ἀνασυντιθεμένη ὁρίζεται πεντομελὴς καὶ ἀποτελεῖται:

α) 'Εκ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας ὡς Προέδρου.

β) 'Εκ τοῦ Διευθυντοῦ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας ὡς 'Αντιπροέδρου.

γ) 'Εξ ἐνὸς Πρωτοδίκου.

δ) 'Εκ δύο ἡσφαλισμένων, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν ὁδηγῶν καὶ ἕτερος ἐκ τῶν μισθωτῶν ὁδηγῶν καὶ

ε) 'Εξ ἐνὸς ὑπαλλήλου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ὡς Εἰσηγητοῦ ἄνευ ψήφου, ὅστις ἐκτελεῖ καὶ χρεὶ Γραμματέως.

2. Ἀπαντὰ τὰ μέλη τῆς 'Επιτροπῆς μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν, ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας δημοσιευομένης διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Ἡ 'Επιτροπὴ εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων ἐκ τῶν ἐχόντων ψήφον μελῶν, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ 'Αντιπρόεδρος, καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων, οὐχὶ ὀλιγοτέρων τῶν τριῶν, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυούσης τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου.

'Εν Ἀθήναις τῇ 28 'Ιουνίου 1946

24013]1946 'Αποφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας.

Περὶ συνθέσεως τοπικῶν 'Επιτροπῶν 'Εργατικῆς 'Εστίας

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 6 'Ιουλίου 1946)

"Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ἀπὸ 3 'Απριλίου 1946 Ν.μ. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν Κοιν. Πολιτικῆς» καὶ ἀποβλέποντες εἰς τὴν εὐρυρυθμιότεραν λειτουργίαν τῆς 'Εργατικῆς 'Εστίας καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἀποφασίζομεν:

'Ορίζομεν τὴν σύνθεσιν τῶν Τοπικῶν 'Επιτροπῶν τῆς 'Εργατικῆς 'Εστίας ὡς ἑξῆς:

α) Τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης μέλη ἑννέα.

β) Τῶν πόλεων Βόλου, Πατρῶν, Κοβάλλας, Καλαμών, Κομοτηνῆς, Ἡρακλείου μέλη ἑπτὰ.

γ) Τῶν λοιπῶν πόλεων μέλη πέντε.

'Εκ τῶν ὡς ἄνω μελῶν τῶν τοπικῶν 'Επιτροπῶν ἐν μέλει δέον νὰ προέρχεται ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐν ἐκ τῶν μισθωτῶν.

Τὰ λοιπὰ μέλη διορίζονται ἐκ προσώπων, ἐχόντων πείραν καὶ ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς γενικωτέρους σκοποὺς τῆς 'Εργατικῆς 'Εστίας καὶ κρινομένων καταλήλων πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν.

Τὰ μέλη τῶν 'Επιτροπῶν συνερχόμενα εἰς πρώτην συνεδρίασιν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν ἐκλέγουσιν μετὰ αὐτῶν τὸν Πρόεδρον καὶ 'Αντιπρόεδρον.

Γραμματεὺς παρ' ἐκάστη 'Επιτροπῇ ὁρίζεται ὑπάλληλος δημόσιος ἢ 'Οργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου.

'Εν Ἀθήναις τῇ 26 'Ιουνίου 1946

159279)1946 'Απόφ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Υγιεινῆς.

Περὶ καθορισμοῦ μισθοδοσίας κλπ. ὁδηγῶν αὐτοκινήτων 'Υπουργείου 'Υγιεινῆς κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 8 'Ιουλίου 1946)

"Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Νόμου 19/44 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ 'Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν καὶ σχετικῆν ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, τὴν ὑπ' ἀριθ. 18482/46 κοινὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ 'Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μελῶν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων β τὸ γεγονός ὅτι δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 6 τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως οἱ πολιτικῶς ἐπιστρατευμένοι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων μισθοδοτοῦνται μὲ βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν δρχ. 125 000 κατ' ἀνώτατον ὅριον κοίτης ἢ ἀμοιβῇ τῶν λοιπῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καθορίζεται εἰς δρχ. 225.000, ἀποφασίζομεν τὰ κάτωθι:

Καθορίζομεν τὴν μηνιαίαν ἀντιμισθίαν τῶν πολιτικῶς ἐπιστρατευμένων ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ 'Υπουργοῦ 'Υγιεινῆς συμφωνῶς πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν τοιαύτην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10820/46 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν 'Υπουργῶν Μεταφορῶν, 'Εργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ἥτοι ὁδηγὸς δρχ. 225 000.

Αἱ ἀνωτέρω ἀποδοχαὶ προσυεάνονται συμφῶνως πρὸς τὴν παρ. 2 τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται δι' ἑκαστον τριῶρον ὑπὲρ τὴν κεκανονισμένην ὥραν ἐργασίας αὐτῶν ἀποζημιώσεις ἐκ δρχ. τριῶν χιλιάδων ἡμερησίως.

Ἡ ἰσχὺς τῆς προούσης δημοσιευομένης διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀρχεῖται ἀπὸ 1 'Ιουνίου 1946.

'Εν Ἀθήναις τῇ 2 'Ιουλίου 1946.

22915]814)1946 'Απόφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Δ. Σ. Ταμείου Συντάξεων προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 8 'Ιουλίου 1946)

"Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 'Απριλίου 1946 Ν. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν:

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἀνασυντιθεμένου ὁρίζεται ἑννεαμελὴς καὶ ἀποτελεῖται:

α) ἐκ τριῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν δύο τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας μετὰ τῶν ὁποίων ὁρίζεται ὁ Πρόεδρος.

β) ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῆς Τραπεζῆς.

γ) ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἡσφαλισμένων καί.

δ) ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν συνταξιούχων.

2. Ἀπαντὰ τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας δημοσιευομένης διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

Μία μικρά συνέχεια

Ὁ «παράξενος» τῆς σελίδος 352 τοῦ παρόντος τόμου ἐννοεῖ, μὲ ὅλον τὸν ἀπόρητον καύσωνα τῶν τελευταίων ἡμερῶν, ν' ἀνασκαλεῖται τὰ νομικά κείμενα, διὰ νὰ ἀποχωρήσῃ τὰ παράξενά των, μὲ τὰ ὁποῖα φαίνεται νὰ θάλλεται ἰδιαίτερος.

Μᾶς γράφει λοιπὸν καὶ πάλιν περὶ μερικῶν ἀκόμῃ, τὰ ὁποῖα ἄς θεωρήσῃ ὡς μία μικρά συνέχεια τῶν ἐν σελ. 352 «παράξενων».

«Ἀριθ. 25229 τῆς 8 Ἰουλίου 1946. Ἀπόφ. τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας: Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀναγκ. νόμων 28)1944 καὶ 866)1946, ἀποφασίζομεν, ὅπως εἰς τὰς οἰκογενεῖς τῶν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων καὶ αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμήρων, διαρκούσης τῆς κατοχῆς ἢ μετ' αὐτήν, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, εἴτε ὑπὸ ἐνόπλων ὁργανώσεων ἢ ὁμάδων, καταβληθῶσι ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, μετ' ὧν συνεδέοντο διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου ἐ. ἐ. χρονικὸν διάστημα τὰ 60 οἱ) τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιούντο οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περιόδον, ἐὰν προσέφερον τὰς υπηρεσίας των. Ἡ παρούσα, ἰσχύουσα καθ' ἅσας τὴν χώραν, δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως».

Πῶς τώρα, βάσει τοῦ νόμου 28)1944, ὁ ὁποῖος παρέχει εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας ἐξουσιοδότησιν νὰ καθορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια παντὸς προσώπου ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας, εἶναι δυνατόν νὰ θεωρεῖται δι' ὑπονομικῆς ἀποφάσεως τοιαῦτα—κατὰ τὴν οὐσίαν των, ἄλλως τε, καλὰ—μέτρα, ἀναβιοῦντα ἀκόμῃ καὶ συμβάσεις ἐργασίας θανόντων μισθωτῶν, δὲν χρειάζεται, κατὰ τὴν γνώμην μας, νὰ εἶναι κανεῖς, σχετιζόμενος, κατὰ στοιχειώδη νομικὸν τρόπον, γκρινιάρης, διὰ νὰ τὰ θεωρήσῃ ὅλα αὐτὰ ἀνεξαρτήτως εἰπομεν τῆς οὐσίας των—νομικῶς παράξενα.

«Ἀριθ. 18510 τῆς 23 Μαΐου 1946. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας (ΕΕΔ 5, 382).

4. Ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀκυρωθείσης ἐξ ὑπαρχῆς ὑπ' ἀριθ. 31265)15 ἡμετέρας ἀποφάσεως καταβληθεῖσα διαφορὰ ἀποδοχῶν δὲν ἐπιστρέφεται, οὔτε συμψηφίζεται».

Πρόκειται περὶ τῆς ἀκυρωθείσης ἐξ ὑπαρχῆς

ἐτους ἐκλέγει μετὰ πάντων τῶν μελῶν τὸν Ἀντιπρόεδρον αὐτοῦ. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὁ Ἀντιπρόεδρος θὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὴν πρώτην σινεδριάσιν τοῦ Δ. Συμβουλίου.

4. Τὸ Δ. Οἰκ. Συμβούλιον ἐφίεται ἐν ἀπαρίθρῳ παρόντων ἐξ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων, πάντως οὐχὶ ὀλιγοτέρων τῶν πέντε, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυούσης τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψήφισ τοῦ Προέδρου.

5. Χρέη Γραμματεῶς τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας ἢ τοῦ Ταμείου, ὁρίζομενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας.

6. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Κανονιστικοῦ τοῦ Ταμείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1946

ἀποφάσεως περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν καθυστερομένων ἀποδοχῶν πρὸς ἐκείνους κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξοφλήσεως.

Εἶναι τάχα καὶ αὐτὸ «καθορισμὸς ἀποδοχῶν» ὡς ἐννοεῖται εἰς τὸν νόμον 28)1944, μὲ ὅλους τοὺς ἕως σήμερον δύο ἐρμηνευτικούς του νόμους: (866)1946 καὶ 1033)1946). Δεινῶς ἀμφιβάλλομεν.

Ὁ «παράξενος» φίλος ἀναγνώστης δὲν ἔχει φυσικά ἀδικον εἰς ὅτι γράφει. Καὶ θὰ εὐχόμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ εἶδῃτο κάποια μεγαλυτέρα προσοχὴ εἰς τὴν νομικὴν ἐπένδυσιν τῶν μέτρων τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας, διὰ νὰ εἶναι δυνατόν νὰ τελεσφοροῦν καλύτερον.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Ἀπὸ τὸ ἐν σελ. 416 τοῦ προηγουμένου τεύχους σημεῖωμα τοῦ Α. Ω., ἡ διαδικασία τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, παρελείφθη, δι' ἀνυπερβλήτους τεχνικοὺς λόγους, τὸ τέλος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον παρατίθεται κατωτέρω διὰ τὴν πληρότητα τοῦ σημειώματος.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 17 τοῦ β. δ. τῆς 1)4 Αὐγούστου 1920, ὡς τοῦτο ἰσχύει μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀρθρου 4 § 9 τοῦ νόμου 765)1943 καὶ κατόπιν διὰ τοῦ ἀρθρου μόνου 1963)1944 ἀντικατάστασιν, κατὰ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ3ΟΔ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδίκειου καὶ τοῦ Πρωτοδίκου καὶ Πρωτοδικείου συγγράφεται ἀναίρεσις διὰ τοὺς ἐν ἀρθροῖς 807 καὶ ἐπ. τῆς Πολιτ. Δικονομίας λόγους.

Ἡ ἐκτέλεσις γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτ. Δικονομίας (ἀρθρ. 19 β. δ. 1)4 Αὐγούστου 1920), ἢ δὲ ἀναστολὴ τῆς ἐκτέλεσεως ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 2407)1940.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Σωκράτους Ι. Βερεῆ, Δικηγόρου. Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ὑπαγομένων μισθωτῶν (Συμβολὴ εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ ν. 118)1945). Ἀθήναι, 1946.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς μελέτης εἶναι πρόδηλον. Ὁ νόμος 118)1945 ἐδημιούργησε εἰς πληθὺς νομικῶν ζητημάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ θεωρία καὶ δικαστηριακὴ πρᾶξις ἔχει ἐπιμόνος ἀσχοληθῇ, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀσολῇται. Ὁ συγγραφεὺς, ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν τοῦ περιοδικοῦ μας, ἐπέτυχε εἰς τὴν διαφωτιστικὴν αὐτὴν μελέτην του, νὰ χειρισθῇ μὲ νομικὴν ἐπιδεξιότητα τὰ σχετικὰ ἐκ τοῦ νόμου 118)1945 ζητήματα, ὥστε τὸ βιβλίον του νὰ εἶναι πράγματι μία καλὴ συμβολὴ εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945.

Φιλίππου Δ. Ἀγγελῆ, Δρος, Δικηγόρου παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ. Τὸ Δίκαιον τοῦ πολέμου καὶ τῶν αἰχμαλώτων κατὰ Θουκιδίδην. Ἀθήναι, 1946.

Ὁ πολυγραφώτατος καὶ εὐνομηθὴς συγγραφεὺς πλουτίζει τὴν νομικὴν φιλολογίαν δι' ἐνὸς βιβλίου, μὲ πρωτότυπον εἰς ἐπεξεργασίαν περιεχόμενον, τὸ ὁποῖον, καθὼς μᾶς ἐξηγεῖ εἰς τὸν πρόλογόν του, ἐπεξεργάσθη κατὰ τὴν διάκρισιν τῆς ἐπαχθοῦς ἐχθρικής κατοχῆς τῆς χώρας. Εἶναι καὶ αὐτὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δείγματα τῆς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς ἀντιστάσεως κατὰ τῶν ἐισβολέων, ἢ ὁποία συνετέλεσε καὶ αὐτὴ ν' ἀπαλλαγῇ τὸ ἔθνος ἀπὸ τὴν βάρβαρον δουλείαν των.

Τὸ β. βλῖον τοῦ κ. Φ. Ἀγγελῆ, ἐκλεκτοῦ συνεργάτου τοῦ περιοδικοῦ μας, εἶναι ἐνδιαφέρον ἱστορικῶς καὶ ὡς δημοσίευμα ἔχει ἐκπονηθῇ μὲ γλαφυρότητα.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 16 (118)

ΑΘΗΝΑΙ 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1946

Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

§ 1. Εισαγωγή

I. Το άρθρον 281 του 'Αστικού Κώδικος ορίζει ότι :

«Η άσκησης του δικαιώματος απαγορεύεται, εάν αὐτή υπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρησίων ἡθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος»*.

Ἡ διάταξις θὰ ἦτο περιττή, ἀφοῦ τὴν υποχρέωσιν πρὸς ἑρᾶσιν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ἐπιβαλλεῖται ρητῶς καὶ τὸ ἀρθρον 200 τοῦ Κώδικος («Αἱ συμβάσεις ἐρμηνεύονται ὡς ἀπαιτεῖται ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἡθῶν»). τὴν δὲ υποχρέωσιν πρὸς πᾶσαν νομικὴν ἐνέργειαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν χρησίων ἡθῶν ἐπιβάλλει τὸ ἀρθρον 178 («Δικαιοπραγία ἀντιβαίνουσα εἰς τὰ χρηστά ἢ ἢ εἶναι ἀκυρὸς»). Ὁρθῶς ὁμῶς περιελήφθη εἰς τὸν Κώδικα ἡ διάταξις—καὶ ὁρῶμεν κατεστρώθη ἡ σχετικότης τῶν δικαιωμάτων ἐν ἀρχῇ τοῦ Κώδικος τοῦ 1945, ὡς καθιερούσα βασικὴν ἀρχὴν τοῦ ὅλου δικαίου,—διότι αἶρει πᾶσαν τυχόν ὕφισταμένην ἀμφιβολίαν, περὶ τοῦ ὅτι τὸ υποκειμενικὸν δικαίωμα δύναται νὰ περιορίζεται ἐν τῇ ἀσκήσει του, ἐάν τοῦτέστι δὲν εἶναι ἀπόλυτον, ἀλλ' εἶναι σχετικόν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐάν δύναται νὰ γίνεταί λόγος περὶ κατ' ἀχρήσεως δικαιώματος. Ἡ διάταξις προσθέτει ρητῶς καὶ τὸ κριτήριον τοῦ «κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος», τὸ ὁποῖον συγκινεῖ τοὺς θαυμαστάς τῶν ἄκρων ὀριστερῶν ἰδεῶν, διαβλέποντας ἐν τούτῳ τὴν διείσδυσιν τοῦ μαρξισμοῦ εἰς τὸ δίκαιον¹, καὶ ἀνησυχεῖ τοὺς συντηρητικοὺς, οἱ ὅποιοι ἀκούουν δι' αὐτοῦ κρουόμενον τὸν κώδωνα κινδύνου τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν², ἐνῶ, εἰς τὴν πραγματικότητά, τὸ κριτήριον τοῦ «κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ» δὲν εἶναι, ὡς θὰ ἴδωμεν, παρὰ μία σχετικὴ συγκεκριμενοποίησις τοῦ γενικωτέρου κριτηρίου τῆς καλῆς πίστεως.

II. Τὰ υποκειμενικὰ δικαιώματα, ὅσα τὸ δίκαιον παρέχει εἰς τὰ πρόσωπα, πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων τῶν, δὲν εἶναι ἀπόλυτα, ἀλλ' εἶναι σχετικὰ, καὶ εἶναι νόμιμα, μόνον—λέγει τὸ ἀρθρον 281 τοῦ 'Αστ. Κώδικος—ἐφ' ὅσον ἀσκούνται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρησίων ἡθῶν ἢ ἐντὸς τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ταῦτα ἐχορηγήθησαν ἀπὸ τοῦ δικαίου. Ἐάν ἐκφύγουν τῶν ὁρίων τούτων, ὁ τὸ δικαίωμα ἀσκῶν δὲν χρᾶται, ἀλλὰ κατὰ χρᾶτα τοῦ δικαιώματός του. Τότε ὁμιλοῦμεν περὶ κατὰ χρῆσεως τοῦ δικαιώματος, ἥτις ρητῶς ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ Κώδικος.

Ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ υποκειμενικὰ δικαιώματα, τὰ χορηγηθέντα ὑπὸ τοῦ δικαίου εἰς τὰ πρόσωπα, φυσικὰ ἢ νομικὰ, εἶναι καὶ τὸ δικαίωμα, ὅπως, ὁσάκις προσλαμβάνουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐν ἄλλῳ φυσικὸν πρόσωπον, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, λύουν μονομερῶς ὅποτεδήποτε τὴν σύμβασιν ταύτην, ἀνακοινοῦντες ἀπλῶς τὴν περὶ τούτου βούλησιν τῶν εἰς τὸν ἕτερον, ὁ ὁποῖος ἔκτοτε παύει νὰ συνδέεται διὰ τῆς συμβάσεως ποὺ συνήψεν ἐπ' ἀόριστον χρόνον—ἀπελύσῃ. Τὸ δικαίωμα αὐτό, τὸ ὁποῖον, ὑπὸ τὸ τέως ἰσχύον κατὰ βάσιν ἐγώτιστικὸν ρωμαϊκοβυζαντινὸν δίκαιον, ἦτο γενικῶς ἀνεγνωρισμένον, δὲν περιωρίσθη, ἀλλ' ὑπεβλήθη ἀπλῶς εἰς ὠρισμένην διαίτησιν, τὴν τῆς ἐμπροθέσου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, διὰ τοῦ ν. 2112/1920³. Περιορισμοὺς τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἔθεσαν νόμοι τινές, μετὰξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν τὸν περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατευσέως (1234/1918 ἀρθρ. 4), τοὺς περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν (ἀν. ν. 244/1936 ἀρθρον 7) καὶ τελευταίως τὸ πολυκροῖον περὶ λήψεως μέτρων καταπολεμήσεως τῆς ἀνεργίας ν. δ. 424/1941, δι' οὗ ἀπηγορεύθησαν κατὰ βάσιν αἱ ἀπολύσεις, ὑποβληθεῖσαι εἰς προϋποθέσεις, τῶν ὁποίων ἦτο λίαν δυσχερὲς ἐν τῇ πράξει ἡ ἐπαλήθευσις.

Τὸ ν. δ. 424 καταργήθη. Καὶ ἐπανήλθεν εἰς ἰσχὺν ὁ ν. 2112/1920 ἐν ὅλῃ τῇ ἐκτάσει του, μὲν ὅσον τὴν προσθήκην γραφειοκρατικῶν τιμῶν δατυπώσεων, ἐπιβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, δι' ὧν σχεδὸν ἐγενικεύθη ἡ

* Ὁ 'Ελλ. νικὸς 'Αστικὸς Κώδιξ τοῦ 1915 ὥριζεν ὡς βασικὸν γενικὸν κανὼνα τοῦ δικαίου, ἐν ἀρθρῳ 6, ὅτι «ἡ ἀσκησης τοῦ δικαιώματος, ἡ ὑπερβαίνουσα προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρησίων ἢ τῶν ἡθῶν ἢ τοῦ πρὸς ὃν τοῦτο ἀνευλήθη σκοποῦ, δὲν ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ δικαίου».

1. Κατωτέρω σημ. 22.

2. Βλ. *Ripert*, *La règle morale dans les obligations civiles*, 1935³, no 103 bis. Τοῦ αὐτοῦ, *Le régime démocratique et le droit civil moderne*, 1936, no 126.

3. *Τριανταφυλλόπουλος*, *Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ σχέδιον ἐνοχικοῦ δικαίου τοῦ 'Αστ. Κώδικος*, ἐκδ. Ἐθν. Τυπ. 1935, σελ. 229: «Ἡ εἰσαγωγὴ προσθεμάτων, οὐχὶ ἡ καταγγελία εἶναι τοῦ νέου ἐν σχέσει πρὸς τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον».

ἐφαρμογή τοῦ ν. 11Ε/1945 περὶ Ταμείου ἀνεργίας.

Σήμερον ὁ ἐργοδότης δικαιούται ν' ἀπολύῃ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ἐργάτας του, ὅσους εἶχε προσλάβει ἐπ' ὁρίστον χρόνον. Ἰδού ἐν ὑποκειμενικὸν δικαίωμα, παρασχεθὲν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὸν νόμον, δικαίωμα προστατευόμενον ἀπὸ τὸ δικαίον—ἀφοῦ τὸ δ' καὶ οὐκ ἀναγνωρίζεται πλέον τὴν ὑπαρξίν συμβάσεως, ὅταν ὁ ἐργοδότης, διὰ τῆς μοι ομεροῦς τυπικῆς δηλώσεώς του, ἔθεσε τέρμα εἰς αὐτήν. Ὑποκειμενικὸν δικαίωμα, δυνάμενον ν' ἀσπῇται καθ' ἑαυτὸν αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν. Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀπλῆς ἰδιοτροπίας; Καὶ ἀνευ συμφέροντος; καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρησίων ἡρώων; Καὶ ἀντιθέτως πρὸς τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐδόθη ἀπὸ τὸν νομοθέτην εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως;

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ρωμαϊκοῦ βυζαντινοῦ δικαίου θεωρεῖται καὶ πρᾶξις ὑπεδέχθησαν μὲ συμπάθειαν—καὶ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, δύναμαι νὰ εἶπω, μὲ ἐνθουσιασμόν—τὴν σχετικότητα τῶν ὑποκειμενικῶν δικαιωμάτων, τὴν ἄλλως λεγόμενὴν θεωρίαν τῆς καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος (*).

Ἡδη, μετὰ τὴν ἀπότομον κατάργησιν τοῦ ν. δ. 424 καὶ τὰς ἀθρόας ἀπολύσεις ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, ὅλοι σχεδὸν αἱ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓῤΟΔ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικικοῦ ἀσκούμεναι ἀγωγαὶ ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἔχουν καὶ μίαν βάσιν ἐπικουρικήν: «Ἐπειδὴ ἄλλως ἢ γενομένη μοι καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελεῖ κατάχρησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγηθέντος πρὸς τὸν ἐργοδότην δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως, διότι...».

Ἡ ἐπικλήσις γίνεταί ὁρθῶς, βασιζομένη ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀρθροῦ 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος,

4. Βλ. κυρίως *Μαριδάκη*, Εἰσαγωγὴς ἐπὶ τοῦ σχεδίου γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Ἀστ. Κώδικος, ἔκδ. Ἐθν. Τυπογρ. 1936, σελ. 120 ἐπ. *Μπαλῆν*, Γενικαὶ ἀρχαὶ κατὰ τὸν Κώδικα, 1945, § 16. *Λιζεροπούλου*, Ἡ Νομολογία ὡς παράγων διαλύσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, 1932, σελ. 222 ἐπ. καὶ αὐτόθι παραπομπάς, τὸν αὐτόν. Ἡ κατάχρησις τῶν δικαιωμάτων ἐν τῷ συγχρόνῳ ἑλληνικῷ δικαίῳ, ἐν Θέμ. Ν' 100 ἐπ. *Σούρλων*, Αἱ ὁποιοιστικαὶ καὶ κοινωνιστικαὶ ἀντιλήψεις ἐν τῷ ἀστικῷ δικαίῳ, 1934, σελ. 135 ἐπ. *Θράσον*, Ἡ κατάχρησις δικαιώματος, 1939, τὸν αὐτόν, ἐν ΕΕΝ ζ' 310. *Δαμπιέρην*, ἐν ΕΕΝ ζ' 74 Γ. *Βάλληνδαν*, ἐν ΕΕΝ δ' 757. *Βουζίκαν*, ἐν Ἐφ. Ἑλλ. Ἀλλοδ Νηλγ. 61(1942) σελ. 403. *Φ. Ποταμιάνον*, ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1937 σελ. 293.—Εἰδικῶς, περὶ τῆς καταχρήσεως δικαιώματος εἰς τὸ Ἐργατικὸν δίκαιον, βλ. *Λιζεροπούλου*, ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1936 σελ. 101 ἐπ. τὸν αὐτόν, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, 1942, σημ. 44. *Καποδίστριαν*, Ἐφμ. Ἐργ. Δικαίου, 1937, § 399. *τὸν αὐτόν*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, 1940, σελ. 255 σημ. 1. *τὸν αὐτόν*, ἐν Θέμ. ΜΘ' 566 ἐπ. τὸν αὐτόν, Ἡ καλὴ πίστις εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1943 σελ. 703 ἐπ. *Ἀγαλλόπουλον*, Ἡ μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις αὐτῆς, ἐν ΕΕΔ 2, 740 ἐπ. *Πόρτιον*, Ἡ οὐθμισις τῆς ἐργασίας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων, 1939, σελ. 369 σημ. 1. *Τσιμπιζοῦκην*, ἐν ΕΕΔ 4, 115 ἐπ. *Β. τσαξῆν*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, 1944, σελ. 19 ἐπ. *Βεκερῆν*, ἐν ΕΕΔ 5, 69.

τὸ ὁποῖον, συμφώνως πρὸς τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 19 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου αὐτοῦ, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος γεγονότων καὶ σχέσεων.

Οὕτως οἱ πρωτοδίκαι καλοῦνται νὰ κρίνουν ἐπὶ τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως καταγγελίας, ὡς ἀποτελούσης ἢ μὴ ἀποτελούσης κατάχρησιν δικαιώματος. Ὅλοι σέβονται τὴν θεωρίαν, κατόπιν μάλιστα τῆς νομοθετικῆς ἀναγνωρίσεώς της. Ἀλλὰ καὶ ὅλοι ἀπορρίπτουν τοὺς σχετικὸς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἐναγόντων, μὴ ἀνευρίσκοντες τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας περιστατικά.

Ἡ ἐννοία εἶνε σχετικῶς νέα. Τὸ δι' ὅμως σήμερον οἱ δικασταὶ ἀναγνωρίζουν, ἔστω καὶ ἀπορρίπτοντες κατ' οὐσίαν τοὺς πραγματικὸς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἐναγόντων, ὅτι μία καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου εἶνε, ὡς ἀντικειμενικὸν δικαίωμα, ἐπιδεκτικὴ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως, εἶναι ἤδη μία κατὰκρησις.

Ὅταν οὖν οἱ δικασταὶ πεισθοῦν δι' τὸ ἐνώπιον αὐτῶν κείμενον πραγματικὸν τῆς ὑποθέσεως—καταλλήλως ἐκτιθέμενον ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ προσηκόντως ἀποδεικνυόμενον—κομιστῶν προφανῆ τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας, δὲν θὰ διστάσουν βέβαια νὰ τὴν ἀντιμετωπίσουν.

III. Προκειμένου ἤδη νὰ ἐρευνήσωμεν εἰδικῶς τὰ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ ἐργοδοτή πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀνάγκη ν' ἀποπειραθῶμεν σύντομον ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 281 τοῦ Ἀστ. Κώδικος, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας σχετικὰς τοῦ Κώδικος τούτου διατάξεις, διὰ νὰ ἴδωμεν εἰς πόλιν ἔκτασιν ἐγένετο δεκτὴ καὶ ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νομοθέτου ρητῶς ἢ θεωρίᾳ τῆς σχετικότητος τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως αὐτῶν. Κατόπιν θὰ προβῶμεν εἰς προσαρμογὴν τῶν πορισμάτων μας, εἰδικῶς ἐπὶ τῆς δικαιοπραξίας τῆς καταγγελίας.

§ 2. Τὰ κριτήρια τῆς καταχρήσεως δικαιώματος.

Τὸ ἀρθρον 281 τοῦ Κώδικος ἀποτελεῖ τὴν, κατὰ τὸ δυνατόν, συνισταμένην ὅλων τῶν περὶ καταχρήσεως δικαιώματος διατάξεων τῶν συγχρόνων ἐρρωποῦντων κωδίκων. Εἰς δὲ, ἀφοῦ τὴν καθ' ὑπερβάσιν τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος, τὸ ἀρθρον 281 μεταφέρει τὴν διατύπωσιν τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ἑλβετ. Ἀστ. Κώδ. τοῦ 1912, κατὰ τὸ ὁποῖον «ἐκαστος ὑποχρεοῦται νὰ ἀσκήσῃ τὰ δικαιώματά του καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰς ὑποχρεώσεις του συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως». Ἡ ἐκδῆλος κατάχρησις δικαιωμάτων τινος δὲν προσταίεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου. Περὶ ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ὁμιλοῦν ἐπίσης καὶ οἱ Κώδικες ἐνοχλῶν τῆς Πολωνίας (1934) καὶ τοῦ Λιβάνου (1934) καὶ τοῦ γαλλοῖταλικοῦ σχεδίου Κώδικος ἐνοχλῶν (1927) ⁵.

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἔπαυσε νὰ εἶνε

υποκειμενική, ὡς παλαιότερον ἐγένετο δεκτὴ καὶ κατέστη ἀντικειμενικὴ ἡ ἐννοία τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων. Ἡ ἀσκῆσις ἐνὸς ἀτομικοῦ δικαιώματος ἀποτελεῖ ἤδη κατὰ τὴν ἑκτίμησιν εἶνε τοιαύτη, χωρὶς νὰ βαρύνῃ ἀποκλειστικῶς ἡ υποκειμενικὴ πρόθεσις τοῦ ἀσχοῦντος τὸ δικαίωμα.

Ἄς ἴδωμεν ὁμῶς, δι' ὀλίγων, πῶς ἐφθασεν ἡ ἐπιστήμη ἀπὸ τῆς υποκειμενικῆς εἰς τὴν ἀντικειμενικὴν ἐννοίαν τῆς καταχρήσεως δικαιώματος, ἀπὸ τοῦ χαρακτήρος αὐτῆς ὡς πραγματικοῦ γεγονότος εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῆς ὡς νομικοῦ κανόνος, ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως αὐτῆς κατ' ἐνστάσιν εἰς τὴν αὐτεπάγγελτον λήψιν ὑπ' ὅψει ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ὡς κανόνος δημοσίας τάξεως.

A. Ἡ γαλλικὴ πρᾶξις καὶ θεωρία

I. Ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἀμφισβητεῖται κατὰ πόσον, ὑπὸ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον, ὑπῆρχε γενικὸς περιορισμὸς ἐν τῇ ἀσκῇ τῶν υποκειμενικῶν δικαιωμάτων⁶. Ὑπὸ τὸ κράτος ὁμῶς τούτου ἐγένετο ἡδη δεκτὸν ὅτι ἡ ἀσκῆσις δικαιώματος ἐκ κακοβουλίας δὲν ἦτο ἀνεκτὴ. *Maliciis non est indulgendum*⁷.

Ἐπηρεασμένη ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἡ γαλλικὴ νομολογία τοῦ 19ου αἰῶνος, ἐδημιούργηεν, ἀνευ γραπτοῦ κειμένου, νομικὸν κανόνα, κατὰ τὸν ὁποῖον οὐδεὶς δικαιούται ν' ἀσκῇ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ κατὰ τρόπον βλαβερὸν διὰ τὸν ἄλλον, τοῦτο δὲ πράττων ὑποπίπτει εἰς ἀδίκημα, τὸ ὁποῖον καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπανορθώσῃ. Ἡ θεωρία, φοβηθεῖσα ὅτι διὰ τῆς ὁδοῦ τούτης, ἣν ἠκολούθουν τὰ δικαστήρια, παρῆλθετο εἰς τὸν δικαστὴν εὐρυτάτη ἐξουσία, τὴν ὁποῖαν δὲν προέβλεψεν ὁ Κῶδιξ, ἐκηρύχθη ἐν ἀρχῇ κατὰ τῆς τακτικῆς τῆς νομολογίας⁸, βραδυτέρον ὁμῶς ὑπετάγη καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τρέχοντος αἰῶνος, ἰδίως διὰ τῶν βασικῶν ἐργασιῶν τῶν Saleilles καὶ Josseland⁹ διεμόρφωσε καὶ ἐσυστηματοποίησε τὴν θεωρίαν τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων, ἥτις, ἐπηρεάσασα τὸ δίκαιον ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης,

ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς διὰ τὴν γαλλικὴν ἐπιστήμην¹⁰.

Κατὰ τῆς θεωρίας ταύτης διεξήχθη ἐντονος κριτικὴ, ἀπὸ δύο ἀπόψεων: «Ἄλλοι μὲν συγγραφεῖς προσῆψαν εἰς ταύτην ὅτι εἶναι κενὴ οὐσία, διότι μία πρᾶξις εἶναι δικαίωμα ἐφ' ὅσον ἀσκεῖται ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτοῦ, ἐάν δὲ ἐξέλθῃ τῶν ὁρίων τούτων, οὐδεὶς πλέον δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ καταχρήσεως δικαιώματος, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει καὶ δικαίωμα¹¹, ὅθεν ἡ καταχρηστικὴ πρᾶξις ἔνεν εἶναι ἄλλο τι, εἰμὴ πρᾶξις ἐκτελουμένη ἀνευ δικαιώματος, ὃ δὲ ὅρος «κατὰχρησις δικαιώματος» ἀποτελεῖ καθαρὰν λογομαχίαν. Ἄλλοι δὲ συγγραφεῖς ἐπέκριναν κατὰ βάθος τὴν θεωρίαν, ὡς ἐπικίνδυνον, διότι ἐπιφέρει οὐγγυσιν μεταξὺ δικαίου καὶ ἠθικῆς καὶ ἐμπίστευται εἰς τὸν δικαστὴν ἐκτεταμένην ἐξουσίαν ἐλέγχου τῶν πράξεων καὶ τῆς βουλήσεως τῶν προσώπων, περιορίζουσα εἰς τὸ ἔπακρον τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀσκήσεως τῶν υποκειμενικῶν δικαιωμάτων¹².

Τὰς ἀντιρροήσεις ταύτας ἀντέκρουσεν ὁ Josseland, τοσοῦτον ὥς ἀποτελεσματικῶς, ὥστε πολέμιοι τῆς θεωρίας νὰ διακηρύσσουν ἡδη ὅτι αὐτὴ ἔσχευεν ἐν τῇ πράξει περιφανῆ ἐπιτυχίαν. Ὑφίστανται ὁμῶς εἰσέτι σοβαροὶ ἀντιρροήσεις ὡς πρὸς τὴν ἐκκρίσιν ἐφαρμογῆς τῆς θεωρίας ταύτης.

Ὅλοι δέχονται σήμερον ὅτι τὸ κριτήριον τῆς προθέσεως (*critère intentionnel*), τούτεστιν ἡ κακόβουλος (ἐκ δόλου ἢ βαρείας ἀμελείας) πρόθεσις τοῦ δικαιούχου, ἡ ἀποκλειστικῶς ἡ κυρίως τείνουσα εἰς τὴν διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος βλάβην τοῦ ἄλλου, εἶνε γνώρισμα τῆς καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος. Ὑπὸ τοιαύτην πρόθεσιν ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως ἀδίκημα, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου, ὡς ἐπὶ παντὸς ἀδικήματος, ἔχει ἐφαργὴν ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 1382 γαλλικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν: «οἰαδήποτε πρᾶξις τοῦ ἀνθρώπου, ἥτις ἐπροξένησεν εἰς ἄλλον ζημίαν, ὑποχρεοῖ ἐκεῖνον, πάλισματι τοῦ ὁποῖου διεπράχθη, ὅπως τὴν ἐπανορθώσῃ». ¹³

Ἐλάχιστοι διαφωνοῦν ὅφιστανται εἰσέτι σή-

10. Σύμφωναι: Siebert, *Verwirkung und Unzulässigkeit der Rechtsausübung*, 1933, σελ. 68, Weber, ἐν *Ständingers*, *Kommentar*, 1940, § 242 Anm. 490.

11. Ἐχει παραμείνει κλασσικὴ ἡ ῥῆσις τοῦ Planiol: «Le droit cesse où l'abus commence».

12. Ἡ κριτικὴ αὕτη, ἀφορῶσα τὴν ἐμφάνισιν τῆς ὅλης θεωρίας, ἐπωνομάσθη ἐν τῇ ἐπιστήμῃ *critique de forme*. Josseland, *De l'esprit etc*, σελ. 329. Siebert, ἐνθ' ἄν., σελ. 72.

13. Ἡ κριτικὴ αὕτη, ἀφορῶσα τὴν κατὰ βάθος ὀρθότητα τῆς θεωρίας, ἐπωνομάσθη *critique de fond*. Josseland, σελ. 347. Siebert, σελ. 76.

14. Βλ. κυρίως: Ripert, *Le régime démocratique et le droit civil moderne*, 1936, no 118: «Il est inutile de retracer ici une fois de plus l'éclatant succès qu'elle a obtenu».

15. Josseland, *De l'esprit etc*, nos 268 ἐπ. OI Ripert, *La règle morale dans les obligations civiles*, 1935, * no 103, καὶ Bonnesse, *Supplement au Traité de droit civil de Baudry-Lacantinerie*, III 1924, no 233, περιορίζουν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐννοίας τῆς καταχρήσεως δικαιώματος εἰς μόνην τὴν ἀσκῆσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ δολίῳ σκοπῷ τῆς βλάβης τοῦ ἄλλου.

6. Βλ. Μαριδάκη, ἐνθ' ἄν., σελ. 121. Διτζερόπουλον, ἐν Θέμ. Ν' 100. — Εἶνε ἀληθῶς περίεργον, πῶς ὁ Οἰκονομίδης, ὅστις προσηγήθη κατὰ δύο τοῦλάχιστον γενεάς τῆς ἐποχῆς του, ἐδίδασκειν ἀνεπιφυλάκτως ὅτι «ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαίου δύναται νὰ γενῇ καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἑκτασιν καὶ ὅπως ἀρέσκει τῷ δικαιούχῳ, εἰ καὶ τυχὸν ἐνοχλεῖ ἄλλους ἢ φαίνεται προσερχομένη ἐκ καθαρᾶς κακοβουλίας»!

7. Josseland, *De l'esprit des droits et de leur relativité* (Théorie dite de l'abus des Droits), 1939³, nos 2 ἐπ.

8. Βλ. τοὺς ἀναφερομένους ἐν Planiol - Ripert - Esmein, *Traité pratique de droit civil français*, VI 1930, σελ. 783 σημ. 4.

9. Saleilles, *De l'abus de droit*, ἐν *Bulletin de la Société d'Études législatives* 1905 σελ. 325. Josseland, *De l'abus de droit*, 1905. Περαιτέρω πλουσιωτάτην γαλλικὴν καὶ βελγικὴν βιβλιογραφίαν βλ. ἐν Planiol - Ripert - Esmein, ἐνθ' ἄν., σελ. 781 καὶ ἐν Josseland, *De l'esprit etc*, σελ. 443 ἐπ.

μερον ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐάν καὶ τὸ ἐλαφρὸν πταίσμα τοῦ ἀσκοῦντος τὸ δ καίωμα αὐτοῦ δύναται νὰ χαρ κτηρίσῃ τὴν συμπεριφορὰν του ὡς κατάχρησιν. Ὑπάρχει δὲ τοιοῦτον πταίσμα, ὅταν ὁ δικαιοῦχος δὲν προτίθεται μὲν νὰ βλάψῃ τὸν ἄλλον, ἐκ τοῦ τρόπου ὅμως τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐξ ἀμελείας ἐπιφέρει τὴν βλάβην (πταίσμα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν *critère technique*). Ἡ νομολογία καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς δέχονται ὅτι ὁ ἄνευ συμφέροντος ἀσκῶν δικαίωμα καὶ ἐκ τοῦτου βλάπτων ἄλλον ἐμπίπτει εἰς τὸ ἄσθρον 1383 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὅποιον: «Ἐκαστος εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν, τὴν ὅποیان ἐπέφερεν οὐ μόνον ἐκ τῆς πράξεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀμελείας ἢ τῆς προπετείας (*imprudence*) του». ¹⁶

Σχετικὸν πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ πταίσματος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν εἶναι καὶ τὸ κριτήριον τῆς ἑλλείψεως ἐννόμου συμφέροντος (*critère économique*). Πράγματι, μοιροῖται οὐδεμίαν πρόθεσιν ἔχει νὰ βλάψῃ τὸν ἄλλον, ὁ ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος ἀσκῶν τὸ δικαίωμα του δὲν κάμει καλὴν χρῆσιν αὐτοῦ καὶ ἄρα διαπράττει κατάχρησιν δικαιώματος. *Sans intérêt, pas de protection juridique* ¹⁷.

Τελευταῖον διευκρινήθη τὸ κριτήριον τῆς ἐκτροπῆς τοῦ δικαιώματος ἀπὸ τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ λειτουργίας καὶ τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ προορισμοῦ (*critère social, fonctionnel, finaliste*) ¹⁸. Ἡ παραδοχὴ τοῦ κριτηρίου τούτου, τὸ ὅποιον ἤδη ἀποτελεῖ βασικὸν κανόνα τοῦ δικαίου τῆς Σοβιετ. Ρωσίας, εἶναι ἀποτέλεσμα μακρῶν ἐπιστημονικῶν συζητήσεων, αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν ἰδίως διὰ τῆς περὶ «δικαιωμάτων-λειτουργιών» θεωρίας τοῦ Duguit καὶ κατέληξαν εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς θεωρίας τῆς σχετικότητος τῶν δικαιωμάτων ὑπὸ τοῦ Josseland καὶ τὴν ρητὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κριτηρίου τούτου καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρθρ 281 τοῦ Ἀστικοῦ μας Κώδικος. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου κριτηρίου, ὅπως ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέροντος σήμερον τὸν ἑλληνικὸν νομικὸν κόσμον, θὰ ἐμμελῶμεν κατωτέρω περισσώτερον.

II. Θὰ ἦτο κοινοτοπία, ἐάν ἐπανελαμβάνομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι «ζῶον πολιτικόν» καὶ ὅτι αἱ πράξεις ἢ αἱ παραλείψεις του ἐπιτρέπονται, μόνον ἐφ' ὅσον δὲν καθίστανται ἐπιβλαβεῖς εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Αἱ πράξεις ἐκάστου τείνουν πρὸς ὀρισμένον σκοπὸν καὶ αἱ πράξεις ὅλων ὁμοῦ τείνουν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὀργανωμένης κοινωνίας ⁽¹⁹⁾.

Πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ὑποκειμενικῶν σκοπῶν, οἱ ὁποῖοι κατὰ πᾶσιν λόγον καὶ ἀμέσως τε νουν εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων, ἐμμέσως δὲ εἰς ἐνίσχυσιν τῆς

κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων, τὸ δίκαιον ἀναγνώριζει καὶ προστατεύει τὰ ὑποκειμενικά δικαιώματα, ἑκαστον τῶν ὁποίων ἐπιδίδκει τὴν ἐξυπηρέτησιν ὀρισμένου κοινωνικοῦ ἢ οικονομικοῦ σκοποῦ. Ἐκαστον ὑποκειμενικὸν δικαίωμα ἔχει τὴν ἀποστολὴν του καὶ πρέπει νὰ τείνῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς. Ἀυφισβητεῖται ἄλλωστε καὶ οὕτῃ ἡ ὑπαρξὶς ὑποκειμενικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐξαίρεται ὅτι ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τὸ δίκαιον, ἀποτελοῦν δικαιώματα-λειτουργίας. ⁽²⁰⁾ Διὰ τὰ εἶναι σεβαστὰ ἀπὸ τὸ δίκαιον τὰ δικαιώματα ταῦτα, πρέπει νὰ μένουν ἐντός τοῦ κύκλου τῆς λειτουργίας, δι' ἣν προωφίσθησαν, ἰδίως ἄλλως δὲ ταῦτα ἀσκῶν ἐπιφέρει ἐκτροπὴν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ των, τοῦτέστι κατάχρησιν δικαιώματος. Ἡ ἀποψὶς αὕτη ὑπεστηρίχθη ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τρέοντος αἰῶνος, ὅτε ὁ Saleilles ὑπεστήριξε ὅτι κατάχρησιν δικαιώματος ἀποτελεῖ «ἡ ἀνώμαλος ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος ἀσκῆσις ἀντίθετος πρὸς τὸν οικονομικὸν καὶ κοινωνικὸν προορισμὸν τοῦ ὑποκειμενικοῦ δικαιώματος» ⁽²¹⁾.

Ρητὰ διατάξεις ἐξέων κωδίκων υλοβήτησαν τὴν ἀποψιν ταύτην. Ὁ σοβιετικὸς ἀστικός κώδικς τοῦ 1923 διαγράφει τὰ ὅρια τῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων εἰς τὸ 1ον ἀρθρον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον θέτει ὡς βασικὸν κανὸνα τοῦ ὅλου κώδικος ὅτι: «Τὰ ἀστικά δικαιώματα προστατεύονται ἀπὸ τὸν νόμον, πλὴν τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ταῦτα ἀσκούνται ἀντιθέτως πρὸς τὸν οικονομικὸν καὶ κοινωνικὸν προορισμὸν των».

Ὁ κώδις ἐνόχων τῆς Πολωνίας τοῦ 1934 ἐν ἀρθρῳ 135 ὁρίζει ὅτι: «Ὅστις ἐκ προθέσεως ἢ ἐξ ἀμελείας ἐπὶ ἐνκεν εἰς ἄλλον ζημίαν ἀσκῶν τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ὑποχρεοῦται νὰ τὴν ἐπανορθώσῃ, ἐάν ὑπερέβῃ τὰ ὅρια, τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἢ ὑπὸ τοῦ σκοποῦ, διὰ τὸν ὅποιον τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ παρεσχέθη».

Ὁ κώδις ἐνόχων τοῦ Λιβάνου τοῦ 1934 ὁρίζει ἐν ἀρθρῳ 124 ὅτι «ὁφίλει ἐπίσης ἐπανορθῶσιν ὅστις ἐπὶ ἐνκεν εἰς ἄλλον, ὑπερβαίνων, κατὰ τὴν ἐνίσκῃσιν τοῦ δικαιώματος του, τὰ ὅρια, τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἢ ὑπὸ τοῦ σκοποῦ, διὰ τὸν ὁποῖον τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ παρεσχέθη».

Ἡ διάταξις αὕτη ἀποτελεῖ ἐπὶ λέξει μετὰ φρασιν τοῦ ἀρθρου 74 τοῦ ἐν ἔτει 1927 δημοσιευθέντος γαλλοῖταλικοῦ σχεδίου κώδικος τῶν ἐνόχων.

Δι' ὅλων τῶν διατάξεων τούτων ἀναγνωρίζεται ρητῶς ὅτι ἡ ἐκτροπὴ τοῦ δικαιώματος ἀπὸ τοῦ προορισμοῦ, δι' ἣν ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ δικαίου, ἰσοῦται πρὸς κατάχρησιν δικαιώματος. Τὴν νομοθετικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐχαίρεισάν ὡς θύλακον οἱ φίλοι τῆς κομμουνιστικῆς κοσμοθεωρίας. Ὁ συντάκτης τοῦ σχεδίου τοῦ σοβιετικοῦ ἀστικοῦ κώδικος καθηγητῆς Hoichbarg, ἐκδότης τῶν κυριωτέρων ἐρμηνειῶν τοῦ Κώδικος, διακηρύσσει ὅτι διὰ

20. Duguit, Les transformations générales du droit privé depuis le Code Napoleon, σελ. 147 ἐπ. Τοῦ αὐτοῦ, Τὸ κοινωνικὸν δίκαιον, τὸ ἀτομικὸν δικαίον καὶ ἡ μειομαρτυρία τοῦ Κράτους (μετάφρ. Σβώλου), 1923, σελ. 27 ἐπ.

21. Saleilles, Théorie générale de l'obligation, 1904, no 310 σελ. 370.

16. Mazeaud, Traité de la responsabilité civile, I 1938, no 569, δεχόμενοι ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει, ἡ κατάχρησις δικαιώματος ἀπτελεῖ ὁλοκλήρως ἀδίκημα. Colin - Capitant - De la Morandière, Cours élémentaire de droit civil français, II 1935, no 198. Demogüe, Traité des obligations en général, IV 1923, no 686. Lalou, Traité de la responsabilité civile, 1943, no 867. Ἀντιρρήσεις διατυπώσκει ἐπὶ τῇ παραδοχῇ τοῦ κριτηρίου τούτου ὁ Brêthe de la Gressaye, ἐν Rec. Sirey 1925 I 217.

17. Josseland, ἐνθ' ἄν., no 287 ἐπ.

18. Josseland, ἐνθ' ἄν., nos 291 ἐπ.

19. Jhering, Der Zweck im Recht, 1877, σ. 37.

τοῦ ἄρθρου 1 «εἰσάγεται ὁ μαρξισμός εἰς τὴν νομοθεσίαν»²². Ὁ Lambert διαβλέπει εἰς τὸ ἄρθρον 1 τὴν βάσιν τοῦ δικαίου τοῦ μέλλοντος²³. Ὁ Lévy γράφει: «Εἰς τὰ ἀτομικὰ καὶ διαρκῆ δικαιώματα ὑποκαθίστανται τὰ συλλογικὰ καὶ πρόσκαιρα»²⁴.

Χαρακτηριστικὸν τῆς νοοτροπίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐφα, μόζεται ἐν Ρωσίᾳ ἡ διάταξις αὕτη, εἶναι τὸ παράδειγμα, τὸ ὁποῖον φέρει ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω Hoichbaig: Ὁ κάτοχος ἑνὸς μύλου, ὁ ὁποῖος ἐξυπηρετεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ μιᾶς μεγάλης περιοχῆς, κρατεῖ τὸν μύλον ἀνευ λόγου ἐν ἀργίᾳ. Τοιαύτη ἄσκηση τοῦ δικαιώματός του, ἥτις ἀντίκειται εἰς τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν του, δικαιολογεῖ τὴν ἐνεργὸν ἐπέμβασιν καὶ τὴν μεταβίβασιν τοῦ μύλου εἰς ἄλλους²⁵. Ἀλλ' ὁ ἐνθουσιασμός τῶν ὁπαδῶν τῆς ὀριστερᾶς κοσμοθεωρίας ἀποδεικνύεται ἀδικαιολόγητος, ὅταν σκεφθῇ τις ὅτι οἱ δημιουργοὶ τῆς τελεολογικῆς θεωρίας ὑπῆρξαν ἄστοι ἐπιστήμονες, ὡς ὁ Saleilles καὶ ὁ Duguit, ἐργασθέντες ἐντὸς τοῦ πνεύματος καὶ τῶν πλαισίων τῆς Δημοκρατίας²⁶. Ὅσον ἀφορᾷ τοῦλάχιστον τὰ καθ' ἡμᾶς, εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι τὸν ὅρον «κοινωνικὸς ἢ οἰκονομικὸς σκοπὸς τοῦ δικαιώματος», εἰλημμένον ἐκ τοῦ σοβιετικοῦ ἀστικού κώδικος. υἱοθέτησεν ἐν ἄρθρῳ 281 ὁ Ἀστικός μας Κώδιξ τοῦ 1940, ὁ κατηγορηθεὶς ὅτι ἀπηχᾷ τὸ «φασιστικὸν πνεῦμα τῆς 4ης Αὐγούστου», τὸν ἀπέβαλε δὲ ἐν ἄρθρῳ 6, ομιλῶν γενικῶς περὶ «σκόπου», ὁ Ἀστικός μας Κώδιξ τοῦ 1945, ὁ κατηγορηθεὶς ὡς «εἰρηνικός»²⁷.

Κατὰ τοῦ «κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τῶν δικαιωμάτων» ὡς καθορίζοντος τὰ ὅρια τῆς ἀσκήσεως αὐτῶν, ἐξεστράτευσεν ὁ Ripert²⁸, χαρακτηρίζων τὴν παρεμβολὴν τῶν ἐννοιῶν τούτων εἰς τὸ ἀστικὸν δίκαιον ὡς καθαρῶς ἐπαναστατικὴν. Βραδύτερον ὁ ἴδιος παρετήρει ὅτι ἡ ἐννοία τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ «τείνει νὰ συντρίβῃ τὴν ἰδεάν τοῦ δικαιώματος». «Ἡ ἰδέα ὅμως αὕτη—ἐγγραφὴν ὁ Ripert—μακρὰν τοῦ νὰ εἶναι ἀντικεινῶν ἢ, εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς διατήρησιν τοῦ πλιτισμοῦ, ὅστις ἀπειλεῖται ἀπὸ τὸν κρατισμὸν καὶ τὸν κομμουνισμὸν. Τὸ ἀπόλυτον τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος δὲν ἔχει τίποτε τὸ καθ' αὐτὸ καταδικαστέον, διότι δὲν εἶναι παρὰ ἡ νομικὴ ἀπόδοσις τῆς νομίμου ἐπιθυμίας τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἐκεῖνο, τὸ ὁ-

ποῖον πρέπει μόνον νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὸ δικαίωμα, εἶναι νὰ συγκρατῇ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς βλάβης ἢ τὴν ἄκρως ἀπόλυτον ἀδιαφορίαν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἄλλου. Ἡ δύναμις δὲν πρέπει νὰ εἶναι κακοποιός, Ἀφ' ἧς ἀφαιρέσουσι τὴν ἡθικὴν βάσιν ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων, πίπτουσι εἰς τοὺς πλέον ἐπικινδύνους παραλογισμοὺς τῆς κοινωνικῆς διαπάλης»²⁹.

Προβαίνων εἰς ἀνάλυσιν τοῦ «κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος» ἐγγραφεν ὁ Ripert ὅτι, ἡ ἀζητῶν τὴν ὑπαρξίν τῶν οἰκωμένων τούτων «ὁ δικαστής, ὀφείλει νὰ ἐγκύψῃ ἐπὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐποχῆς του, νὰ διαπιστώσῃ κατὰ πόσον ἡ γενομένη πρᾶξις ἐπικροτεῖται ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην, νὰ διαγνώσῃ ἂν εἶναι ὠφέλιμος ἐπ' ἀγαθῇ τῆς κοινωνίας. Τὸ ἐπιχειρήμα δὲν εἶναι εὐχερές, ἀναμφιβόλως. Ἐφορῶντο ἄλλοτε τὴν αὐθαίρεσιν τοῦ δικαστοῦ, ὅταν ἐπρόκειτο ἀπλῶς περὶ ἀποφάσεως ἀφορώσης τὴν χρησιμότητα τῆς πράξεως καὶ δὲν ἦτο δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις τὴν πρόθεσιν τῆς βλάβης. Σήμερον ἐκτίθενται εἰς ἑλάν αὐθαίρεσιν πολλῶν μᾶλλον ἐπιφοβόν. Τὸ νὰ γνωρίζῃ τις τὸ κοινωνικὸν συμφέρον εἶναι κάτι δυσκολώτερον ἀπὸ τὸ νὰ κρίνῃ τις τὰς ἐνόχους προθέσεις. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀναλύσῃ τις τὴν σκέψιν τοῦ πράξαντος ἢ νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν αἰτίων, πού τὸν ἔκσμαν νὰ δράσῃ. Πρέπει νὰ κρίνῃ τὴν πρᾶξιν κατὰ τ' ἀποτελέσματά της ἢ τοῦλάχιστον κατὰ τ' ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἐπέδωκε νὰ πραγματοποιήσῃ. Ἐνίοτε τὰ δασκτήρια ἐδέχθησαν τὸ ἀνώφελές τῆς γενομένης πράξεως ὡς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἡ πρᾶξις οὕτῃ ἐτετελεσθῇ μετὰ τὴν πρόθεσιν βλάβης. Ἀλλ' οὕτω μεταστρέφουν τὸ ζήτημα. Ἐνταῦθα οὐδόλως ἀπαίτεται ἡ ἀπόειξις τῆς προθέσεως βλάβης διὰ νὰ εἶναι καταδικαστέα ἡ πρᾶξις, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἀνώφελης ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς. Ἐκεῖνο ποῦ ἀπαγορεύεται εἶναι νὰ βλάβῃ τις τὸν ἄλλον ἀνευ ἰδίου οἰκονομικοῦ συμφεροντος. Ὅθεν ὁ δικαστής ὀφείλει νὰ κόμην διαγνώσιν ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ὠφελείας τῆς ἐκτελεσθείσης πράξεως. Εἰμεθα ἤδη μακρὰν συνεχίζῃ ὁ Ripert—τῆς ἀρχικῆς θεωρίας τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων. Δὲν πρόκειται πλέον νὰ περιορίσῃ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ καλυφθῇ ἀπὸ τὸ δικαίωμά του, διὰ νὰ βλάβῃ ἑκουσίως ἄλλον, οὔτε ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ὑπέπεσεν ἐς πταίσμα κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν προνομίων του. Αὐτὸ ποῦ ἐπιδίδωσιν τώρα εἶναι νὰ ἀναγκάσῃ ἐκαστον κάτοχον ἑνὸς ἰδιωτικοῦ δικαιώματος νὰ δηλοῖ, διατὶ ἐνήργησε, διὰ νὰ τὸν ἀφοπλίσουν ὁσάκις θεωροῦν ὅτι ἡ ἐνέργειά του εἶναι ἀντιθετικὸς πρὸς τὸ κοινωνικὸν συμφέρον»³⁰.

Μολονότι καταδικάζων περαιτέρω τὴν ὀλην θεωρίαν περὶ σχετικότητος τῶν δικαιωμάτων, περιοριζομένων ἐντὸς τοῦ δι' ὃν προωρίστησαν κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ, ὁ Ripert δέχεται ἐν τούτοις ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων ἐντὸς τῶν ὁρίων τούτων

29. Ripert, La règle morale dans les obligations civiles, 1933, no 103bis.

30. Ripert, Le régime démocratique et le droit civil moderne, 1936, no 120.

22. Rabinowitsch, ἐν Juristische Wochenschrift 1926 σελ. 352.

23. Lambert, Πρόλογος εἰς τὴν γαλλικὴν μετάφρασιν τοῦ σοβιετικοῦ ἀστικοῦ Κώδικος τῶν Patouillet καὶ Dufour, 1929.

24. Lévy, La vision socialiste du droit, 1926, σελ. 125.

25. Sawatzky, ἐν Maklezow - Timaschew - Alexjew κλπ., Das Recht Sowjetrusslands, 1925, σ. 255. Ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Eliachevitch - Nolde - Tager, Traité de droit civil et commercial de Soviets, I 1930, σ. λ. 55 ἔκ., ἐνθα περαιτέρω παραπομπαί.

26. Βλ. Sawatzky, ἐνθ' ἂν.

27. Δεῖγμα καὶ ἡ περίπτωσις οὕτῃ τῆς ἐπιπολιότητος, μεθ' ἧς ἐξειοξεύθησαν δημοσίαι διὰ τοῦ καθημερινοῦ τύπου αἱ κατ' ἀμφοτέρων τῶν χωδίων κατηγορίαι.

28. Τὸ πρῶτον ἐν Revue critique de Legislation et de Jurisprudence 1929 σελ. 33 ἔκ.

κερδίζει δσημέραι ἑξάφως ἐν Γαλλίᾳ, καὶ καταλήγει:

«Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἰδεῶν εἶναι πράγματι συνεπής. Ἡ Δημοκρατία, κληρονόμος τῆς Ἐπαναστάσεως, φαίνεται ν' ἀπορρίπτει τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ἀπορρίπτει πράγματι, διότι, πρὸς τὸ παρὸν, δὲν ἔχει πλέον τὴν ἀνάγκην τῶν. Ταῦτα ἦσαν ἕνας τρόπος ὑπερασπίσεως τῶν ἀτόμων κατὰ τοῦ Κράτους, ὅταν τὸ Κράτος συνεκεντροῦτο εἰς ἕνα ἄνθρωπον ἢ μερικοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλ' ἀφ' ἧς ἕκαστον ὑποκειμένον δικαίω ἀνέλαβεν ἕνα μέρος τῆς κρατικῆς κυριαρχίας, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ τοῦ ἀναγνωρίζωμεν δια τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος μίαν ἰδιωτικὴν κυριαρχίαν; Τὸ ὑποκειμένον δικαίωμα εἶνε ἡ ἀνάμνησις μιᾶς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἡ ἀτομιστικὴ θεωρία ὠρθώθη ὡς ἀντίστασις εἰς τὴν πολιτικὴν ἰσχύϊν. Ὁ λαός, ὅστις ἀνέλαβε τὴν πολιτικὴν δύναμιν, δὲν ἀνέχεται πλέον τὰς ἰδιωτικὰς δυνάμεις. Ὅθεν τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα πρέπει νὰ ἐξαφανισθοῦν. Μετ' αὐτῶν θὰ ἐξαφανισθῇ ἴσως ὁλόκληρον τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον. Κάθε ἄνθρωπος, ἔχων τὴν θέσιν του εἰς τὴν κοινωνικὴν μηχανήν, θὰ θεωρῆται ὡς ἐκπληρῶν ἕνα κοινωνικὸν λειτουργημα καὶ ὅλαι αἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων θὰ εἶναι σχέσεις δημοσίου δικαίου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ποῦ ἡ θεωρία αὕτη θὰ θριαμβεύσῃ τελειωτικῶς, τὸ δίκαιον δὲν θὰ διαμορφωθῇ μόνον διαφορετικά, ὅπως τὸ ἠθέλησεν ὁ Duguit, ἀλλὰ θὰ ἐξαφανισθῇ»³¹.

III. Ἀντιλαμβάνομενος ὅτι τὸ ἀσθενές σημεῖον τῆς θεωρίας ταύτης εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντικειμενικῶς ἀόριστον τῆς ἐννοίας «κοινωνικός ἢ οἰκονομικός σκοπός», ὁ Jossierand, συντάσσόμενος ἐν τούτῳ καὶ πρὸς σχετικὴν διδασκαλίαν τοῦ Champion³², ἦν ἐπικαλεῖται, προσπαθεῖ νὰ καθορίσῃ ταύτην καὶ νομίζει ὅτι τὴν ἀνευρίσκει εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἀναζητήσιν τοῦ νομίμου λόγου (motif légitime), τοῦ ὑπαγορεύσαντος τὴν ἀσκήσιν τοῦ ὑποκειμένου δικαιώματος. «Εἰς τοῦτον—γράφει ὁ Jossierand³³—πρέπει νὰ ἀνεύρωμεν τὸ προσωπικὸν καὶ εἰδικὸν κριτήριον τοῦ παγκοσμίου τούτου καὶ εἰσέτι ἀφηρημένου κριτηρίου, τὸ ὁποῖον ἐδόθη διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ κοινωνικοῦ προορισμοῦ τῶν διαφορῶν δικαιωμάτων ἢ ἀκριβέστερον, δεόν νὰ τὸν θεωρήσωμεν ὡς τὴν ἐξωτερικεύσιν τοῦ ἀφηρημένου κριτηρίου, ὡς τὴν ἀναγκαίαν καὶ ἀλάνθαστον ἐκδήλωσιν του, ὡς τὸν τρόπον τῆς φανερώσεώς του διὰ πᾶν προνόμιον καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ πάσης πράξεως ἐκτελουμένης ὑπὸ τοῦ δικαιοῦχου. Ἡ πράξις θὰ εἶναι κανονικὴ ἢ καταχρηστικὴ ἐκ τούτου κατὰ πόσον θὰ ἐξηγητῇται ἢ ὅχι δι' ἑνὸς νομίμου λόγου, ὅστις οὕτω ἀποτελεῖ τὸν πραγματικὸν ἀκρογωνιαίον λίθον ὁλοκληροῦ τῆς θεωρίας τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων: Ὑποχρεούμεθα νὰ θέτωμεν τὰς νομικὰς ἐνεργείας μας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἑνὸς λόγου, ἀνταποκρινόμενου πλήρως εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἀποστολήν των,

ἀλλ' ὡς δὲν τὰς χρησιμοποιοῦμεν, ἀλλὰ διαπραττομεν κατὰ χρῆσιν αὐτῶν».

Τοιοῦτοτρόπος ὁ ἀόριστος ὁρος «κοινωνικός ἢ οἰκονομικός σκοπός τοῦ δικαιώματος» ἀντικατεστάθη δι' ἑνὸς ἄλλου ἀορίστου ὁρου τοῦ «νομίμου λόγου» (motif légitime).

«Ἡ λυθία αὕτη λίθος—τονίζει ὁ Jossierand—ὑπόκειται εἰς διαμόρφωσιν διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἀνεξαρτήτως οἰασθῆποτε ἐπεμβάσεως τοῦ νομοθέτου. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα δύναται νὰ μεταβάλλῃ λόγον καὶ πνεῦμα, ἐφ' ὅσον ἐξελισσονται αἱ ἰδέαι καὶ τὰ ἦθη καὶ εἰς λόγος ἀλλοτε δικαιολογημένος δύναται ν' ἀπολήξῃ, ἐν τῇ συνεχεῖ ἐξελίξει του, εἰς δημιουργὸν καταχρήσεως. Χάρις εἰς τὴν εὐκαμψίαν τούτην, ἡ ἐννοία τοῦ «νομίμου λόγου» καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ ἐννοία τῆς καταχρήσεως συλιστῶσι πολύτιμα καὶ ἰσχυρά ὄργανα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ δικαίου ἐνὶ τῷ κύκλῳ, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ διὰ τὸν ὁποῖον τοῦτο ἐφαρμόζεται, ὄργανα ἐπιτρέπονται τὴν διατήρησιν παρηκμασμένων θεσμῶν οἵτινες, χωρὶς αὐτά, θὰ προωρίζοντο διὰ τὴν πῶσιν καὶ τὴν ἐξαφάνισιν, ὡς ἀπετράπη, χάρις εἰς αὐτά, πᾶν σχίσμα μεταξὺ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἠθικῆς, μεταξὺ τοῦ κανόνος καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς νομικῆς σχέσεως»³⁴.

Ὡς ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώστης, ὁ νόμιμος οὗτος λόγος (motif légitime), ὅλος ἀναπύσσεται ἀπὸ τῶν Jossierand καὶ ἐφαρμόζεται εἰς εὐρείαν ἑκτασιν ἀπὸ τὰ γαλλικὰ δικαστήρια, πρὸς καθορισμὸν τοῦ κατὰ πόσον ἕν δικαίωμα ἀσκεῖται ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ δι' ὃν προωρίσθη κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ, δὲν εἶνε ἄλλος ἀπὸ τὴν ἐννοίαν τῆς καλῆς πίστεως, ὅταν—ὡς θὰ ἴδωμεν περαιτέρω—τὴν ἀντιλαμβάνεται μὴ σήμερον ἢ νομολογία τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων. Ἡ καλὴ πίστις θὰ εἶνε τὸ κριτήριον τῆς ἀσκήσεως παντὸς δικαιώματος. Κοινωνικός, οἰκονομικός σκοπός τοῦ δικαιώματος δὲν εἶνε, παρὰ πρόσθετος ἐπεξήγησις τῆς ἐννοίας τῆς καλῆς πίστεως. Εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς καλῆς πίστεως ἡ γαλλικὴ ἐπιστήμη δὲν ἔδωκεν ἀρχήν, τὴν εὐρείαν σημασίαν, τῆς ὁποίας αὕτη ἤριζε. Τὴν ἀντικατέστησε δι' ἄλλων γενικῶν ὁρων καὶ, προκειμένου νὰ κρίνῃ κατὰ πόσον ἕν δικαίωμα ἀσκεῖται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως, τὴν ἀνεζητήσεν εἰς τὰς ἐννοίας τοῦ «νομίμου λόγου» (motif légitime) ἢ τοῦ «νομίμου συμφέροντος» (intérêt légitime) ἢ τῆς «νομίμου αἰτίας» (cause légitime) ἢ τοῦ «δικαίου λόγου» (juste motif) ἢ τῆς «νομίμου ἀφορμῆς» (mobile légitime)³⁵, ἐννοίας, αἱ ὁποῖαι, ὅλαι, ἔχουν τὸ αὐτὸ περιεχόμενον μὲ τὴν παραδεδομένην γενικὴν ρήτραν: Καλὴ πίστις³⁶.

34. Jossierand, ἐνθ' ἀν., no 299.

35. Περί πάντων τούτων βλ. Jossierand, ἐνθ' ἀν., σελ. 401.

36. Πρβλ. καὶ Τριανταφυλλόπουλον, Ἑλληνικὸν Ἑνοχικὸν Δίκαιον, 1943², σελ. 54/55.

(Ἐπεταί συνέχεια)

31. Ripert, ἐνθ' ἀν., no 125.

32. Champion, La théorie de l'abus des droits, 1921.

33. Ἐνθ' ἀν., no 296.

ΕΓΚΥΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΣΘΩΝ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΩΣ ΚΑΤΑ Ν. 28)1944 ΚΑΙ Α. Ν. 866)1946

Υπό τοῦ κ. **ΑΝΔΡΕΟΥ Γ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ**,
Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 31250 καὶ 61260 τοῦ 1945 κοινῶν ἀποφάσεω τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας. (Ε.Ε.Δ. ε' 27 καὶ 29) καθωρίσθησαν τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὅλοκ ἤρου τῆς Χώρας, ἐνῶ δὲ αἱ ἀποφάσεις αὗται φέρουν χρονοσγιασθ. 22-12-1945, ὠρίσθη ἐν αὐταῖς, ὅτι ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς 1-12-1945, πλὴν ὡς ἐξαιρέτων διατάξεων τ. ε' 31260, ὧν ἡ ἰσχὺς ὠρίσθη οὐ ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς 20-11-1945.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐξεδόθησαν συνετεῖρα νομοθετικῇ ἐξουσιοδοτήσεως χορηγη εἰσῆς ὑ' ὃ τοῦ Α. Ν. 28)1944, ὅστις ἐκμηνεύθη αὐτὴ τιμῶς ὑπο τοῦ Α. Ν. 866)1946, (Ε.Ε.Δ. ε' 57) ὁρμισαντες, πλὴν ἄλλων, ὅτι ἡ ἀλήθεια ἐννοία τοῦ ἀρθ. 1 τοῦ Ν. 28)1944 εἶναι, ὅτι δι' αὐτοῦ χορηγεῖται ἐξ ὑποθέσεως εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν καὶ ἀναδρομικῶς. Ἡ Ἀνώτερος Κλῶσι οὐφάν οὐ γινῆ ἔταιρεία Α. Ρ. καὶ ἡ Α. Ε. Σ. προσέβαλον δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως τὰς ἀποφάσεις ταύτας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι διὰ τούτων ἐθιστὶσθη ἡ ἀντιθετικὴ ἰσχὺς τῶν Αἱ ἀποφάσεις τοῦ πληρεξούσιου τούτων κ. Φιλ. Ἀγγελῆ αἱ παρ' αὐτοῦ ἰναυγυθῆσαι καὶ ἐννοεῖται τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐδημοσιεύθησαν ἐν Ε.Ε.Δ. ε' 106. Ἡ ἐπὶ τῶν προσηφῶν τούτων ἐδωκεῖσα ὑπ' ἀριθ. 727 τοῦ 1946 ἀπορριπτικὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐνημοσιεύθη ἐν Ε.Ε.Δ. ε' 428. Ἡ περὶ τῆς ἐννοίας βεβαιῶν ἐπὶ τὰ παρα τοῦ υποφαινόμενου ὡς πληρεξούσιου τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἑργασίας ἐγγράφως καὶ προφορικῶς ἀναπτυχθέντα ἐνώπιον τοῦ Συμβουλ. Ἐπικρατείας κατὰ τῆς συζητήσεως τῶν ὡς ἀνω αἰτήσεων εἰς ταῦτα ὁμῶς ἐπιτέθησαν σημαντικαὶ βελτιώσεις καὶ συμπληρώσεις, ὑπαγορευθεῖσαι ἀπὸ τὴν ἀνάλυσιν ὅτι ἀνάγκη τῶν ἐν τῇ προκειμένῃ ὑποθεσεὶ γεννηθῆ των ζητημάτων, λόγῳ τοῦ μεγάλου καὶ ἐπιστημονικοῦ ἐνδιωφάνοντος αὐτῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ τὸ δυνατόν ἐξαντλητικῇ.

1

Περὶ τῆς ἀθθεντικῆς ἐρμηνείας καὶ τῆς ὑποχρεωτικότητός της διὰ τὸν δικαστὴν παρ' ἡμῖν δὲν θὰ ἦδύνατο νὰ γεννηθῇ εὐλογος ἀμφιβολία μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν Α. Π. 32,178 τοῦ 1944 καὶ 41 τοῦ 1945 (1).

Ἰδὲ ὅτι ἡ ἀθθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἐθεσπίσθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος (άρθ. 26 Συντάγμ. 1864/1911, ἀρθ. 28 ἐδ. β Συντάγμ. 1927, ἀρθ. 19 Συντάγμ. 1844).

Ἐξ αὐτῆς τῆς ἐννοίας τῆς ἀθθεντικῆς ἐρμηνείας, ὡς διαλυούσης τὰς ὀφισταμένας περὶ τοῦ νόμου ἀμφιβολίας, προκύπτει κατὰ λογικὴν ἀνάγκην ὅτι ὁ ἐρμηνευτικὸς νόμος λογίζεται ὡς σύγκυρος τοῦ ἐρμηνευτοῦ ἐνοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἰσχὺς του ἀνατρέχει καὶ εἰς τὸ παρελθόν, ἀφ' ἧς ἰσχυροῦν ὁ ἐρμηνευόμενος νόμος.

Καὶ ἀληθῶς μὲν ἐν τῇ παλαιότερᾳ ἐπιστήμῃ ὑπεστηρίχθη, ὅτι πρέπει νὰ γίνεταὶ διάκρισις μεταξὺ ἀληθῶν ἐρμηνευτικῶν νόμων περιεχόντων ἐξήγησιν προτέρου νόμου καὶ τοιοῦτων περιεχόντων ὅλως νέους κανόνας ἢ καὶ ἀντιθέτους πρὸς τοὺς τῷ ἐρμηνευομένου νόμου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ ταύτῃ περιπτώσει ἐκιδάσκειτο ὅτι ὁ ὀθθεν ἐρμηνευτικὸς νόμος δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν (2).

Ἐν ἀντιθέσει ὁμῶς πρὸς τὰς μεμονωμένας ταύτας γνώμας ἐπεκράτησεν ἀπολύτως ἡ διδασκαλία, καθ' ἣν ὁ ἐρμηνευτικὸς νόμος αὐτοτελῶς ὑπάρχων ἰσχύει ἀναδρομικῶς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀν ὀρθῶς, δηλαδὴ συμφώνως πρὸς τὰ πορίσματα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρμηνείας, ἡρμηνεύσεν οὗτος τὸν παλαιὸν νόμον ἢ οὐ, ἀλλὰ καὶ ἀν ἀκόμη ὁ ὡς ἐρμηνευτικὸς ἐμφανιζόμενος νόμος ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐρμηνείας νέον ὅλως δικαίον εἰσάγει καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς παντοδυναμίας τοῦ νομοθέτου. Διότι ὁ νομοθέτης ἔχων ἐξουσίαν νὰ προσδώσῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ὑπο τὸν τύπον τῆς αὐθεντικῆς ἐρμηνείας. Ἐν ὁ ἐρμηνευτικὸς νόμος δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐρμηνευομένου νόμου, τότε βεβαίως τίθεται νέον δικαίον, ὃ ἡ ἰσχὺς ὁμῶς δυνάμει ρητῆς νομοθετικῆς ἐπιταγῆς πρέπει ν' ἀνατρέξῃ μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παλαιοῦ νόμου (3).

Ἀληθῶς μόνον ὅριον τοῦ ἀναδρομικοῦ τῆς ἰσχύος του ἔχει καὶ ὁ ἐρμηνευτικὸς νόμος, ὅπως καὶ πᾶς ἄλλος νόμος, τὸ Σύνταγμα. Ὅπως θὰ ἦτο ἀντισυνταγματικὸς νόμος θεσπίζων δημοσίαν ποίησιν μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως, καθὼ ἀντικείμενος εἰς τὸ ἀρθ. 7 τοῦ Σ. Π. οὕτω θὰ ἦτο ἀντισυνταγματικὸς νόμος θεσπίζων αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν, δι' ἧς θὰ ἐτιμωρεῖτο πράξις κατὰ τὴν διάπραξίν της ἀτιμωρητος ἢ θὰ ἐτιμωρεῖτο οὐστηρότερον πράξις κατὰ τὴν διάπραξίν της ἐλαφρότερον τιμωρουμένη.

2. Βλ. τὰς γνώμας ταύτας ἐν Ε.Ε.Ν. ια' 125 ἐπ., Ε.Ε.Δ. ε' 106.

3. Οὐ ὡς: *Κρασσα-Πράτσια*. Γεν. διδ. ἐκδ. 1927 § 41. *Γ. Μαριδάκη*. Σ. ἐδων Γεν. ἀρχ. 1936 σελ. 119 ἀνω. 5. *Γ. Μπαλῆ*. Γεν. ἀρχ. ἐκδ. 1944 § 11 σελ. 16. *Ι. Αραβαντινοῦ*. Ἐ. λην. Σύνταγμ. δικ. τόμ. 11, 1. 1902, σελ. 234 ἐπ. *Θ. Φλογαῖτου*. Σύνταγμ. δικ. § 29. *Ν. Ν. Σαριπόλου*. Σύντ. δικ. τόμ. Γ' 1923 σελ. 238 ἐπ. Ἰδ. αὖ δὲ *Γ. Κουσουλάκος*. Ε.Ε.Ν. ια' 121 κ. ἐπ. εἰθα πλήρη ἐλθεοὶ τοῦ ζητήματος μετὰ παραθέσεως πασῶν σχεδόν τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ἐξενεχθεῖσάντων γνώμων. Ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν συγγραφέων σημαντικῶν τοὺς γνωστοτέρους *Savigny*, *System*, I σελ. 301 ἐλ. VIII σ. 515. *Regelsberger* Pand. I § 35. V σημ. 9. *Dernburg* *Δοκτριναὶ*. Γεν. ἀρχ. § 37, *Dernburg-Sokolowsky* I, 1911, § 28 σελ. 45 ἐν ἀρχῇ. *Sohm-Mitteis-Wenger* Institut. 1924 σελ. 27 σημ. 3. *Enneccerus-Nipperdey* Γεν. ἀρχ. 1931 § 48. II.

Περαιτέρω ως αντισυνταγματικός θα ηδύνατο να θεωρηθῇ καὶ ὁ ἐρμηνευτικός, ὅστις καταδήλως ἐκδίδεται ἐν ὧσιν συγκεκριμένης κατηγορίας ἤδη εἰς δίκην διαφορᾶς ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὁ νομοθετὴς ἀντὶ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας λύσει αὐτήν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐρμηνευτικός νόμος, δι' οὗ κατ' οὐσίαν ἀσκήσεται δικαστικὴ δικαιοδοσία, προσκρούει εἰς τὴν θεμελιώδη συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν καὶ ὡς αντισυνταγματικός στερεῖται ὑποχρεωτικῆς διὰ τὰ Δικαστήρια δυνάμεως. (4)

Ἐπὶ τοῦ σημείου ὅμως τούτου πρέπει νὰ τονισθῇ, ὅτι μόνον διὰ νὰ εἶναι κατάδηλος ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ὅπως οἰκειοποιηθῇ δικαστικὴν ἐξουσίαν, πρέπει νὰ γίνεται δεκτὴ αντισυνταγματικότης ἐρμηνευτικῶν νόμων. Δὲν ἀρκεῖ δηλαδὴ τὸ γεγονός ὅτι ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς ὑπόθεσις, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκδώσῃ ἐρμηνευτικὸν νόμον ἀφορῶντα πλὴν ἄλλων καὶ τὴν ἐκκρεμὴν αὐτήν ὑπόθεσιν. Ἄν τοῦτο ἐγίνετο δεκτόν, θὰ ἐπὶ ῥαχτο αὐτόχρονα ἀχρήστευσις τῆς καθιερούσης τὴν αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν διατάξεως τοῦ Στῆτος, ἀφοῦ δυσχερῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ λυθῇ δι' αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν ἀμφιβαλλομένη ἐννοία νόμου, ὅστις δὲν θὰ εἶχεν ἤδη δώσῃ ἀφορμὴν εἰς δίκην. Ὅχι συνεπῶς τὸ γεγονός ἂν ὑφίσταται ἐκκρεμὴς σχετικὴ δίκη ἢ οὐ, ἀλλὰ τὸ γεγονός ἂν ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ ἐρμηνευτικοῦ νόμου εἶχε τὴν κατάδηλον πρόθεσιν νὰ ἐκτελέσῃ ἔργα δικαστοῦ, πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὸ κριτήριον τῆς αντισυνταγματικότητος ἐρμηνευτικοῦ νόμου ὡς παραβιάζοντος τὴν συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν.

Ἐκ τῆς παρ' ἡμῖν πρακτικῆς παράδειγμα προφανὲς ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην αντισυνταγματικότητος ἐρμηνευτικοῦ νόμου παρέχει ἡ ὑπόθεσις ἐφ' ἧς ἡ Α. Π. 412-1938 (5), ἀφοῦ ἐπρόκειτο περὶ ἐρμηνείας αὐθεντικῆς ἀφορώσεως μίαν μόνον συγκεκριμένην ἐννομονσχέσιν, περὶ ἧς ὑπῆρχε ἐκκρεμὴς δίκη.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τοιαύτη ἀκριβὴς περίπτωσις αντισυνταγματικότητος ὑπῆρχε καὶ εἰς τὰς ὑποθέσεις, ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν αἱ ἐν ἀρχῇ μνημονευθεῖσαι Α. Π. 32, 178, 1944 καὶ 41, 1945. Ἀσφαλῶς τὸ καταφανεὲς τῆς καταχρηστικῆς ἐκδόσεως ἐρμηνευτικῶν νόμων διὰ σκοποῦς ὑπόπτους παρὰ τῶν ψευδοελληνικῶν Κυβερνήσεων τῆς Κατοχῆς ἤγαγε τὸ Ἀκυρωτικὸν ἡμῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ μὴ θεωρήσῃ ὡς ἔχοντας ἀναδρομικὴν δύναμιν τοὺς νόμους ἐκείνους. Ἡ παρὰ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ὅμως εἰς τὰς ἀποφάσεις ταύτας χρησιμοποιηθεῖσα οἰτιολογία, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ὁλως ἀβάσιμος καὶ μὴ κρατούσα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ὅφ' ἦν γενικότητα εἰς τὰς ἀποφάσεις ταύτας διευτυπώθη, θεωρία περὶ μὴ προθενημένης τῶν ἐρμηνευτικῶν νόμων τῶν μὴ διαλυόντων ὑπαρχούσας ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐρμηνευτικῆς διατάξεως ἀλλ' εἰσαγόντων κατ' οὐσίαν νέον ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον. Νομίζομεν ὅτι θὰ ἦτο προτιμώτερον ἂν ὁ Ἀρειος Πάγος εὐθαρσῶς ἀπολυθῶν τὸ

παράδειγμα τῶν Βελγικῶν Δικαστηρίων (6) ἔκρινε τὰ νομοθετήματα τῆς κατοχῆς ὅποια πράγματι κατὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῆς ἐπιστήμης εἶναι, ὡς νομοθετήματα τοῦ στρατιωτικῶς κατέχοντος τὴν χώραν ἐχθροῦ καὶ συνεπῶς ἰσχυρὰ μόνον ἐφ' ὅσον θὰ ἦσαν σύμφωνα πρὸς τοὺς σχετικοὺς κανόνας τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ διὰ τὸ ἀρθρ. 43 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Χάγης τοῦ 1907 (IV συμφωνία περὶ τῶν νόμων καὶ ἐθίμων (τοῦ κατὰ ξηρὰν πολέμου)).

Θὰ ἡδύνατο εὐχερῶς ὁ Ἀρειος Πάγος, ἔχων σύμφωνα τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ διερμηνεύων τὸ ὁμόθυμον ἐθνικὸν αἶσθημα, νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι οἱ ν. 502/1943 καὶ 1454/1944 δὲν εἶναι ἐκ τῶν δυσμενῶν νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ στρατιωτικῶς κατέχοντος τὴν χώραν, καθὼς μὴ ἀφορῶντες οὐτε τὴν ἀσφάλειαν τῶν στρατευμάτων κατοχῆς, οὐτε τὴν ἀποκατάστασιν καὶ συντήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ δημοσίου βίου, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν (7). Θὰ ἡδύνατο ἀκόμη ὁ Α. Π. νὰ διαπιστώσῃ τὸ πῶς ἀνέστῃ διὰ τῶν ἐρμηνευτικῶν νόμων 502/1943 καὶ 1494/1944 σκοπεύσεως οἰκειοποιήσεως ἀρμεδιότητος τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῶν ἀσκούντων τότε τὴν νομοθετικὴν καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν λόγω νόμων ὅπως ἀξιοπαίτως ἐπράξε τὸ Ἐφετ. Ἀθηνῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ (8).

Ἀντὶ τούτου τὸ Ἀκυρωτικὸν προτίμησε νὰ εἰσαγαγῇ ἐν τῇ παρ' ἡμῖν νομολογίᾳ κανονισμὸν, ὅχι μόνον ἐπιστημονικῶς ἀβάσιμον, ἀλλ' ἥτις ὑπὸ ὁμαλὰς πολιτικὰς συνθήκας, δὲν ἐγκαταλειφθῇ, ὑπάρχει φόβος νὰ γίνῃ πρόξενος σοβαρῶν συγκρούσεων μεταξὺ νομοθετικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας. Δὲν θὰ προαχθῇ οὕτω διὰ τῆς ἀποστολῆς τῆς θεωρίας ταύτης οὐτε ἡ ἀσφάλεια τοῦ δικαίου, οὐτε ἡ ἐξ αὐτῆς ἐξορτωμένη ὁμαλὴ ἐξέλιξις τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Διὸ δικαίως ὁμοῦ αἱ ἡδὴ ἐπεκρίθησαν αἱ ἀποφάσεις αὗται (9). Εὐτυχῶς ὁ Α. Π. φαίνεται ἤδη ἐγκαταλείψας τὴν ἐκ τῶν περιστάσεων προφανῶς ἐπιβληθεῖσαν παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν παγίως κρατούντων (10).

Συμφωνῶς πρὸς τ' ἀνωτέρω ἐν προκειμένῳ εἶναι ἐρευνητέος ὅχι ἂν ἐρμηνευτικός Α. Ν. 866/1946 εἶναι ἀληθὴς ἐρμηνευτικός ἢ ἂν εἰσαγῇ νέας

6. Βλ. ἀποφάσεις δικαστηρίων κατεχομένων χωρῶν, ἐν αἷς καὶ τῶν βελγικῶν ἐπὶ τοῦ ἀντιειμένου τοῦτο ἐν Zeitschrift für internationale öffentliche Recht und Völkerrecht, τόμ. XI, 1943 σελ. 592-620.

7. Βλ. σχετικῶς: Πρακτικὴν μειοψηφίας Συμβ. Ἐπ. 97 καὶ 98/1942. Ε.Ε.Ν.Α.Β. 44 Θ. Ν.ΣΤ' 41, Μ. Πεισματξόγλου. Ἡ νομικὴ λύσις τῆς ὑπὸ ἐχθρικὴν κατοχὴν σ' ἐνιστάσεως Κυβερνήσεως, 1942 σελ. 68 ἐπ. Ν. Μασουρίδου. Ἡ ἐννοία αἰεὶ καὶ αὐτὴ καὶ μετὰ τὴν στρατιωτικὴν κατοχὴν, Εἰσαγγ. ἐκθεσις τῆς ὑπ. ἀριθ. 6/1945 Συντ. Πράξεως, Γ. Μαριδάκης, Θέμ. Ν.ΣΤ' 70, Χ. Παράσκευας, Θέμ. Ν.Ε' 120/121, Ν. Ταξιδάκης, Θέμ. Ν.ΣΤ' 30 κλπ.

8. Ἐφ' ἧς ἡ Α.Π. 412/1935, Ε.Ε.Ν.στ' 25, Θέμ. Ν' 230.

9. Γ. Κουσουλάκος, ἐνθ' ἀνωτ. καὶ Ε.Ε.Ν. ιβ' 146, 246.

10. Α.Π. 159/1945 Ε.Ε.Ν.ιγ' 118, Α.Π. 179/1946 Ε.Ε.Ν.ε' 396 παρ. καὶ Α.Π. 97/1945 Ε.Ε.Ν.ιγ' 39, Α.Π. 70/1944, Ε.Ε.Ν.ιβ' 85.

4. Ν. Ν. Σαριπόλου. Συνταγμ. δίκ. τόμ. Β' 1923 σελ. 48, τόμ. Γ' 1923 σελ. 260 Α. Σβώλος, Ε.Ε.Ν. δ' 110/111, Γ. Κουσουλάκος, Ε.Ε.Ν. ια' 136 σημ. 85, Π. Δημάκος, Ε.Ε.Ν. ε' 234 ἀριθ. 4 σημ. 29-43.

5. Ε.Ε.Ν. δ' 25, Θέμ. Ν. 130.

διατάξεις, αλλά μόνον μή τυχόν, ὁ νομοθέτης διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐρμηνευτικῶν τούτων νόμων ἠθέλησε νὰ οἰκιοποιηθῇ αὐθαιρέτως δικαστικά καθήκοντα καὶ νὰ λύσῃ αὐτὸς ἀντὶ τῶν ἀρμοδίων δικαστηρίων ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τούτων διαφορὰς. Νομίζομεν ὅτι ἐν προκειμένῳ οὐδὲν ἀπολύτως στοιχεῖον ὑφίσταται δυνάμει νὰ πείσῃ περὶ τῆς τοιαύτης δολίας προθέσεως τοῦ νομοθέτου τοῦ Α. Ν. 866. Τὰ κατωτέρω δ' ἐκτεθησόμενα καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐπὶ τακτικῆς ἀνάγκης ὅπως αἱ κατὰ τὸν Ν. 28/1944 ἐκδιδόμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἔχουσιν ἀναδρομικὴν δυνάμιν νομίζομεν ὅτι θὰ πείσωσιν ὅτι ὄχι διάθεσις αὐθαιρεσίας ἀλλ' ἡ συναίσθησις τῆς ἐξυπηρετήσεως ὑφισταμένης κοινωνικῆς ἀνάγκης ἐπέβαλε τὴν νομοθέτησιν τοῦ Α. Ν. 866.

Μὴ προτεινομένου, οὐδὲ ὑφισταμένου ἄλλου λόγου, δι' ὃν ὁ Α. Ν. 866 θὰ ἠδύνατο νὰ κριθῇ ἀντισυνταγματικός, πρὲς κατὰ τὸ άρθρ. 26 τοῦ Συντάγματος νὰ κριθῇ, ὅτι ἡ διὰ τοῦ Α. Ν. τούτου θεσπισθεῖσα αὐθεντικὴ ἐρμηνεία δεσμεύει τὰ Δικαστήρια καὶ τὴν Διοίκησιν ἐν τῇ ἐφομογῇ τοῦ αὐθεντικῶς ἐρμηνευθέντος Ν. 28/1944.

Ἀφοῦ δὲ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις ἡ χορηγηθεῖσα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἑργασίας δυνάμει τοῦ Ν. 28/1944 ὡς ὁτος ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς ὑπὸ τοῦ Ν. 86 περιέχει καὶ ρητὴν ἐξουσιοδότησιν ὅπως αἱ ἐκδοθησόμεναι διοικητικαὶ πράξεις προσδώσωσιν εἰς ἑαυτὰς ἀναδρομικὴν δυνάμιν, νομίμως αἱ προσβληθεῖσαι 29861 κατ. 31250 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἔπραξαν τοῦτο⁽¹¹⁾.

II

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελε γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀποκρουσθεῖσα ἐν τοῖς ἀνωτέρω θεωροῖα τῶν Α.Π. 32, 178/1944, 41/1945 καὶ ἐρευνηθῇ ἡ φύσις τοῦ Α. Ν. 866 ὡς ἀληθὺς ἐρμηνευτικὸς ἢ μή, πάλιν νομίζομεν ὅτι ἄνευ οὐδενὸς ἐνδοιασμοῦ θὰ ἔπρεπε τις νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται ἀληθὴς ἐρμηνευτικὸς νόμος, ὅστις ἦρεν ὑφισταμένην ἀμφιβολίαν περὶ τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τοῦ ὅπ' αὐτοῦ ἐρμηνευθέντος Ν. 28/1944.

Πράγματι ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη, ἥτις ἐπέβαλε τὴν νομοθέτησιν τοῦ νόμου 28/1944 τῆς ταχέως προσαρμογῆς τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων πρὸς τὸς ἐκάστοτε κρατούσας καὶ συχνὰ μεταβαλλομένας οἰκονομικὰς συνθήκας, προσαρμογῆς ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ὁμαλὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, συχνὰ δὲ καὶ δι' αὐτὴν τὴν διατήρησιν τῆς ἐννόμου τάξεως, ἡ ἰδία ἀνάγκη ἐπέβαλε πάντοτε ὅπως αἱ καθορίζουσαι τοὺς μισθοὺς ἀποτάσεις ἔχουσιν ἀναδρομικὴν δυνάμιν ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ ἐκείνου σημείου, κατὰ τὸ ὁποῖον πασιδῆλως μετεβλήθησαν αἱ τέως κρατοῦσαι οἰκονομικαὶ συνθήκαι καὶ κατέστη οὕτω ἀναγκαῖος ὁ καθορισμὸς τῶν μισθῶν.

Χωρὶς δικαίωμα ἀναδρομικοῦ καθορισμοῦ εἰς τὰς πλείους τῶν περιπτώσεων, δὲ νὰ μὴ εἴπωμεν εἰς πάσας, ὁ νέος καθορισμὸς τῶν μισθῶν δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐκπληρώσῃ πλήρως τὴν κοινωνικὴν του λειτουργίαν. Διότι αἱ εἰς ἐκτέλεισιν τοῦ Ν. 28/1944 ἐκδιδόμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις δὲν εἶναι ἀποφάσεις τῆς Διοικήσε-

ως ρυθμίζουσαι ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας τὸ περὶ οὗ πρόκειται θέμα, ἀλλ' ἀποτελοῦν μᾶλλον εἴτε τὴν διαπίστωσιν τοῦ ἐκάστοτε πραγματοποιομένου τῇ μεσολαβήσει τῆς Διοικήσεως συμβιβασμοῦ τῶν ἀντιτιθεμένων ἀπόψεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, εἴτε τὴν ἀπόφασιν τῆς Διοικήσεως τὴν λύουσαν τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὑφισταμένην ἀμφισβήτησιν μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων ὅταν δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐπίτευξις συμβιβασμοῦ. Αἱ διὰ τῶν ὑπουργικῶν τούτων ἀποφάσεων λυόμεναι οὕτω διαφοραὶ εἶναι φανερόν, ὅτι ὑφίστανται, ἀφ' ἧς μετεβλήθησαν αἱ οἰκονομικαὶ συνθήκαι καὶ κατέστη ἀναγκαῖα αὐξήσις τῶν μισθῶν, συνεπῶς καὶ ἡ λύσις τῶν διαφορῶν τούτων πρέπει νὰ ἰσχύῃ ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ ἐκείνου σημείου.

Ἡ λύσις ὁμως τῶν διαφορῶν τούτων εἴτε διὰ συμβιβασμοῦ τῶν συνήθους ὅπως ἀντιτιθεμένων συμφερόντων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, εἴτε δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως, δὲν εἶναι βεβαίως εὐχερὴς καὶ ἡ πραγματοποίησις τῆς θὰ βραδύνη πολὺ πέραν τοῦ χρονικοῦ σημείου καθ' ὃ ἐπῆλθεν ἡ μεταβολὴ τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν καὶ ἐξεδηλώθη τὸ πρῶτον διαφορὰ ἀντιλήψεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου καὶ μόνον ἀπὸ γραφειοκρατικῆς διατυπώσεως εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιβραδυνθῇ σημαντικὰ ἡ ἐκδοσις τῶν κατὰ τὸν Ν. 28/1944 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Εἰς τὴν περιπτώσιν δὲ τῆς τοιαύτης καθυστέρησεως, δυσὶν θάτερον, ἢ ἡ λύουσα τὴν γεννηθεῖσαν διαφορὰν ὑπουργικὴ ἀπόφασις θὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν δυνάμιν, διὰ νὰ λύσῃ τὴν διαφορὰν, ἀφ' ἧς αὕτη ἐγεννήθη, ἢ, ἂν δὲν ἔχῃ ἀναδρομικὴν δυνάμιν, ἢ ὑφισταμένην διαφορὰν θὰ μείνῃ αὐτός, ὅσον ἀφορᾷ χρονικὸν διάστημα συνήθως ἀρκετὰ μακρόν ἐπὶ ζημίᾳ βεβαίως τῆς ἀρμονικῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως.

Συνεπῶς ὄχι ἀπὸ ἰδιορροπίαν ἢ ἀπὸ διάθεσιν αὐθαιρεσίας, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων πᾶσαι, ἐν ὅσον γνωρίζομεν, αἱ δυνάμει τοῦ Ν. 28/1944 ἐκδοθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις προσέδωσαν εἰς ἑαυτὰς ἀναδρομικὴν δυνάμιν. Οὕτως ἦδη ἡ πρώτη ἐκδοθεῖσα τοιαύτη ἀπόφασις ὅπ' ἀριθ. 25800 τῆς 25-11-44 «περὶ ἀμοιβῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944» ὥρισεν ἐν άρθρ. 11 ὅτι ἡ ἰσχύς ἀρχεῖται ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944. Ἐπίσης ἡ ὅπ' ἀριθ. 11259 τῆς 12-2-45 «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν ἀτάσης τῆς χώρας» ὥρισεν ἡμερομίσθια διὰ τὸ ἀπὸ 11-11-44 χρονικὸν διάστημα. Τὸ αὐτὸ ἔπραξαν καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἐκδοθεῖσαι δυνάμει τοῦ Ν. 28/1944 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, χωρὶς, ἐφ' ὅσον γνωρίζομεν, ἐπὶ ἐν εἰς νὰ διατυπωθῇ οὐδ' αὐθὺς ἀντίρρησης κατὰ τῆς τοιαύτης τακτικῆς ἢ ἀμφιβολίας περὶ τοῦ νομίμου οὗτης. Ἡ τοιαύτη δὲ ὁμόθυμος ἀναγνώρισις μέχρις ἐσχάτων (μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς Συμβ. Ἐπ. 302/1945, Ε.Ε.Δ.ε' 43) τῆς νομιμότητος τῶν οὕτως ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων μαρτυρεῖ κατὰ τὸν θετικώτερον τρόπον ὅτι κοινὴ ὑπῆρξεν ἡ συνειδήσις ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τοῦ Ν. 28/1944, ἠδύνατο ἡ Διοίκησις νὰ δώσῃ ἀναδρομικὴν δυνάμιν εἰς τὸς κατὰ τὸν Ν. 28 ἐκδιδομένους πράξεις αὐτῆς. Ἡ τοιαύτη κοινὴ συνειδήσις ἐκδηλωθεῖσα εἰς ἀπειρίαν περι-

11) Συμβ. Ἐπ. 94/1931, 452/1933, 1075/1934, 802/1945, Ε.Ε.Δ. ε' 43.

12. Ε.Ε.Δ. ε' 106.

πτώσεων, εἰς τὴν ὁλότητα δηλαδὴ τῶν πεοι-
πτώσεων, καθ' ἃς ἔλαβε χώραν πλῆρωμὴ μισθοῦ
ἢ ἡμερομισθίων ἐν Ἑλλάδι, (καὶ αὐτὴ ἡ ἀνυ-
παρξία σχετικῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως μέχρι
τῆς ἐκδόσεως τῆς Συμβ. Ἐπ. 302) 1945, μαρτυ-
ροῦσα ὁμοιόμορπον ἐξώδικον λύσιν ἔχει προ-
φανῶς μεναλυτέραν ἀξίαν τῆς ὑπάρξεως ἔστω
καὶ πολλῶν συμφώνων δικαστικῶν ἀποφάσεων,
αἵτινες πάντως θὰ εἶχον ἐκδοθῇ ἐπὶ ὑφισταμέ-
νων ἀμφισβητήσεων) θὰ ἡδύνατο, ἐφ' ὅσον θὰ
διήρκει ἐπὶ μακρὸν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν Δικασ-
τηρίων χρόνον, νὰ δημιουργήσῃ δίκαιον ἐθι-
μικόν. Πάντως ὅμως καὶ ἡδη ἔχει ἀξίαν διὰ τὸ
δίκαιον, ἀφοῦ ἀποτρέπει τὴν ὁμόθυμον μαρτυ-
ρίαν πάντων τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων περὶ
τῆς ἀναποτρέπτου ἀνάγκης ὅπως αἱ καθορί-
ζουσαι τοὺς μισθοὺς ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἔ-
χωσιν ἀναδρομικὴν δύναμιν. Οὕτως ἐνόντων
τῶν πραγμάτων, καὶ ἂν δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ὁ ἐρ-
μηνευτικὸς Ν 866, θὰ ἔπρεπε ὁ ἐρμηνευτὴς
συναιθερνούμενος τὴν εὐθύνην του ὡς ὑπρέτου
τῶν ὑφισταμένων ἐν τῇ Κοινωνίᾳ ἀναγκῶν, νὰ
θεωρήσῃ ὅτι ἐν τῇ γενικῇ νομοθετικῇ ἐξουσιο-
δοτήσει τῷ Ν. 28) 1944 περιέγεται σιωπηρῶς ἐ-
ξουσιοδότησις, ὅπως αἱ ἐκδιδόμεναι ὑπουργι-
καὶ ἀποφάσεις ἔχωσιν ἀναδρομικὴν δύναμιν.
Ὅταν τοῦτο γίνῃ σαφῶς ἀντιληπτόν, θὰ γίνῃ
κατ' ἀνάγκην πλέον δεκτὸν ὅτι ὁ Α. Ν. 866 ὁ-
πῆρξεν ἀληθῆς ἐρμηνευτικὸς νόμος, δι' οὗ ἡρῆθη
ἡ δυνάμει νὰ προκύψῃ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ
ἐρμηνευθέντος νόμου σύμφωνά, κατὰ τρόπον
σύμφωνον πρὸς τὴν ἀληθῆ ἐννοιαν τοῦ ἐρμη-
νευθέντος νόμου, τὰς ἀνάγκας, ἃς ὁ ἐρμηνευ-
θεὶς νόμος ἠθέλησεν νὰ θεραπεύσῃ, καὶ τὴν μέ-
χρις ἐσχάτων ὁμόθυμον περὶ τούτου συνείδη-
σιν πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων.

III

Ὁ πληρεξούσιος τῶν προσφευγουσῶν πρὸς
ὀποστήριξιν τῶν ἀπόψεων του ἐπεκαλέσθη τὴν
ἀνάγκην τῆς σταθερότητος τοῦ δικαίου καὶ τοῦ
σεβασμοῦ τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων. Νο-
μίζου-ν ὅμως ὅτι νὰ εἶναι ἀξίαι παντὸς
σεβασμοῦ αἱ ἀρχαὶ αὐταί, ἐν προκειμένῳ ὅμως
πρέπει νὰ μὴ λησυνῇται ἡ ἀρχὴ ἢ κατ' ἀπο-
κλεισμὸν πάσης ἄλλης διέπουσα τὴν προκειμέ-
νην περίπτωσιν, ἡ ἀρχὴ τοῦ δικαίου μισθοῦ,
περὶ ἧς ὁ ἴδιος κ. πληρεξούσιος ἐγραψε πρὸ
ἔτους μακρὰν καὶ ἀξιόλογον μελέτην⁽¹⁴⁾. Κατὰ
τὴν ἀρχὴν ταύτην ὁ παρὰ τῶν ἐργαζομένων λαμ-
βανόμενος μισθὸς πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς
τὴν ἀξίαν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, πάντως δὲ
πρέπει νὰ παρέχῃ τὰ μέσα εἰς τὸν ἐργαζόμε-
νον νὰ ζήσει αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του. Ὁ
ἐργαζόμενος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς σχέ-
σεως ἐργασίας ὑποχρεώσεων του δὲν διαθέτει
ἄψυχόν τι ὑλικὸν ἀγαθόν, ἀλλὰ ὁλόκληρον τὴν
προσωπικότητά του, ἐνῶ ἐξ ἄλλου διὰ τὴν με-
γίστην πλειονοψηφίαν τῶν ἐργαζομένων ὁ μι-
σθὸς ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν πηγὴν τῶν προ-

σόδων των, τὸ θεμέλιον τῆς ὑπάρξεώς των.
Λαμβανομένου τούτου ὅπ' ὄψει, ἐτι δὲ καὶ τοῦ
ὅτι ὑπὸ ἀνωμάλους ἰδίᾳ οἰκονομικὰς συν-
θήκας οἱ ἐργαζόμενοι οἱ μὴ κεκτημένοι ἄλλον
πόρον ζωῆς πλὴν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας
τῶν εἰσοδημάτων διατελοῦσι μονίμως ἐν κατα-
στάσει ἀνάγκης πιεζόμενοι ἀπὸ τὸ φάσμα τῆς
ἀνεργίας, εἰς ἣν κατὰ πάσον στιγμὴν δύναται
νὰ περιπέσωσι, ἔὰ νῆν δεκτὸν ὅτι, ὅταν ὀφεί-
λεται μισθὸς μὴ δυνάμενος νὰ καλύψῃ τὰς
στοιχειώδεις βιωτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργαζομέ-
νου, μὴ δυνάμενος νὰ διατηρήσῃ αὐτὸν καὶ τὴν
οἰκογένειάν του ἐν τῇ ζωῇ, τὸ μὲν ὑφίσταται
προφανῆς δυσαναλογία μεταξὺ τῆς ἀξίας τῆς
ἐργασίας καὶ τοῦ μισθοῦ, τὸ δὲ ὅτι ἡ δυσανα-
λογία αὕτη αἰτίαν ἔχει τὴν παρὰ τοῦ ἐργοδό-
του ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀνάγκης τοῦ ἐργαζο-
μένου. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ὅμως ὁ τοιοῦ-
τος μισθός, ὁ ἐπὶ τὸ δημοκοπικώτερον ἐνίστε
ἀποκαλῶμενος μισθὸς πείνης (Hungerlohn) εἴ-
ναι ἀνῆθικος ἀφοῦ ἡ περὶ αὐτοῦ συμφωνία
ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἡθῆ, ὡς ὁρίζεται ἡδη
ρητῶς καὶ ἐν ἀρ. 179 τοῦ Ἀστ. Κώδ.⁽¹⁵⁾ "Ἀλ-
λως τε καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τῶς ἰσχύοντος
δικαίου τὸ αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ δεκτὸν
κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ ὕγιᾳ σκεπτομένη
μερίδι τῆς κοινωνίας περὶ ἠθικῆς ἀντίληψιν⁽¹⁶⁾.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀρχικὸς δίκαιος μισθὸς δύναται
σὺν τῇ παρελεύσει τοῦ χρόνου καὶ τῇ μετα-
βλήτῃ τῶν γενικῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν ν' ἀ-
ποβῇ μισθὸς ἀνῆθικος, καθ' ὃ μὴ ἐξασφαλίζων
πλέον τὴν ἐν τῇ ζωῇ συντήρησιν τοῦ ἐργαζο-
μένου καὶ τῆς οἰκογενείας του⁽¹⁶⁾.

Εἰδικώτερον προκειμένου μισθοῦ μὴ συνο-
μολογηθέντος ἐλευθέρως ἀπὸ τοὺς συμβληθέν-

14. *Ἱ. Καποδίστριας*, ΕΕΔ, γ' 73 σημ. 24 27, ὁ
αὐτὸς ΕΕΔ, δ' 4 ἐπ. τοῦ αὐτοῦ, Ἐρμηνεία Ἐργατ.
δικ. § 209 σελ. 217, *Staudinger Nipperdey* ἔκδ. 10
§ 611 An. m. 90, *Hueck. Arbeitsrecht* 1938 σελ. 90.
Hueck-Nipperdey, Lehrbuch I § 80, I. σημ. 10-
12, *Kaskel Dersch* σελ. 179 σημ. 4, σ. λ. 137 ἀρ. 2,
H. Titze, das Kaufmännische Hilfspersonal σελ.
831 ἐπ., *Staub's* Kement. zum H.G.B. § 59
Anm. 33, *Flad Gadow Heinichen*, Komment. zum
H.G.B. § 59 An. m. 36, *Capitant-Cuche*, Précis de
législation industrielle, 1936 No 187.

Σημειωτέον ὅτι καὶ ὁ ἐργοδότης δύναται ἐνδεχο-
μένως νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν διάταξιν αὐτήν. *Titze*
σελ. 660 σημ. 23, *RG.J.W.* 1916, 1185, *LZ.* 1916,
1172.

15. *Ἱ. Καποδίστριας*, ΕΕΔ, γ' 73 σημ. 25, πρὸ βλ.
Ἐφ. Π 473) 1912. Θέμ. ΚΣΤ' 579, Εἰσαγ. Α. Ρωμῆ-
τος, Α. Π. 207) 1935, Θέμ. ΜΣΤ' 983, Εἰσαγ. Γ. Πα-
νόπουλος καὶ Α. Διτσερόπουλος Α. χ. 18, δικ. γ'
93 ἐπ. Βλ. καὶ Πρακτικά συ. ιδρ. ἀναθ. ὠρητ. Ἐπιτρ.
ἐν Σχεδ. Ἐν. γ. δικ. σελ. 27-30.

16. *Staudinger Rietzler*, ἐνδ. 10 § 138 An. m. 6,
43, *K. Lehmann*, Nachträgliche Unsittlichkeit werden
von Verträgen, 1934, σελ. 12, ἐπ.

Ἡ ἐρευνα τῶν συνεπειῶν εἴτε τῆς ἀρχικῆς συνο-
μολογήσεως, εἴτε καὶ τῆς γενικῆς μεταβολῆς τῶν
συνθηκῶν ὀφείλῃς μισθοῦ ἀνῆθικου δὲν ἐνδιαφέρει
ἐν προκειμένῳ. Βλ. σχετικῶς *Staudinger Rietzler*,
ἐνθ' ἄνωτ. *Staudinger Nipperdey* ἐνθ' ἄνωτ. An. m.
99, 100, *Hueck* ἐνθ' ἄνωτ. *Herzog*, Quantitative
Teilnichtigkeit, 1926, *Titze*, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 632
ἐπ. *Nipperdey*, J. W. 1927 σελ. 120, *Westpfahl*, Die
Nichtigkeit von Arbeitsvertrag. 1938 σελ. 3, σημ.
3, 3 σελ. 30 σημ. 2.

13. *P. Ἀγγελῆ*. Ὁ δίκαιος μισθός, ΕΕΔ, δ' 4 ἐπ.
Ἡ περὶ δικαίου μισθοῦ θεωρία τοῦ συγγραφέως
τούτου, πρωτότυπος καὶ φιλόγαθος, βαίνει πολὺ πέ-
ρουν τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος μέχρι σήμερον διδασκο-
μένων καὶ κρατούντων καὶ εἶναι ἀμφίβολον ἂν θὰ
ἐπικρατήσῃ. Μαρτυρεῖ ὁμοῦ καὶ αὕτη πόσον βαθέως
ἔχει πλέον κατανεμηθῇ τὸ μέγεθος τῆς κοινωνικῆς
ἀνάγκης, ἣν ἡ ἀρχὴ τοῦ δικαίου μισθοῦ ἐξυπηρετεῖ.

ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Υπό τοῦ κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΑΓΓΕΛΗ, Δικηγόρου παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ

I.— Διὰ τοῦ ἀπὸ 28]31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀ. ν. «περὶ προστασίας ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», τοῦ ἀπὸ 14]17 Ὀκτωβρίου 1936 ἀ. ν. 214 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων αὐτοῦ» καὶ τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουνίου]6 Σεπτεμβρίου 1937 ἀ. ν. 771 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ προστασίας ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας καὶ οὐθεντικῆς ἐρμηνείας ἐνίων διατάξεων αὐτῆς» καθορίζονται βασικῶς τὰ περὶ ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῆς προστασίας αὐτῶν ἰσχύοντα καὶ γενικεύεται καὶ διαμορφοῦται τελικῶς τὸ πρότερον διὰ τῶν ν. δ. 10]13 Ὀκτωβρίου 1925, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν. δ. τῆς 1]12 Ἰουνίου 1925 ν. δ. 3]6 Σεπτεμβρίου 1926, ὡς ἐκυρώθη τροποποιοῦν ὑπὸ τοῦ ν. 3617 τῆς 30 Ἰουνίου]3 Αὐγούστου 1928, ν. δ. 11]11 Μαΐου 1929, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 4180]1929, ὡς συνετληρώθη ὑπὸ τῶν ν. 488]1931, 5355]1932, ν. δ. 22]22 Ἰουλίου 1933, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ν. 5776]1933, καὶ ν. δ. 11]12 Σεπτεμβρίου 1935 περὶ ὁρισμένου καὶ εἰδικῶς ὑπὲρ ἐφένδρων παλ. πολεμιστῶν κριστῶν δίκαιον.

Διὰ τῶν ἱσχυόντων τούτων νομοθετημάτων ὁ ἴζειται εἰς τίνες ἀνήκει ἡ ἰδιότης τοῦ παλ. πολεμιστοῦ, ποιοὶ εἶναι ὑποχρεοὶ εἰς ἀναγκαστικὴν τοιούτων πολεμιστῶν πρόσληψιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν, πῶς τελειοῦται ἡ ἀναγκαστικὴ σὺναψις τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ ἐργοδότην καὶ παλ. πολεμιστοῦ, ποῖαν ἀποδορῶν καὶ ἐν γένει μεταχειρίσεως δικαιούνται οἱ παλ. πολεμισταὶ ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν, διὰ τίνος λόγους καὶ κατὰ τίνα τρόπον ἀπολύονται τῆς ἡν ἀνέλαβον ἐργασίας, ὡς καὶ τὰ περὶ ἀποζημιώσεως αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἀναγνωρισθέντος ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότην τῶν δ. καὶ ὁρισμένου ἀπολύσεως τῶν, γενικώτερον δὲ τίνες ἐκ τῶν ὑπηρετούντων παρ' ἐπιχειρήσεως παλ.

πολεμιστῶν προστατεύονται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὑπὲρ τῶν παλ. πολεμιστῶν νόμων καὶ ποῖαι αἱ συνεπειαι, ἅσαι αὐτοῖς καὶ ποινικαί, τῆς παραβάσεως τῶν νόμων τούτων.

II.— Σκοπὸς τῆς ὑπὲρ τῶν παλ. πολεμιστῶν εἰδικῆς ταύτης νομοθετικῆς προστασίας εἶναι ἡ ἐκ λόγων γενικώτερου συμφέροντος εὐμενὴς μέριμνα τοῦ κράτους ὑπὲρ τῶν ἐπὶ σειρᾶν ἐτῶν ὑπηρετησάντων εἰς τὰ στρατιωτικὰς τοῦ δυνάμεις καὶ ἐχόντων ἀνάγκην διὰ τὴν ἐξέγερσιν ἐργασίας καὶ προστασίαν ἐν αὐτῇ. Δι' ὃ καὶ ἀπὸ τῆς ἀτόψεως τῆς κατοχυρώσεως τῶν διὰ τῶν προεκτεθέντων ὑπὲρ τῶν παλ. πολεμιστῶν νόμων διατασσόμενων, δέον οἱ νόμοι οὗτοι νὰ θεωρῶνται ὅτι ἀφορῶσι τὴν δημοσίαν ἰαξίν καὶ πᾶσα ἐξ αὐτῶν παραίτησις ἐκ μέρους τοῦ παλ. πολεμιστοῦ—ὑπὲρ οὗ κρατικὴ μερίμη ἐνομοθετήθησαν αἱ σχετικαὶ διατάξεις—εἶναι ἄκυρος (Κωδ. I. 14, 5, Πανδ. I. 3, 20 καὶ 30, Πανδ. 2. 14. 77).

Διὰ τοῦτο καὶ κατὰ τὸ ἀρθρον 27 τοῦ ἀ. ν. τῆς 28]31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», ρητῶς ὀρίζεται ὅτι: «ἐὰν συμβεβασμὸς γενόμενος μεταξὺ παλ. πολεμιστοῦ καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρέων, πρὸς παραίτησιν ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ παρόντος, θεωρεῖται ἄκυρος». Ο ὅρος τοῦ «συμβεβασμοῦ» ἐν τῷ ἀρ. 27 τούτῳ δὲν ἐτέθη ὑπὸ τῆς ἐννοίας τοῦ κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον συμβεβασμοῦ (ἀτομὴ ἀμφιβαλλομένου πράγματος», Βασ. 11.2.1. Ἀρμεν. 1.9.2, βλ. καὶ Πανδ. 2. 15. 1 Πανδ. 12. 6. 65 § 2), καθ' ἣν ἀπαίτονται ἀμφισβητήσεις καὶ ἀμειβοῦνται ὑποχωρήσεις ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐννοίαν, γενικῶς, πάσης συμφωνίας, δὲ τῆς ὁποίας ἐξαναγκάζεται ὁ παλ. πολεμιστὴς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότην τοῦ νὰ παραιτηθῇ τῶν ὑπὸ τῶν νόμων χορηγουμένων αὐτῷ πλεονεκτημάτων. Τοιαύτη μάλιστα ἐκ τοῦ νόμου κηρυσσόμενη ἄκυρος

τας ἀλλὰ καθορισθέντος ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν Ν. 28]1944 ἐκδιδόμενων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ὅταν μεταβληθῶσιν αἱ οἰκονομικαὶ συνθήκαι αἱ κρατούσαι κατὰ τὴν ἐκδοτὴν τῆς ἰσχυούσης ἀσφατέως ἀποφάσεως καὶ ὁ δυνάμει τῆς ἀποφάσεως ταύτης καταβαλλόμενος μισθὸς δὲν ἐπαρκεῖ πλέον διὰ τὴν κάλυψιν τῶν στοιχειωδῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐργαζομένου, οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἑργασίας ἔχουν διὰ ἀπλῶς ἠθικὴν ἀλλὰ νομικὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως προσαρμόσουν τοὺς παρ' αὐτῶν καθορισθέντας μισθοὺς εἰς τὰς μεταβληθείσας οἰκονομικὰς συνθήκας, διότι μὴ πράττοντες τοῦτο θὰ ἐποιούντο κακὴν χρῆσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ν. 28]44 χρηρηγίσεως αὐτοῖς διακριτικῆς ἐξουσίας καθ' ἡγεμονίαν εἰς τοὺς κανόνας τῆς χρηστῆς διοικήσεως, ἀφοῦ ἡ ὁδρᾶν αὐτῶν θὰ εἴεν ὡς συνέπειαν τὴν καταβολὴν μισθῶν ἀνηθικῶν. Καὶ ἀλλοθὺς μὲν τὸ ἰδεώδεςτερον θὰ ἦτο, ἂν καθίστατο δυνατόν ἐκαστοτὴ ἡ ἐκδοσις τῶν ὑπουργικῶν τούτων ἀποφάσεων ἅμα τῇ μεταβολῇ τῶν συνθηκῶν, ὥστε νὰ μὴ παρίσταται ἀνάγκη νὰ ἔχωνσιν αὐταὶ ἀναδρομικὴν ἰσχύν. Εἶναι φανερόν ὅμως, ὅτι ὑπὸ τὰς κρατούσας, καθ' ὅν χρόνον ἐξεδόθησαν αἱ προσβληθεῖσαι 31250 καὶ 31260 τοῦ 1945 ἀποφάσεις, λίαν ρευστὰς οἰκονομικὰς συνθήκας, ἦτο πρακτικῶς ἀδύνατος ἡ ἔγκαιρος ἐκδοσις αὐτῶν, ἅμα τῇ μεταβολῇ τῶν

οἰκονομικῶν συνθηκῶν, ἥτις ἐπέβαλε τὴν ἐκδοτὴν τῶν ὡς καὶ ἀνωτέρω ὑπὸ II ἀνεπτόχθῃ. Ὑπὸ τοῦς ὅρους δὲ τούτους ἂν δὲν προσέδιδον εἰς ἑαυτὰς αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ ἀναδρομικὴν δύναμιν, θὰ συνέβαινε τὸ δῶλον ἄτοπον ἐπὶ ὁρισμένον τι χρονικὸν διάστημα νὰ ἐλάμβανον οἱ ἐργαζόμενοι μισθὸν ἀνήθικον, μὴ καλύπτοντα τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας τῶν.

Τὸ ἄτοπον τοῦτο ἀσφαλῶς δὲν ἠθέλησεν ὁ Ν. 28]1944, ἂν δὲ ἡ ἐλλείψις τοῦτου διατύπωσης ὑπῆρξεν αἰτία νὰ ὑποστηριχθῇ τὸ ἀντίθετον λόγῳ ὁρθῆς νομοθετικῆς πολιτικῆς ἀλλὰ καὶ στοιχειώδους ἠθικῆς τάξεως ἐπέβαλον τὴν διὰ τοῦ Α. Ν. 856]1916 θεσπισθεῖσαν αὐθεντικὴν τοῦτου ἐρμηνείαν τὴν ἐπιτρέπουσαν τὴν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἱκανοποιητικὴν πρὸς τῆς Διοικήσεως ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Ν. 28]1944 βαρέος καὶ κοινωνικῶς σπουδαιότητος τοῦτου ἔργου.

Δι' ἅπαντας τοὺς λόγους τοῦτους νομίζομεν ὅτι ὀρθότατα ἔχει ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δι' ἣς ἀπερρίφθησαν αἱ αἰτήσεις περὶ ἀκυρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθμ. 31250 καὶ 31260 τοῦ 1945 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἑργασίας.

ΑΝΔΡ. ΓΕΡ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Πάρεδρος τοῦ Νομικ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους

ἐργοδότην καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ παλ. πολεμιστὴς ἔπαυεν αὐθαίρετως καὶ ἀδικαιολογητῶς παύσων τὰς ὑπηρεσίας του, ἐμφανιζόμενος ὑπὸ τῆς διὰ μακρὸν χρονικὴν διάστημα ἐκ τῆς ἐργασίας του.

Ἐπίσης ἡ ἀπολογία τῆς ἀντιθέτου ταύτης ἐκδοχῆς θὰ κατὰ τὸ ἐπὶ βλάβῃ τῶν παλ. πολεμιστῶν, ἐφ' ἣ σχετικῇ δι' αὐτοὺς νομοθεσίᾳ ὑπὲρ αὐτῶν μόνον ἐθεσμοποιήθη ὡς δὲν ὑὰ ἠδύνατο παραιτούμενοι ἐκούσιως καὶ ἐπὶ ἐλῶσι δι' αὐτοῦ τῆς θέσεως τῶν νῦν ἀσχολῶν ὡς νῦν εἰς πλέον ἐπικερδῇ δι' αὐτοὺς τοποθετήσιν τῆς προσωπικῆς τῶν ἐργασίας, ἐμφανιζόμενοι αὐτῶν ὡς εἰλωται ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἐνεκα τῆς ὡς παλ. πλ. μισθῶν ἰδιότητος τῶν.

II — Ὡς παλ. πολεμιστὰι προσαυθενταὶ ἰδιαζόντως διὰ τῶν ὑπὲρ αὐτῶν εἰδ. ὡν ὁμῶν, οὐ μόνον οἱ διὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ὑποχρεωτικῶς τοποθετηθέντες ὑπὸ τῆς 'Α. Π. 11, ἀλλὰ καὶ οἱ οὐκ ὀφειλόμενοι προσληφθέντες ('Εφ. 'Αθην. 480/1944, Ε.Ε.Δ. 4, 181, ἀνευ διακρίσεως χρόν. π. ὑποστήσεως, ὡς καὶ Α. Π. 1/1941, Θ.Ε.Μ. ΝΒ' 137, Α. Π. 23/1941, Θ.Ε.Μ. ΝΒ' 271, Α. Π. 270/1941, Θ.Ε.Μ. ΝΓ' 241, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἄλλως χρητῆσαν προγενεστέραν νομοθεσίαν: Α. Π. 270/1941, Ε.Ε.Δ. 1, 306, Α. Π. 41/1942, Ε.Ε.Δ. 1, 460, 'Εφ. 'Αθην. 138/1943, Ε.Ε.Δ. 2, 270, Π. ὡς 'Αθην. 3535/1941, Ε.Ε.Δ. 3, 556, Π. ὡς 'Αθην. 1764/1941, Ε.Ε.Δ. 3, 303, ἐτικρωθῶσαν ὑπὸ τῆς 'Εφ. 'Αθην. 265/1945, Ε.Ε.Δ. 4, 174, ποιουμένην διακρίσιν χρόνου προσλήψεως τῆς τῶν χρόν. τῆς ἐπὶ τῶν οὐκ ὀφειλόμενων προσληφθέντων τούτων παλ. πολεμιστῶν προσασίας), ἐφ' ὅσον ὁμῶς οἱ τελευταῖοι οὗτοι, προσελήθησαν ὡς ἀπαιτούμενοι παρ' οὗτοι, μέχρις ὅτου μισθῶν χρόν. οὐ ὄριον. Διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο σημεῖον μέχρι τοῦ ὁποίου ἐξεκτείνεται ἡ προστασία τῶν οὐκ ὀφειλόμενων προσληφθέντων παλ. πολεμιστῶν ὑφίσταται σαφὴς νομολογικὴ διαφύλαξις μετοξὺ τοῦ Ἀργίου Παγού καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ὁ πρῶτος δέχεται δι' ἐπὶ λημμένων ἀποφασίων του (Α. Π. 2/1941, Ε.Ε.Δ. 1, 306, Α. Π. 23/1941, Θ.Ε.Μ. ΝΒ' 270, Α. Π. 41/1942, Ε.Ε.Δ. 1, 460 κλπ.) ὅτι ἡ προστασία τῶν καταλαμβάνει τοῦ, μέχρι τῆς δημοσεύσεως τοῦ ἀ. ν. 24/1936 (17 Ὀκτωβρίου 1936) ὑληρετοῦντος παλ. πολεμιστῆς, ἐφ' ὃ τὸ δεύτερον, δι' ἐπὶ εἰλ. μένων ἐπίσης ἀποφασίων του, ἀποφασίζεται (Σ.Ε. 1017/1936, 681/1941, Ε.Ε.Δ. 1, 269, Σ.Ε. 1053/1939, 793/1939, 806/1939, 126/1942, Ε.Ε.Δ. 1, 663, Σ.Ε. 157/1943, Ε.Ε.Δ. 2, 401, Σ.Ε. 581/1943, Ε.Ε.Δ. 3, 245 κ. ἄ.), ὅτι ἡ τῶν αὐτῶν προστασία ἐν ὑπερβαίνει τὴν ἐναρξίν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ. ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφ' ὧν παλ. πολεμιστῶν», ἢτοι τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1936. Ἡ διαφύλαξις δ' οὗτη καὶ ἡ συνακλινουμένη ἀβεβαιότης συνελάγονται μεγίστης πρὸς τὴν συνέειας.

Ἐξ ἐτέρου, ἡ προστασία τῶν παλ. πολεμιστῶν ἀφορᾷ τοὺς ἰδιωτικῶς μισθωτοὺς, οὐχὶ καὶ τοὺς δημοσίους καὶ τοὺς πρὸς αὐτοὺς ἐξομοιούμενους τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ἀπολαμβάνοντας μὴ μόνον καὶ συνταγματικῆς προστασίας (Α. Π. 150/1941, Ε.Ε.Δ. 1, 111, Σ.Ε. 967/1939, 841/1939, 'Εφ. 'Αθην. 198/1941, Ε.Ε.Δ. 1, 117), ἢ καὶ νομικῆς ἐξωστεικῶν καὶ οὐκ ὀφειλόμενων εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις δὲν μεταβιβάζει τὴν ἐκ τῶν εἰδικῶν ὑπὲρ αὐτῶν νόμων προστασίαν τῶν ὡς παλ. πολεμιστῶν (Σ.Ε. 617/1941, Ε.Ε.Δ. 1, 269).

Προκτερόν καὶ οἱ παλαιοὶ πολεμιστὰι ὑπῆγοντο εἰς τὰς αἰτίας τοῦ ἀρθ. 9 τοῦ ἀ. ν. 424/1941, ὡς τοῦτο ἰσχύει. ἐπαναφευθὲν ἐν ἰσχύϊ δ' αὐτοῦ ἀ. ν. 249 τῆς 29 Μαρτίου/3 Ἀπριλίου 1945 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νομ. διατάγματος 424/1941, ὡς ἐροποποιήθῃ μεταγενεστέρως» (ΦΕΚ α' 81), μέχρι τῆς διὰ τοῦ ἀρθ. 6 τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 ν. δ.

«περὶ ἐτεκτάσεως τοῦ ν. 118/1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπιχειρηματικὰς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιοῦσας ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» (ΦΕΚ α' 154) καταργήσεώς του.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἰσχύον τοῦ ἀ. ν. 118 τῆς 13/13 Φεβρουαρίου 1945 «περὶ ἀσφαλισεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (ΦΕΚ α' 26), ὡς οὗτοι ἐπεξετάθη καὶ εἰς ἄλλους ἐπιχειρήσεις διὰ τοῦ προκηρυχθέντος ἀ. ν. 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐτεκτάσεως τοῦ ν. 118/1945 κλπ.» — ὡς βλ. κωδικοπ. ἐν Ε.Ε.Δ. 5, 307 — καὶ ὅπου οὗτοι ἰσχύει, δὲν ὑπαιγονται εἰς τὰς περὶ ἀνέστεως διατάξεις αὐτοῦ (ἀρθ. 9 ἀρθ. 8) οἱ παλαιοὶ πολεμιστὰι, οἱ μὲν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες, ἀδικοῦντες, οἱ δὲ οὐκ ὀφειλόμενοι μέχρι τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1936 πρὸς ληφθέντες ἐφ' ὅσον μὲν τῆς δημοσεύσεως αὐτοῦ (13ης Φεβρουαρίου 1945) εἶχον προσκομίσαι εἰς τὸν ἐργοδότην τῶν τὰ ἐμφαίνονται τὴν ὡς παλαιῶν πολεμιστῶν ἰδιότητα τῶν δικαιολογητικῶν.

Δύνανται ὁμῶς ἀμφότεραι αἱ κατηγορίαι τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν τοῦτων «διὰ δηλώσεως τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον (Ἀνεργίας) νὰ παχθῶν» εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 118/1945 καὶ νὰ ἀπολύωνται, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ εἰς τὸν νόμον τοῦτον, ὡς ἰσχύει νῦν ὑπαγόμενοι μισθωτοί. Καὶ ποιεῖν δὲ ἀδίκημα, ἐάν διαπρήξῃ ὁ παλ. πλ. μισθῶν ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ὑπηρεσίας του — μὴ περιλαμβανόμενον εἰς τὰ ἀρθ. 21, 22 καὶ 24 τοῦ πινυκτοῦ νόμου — δὲν δύναται νὰ ἀπ. λ. τῇ βάσει τοῦ ἀρθ. 5 τοῦ ἀ. ν. 2112 (Σ.Ε. 178) 1911, Ε.Ε.Δ. 1, 793), ἢ τῶν περὶ ἀκαταλληλότητος διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 424/1941, ὡς ἰσχύον αὐτὰ μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 763/1943, μέχρι τῆς κατὰ τὰς ἀνω καταργήσεως τῶν, ἀλλὰ δύναται νὰ ἀπολυθῇ, ὅσον διὰ ἀπορροφῆς τῆς κατ' ἀρθ. 1 τοῦ ἀ. ν. 771 τῆς 30 Ἰουνίου/6 Σεπτεμβρίου 1937 (ΦΕΚ α' 349) Πρωτοδικειακῆς διὰ τοὺς Παλ. Πολεμιστὰς Ἐπιτροπῆς.

Διὰ τὴν περίπτωσιν παρανόμου ἀπολύσεως παλ. πολεμιστοῦ, ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τῶν προκηρυχθέντων εἰδ. κῶν νόμων, ἀπαγγέλλονται ἀστικαὶ καὶ ποινικαὶ κυρώσεις κατὰ τὸν παραπάνω ἐργοδότην (ἀρθ. 10 § 1 ἀ. ν. 24/1936, ἀρθ. 3 § 9, ἀ. ν. 771) 1937).

Τὰ μετὰ τὸν ἄκρον ἀτόλυσιν παλ. πολεμιστοῦ ἀλλαχοῦ ἐπ' αὐτοῦ κερδηθέντων, κατὰ τὴν ἐπιεικεσσοφραν νωθεῖσαν ἀποπιν (Α. Π. 113/1943 (τμ. β') — ἐπίσημ. Γ. Περὶ τῆς — Ε.Ε.Δ. 2, 531), ἀφαρθῶνται ἐκ τῶν ἀραιομένων οὐδ' ὅλως, λογῶ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως, ἐγκαιαλειφθείσης τῆς ἀμέσως προγενεστέρως ἐκδηλωθείσης τυπικαῖως καὶ αὐστηρῶς ἐκείνης ἀντιθέτου ἀτόψεως ('Εφ. 'Αθην. 482/1942, Ε.Ε.Δ. 2, 179, 'Εφ. 'Αθην. 251/1942, Ε.Ε.Δ. 1, 426, Πρωτ. 'Αθην. 7496/1942, Ε.Ε.Δ. 2, 113).

Ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐγκύριως ἀτολουμένου παλ. πολεμιστῆς δι' ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικειακῶν Ἐπιτροπῶν τοὺς προστατευομένους ὑπὸ τῶν ὑπὲρ αὐτῶν διατάξεων, ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ ἐξ αὐτῶν μὴ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες, ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰς αὐτοὺς, διπλασίας τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 2112 διὰ τοὺς ἄλλους μισθωτοῦ, ὀριζομένης ἀπ. λ. μισθώσεως, ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τῶν, μὴ συνόμενῃ, ἐν οὐδενίᾳ περιπτώσει, νὰ ὑπερβῇ τοὺς μισθῶν δύο ἐτάς. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθ. 39 τοῦ ἀ. ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 ὡς τροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθ. 1 τοῦ ἀ. ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1936 δι' ἣν ὡς ἰσχύει δὲ διωτηροῦνται ἐν ἰσχύϊ καὶ τυχὸν ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας εὐμετέσται ὑπὲρ ἐφέδων παλ. πολεμιστῶν διατάξεις. Οἷτω, ἡ τοῦ ἀρθ. 1 μόνου 2 τοῦ νόμου 5532 τοῦ ἔτους 1932 προγενεσιέρα διατάξεις, δι' ἧς ὀρίζεται ἡ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΥΧΗ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟ ΑΡΘΡ. 9 ΝΟΜΟΥ 118)1945

Αληθής έννοια του νόμου περί καταβολής της αποζημίωσης του ν. 2112)1920

Αναφορά του άρθρου 9 του νόμου 118)1945 εις τὸν νόμον 2112)1920 καὶ τὸ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920, μόνον διὰ τῶν καθορισμὲν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ὅχι διὰ τὴν τήρησιν τῶν προθεσμιῶν τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Στοιχείον τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118)1945, ἡ καταβλητὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920.—Τρόπος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Θέμα τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο, τὸ ὅποιον, καθόσον γνωρίζομεν, διὰ πρώτην φορὴν γίνεται ἀντικείμενον ἐρεύνης εἰς τὴν δικαστηριακὴν μετὰ τὴν : Ἐν π. οικειομένου περὶ μισθωτῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ν. 118)1945 καὶ εἰς τὸ περὶ ἐπεκτάσεως αὐτοῦ Ν. Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 (βλέπε κωδικοποιοῦν εἰς Ε.Ε.Δ. 5, 30 ἐ.π.) δύναται, κατὰ τὴν ἀληθῆ έννοιαν τοῦ άρθρου 9 τοῦ Νόμου 118)1945, νὰ καταγγελῇ ἡ σύμβασις ἐργασίας τακτικῶς (μετὰ προειδοποίησιν), γὰρ νὰ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112)1920 ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Ἡ σχετικὴ διάταξις ἔχει ὡς ἐξῆς : Ἄρθρον 9 ν. 118)1945 : Ἐπιχερήσεις ὑπογόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος δύναται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσηλωμένου, ὑποχρεούμεναι νὰ μεταβιβάσιν εἰς αὐτὸν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὁρίζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν

περίπτωσιν ἀπροειδοποιητοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὑπὸ τὰ νομοθετικὰ ταῦτα κεῖμενα ὁρθῇ καὶ γὰρ ἡμᾶς εἶναι ἡ λύσις τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν νόμον ἡνιόκησεν ὁπωσδήποτε νὰ γίνετο ἡ καταβλητὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.», πρὸς τὴν ἀπέβλεψε, διὰ νὰ παύσῃ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἀπαλυόμενον μισθωτὸν τὰ οἰκονομικὰ μέσα πρὸς ἀντιμειψίαν τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν τοῦ μέχρι τοῦλάχιστον τῆς ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐπιδοτήσεως αὐτοῦ, ἡ ὁποία ἀρχετοῦ μετὰ πενήθιμον, προκειμένου περὶ ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, μετὰ δὲ σήμερον, προκειμένου περὶ ὑπ. ἀλλων καὶ ὑπηρετῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας τοῦ ἀνέργου εἰς τὸ Ταμεῖον (ἄρθρ. 13 νόμου 118)1945.

Περὶ τοῦ ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς έννοια τοῦ νόμου προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἐξῆς συλλογισμοῦ : Εἰς τὸ

ἐξημένη ὑπὲρ αὐτῶν ἢ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημίωσις, θεωρεῖται ὡς ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ προσηλωμένου α. ν. τῆς 28)31 Ὀκτωβρίου 1935 (ἐθιμίων τῶν ἐργατῶν τῶν παλ. πολεμιστῶν (Α. Π. 264 1941, Ε.Ε.Δ. Ι, 307, Α. Π. 559)1940, Θέμ. ΝΒ' 214, Α. Π. 250)1939, Θέμ. Ν' 705).

Διὰ τοῦ ἀναγκαστικῶς ὁμοῦ ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Προνοίας Ἐφεδρῶν Παλ. Πολεμιστῶν τοποθετηθέντας παλαιούς πολεμιστὰς ὑφίσταται, κατ' ἄρθρον 10 τοῦ α. ν. 244)1936, ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας τῶν, ἀντὶ ἀλλῆς ἐμ' ἀπαξ ἀποζημιώσεώς των, ἕνεκα ἀσικῆς εὐθύνης ἐναντι αὐτῶν, ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἀπολύσεώς των, πλὴν τῶν εἰδικῶν διὰ τὴν περίπτωσιν ποινικῶν εὐθυνῶν ἐκ τοῦ άρθρου 29 τοῦ ἀπὸ 28)31 Ὀκτωβρίου 1935 α. ν., κατ' ἄρθρ. 3 ἀριθ. 9 τοῦ α. ν. 771)1937, τοῦ παρορυσίου ἐργοδότου.

Διὰ τοῦ κατ' ἄρθρον 9 ἀριθ. 8 τοῦ α. ν. 118)1945 τῇ αἰτήσῃ τῶν ὑποχθέντων εἰς τὸ δι' αὐτοῦ συνιστώμενον Ταμεῖον Ἀνεργίας παλ. πολεμιστὰς ὁμοῦ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς εἰδικότητος τοῦ νόμου, τῆς δι' αὐτοῦ ἀσφαλίσεως τῶν μισθωτῶν κατὰ τῆς ἀνεργίας, τῆς μὴ ἐν αὐτῇ διακρίσεως μετοξὺ ἡμελισμένων παλ. πολεμιστῶν καὶ μὴ τοούτων, ἐν περιπτώσει ἐκουσίας ὑπαγωγῆς τῶν παλ. πολεμιστῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, καὶ τῆς δι' αὐτοῦ, γενικῶς, κινδυνώσεως διὰ τοῦ άρθρου τούτου 9 ἀριθ. 1 τῆς υποχρεώσεως καταβολῆς εἰς τοὺς κατὰ τὰς διατάξεις

αὐτοῦ ἀπολυομένους «τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὁρίζομένης ἀποζημιώσεως», εἴται, ὡς ἀναγκαῖον συμπέρασμα, ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ πλέον ἰσχύουσα ἡ περὶ διπλοσίας τῆς τοῦ ν. 212 ἀποζημιώσεως προσηλωμένου διάταξις τοῦ άρθρου 2 § 2 τοῦ νόμου 5553)1932 διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἐκουσίως ἐχόντας προσηλωθῇ καὶ ὑπηρετοῦντας κατὰ τὴν 17ην Ὀκτωβρίου 1936 παλ. πολεμιστὰς, ἀπολυομένους δὲ κατόπιν τῆς τῇ αἰτήσῃ τῶν ὑπαγωγῆς των εἰς τὸ κατὰ τὸν α. ν. 118)1945 Ταμεῖον Ἀνεργίας, ἀλλ' οὐτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχύουσα καὶ ἡ ἐκ τοῦ άρθρου 10 τοῦ α. ν. 544)1936, διὰ τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντας παλ. πολεμιστὰς ὑποχθέντας πρὸς ἐξακολουθητικὴν καὶ συνεχῆ καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας των, ἡ προβλεπομένη, ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἀπολύσεως αὐτῶν, ἀφοῦ ἡ κατόπιν αἰτήσεώς των ὑπαγωγή των εἰς τὰς διατάξεις τοῦ α. ν. 118)1945 εἶναι νόμιμος (ἄρθρ. 9 ἀριθ. 8 αὐτοῦ), ὡς νόμιμος καὶ ἔγκυρος εἶναι καὶ ἡ μετὰ τὴν τοιαύτην ὑπαγωγή των κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νομοθετήματος τούτου ἀπόλυσις αὐτῶν.

Φ. Α. Δ. ΑΓΓΕΛΗΣ

Δικηγόρος παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ

άρθρον 9 του νόμου 118/1945, ὡς εἶχε πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. τροποποιήσεως αὐτοῦ, καθωρίζεται ὅτι «ἐπιχειρήσεις, ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ...» Τοῦτο καταφανῶς ἐ ἡμαινεν, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐρόκεται περὶ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, τοῦ ὁποῦ ἡ ἥπ λυσις ἐπεβάλλετο νὰ γίνῃ συντομώτατα, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου 3 ἀντιμετωπίζοντες ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, δὲν ἦτο λογικῶς δυνατόν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὑπῆρχε ἔδαφος ἐφαρμογῆς τῆς προειδοποιήσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καὶ νὰ λυθῇ, μετὰ μακρὰν ἐξ πεινιπώσεως πρὸς οὐδέν, ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἀφοῦ αὕτη λύεται διὰ τῆς παρόδου τοῦ τεταγμένου νομίμου χρόνου προειδοποιήσεως.

Τὸ πρᾶγμα δὲν μετεβλήθη, κατὰ τρέπον ἄγοντα εἰς διαφορικὴν λύσιν, ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 § 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ἀπαίτησεως ἐκ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 τῆς λεξείας «πλεονάζοντος», διατηρηθείσης κατὰ τὰ λοιτὰ τῆς διατάξεως, ὡς εἶχε καὶ πρὸ τῆς τροποποιήσεώς τῆς. Περαιτέρω ὁμως πρὸς τὴν σέψιν τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ νομίμου τρόπου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νομίζομεν, ὅτι δύνανται νὰ υποσηριχθῶν ὡς ὀρθαὶ αἱ ἀκόλουθοι ἀπόψεις. Το ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118/1945 ἀπαιτεῖ καταδήλως, ὡς συστατικόν στοιχεῖον τοῦ κύριος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔγγραφον.

Ὁ τύπος τοῦ ἔγγραφου, χρησίμου ἀπὸ ἄλλων ὁμως ἀποτελεσμάτων (ἀποδείξεως τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως διὰ τὴν ἀποξίμωσιν τοῦ νόμου) καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112/1920, δὲν εἶναι ὁρισμένον. Δύναται, ἐπομένως, νὰ γίνῃ καὶ δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν μισθωτὸν, βεβαίοντα τὴν λήξιν αὐτῆς (περὶ Πρωτοδικεσίου Ἀθηνῶν 12620/1930, Δικαστικὴ 1351 II σελ. 310).

Περαιτέρω εἶναι ἀπλῶς ἔκτεμα ἀποδείξεως ὅτι συντετάχθη τὸ ἐπιβαλλόμενον διὰ τὴν σύστασιν τῆς δικαιοπραξίας καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἔγγραφον, μὴ δυναμένον ἐκ τοῦ ἀρθρου 351 τῆς Πολ. Δικ. νυ ἐπαχθῇ ὄρκος (ἐπαγόμενος εἰς ὅλως τὰς πολιτικὰς διαφορὰς, ἐὰν ἰδιαιτεροὶ νόμοι ὁρισαὶ δὲν διαγράψωσι ῥητικῶς τὴν ἐπίσιν, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, περὶ πινυὶς πραγματικοῦ γεγονότος καὶ κατ' αὐτῶν ἀκόμῃ τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων, εἴτε ὑπάρχον ἄλλαι ἀποδείξεις, εἴτε μὴ), ἐκτὸς ἂν εἴγῃ αἱ ἄμα καὶ περὶ τοῦ ὅτι συνετάχθη περὶ ταύτης τὸ κατὰ νόμον ἀπαιτούμενον ἔγγραφον (περὶ Α. Π. 139/1934, ΕΕΝ α' 295).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5883/1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Σακελλαρίου

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Ραυτόπουλος, Ν. Παπανδρέου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων αἰτεῖται τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ καὶ ἐφεξῆς ἀποδοχῶν του, καθ' ὅσον ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διεπομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 118/1945 γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ τῶν κατωτέρω ἀκυροτήτων, δὲν ἐπέφερε τὰ κατὰ νόμον ἀποτελέσματά της, ἥτοι τὸν τερματι-

σμόν τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ἐναγομένη, καταγγέλλασα τὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐνάγοντος εἰδοποίησε τοῦτον ἐντός τῆς ὑπὸ τοῦ Β.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀναφερομένης προθεσμίας ὅτι μετὰ τὴν παρὸδον τῆς ἄνω πρ. θεσμίας ὁ ἐνάγων θὰ θεωρῆται ἀπολυθεὶς καὶ συνεπῶς τὸ ἐριστόν ἐν προκειμένῳ σημεῖον εἶναι ἐὰν ἡ τῆς ἐναγομένης ἐπιφέρῃ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄνω νόμου, ἢ ἔδει, ἀντὶ τῆς το αὐτῆς εἰδοποιήσεως τῆς γενομένης ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ ἄνω Β.Δ. νὰ καταβῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν κατὰ τὸ ἄνω Β.Δ. ἀποζημίωσιν. Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, ὁρίζουσης ὅτι ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ὑποχρεούμεναι νὰ καταβάλουν εἰς αὐτὸ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ Β.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὁριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποίητου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἀρθρῳ καὶ παραγράφῳ ἐκτιθέμενα, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνεται ἐγγράφως καὶ ἀφ' ἧς καταβλήθῃ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἄνωτέρω ὁριζομένη ἀποζημίωσις, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ νόμος ἀποβλέπει εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἄνω ἀποζημιώσεως, παραπέμπων εἰς τὸν νόμον 2112 ἢ τὸ Β.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 μόνον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως καὶ ὅχι διὰ τὴν συμμόρφωσιν τῆς ἐναγομένης πρὸς τὰς προθεσμίας τοῦ ἄνω νόμου. Ἐν γνώσει ὁ νομοθέτης τοῦ νομοθετικοῦ καθεστώτος τοῦ νόμου 2112 καὶ τοῦ Β.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, κατ' οὗς ἀπόλυσις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἀνεῖς ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ἥτις δέον νὰ γίνῃ ὁρισμένον χρόνον πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ἢ ἄλλως ἐν περιπτώσει παραμελήσεως τῆς προθεσμίας ταύτης δημιουργεῖται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότη νὰ καταβῇ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀποζημίωσιν, ἴσιν πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ὥς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον πρὸ τοῦ ὁποῦ ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, ὁρίζει τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὸν ἔγκυρον τερματισμὸν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνῶ προφανῶς ἄλλη θὰ ἦτο ἡ διατύπωσις τοῦ νόμου, ἐὰν οὗτος ἀπέβλεπεν εἰς τὴν συμμόρφωσιν τοῦ ἐργοδότη πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τοῦτου. Τοῦτο καὶ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιοεχνικὰς, ἐπαγγελματικὰς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως διατάξεων αὐτοῦ», προκύπτει.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως εἶναι ἄκυρος ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν προκειμένῳ. Τὸ ἀρθρον 9 παρ. 1 τοῦ νόμου 118 διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπαιτεῖ νὰ γίνῃται ἡ καταγγελία ἐγγράφως, νὰ συντάσσῃ-

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἀναδρομικότης διατάξεως ἀρθρου 3 Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946.

Ἐφαρμογὴ ἀναγκ. νόμου 827/1946. — Τύχη τῶν ὑποθέσεων μετὰ τὴν κατάργησιν αὐτοῦ. — Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀσχετῶς πρὸς τὴν παραβιασθεῖσαν διατάξιν νόμου. — Ἀναδρομικὴ ἐφαρμογὴ διατάξεως ἀρθρου 3 Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἀνώνυμος Ἑταιρία, ἐδρεύουσα ἐνταῦθα, κατήγγειλε τὴν μετὰ τινος ὑπαλλέλου τῆς οὐρβασιῶν ἐργασίας, κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945.

Ἡ ὑπάλληλος μετὰ πάροδον τριμήνου προθεσμίας ἤγειρεν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 204' δικάζοντος Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν σχετικὴν ἀγωγὴν, ἐπικαλουμένη ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας.

Ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Πρωτοδικὴς Ἀθηνῶν ἐδεχθῆ τὴν ἀγωγὴν. Τὸ κατ' ἐφεσιν ὁμῶς δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἀπερρίψε τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀπαράδεκτον, ἐφαρμόσαν τὴν τριμήνου ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ εἰς ἀπόλυσιν κατ' ἀρθρ. 9 νόμου 118/1945.

Ἐν τῇ μετὰξὺ ἐδημοσιεύθῃ ὁ ἀναγκ. νόμος 827/1946 καὶ αἱ τινὲς ἀποφάσεις ἀπορρίπτουσιν τελεσιδικίως ἀγωγὰς ὡς ἀπαράδεκτους ἐκ τοῦ νόμου 118, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἀρθρῳ 2 τοῦ νόμου 765/1943 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας. ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχύν των, ἡ δὲ ὑπόθεσις εἰσάγεται καὶ οὖτις εἰς τὸ οὐκ εἶναι Δικαστήριον, Πρωτοδικὴν ἢ Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον ἔχει ἀσκηθῆ ἔφεσις διὰ κλήσεως ὑπὸ τοῦ ἐπιμελεστέρου τῶν διαδίκων.

Μετὰ τοῦτ' ἐπανεσκέχθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ κατ' ἐφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου διὰ κλήσεως

ταῦτέστιν ἔγγραφον, ὅπερ νὰ περιέρχεται εἰς χεῖρας τοῦ μισθωτοῦ καθ' οἷον δὴποτε τρόπον. Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη συντάξε μὲν ἔγγραφον διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐάγοντος, πλην ὁμῶς τὸ ἔγγραφον τοῦτο δὲν τὸ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀλλὰ τοῦτο παρεκράτησεν αὐτῇ, ἀπλῶς δὲ ὁ ἐνάγων ἔλαβε γινώσκων τοῦ ἐγγράφου τούτου καὶ ἐπειδὴ ἤρνεϊτο νὰ ὑπογράψῃ ἔγγραφον βεβαίωσιν ὅτι ἔλαβε γινώσκων τοῦ ἐγγράφου, ὑπέγραψαν ἀντ' αὐτοῦ δύο μάρτυρες. Τοῦτ' ὁμῶς δὲν πληροῖ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ὅστις ἀπαιτεῖ νὰ περιέρχεται τὸ ἔγγραφον εἰς χεῖρας τοῦ μισθωτοῦ ὅτι ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς κατοχῆς τοῦ ἐγγράφου ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πλείστα δικαιώματα δημιουργοῦνται ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀκυρότης τῆς ἀνακλήσεως τῆς καταγγελίας κλπ. Ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει καταφαίνεται καὶ ἐκ τῶν διαφόρων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐπεκτείνεται ὁ νόμος 118 καὶ ἐπὶ ἄλλων περιπερῶν καὶ εἰς ἃς ὀρίζεται, ὅτι διὰ νὰ τύχουν ἐπιδόματος ἀνεργίας οἱ μισθωτοὶ, δέον νὰ ὑποβάλωσι εἰς τὸ Τομεῖον Ἀνεργίας διάφορα δικαιολογητικά, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ τὴν κοινοποιηθεῖσαν αὐτοῖς ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Ἰδε τὴν παρ. V τῆς ὑπ' ἀριθ. 20319 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κλπ.).

τῆς ἐναγομένης καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον ἐξέδωκε τὴν κατωτέρω ἀποφασίν του.

Σημειώτεον ὅτι διὰ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 (ΣΕΔ 5, 283) ἀρθρ. 6) καθιερώθη μετὰ τῶν ἄλλων νόμων καὶ ὁ ἀναγκ. νόμος 827/1946 καὶ διὰ τοῦ ἀρθρου 3 αὐτοῦ (Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946) ὥριθῃ, οἱ «πᾶσι ἀξίως μισθωτοῦ πηγάζουσα ἐξ ἀκούρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τυγχάνει ἀταρὰ εκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή ἔν ἐκκοινοποιήθῃ ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας».

Τὸ Πρωτοδικεῖον θεωρεῖ τὴν τελευταίαν ταύτην διατάξιν ὡς ἔχουσαν ἀναδρομικὴν δύνωμιν. Χρησιμοποιοῦντες ὡς ἐπιχείρημα τὸ ὅτι ὁ νόμος ἀναγράφει «ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή δὲν ἐκκοινοποιήθῃ», ἐνῷ θὰ ἔπρεπε, ὑπὸ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν, νὰ ἀναγράψῃ «ἐφ' ὅσον ἡ ἀγωγή δὲν ἐκκοινοποιήθῃ». Ἀνάγει δηλαδὴ ἡ πρωτοδικεῖα τὴν ἀπόφασιν εἰς «δὲν ἐκκοινοποιήθῃ» εἰς τὸ παρελθόν. Διὰ νὰ εἴναι ὁμῶς λογικῶς συνεπής, νὰ ἔπρεπε νὰ ἀναγράψῃ τὸ «δὲν ἐκκοινοποιήθῃ» μόνον εἰς τὸ παρελθόν—τοῦτο ἐπιβάλλει ἡ γωμιστικὴ ἔννοια, τὴν ὁποῖαν ἀκολουθεῖ—κατωλήγουσα οὖν εἰς τὸ αἴτιον οἱ δὲ νομοθέτης προέβλεψε μόνον διὰ τὸ παρελθόν, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τὸ μέλλον.

Κατὰ τὴν ἀποφάν τῆς ἀποφάσεως θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ δεκτὸν, ὅτι ὁσον χρησιμοποιοῦται ἀόριστος χρόνος (λ.χ. Α.Κ. 131, 141, 147 κλπ.) ἡ σχετικὴ διατάξις ἔχει ἀναδρομικὴν δύνωμιν. (Βλέπε κατὰ τῆς ἀναδρομικότητος τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 Α. Δικεζοπόλου, ΕΕΔ 5, 422). Εὐνοήσαντες, ὅτι τὸ θέμα ἔχει ζωηρὸν ἐνδιέφερον, τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀναγκ. νόμου 241/1936, περὶ τροποποιήσεως νομοθεσίας παλαιῶν πολεμιστῶν, Ν.Δ. 1799/1942 (νέων πολεμιστῶν), διὰ τὴν κατὰ παραβίαν τῶν ὁποίων ἀπολύσεις δὲν ὑπῆρχε πρὸ τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 διατάξις, ἡ ὁποία νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀσκήσιν ἀγωγῆς.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5554/1946

Διαδικασία νόμου Γ' 204'

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδικὴς κ. Β. Πατσουράκος
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς κ. Ν. Οἰκονόμου
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Βουζίκας, Ρ. Βοιζίκας, Μ. Βαρβισιώτης καὶ Α. Κοντὸς

Διὰ τοῦ Ἀν. Ν. 827/48 ὥριθῃ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἀπορρίπτουσιν τελεσιδικίως ἀγωγὰς ὡς ἀπαράδεκτους ἐκ τοῦ νόμου 118 κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ἀρθρῳ 2 τοῦ Ν. 765/1943 ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχύν των, συγχρόνως δὲ παρεσχέθη εἰς τὸν ἐνδ' αφερόμενον οἰκτικὸν ἢ εὐχέρεια νόμισμα ἀγωγήν τὴν ὑπόθεσιν καὶ πάλιν πρὸς κατ' οὐσίαν ἐρευνᾶν εἰς τὸ οἰκτικὸν Δικαστήριον. Βάσει τοῦ νόμου τούτου ἡ Σ.Β. ἐκάλεσε διὰ τῆς ἀπὸ 30

Ἀπριλίου 1946 κλήσεως τὴν ἀντίδικὸν τῆς Α.Ε. Α.Λ. πρὸς ἐπανεξέτασιν τῆς μεταξὺ τῶν διαφορᾶς, ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη τελεσιδικίας ἡ ὑπ' ἀριθμ. 227/46 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τ. ὑ. του, ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τῆς. Ἦδη, ὅτε εἰσάγεται ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω συζητήσιν, ὁ παρασχὼν τὴν πρὸς τοῦτο δυνατοτητα προειρημένους Α.Ν. 827 καθηργήθη ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. τῆς 11 Μαΐου 1946, ὁπερ ἀπεδωσεν οὕτω εἰς τοὺς περὶ ὧν ὁ νόμος 827 ἀποφάσεις τὴν προτέραν αὐτῶν ἰσχύν ὡς τελεσιδικιών, ἐξ οὗ παρεπείσθη διὲν ἐπιτρεπεῖ ἀμφισβήτησιν καὶ ἐπανεξέτασιν τῶν δι' αὐτῶν κριθέντων. Κατὰ συνέπειαν τὸ Δικαστήριον δὲν δύναται νῦν νὰ προβῇ εἰς νέαν τῆς ὑποθέσεως ἐρευναν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐζητήθη αὕτη, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν δια τῆς καταργήσεως τοῦ νόμου 827 ἐκφρασθεῖσαν βουλήσιν τοῦ Νομοθέτου περὶ ἀπρὸςβλήτου τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων. Διάφορον θὰ ἦτο τὸ ζήτημα ἀν' ἰσχύαντος ἐπὶ τοῦ ν. 827 εἴχε συντελεσθῇ ἡ ἐπανεξέτασις καὶ ἐκδοθῇ ἀπόφασις, ὅποτε ἐν ἀντιθέσει τῆς πρὸς τὴν προηγουμένην θὰ ἐγεννᾶτο ἰσὼς μετὰ τὸ Ν.Δ. 11-543 ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐπικρατεύτερας ἐξ αὐτῶν. Τούτοις ἀκολουθῶνς δέον ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἀπο 30 Ἀπριλίου 1946 κλήσις τῆς Σ.Β. καὶ τῆς Α.Ε. Α.Λ. Ἄλλω καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδόχῃ ὅτι ἡ ἐκ νέου ἐρευνα τῆς ὑποθέσεως δὲν κωλύεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ ἐνδίκος ἀγωγὴ εἶναι ἀπορριπτέα, καθόσον ἡσκήθη μετὰ τὴν πάροδον τῆς τριμῆς ἀπο-λειοτικῆς προ-εσμίας, ἥτις, ὡς ἐγένετο δεκτὴν, ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάσης ἀπολύσεως, ἀσχετῶς πρὸς τὴν παραβιασθεῖσαν διάταξιν τοῦ νόμου. Τοῦτο ἄλλως τε ρητῶς ὀρίζεται καὶ ἐν ἀρθρῳ 3 τοῦ προδιαληφθέντος Νομ. Δ.τος τῆς 11 Μαΐου 1946, καθ' ὃ πᾶσα ἀξιώσις μισθωτοῦ πηγαζοῦσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφόσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως τῆς ἐργασίας, ὁπερ ἀρθρ. 3, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς ἐκφράσεως του, ἰσχύει ἐπὶ πάσης ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς ὅλο δὴποτε νόμον καὶ ἂν στηρίζεται ἡ ἀκύρωσις αὕτη, ἔχει δὲ ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν, ἐκτείνόμενον καὶ εἰς τὰς πρὸ αὐτοῦ γενομένας καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς σαφῶς συνάγεται καὶ ἐκ τῆς χρησιμοπονηθείσης λέξεως «ἐκοινοποιήθη», ἐνῶ ἂν ὁ νομοθέτης ἤθελε νὰ ἐφαρμόζεται εἰς τὰς μελλοντικὰς γενησομένας καταγγελίας ἀντὶ νὰ εἴπῃ «ἐκοινοποιήθη» θὰ ἔλεγε «κοινοποιήθη».

Ὁ πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐντεῦθεν, δηλ. ἐκ τῆς παρελθούσεως τῆς τριμῆς προεσμίας, ἀπαράδεκτος, προβαλλόμενος νῦν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἰσχυρισμὸς ὅτι ἀπετράπη ἀπὸ τῆς ἐμπροσθεσίου ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς ἐκ δόλου τῆς ἀντιδίκου τῆς, τὸ πρῶτον νῦν προβαλλόμενος, εἶναι ἀπαράδεκτος, συμφῶνως καὶ πρὸς τὴν σχετικὴν πρότασιν τῆς ἀντιδίκου τῆς. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει αἱ μεταξὺ τῶν πλ. ρεζουσίων δικηγόρων ἢ μεταξὺ δικηγόρων καὶ ἀτόμων ἀσχετῶν πρὸς τοὺς διαδικοὺς διαφοροὺς ἐξωδικαστικαὶ συζητήσεις δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὑποχρεοῦν τοὺς διαδικοὺς καὶ δημιουργοὺν ἐξ οἰουδήποτε λόγου εὐθύνην δι' αὐτοὺς. Ἐπομένως ἀνεῦ ἐπιρροῆς τυγχάνει ἐν

προκειμένῳ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τῆς ἐ αγόμενης Β. ὑποσχέθη εἰς τὸν Π. τον Φεβρουάριον 1945 ὅτι «καὶ μία ἀπόφασις ἂν ἐκδοθῇ θὰ ἰσχύσῃ δι' ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἀπολυθέντας καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἡσκήθησαν ἀγωγαὶ δια τοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους» τοῦθ' ὅπερ ἐπεβεβαίωσεν καὶ ὁ δικηγόρος Υ, χωρὶς ἑμῶν νὰ βεβαιωθῇ ἐκ τῆς δ.αδ. κασίας ὅτι ταῦτα ἐγένοντο κατ' ἐντολὴν τῆς ἐναγομένης Α.Ε.Α.Λ. (*)

(*) Χρήσιμον εἶναι, διὰ τὴν πληρεστέραν μελέτην τῶν σχετικῶν ζητημάτων, νὰ θεωσῶν ὅτι ὅσαι τὰ δια τῶν προτασέων τῆς ἐναγούσης ὑποστηρικτικὰ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῆς δικηγόρων Ἐμ. μ. α. νου η. λ. β. ο. υ. ζ. ι. κ. α. καὶ Ρ. ι. τ. α. σ. Β. ο. υ. ζ. ι. κ. α. ταῦτα εἶναι τὰ ἐξῆς:

Καὶ ἐπὶ τοῦ δικῶν μικτοῦ δικαίου ἰσχύει ἡ ἀρχὴ ὅτι «ὁ νόμος ὀρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δυνάμιν» (ἀρθρ. 2 Α.Κ., εἰς δ' μετὰ τὴν ἰσχ. ν. τοῦ Κωδικοῦ θεμελιούται ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ ἀναδρομικότητος τῶν δικονομικῶν νομῶν προτερον ἐθεμελιούτο αὕτη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου καὶ εἰς τὸ ἀρθρ. 2 Ἀ.ο.τ. Νόμου, βλ. *Οἰκονομίδην—Διβαδᾶν* § 6 σημ. 1, (*Εὐκλείδην* § 11, σημ. 1). Τοῦτου συνέπεια εἶναι ὅτι ὁ νέος νόμος διέπει μόνον τὸ ἀτελεστον μέρος τῆς δίκης. (*Οἰκονομίδης—Διβαδᾶς* § 6 ἐν ἀρχῇ) ἡ δὲ πρὸ αὐτοῦ, ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τὰς διαδικαστικὰς σχέσεις τῶν πρὸ τοῦ νέου νόμου ἐγγεγεμμένων δίκων, αἵτινες μετὰ τὸν νόμον ἐπιχειροῦνται. ἡ συνιστῶνται οὐχὶ δε καὶ εἰς τὰς πρὸ τοῦ νόμου συντελεσθείσας» (*Εὐκλείδης* § 11 ἐν ἀρχῇ).

Ἐν προκειμένῳ νομίμως ἐιληχθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον, οἷον ἐνεργάσθῃ εἰς τὸ πινάκιον (περὶ τοῦ δι. ὁ νόμος εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Δικαστήριον εἶναι ὁ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον β. *Οἰκονομίδην—Διβαδᾶν* § 6 σημ. 7) ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ Α.Ν. 827/46. Ὁ Α.Ν. 827 ἀπορρίπτει μόνον ν. περ. τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ὑπ' αὐτοῦ προϋπεσμένων ὑποθέσεων πρὸς αὐτὸν ἵαν ἐρευναν (βλ. τὴν φράσιν αὐτοῦ: «ἡ ὑπόθεσις εἰσάγεται καὶ αὐτὴς πρὸς κατ' ἐπίστασιν ἐρευνᾶν»), οὐχὶ καὶ περὶ τῆς ἐπ' αὐτὸν ἐφειρημοστέας περαιτέρω διαδικασίας, ἡ ὁποία συνεχίζεται κατὰ τὸν ν. 1730Δ'.

Τοῦτου ἕνεκα ἡ ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 ὑστερον γενομένη κατάργησις τοῦ Α.Ν. 827/46 οὐδαμῶς ἐπηγεάζει τὰς πρὸ τῆς ἐνάξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ρηθέντος Ν.Δ.τος εἰσαφθεῖσας ὑποθέσεις. Διότι ἡ μὲν εἰσαγωγὴ αὐτῶν νομίμως ἐγένετο κατὰ τὸν κατὰ τὸν χρόνον αὐτῆς ἰσχύοντα νόμον, ἡ δὲ περαιτέρω διαδικασία δὲν συνεχίζεται κατὰ τὸν καταργηθέντα νόμον, ἀλλὰ κατὰ τὸν νῦν ἰσχύοντα ν. 1730Δ'.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ νομοθέτης, παντοδύναμος ὢν, δύναται νὰ προσδώσῃ εἰς τὸν νόμον ἀναδρομικὴν δυνάμιν. Τοιοῦτην ὁμως δύνωμιν δὲν προσέδωκεν ἀνυμφιβόλως ὁ νομοθέτης εἰς τὸ Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946, οὐδὲ καὶ οὐκ ὀρθῶς. Τοῦτο συνάγεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως κατ' ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἀρθρ. 5 αὐτοῦ ὅπερ, ἵνα ἔχῃ ἀναδρομικὴν δυνάμιν, διευκρινίσθαι οὐκ ὀφείκει ὡς ἐρμηνευτικὴ διατάξις. Ἐπίσης προκύπτει σαφῶς ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου ὑπὸ Β. στοιχ. ια', ἐνθα λέγεται, ὅτι ἡ καταγγελία «καθίσταται» (δηλ. ἐφέξῃς) ἀναιρεσιώδης καὶ ἀσημασμένη δικαιπραξία».

Οὐδὲ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ καταργουσα τὸν ν. 827/46 διάταξις ἔχει ἀναδρομικὴν δυνάμιν, ὅτε ἀφορώσα εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν. Τὸ δημοσίον συμφέρον οὐδαμῶς θίγεται ἂν ὁ ἀπολυθεὶς ὁ πᾶσι λὰβῃ ἡ οὐ τὰς εἰς τὸ παρελθὸν ἀναγομένας ἀποδοχὰς του. Ὡς προσοφῶς παραινέει ὁ *Regelsberger* 47 Β 2 ἐν τέλει, ὁ νόμος δὲν ἔχει ἀναδρομι-

κὴν δύνανται, ἅτε μὴ ἀφορῶν τὴν δημοσίαν τάξιν (τὴν βελτίωσιν τῶν ἐννόμων οχέσεων κατὰ τὸν *Regelsberger*) «ὅταν εἰς τὴν ἐννομον οχέσιν ἴστανται ἐναντὶ ἀλλήλων δύο μέρη, διὰ δὲ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου νόμου τὸ ἓν τῶν μερῶν θὰ προσεπιρρίξεται πλεονεκτήματα, τὸ δ' ἕτερον μειονεκτήματα». Ἐνταῦθα ἀκριβῶς ἴστανται ἐναντὶ ἀλλήλων ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ ὑπάλληλος, ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς δὲ τυχόν ἐφαρμογῆς τῆς καταργούσης τὸν ν. 827]16 διατάξεως μόνον ὁ ἐργοδότης θὰ προσεπιρρίξεται ὠφέλη.

Τοῦ νομοθετοῦ λοιπὸν μὴ ἐκφρασθέντος ἰσχύει ἐν ἀσυνέπειᾳ ἡ διάταξις τοῦ ἀρθ. 2 Α.Κ. καθ' ἣν δὲν ἔχει αὕτη ἀναδρομικὴν δυνάμιν. Ἡ διάταξις αὕτη, ἐν ὅψει τῆς παντοδυναμίας τοῦ νομοθετοῦ, ἐπέχει ἀξίαν ἐρημνευτικῆς ἀρχῆς.

Ἡ λύσις αὕτη προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος «οἱ νόμοι εὐλοβοῦνται τὰ κεκτημένα δικαιώματα, συνωνύμου πρὸς τὸν κανόνα τῆς μὴ ἀναδρομικότητος τῶν νόμων (*Οἰκονομίδης*, Γεν. Ἀρχαί 7 ἐν ἀρχῇ). Διὰ τῆς ἀρξαμένης δίκης γενῶνται σχέσεις δημοσίου δικαίου τόσον μετὰ τῶν διαδίκων καὶ τοῦ δικαστηρίου, ὅσον καὶ μετὰ τῶν διαδίκων πρὸς ἀλλήλους (βλ. *Εὐκλείδην* 98 σημ. 2), ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἀπέκτεται ὑπὸ τὸ δικονομικὸν δικαίωμα, ὅπως δικασθῶν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, τὸ δικαίωμα δὲ τοῦ ἐκτεταμένου εὐλοβεῖται ὁ νεώτερος νόμος. Ἀρξαμένη λοιπὸν ἡ ἰκὴ διὰ τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ πινάκιον συνεχίζεται μὴ διακοπῇ ἡ κατακυρηχθεῖσα εἰμὴ κατὰ τοὺς ἐν τῇ Πολ. Δικον. ὁριζήμενους τρόπους, οὔτινες δὲν συνιέχουσιν ἐν προκειμένῳ.

Β Κατὰ τὸ ἀρθ. 255 ἐδ. 2 Ἀστ. Κώδικος «Ἀντιστέλλεται ἐπὶ τῆς ἡ παραγραφῇ ἐκ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιούχος ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἐξαμήνου τοῦ χρόνου αὕτη. ἀπετρέπη τῆς ἀσκήσεως τῆς αξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου». Τὸ ἄρθρον τοῦτο (τοῦ ὁποίου ἀνάλυσιν βλ. ὑπὸ *Βουζικά*, Ἐφ. Ἑλλ. Ἀλλοδ. Νομολ. 61 (1942), 412 ἐπ.) ἐφαρμόζεται ἀναλόγῳ καὶ ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας (Α.Κ. 279, *Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαί τοῦ Ἀστ. Δικαίου (1944) 2 § 1616, 345, ρητῶς ἀποφαινόμενος ὅτι αἱ περὶ ἀναστολῆς τῆς παραγραφῆς διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας), συνεπῶς καὶ ἐπὶ τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ν. 765]13, νῦν ἀρθ. 3 Ν. Δ. 8]11 Μαΐου 1946). Ἡ δὲ ἀντιρροπία τοῦ ἀρθ. 255 ἐδ. 2 Α.Κ. ἔχει, ἐξ ἄλλου, ἀναδρομικὴν δυνάμιν, ὡς ἀναγομένη εἰς τὰ χρησιμὰ ἦθη. Πράγματι οὐδὲν ἀντικαταπερισσοῦ ἐπὶ τὰ χρησιμὰ ἦθη ἢ ὁ δόλος, ὅπερ ἐκφράζεται χαρακτηριστικῶς διὰ τῆς χ. ἡσεως «*fraus omnia corrumpit*», ὁ δόλος φθείρει τὰ πάντα.

Κατὰ τὸν *Ripert*, *La règle morale dans les obligations civiles* (1935) No 1006, 309 «*La répression de la fraude est une des manifestations de la valeur juridique de la règle morale*», κατὰ τὸν αὐτὸν No 47 σελ. 92 «*C'est surtout dans la théorie du dol qu'éclate le caractère moral des vices du consentement*».

Διὰ τοῦ ο ἀκριβῶς ὡς λόγος, δι' οὗ εἶναι ἄκυρος ἡ ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία περὶ μὴ εὐθύνης τοῦ ὀφειλτοῦ διὰ δόλον (*pactum de dolo non praestando*, βλ. ἡδὴ Α.Κ. 332 I) ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν πηγῶν (ὡς π. Δ. 16, 3, 1 § 7) ὅτι ἡ τοιαύτη συμφωνία ἀντίκειται εἰς τὰ χρησιμὰ ἦθη, βλ. *Στεφανον* Β. 13, 2, 1 σχ. «Σημειώσαι, ὅτι ἐάν τις συμφωνήσῃ, μὴ ἀπαιτεῖν δόλον τὸν δεσποτάριον, ἀνισχυρὸν ἐστὶ τὸ πάκτον, ὡς κόντρον βόνος τυχάνων», πρβλ. *Καποδιστρια* ΕΕΝ 13 (1946) 5 σημ. 17.

Ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Α.Κ. αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὰ χρησιμὰ ἦθη ἔχουν ἀναδρομικὴν δυνάμιν δὲν ὁρίζε-

ται μὲν ρητῶς ὑπὸ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ νόμου (ἄλλως Εἰσ. γ. Νόμος Κώδ. 1945 ἀρθ. 7: «Αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος αἱ ἀπορῶσαι εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὰ χρησιμὰ ἦθη ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ γεγονότων λαβόντων ὑπόστασιν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, Ἐλβ. Ἀστ. Κώδ. τίτλ. τελευτ. ἀρθ. 2: «*Les règles du code civil établies dans l'intérêt de l'ordre public et des mœurs sont applicables, dès leur entrée en vigueur, à tous les faits, pour lesquels la loi n'a pas prévu d'exception*», συνιγεται ὁμως κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ ἀρθ. 16 αὐτοῦ, ὁρίζοντος ἀναδρομικὴν ἰσχύιν τῆς εἰς τὰ χρησιμὰ ἦθη ἀναγομένης διατάξεως τοῦ ἀρθ. 179 Α.Κ. Ἡ αὐτὴ λύσις δίδεται καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Γερμ. Κώδ., κοίτης σχετικῆς διατάξεως δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν Εἰσαγ. Νόμον Γερμ. Κώδικος, βλ. *Enneccerus—Nipperdey Allg. Teil* (1931) § 57 II 1: «Ὅσον στοχαστικότεροι εἶναι οἱ λόγοι, οἵτινες ἡγάγον εἰς τὴν θέσπισιν τοῦ νέου κανόνος δικαίου, ὅσον μᾶλλον δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἰσχυροτέρα καὶ ἐπὶ τῶν ὑφισταμένων δικαιωμάτων ἔκτειομένη ἐνέργεια. Ἰδίως ἰσχύει τοῦτο, ὅταν ὁ κοινὸν δικαίου ἐρειδεται ἐπὶ λόγων ἡθικῆς ἢ εἶναι προωρισμένος νὰ θεσπῇ ἐκποδὸν οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ δευῖα». Ἀμφότερα σχύουσιν διὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθ. 255 ἐδ. 2 Ἀστ. Κώδ., συνεπῶς ἡ διάταξις ἀρθ. 18 ἐδ. 2 Εἰσαγ. Νόμου δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ ἐπὶ τῆς ἐνεκα δόλου τοῦ ὀφειλτοῦ, πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος λαβόντος χώραν, ἀναστολῆς τῆς παραγραφῆς καὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας.

Ἡ ἀντιδικὸς λοιπὸν πρὸ τῆς ἀπόδοσης τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δολῶς, ἢ τοῖς ἀποβλέπουσα εἰς τὸ νὰ παρελθῇ ἡ τριμήνος προθεσμία ἀπετρεφέν ἡμᾶς, ὡς καὶ πολλοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους τῆς, ἀπὸ τοῦ νὰ ἀσκήσωμεν τὴν ἀξίωσίν μας ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας, δηλωσάμεν ἡμῖν ρητῶς ὅτι ὑὰ μᾶς ἐπαναπροσλάβῃ καὶ ἂν εἰς μόνον τῶν ἐντὸς τῆς προθεσμίας καταφυγόντων εἰς τὸ δικαστήριον ὑπαλλήλων τῆς ἐκέρδιζε τὴν κατ' αὐτῆς δίκην. τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ ἀντεστάλη ἡ προθεσμία τοῦ ν. 765]13.

Καὶ εἶναι μὲν σληθὲς ὅτι τὸν ἰσχυρισμὸν ἡμῶν τοῦτον δὲν ἐτεκαλέσθημεν πρωτοβαθμίως πλὴν νομίμως προβάλλεται οὗτος τὸ πρῶτον ἐνώπιον ἡμῶν, διότι, δυνάμενος ὅτι κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου διαδικασίαν τηρεῖται ἡ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου τοιαύτη (ἀρθ. 16 ν. Γ' 204, ὡς ἐτεροποιοῦν ὑπὸ τοῦ ν. 1968]44, ἐπιτρέπεται καὶ ἡ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου τὸ πρῶτον προβολὴ νέων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ὁ καυτεροῦν τὴν ἀρχὴν (ὡς ἂν ἐπικουρίως δικάζεσθαι ἀρθ. 160 Πολ. Δικ. δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, διότι «προσκαρτεῖται» εἰς τὸν ν. Γ' 204 καὶ δὲν δύναται νὰ συναρμολογηθῇ πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἀποκλειστικῆς διαδικασίας (ἀρθ. 20 ν. Γ' 204) πρβλ. *Ἀποστολοπούλου* Ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν σ. 216: Ἐνώπιον τοῦ Προέδρου (γρ. νῦν: Πρωτοδικεῖν) εἶναι παραδεκτὰ καὶ νεὰ ἀποδεικτικά μεσὰ μὴ προσαχθέντα ἐνώπιον τοῦ Εἰρηοδίκου (γρ. νῦν: Πρωτοδικου) πρωτοβαθμίως, ὡς καὶ ἡ *προβολὴ νέων ἰσχυρισμῶν*, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν δύναται νὰ προβάλῃ ἰσχυρισμούς, δι' ὧν μεταβάλλεται ἡ βάσις τῆς αἰτήσεως.

Ἄλλ' εἰ πλέον: Διὰ τὴν ὅπως ἀπίθανον ἐκδοχὴν, καθ' ἣν ἡθελε γίνεαι δεκτὸν, ὅτι ἡ τριμήνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία δὲν ἀντεστάλη λόγῳ δόλου τῆς ἀντιδικῆς, ἅτε τοῦ ἀρθ. 255 ἐδ. 2 τοῦ Α.Κ. μὴ ἔχοντος ἀναδρομικὴν δυνάμιν, καὶ πάλιν ἡ ἀγωγή ἡμῶν δὲν εἶναι ἀπορριπτικῶς λόγῳ παρεκτάσεως τῆς προθεσμίας ταύτης. Κατὰ ρητὴν διάταξιν (ἀρθ. 19 Εἰσ. Νόμου Α.Κ.) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθ. 281 Ἀστ. Κώδικος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ γεγο-

ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ

Τύχη τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως μετὰ πάροδον τῶν νομίμων ὁρίων ἀποχῆς.

Ἐννοία διατάξεως ἄρθρου 5 νόμου 2112/1920. — Ὅχι δημιουργία ἀμαχῆτου τεκμηρίου περὶ παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς θείσεως αὐτοῦ μετὰ τὴν πάροδον τῶν χρονικῶν ὁρίων βραχείας ἀσθενείας (ἄρθρ. 3 νόμου 4558/1930).

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι προδηλον. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν γνωστῶν ἀντιπάλων ἀπόψεων δὲ πρὸς τοὺς ἀποφύσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιρροήν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς συνειληρωθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930, ἐπὶ τοῦ Ν.Δ. 424/1941, καὶ γενικώτερον περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἐν λόγω νομικῶν διατάξεων (βλέπε Α.Π. 77/1915, Ε.Ε.Δ. 4, 393, Α.Π. 158/1945, Ε.Ε.Δ. 4, 650) ἡ πρωτοδι-

καικὴ ἀπόφασις ἀκολουθεῖ τὴν ὁρθὴν καὶ καθ' ἡμᾶς (βλέπε Ε.Ε.Δ. 4, 650) ἐκδοχὴ, ὅτι τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ν. 2112/1920 δὲν εἰσάγει ἀμόχνητον τεκμήριον περὶ παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ, μετὰ τὴν πάροδον τῶν τεταγμένων νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας (βλέπε Ε.Ε.Δ. 4, 650, πρὸς βλ. καὶ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 576/1946, Πρωτοδικῆς Κ. Μαμαράς, Ε.Ε.Δ. 5, 143).

Ἡ ἀποψις τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὡς

νότων καὶ σχέσεων: Τὸ ἄρθρ. 281 Α.Κ. ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἔάν αὕτη ὑπερβαίῃ τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστών ἡθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀντιδίκου ὅπως ἴδεν, δηλ. κατὰ τὴν ἐνώπιον ὧν συνήτησιν, ἐπικαλεσθῇ τὴν τριμνηνὴν προθεσμίαν ἀπαγορεύεται, διότι, ἐν ὅψει τοῦ προσηυθέντος δόλου αὐτῆς, ἀντίκειται τοῦτο εἰς τὰ χρηστὰ ἡθῆ. Ἡ λύσις αὕτη εὖς αθεῖ καὶ βόσκει τῶν διατάξεων τοῦ ρωμαίου δικαίου, διότι ὁ δόλος εἶναι καὶ ἐν τῷ ρωμαίῳ τῷ δικαίῳ ἀδίκημα πηγάζον ἀξίωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν, ἥτις ἐνταῦθα προβάλλεται κατ' ἀντιθέσιν καὶ αἱ ἐπὶ ἐπικλήσεως τῆς ἀποβεβητικῆς προθεσμίας πρὸς βλ. (Βουζίκαν ἐν. α. 401 ἐπ. 413 τὰ ἐν σ. 401 χωρὶς ἀφαιρῶν, ὡς εἰκός, καὶ τὴν διὰ τῆς παροδοῦ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀπολείαν τῆς ἀγωγῆς, πρὸς βλ. ἰδίως: *velatio modo* τοῦ χωρίου D. 3, 1, § 6), ἡ ὅντως αὕτη θὰ ἦτο δεκικὴ καὶ ἂν εἴη μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ἄρθρου 19 Εἰσ. Ν. ἐφηρμοζέται ἐν προκειμένῳ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον.

Ἄλλ' ἀνιστὰ τῶς παντὸς δόλου τῆς ἀντιδίκου ἢ ἐπικλήσεως τῆς ἀποβεβητικῆς προθεσμίας καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ λήψις ὑπ' ὅσιν αὐτῆς, ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ ἀσκήσις τοῦ διὰ τῆς παροδοῦ τῆς προθεσμίας κτηθέντος δικαιώματος τῆς ἀντιδίκου, ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν, συνεπῶς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀναδρομικῆν κατὰ τὰ ρηθέντα ἰσχύον ἔχοντος ἄρθρου 281 Α.Κ. Ὅτι ἡ ἐπικλήσις τόσον τῆς συμπεφωνημένης ὅσον καὶ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀποβεβητικῆς προθεσμίας ἀπαγορεύεται, ὅταν αὕτη ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν, προβαλλομένη: καὶ αὕτη ἀντενατάσεως τοῦ γενικοῦ δόλου, δέχεται ἡ γερμανικὴ νοπολογία, μοιολογῶν ὁ Γερμ. Κώδιξ δὲν ἔχει διατάξιν περὶ καταχρήσεως δικαιώματος, οἷα ἡ τοῦ ἄρθρου 281 ἡμετέρου Α.Κ. (βλ. *Palandt* Bürg. Gesetzbuch (2912) Vorb. 4a vor § 194 σ. 161). Οὕτω κατ' ἀπόφασιν τοῦ Γερμ. Ἀκυρωτικοῦ (Rgz. 148, 298), ἔάν μετὰ τὴν ἀσφαλιστοῦ καὶ ἀσφαλισθέντος συμφωνήσῃ συμφώνως πρὸς τὴν § 12 ἐδ. 2 τοῦ Γερμ. Ἀσφαλιστικοῦ Νόμου, ὅπως ὁ τελευταῖος, πραγματοποιήσῃ τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως, δικαιούται νὰ ἐνεργῇ τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ ἐντός ὧριμμένης ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, αὐτοὶ προκειμένοι περὶ ἀποβεβητικῆς προθεσμίας ἢ ἐπικλήσεως οὗτης ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀπαγορεύεται, διὰν οὗτος διὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ παρῆχει εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας, ἡ δὲ ἀγωγὴ εἶναι ὄχι μόνον περιττή, ἀλλὰ θὰ ἐσῆμαινε αὐτὸ τοῦτο διατάραξιν

τῶν διαπραγματεύσεων τοῦ ἐναγομένου μετὰ ἐνάγοντος. Ὡσαύτως κατ' ἄλλην ἀπόφασιν τοῦ Γερμ. Ἀκυρωτικοῦ (Rgz. 142, 285 ἐπ.) ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἐξαμνηνοῦ ἀποβεβητικὴ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 215 Γερμ. Κώδικος (ὁμοίου πρὸς ἄρθρ. 8 ἡμετέρου ν. 1'ΧΞ' καὶ πρὸς ἄρθρ. 263 ἐδ. 2 Α.Κ.) δὲν δύναται νὰ προβληθῇ ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου, ἂν ἔστω καὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ὑπαίτιότης αὐτοῦ, ἀτίκειται τοῦτο εἰς τὴν καλὴν πίστιν. Εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης κριθεῖσαν περίπτωσιν ἐπὶ ἐναγομένη ἐδωκέν εἰς τὴν ἐνάγουσαν εὐλογον ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ὑπολάβῃ, ὅτι αὕτη (ἡ ἐναγομένη) ἤθελεν ἐξορτήσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἀπλῶς ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς οὐσιαστικῆς ἐξετάσεως τῶν περὶ ἀπικλημίνως ἀξιώσεων τῆς ἐναγοῦσας. Ὑπὸ τὴν ἐπίπλιν τοῦ Α.Κ. διδάσκειται τὸ ἐπιτρεπτόν τῆς προσβολῆς τῆς ἀντενατάσεως τοῦ γενικοῦ δόλου κατὰ τῆς ἐνστάσεως τῆς παραγραφῆς (Μπαλῆς, Γεν. Ἀρχαί (1944) § 138 σ. 309, Βουζίκας ἐ. α. 414). Δοθὲν τοῦ ὅτι ἐπὶ ἀποβεβητικῆς προθεσμίας ἰσχύουν ἀναλόγως οἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις (Α.Κ. 279) τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ ἐπὶ ἀποβεβητικῆς προθεσμίας. Ἡ λύσις, ἄλλως τε, αὕτη δὲν εἶναι ἀναγκὴ νὰ θεμελιωθῇ εἰς τὸ ἄρθρ. 279 Α.Κ. θεμελιωμένη, εἰς τὴν δὲ αὐτὴν ἄρθρ. 281 Α.Κ.

Ἡ στοιχεῖν, τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ διαγωγὴ τῆς ἀντιδίκου ἐπικαλουμένη ἴδεν τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν, ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν εἶναι τὰ ἑξῆς: Αὕτη διὰ πασῶν τῶν μέχρι τοῦδε ἐνεργειῶν τῆς ἐθεώρησεν ἑαυτὴν ὡς βιωματικὴν ἐπιχειρήσιν ὑπαγομένην εἰς τὸν ν. 118/45, αἱ βάσει τοῦ ὁποίου γενόμεναι ἀπολύσεις, κατὰ τὴν μόνην ὁρθὴν ἀποψιν, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ν. 765/43. Εἶτα ὁμως ἐπέτυχεν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀναγνωρίσαν αὐτὴν ὡς ἐπιχειρήσιν ἐπιχειρήσιν, ὑπαγομένην συνεπῶς μόνον εἰς τὸ Ν.Δ. 424/11, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω προθεσμία. Οὕτως ὁμως ἡ προτέρα αὐτῆς διαγωγὴ, διακηρυσσούσης ἑαυτὴν βιωματικὴν ἐπιχειρήσιν καὶ δημιουργοῦσας παρ' ἡμῶν ἀμόφοιρον ἐμπιστοσύνης ὅτι δὲν θὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν τριμνηνὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ν. 765/43—ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ν. 118/45—ἀντίκειται εἰς τὴν παροῦσαν διαγωγὴν αὐτῆς, ἐπικαλουμένης τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποκλειστικῆς ταύτης προθεσμίας ὑπὸ τὴν ἰδιότητά της ὡς ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως. Πρόκειται ἀκριβῶς κλοσσικὴ περίπτωσις ἀντιθέσεως εἰς τὴν καλὴν πίστιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀρχῆς *venire contra factum proprium*, περὶ ἧς βλ. *Τσιριντάνη* ΑΙΔ 8 (1941) σ. 15 ἐπ.

είπομεν, ὀρθή. Δὲν παύει ὁμως, προκειμένου περὶ θεμελίους τῆς ἠθικῆς εὐνοιοθησίας, ὑφισταμένη πάντοτε ἡ ἀνάγκη τῆς σαφούς νομοθετικῆς ρυθμίσεως, ὡς ἔχομεν ἐπομένως ὑποδείξει (βλέπε καὶ πρὸςφάτω. ΕΕΔ 5, 417), διὰ τὰ μὴ μένη, ἀλλὰ τὴν ἀντικείμενον ἐλδοχὴν, ἀπροστατευτο. καὶ ἂν ἐπιτόματις ἀνεργαίαι ὁ μισθωτὸς ὡς ἔχων τὴν ἰσχυρὰν τυχὴν ἢ ὑπερβῇ ἢ ὑποβῇ τὸν τὰ νόμιμα χρονικά ὅρια, ὡς δὲν ἐννοεῖται νομιμότης τοῦ ἐξέδρου παλαίου ποινικοῦ π. χ. δυνάμει τῆς διαπολυθῆ δι' ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων ἀποθε εἶται.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 5815/1946

Διοδικασία νόμου ΓῶΟΔ'

Πρωτοδικῆς δ κ Μ. Σκουλικῆς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σαράνης, Ε. Μουρῆς

Νόμιμος κατ' ἀρχὴν παρίσταται ἡ ὑπὸ κρίσιν αγωγὴ, δι' ἣς ἡ ἐνάγουσα, επικαλουμένη ἐργασιακὴν σύμβασιν ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας καὶ προσβαλλούσα τὴν ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης γενομένην τὴν 28/3/46 καταγγελίαν ταύτης ὡς ἀκύρον, αἰτεῖται τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς τοιαύτης ἀκύρου ἀπολύσεως τῆς μέχρι 30/4/46 ἀποδοχῶν τῆς, ἀρμοδίως δὲ ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν εἰσαγομένη πρὸς συζήτησιν, ζήτηστέα κατ' οὐσίαν ἀποβαίνει.

Ἡ ἐναγομένη, συνομολγοῦσα τὴν κατάρτισιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ τὰς προϋποθέσεις, ἐξ ὧν ἡρτῆται ὁ προσδιορισμὸς τοῦ μεγέθους τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐναγούσης, ἐπικαλεῖται λύσιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, προελθοῦσαν ἐκ τοῦ λόγου τῆς παρατάσεως τῆς ἀσθενείας τῆς ἐναγούσης ὑπὲρ τὰ ἐν τῷ νόμῳ καθοριζόμενα χρονικά ὅρια, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ὁκταετὴ παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίαν τῆς καὶ δὴ, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ὁμολογεῖται, ἀπὸ 13/10/45, μέχρι τῆς 28/3/1946, ὅτε τὸ πρῶτον ἐπανεμφανίσθη αὕτη μετ' ἀποχὴν 5 1/2 μηνῶν πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας.

Διὰ τοῦ Ν. 2112, ἐκδοθέντος εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν οὐδεὶς ὑφίστατο νομοθετικὸς περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότη πρὸς μονομερῆ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καταγγελίαν, ἐπεβλήθη κυρίως εἰς τοῦτον ἡ ὑποχρέωσις ὅπως πρὸ ὀρισμένου χρόνου, ποικίλλοντος ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, προβαλὴν εἰς τακτικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἐν τῇ ρυθμίσει δὲ τῆς τοιαύτης περὶ προμηνύσεως καὶ περαιτέρω τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεώς του, ὥρισθη ἐν ἄρθρῳ 5 παρ. 3 τοῦ νόμου τούτου, ὅτι ἀποχὴ τοῦ ἐργα-

ζομένου ἐκ τῆς ἐργασίας του, ὀφειλομένη εἰς βραχείας σχετικῶς διαρκείας, ἐξαρτωμένης κατ' ἄρθρ. 3 τοῦ Ν. 4558, ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας, ἀσθενείαν, ὡς θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ. Ἡ διατοκὶς ὁμως αὕτη, καὶ ἂν ἤθελεν ἐξ αὐτῆς κατὰ νομικὴν συνακολουθίαν συναχθῇ ὁ ἀντιστροφος κανὼν τῆς κατὰ νόμιμον καὶ ὁμᾶχτητον τεκμήριον ἐρμηνείας τῆς παρατάσεως ἐπὶ μακρόν τῆς ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐνεχούσης, σιωπηρὰν δὴλῶσιν τῆς βουλήσεως αὐτοῦ περὶ ὁλκιοσελοῦς ποραιτήσεως του, ἐρμηνεία ἥτις θὰ ἔχεν ὡς συνεπείαν τὴν προδήλως ἀντικειμένην εἰς τὸ πείθμα τοῦ νόμου δημιουργίαν εὐθύνης τοῦ ἀσθενούντος μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐργοδότη του, ἀφοῦ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἐθεωρεῖτο οὗτος ὡς ἀτάκτως καταγγελλὼν τὴν σύμβασιν ἐργασίας, εἰς τὴν ὁποδὴποτε ἰσχύος περιορισμένης, ἐφαρμοζομένης δηλονότι μόνον ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον χρησιμεύει πρὸς πραγμάτων τῶν ἐπιδιωκομένου δι' αὐτῆς σκοποῦ οἷος ἐστὶ ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ ἐργοδότη ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν, εἰς ἣν θὰ ὑπεχρεῖτο οὗτος καὶ ὅταν ἡ ἀποχὴ τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀπετέλει τὸν λόγον τῆς καταγγελίας, ἀφοῦ ὁ νόμος δὲν διακρίνει ἂν ἐκ δικαίας ἢ μὴ αἰτίας προέβῃ οὗτος εἰς αὐτὴν μὴ ἐξαγομένης, ἀλλ' ἀνιέτως ἀποκρουσμένης ἐκ τῆς ἰδιαίτης ἱστορικῆς αἰτίας τῆς οὐσίας τὴν ἀφορμὴν πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ νόμου, εἰ δὲ καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου πρὸς τὸ κρατοῦν κατὰ τὴν θεωρίαν αὐτοῦ δίκαιον, τῆς συναγωγῆς γενικοῦ κανόνος λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς μακρᾶς τούτου ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς, τόσῳ δὲ μάλλον ὅσῳ ἐκ τῆς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀνυπαίτιδος ἀδυναμίας προσσελεύσεως τοῦ ἀσθενούντος μισθωτοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀποκλείεται ἡ συναγωγὴ τοιαύτης περὶ παρατήσεως βουλήσεως αὐτοῦ. Συνεπῶς, ἀποκρούσασα ἡ ἐναγομένη, καθ' ἃ ὁμολογεῖ, τὰς προσηκόντως κατὰ τὴν ἐν τῇ ἡγηθείσῃ σκέψει προσδιοριζομένην χρονολογίαν πρὸς σφερθεῖσας ὑπηρεσίας τῆς ἐναγούσης, προέβῃ αὕτη εἰς ἀτυπον καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἄνωρο συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ τότε ἰσχύοντος Ν. 4241, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ Ν. 765/43 καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (πρὸ καὶ Α. Π. 7713, ΕΕΔ, τόμ. 4 σελ. 393), ὑποχρεομένη οὕτω καὶ ἔκτοτε εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐναγούσης.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΝΟΜ. ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ Ν. 2112/1920

Εἶδος διαφορῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ Ν. ΓῶΟΔ

Ἔννοια ὅρου «μισθωτός». — Ἀξιώσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓῶΟΔ'. — Ὑπηρεσία ἔκμεταλλεύσεως Κρατικῶν Αὐτοκινήτων. — Χαρακτηρισμὸς ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου. — Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου τοῦ νόμου 2112/1920.

Ὁ νόμος 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων» ὡρίζεται ἀκριβῶς (ἄρθρ. 6) ὅτι ὁ νόμος οὗτος οὐδὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δι' ἃ φέρη ὑπαλλήλους ἐπιχειρήσεων, δι' οὓς ἔχει ληφθῆ εἰ-

ρη μὲν διὰ νόμων ἢ κανονισμῶν ἐγκειμένων ἐπὶ τοῦ ὁράτου.

Περαιτέρω δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4558/1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» ἀπε-

σατηνίσθη ή αλήθη: έννοια τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112 ὡς ἐξ ἑς: Δὲν υπάγονται ὡσαύτως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου αἱ ἀλλοι νομικῶν προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῇ διὰ τῆς ἐν λόγω περιπτώσεως εἰδική μέριμνα διὰ κανονισμῶν παρελόντων τοῦλάχιστον τῆς προστασίας πρὸς τὴν τοῦ παρόντος νόμου.

Διὰ ποῖον λόγον εἰσηχθῆσαν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐξηγεῖται ἐπὶ τοῦ νόμου 4558/1930, ἔχουσιν ἀξίαν διὰ τὸν ἐοικημένον, διότι ἐμφαίνει τὴν ἀκρίβειαν ἢ τὴν ἀντιθέσιν τοῦ νόμου. Γεν. Ἀρχ. § 9 σημ. 10, Ἀρ. βασιλικῆς 25 ταν. Δικ. τόμ. 2, 189. Regelsberger § 36): Ἐν ἀντιθέσει, ἀναγράφεται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐκείνην, πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς ἀπαιτοῦσας διατάξεως: οὗ ἄρθρου 1 § 6 τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 2112 εἶναι πῶς ἀσπῆς καὶ δὲν ἀποκλείεται ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης (εἶναι μάλιστα, κατὰ τινὰς, ὁρθότερα ἢ ἐρημνεία αὐτῇ) καὶ ὑποστηρικτῇ, ὅτι τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἀπαλλοτρίωνται τῆς υποχρεώσεως τῆς προειδοποιήσεως ή τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ παραμεινῇ τῆς προειδοσίας. Σημειωτέον ὅτι διὰ τὴν ἀνακύπτουσαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν λόγω ἐρημνείας ἐξαίρεσιν τῶν εἰρημένων νομικῶν προσώπων οὐδὲς ἀποχρῶν λόγος συντρέχει, διδομένου ὅτι δὲν ἀποτελεῖ βεβίως τοιοῦτον σήμερον, ὑπὸ τὸς ὁρχαί τῆς συνόμου καὶ κοινωνικῆς πολιτείας, ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γνωστῆς ἀποχρεωμένης ἀντιλήψεως προβαλλόμενον ἄλλοτε λόγος ὅτι ἡ ἐντελεστικὴ ἐξουσία, συνεπῶς καὶ τὰ ἀσκήσασα αὐτῆς ὁργανοὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δέον ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἀποζημιώσεως τῶν νὰ μὴ δεσμεύονται ἐξ ὑπὸ χρεώσεων ἀποζημιώσεως, ὅτι αὐτοὶ ἐκτελεστοί, οὐδὲ δύναται τὰ ὑποστηρικτῇ σοβαρῶς, νομιζόμεν ἰδίᾳ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰδικῇ περιπτώσει ὅτι ἀντιστρατεύεται πρὸς τὴν κολῶς ἐννοουμένην ἐλευθερίαν τῶν ἐν λόγω ὁργανισμῶν ή ἐκ στοιχείων μερμης περὶ τῶν ἐπὶ μακρὸν ἐξυπηρετησάντων τὰ νομικὰ πρόσωπα ὑπαλλήλων τῶν ἐν τῇ παλλήλῳ ἐκ τοῦ νόμου προειδοποιήσεως ή ἐπὶ παραμεινῇ τῆς ἀνάλογος ἀποζημιώσεως αὐτῶν. Ἡ ὑγίη, ἀλλωστε, ἀρχὴ ἀκολουθεῖται ἐν τῇ πράξει ὑπὸ τῶν εἰρημένων νομικῶν προσώπων.

Ὑπὸ τὰ νομοθετικά ταῦτα κείμενα ή δικαστηριακῇ πράξει ἔχει δεχθῇ, ὅτι ὁ νόμος 2112/1920 ἔχει κατ' ἀρχὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐκτὸς ἂν ταῦτα ἀσκήσιν διοικήσιν καὶ ή σχέσις ή συνδεδεμένη αὐτῶν μετὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ δὲν εἶναι συμβατικῇ. ἀλλὰ σχέσις δημοσίου δικαίου, ὅποτε δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν (Α.Π. 164/1941, εισηγητῆς ὁ Ἀρ. βασιλικῆς Ν. Τριανταφυλλῶν, ΕΕΔ 1, 44 καὶ παλαιότερον Α.Π. 504/1933, Θέμ. ΜΕ' σελ. 145, Α.Π. 15/1935, Θέμ. ΜΕΤ' σελ. 499, Α.Π. 332/1935, Θέμ. ΜΖ' σελ. 253, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 592/1941, εισηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Δ. Σκούμπης, ΕΕΔ 1, 480, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 675/1942, εισηγητῆς ὁ Ἐφέτης Γ. Παπανδρέου, ΕΕΔ 1, 626, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 83/1941, εισηγητῆς ὁ Ἐφέτης Π. Πετρεάς, ΕΕΔ 1, 817, βλέπε καὶ Γ. Καποδίστριαν, Ἐργ. Δικ. § 319, Α. Χατζηδάκη, γνωμ. Νομ. Συμβουλίου, ΕΕΔ 2, 138).

Διὰ τὰ ἔχρη, ἐπομένως, ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2112 καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀπαιτεῖται α) νὰ εἶναι ή σχέσις τοῦ ὑπαλλήλου πρὸς τὸ νομικὸν πρόσωπον σχέσις τοῦ ιδιωτικοῦ δικαίου καὶ β) νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰλημμένη ἐλ-

δικὴ μέριμνα διὰ κανονισμῶν, οἱ ὅποιοι νὰ παρέχουν τοῦλάχιστον ἴσην προστασίαν πρὸς τὴν τοῦ αὐτοῦ νόμου 2112.

Ἡ μέριμνα αὕτη πρέπει νὰ ἔχῃ ληφθῇ διὰ τὸς ἐν τῷ νόμῳ 2112 προνοουμένης περιπτώσεις, ἥτοι διὰ τὴν ἀποζημιώσιν ἀνευ νομίμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπολυομένου ὑπαλλήλου (Α.Π. 306/1938 Θέμ. ΜΗ' σελ. 11, Α.Π. 1 καὶ 2/1937 Θέμ. ΜΗ' σελ. 439, Α.Π. 194/1937, Θέμ. ΜΗ' σελ. 802).

Ἡ περὶ συνταξιοδότησεως τοῦ ἀπολυομένου π.χ. μέριμνα, μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἀπόλυσιν δὲν εἶναι μέριμνα διὰ τὴν ἀτόλυσιν (Α.Π. 1/1937 ΕΕΝ δ' σελ. 323, Α.Π. 194/1937, ΕΕΝ δ' σελ. 630).

Ἀρὸν λοιπὸν ή κατωτέρω πρῶτη δικαστικὴ ἀπόφασις δέγεται ὅτι ὁ ἀπολυθεὶς συνεδέετο διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότη τοῦ νομικοῦ προσώπου ὑπῆρξε δηλαδὴ ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ ὅρου «μισθωτὸς» τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 765/1943 (ἐκ παροδότης ή ἀπόφασις τὸ ἀναφέρει συγκαταργηθὲν μετὰ τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ νόμου 765/1943, ἐνῶ τοῦτο ἔχει καὶ μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν διατηρηθῇ—βλέπε τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946, ΕΕΔ 5, 284—) καὶ δὲν δέγεται ὅτι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωση ἐπὶ τῆς εἰλημμένης εἰδῆς διὰ τὴν ἀπόλυσιν μέριμνα, ἐξασφαλισσα ἴσην τοῦλάχιστον προστασίαν πρὸς ἐκείνην τοῦ νόμου 2112, ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2112.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5989/1946

Διαδικασία νόμου ΓΩΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι: οἱ κ.κ. Ν. Κουτσούρης, Χ. Σάλισης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι προσελήφθη ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τῆς ἐναγομένης τὸν Μάρτιον 1945, ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, ἀντὶ τοῦ νομίμου μισθολογίου καὶ ἀπελύθη ἀνευ προειδοποιήσεως τὴν 8 Νοεμβρίου 1945 καὶ ζητεῖ 1) 4 δεκαπενθήμερα τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου δρχ. 85.500, 2) τὸν μισθὸν Ὀκτωβρίου (ὑπόλοιπον) δρχ. 13.000 καὶ 3) τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Ν. 2112 δρχ. 225.000.

Ἡ ὡς ἄνω ἀγωγὴ ἀρμόδιως εἰσάγεται ἐνώπιον ἡμῶν, διότι συμφάνως τῷ ἄρθρῳ 1 Β. Δ. 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ Νόμου ΓΩΟΔ'», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 4 Ν. 765/1943 καὶ ἀκρίβως ὡς ὑπὸ τῆς § 1 ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968/1944, πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότης ή καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ὑπὸ Πρωτοδίκου, ὁρίζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου, διὰ δὲ τοῦ ὅρου «μισθωτὸς» νοεῖται πᾶν φυσικὸν πρόσωπον, ὅπερ παρέχει εἰς ἕτερον φυσικὸν ή νομικὸν πρόσωπον οἰασδήποτε φύσεως, ἥτοι δημοσίου ή ιδιωτικοῦ δικαίου, ἐξηρημένην ἐργασίαν ἐναντι ἐμμοιβῆς (ἔρα ἄρθρον 6 ἰδίου ὡς ἄνω νόμου 765/1943, ὅπερ δίδει τοιοῦτον ὁρισμὸν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὅπερ, μολονδὲ συγκαταργηθὲν μετὰ τῶν λοιπῶν καταργηθέντων ἄρθρων τοῦ Ν. 765 ὑπὸ τοῦ Νομοθ. Δατάγματος τῆς 8/11 Μαΐου 1946, λ. μβάνεται ὑπ' ὅψει πρὸς ἀληθῆ προσδιορισμὸν τοῦ ὅρου «μισθωτὸς». Κατὰ ταῦτα καὶ ή προκειμένη ὑπόθεσις ὑπάγεται εἰς τὴν παρούσαν

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΝΕΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ίσχύς τῶν βάσει τοῦ νόμου 28]1914 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων
περὶ ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολουμένων.

Τρόπος θέσεως εἰς εἰδικὴν διαθεσιμότητα προσωπικοῦ Τραπεζῶν ἕνεκα περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν, κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 683]1945.—Παῦσις τῆς ἰσχύος τῶν σχετικῶν μὲ τὰς ἀποδοχὰς τῶν μὴ ἀπασχολουμένων λοιπῶν μισθωτῶν ὑπουργ. ἀποφάσεων κατὰ τοὺς ν. 28]1944 καὶ 866]1946.

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐξεδόθησαν βάσει τοῦ νόμου 28]1914 (ΕΕΔ 3, 625), ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 866]1946 (ΕΕΔ 5, 57) καθορίζονται μειωμέναι ἀποδοχαὶ διὰ τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους ἐλεύθερους ἐργασίαν καὶ λόγῳ περιορισμοῦ ἐργασιῶν μεθωτῶν. Ἐξ ἄλλου ὁμως, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ προσωπικοῦ Τραπεζῶν, γίνεται διὰ τοῦ μὴ ἀπασχολουμένους εἰδικὴ ρύθμισις διὰ τοῦ νόμου 683]1945 «περὶ συθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν» (ΕΕΔ 4, 663).

Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι ἐν σχέσει πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν Τραπεζῶν, ποία ἡ τύχη τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 683]1945 καὶ περὶ αὐτοῦ ἀποφαίνεται ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 5703/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Ο.Δ

Πρωτοδικὴς δ. κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Κονιτσιαννάκης, Ἰβος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, βάσειν ἔχουσα σύμβασιν παροχῆς ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ διώκουσα τὴν κατοβολὴν διατορᾶς μισθῶν, ἀρροδίως εἰσάγεται ἐνώπιον ἡμῶν, συμφώνως

διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον ἡ καταρτισθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ὑπηρεσίας Ἐκμεταλλεύσεως Κρατικῶν Αὐτοκινήτων σύμβασις φέρει χαρακτηριστικὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ οὐχὶ δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, διότι ἡ ἐναγομένη Ὑπηρεσία, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθμ. 27461]1944 ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Μεταφορῶν, βάσει τῆς ὁποίας συνέστη, εἶναι αὐτοτελὴς προσωρινὸς ὀργανισμὸς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατιωτικοῦ Συνδέσμου τεθησομένων εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κράτους φορτηγῶν αὐτοκινήτων, μὲ αὐτοτελὴ Διοίκησιν καὶ Ταμεῖον, συμφώνως πρὸς τὰς διεποῦσας τὴν ὀργάνωσιν, διοίκησιν καὶ διαχείρισιν αὐτοῦ εἰδικὰς διατάξεις τῆς ὡς ἄνω ὑπ. ἀποφάσεως, ἥτοι εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου. Ἀπορριπτέα ὅθεν κρίνεται ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης (Πρβλ. Α.Π. 403]1931 Θέμ. ΜΓ' δελ. 32 Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 2337]1946

Ὡς πρὸς τὴν αἰτουμένην ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112 λόγῳ ἀκαίρου καταγγελίας τῆς συμφάσεως ἐργασίας εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος, διότι, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ νόμου 2112, αἱ διατάξεις αὐτοῦ δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς εἶναι ἡ ἐναγομένη, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγούμενῃ σκέψει λεχθέντα.

ταῖς διατάξεσι τοῦ Β. Δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ ν. Γ.Ο.Δ' κλπ.» ὡς ἐτοοποπο ἤθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου 765]43 καὶ 1968]44, καὶ ἐρευνητέα τυγχάνει.

Κατὰ τὴν § 1 τοῦ ἀρθ. 12 τοῦ ἀν. ν. 683 τῆς 30 Νοεμβρίου - 1 Δεκεμβρίου 1945 «περὶ ρυθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν», ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθ. 8 τοῦ νόμου 765 τῆς 22 27 Δεκεμβρίου 1945, ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου αἱ Τράπεζαι δύνανται νὰ θέτουν εἰς κατάστασιν εἰδικῆς διαθεσιμότητος λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετᾶς αὐτῶν, κατόπιν ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸν νόμον 375 Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ δύνανται νὰ ἀκουσθῶν αἰτήσεις τῶν καὶ ἀπόψεις ἀμφοτέρων τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. οἱ δὲ εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος τιθέμενοι ὑπάλληλοι λαμβάνουσι τὰ 60% τῶν ἐκάστοτε μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν. Διὰ τῆς εἰδικῆς ταύτης διατάξεως ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1945 καὶ ἐντέθεν ὑπὸ τὴν ἰσχύουσαν διὰ τοὺς τραπεζιτικούς ὑπαλλήλους οἱ βάσει τοῦ νόμου 28]44, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νόμου 866]46 ἐκδοθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, αἱ καθορίζουσιν τὰ ποσοστὰ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ὃν δικαιοῦνται οἱ λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότη μὴ ἀπασχολούμενο. Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἐργάται καὶ ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς τραπεζιτικούς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετᾶς ἡ ὡς ἄνω εἰδικὴ διατάξις ἥτις ρυθμίζει ἐνιαίως τὸ ζήτημα δι' ἀπαντας τοὺς τραπεζιτικούς ὑπαλλήλους, μὴ ποιουμένη δ' ἀκριβὴς διὰ τοὺς μὴ χρησιμοποιούμενους λόγῳ περιορισμοῦ ἐργασιῶν ὑπαλλήλους κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς, οὔτε εἶναι νοητὴ τοιαύτη διάκρισις, διότι θὰ ἔθετεν εἰς μειονεκτικὴν θέσιν τοὺς πρὸ τοῦ νόμου τούτου μὴ χρησιμοποιούμενους ὑπαλλήλους ἔναντι τῶν μετὰ τὴν ἰσχύον τοῦ νόμου τ' θεμένων εἰς κατάστασιν εἰδικῆς διαθεσιμότητος, περὶ ὅν τίθεται ἡ ἐγγύησις τοῦ ὡς ἄνω Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ ἔχουσι τὴν εὐχέρειαν οἱ ὑπάλληλοι νὰ ἀναπτύξωσι τὰς ἀπόψεις τῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἡ μετὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην διάταξιν ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 3602]46 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἡ καθορίζουσα τὰς ἀποδοχὰς τῶν τραπεζιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, δὲν περιέλαβε διάταξιν περὶ μεωμένων ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, ἐφόσον διὰ τὸν ἐνάγοντα δὲν ἐξεδόθη ἐγκριτικὴ ἀπόφασις τοῦ ὡς ἄνω Κ.Ο.Σ., δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν, ὡς πρὸς αὐτόν, ἡ περὶ πληρωμῆς τοῦ 60% τοῦ μισθοῦ ὡς ἄνω διατρεχτικῆς ἀπορριπτόμενων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγομένης.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛ. ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Προθεσμία άσκήσεως άγωγής τών κατά παράβασιν του Α. Ν. 244/1936 άπολυομένων.

Παράλληλος έφαρμογή του Ν.Δ. 424/1941.—Προθεσμία άσκήσεως άγωγής τών κατά παράβασιν του Ν.Δ. 424/1941 άπολυομένων μισθωτών.—Μη ύπαγωγή εις τās περί άναστολής διατάξεις του δικαιοστατίου —Περιοριστική έφαρμογή της προθεσμίας.—Μη έφαρμογή επί άπολύσεων έφέδρων παλαιών πολεμιστών, κατά παράβασιν του Α. Ν. 771/1937.—Έκτακτις προστασίας διά τήν άπόλυσιν τών οικειοθελώς προσληφθέντων.—Τρέπος και νόμιμοι λόγοι άπολύσεως.—Συνέπειαι παραβάσεως.

Ό κατά τήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ' δικάσας Πρωτοδικης Πειραιώς προηγουμένως επί ζητημάτων, τα όποια ύπάγονται κυρίως εις τήν έφαρμογήν της ειδικής ήπειρ. των έφέδρων παλαιών πολεμιστών νομ. θεδίας.

Η αιτιολόγησις τών όρθών πράγματι λύσεων, εις τās όποιās καταλήγει, είναι τόσον πλήρης, ώστε να είναι περιττή ή κατά τα είθισμένα εισαγωγική άνάλυσις. Ότι μόνον θα ήδύνατο να ύπομνησθί, ως μειγαειότερον της έν λόγω δικαστικής αποφάσεως νομικόν γεγοός, είναι, ότι διά του άρθρου Β του Ν.Δ. της 8/11 Μαΐου 1946 «περί επεκτάσεως του νόμου 118/1945 εις τās βιοτεχνικάς, επαγγελματικά και λοιπάς επιειρήσεις και τροποποιήσεως ένίων διατάξεων αυτών. (ΕΕΔ 5 283 (ώρίσθη, ότι «πάσα άξίως μισθωθείς πηγάζουσα έξ άκύρου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, τυγχάνει άπαράδεκτος έφ' όσον ή σχετική άγωγή δέν έκοινοποιήθη έντός τριμήνου άναρρητικής προθεσμίας από της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας (περί της έννοίας της διατάξεως βλέπε Α. Γ. Διζερ-πουλον, ΕΕΔ 5, 418), ή ηρθεσμία δέ αυτή άφ' όρξ και τās κατά παράβασιν του Α. Ν. 244/1936 περί τροποποιήσεως έφέδρων παλαιών πολεμιστών άπολυομένους μισθωτούς (βλέπε εισηγητικήν έκθεσιν Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1945, ΕΕΔ 5, 287).

Πρωτοδικου Πειραιώς 336/1946

Διοδικασία νόμου ΓΨΟΔ'

Πρωτοδικης δ. κ. Κ. Παπαμιχαλόπουλος

Δικηγόροι οί κ. κ. Α. Μάρκου, Γ. Δρύλλης

Διά της υπό κρίσιν άγωγής του, ως αυτή παραδεκτώς διά τών προτάσεων διασφαρηνίζεται και συμπληροῦται, ό ένάγων διατείνεται, ότι τήν 17 Μαρτίου 1936 προσελήφθη, δι' άόριστον χρόνον, υπό του έναγομένου, ως σωφέρ του αυτοκινήτου της έπιχειρήσεώς του. Ότι τήν 6 Ιουλίου 1944 ό έναγόμενος δλωρ άδικαιολογητώς και άυθαιρέτως κατήγγειλε τήν μετ' αυτού σύμβασιν εργασίας, καιτοι είχε γνωστοποιήση αυτώ πρότερον, αλλά και κατά τήν καταγγελίαν, ότι τυγχάνει παλαιός πολεμιστής. Ότι κατά Νοέμβριον ίδιου έτους 1944 προσελήφθη εκ νέου υπό του έναγομένου εις τήν αυτήν ύπηρεσίαν, αλλά μετά δεκαπενθήμερον δλωρ άδικαιολογητώς και παρά τώ γνωστόν εις αυτόν γεγονός ότι τυγχάνει παλαιός πολεμιστής, κατήγγειλε και πάλιν τήν μετ' αυτού σύμβασιν και αίτείται τούς από της 5 Ιουλίου 1944 και μέχρι της άγωγής (8/2/46) μισθούς του, άφ' ενός μόν βάσει τών διατάξεων τών νόμων 244 και 771, άφ' έτέρου δέ βάσει

τών διατάξεων τών νόμων 424 και 765. Ούτως έχουσα ή άγωγή του αυτή νόμιμος έστί, κατ' άμφοτέρας αυτής τās βάσεις ως έρειδομένη επί τών διατάξεων τών άνωτέρω νόμων, έν συνδυασμῳ και προς τās περί μισθώσεως πράγματος και ύπηρεσιών διατάξεις του Ρ. Δ. και τās ύπουργικάς αποφάσεις, δι' τών καθορίζονται οί μισθοί τών μισθωτών, ως νόμιμος δέ έξεταστέα έν τη ούσία άποβαίνει.

Έκ τών καταθέσεων τών νομίμως έξετασθέντων μαρτύρων τών διαλαμβανομένων εις τās οικεία πρακτικά, εκτιμωμένων έν τῷ συνόλω των και έν συνδυασμῳ προς άπαντα τās παρά τών δαδίκων μερών λεπτομερῶς έν ταις προτάσεσι αυτόν άναφερόμενα προσαγομένα και έπικαλούμενα έγγραφα, χρήσιμα προς συναγωγήν δικ. τεκμηρίων, προκύπτουσι τās ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: 1) Ότι ό ένάγων τυγχάνει παλαιός πολεμιστής (δρα πλήρες άπόσπασμα μητρώου αυτού μετά βεβαιώσεως Υπουργείου Έθνικής Άμύνης), 2) ότι ό ίδιος προσελήφθη οικειοθελώς εις τήν ύπηρεσίαν του έναγομένου, άπασχολούντος προσωπίον άνω τών 15 πρό της 17 Οκτωβρίου 1936. Τοῦτο σαφῶς συνάγεται και εκ του γεγονότος ότι, ένῳ ό έναγόμενος ήθέλησε να άπολύση τόν ένάγοντα και κατά τώ έτος 1939, έν τούτοις δέν έπραξε τοῦτο, διότι άντελήφθη, ότι ως παλαιός πολεμιστής προστατεύεται υπό τών ειδικών δι' αυτού νόμων, ως έπίσης και εκ τών μετά τήν άπόλυσιν μακρῶν διαπραγματεύσεων περί άποζημιώσεως, γεγονός ύποδηλοῦν άιανγνώρισιν της ύποχρέωσεως προς άποζημιώσιν του ένάγοντος, 3) ό ένάγων έγνωστοποίησεν εις τόν έναγόμενον τήν ίδιότητα του παλαιού πολεμιστοῦ τόσον κατά τώ έτος 1939, ότε ήθέλησεν οὔτις να τόν άπολύση, όσον και κατά τήν 5 Ιουλίου 1944, ότε απέλυσεν αυτόν. Τῷ τελευταίον τοῦτο σαφῶς άποδεικνύεται και εκ τών προσαγομένων επισήμων έγγράφων, ήτοι της ύπ' αριθ. 7355 πράξεως Συμφου Πειραιώς, 4) ότι τήν 5 Ιουλίου 1944 ό έναγόμενος απέλυσε πράγματι τόν ένάγοντα, χωρίς προηγουμένως να καταφύγῃ εις τήν Έπιτροπήν του άρθρου 7 του ά. ν. 244' τοῦτο και συνουσιολογείται υπό τών δαδίκων, 5) ότι μετά τήν τριαύτην άπόλυσιν οὔδέποτε πλέον προσέλαβεν αυτόν εκ νέου, ή δέ κατά Ν/βριον 1944 χορήγησις εις αυτόν μικροῦ χρηματικοῦ ποσού έγένετο υπό τώ κράτος του φόβου της τότε κρατούσης καταστάσεως και ούχι προς σιωπηράν δήλωσιν άλλης τινός βουλήσεως και 6) ότι μετά τήν άπόλυσιν του ό ένάγων είργάσθη εις διαφόρους έπιχειρήσεις και

ἀπεκόμισεν ἐντεῦθεν τὸ ἐν τρίτον τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν θὰ εἰργάζετο παρὰ τῷ ἐναντιομένῳ.

Τὸ Ν. Δ. 424]1941 ἐπέτρεψε τὴν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁριστοῦ χρόνου εἰς συγκεκριμένας μόνον περιπτώσεις. Αἱ καθ' ὑπέρβασιν τῶν διατάξεων τοῦ πραγματοποιοῦμεναι ἀπολύσεις εἶναι σχετικῶς ἄκριτοι, τοῦ μισθωτοῦ μόνον δικαιοῦμένου νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐντεῦθεν ἀκυρότητα αὐτῶν. Ἀλλὰ πρὸς ἄσκησιν τοῦ τοιοῦτου δικαιώματος τι μισθωτοῦ οὐδεμία ἐτάσσεται προθεσμία μένει τοῦ ν. 765]1943. ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 § 7 ὥρισε τριμηνίαν προθεσμίαν, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐπὶ ὧς τῶν σχετικῶν δικαιοῦστων τοῦ Ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι, κατὰ τὴν ὁρθοτέραν γνώμην, ἀποκλειστικὴ (ἴδε καὶ Α. Π. 74]46 ΕΕΔ τεύχος 109 σελ. 174 καὶ *Μπουρνιᾶν* ΕΕΔ τεύχος 90 σελ. 233, ἐνθα καὶ πρᾶξις) καὶ δὲν ὑπὸκειται εἰς τὸς περὶ ἀναστολῆς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος δικαιοστασίου, οὐχὶ διότι καὶ αἱ ἀποκλειστικαὶ προθεσμίαι δὲν ἐμπλῖνουν εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθροῦ 12 § 1, διότι ἡ ἐννοία τοῦ ἀρθροῦ τούτου εἶνε εὐρυτάτη. περιλαμβάνουσα πάσας ἀδιακρίτως τὰς νομίμους προθεσμίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων δέον νὰ γένηται ἐνέργειά τις δικαστικὴ ἢ ἐξώδικος πρὸς ἄσκησιν, διατήρησιν ἢ παραγωγὴν δικαιώματος ἢ δημιουργίαν νομικῆς καταστάσεως (Α. Π. 56] 945. *Contra Μπουρνιᾶν* ΕΕΔ τεύχος 90 σελ. 233, Πρ. Πρωτ. Ἀθ. 4755/45 ΕΕΔ τεύχος 105 σελ. 5) ἀλλὰ διότι ρητῶς ἐξαιρεῖται ὑπὸ τοῦ δικαιοστασίου (ἀρθρ. 12 § 2 ἐδ. γ' ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀρθρ. 13 § 2 ἐδ. β'). Ἡ προθεσμία ὅμως αὕτη ἀφορᾷ μόνον τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ἀπολυομένους κατὰ παράβασιν τῶν νόμων 424 καὶ 765 (ἴδε *Μπουρνιᾶν* ΕΕΔ τεύχος 90 σελ. 233) καὶ οὐχὶ τοὺς κατὰ παράβασιν ἄλλων νόμων καὶ δὴ τῶν νόμων 244 καὶ 771 ἀπολυομένους (Α. Π. 74]46 ΕΕΔ τεύχος 109 σ. 174)ἰ. Ἐπομένως, ἀφοῦ ὁ ἐνάγων ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τὴν 5 Ἰουλίου 1944 καὶ ἀφοῦ ἡ ἐπιδίκος ἀγωγή ἐπέδόθη κατὰ Μάρτιον τοῦ ἔτους 1946, ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, καθ' ὅσον μὲν ἀναφέρεται ἐπὶ τῆς πρώτης βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἥτοι τῆς ἐρειδομένης ἐπὶ τῶν νόμων 244 καὶ 771, ἀπορριπτέος ἐστίν, ὡς μὴ νόμιμος, καθ' ὅσον ὅμως ἀναφέρεται ἐπὶ τῆς δευτέρας βάσεως, ἥτοι τῆς ἐρειδομένης ἐπὶ τῶν νόμων 424 καὶ 771, εἶναι νόμιμος, καὶ δεόν νὰ γίνῃ δεκτός, ἀπορριπτομένης, ὡς πρὸς τὴν βάσιν ταύτης, τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἀπαραδέκτου καὶ μὴ βασίμου.

Ὑπὸ τῶν νόμων 244 καὶ 771 προστατεύονται διὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ οἱ οἰκιοθελῶς προσληφθέντες ἐφεδρικοὶ παλαιοὶ πολεμιστοὶ ὑπὸ ἐπιχειρήσεων, ὁργανισμῶν, νομικῶν προσώπων ἢ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπασχολοῦντων προσωπικὴν μισθωτῶν ἄνω τῶν 15 (Συμβ. Ἐπικρ. 8 9/38 951]1938. 599]39. 1020]40. ΕΕΔ τ. 1ος. σελ. 177 Α. Π. 27]41. ΕΕΔ τόμ. 1ος, σ. 306 Α. Π. 41]42. ΕΕΔ τόμ. 1ος 450), ἀλλὰ ἡ προστασία αὐτῶν ἐκτείνεται μόνον ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Α. Ν. 244]36. ἥτοι τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1936, ὑπηρετούντων οἰκιοθελῶς προσληφθέντων ἐφεδρῶν πολεμιστῶν ὡς τοῦτο ἤδη συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 9 § 8 τοῦ νόμου 118]1945. ὅπερ ἀπεσαφηνίσαι τὴν ἀμυγνῆσιν. ὁρίσαν ὅτι ὁ νόμος 118]45 δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν (Α. Π. 2 0/41 ΕΕΔ, τόμ. 1ος. 306. Α. Π. 41]42 ΕΕΔ τόμ. 1ος 460, Ἐφ. Ἀθ. 138]43 ΕΕΔ τόμ. 2ος σελ. 2 0, *Contra* Ἐφ. Ἀθ. 480]44 ΕΕΔ τόμ. 4ος σελ. 181).

Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων τυγχάνει παλαιὸς πολεμιστῆς καὶ προσελήφθη οἰκιοθελῶς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ ὑπηρετεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τὴν 17ην Ὀκτωβρίου 1936, προστατεύεται ὑπὸ τῶν Α. Ν. 244 καὶ 771 καὶ δέον νὰ ἐρυνηθῇ περαιτέρω ἐὰν κατὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἐτηρήθησαν οἱ νόμοι οὗτοι.

Ἡ ἀπόλυσις προστατευομένου παλαιοῦ πολεμιστοῦ γίνεται δι' ὠρισμένους ἐν τῷ νόμῳ λόγους (ἀρθρ. 7 § 1 Α. Ν. 244]36. Α. Ν. 231241] Ιαν. 1936 ἀρθρ. 1 § 1 ἐδ. α—δ) περιοριστικῶς ἀναφερομένους (*Καποδίστρ.* § 164). Ἡ κοίσις περὶ τῶν λόγων τούτων ἀήκει εἰς συλλογικὸν διοικητικὸν ὄργανον, τὸ ὁποῖον προβάλλει ἢ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἀρθ. 7 τοῦ ἀ. ν. 244]36). Τὸ δικαστήριον, προκειμένου νὰ ἐπιδικάσῃ μισθούς τοῦ παρανόμως ἀπολυθέντος παλαιοῦ πολεμιστοῦ, δ. καιοῦται μόνον νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἐχώρησεν ἢ ὄχι διὰ τὴν ἀπόλυσιν προηγουμένη ἀπόφασιν τοῦ ἀνωτέρω συλλογικοῦ διοικητικοῦ ὁργάνου. γεγονός, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς γενόμενης ἀπολύσεως (δ. λ. Α. Π. 607]39, Ἐφ. Ἀθ. 187]43 ΕΕΔ, τόμ. 2ος σελ. 273) Τοὺς λόγους ἀπολύσεως δὲν ἔχει ἀρμοδιότητα νὰ ἐξετάσῃ, διότι δι' αὐτοὺς κατέστη μόνον ἀρμόδιον τὸ ἀνωτέρω συλλογικὸν ὄργανον. Ἐπομένως, ἀφοῦ ὁ ἐνάγων, ἀπελύθη, χωρὶς νὰ ἀποφαιθῇ προηγουμένης ἀπὸ τῶν λόγων, δι' ὅσους ἀπελύθη, τὸ ἀνωτέρω συλλογικὸν ὄργανον, ἡ ἀπόλυσίς του εἶναι ἄκυρος καὶ ὁ ἐναγόμενος εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας τοῦ (ἀρθρ. 10 ἀ. ν. 244 ἀρθρ. 3 § 9 ἀ. ν. 771]37).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΜΙΑ ΣΕΛΙΔΑ, ΠΟΥ ΕΚΛΑΪΚΕΥΕΙ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ, ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΕΔ

Ο ν. 551 έχει διατυπωθεί έτσι, ώστε να υπάγεται σ' αὐτόν κάθε βιομηχανία, ἐπιχείρηση, χειρωνακία ἢ ἐκμειάλλεση, πού παραιοιάζει κινδύνους ἀπὸ τὴ φύση τῆς ἐργασίας, εἴτε σ' ἀναιχτό, εἴτε σὲ κλειστό χώρο, καὶ χρησιμοιοεῖ μηχανικά εργαλεῖα. Ὑπάρχουν ἀκόμη ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς διὰ γῆς ἢ ὕδατος, π.χ. οἱ σιδηροδρομοὶ. οἱ ἀποκινητὲς ἀμαξερὲς ἐπιβατῶν καὶ φορητοὶ, ὅσοι ἀδιακρίτως μεταφέρουν πρόσωπα ἢ πράγματα, ἐκεῖνοι, πού ἐνεργοῦν φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας καὶ ἐργασίας ἀποθήκευσεως, οἱ ἐργοδοτοὶ οἰκοδομικῶν ἐργουσιῶν.

Ὅταν γίνονται λόγοι γιὰ «μηχανικὰ ἐργαλεῖα» δὲν ἐννοοῦνται τὰ ἀπλά καὶ κοινὰ εργαλεῖα, πού κινεῖται μὲ τὴν ἀπλὴ δύναμιν τῶν χειρῶν, ἀλλὰ ἐκεῖνα, πού συνδέονται μὲ ἕνα μηχανισμό, πού δυναμώνει καὶ πολλαπλασιάζει τὴν ἀνθρώπινη δύναμιν.

Τὰ εργαλεῖα αὐτὰ πρέπει νὰ ἐξυπηρετοῦν ὁμέσως τὸν σκοπο, πού εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιχειρήσεως. Γιὰ παράδειγμα ἀνυψοῦμε τὴν περίπωση μιᾶς καλινεμπορικῆς ἐπιχειρήσεως πού χρησιμοποιεῖ αὐτοκίνητα γιὰ τὴ μεταφορὰ καπνῶν, πού ἀγορεύονται ἀπ' αὐτὴ γιὰ μεταπώλησιν μὲ κέρδος, τὴν περίπωση ἐνὸς ὑπο ημετοποιεῖσιν πού χρησιμοποιεῖ μηχανεὶς γιὰ τὴν πολλαπλασιασμὸν τῆς ἀνθρώπινης ἐνεργείας, τὴν περίπωση τοῦ θεραπευτηρίου, πού χρησιμοιοεῖ ἀκτινογραφικὰ καὶ ἀκτινοσκοπικὰ μηχανήματα, μηχανήματα ἐκπομπῆς ραδίου, ἡλεκτροθεραπευτικὰ, ἀνυψητῶν, ἡλεκτρικῶν πλυντηριῶν καὶ σιδηροτηριῶν.

Ὅσο γιὰ ἐργοδοτοὺς οἰκοδομικῶν ἐργων ἡ ἐννοία τοῦ νόμου εἶναι πῶς δὲν χρειάζεται νὰ ἔχουν ἐπιχείρησιν μὲ τὴ γνωστὴ ἐννοία τοῦ ὅρου στὴν οἰκονομικὴ ἐπιστήμην.

Ἐπιχείρησιν φορτώσεως, ἐκφορτώσεως καὶ ἐναποθηκείσεως καθὲς εἶδους πρέπει νὰ ἐννοήσουμε τὴν ἐπιχείρησιν, πού ἀπ κλειστού σκοπὸς τῆς εἶναι ἡ φόρτιση, ἐκφόρτιση ἢ ἀποθήκευση, ὥστε νὰ ἀποκλείται ἐκτὴν πού ἐρεγείσι γιὰ χόρη ἄλλου ἐπαγγέλματος, πού μετέρχεται ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ εὐθύνη τοῦ Δημοσίου καὶ καθὲς γενικῶς νομικοῦ προσώπου περιορίζεται στὶς περιπτώσεις πού ἀποκλείει ἀπ' εὐθύνης ἐργάτες ἢ ὑπαλλήλους σ' ἐργασίες ἢ ἐπιχειρήσεις, πού ἂν τὶς ἐνεργοῦσε ἰδιώτης θὰ ἔφευγε τὸν χαρακτηρισμὸν ἐπιχειρήσεως ἀπὸ ὅσες ὑπάρχουν στὸν νόμο καὶ ἐκθέτουν τὸν ἐργάτη ἢ ὑπαλλήλου στοὺς αὐτοὺς κινδύνους, πού ἀπειλοῦν τοὺς ἐργάτες ἢ ὑπαλλήλους τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἐργασία π.χ. τῆς μεταφορᾶς τῶν ἀπορριμμάτων τοῦ Δήμου γιὰ τὴν καθαριότητά του εἶναι ἐργασία, πού ὑπάγεται στὸν νόμο, ἀφοῦ ἂν τὴν ἔκαμνε ἐργολάβος, ἢ ἂν ἐπὶ ἐργασίᾳ μεταφορᾶς.

Ἀναλύσαμε δὲ προηγουμένω σημείωμα πῶς βασικὴ προϋπόθεσις τοῦ νόμου 551 γιὰ τὴν εὐθύνη τοῦ ἐργοδοτοῦ σὲ ἀποζημίωση, εἶναι νὰ ὀφείλεται α) σ' ἕνα βίαιο συμβάν, πού νὰ εἶναι ἡ αἰτία τῆς βλάβης β) νὰ συμβεῖ στὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἀπ' ἀφορμὴ τῆς γ) νὰ φτάσει ὁ παθὼν νὰ γίνῃ ἀνίκανος

γιὰ ἐργασία ε) νὰ μὴ ἐπροκάλεσε μόνος του μὲ πρόθεσιν, ἢ ἀτύχημα.

Αὐτὸ τὸ τελευταῖο εἶναι σύμφωνον καὶ μὲ τὴ γενικὴ ἀρχὴ τοῦ δικαίου, πού ὁρίζει πῶς δὲν μπορεῖ κανεὶς ἀπὸ τὸ δόλο του ν' ἀποκρίσει δικαίωμα. Ὁ δόλος μόνον εὐθύνει δημιουργεῖ καὶ ποτὲ δικαίωμα, οὐδὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ δόλο του γιὰ νὰ σιγηρὶζει δικαίωμα μὲ δικαστικὴ προστασία.

Ἐργατικὸ ἀτύχημα εἶναι καὶ ἡ ἀσθένεια ἐκεῖνη, πού ἔπαθε ὁ ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος, ὅχι ἀπὸ μιὰν βαθμιαία ἐξάνεση τοῦ οργανισμοῦ του μὲ αἷτιον τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας καὶ ὅταν ἡ ἐργασία αὐτὴ δὲν μπορεῖ ἀπὸ τὴ φύσιν τῆς νὰ ἐκτελεσθῇ ἀπὸ καὶ ἀπὸ δυσμενεῖς ὁρους, ἀλλ' ὅταν ἐξαιρετικὰς καὶ ἀνώμαλές συνθήκες ὑπῆρξαν ἢ κυρία ἀφορμὴ, γιὰ νὰ ἐκδηλωθῇ καὶ ν' ἀναπτυχθῇ ἡ ἀσθένεια.

Ἐξαιρετικὰς καὶ ἀνώμαλές συνθήκες ἐννοοῦνται ἡ ἐργασία τοῦ μισθωτοῦ πέρα ἀπὸ τὶς ὑποχρεώσεις του ἀπὸ τὴ σύμβαση ἢ ἡ ὑπερμερὴς ἐργασία, πού ὁ ἐργοδοτὴς του ἐπέβαλε ἄμεσα ἢ ἔμμεσα ἢ ἀπὸ μιὰν ἀλόγητη ἀνάγκη τῶν περιστάσεων.

Ἐπίσης συνθήκες εἶναι καὶ ὅταν δὲν ἐφαρμόζονται διατάξεις τοῦ νόμου γιὰ τὶς ὁρές ἐργασίας καὶ ἰδιαίτερα ὅταν ἡ παράτασις αὐτὴ τῶν ὥρων ἐργασίας γίνεται σὲ μακρὸ χρονικὸ διάστημα. Ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης δὲν συμμορφώνεται στὶς ὑποχρεώσεις, πού τοῦ ἐπιβάλλονται ἀπὸ τοὺς νόμους ἢ τοὺς κανονισμοὺς γιὰ τοὺς ὁρους ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν ἢ ἀπὸ διατάξεις γιὰ τὴν ὑγιεινὴ τῶν ἐργαζομένων.

Ἐγίνε παραπάνω λόγος γιὰ ἐπιχειρήσεις πού χρησιμοποιοῦν μηχανικὰ εργαλεῖα. Ἐδῶ πρέπει νὰ σημειώσουμε πῶς γιὰ νὰ δημιουργηθῇ ἡ εὐθύνη τοῦ ἐργοδοτοῦ, δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐργάζεται ὁ παθὼν στὴν κυρίαν ἐπιχείρησιν, ὅπου εἶναι οἱ ἐγκαταστάσεις τῶν μηχανικῶν τῆς ἐργαλείων.

Καὶ ἂν ἀκόμη ἐργάζεται σὲ παρεπόμενη τῆς κυρίας ἐπιχείρησιν, πού εἶναι ἰδρυμένη σὺν ἐξάρτημά της, γιὰ τὸ σκοπὸ νὰ ἐξυπηρετοῦνται συμφέροντα καὶ ἀνάγκες τῆς ἐπιχειρήσεως, πού λειτουργεῖ μὲ τὴν αὐτὴ διεύθυνση, ὑπάγεται γιὰ τὴν ἀποζημίωσή του στὸν νόμο 551.

Ὅτε ἐνδιαφέρει, γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου, ἂν ἡ ἐργασία, πού εἶχε ἀνατεθῇ στὸν παθόντα, ἦτο γραφικὴ ἢ τεχνικὴ ἢ χειρωνακικὴ, ἀφοῦ ἡ προστασία του καλύπτει τοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀνεξάρτητα τῆς θέσεως, πού κατεῖχαν. Ὡστε προσιατεύεται καὶ ὁ παθὼν σὲ γραφεῖο, μακρὰ ἀπὸ τὶς ἐγκαταστάσεις.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΨΗΦΙΣΜΑ ΣΤ'. Περί της Ισχύος και της έκκαθαρίσεως των Νομοθετημάτων της περιόδου των Κυβερνήσεων της έχθρικης στρατιωτικής κατοχής των ετών 1941—44.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 220 της 20 'Ιουλίου 1946)

Έχοντες υπ' όψει τὸ ἀπὸ 10 'Ιουλίου 1946 ψήφισμα τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Α'. Νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ εἰρημενον Ψήφισμα ἔξο. ὡς ἐπεται :

Ἡ Δ' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὰς πραγματικὰς καταστάσεις, αἰτινες ἐδημιουργήθησαν ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων τῆς περιόδου τῆς ἐχθρικῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς τῆς Ἑλλάδος ἐλδουείσης καὶ τεθείσης εἰς ἐφαρμογὴν Νομοθεσίας, τῆς μεχρι σήμερον ἐφ' ἡμογῆς τῆς καὶ τῶν μ' χυι τοῦδε ἀκυρώσεων, ἐπικυρώσεων καὶ τροποποιήσεων τοιούτων Νομοθετημάτων, τῆς ἐπικειμένης λήξεως τῆς ἐν ἀριθμῷ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58)15 Συντ. Πράξεως προθεσμίας, καὶ τὰς ἐντεῦθεν δυναμένης νὰ προκύψωσι διαταραχὰς τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ τῆς διοικητικῆς καὶ δικαιοκτικῆς τάξεως

ΨΗΦΙΖΕΙ

Ἄρθρον 1. Νομοθετικαὶ Πράξεις τῶν ἐν Ἑλλάδι Κυβερνήσεων τῆς περιόδου τῆς ἐχθρικῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς τῆς Χώρας τῶν ἐτῶν 1941—44, ὑφ' οἰονδήποτε τύπον καὶ ὄνομα καὶ ἂν ἐξεδοῦσαν (Συντ. Πράξεως, Ἀναγκ. Νομου, Δ)τος κλπ.) διατηροῦσι τὴν ἦν εἶχον κατὰ τὴν 31 Μαΐου 1946 ἰσχύον ὡς ἅπλοι Νόμοι μέχρι καὶ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1946 ἐφ' ὅσον ὁπωδήποτε δὲν ἡκυρώθησαν ἢ δὲν ἀκυρώθωσι ἐφεξῆς. Ἡ ὡς ἀνω προθεσμία δύναται νὰ παραταθῇ διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συμβουλίου, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀκυρώσεις τοιούτων Νομοθετημάτων, γενόμεναι ὁπωδήποτε μεχρι σήμερον, κυροῦνται διὰ τοῦ παρόντος, ἐκτός ἐὰν ἀφορῶσι περιουσίαν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 2. Ἡ ἀκυρώσις ἢ ἐπικυρώσις τῶν κατὰ τὸ ὡς ἀνω ἄρθρον Νομοθετημάτων τούτων γίνεται πάντοτε διὰ νόμου.

Ἄρθρον 3. Αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπικυρώσεως ἢ ἀκυρώσεως τῶν Νομοθετημάτων τῶν Κυβερνήσεων Κατοχῆς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 58 τῆς 26)27 'Ιουνίου 1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν Νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς Ξενικῆς Κατοχῆς» καταργοῦνται.

Ἄρθρον 4. Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 'Ιουλίου 1946.

33)1946 Νόμος. Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Μαΐου 1946 Νομ. Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Α. Ν.

3276)1944 «περὶ Συλλογικῶν Συμβάσεων ἐν τῇ Ναυτικῇ Ἑργασίᾳ».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 225 τῆς 30 'Ιουλίου 1946)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον πρῶτον. Κυροῦνται τὸ ἀπὸ 10 Μαΐου 1946 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Α. Ν. 3276)1944 «περὶ Συλλογικῶν Συμβάσεων ἐν τῇ Ναυτικῇ Ἑργασίᾳ», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 157 (Τεύχος Α') τῆς 11 Μαΐου 1946 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ οἵοιου τὸ κείμενον ἔχει οὕτω :

Περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 Α. Ν. 3276)1944 «περὶ Συλλογικῶν Συμβάσεων ἐν τῇ Ναυτικῇ Ἑργασίᾳ».

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μόνον. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Α. Ν. 3276)44 «περὶ Συλλογικῶν Συμβάσεων ἐν τῇ Ναυτικῇ Ἑργασίᾳ» ἰσχύουσι καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων ὀριζομένης περιόδου.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος Νομοθ. Δ)τος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου 1946, ὑποβληθῆσθαι δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλῃ Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1946.

34)1946 Νόμος. Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Μαΐου 1946 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ συμπληρώσεως ἢ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ διπλωμάτων, πτυχίων καὶ ἀδειῶν ναυτικῆς ἱκανότητος ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Ναυτικῷ, ὅσον ἀφορᾷ κυρίως τοὺς ὑπηρετήσαντας κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 225 τῆς 30 'Ιουλίου 1946)

409)1946 ΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ. Περί παρατάσεως χρόνου καταβολῆς ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος εἰς ἀρτεργάτας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 228 τῆς 31 'Ιουλίου 1946)

Λαβὼν ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 509)1945 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν Νομοθεσίας» ὡς καὶ σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζει :

Παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1946 χρόνον καταβολῆς ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν. 5514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως, ὡς ἐτροποποιήθη, συμπληρώθη καὶ ἐτεξετάθη μεταγενεστέρως (Α. Ν. 547)1937, 1843)1939 κλπ.) προβλεπομένου ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἐκ-ληροῦντας ἐφεδρικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀρτεργάτας.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος

της Κυβερνήσεως. Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 409 ε. ἑ. παρῶσαν πρᾶξιν του.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1916.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

24111]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Ἐπιτροπῶν χορηγήσεως Ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων μυλεργατῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 8 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ἀπὸ 30.4.1916 Ν. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» ἀποφασίζομεν.

1) Αἱ ὑπὸ τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος τῇ 7-2-1933 προβλεπόμεναι Ἐπιτροπαὶ Χορηγήσεως Ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων Μυλεργατῶν ἀνασυντιθέμεναι ὁρίζονται ἑπταμελεῖς.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται ἀποτελοῦνται :

α) Ἐξ ἐνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὡς προέδρου, μὴ ὑπάρχοντος δὲ τούτου ἔξ ἐνὸς ἐτέρου δημοσίου ὑπαλλήλου.

β) Ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀλευροβιομηχανῶν.

γ) Ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν μυλεργατῶν.

Γραμματεὺς τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ὀρίζεται εἰς δημοσίος ὑπάλληλος ἢ ὑπάλληλος τοῦ Ταμείου Ἀσφ. Μυλεργατῶν.

2) Ἀπαντὰ τὰ μέλη τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν μετ' ἰσοριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

3) Αἱ ὡς ἄνω Ἐπιτροπαὶ εὐρίσκονται ἐν ἀπαρτίᾳ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως παρόντων τεσσάρων τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ ἀναπληρωτής αὐτοῦ, λαμβάνουν τὴν ἀπόφασιν διὰ πλειοψηφίας τῶν παρόντων. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύει ἡ γνώμη ὑπὲρ ἧς ἐτάχθη ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1946.

22707]807)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Δ. Σ. Ταμείου Ἀσφ. Προσωπικοῦ Ἀερίωφωτος Ἀθηνῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 8 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30.4.46 Ν. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν :

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀερίωφωτος Ἀθηνῶν, ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται ἑνδεκαμελὲς καὶ ἀποτελεῖται :

Α) Ἐκ τριῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων, ἔξ ὧν εἰς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὁριζόμενος ὡς Πρόεδρος καὶ εἰς τοῦ Ὑπουργείου Μεταφορῶν.

Β) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῆς Ἐπιχειρήσεως.

Γ) Ἐκ πέντε ἀντιπροσώπων τῶν ἡσφαλισμένων καὶ

Δ) Ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν συνταξιούχων.

2. Ἀπαντὰ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετ' ἰσοριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ

Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους ἐκλέγει μεταξὺ πάντων τῶν μελῶν τὸν Ἀντιπρόεδρον αὐτοῦ. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὁ Ἀντιπρόεδρος θὰ κληθῇ κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

4. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων ἔξ (6) μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων πάντως, οὐχ ὀλιγατέρον τῶν πέντε (5), ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύουσης τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

5. Χρέη Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμείου, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1946

22914]1946 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Περὶ ἀνασυνθέσεως Δ. Σ. Ταμείου Συντάξεως Η. Ε. Μ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 8 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30.4.46 Ν. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν :

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Συντάξεως Προσωπικοῦ Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν ἀνασυντιθέμενον ὁρίζεται ἑνδεκαμελὲς καὶ ἀποτελεῖται :

α) Ἐκ δύο ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἔξ ὧν ὁ εἰς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὡς Πρόεδρος καὶ ὁ ἕτερος τοῦ Ὑπουργείου Μεταφορῶν.

β) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῆς Ἐπιχειρήσεως.

γ) Ἐξ ἑξ ἀντιπροσώπων τῶν ἡσφαλισμένων καὶ

δ) Ἐξ ἐνὸς συνταξιούχου.

2. Ἀπαντὰ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετ' ἰσοριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους ἐκλέγει μεταξὺ πάντων τῶν μελῶν τὸν Ἀντιπρόεδρον αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὁ Ἀντιπρόεδρος θὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

4. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων (6) ἔξ μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων πάντων, οὐχ ὀλιγατέρον τῶν πέντε (5), ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύουσης τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

5. Χρέη Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμείου, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1946.

24345]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτρο-

της Περιφερειακού Ὑποκαταστήματος Πατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 8 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Ν.μ. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» ἀποφασίζομεν.

1. Ἡ τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πατρῶν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀνασυντιθέμενη ὁρίζεται ἐννεαμελὴς καὶ ἀποτελεῖται :

α) Ἐκ δύο ἐπιστημόνων ἐμφανιζόντων εἰδίκευσιν εἰς τὰ θέματα Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.

β) Ἐξ ἐνὸς ἱατροῦ ἐμφανιζόντος σοβαρὰν ἐπιστημονικὴν δρᾶσιν.

γ) Ἐκ τριῶν ἐργοδοτῶν, ἔξ ὧν εἰς φαρμακοποιός, τῆς περιφέρειας τοῦ Ὑποκαταστήματος.

δ) Ἐκ τριῶν ἡσφαλισμένων.

2. Ἀπαντᾶ τὰ μέλη τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν οἷς ὁ Προέδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν σειρὰν λαμβανομένων διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ εὐρίσκειται ἐν ἀπορρίπτῳ παρόντων πέντε ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος, καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων καὶ διὰ ψήφων οὐδ' ὀλιγωτέρων τῶν τεσσάρων, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύουσι τῆς γνώμης ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

5. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσι οἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 6298 καὶ τῶν οἰκείων κανονισμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1946.

24110]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Ἐπιτροπῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ὀρεγμάτων.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Ν.μ. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» ἀποφασίζομεν :

1) Αἱ ὑπὸ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 18/9/1739 προβλεπόμεναι Ἐπιτροπαὶ χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων Ἀρτεργατῶν ἀνασυντιθέμεναι ὁρίζονται ἐπταμελῆς.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται ἀποτελοῦνται :

α) Ἐκ τοῦ ἐκαστοῦ Προέδρου τῆς Τοπικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ὑποεπιτροπῆς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν ὡς Προέδρου, ἀναπληρωμένου ὑπὸ τοῦ ἐκαστοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του.

β) Ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἄρτοισι.

γ) Ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὀρεγμάτων.

2. Ἀπαντᾶ τὰ μέλη τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν σειρὰν λαμβανομένων διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3. Αἱ ὡς ἄνω Ἐπιτροπαὶ εὐρίσκονται ἐν ἀπορρίπτῳ παρόντων τεσσάρων τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, λαμβάνουν δὲ ἀποφάσεις διὰ πλειοψηφίας τῶν παρόντων. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύει ὁ γνώμη ὑπὲρ ἧς ἐδόθη ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1946.

4705]237]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀποζημιώσεως μελῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν Ταμ. Συντ. Αὐτοκινητιστῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 109 τῆς 8 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Νόμου 19)1944 «περὶ ἐξουσιοδότησεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καλ.», 2) τὰς ὑπ' ἀριθ. 1181 καὶ 8401 ἐ. ἐ. ἀναφορὰς τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ 3) σύμφωνα γινώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν τὴν ἀποζημίωσιν τῶν μελῶν καὶ γραμματέων τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἐδικῶν ἱατρῶν τοῦ Ταμείου ὡς ἀκολουθῶν :

Α) Τὴν ἀποζημίωσιν τῶν μελῶν καὶ Γραμματέων τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν δι' ἕκαστον ἐκ τούτων εἰς δραχμὰς 1.500 κατ' ἐξεταζόμενον φάκελλον, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὰς δρχ. 30.000 μηνιαίως.

Β) Τὴν παμνημονία ἀποζημιώσιν τοῦ μὲν Προέδρου ἐκαστῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς δραχμὰς 5.000, τοῦ δὲ Γραμματέως εἰς 3.000.

Γ) Τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἐδικῶν ἱατρῶν τοῦ μὲν Κεντρικοῦ Καταστήματος εἰς δρχ. 10.000 κατ' ἐξεταζόμενον ἀσπινθ, τῶν δὲ ἐπαρχικῶν εἰς 5.000.

Αἱ μὴ καταβληθεῖσαι μέχρι σήμερον ἀποζημιώσεις εἰς ἀπαντίας τοῦς ἀνωτέρω καταβληθήσονται ὡς αὗται καθορίζονται διὰ τῆς πρὸ αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1946.

25531]1946. Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως τῶν τοπικῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων τῶν Περιφερειῶν Ὑποκαταστήματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 110 τῆς 13 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» ἀποφασίζομεν :

1. Τὰ τοπικὰ Ἐποπτικὰ Συμβούλια τῶν Περιφερειακῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀνασυντιθέμενα ὁρίζονται πενταμελῆ καὶ ἀποτελοῦνται :

α) Ἐξ ἐνὸς δικαστικοῦ ἐπὶ βαθμῷ τοῦλάχιστον Πρωτοδίκου ἢ ἀνωτέρου οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου ὡς Προέδρου,

β) Ἐξ ἐνὸς Τραπεζιτικοῦ ὑπαλλήλου,

γ) Ἐκ δύο ἡσφαλισμένων,

δ) Ἐξ ἐνὸς ἐργοδοτοῦ.

2. Ἀπαντᾶ τὰ μέλη τῶν Τοπικῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων μετ' ἀναπληρωματικῶν Συμβουλίων μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν σειρὰν λαμβανομένων διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 6298 καὶ τῶν οἰκείων Κανονισμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1946

26200]1946. Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ συμμετοχῆς ἐνὸς εἰσέτι δημοσίου ὑπαλλήλου εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου

Ασφαλίσεως Ἐπιχειρηματιῶν Κινηματογράφων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 110 τῆς 13 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30(1)46 Δ)τος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἀποφασίζομεν.

Ἐφεξῆς τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπιχειρηματιῶν Κινηματογράφων, μετέχει εἰς εἰσέτι δημόσιος ὑπάλληλος.

Ἡ ἰσχύς τῆς πα ούσης ἀρρίθ. ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 18016(1)46 ὑπ. ἀποφάσεως «περὶ ἀνασυνθέσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπιχειρηματιῶν Κινηματογράφων».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουλίου 1946

26376(1)2024(1)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεων καὶ προσθηκῶν εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ Γ.Κ.Α.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 110 τῆς 13 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 59 παρ. 1 τοῦ Α. Νόμου τῆς 11 Μαρίου 1935 «περὶ ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Α. Ν. 694(1)1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἠρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ασφαλιστικῆς Νομοθεσίας, 2) πρότασιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὑπαβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 11167(2)746 ἀναφορᾶς αὐτοῦ, 3) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. 78) 1946, Συνεδριάσεις 1 τῆς 18.7.46, ἀποφασίζομεν:

1. Παρὰ τῇ Γεν. Δ)σει τοῦ ΙΚΑ συνιστᾶται θέσις Ἀνωτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Συμβούλου, ἐπὶ βαθμῇ καὶ ἠποδοχῇ τῆς Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

Ἐργα τοῦ Ἀνωτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Συμβούλου εἶναι:

α) Γνωμοδότησις ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου παραπεμπομένων αὐτῷ θεμάτων, ἀποφάσεων κυρως τὴν ασφαλιστικὴν λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος, τὴν οἰκονομικὴν ὁργάνωσιν τῶν ἐνδόμων τοῦ καὶ τὴν ἐν γένει βελτιώσιν τῆς παρ' αὐτοῦ παρεχομένης ἀσφαλίσεως.

2. Ὁ ἄνωτ. Ἀσφαλιστικὸς σύμβουλος διορίζεται διὰ Δ)γατος προκαλομένου παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετ' ἀποφασίν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων ἐκ τῶν κεκτημένων τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἀρθροῦ 19 τοῦ Νόμ. 6298 ὁριζόμενα προσόδια.

Κατ' τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἀνωτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Συμβούλου, τοποθετεῖται μετατιθέμενος ὁ ἡδὴ ὑπηρετῶν γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ ΙΚΑ.

3. Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἀρθροῦ 19 τοῦ Ν. 6298 προστίθεται ἡ ἀκόλουθος φράσις «ὡς καὶ ἐκ τῶν διατελεσάντων ἀνωτάτων ἢ ἠνωτέρων κρατικῶν λειτουργῶν»

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουλίου 1946

8890(1)684(1)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως βοηθημάτων Ταμ. Λιμενεργατῶν Πειραιῶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ

2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19(1)1914 Νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ.», β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 51(1)213(1)46 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, γ) συμφωνῶν γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν:

Ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 τὸ ποσὸν τοῦ παρὰ τοῦ Ταμείου Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς χορηγουμένου βοηθήματος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 παρ. 2 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Πρωτοκῆς, προσανέηται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς ἀντοχῆς αὐτοῦ, μέγιστον τοῦ δεκαπλοῦ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27473(1)2025 ἐ. ἐ. ἀποφάσεως ἡμῶν ὁριζομένου βασικοῦ καὶ προσθέτου τοιούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1946.

25336(1)949(1)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἐπικουρ. Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Συλλόγου Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30(1)46 Ν. Δ)τος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοιν. Πολιτικῆς ἀποφασίζομεν:

1) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Ἐπικουρ. Ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συλλόγου Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀνασυντιθέμενον ὁρίζεται ἐπιμελὲς καὶ ἀποτελεῖται:

α) Ἐκ τῶν δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐξ ὧν ὁ εἰς ὁρίζεται Πρόεδρος.

β) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῆς Διοικήσεως.

γ) Ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἡσοφισμένων.

2) Ἀπαντᾶ τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου μετ' ἰσοριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως λαμβανομένων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευμένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3) Τὸ Διοικ. Συμβούλιον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους ἐκλέγει μετ' ἐξ πάντων τῶν μελῶν τὸν Ἀντιπρόεδρον αὐτοῦ. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὁ Ἀντιπρὸς δρος θὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου.

4) Τὸ Διοικ. Συμβούλιον εὐρίσκειται ἐν ἀπαρίτῃ παρόντων πέντε μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων, πάντως οὐδὲ ὀλιγατέων τῶν τεσσάρων, ἐν ἰσοψηρίᾳ ὑπερισχυρῶσης τῆς γνώμης ὑτέρῃς ἢ ἐδόθη ἢ ψήφου τοῦ Προέδρου.

5) Χρεῖς Γραμματέως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμείου ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουλίου 1946.

17725(1)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ εἰσφορᾶς ὑπὲρ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν Ἀλευρομύλων κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 4 παρ. 1 τοῦ ἀπὸ 8(1)15(1)1946 Ν. Δ)τος «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118(1)1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελ-

ματικὰς καὶ λοιπάς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεων ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ, ἀποφασίζομεν :

1. Ἰὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κλάδου ἀνεργίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, ὀρίζομεν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου ἐ.ε. εἰς 10 η) τὴν ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὁποίων οἱ μισθοῦ τοὶ εἶναι ἡφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν.

2. Ὡς ἀποδοχαὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπολογίζεται ἡ ὥς ἄνω εἰσφορὰ ποῦνται αἱ πάσης φύσεως χρηματικαὶ ἢ εἰς εἶδος παροχὰς αἰτίας χορηγοῦνται α) ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἀλεγομύλων ἡμερησίας ἀλεστικότητος τοῦλάχιστον 5 000 χιλιogramμων σίτου, καὶ τῶν διὰ μηχανικῆς δυνάμεως κινουμένων κλινδρουμύλων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν, Θεσσαλονίκης καὶ Βόλου, ἀνξαρτήτως ἀλεστικότητος, εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν ἦτοι εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, ὃ ηρέτας, μυλεργάτας, θερμαστές, ξυλουργούς, χημικοὺς καὶ ἀνειδικεύτους. ἐργάτας β) ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων Μακαρονοποιῶν εἰς τοὺς παρ' αὐταῖς ἐργαζομένους μισθωτοὺς ἦτοι τεχνίτας μακαρονοποιῶν, ζυματέας, πιστάς, συσκευαστάς, βοηθοὺς συσκευαστῶν καὶ ἀνειδικεύτους ἐργάτας.

3. Ἡ ὥς ἄνω εἰσφορὰ βαρύνει ἀποκλειστικῶς τὰς ὥς ἄνω ἐπιχειρήσεις, εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν καὶ ἀναγράφεται εἰς εἰδικὸν λογαριασμὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀσφάλις ἀνεργίας».

4) Διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν ἀνεργῶν θὰ ἐξακολουθήσουν ἰσχύουσαι αἱ κατὰ τὰς διατάξεις καὶ οἱ κανονισμοὶ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1946.

25226[939]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως Δ. Σ. Ταμείου Συντάξεως Ἐκτελωνιστῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30)4)46 Ν. Δ)ος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν :

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Συντάξεως Ἐκτελωνιστῶν ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται ἐπιμελὲς καὶ ἀποτελεῖται :

α) Ἐκ δύο ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν εἰς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὡς Πρόεδρος καὶ ὁ ἕτερος τῆς Δ)σεως Τελωνείων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ

β) Ἐκ πέντε ἀντιπροσώπων τῶν ἡσυχασμένων.

2) Ἀπαντὰ τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου, μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν, ἀντιστοιχῶς λαμβανόμενων, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὸ Δ. Συμβούλιον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους ἐκλέγει μετὰ τῶν πάντων τῶν μελῶν τὸν Ἀντιπρόεδρον αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὁ Ἀντιπρόεδρος θὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

4) Τὸ Δ. Συμβούλιον εὐρίσκειται ἐν ἁπαρτίᾳ παρόντων πέντε μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων, πάντως οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν τεσσάρων, ἐν

ἰσοψηφίᾳ ὑποεπισχυρῶσης τῆς γνώμης διὰ τῆς ἐδόθη ἢ ψήφου τοῦ Προέδρου.

5. Χρὴς Γραμματέως τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Τομεῖου, ὁρίζομενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουνίου 1946.

25227[93]81946 Ἀποφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως τοῦ Δ. Σ. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἄνων Ἑλλήν. Τηλεφωνικῆς Ἑταιρίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ τοῦ 30)4)1946 Ν. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν :

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Ἄνων Ἑλλήν. Τηλεφωνικῆς Ἑταιρίας ἀνασυντιθέμενον ὀρίζεται ἐπιμελὲς καὶ ἀποτελεῖται :

α) Ἐκ δύο ἀνωτέρων Δημοσ. ὑπαλλήλων ἐξ ὧν ὁ εἰς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὅστις ὀρίζεται καὶ Πρόεδρος καὶ ὁ ἕτερος τοῦ Ὑπουργείου Τ.Τ.Τ.

β) Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῆς Ἑταιρίας καὶ

γ) Ἐκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἡσυχασμένων, ἐξ ὧν δύο τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ καὶ εἰς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ.

2. Ἀπαντὰ τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου μετ' ἰσαριθμῶν ἀναπληρωματικῶν διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Τὸ Δ. Συμβούλιον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους ἐκλέγει μετὰ τῶν πάντων τῶν μελῶν τὸν Ἀντιπρόεδρον αὐτοῦ. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὁ Ἀντιπρόεδρος θὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τοῦ Δ. Συμβουλίου.

4. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον εὐρίσκειται ἐν ἁπαρτίᾳ παρόντων πέντε μελῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων, πάντως οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν τεσσάρων, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑποεπισχυρῶσης τῆς γνώμης διὰ τῆς ἐδόθη ἢ ψήφου τοῦ Προέδρου.

5. Χρὴς Γραμματέως τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τοῦ Ταμεῖου ὁρίζομενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουλίου 1946

25627[959]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ ἀνασυνθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30)4)46 Νομ. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ἀποφασίζομεν.

1. Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν κλπ. ἀνασυντιθέμενη ὀρίζεται τοιμελὴς καὶ ἀποτελεῖται :

α) ἐξ ἐνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὡς Προέδρου.

β) ἔξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἡσφαλισμένων καὶ
γ) ἔξ ἐνὸς ἀντ'προσώπου τῶν ἐργοδοτῶν.

2. Ἀπαντα τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς μετ' ἰσοριθμῶν ἀναπληρωματικῶν διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνευ ψήφου ὀρίζεται εἰς τὸν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου, ὅστις ἐκτελεῖ καὶ χορὴν γρῆμαίει.

4. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου.

Ἡ παρῴσα, ἥ ἡ ἰσχύς ἀρχεται ἀπὸ σήμερον, δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουλίου 1946

25698[1987]1946 Ἀπόφ. Ὑπ. Ἐργασίας
Περὶ ἀνασυνθέσεως τοῦ Κεντρικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ὄργανων καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὄργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν :

1. Τὸ Κεντρικὸν Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων ἀνασυντιθέμενον ὀρίζομαι ἑξαιρέτως καὶ ἀποτελεῖται :

α) Ἐξ ἐνὸς Συμβούλου ἢ Παρέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου ὡς Προέδρου.

β) Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐπιθεωρήσεως καὶ Ἐλέγχου τοῦ Ὑπουργίου Ἐργασίας.

γ) Ἐξ ἐνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

δ) Ἐκ δύο ἡσφαλισμένων.

ε) Ἐξ ἐνὸς ἐργοδότη.

2) Ἀπαντα τὰ μέλη τοῦ Κεντρικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου μετ' ἰσοριθμῶν ἀναπληρωματικῶν ἀντιστοίχως λαμβανόμενων διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 6298 καὶ τῶν οἰκείων Κανονισμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουλίου 1946.

21116[1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας
Περὶ ἀνασυνθέσεως τῶν Συμβουλίων τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 114 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30/4/46 Ν. Διατάγματος περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὄργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν.

Τροποποιούμεν τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2116[1946]11.6.46 ἡμετέραν ἀπόφασιν ὡς κάτωθι.

Τὰ Συμβούλια τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἀνασυντιθέμενα ὀρίζονται ὡς ἑξῆς :

1. Τῶν μὲν ὑποκαταστημάτων Α' κατηγορίας εἶναι ἐννεμελὴ καὶ ἀποτελοῦνται : ἔξ ἐνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου ὡς Προέδρου, ἔξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Βιομηχανῶν, ἔξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Βιοτεχνῶν, ἔξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Ἐμπόρων, ἔξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Ἐπαγγελματιῶν καὶ ἔκ τεσσάρων ἀντιπροσώπων τῶν μισθωτῶν ὡς μελῶν :

Τ' ἀνωτέρω Συμβούλια θεωροῦνται εἰρισκόμενα ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ παρόντων πέντε (5) τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Πρόεδρος, λαμβά-

νουν δὲ ἀποφάσεις κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν.

2. Τῶν δὲ Ὑποκαταστημάτων Β' κατηγορίας εἶναι ἑπταμελὴ καὶ ἀποτελοῦνται ἔξ ἐνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου, ὡς Προέδρου, ἔξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Βιομηχανῶν, ἔξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Ἐμπόρων, ἔξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Ἐπαγγελματιῶν ἢ Βιοτεχνῶν καὶ ἔκ τριῶν ἀντιπροσώπων τῶν μισθωτῶν, ὡς μελῶν.

Τ' ἀνωτέρω Συμβούλια θεωροῦνται εἰρισκόμενα ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων (4) τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Πρόεδρος, λαμβάνουν δὲ ἀποφάσεις κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν.

Χοτὴ Γραμματεὺς ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἢ ἕτερος δημόσιος ὑπάλληλος ὀριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουλίου 1946.

19138[1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ αὔξεσεως κατὰ 25.000 μηνιαίως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὸν λόγον ἀπογευματινῆς ἐργασίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 115 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει, 1) τὰς διατάξεις τῶν Α. Ν. 28/1944 καὶ 866/1946, 2) τὴν καθιέρωσιν ἀπογευματινῆς ἐργασίας εἰς τὰ ἐμπορικὰ καὶ καταστήματα περιοχῆς τέως Διοικ. Πρωτευούσης καὶ 3) σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζομεν.

Καθορίζομεν ὅπως ἀπὸ 25 Μαΐου 1946 χορηγηθῇ εἰς ἅπαν τοὺς ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν καὶ ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν τῶν ἐμπορικῶν ἐν γένει κατ' ἐργασίας, παντοπωλείων, ἐδωδελείων, οἰνοπνευμάτων καὶ κατ' ἐργασίας ἢ λιανικῆς πωλήσεως παντὸς εἶδους καὶ φύσεως τροφίμων προσοῦξῆς ἐπὶ πλεόν τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ ἐκ δαπανῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων (ἀρ. 25.000) γενικῶς καὶ ἀνεξαρτήτως μισθοῦ ὃν λαμβάνουν. ὑπὸ τὸν προσηγορευμένον εἰδικὸν ἐπιδόματος λόγῳ ὁδῶν ἐμπορικῶν ἐξόδων, συνεπείᾳ τῆς κατόπιν σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μεταβασεῖς τῶν εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας τῶν καὶ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας.

Ἡ παρῴσα ἰσχύει διὰ τὴν περιοχὴν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1946

21100[1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παρ. 4 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3600/1946 ἀποφάσεως.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 115 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν Νόμων 28/1944 καὶ 866/46, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν.

Τροποποιούμεν τὰς διατάξεις τῆς παρ. 4 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3600/46 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθορίζομεν ὅτι εἰς τὸν ὅρον «δι' αἰτίαν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότη ἢ δι' ἑλλειψιν ἢ λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τούτου» γὰρ ὑπάγεται ἡ περίπτωση τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, συνεπείᾳ ἀπεργίας ἢ στάσεως ἐργασίας τοῦ ὅλου ἢ τμήματος τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας τινός.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ οἰκείος ἐργιδότης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν οὐδενὸς ποσοστοῦ ἡμερο-

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Φ. Γ. Ένταϊθα. Σύμφωνα με τὸ ἀρθρο 69 τοῦ νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (§ 4) σὲ περίπτωσιν ἀνικανότητος γιὰ ἐργασία ἢ θανάτου, ὅταν ὀφείλεται σὲ ἀτύχημα ἀπὸ βίαιον συμβάν, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ὅπ' ἀφορμὴν τῆς, ὅν ὁ παθὼν ἔχει ὑπαχθεῖ στὴν ἀσφάλισιν καὶ δικαιούται αὐτὸς ἢ σὲ περίπτωσιν θανάτου τοῦ τῆς πρόσωπα, ποὺ ἀναφέρονται στὸ ἀρθρο 35 τοῦ νόμου 6298 τὶς παρογὰς τῆς ἀσφαλίσεως, ὁ οἰκέτης ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν εὐθύνην γι' ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος ἀπὸ ἐργατικὸ ἀτύχημα μισθωτοῦ σύμφωνα με τὸν νόμον 551.

Μὲ τὸν νόμον 6298 καθιερώνεται αὐτόματη υποχρεωτικὴ ἀσφάλισιν ὅπου ἰσχύει, καὶ ἐπομένως δὲν ἔχει σημασίαν γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότη ἀπὸ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 551 τὸ γεγονός ὅτι ὁ μισθωτός, ποὺ ὑποχρεωτικὰ ἔχει ὑπαχθεῖ στὴν ἀσφάλισιν, δὲν εἶναι σύγχρονα γραμμένος στὰ μητρώα ἐγγραφῆς τῶν ἀσφαλισμένων.

Ἀντίθετα ὅμως ἔχει ἀποφανθεῖ ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3638/1943 (ΕΕΔ 3, 89), κατὰ παραγνώρισιν ἀσφαλέως τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισιν εἶναι δίκαια δημοσίας τῆς καὶ ἀναγκαστικὴ χαρακτηρισθῆς (Ἀγαλλόπουλος, Αἱ Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1933, σελ. 101).

Πάντως ὅμως σὲ περίπτωσιν δόλου τοῦ ἐργοδότη ἢ ὅταν δὲν τηρηθοῦν ὅπ' αὐτὸν διατάξεις νόμων καὶ διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν γιὰ τοὺς ὁνομαστικὰς τῶν ἐργαζομένων, ἔχει πάντοτε ὁ παθὼν τὸ δικαίωμα καὶ μετὰ τὸν νόμον 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» νὰ ζητήσει ἀπὸ τὸν ἐργοδότη ἀποζημίωσιν, μετὰ βάσιν τὸν ἀνωτατοῦ νόμον (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1466/1941, ΕΕΔ 1, 407).

μισθίων εἰς τὸ λοιπὸν μὴ ἀπασχολούμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ 10/6/46, ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου Συνταγμοῦ.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 13 Ἰουνίου 1946.

25906/3385/1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ μὴ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/46 ἀποφάσεως.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 115 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : Τὴν ἐκτίμησιν τῶν Ἀναγν. Νόμων 28/1944 καὶ 866/1946, 2) Τὸ γεγονός ὅτι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ φύσις τῆς ὑπηρεσίας τῶν θυρωρῶν Πολυκατοικιῶν καὶ Μεγάρων εἶναι ὅλος διάφορος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν λοιπῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλύσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι οὐτοὶ τυγχάνουν ἐναντί τῶν λοιπῶν μισθωτῶν διαφορῶν πλεονεκτημάτων καὶ 3) τὴν ἀπὸ 6/7/1946 ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζοντες.

Καθορίζουμεν ὅτι αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/12/3/46 ἡμετέρας ἀποφάσεως § 2 περὶ καθορισμοῦ ὑψιστάμενης ἀμοιβῆς διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐν γένει κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν θυρωρῶν Πολυκατοικιῶν καὶ Μεγάρων.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς 12/3/46, δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 11 Ἰουλίου 1946.

Α. Κ. Ένταϊθα : Κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 129/1945 (ΕΕΔ 4, 61) τὸ ποσόν, ποὺ ἐτιμολογείται προσωρινῶς ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν, μετὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἀρθρων 631 ἐπ. τῆς Πολιτ. Διοικήσεως, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερβεῖ στὸ σύνολο τὸ 1/2 τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ποὺ πιθανολογεῖται, οὔτε τὶς 200 γιλιάρδες δραχμῆς.

Ο. Ρ. Βόλον : Ἡ ἀνάκλησιν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μετὰ τὸ καθιστῶν τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», δὲν εἶναι δυνατὴ, χωρὶς τὴν συναίνεσιν τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. Α.Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, 14).

Ἐπομένως, μετὰ τὴν αὐτὴ ἀρχή, καὶ ἡ ἀνάκλησιν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, γιὰ ν' ἀποσῇ οὗτος ὁ ἐργοδότης τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἐργαζομένων, πὺν προβλέπεται γιὰ τὸν μισθωτὸν στὴν περίπτωσιν τῆς στρατευσεως του, ἀπὸ τὸ ἀρθρο 4 τοῦ νόμου 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατευσεως» δὲν εἶναι δυνατὴ.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀποζημίωσιν τῶν ἐργαζομένων τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ νόμου 3514 ὀφείλεται γιὰ τὴν παράνομη, χωρὶς ἀπόφασιν τῆς Πρωτοδικεῖον Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 214/1936 (ἀναγκ. νόμος 547/1937), ἀπόλυσιν, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν μεταγενέστερην τῆς ἀπολύσεως προσφυγὴν τοῦ ἐργοδότη στὴν Πρωτοδικεῖον Ἐπιτροπῇ (Ἐλένη Πρωτοδικεῖον Πρωτ. Ἀθηνῶν 1355/1941, ΕΕΔ 1, 265).

Γ. Π. Πειραιῶ : Ὁ διαχωρισμὸς τοῦ ἐμπορικοῦ ἀντιπροσώπου ἀπὸ τὸν ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον γίνεται μ' αὐτὰ τὰ γενικὰ κριτήρια : Ὅταν ὁ ἐργαζόμενος δὲν ἐνεργεῖ μὴ δικὸν του λογαριασμόν, ἀλλὰ γιὰ μὴν ἐπιχειρήσιν, μετὰ συνμόρφωσιν πρὸς διατάγ. καὶ ὁδηγίας τοῦ ἐπιχειρηματίου, τότε χαρακτηρίζεται ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, χωρὶς νὰ ἔχει σημασίαν πὺς ἔχει χαρακτηρισθῇ σὲ συμβόλοιο ἐργασίας. (Χροκιδᾶς, Ἐμπορ. Δίκαιο 1071 καὶ ἐπ. Thaller, No 2011, 2014).

Ὅταν ὁμοῦς ὁ ἐργαζόμενος ἐνεργεῖ μετὰ δικὸν του κίνδυνον, ἔχει ἀπέναντι τῆς ἐπιχειρήσεως μίαν οὐτονομίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν στὴν διεξαγωγὴ τῶν ἐργασιῶν, λείπει ἐν ἑλῶδῃ τὸ βασικὸν στοιχείον, ποὺ χαρακτηρίζει τὸν μισθωτὸν, ἢ προσωπικὴ ἐξάρτησιν, καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχει ἡ ἐξάρτησιν, δὲν μπορεῖ καὶ ὁ ἐργοδότης νὰ τὸν ἐλέγξῃ, τότε ὑπάρχει ἐμπορικὴ ἀντιπροσωπεύσιν, καὶ δὲν μπορεῖ, ἐπομένως, νὰ χαρακτηρισθῇ ὁ ἐργαζόμενος μισθωτός μετὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὥστε νὰ δικαιούται, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν γενικὴν προστασίαν, ποὺ παρέχεται στυ. μισθωτοῦς, καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 γιὰ τὴν ἀπροειδοποίησιν ἀπόλυσίν του.

Ι. Κ. Ένταϊθα : Ἀφοῦ ἡ ἀπόλυσίς σας ἐγένε γιὰ πραγματικὴ ἀδυναμία συνεχίσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, δηλαδὴ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, καθὼς ἰσχυρὸν πρὶν ἀπὸ τὴν καταγγελίαν του μετὰ τὸ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, δὲν ἔπρεπε νὰ ἀσκήσετε τὴν ἀγωγήν σας σὲ ὁρισμένη προθεσμίαν (τριῶν μηνῶν, ἀρθρο. 2 νόμου 765/1943), ἀφοῦ ἡ προθεσμίαν αὐτὴ τῶν τριῶν μηνῶν δὲν ἔχε ἐφαρμογὴν γι' ἀπολύσεις ποὺ ἔγιναν κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, παρὰ τὶς ἀντιθέτες γνώμες, ποὺ ἀκολοῦθησαν μετὰ τὴν δικαστικὴν ἀποφάνσιν (βλέπε τὴν πολὺ ἐνδιαφερόμενα γι' αὐτὸ τὸ θέμα γνωμοδότησιν τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Α. Λιττεροπούλου, στὸ προηγούμενον τεύχος : μ.ε). Ὑστερα ὅμως ἀπὸ τὸ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 (ἀρθρο. 3) εἶχατε προθεσμίαν μέχρι τῆς 11 Αὐγούστου ἐ. νὰ κῆμετε ἀγωγήν γιὰ τὴν ἀνυρτότητα τῆς ἀπολύσεώς σας, μετὰ βάσιν τὸ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 μέχρι τῆς καταγγελίας του καὶ ἡ ἀνυρτότης αὐτὴ συνεχίζεται μέχρι ὅτου τηρηθοῦν ὅσα δρίζονται γιὰ τὴν ἐγκυρὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας στὸ ἀρθρο 9 τοῦ Ν. 118/1945.

Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

Υπό του κ. **Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ**

Υφηγητού του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Β. Ἡ γερμανικὴ πράξις καὶ θεωρία.

Ι. Ἐν Γερμανίᾳ ἠκολούθησαν διάφορον ὁδόν, ἵνα, ἐν τέλει, καταλήξουν εἰς τὰ αὐτὰ μὲ τὴν γαλλικὴν πρᾶξιν καὶ θεωρίαν συμπεράσματα.

Ἐκεῖ, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δηλαδή πρὸ τοῦ 1900, ὑπὸ τὸ Κοινοδικαίον, ἐδιδάσκετο ὅτι ἡ ἐνάσκησις τοῦ δικαίωματος εἶνε ἀπεριόριστος καὶ ὅτι μόνον ἂν προκύπτῃ ἀναμφίβολος ἐκ τῶν περιστάσεων ἡ κακοβουλία, ἡ ἔννομος τάξις ἀποσύρει τὴν προστασίαν τῆς³⁷.

Κατὰ τῆς τοιαύτης κακοβουλίας ἡ γερμανικὴ νομολογία ἀντεπεξῆλθεν, ἐφαρμόζουσα καὶ ὑπὸ τὸ σύγχρονον ρωμαϊκὸν δίκαιον τὴν *exceptio doli generalis*, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο ὁ ὀφειλέτης ν' ἀντιτάξῃ ἐναντὶ πάσης προπετοῦς ἀξιώσεως τοῦ δικαιοῦχου. Τὸ τύποις παραδεκτὸν τῆς ἐνστάσεως ταύτης ἡμφισβήτησαν συγγραφεῖς τινες, ἐν οἷς ὁ Brinz καὶ ὁ Windscheid, θεωροῦντες ὡς μὴ προσαρμοστὴν εἰς τὸ σύγχρονον δίκαιον τὴν ρωμαϊκὴν ἔννοιαν τῆς *exceptio doli generalis*³⁸. Ὁ Kipp, παραπέμπων εἰς πολλὰς ἀποφάσεις ἀνωτέρων δικαστηρίων, αἵτινες ἐδέχοντο τὴν *exceptio* ταύτην, προσθέτει ὅτι ἐν τῇ πράξει ἡ ἐνστασις τοῦ δόλου δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐπίκλησις τῆς ἀρχῆς τῆς *bona fides*, ἥτις καὶ ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὴν ρωμαϊκὴν ἀντίληψιν περὶ τῆς *exceptio doli generalis*³⁹.

Ὁ Dernburg, ἀναπτύσσων τὰ κατ' αὐτὴν, παρατηρεῖ ὅτι ἀρχικῶς ἡ βάσις τῆς ἐνστάσεως ἐζητήθη ἐν τῇ κακοθηείᾳ τοῦ ἐνάγοντος, καταχρωμένου τοῦ τυπικοῦ δικαίου, ἵνα ἐπιτύχῃ ἀθέμιτα κέρδη. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τοῦτο κατέστη ἀπλή πρόφασις. Αὕτη ἐπιτρέπεται, ἀνεξαρτήτως τῆς ἡλικότητος τοῦ ἐνάγοντος, ὅταν τὸ δίκαιωμα τῆς ἀγωγῆς ἀντίκειται εἰς τὸ ἀληθὲς δίκαιον, δηλ.

ὅταν, ἐν δεδομένῃ περιπτώσει, ἔχῃ μόνον τὸν τύπον, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ δικαίωματος. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ ταύτῃ ἡ *exceptio* ἦτο ἐξόχως σπουδαία διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, πολυάριθμοι δὲ νομικοὶ θεσμοὶ ἀνεπτύχθησαν ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης. Ἡ *exceptio* αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἤδη (ὅτε ὁ Dernburg ἔγραφεν, ἰσχύοντος εἰσέτι τοῦ κοινοδικαίου ἐν Γερμανίᾳ) μόνον ἐφ' ὧν θεμάτων τὴν ἐφήρμοζαν οἱ Ρωμαῖοι, ἀλλ' ἔχει ἐξακολουθητικῶς ζωσαν δύναμιν καὶ ἐπομένως ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψει καὶ ἐπὶ θεμάτων, τὰ ὁποῖα εἶνε ξένα πρὸς τὸ γραπτὸν δίκαιον, ἀλλ' ἐφ' ὧν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νομικοῦ κανόνος ἀντίκειται εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ δικαίου⁴⁰.

Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ ὁ Regelsberger ἐδίδασκεν: «Ἡ *exceptio doli generalis* ἐξέλιπε κατὰ τὴν δικονομικὴν τῆς σημασίαν δι' ἡμᾶς. Ἀντιθέτως ὅμως περιῆλθεν εἰς τὸ δίκαιον ἡμῶν ἡ οὐσιαστικὴ ἔννοια, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν συγχωρεῖται ἡ ἐπιδιώξις δικαίωματος, ἥτις εὐρίσκεται εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὰ θεμελιώδη ἀξιώματα τῆς καλῆς πίστεως. Βεβαίως δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένος ἐνδοιασμῶν εἰς τὴν γενικὴν κανὼν, διότι ἀπονέμει εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν ἀσυνήθως εὐρὺ πεδίον ἐλευθέρως δράσεως. Ἡ νομολογία ὅμως, ἂν θέλῃ νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ζωτανὴν περὶ δικαίου συνείδησιν, δὲν ἐμπορεῖ ν' ἀποξενωθῇ αὐτοῦ. Δὲν ἀπαιτεῖται ἡ γνῶσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ τῆς ἀντιθέσεως τῆς ἐνεργείας του πρὸς τὸ δίκαιον. Δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν τὴν ὑπεράσπισιν ταύτην ἐνστασιν τῆς ἀντικειμένης εἰς τὸ δίκαιον ἀσκήσεως τοῦ δικαίωματος (*Einrede der anstössigen Rechtsverfolgung*). Εἶναι ἐνστασις ἀρνητικὴ δικαίου»⁴¹.

II. Τοιαῦται ἦσαν αἱ ἐν Γερμανίᾳ κρατοῦσαι ἀντιλήψεις, ὡς πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ὡς πρὸς τὴν ἰσχὺν αὐτῶν ἐκτασιν τῆς *exceptio doli generalis*, καθ' ὃν χρόνον συνετάσσετο ὁ Γερμανικὸς Ἀστικός Κώδιξ. Οἱ συντάκται τοῦτου ἀντιμετώπισαν, ὡς εἰκός, τὸ ζήτημα τῆς θεσπίσεως μιᾶς γενικῆς ρήτηρας, διὰ τῆς ὁποίας θὰ περιωρίζετο ἡ ἀσκήσις τῶν δικαιωμάτων.

40. Dernburg - Δοβουινιώτης, ἐνθ' ἀν., § 169 [198].

41. Reglsberger - Πράτσια, Γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ δικαίου τῶν Πανδεκτῶν, II 1935², § 192 ἐν τέλει.

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 454.

37. Windscheid-Kipp, *Lerhbuch des Pandektenrechts*, I 1908², § 121 ἐπὶ σημ. 3. Dernburg-Δοβουινιώτης, Σύστημα τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, I 1932², § 45 [41]. Regelsberger-Mαριδάκης, Γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ δικαίου τῶν Πανδεκτῶν, I 1935², § 54 III 2. Περισσότερον ἀπόλυτος, ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων, ὁ Wächter, *Pandekten*, I 1880 § 33 σελ. 169.

38. Brinz, *Lehrbuch der Pandekten*, I 1873², § 108 ἐν τέλει. Windscheid-Kipp, ἐνθ' ἀν., § 47 σημ. 7.

39. Windscheid-Kipp, ἐνθ' ἀν.

των και συνεζήτησαν κατά πόσον θα έπρεπε να εισαχθῇ και εἰς τὸν Κώδικα μία *exceptio doli generalis*, ἥτις θ' ἀντετάσσετο κατά πάσης κακοπίστου ἐνασκήσεως δικαίωματος. Ἡ ἰδέα ὅμως αὕτη ἀπεκλείσθη, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ διὰ τοῦ Κώδικος ἀναγνώρισις τῆς ἐνστάσεως τοῦ γενικοῦ δόλου θὰ ὑποκαθίστα τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ εἰς τὴν ἀσφαλῆ διατάξιν τοῦ νόμου καὶ θὰ ἐσύγχυζε τὰ ὅρια μεταξὺ δικαίου καὶ ἠθικῆς ⁴².

Ἀντὶ τῆς ἐνστάσεως ταύτης, τὴν ὁποῖαν οἱ συντάκται τοῦ Κώδικος ἐβλεπαν μέ τὴν δυσπιστίαν, ἐθεσπίσθησαν ἐλάχιστοι μεμονωμένοι διατάξεις, ὡς αἱ τῶν §§ 904 ἐπ. (περιορισμοὶ τοῦ δικαίωματος τῆς κυριότητος), αἱ τῶν §§ 1020, 1023 (ἄσκησις δικαίωματος δουλείας ἐπὶ ἀκινήτου), αἱ τῶν §§ 1353 ἐδ. 2, 1354 ἐδ. 2, 1357 ἐδ. 2, 1358 ἐδ. 2 (καταχρηστικὴ ἄσκησις τῶν δικαιωμάτων τῶν συζύγων ἐναντὶ ἀλλήλων). Εἰς τὰς περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως εἰδικὰς διατάξεις καταλήγει ὁ Siebert καὶ τὰς τῶν §§ 627 ἐδ. 2, 671 ἐδ. 2, 723 ἐδ. 2, δι' ὧν περιορίζεται τὸ δικαίωμα τῶν συμβαλλομένων ἐν συμβάσει ἐργασίας, συμβάσει ἐντολῆς καὶ συμβάσει ἐταιρίας, ὅπως καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν, ὑποχρεωμένων τούτων νὰ προβαίνουν εἰς τὴν καταγγελίαν οὐχὶ ἀκαίρως. Εἰς ταύτας ὑπάγει ἐπίσης καὶ τὰς διατάξεις τῶν §§ 320 ἐδ. 2, 459 ἐδ. 1, 468, 498 ἐδ. 2, 542 ἐδ. 2, 634 ἐδ. 3, δι' ὧν ἀποκλείεται ἡ ἄσκησις τοῦ δικαίωματος ἐν ἐλλείψει ἰδίου δικαιολογημένου συμφέροντος ⁴³.

Παραλλήλως πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας ἐθεσπίσθησαν καὶ αἱ βασικαὶ διατάξεις τῶν §§ 157 [καὶ συμβάσεις ἐρμηνεύονται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν] καὶ 242 [«ὁ φειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παροχὴν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν»], εἰς τὴν δευτέραν τῶν ὁποίων ἐδόθη εὐρυτάτη ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογή, ἐπεκταθεῖσα καὶ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πιστωτοῦ.

Γενικὴ περὶ ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων διατάξεις δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὰ σχέδια τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Μόνον εἰς τὸ σχέδιον τῆς § 826, τῆς ἀφορώσης τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν ἐνεκα βλάβης, ἐπενεχθεῖς ἐκ προθέσεως καὶ διὰ πράξεως ἀντικειμένης εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη, περιλαμβάνετο ἐν ἀρχῇ καὶ ὁ περιορισμὸς ὅτι ἡ § αὕτη ἀφέωρα μόνον πράξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐξετελοῦντο εἰς ἐνάσκησιν δικαίωματος. Ἀλλ' ἡ διεκρίνισις αὕτη διεγράφη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Reichstag, τονισθέντος ὅτι «δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, ὅπως, ἔστω καὶ ἐν τῇ ἐνα-

σκήσει τυπικοῦ δικαίωματος, βλάβη τις τὸν ἄλλον ἐκ προθέσεως, κατά τρόπον προσβάλλοντα τὰ χρηστὰ ἦθη» ⁴⁴. Ἐξ ἄλλου, πρότασις, ὅπως περιληφθῇ ρητῶς εἰς τὴν § 826 καὶ ἡ ἐκ προθέσεως καὶ κατά τρόπον προσβάλλοντα τὰ χρηστὰ ἦθη ἐνάσκησις τοῦ δικαίωματος, ἀπερρίφθη ⁴⁵. Παραλλήλως ὅμως, λαμβάνουσα καὶ μᾶλλον συγκεκριμένην μέριμναν περὶ τοῦ τρόπου ἀσκήσεως τοῦ δικαίωματος ἡ αὕτη ἐπιτροπὴ τοῦ Reichstag ἐθέσπισε τὸ πρῶτον τὴν § 226, ἔχουσιν οὕτω: «Ἡ ἄσκησις ἐνὸς δικαίωματος δὲν εἶναι ἀνεκτὴ, ὅταν δύναται νὰ ἔχῃ ὡς μόνον σκοπὸν τὴν ἐπέλευσιν βλάβης εἰς ἄλλον» (Die Ausübung eines Rechtes ist unzulässig, wenn sie nur den Zweck haben kann, einem anderen Schaden zuzufügen).

Τοιοτοτρόπως ὁ Γερμανικὸς Κώδιξ ἀπέκτα, κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν, δύο γενικὰς διατάξεις περὶ ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων, οὐδετέρων τῶν ὁποίων ἦτο ἱκανὴ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς πράξεως. Διότι τῆς μὲν § 826 ἀπαραιτήτου προϋποθέσεις εἶνε ἡ ἐκτέλεσις τῆς (ἔστω καὶ ἐν ἐνασκήσει δικαίωματος) ζημιογόνου πράξεως ἢ παραλείψεως α) ἐκ προθέσεως, δηλ. ἐκ δόλου (ἢ ἐνδεχομένου δόλου), κατευθυνομένης εἰς τὴν διὰ τῆς ἐνασκήσεως τοῦ δικαίωματος ζημίαν τοῦ ἄλλου, πράγμα τὸ ὅποιον εἶνε εἰς ἄκρον δυσαστόδεικτον, καὶ β) ἐκτέλεσις κατὰ τρόπον ἀντικείμενον εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη. Τῆς δὲ § 226 προϋποθέσεις εἶνε ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαίωματος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλον σκοπὸν, εἰμὴ τὴν βλάβην τοῦ ἐτέρου, ὅθεν ἐὰν ἀποδεικνύεται μὲν ὅτι τὸ δικαίωμα ἐνασκεῖται μὲ μόνον σκοπὸν τὴν βλάβην τοῦ ἐτέρου, ἀποδεικνύεται ὅμως συνάμα ἔννομόν τι συμφέρον ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ δικαίωματος, δὲν ὑπάρχει κατάχρησις ὑπὸ τὴν ἐν τῇ § ταύτῃ ἔννοιαν. Οὕτως ἐξηγεῖται διατὶ ἡ ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης ὑπῆρξεν ἄκρως περιορισμένη ⁴⁶.

III. Ἄν ὅμως δὲν ἐξυπηρετήσαν τὴν πρᾶξιν καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐμπνεύσουν μίαν γενικὴν περὶ καταχρήσεως δικαίωματος θεωρίαν αἱ θετικαὶ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὰ δικαστήρια, πιεζόμενα ἀπὸ τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην νὰ κολλᾶσιν ἀξιώσεις, ἐμφανισθεῖσας ἐνώπιον αὐτῶν ὑπὸ τὸ προπετὲς περιβλήμα τῆς ἀσκήσεως δικαίωματος, προσέφυγαν εἰς ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποῖαν πολλοὶ τῶν θεωρητικῶν εἶχαν ἀποδοκιμάσει ὑπὸ τὸ κοινοδικαίον καὶ τὴν ὁποῖαν εἶχαν ρητῶς ἀποκλείσει, διὰ τὸ νέον δικαίον, οἱ συντάκται τοῦ Κώδικος: προσέφυγαν δηλαδὴ εἰς τὴν *exceptio doli generalis*, τὴν ὁποῖαν καὶ ἐπεκαλοῦντο, ἰσχύοντος ἤδη τοῦ Κώδικος, ὑπὸ τὸ ρωμαϊκὸν τῆς ὀνομα. Οὕτω τὸ Γερμανικὸν Ἀκυρωτικὸν ἐν ἀρχῇ μὲν διεπίστωσε διατα-

42. Protokolle der Kommission für die zweite Lesung des Entwurfs des BGB, I 1897, σελ. 239/240.

43. Siebert, Verwirkung und Unzulässigkeit der Rechtsausübung, 1934, σελ. 60. Planck-Köncke, Kommentar § 226 Anm. 1. Τὰς πλείους τῶν διατάξεων τούτων υἱοθέτησεν, ὡς θὰ ἴδωμεν, καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀστικὸς Κώδιξ, τὸσον ὁ ἰσχύων, ὅσον καὶ ὁ τοῦ 1945, μολοντὶ παρ' ἡμῶν ὀφίσταται ἤδη καὶ διατάξεις γενικῶς ἀπαγορευούσας τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαίωματος, ἥτις ὅμως διατάξεις ἐλλείπει ἀπὸ τὸν Γερμανικὸν Ἀστικὸν Κώδικα.

44. Bericht der Reichstagskommission σελ. 99.

45. Staudinger-Engelmann-Keidel, Kommentar zum BGB § 826 Anm. 1.

46. Χαρακτηριστικῶς ὁ Rabel, Grundzüge des römischen Privatrechts, ἐν Holtzendorff-Köhler, Enzyklopädie der Rechtswissenschaft I 1915, σελ. 409, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ῥησις τοῦ Γαίου «Male enim nostro iure uti non debemus» εἶνε κατὰ πολὺ προοδευτικώτερα, ἀπὸ ἀπόψεως δικαίου περὶ καταχρήσεως δικαίωματος, τῆς § 226 τοῦ Γερμ. Ἀστικοῦ Κώδικος.

κτικῶς ὅτι «ἡ ἔνστασις τοῦ δόλου δὲν εἶνε ξένη πρὸς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα»⁴⁷, ὀλίγον δὲ βραδύ-
τερον ἐδέχθη ὅτι, παραλλήλως πρὸς τὰς περὶ
καλῆς πίστεως καὶ ἀδικήματος διατάξεις τοῦ Κώ-
δικος, εἶναι δεκτὴ καὶ ἡ ἐπικλήσις τῆς *exceptio*
doli generalis, ὅταν «ἰδιαίτερα περιστατικά» κα-
θιστοῦν ἐμφανὲς τὸ ἀπαράδεκτον τῆς συμπεριφο-
ρᾶς τοῦ δανειστοῦ⁴⁸. Ἐννέα ἔτη μετὰ τὴν εἰσα-
γωγὴν τοῦ Κώδικος, τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἤτο
εἰς θέσιν νὰ διακηρύξῃ ὅτι ἡ *exceptio doli gene-*
ralis ἔχει ἤδη ἀναγνωρισθῇ ρητῶς ὑπὸ τῆς Νο-
μολογίας του, δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων
του⁴⁹. Μετὰ τὴν δευτέραν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς
τοῦ Κώδικος δεκαετίαν ἡ χρῆσις τῆς *exceptio*,
ταύτης εἶχε τόσον γενικευθῇ, ὥστε νὰ εἶνε δυσ-
σχερὴς ἡ πλήρης ἀπαρίθμησις ὧλων τῶν σχετι-
κῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου⁵⁰.

Ἀλλ' ἡ νομολογία αὕτη οὐδόλως ἦτο ὁμό-
φωνος ἐπὶ τῶν θετικῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος,
ἐφ' ὧν ἐστήριζε τὴν παραδοχὴν τῆς *exceptio*.
Διότι ἄλλαι μὲν ἀποφάσεις ἀνεύρισκαν τὴν ἔν-
στασιν εἰς τὴν, ἀνωτέρω διαλαμβανομένην, § 226
ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπίσης ἀνωτέρω, § 826⁵¹,
ἄλλαι δὲ ἐδέχοντο ὅτι ἡ *exceptio doli generalis*
στηρίζεται εἰς τὴν διέπουσαν τὸ ὅλον δίκαιον γε-
νικὴν ἀρχὴν τῆς καλῆς πίστεως, τῆς ὁποίας αἱ
περὶ καλῆς πίστεως, περὶ κακοβούλου ἀσκήσεως
τοῦ δικαιώματος καὶ περὶ ἀδικήματος §§ 157,
226, 242, 826 τοῦ Κώδικος δὲν ἀποτελοῦν, εἰμὴ
τυπικὴν διαπίστωσιν⁵².

Σημαντικὴν πρόοδον ἐσημείωσεν ἡ νομολογία
διακηρύξασα ὅτι ἡ ἔνστασις τοῦ γενικοῦ δόλου—
τὴν ὁποίαν τῶρα τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον ἀνέ-
φερε μὲ τὸν ἀντίστοιχον γερμανικὸν ὅρον της, ὡς
Arglistenrede—, δι' ἧς ἀποκρούεται ἡ ἐνάσκη-
σις δικαιωμάτων, ἀντιτιθεμένων πρὸς τὴν καλὴν
πίστιν, ἀναγνωρίζεται σιωπηρῶς καὶ
ἀπὸ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα καὶ ὅτι, πρὸς
ἐδραίωσιν ταύτης, ἄρκει καὶ ἡ ἀντικειμενι-
κὴ ἀντίθεσις τῆς ὅλης συμπεριφορᾶς τοῦ
δικαιούχου, χωρὶς νὰ ἐρευνᾶται ἡ πρόθεσις του⁵³.
Ἡ παραδοχὴ ἡ ἀπόρριψις τῆς ἐνστάσεως ταύτης
ἀπόκειται εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ⁵⁴.

Τοιοῦτοτρόπος ἡ *exceptio doli generalis* εἰση-
χθῇ εἰς τὸ δίκαιον τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώ-
δικος, ὡς τὸ συγκεντρωτικὸν σημεῖον ὧλων τῶν
ὑπὸ τοῦ δικαίου παρεχομένων μέσων πρὸς ἀπο-
τροπὴν τῆς ἐνασκήσεως δικαιωμάτων, ἥτις θὰ
ἐνεφανίζετο μάλλον ἢ ἥτον ὡς μὴ ἐπιτρεπομέ-
νη, προϊόντως δὲ κατέστη ἡ κοινὴ ἐτικέτα, ὑπὸ
τὴν ὁποίαν καλύπτονται διαφόρων εἰδῶν βοηθή-
ματα τείνοντα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν⁵⁵, ὁ πα-

ροιμῳδῆς ὅρος, τὸν ὁποῖον κάθε φοιτητὴς προ-
σερχόμενος εἰς ἐξετάσεις γνωρίζει καὶ φέρει
ἀδιακόπως εἰς τὸ στόμα⁵⁶.

Τὴν ὑπὸ τῆς νομολογίας εὐρεῖαν υἱοθέτησιν
τῆς *exceptio doli generalis* ἐπεκρότησε καὶ ἐν
πολλοῖς ὑπεβοήθησεν ἡ θεωρία, ἥτις ἐδέχθη ὅτι
καὶ ὑπὸ τὸν Κώδικα, ὡς ὑπὸ τὸ ρωμαϊκὸν δι-
καιον, ἰσχύει αὕτη, εἰ καὶ ὑπὸ διάφορον ἤδη ἔν-
νοιαν καὶ περιεχόμενον⁵⁷. Καὶ ὑπῆρξαν μὲν καὶ
τώρα οἱ διαφωνοῦντες, οἵτινες ἡμφισβήτησαν καὶ
τὸ τύποις παραδεκτὸν καὶ τὸ οὐσίᾳ σκόπιμον
τῆς ἐνστάσεως ταύτης⁵⁸, ἀλλ' αἱ ἀντιρρήσεις τῶν
δὲν ἐτέλεσφόρησαν.

IV. Ἡ τοιαύτη ἐν Γερμανίᾳ ἐξέλιξις τοῦ τρό-
που ἀντιμετωπίσεως τῆς καταχρηστικῆς ἀσκή-
σεως τῶν δικαιωμάτων παρουσιάζει πλείστας
ὁμοιότητας πρὸς τὴν ἐν Γαλλίᾳ σημειωθεῖσαν.
Διότι, ὅπως ἐκεῖ ἡ πράξις προηγήθη καὶ ἠκολού-
θησεν ἡ θεωρία, οὕτω καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἡ πρᾶ-
ξις, εὐρεθεῖσα ἐνώπιον ἐπειγούσης ἀνάγκης, πα-
ρεῖδε καὶ αὐτὰς τὰς περὶ τοῦ ἀντιθέτου συνη-
γορούσας προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας τοῦ Ἀ-
στικοῦ Κώδικος καὶ εἰσήγαγε μέσον γενικῆς
ἐφαρμογῆς, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ παρεμέριζεν ἀ-
ξιώσεις, αἵτινες ἐστήριζοντο μὲν τυπικῶς εἰς δι-
καίωμα, δὲν ἦσαν ὅμως ἀξίαι νομίμου προστα-
σίας. Ὁμοιότης ἐπίσης ὑπάρχει εἰς τὴν ἀφετη-
ρίαν: Ἡ *exceptio doli generalis* ἐκπηγάζει ἀπὸ
τὰς περὶ ἀδικήματος ἀρχὰς τοῦ δικαίου· ὁμοίως
ἡ περὶ καταχρήσεως δικαιώματος γαλλικὴ θεω-
ρία ἐγεννήθη μὲ βάσιν τὸ ἄρθρον 1382 τοῦ Ἀστι-
κοῦ Κώδικος, περὶ ἀστικοῦ ἀδικήματος.

Τόσον ὅσον ἐπὶ τῆς μιᾶς, ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς
ἄλλης, πρᾶξις καὶ θεωρία, ἔλυσαν, ὀλίγον κατ'
ὀλίγον, τὴν ἐπαφὴν πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀστι-
κοῦ ἀδικήματος, τοῦ ὁποίου ἀπαραίτητον στοι-
χεῖον εἶνε τὸ πραγματικὸν γεγονὸς τοῦ πταί-
σματος καὶ ἀνήγαγον τὴν ἔννοιαν τῆς κατα-
χρήσεως τοῦ δικαιώματος (ἡ γαλλικὴ), τῆς *exceptio*
doli generalis (ἡ γερμανικὴ) εἰς ἔννοιαν
ἀντικειμενικὴν, νομικὴν.

V. Ὀλίγον πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου ἡ
γερμανικὴ θεωρία καὶ πρᾶξις ἐφαίνοντο ἐγκατα-
λείπουσαι τὸ κατασκευασμα τῆς ἐνστάσεως δό-
λου, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε πλέον καμμίαν σχέσιν
πρὸς τὴν παλαιὰν *exceptio doli generalis* καὶ
προσηρμολογόντο εἰς μίαν νέαν ἔννοιαν, ὁμοίαν
πρὸς τὴν τῆς γαλλικῆς «καταχρήσεως δικαιώμα-
τος». Τῆς ἔδωκαν διάφορα ὀνόματα, μεταξύ τῶν
ὁποίων τὰ ἐπικρατέστερα ἦσαν «μὴ ἀνεκτὴ ἀσκη-

56. Hedemann, Die Flucht in die General-
klauseln, 1933, σελ. 6.

57. Κυρίως: Wendt, Die exceptio doli generalis
im heutigen Recht oder Treu und Glauben im
Recht der Schuldverhältnisse, ἐν ArchZivPr.
τόμ. 100 (1906) σελ. 1-447. Enneccerus-
Nipperdey, Lehrbuch des Bürgerlichen
Rechts, I 1931, § 208 III καὶ οἱ παρ' αὐτοῖς ἐν
τῇ ἰδίᾳ § καὶ σημ. 8 ἀναφερόμενοι συγγραφεῖς.
Elster, ἐν HWRechtsw., I 1926, σελ. 325.
Palandt-Friesecke, BGB § 242, 2. b.

58. Schneider, Treu und Glauben, 1902,
σελ. 155 ἐπ. Oertmann, Kommentar zum BGB
§ 242, 1, b ἐν τέλει. Siber (-Planck), Kom-
mentar zum BGB, 1928*, § 242, 3, c, a, aa.

47. RG 9.2.1903 (RGZ 53 σελ. 420).

48. RG 17.9.1904 (RGZ 58 σελ. 429).

49. RG 8.10.1909 (RGZ 71 σελ. 435).

50. Βλ. ἐν RGRKommentar zum BGB, § 826
Anm. 6.

51. Οὕτω: RG 30.6.1904 (RGZ 58 σελ. 356).

52. Οὕτω: RG 26.5.1914 (RGZ 85 σελ. 117).

53. RG 3.3.1924 (RGZ 108 σελ. 110).

54. RG 26.5.1914 (RGZ 85 σελ. 120).

55. Stoll, σχόλιον ἐν Juristische Wochenschrift
1927 σελ. 2119. Βλ. καὶ RGRK Kommentar,
ἐνθ' ἄν.

οις δικαιώματος» (Unzulässige Rechtsausübung)⁵⁹, «μὴ ὀρθή ἄσκησις τοῦ δικαιώματος»⁶⁰, «κατὰ χρῆσιν δικαιώματος»⁶¹.

Ὡς μὴ ἀνεκτὴν ἄσκησιν ἢ κατάχρησιν δικαιώματος ἀντιλαμβάνεται ἡ ἀρχουσα ἐν τῇ θεωρίᾳ γνώμη τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐν αὐτῷ, εἴτε ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ εἴτε ἐκ τῶν χρηστῶν ἡθῶν ἢ τῆς καλῆς πίστεως τεθειμένων ὁρίων. Κατὰ τὴν γνώμην ταύτην, ὅλα τὰ δικαιώματα εἶνε σχετικὰ καὶ ἐνέχουν ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν περιορισμοὺς ἐν τῇ ἄσκήσει τῶν⁶², ἡ δὲ θεωρία τῆς καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος δὲν εἶνε, εἰμὴ θεωρία περὶ τῶν γενικῶν ὁρίων τῶν δικαιωμάτων⁶³ ἐν παρεκβάσει τῶν ὁποίων δὲν δύναται κανὼν νὰ γίνεταί λόγος περὶ δικαιώματος, διότι *le droit cesse où l'abus commence*⁶⁴. Τὰ κριτήρια ὅθεν τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων δέον ν' ἀναζητηθοῦν εἰς τὴν ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τούτων.

Κατὰ τὸν Rüdy, ὑπάρχει κατάχρησις δικαιώματος, ὡσάκις τὸ δικαίωμα ἐν τῇ ἄσκήσει τοῦ ἀποξενοῦται τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν προωρίσθη ὑπὸ τοῦ δικαίου (Zweckentfremdung), ὅταν ἀσκεῖται ἄνευ συμφέροντος ἀξίου προστασίας, καὶ ὅταν ὑφίσταται ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἀτομικὸν συμφέρον τοῦ δικαιούχου, ἐξ ἀντιθέτου δὲ τὸ γενικὸν ἀνώτερον συμφέρον⁶⁵.

Κατὰ τὸν Siebert, κατάχρησις δικαιώματος ὑπάρχει, ὅταν ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος δύναται νὰ ἐξηγῶς μόνον σκοπὸν τὴν βλάβην ἄλλου, ὅταν ἡ ἄσκησις αὐτοῦ προσβάλλῃ τὰ χρηστὰ ἡθῶν, ἰδίως δὲ ὅταν ἡ ἄσκησις αὐτοῦ ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν⁶⁶.

Κατὰ τὴν τελευταίαν γνωστὴν νομολογίαν τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, «ἡ σκέψις περὶ μὴ ἀνεκτοῦ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἔχει τὴν νομοθετικὴν βάσιν αὐτῆς ἐπὶ τῆς § 226 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, πρέπει ὁμως νὰ ἐφαρμόζεται καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς διατάξεως ταύτης, ὡσάκις ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐμφανίζεται ὡς χονδροειδὴς προσβολὴ τῆς ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ ἀστικοῦ δικαίου κυριαρχούσης ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως... «Ἡ ἐν § 242 διατυπωμένη ἀρχὴ τῆς καλῆς πίστεως ὡς γενικὸν ὅριον τῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων ἀνεγνωρίσθη ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῆς νομολογίας τοῦ Ἀκυρωτικοῦ...»⁶⁷.

V. Ἡ γερμανικὴ πράξις, ἐφαρμόζουσα παλαιότερον τὴν *exceptio doli generalis*, τὴν ὁποίαν, ὡς εἶδαμεν, διεδέχθη ἡ ἀντίρρησις τῆς μὴ ἀνεκτῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, διεμόρφωσεν αὐτοτελεῖς νομικοὺς θεσμοὺς, τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις ἐφαρμογῆς εἶνε εὐρεία. Ἐπὶ τούτων στηρίζονται κυρίως:

α) Τὸ μὴ ἀνεκτὸν συμπεριφορᾶς τελοῦσας εἰς προφανῇ ἀντίθεσιν πρὸς προτέραν συμπεριφορὰν τοῦ δικαιούχου (*venire contra factum proprium*)⁶⁸.

β) Ἡ ἔκπτωσις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἀσχετῶς, ἀφοῦ προηγουμένως, διὰ τῆς ὅλης συμπεριφορᾶς του, ἐνεποίησε δικαιολογημένως τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δὲν πρόκειται ν' ἀσκήσῃ πλέον τοῦτο (ἔκπτωσις—*Verwirkung*)⁶⁹.

γ) Ἡ κακόπιστος ἐπὶ κλήσις παρὰ γραφῆς⁷⁰.

δ) Ἡ χρησιμοποιοῦσις ἀντικειμενικῶς μὴ ὀρθῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως⁷¹.

ε) Ἡ μὴ ἐπιτρεπτὴ ἐπὶ κλήσις τῆς ἀκυρότητος ἢ δὴ ἐκτελεσθεῖσης συμβάσεως, ἰδίως λόγω ἐλλείψεως τοῦ συμφωνημένου ἢ τοῦ νομίμου τύπου⁷².

στ) Τὸ μὴ ἀνεκτὸν τῆς ἐπιδιώξεως παροχῆς τὴν ὁποίαν ὁ δικαιούχος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ εὐθὺς ἀμέσως (*dolo facit, qui petit, quod redditurus est*)⁷³.

Ἡ κυρία βάσις, ἐφ' ἧς στηρίζεται τὸ, κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας, μὴ ἀνεκτὸν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, εἶνε ἡ ἐν τῇ ἄσκήσει ταύτῃ κειμένη παράβασις τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἡθῶν⁷⁴. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐν Γερμανίᾳ τὸ ὅλον ζήτημα τῆς καταχρήσεως δικαιώματος καταλήγει εἰς ζήτημα ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως.

Διὰ τὸ μὴ ἀνεκτὸν τῆς τοιαύτης ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προβολὴ σχετικῆς ἐνοστάσεως ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἀσκεῖται τὸ δικαίω-

68. Ἐπὶ τούτου βλ. Τσιριντάνη, ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1941 σελ. 15. Παλιῶν, Γεν. Ἀρχαι. 1941 § 138. Τριανταφυλλόπουλον, Ἑλληνικὸν Ἑνοχικὸν Δίκαιον, 1943, σελ. 135 σημ. 1. Καποδίστριαν, ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1943 σελ. 723. Riezler, *Venire contra factum proprium*, 1912.

69. Περὶ ταύτης βλ. Σιμωνέτον, ἐν Θέμ. ΝΑ' 641 ἐπ. Λιτξερόπουλον, Ἡ καταγγελία κλπ., σελ. 66. Τριανταφυλλόπουλον, ἐν ἑν. ἄν. Καποδίστριαν, ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1943 σελ. 724. Siebert, *Verwirkung und Unzulässigkeit der Rechtsausübung*, 1934.

70. Βλ. ἀπόφασιν RG 11.2.1942 (ἐν Ἑφημ. Ἑλλ. Ἀλλδ. Νμλγ. 1942 σελ. 394 ἐπ. καὶ ὑπὸ ταύτην σχόλιον Βουζιζα).

71. Περὶ Μιχελάκη, Περὶ τῆς ἀδίκου διαδραστικῆς πράξεως, 1944, σελ. 103 ἐπ. Βλ. Staudinger-Weber, § 242 Anm. 648 ἐπ.

72. Enneccerus-Nipperdey, § 145. Störmmer, *Die exceptio doli generalis gegenüber Berufung auf Formnichtigkeit*, 1936. Leibcke, *Die arglistige Berufung auf Formmängel*, 1938.

73. Staudinger-Weber, § 242 Anm. 646, ἐνθα παραπομπὰ εἰς νομολογίαν.

74. Εἰδικότερον: Siebert, *vom Wesen des Rechtsmissbrauchs*, 1935, σελ. 15.

59. Π.χ. RG 2.6.1934 (RGZ 144 σελ. 380), RG 8.6.1942 (Dtsch Recht 1942 σελ. 1275).

60. Π.χ. RG 24.3.1939 (RGZ 160 σελ. 357), RAG 21.1.1941 (ArbRSammI. τόμ. 41 σελ. 154).

61. Π.χ. RG 22.1.1935 (RGZ 146 σελ. 396).

62. Otto Gierke, *Die Soziale Aufgabe des Privatrechts*, σελ. 20. Tuhrr, *Der allg. Teil des d. bürgerl. Rechts*, III 1918, § 93.

63. H. Lehmann, ἐν *Juristische Wortschrift* 1936 σελ. 2196.

64. Siebert, *Verwirkung* σελ. 88 ἐπ. ρητῶς συμφωνῶν πρὸς τὸν Planiol.

65. Rüdy, *Der Rechtsmissbrauch*, 1934, σελ. 67.

66. Siebert, *Verwirkung*, σελ. 151 ἐπ.

67. RG 22.1.1935 (RGZ 146 σελ. 396), ἐν τῇ ὁποίᾳ καὶ παραπομπὰ εἰς παλαιότερας ἀποφάσεις.

μα, ἀλλ' ἡ ὑπερβασία (κατάχρησις), ὡς ἀντικει-
μένη εἰς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τὰ χρηστὰ ἦθη,
λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ αὐ-
τὴ παγγέλτως⁷⁶.

Γ. Ἡ αὐστριακὴ νομοθεσία καὶ θεωρία

Ὁ Αὐστριακὸς Γενικὸς Ἀστικὸς Κώδιξ δια-
λαμβάνει τὰ περὶ ὁρίων τῆς ἀσκήσεως τῶν δι-
καιωμάτων εἰς τὸ 30ὸν κεφάλαιον αὐτοῦ, τὸ ρυθ-
μίζον τὰ τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἱκανοποιήσεως.
Καὶ ἐν μὲν τῇ § 1305 ὁρίζει ὅτι «ὅστις ἀσκεῖ τὸ
δικαίωμα του ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων δὲν εὐ-
θύνεται διὰ τὴν ἐκ τούτου ἐπερχομένην εἰς ἕτε-
ρον ζημίαν», ἐν δὲ τῇ § 1295 ἐδ. 2, ὡς τὸ ἐδά-
φιον τοῦτο προσετέθη διὰ τῆς Νεαρᾶς τοῦ 1916,
διευκρινίζον τίνα τὰ νόμιμα ταῦτα ὅρια, διατάσ-
σει ὅτι «ὅστις ἐκ προθέσεως, κατὰ τρόπον προσ-
βάλλοντα τὰ χρηστὰ ἦθη, ἐπιφέρει ζημίαν, εὐθύ-
νεται μόνον ὅταν ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος
εἴχῃ προφανῶς τὸν σκοπὸν νὰ βλάβῃ τὸν ἕτερον».

Ἐρμηνεύον τὴν διάταξιν ταύτην ὁ Karl Wolff,
παρατηρεῖ ὅτι δικαίωμα, ἀσκοῦμεν κατὰ τρό-
πον ἀντίθετον πρὸς τὰ χρηστὰ ἦθη, δὲν εἶνε δι-
καίωμα ἀπολαύον τῆς προστασίας τοῦ δικαίου.
Ἰνα ὅμως ἡ τοιαύτη ἀσκῆσις δικαιώματος κατα-
στήσῃ τὸν ἀσκοῦντα ὑπεύθυνον εἰς ἀποζημιώσιν,
δέον, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ρητὴν διάταξιν τῆς
§ 1295 ἐδ. 2, ὁ τὸ δικαίωμα ἀσκῶν νὰ γνωρίζῃ τὴν
ἀντίθεσιν τῆς συμπεριφορᾶς του πρὸς τὰ χρηστὰ
ἦθη, ἡ δὲ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματός του νὰ ἔχῃ
π ρ ο φ α ν ὤ ς τὸν σκοπὸν τῆς βλάβης ἄλλου⁷⁶.

Ἐπίσης ὁ Ehrenzweig διδάσκει ὅτι ἡ διὰ τῆς
§ 1305 παρασχεθεῖσα ἐλευθερία περὶ τὴν ἀσκῆσιν
τῶν δικαιωμάτων δὲν δύναται νὰ φθάνῃ καὶ μέ-
χρι κακοβουλίας, τεινούσης ν' ἀνατρέψῃ τοὺς
σκοποὺς τῆς νομικῆς εὐταξίας. Διότι ὁ κακοβού-
λος ὁρῶν προσβάλλει τὰ χρηστὰ ἦθη, τὰ ὁποῖα
προηγούνται τοῦ νόμου καὶ ἐμποδίζουν νὰ πραγ-
ματοποιηθῇ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος ἐπιτρέπει.
Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένη χρῆσις τοῦ
δικαιώματος, ἐφ' ὅσον προσκρούει εἰς τὰ χρηστὰ
ἦθη, ἐμφανίζεται πλέον ὡς κατάχρησις αὐτοῦ.
Διὰ τὰ θεωρηθῇ ὅμως ὑπάρχουσα κατάχρησις,
δέον νὰ εἶνε π ρ ο φ α ν ῆ ς, ἡ κακόβουλος πρόθεσις
ἡ κατευθυνομένη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ζημίαν
τοῦ ἑτέρου⁷⁷.

Ἐὰν ὑπῴσθῃ τις ζημίαν ἐκ τῆς ἀσκήσεως πρά-
ξεως ἢ παραλείψεως ἑτέρου, ἥτις ἐμφανίζεται
ὡς ἀσκῆσις δικαιώματος ἐκ μέρους αὐτοῦ, δὲν
δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ κατάχρησιν δικαιώματος,
ἐὰν δὲν καθίσταται π ρ ο φ α ν ῆ ς (offenbar) ὅτι
ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος εἴχεν ὡς ἀποκλειστι-
κὸν σκοπὸν τὴν βλάβην τοῦ ἑτέρου⁷⁸.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπεραίνομεν ὅτι ὁ Αὐ-
στριακὸς Ἀστικὸς Κώδιξ ρυθμίζει λίαν περιορι-
στικῶς τὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, ἡ δὲ
αὐστριακὴ θεωρία δὲν κατέστη ἱκανή, ὡς ἡ γερ-
μανικὴ, νὰ ἐξεύρῃ τρόπον διαφυγῆς ἀπὸ τὰ
στενὰ ταῦτα ὅρια, τὰ ὁποῖα κατ' οὐσίαν ἀφή-
νουν ἐλευθέραν καὶ αὐτὴν τὴν κατάχρησιν τοῦ
δικαιώματος, ἀρκοῦντος ὅτι αὕτη δὲν γίνεται με-
τὸν πρόδηλον σκοπὸν τῆς βλάβης ἄλλου.

Δ. Ἡ ἐλβετικὴ νομοθεσία καὶ θεωρία

1. Τὴν ἀπλουστεράν νομοθετικὴν διατύπωσιν,
ὡς πρὸς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς καταχρήσεως τῶν
δικαιωμάτων, περιέχει ὁ Ἑλβετικὸς Ἀστικὸς
Κώδιξ τοῦ 1907, ἰσχύσας ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου
1912, ὅστις ἐν ἄρθρῳ 2 ὁρίζει ὅτι: «Ἐκαστος
ὀφείλει, ὅπως, ἐν τῇ ἀσκῇ τῶν δικαιωμάτων
του καὶ τῇ ἐκπληρώσει τῶν ὑποχρεώσεών του,
συμπεριφέρεται συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας
τῆς καλῆς πίστεως. — Ἡ προφανὴς κατάχρησις
δικαιώματος τινος δὲν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ
δικαίου».

Διὰ τῆς ρήτρας ταύτης, δι' ἧς καθιερώθη ὡς
βασικὴ ἀρχὴ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἡ ὑποχρέω-
σις πρὸς τὸ συμπεριφερεσθαι ἐν γένει, κατὰ τὴν
ἀσκῆσιν τῶν δικαιωμάτων καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν
ὑποχρεώσεων, συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς
καλῆς πίστεως, παρέχεται εἰς τὸν δικαστὴν τὸ
μέσον, ἵνα ἐκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν
ἀσκήσεως δικαιώματος ἢ ἐκπληρώσεως ὀφειλῆς
προσαρμόζῃ εἰς ἀνωτέρας ἠθικὰς ἀρχὰς, δι' ὧν
τὸ δίκαιον ἐφαρμοζόμενον εὐρίσκει τὸν ἀληθῆ
προορισμὸν του. Τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 2 τεθὲν ἐν
συνεχείᾳ πρὸς τὸ περίφημον ἄρθρον 1 τοῦ Ἑλ-
βετικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' οὗ ἐξουσιοδοτεῖται
ὁ δικαστὴς, ὅπως ἀποφαίνεται ὡς ἂν ἦτο νομο-
θέτης «ὁσάκις ἐλλείπει ἡ ἐφαρμοστέα νομικὴ
διάταξις», δίδει καὶ τοῦτο εἰς τὸν δικαστὴν τὴν
ἐξουσίαν νὰ ἐξετάζῃ ἕκαστον ἐνώπιον αὐτοῦ
κείμενον δικαίωμα καὶ νὰ κρίνῃ, κατὰ πόσον τοῦ-
το ἀσκεῖται ἐντὸς τῶν δι' αὐτὸ νομίμως θετιμέ-
νων ὁρίων. Οὕτως, ἐνῶ τὸ ἄρθρον 1 ἀφορᾷ τὴν
ἐφαρμογὴν τοῦ ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, τὸ ἄρ-
θρον 2 ἀφορᾷ τὴν ἀσκῆσιν τοῦ ἐξ ὑποκειμένου
δικαίου.

Τῆς καθιερώσεως τῆς ἀνωτέρω ρητῆς διατά-
ξεως τοῦ Κώδικος προηγήθη καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ, ὡς
ἀκριβῶς ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, ἡ δικαστη-
ριακὴ πρᾶξις, ἥτις παλαιόθεν ἀντιμετωπίζουσα
ζημιολόγους ἐνεργείας ἢ παραλείψεις, αἵτινες
ἐσθληρίζοντο μὲν εἰς τυπικὸν δικαίωμα καὶ ἀπε-
τέλουν ἀσκῆσιν αὐτοῦ, ἐξέφευγαν ὅμως τῆς
οὐσίας τοῦ δικαιώματος καὶ συνίστων προφανῇ
κατάχρησιν, ἐθεώρει ταύτας ὡς ἀδίκους πράξεις,
συνεπαγούσας ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως, συμ-
φώνως πρὸς τὸ παλαιὸν ἄρθρον 50 (ἤδη 41) τοῦ
Κώδικος τῶν Ἑνοχῶν.

Εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἁρθροῦ 2 ἐδόθη ἐν τῇ
πράξει λελογισμένη ἑκτασις ἐφαρμογῆς.

Ἡ θεωρία δέχεται ὅτι τὰ δικαιώματα ρυθμι-
ζονται ἀπὸ τὸ δίκαιον, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε μὲν
καθορίζει τὰ ὅρια τούτων ρητῶς, ἄλλοτε δὲ
παραπέμπει, πρὸς καθορισμὸν τῶν, εἰς τὴν καλὴν
πίστιν, ἥτις εἶνε ἔννοια ἀντικειμενικὴ καὶ τῆς
ὁποίας τὰ στοιχεῖα ἐκτιμᾷ ἐν ἐκάστη συγκεκρι-

75. Οὕτως ἡ ἄρχουσα γνώμη: Oertmann, Kommertar zum BGB, § 242 Anm. 4, b. Tuh r, Der allg. Teil des d. bürg. Rechts, III 1918, σελ. 563. E n n e c c e r u s - L e h m a n n, Lehrbuch des bürg. Rechts, II 1932, § 4 II 1. S t o l l, ἐνθ' ἀν.

76. W o l f f (- K l a n g), Kommentar zum AllgBGB, IV 1935, σελ. 43.

77. E h r e n z w e i g, System des Österreichischen allgemeinen Privatrechts, IIa' 1928², § 391 καὶ ἰδίως τὰ αὐτόθι σελ. 626 παραδείγματα.

78. W o l f f, ἐνθ' ἀν., σελ. 44.

μένη περιπτώσει ὁ δικαστής, ἀντικαθιστῶν καὶ ἐν τούτῳ εἰς τὸ ἔργον τοῦ τὸν νομοθέτην⁷⁹.

Ἡ καλὴ πίστις θέτει τὰ τελευταῖα ὅρια ἀσκήσεως παντὸς δικαίωματος, ἅτινα ἐνυπάρχουν ἐν αὐτῷ καὶ πέραν τῶν ὁποίων τὸ δικαίωμα παύει νὰ εἶνε δικαίωμα καί, ὅταν ἀσκήται ἐπὶ ζημίᾳ ἄλλου, μεταπίπτει εἰς ἀδίκημα. Γίνεται ὅθεν καὶ ἐν τῇ ἐλβετικῇ ἐπιστῇ δεκτὴ ἡ γνώμη τοῦ Planiol: Le droit cesse où l'abus commence⁸⁰.

Τὰ κατὰ τὴν καλὴν πίστιν ὅρια τοῦ δικαίωματος σταματοῦν:

α') Ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαίωματος γίνεται πρὸς βλάβην ἄλλου.

β') Ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαίωματος προσλαμβάνει δόλιον χαρακτήρα.

γ') Ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαίωματος δὲν εἶνε πλέον σύμφωνος πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν τὸ δικαίωμα χορηγεῖται καὶ προστατεύεται ἀπὸ τὸ δικαίον.

δ') Ἐκεῖ ὅπου εἴτε ἐλλεῖπει παντελῶς συμφέρον τοῦ ἀσκοῦντος τὸ τυπικὸν δικαίωμα ἢ τὸ συμφέρον τούτου εἶνε ἀσήμαντον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ καθ' οὗ ἀσκεῖται τοῦτο, ὅστις ἐνδιαφέρεται νὰ μὴ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα.

ε') Ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαίωματος εὐρίσκεται εἰς προφανῇ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν δικαιολογημένην πεποίθησιν, τὴν ὁποίαν ἡ προτέρα συμπεριφορὰ τοῦ δικαιούχου εὐλόγως ἐδημιούργησε παρὰ τῷ καθ' οὗ ἀσκεῖται τὸ δικαίωμα.

Ἐπὶ τοῦ α' κριτηρίου, παρατηρεῖται ὅτι ἀσκήσις δικαίωματος, ἥτις γίνεται κατὰ παράβασιν τῆς καλῆς πίστεως, ἀποτελεῖ ἐκ τούτου καὶ μόνου πρᾶξιν ἀσκομένην παρανόμως (d' une manière illicite—widerrechtlich). Ἐὰν αὕτη ἐπέφερε ζημίαν, ὑπάγεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ άρθρου 41 τοῦ Κώδικος τῶν ἐνοχῶν, καθ' ἣν: «Ὅστις ἐπιφέρει παρανόμως ζημίαν εἰς ἕτερον, εἴτε ἐκ προθέσεως, εἴτε ἐξ ἀμελείας, ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημιώσιν ἔναντι αὐτοῦ. Ὡσαύτως ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημιώσιν ὅστις ἐπιφέρει ζημίαν εἰς ἕτερον, κατὰ τρόπον ἀντιτιθέμενον πρὸς τὰ χρηστὰ ἥθη»⁸¹.

Ἐπὶ τοῦ β' ἡ ἐλβετικὴ νομολογία δέχεται ὅτι, ἐὰν ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαίωματος γίνεται ἐπὶ δολίῳ σκοπῷ, ἐκ τούτου καὶ μόνου ἡ ἀσκήσις αὕτη ἐκφεύγει τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως. Ὁ τὸ δικαίωμα ἀσκῶν εὐρίσκεται ἐν δόλῳ, ὅταν π. χ. ἐπικαλεῖται τὴν λόγῳ ἐλείψεως τύπου ἀκυρότητα συμβάσεως, ἐνῶ ὁ ἴδιος κακοβούλως προεκάλεισε τὴν παράλειψιν τοῦ τύπου. Ἐπίσης, ὅταν τις ἐκτίησας δολίως τὸ δικαίωμα. Nemo auditur turpitudinem suam allegans. Κατὰ τὴν ἀσκήσιν δικαίωματος ἀποτελεῖ καὶ ἡ παρὰ τοῦ ἐναγομένου προβολὴ ἐνστάσεως παραγραφῆς τῆς

ἀπαιτήσεως, ὅταν ὁ ἴδιος δολίως προεκάλεισε τὴν παραγραφὴν ταύτην⁸².

Ἐπὶ τοῦ γ', παρατηρεῖται ὅτι τὰ δικαιώματα ἀναγνωρίζονται καὶ προστατεύονται ἀπὸ τὸ δικαίον πρὸς ὠρισμένον σκοπόν. Sie sind ausgestaltet als richtiges Mittel zu richtigem Zwecke⁸³. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης τὰ δικαιώματα ἔχουν τὰ ὅρια τῶν εἰς τὰ ἀξία προστασίας συμπεφέροντα τῶν ἐκατέρωθεν ἐνδιαφερομένων, τῶν τρίτων καὶ τῆς ὁλότητος (Öffentlichkeit). Δικαίωμα, ἀσκοῦμενον πέραν τῶν ὁρίων τούτων, θεωρεῖται ἀποξενωθὲν τοῦ σκοποῦ του, διότι ἀποτελεῖ μίαν *exercice contraire à la destination économique ou sociale du droit subjectif*⁸⁴.

Τοιαύτην παρέκκλισιν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ καὶ ἄρα κατὰ τὴν δικαίωματος ἐθεώρησεν ἡ ἐλβετικὴ νομολογία ὅτι συνιστᾷ ἡ σύναψις γάμου καὶ ἡ σύστασις κοινοκτημοσύνης, ἐπὶ τῇ ἀσφαλεῖ προβλέψει θανάτου καὶ τῷ σκοπῷ ζημίας τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων.

Ἀφοῦ ὑπάρχει κατὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαίωματος ἐκφεύγη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ὑπάρχει πολλῷ μᾶλλον κατὰ τὴν ἀσκήσιν, ὅταν ἐξέλπειν ἡ δὴ ὁ σκοπὸς τοῦ δικαίωματος, ἢ ὅταν εἶνε ἀσφαλὲς ὅτι ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν πρόκειται πλέον νὰ πραγματοποιηθῇ. Ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ἀπόψεως θεωρεῖται ὡς ἀποτελοῦσα κατὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαίωματος ὅπως λάβῃ τι, τὸ ὁποῖον θὰ ὑποχρεωθῇ ἀμέσως νὰ ἐπιστρέψῃ. Dolo facit, qui petit, quod redditurus est.

Ἐπὶ τοῦ δ'. Ὅτι πρόκειται κατὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαίωματος, ὡς ἂν ἀσκεῖται ἄνευ νομίμου συμφέροντος, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ὅτι ὅμως πρόκειται κατὰ τὴν ἀσκήσιν καὶ ὅταν ἔχῃ μὲν ὁ δικαιούχος συμφέρον πρὸς ἀσκήσιν τοῦ δικαίωματος του, ἔχῃ ὅμως καὶ ὁ ἕτερος πολὺ, δυσαναλόγως μεγαλειότερον συμφέρον πρὸς παράλειψιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαίωματος—τούτο εἶνε πρόβλημα σοβαρῶς ἀπασχολοῦν θεωρίαν καὶ πρᾶξιν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ προφανὴς δυσαναλογία μεταξὺ τοῦ συμφέροντος πρὸς ἀσκήσιν καὶ τοῦ συμφέροντος πρὸς μὴ ἀσκήσιν τοῦ δικαίωματος χαρακτηρίζεται ὡς «ἀξιοπρόσεκτος». Δὲν ἀρκεῖ ὅμως μόνῃ αὕτη, ἵνα προσδώσῃ τὸν χαρακτήρα κατὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαίωματος, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ συντρέχουν καὶ ἰδιαιτέρως περιστατικὰ ἐποικοδομοῦντα τὴν κατὰ τὴν ἀσκήσιν⁸⁵.

Ἐπὶ τοῦ ε' κριτηρίου στηρίζεται ἡ ἐλβετικὴ πρᾶξις καὶ θεωρία τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ δικαιούχου, κατὰ τρόπον ἀντιτιθέμενον πρὸς προτέραν συμπεριφορὰν αὐτοῦ (κατὰ τὴν ἀσκήσιν διὰ προσβολῆς τῆς προκληθείσης ἐμπιστοσύνης). Ἡ ἐμπιστοσύνη μεταξὺ τῶν προσώπων, ἥτις γεννᾶται ἐκ τῶν πράξεων ἢ παραλείψεων αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ εἶνε ἄνευ νομικῶν

79. Egger, Einleitung, 1930, ἀρθρον 2 N. 19.

80. Egger, N. 23.

81. Oser-Schönenberger, Das Obligationenrecht, 1929², σελ. 280, 285 καὶ αὐτόθι ἐν σελ. 286 παραπομπαι.

82. Egger, N. 30, ἐνθα παραπομπαι εἰς νομολογίαν, ἥτις προφανῶς ἀκολουθεῖ τὴν ἀνωτέρω, ἐν σελ. 484 ἐκτεθεῖσαν γερμανικὴν πρᾶξιν καὶ θεωρίαν.

83. Egger, N. 19.

84. Saleilles, ἐνθ' ἀν. ἐν σημ. 21, ὃν ρητῶς ἐπικαλεῖται ὁ Egger, N. 32.

85. Egger, N. 35, ἐνθα καὶ συγκεκριμένα περιπτώσεις ἐκ τῆς νομολογίας.

συνεπειών. "Οθεν δὲν δικαιούται τις νὰ δρᾷ κατὰ τρόπον ἀντίθετον πρὸς τὴν προτέραν συμπεριφορὰν τοῦ ταύτην (venire contra factum proprium). Οὕτω, ἐὰν ὁ δικαιούχος ἀφῆκεν ἄνευ λόγου ἐπὶ μακρὸν ἐν ἡρεμίᾳ τὴν ἀσκῆσιν τοῦ δικαιώματός του καὶ ἐδημιούργησε τὴν δικαιολογημένην ἐντύπωσιν ὅτι δὲν θέλει ἀσκήσει τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸ μέλλον, ἡ μολοντοῦτο ὁσμίως ἀσκήσῃ τοῦ δικαιώματός του ἀποτελεῖ χρήσιν αὐτοῦ κατὰ τρόπον ἐκφεύγοντα τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως⁸⁶.

II. Κατὰ πάσας τὰς ὥς ἄνω ἐκτεθείσας περιπτώσεις, εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ 'Ελβ. 'Αστ. Κώδικος ἐμπίπτει, κατὰ τὴν ρητὴν διατύπωσιν αὐτοῦ, ἡ προφανὴς κατὰχρησις (l'abus manifeste—der offenbare Missbrauch—l'abuso manifesto). Πρὸς ταύτην ἀπαιτεῖται ἀναμφίβολος ἡ ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως, ἥτις—ἐφ' ὅσον ὑπόκειται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ δικαστοῦ—δέον νὰ εἶνε σοβαρὰ καὶ εὐδιάκριτος. 'Ο ἔχων ὑπὲρ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματός του σαφεῖς διατάξεις νόμου ἢ συμβάσεως, ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τὸ τεκμήριον ὅτι ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων τοῦ⁸⁷.

III. 'Η κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ἀφορᾷ νομικὸν ζήτημα, ἀναγόμενον εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν. Κατὰ συνέπειαν ἢ σύμφωνος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ἢ ἡ καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων ταύτης ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ δικαστοῦ καὶ αὐτεπαγγέλτως⁸⁸.

Ε. 'Η σοβιετικὴ πράξις καὶ θεωρία

Κατὰ τὸ στάδιον τῆς συντάξεως τοῦ Σοβιετικοῦ Πολιτικοῦ Κώδικος τοῦ 1923, νομικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἀπεδύθησαν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν βασικῶν ἐκείνων ἀρχῶν, πού θά προσέδιδαν εἰς τὸν νέον Κώδικα τὸν ἰδιότυπον κομμουνιστικὸν χαρακτήρα τοῦ⁸⁹.

'Ο ἴδιος ὁ Λένιν, ἐνεργῶς ἀναμιχθεὶς εἰς τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας τοῦ Κώδικος, εἶχε διακηρύξει ὅτι οὗτος θά προσελάμβανε καθαρῶς σοσιαλιστικὸν χαρακτήρα καὶ θά περιώριζεν εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰ ἀτομιστικά στοιχεῖα τῆς νομικῆς συναλλαγῆς.

Συστηματικῶς ὁ Κώδιξ ἠκολούθησε τὸν Γερμανικὸν 'Αστικὸν Κώδικα καὶ τὴν γερμανικὴν θεωρίαν, ἡ ὁποία βασιζέται εἰς τὴν πατροπαράδοτον διδασκαλίαν τῶν πανδεκτιστῶν⁹⁰.

Οὕτω περιέχει: Γενικὸν μέρος (ἄρθρα 1—51), 'Εμπράγματον δίκαιον (52—105), 'Ενοχικὸν δίκαιον (106—415), διακρινόμενον εἰς γενικὸν καὶ

εἰς εἰδικὸν μέρος τῶν ἐνοχῶν, καί, τέλος, Κληρονομικὸν δίκαιον (416—435), ρυθμίζον δι' ὀλίγων τὰς σπανίας περιπτώσεις κληρονομικῆς διαδοχῆς. Τὸ Οἰκογενειακὸν δίκαιον εἶχεν ἤδη περιληφθῆ εἰς τὸν ἰδιαιτέρον Κώδικα τοῦ 1918, περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων, γάμου, οἰκογενείας, ἐπιτροπείας, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ παραπέμπει ρητῶς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος⁹¹.

Αἱ βασικαὶ νομικοπολιτικαὶ ἰδέαι, αἱ διέπουσαι ὁλόκληρον τὸν Κώδικα, ἐκτίθενται εἰς τὰ ἄρθρα 4 καὶ 1 αὐτοῦ.

Τὸ ἄρθρον 4 ὁρίζει ὅτι: «Πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, ἡ ΕΣΣΔ ἀναγνωρίζει τὴν νομικὴν ἱκανότητα (τοῦ ἔχειν δικαιώματα καὶ ἐνοχικὰς ὑποχρεώσεις) εἰς πάντας τοὺς πολίτας, τοὺς μὴ περιορισμένους εἰς τὰ δικαιώματά των δυνάμει ἀποφάσεως. Τὸ φύλον, ἡ φυλὴ, ἡ ἐθνικότης, ἡ θρησκεία, ἡ καταγωγὴ οὐδεμίαν ἀσκοῦν ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν ἑκτασιν τῆς νομικῆς ἱκανότητος».

Συνεπῆς πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην εἶνε ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὅλου Κώδικος βασικὴ διάταξις, καθ' ἣν:

«Τὰ ἀστικά δικαιώματα προστατεύονται ἀπὸ τὸν νόμον, πλὴν τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ταῦτα ἀσκοῦνται ἀντιθέτως πρὸς τὸν οἰκονομικὸν καὶ κοινωνικὸν προορισμὸν των».

'Εξεθέσαμεν ἀνωτέρω⁹², πόσον ἐνθουσιώδης ὑποδοχὴ ἐγένετο εἰς τὴν διάταξιν αὐτὴν, ἀπὸ τῶν θεωρητικῶν τῶν ἄκρων ἀριστερῶν ἰδεῶν. Εἰς τὴν διάταξιν αὐτὴν ἐδόθησαν ἐν τῇ σοβιετικῇ θεωρίᾳ δύο ἐντελῶς διάφοροι ἐρμηνεῖαι. Κατὰ τὴν πρώτην, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἀναγνωρίζει κατὰ βάσιν τὰ ὑποκειμενικὰ δίκαια τῶν προσώπων, τὰ περιορίζει ὁμῶς ὡς πρὸς τὴν ἑκτασιν ἀσκήσεως αὐτῶν, ἥτις δὲν δύναται ν' ἀντίκειται εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ πολιτικὸν σκοπὸν τῶν δικαιωμάτων. 'Απὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὸ ἄρθρον 1 δὲν καθιερῶν, εἰμὴ περιορισμὸν τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων. Κατὰ τὴν ἐτέραν θεωρίαν, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζουν οἱ ἐγκυρότεροι κομμουνισταὶ νομικοὶ τῆς Ρωσσίας, ἡ ἐννοία τοῦ ἄρθρου 1 εἶνε πολὺ εὐρυτέρα καὶ φθάνει μέχρι τοῦ νὰ παρέχῃ εἰς τὸν δικαστὴν τὴν ἐξουσίαν, ὅπως τροποποιῇ ἢ καὶ καταργῇ ὁλοσχερῶς ὑφισταμένους συμβάσεις καὶ ἐνοχικὰς ἀξιώσεις οἰασθῇποτε, αἱ ὁποῖαι θὰ εὐρίσκοντο εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας⁹³.

'Υπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς δευτέρας ταύτης θεωρίας, τὰ κατώτερα δικαστήρια, ἅμα τῇ εἰσαγωγῇ τοῦ Κώδικος, προσέδωκαν εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 1 τοσοῦτον εὐρείαν ἐφαρμογὴν, ὥστε, μετὰ ἐν μολὶς ἔτος, ἡ ὁλομέλεια τοῦ 'Ακυρωτικοῦ, διὰ τῆς ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1924 καθοδηγητικῆς ἐγκυκλίου τῆς, διεπίστωνεν ὅτι τὰ

86. Egger, N. 36. Πρβλ. καὶ τοὺς ἀνωτέρω ἐν σημ. 68 ἀναφερομένους.

87. Egger, N. 28.

88. Egger, N. 12.

89. Πρβλ. Π. Θηβαῖον, 'Ο ἀστικὸς Κώδιξ τῆς Σοβιετικῆς νεοκομμουνιστικῆς Ρωσσίας, ἐν Δικαιοσύνη 1924 σελ. 337 ἐπ.

90. Eliachevitch - Tager - Nolde, Traité de droit civil et commercial des Soviets, I 1930, σελ. 46.

91. Πρβλ. Π. Θηβαῖον, ἐνθ' ἂν. καὶ Friedlaender - Α. Ζέπον, Τὸ νεώτερον ρωσσικὸν ἀστικὸν δίκαιον, ἐν Δικαιοσύνη 1922 σελ. 117 ἐπ.

92. Ἐν σελ. 452 ἐπ.

93. Βλ. διεξοδικώτερον ἐπὶ τῶν δύο τούτων θεωριῶν Rabinowitsch, Die Anwendung der Zivilgesetze in der Sowjetunion, ἐν Juristische Wochenschrift 1926 σελ. 352 καὶ Eliachevitch - Tager - Nolde, ἐνθ' ἂν, σελ. 59 ἐπ.

δικαστήρια «μὴ εὐρίσκοντα ἄλλην λύσιν, ἀρκοῦνται εἰς ἀπλὴν παραπομπὴν εἰς τὸ ἄρθρον 4 τῆς πολιτικῆς δικονομίας»⁹⁴ καὶ εἰς τὰ ἄρθρα 4 καὶ 1 τοῦ Πολιτικοῦ Κώδικος», ἐδίδε δὲ περαιτέρω ὁδηγίας ὑπὲρ μεμετρημένης ἐρμηνείας τῶν διατάξεων τούτων.

Παραλλήλως, ἔγκυροι συγγραφεῖς, καὶ μάλιστα ἐκεῖνοι, ποὺ εἶχαν ἀρχικῶς ὑποστηρίξει εὐρεῖαν ἐρμηνείαν τοῦ ἁρθροῦ 1, παρετήρουν ἤδη, ὡς ὁ Stoutecka, ὅτι «ἡ νομολογία χρησιμοποιεῖ πολὺ συχνὰ καὶ κατὰ τρόπον ἀτυχή τὸ ἄρθρον τοῦτο, χωρὶς νὰ παρίσταται ἀνάγκη καὶ χωρὶς κἂν νὰ τὸ ἀντιλαμβάνεται. Βεβαίως ὁ δικαστὴς ὀφείλει νὰ τὸ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ τὸ ἐφαρμόζῃ μετὰ διακρίσεως»⁹⁵.

Εἰς τὴν ἐν ἔτει 1927 ἐκδοθεῖσαν ἔκθεσιν περὶ τῆς δράσεως τοῦ Ἀκυρωτικοῦ κατὰ τὸ 1925, δηλοῦται ρητῶς ὅτι: «Τὰ δικαστήριά μας ἐφαρμόζουν τὸ ἄρθρον 1 τόσο συχνὰ καὶ τόσο ἀλόγως, ὥστε δὲν ἀπομένει εἰς τὸ Ἀκυρωτικόν, εἰμὴ εἴτε ν' ἀκυρώσῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὰς ἀποφάσεις ταύτας, εἴτε ν' ἀπορρίπτῃ πᾶν ὅ,τι ἔφερον εἰς τὴν ἀτυχή ἐφαρμογὴν τοῦ ἁρθροῦ 1 τοῦ Πολιτικοῦ Κώδικος». Καὶ περαιτέρω, ὡς συμπέρασμα, νοτίζεται ὅτι: «Γενικῶς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένετο εἰσέτι μία σταθερὰ ἐρμηνεία τοῦ ἁρθροῦ 1, ἡ ὁλομέλεια τοῦ Ἀκυρωτικοῦ κρίνει ὅτι προτιμώτερον εἶνε, ὅπως τὰ δικαστήρια προσφεύγουν ὀλιγώτερον εἰς τὸ γενικὸν τοῦτο ἄρθρον καὶ προσέχουν μᾶλλον τὰ συγκεκριμένα στοιχεῖα ἐκάστης περίπτωσηος»⁹⁶.

Αἱ ὁδηγαὶ αὗται, τόσο κατηγορηματικά, ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστικά λελογισμένης συντηρητικότητος καὶ μέτρον, εἶχον ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμά τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ἁρθρῶν 1 καὶ 4 ἀπὸ τὴν νομολογίαν τῶν κατωτέρων δικαστηρίων. Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τούτων ἀπέμεινε εἰς μόνον τὸ Ἀκυρωτικόν, τὸ ὁποῖον ἀφῆρσεν ἀπὸ αὐτὰς τὸν χαρακτηριστὴν κανόνων ἰθυνόντων τὸ ὅλον δίκαιον καὶ τὰς ἐκρησμοποίησεν ὡς μέσον καταπολεμήσεως τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων. Κριτήριον δὲ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς τὸν οἰκονομικόν ἢ κοινωνικόν σκοπὸν τοῦ εἶνε, κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἡ ἀντίθεσις αὐτοῦ πρὸς «τὰ συμφέροντα τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς», ἢ «πρὸς τὴν γενικὴν τάσιν τῆς πολιτικῆς Κυβερνήσεως τῶν ἔργων καὶ ἀγροτῶν».

Οὕτως ἡ μὴ γενικὴ ρῆτρα τοῦ ἁρθροῦ 1 ἀντικαθίσταται διὰ πλειόνων καί, ὡς παρατηρεῖ ὁ Sawadsky, «ἀνοίγεται καὶ πάλιν ἡ θύρα εἰς τὴν δικαστικὴν αὐθαίρεσιν»⁹⁷, ἐφ' ὅσον δὲ δὲν καθορίζεται διὰ νομικῶν κανόνων ὁ οἰκονομικὸς καὶ κοινωνικὸς σκοπὸς ἐκάστου δικαιώματος, «τὸ

ἄρθρον 1 ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε ἡ κεκρυμμένη ἀπειλὴ τῆς ἰδιωτικῆς συναλλαγῆς»⁹⁸. «ἡ δαμόκλειος σπάθη ὑπεράνω ἐκάστου δικαιώματος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀσκήσις θὰ ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν προορισμὸν τοῦ»⁹⁹.

ΣΤ'. Ἡ ἀγγλοαμερικανικὴ θεωρία

Τὸ ἀγγλικὸν δίκαιον, ἐδραζόμενον ἐπὶ βάσεων ἀτομιστικῶν καὶ ὁμοιῶν ἐν πολλοῖς πρὸς τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον¹⁰⁰, διέτεται ἀπὸ βασικὰς ἠθικὰς καὶ νομικὰς ἀρχάς, ὡς ἡ ἀρχὴ τῆς equity, δι' ἧς διορθοῦται ἡ αὐστηρότης τοῦ common law, ἡ ἀρχὴ τοῦ estoppel, δι' οὗ ἐμποδίζεται ἡ ἐπιδιώξις ἀπαιτητέας τελοῦσης εἰς ἐκδηλὸν ἀντίθεσιν πρὸς προτέραν δήλωσιν βουλήσεως τοῦ δικαιοῦχου¹⁰¹, ἡ ἀρχὴ τῆς consideration, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς causa τῶν ἐνοχῶν¹⁰², ἣτις ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ἐπὶ πάσης ἐνοχῆς, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ἵνα μὴ εἰς τὸν ἀπαιτοῦντα τὴν ἐκτέλεσιν ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως ἀντιταχθῇ ἡ ἐνστάσις τῆς unlawful ἢ immoral consideration. Μολαταῦτα εἰς τὸ ἀγγλικὸν δίκαιον δὲν διευρυνώθη εἰσέτι γενικὴ θεωρία περὶ καταχρήσεως δικαιώματος, περιορίζουσα, διὰ γενικῆς ρήτηρας, τοῦλάχιστον τὴν κακόβουλον ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος. Τοῦτο εἶνε σύμφωνον πρὸς τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀτομιστικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον διέπει τὸ ἀγγλικὸν δίκαιον καὶ πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀγγλικῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ἀγγλικὸν χαρακτῆρα.

Ταῦτα ἰσχύουν πολλῶ μᾶλλον διὰ τὸ βορειοαμερικανικὸν δίκαιον, ὅπου ἐπίσης ἀναγνωρίζεται ἀπόλυτος ἐλευθερία, φθάνουσα μέχρις ἀσυνδοσίας, περὶ τὴν ἀσκήσιν τῶν ὑποκειμενικῶν δικαιῶν.

Τοιοιούτρόπως, ὡς ὑπὸ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον, ἤσαν μὲν σαφεῖς οἱ περιορισμοὶ τῆς ἀσκήσεως ἐνίων συγκεκριμένων δικαιωμάτων, κατὰ βασικὴν ὅμως ἀρχὴν—συμφώνως καὶ πρὸς τὴν κρατήσασαν γνώμην—ἡ ἀσκήσις παντὸς δικαιώματος ἦτο ἀπεριορίστως ἐλευθέρα, ὅπως καὶ κατὰ τὸ ἀγγλοαμερικανικὸν δίκαιον ὑπάρχουν μὲν συγκεκριμένοι περιορισμοὶ ὡς πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῶν δικαιωμάτων, κατὰ βάσιν ὅμως ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις καὶ κατάχρησις αὐτῶν, ἔστω καὶ maliciously¹⁰³.

98. Eliachevitch κλπ. σελ. 75.

99. Stoutecka, Der Klassenstaat und das Privatrecht, 1924, σελ. 68.

100. Πρβλ. Π. Ζέπον, Ρωμαϊκὸν δίκαιον καὶ ἀγγλικὸν δίκαιον δύο συγγενεῖς κόσμοι δικαίου, ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1937 σελ. 466 ἐπ.

101. Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ estoppel βλ. Τσιριντάνην, Ἐνοτάσεις κατ' ἀπαιτήσεων ἐκ συναλλαγματικῆς, 1932, σελ. 51 ἐπ. Heymann, Überblick über das englische Privatrecht, ἐν Holtzendorff-Köhler, Enzyklopädie der RW. II 1914, σελ. 299.

102. Περὶ consideration βλ. Π. Ζέπον ἐνθ' ἄν., σελ. 476. Capitant, De la cause des obligations, 1927³, nos 87 ἐπ. Heymann, ἐνθ' ἄν., σελ. 328 ἐπ.

103. Βλ. διεξοδικώτερον παρὰ Josseland, De l'esprit des droits, 1939², σελ. 301 ἐπ.

94. Τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει εἰς τὸν δικαστὴν νὰ ἐφαρμόζῃ τὴν «γενικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἀγροτῶν», ὅσας ἐλλείποντες εἰδικαὶ διατάξεις. Βλ. Rabinowitch, ἐνθ' ἄν.

95. Eliachevitch κλπ., σελ. 67 ἐπ.

96. Eliachevitch ete, σελ. 69.

97. Sawadsky, ἐν Maklezow-Timashew-Alexjew κλπ., Das Recht Sowjetrusslands, 1925, σελ. 257.

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

('Απόψεις ἐφ' ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1188]1946 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ΕΕΔ 5,495)

Υπό τοῦ κ. **ΑΝΔΡ. Γ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ**,

Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ὁ πρῶτος λόγος τῆς προσφύγις στηρίζεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι οἱ πλασιέ (παραγωγοί) δὲν εἶναι μισθωτοὶ καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι ἐκ τῶν προσώπων, ὧν ὁ μισθὸς δύναται νὰ καθορισθῇ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὸν Ν. 28 τοῦ 1944.

Ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

α) Ἀληθῶς οἱ λεγόμενοι παραγωγοὶ ἢ πλασιέ ἀποτελοῦν ἕν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ εἶδη τῶν ἐργαζομένων, ὧν εἶναι δυσχερὲς ὁ ἐκάστοτε χαρακτηρισμὸς ὡς ἐμπορικῶν ὑπαλλήλων, δηλαδὴ ἐξηρητημένων μισθωτῶν ἢ ὡς ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων ἢ πρακτῶρων, δηλαδὴ ἀνεξαρτήτων ἐλευθέρων ἐπαγγελματιῶν.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπασχόλησε καὶ τὰ ἡμέτερα Δικαστήρια καὶ τινες ἐκ τῶν ἀσχολουμένων μετὰ τὸ Ἑργατικὸν δίκαιον (Α.Π. 171]39, Θέμ. Ν' 612, Ἐφ. Ἀθ. 1423]1937, Θέμ. ΜΗ' 724,828, Ἐφ. Θρ. 18]1927, Θ.ΛΗ' 696, Ἐφ. Ἀθ. 998]1914 Θ.ΚΣΤ' 578 Πρ. Ἀθ. 50]1941, Ε.Ε.Ν. στ' 42, Πρωτ. Ἀθ. 1209]46 Ἐπιθ. Ἐργ. δικ. ε' 147, Ἐφ. Ἀθ. 614]39, Ἐργατ. δικ. α' 170. Πρωτ. Ἀθ. 3396]44, Ἐπιθ. Ἐργ. δικ. γ' 534, Πρ. Πρωτ. Ἀθ. 5394]43 καὶ 117]41. Ἐπ. Ἐργ. δικ. β' 373 Πρ. Πρ. Θεσ. 2170]43, Ἐπ. Ἐργ. δικ. β' 589, Πρ. Ἀθ. 7772]43, Ἐπ. Ἐργ. δικ. γ' 188, Πρ. Πρ. Βόλου 195]35 Θ.ΜΣΤ' 772, Π. Πέρδικα, Ἐρμ. Ἐμπορ. Ν. σελ. 333 σημ. 1. Η. Ἀναστασιάδου, Ἐμπορ. δικ. παρ. 194, Γ. Σιμωνέτος, Ἐργ. δικ. α' 170 σημ. 18, Π. Σωτηρόπουλος, Δίκη 197 ἔπ. 47. ἔπ. Κ. Ράλλης, Ἀρχ. ἰδ. δικ. στ' 118) καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἀλλοδαπὴν νομολογίαν

καὶ φιλολογίαν (Cossack, Lehrbuch des Handelsrechts 9 ἔκδ. 1922 παρ. 31,26. K. Lehmann, Lehrbuch des H.Rs 2 ἔκδοσις 1921, παρ. 39,35, Staub's Kommentar zum HGB, 11 ἔκδ. 1921 παρ. 84 Anm. 5,6, RGR (Flad-Gadow-Heinichen) Kommentar zum HGB ἔκδ. 1940 παρ. 84 Anm. 1-8, παρ. 59 Anm. 28, Gareis Lehrbuch des HRS παρ. 54, Düringer-Hachenburg, Kommentar παρ. 84 Anm. 2, Müller-Erzbach HR. 1928, Kap. 31 σελ. 150, Schmidt-Rimpler, Ehrenbergs Handbldbuch τόμ. V, I, 1 (1926) σελ. 18 ἔπ. Titze ἐν τῷ αὐτῷ Handbuch τόμ. II, 1918 σελ. 562 σημ. 9, 602 ἔπ. Hagen ἐν τῷ αὐτῷ Handbuch τόμ. VIII σελ. 254 ἔπ. Dersch-Volkmar, Arb-Ger-Ges 1931 παρ. 5, Anm. 3β σελ. 153, ἔπ. Kaskel-Dersch, Arbeitsrecht 1932 παρ. 9 σελ. 23, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts I, ἔκδ. 1931 παρ. 8 σελ. 42 σημ. 25-30, Jacoby, Grundlehren des Arbeitsrechts 1927 σελ. 48 σημ. Molitor, Das Wesen der Arbeitsvertrags 1925 σελ. 74, Lyon-Caen et Renault: Dr. comm. III no 516 ἔπ. Planiol-Ripert-Esmein, Traité pratique τόμ. XI No 1432, 20, No 775, σελ. 18 σημ. 3, σελ. 19 σημ. 1, Rouast et Givord, Accidents du travail 1934 No 71 σελ. 32 σημ. 1 Savatier, Traité de procédure civile τόμ. I 1939 No 303, Zinguerévitch, La notion du contrat du travail 1936, σελ. 89 σημ. 7. Δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι δὲν ὑπάρχει γενικὸν σύγγραμμα ἐμπορικοῦ ἢ ἐργατικοῦ δικαίου μὴ ἀσχολουμένων καὶ μετὰ τὸ προκείμενον ζήτημα. Ἡ δὲ πλουσιωτάτη σχετικὴ νομολογία δὲν εἶναι δυνατόν

Ὡς χαρακτηριστικὴ νομοθετικῆς ἐπεμβάσεως πρὸς ρύθμισιν συγκεκριμένης περιπτώσεως καταχρήσεως δικαιώματος ἀναφέρεται ἡ τῆς Vexatious Actions Act τῆς 14 Αὐγούστου 1896. Διὰ τοῦ νόμου τούτου κατεβλήθη προσπάθεια, ἵνα παύσῃ ἡ παρατηρηθεῖσα κατάχρησις τοῦ δικαιώματος παντός πολίτου, ὅπως προσφεύγῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἐνάγων οἰονδήποτε πολίτην, εἰς οἰονδήποτε βαθμίδα τῆς κοινωνικῆς ἢ τῆς κρατικῆς ἱεραρχίας εὐρισκόμενον. Ἐπειδὴ πολλοὶ φιλόδοκοι ἐνήγον συχνά, προβάλλοντες φανταστικὰς ἀπαιτήσεις, τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς, τὸν ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Καντέρμπουρυ ἢ καὶ αὐτὸν τὸν διάδοχον τοῦ Θρόνου πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας¹⁰⁴,

ἡ Βουλὴ ἐψήφισε τὸν ἀνωτέρω νόμον, διὰ τοῦ οὗ οὐδὲν ὥρισεν ὅτι, ὅταν ἕνας πολίτης εἶναι προφανῶς φιλόδοκος καὶ ἐγείρει συχνὰ ἀβασίμους ἀγωγὰς, εἴτε κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, εἴτε κατὰ διαφόρων, τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον διακαλύπτει, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοῦτον, νὰ τοῦ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς ἢ νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ ταύτην, ἀφοῦ κρίνῃ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγειν καὶ θεωρήσῃ κατ' ἀρχὴν ὡς βάσιμον τὴν ἀγωγήν.

Ἐξ ἄλλου, ἀξιοσημεῖωτον, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς διαδόσεως τῆς περὶ καταχρήσεως δικαιώματος θεωρίας, εἶνε τὸ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς συνταχθέν ὑπὸ τοῦ American Law Institute ἰδιωτικὸν σχέδιον κωδικοποιήσεως, τὸ ὁποῖον ἐγκαταλείπει τὸ πατροπαράδοτον ἀτομιστικὸν σύστημα καὶ καταδικάζει διὰ συγκεκριμένων διατάξεων τὴν καταχρηστικὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον τοῦτο, καθὼς σχέδιον μέχρι τῆς στιγμῆς, ἔχει μόνον θεωρητικὴν ἀξίαν.

("Ἐπεται συνέχεια)

Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

104. Ἡ κατ' αὐτοῦ τελευταία ἀγωγή ἡσυχήθη ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ὑπηρεσία τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου, τοῦ οὗ οὐδὲν ὁ πρίγκηψ ἦτο ἐπίτιμος πρόεδρος, ἡρνήθη ν' ἀνανεύσῃ τὴν ἀδειαν εἰσόδου τοῦ ἐνάγοντος. Βλ. Alix, ἐν Annuaire de législation étrangère, τόμ. 26 (1897) σελ. 50 σημ. 1.

νά παρατεθῇ ἐνταῦθα (βλ. παραπομπὰς εἰς αὐτὴν εἰς τὰ ἀνωτέρω συγγράμματα).

Διὰ βραχυτάτων δύναται ἐνταῦθα νὰ λεχθῇ, ὅτι τὸ συμπέραςμα, εἰς ὃ κατέληξαν οἱ ἐπὶ τοῦ θέματος ἀσχοληθέντες εἶναι, ὅτι τὸ κριτήριον τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ὑπάλληλου καὶ ἀντιπροσώπου ἢ πράκτορος δὲν δύναται ν' ἀναζητηθῇ εἰς τὰς ἐν ταῖς ὑπὸ τὼν ἐνδιαφερομένων συνομολογηθείσας συμβάσεσι χρησιμοποιηθείσας ἐκφράσεις καὶ τὸν ὑπὸ τὼν συμβληθέντων δοθέντα εἰς τὴν σύμβασιν τῶν χαρακτηρισμόν. ἀλλ' εἰς τὰς ἐκ τοῦ συνόλου τῆς συμβάσεως ταύτης προκύπτουσας νομικὰς σχέσεις καὶ διὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν καὶ τὴν ὑπαρξιν τῆς ἐξαρτήσεως, ἥτις κατὰ τὸ σύγχρονον ἐργατικὸν δίκαιον ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀποκλείει τὴν ιδιότητα ἀνεξαρτήτου ἐπαγγελματίου. Φανερόν μολοντοῦτο εἶναι ὅτι καὶ πάλιν ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κριτηρίων τούτων χαρακτηρισμὸς μιᾶς ἐκάστης περιπτώσεως, ἂν πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐξηρητημένης ἐργασίας ἢ συμβάσεως πρακτορείας, παρέχει πολλὰς δυσχερείας.

Βέβαιον πάντως εἶναι καὶ τοῦτο μόνον ἐνδιαφέρει ἐν προκειμένῳ, ὅτι ὑπάρχουσι περιπτώσεις πλασιᾶς παραγωγῶν, οἷτινες εἶναι ὑπάλληλοι καὶ ἄλλαι περιπτώσεις, καθ' ἃς οὗτοι εἶναι ἀνεξάρτητοι ἐπιχειρηματίαι.

β) Περὶ τοῦ ὅτι ἄλλωστε οἱ παραγωγοὶ (πλασιᾶς), καὶ αὐτοὶ οἱ ἀμειβόμενοι μόνον διὰ προμηθείας εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, προκύπτει καὶ ἐκ ρητῶν διατάξεων τῆς ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας Ταμιῶν, βοηθητικῶν ὑπαλλήλων καὶ προσωπικῶν Καταστημάτων κλπ. (Πανδ. συλλογ. συμβάσ. I. Παπαδημητροπούλου τ. α' σελ. 88[91], ὑπογραφείσης ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας καὶ ἐχοῦσης ἰσχύον νόμου κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τοῦ Α. Π. (Α. Π. 107) 1941, Θέμ. ΝΒ' 431 σελ. I. Καπ. ο δίστρια, 1) 42 Θ. ΝΓ' 150 καὶ Ἐργ. δίκ. α' 156 σελ. Γ. Κ. α. σ. ι. α. τ. η). Κατὰ τὴν παρ. 4 τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ὠρίσθησαν κατὰ τὰς ὁρίας μισθῶν εἰς δρχ. 1800 καὶ 2100 ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, ἅτινα θὰ ἔπρεπε νὰ καλύπτῃ τὸ ὑφιστάμενον σύστημα ἀμοιβῆς τῶν παραγωγῶν πλασιᾶς, ὑπὸ τῆς παρ. 5 ὠρίσθη, ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι συμφωνίαι μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ παραγωγῶν ἀσχετῶς οἰουδήποτε χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν προκύπτοντες ἐκ τῶν ἐν λόγῳ συμφωνιῶν προσαρμύζονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συλλογ. συμβάσεως. Ρητῶς δὲ ὑπὸ τῆς § 5 τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως ἀπεκλείσθησαν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς οἱ ἀποδεδειγμένως ἐλευθεροὶ ἐπαγγελματίαι πλασιᾶς, θεωρηθέντος ὡς μέσου ἀποδείξεως τῆς ιδιότητος τῶν ταύτης τὸ μὲν τῆς ἐγγραφῆς τῶν εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους ἐπιτηθεύματος, τὸ δὲ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν μὲ τοποθετήσιν ἐμπορευμάτων πλειόνων τῆς μιᾶς ἐπιχειρήσεως. Σημειωτέον ἀκόμη ὅτι αἱ διατάξεις αὗται τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τῆς παρ. 9 αὐτῆς, καθ' ἣν ὁ μέσος ὅρος τῶν μηνιαίων ἀπολαυδῶν τῶν πλασιᾶς θὰ ὑπολογίζεται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ἐπιδοκιμάζεται ὡς «μελετημένος καὶ ψυχολογημένος» εἰς μακρὸν ὑπόμνημα τῆς προσφευγούσης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἀπὸ 28 Μαρτίου 1946 (ἀριθ. πρωτ. 11113).

γ) Τὴν τοιαύτην ἐν τῷ ἰσχύοντι δικαίῳ κατά-

στασιν, καθ' ἣν οἱ λεγόμενοι παραγωγοὶ ἢ πλασιᾶς καὶ αὐτοὶ οἱ ἀμειβόμενοι μόνον διὰ προμηθείας ἠδύναντο ἀναλόγως τῶν περιστάσεων νὰ χαρακτηρισθῶσιν εἴτε ὡς ἐμπορικοὶ ὑπάλληλοι (ἐξηρητημένοι μισθωτοί), εἴτε ὡς ἐμπορικοὶ πράκτορες ἢ ἀντιπρόσωποι (ἀνεξάρτητοι ἐπαγγελματίαι) δὲν μετέβαλε τὸ Ν. Δ. 316-25[287] 41 «περὶ αὐθεντικῆς ἡρμηνείας τοῦ Ν. 1234 κλπ.» (Ε. Κ. 251), ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ὁποίου ὠρίσθη, ὅτι ἐν τῇ κατὰ τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ κωδικ. νόμου 3514 ἐννοία τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπάλληλου δὲν περιλαμβάνονται οἱ πλασιᾶς (παραγωγοί), ἐφ' ὅσον ἀμειβονται μόνον ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ ἐπὶ ὠρισμένῳ ποσῷ δι' ἐκάστην ἐπιτυχανομένην ὑπ' αὐτῶν πρᾶξιν καὶ κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ ὁποίου ἀποφάσεις ἐκδοθεῖσαι, ἀντικείμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυροι, τὰ δὲ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν δοθέντα ἀναλαμβάνονται.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἡθικοῦ τοῦ τοιαῦτα θεοπίσαντος κατοχικοῦ τούτου νομοθετήματος καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τοῦτο κυρωθῇ τελικῶς, πάντως εἶναι βέβαιον, ὅτι τοῦτο δὲν θεοπίζει γενικῶς καὶ διὰ πᾶσαν περίπτωσιν ὅτι οἱ παραγωγοὶ οἱ μὴ ἀμειβόμενοι διὰ παγίου μισθοῦ δὲν εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως», ἀφοῦ τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ Ν. 1234, ὅπερ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 316 αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη, ὀρίζει ὅτι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, κατὰ τὴν ἐννοιαν τοῦ παρόντος νόμου, θεωροῦνται κλπ. Καὶ αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω σημειωθείσων ἀποφάσεων αἱ ἐκδοθεῖσαι μετὰ τὸ Ν. Δ. 316 οὐδὲν ἡμποδίσθησαν ὑπὸ τούτου νὰ χαρακτηρίσων εἰς συγκεκριμένας περιπτώσεις τοὺς παραγωγοὺς τοὺς λαμβάνοντας μόνον προμήθειαν ὡς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους.

δ) Ἡ ὑπὸ τῆς προσφευγούσης ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 130[41] ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν ἔλυσε γενικῶς τὸ ζήτημα ὅτι οἱ παραγωγοὶ-πλασιᾶς δὲν δύναται νὰ εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ἀλλ' ἔκρινεν ὠρισμένην ἀτομικὴν περίπτωσιν, τὴν τοῦ ἐν τῇ δίκῃ ἐκείνῃ παρεμβάντος Γ. Α. δεχθεῖσα ὅτι, ὡς προέκυπτεν ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὴν συλλογ. σύμβασιν τῆς 16 Σ(β)ρίου 1937 (Κωδ. Θέμ. 890) Ἐπιτροπῆς, ἐνώπιον τῆς ὁποίας εἶχε προσφύγει ὁ παρεμβαίνων, ὁ παρεμβαίνων δὲν εἶχε τὴν ιδιότητα ἐμπορικοῦ ὑπαλλήλου.

Ὅταν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει τ' ἀνωτέρω καὶ γίνῃ δεκτὸν ὅτι ὑπάρχουσι περιπτώσεις, καθ' ἃς παραγωγοὶ πλασιᾶς καὶ αὐτοὶ οἱ ἀμειβόμενοι μόνον ἐπὶ προμηθείᾳ ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς δύναται νὰ εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ἐξηρητημένοι μισθωτοί, τότε ὑπάρχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν τοιούτων παραγωγῶν-πλασιᾶς τῶν ὄντων μισθωτῶν, καὶ νομίμως περιέλαβον αὗται καὶ τοὺς παραγωγοὺς-πλασιᾶς μεταξὺ τῶν προσώπων, ὧν τοὺς μισθοὺς ἐρρῦθμισαν. Ἄν εἰς ἐκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν πρόκειται περὶ παραγωγῶν-πλασιᾶς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἐφ' οὗ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ πουργικαὶ ἀποφάσεις ἢ παραγωγῶν ἀνεξαρτήτου ἐπαγγελματίου, γεννηθείσης ἀμφισβήτησεως, θὰ κρίνῃσι τὰ τακτικὰ Δικαστήρια. Νομίζομεν ὅμως, ὅτι εἶναι δυσχερέστατον, νὰ ἐκδοθῇ ἀπόφασις χαρακτηρίζουσα πάντας ἀνεξαίρετως τοὺς πλασιᾶς-παραγωγοὺς πάσης

έν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσεως ὡς ἐλευθέρους ἐπαγγελματίας, μὴ μισθωτοὺς.

3) Ὁ δεῦτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν προσφυγῆς στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ν. 28 τοῦ 1944 χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως. Σχετικῇ πρὸς τὸ θέμα τοῦτο ἀληθὺς ὑπάρχει ἡ πρόσφατος ὑπ' ἀριθ. 86)45 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (εἰσηγ. Χ. Μητρελίαν), καθ' ἣν προφανῆς σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ Ν. 28)44, καθὼς καὶ τῆς ταυτοσημοῦ ἐννοίας διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 310)41, εἶναι ἡ κατὰ ποσὸν ἀπλῶς ἀναπροσαρμογῇ τῶν συμπεφωνημένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἐν γένει εἰς τὸ ἐκ τῆς συνεχοῦς ὑποτιμήσεως τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίματος δημιουργούμενον ἐκάστοτε ἐπίπεδον τιμῶν καὶ οὐχὶ ὁ ἐξ ὑπαρχῆς καθορισμὸς διὰ μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἐργασίας παγίως παροχῶν κατὰ ποσὸν ἢ ποσοστὸν λόγῳ μισθοῦ ὑπὲρ ὠρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν ἀντὶ τοῦ διὰ σχετικῆς συμβάσεως μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν των, κατ' ἄλλον τρόπον, καθορισθέντος τρόπου ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ, διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων. Σχετικῶς ὅμως καὶ πρὸς τὸ ἤδη ἐρευνώμενον ζήτημα ὑπάρχει καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 322)43 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Εἰσηγ. Α. Ραγκούσης), καθ' ἣν ἐκ τῆς εὐρύτητος, μεθ' ἧς εἶναι διατετυπωμένη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. Δ. 310 καὶ τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει, ὅπως προσαρμοζῶνται τούτεστιν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν πρὸς τὰς ἐκάστοτε μεταβαλλομένας ἀνάγκας τῆς ζωῆς καὶ τὸ κόστος αὐτῆς, προκύπτει ὅτι εὐρυτάτη εἶναι ἡ εἰς τὸν Ὑπουργὸν διὰ τοῦ νόμου τούτου παρασχεθεῖσα ἐξουσία, δυνάμενον τοῦτο νὰ καθορίζῃ τὰς ἀποδοχὰς ταύτας καθ' οἷον δὴποτε κρίνει σκότιμον τρόπον, μεταβάλλων ἔστω καὶ αὐτὴν τὴν βάσιν τῆς μισθωτικῆς συμβάσεως, ὡς εἶναι ὁ καθορισμὸς βασικοῦ μισθοῦ, ἐκεῖ ὅπου βάσις τῆς πληρωμῆς κατὰ τὴν σύμβασιν εἶναι τὰ ποσοστά.

Πιστεύοντες ὅτι ἐκ τῶν δύο τούτων ἀποφάσεων ἡ παλαιότερα εἶναι ἡ ὀρθότερα θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἀναπτύξωμεν τὰ ὑπὲρ ταύτης ἐπιχειρήματα καὶ διὰ τὴν ἐπισημονικὴν τοῦ πράγματος ἀξίαν καὶ ἰδίᾳ διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως σημασίαν τῆς ὀρθῆς ἐρμηνείας τοῦ Ν. 28)44. Ἀλλωστε τὴν νέαν παρὰ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐρευναν τοῦ προκειμένου ζητήματος νομίζομεν, ὅτι καθιστᾷ ἀπαράιτητον καὶ ἡ μετὰ τὴν δημοσίευσίν της θέσπισις τοῦ Α.Ν. 886)46 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α. Ν. 28)44 κλπ.» (Ε.Κ. 21), ὅστις ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν φαίνεται ὅτι ἐλήφθη ὑπ' ὄψει ὑπὸ τῆς 76)46 ἀποφάσεως καὶ ὅστις ἐκρίθη ἤδη παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Συμβ. Ἐπικρ. 727 τοῦ 1946) ὡς ἀληθῆς ἐρμηνευτικὸς καὶ ὅχι ὑπὸ τύπον ἐρμηνευτικοῦ τροποποιητικὸς τῆς ὑπ' αὐτοῦ αὐθεντικῶς ἐρμηνευθείσης διατάξεως τοῦ Α.Ν. 28)44.

α) Διὰ νὰ ἐλεγχθῇ τίς τῶν δύο ὡς ἄνω ἐρμηνειῶν εἶναι ὀρθή, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρμηνευθῇ ἡ βασικὴ ἐν τῷ Ν. 28 (καθὼς εἰς τὸ τὸ Ν. Δ. 310) ἀναφερομένη ἐννοία τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Κατὰ τὰ παγίως κρατοῦντα ἐν τῷ ἰσχύοντι ἀστικῷ καὶ ἐργατικῷ δικαίῳ, μισθὸς εἶναι πᾶν τὸ δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν ἢ συμβάσεως ἐξηρητημένης ἐργασίας ὀφειλόμενον

ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν ἢ τοῦ ἐργοδότη τοῦ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν τῶν ὑπηρεσιῶν ἢ μισθωτὸν ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας τοῦ τελευταίου τούτου. Ἡ εἰς τὴν ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα συνεχιζομένην παροχὴν τοῦ ἐργαζομένου ἀντιστοιχοῦσα ἀντιπαροχὴ τοῦ ἐργοδότη, ὁ μισθός, ὑπολογίζεται καὶ καταβάλλεται εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε καθ' ὠρισμένας χρονικὰς περιόδους, ἡμέραν, ἐβδομάδα, μῆνα, τριμηνίαν κλπ (μισθός κατὰ χρόνον), εἴτε λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας (ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ τεμάχιον), εἴτε διὰ συμμετοχῆς εἰς τὰς ἀκαθάριστους εἰσπράξεις, εἴτε διὰ συμμετοχῆς εἰς τὰ καθαρὰ κέρδη, εἴτε κατὰ περισσοτέρους τῶν τρόπων τούτων συνδυαζομένους.

Ὑφ' οἷον δὴποτε ὅμως μορφήν καὶ ἂν παρέχεται ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἐργαζομένου, καὶ καθ' οἷον δὴποτε τρόπον καὶ ἂν ὑπολογίζεται, ἐφ' ὅσον ὀφίστανται αἱ προϋποθέσεις τῆς ὑπάρξεως συμβάσεως ἐργασίας ἢ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν, τὸ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη τοῦ εἰς τὸν ἐργαζόμενον διδόμενον ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας τοῦ καλεῖται μισθός. Περὶ τούτου πάντες εἶναι σύμφωνοι καὶ ἡ νομοθεσία (ἄρθρ. 1 Ν. ΓΤΜΒ') 1909 «περὶ περιορισμοῦ τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκχωρήσεως κλπ., ἄρθρ. 1, 2 Ν. ΔΛ' τοῦ 1912 «περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν κλπ.», ἄρθρ. 3 ἐδ. 2 τοῦ Β. Δ. τῆς 16—18—7—1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν κλπ.», ἄρθρ. 6, 7 παρ. 4 Ν. 6298)34 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, ἄρθρ. 655 παρ. 2 καὶ 645 παρ. 2 Ἀστ. Κώδ.» καὶ ἡ Νομολογία (Α. Π. 268)37, Θ. ΜΗ' 906, 224)35, Θ. ΜΣΤ' 989,64)28, Θ. ΛΘ' 386, 259)27, Θ. ΛΘ' 650, 41 1)1907, Θ. ΙΘ' 411) καὶ ἡ φιλολογία (Γ. Κασσιμάτης Ε. Ε. Ν. β' 201 ἐπ. Α. Λιττερόπουλος, Ἀρχ. 18. Δικ. β' 221 σημ. 9, 223 σημ. 12, 226 σημ. 18γ, 230—232, Ι. Καποδίστριας, Ἑρμηνεία Ἑργατικοῦ Δικαίου § 29 σελ. 38, Ὁ αὐτός, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας § 97 σελ. 148 σημ. 1, 2, Δ. Πόρτολος, Ἡ ρύθμις τῆς ἐργασίας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων σελ. 101 σημ. 1—3, Huec h—Nipperdey, Lehrbuch I παρ. 20 VIII, 2 σελ. 109, Kaskel—Dersch, Arb. R. σελ. 21 σημ. 3, σελ. 24, σελ. 89, Enneccerus—Lehmann Ἐνοχ. 1932 παρ. 142, Ι. 1 σελ. 507, Planck's Kommentar zum BGB παρ. 620 Anm. 2a, Oertmann Ἐνοχ. 1927 παρ. 611 Anm. 2a σελ. 906 ἐπ. Crome, die partiarischen Rechtsgeschäfte 1897 σελ. 163 ἐπ. Planio I—Ripert—Esmein τόμ. XI No 775 σελ. 19 σημ. 1 κλπ.). Ἀφοῦ συνεπῶς εἰς τὸν Ν. 28)44 χρησιμοποιεῖται ἡ λέξις «μισθός», λέξεις ἀντιστοιχοῦσα εἰς σταθερὸς ὑπὸ τοῦ δικαίου προσδιωρισμένην ἐννοίαν, πρέπει κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν λέξιν ταύτην ν' ἀποδοθῇ ἡ νομικὴ αὐτῆς ἐννοία. Πᾶσα ἄλλη ἐρμηνεία θὰ ἀποτελῇ παράβασιν τοῦ Νόμου (πρβλ. Μ. Στασινοπούλου 40, ἐπ.). Τούτων ὄντων ἀναμφιβόλως, κατ' ἀνάγκην ἐπεταί, ὅτι ἐν τῇ κατὰ τὸν Α. Ν. 28)44 ἐξουσιοδοτήσει ὅπως οἱ Ὑπουργοὶ καθορίζωσι τοὺς μισθοὺς περιεχεται ἡ ἐξουσιοδότησις, ὅπως οὗτοι καθορίζωσι τὸ εἰς τοὺς ἐργαζομένους παρεχόμενον παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἀντάλλαγμα, εἴτε καθ' ὠρισμένας χρονικὰς περιόδους, εἴτε συμφώνως πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας, εἴτε καθ' οἷον δὴποτε ἄλλον τρόπον ὑπο-

λογίζεται τοῦτο. "Οχι μόνον δὲ ὅπως καθορίζω-
σι ποσοτικῶς τὸν ὀφειλόμενον μισθὸν μὴ δυνά-
μενοι νὰ μεταβάλλωσι τὸ σύστημα τοῦ ὑπολο-
γισμοῦ αὐτοῦ, τὸ κρατοῦν εἰς δεδομένον χρονι-
κὸν σημεῖον καὶ εἰς ὠρισμένον εἶδος ἐπαγγέλμα-
τος, ἀλλὰ καὶ διὰ μεταβολῆς τοῦ κρατοῦντος
συστήματος ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ, ἀφοῦ καὶ
εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ ὑπουρ-
γικὴ ἀπόφασις μισθὸν θὰ καθορίζῃ.

β) Ἐνῶ οὕτω τὸ γράμμα τοῦ Νόμου ἐρμηνευ-
όμενον ὑπὸ τὴν καθολικῶς ἀποδεκτὴν ἔννοιάν
του ὑποστηρίζει μόνον τὴν εὐρεῖαν ἐρμηνείαν
τὴν γενομένην δεκτὴν ὑπὸ τῆς 322)43 ἀποφάσεως
καὶ ἡ ἔρευνα τοῦ σκοποῦ τοῦ Ν 28)44 εἰς τὸ αὐ-
τὸ ἀγείρει συμπέρασμα.

Πράγματι ὁ Ν. 28)44 ἀνήκει εἰς τὸ σύνολον
τῶν νομοθετικῶν μέτρων, ἅτινα ἐλήφθησαν κατὰ
Ν)βριον 1944 πρὸς προσαρμογὴν τῆς καθ' ὅλου
ἐθνικῆς οἰκονομίας εἰς τὸ νέον σταθερόν, ὡς ἐνο-
μιζέτο, νομισματικὸν καθεστῶς, τὸ εἰσαχθὲν διὰ
τοῦ Ν. 18)44 καὶ συνάμα πρὸς στήριξιν τῆς στα-
θερότητος τοῦ νομισματικοῦ τούτου καθεστῶτος,
διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως ἀρχικῶς μὲν χαμηλοῦ ἐπι-
πέδου τιμῶν καὶ μισθῶν, βαθμιαίας δὲ βελτιώ-
σεως τοῦ εἰς αὐτόχημα ἐξαθλιωμένην διαβίω-
σιν ἀνταποκρινόμενου τότε ἐπιπέδου ζωῆς τῶν
ἐν γένει μισθοβιώτων. "Οτι αὐτοὶ ἦσαν οἱ σκο-
ποὶ τοῦ Ν. 28)44 καὶ ὄχι μόνον ἡ παρακολού-
θησις τῶν διακυμάνσεων τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν,
ὡς ἦτο ὁ σκοπὸς τοῦ Ν. Δ. 310)41, προκύπτει
καὶ ἀπὸ τὸ σύνολον τῆς θεσπισθείσης τότε νομο-
θεσίας καὶ τὰς σχετικὰς δηλώσεις τῶν ἀρμοδίων
ἡμετέρων καὶ ξένων. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁμως τοὺς
δημοσίας τάξεις σκοποὺς του τούτους ὁ Ν. 28)44,
θὰ ἔπρεπεν ἀπαραιτήτως νὰ τυγχάνῃ οὗτος ἀναγ-
καστικῆς ἐφαρμογῆς εἰς πᾶσαν παρ' αὐτοῦ προ-
βλεπομένην περίπτωσιν. Οὐδόλως ὁμως θὰ ἐπε-
τυγχανέτο τοῦτο, ἂν εἰς τὸν Ν. 28 ἐδίδοτο ἡ
ἐρμηνεία ὅτι οὗτος ἀφορᾷ μόνον τοὺς χρονικοὺς
μισθοὺς καὶ ὄχι τοὺς κατ' ἄλλο σύστημα ὑπολο-
γισμοῦ, ἀφοῦ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πᾶς ἐρ-
γοδότης θὰ ἠδύνατο εὐχερέστατα ἀντικαθιστῶν
τὸ χρονικὸν σύστημα ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ
δι' ἄλλου, ν' ἀπαλλαγῇ ἀνευ ἑτέρου τῆς ἐφαρ-
μογῆς τοῦ Ν. 28. Ἄλλ' ἐπίσης οὐδόλως θὰ ἐ-
πετυγχανόντο ἐν δεδομένη περιπτώσει οἱ σκοποὶ
τοῦ Ν. 28, ἂν δὲν ἀνεγνωρίζετο εἰς τοὺς ὑπουρ-
γούς τὸ δικαίωμα τῆς μεταβολῆς τοῦ κρατοῦν-
τος ἐν συγκεκριμένην περιπτώσει συστήματος ὑ-
πολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ, ἐάν κατὰ τὴν διακριτι-
κὴν τῶν ἐξουσιᾶν θὰ ἔκρινον ὅτι ἡ ἐπίτευξις τοῦ
σκοποῦ τοῦ Ν. 28 ἐπέβαλλε τοῦτο. Οὕτω θὰ ἡ-
δύνατο ὁ χρονικὸς ὑπολογισμὸς νὰ μεταβληθῇ
εἰς ὑπολογισμὸν κατὰ τεμάχιον εἰς ἐπαγγελμα-
τικὸν κλάδον, εἰς ὃν ἡ παραγωγικότης τῶν ἐρ-
γαζομένων θὰ παρίστατο ἀδικαιολογητῶς ἡλατ-
τωμένη καὶ ἀντιστρόφως θὰ ἠδύνατο νὰ μετα-
βληθῇ ἡ πληρωμὴ κατὰ τεμάχιον ἢ κατ' ἄλλαν
τρόπον, ἐπὶ ποσοστοῖς κλπ. εἰς πληρωμὴν κατὰ
χρόνον, ἐάν ὁ κατὰ τεμάχιον ἢ ἄλλος κρατῶν
ὑπολογισμὸς θὰ ἐνεφανίζετο ἐν δεδομένη περι-
πτώσει ὡς ὑπεράγαν καταθλιπτικὸς καὶ ἐξαν-
τλητικὸς διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἢ ὡς μὴ ἐξα-
σφαλίζων αὐτοῖς ἐν ἐλάχιστον ἀνεκτὸν ἐπίπεδον
ζωῆς ὑπὸ τὰς κρατούσας ἐν γένει συνθήκας.

Ἀφοῦ δὲ εἰς τὸ Ν.Δ. 310)41 τὸ καὶ κατὰ τὴν
ἐν αὐτῷ ρητὴν διατύπωσιν ἄκρως περιωρισμένον
σκοπὸν «πρὸς παρακολούθησιν τῶν διακυμάνσεων
τοῦ κόστους τῆς ζωῆς», ἐδόθη ὑπὸ τῆς 322)43 ἀ-

ποφάσεως Σ.Ε. εὐρυτάτη ἔννοια, πολλῶ μᾶλλον
τοιαύτῃ εὐρεῖα ἔννοια θὰ ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς
τὸν Ν. 28)44 τὸν ἀναμφιβόλως εὐρυτάτους σκο-
ποὺς ἐπιδιώξαντα.

"Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν ἐπέτυχε τῶν σκοπῶν του
τούτων. Γεγονὸς παραμένει ὅτι τοὺς σκοποὺς
τούτους ἐπέδιωξε ὁ Ν. 28 καὶ ὡς ἔχων τοιού-
τους σκοποὺς πρέπει οὗτος νὰ τύχῃ ἐρμηνείας
καὶ ἐφαρμογῆς.

γ) Ἄλλα καὶ κατ' ἄλλην σειρὰν σκέψεων ἐ-
πιβάλλεται ἡ εὐρεῖα ἐρμηνεία τοῦ Ν. 28, ἡ σύμ-
φωνος κατὰ τ' ἀνωτέρω καὶ πρὸς τὸ γράμμα
καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ.
Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ καθαρῶς φιλελευθέρου οἰ-
κονομικοῦ συστήματος καὶ ὁ μισθὸς καὶ οἱ ἐν γέ-
νει ὅροι τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζοντο
διὰ τύποις ἐλευθέρως συγκαταθέσεως τῶν μερῶν,
πράγματι δὲ μονομερῶς ὑπὸ τοῦ οἰκονομικῶς
ἰσχυροτέρου ἐργοδότη. Ἡ κατάστασις αὕτη
ἤγαγε τὸν Lotmar νὰ γράψῃ τὸ παράδοξον, πλὴν
ἐν πολλοῖς ἀκριβές, ὅτι σημαντικὸν μέρος τῆς
σημερινῆς παραγωγῆς ἀγαθῶν νομικῶς ἐξεταζό-
μενον παράγεται διὰ τῆς ἐκτελέσεως ἀκύρων
συμβάσεων ἐργασίας, ἀκύρων ὡς ἐκ τοῦ ὅτι συν-
ομολογοῦνται ὑπὸ τὸ κράτος ψυχολογικῆς βίας,
ἀσκουμένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη (Lotmar, Der
unmoralische Vertrag 1896 σελ. 178 πρβλ. καὶ
Lotmar, der Arbeitsvertrag τόμ. 1 σελ. 170 ἐπ.
Staudinger-Nepperdey § 641 Bem IV 1, αβ, Stau-
dinger Rietzler, § 138 Anm. 34 I. Καποδισ-
τριας, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις σελ. 5 § 1 ἐν
ἀρχῇ). Ἡ ἀσύμφορος διὰ τοὺς ἐργαζομένους
κατάστασις αὕτη ἐβελτιώθη ἀρκετὰ διὰ τοῦ συν-
ομολογίου τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐπαγγελματικά
σωματεῖα καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς ταῦτα τοῦ
δικαιώματος τῆς συνομολογήσεως τῶν λεγομέ-
νων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μετὰ τοῦ
ἐργοδότη, ὑπὸ ὅρους ἱκανοποιητικῶς, ἰσότητος
πραγματικῆς τῶν συμβαλλομένων, αἵτινες συλ-
λογικαὶ συμβάσεις καθορίζουν τοὺς κατωτάτους
ὅρους, οἵτινες ὑποχρεωτικῶς διέπουν πᾶσαν ἀτο-
μικὴν σύμβασιν συνομολογουμένην ἀπὸ τὰ μέλη
τοῦ συμβληθέντος σωματείου.

Ἡ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ρύθμισις τῆς
ἐργασίας ἐφηρμόσθη καὶ παρ' ἡμῖν εὐρύτατα ὑπὸ
καθεστῶς ἀληθῶς μὴ φιλελεύθερον καὶ ὑπὸ συν-
θήκας μὴ γνησίας πάντοτε ἐκπροσωπήσεως τῶν
ἐργατικῶν τάξεων (πρβλ. Α.Ν. 1435)38, ἀρθρ. 10
παρ. 2 Α.Ν. 1367)39, Β.Δ. 23)24-11-39), πάντως
ὁμως ἐλειτούργησεν ὁ θεσμὸς οὗτος ἐν πολλοῖς
ἐπιτυχῶς, λυθέντων δι' αὐτοῦ πολλῶν ζητη-
μάτων.

Μετὰ τὴν κατοχὴν ὁμως καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης
τῶν πραγμάτων ὑπὸ τὸ καθεστῶς τῆς πλήρους
οἰκονομικῆς ἀναρχίας καὶ ἀναστατώσεως ὁ θε-
σμός τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἀπεδείχθη ἀ-
νίκανος νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν κοινωνικὸν σκοπὸν
του, κατεφάνη δηλαδὴ τὸ κύριον καταλογιζόμε-
νον εἰς τὸν θεσμόν τῆς διὰ τῶν συλλογικῶν συμ-
βάσεων ρυθμίσεως τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων,
μειονέκτημα, ἡ ἔλλειψις ἐλαστικότητος, ἡ δυσκο-
λία ἀναπροσαρμογῆς των πρὸς τὰς μεταβαλλο-
μένας οἰκονομικὰς συνθήκας (πρβλ. σχετικῶς Δ.
Πόρτολον ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 89, III). Ἐκ τῆς
ἀνάγκης τῶν πραγμάτων συνεπῶς ἡ διὰ συλλο-
γικῶν συμβάσεων ρύθμισις, ὅσον ἀφορᾷ τὸ κυ-
ριώτερον ἀντικείμενον τῶν συλλογικῶν συμ-
βάσεων, τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ, ἀντικα-
τεστάθη ὑπὸ τοῦ συστήματος τοῦ καθορισμοῦ

ὕπο κράτικῶν ὀργάνων τῶν μισθῶν τῶν πάσης φύσεως μισθωτῶν κατὰ τὸ Ν.Δ. 310/41 ἀρχικῶς, κατὰ τὸν Ν. 28/44 βραδύτερον. Ἡ δυνατότης τῆς ρυθμίσεως διὰ συλλογικῶν συμβάσεων δὲν ἐξέλιπε νόμο, κατέστη ὅμως ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀδύνατος, τὸ μὲν λόγῳ τῆς ταχείας μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν καὶ τοῦ ἐπείγοντος τῆς ἀνάγκης τῆς νέας ρυθμίσεως, ἥτις θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνῃ ἐγκαίρως διὰ συλλογικῶν συμβάσεων, τὸ δὲ λόγῳ τῆς κατὰ τὴν κατοχὴν τελείας ἐκλείψεως πάσης συνδικαλιστικῆς ὁργανώσεως καὶ ἐλευθερίας ἔστω καὶ σκιώδους. Ἡ κατάστασις ὅμως αὕτη δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐξέλιπε καὶ σήμερον ἀκόμη. Διότι ἡ μὲν νομισματικὴ ἀστάθεια μέχρι πρό ὀλίγων μηνῶν παρὰ τὰς ἐκάστοτε προσπάθειάς τῶν Κυβερνήσεων, ἦτο γεγονός, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν γένει οικονομικὴ ζωὴ ἦτο ἀσταθὴς μὲ τάσεις μὲν βελτιώσεως, ἀλλὰ πάντως μὴ ἐπιτρέπουσα τὸν σταθερὸν καθορισμὸν τῶν ὄρων τῆς ἐργασίας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὡς τυγχάνει γνωστὸν, οὔτε καὶ ἀποκατεστάθη ἀκόμη πλήρως ἡ διοικητικὴ ὁμαλότης εἰς τὰ ἐπαγγελματικά ἐργατικά σωματεία καὶ τὰς ἐνώσεις αὐτῶν.

Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους, ἂν δὲν νοηθῇ εὐρῶς ἡ κατὰ τὸν Ν. 28/44 ἐξουσιοδότησις τῶν Ὑπουργῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποστηριζόμενα, θὰ συμβῇ τὸ ἄτοπον ἐκ τῶν πραγμάτων μὲν νὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων τροποποιήσις τῶν ὄρων τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν ἀφορῶντων τὸν τρόπον τοῦ καθορισμοῦ καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ, ἀλλ' οὔτε δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως νὰ εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ τοῦτο κατὰ τὸν Ν. 28/44. Θὰ ἐπανηρχόμεθα οὕτω ὑπὸ ἄκρας ἀνωμάλους καὶ ἐπιβαλλούσας ἐπιτακτικῶς συχνὰ τὴν κρατικὴν παρέμβασιν οικονομικὰς συνθήκας εἰς τὸ ἄκρας ἀτομικιστικὸν καθεστὼς τῆς ἀποκλειστικῆς ρυθμίσεως τῶν σχέσεων ἐργασίας διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τὸ τόσον ὀξέως χαρακτηρισθὲν ὑπὸ τοῦ *L. o t m a r* πρὸ ἡμίσεος αἰῶνος ἀκριβῶς, ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη.

δ). Τέλος δὲν πρέπει νὰ παραλειφθῇ καὶ τὸ ἐξῆς ἐπιχείρημα: Ὁ ὑπὸ τοῦ Ν. 28/44 προβλεπόμενος καθορισμὸς τῶν μισθῶν ὑπὸ κρατικῶν ὀργάνων ἀποτελεῖ πράγματι κρατικὴν διατίμησιν ἐργασίας, ἑκτακτὸν μέτρον, εἰς ὃ προέβη ἡ Πολιτεία λόγῳ τῆς πλήρους οικονομικῆς καταβαρυνθώσεως, ἣν ἐπέφερεν εἰς τὴν χώραν ἡ μακρὰ ἐχθρική κατοχή. Προκειμένης ὅμως διατιμῆσεως εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι καὶ κατὰ τὸν Ν. 382/36 «περὶ ἀγορανομικοῦ Κώδικος» καὶ τὸ ἐσχάτως ἀντικαταστήσαν τοῦτον Ν.Δ. τῆς 10/11 Μαΐου 1946 (Ε.Κ. 159), ἡ ἔχουσα τὴν ἀρμοδιότητα τῆς διατιμῆσεως τῶν ἐμπορευμάτων κρατικὴ Ἀρχή, ἔχει αὐτονομήτως καὶ τὴν ἀρμοδιότητα πρὸς καθορισμὸν καὶ τῆς διατιμωμένης μονάδος, εἴτε ἀποδεχόμενη τὴν κρατοῦσαν εἰς τὰς συναλλαγὰς, εἴτε ἀντικαθιστάσα ταύτην δι' ἄλλης ἀκριβεστέρας πρὸς ἀποτροπὴν ἐκμεταλλεύσεως τοῦ κοινοῦ, ὡς ὅταν πρὸν χάριν ἀντὶ τῆς συνήθους κατὰ τεμάχιον τιμῆς διατιμᾶ κατὰ βάρος ὀρισμένον ἐμπόρευμα. Διὰ ποῖον λόγον, ὅμως δὲν θὰ ἀνεγνωρίζετο τὸ αὐτὸ δικαίωμα καὶ εἰς τὴν κρατικὴν Ἀρχὴν τὴν ἔχουσαν τὴν ἀρμοδιότητα τῆς διατιμῆσεως τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως, ὅταν μάλιστα πολλοὶ περισσότεροι λόγοι συντρέχοντες ἐπιβάλλοντες τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου κρατικὴν παρέμβασιν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτενῶς ρηθέντα, καὶ

ὅταν ἐπὶ πλέον ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὅτι εἰς τὸν Ν. 382/36 ὑπῆγετο ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ αὐτὸς ὁ διακανονισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, ἐφ' ὅσον ἡ παροχὴ τῶν ἐχαρακτηρίζετο ὡς ἀντικείμενον βιωτικῶν ἀναγκῶν (ἄρθρ. 2 παρ. 1 ἐδ. 1β' Α.Ν. 382/36);

ε) Ἐπὶ πᾶσι καὶ ἡ διὰ τοῦ Α. Ν. 866/46 γενομένη αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τοῦ Α. Ν. 28/44, καθ' ἣν ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Α. Ν. 28 εἶναι ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας δύνανται νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν καὶ ἀναδρομικῶς ἢ καὶ εἰς εἶδος ἢ καὶ δι' ἐνισχύσεως εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος τῶν προμηθευτικῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν ἀπὸ μέρους τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, αἶρει νομιζόμεν πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ὅτι διὰ τῶν κατὰ τὸν Α. Ν. 28 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δύναται νὰ μεταβληθῇ καὶ αὐτὴ ἡ βᾶσις ἢ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡ εἰς ὃ συνίσταται οὗτος ἀξία.

4. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ἂν κατὰ τὴν ἀληθὴ ἔννοιαν τοῦ Ν. 28/1944 οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἑργασίας ἡδύναντο νὰ τροποποιήσωσι καὶ τὰς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἐργασίας παροχὰς ὑπολογιζομένας διὰ ποσοστῶν, ἢ φιλοδωρημάτων διὰ παγίων παροχῶν ὑπολογιζομένων κατὰ χρόνον, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς παραγωγῶν—πλάσιέ τοὺς ἔχοντας τὴν ιδιότητα ἐξηρημένου μισθωτοῦ, πρέπει νὰ τουνισθῇ ὅτι δὲν μετεβλήθη καὶ ὑπὸ τῶν προσβαλλομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τὸ κρατοῦν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς σύστημα ὑπολογισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῶν.

Διότι, ὡς ἐρρήθη ἀνωτέρω, ὑπὸ 2β, ὑπὸ τῆς συλλογ. συμβάσεως τῆς 27 Αὐγούστου 1938 ἐτροποποιήθησαν αἱ ὑφιστάμεναι συμφωνίαι ἐργοδοτῶν καὶ παραγωγῶν καὶ ὠρίσθη τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν διάφορος τοῦ ὑπὸ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων προβλεπομένου, ἥτοι μικτόν σύστημα συνδυάζον πάγιον χρονικὸν μισθὸν καὶ προμήθειαν ἀντὶ τοῦ πρότερον ἰσχύοντος ἀμειγρῶς συστήματος προμηθείας. Καταγγελία τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως δὲν φαίνεται ὅτι ἔλαβε χώραν. Καὶ ἀληθῶς μὲν ἡ συλλογικὴ σύμβασις αὕτη, καὶ διὰ ὡς πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῆς καθορισθέντα ποσὰ μισθῶν ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἀντικατασταθεῖσα ὡς πρὸς τὰ ποσὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ Ν.Δ. 310/41 ἀρχικῶς καὶ κατόπιν τὸν Ν. 28/44 ἐκδοθειῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, νομιζόμεν ὅμως ὅτι παρὰ ταῦτα παρέμεινεν ἰσχύουσα ἡ βᾶσις ἢ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως τεθειῖσα, τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ τῶν παραγωγῶν—πλάσιέ κατὰ μικτόν σύστημα προμηθείας καὶ χρονικὸν παγίον μισθὸν καὶ τοῦτο διότι αἱ μεταβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς συνολογῆσεως τῆς ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1938 συλλογικῆς συμβάσεως συνθήκαι, ὅφ' ἃς παρέχονται αἱ ὑπηρεσίαι τῶν παραγωγῶν—πλάσιέ, δχι μόνον δὲν ἐπιβάλλουν τὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος τοῦ ὀρισθέντος ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τουναντίον καθιστοῦν ἔτι ἀναγκαιοτέραν τὴν διατήρησιν τοῦ συστήματος τούτου κατὰ τὰ λεπτομερέστερον καὶ κατωτέρω ὑπὸ 5 ἀναπτυσσόμενα.

Ἄλλως τε τὴν διατήρησιν τῆς ἰσχύος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τῶν κατατεθειμένων εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον μέχρι τῆς 23/7/1941 γενικῶς ἐθέσπισε τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Ν.Δ. 310/1941 (Ε.Κ. 246), καθ' ὃ αἱ συλλογικαὶ αὗται συμβάσεις θέλουσιν

έξακολουθήσει ισχύουσai ασχέτως χρόνου λήξεως ως πρὸς πάσας αὐτῶν τὰς διατάξεις πλὴν τῶν τροποποιημένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, πλὴν δηλαδὴ τῶν διατάξεων τῶν, δι' ὧν καθορίζεται τὸ ποσὸν τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, δεδομένου ὅτι αἱ διατάξεις αὗται ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ν.Δ. 310 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Τούτου τεθέντος παρέμεινε κενὸν ἔχον ἀνάγκην ρυθμίσεως δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μόνον τὸ ποσὸν τοῦ παλίου χρονικοῦ μισθοῦ, ὃν θὰ ἐλάμβανον οἱ παραγωγοί—πλασιᾷ καὶ τὸ ὁποῖον, ὡς ἐρρήθη, ὑπὸ τῆς συλλογ. συμβάσεως τοῦ 1938 εἶχεν ὀρισθῆ εἰς δραχ. 1808 καὶ 2100 ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας τῶν παραγωγῶν. Αἱ προσβαλλόμεναι Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις τοῦτο μόνον ἔπραξαν, ἐπλήρῶσαν τὸ κενὸν τοῦτο ὀρίσασαι ἀντὶ τῶν 1800 καὶ 2100 δραχ., ποσοστὸν 50)100 καὶ 70)100 ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Δὲν ἐπῆλθε μεταβολὴ συνεπῶς ὑπὸ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων τοῦ ἰσχύοντος συστήματος ὑπολογισμοῦ τοῦ μισθοῦ τῶν παραγωγῶν, ἀλλὰ τὸναντίον διατήρησις τῶν κρατούντων. Καὶ μόνον ποσοτικός καθορισμὸς τοῦ παλίου μισθοῦ, τοῦ ὀφειλομένου κατὰ τὸν κρατοῦν κατὰ τὴν ἐκδοσὶν τῶν σύστημα πληρωμῆς ἐγένετο. Ἄν συνέβαινε τὸ ἀντίθετον, ὡς ὑποστηρίζεται ὅτι συμβαίνει ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601 τῆς 8]2]46 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καὶ δὲν ὠρίζετο πάγιος μισθὸς τῶν παραγωγῶν, ἀλλ' ὠρίζετο ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν παραγωγῶν—πλασιᾷ γίνεται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ προμηθείᾳ, τότε θὰ ἐπῆρχετο μεταβολὴ τοῦ κρατούντος συστήματος πληρωμῆς τῶν παραγωγῶν, δυνατόν καὶ νόμιμος κατὰ τὰ παρ' ἡμῶν ὡς ἄνω ὑπὸ 3 ὑποστηριζόμενα, ἀθέμιτος καὶ παράνομος, ἂν ἤθελεν γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐρμηνεία ἡ δοθεῖσα εἰς τὸν Ν. 28]44 ὑπὸ τῆς 86]46 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

5. Καίτοι δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσῃ σαφῶς διατετυπωμένος λόγος ἀκυρώσεως, βάσιν ἔχων τὴν κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας, νομίζομεν ὅτι μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης θὰ ἦτο κατὰ νόμον δυνατός ὁ παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔλεγχος τῆς νομιμότητος τῶν προσβαλλομένων διοικητικῶν πράξεων.

Πράγματι, παρὰ τὴν κατὰ τὰ παρ' ἡμῶν ὑποστηριζόμενα εὐρύτητα τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ν. 28]44, εἶναι δυνατόν νὰ χωρήσῃ πάντοτε ὁ ἔλεγχος τῆς χρήσεως, ἣν ἐποιήσαντο οἱ Ὑπουργοὶ τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς εὐρυτάτης ἐξουσιοδοτήσεως, ἂν δηλονότι αἱ προσβαλλόμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐτηρήθησαν ἐντὸς τῶν ἄκρων ὁρίων τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν λογικὴν, τὴν ἀγαθὴν κρίσιν καὶ τὴν ἰσότητά. Ὅτι ἡ διακριτικὴ ἐξουσία τῆς διοικήσεως δύνανται νὰ ἐλεγχθῇ παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην εἶναι ἀναμφίβολον βάσει τῆς διεπούσης γενικῶς τὸ ἡμέτερον δημόσιον δίκαιον ἀρχῆς τῆς νομιμότητος τῆς Διοικήσεως, ἥτις ἀποτελεῖ θεμελιῶδες αἷτημα τῆς πολιτείας δικαίου (Μ. Σ τ α σ ι ν ο π ο ὕ λ ο υ, Ὁ ἔλεγχος τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας παρ. 15 ὁ αὐτὸς ἐν Ἐφ.μ. Ἑλλ.: Ἀλ. Νομ. τόμ. 61, 1942 σελ. 172 σημ. 2, ὅπου περαιτέρω παραπομπαί).

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐρευνωμένη θὰ ἠδύνατο νὰ ἀκυρωθῇ καὶ ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἡ ἀκυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς 85]46 ἀποφάσεως τοῦ

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐάν ἐκρίνετο ὅτι ἡ παραχώρησις παγίου ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ἀκαθαρσίτων εἰσπράξεων τῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τοὺς ταξιθέτας τοὺς ἀμειβομένους παρὰ τῶν θεατῶν κατὰ παλαιὰν συνθήειαν μὴ δυνάμενην εὐχερῶς νὰ ἀποβληθῇ, ἀποτελεῖ ἀνίσον μεταχείρισιν τῶν μισθωτῶν τούτων ἐν σχέσει πρὸς τοὺς λοιποὺς διὰ τῆς δημιουργίας ὑπὲρ αὐτῶν ἐξαιρετικῆς προνομιακῆς καταστάσεως, ἐφ' ὅσον θὰ προέκυπτεν, ὅτι μετὰ τὴν προσβληθεῖσαν τότε ἀπόφασιν αἱ συνήθεις ἀπολαυαὶ τῶν ταξιθετῶν θὰ ἦσαν πολλαπλάσιαι τῶν συνήθων μισθῶν.

Ἐν προκειμένῳ, ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὰς ἐκπροθέσμως προσβαλλομένας ὑπ' ἀριθ. 2556]270 καὶ 18389 τοῦ 1945 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις δὲν δύναται βεβαίως νὰ χωρήσῃ τοιοῦτος ἔλεγχος.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν ἐμπροθέσμως προσβληθεῖσαν 31260 ἀπὸ 23]12]1945 ἀπόφασιν ρητέα τὰ ἐξῆς:

Ὑπὸ ταύτης ὠρίσθη, ὅτι ὁσάκις οἱ παραγωγοί—πλασιᾷ δὲν πραγματοποιοῦν ἐκ προμηθειῶν ἢ ποσοστῶν τὰ 70 ο) τοῦ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὀρισθέντος κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς πλήρη ἀπασχόλησιν, οἱ οἰκτεῖοι ἐργοδότες ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσιν αὐτοῖς τὸ ἐλλείπον, γινομένης τῆς σχετικῆς ἐκκαθάρσεως κατὰ διμηνίαν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ κατὰ τριμηνίαν εἰς τὰς λοιπὰς περιφέρειας.

Διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως προτείνεται τὸ παράλογον τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως διὰ σοβαρῶν ὄντως ἐπιχειρημάτων, πράγματι δὲ φαίνεται λογικὸν ὅτι ἡ φύσις τῆς ἐργασίας τῶν παραγωγῶν—πλασιᾷ καὶ τὸ δυσχερὲς τῆς ἀσκήσεως αὐστηροῦ ἐλέγχου ὡς πρὸς τὴν ἐπιμελὴ ἄσκησιν τῆς ἐργασίας τῶν ἐπιβάλλει τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν μόνον βάσει τῶν παρ' αὐτῶν πραγματοποιουμένων πωλήσεων. Πιστευτὰ δὲ εἶναι καὶ τὰ περὶ σημαντικῆς ἐλαττώσεως τῆς δραστηριότητος τῶν παραγωγῶν μετὰ τὴν ἐκδοσὶν τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων. Ἐξ ἄλλου ὁμως πρέπει νὰ μὴ παροραθῇ ὅτι ἡ περὶ τῆς πρόκειται ὑπουργικὴ ἀπόφασις θὰ τύχη ἐφαρμογῆς μόνον ἐπὶ τῶν παραγωγῶν—πλασιᾷ τῶν ἐχόντων τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ, τῶν παρεχόντων ἐξηρημένην ἐργασίαν κατὰ τὰ ἐκτενῶς ὑπὸ 2 ἀνωτέρω ρηθέντα. Πᾶς δὲ μισθωτὸς νομίζομεν, δικαιοῦται νὰ ἔχη ἐξασφαλισμένον ἐν ἐλάχιστον ποσοστὸν ἀμοιβῆς.

Νομίζομεν ἐπὶ πλέον ὅτι διὰ τοῦ ὀρισμοῦ ὑπὸ τῶν 18389 καὶ 31260 ἀποφάσεων ὡς ἐλάχιστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν παραγωγῶν—πλασιᾷ, ἐνὸς ποσοστοῦ μόνον τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐπιτυχάνεται ἱκανοποιητικὸς συνδυασμὸς καὶ τῆς ἀξιώσεως τῶν μισθωτῶν—παραγωγῶν, ὅπως, ἀφοῦ παρέχουν ἐξηρημένην ἐργασίαν, ἔχωσιν ἐξασφαλισμένον ἐν πάγιον ἐλάχιστον ποσὸν ἀμοιβῆς, καὶ τῆς ἀξιώσεως τῆς ἐργοδοτίδος προσφευγούσης ὅπως ἀμείβωνται μόνον οἱ ἐργαζόμενοι. Διότι πράγματι οἱ μὴ ἔχοντες ἱκανοποιητικὴν ἀπόδοσιν θὰ λάβωσιν ἐν ἐλάχιστον ποσόν μὴ ἐπαρκοῦν οὔτε διὰ τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας τῶν, δεδομένου ὅτι τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῶν τὰ ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντα μόλις καλύπτουσιν τὰς στοιχειώδεις ταύτας ἀνάγκας, ὁ λαμβάνων ποσοστὸν μόνον

• ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ •

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ Ν. 28/1944 ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

“Ορια διακριτικής εξουσίας Διοικήσεως καὶ ἀποδοχαὶ παραγωγῶν (πλασιέ)

Προϋποθέσεις ἐφκρμογῆς τοῦ νόμου 28/1944.—Μὴ δυνατὴ ἐπέμβασις τῆς Διοικήσεως πρὸς κυριαρχικὸν ἐξ ὑπαρχῆς καθορισμὸν παγίων ἀποδοχῶν ὑπὲρ ὠρισμένης κατηγορίας ἐλευθέρων ἐπαγγελματικῶν διὰ μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς σχετικῆς συμβάσεως.—

Υπέρβασις ἐξουσίας.

Διὰ τῆς ὑπ’ ἀριθ. 31260 ἀπὸ 23/12/1945 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν (ΕΕΔ 5, 29 ἐπ.), ἡ ὁποία ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ μόνου τοῦ νόμου 28/1944, καθωρίσθη (ἀρθρ. 6 § 7) «ἐὰν δι’ ὠρισμένους μισθοὺς ἢ ἀντιμισθία τῶν συνίσταται εἰς ποσοστά, τὸ δὲ κατὰ μῆνα προϊόν αὐτῶν δὲν ἐξασφαλίζει εἰς αὐτοὺς τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα ὅρια μισθῶν, οἱ οἰκεῖοι ἐργοδοτοὶ ὀφείλουσι νὰ καταβάλλουσι εἰς αὐτοὺς τὸ ἐκάστοτε ἔλλειπον. Διὰ τοὺς παραγωγούς (πλασιέ) τῶν ἐπιχειρήσεων θέλει ἰσχύσει ἡ ὑπ’ ἀριθ. 18389/1945 ἐδικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 4.509), σὺν τῇ διαφορᾷ ὅτι, ὁσάκις οὗτοι δὲν πραγματοποιοῦν τὰ 70% τῶν ὡς ἄνω ὀρίων μηνιαίων ἀποδοχῶν, οἱ οἰκεῖοι ἐργοδοτοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουσι εἰς αὐτοὺς τὸ ἔλλειπον.

Τὸ ἐν Ἑλλάδι Πρακτορεῖον τῆς ἐν Νέᾳ Ἑρεσῇ, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐδρευούσης Ἀνωτάτου Ἑταιρίας «Ραπτομηχαναὶ Σίγερ Α.Ε.» ἐζήτησε δι’ αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὴν ἀκυρώσιν τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καθ’ ὃ μέρος καθωρίσθη δι’ αὐτῆς (ἀρθρ. 6 § 7) πᾶσιον πᾶσον ὑπὲρ τῶν λεγομένων πλασιέ ὠρισμένων

ἐπιχειρήσεων (παραγωγῶν), ἡ ἀμοιβὴ τῶν ὁποίων εἶχεν ἀρχικῶς συμφωνηθῇ, μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων, εἰς προμήθειαν καὶ ποσοστά ἐπὶ τῶν ἐνεργουμένων ὑπ’ αὐτῶν πωλήσεων τῶν προϊόντων τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ὡς λόγος ἀκυρώσεως προβάλλεται ἡ ὑπέρβασις τῶν ὀρίων τῆς διὰ τῆς ρηθείσης διατάξεως παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τοὺς ὡς ἄνω Ὑπουργούς.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω παρατιθεμένη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀνεπτύχθησαν αἱ ἀνωτέρω ἀπόψεις τοῦ παρασιάντος ὡς πληρεξουσίου τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας **Α. Χατζηδάκης**, Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους. (ἀνωτέρω σελ. 489.)

Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1188/1946 ὁλομ.

Πρόεδρος ὁ κ. **Π. Πουλίτσας**

Εισηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Μητρέλις**

Δικηγόροισι κ.κ. **Κλ. Θεοφανόπουλος**, **Γρ. Ζαχαράκης**, **Α. Χατζηδάκης**, Παρέδρου Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Ἡ αἰτοῦσα, ὡς ἰσχυρίζεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν

συνεπῶς τῶν ἀμοιβῶν τούτων εἴτε 50 εἴτε 70 ο)ο εἶναι φανερόν ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καλύψῃ οὔτε τὰς στοιχειώδεις του ἀνάγκας.

Ἄλλωστε ἡ ρύθμισις αὕτη εἶναι ἐντελὴς ὁμοία πρὸς τὴν γενομένην διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῆς 27 Αὐγούστου 1938, ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ 2β ἐρρήθη, ἥτις ρύθμισις ἐκρίθη καὶ κρίνεται ἐπιτυχῆς καὶ σκόπιμος ὑπὸ τῆς προσφευγούσης καὶ δὲν ἐπέφερεν εἰς αὐτὴν ζημίαν ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν ἀπὸ 28 Μαρτίου 1946 αἰτησίν της. Ἡ μόνη οὐσιώδης διαφορὰ μεταξὺ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως 1938 καὶ τῶν προκειμένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἔγκειται ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι, καθ’ ὃ θὰ γίνετα ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἀμοιβῶν τῶν παραγωγῶν, ὑπὸ μὲν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὁρισθέντος ὅτι εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους θὰ γίνετα ἡ ἐκκαθάρισις αὕτη, ἐνῶ ὑπὸ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ὠρίσθη, ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις θὰ γίνετα κατὰ διμηνίαν ἢ τριμηνίαν.

Συνεπῶς ταῦτα μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ συζητηθοῦν, τὸ μὲν τὰ χρονικὰ διαστήματα, ἀνὰ τὰ ὁποῖα θὰ γίνετα ἡ ἐκκαθάρισις τῶν λ)σῶν τῶν παραγωγῶν, τὸ δὲ ἂν τὸ ποσοστὸν τῶν 50 ο)ο τὸ ὁρισθὲν ὑπὸ τῆς 18389 ἀποφάσεως εἶνε προσφορό-

τερον τοῦ ποσοστοῦ τοῦ ὁρισθέντος ὑπὸ τῆς 31260 ἀποφάσεως.

Ἀμφιβάλλομεν ὅμως ἂν ὁ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀσκούμενος ἔλεγχος τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας τῆς Διοικήσεως δύναται νὰ χωρήσῃ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ κριθῇ ἀντιτιθέμενος εἰς τὴν λογικὴν καὶ τὴν ἀγαθὴν κρίσιν ὁ καθορισμὸς τῶν χρονικῶν διαστημάτων καὶ τῶν ποσοστῶν, ὁ γενόμενος ὑπὸ τῆς ἐμπροθέσμως προσβαλλομένης 31260 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Τὸ μέγα ἐνδιαφέρον τῶν ἐξετασθέντων ἐν τῷ παρόντι ζητημάτων παρέσυρεν ἡμᾶς εἰς ἐπέκτασιν πολλὴν ὑπὲρ τὰ ἀρχικῶς σκοπηθέντα ὅρια. Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ πείσωμεν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας περὶ τοῦ δικαίου καὶ ὀρθοῦ τῶν ἀντιλήψεών μας, καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει συνετελέσαμεν εἰς τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εὐρυτέραν ἐρευναν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως καὶ τὴν ὀρθότεραν συνεπῶς ἀπονομὴν τῆς Δικαιοσύνης.

ΑΝΔΡ. Γ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Πάρεδρος τοῦ Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους

αίτησε της, πιστοῦται δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἀπασχολεῖ μέγαν ἀριθμὸν παραγωγῶν (πλάσιε) διὰ τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ διάθεσιν τῶν προϊόντων της, ἢ ἐπὶ προμηθεῖα ἀμοιβῇ τῶν ὁποίων ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν πραγματοποιουμένων ἐκάστοτε πωλήσεων, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι, ὧφ' οὓς οὗτοι κατὰ τὸ προσ-αγόμενον ὑπόδειγμα συμφωνητικοῦ, ἀναλαμβάνουσι παρ' αὐτῇ ἐργασίαν, δὲν δύνανται προ-δήλως νὰ προσδώσωσιν εἰς αὐτοὺς τὸν χαρα-κτηρὰ τῶν μισθωτῶν. Παραδεκτικῶς ὅθεν αἰτεῖται τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 31260 καὶ ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1945 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας, δι' ἧς, ἐκδο-θείσης κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 28/1944 νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνωσιν εἰς καθορισμὸν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων», ὠρίσθησαν, ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 ἐδάφ. 2 αὐτῆς, ποσὰ παγίων μηνιαίων ἀποδο-χῶν ὑπὲρ τῶν παραγωγῶν ἐν γένει ἄνευ ἐτέρας τινὸς περὶ αὐτῶν διακρίσεως.

Ὁ κατὰ τὰ ἄνω ὑπ' ἀριθμ. 28 τῆς 10/14 Νοεμ-βρίου 1944 νόμος εἰς τὸ ἄρθρον μόνον αὐτοῦ ὁ-ρίζει, ὅτι «ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκο-νομικῶν καὶ Ἑργασίας, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφά-σεων δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορίζωσι τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια ὡς καὶ τὰς προσαυξήσεις ἢ τὰς κρα-τήσεις πάντων τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, τε-χνιτῶν καὶ παντὸς ὑπαλλήλικου προσωπικοῦ, ἱδρυτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνι-κῶν γραφείων, καταστημάτων καὶ παντὸς προ-σώπου ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας εἰς ἰδιωτὴν, ἐργοδότην, φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον».

Προϋποθέσεις ἀπαραίτητοί, διὰ τὴν ἐφαρμο-γὴν τῆς ἄνω διατάξεως, σαφῶς καὶ περιοριστι-κῶς τιθέμεναι ἐκ τοῦ γράμματος αὐτῆς, εἶναι ἡ ὑπαρξὶς σχέσεως μισθώσεως ἐργασίας καὶ ἡ κατ' ἀκολουθίαν αὐτῆς ὑφισταμένη κατ' ἀρχὴν ὑπο-χρέωσις πρὸς καταβολὴν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα καὶ μόνον, καθὼς καὶ προσφά-τως ἔκρινε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 85/1946 ἀποφάσεώς του, ἐρμη-νεύον τὴν διατάξιν ταύτην, παρεσχέθη εἰς τὴν Διοίκησιν ἡ εὐχέρεια τῆς ἐπεμβάσεως διὰ τὴν κατὰ ποσὸν ἀπλῶς καὶ ἐπὶ τῆς συμπεφωνημένης βάσεως ἀναπροσαρμογὴν αὐτῶν εἰς τὸ ἐκ τῆς

συνεχοῦς μεταβολῆς τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος δημιουργούμενον ἐκάστοτε ἐπίπεδον τιμῶν, ἐπὶ τῷ τέλει προδήλως τῆς ἐξασφαλίσεως ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν ἐνός ἐλαχίστου ὁρίου συν-τηρήσεως, ἐν συναρτήσει πρὸς τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας τῶν ἐργοδοτῶν, ἢ ἐκτίμησις τῶν ὁποίων ἀφέθη εἰς τὴν διακριτικὴν αὐτῆς ἐξου-σίαν ἀκουμένην καθ' ὃν ἐπιβάλλουσι τρόπον οἱ κανόνες τῆς χρηστῆς διοικήσεως. Πέραν τούτου ἡ Διοίκησις δὲν δύνανται, κατ' ἐφαρμογὴν πάντως τῆς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἀσχετῶς τοῦ κατ' ἀρχὴν συνταγματικῶς ἐπιτρεπτοῦ παρ' ἡμῖν τοῦ ἀντιθέτου, νὰ ἐπεμβαίῃ πρὸς κυριαρχικὸν ἐξ ὑπαρχῆς καθορισμὸν διὰ μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὁρῶν τῆς σχετικῆς συμβάσεως παγίων ἀπο-δοχῶν ὑπὲρ ὠρισμένης καθηγορίας ἐλευθέρων ἐπαγγελματιῶν, οἱ ὁποῖοι ἀσχολούμενοι μὲ τὴν ἐπὶ προμηθεῖα διάθεσιν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν οἰασδήποτε φύσεως κατ' ἰδίαν αὐτῶν κρίσιν καὶ ἀντίληψιν δυνατόν μὲν νὰ ἐργάζωνται ἀποκλει-στικῶς ἢ καὶ συντρεχόντως μετ' ἄλλων αὐτῶν βιοποριστικῶν ἀσχολιῶν διὰ λογαριασμὸν ὠρι-σμένης ἐπιχειρήσεως, πάντως ὅμως δὲν συνδέον-ται μετ' αὐτῆς διὰ τοῦ συναλλάγματος τῆς μι-σθώσεως ἐργασίας, αἱ ἐκ τοῦ ὁποῖου, ἐν συν-δυσμῶ μὲ τὸν ἐκ τῆς ἐκπτώσεως τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος, δημιουργούμεναι δυσμενεῖς συνθή-και διὰ τοὺς μισθωτοὺς, τοὺς ἀμειβομένους κυ-ρίως διὰ παγίων ἀποδοχῶν, ἀπετέλεσαν προδή-λως καὶ τὴν δικαιολογικὴν βάσιν τῆς κατὰ τὰ προεκτεθέντα ρυθμιστικῆς ἐπεμβάσεως τῆς πολι-τείας.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ὑπου-ρικῇ ἀποφάσει διατάξις, δι' ἧς ὁρίζονται κατὰ-τάς ὅρια παγίων ἀποδοχῶν ὑπὲρ τῶν πάσης φύσεως παραγωγῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οὗτοι εἰς ἐκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν συνδέων-ται μετὰ τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ λογαριασμὸν τῆς ὁποίας ἐργάζονται διὰ τοῦ συναλλάγματος τῆς μισθώσεως ἐργασίας ἢ μὴ, συνιστᾷ ὑπέρβασιν ἐξουσίας καθιστῶσαν αὐτὴν ἀκυρωτέαν κατὰ τὸν βασιμῶς περὶ τούτου προβαλλόμενον λόγον ἀκυ-ρώσεως.

Διὰ ταῦτα

δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἵτησιν καὶ ἀκυροὶ μερι-κῶς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν κατὰ τὰ ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα.

ΑΞΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΟΥ ΕΚ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΟ ΟΚΤΑΩΡΟΝ

Ἀφετηρία ὑπολογισμοῦ προθεσμίας ἀναγγελίας ἀπολύσεως μισθωτοῦ.

Ὑποχρεώσεις ἐργοδότη τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 118/1945.—Ἀναγγελία τῆς ἀπολύσεως μι-σθωτοῦ.—Ἐναρξίς προθεσμίας κατὰ τὸ πρὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον.—Παροχὴ ὑπὸ μι-σθωτοῦ ἐργασίας ὑπὲρ τὸ ὀκτῶρον ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.—Επιδίωξις ἀμοιβῆς βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.—Ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν δικαιοδικασίαν τοῦ νό-μου Γ20Δ.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἀσχολεῖται ἐπὶ ἐνδιαφερόντων νομικῶν ζητημάτων εἶναι γνωστὸν, ὅτι μετὰ τῶν προϋποθέσεων τοῦ κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945, ὡς οὗτος ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Α. (βλέπε κω-δικοποίησιν εἰς Ε. Ε. Α. 5, 307 ἐπ.) εἶναι ἡ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταγγελίας ἀναγγελία αὐτῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ πὸ οἶκειον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας.

Ἀφετηρία τῆς προθεσμίας κατὰ τὸ προϋσχὸν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον ἦτο ἡ ἡμέρα τῆς κα-ταγγελίας (βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 845/1946, Πρωτοδικῆς Θ. Κ α κ ί σ η ς, ΕΕΑ 5,144, Πρωτοδικεῖον Βόλου 46/1946, Πρωτοδικῆς Π. Β ο υ γ ᾱ ς ΕΕΑ 5, 360), ἐνῶ κατὰ τὸ νεώτερον διὰ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰσαχθὲν δίκαιον (ἀρθρ. 241 ἀναγκαστικοῦ νόμου 2250/1940, ἀρθρον 296 ἀναγκ. νόμου 777/1945) «ἡ προθεσμία ἀρχεται τὴν ἐπιούσαν τῆς ἡμέρας κατ' ἣν συνέβη τὸ

ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρίαν αὐτῆς γεγονός.
Ὁρθῶς, ἐπομένως, τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον πρό-
κειται δικαιοπραξία γενομένη ὑπὸ τὸ κράτος
τοῦ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος
δικαίου θεωρεῖ ὡς ἀφετηρίαν τῆς προθεσμίας
τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως.

Περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον ἐρευνῶν τὸ θέμα τῆς
ἀξιώσεως τοῦ μισθοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας
ὑπὲρ τὸ ὀκτώμηρον, ἀνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, δὲν
ἀπομακρύνεται τῶν ἀπόψεων τῆς ἐπικυρουμένης
ὑπ' ἀριθ. 8634)1945 ἀποφάσεως τοῦ εἰς πρῶτον
βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, (Πρω-
τοδικῆς Ι. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 5,
113) περὶ τοῦ ὅτι καὶ ἡ ἀξίωσις αὕτη εἶναι
ἀγώγιμος, βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολο-
γήτου πλουτισμοῦ, ἀρμοδίως εἰσαγομένης τῆς
ἀξιώσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ'
ὑπὸ τὴν εὐρύτητα τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου τοῦ νό-
μου 1968)1944 «σχέσις ἐργασίας».

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4364)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδικῆς κ. Δ. Κοκὺρης

Δικηγόροι ἡ κ. Ε. Φρυδά, ὁ κ. Γ. Κινινῆς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τοῦ Ν. 118)1945 αἱ ἐρ-
γοδότριαι ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται ν' ἀναγ-
γέλλωσιν ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ
Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέ-
σεως Ἐργασίας τῆς περιφέρειας τῶν πᾶσαν γε-
νομένην ὑπ' αὐτῶν, δυνάμει τοῦ Νόμου τούτου,
καταγγελλάν συμπάσεως ἐργασίας, ἐπὶ ποινῇ ἀ-
κυρότητος τῆς καταγγελίας ταύτης. Ἀποδεικνυ-
ομένου ὅθεν ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν προσαγομέ-
νων ἐγγράφων, ὅτι ἡ μὲν καταγγελία τῆς μετὰ
τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος συμπάσεως ἐργασίας
ὡς πλεονάκοντος ἐγένετο τὴν 18 Σεπτεμβρίου
1945, ἡ δὲ ἀναγγελία τῆς καταγγελίας ταύτης
ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης εἰς τε τὸ Ταμεῖον Ἀνερ-
γίας καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας
ἐγένετο τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1945, ὁρθῶς ἡ ἐκ-
καλουμένη ἀπόφασις ἐκρίνεν ἄκυρον τὴν κα-
ταγγελίαν τῆς συμπάσεως ἐργασίας, λόγῳ ἐκ-
προθέσου ἀναγγελίας αὐτῆς, ὑπολογίσασα ὡς
ἀφετηρίαν τῆς ὡς ἄνω νομίμου τριμήρου προ-
θεσμίας ἀναγγελίας τὴν ἡμέραν τῆς 18 Σεπτεμ-
βρίου 1945, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ἡ καταγγελία
τῆς συμπάσεως, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ ὑπολο-
γισμοῦ τοῦ χρόνου διατάξεις τοῦ τότε ἰσχύοντος
ἀστικοῦ δικαίου (Οἰκονομίδου, Γεν. Ἀρχ. § 65,
Κρασσᾶ, Γεν. Διδ. § 202, Μομφεράτου, Γεν. Ἀρχ. § 139
σελ. 364—365—Windscheid, Γεν. Ἀρχ. § 103), ὃ δὲ πρῶτος λό-
γος ἐφέσεως ὅτι ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἐ-
θεώρησεν ἄκυρον τὴν ὡς ἄνω ἀπόλυτον τὸν ἐφε-
σιβλήτου, ἐνῶ αὕτη ἐπλήρου ἀπαντᾷ τοὺς τύ-
πους καὶ δὴ ἀνηγγέλη ἐμπροθέσμως εἰς τὸ
Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέ-
σεως Ἐργασίας, ἀβάσιμος κρίνεται καὶ ὡς τοιοῦ-
τος ἀπορριπτός.

Συμφωνίαι περὶ παροχῆς ἐργασίας καθ' ὑπέρ-
βασιν τῶν νομίμων ὠρισμένων χρονικῶν ὁρίων
εἶναι μὲν ἀνίσχυροι, κατὰ τὰς διατάξεις ὅμως
τοῦ κατὰ τὸν ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέροντα χρό-
νον ἰσχύοντος βυζαντινορωμαϊκοῦ δικαίου, πα-
ρέχεται ἀγωγή ἡ *condictio ob injustam causam*,
πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ εἰς ἄλλον, ἐκ βουλῆσεως τοῦ
ζημιωθέντος μὴ ἀναγνωριζομένης ἢ ἀποκηρυσσο-

μένης ὑπὸ τοῦ δικαίου, ἐπελθόντος πλουτισμοῦ,
θεωρουμένου ὡς ἀδικαιολογήτου, ὅστις δύναται
νὰ συνίσταται καὶ εἰς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ δαπάνης,
διὰ τῆς χρήσεως ἀλλοτρίων ἐργατικῶν δυνάμε-
ων, ὧν ἡ ἀξία ἀποτελεῖ τὸ ἀποδοτέον (*Windscheid—Poluyénou*, Ἐνοχ. § 421—424
Φουρκιώτου, *Condictio ob turpem causam* et *ob*
inj. causam σελ. 14, 37, 43 σημ. 7, Ἰδιού
ἢ *Condictio indebiti* σελ. 175—176). Ἐν τῇ περι-
πτώσει τῆς παρανόμου καθ' ὑπερῶριαν ἐργασίας
δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι πρόκειται περὶ αἰ-
σχρότητος ἀμφοτέρωθεν, ἥς ἐνεκα ἀποκλείεται ἡ
ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου ἀπαίτησις, κατὰ τὰς
ἀρχὰς τῆς *condictio ob turpem causam*, ἥτις,
εἶναι αὐτοτελὴς καὶ διακεκριμένη ἀγωγή. Τὸ
αἰσχρὸν καὶ ἀνῆθικον πράξεως τιнос ἐξαρτᾶται
ἐκ τῆς ἀντιθέσεως αὐτῆς πρὸς τὰς νῦν σταθερῶς
ἐν τῇ κοινωνίᾳ κρατούσας περὶ τῆς ἠθικῆς ἀντι-
λήψεις (πρβλ. *Regelsberger* Γεν. Διδ. § 147)
καὶ δὲν συνδέεται πάντοτε πρὸς τὸ παρά-
νομον ἢ καὶ πρὸς τὸ ἀειόποιον (*Φουρκιώτου*,
Cond. ob turpem c. et ob inj. c. σελ. 1 σημ. 1 σελ. 19
ἐπ. Α.Π 150)1940. Ἐφ. Ἑλλ. Ν. Ζ' 301,60)1938Θέμ.
ΜΘ' 402, Ἐφ. Αἰγ. 205)1939, Θέμ. ΝΑ' 487),
δὲν δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἡ καθ' ὑπερῶ-
ριαν ἐργασία ἐνέχει ἡ ὑποβάλλει τι τὸ ἀνῆθικον
κατὰ τὰς ὡς ἄνω πασιδήλους περὶ ἠθικῆς κοι-
νωνικῆς ἀντιλήψεις (ἴδε καὶ *Τριανταφυλλοῦ*
ο. π. ο. ὑ. λ. ο. υ., Εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ
σχεδίου Ἐνοχικοῦ Δικαίου σελ. 227 ἐπ. 2, ἔνθα
καὶ περὶ τοῦ Βυζαντινορωμαϊκοῦ Δικαίου, *Κα-
ποδίστρια*, διατριβὴν ἐν Θέμ. ΜΘ' σελ. 828
ἐπ. *Φουρκιώτη*, Παρατηρήσεις ἐν Ἐφ. Ἑλλ.
Νομ. Στ' 271). Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀξίω-
σις τοῦ καθ' ὑπερῶριαν ἐργασθέντος μισθοῦ
ἀρμοδίως δικάζεται ὑπὸ τοῦ ἐνός Πρωτοδίκου,
κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ κωδ. Νόμου Γ'ΟΔ', ὡς
ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Ν. 1968)1944, καθ' ὃ εἰς
τὴν δικαιοδοσίαν καὶ διαδικασίαν ταύτην ὑπά-
γεται πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθοῦ πηγά-
ζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας. Ἡ ἐννοια τῆς ἐν
τῇ διατάξει ταύτῃ «σχέσεως ἐργασίας» εἶναι εὐ-
ρυτέρα τῆς ἐγκύρου συμπάσεως ἐργασίας, περι-
λαμβάνουσα καὶ τὴν ὡς ἄνω ἀξίωσιν, ἐκ παρο-
χῆς ἐργασίας καθ' ὑπερῶριαν, συνεπεῖα ἀνισχύ-
ρου συμπάσεως. Ἐκ τῶν καταθέσεων δὲ τῶν
πρωτοδικῶς ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν
προσαγομένων ἐγγράφων ἀπεδείχθη ἡ κατὰ τὰ
ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ τῇ ἐκκαλουμένη ἀποφάσει χρο-
νικά ὅρια παροχῆς καθ' ὑπερῶριαν ἐργασίας ὑπὸ
τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν καὶ ὁ
πλουτισμὸς τῆς τελευταίας ταύτης κατὰ τὸ ἐπι-
δικασθέν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ποσὸν τῶν
δραχμῶν 33.090, ὅπερ ἀπετέλει τὸ εἰθισμένον ἐν
τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας ταύ-
της, καθ' ὃ ἡ ἐφεσιβλήτος ἐξηκολούθει καὶ ἐν
τῷ χρόνῳ τῆς ἀγωγῆς οὕσα πλουσιωτέρα. Ὁρ-
θῶς ὅθεν ἐκρίνεν ἡ ἐκκαλουμένη δεχθεῖσα καὶ
κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τὴν ἀγωγήν, ὁ σχετι-
κὸς δὲ δευτέρος καὶ τελευταῖος λόγος ἐφέσεως
ὅτι ἀναρμοδίως ἐδίκασε περὶ αὐτοῦ ὁ Πρωτοδί-
κης καὶ ὅτι ἡ ἀξίωσις αὕτη δὲν ἦτο νόμιμος,
οὐδὲ ἀπεδείχθη, ἀπορριπτός κρίνεται.

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ

Ἐπιρροή τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς ἐπὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς συμβάσεως

Πληρωμή διὰ ποσοστῶν ἐπὶ τῶν κερδῶν.—Μὴ μεταμόρφωσις ἐκ ταύτης τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ἐταῖρον.—Ἀνάγκη υπάρξεως προθέσεως πρὸς σύστασιν ἐταιρίας.—Ἀποφασιστικὸν κριτήριον τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἠθικῆ καὶ οἰκονομικῆ ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ.—Στοιχεῖον τοῦ ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν.—Προϋποθέσεις τῆς δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν μισθωτῶν

Ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 204' δικάσας Πρωτοδικῆς Βόλου πραγματεύεται περὶ τῶν διακριτικῶν γνωρισμάτων τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἐταιρίας, διὰ τὰ ἐφαρμοσθῆναι διατάξεις ἀφορώσας μισθωτοὺς, τελούσας δηλαδὴ μετὰ τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἐν συμβάσει ἐργασίας. Πράγματι, κατὰ τὴν ὁρθὴν ἀποψιν τῆς πρωτοδικεϊκῆς ἀποφάσεως, ὁ τρόπος τῆς ἀμοιβῆς δὲν εἶναι μόνος αὐτὸς ἱκανὸς νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν σύμβασιν, ἀν δὲν ἐρευνηθῶν τὰ ἄλλα, ἀποφασιστικὰ διὰ τὸν χαρακτηρισμόν, στοιχεῖα, ὡς εἶναι ἡ ὑπαρξὶς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τοῦ ἐργοδότη τοῦ, ὁπότε ὑπόκειται σύμβασις ἐργασίας (βλέπε σχετικῶς I. Καποδίστριαν ΕΕΔ 3, 68, ἐνθα παραπομπαὶ εἰς συγγραφεῖς καὶ νομολογίαν, Α.Π. 117/1942, ΕΕΔ 1, 501, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7772/1943, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικὴς I. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 3, 189, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2056/1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικὴς Κ. Ζαχαρίας, ΕΕΔ 5, 79, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2759/1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικὴς Μ. Γερσένης, ΕΕΔ 4, 432, Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 684/1945, Πρωτοδικὴς Π. Μακρυγιάννη, ΕΕΔ 4, 311).

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943 ἄλλως τε εἶναι σαφές: Διὰ τοῦ ὅρου «μισθωτός» νοοῦνται τὰ φυσικὰ πρόσωπα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς ἑτέρον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἰασδήποτε φύσεως ἐξηρημένην ἐργασίαν ἐναντὶ ἀμοιβῆς. Ὡς ἀμοιβὴ θεωρεῖται πᾶσα παροχὴ χορηγούμενη εἰς τὸν μισθωτὸν (ἀμοιβὴ εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος, φιλοδοξήματα κλπ.) ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καθορισμοῦ ταύτης (ἀμοιβὴ καθοριζομένη βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως χρόνου ἐργασίας—ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπὴν.).

Πρωτοδικὸν Βόλου 10/1946

Διαδικασία νόμου Γ' 204'

Πρωτοδικὴς ὁ κ. Π. Βουγᾶς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. I. Μαμάκος, Α. Τσαντήλης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν διαφορὰ, ἀφορώσα τὴν πληρωμὴν τῶν ποσῶν τῶν καθορισθέντων, ὅπως χορηγηθῶσιν ὡς ἔκτακτος οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς, τοὺς συνδεομένους μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 24900, 25900 καὶ 25901 ἔτους 1945 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, νομίμως φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Β.Δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου Γ' 204'» συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ, ὡς νῦν ἰσχύει, καὶ συνεπὲς ἐξεταστέα καθίσταται. Κατὰ τὰς διαληφθείσας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἀξιουμένη ἔκτακτος οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως προϋποθέσιν ἔχει, ὡς ρητῶς αὐταὶ διαγορεύουσι, τὴν ὑπαρξὶν σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐρευνητέον, ὅθεν, εἰάν ἢ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σχέσις εἶναι

πράγματι τοιαύτη σχέσις, διότι ὁ ἐναγόμενος, ἀμφισβητῶν τοῦτο, ὑποστηρίζει, ὅτι δὲν πρόκειται τοιαύτη σχέσις, ἀλλὰ σχέσις ἐταιρείας, ἐπὶ τῇ συνομολογούμενῳ ἐκατέρωθεν ἰσχυρισμῷ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν λαμβάνει ἐκ τῶν προτέρων ὀρισμένον ἡμερομίσθιον, ἀλλὰ ποσοστὸν ἐκ τοῦ τιμήματος τῶν ἀλλειομένων ἰχθύων, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἐξ αὐτοῦ ὀρισμένων ἐξόδων. Μόνη ὁμῶς ἡ συμφωνία τοῦ ἐργοδότη μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ, ὅπως ἡ ἀντιμισθία τοῦ σῴζεται ἀπὸ ὀρισμένα ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, δὲν ἰσχύει, ὅπως μεταμορφώσῃ τὴν ὑπάλληλον εἰς ἐταῖρον, ἀναιρουμένης τῆς ὑπαλληλικῆς ἢ ἐργατικῆς ἰδιότητός του, μετ' ὅλων τῶν νομικῶν αὐτῆς συνεπειῶν. Τοῦτο δὲ ἀνεξαρτήτως τοῦ ποσοστοῦ, καθ' ὃ μετέχει ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης. Διὰ τὴν ὑπαρξὶν ἐταιρείας μεταξὺ προσφέροντος καὶ ἀποδεχομένου τὴν ἐργασίαν ἀπαιτεῖται πρόθεσις ὅπως συνεργασθῶσιν ὡς συνεταῖροι, *animus contrahendae societatis* ἢ ἄλλως καλουμένη *affectio societatis*.

Ἐὰν ἐν ἐκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὑπάρχῃ τοιαύτη πρόθεσις ἀνήκει τῷ δικαστῇ τῆς οὐσίας νὰ ἀνεύρῃ, ἐκτιμῶντι τὸ σύνολον τῆς συμβάσεως. Κριτήριον δὲ πρὸς διάκρισιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἐταιρείας εἶναι ἡ σχέσις ἠθικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τοῦ ἐργοδότη καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ τελευταίου τούτου περὶ τὴν διοίκησιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐταιρείαν, ἐφ' ἧς προεξάρχει ἡ ἰσότης τῶν ἀμοιβῶν δικαιομάτων καὶ ὑποχρεώσεων (D e r n b. Ἐνοχ. § 124 4. Καποδ. Ἐργ. Δίκ. §§ 40 σημ. 3—5, 44 σημ. 5 καὶ 6).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐνώπιον ἡμῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, ὅτι ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σχέσις δὲν εἶναι ἡ τῆς ἐταιρείας, ἀλλὰ ἡ τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Εἰς τὴν κρίσιν δὲ ταύτην ἀγόμεθα κυρίως ἐκ τῶν ἐξῆς βεβαιωθέντων γεγονότων α) τοὺς ἐν τοῖς ἀλλειυτικοῖς πλοιαρίοις, ὅσον καὶ τὸ τοῦ ἐναγομένου, ἐργαζομένους προσλαμβάνει καὶ ἀπολύει ὅποτεδήποτε καὶ διὰ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀλλειυτικῆς περιόδου, τῆς καλουμένης «σκοτιάς» ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοιαρίου, ὅστις διορίζεται ὑπὸ τὸ τοῦ πλοιοκτῆτου καὶ εἶναι ἐν αὐτῷ ὁ ἐκπρόσωπος αὐτοῦ. β) τὸ ποσοστὸν, ὅπερ δικαιούνται οἱ ἐν τῷ πλοιαρίῳ ἐργαζόμενοι καὶ ὅπερ, ὡς συνομολογεῖται, συνίσταται ἐν συνόλῳ δι' ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους εἰς 53 ο/ο, δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἕκαστος αὐτούσιον κατὰ τὴν ἀναλογουσαν αὐτῷ μερίδα, ἀλλ' ἐκποιεῖται ὑπὸ τοῦ πλοιοκτῆτου μετὰ τοῦ ἀνήκοντος αὐτῷ ποσοστοῦ ἀνερχομένου εἰς 47 ο/ο καὶ ἐκ τοῦ πραγματοποιουμένου τιμήματος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων διατροφῆς τῶν ἐργαζομένων, τῆς ἀξίας

τοῦ πετρελαίου καὶ βενζίνης, τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν κίνησιν τοῦ πλοιαρίου καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν ἀλιευτικῶν λαμπτήρων καὶ τινῶν ἄλλων ἐξόδων, λαμβάνουσιν οἱ ἐργαζόμενοι τὸ ἀνήκον αὐτοῖς 53 ο), ὅπερ διανέμουν μεταξύ τῶν, γ) ἡ ἐναρξὶς καὶ ἡ διακοπὴ τῆς ἀλιείας, ὡς καὶ ὁ τόπος, ὅπου αὕτη ἐνεργεῖται, ἀπόκεινται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κρίσιν τοῦ πλοιοκτῆτου, γεγονότα, ἅτινα καταδεικνύουν ἀφ' ἐνὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξάρτησιν τῶν ἐργαζομένων, ὅλος ὁ ἐνάγονος ἐναντὶ τοῦ πλοιοκτῆτου, ὅλος καὶ ὁ ἐναγόμενος, καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τελευταίου περὶ τὴν διοίκησιν τῆς ἐπιχειρήσεως του, ἅτινα, ὡς εἴρηται, εἶναι τὰ διακριτικά τῆς συμβάσεως ἐργασίας στοιχεῖα, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐλλειψὶν τῆς χαρακτηριστικῆς τῆς ἐταιρείας ἰσότητος δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων. Τὴν ὡς ἄνω κρίσιν ἡμῶν ἐνισχύει τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι ἠσφαλισμένος ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ ΙΚΑ ἄνευ ἀντιλογίας μάλιστα τοῦ ἐναγομένου, ὡς καὶ ὅτι μεταξύ πληρωμάτων ἀλιευτικῶν πλοιαρίων καὶ πλοιοκτητῶν ἔχουσι καταρτισθῇ συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ δι' ἡ τοῦ προσαγομένης, κατατεθεῖσα παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδίκειου. "Ετι πλέον ἡ ὑπαρξὶς ἐταιρείας μεταξύ προσφέροντος καὶ ἀποδεχομένου τὴν ἐργασίαν ἀναγνωρίζεται, ὅταν ὁ πρῶτος ἐκτὸς τῆς ἐργασίας του προβαίνει καὶ εἰς χρηματικὴν παροχὴν, ἡ ὁποία εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς κίνδυνον ἀπωλείας (Κ α π ο δ. αὐτ. § 40, σημ. 3), ὡς καὶ ὅταν συμφωνήθῃ νὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς ζημίας τῆς ἐπιχειρήσεως (Κ α π ο δ. αὐτ. § 41), ἐνῶ ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐκτὸς τῆς ἐργασίας του, εἰς οὐδεμίαν ἄλλην χρηματικὴν παροχὴν προσέβη, ὅτι συμμετέχει εἰς τὰς ζημίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ μάρτυς τοῦ ἐναγομένου κατέθεσεν. Συνεπῶς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου περὶ ὑπάρξεως μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐναγόντος σχέσεως ἐταιρείας εἶναι ἀπορριπτὸς ὡς ἀβάσιμος.

Ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτὸς εἶναι καὶ ὁ ἐπικουρικὸς τοῦ ἐναγομένου ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐναγόντος σχέσις δὲν εἶναι σύμβασις ἐργασίας, ἀλλ' ἀνώνυμον συνάλλαγμα παροχῆς ὑπηρεσιῶν, διότι στοιχεῖον τοῦ τελευταίου τούτου εἶναι ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ τῷ ἐκατέρωθεν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἐκδηλωθέντι σκοπῷ, καταβολῆς

ἀμοιβῆς ὁριστέας ἐκ τῶν ὑστέρων κατὰ κρίσιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἢ κατὰ συνήθειαν, ἐνῶ ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκατέρωθεν συννομολογεῖται, ἡ ἀμοιβὴ ὑπηρεσιῶν εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ὁρισμένη εἰς 53% ἐπὶ τοῦ τιμήματος, τοῦ πραγματοποιουμένου ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἀλιευομένων, ἰχθίων κατὰ τὰ λεπτομερέστερον ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα.

Ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτὸς καὶ ὁ ἕτερος τοῦ ἐναγομένου ἰσχυρισμὸς, καθ' ὃν δὲν συντρέχει ἐν προκειμένῳ ὁ ὑπὸ τῶν διαληφθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων πρὸς παροχὴν τῆς ὑπ' αὐτῶν χορηγούμενης οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως ἀπαιτούμενος ὅρος, ὅπως μὴ ὑπερβαίνει τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ μισθωτοῦ ὁρισμένου ποσὸν καὶ δι' τὰς 1200 δραχμὰς διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ πρῶτου δεκαπενθήμερου καὶ τὰς 1500 δραχμὰς διὰ τὴν ἀπόληψιν τῶν λοιπῶν. Διότι ἐκ τῆς § 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27708 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, δι' ἧς διηκρινίσθησαν αἱ ἄνω εἰρημέναι ἀποφάσεις αὐτῶν, ὁρίζουσης ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἶναι ἀμέσως καταβλητέα εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας μισθωτοὺς, ἀνεξαρτήτως τοῦ κατὰ πόσον θέλει διαρκέσει ἡ σχέσις ἐργασίας, ἔπεται, ὅτι ἡ συνδρομὴ τοῦ ἐν λόγῳ ὅρου θὰ κριθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου, ὅπερ ἐπραγματοποίησεν ὁ μισθωτὸς πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν εἰρημένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ἐπομένως διὰ μὲν τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24900 χορηγηθεῖσαν ἐνίσχυσιν θὰ κριθῇ βάσει τοῦ πραγματοποιηθέντος ἡμερομισθίου κατὰ τὸ δεκαπενθήμερον τὸ πρὸ τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1945, ὅτε ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις αὕτη, διὰ δὲ τὴν διὰ τῶν ἐτέρων δύο χορηγηθεισῶν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν βάσει τοῦ πραγματοποιηθέντος ἡμερομισθίου κατὰ τὰς 15 ἢ 30 ἡμέρας πρὸ τῆς 3 Νοεμβρίου 1945, ὅτε αὐταὶ ἐξεδόθησαν. "Οτι οὕτω δέον νὰ κριθῇ ἡ ὑπαρξὶς τοῦ ὅρου τούτου προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἅπασαι αἱ ἀποφάσεις ὁμιλοῦσι περὶ ἐχόντων ἐπιτρέπει νὰ λαμβάνουν ἄνω τῶν 1200 ἢ 1500 δραχμῶν ἡμερησίως, ἐτι δὲ σαφέστερον προκύπτει τοῦτο ἐκ τῆς διευκρινιστικῆς ἀποφάσεως.

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ἢ ΕΡΓΑΤΟΥ

Συνδυασμὸς τῶν τεχνικῶν, ἐμπειρικῶν, μετὰ τῶν θεωρητικῶν γνώσεων

Εἰδικαὶ γνώσεις διὰ μακροχρονίου ἀσκήσεως ἐργασίας, ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ θεωρητικῶν γνώσεων, δὲν καθιστοῦν τὸν μισθωτὸν ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ νόμου.— Ἐργασία πιστοῦ τυπογραφείου κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῇ.—

Ἐργασία ὅμως στοιχειοθετοῦ λινετύπου ὑπαλληλικῇ.

Τὸ πρακτικὸν ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἐφεσιν δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ' Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἐνῶ θεωρεῖ τὴν ἐργασίαν τοῦ λινετύπου καὶ στοιχειοθετοῦ τυπογραφείου ὡς κατὰ κύριον λόγον μὴ σωματικὴν καὶ ἐπομένως ὑπαλληλικήν, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ νόμου 1234)1918 (κοδικοποιημένος νόμος 3514)1928) (καὶ ἀρθρον 11 νόμου 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγε-

λίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» δὲν ἀναγνωρίζει ὑπάρχοντα τὰ αὐτὰ γνωρίσματα καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πιστοῦ τοῦ τυπογραφείου παρεχομένην ἐργασίαν, διὰ νὰ ἐπιδι- κάσῃ ἀποδοχὰς ὑπαλλήλου.

Ἡ ἀποφ. τοῦ Πρωτοδικείου ἀντιτίθεται πρὸς ἐκείνην τῆς τοῦ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 14913)1937, καθ' ἣν ἡ ἐργασία τοῦ πιστοῦ δὲν εἶναι χειρωνακτικῇ, ἀλλὰ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῇ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ἰδίᾳ, ὅτι οὗτος

κατά την εκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἀποβλέπει εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἔργου, ἐνῶ ἐξ ἄλλου εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἀποψιν προηγουμένων δικαστικῶν ἀποφάσεων (βλέπε παραπομπὰς εἰς ΕΕΔ 1, 535 περὶ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας τῶν στοιχειοθετῶν, λινοτυπῶν, τυπογράφων ἐν γένει ὡς ὑπαλληλικῆς).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4605)1946

Διαδικασία νόμου ΓΦΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χρ. Σιδεράτος

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Ι. Μαρινάκος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπेतσάκης, Κ. Ράλλης

Ὁ μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὁ ὑποστηρίζων ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἡ πρώτη τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐργασία αὐτοῦ, κατὰ κύριον χαρακτήρα, ἦτο σωματική, προσδίδουσα οὕτω εἰς αὐτὸν τὴν ιδιότητα τοῦ τεχνίτου, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος, καθόσον ἐκ τῶν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν προσαχθεῖσων καὶ ἡδὴ προσαγομένων ἀποδείξεων, ἐν σχέσει πρὸς τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασίας, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν κριτηρίων πρὸς χαρακτηρισμόν τινος ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, προέκυψαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων εἰργάζετο ὡς λιθογράφος πιεστή, διευθύνων μίαν τῶν μηχανῶν ἐκτυπώσεως τῆς ἐναγομένης. Εἰδικώτερον, παραλαμβάνων παρὰ τοῦ καλλιτεχνικοῦ τμήματος τῆς ἐργοδοτικῆς του ἐτοιμὴν τὴν πλάκα ἐκτυπώσεως, ἐτοποθέτει ταύτην ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου μηχανῆς, ἣν διηύθυνε, πληρῶν ἀκολουθῶν τὰ μελανεῖα αὐτῆς διὰ τοῦ ἀρμόζοντος εἰς τὴν παράστασιν χρώματος καὶ προβαίνων τέλος, μετὰ τῶν βοηθῶν του, εἰς τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν πάντοτε τοῦ προϊσταμένου τοῦ λιθογραφείου. Οὕτω μόνον

συμμετοχῆς εἰς τὴν πολυσχιδῆ καλλιτεχνικὴν προσπάθειαν τῆς ἐκτυπώσεως μιᾶς παραστάσεως καὶ σπέρμα πρωτοβουλίας παρίσταται ἔχων ὁ ἐνάγων. Τὸ τελευταῖον τοῦτο περιορίζεται εἰς τὴν διὰ τοῦ προσήκοντος χρώματος πληρῶσιν τῶν μελανεῖων τῆς μηχανῆς ἐκτυπώσεως. Εἰς τὸ δεσπόζον ὅμως τῆς ὅλης ταύτης ἐργασίας μέρος, τὸ συνιστάμενον εἰς τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ πρωτοτύπου τῆς παραστάσεως ἢ τοῦ κειμένου καὶ ἀπαιτοῦν θεωρητικὰς δυνάμεις γνώσεις, ὁ ἐνάγων οὐδόλως συμμετεῖχε, περιοριζόμενος οὕτως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας, ἣτις εἰδικὰς μόνον γνώσεις ἀπήτη. Ἀλλ' ἡ ὑπαρξὶς εἰδικῶν μόνον γνώσεων, αἵτινες ἀποκτώνται διὰ μακροχρονίου ἀσκήσεως, χωρὶς νὰ συντρέχουν θεωρητικαὶ γνώσεις, δὲν εἶναι ἀρκετὴ, ὅπως προσδῶσθαι εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ιδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, διότι πρακτικαὶ γνώσεις ἀπαιτοῦνται πρὸς ἀσκήσιν οἰοῦν ἴσως ἐπαγγέλματος. Ἐξ ἐτέρου ἡ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἀνωτέρω προσδιωρισθῇ, οὐδεμίαν ἐμφανίζει ὁμοιότητα πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λινοτύπου ἢ στοιχειοθετοῦ τυπογράφου, ὧν ἐπικαλεῖται τὴν ὑπαλληλικὴν ιδιότητα πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀποφύων του. Τοῦτο δὲ διότι ἀμφοτέρω οὗτοι γράφουσιν, ἡ δὲ γραφικὴ ἐργασία, ἀπαιτοῦσα ἀπαισίων γνώσιν τῆς ὀρθογραφίας, εἶναι δυνάμει ὑπαλληλική. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ ἐν ὅψει τῆς ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1937 συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5]1756]161 τῆς 18 Φεβρουαρίου 1945 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, αἵτινες κατατάσσουσιν τοὺς λιθογράφους πιεστής εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τεχνιτῶν, ὁ ἐνάγων εἶναι τεχνίτης καὶ οὐχὶ ὑπάλληλος, ὀρθῶς δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις χαρακτηρίσασα τοῦτον ὡς τεχνίτην ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1945 ἀγωγὴν του κατὰ τὸ αἴτημα περὶ καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν του ὡς ὑπαλλήλου.

ΚΑΤΑΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡ. 9 Ν. 118]1945 ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ἀντίπαλοι γνῶμαι ὡς πρὸς τὴν ἔρευναν τῆς πραγματικῆς αἰτίας ἀπολύσεως

Μὴ ὑπαγωγή τῆς κρίσεως ἐργοδοτοῦ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως περὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον.—Δικαίωμα ἀπολύσεως καὶ μετὰ θεσιν εἰς διαθεσιμότητα μισθωτοῦ κατ' ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1943.—Ἐννοια ἐξ ὁλεκλήρου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945 «περὶ ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν, ἐπιχειρήσεων» ὡς εἶχε τοῦτο πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως κλπ.» ἀπαλείψεως τῆς λέξεως «πλεονάζοντος» ἐπετρέπετο ἡ ἀπόλυσις μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς πλεονάζοντων. Ὡς γνωστόν, παγία σχεδὸν ὑπῆρξε ἡ γνώμη τῶν δικαστηρίων ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόλυσις ὑπέκειτο εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον, μέχρις ὅτου ἀρνητικῶς ἀπεφάνθη προσαφῶς ὁ Ἀρειος Πάγος (βλέπε Α. Π. 178)1946, ΕΕΔ 5, 358, Α. Π. 209)1946, ΕΕΔ 5, 390).

Τὸ ἐρώτημα ὅμως εἶναι ἂν καὶ ὑπὸ τὴν ἐλευθέραν ὑπὸ τοῦ ἐργοδοτοῦ ἀπόλυσιν μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος ἀποκλείεται ἡ ἔρευνα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἰσχυρισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ὅτι ἡ ἀπόλυ-

σις του δὲν ἐγένετο πράγματι διότι ἐπλεόναζε, ἀλλ' ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ πλεονασμοῦ ἐκαλύπτετο καταστρατήγησις τοῦ ἰσχύοντος πρότερον, παραλλήλως πρὸς τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945 Ν. Δ. 424)1941 καὶ νόμου 765)1943.

Καθ' ἡμᾶς ὀρθὴς ἡ μειοψηφία τοῦ Πρωτοδικείου καταλήγει εἰς τὴν κατοχικὴν ἀποψίν της, ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰς περὶ καταχρήσεως δικαίωματος ἀρχᾶς τοῦ δικαίου, διότι ἄλλως δὲν θὰ εἶχε ἐννοίαν τινα ὁ προσδιορισμὸς ἐν τῷ νόμῳ τοῦ στοιχείου τοῦ «πλεονάζοντος» ὡς αἰτίας ἀπολύσεως καὶ θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρημάτων τὸ Ν. Δ. 424)1941, ἐνῶ τοῦτο δὲν εἶχε ποσῶς καταργηθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου 118]1945.

Τοῦτο φαίνεται, ἄλλως τε, δεχομένη καὶ ἡ Α. Π. 154)1946 (ΕΕΔ 5, 338), σκεφθεῖσα ὅτι προσετέθη

εἰς τὸ Ν. Δ. 424) 1941 εἰς ἀκόμῃ λόγος ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὁ λόγος τοῦ πλεονάζοντος. Ἐπομένως θέλει νὰ εἴπῃ—ὀρθῶς— ὅτι ἴσχυε παρὰλλήλως τοῦ νόμου 118)1945 καὶ τὸ Ν. Δ. 424)1941, ἀφοῦ δὲ καὶ ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ Ν. Δ. 424)1941, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 765)1943, ὑπῆγετο εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη (ἀπόλυσις δι' ὀρισμένην αἰτίαν). Ἐπεὶ ἡ αἰτία νὰ ἦτο ἀληθής (Α. Π. 182)1946, ΕΕΔ 5, 389), πῶς νοεῖται παντελὴς ἀποκλεισμός τοῦ δικαστικοῦ ἐλέγχου ἂν ὁ πλεονασμός τοῦ μισθωτοῦ ἦτο ἀληθής;

Περαιτέρω ἐνδιαφέρει ζῶντως καὶ ὑπὸ τὸ ἴσχυον ἤδη καθεστὸς μετὰ τὸ Ν. Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεξετάθη ὁ νόμος 118)1945 καὶ εἰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.) ἡ ἀπομὴς τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἡ ἐπὶ τρίμηνον διαθεσιμότης τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118)1945 δὲν ἀποκλείει τὴν κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἀπόλυσίν του, ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου τόσον ἀποτόμως ἐδixάσθησαν αἱ γνώμαι τοῦ πρώτου βαθμοῦ (βλέπε ΕΕΔ 5, 50).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5883)1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χρ. Σιδεράτος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Π. Ἀνδρεόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Φιλιππίδης, Σ. Σπετσάκης

Ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι ἀκύρως καὶ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 118]45 ἀπελύθη ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, ἦτοι διότι α) δὲν ἦτο πλεονάζων, ἀλλ' ἡ ἀπόλυσίς του ὑπέκρυπτε ἄλλους λόγους β) εἶχε οὗτος τεθῆ προηγουμένως εἰς τρίμηνον διαθεσιμότητα καὶ δὲν ἠδύνατο κατόπιν νὰ ἀπολυθῇ ὀριστικῶς καὶ γ) δὲν τῷ κατεβλήθη ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις καὶ αἰτουμένου τοὺς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ ἐφεξῆς μισθοῦς του, ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις, κρίνασα ἐπὶ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν ἦτο πλεονάζων καὶ δεχθεῖσα τὴν ἀγωγὴν ἐπέδixασε τοὺς αἰτουμένους μισθοὺς. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ἡ ἐκκαλουσὰ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς της, ἥτις νομίμως καὶ ἐμπροθέμως ἀσκηθεῖσα εἶναι τύποις δεκτὴ πρὸς οὐσιαστικὴν ἔρευναν.

Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118]1945 ἡ κρίσις ὅτι ὁ ἀπολυόμενος τῆς ὑπηρεσίας μισθωτός εἶναι πράγματι πλεονάζων διὰ τὴν, ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαρκείας τοῦ ἀπομένοντος μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του προσωπικοῦ, ἀπρόσκοπτον ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπαφῆθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐκτίμησιν τοῦ ἐργοδότη, τῆς ἐν τούτῳ κρίσεώς του μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων (Α.Π. 178]1946). "Ὅταν ὁμως προβάλλεται ἰσχυρισμός, ὡς ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἡ ἀπόλυσίς του ἐγένετο οὐχὶ διότι ἦτο πράγματι πλεονάζων, κατὰ τὴν ἄνω ἔννοιαν, ἀλλὰ δι' ἄλλην αἰτίαν καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ πλεονάζοντος γίνεται καταστράτηγος τῶν νόμων 424]1941 καὶ 765]43 καὶ δὴ ὅταν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὡς πλεονάζοντος ἀπολυθέντος προσλαμβάνεται ἕτερος μισθωτός, τότε κατὰ τὴν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ὡς ἀπολυόμενος καὶ ἐν τῷ συνόλῳ ἀπορριπτεὶς ἡ ἀγωγή.

μὴν τοῦ δικαστηρίου, ἐξετάζεται ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμός, ὀρθῶς ἐπομένως ἡ ἐκκαλουμένη, κατὰ τὴν ἥσσαν γνώμην τοῦ δικαστηρίου, ἐξήτασε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον καὶ θὰ ἔδει νὰ ἐρευνηθῇ ἡ ἐν τούτῳ οὐσιαστικὴ κρίσις της, κατὰ τὸν ἐπικυρικὸν λόγον ἐφέσεως, πλὴν κατὰ τὴν κρατήσανσαν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ γνώμην, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κατ' ἀνάγκη ἡ ἔρευνα τοῦ δικαστηρίου θὰ στραφῇ περὶ τοῦ ἂν ὁ ἀπολυθεὶς ἦτο ἢ μὴ ἀναγκαῖος διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, δηλαδὴ θὰ ἐλέγξῃ τὴν περὶ τούτου ἐκτίμησιν τοῦ ἐργοδότη, ἣν ὁ νομοθέτης κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἔννοιαν τῶν οἰκείων διατάξεων ἐπαφῆκε εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ τῶν δικαστηρίων κρίσιν, τούτου δντος μόνου ἀρμοδίου νὰ κρίνῃ πόσον προσωπικὸν τῷ ἐπαρκεί διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Ἐσφαλὲν ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἔρευνήσασα ἂν ἦτο ἡ δχι ὁ ἐφεσιβλήτος πλεονάζων καὶ, καταλήξασα εἰς τὴν κρίσιν ὅτι δὲν ἦτο πλεονάζων, ἔκρινε ἄκυρον τὴν ἀπόλυσίν του, καὶ εἶναι διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐξαφανιστέα κατὰ τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον ἐφέσεως.

Ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δέον νὰ ἐξετασθῇ περαιτέρω ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἐρευνηθῶσι οἱ μὴ ἐξετασθέντες ἕτεροι λόγοι αὐτῆς περὶ τοῦ ἀκύρου τῆς ἀπολύσεως.

Ἐκ' τοῦ ὅτι εἶχε τεθῇ πρὸ τῆς ὀριστικῆς ἀπολύσεως τοῦ ὁ ἐνάγων εἰς τὴν τρίμηνον διαθεσιμότητα τοῦ νόμου, δὲν ἔπεται ὅτι ἐν τούτῳ ἐξηνητλήθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐναγομένης πρὸς ὀριστικὴν ἀπόλυσίν του, διότι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη πρὸς ὀριστικὴν ἀπόλυσιν ἢ θέσιν εἰς διαθεσιμότητα δὲν ἐχορηγήθη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ νόμου διαζευκτικῶς, ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ ἀκύρου τῆς ἀπολύσεως του, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἰσχυρισμός τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος.

"Ὀντως, ἵνα ἡ ἔγκυρος ἡ κατὰ τὸν νόμον 118]45 ἀπόλυσίς τοῦ μισθωτοῦ, δέον, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου, νὰ καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου καὶ ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις. Ἐν προκειμένῳ κατὰ τὴν προσαγομένην ἀπόδειξιν τοῦ ἐνάγοντος τῷ κατεβλήθη ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις, δὲν καθορίζει δὲ οὗτος διὰ τίνα λόγον αὕτη δὲν εἶναι νόμιμος. Ὡς ἐκ τῶν προτάσεων του διαφαίνεται, ὁ ἐνάγων ἐννοεῖ μὴ νόμιμον τὴν καταβληθεῖσαν ἀποζημίωσιν, διότι δὲν τῷ κατεβλήθησαν ταυτόχρο- νως καὶ ὑπόλοιπα, ἐκ καθυστερουμένων, ὡς ἰσχυρίζεται, ἡμερομισθίων του καὶ δὴ τὸ ἀντίτι- μον τῆς μὴ χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας ἀναψυ- χῆς, πλὴν διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς ἀπολύσεως ὁ νό- μος ἠξίωσε τὴν καταβολὴν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως καὶ οὐχὶ καὶ τὴν ἐξόφλησιν πάσης τυχόν ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότη, εἶναι ὅθεν καὶ ὁ λόγος οὗτος τῆς ἀγωγῆς, ὅτι δὲν τῷ κατεβλήθη ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσι- μος καὶ ἐν τῷ συνόλῳ ἀπορριπτεὶς ἡ ἀγωγή.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ

Μόναι προϋποθέσεις της εκ του Α.Ν. 1146]1946 όφειλομένης αποζημιώσεως

Παροχή της υπό του άναγκ. νόμου 1146]1946 όριζομένης αποζημιώσεως μόνον υπό τας τρεις προϋποθέσεις α) πρόσληψις του μισθωτού υπό της πολεμικής βιομηχανίας από 1 'Ιανουαρίου 1939 και έντεϋθεν β) απόλυσις κατά την διάρκεια της κατοχής γ) απόλυσις κατά παράβασιν του άναγκ. νόμου 2000]1939, ως έτροποποιήθη.—Μη έξάρτησις της αποζημιώσεως εκ της ύπάρξεως άγωγής περι άκυρότητος της απολύσεως, συνεπώς και προθεσμίας άγωγής.

Ο άναγκ. νόμος 1146]1946 «περί παροχής αποζημιώσεως εις τό άπολυθέν προσωπικόν των πολεμικών βιομηχανιών» (ΕΕΔ5, 213) καθόρισε κατά ειδικόν τρόπον τά της αποζημιώσεως των προσληφθέντων υπό πολεμικών βιομηχανιών από 1 'Ιανουαρίου 1939 και άπολυθέντων κατά την διάρκεια της κατοχής μισθωτών, κατά παράβασιν του άναγκ. νόμου 2000]1939, ως έτροποποιήθη μεταγενεστέρας.

Εκ τούτου όμως έγεννήθησαν πλείστα ζητήματα και κυρίως τό ζήτημα αν προϋπόθεσις της αποζημιώσεως είναι ή προηγούμενη έντός των νομίμων προθεσμιών άσκησις άγωγής, στηριζομένη εις την άκυρον απόλυσιν των μισθωτών.

Ο κατά την διαδικασίαν του νόμου Γ3ΟΔ' διάσας Πρωτοδικής διά της κατωτέρω αποφάσεως του αποφαίνεται σχετικώς, ότι, κατά την άληθή έννοιαν του νόμου, δέν έξαρτάται ή παροχή της αποζημιώσεως εκ της προϋποθέσεως ταύτης. (Ότω και Α. Δ ι τ ζ ε ρ ό π ο υ λ ο ς, 'Απόλυσις μισθωτών πολεμικών βιομηχανιών, ΕΕΔ 5, 418).

Πρωτοδικού 'Αθηνών 6414)1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδικής ό κ. Ι. Κορκάρης—

Δικηγόροι οί κ. κ. Σ. Σαράφης, Κ. Φιλιππίδης

Κατά τό άρθρον μόνον του άναγκ. νόμου 1146 της 24)46 Μαρτίου 1946 μισθωτοί προσληφθέντες υπό πολεμικών βιομηχανιών από 1 'Ιανουαρίου 1939 και έντεϋθεν και άπολυθέντες κατά την διάρκεια της κατοχής κατά παράβασιν του άναγκ. νόμου 2000]1939, ως έτροποποιήθη μεταγενεστέρας, δικαιούνται αποζημιώσεως εκ δραχμών 80.000, μη εφαρμοζομένων επ' αυτών των διατάξεων του άναγκ. νόμου 2000]1939, ως έτροποποιήθη μεταγενεστέρας, ως και ούδεμιάς έτέρας γενικής ή ειδικής διατάξεως, καταργουμένης δέ από της δημοσιεύσεως του παρόντος πάσης έκκρεμοϋς δίχης, έφ' όσον έν αυτή ζητείται άκύρωσις της απόλυσεως, άποδοχαι ή αποζημιώσις λόγω απόλυσεως. Διά του νόμου τούτου επεδιώχθη ή ανακούφισις των πολεμικών βιομηχανιών διά της απαλλαγής τούτων από ύπερμέτρων άπαιτήσεων των κατά την κατοχήν παρνόμως άπολυθέντων μισθωτών, περιοριζομένων των άπαιτήσεων τούτων, κατά συμβιβασμόν, ούτως ειπείν, των έκατέρωθεν απόψεων και των άντιμετώπων συμφερόντων, εις τό ποσόν των 80.000 δραχμών ένιαίως διά πάντας τους άπολυθέντας μισθωτούς. Τρεις έν τώ νόμω τίθενται προϋποθέσεις παροχής της έν αυτώ όριζομένης αποζημιώσεως: α) πρόσληψις του μισθωτού υπό της πολεμικής βιομηχανίας από της 1 'Ιανουαρίου 1939 και έντεϋθεν, β) απόλυσις αυτού κατά την διάρκεια της κατοχής και γ) απόλυσις γενομένη κατά παράβασιν του άναγκ. νόμου

2000]1939, ως έτροποποιήθη μεταγενεστέρας. Έκ της έν τώ νόμω διατάξεως περί καταργήσεως των έκκρεμών δικών δέν συνάγεται αναγκαίως, ότι μεταξύ των προϋποθέσεων της παροχής της αποζημιώσεως δέν να νοηθή και ή ύπαρξις «έκκρεμοϋς» δίχης και, περαιτέρω, ή ύπαρξις άγωγής εκ της άκύρου απολύσεως και ή δυνατότης της προβολής της άκυρότητος ταύτης ένώπιον των δικαστηρίων. Ο νόμος ένιαίως ρυθμίσας τό ζήτημα της αποζημιώσεως του άπολυθέντος προσωπικού των πολεμικών βιομηχανιών έλαβεν, ως ήτο επόμενον, πρόνοιαν περί των έκκρεμών δικών, καταργήσας ταύτας, χωρίς να δύνάται εκ τούτου να συναχθή, ότι ή ύπαρξις έκκρεμοϋς δίχης άποτελεί προϋπόθεσιν της εφαρμογής του, του θ' όπερ, άλλως τε, θά κατέληγεν εις τό άτοπον της εφαρμογής αυτού μόνον επί των ένώπιον των δικαστηρίων έκκρεμών διαφορών. Έκ τούτου συνακολουθεί, ότι και ή ύπαρξις άγωγής εκ της άκύρου απολύσεως δέν άποτελεί προϋπόθεσιν εφαρμογής του. Ο νόμος, καταργήσας άπλως τάς έκκρεμείς δικας, δέν απέβλεψε ποσώς διά την εφαρμογήν του εις την ύπαρξιν άγωγής εκ της άκύρου απολύσεως και την δυνατότητα προβολής της άκυρότητος ταύτης ένώπιον του δικαστηρίου. Τό ζήτημα δέν ήθελε ποσώς γεννηθή, εάν ό νόμος, μη προνοών περί των έκκρεμών δικών, δέν περιελάμβανε διάταξιν περί καταργήσεως τούτων. Έκ της προνοίας ήδη αυτού ταύτης δέν δύναται να συναχθή καθ' ύπερακοντισμόν, ούτως ειπείν, της βουλήσεως αυτού, ότι άπήτησε την ύπαρξιν άγωγής εκ της άκύρου απολύσεως και την δυνατότητα προβολής της τοιαύτης άκυρότητος ένώπιον των δικαστηρίων διά την εφαρμογήν του. Άν τοιούτου ή έσκόπει ό νόμος, ήθελεν ασφαλώς έκφρασθή περί αυτού κατά διάτύπωσιν μάλλον και ήττον σαφή και έν πάση περιπτώσει άλλοίαν ήθελε μεταχειρισθή διατύπωσιν έν τη περί καταργήσεως των έκκρεμών δικών διατάξει. Καί εκ της έν τώ νόμω περιοχής «μη εφαρμοζομένων επ' αυτών των διατάξεων του άναγκ. νόμου 2000]1939, ως και ούδεμιάς έτέρας γενικής ή ειδικής διατάξεως» συνάγεται, ότι ό νόμος ήθέλησε να ρυθμίση ένιαίως τό ζήτημα της αποζημιώσεως των άπολυθέντων μισθωτών τόσον έκείνων, οίτινες διεφύλαξαν τά δικαιώματά των διά της τηρήσεως των νομίμων προθεσμιών, όσον και των μη τοιούτων, έφ' όσον και ή διάταξις περί μη έμπροσθέντων άσκήσεως των δικαιωμάτων τούτων (άρθρον 2 § 7 νόμου 765]1943) καταλέγεται μεταξύ των ως άνω μη εφαρμοζομένων οίων-δήποτε διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Περαιτέρω μεταξύ των υπό του νόμου καταργουμένων έκκρεμών δικών περιλαμβάνεται και ή τοιαύτη περί αποζημιώσεως λόγω απόλυσεως. Η αποζημιώσις αυτή στηρίζεται κυρίως εις τον νόμον 2112]1920, ή άσκησις δέ της έξ' αυτής

ἀξιώσεως δὲν ὑπόκειται εἰς προθεσμίαν τινά. Ἐκ τούτου ἀπορρέει, ὅτι καὶ ἡ ἀσκήσις τῆς ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως ἀξιώσεως δὲν ὑπόκειται εἰς προθεσμίαν (ἄρθρον 2 § 7 τοῦ νόμου 765)1943). Ἀντίθετος ἐκδοχή, στηριζομένη εἰς διάκρισιν μεταξὺ τῶν διαφορῶν περιπτώσεων τῶν καταργουμένων δικῶν, θ' ἀπετέλει ἄνισον, καὶ διὰ τούτου ἀπαράδεκτον, ἐκ μέρους τοῦ νομοθέτου μεταχειρίσιν τῶν διαφορῶν τῆς αὐτῆς κατηγορίας μισθωτῶν (πρβλ. Διτξερόπ. ΕΕΔ 5, 418). Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 7 τοῦ νόμου 765)1943 τριμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἐγέρσεως τῆς ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως ἀγωγῆς εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων, ὧν τὴν ρύθμισιν ἐπέδωξεν ὁ νόμος 1146)1946, εἶχε λήξει πολὺ πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, δοθέντος ὅτι οὗτος ἀφορρᾷ περιπτώσεις ἀκύρου ἀπολύσεως λαβούσας χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς. Ὁμοίως διὰ τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 765)1943 λαβούσας χώραν ἀπολύσεις ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 7 αὐτοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 1798)1944, ὁμοία προθεσμία, παραταθεῖσα ἀλληλοδιαδόχως διὰ τῶν νόμων 96, 111, 156, 256, 353 καὶ 576 τοῦ 1945, ἔληξεν ὀριστικῶς τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1945. Οὕτω κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1146)1946 ἐλάχιστος ἀπέμεινεν ἀριθμὸς περιπτώσεων ἀκύρου ἀπολύσεων, αἱ ἐξ ὧν ἀξιώσεις εἶχον ὑποκύψει εἰς τὴν ἐκ τῆς τριμηνίου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας παραγραφὴν. Τοῦτο δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄγνοων ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου 1146)1946. Ἀλλ' οὕτω δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἐπέδωξε νὰ ρυθμίσῃ τὰς ἐλάχιστας ταύτας περιπτώσεις, καθ' ἃς διεφυλάχθησαν τὰ δικαιώματα τῶν μισθωτῶν, εἴτε διὰ τῆς τηρήσεως τῆς τριμηνίου προθεσμίας, εἴτε ἐκ τῆς μὴ παραλεύσεως εἰσέτι ταύτης, καὶ οὐχὶ τὸ σύνολον τούτων, ἀνεξαρτήτως τῆς διαφυλάξεως ἢ μὴ τοῦ ἐκ τῆς ἀπολύσεως δικαιώματος. Τοιαύτη ἐκδοχή θ' ἀπετέλει ἄνισον, καὶ διὰ τούτου ἀπαράδεκτον, ἐκ

μέρους τοῦ νομοθέτου μεταχειρίσιν τῶν μισθωτῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, ἀπαράδεκτον τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι διέφυγε τὴν ἀντίληψιν τοῦ νομοθέτου τὸ γεγονός ὅτι ἡ παραμέλησις ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν τῆς προθεσμίας δὲν ὀφείλεται πάντοτε εἰς πταῖσμα αὐτῶν. Ρυθμίσας ὁ νόμος 1146)1946 τὸ ζήτημα τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς ἀπολυθέντος προσωπικοῦ τῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν καὶ καθορίσας κατ' ἀποκοπὴν τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως εἰς 80.000 δραχμάς, ἐρρύνθισε τοῦτο ἐνιαίως διὰ πάντας τοὺς ἀπολυθέντας μισθωτοὺς καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τινὰς ἐξ αὐτῶν. Ἐν τῇ τοιαύτῃ ὀριστικῇ καὶ τελειωτικῇ ρυθμίσει τοῦ ὅλου ζητήματος διὰ τοῦ ἐνιαίου καὶ κατ' ἀποκοπὴν καθορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως δυσμενὲς διάκρισις τῶν μισθωτῶν εἰς ἀμελεῖς καὶ ἐπιμελεῖς δέον νὰ θεωρηθῇ ἀποκλειστικὴ καὶ ἐκ τῆς μετριότητος εἰσέτι τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως. Κατὰ ταῦτα ἡ ἀσκήσις τῆς ἐκ τοῦ νόμου 1146)1946 ἀξιώσεως δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ νόμου 765)1943 ἢ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Νομ. Διατ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118)1945 κλπ ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν. Ἄλλως τε, καὶ ἐν ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ, ἡ ἀρχικὴ ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ἐναγομένης εταιρίας, κοινοποιουμένη αὐτῇ τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1945, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπιβαλλομένου καὶ προσαγομένου ὑπ' ἀριθμ. 4863 ἀπο τῆς αὐτῆς χρονολογίας ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως δικαστικοῦ κλητήρος, ἐμπροθέσμως ἡσκήθη πρὸ τῆς λήξεως τῆς τριμηνίου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἥτις παραταθεῖσα ἀλληλοδιαδόχως ἔληξε τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1945 κατὰ τὰ πρόσθεν ἐκτιθέμενα. Κατ' ἀπολυθίαν τούτων ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης εταιρίας περὶ ἀπαράδεκτον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὡς ὑποκυσφύσεως εἰς τὴν ἐκ τῆς τριμηνίου προθεσμίας παραγραφὴν ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ

Διαδικασία ἐκδικάσεως τῶν σχετικῶν διαφορῶν. Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 3514.—Δικαιώματα ἐκ τοῦ νόμου 3514.—Βᾶρος ἀποδείξεως.—Συνδρομὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 μετ' ἐκείνης τοῦ νόμου 3514.—Υπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 3514.—Τρόπος ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως.—Ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας.—Προστασίαι καὶ τῶν ἐθελοντῶν.—Κύρος παραιτήσεως ἀπὸ τῆς προστασίας.

Ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3514)1928 «περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ἐφαρμοζομένου ἀναλογικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων (ἄρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 547)1937), δικάσας Εἰρηνοδίκης Ἀθηνῶν πραγματεύεται διὰ τῆς κατοχέως ἀποφάσεώς του ἐπὶ ἐνδιαφερόντων ζητημάτων ἐκ τῆς σχετικῆς τῶν στρατευομένων μισθωτῶν νομοθεσίας.

Ἡ πληρότης τῆς ἐρεῦνης καθιστᾷ περιττὴν τὴν κατὰ τὰ εἰδησιμὰ εἰσαγωγικὴν ἀνάλυσιν τῶν σχετικῶν θεμάτων.

Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 124)1946

Διαδικασία νόμου 3514

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. Γ. Ξηνταράκος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Τουλούπας, Χ. Παπαϊωάννου

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πληρωμὴν τῶ ἐνάγοντι δραχμῶν 1.110.000, ὀφειλομένων αὐτῷ λόγῳ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς ἑξ μηνῶν ἀποδοχᾶς ἕνεκα τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀπολύσεώς του πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του καὶ ἀναλήψεως παρ' αὐτῇ τῆς προτέρας τοῦ ὑπηρεσίας, ἐρεῖδεται ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν

ἄρθρων 1 καὶ 4 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, καὶ νομίμως καὶ ἀρμοδίως φέρεται ἐνώπιόν μας πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν παροῦσαν ἔκτακτον διαδικασίαν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ ἄνω νόμου, θεσπισθεῖσαν διὰ τὴν ταχυτέραν καὶ ἥττον δαπανηράν ἐπίλυσιν τῶν μεταξὺ στρατευθέντων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν διαφορῶν, διεξαγομένη ἐκ τῶν ἐνόντων κατὰ τὸ ἄρθρον 634 τῆς πολιτικῆς δικονομίας (Προέδρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 1476]1941 Ε.Ε.Δ. τόμος 1ος σελίς 275, γνῶμ. Εἰσαγγ. Α. Π. 32 τῆς 13 Ἰουλίου 1940 Ἑργατικὴ Ἑλλάς, τεύχος 70ον, σελ. 359, Τ. Τσιμπούκη, Ἡ νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ σελ. 110—119 σημ. 17) καὶ οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν τὸ ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἀπευθύνεται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικοῦ καὶ ὄχι τοῦ Εἰρηνοδικοῦ, ἐφ' ὅσον αὕτη εἰσάγεται κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν ἔκτακτον διαδικασίαν τοῦ ἁρθρου 6 τοῦ νόμου 3514 καὶ ἀπορριπτέα τούτῳ τῷ λόγῳ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἡμῶν πρὸς ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ προμνησθέντος 3514 νόμου ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὀπωσδήποτε πρόσκλησις παντός ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑπηρετοῦντος πλέον τῶν ἑξ μηνῶν εἰς οἰονδήποτε γραφεῖον, κατάστημα ἢ ἐπιχείρησιν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ ὀπωσδήποτε καὶ ἂν συνήφθη αὕτη. Ὁ ὑπάλληλος ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τοῦ στρατοῦ δέον νὰ δηλώσῃ πρὸς τὸν ἐργοδότην ἢ τὸν ἀντιπρόσωπον του ἐὰν προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ὁπότε ὀφείλει νὰ προσέλθῃ πρὸς τοῦτο ἐντὸς 15 ἡμερῶν. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς μηνιαίας προθεσμίας ὁ ὑπάλληλος ἐκπίπτει τοῦ εὐεργετήματος τοῦ ἁρθρου 1. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ προμνησθέντος 3514 νόμου ὑπάλληλος ἐπαναλαβὼν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τὴν ἐργασίαν του δὲν δύναται πρὸ τῆς παρελύσεως ἔτους νὰ ἀπολυθῇ τῆς θέσεώς του εἰμὴ διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἄλλως δικαιούται εἰς ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τοὺς μισθοὺς ἑξ μηνῶν, ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεώς του ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως (ἄρθρον 5 νόμου 765]1943). Κατόπιν τούτου στοιχεῖα ἀπαραίτητα τῆς ἀγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τούτων ἀπολυθέντος ὑπαλλήλου, μὲ τὴν ἀπόδειξιν τῶν ὁποίων βαρύνεται οὗτος, εἶναι ἡ ὑπηρεσία παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει πλέον ἑξ μηνῶν πρὸς τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα προσκλήσεως του, ἢ μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του ἐμπρόθεσμος ἐπανάληψις τῆς ἐργασίας του, ἢ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν καὶ αἱ ἀποδοχαί, ἅς ἐλάμβανε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεώς του. Τὸ ὅτι δὲ ὁ ἐργαζόμενος ἀπελύθη διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν συνιστᾷ ἐνστάσιν τοῦ ἐργοδότη ἐναγομένου καταλυτικὴν τῆς ἀγωγῆς καὶ ὀφείλει οὗτος ν' ἀποδείξῃ ταύτην διὰ τῆς προσαγωγῆς ἐκ μέρους του σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 244 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, ἣν ὀφείλει νὰ προκαλέσῃ οὗτος πρὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐργαζομένου, ἵνα ἀπαλλαγῇ τῆς ὑποχρέσεως τῆς καταβολῆς τῆς ἐξαμήνου ἀπο-

ζημιώσεως, τοῦ ἐργαζομένου μὴ ὑποχρεομένου εἰς τὴν τοιαύτην προσφυγὴν (ἄρθρον 11 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 547 τοῦ 1937) καὶ ἀπορριπτέα ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης ὡς ἀβάσιμος. (Προέδρου Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 2122] 1939, Τ. Τσιμπούκη, Ἡ νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ, παρὰ γρ. 12, 13, 14 σελ. 24—30).

Ἡ διὰ τοῦ ἁρθρου 4 τοῦ νόμου 3514 καθοριζομένη ἀποζημίωσις εἶναι ἀνεξάρτητος καὶ ἄσχετος τῆς διὰ τοῦ Νόμου 2112 θεσπιζομένης, ἐκάστης τῶν διατάξεων τούτων ρυθμιζούσης ἴδιον θέμα πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτοπρεσβύτου ἐν ἐκατέρᾳ τῶν σαφῶς διαστελλομένων περιπτώσεων ἐπιδιωκομένου ὑπὸ τοῦ νόμου σκοποῦ καὶ συνεπῶς ἐπὶ συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων ἀμφοτέρων ὀφείλονται σωρευτικῶς αἱ ἀποζημιώσεις αὗται, οὐδεμιᾶς τούτων ἀποκλειούσης τὴν ἀξίωσιν ἀπὸ τῆς ἐτέρας (Ἐφ. Ἀθην. 1775]1931 Θέμις ΜΔ' σελ. 498, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 5151]1946 Ε.Ε.Δ. τόμος 5ος σελ. 367, Πρωτοδ. Ἀθην. 2516 τοῦ 1939, 3391 τοῦ 1941 Ε.Ε.Δ. τόμ. 1ος σελ. 109, Πρωτ. Ἀθην. 5845]1942 Ε.Ε.Δ. τόμος 1 σελ. 919, Ε.Ε.Δ. τόμ. 2ος σελ. 36 καὶ ἐπόμεν. καὶ Ε.Ε.Δ. τόμος 4ος σελ. 480, σελ. 416, Γνῶμ. Ν.Σ. Ε.Ε.Δ. τόμος 1ος σελ. 454, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 1905]1941, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 12336]1941 Ε.Ε.Δ. τόμος 1ος σελ. 47, 48, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 3391]41 Ε.Ε.Δ. τόμ. 1ος σελ. 109 Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 236]1942 Ε.Ε.Δ. τόμος 1ος σελ. 499, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 425]1942 Ε.Ε.Δ. τόμος 1ος σελ. 695, 5845 τοῦ 1942 Ε.Ε.Δ. τόμος 1ος σελ. 919. Ἐπομένως οἱ ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐναγομένης ὅτι ὁ ἐνάγων ἔλαβε τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημίωσιν του καὶ μάλιστα ἐννέα μηνῶν οὐδεμίαν ἀσκοῦσιν ἐπιρροὴν εἰς τὴν κρίσιν μας, ὡς νόμῳ ἀβάσιμοι, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀπορριπτέοι. Ὡς ἐπίσης ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτῆς περὶ παρατήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς ἀξιώσεως του περὶ ἀποζημιώσεως του ἐκ τοῦ νόμου 3514, καθόσον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐκ τῆς προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης παρ' αὐτῆς ἀποδείξεως πληρωμῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως δὲν προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων παρητήσῃ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 3514 ἀποζημιώσεως, ἡ τοιαύτη παραίτησις, καὶ ἂν ἐγένετο, εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον ἐμποδίζει τὴν παραίτησιν ταύτην τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547 τοῦ 1937 (Προέδρου Πρωτοδ. Ἀθην. 1047]1938, Τ. Τσιμπούκη, Ἡ νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ σελ. 51 παρ. 19 σημ. 11, Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 1364]41 Ε.Ε.Δ. τόμ. 1ος σελ. 210, Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 1360]1941 Ε.Ε.Δ. τόμ. 1ος σελ. 266, 340]1942 Ε.Ε.Δ. τόμ. 1ος σελ. 500, 6196] 1942, Ε.Ε.Δ. τόμ. 1ος σελ. 813, Ε.Ε.Δ. τόμ. 5ος σελ. 405, παρατηρήσεις Ἀνδρ. Τούση).

Ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἐκτεθέντων, τῶν καταθέσεων ἀπάντων τῶν ἐπιμελείᾳ τῶν διαδίκων προσκομισθέντων καὶ ἐνόρκως ἐνώπιόν μας ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν παρ' αὐτῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων, δυναμένων ἀπάντων τούτων νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει ἐν τῇ παρούσῃ διαδικασίᾳ, καὶ τῆς λοιπῆς ἐν γένει ἐκ τῶν ἐνόντων διαδικασιᾶς προέκυψαν τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά:

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1934 ὡς ὑπάλληλος καὶ ὑπηρετεῖ παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1940 ἔτους, ὅτε ἐπεστρατεύθη καὶ ἀποστρατευθεὶς τὸν Ἰούνιον τοῦ 1941 ἀνέλαβε

πάλιν υπηρεσίαν παρ' αὐτῇ, ὅτι κατὰ Δεκέμβριον 1945 συνελήφθη ὑπὸ τῶν ἱταλῶν καὶ κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Ἱταλικοῦ Στρατοδικείου εἰς 15 ἐτῶν πρόσκαιρα δεσμὰ, μεταχθεὶς εἰς Ἱταλίαν. ἵνα ἐκτίσῃ τὴν ποινὴν, ὅτι κατὰ τὴν κατὰ Σεπτέμβριον 1943 ἀπόβασιν τῶν συμμάχων εἰς Ἱταλίαν ἀπηρευερῶθη καὶ τὴν 2αν Ὀκτωβρίου 1943 ἐπεστρατεύθῃ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ συνέχισεν τὴν ὑπηρεσίαν του ἐν τῷ στρατεύματι ὡς ὑπολοχαγὸς μέχρι τῆς 29ης Ἰανουαρίου 1946, ὅτε ἀποστρατεύθεις προσήλθε καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐναγομένην ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3514 ὁριζομένης προθεσμίας, ὅτι ἡ ἐναγομένη καθ' ὅλην τὴν ἄνω περίοδον ἀνεγνώριζε τὸν ἐνάγοντα ὡς ὑπάλληλόν της καὶ κατέβαλεν εἰς τὴν οἰκονομίαν του τὰς ἀποδοχὰς του, μετὰ δὲ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του καὶ δῆλωσιν ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του κατέβαλεν ἀπ' εὐθείας εἰς τοῦτον τοὺς μισθοὺς του, μὴ ἀμφισβητήσασα τὴν ὑπαλληλικὴν παρ' αὐτῇ ἰδιότητά του, ὅτι ἡ ἐναγομένη, ἐδρεύουσα ἐν Λονδίνῳ, ἔπαυσε τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐργασίας της ἀπὸ τῆς 8ης Ὀκτωβρίου 1945 καὶ ἠτήσατο τὴν ἀδειαν, ὅπως ἀπολύσῃ τὸ προσωπικόν της, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ τότε ἰσχύοντος 424 τοῦ 1941 Ν. Διατάγματος, ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῆς Ἑργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23333 τῆς 30 Ἀπριλίου 1946 ἔτους ἀποφάσεώς του δὲν ἐνέκρινε τὴν παρ' αὐτῆς ζητηθεῖσαν ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ, ὅτι ἡ ἐναγομένη κατὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν μελῶν της τὴν 22αν Μαΐου 1946 ἔτους ἐν Λονδίνῳ ἔλαβε τὴν εἰδικὴν ἀπόφασιν, ἵνα ἡ ἐταιρία διαλυθῇ ἑκουσίως καὶ διώρισεν ἐκκαθαριστὴν διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς τοιαύτης διαλύσεως.

Κατόπιν τῆς ἄνω ἀποφάσεως, ὁ ἐν λόγῳ ἐκκαθαριστὴς διὰ τοῦ ἐν Ἑλλάδι πληρεξουσίου του κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐνάγοντος διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1946 ἔτους ἐγγράφου του, ἀπολύσας τοῦτον ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1946 ἔτους, καλέσας τοῦτον ἵνα προσέλθῃ καὶ λάβῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112 ὁριζομένην ἀποζημίωσιν, ἣν ἔλαβεν οὗτος, χορηγήσας τὴν ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1946 ἔτους ἐξόφλησιν ἀποζημιώσεως νόμου 2112 διὰ δραχμὰς 1.707.075, ἀντιπροσωπευούσας, ὡς ἐν αὐτῇ ἀναγράφεται, τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της ἀπόλυσίν του καὶ δηλοῖ, ὅτι ἐξοφλεῖ ὁλοσχερῶς καὶ ἀνεπιφυλάκτως τὴν σχετικὴν κατ' αὐτῆς ἀπαίτησίν του. Δηλοῖ ἐπίσης, ὅτι ἔλαβε κατὰ καιροὺς, συμφώνως πρὸς τὰς χορηγηθείσας αὐτῇ ἀποδείξεις του, ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς του ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προσλήψεώς του μέχρι καὶ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ. καὶ δηλοῖ, ὅτι οὐδεμίαν ἔχει κατ' αὐτῆς ἀπαίτησιν ἐκ τοῦ λόγου τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας του καὶ τῆς ἐκ ταύτης ἀπολύσεώς του. Ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἡ ἐναγομένη, ὕφισταμένη εἰσέτι ὑπὸ ἐκκαθάρισιν, ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ ἐνταῦθα τὰ γραφεῖα της, περιορίσασα ταῦτα εἰς τὸ ἥμισυ καὶ ἀπασχολοῦσα περὶ τοὺς 15 ὑπαλλήλους, ἐν οἷς καὶ τοὺς κλητῆρας καὶ καθαριστρίας, χωρὶς ὅμως νὰ ἐνεργῇ τραπεζητικὰς ἐργασίας καὶ συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ εἰσέτι ὕφισταμένη καὶ διατηρεῖ τὰ ἐνταῦθα γραφεῖα της, ἔστω καὶ περιωρισμένως, καὶ ἀπασχολεῖ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἀπέλυσε δὲ τὸν ἐνά-

γοντα πρὸ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἐξ μηνῶν, ὑπολογιζομένης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν του ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἀνερχομένων, καθ' ἃ συνολογώθη, εἰς δραχμὰς 189.675 μηνιαίως, ἤτοι δικαιούται ἀποζημιώσεως ἐκ δρχ. 1.138.50, ἐφ' ὅσον ὅμως διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς αἰτεῖται οὗτος δραχμὰς 1.110.000 καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιδικάσωμεν αὐτῷ πλεόν τοῦ αἰτουμένου ποσοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς, μὴ δυνάμενης νὰ βελτιωθῇ ὡς πρὸς τὸ ἐπὶ πλεόν ποσόν κατὰ τὴν συζήτησιν, ὡς μεταβαλλομένης τῆς βάσεως αὐτῆς (ἄρθρ. 158 τῆς Πολ. Δικον., Σιφναίου Πολ. Δικον. ἄρθρον 158 σημ. 36, Α.Π. 269[36]), δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή γίνῃ δεκτὴ διὰ τὸ δι' αὐτῆς αἰτούμενον ποσόν ὡς νόμιμος καὶ βάσιμος τῆς ἀκούοντος βεβαιωθείσα. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἠναγκάσθη νὰ διαλύσῃ τὴν ἐπιχείρησιν της λόγω οἰκονομικῆς ἀδυναμίας καὶ συνεπῶς ἡ ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἀπορριπτέως κρίνεται, ὡς μὴ βεβαιωθείς διὰ τῆς προσαγωγῆς ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Ἀν. Νόμου 244 τοῦ ἔτους 1936 Ἐπιτροπῆς, μόνης ἀρμοδίας νὰ κρίνῃ περὶ τοῦτου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 547 τοῦ 1937 ἀναγκαστικοῦ νόμου, τοιαύτην δὲ ἀπόφασιν οὔτε προσάγει ἡ ἐναγομένη, οὔτε ἐπικαλεῖται (Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 1905[1941] ΕΕΔ τόμος Αος σελ. 47, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 709[41] ΕΕΔ τόμ. Αος σελ. 50, Συμβουλ. Ἐπικρ. 127[1941] ΕΕΔ τόμος Αος σελ. 305, Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 1355[41] ΕΕΔ τόμος Αος σελ. 26, Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 124[1942] ΕΕΔ ἔτος 2ον σελ. 144), οὔτε ἡ τυχὸν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ προσφυγὴ τοῦ ἐργοδότη εἰς τὴν ἄνω Ἐπιτροπὴν ἀπαλλάσσει τοῦτον τῆς ὑποχρέσεως τῆς πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως (Πρ. Πρωτ. Ἀθην. 1335 τοῦ 1941 ΕΕΔ τόμ. Ιος σελ. 265). Ἡ παρὰ τῆς ἐναγομένης γενομένη δῆλωσις ὅτι ἐπαναπροσλαμβάνει ἤδη τὸν ἐνάγοντα οὐδεμίαν ἀσκεῖ, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ἐπιρροήν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἀποδέχεται νὰ ἀναλάβῃ ἐκ νέου ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῇ μετὰ τὴν γενομένην ἀπόλυσίν του, καθ' ὅσον ἡ ἀνάκλησις τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως δὲν ἀπαλλάσσει τὴν ἐναγομένην τῆς ὑποχρέσεως τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, διότι ἡ δῆλωσις καταγγελίας τῆς συμβάσεως καθίσταται ἐνεργός, ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς γνῶσιν τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται καὶ ἀποδοχὴ της, ἀπὸ τοῦ χρόνου δὲ αὐτοῦ δὲν δύναται ὁ καταγγέλων ἀνεῖν τῆς συγκαταθέσεώς τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται ἡ καταγγελία νὰ ἀποστῇ μονομερῶς αὐτῆς, ἡ δὲ ἀνάκλησις τῆς ἀπολύσεως ἀποτελεῖ δῆλωσιν νέας μισθώσεως, διὰ τὴν ὅποιαν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ἐργαζομένου. Ἐπομένως ἐξακολουθεῖ νὰ ὕφίσταται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου ἐπὶ τῇ ἀποζημιώσεως τῶν ἐξ μηνῶν καὶ μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀπολύσεώς του, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ (Τάσσοι Τσιμπούκη, Ἡ Νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ § 20 σελ. 52 σημ. 1, 2, 3, αὐτὸθι παραπομπὰ εἰς συγγραφεῖς καὶ νομολογίαν.)

Ναὶ μὲν ὁ ἀρχικὸς νόμος 1234 τοῦ 1918 καὶ ὁ κωδικοποιημένος νόμος 3514 προϋπέθετε πρὸς

ΔΙΑΤΑΓΜΑ περί επεκτάσεως τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8, 9 (τῶν ἐδαφίων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 10 καὶ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Α. Ν. 1057) 1946 «περὶ συμμετοχῆς τῶν ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ. Ε. Κ. συνταξιούχων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ. Ε. Κ. καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμεῖου τούτου κλπ.» καὶ διὰ τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας τοῦ Προσωπικοῦ Ε. Η. Σ.

(Ε. Κ. τ. Α' φύλ. 208 τῆς 3 Ἰουλίου 1946)

Ἔνοντες ὑπ' ὄψει τῶν ἄρθρων 12 τοῦ Α. Ν. 1057) 1946, τὴν ἀπὸ 3—4—46 ὑπ' ἀριθ. 11 πρότασιν τοῦ Ταμεῖου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τῶν Ε. Η. Σ., τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τοῦ Συμβουλίου Σιδηροδρόμων, περιλαμβανομένην ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 71 πράξει αὐτοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34 συνεδριάσεως τῆς 4—5—46, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 196 τῆς 16—5—46 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Μεταφορῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1

Ἡ ἰσχύς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8, 9 τῶν ἐδαφίων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 10, ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 11 Α. Ν. 1057) 1946, ἐπεκτείνεται καὶ διὰ τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 2

Ἐπεκτείνονται ὡσαύτως καὶ διὰ τὸ αὐτὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ε. Η. Σ. αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Β. Δ. τῆς 19) 26

κλησιν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὄπλα, διὰ νὰ ἔχῃ ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἢ προστασία καὶ ἐπομένως δὲν ἐπροστατεύοντο οἱ ἐθελουσίως εἰς τὸν στρατὸν κατατασσόμενοι, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2700 τοῦ 1940 περὶ ἐθελοντῶν Δωδεκανησιῶν Ἑλλήνων τὸ γένος καὶ τὸ μόνον ἄρθρον τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 2830 τοῦ 1944, δι' οὗ ἐπεξετάθη ἡ προστασία καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων, ὡς καὶ Ἑλλήνων τὸ γένος οἰκιστῶν ἐξένης ὑπηκοότητος κατατασσομένων εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν ὡς ἐθελοντῶν, ὡς Ἑλληνικὸς δὲ στρατὸς ἐννοεῖται καὶ ὁ στρατὸς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς (πρβλ καὶ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ καταργηθέντος διὰ τὸν νόμου 118 τοῦ 1945 νόμου 44 τοῦ 1944, κατὰ τὸν ὁποῖον μισθωτοὶ διακόψαντες τὴν ἐργασίαν τῶν διὰ τὴν κατάταξιν τῶν εἰς τὰς ἐνόπλους ἀνταρτικὰς ομάδας ἀντιστάσεως καὶ εἰς τὸν στρατὸν Μέσης Ἀνατολῆς ἐπαναπροσλαμβανόνται ὑποχρεωτικῶς παρὰ τῶν οἰκείων ἐπιχειρήσεων) κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 τῆς Σ.Π. τῆς 16) 18 Φεβρουαρίου 1945, ὡς στρατὸς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς νοεῖται ὁ ἐν Κρίτῃ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας συγκροτηθεὶς καὶ δράσας Ἑλληνικὸς Στρατὸς καὶ ἐπομένως προστατεύονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3514 καὶ οἱ ἐθελουσίως καταταχθέντες εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν (Εἰρηνοδ. Ἀθηνῶν 29) 46 Ε.Ε.Δ., τόμος 5ος σελ. 304) καὶ ἀπορριπτέα ἡ περὶ τὸ ἐναντίον ἐνστάσις τῆς ἐναγομένης ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Ἀπριλίου 1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Ταμεῖου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τῶν Σ. Ε. Κ.», πλὴν τοῦ ἐδαφίου β', τοῦ ἀφορῶντος τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους, τεχνίτας καὶ ἐργάτας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Μεταφορῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1946

ΔΙΑΤΑΓΜΑ περί επεκτάσεως τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6 καὶ 7 τοῦ Α. Ν. 1057) 46 «περὶ συμμετοχῆς τῶν ἐκ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Σ. Ε. Κ. συνταξιούχων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ ΣΕΚ κλπ.» καὶ διὰ τοὺς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων συνταξιούχους.

(Ε. Κ. τ. Α' φύλ. 208 τῆς 3 Ἰουλίου 1946)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Α. Ν. 1057) 1946 «περὶ συμμετοχῆς τῶν ἐκ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Σ. Ε. Κ. συνταξιούχων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τῶν Σ. Ε. Κ. καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμεῖου τούτου κλπ.», τὴν ἀπὸ 3 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ὑπ' ἀριθ. 11 πρότασιν τοῦ Ταμεῖου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τῶν Ε. Η. Σ., τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τοῦ Συμβουλίου Σιδηροδρόμων, περιλαμβανομένην ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 71 πράξει αὐτοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34 συνεδριάσεως τῆς 4 Μαΐου 1946, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 197 τῆς 16) 5) 1946 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Μεταφορῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6 καὶ 7 τοῦ Α. Ν. 1057) 1946 «περὶ συμμετοχῆς τῶν ἐκ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Σ. Ε. Κ. συνταξιούχων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τῶν Σ. Ε. Κ. κλπ.» ἐπεκτείνονται καὶ διὰ τοὺς ἐκ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων συνταξιούχους.

Εἰς τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1946

43) 1946 ΝΟΜΟΣ. Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Μαΐου 1946 Ν. Διατάγματος «περὶ ἀπογραφῆς τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν ἐργατῶν θαλάσσης καὶ μέτρων τινῶν προστασίας τῶν ἀνέργων ναυτικῶν.

(Ε. Κ. τ. Α' φύλ. 236 τῆς 12 Αὐγούστου 1946)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον πρῶτον

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 10 Μαΐου 1946 Νομοθ. Διάταγμα «περὶ ἀπογραφῆς τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν ἐργατῶν θαλάσσης καὶ μέτρων τινῶν προστασίας

των ἀνέργων ναυτικῶν», δημοσιευθέν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 162 (τεῦχος Α') τῆς 11 Μαΐου 1946 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ὁποίου τὸ κείμενον ἔχει οὕτω: (*)

Ἄρθρον δεύτερον

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Αὐγούστου 1946

46) 1946 ΝΟΜΟΣ. Περὶ οἰκοδομήσεως ἐργατικῶν κατοικιῶν, νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν καταστημάτων καὶ ὁργανώσεως ἐργατικῶν παιδοκομικῶν σταθμῶν.

(Ε. Κ. τ. Α' φύλ. 242 τῆς 19 Αὐγούστου 1946)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

I. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας καὶ σύμφωνον γνώμην Ἐπιτροπῆς, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος, δύναται νὰ διατίθεται μέρος τῶν κεφαλαίων (περισσεύματα) τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

1) Διὰ τὴν οἰκοδόμησιν ἐργατικῶν κατοικιῶν.

2) Διὰ τὴν χορήγησιν δανείων πρὸς τὸ Ἰδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐπὶ σκοπῷ ἀνεγέρσεως νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἐν γένει καταστημάτων καὶ τὸν ἐφοδιασμόν τούτων διὰ τοῦ ἀπαραιτήτου πρὸς λειτουργίαν ἐξοπλισμοῦ.

3) Διὰ τὴν χορήγησιν δανείων πρὸς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν πρὸς ὁργανώσιν ἐργατικῶν κατασκηνώσεων καὶ ἐργατικῶν παιδοκομικῶν σταθμῶν.

II. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας διατιθέμενα κατὰ τ' ἀνωτέρω κεφάλαια ἀποτελοῦν διὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 περίπτωσιν δάνεια πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ὑπὸ τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ὅτι τὴν σύναψιν τοῦ δανείου θὰ ζητήσῃ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, διὰ δὲ τὰς περιπτώσεις 2 καὶ 3 δάνεια πρὸς τοὺς οἰκείους Ὀργανισμούς.

Ἄρθρον 2

I. Παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐργασίας συνιστᾶται Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη:

1) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὡς Προέδρου.

2) Ἐκ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου ὡς Ἀντιπροέδρου.

3) Ἐκ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

4) Ἐκ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἱατρικῆς ἀντιλήψεως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς.

5) Ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ἐνὸς Δ' τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

6) Ἐξ ἐνὸς Καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

7) Ἐξ ἐνὸς Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἀνοικοδομήσεως ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ

(*) ΣΗΜ. Ε Ε Δ: Βλέπε Ν. Δ. εἰς Ε Ε Δ 5, σελ. 375 ἑπ.

Ἀνοικοδομήσεως, ἐξ ἐνὸς Διευθυντοῦ ἔξ: Γεν. Δ' σεως Δημοσίου Λογιστικοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ ἐνὸς Δ' τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων ἔργων ὀριζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὑπουργῶν.

8) Ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ τμήματος Πολιτικῶν Μηχανικῶν τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος καὶ

9) Ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ὑποδεικνυομένου ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Χρὴν γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ εἰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, οἱ ἀναπληρωταὶ τούτων καὶ ὁ γραμματεὺς διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

II. Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ἐπὶ διαβιβαζομένων αὐτῇ θεμάτων διαθέσεως κεφαλαίων τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος, καὶ καθορίζει τοὺς ὅρους ἐν γένει χορηγήσεως δανείων.

III. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καθορισθῆσεται ὁ τρόπος τῆς λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἡ ἀπόζημίωσις τῶν μελῶν αὐτῆς, ἥτις βαρύνει τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 3

I. Ἡ οἰκοδόμησις ἐργατικῶν κατοικιῶν ἐνεργεῖται ἐπὶ οἰκοπέδων τοῦ Δημοσίου, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὸ Δημόσιον ἠθέλε παραχωρήσει ταῦτα.

2. Ἡ μελέτη περὶ τῶν ἀνεγερθησομένων κατοικιῶν καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀνεγέρσεως ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἀνοικοδομήσεως συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυοῦσας δι' αὐτὸ διατάξεις.

3. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένης μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καθορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνεγερθησομένων κατοικιῶν, ἡ τοποθεσία τῆς ἀνοικοδομήσεως καὶ ὁ τύπος τῶν κατοικιῶν.

4. Εἰδικὸς νόμος θὰ καθορίσῃ α') τὴν σειρὰν προτεραιότητος τῆς παραχωρήσεως κατοικιῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς, β') τὰς προϋποθέσεις, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ συγκεντρώουν οἱ μισθωτοὶ διὰ τὴν ἀπόκτησιν κατοικίας καὶ γ') τὴν διαδικασίαν καὶ τοὺς ὅρους τῆς παραχωρήσεως τῶν κατοικιῶν.

5. Ἡ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ Ταμείου τῶν ἀναγκαιούτων ἐκάστοτε ποσῶν διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν ἐργατικῶν κατοικιῶν ἐνεργεῖται ἀπ' εὐθείας πρὸς τοὺς ἐργολάβους τῆς οἰκοδομήσεως βάσει πιστοποιήσεων συντασσομένων ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἀνοικοδομήσεως.

6. Ἡ παραλαβὴ τῶν ἐκτελουμένων ἔργων ἐνεργεῖται παρ' Ἐπιτροπῆς ὅσον ἴσον πρὸς ἀποδο-

1) ἐκ τοῦ Ἐπιθεωρητῆ τὰ ἔτη τῆς πραγμα-
γων τῆς περιφερειᾶς παρὰ τῷ Α. Ο. Κ. Π.

2) ἐξ ἐνὸς μὴ μᾶλλον το πολὺ. Χρόνος ὑπηρεσίας
γασίας ὀριζομένη ἐξάμηνον ὑπολογίζεται διὰ τὴν
σίας καὶ τῆς παρούσης παραγράφου ὡς πλη-

3) ἐνός.

Ἄρθρον 12.

ἰὰ τὴν ἐν Λονδίῳ ἀντιπροσώπευσιν τοῦ
). Κ. Π. καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας
ἐκεῖ γραφείου ἐπιτρέπεται, ὅπως ὁ Ὑπουργὸς
τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετὰ πρ
Δ. Συμβουλίου τοῦ Ὁργανισμοῦ

δομήσεως υποδεικνυμένου υπό του 'Υπουργού 'Ανοικοδομήσεως.

Τὰ μέλη της επιτροπής διορίζονται δι' απόφασεως του 'Υπουργού 'Εργασίας. 'Εν τῇ αὐτῇ αποφάσει ὁρίζεται καὶ ἡ ἀμοιβὴ της 'Επιτροπῆς, ἥτις βαρύνει τὸ Ταμεῖον 'Ανεργίας.

7. 'Η ἀνέγερσις ἐργατικῶν κατοικιῶν ἀπαλλάσσεται παντὸς φόρου, τέλους ἢ κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων ἢ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ 'Ιδιωτικοῦ Δικαίου, πλην τὴν εἰσφορῶν τῶν 'Ασφαλιστικῶν 'Οργανισμῶν.

''Αρθρον 4

1. Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας μετὰ σύμφωνον γνώμην της 'Επιτροπῆς τοῦ ἀρθροῦ 2 καθορισθῆσεται πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Νόμου.

'Ο παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ της Δ' 'Αναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν 'Ελλήνων καὶ παρ' 'Ημῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθῆτω διὰ της 'Εφημερίδος της Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆτω ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

'Εν 'Αθῇναις τῇ 9 Αὐγούστου 1946

50)1946 ΝΟΜΟΣ. Περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τοῦ 'Ασφαλιστικοῦ 'Οργανισμοῦ Κινδύνου Πολέμου ἰσχυουσῶν διατάξεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φύλ. 243 τῆς 21 Αὐγούστου 1946)

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ της Δ' 'Αναθεωρητικῆς Βουλῆς, αποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

''Αρθρον 1

'Η κατὰ τὴν διάρκειαν της κατοχῆς της χώρας ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἀναστολὴ της ἀσφαλίσεως τῶν πληρωμάτων τῶν ἐμπορικῶν ἀτμοπλοίων ἀφορᾷ μόνον τὰ πληρώματα τῶν ἀτμοπλοίων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ της 3 Μαΐου 1941 καὶ ἐφεξῆς μέχρι της ἀπελευθερώσεως ἐξετέλουν πλόας ἐντὸς τῶν ὑπὸ τὴν ἐχθρικὴν κατοχὴν περιοχῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἐκτελούντων πλόας ἐξωτερικοῦ.

''Αρθρον 2

1. 'Επιτρέπεται ὅπως οἱ ὑπὸ τοῦ Α.Ο.Κ.Π. κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἀσφαλιζόμενοι κίνδυνοι πληρωμάτων ἀντασφαλίζονται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἢ ξένην ἀσφαλιστικὴν ἀγοράν.

'Η ἰσχὺς της παρούσης διατάξεως ἄρχεται ἀπὸ 1 'Ιανουαρίου 1944.

2. Τὰ καταβαλλόμενα ἀντασφάλιστρα διὰ τὰς συμφώνως πρὸς τὰς προηγουμένας παραγράφους ἀντασφαλίσαις περιλαμβάνονται εἰς τὰς τακτικὰς δαπάνας τοῦ 'Οργανισμοῦ, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Α. Ν. 2116)39.

''Αρθρον 3

1. Τὸ ἐδάφιον α' τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Α. Ν. τὸς 1)3ς Μετοχικαθίσταται ἀφ' ἧς ἴσχυσεν ὡς καὶ ἐν συνεχείᾳ.

κρηθεὶς καὶ δράσας νισμὸν καὶ διαχειρίζεται ἐπομένως προστατεύοντα τὴν περιουσίαν αὐτῶν. τοῦ νόμου 3514 καὶ οἱ ἐβελθροῦ 13 τοῦ ἀναγκ. τες εἰς τὸν 'Ελληνικὸν Στρατὸ ἀφ' ἧς ἴσχυσεν ὧν 29)46 Ε.Ε.Δ., τόμος 5ος σελ. 3. πτέα ἢ περὶ τοῦ ἐναντίου ἔνστασις εἰσπραττόνης ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

μενα ἀσφάλιστρα κατατίθενται εἰς 'ἴδιον λ)σμὸν εἰς δραχμὰς ἢ εἰς ξένον συνάλλαγμα παρὰ τῇ Τραπεζῇ της 'Ελλάδος ἢ καὶ παρὰ Τραπεζῇ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εμπορικῆς Ναυτιλίας μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ 'Οργανισμοῦ».

''Αρθρον 4

'Η ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἐδαφίου δ' τοῦ ἀρθροῦ μόνου τοῦ Β. Δ. τῆς 1.3.1940 «περὶ ἐπεκτάσεως της κατὰ τὸν Α. Ν. 2116)39 ἀσφαλίσεως τῶν πληρωμάτων τῶν 'Ελληνικῶν ἐμπορικῶν ἀτμοπλοίων καὶ ἐπὶ ἐτέρων κινδύνων τοῦ κατὰ θάλασσαν πολέμου» εἶναι ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ἀπωλείας πλοίου ἐκ πολεμικοῦ κινδύνου περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κατακράτησις ἢ κατάσχεσις αὐτοῦ, ἀδιαφόρως ἂν τὴν κατάσχεσιν ἐπεκύρῳσεν ἢ ὅχι ἀπόφασις ἀρμοδίου Δικαστηρίου Λειῶν.

''Αρθρον 5

1. Αἱ ἐκ τοῦ Α. Ν. 2116)39 ἀποζημιώσεις λόγῳ θανάτου ἢ πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος ἐργατῶν θαλάσσης ἠσφαλισμένων εἰς τὸν 'Ασφαλιστικὸν 'Οργανισμὸν Κινδύνων Πολέμου, μὴ ἐξοφληθεῖσαι μέχρι της δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

Α) 'Εν περιπτώσει θανάτου:

α) Πλοιάρχου ἢ Α' Μηχανικοῦ Δρ. 18.000.000

β) 'Αξιωματικοῦ » 15.000.000

γ) 'Εκάστου τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ πληρώματος » 11.500.000

Β) 'Εν περιπτώσει πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος:

α) Πλοιάρχου ἢ Α' Μηχανικοῦ Δρ. 22.000.000

β) 'Αξιωματικοῦ » 18.500.000

γ) 'Εκάστου τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ πληρώματος » 13.500.000

2. 'Εν περιπτώσει μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος ἢ ἀσφαλιστικῆ ἀποζημιώσεως καθορίζεται εἰς ποσοστὸν της κατὰ τὸ στοιχεῖον Β) της προηγουμένης παραγράφου ἀποζημιώσεως ἴσον πρὸς τὸν βαθμὸν της ἀνικανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου.

3. Αἱ βάσει τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Α. Ν. 2355)40 καὶ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Α. Ν. 2557)40 γενόμεναι προκαταβολαὶ μέχρι της 27 'Απριλίου 1941 εἰς δικαιοῦχος ἀποζημιώσεων ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 14 τοῦ Α. Ν. 2116)39 ἐκπίπτονται τῶν διὰ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ καθοριζομένων ἀποζημιώσεων μετ' ἀναγωγὴν τῶν προκαταβολῶν εἰς δραχμὰς σταθεροποιήσεως βάσει της κατ' 'Απρίλιον τοῦ 1941 ἰσοτιμίας της δραχμῆς πρὸς τὴν 'Αγγλικὴν Λίραν (1 'Αγγλ. Λίρα=530 δραχ.).

Εἰς δικαιοῦχος διαμένοντας μονίμως εἰς τὸ 'Εξωτερικὸν αἱ διὰ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ καθοριζόμεναι ἀποζημιώσεις δύνανται νὰ ἐξοφλῶνται εἰς συνάλλαγμα ὁψεως ἐπὶ Λονδίνου, ὑπολογιζόμενον εἰς τὴν τιμὴν πωλήσεως της Τραπεζῆς της 'Ελλάδος κατὰ τὴν ἡμέραν της ἐξοφλήσεως.

Κυροῦνται πᾶσαι αἱ πρὸ της ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου γενόμεναι καταβολαὶ ἀποζημιώσεων εἰς συνάλλαγμα ἐπὶ Λονδίνου.

Καταργοῦνται αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀρθροῦ 14 τοῦ Α. Ν. 2116)39.

4. Πᾶσα πληρωμὴ γενομένη ὑπὸ τοῦ Α.Ο.Κ.Π. κατὰ τὸ διάστημα της ἐχθρικῆς κατοχῆς εἰς δικαιοῦχος ἀποζημιώσεων θανάτου ἢ ἀνικανότητος εἴτε λόγῳ προκαταβολῆς, εἴτε εἰς ἐξόφλησιν ὀλικὴν ἢ μερικὴν της ἀποζημιώσεως, θεωρεῖται ὡς προκαταβολὴ γενομένη εἰς σημερινὰς

δραχμάς καὶ ἐκπίπτειται ἐκ τῶν διὰ τοῦ παρόντος καθοριζομένων ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρον 6.

Εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Α. Ν. 2355)40 προστίθενται, ἀφ' ἧς οὗτος ἴσχυσε, δευτέρα καὶ τρίτη παράγραφοι ἔχουσαι ὡς ἑξῆς :

«2. Εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἀγνοεῖται ἡ τύχη πλοίου, τοῦ ὁποίου τὸ πλήρωμα ἦτο ἠσφαλισμένον εἰς τὸν Ὄργανισμὸν, καὶ ἐν γένει ὁσάκις ὑπάρχει ἀμφισβήτησις ἂν τὸ ἐπελθὼν εἰς ἠσφαλισμένον ἐργάτην θαλάσσης ἀτύχημα ὠφείλετο εἰς πολεμικοὺς ἢ εἰς θαλασσίους κινδύνους, ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀποζημιώσις καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὄργανισμοῦ κατὰ τὰ ποσοστὰ κινδύνων πολέμου καὶ θαλάσσης τὰ γενόμενα ἀποδεκτὰ κατόπιν διαιτητικῆς ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν ἐπιμερισμὸν τῆς ζημίας εἰς τοὺς ἀντιστοίχους ἀσφαλιστὰς τοῦ σκάφους.

«3. Κατὰ τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου τὴν ὑπὸ τοῦ πλοιοκτῆτου ἢ ἐφοπλιστοῦ ὀφειλομένην εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποζημιώσιν κατὰ τὸ ποσοστὸν τὸ ἐπιμερισθὲν εἰς τοὺς ἀσφαλιστὰς τοῦ σκάφους διὰ θαλασσίους κινδύνους δύναται, κατὰ τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Α. Ο. Κ. Π., νὰ καταβάλλῃ ὁ Ὄργανισμός ὑποκαθιστάμενος αὐτοδικαίως εἰς τὰ κατὰ τὸ ὑποχρέου πλοιοκτῆτου ἢ ἐφοπλιστοῦ δικαιώματα τῶν δικαιούχων».

Ἄρθρον 7.

1. Οἱ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1944 καὶ ἐφεξῆς ἀπελευθερούμενοι αἰχμάλωτοι ἐργάται θαλάσσης, οἱ συλληφθέντες ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ καθ' ὃν χρόνον ἦσαν μέλη πληρώματος Ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ ἀτμοπλοίου, ἠσφαλισμένοι κατὰ κινδύνων πολέμου εἰς τὸν Ὄργανισμὸν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 2116)39, δικαιοῦνται παρὰ τοῦ Ὄργανισμοῦ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν των, ἀναλόγως τοῦ χρόνου, κατὰ τὸν ὁποῖον παρέμειναν ἐγκεκλεισμένοι εἰς φυλακὰς ἢ στρατόπεδα συγκεντρώσεως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ὡς καὶ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ καὶ καταβολῆς, καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. τοῦ Α. Ο. Κ. Π. ἐγκρινόμενης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

2. Ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Διατάγματος ἐφ' ἀπαξ ἐκδιδομένη μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Α. Ο. Κ. Π. καὶ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καταβληθῇ ἡ ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου προβλεπομένη ἀποζημιώσις καὶ εἰς αἰχμαλώτους ἀπελευθερωθέντας πρὸ τῆς 1ης Μαΐου 1944.

3. Κυροῦνται αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου γενόμεναι δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ὄργανισμοῦ προκαταβολαὶ πρὸς αἰχμαλώτους.

Ἄρθρον 8.

1. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ μέρους ἀλλοδαπῶν δικαιούχων ἐναντι συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν ἐκχώρησις ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Ὄργανισμοῦ πρὸς τὸ Βρετανικὸν Ὑπουργεῖον Συντάξεων ἢ πρὸς τὰ παρεμφερῆ Ταμεῖα τῶν Συμμάχων Κρατῶν.

2. Κυροῦνται αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου γενόμεναι πρὸς τὸ Βρετανικὸν καὶ Καναδικὸν Ὑπουργεῖον Συντάξεων καταβολαὶ λόγῳ τοιούτων ἐκχώρησεων.

Ἄρθρον 9.

Γάμος πολιτικός, συναφθεὶς ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1939 μέχρι 15 Αὐγούστου 1945, μεταξὺ Ἑλλήνων ἐργάτου θαλάσσης ἠσφαλισμένου εἰς τὸν Α. Ο. Κ. Π. καὶ ἀλλοδαπῆς καὶ θεωρουμένου ἔγκυρος κατὰ τὸν νόμον τῆς πολιτείας ἐνθα συνήφθη, ἔχει πάντα τὰ ἔννομα ἀποτελέσματα ἐγκύρου γάμου ὡς πρὸς τὴν νομιμοποίησιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Α. Ν. 2116)39 δικαιουμένων εἰς ἀπόληψιν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀποζημιώσεως προσώπων.

Ἄρθρον 10.

1. Κυροῦται ἡ κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐχθρικής κατοχῆς καὶ μέχρι τῆς 24 Φεβρουαρίου 1945 λειτουργία τοῦ Α. Ο. Κ. Π. ἐν Λονδίνῳ διὰ τῆς ὑπηρεσίας τῆς συσταθείσης ὑπὸ τοῦ ἐν Λονδίνῳ Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἡσκούντος τὰς ἐκ τοῦ Α. Ν. 2116)39 ἀρμοδιότητος τοῦ Δ. Σ. τοῦ Α. Ο. Κ. Π. δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ Α. Ν. 3009)41 καὶ τῆς ἀπὸ 3 Μαΐου 1941 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

2. Ἡ οἰκονομικὴ ἐν γένει διαχείρισις τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον λειτουργήσαντος ἐν Λονδίνῳ Α. Ο. Κ. Π. ὑποβάλλεται εἰς ἔλεγχον ὑπὸ ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ δημοσίων λειτουργῶν ἢ ἐιδίκων προσώπων, οὐχὶ περισσοτέρων τῶν τριῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

3. Εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καταβάλλεται ἀποζημιώσις ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας μετὰ πρότασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου, βαρύνουσα τὸν Ὄργανισμὸν.

Ἄρθρον 11.

1. Ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐκδιδομένης μετὰ πρότασιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Α. Ο. Κ. Π., ὀρίζεται ποῖοι ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὄργανισμοῦ κρίνονται ἀπαραίτητοι διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας μέχρι πέρας τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, πάντων τῶν λοιπῶν ἀπολυομένων.

2. Οἱ κατὰ τὴν διάλυσιν τοῦ Α. Ο. Κ. Π. ὑπηρετούντες παρ' αὐτῷ ὑπάλληλοι διορίζονται τῇ αἰτήσει των καὶ ὑποχρεωτικῶς εἰς κενὰς θέσεις τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ὑπαγομένων Ἰδρυμάτων καὶ Ὄργανισμῶν ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος προσλήψεως αὐτῶν εἰς τὸν Α. Ο. Κ. Π.

3. Εἰς τοὺς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ἀπολυομένους ὑπαλλήλους καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ἠθελον διορισθῇ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὀριζόμενα, καταβάλλεται ὡς ἀποζημιώσις βαρύνουσα τὸν Ὄργανισμὸν ποσὸν ἴσον πρὸς ἀποδοχὰς τῶσαν μηνῶν ὅσα εἶναι τὰ ἔτη τῆς πραγματικῆς αὐτῶν ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Α. Ο. Κ. Π. καὶ μέχρις ἑξ μηνῶν τὸ πολὺ. Χρόνος ὑπηρεσίας ὑπερβαίνων τὸ ἑξάμηνον ὑπολογίζεται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου ὡς πληρὲς ἔτος.

Ἄρθρον 12.

Διὰ τὴν ἐν Λονδίνῳ ἀντιπροσώπευσιν τοῦ Α. Ο. Κ. Π. καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκεῖ γραφείου ἐπιτρέπεται, ὅπως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετὰ πρὸς τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ὄργανισμοῦ,

παρά τῷ Προξενικῷ Λιμεναρχεῖῳ Λονδίνου Ἀλιμενικόν ἀξιωματικόν, οὗτινος αἱ ἀποδοχαὶ καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ βαρύνουν τὸν Α. Ο. Κ. Π. Εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορίζεται καὶ ὁ χρόνος τῆς θητείας τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου, ὅστις δὲν δύναται νὰ εἶναι μεγαλύτερος τῶν 6 μηνῶν, δυνάμενος νὰ παραταθῇ ἐπὶ 6 εἰσέτι μόνον μηνῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ὁργανισμοῦ.

Ἄρθρον 13.

Τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 2116)1939 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

Ἡ παραγραφή τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2116)1939, ὡς διὰ τοῦ παρόντος συμπληροῦται, ἀπαιτήσεων λήγει μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συνθήκης τῆς Εἰρήνης.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Αὐγούστου 1946

60) 1946 ΝΟΜ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων φορολογικῶν τινῶν νόμων.

(Ε. Κ. τ. Α' φύλ. 257 τῆς 31 Αὐγούστου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ψήφισμα Η' τῆς 1 Αὐγούστου 1946 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἔκδοσιν ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς» μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσομεν :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ Ἄρθρ. 30

2. Αἱ ἀποδείξεις πληρωμῆς δικαιωμάτων ἐγγραφῆς ἢ συνδρομῶν τῶν μελῶν τῶν σωματείων, συλλογῶν ἢ ἄλλων ἐνώσεων καὶ Ὁργανισμῶν, ὡς καὶ αἱ ἀφορώσαι συνδρομὰς εἰς ναοὺς, ὑπόκεινται εἰς ἀναλογικὰ τέλη τῆς ἐμπορικῆς κλίμακος τοῦ κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου. Εἰς τὸ αὐτὸ τέλος ὑπόκεινται αἱ ἐξοφλήσεις μερισμάτων καὶ παντὸς ποσοῦ ἐν γένει, καταβαλλομένου εἰς συνταξιούχους πρῶν δημοσίων ὑπαλλήλους πολιτικούς ἐν γένει, στρατιωτικούς καὶ ναυτικούς ὑπὸ τῶν οἰκείων Ταμείων ἢ Ὁργανισμῶν προνοίας ἢ ἀσφαλίσεως.

Αἱ ὡς ἀνωτέρω ἀποδείξεις καὶ ἐξοφλήσεις ἐκδοθεῖσαι ἢ γενόμεναι πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον ὑπεβλήθησαν εἰς τὰ ἀναλογικὰ τέλη τῆς ἐμπορικῆς κλίμακος, θεωροῦνται νομίμως χαρτοσημανθείσαι.

Εἰς τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικόν Συμβούλιον ἀνατίθενται τὴν δημοσιεύσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερ-

Ἀθῆναις τῇ 27 Αὐγούστου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

25229)3540)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καταβολῆς ποσοστοῦ ἀποδοχῶν εἰς οἰκογενεῖας ἐξαφανισθέντων, ὁμήρων κλπ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φύλ. 133 τῆς 19 Αὐγούστου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τῶν Α.Ν. 8)1944 * καὶ 100)1946, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 7428)7.5.46 σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑφυπουργείου παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 163637)18)4)46 (ΡΟΝΕΟ 164)46) σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν (ΓΔΔΛ) καὶ μετ' ἔγκρισιν τοῦ Κυβ. Οἰκον. Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν ὅπως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων καὶ αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμήρων, διαρκούσης τῆς κατοχῆς καὶ μετ' αὐτὴν, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, εἴτε ὑπὸ ἐνόπλων ὁργανώσεων ἢ ὁμάδων, καταβληθῶσιν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν μεθ' ὧν συνεδέοντο διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. χρονικὸν διάστημα τὰ 80 ο)ο τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν ὧν θὰ ἐδικαιούντο οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περίοδον, ἐὰν προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας τῶν.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουλίου 1946.

48210)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης
Περὶ καθορισμοῦ συντελεστοῦ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 126 τῆς 6 Αὐγούστου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν διάταξιν τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 84 τοῦ Ν. Δ. τῆς 20 Μαΐου 1926 «περὶ κώδικος Δικηγόρων», ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 878)1941 Ν.Δ. καὶ κρίνοντες ὅτι αἱ σημεριναὶ οἰκονομικαὶ συνθήκαι ἐπιβάλλουσι τὴν αὐξήσιν τῶν κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καθοριζομένων συντελεστῶν ὑπολογισμοῦ τῆς Δικηγορικῆς ἀμοιβῆς.

Καθορίζομεν τὸν ἀνωτέρω συντελεστὴν εἰς τρεῖς χιλιάδας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουλίου 1946.

25920)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας
Περὶ ἀναγγελίας εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας πάσης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 140 τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. 118)45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 8 Μαΐου 1946 Ν.Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118)45 εἰς τὰς Βιοτεχνικάς, Ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» Ἀποφασίζομεν :

(*) Σ η μ. Ε Ε Δ : Προφανῶς πρόκειται περὶ τοῦ Νόμου 28)1944.

Ὅριζομεν ὅτι αἱ Ἐπιχειρήσεις, αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118145 ἴτοι: α') Βιομηχανικαὶ Ἐπιχειρήσεις, β') Βιοτεχνικαὶ καὶ Ἐπαγγελματικαὶ ἐπιχειρήσεις, γ') Ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ δ') αἱ πάσης φύσεως ἀνώνυμοι ἔταιρεῖαι, ὡς καὶ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν Ν. 343145 Ἐπιχειρήσεις καὶ Ἐκμεταλλεύσεις ὑποχρεοῦνται ὅπως, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἀναγγέλλωσιν ἐγγράφως εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας πᾶσαν παρ' αὐτῶν γενομένην καταγγελίαν συμβάσεως ἔργασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118145 καὶ τοῦ ἀπὸ 8 Μαΐου 1946 Ν. Διατάγματος.

Ἡ ἀνωτέρω ἀναγγελία, ὑποβαλλομένη εἰς διπλοῦν, δέον ἀπαραιτήτως νὰ περιλαμβάνῃ τὰ κάτωθι στοιχεῖα: 1) Ἀριθμητικὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ εἰδικότητα. 2) Κατάστασιν τῶν ἀπολυομένων, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμφαίνηται: α') Ὀνοματεπώνυμον, β') ὄνομα πατρός, γ') εἰδικότης, δ') χρονολογία ἀρχικῆς προσλήψεως, ε') μεταβολαὶ (ἀπόλυσις, ἐπαναπρόσληψις), στ') ἔτος γεννήσεως, ζ') τόπος γεννήσεως, η') ἔγγαμος, ἀγαμος, οἰκογενειακὰ βάρη, θ') διεύθυνσιν κατοικίας καὶ ἀριθμός, ι') ἀριθμός ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ Ὄργανισμοῦ παρ' ᾧ τυχάνει ἡσφαλισμένος, ια') ἀποδοχὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως. 3) Ἡ ἀναγγελία ὡσαύτως δέον νὰ συνοδεύηται α') Προκειμένου περὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένη ὡς Βιομηχανικὴ Ἐπιχείρησις εἰς τὰ μητρώα αὐτοῦ. β') Προκειμένου περὶ Βιοτεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ταμεῖου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι ὁ φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως τυχάνει ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμεῖῳ τούτῳ. γ') Προκειμένου περὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ταμεῖου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι ὁ φορεὺς τῆς Ἐπιχειρήσεως τυχάνει ἡσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμεῖῳ τούτῳ. δ') Προκειμένου περὶ τῶν πάσης φύσεως ἀνώνυμον ἔταιριων ὡς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν Ν. 343145 τὸ φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ ὁποίῳ δημοσιεύεται τὸ Καταστατικὸν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουλίου 1946

76493)1946 Ἀπόφ. Προέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Πρόνοιας

Περὶ καθορισμοῦ ἀποζημιώσεως κ.λ.π. ἐργατοτεχνιτῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Πρόνοιας

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 116 τῆς 15 Ἰουλίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 19)1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνῃ εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν» καὶ σχετικῇν

ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, τὴν ὑπ' ἀριθ. 158312)2-7-46 κοινὴν ἀπόφασιν Προέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοιν. Πρόνοιας δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 107)6—7 (Τεῦχος Β') Φ. Ε. Κ. δι' ἧς καθωρίσθη ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ἐ. ἐ. ἡ μηνιαία ἀντιμισθία τῶν πολιτικῶς ἐπιστρατευμένων ὁδηγῶν αὐτοκινήτων εἰς δραχμὰς 225.000 διακοσίας εἴκοσι πέντε χιλιάδας ἀντὶ τῆς μέχρι τοῦδε καταβαλλομένης τοιαύτης ἐκ δραχ. 125.000 ἑκατὸν εἴκοσι πέντε χιλιάδων.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω πολιτικῶς ἐπιστρατευμένων ὁδηγῶν ὑπηρετοῦν καὶ τοιοῦτοι κεκτημένοι ἐπαγγελματικῇν ἄδειαν ἱκανότητος ὁδηγοῦ μισθοδοτούμενοι ὡς ἐργατοτεχνίται μέ δραχ. 90.000 μηνιαίως.

Τὴν ὑπ' ἀριθ. 55131)16-9-44 προγενεστέραν κοινὴν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Πρόνοιας, δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ πρόσληψις ἐργατοτεχνιτῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν αὐτοκινήτων τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖου, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν ὅπως οἱ ἐργατοτεχνίται ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων κατέχοντες ἐπαγγελματικὴν ἄδειαν ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἐκτελοῦντες καθήκοντα τοιούτων λαμβάνωσιν ἀπὸ 1)6)1946 τὴν συμφῶνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 158312)46 κοινὴν ἀπόφασιν καθορισθεῖσαν ἀποζημιώσιν ἥτοι δρχ. 225.000 μηνιαίως μετὰ τῶν ἐπιδομάτων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν ὡς καὶ ὑπερωριῶν ἐκ δρχ. 3000 ἡμερησίως διὰ τρίωρον ἔργασίαν πέραν τῶν κεκαονισμένων ὥρων ἔργασίας. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀρχεταὶ ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουλίου 1946.

27430)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καταβολῆς ὁδοιπορικῶν ἐξόδων εἰς φοροτεχνικούς ὑπαλλήλους φόρου διοδίων (Ε. Κ. τ. Β. φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) Τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 28)1944 καὶ 886)1946 Ἀναγκ. Νόμων.

2) Τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ φοροτεχνικοὶ ὑπάλληλοι φόρου διοδίων ὑποβάλλονται εἰς σημαντικὰ ὁδοιπορικὰ ἐξόδα, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ τόπος ἔργασίας αὐτῶν εὐρίσκεται μακρὰν ἐκ τοῦ κέντρου τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων τούτων.

3) Ἐγκρίσιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, Ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνοντες τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 19138)46 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ καταβολῆς ὁδοιπορικῶν ἐξόδων εἰς προσωπικὸν ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τῆς Διοικήσεως Πρωτεύουσας ὑπηρετούντων φοροτεχνικῶν ὑπαλλήλων φόρου Διοδίων, καθορίζομεν ὅπως εἰς ἕκαστον τούτων καταβάλληται ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη, ἐπὶ πλέον τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν, καὶ πρόσθετον μηνιαίον ἐπίδομα ἐκ δραχ. εἴκοσι πέντε χιλιάδων (25.000), λόγῳ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1946

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ**ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112***Προϋπηρεσία υπαλλήλου ως εργάτου*

Καθώς είναι γνωστόν, η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας τόσον ως προς την απόδειξιν αυτής, όσον και ως προς τόν χρόνον της προειδοποίησης του μισθωτού, και εάν αυτή παραμεληθῇ της ἀποζημιώσεως, ρυθμίζεται διαφόρως, ἀναλόγως της ιδιότητος αὐτοῦ.

Οὕτω, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ιδιωτικοῦ υπαλλήλου, κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ νόμου 4558)1930 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2112)1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας ιδιωτικῶν υπαλλήλων» ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εργασίας πρέπει νὰ γίνεται πάντοτε ἐγγράφως, ἐνῶ, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν, δύνανται αὐτὴ νὰ λάβῃ χώραν καὶ προφορικῶς.

Ἐδῶ πρέπει νὰ σημειωθῇ, πρὸς ἀποφυγὴν παρανοήσεως, ὅτι γίνεται λόγος περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ νόμου 118)1945 καὶ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν. Α. «περὶ ἐπεκτάσεως κλπ τοῦ νόμου 118)1945» μισθωτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ πρὸ αὐτῶν κρατοῦν δίκαιον (ν. 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, β. δ. 16 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.», καθόσον διὰ τοὺς καλυπτομένους ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας μισθωτοὺς ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εργασίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ιδιότητος αὐτῶν ὡς υπαλλήλων ἢ ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν, πρέπει νὰ γίνεται πάντοτε, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας, ἐγγράφως (ἀρθρ. 9 ν. 118)1945).

Διαφορὰ ἐπίσης ὡς πρὸς τὰ χρονικὰ ὅρια τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας καὶ τὴν ἀποζημίωσιν ὑπάρχει ἀναλόγως τῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς υπαλλήλου ἢ ἐργάτου, τεχνίτου, ὑπηρετοῦ.

Διὰ τοὺς υπαλλήλους ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εργασίας ρυθμίζεται, κατὰ τὰ χρονικὰ ὅρια προειδοποίησης καὶ τὴν ἀποζημίωσιν, ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας, ὑπηρετάς ὑπὸ τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112)1920 κλπ.»,

Ἐνῶ, οὕτω ἔχουν τὰ νομοθετικά κείμενα, τὸ ζήτημα εἶναι ἂν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας πρώην ἐργάτου, τεχνίτου ἢ ὑπηρετοῦ, προαχθέντος ἐν τῷ μεταξὺ ὡς υπαλλήλου, συνυπολογίζεται ἡ προϋπηρεσία του αὐτῇ διὰ τὴν ἐξέυρεσιν τοῦ χρόνου προειδοποίησης ἢ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.

Κατὰ τὴν Α. Π. 205)1934 (Θέμ. ΜΕ' σελ. 568) ἐκ τῶν συνδεδεασμένων διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 1, 3, 10 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558, καὶ ἐκ τοῦ καθόλου σκοποῦ τοῦ νόμου τούτου σαφῶς προκύπτει, ὅτι πρὸς καθορισμὸν τῆς ἐν ἀρθρῷ 1 ὁριζομένης προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη νὰ καταγγελθῇ ἡ υπαλληλικὴ σύμβασις καὶ καθ' ἣν κανονίζεται ἡ κατὰ τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ ἰδίου νόμου παρεχομένη ἀποζημίωσις, λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἡ παρ' αὐτοῦ προσφερθεῖσα ἐν ιδιότητι υπαλλήλου, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὑπηρεσία, ἥτοι ὡς χρό-

νος προϋπηρεσίας, ἐφ' ἧς θὰ κανονισθῇ ἡ προθεσμία τῆς καταγγελίας, λογίζεται μόνον τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ υπαλλήλου ὡς ιδιωτικοῦ υπαλλήλου μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του ὡς τοιοῦτον, καὶ ὄχι καὶ ἡ τυχὸν παρ' αὐτοῦ παρασχεθεῖσα προηγουμένως ὡς ἐργάτου ἁπλῶς ὑπηρεσία, συνεπεία ἰδίας δι' αὐτὴν συμβάσεως, καθόσον ὄχι μόνον ἰδιαίτερα κατ' εἶδος νομικὴ σχέσις, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας, ἐν ἐκατέρᾳ περιπτώσει ὑπόκειται, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ δυνάμει τοῦ ἀρθρου 12 τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἐκδοθέντος διατάγματος τῆς 16 Ἰουλίου 1920, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τῆς νεοτέρας τοιαύτης, προφανῶς δὲ εὐνοϊκῆς, διὰ τὸν ἐργάτην καὶ περὶ προσλήψεώς του ὡς υπαλλήλου προδήλως θεωρεῖται ἐπελθοῦσα κατάλυσις τῆς προϋπαρχούσης ὡς ἐργάτου ἁπλῶς σχέσεως, (βλέπε σχετικῶς καὶ σύμφωνον πλειοψηφ. Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 826)1941, ΕΕΔ 1, 75).

Κατὰ τὴν Πρωτοδικεῖον ὅμως Ἀθηνῶν 4205)1942 (ΕΕΔ 1, 886) ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου 2112 σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξίν τῆς ιδιότητος τοῦ υπαλλήλου μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως καὶ ὄχι κατὰ τὸν τῆς προσλήψεώς του (πρβλ. Ι. Κ. Α. Π. Ο. Δ. Ι. Σ. Τ. ρ. Ι. Α., Ἑρμηνεία Ἑργατ. Δικ. § 425). Ἐπομένως—κατὰ τὴν ἐν λόγω δικαστικὴν ἀπόφασιν—συνυπολογίζεται πάντοτε ἡ προϋπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου.

Εἶναι προφανές, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ζητήματος ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ὀφειλομένης κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, ἀποζημιώσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν καλυπτομένων ὑπὸ τοῦ νόμου 118)1945 καὶ τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ Ν. Α. 8)11 Μαΐου 1946 μισθωτῶν καὶ θίγει πλέον τὸ κύρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας. Ἀφοῦ ὁ νόμος (ἀρθρ. 9 νόμου 118)1945) ἐξαρτᾷ, τὸ κύρος τῆς καταγγελίας ἐκ τῆς ἐξ ὀλοκλήρου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ ἡ ἐλαττωματικὴ καταβολὴ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τούτου καὶ συνεπὶς πρέπει ἡ καταγγελία νὰ θεωρηθῇ ἐξ αὐτοῦ ἀκυρῶς. Ἄλλο φυσικὰ εἶναι τὸ ζήτημα ἂν ὁ ἐργατικὸς Δικαστὴς ἐξ ἐπεικειάς, λόγω ἀμφιβολιῶν, δὲν καταλήξῃ εἰς ἀκύρωσιν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας, ἀλλ' εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότη πρὸς συμπληρώσιν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, πράγμα τὸ ὁποῖον ὁπωσδήποτε ἐπιτακτικῶς ἐπιβάλλει καὶ τὸ ἀρθρ. 8 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547)1937.

Εἰς τὴν ἐν λόγω ὁμως περίπτωσιν νομίζομεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς τοῦ Ἀρείου Πάγου. Κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 19)19 Νοεμβρίου 1935 ἀναγκ. νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινῶν νόμων» διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως εργασίας καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως συνυπολογίζεται καὶ ὁ προηγουμένος ἐν συνεχείᾳ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἤδη υπάλληλος διετέλεσε τυχὸν ἐργάτης ἢ τεχνίτης ἢ ὑπηρετῆς. Καὶ μολοντί ὁ ἀναγκαστικὸς οὗτος νόμος ἀνεστάλη διὰ τοῦ ἀπὸ 25)25 Ἰανουαρίου 1936 ἀναγκ. νόμου μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς τότε Ἀναθ. Βουλῆς ἐπὶ δίμηνον καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 1)1 Μαΐου 1936 β. δ. ἐπ' ἀόριστον, δύνανται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὡς ἐρμηνευτικὸν βοήθημα περὶ τῆς ἀληθινῆς ἐννοίας τοῦ νόμου.

Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

Υπό τοῦ κ. Γ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Υφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ζ'. Ἡ ἐλληνικὴ θεωρία καὶ πράξις.

1. Ἡ ἐλληνικὴ θεωρία τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, διὰ τῆς αὐθεντίας τοῦ Οἰκονομίδου, προσεχώρησεν εἰς τὴν μερίδα τῶν γερμανῶν πανδεκτιστῶν, οἵτινες, ἐρμηνεύοντες στενῶς τὰ σχετικὰ χωρία τοῦ Πανδεκτου, ἀπεφαίνοντο ὅτι ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαίωματος δύναται νὰ γίνῃ καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἑκτασιν καὶ κατ' ἀρέσκειαν τοῦ δικαιούχου, εἰ καὶ τυχὸν ἐνοχλεῖ ἄλλους ἢ φαίνεται προερχομένη ἐκ καθαρᾶς κακοβουλίας, ἐδέχετο δὲ ὅτι ἡ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἀρχὴ (Malitiae non est indulgentia) δὲν ἦτο γενικὴ, ἀλλ' ἀφώρα μόνον τὰ εἰδικὰ θεματά, τὰ ὁποῖα ἐρρυθμίζοντο ὑπὸ τῶν συγκεκριμένων ρωμαϊκῶν χωρίων¹⁰⁵.

Υπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς διδασκαλίας ταύτης, ἡ ἐλληνικὴ νομολογία ἐδέχθη, κατὰ βάσιν, ὡς κανόνα τὴν ἐλευθέραν ἀσκήσιν τῶν δικαιωμάτων, ἔστω καὶ ἐπὶ ζημίᾳ ἄλλου, ἐφαρμόζουσα κατὰ γράμμα τὸν ἐν ν. 55 καὶ 151 Πανδ. (50.17) κανόνα «Qui suo jure utitur neminem laedit»¹⁰⁶.

Παραλλήλως ὅμως ἡ ἐλληνικὴ νομολογία διεπίστωσεν ἔνωρίς ὅτι κακόβουλος ἀσκήσις δικαιώματος, ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ τῆς ζημίας ἄλλου, δὲν εἶνε ἀνεκτὴ.

Χαρακτηριστικὴ τῆς ἀντιδράσεως τῆς ἐλληνικῆς νομολογίας πρὸς τὴν ἄκρως ἀτομιστικὴν ἀντίληψιν περὶ τῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων, εἶνε ἡ ἀπόφασις Ε. Α. 1112|1890 (Θέμ. Α' 440), ἣτις πρώτη διεκήρυξεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σήμερον ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς θεωρίας καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος, υλοθετηθὲν καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ μας Κώδικος, ὅτι

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 489.

105. Οἰκονομίδης, Στοιχεῖα ἀστικοῦ δικαίου, I 1877, § 61. Κρασσάς, Σύστημα ἀστικοῦ δικαίου, I 1897, § 70. Ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος, βλ. Διτζερόπουλον, Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, 1932, σελ. 222 ἐπ. καὶ Ἡ κατάχρησις τῶν δικαιωμάτων ἐν τῷ συγχρόνῳ ἐλληνικῷ δικαίῳ, Θέμ. Ν' 100 ἐπ.

106. Α. Π. 51|1891 (Θέμ. Β' 101), Α. Π. 128|1897 (Η' 564), Α. Π. 231|1902 (ΙΔ' 98), Α. Π. 341|1908 (Κ' 246), Α. Π. 228|1909 (Κ' 646), Ε. Κ. 69|1940 (ΝΒ' 297). Εἰς ἄκρον ὀπισθοδρομικὴ ἡ πρόσφατος Πρωτ. Ἀθ. 2126|1944 (ΕΕΝ Ια' 177), δεχθεῖσα, κατὰ πλειοψηφίαν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν στικτῶν ρωμαϊκῶν διατάξεων, δὲν εἶνε νοητὴ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, ἀλλ' οὐ τοῦτο ὁ νόμος διὰ σαφοῦς καὶ ρητῆς διατάξεως χορηγεῖ, εἶνε δὲ ὁ ὕμωρον νὰ δεχθῇ τις ὅτι ἀθέμιτον εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ ὁ νόμος ἀναγνωρίζει ὡς δικαίωμα. Βλ. καὶ ἀντίθετον, ὀρθὴν, μειοψηφίαν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

δηλαδή, ἐὰν ὁ δικαιούχος παρέβῃ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβεβλημένην αὐτῷ ὑποχρέωσιν πρὸς τήρησιν τῆς καλῆς πίστεως ἐν τῇ χρήσει τῶν δικαιωμάτων του, οὐδεμίαν ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ ἐφαρμογὴν τὸ ἀξίωμα ὅτι ὁ ἰδίῳ χρώμενος δικαίῳ οὐδένα βλάπτει.

Ἀξία σημειώσεως εἶνε ὡσαύτως ἡ ἀπόφασις Ε. Π. 729|1903 (Θέμ. ΙΣΤ' 26), ἣτις πρώτη ἐν τῇ ἐλληνικῇ νομολογίᾳ, πρὸ τεσσαράκοντα τριῶν ἐτῶν, ὁμίλησε περὶ κατὰχρήσεως δικαιώματος¹⁰⁷.

Ἐκτὸς δύο μόνων στίχων, τοὺς ὁποίους ὁ Παπαρηγόπουλος ἀφιεροῖ εἰς τὸ θέμα μας, ἵνα διδάξῃ, ὅτι ἀληθῶς μὲν ὁ τῷ ἰδίῳ χρώμενος δικαίῳ, ἔστω καὶ βλάπτων ἄλλον, δὲν διαπράττει ἀδικίαν, ἀρκεῖ ἡ τοῦ δικαιώματος χρήσις νὰ γίνῃται ἐκ νομίμου συμφέροντος καὶ οὐχὶ ἐπὶ μόνῳ τῷ χαιρεκἀκῷ σκοπῷ τῆς βλάβης ἄλλου¹⁰⁸ καὶ μιᾶς γνωμοδοτήσεως τοῦ Ρακτιβάν, ὑποστηρίζοντος ὁμοίως ὅτι ἐξαίρεσις ἀπὸ τοῦ κανόνος ὑπάρχει, μόνον ὅταν ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος γίνῃται ἐκ κακοβουλίας καὶ ἄνευ οὐδενὸς συμφέροντος¹⁰⁹, οὐδὲν ἕτερον θεωρητικὸν βοήθημα ὑπῆρχε, μέχρις ὅτου ἡ κατὰ τὰ ἐτῆ 1899 καὶ 1901 γενομένη μετάφρασις τῶν πανδεκτιστικῶν Συστημάτων τοῦ Dernburg (ὑπὸ τοῦ Δουβουινώτου) καὶ τοῦ Windscheid (ὑπὸ τοῦ Ἀργυροῦ), ἀμφοτέρων δεχομένων, ὡς γενικὴν ἀρχὴν, ὅτι ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος δὲν εἶνε ἀνεκτὴ, ὅταν κυρίως σκοπῇ τὴν βλάβην ἄλλου, ἐνεβαρρυνε τὴν νομολογίαν ὅπως δεχθῇ πλειστάκις ἐξαίρεσις ἀπὸ τοῦ ἀτομιστικοῦ κανόνος τῆς ἀσυδότου ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων. Οὕτως, ὅπου ὁ νόμος περιόριζε ρητῶς τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος, ὡς εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ν. 1-§ 11, 12, 21, ν. 2 § 5, 9, ν. 21 Πανδ. (39 3), ν. 24 § 12, ν. 26 πρ. Πανδ. (39, 2), ν. 9, ν. 20 § 5 Πανδ. (8, 2), ν. 9 Πανδ. (8, 1), οἵτινες ἐρρυθμίζαν τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, ἡ νομολογία ἐφήρμοσεν εὐθέως τοὺς νόμους τούτους καὶ ἐδέχθη ὅτι ἔχει μὲν ὁ κύριος πᾶσαν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πράγματος καὶ, προκειμένου περὶ ἀκινήτου, ἔχει πᾶσαν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ὑπερκειμένου καὶ τοῦ ὑποκειμένου τούτου χώρου,

107. «Μόνον ὅταν ἡ χρῆσις τοῦ δικαιώματος γίνῃται δολίως πρὸς βλάβην ἄλλου καὶ χωρὶς μάλιστα ἰδίας ὠφελείας τοῦ χρησαμένου, εἶνε κατὰχρησις καὶ δίδει χώραν εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐξ αὐτῆς προσβληθέντος ἢ ζημιωθέντος».

108. Παπαρηγόπουλος, Γεν. Αρχαί, 1860, § 415.

109. Ρακτιβάν, ἐν Νομικῇ Α' 1894 σελ. 34.

ἔστω καὶ ἂν ἐκ τῆς δράσεως αὐτοῦ βλάπτεται ἕτερος, πλὴν ἡ ἄσκησις τῶν ἐκ τῆς κυριότητος δικαιωμάτων ἀπαγορεύεται, ὅταν γίνεται ὄνεια συμφέροντος τινος τοῦ ἐνεργοῦντος ἢ ἐξ ἀπλῆς κακοῦ οὐλίας, τουτέστιν ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ, ἵνα διὰ τούτων ἐπέλθῃ βλάβη εἰς ἕτερον¹¹⁰, τοις ἰσθάνοντος καὶ ὅτι «ἡ τοῦ ἰδίου δικαιώματος ἄσκησις δὲν πρέπει νὰ γίνηται κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ παραβλάπτηται τρίτος δι' οὐσιώδους ἐπεμβάσεως εἰς τὰ δικαιώματά του»¹¹¹. Ὁμοίως, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ν. 38 Πανδ. (6. 1), εἰδικῶς προβλέποντος τὴν κακόβουλον ἀφαίρεσιν ἐπωφελῶν δαπανῶν ὑπὸ κακῆς πίστεως νομέως, ἡ νομολογία ἐδέχθη τὸν περιορισμὸν τοῦ *ius tollendi*¹¹².

Ἀλλὰ καὶ ὅπου ὁ νόμος δὲν ἐθετε ρητῶς περιορισμὸν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματος, ἡ νομολογία, ἐπικαλουμένη συνήθως καὶ τὴν ἐν ν. 38 Πανδ. (6. 1) ρῆσιν «*malitiis non est indulgendum*», ἐδέχθη ὅτι ἡ ἄσκησις παντὸς δικαιώματος δὲν εἶνε ἀνεκτὴ:

α') Ὄταν, ἐκ δόλου ἢ βαρείας ἀμελείας γίνεται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ ζημίας ἄλλου¹¹³, πρὸς δολίαν δὲ ἐξομοιοῦται καὶ ἡ κατὰ τρόπον σκληρόν καὶ ἀπάνθρον πόνον ἄσκησις τοῦ δικαιώματος¹¹⁴.

β') Ὄταν ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος γίνεται ἀνευ οὐλοῦ δὲ ποτε συμφέροντος, ἐκ καθεαυτῆς κακοβουλίας¹¹⁵ ἢ ἐκ κακῆς ντρεχείας, ἐθελοκακίας¹¹⁶ ἢ ἐξ ἰδιοτροπίας, κενοδοξίας, πρὸς ἀπλήν ἐπίδειξιν¹¹⁷.

γ') Ὄταν ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀν-

τίκεται εἰς τὴν καλὴν πίστιν¹¹⁸.

δ') Ὄταν ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀντίκειται εἰς τὸν, δι' ὃν ἀπενεμήθη τὸ τοῦτο, σκοπὸν¹¹⁹.

Αἱ ἀρχαὶ αὗται ἔσχον ἐν τῇ νομολογίᾳ εὐρυτάτην ἐφαρμογὴν, ἀναγνωρισθέντος ἐν τέλει καὶ ρητῶς ὅτι ἐκ τῶν ρωμαϊκῶν χωρίων «προκύπτει ἡ γενικὴ τέρα τοῦ δικαίου ἀρχὴ τῆς ἀποδοκιμασίας πάσης καταχρήσεως δικαιώματος»¹²⁰. Ἐγένοντο δεκταί, ἰδίως πρὸς ἀντιμετώπισιν διαδικαστικῶν ἐνεργειῶν, ὀφειλομένων εἰς τὸν δόλον ἢ βαρείαν ἀμελείαν τοῦ ἐπισπεύδοντος¹²¹, εἴτα εἰσῆχθησαν καὶ ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιώματος ἐκ συμβάσεως ἀγοραπωλησίας¹²², ἐκ συμβάσεως ἐργολαβίας¹²³, ἐκ συμβάσεως μισθώσεως¹²⁴, ἐπὶ τῆς ἀσκήσεως δικαιωμάτων ἐκ τῶν κανόνων τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου¹²⁵, τέλος δ' ἐπεξετάθησαν καὶ ἔχουν εὐρυτάτην ἐφαρμογὴν ἐπὶ θεμάτων τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὅταν, ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως ἐργασία, δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη ἢ τοῦ ἐργαζομένου ἀσκεῖται κατὰ τρόπον προφανῶς ἀντίθετον πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως¹²⁶.

Ἡ ἐπὶ τῶν θεμάτων τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἐπέκτασις τῆς ἐννοίας τῆς

118. Ε.Α. 1112|1890 (Θέμ. Α' 440), Πρωτ. Βόλου 249|1943 (ΕΕΔ 2,308), Πρ.κου Αθ. 846|1945 (ΕΕΔ 4,299), Πρ.κου Αθ. 1126|1945 (ΕΕΔ 4,395), Πρ.κου Αθ. 4655|1946 (ΕΕΔ 5,275), Πρωτ. Αθ. 2536|1946 (ΕΕΔ 5,341).

119. Πρ.κου Αθ. 846|1945 (ΕΕΔ 4,299): «Ἡ ἐν ἄσκησις τῶν δικαιωμάτων καθίσταται δυνάτη, μόνον ἐφ' ὅσον ταῦτα κινεῖται ἐν τῷ τῶν πλαισίων τῶν κοινωνικῶν σκοπῶν, χάριν τῶν ὁποίων προεσχέθησαν. Πρωτ. Αθ. 2569|1946 (ΕΕΔ 5,341): «Ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος δὲν δύναται νὰ ὑπερληφθῇ τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν τοῦτο ἀπενεμήθη. ὁρῶν, διότι τότε ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν μὲν τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, αἵτινες δεσπόζουν ἐπὶ πάσης συναλλαγῆς καὶ ἀποβαίνει κατάχρησις, μὴ εὐρίσκουσα προστασίαν εἰς τὸ δίκαιον». Πρωτ. Πειρ. 1217|1945 (ΕΕΔ 5,136), Πρωτ. Πειρ. μμφ 1211|1946 (ΕΕΔ 5, 430): «Ὁ δικαστὴς θὰ κρίνῃ καὶ ἂν τὸ δικαίωμα ἐκινήθῃ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ, δι' ὃν τοῦτο ἀπενεμήθη, ὥστε νὰ μὴ ἐμφανίζεται ἡ ἄσκησις τοῦτου ὡς καταχρηστική».

120. Πρωτ. Αθ. 1126|1945 (ΕΕΔ 4,395), Πρωτ. Αθ. 2536|1946 (ΕΕΔ 5, 341).

121. Βλ. νομολογίαν παρὰ *Λιτζεροπούλου*, Ἡ νομολογία ὡς παράγων κλπ., σελ. 228 σημ. 4 καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ τοῦ θέματος: *Glasson Tissier-Morel. Rāmpos*, Σύστημα πολιτικῆς δικονομίας, I 1931, πο 171. *Μιχαλάκης*, Περὶ τῆς ἀδίκου διαδικαστικῆς πράξεως, 1944. Περὶ καὶ ἀρθρον 48 ἀν. νόμου 255|1945 «περὶ ρυθμίσεως μισθώσεων ἀκινήτων».

122. Ε.Α. 1705|1930 (Θέμ. ΜΒ' 302).

123. Ε.Α. 554|1932 (Θέμ. ΜΓ' 563).

124. Ε.Α. 344|1945 (Θέμ. ΝΣΤ' 255), Πρωτ. Αθ. 2363|1939 (ΕΕΝ ΣΤ' 457).

125. Α.Π. 49|1934 (Δκὴ 1934 σελ. 285), Ε. Αἰγ. 86|1932 (Δκὴ 1932 σελ. 649), Ε. Α. 218|1942 (Θέμ. ΝΓ' 415).

126. Τὴν σχετικὴν ἐπὶ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου νομολογίαν παραθέτομε κατωτέρω.

110. Α.Π. 315|1901 (Θέμ. Γ' 229), Α.Π. 231|1902 (ΙΔ' 98), Α.Π. 17|1938 (ΜΘ' 331), Α.Π. ὅλομ. 146|1940 (ΝΑ' 417).

111. Ε.Θ. 577|1939 (ΕΕΝ ζ' 418).

112. Ε.Α. 365|1928 (Θέμ. ΛΘ' 551), Ε.Α. 2249|1931 (ΜΓ' 903).

113. Α.Π. 53|1892 (Θέμ. Γ' 265), Α.Π. 49|1904 (ΙΕ' 425), Α.Π. 490|1904 (ΙΣΤ' 323), Ε.Ν. 422|1894 (ΣΤ' 13), Ε.Α. 184|1905 (ΙΣΤ' 378), Ε.Π. 245|1905 (ΙΖ' 438), Ε.Α. 177|1917 (ΚΖ' 264), Ε.Α. 189|1917 (ΚΘ' 8), Ε.Α. 1083|1928 (Μ' 309), Ε.Α. 173|1930 (ΜΑ' 513), Ε.Κ. 92|1931 (ΜΓ' 376), Ε.Α. 225|1934 (ΜΕ' 500), Ε.Α. 488|1942 (ΝΓ' 334), Ε.Α. 1641|1943 (ΕΕΝ ι' 345). Οὐχὶ ὁμοῦ καὶ ἂν ἐξημιώθη τις ἐξ ἐλαφρῆς ἀμελείας τοῦ ἀσκούντος τὸ δικαίωμα: Α.Π. 53|1892 (Θέμ. Γ' 265), Α.Π. 49|1904 (ΙΕ' 425), Ε.Α. 225|1934 (ΜΕ' 500), Ε.Α. 1641|1943 (ΕΕΝ ι' 345), περὶ καὶ Ε.Α. 554|1932 (ΜΓ' 565), ἥτις ὁμιλεῖ περὶ δικαιώματος ἀσκουμένου ἐκ δόλου ἢ (γενικῶς) ἀμελείας.

114. Α.Π. 207|1935 (ΕΕΝ β' 954) καὶ ἐπὶ ταύτης σχόλιον *Λιτζεροπούλου*, ἐν Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ. 1936 σελ. 93. Προέδρ. Πρωτ. Βόλου 898|1940 (ΕΕΝ ζ' 528), Πρωτοδίκου Αθ. 1126|1945 (ΕΕΔ 4, 395).

115. Α.Π. 736|1910 (Θέμ. ΚΒ' 343), Ε.Α. 1369|1900 (ΙΒ' 297), Ε.Π. 729|1903 (Σ' 26), Ε.Α. 1727|1909 (ΚΒ' 56), Ε.Α. 740|1910 (ΚΒ' 344), Ε.Α. 113|1924 (ΛΕ' 39), Ε. Αἰγ. 160|1933 (ΜΕ' 132), Ε.Κ. 69|1940 (ΝΒ' 297), Ε.Α. 488|1942 (ΝΓ' 334), Πρωτ. Αθ. 5145|1943 (ΕΕΔ 2 756).

116. Α.Π. 14|1942 (Θέμ. ΝΓ' 284).

117. Πρωτ. Αθ. 2363|1939 (ΕΕΝ σ' 457) καὶ ἐπὶ ταύτης εἰσαγωγικόν σχόλιον *Σ. Γραββάνη*, ὡς καὶ σχόλια *Χ. Κωστοπούλου*, ἐν ΕΕΝ ΣΤ' 711.

καταχρήσεως δικαιώματος οφείλεται εις τὸ γεγονός ὅτι κατενοήθη ἤδη πλήρως ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ὁ πρωταρχικὸς ρόλος, ἰὸν ὁποῖον ἡ καλὴ πίστις, ἡ διέπουσα ὁλόκληρον τὸ δίκαιον, διαδραματίζει τὸν ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων¹²⁷, ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ ἐργοδότη καὶ ἐργαζομένου¹²⁸.

II. Ἐν ᾧ κατεπολέμει οὕτω τὴν κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος, ἐπεκτείνουσα εὐθέως ἐπὶ τῆς ἀσκήσεως παντὸς δικαιώματος καὶ ἀνάγουσα εἰς γενικὸν κανόνα τὴν ἐν τῷ εἰδικῷ ν. 38 Πανδ. (61) ρῆσιν, καθ' ἣν *malitiam non est indulgentum*, ἡ ἐλληνικὴ νομολογία ἀντιμετώπιζε καὶ δι' ἄλλης ὁδοῦ τὴν κατάχρησιν τῶν δικαιωμάτων, δεχομένη, ὑπὸ τὸ σύγχορον δίκαιον, τὴν ρωμαϊκὴν *exceptio doli generalis*, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ρητὴν περὶ τούτου διδασκαλίαν τοῦ Dernburg¹²⁹.

Οὕτως, ὡς ἐν Γερμανίᾳ, τὰ δικαστήρια ἀντέδρασαν κατὰ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων δεχόμενα τὴν *exceptio* ταύτην¹³⁰, οὕτως καὶ ἐν Ἑλλάδι τὰ δικαστήρια ἀπεφάνθησαν ὅτι ἡ *exceptio doli generalis*, καίτοι ἐκλιποῦσα κατὰ τὴν δικονομικὴν σημασίαν αὐτῆς, παρέμεινεν ἐν τούτοις εἰς τὸ δίκαιον τῶν συναλλαγῶν ἐν τῇ οὐσιαστικῇ ἐνοίᾳ της, καθ' ἣν ὅλον ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἐπιδιώξις δικαιώματος, ἡ εὐρισκομένη εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰ θεμελιώδη ἀξιώματα τῆς καλῆς πίστεως¹³¹.

Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν τῇ *exceptio doli generalis* περιεχομένης ἰδέας τῆς ἐπιεικειᾶς, ἡ ἐλληνικὴ νομολογία καθιέρωσε :

α') Τὸ μὴ ἀνεκτὸν ἐπικλήσεως παραγραφῆς ἀπατήσεως, ὅταν τὴν παραγραφὴν προεκάλεσε δολίως ὁ ὀφειλέτης¹³².

β') Τὸ μὴ ἀνεκτὸν ἐπικλήσεως ἀκυρότητος δικαιοπραξίας, ὅταν τὴν ἀκυρότητα προεκάλεσε δολίως ὁ ταύτην ἐπικαλούμενος¹³³.

γ') Τὸ μὴ ἀνεκτὸν τῆς ἐπιδιώξεως παροχῆς.

127. *Τσιριντάνης*, Αὐστηρὸν δίκαιον καὶ ἐπιεικεία ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἐν 'Αρχ. Ἰδιωτ. Δικαίον 1942, σελ. 1 ἐπ., ἰδίως σελ. 13.

128. *Καποδίστριας*, Ἡ καλὴ πίστις εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ἐν 'Αρχ. Ἰδιωτ. Δικ. 1943 σελ. 703 ἐπ.

129. *Dernburg - Δουβουινιώτης*, ἐνθ' ἀν., § 45 [41] σημ. 7 ἐν συνδ. πρὸς § 169 [198]. Πρβλ. καὶ *Οἰκονομίδης*, ἐνθ' ἀν., § 91 σημ. 16 ἐν τέλει. *Τριανταφυλλόπουλος*, Ἑλληνικὸν Ἑνοχικὸν Δίκαιον, 1938, σελ. 50.

130. Ἀνωτέρω σελ. 481 ἐπ.

131. Α.Π. 7/1932 (Θέμ. ΜΓ' 177), Ε.Κ. 106/1928 (Μ' 232), Ε.Α. 1986/1931 (ΜΓ' 829), Πρωτ. 'Αθ. 4623/1915 (ΚΖ' 157), Πρωτ. 'Αθ. 3532/1923 (ΛΔ' 651).

132. Ε.Α. 266/1918 μψφ. (Θέμ. Α' 218), Πρωτ. Πειρ. 2551/1934 (ΜΩ' 399), ἐφ' ἧς καὶ *Τσιριντάνης*, ἐν 'Αρχ. Ἰδ. Δικ. 1936 σελ. 70. Πρβλ. καὶ Πρωτ. Πειρ. 82/1931 (Δσπ. Γ' II 173), Πρωτ. Δικ. 'Αλε'. 27/1936 (ΕΕΝ γ' 449). Ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος βλ. *Βουζίκαν*, ἐν 'Εφημ. 'Ελλ. 'Αλλδ. Νηλγ. 1942 σελ. 397 ἐπ.

133. Ε.Α. 416/1915 (Θέμ. ΚΖ' 409), Ε.Ν. 353/1930 (Δσπ. Γ' II 106) ἐν τέλει.

τὴν ὁποῖαν ὁ δικαιούχος οφείλει ἐξ ἄλλου λόγου ν' ἀποδώσῃ εὐθέως ἀμέσως ν.172 § 3 Πανδ. (50.17), ν. 8 πρ. Πανδ. (44.4)¹³⁴.

Κατὰ πάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας πρόκειται περὶ ἀντιμετώπισεως τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος.

III. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων προκύπτει ὅτι ἡ ἐλληνικὴ νομολογία, καίτοι κινουμένη ἐντὸς τῶν, κατὰ τὴν παλαιότερον κρατήσαν ἐρμηνείαν, στενῶν ὁρίων τῶν ρωμαϊκῶν νόμων, δὲν ἐδίωκε τὴν ἀνεπίσημὴν εὐθέως τὴν καταχρηστικὴν ἀσκήσιν οὐδὲ ποτε δικαιώματος. Περιορισθεῖσα κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ δολίῳ σκοπῷ τῆς βλάβης ἄλλου, ἐπεξέτεινε τὴν δρᾶσιν της ἐπὶ τῆς ἀνευ συμφέροντος, ἐκ κακοβουλίας ἢ κακοτροπίας, ἀσκήσεως αὐτοῦ, κατόπιν περιέλαβεν εὐρύτερον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς καταχρήσεως—πράγμα, τὸ ὁποῖον παραλήλως ἔκαμε καὶ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς *exceptio doli generalis*—τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ ἀπὸ ἔτους καθιέρωσε καὶ τὸ κριτήριον τῆς ὑπερβάσεως τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ὁλοκληρώσασα οὕτω τὸν κύκλον πάντων τῶν ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ ἐπιστήμῃ καὶ νομολογίᾳ παραδεδομένων κριτηρίων καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος.

Εἰς τὴν πρόδον ταύτην συντέμνειν οὐκ ὀλίγον ἡ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ σχεδίου γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀρξαμένη ἔντονος περὶ τὸ θέμα τῆς καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων ἐπιστημονικὴ κίνησις¹³⁵.

Αἱ μέχρι τοῦ 1931 σχετικαὶ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι ἦσαν ἐλάχισται, ἐκ τούτων δὲ ἀξία μνείας εἶναι ἡ τοῦ *Διδάχου*, Περὶ ἀστικοῦ ἀδικήματος, 1921, ἔνθα (σελ. 83 ἐπ.) ἐρευνᾶται τὸ πταίσμα ἐν τῇ ἐνασκήσει δικαιώματος, ὡς στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος.

Σοβαρὸν ἐνθάρρυνσιν εἰς τὴν διάδοσιν τῆς θεωρίας τῆς καταχρήσεως τοῦ δικαιώματος ἔδωσαν ὁ *Δικτερόπουλος*, Ἡ νομολογία ὡς παράγων κλπ., 1932 σελ. 222 ἐπ., καὶ ἐν 'Αρχ. Ἰδ. Δικ. 1936 σελ. 98 ἐπ., 1940 σελ. 190, ἐν Θέμ. Ν' 100 ἐπ., καὶ ἐν 'Εφημ. 'Ελλ. 'Αλλδ. Νηλγ. 1942 σελ. 269, ὁ *Σούρας*, Αἰ ἀτομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀντιλήψεις ἐν τῷ ἀστικῷ δικαίῳ, ἐν Δικαιοσύνη 1934 σελ. 242 ἐπ., ὁ *Θεράπος*, Ἡ κατάχρησις δικαιώματος, 1939, ὁ *Τριανταφυλλόπουλος*, Ἑλληνικὸν Ἑνοχικὸν Δίκαιον, 1938³ σελ. 50, 1943³ σελ. 52 ἐπ., καὶ ὁ *Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου κατὰ τὸν Κώδικα, 1941, § 166¹³⁶.

(Ἐπεταί συνέχεια)

Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

134. Α.Π. 410/1902 (Θέμ. ΙΔ' 276), Α.Π. 319/1903 (ΙΕ' 85), Α.Π. 7/1932 (ΜΓ' 177), Ε.Κ. 106/1928 (Μ' 232), Ε.Α. 45/1929 (Μ' 382).

135. Πρώτη νῦξις ὑπὸ *Μαριδάκη*, Πῶς θὰ εἶναι ὁ νέος μας Ἀστικὸς Κώδιξ, ἐν [περ. οδικῇ] Ἐργασίᾳ 1932 σελ. 273 ἐπ. ἀριθ. 21. Εἶτα, τοῦ αὐτοῦ, Ἀσκησις δικαιωμάτων. ἄμυνα, αὐτοδικία, κατὰστασις, ἀνάγκη, ἐν 'Αρχ. Ἰδ. Δικ. 1934 σελ. 23 ἐπ.

136. Πρβλ. ὡσαύτως καὶ τοὺς ἀνωτέρω ἐν σημ. 4 ἀναφερομένους.

Η ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ

Υπό τοῦ κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΑΓΓΕΛΗ, Δικηγόρου παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ

1. Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν μετὰ τὰς διὰ τοῦ ν. 1968/1944 (ΦΕΚ α' 24 καὶ ΕΕΔ, 3, 624) τροποποιήσεις του, —οἰδίνουσι ἰδιωτ. κώδικον βλ. ἐν ΕΕΔ, 4, 87— εἰς τὸν Πρωτοδίκην ἢ τὸν Εἰρηνοδίκην, κατὰ τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις, ὑπῆχθη ἡ ἐκδίκασις πάσης ἰδιωτικῆς ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιομένων προσώπων, κατὰ τοῦ ἐργοδότη ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχεσεως ἐργασίας καὶ ἀνεξαρτήτως ἐπιδικωμένου ποσοῦ.

Καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἀπολείπεται ὁ ἐναγόμενος, κατὰ τὴν συζήτησιν τοιούτων ὑποθέσεων, ἡ ἔρευνα τῆς διαφορᾶς γίνεται αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου (ἄρθρ. 15 ἀριθ. 1 κωδ. ν. ΓΘΟΔ', ὡς ἰσχύει νῦν), μὴ δημιουργουμένου τεκμηρίου ὁμολογίας τῆς ἀγωγῆς ὑπὸ τοῦ ἐρήμην δικαζομένου διαδίκου (ἄρθρ. 595 Πολ. Δικ. Οἰκ.—Λιβ. Πολ. Δικ. (ζ') II, § 113 σμῆ. 7, σελ. 84).

Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγόντος ἐνώπιον τοῦ Δικαστοῦ—Πρωτοδίκου ἢ Εἰρηνοδίκου—ἐκβέσιν τῆς ἀξιώσεώς του, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰδικῶν διατάξεων ν. ΓΘΟΔ', ὡς ἰσχύει νῦν, ὁ δικαστὴς δικάζεται νὰ πρὸ κρὶ νῇ τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως ταύτης στηριζομένης ἀγωγῆς, εἴτε λόγῳ ἀναρμοδιότητος, εἴτε ὡς μὴ στηριζομένης εἰς τὸν νόμον, εἴτε καὶ δι' ἄλλον τινὰ λόγον ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέον καὶ νὰ ἀπορρίψῃ τὴν τοιαύτην ἀγωγὴν πρὸ πάσης κλήσεως τοῦ ἐναγομένου καὶ συζητήσεως αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου.

Ἀλλ' ἐάν, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τοιαύτη ἀγωγή, στηριζομένη εἰς τὰς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. ΓΘΟΔ', ὡς ἰσχύει νῦν, ἀξιώσεις, συζητηθῇ ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου, ἀνακοπὴ κατὰ τῆς οὕτω ἐκδοθείσης ἀποφάσεως δὲν χωρεῖ διὰ λόγον ἀναρμοδιότητος ἢ ἐάν αὕτη δὲν ἐστηρίζετο ἐς τὸν νόμον ἢ διότι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψει λόγος τις ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέος—ταῦτα δύναται νὰ ἀποτελέσωσι λόγους ἐφέσεως ἢ ἀναιοέσεως—ἀλλὰ μοναδικὸν λόγον ἀνακοπῆς ἐν ἄρθρῳ 15 ἀριθ. 2 ὁ νόμος οὗτος περιοριστικῶς ἀναγνωρίζει τὴν περιπτώσιν μόνον τῆς ἀκύρου ἐρημοδικίας. Ἀκύρος δ' ἐρημοδικία δύναται νὰ προέρχηται εἴτε ἐλλείψει παντελοῦς κλητεύσεως τοῦ ἐναγομένου, εἴτε ἐλλείψει ἐγκύρου καὶ ἐμπροθέσμου κλητεύσεως αὐτοῦ.

Ἐμπρόθεσμος κλήτευσις πρὸς τὸν ἐναγόμενον κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΘΟΔ' εἶναι ἡ τουλάχιστον πρὸ 5 ἡμερῶν πρὸ τῆς δικασίμου, κατ' ἄρθρον 5 ἀριθ. 4 αὐτοῦ.

2. Ἐξαιρουμένων τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΘΟΔ', ὡς ἰσχύει νῦν, ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, αἵτινες ἐπιδίδονται κατὰ τοὺς περὶ ἐπιδόσεων κανόνας τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 αὐτοῦ ὁρίζεται ὅτι: «αἱ κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐπιδόσεις καὶ κλήσεις... γίνονται ἐπιμελεία τοῦ δικαστηρίου» καὶ ὅτι: «αἱ ἐπιμελεία τοῦ δικαστηρίου γινόμεναι ἐπιδόσεις καὶ κλήσεις γίνονται καθ' ὅν τὸ πὸν διενεργοῦνται αἱ ἐπιδόσεις καὶ κλήσεις

ἐν ταῖς ποινικαῖς δίκαις». Ἐν κατακλείδι δὲ τοῦ ν. τοῦτοῦ ΓΘΟΔ', ὡς ἰσχύει νῦν, διὰ τοῦ ἄρθρου 20 αὐτοῦ καθορίζεται ὅτι: «Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κοιναὶ δικονομικαὶ διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούουσιν εἰς τὸν παρόντα νόμον καὶ ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ συναρμολογηθῶσι πρὸς τὴν ὀλιγομένην καὶ τὸ πνεῦμα τῆς προκειμένης διαδικασίας».

Τὰ τῶν ἐπιδόσεων εἰς τὰς ποινικὰς δίκας ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 145 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τοῦτου* πλὴν ἄλλων, ὁρίζεται ὅτι: ἡ κλήσις κοινοποιεῖται εἰς τε τὸν κατηγορούμενον καὶ τοὺς μάρτυρας... Ἡ κοινοποίησις γίνεται διὰ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐπίδοσιν τῶν ποινικῶν δικογράφων προσώπων, παραδιδόντων τὸ κοινοποιητέον ἔγγραφον εἰς χεῖρας τοῦ καλούμενου. Ἐάν ὁ κλητὴρ δὲν εὕρισκῃ τὸν καλούμενον ἐν τῷ τόπῳ τῆς διαμονῆς του ἢ τῆς κατοικίας του, ἐγχειρίζει τὸ ἔγγραφον πρὸς τινὰ τῶν συνόικων αὐτοῦ ἢ ὑπηρετῶν τῆς οἰκίας, ἐν ἣ διαμένει, ἐξαιρουμένων ἐκ τούτων τῶν παίδων ἡλικίας κατωτέρας τῶν 16 ἐτῶν. Ἀρνούμενου τοῦ τε καλούμενου καὶ τῶν συνόικων ἢ ὑπηρετῶν νὰ παραλάβωσι τὸ κοινοποιούμενον ἔγγραφον ἢ μηδενὸς ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ἐν τῇ οἰκίᾳ εὐρεθέντος, κολλᾷ τοῦτο εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἀντίγραφον δὲ αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ κλητῆρος γενόμενον, παραδίδει οὗτος εἰς τὴν ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν κλπ..

Δι' εἰδικῶν, περαιτέρω, νομικῶν διατάξεων (ν. ΓΨΟΑ' τῆς 23 Μαρτίου 1911 Ἀπριλίου 1911 «περὶ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐπίδοσιν τῶν ποινικῶν δικογράφων προσώπων» ἄρθρ. 3 αὐτοῦ, εἰ δὲ Διάτ. 31/31 Δεκεμβρίου 1923 «περὶ τρόπου ἐπιδόσεως ποινικῶν δικογράφων διὰ τοῦ ταχυδρομείου», Διάτ. 18 Ἰουλίου 1918 «περὶ ἐπιδόσεως ποιν. δικογράφων ἐν Κρίτῃ διὰ τῶν ταχυδρομικῶν γραφείων» κλπ.) τὸ δικαίωμα ἐπιδόσεως ποινικῶν δικογράφων ἀνεγνωρίσθη καὶ εἰς ἄλλα, πλὴν τῶν ποινικῶν κλητῶν, πρόσωπα, οἷον εἰς τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, τοὺς ταχυδρομικοὺς διανομείς, τὰ ὄργανα ἀγροτικῆς ἀσφαλείας κλπ.

Τὰ τῶν ἐπιδόσεων, κατὰ τὴν Πολιτικὴν Δικονομίαν, καθορίζονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 143—147 αὐτῆς.

Ἐάν ἀντιπαραβῇ τις τὰς περὶ τρόπου ἐπιδόσεως διατάξεις ταύτας τῆς Ποινικῆς καὶ Πολιτικῆς Δικονομίας, θὰ ἀνεύρῃ κυρίως οὐσιώδεις διαφορὰς εἰς τε τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κύκλου τῶν δικαιουμένων πρὸς ἐπίδοσιν προσώπων καὶ τὴν γενικεύσιν τοῦ τόπου ἐπιδόσεως, ὡς καὶ τὴν ἀπλοποίησιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τύπων. Διότι, πρᾶγματι, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, τὸ δικαίωμα ἐπιδόσεως δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς διωρισμένους ποινικοὺς κλητῆρας, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἀστυνομίας, ἀγροφυλακῆς καὶ ταχυδρομικοὺς διανομείς, ἢ κατὰ τοὺς κανόνας αὐτῆς ἐπιδόσεις δὲν γίνεται μόνον εἰς τὴν «κατοικίαν», ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς εἰς τὴν «διαμονὴν» τοῦ

καλουμένου—άτινα άμφότερα αντίκεινται εις τας διατάξεις της Πολ. Δικονομίας—καί έν γένει ή σύνταξις του κατά τας διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας άποδεικτικό έπίδοσεως στερείται τών αύστηρών τυπικοτήτων τών κατά τας διατάξεις της Πολ. Δικονομίας άποδεικτικών έπίδοσεως.

Πρός έπίδοσιν δικογράφου επί άστικής διαφοράς, κατ' άρθρον 141 της Πολ. Δικονομίας, απαιτείται έγγραφος περί τούτου παραγγελία δικηγόρου κάτωθι αυτού τούτου του έπιδοτέου έγγραφου, έφ' όσον ή παραγγελία αυτή είναι πράξις δικαστική.

Κατ' εξαίρεσιν όμως, ει καί αι εκ της σχέσεως έργασίας πηγάζουσai διαφοραι, αι ύπαγόμεναι εις την διαδικασίαν του ν. Γ'ΟΔ', ως ισχύει νυν, είναι άστικά τοιοῦται, κατ' άρθρον 7 αυτού, ως προελεχθη, όρίζεται ότι «γίνονται έπιμελεία του δικαστηρίου», ως καί ότι «αι έπιμελεία του δικαστηρίου γινόμεναι έπίδοσεις καί κλήσεις, γίνονται καθ' όν τύπον διενεργούνται αι έπίδοσεις καί κλήσεις έν ταίς ποινικαίς δίκαις».

Έκ της τοιαύτης διατυπώσεως προκύπτει, άντιθέτως, ότι, εάν αι κατά την διαδικασίαν του ν. Γ'ΟΔ', ως ισχύει νυν, έπίδοσεις καί κλήσεις δέν γίνωσιν έπιμελεία του δικαστηρίου, άλλ' έπιμελεία του ένάγοντος διαδίκου καί τή κατ' άρθρον 141 Πολ. Δικ. έγγραφω παραγγελία πληρεξουσίου δικηγόρου του, προς τόν ένάγόμενον, θελουσι τύχει έφαρμογής οι περί έπίδοσεως τύποι καί διατάξεις της Πολιτικής καί ούχι της Ποινικής Δικονομίας. Τούτο άλλωστε συνέβαινε καί επί καθαρώς ποινικών ύποθέσεων, έφ' όν είχαν άσκηθῆ διά δικογράφου καί πολιτική άγωγή ένώπιον του ποινικού δικαστηρίου, μέχρι της διά του νόμου 35 της 27/31 'Ιουλίου 1946 (ΦΕΚ α' 228) καταργήσεως της έγγραφου διαδικασίας, δι' ήν τό άρθρ. 302 της Ποιν. Δικον. επί τών απαιτήσεων περί όν τό άρθρ. 93α του 'Αστ. Κώδ. χρηματικής Ικανοποιήσεως λόγω ήθικής βλάβης ή λόγω ψυχικής όδύνης—της εκ ποινικού αδικήματος προελθούσης πάσης άλλης περιουσιακής βλάβης εξακολουθούσης να διέπεται υπό της του άρθρ. 302 της Ποιν. Δικον. διατάξεως περί έγγραφου διαδικασίας ένώπιον του Ποιν. Δικαστηρίου—όποτε αι μέν έπίδοσεις τών της ποινικής ύποθέσεως ταύτης δικογράφων έγγοντο, έπιμελεία της Εισαγγελικής 'Αρχής, κατά τά έν τη ποινική δικονομία κρατούντα, αι δέ έπίδοσεις της τοιαύτης πολιτικής άγωγής έν τη ποινική ταύτη δίκη· κινουμένης καί έπισπουδόμενης υπό του διαδίκου-ιδιώτου, έγγοντο κατά τά έν τη πολιτική δικονομία ισχύοντα (Α.Π 29/1905 Θέμ. ΙΣΤ' 611, Α.Π. 137/1900 Θέμ. ΙΑ' 421, Α.Π. 36/1855 Θέμ. ΣΤ' 439 κ. α.).

III. 'Ακυρος είναι ή έρημοδικία έν τη διαδικασία του ν. Γ'ΟΔ', ως ισχύει νυν, είτε κατά τούς τύπους της Πολ. Δικονομίας, είτε κατά τούς τύπους της Ποιν. Δικονομίας έγένητο ή σχετική διά την δικάσιμον κλήσις, έφ' όσον έν τῷ άποδεικτικῷ έπίδοσεως δέν βεβαιούται, ότι έτηρήθη ή έν τοίς άρθροις 143 της Πολ. Δικον. καί 145 Ποιν. Δικον. σειρά έπίδοσεως. 'Επίσης άκυρος είναι ή έρημοδικία, κατ' άμφότερας ταύτας τας δικονομικάς διατάξεις, εάν ή έπίδοσις του δικογράφου έγένητο διά θυροκολλησεως, άνευ προηγουμένης βεβαιώσεως του έπιδόσαντος ότι ο προς όν ή έπίδοσις ή έν άπουσία

αυτού τά λοιπά κατά σειράν έν αύταις κατονομαζόμενα πρόσωπα συνοίκων καί ύπηρέτων ήρνήθησαν να παραλάβωσι τό κοινοποούμενον δικόγραφον.

Προσθέτως προς ταύτα προκειμένου μέν περί έπίδοσεως κατά τας διατάξεις της Πολ. Δικονομίας πρέπει να βεβαιώται έν τῷ άποδεικτικῷ, ότι ή έπίδοσις έγένητο έν τη κατοικία του προς όν ύψη κα προκειμένου περί τών συνοίκων του να βεβαιώται καί ή ιδιότης αυτών ως «συγγενών» του, προκειμένου δέ περί έπίδοσεως κατ' τας διατάξεις της Ποιν. Δικονομίας άρκεί ή έπίδοσις του δικογράφου καί εις τήν άπλήν «διαμονήν» του προς όν αύτη, ως καί ή ιδιότης απλώς του «συνοίκου» άνευ της συνυπαρξεως της ιδιότητος του «συγγενούς» του προς όν ή «έπίδοσις, ένῷ έξ έτέρου απαιτείται, προκειμένου περί έπίδοσεως εις πρόσωπα «συνοίκων ή ύπηρετών της οικίας, ένθα διαμένει» ο προς όν ή έπίδοσις» να βεβαιώται υπό του έπιδόσαντος ότι τά πρόσωπα ταύτα ήσαν ήλικίας άνωτερας τών 16 ετών.

Έν παραβάσει τών διατυπώσεων τούτων, έπελθούσης έρημοδικίας, είναι άκυρος αύτη, κατ' άρθρον 201 άριθ. 2 της Πολ. Δικονομ. ως τούτω συμπληρώθη καί έτροποποιήθη υπό του νόμου Γ'ΟΘ' της 14 Μαΐου 1911, άνεξαρτήτως έπελεύσεως ή μη βλάβης εκ της άκυρότητος ταυτης, έφ' όσον διά τούς λόγους τούτους χωρεί αίτησις άναίρέσεως, κατ' άρθρον 807 άριθ. 5 της Πολ. Δικον. έν συνδυασμῷ καί προς τό άρθρ. 17 του ν. Γ'ΟΔ. ως τοῦτο άντικατεστάθη διά της παρ. 6 του άρθρου μόνου του νόμου 1978/1944(Πρβλ. 'Εφ. Αθην. 1482/1929,Θέμ. ΜΑ' 524).

IV. 'Ιδιουτυλίαν τινα παρουσιάζει ή έπίδοσις δικογράφων διαδικασίας του νόμου Γ'ΟΔ', ως ισχύει νυν, κατά τας διατάξεις της Πολ. Δικονομίας, προς άνώνυμους έταίριες, διότι, προκειμένου περί έπίδοσεως δικογράφων εις φυσικά πρόσωπα «έμπόρων, ένοστασιάρχων καί έπιτηδευματιών παντός είδους», κατά την διάταξιν του άρθρου 145 άριθ. 3 της Πολ. Δικον. αύτη γίνεται «εις αυτούς τούτους ή εις τούς διεξάγοντας τας ύποθέσεις τών», ήτις διατάξεις αύτη είναι παρεμφερής προς την του άρθρου 145 της Ποιν. Δικονομίας καί επί της περιπτώσεως ταυτης. Διά δέ του έναφ. β' του άρθρου 8 του νόμου 2832 της 4/5 'Ιουλίου 1922 ώρίσθη, ότι: «Η έπίδοσις παντός δικογράφου προς διατηρούντα κατάστημα ή γραφείον οίονδήποτε, έν ῷ άσκεῖ τό έπάγγελμα αυτού, δύναται να γίνει καί έν τῷ καταστήματι του ή τῷ γραφείῳ του προς τόν Ιδίων, άπουσιάζοντος δέ αυτού, προς τινα τών έργαζομένων έν τῷ καταστήματι ή γραφείῳ ύπαλλήλων ή ύπηρετών... Αἱ περί τοιχοκολλησεως διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται καί έν προκειμένῳ».

'Αλλά προκειμένου περί έπίδοσεως Ιδία εις άνώνυμον έταιρίαν ύφίσταται ή διάταξις της παρ. 4 του άρθρου 145 της Πολ. Δικον. ήτις όρίζει, ότι ή δι' αύτης προοριζόμενη έπίδοσις γίνεται «εις τόν διεξάγοντα τας ύποθέσεις αυτών, εις τόν προϊστάμενον, τόν γραμματέα, τόν επί τών βιβλίων ή άλλων πληρεξούσιον, ή, άν, καί τοιοῦτος δέν είναι διωρισμένος, εις έν τῶν μελών της έταιρίας». 'Ετι δέ ειδικώτερον διά τός άνώνυμους έταίριες ο ειδικός περί αυτών βασικός νόμος 2190/1920 έν άρθρῳ 18 άριθ. 3 όρίζει, ότι: «'Εάν δέν εύρεθῇ εις τό κατάστημα

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ ΔΙ' ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΝ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Χαρακτηρισμός της συμβάσεως ως ώρισμένης ή άορίστου χρον. διαρκείας

Φύσις της μετά της Έθνικης Τρχπέξης της Ελλάδος συμβάσεως των υπαλλήλων αυτής.—Θέσις εν τη συμβάσει ορίου ηλικίας του μισθωτού καθιστά την σύμβασιν ώρισμένης χρονικής διαρκείας.—Κύρος συμβάσεως.—Προϋποθέσεις μεταβολής.

Τὸ γνωστὸν θέμα ἂν ὁ διὰ κανονισμοῦ ἐπιχειρήσεως καθορισμὸς ὥρισμένου ορίου ηλικίας πρὸς υποχρεωτικὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀποχωροῦντος τοῦ μισθωτοῦ (Πρὸς βλ. καὶ ἀ-αγκ. νόμον 759/1937) χαρακτηρίζῃ τὴν σύμβασιν ὡς ὥρισμένης χρονικῆς διαρκείας, ἐπανερχεται πρὸς κρίσιν ὑπὸ τοῦ Ἐφετιοῦ Ἀθηνῶν.

Ματαξὺ τῶν δύο ἀντιπάλων ἐνδοχῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδείχασαν τὴν ἑνωριαν καὶ πρᾶξιν (ἐπὶ τῇ ἀποψέως ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται ὡς ὥρισμένου χρόνου σύμβασις *Α. Διτξερόπουλος*. Ἡ

καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν.Δ. 424/1941 § 7 σημ. 11α, *Ι. Καποδίστριας*, Ἐφημερίδα Ἐργατ. Δικαίου §§ 79 καὶ 45, Ὁ αὐτός, Παρατηρήσεις εἰς Θέμ. Ν' σελ. 616, Α.Π. 87/1938, Θέμ. ΜΘ' σελ. 455, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5832/193, Ε.Ε.Ν. α' 579, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 321/1943, Ε.Ε.Δ. 2, 267, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5145/1943, Ε.Ε.Δ. 2, 766, ἐφ' ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως ὅτι καὶ ἡ σύμβασις αὕτη λογίζεται ὡς ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας *Κ. Δημάκης*, Ε.Ε.Δ. 1, 651, ἐνθα παραπομπὰ, *Τ. Τσιμπούκης*, Ε.Ε.Δ. 1, 465, Α.Π. 179.

τῆς Ἑταιρίας προσώπων τι, ἐκ τῶν ἀναγραφομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 145 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, πᾶν ἔγγραφον πρὸς αὐτὴν ἐπιδίδεται νομίμως, ἐὰν τοιχοκολληθῇ εἰς τὸ μνημονευθὲν κατάστημα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 143 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας», ἐθωρήθη δ' ὅτι (Ἐφ. Ἀθην. 675/1924 Θέμ. ΛΣΤ' 389) ἡ τοῦ άρθρου 8 ἐδάφ. β τοῦ νόμου 2832/1922 ἀνωτέρω προεκτεθεῖσα διάταξις, καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἐμπορικὰς ἑταιρίας, δὲν ἐπέφερεν οὐδεμίαν τροποποίησιν εἰς τὴν ἀνωτέρω τοῦ άρθρου 145 ἀριθ. 4 τῆς Πολ. Δικον. τοιαύτην.

Ἐάν, βεβαίως, ληθῇ ὅτι ὅπως ὡς ὀρθῇ ἡ ἀποψὶς αὕτη καὶ συνεπῶς ὡς ἰσχύουσα διὰ τὰς εἰς ἀνωνύμους ἑταιρίας ἐπιδόσεις μόνῃ ἡ διάταξις τῆς παρ. 4 τοῦ άρθρου 145 τῆς Πολ. Δικονομίας, τότε προκειμένης ἐπιδόσεως εἰς τὰ γραφεῖα ἡ τὸ κατάστημα τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας, εἰς τὴν διακριτικὴν εὐχέρειαν τοῦ ἐπιδίδοντος δικαστικοῦ κλητῆρος ἀνήκει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ τὸ πρόσωπον, εἰς ὃ θὰ προβῇ εἰς ἐπίδοσιν διὰ λογαριασμὸν τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας, ἐκ τῶν ἀναγραφομένων εἰς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν, ὡς οὕτω ἔχει δεχθῇ καὶ παλαιότερον ἡ παρ' ἡμῖν νομολογία (Α.Π. 10/1845, Α.Π. 161/1848), Α.Π. 434/1878) ἥτοι «τὸν διεξόγοντα τὰς υποθέσεις αὐτῆς, «τὸν προϊστάμενον», «τὸν γραμματέα» «τὸν ἐπὶ τῶν βιβλίων» ἢ «ἄλλον πληρεξούσιον», ἐν ἀπουσίᾳ δὲ πάντων τούτων ἡ ἀρνήσει των νὰ παραλάβωσι τὸ κοινοποιητέον ἔγγραφον, ἐπακολουθεῖ ἡ διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπιδόσις τοῦ ἐγγράφου. Ἐάν ὅμως, ἀντιθέτως, θεωρηθῇ ἰσχύουσα καὶ διὰ τὰς πρὸς ἀνωνύμους ἑταιρίας ἐπιδόσεις ἡ διάταξις τοῦ ἐδάφ. β τοῦ άρθρου 8 τοῦ προδιαληφθέντος νόμου 2832/1922, καὶ ὡς εἰδικὴ καὶ μεταγενεστέρως κατισχύουσα τῆς τοῦ άρθρου 145 ἀριθ. 4 τῆς Πολ. Δικον., ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ὑφίσταται ἡ προεκτεθεῖσα διακριτικὴ εὐχέρεια τοῦ ἐπιδίδοντος δικαστικοῦ κλητῆρος ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, διὰ λογαρια-

σμὸν τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας, προσώπου, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὸ γραφεῖον ἢ κατάστημα, πρέπει νὰ ἐπιδόθῃ τὸ κοινοποιητέον δικόγραφον εἰς τὸν ἴδιον τὸν ἐκπροσωποῦντα, κατὰ τὸ ἐγκριμμένον καταστατικόν της, τὴν ἀνώνυμον ἑταιρίαν ἀπουσιάζοντος δὲ αὐτοῦ «πρὸς τινὰ τῶν ἐργαζομένων ἐν τῷ καταστήματι υπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν», χωρὶς καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ ἀποκλειῶνται αἱ περὶ τοιχοκολλήσεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐὰν τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀπουσιάζωσιν ἢ ἀρνοῦνται νὰ δεχθῶσι τὴν ἐπίδοσιν. Εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἐνῶ ἡ διάταξις αὕτη γενικεύει τὰ πρὸς ἔγκυρον ἀποδοχὴν δεκτικὰ ἐπιδόσεως πρόσωπα ἀνωνύμου ἑταιρίας—καθιστῶσα καὶ ἀναγνωρίζουσα ἀρμόδια τοιαῦτα ἄπαντα τὰ ἐργαζόμενα παρ' αὐτῇ εἴτε ὑπὸ ὑπαλληλικὴν εἴτε καὶ ὑπὸ ὑπηρετικὴν ἰδιότητα, ἀνεῖ διακρίσεως τινος, ἐὰν ταῦτα διεξάγωσι τὰς υποθέσεις αὐτῆς, εἴτε εἶναι προϊστάμενοι, γραμματεῖς, ἐπὶ τῶν βιβλίων ἢ πληρεξούσιοι της—ἐν τούτοις ἐπιβάλλει τὴν κατὰ πρότον λόγον ἐπίδοσιν πρὸς τὸν ἴδιον, ἥτοι προκειμένου περὶ ἀνωνύμου ἑταιρίας, εἰς τὸν νόμιμον, κατὰ τὸ καταστατικόν της, ἐκπρόσωπον αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ οὕτω διατυπωμένη διάταξις δημιουργεῖ λόγον ἀκύρου ἐρημοδικίας, ἐὰν ἡ ἐρημοδικία ἔχει συντελεσθῇ βάσει κλητεῦσεως γενομένης πρὸς ἑτερον πρόσωπον ἐκ τῶν ἀναγραφομένων ἐν τῷ άρθρῳ 8 ἐδ. β' τοῦ νόμου 2832/1922, εἰς τὸ γραφεῖον ἢ κατάστημα τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἴδιον τὸν ἐκπροσωποῦντα νομίμως αὐτήν, χωρὶς ἄμα νὰ βεβαιώται ὑπὸ τοῦ ἐπιδίδοντος δικαστικοῦ κλητῆρος, ὅτι οὗτος ἀπουσίαζεν ἐξ οὐτῶν.

Εἶναι ὁθεν προφανὲς ἡ πρακτικὴ ἀξία τῆς ἰσχύος ἐκατέρας τῶν ὡς ἀνω περὶ ἐγκύρου ἐπιδόσεως διατάξεων καὶ ὁ ἐκ τῆς παραβάσεως κινδυνὸς ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς λαβούσης χώραν ἐρημοδικίας ἐν ἐργασιακῇ διαφορᾷ.

ΦΙΛ. Δ. ΑΓΓΕΛΗΣ, Δικηγόρος

1939, Θέμ. Ν' σελ. 616. 'Εφετ. Θεσσαλονίκης 318] 1943, ΕΕΔ 3, 11) τὸ 'Εφετεῖον ἀκολουθεῖ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι ἡ σύμβασις εἰς γασίας θεωρεῖται ὡς ὠμισμένης χρονικῆς διαρκείας (βλέπε ὁμως παρατηρήσει μὲς εἰς ΕΕΔ 2, 755).

Τὴν ἀποφιν ὅτι ἡ σύμβασις θεωρεῖται ἀντιθέτως ὡς ὠμισμένης χρονικῆς διαρκείας ἀκολουθεῖ καὶ ἡ παρατιθεμένη κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 626]1943 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς παρατιθεμένης καὶ αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 318]1943 ἀποφάσεως τοῦ 'Εφετείου Θεσσαλονίκης (βλέπε ταύτην εἰς ΕΕΔ 3, 11), ἡ ὁποία ὁμως ἀπαλλοτρίωσεν τὴν παρατιθεμένην ὑπ' ἀριθ. 179]1946 ἀποφάσεως τοῦ 'Εφετείου Θεσσαλονίκης, κατὰ πλειοψηφίαν ἀνυφανθέντος.

Μεταξὺ τῶν ἐπιχειρημάτων, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν ἡ πλειοψηφία τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως εἶναι, ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424]1941, καὶ τὸ ὅτι, καὶ ἂν ἀκόμη θεωρηθῇ ἡ σύμβασις ὡς ὠμισμένης χρονικῆς διαρκείας, ἀφοῦ κατὰ τὴν δ' ἀξίαν τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ ὅμου 2112, ὃς ἡρμηνεύθῃ διὰ τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ ὅμου 4568]1930, ὁ νόμος οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ὅσακις ἡ ἐκ τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐργοδότου παρεχόμενη εἰς αὐτοὺς εἰδικὴ προστασία εἶναι ἰσχυρὰ τοῦλάχιστον πρὸς τὴν τοῦ νόμου 2112, προδήλως δὲν ἔχει ἐφαρμογήν διὰ τὴν ἀπόλυσιν οὐδὲ ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424]1941.

Δὲν ἐννοοῦμεν ὁμως ποῖα σχέσις δύναται νὰ ὑπάρξῃ μεταξὺ τῆς δι' οὐσιαστικῶν λόγων, τῆς ὑπερβείας κανονισμοῦ προνοουμένου περὶ τῆς ἀπολύσεως κατὰ ἰσὴν ἢ μεγαλύτεραν πρόνοιαν ἐκείνης τοῦ νόμου 2112, μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2112, δηλαδὴ τῆς ἀπροειδοποίητον ἀπολύσεως καὶ τῆς ἀδικαιολογήτου κατὰ τὸ καταργηθὲν ἤδη ἀρθρον 10 τοῦ Ν.Δ. 424]1941 ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν.

'Εφετείου 'Αθηνῶν 554/1946

Πρόεδρος ὁ κ. Α. Χαμάργος

Εισηγητὴς ὁ κ. Χ. Δημόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Παπαγεωργίου, Ε. Σταμόπουλος

Ὁ ἐκκαλὼν διὰ τῆς ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1945 αἰτήσεώς του πρὸς τὸ Πρωτοδικεῖον 'Αθηνῶν ᾗτήσατο, ὅπως πιστοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι ἐγεννήθη ἐν Πόρῳ τὸν μῆνα Μάϊον τοῦ ἔτους 1886, ὁδτος εἰς τὴν δίκην ταύτην διὰ τῆς κρινομένης προσεπικλήσεως του προσεπεκάλεσεν, ὅπως παρὲμβῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἐφειβλήτον 'Εθνικὴν Τράπεζαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ προσεπικλήσει του ἐκτίθῃσιν, ὅτι προσελήφθη ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς κατὰ τὸ ἔτος 1909, ὅτε ἐδήλωσεν ὅτι ἐγεννήθη ἐν Ναυπλίῳ τὸ ἔτος 1883, ὅφ' ἦν ἡλικίαν ἐνεγράφη εἰς τὸ μητρώον αὐτῆς καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κατὰ τὸ ἔτος 1945 συμπληροῖ τὸ 62 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὅπερ ἔχει τεθῇ ὡς ὅριον ἀποχωρήσεώς του, τιθέμενος ὑπὸ σύνταξιν, ἐνῶ πραγματικῶς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἶναι ἡλικίας 59 ἐτῶν, εἰς ἣν, ἂν ἀπολυθῇ, θὰ εἶναι ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, ἥτοι τῶν μισθῶν του, οὓς παρανόμως θὰ ἀπεστέρει, βάσει δὲ τῶν περιστατικῶν τούτων αἰτεῖται, ὅπως ἡ ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω αἰτήσεώς του ἐκδοθησομένη ἀπόφασις θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα δεδικασμένον κατ' αὐτῆς καὶ ὑποχρεωθῇ αὕτη νὰ ἐγγράψῃ ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ὑπαλλήλων

τῆς τὴν ὑπὸ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως ὁρισθησομένην ἡλικίαν του. 'Επὶ τῶν δικηγόρων τούτων ἐξετάθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις τὴν μὲν αἴτησιν ἀπεδέχθη, τὴν δὲ προσεπικλήσιν ἀπέρριψε, καθ' ἣς ἤδη παραπνεύεται ὁ ἐκκαλὼν διὰ τῆς κρινομένης ἐφέσεώς του.

Ἡ διὰ τοῦ νόμου τῆς 30/30 Μαρτίου 1841 ἰδρυθεῖσα 'Εθνικὴ Τράπεζα εἶναι 'Αιώνιος 'Εταιρία' ἡ δὲ μεταξύ ταύτης καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς συννομολογουμένης σύμβασις εἶναι ἡ τῆς μισθώσεως ὑπηρεσίας, διεπομένη ὑπὸ τῶν κοινῶν κειμένων νομικῶν διατάξεων, ἥτις ἔχει περιεχόμενον τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ καὶ 'Οργανισμοῦ αὐτῆς, αἵτινες ὀφίστανται κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεώς του καὶ αἱ δύνανται νὰ τροποποιῶνται ἢ ἀντικαθίστανται δι' ἐκδόσεως μεταγενεστέρων τῆς προσλήψεως 'Οργανισμῶν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον γίνωσι αὗται ἀπορροατοὶ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς καὶ ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς. 'Εν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλὼν ὁμολογεῖ, ὅτι ἐν τῷ ἰσχύοντι κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως του 'Οργανισμῷ τῆς ἐφειβλήτου εἶχε τεθῇ ὡς ὅριον ἀποχωρήσεώς του τὸ 62 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἡ μετὰ ταύτης συννομολογηθεῖσα σύμβασις εἶναι ὠρισμένης διὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ χρόνου διαρκείας (Α.Π. 87/938 Θέμ. ΜΘ'1455), προσδιωρισμένης διὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς γεννήσεώς του, ὃν οὗτος ἐδήλωσε καὶ τὸν ὁποῖον ἀπεδέχθη ἡ ἐφειβλήτος. Τουτέστιν ἡ διάρκεια ταύτης ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ἔτους τῆς προσλήψεώς του, λήγει κατὰ τὸ ἔτος, κατὰ τὸ ὁποῖον θὰ ἔχη συμπληρώσει τὸ 62 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἡ τοιαύτη δὲ συμφωνία περὶ τοῦ κατὰ τοιοῦτον τρόπον καθορισμοῦ τῆς διαρκείας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ὡς μὴ ἀντικειμένη ἐς διάταξιν τινὰ τοῦ νόμου, οὐδὲ εἰς τὴν ἡλικίαν, εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά, ἀφ' ἣς οὐδεὶς ἐκ τούτων δύναται αὐτοβούλως νὰ ἀποσπῇ ἀνεῦ τῆς συναίνεσεως τοῦ ἑτέρου (Οἶκον. Γεν. 'Αρχ. παρ. 33 σημ. 2 § 64 σημ. 5 Βασ. 1, 7, 67 καὶ 68 (11. 1) Α.Π. 6/925 Θέμ. ΛΣΤ' σελ. 178). 'Επομένως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκκαλὼν ἐδήλωσε κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεώς του, ὅτι ἐγεννήθη ἐν Ναυπλίῳ τὸ ἔτος 1883, ἦν δὴλωσιν ἀπεδέχθη ἡ ἐφειβλήτος δι' ἀναγραφῆς τοῦ ἔτους τούτου εἰς τὸ μητρώον τῶν ὑπαλλήλων τῆς, ἡ χρονολογία αὕτη δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ ἀνεῦ συναίνεσεως ἀμφοτέρων, οὐδὲ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως νὰ τροποποιηθῇ, διότι διὰ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς μεταβάλλεται καὶ ἡ διάρκεια τῆς συμβάσεως. Ἡ εἰς τὸ ἀρθρον 18 τοῦ 'Οργανισμοῦ τῆς ἐφειβλήτου προστεθεῖσα μετὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἐκκαλουμένου § 3, καθ' ἣν μόνον ἡ εἰς τὸ μητρώον ἀναγραφομένη χρονολογία γεννήσεως ἀποδεικνύει τὴν ἡλικίαν τῶν ὑπαλλήλων διὰ πάσας μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς Τράπεζας σχέσεις, μὴ ἐπιτρεπομένης οἰασθῆναι ἀνταποδείξεως ἢ καθ' ὅλον ὅποιον τρόπον διορθώσεως αὐτῆς, οὐδὲ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις ὁμολογεῖται παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, οὐδὲν ἄλλο ἀποτελεῖ εἰμὴ διασόφην τῆς ὡς ἄνω συμβατικῆς ρυθμίσεως τῆς ἡλικίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων δικαστικῶν ἀγώνων ἐπιδικούντων δικαστικῶς τὴν ρύθμισιν ταύτην. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλουμένου ὅτι ἐν ἔτει 1911 ἐδήλωσε πρὸς τὴν ἐφειβλήτον τὸν πραγματικὸν ἔτος τῆς γεννήσεώς του, ἥτοι τὸ 1886, κληθεὶς ὑπὸ ταύτης, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς ἀ-

τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἀνεπαρκῶν, ἀκαταλλήλων ἢ ἀναρμόσιως συμπεριφερομένων ὑπαλλήλων ἐπιτρέπεται, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπολυομένων θὰ προσληφθῶσιν ἄλλοι μισθωτοὶ τῆς αὐτῆς εἰδικότητος καὶ μετὰ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς, κατὰ δὲ τὸ ἐδάφ. 3 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρ. ἡ ἐλλείψις μίᾳς τῶν περιπτώσεων τοῦ ὧν ἐπάγεται τὴν ἀκύρωσιν τῆς καταγγελίας. Ἐπομένως ἡ κατὰ παρὰ τὸν ἀρθρὸν τοῦτου γενομένη ἀπόλυσις θεωρεῖται ἀπολύτως ἀκύρος καὶ ἀνύστακτος νόμος καὶ ὁ οὕτως ἀπολυθεὶς μισθωτός, συνεχιζομένης νόμος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δικαιούται νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀποδοχὰς τιν, ἔχων τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀρνούμενου νὰ δεχθῇ αὐτὰς ἐργοδότου. Ἐκ τούτων ἐπεταί, ὅτι τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν συνῆμαρξιν τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἀρθροῦ τοῦτου ὑποχρεοῦται νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδείξῃ ὁ ἐργοδότης, διὰ τὰ καταστρέφῃ διὰ παντός τὸ τοῦ μισθωτοῦ δικαίωμα τὸ ἀπορροῦν ἐκ τῆς καθιερωμένης διὰ τοῦ νόμου μονιμότητος. Ἄν ὁ ἐργοδότης καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ὑπάρχῃ μόνον νόμιμος αἰτία, μόνον ἐκ τῆς προσλήψεως τοῦ νέου μισθωτοῦ ὑπάρχει νόμιμος καταγγελία, ἐκτὸς ἐὰν ὁ μισθωτός ἀπεχώρησεν οἰκιοθελῶς τῆς θέσεώς του, ὅποτε προδήλως δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρὸν 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς τὴν πρόσληψιν ἀντικαταστάτου. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἐναγόμενον προτείνει μὲν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου πειθαρχικοῦ συμβουλίου του διὰ δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἥτοι διότι ἀπουσίασεν αὐθαγέτως ἐπ' ἀντικεινῶς μὴνας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἀνα περιστάτικα καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἀληθεύοντα θὰ συνίστων τὴν κατ' ἀρθρὸν 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41 νόμιμον αἰτίαν ἀπολύσεως, ἥτοι ἀνάγκησιν συμπεριφορᾶς, οὐδόλως ὅμως ἰσχυρίζεται, ὅτι προσέλαβεν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐνάγοντος ἄλλον μισθωτὸν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος καὶ μετὰ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς, ἥτοι δὲ ἄλλως τε εὐκόλος ἡ εὐρεσις ἀντικαταστάτου, λόγῳ τοῦ εἶδους τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, αἶτε τυγχάνοντος κλητῆρος, καὶ ἐπομένως, ἀκύρως ἀπολυθέντος τοῦ ἐνάγοντος, νόμιμος ἡ ἀξίωσις αὐτοῦ περὶ πληρωμῆς τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ μισθῶν. Ἐξ ἄλλου δὲν προβάλλει ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τῆς τοιαύτης μακρῆς καὶ ἀδικαιολογήτου ἀπουσίας του ἐξεδήλωσε σιωπηρῶς ἀλλὰ σαφῶς τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, ὅπως παραιτηθῇ, οὔτε ὅτι οὗτος δὲν ἐτέλει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἀλλ' ἐξηκολύθη νὰ ἀπουσιάζῃ, εἰς τρόπον ὅστε ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσις του νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεώς του, ὡς ὁρίζει τὸ ἐδάφ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 43 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2584/40 Α. Ν., ἀνεξαρκήτως τοῦ ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου τοῦτου ἡ παραιτήσις τῶν ὑπαλλήλων ὑποβάλλεται ἐγγράφως, ἡ δὲ ὑπαλληλικὴ σχέσις λύεται μόνον διὰ τῆς ἀποδοχῆς ταύτης. Ἀλλὰ, καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι τὸ ἐναγόμενον προβάλλει σιωπηρὰν παραίτησιν τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς θέσεώς του ὡς κλητῆρος, πάλιν ἡ ἀπόλυσις του εἶναι ἀκύρος, ἀφοῦ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ὁ ἐνάγων, ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἀπουσίας του, ὀφειλομένης κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του εἰς ἀσθένειαν, ἀνέλαβεν παρὰ τῷ ἐναγόμενῳ ὑπηρεσίαν τὸν Ἰανουάριον 1942 καὶ ἐκτοτε ἐξετέλει συνεχῶς τὰ καθήκοντά του μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του, διότι ἀληθεύοντων τῶν γεγονότων τούτων, κατὰ εἰσθὴν σιωπηρῶς μεταξὺ τῶν διαδίκων νέα σύμβασις ἐργασίας καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ἐναγόμενον δὲν ἠδύνατο νὰ λύσῃ τὴν νέαν ταύτην σύμβασιν ἄνευ τῆς ἡσέως τῶν ὄρων τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424/41 καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἐκ τούτων ἀναφερο-

μένου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυομένου.

III

Ἐφαρμογὴ τοῦ Ν. Δ. 424/1941 μόνον ἐπὶ τῶν συμβάσεων ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας. — Καθ' ὅρισμὸς ὁρίου ἡλικίας μισθωτοῦ καθιστᾷ σύμβασιν ὠρισμένης χρονικῆς διαρκείας. — Μὴ ἐφαρμογὴ Ν. Δ. 424/1941.

Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 179/1946

Πρόεδρος κ. Γ. Ἡλιόπουλος

Εισηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. Ε. Μανωλεδάκης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Τσώχος, Α. Βουτυράς

Κατὰ τὸ ἐν προσαγομένῳ δικηγράφῳ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκτιθέμενον πραγματικόν, οὗτος, προσληφθεὶς ὡς μόνιμος ὑπάλληλος, ἦτοι κλητὴρ τοῦ παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑποκαταστήματος τῆς ἐν Ἀθῆναις ἐδρευούσης Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἔτος 1935 καὶ προσενεγκὼν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του, ἀπελύθη ταύτης τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1942 ὁριστικῶς, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 9100/1942 πειθαρχικῆς ἀποφάσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, δι' αὐθαίρετον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπουσίαν, αἰτεῖται δὲ ὁ ἐνάγων τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν καταβολὴν τῆς κεανονισμένης ἀντιμισθίας του διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του (8 Ὀκτωβρίου 1942) μέχρι 3 Ἰανουαρίου 1943 χρονικὸν διάστημα, αἶτε ἀκύρου οὔσης ταύτης, ὡς γενομένης κατὰ παράβασιν τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 424/1941, ἀρθρὸν 10, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθῃ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765/1943, κατὰ τὸ ὅποιον, ἵνα ἡ ἐγκυρὸς ἡ γενομένη καταγγελία καὶ ἀπόλυσις μισθωτῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων ἡ ἐκμεταλλεύσεων, δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τῶν ἢ δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, πρέπει, ἀπαραιτήτως, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυθέντος, νὰ προσλαμβάνεται ἄλλος μισθωτός τῆς αὐτῆς ἢ συγγενοῦς εἰδικότητος καὶ μετὰ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 3 παρ. 1 τοῦ εἰρημένου ὑπ' ἀριθ. 765 νόμου, τροποποιήσαντος καὶ συμπληρώσαντος τὰ ἀρθρα 9 καὶ 10 τοῦ μνησθέντος Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 424/1941, ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τοῦτου, συνεισὶν καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἀντικατασθέντος ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 424/41, ἐφαρμόζονται ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀνεξαρτήτως τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει. Διὰ δὲ τῆς παραγρ. 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀρθροῦ ὁρίζεται, ὅτι συμβάσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι λόγῳ τῆς φύσεώς των εὐρίσκονται ἀναποσπάτως συνδεδεμέναι πρὸς ὠρισμένον χρόνον ἢ ἡ συνολολόγησις τοῦ ὠρισμένου χρόνου δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424, ὡς τοῦτο τροποποιεῖται διὰ τοῦ ὡς ἄνω νόμου.

Κατὰ τὸν ἰσχὺν νόμου ἔχοντα ἐσωτερικὸν Ὁργανισμὸν τῆς ἐκκαλούσης Τραπεζῆς, κυρωθέντα διὰ τοῦ Α. Ν. 2584, ἀρθρὸν 2, διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν αὐτοῦ, ἰδίᾳ τῶν ἀρθρῶν 35—70, θεσπίζεται ἡ μονιμότης τοῦ ὑπαλληλι-

καὶ αὐτῆς προσωπικοῦ, ὀρίζονται εἰδικὰ προσόντα διὰ τὴν πρόσληψιν αὐτοῦ, ἡ ὀρκωμοσία τοῦ προσλαμβανομένου ὑπαλλήλου, προβλέπονται δὲ εἰδικαί περὶ πώσιν λύσεως τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου ἀποχώρησις μετὰ συμπλήρωσιν ὁρισμένου ὁρίου ἡλικίας, ἥτοι τοῦ 65ου κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τοῦ Ὁργανισμοῦ τοῦ διὰ τοῦ νόμου κυρωθέντος καὶ ἰσχὺν νόμου ἔχοντος κατὰ τὰ ἐκτεθένια. Ἐκ τούτων ἔπεται, κατ' ὀρθωτέραν ἐκδοχὴν, καὶ *κατὰ πλειοψηφοῦσαν τοῦ Δικαστηρίου γνώμην*, ὅτι διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὁρισμένης ἡλικίας ὑπαλλήλου τῆς ἐκκαλοῦσης Τραπεζῆς, μέχρι τῆς ὁποίας διαρκεῖ ὑποχρεωτικῶς ἡ σύμβασις, ἐφ' ὅσον δὲν λύεται αὕτη δι' ἄλλον λόγον ἐκ τῶν εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ Ὁργάνου προβλεπομένων, ἥτοι λόγῳ ὑπηρεσιακῆς ἀνεπαρκείας ἢ συνεπείᾳ καταργήσεως τῆς θέσεώς τινος ἢ περὶ αὐτῆς ἀποφάσεως συνεπαγομένης τὴν ὁριστικὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν, ἀποτελεῖ καθορισμὸν τῆς διαρκείας τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ταύτης, ἥτις ὡς ἐκ τούτου δὲν θεωρεῖται, οὐδ' εἶναι ἀορίστου, ἀλλ' ὁρισμένου χρόνου σύμβασις, ἥτις ἐπὶ πλεόν καὶ λόγῳ τῆς φύσεώς της εὐρίσκεται ἀναπόσπαστος συνδεδεμένη πρὸς ὁρισμένον χρόνον, καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως συνεπὼς ταύτης δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 10 τοῦ εἰρημένου Νομοθ. Δ. 424]41, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παρ. 2 τοῦ ἁρθροῦ 3 τοῦ Ν. 765]1943 (Α.Π. 87] 1938 Θέμ. ΜΘ' σελ. 455 *Καποδ.* Θέμ. Ν' σελ. 618 καὶ Ἑρμην. Ἑργ. Δικ. *ἰδίου* σελ. 95), *Εἰ καὶ ἡδυνάτ' οἱ εἰπεῖν* ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη θεωρεῖται σύμβασις ἀορίστου χρόνου διαρκείας, δι' οὗς λόγους καὶ σκέψεις ἀναφέρει ἡ προεκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 318]1943 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Α.Π. 175/1939 Θέμ. Ν' σελ. 615) συνεπὼς ἔχει ἐφαρμογὴν *κατὰ τὴν μειοψηφίαν* ἡ διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424]1941, ὡς ἀντικατεστάθη. Ἀλλὰ, καὶ ἂν ἤθελε κριθῇ ἡ προκειμένη σύμβασις ὡς μίσθωσις ἀορίστου χρόνου, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 10 τοῦ εἰρημένου Νομοθ. Δ. 424, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη *κατὰ τὴν πλειοψηφοῦσαν γνώμην*, καθ' ὅσον κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 3 τοῦ ν. 2112, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἁρθροῦ 6 τοῦ νόμου 4558, ὁ νόμος οὗτος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, δσάκις ἡ ἐκ τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐργοδότη παρεχομένη εἰς αὐτοὺς εἰδικὴ προστασία εἶναι ἴση τοῦλάχιστον πρὸς τὴν τοῦ νόμου 2112, ἀφοῦ ὁ ἰσχὺν νόμος ἔχων κανονισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσης, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων αὐτοῦ προκύπτει, παρέχει προστασίαν εἰς τοὺς μονίμους προσλαμβανομένους ὑπαλλήλους μετὰ τῆς τοῦ νόμου 2112, ἐπομένως, ἀφοῦ δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαλλήλου αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112 καὶ δὴ ἡ διάταξις τοῦ ἁρθροῦ

3 αὐτοῦ, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 6 τοῦ νόμου 4558, προδήλως δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ τὴν ἀπόλυσιν οὐδ' ἡ διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 10 τοῦ εἰρημένου Ν. Δ. 424, ὡς ἀντικατεστάθη αὕτη. Εἰς τὴν τοιαύτην λύσιν συνεπικουρεῖ καὶ ὁ νόμος 301]1936 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 5613]1932 «περὶ Συμβουλίων προσωπικοῦ παρά τοις ΣΕΚ», καθ' ὅν ἀναγκ. νόμον ἡ ἀπόλυσις τῶν συμπληρούντων τὸ ὄριον τῆς ἡλικίας σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν κατὰ τὴν εἰδικὴν ρύθμισιν τοῦ νόμου γίνεται συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 2112, ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ τιθέμενον ὄριον τῆς ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ σύμβασις εἶναι ὁρισμένου χρόνου διαρκείας, δι' ἣ καὶ λαμβάνεται μέριμνα διὰ τοῦ ὡς ἄνω νόμου, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112, διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους, καθ' ὅσον, ἔάν ἡ σύμβασις ἐθεωρεῖτο ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀορίστου χρόνου διαρκείας, οὐδεμίαν θὰ παρίστατο ἀνάγκη λήψεως νομοθετικοῦ μέτρου διὰ τὴν ὑπαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὸν νόμον 2112 κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν τῶν.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 522]1946 ὁριστικὴ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἔρεισμα ἔχουσα τὴν διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424]1941, ὡς ἀντικατεστάθη, εἶναι μὴ νόμῳ βάσιμος καὶ ὡς τοιαύτη ἔπρεπε νὰ ἀπορριφθῇ, κατὰ τὸν βάσιμον πρῶτον τῆς ἐφέσεως λόγον, ἀντιθέτως δὲ κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη προδήλως ἔσφαλε καὶ πρέπει νὰ ἐξαφανισθῇ καὶ ἀπορριπτεῖα κατὰ ταῦτα ἡ ἀγωγὴ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὡς ἀβάσιμος νόμῳ, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἐφέσεως. Ἡ διαταχθεῖσα ὑπὸ τῆς προεκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 626]1943 προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου καὶ διεξαχθεῖσα ἐμμέλτος ἀπόδειξις, ἀλυσιτελῶς ἐγένετο, ἀφοῦ ἡ προσενεχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος εἰς τὸ ἐναγόμενον ὑποκατάστημα ὑπηρεσία πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀπολύσεως τοῦ δὲν τεκμηριοῖ παραίτησιν τῆς Τραπεζῆς τοῦ δικαίωμάτος της διὰ τὸ ὑπ' αὐτοῦ διαπραχθὲν παράπτωμα, οὐδὲ καὶ ἔχει τοιαύτην βάσιν ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἐκτίμησιν τοῦ ἐν τῷ δικογράφῳ αὐτῆς ἐκτιθεμένου πραγματικοῦ.

Συντρέχει νόμιμος περίπτωσις κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου συμψηφισμοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων τῶν δικαστικῶν δαπανημάτων ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν, κατὰ τὴν νεαρὰν 82 κεφ. 10 νόμ. 69 Βασ. (9. 3), καθ' ὅσον ἐκάτερος τούτων εἶχεν εὐλογον ἀφορμὴν ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ὑπὸ τοῦ ἐτέρου διδομένης ἑρμηνείας τῆς εἰρημένης διατάξεως τοῦ ἁρθροῦ 10 τοῦ Ν. Δ. 424]1941 καὶ συνεπὼς ἐκάτερος τούτων εὐρίσκεται ἐν δίκῳ (*Οἶκον*, Διβ. παρ. 61 σημ. 9 *Ἑνκλ.* παρ. 116).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Μισθωτοί άπολυθέντες πρὸ τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1943 καὶ μετὰ ταύτην.

Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατὰ νόμους 765|1943 καὶ 1798|1944. — Παράτασις προθεσμιῶν. — Καλυπτόμενα πρόσωπα.

Τὰ περὶ προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τῶν ἀκύρων ἀπολυθέντων καὶ ἀπολυομένων μισθωτῶν, περὶ τῆς ὁποίας πραγματεύεται τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου 765|1943, τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ Ν. Δ. 424|1941, (βλέπε ΕΒΛ 2, 724) (ὡς γνωστὸν, τὸ Ν. Δ. 424|1941 καὶ ὁ νόμος 765|1943 κατηργήθησαν ἀπὸ 11 Μαΐου 1943 διὰ τοῦ ἀπὸ 8|11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118 κλπ.» (ΕΒΛ 5, 283 ἐπ.) οἱ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου 765|1943 ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπολύσεως τῶν ἐπιδώσουν τὴν σχετικὴν ἀγωγήν. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ μισθωτὸς ἀπώλλυσι τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐν τῷ ἄλλῳ του τοῦτο ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του. Εἰς τὰς διατάξεις ταύτας ὑπῆγοντο καὶ οἱ ἀπολυθέντες μέχρι τοῦ νόμου 765|1943 (δημοσιευθέντος τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1943) μισθωτοί, τῆς προθεσμίας πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 765|1943, δηλ. ἀπὸ τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1943.

Περαιτέρω ὅμως ἐδημοσιεύθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 967|1943 νόμος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 765|1943» (ΕΒΛ 2, 764), ὁ ὁποῖος ὥρισε τὰ ἑξῆς: «Προκειμένου ὅμως περὶ μισθωτῶν ἀπολυθέντων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος . . . στεροῦνται οὗτοι τῶν προστατευτικῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. 424, ἐφ' ὅσον ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω καθ' οἷονδ' ἦτοτε τρόπου διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν ἢ τῆς παραιτησεώς τῶν δὲν ἐπέδωκαν πρὸς τὸν ἐργοδότην τὴν τὴν οὐκείαν ἀγωγήν τὴν ἐπιδίδουσαν τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιδίκασιν τῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν καὶ ἐφεξῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν τῶν».

Ὁ ὑπ' ἀριθ. 967|1943 νόμος κατηργήθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1798|1944 νόμου (ΕΒΛ 3, 598), ἀφ' ἧς ἴσχυσε, καὶ διὰ τούτου ἐπανῆλθεν ἐν ἰσχύϊ ἡ ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ τοῦ νόμου 967|1943 διάταξις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἀρθρῶν 2 τοῦ νόμου 765|1943, ἡ ὑπὸ ταύτης ὅμως τασσομένη τρίμηνος προθεσμία πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἐκ μέρους τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἀπολυθέντων μισθωτῶν θεωρεῖται ἀρχομένη—κατὰ τὸν νόμον 1798|1944—ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1798|1944, δηλ. ἀπὸ τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1944, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος.

Ὡστε ὑπῆρχον δύο εἰδῶν προθεσμίαι: Ἡ τρίμηνος πάντοτε ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως δι' ὅσους μισθωτοὺς ἀπελύοντο μετὰ τὴν ἰσχύιν τοῦ νόμου 765|1943, μετὰ τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1943 δηλ., καὶ ἡ μέχρι τῆς 18 Δεκεμβρίου 1944 δι' ὅσους ἀπελύθησαν μέχρι τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1943, δηλ. μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 765|1943.

Περαιτέρω αἱ νόμιμοι καὶ συμβατικαὶ προθεσμίαι, τῶν ὁποίων ἡ λῆξις καὶ ἡ συμπλήρωσις συνέπιπτεν ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1944 μέχρι 15 Ἰανουαρίου 1945—καὶ συνέπιπτεν ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ αὐτοῦ διαστήματος ἡ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς

τῶν ἀπολυθέντων μέχρι τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1943—παρετάθησαν ἀλληλοδιαδόχως διὰ τῶν νόμων 96|1945, 111|1945, 156|1945, 256|1945, 358|1945, 576|1945 (ΕΒΛ 4, 541) μέχρι τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1945.

Ἐπομένως οἱ πρὸ τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1943 ἀπολυθέντες μισθωτοὶ εἶχον τὸ δικαίωμα ἐπιδόσεως ἀγωγῆς μέχρι τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1945, ἐνῶ, ὡς ἐσημειώθη οἱ μετὰ τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1943 ἀπολυθέντες ἐδεσμεύοντο πάντοτε ὑπὸ τῆς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των, ἐκτὸς ἂν δ' αὖτις ἐξ αὐτῶν—ἀναλόγως τὰς ἡμέρας ἀπολύσεως—ἡ προθεσμία συνέπιπτεν εἰς τὸ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1944 μέχρι 15 Ἰανουαρίου 1945 χρονικὸν διάστημα, ὅποτε παρετάθη δυνάμει τῶν ἀνωτέρω νόμων μέχρι τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1945.

Περαιτέρω τὸ ἀρθρὸν 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8|11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118|1945 . . .» (ΕΒΛ 5, 283) ὥρισε τὰ ἑξῆς: Πᾶσα ἀξίωσις μισθοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ὥστε νὰ μεταβάλλῃ τὸ πρὸ αὐτῆς νομικὸν καθεστὼς (βλ. Ἀ. Διτγερόπουλον, ΕΒΛ 5, 422, ἀντιθέτως Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5554|1946. ΕΒΛ 5, 404).

Τὸ ὡς ἐφετέριον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ οἷς καταχωρουμένης κατωτέρω ἀποφάσεώς του ὀρθῶς ἐρμηνεύει καὶ ἐφαρμόζει τὰς σχετικὰς διατάξεις.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5082|1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς κ. Ἰ. Μπιζιμης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ἀ. Μαλαγαρδῆς, Ἀ. Σίμωνος

Προκειμένου περὶ ἀπολύσεων, γενομένων μετὰ τὴν ἰσχύιν τοῦ Νόμου 765|43, ἡ ὑπὸ τούτου τασσομένη τρίμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως. Προκειμένου ὅμως περὶ ἀπολύσεων, γενομένων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀνωτέρω Νόμου, ἡ προμνησθεῖσα τρίμηνος προθεσμία θεωρεῖται ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 1798|44, ἥτοι ἀπὸ τῆς 18 Σεβρίου 1944. Ταῦτα προκύπτουσι σαφῶς ἐκ τοῦ ἀρθρῶν 2 παρ. 7 τοῦ Νόμου 765|43 καὶ ἐκ τοῦ Νόμου 1798|44, ὁ Νόμος 1798 ὥρισε ἐναρξιν τῆς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἀρθρῶν διὰ τὰς ἀπολύσεις τὰς γενομένας μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου 755|43, διότι μόνον αἱ ἀπολύσεις οὗται, μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Νόμου 967|43 διὰ τοῦ Νόμου 1798, ἀπέμειναν ἀρρήθμιστοι ἀπὸ ἀπόψεως ἐνάρξεως προθεσμίας ἐγέρσεως ἀγωγῆς. Αἱ μετὰ τὴν ἰσχύιν τοῦ Νόμου 765 ἀπολύσεις ἔχουσι ρυθμι-

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑ Ν.Δ. 424)1941 ΜΙΣΘΩΤΟΥ

‘Αδυναμία Γραφ. Εύρέσεως ‘Εργασίας πρὸς ὑπόδειξιν μισθωτῶν καὶ συνέπειαι

Παρεμπόδις ἐργασίας μὴ ἀπεργησάντων μισθωτῶν δι’ ἀπειλῶν καὶ ἄλλων ἐκνόμων μέσων.— Χαρακτηρισμὸς ὡς ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 10 Ν.Δ. 424)1941.— Λόγος ἀπολύσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 νόμου 765)1943— Μὴ ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς μὴ προσλήψεως ἀντικαταστάτου τοῦ μισθωτοῦ τῆς αὐτῆς εἰδικότητος καὶ μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς, ἐφ’ ὅσον τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως ‘Εργασίας δὲν διαθέτει τοιοῦτον.— ‘Εννοία τῶν σχετικῶν διατάξεων.

Κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118)1945 κλπ.» καταργηθέν ἃ ἄθρον 2 τοῦ νόμου 765)1943 μία τῶν προϋποθέσεων τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ἢ τοῦ ἑμπρόθεσμο. (ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν) ἀναγγελία τῆς προσλήψεως ἀντικαταστάτου τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ τῆς αὐτῆς ἢ συγγενοῦς εἰδικότητος καὶ μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς.

‘Εξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 § 4 τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 5, 307 καὶ ἐπ.) εἵναι ὑποχρεωτικὴ διὰ πάσας τὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις (Α. Χατζηδάκης, γνομ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 4, 480) ἢ διὰ μέσου τοῦ Γρα-

φείου Εὐρέσεως ‘Εργασίας πρόσληψις παντὸς μισθωτοῦ.

‘Εν ἡ περιπτῶσι τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως ‘Εργασίας ἀδυνατεῖ νὰ ἐξεύρη ἐντὸς πέντε ἡμερῶν τὸν αἰτηθέντα ἀριθμὸν ἢ εἰδικότητα μισθωτῶν, δύνανται αἱ ἐπιχειρήσεις νὰ προσλαμβάνουν τὸ προσωπικὸν τοῦ οὐδὲν μεσολαβήσεως τοῦ Γραφ. ὑποχρεοῦνται ὅμως, ὅπως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀναγγεῖλουν εἰς τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως ‘Εργασίας τὸν ἀριθμὸν, τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ τὴν εἰδικότητα τῶν οὕτω προσληφθέντων μισθωτῶν (§ 5 ἄρθρ. 9 νόμου 118)1945).

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ‘Αθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του θεωρεῖ, ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἄκυρος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὁποῖου ὁ προσληφθεὶς μισθωτὸς δὲν ἦτο τῆς αὐτῆς εἰδικότητος καὶ δὲν προσελήφθη μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς, ἀφοῦ τοιοῦτος δὲν ἦτο διαθέσιμος ὑπὸ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως ‘Εργασίας.

Τὸ γεγονός ὅμως ὅτι τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως ‘Εργασίας δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ὑποδείξῃ μισθωτὸν τῆς εἰδικότητος τοῦ ἀπολυθέντος ἔχει, κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρ. 9 νόμου 118)1945) τὴν συνέπειαν νὰ δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ προσλάβῃ τὸν ἀντικαταστάτην ἐκ τῆς ἐλευθέρως ἀγορᾶς ἐργασίας, δὲν νομιζομεν δὲ ὅτι καθιστᾷ καὶ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀπολυθέντος ἔγκυρον, ἀφοῦ ρητὸν καὶ σαφές εἶναι τὸ γράμμα τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου 765)1943 «ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, ἐφ’ ὅσον εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολυθέντος προσλαμβάνεται ἄλλος μισθωτὸς τῆς αὐτῆς ἢ συγγενοῦς εἰδικότητος καὶ μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς».

Πρωτοδικεῖον ‘Αθηνῶν 4583)1946

Διαδικασία νόμου Γ’ΟΔ’ κατ’ ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς κ. ‘Ι. Μαρινᾶκος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σαράφης, Π. Παρασκευόπουλος

‘Ορθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐποιήσατο ἐκτίμησιν τῶν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν προσαχθέντων καὶ ἤδη προσαγομένων ἀποδείξεων, δεχθεῖσα, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῶν, τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατὰ Σ)βρίου 1945 κηρυχθείσης ἀπεργίας, ὑπὸ τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου, προσεπάθησε νὰ παρεμποδίσῃ ἀπὸ τῆς ἐργασίας τῶν τούς μὴ ἀπεργησάντων, μεταχειριζομένη καὶ ἄλλα, πλην τῆς ἀπειλῆς, μέσα, ἐκνομον ἔχοντα χαρακτῆρα, καὶ περαιτέρω ὡς συνιστῶν τὸ περιστάτικόν τοῦτο ἀνάρμοστον τῆς ἐκκαλοῦσης συμπεριφορᾶν ἐναντι τῆς ἐφεσιβλήτου, παρέχον, ὡς ἐκ τούτου, εἰς τὴν τελευταίαν τὸ δικαίωμα, ὅπως πρὸς προστασίαν

σθῇ ὑπὸ τούτου ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης. Διὰ τῆς φράσεως «...μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου ἀπολυθέντων...» ὁ νόμος 1798 ἐννοεῖ τοὺς ἀπολυθέντας μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 765, διότι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ὡς ἄνω ἐκτιθέμενα, θὰ ἔδει νὰ εἴχῃ προσηθεῖ καὶ ἡ λέξις «παρόντος», ὡς συμβαίνει μὲ τὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Νόμου καθορισμὸν τῆς ἐνάρξεως τῆς τριμήνου προθεσμίας. ‘Επὶ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς ἀγωγῆς ὁμολογεῖται καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως γίνεσθαι δεκτόν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἔλαβε χώραν τὴν 11 Αὐγούστου τοῦ 1944, ἢτοι μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 765)43. ‘Επομένως ἡ τρίμηνος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔδει νὰ ἐγερθῇ, κατὰ τὰς προεκτεθέντας, ἡ ἀγωγή, ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 1798)44. Τούτου οὕτως ἔχοντος, ἡ λήξις τῆς προθεσμίας ταύτης ἐπῆλθε τὴν 11 Νοεμβρίου 1944 καὶ δὲν παρατείνεται ὑπὸ τῶν νόμων 96, 111, 156, 255 καὶ 352 τοῦ 1945, ὡς μὴ ἐμπόπτουσα (ἡ λήξις) εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1944 ἕως 15 ‘Ιανουαρίου 1945. ‘Η ἀγωγή, ὅθεν, ἐκπροθέσμως ἐγερθεῖσιν τὸν Σ)βριον 1945, ἔδει ν’ ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαραδέκτος, ὁ δὲ δικάσας Πρωτοδικὴς, δεχθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του τὴν ἀγωγήν ὡς ἐμπρόθεσμον, ἀπορρίψας τὴν περὶ ἀπαραδέκτου ἔνστασιν τῆς ἐκκαλοῦσης, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἡ εἰρημὴν τρίμηνος προθεσμία ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰρημένου νόμου 1798 (18 Σεπτεμβρίου 1944) ἢ δὲ λήξις ταύτης, ἐμπόπτουσα εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1944 μέχρι 15 ‘Ιανουαρίου 1945, παρατείνεται δυνάμει τῶν ἀνωτέρω νόμων, μέχρι τέλους Σ)βρίου 1945, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τοὺς νόμους 765)43 καὶ 1798)44 καὶ δέον ὅπως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀνακληθῇ κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μόνον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

των συμφερόντων αὐτῆς προβῇ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 10 τοῦ Ν. Δ. 424/1941, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἁρθρου 2 τοῦ Ν. 765/43), οἱ δὲ πρῶτος καὶ τέταρτος λόγος ἐφέσεως, τὸ ἐναντίον διατυπῶντες παράπονον, ὡς ἀβάσιμοι ἀπορριπτέοι καθίστανται.

Ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς ἀπὸ 27ης Νοεμβρίου 1945 βεβαιώσεως τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τῆς δὲ περιφέρειας, ἐκτιμώμενης ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀπὸ 15ης Σ/βρίου 1945 ἔγγραφον τῆς ἐφεσιβλήτου δόλῳ πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν, προκύπτει, ὅτι ἡ ἐφεσιβλήτος, ἀνακοινώσασα ἐκπροθέσμως εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν ὑπηρεσίαν τὴν καταγγελίαν τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως ἐργασίας, ἤτησεν τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἐκκαλοῦσης δι' ἑτέρας ἐργάτιδος τῆς αὐτῆς πρὸς ταύτην εἰδικότητος παρά τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ ὅτι, παρελθούσης ἀπράκτου τῆς πρὸς τοῦτο ὀριζομένης πενθημεροῦ προθεσμίας, (ἄρθρον 9 παρ. 5 τοῦ Ν. 118/45), προεβή ἀμέσως εἰς τὴν πρόσληψιν τῆς ζητηθείσης ἀντικαταστάτιδος, ἀναγγέλλασα περαιτέρω καὶ τὸ γεγονός τοῦτο εἰς τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Σ/βρίου 1945 ἐγγράφου αὐτῆς. Ἐκ τούτων ἐπαρκῶς βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἐφεσιβλήτος συνεμορφώθη πρὸς τὰς διαληφθείσας διατάξεις, τηρήσασα πιστῶς τὰς ἐν αὐταῖς ἐκτιθεμένας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας προθεσμίας καὶ διατυπώσεις. Ἐνδεχομένως ἡ ἀντικαταστάτις τῆς ἐκκαλοῦσης νὰ μὴ κέκτηται τὴν εἰδικότητα, μὴδὲ νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀποδοχὰς αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ ὑποστηρίζεται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐν ἀντιπεφωνημένοις ἀντιγράφοις ἀπὸ 4ης Δεκεμβρίου 1945 καὶ 14ης Φεβρουαρίου 1946 ἐκθέσεων ἐλεγχου τῶν ἀρμοδίων Ἐπιθεωρητῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Αἱ ἐλλείψεις δὲ αὐταί, καὶ ἀληθεῖς ὑποτιθέμεναι, δὲν δύνανται ἐν προκειμένῳ νὰ ἐπιδράσῃ ἀκυρωτικῶς ἐπὶ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας. Διότι, ὡς πρὸς τὴν πρῶτην τῶν ἐλλείψεων τούτων, δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εὐθύνη εἰς τὴν ἐφεσιβλήτον. Ἐφ' ὅσον, ὡς ἐβεβαιώθη, εἰς τὴν πρόσληψιν τῆς ἀντικαταστάτιδος ἐχώρησεν αὕτη, ἀφοῦ προηγουμένως διεπιστώθη, ὅτι τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας δὲν διέθετεν ἐργάτιδα τῆς αὐτῆς ἢ παρεμφεροῦς εἰδικότητος. Δὲν ἤδυνάτο δὲ ἡ ἐφεσιβλή-

τος, ἀναβάλλουσα τὴν πραγματοποίησιν τῆς προσλήψεως τῆς ἀντικαταστάτιδος, ν' ἀναμείνῃ μέχρις ἐξευρέσεως ἐργάτιδος τῆς αὐτῆς πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν εἰδικότητος, καθ' ὅσον δὲν εἶχε τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην εὐχέρειαν χρόνου, γνωστοῦ ὄντος ὅτι τὸ ἡγηθὲν Νομ. Δίγμα, εἰς τὴν καταπολέμῃ κυρίως τῆς ἀνεργίας ἀποσκοποῦν, θεοπίζει βραχεῖαν διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀπολυομένων ἐργατῶν προθεσμίαν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατὰ παράβασιν αὐτῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατὰ συνέπειαν ὧφε λεν ἡ ἐφεσιβλήτος, ὅπως μετὰ σπουδῆς προβῇ εἰς τὴν πρόσληψιν τῆς ἀντικαταστάτιδος, παραβλέπουσα τὸν περὶ εἰδικότητος περιορισμὸν τοῦ Νόμου, καὶ τοῦτο πράξασα ἀνταπεκρίθη πλήρως εἰς τὸν προεκτεθέντα βαικὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑτέραν τῶν ἐλλείψεων ρητέον ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀντικαταστάτις τῆς ἐκκαλοῦσης δὲν κέκτηται τὴν εἰδικότητα αὐτῆς, ἡ καταβολὴ εἰς ἐκείνην τῶν ἀποδοχῶν ταύτης θὰ ἐδημιούργει ἀπαράδεκτον ἀνισότητα μεταξὺ τῆς ἐργάτιδος ταύτης καὶ τῶν συναδέλφων τῆς ἐκείνων, αἵτινες, ἰσάμεναι εἰς τὴν αὐτὴν ἀπὸ ἐπαγγελματικῆς ἀπόψεως βα μίδα, λαμβάνουν κατ' ἀνάγκην μικροτέρας ἀποδοχῆς. Τὴν ἀνισότητα ταύτην ἀναντιρρήτως δὲν ἐσκόπει νὰ ὑποβάλῃ ὁ νομοθέτης, καθιερώων τὴν περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀντικαταστάτου διάταξιν, ἥς ἐπομένως ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἀπομένει εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον τῆς προσλήψεως ἀντικαταστάτου τῆς αὐτῆς εἰδικότητος πρὸς τὸν ἀπολυθέντα. Καταβάλλουσα κατὰ συνέπειαν ἡ ἐφεσιβλήτος εἰς τὴν ἀντικαταστάτιδα τῆς ἐκκαλοῦσης ἀποδοχὰς ἀνταποκρινομένης οὐχὶ πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης, ἀλλὰ πρὸς τὰς παρ' ἐκείνης παρεχόμενας ὑπηρεσίας, εὐρίσκειται ἐν πληρεῖ ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν ἡγηθείσαν διάταξιν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁρθῶς ἐκρίνεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὡς ἐγκύρως χωρήσασαν τὴν καταγγελίαν τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπὸ ἀπόψεως συνδρομῆς τῶν τυπικῶν προϋποθέσεων τοῦ Νόμου καὶ τῷ λόγῳ τούτῳ περαιτέρω ἀπορρίψασα τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν, ἐπὶ ἐναντίας στηριζομένην ἐκδοχῆς, οἱ δὲ δεῦτερος καὶ τρίτος λόγος ἐφέσεως, ὡς ἀβάσιμοι, ἀπορριπτέοι κρίνονται.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀπόψεις περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἁρθρου 281 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

I

Ἐφαρμογὴ τοῦ ἁρθρου 281 τοῦ Α. Κ. καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ γεγονότων ἢ σχεσῶν. — Ὁρῇ ἐννοία τῆς διατάξεως. — Πότε ὁ Δικαστὴς θὰ δεχθῇ ὅτι ὑπάρχει κατὰχρησις δικαιώματος. — Ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστάσεων.

Εἶναι πράγματι ἐνδιαφέρον τὸ θέμα καὶ τῶν δύο κατωτέρω δικαστικῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν

Πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἁρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «ὅς ἀσκησις δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐὰν αὕτη ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἡθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ

σκοποῦ τοῦ δικαιώματος» καὶ εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ μισθωτοῦ του (βλέπε *Ἱ. Καποδίστρια* Ε.ΕΔ 5, 449 ἐτ. καὶ ἀνωτέρω σελ. 513).

Ὅ, τι συνάγεται ἐκ τῶν δύο ἐν λόγῳ δικαστικῶν ἀποφάσεων, εἶναι, ὅτι «ὁ νομολόγια κατασκευάζεται σταθερῶς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐνδιαφέροντος ἁρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ εἰς τὴν

ἀσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως ἀνὰ ἀναγκάζεται, κατ' ἀρχήν, ἀπὸ τὰ ἰσχύοντα νομοθετικά καί μενὰ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐργαζομένου πρὸς ἀσκησιν τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος. (πρβλ. καὶ μίσηφ. Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1211/1946, ΕΕΔ 5, 430).

Ἄν ἤδη γίνονται καὶ σφάλματα—καθ' ἡμᾶς—περὶ τὴν ἐπίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, τὰ ὅποια εἶναι ἱκανὰ νὰ βασίσουν κατάχρησιν δικαιώματος, ὡς π. χ. ἡ ἀντιλήψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6595/1946 πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ὅτι δὲν ἔχει βαρύτητα τὸ γεγονός ὅτι οἱ μισθωτοὶ ἀπελύθησαν διὰ τὴν συνδικαλιστικὴν δραστηριότητα τῶν ἀφοῦ παραμένουν ἄλλοι ὑπάλληλοι ἱκανοὶ νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας νομιμῶν δικαιωμάτων, ἀντιλήψις, ἡ ὁποία, ἂν ἐγενικεύετο, θὰ ἀπέληγε νὰ μὴ προστατεύεται κανεὶς συνδικαλιστικῶς δρῶν μισθωτὸς μέχρις ἐξαιρέσεως ὅλου τοῦ ὁρίθμου τῶν μισθωτῶν, ἂν λέγομεν, γίνονται σφάλματα, τοῦτο ἔχει βεβαίως τὴν ἀναλογίαν σημασίαν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ποιεῖται νὰ σημειωθῇ ἰδιαιτέρως ἡ ἐναρξίς τῆς δικαιοπραστικῆς τοῦ ἀρθροῦ 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμογῆς.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 6595/1946

Διαδικασία νόμου Γ20Δ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Α. Παπαχρήστου

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Δημάκης, Ε. Κατοιγιάννης

Κατ' ἀρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἔχον ἐφαρμογὴν κατ' ἀρθρον 19 εἰσαγωγικοῦ νόμου 2783/1941 καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ (23.2.1946) γεγονότων ἢ σχέσεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀρθρα 178 καὶ 200 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος) ἡ ἀσκήσις δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐάν αὕτη ὑπερβαίῃ προφάτως τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστικῶν ἢ τῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. Κατ' ὁρθρὴν ἐννοιοῦν τῆς ἀνω διατάξεως ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος, καθ' ὑπερβάσιν τῶν δι' αὐτῆς τασσομένων ὁρίων, δύναται νὰ ἀποκρουσθῇ παρὰ τοῦ καθ' οὗ στρέφεται ἡ πράξις ἢ ἡ παράλειψις, ἡ τὸ περιεχόμενον τοῦ δικαιώματος ἀποτελοῦσα κατ' ἐνστάσιν, προτινόμενων καὶ ἀποδεικνυμένων παρ' αὐτοῦ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, ἐκτιμώμενων ἀντικειμενικῶς ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰ ἐπιτρεπτά ὅρια τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καὶ οὐχὶ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως τῶν ἐλατηρίων, ἅτινα ὥθησαν τὸν ἐχόντα τὸ δικαίωμα πρὸς ἀσκήσιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ ὑπερβάσιν τῶν ἀνω ὁρίων, καὶ συνεπῶς καταχρηστικὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος, θὰ δεχθῇ ὁ Δικαστὴς ὡς ὑπάρχουσαν, ὅταν ἐκ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν παρίσταται ἐκδηλὸς ἡ ἀντίθεσις τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς τὰ δ' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ ἀρθροῦ τεθέντα ὅρια, ὡς καὶ ὅταν ἡ ἀσκήσις ἀνεξαρτήτως βλάβης τοῦ καθ' οὗ, ὡς ἄνευ συμφέροντος διὰ τὸν ἀσκούντα τὸ δικαίωμα παρίσταται (πρβλ. ἀντὶ παντὸς ἄλλου Μπαλῆ, Γενικὴ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐκδ. 1944 § § 68, 84 καὶ 166. Διὰ τὸ πρὸ Κώδικος δίκαιον Dernburg, Γεν. Ἀρχ. § 41, Windsch. Γεν. Ἀρχ. § 121, Οἰκονομίδου § 61).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταπο-

δείξεως καὶ τῆς ὅλης ἐνώπιον ἡμῶν διαδικασίας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ὑπὲρ τριάκοντα ἐκ τῶν χιλίων περίπου ὑπαλλήλων τῆς, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι οἱ ἀπολυθέντες ὑπάλληλοι εἶχον καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς καταργήσεως ἐργατικῆς νομοθεσίας ἀπολυθῆ, ἀκυρωθείσης μετὰ ταῦτα τῆς ἀπολύσεως τῶν, καὶ ὅτι ἔκτοτε μέχρι καὶ τῆς κρινομένης καταγγελίας καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐμισθοδοτοῦντο μὴ ἐργαζόμενοι, ἀπολυθέντες μετὰ τὸ Ν. Δ. τῆς 11 Μαΐου 1946 οὕτως ἐχόντων τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τῆς καταργήσεως τῆς μέχρι τοῦδε νομοθεσίας (ν. δ. 424, ν. 765 κλπ.), δι' ἣς εἶχε θεσπισθῇ σύστημα τρόπου τινὰ μονιμοποιήσεως τῶν ὑπαλλήλων, ἐπεδιώχθη ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ νόμου 2112, τῆς ἐλευθερίας τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου ἐργασίας ὑπὸ τοῦς περιορισμοῦς, τυπικοῦς καὶ οὐσιαστικοῦς, τοῦ νόμου 118, ὡς πρὸς ὠρισμένας ἐπιχειρήσεις (ὅρα αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν), ὅτι οἱ ἀπολυθέντες, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἐνάγων, ἀποτελοῦσι μικρὸν ποσοστὸν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐναγομένης, ὅτι μέχρι σήμερον δὲν προσελήφθησαν νέοι ὑπάλληλοι, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπολυθέντων, πλὴν τριῶν, λόγῳ εἰδικῶν γνώσεων, γεγονότος, ὅπερ ὅλως ἰδιαιτέραν ἐνέχει σημασίαν, τέλος δὲ ὅτι αἱ ἀπολύσεις εἶναι αἱ πρώται μετὰ τὰ μακρὰ ἔτη τῆς κατοχῆς, καθ' ἃ πᾶς ὑπάλληλος ἔδει νὰ διατηρηθῇ ἐν τῇ θέσει του, καὶ δὴ ὑπαλλήλων ὑπεραριθμῶν ἐν πολλοῖς ἀκαταλλήλων (ὅρα κατάθεσιν Α. Κ. προϊσταμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης), κρίνομεν, ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν ἤσκησε καταχρηστικῶς τὸ ἐκ τοῦ νόμου παρεχόμενον δικαίωμα τῆς καταγγελίας τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας. Ἀντίθετος ἐκτίμησις τῶν ὡς ἀνω περιστατικῶν θ' ἀντέκειτο καὶ εἰς τὴν ἐσχάτως ἐκδηλωθεῖσαν βούλησιν τοῦ νομοθέτου τοῦ ν. δ. 11/5/1946 καὶ θ' ἀπετέλει ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπερβαίνουσαν τὸν σκοπὸν τῆς νομοθετήσεως του. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦ ἐνάγοντος ὅτι οἱ ἀπολυθέντες ἦσαν ἐκ τῶν ἀνηκόων εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν ὁργάνωσιν καὶ ἐνοχλοῦντων τὴν διοίκησιν τῆς ἐναγομένης δὲν ἔχει, καθ' ἡμᾶς, τὴν ἀποδιδόμενην παρὰ τοῦ ἐνάγοντος βαρύτητα, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθώμεν, ὅτι οἱ ὑπηρετούντες εἰσέτι παρὰ τῇ Τραπεζῇ ὑπάλληλοι δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἐπιδιώξωσι καὶ δὲν ἐπιδιώκουσι πράγματι τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας νομιμῶν δικαιωμάτων τῶν. Ὅθεν, ἐγκύρου οὐσης τῆς καταγγελίας, καὶ ἀπορριπτομένων ὡς οὐσίαν, ἀβάσιμων τῶν ὡς ἀνω κριθεισῶν ἀντενστάσεων τοῦ ἐνάγοντος, ἡ κρινομένη ἀγωγή, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς διώκεται ἡ καταβολὴ τῶν τρεχουσῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς μὴ λυθείσης, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα, τῆς συμβάσεως, εἶναι, ὡς οὐσίαν ἀβάσιμος, — ἀπορριπτέα.

Ἐνδιαφέρουσαν νομίζομεν, διὰ τὴν μελέτην τοῦ ὅλου θέματος καὶ αἱ ὑποστηρησθεῖσαι ἐνώπιον τοῦ Δικαστοῦ ἐπὶ τῆς συγκεκριμένης ταύτης ἐργατικῆς διαφορᾶς ἀπόψεις τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ διὰ τοῦ πληρεξουσίου του δικηγόρου Κ. Δημάκη καὶ αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς ἑξῆς:

α) Ἀκυρότης ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 281 Α. Κ.

Διὰ τὰ ἐκτιμώμενα ὁρθῶς τὸ προσκομισθέν ἀποδεικτικὸν ὕλικόν τοῦ ἰσχυρισμοῦ μου

ἔτι καταχρηστικῶς, καὶ συνεπῶς ἀκύρως, μὲ ἀπέλυσεν ἢ ἐναγομένη πρέπει νὰ ἀποκαθάρωμεν τὸ ἔδαφος ἀπὸ μερικά ἐνδιάμεσα ἐρωτήματα.

1. Λέγεται ἀβασανίστως, ὅτι ἡ καταγγελία τοῦ νόμου 2112 εἶναι πράξις «ἀναιτιώδης», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ καταγγέλλων δὲν ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν προέβη εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην. Διὰ νὰ δώσω μὲν μίαν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα ἂν ἡ καταγγελία εἶναι ἢ ὄχι ἀναιτιώδης πρᾶξις, πρέπει νὰ ἴδωμεν ἐν πρώτοις τί εἶναι ἡ καταγγελία.

Ἡ καταγγελία ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ κοινῷ δικαίῳ, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐμὴν ὡς ἄσκησις ἄλλου τινὸς δικαιώματος. Πράγματι εἰς τὸ Ρ. Δ. ἡ καταγγελία καθ' ἑαυτὴ δὲν ἀνεπτύχθη εἰς θεσμόν, δι' οὗ ἐπετυγχάνετο ἡ διαμόρφωσις νομικῆς τινὸς καταστάσεως. Ὅπου ἀπαντᾷται ἡ καταγγελία—προμήνυσις, προκειται περὶ διαρκῶν ἐνοχῶν (ἐντολή, ἐταιρεία, μίσθωσις), εἰς τὰς ὁποίας ἡ καταγγελία ἐλειτούργει ὡς ὑπαναχώρησις ἐκ τῆς διαρκούς ταύτης ἐνοχίας. Εἰς τὰς διαρκεῖς δηλαδὴ ἐνοχίας ἐθεωρεῖτο ὡς τι τὸ φυσικὸν (ἂν δὲν ὑπῆρχε χρονικὴ ἢ ἄλλη τις δέσμευσις) ἐκ μέρους τοῦ ἐνὸς τῶν ἐν διαρκεί ἐνοχίᾳ εὐρίσκομένων μερῶν ἢ ὑπαναχώρησις (καταγγελία), ἐθεωρεῖτο καλλίτερον ὡς ἄσκησις αὐτοῦ τοῦτο τοῦ ἐκ τῆς διαρκούς ἐνοχίας πηγάζοντος δικαιώματος (βλέπε σχετικῶς Winisch Πολυγέ. Ἐνοχ. παρ. 402. 1, Καλλιγᾶ, Ἐνοχ. παρ. 298, καὶ πλήρη ἐκθεσιν τοῦ ζητήματος Δημάκη, Ἡ καταγγελία τοῦ ν. 2112 [ΕΔ τόμος Αος σελ. 935 καὶ τόμος Βος σελ. 486]. Περαιτέρω δὲν δύναται νὰ γεννήσῃ ἀπορίαν τὸ γεγονός ὅτι δικαιοπραξία τις (ὡς ἡ καταγγελία) ἀποτελεῖ ἄ. πλὴν ἄσκησιν ἄλλου ἐνοχικοῦ δικαιώματος (ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας). Ἀπλὴ παρατήρησις μᾶς ὁδηγεῖ νὰ ἐννοήσωμεν, ὅτι πολλάκις ἡ ἄσκησις ἐνὸς δικαιώματος (τῶν ἐνοχικῶν κατὰ κανόνα) ἐνεργεῖται διὰ χειρὸς ἄλλων δικαιοπραξιῶν. Οὕτω π. χ. τὸ ἐταιρικὸν δικαίωμα ἀσκεῖται διὰ παραγωγῆς ἄλλων δικαιοπραξιῶν (π. χ. συναλλαγῶν ἐταιρικῶν, εἰσπράξεις κερδῶν κλπ.). Ἐπίσης κατέπι τὴν ἀπολύτων δικαιωμάτων ἡ ἄσκησις γίνεταί μὲσω σειρᾶς δικαιοπραξιῶν. Ἡ καλλιέργεια ἢ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν π. χ. ἀποτελοῦν, κατὰ τὰς περιστάσεις, δικαιοπραξίας (συμπληρῶνουν χρησικτησίαν, δικόπουτον παραγραφὴν, δημιουργοῦν καρποκτησίαν κλπ.). Τέλος, διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, αὕτη ἀσκεῖται μὲσω σειρᾶς δικαιοπραξιῶν. Ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ, αἱ παροχαὶ τῶν ὑπηρεσιῶν κλπ. ἀποτελοῦν «καταβολὰς», δηλαδὴ δικαιοπραξίας. Μία τοιαύτη δικαιοπραξία εἶ-αι ἡ «καταγγελία», τοὔτέστιν ἡ δὴλῶσις τοῦ ἐνὸς τῶν μερῶν ὅτι τερματίζει διὰ τὸ μέλλον τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

β) Ἐφ' ὅσον κατεδείχθη, ὅτι ἡ «καταγγελία» ἀποτελεῖ ἀπλὴν ἄσκησιν δικαιώματος, ἀποβαίνει περιττὴ πᾶσα περαιτέρω ἐρευνα τοῦ ζή-ματος ἂν αὕτη ἀποτελῇ αἰτιώδης ἢ ὄχι πρᾶξις, διότι τὸ ἄρθρ. 281 ὡς ἀφετηρίαν ἐφαρμογῆς τοῦ ἔχει τὴν ἄσκησιν δικαιώματος, εἴτε πηγάζει τοῦτο ἐξ αἰτιώδους, εἴτε ἐξ ἀναιτιώδους πράξεως. Ἐν τούτοις, διὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος προσθέτομεν τὰ ἑξῆς: Ὡς γνωστὸν, ἐκ τοῦ παλαιοῦ Ρ. Δ. ἀπέμεινεν ἡ διαστολὴ τῶν πράξεων εἰς αἰτιώδεις ἢ ἀναιτιώδεις. Αἰτιώδεις ὀνομάζομεν ἐκεῖνας, εἰς ἃς

προέκυπτεν ἄμεσος καὶ ἀναμφίβολος ὁ σκοπός, δὲν ἐπέδιωκεν ὁ δικαιοπρακτὴν (ἀγοραπωλητοῖα κλπ.). ἀναιτιώδεις δὲ ἐκεῖνας τὰς λειτουργικὰς δικαιοπραξίας, εἰς ἃς ἡ δύνατο διάφορος, κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν περιστάσεων, νὰ χωρήσῃ σκοπός, ὅστις μάλιστα δὲν ἀνεζητεῖτο διὰ τὸ κύριον τῆς πράξεως (ἐκχώρησις, ἀφαισις χρέους, συναλλαγματικὴ κλπ.). Εἶναι λοιπὸν προφανές, ὅτι ἡ «καταγγελία», ὡς τοιαύτη, δὲν δύναται παυὰ νὰ εἶναι αἰτιώδης πρᾶξις. Ὅταν ὁμιλῇ τις περὶ καταγγελίας, δὲν μένει ἐλαχίστη ἀμφιβολία, ὅτι δι' αὐτῆς ἐπιδιώκεται ἕνας σκοπός: Ὁ τερματισμὸς μιᾶς διαρκούς ἐνοχίας. Τίποτε διάφορον τοῦτο δὲν δύναται νὰ νοηθῇ. Ἀλλὰ τότε ποῦ ὀφείλεται τὸ γεγονός ὅτι πλείστοι ὀνομάζουσι τὴν καταγγελίαν πρᾶξιν ἀναιτιώδης; Προκειται προφανῶς περὶ συγχύσεως. Οἱ λέγοντες ὅτι ἡ «καταγγελία» εἶναι πρᾶξις ἀναιτιώδης θέλουν, νὰ ὑποδείξωσιν, ὅτι ὁ καταγγέλλων δὲν ὑποχρεοῦται νὰ δώσῃ ἐξήγησιν περὶ τῶν παραγωγικῶν αἰτίων τῆς βουλήσεώς του, νὰ δώσῃ ἐξήγ. σιν περὶ τῶν λόγων, οἵτινες τὸν ἤγαγον εἰς τὴν ἄσκησιν ἐνὸς δικαιώματος. Οὕτω πλέον εὐρίσκομενα εἰς τὴν ὁρθὴν ὁδόν, ἐὰν θέσωμεν τὸ ἐρώτημα ὄχι ἂν ἡ καταγγελία εἶναι ἢ ὄχι πρᾶξις αἰτιώδης, διότι, ὡς εἵπομεν, ἡ καταγγελία ὡς τῆς φύσεώς της προβλεπὶ τὸν σκοπὸν τῆς (τερματισμὸς ἐνοχίας) ἀλλὰ ἂν θέσωμεν τὸ ἐρώτημα: Ὅφειλε ἐξήγησιν ὁ καταγγέλλας διατὶ προέβη εἰς καταγγελίαν;

2. Δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ἀναχθῶμεν εἰς μακρὰν συζήτησιν. Ἐφ' ὅσον πλέον ἰσχύει ὁ Α. Κ. βάσει τοῦ ἀρθροῦ 281 οὐδὲν δικαίωμα ἔχει προκάλυμμα τοιοῦτο ὥστε κατὰ τὴν ἄσκησίν του, νὰ μὴ παρακολουθῇται ἀπὸ τὸν νόμον ὅπως ἀσκήται α) χρηστῶς, β) καλοπῆστως καὶ γ) ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. Ἐδῶ δὲν πρέπει νὰ ἐμφιλοχωρήσῃ καμμία σύγχυσις. Εἴτε αἰτιώδης, εἴτε ἀναιτιώδης εἶναι ἡ πρᾶξις, τὸ ἐκ ταύτης δικαίωμα τὸ ἐποπτεύει ὁ νόμος, ὅταν ἀσκήται καὶ ἀπαγορεύει νὰ ὑπερπηδᾷ τὰ ἀνωτέρω ὅρια (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ὡς ἐφετεῖου 2536/46 Ε. Δ. τόμος 5 σελ. 341). Θὰ ὁδηγεῖ μακρὰν ἡ πλήρης ἀνάπτυξις τοῦ ζητήματος. Θὰ ἐπιχειρήσωμεν μόνον νὰ ἴδωμεν—πάντοτε συναφῶς πρὸς τὴν δικαζομένην περίπτωσιν—ποῖος ὁ οἰκονομικὸς σκοπὸς τοῦ σημερινοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότη, διότι τὰ ἄλλα δύο ζητήματα τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἡδὼν προέκυψαν καθαρῶτερον ἐκ τῆς διαδικασίας.

Τὸ Δῆγμα τῆς 8-5-46, δι' οὗ κτηρηγῆθη τὸ ν. δ. 424/41, ὥρισεν, ὅτι τὸ καθεστὼς ἀπολύσεως ρυθμίζεται πλέον ὑπὸ τοῦ ν. 2112. Τὸ Δ. τῆς 8-5-46 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 11», ἀποτελεῖ συνέπειαν μιᾶς ἀκολουθουμένης πολιτικῆς (καλῆς ἢ κακῆς ἀδιάφορον) διὰ τὴν ἐπαναλειτούργειαν τῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ νόμος 118 διεκλήρουεν, ὅτι ἔχει σκοπὸν διὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ «πλεονάζοντος» προσωπικοῦ νὰ ἀνακουφίσῃ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, διὰ νὰ λειτουργήσουν. Τὸ Δ. τῆς 8-5-46 ἐπέετεινε αὐτὴν τὴν εὐμένειαν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις. Ὡστε ὁ νόμος 118 καὶ τὸ Δῆγμα τῆς 8-5-46 δὲν εἶχον σκοπὸν (ὁρίζεται σαφῶς ὑπὸ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως), νὰ εἰσαγάγουν τὴν ἀσυνδοσίαν τῶν ἐργοδοτῶν. Τοῦτο θὰ ἦτο κατώτερον καὶ ἐκτὸς τῆς ἐποχῆς μας. Εἶχον σκοπὸν νὰ ὑπηρετήσουν μίαν πολιτικὴν: Ὅτι

κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἀνεκουφίζοντο αἱ ἐπιχειρήσεις, διὰ τὰς λειτουρήσονται. Ἐχομεν λοιπὸν πρόδηλον τὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας. Ὁ ἐργοδότης ἡμπορεῖ νὰ ἀπολύῃ διὰ τὰ ἀνακουφιστὴν τὴν ἐπιχείρησίν του, διὰ τὰς δυνήθῃ νὰ κινήσῃ παραγωγικῶς τὴν ἐπιχείρησίν του.

Ἄν, λοιπὸν, ὁ ἐργοδότης κινήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ εἰς ὅρια διαφορετικὰ τῶν ἀνωτέρω, τότε ὑπάρχει ὑπέρβασις σκοποῦ, ὑπάρχει κατάχρησις δι' αἰώματος.

Ἐφ' ὅσον ἄλλως τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ συνεταιρίζεται ἢ ἀγωνίζεται καὶ δι' ἀπεργίαν ἀκόμη πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεώς του εἶναι συνταγματικῶς κατοχυρωμένον, δύναται νὰ τὸν πλήξῃ ὁ ἐργοδότης διὰ καταγγελίας; Δύναται δηλαδὴ ὁ ἐργοδότης νὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ πρὸς καταγγελίαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐπιτύχῃ ὅχι τὴν οἰκονομικὴν ἀνακούφισιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἀλλὰ πλῆξῃ τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τῶν ὁποίων προέχουσιν θέσιν ἀποτελεῖ καὶ ἡ πρὸς τὸ συνεταιρίζεσθαι ἐλευθερία; Ἄ παντῶμεν ἀδιστάκτως ὅχι! Διότι, ἐφ' ὅσον ἡ τήρησις καὶ ὁ σεβασμὸς τοῦ Συντάγματος ἀποτελεῖ ὑψίστην ὑποχρέωσιν δι' ὅλους τοὺς πολίτας, θὰ ἦτο καθαρὰ παραβίασις τοῦ Συντάγματος ἂν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐργοδότην διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας νὰ ἐπιτυχάνῃ κατάλυσιν θεμελιώδους συνταγματικοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ. Ὅταν ὁ μισθωτὸς, ἀσκήσῃ δικαίωμα τοῦ ἐκ τοῦ Συντάγματος (νὰ συσταρίζεται), εἶναι ἀπὸρράδκτον νὰ τοῦ ἀντιτάσσῃ πρὸς ἐκδίκωσιν ὁ ἐργοδότης τὴν καταγγελίαν.

II

Ἀντίθεσις τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας πρὸς τὸ ἀρθρ. 281 τοῦ Α. Κ., ἐφ' ὅσον ἀποβλέπει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ικανοποίησιν πάθους τοῦ ἐργοδότητος. — Ἐννοια τοῦ ἀρθρου 281 τοῦ Α. Κ. καὶ ἐφαρμογή καὶ εἰς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας

Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 6499]1646

Διαδικασία νόμου Γ᾽ΟΔ'

Πρωτοδικὴς ὁ κ. Α. Κοντολάτος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Δημάκης, Ἰ. Μωραΐτης

Ἡ ἀντένστασις τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἡ καταγ.

γγελία εἶναι ἄκυρος, ὡς προσκρούουσα εἰς τὰ ἀρθρα 281 καὶ 919 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ γενομένη ἀπὸ διάθεσιν ἐκδικήσεως, δὲν ἀπεδείχθη κατ' οὐσίαν. Προέκυψε πρᾶγματι, ὅτι ἡ ἐνάγουσα (μὴνυσεν τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς ἐναγομένης Τραπεζῆς διὰ παράβασιν τοῦ νόμου 690]1915, ἥτοι διὰ τὴν ἀρνήτην τοῦτου ὁπως καταβόλῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν διαφορὰν τινα ἀποδοχῶν καὶ ὅτι οὗτος ἠθωώθη, δεχθέντος τοῦ Δικαστηρίου ὅτι δὲν εἶχε δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ἧς ἐστήριζεν ἡ ἐνάγουσα τὰς αξιώσεις της, καὶ ὅτι ἐπηκολούθησεν ἀπόλυσιν τῆς ἐναγομένης, πλὴν δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ μόνη καὶ ἀποκλειστικὴ αἰτία τῆς ἀπολύσεως τῆς ἐναγομένης ὑπῆρξεν ἡ ἐνέργειά της ἐκεῖνη καὶ δὴ ὅτι ἀπέβλεπεν ἀποκλειστικῶς ἡ ἀπόλυσιν εἰς τὴν ἱκανοποίησιν πάθους, ὁπότε μόνον θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ εἰς τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διότι δὲν ἀποκλείεται ἡ ἐνέργεια τῆς ἐναγομένης (ἡ καταμήνυσιν) νὰ ἐπροκάλεσεν εἰς τοὺς διοικούντας τὴν ἐναγομένην ὅχι τὸ αἶσθημα πάθους ἀλλὰ τὴν σκέψιν ὅτι ἡ ἐνάγουσα, ἀναπτύξασα, ὡς ὁμολογεῖ, εἰς τὰς προτάσεις της ἔντονον συνδικαλιστικὴν δράσιν κατὰ τὸ παρελθόν καὶ τεθεῖσα ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1944, χωρὶς νὰ διακοπῇ καὶ ἡ καταβολὴ εἰς αὐτὴν τῶν ἀποδοχῶν της πλήρων, καὶ σπεύσασα νὰ ὑποβάλῃ μῆνυσιν εἰς τὸ ποινικὸν Δικαστήριον, ἀποδειχθεῖσαν ἀβάσιμον, πρὶν ἢ ζητήσῃ ἐξήγησιν ἀπὸ τὴν ἀρμόδιαν ὑπηρεσίαν τῆς Τραπεζῆς διὰ τὴν ἀρνήσιν καταβολῆς τῆς ἀξιουμένης διαφορᾶς ἢ τουλάχιστον νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ ἀρμόδιον πολιτικὸν Δικαστήριον, διὰ νὰ βεβαιωθῇ τὸ ὑπάρχον αὐτῆς, ἀπέβλεπεν εἰς κλονισμὸν τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπεζῆς πρὸς τὴν διοίκησιν του. Ἐπίσης δὲν ἀποκλείεται ἡ ἀπόλυσιν τῆς ἐναγομένης νὰ ὀφείλεται εἰς οἰκονομικοὺς συνδυασμοὺς τῆς Τραπεζῆς, εἰς δὲ τὰς περιπτώσεις καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅτε τὸ Δικαστήριον δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ ἐρευνήσῃ τοὺς λόγους, ὅτι ἐς πρὸς ἐκάλεσεν αὐτὴν, εἶναι λίαν δυσχερὲς ἡ ἀναζητήσις καὶ ἡ ἀπόδειξις γεγονότων, ἐξ ὧν διὰ τεκμηρίων θὰ συναχθῇ ἡ καταχρηστικὴ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος, ἐκτὸς ἂν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας ἢ ἐκ ρητῶν δηλώσεων τοῦ ἐργοδότητος προκύπτῃ αὕτη.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ ΝΟΜΟΥ Γ᾽ΟΔ'

Ἀρμοδιότης Δικαστηρίου ἐκδόντος τὴν προσωρινῶς ἐκτελεστὴν ἀπόφασιν.

Αἴτησις ἀναστολῆς ἐκτελέσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ᾽ΟΔ' ἀναρροδίως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀπευθύνεται ἡ ἔφεσις. — Ἀρμοδιότης τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ᾽ΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδικίου.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως, ἀπὸ πρακτικῆς ἀόψεως, εἶναι πρόδηλον. Ἀντιθέτως πρὸς τὰ εἰς τὴν δικαστηριακὴν π. ἀξιν κρατοῦντα, ὁ κατὰ τὸ ἀρθρ. 634 καὶ ἐπ. δικάσας Πρόεδρος ἀποφαίνεται, ὅτι ἀρμόδιος διὰ τὴν χορήγησιν ἀναστολῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως προσωρινῶς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς κατὰ τὴν

διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ᾽ΟΔ', ἐφ' ὅσον ἀσκηθῇ ἔφεσις (ἀρθρ. 764 Πολιτ. Δικον. ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ Α. Ν. 2407]1940, δὲν εἶναι ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοδικείου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀπευθύνεται ἡ ἔφεσις, ἀλλὰ τὸ ἐκδὸν τὴν ἀπόφασιν δικαστήριον. Δεδομένου δὲ ὅτι τὴν ἀπόφασιν ἐκδίδει κατὰ τὸν νόμον 1968]

1944 ὁ ἀρμόδιος Πρωτοδίκης, ἔπεται ὅτι καὶ διὰ τὴν ἀναστολὴν αὐτῆς ἀρμόδιος εἶναι ὁ Πρωτοδίκης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓῶΟΔ'.

Ἡ ἀποφῆς βασίζεται εἰς τὸ γράμμα τῆς διατάξεως (ἄρθρ. 2 ἀναγκ. νόμου 2407/1940), ἡ ὁποία—κατ' ἐξαιρέσιν—μόνον ἐπὶ ἐφέσεως κατ' εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων καθιστᾷ ἀρμόδιον τὸν Πρόεδρον τοῦ Πρωτοδικείου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀπευθύνεται ἡ ἐφεσις, ἐνῶ προκεμένον περὶ ἀποφάσεων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓῶΟΔ' ταύτης, ὡς ἐσημειώθη, ἐκδίδει Πρωτοδικὴ καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς εἰρηνοδικεακαὶ ἀποφάσεις.

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 2396/1946

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. Δ. Μαργέλλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Κοῦρος, Θ. Τσουλόγιαννης
Κατὰ τὸ ἄρθρον 764 τῆς Πολιτ. Δικονομίας

ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Ν. 2407/1940, ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως προσωρινῶς ἐκτελεστικῆς ἀποφάσεως, λόγῳ τῆς ἀσκήσεως ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως ἐμπροσθέντως, δύναται νὰ διαταχθῇ μέχρι τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου. Μόνον ἐπὶ ἐφέσεως κατ' εἰρηνοδικεακῶν ἀποφάσεων ἢ ἀναστολῇ διατάσσεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ ἀρμοδίου διὰ τὴν ἐκδίκασιν αὐτῆς Πρωτοδικείου. Ἡ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης θεσπιζομένη δικαιοδοσία εἶναι ἐξαιρετική, ὥστε ἡ τήρησις αὐτῆς ἐρευνᾶται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος Κατὰ συνέπειαν δέον νὰ κηρυχθῶμεν ἀναρμόδιοι, ὅπως ἐπιληφθῶμεν τῆς ἐνδίκου αἰτήσεως καὶ παραπέμψωμεν τὴν ἐκδίκασιν αὐτῆς εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον (Πολιτ. Δικον. ἄρθρ. 25).

ΠΡΟΒΟΛΗ ΝΕΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤ' ΕΦΕΣΙΝ ΔΙΚΗΝ

Ἀφαίρεσις τῶν κερδηθέντων ἀλλαχοῦ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ χρόνος προτάσεως τῆς ἐνστάσεως.

Συμφητισμὸς τῶν κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀλλαχοῦ νόμιμος.—Προβελὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη κατὰ τὴν πρώτην συζητήσιν.—Ἀπαράδεκτον ἐν τῷ δευτέρῳ βαθμῷ, ἐκ τοῦ ἄρθρου 160 τῆς Πολιτ. Δικονομίας.—Θεραπεία ἐκ τῆς μὴ προτάσεως.

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ ὑπηρεσίαι δὲν ἐγέν. ντο δεχταὶ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, ἐκλιπντοταὶ ὅσα ἀλλαχοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκέρδισε Windscheid, Ἔνοχ. § 401, Dernburg, Ἔνοχ. § 112, Παπαρηγοπούλου—Φουρκιώτου, Ἔνοχ. § 358, ἄρθρ. 656 Α.Κ.).

Στοιχεῖα τῆς ἐνεκα μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἐγείρομένης ἀγωγῆς εἶναι ἡ κατάρτισις τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὸ ὅτι ὁ ἐργοδοτὴς δὲ ἀπεδέχθη τὰς προσηκότως προσενεχθείσας αὐτῷ ὑπηρεσίας. Τὸ ὅτι ὁ μισθωτὸς παρέμεινεν ἀνεργὸς κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τὸ ὁποῖον ζητεῖ τὴν ἀντιμισθίαν του, καὶ ὅτι δὲν ἐκέρδισε τὸ αὐτὸ ποσὸν παρ' ἄλλω, δὲν εἶναι ἐπὶ χρεὸς νὰ ἀποδείξῃ, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ ἐνστάσιν καταλυτικὴν τῆς ἀγωγῆς καὶ ὁ εἰλεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὁ ἐναγόμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 248 τῆς Πολιτ. Δικ. (Α. Π. 499/1936 Θέμ. ΜΗ' 415).

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρ. 747 § 2 Πολιτ. Δικον. τὸ ὁποῖον ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓῶΟΔ' (ἄρθρ. 20 ν. ΓῶΟΔ') νέοι πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ εἶναι τότε μόνον δεκτοὶ εἰς τὴν κατ' ἐφεσιν δίχην, ὅταν συντελοῦν πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως.

Οὕτω ὁ ἐκκαλὼν σιερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ προβάλῃ νέους πραγματικοὺς ἰσχυρισμοὺς ἐν τῇ κατ' ἐφεσιν δίχῃ (Classon Πάμμον, Πολιτ. Δικ. § 903, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5557/45, ΕΕΔ 5, 22).

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν δὲν ἀπομακρύνεται τῆς ἐν λόγῳ ἀποψεως, ἀλλὰ συνδέει τὸ ἀπαράδεκτον τοῦ ἰσχυρισμοῦ μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ διαδίκου πρότασιν του. (Βλέπε καὶ Α. Π. 113/1943, ΕΕΔ 2, 534).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4584/1946

Διαδικασία νόμου ΓῶΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Ἱ. Μαρινᾶκος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Παρασκευόπουλος, Σ. Σαράφης

Κατὰ τὸ ἐφαρμοστέον ἐν προκειμένῳ Ρωμ. Δίκαιον (ὁμοίως καὶ κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστ. Κώδικος) ὁ ἐκμισθωτὴς ὑπηρεσιῶν, τῶν ὁποίων ἡ παροχὴ κατέστη ἀνέφικτος, ἀνευ ἰδίου πταίσματος, δικαιούται εἰς ἀπόληψιν τῆς ἀντιμισθίας του, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν παρέσχεν ἀλλαχοῦ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ δὲν ἐκαρπώθη ἐκεῖθεν τὸν μισθὸν του Α. Π. 368/1936) Ε. Ε. Ν. δ'. σελ. 44 Ε. Α. 344/1920 Θέμ. ΛΑ' σελ. 536, Dernburg, Ἔνοχ. παράγ. 112). Ἐπομένως ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσης ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος, εὐθύς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς, προσέφερεν εἰς ἕτερον ἐργοδότην τὰς ὑπηρεσίας αὐτῆς, ἀποκομίσασα ἐξ αὐτῶν τὸ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἀξιούμενον ποσόν, ἐνστάσιν καταλυτικὴν ἀποτελῶν, ἐξεταστέος κατ' οὐσίαν καθίσταται. Βεβαίως ὁ οὐσιώδης οὗτος ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλοῦσης, μὴ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ ὀψιγενής, ἐφ' ὅσον τὸ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν αὐτοῦ γεγονὸς εἶχε λάβει ὑπόστασιν κατὰ τὴν πρώτην συζητήσιν. (Α. Π. 932, 1511 Θέμ. Μ Γ' σελ. 481), μὴ δὲ ὡς συντελῶν εἰς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως ἀλλὰ τὸναντίον τείνων εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς (ἄρθρ. 647 παράγρ. 2 τῆς Πολ. Δικ.) ἔδει ν' ἀντιταχθῇ κατ' αὐτὴν ἐπὶ ποινῇ ἀποκλεισμοῦ (ἄρθρ. 160 Πολ. Δικ.). Τὰς βαρεῖας συνεπειὰς τῆς παραλείψεως ταύτης δὲν αἶρει τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπαρξὶς τῆς ἐνστά-

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟ ΤΗΣ ΛΗΞΕΩΣ ΧΡΟΝΟΥ ΝΑΥΤΟΛΟΓΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ

‘Αξίωσις κατ’ άλλοδαπὼν καὶ δικαιοδοσία ἐλληνικῶν δικαστηρίων.

‘Εναγομένη άλλοδαπὴ ἐταιρία.—‘Εφαρμογὴ ἡμεδαπεῦ δικαίου.—‘Ερμηνεία τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ ἀναγκ. νόμου 2783/1941.—‘Ορισμὸς διαιτητῶν.—Συμφωνία περὶ ἀποκλεισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων.—Προκαταρκτικὴ σύμβασις περὶ συνυποσχέσεως ἐπὶ μελλούσης διαφορᾶς.—‘Αλλοδαποὶ διαιτητὰ καὶ κύρος συμφωνίας.—Διαφοραὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ’ΟΔ’.—Παραγόμεναι ἐκ τοῦ πλοίου σχέσεις καὶ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, τῆς ὁποίας φέρει τὴν σημαίαν.—‘Επιφύλαξις.—‘Εννεία δημοσίας τάξεως διατάξεις

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 458/1946

Διαδικασία νόμου Γ’ΟΔ’

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Παπαμιχαλόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Κασάκης, Σ. Στεργιόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του, ἀπευθυνομένης κατὰ τῆς ἐνταῦθα ἐδρεύουσας ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Υἱοὶ Γ.Σ.» ὡς διαχειριστρίας τοῦ ὑπὸ παναμαϊκὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Καδιῶ», οὗτινος ἐφοπλίστρια, ἁλῶς κυρία, τυγχάνει ἡ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐδρεύουσα άλλοδαπὴ ἐταιρία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν*, ὁ ἐνάγων διατείνεται, ὅτι ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τὴν 23 Μαρτίου 1946 ἐναυτολογήθη ὡς τρίτος πλοίαρχος διὰ τρεῖς μῆνας, ὑπὸ τοῦ διορισθέντος ὑπὸ τῆς ὡς εἰρηται διαχειριστρίας ἐταιρίας πλοίαρχου τοῦ ὡς ἐπίσης πλοίου, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ 225 δολλαρίων καὶ τροφοδοσίας 150 δολλαρίων, ὅτι καὶ τοὶ ἡ

σεως ἡγνοεῖτο τυχὼν τότε ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης (Εὐκλ. παρ. 109 σημ. 2 καὶ 156 σ. μ. 7. Οἰκ. Λιβ. παράγ. 76 σημ. 2). Παρὰ ταῦτα τὸ ἐκ τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 160 Πολ. Δικ. ἀνακύπτον ἀπαράδεκτον θεραπεύεται ἐν προκειμένῳ, καθ’ ὅσον δὲν προϋτάθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ἡ πρότασις τοῦ ἀπαράδεκτου τούτου ἦτο ἀπολύτως ἀναγκαία, διότι τότε μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὑπ’ ὄψιν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ὡς μὴ ἔχοντος ἐξουσίαν νὰ ἐξετάζῃ τοῦτο ἐξ ἐπαγγέλματος (Εὐκλ. παρ. 109 σημ. 2) πλὴν εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις (Α.Π. 123/1933 Θέμ. ΜΔ’ σελ. 276) ἐν τῇ ἡγηθείσῃ διατάξει ἀναφερομένους αἰτινας ὅμως δὲν συντρέχουν ἐν προκειμένῳ.

Ἐκ τῶν προσκομιζομένων ἐγγράφων, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς ἀπὸ 19 Φεβρουαρίου 1946 βεβαιώσεως τῆς Ἀνωτάτου ἐταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κλωστοῦφαντήρια Κ.» ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐφεσιβλήτος, προσληφθεῖσα ὡς ὑφάντρια αὐτῆς, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας της καθ’ ὅλον τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον χρονικὸν διάστημα καὶ ὅτι μισθοδοτηθεῖσα ἐλαβε τὸ αἰτούμενον ποσόν, ἀλλάχθεν οὕτω καρπωθεῖσα τοῦτο. Κατ’ ἀκολουθίαν τούτων καὶ τῶν ἐν τῇ ἡγηθείσῃ σκέψει ἀναφερομένων διατάξεων, δέον, δεκτικῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐνστάσεως τῆς ἐκκαλούσης, νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή τῆς ἐφεσιβλήτου ὡς ἀβάσιμος, μεταρρυθμιζομένης οὕτω, εἰ καὶ δι’ ἄλλον λόγον, τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

ναυτολογησὶς του ἔληγε τὴν 23 Ἰουνίου 1946, ἐν τούτοις ἡ διαχειρίστρια αὐτῆς τοῦ πλοίου ἐταιρία ἀπὸ τ. 16 Μαΐου 1946 ἔαυσε νὰ τὸν μισθοδοτῇ, ἀπολύσασα τοῦτον εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς, ἐνθα ἀπὸ τῆς 4 Μαΐου 1946 ἔχε καταπλεύσῃ τὸ πλοῖον, καὶ αἰτεῖται τοὺς μισθοὺς αὐτοῦ τοῦ ὑπολειπομένου χρόνου τῆς μισθώσεώς του. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγή του αὐτῆς νόμιμός ἐστιν, ὡς ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῇ συβάσεως ἐργασίας, ὡς νόμιμος δὲ ἐρευνητέα ἀποβαίνει.

Ἡ ἀγωγή δὲν ἀπευθύνεται κατὰ τῆς ἐταιρείας «Υἱοὶ Γ.Σ.», ὡς ὑποχρέου ἀπομικρῶς ἐναντὶ τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ’ ὡς διαχειρίστριας τοῦ πλοίου «Καδιῶ», ἀνήκοντος εἰς τὴν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐδρεύουσαν άλλοδαπὴν ἐταιρίαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν*, ἥτις οὕτως εἶναι καὶ ἡ ἐναγομένη ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ (Ἐφ. Ἀθ. 993/95 Ζ’ 238). Ἐντεῦθεν ὁμως ἀνακύπτει τὸ ζήτημα ἐὰν ὑπάρχῃ διεθνὴς δικαιοδοσία τῆς Πολιτείας ἡμῶν, ὅπως ἐπληφθῇ καὶ ἐκδικάσῃ τὴν ἀγωγὴν ταύτην. Πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐφαρμοσιῶν τυγχάνει τὸ ἡμεδαπὸν δίκαιον (Φραγκίστα, «Δικαιοδοσία ἐπὶ Διεθνῶν Διαφορῶν», § 1 σελ. 14 σημ. 1) τὸ ἄρθρον 126 τοῦ ἀν. νόμου 2783/1941 ὁρίζει, ὅτι οἱ άλλοδαποὶ ὑπάγοντα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, δυνάμενοι νὰ ἐνάγων ἢ νὰ ἐναχθῶσιν, ὡς καὶ οἱ ἡμεδαποί, κατὰ τὰς περὶ δωτιστικῶν κειμένων διατάξεων. Τὸ ἄρθρον τοῦτο, οὕτως ἔχον, καθέροί καὶ παρ’ ἡμῶν τὸ σύστημα τῆς ὑπάρξεως ἡμεδαποῦς διεθνῶς δικαιοδοσίας, ἐὰν καὶ ἐφόσον ὑπάρχῃ καὶ κατὰ τόπον ἀρμοδιότης, ὑποβάλλει δὲ ὑπὸ τὴν διεθνή αὐτὴν δικαιοδοσίαν πᾶσαν ἀγωγὴν ἐνοχικοῦ, ἐμπραγμάτου καὶ καὶ κληρονομικοῦ δικαίου. (Ἰδε σχετικῶς σχέδιον πολ. δικονομίας Ὑπουργείου Δικαιοσύνης σελ. 294 καὶ Εἰσαγωγικὸν Νόμον Κανκᾶ ὑπ’ ἄρθρ. 126). Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο, ἐὰν δὲν συντρέχωσιν αἱ προϋποθέσεις τοπικῆς τινος ἀρμοδιότητος ὥρισμένης δικαστηρίου, ἡ διαφορὰ ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοτικῆς ἐξουσίας τῆς Πολιτείας καὶ ὁ δικαστὴς εἶναι ὑπόχρεως ν’ ἀπορρίψῃ τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν δι’ ἔλλειψιν ἡμεδαπῆς διεθνούς δικαιοδοσίας. (Φραγκίστα, ἐνθ’ ἀνωτέρω § 2 καὶ § 1 σελ. 6 σημ. 1). Ἐὰν ὅμως συντρέχωσιν αἱ προϋποθέσεις αὐταί, ὑπάρχει τότε δικαιοδοτικὴ ἐξουσία τῆς Πολιτείας καὶ ὁ δικαστὴς εἶναι ὑποχρεως νὰ ἐπληφθῇ τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς καὶ νὰ ἐκδικάσῃ αὐτήν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις τοιαύτης τοπικῆς ἀρμοδιότητος, ἐρεῖδεται δὲ αὕτη ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 22 § 3 τῆς πολ. δικον. καθιερουμένης τὴν δωτιστικὴν τῆς διαχειρίσεως εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου τῆς ὁποίας ὑπάγονται καὶ αὐαὶ οἱ ἀγωγαὶ τῶν τρίτων κατὰ τὸ διαχειριστοῦ, αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν διαχείρισιν (Οἰκ. Διβ. § 39 σημ. 4, Ποταμ. Β’ § 592 σημ. 9). Ἀφοῦ δὲ ὑπάρχει τοπικὴ ἀρμοδιότης, ὑπάρχει καὶ ἡμεδαπὴ διεθνὴς δικαιοδοσία. Ἐπομένως νομίμως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή φέρεται πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον

ήμεδαπὸ δικαστηρίου καὶ εἰδικῶς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῆς περιφέρειας, ἐνθα ὁ τόπος τῆς διαχείρισης τοῦ πλοίου, τὰ ἐναντία δὲ υποστηριζόμενα ἀπορριπτέα εἰσὶν ὡς μὴ νόμιμα.

Ὅς προκύπτει ἐκ τοῦ ναυτολογίου, συνεφωνήθη πράγματι μεταξύ τῶν διαδίκων, ὅτι πᾶσα διαφορὰ, προκύπτουσα ἐκ τῆς μεταξύ τῶν καταρτισθείσης συμβάσεως ἐργασίας, θὰ ἐπιλύεται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἀντιπροσώπου τῆς Δημοκρατίας τοῦ Παναμά, δὲ δικαιοῦται, ἐν Ἑλλάδι δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις Προξένου τοῦ Παναμά. Ἐξεταστέον ὅμως ἀποβαίνει τὸ κύριον τῆς συμφωνίας ταύτης καὶ ἐάν διὰ τῆς συμφωνίας ταύτης, ἀπεκλεισθῇ ἡ νόμος ὑπαρχούσα δικαιοδοσία τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων. Ἡ συμφωνία ἡ ἀποκλείουσα τὴν νόμον ὑπαρχούσαν δικαιοδοσίαν τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων εἶναι ἰσχυρὰ καὶ δὴ, κατὰ τὴν ὁρθὴν γνῶμην ὁσχετῶς πρὸς τὴν ἰθαγένειαν τῶν διαδίκων (Ἰδε πλήρη ἀπάντησιν ζητήματος (Φραγκίσταν, ἐνθ' ἀνωτέρω § 9 κεφ. III, ἐνθα παραπομπαὶ εἰς συγγραφὰς καὶ νηλγ.) Ἐπίσης ἡ διαιτητικὴ ρῆτρα, ἡ ἀφορώσα προκαταρκτικὴν σύμβασιν περὶ συνυποσχέσεως ἐπὶ μελλούσης τῇ ἀνὰ π. οὐκ ἔκ τῆς συμβάσεως διαφορᾶς μεταξύ τῶν συμβληθέντων δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθ. 111 πολ. δικον., ὅπερ, ἀπαιτοῦν νὰ σημειῶνται ἀκριβῶς οἱ τε διαιτηταὶ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς, ἐννοεῖ τετελεσμένον συνυποσχετικὸν καὶ οὐχὶ προκαταρκτικὴν σύμβασιν περὶ αὐτοῦ, (Α. Π. 142] 1932, Α. Π. 12] 28 ΜΘ' 327, Α. Π. 339] 35 ΜΖ' 289). Ἀπὸ τῶν ἀπόψεων τούτων συνεπῶς ἐξεταζομένη ἡ ἀνωτέρω συμφωνία εἶναι ἔγκυρος. Ἐρευνωμένη ὅμως αὕτη ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἀρθ. 112 πολ. δικον. (Ἰδε Φραγκίσταν, ἐνθ' ἀνωτέρω § 9 σελ. 113), ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι μόνον ἡμεδαποὶ, οὐχὶ δὲ καὶ ἀλλοδαποὶ, δύνανται νὰ διοισθῶσι διαιτητὰι (Α. Π. 272] 29 ΜΑ' σελ. 2 Ἐφ. Ἀθ. 124] 28 εἰνε) αὕτη ἐφ' ὅσον εἶναι ἐτελεστέα ἐν Ἑλλάδι, ἀκυρὸς, διότι διορίζεται ὡς διαιτητὴς ἀλλοδαπός. (Ἰδε σχετικῶς Ἐφ. Ἀθ. 114] 1934 ΜΕ' 762) Ἐπομένως, ἀφοῦ ἡ συμφωνία αὕτη εἶνε ἀκυρὸς, δὲν ἀπελείσθη δι' αὐτῆς ἡ νόμος ὑπαρχούσα δικαιοδοσία τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων. Ἀλλ' ἄλλως δὲν ἀπεκλεισθῇ ἡ δικαιοδοσία αὕτη, διότι ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς ἀνωτέρω συμφωνίας τῶν διαδίκων συνάγεται, ὅτι δι' αὐτῆς δὲν ἐσκοπήθη ὁ ἀποκλεισμός τῆς νόμου ὑπαρχούσης δικαιοδοσίας τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, ἀλλ' ἀπλῶς ἡ θεμελίωσις καὶ διαιτητικῆς διαδικασίας παραλλήλως πρὸς τὴν δικαστικὴν τοιαύτην (Φραγκίστας ἐνθ' ἀνωτ. § 9). Τὰ ἐναντία ὅθεν ἀπορριπτέα εἰσὶν ὡς μὴ νόμιμα.

Ὅταν τὰ δικαστήρια Πολιτείας τινὸς κέκτηνται ἐπὶ δεδομένης διαφορᾶς διεθ. ἡ δικαιοδοσίαν, συμφώνως πρὸς τὸ ἑλληνικὸν δικονομικὸν διεθνὲς δίκαιον, τότε τὸ περαιτέρω ζήτημα τῆς καθ' ἑλ. καὶ κατὰ τὸν ἀρμοδιότητος τῶν διαφορῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ ταύτῃ δικαστηρίων θὰ κριθῇ κατὰ τὸ δικονομικὸν δίκαιον αὐτῆς (Βάλληνδα, «Ἡ ἐπιφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως», σελ. 285). Ἰδ. ἀρθ. 1 τοῦ ἀπὸ 1/4 Αὐγούστου 1910 Β.Δ. «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἑν ἐνιαυτὸν κείμενον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου Γ.Θ.ΟΔ. «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξύ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κτλ.», ὡς ἔχει ἤδη μετὰ τὴν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 1968] 44 ἀντικατάστασίν του, ρητῶς ὁρίζει ὅτι πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθοτοῦ κτλ., κατὰ τοῦ ἐργοδοτοῦ κτλ., πηγαζοῦσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπὸ Πρωτοδίκου κτλ. ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν ἣ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῶν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθοτοῦ. Τὸ ἀρθ. 9 τοῦ

το, ὁμιλοῦν περὶ κατοικίας ἐναγομένου, δὲν κυριολεκτεῖ, ἀλλ' ἐννοεῖ ὡς ἐναγόμενον πάντα ὑπόχρεων νὰ ἀποδεχθῇ καὶ διεξαγάγῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα εἴτε δι' ἴδιον λογαριασμόν, εἴτε διὰ λογαριασμόν ἄλλου, συνεπῶς καὶ τὸν ἴδιον μὲν ὀνόματι, ἀλλ' ὡς ἀντιπροσώπον ἄλλου ἐναγόμενον, ὡς ἐν προκειμένῳ (Ἰδε Ἐφ. Ἀθ. 1260] 11 ΚΔ' 198 ἐξαρθῶσαν τὴν ἀρμοδιότητα ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ ἰδίου ὀνόματι, ἀλλ' ὡς ἀντιπροσώπον ἄλλου ἐναγομένου). Ἐξ ἄλλου καὶ ἄλλωστε τὸ ὑπὸ ξένην σημαίαν ἀτμόπλοιον «Καδιῶ» διαχειριζόμενον ἐν Ἑλλάδι, ἐνθα κατέπλευσε, διὰ νὰ μετασχηματισθῇ ἂν ὁ φορητὸν εἰς ἐπιβατικόν, καὶ συλ. πλοῖον οὕτω δεσμὸν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου καὶ διὰ τοῦ Πειραιῶς, ἐνθα ἡ ἔρα τῆς διαχείρισεώς του, ὑπόκειται εἰς τὴν Lex rei vitae, θεωρούμενον ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαχείρισίν του, ὡς τμήμα τῆς προσωπικῆς του τοποθεσίας, ἥτοι τοῦ Πειραιῶς, καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρεχόμεναι ὑπηρεσίαι ὡς ὑπηρεσίαι παρ' ἐχόμεναι ἐντὸς τῆς περιφέρειας Πειραιῶς καὶ συνεπῶς καὶ τῆς ἰδικῆς μας (Ἰδε σχετικῶς Wolff § 31, Στρέιτ Βάλληνδα I. Δ. Δ. § 28). Ἐπομένως ἀφοῦ ὑπαρχει διεθνὴς δικαιοδοσία τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων ἐκ τοῦ λόγου τῆς ὑπάρξεως ἀρμοδιότητος τοπικῆς, ὑπὸ τοῦ δικονομικοῦ δὲ ἡμῶν δικαίου καθιεροῦται ἡ ἀρμοδιότης ἡμῶν πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ἔπεται, ὅτι νομίμως φέρεται αὕτη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον ἡμῶν, τὰ ἐναντία δὲ υποστηριζόμενα ἀπορριπτέα εἰσὶν ὡς μὴ νόμιμα.

Κατὰ τὴν lex fori κρίνεται τὸ ζήτημα ποταὶ προϋποθέσεις ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἱκανότητα πρὸς τὸ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ ζήτημα ἐάν πρόσωπὸν τι πληροῖ τὰς προϋποθέσεις ταύτας. (Βλ. Ράμмон ἐν—Glasson Tissier.—Morel 1 σελ. 25 σημ. α. Βάλληνδα «Ἡ ἐπιφύλαξις τῆς Δημ. Τάξεως» σελ. 286) Ἐπομένως, ἐν προκειμένῳ, τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἀνδ. δύναται καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις ἡ ἐταιρία «Υἱοὶ Γ.Σ.» νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν δίκην ἰδίῳ μὲν ὀνόματι ἀλλ' ὡς ἀντιπροσώπου τῆς ἐταιρίας, θὰ κριθῇ κατὰ τὸ ἡμέτερον δίκαιον. Τὸ ἔτερον μὲν ζήτημα περὶ τοῦ ἀνδ. συντρέχουσι πράγματι αἱ προϋποθέσεις αὗται, οἱ παρέχουσαι εἰς τὴν ἐταιρίαν «Υἱοὶ Γ.Σ.» τὴν τοιαύτην κατὰ τὸ ἡμέτερον δίκαιον ἱκανότητα, θὰ κριθῇ κατὰ τὸ δίκαιον τῆς σημαίας τοῦ πλοίου βάσει τῆς κρατούσης διεθνούς ἀρχῆς ὅτι αἱ ἐκ τοῦ πλοίου καὶ διὰ τοῦ πλοίου παραγόμεναι σχέσεις διέπονται ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, ἥς τὴν σημαίαν φέρει τοῦτο, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν πάντοτε τῆς ἑλληνικῆς δημοσίας τάξεως. (Ἰδε σχετικῶς Βάλληνδα, ἐνθ' ἀνωτέρω). Κατὰ τὸ ἡμέτερον δίκαιον ὁ γενικός ἐντολοδόχος, πρὸς ὃν ἐξομοιοῦται καὶ ὁ διαχειριστὴς πλοίου (Ἰδε σχετικῶς, Ἐφ. Ἀθ. 1017] 10 ΚΒ' 456 Ἐφ. Αἰγ. 19] 22 ΔΓ', 138, Ἐφ. Ἀθ. 839] 27 ΘΘ', 236), καθὼς ἔχων τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιχειρῇ πᾶσαν πρᾶξιν διαχειρίσεως, ἀναγομένην εἰς τὸν κύκλον τῶν ἀναθεθεισῶν αὐτῷ ὑποθέσεων, δύναται νὰ ἐγείρῃ ἢ ἀποδέχῃ αἱ δίκας σχετικὰς πρὸς τὴν ἐπιτροπείαν αὐτῷ διοικήσιν ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως του ὡς ἐνάγονος ἢ ἐναγομένου πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων του. (Ἰδε περὶ τούτου Α. Π. 203] 27 ΔΗ' 642, Ἐφ. Ἀθ. 772] 24 ΔΣΤ', 501, Ἐφ. Ἀθ. 1190] 27 ΔΖ' 506. Τοῦτο, ὅσον ἀφορᾷ τὸν διαχειριστὴν πλοίου, ρητῶς ὁρίζεται εἰς τὸ ἀρθ. 293 Ἐμπορ. Νόμου. Κατὰ τὸ δίκαιον τῆς σημαίας τοῦ πλοίου ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐταιρία «Υἱοὶ Γ.Σ.» τυγχάνει διαχειρίστρια τοῦ πλοίου καὶ ὅτι, ὡς ἐκ περισσοῦ, ὁ διαχειριστὴς πλοίου κέκτηται τὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ διαχειρίσει αὐτοῦ, γενικοῦ ἐντολοδόχου τοῦ ἡμετέρου δικαίου. Ἡ περιπτώσις τοῦ ἀρθ. 9 τοῦ Κώδικος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ. Οὕτε ἰσχύει παρ' ἡμῶν ὁ κα-

νών της § 55 της γερμανικής πολιτικής Δικονομίας, καθ' ἣν ἀλλοδαπὸς ἀνίκανος κατὰ τὸν νόμον της ἰθαγενείας του, ὅπως παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου, λογίζεται ἱκανός, ἐὰν κέκτηται τὴν κατὰ τὸν ν. τοῦ διαζοντος δικαστηρίου ἱκανότητα πρὸς τὸ παρίστασθαι. (Βάλληνδας, ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. 286. ἴ' ε διως καὶ Οἰκονομίδην 1 § 7 σημ. 2 καὶ Εὐκλείδην § 9 σημ. 2). Ἐπομένως νομίμως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἀσκεῖται κατὰ τῆς ἐταιρίας «Υἱοὶ Γ. Σ.» ἰδίᾳ μὲν ὀνόματι, ἀλλ' ὡς διαχειριστίας, ἡ οὖν ὡς ἀντιπροσώπου της ἐν αὐτῇ ἀλλοδαποῦς ἐταιρίας, τὰ ἐναντία δὲ ἀπορριπτεὰ εἰσὶν ὡς μὴ νόμιμα.

Μετὰ τὴν λύσιν τῶν ζητημάτων της ὑπάρξεως ἡ μεδαπῇ διεθνὺς δικαιοδοσίας, τῆς κατὰ τόπον καὶ καθ' ὕλην ἀρμοδιότητος ἡμῶν πρὸς ἐκδικασιν της προκειμένης ἀγωγῆς καὶ της νομιμοποίησως, ἀνακύπτει τὸ ἕτερον ζήτημα τοῦ ἐφαρμοστέου οὐσιαστικοῦ δικαίου. Ἐπικρατεῖ ἡ ἀρχή, ὅτι αἱ ἐκ τοῦ πλοίου καὶ διὰ τοῦ πλοίου παραγομέναι σχέσεις διέπονται ὑπὸ τῶν νόμων της πολιτείας, ἥς τὴν σημαίαν φέρει τὸ πλοῖον, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν της ἐλληνικῆς δημοσίας τάξεως, ὑπὸ τὴν ἐκλαμβινομένην ὅμως ἐν τῷ ἰδιωτικῷ διεθνείᾳ δικαίῳ ἔννοίαν αὐτῆς (Lyon Case-*Renault*. Μετάφρασις Κ. Σούρλου Τόμ. 5 § 61. Ἀναστ. Τόμ. 2 289. Π. Βάλληνδας, Ἡ ἐπιφύλαξις της Δημ. Τάξεως, καὶ 5, Α. Π. 292/34). Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπεκύρωσε καὶ τὸ ἀρθρ. 242 τοῦ ἐμπ. νόμου. Ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη κάμπτεται ἐπὶ συμβάσεων, ὁσάκις τὰ συμβαλλόμενα μέρη ὑπεβλήθησαν εἰς ἕτερον δίκαιον, ἡ ὁσάκις συνάγεται ἐξ ὧν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὅτι ἕτερον εἶναι τὸ ἀρμόζον εἰς τὴν σύμβασιν δίκαιον. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ διαχειριστις τοῦ πλοίου γίνεται ὑπὸ ἐλληνικῆς ἐταιρίας, ἐχούσης τὴν ἔδραν της ἐν Ἑλλάδι. ἔνθα καὶ ὁ τόπος της διαχειρίσεως αὐτῆς, ὅτι ἡ πρόσληψις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο ὑπὸ ἑλλήνος πλοίαρχου, ὁ πλοῖον δέ, ἐφ' οὗ προσελήφθη, προορισμὸν εἶχε νὰ καταπλεύσῃ ἀμέσως ἐν Πειραιεῖ, νῆθα θὰ μετεσκευάζετο ἀπὸ φορτηγὸν εἰς ἐπιβατηγὸν καὶ ἐνθα ἐφεξῆς θὰ ἐγένετο ἡ ἐκμετάλλευσίς του μέχρις ὑπογραφῆς τῶν ὀριστικῶν συμβολαίων ἀγορᾶς ὑπὸ της διαχειριστίας ἐταιρίας. Ἐκ τῶν εἰδικῶν τούτων συνθηκῶν. αἵτινες περιβάλλουσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, τὸ ἀρμόζον κατὰ τὴν κρίσιν μας δίκαιον εἶναι τὸ ἡμέτερον. Ἀλλ' εἶνε ἀρμόζον τὸ ἡμεδαπὸν δίκαιον καὶ διὰ τὸν ἐν τῇ 4ῃ σκέψει ἐπικουρικὸν λόγον. (Βάλληνδας ἐνθ. ἀνωτ. § 8 σελ. 250-251). Τὸ ἀρθρ. 366 τοῦ ἐμπ. νόμου ὁρίζει, ὅτι πᾶσαι αἱ διατάξεις αἱ ἀφωρῶσαι τὴν μισθοδοσίαν τῶν ναυτῶν εἶνε δημοσίας τάξεως. Τὸ δὲ ἀρθρ. 3 τοῦ Ἀστ. Κώδ. ὁρίζει, ὅτι, διὰ της ἰδιωτικῆς βουλῆσεως δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ κανόνων δημοσίας τάξεως. Ἀλλ' ἡ ἔννοια της δημοσίας τάξεως τῶν ἀρθρων τούτων δὲν συνίσταται βεβαίως πρὸς τὴν ἐν τῷ ἰδιωτικῷ διεθνείᾳ δικαίῳ ἔννοιαν αὐτῆς καὶ ἐπομένως δὲν ἐπιβάλλεται ἐντεῦθεν ἀναγκαιῶς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἡμῶν δικαίου, ἀφοῦ καὶ ἐν τῇ Πολιτείᾳ,

ἥς τὴν σημαίαν φέρει τὸ πλοῖον. ἀπεδείχθη, ὅτι ἰσχύουσιν ἐξ ἴσου προστατευτικαὶ διὰ τοὺς ναύτας διατάξεις, μὴ ἀντικείμεναι πρὸς τὰς πολιτικὰς, κοινωνικοοικονομικὰς καὶ ἠθικὰς ἀντιλήψεις ἡμῶν. (Βάλληνδας, ἐνθ. ἀνωτέρω § 5 καὶ 8). Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον ἐφαρμοστέον ἐπὶ της προκειμένης ὑποθέσεως εἶναι τὸ ἡμέτερον οὐσιτικὸν δίκαιον, τὰ ἐναντία ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτεὰ εἰσὶν ὡς μὴ νόμιμα.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 293 τοῦ ἐμπ. ν. ἀπέναντι τῶν τρίτων ὁ διαχειριστής ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ πᾶσαν πρᾶξιν διαχειρίσεως, ἣν συνήθως συνεπάγεται ἡ διαχείρισις, ἐν τῷ δικαίῳ δὲ τούτῳ περιλαμβάνεται ἰδίᾳ ὁ ἐξυλισμὸς καὶ ὁ διορισμὸς καὶ ἡ παῦσις τοῦ πλοίαρχου, αἱ παρ' αὐτοῦ δὲ συναφθεῖσαι δικαιοπραξίαι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του παύουσι, κατὰ τὸ ἀρθρ. 294 τοῦ ἐμπ. ν., δικαίωμα καὶ ὑποχρῶσαι τῶν συμπλοιοκτητῶν ἀπέναντι τῶν τρίτων. Ὁ διορισθεὶς δὲ πλοίαρχος τοῦ πλοίου νομίμως καταρτίζει τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, βάσει τοῦ ἀρθρ. 312 τοῦ Ἐμπ. Ν., ὡς νόμιμος δὲ ἀντιπρόσωπος τοῦ πλοιοκτήτου νομίμως ἐπίσης ἐνεργεῖ παντὶς εἶδους πρᾶξεις ἐξυπηρετούσας τὴν ναυτικὴν ἐπιχείρησιν ἥς προΐσταται. Περιορισμὸς της νομίμου ταύτης ἀντιπροσωπευτικῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἐπιτρέπεται νὰ συμπληρωθῇ, ὁ περιορισμὸς ὅμως οὗτος δέον νὰ γίνῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε οἱ τρίτοι νὰ δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτοῦ, διότι, ἄλλως, ὁ πλοιοκτήτης δὲ ἀπαλλάσσεται ἀπέναντι τοῦ τρίτου τοῦ ἀγνοοῦντος τὸν περιορισμὸν τοῦτον. (Ἀναστ. Τόμ. 2 § 306). Ἐπομένως, νομίμως ἡ διαχειριστρία ἐταιρία διώρισε τὸν πλοίαρχον τοῦ πλοίου καὶ νομίμως ἐπίσης ἀκολούθως οὗτος προσέλαβε τὸν ἐνάγοντα ὡς τρίτον πλοίαρχον αὐτοῦ διὰ τρεῖς μῆνας, ἐφ' ὅσον οὐδεὶς περιορισμὸς ἀπεδείχθη, οἱ ἐτάχθη αὐτῷ εἰς τὸ ὑπο, τὰ ἐναντία δὲ ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτεὰ εἰσὶν ὡς μὴ νόμιμα.

Μόνῃ συνέπεια της παραβάσεως τοῦ ἀρθρ. 347 τοῦ Ἐμπ. Ν. εἶνε ἡ πληρωμὴ διπλοῦ ναύλου καὶ ἐνδεχομένως ἀποζημιώσεως. Ἐκτος ὅμως τούτου ἐκ της διαδικασίας ἀπεδείχθη, ὅτι τὰ ἐπὶ τοῦ πλοίου φορτωθέντα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δέκα ὀκτὼ κόλα ἐφωτῶθησαν τῇ ἀδείᾳ της πλοιοκτητίας, προωρίζοντες δὲ διὰ τῆς οἰκογενειακᾶς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ οὐχὶ πρὸς ἐμπορίαν (Ἀναστ. Τόμ. 2 § 309 σημ. 12). Ἐπομένως τὰ ἐναντία ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτεὰ εἰσὶν ὡς μὴ νόμιμα.

Ἡ σύμβασις, διὰ της ὁποίας πρόσωπόν τι παρέχει ἐπ' ἀμοιβῇ ἄς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐν πλοίῳ ἀποτελεῖ μίσθωσιν ὑπηρεσίας, οἱ ὅροι της ὁποίας ἀποδεικνύονται διὰ της ναυτολογίας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκ τοῦ ναυτολογίου τούτου ἀποδεικνύεται πλήρως τὸ βάσιμον της ἀγωγῆς δέον ἐπομένως συνφθῇ τῷ ἀρθρ. 656 τοῦ Ἀστ. Κώδ., ὅπως γίνῃ δεκτή ἡ ἀγωγή αὕτη καὶ ὅπως ἐπιδικασθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ αἰτούμενον ποσόν, ἀπορριπθῶν δὲ ὡς μὴ νόμιμοι καὶ βάσιμοι πάντες οἱ ἀντιθετοὶ ἰσχυρισμοὶ της ἐναγομένης.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

56/1946 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Μαΐου 1946 Ν. Δ, «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος Νομοθεσίας».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 250 τῆς 28 Αὐγούστου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ψήφισμα Η' τῆς 1 Αὐγούστου 1946 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἑκδοσιν ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς», μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτίσσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαιμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον πρῶτον. — Κυροῦνται τὸ ἀπὸ 8 Μαΐου 1946 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος Νομοθεσίας», δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 149, τευχὸς Α', φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 8 Μαΐου 1946, τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον οὕτως :

Ἄρθρον 6. — Οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 683)45 ἀπολυθέντες ἢ ὑποβιβασθέντες ἄρρενες μόνιμοι ἢ δόκιμοι ὑπάλληλοι τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, δικηγόροι, νομικοὶ σύμβουλοι καὶ ὑπηρετεῖ ἐπανέρχονται αὐτοδικτικῶς δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου εἰς ἃς θέσεις καὶ βαθμοὺς εἶχον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἢ τοῦ ὑποβιβασμοῦ των ἀνευ οἰκονομικῶν συνεπειῶν διὰ τὴν ΑΤΕ διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἢ τοῦ ὑποβιβασμοῦ των καὶ μέχρι τῆς ἐκ νέου ἀναλήψεως παρ' αὐτῶν ὑπηρεσίας χρονικὸν διάστημα.

Τυχὸν ὀφειλομένη ὑπὸ τῆς ΑΤΕ εἰς τοὺς ἀπολυθέντας ἐκ τούτων ἀποζημίωσις βάσει τοῦ Α. Ν. 683) 1945 παύει καταβαλλομένη ἀφ' ἧς οὗτοι ἀναλάβουν ὑπηρεσίαν δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου.

Οἱ ὡς ἄνω ἐπανερχόμενοι θὰ ὑποβληθῶσιν εἰς κρίσιν συμφώνως τῷ ψηφίσματι τῆς ἐξυγιάνσεως τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν κλπ.

Ἄρθρον 7. — Ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ἐπὶ ἐξαμῆνη κατ' ἀνώτατον ὅριον συμβάσει ἐκτάκτου καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑπαρχόντων κενῶν εἰς τὰς περιφερειακὰς μόνον ὑπηρεσίας τῆς ΑΤΕ καὶ οὐχὶ πέραν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 300, ἐκ τῶν ὁποίων οὐχὶ πλέον τῶν 50 δακτυλογράφων καὶ 50 κλητῆρων.

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο προσλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ΑΤΕ ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους :

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ μὲν ἐκτάκτου προσωπικοῦ ὀρίζονται ἴσαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ δοκίμου τῆς ΑΤΕ, αἱ δὲ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῶν μὲν δακτυλογράφων ἴσαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δακτυλογράφων Δ' τάξεως τῆς ΑΤΕ, τῶν δὲ κλητῶν ἴσαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς κλητῶν Γ' τάξεως τῆς ΑΤΕ.

Τὸ ὡς ἄνωτέρω προσωπικὸν προσλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ΑΤΕ κατὰ πλήρη καὶ ἀνεξέλεγκτον κρίσιν αὐτοῦ, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως ἐκ τῶν ἐχόντων ἰσχύος ἀπαιτούμενα ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς ΑΤΕ προσόντα τοῦ δοκίμου μὲν διὰ τὸ ἐκτάκτον προσωπικόν, τῆς δακτυλογράφου δ' τάξεως διὰ τὰς προσληφθησόμενας δακτυλογράφους καὶ

τοῦ κλητῆρος γ' τάξεως προκειμένου περὶ κλητῆρων.

Ἡ πρόσληψις δύναται νὰ γίνῃ εἴτε ἐκ τῶν προϋπηρετησάντων παρὰ τῇ ΑΤΕ καὶ ἀπολυθέντων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Α. Ν. 683)45, ὡς οὗτος μεταγε εστέρως ἐτροποποιήθη, εἴτε καὶ ἐκ νέων τοιούτων κατ' ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς.

Οἱ συμφώνως πρὸς τ' ἀνωτέρω προσλαμβανόμενοι ἐκ τῶν ὑπάλληλων δὲν δύναται νὰ μετατεθῶσιν ἢ ἀποσπασθῶσιν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς ΑΤΕ ἢ εἰς Ὑποκείμενα τῆς ΑΤΕ, τῶν ὁποίων ἡ ἔδρα εἶναι εἰς πόλεις ἐχούσας πληθυσμὸν ἄνω τῶν 40.000 κατοίκων.

Ἀποδογὴ τυχόν τοιαύτης μεταθέσεως ἢ ἀποσπασεως ἐκ μέρους αὐτῶν ἐξομοιοῦται πρὸς ὑποβολὴν παραιτήσεως.

Τυχὸν καταβολὴ εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀποδοχῶν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἢ κατὰ παράβασιν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων περὶ προσλήψεως τῶν ἀποτελεῖ βαρὺ πειθαρχικὸν παράπτωμα διὰ τοὺς ἐντελλομένους τὴν πληρωμὴν λειτουργοῦς ἢ ὑπαλλήλους τῆς Τραπεζῆς, τυχὸν δὲ καταβληθέντα ποσὰ κ. ταλογίζονται εἰς βάρος τῶν ἐντελλάντων τὴν πληρωμὴν.

Προκειμένου περὶ δακτυλογράφων καὶ κλητῶν δὲν ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἐδ. 6 τοῦ παρόντος ἁρθρου.

Διὰ τροποποιήσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς ΑΤΕ θέλει ληφῇ ἡ μέριμνα ὅπως καθορισθῶν οἱ ὅροι καὶ προϋποθέσεις τῆς ὀριστικῆς ἢ μὴ προσλήψεως τοῦ ὡς ἄνω προσλαμβανομένου ἐκτάκτου καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ.

Πάντως ἡ τροποποίησις τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς ΑΤΕ θὰ προβλέπη ὅτι οἱ ὀριστικῶς προσληφθησόμενοι ὑπάλληλοι δὲν θὰ δικαιούνται νὰ μετατεθῶσιν ἢ ἀποσπασθῶσιν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς ΑΤΕ ἢ εἰς Ὑποκείμενα τῶν ὁποίων ἡ ἔδρα εἶναι εἰς πόλεις ἄνω τῶν 40.000 κατοίκων, πρὸ τῆς συμπληρώσεως τριετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὰς περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας τῆς ΑΤΕ.

Ἄρθρον 8. — Διὰ τὴν ἐπὶ ἀνδρῶν τῶν περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ΑΤΕ εἰς τὰ διαμερίσματα ὅπου ἡ μετακίνησις ὑπαλλήλων ὑπῆρξε πάντοτε δυσχερὴς καὶ εἰδικῶς μόνον διὰ τὰ διαμερίσματα, Θράκης, Μακεδονίας, Ἡπείρου, Θεσσαλίας καὶ Νήσων Αἰγαίου, ἐξαιρουμένων δ' ἐκ τούτων τῶν Ὑποκαταστημάτων τῆς ΑΤΕ τῶν ὁποίων ἡ ἔδρα εἶναι εἰς πόλεις ἄνω τῶν 20.000 κατοίκων, ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ἐπὶ ἐξαμῆνη συμβάσει καὶ μὲ ἀποδοχὰς ἴσας πρὸς τὰς τοῦ δοκίμου τῆς ΑΤΕ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω προσληφθησομένων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων δὲν δύναται νὰ ὑπεβῇ τοὺς 150.

Οἱ προσληφθησόμενοι κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἁρθρου τούτου δέον νὰ ὦσιν ἄρρενες ἡλικίας οὐχὶ πέραν τῶν 40 ἐτῶν, νὰ ἔχουν ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ ἱσοτιμίου σχολῆς, νὰ ἔχουν ἐκπληρώσει τὰς στρατιωτικὰς τῶν ὑποχρεώσεων καὶ νὰ ὦσιν ἐγκατεστημένοι μονίμως μετὰ τῶν οἰογενειῶν των κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως των ἐν τῇ ἐδ. α ἢ τῇ περιφρείᾳ τοῦ Ὑποκαταστήματος, εἰς τὸ ὅτιον θὰ προσληφθῶσιν.

Οἱ ὡς ἄνωτέρω κατὰ τὰ λοιπὰ προσλαμβάνονται ἐπίσης ἐπὶ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ΑΤΕ κατ' ἀπόλυτον καὶ ἀνεξέλεγκτον κρίσιν αὐτοῦ.

Διὰ τροποποιήσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς ΑΤΕ

θέλει προβλεφθῇ διάταξις περί δημιουργίας ειδικῆς κατηγορίας Γραφέων, εἰς τὴν ὅποιαν κατηγορίαν θέλουν καταταχθῇ οἱ μέλλοντες νὰ μονιμοποιηθῶσιν ἐκ τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀρθροῦ 7 προσληφθησάντων ὑπάλληλοι καὶ θέλουν ὁρισθῇ οἱ ὅροι καὶ προϋποθέσεις τῆς μονιμοποιήσεως τούτων καὶ ἐν γένει πᾶσα ἄλλη συναφὴς διάταξις περί βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς κατατάξεως τῶν κλπ.

Ἀρθρον 9.—1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου παύει ὑφιστάμενη ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν § 2 καὶ 3 τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ Α. Ν. 765/945 ὑπορέωσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος περί αλύψεως τῶν εἰς προσωπικὸν ἀναγκῶν τῆς.

2. Πᾶσαι αἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 9 τῆς ἀπὸ 27-12-45 συμβάσεως μεταξύ Δημοσίου καὶ ΑΤΕ περί ἀναθέσεως εἰς τὴν ΑΤΕ τῆς παραλαβῆς κλπ. τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐφοδίων γενόμεναι μέχρι σήμερον ἀπολύσεις ἐργατικῆς ἢ ὑπαλληλικῆς προσωπικοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐφοδίων ἐξωτερικοῦ εἶναι ἐγκυροὶ καὶ νόμιμοι, μὴ ὑποκειμένης τῆς Τραπεζῆς ἢ τοῦ Δημοσίου ἔνεκα ταύτης εἰς ἀποζημίωσιν, πλην τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112 προβλεπόμενης. Πᾶσαι δὲ αἱ ἐκκρεμεῖς δίκαι καὶ ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις καταργοῦνται, ἐφ' ὅσον δὲν κατέστησαν τελεσίδικαι.

Ἀρθρον δευτέρον.—Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχαίου ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Εἰς τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1946.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περί ὑποχρεωτικῆς συντάξεως ἐγγράφων ἐπὶ φύλλου σφραγιστοῦ χάρτου.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 280 τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἐδάφ. β' τῆς § 1 τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Διτος τῆς 28 Ἰουλίου 1931 «περί κώδικος τῶν νόμων περί τελῶν χαρτοσήμου», ὡς καὶ τὸ ἀρθρον 6 § 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1014/1946 Α. Ν. «περί τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ κώδικος φορολογίας καθαρῶν προσόδων κλπ.», προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης, κατόπιν «αἰτῆς ὑπ' ἀριθ. 474/29-46 συμφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἀρθρον 1.—Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος συντάσσονται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ φύλλου σφραγιστοῦ χάρτου τὰ κάτωθι ἐγγράφα, ἐφ' ὅσον ταῦτα ὑποκείνται κατὰ νόμον εἰς τέλος χαρτοσήμου, ἥτοι :

α') Αἱ πρὸς Ἀρχὴν τινὰ τοῦ Κράτους, Δημοσίαν Δημοτικὴν, Κοινοτικὴν, Ἐκκλησιαστικὴν καὶ Δικαστικὴν, ὡς καὶ εἰς Ὄργανισμὸν καὶ Νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ὑποβαλλόμεναι ἀναφοραὶ αἰτήσεις, περί ὧν αἱ § 12 καὶ τοῦ ἀρθροῦ 21 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1931 Διτος «περί Κώδικος τῶν νόμων περί τελῶν χαρτοσήμου», ὡς τοῦτο ἔχει τροποποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ διὰ μεταγενεστέρων διατάξεων.

β') Τὰ παντὸς εἶδους ἀποδεικτικά, βεβαιώσεις καὶ πιστοποιητικά, ὡς καὶ τὰ ἀντίγραφα ἢ ἀποσπάσματα, τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ Δημοσίων, Δημοτικῶν, Κοινοτικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημ. Δικαίου ἢ ἀνεγνωρισμένων Σωματείων, Ἐνώσεων, Συλλόγων καὶ Συνεταιρισμῶν περί ὧν αἱ § 9, 13 (πρωτὸν ἐδάφιον) καὶ 15 τοῦ ἀρθροῦ 21 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος «περί

Κώδικος τῶν νόμων περί τελῶν χαρτοσήμου», ὡς ἔχει τροποποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ διὰ μεταγενεστέρων διατάξεων.

γ') Ἡ ὑπὸ τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά περί ὧν ἡ § 14 τοῦ ἀρθροῦ 21 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος «περί Κώδικος τῶν νόμων περί τελῶν χαρτοσήμου», ὡς ἔχει τροποποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ μεταγενεστέρως.

δ') Αἱ ὑπὸ τῶν δικαστικῶν κλητῶν συντασσόμεναι πράξεις, τὰ ἀποδεικτικά ἐπιδόσεως, ὡς καὶ τὰ ἀντίγραφα, περί ὧν αἱ § 1, 3 καὶ 4 τῆς ι' περιπτώσεως τοῦ ἀρθροῦ 25 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος «περί Κώδικος τῶν νόμων περί τελῶν χαρτοσήμου», ὡς ἔχει τροποποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ διὰ μεταγενεστέρων διατάξεων.

ε') Τὰ ὑπὸ τῶν ὑποθηκοφυλακείων ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά, ἀντίγραφα ἢ ἀποσπάσματα πάσης φύσεως καὶ λοιπὰ ἐγγράφα, περί ὧν αἱ § 3 καὶ 4 τῆς περιπτώσεως α' τοῦ ἀρθροῦ 26 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος «περί Κώδικος τῶν νόμων περί τελῶν χαρτοσήμου», ὡς ἔχει τροποποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ διὰ μεταγενεστέρων διατάξεων, καὶ

ς') Τὰ ἐκ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά, περί ὧν ἡ § 5 τῆς περιπτώσεως β' τοῦ ἀρθροῦ 26 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος «περί κώδικος τῶν νόμων περί τελῶν χαρτοσήμου», ὡς ἔχει τροποποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ διὰ μεταγενεστέρων διατάξεων.

Ἀρθρον 2.—1. Ἐν ἔλλειψει κλάσεως τινος σφραγιστοῦ χάρτου ἐκ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τοιούτων, ἐπιτρέπεται, ὅπως τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ διαλαμβανόμενα ἐγγράφα συντάσσονται ἐπὶ ὁμοίου σφραγιστοῦ χάρτου τῆς ἀμέσως κατωτέρας κλάσεως, ἐπιτιθεμένου ἐπὶ τοῦ τοιούτου σφραγιστοῦ χάρτου, πρὸ πάσης χρήσεως, κινητοῦ ἐπισήματος πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀξίας τῆς ἐλλειπούσης κλάσεως. Ἐν ἔλλειψει δὲ σφραγιστοῦ χάρτου καὶ τῆς κατωτέρας κλάσεως ἐκ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τοιούτων, ἐπιτρέπεται, ὅπως τὸ ἐγγράφον συντάσσεται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ἐπιτιθεμένου ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀναλόγου κινητοῦ ἐπισήματος.

2. Ἡ μὴ ἐξ ὑπαρχῆς γραφὴ ἐπὶ φύλλου σφραγιστοῦ χάρτου, παρὰ τὴν μὴ ἔλλειψιν τοιούτου, τῶν ἐν ἀρθρῷ 1 τοῦ παρόντος Διτος ἀναφερομένων ἐγγράφων, ἀλλ' ἡ σήμανσις τούτων διὰ κινητοῦ ἐπισήματος, δὲν συνεπάγεται ἀπαρᾶδεντον τῶν ἐγγράφων, τιμωρεῖται ὁμοῦ μετὰ τὰς ποινὰς τοῦ ἀρθροῦ 50 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων περί τελῶν χαρτοσήμου.

Ἀρθρον 3.—Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ 1 διαλαμβανομένων, ἅτινα συντάσσονται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ φύλλου σφραγιστοῦ χάρτου, ἐπιτρέπεται, ὅπως συντάσσονται ἐπὶ τοιούτου φύλλου σφραγιστοῦ χάρτου καὶ οἰαδήποτε ἄλλα ἐγγράφα, δι' ἃ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, τὸ δι' αὐτὰ προβλεπόμενον τέλος χαρτοσήμου εἰσπράττεται εἰτε ἐξ ὁλοκληρίου (πᾶσι τέλει) εἰτε μέχρις ὁρισμένου ποσοῦ (ἀναλογικὰ) ἀποκλειστικῶς διὰ χρήσεως κινητοῦ ἐπισήματος. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τὸ ἐγγράφον ὀφειλουμένου τέλους χαρτοσήμου, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τοῦ τέλους χρησιμοποιοῦμένου φύλλου σφραγιστοῦ χάρτου, ἐπιτίθεται κινητὸν ἐπίσημα ἀναλόγου ἀξίας μέχρι τοῦ ὁρίου, καθ' ὃ ἡ εἰσπραξίς τοῦ τέλους τοῦτου διενεργεῖται ὑποχρεωτικῶς διὰ χρήσεως τοιούτου κινητοῦ ἐπισήματος.

Ἀρθρον 4.—Πᾶσα διάταξις ὁρίζουσα ἄλλως περί τῶν ἐγγράφων, ἅτινα δέον νὰ συντάσσονται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ φύλλου σφραγιστοῦ χάρτου, ὡς καὶ περί τῶν διατυπώσεων ἀναπληρώσεως τῆς τυχόν ἐλλειπούσης κλάσεως σφραγιστοῦ χάρτου, καταργεῖται.

Άρθρον 5.—Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 14ης Οκτωβρίου 1946.

Εἰς τοὺς ἡμετέροισι Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

83675]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἀεροπορίας

Περὶ καθορισμοῦ βασικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 132 τῆς 16 Αὐγούστου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 1846] 1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ Προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κ.Ε.Α.», 2) τὰς ὑπ' ἀριθ. 46464)24.10.45 (Φ.Ε.Κ. 154 καὶ 287)14]3.12.45 (Φ.Ε.Κ. 184) κοινὰς ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Ἀεροπορίας, 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 36000)8.2.46 κοινήν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἡμερησίου ἔργου τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1946», 4) τὴν ἀπὸ 14.2.46 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Κ.Ε.Α. «περὶ αὐξήσεως καὶ κλιμακώσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.», 5) τὴν ἀπὸ 33.3.46 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζουσαν:

1. Καθορίζομεν τὰς βασικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α. ὡς καὶ τὰς κλιμακώσεις τούτων, ὡς κάτωθι: Ἀρχιτεχνίτης δραχ. 900—1000 καθ' ὥραν (ἡμερ. 7.200 8.000).

Τεχνίτης δραχ. 760—840 καθ' ὥραν, ἡμερ. 6080—6720.

Βοηθὸς τεχνίτου, εἰδικευμένος ἐργάτης καὶ τεχνίτρια δραχ. 640—700 καθ' ὥραν (ἡμερ. 5.120-5.600). Ἐργάτης καὶ εἰδικευμένη ἐργάτρια δραχ. 500—560 καθ' ὥραν (ἡμερ. 4.000—4.480).

Μαθητευόμενος δραχ. 320—360 καθ' ὥραν (ἡμερ. 2.560—2.880).

2. Καθορίζομεν τὸ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 44 τοῦ Νόμου 1846]1939 ἡμερησίον ἐπίδομα ὑπεργοδηγῶς ὡς κάτωθι:

Ὑπεργοδηγὸς Α' δραχ. 3.000 ἡμερησίως.

Ὑπεργοδηγὸς Β' δραχ. 2.000 ἡμερησίως.

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1946, αἱ δὲ τυχόν λειπομέρειαι ἐφαρμογῆς των καθορισθῶσιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἀεροπορίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Αὐγούστου 1946.

66774 ἀριθ. ἀγορ. διατ. 76]1946 Ὑπουργοῦ Ἐφοδιασμοῦ

Περὶ καθορισμοῦ τοῦ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐστιατορίων, Ζαχαροπλαστείων, Καφετείων καὶ λοιπῶν παρομοίων κέντρων παρεχομένου φιλοδωρηματός.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 135 τῆς 20 Αὐγούστου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 1 § 1 στοιχ. ια' τοῦ ἀπὸ 10]11.5.46 Ν. Δ. «περὶ ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Άρθρον 1.—Καθορίζομεν ἀπὸ σήμερον τὸ εἰς

τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐστιατορίων, Καφετείων, Ζαχαροπλαστείων καὶ παρομοίων κέντρων παρεχόμενον φιλοδωρημα εἰς ποσοτὸν δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν 10%) ἐπὶ τῶν λογαρίων τῶν πηλατῶν.

Άρθρον 2.—Αἱ κατὰ τόπους Ἀγορανομικαὶ Ἐπιτροπαὶ τοῦ Κράτους δύνανται νὰ καθορίσωσι καὶ κατωτέρων ποσοτῶν τοῦ ἀνωτέρω ὀριζομένου.

Άρθρον 3.—Οἱ παραβάται τῆς παρούσης Ἀγορανομικῆς Διατάξεως, ἰσχυοῦσης ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεώς της διὰ τοῦ ἡμερησίου τύπου, διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 30 τοῦ ἀπὸ 10]11 Μαΐου 1946 Ν. Διατάγματος «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουλίου 1946

11975]1971]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ μισθολογικῆς κατατάξεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ ἐν Κέα ἐργοστασίου ἐμαγέ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 144 τῆς 2 Σεπτεμβρίου).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28]44, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 866]46 2) Τὴν § 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3600]46 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, 3) Τὴν ἀπὸ 24-3-36 πρακτικὴν συμφωνίαν τῶν ἐνδιαφερομένων, 4) Τὴν σχετικὴν ἀναφορὰν τῆς ἀμεθιδίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπηρεσίας καὶ μετ' ἐγκρίσιν τοῦ Κυβερν. Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζουσαν:

Κατατάσσομεν ὡς κατωτέρω τὰς διαφόρους κατηγορίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ ἐν Κέα ἐργοστασίου ἐμαγέ:

Α'. Τμήμα Σμάλτου.

1) Ὁ ἐκτελὼν τὴν παρασκευὴν μιγμάτων κατὰ τὰς συνταγὰς καὶ παρακολουθῶν τὴν τῆξιν τοῦ σμάλτου εἰς τοὺς φούρνους καὶ τὸ ἀέρισμα τῶν κρυστάλλων εἰς εἰδικὸν μύλου: Ἀρχιτεχνίτης.

2) Τακτικοὶ βοηθοὶ αὐτοῦ: Εἰδικευμένοι.

Β'. Τμήμα σμαλτώσεως καὶ ψησίματος.

1) Ὁ ἐκτελὼν τὴν κατανομήν ἐργασίας, δόγων καὶ κανονίζων τὰς ἀπαιτούμενας συνεκτικότητας τοῦ σμάλτου πρὸ τῆς χρήσεως: Ἀρχιτεχνίτης.

2) Ὑπεύθυνοι βαφεῖς ἱκανοὶ νὰ κανονίζουν τὴν κατάλληλον συνεκτικότητα τοῦ σμάλτου: τεχνίται.

3) Οἱ λοιποὶ ἀπλοὶ βαφεῖς: Εἰδικευμένοι.

Μετὰ πενταετη ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ λογίζονται τεχνίται.

4) Βοηθοὶ αὐτῶν οἱ ἀσχιολούμενοι μετ' ἐκτελέσεως τῶν εἰδῶν καὶ κομίζοντες ἢ ἀποκομίζοντες τὰ εἶδη ἐπὶ τῶν σανίδων: Ἀνειδίκευτοι καὶ μαθητευόμενοι.

5) Οἱ προετοιμάζοντες τὰ χεῖλη τῶν εἰδῶν διὰ τὴν εἰδικὴν σμάλτωσιν: Ἀνειδίκευτοι ἐργάται.

Οἱ ἀνειδίκευτοι τοῦ τμήματος τούτου μετὰ πενταετη ὑπηρεσίαν θεωροῦνται εἰδικευμένοι.

6) Οἱ ἀσχιολούμενοι μετ' ἐκτελέσεως τῶν χειλέων, τὴν διόρθωσιν ἀτελειῶν πρессиρισμένων εἰδῶν διὰ χειροσφύρας: Εἰδικευμένοι.

Ἡλεκτροκολλητὴς τῶν λαβῶν: εἰδικευμένος.

Μετὰ πενταετη ὑπηρεσίαν τεχνίτης.

Ὁ ἐπικεφαλὴς τοῦ καθορισμοῦ τῶν πρессиρισμένων εἰδῶν δι' ὀξέων, πλυσίματος καὶ στεγνώματος: τεχνίτης.

Οἱ βοηθοὶ τούτου: εἰδικευμένοι.

Γ'. Φεῶργοι.

1) Ὁ ψήστης ὁ ἐπὶ κεφαλῆς ἐκάστης βάρδιας, ὁ τοποθετῶν τὴν ἐσχάραν μετὰ τῶν ἀντικειμένων καὶ

ἀποσύρων αὐτὴν μετὰ τὸ ψήσιμον τῇ βοηθείᾳ καροτσιοῦ τεχνίτης.

2) Οἱ ἐξυπηρετοῦντες τὴν τροφοδότησιν τῶν φούρνων, εἰδικευμένοι.

Ὁ ἀρχιδιαλογεὺς ὁ ἐλέγχων τὴν ποιότητα μετὰ τὸ ψήσιμο, ἀρχιτεχνίτης.

Ὁ νυκτερινὸς ἐπόπτης φούρνων, τεχνίτης.

Δ'. Θερμαστήριον

1) Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῶν θερμαστῶν καὶ κατασκευαστῆς τῶν φούρνων, ἀρχιτεχνίτης.

2) Θερμοσταί, τεχνίται.

Ε'. Παραγωγικὰ Τμήματα Μηχανουργείου.

Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πρὸς σμάλτισιν εἰδῶν ἀπὸ εἰδικὰ λεπτὰ σιδηροφύλλα καὶ εἰδῶν ἐξ ἀλουμινίου.

1) Ὁ δίδων τεχνικὰς ὁδηγίας, ἐπιβλέπων καὶ ἐπισκευάζων μηχανήματα, ἀρχιτεχνίτης.

Στ'. Πισιτήρια διπλῆς ἐνεργείας.

1) Ὁ κατανέμων τὴν μηχανὴν ψαλίδας, εἰδικευμένος ἐργάτης. Οὗτος μετὰ πενταετὴ ὑπηρεσίαν θεωρεῖται τεχνίτης.

2) Προεσθῶροι ἱκανοὶ διὰ τὴν τοποθέτησιν καλουπίων, τεχνίται.

3) Πρεσσοῦχοι (διπλῆς ἐνεργείας), εἰδικευμένοι ἐργάται.

4) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω (τροφοδοτοί, μεταφορεῖς κλπ.), ἀνειδίκευτοι ἐργάται καὶ μαθητευόμενοι.

Ζ'. Κοπή σιδηροφύλλων.

1) Ὁ χειριζόμενος τὴν μηχανὴν ψαλίδας, εἰδικευμένος ἐργάτης. Οὗτος μετὰ πενταετὴ ὑπηρεσίαν θεωρεῖται τεχνίτης.

2) Οἱ βοηθοὶ αὐτοῦ, ἀνειδίκευτοι ἐργάται καὶ μαθητευόμενοι.

Η'. Ἐκκεντρικὰ πιεστήρια.

1) Ὁ τοποθετῶν τὰ καλούπια καὶ κανονίζων τὰ πιεστήρια, τεχνίτης.

2) Προεσθῶροι ἱκανοὶ νὰ τοποθετοῦν ἀπλὰ καλούπια, εἰδικευμένοι ἐργάται.

3) Οἱ βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω, ἀνειδίκευτοι. Μετὰ ὑπηρεσίαν δύο ἐτῶν θεωροῦνται εἰδικευμένοι.

Θ'. Τόρνοι πλανίσματος.

1) Ὁ προϊστάμενος συναργείου τόρνων, ἀρχιτεχνίτης.

2) Πλανισταὶ ἱκανοὶ πρὸς τοποθέτησιν πολυπλόκων ἐξαριτημάτων, ἐπὶ πλεον δὲ ἐκτελοῦντες πολυπλόκους ἐργασίας, τεχνίται.

3) Οἱ λοιποὶ πλανισταί, εἰδικευμένοι ἐργάται. Οἵτινες μετὰ πενταετὴ ὑπηρεσίαν θεωροῦνται τεχνίται.

4) Μεταφορεῖς τῶν ἀντικειμένων, μαθητευόμενοι. Γ'. Τμήμα ἀποπερατώσεως τῶν ἀντικειμένων ἡλεκτροσυγκολλήσεως καὶ λαβῶν.

1) Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τεχνίτης με ἀποδοχὰς ἀρχιτεχνίτου.

2) Ὁ ἱκανὸς εἰς τὴν ρύθμισιν μικρῶν πρεσσῶν καὶ διαφόρων μηχανημάτων τοῦ τμήματος καὶ ἐκτελῶν πολυπλόκους ἐργασίας με ζητουμένην ἀκριβείαν καὶ ἔχων ὑπηρεσίαν τοῦλάχιστον 5 ἐτῶν, τεχνίτης.

3) Οἱ λοιποὶ εἰδικευμένοι, ἀνειδίκευτοι καὶ μαθητευόμενοι.

Κ'. Τμήμα Ἀλουμινίου

1) Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τμήματος, ἀρχιτεχνίτης, ὅστις προϊσταται ομάδος τεχνιτῶν, εἰδικευμένων καὶ ἀνειδικεῦτων ἐργατῶν καὶ μαθητευομένων, οὗτοι ἀσχολοῦνται μετὰ τὸ χύσιμο ἀλουμινίου, τράβηγμα εἰς εἰδικὰς μηχανάς, πρεσσάρισμα καὶ καθάρισμα.

Δ'. Βοηθητικὰ τμήματα

α) Ἐργαλειοφωροστήριον.

1) Ὁ κατανέμων τὴν ἐργασίαν καὶ ὑπεύθυνος

ταύτης καὶ δίδων τεχνικὰς ὁδηγίας, ἀρχιτεχνίτης.

2) Ἐφαρμοσταί, τεχνίται.

3) Βοηθοὶ αὐτῶν, εἰδικευμένοι ἐργάται καὶ μαθητευόμενοι.

β) Ἐργαλειοτορνευτήριον.

1) Ὁ κατανέμων τὴν ἐργασίαν καὶ ὑπεύθυνος ταύτης καὶ δίδων τεχνικὰς ὁδηγίας, ἀρχιτεχνίτης.

2) Τορνευσταί, τεχνίται.

3) Βοηθοὶ αὐτῶν, εἰδικευμένοι ἐργάται καὶ μαθητευόμενοι.

γ) Σιδηροουργεῖον.

1) Ὁ ὑπεύθυνος τῶν ἐργασιῶν ἐκτελῶν πολυπλόκους ἐργασίας καὶ δίδων σχετικὰς ὁδηγίας ἀρχιτεχνίτης.

2) Σιδηροουργοί, τεχνίται.

3) Οἱ λοιποί, εἰδικευμένοι ἐργάται καὶ μαθητευόμενοι.

δ) Ξυλοουργεῖον.

1) Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ ἐκτελῶν πολυπλόκους ἐργασίας, ἀρχιτεχνίτης.

2) Ξυλοουργοί, τεχνίται.

Οἱ λοιποί, εἰδικευμένοι ἐργάται.

ε) Ἡλεκτροτεχνικὸν καὶ Ὑδραυλικὸν Τμήμα. 1) Ὁ ἐπισκευάζων καὶ συντηρῶν ἡλεκτρικὰς καὶ ὑδραυλικὰς ἐγκαταστάσεις, ἀρχιτεχνίτης.

Βοηθοὶ αὐτοῦ, μαθητευόμενοι.

στ) Γμήμα συντηρήσεως οἰκοδομῶν καὶ ἐξωτερικῶν ἐργασῶν.

1) Ὁ ἐκτελῶν καὶ ἐπιβλέπων τεχνικὰς ἐργασίας, ἀρχιτεχνίτης.

2) Ἐργάται μεταφορῶν. Οὗτοι λογίζονται ὡς εἰδικευμένοι ἐργάται.

Μ'. μαθητευόμενοι

Α. Ἄνδρες α) Μαθητευόμενοι α'.

Β. Γυναῖκες. α) μαθητευόμενοι α'.

Ὡς μαθητευόμενοι β (ἀμφότερων τῶν φύλων) θεωροῦνται :

α) Οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 14 ἐτῶν καὶ μαθητεῖαν μέχρι 2 ἐτῶν.

β) Οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 15 ἐτῶν καὶ μαθητεῖαν μέχρις ἑνὸς ἐτους.

γ) Οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 16 ἐτῶν καὶ μαθητεῖαν μέχρις 6 μηνῶν.

δ) Οἱ ἔχοντες ἡλικίαν 18 ἐτῶν καὶ μαθητεῖαν μέχρι 4 μηνῶν.

Οἱ ἀνωτέρω μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὡς ἄνω χρονικῶν ὁρίων, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται ὡς μαθητευόμενοι, θεωροῦνται μαθητευόμενοι α'.

Μετὰ τὴν πάροδον ἑτους ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μαθητευομένων α', οὗτοι θὰ λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεῦτου ἐργάτου.

Μαθητευόμενοι συμπληρώσαντες τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν θὰ λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεῦτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουλίου 1946.

27429]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐφοδασμοῦ καὶ Ἐργασίας.

Περὶ παρατάσεως τῆς προσαυξήσεως κατὰ 5 1/2 ο)ο τῆς ἐκ ποσοστοῦ 22 1/2 κοινῶν εἰσφορᾶς ἐπὶ ἐκάστης ὁκτᾶς ἀλεθρομένου σίτου.

(Ε. Κ. τ. Β' σ. 142 4 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει :

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19)1944 Νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ.».

2) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ

Οικονομικὸν Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν.

Παρατείνουμεν μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1946 τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18061|1268 κοινῆς ἀποφάσεως ἡμῶν καθορισθεῖσαν προσαύξησιν κατὰ 5 1/2 ο)ο τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10652|23 3 46 ἀποφάσεως ἡμῶν ὁρισθείσης κοινωνικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν ἐκ ποσοστοῦ 22 1/2 ο)ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος ἐκάστοτε ἀλεστικοῦ δι-
καιώματος καὶ εἰσπραττομένης ἐφ' ἐκάστης ὁ ἅς ἀλε-
θρομένου σίτου διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς καταβολῆς
ἐφεδρικών ἐπιδομάτων εἰς τοὺς ἐν ἐπιστρατεύσει
τελοῦντας ἐφ᾽ ἑδρὸν ἡσφαλισμένους ἀρτεργάτας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1946.

27268)3517)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκο-
νομικῶν καὶ Ἑργασίας

*Περὶ προσανξήσεως ἡμερομισθίων ἐργατῶν Κρατι-
κῆς ἐκμεταλλεύσεως Λασῶν κλπ.*

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: τὰς διατάξεις τῶν Α. Νόμων
19)1944 καὶ 866)1946, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ
Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ, ἀποφασί-
ζομεν:

Ἐγκρίνομεν προσαύξησιν μέχρις 25 ο)ο κατ' ἀνώ-
τατον ὅριον, ἐπὶ πλεόν τῶν ἐκάστοτε δι' ἡμετέρων
γενικών ἀποφάσεων ὁριζομένου ἡμερομισθίου, διὰ
τοῦ, μηχανοτεχνίτου, ἐργα οτεχνίτου καὶ ἐργάτου
τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ ἐργα καὶ ἐργασίας τῆς
Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Λασῶν, Λασικῶν Μετα-
φορικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ δασικῶν ἐργοστασίων,
ὡς καὶ τῶν συνεργείων Τοπογραφικῆς Ὑπηρεσίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ 1ης Ἰουνίου
1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1946.

27581)3572)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκο-
νομικῶν καὶ Ἑργασίας

*Περὶ ἐπεκτάσεως ὑπ' ἀριθ. 19311)46 ἀποφάσε-
ως εἰς ὑπαλληλικὸν-ὑπηρετικὸν προσωπικὸν
Ἑργ. Διδ. ἀνθρακος Ἐλευσίνος.*

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28)
1944 καὶ 866)1946 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 19311 ἔ. ἔ. ἀ-
πόφασιν ἡμῶν, 3) Αἰτήσιν τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσώ-
πικοῦ τοῦ Ἑργοστασίου Διθειοῦχου ἀνθρακος Ἐλευ-
σίνος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 29498)1945
ἀπόφασιν ἡμῶν καὶ 4) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυ-
βερνητικοῦ Οἴκου, Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνουμεν τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 19311)1946
ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ ἀφ' ἧς ἰσχύσεν οὕτῃ καὶ ἐπὶ
τοῦ προσωπικοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ τοῦ
Ἑργοστασίου Διθειοῦχου ἀνθρακος Ἐλευσίνος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946.

20544)3053)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκο-
νομικῶν καὶ Ἑργασίας

*Περὶ καθορισμοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς ἐκδοροσφα-
γῶν Κοζάνης.*

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν.
28)1944 καὶ 866)1946, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 93 ἔ. ἔ. ἀνα-
φορὰν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἑργασίας Κοζάνης, 3)
πρυγενεστέρως ἀποφάσει, ἡμῶν «περὶ καθορισμοῦ
ἀμοιβῆς ἐκδοροσφαγῶν», ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ.

20630)46 ὁμοίαν, 4) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κ. Ο. Σ.,
ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἐργατῶν Σφαγῶν
καὶ Ἐκδορῶν Κοζάνης ὡς ἀκολουθῶν: 1) Ἀρνιά
γάλακτος (Βυζαστάρια) κατὰ κεφαλὴν δραχ. ἑπτακο-
σίας πενήκοντα (750). 2) Ἀρνιά ἡλικίας ἐνὸς ἔτους
κατὰ κεφαλὴν δραχ. χιλίας (1000). 3) Ἀρνιά ἡλικίας
ἄνω τοῦ ἔτους κατὰ κεφαλὴν δραχ. χιλίας διακοσίους
(1200). 4) Μοσχάρια βάρους μέχρι 40 ὀκάδων κατὰ
κεφαλὴν δραχ. δύο χιλιάδας ὀκτακοσίας (2800). 5)
Βωδινὰ κατ' ὅκᾳν δραχ. ὀγδοήκοντα (80). 6) Χοιρινὰ
κατ' ὅκᾳν δραχ. ἑκατὸν (100).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ 1ης Αὐγού-
στου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946.

22416)3070)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκο-
νομικῶν καὶ Ἑργασίας

*Περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς τῶν μυλεργατῶν Κερ-
κύρας ὡς μέχρι τοῦδε εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα.*

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τῶν Ν. 28)
1944 καὶ 866)1946.

2) Τὸ καθεστὸν ἐν Κερκύρᾳ σύστημα τοῦ προ-
σωπικοῦ τῶν Κυλλίων.

3) Αἰτήσιν τοῦ συνδέσμου Μυλεργατῶν καὶ Μυ-
λοῦπαλλήλων Κερκύρας καὶ

4) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκono-
μικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ὅπως τὸ καθιερωθὲν σύστημα ἀμοι-
βῆς τῶν μυλεργατῶν καὶ μυλοῦπαλλήλων Κερκύρας
1) εἰς χρῆμα, βάσει τοῦ καθοριζομένου ἐκάστοτε ὑπὸ
τοῦ Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ ποσοστοῦ κατ' ὅκᾳν
μυλεργατῶν ἐξόδων διὰ τὸν διὰ λογισμὸν τοῦ Δη-
μοσίου ἀλεθόμενον σίτον καὶ 2) εἰς εἶδος, βάσει τῆς
ὑφιστ. μένης συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὸν
διὰ λογισμὸν τῆς ἐλευθέρως ἀγορᾶς ἀλεθόμενον σί-
τον, παραμένῃ ὡς ἔχει, ἀπυρορκεμένης τῆς μεταβο-
λῆς τοῦ ἀνευ ἀποφάσεως ἡμῶν.

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946.

27579)3571)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκο-
νομικῶν καὶ Ἑργασίας

*Περὶ προσανξήσεως ἀποδοχῶν ἐργατοτεχνικοῦ
προσωπικοῦ Τμήματος ἀνύδρου ἀμμωνίας τῆς
Α. Ε. Χρωματουργεῖα Πειραιῶς.*

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν.
28)1944 καὶ 866)1946.

2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 34135|1533)15)5)46 ἔγγραφον τοῦ
Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ.

3) Τὰς ἐκθέσεις τῶν τεχνικῶν τῆς ἀρμοδίας ὑπηρε-
σίας ἡμῶν κλπ.

4) τὴν ὑπ' ἀριθ. 19311)46 ἀπόφασιν ἡμῶν «περὶ
προσανξήσεως ἀποδοχῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ Ἑργο-
στάσιον Διθειοῦχου ἀνθρακος Ἐλευσίνος» καὶ ΗΛ-
ΕΛ Ἐλευσίνος.

5) Τὰς εἰδικὰς δυσμενεῖς συνθήκας ἐργασίας
τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ Τμήμα ἀμμωνίας τῆς Α.
Ε. Χρωματουργεῖα Πειραιῶς.

6) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κ. Ο. Σ., ἀποφασίζο-
μεν:

Προσανξάνομεν κατὰ εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν (200)ο)
τὰς ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἡμετέρων ἀποφάσεων καθο-
ριζόμενας ἀποδοχὰς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ

τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸ τμήμα ἀνδρὸν ἀμυνίας τῆς Α. Ε. Χρωματογραφία Πειραιῶς.

Ἡ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενη προσαύξησης θέλει ἰσχύσῃ ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946

17908|2591|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Περὶ καθορισμοῦ τιμολογίου ἀμοιβῶν ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων Ἀθηνῶν Πειραιῶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ἀν. Νόμου 28|1944 καὶ 866|1946, 2) τὴν προγενεστέραν ὑπ' ἀριθ. 29399|5|12|45 ἡμετέραν σχετικὴν ἀπόφασιν, 3) τὰς σήμερον καταβαλλομένας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ζωεμπόρων ἀμοιβὰς τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργαζομένων καὶ 4) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν.

Καθορίζομεν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβὰς τῶν ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ Περιχώρων ὡς ἑξῆς : 1) Σεργίνῃ ἐντέρων μικρῶν ζώων ἐν γένει πλὴν τῶν ἀμνῶν, δραχμῶν ἑκατὸν ἐξήκοντα (160) ἑκατὰ κεφαλὴν. 2) Σεργίνῃ ἐντέρων βοῶς, βουβάλου, μόσχου καὶ ἐν γένει μεγάλου ζώου τετρακοσίας δραχ. (400) κατὰ κεφαλὴν. 3) Διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα μικρὰ ζῷα οἱ ζωέμποροι ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν εἰς τοὺς ἐργάτας κατεργασίας ἐντέρων δραχ. ὀγδοήκοντα (80) κατὰ κεφαλὴν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946

10880|1656|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ τακτοποιήσεως χρηματικῆς διαφορᾶς ἐκ καταβολῆς 4 ἐκτάκτων 15θήμερων (Ὀκτωβρίου, Νοεμβρίου π. ἔ.) εἰς προσωπικὸν Κρατικὸν Ἐργοστασίον Ἀεροπλάνων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τῶν Ἀναγκ. Νόμων 28|1944 καὶ 866|1946, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 13453 ἔ. ἔ. σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἀεροπορίας, 3) τὸ ὑπ' ἀριθ. 1086 ἔ. ἔ. σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων καὶ 4) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὅτι τὸ ἐκ δραχμ. 457.050 ποσόν, ὅπερ κατεβλήθη εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων ἐπὶ πλεόν τοῦ ποσοῦ τὸ ὅποιον τοῦτο κανονικῶς ἐδικαιούτο λαβεῖν, λόγῳ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐκ 4 15θήμερων (Ὀκτωβρίου-Νοεμβρίου π. ἔ.) κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 24900|45, 25900|45 καὶ 23901|45, ὡς καὶ τῆς ἐρμηνευτικῆς ὑπ' ἀριθ. 23208|45 ἡμετέρας ἀποφάσεως, θεωρεῖται ὡς καλῶς καταβληθὲν καὶ δὲν δύναται νὰ παρακρατηθῇ ἐκ τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἀποδοχῶν τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946.

21094|2990|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ προσθέτου ἡμερησίας ἀποζη-

μιώσεως διὰ τοὺς ἐκτὸς ἔδρας ἀπασχολούμενους μισθωτοὺς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 28|1944 καὶ 866|1946 Ἀναγκ. Νόμων, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως εἰς τὸ ἐκτὸς ἔδρας ἀποστελλόμενον προσωπικόν δι' ἐργασίαν ὑπαλληλικὸν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, πλὴν ἐκείνων περὶ ὧν προβλέπουσιν εἰδικαὶ διατάξεις, καταβάλλεται, πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ πρόσθετος ἀποζημιώσεως, δι' ἐκάστην ἐκτὸς ἔδρας διανυκτέρευσιν, ἴση πρὸς τὸ ἐκάστοτε νόμιμον ἡμερομίσθιον ἢ πρὸς τὸ 1/25 τοῦ ἐκάστοτε νομίμου μηνιαίου μισθοῦ προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀμειβομένων ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ.

Ἐν ἡ περιπτώσει εἰς τὸν ἐκτὸς ἔδρας ἀποστελλόμενον μισθωτὸν παρέχονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἐν τῷ ἐν ᾧ ἀποστέλλεται τότῳ ἐργασίας τροφή καὶ κατοικία, καταβάλλεται αὐτῷ τὸ 1/4 μόνον τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως.

Ἐν ἡ περιπτώσει παρέχεται μόνον τροφή, καταβάλλεται τὸ 1/2 αὐτῆς, καὶ ἐὰν παρέχεται μόνον κατοικία καταβάλλονται τὰ 4/5 αὐτῆς.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1946 καὶ κατ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946

27064|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118|45 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν κλπ. καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 143 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παραγρ. 7 τοῦ Ν. 118|1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων»,

2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 11|5|1946 Ν. Δι' τοῦ «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118|1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» καὶ

3) τὴν σχετικὴν ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας γνωστοποιούσαν ἡμῖν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Διαικ. Συμβουλίου αὐτοῦ, ἀποφασίζομεν :

1. Ἐπε τείνομεν τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118|1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων», ὡς οὗτος ἐτροποιοιῆθη καὶ συνεπληρώθη πρὸ τοῦ ἀπὸ 11|5|1946 Ν. Δι' τοῦ «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118|1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» ἐπὶ τῶν μισθωτῶν :

α') τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ β') τῶν βιοτεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐπιχειρήσεων, ὧν οἱ φορεῖς τυγχάνουσιν ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν.

γ') τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, ὧν οἱ φορεῖς τυγχάνουσιν ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐμπορικῶν. Διευκρινίζεται ὅτι οἱ μισθωτοὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν, Βιοτεχνικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης, ἔστω καὶ ἂν οἱ φορεῖς αὐτῶν δὲν εἶναι ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρώα τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν καὶ τῶν μισθωτῶν.

δ') τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμε-

ταλλεύσεων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ νόμῳ 343]1945 «περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας ὁρισμένων διατάξεων τοῦ Ν. 118]1945» ὡς οὗτε αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Ν. 541]1945, τῶν κατωθὶ περιφερειῶν: 1) Νομοῦ Βοιωτίας, 2) Νομοῦ Χανίων, 3) Νομοῦ Κεφαλληνίας καὶ 4) Νομοῦ Κερκύρας.

II. Εἰς τὰς ὡς ἄνω περιφερείας, εἰς ἃς ἐπεκτείνονται αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 118]45, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεληρώθη ὑπὸ τοῦ Ν. Δ' τοῦ 11]5]1946 ἰδρύονται Ὑποκαταστήματα τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας μὲ ἑδρας τὰς πόλεις 1) Λεβαδείαν 2) Χανιά Κρήτης 3) Ἀργυροπόλιν καὶ 4) Κέρυραν.

Ἡ λειτουργία τῶν Ὑποκαταστημάτων θ' ἀρχίσῃ ἀφ' ἧς χρονολογίης ἡ Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ κηρύξῃ τὴν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ Ὑποκ. τοῦ.

III. Πρόσωπα [ὑπαγόμενα] εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῆς ἀνεργίας.

Εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται αἱ κατωθὶ κατηγορίαι μισθωτῶν.

α') Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρουσίας μισθωτοὶ τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὰς ὡς ἄνω περιφερείας.

β') Οἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρουσίας ἀποφάσεως προσλαμβανομένοι ὑπὸ τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων μισθωτοὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι πραγματοποιήσων 270 ἡμερομίσθια εἰς οἱανδήποτε ἐπιχειρήσιν ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ παραγρ. 1 τῆς παρ. 5.

γ') Οἱ μισθωτοὶ, οἵτινες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρουσίας δὲν συνδεοῦνται διὰ σχέσεως ἐργασίας μετὰ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἔχουν ὅμως πραγματοποιήσῃ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1940 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας 270 ἡμερομίσθια εἰς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὁποίας ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ Νομοῦ 118]1945.

δ') Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρουσίας μισθωτοὶ οἱ συνδεόμενοι διὰ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τῶν Βιοτεχνικῶν, Ἐπαγγελματικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὧν οἱ φορεῖς αὐτῶν εἶναι ἡσφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλείας Ἐμπόρων ἢ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλείας Βιοτεχνῶν καὶ Ἐπαγγελματιῶν, ὡς καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν πάσης φύσεως Ἀνωτέρων Ἐταιρειῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων τῶν ἀναφερομένων ὑπὸ τοῦ Νόμου 343]1945 (Ἐπιχειρήσεις δι' ἐξαγόμενα ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τῶν Δήμων ἢ διὰ λογαριασμὸν αὐτῶν, ὡς καὶ ἐκεῖναι αἰτίνας συνδεόμεναι μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως (π.χ. Ἠλεκτροφωτισμοῦ, Ἀεριοδότησεως, Σιδ] καὶ κλπ.).

ε') Οἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρουσίας προσλαμβανόμενοι μισθωτοὶ εἰς τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἑδαφίῳ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον οὗτοι πραγματοποιήσων 270 ἡμερομίσθια εἰς οἱανδήποτε ἐπιχείρησιν ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ § 1 τῆς παρ. 5.

στ') Ὡσαύτως εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρουσίας ὑπάγονται οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν Ἀνωτέρων Ἐταιρειῶν καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων περὶ ὧν ὁ Νόμος 343]45, οἵτινες συνεδέοντο διὰ συμβάσεως ἐργασίας τὴν 13ην Φεβρουαρίου 1915 ἡμερομηνίαν ἰσχύος Ν. 118]45 καὶ ἀπελύθησαν ἀνεξαρτήτως πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, ὡς καὶ ἐκεῖνοι ἐκ τῶν μισθωτῶν οἵτινες προσελήφθησαν μετὰ τὴν 13]2]45 εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῇ § 1 τῆς παρουσίας, ἐπραγματοποίησαν οὗτοι 270 ἡμερομίσθια εἰς αὐτάς καὶ ἀπελύθησαν μεταγενεστέρως.

VI. 1. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρ. 5 ἀποφάσεως: α') οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐν τῷ Ν. 683]45, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων (Τραπεζικαὶ ἐπιχειρήσεις).

β') Οἱ μισθωτοὶ, οἵτινες τυγχάνουν ἡσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ὁργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας (προσωπικὸν ἀλευρομύλων, μακαρονotecχίται, τυπογράφοι, ἐργάται ἐμπορικῆς ἐπεξεργασίας καπνοῦ (ΤΑΚ), προσωπικὸν ἡμερησίου καὶ περιοδικοῦ τύπου, ἐργάται λιγνιτωρυχείων, μεταλλείων, προσωπικὸν Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ προσωπικὸν ναυτικῶν πρακτορείων).

γ') Οἱ μισθωτοὶ τῶν χρηματιστηριακῶν γραφείων, τῶν μεσιτῶν ἀστικῶν συμβάσεων, οἱ μισθωτοὶ τῶν αὐτοκινήτων, οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐργοληπτικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν φαρμακείων.

δ') Οἱ μισθωτοὶ τῶν δασικῶν, γεωργικῶν, ἀλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων καὶ

ε') Οἱ μισθωτοὶ ἀπασθῶν τῶν κατηγοριῶν τῆς § III τῆς παρουσίας ἀποφάσεως, οἵτινες ἀπελύθησαν ἢ ἀπολύονται δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς § 1 τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ Ν. 2112 ἢ τῶν διατάξεων τῆς § 2 τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ ἀπὸ 16]7]1920 Β. Διατάγματος «περὶ ἐπετάσεως τοῦ Νόμου 2112 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετών». Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι, ἀπαλλασσόμενοι διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀνεργίας μετὰ τριήμερον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς των, ἐφ' ὅσον ἀναγγελοῦν ἐγγράφως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν ἐν λόγῳ ἀπαλλαγὴν τῶν ἐντὸς ἐπὶ ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης ἢ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς δηλώσεως ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναγγελλία ἐγένετο μετὰ τὸ 7ήμερον.

V. Ὑποβολὴ δικαιολογητικῶν πρὸς ἐπιδότησιν τῶν ἀνέργων.

Διὰ τὰ τύχουσιν ἐπιδόματος ἀνεργίας οἱ μισθωτοὶ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων δέον νὰ ὑποβάλλωσι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας τὰ κατωθὶ δικαιολογητικά.

Α'. Οἱ μισθωτοὶ τῶν κατηγοριῶν α', β', δ' καὶ ε' τῆς § III τῆς παρουσίας ἀποφάσεως δέον νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας:

α') Ὑπεύθυνον δῆλωσιν περὶ τῆς ἀνεργίας των.

β') Τὴν κοινοποιήσαν αὐτοῖς ἐγγράφον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

γ') Τὸ βιβλίον εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Κλαδικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὁργανισμοῦ παρ' ᾧ τυγχάνουν ἡσφαλισμένοι. Τὸ στοιχείον τοῦτο δὲν εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῶν περιφερειῶν, εἰς ἃς δὲν ἰσχύει κυρία ἡ ἐπικουρικὴ ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὁργανισμῷ.

δ') Δύο φωτογραφίας καὶ

ε') Βεβαίωσιν περὶ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τοὺς οἰκείους καταλόγους τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Β'. Οἱ μισθωτοὶ τῆς κατηγορίας γ' τῆς παραγράφου III τῆς παρουσίας δέον ὅπως ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας:

α') Δῆλωσιν ἀνεργίας.

β') Δύο φωτογραφίας.

γ') Βεβαίωσιν τοῦ ἐργοδότη ἢ τῶν ἐργοδοτῶν παρ' οἷς ἐργάσθησαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐμφαίνεται τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς των καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ 1940 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ

δ') Τὸ βιβλίον εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου

ασφαλιστικού Ὁργανισμοῦ, παρ' ᾧ τυγχάνουσιν ἡσφαλισμένοι, ἢ ἐν περιπτώσει ἀπολείας αὐτοῦ σχετικῇν βεβαίωσιν τῶν Ὁργανισμῶν τούτων καὶ εἰ) βεβαίωσιν ἐγγραφῆς τῶν εἰς τοὺς οἰκείους καταλόγους τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἑργασίας.

Προκειμένου περὶ μισθωτῶν κατηγορίας στ' τῆς παραγράφου III τῆς παρούσης ἀπαιτεῖται ἐπὶ πλέον καὶ βεβαίωσις τοῦ ἐργοδότη, ἐξ ἧς νὰ ἐμφαίνεται, ὅτι οὗτοι συνεδέοντο διὰ συμβάσεως ἐργασίας τὴν 13-2-1945 καὶ μεταγενεστέρως ἀπελύθησαν ἢ βεβαίωσιν τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότη, ὅτι οὗτοι προσελήφθησαν μετὰ τὴν 13 Φεβρουαρίου 1945, ἐπραγματοποίησαν 270 ἡμερομίσθια καὶ ἀπελύθησαν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

Τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας στ' τῆς παραγρ. III τῆς παρούσης εἶναι τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ καταβαλλόμενον εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς κατηγορίας γ' τῆς παραγράφου III τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. 118]45.

Γ'. Οἱ μισθωτοὶ τῶν κατηγοριῶν γ', στ' τῆς παρ. III τῆς παρούσης ἀποφάσεως δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ὑποβάλουν εἰς τὸ οἰκεῖον ὑποκατάστημα τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας σχετικὴν δῆλωσιν μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων ὡς ἄνω δικαιολογητικῶν ἐντὸς 60 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ὑποκαταστήματος.

Ἑννοιατῶν Βιομηχανικῶν, Ἑπαγγελματικῶν, Ἑμπορικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν Ἑπιχειρήσεων.

1. Ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης θεωροῦνται αἱ ἐγγεγραμμένοι ὡς τοιαῦτα εἰς τὰ μητρώα τῶν οἰκείων Ἑμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἑπιμελητηρίων, ὡς καὶ ἐκεῖναι περὶ ὧν ἤθελε ἀποφανθῇ τὸ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου, ὅτι ἀποτελοῦσι τοιαῦτα. Ἐν περιπτώσει ἀμφιβητήσεως ἀποφαινεται ὁριστικῶς ὁ Ὑπουργὸς Ἑργασίας.

2. Ὡς ἐπαγγελματικαὶ, βιοτεχνικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης θεωροῦνται ἐκεῖναι, ὧν οἱ φορεῖς ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἑπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν (ΤΕΒΕ) ἢ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἑμπόρων (ΤΑΕ), ἀνεξαρτήτως τῆς ἐγγραφῆς τῶν ἢ μὴ εἰς τὰ μητρώα τῶν οἰκείων ασφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν.

3. Ὡς ἐπιχειρήσεις λειτουργοῦσαι ὑπὸ μορφήν Ἀωνίου Ἑταιρίας ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης θεωροῦνται αἱ νομίμως ἀνεγνωρισμέναι τοιαῦτα.

4. Ὡς ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 343]45 θεωροῦνται ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις διεξαγόμεναι ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους ἢ Δήμων ἢ συνδεόμεναι μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως μονίμου ἐκμεταλλεύσεως (ὡς π. χ. ἐπιχειρήσεις ἠλεκτροφωτισμοῦ, συγκοινωνιῶν ἐν γένει κλπ.).

5. Ὡς γεωργικαὶ ἐπιχειρήσεις μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης νοοῦνται αἱ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες σκοπὸν ἔχουν τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς καὶ τὴν συγκομιδὴν τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

VII. Πόροι τοῦ Ταμεῖου.

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης αἱ ἐν τῇ § 1 ἀναφερόμεναι ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως καθιέρωται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας εἰς Τράπεζαν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου 100]ο ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν τῶν παρ' αὐταῖς ἐργαζομένων μισθωτῶν ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν § 6 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν. 118]45 ὀριζομένης προθεσμίας. Αἱ

αὐταὶ ἐπιχειρήσεις προβαίνουν εἰς ἀπολύσεις μισθωτῶν ὑποχρεοῦνται ἐπὶ πλέον εἰς τὴν κατάθεσιν παρὰ τῇ αὐτῇ Τράπεζῃ καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας τῆς κατὰ τὰς § 6 καὶ 7 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. 118]45 ἐφ' ἧς εἰσφοράς.

2. Καθυστεροῦμεναι πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφοραὶ ἐπιβαρύνονται μὲ πρόσθετον τέλος ἀνερχόμενον εἰς 100]ο. Ἡ κυρία εἰσφορὰ καὶ τὸ πρόσθετον τέλος εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων.

3. Δι' ἀποφάσεων ἡμῶν ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας δύναται νὰ μειοῦται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἡ εἰσφορὰ τοῦ ἀρθροῦ 9 § 6 τοῦ Νόμου 118 τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων, αἵτινες ὑπέστησαν βλάβας ἢ καταστροφὴν τῶν ἐγκαταστάσεών των, ἐπηρεάζουσιν οὐσιωδῶς τὴν οἰκονομικὴν των ὑπόστασιν ἢ καθιστῶσαν ἀδύνατον τὴν ἐπανάλειτουργίαν των.

Ὡσαύτως δι' ἀποφάσεων ἡμῶν, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας, δύναται αἱ αὐταὶ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις νὰ ἀπαλλάγῃ ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Ν. 2112 ἢ τοῦ Δτος τῆς 16-7-1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

VIII. Ἑγκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

1. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἐργάζονται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης, εἶναι ἔγκυρος.

α) Ἐφ' ὅσον γίνεται ἐγγράφως.

β) Ἐφ' ὅσον ἀναγγέλλεται ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας.

γ) Ἐφ' ὅσον καταβάλλεται εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἐξ ὁλοκλήρου ἢ ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ Β. Δ. τῆς 16-7-1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν κλπ. ὀριζομένη ἀποζημιώσις.

IX. Ὑποχρεώσεις τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν των.

Α. Ἡ παρὰ τῶν ἐν τῇ παραγρ. 1 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων ἀναγγελία τῆς ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν ἐντὸς τριημέρου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας δέον νὰ περιλαμβάνη τὰ κάτωθι στοιχεῖα.

1. Ἀριθμητικὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως κατ' εἰδικότητα.

2. Κατάστασιν τῶν ἀπολυομένων, ἐν τῇ ᾗ α) νὰ ἐμφαίνεται α) τὸ ὄνομα τῶν αὐτῶν, β) τὸ ὄνομα πατρὸς ἐκάστου αὐτῶν, γ) ἡ εἰδικότης, δ) πᾶσαι αἱ κατὰ καιροὺς διενεργηθεῖσαι μεταβολαὶ (ἀπόλυσις, ἐπαναπρόσληψις, κλπ.), ε) χρονολογία ἀρχικῆς προσλήψεως, στ) ἔτος γεννήσεως, ζ) τόπος γεννήσεως, η) ἐγγαμος, ἀγαμος, οἰκογενειακὰ βάρη, θ) διεύθυνσις κατοικίας, ι) ἀριθμὸς ασφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ΙΚΑ ἢ ἄλλου ασφαλιστικοῦ Ὁργανισμοῦ, παρ' ᾧ ὁ ἀπολυόμενος τυγχάνει ἡσφαλισμένος καὶ ια) ἀποδοχαὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως.

3. Ἡ ἀναγγελία ὡσαύτως δέον νὰ συνοδεύηται :

α) Προκειμένου περὶ Βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου Ἑμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἑπιμελητηρίου, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένη ὡς Βιομηχανικὴ Ἑπιχείρησις εἰς τὰ μητρώα αὐτοῦ. β) Προκειμένου περὶ Βιοτεχνι-

κῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι ὁ φορεὺς τῆς Ἐπιχειρήσεως τυγχάνει ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ. γ) Προκειμένου περὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιχειρήσεων ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπορῶν, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ὅτι ὁ φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως τυγχάνει ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ. δ) Προκειμένου περὶ τῶν πάσης φύσεως Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν, ὡς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ Ἐκμεταλλεύσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν Ν. 343/45, τὸ φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ ὁποίῳ δημοσιεύεται τὸ Καταστατικὸν αὐτῶν ἢ ἡ μετὰ τοῦ Κράτους κλπ. σύμβασις.

Β. Ἀπασαι αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τῶν λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνουν τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς τῶν τούτων συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὓς προτίθενται νὰ ἀπασχολήσουν εἰς περιφερείας, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς παρούσης, μέσῳ τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας τῆς περιφέρειας τῶν.

Οἱ ὑπὸ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας ὑποδεικνύμενοι πρὸς ἐργασίαν ἀνεργοὶ δέον νὰ προσέχονται κατὰ ποσοστὸν 50 οἱ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ἐπιδοτουμένων τοιούτων.

Ἐάν ὁ αἰτούμενος παρὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας ἀριθμὸς τῶν μισθωτῶν εἶναι περὶ τὸς, τὸ προκύπτον κλάσμα συμπληροῦται ἐκ τῶν ἐπιδοτουμένων ὑπὸ τοῦ Ταμείου.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς παρούσης § αἱ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν εἰς τὸ Ταμεῖον ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν κατὰ παράβασιν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, εἰσπραττομένων παρ' αὐτοῦ ὡς δημοσίου ἐσόδου.

Χ. Χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως καὶ παραγραφῆς.

1. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 13 τοῦ Ν. 118/45 ὁριζομένη ἀναμονὴ ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ὑποβολῆς παρὰ τοῦ ἀνέργου αὐτοπροσώπως ἐγγράφου δηλώσεως ἀνεργίας εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.

2. Τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου δεκαπενθήμερου, ὑπολογιζομένων 12, 5 ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας καὶ 15 ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἢ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἐβδομάδος καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἀναλογίαν.

3. Ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τῶν ἐπιδομάτων ἀνεργίας παραγράφεται μετὰ πάροdon μηνός, ἀφ' ἧς τοῦτο εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δικαιούχου, τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἐπιδοτήσεως παραγράφεται μετὰ πάροdon ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὴν § 3 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. 118/45 ὁριζομένης τριμήνου προθεσμίας.

ΧΙ. Διάρκεια ἐπιδοτήσεως.

1. Τὸ ἀνώτατον ὄριον ἐπιδοτήσεως ἐκάστου ἀνέργου δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἐννέα (9) μηνῶν. Ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς ἀνέργους μισθωτοὺς, οἱ ὅποιοι ἐγκατεστάθησαν μετὰ τὸ ἔτος 1940 εἰς πόλεις καθορισθησομένας δι' ἀποφάσεως ἡμῶν, τὸ ἀνώτατον ὄριον ἐπιδοτήσεως τούτων ἀπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας ὁρίζεται εἰς τρεῖς (3) μῆνας.

2. Δι' ἀποφάσεως ἡμῶν ἐκδιδομένη μετὰ γνώμην τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, δύναται τὰ

ὡς ἄνω ὁριζόμενα ἀνώτατα χρονικά ὄρια ἐπιδοτήσεως ν' αὐξάνωνται μέχρι τοῦ διπλασίου.

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀφ' ἧς ἡ τοπικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος δι' ἀποφάσεώς της κηρύξῃ τὴν ἐναρξιν τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946.

25229)3540)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καταβολῆς ποσοστοῦ ἀποδοχῶν εἰς οἰκογενεῖας ἐξαφανισθέντων ὁμῶν κλπ. ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν (*).

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 149 τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τῶν Α. Ν. 28/1944 καὶ 866/46, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 7428/7.5.46 σχετικὸν ἐγγράφον τοῦ Ὑπουργείου παρὰ τῷ Π. οἰκ. τῆς Κυβερνήσεως καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 103637/18.4.6 (ΡΟΝΕΟ 154/46) σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν (ΓΔΔΔ) καὶ μετ' ἐγκρίσιν τοῦ Κυβ. Οἴκου. Συμβου. τοῦ ἀποφασίζομεν ὅπως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων καὶ αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμῶν διαρκούσης τῆς κατοχῆς καὶ μετ' αὐτὴν εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, εἴτε ὑπὸ ἐνόπλων ὁργανώσεων ἢ ὁμάδων καταβληθῶσιν ἰπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν μεθ' ὧν συνεδοντο διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου ἐ.ε. χρονικὸν διάστημα τὰ 6) οἱ τῶν συνοικικῶν ἀποδοχῶν ὧν θὰ ἐδ. καιοῦντο οἱ ἐν λόγω μισθωτοὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περίοdon, ἐὰν προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας τῶν.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καθ' ὅσον τὴν χώραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1946.

39664)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Μεταφορῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων Σιδηρῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 151 τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις :

α') τῆς § 2 τοῦ Νόμου 19/1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίῃ εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν», β') τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28/1944 Νόμου «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνουν εἰς τὸν καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων», ὡς καὶ τὴν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 18612/13/3/46 ἡμετέραν κοινὴν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων Σιδηρῶν, ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 28110/25/8/45 ὁμοίαν κοινὴν ἡμῶν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιοδυσκῶν καὶ Ἠλεκτρισμοῦ Θεμῶν» καὶ τέλος κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 10/6/46 τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἴκου. Συμβουλίου ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν κατ' ἐπέκτασιν ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 18612/13/3/46 ἡμετέρας κοινῆς ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων Σιδηρῶν» ἀντιστοιχῶς κατὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιο-

(*) Ἀναημοσιεύεται ὡς ἐσφαλμένως δημοσιεύθῃ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 133 τῆς 19/8/1946 (πεῦχος Β' Φ.Ε.Κ.), ΕΕΔ 5, 510.

δρόμων καὶ Ἡλεκτροφωτισμοῦ Θεσ/νίκης» καθορίζομεν ὡς καίωθι τὰς ἀποδοχὰς τοῦτον, καταργουμένων ἀπάντων τῶν μέχρι τοῦδε καθ' οἰονδήποτε τρόπον χορηγουμένων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Α') I. Προσωπικὸν γραφείων.

Ἄρθρον 1.

1. Προϊστάμ. μηχανικοὶ	275.000.—
2) » Ἡλεκτρ. Ὑπ/μῶν (μὴ διπλωματ.)	220.000.—
3) Προϊστάμ. Ἐργ/σίου (μὴ διπλωματ.)	240.000.—
4) Μηχανικοὶ Α' τάξεως	240.000.—
5) » Β' »	220.000.—
6) Δόκιμοι μηχαν. διπλωμ.	200.000.—
7) Σχεδιασταὶ	185.000.—
8) Προϊστάμενοι Ὑπηρεσιῶν	270.000.—
9) Τμηματάρχης Α'	220.000.—
10) » Β'	210.000.—
11) Γραμματεῖς Α'	200.000.—
12) » Β'	190.000.—
13) Ὑπογραμματεῖς	180.000.—
14) Γραφεῖς	170.000.—
15) Δόκιμοι Γραφεῖς	145.000.—
16) Δακτυλογράφοι Α'	175.000.—
17) » Β'	165.000.—
18) Τηλεφωνηταὶ	150.000.—
19) Ἀρ/κλήτῃρες	150.000.—
20) Κλητῃρες	135.000.—
21) Θυρωροὶ	135.000.—

II. Προσωπικὸν κινήσεως καὶ ἐλξεως.

22) Ἀρχιοδηγοὶ	180.000.—
23) Ὁδηγοὶ	165.000.—
24) Μαθητευόμενοι ὁδηγοὶ	150.000.—
25) Ἐπόπται κινήσεως	190.000.—
26) Ἐλεγκταὶ	180.000.—
27) Ἐπιθεωρητὰ ἢ Σταθμάρχαι	175.000.—
28) Εἰσπράκτορες	155.000.—
29) Μαθητ. εἰσπράκτορες	145.000.—
30) Κλειδοῦχοι	145.000.—
31) Σαλπικτοὶ	145.000.—
32) Καθαρισταὶ γραμμῶν	145.000.—

Βοηθητικὸν Προσωπικὸν εἰς ὑπηρεσίαν διανομῆς εἰσληγίων.

33) Α' τάξεως	150.000.—
34) Β' »	145.000.—

III. Προσωπικὸν ἐπιγείου γραμμῆς.

35) Ἐργοδηγοὶ	180.000.—
36) Ἀρχιεργάται	165.000.—
37) Ὑπαρχιεργάται	165.000.—
38) Ἐργάται	155.000.—

IV Προσωπικὸν Ἐργ/σίου Ἀμαξοστασιου καὶ Ἐναερίου γραμμῆς.

39) Ἐργοδηγοὶ Ἀμαξοστασίου	200.000.—
40) Ἀρχιτεχνίται Α'	185.000.—
41) » Β'	175.000.—
42) Τεχνίται Α'	165.000.—
43) » Β'	160.000.—
44) » Γ'	155.000.—
45) Βοηθοὶ τεχνίται (ἀναλόγως τῆς κατηγορίας τῶν)	140.000 — 145.000.—
46) Μαθητευόμενοι τεχνίται	125.000.—
47) Ἐλιγμοδηγοὶ	150.000.—
48) Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων	155.000.—
49) Λιπανταὶ	150.000.—
50) Καθαρισταὶ	145.000.—
51) Ἐργάται	145.000.—
52) Φύλακες ἡμέρας καὶ νυκτός	145.000.—

V. Προσωπικὸν ὑπηρεσίας Ἡλεκ/σμοῦ

53) Ἐργοδηγοὶ	200.000.—
54) Μηχανοδηγοὶ Α'	170.000.—
55) » Β'	165.000.—
56) » Γ'	160.000.—
57) Λιπανταὶ τεχνίται	155.000.—
58) Ἀρχιτεχνίται Ἡλ/γοι Α'	185.000.—
59) » Β'	175.000.—
60) Ἡλεκτροτεχνίται Α'	165.000.—
61) » Β'	160.000.—
62) » Γ'	155.000.—
63) Βοηθοὶ τεχνίται (ἀναλ. γὰρ τῆς κατηγορίας)	140.000 — 145.000.—
64) Μαθητευόμενοι τεχνίται	120.000.—
65) Ἐργάται	145.000.—
66) Φύλακες ἡμέρας καὶ νυκτός	145.000.—
67) Καθαρίστριαι γραφείων (κατὰ πληρὴς ὥρῳ)	120.000.—
68) Καθαρ. στριαι γραφείων (οὐχὶ καθ' ὥρῳ)	80.000.—

VI. Ταξοὶ καὶ Δικηγόροι

(παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἐπὶ μηνιαία ἀμοιβῇ ἄνευ προσαυξήσεως καὶ ἐπιδομάτων).

Βαθμὸς τμηματάρχου Α'	220.000.—
» Β'	210.000.—

Β'. Τὸ ἡμερομίσθιον προσωπικὸν θὰ ἀμειβέται δι' ἕκαστην ἡμέραν ἐργασίας μὲ τὸ 1/25 τοῦ συνόλου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτοῦ ὡς αὐταὶ καθορίζονται διὰ τῆς παρ. 105ης.

Ἄρθρον 2.

Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀριζόμενοι βασικοὶ μισθοὶ (κεφ. I, II, III, IV, V.) αὐξάνονται λόγῳ συμπληρώσεως πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ὡς ἀκολουθῶς:

Διὰ ποσοστοῦ:

α') 5 οἱ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 10ετοῦς ὑπηρεσίας.	
β') 10 οἱ » » » 15ετοῦς »	
γ') 15 οἱ » » » 20ετοῦς »	
δ') 25 οἱ » » » 25ετοῦς »	

Ἄρθρον 3.

Ἐπὶ ταῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενου βασικοῦ μισθοῦ παρέχεται τὸ κάτωθι ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ὡς ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ μέχρι τεσσάρων ἐν συνόλῳ προστατευόμενων μελῶν, περιλαμβανομένης εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον καὶ τῆς συζύγου.

Διὰ τὸ α' συτηρούμενον μέλος 10 οἱ, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἀνὰ 5 οἱ δι' ἕκαστον.

Ὡς προστατευόμενα μέλη τῆς οἰογενείας τοῦ ὑπαλλήλου, ὑπηρετοῦντος, ἐργάτου, τεχνίτου κλπ. ἐν ὅσον συντηροῦνται ὑπ' αὐτοῦ νοοῦνται:

α') ἡ σύζυγος.

β') τὰ ἐκ νυμίου γάμου φυσικὰ ἢ θετὰ ἢ νομιμοποιητὰ ἄγαμα τέκνα τοῦ ὑπαλλήλου, τὰ μὲν ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, τὰ δὲ θήλεα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας.

Τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα θεωροῦνται ὡς προστατευόμενα, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν εἰσοδήματα ἐξ ἰδίας ἢ προικώσας αὐτῶν περιουσίας ἢ ἐργασίας ἀνώτερου τῶν δραχμῶν 40.000 μηνιαίως, δὲν κατέχουσιν οἰανδήποτε ἔμμισθον θέσιν καὶ δὲν λαμβάνουσι σύνταξιν ἀνωτέραν τῶν 40.000 δραχμῶν μηνιαίως.

Ὡς στοιχεῖον δικαιολογήσεως τῶν προστατευόμενων μελῶν ἀπαιτεῖται υπεύθυνος δήλωσις τοῦ συντηροῦντος ταῦτα ὑπαλλήλου θεωρουμένη διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς δηλώσεως ὑπὸ τοῦ ἀμέσως προϊσταμένου τοῦ ὑπαλλήλου.

Ὁ προϊστάμενος δικαιούται νὰ ἀξιῶσιν τὴν παραγωγὴν καὶ ἐτέρων (ληξιαρχικὴν πράξιν γάμου ἢ

ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ, ΓΕΓΟΝΟΤΑ, ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Πρόσθετος άμοιβή μισθωτών δι' εργοσίαν κατά Κυριακάς : Τό Υπουργείον της Εργασίας δι' έγγραφου του (32770/1946) πρὸς Ἀνώνυμον Ἑταιρίαν ἐνταῦθα γνωρίζει, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ βασικός μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ, μὴ λαμβανόμενον ὑπ' ὄψει τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ φιλοδογημάτων, δὲν ὑπερβαίνει τὰς 250.000 δραχμῶν μηνιαίως οὗτος δικαιούται ἀναμφισβητήτως τῆς κατὰ 75 % προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ καθωρισμένου βασικοῦ ἡμερομισθίου ἢ ἀναλόγου ἡμερησίου μισθοῦ, περὶ ἧς ἢ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις.

Τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν Ἑπιθεώρησιν Εργασίας Ἐλευσίνας γνωρίζει, ὅτι τὸ ὑπαλληλικὸν ἢ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, τὸ μισθοδοτούμενον κατὰ μῆνα, ἐφ' ὅσον ἀπασχοληθῇ κατὰ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, Κυριακάς ἢ κατὰ νόμον ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, θὰ λάβῃ μόνον τὸ ποσοστὸν 75 % ἐπὶ τοῦ 1/2 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του, ἐφ' ὅσον παρέρχεται ἡ προβλεπομένη ἐβδομαδιαία ἀνάπαυσις κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος.

Ἐν ἡ περιπτώσει δὲν τύχῃ τῆς ἐν λόγῳ ἐβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, δικαιούται, πλεόν τῶν τακτικῶν του ἀποδογῶν, τοῦ ἀναλογούντος ἡμερομισθίου (1/25), προσηυξημένου κατὰ 75 %, συμφωνῶν πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν.

Μηνιαία εἰσφορὰ μισθωτῶν ὑπὲρ τῶν Ἑργατοῦπαλληλικῶν Ὀργανισμῶν : Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29879/1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Εργασίας (*) ὁρίσθη μηνιαία εἰσφορὰ ἐκάστου μισθωτοῦ τῆς

γεννήσεω., βεβαίωσιν ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, ἐφημερίου κλπ.) Ἐπίδομα διὰ τὸ αὐτὸ προσυτευόμενιν μέλος, δὲν δύναται νὰ λάβωσι πλείονες τοῦ ἐνὸς ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 4.

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Κ.Ε.Τ.Η.Θ., ὡς καθορίζονται διὰ τῆς παρούσης, καταβάλλονται ἀπὸ δεκαπενθήμερον καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου δεκαπενθήμερου.

Ἄρθρον 5.

Αἱ μέχρι σήμερον ἐκδοθεῖσαι ἢ καὶ ἐκδοθησόμεναι κοινὰ ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Εργασίας (ὑπ' ἀριθ. 22002/28/2/45, 29492/45, 102/3/1/46) σχετικῶς μὲ τὸν ἰδιαιτερόν καθορισμὸν τῆς μισθοδοσίας τῶν διπλωματούχων πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν τῶν κεκτημένων δίπλωμα ἢ πτυχίον, ἀπενεμόμενον βάσει διατάξεων τοῦ Νόμου 6422, τῶν ὑπηρετούντων εἰς οἰανδήποτε ἐπιχειρήσιν ἢ ὀργανισμὸν ἰδιωτικοῦ ἢ Δημοσίου Δικαίου καὶ συνδεόμενων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1946 διὰ τὸ ἀνίστοιχον προσωπικόν, τὸ ὑπηρετοῦν εἰς τὴν Κ.Ε.Τ.Η.Θ.

Ἄρθρον 6.

Πᾶσα ἀμφιβολία ὅσον ἀφορᾷ τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς παρούσης λύεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Μεταφορῶν καὶ Εργασίας.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀρχεῖται ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 18 Ἰουνίου 1946.

* Δὲν ἐδημοσιεύθη εἰσέτι εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

χώρας ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1946 πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐργατοῦπαλληλικῶν ὀργανισμῶν εἰς δραχ. 1000.

Ἡ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπιβαλλομένη εἰσφορὰ θέλει κατανεμηθῇ συνολικῶς ὡς ἑξῆς: Δραχ. τετρακοσίας (400) ὑπὲρ τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας Ἑργατῶν τῆς Ἑλλάδος, β) δραχ. διακοσίας (200) ὑπὲρ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, γ) δραχ. τριακοσίας (300) ὑπὲρ τοῦ Ἑργατικοῦ Κέντρου τῆς περιφερείας τοῦ μισθωτοῦ, δ) δραχ. ἑκατὸν (100) ὑπὲρ τοῦ ταμείου ἐκπροσώπων καὶ ὑπαλλήλων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐξ ὧν δρ. ἐξήκοντα (60) ὑπὲρ τοῦ κλάδου συντάξεων καὶ δρ. τεσσαράκοντα (40) ὑπὲρ τοῦ κλάδου προνοίας.

Αἱ ἄνω εἰσφοραὶ ἰσχύουν εἰς τὸ ἀκέραιον διὰ τοὺς ὑπὸ καθ' ἑστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως τελούντας μισθωτοὺς ἢ τοὺς τοιοῦτους τοὺς πραγματοποιούντας καὶ ἀμειβομένους διὰ 16 τοὐλάχιστον ἡμερομισθίων μηνιαίως, ἐξαιρούνται δὲ ταύτης οἱ πραγματοποιούντες ἔλαττον τῶν 5 ἡμερομισθίων μηνιαίως. Προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων καὶ ἀμειβομένων διὰ 6—15 ἡμερομισθίων μηνιαίως, αἱ ἄνω εἰσφοραὶ νοοῦνται εἰς τὸ 1/2.

Αἱ ὡς ἄνω εἰσφοραὶ εἰσπράττονται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν οἵτινες ὑποχρεοῦνται ὅπως προβαίνωσι κατὰ μῆνα εἰς παρακράτησιν ἐξ ἐκάστου τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν μονίμων, ἐκτάκτων καὶ προσωρινῶν ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν τῆς ἀναλογούσης αὐτοῖς εἰσφορᾶς ὑπὲρ Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τῶν ἄλλων Ὀργανισμῶν καταθέτοντες ἅμα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ πλεονέστερον Ὑποκατάστημά της τὰ ὑπὲρ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τοῦ Ταμείου Ἑκπροσώπων ὑπαλλήλων ἐπαγγελματικῶν ἐργατοῦπαλληλικῶν ὀργανώσεων ἀναλογούντα ποσά, πλην τῶν τοιοῦτων τῶν προοριζομένων διὰ τὰ Ἑργατοῦπαλληλικά Κέντρα καὶ τὰς οἰκείας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἅτινα παρακρατῶσιν εἰς χεῖρας τῶν διὰ λογαριασμὸν τῶν Ὀργανώσεων τούτων.

Ἐκαστος τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων Ὀργανισμῶν δικαιούται ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ἐκάστης μηνιαίας εἰσφορᾶς τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ/τος 1876/1942 καὶ τῶν ἐκάστοτε ἡμετέρων ἀποφάσεων ὀριζομένων ποσοστῶν, περιέρχεται δὲ τὸ ἀναλογούν ποσὸν εἰσπράξεων εἰς ἕκαστον τῶν Ὀργανισμῶν τούτων ὡς ἀκολουθῶς:

Εἰς Γ.Σ.Ε.Ε. εὐθύς ἅμα τῇ καταβολῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδοτοῦ καὶ μεθ' ἑκάστην ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀναγγελίαν τῆς καταβολῆς ὀριζομένου ποσοῦ ἐξ εἰσπράξεων μηνιαίων εἰσφορῶν εἰς τὸν παρ' αὐτῆς ὑφιστάμενον λογαριασμὸν τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ἢ ὅποια δικαιοῦται νὰ εἰσπράττῃ καὶ διαθέτῃ τὰ ποσὰ ταῦτα κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος καταστατικοῦ αὐτῆς ὀριζόμενα.

Τὸ αὐτὸ θέλει ἰσχύσῃ καὶ διὰ τὸ Ταμεῖον ἐκπροσώπων ὑπαλλήλων ἐπαγγελματικῶν ἐργατοῦπαλληλικῶν ὀργανώσεων τῶν ἀναλογούντων αὐτῷ χρημάτων καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν διαφορῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὸν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ ὑφιστάμενον λογαρισμὸν τούτων.

Τὸ εἰς τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν Κέντρον καὶ τὰς οἰκείας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἀναλογούν ποσὸν χρημάτων παραμένει εἰς χεῖρας τοῦ ἐργοδοτοῦ, ὅπως τὸ Ἑργατικὸν Κέντρον, θέλει φροντίσῃ ὅπως δι' ἰδίαν εἰσπρακτικὴν παραλαμβάνῃ παρὰ τοῦ ἐργοδοτοῦ τὰ δι' αὐτὸ προοριζόμενον ἐκάστοτε ποσὸν χρημάτων ἐξ εἰσπράξεων μηνιαίων εἰσφορῶν τῶν μισθω-

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ Ν. 118/1945

Μεταβολή ὄρων συμβάσεως ἐργασίας

Κατὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνερῆς τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς τοῦτο ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.), δι' ὅσους μισθωτοὺς ὑπάρχοντες εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ταμείου Ἀνερῆς ἢ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, ἂν μεταξὺ τῶν ἄλλων προϋποθέσεων, καταβληθῇ «ἐξ ὁλοκλήρου» ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Τοῦτο ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν νομιμῶν περιστατικῶν, τὰ ὅποια πρέπει, κατὰ τὸ συνάφες γράμμα τοῦ νόμου, νὰ συνυπάρξουν, διὰ νὰ θεμελιώσουν τὸ κύρος τῆς καταγγελίας (Κρασσά, Γεν. Ἀρχ. § 135 σημ. 5, Windscheid, § 67 σημ. 1, 2), ἀποτέλεσμα δὲ ἔχει νὰ μὴ ὑπάρχη ἔδαφος ἐφαρμογῆς τῆς προειδοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω νόμους (πρβλ. Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 5883/1946 καὶ τὰ σχετικὰ σχόλια τῆς ΕΕΔ εἰς ΕΕΔ 5, 462), ἀφοῦ προδήλως ἡ ἔννοια τῆς φράσεως τοῦ νόμου (ἀρθρ. 9 ν. 118/1945) «δύνανται νὰ καταγγέλλουν...» εἶναι «δύνανται νὰ ἀπολύουν...» (πρβλ. Συμβ. Ἐπιχειρηματίας 804/1940, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 6179/1940).

Ἐξ ἄλλου ὅμως κατὰ τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» «πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἐργασίας, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου».

Ἡ διάταξις ἀπιντᾶται μόνον εἰς τὸν νόμον 2112/1920. Ἐν οὗτοις διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου ἐφαρμόζεται ἀναλογικῶς (Κρασσά, Γεν. Ἀρχ. § 27 Windscheid § 23 Dernburg § 38) καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.» (πρβλ. Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 1374/1937, 13168/1940, 225/1942, ΕΕΔ 1, 587).

Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης μεταβάλλῃ μονομερῶς καὶ βλαπτικῶς τοὺς ὄρους τῆς συμβίσεως ἐργασίας ὑπηρετοῦντος παρ' αὐτῷ ὑπαλλήλου, τεχνίτου, ἐργάτου ἢ ὑπηρετοῦ ὑπὸ τὰς ποικίλας μορ-

τῶν ὡς καὶ τὸ εἰς τὰς οἰκείας ἐπαγγελματικὰς ὁργάνωσιν ἀναλογοῦν τοιοῦτον.

Τὸ Ε. Κ. ἅμα τῇ παραλαβῇ δεδομένου ἐκάστοτε ποσοῦ χρημάτων, ὑποχρ. οὐταὶ ὅπως φέρῃ εἰς πίστωσιν τῶν παρ' αὐτῷ τηρουμένων προσωπικῶν λογαριασμῶν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ἐκάστην τῶν ἐπαγγελματικῶν τούτων ὁ γανώσεων ποσοῦ.

Ὁ ἐλεγχος ἐφαρμογῆς τῆς παρὸς ἀποφάσεως ἀνατίθεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, εἰς τὰ ὅργανα τῶν κατὰ τόπους ἐπιθεωρήσεων ἢ ἐλλείψει τοιούτων εἰς τὰ ἀστυνομικὰ τοιαῦτα.

φὰς τῆς βλαπτικῆς μεταβολῆς (με'ωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀνάθεσις ἐργασιῶν κατωτέρων καὶ ἐπιπρωτέρων τῶν συμφωνηθεισῶν, εἰδικὴ βλάβη, μείωσις τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ μισθωτοῦ), κατὰ τοὺς νόμους «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται τοῦτο ὡς καταγγελία, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπολύσεως».

Ὡς συνέπεια ἐπέρχεται ἡ ὑπὸ τῶν αὐτῶν νόμων ὀριζομένη ἀποζημίωσις, ἡ ὁποία, μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937, καθ' ἣν «οἰαδήποτε σύμβασις, συναπτομένη πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, πλην ἂν αὕτη περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον», ὀφείλεται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀνεξαρτήτως παραμονῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ὑπὸ τοὺς νέους ὄρους, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ὁ κανὼν τῶ συναινούντων δὲν γίνεται ἀδικία» (βλέπε Α. Π. 180/1941, ΕΕΔ 1, 106).

Τὸ δικαίωμα, με' ἄλλους λόγους, τοῦ μισθωτοῦ δὲν συνίστατο εἰς προσβολὴν τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἄκυρου, με' τὴν συνέπειαν νὰ ἰσχύῃ ἡ ἀρχικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον ν' ἀξιώσῃ τὴν κατὰ τοὺς νόμους περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημίωσιν. Τὸ ἀντίθετον τούτου, ἡ ἀκύρωσις τῶν νέων ὄρων τῆς συμβάσεως καὶ ἡ διατήρησις τῶν ἀρχικῶν, δὲν ἐστηρίζετο εἰς καμμίαν διάταξιν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἐκτὸς ἐκείνων, τοὺς ὁποίους περιεῖχε τὸ καταργηθὲν διὰ τοῦ Ν. Δ. ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. 424/1941, εἰς τὸ ὁποῖον ἡδύνατο νὰ στηριχθῇ ἄκυρότης τῆς ἀπολύσεως καὶ συνεπῶς καὶ τῆς ἐξισουμένης πρὸς αὐτήν, κατ' ἀναλογικὴν ἐφαρμογὴν (Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 7446/1942, ΕΕΔ 1, 624) μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ δὲ ὅμως διὰ πλείστους τῶν μισθωτῶν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου 118/1945 καὶ τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ Ν. Δ. τῆς 11 Μαΐου 1946.

Καθὼς εἶναι γνωστόν, ὁ νόμος οὗτος ὑποβάλλει εἰς ὀρισμένους περιορισμοὺς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ τερματισμοῦ μιᾶς διαρκοῦς ἐνοχῆς), ἡ μὴ τήρησις τῶν ὁποίων ἐπάγεται ἄκυροτητα. Ἀφοῦ δὲ ἡ ἀπόλυσις, γινομένη παρὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945, εἶναι ἄκυρος, πρέπει, κατ' ἀνάγκην, καὶ ἡ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐξισοῦται πρὸς ἀπόλυσιν (ἀρθρ. 7 νόμου 2112), ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, διὰ τῆς ἀναλογίας (Κρασσά, § 27, Windscheid § 23, Dernburg § 38) νὰ ἐπιφέρῃ τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, νὰ ἄγῃ δηλαδὴ εἰς ἄκυρότητα, με' συνέπειαν τὴν ἰσχύν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὡς εἶχε πρὸ τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

Υπό του κ. Ι. ΚΑΠΟΛΙΣΤΡΙΑ,
Υφηγητοῦ τοῦ Παιμίου Ἀθηνῶν

§ 3. Ἡ κατάχρησις δικαιώματος ὑπὸ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα.

Τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' οὗ ρητῶς ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐὰν ὑπερβαίῃ προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρησίων ἡθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, διακηρύσσει ρητῶς ὅτι τὰ δικαιώματα δὲν εἶνε ἀπόλυτα, ἀλλ' εἶνε σχετικά, καὶ ὅτι τὰ ὅρια αὐτῶν σταματοῦν ἐκεῖ ὅπου ὀρίζει ἡ καλὴ πίστις, ἐκεῖ ὅπου ἡ ἄσκησις αὐτῶν προσκρούει εἰς τὰ χρηστά ἥθη καὶ ἐκεῖ ὅπου ἀρχίζει ν' ἀποτελῇ παρέκβασιν ἀπὸ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὁποῦοι χορηγοῦνται ταῦτα καὶ προστατεύονται ὑπὸ τοῦ δικαίου.

Ὅτι πάντα τὰ δικαιώματα εἶναι σχετικά καὶ ὅτι εἶναι σεβαστά, μόνον ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦνται συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, δὲν εἶναι τι τὸ νέον διὰ τὴν ἐλληνικὴν θεωρίαν. Ἡ ἀρχὴ τῆς καλῆς πίστεως, ἀποδίδουσα τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τελευταίου αἰῶνος τῆς Δημοκρατίας ἐγκαινισθεῖσαν ρωμαϊκὴν πράξιν, δὲν εἶναι, εἰμὴ ἡ ἀπλήρησις φιλοσοφικῶν ἐλλείψεων ἀντιλήψεων.¹³⁹

Ἡ σχετικότητα τῶν δικαιωμάτων, ἡ κοινωνικὴ αὐτῶν λειτουργία καὶ ἡ κατὰ τὴν καλὴν πίστιν ἄσκησις αὐτῶν, ὑπῆρξεν ἡ φυσικὴ συνέπεια τῆς πρωταρχικῆς θέσεως, τὴν ὁποῖαν εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου κατεῖχε τὸ γενικὸν συμφέρον καὶ τὸ κοινὸν ἀγαθόν, κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τῶν φιλοσόφων τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος: «*Δίκαιον... δ' ἐστὶ τὸ κοινῇ συμφέρον*», «*τὸ γὰρ ὅλον πρότερον ἀναγκαῖον εἶναι τοῦ μέσου*», «*μόδιον γὰρ ἕκαστος τῆς πόλεως*» (Ἀριστοτέλης), «*πολιτικὴ καὶ ἀληθεὶς τέχνη οὗ τὸ ἴδιον, ἀλλὰ τὸ κοινόν, ἀνάγκη μέλειν τὸ μὲν γὰρ κοινὸν ξυνδεῖ, τὸ δὲ ἴδιον διασπᾷ τὰς πόλεις καί... ξυμφέρει τῷ κοινῷ καὶ ἰδίῳ τὸν ἄμφοιν, ἢν τὸ κοινόν τιθῇται καλῶς μᾶλλον ἢ τὸ ἴδιον*» (Πλάτων). Ἐὰν τὰς ἀντιλήψεις ταύτας συνδυάσωμεν πρὸς τὰς παραινέσεις «*μέτρον χρῶν*» ἵνα χρᾶσαι ἐν μέτρῳ—νὰ μὴ καταχράσῃς!—τὸ μέτρον ἄριστον καὶ τὸ μέσον», «*μηδὲν ἄγαν*», εὐρίσκομεν εὐλογον τὸ συμπέρασμα, εἰς τὸ ὁποῖον προσφύτως κατέληξεν ἡ ἐλληνικὴ ἐπιστήμη τῆς ἱστορίας τοῦ δικαίου δι' ἐνὸς τῶν δοκιμωτέρων ἐκπροσώπων τῆς, ὅτι δηλαδὴ καὶ τὸ ἄρ-

θρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ μᾶς Κώδικος περὶ καταχρήσεως δικαιώματος ἔρχεται ὡς ἀπλήρησις καθαρῶς ἐλληνικῶν φιλοσοφικῶν ἰδεῶν.¹³⁸

Ἀλλὰ δὲν ὁμιλεῖ μόνον τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Κώδικος περὶ καταχρήσεως δικαιώματος. Μὲ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἀσχολοῦνται καὶ ἄλλα ἄρθρα. ὡς τὸ 1000 («*Ὁ κύριος τοῦ πράγματος δύναται, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούει εἰς τὸν νόμον ἢ εἰς δικαιώματα τρίτων, νὰ διαθέτῃ τοῦτο κατ' ἀρέσκειαν καὶ νὰ ἀποκλείῃ πᾶσαν ἐπ' αὐτοῦ ἐνέργειαν ἄλλου*»)¹³⁹ καὶ τὰ ἐπακολουθοῦντα τοῦτο περὶ ὑποχρεώσεων τοῦ κυρίου ἄρθρα, ἐν οἷς καὶ 1029, 1031 («*κατὰ τὸν μᾶλλον πρόσφορον καὶ ὀλιγώτερον ἐπαχθὴ διὰ τὸ βαρυνόμενον ἀκίνητον τρόπον*»), 1125 (...*μετὰ τῆς δυνατῆς φειδοῦς*...), Ὁμοίως 1386 («*Ὁ γάμος παράγει διὰ τοὺς συζύγους ἀμοιβαίαν ὑποχρέωσιν πρὸς συμβίωσιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξίωσις πρὸς ταύτην δὲν παρίσταται ὡς κατὰ χρῆσιν δικαιώματος*»), 1387 («*Ὁ ἀνὴρ εἶναι ἡ κεφαλὴ τῆς οἰκογενείας καὶ ἀποφασίζει περὶ παντός, ὅτι ἀφορᾷ τὸν συζυγικὸν βίον, ἐν ὧς ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ δὲν παρίσταται ὡς κατὰ χρῆσιν δικαιώματος*»), 1389, καθ' ὅσον παραπέμπει εἰς 1387 Ἐπίσης: 1502 § 2 («*Αἰτήσις τῆς μητρὸς ἢ τοῦ εἰσαγγελέως κρίνει τὸ δικαστήριον καὶ εἰς ἐπείγουσας περιστάσεις ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, ἐὰν ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ πατρὸς παρίσταται ὡς κατὰ χρῆσιν δικαιώματος*»). Τέλος, τὰ ἀφορῶντα τὴν ἄσκησιν δικαιώματος ἀνευ συμφέροντος: 1001 ἐδ. β', 1104 § 2 ἀριθ. 2, ἡ ἀνευ ἀξιολόγου συμφέροντος: 376 («... ὅταν ἡ ἄρνησις, λόγῳ τῶν ἐδικῶν περιστάσεων καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸ ἐποῦσι ὧδες τοῦ καθυστερουμένου ἔτι μέρους τῆς παροχῆς, ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν»), 550 («... ἐὰν ἡ ἔλλειψις εἶναι τόσον οὐσιώδης, ὥστε ὁ ἀγοραστής δὲν ἐκχεῖ

138. *Const. Périfanakis, La théorie grecque du droit et le classicisme actuel, Athènes 1946, σελ. 29 ἐπ., 84 ἐπ., ἰδίως σελ. 96 ἱερβλ. Σιμωνέ-τον, Τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν Θέμ. ΝΑ' 591 ἐπ., Κουσουλά-κον, ἐν ΕΕΝ ιγ' 191.*

139. Τὸ ΕΑΚ 1041 ὠριζεν ὅτι «*Ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος ἐν πνεύματι κοινοῦ καὶ ἡ λειτουργία ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ κυρίου*». Βλ. ἐπὶ τούτου *Μπαλῆν, ἐν Θέμ. ΝΖ' 226, ἀλλὰ καὶ Μαριδάκη, ἐν Ν. Δι-κοίῳ 1946, σελ. 144 καὶ Κουσουλάκον, ἐν ΕΕΝ ιγ' 191.*

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 515.

137. *Τριανταφυλλόπουλος, Ἑλληνικὸν Ἑνοχικὸν δίκαιον, 1943, σελ. 55.*

σὺ μ' φέρον εἰς τὴν σύμβασιν»).

Πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας συμβαδίζουν καὶ αἱ τῶν ἄρθρων 200 («Αἱ συμβάσεις ἐρμηνεύονται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν συναλλακτικῶν ἡθῶν») καὶ 288 («Ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν συναλλακτικῶν ἡθῶν»).

Α. Ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως

1. Εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δέον ν' ἀναζητηθῇ τὸ βασικὸν στοιχεῖον τῆς καταχρήσεως δικαιώματος, τῆς ὑπερβάσεως τοῦτέστι τῶν ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἐπιβαλλομένων ὁρίων ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος. Αἱ διατάξεις τῶν ΑΚ 281, 200, 288 εἶναι κυριαρχικαὶ τοῦ Κώδικος.¹⁴¹ Διότι ἐπιβάλλουν γενικῶς καὶ ὑποχρεωτικῶς κανόνας δημοσίας τάξεως, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτασίς ἐφαρμογῆς εἶναι εὐρυτάτη.¹⁴²

Τὸ ΑΚ 200 ὁμιλεῖ μόνον περὶ ἐρμηνείας τῶν συμβάσεων. Ἐν τούτοις ἀναφέρεται οὐ μόνον εἰς τὰς συμβάσεις, ἀλλ' εἰς πᾶσαν δῆλωσιν βουλήσεως, καὶ αὐτὴν τὴν μονομερῆ καὶ πρὸς ἕτερον ἀπευθυντέαν.¹⁴³

Τὸ ΑΚ 288 ὁμιλεῖ μόνον περὶ τῆς πρὸς παροχὴν ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλ' ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ΑΚ 281 ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐκτείνεται εἰς πᾶσαν γενικῶς δικαιοπραξίαν καὶ τὴν ἀσκήσιν παντὸς δικαιώματος.

Ὑπὸ τὸν ὅρον «καλὴ πίστις» νοεῖται τὸ μέτρον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἕκαστον πρόσωπον ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ τὰς ἐννόμους ὑποχρεώσεις του καὶ νὰ ἀσκῇ τὰ δικαιώματά του. Τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι ἡ εἰς τὰς ἐννόμους συναλλαγὰς εὐθύτης καὶ ἐντιμότης, ἡ ἀποφυγὴ παντὸς δόλου ἢ πανουργίας, ἡ πίστις εἰς ὅτι δηλοῦται ρητῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅτι σιωπηρῶς προκύπτει ἐκ τῆς φύσεως τῆς δικαιοπραξίας, τέλος, καλὴ πίστις εἶναι τὸ ὁρθὸν δίκαιον, ὡς ἀντιλαμβάνεται τοῦτο, κατὰ κοινὴν, ἀντικειμενικὴν ἐκτίμησιν, ὁ ὕγιος καὶ ἐπεικὴς σκεπτόμενος μέσος.¹⁴⁴ Ἐλλην.

Σκοπὸς τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ μέτρον τῆς καλῆς πίστεως πρὸς καθορισμὸν τῶν ὁρίων τοῦ δικαιώματος εἶναι ἡ δι' αὐτῆς ἐπίτευξις ἰσορροπίας τῶν ἐν ἀνταγωνισμῷ συμφερόντων.¹⁴⁵

Ἐφ' ὅσον, πρὸς καθορισμὸν τῆς ἐννοίας τῆς καλῆς πίστεως, ἀποβλέπομεν εἰς τὴν περὶ ὁρθοῦ δικαίου ἀντικειμενικῶς κρατοῦσαν κοινὴν ἀντίληψιν, ἔπεται ὅτι, ἐὰν ἡ ἀντίληψις αὕτη, εἴτε προϊόντος τοῦ χρόνου, εἴτε διὰ σοβαρᾶς καὶ γενικῶς ἀνεγνωρισμένης κοινωνικῆς μεταρρυθμίσεως, ὑποστῇ μεταβολήν, μετατρέπεται αὐτομάτως «αἱ ἡ ἐννοία τῆς καλῆς πίστεως, ἥτις, ὡς ἐλέχθη, διέπει ὁλόκληρον τὸ δίκαιον, καὶ ἄρα αὐτομάτως μεταβάλλεται ὁλόκληρον τὸ δίκαιον, χωρὶς νὰ τροποποιηθῇ οὐδ' ἐν ἄρθρον τῆς ἰσχυοσύνης νομοθεσίας».¹⁴⁶ Οὕτως ἡ νομοθεσία ἀποβαίνει εὐπλαστος καὶ εὐπροσάρμοστος εἰς τὴν ἐκάστοτε κρατοῦσαν κοινὴν περὶ ὁρθοῦ δικαίου ἑλληνικὴν ἀντίληψιν.¹⁴⁷

Εἰς τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ὑπόκειται μόνον αἱ δηλώσεις βουλήσεως τῶν προσώπων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ συμπληρωτικοὶ κανόνες δικαίου, οἵτινες ἰσχύουν ὡς ἡθελημένοι ὅροι τῆς δικαιοπραξίας, μόνον ἐφ' ὅσον ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει φέρουν εἰς ἀποτέλεσμα σύμφωνον πρὸς τὸ ὁρθὸν δίκαιον.¹⁴⁸ Ὅθεν τὸ μέτρον τῆς καλῆς πίστεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον καθ' ὅς περιπτώσεις γινέται ρητῶς παραπομπὴ εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ νόμου, διότι τὸ μέτρον τῆς καλῆς πίστεως θὰ ἴσχυεν ὡς γενικὴ τοῦ δικαίου ἀρχή, ἔστω καὶ ἂν οὐδεμία διάταξις νόμου ἐπέβαλλε τοῦτο ρητῶς.¹⁴⁹ Ἐξ ἄλλου ἡ ἐννοία αὕτη λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ νομοθέτης καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη ὁφίηκαν ἐλευθέραν τὴν κατὰ τὴν καλὴν πίστιν συμπλήρωσιν τῆς δηλώσεως βουλήσεως αὐτῶν.¹⁵⁰

Μπαλῆν, § 180. Μαριδάκη, Εἰσὴν. σχεδίου Γεν. Ἀρχῶν ΑΚ., 1936, σελ. 122 ἐπ. Μιχαλάκη, Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δικονομικῆς ἀποδείξεως, 1940, σελ. 120 ἐπ.

145. Μαριδάκης, ἐνθ' ἄν., σελ. 125.

146. C. Schmitt, Über die drei Arten des Rechtswissenschaftlichen Denkens, 1934, σελ. 59.

146a Βλ. καὶ ἐν Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικαίου 1943 σελ. 727.

147. Τοῦτο ὑποστηρίζει ἡ ἀρχοῦσα γνώμη: Stammler, Das Recht der Schuldverhältnisse, 1897, σελ. 48 ἐπ., 53. Tuhr, ἐν θ' ἄν. Wendt, Die exceptio doli generalis im heutigen Recht der Schuldverhältnisse, ἐν ArchZivPr. τόμ. 100 (1906) σελ. 102 ἐπ. Enneccerus Lehmann, § 4 II. Staudinger Weber, § 242 Anm. 17. Egger, Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, I 1930 Art. 2 N. 6 ἐπ. O Siebert, Verwirkung, σελ. 124, δὲν ἀπ κλείει τὴν κατὰ τὴν καλὴν πίστιν ἐφαρμογὴν καὶ αὐτῶν τῶν ἀναγκαστικῶν χαρακτῆρος (δημοσίας τάξεως) κανόνων δικαίου.

148. Kress, Lehrbuch des Allgemeinen Schuldrechts, 1928, σελ. 378.

149. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὑποστηρίζει ἡ μὴ κρατούσα γνώμη: Schneider, Treu und Glauben in Recht der Schuldverhältnisse, 1902, σελ. 228. Oertmann, Rechtsordnung und Verkehrssitte, 1914, σελ. 315 καὶ Kommentar zum BGB, 1928, § 242, Anm. 1 ἐπ. Langheineken, Anspruch und

140. Ἀμφοτέρω τὰ ἄρθρα εἶχον ὑπὸ τοῦ ΕΑΚ συγχωνευθῇ εἰς ἓν, ἄρθρον 225: «Αἱ δικαιοπραξίαι ἐρμηνεύονται καὶ ἐκτελοῦνται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις. Κατὰ τὴν ἐρμηνείαν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν δικαιοπραξιῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ ἔθνη τῶν συναλλαγῶν, περὶ οὗ ὁρθῶς ὑπεστηρίχθη ὅτι ἔδει νὰ καταλάβῃ θέσιν μεταξὺ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ βασικῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος: Μαριδάκης, Τὸ ζήτημα τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, 1946, σελ. 8.

141. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον αἱ ἀντιστοιχοὶ παράγραφοι τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἶχον παραστατικῶς ἀποκληθεῖ «βασιλικά παράγραφοι» ὑπὸ τοῦ Hedemann, Werden und Wachsen im Bürgerlichen Recht, 1913 (Vorträge) σελ. 9.

142. Tuhr, Der Allg. Teil des dtsh Bürg. Rechts, II 1914 σελ. 545 ἐπ. RGR, Kommentar zum BGB, 1939, § 242 Anm. 1. Staudinger-Weber, Kommentar zum BGB, 1940, § 242 Anm. 22—46. Εἰς τὴν καλὴν πίστιν παραπέμπουν ρητῶς καὶ ΑΚ 144, 197, 207, 376, 388, 659, 706, 889.

143. Μπαλῆς, § 179. Enneccerus-Lehmann, § 4 II.

144. Πρβλ. Τριανταφυλλόπουλον, σελ. 53 ἐπ.

Διὰ τῆς παρεμβολῆς τοῦ μέτρου τῆς καλῆς πίστεως εἰς τὰς συναλλαγάς, μίαν, διὰ κανόνος δικαίου ἢ συμβάσεως, ἀνειλημμένη ὑποχρέωσις, κρινουμένη κατὰ τὴν καλὴν πίστιν, δύναται ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς νὰ διαπλατυθῇ, νὰ συσταῇ ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ παντελῶς.¹⁵⁰

Οὕτως, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, ἀνεπύχθη ἐν τῇ γερμανικῇ ἐπιστήμῃ, ὅταν αὕτη πρὸ τοῦ 1933, ὑπὸ τὸ σοσιαλδημοκρατικὸν καθεστῶς, εὐρίσκετο ἐν πλήρει ἀνθήσει, ὁλόκληρον τὸ σύστημα τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἀναγνωρισθεῖς σειράς ὁλῆς ἐνοχικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότη καὶ τοῦ ἐργαζομένου, αἵτινες ἐχαρακτηρίζοντο ὡς παρόμοιαι ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐβασίζοντο ἐμμέσως μὲν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ταύτης, ἀμέσως δὲ ἐπὶ τῆς καλῆς πίστεως. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἀποτελοῦν τίτλους τιμῆς διὰ τὴν ἑλληνικὴν νομολογίαν αἱ ἀποφάσεις Ε. Α. 846/1912 (Θέμ. ΚΕ' 87), Ε. Α. 1/1916 (ΚΖ' 513), Ε. Α. 291/1934 (ΜΕ' 589) καὶ, τέλος, ἡ Α.Π. 249/1941 α' τμ. (ΝΓ' 136), πρὸς ἣν συνεφώνησε καὶ Α.Π. 97/1942 β' τμ. (ΝΓ' 323), δεχθεῖσαι, ὑπὸ τὸ ρωμαϊκὸν ἔτι δικαίον, ὅτι ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως ὁ ἐργοδότης ἔχει, δυνάμει τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ ἀνευ ρητῆς μισθῆς ἐν αὐτῇ, ὑποχρέωσιν πρὸς λῆψιν ὅλων τῶν ἀναγκαίων προφυλακτικῶν μέτρων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς καὶ ὑγείας τῶν ἑαυτῷ ἐργαζομένων.¹⁵¹ Οὕτως, ὑπὸ τὸ ρωμαϊκὸν δικαίον, ἡ νομολογία, προσφεύγουσα εἰς τὴν κατὰ καλὴν πίστιν ἐρμηνείαν, διηύθυνεν τὰς ἐν τῇ συμβάσει ρητῶς συνωμολογημένας ὑποχρεώσεις.

Ἐξ ἄλλου, ἐπικαλούμενη τὰς ἀρχὰς τῆς αἰσθητικῆς πίστεως, ἡ Ε. Α. 907/1945 (Θέμ. ΝΖ' 192 = ΕΕΝ ιγ' 234) ἐδέχθη ὡς ἐνυπάρχουσας ἐν τῷ προσυμφώνῳ ἀγοραπωλησίας ἀκινήτου τὴν *lausulam rebus sic stantibus*, ἐξ ἧς, ἐν ἀπρόοπτῳ μεταβολῇ τῶν συνθηκῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας συνήθηται ἡ σύμβασις, παρέχεται εἰς τὸν ὀφειλέτην τὸ δικαίωμα ὑπαναχωρήσεως ἀπὸ τῶν συμφωνηθέντων. Οὕτω, διὰ τῆς προσφυγῆς εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς καλῆς πίστεως, ὑπὸ τὸ ρωμαϊκὸν δικαίον, τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἔφθασε καὶ ἐξῆς κατὰργήσεως τῆς συμβάσεως. Ἀλλὰ τὸ ὁρθὸν συμπέρασμα τοῦ θά ἡ-ύνατο ἐπίσης νὰ στηρίξη καὶ ἐπὶ ἐτέρας βάσεως, ἐὰν ἐσκέπτετο καὶ ὅτι, μετὰ τὴν διὰ τῆς παντελοῦς ἐξανέμισης τῆς δραχμῆς ἐπελθοῦσαν ἀπρόοπτον καὶ οὐσιώδη μεταβολὴν τῶν ἐριστικῶν, ἐφ' ὧν τὰ μέρη ἐστήριξαν τὴν ὑπόστασιν τῆς συμβάσεως, ἡ ἐμμονὴ τοῦ δικαιούχου ἀγοραστοῦ εἰς ἄσκησιν τοῦ ἐκ τῆς προ-υμβάσεως ἀγοραπωλησίας δικαιώματός του πῶς ἀποκτήσῃ, ἀντὶ τοῦ ἀντιτίμου ἐνὸς σιγα-έττου, τὸ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ ὁμαλᾶς συνθήκας ἐς μέλλον νὰ τῷ πωληθῇ προσυμφωνηθὲν ἀκίνητον, ὑπερβαίνουσα τὰ ἐκ τῆς καλῆς πί-στεως ἐπιβαλλόμενα ὅρια, ἀποτελεῖ κατὰ-ρησιν δικαίωματος. Διότι αὕτη εἰ-

ναι σήμερον ἡ περὶ τοῦτου ἀντικειμενικὴ ἀν-τίληψις τοῦ ὕγιως καὶ ἐπιεικῶς σκεπτομένου μέσου Ἑλληνοῦ, ἀδιαφόρως ἂν ὁ νομοθέτης ἀποφύγει νὰ ἐπέμῃ νομοθετικῶς, πρὸς ρύθ-μισιν τοῦ ζητήματος.

II. Ἡ καλὴ πίστις ἀναφέρεται εἰς πολλὰς διατάξεις τοῦ ΑΚ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ συνάλλακτικὰ ἢ ἢ η. Οὕτως: ΑΚ 197, 200, 288, 388, 889 ὡς τοιαῦτα νοοῦνται οἱ κατὰ τὰς συναλλαγὰς ἐπιζόμενοι, εἴτε παρὰ τῶν ἀσκούτων ὁμοίων ἐπάγγελμα, εἴτε παρὰ τῶν κατοκούντων ἐν ὁρισμένῳ τόπῳ, καθ' ὁρισμέ-νην ἐποχὴν, τρόποι συναλλαγῆς. Τὸ μέτρον τῶν συναλλακτικῶν ἡθῶν ἡρτῆται συνήθως καὶ ἐκ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως, τῆς γλώσσης, τῆς θρησκείας, τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τῶν συναλλασσομένων. Πρακτικὴν ἀξίαν ἔχει ἡ διάκρισις τῶν ἐμπορικῶν συνηθειῶν¹⁵², τῶν ἐργατικῶν συνηθειῶν¹⁵³ καὶ τῶν τοπικῶν συ-νηθειῶν. Συναλλακτικὰ ἦθη καὶ καλὴ πίστις δὲν εἶνε ἔννοια ταυτοσημοί¹⁵⁴, ἀλλὰ λαμβανόμενα ὑπ' ὅσιν τῶν συναλλακτικῶν ἡθῶν προσδιορίζεται ἡ ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει κατὰ τὴν καλὴν πίστιν ἐρμηνεία καὶ ἐκτελέσις τῆς δικαιοπραξίας¹⁵⁵.

III. Τελευταίως ὁ νομοθέτης εἰσήγαγεν εἰς εἰδικὸν θέμα, ὡς μέτρον προσδιορισμοῦ τῆς καλῆς πίστεως καὶ «τὸ περὶ δικαίου κοινοῦ αἴσθημα»¹⁵⁶. Ἐξ ἄλλου ὁ Ἀ-ρειος Πάγος εἰσήγαγε, πρὸς προσδιορισμὸν τῆς καλῆς πίστεως, καὶ τὴν «πρακτικὴν λογικὴν»¹⁵⁷, τὸ δὲ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν εἰ-σήγαγε, πρὸς προσδιορισμὸν τῆς καλῆς πί-στεως, πλὴν τῶν συναλλακτικῶν ἡθῶν, τὴν «κοινὴν περὶ δικαίου συνείδη-σιν» καὶ «τὴν σύγχρονον συνείδη-σιν»¹⁵⁷.

Β. Ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τῶν χρηστῶν ἡθῶν.

I. Διὰ τοῦ ΑΚ 281 ὁρίζεται ὅτι «ἡ ἄσκησις τοῦ δικαίωματος ἀπαγορεύεται, ἐὰν αὕτη ὑπερβαίῃ προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἡθῶν...».

Ἐκ τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου «ἢ» προκύπτει ὅτι ὁ Κωδὶξ θεωρεῖ διάφορον τὴν ἔννοιαν τῆς καλῆς πίστεως ἀπὸ τῆς τῶν χρηστῶν ἡθῶν. Ἐν τούτοις ἀμφοτέραι αἱ ἔννοιαι συμπέπτουν ἐν πολλοῖς. Διότι, [ὡς ἡ καλὴ πίστις εἶνε τὸ ὁρθὸν δικαίον, οἶον τὸ

152. Ἀναστασιάδης, Ἑλληνικὸν Ἐμπορικὸν Δί-καιον, 1937, § 13.

153. Βλ. ἐμὴν Ἑρμηνείαν Ἐργατικοῦ Δικαίου, 1937, § 21.

154. Oertmann, Rechtsordnung und Ver-kehrssitte, 1914, σελ. 413 ἐπ.

155. Πρὸς Μπαλῆν, §§ 4, 88. Μιχαλάκη, Περὶ τοῦ ἀντικειμένου κ.λ.τ., σελ. 111.

156. Διὰ τῆς Συντ. Πράξεως 58/1945 «περὶ ἐκκα-θαρίσεως τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξε-νικῆς κατοχῆς», ἀρθρ. 2 § 3 ἐν τέλει, ὁρίσθη ὅτι: «Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ θεωρήσῃ τὴν δικαιο-πραξίαν ἐγκυρον, ἐὰν ἡ κήρυξις τῆς ἀκυ-όητος ἀν-τίκειται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἦθη καὶ τὸ περὶ δικαίου κοινὸν αἴσθημα».

157. Α.Π. 161/1948 (ΕΕΝ ιγ' 287).

157. Ε. Α. 907/1945 (Θέμ. ΝΖ' 192 = ΕΕΝ ιγ' 234).

inrede, 1903, σελ. 324 ἐπ. Planck-Siber, Kom-mentar zum BGB, 1928, § 242 Anm. 1 ἐπ. Titzel, Recht der Schuldverhältnisse, 1932, σελ. 8.

150. Enneccerus-Lehmann, ἐνθ' ἀν., § 4 II.

151. Βλ. τὰς ἐν Θέμ. ΝΓ' 137 παρατηρήσεις Σι-μωνέτου καὶ Κοποδίστρια, καὶ ἐν Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ. 1943, σελ. 707 ἐπ.

ἀντιλαμβάνεται, κατὰ κοινήν, ἀντικειμενικὴν ἐκτίμησιν, ὁ ὕμῳ καὶ ἐπιεικῶς σκεπτόμενος μέσος "Ελληνη, οὕτω καὶ τὰ χρηστὰ ἦθη εἶνε αἱ ἐκάστω περι ἡθικῆς ἀντιλήψεις τοῦ ὕμῳ καὶ ἀντικειμενικῶς σκεπτομένου μέσου "Ελληνη. "Εξ ἄλλου ὅ,τι ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη ἀντίκειται συγχρόνως καὶ εἰς τὴν καλὴν πίσιν, ἐνῶ ἀντιθέτως πᾶν ὅ,τι ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίσιν δὲν ἀποτελεῖ ἀναποφεύκτως προσβολὴν καὶ τῶν χρηστῶν ἡθῶν¹⁵⁸. Οὕτως ἡ ἐν ΑΚ 281 ἀναφορὰ εἰς τὸ μέτρον τῶν χρηστῶν ἡθῶν ἀποτελεῖ, ἐπὶ εὐρέος πεδίου, προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας τῆς καλῆς πίστεως, τονιζομένου συγχρόνως τοῦ ἡθικοῦ χαρακτήρος, τὸν ὅποιον δέον νὰ φέρῃ πᾶν δικαίωμα, ἵνα εἶνε σεβαστὸν «κατὰ τὴν ἀσκήσιν αὐτοῦ».¹⁵⁹

Ὁ δὲ ἀναφορὰς εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη καθορισμὸς τῆς καλῆς πίστεως ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαίου κατὰ προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ΑΚ 919, κατὰ τὸ ὅποιον «ὅστις ἐκ προθέσεως ἐζημίωσεν ἄλλον κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν». Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης θεωρεῖται κατὰ βάσιν ὡς ὑπέρβασις καὶ ἡ «κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ χρηστὰ ἦθη ἀσκήσις δικαίου». Προστίθεται ὅμως, ὡς ἀπαραίτητον στοιχεῖον διὰ τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσιν, ἡ ἐκ προθέσεως ζημία τοῦ ἐτέρου, στοιχεῖον, τὸ ὅποιον δὲν ἀπαίτεται διὰ τὴν σύστασιν τῆς καταχρήσεως τοῦ δικαίου ἐνεκα ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῶν χρηστῶν ἡθῶν.¹⁶⁰

Ἡ πρὸς τὰ χρηστὰ ἦθη ἀντίθεσις τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαίου δύναται νὰ προκύπτῃ οὐ μόνον ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς δικαιοπραξίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ πάντων τῶν συνοδευόντων αὐτὴν περιστατικῶν.¹⁶¹ Ὅθεν δύναται νὰ κεῖται: α) εἰς τὴν δι' αὐτῆς ἐπιδιώξιν ἀνηθικὸν ἀποτελέσματος, β) εἰς τὸν κατανάγκασμόν τοῦ προσώπου πρὸς πράξιν ἢ παράλειψιν ἐπὶ θέματος, εἰς τὸ ὅποιον, κατὰ τὰς κρατούσας ἀντιλήψεις, ἡ βούλησις πρέπει νὰ μείνῃ ἐλευθέρως κατανάγκασμος, γ) εἰς ὑπέρμετρον δέσμευσιν τῆς ἀτομικῆς ἢ ὁικονομικῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου, καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις ρητῶς χαρακτηριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἀποτελούσας προσβολὴν τῶν χρηστῶν ἡθῶν.¹⁶²

Γ. Ὑπέρβασις τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαίου.

Τὸ προσχέδιον τοῦ εἰσηγητοῦ (ἄρθρον 7) καὶ τὸ σχέδιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρον 6) ὠρίζον γενικῶς ὅτι δὲν ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ δικαίου

ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαίου, ἡ ὑπερβαίνουσα προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἡθῶν «ἡ τοῦ δι' ὃν ἀπενεμήθη σκοποῦ». Ἀλλὰ τὸ ΑΚ 281 ὠρίσσε μᾶλλον συγκεκριμένως: «ἡ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαίου». Οὕτως ὁ νομοθέτης διακρίνει διττὸν τὸν σκοπὸν ἐκάστω δικαίωματος: κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικόν, διὰ δὲ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου «ἢ», τὸν ὅποιον χρησιμοποιεῖ, φαίνεται θεωρῶν ὅτι ὁ κοινωνικὸς εἶναι διάφορος τοῦ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαίου.

Ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω¹⁶³ ποίαν ἀντίδρασιν συνήντησεν ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἀνευ θετικοῦ κειμένου διδασχθεῖσα θεωρία, ὅτι καὶ τὸ κοινωνικόν, λειτουργικόν, τελεολογικόν, κριτήριον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς διάκρισιν τῆς καταχρήσεως δικαίου. Εἰδομεν δὲ ἐπίσης¹⁶⁴ πόσον ἀτυχὴς ὑπῆρξε, κατὰ τὰ πρῶτα βήματά της, ἡ ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Σοβιετικοῦ Πολιτικοῦ Κώδικος τοῦ 1923, ὁμιλοῦντος περὶ ἀντιθέσεως τοῦ ἀσκουμένου δικαίου πρὸς τὸν οἰκονομικόν καὶ κοινωνικὸν προορισμὸν του.

Ὑπὸ τὸ ἀτομιστικὸν ρωμαϊκὸν δίκαιον ἔχει κρατήσῃ, περὶ τοῦ δικαίου, ὁ ὀρισμὸς, ὅτι τοῖο εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς ἐννόμου τά, εὖς παρεχομένη ἐξουσία τῆς βουλῆσεως, πρὸς ἱκανοποίησιν βιοτικοῦ συμφέροντος. Ἀλλ' ὁ ὅρος «βιοτικὸν συμφέρον» δέον σήμερον νὰ νοητῇ εὐρύτατος. Ἐν αὐτῷ περιλαμβάνεται οὐ μόνον τὸ στενὸν ἀτομικὸν (οἰκονομικὸν ἢ μὴ) συμφέρον τοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς κοινωνίας ἐπὶ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ προστασίαν τοῦ δικαίου.

Πλείστα δικαιώματα ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως πρὸς ἱκανοποίησιν, οἰκονομικῶν ἢ μὴ, ἀναγκῶν τῶν προσώπων. Τὸ γενικώτερον συμφέρον ἐν τῇ ἀσκήσει καὶ τῇ νομικῇ προστασίᾳ τῶν δικαιωμάτων τούτων συνίσταται ἀπλῶς εἰς τὴν τήρησιν τῆς νομικῆς εὐταξίας. Πλείστα ὅμως ἄλλα δικαιώματα ἀναγνωρίζονται, προστατεύονται καὶ ἐνίοτε ἐπιβάλλονται εἰς τὰ πρόσωπα, πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἐκ πρώτης μὲν ὅψεως ἀτομικοῦ αὐτῶν, οἰκονομικοῦ ἢ ἡθικοῦ, συμφέροντος, πράγματι δὲ πρὸς ἐξυπηρέτησιν γενικοῦ κοινωνικοῦ συμφέροντος.¹⁶⁵

Ὡς γενικὸν κοινωνικὸν συμφέρον νοητέον οἱ παρὰ τοῦ ὀργανωμένου κοινωνικοῦ συνόλου διηγεκτοὶ ἐπιδιωκόμενοι σκοποί, α') πρὸς τὴν ἰσορροπήσιν τῶν ἀντικρουομένων συμφερόντων τῶν κοινωνικῶν ὁμάδων, β') πρὸς τὴν ἡθικὴν, πνευματικὴν καὶ σωματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν πολιτῶν καὶ τὴν πρόοδον αὐτῶν, ὡς λαοῦ καὶ ὡς ἔθνους.¹⁶⁶

158. Βλ. καὶ ΕΕΝ γ' 5 σημ. 16.

159. Περὶ τῆς μορφῆς τῆς πράξεως ἡ παραλείψεως, τῆς ἀντικειμένης εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη, ὡς ἀποτελοῦσης κατάχρησιν δικαίου, βλ. Ripert, La règle morale dans les obligations civiles, 1935³ no 95 Josseland, De l'esprit des droits κλπ., 1939², nos 253 ἐπ.

160. Siebert, Verwirkung κλπ., σελ. 108 ἐπ. ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς καταχρήσεως δικαίου καὶ τῆς § 826 τοῦ Γερμ. Ἀστ. Κώδικος, ὁμοίως πρὸς τὸ ἡμέτερον ΑΚ 919. Βλ. καὶ Μπαλῆν, § 166.

161. Μαριδάκης, Εἰσήγ. Σχεδ. Γεν. Ἀρχῶν ΑΚ, 1936, σελ. 120.

162. Περὶ τούτων βλ. Μπαλῆν, § 64.

163. Σελ. 452 ἐπ.

164. Σελ. 487 ἐπ.

165. Περὶ τῶν θεωριῶν, καθ' ἃς ὅλα τὰ δικαιώματα ἀποβλέπουν κατὰ κύριον λόγον εἰς τὸ γενικὸν συμφέρον καὶ δευτερευόντως εἰς τὸ ἀτομικόν, βλ. Waline, L'individualisme et le droit, 1945, σελ. 55 ἐπ.

166. Ἀλλως ἀντιλαμβάνεται τὴν ἐννοίαν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος ὁ Gurvitch, La déclaration des droits sociaux, 1946, σελ. 120 ἐπ. καὶ Éléments de sociologie juridique, 1940, σελ. 155 ἐπ. Περὶ τῆς διηγετικῆς προσπαθείας τῆς Πολιτείας, πρὸς

Νομικοί κανόνες, δι' ὧν παρέχονται δικαιώματα, ἀποβλέποντα οὐχὶ ἀπλῶς εἰς τὸ ἀτομικὸν συμφέρον τῶν προσώπων, ἀλλ' εἰς τὸ γενικὸν κοινωνικὸν συμφέρον, ἔχουν χαρακτηρὰ ἀναγκαστικόν, δημοσίαις τάξεως, ἀποκλειομένης τῆς δι' ἰδιωτικῆς δικαιοπραξίας ἀλλοίας ρυθμίσεως αὐτῶν. Οὐχὶ ἀπλῶς εἰς τὸ ἀτομικὸν συμφέρον, ἀλλ' εἰς τὸ γενικὸν συμφέρον ἀποβλέπουν οἱ νομικοὶ κανόνες, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ὕλην τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, οἷτινες εἶνε κατ' ἀρχὴν κανόνες δημοσίας τάξεως, θέτοντες ἐλάχιστα ὅρια προστασίας τῶν ἐργαζομένων¹⁶⁷.

Κατὰ τὰς περιπτώσεις, τὰς ρυθμιζομένας ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν νόμων, θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ βασίμως ὅτι τὰ διὰ τούτων ἀναγνωριζόμενα καὶ προστατευόμενα δικαιώματα, καίτοι παρέχονται εἰς τοὺς καθ' ἑκάστον ἐργαζομένους δὲν ἀποτελοῦν καθαυτὰ δικαιώματα, ἀλλὰ κοινωνικὰς λειτουργίας. Ἐντονον παράδειγμα, τὸ κατὰ ν. 539/1915 παρεχόμενον εἰς τὸν ἐργαζόμενον δικαίωμα ἀναψυχῆς. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῷ ἀναγνωρίζεται οὐχὶ ἀποκλειστικῶς πρὸς ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ γενικὸν συμφέρον, τὸ ὁποῖον σκοπεῖ τὴν διὰ τῆς πραγματικῆς χρησιμοποίησιν τῆς ἀδείας, πνευματικὴν καὶ σωματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐργαζομένων. Οὕτως ἐξηγεῖται καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς τοῦ ἐργαζομένου προσωρινῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ἀλλαχοῦ ἐπὶ μισθῷ¹⁶⁸.

Ὑπέρβασιν τοῦ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος χωρεῖ, διὰν τοῦτο ἀσκεῖται ἄνευ οὐδὲν ποτε ἀτομικοῦ συμφέροντος τοῦ δικαιούχου.

Ὑπέρβασιν τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος χωρεῖ, διὰν ἡ ἀσκῆσις αὐτοῦ ἀντίκειται εἰς τὸν γενικώτερον κοινωνικὸν σκοπόν, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὁποίου ἐχορηγήθη τὸ δικαίωμα.

Κατ' ἀμφοτέρας ὁμως τὰς περιπτώσεις ταύτας, ἡ καθ' ὑπέρβασιν ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ προσβολὴν τῆς

καλῆς πίστεως, ἥτις πρέπει νὰ διέπῃ πᾶσαν δικαιοπραξίαν. Πρὸς τί λοιπὸν ἢ ἐν ΑΚ 281, παρὰ τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἦθη, ἰδιαιτέρα μνεῖα καὶ τοῦ «κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ» (ἢ, ἔστω, ἀπλῶς τοῦ «σκοποῦ», ὡς ὠριζε τὸ ΕΑΚ 6) τοῦ δικαιώματος; Προφανῆς ἐπιδιώξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ νομοθέτου ὑπῆρξεν ὁ μερικὸς καθορισμὸς τῆς ἐννοίας τῆς καλῆς πίστεως, ἵνα ἰδιαιτέρως τονισθῇ καὶ ὁ κοινωνικὸς χαρακτήρ παντὸς δικαιώματος¹⁶⁹. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἡ εἰδικὴ μνεῖα τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ χαράσσει ἀληθῶς κατευθυντήριον γραμμὴν διὰ τὸν δικαστὴν, καὶ δίδει κοινωνικὸν χαρακτήρα εἰς τὸν Κώδικα καὶ γενικώτερον εἰς τὸ ὅλον ἑλληνικὸν δίκαιον. Ἀλλ' ἡ «αὐτὰ παρέκκλινει ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος θ' ἀποτελῇ πάντοτε μίαν τῶν περιπτώσεων προσβολῆς τῆς καλῆς πίστεως, ὡς ἐδέχθησαν ἐν Ἑλβετίᾳ, ὅπου ὁ Κώδιξ δὲν καθορίζει εἰδικῶς καὶ τὴν περίπτωσιν ταύτην¹⁷⁰ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου, ἄνευ κειμένου νόμου, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ἡ θεωρία βλέπει ὡς καταχρησιν δικαιώματος τὴν, κατὰ παρέκκλιν ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ σκοποῦ, ἀσκήσιν αὐτοῦ¹⁷¹.

Δ. Πρακτικὴ ἐφαρμογὴ

τῆς ἐννοίας τῆς καταχρήσεως δικαιώματος

I. Κατὰ πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, τῶν ἐνδεδειγμένων ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, οὐδόλως ἐρευνᾶται ἡ παρὰ τῷ δικαιούχῳ πρόθεσις βλάβης τοῦ καθ' οὗ ἀσκεῖται τὸ δικαίωμα. Βεβαίως, ὁ δόλος, ὁ κατευθυνόμενος εἰς τὴν ζημίαν τοῦ ἐτέρου, εἶνε ὑποκειμενικὸν στοιχεῖον καθιστῶν ἐκδηλον τὴν ἀντίθεσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν. Ἀλλὰ καὶ ὅταν δὲν συντρέχῃ δόλος, ἀρκεῖ ὅτι ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος προσκρούει ἀντικειμενικῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, διὰ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἀσκῆσις αὕτη, ὡς ἀποτελοῦσα κατὰχρησιν.

II. Συμφωνῶς πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ὑπὸ τὸν ΑΚ θὰ πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἐμπότουςαι εἰς τὴν ἐννοίαν καταχρήσεως δικαιώματος αἱ ἐξῆς περιπτώσεις:

α) ὁ δικαιούχος ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀποκλειστικῇ προθέσει τῆς βλάβης ἄλλου.

β) ὁ δικαιούχος ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας, μολονότι γνωρίζει καλῶς ὅτι δὲν δικαιούται νὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμα. Π.χ. ἐπικαλεῖται τις παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως, ἐνῶ καλῶς γνωρίζει ὅτι ὁ ἴδιος διὰ τῆς συμπεριφορᾶς του προεκάλεσε τὴν ἐπέλευσιν τῆς παραγραφῆς¹⁷². Ἡ προβάλλει τὴν κατ' ΑΚ 159 § 2 ἐδ. α' ἀκυρότητα τῆς δικαιοπραξίας, ἔνεκα μὴ τηρήσεως τοῦ συμφωνημένου τύπου αὐτῆς, ἐνῶ ὁ ἴδιος προεκάλεσε

169. Βλ. καὶ ὑπόμνημα Μπαλῆ, συνοδεῖον τὸ ὑποβληθὲν τελικὸν σχέδιον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν Ἐφημ. Κυβ. τ. Α' φ. 9/15 3-1940, σελ. 594.

170. Ἀνωτέρω, σημ. 84.

171. Ἀνωτέρω, σελ. 452.

172. Πρὸς ΑΚ 255 ἐδ. β.

ἰσορροπῆσιν τῶν ἀντικρουομένων συμφερότων τῶν κοινωνικῶν ομάδων καὶ τάξεων, βλ. τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ Ripert, Aspects juridiques du Capitalisme, 1946, passim.

167. Ἐκ τούτου ὁμιλοῦν περὶ δημοσιοποιήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου: Ἀγαλλόπουλος, ἐν [περιοδικῷ] Ἐ. γ. Δικ. 1942 σελ. 271 ἐπ. Β. Βασιλείου, ἐν ΕΕΔ α' 744. Πρὸς Josseland, La publication du contrat, ἐν Recueil d'études en l'honneur d'Ed. Lambert, III 1935, σελ. 143 ἐπ. Morin, La désagrégation de la théorie contractuelle du Code, ἐν Arch. de Philos. du droit et de Sociologie juridique 1940 σελ. 7 ἐπ., ἰδὼ. σελ. 11, ἐνθα πολλὰ παρ' εἰρήματα ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου.

168. Βλ. ἐν ΕΕΔ 4, 515 ἐπ. — Τὴν περὶ δικαιωμάτων-λειτουργιῶν θεωρίαν εἶχεν υἱοθετήσει ῥητῶς καὶ ἡ Συντ. Πρᾶξις 57/1945 «περὶ ἀδικημάτων ἀπειλούντων ζωτικὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ», κατ' ἀρθρον 3 τῆς ὁποίας «Διευθύνται, διαχειρίζονται βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν, ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐπιχειρήσεων με ἀφορὰς ἢ ἄλλων οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ διευθύνονται τμημάτων αὐτῶν, λογίζονται ἀσκούντες συγχρόνως καὶ κοινωνικὴν λειτουργίαν».

τὴν μὴ τήρησιν τοῦ τύπου. Ἡ προβάλλει ἀπαίτησιν πρὸς παροχὴν, ἣν ἐξ ἄλλης αἰτίας ὀφείλει ἀμέσως ν' ἀποδώσῃ. Ἡ ἀσκεῖ δικαίωμα τι, ἐνῶ, διὰ τῆς ὁλῆς προηγηθείσης συμπεριφορᾶς του, ἐδημιούργησε τὴν δικαιολογημένην ἐντύπωσιν ὅτι δὲν θέλει πλέον ἀσκήσῃ τοῦτο (*venire contra factum proprium*).

γ') ὁ δικαιούχος ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, εἴτε κατὰ τρόπον εἴτε πρὸς σκοπὸν προσβάλλοντα τὰ χρῆστα ἡ θῆ.

δ') ὁ δικαιούχος ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς σκοπὸν ἄλλον, ἢ τὸν δι' ὃν τοῦτο τῷ ἐορηγήθη ὑπὸ τοῦ δικαίου. Τοιαύτη ἀποξενώσις τοῦ δικαίου ἀπὸ τοῦ σκοποῦ τοῦ ὀφίσταται ἰδίως ὅταν ὁ δικαιούχος, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαίου αὐτοῦ ἢ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, οὐδὲν συμφέρον κέκτηται ἐπὶ τὴν ἀσκήσιν ἢ ἐμφανίζει ὡς συμφέρον του σκοπὸν, καταδήλως ἀντιθετὸν ἢ καὶ οὐσιωδῶς διάφορον τοῦ σκοποῦ, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὁποίου τῷ ἐορηγήθη τὸ δικαίωμα.

Δυσανυστασία μεταξὺ τῶν ἐξυπηρετούμενων συμφερόντων δικαιούχου καὶ ὀφειλέτου, αὐτὴ καὶ μόνη, δὲν ἀρκεῖ ἵνα καταστήσῃ ἐλαττωματικὴν τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαίου.

III. Κατὰ πάσας τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας περιπτώσεις, ἵνα γίνῃ δεκτὴ ὡς ὀφισταμένη κατὰχρησις, δέον ἢ ἐν τῇ ἀσκήσει ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρησίων ἡθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαίου εἶναι. ΠΡΟΦΑΝΗΣ. Τοῦτο ὁρίζεται ῥητῶς τὸ ΑΚ 281, κατὰ μίμῃσιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ἑλβετικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῆς § 1295 ἐδ. 2 τοῦ Αὐστριακοῦ Γενικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐὰν ὅθεν ὀφίστανται βέλγιοι ἀμφοβολίαι περὶ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως, τὸ δικαίωμα παραμένει σβατόν, διότι σκοπὸς τοῦ ΑΚ 281 δὲν εἶναι οὔτε νὰ ὑποβάλλῃ κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν τὴν ἀσκήσιν τοῦ νομίμου ἢ συμβατικοῦ δικαίου ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστοῦ, οὔτε νὰ μεταβάλλῃ ἢ καταργῇ συνωμολογημένας ὑποχρεώσεις καὶ κτηθέντα δικαιώματα. Παραμένουν ὅθεν ἰσχυροὶ καὶ ὑπὸ τὸν ΑΚ οἱ βασικοὶ κανόνες τοῦ ἀστικοῦ δικαίου: *Qui suo jure utitur neminem laedit* καὶ *Pacta sunt servanda*, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ δικαίωμα δὲν θὰ ἀσκήται κατὰ τρόπον ἢ πρὸς σκοπὸν ἀποτελοῦντα ΠΡΟΦΑΝΩΣ κατὰχρησιν, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας διακρίσεις.

IV. Τὸ προσχέδιον τοῦ Εἰσηγητοῦ Γενικῶν Ἀρχῶν τοῦ ΑΚ (ἄρθρον 7) καὶ τὸ Σχέδιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 6) ὥριζαν ὅτι ἡ κατὰχρησις δικαίου «δὲν ἀποκλείεται τῆς προστασίας τοῦ δικαίου»¹⁷³. Ἐπεξηγῶν τὴν διάταξιν ταύτην ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ προσχεδίου διηκρίνιζεν ὅτι αὕτη «παρέχει εἰς μὲν τὸν βλαπτόμενον τὸ δικαίωμα, ὅπως ζητήσῃ ὅχι μόνον ἀποζημιώσεις, ἀλλὰ, εἴτε «ἀτ' ἐκστασιν, εἴτε δι' ἀγωγῆς, καὶ ἀναστολὴν τῆς ἀσκήσεως, εἰς δὲ τὸν δικαστὴν τὴν εὐχέρειαν, ὅπως κρίνῃ ἐκάστοτε, κατὰ πόσον πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἀναστολὴ ἢ νὰ παρασχεθῇ μόνον ἀποζημιώσεις. Ἡ εὐχέρεια αὕτη ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων, αἵτινα ἐ-

νεφάνισαν περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀναστολὴ τῆς ἀσκήσεως εἶναι ἀδύνατος ἢ ἀσκοπος, ὅποτε ἡ ἀποζημιώσις ἀπομένει τὸ μόνον μέσον ἀποκαταστάσεως τῆς ἰσορροπίας»¹⁷⁴.

Τὸ ὀριστικὸν ΑΚ 281, ἀπομακρυνθὲν τῆς διατυπώσεως τοῦ Σχεδίου, ὁρίζει ὅτι ἡ κατὰχρησις τοῦ δικαίου «ἀπαγορεύεται». Ὅθεν αἱ συνέπειαι αὐτῆς θὰ πρέπει ν' ἀναζητηθοῦν εἰς τὰς συνέπειας πάσης ἀπαγορευομένης δικαιοπραξίας. Ταύτας ρυθμίζει ἡ διάταξις 174, καθ' ἣν «δικαιοπραξία ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι, εἶναι ἄκυρος». Ἡ δὲ ἄκυρος δικαιοπραξία λογίζεται—κατ' ΑΚ 180—«ὡς μὴ γενόμενη».

Ἡ κατὰχρησις δικαίου, ἐφ' ὅσον ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου, ὡς δικαιοπραξία εἶναι ἄκυρος. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ μᾶς διαφεύγῃ ἡ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ΑΚ 174 ρητὴ ἐπιφύλαξις: Δικαιοπραξία ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ νόμου εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι. Μήπως ὅμως ἐν τῇ περιπτώσει κατὰχρήσεως δικαίου, ἥτις ρητῶς ἀπαγορεύεται, συνέπεια ταύτης δὲν εἶναι ἡ ἀκυρότης τῆς δικαιοπραξίας, διότι, ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἀπαγορεύσεως, ὡς ἀποτέλεσμα «συνάγεται ἄλλο τι»;

Οὕτως ἐπανερχόμεθα εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑποδείξεις τοῦ Εἰσηγητοῦ τοῦ προσχεδίου τοῦ ΑΚ 281 καὶ σκεπτόμεθα ὅτι, ἐὰν ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει εἶναι, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἀδύνατος ἢ ἀσκοπος ἡ κήρυξις τῆς ἀκυρότητος τῆς δικαιοπραξίας, ἥτις ἐτελέσθη διὰ κατὰχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαίου, ὡς μόνον μέσον ἀποκαταστάσεως τῆς ἰσορροπίας ἀπομένει ἡ ἀποζημιώσις τοῦ βλαβέντου. Διὰ τὰ ὁπάρξῃ ὅμως δικαίωμα ἀποζημιώσεως, θὰ πρέπει νὰ συντρέχῃ τὸ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ὑπαιτιότητος, διότι, κατ' ΑΚ 914, μόνον ὁ ὑπαιτιῶς (δὲ ἐστὶν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας) παρὰ τὸν νόμον ζημιώσας ἄλλον ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν. Τὸ αὐτὸ καὶ ἂν ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαίου ἐγένετο καθ' ὑπέρβασιν τῶν χρησίων ἡθῶν, διότι καὶ κατ' ΑΚ 919, ὅστις «ἐκ προθέσεως» ἐζημίωσεν ἄλλον, κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα εἰς τὰ χρηστά ἡθῆ, ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν. Διὰ τοῦ στοιχείου ὅμως τῆς ὑπαιτιότητος ἡ ἐννοία τῆς κατὰχρήσεως δικαίου ὑποκειμενικοποιεῖται καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ στενὸν πεδὶον ἐφαρμογῆς, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑπὸ τὸ προϊχθὲν δίκαιον.

Ἐκεῖνο πάντως, τὸ ὁποῖον δέον νὰ τονισθῇ ἐνταῦθα, εἶναι ὅτι ἡ περὶ κατὰχρήσεως δικαίου διδασκαλία δὲν ἀνήκει συστηματικῶς εἰς τὸ δίκαιον τῆς ἐξ ὑπαιτιότητος εὐθύνης, ὡς νομίζουν ἱδίως ἐν Γαλλίᾳ¹⁷⁵, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου.

V. Ἐὰν τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά συνιστῶσιν ἀντικειμενικῶς τὴν νομικὴν ἐννοίαν τῆς κατὰχρήσεως δικαίου, ὁ δικαστὴς λαμβάνει ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ αὐτὴν ἐπαγάγεται, διότι, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέγχθη, οἱ κανόνες τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρησίων ἡθῶν, τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαίου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ὁποίων πρέπει ν' ἀσκήται τὸ δικαί-

173. Κατὰ πρότυπον τοῦ Ἑλβ. ΑΚ 2: «...n'est pas protégé par la loi» — «...findet keinen Rechtsschutz».

174. Μαριδάκης, ἐνθ' ἀν., σελ. 128 ἐπ.

175. Μαριδάκης, ἐνθ' ἀν., σελ. 128.

ΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΣ ΕΠΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΑΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΥΖΗΤΗΣΙΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ (Εξ άφορμής της ύπ' άριθ. 5134]1946 άποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ΕΕΔ 5. σελ. 563).

Υπό του κ ΦΙΛ.Δ. ΑΓΓΕΛΗ, Δικηγόρου παρ' Αρείω Πάγω

Ι.—Κατ' άρθρον 158 της Πολιτικής Δικονομίας «εις την έγγραφον προδικασίαν έπιστηρίζεται ή έν τω άκροατηρίω διαδικασία· άλλ' ή τε λευταία αυτή είναι ή κυρία διαδικασία». Διά της άκολουθούσης δέ διατάξεως του αυτού άρθρου παρέχεται ή δυνητική εύχέρεια εις τούς διαδίκους, όπως έν τω άκροατηρίω ό μέν ένάγων ποιήται νέας προσθήκας, βελτιώσεις και έπεξηγήσεις, περιεχομένης όμως τουλάχιστον σιωπηλώς ή έμμέσως εις την άρχικην υίτησιν του, ό δέ έν-αγόμενος νέας ένστάσεις και άντενστάσεις ή τάς γενομένης ήδη ύπ' αυτού, όπως μεταβάλλη ή διορθώση.

Συνέπειά δέ της συμμορφώσεως προς ταύτα είναι, κατ' άρθρον 160 της Πολ. Δικ., ως τουτο άντικατεστάθη διά του άρθρου Ι του ά. ν. 980 της 22/22 Φεβρουαρίου 1946 «περί τροποποιήσεως άρθρων τινών της Πολ. Δικονομίας», ό άποκλεισμός της ύποβολής των τε προσθηκών και ένστάσεων και άντενστάσεων, πλην των έξ επαγγέλματος δυναμένων να έξετασθώσι κατα πάσαν της δικης στάσιν ή των ματαγενεστέρως της γενομένης συζητήσεως προκυψασών ή παραχρήμα έγγραφών ή διά δικαστικής όμολογίας άποδεικνυομένων.

Εξ έτέρου, κατά τό άρθρον 173 της Πολ. Δικ., προκύπτει ότι: «Η έν τω άκροατηρίω διαδικασία είναι προφορική· έκάστη όμως πρότασις των διαδίκων γίνεται έγγραφως...».

Ωστε αι προτάσεις των διαδίκων εις τάς άστικάς διαφοράς είναι έγγραφοι και άφορ ώσι την μέχρι της έπ' άκροατηρίω συζητήσεως της ύποθέσεως προδικασίαν.

Αλλά κατ' άρθρον 554 της Πολ. Δικ. «Εκαστος διάδικος δύναται να απαιτήση την ανακοίνωσιν όλων των διαδικαστικών έγγραφων και να άρνηθ ή πρό α ύ τ ή ς πάσαν εις την έπ' άκροατηρίω συζήτησιν της ύποθέσεως άπάντησιν».

Τά άρθρα 555, 559 της Πολ. Δικ. όρίζουσι τούς τρόπους της κοινοποιήσεως-γνωστοποιήσεως των έγγραφων προτάσεων μετά των λοιπών προς ύποστήριξιν αυτών έγγραφων, μεταξ ύ των διαδίκων, ότι τουτο γίνεται «πρό της ημέρας της έπ' άκροατηρίω συζητήσεως», ως και ότι «ή κατατεθείσα έγγραφως πρότασις πρέπει να περιέχη κατά την κατάθεσιν τά έν τοις άρθροις 153 160 της Πολ. Δικονομίας όριζόμενα, περί των ευθύς άμέσως άνωτέρω εξετέθη».

ωμα, ίνα τυγχάνη της προστασίας του δικαίου, είνε κανόνες δημοσίας τάξεως, έκ τουτου δέ και ό έν ΑΚ 281 περιορισμός όρθ την δημοσίαν τάξιν. Έάν δέ τό δικαστήριον της ούσίας κακώς ύπήγαγεν ή δέν ύπήγαγε τά παρ' αυτού ληφθέντα ύπ' όψιν πραγματικά περιστατικά εις την νομικήν έννοιαν της καταχρήσεως δικαιώματος, ή άπόρρασις αυτού είνε άναίρετά.¹⁷⁶

VI. Καλή πίστις, χρηστή ήθη, υπέρβασις του οικονομικού ή κοινωνικού σκοπου του δικαϊώματος είναι γενικά ρήτρα, των όποιων την παραδοχήν πολλοί συντηρητικοί νομικοί έχαρακτηρίσαν ως επικίνδυνον.¹⁷⁷ Αύται έπεκρίθησαν κυρίως, ως κλονίζουσαι την σταθρότητα των συναλλαγών, ως έπιφέρουσαι σύγχυσιν μεταξύ δικαίου και ήθικης και ως δίδουσαι υπερβολικήν έξουσίαν εις τόν δικαστήν, του όποιου καθιστούν τό έργον μαλθακόν άφου πολλάκις μόνη ή έπίκλησις της καλής πίστεως τόν άπαλλάσσει του κόπου να έμβαθύνη εις την έννοιαν του νόμου.¹⁷⁸

176. Τριανταφυλλόπουλος, Έλληνικόν Ένοχικόν Δίκαιον, 1943, σελ. 5. Μπαλής, ένθ' άν. § 166 έν τέλει. Βλ. και τούς άνωτέρω έν σημ. 75 και 78 άναφερομένους.

177. Κυρίως: Ripert, La règle morale dans les obligations civiles, 1939³, no 103 bis και: Le régime démocratique et le droit civil moderne, 1936 no 120 Hedemann, Die Flucht in die Generalklauseln, eine Gefahr für Recht und Staat, 1933, σελ. 66 έπ. Παρ' ήμιν προβλ. Χατζηδάκη, ΕΕΔ 2, 531.

178. Χαρακτηριστικόν έν τω σημείω τούτω είνε

Αί έπικρίσεις όμως αύται άποδεικνύονται άβάσιμοι, όταν οι δικασταί έχουν έπίγνωσιν της άποστολής και των καθηκόντων των. Άλλωςτε ή διακρίνουσα τούς Έλληνας δικαστάς συντηρητικής άποτελεί έγγύησιν ότι αι γενικά ρήτραι του Αστικού Κώδικος θά τύχουν λελογισμένης έφαρμογής¹⁷⁹. Τουτό διεπιστώσαμεν και άλλοτε, έπ' εύκαιρία της ύπό τως δικαστηρίων μας έφαρμογής της άρχής της καλής πίστεως επί θεμάτων του έργατικού δικαίου.¹⁸⁰

και ήδη, άφου διηυκρινίσαμεν την έννοιαν και καθωρίσαμεν την έκτασιν έφαρμογής της καταχρήσεως δικαιώματος έν γείει, ως προσαρμόσωμεν τά πορίσματά μας ειδικώς επί της καταχρήσεως του δικαιώματος του έργοδότου προς καταγγελίαν της συμβάσεως έργασίας.

(Έπεται συνέχεια)

Ι. ΚΑΠΟΛΙΣΤΡΙΑΣ

ότι ή ύπό τόν Scialoja Συντακτική Έπιτροπή του Ιταλικού Αστικού Κώδικος άπέρριψεν ύποβλήθεισαν παλαιν, περί εισαγωγής άρθρου όμοίου πρός τό όρθρον 2 του Έλβετικού Αστικού Κώδικος περί καταχρήσεως δικαιώματος, επί τη αίτιολογία ότι, διά μιας τοιαύτης δ ατάξεως, «θά παρείχετο εις τόν δικαστήν ύπερβολική διακριτική έξουσία». Codice civile, primo libro, Relazione sul Progetto, έπίσημος έκδοσις 1931, σελ. 6.

179. Μαριδάκης, ένθ' άν., σελ. 126.

180. Βλ. Αρχ. Ίδιωτ. Δικαίου 1933 σ. 727.

Ἐκ τῆς ἀλληλουχίας τῶν προεκτεθεισῶν δικονομικῶν τούτων διατάξεων προκύπτει ἡ σαφὴς πρόθεσις τοῦ δικονομικοῦ νομοθέτου, ὅπως ἀποδώσῃ ἰδιαιτέρως σπουδαίαν σημασίαν εἰς τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ἐπ' ἀποτικῆς φύσεως διαφορᾶς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπαγορεύσῃ μετ' αὐτὴν τὴν προσθήκην ἰσχυρισμῶν καὶ ἐνστάσεων καὶ ἀντενστάσεων τῶν διαδίκων, ἀνευ προηγουμένης, μεχρι τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησεως τῆς ὑποθέσεως, εἰς προτάσεις τῶν μὴ προγνωστοποιηθεῖσας μεταξύ τῶν πρὸ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησεως, κατὰ τοὺς εἰδικωτέρους ἐν προκειμένῳ ὁρισμούς, τοῦτο δὲ ἵνα ἀναμφισβητήτως λάβῃ γινῶσιν ἑκάτερος τῶν διαδίκων τῶν ἐν αὐταῖς ἰσχυρισμῶν, ἐνστάσεων καὶ ἀντενστάσεων καὶ καταστῇ ἐφικτὴ ἡ ἔγκαιρος ἀπάντησις καὶ ἀπόκρουσις αὐτῶν.

Τοσοῦτον δ' αὐστηρὸς εἶναι ὁ δικονομικὸς νομοθέτης περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, ὥστε, σχεδὸν πανομοιότυπος, ἐπαλαμβάνει δι' ἀμφότερα τὰ πρωτοβάθμια δικαστήρια—Εἰρηνοδικεῖον καὶ Πρωτοδικεῖον—διὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῶν συζήτησιν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν οἰκαιοδοσίαν αὐτῶν ὑποθέσεων σχετικὰς διατάξεις.

Οὕτω, προκειμένου περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου διαδικασίας, τὸ ἄρθρον 499 τῆς Πολ. Δικ. ὁρίζει: «Ἡ συζήτησις γίνεται δημοσίᾳ... Κατὰ τὴν συζήτησιν ἕκαστος διάδικος ἄρχεται τῆς ὑπερασπίσεώς του ὑποβάλλων ἔγγραφο ν. π. ρ. ο. τ. α. σ. ι. ν...»

Ἡ ἔγγραφος αὕτη πρὸς τὰς ἐπὶ πρῶτον ἐπὶ τῇ ἀπαρδεκτέᾳ εἰσέτι ν. ε. α. ἢ διορθωμένα αἰτήματα... καὶ νὰ κατατίθεται πρὸ τῆς συζήτησεως ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ἀρμοδίου Εἰρηνοδικείου πρὸς γινῶσιν τῶν διαδίκων. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 502 ὁρ. 1 τῆς Πολ. Δικ., ὁ ἐναγόμενος «ἀμέσως κατὰ τὴν πρῶτην συνεδρίαν ἐκφράζει, κατὰ τὸ ἄρθρον 160, ὅλας τὰς ἐκείνου ἐκείνου».

Διὰ τῶν ἁρθρῶν 580—581 τῆς αὐτῆς Πολ. Δικ., προκειμένου περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησεως ἀποτικῆς ὑποθέσεως, ὁρίζεται ὅτι: «Ἐμφανισθέντων ὧν τῶν διαδίκων ἢ τῶν πληρεξουσίων οὗτῶν ἄρχεται ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήσις. Ἐκαστος δ' ἀδικὸς ἄρχεται τῆς ὑπερασπίσεως αὐτοῦ μετ' ἔγγραφου προτάσεως, ἐπιστηριζομένης εἰς τὴν ἔγγραφον προδικασίαν... Ἡ ἔγγραφος αὕτη πρὸς τὴν κατατίθεται μετὰ τῶν λοιπῶν ἔγγράφων κατὰ τὸ ἄρθρον 559». «Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἔγγραφου ταύτης προτάσεως ἔχει ἕκαστος διάδικος ἢ ὁ πληρεξούσιος αὐτοῦ τὸ δικαίωμα νὰ τὴν σαφηνίσῃ πρὸς τὸ δικὸν καὶ νὰ τὴν ἀναπτύξῃ περαιτέρω. Ὁ ἐνάγων ἀνταπολογεῖται πρὸς τὸ δικὸν ὁ ἐναγόμενος ἐπανταπολογεῖται καὶ οὕτως ἐφεξῆς, μέχρις οὗ κηρυχθῇ ἡ συζήτησις ὡς πεπαυμένη, κατὰ τὸ ἄρθρον 172... μετ' ὅτε ἔπεται παρακλήσις ἢ ἀπόφασις ἢ ἀναβάλλεται εἰς περαιτέρω διάσκεψιν...».

Ὡστε οὐχὶ αἱ οἰαιδήποτε ἔγγραφοι προτάσεις τῶν διαδίκων νενόμηναι κατὰ τὴν συζήτησιν ἢ μετ' αὐτὴν δυνατόναι νὰ ληφθῶσιν ὑπὸ ὅψει καὶ ἔχῃσι νόμιμα ἀποτελέσματα, ἀλλὰ τοιαῦτα «ἐπιστηριζόμενα εἰς τὴν ἔγγραφον προδικασίαν» καὶ «κατατεθεῖσαι μετὰ τῶν λοιπῶν ἔγγράφων κατὰ τὸ ἄρθρον 559», ἥτοι γνωστοποιηθεῖσαι εἰς τὸν ἀντιδικὸν πρὸ τῆς ἐπ'

ἀκροατηρίου συζήτησεως τῆς ὑποθέσεως, ὧν καὶ μόνον οἱ ἐν αὐταῖς ἰσχυρισμοί, ἐνστάσεις καὶ ἀντενστάσεις δυνατόναι νὰ βελτιωθῶσι, τροποποιηθῶσι, σαφηνισθῶσι καὶ ἀναπτυχθῶσι περαιτέρω.

II.—Ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. Γ. Ο. Δ. ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν ἐκδικαζομένων ἰδιωτικῶν ἀξιώσεων, πηγαζουσῶν ἐκ σχέσεως ἐργασίας, ἐπικουρικῶς μὲν, κατ' ἄρθρον 20 αὐτοῦ, ἰσχύουσιν αἱ κοιναὶ δικονομαὶ διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούουσιν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ καὶ ἐφ' ὅσον δύναται νὰ συναρμολογηθῶσι πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς διαδικασίας αὐτοῦ, κυρίως ὅμως ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν ὑπαγομένων διαφορῶν καὶ τῶν διαδίκων προσώπων, εἰς πρωταρχικὴν μοῖραν τίθεται ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησις τῆς ὑποθέσεως.

Ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ ὁ Πρωτοδίκης ἢ, κατὰ ἰὰς περιστάσεις, ὁ Εἰρηνοδίκης «καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως ἡ ὑπόθεσις περατωθῇ κατὰ τὸ δυνατόν ἐν μίᾳ καὶ τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ, μὴ δεσμευόμενος ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων, ἀλλ' ἀκολουθῶν ἑκάστοτε τὴν δόξιν, δι' ἣς νομίζει ὅτι ἀσφαλέστερον, ταχύτερον καὶ ὀλιγοδαπανώτερον δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνέυρεσιν τῆς ἀληθείας», κατ' ἄρθρον 12 τοῦ ν. Γ. Ο. Δ.

Ἐν τέλει τοῦ ἁρθροῦ 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζεται: «Ἡ συζήτησις διεξάγεται διὰ ζώσης» καὶ ἐν ἁρθρῷ 4 § 1 αὐτοῦ, ὅτι: «Κατὰ κανόνα, ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ οἱ διάδικοι ἐμφανίζονται αὐτοπροσώπως», ἐν δὲ τῇ 2ῃ παραγράφῳ αὐτοῦ, προκειμένου περὶ ἐκπροσώπησης διαδίκου τινὸς ὑπὸ πληρεξουσίου, ὅτι «... ὁ πληρεξούσιος δύνανται νὰ εἶναι ἐκ τῶν ἐν ἁρθρῷ 91 τῆς Πολ. Δικ. προσώπων, ἐπὶ δὲ διὰ μὲν τὸν ἐργάτην ἕτερος ἐργάτης, διὰ δὲ τὸν ἐργοδότῃν ὑπάλληλος τις αὐτοῦ».

Ἐπὶ πλεόν, οἱ ἐνδιαφερόμενοι, κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην, δυνατόναι νὰ προσέρχωνται καὶ αὐθορμήτως ἐνώπιον τοῦ ἐντεταλμένου δικαστοῦ, ὅπως ὑποβάλωσι τὴν διαφορὰν τῶν (ἁρθρ. 10), ὅτε οὗτος «προσπαθεῖ νὰ συμβιβάσῃ αὐτοὺς, ἂν δὲν ἐπιτευχθῇ τοῦτο, συντάσσει περὶ ληπτικὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐναγόντος... καὶ περὶ τῶν ἀντιρρήσεων τοῦ ἐναγομένου» καὶ ἂν ἡ ὑπόθεσις εἴναι ὠρμος, γίνεται συζήτησις... καὶ ἐκδίδεται παρακλήσις ὁριστικῆς ἀπόφασις. Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐντεταλμένου κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην τοῦ ν. Γ. Ο. Δ. δικαστοῦ ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησεως τῆς ὑποθέσεως ὁρίζεται ἐν ἁρθρῷ 11 αὐτοῦ, ὅτι: «προσπαθεῖ πρῶτον νὰ συμβιβάσῃ αὐτοὺς (ἐνν. τοὺς διαδίκους) ἂν δὲ μὴ κατορθώσῃ τοῦτο, συζητεῖ μετὰ τῶν διαδίκων τὴν ὑπόθεσιν, δικαιούμενος καὶ ὁ φερόμενος νὰ συμβουλευθῇ αὐτούς, ὅπως πλεονέξῃ ἐν τῷ δικαίῳ καὶ ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ» ἐν τούτῳ ὁ Εἰρηνοδίκης (καὶ Πρωτοδίκης) τηρεῖ πλήρη ἀμεροληψίαν μετὰ τῶν διαφορομένων, καθ' ὅσον δὲ ἡ γὰρ ἡ δ' ἀμφότερα τὰ μέρη, πρὸς τὸ λυσιτελεστέραν αὐτῶν ὑπεράσπισιν.

Αἱ διατάξεις αὗται ἐπιβάλλουσιν οὐχὶ μόνον δικαιώματα, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεώσεις εἰς τὸν δικάζοντα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπὸ κρίσιν πρὸ αὐτοῦ ἐργασιακῆς φύσεως ὑπόθεσιν, προϋποθέτουσι πλήρη καὶ τελικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐκα-

τέρωθεν Ισχυρισμῶν καὶ ἐνστάσεων τῶν διαδίκων, κατὰ τὴν προφορικὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ συζήτησιν, διότι, ἄλλως, ἡ ἐπιβαλλομένη ὡς ὑποχρέωσις παρέμβασις αὐτοῦ θὰ ἦτο ἀνέφικτος. Συνεπῶς, τὸ προέχον ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ εἶναι ἡ προφορικὴ ἐπ' ἀκροατηρίου πλήρης ἀνάπτυξις τῶν ἐκατέρωθεν ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων Ισχυρισμῶν.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι: «Κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην οἱ διάδικοι καταθέτουσιν ἐγγράφως προτάσεις, περιεχούσας ἅπαντας τοὺς Ισχυρισμούς των, ἀλλὰ καὶ ὁ γραμματεὺς ὁ ὑποχρεοῦται ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ δικάζοντος... νὰ τηρῇ λεπτομερῆ πρακτικά, περιλαμβάνοντα τοὺς Ισχυρισμούς καὶ δηλώσεις τῶν διαδίκων καὶ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων» (ἄρθρ. 13), ἀλλ' ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῶν διαδίκων δὲν ἐξαλείφει τὴν κατὰ πρώτιστον λόγον διὰ ζώσης διεξαγωγὴν τῆς διαδικασίας κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται, ὅπως ἀναπτύσσονται ἅπαντες οἱ τῶν διαδίκων ἐκατέρωθεν Ισχυρισμοὶ καὶ ἅπασαι αἱ ἐνστάσεις καὶ ἀντενστάσεις.

Ἄλλως τε καὶ ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς προμνησθείσης διατάξεως προκύπτει παράλληλος δύναμις καὶ ἰσότης ἀξίας τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ὑποβαλλομένων προτάσεων, πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ γραμματέως τηρούμενα πρακτικά, ὧν αἱ μὲν δέον νὰ περιέχωσιν ἅπαντας τοὺς Ισχυρισμούς τῶν διαδίκων, τὰ δὲ ἐπιβάλλεται ὅπως εἶναι λεπτομερῆ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πρότερον, πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν. 765/1943 τροποποιήσεως τοῦ ἐπιβάλλοντος ταῦτα τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν. ΓΘΟΔ', διατύπωσιν, καθ' ἣν οὐδεὶς λόγος ἐγένετο περὶ καταθέσεως προτάσεων καὶ μόνον περὶ ὑποχρέωσεως τηρήσεως «συνοπτικῶν» πρακτικῶν ὑπῆρχε πρόβλεψις.

Ἄλλ' ὅτι δὲν εἶναι τὸ κύριον καὶ οὐσιώδες περιεχόμενον τῆς συζητήσεως—ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς τῆς τακτικῆς διαδικασίας ὑποθέσεις (ἄρθρ. 158, 160, 173, 499, 502, 555, 559 Πολ. Δικ.)—αἱ κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν ὑποβαλλόμεναι ἐγγράφοι προτάσεις, δεικνύται καὶ ἐκ τῆς ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας τινὸς τῶν διαδίκων, καθ' ἣν δὲν κατατίθενται προτάσεις παρὰ τοῦ ἐρημοδικούντος, κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην τοῦ ν. ΓΘΟΔ', παρὰ τοῦτο ὑποχρέωσεως τοῦ ἐντεταλμένου δικαστοῦ νὰ ἐξετάσῃ αὐτεπαγγέλτως τὴν διαφοράν, κατ' ἄρθρον 15 αὐτοῦ. Ἐπίσης ἡ ἀποφασίς αὕτη συμπολιτεύεται μὲ τὸ δικαίωμα αὐτοπροσώπου ὑπερασπίσεως τῆς ὑποθέσεως ἢ ὑπὸ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου ἐκπροσωπήσεως καὶ ὑπερασπίσεως τοῦ διαδίκου

εἰς τὰς δίκας ταύτας. Πῶς ὁ νόμος θὰ ἐνεπιστεύετο τὴν ἐκπροσώπησιν καὶ διαχειρίσιν τῶν ὑποθέσεων τούτων, πολλάκις σοβαρᾶς μορφῆς καὶ ἀντικειμένου, καὶ εἰς ἀδαῆ νομικῶν γνώσεων πρόσωπα, ἐὰν δὲν ἐβασίζετο εἰς τὰ κατὰ τὴν προφορικὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως χορηγηθέντα δικαιώματα καὶ καθήκοντα εἰς τὸν ἐντεταλμένον δικαστὴν, ὅπως συμβουλευτὴ τοὺς διαδίκους κατ' αὐτὴν. ἵνα πληρέστερον καὶ δικανικώτερον διατυπώσιν τοὺς Ισχυρισμούς των καὶ καθοδηγῇ τὰ διάδικα μέρη εἰς τὴν λυσ τελεστέραν ὑπεράσπισίν των καὶ δὲν ἐθεώρει ὅλως ἐπικουρικὸν τὸ περιεχόμενον τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ὑποβαλλομένων ἐγγράφων προτάσεων».

Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἰσχὺν τῶν ἐν ταῖς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΘΟΔ' ὑποβαλλομένων διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων Ισχυρισμῶν, ἐνστάσεων καὶ ἀντενστάσεων, δέον νὰ θεωρηθῶσιν ἰσχύοντα ὅσα διὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν περὶ προκοινοποιήσεως καὶ γνώσεως αὐτῶν πρὸ τῆς συζητήσεως ἀνεφέρθησαν, διότι αἱ διατάξεις αὗται δὲν προσκρούουσιν εἰς τὴν διὰ τοῦ νόμου τούτου διαδικασίαν καὶ συναρμολογοῦνται πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὅπερ πρωτίστως εἶναι, ὅπως οἱ διάδικοι ὑπερασπίζωσιν ἑαυτοὺς ἀπὸ γνωστῶν Ισχυρισμῶν καὶ ἐνστάσεων καὶ ἡ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως περατοῦται διὰ τῆς προφορικῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ διερευνησεως τῆς ὑποθέσεως.

III.—Κατ' ἄρθρον 807 ἀριθ. 7 τῆς Πολ. Δικ., ἀπόφασις Δικαστηρίου ἐκδοθεῖσα κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν καὶ ὑποκειμένη εἰς ἀναίρεσιν, δύναται νὰ ἀναιρεθῇ «ἐὰν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμον ἔλαβεν ὑπ' ὄψει πράγματα μὴ προταθέντα... ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης», ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν § 17 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικ., ἀναγνωρίζουσιν λόγον ἀναιρέσεως, ἐὰν ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθῃ ἡ ψευδὴς ἡρμηνεύθῃ οὐσιαστικὸς τις νόμος, ἐν οἷς καὶ δικονομικὸς τοιοῦτος.

Περὶπτώσις τοιαύτη γεννᾶται, ἐὰν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει Ισχυρισμοὶ ἢ ἐνστάσεις, περιεχόμενοι εἰς ἐγγράφους προτάσεις, δι' ἃς δὲν ἐτηρήθησαν τὰ ἀνωτέρω ἐν § 1 ἀναφερόμενα.

Τοῦτο ἔχει ἰσχὺν καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΘΟΔ' ὑπαγομένων ἐργασιακῶν διαφορῶν, ἅτε καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκδιδόμενων ἀποφάσεων ὑποκειμένων εἰς ἀναίρεσιν, κατ' ἄρθρον 17 αὐτοῦ, δι' ἅπαντας τοὺς λόγους τοὺς ἀναγραφέντους εἰς τὸ ἄρθρον 807 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

ΦΙΛ. Δ. ΑΓΓΕΛΗΣ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΞΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΙΔΩΝ, ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

“Εννοια τής διὰ τῶν ἀναγκ. νόμων 488 καὶ 511|1945 ἀπαλλαγῆς τῶν ἐργοδοτῶν

Δικαίωμα καὶ τοῦ παρὰ νόμῳ ἀπολυομένου μισθωτοῦ ἐπὶ τῶν χορηγουμένων καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς ἐπιχειρήσεως εἰδῶν. — Ἀπαλλαγὴ τῶν ἐργοδοτῶν ἀπὸ τῆς παροχῆς εἰδῶν ἱματισμοῦ, διατροφῆς καὶ ὑποδήσεως, κατὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 488 καὶ 511|1945, μόνον διὰ τὸ παρελθόν. — Ἐπιτρεπτὴ ἡ συνομολόγησις παροχῶν διὰ τὸ μετὰ τοὺς ἄνω νόμους χρόν. διάστημα.

Εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ μισθοῦ, ὡς ἀνταλλάγματος τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένης ἐργασίας, περιλαμβάνεται, ὡς γνωστόν, πᾶσα παροχὴ, ἡ ὁποία δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, ὡς εἶναι ἡ τροφή κλπ. (πρβλ. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 41|1934, ΕΕΝ α' σελ. 118, ἀρθρ. 3 § 2 νόμου 2112|1920, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 39|1943, ΕΕΔ 2. 176).

Κατὰ τὸν ἀναγκαστικὸν ὅμως νόμον 488|1945 (ΕΕΔ 4.406), ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 511|1945 (ΕΕΔ 5, 444), ἐργοδοτοὶ, ὑποχρεούμενοι ἐκ συμβάσεως, ἐθίμου ἢ νομικῆς διατάξεως, εἰς παροχὴν εἰδῶν ἱματισμοῦ, διατροφῆς καὶ ὑποδήσεως, ἀπαλλάσσονται τῆς πρὸς παροχὴν τῶν ἄνω εἰδῶν ὑποχρεώσεως διὰ τὸ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα.

Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι—καὶ περὶ αὐτοῦ πραγματεύεται ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσας Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν, ὀρθότατα σκεπτόμενος—ποῖα ἡ ἐννοια τῶν διαληφθέντων νόμων. (βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5504|1946, Πρωτοδίκης Κ. Ἀλεβιζάκης, ΕΕΔ 5, 395).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5901|1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Βουζίκας, Ν. Μπουκαούρης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς διώκεται ἡ πληρωμὴ τοῦ ἀντιτίμου τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, αἵτινες ἐχορηγήθησαν εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους τῆς ἐναγομένης παρ' αὐτῆς κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1945 καὶ ἐντεῦθεν διάστημα, καὶ ἃς καὶ αὕτη θὰ ἐλάμβανε, ἐάν αὐτὴ παρ' αὐτῆς προσφερόμεναι ὑπηρεσίαι ἐγίνοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, νόμῳ βάσιμος ἐστὶ, δεδομένου ὅτι ὁ Ἀν. Νόμος 488 τῆς 30|31 Ἰουλίου 1945, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ἀν. Ν. 511|45, ἀπαλλάσσει τοὺς ἐκ συμβάσεως, ἐθίμου ἢ νομικῆς διατάξεως ὑ-

ποχρεουμένους ἐργοδοτὰς πρὸς παροχὴν εἰδῶν ἱματισμοῦ, τροφῆς καὶ ὑποδήσεως μόνον διὰ τὸ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1939 μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (31 Ἰουλίου 1945) χρονικὸν διάστημα, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὸ μέλλον, καὶ τοῦτο, διὰ τὰ ἀνακουφίσαι τοὺς ἐργοδοτὰς ἀπὸ ἀπατησίαις μισθωτῶν, ἀφορώσας τὸ παρελθόν. Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἤθελε νὰ περιλάβῃ καὶ τὰς μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου τοιαύτας εἰς εἶδος ἐπιχορηγήσεις, θὰ περιελάμβανε ρητὴν περὶ τούτου διάταξιν. Ἡ θέλησις αὕτη τοῦ νομοθέτου συνάγεται καὶ ἐκ μεταγενεστέρου νόμου τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 690|45, ὅστις ὁμιλεῖ περὶ χορηγιῶν εἰς εἶδος, τὴν μὴ καταβολὴν τῶν ὁποίων, ὀφειλομένων, κολλάει καὶ ποινικῶς. Ἐνισχύεται δὲ ἡ ἀποφῆς αὕτη καὶ ἐκ διαφορῶν προσφάτων ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐπιβάλλεται τοῖς ἐργοδοταῖς ἡ ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ παροχὴ ὑπὸ τύπον ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως καὶ διαφορῶν εἰδῶν. Οὕτω δια τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3000|946 ὑπ. ἀποφάσεως ὑποχρεοῦνται οἱ κλωστοῦφαντουργοὶ νὰ χορηγήσωσιν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἀλατῶν καὶ κάμπο, ὡς ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν Ἰανουαρίου 1946, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 4358|946 ὁμοίας ὑποχρεοῦνται αἱ ἐπιχειρήσεις καλτσοποιίας νὰ χορηγήσωσιν ὡς ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν ποσότητα καλτσῶν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3601|46 ὁμοίας τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ 1|2|46» καθορίζονται τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, δικαιουμένου τοῦ ἐργοδοτοῦ εἰς ἀνάλογον ἐκπτώσιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, ἐὰν παρέχῃ οἰκισμὸν, φωτισμὸν καὶ τροφήν καὶ αὕτη, ἐπομένως, ἔχει ὡς προϋπόθεσιν τὸ ἐπιτρεπτὸν τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, ἀπορριπτέου κρινομένου τοῦ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοῦ τῆς ἐναγομένης.

ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ Ν. 488|1945 ΚΑΙ 511|1945 ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

Ἐκτασίς δικαστικοῦ ἐλέγχου περὶ τῆς συνταγματικότητος νομικῶν διατάξεων

Ἐννοια ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος περὶ ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων ἐνώπιον τοῦ νόμου. — Δικαίωμα τῶν Δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον τῆς συνταγματικότητος τῶν νόμων. — Μὴ ἀντίθεσις πρὸς τὸ Σύνταγμα τῶν ἀναγκ. νόμων 488|1945 καὶ 511|1945. — Κοινωνικὸς σκοπὸς τῆς θεσπίσεως τῶν. — Κατάργησις ὑπὸ τοῦ νόμου ἐνοχικῶν δικαιωμάτων.

Ἀντικείμενον ἐρεῦνης τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι ἂν οἱ ἄνωτέρω νόμοι 488|1945 καὶ 511|1945, οἱ ἀπαλλάξαντες τοὺς ἐργοδοτὰς τῆς παροχῆς εἰ-

δῶν ἱματισμοῦ, διατροφῆς καὶ ὑποδήσεως διὰ τὸ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1939 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα, προσκρούουσιν εἰς τὸ ἰσχὺν Σύνταγμα (Πρβλ.

καὶ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4187/1945, Πρωτοδικίης Μ. Σκουλίκης, βλέπε ὁμως καὶ Κ. Δημάκην, ΕΕΔ 4.621).

Πρωτοδικίου Κορίνθου 18/1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδικίης ὁ κ. Γ. Δαγλαρίδης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Μαχαίρας, Κ. Ζαφείρης,
Α. Οἰκονομόπουλος

Ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προβαλλομένη ἀντίρρησης, ὅτι οἱ Νόμοι 488/1945 καὶ 511/1945 δὲν ἰσχύουσιν, ὡς ἀντισυνταγματικοί, καθ' ὅσον τὸ μὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ περὶ ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων ἀνέναντι τοῦ Νόμου ἄρθρ. 3 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, καθιεροῦντες προνόμιον ὑπὲρ τῶν ἐναγομένων, τὸ δὲ προσβάλλουσι κεκτημένα τοῦ ἐνάγοντος δικαιώματα, μὴ νόμιμος τυγχάνει. Ἡ ρηθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος δὲν ἀποτελεῖ μόνον κανόνα δικαίου, δεσμεύοντα τὸν δικαστὴν, ἀλλ' ἐν ταυτὶ καὶ πολιτικὴν ἀρχήν, καθοδηγοῦσαν τὸν Νομοθέτην εἰς τὴν μὴ θέσπισιν κανόνων δικαίου, δημιουργούντων, αὐθαρέτως καὶ ἄνευ ἀποχρώματος λόγου, ἐξαιρέσεις καὶ διακρίσεις μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων (Α.Π. 31/1936 Ε.Ε.Ν. γ 705, 122/1937, Ε.Ε.Ν. δ 532 Θέμ. ΜΗ' 690). Ἐκ τῆς ἐννοίας ὅθεν ταύτης τῆς ὡς εἴρηται συνταγματικῆς διατάξεως παρέπεται, ὅτι ὅπου ἀποχρώντες λόγοι κοινωνικῆς σκοπιμότητος καὶ ἀνάγκης ἐπιβάλλουσιν τὴν δημιουργίαν ἐξαιρετικοῦ δικαίου, ἡ θέσπισις τοιοῦτου δικαίου δὲν ἀποκλείεται. Τὰ δικαστήρια δὲ ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ παρ' ἡμῖν διὰ παγίας νομολογίας ἀναγνωρισθέντος αὐτοῖς πλήρους δικαιώματος πρὸς ἐλεγχον τῆς συνταγματικότητος τοῦ Νόμου (Α. Σβώλου: Ἡ ἔρευνα τῆς συνταγματικότητος τῶν Νόμων ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων, Δικαιοσύνη Ε. 227. Ἰδε ὡσαύτως ἐρμηευτικὴν δῆλωσιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Συντάγματος 1927), διακρίονται, ὅπως προέβησαν εἰς ἔρευναν καὶ ἐξέτασιν τῶν ἄνω ἀποχρώντων λόγων, χωρὶς ἢ τοιαύτη ἐνέργεια τούτων νὰ ἀποτελεῇ ἀνεπίτρεπτον ἀνάμειξιν αὐτῶν εἰς τὰ νομοθετικὰ ἔργα, προσβάλλουσιν τὴν διάκρισιν τῶν ἐν τῷ κράτει λειτουργούντων, ἀφοῦ ἡ ἔρευνα αὕτη ἀναγκαῖα τυγχάνει πρὸς διαπίστωσιν ἐάν πράγματι

καὶ τὸ τεθὲν ἐξαιρετικὸν δικαίον ἀντιστρατεύεται ἢ οὐ πρὸς τὴν ρηθεῖσαν τοῦ Συντάγματος διάταξιν, ἐξ ἧς δεσμευόμενα, ὡς ἐρρέθη, καὶ τὰ Δικαστήρια δικαιούνται καὶ ὀφείλουσιν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ὡς ἀνωτέρω δικαιώματος τῶν, ὅπως ἀρνηθῶσι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην τυχόν ἀντικειμένου ἐξαιρετικοῦ δικαίου (Ἰδε Γ. Μπαλῆ: Ἡ στάσις τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας παρ' ἡμῖν ἐναντι τῆς Νομοθετικῆς Θ. ΝΖ' 33 καὶ ἐπ.). Βάσει τῶν σκέψεων τούτων κρίνοντας ὅτι ὁ Νομοθέτης διὰ τῶν ρηθέντων δύο Α. Νόμων, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν μαρτυρεῖται—διότι ἐλλείπουσιν ἐισηγητικὰς ἐκθέσεις—ἐθέσπισεν ἐξαιρετικῶς τὴν ἀπαλλαγὴν ὠρισμένης τάξεως πολιτῶν (ἐργοδοτῶν) ἀπὸ γεγεννημένης ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως αὐτῶν, ἀφορώσας τὴν παροχὴν τροφῆς εἰς τὰ μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶ δικαίου συνδεόμενα πρόσωπα, ἐπὶ τῷ κοινωνικῷ σκοπῷ καὶ ἀνάγκῃ ὅπως, ἀνακουφίζων τοὺς ἐργοδότας ἀπὸ τινος τῶν ἐκ τοῦ παρελθόντος δημιουργηθεισῶν δυσβάστακτων εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεων ἔναντι τῶν παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένων προσώπων, διευκολύνῃ καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάρρωσιν τῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς εὐρυθμίαν καὶ χάριν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἐπαναλειτουργίαν αὐτῶν, εὐρίσκομεν, ὅτι οἱ ρηθέντες Νόμοι οὐδεμίαν ἀδικαιολόγητον ἢ αὐθαίρετον διάκρισιν εἰσάγοντες, κατὰ πάντα σύμφωνοι τυγχάνουσι πρὸς τὴν ἐννοίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος. Ἐξ ἄλλου, δοθέντος ὅτι ὁ Νομοθέτης, μὲ ἀπόλυτον ἐξουσίαν περιβαλλόμενος ἐν τῇ θεσπίσει κανόνων δικαίου, δύναται καὶ αὐθεντικῶς νὰ ῥυθμίσῃ καὶ νὰ καταργήσῃ κανόνας δικαίου καὶ ἀκόμη ἀναδρομικῶς νὰ παρὰσχῇ αὐτοῖς δύναμιν, ρυθμίζων ἂλλως ἢ καὶ καταργῶν ἐπὶ κεκτημένα ἐνοχικὰ δικαιώματα (Α.Π. 136/1935 Ε.Ε.Ν. β 853. Ἄλλως Γ. Μπαλῆς ὡς ἀνωτέρω), μηδὲν δεσμευόμενος ὡς πρὸς τὴν ρύθμισιν ἢ καταργήσιν τοιούτων ἐνοχικῶν δικαιωμάτων ἐκ συνταγματικοῦ τινος ὁρισμοῦ (Ἰδε περιορισμὸν ἄρθρ. 17 Συντάγματος ὡς πρὸς ἰδιοκτησίαν), οἱ ρηθέντες Α. Νόμοι οὐδὲν τυγχάνουσιν ἀντισυνταγματικοί, κἀν ἐπὶ προσβάλλωσι κεκτημένα ἐνοχικὰ δικαιώματα τοῦ ἐνάγοντος.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Νόμιμοι συνέπειαι ἐξ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118/1945 καὶ εἰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις

Προϋπόθεσις τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων, λόγω ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν, μετὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 118/1945 καὶ εἰς ἄλλας πλὴν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεις, εἶναι ἡ θέσις εἰς διαθεσιμότητα τοῦ μισθοῦ, κατ' ἄρθρ. 9, § 2 τοῦ νόμου 118/1945

Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. ἐπέκτασις τοῦ νόμου 118/1945 περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ εἰς τὰς ἐμπορικὰς, ἐπαγγελματικὰς, βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς τὰς πάσης φύσεως Ἀωνόμους Ἑταιρίας ἐπαναφέρει πρὸς ἔρευναν τὸ θέμα ποῖα ἢ σχέσις τῶν διατάξεων τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 38/1944, ὡς ἡμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 866/1946 (ΕΕΔ 4.625, ΕΕΔ 5.57), ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀποφάσεων, σχετικῶς πρὸς τὰς μειωμένας, λόγω ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν

ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν (προβλ. τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 3601/1946, ΕΕΔ 5, 24, 3600/1946, ΕΕΔ 5, 23) πρὸς τὴν διάταξιν τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945 (ΕΕΔ 5.310). Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην καὶ ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπὶ ἐπεί τὴν ἀπασχόλησιν ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ τῶν, δύνανται, ἀντὶ τῆς κατωγέλειας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νὰ θέτουν εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτοὺς τούτους, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτήσιως.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ ἐν λόγω μισθω-

κοί δὲν ἐγγράφονται εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀλλὰ λαμβάνουν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν τὸν τὸ ἡμισυ τῶν ἀποδοχῶν τῶν».

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ν. μου 118]1945, ἀφορῶντος ἀρχικῶς μόνον εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, εἶχε, ἀνευ διωσπάσεως γ. ὧμης, νομολογηθῇ ὅτι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νόμου 118]1945 δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν, ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ἀλλὰ προϋπόθεσις τῆς μειώσεως ἦτο ἡ θέσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς διαθεσιμότητα κατ' ἄρθρ. 2 § 2 τοῦ νόμου 118]1945 (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἐφεσιν, 4428]1945, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Π. Πατῆς, ΕΕΔ 4, 596 καὶ τὴν εἰς ΕΕΔ 4, 560 νομολογίαν). Ἡ δὲ διὰ τοῦ ἀ. 8]11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. ἐπέκτασις τοῦ νόμου 118]1945 καὶ εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἐπιειρήσεις καθιστᾷ προσαρμόσιμον τὴν ἀνω λύσιν καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946 ἀσπλιζομένων μισθωτῶν, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ κατ' ἄλλον τρόπον μειώσις τῶν ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, πλὴν διὰ τῆς θέσεως αὐτῶν ἐπὶ τρίμηνον μόνον εἰς διαθεσιμότητα.

Οὕτω ἀποφαίνεται ἡ κατωτέρω πρωτοδικεακὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 6383]1946

Διαδικασία νόμου Γ. Δ. Ο. Δ.

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Σταρόγιαννης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Φιλιππίδης, Γ. Καρβέλης.

Τὸ ἄκυρον τῆς ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης

ἀπολύσεως τῆς ἐναγούσης διὰ πλείστων ἀποφάσεων ἡμῶν τελεσιδικῶς ἐκρίθη, κατ' ἃ καὶ ἡ ἐναγομένη δέχεται, ἐκεῖνο ὅμως, ὅπερ καὶ μετὰ ταῦτα ἐρίζεται μεταξὺ τῶν διαδίκων, εἶναι τὸ ἂν ὑφίσταται ὑποχρέωσις τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐναγούσης ἐξ ὁλοκλήρου ἢ δικαιουται αὕτη νὰ καταβάλῃ μειωμένας κατὰ τὸ 1]2 λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὡς αὕτη ἰσχυρίζεται. Διὰ τῆς ὑπ' ἄρ. 5082]46 ἀποφάσεως ἡμῶν ἐπὶ ὁμοίας αἰτήσεως τῆς ἐναγομένης εἰς δίκην ἀφορῶσαν μισθοὺς τῆς ἐναγούσης προσηγομένων μηνῶν ἐκρίθη ὁμοῦ καὶ οὐσίᾳ βάσιμος ἡ αἵτησις τῆς αὐτῆς. Καὶ ὄντως ὁ περιορισμὸς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, ὅτι δὲ αὕτη δὲν εἶναι βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προαναγομένης ἐν ἀντιπεφωνημένῳ ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 5190]46 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας. Ἀπὸ τῆς 11 Μαΐου 1946 ὅμως, ὅτε ἰσχυσε τὸ ἀπὸ 8]11 Μαΐου 1946 Ν. Δ., αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 118]45 ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀνωνύμους ἐταιρίας, οἷα καὶ ἡ ἐναγομένη, καὶ ἐπομένως ἔκτοτε, μὴ συντρεχουσῶν τῶν νομίμων προϋποθέσεων τῆς § 2 τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ ν. 118, δὲν δύναται νὰ εὐσταθήσῃ ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν. 28]44, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νόμου 866]46, ἀξίωσις αὐτῆς, ὅπως δικαιοῦσιν εἰς τὴν καταβολὴν μειωμένων τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐναγούσης εἰς τὸ ἡμισυ.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΤΗΣ ΑΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἐξουσιοδότησις νόμων 28]1944 καὶ 866]1946 πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν.

Ὑπαγωγή τῆς αἰτιολογίας τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως, εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον.

Ἡ μὴ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεων, συνεπάγεται, ὡς ἐσημαίωθη ἀνωτέρω, τὸ δικαίωμα τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς καταβολὴν τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν (βλέπε σχετικῶς ὑπ' ἀριθ. 3600]1946, ΕΕΔ 6, 23, 3601]1946, ΕΕΔ 5, 24 ἀποφάσεις). Τὸ ζήτημα εἶναι ἥδη, ἂν ἐπιτρέπεται δικαστικὸς ἐλεγχος τῶν αἰτιῶν τῆς μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ τοῦτι ἐναπόκειται εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τοῦ ἐργοδότη.

Ἡ παρατιθεμένη πρωτοδικεακὴ ἀπόφασις ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς πρώτης ἀπόψεως (Περβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1414]1944, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Α. Κατσαντώνης, ΕΕΔ 3, 463).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 6780]1946

Διαδικασία νόμου Γ. Δ. Ο. Δ.

Πρωτοδίκης ὁ κ. Α. Κοντολάτος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Γιαννιέρης, Ν. Μοιρόπουλος

Διὰ τοῦ Νόμου 28]44 ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας νὰ καθορίζωσι διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν τὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν καὶ ἐξεδόθησαν τοιαῦται ἀποφάσεις πολλαί, ἐν αἷς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθμ. 1]1259]49, 25800], 11260]44 καὶ 12100/45. Ταύτας συνεπλήρωσεν ἡ ὑπ' ἀριθμ. 12800]10-7 45, ἐρ-

μηνευθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 16541]4-8-45, ὡρίσθη δὲ δι' αὐτῶν, ὅτι οἱ μισθωτοὶ οἱ μὴ ἐργαζόμενοι, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν, θὰ λαμβάνωσι τὸ ἡμισυ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων. Ἐπικολούθησε τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1946 ὁ Ἀν. Ν. 866 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ν. 28]44», διὰ τοῦ ὁποῦ ἡρθῇ οἰαδήποτε τυχὸν ὑπάρχουσα ἀμφιβολία περὶ τοῦ ἀν' αὐτῇ προαναφερθεῖσαι ὁ. ἀ. εἶχον ἐκδοθῇ ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν. 28]44, ὅσον ἀφορᾷ τὸν δι' αὐτῶν γενόμενον καθορισμὸν ἀποδοχῶν τὸσον διὰ τοὺς ἐργαζομένους, ὅσον καὶ διὰ τοὺς μὴ ἐργαζομένους μισθωτοὺς. Μόνον ἡ § 9 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 12100 ὁ. ἀ., καθ' ἣν «πᾶσαν ἀμφιβολίαν προκύπτουσαν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης λύει ὁ Ὑπουργὸς Ἑργασίας ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτὸν προσφυγῇ τῶν ἐνδιαφερομένων» δὲν εὐρίσκεται ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν. 28]44 καὶ ἐπομένως δὲν ὑφίσταται ζήτημα δικαιοδοσίας ἡμῶν.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἡμῶν τινὸς τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ μὴ ἐργαζομένου (μὴ χρησιμοποιοῦν τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν), ἐφόσον θὰ συνεδέετο καὶ μὲ περιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τοῦτου εἰς τὸ ἡμισυ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προαναφερθεῖσων διατά-

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Χρονικά όρια ισχύος της διατάξεως του άρθρ. 3 του από 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ.

Εφαρμογή του άρθρου 2 του νόμου 765/1943 περί τριμήνου αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως άγωγής εις μόνας τας περιπτώσεις του άρθρου 10 του Ν. Δ. 424/1941 — Μη αναδρομική εφαρμογή διατάξεως άρθρου 3 του Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946

Υπόκειται και πάλιν προς δικαστηριακή κρίσιν το γινώσκον ζήτημα της αποκλειστικής προθεσμίας προς επίδοσιν άγωγής του άκυρος άπολυθέντος μισθωτού. (βλέπε επί του όλου θέματος ΕΕΔ 5, 523).

Το ενδιαφέρον της κατωτέρω προεδρικής αποφάσεως έκδοθείσης υπό δοκιμασίαν δικαστού, είναι εις τὰς παραδέχεται, ότι ή διάταξις του άρθρου 3 του Ν. Δ. της 8/11 Μαΐου 1946 «περί επεκτάσεως του νόμου 118/1945 κλπ.» (ΕΕΔ 5, 283), καθ' όσον «πάσα άξιωματική μισθωτού πηγάζουσα έξ άκέρυ καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, τυγχάνει άπαράδεκτος, έφ' όσον ή σχετική άγωγή δέν έκοινοποιήθη έντός τριμήνου άνατρεπτικής προθεσμίας από της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, δέν έχει αναδρομικήν δύναμιν, ώστε νά καλύψη και τας πρό αύτης γενομένας καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, μιας τουλάχιστον δέν υπήγοντο εις την τριμήνον αποκλειστικήν προθεσμίαν επιδόσεως άγωγής του άρθρου 2 του νόμου 765/1943, ως π. χ. είναι ή άκυρος άπόλυσις εφέδρων πολλών πολέμιοις (βλέπε και σύμφωνον Α. Διττερόπουλον, ΕΕΔ 5, 422, αντίθετον Πρωτοδικείου Αθηνών 5554/1946, ΕΕΔ 5, 404, ένθα παρατηρήσεις μας.)

Προέδρου Πρωτοδικών Αθηνών 13078/1946

Πρόεδρος ό κ. Α. Τούσης

Δικηγόροι οί κ.κ. Ν. Κάλφας, Ε. Καρανάσος

Διώκεται ή άναστολή έκτελέσεως της έν τη αίτήσιν αποφάσεως του κατά την διαδικασίαν του Ν. Γ' 204' δικάζοντος Πρωτοδικού Αθηνών το μέν λόγω της άσκήσεως και αύτης του ένδίκου μέσου της έφέσεως, τό δέ και λόγω συνδρομής προϋποθέσεων του ισχύοντος δικαιοστασίου.

Έκ του ύπ' όψιν έφετηρίου προκύπτει, ότι τά κατά της έκκαλουμένης ύπ' αριθ. 5905/1946 αποφάσεως του Πρωτοδικού Αθηνών ποριστονα συνίστανται εις ότι α) κακώς δέν έθεώρη-

σεν ή έκκαλουμένη άπόφασις, ότι ή σύμβασις μισθώσεως ύπηρεσιών είχε λυθή ούχι βουλήσει της έναγομένης εργοδότηδος, αλλ' έπ' αιγή των γερμανικών Αρχών, καταλαβουσών κατά την κατοχήν την έπ' χείρισιν β) ότι κακώς δέν έθεώρησε λυθείσαν την σύμβασιν σιωπηρώς μονομερώς υπό του εργαζομένου και γ) ότι κακώς δέν άπερρίφθη ή άγωγή ως άπαράδεκτος, μη έγερθείσα έντός της υπό του Νόμου 765/1946 τριμήνου προθεσμίας.

Οί πρώτος και δεύτερος λόγος προφανώς δέν ευσταθούν διά τας όρθάς σκέψεις των σχετικών αποφάσεων των Πρωτοδικών των έκδοθεισών επί όμοιων θεμάτων, τας και έν τη έκκαλουμένη επικαλουμένων. Αλλά και ό τρίτος λόγος δέν ευσταθεί. Είναι άληθές, ότι κατ' άρθ. 2 παρ. 7 νόμου 76/1943 οί κατά παράβασιν των διατάξεων του άρθρου τούτου άπολυόμενοι μισθωτοί ύποχρεούνται, όπως έντός τριμήνου προθεσμίας από της ήμερομηνίας της άπολύσεως των επιδώσουν την σχετικήν άγωγήν και ότι, παρελθούσης της προθεσμίας ταύτης άπράκτου, ό μισθωτός άπόλλυσι τό δικαίωμα, όπως επικαλεσθή την έκ του άρθρου τούτου άκυροτητα της άπολύσεως του, πλήν τό τρίμηνον τοϋτο άφορᾷ εις τας άπολύσεις τας γενομένας διά τινά των έν άρθρ. 10 του Ν. Δ. 424/1941 λόγων. Τό άρθ. 3 του Ν. Δ. της 8 Μαΐου 1946 «περί επεκτάσεως του Ν. 118/1946 κλπ», καθ' ό, πάσα άξιωματική, πηγάζουσα έξ άκέρυ καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, τυγχάνει άπαράδεκτος, έφ' όσον ή σχετική άγωγή δέν έκοινοποιήθη έντός τριμήνου άνατρεπτικής προθεσμίας από της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, δέν άφορᾷ και εις τας πρό του Νόμου τούτου άτάκτους καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, τας μη περιλαμβανομένας εις τό άρθρ. 10 του Ν. 424/1941, αλλά εις τας μελλοντικάς τοιαύτας, δι' ός δέν γίνεται διάκρισις του λόγου της άπολύσεως. Ούδέ είναι δυνατόν έκ της χρήσεως του ρήματος εις χρόνον ούχι ένεστώτα ή μέλλοντα νά καταλήξωμεν εις τό ότι σκοπός του νόμου ήτο νά καταργήση τὰ κτηθέντα βάσει προηγουμένου καθεστώτος δικαίου δικαιώματα τρίτων. Έκ της άσκήσεως όθεν της έφέσεως δέν εύρίσκομεν λόγον άναστολής. Έκ του δικαιοστασίου επίσης δέν εύρίσκομεν λόγον άναστολής, της αίτούσης μη προβαλλούσης οικονομικήν δυσχέρειαν προς άμεσον ίκανοποίησιν των πιστωτών της και μόνον εύρίσκομεν, όπως διά λόγους ταμιακής εύχερείας άναστειλώμεν επί 15θήμερον την έκτελεσιν ως προς τό 1/4 της άπαιτήσεως. Απορριπτέα όθεν τὰ έναντί.

τάξεων, δέν άφέθη εις την άνεξέλεγκτον κρίσιν του εργοδότη, πρέπει νά συνοδεύεται από την υπό των ό. ά. αξιουμένην αίτιολογίαν του περιορισμού ή της έλλείψεως εργασιών, άφορώσης τό σύ. όλον της έπιχειρήσεως και ούσης αξίας λόγου έκτάσεως και σχετικής διαρκείας. Έφ' όσον δέ ό εργοδότης εί.αι ύποχρεωμένος νά επικαλεσθή τοιαύτην αίτιολογίαν, ζήτηται άναγκαίως, ότι ή αίτιολογία των αύτην υπόκειται και εις τόν έλεγχον των δικστηρίων. Η υπό της έναγομένης ύποστηριζόμενη αντίθετος έκδοχή περί του άνεξελέγκτου της κρίσεως του εργοδότη, μόνον εις ρητήν διάταξιν θά ήδύνατο νά στηριχθή, μη υπάρχουσιν, άπορριπτέα όθεν ή σχετική ένστασις της ως νόμω άβάσιμος.

ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΜΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112

Νομικά στοιχεία χαρακτηρισμού μισθωτού ως ιδιωτικού υπαλλήλου

Εφαρμογή νόμου 118/1945.—Στοιχείον του κύρους της απόλυσεως μισθωτού ή εξ ολοκλήρου καταβολή της αποζημιώσεως των νόμων περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.—Κριτήριο διακρίσεως μισθωτού ως υπαλλήλου.—Παροχή εργασίας προϊσταμένου συνεργείου τεχνιτών υπαλληλική.—Ακυρότης απόλυσεως.—Δικαίωμα αποδοχών ιδιωτικού υπαλλήλου.

Καθώς είναι γνωστόν, προϋποθέσεις του κύρους της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας των υπαλλήλων εις τον νόμον 118/1945 και το κατ' επέκτασιν του Ν.Δ. της 8/11 Μαΐου 1946 μισθωτών, κατά το άρθρ 9 του νόμου 118/1945, είναι, μετ' εὐ των άλλων, η καταβολή «ἐξ ολοκλήρου» της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, προκειμένου περὶ υπαλλήλων, ἢ τοῦ β.δ. της 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.», ἐφ' ὅσο πρόκειται περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν.

Ἀποφασιστικῇ, ἐπομένως, σημασίαν διὰ τὸ κύρος της καταγγελίας τῆς συμβάσεως εργασίας ἔχει ἡ διάκρισις τοῦ μισθωτοῦ ὡς υπαλλήλου ἢ ἐργάτου, ἀφοῦ ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ «ἐξ ολοκλήρου» καταβολή της νομίμου ἀποζημιώσεως.

Τὸ κατ' ἐφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ της κατωτέρω ἀποφάσεώς του κηρύσσει ἄκυρον γενόμενῃν καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν κατεβλήθη ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 εἰς μισθωτόν, χαρακτηρισθέντα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ὡς ἐργάτου.

Βεβαίως ἡ διὰ τὸν ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118/1945 ἀπαγγελία της ἀκυροτήτος της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ἐκ της μὴ ἐξ ολοκλήρου καταβολῆς της ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, δὲν προϋποθέτει πταίσμα τοῦ ἐργοδότη ἢ δυσμερίαν καταβολῆς.

Ἐθεσπίσθη ὡς μία ἐξασφαλιστικὴ της περαιτέρω, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὴν εἰς ἀνεργίαν μετάπτωσιν, ζωῆς τοῦ μισθωτοῦ διάταξις, διὰ τὰ ἔχῃ μὲ ἄλλους λόγους, τὰ οἰκονομικὰ μέσα, μικρὰ ἢ μεγάλη ἀδιάρκεια, ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς βιωτικὰς ἀνάγκας του μέχρι της ὑπὸ τοῦ Τομεῖου Ἀνεργίας τοῦλάχιστον ἐπιδοτήσεώς του.

Ἐν τούτῳ ὅμως εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι ἐγκλείει διὰ τὸν ἐργοδότην κινδύνους Ὁ χαρακτηρισμός τοῦ μισθωτοῦ ὡς ιδιωτικοῦ υπαλλήλου ἢ ἐργάτου, εἰς πολλὰς περιπτώσεις εἶναι δυσχερὴς, δὲν εἶναι ὀλίγαι αἱ νομολογιακαὶ ἀντιθέσεις ἐπὶ της αὐτῆς φράσεως εργασίας, ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμόν μισθωτοῦ τινος ὡς υπαλλήλου ἢ ἐργάτου (βλέπε περὶ πτωσιολογίαν εἰς ΕΕΔ 4, 526, ὑπὸ Φ. Ἀγγελῆ), καὶ συνέπεια εἶναι πᾶσι ταῦτα νὰ καλῆται ὁ ἐργοδότης νὰ ὑποστῇ τὰς ἐπιζημίαις συνεπειὰς ἀκυρότητος καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.

Ἀπομένει ὅρα εἰ, τὰ Δικαστήρια νὰ ἐφ' ὁμῶσι μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην, ὡς ἐκ της σοβαρότητος τῶν ἀποτελεσμάτων, συνέσεως τὴν σχετικὴν περὶ ἀκυρότητος της καταγγελίας της συμβάσεως ἐργασίας διάταξιν, περιορίζοντα τὴν ἐφαρμογὴν ἐκεῖ τοῦλάχιστον ὅπου δὲν ὑπάρχουν εὐλόγοι ἀμφιβολίαι περὶ της ιδιοτήτος τοῦ μισθωτοῦ.

Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ της ἐν λόγῳ ἀφάσεώς του ἀρνείται νὰ ἐπιδικάσῃ δεδομένους ὑπαλλήλους μισθοῦς μὲ τὴν σκέψιν ὅτι «ἐκ τοῦ ὅτι χαρακτηρίζεται ὁ μισθωτὸς ὡς υπάλληλος διὰ τὸν καθορισμόν της ὀφειλόμενης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, δὲν ἔπεται, ὅτι δικαιούται νὰ ζητήσῃ καὶ μισθοῦς υπαλλήλου, μὴ συμπεφωνημένου».

Νομίζομεν ὅμως, ὅτι ὡς γενικὴ ἀρχὴ τοῦτο εἶναι ἐσφαλμένον.

Ἡ διάκρισις τοῦ μισθωτοῦ ὡς υπαλλήλου ἢ ἐργάτου ἔχει σημασίαν καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τῶν περὶ ἀποδοχῶν τῶν ιδιωτικῶν υπαλλήλων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 28/1944, βάσει τοῦ γνωστοῦ ἀρθρου 10 τοῦ νόμου 1234 (βλέπε Α.Π. 92/1945, εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης Κ. Βοϊατζῆς, ΕΕΔ 5, 528), εἰς τὸ ὅποιον ἀρθρ 10 παραπέμπει καὶ τὸ ἀρθρον 11 τοῦ νόμου 2112 διὰ τὸν χαρακτηρισμόν τοῦ μισθωτοῦ ὡς υπαλλήλου ἢ ἐργάτου.

Ἐπομένως, ἀφοῦ μισθωτὸς τις χαρακτηρίσθῃ ὡς ιδιωτικὸς υπάλληλος διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112, ἔπεται, κατ' ἀνάγκην, ὅτι δικαιούται καὶ τῶν εἰς ιδιωτικοὺς υπαλλήλους διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων χορηγουμένων ἀποδοχῶν, εἶναι δὲ ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τοῦ ἀρχιτεχνίτου, σχετικῇ ὑπουργικῇ ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῶν ρυθμίζει εἰδικῶς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀποδοχῶν του (βλέπε ὑπ' ἀριθ. 3600/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ΕΕΔ 5, 93).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5892/1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Π. Ἀνδρέουπουλος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Στετάρχης, Κ. Φιλίππιδης

Διὰ τοῦ τρίτου λόγου ἐφέσεως παραπονεῖται ὁ ἐκ·αλὼν, ὅτι ἡ ἐκκαλούμενη, καίτοι καὶ διὰ της ἀγωγῆς του προέβαλε τὸ ἄκυρον της ἀπολύσεώς του, λόγῳ μὴ καταβολῆς ἐξ ολοκλήρου της ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν, δεχθεῖσα, ὅτι κατεβλήθη ἡ ἐν λόγῳ ἀποζημίωσις. Συνομολογεῖται, ὅτι κατεβλήθη τῷ ἐκκαλούντι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 ὡς ἐργάτου, ἐνῷ οὗτος ισχυρίζεται, ὅτι ἔδει νὰ τῷ καταβληθῇ ἀποζημίωσις ὡς υπαλλήλου. Κατὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118 ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος εἶναι ἔγκυρος, ἐάν, ἐκτὸς καὶ τῶν λοιπῶν ἐν αὐτῷ διατυπώσεων, καταβληθῇ ἐξ ολοκλήρου ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις καὶ δὴ ἡ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου προσήκουσα τοιαύτη καὶ οὐχὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη νομιζομένη ὅτι προσήκει. Ἡ ἔρις ἐν προκειμένῳ μεταξὺ τῶν διαδίκων στρέφεται περὶ τοῦ ἂν ὁ ἐκκαλὼν ἦτο ἐργάτης, ὅτε ὁρθῶς τῷ κατεβλήθη ἡ κατὰ τὸ Β. Δ. της 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημίωσις ἢ ἂν ἦτο υπάλληλος, ὅτε ἔδει νὰ τῷ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ Ν. 2112 ὡς υπαλλήλου.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 10 τοῦ νόμου 1234 ιδιωτικὸς υπάλληλος εἶναι πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπὶ μισθῷ εἰς υπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν ιδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γενεῇ ἐπιχειρήσεως καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικὴν. Κριτήριον τοῦ χα-

Συνέπεται εκ της εισπράξεως της αποζημιώσεως του ν.2112 και της επιδοτήσεως

Συστατικόν στοιχείον του κύρους της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, κατ' άρθρ. 9 νόμου 118[1946, ή καταβολή της αποζημιώσεως του νόμου 2112.—Μή συναγωγή παραιτήσεως του μισθωτού από του δικαιώματος της προσβολής της απόλυσεως εκ μόνης της εισπράξεως της αποζημιώσεως.—Όμοιως και εκ της λήψεως επιδόματος άνεργίας.—Έκπρόθεσμος άναγγελία απόλυσεως.

Σύμφωνος είναι ή άποψις της κατωτέρω απόφασεως του κατ' έφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Άθηνών, κατά την διαδικασίαν του νόμου Γ'30Δ' προς εκκείνην και άλλων δικαστικών αποφάσεων οτε ούτε ή εισπραξις της αποζημιώσεως του νόμου 2112[1920 <περί υποχρεωτικής καταγγελίας συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων>, ως έτροποποιήθη υπό του νόμου 4558, ή της αποζημιώσεως του β. δ. της 16]18 'Ιουλίου 1920 <περί επέκτάσεως του νόμου 2112 κλπ.>, ούτε ή λήψις επιδόματος άνεργίας εκ του Ταμείου Άνεργίας υποηλοϊ, άνευ άλλων, παραιτησιν του μισθωτού από του δικαιώματος προσβολής της απόλυσεώς του, άν αυτή πάσχη άκυρότητα τινα. (Ούτω Πρωτοδικείου Άθηνών κατ' έφεσιν 5049]1945, ΕΕΔ 4,589, Πρωτοδικείου Πειραιώς κατ' έφεσιν 13]1946, ΕΕΔ 5,73, Πρωτοδικείου Πειραιώς κατ' έφεσιν 1217]1945, ΕΕΔ 5, 136, Πρωτοδικείου Άθηνών 4600]1946, ΕΕΔ 5,274).

Πρωτοδικείου Άθηνών 6535]1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Δ' κατ' έφεσιν
Πρόεδρος δ' Εφέτης κ. Α. Ροζακης.

Εισηγητής ο Πρωτοδικης κ. Π. Πατής.
Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Μπουκαούρης, Β. Παπαδημητρίου

Άνεξαρτήτως του μ' άν ή εκ του νόμου 118) 45 άκυρότης είναι απόλυτος ή σχετική, ή υπό του έναγοντος έφεσιβλήτου εισπραξις της αποζημιώσεως του υπ' αριθμ. 2112 Νόμου, έφ' όσον ή καταβολή αυτής άποτελεί έν τών συστατικών στοιχείων της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, επί πλέον δέ ή λήψις αυτή ένένετο μετ' έπιφυλάξεως, ή δέ έπιφύλαξις είναι είδος διαμαρτυρίας και συνεπώς δέν δύναται να χαρακτηρισθ η αυτή ως συναίνεσις (Οίκ. Γεν. Άρχ. παρ. 70 σημ. 1. 2. 3. άρ.θ. 33 σημ. 18), δέν υποδηλούν, κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου, άναμφισβητήτως βούλησιν παραιτήσεως του έφεσιβλήτου από του δικαιώματος της προσβολής της γενομένης απόλυσεως

πρακτισμού του μισθωτού ως υπαλλήλου, εκτός των λοιπών, είναι και τό είδος της παρεχομένης εργασίας άν αυτή είναι αποκλειστικώς ή κατά κύριον χαρακτήρα μη σωματική. Έν τη κρίνομένη περιπτώσει, ως προέκυψεν εκ της αποδεικτικής διαδικασίας, ο έκκαλών ήτο διπλωματούχος πρακτικής σχολής μηχανικών, ή δέ παρεχομένη παρ' αυτού εργασία συνίστατο εις τό να προϊσταται συνεργείου άλλων τεχνιτών και εργατών (30-35, ως κατατίθεται υπό των μαρτύρων), κατευθυνομένων υπ' αυτού, να παρακολουθή και έλέγξη την απόδοσιν της εργασίας ποσοτικώς και ποιοτικώς, παραλαμβάνων τά σχέδια παρά του άρμόδιου τμήμα-τάρχου και δίδων τας σχετικές οδηγίας εις τους υπ' αυτόν τεχνίτας, βάσει των σχεδίων τούτων ή άτομικών δοκιμών, να συντάσση δελτία απαιτούμενων εργαλείων ως και δελτίον πρώτων ύλδων και παραχθέντων προϊόντων, ως και δελτία ήμερησίας παραγωγής του τμήματός του και γενικώς να έποπτεύη τους υπ' αυτόν τεχνίτας διά τε την ποσοτικήν και την ποιοτικήν εκτέλεσιν των διδομένων παραγγελιών. Κατά την κρίσιν του δικαστηρίου ή ως άνω υπ' αυτού παρεχομένη εργασία είναι κατά κύριον χαρακτήρα πνευματική και ούχι σωματική, άπαιτούσα ώρισμένης τεχνικής και γραμματικής γνώσεις, και έπομένως ούτος δέν να χαρακτηρισθ ή ως ιδιωτικός υπάλληλος και ούχι εργάτης. Όμοιον χαρακτηρισμόν περί των έν λόγω άρχιτεχνιτών της έφεσιβλήτου, έν οίς και ο έκκαλών, οτι δηλαδή ούτοι είναι υπάλληλοι και ούχι εργάται, έδωκε και τό Έφυπουργείον Έργας, διά του υπ' αριθμ. 833]1940 έγγραφου του προς την Έπ.θεώρησιν Έργας Α' περιφέρειας, χαρακτηρίσαν τούτους ως υπαλλήλους, βάσει της παρεχομένης

υπ' αυτόν εργασίας, έν τω οποίω μνημονεύονται και οι παρ' τη έφεσιβλήτω εργαζόμενοι άρχιτεχνίται, περί των ήδη πρόκειται. Κατά ταύτα δθεν, κατά την κρίσιν του δικαστηρίου, ο έκκαλών είναι χαρακτηριστός ως ιδιωτικός υπάλληλος και ούχι εργάτης. Έφ' όσον δθεν κατεβλήθη αυτόω ή μικροτέρα άποζημιώσις του εργάτου, δέν τω κατεβλήθη έξ ολοκληρου ή νόμιμος αποζημιώσις και ή απόλυσις του δέν είναι έγκυρος και ισχυρά. Είναι δθεν βάσιμος ο 3ος λόγος έφέσεως και άνακλητέα ή έκκαλου-μένη απόφασις, αντιθέτως κρίσας, εξαφανιζομένης δέ ταύτης δέν να έρευνήθ η περαιτέρω ή άγωγή, ήτις έμπροθέσμως και έντός τριμήνου από της απόλυσεως ήσκήθη.

Η σύμβασις της εργασίας συνομολογείται, ως και ή απόλυσις του έναγοντος, ήτις, ως έρρήθη, είναι άκυρος. Συνεπώς δικαιούται ούτος, τούς μετά την απόλυσίν του μισθούς. Όσον άφορά τούς αιτουμένους διά τόν πρό της απόλυσεως χρόνον μισθούς, προερχομένους εκ διαφορίας μισθών υπαλλήλου-εργατοτεχνίτου, τό αίτημα τούτο είναι μη ν.μιμον και άπορριπτόν, διότι ο έκκαλών είχε καταταγ ή, ως προς την μισθοδοσίαν του, εις την κατηγορίαν των άρχιτεχνιτών. την τοιαύτην δέ κατάταξιν του άπεδέχετο και αότος επί σειράν μηνών και βάσει ταύτης έμισθοδοτείτο συμφώνως προς τούς έκάστοτε καθοριζομένους μισθούς υπό του Έπουργείου, δέν δύναται δθεν ούτος, κατά μεταβολήν των όρων της συμβάσεως εργασίας, να αίτησ η έτερον μισθόν. Έκ του οτι δέ χαρακτηρίζεται ήδη ως υπάλληλος, διά τόν καθορισμόν της όφειλομένης αποζημιώσεως του νόμου 2112, δέν έπεται, οτι δικαιούται να ζητήσ η και μισθούς υπαλλήλου, μη συμπεφωνημένους.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ἀπόψεις περὶ τῶν προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς ἐπ' αὐτῶν τοῦ νόμου 2112

Ἀδιάφορον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ μισθωτῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἂν ἢ συνδέουσα αὐτοὺς μετὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου σχέσις εἴη ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου. — Ἐρευνα μόνον περὶ τῆς ὑπάρξεως εἰδικῆς μερίμνης διὰ κανονισμοῦ διὰ τὴν ἀπόλυσιν. — Ἡμερομίσθιοι ὑπαλλήλοι. — Μὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 2112. — Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐργατῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΔ' δ' ἡσάντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν εἶναι εἰς οὗτο: Προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη μετωγενεστέρως (νόμος 4558/1930) ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δὲν θεωρεῖ ὡς ἀποφασιστικὸν στοιχεῖον τὴν ὑπαρξίν σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ τὸ ἐρευνῇ τεόν — κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀπόφασιν — εἶναι μόνον ἂν ἔχη ληφθῇ διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ κατὰ τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ νόμου 4558/1930 εἰδικὴ μερίμνα διὰ κανονισμῶν, παρεχόντων τοῦλάχιστον ἴσην προστασίαν πρὸς τὴν τοῦ νόμου 2112 (Οὗτω καὶ γινώμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 22815/1942, εἰσηγητῆς *Α. Παπαδημητρώπουλος*, ΕΕΔ 1, 324, *Α. Μαγκάκης*, ΕΕΔ 1, 325).

Ἡ ἀποψὶς ἡμῶς αὕτη (βλέπε ἀντιθετως περὶ τῆς ἀπόψεως ὅτι τότε μόνον δύναται νὰ ἔχη ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2112/1920, ὅταν ἡ σχέσις ἐργασίας διέπεται ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, *Ι. Κασοδίστρια*, Ἑρμηνεία Ἑργατικοῦ Δικαίου § 319, *Α. Χατζηδάκης*, γινώμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 928/3777/1943, ΕΕΔ 2, 139, Α.Π. 1208/1940, Θέμ. ΝΑ' 412, 292/1939, Θέμ. Ν' 750, 605/1938, Θέμ. Ν' 322, 332/1935, Θέμ. ΜΖ' 250, Α.Π. 164/1941, ΕΕΔ 1, 44, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5921/1941, ΕΕΔ 1, 430, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 675/1942, ΕΕΔ 1, 626, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 83/1941, ΕΕΔ 1, 817), δὲν νομίζομεν, ὅτι ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ὀρθότητά.

Αἱ προστατευτικαὶ διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας γενικώτερον, καὶ ὅχι μόνον τοῦ νόμου 2112/1920, ρυθμίζουσι τὴν σχέσιν ἐργασίας τὴν ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου διεισδυμένην (οὕτω διὰ τὴν

ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει σιτρατεύσεως» Πρ.Πρωτ. Ἀθηνῶν 339/1942 Προεδρεύων *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 1, 725, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5750/1942, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *Κ. Παγώνης*, ΕΕΔ 2, 8, Α.Π. 292/1939, Θέμ. Ν' 753, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἀκόμη τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΘΔ' Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2331/1943, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *Ν. Πιέττος*, ΕΕΔ 5, 404 βλέπε καὶ ΕΕΔ 5, 149, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καταργηθέντος Ν. Δ. 424/1941 Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 1322/1943, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης *Ν. Παπαρηγορίου*, ΕΕΔ 2, 722 καὶ πλείσται ἄλλαι).

Ἐπομένως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, δὲν ὑπάρχει κινεῖς λόγος ν' ἀπεμακρυνθῇ ὁ νομοθέτης τοῦ ἀνωτέρω ἀποφασιστικοῦ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας χρητηρίου, τὸ ὅστις μενον δὲ εἰς τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ νόμου 4558/1930 ὅτι ἡ ἀλήθης ἐννοία τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ νόμου 2112 εἴη, ὅτι δὲν ὑπάρχουν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῇ διὰ τὰς ἐν λόγῳ περιπτώσεις εἰδικὴ μερίμνα διὰ κανονισμῶν παρεχόντων τοῦλάχιστον ἴσην προστασίαν πρὸς τὴν τοῦ νόμου 2112, εἴη προφανῶς τὴν ἐννοίαν, ὅτι ἐφαρμόζεται μὲν κατ' ἀρχὴν ὁ νόμος 2112, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως τῆς ὑπάρξεως σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐλλείψεως μερίμνης τῶν κανονισμῶν, οἱ ὅποιοι νὰ παρέχουν τοῦλάχιστον ἴσην προστασίαν πρὸς τὴν τοῦ νόμου 2112 (βλέπε καὶ παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 5, 468).

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποψιν τῆς ἐν λόγῳ πρωτοδικει-

καὶ ἀποριπτέος ἐστὶν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου (ἐνάγοντος) λήψις τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας παρὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ προμηθευθέντος ὑπ' ἀριθ. 116/45 νόμου ἰδρυθέντος Ταμείου Ἀνεργίας δὲν ἐμφαίνει παραίτησιν τούτου ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς γενομένης ἀπολύσεως, τοῦτο μὲν διότι ἡ λήψις ἐγένετο ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ ἐγκύρου τῆς ἀπολύσεως περὶ τῆς ἀρμόδιον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἶναι τὸ Δικαστήριον τοῦτο, τοῦτο δὲ καθ' ὅσον ἡ λήψις ἐγένετο ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐκ λόγων οἰκονομικῆς ἀνεχρείας. Ὅθεν ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος τῆς ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν.

Καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸν πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου, ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν προσαχθέντων

καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, τῶν ὑποβληθεισῶν καταστάσεων πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ Γραφεῖον Ἑργασίας, τῆς ὑπ' ἀριθμ. 7110/46 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν, οὐδαμῶς ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἐντὸς τῆς τασσομένης ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 9 ν. 118/45 προθεσμίας προσεβίη εἰς τὴν ἀναγγελίαν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας καὶ συνεπῶς ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἀνενεργῆς, μὴ ἐπενεγκοῦσα τὴν διάσπασιν τοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθέντος ἐργασιακοῦ δεσμοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὅτι ἔδει ν' ἀποριφθῇ ἡ ἀγωγή διὰ τῆς προβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀτε τηρηθεισῶν τῶν νομίμων προϋποθέσεων τοῦ διαληφθέντος νόμου διὰ τὸ ἐγκυρον τῆς ἀπολύσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἀπόψεις περὶ τῆς τύχης τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ νόμου 3514 μετὰ τὸν ν. 765]1943.

Ὑπαγωγή καὶ τῶν διαφορῶν τῶν στρατευομένων μισθωτῶν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ—Κατάργησις διὰ τοῦ νόμου 765]1943 πάσης ἄλλης διαδικασίας προβλεπούσης διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως τῆς ἐργασίας διαφοράς, ἐπομένως καὶ τῆς διαδικασίας τοῦ ἀρθρ. 6 τοῦ ν. 3514

Ἡ κατωτέρω προεδρική, κατ' ἐφεσιν, ἀπόφασις καταλήγει εἰ. ἀντιθετὸν πρὸς τὴν ἐν τῇ δικαστηριακῇ πρακτικῇ κρατοῦσαν μέχρι τοῦδε ἀποψιν, ὡς πρὸς τὸν τροπο. τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ νόμου 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», (βλέπε καὶ ἀναγκ. νόμον 547]1937) διαφορῶν.

Ἡ ἀποψὶς τῆς εἶναι, οἱ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ νόμου 765]1943 (ΕΕΔ 2, 725) ἀντικαταστάσιν τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ β.δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 ὡς ἐξῆς: «1. Πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιομένων προῶπων κατὰ τοῦ ἐργοδότην ἢ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, καὶ ἂν ἔχῃ ἀντικείμενον περιοδικὰς παροχὰς ἢ ἀμφοσβητεῖται ἢ οὐ τὸ δικαίωμα, ἐξ ὧν αὐταὶ ἀπορρέουσιν, μὴ ὑπερβαίνουσαι τὰς 500.000 δραχμάς, δικάζεται ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποῦ ὑπάρχει ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐγκατάστασις ἢ ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἀρθρῶν 4 ἕως 17 τοῦ ὡς ἄνω β.δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920, ὡς τοῦτο τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος» καὶ δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν § 9 τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ νόμου 765]1943 καταργεῖται πᾶσα

ἄλλη διάταξις, προβλέπουσα ἄλλην διαδικασίαν διὰ τὰς ἐν τῷ παρόντι ἀρθρῷ ἀναφερομένης ἀξιώσεις, ἐπεται—κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀπόψιν—ὅτι κατηργήθη καὶ ἡ τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ νόμου 3514 διαδικασία.

Καθὼς εἶναι γνωστόν, περὶ πάσης διαφορᾶς, ἀσχέτως ποσοῦ, γεννωμένης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 3514, δικάζει εἰς α' βαθμὸν ὁ Εἰρηνοδίκης τοῦ τόπου καὶ εἰς β' βαθμὸν ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν τῆς περιφερείας. Ἡ προσβολὴ τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεώς της καὶ δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν. Αἱ ἀποφάσεις ἐκδίδονται ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Ἡ διαδικασία εἶναι σύντομος, ἀπληραγμένη τῶν διατυπώσεων τῆς τακτικῆς (Α.Π. 441]1938 Θέμ. Ν' σελ. 245, Α.Π. 216]1940), ἐφαρμόζονται δὲ τὸσον ἐν τῷ πρῶτῳ βαθμῷ, ὅσον καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ, αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 634 ἐπ. τῆς Πολιτ. Δικονομίας (γνῶμ. Ἀντεισαγγ. Α.Π. 1, Ἀποστολοπούλου 32 τῆς 13 Ἰουλίου 1940, βλέπε Τ. Τσιμπούκη, Ἡ νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ, σελ. 117 ἐπ.).

Εἶναι φανερόν, ὅτι πρόκειται περὶ δικονομικοῦ προ-

ακῆς ἀποφάσεως οἱ, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐργατῶν, ὑπηρετούντων εἰς νομικά πρόσωπα, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἀλφ. 16]18 Ἰουλίου 1920 β.δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν κλπ.», αὕτη εἶναι καὶ ἡ ἀποψὶς τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 490]1936 Θέμ. ΜΗ' σελ. 409, Α.Π. 512 καὶ 513]1936, Θέμ. ΜΗ' σελ. 423), «ἐφ' ὅσον τὸ ἐν λόγῳ β.δ. προστατεύει μόνον τοὺς ἐργάτας τῶν ἐν ἀρθρῳ 12 τοῦ νόμου 2112 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων, ὅχι πάντα ἐν γένει ἐργατῶν, ὅποτε θὰ ἐσπερείτο κύρους, ὡς ἐκδοθὲν κατ' ὑπερβάσιν τῆς δοθείσης ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἀδείας». Ἄν ἦδη συμβιβάζεται πρὸς τὸ αἰσθημα τοῦ δικαίου νὰ μὴ ἔχουν οἱ μισθωτοὶ τῆς κατηγορίας αὐτῆς οὕτε τὴν ἐλαχίστην αὐτὴν προστασίαν τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 εἶναι ζήτημα νομοθετικῆς πολιτικῆς.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6624]1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ

Πρωτοδίκης ὁ κ. Α. Κοντολάτος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ντάρας, Δ. Οἰκονομίδης

Ὁ ἐναγόμενος Δῆμος ὡμολόγησε ἐνώπιον ἡμῶν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐνάγοντος ὡς ὑπαλλήλου ἡμερομισθίου καὶ ὅτι ἐργάσθη παρ' αὐτῷ καὶ κατήγγειλεν ἀτάκτως ὁ Δῆμος τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἄνευ πληρωμῆς τῆς ἐκ τοῦ Ν. 2112 ἀποζημιώσεως, ὑποστηρίζων ὅτι ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τοιαύτην ἀποζημίωσιν. Τοῦτο δὲν εἶναι νομικῶς ὀρθόν, διότι ὁ νόμος 2112, ὡς ἡρμη-

νεύθη διὰ τοῦ ἀρθρ. 6 τοῦ Ν. 4558]1930, διὰ τὴν παροχὴν τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης προστασίας, δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν φύσιν τῆς συναπτομένης σχέσεως, ἀν δηλαδὴ αὕτη εἶναι δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλ' εἰς τὸ ἂν ὑπὸ τοῦ νομικοῦ προσώπου ἡ καὶ ὑπὸ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως παρέχεται προστασία τουλάχιστον ἴση πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένην. Εἰδικῶς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Δήμων, κατοχυρώνει ὁ νόμος 4548]30 «περὶ καταστάσεως δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ προστασίας μελίζονος τῆς τοῦ ν. 2112, ὥστε ὁ ν. 2112 θὰ ἰσχύῃ μόνον διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς προσλαμβανομένους τυχόν κατὰ παρέκκλισιν τοῦ Ν. 4548 καὶ μὴ προστατευομένους ὑπ' αὐτοῦ. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει ὁ ν. 2112 προνοεῖ περὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὡς τοιοῦτοι δὲν νοοῦνται οἱ ἡμερομισθιοὶ ὑπάλληλοι, ἐκτὸς ἂν ὁ χαρακτηρισμὸς ἐγένετο οὕτω πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου ἢ δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν (ἀρθρ. 11 τοῦ ν. 2112, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ νόμου 1234, ὡς ἐτροποποιήθησαν ἀμφότερα διὰ τοῦ ἀρθρ. 7 τοῦ Ν. 4558), ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ ἐνάγων δὲν ἐπεκαλέσθη τοιοῦτο τι. Ἐξ' ἄλλου ὁ ἐνάγων, χαρακτηριζόμενος ὡς ἐργάτης, δὲν δικαιούται τῆς κατὰ τὸ β.δ. 16]18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διότι τὸ διάταγμα τοῦτο προστατεύει τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐν αὐτῷ μνημονευόμενας ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ἀπορριπτέα ὅθεν ἡ ἀγωγή.

νομίου, συνδυαζομένου προς την φύσιν της άκαι-
τήσεως (privilegium causae), ή όποια δέν έπιτρέ-
πει χρονοτριβήν, εκ τούτου δέ ώρίσθη μικρά προ-
θεσμία έφέσεως (των τριών ήμερών), μη άναστολή
της άποφάσεως έ- περιτώσει έφέσεως και μικρά
προθεσμία εκδόσεως άποφάσεως (των όκτώ ήμε-
ρών), άρμοδιότης του Ειρηνοδίκου άσχετως πο-
σοϋ, όταν οι λοιποί εργατικοί διαφοροί περιουρί-
ζοντο κατά την διαδικασίαν του νόμου Γ'20Α' εις
ώρισμένα χρηματικά όρια.

Η προεδρική άπόφασις, διά να καταλήξη εις την
άποψίν της, βασίζεται εις τό ότι ή έξ έφεδρικών
επιδομάτων άξιωσις πηγάζει εκ της σχέσεως έρ-
γασίας και άφου διά του άρθρου 4 § 9 του νόμου
765]1943 ώρίσθη, ότι πάσα διάταξις προβλέπουσα
άλλην διαδικασίαν (διάφορον του νόμου Γ'20Α',
ώς έτροποποιήθη) καταργείται, έπεται ότι και αι
άξιώσεις των μισθωτών εκ του άρθρου 6 του νο-
μου 3514, πηγάζουσαι και αύται εκ της σχέσεως
έργασίας, πρέπει να εισάγονται κατά την διαδικα-
σίαν του νόμου Γ'20Α'.

Τό προϋκν όμως, καθ' ήμάς, είναι πολύ άμφίβολον.
Ο νομοθέτης του νόμου 765]1943 ειχεν υπ' όψει
του τό πρό αύτου δικονομικών καθε τώς διά τας
εργατικές διαφοράς, τό όποιον ήτο τό ακόλουθον:
Κατά τό Ν.Δ. 1544] .942 (ΕΕΔΑ, 671) αι κατά την
διαδικασίαν του νόμου Γ'20Α' (κωδικοποιημένον
Διάταγμα 1]4 Αύγουστου 1920) δυνάμεναι να έκδι-
κασθώσιν εργατικοί διαφοροί εκ παραχής εργασίας
ήσαν αι άνευχόμεναι μέχρι του ποσοϋ των δραχ-
μών τότε 50.000. Έξ άλλου κατά την τακτικήν
διαδικασίαν του Ειρηνοδικείου (άρθρ. 490 στοιχ. η'
Πολιτ. Δικονομίας) έξεδικάζοντο άσχετως ποσοϋ αι
διαφοροί εργατών, συνεργατών, εργολάβων βιομη-
χανικών έπιχειρήσεων κλπ., ένθ' κατά την τακτι-
κήν διαδικασίαν του Πρωτοδικείου έξεδικάζοντο
αι διαφοροί ιδιωτικών υπαλλήλων.

Πρό τοιούτου νομοθετικού καθεστώτος εύρεθείς ό
νομοθέτης του νόμου 765]1943, ήβησε τό χρημα-
τικών όριον της διαδικασίας του νόμου Γ'20Α' εις
δραχ. 500.000, κατέστησε ύποχρεωτικήν την διά της
διαδικασίας αυτής διάθεσιν προς έκδικασιν του πο-
σοϋ των δραχμών 500.000, έστω και άν ή άπαιτή-
σις άνήρχετο εις μεγαλύτερον ποσόν (βλέπε και § 4
του άρθρου 4 του νόμου 765]1943, καθ' ήν <εν πε-
ριπτώσει έκδικάσεως υπό του Ειρηνοδίκου άξιώ-
σεως έχούσης άντικείμενον τας έν τη παραγρ. 1 ά-
ξιώσεις, ή έκδοθησομένη άπόφασις δέν άποτελεί
οδεδικασμένον διά τας εκ της αυτής αίτίας άξιώσεις,
πέραν του αίτηθέντος ποσοϋ των 500.000 δραχ-
μών. Πάσα άξιωσις διά τό πέραν των 500.000
δραχμών ποσόν ύπάγεται ύποχρεωτικώς εις την άρ-
μοδιότητα του Πρωτοδικείου...»), κατήργησε τό
άρθρ. 2 του β.δ. της 1]4 Αύγουστου 1920 β.δ. περί
ύποχρεωτικής σωρεύσεως εις έν δικόγραφον άγωγής
όλων των εκ της αυτής ή έξ άλλης αίτίας άπαιτή-
σεων (§ 9 άρθρ. 4 νόμου 765]1943) και φυσικόν
ήτο να προβλέψη περί καταργήσεως πάσης διατά-
ξεως, προβλεπούσης άλλην διαδικασίαν διά τας έν
τω άρθρ. 4 του νόμου 765]1943 άξιώσεις.

Ός άλλη όμως διαδικασία δέν θα έννοηθή ούτε ή
εκ του άρθρου 6 του νόμου 3514 διαδικασία, ά-
σχετος πρό έκείνην του νόμου Γ'20Α', ούτε περισ-
σότερον ή εκ του νόμου 551 περί εργατικών άτυχη-
μάτων τακτική διαδικασία του Ειρηνοδικείου,
άλλά θα έννοηθή ή τακτική διαδικασία του Ειρηνοδι-
κείου και ή τακτική έπίσημη του Πρωτοδικείου διά
τάς μέχρι των 500.000 δραχμών άξιώσεις εκ σχέσεως
έργασίας, οι όποιοι και άν, έπαναλαμβάνομεν, ή-
σαν μέρος μεγαλύτερας άπαιτήσεως, ήθέλησεν ό νο-

μοθέτης του νόμου 765]1943 να διέλθουν ύποχρεω-
τικώς, διά να έκδικασθώσιν, διά της εργατικής δια-
δικασίας του νόμου Γ'20Α'.

Έξ άλλου διαφεύγει την προσοχήν της προεδρικής
άποφάσεως τό γεγονός ότι αι του άρθρου 6 του
νόμου 3514 άξιώσεις, αι όποιοι έχουν μέν πηγήν
την σχέσιν εργασίας άλλ' είναι πρό παντός ex lege
άξιώσεις, έξεδικάζοντο άσχετως ποσοϋ κατά την
την γνωστήν διαδικασίαν των άρθρ. 634 έπ. της
Πολιτ. Δικονομίας πρό της δικονομική μεταρ-
ρυθμίσεως του νόμου 765]1943 και επομένως λο-
γικόν είναι να πιστευθή, ότι δέν θα ήρχετο ό νομο-
θέτης του νόμου 765]1943 να καταστήση χειροτέραν
την δικονομικήν θέσιν του στρατευομένου μισθω-
τού, και θα καθίστατο χειρότερα ή θέσις του,
άφου α) θα έπρεπε να έξεδικάζοντο αι εκ του αρ-
θρου 6 του νόμου 3514 διαφοροί κατά την εργατι-
κήν διαδικασίαν μέχρι του ποσοϋ των δραχμών
500.000 και του επί πλέον ποσοϋ κατά την τακτι-
κήν διαδικασίαν, ένθ' ύπήρχε τό δικονομικόν προ-
νόμιον της άσχετως ποσοϋ έκδικάσεως υπό του
Ειρηνοδίκου β) θα έπρεπε να προσβάλλεται ή άπό-
φασις έντός 8 ήμερών (άρθρ. 4 § 7 νόμου 765]
1943) άντι των τριών ήμερών (άρθρ. 6 νόμου 3514),
γ) θα έπρεπε νά συγχωρηται άναίρεσις (άρθρ. 4
§ 8 νόμου 765]1943), ένθ' κατά της προεδρικής,
κατ' έφεσιν, άποφάσεως του νόμου 3514 δέν έπι-
τρέπεται άναίρεσις (Α.Π. 490]1933 Θέμ. Ν' σελ.
245) δ) θα έπρεπε άκόμη να μη έκδίδεται ή άπό-
φασις έντός όκτώ ήμερών, άφου τοιούτον περιορι-
σμόν δέν έχει ό νόμος Γ'20Α'.

Ις τοιαύτην όμως, άνευ λόγου, δυσάρεσταν δέν ύπο-
θέτομεν να ήθελε να καταλήξη ό νομοθέτης.

Τό συμπέρασμα άρα είναι, καθ' ήμάς, ότι έξακολου-
θεί ύφισταμένη ή εκ του άρθρου 6 του νόμου 3514
άρμοδιότης του Ειρηνοδίκου εις πρώτον βαθμόν
και του Πρωτοδικών εις δεύτερον και
μετά τας δά των νόμων 765]1943 και 1968]1944
δικονομικές μεταρρυθμίσεις

Προέδρου Πρωτοδικών 'Αθηνών 6920]1946

Διαδικασία νόμου 3514

Προδρουών ό Πρωτοδίκης κ. Α. Κοντολάτος
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Σακολής, Γ. Γιαννα-
κουρέας

Κατά τόν νόμον 3514 «περί θέσεως των ι-
διωτικών υπαλλήλων έν περιπτώσει στρατεύ-
σεως», έπεκταθέντα και επί τό εργοατοτεχνι-
κού προσωπικού των πάσης φύσεως έπιχειρή-
σεων, διά του άρθρου 11 του άναγκ. νόμ. 547]
1937, διατηρούμενον δέ έν ίσχύϊ και μετά την
είσανγωγήν του Α.Κ. δυνάμει του άρθρου 38
του είσαγωγικού νόμου, ή υπό τά δπλα πρόσ-
κλησις τινός των ως άνω μισθωτών ύπηρετούν-
τος πλέον των έξ μηνών εις ολονδήποτε γρα-
φείον, κατάστημα ή έπιχείρησιν, δέν άποτελεί
λόγον διαλύσεως της συμβάσεως αύτου, ύπο-
χρεουμένου του εργοδότη εις καταβολήν πο-
σοστών έπ. του μισθοϋ του, κατά τας έν τω
νόμω διακρίσεις, καθ' όλην την διάρκειαν της
στρατεύσεώς του. Η άτίωσις, επομένως του
στρατευθέντος μισθωτού επί των μισθών πηγά-
ζει εκ της συμβάσεως εργασίας, της διατη-
ρουμένης έν ίσχύϊ κατά τόν ως άνω τρόπον.
Διά δέ την έπίλυσιν των εκ του νόμου 3514
διαφορών τό άρθρ. 6 του νόμου 3514 καθίστα
άρμόδιον τόν Ειρηνοδίκη και κατ' έφεσιν τόν
Πρόεδρον των Πρωτοδικών. Διά του άρθρου
δμως 4 έδ. 9 του νόμου 765]1943 ώρίσθη, ότι

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ Ν. ΓΩΔ'.

“Εννοια καταθέσεως καὶ ἀναγκαιότητος τῶν προτάσεων ὡς οὐσιωδῶν διὰ τὴν συζήτησιν.

Μὴ πρότασις ἐνστάσεως κατὰ τὴν συζήτησιν, ἀλλὰ διὰ τῶν προτάσεων. — Παράδεικτὴ ἐφ' ὅσον αἱ προτάσεις ἀποτελοῦν τὸ κύριον καὶ οὐσιώδες περιεχόμενον τῆς συζητήσεως. — “Εννοια ἄρθρου 4 παρ. γρ. 5 νόμου 765]1943.

Τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἐφεσιν δικασαντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν εἶναι, ὅτι ἀκολουθεῖ ἀντίθετον πρὸς τὴν μέχρι τοῦδε παγίως ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ κρατούσαν ἀποψιν περὶ τῆς ἀξίας τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΔ' κατατιθεμένων, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 5 τοῦ νόμου 765]1943, ἐγγράφων προτάσεων (Βλέπε σχετικῶς εἰκόνα τῆς νομολογίας εἰς ΕΕΔ 5, 276).

Δὲν νομίζομεν ὅμως, ὅτι εἶναι καὶ ἡ ὀρθότερα ἢ ἐν

λόγῳ ἀποψις (βλέπε Φ. Δ. Ἀγγελῆν, ἀνωτέρω σελ. 551).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5134]1946

Διαδικασία νόμου ΓΩΔ' κατ' ἐφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Γ. Καραμάνος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Ἀϊδίνης, Α. Μαλαγαρδῆς

“Ο πρῶτος λόγος ἐφέσεως ὅτι κακῶς ἐξετίμησε ἡ ἐκκαλουμένη τὴν διὰ τῶν προτάσεων τῆς ἐφεσβλήτου ὑποβληθείσαν ἐνστάσιν ὅτι ἀπὸ 24)10)945 ἔπαυσε νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς ταύτην καὶ ἐκ τούτου δὲν δικαιοῦται ἀμοιβῆς, ἐνῶ ἔδει τὴν ἐνστάσιν αὐτὴν, μὴ προταθεῖσαν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἀλλὰ μετὰ ταύτην διὰ τῶν προτάσεων, οὐδὲ περιεχομένην ἐν τοῖς πρακτικοῖς, νὰ μὴ λάβῃ ποσὴς ὅπ' ὅψει τῆς, εἶναι ἀπορριπτέως, ὡς μὴ νόμιμος. Κατ' ἄρθρον 4 παρ. 5 ν. 765, μὴ μεταρρυθμισθέντος κατὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ τροποποιητικοῦ ν. 1968]944, καὶ εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς διαδικασίας αὐτῆς κατατίθενται προτάσεις, ὡς εἰς τὰς δίκας τῆς κοινῆς διαδικασίας, καθ' ὅς αἱ προτάσεις ἀποτελοῦν τὸ κύριον καὶ οὐσιώδες περιεχόμενον τῆς συζητήσεως.

“Η καθιερουμένη διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὑποχρεώσεις τοῦ Γραμματέως εἰς τήρησιν λεπτομερῶν πρακτικῶν καθιεροῦνται ὡς πρόσθετος ἐργασία, ὡς διαδηλοῦται ἐκ τῆς φράσεως τοῦ νόμου «ἀλλὰ καὶ ὁ Γραμματεὺς ὑποχρεοῦται...», κατ' οὐδὲν μειοθεσά τὴν κοινῶς γνωστὴν ἀξίαν τῶν κατατιθεμένων προτάσεων. “Ορθῶς διὰ τῶν προτάσεων προϋτάθη ἡ ὡς ἄνω ἐνστάσις καὶ καλῶς ἐξετιμήθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης. “Η ἀποψις ὅτι διὰ ταύτης διὰ τῶν προτάσεων προτάσεως ἰσχυρισμοῦ δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐπὶ τούτου ἀπόδειξις, δὲν ἀφορᾷ τὸν καθ' οὗ, ἀλλὰ πρωτίστως τὸν προτείνοντα τὴν ἐνστάσιν, ὅστις βαρεῖται μὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς, ἐν ἐλλείψει τῆς ὁποίας ἀποδείξεως θὰ ἀπορριφθῇ αὕτη.

πᾶσα διάταξις προβλέπουσα ἄλλην διαδικασίαν (διάφορον τῆς τοῦ νόμου ΓΩΔ', ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ τοῦ νόμου 765]1943) διὰ τὰς ἀξιώσεις τὰς πηγαζούσας ἐκ σχέσεως ἐργασίας καταργεῖται. Τοιαύτη δὲ οὖσα καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν διαφορὰ περὶ πληρωμῆς ἐφεδρικοῦν ἐπιδομάτων (μισθῶν) ἀναρμωδίας εἰσήχθη, εἰς πρῶτον μὲν βαθμὸν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, κατ' ἐφεσιν δὲ ἐνώπιον ἡμῶν, ἐνῶ ἔδει νὰ εἰσέλθῃ κατὰ τοὺς ἄνω νόμους καὶ τὸν τροποποιήσαντα αὐτοὺς νόμον 1968]1944 εἰς πρῶτον μὲν βαθμὸν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου καὶ κατ' ἐφεσιν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου.

Αἱ δικονομικαὶ αὐταὶ διατάξεις, ρυθμίζουσαι τὰ τῆς ὁργανώσεως τῆς δίκης διὰ μίαν κατηγορίαν ὑποθέσεων, λόγῳ τῆς ἀνάγκης τῆς ταχυτέρας ἐπιλύσεως αὐτῶν, εἶναι χαρακτηριστέαι ὡς δημοσίας τάξεως (Γιδ. Δικονομ. ἀκρ., § 31) καὶ ἡ ἐκ τῆς παραβάσεως αὐτῶν ἀκυρότης εἶναι ἐξεταστέα αὐτεπαγγέλτως κατὰ τὸ ἄρθρ. 201 ἐδ. 1 τῆς Πολ. Δικονομίας. “Επομένως πρέπει νὰ κηρυχθῶμεν ἀναρμόδιοι πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ἐφέσεως καὶ νὰ παραπέμψωμεν τὴν ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς εἰς τὸν ἀρμόδιον Πρωτοδίκην κατὰ τὸ ἄρθρ. 25 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, δεδομένου ὅτι καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἤδη ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδίκου εἶναι ἄκυρος, δι' ἑλλείψιν δικαιοδοσίας τοῦ δικασαντος Εἰρηνοδίκου (Α.Π. ὅλομ. 179]1924 Θέμ. ΛΣΤ' 18).

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ ΤΟΥ Ν. ΓΩΔ'.

“Αρμοδιότης τοῦ κατὰ ν. ΓΩΔ' δικάζοντος τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς Δικαστοῦ.

“Υπαγωγή καὶ τῆς ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΔ' — “Εκδίκασις πάσης ἐργατικῆς ἀξιώσεως.

“Η κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις τείνει, ὥστε νὰ παγιωθῇ ἡ ἀποψις ὅτι καὶ ἡ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή (ἄρθρ. 127 τοῦ εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νόμου 2783]1941) εἰσάγεται ἀρμόδιως ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΔ' δικάζοντος Δικαστοῦ. (Βλέπε σχετικῶς Φ. Δ. Ἀγγελῆν, ΕΕΔ 4,660, σχόλια ἐπὶ τῆς Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 5233]1945, Πρωτοδικίου Μ. Σκουλῆνης, ΕΕΔ 4, 660, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν

4658]1946, Πρωτοδικίου Μ. Φλώρος, ΕΕΔ 5, 277),

Πρωτοδικίου Κορίνθου 18]1946

Διαδικασία νόμου ΓΩΔ'

Πρωτοδικίου ὁ κ. Γ. Δαγλαρίδης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μαχαίρας, Κ. Ζαφείρης, Α. Οικονομόπουλος

“Ως πρὸς τὴν ἀναγνωριστικὴν ἀγωγήν ρητέα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

103]1946 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. — Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της ὀργανικῆς συνθέσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 287 τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1946)

107]1946 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. — Περί διατάξεων τινων ἀφορῶσων εἰς τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 290 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ψήφισμα Η' τῆς 1 Αὐγούστου 1946 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἔκδοσιν ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς» μετ' ἀποφασίν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασισαμέν καὶ διατάσσοντες:

Ἄρθρον 1. — 1. Ἐξουσιοδοτεῖται ὁ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργῶς, ὅπως δι' ἀποφάσεων τοῦ συγκροτήσεως Ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν νέου Κώδικος τῆς Δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς Νομοθεσίας, ὡς καὶ ἕτεραν Ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει προβῇ εἰς τὴν ἀνασύνταξιν τοῦ Δημοτικοῦ δασμολογίου.

2. Ἡ ἀποζημίωσις τῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι δι' ἑκατέραν μελῶν τῶν δέκα, ὡς καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῶν γραμματέων αὐτῶν, ὁρίζεται δι' ἀποφάσεων τῶν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 2. — 1. Ἡ παρ. 4 τοῦ ἀρθροῦ 84 τοῦ Β. Δ. τῆς 17 Ἀπριλίου 31 Ἰουλίου 1936 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον νόμου τῆς Νομοθεσίας περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Οἱ ἔχοντες ἄνω τῶν 20.000 κατοίκων, τρεῖς παρῶν καὶ 18 συμβούλους».

2. Μετὰ τὴν § 4 τοῦ ἀρθροῦ 84 τοῦ Κώδικος τῆς

τὰ ἀκόλουθα: ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἐκδίκασιν ταύτης οὐδὲν ὥριστα ἐν τῷ Νόμῳ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ Δικαστήριον καὶ τὴν διαδικασίαν, εἰς ἣν πρέπει νὰ ὑπαχθῇ καὶ ἣν πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτῇ, θὰ ἦτο ἴσως αὐθαίρετον νὰ προκριθῇ διὰ τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἡ ἐπὶ τῶν συνοπτικῶν δικῶν, τακτικῇ διαδικασίᾳ τῶν Δικαστηρίων καὶ ὅχι ἡ παρῶσα, ἔστω καὶ εἰδική, ὅταν μάλιστα, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, ἡ ἀναγνωριστικὴ αὕτη ἀγωγὴ ἀποτελῇ οὐσιαστικὴν προϋπόθεσιν ἐτέρας κυρίας, ἐργατικῆς ἀξιώσεως, ἥτις ἐν παντὶ δέον νὰ κρίνεται ἀπὸ ἡμᾶς κατὰ τὴν παρῶσαν διαδικασίαν.

Νόμιμος πυραιτέρω τυγχάνει καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν ζητεῖ τὴν καταδίκην τῶν ἐναγομένων, ὁ ἐνάγων (ἀρθρ. 20 Ἐμπ. Νόμ. Ἀναστασιάδης Ἑλλ. Ἐμπ. Δίκαιον 1937 παρ. 84 Ἰδε ἄλλως καὶ ἀρθρ. 29 Εἰσαγ. Νόμου 2783]1941 Πολ. Δικ. ἀρθρ. 156.

Δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς Νομοθεσίας προστίθενται 5, 6 καὶ 7 § ἔχουσαι οὕτως:

«5. Οἱ ἔχοντες ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων, δύο παρῶν καὶ δέκα πέντε συμβούλους.

6. Οἱ ἔχοντες ἄνω τῶν 4.000 κατοίκων, δώδεκα συμβούλους.

7. Πάντες οἱ λοιποὶ ἐννέα συμβούλους».

Ἄρθρον 3. — 1. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 8 § 2 τῆς ἀπ' ἀριθ. 59]1945 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ καθορισμοῦ τῆς ὀργανικῆς συνθέσεως τῶν δημοσίων ἢ δημοσίου χαρακτῆρος ὑπηρεσιῶν» ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται ἐπὶ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, μόνον διὰ τοὺς Δήμους καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς Ἰδρύματα, οἱ ὑπάλληλοι τῶν ὁποίων δὲν ἐκρίθησαν ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἀρθρὸν 7, § 8 τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Πράξεως Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων.

2. Διὰ τοὺς περὶ ὧν ἡ προηγουμένη § ὑπαλλήλους ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 10 § 1. τῆς ὑπ' ἀριθ. 59 Συντ. Πράξεως ὁριζομένη ἐνιαῖος προθεσμία παρατείνεται ἐπὶ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς λήξεώς της.

Ἄρθρον 4. — Ὁ ὑπ' ἀριθ. 1043 Ἀναγκ. Νόμος τῆς 25 Μαρτίου 1946 «περὶ ἀποκαταστάσεως ἀπολυθέντων δημοτικῶν ὑπαλλήλων, καταργεῖται θεωρούμενος ὡς οὐδέποτε ἰσχύσας, πλην τοῦ ἀρθροῦ 5 αὐτοῦ.

Ἄρθρον 5. — 1. Ἐπιβάλλεται κρᾶτησις 1 ο) ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑπὸ τῶν Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνδέσμων αὐτῶν ἐργολαβικῶς ἐκτελουμένων ἔργων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἐπιβλεπομένων πάσης φύσεως ἔργων, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκτελουμένων.

2. Τὰ ἐκ τῆς κρᾶτησεως ταύτης ἔσοδα κατατίθενται ὑπὸ τῶν ἐργολαβῶν εἰς τὸν κατὰ τὸν Α. Ν. 2067]1939 παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος λογαριασμὸν, μετονομαζόμενον εἰς λογαριασμὸν «Ὑπουργεῖον Ἑσωτερικῶν — Τεχνικῆ Ὑπηρεσία».

3. Τὰ ἔσοδα τοῦ λογαριασμοῦ τούτου, μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν δαπανῶν κατὰ τὸν Α. Ν. 2067]1939 παρὰ Νομαρχίας λειτουργούντων Γραφείων Ἐλέγχου Ἡλεκτρολογικῶν Ἐγκαταστάσεων, διατίθενται πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ λογαριασμοῦ τῆς παρ' ἐκάστη Νομαρχία Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

4) Εἰς τὰς δαπάνας λειτουργίας τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὑπηρεσιῶν περιλαμβάνονται καὶ προμήθεια τῶν ἀναγκαιομένων ἐργαλείων, μηχανημάτων καὶ ὀχημάτων, ὡς καὶ τὰ ἔσοδα κινήσεως καὶ συντηρήσεως τῶν τελευταίων τούτων.

Ἄρθρον 6. — Μόνιμοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, διατελοῦντες ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, καίτοι ἔχουσι καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὡς ὑπεράριθμοι μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1947 καθ' ἣν ἀποχωροῦσι τῆς ὑπηρεσίας αὐτοδικαίως, ἀνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως.

Ἄρθρον 7. — 1. Τὸ ἀρθρὸν 23 τοῦ νόμου 4548 τῆς 15]16 Ἀπριλίου 1930 «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ τὰ ἀρθρα 47 (παράγραφος 1) καὶ 49 τοῦ νόμου 6429 τῆς 22]22 Δεκεμβρίου 1934 «περὶ μεταρρυθμίσεων εἰς τὴν Νομοθεσίαν περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων» καταργοῦνται.

2. Οἱ τεχνικοὶ ὑπάλληλοι τῶν Δήμων διαβαθμίζονται ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Δημοσίων ἔργων. Ἐν τῷ Δήμῳ Ἀθηναίων ὁρίζονται δύο θέσεις Γενικῶν Διευθυντῶν Τεχνικῶν Ὑπηρε-

σαν κατά την υπ' αριθ. 186]22-6-46 συνεδρίασιν αὐτῆς, περὶ προσαρμογῆς τῶν ὑπὲρ τοῦ Λογισμοῦ πόρων μετὰ συμφωνῶν γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκον. Συμβουλίου (συνεδρ. 30-7-46, ἀπ. φασίζομεν.

Ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1946 αἱ ὑπὸ τῶν υπ' αριθ. 1563 καὶ 1575]1945 ἀποφάσεων ἡμῶν προβλεπόμεναι ὅπερ τοῦ Εἰδικοῦ Λογισμοῦ Ἀνεργίας Ἐργατῶν Ἀκατεργάστων Δερμάτων εἰσφορὰ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Δι' ἕκαστον νωπὸν δέρμα μικροῦ ζώου (ἀμνοῦ, ἐριφίου, αἰγός, προβάτου κ.λπ.), σφαζομένου ἐν ταῖς σφαγαίαις Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἢ ἐκτὸς αὐτῶν ἢ εἰσερχομένου ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας δρχ. 15.

2) Ὁμοίως δι' ἕκαστον δέρμα νωπὸν ἢ ὑγρὰλακτον μεγάλου ζώου (βοῦς, βουβάλου κ.λπ.) δρχ. 150.

3) Δι' ἕκαστον εἰσαγόμενον μικρὸν ξηρὸν δέρμα δρχ. 5.

Δι' ἕκαστον εἰσαγόμενον ξηρὸν μεγάλον δέρμα δρχ. 15.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946

22404]3071]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Περὶ ἐγκρίσεως πρακτικοῦ Δ. Ἐπιτροπῆς λογισμοῦ Οἰνοπνευματεργατῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Νόμου 19]1945 περὶ ἐξουσιοδότησεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὅπως προβαίη εἰς τροποποιήσεις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν, 2) τὰς διατάξεις τῆς υπ' αριθ. 31]1940 ἀποφάσεως τῆς δευτεροβάθμιας Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Ἀθηνῶν καὶ 3) τὸ διὰ τῆς υπ' ἀρ. 1407]17-6]46 ἀναφορᾶς τοῦ Πρωέδρου τῆς Δ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰνοπνευματεργατῶν ὑποβληθὲν ἡμῖν ἀπόσπασμα πρακτικοῦ τῆς υπ' αριθ. 140]11-6-46 συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, περὶ προσαρμογῆς τῶν ἐπιδομάτων ἀσθενείας καὶ ἀτοχήματος τοῦ ἀρθρ. 6 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τῶν ἐπιδομάτων ἀναπηρίας καὶ γήματος τοῦ ἀρθρ. 8 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ τῆς ἐφ' ἡμῶν ἀποζημιώσεως τοῦ ἀρθροῦ 11 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὸ διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναφορᾶς ὑποβληθὲν ἡμῖν πρακτικὸν ἢ Δ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰνοπνευματεργατῶν ὡς ἔχει:

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Αὐγούστου 1946

29241]3758]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς υπ' αριθ. 6]1939 ἀποφάσεως Πρωτοβάθμιας Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Πατρῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 142 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16]20 Νοεμβρίου 1935 Α. Ν. περὶ ρυθμίσεως Συλλογικῶν Διαφορῶν Ἐργασίας, ὡς καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 23 τοῦ ἀπὸ 18]6]1936 ἐκτελεστικοῦ τοῦ ἀνατέρω Α. Ν. Βασιλικοῦ Διατάγματος.

2) Τὰς διατάξεις τῆς § 3 τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ υπ' αριθ. 866]1937 Α. Ν. περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν περὶ Συλλογικῶν Συμβάσεων Ἐργασίας Νόμον κ.λπ.,

Ἀποφασίζομεν

Προτείνομεν ἐπὶ ἐξάμηνον, ἤτοι μέχρι τέλους

Ἰανουαρίου 1947, τὴν ἰσχύον τῆς υπ' αριθ. 6]1939 ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβάθμιας Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας Πατρῶν περὶ ὅρων ἔργασίας ὑπαλλήλων Καφηνείων, Ζυθοπωλείων, Ζαχαροπλαστείων καὶ Γαλακτοπωλείων Πατρῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς υπ' ἀρ. 42299]1939 ἀποφάσεως ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Αὐγούστου 1946

27577]3659]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Περὶ καθορισμοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς ἐκδοροσφαγῶν Πύργου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 143 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τῶν Νόμων 28]44 καὶ 866]46. 2) Π. ο. γενεστέρως ἀποφάσεις ἡμῶν, ὡς καὶ τὰς υπ' αριθ. 2146]46 καὶ 20630]2914]46 ὁμοίας, 3) Σύμφωνον γνώμην τοῦ ΚΟΣ., ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὴν ἰσχύον τῆς υπ' αριθ. 20630]2914 46 ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας ἐκδοροσφαγῆς Πύργου (Ἠλείας) καὶ καθορίζομεν τὰς ἀμοιβὰς τούτων, ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀρνὶ γάλακτος (βυζαστάρια) κατὰ κεφαλὴν δρχ. ἑπτακοσίας πενήνκοντα (750).

2) Ἀρνὶ ἡλικίας 1 ἔτους κατὰ κεφαλὴν δρχ. χιλίας (1000).

3) Ἀρνὶ ἡλικίας ἄνω τοῦ ἔτους κατὰ κεφαλὴν δρχ. χιλίας διακοσίας (1200).

4) Μοσχάρια βάρους μέχρι 40 ὀκάδων κατὰ κεφαλὴν δρχ. δύο χιλιάδας ὀκτακοσίας (2800).

5) Βωδινὰ κατ' ὀκτὼ δρχ. ὀγδοήκοντα (80).

6) Χοιρινὰ κατ' ὀκτὼ δρχ. ἑκατὸν (100).

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946

20630]2914]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τιμολογίου ἀμοιβῆς ἐκδοροσφαγῶν Ἡρακλείου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 143 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τῶν Α. Ν. 28]44 καὶ 866]1946. 2) Τὴν υπ' αριθ. 37]27-5-46 ἀπόφασιν τῆς Οἰκονομ. Ἐπιτροπῆς Ἡρακλείου Κρήτης περὶ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγῶν Ἡρακλείου. 3) Τὴν υπ' αριθ. 2146]3003 ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγῶν Αἰγίου καὶ 4) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἐργατῶν σφαγῶν καὶ ἐκδορῶν Ἡρακλείου ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀρνὶ γάλακτος (βυζαστάρια) κατὰ κεφαλὴν δρχ. ἑπτακοσίας πενήνκοντα (750).

2) Ἀρνὶ ἡλικίας 1 ἔτους κατὰ κεφαλὴν δρχ. χιλίας (1000).

3. Ἀρνὶ ἡλικίας ἄνω τοῦ ἔτους κατὰ κεφαλὴν δρχ. χιλίας διακοσίας (1200).

4. Μοσχάρια βάρους μέχρι 40 ὀκάδ. κατὰ κεφαλὴν δρχ. δύο χιλιάδας ὀκτακοσίας (2800).

5. Βωδινὰ κατ' ὀκτὼ δρχ. ὀγδοήκοντα (80).

6. Χοιρινὰ κατ' ὀκτὼ δρχ. ἑκατὸν (100).

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 27-5-46, ἀφ' ἧς ἡ οἰκον. Ἐπιτροπὴ Ἡρακλείου καθώρισε τὸ ὡς ἄνω τιμολόγιον ἀμοιβῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1946.

27911|2369|1946 'Απόφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας
Περὶ συστάσεως τοπικῶν 'Υποκαταστημάτων τοῦ
'Ιδρύματος Κιωνικῶν 'Ασφαλίσεων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 150 τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1946).

'Εχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθ. 19 § 3 τοῦ Νόμου 6298|1934 «περὶ Κοιν. 'Ασφαλίσεων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συμπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 6503 5|29.12.39 (ΦΕΚ 28) 25.1.40 Τ. Β') καὶ 39751| 15.7.40 (ΦΕΚ 156) 19.1.40. τ. Β') 'Υπουργικῶν ἀποφάσεων, 2) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ. Σ τοῦ 'Ιδρύματος Κοιν. 'Ασφαλίσεων, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς συνεδρ. ἀδείας αὐτοῦ τῆς 17 8. 45 καὶ 19 7.46 οἱ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 19935| 45 καὶ 13163|46 ἀναφορῶν ΙΚΑ, 3) γνώμην τοῦ πορ' ἡμῖν Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως (Συνδρ. 1η τῆς 28 3.46 καὶ 5η τῆς 8. 8. 46) ἀποφασίζομεν:

Τὴν σύστασιν τοπικῶν 'Υποκαταστημάτων τοῦ 'Ιδρύματος εἰς τὰ κάτωθι Κέντρα: 1) Δράμα, 2) 'Αγρίνιον, 3) Κομοτηνὴν, 4) 'Αλεξανδρούπολιν, 5) Σέρρας, 6) 'Ερμούπολιν, 7) Πύργον, 8) Κέρκυραν, 9) Μυτιλήνην, 10) Λάρισα, 11) Χαλκίδα, 12) Λαμία, καὶ 13) 'Αργοστόλιν.

'Εκ τῶν ἀνωτέρω 'Υποκαταστημάτων τὴ τῆς Μυτιλήνης, Λαμίας καὶ Χαλκίδας θὰ ὑπάγῳνται ὑπὸ τὸ περιφερειακὸν 'Υπ/μα 'Αθηνῶν, τὰ τῆς Κερκύρας, 'Αργστολίου, Πύργου καὶ 'Αγρινίου ὑπὸ τὸ Περιφ. 'Υπ/μα Πατρῶν, τὸ τῆς 'Ερμούπολεως ὑπὸ τὸ Περιφ. 'Υπ/μα Πειραιῶς, τὸ τῶν Σερρῶν ὑπὸ τὸ Περιφ. 'Υπ/μα Θεσ/νίκης, τὸ τῆς Λαρίσσης ὑπὸ τὸ Περιφ. 'Υπ/μα Βόλου καὶ τὰ τῆς Δράμας, Κομοτῆς καὶ 'Αλεξανδρουπόλεως ὑπὸ τὸ Περιφ. 'Υπ/μα Κορθάλλας.

'Εν 'Αθήναις τῇ 10 Αὐγούστου 1946.

27779|1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Αεροπορίας

Περὶ παροχῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τοῦ Κ. Ε. 'Αεροπορίας.

(Ε. Κ. τ. Β' σ. 151 τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1946).

'Εχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὸν Α. Ν. 19|1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ 'Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μεταβάλλῃ τοὺς ποσολογικοὺς συντελεστές».

2) Τὴν ἀπὸ 22|3|46 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου «περὶ παροχῆς εἰς ἅπαν τὸ 'Εργατοτεχνικὸν καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν τοῦ Κ.Ε.Α. ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως 25 πλήρων ἡμερομισθίων, ἀποφασίζομεν:

Παρέχομεν εἰς ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν τοῦ Κ.Ε.Α. ὡς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσιν 25 πλήρη ἡμερομισθία, τὰ ἰσχύοντα κατὰ μῆνα 'Ιανουάριον ε. ε. ὡς ταῦτα καθορίζονται διὰ τῶν ἀριθ. 10835 30|1|16 47565|13|12|45 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Αεροπορίας καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 45330 8|11|45 καὶ 7373|14|2|46 ἀποφάσεων τοῦ 'Υπουργοῦ 'Αεροπορίας ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως ὑπὲρ 'Ασφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν, ἀποκλειομένης τῆς καταβολῆς ἐτέρων ἡμερομισθίων διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, καθ' ὅσον διὰ τῆς παρούσης αὐξάνονται τὰ ἀρχικῶς ἐγκριθέντα δέκα πέντε ἡμερομισθία εἰς εἴκοσι πέντε (25) ἡμερομισθία.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀφορᾷ δὲ τὴν τακτοποίησιν τῆς γενομένης καταβολῆς τῶν περὶ ἂν πρόκειται ἡμερομισθίων κατὰ 'Ιανουάριον 1946.

'Εν 'Αθήναις τῇ 21 'Ιουνίου 1946.

27750|1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

Περὶ καταβολῆς προσθέτων ἀποδοχῶν εἰς τὸ προσωπικὸν 'Εταιριῶν ἀμυλωδῶν προϊόντων κ.λ.π.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 149 τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει: 1) τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 28|1944 καὶ 366|1946 'Αναγκ. Νόμων καὶ 2) τοὺς ὅρους ἐργασίας τῶν 'Εργοστασίων παραγωγῆς ἀμυλωδῶν προϊόντων καὶ ζύμης ἀρτοποιίας τῶν 'Εταιριῶν Ζ.Α.Α.Ε. Β.Ι.Α.Μ.Υ.Λ. Β.Ι.Ο.Ε.Β.Ζ.Υ. καὶ Ε.Β.Ε.Ζ.Α.Π. ἀποφασίζομεν:

'Εγκρίνομεν ὅπως εἰς τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν ἐταιριῶν τούτων, τὸ ἀσχολούμενον α') μὲ τὴν παραγωγὴν προϊόντων καταργασίας ἀραβοσίτου καὶ β') μὲ τὴν παραγωγὴν ζύμης ἀρτοποιίας καταβάλλεται ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1946 ἐπὶ πλέον τῶν ἰσχυουσῶν ἀπὸ τῆς ἰδίας χρονολογίας νομίμων ἀποδοχῶν πρόσθετος τοιοῦτη μέχρι ποσοστοῦ 60οιο ἐξήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τούτων.

Αἱ τυχόν ὑπερφορτίαι καὶ νυκτερινὴ ἐργασία ὑπολογισθήσονται βάσει τῶν οὕτω διαμορφουμένων ἀποδοχῶν καὶ μὲ ποσοστὸν προσαυξήσεως τὸ ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας καθορισμένον.

Ἡ παρούσα ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν τῆς 'Εταιρίας Ζυμῶν Νίκουλου ἐν Θεσ/νίκῃ ἀπὸ τῆς 19|7|46.

'Εν 'Αθήναις τῇ 19 'Ιουλίου 1946.

104055|1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν, Γεωργίας καὶ 'Εθνικῆς Οἰκονομίας

Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων τοῦ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ἀποστειρωτηρίων προσληφθησόμενου προσωπικοῦ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 152 τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1946)

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὸν Α. Ν. 2522|1940 «περὶ ἀποστειρώσεως καὶ ἐλέγχου ποιότητος τῶν ξηρῶν σύκων κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ κατὰ τὴν φόρτωσιν, τὸν ὑπ' ἀριθ. 19|1944 'Αν. Νόμον, ὀρίζομεν 1) Τὰ ἡμερομισθία τοῦ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ἀποστειρωτηρίων προσληφθησόμενου προσωπικοῦ συμφώνως τῷ ἀρθρῳ 2 § 5 τοῦ Ν. 2522|1940 ὡς ἑξῆς:

Προϊστάμενος ἀποστειρωτηρίου	10.000
Ἀνώτερος 'Επόπτης ἀποστειρώσεως	10.000
Βοηθὸς Γεωπόνος	8.000
Ἀποθηκάριος	7.000
Ζυγιστής	6.000
Εργάτης	8.000

2) Τὰ ἡμερομισθία τῶν κατὰ τὰ ἀρθ. 5 καὶ 7 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νόμου 2522 προσηληφθησόμενου προσωπικοῦ ὡς ἑξῆς:

Ἀνώτερος 'Επόπτης	10.000
Ἐμπειροτεχνίτης καὶ ἐμπειρογνώμων	6.000
καὶ 3) Τὰ τέλη διαιτησίας εἰς δραχ.	6.000

'Εν 'Αθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1946.

275634451|1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας

«Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μισθωτῶν κοινοπραξίας ὑδροδοτῶν Λιμένος Πειραιῶς».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 141 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1946).

'Εχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28|1944, 2) τὴν ἀπὸ 16 'Ιουλίου 1945 πρότασιν τῆς Κοινοπραξίας 'Υδροδοτῶν Λιμένος Πειραιῶς διαβι-

βασθεύσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 27563]4451]45 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὅπως οἱ ἐν τῇ Κοινοπραξίᾳ Ὑδροδοτῶν Λιμένος Πειραιῶς ἀπασχολούμενοι ἐξομοιωθῶσιν ἀπὸ ἀτόφους ἀποδοχῶν πρὸς τὰ πληρώματα ρυμολκῶν κλπ. πλωτῶν μέσων ὡς ἀκολουθῶς :

1) Κυβερνήτης Ἐργοδηγός	7.200
2) Μηχανικός	7.200
3) Ναύτης Τεχνίτης	6.000

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἔν Ἀθῆναις τῇ 12 Ἰουλίου 1946

27913]2369)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας
Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως εἰς Κανονισμὸν Ἐργατῶν σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς κλπ. Ἰδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων.

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 141 3 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὸ ἄρθρον 59 παρ. 1 τοῦ Ἀν. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοιν. Ἀσφαλίσεως.

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων ὑποβληθεῖσαν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2059 καὶ 2061 ἐ. ἑ. ἀναφορῶν αὐτοῦ.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοιν. Ἀσφαλίσεως (ἀρ. πρωτ. 19 Συνεδρ. 1ῃ τῆς 28 Μαρτίου 1946) ἀποφασίζομεν.

1. Εἰς τὸν Κανονισμὸν Ἐργατῶν σφαγῆς, ἐκδορᾶς κλπ. τοῦ Ἰδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις.

1. Ἐν ἀρχῇ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δι' ἧς εἶχεν ἐγκριθῇ ὁ ἐν λόγῳ κανονισμὸς ἐχούσης οὕτω. «Ἐγκρίνομεν τὸν κανονισμὸν τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν σφαγῆς, ἐκδορᾶς, καὶ λοιπῶν προπαρασκευαστῶν ἐργατῶν τοῦ καταναλισκομένου κρεατοῦ τῶν σφαζομένων ζώων καὶ πτηνῶν ἐν τοῖς σφαγείois, ἔχοντα ὡς ἀκολουθῶς, προστίθενται παρεμβλλόμενα μεταξὺ τῶν λέξεων «σφαζομένων καὶ ζώων» καὶ τὰ ἐξῆς : «καὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων».

2. Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ μεταξὺ τῶν λέξεων σφαζομένων καὶ ζώων νὰ παρεμβληθῇ «καὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων».

3. Εἰς τὴν ὑποδιαίρεσιν τοῦ στοιχείου α' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ νὰ διαγραφῇ ἡ φράσις «πρὸ τῆς σφαγῆς».

4. Εἰς τὸ τέλος τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς ἔχει τροποποιηθῇ, νὰ προστεθῇ τὸ κάτωθι ἐδάφιον.

«Διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐν τοῖς σφαγείοis ζῶα καὶ πτηνὰ αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ παρόντος προσώπων ὀρίζονται ὡς ἡμῖς τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 ὀριζομένων τοιούτων διὰ τὰ ἐν τοῖς σφαγείοis σφαζόμενα».

Π. Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 353 τῆς 15 Ἰουλίου 1945 πράξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις. «Κεναὶ θέσεις πάσης φύσεως ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ, πληροῦνται μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1946 διὰ τοῦ διορισμοῦ προσώ-

πων, κεκτημένων τὰ ὑπὸ τῶν πρὸ 27ης Ἀπριλίου 1941 ἰσχυουσῶν διατάξεων τῶν Κανονισμῶν ὀριζόμενα προσόντα».

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 10 Αὐγούστου 1946.

26462]5151]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας
Περὶ τροποποιήσεως Νομοθεσίας Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς, Ἑλλάδος.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 141 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὸ ἄρθρον 50 § 1 τοῦ Ἀν. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694]1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Νοθ. Δίτος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως».

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Κτηματικῆς, Ἐθνικῆς καὶ Ἑλλάδος.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. 32]1945 Συνεδρίασις 28ῃ Μαρτίου 1946). Ἀποφασίζομεν :

Εἰς τὴν Νομοθεσίαν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις.

1. Εἰς τὸ ἐδάφ. στ' § 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος προστίθεται ἡ ἀκόλουθος διάταξις :

«Ἐν ἡ περιπτώσει ἄρην ἡσφαλισμένους ἡ συνταξιοῦχος, ἐκτὸς τῶν γονέων, κατέλιπε προσέτι καὶ ἀνηλίκους ἀδελφοὺς ἢ ἀγάμους ἀδελφάς, συγκεντρουμένας τὰς ἐν στοιχ. ζ' § 1 τοῦ ἄρθρου 8 ὀριζόμενας προϋποθέσεις, προσαυξάνεται ἡ σύνταξις τῶν γονέων κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 § 5 στοιχ. β'».

2. Εἰς τὴν § 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος προστίθεται ἐδάφ. 3 ἔχον ὡς ἀκολουθῶς :

«Ἐκλιπόντων τῶν γονέων συνταξιούχων τοῦ στοιχ. στ' § 1 τοῦ ἄρθρου 8, ὧν ἡ σύταξις προσηυξήθη συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ στοιχείου, ἀπονέμεται σύνταξις εἰς τὰ πρόσωπα λόγῳ τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁποίων εἶχε χορηγηθῇ προσαυξησῆς τῆς συντάξεως τῶν γονέων, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ στοιχ. στ' § 1 τοῦ ἄρθρου 8 καὶ ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις αὐτῆς».

Ἡ παρούσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς 1ῃς Ἰανουαρίου 1942, δημοσιεύθη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 16 Αὐγούστου 1946.

246899]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν
Περὶ καταβολῆς εἰς τὰς οἰκογενεῖας ἐκτελεισθέντων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Α. 60 ο/ο ἐπὶ ἀποδοχῶν τῶν διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1946».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 153 τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ὑπ' ἀριθ. 103637) ΡΟΝΕΟ 154 τῆς 18)446 ἀπόφασιν ἡμῶν καὶ τὰς ἐν αὐτῇ

διατάξεις, ἐγκρίνομεν, ὅπως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων καὶ αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμηγῶν, διαρκούσης τῆς κατοχῆς καὶ μετ' αὐτήν, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, εἴτε ὑπὸ ἐνόπλων ὁργανώσεων ἢ ὁμάδων περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 196)45 RONEO Διαταγὴ ἡμῶν, ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ αἰετινὲς οἰκογένειαι ἐμισθοδοτήθησαν βάσει τῶν μέχρι 31 Μαρτίου 1933 ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων ἡμῶν καὶ μισθὸν ἐνεργείας καταβληθῇ εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1946 τὸ διὰ τὰς οἰκογενεῖας τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. RONEO 293)46 Διαταγῆς ἡμῶν καθοριζόμενον ποσοστὸν 60 οἷο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1946.

29202|2429|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως μυλεργατῶν καὶ τεχνιτῶν μακαρονοποιῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 141 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ Ἀν. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694)1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Νομ. Δ.τος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως».

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2924|14|16]46 ἀναφορᾶς αὐτοῦ.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. 76 Συνεδριάσεις 1ῃ τῆς 13 Ἰουλίου 1946 καὶ 2α τῆς 19 Ἰουλίου 1946) ἀποφασίζομεν :

Εἰς τὸ τέλος τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν προστίθεται διάταξις ἔχουσα οὕτω :

Ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1945 ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 12 τοῦ Καταστατικοῦ περὶ λουτροθεραπειᾶς, καταργουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 41766|25|10] 41 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀναστολῆς ἰσχύος τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων.

Ὡς λουτρικὴ περίοδος ἐκάστου ἔτους ὀρίζεται τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15ης Ἰουνίου μέχρι 15ης Σεπτεμβρίου.

Ἐξαιρετικῶς κατὰ τὴν λουτρικὴν περίοδον 1946 δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἐγκρίνομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ παρέχεται εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους τοὺς δικαιούμενους λουτροθεραπειᾶς, πλὴν τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένων παροχῶν λουτροθεραπειᾶς, καὶ πρόσθετος ἡμερησίᾳ ἀποζημίωσις μέχρι πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμῶν καὶ δι' εἴκοσι τὸ πολὺ ἡμέρας, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης ἐνοικίου εἰς τὸν τόπον τῶν λοιτρῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1946.

27912|2367|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν κ.λ.π.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 141 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ Ἀν. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694)1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Νομ. Δ.τος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως».

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 510)8-246 ἀναφορᾶς αὐτοῦ.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. Πρωτ. 14 Συνεδρ. 1ῃ τῆς 28ῃ Μαρτίου 1946) ἀποφασίζομεν :

Εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν ἐπέρχεται ἡ κάτωθι τροποποίησις :

Τὸ ἐν ἀφ. Β' τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθρ. 12 τοῦ Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς. «Σανατοριακὴ περίθαλψις ἢ ἀμφοτεροπλευρὴ παρέχεται μὴ καὶ τὸ πολὺ ἐπὶ ἐξάμηνον» εἰς ὅλως ἐξαρτητικῶς περιπτώσεις καὶ βάσει γωματούσεως τῆς ἀρμοδίας ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς δύναται, μετὰ τὸ πέρασ τοῦ ὡς ἄνω ἐξαμήνου, νὰ παρέχεται περίθαλψις ἐν σανατορίῳ ἐπὶ δεκαοκτμήνιον εἰσέτι.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἀνατρέχει ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1946

30444)2579|1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Νομοθεσίας Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινήτιστῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 141 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὸ ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ Α. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694)1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Νομ. Δ.τος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοιν. Ἀσφαλίσεως».

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινήτιστῶν, ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10042)19-6 42 ἀναφορᾶς αὐτοῦ.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. ΣΚΑ. 80) Συνεδριάσεις 4ης τῆς 1ης Αὐγούστου 1946), ἀποφασίζομεν :

Εἰς τὴν Νομοθεσίαν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινήτιστῶν ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις.

Ἡ τελευταία διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 11 τῆς ὑπ' ἀριθ. 67079)1939 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «περὶ συγκρίσεως κανονικοῦ ἀσφαλιστικῆς λειτουργίας Τ.Σ. Α., ἢ προστεθείσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4372)1944 ὁμοίας, ἀντικαθίσταται διὰ διατάξεως ἐχούσης οὕτω :

«Προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένων φοματικῶν, οἵτινες ἔχουν συντάξεις διὰ περιορισμένον χρονικὸν διάστημα, λόγῳ τῆς παθώσεως τῶν ταύτης, καὶ ἐντὸς τετραετίας ὑπεβλήθησαν εἰς τέσσαρας λατρικὰς ἐξετάσεις, ἐξ ὧν ἡ τετάρτη ὑπὸ τῆς Δευτερο-

βαθμίον 'Υγειονομικῆς 'Επιτροπῆς τοῦ Ο.Κ.Α. εὐρέθησαν δὲ πάσχοντες ἐκ φυματώσεως καὶ κατὰ τὰς τέσσαρας ταύτας Ιατρικὰς ἐξετάσεις ἡ συνταξιούχῳ οἰς τῶν μετατρέπεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου δι' ὁριστικὴν ἀνεὺ ἐτέρας ὑγειονομικῆς ἐξετάσεως τῶν».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Αὐγούστου 1946.

30328)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ εἰσφορᾶς ἐργοδοτῶν ὑπὲρ τῆς Ἑργατικῆς Ἑστίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 155 τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ Α. Νόμου ὑπ' ἀριθ. 19)1944 2) τὴν ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1946 ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου τῆς «Ἑργατικῆς Ἑστίας», δι' ἧς ὑποβάλλεται ἀπόσπασμα τῆς ἀπὸ 29)7)1946 προτάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου αὐτῆς. 3) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1946, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν τὴν ὑπὲρ τῆς Ἑργατικῆς Ἑστίας εἰσφορὰν τῶν πάσης φύσεως καὶ κλάδων ἐργοδοτῶν διὰ τὸ Β' ἐξάμηνον τοῦ 1946 εἰς τρία ἡμερομίσθια δι' ἕκαστον μισθωτόν, ὡς ἡμερομίσθιον νοουμένου τοῦ συνόλου τῶν ἐν γένει ἡμερησίων ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1946.

29879)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ μηνιαίας εἰσφορᾶς μισθωτῶν πρὸς ἐνίσχυσιν ἐργατοῦπαλληλικῶν Ὄργανισμῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 156 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : Τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ Ν. Δ)τος 1876)1942, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324)30)5) 46 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ Νόμου 19)1944, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3)6)8)46 σχετικὴν πρότασιν τῆς Γενικῆς Συνμοσπονδίας Ἑργατῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀποφασίζομεν :

1) Ὁρίζομεν μηνιαίαν εἰσφορὰν ἑκαστοῦ μισθωτοῦ τῆς χώρας ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐργατοῦπαλληλικῶν Ὄργανισμῶν εἰς δραχ. χιλιάς (1000).

Ἡ διὰ τῆς παρῆς ἀποφάσεως ἐπιβαλλομένη εἰσφορὰ θέλει κατανεμηθῇ συνολικῶς ὡς ἑξῆς.

α) Δραχ. τετρακοσίας (400) ὑπὲρ τῆς Γενικῆς Συνμοσπονδίας Ἑργατῶν Ἑλλάδος, β) δραχ. διακοσίας (200) ὑπὲρ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ὁργανώσεως, γ) δραχ. τριακοσίας (300) ὑπὲρ τοῦ Ἑργατικοῦ Κέντρου τῆς περιφερείας τοῦ μισθωτοῦ, δ) δραχ. ἑκατὸν (100) ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἐκπροσώπων καὶ ὑπαλλήλων ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων, ε) ὡν δραχ. ἑξήκοντα (60) ὑπὲρ τοῦ κλάδου συντάξεων καὶ καὶ δραχ. τεσσαράκοντα (40) ὑπὲρ τοῦ τοῦ κλάδου Προνοίας. Αἱ ἄνω εἰσφοραὶ ἰσχύουν εἰς τὸ ἀκέραιον διὰ τοὺς ὑπὸ καθ' ἑαυτοὺς πλήρως ἀπασχολήσεως τελούστας μισθωτοὺς καὶ τοὺς τοιοῦτους τοὺς πραγματοποιούντας καὶ ἀμειβομένους διὰ 16 τοῦλάχιστον ἡμερομίσθιον μηνιαίως, ἐξαιρουμένων δὲ ταύτης οἱ πραγματοποιούντες ἔλαττον τῶν 5 ἡμερομίσθιον μηνιαίως. Προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων καὶ ἀμειβομένων διὰ 6—15 ἡμερ. μισθῶν μηνιαίως, αἱ ἄνω εἰσφοραὶ νοοῦνται εἰς τὸ 1)2.

2) Αἱ ὡς ἄνω εἰσφοραὶ εἰσπράττονται παρὰ τῶν

ἐργοδοτῶν, οἵτινες ὑποχρεοῦνται, ὅπως προβαίνωσι κατὰ μῆνα εἰς παρακράτησιν ἐξ ἑκάστου τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν μονίμων, ἐκτάκτων καὶ προσωρινῶν ὑπαλλήλων ἢ ἑργατῶν τῆς ἀναλογουμένης αὐτοῖς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τῶν ἄλλων Ὄργανισμῶν, καταθέτοντες ἅμα εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἢ τὸ πλησιέστερον ὑποκαρστήμιά της τὰ ὑπὲρ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τοῦ Ταμείου ἐκ προσώπων, ὑπαλλήλων ἐπαγγελματικῶν ἐργατοῦπαλληλικῶν ὁργανώσεων ἀναλογοῦντα ποσά, πλὴν τῶν τοιούτων τῶν προσωριζομένων διὰ τὰ ἐργατοῦπαλληλικά κέντρα καὶ τὰς οἰκείας ἐπαγγελματικὰς Ὄργανώσεις, ἅτινα παρακρατοῦσι εἰς χεῖρας τῶν διὰ λογαριασμὸν τῶν Ὄργανώσεων ταύτων.

3) Ἐκαστος τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων Ὄργανισμῶν δικαιούται ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ἑκάστης μηνιαίας εἰσφορᾶς τῶν ὑπὸ τοῦ Ν.Δ)τος 1876)1942 καὶ τῶν ἑκάστοτε ἡμετέρων ἀποφάσεων ὁριζομένων ποσοστῶν, περιέρχεται δὲ τὸ ἀναλογούν, ποσὸν εἰσπράξεων εἰς ἕκαστον τῶν ὁργανισμῶν τούτων ὡς ἀκολουθῶς :

Εἰς τὴν Γ.Σ.Ε.Ε. εὐθὺς ἅμα τῇ καταβολῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδοτοῦ καὶ μεθ' ἑκάστην ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἀναγγελίαν τῆς καταβολῆς ὁρισμένου ποσοῦ ἐξ εἰσπράξεων μηνιαίων εἰσφορῶν εἰς τὸν παρ' αὐτῇ ὑφιστάμενον λογαριασμὸν τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ἢ ὅποια δικαιούται νὰ εἰσπράττῃ καὶ διαθέτῃ τὰ ποσά ταῦτα κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος καταστατικοῦ αὐτοῦ ὁριζόμενα.

Τὸ αὐτὸ θέλει ἰσχύῃ καὶ διὰ τὸ Ταμεῖον ἐκπροσώπων, ὑπαλλήλων ἐπαγγελματικῶν ἐργατοῦπαλληλικῶν ὁργανώσεων, τῶν ἀναλογούντων αὐτῷ χρημάτων καβαλλομένων ὑπὸ τῶν διαφρῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὸν παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ ὑφιστάμενον λογαριασμὸν τούτου.

Τὸ εἰς τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν Κέντρον καὶ τὰς οἰκείας ἐπαγγελματικὰς Ὄργανώσεις ἀναλογοῦν ποσὸν χρημάτων παρῶνται εἰς χεῖρας τοῦ ἐργοδοτοῦ, ὅτερ Ἑργατικῶν Κέντρων θέλει φρονίσῃ, ὅπως δι' ἰδίων εἰσπρακτικῶν παραλαμβάνῃ παρὰ τοῦ ἐργοδοτοῦ τὸ δι' αὐτὸ προσωριζόμενον ἑκάστοτε ποσὸν χρημάτων ἐξ εἰσπράξεων μηνιαίων εἰσφορῶν τῶν μισθωτῶν, ὡς καὶ τὸ εἰς τὰς οἰκείας ἐπαγγελματικὰς Ὄργανώσεις ἀναλογοῦν τοιοῦτον. Το Ε.Κ. ἅμα τῇ παραλαβῇ διδομένου ἑκάστοτε ποσοῦ χρημάτων ὑποχρεοῦται ὅπως φέρῃ εἰς πίσωσιν τῶν παρ' αὐτῷ τηρουμένων προσωπικῶν λογαριασμῶν τοῦ ἀναλογούντος εἰς ἑκάστην τῶν ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων ποσοῦ.

Ὁ ἐλεγχος ἐφ' ὁμοιότης τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀνατίθεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας, εἰς τὰ ὅργανα τῶν κατὰ τόπους Ἐπιθεωρήσεων Ἑργασίας ἢ ἐλλείψει τοιούτων εἰς τὰ ἀστυνομικὰ τοιαῦτα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1946

29203)2428)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἑργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἀρθρ. 10 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 158 τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὸ ἀρθρ. 59 παρ. 1 τοῦ Ἀν. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὄργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694)1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἠρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 30-4-46

Ν. Δ)τος »περί οργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησος καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀρ. πρωτ. ΣΚΑ 60)1946 Συνεδρίασις 2α τῆς 19 Ἰουλίου 1946) ἀποφασίζομεν :

Ὅπως ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως.

2) Ἡ χήρα δὲν δικαιούται συντάξεως ἐὰν ὁ θάνατος τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐξ οὗ ἔλκει τὸ δικαίωμα ἐπῆλθε πρὸ τῆς παρόδου 6 μηνῶν, ἐὰν δὲ ὁ θάνατος ἦτο συνταξιούχος πρὸ τῆς παρόδου διετίας ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου καὶ ἦγεν οὗτος ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 60 ἐτῶν.

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω χρονικοὶ περιορισμοὶ δὲν ἰσχύουν :

- α) ἐὰν ὁ θάνατος ὀφείλεται εἰς ἀτύχημα,
- β) ἐὰν, ὑφισταμένου τοῦ γάμου, ἐγεννήθη ἡ διὰ τοῦ γάμου ἐνομιμοποιηθῇ τέκνον καὶ
- γ) ἐὰν ἡ χήρα κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τελῇ εἰς κατάστασιν ἐγκυμοσύνης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1946

31507)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ μεταφορᾶς κλάδου ἀνεργίας Ταμείου Μυλεργατῶν εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 158 τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118)45 «περί ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», 2) τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 8)11-5-46 Ν. Δ)τος «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118)45 καὶ εἰς τὰς βιοτεχνικάς κλπ. ἐπιχειρήσεις» καὶ 3) σχετικὴν γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, γνωστοποιηθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5973)9-8-46 ἀναφορᾶς αὐτοῦ, ἀποφασίζομεν :

1. Ἀπὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. καταργεῖται ὁ κλάδος ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν τῶν μισθωτῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἀλευρομύλων ἡμερησίας ἀλεστικότητος τοῦλάχιστον 5.000 χιλιogramμων σίτου, εἰς ἐπιχειρήσεις κυλινδρομύλων, κινουμένων διὰ μηχανικῆς δυνάμεως καὶ λειτουργουσῶν εἰς τὰς πόλεις Ἀθήνας, Πειραιᾶ, Θεσσαλονίκην, Πάτρας καὶ Βόλον, ἀνεξαρτήτως ἡμερησίας αὐτῶν ἀλεστικότητος καὶ εἰς ἐπιχειρήσεις μακαρονοποιίας (προσωπικὸν ἐργατοτεχνικόν, ἥτοι τεχνῖται μακαρονοποιοὶ, πιεσταί, ζυμωταί, συσκευασταί, βοηθοὶ συσκευαστῶν καὶ ἀνειδίκευτοι ἐργάται) τῶν μισθωτῶν τούτων ἀσφαλιζομένων κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνεργίας ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας εἰς τὸ δυνάμει τοῦ νόμου 118)45 συσταθὲν Ταμεῖον Ἀνεργίας.

2. Ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας ἡ ἐκ 100)ο εἰσφορά, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ νόμου 118)45 ὀριζομένη, θὰ καταβάλληται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ὑφ' οὗς ὄρους καὶ προϋποθέσεις ὀρίζει ὁ Νόμος οὗτος καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις ἡμῶν καὶ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

3. Ἀπὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. οἱ ὑπο τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν μέχρι τῆς 31ης Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐπιδο-

τούμενοι ἀνεργοὶ θὰ ἐπιδότηθοῦν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας. Ἡ ἐπιδότησις τούτων θέλει γίνεαι ὑπὸ τοῦς ὄρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τοῦ Ν. 118)45 καὶ τοῦ Ν. Δ)τος 8)11-5-46 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτων ἐκδοθεῖσων ἀποφάσεων ἡμῶν καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

4. Ἐπιδόματος ἀνεργίας δικαιούνται καὶ οἱ ἀπολυθέντες ἀπὸ τῆς 11)5)46 μέχρι τῆς 31)8)46 μισθωτοὶ τῶν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1 παραγρ. τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων καὶ μὴ ἐπιδότηθέντες παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν, ὡς μὴ συγκεντροῦντες τὰς προϋποθέσεις ἐπιδότησεως, τὰς ὁποίας ὀρίζει τὸ καταστατικόν τοῦ Ταμείου τούτου.

5. Ἀπὸ τῆς 15 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 118)45, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8)11-5-46 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθεῖσων ἀποφάσεων ἡμῶν.

6. Τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν ὑποχρεοῦται, ὅπως μέχρι τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας πίνακα ἐμφαίνοντα τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδουμένους ἀνέργους καὶ περιέχοντα ὅλα τὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια ἡθελε ζητήσει τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1946

30447)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 160 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὸ ἀρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694)1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἡρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 20-4-46 Ν. Δ)ματος «περὶ ὄργα ὥσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησος καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς».

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀρ. πρωτ. ΣΚΑ. 33 Συνεδρίασις 4η τῆς 1ης Αὐγούστου 1946) ἀποφασίζομεν :

Εἰς τὸ Καταστατικόν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις :

1) Τὸ ἀρθρον 30 τροποποιεῖται καὶ συμπληροῦται ὡς ἐξῆς :

Περιπτώσεις ἀπολύσεως

«1. Δικαιοῦνται συντάξεως γήρατος ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως δι' οἰονδήποτε λόγον οἱ κάτωθι :

Ὁ ἠσφαλισμένος μετὰ τὴν συμπληρώσιν τοῦ 30οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας ἢ ἡ ἠσφαλισμένη τοῦ 45οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρωμένη τὴν συντάξιμον ἐν τῇ Ἑταιρείᾳ ὑπηρεσίαν (15) δέκα πέντε ἔτων.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀνωτέρω συντάξεως ἡρμεῖ, ἐφ' ὅσον ὁ ἀπολυθεὶς ἢ ἡ ἀπολυθεῖσα εὐρίσκεται εἰς σχέσιν ἐργασίας ἐξηρημένης παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Λιπασμάτων ἢ εἰς σχέσιν ἐμπορικοῦ ἀντιπροσώπου ἢ πράκτορος αὐτῆς».

II. Είς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 50 προστίθεται πέμπτη διατάξεις ἔχουσα οὕτω :

«5. Ἐπιτρέπεται, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐγκρινομένην παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, νὰ παρέχονται ἑκτακτα βοηθήματα εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ταμείου, δυνάμενα νὰ ἰσοῦνται μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν μηνιαίων συντάξεων τῶν, κατὰ τὰς ἐφορὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ἐφ' ὅσον αἱ οἰκονομικαὶ συνθήκαι τοῦ Ταμείου ἐπιτρέπουν τὰς τοιαύτας χορηγήσεις».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1946

30448)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας
Περὶ συστάσεως τοπικοῦ ὑποκαταστήματος ΙΚΑ εἰς Χίον.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 159 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 παρ. 3 τοῦ Νόμου 6298)1934 «περὶ Κοινων. Ἀσφαλίσεων, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συμπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 65035)29-12-1939 (Ε. Κ. 28)25-1-1940 τ. Β') καὶ 39751)15-7-1940 (Ε. Κ. 156)19-1-1940 τ. Β') ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

2) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17-9-45 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19935)1945 ἀναφορᾶς τοῦ ΙΚΑ. 3) Γνώμην τοῦ παρ' ἡμῖν Συμβουλίου Κοιν. Ἀσφαλίσεως (Συνεδρ. 1ῃ τῆς 28-3-1946) ἀποφασίζομεν :

Τὴν σύστασιν Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἰδρύματος εἰς τὴν Χίον ὑπαγομένου ὑπὸ τὸ περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Ἀθηνῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1946.

33887)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας
Περὶ συστάσεως τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Μεσολογγίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 159 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 παρ. 3 τοῦ Νόμου 6298 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συμπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 65035)29-12-39 (Φ. Ε. Κ. 28)25-1-40 τευχος Β') καὶ 39751)15-7-40 (Φ. Ε. Κ. 156)19-1-5-40 τευχος Β') ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 23-8-46 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14885)30-8-46 ἀναφορᾶς τοῦ Ι.Κ.Α.

3) Γνώμην τοῦ παρ' ἡμῖν Συμβουλίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Συνεδρίασις 7ῃ τῆς 5-8-1946) ἀποφασίζομεν :

Τὴν σύστασιν Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸ Μεσολόγγιον, ἐξαιρώμενον ἐκ τοῦ περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πατρῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Σεπτεμβρίου 1946.

35816)1946 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας
Περὶ καθορισμοῦ ὥρων ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 5 καὶ 12 τοῦ ἀπὸ 8)4)32 Π. Δ. «περὶ χρονικῶν ὥρων ἐργασίας κλπ.». 2) Σχετικὰς γνωμοδοτήσεις τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων ὡς καὶ τῆς Ἀστυνομικῆς Διοικήσεως Ἀθηνῶν καὶ 3) Τὰς διατάξεις τῆς ἀπὸ 10)7)1937 Συλλογικῆς Συμβάσεως ὑπαλλήλων ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὡς κάτωθι τὰς ὥρας ἐνάρξεως, με-

σημβρινῆς διακοπῆς καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἄπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1946 μέχρι καὶ τῆς 15ης Μαΐου 1947 χρονικὸν διάστημα.

Π. Μ. ἀπὸ 8 καὶ 30' μέχρι τῆς 13 καὶ 30'.

Μ. Μ. ἀπὸ 15 καὶ 30' μέχρι καὶ τῆς 19ης ὥρας.

Κατὰ τὰ Σάββατα τ' ἀνωτέρω καταστήματα κλείουν ἡμίσειαν ὥραν βραδύτερον τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω ὁριζομένης ὥρας ἐσπερινοῦ κλεισίματος αὐτῶν, ἤτοι τὴν 19ην καὶ 30' ὥραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1946

34952)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας
Περὶ καθορισμοῦ ὥρων ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων Πειραιῶς.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 6 καὶ 12 τοῦ ἀπὸ 8)4)1932 Π. Δ. «περὶ χρονικῶν ὥρων ἐργασίας καταστημάτων κλπ.». 2) Σχετικὰς γνωμοδοτήσεις τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ὑπαλλήλων ὀργανώσεων Πειραιῶς, καὶ 3) Τὰς διατάξεις τῆς ἀπὸ 10)7)1937 Συλλ. Συμβάσεως Ἑργασίας ὑπαλλήλων ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὡς κάτωθι τὰς ὥρας ἐνάρξεως, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς πόλεως Πειραιῶς κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1946 μέχρι καὶ τῆς 14 Μαΐου 1947 χρονικὸν διάστημα :

Π. Μ. ἀπὸ τῆς 8 1)2 μέχρι τῆς 13 1)2 ὥρας.

Μ. Μ. ἀπὸ τῆς 15 1)2 μέχρι τῆς 19ης ὥρας.

Κατὰ τὰ Σάββατα τὰ ἀνωτέρω καταστήματα κλείουν ἡμίσειαν ὥραν βραδύτερον τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω ὁριζομένης ὥρας ἐσπερινοῦ κλεισίματος αὐτῶν, ἤτοι τὴν 19 1)2 ὥραν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1946.

29210)2421)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος.

(Ε. Κ. τ. Β' σ. 141 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὸ ἄρθρον 59 παραγρ. 1 τοῦ Ἀν. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὄργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας» ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. ὑπ' ἀριθ. 694)1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἡρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Νομ. Δ.τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς πρὸς ἀκολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως».

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Τραπεζῶν Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος, ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 510)669 ἑ. ἑ. ἀναφορᾶς τούτου.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. Πρωτ. ΣΚΑ 47 Συνεδρίασις 3ῃ τῆς 25 Ἰουλίου 1946), ἀποφασίζομεν :

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἑθνικῆς Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ προσθήκαι :

1. Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Ὁ Πρόεδρος καὶ τούτου κωλυμένου ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ καὶ τούτου κωλυμένου ὁ Ἀντιπρόεδρος, ἐπιμελεῖται τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ἐν γένει εὐρύθ-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΜΙΑ ΣΕΛΙΔΑ, ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΙ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ, ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΕΔ

Σχετικά με την νομοθετική προστασία των πολεμιστών μισθωτών υπάρχουν σε πολλούς αναγνώστες μας μερικές παρανοήσεις, αν κρίνουμε από όσα μας γράφονται, και σκόπιμο είναι να αναλυθεί, στο σύντομο αυτό σημείωμα, ποιά είναι η έκταση της προστασίας των, σχετικά με την απόλυσή των.

Βασικό νομοθέτημα, που προβλέπει για τον τρόπο της απόλυσεως ἐφ' ἑδρων πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940-1941, είναι τὸ Ν.Δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1. 860). Τὸ κατοχικὸ αὐτὸ νομοθέτημα ἐπικυρώθηκε μάλιστα, σύμφωνα με τὴ γνωστὴ συντακτικὴ διάταξη γιὰ τὴν ἐπικύρωση ἢ ἀκύρωση τῶν νομοθετημάτων τῆς κατοχῆς. Τὸ νομοθέτημα αὐτὸ περιλαμβάνει στὸν κύκλο του δημοσίους, δημοτικούς, κοινοτικούς ὑπαλλήλους καὶ ὑπαλλήλους Ὁργανισμῶν δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθὼς καὶ κάθε φύσεως ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως. Σκοπὸς του εἶναι νὰ τοποθετηθῶν σὲ κενὰ θέσεις τῶν δημοσίων, δημοτικῶν, κλπ. ὑπηρεσιῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀνάπηροι, τραυματίες, ἐφεδρὸι γενικά πολεμιστῆς τοῦ τελευταίου πολέμου, νὰ προσχθῶν τιμητικὰ κατὰ προτίμηση, (1) νὰ δικαιωθῶν (15ο) ἐπίδομα στὸν μισθὸ των. (2) ἂν δὲν μποροῦν νὰ προσχθῶν, ἀπὸ τὸ λόγο τῆς ἐλλείψεως προσόντων, καὶ νὰ μὴ μποροῦν ν' ἀπολυθῶν ἀπὸ τίς θέσεις των σὲ νομικά πρόσωπα καὶ ἐπιχειρήσεις, παρὰ μόνο γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς α) ἂν καταδικάστηκαν γι' ἀδίκημα τῶν ἀρθρῶν 21, 22, 24 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου (κλοπὴ, ὑπεξαίρεση, ἀπάτη, παραποίηση, ψευδὴ μὲ χειραγρία ὑπόσχεση ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ψευδορκία, ψευδὴ καταμήνυση ἢ συκοφαντία κλπ.) β) ἂν ἔκαμαν πράξεις, πού ἐπρόκαλεσαν ζημιές στὸ νομικὸ πρόσωπο ἢ στὴν ἐπιχείρησή

μου λειτουργίας τοῦ Ταμείου διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου ἢ καὶ ἄλλων ὁργάνων ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἀνταποκρίνεται δὲ μετὰ πάσης ἀρχῆς διὰ τὰ ἔργα τοῦ Ταμείου ἐκπροσωπῶν αὐτὸ συμφώνως πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἀποφάσεις τοῦ Δ. Συμβουλίου, ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς καὶ διορίζει πρὸς τοῦτο τοὺς ἀναγκαίους πληρ. ἐξουσίους Δικηγόρους.

Ἡ Εἰς τὸ ἀρ. 13β τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου προστίθεται ἡ ἀκόλουθος διάταξις :

Ἐπίσης δύναται τὸ Δ. Συμβούλιον δι' ἀποφάσεως οὗτοῦ ἐγκρινόμενης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας νὰ χορηγῇ α) Βοηθήματα γενικῶς εἰς Συνταξιούχους ἐπὶ ταῖς ἐσροταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα καὶ β) βοηθήματα δι' ἐξόδα κηδείας εἰς νοὺς οἰκείους συνταξιούχους ἀποβιούντων, ἢ εἰς τοὺς ἐπιμελουμένους τῆς κηδείας αὐτῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1945.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Αὐγούστου 1946.

1. Ἡ γνωστὴ ὁμας 59/1945 συντακτικὴ Πράξις ἐπ' ἑρμηνείᾳ τοῦ δικαίωμα αὐτοῦ.

2. Γιὰ νὰ δικαιωθῶν ὁ μισθωτὸς τὸ (15ο) πρέπει νὰ ὑπάρχει ὁργανισμός, πού νὰ προβλέπει τὴν ἱεραρχικὴν ἐξέλιξιν τῶν ὑπαλλήλων.

γ) γι' ἀπείθαρχη καὶ ἀσυμβίβαστη γιὰ τὴν ιδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου διαγωγή.

Στὴ δευτέρῃ καὶ τρίτῃ αὐτῇ περίπτωσιν τὰ νομικὰ πρόσωπα καὶ ἐπιχειρήσεις εἶναι ὑποχρεωμένες νὰ ζητήσουν μὲ δικαιολογημένη ἐκθεση ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης (διευθύνση ἀναπήρων πολέμου) τὴν ἀντικατάστασίν των μὲ ἄλλους. Ἀρμόδιο γιὰ ν' ἀποφασίσαι γιὰ τὴν ἀπόλυσιν ἢ ὄχι τοῦ ὑπαλλήλου ὅρα οὗ εἶναι πενταμελὲς διοικητικὸ συμβούλιον, πού ἐδρεύει στὸ Ὑπουργεῖο τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης. Ἀν παραμεληθῇ ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ἀπόλυσεως, ἡ ἀπόλυση εἶναι ἀκυρὴ καὶ συνέπεια εἶναι νὰ δικαιωθῶν ὁ μισθωτὸς τοὺς μισθοὺς του.

Ὅλα αὐτὰ ὁρίζονται στὸ ἀρθρὸ 8 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942. Ἀλλὰ τὸ ἀρθρὸ αὐτὸ δὲν ἦταν διατυπωμένο μὲ τὴν ἀναγκαίαν σαφήνεια, ὥστε νὰ προκύβῃ στὴν ἐφαρμογὴν του τὸ βασικὸ ἐνδιαφέρον ζήτημα, ἂν προοιαιεῦνται γιὰ τὴν ἀπόλυσιν των καὶ οἱ ἐφεδρὸι πολεμιστῆς, πού εἴχατε νὰ ὑπηρετοῦν μὲ οἰκιοθελῇ πρόσληψιν στὰ νομικὰ πρόσωπα καὶ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς δημοσίευσσεως τοῦ νόμου (28 Σεπτεμβρίου 1942), ἢ ἐνδιαφέρει μόνον ὅσους προσέλαβαν ἀναγκαστικά, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης. Ἡ ἐρμηνεία τῶν Δικαστηρίων καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου μὲ μὴν ἀπόφασίν του, πού ἔχει δημοσιευθῇ στὸ περιοδικὸ μας, εἶχε καταλήξει στὴν ἀποψη ὅτι, σύμφωνα μὲ τὸ σκοπὸ τοῦ νόμου, τὴν ταυτότητα τοῦ νομοθετικοῦ λόγου, πρέπει νὰ προστατεύονται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῆς κατηγορίας αὐτῆς, δηλαδὴ ὅσοι εἶχαν προσληφθῇ οἰκιοθελῶς.

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο τῆς ἐφαρμογῆς εἴμαστε, ὅταν δημοσιεύθηκε τὸ νομοθετικὸν διάταγμα τῆς 8/11 Μαΐου 1946, παρίσταντο περὶ γιὰτὶ μ' αὐτὸ καταργήθηκε τὸ Ν.Δ. 424. Ἐκεῖ ἀπαντᾷ μὴν διαταξὴ (ἀρθρ. 5), πού εἶναι ἀποφασιστικὴ γιὰ τὴν προστασία τῶν ἐφ' ἑδρων πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940-1941, ἐκείνων, πού ἔχουν προσληφθῇ οἰκιοθελῶς, ἀπὸ ἀδικαιολόγητ ἀπόλυσιν. Μὲ τὸ ἀρθρὸ αὐτὸ, μολοντί δὲν ὑπῆρξαν στὸ Δικαστήριον ἀμφιβολίες γιὰ τὴν ἐκτασὴ τῆς προστασίας του, ἐρμηνεύεται αὐθεντικὰ τὸ ἀρθρὸ 8 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942, μὲ τὴν ἐννοια ὅτι δικαιωθῶνται τὴν νομοθετικὴν προστασία, πού ἀναφέρειαι παρ' ὅλων, γιὰ τὴν ἀπόλυσιν των, μόνον ὅσοι ἀναγκαστικά διορίστηκαν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Ἑθνικῆς Ἀμύνης.

Συνέπεια τῆς αὐθεντικῆς αὐτῆς ἐρμηνείας τοῦ νόμου ἦταν νὰ στενέψῃ πολὺ ὁ κύκλος τῶν προσώπων, πού προστατεύονται μὲ τὸ Ν.Δ. 1799/1942 γιὰ τὴν ἀπόλυσίν των. Ἀλλὰ τὴ στήλῃ αὐτῇ ἐνδιαφέρει τώρα ὄχι ἡ νομοθετικὴ πολιτικὴ, ἀλλὰ τὰ νομοθετικὰ κείμενα.

Μὲ τὰ νομοθετικὰ λοιπὸν κείμενα πού ἰσχύουν, ὁ ἐφεδρὸς πολεμιστῆς τοῦ πολέμου 1940-1941, πού ἔχει προσληφθῇ οἰκιοθελῶς ἀπὸ ἕνα νομικὸ πρόσωπο ἢ μὴ ἐπιχείρησιν, δὲν ἔχει ἀπὸ τὸ Ν.Δ. 1799/1942 καμμίαν προστασία γιὰ τὴν ἀπόλυσίν του.

Ἡ μόνη προστασία εἶναι ἡ παλαιὰ τοῦ νόμου

3514, πού έμποδίζει την άδικαιολόγητη απόλυση μέσα στο χρονικό διάστημα ενός έτους από την ένανάληψη της έργασίας γενικά και ειδικά του, πού υπήρξε στο στρατό. Αν πάρουμε όμως σαν δεδομένο πως η προθεσμία αυτή έχει προ πολλού τελειώσει, δεν μένει να έχουμε ειδική προστασία των μισθωτών αυτών για την απόλυση. Έξομοιώνονται με τους άλλους μισθωτούς και εφαρμόζεται για την απόλυσή των, τι και γι' αυτούς εφαρμόζεται.

Εδώ όμως πρέπει να σημειωθεί ιδιαίτερα η προστασία ενός ειδικού νόμου, του νόμου 564/1945 (ΕΕΔ 5, 311). Σύμφωνα με τον ειδικό αυτό νόμο οι άνεργοι μόνο των πολέμων (και όχι μόνο του πολέμου 1940—1941), οι οι υπηρέτησαν σ' επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, που υπάρχουν στον νόμο 118/1945, δεν μπορούν ν' απολυθούν με τον νόμο αυτό καθώς δεν μπορούν ν' απολυθούν και οι έφεδροι παλαιοί πολεμιστές.

Πώς τώρα μπορούν διαφορετικά ν' απολυθούν δεν αναφέρεται στον νόμο. Είναι άσπης και η δικαστηριακή πρακτική δεν έχει ακόμα αντιμετώπισει το ζήτημα, ύστερα μάλιστα από την επίσημη έρμηνεία του Ν. Δ. της 8/11 Μαΐου 1946.

Ερχόμαστε τώρα στην εξέταση της νομοθετικής προστασίας των έφεδρων παλαιών πολεμιστών.

Πρώτα—πρώτα, από νομοθετική άποψη, πρέπει να σημειωθεί πως εί-ναι άκαταλληλη ή διαφορά της προστασίας που υπάρχει. Αφού ο ίδιος νομοθετικός λόγος έμβάλλει να εξισωθεί η προστασία των αγωνιστών των πολέμων, παρατηρείται το φαινόμενο να προστατεύονται τα πρόσωπα αυτά, κατά τρόπο διαφορετικό, πράγμα που για τη λογική του «μέσου ανθρώπου» είναι τόσο άτοπο, καθώ- είχε την ευκαιρία συχνά να σημειώσει το περιοδικό μας.

Είπαμε όμως πως τη στήλη αυτή ενδιαφέρουν περισσότερο τα νομοθετικά κείμενα και μ' αυτά τώρα πρέπει ν' ασχοληθούμε.

Καθώς είναι γνωστό, ένα μεγάλο μέρος επιχειρήσεων, βιομηχανικών, έμπορικών, επαγγελματικών, βιοτεχνικών, Ανωνύμων Έταιριών, υπάρχουν με τον νόμο 118/1945 και το ν. δ. της 8/11 Μαΐου 1946 στην υποχρεωτική ασφάλιση των μισθωτών στο Ταμείο Ανεργίας. Οι νόμοι αυτοί, που ισχύουν σε όρισμένες τοπικές περιφέρειες της χώρας, έπιβαρύνουν τις επιχειρήσεις με όρεμένες για την απόλυση των μισθωτών υποχρεώσεις. Τότε μ'νο είναι έγκυρη η απόλυση των μισθωτών, όταν α) γίνει απαραίτητα μ' έγγραφο προς τον μισθωτό β) όταν πληρωθεί ολόκληρη ή αποζημίωση των νόμων για την υποχρεωτική καταγγελία της συμβάσεως εργασίας γ) όταν αναγγελθεί η απόλυση σε προθεσμία τριών ημερών στο Γραφείο Ερέσεως Έργασίας και στο Ταμείο Ανεργίας, με τα στοιχεία, που όρίζει μια σχετική υπουργική απόφαση (βλέπε ΕΕΔ 5, 510). Κατά τα άλλα, δεν χρειάζεται δικαιολογία για την απόλυση, που μπορεί να γίνεται από τον εργοδότη ελεύθερο, χωρίς τον περιορισμό της αίτίας της απόλυσως.

Είπαμε παραπάνω ότι στη διαδικασία αυτή της απόλυσως υπάρχουν και οι έφεδροι πολεμιστές του πολέμου 1940—1941, εκτός από τους ανήλικους.

Για τους έφεδρους όμως παλαιούς πολεμιστές το άρθρο 9 του νόμου 118/1945, που αρχικά ενδιέφερε μόνο τις βιομηχανικές επιχειρήσεις και άργότερα με το Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946 επεκτάθηκε και στις έμπορικές, επαγγελματικές, βιοτεχνικές επιχειρήσεις και Ανώνυμες Έταιρίες, όρίζει πως εξαιρούνται από την εφαρμογή του. Συνέπεια άρα είναι να μη μπορούν ν' απολυθούν με τη διαδικασία του νόμου 118/

1945, ούτε χωρίς δικαιολογία για την απόλυσή των, καθώς οι άλλοι οι κοινοί μισθωτοί και άκόμη οι έφεδροι πολεμιστές του πολέμου 1940—1941.

Εδώ όμως πρέπει να σημειωθεί πως ο κύκλος των έφεδρων παλαιών πολεμιστών, που εξαιρούνται από την εφαρμογή του νόμου 118/1945, δεν είναι άπεριοριστος. Προσατείνονται α) όσοι διορίστηκαν από τα κεντρικά Συμβούλια με άναγκαστικό διορισμό, β) όσοι είχαν προσληφθεί οικειοθελώς μέχρι της 17 Οκτωβρίου 1936 και έχουν προσκομίσει τα δικαιολογητικά της ιδιότητός των μέχρι της ημέρας που δημοσιεύτηκε ο νόμος 118 (18 Φεβρουαρίου 1945).

Αυτά όμως όλα δεν σημαίνουν πως ο έφεδρος παλαιός πολεμιστής εξασφαλίζεται στη θέση του με άκατάλυτο εργασιακό δεσμό, ώστε να μη μπορεί ι-σόβια ν' απολυθεί. Έξασφαλίζεται μόνο από την άδικαιολόγητη απόλυση του νόμου 118/1945 και μένει πάντοτε άνοικτη η διαδικασία της απόλυσως από την άρμόδια Πρωτοδικειακή Έπιτροπή Προστασίας Έφεδρων Παλαιών Πολεμιστών. Λόγοι άπολύσεως παραμένουν πάντοτε οι λόγοι του άναγκ. νόμου 23/24 Ιανουαρίου 1936 (βλέπε το βιβλίο Τ. Τσιμπούκη, Δίκαιον περί προστασίας έφεδρων παλαιών πολεμιστών, σελ. 141), δηλαδή γι' ανεπάρκεια ή άκαταλληλότητα και άνόμοστη συμπεριφορά, για παραβάσεις που προβλέπονται από άναγκωρισμένο νόμο άργανισμό ή κανονισμό της έπιχειρήσεως, όταν ποινή είναι η απόλυση, για οικονομική ανεπάρκεια της έπιχειρήσεως να κρατήσει στην ύπηρεσία της έφεδρους παλαιούς πολεμιστές.

Μιά όμως από τις βασικές προϋποθέσεις της προστασίας αυτής είναι να διατηρούσε η έπιχειρηση κατά τη χρονολογία της δημοσιεύσεως του νόμου 244/1936, δηλαδή την 17 Οκτωβρίου 1936, προσωπικό εργαζομένων άνωτερο των δέκα πέντε. Το στοιχείο αυτό, σύμφωνα με την έρμηνεία του Συμβουλίου της Έπικρατίας, είναι άναγκαιο σαν δηλωτικό της οικονομικής άντοχής της έπιχειρήσεως, για να διατηρήσει με περιορισμούς στην ύπηρεσία της έφεδρους παλαιούς πολεμιστές.

Τό άρθρο όμως 9 του νόμου 118/1945—για να έτανέθουμε σ' αυτόν—έχει και την άκόλουθη διάταξη: Οι άναγκαστικά το όθετημένοι έφεδροι παλαιοί πολεμιστές και όσοι έχουν προσληφθεί οικειοθελώς, καθώς σημειώσαμε, μπορούν με δήλωσή του προς το Ταμείο Ανεργίας να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου 118.

Έρμηνεύοντας κανείς λογικά τη διάταξη αυτή, πρέπει να φθάσει στο συμπέρασμα πως εξαιρείται από τη διακριτική θέληση του έφεδρου παλαιού πολεμιστού, μολονότι έχει το δικαίωμα να μη απολυθεί με το νόμο 118, να δεχθεί την απόλυσή του και να ζητήσει να επιδοτηθεί από το Ταμείο Ανεργίας. Αυτό το νόημα πρέπει, κατά τη γνώμη μας, να έχει η δήλωση, αφού για τις πεμπτώσεις των άλλων μισθωτών δεν χρειάζεται για την έπιδότηση καμιά ιδιαίτερη δήλωσή των άλλ' άρχίζει ύστερα από όρισμένη προθεσμία (πέντε ημερών για τους εργάτες και τεχνίτες και δέκα ημερών για τους ύπαλληλους), που άκολουθεί την άναγγελία της απόλυσως του μισθωτού από τον εργοδότη.

Τέλος, για τη συμπλήρωση του θέματος, πρέπει να σημειωθεί πως και οι άναγκαστικά διορισμένοι έφεδροι πολεμιστές του πολέμου 1940—1941 δικαιούνται αυτή τη προστασία, μολονότι ο νόμος 118/45 άναφέρει στην εξαίρεση της εφαρμογής τους έφεδρους παλαιούς πολεμιστές, για το λόγο ότι ισχύει πάντοτε η άρχή να έπικρατεί ο ειδικός νόμος του άλλου του γενικού.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Γ. Α. *Ενταῦθα*: Τὸ ν. δ. 8]11 Μαΐου 1946 κατήργησε βέβαια τὸ ν. δ. 424]1941, ἀλλὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του καὶ ὄχι ἀναδρομικῶς. Ἐπομένως ἂν ὑπάρχῃ παρῶσας τοῦ ν. δ. 424]1941, καθ' ὃν χρόνον ἴσχυε ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, θεωρεῖται ἄκυρος.

Ἡ ἀκύρωσις βαρύνεται εἰς τὸ ν. δ. 424]1941 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταργήσεώς του (11 Μαΐου 1946) καὶ ἔκτοτε εἰς τὸν νόμον 118]1945 καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασίν του ν. δ. 8]11 Μαΐου 1946.

Ἀφοῦ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπῆρξε κατὰ τὸ ν. δ. 424 ἄκυρος, ἐπεταί, ὅτι, διὰ τὰ δυνάμει τῆς διασπάσης τὸν ἐργασιακὸν δεσμόν, ἐπρεπε νὰ ἐπανάληφθῃ μὲ τὰς προϋποθέσεις ὅμως, ἡττ τοῦ νόμου 118]1945. Δηλαδή μὲ ἔγγραφον, μὲ καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, μὲ ἐμπρόθεσμον (ἐνὸς τριῶν ἡμερῶν) ἀναγγελίαν τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Φυσικὰ ὁ χρόνος κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ μισθωτὸς ἦτο ἐκτὸς ὑπηρεσίας (ἀκύρως ἀπολυθεὶς), συνυπολογίζεται καὶ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ἀφοῦ ἡ σύμβασις ἐξηκολοῦται νὰ ἰσχύῃ.

Κον Ν. Κ. *Πειραιᾶ*: Μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοήσωμεν διατὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 27064]1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118]1945 κλπ.» (ΕΕΔ 5, 568) ἐξαιρεῖ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118]1945 τοὺς μισθωτοὺς τῶν αὐτοκινήτων, τοὺς μισθωτοὺς τῶν φαρμακείων κλπ.

Οὕτε ἀπὸ τὸν νόμον 118, οὕτε ἀπὸ τὸ ν. δ. 8]11 Μαΐου 1946 προκύπτει, ὅτι ἡμπορεῖ ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐξαίρεσῃ μισθωτοὺς εἰδικῆς κατηγορίας, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦν εἰς τὰς προβλεπομένας εἰς τοὺς ἄνω νόμους ἐπιχειρήσεις.

Κον Ε. Γ. *Ενταῦθα*: Πολὺ καὶ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἐπέδρασε τόκους ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 156 § 2 τῆς Πολιτ. Δικονομίας καὶ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νόμου 23Ε]1882. Ὁ μισθὸς τοῦ ἐργαζομένου δὲν εἶναι πρόσσόδος ἢ ἄλλη τις περιοδικὴ παροχὴ, ἀλλ' εἶναι ἀμοιβὴ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, πού παρέχεται πρὸς τὸν ἐργοδότην καὶ καθίσταται τοκοφόρος ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς χωρὶς τοὺς περιορισμοὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἁρθροῦ 3 τοῦ νόμου 23Ε]1882, δηλαδή χωρὶς ν' ἀπαιτῆται καθυστέρησις αὐτοῦ ἐπὶ ἐν ὁλόκληρον ἔτος.

Ἀπὸ τοὺς μισθοὺς τοῦ ἀκύρως ἀπολυομένου μισθωτοῦ δικαιούται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀφαιρέσῃ τὰ ἀλλοῦ κερδηθέντα (ἄρθρον 656 Α. Κ.), χωρὶς νὰ εἶναι ἀναγκαῖον ἡ ὀφέλεια, πού καταλογίζεται εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ μισθοῦ νὰ εἶναι τὸ προϊόν διαθέσεως τῆς αὐτῆς ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει μόνον συμβάσεως παροχῆς αὐτῆς ἐπὶ μισθῷ, διότι ὁ κανὼν τοῦ δικαίου, πού ἐνυπάρχει εἰς τὰς σχετικὰς πρὸς τὸ θέμα διατάξεις, εἶναι νὰ μὴ στερηθῇ ὁ ἐργαζόμενος τοῦ χρηματικῶν κερδῶν, πού θὰ ἐτορρίζετο ἐκ τῆς ἐργασίας του (Α. Π. 367]1936, ΕΕΝ δ' σελ. 94).

Κον Ρ. Σ. *Ενταῦθα*: Κατὰ τὸν νόμον 4694]1930 «περὶ ἀπαγορεύεως τῆς ἐκχωρήσεως καὶ κατασχεσεως τῶν ἡμερομισθίων ἐργατῶν κλπ.» ἀπαγορεύεται

ἡ ἐκχώρησις καὶ κατάσχεσις τῶν ἡμερομισθίων καὶ κάθε γενικῶς ἀντιμισθίας τῶν ἐργατῶν, χειροτεχνῶν καὶ ὑπηρετῶν, καθὼς καὶ τῶν μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἱσχυρῶν, ἀλλ' ἡ ἀποζημιώσις τοῦ νόμου 2112 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας» δὲν ἔχει τὴν ἐννοίαν μισθοῦ, ὥστε νὰ ἐφαρμόζεται ἐπ' αὐτῆς τὸ ἀκατάσχετον καὶ ἀσυμψηφιστον (βλέπετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 201]1943, ΕΕΔ 2, 343).

Περαιτέρω ὅμως ἡ λήψις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 δὲν ἡμπορεῖ ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ μισθῶν του, ὡς ἀκύρως ἀπολυθέντις, ἀφοῦ δὲν ἐπιτρέπεται συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότη πρὸς τοὺς μισθοὺς.

Ὁ ἐργοδότης ἔχει μίαν ἀξίωσιν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, πού κατέχει τὴν ἀποζημίωσιν ἀνευ νομίμου αἰτίας.

Κον Κ. Π. *Ενταῦθα*: Τὰ ἰσχύοντα χρονικὰ ὅρια καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων εἶναι ἐκείναι τοῦ νόμου 4558]1930. Εἶχε ἐπέλθῃ τροποποίησις δ' ἐνὸς ἀναγκ. νόμου 19]19 Νοεμβρίου 1935 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινῶν νόμων», ἀλλ' ὁ νόμος αὐτὸς ἀνερτάλη δι' ἐνὸς ἀ.ν. ἀπὸ 25]25 Ἰανουαρίου 1936, μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς τότε Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἐπὶ δέμητον καὶ κατόπιν ἐπ' ἀόριστον διὰ β.δ. ἀπὸ 1]1 Μαΐου 1936.

Τὰ ἰσχύοντα χρονικὰ ὅρια καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν εἶναι τοῦ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.».

Βάσει λοιπὸν τῶν ἀνωτέρω νόμων θὰ ὑπολογισθῇ ἡ ἀποζημιώσις τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ καὶ θὰ καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου, διὰ τὰ εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945, ἡ ἀπόλυσις ἔγκυρος.

Κον Δ. Ρ. *Θεσσαλονίκη*: Τὸ ἔχομεν ὑπ' ὄψει μας. Πάντως οἱ εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ὑπόμνησιν.

Κον Π. Ρ. *Πειραιᾶ*: Οἱ ἐργάται, τεχνίται, ὑπηρεταί, τῶν ὁποίων ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ Β. Δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, προειδοποιούμενοι διὰ τὴν ἀπόλυσίν των, δὲν δικαιούνται ἀποζημιώσεως. Τὸ 1]4 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 4558]1930, πού ἀφορᾷ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, δὲν καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας, ὑπηρετάς. Τὸ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 δὲν ἔχει, ὡς ὁ νόμος 4558, σχετικὴν διάταξιν.

Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 118]1945 δ' ὅλους μισθωτοὺς ἀσφαλίζουν κατὰ τῆς ἀνεργίας μὲ τὸν νόμον αὐτὸν καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασίν του Ν.Δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946, θεωρεῖ ὡς συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112]1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἡ τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920, ἀλλ' ἐννοεῖ φυσικὰ νὰ ὑπάρχῃ κατὰ βάσιν τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως. Ἀφοῦ δὲ οἱ νόμοι, πού ἀνεφέραμεν, συνδυάζουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως μὲ ὑπηρεσίαν τοῦ μισθωτοῦ πέραν τοῦ διμήνου, εἴτε ὑπάλληλος εἶναι, εἴτε ἐργάτης, ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ μισθωτός, ὁ ἀπολυόμενος κατὰ τὸν νόμον 118]1945, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ὑπηρεσίαν εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην ἢ τὸν νόμιμον διάδοχόν του πέραν τῶν δύο μηνῶν, δὲν δικαιούται ἀποζημιώσεως. Αἱ ἄλλαι ὅμως προϋποθέσεις τοῦ νόμου (ἀναγγελία ἀπολύσεως, ἔγγραφος καταγγελία), πρέπει νὰ τηρηθῶσιν.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Η ΜΟΝΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

(Νομοθετική πολιτική)

Γράφων πρό ὀλίγων μηνῶν ἐπὶ τῆς συζητουμένης τότε καταργήσεως τοῦ ν.δ. 424)1941 ὑπεστήριξα (ἀνωτέρω σελ. 324 ἐπ.) τὴν ἀνάγκην τῆς διατηρήσεως τῆς μονιμότητος τῶν ἐργοζομένων, τὴν ὁποίαν εἶχε καθιερώσει τὸ νομοθετικὸν ἐκεῖνο διάταγμα, τὸ ὁποῖον δυστυχῶς ἔχει πλέον καταργηθῇ. Προσεπάθησα τότε νὰ καταδείξω, ὅτι ἡ καιοχύρωσις τῆς μονιμότητος τῶν μισθωτῶν ἀποτελεῖ τὸ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς ἐργατικῆς προστατευτικῆς νομοθεσίας, ἡ ὁποία ἄλλως θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ὑπάρχῃ μόνον εἰς τὰ νομοθετικὰ κείμενα, χωρὶς νὰ ἐφαρμόζεται εἰς τῆς πράξιν. Δὲν ἀποτελεῖ δὲ βεβαίως καμμίαν ἀποκάλυψιν ἡ διαπίστωσις ὅτι εἰς τὴν χώραν μας οἱ ἐργαζόμενοι, πρὸ τοῦ κινδύνου μᾶς αὐθαιρέτου ἀπολύσεως καὶ τοῦ φόβου τῆς ἀνεργίας, ἐκβιάζονται νὰ ἐργασθῶν ὑπὸ ὄρους ἐργασίας, τοὺς ὁποίους οἱ νόμοι ἔχουν ἀπαγορεύσει ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, νὰ δεχθῶν κατωτέρους μισθοὺς, ἀπὸ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὀρίζουν αἱ ὑποργικαὶ ἀποφάσεις, νὰ παραιτηθῶν τῆς ἐτησίας ἀδείας τῶν καὶ νὰ ἀποξενωθῶν ἐν γένει κάθε προστασίας τῶν ἐργατικῶν νόμων.

Ὅτι τὸ ἀναγκαῖον μέσον θεραπείας τοῦ κακοῦ τούτου εἶναι ἡ προστασία τῆς σταθερότητος τῶν ἐργαζομένων, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἔχει ἀναγνωρισθῇ εἰς ὅλας τὰς χώρας, αἱ ὁποῖαι κινεῖται εἰς τὰ πλαίσια τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ. Παρέθεσα δὲ ἤδη διάφορα μέσα, τὰ ὁποῖα, χρησιμοποιοῦντάς ἀρχικῶς ἀλλαχού πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶχον εὐρεῖν πολλοὺς ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν χώραν μας, κατὰ τὸν τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται ἐκδηλὸς ἡ γενικὴ τάσις ὅπως σταθεροποιηθῇ ὁ μισθωτὸς εἰς τὴν θέσιν του.

Εἰς ταῦτα ἔρχομαι νὰ προσθέσω σήμερον μίαν πρόσφατον ἐπίσημον ἀναγνώρισιν διεθνοῦς βαρύντητος, ἡ ὁποία θέτει ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα, συνιστῶσα ὡς ἀμέσως ἐπιβαλλομένην τὴν νομοθετικὴν ρύθμισιν αὐτοῦ.

Πρόκειται περὶ ἀποφάσεως τῆς 3ης Συνδιασκέψεως τῶν Κρατῶν τῆς Ἀμερικῆς, μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Ἑργασίας, ἡ ὁποία συνήλθεν εἰς τὸ Μεξικὸν τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1946. Εἰς τὰς ἀποφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας κατέληξαν αἱ Ἀμερικανικαὶ χώραι (μόνον τέσσαρα κράτη τῆς Ἀμερικῆς δὲν μετέχουν τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Ἑργασίας, ἥτοι Σαλβαντόρ, Ὀνδούρα, Νικαράγουα καὶ Παράγουά) καθιερεῖται τὰς περισσότερα προβλήματα τῶν σχέσεων κεφαλαίου καὶ ἐργασίας ὑπὸ τὸ φῶς τῆς μεταπολεμικῆς πραγματικότητος. Ἡ ἀπόφασις, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τὴν μονιμότητα τῶν μισθωτῶν, συμπεριληφθεῖσα μὲ ὅλας τὰς ἄλλας εἰς ἰδιαίτεραν ἐκδοσιν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἑργασίας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

XIII.—Ἀπόφασις ἀφορῶσα τὴν σταθερότητα τῆς ἀπασχολήσεως

Κρίνουσα ὅτι διὰ νὰ καταλήξωμεν εἰς μίαν μεγαλύτεραν ἁρμονίαν μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, εἶναι ἀναγκαῖον, ὅπως ἡ ἀρχὴ τῆς καλῆς πίστεως διέπει τὰς ἐργατικὰς σχέσεις.

Κρίνουσα ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐργαζομένων καὶ ὅτι αὐτοὶ ἀντι-

συχῶν φυσικῶ τῷ λόγῳ ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀνεργίας.

Κρίνουσα ὅτι, διὰ νὰ ἡμπορέσουν οἱ ἐργαζόμενοι νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸ μέλλον μὲ ἡρεμίαν καὶ νὰ ἐπιδιοθῶν μὲ ἀποδοτικότητα καὶ ἱκανοποίησιν εἰς τὴν ἐργασίαν, πού ἐκτελοῦν εἰς μίαν οἰανδήποτε ἐπιχειρήσιν, ἔχουν ἀνάγκην τῆς ἐγγυήσεως, ὅτι, ἐφ' ὅσον οἱ ὑπηρετοὶ τῶν εἰναι ἱκανοποιητικοὶ καὶ συμβάλλουν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς παραγωγῆς, δὲν θὰ ἀπολυθῶν ἀπὸ τοὺς ἐργοδότες τῶν.

Κρίνουσα ὅτι μίᾳ αἰθαίρετος ἀπόλυσιν τῶν ἐργαζομένων συμβάλλει εἰς τὴν δημιουργίαν ἐνὶ-κνεύματος ἀνησυχίας καὶ δυσανεξίας, τὸ ὁποῖον στερεῖ τὸν ἐργαζόμενον κάθε ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὴν ὁποίαν ὑπηρετεῖ.

Κρίνουσα ὅτι ἡ σταθερότης τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων δημιουργεῖ βαθμιαίως ὥρισμένα δικαιοῦματα : δικαιοῦματα προαγωγῆς, ἀποζημιώσεων, συντάξεων γήρατος, κ.λ.π.

Κρίνουσα ὅτι εἶναι ἀδίκον νὰ εἶναι ἐκτεθειμένοι οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν ἀπώλειαν τῶν δικαιοματῶν, τὰ ὁποῖα ἀπέκτησαν νομίμως.

Ἡ Τρίτη Συνδιασκέψις τῶν Κρατῶν τῆς Ἀμερικῆς μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Ἑργασίας υιοθετεῖ τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν : Τὰ Κράτη θὰ ἔπρεπε νὰ υιοθετήσουν τὰ μέτρα τὰ ἀποβλέποντα νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν σταθερότητα τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων.

Εἶναι περιττὸν βεβαίως νὰ τονισθῇ ποῖαν βαρύντητα θὰ ἔχῃ ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, ὅταν εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον τὰ ἐργατικὰ ζητήματα θὰ ἀχθῶν πρὸς συζήτησιν εἰς γενικωτέραν διεθνὴ συνδιασκέψιν. Οὐτε ἄλλως εἰ θὰ ἀπετέλει προφητείαν τὸ νὰ προδικάσῃ κανεὶς μετὰ βεβαιότητος, ὅτι τὸ ζήτημα θὰ ἀντιμετωπισθῇ καὶ τότε πάλιν καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ ὅταν πλέον ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν κατοχυρωθῇ διὰ διεθνοῦς συμβάσεως, τὴν ὁποίαν θὰ συνυπογράψῃ καὶ ἡ χώρα μας, θὰ ἐνθυμηθῇ τότε ὁ Ἕλλην νομοθέτης τὸ ν.δ. 424 καὶ τὸν ἀφορισμὸν τῆς περιφήμου καταργητικῆς αὐτοῦ εισηγητικῆς ἐκθέσεως, κατὰ τὸν ὁποῖον, μεσστῶς τοῦ ἐτους 1946, «ἡ κατ' ἡγεῖα τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθίσταται ἀναιτιώδης καὶ ἀφρηγμένη δικαιοπραξία». Καὶ δὲν ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία, ὅτι θὰ κινήσῃ καὶ ὁ ἴδιος θλιβερὰ τὴν κεφαλὴν.

ΚΛΕΩΝ Δ. ΝΑΣΣΑΣ

Ἀθῆναι

Δικηγόρος

ΔΙΑΦΟΡΑ

—Πληροφορούμεθα, ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἔχει ὑποβληθῇ καὶ ἐκκρεμῇ πρὸς ψήφισιν σχέδιον Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν ἐς Πολιτ. Δικονομίας».

Τὸ ἐνδιαφέρον τοὺς μισθωτοὺς μέρος εἶναι, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἀρθρον 634 ἐπ. τῆς Πολιτ. Δικονομίας προσωρινὴ ἐπιδόκασις ἀπαιτήσεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐν τῷ συνόλῳ τὸ ἥμισυ τῆς πιθανολογούμενης ἀπαιτήσεως, οὐδὲ τὰ 2.500.000 δραχμῶν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ καθορίζει νέαν ἡμερομίσθητα τῶν Εἰρηνοδικῶν διὰ τὰς κοινὰς διαφορὰς μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 250.000 καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν μικροδιαφορῶν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δρχ. 100.000.

—Ἀπὸ τὸν Ἀρειὸν Πάγον ἐξεδόθη νέα ἀπόφασις σχετικὴ μὲ τὴν προθεσμίαν ἀνάγωγῆς τοῦ ἀπολυομένου παρὰ τὸν νόμον 118)1945 μισθωτοῦ, ὁμοίᾳ πρὸς τὴν προηγουμένην.

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 21 (123)

ΑΘΗΝΑΙ 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1946

Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

Υπό τοῦ κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ,
Υφηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

§ 4. Ἡ κατάχρησις τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

1. Ὑπὸ τὸ σύγχρονον ρωμαϊκοβυζαντινὸν δίκαιον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη (μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν) νὰ λύῃ ὁποτεδήποτε, μονομερῶς, τὴν ἀορίστου χρόνου μίσθωσιν ὑπηρεσιῶν, ἦτο ἀπόλυτον. Ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦτου περιωρίζετο μόνον ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως, ἣτις ἐπέβαλλεν εἰς τὸν μισθωτὴν τῶν ὑπηρεσιῶν νὰ μὴ προβαίνει εἰς τὴν αἰφνιδίαν λύσιν τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ νὰ τηρῇ προθεσμίαν τινά, ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τῶν συναλλακτικῶν ἡθῶν ἢ τῶν τοπικῶν ἐθίμων, πρὸ τῆς ὁποίας ὤφειλε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἐκμισθωτὴν περὶ τῆς ἐπικειμένης λύσεως τῆς συμβάσεως.¹⁸¹

Τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, τὴν ὑφισταμένην κατὰ τὴν καλὴν πίστιν, ἐρρύθμισε λεπτομερέστερον ὁ ν. 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου προκύπτει ὅτι τὸ προϋφιστάμενον δικαίωμα καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, τὸσον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου, δέον ν' ἀσκήτῃ λαμβανόμενη ἐν τῇ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὀρισμένης προθεσμίας, τῆς ὁποίας ἡ ἔκτασις ἡρτῇται ἐκ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου. Ἐργοδότης ἢ ἐργαζόμενος, προβαίνων εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἄνευ τηρήσεως τῆς νομίμου προθεσμίας, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν ἕτερον ἀποζημιώσιν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας ὁ ἐργαζόμενος θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ εἰδοποίησις περὶ τῆς μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως. Ἡ ἀποζημιώσις αὕτη φέρει χαρακτῆρα χρηματικῆς ποινῆς εἰς βάρος ἐκείνου, ὅστις παρέβη τὴν νόμιμον ὑποχρέωσιν του.

Τοιοιούτῳ ὁ ν. 2112/1920 ἐρρύθμισε λεπτομερῶς μίαν περίπτωσιν παραβάσεως ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, ἐκείνην, καθ' ἣν ὁ μισθωτὴς ἢ ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν προβαίνει αἰφνιδίως, ἄνευ προειδοποιήσεως, εἰς μονομερῆ λύσιν τῆς συμβάσεως. Μετὰ τὸν ν. 2112/1920, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς μονομερὴς δικαιοπραξία, ἀσκουμένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἢ τοῦ ἐργαζομένου, δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα κατάχρησιν

δικαιώματος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς μὴ τηρήσεως προθεσμίας καταγγελίας, διότι ὁ νόμος ἐπέβαλε ρητῶς εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη τὴν ὑποχρέωσιν τῆς προειδοποιήσεως καὶ καθώρισε τὰς συνεπείας τῆς παραβάσεως τῆς ὑποχρέωσιν ταύτης. Ὁθεν, καὶ ἂν ἡ μὴ τήρησις προθεσμίας ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀντιβαίνει αὐτῇ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τοιαύτη παράβασις τῆς καλῆς πίστεως, καίτοι δύναται νὰ ἐμφανίζεται ὡς κατάχρησις δικαιώματος, οὐδεμίαν ἄλλην συνέπειαν γεννᾷ, ἐμὴ τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς πληρωμὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, ἢ τῆς ὑπὸ τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας καὶ ὑπνέτας.¹⁸²

Καίτοι ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπικαλεσθῶμεν κατάχρησιν δικαιώματος ἕνεκα τῆς μὴ τηρήσεως τῆς προθεσμίας καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον αὕτη καὶ αἱ συνέπειαι ταύτης ρυθμίζονται εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920, μήπως δυνάμεθα νὰ ἐπικαλεσθῶμεν κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως, συνιστάμενην εἰς προσβολὴν τῆς καλῆς πίστεως ἐξ ἁλλῆς κατευσθῆς, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς ἐμπροθέσου προειδοποιήσεως;

Ἰνα ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, δέον νὰ καθορίσωμεν δι' ὁλίγων, τίς ἡ νομικὴ φύσις τῆς καταγγελίας καί, κυρίως, ἂν ὁ νόμος νὰ νοηθῇ καταγγελία ἀσκόουμένην κατὰχρηστικῶς.

II. Ἡ καταγγελία εἶνε ἄτυπος δήλωσις βουλήσεως γνωστοποιεῖται τῷ ἑτέρῳ, δι' ἣς προσδιορίζεται τὸ τέλος μιᾶς διαρκοῦς συμβάσεως. Εἰδικῶς ἡ κατὰ νόμον 2112/1920 καταγγελία, εἴτε ἐμπρόθεσμος, εἴτε ἀπρόθεσμος, δημιουργεῖ ἐννόμους συνεπείας εὐθὺς ὡς περιέλθῃ εἰς γινώσκιν τοῦ πρὸς δὲν ἀπευθύνεται καὶ ὡς ἐκ τοῦτου καθίσταται ἀμετάκλητος. Ἡ τήρησις τῆς προθεσμίας καταγγελίας καὶ τοῦ ἐγγράφου τύπου αὐτῆς ἀπαιτεῖται μόνον διὰ ν' ἀπαλλαγῇ ὁ καταγγέλων τῆς ὑποχρέωσιν πρὸς καταβολὴν πλήρους τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.

Ἀναφορὰ τοῦ λόγου τῆς καταγγελίας δὲν ἀπαιτεῖται κατὰ κανόνα. Καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ νόμος θέτῃ ὡς προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τὴν ἄσκησιν αὐτῆς ἕνεκα σοβαροῦ λόγου, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἐν ΑΚ 672,¹⁸³ δὲν

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 551.

181. Καλλεγὰς. Ἐνοχικὸν § 324. Ε. Α. 1325/1896 (Θέμ. ΙΑ' 249), Πρωτ. Ἀθ. 1531/1921 (ΑΒ' 220).

182. Οὕτω καὶ ἐν ἐμῇ Ἐργ. Ἐργ. Δικ. § 422.

183. «Ἐκότερον τῶν μερῶν δικαιούται κατὰ πᾶ-

ἀπαιτεῖται ἢ μετὰ τῆς καταγγελίας γνωστοποίησις καὶ τοῦ λόγου αὐτῆς, πλὴν ἂν ὁ νόμος ρητῶς ἐπιβάλλῃ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην.

Ἐκ τούτου ὑπεστήριξαν τινὲς ὅτι ἡ καταγγελία εἶνε δικαιοπραξία ἀναιτιώδης, διὰ τὸ κύρος τῆς ὁποίας εἶναι ἀδιάφορος ἡ αἰτία, εἰς ἣν αὕτη ὀφείλεται.¹⁸⁴

Τοῦτο εἶνε ἐν μέρει ὀρθόν. Ἡ καταγγελία εἶνε δικαιοπραξία ἀναιτιώδης, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται, διὰ τὸ κύρος αὐτῆς, ἡ ἀναφορὰ τῆς αἰτίας τῆς. Ὡς πᾶσα ὁμῶς δικαιοπραξία, οὕτω καὶ ἡ καταγγελία ὑπόκειται εἰς τὴν γενικὴν τοῦ δικαίου ἀρχὴν ὅτι πρέπει ν' ἀσκήσῃται μετὰ καλῆς πίστεως καὶ οὐχὶ καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὀρίων αὐτῆς, τουτέστι κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος.¹⁸⁵

σαν περιπτώσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον, ὅποτεδήποτε, ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας».

184. Οὕτω κυρίως: Hueck, ἐν Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, I 1931, σελ. 305, καὶ διὰ τὸ ἐλβετικὸν δίκαιον: Egger, Das Personenrecht 1930, ὑπὸ ἄρθρον 2 N. 29, σελ. 75, ὅστις μάλιστα ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἀντίρρηση τῆς καταχρήσεως δικαιώματος δὲν δύναται νὰ προβλῇ ἢ κατὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Τουναντίον ὁμῶς Oser - Schöppenberger, Das Obligationenrecht, 1936, ὑπὸ ἄρθρον 347 N. 14, σελ. 1315. Βλ. ἐπὶ τούτου καὶ Δημάκη, ἐν ΕΕΔ 5, 526 ἐπ.

185. Tuhr, Der Allg. Teil des Dtsch Bürg. Rechts, III 1918, σελ. 563. Οὕτω ρητῶς διὰ τὸ ἐλβετικὸν δίκαιον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ καταχρήσεως δικαιώματος: ἄρθρον 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος: Oser - Schöppenberger, ἐνθ' ἂν. Ρητὰ χωρὶς τῶν πηγῶν καταδεικνύουν ὅτι καὶ κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον ἡ ἐπὶ τῶν ἀόριστου χρόνου διαρκούντων συμβάσεων μονομερὴς δήλωσις τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν ὅτι ὑπαναχωρεῖ τῆς συμβάσεως ἔδει νὰ γίνεται μετὰ καλῆς πίστεως, διότι ἄλλως ἐδημιουργεῖ ὠρισμένης, ἐπιβλαβεῖς διὰ τὸν ὑπαναχωροῦντα, συνεπειάς. Οὕτως, ἐπὶ τῆς συμβάσεως τῆς ἐντολῆς, ὁ ἐντολεὺς ἦτο ἐλεύθερος νὰ μεταμεληθῇ καὶ ὁ ἐντολοδόχος ἦτο ἐπίσης ἐλεύθερος νὰ καταγγείλῃ (renuntiare) τὴν σύμβασιν, ὅταν ἔβλεπεν ὅτι δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν, ἡ καταγγελία ὁμῶς αὕτη δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀκαίριος ἢ κακὸ βούλο (si eo tempore per fraudem renuntiaverit). Ἐνδεικτικῶς τὸ ἐν ν. 22 § 11 Πανδ. (17.1) χωρίον τοῦ Παύλου, ἐπικαλουμένου γνώμην τοῦ Μέλα, χαρακτηρίζει ὡς κακόβουλον τὴν καταγγελίαν, εἰς ἣν ὁ ἐντολοδόχος δολίως προβαίνει ἀκαίριως. ἵνα μὴ δυνηθῇ ὁ ἐντολεὺς νὰ διεξαγάγῃ δι' ἄλλου προσώπου τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Προβλ. καὶ τὸ ἐν Βασιλικαῖς ὑπὸ ν. 22 § 12 (14.1) (Heimbach II, 104) σχόλιον τοῦ Θεοφίλου: «Εἰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐπὶ τῇ δεξιᾷ πηγῇ ὁ ὁρῶσας...». Ἐν περιπτώσει τοιαύτης καταγγελίας λύεται μὲν ἡ σύμβασις, ἀλλ' ὁ κακοβούλος καταγγέλλας ὑποχρεοῦται εἰς ἀπώλιν τοῦ ἐκ τῆς δολίας ταύτης πράξεως βλαβέντος ἐντολέως. Ἡ ἀποζημίωσις ζητεῖται διὰ τῆς ἐκ τῆς ἐντολῆς ἀγωγῆς: ν. 22 § 11 Πανδ. (17.1). Ὡς ἐπὶ τῆς ἐντολῆς, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἐταιρίας, ἡ καταγγελία ἔπρεπε νὰ μὴ εἶναι ἀκαίριος, διότι ἄλλως ἐξέθετε τὸν καταγγέλλοντα εἰς στέρησιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ μέλλοντος νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἐταιρίας κέρδους, χω-

III. Ἡ θεωρία τῆς καταχρηστικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐφημερόθη εὐρύτερα ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου ἐν τέλει ἐπεκυρώθη καὶ δι' ἐδικῶν ρητῶν νομοθετικῶν διατάξεων.

Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς πανδεκτιστικῆς παραδόσεως, τὰ γαλλικὰ δικαστήρια, ἐφαρμόζοντα τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, ἐδέχοντο, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐφαρμογῆς του, ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιούται νὰ λύῃ ἐλεύθερως τὴν ἀόριστου χρόνου μίσθωσιν ὑπηρεσιῶν. Ἀπὸ τῶν μέσων ὁμῶς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἡ νομολογία τῶν κατωτέρων δικαστηρίων ἀνεγνώριζε δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ ἐργαζομένου, οὐτινος ἡ σύμβασις ἐργασίας κατηγγέλη παρὰ τοῦ ἐργοδότη ἀνευ δικαίας αἰτίας. Ἀλλὰ τὸ ἀκυρωτικὸν ἀνῆρει τὰς ἀποφάσεις ταύτας, ὡς ἀντικειμέναν εἰς τὸ ἄρθρον 1780 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος («On ne peut engager ses services qu'à temps»), ἐξ οὗ προέκυπτεν ὅτι ἡ μονομερὴς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀόριστου χρόνου ἦτο ἀπόλυτον δικαίωμα ἐκατέρου τῶν συμβαλλομένων, ὁ δὲ ἀσκῶν τὸ δικαίωμα αὐτοῦ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταστῇ ὑπόχρεος εἰς ἀποζημίωσιν, πλὴν ἂν ὑπέπεσεν εἰς πταίσμα ἢ εἰς παράβασιν τῶν ρητῶν ἢ σιωπηρῶν ὄρων τῆς συμβάσεως.

Διὰ τοῦ νόμου τῆς 27-10-1890 ἀνεγνωρίσθη καὶ ρητῶς ἡ ἐλευθερία ἐκατέρου τῶν συμβαλλομένων, νὰ λύῃ κατὰ βούλησιν μονομερῶς τὴν ἀόριστου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας, ὥρση δὲ ὅτι ἡ τοιαύτη λύσις δύναται νὰ γεννήσῃ ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως. Πρὸς καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ συνθήκαι, ἡ φύσις τῶν παρεχόμενων ὑπηρεσιῶν, ὁ διαδορμῶν χρόνος ὑπηρεσίας, αἱ γενόμεναι κρατήσεις καὶ εἰσφοραὶ πρὸς συνταξιοδότησιν καὶ γενικῶς ὅλα τὰ περιστατικά τὰ δυνάμενα νὰ δικαιολογήσουν τὴν ὑπάρξιν καὶ νὰ καθορίσουν τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπελθούσης ζημίας. Αἱ διατάξεις αὗται τοῦ νόμου τῆς 27-10-1890 ἐνεσωματώθησαν εἰς τὸν Κώδικα Ἐργασίας, ὡς ἄρθρον 23 τοῦ Βιβλίου I, συνεπληρώθησαν δὲ καὶ διὰ τοῦ νόμου τῆς 19-

ρις νὰ ἀπαλλάσῃ τοῦτον ἀπὸ τῆς ἀναλόγου ζημίας, πλὴν ἂν ἐκ δικαίας αἰτίας προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν: ν. 65 § 6 Πανδ. (17.2) = ν. 63 § 6 Βασ. (12.1). Διάφορα ὁμῶς ἀποτελέσματα εἶχεν ἐπὶ τῇ ἐταιρίας, ἡ ἐπὶ τῇ ἐντολῇ, ἡ κακὸ βούλο καταγγελία (si dolo malo renuntiatio facta sit) Ὡς τοιαύτην ἐνδεικτικῶς χαρακτηρίζουν αἱ πηγαι. ἐκείνην, δι' ἧς ὁ καταγγέλλων συνετοῦς ἐπιδιώκει ὅπως ἐπωφεληθῇ μόνος ἐκ κερδοφόρου ὑποθέσεως ἀνηκούσης εἰς τὴν ἐταιρίαν: Gai 3.151 = ν. 4 Εἰσ. (3 25), ν. 65 §§ 3-6 Πανδ. (17.2). Ἐν τοιαύτῃ κακοβούτῃ καταγγελίᾳ λύεται μὲν ἡ σύμβασις (arg. ν. 65 § 3 Πανδ. 17.2), ὁ καταγγέλλας ὁμῶς ὑποχρεοῦται νὰ καταστήσῃ κοινὸν ὅτι ἐκ τῆς εἰς τὴν ἐταιρίαν ἀνηκούσης ὑποθέσεως προέκυπτεν ὄφελος, ἐάν δὲ ἐκ ταύτης προέκυψε ζημία, ὑποχρεοῦται ν' ἀναδεχθῇ αὐτὸς ὁλόκληρον τὸ βάρος τῆς ζημίας: Dernburg, § 128 i.f. Windscheid, § 408, 1. Κατ' ἀναλογικὴν ἐφαρμογὴν τῶν χωρίων τούτων, ὑπεστηρίξαμεν, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, ὅτι ταῦτα ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις, ἐάν γίνεται πέραν τῶν ὀρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστικῶν ἡθῶν, ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος καὶ δὲν γίνεται ἀνεκτή. Βλ. ἐν Θέμ. ΜΘ' 570 σχόλιον.

7-1928, όρισαντος ότι: «Η άποζημίωσις, ήτις δύναται νά δοθῇ διά παράβασιν τῆς προθεσμίας καταγγελίας, δέν ταυτίζεται αὖ πρὸς τὴν άποζημίωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν δύναται, ἐξ άλλου, νά δώσῃ χώραν ἡ καταχρηστικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως· τὸ δικαστήριον, ἵνα διαπιστώσῃ ἐάν ὑπάρχῃ κατάχρησις, δύναται νά κάμῃ ἐρευναν ἐπὶ τῶν περιστατικῶν τῆς διαρρήξεως τῆς συμβάσεως. Ἡ ἀπόφασις δέον, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, νά ἀναφέρῃ ρητῶς τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖται ὁ διαρρήξας τὴν σύμβασιν».

Ἐφαρμοζούσα τὰς διατάξεις ταύτας, ἡ γαλλικὴ νομολογία ἐδέχθη, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑποχρέωσιν άποζημιώσεως λόγω μὴ τηρήσεως τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, ὅτι τοιαύτη ὑποχρέωσις γεννᾶται μόνον ὅταν ὀφίσταται ρητῶς συνωμολογημένη, δι' ατομικῆς συμβάσεως ἢ κανονισμοῦ ἐργασίας ἢ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ, τέλος, ὅταν προκύπτῃ ἐξ ἐθίμου ἢ συνθηλας προθεσμίας τῆς καταγγελίας. Ὁ άπολυθεὶς ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀπελύθη χωρὶς νά τηρηθῇ ἡ προθεσμία τῆς καταγγελίας, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν νόμιμον ὑπαρξιν τοιαύτης προθεσμίας, ὅτε ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης βαρύνεται μὲ τὴν ἀνταπόδειξιν τοῦ ὅτι ἐτήρησε τὴν προθεσμίαν. Ἐν μὴ τηρήσῃ ταύτης, ὀφείλει άποζημιώσιν ἴσην πρὸς τὸν μισθὸν τοῦ χρόνου τῆς προειδοποιήσεως, ἔστω καὶ ἂν ὁ άπολυθεὶς εὗρεν εὐθὺς ἄμα τῇ άπολύσει τοῦ ἐργασίαν ἀλλαχοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παράλληλον ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότη πρὸς άποζημιώσιν λόγω καταχρηστικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἡ γαλλικὴ θεωρία καὶ νομολογία δέχεται ταύτην εἰς εὐρυτάτην ἔκτασιν.

«Ἐκαστον μέρος—γράφει ὁ Pic—ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας άορίστου χρόνου ὀφείλει ν' ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμα καταγγελίας ἐν μέτρῳ. Ἐάν αὐτὸ συνθῇκαί, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔκαμε χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, προσβάλλουν ἐκδήλως τὴν ἰσότητά, ἐάν π.χ. ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ ἐργοδότης προέβη εἰς τὴν άπόλυσιν τοῦ ἐργαζομένου ἐπὶ τῷ άποκλειστικῷ σκοπῷ νά τὸν βλάψῃ, δέν ὑπάρχει πλέον ἄσκησις, ἀλλ' ὑπάρχει κατάχρησις τοῦ δικαιώματος καταγγελίας. Ἡ κατάχρησις αὕτη εἶναι ἄστικὸν ἀδίκημα, τοῦ ὁποίου ὀφείλεται ἐπανάρθωσις, ἔστω καὶ ἂν ἐτηρήθῃ ἡ νόμιμος προθεσμία καταγγελίας»¹⁸⁶.

Ἡ νομολογία παλαιότερον ἐδέχετο ὅτι, ἐάν ὁ ἐργοδότης ὑπέπεσεν εἰς πταίσμα περὶ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας, ἐξ οὗ ἐζημιώθη ὁ ἐργαζόμενος, τοῦτο καὶ μόνον ἥρκει, ἵνα πρόσδωσῃ εἰς τὴν καταγγελίαν τὴν μορφήν τῆς καταχρήσεως. Ἀμέλει αὖ τοῦ ἐργοδότη ἡ καὶ ἐπίμεμπτος κου-

φότης, προηγηθεῖσαι τῆς καταγγελίας ἡδύνατο ἐπίσης νά ἐμφανίσουν ταύτην ὡς καταχρηστικὴν.¹⁸⁷ Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ ἐργοδότης δρᾷ ἐν πνεύματι ἐχθρότητος, κακότητος, κακῆς πίστεως καὶ μετὰ προθέσεως βλάβης, κάμνει κατάχρησιν τοῦ δικαιώματός του.¹⁸⁸

Παραλλήλως ὁμως πρὸς τὴν νομολογίαν ταύτην καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἰδίως τῆς διδασκαλίας τοῦ Josseland καὶ τῆς προΐουσης ἀντικειμενικοποιήσεως τῆς ἐννόας τῆς καταχρήσεως δικαιώματος, ἡ νομολογία δέν ἀπαιτεῖ πλέον τὴν ὑπαρξιν δόλου ἢ καὶ ἀπλῆς ἀμελείας περὶ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας, ἀλλὰ θεωρεῖ ὅτι ὀφίσταται κατάχρησις καὶ ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ αἰτία τῆς καταγγελίας εἶναι ἀθέμιτος ἢ παράνομος, ὡς ἀντιβαίνουσα πρὸς ἀρχὴν τοῦ δικαίου ἢ ὡς μὴ δικαιολογούμενὴ ἐκ τῶν περιστάσεων ἢ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργαζομένου.¹⁸⁹

Γενικῶς ἡ νομολογία δέχεται ἤδη ὅτι ὑπάρχει καταχρηστικὴ καταγγελία, ἐλλείψει δικαιολογίας (défaut de justification)¹⁹⁰ τοὔτέστιν ὅταν δέν δικαιολογῇται ἐξ οὐδενὸς πταίσματος τοῦ ἐργαζομένου ἢ ἐγένετο οὐχὶ πρὸς τὸ νόμιμον συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως. Οὕτω κατέληξαν νά διακρίνουν δύο μόνον περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ καταγγελία τῆς άορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας δέν εἶναι καταχρηστικὴ: α) ὅταν αὕτη δικαιολογῇται ἐκ πταίσματος τοῦ ἐργαζομένου καὶ β) ὅταν αὕτη δικαιολογῇται ἐκ τοῦ νομίμου συμφέροντος τῆς ἐπιχειρήσεως. Πᾶσα ἄλλη καταγγελία εἶναι καταχρηστικὴ¹⁹¹. Καὶ οὕτως ἐφθασαν ἐμμέσως νά δεχθοῦν τὴν ἀνάγκην αἰτιολογίας πάσης καταγγελίας.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κριτηρίων τούτων, ἡ γαλλικὴ νομολογία ἐδέχθη ὅτι πρόκειται καταχρηστικὴ καταγγελία: ὅταν ὁ ἐργοδότης άπολύῃ τὸν ἐργαζόμενον, διότι οὗτος ἀνήκει εἰς ὠρισμένον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον¹⁹² ἢ διότι δέν ἀνήκει εἰς τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον τῆς ἀρεσκείας τοῦ ἐργοδότη¹⁹³ ἢ διότι ἐζήτησε τὴν μεσολάβησιν τοῦ σωματείου του παρὰ τῷ ἐργοδότη¹⁹⁴ ἢ διότι, ἐκπροσωπῶν τοὺς συναδέλφους του, ὑπέβαλεν ὠρισμένα αἰτήματα πρὸς τὸν ἐργοδότην του¹⁹⁵ καὶ ἐν γένει διὰ λόγους ἀναγομένους εἰς τὸ συνταγματικῶς προστατευόμενον δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Ἐξ άλλου εἶναι καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία, ἥτις ἐγένετο, διότι ὁ ἐργαζόμενος ἀνήκει εἰς ὠρισμένον πολιτικὸν κόμμα ἢ ἐκφράζει, χωρὶς νά παρ-

187. Subervie, ἐνθ' ἂν., σελ. 72 καὶ αὐτόθι παραπομπαί εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

188. Cass. civ. 28-12-1933, ἀναφερομένη ὑπὸ τοῦ Subervie.

189. Trib. civ. Seine 1-6-1935 (Dall. Hebd. 1935 σελ. 202), Trib. comm. Seine 22-5-1946 (Gaz. Pal. τ. 3-7-1946).

190. Cass. civ. 23-2-1925 (Sirey 1926. 1. 30).

191. Subervie, ἐνθ' ἂν., σελ. 73. Josseland, ἐνθ' ἂν., nos 142-144.

192. Cass. civ. 20 3-1929 (Dall. 1929. 1. 266), Cass. civ. 2-6-1937 (Gaz. Pal. 1937. 2. 303).

193. Cass. civ. 9-3-1928 (Gar. Pal. τῆς 4 5 1938).

194. Cass. civ. 27-5-1930 (Sirey 1930. 1. 386).

195. Subervie, ἐνθ' ἂν., σελ. 97.

186. Pic, Traité élémentaire de législation industrielle, 1930⁶, no 1167, σελ. 847. Bl. καὶ Pic-Kréher, Le nouveau droit ouvrier français, 1943, no 229, σελ. 203 ἐπ. Capitant-Cuche, Précis de législation industrielle, 1936⁶, no 492, σελ. 442. Scelle, Précis élémentaire de législation industrielle, 1927, σελ. 183 ἐπ. Subervie, L'embauchage et le débauchage des travailleurs salariés, 1939, σελ. 70 ἐπ. Josseland, De l'esprit des droits, 1939², nos 141 ἐπ.

ενοχλή τούς συναδέλφους του ή την επιχείρησιν, ἐλευθέρως τὰς πολιτικές ἰδέας του¹⁹⁶. Ἐν τούτοις, τὸ Πρωτόδικεῖον Σηκουάνα ἀνεγνώρισεν ὡς δικαιολογημένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἰς ἣν προέβη εἰς γερουσιαστῆς πρὸς τὸν γραμματέα του, ὅστις ἐξεδήλωσε δημοσίᾳ πολιτικές γνώμας ἀντιθέτους πρὸς τὰς ἰδικὰς του¹⁹⁷. Καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν ἐθεώρησε δικαιολογημένην τὴν ἀπόλυσιν ἐνὸς ἐργάτου λαβόντος ἐνεργὸν μέρος εἰς βίαιαν πολιτικὴν ἐκδήλωσιν, σκεφθὲν ὅτι «ὁ ἐργοδότης ἐνήργησεν ἐξ εὐλόγου ἐπιμελείας ὑπὲρ τῆς καλῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του». Ἐθεωρήθη ὡσαύτως καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία, ἥτις ἐγένετο λόγῳ μικρᾶς ἀπουσίας τοῦ ἐργάτου, ἡ λόγῳ ἀνήσεως αὐτοῦ νὰ ἐργασθῇ ὑπὸ συνθήκας παρανόμου (παρανόμοι ὑπερῶναι) ἡ ἥτις ἐγένετο ἐξ ἀπλῆς ἰδιωτοπρίας τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἡ ἐκ κακεντρεχείας ἡ ἐκδικήσεως¹⁹⁸.

Διὰ τοῦ νόμου τῆς 18-7-1937, προσθέσαντος εἰς τὸ Βιβλίον I τοῦ Κώδικος Ἑργασίας τὸ ἄρθρον 29, Ο, ὠρίσθη ὅτι, ἐὰν κατηγγέλῃ ἡ σύμβασις ἐργασίας περιοδεύοντος ἐμπορικοῦ ὑπαλλήλου (ἀντιπροσώπου ἡ πλαιοῦ) ἐξ αἰτίας μὴ βαρυνούσης τοῦτον, ὁ ἀπολυθεὶς δικαιούται ἀποζημιώσεως, διὰ τὴν πελατεῖαν, τὴν ὁποῖαν, κατόπιν τῶν προσωπικῶν ἐνεργειῶν του προσεπόρισεν εἰς τὸν ἐργοδότην του καὶ τὴν ὁποῖαν ἤδη ἀπολυόμενος χάνει ὀριστικῶς (ἀποζημιώσεις πελατείας—indemnité de clientèle). Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη εἶναι ἀνεξάρτητος, τόσον τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ μὴ τηρήσεως τῆς προθεσμίας καταγγελίας, ὅσον καὶ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ καταχρηστικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως¹⁹⁹. ἵνα ὅμως δικαιούται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην ὁ ἀπολυθεὶς, δεόν ὅπως ἡ πελατεία διατηρῆται, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεώς του, παρὰ τῷ ἐργοδότηι του²⁰⁰.

Ἐπὶ πάντων τούτων δεόν νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς: Ἐν Γαλλίᾳ, ὡς εἶδομεν, δὲν ὑπάρχει ἐκ τοῦ νόμου ὁρισμένη προθεσμία καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ταύτην προσδιορίζουν ἑκάσταχοῦ αἱ τοπικαὶ ἡ ἐπαγγελματικαὶ συνήθειαι, κατὰ τὰς ὁποίας ὅμως ἡ δὲν ὀφίσταται καμμία προθεσμία καταγγελίας, ὡς ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐστιατορίων, καφεηνείων, ξενοδοχείων, ἡ αἱ προθεσμίαι εἶναι ἀσήμεντοι (ὁκτὼ ἡμερῶν μέχρις ἐνὸς μηνὸς διὰ τοὺς ἔχοντας πολυετὴ ὑπηρεσίαν καὶ μέχρι τὸ πολὺ, τριῶν μηνῶν διὰ τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους)²⁰¹. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ νόμος τῆς 24ης Ἰουνίου 1936 ἐπέβαλεν, ὅπως εἰς πᾶσαν συλλογικὴν σύμβασιν περιλαμβάνεται ὑποχρεωτικῶς καὶ ὅρος ἀφορῶν τὴν προθεσμίαν καταγγελίας τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων, ἀλλ' αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις συνήθως παραπέμπουν εἰς τὰς ἰσχύουσας συνηθείας ἡ ἀπλῶς διατυπώνουν ταύτας ἀμεταβλήτους²⁰². Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εἶνε εὐεξήγητος ἡ διηρηκὴς προσπάθεια θεωρίας

καὶ πράξεως, ὅπως εὖρουν διέξοδον καὶ παράσχουν μίαν πρόσθετον ἀποζημιώσιν εἰς τὸν μετὰ μακροχρόνιον παρσχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἀπολυόμενον ἄνευ ἐπαρκῶς δικαιολογημένης αἰτίας, ὑπάλληλον ἡ ἐργάτην.

IV. Ἐν Γερμανίᾳ ὁ Ἑπαγγελματικὸς Κώδιξ τοῦ 1869, ὁ Ἑμπορικὸς Κώδιξ τοῦ 1897 καὶ ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ τοῦ 1896 θέτουν βραχυτάτας προθεσμίας καταγγελίας τῆς ὁριστοῦ χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιτρέπουν δὲ καὶ τὴν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς κίς πρὸς τοῦτο συντρέχει «σοβαρὸς λόγος». Πρὸς ἀμβλυνσιν τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τούτων δημιουργουμένης εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων καταστάσεως, ὁ νόμος τῆς 4η Φεβρουαρίου 1920 περὶ συμβουλίων ἐπιχειρήσεων (Betriebsrätegesetz) ὥρισεν ἐν § 84 ὅτι ἐργαζόμενοι, ὧν κατηγγέλῃ ἡ σύμβασις ἐργασίας, δύνανται νὰ προσφύγουν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπιχειρήσεως, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) ὅταν ὀφίσταται ὑπόνοια ὅτι ἡ καταγγελία ἐγένετο, διότι ὁ ἀπολυθεὶς ἀνήκει εἰς ὀρισμένον φύλον ἡ ἐνεκα πολιτικῆς, στρατιωτικῆς, θρησκευτικῆς ἡ ἐπαγγελματικῆς δράσεως αὐτοῦ ἡ λόγῳ τοῦ ὅτι ἀνήκει ἡ δὲν ἀνήκει εἰς μίαν πολιτικὴν, θρησκευτικὴν ἡ ἐπαγγελματικὴν ἑνωσιν ἡ στρατιωτικὸν σύνδεσμον· β) ὅταν ἡ καταγγελία ἐγένετο ἄνευ ἀναφορᾶς τοῦ λόγου αὐτῆς· γ) ὅταν ἐγένετο διότι ὁ ἐργαζόμενος ἤρνετο νὰ παρέχῃ διαρκῶς ἄλλην ἐργασίαν πλὴν τῆς ἀρχικῆς συμφωνηθείσης· καὶ δ) ὅταν ἡ καταγγελία ἀποτελῇ ἀνεπιεικὴ σκληρότητα, μὴ δικαιολογουμένη ἐν τῇ συμπεριφορᾷ τοῦ ἐργαζομένου καὶ ἐκ τῶν σχέσεων τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τὸ συμβούλιον προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχῃ συμβιβασμόν, ἐν ἀποτυχίᾳ τοῦ ὁποίου ὁ ἀπολυθεὶς δικαιούται νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ ἐργατικὸν δικαστήριον. Ἐὰν δὲ τοῦτο ἀναγνωρίσῃ βάσιμον τὸν λόγον τῆς προσφυγῆς, ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀπολυθέντος. Δι' ἑκάστον ἔτος προσυπηρεσίας ἐπιβάλλει ἀποζημιώσιν ἴσην πρὸς τὸ 1)12 τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου ἔτους μέχρι, κατ' ἀνώτατον ὅριον, τῶς μισθῶν ἐξ μηνῶν. Ἐὰν, μετὰ τὴν τοιαύτην καταδίκην του, ὁ ἐργοδότης ἀναπροσλάβῃ τὸν ἀπολυθέντα, ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς ἀποζημιώσιν ὑποχρεώσεως, ἐὰν ὅμως ἐμμελῇ ἀρνούμενος, ἡ καταδίκη του καθίσταται ὀριστική.

Ἀνάλογον ἦτο τὸ προστατευτικὸν σύστημα, τὸ υἱοθετηθὲν ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 20ης Ἰανουαρίου 1934 περὶ ὁργανισμοῦ τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας, § 59, δι' οὗ ὠρίζετο ὅτι, ἐὰν εἰς ὑπάλληλος ἡ ἐργάτης ἀπελύθη μετὰ ἑτησίαν τοῦλάχιστον ἀπασχόλησιν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει, δύναται, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως ἀπασχολούσης δέκα τοῦλάχιστον ἐργαζομένους, ἐντὸς δύο ἑβδομαδῶν μετὰ τὴν καταγγελίαν, νὰ ἐναγάγῃ ταύτην ἐνώπιον τοῦ ἐργατικοῦ δικαστηρίου, ζητῶν ἀνάκλησιν τῆς καταγγελίας, ἐὰν αὕτη ἐμφανίζεται ἀνεπιεικῶς σκληρὰ καὶ μὴ δικαιολογουμένη ἐκ τῶν σχέσεων τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ὑπὸ τοιαύτας νομοθετικὰς συνθήκας, παρεχούσας εὖρεϊαν διέξοδον πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ ἀπολυομένου, καὶ διευθετούσας τὰς κυριώτερας περιπτώσεις, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ προσ-

196. *Subervie*, ἀντίθ.

197. Trib. Seine 26-5-1928 (Gaz. Trib. 1929.1.221).

198. Βλ. τὴν παρὰ *Josserand*, ἐνθ' ἀν., σελ. 198 νομολογίαν.

198α. *Pic-Kréher*, ἐνθ' ἀν., no 278, σελ. 233 ἐπ.

198β. Cass. soc. 25-5-1944 (Sirey 1946 1. 40).

199. *Subervie*, ἐνθ' ἀν., σελ. 28 ἐπ.

200. *Arnion*, L'évolution des conventions collectives de travail, 1938, σελ. 204.

δώσουν εἰς τὴν καταγγελίαν μορφήν καταχρήσεως, ἐξηγείται, διὰ τὴν δὲν ἀνεπιτύχθη ἐν Γερμανίᾳ αὐτοτελὴς θεωρία περὶ καταχρηστικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ ζήτημα ἐνετοπίσθη ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ πράξεως κυρίως ἐπὶ τῆς καταγγελίας, ἥτις ὡς ἐκ τῶν ὑπαγορευσάντων ταύτην αἰτίων καὶ τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ, ἀντίκειται εἰς ἀναγκαστικὴν διάταξιν νόμου ἢ εἰς τὰ χρηστά ἤθη²⁰¹. Ἡ πρώτη δυσχέρεια τοῦ θέματος ὑπῆρξεν, ἂν, κατ' ἀρχήν, μὴ καταγγελία, ἥτις εἶνε δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη καὶ δικαιοπραξία ἀναιτιώδης, δύναται, νὰ προσκρούῃ εἰς τὸν νόμον ἢ τὰ χρηστά ἤθη. Ἡ ἄρχουσα γνώμη, διὰ τῆς αὐθεντίας τοῦ Nipperdey καὶ τῆς σταθερᾶς νομολογίας τοῦ Ἑργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, δίδει καταφατικὴν ἀπάντησιν²⁰². Ἀλλῇ δυσχέρεια προέκυψεν ὡς πρὸς τὰς συνεπείας. Συγγραφεῖς τινες ὑποστηρίζουν δι' τοιαύτην καταγγελίαν γεννᾶ μόνον ὑποχρέωσιν τοῦ καταγγέλλοντος πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ βλαβέντος. Ἄλλοι δέχονται δι' εἶνε ἄκυρος καὶ, συνεχιζομένης τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ ἄκυρος ἀπολυθεὶς δικαιούται περαιτέρω εἰς λήψιν τοῦ μισθοῦ του. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην, ἡ ἔχουσα παράνομον ἢ ἀνήθικον αἰτίαν καταγγελία εἶνε ἄκυρος (συμφώνως πρὸς τὰς §§ 134, 135 Γερμ. ΑΚ, ὁμοίως πρὸς τὰ ἡμέτερα ΑΚ 174, 178) καὶ γεννᾷ ἢ μὲν παράνομος ὑποχρέωσιν διὰ τὸν ἐργοδότην πρὸς περαιτέρω πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ, ἢ δὲ ἀντίθετος πρὸς τὰ χρηστά ἤθη ὑποχρέωσιν πρὸς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως (συμφώνως § 826, ὁμοίως πρὸς ΑΚ 919)²⁰³.

Ἡ γερμανικὴ νομολογία, ὑπὸ τὸ σοσιαλιστικοκρατικὸν καθεστῶς, ἐθεώρει ὡς ἀντιβαινούσας πρὸς τὴν συνταγματικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι καταγγελίας τῆς συμβάσεως, αἱ ὁποῖαι ἐγίνοντο, διότι οἱ ἐργαζόμενοι ἂν ἢ καὶ εἰς ὥρισμένον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον καὶ κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ ἐπεδίωκον τὴν λήψιν τῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως καθωρισμένων παροχῶν²⁰⁴, ὁμοίως ἐθεώρει ὡς προσβαλλούσας τὴν συνταγματικὴν ἐλευθερίαν τῆς γνώμης, καταγγελίας, αἱ ὁποῖαι ἐγίνοντο ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐργαζόμενος εἶχεν ὥρισμένας πολιτικὰς ἰδέας²⁰⁵, πλὴν ἂν εἰδικοὶ λόγοι δικαιολογοῦν τὴν καταγγελίαν, ὡς εἰς τὴν περιπτώσιν ἑνὸς ἀθέου πιεστοῦ-τυπογράφου, ἐργαζομένου εἰς καθολικὴν ἐφημερίδα τοῦ Κέντρου καὶ ποικιλοτρόπως διαδηλοῦντος τὰς ἀθεϊστικὰς πεποιθήσεις του, πρὸς βλάβην τῆς ἐφημε-

ρίδος²⁰⁶. Αἱ ἐν τῇ νομολογίᾳ περιπτώσεις καταγγελίας ἀντιβαινούσης, ὡς ἐκ τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ, εἰς τὰ χρηστά ἤθη, εἶνε ἀφθονοί. Κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ νομολογία δέχεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας καὶ ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότη πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἡ ἑλληνικὴ θεωρία καὶ πράξις εἶνε ὑποχρεωμένοι σήμερον νὰ κινηθοῦν ἐν ὄψει τοῦ ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 εἰς τὰς βιομηχανικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπάς ἐπιχειρήσεις», διὰ τοῦ ὁποῦ παρεσχέθη ἐκ νέου εἰς πάντα, κατὰ κἀνὸνα, ἐργοδοίην, ὅπως ἐγγράφως ἀπολύῃ, ἐλευθερώσῃ καὶ ἀδιακρίτως, τοὺς παρ' αὐτῇ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἄορίστου χρόνου ἄπασχολουμένους, πλὴν τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων νέων πολεμιστῶν, τῶν ἀπλῶς τὰς προθεσμίας τοῦ ν. 2112/1920 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἢ τοῦ β. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας καὶ ὑπηρετάς, ἄλλως ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐν αὐτοῖς ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως, καὶ εἰδοποιῶν ἐμπροθέσμως περὶ τῆς ἀπολύσεως τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ οἰκείον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας.

Ὁ κύριος σκοπὸς, δι' ὃν ἐχορηγήθη καὶ πάλιν, μετὰ τὸν πόλεμον, ἡ ἐλευθερία αὕτη εἰς τοὺς ἐργοδότας, ἐκτίθεται ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τοῦ ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946²⁰⁷. Ἀναφέρεται ἐκεῖ ὅτι σκοπὸς αὐτοῦ ὑπῆρξε κατὰ κύριον λόγον ἡ ἐπεκτασις τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν μικρότερων ἐπιχειρήσεων, αἵτινες μέχρι τότε ἔφερον, δυνάμει τοῦ ν.δ. 424/1941, τὸ βάρος τῆς ἀσφαλίσεως, πρὸς «τὸ συμφέρον τῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τὸ συμφέρον τῆς καθ' ὅλου ἐθνικῆς μας οἰκονομίας», ἀληθὲς ὅμως εἶνε ὅτι τὸ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, καταργήσαν ρητῶς τὴν ἐν ἀρθρῷ 9 τοῦ νόμου 118/1945 λέξιν «πλεονάζοντος» καὶ ἐπεκτεῖναν γενικῶς τὴν ἰσχύϊν τοῦ νόμου τούτου ἐπὶ πάσης ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπεδίωξεν ἐν μεγάλῳ μέτρῳ, ὅπως, διὰ τῆς εἰς τοὺς ἐργοδότας χορηγήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθερίας καταγγελίας τῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν τῶν, διευκολύνη τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ οἰκονομικῶν βαρῶν καὶ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν καὶ καταστήσῃ οὕτω εὐχερεστέραν τὴν ταχείαν ἀνασυγκρότησιν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, ἐξασφαλιζομένης συγχρόνως τῆς ὑπαγωγῆς τῶν ἀπολυομένων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας²⁰⁸.

Τοιοῦτοτρόπως καθίσταται ἐμφανὲς ὁ σκοπὸς τοῦ σκοποῦ τοῦ χορηγηθέντος δικαιώματος: Ἀπαλλαγὴ τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ οἰκονομικῶν βαρῶν καὶ ἀνανέωσις τοῦ προσωπικοῦ των. Καὶ ὁ κοινωνικὸς σκοπὸς: Διευκολύνσις τῆς ταχείας ἀνασυγκροτήσεως τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ ἐπιδότησις τῶν ἀνέργων.

Τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦτο, τὸ χορηγηθὲν ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τοὺς ἐργοδότας, δὲν εἶνε ἀπό-

201. Βλ. *Bech*, Die wegen Verstosses gegen ein gesetzliches Verbot oder die guten Sitten nützliche Kündigung, 1937. *Frey*, Die Sittenwidrige Kündigung im Arbeitsrecht, 1938. *Pines*, Die Verbots- und Sittenwidrigkeit einer ordnungsmässiger Kündigung, Diss. Jena 1930. *Wallach*, Nützliche Kündigung, Diss. Köln 1931. *Bohr*, Das Problem der nützigen Kündigung im Arbeitsrecht, Diss. Köln 1936.

202. *Nipperdey*, ἐν *Staudinger's*, Kommentar, Vorb. 59-60 zu §§ 620 ff.

203. *Nipperdey*, αὐτόθι.

204. Ἐνδεικτικῶς: RAG 18-10-1930 (ArbR Samml. τόμ. 11 σελ. 75), RAG 25-4-1931 (ArbR Samml. τόμ. 12 σελ. 603).

205. RAG 19-12-1931 (ArbRSamml. τόμ. 14 σελ. 72).

206. RAG 27-2-1932 (ArbRSamml. τόμ. 14 σελ. 620).

207. ΕΕΔ 5, 284 ἐπ.

208. Πρβλ. Α.Π. 331, 341, 342/1946.

λυτον. Ὑπόκειται, καὶ τοῦτο, ὥς πᾶν δικαίωμα εἰς τὸν ἐκ τοῦ ΑΚ 281 περιορισμὸν καὶ δὲν δύναται ν' ἀσκήται κατὰ τρόπον καὶ πρὸς σκοπὸν προφανῶς ὑπερβαίνοντα τὰ ὅρια τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἡθῶν ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σκοποῦ αὐτοῦ.²⁰⁸ Ἀληθῶς, ἡ σύμβασις ἐργασίας δὲν εἶνε μόνον σύμβασις ἐνοχική, ἀλλὰ περιέχει καὶ ἔντονα στοιχεῖα προσωπικοῦ καὶ κοινωνικοῦ δικαίου, πολλαπλῶς ἐπηρεάζοντα τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐκατέρωθεν ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων.²⁰⁹ Ἐνεκα τοῦ τοιούτου προσωπικοῦ χαρακτήρος τῆς συμβάσεως ταύτης, ἡ καλὴ πίστις, ὑπὲρ πάσαν ἄλλην ἔννομον σχέσιν, κυριαρχεῖ αὐτῆς καὶ ρυθμίζει τὰς μεταξὺ ἐργοδότη καὶ ἐργαζομένου ὑποχρεώσεις, οὐ μόνον κατὰ τὴν σύναψιν, οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν λήξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Καὶ πέραν τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἰ — λέγουσι οἱ συγγραφεῖς.²¹⁰ Ἐάν θῶμεν, κατ' ΑΚ 281, ἡ ἀσκῆσις παντὸς δικαίωματος, ἡ προφανῶς ὑπερβαίνουσα τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα ὅρια, ἀποτελεῖ κατάχρησιν, πολλῶ μᾶλλον ἢ ἀσκῆσις παντὸς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιώματος πρέπει νὰ γίνεταί ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ νὰ μὴ ὑπερβαίῃ ταῦτα. Ἐάν δὲ ὁ κανὼν τοῦ ΑΚ 281 ἐνδιαφέρει, κατὰ πάσαν περίπτωσιν, τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ λαμβάνεται ὡς ὅτιν καὶ αὐτεπαγγέλτως παρὰ τὸ δικαστοῦ, ἐνδιαφέρει πολὺ περισσότερον τὴν δημοσίαν τάξιν, ὅταν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις, ὡς εἴπομεν, ἔχει καὶ κοινωνικὸν χαρακτήρα. Ἡ εὐθεία ἢ δολία συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότη ἐναντὶ τοῦ ἐργαζομένου καὶ τάνάπαλιν ἐνδιαφέρει τούτους οὐ μόνον ὡς ἄτομα, ἀλλὰ καὶ ὡς μέλη τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τὸ ὁποῖον ὡσαύτως ἔχει ἄμεσον συμφέρον, ὅπως αἱ προσωπικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο τούτων σπουδαιοτάτων κοινωνικῶν παραγόντων τελοῦν ἐν ἁρμονίᾳ καὶ οὐχὶ ἐν θανάσιμῳ ἀνταγωνισμῷ.

VI. Ἡ διὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπέρβασις τῶν ἐν ΑΚ 281 ὁρίων ἀσκήσεως τοῦ δικαίωματος δύναται νὰ συντελεσθῇ : α') ὡς ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν γίνεται ἡ καταγγελία, β') ὡς ἐκ τοῦ κινήσαντος ταύτην αἰτίου καὶ τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ.

Ἀπὸ τῶν δύο τούτων ἀπόψεων, δεχόμεθα ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἀποτελεῖ

κατάχρησιν δικαίωματος εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις :

α') ὅταν γίνεται ἁκαίρως. Τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ τὰς συνεπείας τῆς ρυθμίζει εἰδικῶς, ὡς εἴπομεν, ὁ ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ δὲν πρόκειται ν' ἀσχοληθῶμεν μετ' αὐτὴν ἐνταῦθα.

β') ὅταν γίνεται κατὰ τρόπον προφανῶς ἀνάρμοστον καὶ σκληρόν.

γ') ὅταν γίνεται προφανῶς πρὸς σκοπὸν, ὅστις εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τὰ χρηστὰ ἢ τὴν

δ') γενικῶς, ὅταν γίνεται πρὸς σκοπὸν προφανῶς διάφορον ἐκείνου, δι' ὃν ἐχορηγήθη εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας.

ε') ὅταν γίνεται ἀνευ οὐδενὸς ἀπολύτως συμφέροντος.

Ἄς ἐξετάσωμεν ἐκάστην τῶν ὑπὸ στοχεῖα β'-ε' περιπτώσεων.

Α. Καταγγελία κατὰ τρόπον

προφανῶς ἀνάρμοστον καὶ σκληρόν.

Ἡ βαρυσήμαντος ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου 205/1945²¹¹ ἔδωκε, πρώτη παρ' ἡμῖν, τὸ μέτρον τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαίωματος τοῦ ἐργοδότη, ὅπως προβαίῃ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἀληθῶς ὁ νόμος 2112/1920 τοῦ ἐπιτρέπει νὰ προβῇ καὶ ἀτύπως, ρητῶς ἢ καὶ σιωπηρῶς, εἰς τὴν περί μονομεροῦς λύσεως δήλωσιν τῆς βουλήσεώς του. Ἀλλ' εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην ὁ ἐργοδότης δὲν δικαιούται νὰ προβαίῃ κατὰ τρόπον προφανῶς ἀνάρμοστον καὶ σκληρόν. Τοιαύτη συμπεριφορὰ τοῦ μεταβάλλει τὴν ἀσκῆσιν τοῦ δικαίωματος εἰς κατάχρησιν αὐτοῦ. Κατὰ τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὁ διευθυντὴς ἐνὸς τμήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, καλέσας εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ γέροντα ὑπάλληλον τοῦ τμήματος, λαμβάνοντα μνηαῖον μισθὸν 4500 δραχμ., τοῦ εἶπεν ἀποτόμως : «Κύριε Μ., ἡ θὰ δεχθῇτε μείωσιν τοῦ μισθοῦ σας κατὰ 1500 δραχμὰς ἢ θὰ ἀπολυθῇτε!». Ὁ γέρον ὑπάλληλος, ταραχθεὶς ἐκ τῆς αἰφνιδίας ταύτης ἀναγγελίας, ἔπεσε κατὰ γῆς ἀναίσθητος καὶ ὑπέστη θλάσιν τοῦ κρανίου προσβληθεὶς ἐξ ἡμιπληγίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα ὁ προϊστάμενός του ἡμέλεισε νὰ περιθάλψῃ τοῦτον, διατάξας τὴν μεταφορὰν τοῦ εἰς τὸν μακρυνὸν συνοικισμόν, ὅπου κατῴκει, ἐξ οὗ ὁ παθὼν ὑπέστη, εἰς διαδρομὴν πολλῶν χιλιομέτρων, τοὺς τιναγμοὺς τοῦ αὐτοκινήτου, οἵτινες ἐπεδείνωσαν τὴν κατάστασίν του, καὶ συνεπείᾳ πάντων τούτων ὡς ἐνεργοῦ αἰτίας, οὗτος ὑπέστη τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ζημίας εἰς ἱατροὺς καὶ φάρμακα καὶ στερήσιν τῶν μισθῶν του. Ἡ ἀπόφασις δίδει ἓνα καλὸν μάθημα εἰς τὸν σκληρὸν προϊστάμενον, λόγῳ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, διδάσκει δὲ ὅτι «ἡ ἐν τῇ ἀσκῆσει τῶν δικαίων κακοβουλία, ἡ σκληρότης, τὸ ἀπάνθρωπον δὲν θάλπονται, οὔτε γίνονται ἀνεκτά». Μία τοιαύτη καταγγελία ἀντίκειται πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ εἰδικώτερον πρὸς τὰ χρηστὰ ἢ τὴν.

208. Οὕτω : Πρωτ. Πειρ. 1217/1945, 1211/1946 μ.ψφ (ΕΕΔ 5. 136, 439), Πρ.-κου Ἀθ. 6595/1946 (ΕΕΔ 5, 526), Πρ.-κου Ἀθ. 5901/1946 (Θέμ. ΝΖ' 420).

209. Βλ. ἐν Θέμ. ΝΓ' 139, 258. ΝΔ' 371, Ἐφημ. Ἑλλ. Ἀλλδ. Νμλγ. τόμ. 61 (1942) σελ. 230, Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1943 σελ. 704 ἐπ., ΕΕΔ τόμ. 1 σελ. 70, τόμ. 3 σελ. 61, τόμ. 4 σελ. 515.

210. Heil, Die : Nachwirkung der Treupflicht des Arbeitsverhältnisses, Diss. Giesen, 1937. Kalberlah, Das Fortwirken der Fürsorgepflicht des Unternehmers über das Ende des Beschäftigungsverhältnisses hinaus, ἐν [περιοδικῷ] Deutsches Arbeitsrecht 1941 σελ. 59 ἐπ. Βλ. καὶ τὸ ἐν Θέμ. ΝΓ' 138 ἐπ. σχολίόν μου.

211. Θέμ. ΜΣΤ' 983 καὶ ἐπὶ ταύτης σχόλια Δι. Τζεροντούλου, ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1936, σελ. 93 ἐπ.

Ἄναλογος ἦτο ἡ περίπτωσις, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκρινεν ἡ ἀπὸ 7 Μαρτίου 1936 ἀπόφασις τοῦ Ἑργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γερμανίας²¹². Εἰς ἕνα ἐργοστάσιον οὗπου ἀπασχολοῦντο ὑπὲρ τὰς 200 ἐργάτριαι, μία ἐξ αὐτῶν παρεπονέθη ὅτι ἐκ τῶν τόπων τῆς ἐργασίας τῆς μετεδόθησαν φθεῖρες τοῦ ἐφηβαίου. Ὁ προϊστάμενος διέταξε νὰ γλῆν ἀμέσως σωματικὴ ἐξέτασις ὅλων τῶν ἐργατριῶν. Ἐν ἑλλείψει γυναικὸς ἱατροῦ, ἐκάλεσεν ἄνδρα, συνήθηροισε κατόπιν τὸ προσωπικὸν καὶ ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπόφασίν του περὶ τῆς ἀμέσου ἱατρικῆς ἐξετάσεως, ἠπέλιψε δὲ ὅτι αἱ ἀρνούμεναι νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὴν ἱατρικὴν ἐξέτασιν θὰ ἀπελύοντο ἀμέσως. Ἐπηκολούθησε κατόπιν ἐπὶ δῖωρον, εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ προϊσταμένου, ἐνώπιον δύο παλαιτέρων ἐργατριῶν, ἡ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ἐξέτασις. Οὗτος ἠρεύνα διὰ τῶν χειρῶν τὰς ἐργάστριας εἰς τ' ἀπόκρυφα μέρη τοῦ σώματός των καὶ ἐπισταμένως περιεργάζεται τὸ δέρμα των. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐξετάσεως ἐκράτει μεταξὺ τῶν γυναικῶν ἐκνευρισμός. Πολλὰ ἐκ τούτων ἐκκλαίων. Ὅλοι δὲ, φοβούμεναι τὴν ἀπειλὴν τοῦ προϊσταμένου, ἐνέδωσαν εἰς τὴν ἐξέτασιν, πλὴν τῆς ἐναγούσης, ἥτις ἠρνήθη νὰ συμμορφωθῇ, προσφερθεῖσα νὰ προσκομίσῃ τὸ ταχύτερον ἱατρικὴν πιστοποίησιν περὶ τῆς ὑγείας τῆς. Ὁ προϊστάμενος ἐπέμεινεν ἀνευδότης, ἐκείνη ἠρνήθη καὶ πάλιν διαρρήδην καὶ τὴν ἐπομένην ἔλαβε τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς ἀπολύσεώς της ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ ἀπολυθεὶσα προσέβαλε τὴν καταγγελίαν ὡς ἄκυρον. Ἡ ἀγωγὴ τῆς ἐγίνε δεκτὴ εἰς ὅλους τοὺς βαθμοὺς τῆς διαδικασίας. Στιλιτεῦον τὴν συμπεριφορὰν τοῦ προϊσταμένου ἐναντι τῶν ἐργατριῶν του, τὸ Ἑργατικὸν Ἀκυρωτικὸν τολοῖ ὅτι ὁ προϊστάμενος ὀφείλει νὰ συμπεριφέρεται ὡς ἄνθρωπος ἐναντι τῶν ἐργατριῶν του καὶ ἰδίως ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προσέχη καὶ νὰ προστατεύῃ τὴν κοινωνικὴν τιμὴν τῶν ἐργατριῶν του καὶ νὰ μὴ προσφεύγῃ εἰς βάνουσα μέτρα ἀντίθετα πρὸς τὸ κοινὸν αἶσθημα. Ἐκ τούτου ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς ἐναγούσης, ἐπελθοῦσα ὡς ποινὴ, λόγῳ τῆς ἀνυπακοῆς τῆς νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ὑπὸ βαναύσουσας συνθήκας διεξαχθεῖσαν σωματικὴν ἐξέτασιν, εἶναι ἀδικαιολόγητος, ἀντικεῖται εἰς τὰ χρησιὰ ἦθη καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι ἄκυρος.

Ἐκ τῶν δύο τούτων νομολογιακῶν παραδειγμάτων προκύπτει σαφῶς ὅτι ἡ ἀσκσις τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν δύναται νὰ γίνεταί βαναύσως.

Πότε ὑπάρχει τοιαύτη ἀπαγορευομένη συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότη κρίνεται βεβαίως ἐκ τῶν καθ' ἑκάστον πραγματικῶν περιστάτικῶν. Ὡς τοιαύτη πρέπει νὰ θεωρῇται πᾶσα καταγγελία, ἥτις, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν γίνεταί, προσκρούει εἰς τὸ κοινὸν αἶσθημα καὶ προκαλεῖ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ ἀντικειμενικῶς, ψυχραίμως καὶ ὀρθῶς σκεπτομένου μέσου Ἑλληνοῦ.²¹³

212. ArbRSammlung τόμ. 26, σελ. 126 ἐπ. καὶ Juristische Wochenschrift 1936, σελ. 2012.

213. Ἡ ἀξιολογὴ ἀποφάσεως Πρ-κου Ἀθ. 1126] 1945 (ΕΕΔ 4,394) ἐξετάζουσα τὰ πραγματικὰ περιστατικά τῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλου, ἀποφαίνεται ὅτι αὕτη, ὡς ἐγένετο, «ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώμα-

Β. Καταγγελία πρὸς σκοπὸν ἀντίθετον πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τὰ χρησιὰ ἦθη

Τὰ αὐτὰ θὰ λεχθοῦν καὶ ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει, Ἐνταῦθα ὁ τρόπος, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἶναι ἄψογος. Ἀλλὰ τὸ κινήσαν τὴν καταγγελίαν αἰτίον καὶ ὁ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς ἀποδοκιμάζονται ἀπὸ τὸ δίκαιον ἢ ἀντιτίθενται πρὸς τὰ χρησιὰ ἦθη.

Τοιοῦτοι σκοποὶ δύναται νὰ εἶναι ποικίλοι: Εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι ἡ γαλλικὴ καὶ ἡ γερμανικὴ νομολογία ἀπεδοκίμασαν καταγγελίας γενομένας ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀνῆκεν ἢ δὲν ἀνῆκεν εἰς ὠρισμένον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον καὶ ἐθεώρησαν ὀρθῶς ταύτας ὡς προσβαλλούσας τὸ συνταγματικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

Παρ' ἡμῖν τὸ Σύνταγμα προστατεύει τὴν θετικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι, δὲν προστατεύει ὁμῶς τὴν ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι²¹⁴. Ἀλλὰ τὸ ἀρθρον 23 στοιχ. β' τοῦ νόμου 281)1914 «περὶ σωματείων» ἀπ' ὧρουσε ρητῶς εἰς τοὺς ἐργοδότες ἢ διευθυντάς ἢ πράκτορας ἢ ἄλλους ὑπαλλήλους πάσης ἐπιχειρήσεως νὰ ἀναγκάζουν τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένους, δι' ἀποσέως ἢ δι' ἀπειλῆς ἢ ἄλλῳ ὅτι ὁ ἐργαζόμενος, εἰς σύστασιν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ εἰς προσχώρησιν εἰς ὠρισμένα τοιαῦτα²¹⁵. Ἀπόλυσις τοῦ ἐργαζομένου, ἥτις γίνεται ἐπὶ τοιούτῳ σκοπῷ, ἀποτελεῖ ἀδίκημα²¹⁶.

Ὡς αὐτὸς ἀντίκειται εἰς συνταγματικὸν δικαίωμα τοῦ πολίτου ἡ καταγγελία, ἥτις γίνεται ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἀνήκει εἰς ὠρισμένον πολιτικὸν κόμμα ἢ πρεσβεῖται ὠρισμένην κοσμοθεσίαν²¹⁷, ἀρκοῦντος ὅτι τὰς ἰδέας του ὑποστηρίζει ἔξω τοῦ κύκλου τῆς ἐργασίας, δὲν καθίσταται ὀχληρὸς εἰς τοὺς συναδέλφους του καὶ τὸν ἐργοδότην καὶ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ παρ' αὐτοῦ ὑποστήριξις τῶν ἰδεῶν του δὲν ἐπιδρᾷ ἀμέσως ἐπὶ τῶν συμφερόντων τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐάν ἡ καταγγελία γίνεταί ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐργαζόμενος δὲν δέχεται νὰ ἐργάζεται ὑπὸ ὄρους παρανόμους, αὕτη ἀντίκειται πρὸς τὴν καλὴν πίστιν. Οὕτως, ἐάν ὁ ἐργαζόμενος ἀπελύθη, διότι δὲν ἐδέχθη νὰ παρέχῃ ἐξακολουθητικῶς παρανόμους ὑπερωρίας ἢ παρανόμως νὰ ἐργάζεται κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ὑπὸ ὄρους ἀνθυγιεινοῦς ἢ δὲν ἐδέχθη νὰ παραιτηθῇ τῶν ἐκ τῶν ἐργατικῶν νόμων δημοσίας τάξεως δικαιωμάτων του. Καταγγελία, ἥτις ἀσκεῖται κακῶς ὅπως, ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ καταστρατηγῆσεως

τος, ὡς σκληρόν, ἀνεπιεικὲς καὶ ἀπάνθρωπον μέτρον, μὴ ὄν ἀπαραίτητος ἀναγκαῖον διὰ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τῆς ἐπιχειρήσεως».

214. Περὶ τούτων βλ. Καποδίστρια, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ τὸ δίκαιον τῶν σωματείων, 1940, § 10.

215. Σχετικὴν περίπτωσιν ἐξετάζει ἡ Πρ-κου Ἀθ. 6595)1946 (ΕΕΔ 5,526).

216. Καποδίστρια, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 11 σημ. 1.

217. Πρ-κου Ἀθ. 1126)1945 (ΕΕΔ 4,896 τελευταία σκέψις).

τῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιβληθεισῶν εἰς τὸν ἐργοδότην ὑποχρεώσεων, εἶνε ἐπίσης παράνομος. Καταγγελία ὅμως, ἐν ᾗ ἐλλείπει ἡ κακόβουλος αὐτὴ πρόθεσις, εἶνε ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά. "Ὅθεν καὶ ἡ καταγγελία τῆς αὐτομικῆς συμβάσεως, εἰς ἣν ὁ ἐργοδότης προβαίνει ἐξ οἰκονομικῆς ἀνάγκης, μὴ δυνάμενος νὰ καταβάλλῃ τὸν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως συμφωνηθέντα ἠύξημένον μισθόν, οὐδαμῶς ἀποτελεῖ παράβασιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ²¹⁸. Ἀντίθετος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ χρηστὰ ἦθη, εἶνε ἡ καταγγελία, εἰς ἣν προβαίνει ὁ ἐργοδότης ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐργαζόμενος παρέστη ὡς μάρτυς ἐν δίκῃ συναδέλφου του καὶ κατέθεσε τὴν ἀλήθειαν, εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότης. Ἐπίσης ἡ καταγγελία, εἰς ἣν προβαίνει ὁ ἐργοδότης, διότι ὁ ἐργαζόμενος ἐπέζητησε τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως δικαιωμάτων του ἢ ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν συναδέλφων του ἐπέζητησε τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων τούτων.

Τὴν ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ἀπόψεως ἐνδεχομένην καταχρηστικὴν καταγγελίαν ἀντιμετώπισεν εἰδικῶς ὁ ἀναγκ. νόμος 694)1937, ὁρίσας ἐν ἀρθρῷ 9 ὅτι ἡσφαλισμένοι εἰς ὀργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, τυγχάνοντες μέλη διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων παρὰ τοῖς ὀργανισμοῖς τούτοις καὶ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεως τῶν ἄνευ ἱκανῶς ἀποχρῶντος λόγου, κρινόμενου παρ' εἰδικοῦ τμήματος τοῦ συμβουλίου κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων, παρ' αἷς ἐργάζονται ὡς ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι ἐπ' ἀντιμισθία, διατηροῦσι καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των τὴν ἰδιότητά των ὡς μελῶν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν, μέχρι λήξεως τῆς θητείας ἢ περαιτώσεως τοῦ ἐλέγχου. Οἱ οὕτως ἀπολυόμενοι λαμβάνουν τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων τῶν ταμείων κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων προβλεπομένης παροχᾶς λόγῳ ἀπολύσεως ἔνεκα καταργήσεως θέσεως, τοῦ ἐργοδότης ὑποχρεωμένου νὰ καταβάλλῃ προσθέτως εἰς αὐτοὺς, ὡς ἀποζημιώσιν, μηνιαίως, διὰ ζημίαν ἐπελθοῦσαν ἐν τῇ ἐξυπηρετήσει κοινωνωφελοῦς σκοποῦ, ποσόν, τὸ ὅποιον, προστιθέμενον εἰς τὰς τυχόν ὡς ἀνωλαμβανομένης ἀσφαλιστικᾶς παροχᾶς, συμπληρώνει τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων ἀπολαύων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν, κατὰ τὰ οἰκεία καταστατικά, οἱ ὡς ἀνω ἀπολυόμενοι οὐ

δεμιᾶς δικαιοῦνται περιοδικῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ὡς ἀποζημιώσιν ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν. Αἱ καταβολαὶ αὗται τοῦ ἐργοδότης συνεχίζονται ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἀπολύσαντι ἐργοδότη, κατ' ἐλάχιστον δὲ ὅριον ἐπὶ τρία ἔτη. Τῆς προστασίας ταύτης δικαιοῦνται καὶ οἱ συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικόν, κατόπιν ἐκλογῆς, ἔχοντες σειρὰν διορισμοῦ ὡς μελῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν ἐλέγχου, ἐφ' ὅσον ἠθελονάπολυθῇ ἄνευ ἱκανῶς ἀποχρῶντος λόγου. Τῆς ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται καὶ οἱ ἀπολυόμενοι ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τῶν ὡς μελῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἡπεραιώσεως διοικητικοῦ ἢ διαχειριστικοῦ ἐλέγχου ²¹⁹.

Καταγγελία ἀντίθετος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν προβάλλει συνηθέστατα καὶ τὰ χρηστὰ ἦθη. Τοῦτο ὅμως δὲν χωρεῖ ἀναποφεύκτως ²²⁰. Καταγγελία, ἥτις γίνεται προφανῶς καὶ ἀποκλειστικῶς διὰ λόγους ἐκδικήσεως, προσβάλλει τὴν καλὴν πίστιν, ἀλλὰ καὶ τὰ χρηστὰ ἦθη ²²¹.

Ἀπόλυσιν ὑπάλληλου ἢ ἐργάτου, ἔχοντος μακροχρόνιον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἐργοδότη, αὐτὴ καὶ μόνη, οὔτε εἰς τὴν καλὴν πίστιν, οὔτε εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη ἀντιτίθεται, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δὲν λαμβάνει εἰδικὴν πρόνοιαν πρὸς προστασίαν τῶν παλαιῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐπιχειρήσεων ²²². Συνδυαζομένη ὅμως πρὸς ἰδιαιτέρα περιστατικά (ἐξαιρετικῶς πιστὴν συμπεριφορὰν τοῦ ἐργαζομένου, οἰκονομικὰ βάρος, ἔλλειψιν παντὸς πταίσματος τοῦ ἐργαζομένου, ἔθνικᾶς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, οἰκονομικὴν εὐρωστίαν τῆς ἐπιχειρήσεως κλπ) δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προφανῶς ἀντίθετος πρὸς τὰ χρηστὰ ἦθη.

Ὡς παράδειγμα καταγγελίας, ἀντιτιθεμένης πρὸς τὰ χρηστὰ ἦθη, ἀναφέρει ὁ Nipperdey τὴν περίπτωσιν ἀπολύσεως ἐργατρίας, εἰς ἣν προβαίνει ὁ ἐργοδότης, διότι αὕτη δὲν ἐδέχθη τὰς ἀνηθίκους προτάσεις του ²²³. Καὶ παρ' ἡμῖν ὁ λόγος οὗτος ἐθεωρήθη, κατ' ἀρχὴν, ὡς νόμῳ βάσιμος ²²⁴.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

I. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

219. Περί ἐξαιρέσεων τινων βλ. περαιτέρω τὴν § 4 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου.

220. Βλ. ἀνωτέρω, σελ. 547]8.

221. Ἡ Πρ-κου Ἀθ. 5169]1946 (ΕΕΔ 5, 433 τελευταία σκέψις) ἐξετάζει τοιαύτην περίπτωσιν.

222. Hueck, ἐν ArbRSammI. τόμ. 41 σελ. 329.

223. Nipperdey, Beiträge zum Tarifrecht, 1924, σελ. 65, σημ. 111.

224. Πρ-κου Ἀθ. 5901]1946 (Θέμ. ΝΖ' 420)

218. Βλ. τὸ ἐν Θέμ. ΜΘ' 566 ἐπ., ἰδίως 571, σχόλιόν μου καὶ ἀνασκότησιν τῆς σχετικῆς νομολογίας ἐν Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. 1942 σελ. 249 (30).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΕΝΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

“Ερευνα περί τῆς ἐντὸς τῶν νόμων 28]1944 καὶ 866]1946 ἐκδόσεως τῆς ὑπ’ ἀρ. 25229]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως

Υπὸ τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΟΥ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ, Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Ἡ ὑπ’ ἀριθ. 25229]23540 ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 5,541) «περὶ καταβολῆς ποσοστοῦ ἀποδοχῶν εἰς οἰκογενεῖας ἐξαφανισθέντων, ὁμηρῶν κλπ. ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνικῶν» φέρεται ἐκδοθεῖσα ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 28]1944 καὶ τοῦ ἀναγκ. νόμου 866]1946. Ἀνεξαρκτῶς τῆς ἠθικῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀνακούφισιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν τὰ θύματα μιᾶς ἀνωμάλου ἐποχῆς, ἡμψιθητήθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ δυνατότης τῆς νομικῆς ὑποχρεώσεως ταύτης βάσει ἀποφάσεως κινουμένης ἐντὸς τῶν στενῶν πλαισίων τοῦ τριῆς ἐρμηνευθέντος αὐθεντικῶς νόμου 28]1944, μὴ κατορθωθέντος ὅμως παρὰ τὰς ἐπανεπιλημμένας αὐθεντικὰς ἐρμηνείας τοῦ νὰ καθορισθῇ διὰ τὴν Διοίκησιν ἐπακριβῶς ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσιοδοτήσεώς του, καθὼς φαίνεται προδήλως καὶ ἐκ τῆς ἐρμηνευομένης ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (βλέπε σχετικῶς σχολιά μας καὶ εἰς ΕΕΔ 5,448).

Υπουργεῖον Οἰκονομικῶν. Ἀριθ. πρωτ. 1597] Γ. 376. Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1946. Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν (Γεν. Δ.)σιν Ἐμμέσων Φόρων, Δ)σιν 5ην, Τμήμα Α’).

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ’ ἀριθ. Α. 19184 ἐ. ἐ. ὑμετέρου ἐγγράφου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ β’ τμήμα τοῦ Νομ. Συμβουλίου, ἀποτελεσθέν ἐκ τῶν κ.κ. Δ. *Ἀποστολάκη, Σ. Μεσημέρη, Γ. Κυβέλου, Α. Παπαγιαννοπούλου, Κ. Δημητράκη, Νομικῶν Συμβούλων, Α. Χατζηδάκη*, εισηγητοῦ, Δ. Μαγγιώρου καὶ Δ. Καλλαντζάκου, Παρέδρων, ἀπεφάνθη ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἐγγράφου ἐρωτημάτων, ὡς ἐξῆς :

1. Ἐν σχέσει μὲν πρὸς τὰς κατὰ τὴν ὑπ’ ἀριθ. 25.229]3540 τῆς 8]7-10]9-1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν (Ε.Κ. τεύχ. Β’. φ. 149) (*) ὑποχρεώσεις τοῦ Συνεταιρισμοῦ Καπνοβιομηχάνων Ἀγορᾶς καπνοῦ (ΣΚΑΚ) κατὰ μὲν τὴν *πλειοψηφήσαν γνώμην*, ἀποτελεσθεῖσαν ἐκ πάντων τῶν λοιπῶν, πλὴν τῶν κ. κ. *Γ. Κυβέλου καὶ Α. Παπαγιαννοπούλου*, ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐκδοθεῖσα κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν δυνάμει τῶν Α. Ν. 28]44 καὶ 866]1946, ἡδύνατο νὰ καθορίσῃ μόνον τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια καὶ τὰς πρόσαυλῆσεις ἢ τὰς κρατήσεις πάντῃ τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνικῶν κλπ. καὶ παντὸς ἐν γένει προσώπου διατελοῦντος ἐν συμβάσει ἐργασίας, δὲν ἡδύνατο ὅμως ἡ ἀπόφασις αὕτη νὰ καθορίσῃ καὶ πρὸς ποίους θὰ ἔπρεπε νὰ καταβληθῶσιν οἱ ὑπὸ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενοι μισθοί, μὴ χορηγηθείσης πρὸς τοῦτο νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο συνεπῶς ἐξακολουθεῖ νὰ ριθμίζεται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ ἀστικοῦ καὶ ἐργατι-

κοῦ δικαίου. Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπ’ ἀριθ. 25229]3540 τοῦ 1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δι’ ἧς ὠρίσθη, ὅπως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνικῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων καὶ αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμηρῶν, διαρκούσης τῆς κατοχῆς καὶ μετ’ αὐτὴν, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, εἴτε ὑπὸ ἐνόπλων ὁργανώσεων ἢ ομάδων, καταβληθῶσιν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1946 χρονικὸν διάστημα τὰ 60]100 τῶν ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιοῦντο οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περίοδον, ἐὰν προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των, ὠρίσθη δηλαδὴ, ὅτι μισθοὶ εἶναι καταβλητέοι καὶ εἰς πρόσωπα μὴ διατελοῦντα, οὔτε διατελέσαντα ποτὲ ἐν συμβάσει ἐργασίας, ὅπως εἶναι τὰ ἀποτελοῦντα τὰς οἰκογενεῖας τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων κλπ. μισθωτῶν, καὶ τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ ἰσχύον ἀστικὸν καὶ ἐργατικὸν δίκαιον ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δικαιοῦνται μισθοῦ, δὲν ἐξεδόθη ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ὑπὸ τῶν Ν. 28 καὶ 866 χορηγηθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ συνεπῶς στερεῖται ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος, δυνάμει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα ἀπλήρη σύστασιν πρὸς τοὺς ἐργοδότας, ὅπως ἐκπληρώσασιν ἠθικὸν ἔναντι τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων κλπ. μισθωτῶν καθήκον. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ὅμως οὐδὲ διὰ τὸν ΣΚΑΚ ὕφισταται νομικὴ ὑποχρέωσις, ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Ἀντιθέτως κατὰ τὴν *μειοψηφήσαν γνώμην* τῶν κ. κ. *Γ. Κυβέλου καὶ Α. Παπαγιαννοπούλου* ἐν τῇ νομοθετικῇ ἐξουσιοδοτήσει, τῇ χορηγηθείσῃ ὑπὸ τῶν Ν. 28 καὶ 866, πρέπει νὰ νοηθῇ περιλαμβανομένη καὶ ἡ ἐξουσιοδότησις ὅπως δι’ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ρυθμίζονται καὶ αἱ παρεπόμεναι ὑποχρεώσεις, αἱ μὴ ἀπορέουσai ἀμέσως ἐκ συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ’ ἐμμέσως ἐξ αὐτῆς, ὅπως εἶναι ἡ ἀναμφιβόλως κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ συγχρόνῳ κοινωνίᾳ ἠθικὴν ἀντίληψιν ὑποχρεώσεως, ὅπως μὴ ἐγκαταλειφθῶσι παρὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ἀβοήθητοι αἱ οἰκογένειαι τῶν στερηθέντων τῆς ζωῆς ἢ τῆς ἐλευθερίας των λόγῳ τῶν ἀνωμάτων καὶ ἐξαιρετικῶν περιστάσεων τῶν τελευταίων ἐτῶν. Συνεπῶς θὰ ἔπρεπε κατὰ τὴν μειοψηφήσαν γνώμην, ὁ ΣΚΑΚ, ἐκτελὼν νομικὴν ὑποχρέωσιν ἐγκύρως καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐπιβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὡς εἰρηται 25229]3540 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

2) Ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὰς κατὰ τὸ Ν.Δ. 62 τῆς 29]29 8 1946 (Ε.Κ. 254) ὑποχρεώσεις, τὸ Νομ. Συμβούλιον ἀπεφάνθη ὁμοφώνως, ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς ἐκ τῶν εἰς τὸ ὑπ’ ἀριθ. 7846

(*) ΕΕΔ 5 σελ. 541.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Έννοια διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 5 τοῦ ν. 2112/1920 περὶ καταγγελίας συμβάσεως

Λύσις ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς περίπτωσιν ὑπερβάσεως τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐνεκὲν ἀσθενείας. — Ἀναγκαῖα ὅμως συνεχῆς ἀποχή καὶ ὄχι διαλείπουσα, κατὰ διάφορα χρονικά ὅρια τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως. — Πρώτασις ἐν τῷ δευτέρῳ βαθμῷ τὸ πρῶτον τῆς ἐνστάσεως περὶ συμψηφισμοῦ τῶν κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀλλαχοῦ ἀπαράδεκτος

Τὸ ὡς ἐφεταιὸν δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐρευνῶν τὸ θέμα τῆς νομικῆς προστασίας τοῦ ἀσθενήσαντος μισθωτοῦ ὡς πρὸς τὴν παρὰ τῷ ἐργοδότη θέσιν του.

Τὸ θέμα ἔχει ζωηρὸν ἐνδιαφέρον, ἰδίᾳ ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118/1945, ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ μισθωτὸς ἀντλεῖ δικαιώματα καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τῶν νόμων «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», ἐπιδοτήσεως ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας κλπ.

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, κατὰ τὸ ἀρθρὸν 5 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» ἀποχή ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη εἰς βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθένειαν, προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ἢ προκειμένου περὶ γυναικὸς εἰς λοχείαν, δὲν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ. Ἀνάλογος διατάξεις εἶναι καὶ ἡ τοῦ ἀρθροῦ 8 β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν».

Ὡς βραχείας διαρκείας ἀσθένεια ἐρμηνεύεται ἡ διαρκούσα ἓνα μῆνα δι' ὑπαλλήλους ὑπηρετοῦντας μέχρι τεσσάρων ἐτῶν, τρεῖς μῆνας δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ὄχι ὅμως καὶ πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, τέσσαρας μῆνας δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, ὄχι ὅμως καὶ πλέον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν, καὶ ἕξ μῆνας διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐπὶ χρόνον ἀνώτερον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν (ἀρθρ. 3 νόμου 4558/1930).

συνημμένον ἔγγραφον τοῦ ΣΚΑΚ ἀποδεδειγμένως ἀποβιάσαντας (ἐκτελεσθέντας) ὅτι ἐπὶ τούτων δὲν δύναται νὰ τύχη ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις αὕτη, διότι, λυθελίᾳ τῆς συνδεούσης τούτους πρὸς τὸν ἐργοδότην των σχέσεως ἐργασίας διὰ τοῦ θανάτου των, δὲν εἶναι δυνατὸν οἷτοι νὰ θεωρηθῶσιν ἀνήκοντες εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ΣΚΑΚ, ὁ μόνον ἀφορᾷ ἢ προηγουμένη διάταξις. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τοὺς συλλληφθέντας καὶ μὴ ἐπανελθόντας εἰσέτι, διὰ τούτους εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας δὲν ἐλύθη διὰ τῆς βίαιας ἀπομακρύνσεώς των, ἀλλ' ἁπλῶς ἀνεστάλην ὀλίγκως, ἀφοῦ ἰσχύοντός μὲν τοῦ Ν.Δ. 424 δὲν ἦτο δυνατὴ, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην, ἡ ἀπόλυσις των, δεδομένου ὅτι ἡ μὴ παροχή τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων ὡφείλετο οὐχ εἰς ἴδιαν ὑπαιτιότητα, ἀλλ' εἰς ἀνωτέραν βίαν (Α. Διτζεροπούλου, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν.Δ. 424/41 σελ. 12, 84 ἐπ.), μετὰ δὲ τὴν παῦσιν τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 424 δὲν φαίνε-

ται ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ νόμου 4558/1930, καίτοι ἀναφέρεται εἰς ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους, ἐφαρμόζεται διὰ τῆς ἀναλογίας καὶ διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου (Κρασσά, Γεν. Ἀρχ. § 27, Windscheid, § 23, Dernburg § 38) καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920.

Κατὰ τὸν Ἀρειὸν Πάγον (Α.Π. 158/1945, εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Α. Κωττούλας, ΕΕΔ 4, 650) «σαφῆς προκύπτει ἡ ἐννοία ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τῆς διατάξεως καὶ κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι ἐπὶ βραχείας μὲν ἀσθενείας τοῦ ἐργαζομένου καὶ τῆς συνεπείᾳ τούτου ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἡ μισθωτικὴ σύμβασις τούτου μετὰ τοῦ ἐργοδότη, ἐπὶ ἀσθενείας ὅμως τοῦ ἐργαζομένου, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια καὶ ἡ ἐξ αἰτίας ταύτης ἀποχή του ἐκ τῆς ἐργασίας ὑπερβαίνει τὰ τεθέντα ὡς ἂν ὅρια, ὅτι λύεται ὀριστικῶς ἡ μισθωτικὴ αὕτη σύμβασις, ἀμα δὲ δημιουργεῖται καὶ τεκμήριον ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὅτι ἡ λύσις αὕτη ἐπέρχεται τῇ βουλήσει τοῦ ἀσθενήσαντος ὑπαλλήλου, καταγγέλλοντος οὕτω σιωπηρῶς ταύτην διὰ τῆς ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς ἔχει πρὸς τοῦτο δικαίωμα ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ νόμου 2112/1920». (Σύμφωνος Ι. Καποδιστριας, Ἑρμ. Ἑργ. Δικ. § 225, βλέπε ὅμως καὶ Α.Π. 77/1945, εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Η. Παπαηλιοῦ, ΕΕΔ 4, 393, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, 5819/1946, Πρωτοδικὴς Μ. Σκουλίτης, ΕΕΔ 5, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4349/1943, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτο-

δικεῖς, ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας ἐλύθη μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ΣΚΑΚ, κατὰ τὰ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. Α. 19186 ἔγγραφον ὁμῶν καὶ τὰ συνημμένα αὐτῷ ἀναφερόμενα, τούναντίον δ' ἐκ τῶν Α. Ν. 1078 καὶ Ν. Δ. 62 τοῦ 1946 προκύπτει, ὅτι ὁλόκληρον τὸ προσωπικὸν τοῦ ΣΚΑΚ διετηρήθη μέχρι τῆς 29 Αὐγούστου 1946. Συνεπῶς, ἀφοῦ καὶ οἷτοι, παρὰ τὴν ὀλίκην ἀναστολήν τῆς σχέσεως ἐργασίας, δὲν ἐπαύσαν ἔχοντες τὴν ιδιότητα τοῦ μισθωτοῦ, πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀνήκοντες εἰς τὸ ἀπολυόμενον κατὰ τὸ Ν. Δ. 62 προσωπικὸν τοῦ ΣΚΑΚ καὶ πρέπει κατ' ἀκολουθίαν νὰ λάβωσι τὴν ἐκ τοῦ Ν. Δ. 62 ἀναφερομένην ἀποζημίωσιν. Ἐννοεῖται ὅτι τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην θὰ λάβωσι μόνον οἱ ἐκ τῶν συλλληφθέντων καὶ μὴ ἐπανελθόντων ἀποδεδειγμένως τυγχάνοντες ἐν ζωῇ διὰ τοῦ προσηκόντως ἐξουσιοδοτημένου ἀντιπροσώπου των.

Ὁ Εἰσηγητῆς Πάρεδρος τοῦ Νομ. Συμβουλίου Α. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

δίκης *Α. Πάντελος*, ΕΕΔ 2, 501, Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 8562)1943, Πρόεδρος *Α. Τούσης*, ΕΕΔ 2, 587, καὶ τὰς αὐτοὶ καὶ εἰς ΕΕΔ 4, 650 παρατηρήσεις μας).

Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω αποφάσεως τὸν ἀκολουθεῖ καὶ αὐτὸ τὴν ἀποψιν τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, εἰς περιπτώσιν ὑπερβάσεως τῶν ἀνωτέρω χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας, μὲ τὸ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχείρημα (βλέπε ὅμως Πρόεδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 8562)1943, Πρόεδρος *Α. Τούσης*, ΕΕΔ 2, 587), ἀλλὰ θεωρεῖ, ὅτι ἡ ἐννοία τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ νόμου 4558 εἶναι, ὅτι πρέπει ἡ διάρκεια τῆς ἀσθενείας νὰ εἶναι συνεχῆς.

Ἡ ἀποψὶς τοῦ Πρωτοδικείου ἀντιτίθεται πρὸς ἐκείνην τῆς θεωρίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπολογίζονται εἰς τὰ νόμιμα χρονικά ὅρια ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ, διὰ τὴν μὴ συναγωγὴν τεκμηρίου παραιτήσεως, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του, καὶ τὰ χρονικά διαστήματα, κατὰ τὰ ὅποια διακεκομμένως ἀπουσίασε λόγω ἀσθενείας, ὥστε τὸ σύνολον αὐτῶν νὰ ἀπαρτίξῃ τὸ νόμιμον χρονικὸν ὅριον (βλέπε *Γ. Καποδίστρια*, Ἑρμηνεία Ἑργ. Δικαίου σελ. 318, ἐπ. ἐνθα ἀναφέρεται καὶ σχετικῇ ἐρμηνευτικῇ δήλωσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἐν τῇ Γερουσίᾳ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου 4558)1930).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5893/1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Δ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ε. Μαλοῦχος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γ. Κορίδης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ζ. Χρυσόχοῦ, Γ. Δημίδης

Κατὰ τὸ ἀρθρον 5 ἐδ. 3 τοῦ νόμου 2112, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 3 Νόμου 4558, ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἐργασίας του ὀφειλομένη εἰς βραχείας σχετικῶς διάρκειας ἀσθένειαν, ὡς τοιαύτη δὲ χαρακτηρίζεται ἡ διαρκούσα ἓνα μῆνα δι' ὑπαλλήλους ἔχοντας ὑπηρεσίαν μέχρι 4 ἐτῶν, προσηκόντως δεδικαιολογημένην, δὲν θεωρεῖται λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ. Κατ' ἀντιδιαστολὴν δὲν ἔνεκα τοῦ ἀνωτέρω λόγου, ὑπερβαίνουσα ὅμως τὸν μῆνα, ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἐπιφέρει τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, κατὰ τεκμήριον, τῇ βουλήσει αὐτοῦ. Ἡ ἐννοία ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης, κατὰ τὴν γραμματικὴν καὶ λογικὴν ἐρμηνείαν αὐτῆς, εἶναι, ὅτι, ἵνα θεωρηθῇ λυθεῖσα ἡ σύμβασις, ἀπαιτεῖται, ὅ-

πως ἡ ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου ἐπὶ χρόνον μείζονα τῆς συγχωρουμένης «βραχείας διάρκειας» εἶναι συνεχῆς καὶ οὐχὶ διαλείπουσα κατὰ διάφορα χρονικά ὅρια τοῦ χρόνου τῆς διάρκειας τῆς συμβάσεως.

Καὶ ἐὰν ἤθελε κριθῇ ἰσχύουσα μετὰ τὸν νόμον 4241/1941 ἡ προεκτεθεῖσα διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ νόμου 2112, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ ὑποβληθεῖσων προτάσεων τῆς, ἡ ἐναγομένη, ἀποκρούουσα τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγοῦσης περὶ πληρωμῆς αὐτῇ τῶν μισθῶν τῆς δι' ἄκυρον ἀπόλυσιν, ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ὑπάλληλος τῆς, διατελοῦσα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἐπὶ δύο περιόδους, θεωρεῖται λύσασα τὴν μεταξὺ τῶν συμβάσιν ἐργασίας, καθ' ὅσον λόγω προσηκόντως δεδικαιολογημένης ἀσθενείας ἀπέσχε τῆς ἐργασίας τῆς κατὰ διάφορα χρονικά διαστήματα ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1945 μέχρι 18 Μαρτίου 1946 διαλείπόντως ἐπὶ χρόνον, ὅστις, κατὰ τὰς ἐν προτάσεσι καθοριζόμενας ἐπακριβῶς καθ' ἕκαστον χρονολογίας, δὲν ὑπερέβη τὰς 23 συνεχεῖς ἡμέρας, τῆς τελευταίας δὲ ἀποχῆς τῆς διαρκείας μόνον ἐπὶ 9 συνεχεῖς ἡμέρας, ὡς ἄλλως τε καὶ ἐκ τῶν προσαχθεῖσων ἀποδείξεων πλήρως ἐβεβαιώθη. Κατ' ἀκολουθίαν ὁρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρώτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης καθ' ὅν, καίτοι μὴ ἀποδεχθεῖσα τὰς προσφερομένας ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγοῦσης ὑπαλλήλου τῆς ὑπηρεσίας, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ὀφειλομένου ὡς ἐκ τούτου μισθοῦ, καθ' ὅσον αὕτη παρέσχε τὴν ἐργασίαν τῆς κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα εἰς ἔτερον ἐργοδότην, ἀποκερδίσασα ποσὸν καλύπτον τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμενον, ἔνστασιν ἐρειδομένην εἰς τοὺς Ν. 19 παρ. 9 Ν. 30 Π. (192) συνιστῶν, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀπαράδεκτος, καθὸ τὸ πρῶτον ἤδη κατ' ἐφεσιν, καθ' ἃ καὶ ἐκ τῶν πρωτοδικῶς ὑποβληθεῖσων προτάσεων τῆς ἀπαρτίζεται, προβαλλόμενος ὡς παράπονον μάλιστα κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, κατὰ τὴν βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου (ἀρθρα 160 καὶ 747 Π. Δ.), ὅστις καὶ ἄλλως ἦτο ἀπορριπτέος, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, μὴ βεβαιωθέντος ἐκ τῶν προσαχθεῖσων ἀποδείξεων.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ἀπόψεις περὶ χαρακτηρισμοῦ τῆς συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρον. διάρκειας

Τινες συμβάσεις ἐργασίας θεωροῦνται ὡς ὠρισμένης χρονικῆς διάρκειας. — Καθιέρωσις ὁρίου ἡλικίας δι' ἀποχώρησιν τοῦ μισθωτοῦ δὲν χαρακτηρίζει τὴν σύμβασιν ὡς ὠρισμένης χρονικῆς διάρκειας, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἓνα ἐκ τῶν λόγων ἐγκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ κατωτέρω πρωτοδικεῖα ἀπόφασις ἀκολουθεῖ τὴν ἀποψιν ὅτι διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας πρὸς ὑποχρεωτικὴν ἀποχώρησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του δὲν χαρακτηρίζεται ἡ σύμβασις ἐργασίας ὡς ὠρισμένης χρονικῆς διάρκειας, ἀλλὰ παρμένει πάντοτε σύμβασις ἀορίστου χρονικῆς διάρκειας, ἐπὶ τῇ ἐφαρμογῇ αὐτῆς τῶν ἰσχυόντων διὰ τοιαύτας συμβάσεις ἐργατικῶν νόμων (βλέπε ἀνασκόπησιν τοῦ ὅλου θέ-

ματος μετὰ σχετικῶν παραπομπῶν εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν εἰς ΕΕΔ 5, 518).

Ἐνισχυτικὸν τῆς ἀπόψεως, ὅτι καὶ αἱ συμβάσεις, περὶ τῶν ὁποίων ὁ λόγος, πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς συμβάσεις ἀορίστου χρονικῆς διάρκειας (βλέπε καὶ τὰς εἰς ΕΕΔ 2, 755 παρατηρήσεις μας) εἶναι καὶ τὰ ἀκόλουθα, εἰλημμένον ἐκ τῆς νομοθεσίας στοιχείον: Διὰ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118)1945 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγ.

γελματικάς και λοιπάς επιχειρήσεις και τροποποιήσεως ενίων διατάξεων αὐτοῦ» (ΕΕΔ 5, 283) ἐπεξετάθη ὁ νόμος 118)1945 καὶ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως Ἀνωτάτων Ἑταιριῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, αἱτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν νόμον 343)1945, εἶναι δὲ αὐταὶ αἱ βιομηχανίαι, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις, διεξαγόμεναι ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν Δήμων ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε συνδεδόμεναι μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως (βλέπε νόμον 343)1945 εἰς ΕΕΔ 4, 253 ἢ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τοῦ ἀπὸ 8) 11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. (βλέπε ΕΕΔ 5, 284) ἀναφέρει ὡς τοιαύτας τὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ὡς ἡ Ἡλεκτρικὴ Ἑταιρία Παραγωγῆς, ἡ Ἡλεκτρικὴ Ἑταιρία Μεταφορῶν, ἡ Ἑταιρία Ὑδάτων, ἡ Ἑταιρία Ὑπονόμων, ἡ Ἑταιρία Ἀερίοφωντος, ἡ Ἡλεκτρικὴ Ἑταιρία, ὡς καὶ οἱ Σιδηροδρομοὶ ΣΕΚ, ΣΠΑΠ καὶ λοιπαὶ σιδηροδρομικαὶ ἐπιχειρήσεις). Κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946 ἐκρίθη ἀκόμιον, ὅπως ὑπαχθῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118)1945 αἱ ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τὸ παρ' αὐταῖς ὑπηρετοῦν προσωπικὸν ἰσχύει εἰδικὴ νομοθεσία. Οἱ ἀπολυόμενοι ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων μισθῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντας κανονισμούς, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουσι συντάξεως, θὰ λαμβάνουν ἐπίδομα ἀνεργίας.

Ἐὰν περαιτέρω ληφθῇ ὑπ' ὄψει, ὅτι ὁ νόμος 118) 1945, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς δλης ὕψους τῶν διατάξεων αὐτοῦ, καὶ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ἀρθρου 9 αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον διμλεῖ περὶ ἀποζημιώσεως νόμου 2112, ἀφορᾷ συμβάσεις ἀορίστου χρόνικῆς διαρκείας (βλέπε Κ. Δημάκην, ΕΕΔ 4, 195, γνώμην μειοψ. Νομικοῦ Συμβουλίου, Α. Χατζηδάκη, ΕΕΔ 4, 219, Ε. Ὑδραῖον, ΕΕΔ 4, 362, Πρωτ. Ἀθηνῶν 695)1945, ΕΕΔ 4, 243, πρβλ. καὶ Σ. Βεκοῦρη, ΕΕΔ 4, 292) καὶ ἀκόμη ληφθῇ ὑπ' ὄψει καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ εἰς τὸν νόμον 343)1945 ἀναφερόμεναι ἐπιχειρήσεις συνήθως διέπονται, ὅσον ἀφορᾷ τὰς συμβάσεις μετὰ τοῦ προσωπικοῦ των, διὰ κανονισμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους καθορίζεται ὅριον ἡλικίας διὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν μισθωτῶν, τούτου δὲ ἐτέλει ἐν γνώσει ὁ νομοθέτης τοῦ Ν.Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946, δυνάμεθα νὰ ἐνισχύωμεν τὴν ἄποψιν ὅτι καὶ αἱ ἐν λόγῳ συμβάσεις ἐργασίας—καὶ κατὰ νομοθετικὰ στοιχεῖα—θεωροῦνται συμβάσεις ἀορίστου χρόνικῆς διαρκείας.

Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 6968)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Σταρόγιαννης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Νάσλας, Σ. Σταμόπουλος

Ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του ἱστορεῖ, ὅτι τὴν 7 Σηβρίου 1919 προσελήφθη ὡς ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης, παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του συνεχῶς ἑκτοτε, προαχθεὶς ἐν τῷ μεταξύ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Β' μετὰ προσυζητήσεως κατὰ τὸν ὁργανισμὸν αὐτῆς 15 οἴο. Κατὰ τὴν 4)12)1945 ὅμως αὕτη κατήγγειλε τὴν συνδέουσαν αὐτοὺς σύμβασιν ἐργασίας, ἀπολύσασα τούτον κατὰ τὴν 27)12)45 καὶ διακόψασα καὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1945. Χαρακτηρίζων δὲ τὴν μετ' αὐτῆς σύμβασιν ἐργασίας ὡς ἀορίστου χρόνου τοιαύτην καὶ προβάλλων τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, ὡς κατὰ παράβασιν τοῦ ν.Δ. 424)41 γενομένης, ἐξαιτεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ὅτις νὰ τῷ πληρώσῃ τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ τῶν μηνῶν Δεβρίου 1945 καὶ Ἰανουαρίου.

Φεβρ. καὶ Μαρτίου 1946, ὡς καὶ τὸν 13ον μισθόν, τὸν χορηγηθέντα δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31240)45 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ λοιπὰς ἐπιχορηγήσεις. Ἀλλῶς καὶ εἰς ἡν περίπτωσιν ἡ ἐπίμαχος σύμβασις ἦθελε χαρακτηρισθῇ ὡς ὀρισμένου χρόνου τοιαύτη, νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ τῷ καταβάλῃ τὰς ἀποδοχὰς του μέχρι τῆς 1)12)48, ὅτε διὰ τῆς συμπληρώσεως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὁρίου ἡλικίας τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ ταύτης, ἔδει νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας. Ἡ ἐναγομένη, ἐπικαλουμένη τὸν ἰσχύοντα κανονισμὸν αὐτῆς καὶ ἰδίᾳ τὴν διάταξιν αὐτοῦ, δι' ἧς ὁρίζεται τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, τῶν ἐχόντων βαθμὸν οἶον ὁ ἐνάγων, ὡς ὅριον ἀποχωρήσεως τούτων ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἐπίμαχος σύμβασις εἶναι τοιαύτη ὀρισμένου χρόνου καὶ συνεπῶς δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ν.δ. 424)1941. Κατὰ τὰ γενικῶς παραδεδεγμένα συμβάσεις ἐργασίας ὀρισμένου χρόνου εἶναι ἐκείναι, ὧν ἡ λήξις εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ἐπακριβῶς καθορισμένη εἴτε α) ἐφ' ἑαυτῆς ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, τοῦ σκοποῦ αὐτῆς ἢ ἐπιτοπίου τινος συνηθείας εἴτε β) κατόπιν ρητῆς περὶ τούτου συμφωνίας. Αἱ συμβάσεις μονιμότητος, διαμορφωθεῖσαι κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους καὶ ἐντελῶς ἀγνωστοὶ ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ δικαίῳ, ἀποτελοῦσι μίαν ἰδιομορφίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οἱ διέποντες δὲ ταύτας κανονες προσιδιάζουσι μᾶλλον εἰς τὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ οὐχὶ εἰς τὰς ὀρισμένου χρόνου τοιαύτας. Ἡ καθιέρωσις ὁρίου ἡλικίας τοῦ ἐργαζομένου, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁποίου ὁδτος ὑποχρεωτικῶς ἀποχωρεῖ τῆς ὑπηρεσίας, μονομερῶς καθοριζομένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, ἔχοντος τὴν εὐχέρειαν καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως νὰ μεταβάλλῃ τὸ ὅριον τοῦτο διὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ διέποντος τὴν ἐπιχείρησιν αὐτοῦ ὁργανισμοῦ, δὲν προσδίδει εἰς τὴν σύμβασιν τὸν χαρακτήρα ὀρισμένου χρόνου τοιαύτης, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἕνα ἐπὶ πλέον λόγον ἐγκύρου ἀπολύσεως αὐτοῦ. Τὸ διὰ τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων ὀριζόμενον, ὡς εἴρηται, ὅριον ἡλικίας τοῦ ἐργαζομένου ἐγγίζει κατὰ κανόνα τὸ πιθανὸν ὅριον τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐξαντλεῖ τὴν κατὰ τὸ σύνθημα ἱκανότητα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐργασίαν καὶ ἀποβαίνει σχεδὸν ἰσοβίου διαρκείας σύμβασις, ἥτις δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὀρισμένου χρόνου τοιαύτη, διεπομένη ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης κανόνων (πρβλ. καὶ ἀρθρ. 669 καὶ 670 Α.Κ.).

Μεταξὺ ὁθεν τῶν ἀντιθέτων γνώμων τῶν ἀναπτυχθεισῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ δηλονότι τῶν συμβάσεων μονιμότητος ὡς ὀρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, προκρίνομεν ὡς ὀρθοτέραν καὶ μᾶλλον συμβιβασομένην πρὸς τὸ φιλεργατικὸν πνεῦμα τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας τὴν χαρακτηρίζουσαν ταύτας ὡς συμβάσεις ἀορίστου χρόνου (πρβλ. τὰς σχετικὰς παραπομπὰς ἐν ΕΕΔ, τόμ. 5 σελ. 518). Κατὰ ταῦτα ἄκυρος παρίσταται ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, ὡς κατὰ παράβασιν τοῦ ν.δ. 424)1941, ὡς ἔτροπος ὑπὸ τοῦ ν. 765)43, γενομένη, καὶ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή κατὰ τὴν κυρίως βάσιν καὶ αἴτημα αὐτῆς (*).

* Ἐνδιαφέρον ἔχουσι διὰ τὴν μελέτην τοῦ θέματος περὶ τῶν συμβάσεων παραχωρήσεως καὶ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ὅταν διὰ κανονισμοῦ ἔχει καθορισθῇ, ὅριον ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ, νὰ παραιτεσθῶν αἱ ὑποστη-

οιχθεῖσαι κατά τὴν δίκην, ἐφ' ἧς ἡ ἀνωτέρω πρωτοδικεϊκὴ ἀπόφασις τοῦ μισθωτοῦ, διὰ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ δικηγόρου Κλέωνος Δ. Νάσσα. Αὐταὶ ἐχουν ὡς ἐξῆς:

I. Ἐχει γίνεαι δεκτὸν εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ δικαίου, ὅτι συμβάσεις τινὲς διακρίνονται τῶν ἄλλων ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς αὐτάς ὁ εἰς τῶν συμβαλλομένων, οἰκονομικῶς ἰσχυρὸς, προσφέρεται εἰς τὴν συναφίν των ὑπὸ ὁρους μονομερῶς ὑπ' αὐτοῦ ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένους καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ διατυπώμενους ὑπὸ μορφὴν συμβάσεως τύπου (contrat type), τοὺς ὁποίους ὁ ἀντισυμβαλλόμενος εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ δεχθῇ, ὡς ἔχουν, καὶ ἀνευ συζητήσεώς τινος. *Planiot-Ripert VI* (No 122 ἐπ.). Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονῇται ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤγαγε τὸν *Salleilles* (Declaration de la volonté, 1901) εἰς τὴν διάκρισιν τῆς κατηγορίας ταύτης τῶν συμβάσεων, τὰς ὁποίας ὠνόμασε «συμβάσεις προσχωρήσεως», ἦσαν ἀκριβῶς αἱ κατασχέσεις, αἱ ὁποῖαι σημειοῦνται εἰς αὐτάς εἰς βάρος τῶν ἀντισυμβαλλομένων ἰδιωτῶν καὶ ἡ ἐντονος ἀνίσότης μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ προτείνοντος τὴν σύμβασιν, αἱ ὁποῖαι ἀνεγνωρίσθησαν γενικῶς παρ' ὅλων τῶν ἀσχοληθέντων μὲ τὸ θέμα τοῦτο. (Βλ. *Planiot-Ripert VI* No 123 *G. Ripert*, La règle morale dans les obligations § 57 *Dereux*, De la notion juridique des contrats d'adhésion ἐν *Revue trimestrielle* 1910 σελ. 503 ἐπ.).

Συνεπῶς, ὅταν πρόκειται περὶ «συμβίσεως προσχωρήσεως» (τοῦ καθιερωμένου τούτου ὁρου δέον νὰ θεωρηθῇ ὁρθότερος ὁ ὅρος «σύμβασις διὰ προσχωρήσεως» βλ. *Josserand*, Cours de droit civil, 1930 II No 32), τοῦτο δέον νὰ ἐχῇ τις ὑπ' ὄψει του: «Ὅτι πρόκειται περὶ συμβάσεως, τῆς ὁποίας οἱ ὅροι ἔχουν ὑπαγορευθῇ μονομερῶς ὑπὸ τοῦ οἰκονομικῶς ἰσχυροῦ καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ ἀντιλαμβάνονται μὲ πολλὴν δυσπιστίαν. Ἀκριβῶς δὲ οἱ αὐτὸν τὸν λόγον ὅχι μόνον εἰς τὴν θεωρίαν κατεδικάσθησαν αἱ τοιοῦτου εἶδους συμβάσεις καὶ ὑπεστηρίχθη ἡ ἀκρότης ὁρων αὐτῶν (βλ. *Demogne*, Traité des obligations § 631) ἀλλὰ καὶ ὁ νομοθέτης ἠναγκάσθη νὰ ἐπέμβῃ πρὸς προστασίαν τῶν ἰδιωτῶν. Ἀκόμη ὅμως καὶ ἡ νομολογία, ἡ ὁποία δὲν ἐδέχθη νὰ διακρίνῃ τὰς συμβάσεις ταύτας τῶν κλασικῶν τοιούτων, ἐχρησιμοποίησε πλείστα μέσα, διὰ νὰ προστατεύσῃ τοὺς ἀναγκαστικῶς προσχωροῦντας εἰς αὐτάς, βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ δόλου καὶ τῆς πλάνης κ.λ.π. (βλ. σχετικὴν ἀνάλογον εἰς *Planiot-Ripert* No 124).

Εἰς τὰς τοιαύτης φύσεως συμβάσεις προσχωρήσεις συγκατελέχθησαν ἀκριβῶς, ὁμοῦ μὲ τὰς μεταφορὰς ἀσφαλείας, παροχὰς ὕδατος, ἡλεκτρικοῦ κ.λ.π. καὶ αἱ συμβάσεις ἐργασίας τῶν προσλαμβανομένων εἰς τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι διέπονται ὑπὸ ἰδίου ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ. Ἦρχισεν ὁμοῦ ἡδὴ νὰ ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τινος, ὅτι ἂν αἱ τοιαῦται συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται κατὰ τρόπον προσομοιάζοντα πρὸς τὰς λοιπὰς συμβάσεις τῆς κατηγορίας τῶν διὰ προσχωρήσεως συναπτομένων, διαφέρουσι ὅμως κατὰ πολὺ τούτων, διότι ἡ σύμβασις ἐργασίας ἀποτελεῖ τὸ ἀναγκαστικὸν καταφύγιον τῶν ἐργαζομένων διὰ νὰ συντηρηθοῦν εἰς τὴν ζωὴν (βλ. *Planiot Ripert I*, xi No 792). Ἀλλὰ καὶ θὰ πρέπει ἀκόμη νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι κατ' αὐτὴν διακυβεύεται αὐτὴ αὕτη ἡ προσωπικότης τοῦ ἐργαζομένου, ἡ ὁποία εἶναι ἀδιαχώριστος ἀπὸ τὴν ἐργατικὴν δύναμιν του, τὴν ὁποίαν προσφέρει εἰς τὸν ἀντισυμβαλλόμενον ἐργοδότην (βλ. προχέριως *K. Νάσσα* εἰς Ἐπιθ. Ἐργ. Δικ. τόμ. 5ος σελ. 325—326) καὶ αὐτοῦ παραπομπὰς ὡς καὶ *Colin-Capitant*, Cours de droit civil 1923 II σελ. 587—588).

Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐξομολογίσις τῆς συμβάσεως ἐργα-

σίας πρὸς ἀπλὴν σύμβασιν προσχωρήσεως, θεωρηθεῖσα ὡς δικαιολογημένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰώμας μας, ὅποτε δὲν ὑπῆρχε κἄν ἰδιαίτερα προστασία τῆς ἐργασίας, ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δύναται νὰ γίνῃ ἀνεκτὴ πλέον σήμερον.

Πρὸ πολλοῦ ἄλλωστε ἡ σύμβασις ἐργασίας ἀπεσπάρθη ἀπὸ τὰ πλαίσια τοῦ ἀστικού δικαίου καὶ ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων ἐκ τῆς ἐργασίας σχέσεων ὑπῆχθη ὑπὸ νέον αὐτοτελὲς κλάδον δικαίου, τὸ ἐργατικὸν δίκαιον. Ὅτι τὸ νέον τοῦτον ἐργατικὸν δίκαιον (droit ouvrier, Arbeitsrecht, diritto del lavoro, labor legislation) ἐκέρδισεν ἀπὸ καιροῦ ἡδὴ (ἀλλὰ ἀπὸ 25εταῖς τουλάχιστον) τὴν αὐτονομίαν του, εἶναι περικτὸν βεβαίως νὰ ὑπενθυμίζεται (βλ. ἀντὶ ἄλλου Δ. Πορτόλου, Ἡ ρύθμισις τῆς ἐργασίας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων, Ἀθήναι 1939 σελ. 1 καὶ αὐτὸς σ. 2 παραπομπὰς, τοῦ ἰδίου, Ἡ σύμβασις μαθητείας 1942 σελ. 7 ἐπ., Ἰω. Καποδίστρια, Ἐργατικὸν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου 1937 σελ. 5 ἐπ. *Γρ. Κασιμάτη*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, 1932 σελ. 13 ἐπ.). Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁμοῦ δέον ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ μὴ λησμονῇται, εἶναι τὸ φιλεργατικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον δέον νὰ πρυτανεύῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τοῦ νέου τούτου δικαίου κατὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (*Καποδίστρια* ἑ.ἀ. σελ. 9, *Κασιμάτη* ἑ.ἀ. σελ. 16). Διότι ἀκριβῶς ὁ ἀποχωρισμὸς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀπὸ τοῦ λοιποῦ ἀστικῶν δικαίου, ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸ ὅτι αἱ ἐργασιακαὶ σχέσεις δέον νὰ ρυθμίζωνται ὑπὸ τελείως διάφορον πνεῦμα ἐκείνου, τὸ ὁποῖον διέπει τὸ ἐν γένει ἰδιωτικὸν δίκαιον.

Ἐν καταλήξει ἂς τονισθῇ συμπερασματικῶς ὅτι 1) αἱ λεγόμεναι συμβάσεις προσχωρήσεως δέον νὰ ἀντιμετωπίζωνται κατ' ἀρχὴν μὲ πολλὴν ἐπιφυλακτικότητα, ἐφ' ὅσον οἱ ὅροι αὐτῶν ὑπαγορευθόντι μονομερῶς καὶ μεροληπτικῶς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς τῶν συμβαλλομένων, ἐνῶ συνήθως τὸ ἕτερον συμβαλλόμενον μέρος τοὺς ἀγνοεῖ παντελῶς καὶ 2) ὅτι ἡ διὰ προσχωρήσεως συναπτομένη σύμβασις ἐργασίας δὲν δύναται νὰ κρίνεται ὡς ἀπλὴ σύμβασις προσχωρήσεως, ἀλλὰ κυρίως ὡς σύμβασις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου.

II. Κατὰ τὰ κοινῶς παραδεδεγμένα, μία σύμβασις ἐργασίας καθίσταται ὠρισμένου χρόνου, ὅταν ἡ λήξις αὐτῆς εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ἐτακριβῶς καθωρισμένη, εἴτε α') ἀπ' ἐαυτῆς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, τοῦ σκοποῦ αὐτῆς ἢ ἐπιτολίου τινὸς συνήθειας, εἴτε β') κατόπιν ῥήτης περὶ τούτου συμφωνίας *P. Pic*, Traité de législation, industrielle 1933 § 1182, *L. Barassi*, Diritto del lavoro 1935 I § 138 ἐπ. *Capitant-Cuche*, Précis de législation industrielle 1939 § 475 ἐπ. *Καποδίστρια* ἑ.ἀ. σελ. 81 ἐπ.).

Εἶναι βεβαίως ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως, ὅτι οὔτε ἐκ τοῦ σκοποῦ, οὔτε ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ προκύπτει ὠρισμένη λήξις τῆς προκειμένης συμβάσεως, ἐνῶ ἐξ ἄλλου δὲν δύναται κἄν νὰ γίνῃ λόγος περὶ σχετικῆς ἐπιτολίας συνήθειας. Ἀπομένει ὅθεν νὰ ἐρευνηθῇ, ἀν συνεφωνήθη μεταξὺ ἡμῶν ὠρισμένος χρόνος διαρκείας τῆς συμβάσεώς μου.

Α) Κατὰ ὑλισταμένην ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐν Ἑλλάδι ἐπαγγελματικὴν καὶ ἐμπορικὴν συνήθειαν, ὁμοιόμορφως ἀσκουμένην, αἱ μεταξὺ ἐμπόρων καὶ τῶν ὑπαλλήλων των συμβάσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι συμφωνοῦνται δι' ὠρισμένον χρόνον, ἐγγράφως μόνον καταρτίζονται, ὑπογεγραμμένου πρὸς τοῦτο σχετικοῦ ἐγγράφου.

Εἰς ἄλλας χώρας μάλιστα ἡ ἐγγράφος κατάρτισις τῶν συμβάσεων ἐργασίας ὠρισμένου χρόνου ἔχει καὶ νομοθετικῶς ἐπιβληθῇ, ἐπὶ ποινῇ ἀκρότητας τοῦ

προφορικῶς συνολογηθέντος χρονικοῦ περιορισμοῦ. Οὕτω π.χ. ἐν Ἰταλίᾳ (βλ. *Barassi* ἐ.ά. παρ. 141 σελ. 368) καὶ ἐν Γαλλίᾳ διὰ τὰς συμβάσεις διαρκείας μείζονος τοῦ ἐνὸς ἔτους.

Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον μεταξύ μας δὲν εἶχε καταρτισθῇ ἔγγραφος σύμβασις, ἀποδεικνύεται, ὅτι δὲν εἶχε συμφωνηθῇ ὡς ἐπὶ τῇ λήξει αὐτῆς ἡ ἄλλως νόμιμον περὶ τούτου τεκμήριον προκύπτει.

III. Αἱ συμβάσεις, εἰς τὰς ὁποίας διὰ κανονισμοῦ ὁρίζεται ὁριον ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀποτελοῦσι μίαν ἰδιομορφίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀγνώστον εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον. Ἡ διαφορά εἰς αὐτὴν ὀφείλεται εἰς τὴν ἐξέλιξιν, τὴν ὁποίαν ἔσχεν ἐν Εὐρώπῃ ἡ ἔννοια τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀόριστου χρόνου. Οὕτω, ἐνῶς κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ὁ ἐργοδότης εἶχε ἀπόλυτον καὶ ἀνεξέλεγκτον δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν ἄνευ οὐδεμιᾶς αἰτιολογίας καὶ ὁποτεδήποτε ἤθελε, ἡ νεωτέρα ἀντίληψις ἔκρινεν, ὅτι ἦτο ἀδίκον νὰ ἀπολύεται αἰφνιδίως καὶ ἄνευ οὐδενὸς λόγου ὁ ἐργαζόμενος μὲ κίνδυνον νὰ παραμείνῃ ἀνεργὸς καὶ χωρὶς τὰ μέσα νὰ συντηρηθῇ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του. Πρὸς ἄρῳν τῆς ἀδικίας ταύτης ἐπεβλήθη ἀρχικῶς εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ υποχρέωσις νὰ προειδῇ ποιῇ ἐγκαίρως τὸν ἐργαζόμενον περὶ τῆς ἐπικείμενης ἀπολύσεως του ἢ ἄλλως νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ ἀναλόγως (τοιούτος ὁ παρ' ἡμῶν ν. 2112] 1920). Ἐπ' ἰδῇ ὁμοῦ καὶ ἡ τοιαύτη προστασία τῶν ἐργαζομένων ἔσθ' ἡ κινδύνου τῆς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐνδεχομένης ἀπολύσεως τῶν ἀπεδειχθῇ ἀνεπαρκῆς, ἀφ' ἐνὸς ἡ νομογνῶσις καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ νομοθεσία, ἐπροχώρησαν περαιτέρω. Εἰδικώτερον ἡ νομολογία (ἐν Ἰταλίᾳ ἰδίως) ἤρχισε νὰ ἐπιδικαζέται εἰς τοὺς ἄνευ λόγου ἀπολυμένους πρόσθετον ἀποζημιώσιν, ἐκ τῆς ἐκείνην, ἥ ἐδικαιούνητο, λόγω τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ καταχρήσεως δικαιώματος ἀρχῶν, χαρακτηριζοῦσα ὡς κατάχρησιν δικαιώματος τὴν ἄνευ σοβαροῦ λόγου ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ. Ἐξ ἁλλων ὁ νομοθετὴς ἐπένευξ ὑπὲρ ὁρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν (παλαιοὶ πολεμισταί, στρατευόμενοι κ.λ.), τῶν ὁποίων ἀπηγόρευσε τὴν ἄνευ δικαιολογημένης αἰτίας ἀπόλυσιν τῶν. (Τοιούτος καὶ ὁ παρ' ἡμῶν ν. 1914, οἱ νόμοι περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν, ὁ ν. 6299] 1934, ὁ Α.Ν. 646] 1937 κ.λπ.). Οὕτω ἐδραιώθη ἡ ἀντίληψις ὅτι οἱ μισθωτοί, οἱ ὅποιοι προσλαμβάνονται δι' ἀόριστον χρόνον, μόνον διὰ σοβαρὸν τινὰ λόγον, ἦτοι μόνον ὅταν συντρέχῃ δικαιολογημένη αἰτία, ἐπιτρέπεται νὰ ἀπολύωνται. Περὶ τῆς τοιαύτης ἐξέλιξεως ἴδε Κ. Νάσλα, Ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν εἰς Ἑπιθ. Ἐργ. Δικαίου, τόμ. 5ος σελ. 324 ἐπ.). Ἀκριβῶς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην ἐξέλιξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀόριστου χρόνου ὀφείλεται ἡ δημιουργία τῶν συμβάσεων μονιμότητος, τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων ἀντικατοπτρίζεται ἐπακριβῶς τὴν τοιαύτην ἐξέλιξιν. Διότι σύμβασις μονιμότητος εἶναι ἀπλῶς ἐκείνη, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς δὲν δύναται νὰ ἀπολυθῇ, εἰμὴ μόνον διὰ δικαιολογημένην αἰτίαν, διὰ σοβαρὸν τινὰ λόγον, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγεται συνήθως καὶ ἡ συμπλήρωσις ὁρισμένης ἡλικίας, ἐκ τῆς ὁποίας τεκμαίρεται ἀνικανότης αὐτοῦ πρὸς ἐργασίαν.

Κατὰ ταῦτα ἡ δι' Ὁργανισμοῦ καθιέρωσις ὁρίου ἡλικίας οὐδόλως μετατρέπει τὴν σύμβασιν ἐργασίας εἰς ὁρισμένου χρόνου τοιαύτην, ἀλλ' ἀπλῶς τίθεται ὡς δικαιολογημένος λόγος ἀπολύσεως, ἐκ τῶν προτέρων ἀνεγνωρισμένος ὡς τοιοῦτος, διὰ τὴν λύσιν τῆς ἀόριστου χρόνου συμβάσεως.

Ἡ ἀποψις ὅτι ἡ ὑπὸ ὁριον ἡλικίας σύμβασις ἐργασίας εἶναι ὁρισμένου χρόνου δὲν δύναται νὰ εὐσταθήσῃ καὶ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους :

α) Ἡ σύμβασις ὁρισμένου χρόνου ἔχει τὴν ἐννοίαν ὅτι μέχρι τῆς λήξεως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου, ὁ μὲν μισθωτὸς ἔχει τὴν υποχρέωσιν νὰ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του, ὁ δὲ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθόν. Ἄν συνεπῶς ὁ μισθωτὸς εἶχε συμφωνήσῃ, ὅτι ἡ σύμβασις του θὰ διήρκει μέχρι τοῦ 62ου ἔτους τῆς ἡλικίας του, ὁπότε καὶ μόνον θὰ ἔληγεν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐργάζεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του περίπου ἐφ' ὅρου ζωῆς. Ἀλλὰ μία τοιαύτη συμφωνία, καὶ ἀληθῆς ὑποτιθεμένη, διὰ τῆς ὁποίας δεσμεύεται τὸ δι' ὁλοκλήρον τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, εἶναι ἀκυρὸς, ὡς ἀντιτιθεμένη πρὸς τὸν ν. 71, I τῶν Πανδεκτῶν, καθ' ὃν οὐδεὶς δύναται νὰ μισθώσῃ τὴν ἐργασίαν τινος εἰς τὸ διηνεκές (nemo potest locare opus in perpetuum). Τοῦτο καὶ νομοθετικῶς ἤδη ἐπεκυρώθη παρ' ἡμῶν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 670 τοῦ ἰσχύοντος Ἀστικοῦ Κώδικος, μὴ ἀναγνωρίζοντος ὡς ὑποχρεωτικὰς συμβάσεις ἐργασίας διαρκείας μείζονος τῶν 5 ἐτῶν κατὰ τὰ ἀπὸ μακροῦ χρόνου καὶ εἰς τὰς ἑνάς χώρας ἰσχύοντα. (ἀρθρ. 1780 Ναπολεοντείου Ἀστικοῦ Κώδικος).

Δὲν δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ὑποστηρίζεται σοβαρῶς, ὅτι, καίτοι ὁ μισθωτὸς θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ ἀποστῇ τῆς συμβάσεως ὁποτεδήποτε, αὐτὴ παραμένει ἐν τούτοις σύμβασις ὁρισμένου χρόνου.

β.) Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἡ πρόωρος λύσις συμβάσεως ὁρισμένου χρόνου, πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς συμφωνηθείσης λήξεως, ἐπιτρέπεται μόνον δι' εὐλόγον αἰτίαν (justa ac probabili causa) κειμένην εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργαζομένου (ν. 38, ν. 39 παρ. 9 Πανδ. (19.2) *Kalliyā*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον παρ. 321 σημ. 8 *Windscheid*, Ἐνοχικὸν παρ. 401 σημ. 7, *Καποδίστρια*, Ἐργ. Δικαίου παρ. 407).

Διὰ τοῦ Ὁργανισμοῦ ὁμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖται ὁ ἐργοδότης, τὸ Γενικὸν Συμβούλιον δύναται λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιακῶν λόγων, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ νὰ ἀπολύῃ τοὺς ὑπαλλήλους. Προφανὲς δὲ τὸ τοιοῦτο δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἐπιφυλάσσει αὐτῇ ὁ ἐργοδότης, οὐδόλως συμπορεύεται πρὸς τὴν λειτουργίαν συμβάσεως ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου, τὴν ὁποίαν ἀντιθέτως ἀποκλείει. Διότι εἶναι γνωστὸν, ἐλεύθερον δικαίωμα ἀπολύσεως ἔχει ὁ ἐργοδότης, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον (ὅπερ ἴσχυε καθ' ἡν ἐποχὴν προσελήφθη) μόνον ἐπὶ ἀόριστου χρόνου συμβάσεων.

γ) Εἰς τὴν σύμβασιν ὁρισμένου χρόνου, ἀπαραίτητον εἰσπράττειν αἰτίαν καὶ ἡ συνολογῆσις ὁρισμένου μισθοῦ, ὃν θὰ λαμβάνῃ μέχρι τῆς λήξεως ὁ μισθωτὸς ὡς ἀντιπροσχήν τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Ἐν προκειμένῳ ὁμοῦ, ὅπως καὶ εἰς πᾶσαν γενικῶς σύμβασιν ἀόριστου χρόνου, μόνον ὁ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς προσλήψεως μισθοῦς συμφωνήθη. Καὶ δὲν δύναται βεβαίως νὰ ὑποστηρικθῇ, ὅτι τοῦτο θὰ ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν μέχρι τοῦ 62ου ἔτους τῆς ἡλικίας του.

δ) Ἄν αἱ συμβάσεις ἐργασίας ἦσαν ὅλαι ὁρισμένου χρόνου, τότε ἡ ἐργαδοτὶς, ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς καὶ περιορισμοῦ ἀπλῶς τῶν ἐργασιῶν τῆς, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπολύσῃ οὐδὲ ἓναν ὑπάλληλον, ὑποχρεωμένη νὰ καταβάλῃ εἰς ὁλοκλήρον τὸ προσωπικὸν τοῦς μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐκάστου μισθοῦς.

ε) Εἰς τὴν ἐποχὴν μας, ἐπικρατῶν τύπος συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ὁ τῆς συμβάσεως ἀόριστου χρόνου. Κατ' ἐξαιρέσιν τόσον ὁ ἐργοδότης, ὅσον καὶ ὁ μισθωτὸς, δέχονται νὰ δεσμευθοῦν δι' ὁρισμένον χρόνον (*Colin-Capitant*, — Cours 1935 L. II № 631). Ἡ ἐμφάνισις μιᾶς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς

ΔΙΑΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ ΠΡΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΣΙΣ

“Ερευνα περί τοῦ συνδέσμου τῆς πράξεως πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ τῆς ἐπιρροῆς ἐπ’ αὐτῆς.

Νόμιμος, μεθ’ ὑποβολὴν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι’ ἀξιοποιῖνον πράξιν, ἀπόλυσις, ἄνευ τῶν περιορισμῶν τοῦ νόμου 118)1945 (ἄρθρ. 9).—“Ανάγκη ὅμως ἡ ἀξιοποιῖνος πράξις νὰ ἔχῃ σχέσιν μετὰ τὴν ἐργασίαν καὶ νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν της.—“Ακύρωσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ.

Κατὰ τὴν παράγρ. 9 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118) 1945, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ. 8)11 Μαΐου 1946 (βλέπε κωδικ. εἰς ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.), αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118) 1945 δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἀπολύονται δυνάμει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 ἢ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν». Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι, ἀπαλλασσόμενοι διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δικαιούνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, οὗ ἡ ἐναρξίς ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς των, ἐφ’ ὅσον ἀναγγεῖλουν ἐγγράφως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν ἐν λόγω ἀναλλαγὴν των ἐντός ἐπὶ ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης.

Ἡ παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 καὶ ἡ παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920 ὁμιλοῦν περὶ δικαϊώματος τοῦ ἐργοδότη πρὸς ἀπρόθεσμον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐὰν ἐναντίον τοῦ μισθωτοῦ ὑπεβλήθῃ μήνυσις δι’

ἀξιοποιῖνον πράξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἢ ἀπηγγέλθη κατ’ αὐτοῦ κατηγορία δι’ ἀδίκημα ἐν γένει φέρον χαρακτηριστὰ τοῦλάχιστον πλημμελήματος. Ὑπάλλληλος ἀπαλλαγείσθαι διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν κατὰ τοὺς ἄνω νόμους ἀποζημίωσιν.

Τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 εἶχεν ὡς ἐξῆς: “Ὁ τε ὑπάλλληλος καὶ ὁ ἐργοδότης δύνανται νὰ καταγγείλουν ὁποτεδήποτε τὴν σύμβασιν, ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἔκλογον καὶ δεδικαιολογημένης αἰτίας, καθιστώσης ἀδύνατον τὴν ἐξακολουθήσασιν τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, οἷον ἀξιοποιῖνον πράξεως, σκοπίμου παραμελήσεως τῶν καθηκόντων. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλου δι’ ἀξιοποιῖνον πράξιν, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ τὴν οἰκείαν μήνυσιν (βλέπε *Ι. Καποδίστρια* Ἑρμηνεῖα Ἑργ. Δικ. σελ. 405).

Ἡ διασκευή τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐγένετο κατὰ τὴν νομοθέτησίν του, δὲν σημαίνει φυσικά, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ ἐρευνα ἂν ἡ ἀξιοποιῖνος πράξις τοῦ μισθωτοῦ ἔχῃ σχέσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ ἂν ἐπηρεάσῃ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν της. Ἐπομένως ὁρθῶς σκεπτομένη ἡ κατωτέρω πρωτοδικεῖα ἀπόφασις καταλήγει εἰς τὴν ἀποψίν της.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 6931]1946

Διαδικασία νόμου Γ3ΟΔ’

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Σταρόγιαννης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δαμασκηνός, Δ. Τρίμης

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἱστοροῦμενα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης εταιρίας τὴν 8 4-1946, ὡς τεχνίτης, ἐπ’ ἀορίστῳ χρόνῳ καὶ ἀντὶ ἡμερομισθίου συμφωνηθέντος εἰς δραχμὰς 12800, ὅτι ἀπελύθη ἀκύρωσιν τὴν 27-6-46, δίδεται δὲ διὰ ταύτης ἡ καταψήφισις τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πληρωμὴν 4 ἡμερομισθίων του ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως του, 9 ἡμερομισθίων του λόγῳ ἀδείας, ἣν δικαιούται κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του ἐκ τοῦ ν. 539]1946, ἐτι δὲ καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβληθέντος αὐτῷ διὰ τὰ τελευταῖα 5 δεδουλευμένα ἡμερομισθία αὐτοῦ πρὸς τῆς ἀπολύσεώς του, ὑπολογισθέντα πρὸς 1.700, ἀντὶ 12800, ὡς ἔδει νὰ πληρωθοῦν, κατὰ τὴν συμφωνίαν των. Ἡ ἐναγομένη, συνομολογούσα τὸν χρόνον προσλήψεως καὶ ἰδιότητα τοῦ ἐνάγοντος ὡς τεχνίτου, ἰσχυρίζεται, ὅτι νομίμως ἀπέλυσε τοῦτον, κατ’ ἐφαρμογὴν τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 5, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν § 9 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 118]45, ὡς ἐτροποπ. ὑπὸ τοῦ ν. δ. νῆς 8-5-1946, προσάγει δὲ καὶ ἐπικαλεῖται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων τὸ ὑπ’ ἀριθμ. 26426 ἐ. ἐ. πιστοποιητικὸν τῆς ἐνταύθα Εἰσαγγελλίας Πρωτοδικῶν, ἐξ’ οὗ προκύπτει, ὅτι τὴν 27 6 46 ὁ τοῦ Ν. Θ. ὑπεβλήθη μήνυσις κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ ἀδίκῳ ἐπιθέσει, παραπεμφθεῖσα δι’ ἀπ’ εὐθείας κλή

ὠρισμένου χρόνου τοιαύτης, γίνεται συνήθως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν ἐργατικῶν νόμων (ὅπως τοῦ ν. 2112, τοῦ ν.δ. 424 κ.λ.π.) Ἡ διαπίστωσις δὲ αὕτη εἶναι ἐκείνη, ἣτις ὠδήγησεν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης καθιέρωσιν τῆς ἀρχῆς, ὅτι τότε μόνον θεωρεῖται ἰσχυρὰ ἡ περὶ ὠρισμένου χρόνου ῥήτρα, ὅταν αὕτη δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, βαρυνόμενου τοῦ ἐργοδότη μετὰ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ δικαιολογημένου ἢ μὴ ταύτης, ἣτις ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὡς μὴ δικαιολογημένη (βλ. *Barassi*, ἐ. ἀ. vol. I. σελ. 141). Ἀπήχησιν τῆς ἀρχῆς ταύτης, εὐρίσκωμεν καὶ παρ’ ἡμῖν παλαιότερον μὲν εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν. 2112, ἐσχάτως δὲ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 765]1943.

Ἡ ἀντίληψις ὅτι ἡ σύμβασιν μονιμότητος ἀποτελεῖ σύμβασιν ὠρισμένου χρόνου ἀντιτίθεται πρὸς τὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα. Οὕτω, ἐνῷ πλείστοι νόμοι καθιέρωσαν διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ τὴν μονιμότητα τῶν μισθωτῶν (νόμοι περὶ παλαιῶν πολέμιστῶν, ν. δ. 424 κ.λ.π.), οὕτε ἡ νομολογία, οὕτε ἡ θεωρία ἐχαρακτήρισαν τὰς ἀντιστοιχοῦς συμβάσεις ἐργασίας ὡς ὠρισμένου χρόνου τοιαύτας.

Εἶναι γνωστὸν βεβαίως, ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος αἱ γνώμαι τῶσον τῆς νομολογίας, ὅσον καὶ τῆς θεωρίας ἐδιχάσθησαν. Ἀς μᾶς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἂν ἐνίοτε ἡκολουθῆθῃ ἡ ἀντιθετος τῆς ὑφ’ ἡμῶν ὑποστηριζομένης ἀποψις περὶ ὠρισμένου χρόνου τῶν τοιούτων συμβάσεων, τοῦτο ὀφείλεται εἰς μίαν ὑψηλὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὅλου ζητήματος. Οὐχὶ σπανίως ὅπως τὰ δικαστήρια καὶ ἡ θεωρία ἀναγνώρισαν τὰς συμβάσεις ταύτας ὡς ἀορίστου χρόνου. Οὕτω Ε. Θεοφίλης 318]1943 Ἐπιθ. Ἑργ. Δικ. τ. 3ας σελ. 11, Α.Π. 306]1936 Θέμ. Μα’ Π Ε.Α. 966]1936 Ἐφ. Ἐλ. Νομ. δ’ 306, Α.Π. 194]1937 Θέμ. Μα 802, Ε.Α. 933]1937 Θέμ. Ν. 616, Α.Π. 175]1939 Θέμ. Ν. 616. Ἐπίσης οὕτω Κ. Δημάκης, εἰς Ἐπιθ. Ἑργ. Δικ. τ. 1ος σελ. 653. Τ. Τσιμπούκης αὐτόθι σελ. 436).

σεως εις τὸ ἀκροατήριον τοῦ Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου, ὃ ἰσχυρίζομένη εἰς τὰς ἐγγράφους αὐτῆς προτάσεις ὅτι ὁ ἐνάγων ἦτο παραξίαν, παρακωλύων τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν ἐργασιῶν τῆς, ἐπιτιθέμενος καὶ διαπληκτιζόμενος μετὰ τῶν συναδέλφων του κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας τῶν. Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς § 9 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ν. 118/45 αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ τούτου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἀπολύονται ὀνόματι τῆς § 1 τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τῆς § 2 τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ Β. Δ. τῆς 16-7-1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν». Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγεῖλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ προθεσμίας, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ἐργάτου ὑπεβλήθῃ μήνυσις διὰ ἀξιόποινον πράξιν διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἀπηγγέλθῃ κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει φέρον χαρακτηριστὴν τοῦλάχιστο πλημμελήματος. Καὶ ὁ πεποιημένος μὲν ἡ ἐρμηνεία ὅτι ἡ ἀξιόποινος πράξις, δι' ἣν ἀπηγγέλθῃ κατηγορία κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἀδιάφορον ἐὰν ἔχῃ ἢ μὴ οἰανδήποτε σχέσιν μὲ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ ἐργοδότη καὶ ἐπιχεύει ταύτην δυσμενῶς, ἢ ἐρμηνεία ὅμως αὕτη, μολοντὶ φαίνεται σύμφωνος μὲ τὸ γράμμα τῆς διατάξεως, ἐντούτοις εἶναι ἀποκρουστέα, διότι καταλήγει εἰς ἀτοπον καὶ παράλογον πόρισμα, εἶναι δὲ ἀντίθετον πρὸς τὸ διέπον τὸν νόμον τοῦτον καὶ τὴν ὅλην ἐργατικὴν νομοθεσίαν φιλεργατικὸν πνεῦμα καὶ οὐδένα κοινωνικὸν σκοπὸν ἐξυπηρετεῖ (Πρβλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Β' 37). Λογικῶς ὅθεν ἐρμηνευομένης τῆς διατάξεως ταύτης δεόν νὰ δεχθῶμεν, ὅτι δεόν ἡ ἀξιόποινος πράξις, δι' ἣν ἀπηγγέλθῃ κατηγορία κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, διὰ νὰ παρέχῃ δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην ἀπολύσεως αὐτοῦ, ἄνευ, προειδοποιήσεως καὶ ἐν προκειμένῳ ἄνευ τη-

ρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ν. 118/45, νὰ ἔχῃ σχέσιν μὲ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐργάτου, οὐσιωδῶς καὶ δυσμενῶς ἐπηρεάζουσα τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐν ᾗ ἐργάζεται, τοῦθ' ὅπερ ἀσφαλῶς ἔκειτο εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοθέτου, σκοπήσαντος νὰ ἀποτρέψῃ ζημίαν τοῦ ἐργοδότη ἐκ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐργάτου εἰς τὴν ἐργασίαν, μέχρις οὗ προβῇ εἰς τὴν τήρησιν τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου διὰ τὴν ἐγκυρον καὶ ἀζημίαν ἀπόλυσίν του, ἢ πράξις τοῦ ὁποίου, δι' ἣν ὑπάρχουσι σοβαροὶ ἐνδείξεις, συνεπάγεται κινδύνους εἰς τὴν ἐπιχείρησιν (Πρβλ. *Καποδ.* Ἔργ. Δικ. § 417 καὶ *Λιτξερου*, ἐν Θ. ΝΒ' σ. 461).

Ἐκ τοῦ προσαγομένου πιστοποιητικοῦ τῆς Εἰσαγγελίας προκύπτει μὲν, ὅτι ὑπεβλήθη κατὰ τοῦ ἐνάγοντος μήνυσις τοῦ Ν.Θ. κατὰ τοῦ ἡδὲ ἐνάγοντος ἐπὶ ἀδίκῳ ἐπιθέσει κατ' αὐτοῦ, οὔτε ὅμως ἐκ τούτου, οὔτε καὶ ἐκ τῆς ἐνώπιον ἡμῶν διαδικασίας, ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἀξιόποινος αὕτη πράξις ἔχει οἰανδήποτε σχέσιν καὶ ἐπὶ ῥοῇ ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης, παρ' ἣ ἐργάζεται. Κατὰ ταῦτα ἄκυρος ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ, ὡς γενομένη ἄνευ τηρήσεως τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἐπιβαλλομένων ὑπ' αὐτοῦ διατυπώσεων, καὶ ὑπόχρεως ἐστὶν ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐνάγοντι τῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ αἰτουμένων ἡμερομισθίων του. Ἀκύρου δὲ κρινομένης τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ μὴ βεβαιωθέντος ὅτι οὗτος ἠτήσατο πρὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀδείαν παρὰ τῆς ἐναγομένης, ἀρνηθείσης ταύτην, εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγή του, κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ καταψηφίσεως τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτῶν τῶν αἰτουμένων ἡμερομισθίων, ἔνεκεν τῆς ἀδείας, ἣν κατὰ τὸν ἀν. ν. 549/1945 ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐδικαίωτο (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*. Βλέπε ὅμως διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας κατωτέρω σελ. 594

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀπόψεις περὶ ἀναδρομικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν. 8/11 Μαΐου 1946

Ι

Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως.—Ἐφαρμογὴ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 καὶ διὰ τὰς πρὸ αὐτοῦ ἀπολύσεις, ἀνεξαρτήτως παραβίασεως διατάξεως.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν

Ἐχει ἢ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 κλπ. (ΕΕΔ 5,283);

Ἐπὶ τὸσον καιρὸν ἐβασανίσθη ἡ θεωρία καὶ πράξις —καὶ μαζί μὲ αὐτὰς καὶ οἱ μισθωτοὶ—νὰ ἀνακαλύψουν τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου, ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν ἐφαρμογῆς τῆς τριμῆνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀπολυθέντος ἀκύρως μισθωτοῦ, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τῶν νόμων 765/1943 καὶ 118/1945. Ἄν δηλαδὴ ἐφαρμόζεται μόνον διὰ τὰς κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Ν.Δ. 424/1941 ἀπολύσεις, ἂν καλύπτῃ καὶ ἀπολύσεις παρὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ Ν.Δ. 424/1941, ἂν καὶ αἱ ἀπολύσεις, παρὰ τὸν νόμον 118/1945 ὑπάγονται εἰς τὴν τριμῆνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς, ἕως οὗ, τέλος πάντων, ἐπενέβῃ ὁ νομοθέτης νὰ τακτοποιήσῃ τὸ ζήτημα.

Ἐννοοῦμεν τὸν νομοθέτην τοῦ Ν.Δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946. Καὶ ἰδοὺ ὅμως πάλιν, ἐξ αἰτίας μιᾶς κακοτέχνου διατυπώσεως, νέον ζήτημα ἐγείρεται, νέος πάλιν σάλος καὶ φυσικὰ νέα πάλιν βάσανα τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἐχει ἢ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946;

Ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις ἀποφαίνεται καταφατικῶς (βλέπε ὅμως Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 13078/1946, Πρόεδρος *Α. Τούσης*, ΕΕΔ 5,557, ἐνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀνεξαρτήτως ὅμως αὐτῆς ἡ ἐκείνης τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ νόμου—καὶ πιστευόμεν, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ νόμου εἶναι ἡ ἀντίθετος ἐκείνης, τὴν ὁποίαν υἱοθετεῖ ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις (βλέπε *Α. Λιτξερόπουλον*, ΕΕΔ 5,422), ἀφοῦ θὰ ἦτο λογικῶς ἀποδοκιμαστέον νὰ ἐρχεται ὁ νόμος νὰ εἰσάγῃ ἐκ τῶν ὑστέρων προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς καὶ εἰς περιπτώσεις ἀπολύσεων, ὡς

τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, περὶ ὧν οὐδὲν ὥριζε τὸ προϊαχῶν τοῦ Ν. Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 δίκαιον, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ τὸ ταχύτερον εἶναι ἡ νομοθετικὴ ἀποσαφήνισις τοῦ ζητήματος. Πρὸς θεοῦ! Ἀρκετὰ ἐβασανίσθημεν!

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 6934)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΘΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Α. Παπαχρήστου

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Ἀνδρεόπουλος, Γ. Βασιλειάδης

Νομίμως φέρεται πρὸς συζήτησιν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐρειδομένη, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα, ἐπὶ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν καὶ διώκουσα τὴν καταβολὴν τῶν ἐνάγωντι τῶν ἐν αὐτῇ ποσῶν, λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, κατ' ἄρθρ. 1 Β.Δ. 1)4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως ν. Γ'ΘΔ', ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968)44.

Κατ' ἄρθρον 3 ν.Δ. 11 Μαΐου 1946 πᾶσα ἀξίως μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ' ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγή δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατὰ τὸ σαφές γράμμα τῆς ὡς ἄνω διατάξεως εἰς τὴν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ὑπάγονται οὐ μόνον αἱ ἀξιώσεις, δι' ἃς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθ. Δ)τος καὶ ἐφεξῆς μετὰ τὴν πάροδον τοῦ τριμήνου ἐγειρόμεναι ἀγωγαί, ἀλλὰ καὶ ἀξιώσεις, δι' ἃς δὲν ἠγέρθησαν ἀγωγαί ἀπὸ τῆς γενέσεως τῶν (καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀκύρου), ἀνεξαρτήτως ἐάν τὸ τρίμηνον διάστημα συμπληροῦται πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἰσχύον τοῦ ν. Δ)τος. Σαφῶς ἐν τῇ ἄνω διατάξει δηλοῦται τοῦ νομοθέτου ἡ βούλησις περὶ ἐφαρμογῆς αὐτῆς ἐπὶ πάσης ἀπολύσεως, ἀσχετῶς πρὸς τὴν διάταξιν νόμου ὅστις περεβιάσθη (ὅρα εἰσηγ. ἐκθεσιν Ν.Δ., Γ. Μπαλῆ, Γεν. Ἀρχαί Ἀστ. Κώδικος σελ. 27). Ἡ ἐπὶ τῶν μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νομ. Δ)τος ἀπολυθέντων ἀναμφισβήτητος ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 3 § 2, ἀνεξαρτήτως τῆς διατάξεως, ἥτις παρεβιάσθη, ὡς καὶ ἡ ὑπαρξίς τῶν ἄρθρων 18 καὶ 65 Εἰσαγωγ. Νόμου 2783)41, αἵτινες δύνανται κατ' ἀναλογίαν νὰ ἐφαρμόζωνται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν (Μπαλῆ, ἐνθ. ἀντ. § 10), προκειμένου ἀπολύσεων πρὸ τοῦ ν.δ. λαβουσῶν χώραν, ἐνισχύει τὴν ἀποψιν τῆς θελήσεως τοῦ νομοθέτου περὶ ἀναδρομικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. Δ)τος. Ὁ νομοθέτης, ἐν γνώσει τελῶν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ὡς καὶ τοῦ ἀνακύψαντος ὁμοίου ζητήματος ἐν τῇ ἐφαρμογῇ προγενεστέρως διατάξεως (ἄρθρ. 2 § 7 ἄ.ν. 765)43), ἠθέλησε διὰ τῆς νέας διατάξεως νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα τοῦ χρόνου τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ ἀκύρου ἀπολύσεως γενικῶς τόσον ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου ἀπολύσεως, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τῆς παραβιαζομένης διατάξεως (arg. ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 7 «ὀφείλουν νὰ ἐπιδώσουν». Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς προκύπτει, ὁ ἐνάγων εἶναι παλαιὸς πολεμιστὴς καὶ προσελήφθη οἰκειοθελῶς παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐν ἔτει 1935 καὶ ἀπελύθη, καταγγελλομένης τῆς συμβάσεώς του ἐργασίας πρὸ τοῦ μηνὸς Μαΐου 1946. Κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ ἐκτιθέμενα ἡ κρινομένη ἀγωγή διώκουσα τὴν καταβολὴν τῶν ἐνάγωντι τῶν μισθῶν

τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου 1946, λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως του παρὰ τῆς ἐναγομένης, εἶναι, ἀνεξαρτήτως ἄλλου λόγου, καὶ ὡς ἀπαράδεκτος ἀπορριπτέα.

II

Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ.—Μὴ ἀναγκασία ἀναγνωριστικὴ περὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ἀγωγή.—Ἀρκεὶ ἀγωγή μὲ ἀντικείμενον καταβολὴν ἀποδοχῶν.—Ἐπίδοσις πρώτης ἀγωγῆς πληροῖ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου.—Ἀρμόδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ ν' ἀποφανθῇ καὶ κυρίως ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος ἀπολύσεως.

Ἡ ἀποψις τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ προσβολῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀπολύσεώς του ὡς ἀκύρου καὶ συνεπῶς ὑπαγομένης εἰς τὴν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τοῦ Ν.Δ. 424)1941, τοῦ νόμου 118)1945 καὶ ἤδη τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν.Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946, ἀρκεὶ ἡ ἐπίδοσις τῆς πρώτης ἀγωγῆς ἐντὸς τοῦ τριμήνου καὶ δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως ἐκάστοτε ἐγείρωνται αἱ ἀγωγαί, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη ἀρνήσις ἀποδοχῆς τῶν ὑπερεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐντὸς τριμήνου πάλιν. (Οὕτω καὶ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4945)1945, Πρωτοδικῆς Κ. Ἀλεβιζάκης).

Ἀναμφιβόλως εἶναι ὀρθὴ ἡ ἀποψις. Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς προθεσμίας εἶναι νὰ μὴ τελῇ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἡ ἀπόλυσις ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ ὁρμοδίου δικαστηρίου (βλέπε εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν νόμου 765)1943, ὁ ὁποῖος πρῶτος εἰσήγαγε τὴν προθεσμίαν, εἰς Ε.Ε.Δ. 2. 660), ὁ σκοπὸς δὲ οὗτος τοῦ νόμου πληροῦται διὰ τῆς πρώτης ἀγωγῆς.

Περατέρω θὰ ἰσχύουν μόνον αἱ περὶ παραγραφῆς τῶν μισθῶν διατάξεις.

Οὔτε φυσικὰ ὁ νόμος προϋποθέτει ἐπίδοσιν ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ καὶ τοιαύτης, ἡ ὁποία ἐπιδώκει μισθοῦς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, ἀφοῦ διὰ τὴν πραγματάωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου δὲν ἐνδιαφέρει τὸ εἶδος τῆς ἀγωγῆς, (βλέπε καὶ διατύπωσιν ἄρθρ. 3 Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946 Ε.Ε.Δ. 5,283), ἐφ' ἧς θὰ ἐπελαμβάνετο τὸ δικαστήριον πρὸς ἔρευναν τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, ἔστω καὶ παρεμπιπτότως, ἂν καὶ ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις σκέπτεται, ὅτι καὶ κυρίως ὁ Ἐργατικὸς Δικαστὴς εἶναι ἀρμόδιος (βλέπε σχετικῶς Ε.Ε.Δ. 5, 563, κατωτέρω σελ.600)

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 6972)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΘΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Φλωρός

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Ἀργυροπούλου,

Γ. Σακελλαράκης

Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης περὶ ἀπαράδεκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὡς ἐγερθείσης μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὑπὸ τῶν νόμων 424)1941 καὶ 118)1945 τασσομένης τριμήνου προθεσμίας, τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, ἐφ' ὅσον ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ὡς παρετάθη διὰ τῶν ἄ. ν. 96, 156, 256, 358)1945, ἠγέρθη ἡ ἀπὸ 13)8/1945 ἀγωγή, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4368)1945 ἀπόφασις ἡμῶν, εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν δι' αὐτῆς ἐζητεῖτο ἡ καταβολὴ μόνον ἀποδοχῶν καὶ οὐχὶ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἀπήλθον τοιοῦτό τι οἱ ὡς ἄνω νόμοι (424)1941, 118)1945), διὰ τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς πρὸς καταβο-

ΑΝΑΨΥΧΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Προϋποθέσεις του δικαιώματος αποδοχών εν περιπτώσει καταγγελίας της συμβάσεως.

Παροχή αδειας μετ' αποδοχών.— Περίπτωσης αποζημιώσεως εν απόλυσει του μισθωτού.— Προϋποθέσεις του δικαιώματος ή έγκυρος απόλυσις του μισθωτού.— Έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως εν περιπτώσει ακύρου απόλυσεως.

Κατά τον άναγκ. νόμον 539)1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς αδειών μετ' αποδοχών» (ΕΕΔ 4, 474) (άρθρ 5 § 5 «πώς μισθωτός, απολυόμενος δι' άφορμήν βαρύνουσαν τον έργοδότην, πριν ή λάβη την όφειλομένην αυτώ έτησίαν άδειαν, δικαιούται αποζημιώσεως ίσης προς τας αποδοχάς, ως θά έλάμβανε, άν ήθελε τύχη της άδειας του».

Τό ζήτημα είναι ήδη—και περί αυτού πραγματεύεται ο κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου Γ'ΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης Άθηνών—άν, εις περίπτωση ακύρου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας και έπομένως μη αποδοχής εκ ταύτης των υπηρεσιών του μισθωτού υπό του εργοδότη του, δύναται να αξιώση ο μισθωτός, εκτός των όφειλομένων εκ της συμβάσεως αποδοχών του, και τας αποδοχάς των ημερών άδειας, ών έδικαιούτο κατά τον νόμον 539)1945.

Δέν υπάρχει άμφιβολία ότι ή λύσις, εις την οποίαν καταλήγει ή πρωτοδικειακή απόφασις, είναι από πάσης άπόψεως όρθή. Υπό την αντίθετον έκδοχήν θά έφθάνομεν εις τό άτοπον να άμείβεται ο μισθωτός διά διπλασίων αποδοχών, πράγμα, τό όποιον είναι εκτός του σκοπού του νόμου.

Πρωτοδίκου Άθηνών 6979)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ο κ. Ν. Φλώρος

Δικηγόροι οί κ. κ. Σ. Σπետσάκης, Π. Λαγάνος

Δέν είναι βάσιμος νόμος ή άγωγή κατά τό αιτούμενον αντίτιμον της μη χορηγήσεως εις την έναύουσαν έτησίαν άδειαν, διότι ή διάταξις της § 5 του άρθρου 5 του Α. Νόμου 539)1945, δι' ης όρίζεται, ότι πώς μισθωτός, απολυόμενος δι' άφορμήν βαρύνουσαν τον εργοδότην, πριν ή λάβη την όφειλομένην αυτώ έτησίαν άδειαν, δικαιούται αποζημιώσεως ίσης προς τας

αποδοχάς, ως θά έλάμβανε, άν ήθελε τύχη της άδειας του, προϋποθέτει απόλυσιν έγκυρον και λύουσαν την ύφισταμένην εργασιακήν σύμβασιν, όποτε, προς τη έξ άλλης αίτίας αποζημιώσει (ν. 2112), ο απολυόμενος λαμβάνει ως τοιαύτην και τό αντίτιμον της μη ληφθείσης μέχρι τότε άδειας, ούχι δέ και τοιαύτην ακυρον, μη ίκανήν να έπιφέρη λύσιν της εργασιακής συμβάσεως, διότι τότε ο μισθωτός δικαιούται να αξιώι τας μετ' την απόλυσιν αποδοχάς του, εύρισκόμενος δέ εκτός υπηρεσίας απολαμβάνει της αναπαύσεως της υπό του νόμου σκοπούμενης εν τη καθιερώσει της ύποχρεωτικής άδειας και δέν δύναται να αξιώση αποζημιώσιν διά στερήσιν απολαύσεως μη πραγματωθείσης. Τυχόν έκδοχή, καθ' ήν ή καταβλητέα εις τον στερηθέντα της άδειας του μισθωτόν αποζημιώσις δέον να θεωρηθή ως άπειρή ποινής κατά του καταγγείλαντος όπως ήθελε την σύμβασιν εργασίας και ήτις θά έδικαιολόγει την απαίτησιν της και εις την περίπτωση ακύρου καταγγελίας και την εξακολούθησιν της μισθοδοτήσεως του απολυθέντος μισθωτού, αντίκειται εις τό σαφές γράμμα της 2ας παραγράφου του άρθρου 5 του Α. Ν. 539, όρίζοντος ότι εις περίπτωσης, καθ' ήν ο μισθωτός, διαρκούσης της έτησίαν άδειας του, άναλάβη άλλαχού έμμισθον άπασχόλησιν, ο εργοδότης του δικαιούται να μη τω καταβάλη άμοιβήν διά τό αντίστοιχον χρονικόν διάστημα. Άπορριπτέα δθεν, κατά τό κεφάλαιον τουτό, ή άγωγή, έφ' όσον δι' αυτής ή έναύουσα και μετ' την εκ της υπηρεσίας πραγματικήν απομάκρυνσιν της θεωρεί ως ούχι λυθείσαν την εργασιακήν σύμβασιν και έπιδίδωκει τας έντεϋθεν ταύτης αποδοχάς της, κρίνεται δέ πράγματι ως άκυρος ή γενομένη της εργασιακής συμβάσεως καταγγελία εκ μέρους του έναυομένου.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΣ ΑΡΧΙΚΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Προϋποθέσεις του δικαιώματος κατ' άρθρ. 7 Ν. Δ. 1799)1942

Άνάγκη προς παροχήν επιδόματος 150)ο επί του μισθού υπάρξεως παρ' τη επιχειρήσει ή εκμεταλλεύσει έσωτερικού κανονισμού περί διαβαθμίσεως του προσωπικού βάσει προσόντων

Κατά τό άρθρ. 7 § 2 του Ν. Δ. 1799)1942 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του υπ' αριθ. 1040)

1942 ν. δ. «περί μέτρων προστασίας των αναπήρων πολέμου όπλιτών εν γένει και άλλων τινών διατά-

λην ήμερομισθίων μετ' ακύρωσιν γενομένην απόλυσιν, τό κύρος της απόλυσεως, αποτελούν άναγκαίαν προϋπόθεσιν του εν τη δίκη δικαίου, θά ήρουνάτο ύποχρεωτικώς, όπως και πράγματι ήρουνήθη, ήτο δέ και κυρίως άρμόδιος ο δικάσας δικαστής να άποφανθί περί αυτού, έφ' όσον επί εργατικών διαφορών ή άρμοδιότης του είναι άπεριόριστος. Έγερθείσης δθεν έν-

τός της νομίμου προθεσμίας άγωγής, έπληρώθη ο του νόμου σκοπός και δέν άπηρείτο, όπως έφεξης τηρηται ή προθεσμία αυτή διά τας εκάστοτε άπαιτητάς αποδοχάς, διότι διά των ρηθέντων νόμων καθιερούται αποκλειστική προθεσμία και ούχι παραγραφή, ήτις και μόνη έπαναλαμβάνεται και τρέχει και εν επιδικία του δικαιώματος και μετ' αυτήν.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ ΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἀπόψεις περί τῆς ἐννοίας καὶ ἐκτάσεως τοῦ δικαιώματος τῶν μειωμένων ἀποδοχῶν.

Προσόντα ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν. — Ἐννοία διατάξεων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περί μειώσεως ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολουμένων, λόγω ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν, μισθωτῶν. — Ἐφαρμογὴ ὑπὸ διακρίσεις καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν. — Ἄλλως χαρακτηρισμὸς τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐργοδότη ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφεδρῶν Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν εἶναι πρὸς τὸν ἑξῆς: Ἐρευνᾷ τὸ θέμα τοῦ δικαιώματος τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀπασχολοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη τῶν, λόγω ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ υἱοθετεῖ μίαν νέαν ἀποφίν, παρεκκλίνουσαν ἐκείνης προηγουμένων δικαστικῶν ἀποφάσεων.

Ὁὕτω κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1062]1945 Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν (Πρόεδρος *Φ. Τόλιας*, ΕΕΔ 4, 625) αἱ διατάξεις τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περί μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀπασχολοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, συνεπεία ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν, (εἶχε νὰ κρίνῃ τὴν ὑπ' ἀριθ. 25800]1945 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ΕΕΔ 3, 688), δὲν δύναται νὰ ἐπικρατοῦν καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων, οἱ ὅποιοι ἀπολαύουν εἰδικῆς προστασίας, ὡς οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν (καὶ φυσικὰ καὶ οἱ οἰκειοθελῶς προσληφθέντες ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου).

Κατὰ τὴν Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 1363]1945 (Πρωτοδικῆς *Π. Μακρυγιάννης*, ΕΕΔ 4, 435) ἡ μείωσις τῶν ἀποδοχῶν ἀφορᾷ καὶ τοὺς ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον αἱ διατάξεις τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων εἶναι γενικαὶ καὶ δὲν ἐξηρέθησαν αὐτῶν τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα (πρβλ.

καὶ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 2380]1944, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικῆς *Κ. Κουνουγέρης*, ΕΕΔ 3, 499 διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῆς ἐκ παρετροπῆς ἐργασίας).

Ἡ ἀποφίν ἡδὴ τῆς παρατιθεμένης ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι, ὅτι, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὴ ἡ χρησιμοποίησις ὀρισμένου προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεως, πρέπει, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν περὶ ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν νόμων, νὰ προτιμῶνται διὰ τὴν ἀπασχόλησιν καὶ τὸ δικαίωμα τῶν πλήρων ἐξ αὐτῆς ἀποδοχῶν οἱ ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ἄλλως ὑπόκειται, κατὰ τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ ἀναγκ. νόμου 771]1937, μονομερὲς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ὀρθότητος τῆς ἀπόψεως ταύτης, νομίζομεν, ὅτι τὸ ζήτημα πρέπει νὰ τοποθετηθῇ ἡδὴ ἐπὶ ἄλλης βάσεως: Ἐχεῖ νομολογηθῇ, ὅτι μετὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργείας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» προϋποθέσεις τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν εἰς τὸ ἥμισυ εἶναι ἡ θέσις αὐτῶν εἰς διαθεσιμότητα τριμήνου χρονικοῦ διαστήματος ἐτησίως (ἀρθρ. 9 § 2 νόμου 118, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4428]1945, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικῆς *Π. Πατῆς*, ΕΕΔ 4, 596). Πέσαν τοῦ τριμήνου δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ μείωσις, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀπόλυσις.

Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ν. δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946 ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 118]1945

ἔξω. (ΕΕΔ 1, 860, βλέπε καὶ ἐρμηνεῖαν Ν.Δ. 8]11 Μαΐου 1946, ΕΕΔ 5, 283) εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε μὴ παραγομένους, ἐλλείψει προσόντων, ἐν τῇ κατεχομένη ὑπηρεσίᾳ χορηγεῖται ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ 15 ο/ο.

Εἶναι φανερόν, ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο τείνει εἰς παροχὴν μιᾶς ἀμοιβῆς ὑπὲρ τῶν προσώπων τῆς κατηγορίας τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940-1941, προϋποθέτει ὁμως ἀσφαλῶς, ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεώς του καὶ τῆς ἀλληλουχίας πρὸς τὰς ὅλας διατάξεις του προκύπτει, νὰ ὑπάρχῃ παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐνθα ὑπηρετεῖ ὁ μισθωτός, ὄργανισμός, ὁ ὁποῖος νὰ προβλέπῃ, βάσει προσόντων, τὴν ἱεραρχικὴν ἐξέλιξιν τῶν μισθωτῶν, ὡς ὀρθῶς ἀποφαίνεται καὶ τὸ κατ' ἐφεσιν δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν (οὕτω καὶ γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 20162]1943, ΕΕΔ 2, 120, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6513]1943, Εἰρηγ. Ἀθηνῶν 514]1944, ΕΕΔ 3, 400)

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1279]1946.

Διαδικασία νόμου Γ' 30Δ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Α. Δημόπουλος*

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικῆς κ. *Μ. Κουντανιγιάννης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Β. Ζαχαράκης*, *Γ. Γιαννόπουλος*

Καὶ οἱ ἐφεδρῶν πολεμιστῶν τοῦ 1941 πολέ-

μου, ὡς ὑπάλληλοι ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, δικαιοῦνται μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν ὑπ' ἀριθ. 25800]1944 καὶ 12100 καὶ 18900]1945 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν τῶν ἀποδοχῶν, ἂς αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ καθορίζουν περὶ ὧν ἐν γένει τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 7 τοῦ νόμου 1799]42 προβλεπομένου ἐπιδόματος 15 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν, ὅπου πρὸς τῆς ἰσχύος τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐδικαιοῦντο, ἐφ' ὅσον αἱ εἰς ἂς ὑπηρετοῦν ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις εἶχον δι' ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ διαβαθμίσει τὸ προσωπικόν των βάσει προσόντων. Ὅθεν ἀφοῦ μάλιστα ἡ ἐναγομένη, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσαχθέντων ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν μέσων, δὲν εἶχε δι' ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ διαβαθμίσει τὸ προσωπικόν της, βάσει προσόντων, ὀρθῶς ὁ πρωτοβάθμιος δικαστής, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς πρὸς τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπιδιωκόμενον ὡς πολεμιστοῦ τοῦ 1940-1941 πολέμου ἐπιδόμα ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταβαλλομένων ἀποδοχῶν του τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1945 καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐφεσίς του, ὡς μὴ βάσιμος, ἀπορριπτέα.

καί εἰς λοιπὰς ἐπιχειρήσεις (Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 6383/1946, Πρωτοδικῆς Ν. Σταυρογιαννῆς, ΕΕΔ 5. 556).

Ἀφοῦ δὲ τὸ ἀρθρ. 9 § 8 τοῦ νόμου 118/1945 (ΕΕΔ 5, 311) ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ἔχουν προσκομίσει εἰς τὸν ἐργοδότην τὰ ἐμφαινόντα τὴν ιδιότητά των δικαιολογητικά, ἔπεται, ὅτι ἐπ' αὐτῶν δὲν ἐφαρμόζεται οὔτε ἡ κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 ἀπόλυσις, οὔτε ἡ κατὰ τὸ αὐτὸ ἀρθρὸν διαθεσιμότης.

Ἄν ὅμως δὲν συντρέχωσιν αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου (ἀρθρ. 9 § 8), ὅποτε εἶναι ἐλευθέρᾳ καὶ ἡ ἀπόλυσις, ὑπὸ τοῦς τυπικοῦς καὶ οὐσιαστικοῦς ὅρους τοῦ νόμου 118/1945, εἶναι ἐλευθέρᾳ καὶ ἡ διαθεσιμότης τῶν μισθωτῶν τούτων, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν μισθωτῶν.

Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφεδρῶν Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρω- τοδικείου Ἀθηνῶν 10/1946

Εισηγητῆς ὁ Πρόεδρος αὐτῆς Πρωτοδικῆς

κ. Κ. Τρουπάκης

Ἡ ἰδιότης τοῦ αἰτοῦντος ὡς ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστοῦ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλούμενου καὶ προσαγομένου πλήρους ἀποσπάσματος ἐκ τῶν γενικῶν μητρώων τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν τοῦ Βασ. Ναυτικοῦ, ἐκδοθέντος ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ναυτικῆς Ἀρχῆς. Ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι οὗτος ὑπηρέτησεν εἰς τὸ Β. Ναυτικὸν κατὰ τὴν περιόδον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1912 ἕως 1923 ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ὑπὲρ τὴν τετραετίαν, ἣτις ὑπηρεσία τῷ προσδίδει τὴν ιδιότητα τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ προστεθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 10 § 2 τοῦ Ἀν. Ν. 244/1936 ἐδ. η' εἰς τὸ ἀρθρ. 1 § 1 τοῦ Ἀν. Ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν». Τὴν ιδιότητα δὲ ταύτην, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἐγνώστοποίησεν ὁ αἰτὼν πρὸς τὴν καθ' ἧς ἡ αἵτις ἀπὸ 26 Μαΐου 1941 κατὰ τὸν προσαγόμενον ταυτόχρονον ὑπ' ἀριθ. 12027 ἐπιδοτήριον παρὰ τῷ Πρωτοδικεῖῳ Ἀθηνῶν δικ. κλητῆρος. Κατὰ τὰ ἐκατέρωθεν συνομολογούμενα, ὁ αἰτὼν προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις θυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1923 ἢ 1924, ἐξηκολούθησε δὲ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὑπάλληλος τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1941, ὁπότε ἀπελύθη κατὰ τὰς γενομένας τότε ὁμαδικὰς ἀπολύσεις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν, αἵτινες εἶχον ἀναλάβει τότε τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις. Ἐνεκα τούτου ὁ αἰτὼν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας μας, ἀρθέντος τοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν ἀπολύσεως του κωλύματος, ἤγειρε κατὰ τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις τὴν ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1945 ἀγωγὴν του, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3466/1945 τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Ν. Γ. 204 δικάσαντος Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν, ἣτις, δεχθεῖσα ὡς μηδέποτε λυθεῖσαν τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἐπεδίκασεν εἰς αὐτὸν τὰς

ζητηθείσας ἀποδοχὰς κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον, λόγῳ μὴ ἀπασχολήσεώς του ἐξ αἰτίας ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις. Περὶ ἀπολύσεως τοῦ αἰτοῦντος κατ' Ὀκτώβριον 1941 δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος ἐν προκειμένῳ καὶ συνεπῶς εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ κατὰ τοῦτο ἡ ὑπὸ κρίσιν αἵτις, ἀφοῦ, ὡς καὶ ἡ ἀνωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις ἐδέχθη, οὐδεμίαν τοιαύτην ἀπόλυσιν ἐχώρησεν ἐκ μέρους τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις, ἀλλὰ τοιαύτη ἐκ μέρους τρίτων, ἥτοι τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν, αἵτινες δὲν ἐξεπροσώπων αὐτήν, ἀλλ' ἐνήργουν δι' ἴδιον λογαριασμόν, οὐ ἔνεκα, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχώρησε νόμιμός τις καταγγελία ἐκ μέρους τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις, δὲν ἔπαυσε συνεχιζομένη μέχρι σημερον ἡ σχέσις ἐργασίας, ὅπερ καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια παραδέχεται ὡς ἀληθές. Ἐξ ἄλλου περὶ τῶν ἐφαρμογῶν τοῦ Ν. 1146/1946 δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἀφοῦ πρόκειται περὶ μισθωτοῦ προσληφθέντος πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1939. Τὸ τιθέμενον ἥδη ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ζητήμα εἶναι ἂν ἡ μὴ ὑπὸ τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις χρησιμοποιήσῃ καὶ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς καὶ ἡ ἔνεκα τούτου καταβολὴ πρὸς αὐτὸν μειωμένων ἀποδοχῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἀποτελεῖ πράγματι ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας βλάπτουσαν τὸν αἰτοῦντα καὶ ἐξομοιουμένην πρὸς ἀπόλυσιν αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ Ἀν. Ν. 244/1936, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Ἀν. Ν. 771/1937. Κατὰ τὴν ὁρθὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. 28/1944, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ Ν. 866/1946, καὶ τῶν βάσει τῆς δι' αὐτοῦ δοθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεῖσιν ὑπ' ἀριθ. 13800, 16541, 27701 (ἀρθρ. 4), 31260 (ἀρθρ. 6 § 4) τοῦ 1945 καὶ 3601 (§ 9) τοῦ 1945 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, εἰς τὴν περιπτῶσιν, καθ' ἣν λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότητος χρησιμοποίησις καὶ ἀπασχολήσις ὅλου τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ, ἀλλὰ μέρους μόνον αὐτοῦ, δεόν ἡ ἐπιλογὴ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῶν πράγματι χρησιμοποιούμενων μισθωτῶν νὰ γίνηται κατ' εὐλόγον καὶ δικαίαν κρίσιν καὶ ἐν πνεύματι καλῆς πίστεως, κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ προτιμῶνται οἱ ἀρχαιότεροι καὶ ἱκανώτεροι ἔναντι τῶν νεωτέρων καὶ τῶν διαθετόνων ὀλιγώτερα προσόντα ἱκανότητος.

Ἐν τῇ περιπτώσει δέ, καθ' ἣν μετὰ τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ ὑπάρχουσι καὶ παλαιοὶ πολεμισταί, δεόν οὗτοι νὰ προτιμῶνται ἔναντι τῶν μὴ ἐχόντων τὴν ιδιότητα ταύτην, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος καὶ τοῦ σκοποῦ τῶν περὶ προστασίας τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν διατάξεων ἰδίᾳ, δὲ ἐκ τοῦ ἐδ. δ' § 1 τοῦ ἀρθρ. 24 τοῦ Ἀν. Ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Ἀν. Ν. τῆς 23/24 Ἰανουαρίου 1936 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄνω νόμου», ὅπερ ἔχει ἀνάλογον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐφαρμογὴν. Ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει, κατὰ τὰ βεβαιωθέντα ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας καὶ συζητήσεως, αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτις ἔχουσιν ὑποστῇ πράγματι ἐν τῷ συνόλῳ των

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ν. 343)1946

Τύχη τῶν προστατευτικῶν διατάξεων μετὰ τοὺς ἀν. νόμους [343 καὶ 541]1945

Ὁρθὴ ἔννοια τῶν διατάξεων τῶν ἀναγκ. νόμων 343 καὶ 541)1945.—Μὴ ἀποκλεισμός τῶν εἰδικῶν προνομίων τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν.—Ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν ὡς μονομερεῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας

Κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 343)1945 (ΕΕΔ 4, 253), καὶ τὸν ἀναγκ. νόμον 541)1945 (ΕΕΔ 4, 505) τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν τῶν βιομηχανιῶν, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐπιχειρήσεων, εἴτε διεξαγομένων ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμόν Δήμου ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε συνδεομένων μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως, διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων 2112 τοῦ 1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», 4558 τοῦ 1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112», ὡς καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.» καὶ συμπληρωματικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὰ τῆς ἀπόλυσεως τοῦ προσωπικοῦ των, ἐφ' ὅσον αὐταὶ εἶναι πλεονεκτικώτεροι δι' αὐτὸ τῶν διατάξεων τῶν προμνησθέντων νόμων.

Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν μετὰ τοὺς ἀνωτέρω νόμους ἐξακολουθῇ, ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων, ἰσχύουσα ἡ εἰδικὴ διὰ τὴν ἀπόλυσιν νομοθεσία τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν (ἀναγκ. νόμος 244)1936, ἀναγκ. νόμος 771)1937).

Περὶ τούτου καταφατικῶς ἀποφαίνεται ἡ Πρωτοδικεiacὴ Ἐπιτροπὴ Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Ἀθηνῶν καὶ νομίζομεν καὶ ἡμεῖς ὁρθῶς, ἀφοῦ κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχὰς εἰδικαὶ διατάξεις ἐξαιρετικῶν νόμων, θεσπιζόντων προνόμια ὑπὲρ ὠρισμένης τάξεως προσώπων μόνον διὰ ρητῆς διατάξεως νεωτέρων νόμων καταρ-

γοῦνται (πρὸβλ. γνωμ. Εἰσαγγ. Ἀρείου Πάγου 7]1936, Θέμ. ΜΖ' 269).

Πρωτ. Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Ἀθηνῶν 25]1946.

Εἰσηγητὴς ὁ Πρόεδρος αὐτῆς Πρωτοδικῆς κ. Κ. Τρουπάκης

Τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ Ν. 541)945, δι' οὗ ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς ὁ Ν. 343)945, ὁρίζον ὅτι τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν ἐν τῷ ἐρμηνευομένῳ νόμῳ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ἐπιχειρήσεις συνδεόμεναι μετὰ τοῦ Κράτους διὰ συμβάσεως παραχωρήσεως, οἷα καὶ ἡ καθ' ἧς ἡ αἵτησις, διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 2112 καὶ τοῦ Β.Δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, δὲν ἠθέλησε, κατὰ τὴν ὁρθὴν τοῦ ἔννοιαν, νὰ ἀποκλείσῃ καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν εἰδικῶν διατάξεων περὶ προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν. Ἄν πράγματι ἐσκοπεῖτο τοῦτο, θὰ ἐξεφράζετο ὁ νόμος ρητῶς καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ἀναμφίβολον, ὡς ἐξεφράσθη εἰς ἀνάλογον περίπτωσιν ἐν τῷ ἄρθρ. 5 τοῦ Ν.Δ. 557)941, διότι δὲν εἶναι λογικὸν νὰ γίνῃ δεκτὸν, ὅτι διὰ μιᾶς οὕτω γενικῶς διατυπωθείσης ἐκφράσεως ἠθελήθη ὁ ἀποκλεισμός εἰδικῶν προνομίων, θεσπισθέντων ὑπὲρ μιᾶς κατηγορίας μισθωτῶν, ἣν ἡ Πολιτεία ἀνέ-

περιορισμὸν ἐν σχέσει πρὸς τὴν προπολεμικὴν ἑκτασιν αὐτῶν, οὕτως ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ ἡ χρησιμοποίησις ὅλου τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ. Πλὴν ὁμως ἐπίσης διεπιστώθη, ὅτι τὸ τμήμα τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτησις, παρ' ὃ εἰργάζεται πρότερον ὁ αἰτῶν, λειτουργεῖ ἤδη κανονικῶς καὶ ὅτι μάλιστα ἐν αὐτῷ ἐργάζονται μισθωτοὶ μὴ ἐργαζόμενοι ἄλλοτε ἐν αὐτῷ. Ὡσαύτως, διεπιστώθη, ὅτι ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτησις, στυγκεκριμένως δὲ καὶ ἐν τῷ ἀνωτέρω τμήματι οὗτῃς χρησιμοποιοῦνται μισθωτοὶ, τῆς αὐτῆς μετὰ τὸν αἰτοῦντα κατηγορίας, μὴ ὄντες παλαιοὶ πολεμισταί. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει, ὅτι ὁ περιορισμὸς τῶν ἐργασιῶν ἀποτελεῖ πράγματι ἐν προκειμένῳ ἄπλοὺν πρόσχημα διὰ τὴν ὑπὸ τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτησις διατήρησιν τοῦ αἰτοῦντος ἐκτὸς ὑπηρεσίας καὶ τὴν εἰς αὐτὸν πληρωμὴν μειωμένων ἀποδοχῶν, ἀφοῦ, κατὰ τὰ βεβαιωθέντα, ὡφείλεν ἡ καθ' ἧς ἡ αἵτησις νὰ προτιμῇ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ αἰτοῦντος ἐναντι ἄλλων πράγματι χρησιμοποιουμένων ὑπ' αὐτῆς, οἱ ὁποῖοι οὐτε παλαιοὶ πολεμισταὶ εἶναι καὶ ὀλιγώτερα προσόντα ἀπὸ ἀπόψεως ἀρχαιότητος καὶ ἱκανότητος διαθέτουν. Ἐνεκα

τούτου, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας μὴ χρησιμοποιήσις καὶ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ αἰτοῦντος καὶ ἡ ἔνεκα τούτου πληρωμὴ μειωμένων ἀποδοχῶν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα νόμιμον ἀσκήσιν δικαιώματος τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτησις, ἀλλὰ μονομερῆ ἐκ μέρους τῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, βλάπτουσαι τὸν αἰτοῦντα καὶ ἐξομοιουμένην πρὸς ἄκυρον ἀπόλυσιν του, περὶ ἧς εἶναι καθ' ὅλην ἀρμοδίαν ὡς ἀποφασισθὴ ἡ Ἐπιτροπὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Ἄν. Ν. 244]936, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως μὴ δεσμευομένη κατὰ τοῦτο ἐκ τοῦ δειδικασμένου τῆς ἀνωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία παρεμπιπτόντως ἐξήτασε τὸ ζήτημα τῆς μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος, πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν, ὅπερ ἄλλως τε δειδικασμένον δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ πέραν τοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ χρονικοῦ διαστήματος, δεδομένου ὅτι ἡ καθ' ἧς ἡ αἵτησις ἐξακολουθεῖ εἰσεῖν καὶ μετὰ τὸ ἄνω διάστημα συνεχίζουσα τὴν κατὰ τὰ ἄνω μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατὰ συνέπειαν δεόν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἵτησις.

ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ Ν. 118)1945

Προϋποθέσεις υπαγωγής και έννοια της περί αυτής δηλώσεως των παλαιών πολεμιστών.

Έννοια εφέδρου παλαιού πολεμιστού. — Απόδειξις της ιδιότητος. — Έγγραφή του εφέδρου παλαιού πολεμιστού εις τὸ Ταμείον Ἀνεργίας. — Έπιρροή ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως. — Έννοια υπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118)1945. — Ἀναγκαιὰ ρητὴ καὶ σαφὴς δήλωσις τοῦ εφέδρου παλαιού πολεμιστοῦ

Υπὸ τὴν ἀρχικὴν διάρθρωσιν τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. τροποποιήσεως (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς Ε.Ε.Δ 5, 307 ἐπ.), ἐπετρεπέτο ἡ ἀπόλυσις τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων, κατὰ διάσπασιν τῆς ἐκ τοῦ ὑφισταμένου τότε ἐν ἰσχύϊ Ν. Δ. 424) 1941 μονιμότητος τῶν μισθωτῶν.

Ἀλλὰ τὸ ἀρθρὸν 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἐπεφύλαξε τὴν ἐκ τοῦ προϋπάρχοντος εἰδικοῦ περὶ τῆς προστασίας τῶν εφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν δικαίου (ἀναγκ. νόμος 244)1936 καὶ ἀναγκ. νόμος 771)1937) προστασίαν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ὑπὸ τὰς ἐξῆς προϋποθέσεις α) ὅταν τὰ πρόσωπα ταῦτα ἐτοποιηθῆσαν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἀναγκαστικῶς (δυναίμε τῶν προτέρων ἰσχυουσῶν διατάξεων) β) ὅταν προσελήφθησαν οἰκειοθελῶς μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 καὶ εἶχον προσκομίσει εἰς τὸν ἐργοδότην τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 118)1945 τὰ ἐμφαίνοντα τὴν ιδιότητά των δικαίολογητικά.

Ἄν αἱ προϋποθέσεις αὗται συνέτρεχον, τότε δὲν ἦτο

δυνατὴ ἡ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου 118)1945 (ἀρθρ. 9) ἀπόλυσις, ἀλλ' ἐπρεπε διὰ τούτους νὰ ἀκολουθηθῇ ἡ ὑφισταμένη διαδικασία τῆς ἀπολύσεως τῶν εφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν διὰ τῆς ἀρμοδίας κατὰ τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244) 1936 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον συνέτρεχον οἱ νόμιμοι κατὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 23)24 Ἰανουαρίου 1936 λόγοι ἀπολύσεως.

Τὸ νομικὸν τοῦτο καθεστὼς ἐξακολουθεῖ διατηρούμενον καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ Ν. Δ. 8)11 Μαΐου 1935 τροποποίησιν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118) 1946 (ἀπάλειψις τῆς λέξεως «πλεονάζοντος») καὶ ἐπέκτασιν τοῦ νόμου αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας, πλὴν τῶν βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεις καὶ γενικῶς Ἀωνύμους Ἑταιρίας.

Τὸ ἀρθρὸν ὁμῶς 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἐπιτρέπει τὴν υπαγωγὴν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118)1945 τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἢ οἰκειοθελῶς προσληφθέντων εφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, καθὼς ὁρίζει, «διὰ δηλώσεώς των πρὸς τὸ Ταμείον».

Τὸ ζήτημα εἶναι ἤδη—καὶ περὶ αὐτοῦ ἀσχολεῖται ἡ

καθεν περιέβαλε μὲ ἐξαιρετικὴν πρόνοιαν καὶ προστασίαν. Ἐνεκα τούτου νομίμως ἐπιδιώκεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ ἐπέμβασις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς προστασίαν τοῦ αἰτούντος, ὡς εφέδρου παλαιού πολεμιστοῦ, ἐναντι γενομένης ὑπὸ τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς μεταξύ των συμβάσεως ἐργασίας.

Κατὰ τὰ ἐκατέρωθεν συνομολογούμενα καὶ ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων βεβαιούμενα, ὁ αἰτῶν, ὑπηρετῶν παρὰ τῇ καθ' ἧς ἡ αἰτήσις, ὡς ὀδηγὸς τροχιοδρόμου, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διάρκειας, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 33944 τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1945 ἀποφάσεως τῆς Διευθύνσεως Σιδηροδρόμων τοῦ Ὑπουργείου Μεταφορῶν, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ ἀρθρ. 13 τοῦ Π.Δ. τῆς 17)22 Μαρτίου 1927 «περὶ προσόντων καὶ δοκιμασίας κ.λ.π.» καὶ μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρμοδίου πειθαρχικοῦ συμβουλίου τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις, ἐστερηθῇ ὀριστικῶς τῆς ἀδείας του ὡς ὀδηγοῦ, ὡς γυνόμενος πρόξενος ἀτυχήματος. Ἡ τοιαύτη δὲ ὀριστικὴ στέρησις τῆς ἀδείας τοῦ ὀδηγοῦ συνεπάγεται τὴν ὀριστικὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ αἰτούντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ὀδηγοῦ, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἀρθρ. 1 καὶ 13 τοῦ ἄνω Π.Δ. ὀριζόμενα. Ὑπὸ τοὺς ὅρους ὅμως τούτους ἡ ὑπὸ τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις μετὰταξις τοῦ αἰτούντος εἰς τὴν θέσιν τοῦ εἰσπράκτορος, καθ' ἧς οὗτος παραπονεῖται διὰ τῆς αἰτήσεώς του καὶ τῶν ἐνῶπιον τῆς ἐπιτροπῆς ἀναπτυχθέντων, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα μονομερὴ μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, βλάπτουσαν αὐτὸν καὶ ἐμπίπτουσαν εἰς τὸ ἀρθρὸν 7 τοῦ Α.Ν. 244)1936,

ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Α.Ν. 771)1937, διότι κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ νέα αὕτη θέσις, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐκτιμώμενη, εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀδείας δημιουργηθεῖσαν νέαν κατάστασιν. Οὕτω πράξασα ἡ καθ' ἧς ἡ αἰτήσις, ἀφ' ἑνὸς μὲν συμεμορφώθη πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ὅπως ἀπομακρύνῃ τὸν αἰτούντα ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ὀδηγοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ διετήρησε τοῦτον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς εἰς θ-σιν πράγματι ἀνάλογον καὶ ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὰ προσόντα αὐτοῦ, ὡς ταῦτα διεμορφώθησαν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀδείας του ὡς ὀδηγοῦ. Ἐξ οὐδεμιᾶς ἄλλως τε διατάξεως συνάγεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις ὅπως διατηρήσῃ τὸν αἰτούντα περιελθόντα εἰς ἀδυναμίαν λόγῳ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας καὶ ἔνεκα τούτου καταστάντα ἀκατάλληλον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ὀδηγοῦ, δι' ἣν πράγματι προσελήφθη, εἰς θέσιν ἀπολύτως ἰσοτιμίου πρὸς ἡν εἶχε πρότερον ἔσιν τοῦ ὀδηγοῦ. Τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ αἰτούντος ἐπικαλούμενα προσόντα του, ἀπὸ ἀπόψεως γραμματικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν γνώσεων (κάτοχος Γαλλικῆς γλώσσης, ἀπολυτήριον Γυμνασίου, διπλῶμα Γαλλικῆς φαρμακευτικῆς σχολῆς), εἶναι ἀνευ νομίμου καὶ οὐσιαστικῆς σημασίας ἐν προκειμένῳ, διότι ταῦτα δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει καὶ δὲν ἐχρησίμευσαν πράγματι ὡς προσόντα διὰ τὴν πρόσληψιν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς καθ' ἧς ἡ αἰτήσις ὡς ὀδὸς ἀσχετα πρὸς αὐτήν.

Ἐνεκα τούτου ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσις, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν συντρέχῃ κα' οὐσίαν καὶ αἱ λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις, δέον ν' ἀπορριφθῇ.

κατωτέρω απόφασις τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν—ποία ἡ ἐννοία τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118|1945.

Ἡ πρώτη σκέψις τῆς ἀποφάσεως ὅτι ἡ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ἐγγραφή, κατόπιν ὑποβολῆς σχετικῆς δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ, καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ ἐπιδότησις δὲν καθιστᾷ ἐγκυρον τὴν ἀπόλυσιν, οὐδὲ τεκμηριῶσι πρόθεσιν περὶ ἀναγκαστικῆς καὶ ἀποδοχῆς τῆς ἀπολύσεως, ἥτις, ἄλλως τε—κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς—θα ἦτο ἀκύρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸ ἀρθρ. 27 τοῦ Α. Ν. τῆς 28|31 Ὀκτωβρίου 1935, νομιζόμεν, ὅτι δὲν λύει ἀποφασιστικῶς τὸ ζήτημα.

Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως παντὸς μισθωτοῦ, καὶ ὄχι μόνον τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, εἶναι φανερά εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ν' ἀποφανθῇ, ἂν ἡ ἐκ τοῦ Ταμεῖου λήψις ἐπιδόματος ἀνεργίας ἐμφαίνῃ παραίτησιν ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου (πρβλ. ἀντὶ πάσης ἄλλης Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6535|1946, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδικὴς Π. Πατῆς, ΕΒΔ 5,559). Οὕτε τὸ ἀρθρ. 27 τοῦ ἀναγκ. νόμου τῆς 28|31 Ὀκτωβρίου 1935, καθ' ὃ «πᾶς συμβιβασμὸς γενόμενος μεταξὺ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρέων πρὸς παραίτησιν ἐκ τῶν δικαιωμάτων τοῦ παρόντος, θεωρεῖται ἀκύρος» δύναται νὰ ἔχῃ ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἂν δὲν ἀποδεικνύεται συγχρόνως ὅτι μεταξὺ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τοῦ μισθωτοῦ προηγήθη τῆς παραίτησεως συμφωνία μετὰ ἐξαγκασμὸν τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε Α.Π. 192|1941, ΕΒΔ 1,143).

Ἐνῷ ὅμως ἡ πρώτη σκέψις τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι συζητήσιμος, ἀναμφιβόλως εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ὀρθὴ ἡ δευτέρα σκέψις τῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν, διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς τὸν νόμον 118|1945, ἀπαιτεῖται ρητὴ καὶ σαφὴς δήλωσις τοῦ μισθωτοῦ, ἐμφαίνουσα τὴν θέλησιν του περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὸν νόμον καὶ περὶ παραίτησεως ἐκ τῶν δικαιωμάτων του ὡς ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ.

Τούτο φαίνεται ὀρθότερον, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψει, ὅτι διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν ἄλλων, τῶν κοινῶν, μισθωτῶν ἐκ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας δὲν ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νόμου 118|1945, ἰδιαιτέρα αὐτῶν δήλωσις, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιδότησεως ἀρχεῖται μετὰ πενθήμερον, προκειμένου περὶ ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, καὶ μετὰ δεκαήμερον, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, ἀπὸ τῆς **ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας** τοῦ ἀνέργου εἰς τὸ Ταμεῖον, ἡ ἀναγγελία δὲ γίνεται ὑπὸ τοῦ καταγγέλλοντος ἐργοδότη (ἀρθρ. 9 ν. 118|1945).

Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 46|1946

Εἰσηγητῆς ὁ Πρόεδρος αὐτῆς

Πρωτοδικὴς κ. Κ. Τρουπάκης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ὑδραῖος, Δ. Μαντζουλῖνος

Ὁ αἰτῶν, ὑπηρετῶν κατὰ τὰ ἐκατέρωθεν συννομολογούμενα, ὡς ὑπάλληλος ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτησις ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1936, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, ἀπελύθη ὑπ' αὐτῆς τὴν 1ην Ἰουνίου 1946, βάσει τοῦ Νόμου 118|1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8|11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 118 κλπ.»

Ἡ ἀναφεύσα μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων διένεξις ἀφορᾷ κυρίως τὸ ζήτημα ἂν ἔχῃ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρὸν 9 παράγρ. 8 τοῦ 118|1945, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν οικειοθελῶς προσληφθέντων μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν. οἷος διατείνεται, ὅτι εἶναι καὶ ὁ αἰτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου (13 Φεβρουαρίου 1945) ἔχουν προσκομίσει εἰς τὸν ἐργοδότην τὰ ἐμφαίνοντα τὴν ἰδιότητά των δικαιολογητικά.

Ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου ἀπὸ 19 Μαΐου 1936 φύλλου μητρώου τοῦ Στρατολογικοῦ Γραφείου Λαρίσης, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ἐπίσης ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένην καὶ προσαγομένην ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1939 βεβαίωσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ (Γραφεῖον πολεμικῆς ἐκθέσεως), ἀποδεικνύεται πλήρως ἡ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθροῦ 1 § 1 ἐδάφ. γ' καὶ παράγρ. 3 τοῦ Α. Ν. τῆς 28|31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας τῶν παλαιῶν ἐφέδρων πολεμιστῶν» ἰδιότης του ὡς ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, δεδομένου ὅτι οὗτος κατὰ τὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1912 ἕως 1923 πιστρατεύσεις ἔχει ἀποδεδειγμένην ὑπερδιετὴ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Χωροφυλακῇ, διετέλεσε δὲ αἰχμαλῶτος τῶν Γερμανοβουλγάρων ἀπὸ τοῦ 1916 μέχρι τοῦ 1919 κατὰ τὴν τότε γενομένην αἰχμαλωσίαν τοῦ Δ' Σώματος Στρατοῦ, ὅστις χρόνος αἰχμαλωσίας θεωρεῖται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρὸς. Ἐπίσης ἐκ τοῦ ἐξετασθέντος ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς μάρτυρος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐκ τῆς ὅλης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας καὶ τῆς διεξαγωγῆς συζητήσεως προκύψαντα, ἐπαρκῶς ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, μὴ δεσμευομένης ὑπὸ δικονομικῶν κανόνων, ὅτι ὁ αἰτῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1936, ὅτε προσελήφθη ὡς ὑπάλληλος, εἶχε παραδώσει πρὸς τὴν καθ' ἧς ἡ αἵτησις τὰ δικαιολογητικὰ τῆς ἀνωτέρω ἰδιότητός του, δι' ἣν παράδοσιν ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ ὁρισμένον τύπον, συμμορφούμενος καὶ πρὸς σχετικὴν εἰδοποίησιν αὐτῆς ἥτις ὑπόχρεως οὖσα εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν παλαιῶν πολεμιστῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν ὑποβολὴν δηλώσεων περὶ τῶν παρ' αὐτῆς, ὑπηρετούντων τοιούτων, εἶχε πάντα λόγον καὶ συμφέρον, ὡς ὅλαι γενικῶς αἱ ἐπιχειρήσεις, ὅπως ζητήσῃ παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς τὴν προσαγωγὴν τῶν δικαιολογητικῶν τῆς ἰδιότητός των ὡς παλαιῶν πολεμιστῶν, προκειμένου νὰ ἐπιδιώξῃ διὰ παντός κατὰ τὴν κρίσιν τῆς τελεσφόρου τρόπου τὴν ἀποφυγὴν τῆς ἀναγκαστικῆς προσλήψεως ἢ τὸν περιορισμὸν τοῦ ποσοστοῦ αὐτοῦ. Κατὰ συνέπειαν, ἐφ' ὅσον ὁ αἰτῶν ἐξεπλήρωσε τὸν ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 9 § 8 τοῦ Ν. 118 ἀπαιτούμενον ὅρον τῆς παραδόσεως τῶν δικαιολογητικῶν τῆς ἰδιότητός του ὡς ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἡ κατὰ τὰ ἀνω ἀπόλυσις του πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀκύρως γενομένη, κατὰ παράβασιν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καὶ τῶν περὶ προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν διατάξεων.

Τὸ ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς καθ' ἧς ἡ αἵτησις ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 10361 πιστοποιητικοῦ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας προκύπτει γεγονὸς ὅτι ὁ αἰτῶν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν του ἐνεγράφη ὡς ἀνεργὸς εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, κατόπιν ὑποβολῆς σχετικῆς δηλώσεως ἀ-

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ Γ.Ο.Δ.

Ἀρμοδιότης τοῦ δικάζοντος τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς κατὰ ν. Γ.Ο.Δ. Δικαστοῦ

Ἀξιώσεις δικαζόμεναι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ.—Ὁρθὴ ἔννοια τοῦ ὅρου «ιδιωτική ἀξιώσις».—Εἰσαγωγή κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν καὶ τῆς ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς.

Σύμφωνος εἶναι ἡ ἀποψὶς τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐκείνην ἄλλων δικαστικῶν ἀποφάσεων (βλέπε ΕΕΔ5, 563) περὶ τοῦ ὅτι καὶ ἡ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή εἰσάγεται ἀρμοδίως πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ., καθ' ἣν ἐκδικάζεται πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας (βλέπε περὶ τοῦ ὅρου «ἀξίωσις» Φ. Δ. Ἀγγελῆν, ΕΕΔ4, 660).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6946]1946

Διαδικασία νόμου Γ.Ο.Δ.

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Γεωργίου, Θ. Χαϊδᾶς

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος καὶ ἀνυπαρξίας τῆς διὰ τῆς κοινοποιήσεως τῷ ἐνάγοντι γραμματίου παρακαταθέσεως τῆς κατὰ Ν. 2112 ἀποζημιώσεως τοῦ γενομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς, περιλαμβάνει ἅπαντα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς (Οἶκον. Γεν. Ἀρχαὶ 82 σημ. 2β) καὶ ὡς τοιαύτη νόμῳ βάσιμος ἐστὶ, ὡς ἐρειδομένη εἰς τὸ ἄρθρον 127 τοῦ Ἀν. Ν. 2783]941 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐρευνητέα.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ Β. Δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ Ν. Γ.Ο.Δ. «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατικῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς ἀντικατεστάθη ἀρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 4 τοῦ Ν. 765]43 καὶ κατόπιν ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ μόνου τοῦ Ν. 1968]44, πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ κατὰ ἐργοδοτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπὸ Πρωτοδίκου, ὀρι-

ζομένου κλπ., κατὰ δὲ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ περιλαμβάνεται πᾶσα ἀγωγή, εἴτε ἀφορώσα ὀφειλομένους ἀποδοχὰς καὶ περιέχουσα αἴτημα ὁμῆσου αὐτῶν καταψηφίσεως, εἴτε ἀπλῶς ἐπιδιώκουσα τὴν βεβαίωσιν γεγονότος θετικοῦ ἢ ἀρνητικοῦ, ὡς ἐν προκειμένῳ τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀκυρότητος τῆς παρανόμως γενομένης τοῦ ἐνάγοντος ἀπολύσεως. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς γενικότητος τῆς ἐκφράσεως τοῦ ὡς ἄνω νόμου «πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις» (ἥτις δέον νὰ ἐκληφθῇ ὑπὸ τὴν εὐρύτεραν αὐτῆς ἔννοιαν, τὴν περιλαμβάνουσαν πᾶσαν ἀγωγήν), ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ ἀντικατασταθὲν ὑπὸ τῶν νόμων τούτων ἀρχικῶν ἄρθρων 1 Ν. Γ.Ο.Δ., καθ' ὃ ἡ ἀρμοδιότης κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην περιωριζέτο μόνον εἰς τὰς διαφορὰς, τὰς ἀντικείμενον ἐχούσας ἀξιώσεις περὶ πληρωμῆς ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν ἢ ἄλλης ἀποζημιώσεως ὀφειλομένης ἐκ συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι νοητὸν τὸ κατὰ τὴν ἐδικὴν ταύτην διαδικασίαν δικαστήριον νὰ εἶναι ἀποκλειστικῶς ἀρμόδιον ὡς πρὸς τὴν ἐρευναν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ δικαιώματος (ἐξ οὗ αἱ ὀφειλόμεναι ἀποδοχαὶ) ἢ τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τῆς γενομένης ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὅταν ἐπιλαμβάνηται αὐτῆς, συνεπείᾳ ἐγέρσεως ἀγωγῆς πρὸς πληρωμὴν ἀποδοχῶν, καὶ νὰ μὴ εἶναι ἀρμόδιον διὰ τὰ αὐτὰ ζητήματα, ὅταν ἐπιλαμβάνηται, ἐγειρομένης ἐτέρας ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀγωγῆς, ὡς εἶναι ἡ ἀναγνωριστικὴ τοιαύτη (ὅρα καὶ εἰσηγ. ἐκθεσιν Νόμου 765]43 Κῶδ. Θέμ. σ.λ 435). Ἀρμόδιον ὅθεν τὸ Δικαστήριον τυγχάνει πρὸς ἐκδίκασιν καὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἢ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς μὴ νόμιμος.

νεργίας, καὶ ὅτι ἐπιδοτεῖται παρ' αὐτοῦ, οὐδεμίαν νόμιμον ἐπιρροὴν δύναται ν' ἀσκήσῃ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀπολύσεως, διότι ἡ ὑποβολὴ τοιαύτης αἰτήσεως περὶ ἐγγραφῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ ἐπιδόσεις, γενομένη προφανῶς ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀνάγκης καὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δυσχερῶν βιωτικῶν συνθηκῶν, ὅφ' ἃς διετέλει ὁ ὑπὸ ἀπόλυσιν αἰτῶν, δὲν ἐμφαίνει κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς πρόθεσιν περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ ἀποδοχῆς τῆς ἀπολύσεως, ἥτις ἄλλως τε θὰ ἦτο καὶ ἄκυρος ὡς ἀντικείμενη εἰς τὸ ἄρθρον 27 τοῦ Α.Ν. τῆς 28]31 Ὀκτωβρίου 1935. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἀπλὴ αἴτησις περὶ ἐγγραφῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνερ-

γίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς λήψεως τοῦ νομίμου ἐπιδόματος ἀνεργίας εἶναι ὅλως διάφορος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 9 παράγρ. 8 τοῦ Ν. 118 δηλώσεως περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, διότι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἀπαιτεῖται ρητὴ καὶ σαφὴς δήλωσις τοῦ μισθωτοῦ, ἐμφαίνουσα τὴν θέλησιν αὐτοῦ περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὰς περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεις τοῦ ἄνω νόμου καὶ περὶ παραιτήσεως ἐκ τῶν δικαιωμάτων του ὡς ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἥτις προϋπόθεσις δὲν συντρέχει ἐν προκειμένῳ. Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΥΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ Ν. ΓΩΔ.

Χαρακτηριστικά στοιχεία καὶ γνωρίσματα τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐνδιάφορος ὁ τρόπος, ὁ τύπος καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ. — Ἐνδιάφορος δὲ καὶ τὸν χαρακτήρισμόν τῆς συμβάσεως ὡς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ. Ἐκτίμησις τῶν στοιχείων ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ. — Μεταφερὰ πρᾶσθησιν εἰδὼν δὲν ἐμπίπτει εἰς τὰς ἀξιώσεις μισθωτοῦ ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, περὶ ὧν ἀρμόδιος ὁ Πρωτοδικὴς κατὰ νόμον ΓΩΔ.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ β. δ. τῆς 1)4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου ΓΩΔ», ὡς ἰδ. ἀρθρον τοῦτο τελικῶς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου 1968)1944, πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων πρὸ σόλων κατὰ τοῦ ἐργοδότη τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΩΔ, ἀνεξαρτήτως π. σ. οὗ, ὑπὸ Πρωτοδικῶν, ὁρίζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποῦοι κείται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν τῇ παρεσχέθησαν ἢ εἶδε νὰ παρασχεθῶν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ.

Συνεπεία τούτων εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀξίωσις μισθωτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐννοιαν τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ νόμου 765)1943 «νοεῖται μισθωτός ἰδ. φυσικὸν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον παρέχει εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἰασθῆναι φύσεως ἐξηρημένην ἐργασίαν ἐναντὶ ἀμοιβῆς».

Κατωτέρω ὁ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικῆς Κορίνθου κρίνει, μετὰ τῆς δευτέρας πράγματι προσοχῆς, συγκεκριμένην σχέσιν, ἵνα ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἀρμοδιότητος του κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὁρθῶς σχεπτόμενος, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς ὁρθὴν λύσιν.

Πρωτοδικῶν Κορίνθου 20)1946

Διαδικασία νόμου ΓΩΔ

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Γ. Δαγλαρίδης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Παπαγγελόπουλος, Γ. Μαχίρας

Χαρακτηριστικὸν στοιχεῖον καὶ γνώρισμα τῆς μισθώσεως ἐργασίας, ὡς αὕτη, τέλειον ἀπομακρυνθεῖσα τῆς μισθώσεως ὑπηρεσίας τοῦ βυζαντινοῦ μαϊκοῦ δικαίου, διεμορφώθη, εὐρύνθη κατ' ἐννοιαν καὶ περιεχόμενον ἐν τοῖς νεωτέροις περὶ τῆς ἐργασίας δικαίῳ καὶ ἐπιστήμῃ, δὲν ἀποτελεῖ οὔτε ὁ τρόπος τοῦ καθορισμοῦ ἢ τῆς καταβολῆς τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, οὔτε ὁ τύπος καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀμοιβῆς ταύτης, οὔτε ἐπὶ πλείον ἡ φύσις τῆς παρὰ τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένης ἐργασίας, ἥτις (ἐργασία) δυνατόν καὶ νὰ συνίσταται εἰς τὴν ἐφ' ὧρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον διαδοχικὴν παραγωγὴν καὶ ἐμφάνισιν ὀρισμένων ὁμοειδῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποτελεσμάτων, ἀλλὰ ἡ ἰδιάζουσα ἐκείνη οἰκονομικὴ καὶ εἰδικὴ σχέσις καὶ ἐξάρτησις, ἥτις ἐν τῇ ἐκτελέσει οἰασθῆναι ἐργασίας ὀφίσταται καὶ συνδέει τὸν ἐκμισθωτὴν καὶ μισθωτὴν τῆς ἐργασίας, καὶ ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ὁ μὲν πρῶτος (ἐκμισθωτὴς) δύναται καὶ δικαιούται νὰ ἐκδίδῃ διαταγὰς καὶ ὁδηγίας διὰ τὴν διεύθυνσιν καὶ διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας, ὁ δὲ δεῦτερος (μισθωτὴς) ὑποχρεοῦται νὰ δέχεται καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας ταύτας, μὴ δυνάμενος νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του καθ' οἷον δὴποτε οὗτος βούλεται τρόπον παροχῆς καὶ

δι' οἷωνδῆποτε προαιρεῖται μέσων ἢ προσώπων. Ἡ διακρίβωσις δὲ τοῦ στοιχείου τούτου ἀπόκειται εἰς τὸν Δικαστὴν τῆς οὐσίας, ὁ ὁποῖος, ἐκτιμῶν τὸ σύνολον τῆς ἐκάστοτε προβαλλομένης συμβάσεως, τῶν κατ' αὐτὴν συνθηκῶν καὶ ὁρων, ὀφείλει νὰ διαγνώσῃ καὶ καθορίσῃ τὴν φύσιν τῆς συμβάσεως ταύτης, προκειμένου ὅπως ἐπὶ ταύτης ἐφαρμόσῃ τοὺς οἰκείους τοῦ δικαίου κανόνες. Ἐν ὅψει πάντων τούτων ἡ ὑποκειμένη ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἣς οὗτος ἰσχυρίζεται, ὅτι κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα 1944 συνεφώνησε μετὰ τοῦ ἐναγομένου Συνεταρισμοῦ, ὅπως ἀντὶ ἀμοιβῆς (ἀγῶγιον τὴν ἀποκαλεῖ ἡ ἀγωγή) 300 ὁκάδων σιτου μεταφέρῃ ἐκ τοῦ χωρίου Κιάτου εἰς τὸ χωρίον Ταρσινὰ 6000 ὁκάδας θειοχαλοῦ τοῦ ρηθέντος Συνεταρισμοῦ, ὅς καὶ πράγματι μετέφερε διὰ τῆς σούστας του, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, καὶ δι' ἣς περαιτέρω αἰτεῖται, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος Συνεταρισμὸς καὶ τῷ καταβάλλῃ τὴν ἢ ἡρνήθη νὰ τῷ καταβάλλῃ, εἰς εἶδος, ὡς ἄνω, ἀμοιβὴν τοῦ ἢ τὴν ἀξίαν ταύτης ἐκ δραχμῶν συνολικῶς 420.000, δὲν ἐγκλείει, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ἀξίωσιν μισθωτοῦ, πηγάζουσαν ἐκ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας. Ἡ ἀπαξ κατὰ τὴν ἀνωτέρω συμφωνίαν παροχὴ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τοῦ ἔργου τῆς μεταφορᾶς τοῦ θειοχαλοῦ, δι' ἣν καὶ μόνον μεταφοράν, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθεμένων περιστατικῶν ἀριδῆλως μαρτυρεῖται, ἐνδιεφέρετο ὁ ἐναγόμενος Συνεταρισμὸς, ἀδιαφορῶν περαιτέρω διὰ τίνος μέσου ἢ προσώπου καὶ κατὰ ποῖον γενικῶς τρόπον ἐπρόκειτο νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ μεταφορὰ αὕτη, ἀποκλείει τελείως τὴν ὑπαρξιν μεταξύ τῶν διαδίκων τῆς ὡς ἀνωτέρω σχέσεως καὶ ἐξαρτήσεως, ἥτις, κατὰ τὰ προρρηθέντα, χαρακτηρίζει κυρίως τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ οὕτω περαιτέρω ἀποδεικνύει, ὅτι δι' ἄλλης τινὸς συμβάσεως καὶ πάντως οὐχὶ διὰ συμβάσεως ἐργασίας συνεδέθη ἢ προκειμένῳ ὁ ἐνάγων μετὰ τοῦ ἐναγομένου Συνεταρισμοῦ. Μὴ ὑποκειμένης ὅθεν ἐν τῇ ὑπὸ δίκην ἀγωγῇ ἰδιωτικῆς ἀξιώσεως, πηγαζούσης ἐκ συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας, ἦν καὶ μόνον τοιαύτην ἀξίωσιν τυγχάνομεν ἀρμόδιοι νὰ κρίνωμεν ἡμεῖς, κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ Νόμου ΓΩΔ, «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξύ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν, ἢ ὑπὸ δίκην ἀγωγῇ αὕτη ἀναρμοδίως ἀγεται ἐνώπιον ἡμῶν καὶ δέον ὡς τοιαύτη νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον τὸ ἀρθρον 25 τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογῆς, δοθέντος ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ διατασσομένη παραπομπὴ εἰς τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον τῆς ἀναρμοδίως εἰσαχθείσης ἀγωγῆς προϋποτίθῃσιν ἀναρμοδιότητα πολυμελοῦς δικαστηρίου, οἷον δὲν τυγχάνομεν ἡμεῖς.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

*Εξακολούθησις τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 6 ν. 3514 περὶ ἀρμοδιότητος Εἰρηνοδίκου

Πηγὴ τῆς ἀξιώσεως τῶν ἐφεδρικών ἐπιδόματων.— Ἀξίωσις ἐκ τοῦ νόμου καὶ ὄχι ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἀρμοδιότης εἰς α' βαθμὸν Εἰρηνοδίκου καὶ εἰς β' τοῦ Πρέδρου τῶν Πρωτοδικῶν

Εἶναι γνωστὴ ἡ ἀποφ. τῆς ὑπ' ἀριθ. 6920/1946 Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 5,561, Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης Α. Κοντολάτος), σχετικῶς μὲ τὸ ἀρμόδιον διὰ τὰς ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3514 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως» διαφορὰς δικαστήριον.

Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765/1943 τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ β.δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν», πρέπει νὰ θεωρηθῇ καταργηθεῖσα ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδίκου εἰς α' βαθμὸν καὶ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν εἰς β' βαθμὸν, μὲ συνέπειαν τὴν ἐκδίκασιν καὶ τῶν διαφορῶν τούτων ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ' (βλέπε ὅμως τὰς εἰς ΕΕΔ 5,561 ἐπ. παρατηρήσεις μας).

Κατωτέρω παρατίθεται παλαιότερα ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ' διακρίναντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, δεχομένη τὴν ἀντίθετον καὶ ὀρθὴν καὶ καθ' ἡμᾶς ἀποψιν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1933/1945

Διαδικασία νόμου Γ.Ο.Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Μ. Σκουλίκης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Φωτιάδης, Α. Μπότσης

Ἡ ἀξίωσις τοῦ ὑπὸ τὰ διπλα καλουμένου μισθοῦ ἐπὶ ἀπολήψει ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος, καταβλητέου αὐτῷ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη εἴτε ἐξ ὀλοκλήρου, εἴτε κατὰ μέρος μόνον ὑπὸ τύπον ἐισφοράς, δὲν πηγάζει ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὑπαρξίς τῆς ὁποίας ἀπετέλεσεν ἀπλῶς τὴν ἀφορμὴν τῆς θεσπίσεως ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς τοῦ ἐργοδότη ὑποχρεώσεως πρὸς συνεισφοράν διὰ τὴν συντήρησιν

τοῦ στρατευθέντος ἢ τῆς οἰκογενείας του, καὶ συνεπῶς ἡ τὴν ἱκανοποίησιν τούτου ἐπιδιώκουσα ἀγωγή ὑπάγεται κατὰ πρῶτον βαθμὸν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου, δικάζοντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 634 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ διαληφθέντος 3514 νόμου, καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 1 τοῦ 1968/1944 νόμου θέσπισιν τῆς ἐξαιρετικῆς καὶ μὴ ἐπιδεχομένης διὰ τοῦτο παρέκτασιν ἀρμοδιότητος τοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου ὀριζομένου Πρωτοδίκου, πρὸς ἐκδίκασιν πάσης περὶ ἀξιώσεως, πηγαζούσης ἐκ σχέσεως ἐργασίας, ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν, ὅθεν, ἀγωγή ἐξεταστέα ἐστὶ κατ' οὐσίαν, ὡς νόμῳ βᾶσιμος καὶ ἀρμοδίως εἰσαγομένη, μόνον κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ πληρωμῆς τῶν μέχρι τῆς στρατεύσεως τοῦ ἐνάγοντος καθυστερουμένων μισθῶν του, ἀπορριπτέα δὲ τούναντίον κατὰ τὸ περὶ καταβολῆς ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος τοιοῦτο, ὡς ἀναρμοδίως εἰσαγομένη, ἀνεφίκτου οὐσης τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 25 τῆς Πολ. Δικονομ. ας, ὑπὸ τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 3887 ν. δ. τῆς 4/9 Σεπτεμβρίου 1925 ὡς συνεπληρώθη, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς ταύτης ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου ἀπαιτεῖ ὁ νόμος (ἄρθρ. 5 ἀναγκ. νόμου 2672/1940) ὡς προδικάζει τὴν ἐνώπιον τούτου σύνταξιν ἐκθέσεως περὶ τῆς ἀγομένης ἐνώπιόν του πρὸς κρίσιν ἀξιώσεως, κατ' ἀνάλογον τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 1/8/1920 β. δ. «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ' ἐφαρμογὴν (*)

(*) Σημ. ΕΕΔ: Τὸ ἄρθρ. 5 § 3 τοῦ ἀναγκ. νόμου 2672/1940 ὁρίζει «δύνανται...» Ἐπομένως δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ σύνταξις ἐκθέσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ αἰτήσεις.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Ν. Γ.Ο.Δ' ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΕΝΣΗΜΟΝ ΑΓΩΓΗΣ

*Απόψεις περὶ τοῦ μὴ ἀναγκαίου τῆς καταβολῆς ἐνσήμου

*Αγωγή κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ'.—Μὴ ἀναγκαία καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου

Τὸ κατ' ἔφεσιν δικάζον, κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ', Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν (ὡς γνωστὸν αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ὑπὸ Πρωτοδίκου κατὰ τὴν ἐν λόγῳ διαδικασίαν ὑπόκεινται εἰς τὸ ἐνδίκον μέσον τῆς ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, ἀσχετῶς ἐπιδικαζομένου ποσοῦ, ἄρθρον 4 νόμου 765/1943) ἐπανερχεται καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς παγίως κρατούσης ἀπόψεως ὅτι αἱ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ' εἰσαγόμεναι ἀγωγαὶ δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸ δικαστικὸν ἐνσημόν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ'. (Βλέπε σχετικῶς καὶ ΕΕΔ 5, 306).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4081/1946

Διαδικασία νόμου Γ.Ο.Δ' κατ' ἔφεσιν

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. Β. Πατσουράκος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Κ. Καρμάλας

Δικηγόροι: οἱ κ.κ. Α. Λιούμης, Σ. Σπενδάκης

Ὡς παγίως πλέον ἐγένετο δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ, ἐπὶ ἀγωγῶν, ἀσκουμένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Ο.Δ', δὲν ἀπαιτεῖται καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δικαστικοῦ ἐνσήμου, συνεπῶς ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Μιά σελίδα, που εκλαίκευε το εργατικό δίκαιο για τὸν μισθωτὸ καὶ τὸν εργοδότη, χωρίς παραπομπές στη θεωρία καὶ νομολογία.

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΕΔ

Με τὴν ἀπελευθέρωση τῆς χώρας ἀνάνευσε τὸ νομικὸ πρόβλημα τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ὕστερα μάλιστα ἀπὸ τὴν πρώτη νομισματικὴ διαρροῦσμη τοῦ νόμου 18)1944. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ, ποὺ ἦταν σὲ σύνδεσμο πρὸς τὴν ἐθνικὴ οἰκονομία, ἀλλὰ πρωταρχικὰ ἐνδιέφερε ἅμεσα τὴ ζωὴ τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ ἀπὸ τὸ ἐργατικὸ του εἰσόδημα πορίζεται τὰ μέσα τῆς ζωῆς, πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο εἶχε ἐπιχειρηθεῖ νὰ λυθεῖ μετὰ τὸ σύστημα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Στὴν περίοδο τῆς κατοχῆς τὸ σύστημα αὐτὸ ἔχασε πειὰ τὴ σημασίαν του, ἀφοῦ ἦταν ἀδύνατον νὰ προσαρμόζεται ὁ μισθὸς στὶς ἐναλλασσόμενες τόσο ἀπὸτομα οἰκονομικὲς συνθήκες μετὰ τὸ σύστημα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, καὶ νομοθετήθηκε τότε τὸ ν. δ. 310)1941. Μετὰ τὸ νομοθετήθηκε αὐτὸ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, χωρίς ὑποχρεωτικὴ παρέμβαση τῶν ἐνδιαφερομένων, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ προσαρμόζει τὶς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν πρὸς τὸ κόστος τῆς ζωῆς.

Ἀνάλογο σύστημα νομοθετήθηκε μετὰ τὸν νόμο 28)1944, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς χώρας. Τὸ δικαίωμα τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀνήκει, σύμφωνα μετὰ τὸν νόμο αὐτὸ, στοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὥστε νὰ μὴ εἶναι πειὰ δυνατὴ ἡ ἀντίθετη πρὸς τὸν καθορισμὸ αὐτὸ ἰδιωτικὴ σύμβασις.

Ἐδῶ πρέπει νὰ σημειωθεῖ πὺς δὲν εἶναι ἔγκυρη ἡ ἰδιωτικὴ σύμβασις, ποὺ μ' αὐτὴ συμφωνοῦνται ἀποδοχὰς μικρότερες ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν ὑπουργικῶν αποφάσεων. Τὰ ὅρια αὐτὰ εἶναι τὰ ἐλάχιστα, χωρίς νὰ ἀποκλείεται οὐτε ἀπὸ τὸν νόμο 28)1944, οὐτε ἀπὸ ἄλλη νομικὴ διάταξη, νὰ τὰ υπερβῶν οἱ ἐνδιαφερόμενοι μετὰ ἰδιωτικὴ συμφωνία. Φθάνει μόνον νὰ μὴ υπερβαίνουν τὶς ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, καθὼς ὀρίζει γι' αὐτὸ γὰρ καθεὶ Ἑλληνα πολίτη, γι' ἀμοιβὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του στὴν Ἑλλάδα, ὁ νόμος 26)1944 (ΕΕΔ 3, 624). Ἡ παράβασις μάλιστα τοῦ νόμου αὐτοῦ τιμωρεῖται μετὰ βαρεῖες ποινὲς (ἀπώλεια τῆς θέσεως, εἰρκτή, φυλάκιση).

Ἐνῶ λοιπὸν εἶναι ἔγκυρη ἡ ἰδιωτικὴ σύμβασις, ποὺ μ' αὐτὴ συμφωνοῦνται μισθὸς μεγαλύτερος τοῦ νομίμου, εἶναι, καθὼς εἴπαμε, ἄκυρη καθεὶ συμφωνία, ποὺ περιορίζει τὰ ὑποχρεωτικὰ ἐλάχιστα ὁρισμένα ἀπὸ τὸν νόμο ὅρια. Καὶ ἀφοῦ ἡ νομικὴ αὐτὴ διάταξις εἶναι διάταξις δημοσίας τάξεως, γιὰ τὸ ἀποβλέπει σ' ἓνα ἀνώτερο κοινωνικὸ σκοπὸ, δὲν εἶναι ἀναγκαῖο γιὰ τὴν ἀκύρωση τῆς ἰδιωτικῆς αὐτῆς συμφωνίας, ποὺ εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὸν νόμο, ν' ἀποδείξει ὁ μισθωτὸς πὺς εἶναι προὶόν βίας, πλάνης ἢ δόλου, καθὼς γίνεται στὶς ἄλλες, τὶς κοινές, συμφωνίες.

Στὴν περίπτωσιν ὅμως ποὺ ἔχει συμφωνηθεῖ μισθὸς μεγαλύτερος τῶν ἐλαχίστων νομίμων ὁρίων καὶ ὁ εργοδότης μειώσει τὸν μισθὸ αὐτὸ, ἀντίθετα πρὸς τὴν συμφωνία του, τὸ πρᾶγμα παίρνει ἓνα διαφορετικὸ, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῶν νομικῶν ἀποτελεσμάτων, δρόμο. Δίκαια ἢ ἀδίκαια—καὶ νομίζουμε ἀδίκαια—δὲν ὑπάρχει στὸ ἐργατικὸ δίκαιο διάταξις, ποὺ ὁπωσδήποτε νὰ κατοχυρώνει τὴ σύμβασις τοῦ μισθοῦ τῆς

περιπτώσεως, ποὺ ἐξετάζουμε, ὥστε καθεὶ τροποποίηση τῆς συμβάσεως, σχετικὰ μετὰ τὸν ὅρο τοῦ μισθοῦ, νὰ εἶναι ἄκυρη. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ νομοθεσία μας ἔχει κινήθει μετὰ διστακτικὰ βήματα καὶ ἀντὶ νὰ θεσπισθεῖ μιὰ ἄμεση ἀκύρωσις τῶν τροποποιήσεων αὐτῶν, ποὺ ἐξαναγκαστικὰ ὁ μισθωτὸς δέχεται, ἐπιβάλλονται ἄλλου εἶδους κυρώσεις, ἀμφίβολης ὅμως γιὰ τὴν ἀποτελεσματικότητά των ἀξίας.

Σύμφωνα μετὰ τὸ ἀρθρο 7 τοῦ νόμου 2112)1920 γιὰ τὴν ὑπ' χρεωτικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθεὶ μονομερὴς ἀπὸ τὸν εργοδότη βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὁρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται σὰν καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνέπεια εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, δικαίωμα, ποὺ θὰ εἶχε ἂν ἀπολυτόταν ἀπροειδοποίητα. Ὡστε ἡ μόνη κύρωσις γιὰ τὴν μείωσιν τοῦ μισθοῦ ἀπὸ τὸν εργοδότη, ποὺ εἶναι μιὰ κλασικὴ μορφή μονομερῶς μεταβολῆς τῶν ὁρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἶναι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, χωρίς αὐτὸ νὰ ἔχει ἄλλη ἐπιρροή στὸ κύρος τῆς βλαπτικῆς μεταβολῆς, ἐκτὸς ἂν ἡ ἐπιχείρησις ὑπάγεται στὸν ν. 118)1945.

Τὸ σύστημα τοῦ νόμου 28)1944, καθὼς ἐρμηνεύτηκε μετὰ τὸν νόμο 866)1945,—γιὰ νὰ ἐπανέλθουμε στὸ κύριο θέμα μας—προϋποθέτει καθορισμὸ τῶν ἀπὸ τῶν μισθωτῶν ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργοὺς μετὰ τὴν ἀνάλογη ἐλευθερία κρίσεως. Ἐτοί, σύμφωνα μετὰ τοὺς νόμους αὐτοὺς, εἶναι δυνατὴ ἡ διάκρισις, γιὰ τὸν καθορισμὸ τῶν ἀποδοχῶν, σὲ μισθωτοὺς, ποὺ εἶναι σὲ πραγματικὴ ἀπασχόλησιν καὶ σὲ μισθωτούς, ποὺ εἶναι σὲ ἀργία. ἀπὸ ἑλλειψιν ἡ περιορισμὸ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Πρέπει ὅμως, κατὰ τὴν ἀληθινὴν ἐννοίαν τῆς σχετικῆς νομικῆς διατάξεως (βλέπε τὴν 1654)1945 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ΕΕΔ 4, 446), ἡ ἑλλειψιν ἐργασιῶν ἢ ὁ περιορισμὸς τῶν ν' ἀφορᾷ τὸ σύνολο τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ νὰ ἔχει ἀξία λόγου ἐκτασις καὶ σχετικὴ διάρκειαι.

Στὴν περίπτωσιν αὐτῇ, σύμφωνα μετὰ διατάξεις σχετικῶν ὑπουργικῶν αποφάσεων, οἱ μισθωτοὶ δικαιούνται τὶς μισθὰς ἀποδοχὰς, ποὺ θὰ ἐδικαιοῦντο ἂν ἀπασχολοῦντο πραγματικὰ (βλέπε 3600 καὶ 3601)1946 ὑπουργικὲς αποφάσεις. ΕΕΔ 5, 93, 94).

Ἐδῶ ὅμως πρέπει νὰ σημειωθῶν τὰ ἀκόλουθα, ἀποφασιστικὰ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων αὐτῶν, νομικὰ στοιχεῖα: Τὸ δικαίωμα τῶν μειωμένων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ποὺ εἶναι σὲ ἀργία, δὲν συνδέεται μετὰ χρονικὰ ὅρια γιὰ ὅσες ἐπιχειρήσεις δὲν ὑπάρχοντι σὸν ἰδρυτικὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας νόμο 118)1945, καθὼς ἀργότερα ἐπεκταθῆκε μετὰ τὸ ν. δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946. Οἱ ἐπιχειρήσεις ὅμως ποὺ ὑπάγονται στοὺς νόμους αὐτοὺς (βιομηχανικῆς, ἐργαλειματικῆς, βιοτεχνικῆς, ἐμπορικῆς, Ἀνώνυμης Ἐταιρίας) περιορίζονται ἀπὸ τὸ ἀρθρο 9 τοῦ ν. 118 νὰ θέσουν σὲ διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτοὺς των, μετὰ τὸ δικαίωμα τῶν μισθῶν ἀποδοχῶν, μόνον γιὰ ἓνα τρίμηνο ἐτησίως. Αὐτὴ τουλάχιστον εἶναι ἡ δικαστηριακὴ ἐρμηνεία. Καὶ εἶναι ἄλλο βέβαιον τὸ ζήτημα, ἀπὸ νομοθετικὴ ἀποψη, ἂν εἶναι ὁρθὴ ἡ διαφοροποίηση αὐτῇ τῶν δικαιωμάτων.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μία σελίδα, που παρέχει κάθε δεκαπενθήμερο χρήσιμες πρακτικές πληροφορίες για τα δικαιώματα του μισθωτού

Προστασία παλαιών πολεμιστών: Οι νόμοι (άναγκ. νόμος 244|1936, άναγκ. νόμος 771|1937) άπαγορεύουν την άδικαιολόγητη άπόλυση των έφεδρων παλαιών πολεμιστών. Για να έχει όμως το δικαίωμα αυτό ο έφεδρος παλαιός πολεμιστής, πρέπει να είναι άναγκαστικά τοποθετημένος στην έπιχείρηση ή στο νομικό πρόσωπο, από το άρμόδιο Συμβούλιο, ή να έχει προσληφθεί με οικειοθελή σύμβαση, να ύπηρεται στις 17 Οκτωβρίου 1936, που δημοσιεύτηκε ο άναγκ. νόμος 244|1936, και να έχει έως την ήμερα αυτή προσκομίσει τα δικαιολογητικά της ιδιότητός του.

Το τελευταίο αυτό το όρίζει το άρθρο 9 του νόμου 118|1945. "Αν δεν έχει γίνει αυτό, τότε μπορεί να άπολυθεί ο έφεδρος παλαιός πολεμιστής, πού ύπηρετεί με οικειοθελή σύμβαση, στην έπιχείρηση που ύπάγεται στον νόμο 118|1945, όπως μπορούν ν' άπολυθούν και οι άλλοι, οι κοινοί, μισθωτοί.

"Έξω όμως από τον νόμο 118|1945 μένει και κύκλος εργοδωτών, καθώς είναι τα νομικά πρόσωπα, που δεν άσκούν έπιχείρηση. Είναι λοιπόν ένδιαφέρον να δοθούν πληροφορίες για την έπιρροή, που έχει ή άγνοια από τον εργοδότη της ιδιότητος του έφεδρου παλαιού πολεμιστού.

"Αν ο εργοδότης, άγνοώντας την ιδιότητά του, άπολύσει τον μισθωτό παλαιό πολεμιστή, δεν παραβαίνει τον νόμο και δεν όφείλει για την παράβαση μισθό. Αυτό έχουν δεχθεί τα Δικαστήρια (βλέπε πρόσφατα Πρωτ. Αθηνών 6800|1941, ΕΕΔ 1,534).

"Η άγνοια όμως του εργοδότη δεν άποκλείει το δικαίωμα του μισθωτού να προσφύγει στην άρμόδια Πρωτοδικαστική Έπιτροπή του άρθρου 7 του άναγκ. νόμου 244|1936, για την άκύρωση της άπολύσεώς του, και εκεί να νομιμοποιηθεί σαν έφεδρος παλαιός πολεμιστής, με τα νόμιμα για την ιδιότητά του πιστοποιητικά (βλέπε Συμβ. Έπικρατείας 318|1941, ΕΕΔ 1,791).

Θάνατος του εργοδότη: Σύμφωνα με το άρθρο 675 του Αστικού Κώδικος, με τον θάνατο του εργοδότη λυτέται ή σύμβαση εργασίας, μόνον όταν τα συμβαλλόμενα μέρη απέβλεψαν κυρίως στο πρόσωπό του. "Ανάλογη ήταν και ή διάταξη του προηγούμενου δικαίου. (βλέπε πρόσφατα Α.Π. 263|1914, Θέμ. ΚΣΤ' σελ. 121, Πρωτοδικείου Αθηνών 2146|1941, ΕΕΔ 1, 74).

"Επομένως αν ή έπιχείρηση ύπάγεται στον νόμο 118|1945, πρέπει άπαραίτητα οι κληρονόμοι να συμμορφωθούν προς τους τυπικούς και ουσιαστικούς όρους του νόμου αυτού, για την έγκυρη διάλυση της συμβάσεως εργασίας, όταν φυσικά δεν θέλουν να συνεχίσουν την έπιχείρηση του άποθανόντος.

"Αν πάλι δεν ύπάγεται ή έπιχείρηση στον νόμο 118, μένει πάντοτε το δικαίωμα της άποζημιώσεως του μισθωτού, σύμφωνα με τον νόμο 2112|1920, καθώς ίσχυε μετά τον νόμο 4558|1930, αν ο μισθωτός είναι υπάλληλος, και του β.δ. της 16|18 Ιουλίου 1920, αν είναι εργάτης, τεχνίτης ή ύπηρέτης. (βλέπε πρόσφατα Έφετ. Αιγαίου 208|1938, Δικαστική 110 σελ. 220).

Νόμος 118|1945 και άνωτέρα βία: Πριν από τη μονιμότητα του μισθωτού, που θέσπιζε το καταργημένο τώρα με το ν.δ. 8|11 Μαΐου 1946 ν.δ. 424|41 ίσχυε, καθώς είναι γνωστό, το νομοθετικό καθεστώς του ν. 2112|1920, καθώς τροποποιήθηκε με τον νόμο 4558|1930, και του β.δ. της 16|18 Ιουλίου 1920. Κάτω από το νομοθετικό αυτό καθεστώς, σε περίπτωση άνωτέρας βίας, που είχε άποτέλεσμα την άδυναμία της εξακολούθησεως των εργασιών έπιχειρήσεως (βλ. και το άρθρ. 6 του β.δ. της 16|18 Ιουλίου 1920), δεν έδημιουργείτο δικαίωμα του μισθωτού να άποζημιωθεί με τους νόμους αυτούς για την άπόλυσή του. «Τών άδυνάτων ουδεμία έστιν ένοχη». (βλέπε Έφετ. Αθηνών 187|1926, Θέμ ΔΖ' σελ. 588).

Με το ν.δ. 424|1941 όμως τα πράγματα άλλαξαν. Το άρθρο 9 του νομοτετήματος αυτού ήθελε όπωσδήποτε για την έγκυρη διάλυση της συμβάσεως εργασίας άδεια άπολύσεως από τον Υπουργό της Εργασίας στις περιπτώσεις άδυναμίας εξακολούθησεως των εργασιών έπιχειρήσεως, χωρίς να έχει καμμία σημασία αν αίτία της άδυναμίας ήταν άνωτέρα βία (βλέπε Α. Διτξεροπούλου, "Η καταγγελία της συμβάσεως κλπ. σελ. 37 έπ.).

Τώρα όμως το ν.δ. 424|1941 έχει καταργηθεί. Ο τρόπος της άπολύσεως κανονίζεται, για όσες έπιχειρήσεις ύπάγονται στον νόμο 118|1945, από το άρθρ. 9 του νόμου 118.

Το άρθρο 9 του νόμου αυτού θέλει για το κύρος της άπολύσεως του μισθωτού να πληρωθεί ή άποζημίωση του νόμου 2112 ή του β.δ. της 16|18 Ιουλίου 1920. "Αν και μπορούσε να ύποστηριχθεί πως θα είχε ο εργοδότης το δικαίωμα ν' άπαλλαγεί εξ αίτίας άνωτέρας βίας από την άποζημίωση του νόμου 2112, έν τούτοις δεν το έπιτρέπει ο νόμος 118. Αυτό τουλάχιστον, κατά τη γνώμη μας, προκύπτει και από το άρθρο 17 του νόμου 118, που άναφέρεται σ' έπιχειρήσεις, που έπαθαν βλάβες και καταστροφές στις εγκαταστάσεις των, ώστε να μη μπορούν να επαναλειουργήσουν. Στην περίπτωση αυτή γίνεται άπαλλαγή της έπιχειρήσεως από την άποζημίωση του νόμου 118|1945, όλική ή μερική, μόνο με άπόφαση του Υπουργού της Εργασίας.

"Η διάταξη αυτή είναι άποφασιστική για να φθάσουμε στην όρθή άποψη για την έπιρροή της άνωτέρας βίας στα δικαιώματα του μισθωτού από τον νόμο 118.

Ποινικές κυρώσεις: Κάθε εργοδότης, που δεν πληρώνει έμπροσθέντως τις άποδοχές του μισθωτού, τιμωρείται, σύμφωνα με τον νόμο 690|1945 (ΕΕΔ 4. 665).

Τώρα είναι άλλο το ζήτημα πως εξασφαλίζεται ο μισθωτός, όταν είναι άκόμα στην ύπηρεσία του εργοδότη του, να διατηρηθεί στη θέση του, ύστερα από την τολμή να μηνύσει τον εργοδότη για την καθυστέρηση των άποδοχών του. Καλές βέβαια και άγιες είναι αυτές οι διατάξεις, αλλά πρέπει να συνδυάζονται και με κατοχύρωση της θέσεως του μισθωτού.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

141) 1946 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περί φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἄλλων διευκολύνσεων τῆς Ὁργανώσεως «Ἑλληνικὴ Πολεμικὴ Περίθαλψις».

(Ε.Κ. τ. Α φ. 302 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἄρθρον 4.—1. Ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία περὶ μισθωτῶν ἐν γένει (ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν, ἐργατῶν κλπ.) εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν πρόσληψιν, ἀπόλυσιν, πλὴν τοῦ Ν. 2112, ὡς οὗτος συνειληφῶς καὶ ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καὶ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1920 Β. Διατάγματος, μισθοδοσίαν καὶ ἐπιδόματα ἐν γένει, τὰς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀνεργίας, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῆς Ἑλληνικῆς Πολεμικῆς Περίθαλψως ὡς καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ Ὁργανισμῶν, τῶν ὁποίων τὴν μισθοδοσίαν ἔχει ἀναλάβει ἡ Ἑλληνικὴ Πολεμικὴ Περίθαλψις διὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν παρ' ἄλλῳ Ὁργανισμῷ εἴτε ἀπ' εὐθείας εἴτε κατ' ἀπόσπασιν.

2. Ὡσαύτως δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τῆς ὡς ἄνω ὁργανώσεως αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940—1941, οἱ νόμοι περὶ προστασίας ἀναπήρων καὶ οἱ νόμοι περὶ προστασίας τῶν ἐπιστρατευομένων ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν.

3. Οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἡμερομισθία τῶν μισθωτῶν τῆς εἰρημένης Ὁργανώσεως ὁρίζονται, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τῆς ἰσχυοῦσης νομοθεσίας, ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς, δὲν δύναται ὅμως νὰ εἶναι κατώτεροι τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ὁριζομένων ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν.

4. Τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Πολεμικῆς Περίθαλψως καὶ τῶν παρ' αὐτῆς ἐξαρτωμένων Ἐπιτροπῶν, Ὁργανισμῶν καὶ Ὑπηρεσιῶν ὑπάγεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς διατάξεις τῶν παρ' αὐτῆς καθαρτιζομένων ἐκάστοτε κανονισμῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Πολεμικῆς Περίθαλψως ἢ τοῦ ὑποκαταστάτου αὐτοῦ, Ἐπικύρωσις τῶν τοιούτων κανονισμῶν ὑπὸ Δημοσίας ἐν Ἑλλάδι Ἀρχῆς δὲν ἀπαιτεῖται.

5. Ἡ Ἑλληνικὴ Πολεμικὴ Περίθαλψις καὶ οἱ παρ' αὐτῇ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας ἐργασθέντες μισθωτοὶ ἀπαλλάσσονται μέχρι τῆς 10 Φεβρουαρίου 1946 πῶσης εἰσφορᾶς πρὸς τοὺς Ὁργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῶν καταβληθεισῶν μέχρι τῆς χρονολογίας ταύτης πάσης φύσεως ἀποδοχῶν.

Ἀπὸ τῆς 10 Φεβρουαρίου καὶ εἰτεῦθεν ἡ Ἑλληνικὴ Πολεμικὴ Περίθαλψις καὶ οἱ παρ' αὐτῇ ἐργαζόμενοι μισθωτοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν κατὰ νόμον εἰσφορῶν πρὸς τοὺς πάσης φύσεως ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμούς.

Τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου καθυστεροῦμενα ποσὰ καταβάλλονται εἰς ἑξ ἑσῆς μηνιαίας δόσεις ἄνευ προσθέτων τελῶν λόγῳ καθυστέρησεως καὶ ἄνευ ἀναπροσαρμογῆς.

Τὸ ἀλλοδαπὸν προσωπικὸν δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 5.—1. Ἡ Ἑλληνικὴ Πολεμικὴ Περίθαλψις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐν Ἑλλάδι σχέσεις τῆς διὰ πάσαν ἐκ τούτων διαφορᾶν, ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίων.

2. Ἡ Ἑλληνικὴ Πολεμικὴ Περίθαλψις ἀπαλλάσσεται πάσης ὑποχρεώσεως περὶ ἐγγυοδοσίας.

Εἰς τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεται τὴν δημοσιεῦσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεβρίου 1946

145) 1946 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περί ἀναγκαστικῶν ἀπαλλοτριώσεων καὶ ἐπιτάξεων διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Χώρας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 305 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ψήφισμα Η' τῆς 1 Αὐγούστου 1946 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἐκδρῶν ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς μετ' ἀποφασίν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 15.—1. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἀνοικοδομήσεως, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἀνοικοδομήσεως, δημοσιευμένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτρέπεται ἡ διενέργεια ἐπιτάξεων πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος ἀνοικοδομήσεως. Δυνάμει τῶν ἐπιτάξεων τούτων ὁ κάτοχος ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὸ Δημόσιον :

α) Ὑλικά, ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα ἀναγκαζοῦντα διὰ τὰς ἐργασίας ἀνοικοδομήσεως.

β) Μέσα ἀποθηκεύσεως τῶν ἀνωτέρω.

γ) Βιομηχανικὰς ἢ βιοτεχνικὰς ἐγκαταστάσεις παραγωγῆς ἢ ἐπεξεργασίας οἰκοδομικῶν ὕλικων.

δ) Μέσα μεταφορᾶς καὶ συγκοινωνίας πάσης φύσεως μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

ε) Ὑλικά κινήσεως, ὡς καὶ τῆς νομῆς τῶν διὰ τὰς μεταφορὰς χρησιμοποιουμένων ζώων, καὶ

στ) Προσωπικὴν ἐργασίαν εἰδικῶν τεχνιτῶν, μηχανοδηγῶν, ὁδηγῶν κλπ. ἀπαραίτητων διὰ τὴν κίνησιν ἢ λειτουργίαν τῶν ὡς ἄνω ἐπιτασσόμενων μηχανημάτων, ἐγκαταστάσεων καὶ τῶν μέσων μεταφορᾶς καὶ συγκοινωνίας.

2. Κάτοχος νοεῖται πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἐπιτάξεως, ἔχει εἴτε τὴν νομὴν, εἴτε τὴν κατοχὴν ἐξ ἐμπροσθέντος ἢ προσωπικοῦ δικαιώματος ἢ ἄλλως τοῦ ἐπιτασσόμενου πράγματος.

Ἄρθρον 16.

1. Ἡ διενέργεια ἐπιτάξεων, πλὴν τῆς περιπτώσεως γ' τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ, δύναται νὰ ἀνατίθεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀνοικοδομήσεως δημοσιευμένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως εἰς κεντρικὰ ἢ περιφερειακά ὄργανα τοῦ Ὑπουργείου. Ἐν τῇ ἀποφάσει προσδιορίζεται τὸ εἶδος καὶ ἡ ἐκτασίς τῶν ἐπιτάξεων.

*Άρθρον 17.

1. Ἐκ τῆς ἐπιτάξεως δημιουργεῖται δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ κατόχου ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου διὰ τὴν θετικὴν μόνον ζημίαν.

2. Διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἐξ ἐπιτάξεων ἀποζημιώσεων συνιστάται εἰς ἐκάστην περιφέρειαν ἐκτιμητικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη :

α) Ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς περιφέρειας, ὡς Προέδρου.

β) Ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῆς τοπικῆς ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

γ) Ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Δημάρχου ἢ Προέδρου Κοινότητος.

δ) Ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου ἢ ἑλλείπει τοιοῦτου ἐξ ἐνὸς εὐπολήτου ἐμτοῦρου, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, καὶ

ε) Ἐξ ἐνὸς μηχανικοῦ ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀνοικοδομήσεως.

στ) καὶ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Συλλόγου ἰδιοκτητῶν ὅπου ὑφίσταται τοιοῦτος.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη εὐρίσκεται ἐν ἀπαρίτῃ παριστάμενου τοῦ Προέδρου καὶ δύο ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Ἡ ἐκτιμητικὴ Ἐπιτροπὴ προσδιορίζει τὸ ποτὸν τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀποτάσεως ἐκδιδομένης ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς τῆς ἐπιτάξεως, ἢ δι' καταβολὴν θὰ γίνεταί ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀποτάσεως.

4. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας τοῦ δικαίουχου πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐκτιμητικῆς Ἐπιτροπῆς οὗτος δύναται νὰ προσφύγῃ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν Πρόεδρον Προεδρικῶν τῆς περιφέρειας, ὁ ὁποῖος ἀποστέλλεται τελεσιδικῶς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσφυγῆς.

5. Ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἐπίταξιν ἀπαλλάσσεται ἀπὸ φόρου, τέλους εἰσφορᾶς ἢ κρατήσεως, ἐξαιρέσει μόνον τοῦ φόρου καθαρᾶς προσόδου καὶ τῶν κρατησέων ὑπὲρ τοῦ ἰδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

*Άρθρον 18.

Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ κατόχου νὰ παρασχεῖ τὸ ἐπιταχθέν, ἢ ἐπίταξις ἐνεργεῖται διὰ τῆς βίας.

*Άρθρον 21.

1. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀνοικοδομήσεως, δημοσιευμένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται πᾶσα λεπτομέρεια ἀναγομένη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσίευσός του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ διαρκεῖ ἐπὶ μίαν πενταετίαν, δύναται δὲ διὰ Β. ἐπιταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀνοικοδομήσεως, νὰ παραταθῇ τμηματικῶς ἢ ἐν συνόλῳ ἐπὶ μίαν εἰσέτι πενταετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος του.

Εἰς τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1946.

146]1946 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ Περὶ ἀποδοχῶν τῶν κατεχόντων πλείονας τῆς μιᾶς ἐμμίσθους θέσεις ἢ συνταξιούχων κατεχόντων θέσιν μισθοδοτουμένην.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 314 τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἰχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ψήφισμα ΙΒ' τῆς 3 Ὀκτω-

βρίου 1946 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἐκδόσιν ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, μετ' ἀποφασίν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν :

*Άρθρον μόνον

1) Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ στρατιωτικοὶ ἐν γένει, κατέχοντες καὶ ἑτέραν ἐμμίσθον θέσιν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ Δήμῳ ἢ Κοινότητι, ἢ παρ' ἰδρύματι ἐπιχορηγούμενῳ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ παρὰ τινὶ τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Ἐθνικῆς, Κτηματοτικῆς ἢ παρὰ τῷ Διεθνείῳ Ἐρυθρῷ Σταυρῷ ἢ ΟΥΝΡΡΑ, δικαιούνται, κατ' ἐπιλογὴν τῶν, εἴτε τῶν πλήρων ἀποδοχῶν τῆς πρώτης θέσεως τῶν καὶ τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν τῆς δευτέρας εἴτε, ἀνιστρόφως τῶν πλήρων ἀποδοχῶν τῆς δευτέρας καὶ τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν τῆς πρώτης.

2. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καὶ λοιπῶν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων ἰδρυμάτων, Ὁργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, τῶν κατεχόντων καὶ δευτέραν θέσιν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ παρὰ τινὶ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ ἀναφερομένων Ὁργανισμῶν ἢ ἐπιχειρήσεων.

3. Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων κατέχοντες πλείονας τῶν δύο ἐν συνόλῳ θέσεων δὲν δικαιούνται διὰ τὰς πέραν τῶν θέσεων τοιαύτας μισθοῦ ἢ οἰασδήποτε ἑτέρας ἀποζημιώσεως.

4. Πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ συνταξιούχοι πάσης φύσεως ἢ συνταξιούχοι ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ δημοσίου δικαίου ἐν γένει, ὑπηρετοῦντες ὡς ἑκτακτοὶ ὑπάλληλοι εἰς Ὑπηρεσίας τῶν Κέντρων Κοινωνικῆς Προνοίας ἢ ἄλλας ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν ἐν παρ. 1 Ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας κλπ., δικαιούνται κατ' ἐπιλογὴν τῶν, εἴτε τῆς πλήρους συντάξεώς των καὶ τοῦ ἡμίσεος τῶν ἀποδοχῶν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω θέσεώς των, εἴτε τῶν πλήρων ἀποδοχῶν τῆς θέσεως ταύτης καὶ τοῦ ἡμίσεος τῆς συντάξεώς των. Κατ' ἐξαίρεσιν δικαιούνται εἰς ὁλόκληρον τὴν σύνταξιν καὶ ὁλόκληρον τὸν μισθὸν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω θέσεως οἱ ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι ἢ πολεμικῇ ἀποστρατεῖᾳ ἀξιωματικοὶ κατὰ τοὺς νόμους 2588 (ἀ.φ.ρ. 4), 4506]1930 καὶ τοὺς τοῦτοις συναφεῖς καὶ οἱ ἀνάπηροι ὀπλῖται οἱ ἔχοντες βαθμὸν ἀναπηρίας ἀπὸ 50 ο/ο καὶ ἄνω.

5. Συνταξιούχοι, ὡς ὀρίζονται ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ, δὲν δύναται νὰ κατέχουν πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως ἐκ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ ἐκείνῃ ὀριζομένων.

6. Κυροῦνται αἱ μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1946 γενόμενα καταβολὰ ἀποδοχῶν καὶ συντάξεως ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τοὺς ἐν παρ. 4 ὑπαλλήλους ἢ ὑπουργ., ἀποφάσεις περὶ καταβολῆς ἀποδοχῶν ἢ συντάξεων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τοὺς ἐν παρ. 1, 2 καὶ 4 ὑπαλλήλους διὰ τὸ μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1946 χρονικὸν διάστημα.

7. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1946.

Εἰς τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

28305]2485]1945 'Απόφ. 'Υπουργών
Οικονομικών καὶ 'Εργασίας*Περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου ἐνισχύσεως εἰς Συνταξιούχους Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς 'Αθηνῶν.*

[Ε. Κ. τ. Β' φ. 162 τῆς 1 'Οκτωβρίου 1946]

'Εχοντες ὑπ' ὄψει α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 Νόμου.

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 376 ἐ.ξ. ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς 'Αθηνῶν.

γ) Σύμφωναν γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν.

'Εγκρίνομεν τὴν παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῆς 'Αθηνῶν χορήγησιν εἰς ἑκάστον τῶν συνταξιούχων αὐτοῦ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐκ δραχμῶν πενήτηκότα χιλιάδων (50.000).

'Εν 'Αθήναις τῇ 16 Ἀυγούστου 1946

35831]1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν
καὶ 'Εργασίας*Περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Κοινοπραξίας 'Εταιρειῶν Πετρελαίου.*

[Ε. Κ. τ. Β' φ. 162 τῆς 1 'Οκτωβρίου 1946]

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν Ν. 28)44 καὶ 866)46, μετὰ σύμφωναν γνώμην τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, τροποποιούντες σχετικὴν προγενεστέραν ἡμετέραν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 5629) 1944)19-3-46 «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ κοινοπραξίας 'Εταιρειῶν Πετρελαίου», ἀποφασίζομεν.

Ὅπως ἀπὸ τῆς 1)6)1946 ὁ ὑπολογισμὸς τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν εἰς ἅπαν ἐν γένει τὸ ἐργατικὸν καὶ τεχνικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῆς εἰρημένης κοινοπραξίας γίνηται καθ' ἑκάστον μῆνα βάσει τῆς κατὰ τὸν ἀμέσως προηγούμενον μῆνα πραγματοποιηθείσης συνολικῆς ἐξαγωγῆς πετρελαιοειδῶν συσκευασμάτων καὶ εἰς χῦμα ἐκ τῶν ἐν 'Αθήναις, Πειραιεὶ (Δραπετσῶνα καὶ Περόμει), Θεσπικῇ καὶ Βόλῳ, ἐγκαταστάσεων τῆς κοινοπραξίας, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἀντίστοιχον συνολικὴν ἐξαγωγὴν τοιοῦτων πετρελαιοειδῶν τὴν πραγματοποιηθείσαν κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1945, ἥτις συμποσούμενη εἰς 9320 τόννους θὰ λαμβάνηται ὡς βάση.

Εἰς τὸν κατὰ τ' ἀνωτέρω ὑπολογισμὸν δὲν θὰ συμπεριλαμβάνωνται οἱ παντὸς εἶδους χορηγίαι εἰς χρέμα πρὸς ἐνόπλους δυνάμεις καὶ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς χορηγίαι ἀκαθάρτου πετρελαίου λεβήτων πρὸς τὴν Ἠλεκτρικὴν 'Εταιρείαν 'Αθηνῶν—Πειραιῶς, ἅτε μὴ ἀπασχολουμένοι ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις προσωπικοῦ τῆς Κοινοπραξίας.

'Εν 'Αθήναις τῇ 21 Σεπτεμβρίου 1946

67151]1946 'Απόφ. 'Υπουργοῦ Μεταφορῶν
Περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν ἐπαγγελματιῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων.

[Ε. Κ. τ. Β' φ. 166 τῆς 11 'Οκτωβρίου 1946]

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 86 ἀπὸ 31-8-46 Ν. Δ. «περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν κατὰ τὸν Α. Ν. 1086)46 ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων κλπ.» καὶ ἰδιώτερον τὸ ἀρθρον 8 τοῦ ὡς ἄνω Ν. Δ. τὸ ἀφο-

ρῶν τὴν χορήγησιν ἀδειῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων κατὰ τὸ ἔτος 1946, ἀποφασίζομεν :

1) 'Εγκρίνομεν τὴν χορήγησιν ἐπαγγελματικῶν ἀδειῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων διὰ τὸ ἔτος 1946 εἰς τοὺς κατόπιν τῆς ἀπαιτουμένης δοκιμασίας κρινόμενους ἱκανοὺς εἰς τὸ ὁδηγεῖν καὶ ἔχοντας τὰ γενικῶς ἀπαιτούμενα οὐσιαστικὰ καὶ τυπικὰ προσόντα ὑποψηφίους τοῖς ἐπιπίπτοντας εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων α' ἕως ι' τῆς § 1 τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 86 Ν. Δ.

2) Πλὴν τῶν αἰτήσεων τῆς § 1 τοῦ ἐδαφ. στ', αἵτινες θέλουνσιν υποβληθῇ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον Μετοφορῶν.

(Ὁ τρόπος καὶ ὁ τόπος υποβολῆς τῶν αἰτήσεων τῶν ὑπολοίπων περιπτώσεων βάσει τοῦ πρὸς εὐχολίαν τῶν υποψηφίων προβλεπομένου ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος διὰ τὸ ἀρθρον 7 τοῦ ὡς ἄνω μνημονευομένου Ν. Δ. 86, κανονισθῆσεται διὰ μεταγενεστέρως ἡμῶν ἀποφάσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1946

22512)1809)1946 'Απόφ. 'Υπουργῶν Οἰκο-
νομικῶν καὶ 'Εργασίας*Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 16782)1272) 23)5)46 ἀποφάσεως «περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῆς ὑπὲρ τοῦ ΤΠΔΥ εἰσφορᾶς».*

[Ε. Κ. τ. Β' φ. 166 τῆς 11 'Οκτωβρίου 1946]

'Εχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19)1944 Νόμου. β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2538 ἐ.ξ. ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων 'Υπαλλήλων. γ) Σύμφωναν γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν :

Τροποποιούντες ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 16782 1272)23)5)1946 ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῆς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων 'Υπαλλήλων εἰσφορᾶς καὶ τῶν παρ' αὐτῇ χορηγουμένων ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ὀρίζομεν τὰ κάτωθι :

1) 'Η ἐν παραγράφῳ 2 τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως φράσις «αἱ εἰς τοὺς μετὰ τὴν ἀνωτέρω χρονολογίαν ἐξερχομένους» ἀντικαθίσταται, ἀφ' ἧς ἰσχύσεν ἡ ἀπόφασις αὕτη, διὰ τῆς φράσεως «οἱ εἰς τοὺς μετὰ τὴν 1ην Ἰουλίου 1947 ἐξερχομένους».

2) 'Η ἐν παρ. 3 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως φράσις «Αἱ εἰς τοὺς ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1946 ἐξελθόντας» ἀντικαθίσταται ἀφ' ἧς ἰσχύσεν ἡ ἀπόφασις αὕτη διὰ τῆς φράσεως «αἱ εἰς τοὺς ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944 μέχρι 30 Ἰουνίου 1947 ἐξελθόντας».

3) Εἰς τὸ τέλος τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως προστίθεται παράγραφος 6 ἔχουσα οὕτω :

«Ὡς ἡμέρα ἐξόδου διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀσφαλιστικῶν παροχῶν θεωρεῖται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἡ ἡμέρα ἀφ' ἧς λήξαντος τοῦ χρόνου τῆς μισθοδοσίας, εἰς ὃν περιλαμβάνεται καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα χορηγήσεως εἰς τοὺς τοὺς ἢ τὰς οἰκογενεῖς τῶν ἀποδοχῶν ἢ βοηθῆματος μετὰ τὴν ἀποχώρησίν των ἢ τὸν θάνατόν των, ἄρχεται ἡ σύνταξις εἰς τοὺς δικαιωθέντας τοιαύτης ἢ θὰ ἤρχετο ἡ σύνταξις ἐὰν οἱ μὴ δικαιούμενο ἐδικαιούνητο τοιαύτης.

'Εν 'Αθήναις τῇ 11 'Οκτωβρίου 1946

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Ο ΑΣΘΕΝΗΣ ΜΙΣΘΩΤΟΣ

Φίλος της «Επιθεωρήσεως Εργατικού Δικαίου»,
μᾶς γράφει τὰ ἑξῆς :

Εἰς τὸ δικηγορικόν μου γραφεῖον ἦλθε ἕνας πτωχὸς μισθωτός, διὰ τὰ τοῦ δώσω, καθὼς τοῦ ἐξήγησε, μίαν συμβουλήν. Εἶχε τὸ ὕψος τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ εἶχε χάσει σχεδὸν τὸ πᾶν. "Αν συλλογισθῇ κανεὶς τὴν θέσιν τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ περισφίγγεται ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς ἀνεργίας, ἐνῶ ἔχει τὰ διαθρέψῃ μισὴν δωδεκάδα παιδιῶν — καθὼς εἶχε ὁ ἐπισκέπτης μας — δικαιολογεῖται νὰ ἔχῃ τὸ πλεόν ἐκπληκτον ὕψος τοῦ κόσμου. Καὶ ἀτυχῶς, μετὰ τὴν συμβουλήν, ποὺ μοῦ ἐξήγησε καὶ τοῦ ἔδωσα, δὲν κατόρθωσα νὰ πείσω τὸν ἀνθρώπον μας, ὅτι πάσχει τοῦλάχιστον ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς λογικῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Ἡ περίπτωση τοῦ εἶναι ἀπὸ τὰς συνήθειαι, εἰς τὰς ὁποίας ὑποκείμεθα ὅλοι μας. Ἡσθῆναι καὶ ἐπὶ τέλους ἠμπούρεσε μετὰ τὰ πτωχὰ τοῦ μέσα ν' ἀναρρώσῃ. Ἐξεκίνησε ὕστερα νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἐργαστάσιον, ὅπου ἐνόμιζε, ἀτελῶς ἴσως πληροφορημένος περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἡθικῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης, ὅτι θὰ ἐπανέσθῃ πάλιν τὴν διακοίεισαν ἐκ τυχερᾶς αἰτίας, καθὼς λέγουσι οἱ νομικοί, ἐργασίαν τοῦ. Καθένας, χωρὶς νὰ εἶναι καὶ πολὺ εὐφάνιστος, ἠμπορεῖ ν' ἀναπαρστήσῃ τὰς δύο σκηνάς : Εἰς τὴν πρώτην μισὴν δωδεκάς παιδιῶν τὸν προσέμελλε μετὰ τὴν χαρὰν τοῦ πτωχοῦ, ποὺ ἐξασφαλίζει τὰ στοιχειώδη μέσα ζωῆς, διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ. Τὰ νόμιμα ἑξῆ χιλιοδράχμα ἡμερησίως θὰ φθάσουν τοῦλάχιστον διὰ τὸ ψαμμί τῆς οἰκογενείας.

Εἰς τὴν ἄλλην ὁμως σκηνὴν γίνεται ἀποκορύφωσις τοῦ δραματικοῦ στοιχείου. Τὰ ἑξῆ παιδιὰ τοῦ μισθωτοῦ ἔχουν ἀρχίσει νὰ κλαίουν, μαζὶ καὶ ἡ πτωχὴ μητέρα των, ἐνῶ ὁ ἀτυχὴς μισθωτὸς οἰκογενειάρχης ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ χάνῃ κανεὶς τὴν θεοοῦσαν τοῦ, ὅταν παθαίῃ τὸ ἀτύχημα νὰ ἀρρωστήσῃ.

Τοῦ ἐξήγησα φυσικὰ τώρα, ὅτι σύμφωνα μετὰ τὸ θετὸν δίκαιον (ἄρθρ. 5 νόμου 2112/1920, ἄρθρ. 3 νόμου 4558/1930, διὰ τὰ μὴ χάσῃ τὴν θέσιν του ὁ μισθωτὸς πρέπει νὰ μὴ ἔχῃ τὴν ἀτυχίαν νὰ ἀρρωστήσῃ ἐπὶ χρόνον, ποὺ ὑπερβαίνει τὰ νόμιμα χρονικά ὅρια ἢ τοῦλάχιστον τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν χρονικῶν ὁρίων νὰ κάμῃ τὰ ἀδύνατα δυνατά, νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸν κρεβάτι τοῦ, καὶ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότῃν τοῦ δι' ἐργασίαν. Ἀλλως, κατὰ τὸ περίφημον τεκμήριον τοῦ νόμου, θεωρεῖται, ὅτι ἡ σύμβασις ἐλύθη σιωπηρῶς ἐκ μέρους τοῦ καὶ ὄχι μόνον ἠμπορεῖ ὁ ἐργοδότης νὰ παύσῃ νὰ δέχεται τὰς υπηρεσίας τοῦ, ἀλλ' ἴσως καὶ νὰ ἔχῃ ἀξίωσιν νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ ὁ μισθωτός, διότι δὲν τὸν προειδοποίησε διὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ! "Εἶται τοῦλάχιστον σκέπτεται ὁ Ἄρειος Πάγος (Α.Π. 158)1945 ΕΕΔ 4, 650), λέγων ὅτι ἔχει δικαίωμα ὁ μισθωτὸς πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως, ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2112, ποὺ αὐτὸ ὁμως προβλέπει διὰ τὴν προεὶ οποῖσιν τοῦ ἐργοδότη ἀπὸ τὸν ὑπάλληλον.

Αὐτὰ ἐξήγησα εἰς τὸν μισθωτὸν βάσει τῶν γραπτῶν κειμένων τοῦ δικαίου. "Αν τώρα ἐστάθῃ ἀδύνα-

τον νὰ ἐννοήσῃ τίνος εἶδους πρᾶσις ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ αὐτό, δὲν πταίει οὔτε ἡ μέθοδος τῆς ἐξηγήσεως, ποὺ ἐφήρμοσα, οὔτε περιοσώτερον ἢ ἐλλειψίς πειστικότητός μου. Τὸ κάτω-κάτω «σκληρὸς ὁ νόμος, ἀλλὰ νόμος».

"Αλλά, φίλη μου «Επιθεωρήσις Εργατικοῦ Δικαίου», ἠμπορεῖ ἡμεῖς οἱ νομικοὶ νὰ λέγωμεν αὐτὸ τὸ ἀπότομον *cura lex sed lex*, ἔχομεν ὁμως τὴν ὑποχρέωσιν, ἐφ' ὅσον καθημερινῶς ζῶμεν τὴν ζωὴν τοῦ δικαίου, νὰ ὠθοῦμεν τὴν ζωὴν τοῦ δικαίου πρὸς μίαν λογικὴν προσαρμογὴν πρὸς τὴν σκληροτέραν τοῦ νόμου πραγματικότητα.

Καλὸς ἢ κακὸς ὁ νόμος 2112 εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, καθ' ὃν χρόνον ἐνομοθετήθη—πρὸ 26 ἐτῶν—ὅπως δὴποτε σήμερον εἶναι προσβλητικὸς διὰ τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης. Ἡ διατήρησις τοῦ νομίμου τεκμηρίου του περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἀσθενήσαντος μισθωτοῦ τοῦ προκαλεῖ καὶ μίαν ἄλλην ὄχι ὀλιγώτερον ἐπαχθὴ βλάβην : τὸν στερεῖ καὶ ἀπὸ αὐτοῦ τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας τοῦ νόμου 118) 1945, ἀφοῦ προϋπόθεσις τῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ εἶναι ἀπόλυσις ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη καὶ ὄχι φυσικὰ αὐτόβουλος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Περαιτέρω εἶναι νοητὴ ἡ θλιβερά συνέπεια. Ὁ ἀσθενὴς μας μισθωτὸς ὄχι μόνον θὰ χάσῃ — ἔχασε ἤδη — τὴν θέσιν του, ἀλλὰ καὶ θὰ περιπλανᾶται νὰ ἀνεύρῃ, ἀβοήθητος, χωρὶς κανένα ἐπίδομα ἀνεργίας, μίαν νέαν ἐργασίαν.

Θὰ τὴν εὕρῃ ὁμως ἐγκαίρως ; Καὶ ἡ μισὴ δωδεκάς τῶν παιδιῶν τοῦ, διατὶ νὰ μὴ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ φάγῃ ἐν τῷ μεταξύ τὸν ξηρὸν ἄρτον τῆς ἀπὸ τοῦ ἐπίδομα τῆς ἀνεργίας ;

Αὐτὰ μᾶς γράφει ὁ καλὸς φίλος μας. Καὶ εἶναι τόσο ἐνυλῶντα, ὥστε νὰ μὴ πρέπει νὰ παρέλθουν πολλὰ εἰκοσιτετράωρα, διὰ νὰ ληφθῇ τὸ ἀνάλογον νομοθετικὸν μέτρον.

ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 § 5 τοῦ Ν. Α. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως κλπ. τοῦ νόμου 118)1945» «προκειμένου περὶ μισθωτῶν, ἀμειβομένων ἀποκλειστικῶς καὶ κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ ποσοστοῖς, ἀνεξαρτήτως κατηγορίας, εἰς τὴν ἀνήκουν, τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας ἰσοῦται πρὸς τὸ ἐκαστοτε ὑπὸ τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου δικαιούμενον ἐπίδομα ἀνεργίας. Ὁμοίως διὰ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μισθωτῶν ἢ κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἀποζημιώσεις (λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη) ἰσοῦται πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

"Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ ἀπροσδόκητα τοῦ νόμου : Ὑπάλ. ληλο. ἐπὶ ποσοστοῖς, ἔχων υπηρεσίαν 30 ἐτῶν, ἐδικαιοῦτο, κατὰ τὸ προϊσχύον τῆς ἀσφαλίσεώς τοῦ δίκαιον, (ν. 4558)1930) ἀποζημιώσεως 24 μηνῶν καὶ ἁμέσως ὅλον ἀπαιτητόν.

Ἡ ἀσφάλισις τοῦ τοῦ παρέχει τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως παρὰ τοῦ ἐργοδότη τοῦ 60 ἡμερῶν (β. δ. 16)18 Ἰουλίου 1920) καὶ δικαίωμα ἐπιδοτήσεως παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας 9 μηνῶν.

"Ὡστε : Εἰς τὴν συγκεκριμένην αὐτὴν περίπτωσιν ἔχει ἄδικον ὁ μισθωτὸς νὰ μὴ χαίρεται τὴν ἀσφάλισιν του ;

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ 5, ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 22 (124)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1946

Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

Υπό του κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ,
Υφηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

Γ. Καταγγελία πρὸς σκοπὸν διάφορον τοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Εἶδομεν ὅτι πᾶν δικαίωμα χορηγεῖται εἰς τὰ πρόσωπα πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὀρισμένου οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σκοποῦ, ἢ συγχρόνως οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ σκοποῦ.

Τὸ δικαίωμα καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ἐδόθη ἀρχικῶς τὸσον εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅσον καὶ εἰς τὸν ἐργαζόμενον, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δεσμεύωνται ἐπ' ἀπειρον οἱ ἄπαξ συμβληθέντες, ἀνευ καθορισμοῦ τοῦ χρόνου λήξεως τῆς συμβάσεως.

Διὰ τοῦ ν. 2112/1920 ἡ ἀσκήσις τοῦ δικαιώματος τούτου ἐπεβλήθη εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς προθεσμίας, ἐν μὴ τηρήσει τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης θεωρεῖται καταχρῶμενος τοῦ δοθέντος αὐτῷ δικαιώματος, ὅπως προβαίνει ὁποιαδήποτε εἰς μονομερῆ τῆς συμβάσεως λύσιν καὶ ὑπόκειται εἰς ἀστικὴν ποινήν. Διὰ τοῦ ν.δ. 424/1941 ἀπηγορεύθη κατὰ καινὰ πᾶσα καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ἡ δὲ, διὰ τοῦ ν. 118/1945, τοῦ ὁποίου ἡ ἐφαρμογή ἐγενικεύθη μετὰ τὸ ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, ἐπιτρέπεται κατὰ κανόνα ἐλευθέρως ἡ καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, τηρουμένων διατυπώσεων τινων, οἱ δὲ ἀπολύμενοι λαμβάνουν ἀφ' ἐνός τὴν ἐκ τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημίωσιν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπίδομα ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας. Τοιοῦτότρόπως ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας σήμερον δὲν ἔχει τὰ ὀδυνηρὰ διὰ τὸν ἐργαζόμενον ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἔχει ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου, ὡς εἶδομεν, ἡ προθεσμία τῆς προειδοποιήσεως εἶναι βραχεῖα καὶ ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἀπόλυσιν πολὺ μικρὰ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι ἱσχύοντα, ἢ ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου, τὸσον ὑπὸ τὸ μέχρι τοῦ 1933, ὅσον καὶ ὑπὸ τὸ μετὰ τὸ 1933 ἱσχύσαν ἐργατικὸν δίκαιον, ἡ προσπάθεια τοῦ νομοθέτου ἔτεινεν εἰς διευθέτησιν τῆς διαφοράς, ἔνεκα τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ καταγγελία καὶ, κατ' ἐξαιρέσιν, κατέληγεν εἰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως.

Ὅπως καὶ ἂν ἔχη παρ' ἡμῖν ἡ νομοθεσία καὶ ὅσονδήποτε ἂν εἶνε παρ' ἡμῖν εὐνοϊκωτέρα ἢ ἀλλοῦ, ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως διὰ τὸν ἐργαζόμενον ἢ ἐργατικὴ νομοθεσία περὶ ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ἡ ἀπόλυσις αὕτη καθ' ἑαυτήν, μὰ λ ι σ τ α εἰ ς π ε ρ ι ὀ δ ο υ ς μ ε γ α λ η ς ἐ λ λ ε ῖ ψ ε ω ς ἐ ρ γ α σ ί α ς,

ἀποτελεῖ πράξιν ἀμέσως θίγουσαν τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον καὶ ἐνίοτε προσβάλλουσαν τὴν προσωπικότητα τοῦ ἐργαζομένου.²²⁵

Τοῦτο ἀκριβῶς ἔχων ὅπ' ὄψιν καὶ ὁ Ἕλλην νομοθέτης, προσεπάθησε νὰ καταστήσῃ, ὅσον ἡδύνατο, μᾶλλον ἀνώδυνον τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἐπιδιώκων, μεταπολεμικῶς, νὰ συνδυάσῃ ἀφ' ἐνός μὲν τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ οἰκονομικῶν βαρῶν καὶ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ προσωπικοῦ των, ἀφ' ἑτέρου δέ, γενικώτερον, τὴν διευκόλυνσιν τῆς ταχείας ἀνασυγκροτήσεως τῆς ἐκ τοῦ πολέμου πληγείσης ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ τὴν ἐπιδότησιν τῶν ἀνέργων.

Οὗτοι εἶναι οἱ σκοποί, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων ἐδόθη εἰς τὸν ἐργοδότην, διὰ τοῦ ν. 118/1945 καὶ τοῦ τοῦτον ἐπεκτείναντος ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, τὸ ἐλεύθερον δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τοιοῦτότρόπως ἔχομεν ἀφ' ἐνός τὸ συμφέρον τοῦ ἐργαζομένου, νὰ μεῖνῃ ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ νὰ μὴ περιπέσῃ εἰς ἀνεργίαν, ἔστω καὶ ἐπιδοτούμενος διὰ ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ κατωτάτου ὀρίου τοῦ μισθοῦ του, ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐκ τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ προόδου τῆς ὁποίας ἡρτῆται αὕτη ἡ ἀνασυγκρότησις καὶ πρόοδος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.²²⁶

Ἡ ἔννοια τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ καθορισθῇ κατ' ἀνάγκην ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος ὑπὸ τὸ ὁποῖον ζῶμεν. Μία συνεργασία κεφαλαίου καὶ ἐργασίας θὰ εἶναι πάντοτε ἐπιθυμητὴ καὶ πρὸς ταύτην τείνει ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία τοῦ ἀστικοῦ καθεστώτος.

Τὸ ἀπαύγασμα τῆς συνεργασίας ταύτης θὰ ἦτο βεβαίως ἡ κοινὴ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τῶν παραγόντων «κεφάλαιον» καὶ «ἐργασία». Ἐφ' ὅσον ὅμως τοῦτο, ὡς σήμερον ἔχει ἡ ἐλληνικὴ νομοθεσία, δὲν ἐπιτυγχάνεται, ὀφείλομεν νὰ ἐρμηνεύωμεν τὴν νομοθεσίαν ταύ-

225. Morin, ἐν Archives de Philosophie du droit et de Sociologie juridique 1940 σελ. 23 : «L' obligation patronale de ne pas renvoyer son personnel a sa source véritable dans la personne de l' ouvrier que l' on veut protéger».

226. Τὸ ἀντιθέτως ὑπὸ τῆς Ε.Α. 550/1939 (Θέμ. Ν' 651) γινόμενον δεκτόν, ὅτι τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἀφορᾷ μόνον τὸν ἐργαζόμενον, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν ἐργοδότην, διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ ὁποίου οἰονεὶ ἀδιαφορεῖ, εἶνε ἐσφαλμένον καὶ παρερμηνεύει τοὺς παρ' αὐτῆς ἀναφερομένους ἔνους συγγραφεῖς.

την λαμβάνοντες ὕπ' ὄψιν κατὰ πρῶτον λόγον τὸ συμφέρον τοῦ παράγοντος «ἐργασία» καὶ κατὰ δεῦτερον λόγον τὸ συμφέρον τοῦ παράγοντος «κεφάλαιον», ἐπὶ τῇ τέλει τῆς, ὅσον τὸ δυνατόν, προσεγγίσεως τῶν ἐκατέρωθεν συμφερόντων τούτων καὶ ἐλαττώσεως τοῦ μεταξὺ αὐτῶν ὀφισταμένου χάσματος. Ἡ λειτουργία τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ἔχει σήμερον, ὡς ἄλλοτε, μόνον τὸν σκοπὸν τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων τοῦ ἐπιχειρηματίου. Ὅσον δὲ καὶ ἂν ἀμφισβητῇται τὸ βάσιμον τῶν θεωρίων περὶ κοινωνικοῦ προσρισμοῦ τῆς λειτουργίας τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, αἵτινες ἀντικρούονται διὰ τοῦ ἐπιχειρήματος ὅτι ἀπηγοῦν ἠθικὰς ἀρχάς, μὴ δυναμένας νὰ εἰσδύσουν εἰς τὸ δίκαιον²²⁷, ὁ σκοπὸς τῆς λειτουργίας τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως δέον νὰ τείνῃ σήμερον εἰς τὸ καλόν, τόσον τοῦ παράγοντος «κεφάλαιον», ὅσον—ἐξ ἴσου—καὶ τοῦ παράγοντος «ἐργασία». Ἐκ τῆς λειτουργίας τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ἐπιδιώκεται μόνον ἡ διὰ τῶν ἀποκομιζομένων κερδῶν, ἀμοιβῇ τοῦ κεφαλαιούχου ἐναντι τῆς χρήσεως τοῦ κεφαλαίου του, ἀλλ' ἐπιδιώκεται ἐπίσης—πρέπει νὰ ἐπιδιώκεται—ἡ διὰ τῶν κερδῶν τούτων ἀνάλογος ἀμοιβῇ τῶν ἐν αὐτῇ ἐργαζομένων, αὐτῶς ὥστε νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ ζωὴ αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν²²⁸. Ἡ καλὴ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως πρέπει νὰ ἐνδιαφέρει τόσον τὸν ἐργοδότην, ὅσον καὶ τὸν ἐργαζόμενον. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης καὶ μόνον, ὡς ἀπαράιτητος πρὸς τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, εἶνε ἀνεκτὴ ἡ ἀσκῆσις τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη.

Ἐὰν αἱ οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι τῆς ἐπιχειρήσεως τὸ ἐπιβάλλουν, ὁ ἐργοδότης δικαιούται ν' ἀπολύσῃ ὁλόκληρον τὸ προσωπικόν του, ἐπὶ σκοπῷ εἴτε ἐπιτεύξεως οἰκονομικῶν, εἴτε ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἐμφύχου ὕλικου τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

Ἐφ' ὅσον συντρέχει εἰς τοιοῦτος σκοπός, οὐδεὶς ὀφίσταται κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀπολυτέων ἐργατῶν περιορισμός²²⁹.

227. *Ripert*, La règle morale dans les obligations civiles, 1935, nos 89 ἐπ. Ὁ αὐτός, Le régime démocratique et le droit civil moderne, 1936, nos 117 ἐπ.

228. *Ripert*, Aspects juridiques du capitalisme moderne, 1946, σελ. 274: «Capital et travail doivent trouver dans l'entreprise une satisfaction, mais de nature différente, et si l'entreprise ne peut la leur fournir, elle n'est pas digne de vivre».

229. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται σήμερον καὶ ἐν τῆς διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 § 3 τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 ἀπαλείψεως τῆς λέξεως «πλεονάζοντος» ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 9 § 1 τοῦ ν. 118/1935. Βλ. καὶ Α Π. 178, 209/1946 (ΕΕΔ 5 σελ. 358, 390) καὶ ἄλλας. Πρὸς τῆς καταργήσεως τοῦ ὅρου «πλεονάζοντος», ἡ Πρ-κον Ἀθ. 736/1945 (Θέμ. ΝΣΤ' 223) ἐδέχθη ὅτι ὁ ἐργοδότης ὀφείλει ν' ἀσκῇ καλοπίστως τὸ δικαίωμα καταγγελίας, ἀπολύων τοὺς πράγματι πλεονάζοντας μεταξὺ δὲ τῶν πλειόνων ἐκάστης εἰδικότητος, θέσεως καὶ βαθμοῦ, ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ τοὺς ἀρχαιότερους, ἱκανότερους καὶ χρηστοτέρους, ἀπολύουσα κατὰ προτίμησιν τοὺς ἀπὸ τῶν ἀπόψεων τούτων ὑποδεεστέρους.

Ἐξ ἄλλου, ὁ ἐργοδότης οὐδαμῶς, κατ' ἀρχήν, ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοὺς παλαιότερους ὑπαλλήλους ἢ τοὺς ἔχοντας οἰκογενειακὰ βάρη καὶ ν' ἀπολύῃ πρῶτον τοὺς νέους, τοὺς ἀνυμφεύτους, τοὺς μὴ ἔχοντας οἰκογενειακὰ βάρη καὶ τοὺς κοινωνικῶς ἀποκατεστημένους²³⁰.

Ἐπὶ τῶν σημείων τούτων εἶναι κατηγορηματικῶς σύμφωνος ἡ γαλλικὴ νομολογία. Ἐχει δὲ ἰδιαιτέραν σημασίαν ἡ ἐν προκειμένῳ γνώμη τῆς γαλλικῆς νομολογίας, διότι, ὡς ἀνωτέρω, σελ. 580, εἴπομεν, καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ θεωρία καὶ ἡ πράξις ἐν Γαλλίᾳ, λόγῳ τῆς ἀμφιβόλου προστασίας, ἥτις δίδεται εἰς τοὺς ἐργαζομένους προκειμένης ἀπολύσεως αὐτῶν, δέχονται καὶ ἐφαρμόζουσι λίαν ἐπικεικῶς, ἐπὶ τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, τὴν ἔννοιαν τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος.

Παλαιότερον, τὸ Γαλλικὸν Ἀκυρωτικόν, δεχόμενον ὅτι ὀφίσταται συγκεκριμένη τοπικὴ συνθήκη, εἶχε προχωρήσει εἰς τὴν σκέψιν ὅτι ὁ ἐργοδότης, ἐκκαθαρίζων τὸ προσωπικόν του, ὀφείλει ν' ἀπολύῃ τελευταίως τοὺς παλαιότερους ὑπαλλήλους του, ἄλλως ὑπέπιπεν εἰς καταχρηστικὴν ἀσκῆσιν ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς καταγγελίας²³¹. Ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπὸ 3 Νοεμβρίου 1932 ἀποφάσεώς του²³² τὸ Ἀκυρωτικόν ἐδέχθη ὅτι «ὁ ἐργοδότης, ἀναγκαζόμενος οἰκονομικῶς νὰ περιορίσῃ τὸ προσωπικόν του, εἶναι ὁ μόνος ἀρμόδιος νὰ κρίνῃ, τίνας τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων θὰ διατηρήσῃ, τόσον πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεώς του, τὸ ὅποιον εἶναι στενῶς συνδεδεμένον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ προσωπικοῦ του, ὅσον καὶ πρὸς τὸ γενικόν συμφέρον τῶν Γάλλων ἐργατῶν. Ἡ ἡλικία καὶ αἱ ὑπηρεσίαι ἐνὸς ἀπολυομένου ἐργάτου, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατόν νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν, πρὸς καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ καταχρηστικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν ἀρκοῦν, αὐταὶ καὶ μόναι, πρὸς δημιουργίαν τοῦ δικαιώματος ἀποζημιώσεως λόγῳ καταχρηστικῆς καταγγελίας».

Ἐξ ἄλλου, διὰ τῆς ἀπὸ 21 Μαρτίου 1932 ἀποφάσεώς του²³³, τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἐδέχθη ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιούται ν' ἀπολύῃ ἐλευθέρως τὸ προσωπικόν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἐπὶ σκοπῷ ἀνανεώσεως αὐτοῦ, δεδομένου ὅτι «ὁ ὅτος εἶναι ὁ μόνος κριτὴς περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν μέσων, τῶν ἐνδεδειγμένων πρὸς ἐξ-

230. Οὕτω *Subervie*, ἐνθ' ἂν., σελ. 100 ἐπ. *Man-sfeld*, Betriebsrätegesetz, 1930, § 84 Απμ. 4 d, σελ. 443. — Μόνον, κατ' ἀρθρον 1 § 1 ἐδ. ὁ τοῦ ἀναγκ. νόμου τῆς 23/24 Ἰανουαρίου 1936, ἰσχύον κατ' ἀρθρον 7 τοῦ ἀν. νόμου 244/1936, «ἐάν ἡ ἀπόλυσις τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ ζητηται δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ διατηρήσῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ὑπάλληλον ἢ ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, προτάσσονται κατ' ἀρμοδιότητος ἐν τῇ σειρᾷ ἀπολύσεως οἱ μὴ παλαιοὶ πολεμισταὶ ὑπάλληλοι». — Ἀπόλυσις παλαιοῦ ὑπάλληλου δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀσκουμένη καταχρηστικῶς, μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 584.

231. Cass. civ. 12 Νοεμβρ. 1900 (Dal. 1901.1.23), Cass. civ. 15 Ἀπρ. 1929 (Sir. 1929.1.261).

232. Ἀναφερομένης ὑπὸ *Subervie*, ἐνθ' ἂν., σ. 101.

233. Sirey 1932.1.87.

ασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἅτινα συνδέονται στενῶς πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ προσωπικοῦ του, ὅταν ταῦτα ἀπειλοῦνται ἐξ οἰκονομικῆς κρίσεως, τῆς ὁποίας αἱ φάσεις καὶ ἡ ἐξέλιξις διαφεύγουν πᾶσαν πρόβλεψιν».

Αἱ ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἀποφάσεις εἶναι πολλαί· ἀριθμοὶ ²³⁴.

Ὡς εἶναι ἐλεύθερος περὶ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ του, οὕτω εἶναι ἐλεύθερος καὶ περὶ τὴν ἀναπρόσληψιν αὐτοῦ. «Ὁ ἐργοδότης —λέγουν δύο πανομοιότυποι ἀποφάσεις τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, αἱ ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1932 καὶ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1935 ²³⁵—, ὅστις προέβη εἰς περιορισμὸν τῶν θέσεων τοῦ προσωπικοῦ του συνεπεῖα οἰκονομικῆς ἀνάγκης, εἶναι ἐλεύθερος περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα θὰ κρατήσῃ παρ' αὐτῷ εἰς τὰς κενουμένας θέσεις, καὶ οὐδόλως εὐρίσκεται ἐν πταίσματι, ἐὰν βραδύτερον, ἀποκαθισταμένης ὡς πρότερον τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἀποφύγῃ νὰ προσλάβῃ τοὺς ἀπολυθέντας» ²³⁶.

Ἐφ' ὅσον ἀναγνωρίζεται ἐλεύθερον δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη πρὸς καταγγελίαν, ἐκ λόγων κειμένων ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἔπεται ὅτι πολλῶ μᾶλλον δέον νὰ τοῦ ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὅσῳκις ὁ λόγος τῆς ἀπολύσεως κεῖται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργαζομένου. Ὅθεν πᾶσα εὐλογος αἰτία, δυναμένη νὰ κλονίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ἐργοδότη εἴτε ἐπὶ τὴν πίστιν, εἴτε ἐπὶ τὴν ἐντιμότητα, εἴτε ἐπὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἱκανότητα τοῦ ἐργαζομένου, δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Δ. Καταγγελία ἄνευ οὐδενὸς ἀπολύτως συμφέροντος.

Κατὰ πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις καταγγελίας, τόσον διὰ λόγους ἀναγομένους εἰς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅσον καὶ διὰ λόγους ἀφορῶντας τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργαζομένου, ἡ καταγγελία εἶναι νόμιμος, ἐφ' ὅσον ἄσκειται συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα ἀσκήσεως αὐτῆς.

234. Βλ. ἰδίως Cass. civ. 18-3-1930 (Dal. 1930. 1. 71, ἐνθα καὶ σχόλιον τοῦ Rouast).

235. Ἀναφερόμεναι ὑπὸ Subervie, σελ. 104.

236. Παρ' ἡμῖν τὸ ν. δ. 424/1941 ὥριζεν ἐν ἀρθρῷ 9 § 6 ὅτι «ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις εἰς ἃς ἐχορηγήθη κατὰ τὴν ἀνωτέρω [ἀρθρὸν 9 § 1-5] ἴδεια ἀπολύσεως δλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ὑποχρεοῦνται, ἐν περιπτώσει ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν των, νὰ προσλάβουν ἅπαν τὸ ὑπαιτούμενον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των ὁργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν ἐκ τῶν ἀπολυθέντων αἰσθητῶν, προτιμωμένων κατὰ σειρὰν τῶν ἐφ' ὧν ταλαιῶν πολεμιστῶν, τῶν ἐφ' ὧν τῶν τελευταίου πολέμου καὶ τῶν ἐχόντων οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις. Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας θέλουσι καθορισθῇ αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐπαιρημοῦ τῆς παρουσίας παραγράφου». Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη ἐπέμεινεν ἀνεκλήρωτος ὑπόσχεσις τοῦ νομοθέτου πρὸς τὴν ἐργαζομένην τάξιν. Σήμερον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀναπρόσληψιν «τῶν πάσης φύσεως μισθωτῶν», ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρ. 9 § 4 τοῦ ν. 118/1945.

Ἐὰν ὅμως ἡ καταγγελία γίνεται ἄνευ οὐδενὸς ἀπολύτως λόγου, ἀφορῶντος ἔστω καὶ τὸ ἀπώτερον συμφέρον τοῦ ἐργοδότη, αὕτη ἀποτελεῖ κατὰχρησιν δικαίωματος, διότι δὲν ὑπερβαίνει ἀπλῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαίωματος, ἀλλὰ γίνεται ἄνευ οὐδενὸς σκοποῦ. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντονωτέρα μορφή καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαίωματος.

Ὡς ἄσκοπος ἐθεωρήθη καταγγελία, ἥτις ἐγένετο μὲν ὑπὸ τὸ πρόσχημα οἰκονομικῆς ἀνάγκης, χωρὶς ὅμως πράγματι νὰ ὑφίσταται τοιαύτη ἀνάγκη ²³⁷.

Ἀσκοπος καταγγελία εἶναι καὶ ἐκείνη, ἥτις γίνεται κατὰ προφανῇ παρέκκλινσιν—καὶ πολλῶ μᾶλλον ἢ κατὰ προφανῇ ἀντίθεσιν—ἀπὸ τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἐχορηγήθη τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἐὰν τὰ περιστατικά ὑπὸ τὰ ὁποῖα συντελεῖται αὕτη, καταδεικνύουν ὅτι, οὔτε τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως ἐξυπηρετεῖται, οὔτε συντρέχει λόγος ἀναγόμενος εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργαζομένου, τὸ δικαίωμα τῆς καταγγελίας ἄσκειται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη κατὰ προφανῇ παρέκκλινσιν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ τοῦ δικαίωματος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔχομεν καταχρηστικὴν καταγγελίαν.

Δυσανάλογί αὐτοῦ οἰκονομικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργαζομένου ὅπως διατηρήσῃ τὴν θέσιν του, πρὸς τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον τοῦ ἐργοδότη ν' ἀπαλλαγῇ αὐτοῦ, δὲν ἀρκεῖ αὕτη καὶ μόνη ἵνα προσδώσῃ εἰς τὴν καταγγελίαν τὴν μορφήν καταχρήσεως δικαίωματος. Δύναται ὅμως καὶ ἡ δυσαναλογία αὕτη τῶν συμφερόντων νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅταν συντρέχουν καὶ ἄλλα περιστατικά, καταδεικνύοντα τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν.

Συνέπειαι τῆς καταχρηστικῆς καταγγελίας

Ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαίωματος ἀπαγορεύεται. Τοῦτο ὀρίζεται ρητῶς ἐν ΑΚ 281. Σημαίνει δὲ τοῦτο ὅτι ἡ κατὰ προφανῇ ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαίωματος ἄσκησις αὐτοῦ δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς πρᾶξιν μὴ ἀνεκτὴν ὑπὸ τοῦ δικαίου, ἀλλ' ἀποτελεῖ πρᾶξιν παράνομον. Ὅθεν ἡ ἄσκησις αὐτῆς γεννᾷ τὰς νομικὰς συνεπείας πάσης παρανόμως τελουμένης πράξεως.

ἵνα ἤδη καθορίσωμεν τὰς συνεπείας τῆς (ἀπαγορευομένης) καταχρηστικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, θὰ πρέπει νὰ τοποθετήσωμεν τὴν δικαιοπραξίαν ταύτην ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ δικαίου τῆς καταγγελίας, ὡς ἔχει τοῦτο σήμερον διαμορφωθῇ, μετὰ τὸν νόμον 118/194, καὶ τὴν τροποποίησιν αὐτοῦ διὰ τοῦ ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946. Ὑπὸ τοιοῦτον σχῆμα, ἡ καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τοῦ ἐργοδότη εἶναι πρᾶξις ἐπιτρεπόμενη ἀπεριόριστως. Ἐξαιρετικῶς ὅμως, ἡ καταγγελία, ἥτις γίνεται κατὰ κτὰ χρῆσιν δικαίωματος, ἀπαγορεύεται.

Καὶ ἐρωτᾶται : Τίς, ἐν προκειμένῳ, ἡ πρα-

237 Trib. civ. Seine 12-2-1928 (Revue Internationale de Jurisprudence de Travail, 1928, France no 1, 2e espèce).

κτική συνέπεια της απαγορεύσεως ;

Εν Γαλλία υποστηρίζεται ότι η καταχρηστική καταγγελία της συμβάσεως εργασίας εἶνε μὲν πράξις παράνομος (illégal), δὲν δημιουργεῖ ὅμως ὑποχρέωσιν πρὸς αὐτοὺς ἀποκατάστασιν τῆς ἐκ ταύτης ἐπελθούσης ζημίας. Θεωρεῖται διὰ τὸ ἀντέκειτο εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν ἡ ἐπιμονὴ τοῦ ἥδη ἀπολυθέντος νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀπελύθη, ἐξ ἄλλου δέ, προκειμένης καταχρηστικῆς καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐργαζομένου, δὲν θὰ ὑπῆρχε τρόπος αὐτοουσίας ἀποκαταστάσεως. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἀναγνωρίζεται τόσον εἰς τὸν ἐργαζόμενον, ὅσον καὶ εἰς τὸν ἐργοδότην, τοῦ ὁποίου ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐτέρου, ποιουμένου καταχρηστικῆς ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας, δικαίωμα ἀποζημιώσεως²³⁸.

Εν Ἑλλάδι, τόσον ἡ νομοθετικὴ, ὅσον καὶ ἡ νομολογικὴ συνέδησις θεωρεῖ τὴν κατὰ παράβασιν ἀπαγορευτικῆς διατάξεως νόμου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ὡς ἄκυρον. Μακροχρόνιος ἐφαρμογὴ περιοριστικῶν τῆς καταγγελίας νομοθετικῶν διατάξεων, ὡς τῶν νόμων περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν, τοῦ ἀν. ν. 2000/1939, τοῦ ν. δ. 424/1941 καὶ ἥδη τοῦ ν. 118/1945 προβλέποντος ὡσαύτως ἐν ἀρθρῷ 9 εἰδικὰς τινὰς περιπτώσεις ἀκύρου καταγγελίας, μᾶς ἔκαμε νὰ συνηθίσωμεν εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ κατὰ παράβασιν τῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ νόμου (παράνομος) καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἶνε, ὡς δικαιοπραξία, ἄκυρος καὶ καθιστᾷ τὸν ἀκύρως καταγγέλλοντα ἐργοδότην ὑπερήμερον περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν παρεχόμενων ὑπηρεσιῶν, ἐξ οὗ ὀφείλει οὗτος καὶ περαιτέρω τὸν μισθὸν μεχρι τῆς νομίμου λήξεως τῆς συμβάσεως.

Ἡ λύσις αὕτη σήμερον στηρίζεται εἰς θετικὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος. Τὸ ΑΚ 174 ὁρίζει ὅτι «δικαιοπραξία ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι, εἶναι ἄκυρος». Κατὰ δὲ ΑΚ 180, «ἡ ἄκυρος δικαιοπραξία λογίζεται ὡς μὴ γενομένη».

Κατὰ ταῦτα καὶ ἡ καταχρηστικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἀπαγορεύεται, θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, ὃ δὲ ἀκύρως καταγγέλλας τὴν σύμβασιν ἐργοδότης, ἀρνούμενος καὶ περαιτέρω νὰ δέχεται τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ, κατ' ΑΚ 656, ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθὸν, δικαιούμενος μόνον νὰ καταλογίσῃ εἰς τοῦτον ὅτι ὁ ἀκύρως ἀπολυθεὶς ὠφελήθη ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς.

Ἡ συνέπεια ὅμως αὕτη δὲν χωρεῖ πάντοτε ἀναποφεύκτως. Διότι ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς τὰ συνιστῶντα τὴν κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας περιστατικὰ εἶνε τοιαῦτα, ὥστε νὰ ἐνδεικνύται οὐχὶ ἡ κήρυξις τῆς ἀκυρότητος αὐτῆς, ἀλλ' ἡ χρηματικὴ ἀποζημίωσις τοῦ ζημιωθέντος. Κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας δέον νὰ προσέχωμεν τὴν βαρύντητα, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ παρατε-

θέντι ΑΚ 174 ρητὴ ἐπιφύλαξις: Δικαιοπραξία, ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι. Ὅθεν, ἐάν ἐκ τῶν συμπαρομαρτούντων περιστατικῶν συνάγεται ἄλλο τι, τοῦτέστιν οὐχὶ ἡ ἀκυρότης τῆς δικαιοπραξίας, ἀλλὰ μόνον ἡ ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως, ὃ ἀκύρως ἀπολυθεὶς θὰ δικαιούται νὰ ζητήσῃ μόνον ἀποζημίωσιν, κατ' ΑΚ 914, τὸ ὁποῖον ὅμως, ὡς καὶ ἀνωτέρω σελ. 550, ἐπομεν, ἔχει τὸ μειονέκτημα ὅτι ἀπαιτεῖ ρητῶς ὑπατιότητα τοῦ παρανόμως ζημιώσαντος ἄλλον, ἵνα καταστήσῃ τοῦτον ὑπόχρεον εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ βλαβέντου.

Εφαρμόζοντες τὰ ἥδη ἐκτεθέντα, εἰς τ' ἀνωτέρω, σελ. 582 ἐπ., παραδείγματα καταχρηστικῆς καταγγελίας, παρατηροῦμεν ὅτι καταγγελία, ἥτις, ὡς ἐκ τοῦ προφανῶς ἀναρμόστου καὶ σκληροῦ τῶ ο π ο υ καθ' ὃν ἐγένετο, ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος, συνιστᾷ μὲν πρᾶξιν ἀπαγορευομένην, ἐπιφέρει ὅμως τὸ ἐπιδικώμενον ἀποτέλεσμα, τουτέστι τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἀλλ' ὡς ἀδικος πρᾶξις γεννᾷ ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως.

Ἐξ ἄλλου, καταγγελία, ἥτις, ὡς ἐκ τοῦ προφανῶς ἀντιθέτου πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τὰ χρηστὰ ἦθη σ κ ο π ο υ, πρὸς ὃν αὕτη ἀσκειται, ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος, εἶνε δικαιοπραξία ἄκυρος, κατ' ἀρχήν. Ὁμοίως ἡ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σ κ ο π ο υ τοῦ δικαιώματος συντελουμένη, εἶνε δικαιοπραξία ἄκυρος.

Τοῦτο ὅμως μόνον ἐφ' ὅσον (ΑΚ 174) δὲν συνάγεται ἄλλο τι. Οὕτω εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὑπαλλήλου, τὴν ὁποίαν ἀπέλυσεν ὁ ἐργοδότης, διότι αὕτη δὲν ἐδέχθη τὰς ἀνθρώπινους προτάσεις του²³⁹, θὰ πρέπη μὲν νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότη, ἡ ὑπερβαίνουσα τὰ ὅρια τὰ ἐνδεικνυόμενα ὑπὸ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος, θὰ πρέπη ὅμως ἐπίσης νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη εἶνε ἔγκυρος καὶ δημιουργεῖ μόνον ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως τῆς ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἀπολυθείσης ὑπαλλήλου. Ἀντίθετος λύσις, δεχομένη ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως καὶ ἐπιβάλλουσα ἐμμέσως εἰς τὸν ἐρωτόληπτον ἐργοδότην ν' ἀναπροσλάβῃ τὴν ὑπάλληλόν του, θὰ κατέληγεν εἰς παράλογα ἀποτελέσματα. Ἀλλῶς τε καὶ ἡ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἀπολυθεῖσα ὑπάλληλος, ἐπιμένουσα ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τῆς καὶ τῆς ἀναπροσλήψεώς της, θὰ ἐσπερεῖτο τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, ἥτις πρέπει νὰ διέπῃ τὴν συμπεριφορὰν τοῦ ἐργαζομένου ἐναντι τοῦ ἐργοδότη του. Ἡ ἐπὶ τὴν χρηματικὴν ἀποζημίωσιν ἀξίωσις τῆς ἀπολυθείσης ὑπαλλήλου θὰ ἦτο ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ προσφορωτέρα λύσις (τὸ «ἄλλο τι» τοῦ ΑΚ 174).

Διαδικασία

Ἡ καταγγελία προσβάλλεται ὡς ἀποτελοῦσα κατάχρησιν δικαιώματος καὶ ὡς τοιαύτη γενομένη κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου, εἴτε κατ' ἐνστάσιν, εἴτε δι' ἀγωγῆς καταψηφιστικῆς (ὅταν ζητῆται ὁ μισθὸς ἢ ἀποζημιώσεις) ἢ ἀναγνωριστικῆς (ὅταν ἀπλῶς ζητῆται ἡ ἀναγνώρισις τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως) κατ' ἀρθρον

²³⁸ Josseland, De l' esprit des droits etc, σελ. 359 σημ. 1 καὶ no 141.

²³⁹ Ἀνωτέρω, σημ. 223, 224.

127 του άναγκ. νόμου 2783)1941 «Εισαγωγικού Νόμου τού 'Αστικού Κώδικος».

Η κυριωτέρα δυσχέρεια της διαδικασίας έν προκειμένω είναι ή απόδειξις των πραγματικών περιστατικών, των συνιστώντων την κατάχρησιν του δικαιώματος υπό του έργοδότη.

Θά άνατρέξωμεν και πάλιν εις τὰ έν Γαλλία, όπου κατ' έξοχήν έμελετήθη ή καταχρηστική καταγγελία. Έκεί, άνέκαθεν, και πρό και μετά την διά του νόμου της 19-7-1928 τροποποίησης του άρθρου 23 του Βιβλίου Ι του Κώδικος 'Εργασίας²⁴⁰, τὸ 'Ακυρωτικὸν έμμένει σταθερώς εις την γνώμην ότι και επί καταχρηστικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας υπό του έργοδότη, τὸ βάρος αποδείξεως φέρει ὁ ταύτην προσβάλλων άπολυθείς υπάλληλος ή έργατης. 'Ο έργοδότης εις οὐδέν έτερον υποχρεούται, εἰμή νά επικαλεσθῇ μίαν νόμιμον αἰτίαν, δικαιολογοῦσαν την καταγγελίαν, χωρίς και νά οφείλῃ ν' αποδείξῃ τὸ υποστατὸν αὐτῆς, διότι μόνος ὁ επικαλούμενος κατάχρησιν του δικαιώματος οφείλει ν' αποδείξῃ και τὸ άνυπόστατον της υπό του έργοδότη προβαλλομένης αἰτίας²⁴¹.

Τὴν νομολογίαν ταύτην δικαιολογεῖ ὁ Josseland, σκεπτόμενος ότι ὁ δικαιούχος έχει υπέρ έαυτοῦ τὸ κ μ ή ρ ι ο ν ότι άσκει τὸ δικαίωμά του νομίμως και έν καλῇ πίστει. 'Εάν του επεβάλλομεν ν' αποδεικνύῃ εκάστοτε και την νόμιμον αἰτίαν της άσκήσεως του δικαιώματός του, θά κατελήγομεν έμμέσως εις την καθιέρωσιν τεκμηρίου, κατὰ τὸ ὅποιον πᾶς δικαιούχος άσκει τὸ δικαίωμά του καταχρηστικῶς μέχρι άνταποδείξεως²⁴². Εἰς μάτην οἱ θεωρητικοὶ τοῦ εργατικοῦ δικαίου μάχονται υπέρ μιᾶς τοιαύτης μεταθέσεως του βάρους αποδείξεως, προκειμένης καταχρηστικῆς καταγγελίας, από του εργαζομένου εις τὸν έργοδότην.²⁴³ 'Αλλ' ή προσπάθειά των παρέμεινε άτελεσφόρητος²⁴⁴.

Και παρ' ήμιν, ή ρύθμισις του βάρους αποδείξεως της καταχρήσεως του δικαιώματος δέν δύναται νά εἶναι διάφορος. 'Ο την κατάχρησιν επικαλούμενος οφείλει νά την αποδείξῃ.

Ταύτης αποδεικνυομένης, έν ζητῆται άναγνώρισις της άκυρότητος της καταγγελίας, ὁ

έργοδότης θεωρεῖται υπερήμερος και καταδικάζεται εις πληρωμὴν του μισθοῦ, μέχρι της νομίμου λύσεως της συμβάσεως²⁴⁵. 'Εάν ζητηται μόνον άποζημίωσις, ὁ άπολυθείς οφείλει ν' αποδείξῃ και την υπαιτιότητα (δόλον ή άμέλειαν) του έργοδότη και την εκ της άπολύσεως ζημίαν του. Αὕτη άνέρχεται συνήθως εις τὸ χρηματικὸν ποσὸν του μισθοῦ, τὸν ὅποιον ὁ άπολυθείς θά έλάμβανε παρα του καταγγελλαντος την σύμβασιν έργοδότη. 'Εάν ὅμως αποδεικνύεται και π ρ ὁ σ θ ε τ ο ς ζ η μ ί α, ήν ὁ άπολυθείς υπέστη εκ της άπολύσεως, δικαιούται νά ζητήσῃ άποκατάστασιν και της προσθέτου ζημίας.

Ταῦτα υπεστηρίξαμεν από του 1933, δεχόμενοι ότι, ἐφ' ὅσον ή κατὰ ν. 2112 πρὸς άποζημιώσιν υποχρέωσις έχει χαρακτηρησ οὐχι διαφερόντος, ἀλλ' ὁ σ τ ι κ ῆ ς π ο ι ν ῆ ς, έπεται ότι, εάν εκ της άτάκτου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ὁ πρὸς δν ή καταγγελία υπέστη, θετικῶς ή άποθετικῶς, βλάβην οφειλομένην εις τὸ παῖσμα του άτάκτως καταγγελλαντος, δικαιούται ν' απαιτήσῃ και τὸ διαφέρον, άνεξαρτήτως της εκ του νόμου 2112 άποζημιώσεως. 'Αλλὰ και άν ή καταγγελία εγένετο τακτικῶς, έντός των νομίμων προθεσμιών, ὁ καθ' οὗ αὕτη δέν χάνει τὸ δικαίωμα προσθέτου άποζημιώσεως αὐτοῦ διὰ πρόσθετον ζημίαν, διότι και εκ νομίμου πράξεως δύναται νά γεννηθῇ άπαιτήσις εις τὸ διαφέρον, όταν αὕτη άσκήται κακῇ πίστει και δολίως²⁴⁶.

Οἱ άρνούμενοι τὸν χαρακτηρισμὸν της εκ του ν. 2112)1920 άποζημιώσεως ὡς άστικῆς ποινῆς και υποστηρίζοντες ότι αὕτη εἶνε τὸ ένεκα της άπολύσεως του εργαζομένου οφειλόμενον υπό του έργοδότη διαφέρον, υποχρεοῦνται ν' άρνηθοῦν και πᾶν δικαίωμα προσθέτου άποζημιώσεως του εργαζομένου, λόγω ὁ τ ἄ κ τ ο σ υ (παρὰ τὸν ν. 2112)1920) ἀλλὰ και καταχρηστικῆς (παρὰ τὸ άρθρον 281 'Αστικού Κώδικος) καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.

ΤΕΛΟΣ

Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

240. 'Ανωτέρω σελ. 578.

241. Βλ. την παρὰ Josseland 579. De l'esprit des droits etc, 1939, σελ. 194 σημ. 4, άφθονον νομολογίαν του 'Ακυρωτικού.

242. Josseland, ένθ' άν. nos 316, 318.

243. Rouast, υπό Cass. civ. 18-3-1930 (Dall. 1930. 1. 71). Pic, Traité de législation industrielle, 1930, no 1202. Capitant-Cuche, Précis de législation industrielle, 1936, no 493.

244. Pic-Kéher, Le nouveau droit ouvrier français, 1943, no 229.

245. Αὕτη δύναται νά επέλθῃ διὰ νέας, νομίμου, καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας. Περιττὸν νά λεχθῇ ότι ή εκ του δικαστικοῦ άγῶνος άναφύεσσα έρις και ή εκ ταύτης πιθανή ψυχρότης εις τὰς σχέσεις μεταξύ έργοδότη και εργαζομένου, αὕτη και μόνη, ἐπ' οὐδενί λόγω δύναται νά χρησιμεύσῃ εις τὸν έργοδότην ὡς νόμιμος λόγος διὰ νέαν καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας.

246. Βλ. Καποδίστρια, Περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, 1933, σελ. 59 και 'Ερμηνεία του 'Εργατικοῦ Δικαίου, 1937, σελ. 439)440.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΕΝΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν. Π. Δ. Δ.

Έρευνα περί τῆς ἐντὸς τοῦ νόμου 19/1944 ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12067/1946 ὑπουργ. ἀποφάσεως.

Υπὸ τοῦ κ. Ν. Χ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ, Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 25229/3540/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ἣ ὁποία ρυθμίζει παρόμοιον θέμα (ΕΕΔ 5, 541), θεωρηθεῖσαν ἄκυρον ὡς ἐξερχομένη τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ νόμου 28/1944 (βλέπε γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 1597 Γ. 376/1946 (εἰσηγητὴς Α. Χατζηδόνης) καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 12067 τῆς 3/17 Φεβρουαρίου 1945 «περὶ ρυθμίσεως ὑπὸ τύπον προσωρινότητος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» (βλέπε καὶ 246899/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ΕΕΔ 5, 568) θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους νομικῶς ἀνίσχυρος, ὡς ἐκδοθεῖσα καὶ αὕτη καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ νόμου 19/1944.

Τὸν λόγον πλέον ἔχει ὁ Νομοθέτης διὰ τὰ περαιτέρω.

Υπουργεῖον Ἑργασίας. Ἀριθ. πρωτ. 144

Ἐν Αθήναις τῇ 2 Νοεμβρίου 1946

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑργασίας (Δοκίμ. Ε' τμήμα 2)

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15407 ἀπὸ 2/9/46 ὑμετέρου ἐγγράφου, δι' οὗ τίθεται τὸ ἐρώτημα σχετικῶς πρὸς τὰς χορηγητέας ἀποδοχὰς τῶν ἐξαφανισθέντων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτῶν καὶ δὴ μετὰ τὴν Σ.Π. 59/45, δι' ἧς τινὲς τῶν ἐξαφανισθέντων, ὡς διορισθέντες τὸ πρῶτον ἐπὶ κατοχῆς, θὰ ἀπελύοντο αὐτοδικαίως, καὶ κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 14431/5829 ἀπὸ 1/10/46 ἐντολῆς τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομ. Συμβουλίου συνελθοῦσα σήμερον καὶ ἀπαρτισθεῖσα ἐκ τῶν 1) Α. Κουμάντου, Προέδρου Ν. Σ. Κ., 2) Δ. Ἀποστολάκη, Ἀντιπροέδρου, 3) Σ. Δαΐου, 4) Β. Παπαρηγοπούλου, 5) Δ. Φερεντίνου, 6) Χ. Στεφανοπούλου καὶ 7) Γ. Φραγκοῦλη, Νομικῶν Συμβούλων καὶ τῶν Παρέδρων Μ. Σταυροπούλου, Δ. Κаланτζάκου, Ν. Κοντογιάννη, (εἰσηγητοῦ) ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ διὰ τοῦ ἄνω ἐγγράφου ὑμῶν τεθέντος ἐρωτήματος ὁμοφώνως ὡς ἑξῆς:

Διὰ τῶν παρ. 8 καὶ 9 ἄρθρου 5 τῆς Υ.Α. 12067 τῆς 3/17 Φεβρουαρίου 1945 «περὶ ρυθμίσεως ὑπὸ τύπον προσωρινότητος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Ν.Π.Δ.Δ.» ὁρίσθη, ὅτι εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐξαφανισθέντων ἢ αἰχμαλωτισθέντων κλπ. ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου θὰ δίδεται τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῆς παρὰ τῷ Ν.Π.Δ.Δ. θέσεως τῶν μέχρι τῆς ἐπανόδου αὐτῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἢ τῆς ὁμηρίας (τῆς ἐπιβληθείσης ὑπὸ τοῦ ΕΛΑΣ) ἢ μέχρι τῆς ἀπονόμῃς τῆς κεκανονισμένης συντάξεως προκειμένου περὶ ἐξαφανισθέντων.

Ἡ ὑπουργικὴ αὕτη ἀπόφασις ἀναφέρει, ὅτι ἐξεδόθη κατόπιν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, δοθείσης διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 19/1944, ἐχοῦσης ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς:

«Περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν».

«Ἄρθρον 2.—Πρὸς τὸν σκοπὸν ὡσαύτως τῆς ἀναπροσαρμογῆς, μετὰ τὴν νομισματικὴν διαρρύθμισιν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νέας δραχμῆς, τῶν ἐξόδων τοῦ Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων, Εἰδικῶν Ταμείων, Ὁργανισμῶν, Ἰδρυμάτων, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπεζῶν, ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, προσαρμόζη ἀξιάνων ἢ ἐλαττώων ἢ ἐν γένει τροποποιῶν τὰς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεις ἢ ἀποφάσεις καθωρισμένας ἀποδοχὰς ἐν γένει, κρατήσεις ἐπ' αὐτῶν ὑπὲρ τρίτων, ὀδοιπορικὰ καὶ ἐξοδα κινήσεως, πάσης φύσεως, ἀποζημιώσεις τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἄνω Ὁργανισμῶν καὶ νομικῶν προσώπων, συντάξεις καὶ χορηγίας ἐν γένει καὶ παγίαις ἐπιχορηγήσεις διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὡς ἄνω ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ νὰ καθορίζη τὸν τρόπον καὶ χρόνον τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τούτων».

«Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἐποπτεία τῶν ὡς ἄνω Ὁργανισμῶν ἢ Νομικῶν ἐν γένει Προσώπων ἀνήκει εἰς ἕτερον, πλὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἢ κατὰ τ' ἄνωτέρω προσαρμογὴ γίνεται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἀσκούοντος τὴν ἐποπτείαν Ὑπουργοῦ».

«Αἱ διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ προκειμένου περὶ τῶν ἀποδοχῶν κλπ. τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῆς προσαρμογῆς ἐνεργουμένης διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν».

Ἐκ τῆς σαφοῦς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης δεῖκνυται, ὅτι ἡ ἐξουσιοδοτήσις ἐχορηγήθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως, πρὸς συντονισμόν τῶν ἐκ τῶν ἐπικρατουσῶν ἰδιαζουσῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, λόγῳ τῆς ἀσταθείας τοῦ ἐθνικοῦ νομίματος, ἐπιβαλλομένων μέτρων, προσαρμόζη τὰς ἐκάστοτε ἐνδεικνυόμενας ἀπολοβάς τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν συνταξιούχων, τὰς ἐν πάσῃ περιπτώσει καθωρισμένας κατὰ βάσιν διὰ τῶν κειμένων διατάξεων. Δὲν ἐδόθη ὁμῶς ἐξουσιοδοτήσις, ὅπως καὶ τὸ πρῶτον ἀπονέμῃ βοηθήματα ἢ συντάξεις ἢ ἐπιχορηγίας μὴ προβλεπομένας ὑπὸ τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων. Κατὰ συνέπειαν ἡ περὶ τῆς πρόκειται ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δι' ἧς ἐχορηγήθη βοήθημα εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐξαφανισθέντων, δὲν δύναται νὰ ἰσχύη, ὡς καθ' ὑπέρβασιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως θεσπισθεῖσα ἄκύρως. Παρέλκει δ' οὕτω ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα, ἂν τοῦ αὐτοῦ βοηθήματος καὶ βάσει τῆς αὐτῆς ὑπουργικῆς ἀποφά-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κρίσις τοῦ ἐργοδότητος περὶ πλεονασμοῦ μισθωτῶν καὶ δικαστικὸς ἐλεγχος.

Σκοποὶ τοῦ νόμου 128)1945.—'Απαλλαγὴ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ βάρους τῆς μισθοδοσίας προσωπικοῦ των.—'Ασφάλις ἀφ' ἐτέρου τῶν ἀνέργων μισθωτῶν κατὰ τῆς ἀνεργίας.—'Ελευθερία κρίσεως τοῦ ἐργοδότητος πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ.—'Ανεπίτρεπτον δικαστικὸν ἐλεγχον,

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἀσχολεῖται καὶ πάλιν περὶ τοῦ τόσον ἀπασχολήσαντος τὴν θεωρίαν καὶ πρᾶξιν ζητήματος ἂν ἡ κατὰ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» ἀπόλυσις μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς πλεονάζοντων ὑπέκειτο εἰς τὸν δικαστικὸν ἐλεγχον, ἀκολουθῶν καὶ πάλιν ἀποψιν ὁμοίαν ἐκείνης προηγουμένων ἀποφάσεων του (βλέπε Α.Π. 178)1946, εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Χ. Παπαλλῆς, Ε.Ε.Δ 5, 358, Α.Π. 209)1946, εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης Η. Παπαηλιού, Ε.Ε.Δ 5, 390). Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ζητήματος περιορίζεται ἤδη εἰς τὰς πρὸ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118)1945 κλπ.» (Ε.Ε.Δ 5, 307) γενομένης ἀπολύσεως, καθ' ὅσον μετὰ τοῦτο καὶ τὴν δι' αὐτοῦ ἀπάλειψιν ἐκ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 τῆς λέξεως «πλεονάζοντος» δὲν ἐρυνᾶται πλέον ἡ αἰτία ἀπολύσεως.

Ἄρειου Πάγου 342)1946 Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ κ. Η. Κυριακόπουλος

Εἰσηγητῆς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Βοϊατζῆς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Σοφιανόπουλος, Ν. Φιλιππίδης

Ἐκ τῆς ἐπικαλούμενης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσεῖον.

τοῦ ἀπὸ 24 Νοεμβρίου 1945 ἐξωδίκου δηλώσεως τῆς ἀναιρεσεῖουσης δὲν ἀποδεικνύεται ἐπαναπρόσληψις ὑπὸ ταύτης τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὑπηρετοῦντος παρ' αὐτῇ καὶ ἀπολυθέντος δυνάμει τοῦ νόμου 118)1945, οὐδὲ καταβολὴ καθυστερουμένων μισθῶν καὶ συμψηφισμὸς πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, γεγονότα, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἔνστασις ἀπαρადέκτου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, λόγῳ ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσεῖοντος τῆς προσαλλομένης ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀπλῇ πρόθεσις πρὸς τοιαύτας ἐνεργείας, γενομένη καὶ αὕτη μετ' ἐπιφυλάξεως, ἐξ ἧς δὲν συνάγεται ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως, δι' ὃ καὶ ἡ ἔνστασις εἶναι ἀπορριπτέα.

Διὰ τοῦ νόμου 118 ἐπεδιδώθη ἀφ' ἐνός μὲν ὅπως δημιουργηθῶσιν εὐνοϊκαὶ συνθήκαι ἀνασυγκροτήσεως τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ προώθησις τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν διὰ τοῦ ἀνακουφισμοῦ ἀπὸ τῶν πρὸ αὐτοῦ βαρυνόντων αὐτὰς ἐπαχθῶν βαρῶν μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὅπως οἱ μισθωτοί, εἰς ἀντίρροπον τῶν καταργουμένων πλεονεκτημάτων, ἀσφαλισθῶσιν ἀπὸ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας διὰ τῶν πρὸς τοῦτο λαμβανομένων μέτρων. Οὕτως, εἰς μὲν τὰς ἐπιχειρήσεις παρέχεται τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύωσι τὸ πλεονάζον

σεως δικαιοῦνται καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἐξαφανισθέντων ὑπαλλήλων, οἵτινες, ὡς διορισθέντες ἐπὶ κατοχῇ, θὰ εἶχον ἐνδεχομένως ἀπολυθῇ διὰ τῆς Σ.Π. 59)45.

Ὅτι δὲ βοήθημα πρὸς τὰς οἰκογενείας ἠθέλησε νὰ χορηγήσῃ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀπόφασις καὶ οὐχὶ νὰ προσαρμόσῃ ἀπλῶς ἀποδοχὰς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων, δείκνυται καὶ ἐκ τῆς μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 248899 ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1948 Υ.Α. «περὶ καταβολῆς εἰς τὰς οἰκογενείας ἐκτελεσθέντων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. 60 ο)ο ἐπὶ ἀποδοχῶν των διὰ τὸν μῆνα Σ)βριον 1946» (Ἐφ. Κυβ. β' 133), δι' ἧς τὸ περὶ οὗ πρόκειται βοήθημα τῶν εἰρημένων οἰκογενειῶν περιωρίσθη εἰς 60% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανον οἱ ἐξαφανισθέντες, ἐὰν εὗρσκοντο ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Τέλος ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 1119)46 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας», ἀφορώσης ὁμοίαν ἀπολύτως περίπτωσιν, τὴν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐξαφανισθέντων δημοσίων ὑπαλλήλων, καὶ ἐφαρμοζομένης μόνον ἐπὶ τῶν οἰκογενειῶν τούτων, ἐχούσης ἐπὶ λέγει ὡς ἐξῆς :

»Κυροῦνται αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν
» Οἰκονομικῶν, δι' ὧν ἐχορηγήθησαν ἀποδοχαὶ
» ἐνεργείας ἢ συντάξεως εἰς τὰς οἰκογενείας
» τῶν φονευθέντων ἢ θανόντων ἢ ἐξαφανισθέντων
» ὑπαλλήλων ἐν γένει στρατιωτικῶν καὶ
» συνταξιούχων κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα
» ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1941 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος (19-3-46). Αἱ συντάξεις καὶ
» ἀποδοχαὶ αὗται ἐξακολουθοῦσι καταβαλλόμεναι μέχρι τέλους Μαρτίου 1946. Μετὰ τὴν
» χρονολογίαν ταύτην αἱ ὡς ἄνω οἰκογένειαι
» δικαιοῦνται τῆς διὰ τῶν κειμένων διατάξεων
» προβλεπομένης συντάξεως».

δείκνυται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἔχει πλέον ὑπ' ὄψει του, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν καθ' ὑπερβάσιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Νόμου 19)1944, ὡς δ' ἐρρύθμισε προσαφάτως κατὰ τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, θέλει ἀσφαλῶς ἐν τῷ μέλλοντι προβλέψει καὶ διὰ τοὺς ἐξαφανισθέντας ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ.

Ὁ Εἰσηγητῆς Πάρεδρος
τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου
Ν. Χ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀπόψεις περί ὑπάρξεως τριμήνου προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς.

Προσθήκη διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 καὶ ἄλλου λόγου ἀπολύσεως εἰς τοὺς λόγους ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 424)1941.—Υποχρέωσις καὶ τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἀπολυομένων μισθωτῶν πρὸς ἐπίδοσιν ἀγωγῆς ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως

Τὸ δυσεπὶλήτον νομικὸν ζήτημα ἂν καὶ οἱ ἀπολυόμενοι μισθωτοί, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἐπερὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, πρὸ τῆς θεσπίσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν.Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 (ὡς γνωστὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο ὥρισεν τριμήνου προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς διὰ τὰς κατὰ παράβασιν οἰαδήποτε διατάξεις ἀκύρους ἀπολύσεως μισθωτῶν), περιορίζοντο ὑπὸ προθεσμίας διὰ τὴν ἐπίδοσιν ἀγωγῆς πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἀπολύσεως, ἐτέθη πάλιν ὑπὸ τὴν κρί-

σιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, μετ' ἀναίρεσιν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4445)1946 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 5, 431).

Ὅτι προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω παρατιθεμένης ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἡ παραδοχὴ τῆς αὐτῆς ἀπόψεως, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησε ἡ προηγουμένη ὑπ' ἀριθ. 154)1946 (εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεολαγίτης Σ. Δημητριάδης, ΕΕΔ 5, 338) ἀπόφασίς του (βλέπε ὁμως διάφορον ἄποψιν Α. Λιτσεροπούλου, ΕΕΔ 5, 418 ἐπ.).

Ἀνεξαρτήτως τῆς βαρύτητος τῆς γνώμης τοῦ Ἀνω

προσωπικόν, οἱ δὲ ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ λαμβάνουσι, πλὴν τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημιώσεως, διὰ τὴν περιπτώσιν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρ. 9 § 1), καὶ ἐπίδομα ἀνεργίας 40—50 ο/ο τοῦ ἐκαστοῦ κατωτάτου ὁρίου τῶν ἀντιστοιχούντων μηνιαίων ἀποδοχῶν (ἄρθρ. 12), εἰς δὲ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐπιβάλλεται ἡ υποχρέωσις, ὅπως ἀναγγέλλωσιν ἐγγράφως τὴν καταγγελίαν εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας (ἄρθρ. 9 § 3) καὶ ὅπως προσλαμβάνωσι τοὺς ἀναγκαζομένους μισθωτοὺς διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας κατὰ 50 ο/ο ἐκ τῶν ἐπιδοτούμενων ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας, ἐπὶ ποινῇ καταβολῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν κατὰ παράβασιν ἀπολυομένων μισθωτῶν, πρὸς δὲ καταβάλλωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας εἰσφορὰν δι' ἕκαστον ὑπάλληλον ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰς συνολικὰς ἀποδοχὰς ἐνὸς μηνός. Ἐκ παραλλήλου ὥρισθη, ὅτι ἀκυρότης τῆς καταγγελίας ἀπαγγέλλεται μόνον ἂν δὲν γίνῃ αὕτη ἐγγράφως καὶ δὲν καταβληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ κατὰ τὴν § 1 ἀποζημίωσις καὶ δὲν γίνῃ ἐντὸς 3 ἡμερῶν ἀναγγελία εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας, ἐξ ὧν καὶ συνέπεται, ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος δὲν τίθεται ὡς στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ἀλλ' ὡς τοιοῦτο τῆς λήψεως τοῦ ἐπιδόματος καὶ τῆς διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας τοποθετήσεως τοῦ μισθωτοῦ παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει. Ἐκ πάντων τούτων συνάγεται πρόθεσις τοῦ νομοθέτου σαφὲς ὅπως ἡ κρίσις περὶ τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, τὴν ἀνάγκην τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ νόμου τούτου ἐπιτρέπει εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, δυναμένης νὰ καταγγέλλωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἥτοι τοῦ προσωπικοῦ τοῦ μὴ ἀπαραιτήτου διὰ τὴν παραγωγικὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπαφίεται εἰς αὐτὰς ταύτας τὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς τὰς μόνας δυναμένας ἐν γνώσει τῆς οἰκονομικῆς αὐτῶν ἀντοχῆς καὶ τοῦ συνόλου τῶν διεποικῶν αὐτὰς συνθηκῶν, νὰ ἀποφασίζωσι, χωρὶς ἡ κρίσις αὐτῶν νὰ δύναται νὰ ἐλεγχθῇ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων. Τὴν ἐκδοχὴν ταύτην ὑποστηρίζει καὶ τὸ γεγονός ὅτι

ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 9 § 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 424 ἡ ἀπόλυσις προσωπικοῦ, ἡ ὁποία ἐπετρέπετο διὰ πραγματικὴν ἀδυναμίαν τῆς ἐπιχειρήσεως ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὰς ἐργασίας της, εἶχεν ἐξαρτηθῇ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, μετὰ γνωμοδότησιν Ἐπιτροπῆς ἐξ ἐιδίκων. Τέλος δὲ καὶ ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ μεταγενεστέρου Ν.Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 ἀπαλείψις τῆς λέξεως «πλεονάζοντος» μαρτυρεῖ τὸ διὰ τῶν νόμων τούτων διήκον πνεῦμα τοῦ νομοθέτου, ὅπως ὑπὸ τοὺς μνημονευθέντας ὁρους παρέχεται εὐχέρεια εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅπως ἀπολύῃ τοὺς μὴ ἀναγκαζομένους εἰς τὴν ἐπιχείρησιν μισθωτοὺς.

Τὸ ὡς Ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀποφινάμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δέκνυται, ὅτι ἡ ὑπαρξὶς παρὰ βιομηχανικῇ ἐπιχειρήσει πλεονάζοντος προσωπικοῦ καὶ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτου δὲν ἀφέθη ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη καὶ ὅτι τούναντιον ὑπόκειται εἰς τὸν ἐλεγχον τῶν δικαστηρίων, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ δὲ ταύτῃ κρίναν ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ὑπετέλει μέρος πλεονάζοντος προσωπικοῦ, κηρύσσων δ' ἄκυρον τὴν καταγγελίαν τῆς μετὰς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀναιρεσιούσης συμβάσεως ἐργασίας καὶ δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν, ἐπιδιώκουσαν τὴν καταβολὴν ὀφειλομένων μισθῶν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς οὐσιαστικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 παράγρ. 1 καὶ ἐπόμε. τοῦ νόμου 118)1945 καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 παρ. 17 Πολιτ. Δικονομίας, συμφωνῶς πρὸς τὸν δεύτερον περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως δέον ἢ ὑπόθεσις νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ Β' τμήμα διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν.

Ἡ διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου ὑποβαλλομένη αἰτησις τῆς ἀναιρεσιούσης ὅπως, ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως, ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος νὰ ἀποδώσῃ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης καταβληθέντα εἰς τοῦτον ὑπ' αὐτῆς, εἶναι ἀπορριπτέα, ἀφοῦ ἡ ἐπικαλουμένη ἀπόδειξις καταβολῆς, μὴ ὑποβληθεῖσα εἰς νόμιμον σήμανσιν, δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει καὶ ἡ καταβολὴ δὲν ἀποδεικνύεται προσηκόντως.

τάτου Δικαστηρίου μας δὲν πρέπει νὰ παρέλθουν ἀπαράτηρητα τὰ ἐξῆς ἀπροσδοκίτως δυνάμενα νὰ προκύψουν ἐκ τῆς τοιαύτης ἀπόψεως : Ἡ ἀναιρεθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 4445)1946 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐσκέφθη ὡς ἀκολούθως : Ὁ νόμος 118)1945 δὲν ὁρίζει προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς, ἄλλως δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 9 ἐδάφ. 1 τοῦ νόμου 118 ἡ καταγγελία, ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου γενομένη, πληροῦται ἀφ' ἧς καταβληθῇ εἰς τὸν ἀπολύμενον ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις, ἀπὸ τῆς καταβολῆς αὐτῆς (καὶ συνεπῶς τῆς πληρώσεως τῆς καταγγελίας) ἄρχεται ἡ τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς.

Τὸ ἐρώτημα, λοιπόν, εἶναι : Ἀφοῦ σαφῶς ἐκ τοῦ νόμου προκύπτει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἐγκυρὸς ἀφ' ἧς καταβληθῇ εἰς τὸν ἀπολύμενον ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, πῶς θὰ προστατευθῇ ὁ μισθωτὸς κατὰ τῆς ἀπωλείας τοῦ δικαιωμάτων του πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἀπολύσεως εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης δὲν καταβάλλει τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἐντὸς τοῦ τριμήνου, ἀλλὰ μετὰ πάροδον τούτου, ἐνῶ ἐν τῷ μεταξύ καταβάλλει τὰς ὀποδοχὰς τοῦ μισθοῦ, χωρὶς φυσικὰ νὰ πράττῃ τοῦτο δολίως, ἵνα ἔχῃ ὁ μισθωτὸς τὴν ἐνστάσιν τοῦ γενικοῦ δόλου ; Ἐννοοῦμεν τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν μετὰ τὸ τρίμηνον καὶ τὴν ἐνδιάμεσον καταβολὴν τῶν ὀποδοχῶν καταβάλλει τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 οὐχὶ ἐξ ὀλοκλήρου, ἐκ τοῦ ὁποίου (ἀρθρ. 9 νόμου 118)1945) δημιουργεῖται λόγος ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας.

Τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο ὁμολογουμένως ἀνώμαλον ἂν ἐλέγομεν εἰς τὸν μισθωτὸν, ὅτι ἡ πάροδος τοῦ τριμήνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπέφερεν ἀφ' ἐαυτῆς, ὡς συμβαίνει ἐπὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας (*Regelsberger - Ma-ridakis - Παράσινα*, Γεν. Δικ. § 126), τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ δικαιώματός του, ἀφοῦ τὸ δικαίωμά του πρὸς ἀκύρωσιν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγεννήθη μετὰ τὸ τρίμηνον ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δηλαδὴ μετὰ τὴν μετὰ τρίμηνον καταβολὴν τῆς ἐλλειποῦς ἀποζημίωσης τοῦ νόμου 2112.

Διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν, λοιπόν, αὐτὰ τὰ ἀνώμαλα, πρέπει, νομίζομεν, νὰ σκεφθῶμεν ὡς ἐξῆς : Ὁ νόμος 118)1945 ὁρίζει μίαν σειρὰν νομικῶν γεγονότων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ συνυπάρχουν, διὰ νὰ θεμελιώσουν τὸ κῆρος τῆς καταγγελίας (*Kraasch*, Γεν. Ἀρχ. § 135 σημ. 5, *Windscheid* § 67 σημ. 1, 2, βλέπε καὶ *Κ. Δημάκη*, ΕΕΔ 1, 777).

Ἀφ' ἧς λοιπόν, χωρήσῃ καὶ τὸ τελευταῖον νομικὸν γεγονός, τότε ὑπόκειται καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, δυναμένη ὕστερον νὰ προσβληθῇ ὡς ἀκυρὸς.

Ὁ Ἀρειὸς Πάγος ὅμως δὲν ἠρευνήσε ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὸ ζήτημα, ἀλλ' ἠρκέσθη νὰ ἀποφανθῇ, ὅτι ἡ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀρειοῦ Πάγου 339)1946 Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ κ. *Η. Κυριακόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ε. Κολοκούρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Α. Οικονόμου, Δ. Τρίμης*

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 118)1945 σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατὰ προσθήκην καὶ ἐτέρου εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ βασικοῦ καὶ γενικοῦ Ν.Δ. 424)1941, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765)1943, προβλεπομένους λόγους καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπετράπη εἰς τὰς ἐν τῷ ρηθέντι νόμῳ 118)1945 ἀναφερομένας βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ὅπως πρὸς οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῶν προβῶσιν εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῶν καὶ συνεπῶς καὶ οἱ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπολύμενοι μισθωτοὶ τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων περιλαμβανόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 2 παρ. 7 τοῦ ἐιρημένου νόμου 765)1943, ὑποχρεούμενοι καὶ οὗτοι, ὅπως, ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἀπολύσεως τῶν, ἐπιδώσωσιν ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπολύσεως τῶν, ἥτοι τῆς ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένης ἡμέρας, τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν τῶν, ἐπερχομένης ἐν τῇ παραμελήσει τούτου τῆς ἀπωλείας τοῦ δικαιώματός τῶν ὅπως ἐπικαλεσθῶσι τὸ ἄκυρον τῆς ἀπολύσεως τῶν, καθόσον οὐδεὶς δικαιολογητικὸς λόγος συντρέχει, ὅπως οἱ δυνάμει τοῦ νόμου 118)1945 ἀπολύμενοι πλεονεκτῶσι τῶν ἀπολυομένων δυνάμει τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ νόμου 765)1943, μὴ δεσμευόμενοι ὑπὸ τῆς ρηθείσης προθεσμίας, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου ὁ ἐργοδότης θὰ ὑπέκειτο ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ κινδύνῳ τῶν συμφερόντων του. Ὅθεν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικασαντος Πρωτοδικείου, δεχθεῖσα ὅτι ἐν τῷ νόμῳ 118)1945 οὐδεμία εἰς τοὺς ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἀπολυομένους μισθωτοὺς τάσσεται προθεσμία πρὸς ἔγερσιν τῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀγωγῆς, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἡ κατὰ τὰ ἄνω τρίμηνος προθεσμία ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας καταβληθῇ τῷ ἀπολυομένῳ ἡ κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἀποζημίωσις καὶ ἐπὶ ταῖς ὡς ἄνω αἰτιολογίας ἀπορρίψασα τὴν περὶ ἀπαρδέκτου τῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰρημένου νόμου 118)1945 γενομένης ἀπολύσεως τοῦ ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐγερθείσης, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μετὰ τὴν πάροδον τῶν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐνστάσιν τῆς ἀναιρεσιούσης, ψευδῶς τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέα κατέστη, συμφώνως τῷ ἀρθρῳ 807 παρ. 17 Πολ. Δινομίας, κατὰ τὸν βασικὸν πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Α' τμήμα διὰ τὴν κατάλληλον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ν. 118)1945 ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀπόψεις περὶ τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112 δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ

Προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1915.—Περιορισμός ἐπὶ μόνον τῶν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀπολύσεων.—Μὴ ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ μονομερούς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Μόναί ἐξ αὐτῆς συνέπαι.—Προσφορά τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ὡς στοιχεῖον τῆς ἀξιώσεώς του ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7033)1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Πέτρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Ἀργυροπούλου,

Κ. Τριαντόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ὡς διασαφηνίζει ταύτην διὰ τῶν προτάσεων, ισχυρίζεται, ὅτι προσελήφθη κατὰ Φεβρουάριον 1945, ὡς ἐργοδοτὸς σιδηροβιομηχανίας παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐταιρίᾳ, ἀντὶ 12.000 δραχμῶν ἡμερησίως, εἰργάσθη μέχρι 10 Ἰουλίου 1946, ὅτε μεταβίβασθη ἡ ἐπιχειρήσις εἰς τὸν δεῦτερον ἐναγόμενον Ν.Π., ἀναδεχθέντα ἀπᾶσας τὰς ὑποχρεώσεις τῆς προκατόχου τοῦ ἐταιρίας, ὅτι τὴν 22 Ἰουλίου 1946 μετέβαλε μονομερῶς τοὺς ὅρους τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, πληρώσας τὸν ἐνάγοντα πρὸς δραχμὰς 7200 ἡμερησίως, ἀντὶ 12.000, ἃς ἐλάμβανε πρότερον ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας, ἐξ οὗ λόγου ὁ ἐνάγων, θεωρήσας τὴν μεταβολὴν ταύτην ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας, ζητεῖ δὲ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσοῦ, λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεώς του, ὡς ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 9 Ν. 118)45 (ἐγγράφου καταγγελίας, ἀναγγελίας εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως Ν. 2112).

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 Ν. 2112 πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 9 Ν. 118)45 ἐπιχειρήσεις, ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ, ὑποχρεούμεναι, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ταύτης, νὰ κοινοποιήσωσιν ἐγγράφον καταγγελίαν, νὰ καταβάλωσιν τὴν κατὰ Ν. 2112 ἀποζημίωσιν καὶ νὰ ἀναγγέλλουν ταύτην εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν δύο τούτων διατάξεων προκύπτει, ὅτι τὸ ἄρθρ. 9 Ν. 118 προβλέπει τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀπολύσεως τῶν παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένων, ὁπότε καὶ διὰ τὴν ἐγκυρότητα τῆς ἀπολύσεως ταύτης προϋποθέτει τὴν τήρησιν τῶν ὡς ἄνω διατυπώσεων, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν κατὰ πλᾶσμα τοῦ νόμου ἐξομολοσίαν πρὸς ἀπόλυσιν διαφόρων ἀντισυμβατικῶν ἢ παρανόμων ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεων ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν, ὡς εἶναι ἡ συγκεκριμένη περίπτωσις τῆς μονομερούς μεταβολῆς τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ μισθοῦ, ἡ ὁμοία περίπτωσις μεταθέσεως ὑπαλλήλου εἰς γραφεῖον ἀλλοδαπῆς, ἐφόσον δὲν ἀποδέχεται ταύτην ὁ ὑπάλληλος (ἄρθρον 5 Ν. 4558)930), ἡ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότη νὰ χορη-

γήσῃ εἰς τὸ προσωπικόν του τὴν κατ' ἔτος κανονικὴν ἀδειαν (ἄρθρ. 18 Ν. 3502)928, ὅπερ ἤδη κατηργήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 539)45 κλπ. καὶ εἰς ἃς ἀπᾶσας περιπτώσεις ἡ ἐξομολοσίς αὐτῶν πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἔχει ὡς μόνην συνέπειαν, δυνάμει ρητῆς τῶν εἰδικῶν διατάξεων τούτων (ἄρθρ. 7 Ν. 2112, ἄρθρ. 18 Ν. 3502 κλπ.) ἐπιταγῆς, τὴν πληρωμὴν τῆς κατὰ τοὺς νόμους τούτους ἀποζημιώσεως, ἐφόσον ὁ βλαπτόμενος ὑπάλληλος ἤθελε θεωρήσει λελυμένην τὴν σύμβασιν, καὶ οὐχὶ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότη ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τούτων τηρῇ κατ' ἀναλογίαν τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118, ἡτις τήρησις δὲν εἶναι νοητὴ, ἐφόσον ὁ ἐργοδότης δὲν ἀπολύει τὸν ὑπάλληλον, ἀλλὰ ἐπιθυμεῖ τὴν διατήρησιν αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Εἰς τὴν συγκεκριμένην δὲν περιπτώσιν, καθ' ἣν ὁ ἐναγόμενος ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ τὸν ἐνάγοντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἐπὶ τῷ νομίμῳ μισθῷ καὶ οὐχὶ βάσει τοῦ μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανε ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τοῦ ἐταιρίας, δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς ἐγγράφον καταγγελίαν ταύτης καὶ πληρωμὴν ἀποζημιώσεως, ἐφόσον δὲν πρόκειται, ὡς ἄνω ἐλέγχθη, περὶ πραγματικῆς ἀπ' εὐθείας ἀπολύσεως ὑπ' αὐτοῦ, οὐτὲ ἡ παράλειψις συνεπῶς τῶν διατυπώσεων αὐτῶν δίδει δικαίωμα εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὡς ἐκ τῆς μειώσεως τοῦ μισθοῦ, ν' ἀποχωρήσῃ τῆς ἐργασίας του καὶ μὴ ἐργαζόμενος νὰ εἰσπράττῃ πλήρην τὸν μισθὸν του. Τοιαύτη ἐρμηνεία τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων καὶ ἀναλογικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 9 Ν. 118 καὶ ἐν προκειμένῳ θὰ ἐθαλπε τὴν φυγοπονίαν καὶ ἀργομισθίαν εἰς βάρος τῶν ἐπιχειρήσεων, ὅπερ, νομίζομεν, δὲν ἐσκοπεῖ ὁ νομοθέτης. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων δύο τινὰ ἡδύνατο νὰ πράξῃ ἢ νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπὸ τοὺς νέους ὅρους τῆς συμβάσεως, ἐπιδιώκων δικαστικῶς ἐν ταυτῷ καὶ τὴν εἰσπράξιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (Α.Π. 180)41 Θέμ. ΝΒ' σελ. 456) ἢ νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας ὅπερ καὶ ἐπραξε) καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἣν δικαιούται ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112, ἣν καὶ μόνην συνεπάγεται ἡ ὡς ἄνω μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρ. 7 τοῦ ν. 2112.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἡκόμῃ ἤθελε γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀντιθετος ἐκδοχὴ ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἔδει νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 9 Ν. 118, καὶ ἀπλὴν δὲν εὐσταθεῖ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος πρὸς καταβολὴν μισθοῦ, ἐφόσον οὗτος ἀπέχει τῆς ἐργασίας του, μὴ προσφερόμενος νὰ ἐργασθῇ καὶ ἡτις προσφορά τῶν ὑπηρεσιῶν δὲν ἀπαιτεῖται μόνον ἐπὶ εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἀπολύσεως κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς νομολογίας γενόμενα δεκτὰ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῆς μεταβολῆς τῶν ὄρων συμβάσεως ἐργασίας ἐκείνων, εἰς ἃς ἐκ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς ἐξυπακούεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργο-

δότου απόκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τῆς μειώσεως τοῦ μισθοῦ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενα ὅρια, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποκρούει τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἅς δέον οὗτος νὰ προσφέρῃ διὰ νὰ λάβῃ τοὺς μισθοὺς. Οὕτω ἀπορριπτεῖα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κρίνεται, ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς δίδεται ἡ πληρωμὴ ἡμερομισθίων ἀπὸ 22 Ἰουλίου 1946 καὶ ἐντεῦθεν.

Παρατηρήσεις: Ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 204 δικάσαντος Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν ἤχθη πρὸς κρίσιν ἐνδιαφέρον ζήτημα: Ποῖαι αἱ νόμιμοι συνέπειαι ἐκ τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὁρῶν συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸν νόμον 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων».

Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως υἱοθετεῖται ἡ ἀκόλουθος ἀποψις: Καὶ ἂν πρόκειται περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὁρῶν συμβάσεως ἐργασίας—ἡ ἀπόφασις δέχεται τοῦτο εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὡς εἶναι πράγματι τοιαύτη μεταβολὴ (Α. Π. 306)1984, Θέμ. ΜΕ', 817 καὶ παγία νομολογία)—ὡς μόνη συνέπεια ἐπέρχεται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ν' ἀποζημιωθῇ κατὰ τὸν νόμον 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, εἴτε ἀποχωρῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του, εἴτε παραμένων (ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον δι' ἐφαρμογὴν νόμου 2112 βλέπε Α. Π. 180)1941, ΕΕΔ 1, 106).

Εἶναι ὅμως ὀρθὴ ἡ ἀποψις; Νομίζομεν, ὅτι κατ' αὐτῆς δύνανται νὰ ἀναπτυχθῶν τὰ ἀκόλουθα: Κατὰ τὸ ἀρθρον 7 τοῦ νόμου 2112)1920 πᾶσα μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης.

Εἶναι ἀληθές, ὡς παρατηρήθη (Α. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 2, 516), ὅτι ἀφορμὴ διὰ τὴν νομοθέτησιν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἡσχέως ὅτι ὁ ἐργοδότης εὐκόλως θὰ ἠδύνατο νὰ καταστρατηγῇ τὸς σχετικὸς νόμος, μὴ ἀπολύων τοὺς ἐργαζόμενους, ἀλλὰ μεταβάλλον μόνον τοὺς ὁρους τῆς ἐργασίας, κατὰ τρόπον τῶσον δυσμενῆ διὰ τὸν ἐργαζόμενον, ὥστε νὰ ἀναγκάσῃ τοῦτον ν' ἀποχωρήσῃ.

Ἐξ ἄλλου, καὶ ἂν δὲν εἶχε διατυπωθῇ ρητῶς τὸ ἀρθρον τοῦτο, θὰ συνήγετο ἀναγκαιῶς ἐκ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ἐν συνδυασμῷ, πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ ἰσχύοντος ἐνοχικοῦ δικαίου (Κ. Δημάκης, Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. Ζ' 1940, 363, πρβλ. καὶ Χ. Ἀγαλλόπουλον, Ἀρχ. Ἰδ. Δικ. Θ' 1942, 147).

Περαιτέρω εἶναι ἐπίσης ἀληθές, ὅτι ὑπὸ τὸ προστατευτικὸν κατὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ καθεστὸς τοῦ νόμου 2112, βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 7 αὐτοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος ὁ ἐπιβλαβὴς μεταβληθεὶς ὅρος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ ἐπρόκειτο περὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, δυναμένης νὰ καταλυθῇ ὑποτεδῆποτε ἐγκύρως,

ἀλλὰ παρῆχε μόνον δικαίωμα ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Ἐν τῇ ἐξελίξει ὅμως τῆς νομοθεσίας ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ὑπεβλήθη εἰς ὁρισμένους τυπικοὺς καὶ οὐσιαστικοὺς περιορισμοὺς. Κατ' ἀρχὰς μετὰ τὸ Ν. Δ. 424)1941 ὁ νόμος 2112 ἀτετέλεσε τὸ ἐπιχειρητικὸν μέσον προστασίας τοῦ μισθωτοῦ. Τοῦτο ἐθέσπισε ἀπαγόρευσιν ἀδικαιολογίτου ἀπολύσεως. Σύνφωνος δὲ ὑπῆρξε πάντοτε ἡ θεωρία καὶ πράξις ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ νόμου 2112)1920 περὶ ἐξομοιώσεως πάσης βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς γνησίαν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως εἶχε ἔδαφος ἐφαρμογῆς καὶ μετὰ τὸ Ν. Δ. 424)1941, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀκυρότητος τῆς μεταβολῆς, ὡς τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως (βλέπε Α. Λιτξεροπούλου. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν. Δ. 424)1941 σελ. 13, 63, 121 ἐπ. Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 237)1942, ΕΕΔ 1, 586, 7446)1942, ΕΕΔ 1, 624, 55)1943, ΕΕΔ 2, 269 καὶ λοιπὴν, ἄνευ διασπάσεως γνώμης, νομολογίαν, πρβλ. καὶ τὸ ἀρθρ. 1 Α. Ν. 771)1937 διὰ τοὺς ἐφεδρικοὺς παλαιοὺς πολεμιστάς, ἐξομοιωτὸν τὴν μεταβολὴν πρὸς πραγματικὴν ἀπόλυσιν).

Διὰ τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, παρὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, ὁ ἐργοδότης καθίστατο ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, χωρὶς νὰ δύναιτο ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ τὴν *exceptio non adimpleti contractus*.

Τὸ πρᾶγμα δὲν νομίζομεν, ὅτι ἥλλαξε μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Ν. Δ. 424)1941. Καὶ ὁ νόμος 118)1945 ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ Ν. Δ. 8)11 Μαΐου 1946, ὑποβάλλει τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς ὁρισμένους περιορισμοὺς, (ἐγγράφος δικαιοπραξία τῆς καταγγελίας, καταβολὴ ἀποζημιώσεως νόμου 2112, ἀναγγελία καταγγελίας). Ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν περιορισμῶν τούτων ἡ ἀπόλυσις εἶναι ἄκυρος. Ἄκυρος, ἐπομένως, πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἐξισουμένη πρὸς ἀπόλυσιν (κατ' ἀναλογικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ νόμου 2112) μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως. Περαιτέρω δὲ δὲν ἱσχυαίεται νὰ παραμείνῃ ἐργαζόμενος ὁ μισθωτός, ἀφοῦ ἀκριβῶς ἐν τῇ ἀπολύσει του (τῇ πρὸς αὐτὴν ἐξομοιουμένη μονομερεῖ μεταβολῇ) ἐνυπάρχει πρόθεσις τοῦ ἐργοδότη νὰ μὴ ἀποδεχθῇ τὰς πρότερον προσφερομένας ὑπηρεσίας του (Α. Π. 499) 1936, ΕΕΝ 8', 292).

Ὅσονδήποτε καὶ ἂν διὰ τῆς ἐκδοχῆς τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ἐπιχειρεῖται—καὶ ὀρθῶς—προσπάθεια ἐναρμονισμοῦ τῶν σχέσεων μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότη κατὰ τὴν ἐρευνῆς τῆς νομοθετικῆς θελήσεως, ἐν εἶναι, καθ' ἡμᾶς βέβαιον: Ἡ ἀποψις στρέφεται οὐσιαστικῶς μόνον κατὰ τῶν μισθωτῶν, οἱ ὅποιοι οὕτω ὑπόκεινται εἰς ψυχολογικοὺς ἐξαναγκασμοὺς παρατήσεως τῶν δικαιωμάτων των, ἀφοῦ, ἀσφαλῶς, μεταξὺ τῆς θέσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, τὸ συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις τῆς ἀνεργίας, κεῖται πρὸς τὴν πρώτην.

Ε. Κ. ΥΔΡΑΙΟΣ, Δικηγόρος

ΕΓΓΡΑΦΟΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

‘Απόψεις περί της αληθοῦς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Νόμου 118]1945.

Νέα μετ’ ἄκυρον ἀπέλυσιν μισθωτοῦ, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ν. Δ. 424)1941, καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὸ Ν.Δ. 8]11 Μαΐου 1946. — ‘Ελλειψίς ὑποχρέωσης πρὸς ἀναγγελίαν τῆς καταγγελίας εἰς τὸ Ταμεῖον ‘Ανεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως ‘Εργασίας, ἐφ’ ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμεῖου ‘Ανεργίας. — Δικαίωμα μόνον ἀποζημιώσεως νόμου 2112.

Τὸ πραγματευόμενον ὑπὸ τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως θέμα εἶναι πράγματι ἐνδιαφέρον: ‘Εχει ὑποχρεώσιν ἀναγγελίας τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὸ Ταμεῖον ‘Ανεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως ‘Εργασίας ἡ ὑπαγομένη εἰς τὸν νόμον 118]1945 «περί ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ἐξεδιήθη διὰ τοῦ Ν.Δ. 8]11 Μαΐου 1946, ὅταν ὁ μισθωτὸς δὲν δικαιούται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ὡς μὴ πληρουμένων ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου;

‘Αρνητικῶς ἐπ’ αὐτοῦ ἀποφαίνεται ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις. ‘Εν τούτοις θὰ ἡδύνατο νὰ σημειωθῶν τὰ ἑξῆς: Τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945, ὡς ἐπιξετάθη, δὲν ἐξαρτᾶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὴν τήρησιν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων διὰ τὸ κύρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ ἂν ὁ μισθωτὸς δικαιούται ἐπιδόματος ἀνεργίας.

‘Υποχρεοῖ ἀπλῶς τὰς ὑπαγομένας εἰς τὸν νόμον 118]1945 ἐπιχειρήσεις νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ των κατὰ τὰς οὐσιαστικὰς καὶ τυπικὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 9 αὐτοῦ, χωρὶς νὰ συνδυάζουν τὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιδότησεως τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε καὶ ὑπ’ ἀριθ. 25920)1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ΕΕΑ 5, 510). ‘Οτι δὲ εἶναι αὕτη ἡ ἐννοία τοῦ νόμου ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἀναγγελίας ὅχι μόνον πρὸς τὸ Ταμεῖον ‘Ανεργίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως ‘Εργασίας, ἡ δὲ πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀναγγελία ἔχει διάφορον σκοπὸν (τῆς ἀπορροφήσεως διὰ μέσου αὐτοῦ τῶν ἀνέργων), μὴ ἐξαρτάμενον φυσικὰ ἐκ τοῦ δικαιώματος ἐπιδότησεως τοῦ ἀνέργου (Οὕτω καὶ Γ. Τρίμης, ‘Η ἀνεργία ἐν τῇ ἑλληνικῇ νομοθεσίᾳ, σελ. 162).

Πρωτοδίκου ‘Αθηνῶν 7130)1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ’

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ν. Κοῦμπος

‘Ὡς δεικνύται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων, ἡ ἐναγομένη ἀπέλυσε τὸν ἐνάγοντα τὴν 13)2)46, κοινοποιήσασα αὐτῷ σχετικὸν ἐγγράφον. ‘Η ἀπόλυσις αὕτη, γενομένη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου 424)41, ἐκρίθη ἄκυρος διὰ τῆς ὑπ’ ἀριθ. 6353)46 ἀποφάσεως ἡμῶν, δι’ ἧς ἐπεδικάσθησαν μισθοὶ κυρίως διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ’ ὃ ἴσχυεν ὁ Νόμος 424)41, δι’ ὃν λόγον καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀπο-

τελέσῃ δεδικασμένον διὰ τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν, ἐφόσον ἡ ἐναγομένη προβάλλει νέαν ἀπόλυσιν, γενομένην μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου τούτου ὑπὸ τοῦ ν.δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946.

‘Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπεδέχθη ἔκτοτε τὰς προσφερθείσας ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑπηρεσίας, συγκεκριμένως δὲ κατὰ τὸν μάρτυρα τὴν 24ην ἢ 25ην Μαΐου 1946, κατὰ δὲ τὸν ἐνάγοντα (ὅρα προτάσεις του), δύο φορές μεταξὺ 14ης καὶ 22 Μαΐου 1946, ἤτοι μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 8]11 Μαΐου 1946 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 118 τοῦ 1945, ὁ ἐνάγων μετέβη παρὰ τῷ διευθυντῇ τῆς ἐναγομένης, ζητήσας νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, πλὴν οὗτος δὲν ἐδέχθη τὰς ὑπηρεσίας του, εἰπὼν εἰς αὐτὸν ὅτι ἔχει πλέον ἀπολυθῇ. ‘Η τοιαύτη δὲ δήλωσις καὶ μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, εἴτε ἔγινε πρὸ τῆς δικασίμου, ἐφ’ ἧς ἡ ἄνω ἀπόφασις, εἴτε κατόπιν αὐτῆς, ἐφ’ ὅσον ἐγένετο μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄνω διατάγματος, ἰσοδυναμεῖ μὲν νέαν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς λύσιν αὐτῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρ. 669 ‘Αστικοῦ Κώδικος, μὴ οὖσης ὑποχρέου τῆς ἐναγομένης νὰ τηρήσῃ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 9 Ν. 118)45, ἐφ’ ὅσον ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς, κατὰ τὰ συνομολογούμενα, τὴν 22 Αὐγούστου 1945, δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ταμεῖον ‘Ανεργίας ὡς μὴ ὑπηρετῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου 118 (13)2)45), οὔτε ὡς συμπληρώσας πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ 270 ἡμερῶν ἐργασίαν, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρ. 2 § 1, 2, 3, Ν. 118. Καὶ ναὶ μὲν τὸ ἄρθρ. 1 ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ Ν. 4558)30, καθιεροῖ ἐγγραφὸν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πλὴν ὅμως ἡ τοιαύτη παράλειψις ἔχει ὡς συνέπειαν μόνον τὴν πληρωμὴν ἀποζημιώσεως συμφώνως τῷ ἄρθρ. 3 Ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ Ν. 4558, χωρὶς ν’ ἀποκλείσῃ τὴν καθ’ οἶονδήποτε τρόπον, συνεπῶς καὶ προφορικῶς, ἔγκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀφ’ ἧς καὶ ἡ σύμβασις δέον νὰ θεωρηθῇ λυθεῖσα (Α.Π. 45)1935 Θ. ΜΣΤ’ σελ. 603 καὶ 604). Δέον, κατ’ ἀκολουθίαν, ἐφ’ ὅσον ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἀφορᾷ μισθοὺς ἀναγομένους εἰς χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς νέας ταύτης καταγγελίας, γενομένης κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνάγοντος μεταξὺ 14 καὶ 22 Μαΐου 1946 καὶ ἐφεξῆς ν’ ἀποριφθῇ ὡς ἀβάσιμος κατ’ οὐσίαν, δεκτῆς καθισταμένης ὡς βασίμου τῆς περὶ δευτέρας ἀπολύσεως ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποριπτέων κρινομένων τῶν ἐναντίων.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ἐπιρροή τῆς ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐν γένει τῆς ἀνωτέρας βίας ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως.

Νόμιμοι λόγοι μὴ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας: Βραχεῖα ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ, λοχεῖα γυναικός, στρατεύσις μισθωτοῦ.—Εἰς πᾶσαν ἄλλην παρατεινομένην ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ἔστω καὶ ἐξ ἀνωτέρας βίας, συναγωγὴ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπανέρχεται ἐπὶ τῆς γνωστῆς ἀπόψεως (βλέπε Α. Π. 158) 1945, εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **Α. Κωτούλας**, ΕΕΔ 4, 650) ὅτι εἰς περίπτωσιν ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του, λόγῳ ἀσθενείας, ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικά ὅρια (ἄρθρ. 5 νόμου 2112) 1920, ἄρθρ. 3 νόμου 4558) 1930) θεωρεῖται λυομένη ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ διεύρυνσιν δὲ τῶν περιπτώσεων ἀποφαίνεται, ὅτι πᾶσα ἄλλη παρατεινομένη ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἐργασίας του, εἰς οἰανδήποτε αἰτίαν ὀφειλομένη, ἔστω καὶ εἰς ἀνωτέραν βίαν, δημιουργεῖ τεκμήριον ἐκ τοῦ νόμου ὅτι λύεται ἡ σύμβασις ἐκ μέρους αὐτοῦ.

Ὡραία ὁμως νομοθεσία! Νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀφ' ἐνός μονιμότητα τοῦ μισθωτοῦ (καταργηθὲν ν.δ. 424) 1941 καὶ ἰσχύοντες νόμοι περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ἀναγκ. νόμος 244) 1936 καὶ 771) 1937) καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ μὴ ἐπέρχηται ἡ δεδικαιολογημένη ἀντίδρασις τοῦ νόμου κατὰ τῶν συνεπειῶν ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τῆς θέσεώς του ἐξ ἐνός τυχαίου γεγονότος ἢ ἀνωτέρας βίας.

Ἀρείου Πάγου 337) 1946 Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ κ. **Η. Κυριακόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ν. Πλατύκας**

Δικηγόρος ὁ κ. **Π. Νέζος**

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 παρ. 3 τοῦ νόμου 2112) 1920, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558, ρητῶς ἀναφέρονται ὡς λόγοι δι' οὓς ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου δὲν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, ἡ βραχεῖα ἀσθένεια καὶ ἡ λοχεῖα τῆς γυναικός, προστεθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514) 1928 καὶ τρίτου λόγου, τοῦ τῆς στρατεύσεως. Κατ' ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀνωτέρω, σαφῶς συνάγεται, ὅτι πᾶσα ἄλλη παρατεινομένη ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἐργασίας του, εἰς οἰανδήποτε αἰτίαν ὀφειλομένη, ἔστω καὶ εἰς ἀνωτέραν βίαν, δημιουργεῖ

τεκμήριον ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐπέρχεται τῇ βουλήσει τοῦ ἀπέχοντος ὑπαλλήλου, καταγγέλλοντος οὕτω σιωπηρῶς ταύτην διὰ τῆς ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς ἔχει δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὡς ἄνω 2112 νόμου, διότι σκοπὸς τοῦ νόμου τούτου ἦτο ἀφ' ἐνός μὲν νὰ προστατεύσῃ τοὺς ὑπαλλήλους ἀπὸ ἀκαίρου ἀπολύσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἀποτρέψῃ πᾶσαν ἐκκρεμότητα, δυναμένην νὰ ἐπιφέρει δυσχερεῖας εἰς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ τῆς παρατεινομένης ἐπὶ μακρὸν ἀποχῆς τοῦ ὑπαλλήλου. Τοιαύτην σαφὴ ἔννοιαν ἔχουσαι αἱ διαληφθεῖσαι διατάξεις, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τοὺς Ν. 424) 1941 καὶ 765) 1943, μὴ θιγεῖσαι κατ' οὐδὲν ὑπ' ἐκείνων, ρυθμιζόντων τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον, καθ' ἣν θὰ κατήγγελλεν ὁ ἐργοδότης τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν λύτῃ τὴν σύμβασιν ὁ ὑπάλληλος διὰ ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς καταγγελίας, οἷα εἶναι καὶ ἡ συνεχὴς ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ του.

Ὡς δεικνύται ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἐδέχθη, ὅτι, ἵνα ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 3 τοῦ Ν. 2112) 1920, δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου, ὅσον μακρὰ καὶ ἂν εἶναι, ἀλλ' ὅτι δέον νὰ συνέτρεχε καὶ βούλησις αὐτοῦ πρὸς μονομερῆ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ θὴ ἐλευθέρᾳ καὶ ἀβίαστος, δεχθεῖσα δὲ περαιτέρω ὅτι παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ δὲν συνέτρεχε τοιαύτη, ὡς ἀναγκασθέντος εἰς ἀποχὴν ἀπὸ τῆς ἐργασίας, λόγῳ κινδύνου συλλήψεως του παρὰ τῶν Γερμανῶν, ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν. Οὕτως ὁμως ἀποφνημαμένη καὶ δεχθεῖσα τὴν ἀγωγὴν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθεῖσας διατάξεις, ἀναιρέτως τοῦ νόμου καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, συμφῶνως τῷ ἄρθρῳ 807 παρ. 17 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, κατὰ τὸν περὶ τούτου βásiμον ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ λόγῳ.

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θεώρησις μεταθέσεως μισθωτοῦ εἰς ἄλλην πόλιν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς μεταβολῆς

Ἐπιβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότης ποινῆς προσκλήρου παύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἄνευ δικαίωματος.—Θεώρησις ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως.—Ἐπιρροή τῆς ἀποδοχῆς τοῦ μισθωτοῦ.—Μεταθέσις εἰς ἄλλην πόλιν.—Στοιχεῖα θεωρήσεως ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως,

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112) 1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης,

δι' ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου. Συνεπεία, ἐπομένως, εἶναι, ὅτι γεννᾶται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀπόζημίωσιν τοῦ νόμου τούτου, θεωρουμένης τῆς συμβάσεως ὡς ἀπροειδοποιητῶς καταγγελλομένης. Κατὰ τὴν πα-

λαιοτέρων ἀποψιν νῆς νομολογίας (Α.Π. 357/1934, Θέμ. ΜΣΤ', -138, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται καὶ ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις) ἂν ὁ ὑπάλληλος παρέμενε ἐργαζόμενος καὶ μετὰ τὴν μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως, ἐθεωρεῖτο ὅτι ἀπεδέχετο ταύτην καὶ δὲν ἐγεννᾶτο οὕτω δικαίωμα ἀποζημιώσεώς του, ἀφοῦ τοῦτο ἐγένετο τῇ συγκαταθέσει του.

Περαιτέρω ὁμως ἐθεσπίσθη τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547/1937, καθ' ὃ οἱ αἰδήποτε σύμβαισις, συν-απτομένης πρὸς ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, πλὴν ἂν αὐτὴ περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀξιώσεων τοῦ ὑπάλληλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον.

Υπὸ τὸ κράτος τῆς ἐρμηνευτικῆς ταύτης τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου 2112/1920 διατάξεως, ἡ ὁποία διέλυσε διχογνωμίας ἐν τῇ νομολογίᾳ (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 869/1935, ΕΕΝ γ' 314, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1471/1934, ΕΕΝ α' 946) ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐφαρμόζων τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἀπεφάνθη (Α.Π. 180/1941 ΕΕΔ 1, 106) ἀντιθέτως, ὅτι ἡ παραμονὴ τοῦ ἐργαζομένου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του καὶ μετὰ τὴν μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐπιδρᾷ ὅπωςδῆποτε ἐπὶ τοῦ δικαίωματος τῆς ἀποζημιώσεώς του βλέπε καὶ σύμφωνον Α.Π. 507/1938, Θέμ. Ν', 323, Α. Χατζηδάκη, ΕΕΔ 2, 518 σημ. 17).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 7013/1946

Διαδικασία νόμου Γ' ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Μαργαράς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Ε. Κατσιγιάννης

Υπόκειται ἀγωγή καταβολῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ὑπάλληλου τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, διὰ τοὺς μῆνας, καθ' οὓς οὗτος ἐτέθη εἰς ἀργίαν ἀνευ δικαίωματος, ὡς καὶ τῆς κατὰ τὸν ν. 2112 ἀποζημιώσεως, λόγω καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ὡς ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης γενομένης μεταθέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀποτελούσης, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως (ἄρθρον 7 ν. 2112).

Ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἐκτεθέντων, τῶν ἐπικαλούμενων καὶ προσκομιζομένων παρ' ἐκατέρου τῶν διαδίκων ἐγγράφων, ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ὄντως, ἡ ἐναγομένη ἀρχικῶς μὲν ἔθεσε κατὰ Μάρτιον 1945 τὸν ἐνάγοντα εἰς θέσιν μὴ ἐργαζομένου, τὴν δὲ 4ην Ἀπριλίου 1945 ἐπέβαλεν αὐτῷ τὴν ποινὴν τῆς ἐξαμήνου παύσεως, χωρὶς νὰ ἔχη πρὸς τοῦτο νόμιμον δικαίωμα, μετὰ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν του, Αἱ τοιαῦται τῆς ἐναγομένης ἐνέργειαι, καίτοι μὴ βεβαιουμένου τοῦ γεγονότος, ὅτι αὐταὶ ἐγένοντο ἐκ κακοβουλίας τῆς ἐναγομένης, ἀλλὰ φαινομένης μᾶλλον πιθανῆς τῆς ἐκδοχῆς ταύτης ὅτι πρὸς τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν ἢ ἐν τῇ πόλει τοῦ Ρεθύμνου ἀνάμειξίς τοῦ ἐνάγοντος εἰς πολιτικὰς διαμάχας, ἐξ ἧς καὶ ἡ δημιουργία ἀντιπαθειῶν ἔαντι αὐτοῦ, μειουσῶν τὴν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς Τραπεζῆς ἀπαραίτητον ἐκ μέρους τῆς κοινωνίας ὑπόληψιν, πάντως ἀποτελοῦν βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, λόγῳ τῆς ἐκ τούτων ἐπελθούσης μειώσεως τῆς ἐν τῷ κύκλῳ τῶν συναδέλφων του ἀξιοπρε-

πείας τοῦ ἐνάγοντος, πολλῷ μᾶλλον ἐφ' ὅσον ἡ εἰς τὰς ρηθείσας ὑπηρεσιακὰς καταστάσεις θέσις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἐγένετο συνεπεῖς ἀσκήσεως ἐξουσίας τῶν διευθυνόντων τὴν ἐναγομένην ἑταιρείαν, ἐχόντων ὑποχρέωσιν ὅπως ἐπιμελῶνται τῶν συμφερόντων αὐτῆς. (Καποδίστρια, Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας παρ. 10 σελ. 22 καὶ ὑποσ. 5, Ἐφ. Ἀθ. 1299/37 Θ' ΜΗ' 792) πλὴν ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω βεβαιωτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων σιωπῶς ἀπεδέχθη τὴν τοιαύτην βλαπτικὴν διὰ τοῦτον μεταβολὴν διὰ τῆς ἀνεπιφυλάκτου λήψεως τοῦ μισθοῦ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1945, ὡς ἐκ τῶν παρὰ τῆς ἐναγομένης προσκομιζομένων καὶ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος μὴ ἀμφισβητούμενων ἀποδείξεων προκύπτει. (Καποδίστρια, ἐνθ' ἀνωτέρω παρ. 52 σελ. 65 Α.Π. 357/1934 Θ. ΜΣΤ' 138).

Ἡ ἐκ τῶν ὡς ἄνω στοιχείων βεβαιωθείσα καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης συνομολογουμένη μετὰ θέσις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ ἐν Ρεθύμνῳ ὑποκαταστήματος εἰς τὸ τοιοῦτο τῆς Σύρου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὡς μονομερῆς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον κλπ., κατὰ τὴν ὁρθὴν ἐννοίαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 2112, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 4558, δοθέντος ὅτι ἐκ τῶν κατὰ τὴν δίκην ταύτην ὑπ' ὅψιν ἡμῶν τεθέντων κατὰ τὰ ἄνω βεβαιωτικῶν στοιχείων, δὲν ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτῆς τῆς ἐναγομένης προήρχετο ἐκ κακοβουλίας τῆς μισθωτρίας ἐναγομένης καὶ ὅτι ἀπεσκοπεῖ εἰς ἐξαναγκασμὸν τοῦ ὑπάλληλου πρὸς παραίτησιν ἢ πρὸς περιαγωγήν τούτου εἰς ἀδυναμίαν, ὅπως ἐκτελῇ τὰ καθήκοντά του, οὐδ' ὅτι ὑπερέβη ἢ ἀσκήσας τοῦ δικαίωματος τούτου τῆς ἐναγομένης τὰ ἐπιβαλλόμενα ὅρια ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἡθῶν καὶ τοῦ πρὸς ὃν ἀπενεμήθη σκοποῦ, ἀλλ' ἐμφανίζεται ὡς συνέπεια ἀσκήσεως ἐξουσίας τῶν διευθυνόντων τὴν ἐναγομένην, ὅπως ἐπιμελῶνται τῶν συμφερόντων τῆς Τραπεζῆς, εἰς ἃτινα ἐπέφερε βλάβην ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐνάγοντος, τὸ μὲν ἀναμιχθέντος, κατὰ τρόπον μὴ συνάδοντα εἰς τὴν ὑπαλληλικὴν ταύτου ιδιότητα, τὸ δὲ προβάνα εἰς δημιουργίαν ἰδίας ἐργασίας εἰς Ρεθύμνον (γραφεῖον ἐμπορικῶν ἀντιπροσωπειῶν) ἐξ ὧν βεβαίως ἐνεργειῶν του ἐκλονίσθη ἡ περὶ τὴν χρησιμότητα καὶ ἀποδοτικότητα αὐτοῦ ἐμπιστοσύνη τῆς ἐναγομένης (Καποδίστρια, Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας παρ. 52 σελ. 65, Α.Π. 357/1934, Θέμ. ΜΣΤ' σ. 138). Οὕτε ἄλλωστε ἐβεβαιώθη, ὅτι μετὰ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς ἐργοδοτίδος ἐναγομένης συνεφωνήθη κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως, ὅτι ὁ πρῶτος θὰ ὑπηρετῇ ἐν ὁρισμένῳ τόπῳ, ὅποτε ἡ παράβασις τοῦ συντεθειμένου ὁρου θ' ἀπετέλει μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως. Τούτων δοθέντων ἡ ἀγωγή δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει μόνον δεκτὴ διὰ τὰς καθυστερουμένας ἀποδοχὰς τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου, Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου 1945, ἀνερχομένας ἐν συνόλῳ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 116,076, ἀπορριπτομένης ταύτης ὡς πρὸς τὴν ἀποζημιώσιν τοῦ ν. 2112, συμψηφισθῇ δὲ ἡ δικαστικὴ δαπάνη, λόγῳ τῆς ἀμοιβαίας ἡττης τῶν διαδίκων.

ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΩΣ ΕΡΓΑΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ Ν. 2112

Ἀπόψεις περὶ τοῦ συνυπολογισμοῦ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν νομίμου ἀποζημιώσεως

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου καταγγελίας τῆς συμβάσεως λήψις ὑπ' ὄψει τῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως. — Συνυπολογισμὸς προϋπηρεσίας ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου.

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, ἡ ἐμπρόθεσμος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καί, ἐν παραμελήσει αὐτῆς, ἡ ἀποζημιώσις ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, τῶν δὲ ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν ὑπὸ τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112 κλπ.».

Μεταξὺ τῶν νομικῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια ἀνέκυψαν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ὡς ἄνω νόμων, ὑπῆρξε καὶ τοῦτο: Ἄν ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἐργάτου μισθωτοῦ, ἀπολυομένου ὡς ὑπαλλήλου, συνυπολογίζεται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς νομίμου προθεσμίας προειδοποιήσεως καί, ἐν παραμελήσει αὐτῆς, διὰ τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημιώσιν του.

Ὁ Ἀρειὸς Πάγος (Α.Π. 205/1934, Θέμ. ΜΕ' σελ. 568) ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν ὑπολογίζεται ἡ προηγουμένη ὑπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου, ἀλλὰ μόνον ἡ τοιαύτη ὡς ὑπαλλήλου (βλέπε ἐκτενέστερον εἰς ΕΕΔ 5, 512).

Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν (4205/1942 ΕΕΔ 1, 886) ἀπεφάνθη, ὅτι συνυπολογίζεται καὶ ἡ ὑπηρεσία αὐτῆ, ἀφοῦ ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξίν τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως καὶ ὄχι τῆς προσλήψεώς του (Σύμφωνος *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμηνεία Ἑργατικοῦ Δικαίου § 425, Πρωτ. Πειραιῶς 826/1941, ΕΕΔ 1, 75).

Καθ' ἡμῶς ὁρθότερα φαίνεται ἡ ἀποψις περὶ τοῦ συνυπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου, πρῶτον τὸ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀρμονία πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου 2112/1920 νὰ παράσῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον μεγαλυτέραν προθεσμίαν προειδοποιήσεως, πρὸς ἐξεύρεσιν νέας ἐργασίας, ἐκείνης, ἡ ὁποία παρέχεται εἰς τὸν ἐργάτην, δυνάμενον νὰ ἀπασχοληθῇ ἀλλαχοῦ εὐχερέστερον ἢ ὁ ὑπάλληλος. Ἀφοῦ δὲ ὁ μισθωτὸς ἔχει ἤδη μεταπηδήσει εἰς τὴν ιδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, φυσικὸν εἶναι ὅτι θὰ ἀναζητήσῃ ὑπαλληλικὴν ἀπασχόλησιν.

Ἐξ ἄλλου, ἀκολουθοῦντες τὴν ἀποψιν ταύτην, ἀποφεύγομεν καὶ μερικὰ δυνάμενα νὰ προκίνηουν ἀτοπία, τὰ ὅποια ἐνδέχεται νὰ καταστήσουν ἀνεφαρμόστους καὶ τοὺς δύο νόμους (τὸν νόμον 2112 καὶ τὸ β.δ. 16 Ἰουλίου 1920). Ἐννοοῦμεν τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς, ἐργαζόμενος ὡς ἐργάτης, προσάγεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη εἰς ὑπάλληλον καὶ πρὶν ἢ συμπληρώσῃ τὸν δέμνον χρόνον τοῦ νόμου 2112 ἀπολύεται ὑπ' αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἀποψιν περὶ τοῦ μὴ συνυπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου (Α. Π. 205/1934, Θέμ. ΜΕ' σελ. 568), ἀφοῦ διὰ τῆς προαγωγῆς του ὡς ὑπαλλήλου θεωρεῖται ἐπελευθερωσὰ κατὰλυσις τῆς προϋπαρχούσης ὡς ἐργάτου ἀπλῶς σχέσεως, (βλέπε συλλογιστικὴν Α.Π. 205/1934), θὰ πρέπει νὰ μὴ δικαιούται οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως. Πρῶτον, διότι κατελύθη ἡ προϋφισταμένη ἐργατικὴ σχέση καὶ δεύτερον διότι δὲν ἔχει παρέλθῃ, κατὰ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ νόμου 2112,

δέμνον ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως.

Τὸ κατ' ἐφεσιν ἤδη δικάζον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως τοῦ συνυπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4444/1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΑΔ κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Χ. Καραμπολῆς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ν. Κάλφας, Α. Φρυδάς,

Σ. Σπετσάκης.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ νόμου 2112 τῆς 11 Μαρτίου 1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558 τοῦ 1930, ἐργοδότης, παραμελῶν τὴν κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὑποχρέωσιν καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀποζημιώσιν ἴσην πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, ὡς τακτικαὶ δὲ ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλου θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, κατὰ τὴν σαφῆ δὲ ἐννοίαν τοῦ νόμου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ιδιότης τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ὁ ἐφεσιβλητὸς ἐνάγων κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἦτο ὑπάλληλος, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα ἐπιχείρησις, ἡ ἀποζημιώσις αὐτοῦ ὑπολογισθῆσεται βάσει τῆς ιδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου. Κατὰ ταῦτα, δεδομένου ὅτι δὲν ἀμφισβητεῖται ὁ χρόνος τῆς προϋπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὁρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ἡ καταβλητέα τῷ ἐνάγωντι ἀποζημιώσις ἀνέρχεται εἰς δραχ. 495.000, ὑπολογιζομένης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μὴ ἀμφισβητουμένου μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανεν ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένους ὁρθοὺς καὶ νομίμους λόγους. Ἀβασίμως ὅθεν παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα ἐπιχείρησις κατὰ τῆς δεξαμένης τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀποφάσεως καὶ οἱ ἰσχυρισμοὶ ταύτης, οἱ τὰ ἀνίθετα ὑποστηρίζοντες, καθ' οὓς διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολογισθῆσονται κεχωρισμένως ὁ χρόνος καθ' ὃν ὁ ἀπολυόμενος ὑπάλληλος εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος, βάσει τοῦ νόμου 2112, καὶ ἰδιαιτέρως ὁ προγενέστερος χρόνος, καθ' ὃν οὗτος εἰργάσθη ὡς ἐργάτης, βάσει τοῦ β. δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920, ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ὁ μοναδικὸς λόγος, ὁ ταῦτα ὑποστηρίζων, ἐλεγχόμενος καὶ οὗτος ἀβάσιμος, καθίστησιν ἀπορριπτέαν ὡς ἀβάσιμον τὴν ὑπὸ κρίσιν ἐφεσιν.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΑΜΟΙΒΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ

Ἀπόψεις περὶ τοῦ συνυπολογισμοῦ τῆς προϋπηρεσίας ἐργάτου δι' ἀποζημίω-
σιν Νόμου 2112.

Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ.—Παρακαλούθησις καὶ ἔλεγχος ἐργασίας συνιστᾷ ὑπαλληλικὴν ιδιότητα.—Μὴ ἐπιρροή ἀμοιβῆς δι' ἡμερομισθίου ἐπὶ τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ.—Συνυπολογισμὸς προϋπηρεσίας ἐργάτου εἰς ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112.

Σύμφωνος εἶναι ἡ ἀποψὶς τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐκείνην τῆς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4444/1946 (ἀνωτέρω σελ. 623) περὶ συνυπολογισμοῦ καὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προαχθέντος εἰς ὑπάλληλον ἐργάτου, διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Ἐπὶ πλέον ἢ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, ἔχουσα νὰ κρίνῃ ἐπὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς (δι' ἡμερομισθίου) ἐπὶ τῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ιδιωτικοῦ ὑπάλληλου, ἀποφαίνεται, ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἀμοιβῆς δὲν ἐπηρεάζει τὴν ὑπαλληλικὴν τοῦ μισθωτοῦ ιδιότητα, ἀν αὕτη συνάγεται ἐξ ἄλλων στοιχείων καὶ κυρίως ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρ. 10 νόμου 1234/1918, ἄρθρ. 11 νόμου 2112/1920).

Ἡ ἀποψὶς τῆς, ἀντίθετος πρὸς παλαιὰν ἀποψιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 427/1939, Θέμ. ΝΑ' σελ. 21), δεχομένου ὅτι ἐπὶ ἡμερομισθίως ἀμειβομένου μισθωτοῦ, τότε μόνον δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ, ὡς ιδιωτικὸς ὑπάλληλος, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ δι' ἡμερομισθίου ἀμοιβὴ ἐγένετο πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου ἢ δὲν ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὴν ἀλήθειαν, σύμφωνος δὲ πρὸς τὴν ἀποψιν πλείστον ἄλλων δικαστικῶν ἀποφάσεων (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4205/1942, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικεὺς **Π. Μακρυγιάννης**, ΕΕΔ 1, 886, Προεδρὺν Πρωτ. Ἀθηνῶν 563/1942, Προεδρὺν **Κ. Σέργος**, ΕΕΔ 1, 946, πρβλ. καὶ **Μ. Παπαγεωργίου**, ΕΕΔ 1, 131, **Φ. Κωνσταντινίδην**, ΕΕΔ 4, 68, βλέπε ὅμως καὶ **Π. Δημάκον**, ΕΕΔ 4, 135) νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀναμφισβητήτως ἡ ὀρθότερα.

Ἄς ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἀναπτύξωμεν ἀπόψεις τινάς, χρησίμους, φρονοῦμεν, πρὸς μετέτην τοῦ ὅλου θέματος.

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, ὁ νόμος 2112/1920 εἰς τὸ 11ον ἄρθρον του ὥρισεν, ὅτι ιδιωτικὸς ὑπάλληλος, κατὰ τὴν ἐννοίαν του, θεωρεῖται ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος συγκεντρώνει τὰ γνωρίσματα τοῦ ἁρθρου 10 τοῦ νόμου 1234. Κατ' αὐτὸ ιδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται κάθε πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐπ' ἀντιμισθίαν εἰς ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως καὶ παρέχει ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτηρη μὴ σωματικὴν. Αὐτοὶ εἶναι οἱ θετικοὶ ὁρισμοὶ τοῦ νόμου. Παρὰ ταῦτα, διὰ νὰ ὑπάρξῃ μεγαλύτερα διαστάφαις τῶν στοιχείων τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος, ὁ νόμος ἔχει καὶ ἀρνητικούς ὁρισμούς. Ἀναφέρει, ἐν συνεχείᾳ, ὅτι δὲν θεωροῦνται, κατὰ τοῦτον, ιδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ἡμερομισθιοὶ, οἱ ὑπηρετῆαι πάσης κατηγορίας, καθὼς καὶ κάθε γενικῶς πρόσωπον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικός, βιοτεχνικός, μεταλλευτικός ἢ γεωργικός ἐργάτης ἢ μαθητευόμενος ἢ παρέχει ὑπηρετικὰς γενικῶς ὑπηρεσίας.

Ἡ διατύπωσις τῆς σχετικῆς διατάξεως ἀφήνει ἴσως

νὰ πιστευθῇ, ὅτι ὁ σαφὴς ἀρνητικὸς ὁρισμὸς τῆς ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀποκλείει τὴν ὑπαλληλικὴν ιδιότητα, ἐφ' ὅσον ἡ πληρωμὴ γίνεται δι' ἡμερομισθίου. Καὶ τὸ πρόβλημα μένει ὁξύτερον ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου, ἡ ὁποία, καθὼς εἶναι γνωστὸν, ἀποτελεῖ στοιχεῖον διὰ τὴν ἐρμηνείαν του (**Regelsberger**, Γεν. Ἀρχ. § 35).

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις λέγει τὰ ἑξῆς: Δὲν εἶναι ἐπίσης ιδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρετῆαι οἰκίων ἢ καταστημάτων, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει οἱ καθ' ἡμέραν πληρωνόμενοι δὲν εἶναι ιδιωτικοὶ ὑπάλληλοι.

Ἐν τούτοις ἐκ τῆς νομοθετικῆς συνεχείας ἀποδεικνύεται, ὅτι τὸ στοιχεῖον τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ δὲν εἶναι ἀποφασιστικὸν στοιχεῖον τῆς ἐννοίας τοῦ ιδιωτικοῦ ὑπάλληλου.

Ἡ διάταξις τοῦ ἁρθρου 11 τοῦ νόμου 2112/1920 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἁρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 ὡς ἑξῆς: Ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος καὶ κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ νόμου τούτου θεωρεῖται ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος συγκεντρώνει τὰ γνωρίσματα τοῦ ἁρθρου 10 τοῦ νόμου 1234. Ὁ χαρακτηρημὸς τοῦ ὑπάλληλου ὡς ἡμερομισθίου εἶναι ἀνευ ἀποτελέσματος ἂν ἐγένετο πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου ἢ δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Δικαιολογοῦσα ἡδὴ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς διατάξεως ἡ εἰσηγητικὴ τῆς ἐκθέσεως τονίζει: Ἡ διάταξις ἀπορρέει, ὡς γνωστὸν, ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, προτείνομεν ἐν τούτοις νὰ διατυπωθῇ ῥητῶς εἰς τὸν νόμον, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ προφυλάξῃ τοὺς δικαστὰς ἐκ τῆς παραδρομῆς, εἰς ἣν τινὲς ἐξ αὐτῶν ὑπέπεσαν εἰς τὸ παρελθόν, δεχθέντες ὡς ἡμερομισθίους καὶ συνεπῶς ἀποκλείσαντες ἐκ τῶν εὐεργετημάτων τῶν νόμων 2112 καὶ 1234 ἐκ τοῦ λόγου ἀλλῶς ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπληρώον αὐτοὺς ὄχι κατὰ μῆνα, ἀλλὰ κατὰ βραχυτέρα χρονικὰ διαστήματα, ὁμοῦ μετὰ τοῦ πολυαριθμοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ των, εἴτε πρὸς λογιστικὴν εὐκολίαν, εἴτε πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου.

Ὅστε, κατὰ τὰ νεώτερα ταῦτα νομοθετικὰ στοιχεῖα, ὁ νομοθέτης δὲν ἀπέβλεψε κυρίως εἰς τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς διὰ τὴν ὑπαλληλικὴν ιδιότητα, ἀλλ' εἰς τοὺς θετικούς ὁρισμούς τοῦ νόμου. Οὕτω προηγείται, κατ' ἀνάγκην, ἡ διακριβώσις ἂν ὁ μισθωτὸς παρέχῃ ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτηρη ὑπηρεσίαν μὴ σωματικὴν.

Περαιτέρω ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ὑπάλληλου δι' ἡμερομισθίου, ἡ ὁποία, ἄλλως τε, κατὰ τὸν ἰσχύοντα νομικὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν (νόμος 28/1944) ἐπιβάλλεται νὰ γίνεται διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κριτηρίου τοῦ αὐτοῦ ἁρθρου 10 τοῦ νόμου 1234 (βλέπε Α.Π. 92/1945, εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **Κ. Βοϊατζῆς**, ΕΕΔ 5, 528) πρέπει νὰ θεωρηθῇ, ὡς ἀνευ σημασίας, διότι ἄλλως θὰ ἐναπέκετο πάλιν νὰ κριθῇ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς ἡ ιδιότης τοῦ μισθωτοῦ.

Ἔστω ὅμως ὅτι πρέπει νὰ ἀποδειχθῇ—κατὰ τὴν

ἐπιταγήν τοῦ νόμου— ὅτι ἡ πληρωμὴ δι' ἡμερομισθίου ἐγένετο πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου ἢ δὲν ἀνταπεκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Ἄν δὲν ἀποδειχθῇ τοῦτο καὶ ὁ κατὰ τὰ λοιπὰ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος δὲν ὑπαχθῇ εἰς τὸν νόμον 2112) 1920, εἰς ποῖον νόμον θὰ ὑπαχθῇ διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας;

Ὡς γνωστὸν, ἰσχύει διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας, ὑπηρέτας τὸ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β.δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112». Θὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ τὸν ἡμερομισθιον ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον τὸ ἐν λόγῳ διάταγμα; Ἀλλὰ τοῦτο ὀρίζει (ἄρθρ. 1 § 2 «ἐργάτης θεωρεῖται ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος πᾶς ἐργάτης ἢ τεχνίτης ἐκατέρου φύλου καὶ πάσης ἡλικίας, ἐργαζόμενος ἐπὶ μισθῷ, ἀμοιβῇ ἢ ἀντιμισθίᾳ παρ' ἀρχηγῷ ἢ διευθυντῇ ἢ ἰδιοκτῆτῃ ἐπιχειρήσεως, καὶ πᾶς χειροτέχνης, ἐπὶ μισθῷ παρέχων τὴν προσωπικὴν του ἐργασίαν».

Καὶ ἀφοῦ ἐργάτης θεωρεῖται ὁ παρέχων ἀπλὴν διὰ τὴν χειρὸν του καὶ τῶν σωματικῶν του δυνάμεων ὑπηρεσίαν (Οἶκον. - Αἰβ. § 154, δ σημ. 12 Ἐφ. Πατρῶν 19)1935, ΕΕΝ β' 491) πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἐν λόγῳ διάταγμα ἐπὶ μισθοτοῦ μὴ παρέχοντος τοιαύτην ἐργασίαν; Κατ' ἀνάγκην ἢ πρέπει νὰ θεωρησώμεν ἓνα ἰσχυρὸν π.χ. ἐργάτην, διὰ νὰ ἐφαρμόσωμεν ἓνα νόμον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (τὸ β.δ. 16 Ἰουλίου 1920), ἀφοῦ δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν νόμον 2112)1920, διότι δὲν ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ δι' ἡμερομισθίου ἀμοιβή του ἐγένετο πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου—κατὰ παραβίασιν προφανῶς τοῦ β.δ. τῆς 16 Ἰουλίου 1920, ὡς καθορίζει τὴν ἐνομίαν τοῦ ἐργάτου, ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν λόγῳ β.δ.—ἢ νὰ τὸν ἀφήσωμεν ἀπροστάτευτον, ἀφοῦ, ὡς ἐλέγχθη, ὁ νόμος 2112)1920 δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐφαρμογήν.

Ἐρμηνεία ὅμως τοῦ νόμου, ἢ ὁποία ὁδηγεῖ εἰς παράλογα ἀποτελέσματα δὲν εἶναι δυνατὴ.

Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 7129)1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Δ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Α. Παπαχρήστου

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Φιλιππίδης, Δ. Γρίβας

Ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, τῶν καταθέσεων τῶν ἐνὸρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν παρὰ τῶν διαδίκων ἐπικαλούμενων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς ἐν ἔτει 1934, ὡς τεχνίτης, προσχθεὶς εἰς τεχνίτην συντηρητὴν μετρητῶν κατὰ Μάρτιον 1944, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπηρεσιακοῦ σημειώματος τῆς ἐναγομένης, ἤρχισε κατὰ τὰ τελευταῖα δύο τοῦλάχιστον ἔτη ἐργαζόμενος εἰς τὰ γραφεῖα καὶ ἀσχολούμενος μὲ τοὺς γνώμονας, ὧν ὑπεύθυνος τῆς ἐργασίας ταύτης (δρα καταθέσεις μαρτύρων). Ὁ μόνος μάρτυς τῆς ἐναγομένης, περὶ τοῦ εἰδους τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη οὐδὲν συγκεκριμένον καταθέτει, πλὴν τοῦ ὅτι ἤλεγχε τὰς ὑπὸ τῶν μετρητῶν ὑπαλλήλων γενομένας μετρήσεις. Οὕτω ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη τοῦλάχιστον προσφερομένη ἐν τοῖς γραφείοις ἐργασία ἦτο κατὰ κύριον χαρακτηρὰ σωματική. Τὸ ὡς ἄνω ὑπηρεσιακὸν σημείωμα μὴ ἐκδοθέν, καθὰ ἐν αὐτῷ ἀναφέρεται βάσει τοῦ μητρώου καὶ ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐγερθεῖσα κατὰ Δ)βριον 1939 ἀγωγή, ἐν ᾗ ὁμολογεῖται ἡ ὡς τεχνίτου ιδιότης του, ἄτινα προσά-

γει καὶ ἐπικαλεῖται ἡ ἐναγομένη, πρὸς ἀποδείξιν τῆς ὡς τεχνίτου ιδιότητος τοῦ ἐνάγοντος μέχρις ἀπολύσεώς του, ἀναφερόμενα εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1944 ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος, δὲν ἀποδεικνύουν τὸ ἐπικαλούμενον περιστατικόν. Κύριον ἔργον του ἀπὸ διετίας τοῦλάχιστον ἦτο ἡ παρακολούθησις εἰς τὰ γραφεῖα ἡ ἐκτὸς αὐτῶν τῆς παρ' ἄλλων τεχνιτῶν ἐκτελουμένης ἐργασίας. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὡς ὑπαλλήλου εἶναι ἀναμφισβήτητος κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν (ἄρθρον 11 ν. 2112)20, ν. 1234)918 καὶ 7 ν. 4558). Ὁ παρὰ τοῦ μάρτυρος τῆς ἐναγομένης χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὡς τεχνίτου εἶναι ἀνευ ἀξίας, προκειμένης νομικῆς ἐννοίας, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν προκύπτει τούναντιον (Α.Π. 68)942 Θέμ. ΝΓ'. σελ. 312, Καποδ. Ἐργατ. § 291). Ὡσαύτως ἡ καθ' ἡμέραν ἢ ἄλλως καταβολὴ τοῦ μισθοῦ δὲν εἶναι στοιχεῖον ἀποφασιστικόν διὰ τὴν κρίσιν περὶ τῆς ιδιότητος τοῦ ἐργαζομένου (Καποδ. ἀνωτ. σελ. 284, 288, Ἐφετ. Π. 19)1935, ΕΕΝ. Β' σελ. 491). Τὰ ἐναντία ὅθεν παρὰ τῆς ἐναγομένης ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

Πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ὀφειλομένης τῷ ἐνάγωνι ἀποζημιώσεως, βάσει τῶν ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112)920, ὡς ἐτροποποιήθη, δέον νὰ υπολογισθῇ ὁλόκληρος ἡ προϋπηρεσία αὐτοῦ παρὰ τῇ ἐναγομένη. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν κατὰ τὰ τελευταῖα μόνον ἔτη προσέλαβε τὴν ιδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθεὶς τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1934, καθ' ἃ ἐλέγχθη, ὡς ἐργάτης, θὰ ληφθῇ ὡς ὅψιν ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως ιδιότης του. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ ἀντίκειται γενικώτερον καὶ εἰς τὰς κειμένας διατάξεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Ν. Δ. βάσει τοῦ ὁποίου ἀπολύεται ὁ ἐνάγων εἰδικώτερον, τῆς ὁικονομικῆς βοήθειας του μέχρι τῆς συνταξιοδοτήσεως (ἄρθρον 7 § 2). Ἡ χρῆσις τῆς φράσεως «δι' ὑπαλλήλους ὑπηρετούντας κτλ.» ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ν. 2112)920, ὡς ἐτροποποιήθη, εἶναι συμπτωματική, μὴ ὀφισταμένης ἄλλης τε τότε τῆς τῶν ἐργατῶν κτλ, νομοθετικῆς προστασίας, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀντιστοίχου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 16-7-1920 β.δ. προκειμένου περὶ ἐργατῶν, ἐνθα γίνεται χρῆσις, ὁλοκληρωθείσης πλέον τῆς νομοθετικῆς παντὸς ἐργαζομένου προστασίας, τῆς φράσεως «ἐάν ἡ σύμβασις ἐργασίας διήρκεσε» ἀποδιδούσης σαφέστερον τὴν θέλησιν τοῦ νομοθέτου, ἐκδηλωθεῖσαν βραδύτερον διὰ τοῦ μὴ ἰσχύσαντος τελικῶς ν.δ. τῆς 19 Ν)βρίου 1935 (Κ.Ν. 1935 σελ. 1271). Ὡσαύτως οὐ μόνον κατ' οὐσίαν ἄδικοι εἶναι ἡ ἀντίθετος ἐκδοχή, ὡς δταν πρόκειται ἀπόλυσις νεοπροσλαμβέντος εἰς ὑπάλληλον ἐργάτου, ἔχοντος μακρὰν προϋπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ ἀντίθετος πρὸς τὸ φιλεργατικὸν πνεῦμα, ὅπερ δέον νὰ κατευθύνῃ τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἐργατικῶν νόμων (Ἐφ. Ἀθ. 1472)934 ΕΕΝ 1935 σελ. 470, Καποδ. Ἐργ. Δίκ. σελ. 419) τὰ διὰ τῆς πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐπιδιωκόμενα παρὰ τοῦ ἐργάτου καὶ προστατευόμενα παρὰ τῶν νόμων πλεονεκτήματα τῆς προαγωγῆς καὶ τῆς συντάξεως ἡ ἀποζημιώσεως, ὡς ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὴν ἀποχώρησιν δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναιρῇ τὸ ἐν τῷ ἄλλῳ. Τοιαύτη μεταχείρισις τῆς προϋπηρεσίας ἐπιζημία τοῦ ἐργαζομένου εἰς οὐδεμίαν ἐκδηλωσιν τῆς ἐργασίας παρατηρεῖται. Τὰ ἐναντία ὅθεν παρὰ τῆς ἐναγομένης ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ Ν. 28)1944 ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Δικαίωμα αποδοχών έξαφανισθέντων, έκτελεσθέντων κλπ. μισθωτών.

Σκοπός του νόμου 28)1944.—'Εκτασις εξουσιοδοτήσεως.—'Ακυρότης της υπ' αριθ. 25229)3540)1946 ύπουργικής αποφάσεως ως έκδοθείσης καθ' υπέρβασιν της εξουσιοδοτήσεως.

Το ζήτημα είναι γνωστόν : Διά της υπ' αριθ. 25229)3540)1946 ύπουργικής αποφάσεως (ΕΕΔ 5, 541), έκδοθείσης βάσει του νόμου 28)1944 (ΕΕΔ 3, 625) και του άναγκ. νόμου 866)1946 (ΕΕΔ 5, 57) έπεβλήθη ύποχρέωσις των έργοδοτών, όπως εις τας οικογενείας των ύπαλλήλων, ύπηρετών και εργοτεχνιτών των ιδιωτικών επιχειρήσεων και εργοτεχνιτών εν γένει, των έξαφανισθέντων, έκτελεσθέντων και αίγματοισθέντων ή συλληφθέντων θήρων, διαρκούσης της κατοχής και μετ' αυτήν, είτε υπό του έχθρου, είτε υπό ένόπλων οργανώσεων ή ομάδων, καταβάλωσι κατά το από 1 'Απριλίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου έ.έ. χρονικόν διάστημα τὰ 60 ο/ο των συνολικών αποδοχών, ών θά έδικαιοούντο οί έν λόγω μισθωτοί κατά την άνωτέρω χρονικήν περίοδον, εάν προσέφερον τας ύπηρεσίας των.

Είναι έξωφθαλμον όμως, ότι ή άνωτέρω ύπουργική απόφασις, έρεισμα έχουσα τον νόμον 28)1944, ως αυθεντικώς ήρμηνεύθη υπό του άναγκ. νόμου 866)1946, παρεξέρχεται των όρίων της εξουσιοδοτήσεως των νόμων τούτων, περιοριζομένης εις καθορισμόν των αποδοχών του έν συμβάσει εργασίας τελούντος προσωπικού των έργοδοτών, παραβλέπουσα άκόμη και τὸ άρθρον 675 του 'Αστικού Κώδικος, καθ' ο διά του θανάτου του έκμισθωτού λύεται ή σύμβασις εργασίας (βλέπε σχετικώς και γνωμ. Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έισηγητής Α. Χατζηδάκης, (ΕΕΔ 5, 585). Τὴν άποψιν ταύτην ακολουθεῖ και ή πρώτη επί του θέματος έκδοθεῖσα κατωτέρω πρωτοδικειακή απόφασις, διά νά διαπιστωθῇ και δι' άλλην μίαν φοράν πόσον επιζήμιον είναι διά τούς ενδιαφερόμενους νά εισάγωνται δικαιώματα άνευ της δεούσης νομικής θεμελιώσεως.

Πρωτοδικου 'Αθηνών 7115)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ο κ. Π. Μπέλμπας

Δικηγόροι οί κ.κ. Θ. Γιούλης, Π. Μαχαιρίτσας

Διά της υπό κρίσιν άγωγής ή ένάγουσα, έκθέτουσα ότι ο σύζυγός της, ύπάλληλος ών της έναγομένης, έξετελέσθη υπό των στασιαστών κατά τὸ στασιαστικόν κίνημα του Δεκεμβρίου 1944, αίτεῖται, όπως ύποχρεωθῇ ή έναγομένη και καταβάλῃ αὐτῇ τὰ 60ο/ο επί των αποδο-

χών, συμφώνως πρὸς τὴν υπ' αριθ. 25229)1946 απόφασιν των 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας.

Διά του υπ' αριθ. 28)1944 νόμου εξουσιοδοτήθησαν οί 'Υπουργοί των Οικονομικών και 'Εργασίας, όπως διά κοινών αποφάσεων καθορίζουν τούς μισθούς και τὰ ήμερομίσθια, ως και τας προσαυξήσεις ή τας κρατήσεις πάντων των ύπαλλήλων, εργοτεχνιτών και παντός ύπαλληλικού προσωπικού ιδιωτικών επιχειρήσεων, βιομηχανικών ή βιοτεχνικών, γραφείων καταστημάτων και παντός προσώπου έργαζομένου επί συμβάσει εργασίας εις ιδιώτην, εργοδότην φυσικού ή νομικού προσώπου. 'Εκ της άνω διατάξεως σαφώς συνάγεται, ότι ή διά του άνω νόμου 28)44 παρασχεθεῖσα εξουσιοδοτήσις συνίσταται εις τὸν καθορισμόν μισθών, ήμερομισθίων, προσαυξήσεων ή κρατήσεων των μισθωτών των έν αὐτῷ αναφερομένων επιχειρήσεων κλπ. των διατελούντων εις σύμβασιν εργασίας μετὰ των εργοδοτών. Κατὰ ταῦτα ή υπ' αριθμ. 25229)46 απόφασις των 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας, δι' ης όρίζεται, ότι εις τας οικογενείας των ύπαλλήλων, ύπηρετών και εργοτεχνιτών των ιδιωτικών επιχειρήσεων και εργασιών εν γένει, των έξαφανισθέντων και έκτελεσθέντων, διαρκούσης της κατοχής και μετ' αὐτήν, είτε υπό του έχθρου, είτε υπό των ένόπλων οργανώσεων, καταβληθῶσιν υπό των οικείων εργοδοτών, μεθ' ών συνεδέοντο διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, και κατά τὸ από 1 'Απριλίου μέχρι τέλους Σ)βρίου έ.έ. χρονικόν διάστημα τὰ 60 ο/ο των συνολικών αποδοχών, ών θά έδικαιοούντο οί έν λόγω μισθωτοί κατά την άνωτέρω χρονικήν περίοδον, είναι άκυρος, ως έκδοθεῖσα καθ' υπέρβασιν της υπό του ως εῖρηται 28)1944 νόμου παρασχεθείσης εξουσιοδοτήσεως, καθ' όσον δι' αὐτῆς παρέχονται μισθοί και ήμερομίσθια εις πρόσθον μή διατελούντα εις σχέσιν εργασίας μετὰ των εργοδοτήν. Συνεπώς, άκύρου ούσης της υπ' αριθμ. 25229)1946 αποφάσεως των 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας, άπορριπτέα τυγχάνει ή υπό κρίσιν άγωγή, συμψηφιστέα δέ ή δικαστική δαπάνη μετὰ των διαδικών, έχόντων εύλογον άφορμήν άμφιβολίας περί της έκβάσεως της προκειμένης δίκης.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΠΑΛ. ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΝΟΜΟΝ 343)1946

'Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως άγωγής κατ' άρθρ. 3 Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946

'Απόδειξις της ιδιότητος του έφένδρου παλ. πολέμιστου.—Συνέπεται γνωστοποιήσεως πρὸς τὸν εργοδότην.—'Ακυρότης απολύσεως άνευ αποφάσεως Πρωτοδικειακής 'Επιτροπῆς.—Μή εφαρμογή επί άκύρων απολύσεων έφένδρων παλ. πολέμιστών προθεσμίας επιδόσεως άγωγής άρθρου 2 νόμου 765)1943.—Μή άνανδρομική εφαρμογή διατάξεως άρθρ. 3 Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946.—Τύχη των προστατευτικών διατάξεων περί παλαιών πολέμιστών μετὰ τούς νόμους 343 και 541)1945.

Μεταξύ των θεμάτων, επί των οποίων πραγματεύεται ή κατωτέρω ένδιαφέρουσα πρωτοδικειακή

απόφασις, είναι και τὸ γνωστόν τοιοῦτο άν ή διάταξις του άρθρου 3 του Ν.Δ. της 8)11 Μαΐου

1946 «περί επέκτασως τοῦ νόμου 118 κ.λ.π.» (ΕΕΔ 5, 283) ἡ ὀρίζουσα ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τριῶν μηνῶν πρὸς ἐπίδοσιν ἀγωγῆς τοῦ ἀπολυθέντος, κατὰ παράβασιν πάσης διατάξεως, ἀκύρως μισθωτοῦ ἔχη ἀναδρομικὴν ἰσχύϊν, ὥστε νὰ καλύπτῃ τὰς πρὸ αὐτῆς γενομένης ἀπολύσεις μισθωτῶν, ὅσαι τοῦλάχιστον δὲν ὑπῆγοντο πρότερον εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765)1943 (ἀπολύσεις ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ἀπολύσεις νέων πολεμιστῶν πολέμου 1940-1941. Α. Π. 74)1946, ΕΕΔ 5, 73.).

Ἡ ἐπὶ τούτου ἀποφῆς τῆς ἐν λόγω ἀποφάσεως εἶναι ἀντιθέτος ἐκείνης τῆς ὑπ' ἀριθ. 6934)1946 Πρωτοδικικοῦ Ἀθηνῶν (Πρωτοδικῆς Α. Παπαχρήστου,) ΕΕΔ 5, 592 καὶ τοῦ Πρωτοδικικοῦ Ἀθηνῶν 5554)1946, (εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικῆς Ν. Οἰκονόμου,) ΕΕΔ 5, 464, σύμφωνας δὲ πρὸς τὴν ὁρθὴν καὶ καθ' ἡμᾶς ἀποφιν (βλέπε ΕΕΔ 5, 464) τῆς ὑπ' ἀριθ. 13078)1946 Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν (Προέδρος Α. Τούσης), ΕΕΔ 5, 567 (βλέπε καὶ σύμφωνας Α. Διζερρόπουλον. ΕΕΔ 5, 422).

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς ὁρθότητος τῆς ἀπόψεως συμβαίνει πάλιν σχετικῶς μὲ τὴν ἐρμηνευομένην διάταξιν ὅ,τι συνέβαινε καὶ ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765)1943, ἐν ἀναφορᾷ καὶ πρὸς τὸν νόμον 118)1945 : «Ἀντιθέσεις γνωμῶν τῆς νομολογίας εἰς τοὺς κόλπους τοῦ πρώτου βαθμοῦ τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου Γ.Θ.Α., τοῦ δευτέρου βαθμοῦ ἀκόμη, ἀντιθέσεις ὁδηγήσασαι εἰς τὴν γνωστὴν ἀβεβαιότητα δικαίου, ἡ ὁποία ἡλπίζομεν, ὅτι κάποτε ἤθελε τερματισθῇ. Τὸ Ν.Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 ἐπεχειρᾶται πράγματι (ἀρθρ. 3) νὰ τὴν τερμῶσιν. Ἰδοὺ ὅμως λοιπὸν ὅτι ἐξ αἰτίας μιᾶς ἀσαφούς διατυπώσεως, εἰς κρίνωμεν ἐκ τῆς πρώτης πορείας τῆς νομολογίας (βλέπε ἀνωτέρω παραπομπάς) ἐξακολουθεῖ πάλιν ἀβεβαιότης δικαίου. Ἀλλὰ σπουδὴν μόνον ἐδῶ τὰ ἐνδιαφερόμενα πρόσωπα. Εἰχον ἀπομείνει ἔξω τοῦ σάλου, μὲ τὴν ἐρμηνείαν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765)1943, οἱ ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν. Προστίθενται τώρα καὶ αὐτοί, ... χάριν ἴσως τῆς αὐτῆς μεταχειρίσεως.

Πᾶς τις φυσικὰ θὰ νομίσῃ ὁρθῶς, ὅτι τὸ σφάλμα τῶν συμβάντων μὲ τὴν ἐρμηνείαν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765)1943 δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ. Ἄν ὁ νομοθέτης, πρὸ τῶσαν νομολογιακῶν ἀντιθέσεων, δὲν ἐπενέβη ν' ἀποσαφηνίσῃ τὴν ἔννοιαν τῆς καταγωγῆς τῆς ἡδὴ διατάξεως, ὥς τὸ καμὴ τοῦλάχιστον ἐγκαίρως διὰ τὴν συμφωνίαν πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ ἐφαρμογῆν τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν.Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946. Δὲν εἶναι ὁπωσδήποτε ἀτήμαντον τὸ θέμα, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογητὰ σπουδῇ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ θέματα τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως βλέπε καὶ συμφώνους ἀπόψεις ὑπ' ἀριθ. 25)1946 ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφεδρῶν Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικικοῦ Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 5, 597).

Πρωτοδικικοῦ Ἀθηνῶν 7050)1946

Διαδικασία νόμου Γ.Θ.Α.

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Σταγόγιαννης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Καράντζαλης, Δ. Τρίμης

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστὴς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπὸ 28)31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀναγκ. νόμου καὶ τῆς ἐν γένει περὶ Ε.Π.Π. νομοθεσίας, προσελήφθη κατὰ τὸ ἔτος 1928 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ὡς

βοηθὸς διευθυντοῦ καὶ ὑπηρετήσεν ἔκτοτε ὡς τοιοῦτος μέχρι τοῦ Μαΐου 1943, ὅτε ἡ ἐναγομένη ἐν γνώσει τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς Ε.Π.Π. ἀπέλυσε τοῦτον. Τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ταύτην προσβάλλει ὁ ἐνάγων ὡς ἀκύρον, κυρίως μὲν διότι δὲν προηγήθη ἀπόφασις τῆς κατὰ τὸ ἀρθρὸν 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 244)1936 Α.Ν. ὡς ἐτροποποιήθη ὡς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 771)1937 Α.Ν. ἐπιτροπῆς, ἐπικουρικῶς δέ, διότι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διὰ τὴν ἔγκυρον ἀπόλυσιν διατυπώσεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424)41 ν. δ., ἐξαίτεται τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῶν τῶν ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1944 μέχρι καὶ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1946 ἀποδοχῶν τοῦ ἐκ δραχμῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων. Ἡ ἐναγομένη συνομολογεῖ τὸν χρόνον προσλήψεως καὶ ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὡς καὶ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως ὑπ' αὐτῆς τῶν διὰ τὴν ἔγκυρον ἀπόλυσιν προϋποθέσεων τοῦ ν. δ. 424)41, τῆς ἀναγγελίας καὶ τῆς προσλήψεως ἀντικαταστάτου, ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὁμοῦ ἐπικλησὶς τῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότητος κατὰ τὴν βάσιμον ἔνστασιν αὐτῆς, εἶναι ἀπαράδεκτος, λόγῳ παρόδου τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ρηθέντος ν. δ. ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 765)43, τασσομένης διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας. Περαιτέρω ἡ ἐναγομένη ἀρνεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστὴς, ἄλλως ὅτι εἶχε γνῶσιν τῆς τοιαύτης ἰδιότητος αὐτοῦ, ἄλλως καὶ ἐναντίᾳ περιπτώσει, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότης ἀπαράδεκτος προτείνεται ἐν προκειμένῳ, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν.Δ., ἔχοντος κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς τῆς ἀναδρομικῆς ἐφαρμογῆς. Ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἀντιπεφωνημένου ἀντιγράφου φύλλου μητρώου, ἐν ᾧ ἡ διευθυνσις στρατολογίας Υ.Σ. λεπτομερῶς ἀναφέρει ἀπάσας τὰς ἐν τῷ στρατῷ μεταβολὰς τοῦ ἐνάγοντος, προκύπτει ἡ ἰδιότης τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐφεδρῶν παλαιοῦ πολεμιστοῦ, συμφώνως τῷ ἀπὸ 28)31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀν. νόμῳ ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐν ταύτῳ δὲ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον ἡμῶν ἐξετασθέντος μάρτυρος καὶ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν μας, ὅτι οὗτος πρὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ εἶχε γνωστοποιήσῃ τῇ ἐναγομένῃ τὴν τοιαύτην ἰδιότητα αὐτοῦ. Ἡ μακρὰ ἄλλως τε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928 ὑπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἀπασχολοῦσα προσωπικὸν ἄνω τῶν 15 πρὸ τῆς 17)10)1936, ὁ ἐκάστοτε ἔλεγχος αὐτῆς ὑπὸ στρατιωτικοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως ὁρισμένου ἀριθμοῦ ἐφεδρῶν Π.Π. διατάξεων καὶ ἡ εἰς τὸ προσωπικόν αὐτῆς ἐπιβαλλομένη ὑποχρέωσις ὅπως ὑποβάλλῃ ἀντίγραφον φύλλου μητρώου τῆς στρατολογικῆς αὐτοῦ καταστάσεως τριανῶς συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς ἐκτεθείσης κρίσεως ἡμῶν. Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων τυγχάνει Ε. Π. Π. καὶ προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928, παρέσχε δὲ τὰς ὑπηρεσίας του συνεχῶς μέχρι τοῦ Μαΐου 1943, προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 244)1936. ὡς ἐτροπ. ὑπὸ τοῦ ν. 771)37, ἡ δὲ ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης, οὔσης ἐν γνώσει τῆς τοιαύτης ἰδιότητος αὐτοῦ, κατὰ Μαΐον 1943 ἀπόλυσις αὐτοῦ, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις τῆς ὑπὸ τῶν νόμων τούτων πρὸρβλεπομένης

ἐπιτροπῆς, «εἶναι ἄκυρος καὶ ὑπόχρεως ἐστὶν αὕτη εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτῶ τῶν ἐκτοτε ἀποδοχῶν του. Ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλούμενη διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ν. δ. 424/41 ὡς ἐτροπ. ὑπὸ τῆς παρ. 7 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. 765/43, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ν. δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946 τοιαύτη, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ. Ἡ μὲν πρώτη διότι, ὡς ἐκ τοῦ σαφοῦς γράμματος αὐτῆς προκύπτει, ἀφορᾷ προδήλως ἀγωγὴν μισθωτοῦ βασιζομένην εἰς ἀπόλυσιν γενομένην κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ρηθέντος ἀρθροῦ 10 τοῦ ν. δ. 424/41, οὐχὶ δὲ καὶ ἀγωγὴν μισθωτοῦ ἀπολυθέντος, ὡς ἐν προκειμένῳ, κατὰ παράβασιν τῶν διαληφθέντων ἐιδικῶν περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν ν. (Α.Π. 74) 1946 ΕΕΔ. τόμ. 5 σελ. 174). Ἡ δὲ δευτέρα διότι εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ τριμῆνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία πρὸς ἔγερσιν τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ, ἐπικαλούμενου τῶ ἀκυρῶν τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ, ἐπεξετάθη ἐπὶ πάσης ἐξ οἰουδήποτε νόμου ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. οὐδαμῶθεν ὅμως συνάγεται, ὅτι ἡ διάταξις ἔχει ἀναδρομικὴν ἰσχύϊν. Ἡ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος συναγομένη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καὶ ὑποστηριζομένη ἐκδοχὴ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ἐρμηνευτικὸν χαρακτήρα δὲν ἔχει ἱκανὸν ἔρεισμα (πρβλ. Α. Αιτζερόπουλον ἐν ΕΕΔ τ. 5 σελ. 422). ἐνῶ ἐξ ἐτέρου τὸ ἐκ τῆς λέξεως..... ἐκοινοποιήθη..... μόνον ἐπιχείρημα περὶ ἀναδρομῆς, λίαν ἐπισηφάλες τυγχάνει καὶ εἰς ἄτοπον συμπέρασμα καταλήγει, ὅτι δηλονότι δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις αὕτη εἰς τὰς μετ' αὐτὴν λαμβανούσας χώρας ἀπολύσεις, ἐνῶ προδήλως ὁ νομοθέτης ἐσκόπησεν, ὅπως ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις αὕτη ἐπὶ πάσης, ὡς εἰρηται, ἀπολύσεως ἐξ οἰουδήποτε νόμου καὶ ἂν ἐπέρχεται ἀκυρότης ταύτης, τῆς προθεσμίας ἀρχομένης διὰ τὰς πρὸ αὐτοῦ ἀπολύσεις ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἐκοινοποιήθη τὴν 9ην Ἀυγούστου ἐ. ἔ., ἥτοι πρὸ τῆς παρόδου ἐκτοτε τῆς τριμῆνου προθεσμίας, καθ' ἃ ἐκ τοῦ προσ-αγομένου ἐπιδοτηρίου δικ. κλητῆρος προκύπτει, καὶ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτὰ κρίνονται ὡς νόμῳ ἀβάσιμα.

Διὰ τοῦ νόμου 343/45 ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ν. 541/45, δὲν ἐξηρῆθησαν αἱ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερόμεναι ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων, αἵτινες διέπουναι τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα.

Διὰ τοῦ ἀρθροῦ μόνου τοῦ ἀναγκ. νόμου 343/45 ὠρίσθη, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν παραγράφων 1 καὶ 7 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. 118 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» εἶναι, ὅτι εἰς ταύτας δὲν ὑπάγονται βιομηχαναί, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις, εἴτε διεξαγόμεναι ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν Δήμων ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε

συνδεόμεναι μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως..., τοῦ προσωπικοῦ τούτων διεπομένου τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν. 118 ἰσχυόντων κανονισμῶν. Μετὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἡδύνατο εὐλόγως νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι αἱ εἰρημέναι ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἐξηκολούθησαν διεπόμεναι ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μετ' αὐτῶν συνδεομένων μισθωτῶν γενικῶς ὑπὸ τοῦ ν. δ. 424/41, ὡς ἐτροποπ. διὰ τοῦ ν. 765/43, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἦτο ἐν τῷ νῷ τοῦ νομοθέτου, ὅστις, σκοπὼν νὰ ἀρῇ πᾶσαν ἀμφιβολίαν, διὰ τοῦ ν. 541/45 ὥρισεν, ὅτι ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ ν. 343 εἶναι, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 118/45 τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν τῶν εἰρημένων βιομηχανικῶν κλπ., διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ν. 2112/1920 4558) 1930, ὡς καὶ τοῦ Β.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112 κλπ.» καὶ συμπληρωτικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν τῶν, ἐφ' ὅσον εἶναι πλεονεκτικώτεροι δι' αὐτὸ τῶν διατάξεων τῶν προμνησθέντων νόμων. Μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 ν. δ. ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὰς περὶ τῶν διέλαβεν ὁ ρηθεὶς νόμος 343 ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ὁ νόμος 118/45. Ἡ ἱστορικὴ ἀλληλουχία τῆς νομοθετήσεως τῶν ἐκτεθεισῶν διατάξεων οὐδεμίαν καταλείπει ἀμφιβολίαν ὅτι ὁ νομοθέτης ἐσκόπησε νὰ μὴ ὑπαγάγῃ μὲν ἐξ ἀρχῆς ταύτας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νέου νόμου 118/45, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ καταλείπῃ ταύτας, διεπομένας ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν αὐτῶν, ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ. 424/41, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ ν. 765/43, καὶ ἐν γένει τῶν περιορισμῶν ἐκείνων τῆς καταγγελίας, οἵτινες ἐπεβλήθησαν λόγῳ τῶν ἐκ τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου δημιουργηθεισῶν ἐξαιρετικῶν συνθηκῶν, τοὺς ὁποίους περιορισμοὺς ἐσκόπει νὰ ἀρῇ εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον, ἢ δὲ διαληφθεῖσα φράσις τοῦ ν. 541 «...διεπομένων ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων...», λογικῶς ἐρμηνευομένη, δέον νὰ νοηθῇ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας καὶ μόνον, αἵτινες διέπουναι τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῶν κοινῶν μισθωτῶν καὶ δὲν ἔχει τοιαύτην εὐρύτητα, ὥστε ν' ἀποκλείῃ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τῶν ἐξαιρετικῶν ἐκείνων διατάξεων, δι' ὧν, ἀσχέτως πρὸς τὸν τελευταῖον παγκόσμιον πόλεμον καὶ πολὺ πρότερον τούτου, ἐξ ἀπλῆς εὐνοίας καὶ μόνον τοῦ νομοθέτου πρὸς ὥρισμένην τάξιν μισθωτῶν, τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς πρὸς τοὺς ὑπεβλήθη εἰς ὥρισμένης διατυπώσεις, πλέον αὐστηρὰς ἐκείνων, αἵτινες ἐνομοθετήθησαν διὰ τοὺς κοινούς μισθωτούς. Τὰ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτὰ κρίνονται ὡς νόμῳ ἀβάσιμα.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ Π. ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΠΙ ΔΙΠΛΑΣΙΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ Ν. 2112

Ἀπόψεις περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ Ν. 5532/1932 καὶ μετὰ τὸν Νόμον 118/1945

Ὅρισμοὶ τοῦ νόμου 5532/1932.—Διατῆρησις τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ μετὰ τὸν νόμον 118/1945.—Ἰσχύς καὶ μετὰ τοὺς νόμους 343/1945 καὶ 541/1945 περὶ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐπιχειρήσεων διεξαγομένων ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἢ συνδεδεμένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως. — Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920.

Ἡ ὑπαγωγή καὶ ἡ μὴ ὑπαγωγή τῶν ἐφάδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόλυσίν των, ἐξαρτᾶται ἐξ ὁρισμένων προϋποθέσεων (ἄρθρ. 9 § 8 νόμου 118/1945, βλέπε καὶ Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφάδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 46/1946, ΕΕΔ 5, 598).

Τὸ ζήτημα εἶναι ἥδη ἂν, εἰς περιπτώσιν ὑπαγωγῆς τῶν ἐφάδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, δικαιουῖται οὗτοι, ἐκτὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, τῆς διπλάσιας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 5532/1932.

Καταφατικῶς ἀποφαίνεται ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις. Τὸ ζήτημα ὅμως δὲν εἶναι μόνον ἂν ἐξακολουθῇ νὰ ἰσχύῃ μετὰ τὸν νόμον 118/1945 ὁ νόμος 5532/1932, ἀλλὰ κυρίως ἂν μετὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 244/1936 καὶ 771/1937 ἰσχύῃ αὐτὸς οὗτος ὁ νόμος 5532. (Περὶ αὐτοῦ βλέπε τὰς εἰς ΕΕΔ 5, 438 ἐκτενεῖς παρατηρήσεις μας).

Τὸ δεύτερον θέμα τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπολυομένου κατὰ νόμον 2112/1920 (καὶ μὴ ὑπαγομένου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας κατὰ νόμον 118/1945) μισθοῦ.

Διαστέλλομεν τὴν περίπτωσιν τοῦ τελευταίου, καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὸς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις ἀκολουθεῖ τὴν γνωστὴν ἀπομνιν περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ πρὸ τῆς ἀπολύσεως χρόνου (βλέπε τὰς εἰς ΕΕΔ 5, 440 παραπομπάς).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 7034/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΘΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Γιαμπρές, Δ. Τρίμης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀπολυθεὶς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης τὴν 24ην Αὐγούστου 1946, καθὸ παλαιὸς πολεμιστῆς, δικαιουῖται κατὰ τὸν νόμον 5532/32 διπλάσιας ἀποζημιώσεως Ν. 2112, δι' ὃ καὶ ζητεῖ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ διαφορὰν ταύτης.

Κατὰ τὴν παρ. 2 ἄρθρου μόνοι τοῦ νόμου 5532 τῆς 17/Ἰουνίου 1932 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 4180, 4881 καὶ 5355 περὶ προστασίας ἐφάδρων» ἐφεδροὶ μὴ τοποθετηθέντες ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν προνοίας ἐφάδρων δυνάμει τοῦ νόμου 4180, δικαιουῖνται μόνον τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν. 4558, διπλάσιας καὶ μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τοὺς μισθοὺς δύο ἐτῶν. Ἡ διάταξις αὕτη ἔχει πλήρη ἰσχύον, καθὸ εἰδική, ὡς ἀφορᾷ ὅριστην κατηγορίαν παλαιῶν πολεμιστῶν, καὶ

μετὰ τὴν ἰσχύον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 118/45, ὡς αὐταὶ ἐπεξετάθησαν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ νόμου 343/45 (οἷα καὶ ἡ ἐναγομένη) διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. διότι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐννοίαν τῶν παραγράφων 1 καὶ 8 ἄρθρ. 9 Ν. 118, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 118 ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν οἰκιοθελῶν προσληφθέντων μέχρι 17/10/36, ἐφ' ὅσον ἔχουν προσκομίσει μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 118 εἰς τὸν ἐργοδότην τῶν τὰ ἐμφαίνοντα τὴν ἰδιότητά των δικαιολογητικά, ἐπὶ πάσης ὁδὸν ἄλλης κατηγορίας παλαιῶν πολεμιστῶν, ὡς ἡ προκειμένη, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις αὐταὶ τοῦ Ν. 118 καθ' ὃ μέρος ὅμως δὲν ἀντιτίθεται εἰς εἰδικὰς διατάξεις νόμων περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν, ὡς εἶναι ἐν προκειμένῳ ὁ ἄλλως προσδιορίζων τὴν ἀποζημίωσιν ὡς ἄνω νόμος 5532, ὃν δὲν ἐσκόπει νὰ καταργήσῃ ὁ Ν. 118 ἐν τῇ παρ. 8 τοῦ ἄρθρ. 9 αὐτοῦ, διότι ἂν ἐσκόπει τοιοῦτο τι θὰ ἐξεφράζετο σαφέστερον. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου μόνοι τοῦ Α.Ν. 343/45, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνευθῇ διὰ τοῦ Α.Ν. 541/45, καθ' ἣν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 118 (13/2/45) τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς ἡ ἐναγομένη, διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν Ν. 2112, 4558, Β.Δ. 16/7/920 καὶ τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν, δὲν δύναται νὰ ὑποστηρίχῃ ἐκδοχὴ καταργήσεως τοῦ Νόμου 5532, διότι οἱ νόμοι 343 καὶ 541, ὄντες ἐρμηνευτικοὶ τῶν παρ. 1 καὶ 7 τοῦ ἄρθρ. 2 Ν. 118, ἐσκόπουν τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 118 καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς ἀφορᾷ, δι' ὃν λόγον καὶ ὥρισαν τὴν ἀποκλειστικὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων 2112 κλπ., ἵνα αἱ τῆς ἐκφράσεως τοῦ νόμου 541 «διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον» ἀποκλείσωσι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ Ν. 118, ὡς ἀπαιτοῦντος διατυπώσεις, καὶ δὲν ἐσκόπουν τὴν κατάργησιν ἄλλων προστατευτικῶν ὁρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν (ὡς εἶναι οἱ παλαιοὶ πολεμισταὶ) εἰδικῶν νόμων, ὡς εἶναι ὁ ἐν λόγω νόμος 5532. Οὕτω ὁ ἐνάγων, ἀπολυθεὶς ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ Ν. 118 καὶ τοῦ εἰδικοῦ τοιοῦτου 5532, δικαιουῖται τῆς ὑπὸ τοῦ τελευταίου τοῦτου εἰδικῆς προσδιοριζομένης διὰ τοὺς παλαιούς πολεμιστὰς, τοὺς μὴ ὑπαγομένους εἰς τὰς δύο περιπτώσεις τῆς παρ. 8 ἄρθρ. 9 Ν. 118, ἀποζημιώσεως, ἥτις ὀρίζεται ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐξ-ἐτέθη ἀνωτέρω, εἰς τὴν διπλάσιαν ἀποζημίωσιν τὴν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ Ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν. 4558, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ τοὺς μισθοὺς δύο ἐτῶν, καὶ ὅστις νόμος 2112 ἐν ἄρθρ. 3 αὐτοῦ προσδιορίζει ὡς ἀποζημιώσιν τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία. Συνομολογουμένου δὲ ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τῶν διαδίκων ὅτι ὁ ἐνάγων μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (23 Αὐγούστου 1946) εἶχε συμπληρώσει 15

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΑΡΟΣ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΣ ΕΠΙ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Στοιχεία της περιέκρεμοδικίας ένστάσεως κατά τὸ ἄρθρον 553 Πολιτ. Δικ.

Ὑποχρέωσις τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς καταρτίσεως καὶ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας. — Ὑποχρέωσις τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότη πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τηρήσεως τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου διὰ τὸ κύρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας. — Στοιχεία ἐκκρεμοδικίας καὶ τύχη τῆς δευτέρας ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἐκκρεμῇ ἐν τῇ δευτέρῳ βαθμῷ ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς πρώτης ἀγωγῆς.

Τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν πραγματεύεται ἐπὶ ἐνδιαφερόντων δικονομικῶν ζητημάτων.

Προκειμένης ἀγωγῆς περὶ μισθῶν (ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ) ἀποφύινεται, ὅτι στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἀποδείξῃ ὁ ἐνάγων μισθωτός, εἶναι ἡ κατάρτισις καὶ οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνστάσεις δὲ ἀποδεικτέαι ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότη εἶναι ὅτι ἐγένετο καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας νομοτύπως, καὶ προκειμένου περὶ τοῦ νόμου 118)1945 στοιχεῖα τῆς ἐνστάσεως εἶναι ὅτι α) ἡ καταγγελία ἐγένετο ἐγγράφως, β) κατεβλήθη πλήρης ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας» ἡ τοῦ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, γ) ἀνηγγέλθη ἡ καταγγελία ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.

Κυρίως εἰπεῖν στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς δὲν εἶναι μόνον ἡ κατάρτισις τῆς μισθωτικῆς συμβάσεως, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐναγόμενος δὲν ἀπεδέχθη τὰς προσηκόντως προσενηχθείσας αὐτῷ ὑπηρεσίας (Α. Π. 499]1936 ΕΕΝ δ' 292) ἢ, ὅπερ τὸ αὐτό, ὅτι τὸν ἀπέλυσεν, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ μισθώσαντος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνυπάρχει καταφανῶς κατὰ τὸν ν. 38 Π. (19 9) ἡ δῆλωσις βουλήσεως περὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν περαιτέρω (Α.Π. 286]1939, ΕΕΝ 5' 499).

Ἡ ἀπόδειξις τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου διὰ τὸ κύρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας βαρύνει ἀσφαλῶς τὸν μαχόμενον ἑπὲρ τοῦ κύρους αὐτῆς καὶ ἐν προκειμένῳ οὗτος εἶναι ὁ ἐργοδότης ἐναγόμενος (πρβλ. δι' ἐφαρμογὴν τῶν προϋποθέσεων τοῦ κατανοηθέντος Ν.Δ. 424]1941 Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 679]1943, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς Δ. Νάνος, ΕΕΔ 2, 207, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2962]1943, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς Θ. Βλαχόπουλος, ΕΕΔ 2, 433, Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 831]1943, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς Γ. Παπαγεωργίου, ΕΕΔ 2, 503, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4425]1946, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς Σ. Ἀλεξανδρῆς, ΕΕΔ 2, 585, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5133]1943, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς Κ. Κονιαβίτης, ΕΕΔ 2, 620, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5458]1943, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς Σ. Σταματιάδης ΕΕΔ 2, 687, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5190]1943, Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς Κ. Κονιαβίτης, ΕΕΔ 2, 711).

εἰτιαν, ἔπεται, ὅτι ὀφείλονται αὐτῷ ἀποδοχαὶ 11 μηνῶν, ἥτοι ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1945 μέχρι τέλους Αὐγούστου 1946 διπλασιαζόμεναι, ἥτοι ἀποδοχαὶ δραχμῶν 4.731.990, ὡς πρὸς δὲ ποσὸν συμφωνοῦσιν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7152)1946

Διαδικασία νόμου Γ'20Δ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Ε. Μαλούχος

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικὴς κ. Α. Κοντολάτος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Λάπτας, Κ. Χριστοφορίδης

Διὰ τῆς ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1946 ἀγωγῆς τῆς ἐξήτησεν ἡ ἐνάγουσα ἀπὸ τὴν ἐναγομένην ὕφαντουργικὴν ἔταιρίαν, μεθ' ἧς συνεδέετο διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τὰς ἀποδοχὰς ἀπὸ 5-31 Ἰανουαρίου 1946, καθ' ὃ διὰστημα ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τῆς. Ἐπὶ δὲ τῇ προόψει ὅτι ἡ ἐναγομένη θὰ ὑπέβαλλε τὴν ἐνστασιν, ὅτι κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας, περιέλαβε καθ' ὑποφορὰν ἐν τῇ ἐγωγῇ τῆς καὶ ἰσχυρισμοὺς ἀκυρότητος τῆς τοιαύτης καταγγελίας α) διότι δὲν ἦτο πλεονάζον προσωπικόν, κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Ν. 118]45 καὶ β) διότι δὲν ἐτηρήθησαν καὶ αἱ λοιπαὶ διατυπώσεις τοῦ νόμου 118. Οὕτως ἡ μὲν ἐνάγουσα ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀποδείξῃ τὴν κατάρτισιν καὶ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ δὲ ἐναγομένη τὴν ἐνστασιν αὐτῆς, ἢν προέτεινε, περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως. Ὁ πρωτόδικος δικαστὴς, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν, μετὰ τὴν σκέψιν ὅτι ἀκύρως ἀπελύθη ἡ ἐνάγουσα, διότι δὲν προέκυψεν, ὅτι ἦτο πλεονάζον προσωπικόν. δεχθεὶς οὕτως ἐσφαλμένως (Α.Π. 209]46 ΕΕΔ 5,390), ὅτι ὑπέκειτο εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου ἡ κρίσις τοῦ ἐργοδότη διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τινος ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὡς πλεονάζοντος, δν ὄρον ἀπῆται τότε τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Ν. 118. Ἐπομένως, ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης περὶ μὴ τηρήσεως τῶν ὄρων τοῦ 118 νόμου ἀποτελεῖ ἄρνησιν τῆς ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης περὶ νομοτύπου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, στοιχεῖα δὲ τῆς ἐνστάσεως αὐτῆς, ἀποδεικτέα ὑπὸ τῆς ἐναγομένης εἶναι α) ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐγένετο ἐγγράφως, β) ὅτι κατεβλήθη εἰς τὴν ἐνάγουσαν πλήρης ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις τῆς γ) ὅτι ἡ καταγγελία ἀνηγγέλθη ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι ἦτο ἡ ἐνάγουσα πλεονάζον προσωπικόν, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, ὅτι δὲν ἦτο πλεονάζον προσωπικόν, δὲν εἶναι ἄρνησις τῆς ἐνστάσεως, ἀλλ' ἀντένισις, ἀπορριπτέα ἀνευ ἐρεύνης, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος. Τοῦτον δ' οὕτως ἐχόντων, ἀλυσίτελῶς ἡ ἐναγομένη (ἐκκαλοῦσα) ἐπικαλεῖται τὸ σφάλμα τοῦτο τῆς ἀποφάσεως ὡς αὐτοτελῆ λόγον ἐφέσεως, ἀφοῦ καὶ ἐν παρῶντι αὐτοῦ ἡ ἐνστασις τῆς ἐναγομένης παρὰ μὲν ἀνερευνήτος καὶ ἡ ἀπόφασις ἀνεπηρέαστος κατὰ τὸ διατακτικὸν αὐτῆς, δεδομένου

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Μία σελίδα, που εκλαΐκευει το εργατικό δίκαιο για τὸν μισθωτὸ καὶ τὸν εργοδότη, χωρίς παραπομπές στη θεωρία καὶ νομολογία.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΕΔ

Καθὼς εἶναι γνωστὸ, μὲ τὸν νόμο 118)1945 καὶ τὸ ν. δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946, ποὺ κατάργησε τὸ ν.δ. 424)1941 καὶ ἐπέετεινε τὸν νόμο 118)1945, ἔχει ἀνοίξει ἕνας κύκλος ἐπιχειρήσεων, ποὺ ὑπάρχονται στὶς ὑποχρεώσεις τῶν νόμων αὐτῶν.

Συνέπεια εἶναι πληρωμὴ ἀπὸ τὶς ἐπιχειρήσεις τοῦ εἶδους αὐτοῦ τακτικῆς εἰσφορᾶς 10οβ στὶς συνο-

λικές ἀποδοχές καθε μισθωτοῦ (ἄρθρ. 3 νόμου 118 1945) καὶ ἐκτάκτων εἰσφορῶν, σὲ κάθε περίπτωση καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Οἱ πόροι αὐτοί, ἀνάμεσα σὲ ἄλλους, (περιοδικές κρατικές ἐπιχορηγήσεις, πρόστιμα κλπ.) συντηροῦν τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας, ὅπου ἀσφαλίζονται οἱ μισθωτοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν, μὲ ὁρισμένες προϋπο-

μάλιστα ὅτι ἐν τῷ ἐφετηρίῳ καὶ εἰς τὰς προτάσεις τῆς ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν παραπονεῖται διὰ τὴν παράλειψιν ἐκτιμήσεως ἢ διὰ κακὴν ἐκτίμησιν ἀποδείξεων τῆς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐνστάσεως τῆς, ἀντιθέτως μάλιστα ἀποκρούει ἀντέφεισιν τῆς ἐφειβλήτου, παραπονουμένης κατὰ τῆς ἀποφάσεως ὅτι δὲν ἡρέυνησε τὸν ἕτερον ἐν τῇ ἀγωγῇ λόγον ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν ὅρων τοῦ Ν. 118 καὶ ἐπερχομένης οὕτω ἀντιστροφῆς τῆς θέσεως τῶν διαδίκων.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 17 καὶ 12 τοῦ νόμου Γ'ΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 165)42 καὶ 1968)44, κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τοῦτῳ ὑποθέσεων, τόσον εἰς τὸν πρῶτον, ὅσον καὶ εἰς τὸν δεῦτερον βαθμὸν, ὁ δικαστὴς δὲν δεσμεύεται ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων καὶ ἐπιδιώκει τὴν ἀνέυρεσιν τῆς κατ' οὐσίαν ἀληθείας, ἀναφέρονται δὲ ἐνδεικτικῶς καὶ συγκεκριμέναι τινὲς παρεκκλίσεις, τὰς ὁποίας δύναται νὰ κάμῃ ἐν τῇ προσπάθειά του αὐτῇ. Καὶ ἂν ὅμως ἤθελε γίνῃ δεκτόν, ὅτι, βάσει τῆς ἄνω ὑποδείξεως τοῦ νόμου, θὰ ἠδύνατο νὰ παροραθῇ καὶ ἡ περὶ τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως δικονομικὴ ἀρχή, πάλιν ἐκ τῆς τοιαύτης παρεκκλίσεως δὲν θὰ ἠδύνατο οἱ διάδικοι ν' ἀντλήσωσι λόγους ἐφέσεως καὶ ἐνστάσεις. Παραμεριζομένων δὲ τῶν δικονομικῶν τύπων, ἡ οὐσιαστικὴ διαφωνία τῶν διαδίκων ἐντοπίζεται εἰς τὸ ἂν ἐτηρήσαν οἱ ὅροι τοῦ νόμου 118 διὰ τὴν ἔγκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Καὶ τὴν μὲν ἔγγραφον ἀναγγελίαν τῆς καταγγελίας εἰς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ἀποδεικνύει ἡ ἐναγομένη διὰ τῶν προσαγομένων ὑπ' ἀριθ. 4433)23 - 5-46 πιστοποιητικῶν τοῦ Ταμ. Ἀνεργίας καὶ 1062)21)8)46 βεβαιώσεως τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας, δὲν ἀπέδειξεν ὅμως τὴν ἔγγραφον διατύπωσιν τῆς περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δηλωσεὶς τῆς καὶ τὴν καταβολὴν ἐξ ὁλοκλήρου τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημιώσεως. Ἐκ τῆς προσαγομένης ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1946 πράξεως συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν ἀποδεικνύεται, ὅτι κατετέθησαν παρ' αὐτῷ δύο γραμμᾶτα συστασεὶς παρακαταθήκης ὑπὲρ τῆς ἐναγοῦσης, ἐν ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1946 ἐκ δραχ. 12.500 καὶ ἐν ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1946 διὰ δραχ. 32.500, συμπληρωματικὸν τοῦ πρώτου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποδεικνύεται ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγοῦσης ὅτι δὲν τῆς προσεφέρθη πλήρης ἡ

ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112. Περί αὐτοῦ ἄλλως τε τοῦ ζητήματος ἡ ἐνάγουσα ἔδωσε καὶ τὸν ἐπαχθέντα αὐτῇ ὄρκον ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου δικαστοῦ καὶ ἐπομένως ὁρθῶς ἔκρινεν ὅτιος δεκτὴν τὴν ἀγωγὴν, εἰ καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἀπορριπτέα δὲ ἡ ἐφεσις κατ' οὐσίαν.

Ἐκκρεμοῦσης τῆς ὡς ἄνω ἐφέσεως, ἡγείρεν ὁ ἐνάγων δευτέραν ἀγωγὴν, τὴν ἀπὸ 27-4-46, δι' ἧς μὲ τὴν ἰδίαν βάσιν ἐζήτησε περαιτέρω τὰς ἀποδοχὰς του τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου-Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου 1946, ὁ δὲ πρωτόδικος δικαστής, δεχθεὶς ἐνστάσιν ἐκκρεμοδικίας, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ αὐτὸ προδικαστικὸν ζήτημα τοῦ ἀκύρου ἢ μὴ τῆς ἀπολύσεως ἦτο ἐκκρεμὸς καὶ εἰς ἄλλο δικαστήριον, εἰς τὸν β' βαθμὸν, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 5526 1946 ἀποφάσεώς του, καθ' ἧς ἡ ἐνάγουσα ἡσκήσεν ἐφεσιν, συνεκδικαζομένην σήμερον, κατὰ τὴν νόμιμον αἵτησιν τῆς, λόγῳ τῆς συναφείας τῆς, καὶ ἥτις εἶναι ἐξαιρεστία κατ' οὐσίαν νομοτύπως ἀσκηθεῖσα.

Διὰ τὴν πρότασιν τῆς ἐνστάσεως ἐκκρεμοδικίας ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 553 τῆς Πολ. Δικ., ἐκτὸς τῶν ἄλλων στοιχείων, καὶ ταυτότης διαφορᾶς διὰ τῶν δύο ἀγωγῶν εἰσαγομένης ἐνώπιον διαφορῶν δικαστηρίων. Βάσει δὲ τῶν ἐκτιθεμένων ἀνωτέρω ἐν παρ. 2 δὲν συντρέχει ἐν προκειμένῳ τὸ στοιχεῖον τοῦτο τῆς ταυτότητος διαφορᾶς, ἀφοῦ δι' ἐκάστης ἀγωγῆς ζητοῦνται ἀποδοχαὶ ἄλλης χρονικῆς περιόδου. Διὰ τῆς προτάσεως καὶ κατὰ τῶν δύο ἀγωγῶν τῆς αὐτῆς ἀνατρεπτικῆς ἐνστάσεως (ὅτι κατηγογέλθῃ νομοτύπως ἡ σύμβασις ἐργασίας), δὲν μεταβάλλεται τὸ περιεχόμενον τῶν ἀγωγῶν, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ μόνον θ' ἀποβλέψωμεν πρὸς ἀνέυρεσιν τῶν ὅρων τῆς ἐκκρεμοδικίας, καὶ ἐπομένως, ἐφαλμένως ἡ ἐκκαλοῦμένη ἀπόφασις ἐδέχθη τὴν ἐστάσιν καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐναγοῦσης διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ πρέπει, γινομένου δεκτοῦ τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως, νὰ ἐξαφανισθῇ αὕτη καὶ νὰ ἐρευνηθῇ περαιτέρω ἡ ὑπόθεσις κατ' οὐσίαν. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ἐγγράφων καὶ λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀποδεικνύεται κατὰ τὰ ἐν τῇ § 3 ἀναπτυσσόμενα, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς ἐναγοῦσης εἶναι ἄκυρος, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ τῆς κατ' οὐσίαν, γινομένου δεκτοῦ καὶ τοῦ λόγου τοῦτου τῆς ἐφέσεως τῆς.

θέσεις. Όταν οι προϋποθέσεις αυτές υπάρχουν, δημιουργείται το δικαίωμα του άνεργου μισθωτού να επιδοτηθεί από το Ταμείον Άνεργίας. Το δικαίωμα όμως αυτό του μισθωτού δεν συνδυάζεται με την υποχρέωση των επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων, που υπάγονται στο νόμο 118/1945 να καταγγέλλουν τη σύμβαση εργασίας σύμφωνα με τους ουσιαστικούς και τυπικούς περιορισμούς του νόμου (άρθρ. 9 νόμου 118/1945).

Το άρθρο 9 του νόμου 118/1945 απαιτεί, για να είναι έγκυρη ή απόλυση του μισθωτού, α) να γίνει οποσδήποτε έγγραφως β) να πληρωθεί στον μισθωτό ολόκληρη ή αποζημίωση του νόμου 2112/1920, καθώς τροποποιήθηκε με τον νόμο 4558/1930, όταν πρόκειται για ιδιωτικόν υπάλληλο, ή η αποζημίωση του β.δ. της 16 Ιουλίου 1920, όταν γίνεται απόλυση εργάτου, τεχνίτου, υπηρέτου γ) να αναγγελθεί ή απόλυση σε προθεσμία τριών ημερών στο Ταμείον Άνεργίας και το αρμόδιο Γραφείον Εύρεσεως Εργασίας.

Ο νόμος λοιπόν τοποθετεί τις υποχρεώσεις αυτές σε βάρος των επιχειρήσεων, που υπάγονται στις διατάξεις του, χωρίς να εξαρτά την εκπλήρωσή των από το γεγονός αν ο μισθωτός ή οι μισθωτοί των επιχειρήσεων αυτών δικαιούνται κατά τον χρόνον της απολύσεως των επίδομα άνεργίας. Το τελευταίο αυτό είναι ζήτημα της αρμοδιότητος του Ταμείου Άνεργίας, χωρίς να έρουνται από τον εργοδότη, για να ακολουθήσει ή ενέργεια των διατυπώσεων του νόμου για την έγκυρη απόλυση του μισθωτού.

Αν ο νόμος είχε την αντίθετη έννοια, θα ήτο διαφορετική ή διατύπωσή του: Δεν θα έλεγε «επιχειρήσεις υπαγόμεναι εις τας διατάξεις του παρόντος δύνανται να καταγγέλλουν την σύμβασιν εργασίας του προσωπικού των...», ώστε να αρκεί μόνο το στοιχείο της υπαγωγής των στο νόμο 118/1945, αλλά θα έπρεπε να έλεγε «επιχειρήσεις υπαγόμεναι εις τας διατάξεις του παρόντος δύνανται να καταγγέλλουν την σύμβασιν εργασίας του προσωπικού των, εφ' όσον τούτο δικαιούται επίδομα άνεργίας...».

Άλλωστε ο νόμος δεν επιβάλλει την υποχρέωση της αναγγελίας της απολύσεως μόνο στο Ταμείον Άνεργίας, αλλά και στο Γραφείον Εύρεσεως Εργασίας, που σκοπός του είναι η τοποθέτηση του άνεργου μισθωτού σε απασχόληση, άσχετα με το δικαίωμά του να επιδοτηθεί από το Ταμείον Άνεργίας. Το τελευταίο αυτό είναι ένας πρόσθετος συλλογισμός, που στηρίζει περισσότερο την ορθότητα της απόψεως αυτής για την αληθινή έννοια του νόμου.

Η 18000/1946 έποικτική απόφαση (ΕΕΑ 5, 319), σχετική με τα στοιχεία αναγγελίας της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας των μισθωτών των επιχειρήσεων, που υπάγονται στον νόμο 118/1945, συνέβαλε βέβαια για να δημιουργηθεί μια κάποια σύγχυση πάνω στο θέμα, που εξετάζεται. Αφού αναφέρεται σε καταγγελία της συμβάσεως εργασίας μισθωτών, που δικαιούνται επίδομα άνεργίας. Το λάθος όμως αυτό διορθώθηκε με την νεώτερη 25920/1946 έποικτική απόφαση (ΕΕΑ 5, 510), που αναφέρειται όχι πλέον σε μισθωτούς δικαιουμένους επίδομα άνεργίας, αλλά σε μισθωτούς, που απολύονται με τον νόμο 118/1945.

Συνέπεια λοιπόν της αληθινής αυτής έννοιας του νόμου είναι ή υποχρέωση κάθε επιχειρήσεως,

που υπάγεται στον νόμο 118/1945, να συμμορφωθεί με τους ουσιαστικούς και τυπικούς περιορισμούς του για την έγκυρη απόλυση του μισθωτού. Αν ο μισθωτός δεν έχει συμπληρώσει διήμερη υπηρεσία στον εργοδότη του, που είναι προϋπόθεση του δικαιώματος αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, καθώς τροποποιήθηκε με τον νόμο 4558/1930, και του β.δ. της 16 Ιουλίου 1920, δεν θα πληρωθεί την αποζημίωση των νόμων αυτών και φυσικά δεν υπάρχει περίπτωση άκυρότητας της καταγγελίας για το λόγο αυτό. Είναι όμως απαραίτητο να εφαρμοσθεί ή έγγραφος καταγγελία της συμβάσεως εργασίας και ή έγγραφος αναγγελία της, με όλα τα στοιχεία του νόμου (βλέπε 25920/1946 έποικτική απόφαση), αφού ή έλλειψη των στοιχείων αυτών ισοδυναμεί με έλλειψη αναγγελίας.

Πιο πέρα το γεγονός ότι ο μισθωτός δεν έχει συμπληρώσει διήμερη στον εργοδότη του υπηρεσία και δεν δικαιούται αποζημίωση από τους νόμους της υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, είναι άσχετο με την υποχρέωση του εργοδότη να πληρώσει έκτακτη εισφορά στο Ταμείον Άνεργίας γι' απόλυση υπαλλήλου ποσού ίσου με άποδοχές ενός μηνός και γι' απόλυση εργάτου, τεχνίτου ή υπηρέτου ποσού ίσου με 15 ημερομίσθια, (άρθρ. 9 § 6 νόμου 118/1945), αφού ή εισφορά αυτή δεν συνδυάζεται από τον νόμο με τον χρόνο υπηρεσίας του μισθωτού.

Θα προκύψουν βέβαια, καθώς μας γράφει στο θέμα αυτό αναγνώστης μας, μερικά άνωματα, κατά το φαινόμενο: Σε υπηρεσία μισθωτού 5 π.χ. ημερών να υποχρεώνεται ο εργοδότης να πληρώσει, στην περίπτωση απολύσεώς του, στο Ταμείον Άνεργίας, πολύ περισσότερο ποσόν, από εκείνο, που έλαβε ο μισθωτός γι' άποδοχές του, αλλά το συναγόμενο αυτό, που μπορεί να προκύψει, δεν μεταβάλλει την αληθινή έννοια του νόμου, αλλά είναι ζήτημα μόνο νομοθετικής πολιτικής.

Όσο για τους εργοδότες, που δεν υπάγονται στο νόμο 118/1945, ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας των μισθωτών των, γίνεται, μετά την κατάργηση του Ν.Α. 424/1941, αν δεν δεσμεύονται από ειδικές διατάξεις νόμων (εφέδρων παλαιών πολεμιστών κλπ.) χωρίς περιορισμούς από τον εργοδότη και με συμμόρφωση μόνο στους νόμους της υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.

Οι νόμοι αυτοί προβλέπουν την υποχρεωτική πριν από την απόλυση προειδοποίηση του μισθωτού. Η προειδοποίηση είναι ανάλογη με τον χρόνο της υπηρεσίας του μισθωτού στον εργοδότη ή τον νόμιμο προκάτοχό του και άναλογα με την ιδιότητα του μισθωτού (υπάλληλου, εργάτου, υπηρέτου).

Πάντως πρέπει να σημειωθεί πως για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους απαιτείται, σύμφωνα με τον νόμο, να γίνει έγγραφη προειδοποίηση. Για τους εργάτες, τεχνίτες, υπηρέτες μπορεί να γίνει και προφορική προειδοποίηση.

Αν παραμεινθεί ή προειδοποίηση ή δεν γίνει έγγραφως για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους, ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας είναι οποσδήποτε έγκυρη και ο μισθωτός έχει μόνο δικαίωμα αποζημιώσεως, το αυτό δικαίωμα, που έχει, αν δεν προειδοποιηθεί καθόλου για την απόλυση.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μία σελίδα, που παρέχει κάθε δεκαπενθήμερο χρήσιμες πρακτικές πληροφορίες για τα δικαιώματα του μισθωτού

ΑΝΑΜΙΚΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Δ.

Στρατιωτική υπηρεσία κληρωτού. Σύμφωνα με τον νόμο 3514/1928 και την αναγκ. νόμο 547/1937 ή στρατεύση του καθενός μισθωτού, που υπηρετεί σ' επιχείρηση, κατάστημα ή γραφείο έξη μήνες πριν από τη στρατεύσή του, δεν είναι λόγος για να διαλυθεί ή σύμβαση εργασίας. Η προστασία αυτή καλύπτει τόσο τον κληρωτό, όσο και τον έφεδρο. Η διαφορά είναι στο ότι ο έφεδρος δικαιούται σε όλο το διάστημα της έφεδρικής υπηρεσίας όρισμένα από τον νόμο (άρθρο 5 νόμου 3514) ποσοστά μισθοδοσίας, ενώ, ο κληρωτός ιδιωτικός υπάλληλος ή εργάτης, τεχνίτης, υπηρετής, δικαιούται μόνο, καθώς και ο έφεδρος, να επαναλάβει την εργασία του, που διενόκη, μετά την αποστράτευσή του (βλέπε πιο αναλυτικά ΕΕΔ 4, 480).

Σε περίπτωση απόλυσεως θα υπολογισθεί για την αποζημίωση του νόμου 2112/1920, καθώς έχει τροποποιηθεί και ισχύει και σήμερα με τον νόμο 4558/1930, όταν είναι ιδιωτικός υπάλληλος, ή του β. δ. της 16/18 'Ιουλίου 1920, όταν είναι εργάτης, τεχνίτης, υπηρετής, και ο χρόνος της στρατιωτικής του υπηρεσίας ως κληρωτός ή έφεδρος (βλέπε Έφετ Λογιστικής 136/1931, Δικαστική Γ' σελ. 331, Έφετ. Αθηνών 847/1934, ΕΕΝ α' σελ. 683 Έφετ. Αθηνών 214/1935, ΕΕΝ β' σελ. 957).

Ανεξάρτητα από τη διάταξη αυτή του νόμου 3514 υπάρχει ακόμα και το Ν. Δ. 346/1941, που όριζε σχετικά με το θέμα, και τα εξής: 'Ο, σε πόλεμο, χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας των έφεδρων στρατιωτών γενικώς Ξηράς, Θαλάσσης, Αέρος, και Χωροφυλακής, όταν είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, λογίζεται σαν χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, που δ' ανύσθησε σ' Ανώνυμη Έταιρία, επιχείρηση κλπ., όπου υπηρετούν πριν από τη στρατεύσή των, για την προσαύξηση του μισθού των, προαγωγή, κανονισμό συντάξεως και κάθε άλλου δικαιώματός των.

Το κατοχικό αυτό νομοθέτημα μάλιστα επικυρώθηκε με την 324 της 30 Μαΐου 1943 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΕΕΔ 5, 370).

Κύρος παραιτήσεως αποζημιώσεως νόμου 2112: Καθώς είναι γνωστό, όταν ο μισθωτός απολύεται από τη θέση του, δικαιούται ανάλογη με το χρόνο της υπηρεσίας του και την ιδιότητά του (υπάλληλου ή εργάτου), αποζημίωση (Ν. 2112/1920, Ν. 4558/1930, Β. Δ. 16/18 'Ιουλίου 1920).

Η αποζημίωση μάλιστα αυτή, για όσες επιχειρήσεις υπάγονται στον νόμο 118/1945 και το Ν. Δ. 8/11 Μαΐου 1946, που προβλέπουν για την ασφάλιση των μισθωτών κατά της ανεργίας, δεν έχει σχέση με την προειδοποίηση του μισθωτού, αλλά πληρώνεται, είτε προειδοποιηθεί, είτε όχι, ο μισθωτός (βλέπε Πρωτ. Αθηνών 5883/1946, ΕΕΔ 5, 462).

Για να εξασφαλισθεί ο μισθωτός από ψυχολογικούς εξαναγκασμούς να δέχεται, κάτω από την πίεση των οικονομικών του αναγκών, λιγότερη από τη νόμιμη αποζημίωση, έχει θεσπισθεί το άρθρο 8 του νόμου 2112, καθώς έχει έρμηνευθεί με το άρθρο 11 του αναγκ. νόμου 547/1937.

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό (11 αναγκ. νόμου 547/1937) κάθε σύμβαση μεταξύ εργοδότη και μι-

σθωτού, που γίνεται πριν ή μετά τη λύση της μισθώσεως εργασίας είναι οντοδικαίως άκυρη, εκτός αν περιέχει αναγνώριση ή εξόφληση των αξιώσεων του μισθωτού από τον νόμο 2112 ή είναι περισσύτερο γι' αυτόν ευνόικη.

Αυτά όλα σημαίνουν πως φθάνει το γεγονός, ότι ο μισθωτός δεν έλαβε από τον εργοδότη του όλη την αποζημίωση του νόμου 2112, για να είναι άκυρη κάθε συμφωνία, που έγινε αντίθετα προς τον νόμο.

Επομένως, και αν ο μισθωτός έχει δηλώσει παραιτήση από το ένα μέρος της αποζημιώσεως του νόμου 2112 ή και από ολόκληρη, ή παραιτήσή του αυτή είναι άκυρη, χωρίς βέβαια να προτείνει νόμιμο λόγο άναστροφής της δικαιαιοπραξίας (βλέπε πρόχειρα Α.Π. 164/1941, ΕΕΔ 1, 44).

Πρέπει όμως να γνωρίζουν οι ενδιαφερόμενοι πως η άκυρότης από τον νόμο 547/1937 περιορίζεται μόνο στη συμφωνία να παραιτηθεί ο μισθωτός από την αποζημίωση του νόμου 2112 ή να λάβει ένα μέρος της.

Κατά τα λοιπά η σύμβαση εργασίας θεωρείται πως έχει έγκυρα λυθεί, εκτός στις περιπτώσεις, που η επιχείρηση υπάγεται στον νόμο 118/1945 και πρέπει η απόλυση να γίνει σύμφωνα με το άρθρο 9 του νόμου αυτού.

Το πράγμα τότε είναι διαφορετικό. Το άρθρο 9 του νόμου 118 όρίζει: είναι άκυρη ή απόλυση, αν ο εργοδότης δεν πληρώσει ολόκληρη την αποζημίωση του νόμου 2112. Συνέπεια λοιπόν είναι να διασκαί η σύμβαση εργασίας και μαζί με αυτή και το δικαίωμα των αποδοχών.

Αποδοχαί θυρωρών: Τα ισχύοντα ελάχιστα δόρια των αποδοχών των θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων όρίζονται από την 3601/1946 υπουργική απόφαση (ΕΕΔ 5, 24). Κατατάσσονται για τη μισθοδοσία των στο υπηρετικό προσωπικό. Όταν όμως πρόκειται να γίνει ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας της 31 Δεκεμβρίου 1938, πρέπει η προειδοποίησή των να γίνεται, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό των, πριν τον μισό χρόνο των προθεσμιών, που όρίζει ο νόμος 2112, καθώς έχει τροποποιηθεί με τον νόμο 4558. Ανάλογη θα είναι και η αποζημίωση, σε περίπτωση άπροιδοποίητης απόλυσεως. Ο όρος αυτός της συλλογικής συμβάσεως εργασίας ισχύει (άρθρο 9 Ν. 310/1941, ΕΕΔ 1, 19).

Σύμφωνα με την 25906(3385)/1946 υπουργική απόφαση (ΕΕΔ 5, 480) οι θυρωροί πολυκατοικιών και μεγάρων δεν δικαιούνται πρόσθετη άμοιβή 75 ο)ο για εργασία των κατά Κυριακές και εορτές.

Σχετικά τώρα με την κατανομή των βαρών της μισθοδοσίας των θυρωρών μεταξύ του ιδιοκτήτου και των ένοικιαστών έχει θεσπισθεί ο ίναγκ. νόμος 1001/1946 (ΕΕΔ 5, 152) και με βάση τον νόμο αυτό έχει έκδοθεί η 10096/1334/1946 υπουργική απόφαση (ΕΕΔ 5, 223), όπου κατανέμεται ανάλογα η υποχρέωση και όρίζεται και η διαδικασία της εξοφλήσεως (άρμοδιος ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών κατά το άρθρο 634 Πολιτ. Δικονομίας).

Ἄν ὁ θυρωρὸς ἀπολυθεῖ νομίμως καὶ δὲν παραδίδει τὸν χώρο, πού τοῦ εἶχε δοθεῖ γιὰ κατοικίαν του, ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατὰ τὸ ἀρθρο 634 ἐπ. Πολιτικῆς Δικ. (βλέπε ΕΕΔ 5, 180).

Ἀμοιβαὶ ὑπερωριῶν : Ὅπου ἐφαρμόζεται ἡ 8ωρη ἐργασία (Π.Δ. 30 Ἰουλίου 1932 καὶ λοιπὰ μεταγενέστερα Διατάγματα) ἡ ἀμοιβὴ τοῦ μισθωτοῦ γιὰ τὶς ὑπερωρίες του ὁρίζεται αὐξημένη 25 οἱ τοιούτοι, σχετικὰ μὲ τὴν κανονικὴ ἀμοιβή του (βλέπε τὸ ἀρθρο 9 τοῦ Π. Δ. 30 Ἰουλίου 1932).

Ἡ διάρκειά τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλου προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων γενικά ἔχει ὁρισθεῖ ἀπὸ τὸν νόμο (βλέπε ἀρθρο 7 ἀναγκ. νόμου 547)1937) σὲ ἐπτά ὥρες.

Ἀπὸ τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἐπιτρέπεται παρέκκλιση μέχρι 2 ὥρων ἡμερησίως καὶ γιὰ χρονικὸ διάστημα ὄχι μεγαλύτερο τῶν 60 ἐργασιῶν ἡμερῶν καθεστὸς.

Ἀμοιβὴ γιὰ τὶς πρόσθετες ὥρες τῶν προσώπων, ποὺ ἀναφέρει ὁ νόμος αὐτὸς (ἀναγκ. νόμος 547)1937), ὁρίζεται ἡ κανονικὴ αὐξημένη κατὰ 30 οἱ.

Πρέπει νὰ σημειωθεῖ πὺς γιὰ τὴν πρόσθετη αὐτὴ παρὼν ἐργασία ἀπαιτοῦνται ἀπὸ τὸν νόμο εἰδικῆς ἀδείας τῶν Ἐπιθεωρητῶν ἢ Ἐποπτῶν Ἑργασίας ἢ σ' ἑλλειψὶ τῶν τῶν Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν.

Σὲ περίπτωσιν ἐλλείψεως ἀδείας ὑπάρχει ποινὴ καὶ ἀδίκημα, σὲ βαθμὸ πλημμελήματος.

Ἡ ἀξίωση ὅμως τοῦ μισθωτοῦ, καὶ ἂν ἔλειπε γιὰ τὴν πρόσθετη ἐργασία ἡ νόμιμη ἀδεία, μπορεῖ ν' ἀναζητηθεῖ, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπικρατέστερη γνώμη τῶν Δικαστηρίων, καὶ ν' ἀναγνωρισθεῖ δικαστικῶς (βλέπε τὴν 4364)1946 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 5, 496).

Διάλυση ἐπιχειρήσεως καὶ προστασία παλαιῶν πολεμιστῶν : Οἱ νόμιμοι λόγοι ἀπολύσεως τοῦ ἐφέδρου παλαιῶν πολεμιστῶν, ὅταν δὲν ὑπάγεται στὸν νόμο 118)1945—ὅταν ὑπάγεται μπορεῖ ν' ἀπολυθεῖ, καθὼς οἱ ἄλλοι μισθωτοί—εἶναι α) γιὰ παράβαση τῶν ἀδικημάτων, ποὺ ἀναφέρονται στὸ ἀρθρο 21, 22 καὶ 24 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου (Σημ. τί ὥραία νομοτεχνικὴ διατύπωση!) (ἀρθρο 1 ἀναγκ. νόμου 23)24 Ἰανουαρίου 1936) β) γι' ἀνεπάρκεια, ἀκαταλληλότητα ἢ ἀνάρροστη συμπεριφορὰ τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ γ) γιὰ παραβάσεις, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ νόμιμα ἀναγνωρισμένον ὀργανισμό ἢ κανονισμό τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅταν προβλέπον γιὰ ποινὴ τὴν ἀπόλυση δ) γι' ἀποδειγμένη οἰκονομικὴ ἀνεπάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ διατηρήσῃ στὴν ὑπηρεσίαν τῆς τὸν ἐφεδρὸ παλαιὸ πολεμιστὴ.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἀποφασίζει ὄχι ὁ ἐργοδότης, ἀλλ' ἡ ἀρμόδια Πρωτοδικεϊακὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244)1936.

Ποία ὅμως εἶναι ἡ τύχη τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ὅταν ἡ ἐπιχείρησις διαλυθεῖ ;

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας μὲ μιὰ παλαιὰ ἀπόφασή του (Σ. Ε. 402)1940) ἔχει λύσει τὸ ζήτημα κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο : Ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν εἶναι βέβαια στοὺς λόγους τῆς ἀπολύσεως, ποὺ προβλέπει ὁ νόμος (ἀναγκ. νόμος 23)24 Ἰανουαρίου 1936), ἀπαραίτητη ὅμως προϋπόθεσις, γιὰ νὰ διατηρηθῇ στὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐφέδρου παλαιῶς πολεμιστοῦ, εἶναι νὰ ὑπάρχει καὶ νὰ λειτουργεῖ ἡ ἐπιχείρησις, ἀφοῦ ἀντίθετα δὲν εἶναι νοητὴ ἡ ὑποχρέωσις νὰ διατηρεῖται προσωπικῶς σ' ἐπιχείρησις, ποὺ δὲν λειτουργεῖ.

Χάνοντας ὅμως ὁ ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστὴς τὴν

θέσιν του μὲ τὴν διάλυσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν σημαίνει πὺς χάνει καὶ τὸ δικαίωμα ν' ἀποζημιωθεῖ μὲ τὸν νόμο 2112)1920, καθὼς τροποποιήθηκε μὲ τὸν νόμο 4558)1930, γιὰ τὴν ἀπροειδοποίητὴ ἀπόλυσιν του.

Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 ὀφείλεται ὡς ὅσο δῆποτε σὲ περίπτωσιν οἰκιοθελοῦς διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως (βλέπε Α.Π. 229)1926, Θέμ. ΔΗ' σ. 162).

Ἰδιότης μισθωτοῦ : Γιὰ νὰ ἐξακριβωθεῖ ἂν ὁ μισθωτὸς εἶναι ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ἐργάτης ἢ ὑπηρέτης, πρᾶγμα ποὺ ἔχει ἀποφασιστικὴ σημασία γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ ἐργατικῶν νόμων, πρέπει νὰ ἐκτιμηθεῖ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας του. Ἄν ἡ ἐργασία εἶναι ἀποκλειστικὰ ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματικὴ, κατὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ νόμου 1234)1918, τότε ὁ μισθωτὸς εἶναι ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος. Ἐργάτης εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ ἐργάζεται μὲ τίς σωματικὰς του δυνάμεις καὶ ὑπηρετῇ ὁ μισθωτὸς, ποὺ παρέχει μικρὰς, ὑπηρετικὰς ἐργασίας.

Ὁ διαχωρισμὸς τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ εἶναι, σὲ περίπτωσιν ἀμφισβητήσεως, ἔργο τοῦ δικαστοῦ, ποὺ σταθμίζει ὅτι θὰ συναχθεῖ ἀπὸ τὴν δίκην γιὰ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, μὲ βάση τὰ γενικά στοιχεῖα τοῦ νόμου (ἀρθ. 10 νόμου 1234). Δὲν μπορεῖ, ἐπομένως, νὰ διαταχθεῖ ἀπόδειξις ἂν ὁ μισθωτὸς εἶναι ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης καὶ φυσικὰ οὗτε καὶ νὰ λυθεῖ τὸ ζήτημα μὲ ὄγκον τοῦ διαδίκου (βλέπε Α.Π. 68)1942, ΕΕΔ 1, 529).

Τὸ ζήτημα τοῦ ὀρθοῦ χαρακτῆρος τοῦ μισθωτοῦ, χωρὶς νὰ ἔχει φυσικὰ σημεῖα πὺς πὺς χαρακτηρίζεται ὁ ἐργοδότης (βλέπε καὶ τὸν ἀναγκ. νόμο 866)1937), ἔχει κάτω ἀπὸ τὸ καθεστὸς τοῦ νόμου 118)1945 μιὰν ἰδιαίτην σημασίαν, ἀφοῦ ἀπὸ τὸν ὀρθὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου γιὰ τὴν ἀποζημίωσιν (νόμος 2112)1920, β.δ. 16 Ἰουλίου 1920), ποὺ προβλέπει τὸ ἀρθρο 9 τοῦ νόμου 118)1945, ἐξαρτᾶται τὸ κῆρος τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Οἱ παραγωγοὶ (πλασιέ) : Μᾶς ἐρωτᾷ ἐνδιαφερόμενος ποιὰν ἔννοιαν ἔχει τὸ Ν.λ. 316)1941 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ νόμου 1234 κλπ.», ποὺ ὁρίζει ὅτι στὴν ἔννοιαν τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, κατὰ τὸ ἀρθρο 10 τοῦ νόμου 1234, δὲν συμπεριλαμβάνονται οἱ πλασιέ (παραγωγοί), ὅταν ἀμείβονται μόνον μὲ ὁρισμένον ποσό.

Δὲν ἔχει καμμίαν ἔννοιαν ! Εἶναι ἄχυρον ἀπὸ τὸ χροῖόν τῆς ἐκδόσεώς του, σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρο 54 τῆς 58)1945 Συντακτικῆς Πράξεως (ΕΕΔ 4, 387).

Κῆρος ἀπολύσεως ἐφέδρου μισθωτοῦ. Σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρο 4 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514)1928 ὁ ἐφεδρὸς (καὶ ὁ κληρωτὸς) μισθωτὸς, ποὺ ἐπανάλαβε, μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του, τὴν ἐργασίαν του, δὲν μπορεῖ ν' ἀπολυθεῖ ἀδικοιολόγητα, πρὶν παρέλθῃ ἕνα ἔτος ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας του. Ἄν ὑπάρχει λόγος ἀπολύσεως κρίνει ἡ Πρωτοδικεϊακὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547)1937.

Σὲ περίπτωσιν ἀπολύσεως ἀπὸ τὸν ἐργοδότη, καταδικάζεται, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112)1920 ἢ τοῦ β. δ. 16)28 Ἰουλίου 1920, σὲ πληρωμὴ ἀποζημιώσεως 6 μηνῶν, μὲ βάση ἀποδοχὰς τοῦ μηνὸς τῆς ἀπολύσεως (νόμος 765)1943).

Ἄν ἡ ἐπιχείρησις ὑπάγεται στὸν νόμο 118)1945, μπορεῖ βέβαια νὰ ἀπολύσῃ καὶ τὸν στρατευθέντα μισθωτό, ἀλλὰ πρέπει νὰ τοῦ πληρώσῃ καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 3514. Δὲν σημαίνει ὅμως πὺς ἂν δὲν πληρώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου αὐτοῦ, ἡ ἀπόλυσις εἶναι ἄχυρη. Τὸ ἀρθρο 9 τοῦ νόμου 118)1945 θέλει μόνον τὴν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 γιὰ τὸ κῆρος τῆς ἀπολύσεως.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

164) 1946 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ. — Περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων Πολιτ. Δικονομίας

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 322 της 30 'Οκτωβρίου 1946)

Έχοντες υπ' όψει το ψήφισμα ΙΒ' της 3 'Οκτωβρίου 1946 της Δ' Αναθεωρητικής Βουλής των Έλλήνων «περί εξουσιοδοτήσεως προς έκδοσιν ψηφισμάτων και Νομοθετικών Διαταγμάτων κατά την διάρκεια των διακοπών της Δ' Αναθεωρητικής Βουλής» προτάσει του 'Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Άρθρον 1.—'Η έν άρθροις 300, 301 και 303 της Πολιτικής Δικονομίας, ως και έν άρθροις 294, 295 και 297 της Κρητικής Πολιτικής Δικονομίας, ως ταύτα έτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, αναφερομένη ποσότης δραχμών αντικαθίσταται διά του ποσού των δραχμών έκατον εξήκοντα (160.000) χιλιάδων.

Άρθρον 2.—1. Τα έδάφια 1 και 2 του άρθρου 490 της Πολιτικής Δικονομίας, ως έτροποποιήθησαν, αντικαθίστανται ως έπεται :

«Οί Ειρηνοδίκαι θέλουσι δικάζει επ' άμφισβητούμένων υποθέσεων περί όλων των προσωπικών και των εις κινητά κτήματα ή την έμπορίαν άφορσών άγωγών, ών τό άντικείμενον δέν υπερβαίνει τό ποσόν των τετρακοσίων χιλιάδων δραχμών (400.000). Κατά των αποφάσεων τούτων του Ειρηνοδίκου συγχωρείται πάντοτε έφεσις, έφ' όσον τό άντικείμενον έφ' ού έξεδόθη απόφασις υπερβαίνει τό ποσόν των έκατον εξήκοντα χιλιάδων δραχμών (160.000), εξαιρέσει μόνον των περιπτώσεων καθ' ός δι' ειδικών ή εξαιρετικών νόμων ό Ειρηνοδικής δικάζει άνεκκλητήτως».

2. Το έδάφιον 1 του άρθρου 574 της Κρητικής Πολιτικής Δικονομίας, ως έτροποποιήθη διά μεταγενεστερον νομοθετημάτων, αντικαθίσταται ως εξής :

«Τά Ειρηνοδικεία δικάζουσιν άνεκκλητώς πάσαν διαφοράν υπό ένοχικού, έμπορικού και έμπραγμάτου περί κινητών δικαίου, εάν ή αξία του άντικειμένου της δίχης δέν υπερβαίνη τάς έκατον εξήκοντα χιλιάδας δραχμών (160.000) έκκλητώς δέ τάς αύτάς διαφοράς μέχρι επιδίκου άντικειμένου αξίας δραχμών τετρακοσίων χιλιάδων (400.000), προσέτι δέ πραγματικάς άγωγάς περί άκινήτων μέχρι αξίας δραχμών τετρακοσίων τεσσαράκοντα χιλιάδων (240.000) αλλά πάντοτε έκκλητώς».

3. Καθ' ός περιπτώσεις δι' ειδικών νόμων θεσπίζονται ειδικαί διαδικασίαι ένώπιον του Ειρηνοδικείου, ή λόγω της αξίας του άντικειμένου της δίχης άρμοδιότης καθορίζεται έν μέρη λοιπή 'Ελλάδι κατά τό άρθρον 490 της Πολ. Δικονομίας, ως τουτο ίσχύει έκάστοτε, έν Κρήτη δέ κατά τό άρθρον 574 της Κρητικής Πολ. Δικονομίας, ως τουτο ίσχύει έκάστοτε.

4. Αί διατάξεις της παρ. 3 του παρόντος άρθρου δέν έφαρμόζονται καθ' ός περιπτώσεις δι' ειδικών νόμων τό Ειρηνοδικείον είναι άρμόδιον άδιαφόρως προς την αξίαν του άντικειμένου της δίχης.

Άρθρον 3.—Τό άρθρον 530 της Πολ. Δικονομίας, ως έτροποποιήθη, αντικαθίσταται ως εξής : «Είς πρώτον βαθμόν άποφασίζει τό Δικαστήριον των

Πρωτοδικών : 1) Περί προσωπικών και εις κινητά κτήματα άναγομένων άγωγών, μηδέν των έμπορικών εξαιρουμένων, ών τό άντικείμενον δέν υπερβαίνει τάς όκτακοσίας χιλιάδας δραχμών (800.000). Ός προς την ποσότητα ταύτην λαμβάνεται μέν υπ' όψει όλον τό άντικείμενον της διαφοράς, αλλά μόνον ή πρώτη αίτησις, άνευ των έπιγενομένων τόκων, έξόδων και άλλων παρεπομένων άποδόσεων, 2) περί πραγματικών άγωγών επί άκινήτων των ποίων τό υπό του ένάγοντος αίτούμενον έτήσιον εισόδημα δέν υπερβαίνει τάς δραχμάς εξήκοντα χιλιάδας (60.000), ή επί έλάσσονος εισοδήματος ή έλλείψεως τοιούτου ή άποδιδομένη εις τό κτήμα αξία δέν υπερβαίνει τάς δραχμάς πεντακοσίας χιλιάδας (500.000).

Άρθρον 4.—'Η έν άρθροις 1 και 4 του Νομοθ. Διατάγματος 9)16 Ν)βρίου 1925 «περί έκδικάσεως μικροδιαφορών κλπ.» κυρωθέντος διά του Νόμου 4204 του 1929, ως έτροποποιήθη, ποσότης αντικαθίσταται διά του ποσού των δραχμών έκατον εξήκοντα χιλιάδων (160.000).

Άρθρον 5.—1. Τά κατά τό άρθρον 1 § 2 του Νομοθ. Διατάγματος της 4)9 Σεπτεμβρίου 1925, ως τουτο έτροποποιήθη διά του Ν.Δ. της 20 'Απριλίου 22 Μαΐου 1926, έκυρώθη διά των νόμων 3887 και 4290 του 1929 και έτροποποιήθη και αύθις διά του άρθρου 6 του υπ' αριθ. 292)45 Α. Ν. όριζόμενον παράβολον, δέν δύναται νά είναι επί άποφάσεων των Ειρηνοδικείων κατώτερον των δραχμών δύο χιλιάδων (2.000) ούδέν άνωτερον των δέκα χιλιάδων (10.000) και επί άποφάσεων των άλλων δικαστηρίων κατώτερον των δραχμών πέντε χιλιάδων (5.000), ούδέν άνωτερον των δραχμών τριάκοντα χιλιάδων (30.000).

Άρθρον 6.—Τά υπό των κατ' ιδίαν διατάξεων της Πολ. Δικονομίας και της Κρητικής Πολιτικής Δικονομίας αναφερόμενα ποσά προστίμων και χρηματικών ποινών αυξάνονται κατά τό κατώτατον και άνώτατον όριον εις τό έκατονταπλάσιον. Έπίσης αυξάνονται εις τό έκατονταπλάσιον τά κατά τά άρθρα 518, 783 και 795 της Πολιτικής Δικονομίας ποσά προστίμων και παραβόλων διά την άσκησιν έφέσεως και άναψηλαφήσεως.

Άρθρον 7.—1. Τό υπό του άρθρου 823 της Πολ. Δικονομίας ως τουτο έτροποποιήθη υπό του άρθρου 6 του υπ' αριθ. 4993 του 1931 Νόμου «περί αύξήσεως των μελών του 'Αρείου Πάγου και περί παραβόλου» προβλεπόμενον παράβολον (χρηματική ποινή) όρίζεται παγίως εις δραχμάς είκοσι χιλιάδας (20.000) εξαιρέσει των δικών διατροφής και της διαδικασίας του Νόμου ΒΧΗ', έφ' ών τό παράβολον όρίζεται εις δραχμάς έπτά χιλιάδας πεντακοσίας (7.500).

2. Το άρθρον 6 του υπ' αριθ. 4993 της 12)12 Μαΐου 1931 Νόμου «περί αύξήσεως των μελών του 'Αρείου Πάγου» καταργείται από της δημοσίευσής του παρόντος.

Άρθρον 8.—'Η § 1 του άρθρου 1 του Νόμου ΒΧΗ' της 8 'Ιουλίου 1899 «περί εξώσεως δυστροπώνταν μισθωτών», ως έτροποποιήθη μεταγενεστέρως και άντικατεστάθη διά του άρθρου 9 του υπ' αριθ. 292 του 1945 Α. Ν. «περί τροποποιήσεως δικονομικών τινων διατάξεων» αντικαθίσταται ως εξής :

«Άγωγαί περί εξώσεως των μισθωτών από του μισθωθέντος κτήματος άστικου ή άγροτικού δύναται νά εισαχθώσιν εις τόν Ειρηνοδικήν κατά τάς διατάξεις των άρθρων 634—637 της Πολ. Δικονομίας εις τάς εξής περιπτώσεις : Α) επί μισθώσεων παρα-

τεινομένων αναγκαστικῶς δυνάμει ἰσχύοντος ἐνοικιοστασίου, μόνον ἐνεκεν καθυστερήσεως τοῦ μισθώματος ἐάν τὸ καταβαλλόμενον μίσθωμα δὲν εἶναι μείζον τῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων δραχμῶν (40.000) κατὰ μῆνα Β) Ἐπὶ μισθώσεων συμβατικών: α) ἐνεκεν καθυστερήσεως τοῦ μισθώματος ἐάν τὸ συμφωνημένον μίσθωμα δὲν εἶναι μείζον τῶν δραχμῶν ἑκατὸν πενήντα χιλιάδων (150.000) μηνιαίως. β) Ἐνεκεν λήξεως τοῦ χρόνου τῆς μισθώσεως, ἐάν τὸ συμφωνημένον μίσθωμα δὲν εἶναι μείζον τῶν δραχμῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων μηνιαίως.

Εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν δύναται νὰ εἰσάγῃ κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω διατάξεις πᾶσα ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀγωγῇ περὶ ἐξώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ μισθωθέντος κτήματος ἀστικοῦ ἢ ἀγροτικοῦ εἰς τὰς ἐξῆς περὶ πώσεις: α) Ἐνεκεν καθυστερήσεως τοῦ μισθώματος, β) Ἐνεκεν λήξεως τοῦ χρόνου τῆς μισθώσεως, γ) κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν καθ' ἣν διὰ τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως ἐγγράφως ἀποδεικνυμένης συμφωνήθη ἡ κατὰ τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου διωδικασίαν ἐξώσις.

Ἄρθρον 9.—1. Ἡ παράγραφ. 1 τοῦ ἁρθροῦ 634 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 129 τοῦ 1945 Ἀν. Νόμου (*) ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Εἰς τὰς περιπτώσεις α, β, καὶ δ, τῆς § 1 τῶν προσαρῶν ἐπιδικαζόμενον ποσὸν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐν τῷ συνόλῳ τὸ ἥμισυ τῆς πιθανολογούμενης ἀπαιτήσεως, οὐδὲ τὰ δύο καὶ ἥμισυ ἑκατομύρια (2,500,000) δραχμῶν».

2. Τὸ διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου ὁριζούμενον ποσὸν δύο καὶ ἥμισυ ἑκατομμυρίων ὡς ἀνώτατον ὅριον τῆς προσωρινῶς ἐπιδικαζομένης ἀπαιτήσεως δύναται νὰ ἀυξομειοῦται διὰ Β. Δι' τὸς ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 10.—Τὰ ἐδάφια 6 καὶ 7 τοῦ ἁρθροῦ 885 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἁρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1139 τοῦ 1938 Ἀν. Νόμου «περὶ τροποποιήσεως ἁρθρῶν τινῶν τῆς Πολιτ. Δικονομίας», ἀντικαθίστανται ὡς κάτωθι:

«6. Τὰ βιβλία, ἐργαλεῖα, μηχανήματα καὶ ἄλλα πράγματα ἀπαραιτήτα πρὸς ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματος λογίου τινὸς ἢ ἐπιστήμονος ἢ τεχνίτου ὀφειλέτου μέχρις ἀξίας ἐν τῷ συνόλῳ τῶν δραχ. δέκα ἑκατομμυρίων (10.000.000) κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὀφειλέτου, ἣτις γίνεται διὰ δηλώσεως κατὰ τὴν κατάσχεσιν ἢ τὸ βραδύτερον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης περιλαμβανομένης καὶ εἶναι ὀριστική.

7. Δύο ἀροτριῶντα κτήνη, ἐν μεταγωγικόν, προσέτι δὲ τὰ ἀναγκαζόμενα πρὸς καλλιέργειαν ἐργαλεῖα μέχρις ἀξίας δραχμῶν ὀκτὼ ἑκατομμυρίων (8.000.000) ἅπαντα κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὀφειλέτου γεωργοῦ καὶ ἢ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς καλλιέργειας μέχρι τῆς προσεχούσης συγκομιδῆς ἀπαιτουμένη σπορά, ἣτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνει τὰ χίλια χιλιόγραμμα, εἰ δὲ μία δάμαλις ἢ ἕξ πρόβατα ἢ τέσσαρες αἰγες ἢ δύο ὄνοι κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὀφειλέτου, ἣτις γίνεται διὰ δηλώσεώς του κατὰ τὴν κατάσχεσιν ἢ τὸ βραδύτερον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης περιλαμβανομένης καὶ εἶναι ὀριστική.

Ἄρθρον 11.—Τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ἁρθροῦ 1011 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4875 τοῦ 1931 Νόμου, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Τὰ πρὸς διατροφὴν κατὰ Νόμον διδόμενα διὰ τοὺς κρατουμένους διὰ χρῆν πρὸς ἰδιώτας εἶναι δραχ.

μυῖ ἑξήκοντα χιλιάδες (60.000) κατὰ μῆνα».

Ἄρθρον 12.—1. Τὸ ἄρθρον 307 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 980 τοῦ 1946 Ἀν. Νόμου «περὶ τροποποιήσεως ἁρθρῶν τινῶν τῆς Πολ. Δικονομίας», ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς: «Ἡ ἀκρόασις τῶν μαρτύρων πρέπει νὰ γίνεται κατὰ κανόνα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ τότε μόνον νὰ διορίζεται δικαστὴς πρὸς τὴν ἐκτὸς τοῦ δικαστηρίου ἐξέτασιν αὐτῶν, ὅταν ἡ ἐξέτασις οὕτῃ ἤθελεν ἀπαιτεῖται πολὺν καιρὸν καὶ μάλιστα ἐάν ἡ ἀκρόασις καὶ ἡ συζήτησις δὲν ἴσχυον νὰ τελειώσῃ εἰς μίαν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδρίασιν. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν προσδιορίζεται ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει ὁ τόπος, ἡ ἡμέρα, καὶ ἡ ὥρα τῆς ἐξετάσεως. Προκειμένου περὶ ὑποθέσεων διατροφῆς, οἱ ἐν τῇ ἔδρῳ τοῦ Δικαστηρίου κατοικοῦντες ἢ διαμένοντες μάρτυρες ἐξετάζονται πάντοτε ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῶν καταθέσεων αὐτῶν. Οἱ μακρὰν τῆς ἔδρας κατοικοῦντες ἢ διαμένοντες μάρτυρες ἐετάζονται ἐγκύριως ἐνώπιον τῶν ὁριζομένων κατὰ τὸ ἄρθρ. 249 Εἰσηγητῶν δικαστῶν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνότων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἦτο ἀδύνατον ἢ δυσαναλόγως πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης ἢ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἀποδεικνυμένου δαπανηρὰ ἢ προσέλευσις καὶ ἐτάσις καὶ τούτων ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου».

2. Ἡ διὰ τοῦ ἁρθροῦ 17 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 980 τοῦ 1946 Ἀν. Νόμου «περὶ τροποποιήσεως ἁρθρῶν τινῶν τῆς Πολ. Δικονομίας» προστεθείσα § ὑπ' ἀριθ. 2 ἐν τῷ ἁρθρῳ 303 τῆς Κρητικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Προκειμένου περὶ ὑποθέσεων διατροφῆς, οἱ ἐν τῇ ἔδρῳ τοῦ Δικαστηρίου κατοικοῦντες ἢ διαμένοντες μάρτυρες ἐξετάζονται πάντοτε ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῶν καταθέσεων αὐτῶν. Οἱ μακρὰν τῆς ἔδρας κατοικοῦντες ἢ διαμένοντες μάρτυρες ἐξετάζονται ἐγκύριως ἐνώπιον τῶν διοριζομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 249 Εἰσηγητῶν δικαστῶν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνότων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἦτο ἀδύνατος ἢ δυσαναλόγως πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης ἢ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἀποδεικνυμένου δαπανηρὰ ἢ προσέλευσις καὶ ἐξέτασις καὶ τούτων ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου».

Ἄρθρον 13.—Ἐπὶ μισθώσεως ἀκινήτου δυνάμει Νόμου παραταθείσης ἀναγκαστικῶς ἢ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ΒΧΗ «περὶ ἐξώσεως δυστροποῦντων μισθωτῶν» ἀγωγῇ περὶ ἐξώσεως λόγῳ καθυστερήσεως τοῦ μισθώματος εἰσάγεται ἄνευ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 597 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προηγουμένης καταγγελίας τῆς μισθώσεως.

Ἄρθρον 14.—1. Ἡ ἀρμοδιότης κρίνεται κατὰ τὸν νόμον τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς.

2. Τὸ ἐπιτρεπτόν τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως κρίνεται κατὰ τὸν Νόμον τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς γενέσεως τῆς ἐνόμου σχέσεως.

3. Τὸ ἐκκλητὸν κρίνεται κατὰ τὸν νόμον τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἀποφάσεων ἐκδιδόμενων μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἐπὶ ἀγωγῶν ἢ παρεμβάσεων ἢ προσεπικλήσεων ἐπιδιοθεῖσιν πρὸ τῆς ἐναρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ ἐπὶ ἀνταγωγῶν ἀσκηθεισῶν πρὸ τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τὸ ἐκκλητὸν καθορίζεται κατὰ τὸν Νόμον τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς παρεμβάσεως ἢ τῆς προσεπικλήσεως.

4. Αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 12 τοῦ παρόντος Νόμου ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν υποθέσεων ἐφ' ὧν ἡ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσις ἐκδίδεται μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

(*) Σημ. ΕΕΔ: Βλέπε νόμον 129/1945 εἰς ΕΕΔ: 5, 61. Ἀφορᾷ προσωρινὴν ἐπιδίκασιν ἀπαιτήσεων.

Άρθρον 15.—Κυβούται ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου ἐ. ε. Β. Δ)τος «περὶ παρατάσεως τοῦ Δικαισταίου» δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 178 (Τεύχος Α') τῆς 30 Μαΐου 1946 φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως, γενομένη παρατάσις μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐ. ε. τοῦ ὑπ' ἀριθ. 372 τοῦ 1941 Νομοθ. Δ)τος «περὶ Δικαιοστασίας». Ὡσαύτως κυροῦται τὸ ἀπὸ 10ης Ὀκτωβρίου 1946 Β. Διάταγμα «περὶ παρατάσεως τοῦ δικαιοστασίας» δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 311 (Τεύχος Α') τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 1946 φύλλον Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Άρθρον 16.—Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου μόνοι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2652)40 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 5012)39 κλπ.» ὁριζομένη ἐξουσιοδοσία τῆς Ἐπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων μετὰ τὸ Δημόσιον, ὡς πρὸς τὰ δικαστικά αὐτοῦ προνόμια, ἅτινα τοῦ λοιποῦ δὲν ἰσχύουν διὰ τὴν ἀνω Ἐπιτροπὴν.

Άρθρον 17.—Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχαίται μετὰ εἰκοσὶν ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος. Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1946.

176]1946 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περὶ χορηγήσεως καθυστερουμένων ἐπιδομάτων εἰς παρανόμως ἀποκλεισθέντας ὑπαλλήλους κυλινδρομύλων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 324 τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ψήφισμα ΙΒ' τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1946 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἐκδοσὶν ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς» μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Άρθρον μόνον.—Τὰ καταβληθέντα ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Διανομῶν Α' Διαμερίσματος (Ε.Φ. Ε.Ξ.), συμφώνως ταῖς ὑπ' ἀριθ. 75378 τῆς 31-12-45, 3990 τῆς 18-1-46 καὶ 15527 τῆς 22-2-46 κοιναῖς ἀποφάσεσι τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας, Ἐφοδιασμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1945 μέχρι 31ης Ἰανουαρίου 1946 χρονικὸν διάστημα, ἐπιδόματα ἀνεργίας καταβάλλονται παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ εἰς τοὺς παρανόμως ἀποκλεισθέντας ἠσφαλισμένους ἀνέργους τοῦ Ταμείου τούτου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχαίται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος. Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1946

183]1946 Ν. ΔΙΑΤΑΓΜΑ.—Περὶ συστάσεως Κρατικοῦ Ὁργανισμοῦ διὰ τὴν διαχειρίσιν πλεονάζοντος συμμαχικοῦ ὕλικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 326 τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ψήφισμα ΙΒ' τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1946 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἐκδοσὶν ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς» μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Άρθρον 1.—Διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ἐν ἀρθρῳ 5 τοῦ παρόντος Νόμου, ἀναφερομένων σκοπῶν συνιστᾶται δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου ἰδίου Κρατικῆς Ὁργανισμός, ἐδρεύων ἐν Ἀθήναις, κεχτημένος ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα, ὑπὸ τὸν τίτλον «Κρατικὸς Ὁργανισμὸς Διαχειρίσεως Πλεονάζοντος Συμμαχικοῦ Ὑλικοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ.».

Άρθρον 2.—1. Ὁ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. διοικεῖται ὑπὸ ἐπιμελοῦς Συμβουλίου, οὗτινος τὰ μέλη διορίζονται καὶ ἀπολύονται διὰ Β. Δ. προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν. Ἡ ἰδιότης τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστος μετὰ τὰ καθήκοντα τοῦ Προέδρου ἢ μέλους τοῦ Δ. Συμβουλίου, τοῦ Β. Ἐπιτρόπου τοῦ Γεν. Δ)τοῦ τοῦ Ὁργανισμοῦ.

2. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ὁρίζονται ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἀναπληροῖ ἐν παντὶ τὸν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλύμενον.

Τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου ὁμνύουσι προσηκόντως ἐνώπιον τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

3. Διὰ τὴν ὑπαρξιν ἀπαρτίας ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦλάχιστον πέντε (5) μελῶν αὐτοῦ, διὰ τὴν λήψιν δὲ ἐγκύρων ἀποφάσεων ἡ σύμφωνος γνώμη τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων.

4. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὁργανισμοῦ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ., ἀποφασίζοντος ἄνευ οἰουδήποτε περιορισμοῦ ὡς πρὸς τὰ τυπικὰ αὐτοῦ προσόντα.

5. Τὸ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερόμενον προσωπικόν, ἐξαιρέσει τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὀριζομένης ἐργασίας προσλαμβανομένου, δίδει τὸν προσήκοντα ὅρκον ἐνώπιον τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, οὗτος δὲ ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Δ. Συμβουλίου.

6. Ὁ καθορισμὸς τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικόν εἰς ὃ περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐξ ἀποπάσεως τοιοῦτο, ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ., μὴ δεσμευομένου ἐν τῷ ποσοτικῷ καθορισμῷ αὐτῶν ἐξ οἰαδήποτε ὑφισταμένης τυχόν σχετικῆς περιοριστικῆς διατάξεως.

7. Τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν προσλαμβάνεται ἢ ἐπὶ συμβάσει ἢ ὡς ἑκτακτον ἢ προσωρινὸν τοιοῦτον.

8. Αἰτῆσει τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τοὺτον ἀπόσπασις δημοσίων ὑπολλήνων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Προκειμένου περὶ τῶν τελευταίων, ἡ εἰς τὸν Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. ἀπόσπασις αὐτῶν, ζητηθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ, εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς ἐργοδότης αὐτῶν. Τῶν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλων ὁ χρόνος ὑπηρεσίας αὐτῶν παρὰ τῷ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. διὰ τὸ σύνολον τῶν ἐκ τούτου θεμελιουμένων ὑπὲρ αὐτῶν δικαιωμάτων θεωρεῖται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐργοδότη ἔξ οὗ ἀποσπῶνται, ἡ δὲ μισθοδοσία αὐτῶν, οἷα θὰ καταβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, βαρύνει τὸν ΟΔΙΣΥ.

Ὡς πρὸς τοὺς ἀποσπώμενους δημοσίους ὑπαλλήλους ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀποσπάσεως αὐτῶν εἰς ἑτέρας Κρατικὰς ὑπηρεσίας ἰσχύουσαι διατάξεις.

9. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω προσλαμβανομένου προσωπικοῦ, ἐνεργεῖται καὶ αὐτῇ ἀποφάσει τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ ΟΔΙΣΥ., ὑποχρεωμένου ὅμως τούτου νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ ἀπολυόμενον προσωπικόν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Ν. 2112)1920, ὡς ἰδίως ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. Αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 118)1945 δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ.

10. Εἰς τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου καὶ τὸν Β.

Ἐπιτροπὴν τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. παρέχεται ἀποζημίωσις ὀριζομένη ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

11. Πάντα τὰ θέματα τὰ συνδεόμενα μὲ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν διάρθρωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν διαβάθμισιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου αὐτοῦ.

12. Ἐκτελεστοὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. καὶ προϊστάμενος τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου εἶναι ὁ Γεν. Διευθυντὴς τοῦ Ὁργανισμοῦ, διοριζόμενος, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, μετὰ προηγουμένην ἐγκρίσιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

Ὁ Γεν. Διευθυντὴς μετέχει ἄνευ ψήφου τῶν συνεδριάσεων τοῦ Δ. Συμβουλίου.

Ὁ Γεν. Διευθυντὴς ἀπὸν ἢ καλυόμενος ἀναπληροῦται ὑπὸ μέλους τοῦ Δ. Συμβουλίου ὀριζομένου ὑπὸ τούτου.

Αἱ ἐν γένει ἀπολαυαὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ.

Τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. δύναται, ἀποβλέπον εἰς τὴν εὐρυθμιστέραν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ, ν' ἀναθέτῃ εἰς μέλη αὐτοῦ καθήκοντα ἐμποτείας ἢ ἐκτελέσεως ἢ καὶ ἀμφότερα, καθορίζον συγχρόνως τὸ ἀντικείμενον τῆς τοιαύτης ἐντολῆς.

Τὸν Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. ἐκπροσωπεῖ ἐνώπιον πάσης Ἀρχῆς ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου αὐτοῦ μετὰ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, εἰς ἀπάσας δὲ τὰς σχέσεις αὐτοῦ μετὰ τῶν τρίτων μόνος ὁ Γεν. Διευθυντὴς ἢ ἐν συμπράξει μετ' ἑτέρου μέλους τοῦ Δ. Συμβουλίου, καθ' ὃν τρόπον ἤθελε ἀποφασίσῃ σχετικῶς τὸ Δ. Συμβούλιον.

Ὁ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. κέκτηται ἰδίαν σφραγίδα ἧς ὁ τύπος καθορισθήσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 10. Ὁ Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. ἐν τῇ καθόλου διεξαγωγῇ τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἀνατιθεμένου αὐτῷ ἔργου ἐξομοιοῦται πλήρως πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ὡς πρὸς τὰ τέλη χαρτοσήμου, λοιπὰ τέλη, καὶ δικαιώματα, φόρους, δασμούς, εἰσφορὰς κλπ. ὑπὲρ οἰωνδῆποτε τρίτων.

Ἄρθρον 12. — Πᾶσα λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ρυθμισθήσεται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1946.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

33161]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας
Περὶ ἐγκρίσεως ἐκτάκτου ἐπιδότησεως ἀνέργων ἡσφαλισμένων παρὰ τῷ Ταμείῳ Τυπογράφων κλπ

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 102 τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1946).

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 23998]2-8-37 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ ἐγκρίσεως κανονισμοῦ ἀνεργίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν» καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 1573]2-9-46 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ἀποφασίζομεν.

Ἐγκρίνομεν τὴν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 845]28-8-46

συνεδρίασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρου Ταμείου ληφθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ χορηγήσεως κατὰ τὸν μῆνα Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐκτάκτου προσθέτου ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς τοὺς παρὰ τοῦ Ταμείου τούτου ἐπιδιδουμένους ἀνέργους ἐκ δραχμῶν 23.000 δι' ἕκαστον τῶν ἀνέργων α' κατηγορίας καὶ δραχμῶν 17.000 δι' ἕκαστον τῶν ἀνέργων β' κατηγορίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1946

36554]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ χρέδιου ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς Ν. 118]45 εἰς περιφέρειαν Βόλου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 171 τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: α) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 7 τοῦ Ν. 118]45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς Ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων», β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 6655]2/7/45 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 118]45 ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν λειτουργουσῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ἐπαρχίας Βόλου» γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 426]3/1/46 ἀπόφασιν ἡμῶν «περὶ ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Ὑποκαταστήματος Βόλου», ὁποιασδήποτε ὅπως ἀπασαί αἱ ἐκ τοῦ Ν. 118]45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ἀπὸ 8]11/5/46 Ν. Διατάγματος, ἀπορροῦσαι ἐν γένει νομικαὶ συνέπειαι ἀρχονται ἀφ' ἧς ἡ Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας Βόλου δι' ἀποφάσεως αὐτῆς θέλει κηρύξει τὴν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1946

37125]3461]1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἑθνικῆς—Κτηματικῆς—Ἑλλάδος.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 166 τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὸ ἄρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ Α. Ν. τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694]37 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30.4.46 Α. Ν. Διοτ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», 3) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς, καὶ Ἑλλάδος ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1817]1590 ἐ. ἔ. ἀναφορᾶς του, καὶ 4) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. ΣΚΑ 107 Συνεδριάσεως 6η τῆς 22ας Αὐγούστου 1946), ἀποφασίζομεν.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἑλλάδος ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

Τὸ ἐδάφιοι γ' τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 8 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

γ') Ἐλλείπει τῶν ἀνωτέρω, οἱ ἀδελφοὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἢ τοῦ 21ου ἔτους, ἐφ' ὅσον συνεχίζουν τὴν ἐκπαίδευσίν των, καὶ αἱ ἄγαμοι ἀδελφαὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 30ου ἔτους τῆς ἡλικίας τοῦ μετὰ δεκαετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἀποβιώσαντος ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τοῦ μὴ καταλιπόντος ἰδίαν οἰκογένειαν.

νειαν, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ὑπάλλληλοι ἢ συνταξιοῦχοι τῶν τριῶν Τραπεζῶν ἢ τοῦ Δημοσίου ἢ ἄλλης ἐπιχειρήσεως καὶ ἐφ' ὅσον, στερούμενοι ἐπαρκῶν οικονομικῶν μέσων καὶ ὄντες ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, συνετηροῦντο ὑπ' αὐτοῦ.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 1 Μαΐου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1946.

35940)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ τροποποιήσεως καὶ ἀναπροσαρμογῆς πόρων Κ. Α. Φ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 192 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει, 1) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 19)1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν πρὸς προβαλὴν εἰς τροποποιήσιν τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ κωδ. Νόμου 5167)1932 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς ἑλμῆνας φορτικῶν ἐργασιῶν», ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος μεταγενεστέρως, 2) σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου (Συνεδρία 77 τῆς 21)9)46) ἀποφασίζομεν.

Τροποποιούντες καὶ ἀναπροσαρμόζοντες τοὺς δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8859)45 καὶ 30124)1945 ἡμετέρων ἀποφάσεων καθορισθέντας ὑπὲρ τῶν Κεφαλαίων Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν (Κ.Α.Φ.) ἑλμῆνων καὶ Σηρᾶς πόρους, ὀρίζομεν τούτους ὡς ἀκολουθῶς: α) εἰς ποσοτὸν τέσσαρα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν 4ο)ο ἐπὶ τῶν ἐκαστοτε εἰσπραττομένων νομίμων ἐργατικῶν δικαιωμάτων, ὡς ἐπαύσεως τῶν τιμολογίων φορτοεκφορτώσεων ἐνσωματωμένη πρὸς αὐτὰ βαρύνουσα τὸν οἰονδηποτε φορτωτὴν ἢ παραλήπτην τοῦ ἐμπορεύματος ἢ εἰδους, β) εἰς ποσοτὸν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (2ο)ο ἐπὶ τῶν ἐκαστοτε εἰσπραττομένων νομίμων ἐργατικῶν δικαιωμάτων, ὡς κράτησις βαρύνουσα τοὺς ἐργάτας φορτοεκφορτωτάς.

Ἡ παρῶσα, ἰσχύουσα ἀπὸ 23ης Σεπτεμβρίου 1946, δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1946

34415)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ ὑπὲρ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ἑπαγγελματιῶν Μουσικῶν κλπ

(Ε. Κ. τ. Ε' φ. 172 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) Τὸ ἀπὸ 4 Αὐγούστου 1923 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ Δημοσίων Θεαμάτων Νόμου» ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Νηβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ καθορισμοῦ πόρων καὶ μετόχων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἡθοποιῶν κλπ.», 2) Τὸ ἀπὸ 17 Νηβρίου 1931 Δ)γμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 19 τοῦ ἀπὸ 1 Δ)βρίου 1930 Διατάγματος «περὶ ἰδρύσεως Ταμείου Ἑργασίας Ἡθοποιῶν» καὶ περὶ τρόπου ἀποδόσεως ποσοστοῦ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τούτου, 3) Τὸ ἀπὸ 15)6)1942 Διάταγμα «περὶ τρόπου ἀποδόσεως πόρων συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου», 4) Τὸν Νόμον 6342 «περὶ συμπληρώσεως τῆς ἀσφαλίσεως θεατρικῶν συγγραφέων», 5) Τὸν ὑπ' ἀριθ. 419)37 Α. Ν. «περὶ τρόπου διανομῆς τῶν ὑπὲρ τῶν ἐργατικῶν θεάτρων διατιθεμένων ποσοστῶν εἰδικῶν τέλους ἐπὶ τῶν Δημοσίων Θεαμάτων», 6) Τὸ γεγονός διὰ σχεδὸν τὸ σύνολον τῶν μελῶν τοῦ μοναδικοῦ Σωματείου Ἑλλήνων Μουσουργῶν ἀντρεχεται μὲ τὴν

σοβαρὰν μουσικὴν θεατρικὴν δημιουργίαν (μελόδρμα, μπαλέττο, ὁπερέττα, θεατρ. ὑπόκρουσις) καὶ 7) Ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τῆς σοβαρᾶς θεατρικῆς μουσικῆς δημιουργίας ἐλάχιστα κέρδη ἀποδίδει, ἐνῶ ἔχει σοβαρωτάτην σημασίαν διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ τόπου, τροποποιούντες μερικῶς τὴν ὑπ' ἀριθ. 25060)1202 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ διὰ τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως ἡμῶν ποσοτὸν 5ο)ο ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ἑπαγγελματιῶν Μουσικῶν μειωθῇ εἰς 4ο)ο, τὸ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Συνδέσμων Μουσικῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς «Ἡ Ἀλληλοβοήθεια» ποσοτὸν 4ο)ο μειωθῇ εἰς 3ο)ο καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ἑλλήνων Μουσουργῶν ποσοτὸν 1ο)ο αὐξηθῇ εἰς 3ο)ο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1946

29888)2674)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἑργασίας, Μεταφορῶν

Περὶ καταργήσεως τῆς ὑπὲρ τοῦ ΤΣΑ εἰσφορᾶς 5ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν εἰσιτηρίων καὶ κομίστρων τῶν δι' αὐτοκινήτων καὶ σιδηρῶν μεταφορῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 173 τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19)1944 Νόμου, β) Τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 22466)1946 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 107 τευχ. Α'), γ) Σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἴκου. Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν:

Ἡ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. Δ)τος 846)41 θεσπισθεῖσα ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινήτιστων εἰσφορὰ 5ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν εἰσιτηρίων καὶ τῶν κομίστρων τῶν δι' αὐτοκινήτων καὶ σιδηροδρόμων μεταφορῶν, κατόπιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22446)1946 κοινῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μεταθέσεως τῆς ἐπὶ τῆς διὰ τῶν αὐτοκινήτων καταναλισκομένης βενζίνης καταργεῖται ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1946.

34796)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας.

Περὶ αὐξήσεως ἀποζημιώσεως προέδρων καὶ μελῶν τῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν κλπ. Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν τῶν Ὁργανισμῶν Κοιν. Πολιτικῆς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 173 τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19)1944 Α. Ν. «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κλπ.», ἀποφασίζομεν.

Αἱ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 9887 τῆς 26)3)46 καὶ 10367 τῆς 29)3)46 (Φ.Ε.Κ. 80 τευχ. Β' τῆς 15)5)46 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν καθοριζόμεναι ἀποζημιώσεις τῶν Προέδρων, μελῶν κλπ. τῶν Διοικητικῶν Ἐποπτικῶν κλπ. Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς τῶν ὑπαγομένων ὑπ' τὸν ἑλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας ὑπὸ τὰς ἐν ταῖς ὡς ἄνω ἀποφάσει προβλεπόμενας διακρίσεις καὶ περιορισμοὺς ὡς αὐταὶ ἀναπροσηρμόθησαν διὰ τῆς μεταγενεστέρως ἡμῶν τοιαύτης ὑπ' ἀριθ. 23924)46 αὐξάνονται κατὰ 50ο)ο ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου ἔ. ἔ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1946

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΠΑΡΑΞΕΝΑ

«Ο καλός φίλος της «Επιθεωρήσεως Εργατικού Δικαίου» μās γράφει πάλιν τὰ ἀκόλουθα :

«Ο Ἀριστοτέλης εἰς τὰ Πολιτικά καὶ γράφει περὶ τῆς περὶ δικαίου καὶ ἀδίκου αἰσθήσεως. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ λεγόμενον ἄλλως συναίσθημα τοῦ δικαίου κατέχομαι, διὰ τὰ ἀπασχολήσω πάλιν τὴν πολυτίμον στήλην σας, ἐν συνεχείᾳ προηγουμένης ἀπασχολήσεως (ΕΕΔ 5, 608).

Αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν πρόκειται περὶ τοῦ ἀσθενοῦς μισθωτοῦ. Αὐτός, καθὼς εἶπομεν, ἔχασε ἤδη τὴν θέσιν του καὶ ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι θὰ κινήθῃ ἡ νομοθεσία κάπως γοργά, διὰ τὰ μὴ πάθουν καὶ ἄλλοι, ὁμοίως κατατρεγμένοι ἀπὸ τὴν τύχην, τὸ ἴδιον.

Τώρα πρόκειται διὰ κατὰ ἄλλο, πού, καθὼς θὰ ἴδουν οἱ ὑγιῶς σκεπτόμενοι «μέσοι» Ἕλληνες, εἶναι ἱκανῶς ἀξιοπεριέργον.

Διαβάζομεν εἰς τὰ νομοθετικά κείμενα τὰ ἑξῆς :

Ἄρθρον 3 νόμου 2112)1920 «περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων»: Ἐργοδότης, παραμελῶν τὴν υποχρέωσιν του καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον ἀποζημιώσιν ἴσην πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἄς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία».

Μεταξὺ τῆς φράσεως «ἄς θὰ ἐλάμβανε» καὶ ἐκείνης, πού δὲν μετεχειρίσθη ὁ νόμος «ἄς ἔλαβε...», περιεπλάκη, καθὼς γνωρίζετε, ἡ νομολογία, διὰ τὴν ἀσφαλῇ ἐρημνείαν της. Τέλος ὁ Ἀρειος Πάγος (Α. Π. 328)1938, Θέμ. ΜΑ' σελ. 613) κατέληξε εἰς τὴν ἂποψιν τοῦ ὀπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία. Καὶ καθόσον γνωρίζομεν ἔτσι ἐφαρμόζεται ἔκτοτε ὁ νόμος.

Διαβάζομεν τώρα εἰς ἄλλα νομοθετικά κείμενα τὰ ἑξῆς: Ἄρθρον 9 νόμου 118)1945: «Ο ὀπολογισμός τῆς ἀποζημιώσεως (ἐννοεῖται ἡ τοῦ νόμου 2112) γίνεται βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς (τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας) ὑπὸ καθεστὸς πλήρους ἀπασχολήσεως».

Εὐκόλως ἤδη ἀναφαίνεται τὸ περιέργον. Μία καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφορμῆς (occasio legis) ἀποζημιώσεις διχάζεται, κατὰ τὸν ὀπολογισμόν, εἰς δύο τρόπους. Λέγουں δηλαδὴ τὰ γραπτὰ κείμενα εἰς τὸν μισθωτόν: Δὲν ὑπάγεσαι εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας; Ἡ ἀποζημιώσεις σου θὰ κανονισθῇ μὲ βάσιν τί ἔλαβες 20 π.χ. μῆνας πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὑπάγεσαι εἰς τὸ Ταμεῖον; Θὰ πληρωθῇς τοὺς 20 μῆνας (ἂν ἡ καταγγελία πρὲπει νὰ γίνῃ πρὸ

20 μηνῶν, ἐπὶ παραδειγματὶ) μὲ βάσιν τὰς ἀποδοχὰς τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς καταγγελίας.

Αὐτὰ λέγουں τὰ γραπτὰ κείμενα. Ὅσον διὰ τοῦς λογαριασμοὺς ἄς ἔχωμεν μίαν μικρὰν ὑπομνήνῃν νὰ τοὺς κάμωμεν.

Πρώτη περίπτωσις τοῦ μὴ ὑπαγομένου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας μισθωτοῦ: Ὑπηρεσία 24 ἐτῶν, διὰ τὰ ἔχη δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως πρὸ 20 μηνῶν, ν. 4558)1930. Ἄν ὑποθέσωμεν, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο τὴν 1ην Νοεμβρίου ἐ.ε. ἡ ἀποζημιώσις του πρὲπει νὰ εἶναι: Φεβρουάριος 1945 δραχ. 8000, Μάρτιος 1945 δραχ. 8000, Ἀπρίλιος 1945 δραχ. 14.000, Μάιος 1945 δραχ. 14.000, Ἰούνιος 1945 δραχ. 18.900, Ἰούλιος 1945 δραχ. 18.900, Αὐγουστος 1945 δραχ. 18.900, Σεπτέμβριος 1945 δραχ. 18.900, Ὀκτώβριος 1945 δραχ. 18.900, Νοέμβριος 1945 δραχ. 47.000, Δεκέμβριος 1945 δραχ. 94.000, Ἰανουάριος 1946 δραχ. 94.000, Φεβρουάριος 1946 καὶ ὑπολειπόμενοι 7 μῆνες (μέχρι συμπληρώσεως 20 μηνῶν) δραχ. 189.000 μηνιαίως.

Τὸ σύνολον λοιπὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἂν δὲν ἐκάμαμεν λάθος εἰς τοὺς λογαριασμοὺς, — καὶ πιστεύομεν δὲν ἐκάμαμεν — εἶναι δραχ. 1.885.500.

Δευτέρα τώρα περίπτωσις τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας μισθωτοῦ: Μισθὸς Ὀκτωβρίου 1946 δραχ. 189.000 × 20 μῆνες: 3.780.000.

Εὐτυχῆς ἴσως ὁ δεύτερος μὲ τὰ δύο ἑκατομύρια σχεδὸν περισσότερον τοῦ ἄλλου; Ἄς τὸν πείσωμεν νὰ τὸ πιστεύσῃ. Ἀλλὰ, φίλη μου «Επιθεωρήσις Εργατικοῦ Δικαίου», ποῖαν ἐξηγήσιν νὰ δώσωμεν εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς πρώτης περιπτώσεώς μας διὰ τὴν ἀπροσδόκητον αὐτὴν διαφορετικὴν μεταχειρίσιν του; — Μὰ ἐγώ, τὸν ἀκούομεν, νὰ διαμαρτύρεται, δὲν θὰ δικαιῶμαι οὔτε ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐνῶ ὁ ἄλλος... Δὲν πιστεύω νὰ εἶναι δυνατόν... Ἴδετε πάλιν τὰ νομοθετικά κείμενα. Θὰ πρόκειται περὶ λάθους...

Ὅτι φυσικὰ πρόκειται περὶ λάθους, εἶναι ἀναμφίβολον. Ἀλλὰ τοῦτο, καθὼς ἀντιλαμβάνεσθε, εἶναι λάθος τῆς νομοθεσίας μας. Πρὲπει νὰ διορθωθῇ; Καὶ αὐτὸ βέβαια εἶναι ἀναμφίβολον.

Σὰς ἐκούρασαι; Ἴσως. Ἀλλὰ σὰς θέλγει πάντοτε ἡ προσπάθεια νὰ ἱκανοποιηθῇ τὸ περὶ δικαίου συναίσθημα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Π. Δ. Πειραιά: Σύμφωνα μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3601)1946 (ΕΕΔ 5, 94) ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ἡ μισθολογικὴ κατὰξίς τῶν ὑπαλλήλων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀποφάσεως γίνεται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, ὑποχρεῶν νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν τόσον τὸν συνολικὸν χρόνον ἀπασχολήσεως ἐκάστου μισθωτοῦ καὶ τὴν σ.μ.μασίαν τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν.

Ἄν ὁ ἐργοδότης παραβαίνει τὴν υποχρέωσιν του αὐτὴν, δύνανται νὰ καθορίσουν τὰ δικαστήρια μισθόν, βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως.

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ

Ἡ φωνὴ τῶν θυμάτων.

Ἡ βάση τοῦ νόμου 551)1915 «περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων» εἶναι γνωστὴ. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ πταίσμα τοῦ μισθωτοῦ ἢ τοῦ ἐργοδότη καὶ πέρα ἀπὸ τὶς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου γιὰ τὴν εὐθύνη ἀποζημιώσεως ἐπιδίδωκε νὰ περιθάλπει κατὰ ἓνα ἰδιότυπο τρόπο τὸ ἀκούσιο θῦμα τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Μολαταῦτα ἡ ἀνατροπὴ τῶν ὁμαλῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀντὶ νὰ γίνῃ ἕνος πρόσθετος λόγος νὰ διατηρηθῇ ἡ προστασία τοῦ νόμου 551, κατέληξε ἐδῶ μὲν νὰ τὴν ἐκμηδενίσαι καὶ ἐκεῖ νὰ τὴς ἀφαιρέσει οὐσιαστικὰ τὴ σημασίαν της.

Ἡ νομισματικὴ διαρρῦθμιση τοῦ νόμου 18)1944, μαζὶ μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῶν μισθωτῶν γιὰ παροχὴ ἐργασίας πρὶν ἀπὸ τὴν 10 Νοεμβρίου 1944, ἀδόκητα διέγραψε καὶ τὶς ἀπαιτήσεις τῶν ἀπὸ ἐργατικὰ ἀτυχήματα, σὲ σημείον ὥστε νὰ μείνουν τὰ πτωχὰ θύματα ἀπροσάλευτα.

Ἡ νέα δραχμὴ δὲν κατόρθωσε ν' ἀποφύγει τοὺς γνωστοὺς κλονισμοὺς της. Ἐκτοτε ἡ μεταβολὴ τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν ἐγένετο πάλιν ἡ νέα οἰκονομικὴ πραγματικότης, μὲ συνέπεια νὰ ὑποστοῦν πάλιν τὰ θύματα τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ποὺ ἐγίναν μετὰ τὴν 10 Νοεμβρίου 1944, τὶς ἐπιζήμιες συνέπειές τις. Ὁ προπολεμικὸς τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποζημιώσεων μὲ τὸν νόμον 4705)1930, νομοθετημένον σὲ «ποχὴ οἰκονομικῆς σταθερότητος», ἔχει ἀφαιρεθῇ πλέον τὴν σημασίαν της οὐσιαστικῆς προστασίας τοῦ θύματος καὶ καταλήγει νὰ δημιουργεῖ τὸ συναίσθημα τῆς πικρίας σὲ κάθε κοινωνικὰ σκεπτόμενον ἄνθρωπον γιὰ τὴν ἀδικίαν αὐτὴν νομικὴν μεταχείρισιν τοῦ θύματος μισθωτοῦ.

Ἄς κινηθῇ λοιπὸν ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ νὰ ἀπαλείψῃ τὴν αἰτία τῆς ἀντικοινωνικῆς αὐτῆς ἀδικίας, μὲ τὴν προσηγορίαν τῶν ἀποζημιώσεων πρὸς τὶς πραγματικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας, ποὺ ὑφίστανται, ἀφοῦ ἔχει γι' αὐτὸ δικαίωμα ἀπὸ τὸν νόμον 1224)1944 (ΕΕΔ 3, 216).

Ἡ φωνὴ τῶν θυμάτων πρέπει ὅπωςδὴποτε νὰ ἀκουσθῇ.

Ἀστοχία διατάξεως

Μὰς δόθηκε καὶ ἄλλοτε ἀφορμὴ, σὲ σχολία μας ἐπάνω σὲ δικαστικὰς ἀποφάσεις, νὰ σημειώσουμε πὺς εἶναι ἀνεπιεικὲς νὰ καταλήγουν τὰ δικαστήρια σὲ ἀκύρωση ἀπολύσεων μισθωτῶν, σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118)1945, ὅταν ἡ ὀχι δολοκληρωτικὴ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ποὺ εἶναι στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, ὀφείλεται στὴν ἐσφαλμένη ἐκτίμησιν τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς υπαλλήλου ἢ ἐργάτου, ἀφοῦ μάλιστα ἐνδέχε-

ται νὰ ὑπάρχουν στὸ θέμα καὶ νομολογιακὰς ἀντιθέσεις γνωμῶν

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ πείρα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ἀπὸ τὰ δικαστήρια, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις, ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἔλειψε ἡ ἀναγκαία σύνεσις, γιὰ ν' ἀποφεύγονται ὑπερβολὰς καὶ ἀκρότητες, ποὺ βλάπτουν τὴν ἐννοίαν τοῦ δικαίου.

Ἀπὸ σχέδιον ὁμῶς τροποποιητικοῦ τοῦ νόμου 118)1945 νόμου πληροφροῦμεθα πὺς ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: Ἡ διαφωνία, ποὺ προκύπτει σχετικὰ μὲ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ποὺ πρέπει νὰ καταβληθῇ στὶς περιπτώσεις τῆς ἀπροειδοποίητου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν συνεπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Καθένας, ποὺ σκέπτεται ὀρθά, βλέπει, νομίζουμε, πὺς ἀπὸ τὴν μίαν ἀκρότητα φθάνουμε στὴν ἄλλην. Εἴπαμε πὺς δὲν ἀπηχεῖ τὸ συναίσθημα τοῦ δικαίου νὰ καταδικάζεται ὁ ἐργοδότης, ποὺ εὐλόγως ἀμφιβάλλει γιὰ τὸ νόμιμον ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου, σὲ ἀκύρωση τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὲ τὰ ἐπιζήμια τῆς νομικῆς ἀποτελέσματος, εἶναι ὁμῶς καὶ διασπαστικὴ τῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ διάταξις, ποὺ διατυπώνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο μὲ συνέπεια νὰ θάλλονται καταστρατηγήσεις μὲ τὸ πρόσχημα τῆς διαφωνίας.

Ἄν τοῦλάχιστο ἡ διάταξις ἔκαμνε λόγο γιὰ εὐλογὴν διαφωνίαν, πρῶγμα, ποὺ θὰ ἦταν ἀντικείμενον τῆς δικαστικῆς κρίσεως, νομίζουμε πὺς θὰ ἔβαινε ἁρμονικὰ μὲ τὸ συναίσθημα τοῦ δικαίου καὶ θὰ ἐχειραγῶγει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θετοῦ δικαίου σὲ ὀρθὰς καὶ λογικὰς κατευθύνσεις.

Ἄς δοῦμε ὁμῶς πὺς θὰ διατυπωθῇ τελικῶς ἡ σχολιαζόμενη διάταξις.

Ὁ ἀσθενὴς μισθωτός.

Εἶναι τάχα κουραστικὸν νὰ ἐπαναλάβουμε πὺς δὲν εἶδαμε ἀκόμα τὸ κατάλληλον νομοθετικὸν μέτρον προστασίας τοῦ ἀσθενοῦς μισθωτοῦ ἐναντίον τοῦ τεκμηρίου τῆς παραιτήσεώς του ἀπὸ τὸ ἀρθρον 5 τοῦ νόμου 2112; Ὑστερα ἀπὸ ἐπανειλημμένες ἐπάνω σ' αὐτὸ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου (βλέπε καὶ τὸ προηγούμενον τεῦχος) καταλήγει νὰ εἶναι ἀντικοινωνικόν, γιὰ νὰ μὴ τὸ χαρακτηρίσουμε ἀπάνθρωπον, νὰ μένῃ ἀβοήθητος ὁ μισθωτός, χωρὶς ἀποζημίωσιν καὶ χωρὶς ἐπίδομα ἀνεργίας, ἐπειδὴ εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ παραταθῇ ἡ ἀσθενεία του πέρα ἀπὸ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια.

Σὲ νομοθετικὸν καθεστῶς, ποὺ τοποθετεῖ τὸ βάρος τῆς συντηρήσεως τοῦ ἀνέργου στὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἐπιχειρήσεων, δὲν εἶναι ἠθικῶς ἀπαράδεκτον νὰ διαφεύγει ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν ἡ δικαιολογούμενη ἀπὸ κάθε ἀποψη περίπτωσις τοῦ ἀσθενοῦς μισθωτοῦ;

Νομίζουμε ναί!

ΑΡΘΡΑ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΓΝΩΜΑΙ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΙΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ

(Έξ άφορμής τής ύπ' άριθμόν 6326)1946 άποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν)

Υπό τοῦ κ. ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ Ι. ΒΕΚΙ' Η, Δικηγόρου

Ἡ γενίκευσις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προθεσμίας τοῦ άρθρου 2 § 7 τοῦ νόμου 765 ἐξακολουθεῖ. Μετά τὴν ἐπέκτασιν τῆς καὶ εἰς τὰς ἀπολύσεις τοῦ ν. 118)45, γενομένην ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 154)46 (ΕΕΔ ε' 338) ἀποφάσεώς του, ἡ νομολογία τῶν κατωτέρων δικαστηρίων, ἐμμένουσα μέχρι τότε κατὰ πλειοψηφίαν εἰς τὸν κατὰ τὸ δυνατόν περιορισμὸν τῆς ἐν λόγῳ προθεσμίας, νῦν θὰ ἡδύνατο νὰ εἴπη τις, ὅτι συναγωνίζεται εἰς τὴν ἐπέκτασιν ταύτης. Ἡδη ἐφθάσαμεν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6326)1946 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ ε' 654) εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐν λόγῳ προθεσμίας καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς ἐπικαλεῖται λόγους ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, προερχομένους ἐκ κανονισμοῦ, ὑπὸ τὸν ὁποῖον διείπετο ἡ μετὰ τοῦ ἐργοδότη σύμβασις ἐργασίας του.

Διὰ τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν ἔχομεν ἐνδοιασμούς. Δὲν θὰ ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα οὔτε τὸ ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου συνηγοροῦν ἐπιχείρημα περιορισμοῦ τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου 765 εἰς μόνας τὰς ἀπολύσεις τὰς γενομένας συμφώνως τῷ άρθρῳ 10 τοῦ ν. δ. 424)41, δηλ. εἰς ἀπολύσεις δι' ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα πρὸς ἐργασίαν, ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν (ὁ νόμος ὁμιλεῖ περὶ ἀπολύσεως γενομένης κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ «παρόντος άρθρου» άρθρου 10 τοῦ ν. 424)41), οὔτε τὰ ἔτερα ὀρθὰ ἐπιχειρήματα, τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου 765)43 καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐν αὐτῷ καθιερούμενης προθεσμίας (πρβλ. ἰδίως *Λιτζερόπουλον* ΕΕΔ ε' σελ. 420 ἐπ., ἐτι *Μπουρνιᾶν* αὐτόθι ε' σελ. 170, δ' σελ. 203 ἐπ.), ὅτινα κατὰ κύριον λόγον ἀποτρέπουσιν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου 765)43 εἰς παρομοίας, ὡς ἡ ἀνωτέρω, περιπτώσεις ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἐκ κανονισμῶν, διότι ἐνταῦθα συντρέχουν καὶ ἐιδικώτεροι λόγοι μὴ ἐφαρμογῆς τῆς.

Ὡς γνωστὸν τὸ ν.δ. 424)41 δὲν κατήργησεν οὔτε τοὺς κανονισμοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων, τοὺς διέποντας τὴν σύμβασιν τῶν μισθωτῶν, οὔτε τὴν εἰδικωτέραν προστατευτικὴν νομοθεσίαν ὀρισμένον κλάδου μισθωτῶν (πρβλ. προχείρως *Α. Λιτζερόπουλου*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν. δ. 424 σελ. 24, *Σ. Βεκοῦν*, Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ὑπαγομένων μισθωτῶν σελ. 52 ἐπ.). Οὗτοι ἐξηκολοῦθουν, ἐφ' ὅσον περιείχον εὐνοϊκώτερους ὅρους ἀπόλυσεως ἀπὸ ἐκείνους, οὓς καθώριζε τὸ νομοθετικὸν τοῦτο διάταγμα, νὰ ἰσχύουν παραλλήλως πρὸς αὐτὸ ὡς ἰδιαίτερος τρόπος προστασίας τοῦ ἐργαζομένου.

Παραλλήλως, παρ' ὅλην τὴν γενικότητα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν.δ. 424)41, ὑπῆρχον μισθωτοί,

οἵτινες ἐξηροῦντο τῆς προστασίας του (π. χ. μισθωτοὶ μὴ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, μισθωτοὶ συνδεδεμένοι μετὰ τοῦ ἐργοδότη διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὀρισμένου χρόνου κτλ.). Τὰ δύο ταῦτα δεδομένα καθιστοῦν πρόδηλον τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ν. δ. 424)41 δὲν ἦτο ἀποκλειστικὸς νόμος προστασίας τῶν πάντων τῶν ἐργαζομένων, ὅσον ἀκόμη καὶ τῶν ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ ὑπαγομένων μισθωτῶν. Ὁ μισθωτὸς ἡδύνατο νὰ προτιμῇ ἄλλην ἀπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ν. δ. 424.

Ὁ ν. 765)43, άρθρ. 2 § 7, ἀναφέρεται εἰς τὸ ν.δ. 424)41 (ἢ μάλλον ὀρθότερον εἰς τὸ άρθρ. 10 τοῦ ν.δ.) τοῦ τούτου. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ προστασία τοῦ ν.δ. 424)41 δὲν ἦτο «ἀποκλειστικὴ» καὶ ἡ ἐν τῷ ν. 765)43 προθεσμία δὲν εἶναι «ἀποκλειστικὴ», δηλ. δὲν ἀφορᾷ ἄλλας ἀπὸ τὰς ἀξιώσεις εἰς τὰς ἐγειρομένας συμφώνως τῷ ν. δ. 424)41.

Τοῦτο, σαφὲς ἀφ' ἑαυτοῦ, καθίσταται σαφέστερον ἂν συγκριθῇ ἡ διατύπωσις τοῦ άρθρου 2 § 7 τοῦ ν. 765 πρὸς τὴν διατύπωσιν τοῦ άρθρου 3 τοῦ ν.δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946, τοῦ καθιεροῦντος ἀνατρεπτικὴν προθεσίαν ἐπὶ προσβολῆς πάσης ἀκύρου ἀπολύσεως (ἐνταῦθα γίνεται χρῆσις τῆς φράσεως «πᾶσα ἀξιῶσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου [καταγγελίας]» πρβλ. *Σ. Βεκοῦν*, Ἡ καταγγελία κτλ. σελ. 108 ἐπ.).

Μόνον ἐπομένως ἡ ἀναλογικὴ ἐφαρμογὴ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν προθεσίαν τοῦ ν. 765 πέραν τῶν καθοριζομένων ὁρίων. Εἶναι ὁμως τοῦτο δυνατόν; Ὡς ὀρθῶς ὑπεστηρίχθη, ἀναλογία δὲν ὑπάρχει οὔτε κἀν μεταξὺ τῶν ἀπολύσεων τοῦ άρθρου 10 καὶ τοῦ άρθρου 9 τοῦ ν. δ. 424)41 (πρβλ. *Α. Λιτζερόπουλου*, ΕΕΔ ε' σελ. 421), ὥστε νὰ δικαιολογηθῇ ἡ ἐπέκτασις τῆς προθεσμίας ἐπὶ πασῶν τῶν περιπτώσεων τοῦ νομοθετήματος τούτου. Ἀν ὁμως ἐκεῖ μετὰ δισταγμοῦ γίνεται ἡ ἀναλογικὴ ἐπέκτασις, εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι αὕτη ἐξ ὑπαρχῆς ἀποκλείεται εἰς ἄλλας, πλὴν τοῦ ν. δ. 424, περιπτώσεις ἀπολύσεως. Ἀλλωστε, ἂν ἦτο δυνατόν ἡ ἐπέκτασις τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου 765)43 ἐπὶ πάσης περιπτώσεως ἀκυρότητος ἀπολύσεως, ποία ἡ ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 3 τοῦ ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946, ἐνθα σαφῶς διευτυπώθη ἀνατρεπτικὴ προθεσμία γενικῆς ἐφαρμογῆς;

Ἡ συνύφανσις ἐπομένως τῆς προθεσμίας τοῦ ν. 765)43 μὲ μόνας τὰς περιπτώσεις τοῦ άρθρου 10 ν. δ. 424)41 εἶναι ἀδιαχώριστος, ὡς ἄλλωστε ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, ὅτε ἐπεξετάθη αὕτη εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ νόμου 118)45, ἐξεληφθῇ ὁ νόμος οὗτος ὡς ἐξάρτημα τοῦ ν. δ. 424)41, ὡς εἰσάγων νέον λόγον ἀπολύσεως εἰς τοὺς λόγους τοὺς μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ ρηθέντος νομ. δῆτος διαγραφο-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΙΩΝ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟΝ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ

Υπό τοῦ κ. Ν. Χ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ, Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

πουργεῖον Ἑμπορ. Ναυτιλίας Ἀριθ. πρωτ. 24.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Νοεμβρίου 1946

ὁς τὸ Ἑμπορικῆς Ναυτιλίας (Δ/νσιν Ν.Ε.Ε. τμ. 1ον).²

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀρ. 3489/674 ἀπὸ 16-2-46 τέρου ἐγγράφου, δι' οὗ τίθενται τὰ ἐρωτήματα ἀφ' ὧς πρὸς τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν τῆς συλλογισμῶν 1ης Ἰουνίου 1945 καὶ τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν λόγῳ ἀσθενείας ὀβιβαζομένων ναυτῶν τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, μὲν τὴν τιμὴν, σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ ὑπ' ἀρ. 6/1946 ἐγγράφου τῆς Δ.Θ.Μ., νὰ φέρωμεν εἰς ἰσὺν ἡμῶν, ὅτι τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Τμήμα Αον), συνελθὼν σήμερον καὶ ἀπαρτινὸν ἐκ τῶν κ. κ. 1) Δημ. Ἀποστολάκη, Ἀντιπροσ. Ν.Σ.Κ., ὡς Προέδρου τοῦ Τμήματος, 2) Στυλ. 3) Βασ. Παπαρηγοπούλου 4) Διον. Φερεν. 5) καὶ 6) Χρ. Στεφανοπούλου, Νομικῶν Συμβουλῶν καὶ τῶν Παρέδρων 1) Μιχ. Σταυροπούλου, 2) Νικ. Κοντογιάννη, εἰσηγητοῦ, ἀπεφάνθη ὁρῶνως ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω τεθέντων ἐρωτημάτων ὡς ἑξῆς :

1. Συμφωνεῖ πρὸς τὴν τελευταίως ἐκδοθεῖσαν ἀσιν τοῦ κ. Προέδρου τῶν ἐν Πειραιεὶ Πρωτοτῶν 478/46, τὴν ἀφορῶσαν τὰς ἀποδοχὰς τῶν πλημάτων τῶν εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν ὑπολοίπων συγκοινωνιῶν (Ε.Ε.Α.Σ.) ὑπαγομένων ἰσῶν, τὴν ἀναγνωρίσαν τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν εἰρημένης ὡς ἀνω συλλογικῆς συμβάσεως κατὰ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀ. ν. 3276/1945 «περὶ συλλογικῶν βάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ».

2. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἐρώτημα, ἂν αἱ δι' ὑργικῶν ἀποφάσεων ἀπονεμόμεναι ἀξήσεις τῶν δοχῶν τῶν ὡς ἄνω πληρωμάτων θὰ χορηγῶνται εἰς ἐκείνους τῶν ναυτῶν, οἵτινες ἀσθενήσαντες βιάσθησαν τῶν πλοίων καὶ δικαιουῖνται μισθῶν νοσηλείων, κατ' ἄρθρ. 334 Ἑμπ. Νόμου, μέχρι τῶν μηνῶν, ἀπεφάνθη τὸ Συμβούλιον, ἐπίσης ῶνως, καταφατικῶς. Ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς διαφάσεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. 337 συνάγεται, ὅτι τῆς ἐκ τοῦ πλοίου ἀποβιβάσεως καὶ μόνως τοῦ τοῦ πρὸς νοσηλείαν δὲν διακόπτεται ὁ μετὰ τοῦ ἰου δεσμός αὐτοῦ, «ἐὰν ἀσθενήσῃ ἡ πληρωθὴ ἡ τὴν ἐκτέλει ἐπιτεταγμένης ὑπηρεσίας πρὸς τὸ φέρον τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου, νοσηλεύεται ρίζει τὸ ἄρθρον τοῦτο—δαπάναις τοῦ πλοίου τοῦ φορτίου... Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ ἀποβιθίς τοῦ πλοίου δὲν ἔχει δικαίωμα εἰς ἐξόδα νο-

ους καὶ οὕτω δικαιολογεῖται ἡ ἐπέκτα-

της. Τούτων δοθέντων αἱ ἀξιώσεις μισθῶν ἐξρου ἀπολύσεως λόγῳ παραβάσεως τῶν διαφῶν κανονισμοῦ, διέποντος τὴν σύμβασιν ασίας τῶν, δὲν ὑπέκειντο εἰς τὴν προθεαν τοῦ νόμου 765, ὡς ὁρθῶς ἡ μειοψηφοῦσα ρμῇ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6326/1946 ἀποφάσεως τοῦ ὑποδικελοῦ δέχεται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Ι. ΒΕΚΡΗΣ, Δικηγόρος

σηλείας καὶ εἰς μισθοὺς πέραν τῶν 4 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποβιβάσεως. Ὡστε ἐὰν ἡ ἀσθένεια διαρκέσῃ ὀλιγότερον τῶν 4 μηνῶν, φερ' εἰπεῖν ἐπὶ ἓνα μῆνα, θὰ λάβῃ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ ναύτης ἀποδοχὰς καὶ νοσήλεια μόνον ἑνὸς μηνὸς καὶ οὐχὶ τεσσάρων. Ἴδε καὶ νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων μας ἐν Γεν. Ἐθρ. Νομολ. ἐν λέξει πλοίων ἀρ. 391 καὶ 392, ἐνθα παραπομπὴ εἰς Ἑφ. Ἀθηνῶν 403/30 Θ. Μ.Α' 891 καὶ 406/36 Θέμ. ΜΖ' 699, καθ' ὧς οἱ μισθοὶ τῶν τεσσάρων μηνῶν καὶ τὰ νοσήλεια χορηγοῦνται μόνον ἓαν πράγματι διετελέσεν ὁ ναύτης ἀσθενὴς μετὰ τὴν ἐκ τοῦ πλοίου ἀποβίβασιν του καὶ ἐπὶ 4 μῆνας μετ' αὐτὴν. Πρβλ. καὶ ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τῆς Χάβρης 26 Ἰουλίου 1909 ἐν Ἀναστασιάδου § 311 σημ. 32 ἐν τέλει, καθ' ἣν ὁ πλοιοκτῆτης ἔχει δικαίωμα ἐπιλογῆς τοῦ ἱατροῦ πρὸς νοσηλείαν τοῦ ναύτου). Ἀηλονότι διὰ τῆς ἀποβιβάσεως τοῦ ἀσθενοῦς δὲν λύεται ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ δὲν λαμβάνει οὗτος, οὕτως εἰπεῖν, ἀποζημιῶσιν ἰσὴν πρὸς τὰς ἀποδοχὰς 4 μηνῶν, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τις, ὅτι αἱ ἐνδεχομένως κατόπιν ὑπορικῶν ἀποφάσεων μεταγενέστεραι τῆς ἀποβιβάσεως βελτιώσεις τῶν ἀποδοχῶν δὲν ὀρθῶσι τὸν ἀσθενήσαντα ναύτην, ἀλλὰ λαμβάνει κανονικῶς τοὺς μισθοὺς του, ὡς οὗτοι ρυθμίζονται ἐκαστοτε κατὰ τὰς ἰσχυοῦσας διατάξεις καὶ συλλογικὰς συμβάσεις, σὺν τῇ ποσῇ τῶν γενομένων πραγματικῶν ἐξόδων νοσηλείας, καὶ δὴ ἐπὶ τέσσαρας ἀπὸ τῆς ἀποβιβάσεως μῆνας καὶ ἐὰν καὶ κατ' ὅσον διαρκέσῃ ἐπὶ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἡ ἀσθένεια.

Ὁ Εἰσηγητὴς Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Ν. Χ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΣΧΕΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3514 ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ 9 ΝΟΜΟΥ 118/1945

Κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου εἰδικαὶ διατάξεις ἐξαιρετικῶν νόμων, οἱ ὅποιοι θεοπίζουσιν πρόνομια ὑπὲρ ὀρισμένης τάξεως προσώπων, φυσικῶν ἢ νομικῶν, μόνον διὰ ῥητῆς διατάξεως νεωτέρων νόμων καταργοῦνται (πρβλ. γνομ. Εἰσαγγ. Α.Π. 7) 1936, Θέμ. ΜΖ' σελ. 269, Σ.Ε. 572/1936 Θέμ. ΜΖ' σελ. 666).

Ἐπομένως τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/1945 δὲν κατήργησε τὸ ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928 δικαίωμα τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ πρὸς διατήρησιν του ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας, μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν του, ἄλλως πρὸς ἀποζημιῶσιν ἐξ ἀποδοχῶν ἐξ μηνῶν, ὑπολογιζομένων βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μηνὸς τῆς ἀπολύσεως (νόμος 765/1943) (πρβλ. καὶ Σ. Βεκρῆν. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως κλπ. σελ. 64, Τ. Τσιμπούκη, ΕΕΔ 4, 43, ΕΕΔ 4, 486, Κ. Δημάκη, ΕΕΔ 4, 200, Ε. Ὑδραῖον, ΕΕΔ 4, 209, σύμφωνος καὶ Γ. Τρίμης, Ἡ ἀνεργία κλπ. σελ. 173).

Ἐκ τούτων ὁμως δὲν ἔπεται, ὅτι ἡ ἀδικαιολόγητος καὶ ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Πρωτ. Ἐπιτροπῆς (ἀναγκ. νόμος 547/1937) ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδοτοῦ ἀπόλυσιν τοῦ ἐπιστρατευθέντος πάσχει ἀκυρότητα εἰς τὸ ἐκ τοῦ νόμου 3514, ἄλλην ἀπὸ τὴν ἐκ τοῦ νό-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Τρόπος υπολογισμού αὐτῆς κατὰ τὸ προῖσχυον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον

Ἐπὶ ἀκύρου, κατὰ τὸν νόμον 765)1943, ἀπολύσεως μισθωτοῦ υπολογισμὸς τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον.—Μὴ ἐφαρμογὴ ρωμαϊκῶν διατάξεων.

Ὁ Ἀρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του πραγματεύεται περὶ τοῦ υπολογισμοῦ τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατὰ παράβασιν τοῦ Ν.Δ. 424)1941 ἀπολυθέντος μισθωτοῦ (ἄρθρ. 2 νόμου 765)1943).

Ὑπὸ τὸ προῖσχυον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον τὸ κατ'ἐφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2006)1946 ἀναιρεθείσης ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 5, 265), προκειμένης ἀγωγῆς κατὰ παράβασιν τοῦ Ν.Δ. 424)1941 ἀπολυθέντος μισθωτοῦ, ἀκολουθήσαν τὴν ἐπὶ τούτου γνώμην *Οἰκονομίδου*, (Γεν. Ἀρχ. § 64 καὶ 65) εἶχεν υπολογίσει τὴν τριμήνου ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς μὲ τὸν κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον υπολογισμὸν τοῦ μηνὸς πρὸς 30 ἡμέρας καὶ ὄχι κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον.

Ἡδὴ ὁ Ἀρειος Πάγος ἀκολουθεῖ τὴν ἄποψιν ὅτι ὁ υπολογισμὸς τῆς προθεσμίας ἐπρεπε νὰ γίνῃ, ἀντιθέτως πρὸς ὅσα ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀπὸ ἡμερομηνίας εἰς ἡμερομηνίαν (βλέπε συμφώνους παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 5, 265, καὶ συμφώνους Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 845)1946, Πρωτοδικῆς Θ. *Κακίσης*, ΕΕΔ 5, 144, Πρωτοδικίου Βόλου 46)1946, Πρωτοδικῆς Π. *Βουγᾶς*, καὶ ὑπ' αὐτὴν παρατηρήσεις *Α. Τσοῦφη*, ΕΕΔ 5, 360, Πρβλ. καὶ *Ν. Γ. Κριθαράν*, ΕΕΔ 5, 299).

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἰσχύον ἤδη ἄρθρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118 κλπ.» (ΕΕΔ 5, 283) εἰς τριμήνου ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγω-

μου 118)1945 δυνάμεν νὰ συναχθῇ.

Μόνη ἐκ τοῦ νόμου 3514 κύρωσις εἶναι ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν 6 μηνῶν, ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν τῆς ὁποίας μόνον ἔχει ἀγώγιμον δικαίωμα ὁ μισθωτὸς, χωρὶς νὰ συνδυάζεται πρὸς τὴν ἀκυρότητα ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118)1945 λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου ὁμιλεῖ περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἐκ μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως μόνον τοῦ νόμου 2112.

Περαιτέρω ὅμως, εἰσπράτιων ὁ μισθωτὸς τὴν ἀποζημιώσιν τοῦ νόμου 3514, πρέπει νὰ θεωρεῖται ὡς ἀποδεχόμενος τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἐκδηλῶν τὴν βούλησίν του νὰ μὴ προσβάλλῃ τὴν ἀπὸ ἀπόψεως νόμου 118)1945 ἀκυρὸν ἀπόλυσίν του (πρβλ. τὰς εἰς ΕΕΔ 4, 273 παραπομπάς), ἔστω καὶ ἂν ἡ πρᾶξις ἐγένετο ὑπὸ ἐπιφύλαξιν, ἀφοῦ αὕτη θὰ ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς πράξεως (*Οἰκονομ.* Στοιχ. Ἀστ. Δικ. § 35 σημ. 16, *Regelsberger* Γεν. Διδ. § 138 σημ. 11).

Α—Ω

γῆς ὑπόκειται πᾶσα ἀγωγὴ ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἀνεξαρκῆτως τῆς παραβιασθείσης νομικῆς διατάξεως, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἄρθρ. 243 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζεται ὁ κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον υπολογισμὸς τῆς προθεσμίας, ἥτοι ὁ ἀπὸ ἡμερομηνίας εἰς ἡμερομηνίαν.

Ἀρείου Πάγου 367)1946 τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ κ. **Η. Κυριακόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ν. Πλατύκας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. **Κ. Νάσλας**, **Χ. Παγουλάτος**

Ὁ νόμος 765)1943, ὀρίζων ἐν ἀρθρῳ 2 § 7 ὅτι οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθροῦ 2 αὐτοῦ ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐν τὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπολύσεως των, ἐπιδώσωσι τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν, ἥς παρελθούσης ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως των, ἀπέβλεπεν εἰς τὸν κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον υπολογισμὸν, τοιοῦτος δὲ εἶναι ὁ ἀπὸ ἡμερομηνίας εἰς ἡμερομηνίαν, καθ'ὃν ἡ κατὰ μῆνας ὀρισμένη προθεσμία λήγει καὶ τὴν ἡμέραν τὴν ἀριθμητικῶς ἀντίστοιχον ἐκείνης, καθ' ἣν συνέβη τὸ γεγονός, ἐξ οὗ ἀρχεται ἡ προθεσμία. Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσειόντος ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας του ἔγγραφον ἐκοινοποιήθη πρὸς τοῦτον τὴν 19 Μαΐου 1945, ἡ τρίμηνος προθεσμία πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἔληγε τὴν 19 Αὐγούστου 1945. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐφαρμόσασα τὰς διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου περὶ τῆς χρονικῆς διαρκείας τοῦ μηνὸς καὶ κρίνασα ὅτι ἐν προκειμένῳ οἱ μῆνες εἶναι υπολογιστέοι εἰς τριακονθήμερα χρονικὰ διαστήματα καὶ ὅτι ἡ τρίμηνος προθεσμία πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἔληξε τῇ 16 Αὐγούστου 1945 καὶ ἐπιτότοις ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν, κοινοποιήσαν πρὸς τὸν ἐναγόμενον, καθ' ὃ δέχεται, τὴν 18ην Αὐγούστου 1945, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν ρηθεῖσαν σαφῆ οὐσιαστικοῦ δικαίου διάταξιν τοῦ νόμου 765)1943 καὶ ἀναιρετέα καθίσταται κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας κατὰ τὸν περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως.

ΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΙΝ ΝΟΜΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θεώρησις τῆς ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἀσκήσεως δικαιώματος

Ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον πρόσληψις ἀνασφαλιστοῦ μισθωτοῦ. — Μὴ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας. — Ὑπαγωγή εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118)1945. — Νόμιμον δικαίωμα τῶν μισθωτῶν πρὸς ἀπεργίαν. — Μὴ συναγωγή ἐξ αὐτῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτῶν. — Συνυπολογισμὸς εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς προσθέτων παροχῶν εἰδῶν.

Ενδιαφέροντα νομικὰ ζητήματα τραγματεύεται ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης Πειραιῶς.

Ἐν πρώτοις ἐρευνῶνται αἱ συνέπειαι ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τοῦ νόμου περιορισμῶν διὰ τὴν κατάρτισιν συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐν προκειμένῳ ἡ ὑποχρεωτικὴ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἡσφαλισμένου, ἀπὸ ἀποψews ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας κλπ.».

Ἡ ἐν λόγῳ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἐκ τῆς προσλήψεως ἀνασφαλιστοῦ μισθωτοῦ, τὴν ὁποῖαν ἀπαγορεύει εἰδικὸς ἐν προκειμένῳ νόμος, δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁπότε δὲν θὰ εἶχεν ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 118)1945, οὔτε ὁ νόμος 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας» (πρβλ. *Α. Χατζηδάκη*), Ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ Νόμος 2112, ΕΕΔ 1, 806 ἐπ.), ἀλλὰ περιορίζεται ὁ νόμος μόνον εἰς τὰς ἐν αὐτῷ κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἐπιβαλλομένας ποινὰς (πρβλ. καὶ *Κ. Ποθητάκη*, ΕΕΔ 4, 555).

Ἰστέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἀποψις τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως δὲν ἀπομακρύνεται ἐκείνης ἄλλων δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ παρεμφερῶν περιπτώσεων (μὴ πρόσληψις μισθωτοῦ διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας, ἀρθρ. 9 § 4 νόμου 118) 1945), βλέπε σχετικῶς νομολογίαν εἰς ΕΕΔ 5, 271, ΕΕΔ 5, 391).

Ἰεραιτέρω ὑπὸ τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ἐρευνᾶται ἡ ἀπεργία ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαιώματος (πρβλ. καὶ τὰς εἰς ΕΕΔ 5, 176 παραπομπάς).

Ὅτι ἡ ἀνεργία τοῦ μισθωτοῦ εἶναι δικαίωμα καὶ ἡ ἀσκήσις αὐτοῦ δὲν ἐπιδρῶν ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναγνωρίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀναγκ. νόμου 539)1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 4, 474), κατὰ τὸ ἀρθρον 2 τοῦ ὁποίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ βασικοῦ χρόνου ἀσασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ τὰ διαστήματα, κατ' ἃ οὗτος ἀπέσχεεν ἢ ἀπέχει τῆς ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ὑποκειμένη ἐπιχειρήσει, λόγῳ βραχείας σχετικῆς διαρκείας ἀσθενείας, στρατεύσεως, ἀπεργίας, ἀνταπεργίας ἢ ἀνωτέρας βίας, δὲν θεωρεῖται ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως, οὐδὲ συμψηφίζονται πρὸς τὰς ἡμέρας ἀδειας, ὧν οὗτοι δικαιοῦνται (πρβλ. καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21100)1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ΕΕΔ 5, 479, διὰ τῆς ὁποίας ρυθμίζεται τὸ δικαίωμα ἀποδοχῶν τοῦ ἀπεργοῦ μισθωτοῦ).

Πρωτοδικίου Πειραιῶς 518)1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Κροχίδας

κηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Λεβαντῆς, Ν. Σταυρόπουλος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταβολὴν τῶν ἐναγόντων τῶν ἐν αὐτῇ ἀποδοχῶν, ἐπὶ ᾧ λόγῳ ὅτι ἡ ἐναγομένη, μεθ' ἧς ἀπὸ τοῦ 1945

συνεδέετο διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τούτου τὴν 19ην Ἰουνίου 1946, ἀνευ τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων καὶ ἔκτοτε ἀρνεῖται ν' ἀποδεχθῇ τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ νόμῳ βάσιμος ἐστίν, ἐρειδόμενη ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν 648, 653 καὶ 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Ν. 2250)40), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἀρθρα 9 τοῦ Ν. 118)45, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 8]5]46 Ν. Δ/τος «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118)45 εἰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπάς ἐπιχειρήσεις καὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ» καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Ἐκ τῶν ἐνώπιόν μας ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἀρκούντως ἐβεβαιώθημεν ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπῆρξε παρὰ τῇ ἐναγομένη, προσληφθεὶς ὑπ' αὐτῆς ὡς τεχνίτης μυλεργάτης, δυνάμει μεταξὺ τῶν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ὡς τοιοῦτος ὑπῆρξε μέχρι τῆς 18 Ἰουνίου 1946, ὅτε δὲν προσήλθε παρὰ τῇ ἐναγομένην νὰ ἐργασθῇ, ἀλλ' ἀπήργησε μετὰ τοῦ πλείστου τοῦ προσωπικοῦ ταύτης (92 οἱ), κατελθόντος εἰς ἀπεργίαν διαρκείας μιᾶς ἡμέρας, ἐνεκεν λόγων ἀναγομένων εἰς ζητήματα ἐργατικῆς νομοθεσίας (διαμαρτυρία ἐνεκεν καταργήσεως Ν. Δ. 424)41 κλπ.). Τὴν 19ην Ἰουνίου 1946, ληξάσης τῆς ἀπεργίας, προσήλθε παρὰ τῇ ἐναγομένη καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ, τὴν δ' ἐπομένην ἡμέραν τῇ προσελεύσει τούτου πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, ἡ ἐναγομένη ἐδήλωσεν αὐτῷ, ὅτι πλέον δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ἔκτοτε ἐν συνεχείᾳ καὶ κατ' ὅλον τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ διάστημα. Τὰ περὶ ὀλοκληρωτικῆς ἐπιτάξεως τῶν μύλων τῆς ἐναγομένης ὑπὸ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ ὑπὸ τῶν προσλήψεως καὶ ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ ταύτης, ἐν οἷς καὶ τοῦ ἐνάγοντος, δὲν φαίνονται ἔχοντα ἀληθείαν, φαίνεται μᾶλλον βέβαιον, ὅτι ἡ ἐναγομένη εἰργάζετο διὰ λογαριασμὸν τῶν ἀνωτέρω, τοῦ μὲν πρώτου κατὰ τὴν κατοχήν, τοῦ δὲ δευτέρου ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐντεῦθεν, ἐπὶ καταβολῇ εἰς αὐτὴν δικαιωμάτων ἀλεστικῶν, χωρὶς οὗτοι νὰ ἔχῃσι οὐδένα λόγον ἀναμειξεως εἰς τὰς τῆς διοικήσεως τῆς ἐναγομένης, καὶ εἰς τὰ ἀφορῶντα τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν ταύτης. Τούτοις ἐνεκα πλήρως νομιμοποιεῖται ὁ ἐνάγων, στρεφόμενος κατὰ τῆς ἐναγομένης, διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, καὶ ἀπορριπτέοι κρίνονται οἱ ἀντίθετοι ἰσχυρισμοὶ ταύτης ὡς ἀβάσιμοι.

Τὰ περὶ μὴ κατάρτισεως ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῆς ἐναγομένης καὶ τοῦ ἐνάγοντος, ὑπὸ ταύτης ἀναπυχθέντα, καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ διεπομένης τῆς μεταξὺ τῶν σχέσεως ὑπὸ τοῦ Ν. 118)45, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἦτο ἀνασφαλιστος καὶ ἡ πρόσληψις αὐτοῦ ἀντικείμεται εἰς ἀπαγορευτικὸν νόμον δημοσίας

τάξεως, απαγγέλλοντα και ποινὰς κατ' αὐτῆς (ἄρθρ. 6 παρ. 1 καὶ 4, Ν. 2038/1939) ἀπορριπτέα κρίνονται, καθ' ὅσον ἡ μεγαλύτερα κύρωσις κατὰ συμβάσεώς τινος διὰ παράβασιν, ἐν τῇ καταρτίζεται τῆς, τεθειμένων διατάξεων νόμου ἀπαγορευτικοῦ ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως, εἶναι ἡ ἀκύρωσις αὐτῆς καὶ τοιαύτη ἐπέρχεται κατὰ τοὺς Ν. 5Κ (Α. 14) ἐὰν ἡ σύμβασις ἀντιβαίνει εἰς τοιαύτην διάταξιν νόμου καὶ δὲν ὀρίζεται ἕτερόν τι ὡς συνέπεια τῆς ἀθετήσεως (Γεν. Ἀρχαὶ Οἰκον. παρ. 4 σημ. II, *Regelsberger* — *Πράτσια* παρ. 147 σημ. II Α. Π. 220/1939 Θέμ. ΜΑ' σελ. 724, Α. Π. 82/31 Θέμ. ΜΒ' σελ. 300). Ἐν προκειμένῳ δὲ ἐν τῇ ὥς ἄνω νόμῳ ρητῶς ἀπαγγέλλονται αἱ ἐκ τῆς ἀθετήσεως τοῦ συνέπειαι, συνιστάμεναι μόνον εἰς ποινικὴν δίδωσιν τοῦ ἐργοδότη. Τούτων δεδομένων οὐδεμία ἀκυρότης ἐπέρχεται ἐν τῇ προσλήψει μισθωτῶν ὑπὸ τῶν διεπομένων ὑπὸ τοῦ Ν. 2018/1939 ἐργοδοτῶν, κατὰ παράβασιν αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον, ἐφ' ὅσον οὐδεμία κύρωσις θεσπίζεται κατὰ τοῦ προσλαμβανομένου μισθωτοῦ, ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, διὰ τὴν παρά τὰς διατάξεις αὐτοῦ πρόσληψίν του. Ἀλλοῖα λύσις ἤθελεν ὑποστηρικτῇ, ὅταν ἐκολάζοντο ποινικῶς ἀμφότεροι οἱ συμβληθέντες, ὡς παραβαίνοντες τὸν ἀπαγορευτικὸν νόμον, ὅτε καὶ ἐπρόκειτο καθ' ἑαυτὴν ἀθέμιτος πράξις. Οὐδ' ἐκ τοῦ Ἑλλην. Ἀστικοῦ Κώδικος ὑποστηρίζεται ἀντίθετος ἐκδοχή, ἀφοῦ καὶ κατ' αὐτὸν (ἄρθρον 174 ν. 2250/40) ἡ ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου δικαιοπραξία εἶναι ἀκυρος, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι. Τούναντιον ἐκ τῆς οὕτως διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐνισχύεται ἡ ὡς ἄνω ὑποστηριζομένη λύσις.

Τῶν ἐν ἡγουμένη σκέψει δεδομένων ἐκ τῆς ἀποδείξεως ἡ ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης ἀποχώρησις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ὑπῆρξεν οἰκιοθελής, οὐδὲ τοιαύτην ἔννοιαν ἔχει ἡ κατὰ τὴν ἀπεργίαν ἀποχὴ τούτου ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας του, πολλῶ μᾶλλον, ἐφ' ὅσον αὕτη διήρκεσε μίαν καὶ μόνην ἡμέραν καὶ μετ' αὐτὴν προσήλθε καὶ εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, πάντως προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του. Ἀλλὰς τε ἡ ἀπεργία τούτου, διαρκείας μίαν ἡμέρας καὶ ἀποχὴ ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐργασίας του δὲν εἶναι νόμιμος λόγος λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διὰ καταγγελίας ταύτης, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐν προκειμένῳ, καὶ κατὰ τὰ ἐν ἡγουμένη σκέψει διαληφθέντα, αὕτη δὲν ἐγένετο κακοβούλως, οὐδ' εἶχεν αἰτήματα παράνομα ἢ καταφύτως ὑπερβολικά, οὐδ' ἐπέδωκε πολιτικούς σκοπούς, ἀλλὰ ἀπεσκοπεῖ ἀμέσως καὶ ἐμμέσως εἰς τὴν ἐπιδιώξιν βελτιώσεως τῆς θέσεως τοῦ ἐργαζομένου. Ἐξ ἀντιθέτου, ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ἐργαζομένου ὡς ἐκ τῆς ἀπεργίας, δὲν ἐνέχει τὴν ἔννοιαν μονομεροῦς ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, καθ' ὅσον, γενομένη οὐχὶ κακοβούλως, ἀλλὰ πρὸς τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν, δηλὸν ἐστίν, ὅτι ὁ ἔνεκεν ταύτης ἀπέχων τῆς ἐργασίας του μισθωτὸς ἀπέβλεπεν εἰς τὴν παραμονὴν ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ὑπὸ μᾶλλον βελτιωμένους ὁρους (Ἐργ. Δικ. *Καποδ.* παρ. 398 σελ. 388), ἀναγομένης οὕτω τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐπιδόξιν οἰκονομικῶν σκοπῶν, ἀναγνωρίζομενοι καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς Πολιτείας, ἐφ' ὅσον καθορίσασα αὕτη διὰ νόμου (2112) περιοριστικῶς τοὺς

λόγους προώρου ἀζημίου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν περιέλαβε μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὴν ἀπεργίαν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐν τῇ ν. 2111 περιελήφθη τοιαύτη διάταξις, καίτοι διὰ τοῦ νόμου τούτου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἀπεργίας καὶ ἐπιβάλλονται ποινὰι εἰς τοὺς παρέχοντες προσκόμματα πρὸς τοὺς θέλοντας νὰ ἐργασθοῦν μισθωτοὺς. Ἡ τοιαύτη ἀναγνώρισις τῆς Πολιτείας καταφαίνεται ἐτι μᾶλλον καὶ ἐκ τοῦ νεωστὶ ψηφισθέντος καὶ ἰσχύοντος Γ' Ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς «περὶ ἐκτάκτων μέτρων ἀφορῶντων τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν», ὅπερ τιμωρεῖ τὴν ἀπροειδοποίητον ὁμαδικὴν παύσιν ἐργασίας (ἀπεργίαν) καὶ ἀφῆκεν ἀτιμώρητον τοιαύτην, γενομένην κατόπιν εἰδοποιήσεως πρὸ ὀρισμένου ἐν τούτῳ ὀριζομένου χρόνου.

Ἐγκύρου οὐσης, κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα, τῆς μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένης συμβάσεως ἐργασίας καὶ διεπομένης ὡς ἐκ τοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν. 118/45, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 8/5/46 Ν. Δ/τος «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν. 118/45 εἰς τὰς βιοτεχνικάς, ἐπαγγελματικάς καὶ λοιπὰς ἐπιχειρήσεις τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ», ἡ ἀπόλυσις τούτου ὑπῆρξεν ἀκυρος, δεδομένου ὅτι οὐδόλως ἀπεδείχθη, ὅτι ἐπληρώθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀπαιτούμεναι πρὸς ἔγκυρον ἀπόλυσιν διατυπώσεις (ἐγγραφὸς καταγγελία, ἐμπρόθεσμος ἀναγγελία ταύτης εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ καταβολὴ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως), ἀφοῦ οὐδ' ἐπικαλεῖται κἄν τοιαύτην τήρησιν ἡ ἐναγομένη καὶ ὡς ἐκ τούτου οὗτος δικαιούται τῶν ἡμερομισθίων του καὶ ἐν γένει ἀποδοχῶν του κατὰ τὸ ἐνδίκον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπεδέχθη τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας καὶ ὧν θὰ ἀπελάμβανεν, ἐὰν αὕτη ἀπέδεχτο τὰς ὑπηρεσίας του.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀρκούντως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐὰν δὲν ἀπελύτο ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, θὰ ἐπαιματοποιεῖ κατὰ τὸ ἐνδίκον χρονικὸν διάστημα 57 ἡμερομίσθια, πρὸς δὲ ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον αὐτοῦ ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 6000 κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3600/46 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἐτι δὲ κατὰ μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνίαν συνεπληροῦτο καὶ ἐκ προσθέτου ἀμοιβῆς 1 κονσέρβας ἰχθύων καθ' ἕκαστον πραγματοποιούμενον ἡμερομίσθιον καὶ 4 ὀκάδων ἀλεύρου πολυτελείας καθ' ἕκαστην ἐβδομάδα ἐργασίας. Αἱ πρόσθετοι αὐταὶ ἀμοιβαὶ ὀφείλονται καὶ δι' ἣν περίπτωσιν ἤθελε γίνῃ δεκτὸν, ὅτι παρελχόντο τοῖς ἐργαζομένοις ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὁποῦ καὶ εἰργάζετο ἡ ἐναγομένη καὶ ἐπὶ ὀρισμένῳ ἀλεστικῷ δικαιώματι, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη παροχὴ δὲν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐξ ἐλευθεριότητος, ἀλλὰ προφανῶς δυνάμει τῆς μεταξὺ ἐναγομένης καὶ τούτου συμφωνίας διὰ τὴν εὐχερεστέραν ὑπὸ τούτου παροχὴν τῶν εἰδῶν τούτων, ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας αὐτῶν κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ὑπὲρ τῆς ἐναγομένης ἀλεστικῶν δικαιωμάτων ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ἢ καὶ κατὰ τὸν καθορισμὸν τούτων, εἰς δὲ καὶ ὑπελογίζοντο, δεδομένου ὅτι αἱ τοιαύται παροχαὶ θεωροῦνται ὡς συμπλήρωμα τῶν εἰς χρήμα ἀπολαυτῶν τῶν μυστηριαστικῶν καὶ παρέχοντων πρὸς τῷ ἐκ χρημάτων ἡμερομισθίῳ ὑφ' ὧν τῶν μύλων τῶν τε

ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΟΡΩΝ "ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ", - "ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΣ",

Ἀπόψεις περί τοῦ χαρακτηρισμοῦ Σωματείου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄνω ὁρῶν

Ἐφαρμογὴ Ν. Δ. 424/1941. — Κρατοῦσα θεωρία περί τῆς ἐννοίας τῶν ὁρῶν «ἐπιχειρήσεις», «ἐκμετάλλευσις». — Μὴ ὑπαγωγὴ Σωματείων εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως.

Τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 204, εἶχε νὰ κρίνῃ, δι' ἐφαρμογὴν τοῦ καταργηθέντος ἤδη διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 κλπ.» Ν. Δ. 424/1941, ἂν ὁ Πανελλήνιος Γυμναστικός Σύλλογος ἀποτελῇ, ὑπὸ τὴν καθιερωμένην ἔννοιαν τῶν ὁρῶν «ἐπιχειρήσεις» «ἐκμετάλλευσις», τοιαύτην.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἀπεφάνθη ἀρνητικῶς, κατὰ τὴν πλειοψηφίαν τῆς γνώμης του. Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν Σωματείου ὡς ἐκμεταλλεύσεως ἀντιθέτως ἔχουν ἀποφανθῇ, παλαιότεραι δικάστικαι ἀποφάσεις (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1327/1944, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Καραμάνος, ΕΕΔ 3, 334, ἐνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ περί τῆς ἐννοίας τῶν ὁρῶν ἐπιχειρήσεις—ἐκμετάλλευσις, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3116/1944, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Κ. Κουνουγέρης, ΕΕΔ 4, 17, Ἀντιθέτως ἢ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 5169/1946, Πρωτοδικῆς Σ. Γάγγας, ΕΕΔ 5, 433).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6619/1946

Διαδικασία νόμου Γ' 204 κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Ε. Μαλούχος

Εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης κ. Χ. Ζέρβας

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Στάθης, Η. Κοτσώνης

Εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ κα-

ἐργαζομένων διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους καὶ τῶν μὴ τοιούτων, εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένους. Ὡς συμπλήρωμα τῶν χρηματικῶν ἀπολαύσεων θεωροῦσι τὰς παροχὰς ταύτας καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 61021/1946 καὶ 64799/46 ἐγκύκλιοι «περί τῶν εἰς εἶδος ἀπολαύων μυλεργατῶν» τοῦ Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν Ἐφοδιασμοῦ Πατρῶν καὶ Νομάρχων καὶ Ὑποδιοικητῶν Κέντρου Διανομῶν Πύργου. Ἀλλῶς τε αἱ ἀπολαύσαι εἰς εἶδος ὀφείλονται, καὶ ἂν ἤθελεν θεωρηθῇ, ὅτι τὸ Κράτος παρεῖχε ταύτας εἰς τοὺς μυλεργάτας τῶν διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ἐργαζομένων μύλων ἂνευ ὑποχρεώσεως, ἐφ' ὅσον, καθ' ὃ ἀποδείχθη, τοῦτο παρεῖχε τοιαύτας ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα εἰς τοὺς μυλεργάτας τῶν διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐργαζομένων μύλων, ὡς καὶ τοὺς τοιούτους τῆς ἐναγομένης, οὕτως δὲ παρεχόμεναι, κατὰ κοινὴν πείραν, ὑπολογίζονται κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη διδομένου μισθοῦ καὶ ὡς ἐστερήθη ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἐναγομένη ἔπαυσε ν' ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ὥς θ' ἀπελάμβανεν, ἐάν δὲν ἀπέλυτο ὑπὸ ταύτης. Τούτων δεδομένων, τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀνέρχεται διὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ διάστημα εἰς δρχ. 340.000, 40 ὀκάδας ἀλεύρου πολυτελείας καὶ 57 κονσέρβας ἰχθύων, γινομένης δεκτικῆς κατὰ τοῦτο τῆς κρινομένης καὶ ἀπορριπτομένων τῶν ἀντιθέτων ἰσχυρισμῶν ὡς ἀβασίμων.

τὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἰσχύοντος ὑπ' ἀριθ. 424/1941 Ν. Δ. ὑπάγονται οἱ μισθωτοί, οἱ ὑπηρετοῦντες, ὡς τὸ ἀρθρον 2 § 1 τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ. ὀρίζει, «εἰς παντὸς εἶδους ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις». Κατὰ τὴν ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ κρατοῦσαν θεωρίαν, ἐκμετάλλευσις εἶναι ἡ παρὰ τινος, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ προσώπου του, καθιδρυθεῖσα καὶ διὰ χρόνον τινὰ, βραχὺν ἢ μακρόν, προσχεδιασθεῖσα ὁργανικὴ ἐνῶσις προσωπικῶν, πραγματικῶν καὶ ἄλλων μέσων πρὸς ἐπίτευξιν τεχνικοῦ τινος σκοποῦ (Huek-Nipperdey, *Lehrbuch des Arbeitsrechts* τόμ. 1 § 13 καὶ τόμ. 11 § 55), ἔχοντος ὅμως πάντοτε σχέσιν πρὸς τὴν παραγωγὴν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν, ἐπιχειρήσεις δὲ εἶδος τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐν ᾗ προέχον εἶναι ἡ ἐπίτευξις κέρδους (Ε.Α. 178) 1945, ΕΕΔ τόμ. 4, σελ. 236 καὶ αὐτόθι παραπομπαι). Τὸ ἐναγόμενον ὅμως (Πανελλήνιος Γυμναστικός Σύλλογος), ἀνεγνωρισμένον σωματεῖον, τοῦ ὁποίου ὁ κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ καταστατικοῦ σκοπός, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὁποιοῦ ὁ ἐνάγων ἐφεισβλήτος, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ συνομολογεῖ, παρέσχε συμβατικῶς τὰς ὑπηρεσίας του, εἶναι «ἡ εἰς ἀπάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις διὰδοσις τῆς Γυμναστικῆς, ἡ βελτίωσις τῶν κατ' αὐτὴν καὶ ἡ παρασκευὴ ἀθλητῶν, δὲν ἀσκεῖ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ σκοποῦ τούτου ἐκμετάλλευσιν, ὅσονδήποτε εὐρέως καὶ ἂν ἤθελεν ἐκκληθῇ, ἡ ἔννοια τοῦ «οἰκονομικοῦ ἀγαθοῦ». Κατὰ ταῦτα, οὐχὶ ὁρθὸς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεισβλήτου, ὡς ἐπισηριζομένην εἰς τὰς διατάξεις τοῦ διαληφθέντος ν. δ., καὶ ὅσον, δεκτικῆς καθιστωμένης τῆς ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἀπορριπθῇ δὲ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐφεισβλήτου. *Ἐἰ καὶ ἡδύνάτο τις εἰπεῖν*, ὅτι ὁ ἐκκαλὼν Σύλλογος, χρησιμοποιοῦν γῆπεδα, ὅργανα καὶ προσωπικὸν διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ διαληφθέντος σκοποῦ του, ἀσκεῖ ἐκμετάλλευσιν, κατὰ τὴν εὐρέως, ὡς προσηκεῖ εἰς νόμον περιεχομένου καὶ σκοποῦ, ὅς ὁ ἐρμηνευόμενος, λαμβανομένην ἔννοιαν τοῦ ὅρου «ἐκμετάλλευσις».

Παρατηρήσεις: Ὡς γνωστὸν, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Δ. 424/1941 ὑπῆγοντο ἐκείνοι τῶν ἐργοδοτῶν, οἵτινες ἐδέχοντο ὑπηρεσίας μισθωτοῦ εἰς παραγωγικὴν ἐργασίαν, ὁργανωμένην ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως. Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι ἂν τὸ Σωματεῖον ἀποτελῇ ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, καὶ πρὸς τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ ἐρευνηθῇ πρῶτον ἡ ἀκριβὴς ἔννοια τῶν ἀνωτέρω ὁρῶν καὶ μετὰ τοῦτο ὁ βάσει τῶν νόμων καὶ τοῦ καταστατικοῦ του προσδιορισμὸς τοῦ Σωματείου.

Οἱ πλείστοι ἢ σχεδὸν ὅλοι τῶν ἐργατικῶν νόμων, ὁμιλοῦντες περί τοῦ ἐργοδότη, κάμουν χρῆσιν τῶν ὁρῶν «ἐργασία» ἢ τὸ συνηθέστερον «ἐπιχειρήσεις» (βλ. π. χ. ν. 551, Διεθνεῖς συμβάσεις Οὐάσιγκτων κλπ.), ἐπ' ἐσχάτων δὲ τοῦ ὅρου «ἐκμετάλλευσις». Τὸ γεγονός τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἀντιλαμβάνεται τὸν ἐργοδότην οὐχὶ ὡς ἀπλοῦν ἄτομον, ἀλλ' ὡς φορεὰ μιᾶς οἰκονομικῆς λειτουργίας, ἔχει

μὴν ἰδιαιτέραν διὰ τὸν ἐρμηνευτὴν ἀξίαν. Μᾶς δίδει νὰ ἐννοήσωμεν, ὅτι ἡ σύμβασις (καλύτερον ἢ σχέσις) ἐργασίας οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν σύμβασιν μισθώσεως τοῦ Ρ. Δικαίου. Τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἀνεπτύχθη, ὅταν ἐδημιουργήθη ἡ ἐργατικὴ τάξις, δηλ. ὅταν ἡ οἰκονομία προσέλαβε κεφαλαιοκρατικὸν—ἐμπορευματικὸν χαρακτῆρα. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀρχίζει καὶ προχωρεῖ σὲ κάθε χώραν, ἀνάλογα μὲ τὴν κεφαλαιοκρατικὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τῆς, καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν δὲν ἀρκεῖ ἀπλῶς ἡ ὑπαρξις μισθωτοῦ, διὰ νὰ ἐφαρμόζεται τὸ ἐργατικὸν δίκαιον (π.χ. οἰκιακὸς ὑπηρέτης), ἀλλὰ χρειάζεται νὰ ὑπάρχῃ ἐργοδότης—παραγωγὸς οἰκονομικῶν ἀγαθῶν καὶ μάλιστα «ἐμπορευμάτων».

Ὡστε εὐρισκόμεθα εἰς τὸ ἀληθές νόημα τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὅταν ἀντιληφθῶμεν εἰς ἐκάστην ἐργασιακὴν σχέσιν, πλὴν τοῦ μισθωτοῦ, καὶ ἓνα ἐργοδότην *ὅχι ὡς ἀπλοῦν ἀντισυμβαλλόμενον*, ἀλλὰ ἓνα ἐργοδότην, ὁ ὁποῖος νὰ *παράγῃ οἰκονομικὰ ἀγαθὰ*, δηλαδή νὰ παράγῃ *ἐμπορεύματα*. Ἐτέρωθεν τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ ἡμπορεῖ νὰ εἶναι ὕλικα ἢ καὶ αὐλά. Τοῦτο δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν, διότι τὸ τελευταῖον τοῦτο σχετίζεται ὅχι μὲ τὸ ἐμπόρευμα ὡς ἀξίαν ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἀλλὰ μὲ τὰς ιδιότητας τοῦ ἐμπορεύματος (ἀξία χρήσεως), αἰτίνες ἀκολουθοῦν τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐξελισσομένης ζωῆς.

Ὁ φέρων εἰς τὴν ἀγορὰν ψυχαγωγίαν (μουσικὴ συναυλία) φέρει αὐτὸν μὲν ἀγαθόν, ἀλλ' ὅπωςδὴ ποτε φέρει ἐμπόρευμα, ὅπως καὶ ὁ φέρων εἰς τὴν ἀγορὰν σίτον. Καὶ οἱ δύο ὅμως (μουσικὸς-σιτοπαραγωγός), ὅταν ἐργάζονται μόνον διὰ τὴν τέρψιν ἢ τὰς ἀνάγκας τῶν, ἐνῶ παράγουν τὸ αὐτὸ οἰκονομικὸν ἀγαθόν, ἐν τούτοις δὲν εἶναι ἐμπορευματοπαραγωγοί, δὲν φέρουν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμπόρευμα.

Νομίζομεν πλέον, ὅτι ἔχει ἐξομαλυνθῇ τὸ ἔδαφος ἀρκετά, διὰ νὰ ἴδωμεν τὸ βάθος τῶν ἐννοιῶν «ἐπιχειρήσεις-ἐκμετάλλευσις», πού μᾶς ἀπασχολοῦν. Καὶ εἰς τὰς δύο ταύτας μορφὰς παραγωγῆς ὑφίσταται, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ παραγομένου ἀγαθοῦ, ταυτότης. Καὶ αἱ δύο παράγουν ἀγαθὰ διὰ τὴν ἀγορὰν, δηλ. καὶ οἱ δύο εἶναι *ἐμπορευματοπαραγωγοί*. Τὸ μετᾶλλευμα πού διοχετεύει εἰς τὴν ἀγορὰν ὁ ἰδιώτης ἐπιχειρηματίας μεταλλεῖον, εἶναι «ἐμπόρευμα», ὅπως ἐπίσης καὶ τὸ μετᾶλλευμα πού ἐξάγεται ἀπὸ τὸ κρατικὸν μεταλλεῖον εἶναι «ἐμπόρευμα». Τὸ ἴδιον ἰσχύει διὰ τὰς μεταφορὰς πού ἐνεργοῦν οἱ Σιδηρόδρομοι Σ.Π.Α.Π. καὶ τὰς μεταφορὰς τῶν ΣΕΚ. κ.ο.κ. Ὑπάρχει μόνον, ἂν ὑπάρχῃ, διότι ἡμεῖς διαφωνοῦμεν, μία διαφορὰ ἀναφορικῶς μὲ τὸν φορέα τῆς παραγωγικῆς ἐργασίας. Ὑπάρχει δηλ. μόνον διαφορὰ *καθ' ὑποκείμενον*. Καὶ μάλιστα ἡ διαφορὰ ἀνεζητήθη εἰς τὸ γεγονός, εἰς ποῖον ἀπολήγει τὸ κέρδος. Ὅταν λοιπὸν τὸ κέρδος ἀπολήγῃ εἰς τὸν φορέα τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς ἰδιοκτησία του, τότε λέγουν πρόκειται περὶ «ἐπιχειρήσεως», ὅταν ὅμως δὲν ὑπάρχῃ κέρδος ἢ ἂν ὑπάρχῃ δὲν γίνεται ἀτομικὴ ἰδιοκτησία, ἀλλὰ διαχέεται αὐτὸ τὸ κέρδος εἰς τὸ κοινωτικὸν σύνολον (διὰ τοῦ Κράτους, ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου κλπ.), τότε πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως. Ἡ ἱστορικὴ αἰτία αὐτοῦ τοῦ διαχω-

ρισμοῦ ὀφείλεται εἰς τὸ ἔξης: Ἡ παραγωγικὴ λειτουργία εἰς τὰ πρῶτα βήματα τοῦ καπιταλισμοῦ παρέμεινε εἰς χεῖρας τοῦ ἰδιώτου κεφαλαιούχου (ἐπιχειρηματίου). Βραδύτερον καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ κρατικοῦ λεγομένου σοσιαλισμοῦ ἐδημιουργήθησαν κλάδοι παραγωγῆς, τοὺς ὁποίους τὸ κράτος ἐκράτησε μακρὰν τῆς ἰδιωτικῆς κερδοσκοπίας. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ πρώτη μορφή τῆς παραγωγικῆς ὀργανώσεως εἶχεν ὀνομασθῇ «ἐπιχειρήσεις», ἡ δευτέρα ὀνομασθῇ «ἐκμετάλλευσις», διὰ νὰ ὑποδηλωθῇ, ὅτι εἰς τὴν δευτέραν αὐτὴν παραγωγικὴν ὀργάνωσιν δὲν ἀπομένει κέρδος γινόμενον ἰδιοκτησία ἰδιώτου. Κατὰ τὰ λοιπὰ οὐδὲν μετεβλήθη. Καὶ εἰς τὰς δύο μορφὰς παραγωγῆς ὑπάρχει *ἐν καὶ τὸ αὐτὸ βασικὸν στοιχείον*: ἡ «παραγωγή» ἐμπορευμάτων (βλέπε ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω *Χατζηδάκην*, ΕΕΔ τόμος 2 σελ. 293 ἐν ἀρχῇ, ὅστις θεωρεῖ βασικὸν στοιχείον καὶ ἐπὶ ἐκμεταλλεύσεως τὴν παραγωγὴν ἐμπορευμάτων, *Δημάκην*, ΕΕΔ τόμ. 2 σελ. 228).

Ἀς ἴδωμεν νῦν ἂν εἶναι δυνατόν νόμῳ νὰ θεωρηθῇ τὸ Σωματεῖον «ἐπιχειρήσεις» ἢ «ἐκμετάλλευσις».

α) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν πρῶτον, δηλαδή ἂν εἶναι ἐπιχειρήσεις, δὲν δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις, διότι τοῦτο ἀπαγορεύεται ἐκ τοῦ νόμου (βλ. ἀρθρ. 19 καὶ 20 ν. 281 διατηρηθέντα ἐν ἰσχύϊ).

β) ἀπομένει ὅθεν νὰ ἐρευνηθῇ ἂν τὸ σωματεῖον εἶναι ἐκμετάλλευσις. Νομίζομεν, ὅτι ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ εἶναι ἀρνητικὴ. Ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη, ὅτι καὶ ἐπὶ ἐκμεταλλεύσεως τὸ βασικὸν στοιχείον εἶναι ἡ παραγωγή ἀγαθῶν (ὕλικῶν ἢ αὐτῶν ἀδιάφορον) καὶ μάλιστα ἡ εἰσαγωγή τούτων εἰς τὴν ἀγορὰν, δηλαδή οὐσιαστικὸν στοιχείον εἶναι ἡ *παραγωγή ἐμπορευμάτων*. Τοιοῦτο τι ὅμως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ συμφώνως τῷ καταστατικῷ του.

Βεβαίως ἐπιδιώκεται ἡ προαγωγή τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν του. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει αὐτὲ ὀργάνωσιν παραγωγῆς ἐμπορευμάτων καὶ μάλιστα δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι φορεὺς αὐτῆς τῆς παραγωγικῆς (ἀνυπάρχου) λειτουργίας. Πρέπει ἐδῶ νὰ διασκεδασθῇ ἡ πλάνη ὅτι καθε ἐπιδιώξις οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος ἰσοδυναμεῖ πρὸς παραγωγὴν ἐμπορευμάτων. Ἡ οἰκογένεια εἶναι ὀργάνωσις πού ἐπιδιώκει καὶ ἐπιτυγχάνει οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα ὡς τοιαύτη. Δημιουργεῖ οἰκονομίαν, καλλιτέραν ζωὴν, μόρφωσιν τῶν μελῶν, ἀλλὰ δὲν παράγει οἰκονομικὰ ἀγαθὰ, ἐμπορεύματα, ὡς τοιαύτη καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἐκμετάλλευσις. Δι' αὐτὸ καὶ δὲν εἶναι ἐργοδότης ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἐναντι τοῦ οἰκιακοῦ ὑπηρέτου. Τὰ κόμματα καὶ οἱ πολιτικοὶ σύλλογοι ἀσφαλῶς προάγουν (ὅταν εἶναι προοδευτικοί) τὰ γενικώτερα οἰκονομικὰ συμφέροντα τοῦ συνόλου ἢ τοῦλάχιστον μιᾶς τάξεως. Ἀλλὰ καθ' αὐτὰ δὲν εἶναι *ἄμεσοι παραγωγοί* ἐμπορευμάτων.

Ὁ ὀρειβατικὸς σύλλογος ἐνισχύει τὰς ἠθικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις τῶν μελῶν του, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὰς δὲν εἶναι ἄμεσος παραγωγὸς ἐμπορευμάτων, ἔστω καὶ ἂν ἐνισχύῃ γενικῶς τὴν παραγωγὴν κ.ο.κ. (βλ. σχετικῶς 77)1941 ἀπόφ. Ἐπιτροπῆς ἀρθρου 9) Ν. Δ. 424 (ΕΕΔ τόμος 1 σελ. 363) ἥτις ἐκρίνεν ἐπὶ οἰκιακοῦ σωφρό.

Κ. Γ. Δημάκης, Δικηγόρος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΡΡΟΗ ΑΞΙΟΠΟΙΟΥ ΠΡΑΞΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112

Ανάγκη έρευνής περί της έπιρροής της πράξεως εἰς ἐκτέλεσιν της συμβάσεως

Μοναδική περίπτωση ἀπροειδοποίητου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας κατὰ Νόμον 2112. — Διάπραξις αξιοποιήτου πράξεως. — Ἀσκήσις ὅμως ἀμέσου έπιρροής εἰς τὴν ἐκτέλεσιν της συμβάσεως εργασίας. — Ἀνοχή τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐργασίᾳ. — Θεώρησις ἐκ τούτου της πράξεως ὡς μὴ ἐπηρεαζούσης τὴν ἐκτέλεσιν της συμβάσεως.

Ὁ νόμος 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, καὶ τὸ κατ' ἐλέκτασιν αὐτοῦ β.δ. της 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν» δὲν συνδυάζει τὴν ὑποχρεῶσιν ἐμπροσθένου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας καί, ἐν παραμελήσει αὐτῆς, τὴς ἀντιστοίχου ἀποζημιώσεως πρὸς τυχόν ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ.

Μὴν ἡ ὑποβολὴ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' αξιοποιήτου πράξεως, διαπραχθεῖσιν ἐν τῇ ἐξασκήσει της ὑπηρεσίας του, ἡ ἀπαγγελία κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτηριστικὰ τοῦλάχιστον πλημμελήματος, ἰδρύει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη νὰ καταγγεῖλῃ ἀνεῦ προθεσμίας τὴν σύμβασιν εργασίας. Μισθωτὸς ὅμως, ἀπαλλαγὴς τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν διὰ βουλεύματος ἡ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν κατὰ τοὺς νόμους ἀποζημιώσιν (βλέπε ἀρθρ. 5 νόμου 2112)1920 καὶ ἀρθρ. 6 β.δ. 16)18 Ἰουλίου 1920).

Ἀπὸ ἀπόψεως ἤδη ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ της ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων (Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946) αἱ συνέπειαι εἶναι ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου (118)1945, ἂν ὅμως οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπαλλαγῶσι διὰ βουλεύματος ἡ δικαστικῆς ἀποφάσεως δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, τοῦ ὁποίου ἡ ἐναρξὶς ἀνατρέπει ἀπὸ της ἡμέρας της ἀπολύσεως των, ἐφ' ὅσον ἀναγγεῖλουν ἐγγράφως τὴν ἐν λόγῳ ἀπαλλαγὴν των ἐντὸς ἐπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης.

Ἐνόντων εἶναι, ὅτι ἡ ὑπαγομένη εἰς τὸν νόμον 118)1945 ἐπιχειρήσεις ὀφείλει μόνον τὴν ἀποζημιώσιν τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, ἡ τοῦ β.δ. της 16)18 Ἰουλίου 1920, ἀναλόγως της ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, καὶ δὲν δημιουργεῖται διὰ της ἀπαλλαγῆς λόγος ἀκυρότητος της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.

Ὅσον ὅμως ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2112)1920, ὅσον καὶ τοῦ νόμου 118)1945, καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ ἔρευνα ἂν ἡ αξιοποιήσιμος ἢ ἀσκήσιμος ἔπιρροὴν εἰς τὴν ὁμαλὴν ἐκτέλεσιν της συμβάσεως εργασίας καὶ περὶ αὐτοῦ καταφατικῶς ἀποφαίνεται τὸ ὡς ἐφετεῖον, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΟΔ', δικάσαν Πρωτοδικεῖον Θηβῶν (πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6931)1946, Πρωτοδικῆς Ν. Σταράγιαννης, ΕΕΔ 5, 591).

Τὸ ἐξεταστὲον εἶναι ἤδη ἂν εἰς περιπτώσιν ἐμπράκτου μετανοίας τοῦ μισθωτοῦ, ὅποτε ἀποκλείεται ἡ ἐπιβολὴ ποινῆς κατὰ τὰ ἀρθρα 113, 378 καὶ 393 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ὑφίσταται καὶ τότε τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ της ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Κατὰ τὸν Ἀρειὸν Πάγον (Α.Π. 449)1940, Θέμ. ΝΒ' σελ. 43) τότε μόνον δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγεῖλῃ ἀζημίως τὴν σύμβασιν εργασίας, ἀνεῦ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ὅταν ἡ αξιοποιήσιμος πράξις, δι' ἣν ὑπεβλήθη μήνυσις ἡ ἀπηγγέλθη κατηγορία εἶναι βάσιμος, δι' ὃ, ἵνα μὴ βάσει ἀνυποστάτων μηνύσεων ἡ κατηγοριῶν ἐπέρχεται καταγγελία της συμβάσεως εργασίας ἀδικαιολόγητος, ἐθεσπίσθη ἡ προστατευτικὴ τῶν ὑπαλλήλων διατάξις της δευτέρας παραγράφου τοῦ ἀρθρου 5 νόμου 2112 (περὶ δικαιώματος ἀποζημιώσεως μετ' ἀπαλλαγῆς), ἡ ὁποία προφανῶς ἐννοεῖ ἀπαλλαγὴν διὰ βουλεύματος ἡ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ἁνωτέρω κατηγοριῶν, ἐκ λόγων καταδεικνυόντων τὸ ἀνυπόστατον τούτων καὶ ὅχι τοιούτων, οἵτινες οὐδαμῶς μηδείζουσιν τὴν γεννομένην παράβασιν τοῦ ποιν. νόμου, ἀλλ' ἀπλῶς ἀποκλείουσι τὴν ἐπιβολὴν ποινῆς, ὡς ἡ ἐμπράκτος μετάνοια. (Οὕτω καὶ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 115)1941, ΕΕΔ 1,43).

Ἡ αὕτη ἐννοία πρέπει νὰ δοθῇ καὶ εἰς τὸ ἀρθρον 9 § 9 τοῦ νόμου 118)1945, ὁμιλοῦντος περὶ ἀπαλλαγῆς διὰ βουλεύματος ἡ δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ παρεπομένως περὶ δικαιώματος ἐπιδότησεως ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας.

Ἡ διατάξις ἐπανελήφθη οὕτω καὶ εἰς τὸν νόμον 118)1945, πρὸς τὸν σκοπὸν, ἵνα ἐπέρχεται ἡ κύρωσις της ἀπώλειας της ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ μισθωτὸς διαπράττει αξιοποιήσιμους πράξεις, ἐχοῦσας σχέσιν πρὸς τὴν σύμβασιν εργασίας.

Πρωτοδικεῖον Θηβῶν 197)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Α. Πρωτονοτάριος

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδικῆς κ. Κ. Κουτουρίσης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Ἀκριβάκης, Ν. Ἀναστασίου

Τὸ ἀρθρον 5 τοῦ Νόμου 2112 καθορίζει μίαν μοναδικὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαλλήλου, ἀνεῦ ἐμπροσθένου καταγγελίας της συμβάσεως καὶ ἀνεῦ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, ἥτοι, ὅταν κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου ὑπεβλήθη μήνυσις δι' αξιοποιήσιμους πράξεις, δι' ἀπληγῆσιν κατὰ τὴν ἐναρξιν της ὑπηρεσίας του, ἡ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία, δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτηριστικὰ τοῦλάχιστον πλημμελήματος, πλην ὅμως δέον ἐμπροσθέντως ἡ αξιοποιήσιμος πράξις τοῦ ὑπαλλήλου ν' ἀσκήσιμος ἔπιρροὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν της ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ὥστε νὰ τὴν καθιστᾷ δυσχερῆ καὶ νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται ἀναποφεύκτως εἰς τὸν ἐργοδότην ν' ἀπολύσῃ ἀμέσως τὸν ὑπαλλήλον, ὅν ὅμως, ἂν ἀνέχεται ἐν τῇ ἐργασίᾳ του, προφανῶς δὲν θεωρεῖ τὸ ἀδίκημά του, ὡς ἔχον ἐπιρροὴν ἐπὶ της ἐκτελέσεως της συμβάσεως. Ἐν προκειμένῳ, καθ' ὃ ὁμολογεῖται ὑπὸ τοῦ ἐφε-

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΖΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Δικαίωμα παροχών εις είδος, άνεξαρτήτως χορηγούντος προσώπου.

Μη άρσις της εϋθύνης του έργοδότης εκ του λόγου ότι τα είδη παρέχονται εις τους μισθωτούς υπό τρίτου.—Στέρσις όπωσδήποτε ιδρύει υποχρέωσιν του έργοδότης εις άποκατάστασιν της ζημίας.

Εις την περίπτωσην παρανόμου άπολύσεως μισθωτού ιδρύεται υποχρέωσις του έργοδότης να άποκαταστήσῃ πᾶσαν ζημίαν του πρώτου, άφού εύρίσκειται έν πταίσματι και όφείλει, άνευ άλλου, να ύποστηή τās συνεπείας του πταίσματός του (πρβλ. γνωμοδ. Α. Αιτζεροπούλου-Μ. Δένδια, Θέμ.ΝΒ' σελ. 48).

Η άποκατάστασις της ζημίας συνίσταται εις την καταβολήν αυτώ των τακτικών του άποδοχών, τās όποιās θα άπελάμβανεν, εάν ειργάζετο, και παρέχονται ένεκα της συμβάσεως εργασίας.

Από της άρχής αυτής κινούμενον και τό ως έφετεϊον κατά την διαδικασίαν του νόμου Γ'ΟΔ' δικάσαν Πρωτοδικεϊον Αθηνών διά της κατωτέρω άποφάσεώς του αναγνωρίζει τό δικαίωμα του μισθωτού να λάβῃ και ώρισμένα είδη, τα όποια έλαβον οι λοιποί εργαζόμενοι μισθωτοί, άνεξαρτήτως άν τα είδη ταύτα χορηγούντο υπό του Δημοσίου (Ούτω και Έφετ. Αθηνών 1717/1943, εισηγητής ό έφέτης Μ. Ζωρζάκης, ΕΕΔ 3, 13).

σιβλήτου, ένῳ ήτο έν ύπηρεσία της έκκαλούσης, έξετέλεσε τό άδίκημα της άνθρωποκτονίας έξ άμελείας, πλην όμως ή έκκαλούσα τόν ήνέχθη έν τη ύπηρεσία της έκτοτε επί πολύν χρόνον, χωρίς ποτέ να γίνη νύξις καν ύπ' αυτής περί του άνω άδικήματος του έφεσιβλήτου. και ως έμφαίνεται εκ των πρακτικών της πρωτοδικου δίκης ουδ' έπικουρικώς ίσχυρίσθη, ότι απέλυσε τόν έφεσιβλήτον, λόγω του ύπ' αυτόν διαπραχθέντος ως άνω άδικήματος, επιστρέφοντος επανορθωτικην ποιήν, αλλά και έξ αυτών των μαρτύρων της έκκαλούσης καταφαίνεται σαφώς, ότι ή άπρόθεσμος άπόλυσις του έφεσιβλήτου έλαβε χώραν, διότι ουτος ήρνήθη να έκτελέσῃ διαταχθείσαν ύπηρεσίαν, τοιούτ' όπερ δέν της διδει κατά νόμον τό δικαίωμα άτάκτου άπολύσεως του έφεσιβλήτου και κατά συνέπειαν δέν εύρίσκομεν λόγον ν' άποστῶμεν της όρθής κρίσεως του πρωτοβάθμου δικαστού, και ως εκ τούτου άπορριπτέος κρίνεται ό δεύτερος λόγος της υπό κρίσιν έφέσεως ως άβάσιμος.

ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

Απόψεις περί λήψεως ως βάσεως των άποδοχών του μηνός της άπολύσεως

Συνυπολογισμός και του εις είδος μισθοῦ εις την άποζημίωσιν του Νόμου 2112/1920. υπό τέ έννοιαν τακτικών άποδοχών.—Όρισμοί και έννοια του άρθρου 3 του Νόμου 2112/1920.—Έπ' πρόσθετος άποζημίωσις ένός μηνός εις άπολυθέντα δι' ώρισμένην αίτίαν (καταργηθέν άρθρ. νόμου 765/1943).—Σκοπός του νόμου 2112.—Υπολογισμός άποζημιώσεως με βάσιν άποδοχάς τε τελευταίου πρό της άπολύσεως μηνός.

Ένδιαφέρουσα, σημαντική διά τα πρακτικά άποτελέσματα, άπηχοῖσα τό περί δικαίου συναίσθημα, είναι ή άποψις της κατωτέρω πρωτοδικειακής άποφάσεως.

Θέμα αυτής είναι ό τρόπος υπολογισμού της άποζη-

Πρωτοδικείου Αθηνών 5625/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ό κ. Χ. Σιδεράτος

Εισηγητής ό Πρωτοδίκης κ. Γ. Σακελλαρίου
Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Σταματοπούλος, Δ. Βιτσεντζάτος

Ο λόγος έφέσεως ότι ουχι νομίμως παρό της έκκαλουμένης άποφάσεως άπερρίφθη τό αίτημα της άγωγής, τό άναφερόμενον εις την καταβολήν τῷ ένάγοντι των χορηγηθεισών εις τό προσωπικόν αυτής παροχών εις είδος, νόμιμος έστί. Έκ των προσαγομένων έγγραφων και της έν γένει συζητήσεως και ιδία εκ της από 4 Φεβρουαρίου 1940, ύπ' αριθ. πρωτ. 4565/552 βεβαίσεως του Πρώτου Διαμερίσματος Γενικών Διανομών προκύπτει, ότι εις τό έργοτο υπαλληλικόν προσωπικόν των κυλινδρομύλων της έφεσιβλήτου έχορηγήθησαν τέσσαρες όκάδες άλεύρου έβδομαδιαίως και μία κονσέρβα ήμερησίως. Έκ του γεγονότος ότι τα είδη ταύτα χορηγούνται υπό του Δημοσίου δέν αίρεται εϋθύνη της έφεσιβλήτου, διότι και των ειδών τούτων έστερήθη ό έκκαλόν ένάγων εκ της κριθείσης ως άκύρου άπολύσεως του, ό έργοδότης δέ είναι υπεύθυνος, άπολύων άκύρω τόν μισθωτόν, ν' άποκαταστήσῃ ολικήν ζημίαν αυτού. άφού εύρίσκειται έν πταίσματι. Έκ τῶν ως άνω άποδεικτικών στοιχείων και ιδία εκ της άνω βεβαίσεως προκύπτει, ότι αι εις είδος όφειλόμεναι τῷ ένάγοντι παροχαί, αίτινες και εις τό υπόλοιπον προσωπικόν της έφεσιβλήτου κατεβλήθησαν, είναι τέσσαρες όκάδες άλεύρου έβδομαδιαίως και μία κονσέρβα ήμερησίως και συνεπώς διά τα είδη ταύτα δέο να γίνη δεκτή ή άγωγή, μεταρρυθμιζομένη κατά τούτο της αντίθέτως άποφανθείσης έκκαλουμένης άποφάσεως. Τα όφειλόμενα εις τό ένάγοντα είδη είναι 4 όκάδες άλεύρου έβδομαδιαίως κατά τό έν τη άγωγῇ χρονικόν διάστημα, έτι δέ και 20 όκάδες άλεύρου, αίτινες έδόθησαν κατά τās έορτάς, έτι δέ και μία κονσέρβα ήμερησίως και 78 κονσέρβαι δοθεῖσαι κατά τās έορτάς και διά τό έν τη άγωγῇ χρονικόν διάστημα.

μισώσεως του νόμου 2112/1920 «περί υποχρέωσιν και καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων», ως έτροποποιήθη υπό του νόμου 4558/1930.

Υπεσθηδῶσα την σκληράν ένεκα της έπελθούσας

ἤδη μεταβολῆς τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν ἀποψιν τῆς ἐκδοθείσης εἰς ὁμαλὸν οἰκονομικὸν βίον ὑπ' ἀριθμ. 386]1937 (Θέμ. ΜΘ' σελ. 142) ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἄλλων δικαστικῶν ἀποφάσεων (βλέπε παραπομπὰς εἰς ΕΕΔ 5, 440 καὶ προσφάτως Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 7054]1946, Πρωτοδικῆς Ν. Πιέρας, ΕΕΔ 5, 629) ἐναρμονίζει διὰ τῆς ἐρμηνείας τῆς τὴν σχετικὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ νόμου 2112]1920 πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῆς, ὅντα νὰ προστατεύσῃ τὸν μισθωτὸν, ὑπὸ τόσον βαθέως μεταβαλλομένης οἰκονομικᾶς συνθήκας, διὰ καταβολῆς συγχρονισμένης πρὸς τὰς συνθήκας τὰς διεποῦσας τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἀποζημιώσεως, ὡς ἄλλως τε ἐξάγεται ἡ νομοθετικὴ ἐπιδόξις καὶ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118] 1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων (Ν. Δ. 8]11 Μαΐου 1946), ἀξιοῦντος τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Οὕτω ἀποφεύγονται καὶ τὰ παράξενα περὶ τῶν ἐν σελ. 649 ἄνωτέρω, μέχρις οὗ τοῦλάχιστον κινηθῇ ὁ νομοθέτης νὰ καταστήσῃ ἀπρόσβλητον ἀπὸ πάσης ἀντιρρήσεως τὴν λογικὴν αὐτὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δικαίου.

Ὅπως δὲ ποτε νομίζομεν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, καὶ ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ, ὅτι ἐναντίον τοῦ γράμματος τοῦ νόμου ἀποφαίνεται ἱκανοποιεῖ ἀπολύτως τὸ περὶ δικαίου συναισθημα καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ἀξία ἰδιαιτέρας ἐξάραξεως (πρβλ. καὶ Κ. Νάσλαν, Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ΕΕΔ 2, 359 ἐπ.).

Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 7222]1946

Διαδικασία νόμου Γ20Δ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Φλώρος

Διηγόροι οἱ κ. κ. Ι. Δασκαλάκης, Ι. Ἰβος

Ὑπόκειται τῇ κρίσει μας ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἐργαζόμενος, καθ' ἃ ἰσχυρίζεται, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928, ὡς ὑπάλληλος, παρὰ τῇ ἐναγομένη καὶ ἀπολυθείς τῆς ὑπηρεσίας του ἀπροιδοποιήτως παρ' αὐτῆς, χωρὶς νὰ τῷ καταβληθῇ πλήρης ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη ἀποζημίωσις, ἐπιδιώκει τὴν τῆς ἐναγομένης καταδίκην εἰς καταβολὴν τοῦ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καυστερουμένου ποσοῦ. Τοιοῦτο ἔχουσα ἱστορικὸν καὶ αἴτημα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή τυγχάνει νόμῳ βάσιμος καὶ ἐρευνητέα.

Ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἡ χρονικὴ τῆς διάρκειας, ἡ καταγγελία τῆς καὶ ἡ καταβολὴ πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν, ἐναντι τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως, συνομολογοῦνται. Συνομολογεῖται ὡσαύτως, ὅτι ὁ κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεως μῆνα μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος εἰς χρήμα ἀνῆρχετο εἰς δραχμὰς 188.000. Ἐκ τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαδικασίας καὶ δι' ἧς τῆς καταθέσεως τοῦ παρ' ἡμῶν ἐξετασθέντος μάρτυρος καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐνώπιόν μας ἐκτεθέντων καὶ διὰ τῶν προτάσεων τῶν ἱστορηθέντων ἐβεβαιώθη ἀρκούντως. κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεως του δεκατρίμηνον ἐλάμβανε παρὰ τῆς ἐναγομένης, ἐκτὸς τῶν κατὰ τὰς ἐκάστοτε ὑπουργικὰς ἀποφάσεις μισθῶν, καὶ ἀνὰ ἕν κῦτλον σιγαρέττων πολυτελείας τῶν 25 γραμμαρίων ἡμερησίως,

περιλαμβανομένου προφανῶς εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ. Κατὰ συνέπειαν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς καταβλητέας ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως δεόν νὰ ὑπολογισθῇ καὶ ἡ πρόσθετος αὕτη τοῦ κῦτλου τῶν σιγαρέττων παροχῇ.

Ὁ ἐνάγων, κατὰ τὰ ἐκατέρωθεν συνομολογούμενα, εἶχε παρὰ τῇ ἐναγομένη ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀπολύσεως προὔπηρεσιαν 17 ἐτῶν καὶ τριῶν μηνῶν καὶ συνεπῶς ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως, κατὰ τὸν νόμον 2112, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δέκα τριῶν μηνῶν, εἰς τὰς ὁποίας δεόν νὰ προστεθῶσιν ἀποδοχαὶ ἐνδὸς μηνὸς ἀκόμη, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 10 § 5 τοῦ Ν. Δ. 424. ἐφ' ὅσον, ὡς συνομολογεῖται, ἡ καταγγελία τῆς ἐργατικῆς συμβάσεως ἐγένετο κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἰδίου ἀρθροῦ τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ)τος.

Ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 3 § 1 τοῦ νόμου 2112 προκύπτει, ὅτι πρὸς καθορισμὸν τῆς καταβλητέας εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀπροιδοποιήτως ὑπάλληλον ἀποζημιώσεως δεόν νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ τακτικαὶ ἀποδοχαί, ἃς ἔλαβε πράγματι οὗτος ἡ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ κατὰ τὸν χρόνον πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία τῆς ὑπάλληλικῆς συμβάσεως καὶ οὐχὶ αἱ τοῦ μέλλοντος χρόνου ἢ τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀπολύσεως μηνὸς τοιαῦται, ἰσοῦται δὲ ἡ καταβλητέα ἀποζημιώσις μὲ τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπολυθέντος ὑπάλληλου κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ ἐγίνετο ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως. (Α. Π., 386]37 Θ. ΜΘ. 142). Συμφώνως πρὸς ταῦτα διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος θὰ ἔπρεπε ν' ἀποβλέψωμεν εἰς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν. ἃς οὗτος εἰσέπραξε ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1945 μέχρι τῆς 30 Ἰανουαρίου 1946 καὶ εἰς ταύτας νὰ προσθέσωμεν ἕνα ἀκόμη μισθὸν τοῦ τελευταίου μηνός.

Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὁ ἐνάγων συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυσάσας 25800]44, 7200]45, 8770]45, 12100]45, 24900]45, 25900]45, 25901]45, 27701]45, 27208]45, 31260]45, 31240 τοῦ 1945, 9260]45, 18900]45, 30896]45 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, εἰσέπραξεν ἐν συνόλῳ ἀποδοχὰς εἰς χρήμα δραχμὰς 559.805 καὶ ἔλαβε, κατὰ τὰ ἀνέκαθεν εἰθιζόμενα, κῦτλα σιγαρέττων πολυτελείας τῶν 25 γραμμαρίων 390. Κατὰ συνέπειαν ἡ κατὰ τὰς ἄνω ἀποζημιώσεως τὸν ἔδει νὰ ἀνῆρχετο εἰς τὰ προσὰ ταῦτα, ἡδυνάμενα κατὰ 108300 δραχμὰς καὶ 30 κῦτλα σιγαρέττων, ἥτοι ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς 668.105 καὶ κῦτλα σιγαρέττων 420, ἐφ' ὅσον δέ, ὡς ὁμολογεῖται, ὁ ἐνάγων ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης εἰσέπραξε μετρητὰς δραχμὰς 500.000, θὰ ἐδικαιοῦτο εἰσέτι δραχμῶν μὲν 168.105 κῦτλων δὲ σιγαρέττων 420. Πλὴν, δεδομένου, ὅτι ἡ ὡς ἄνω τοῦ νόμου 2112 § 1 ἀρθρ. 2 διάταξις ἀπεσκόπει εἰς τὴν διὰ τῆς ἐξευρέσεως σταθεροῦ καὶ ἀσφαλοῦς τρόπου προσδιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως προστασίαν τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς, ὁσάκις ἐκ λόγων οὐδὲν ἡδυνάτο νὰ προβλέψῃ ὁ νόμος οὗτος, αἱ τὸν παρελθόντος χρόνον ἀποδοχαὶ ἐξημερίσθησαν ἢ οὐσιωδῶς ἐμειώθησαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς ἐργατικῆς συμβάσεως, διότι τότε οὐδεμία εἰς τὸν μισθωτὸν θὰ παρεῖχετο προστασία, ἡ δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μόνον τεθεῖσα διάταξις θὰ ἡρμηνεύετο κατ' αὐτοῦ, παρὰ τοῦ κανόνα τὰ ὑπὲρ τινος εἰσαχθέντα κατ' αὐτὸν

ΝΟΜΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀπόψεις περὶ μὴ συνυπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐργάτου δι' ἀποζημιώσιν ν. 2112

Ἐκτίμησις εἰδους ἐργασίας μισθωτοῦ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος.—Μὴ ἐπιρροή τῶν ἀμοιβῶν μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς ὑπαλληλικῆς ιδιότητος.—Μὴ συνυπολογισμὸς ὑπηρεσίας ἐργάτου διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ὡς ὑπαλλήλου κατὰ τὸν νόμον 2112)1920.

Ὅτι συνάγεται ἐκ τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι ἀκολουθεῖ μὲν τὴν ἀποψιν τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῆς σταθμίσεως τοῦ εἰδους τῆς ἐργασίας του καὶ ὅχι ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς του (βλέπε καὶ Ε.Ε.Δ. 5, 624), ἀλλὰ δὲν συνυπολογίζει τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἐργάτου, τὴν ὅποιαν διήνυσεν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀκολουθοῦσα τὴν γνώσιν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (βλέπε καὶ Ε.Ε.Δ. 5, 623, 624).

Ἀνεξαρτήτως τῆς ὁρθότητος τῆς ἐκδοχῆς αὐτῆς (βλέπε περὶ αὐτοῦ Ε.Ε.Δ. 5, 623), εἶναι, ὡς ἐσημειώσαμεν (Ε.Ε.Δ. 5, 558), ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118)1945, προκειμένου νὰ κριθῇ τὸ κῆρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως, ὑπαγομένης εἰς τὸν νόμον 118)1945, λίαν ἀνεπιεικὲς νὰ ἀκυροῦται καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνῷ ὑφίστανται τόσαι ἀντιθέσεις γνώμων ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀκόμῃ ζητημάτων, ἐκ τῆς λύσεως τῶν ὁποίων συνδέεται τὸ κῆρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 6554)1946

Διαδικασία νόμου Γ.Ν.Ο.Δ.

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δασκαλάκης, Γ. Διαμαντόπουλος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, βάσιν ἔχουσα ὑπαλληλικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ διῶκουσα τὴν πληρωμὴν ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112, λόγω μὴ ἐγκαίρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, νόμῳ βάσιμος παρίσταται καὶ ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν, ὁρμοδίως εἰσαγομένη ἐνώπιον ἡμῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Β. Δ. τῆς 1)4 Αὐγοῦστου 1920 «περὶ κωδικο-

ποιήσεως τοῦ Ν. Γ.Ν.Ο.Δ. κλπ., ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῶν Νόμων 765)43 καὶ 1968)44, ἀπορριπτομένης τῆς περὶ τοῦ ἐναντίου ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου.

Ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας προέκυψεν, ὅτι τῷ ὄντι ὁ ἐνάγων ὑπηρετήσεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1920 μέχρις 8 Ἰουλίου 1946, ὅτε ἀπελύθη ἀπροειδοποιητῶς μὲ διακοπὴν τῆς ἐργασίας του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940—42, ὅτε ὑπηρετήσεν ὡς στρατιώτης, ἐλάμβανε δὲ τελευταίως 216.000 δραχμὰς μηνιαίως καὶ 26 κυτία σιγαρέττα μηνιαίως. ὅτι ἡ ὑπηρεσία, ἣν ἐξετέλει, ἦτο ἡ τοῦ σιγαρομηχανικοῦ, συνιστάμενη εἰς τὴν ἐπίβλεψιν τῆς κανονικῆς παραγωγῆς σιγαρέτων ὑπὸ σιγαροποιητικῆς μηχανῆς, ἀποτελουμένης ἐκ συγκροτήματος μηχανημάτων, ὧν ἡ χρησιμοποίησις προϋποθέτει εἰδικὰ γνῶσεις τοῦ χειριζομένου αὐτὴν σιγαρομηχανικοῦ, ὃς ἔχει ὁ ἐνάγων, προβαίνων καὶ εἰς τὰς συνήθεις μικροεπισκευὰς ἐν περιπτώσει βλάβης αὐτῆς, ὅτι οὗτος ἐπέβλεπε καὶ ἐδίδεν ὁδηγίας εἰς δύο βοηθοὺς του, οἵτινες ἡσχολοῦντο σωματικῶς διὰ τὴν παραγωγὴν σιγαρέτων. Ἡ ἐργασία αὕτη προσδίδει εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ιδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ ἐργάτου, διότι προέχει ἡ πνευματικὴ ἀπασχόλησις, δὲν ἀσκεῖ δὲ ἐπιρροὴν τινὰ εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τινὸς ὡς ὑπαλλήλου ἢ μισθοδότης αὐτοῦ ὡς ἐργάτου, δεδομένου ὅτι ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἔθρων 10 Ν. 1234)41. § 2, Β. Δ. 16 Ἰουλίου 1920 καὶ II Ν. 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ ἀρθροῦ 7 Ν. 4558)30, εἶναι ὁ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενος ἐπ' ἀντιμισθίαν εἰς ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφεῖον ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως καὶ παρέχων ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικὴν, ἀπορριπτῶν συνεπῶς κρινομένων τῶν ἐναντίων τοῦ ἐναγομένου ἰσχυρισμῶν. Πλὴν ὅμως οἱ ἐξετασθέντες μάρτυρες δὲν καταθέτουσι σαφῶς ἂν ὁ ἐνάγων ἡσχολεῖτο ὡς σιγαρομηχανικὸς καθ' ὅλον τὸν ἄνω χρόνον ὑπηρεσίας του ἢ ἀπὸ πότε ἀκριβῶς ἤρξατο παρέχων τὴν ὑπηρεσίαν αὐτήν, ἥτις τοῦ προσδίδει ιδιότητα ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, στοιχείον ἀπαραίτητον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία καὶ ἀκολουθῶς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως κατὰ Ν. 2112, δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν συνδεδασμένων διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 3 τοῦ Ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 4558, καὶ ἐκ τοῦ καθ' ὅλου σκοποῦ τοῦ νόμου σαφῶς προκύπτει, ὅτι πρὸς καθορισμὸν τῆς ἐν ἀρθρῷ 1 ὁριζομένης ὡς ἄνω προθεσμίας, καθ' ἣν κανονίζεται καὶ ἡ κατ' ἀρθρον 3 παρεχομένη ἀποζημιώσις, λαμβάνεται ὡς ὅψιν ἢ παρ' αὐτοῦ προσφερθεῖσα ἐν ιδιότητι ὑπαλλήλου ὑπηρεσία, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ τυχὼν παρ' αὐτοῦ παρασχεθεῖσα προηγουμένη ὑπηρεσία του ὡς ἐργάτου (Α. Π. 205)934 Θ. ΜΕ' 568, Ε. Α. 283)936 Θ. ΜΖ' 624). Καὶ μόνον ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου

οὐχ' ἐρμηνεύονται. Ἐν τῇ συγκεκριμένη ὁθεν περιπτώσει, καθ' ἣν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐναγοντος τῶν προηγουμένων δέκα τριῶν μηνῶν ἀποδοχὰ ἐμφανίζονται οὐσιωδῶς μειωμέναι λόγω ἀπροόπου μεταβολῆς τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, ἢ σταθερότης καὶ ἢ ἀσφάλεια διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἀνευρίσκειται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς, ὃς ὁ ἐνάγων εἰσέπραξε κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ μηνῶ, ἦτοι τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1946, καὶ αἵτινες, ὡς ἄνω ἐρρήθη, ἀνέρχονται εἰς μετρητὰ μὲν δραχμὰς 108300, εἰς κυτία δὲ σιγαρέττων 30, τὰ ποσὰ δὲ ταῦτα καὶ δέον νὰ ληφθῶσιν ὡς βάσις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως.

Συμφώνως πρὸς πάντα ταῦτα, ὁ ἐνάγων διὰ τὴν ἀπροειδοποίητον ἀπόλυσίν του δικαιούται λαμβάνειν ἀποζημιώσιν δραχμὰς μὲν 1.512.000, κυτία δὲ σιγαρέττων 420, ἐφ' ὅσον δὲ ὁμολογεῖ, ὅτι ἔλαβε δραχμὰς 500.000, ὑπολείπονται εἰσέτι δραχμαὶ 1.012.000 καὶ 420 κυτία σιγαρέττων, δι' ἃ καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή.

ΕΓΓΡΑΦΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περιπτώσεις υποχρεωτικής τηρήσεως καὶ συνέπειαι ἐκ τῆς παραλείψεως.

Ἐνέργεια τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργαίας κατὰ νόμον 2112)1920 δι' ἐγγράφου.—Συνέπεται παραλείψεως.—Μὴ ἐξακολουθήσῃς τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἀλλὰ δικαίωμα μόνον τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποζημίωσιν.—Διάφορος ρύθμισις τῶν συνεπειῶν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως, ὑπαγομένης εἰς τὸν νόμον 118)1945.

Ὁ ἐγγράφος τύπος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ νόμου 1234)1918 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως» ἐπεβλήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ νόμου 4558)1930 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 περὶ υποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων».

Ἀνάλογος διάταξις δὲν ὑφίσταται διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν (β. 8. 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν»).

Ἄν ὁ ἐργοδότης παραλείψῃ τὴν ἐγγράφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν σημαίνει, ὅτι ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ καταγγελθεῖσα σύμβασις ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον συνέπεια εἶναι ἡ καταβολὴ εἰς τὸν ἀπολυθέντα ὑπάλληλον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, ὀριζομένης ἀποζημιώσεως (Α.Π. 251)1934, Θέμ. ΜΕ' σελ. 636, Α.Π. 45)1935, Θέμ. ΜΣΤ' σελ. 608, Α.Π. 76)1941, ΕΕΔ 1, 14], ἀφοῦ θεωρεῖται ὅτι ἀπελύθη ἄνευ προειδοποιήσεως.

Τὸ πρᾶγμα γίνεται εὐκόλως νοητὸν ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ νόμος 2112)1920 δὲν ἐπιβάλλει μονιμότητα τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ προειδοποιήσιν του διὰ τὴν ἀπόλυσιν, καί, ἐν παραμελήσει αὐτῆς, τὴν ἀνάλογον ἀποζημίωσιν.

Ὡστε ὁρίζονται πρὸς παραμέλησιν τῆς προειδοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἡ μὴ νομότυπος προειδοποίησις (δι' ἐγγράφου) καὶ συνέπεια εἶναι ἡ ἀποζημίωσις.

Διαφέρει βεβαίως τὸ πρᾶγμα ἂν ἡ ἐπιχειρήσις εἶναι ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8] 11 Μαΐου 1946 (ΕΕΔ 5, 283), ὅποτε, κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118)1945, τότε μόνον εἶναι, μεταξὺ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, ἔγκυρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν γίνεται ἐγγράφως.

Οὕτω ἀποφαίνεται—καὶ ὁρθῶς—ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7027)1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Φλωρὸς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κανδρῆς, Γ. Γεωργακάκης

Ὑπόκειται τῇ κρίσει μας ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐργασίας, ἀναφερομένην εἰς ὑπαλληλικὴν σχέσιν, καὶ ἄκυρον καταγγελίαν ταύτης παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ἐπιδιώκει τὴν καταδίκην του εἰς καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως καὶ ἐντεῦθεν ἀποδοχῶν του. Τοιοῦτο ἔχουσα ἱστορικὸν καὶ αἰτήμα ἡ ἐνδίκος ἀγωγή ἐμφανίζεται ὡς νόμῳ βάσιμος καὶ καθίσταται ἐρευνήτεια.

Ὡς λόγον ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργατικῆς συμβάσεως ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται, ὅτι αὕτη δὲν ἐγένετο ἐγγράφως, ὡς ὁ νόμος 2112 ἀπαιτεῖ. Πλὴν ἡ τοιαύτη ἐν τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας παράλειψις δὲν καθιστᾷ ταύτην ἄκυρον, μὲ ἀποτελεσματὴν ἐξακολουθήσιν τῆς ἐργατικῆς συμβάσεως καὶ τὴν διατήρησιν τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπαίτησιν τῶν μετ' αὐτὴν μισθῶν, ἀλλὰ ἡ μόνη ἐκ τῆς τοιαύτης παραλείψεως συνέπεια εἶναι, ὅτι ὁ μισθωτὸς εἴτε τεθῇ ἄμέσως, ἢ αὖτῃ ἀτύπῳ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐκτὸς ὑπηρεσίας, εἴτε καὶ ἄμα τῇ λήψει τῆς μετ' αὐτὴν ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προθεσμίας, δικαιοῦται ν' ἀξιώσῃ ὁλόκληρον τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὀριζομένην ἀποζημίωσιν, διότι καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ ὡς ἂν περιπτώσει ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως θεωρεῖται, ὅτι ἐγένετο οὐχὶ ὅταν ἐδηλώθη (οὐχὶ ἐγγράφως) ἡ προειδοποίησις, ἀλλ' ὅταν ὁ ἐργοδότης ἡρνήθῃ νὰ ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ. Τοῦτου οὕτως ἔχοντος καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἄνευ ἐγγράφου προειδοποιήσεως ἀπόλυσιν τοῦ ἐναγοντος μισθωτοῦ ἐγένετο τῇ 30 Ἰουνίου 1946, τουτέστιν εἰς χρόνον, καθ' ὃν δὲν ἴσχυεν ὁ καθιερωτὴν μνημότητα τῶν μισθωτῶν 424)41 νόμος, καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἐναγόμενος δὲν ἀσκεῖ ἐπιχείρησιν, ἐξ ἐκείνων εἰς τὰς ὁποίας διὰ τοῦ ἀπὸ 8)11)5) 46 Ν. Δ. ἐπεξετάθησαν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 118)45, ἀπὸ τῆς 30)6)46, ἀφ' ἧς ὁ ἐνάγων ἀπεμακρύνθη τῆς ὑπηρεσίας του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ὁ μεταξὺ τῶν ἐκ τῆς ἐργατικῆς συμβάσεως ἐνοχικὸς δεσμὸς διεκόπη καὶ ἐπαύσατο ὑφισταμένη πρὸς παροχὴν μισθῶν ὑποχρέωσις, ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ὑποχρέωσεως πρὸς ἀποζημίωσιν, δι' ἣ καὶ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς ἐπιδιώκονται αἱ ἐντεῦθεν τῆς ἄνω χρονολογίας ἀποδοχαὶ μόνον καὶ οὐχὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄνω νόμου ἀποζημίωσις, τυγχάνει ἀβάσιμος νόμῳ καὶ ἀπορριπτέα.

1945 καὶ ἐντεῦθεν μέχρις ἀπολύσεως (8 Ἰουλίου 1946) βεβαιοῦται ἐκ τῆς διὰ τῶν προτάσεων ὁμολογίας τοῦ ἐναγομένου ὅτι εἰργάσθη ὡς σιγαρομηχανικός.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΙΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Ἀπόψεις περί ἐφαρμογῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἄρθρ. 2 Ν. 765]1943

Μόνιμος διὰ κανονισμοῦ μισθωτός.—Ἀπόκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μετ' ἀποχὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκα ἰδιαιτέρων λόγων —Ὑπαγωγή καὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἁρθροῦ 2 § 7 τοῦ νόμου 765]1943.

Διὰ τὰ καταννηθῆ πληρέστερον ἢ συλλογιστικῇ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἐφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται μισθωτός, στηριζόμενος εἰς τὸν διέποντα τὴν σύμβασιν τοῦ κανονισμὸν μονιμότητος, ἐπεδίωξε διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ καταβολὴν μισθῶν λόγῳ τῆς κατὰ παράβασιν τοῦ κανονισμοῦ ἀποκρούσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐνῷ δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀπολύσεως κατὰ παράβασιν τοῦ Ν. Δ. 424]1941, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 765]1943, ἐφήρμοσε καὶ ἐν προκειμένῳ τὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ νόμου 765]1943.

Ἄν ἤδη ὀρθῶς ἐφηρμόσθη, ἐξετάζεται ἀνωτέρω (βλέπε Σ. Βερεγγ, Ε Ε Δ 5, 642.).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6326]1946

Διαδικασία νόμου Γ' ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Χ. Σιδεράτος

Εισηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Π. Πατῆς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Γρίβας, Π. Καλδῆς

Ὡς δεικνύται ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, αὕτη ὁ βάνειν ἔχει τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσαν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, αἴτημα δὲ τὴν καταψήφισιν τῆς ἐκκαλοῦσης ἐναγομένης ἐταιρίας εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον—ἐνάγοντα καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 1.482.000 δραχμῶν ἐξ ὀφειλομένων μισθῶν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου χρόνου, συνεπεία τῶν προσεχθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ τῇ ἐκκαλοῦσῃ ὑπηρεσιῶν τὸν καὶ μὴ γενομένων ἀποδεκτῶν ὑπ' αὐτῆς, ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι οὗτος σιωπηρῶς κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας λόγῳ ὑπερβάσεως τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων, τῶν ἀμοιβαίων ἐξηγήσεων τῶν διαδίκων καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος τὴν 9 Ἀπριλίου 1937, κατόπιν συμφωνίας, προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκκαλοῦσης, τοποθετηθεὶς εἰς τεχνικὴν αὐτῆς ὑπηρεσίαν, εἰτα δὲ ἐμονιμοποιήθη εἰς τὴν παρ' αὐτῇ θέσιν τοῦ μετὰ συμπλήρωσιν ἐνὸς ἔτους. Μετὰ τὴν γενομένην μονιμοποίησιν τοῦ οὗτος μετετάχθη εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῆς ἐκκαλοῦσης καὶ ἐξηκολούθησεν ὑπηρετιῶν παρ' αὐτῇ συνεχῶς, ὡς μόνιμος κλητῆς, μέχρι τῆς 2ας Δεκεμβρίου 1941, ὁπότε ἐζήτησε καὶ ἔλαβε μνηνιαίαν ἀδειαν καὶ μετέβη εἰς Σουφλὶ τῆς Θράκης, ὅπου εἶναι ἐγκατεστημένοι οἱ συγγενεῖς τοῦ, πρὸς ἐξεύρεσιν τροφίμων. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς χορηγηθείσης ἀδείας τοῦ, λόγῳ τῆς κρατούσης ἐν Θράκῃ καταστάσεως καὶ τῆς ἐλλείψεως συγκοινωνιακῶν μέσων, τῆς ἀπαγορεύσεως παρὰ τῶν Ἀρχῶν κατοχῆς ἀδειῶν ταξιδίων, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκκαλοῦσης, τοῦθ' ὅπερ ἀνέφερε αὐτῇ. Τὸν Ὀκτώβριον μῆνα τοῦ ἔτους 1942 ἐστρά-

τεύθη καὶ ὑπηρετήσεν εἰς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Θράκης, μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως. Ἐκτοτε δὲ λόγῳ τῆς ἐλλείψεως μεταφορικῶν μέσων καὶ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, αἰτινες ἐπεκράτησαν πρὸ καὶ μετὰ τὸ κίνημα, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπανέλθῃ ἐνταῦθα, εἰμὴ τὸν Μάϊον τοῦ ἔτους 1945. Τὴν ἐπομένην ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐναγομένην καὶ ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ, πλὴν ὅμως αὕτη δὲν τὰς ἀπεδέχθη, θεωρήσασα αὐτὸν ὡς ἐκουσίως ἀποχωρήσαντα ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς, λόγῳ τῆς ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀπουσίας τοῦ (ἔρα ὑπὸ χρονολογίαν 7 Μαρτίου 1946 ὑπηρεσιακὸν σημείωμα ὑπ' ἀριθ. 12 τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸ Δικαστήριον). Ἡ δὲ δύνατο τις ἀμφιβάλλων νὰ σκεφθῇ, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων λύσεως ἀποχὴ τοῦ ἐνάγοντος—ἐφεσιβλήτου ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δὲν ἐμφαίνει σιωπηρὰν παραίτησιν ἐκ τῆς θέσεώς τοῦ, οὐδὲ συνιστᾷ οἰκιοθελή καὶ αὐτόβουλον ἀποχώρησιν, μὲ πρόδηλον καὶ σαφῇ ἐκδηλουμένην πρόθεσιν λύσεως τῆς συμβάσεως. Ἐργασίας. Ἐπομένως δὲ διεσπάσθη ὁ μεταξὺ τῶν διαδίκων ὕφιστάμενος ἐργασιακὸς δεσμός. Ἐφ' ὅσον δὲ, κατὰ τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα, ἡ ἀγωγή δὲν ἔχει ὡς βάνειν τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου δι' ἕνα ἐκ τῶν ἐν ἁρθρῷ 10 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 424]1 Ν. Δ. ἀναφερομένων λόγων, γεγονὸς ὅπερ δὲν ἰσχυρίσθη κἀν πρωτοδικῆς ἡ ἐκκαλοῦσα, ἔπεται, ὅτι δὲν εὐρίσκει ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 2 § 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 765]43 Νόμου. Ἐπομένως ἡ περὶ μισθῶν ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος, καίτοι ἡσκήθη μετὰ παρέλευσιν τριμήνου ἀπὸ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ παρὰ τῆς ἐκκαλοῦσης, δὲν ἀπερβέσθη, τοῦτο δὲ εἰποῦσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν καὶ ἐδέχθη τὴν ἀγωγήν, ἀπορρίψασα σχετικὴν ἔνστασιν τῆς ἐκκαλοῦσης, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἔδει ν' ἀπορριφθῇ. Κατὰ τὴν κρατήσαν ὅμως παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ γνώμην ἡ ἄρνησις τῆς ἐκκαλοῦσης νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου, λόγῳ ὑπερβάσεως τῆς ἀδείας τοῦ καὶ τῆς ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀπουσίας τοῦ ἐκ τῆς παρ' αὐτῇ θέσεώς τοῦ, ἀποτελεῖ ἀπόλυσιν τούτου καὶ ἡ ἀγωγή τοῦ διώκουσα τὴν πληρωμὴν καθυστατέρουμένων μισθῶν τοῦ, διὰ τὸν ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀπολύσεως τοῦ χρόνου καὶ ἐφεξῆς, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἀπὸ τῆς μὴ ἀποδοχῆς παρὰ τῆς ἐκκαλοῦσης τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς παρήλθεν ἡ τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία τοῦ ἁρθρ. 2 § 7 τοῦ νόμου 765]43 καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔδει ν' ἀπορριφθῇ αὕτη. Ἀντιθέτως ἀποφνημαμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δεχθεῖσα καὶ ἐξετάσασα τὴν ἀγωγήν ἐσφαλε, κατὰ τὸν βάσιμον λόγον τῆς ἐφέσεως, καὶ εἶναι ἀνακλητέα, ἀπορριπτέα δὲ ἡ ἀγωγή ὡς ἀπαράδεκτη.

ΑΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ 765)1943 ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως αγωγής καὶ καλυπτόμεναι περιπτώσεις.

Βιαία διακοπή δίκης λόγω θανάτου τοῦ ἐνάγοντος. — Έπανάληψις ὑπὸ κληρονόμων. — Αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως αγωγῆς ἄρθρου 2 νόμου 765)1943. — Απολύσεις πρὸ τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1943 καὶ μετ' αὐτήν. — Έναρξις καὶ λήψις προθεσμιῶν.

Ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118 κλπ.» (ΕΕΔ 5, 283) δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν, ὥστε νὰ καλύπτῃ καὶ πάσας τὰς πρὸ αὐτοῦ ἀκύρους ἀπολύσεις μισθωτῶν, ὑποχρέων πρὸς ἐπίδοσιν αγωγῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως (βλέπε σχετικῶς τὴν εἰς ΕΕΔ 5, 626 ἐπ. νομολογίαν καὶ Α. Διτξερόπουλον, ΕΕΔ 5, 422) ἐνδιαφέρει ἡ κατωτέρω εἰρηνοδικειακὴ ἀπόφασις, ὁρθῶς ἐρμηνεύουσα καὶ ἐφαρμόζουσα τὰς προϊσχυούσας νομικὰς διατάξεις (βλέπε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5082)1946, εἰσηγητῆς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Μπιζιμης, ΕΕΔ 5, 523).

Εἰρηνοδίκου Λαυρίου 6)1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. Χ. Νταῖς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Λουκάκος, Π. Βογιατζῆς, Γ. Κανατούρης

Ἡ ἀγωγή, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἱστορούμενα, ἐπισηρίζεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 424)1941, ὡς τοῦτο ἰσχύει μεταρρυθμισθέν, κατὰ παράβασιν τοῦ ὁποῖου ὁ ἐνάγων, ὑπηρετῶν παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπὸ τοῦ 1900 ὡς προϊστάμενος μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν μέχρι τοῦ 1929 καὶ ἐν συνεχείᾳ μέχρι τοῦ Μαΐου 1943, ἀπελύθη ὑπ' αὐτῆς, τύποις δεκτῇ καὶ κατ' οὐσίαν ἐρευνητέα ἀποβαίνει.

Θανόντος τοῦ ἐγείροντος τὴν ὑπὸ κρίσιν αγωγὴν, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, ἡ δίκη διεκόπη βιαίως καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 463 ἀριθ. 3 τῆς Πολ. Δικ. ἐν περιπτώσει τοιαύτης διακοπῆς τὴν ἐπανάληψιν τῆς δίκης δύναται νὰ κάμῃ ἐκουσίως ὁ κληρονόμος τοῦ θανόντος, κηρύσσων ὅτι θέλει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν δίκην, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ 470 ἀριθ. 2 στοιχ. β. τῆς αὐτῆς Δικονομίας διατεταγμένα (Έφ. Ἀθηνῶν 689 (1928) Θ. Μ' 109, Έφ. Ἀθ. 309 (1927) Θ. ΔΜ' 709 Έφ. Ἀθ. 574)1901) Θ. 1Γ 70). Γενεμένης ὁθεν παρὰ τῶν παρισταμένων ὡς μοναδικῶν κληρονόμων τοῦ θανόντος ἐνάγοντος διαδίκων, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἀμφισβητεῖ ἡ ἐναγομένη, δηλώσεως περὶ ἐπαναλήψεως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω βιαίως διακοπείσης δίκης, νόμιμος κρίνεται ἡ παράστασις αὐτῶν καὶ ἡ συνέχισις τῆς δίκης, τὰ δὲ ἐναντία ὡς ἀβάσιμα εἰσὶν ἀπορριπτέα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 765)1943, ὅπερ ἀντικατέστησε τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Ν. Δ. 424)1941, ὠρίσθη τριμήνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀσκήσεως αγωγῆς τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου τούτου (ἄρθρ. 2 τοῦ ν. 765)1943) ἀπολυομένου μισθωτοῦ, ἀρχομένη

ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του. Ἡ πάροδος τῆς προθεσμίας ταύτης ἐπάγεται ἀφ' ἐαυτῆς ἀποσβέσιν τοῦ δικαιώματος (Regelsberger — Μαριδάκη — Πράτσια, Γεν. Διδ. § 126, ἄρθρ. 2 ν. 765)1943), ἐθεσπισθῇ δέ, «ἵνα μὴ τελεῇ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότητος γενομένη ἀπόλυσις, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, πρὸς ὃ ἐνδεχομένως θὰ προσέφευγεν ὁ ἀπολυθεὶς μισθωτός» (προβλ. εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου 765)1943 εἰς ΕΕΔ 2, 660). Εἶναι, κατ' ἀκολουθίαν, πρόδηλον, ὅτι ἡ ἀποκλειστικὴ αὕτη προθεσμία, ὡς τοιαύτη, ἐξετάζεται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος (Ροῖλου, Περὶ παραγραφῆς § 23, Μπαλῆ καὶ Μαριδάκη, Διατριβαὶ Δικαιοσύνης Δ τόμ. 6 σελ. 281). Ἡ τριμήνος αὕτη προθεσμία ἀφορᾷ τὰς μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 765)1943 γενομένας ἐφεξῆς ἀπολύσεις, ἥτοι τὰς μετὰ τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1943. Διὰ τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (τοῦ 765)1943) ὁ νόμος 1798)1944 ἐχορήγησε τριμήνον, ἀποκλειστικὴν καὶ ταύτην, προθεσμίαν ἀσκήσεως τῆς αγωγῆς, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου (18 Σεπτεμβρίου 1944), λήξασαν δὲ τὴν 18 Δεκεμβρίου 1944. Αἱ νόμιμοι ὅμως καὶ συμβατικοὶ προθεσμίαι, ὧν ἡ λήξις ἢ ἡ συμπλήρωσις συνέπιπτεν ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1944 μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1945, ἀσχέτως τοῦ χρόνου τῆς ἀρχικῆς των διαρκείας, παρετάθησαν μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1945 διὰ τοῦ νόμου 96)1945 «περὶ παρατάσεως προθεσμιῶν» καὶ κατόπιν ἐπαλλήλως διὰ τοῦ νόμου 111)1945 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1945, διὰ τοῦ νόμου 156)1945 μέχρι 31 Μαρτίου 1945, διὰ τοῦ νόμου 256)1945 μέχρι 31 Μαΐου 1945, διὰ τοῦ νόμου 353)1945 μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1945 καὶ διὰ τοῦ νόμου 576)1945 μέχρι 30 Ὀκτωβρίου 1945, μεθ' ἣν οὐδεὶς νεώτερος νόμος ἐξεδόθη ἕως ἄρτι, παρατείνων περαιτέρω τὴν οὕτως ὀριστικῶς λήξασαν τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1945 τριμήνον ταύτην προθεσμίαν πρὸς ἐγερσιν αγωγῆς παρὰ τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ ν. δ. 424)1941, ὡς μετεργυθμίσθη, ἀπολυθέντος πρὸ τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1943 μισθωτοῦ. Ὁμολογουμένως ὅθεν ἐν τῇ κρισεολογικῇ ἀγωγῇ, ὅτι ὁ δικαιοπάροχος τῶν ἐναγόντων ἀπελύθη κατὰ παράβασιν τῶν εἰρημένων διατάξεων κατὰ Μάιον 1943, ἀσκηθείσης δὲ τῆς αγωγῆς ταύτης τὴν 28 Δεκεμβρίου 1945, ἥτοι μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ἀλλεπαλλήλως, ὡς προεκτίθεται, παραταθέντος τριμήνου τοῦ ν. 1798)1944, ἡ ἀγωγή ὡς ἐκπρόθεσμος καὶ λόγω ἀποσβέσεως τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένου δικαιώματος, εἶναι ἀπορριπτέα.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΕΝ ΤΩ ΚΑΘΟΡΙΣΜΩ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ἀπαράδεκτος διάκρισις μεταξὺ μισθωτῶν τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἄνευ εἰδικῶν λόγων.

Διατήρησις ἐκτὸς ὑπηρεσίας μισθωτοῦ ἀκύρως, μετ' ἀναγνώρισιν δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀπολυθέντος.—Καταβολὴ εἰς αὐτὸν νομίμων ἀποδοχῶν, παρὰ τὸ ὅτι λοιποὶ μισθωτοὶ λαμβάνουν μεγαλυτέρας ἀποδοχάς.—Καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος ἐργοδότου.

Μισθωτός, ἀπολυθεὶς ἀκύρως ἐκ τῆς θέσεώς του, δὲν ἐπαναπροσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη του, ὁ ὁποῖος ὁμως κατέβαλεν εἰς αὐτὸν τὰς βάσει τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 28)1944 ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀποδοχάς του, ἐνῷ οἱ λοιποὶ μισθωτοὶ ἐλάμβανον ἀνωτέρας τοῦ ἐλαχίστου ὅριου τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀποδοχάς.

Κατόπιν τούτου ὁ μισθωτός προσέφυγεν εἰς τὸν Ἑργατικὸν Δικαστὴν τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου Γ'20Δ', ἐπικαλούμενος κατάχρησιν δικαιώματος.

Ἡ ἀγωγή ἐγένετο δεκτὴ, βάσει τοῦ ἀρθροῦ 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσῆς μεταχειρίσεως (βλέπε καὶ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 5504) 1946, Πρωτοδικίης Κ. Ἀλεβιζάκης, ΕΕΔ 5, 395).

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 7189)1946

Διαδικασία νόμου Γ'20Δ'

Πρωτοδικίης ὁ κ. Ν. Φλώρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Γεωργίου, Θ. Χοϊδᾶς

Ὑπόκειται τῇ κρίσει μας ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐργασίας ὁριστοῦ χρόνου μετὰ τῆς ἐναγομένης καὶ ἰσχυριζόμενος ὅτι τῷ καταβάλλοντι ἀποδοχαὶ μικρότεραι ἐκείνων, αἵτινες καταβάλλονται εἰς τοὺς συναδέλφους τοῦ ἰδίου βαθμοῦ καὶ θέσεως, ἐπιδίδωκε τὴν τῆς ἐναγομένης καταδίκην πρὸς καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἐπὶ πλέον διαφορῶν διὰ τὸ ἀπὸ 1-2-46 μέχρι 31-7-46 χρονικὸν διάστημα. Κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ταῖς προτάσεσιν τῶν διαδίκων μερῶν ἀναπτυσσόμενα καὶ μετὰ τῶν συνομολογούμενα, ὁ ἐνάγων, ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ 1920 ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, τὴν 1-3-45 ἀπελύθη παρ' αὐτῆς ἀκύρως, τοῦ τοιοῦτου ἀναγνωρισθέντος διὰ τελεσιδικίου δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἐκτοτε, παρὰ τὴν περὶ τούτου δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, κατέβαλλεν ὁμως εἰς αὐτὸν τὰς ἀποδοχὰς τὰς ὀριζόμενας ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ἡ ἐναγομένη εἰς τὸν ἐν τῇ προτέρᾳ θέσει τοῦ χρησιμοποιούμενον ὑπάλληλον, τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ τὰ αὐτὰ προσόντα μὲ αὐτὸν ἔχοντα, καταβάλλει κατὰ μῆνα ἀποδοχὰς κατὰ πολὺ μεγαλυτέρας τῶν εἰς αὐτὸν καταβαλλομένων, ἢν ἐπὶ πλέον διαφορὰ ἐπιδίδωκε διὰ τῆς ἀγωγῆς. Τοιοῦτο ἔχουσα ἱστορικὸν καὶ αἴτημα ἡ ἐνδίκος ἀγωγή τυγχάνει νόμῳ βάσιμος, διότι, ναὶ μὲν καὶ μετὰ τὴν διὰ δικαστι-

κῆς ἀποφάσεως ἀναγνώρισιν ὡς ἀκύρου τῆς καταγγελίας ἐργατικῆς τινος συμβάσεως καὶ τὴν ὡς ἐκ τούτου συνέχειαν τοῦ ἐκ ταύτης ἐνοχικοῦ δεσμοῦ, ὁ ἐργοδότης δύναται, νὰ μὴ χρησιμοποίῃ τὸν μισθωτὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, καταβάλλων εἰς τοῦτον τὰς κατὰ τὸν νόμον ἀποδοχάς, πλην ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ τοιοῦτου δικαιώματός του δέον νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, ἐπιβαλλούσης πρωτίστως ὅπως ὁ μισθωτός, ὁστινος δικαστικῶς ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως, ἐπανελθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, καὶ μὴ ἀνεχομένης οὐδόλως ὅπως οὗτος ἀμείβεται ὀλιγώτερον τῶν ὁμοιοβάθμων συναδέλφων του. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ δὲν ἐπιδοκιμάζεται ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ περὶ δικαίου αἰσθήματος καὶ ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσῆς μεταχειρίσεως, πρὸς ἣν εἶναι ἀσυμβίβαστος ἡ ἄνευ συνδρομῆς εἰδικῶν λόγων διάκρισις μεταξὺ τῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένων μισθωτῶν καὶ ἀποτελεῖ καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος, ἀπαγορευομένην ὑπὸ τοῦ νόμου (Α.Κ. 281, 288, 200).

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν παρ' ἡμῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐκτιμωμένων καθ' ἑαυτὰς καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀλλήλας, πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων διὰ προτάσεων τῶν ἱστορηθέντα καὶ πρὸς τὰ παρ' αὐτῶν προσκομισθέντα ἔγγραφα, ἐβεβαιώθη ἀρκούντως, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ἡ ἐναγομένη κατὰ τὸ ἐπίδικον διάστημα οὐ μόνον εἰς τὸν ὁμοιοβάθμον πρὸς τὸν ἐνάγοντα ὑπάλληλον Ι.Κ., ἀλλὰ καὶ εἰς ἅπαν τοὺς ὑπάλληλικὸν τῆς προσωπικὸν κατέβαλεν ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601)46 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων ἀποδοχῶν, ἀνὰ δραχμὰς 160.000 διὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον, 240.000 διὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον καὶ Ἰούνιον καὶ δραχμὰς 280.000 διὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον, ἥτοι ἐν συνόλῳ δραχμὰς 1.320.000. Ὑφ' οἷανδῆποτε δικαιολογίαν αἱ πρόσθετοι αὐταὶ ἀμοιβαὶ καὶ ἂν ἐδόθησαν καὶ ὁπωσδήποτε καὶ ἐὰν ἐχαρακτηρίσθησαν, ἐφ' ὅσον ἦσαν γενικαὶ καὶ οὐδεις συνέτρεχεν εἰδικὸς λόγος, δικαιολογῶν διάκρισιν μεταξὺ τῶν λαβόντων ὑπάλληλων καὶ τοῦ μὴ λαβόντος ἐνάγοντος, θὰ ἐχορηγοῦντο προφανῶς καὶ εἰς τοῦτον, ἐὰν ἐχρησιμοποιοῦντο αἱ ὑπηρεσίαι του, ἡ δὲ μὴ καταβολὴ των, οὕσα ἀπόρροια τῆς κατὰ τὴν ἡγηθείσαν σκέψιν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, θεμελιοῖ νόμιμον ἀξιωμασιν πρὸς ἐπιδίωξιν των καὶ ἡ εἰς τοῦτο κατεθυνομένη ἀγωγή, ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμος, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.320.000.

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΚ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Ἀληθὴς ἐννοία τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 σχετικῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἐπιβολὴ νύξημένης ἀμοιβῆς μισθωτῶν ἐκ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας. — Ἐξάρτησις ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως ἀναπαύσεως κατ' ἄλλας ἡμέρας.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν «περὶ καταβολῆς νύξημένου ἡμερομισθίου εἰς ἐργαζομένους κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας» (ΕΕΔ 5, 223) εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ξενοδοχείων ὕπνου (ἐξαιρουμένων οἱ θυρωροὶ πολυκατοικιῶν, 25906]3385) 1946 ὑπουργικῆς ἀπόφασις, ΕΕΔ 5, 480), ὅπερ, λόγῳ τῆς φύσεώς τῆς ἐργασίας του, ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, καταβάλλεται διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ κεκανονισμένον ἐκάστοτε ἡμερομίσθιον, νύξημένον κατὰ 75 ο.ο. Αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἀφορῶσι τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους σερβιτόρους ἐστιατορίων, καφενειῶν, ζαχαροπλαστείων καὶ συναφῶν καταστημάτων.

Τὸ ζήτημα, λοιπόν, εἶναι ἂν τῆς νύξημένης αὐτῆς ἀμοιβῆς δικαιῶνται καὶ οἱ ἔχοντες, κατὰ τὸν νόμον, δικαίωμα ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, ἐφ' ὅσον δὲν δύναται νὰ ἀποφευχθῇ ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία.

Ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις δέχεται—καὶ ὀρθῶς—ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο συνδυάζεται μόνον πρὸς τὸ γεγονὸς ὅτι παρέχεται ἐργασία κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας (πρβλ. καὶ γνώμην Ὑπουργείου Ἐργασίας εἰς ΕΕΔ 5, 369).

Διὰ νὰ καταδειχθῇ ἡ ὀρθότης τῆς ἐκδοχῆς ἀρκεῖ ὁ ἀκόλουθος συλλογισμός: Κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ Ν. Δ. τῆς 14]3]1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν ἀρθρῳ 2 τοῦ ἐν λόγω διατάγματος ὀριζομένας ἑορτασίμους ἡμέρας ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ὁπαδοὺς παντὸς θρησκευματος πᾶσα βιομηχανικὴ, βιοτεχνικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἐργασία, ἐκτὸς τῶν ἐν ἀρθρῳ 7 ἐπαγγελμάτων, ἐφ' ὧν δὲν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἀρθρ. 12 τοῦ ἀνωτέρω Ν. Δ. ἐπιβάλλεται ἀνάπαυσις τῶν ἀσχολουμένων κατὰ Κυριακὰς κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος.

Ἄν ᾗθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ἡ νύξημένη ἀμοιβὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900]1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δὲν ἀφορᾷ, τοὺς κατ' ἄλλην ἡμέραν ἀναπαυομένους μισθωτοὺς, τότε θὰ ἀπέμενεν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας μόνον, ἐνῷ ἡ ὑπουργικὴ ἀπό-

φασις ὁμιλεῖ συμπλεκτικῶς περὶ Κυριακῶν καὶ ἑορτασίμων ἡμερῶν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7185)1946

Διαδικασία νόμου Γ' ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Φλωρὸς

Διτηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Κωνσταντινίδης,

Κ. Χατζηκωνσταντίνης

Ὑπόκειται τῇ κρίσει μας ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐργασίας ὁριστοῦ χρόνου μετὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ ἰσχυριζόμενος ὅτι κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα εἰργάσθη κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ἐπιδιώκει τὴν καταδίκην του εἰς καταβολὴν τῶν προβλεπομένων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ποσοστῶν. Τοιοῦτο ἔχουσα ἱστορικὸν καὶ αἵτημα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή τυγχάνει νόμῳ βάσιμος, διότι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900]46 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ἀπὸ τῆς 12-3-46 εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, καταβάλλεται διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ κεκανονισμένον ἡμερομίσθιον νύξημένον κατὰ 75 ο.ο.

Ἡ σύμβασις ἐργασίας δὲν ἡμφισβητήθη, ἰσχυρίσθη ὅμως ὁ ἐναγόμενος ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν νύξημένου ἡμερομισθίου διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς, διότι εἰς τὸν ἐνάγοντα, καθὼς καὶ εἰς ὅλον τὸ προσωπικὸν τῶν νοσοκόμων, διατίθενται ἄλλαι ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος πρὸς ἀνάπαυσιν. Ὁ τοιοῦτος ὅμως τοῦ ἐναγομένου ἰσχυρισμός, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἐβεβαιώθη ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ὡς ἀληθὴς, καὶ τοιοῦτος ὑποτιθέμενος, τυγχάνει μὴ νόμῳ βάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, διότι ἡ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο κανὼνα δικαίου εἰσάγουσα 8900]46 ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐπιβάλλει νύξημένον ἡμερομίσθιον ὑπὲρ τῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἐξ αἰτίας τοῦ γεγονότος αὐτοῦ καὶ μόνον, τῆς εἰς μὴ ἐργασίμον τουτέστιν ἡμέραν ἀπασχολήσεώς των, ἀνεξαρτήτως τῆς κατ' ἄλλας ἰσαριθμούς ἐργασίμους ἡμέρας ἀναπαύσεώς των.

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Πληρωμή του μισθοῦ τῶν ἐργαζομένων εἰς εἶδος καὶ φύσις τῆς συμβάσεως.

Στοιχεῖα ἐταιρικῆς σχέσεως.—Κύριον χαρακτηριστικὸν ἡ *affectio societatis*.—Μὴ μεταβολὴ τοῦ χαρακτηριστικῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ τῆς προσλήψεως μισθωτοῦ μετὰ τοῦ κάρρου καὶ τοῦ ἵππου του.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Βερροίας, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 304, προκειμένου νὰ διαχωρίσῃ τὴν σχέσιν εἰς σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἐταιρικὴν σχέσιν δὲν ἀπομακρύνεται τῶν γνωστῶν κριτηρίων (βλέπε Πρωτοδικεῖον Βόλου 10/1946, Πρωτοδικὴς Π. Βουγῆς, ΕΕΔ 5, 498 καὶ λοιπὰς αὐτοῦ παραπομπάς).

Τὸ ἰδιόζων ἐν προκειμένῳ εἶναι, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐχρησιμοποίησε διὰ τὴν μισθωθεῖσαν ἐργασίαν καὶ τὸ κάρρον καὶ τὸν ἵππον του καὶ τὸ ἐρευνητέον εἶναι ἂν ἐκ τούτου μεταβάλλεται τὸ περιεχόμενον τῆς σχέσεως.

Εἶναι ἀνσφιγδύλον, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ ἀπὸ τοῦ ἐργοδότη ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ὁποία ἐξάρτησις εἶναι καὶ τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ γεγονός ὅτι ὁ μισθωτὸς χρησιμοποιεῖ ὡς ἐργαλεῖα τῆς ἐργασίας του, οὕτως εἰπεῖν, τὸ κάρρον καὶ τὸν ἵππον του, δὲν μεταβάλλει τὴν σχέσιν, ἥτις ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι σχέσις ἐκ συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε Α. Κογιάννη, Ἡ ἐννοία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ ἀσφάλις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ἐκδ. 1939, σελ. 91, ἐνθα παραπομπαὶ εἰς ξένην νομολογίαν).

Πρωτοδικεῖον Βερροίας 47/1946

Διαδικασία νόμου Γ' 304 κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Σ. Κάππος

Εισηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Α. Κυριακόγγονας

Δικηγόροι οἱ κ. Α. Κυρόπουλος, Φ. Παπαδόπουλος

Ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως νόμου ἀπαγορεύεται, ὅπως ὁ μισθὸς τῶν ἐργαζομένων παρέχε-

ται εἰς εἶδος, καθόσον ἡ τὰ ἐναντία ὀρίζουσα διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. ΑΔ' περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν κλπ. εἰς νομίμως κυκλοφοροῦν νόμισμα ἐτέθη πρὸς προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου, ὅστις παρέχων τὴν ἐργασίαν τοῦ πρωτίστως ἀποβλέπει εἰς τὸ ποσὸν τοῦ χρήματος (ὄρα Καποδ. Ἐρμ. Ἐργ. Δικ. § 209). Οὕτε δὲ ἐξ αὐτοῦ τεκμαίρεται καὶ τὸ περιστατικόν, ὅτι συνεφωνήθη μετὰ τῶν διαδίκων, ὅτι ὁ ἥδ' ἐφεσίβλητος ἐναντι τῆς παρασχεθισμένης ἐργασίας, ἥτις συνίστατο εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀγροῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος, θὰ λάβῃ ὀρισμένην ποσότητα σίτου ἐκ τοῦ παραχθησομένου, προκύπτει, καθ' ὅσον δὲ ποτε παραχθῇ, ὅτι ὑφίστανται ἐν τῇ προκειμένῃ διαφορά τὰ στοιχεῖα τῆς ἐταιρίας καὶ οὐχὶ τὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ὁ ἐκκαλῶν, καθόσον πρόθεσις τῶν διαδίκων πρὸς τοιαύτην συμφωνίαν, ὅπως συστήσῃ ἐταιρίαν (*affectio societatis*), ἥτις καὶ ἀποτελεῖ τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα ταύτης (ὄρα Καποδ. § 40) οὐδαμῶς διεπιστώθη ἐκ τε τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ὑπ' αὐτῶν προσκομισθέντων στοιχείων. Οὕτε ἐξ ἄλλου καὶ ἡ πρόσληψις τοῦ ἐνάγοντος διὰ τοῦ κάρρου του καὶ τοῦ ἵππου του εἰς τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν δύναται ν' ἀλλοιωσῇ τὸν χαρακτῆρα τῆς συμφωνηθείσης ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ νὰ μετατρέψῃ ταύτην εἰς ἐταιρίαν, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν ὡς ἄνω λόγον δὲν συντρέχουν, καθ' ὃν εἴρηται, τὰ στοιχεῖα ταύτης.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Μὴ ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων ἐφέδρων μισθωτῶν.

Αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942.—Ἀναδρομικότης ἐφαρμογῆς.—Ἀπαράδεκτον τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπεβαλλομένου ἰσχυρισμοῦ.—Στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος τοῦ οἰκειοθελῶς προσληφθέντος ἐφέδρου πολεμιστοῦ τοῦ πολέμου 1940-1941 πρὸς ἐξίσωσιν τῆς προστασίας του μετὰ τῆς τοιαύτης τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος.—Ἀκυρότητες ἐκ τοῦ Νόμου 118/1945.—Συμφηρισμὸς δικαστικῶν ἐξόδων.

Τὸ θέμα εἶναι γνωστόν: Τὰ Δικαστήρια, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀρειος Πάγος, ἐρμηνεύοντα τὸ Ν. Δ. 1799/1942 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1040/1942 ν.δ. περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέμων ὀπλιτῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΕΕΔ 1, 860), εἶχον ἀποφανθῇ, ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ καθιερωμένη προστασία διὰ τὴν ἀπόλυσιν καλύπτει καὶ τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. ἐφέδρους πολεμιστὰς τοῦ πολέμου 1940-41 (Οὕτω Α.Π. 74/1946, εισηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης Δ. Ζήλος, ΕΕΔ 5, 173).

Μετὰ ταῦτα ὁμως τὸ Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118 κλπ.» (ἀρθρ. 5) (ΕΕΔ 5, 283), αὐθεντικῶς ἐρμηνεύον τὸ ἀρθρὸν 8 τοῦ

ἐν λόγω Ν.Δ., ὥρισεν, ὅτι ἡ προστασία αὐτοῦ δὲν ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων μισθωτῶν τῶν ἐχόντων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐφέδρου πολεμιστοῦ τοῦ πολέμου 1940-1941 (οὕτω μετὰ τὴν αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν του καὶ Α.Π. 179/1946, Τμ. Α', εισηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης Χ. Καλέλης, ΕΕΔ 5, 395).

Ἦδη καὶ τὸ Β' Τμήμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν φυσικὰ, μετὰ τὴν ἐπίσημον ἐρμηνείαν, ἐκδοχὴν. Ἐνώπιον τοῦ Β' Τμήματος ὑπεβλήθη, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς σχετικῆς σχέσεως τῆς ἀρεοπαγίτικῆς ἀποφάσεως, ἰσχυρισμὸς ὅτι ναὶ μὲν εἶχεν οἰκειοθελῶς προσληφθῇ ὁ ἀπολυθεὶς μισθωτός, ἀλλ' ἐξ ἐπληρώθη ὑποχρέωσις ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν.

Δ. 1799)1942 καὶ συνεπῶς ἀπολαμβάνει τοῦ διὰ τοὺς ἀναγκαστικῶς προσληφθέντας προνομίου προστασίας ἀπὸ ἀδικαιολογήτου ἀπολύσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀπαράδεκτου τῆς προβολῆς τοιούτου ἰσχυρισμοῦ τὸ πρῶτον ἐνώπιον αὐτοῦ, θεωρεῖ ὡς στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος νὰ ἔλαβε γνῶσιν ἢ διευθύνει Ἀναπήρων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, (βλεπε ἀρθρ. 4 Ν. Δ. 1799)1942, ΕΕΔ 1, 860) τῆς τοιαύτης προσλήψεως.

Ἄρειου Πάγου 372)1946 Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ κ. Σ. Λιβανὸς

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Β. Κυριακόπουλος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Θ. Κοιδᾶς, Α. Γεωργίου

Νομίμως φέρεται πρὸς συζήτησιν ἡ προκειμένη διαφορά μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 179 ἐ. ἔ. ἀπόφασιν τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τοῦτου, δι' ἧς ἀνῆρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 75 ἐ. ἔ. ἀποφασίς τοῦ ὡς ἐφετέλου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τοῦτου διὰ τὴν κατάλληλον τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν κατὰ τὸ ἀναιρεθὲν μέρος.

Καὶ τὸ Τμήμα τοῦτου σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὅπερ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ παραπομπή, ὅτι δηλὸν ὅτι ἡ ἀληθὴς ἐννοία τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ Νομοθ. Διατ. 1799)1942 εἶναι, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῶν δυνάμει τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου τοῦτου τοποθετουμένων ὑπαλλήλων καὶ ἡ ἑξῆς αὐτοῦ ἀπαγγελλομένη ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως τῶν πολέμιστῶν πολέμου 1940—1941, ἐν μὴ τηρήσει τὸν ὅπ' αὐτοῦ προβλεπομένων διατυπώσεων, ἀφορᾷ μόνον τοὺς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 4 καὶ 5 τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τοῦτου τοποθετηθέντας μισθωτοὺς, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ οἰκιοθελῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη προσληφθέντας καὶ ὅτι ἡ αὐθεντικῶς ἐρμηνευθεῖσα οὕτω διὰ τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ Νομοθ. Διατ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118]1945 εἰς τὰς βιομηχανικὰς κλπ.» ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 8 τοῦ Νομ. Διατ. 1799]1942 λογίζεται ὡς ἐξ ὑπαρχῆς τῆς δημοσιεύσεως του ἔχουσα τὴν ἐννοίαν τὴν προσδοθεῖσαν αὐτῷ διὰ τῆς νομοθετικῆς ἐρμηνείας.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων, εἰς τὴν κατάστασιν διετέλουν πρὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὡς πρὸς τὸ ἀναιρεθὲν καὶ εἰς τὸ Δικαστήριον τοῦτο παραπεμφθὲν μέρος, συμφώνως τῷ ἀρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικ., ἐξεταστέα ἐκ νέου ἢ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1945 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης ἐταιρίας κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3067]1945 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου Γ'20Δ' ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἥτις νομοτύπως καὶ ἐμπροσθέντως ἀσκηθεῖσα ἐξεταστέα τυγχάνει, καταβληθέντος τοῦ νομίμου προστίμου.

Συμφώνως πρὸς τὴν γενομένην δεκτὴν λύσιν τοῦ ἀνωτέρω νομικοῦ ζητήματος, ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 8 τοῦ Ν. Δ. 1799]1942 ἐφαρμόζονται ὅχι μόνον ἐπὶ τῶν δυνάμει τῶν ἀρθρ. 4 καὶ 5 αὐτοῦ τοποθετουμένων ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκιοθελῶς πρὸ τῆς

ἰσχύος αὐτοῦ προσληφθέντων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν μισθωτῶν πολέμιστῶν 1940—1941, καὶ ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ ταύτῃ ἐκδοχῇ δεχθεῖσα ὡς ἄκυρον τὴν ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης γενομένην τὴν 15 Μαρτίου 1945 ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπαλλήλου, πολέμιστοῦ 1940—1941, ἀλλὰ προσληφθέντος παρ' αὐτῆς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ του συνομολογούμενα, πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νομ. Διατ. 1799]1942, ἐπεδίκασεν αὐτῷ ζητηθέντας διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς μισθοὺς καὶ προσαυξήσεις τούτων διὰ τὸ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1945 μέχρι τέλους Ἰουνίου ἰδίου ἔτους χρονικὸν διάστημα, καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐξαφανισθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς ἀπὸ τῆς ἐκτεθείσης βάσεως κατὰ τὸν νόμιμον καὶ βάσιμον λόγον τοῦ ἐφετηρίου.

Ὁ ἤδη ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦτου ἐγγράφων προτάσεων προβαλλόμενος ἰσχυρισμός, ὅτι εἶχε προσληφθῇ ὡς ὑπάλληλος ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης ἐναγομένης ἐταιρίας, κατ' ἀρθρον 4 § 5 τοῦ Ν. Δ. 1799]1942, οἰκιοθελῶς ὡς πολέμιστῆς πολέμου 1940—1941, καὶ ὅτι προστατεύεται οὗτος ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 8 τοῦ Ν. Δ. τοῦτου, ἀπαράδέκτως ἤδη τὸ πρῶτον προβάλλεται, κατὰ τὴν περὶ τοῦτου τῆς ἐκκαλοῦσης ἀντίρρησην, καὶ ἀπορριπτέως τυγχάνει. Ἀλλὰ καὶ ὡς διατυπῶται, ἄνευ ἐννόμου ἀποβαίνει σημασίας, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων δὲν ἰσχυρίζεται ἐν ταύτῃ, ὅτι τῆς τοιαύτης οἰκιοθελοῦς κατὰ τὸν ἄνω νόμον προσλήψεως του ἔλαβε γνῶσιν κατ' ἀρθρ. 4 § 3 καὶ 4 αὐτοῦ, ὡς ἔδει, ἢ διευθύνει ἀναπήρων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἵνα ἀσκήσῃ καὶ τὸν προσήκοντα ἐλεγχον.

Καθ' ἃ δέκνυνται ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, παραδεκτῶς ἀναπτυχθεῖσης κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου συζήτησιν, διὰ τῶν ἐγγράφων τοῦ ἐνάγοντος προτάσεων, τὴν καταβολὴν τῶν ἐν αὐτῇ μισθῶν καὶ ἐπιδομάτων καὶ ἀπὸ ἐτέρας νομίμου βάσεως ἡτήσατο οὗτος, ἔνεκεν ἀκύρου δηλὸν ὅτι ἀπολύσεως του ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐργοδοτικῆς ἐταιρίας, γενομένης κατὰ παράβασιν τῶν ἐν τούτῳ διατάξεων τοῦ Νόμου 118]1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν κλπ.» καὶ ἰδίᾳ λόγῳ τῆς μὴ καταβολῆς, παρ' αὐτῆς τῆς κατὰ τὸν νόμου 2112, ὡς μεταγενεστέρως, ἐτροποποιήθη, ἀποζημιώσεως, κατὰ παράβασιν οὕτω τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ ὡς εἴρηται 118]1945 νόμου, καθ' ὅς ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἄκυρος, ἐφ' ὅσον καὶ ἀφ' ἧς καταβληθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον ἀποζημίωσις, ἐκ τῆς τυχόν παραβάσεως τῶν ὁρίων ἢ κατὰ τὴν 5 Μαρτίου 1945 γενομένην ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς μισθωτικῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως δὲν θεωρεῖται ἔγκυρος καὶ ὡς μὴ λυθεῖσα λογίζεται ἡ μισθωτικὴ αὕτη σύμβασις, ἐξ ἧς ἡ νόμιμος περὶ καταβολῆς μισθῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀξιώσις.

Μεταρρυθμισθείσης τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τὸ Δικαστήριον κρίνει ἐπ' ἀναγκῆς, ἵνα παραπέμψῃ πρὸς ἐκδίκασιν, κατ' ἀρθρ. 780 τῆς Πολ. Δικ. τὴν ὑπόθεσιν, μηδὲν ἔρευνθεισης κατ' οὐσίαν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀμέσῳς ἡγηθείσῃ αἰτιολογίᾳ ἐτέραν βάσιν αὐτῆς, ὡς πρὸς τὰ συνιστῶντα ταύτην πραγματικὰ περιστατικά καὶ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κύρος διαταγής 'Επιθεωρητοῦ 'Εργασίας περί καθορισμοῦ ὥρων ἐργασίας.

'Αλλαγή ὥρων ἐργασίας μισθωτοῦ μετὰ διαταγὴν 'Επιθεωρητοῦ 'Εργασίας, βάσει τοῦ Π. Δ. «περί μέτρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν». — 'Ερευνα περὶ τοῦ νομίμου αὐτῆς. — 'Αρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔρευναν τῆς νομιμότητος διοικητικῶν πράξεων. — 'Εκτασίς ἐξουσίας 'Επιθεωρητῶν 'Εργασίας. — Μὴ ὑπαγωγή καὶ τοῦ καθορισμοῦ ὥρων ἐργασίας τῶν μισθωτῶν.

Τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 204, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἀσχολεῖται ἐπὶ ἐνὸς ἐνδιαφέροντος καὶ πρωτοτύπου ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων θέματος: Ποία ἡ ἐκτασίς τῆς ἐξουσίας τῶν 'Επιθεωρητῶν 'Εργασίας.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7543)1946

Διαδικασία νόμου Γ' 204 κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Κ. Θανόπουλος

Εισηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Ι. Γουρνᾶς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παρασκευᾶς, Α. Μαρίνος

'Ο ἐκκαλῶν ἤγειρε τὴν ἀπὸ 26]146 ἀγωγὴν τοῦ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐν ᾗ ἐξέθετο, ὅτι εἰργάζετο ὡς σερβιτόρος ἐν τῇ ἐπιχειρήσει (καφενεῖον) τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπὸ 40ετίας καὶ ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχεν ἐπέλθει σιωπηρὰ μετὰ τῶν συμφωνίᾳ, ὅπως ὁ ἐκκαλῶν ἀπασχολῆται κατὰ τὰς πρωϊνὰς ἀποκλειστικῶς ὥρας, κατὰ τὰς ὁποίας τὰ ποσοστά του ἦσαν μεγαλύτερα. Κατὰ Νοέμβριον 1945 ὁ ἐφεσιβλήτος ὑπεχρέωσε τὸν ἐκκαλοῦντα νὰ ἐργάζεται μόνον ἐπὶ ἐν δεκαπενθήμερον μηνιαίως τὰς πρωϊνὰς ὥρας, τὰς ὑπολοίπους δὲ ἡμέρας κατὰ τὰς νυκτερινὰς τοιαύτας. 'Ο ἐκκαλῶν ἐζήτησε νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐφεσιβλήτος νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν διαφοράν τῶν ποσοστῶν, ἣν θὰ ἐκέρδιζεν, ἂν μὴ ἐπῆρχετο ἡ ὥς ἄνω μεταβολή. 'Ο δικάσας Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4570]1946 ἀποφάσεώς του ἐκκαλουμένης ἤδη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου.

'Η ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος ἐργοδότης ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1945 μετέβαλε τὴν τακτικὴν, ἣν ἐν τῷ καταστήματι του ἀπὸ μακροῦ ἠκολούθει καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ὀρισμένους σερβιτόρους, ἐν οἷς καὶ τὸν ἐκκαλοῦντα, ἐχρησιμοποιοῖ κατὰ τὰς πρωϊνὰς ἀποκλειστικῶς ὥρας, ἀλλ' ὅτι οὕτω πράξας ἐνήργησε νομίμως, ὑπελκων εἰς σχετικὴν ἐντολὴν τοῦ 'Επιθεωρητοῦ 'Εργασίας. Προσάγεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 608 τῆς 3]1145 διαταγὴ τοῦ 'Επι-

θεωρητοῦ 'Εργασίας, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρθροῦ 151 τοῦ Π. Δ. τῆς 14]334 «περί μέτρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν» κλπ., δι' ἧς ἐδόθη ἐντολὴ εἰς τὸν ἐφεσιβλήτον ὅπως, κανονισθῇ τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν σερβιτόρων αὐτοῦ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐργάζονται τινὲς ἐξ αὐτῶν μόνον κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, γεγονὸς ὅπερ κατὰ τὴν διαταγὴν ἀπέβαινε ἐπικίνδυνον εἰς τὴν ὑγείαν αὐτῶν, καὶ ἐδημιούργει ἀνισότητά τῶν ἀποδοχῶν. 'Ο ἐκκαλῶν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ τοιαύτη διαταγὴ εἶναι παράνομος.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν περὶ διακρίσεως ἐξουσιῶν τὰ Δικαστήρια δὲν ἀποφαίνονται περὶ τοῦ κύρους τῶν διοικητικῶν πράξεων, δικάζοντα ὅμως περὶ ἰδιωτικῶν δικαίων δικαιούντων παρεμπιπτοντως νὰ ἐρευνήσωσι τὴν νομιμότητα αὐτῶν, ἥτοι ἐὰν αὗται ἐγένοντο κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους ὅρους τοῦ νόμου, καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀρμοδιότητος (Α. Π. ὁλομελείας 202]1941 ΕΕΔ Ι σελ. 176, Ε. Α. 488]1941 ΕΕΔ Ι σελ. 598, Μ. Δένδια, Διοικητικὸν Δίκαιον 1942 σελ. 388 ἐπ.). Τὸ Π. Δ. τῆς 14]334 «περί ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων κλπ.», ἐκδοθέν, βάσει τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ ν. Γ' 204, 1911 περὶ «ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὥρων ἐργασίας», ὀρίζει ἐν ἀρθρῷ 151 αὐτοῦ ὅτι: Οἱ 'Επιθεωρηταὶ 'Εργασίας δύνανται νὰ υποδεικνύωσιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐπιβάλλωσι τὴν λήψιν καὶ ἄλλων προφυλακτικῶν μέτρων, πλὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος διατάγματος ὀριζομένων (ἐὰν ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκτελουμένου νόμου ἐπιδιωκομένην ἀσφάλειαν τῶν ἐργατῶν). Σαφῶς ἐξάγεται ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ὅτι εἰς τοὺς 'Επιθεωρητὰς 'Εργασίας παρέχεται ἡ ἐξουσία, ὅπως λαμβάνωσι καὶ ἄλλα μέτρα πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐργατῶν, μὴ εἰδικῶς προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Π. Δ., πάντως δὲ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἐπιβάλλοντος τὴν λήψιν τεχνικῶν μέτρων πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐργατῶν, οἷα μέτρα εἶναι ἡ καταλληλότης τῶν διαπένδων (ἀρθρ. 2 ἐπ.), ὁ ἀριθμὸς καὶ ὁ τρόπος ἀνοίγματος τῶν ἐξόδων (ἀρθρ. 8 ἐπ.), ὁ τρόπος κατασκευῆς τῶν κλιμάκων (ἀρθρ. 13), ὁ τρόπος ἀερισμοῦ (ἀρθρ. 30 ἐπ.) ὁ τρόπος ἐγκαταστάσεως τῶν διαφόρων μηχανημάτων (ἀρθρ. 75 ἐπ.), ἡ προφυλακτικὴ ἀπὸ δηλητηριωδῶν οὐσιῶν (ἀρθρ. 134 ἐπ.) κλπ. Ὡστε, καὶ γενομένου δεκτοῦ ὅτι καὶ ἐπὶ καφενεῶν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ὡς ἄνω Π. Δ., δὲν παρέχει τοῦτο ἐξουσίαν εἰς τοὺς 'Επιθεωρητὰς 'Εργασίας, ὅπως κανονίζωσι τὰς ὥρας ἐργασίας. Εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Νόμος Γ' 204 ἐν ἀρθρῷ 2 προβλέπει τὴν ἐκδόσιν εἰδικῶν διαταγμάτων πρὸς καθ-

ἐναγομένης, ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἀρμοδίου Πρωτοδίκου τοῦ ἐνταυθισ Πρωτοδικείου, ἵνα ἐξ ἐτέρου τηρηθῇ καὶ ὁ περὶ δύο βαθμῶν δικαιοδοσίας κανὼν τοῦ ἀρθροῦ 13 τῆς Πολ. Δικ. (ἀρθρ. μόνον ἐδ. 6 τοῦ νόμου 1968]1944).

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἡ ἐννοία τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ Ν. Δ. 1799]1942, ἐφ' οἷς ἐστηρίζετο ἡ ἀπορριφθεῖσα βάσις τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος, ἦτο ἐκ τῶν διαπορευμένων τοιούτων καὶ δέον κατ' ἀρθρ. 212 τῆς Πολ. Δικ. ἡ ἐκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη νὰ συμψηφισθῇ, ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΦΕΔΡΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀπόψεις περί τοῦ συνυπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν κληρωτῶν δι' ἐφεδρική καὶ ἐπιδόματα.

Δικαίωμα ἐφεδρικών ἐπιδομάτων μισθωτῶν.—Εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας συνυπολογίζεται καὶ ἡ ὑπηρεσία ὡς κληρωτοῦ διὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος.—Μὴ κατάργησις δικαίωματος ἐξ ἐγκλεισμοῦ εἰς στρατόπεδον.

Τὸ δικαίωμα τῆς λήψεως ἐφεδρικών ἐπιδομάτων (ἄρθρ. 5 νόμου 3514)1928) ἀνήκει μόνον εἰς τὸν ἐκπληροῦντα ἐφεδρικήν στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν μισθωτὸν (βλέπε ἀναλυτικώτερον ΕΕΔ 4, 480).

Ἀφοῦ δὲ ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἔχει κατὰ τὴν στιγμήν τῆς προσκλήσεώς του ἐξάμνηνον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἔργῳ ὁδῇ του (ἄρθρ. 1 νόμου 3514)1928, ἄρθρ. 11 ἀναγκ. νόμου 547)1937), δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπεὶ, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεδρικοῦ μισθωτοῦ πρὸς λήψιν ἐπιδομάτων προσμετροῦται καὶ ἡ ὑπηρεσία του ὡς κληρωτοῦ, καθὼς προσμετροῦται καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ νόμον 2112)1920, ὡς ἐτροποποιηθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, ἡ τὸ β.δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112)1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» (βλέπε *Τ. Τσιμπούκη*, Ἡ νομικὴ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ σελ. 54 ἐπ., ἐνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν).

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ ἀποψις τῆς κατωτέρω εἰρηνοδικαικῆς ἀποφάσεως.

Εἰρηνοδίκου Πειραιῶς 194)1946

Διαδικασία νόμου 3514

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Η. Μήλιος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Εὐθυμίου, Ι. Φινινῆς

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πληρωμὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ, ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὰ 2/3 τῶν

ορισμὸν τῶν ὥρων ἐργασίας, ἐνῶ τὸ Π.Δ. τῆς 14)3)34 ἐξεδόθη βάσει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου. Πρὸς καθορισμὸν τῶν ὥρων ἐργασίας καταστημάτων, ἐξεδόθη τὸ Ν. Δ. τῆς 21)9)26 «περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα», κωδικοποιηθὲν διὰ τοῦ Π. Δ. τῆς 8)13 Ἀπριλίου 1932, ὅπερ εἰδικῶς διὰ τὰ καφενεῖα (ἄρθρ. 16) ἐπιβάλλει ἀπλῶς, ὅπως δίδεται ἐν νεώτερον χρονικὸν διάστημα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς αὐτῶν πρὸς νυκτερινὴν ἀνάπαυσιν καὶ δίσωρον πρὸς μεσημβρινὴν τοιαύτην, οὐδεμίαν δὲ παρέχει ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἑπιθεωρητὰς Ἔργας, ἵνα ρυθμίσωσι τὰς ὥρας ἐργασίας. Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπ' ἀριθ. 608 τῆς 3)11)45 διαταγὴ τοῦ ἑπιθεωρητοῦ Ἔργας, ἐκδοθεῖσα βάσει τοῦ ἄρθρου 151 τοῦ Π. Δ. τῆς 14)3)34, πέραν τῶν ὁρίων τοῦ νόμου καὶ ἄνευ ἐξουσίας τοῦ ἐκδόντος διοικητικοῦ ὀργάνου ἐξεδόθη, κατὰ τὸ βάσιμον περὶ τούτου παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Οὐχ' ἦττον ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ δι' ἄλλον λόγον, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν

κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα ἀποδοχῶν του, λόγῳ τῆς στρατεύσεώς του, ὡς ἐφεδρὸν ὀπλίτου, ἅτε ἔχοντος συμπληρωμένην τριετὴ ὑπηρεσίαν ἐργάτου παρ' αὐτῇ καὶ συντηροῦντος οἰκογένειαν, νόμῳ βάσιμος ἐστὶ (ἄρθρ. 8 Ν. 3514, ἄρθρ. 11 ἐδάφ. 2 ἐδ. β' Ἀν. Ν. 547 (1937) καὶ φέρουσα πάντα τὰ νόμιμα στοιχεῖα τῆς ἐκθέσεως τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ἀμφισβητουμένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὰ θεμελιούντα αὐτὴν στοιχεῖα, διεξήχθη ἐνώπιον ἡμῶν ἡ ἀποδεικτικὴ ἐν γένει διαδικασία, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ταυταρίθμοις τῇ παρούσῃ πρακτικοῖς ἐκτιθέμενα, ἐξ ἧς προέκυψαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης τὴν 19ην Μαΐου 1937 καὶ ἀπασχολεῖτο παρ' αὐτῇ ὡς ποντελαφῶρος. Εἰργάσθη ἐξακολοθητικῶς μέχρι τῆς 22ας Μαρτίου 1939, ὅτε ἀπεχώρησε λόγῳ κλήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα, ὡς κληρωτὸς τῆς κλάσεως 1939. Ἐκτοτε ὑπηρετήσας συνεχῶς ἐν τῷ Στρατῷ μέχει μὲν τῆς καταρρέσεως τοῦ Μειώπου τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθα, εἰτα δὲ ἐν τῷ Στρατῷ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ὁπόθεν καὶ ἀπελύθη ὡς στρατιώτης τὴν 28 Φεβρουαρίου 1946 (βλ. ἀτομικὸν του βιβλίον καὶ φύλλον μητρώου του), ὅτι οὗτος συντηρεῖ οἰκογένειαν, ἀποτελουμένην ἐκ τῆς συζύγου του. Οὗτα, πληρουμένων τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου, τῆς τε ὑπηρεσίας του παρὰ τῇ ἐναγομένη, συμπληρώσεως τριετὴ ὑπηρεσίαν, ἅτε συνυπολογιζομένης καὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ κληρωτοῦ μέχρι τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἐφεδρείαν, καὶ τῆς συντηρήσεως οἰκογενείας, δικαιούται οὗτος τῶν 2/3 τῶν ἀποδοχῶν του, αἱ ὁποῖαι, ὑπολογιζόμεναι πρὸς τὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν οὗτος, ἐὰν εἰργάζετο, ἀνέρχονται,

τοῦ ἐκκαλοῦντος, διότι ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντος μοναδικοῦ μάρτυρος τοῦ ἐκκαλοῦντος δὲν ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι εἶχε πράγματι ἐπέλθει μεταξύ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐφεσιβλήτου συμφωνία, δεσμεύουσα τὸν τελευταῖον ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ πρώτου, διότι ὁ μάρτυς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐξ ἴσου πρὸς τὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀξίопιστος, βεβαιοῖ, ὅτι δὲν ἐγένετο διάκρισις ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας, πάντες δὲ κατὰ τὴν κατοχὴν εἰργάζοντο (οἱ σερβιτόροι) ἐνσπλάξ. Ἀλλὰς ἐκ τῆς ἐντελέως ἀορίστου καταθέσεως τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς παρ' αὐτοῦ αἰτουμένης ἀντιμισθίας, δὲν ἐβεβαιώθη, καὶ ἂν ἤθελε γίνεαι δεκτόν, ὅτι ὑπῆρχεν ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω συμφωνία μεταξύ τῶν διαδίκων, ἐὰν ὁ ἐκκαλὼν πράγματι ἐζημιώθη τὸ αἰτούμενον ποσὸν τῶν δρχ. 40.000, συνεπεία τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς εἰς τὰς ὥρας ἐργασίας αὐτοῦ.

Ἀπορριπτέα ὅθεν ὡς ἀβάσιμος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἐφεσις.

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΣΥΜΠΕΦΩΝΗΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΞΕΝΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑ

Ρήτρα έκτελεστή ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ καὶ θεώρησις τοῦ ἐγκύρου αὐτῆς.

Προσδιορισμὸς ἀποδοχῶν εἰς ξένον νόμισμα (λίρας).—'Εφ' ὅσον ἡ τοιαύτῃ ρήτρα εἶναι ἐκτελεστή ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ, τυγχάνει ἐγκυρὸς.—'Εκταῖς ἀπαγορεύσεως συνομολογήσεως ὑποχρεώσεως εἰς ξένον νόμισμα ἢ συνάλλαγμα κατὰ νόμον 5422/1932.

Πρωτοδικου Πειραιῶς 455)1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Δ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Κροκίδας

Διηγόροι οἱ κ. κ. Θ. Κατράκης, Δ. Οἰζιάδης

Ἡ ἔνδικοις ἀξιώσις ἀπορρέει ἐκ συμβάσεως μισθώσεως, καθ' ἣν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ μισθωτοῦ ὠρίσθησαν εἰς ξένον νόμισμα (λίρας), ἡ τοιαύτη δὲ ρήτρα, οὕσα ἐκτελεστή, καθ' ἣ ἀπεδείχθη, ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ, εἶναι ἰσχυρά, ὥς μὴ ἀντικειμένη εἰς τὸν Ν. 5422/1932, ὅστις ἐν ἄρθρῳ II αὐτοῦ ἀπαγορεύει τὴν συνομολόγησιν ὑποχρεώσεων εἰς ξένον νόμισμα ἢ συνάλλαγμα, τῆς ἐν λόγῳ ὁμῶς ἀπαγορεύσεως προϋποθέσεις ἐστὶν ἡ σύμβασις νὰ εἶναι ἐκτελεστή ἐν Ἑλλάδι, διότι τότε ἐπιτυγχάνεται ἡ κυκλοφορία ξένου νομίσματος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ὑποχρεουμένου τοῦ ὀφειλέτου νὰ πληρώσῃ αὐτοῦσιον χρυσόν, ξένον νόμισμα ἢ συνάλλαγμα, ἣν ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἀπαγορεύσῃ διὰ τοῦ ὥς ἄνω νόμου (Τριανταφυλλοπούλου, διατριβῇ ἐν Θέμειδι ΜΓ' σελ. 778 II) καὶ μόνον ἐν τῇ ἐνδίκῃ διαφορά ἑφαρμοστέα εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 6 τοῦ Ν. 5422, καθ' ἣν πάσης φύσεως εἰς συνάλλαγμα ὀφειλαί, πληρωτέαι ἐν Ἑλλάδι, ἐξοφλοῦνται εἰς δραχμάς ἐπὶ τῇ τρεχούσῃ τιμῇ τῆς ἡμέρας τῆς ἐξοφλήσεως. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀπαίτησις, οὕσα ὀφειλὴ εἰς ξένον νόμισμα καὶ οὐχὶ εἰς δραχμάς κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. 18/1944 «περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως» δὲν ἐμπίπτει εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν οἱ ἀντίθετοι ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου ὥς ἀβάσιμοι.

Παρατηρήσεις. Στὴν ἀνωτέρω 455)1946 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδίκου Πειραιῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ διαπιστώσῃ μιᾶς ἀπὸ τὰς τροποποιήσεις τῆς ἀπόφαις πού υἱοθετήθηκαν στὴν ἀπόφασιν 361)1945 τοῦ ἰδίου Πρωτοδίκου, ὥς πρὸς τὸ θέμα τοῦ κύρους τῶν ρητρῶν σὲ ξένο

ὕπολογισμὸν τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ πρὸς τὸ ἡμερομισθίου τοῦ β' βοηθοῦ, πρὸς ὃν ἐξομοιοῦται οὗτος, κατὰ τὰς ἐπικαλούμενας καὶ προσαγομένους συλλογικὰς συμβάσεις, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἰσχυνοῦσας ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας, εἰς τὸ ποσὸν τοῦ ἐνὸς ἐκατομμυρίου ἐβδόμηκοντα ἑξ χιλιάδων ἐνενηκοντα τεσσάρων δραγμῶν. Τὸ δὲ γεγονός ὅτι οὗτος ἐνεκλείσθη εἰς Στρατόπεδον (βλ. φύλλον μητρώου του) ἐπὶ τῇ χρονικῷν διάστημα, ὥς μετασχὼν τοῦ στασιαστικοῦ κινήματος τῆς 6-4-44, οὐδεμίαν ἀρκεῖ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐνδίκον διαφορὰν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχώρησεν ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ, ἀφ' ἧς παύει ἡ χορήγησις τοῦ ὑπὸ τοῦ Ν. 3514 καθοριζομένου ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος (βλ. ὑπ' ἀριθ. 1222)45 ἀποφασιν Πρ. Πρωτ. Πειραιῶς) καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἐβεβαιώθη ἀρκούντως κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ αὕτη καὶ ὥς κατ' οὐσίαν βάσιμος.

νόμισμα κλπ. Ἐνῶ στὴν παλαιότερη ὑποστηρίζεται ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ρητρῶν αὐτῶν ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ ν.δ. 14 Ἰουλίου 1932 προϋποθέτει τὴν συνομολόγησιν καὶ ἐκτέλεσιν στὴν Ἑλλάδα, ἡ νεώτερη ἀρκεῖται στὸ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις πού συνομολογήθηκε μὲ τέτοια ρήτρα (δὲν ἐξετάζεται ὁ τόπος τῆς συνομολόγησις), εἶναι ἐκτελεστέα στὴν ἄλλοδαπῇ.

Γιὰ τὴν 361)1945 δημοσιεύθηκαν σχόλια μου στὴν ΕΕΔ 5, 107, πού ὁμοῦ πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι πάσχουν μιὰ οὐσιαστικὴ ἑλλειψις: ἀγνόησαν τὴν νομοθεσίαν, πού ἀπὸ τὸ 1936 ρυθμίζει τὸν τρόπο τῆς πληρωμῆς τῶν εἰσφορῶν, τελῶν καὶ δικαιωμάτων πρὸς τοὺς ἀσφαλιστικούς ὁργανισμοὺς τῶν ἐργατῶν θαλάσσης ἐπὶ τῶν μισθῶν πού καταβάλλονται σ' ἐργάτες θαλάσσης στὸ ἐξωτερικὸ κλπ. (ἰ. ν. 149) 1936, 502)1936, ἐκτ. Δ. 30 Μαρτίου) 1 Ἀπριλίου 1937, βλέπε Π. Δημάκου, Α. Σαράτσογλου. Νομοθεσία περὶ προστασίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος 1940 σ. 149, 153. Γιὰ τὰ πολεμικὰ ἐπιδόματα τῶν ἐργατῶν θαλάσσης ἀ. ν. 2064)1939, ἄρθρ. 3 § 2 ἀ. ν. 2557)1940, ἀ. ν. 2615)1940. Ἀπ' τὴν νομοθεσίαν ὁμοῦ αὕτη μπορεῖ ἔμμεσα, ἀλλὰ καὶ κατ' εὐθείαν (ἄρθρ. 5 § 1 ἀ. ν. 149, ἄρθρ. 3 ἐδ. 2 τοῦ ἐκτ. Δ.), νὰ συμπεράνῃ κανεὶς ἐπικύρωσιν τῆς ἀπόφαις ὅτι εἶναι νόμιμη ἡ συνομολόγησις μισθοῦ ἐργάτου θαλάσσης σὲ ξένο νόμισμα, ὅταν πληρώνεται αὐτὸς στὴν ἄλλοδαπῇ. Μὲ τὰ νομοθετήματα αὐτὰ ἐπιδιώκεται νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἡ εἰσαγωγή τοῦ συναλλάγματος τῶν εἰσφορῶν κλπ. πρὸς τοὺς ἀσφαλιστικούς ὁργανισμοὺς καὶ προβλέπεται ἡ λήψη μέτρων πού θὰ ἐξασφαλίζει τὴν εἰσαγωγή τοῦ συναλλάγματος καὶ τῶν μισθῶν (ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα τμήμα πού ὑπολογίζεται ὅτι εἶναι εὐλόγο νὰ δαπανῇσιν οἱ ἐργάταις στὸ ἐξωτερικόν).

Τὴ νομιμότητα τῆς συνομολόγησις ρήτρας σὲ ξένο νόμισμα στὴν παραπάνω περίπτωσιν τῶν ἐργατῶν θαλάσσης δέχεται, χωρὶς εἰδικὴ σκέψιν, ἡ Α.Π. 62)1936 (ΕΕΝ γ 439), πού ἐκδόθηκε πρὶν ἰσχύσει ἡ προαναφερθεῖσα νομοθεσία.

Τελευταία κυκλοφόρησε σύγγραμμα τοῦ συναδέλφου κ. Α. Α. Τσιμικῆ «Τὸ δίκαιον τῶν νομισματικῶν περιορισμῶν, 1946». Ἐκεῖ συστηματικὰ καὶ μὲ τὴν διακρίνουσα τὸν συγγραφέα ἐπιστημονικότητα καὶ τὴ γνωστὴ εἰδική του στὰ θέματα τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν ἐξετάζεται καὶ ἀναλύεται ἡ νομοθεσία ἡ γνωστὴ μὲ τὸν τίτλο «περὶ προστασίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος» (1931—1946) καὶ ἀνοίγονται στὴν ἐρμηνεία τῆς νέας ἀπόφαις καὶ δίνονται πολλὰ ἐπιστημονικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴ σωστὴ λύσιν τῶν τῶσων προβλημάτων πού γέννησε.

Σ' αὐτὴ τὴ μελέτῃ ὑποστηρίζεται ὅτι βασικὰ ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ρητρῶν σὲ συνάλλαγμα κλπ. ἔχει ἐφαρμογὴ, ὅταν καὶ ἡ συνομολόγησις γίνεται καὶ ἡ ἐκτέλεσις συμφωνεῖται στὴν ἡμεδαπῇ (σ. 69, 100). Γίνονται ὁμοῦ δεκτὲς τροποποιήσεις στὴν βασικὴ αὐτὴ ἀποφῆ ὅσες ὑπαγορεύονται εἴτε ρητὰ μὲ εἰδικότερες νομικὰς διατάξεις (π.χ. ἄρθρ. 13 ἀ. ν. 1704) εἴτε ἀπ' τὸν σκοπὸ πού ἐπεδιώκε μὲ τὴν ἀπαγόρευσις ἡ νομοθεσία (σ. 45 ἐπ., 80, 100 ἐπ.). Νομίζω ὅτι ἐκφράζω τὴν ἀποφῆν τοῦ συγγραφέα ἂν πῶ ὅτι εἶναι

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Ἀπόψεις περὶ τοῦ παραδεκτοῦ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλομένων ἰσχυρισμῶν Ἀναγκαία προβολὴ ἐνστάσεων καὶ ἰσχυρισμῶν κατὰ τὴν προφορικὴν συζήτησιν δι' ἀναγκαστικῶν αὐτῶν εἰς τὰ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου Γ' 304' συντασσόμενα πρακτικά. — Ἀπαράδεκτον προβολῆς διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων νέων ἰσχυρισμῶν:

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5134) 1946 ἀποφάσεως τοῦ εἰς δεῦτερον βαθμὸν δικάσαντος, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 304', Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης Γ. Καραμάνος, ΕΕΔ 5, 563) δεκτὰ γενόμενα ὅτι αἱ ἐγγράφοι προτάσεις τῶν διαδίκων καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 304' ἀποτελοῦν τὸ κύριον καὶ οὐσιώδες περιεχόμενον τῆς συζητήσεως καὶ ἐπομένως εἶναι αὐταὶ ὑποχρεωτικαί, μὲ συνέπειαν τὴν παραδοχὴν καὶ μὴ προταθέντων κατὰ τὴν προφορικὴν συζήτησιν ἰσχυρισμῶν, ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 304' εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν διὰ τῆς νεωτέρας ταύτης ἀποφάσεως τοῦ ἀκολουθεῖ τὴν ὁρθὴν ἀναμφιβόλως ἀποψιν (βλέπε καὶ Φ. Ἀγγελῆν, ΕΕΔ 5, 551) διὰ καὶ μετὰ τὸν νόμον 765) 1943, διὰ τοῦ ὁποίου καθιερώθη ἡ ὑποβολὴ ἐγγράφων προτάσεων καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 304', δὲν ἔπαυσε νὰ ἰσχύῃ ἡ διὰ ζώσης διεξαγωγὴ τῆς συζητήσεως, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ἡ βάσις τῆς συζητήσεως.

Ἐπομένως καθίσταται ἀπαράδεκτος πᾶς ἰσχυρισμὸς ὑποβαλλόμενος διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων, ἂν δὲν ἔχει προταθῇ, κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ὅποτε καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἀπόδειξιν.

σύμφωνος ὅτι ἡ ὁποιοδήποτε (ἡμεδαπὴ ἢ ἀλλοδαπὴ) συνομολόγησις σὲ ξένο νόμισμα γλπ. μισθοῦ ναυτικοῦ—εἴτε προσφέρει αὐτὸς τίς ὑπηρεσίας του στὸ ἐξωτερικὸν εἴτε καὶ στὸ ἐσωτερικὸν—εἶνε νόμιμη, ἂν ἔτσι ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐπαύξηση τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος τῆς χώρας (σ. 100—101).

Παντελῆς Δ. Δημάκος, Δικηγόρος

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙ ΕΠΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ἑρμηνεία τῶν σχετικῶν περὶ δικηγορικοῦ Κώδικος διατάξεων.

Ἀμοιβὴ διὰ σύνταξιν ἐπιταγῆς.—Βασικὸν ποσὸν καὶ συντελεστής.

Ἐνδιαφέρουσα πρακτικῶς εἶναι ἡ κατωτέρω προσδρικὴ ἀπόφασις. Ἐργοδότρια κατεδικάσθη κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' 304' εἰς πληρωμὴν 1.068,702 δραχμῶν ἐξ ἀποδοχῶν μισθοῦ.

Ὁ πληρεξούσιος τοῦ μισθωτοῦ δικηγόρος εἰς τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἐπιταγὴν ἀνέγραψε τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 225.000 ὡς δικηγορικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιταγῆς.

Ἡ ὀφειλέτις ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς τὸ νόμιμον ποσὸν τῆς ἐπιταγῆς διὰ δικηγορικὴν ἀμοιβήν.

Αὗται συνίσταντο εἰς τὸ ὅτι διὰ τοῦ ἀρθροῦ 112 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ νόμου 1491) 1944, τὸ ἐλάχιστον ὄριον τῆς ἀμοιβῆς τοῦ δικηγόρου κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δι' ὃ ἡ ἐπιταγὴ ποσοῦ καὶ ἀνέχεται ἐν προκειμένῳ εἰς δραχ. 75. Αἱ δραχαὶ αὗται

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 7161) 1946

Διαδικασία νόμου Γ' 304'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Μαρμαρᾶς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Μιχάλης, Γ. Χριστόπουλος

Οἱ διὰ τῶν κατατεθεισῶν προτάσεων τῆς ἐναγομένης τὸ πρῶτον προβαλλόμενοι ἰσχυρισμοὶ τῆς περὶ παραιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος τῆς ἀσκήσεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ὡς καὶ ἡ ἐνστάσις αὐτῆς περὶ συμψηφισμοῦ τῆς δυνάμει τοῦ ν. 2112 ληφθείσης ἀποζημιώσεως εἰσὶν ἀπορριπτέαι ὡς ἀπαράδεκτοι, ἐφ' ὅσον δὲν προεβλήθησαν κατὰ τὴν ἐνυπόμινον μας προφορικὴν συζήτησιν, μὴ διατυπωθέντες εἰς τὰ συνταχθέντα πρακτικά, ὡς ἐξ αὐτῶν προκύπτει, διότι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρων 20, 10, 11, 12, καὶ 13 καὶ 15 ν. Γ' 304' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 1/4 Αὐγ. 1920 καὶ ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προκύπτει, ὅτι ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ ἐπιβάλλεται κατὰ νόμον ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου προβολὴ καὶ ἀνάπτυξις τῶν ἐκατέρωθεν ἰσχυρισμῶν καὶ τῶν ἐνστάσεων καὶ ἀντενστάσεων τῶν διαδίκων, ἐν δὲ ταῖς διὰ τοῦ ἀρθροῦ 13 τοῦ Ν. Γ' 304' (ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν. 765 τῆς 7/8 βρβρίου-6 Μαρτίου 1943) προβλεπομέναις προτάσεσι τῶν διαδίκων περιέχονται μόνον αἱ κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου προφορικὴν συζήτησιν προβληθέντες ἰσχυρισμοί, οἱ δὲ τὸ πρῶτον ἐν ταῖς προτάσεσι προβαλλόμενοι τοιοῦτοι εἰσὶν ἀπαράδεκτοι (ἰδὲ Φ. Ἀγγελῆ ἐν ΕΕΔ 5ος τόμος, σ. 551).

πολλαπλασιάζονται, κατὰ τὴν § 3 τοῦ ἀρθροῦ 84, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. Δ. 878) 1941, ἐπὶ τὸν συντελεστὴν 100, ὁ δὲ συντελεστής οὗτος δύναται νὰ αὔξοιμιοῦται ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δημοσιευμένης εἰς τὴν Ἑφημ. τῆς Κυβερνήσεως. Τοιαύτη ἀπόφασις, ὁρίσασα τὸν πολλαπλασιαστὴν εἰς 3000, ἐξεδόθη πράγματι (ὑπ' ἀριθ. 48210 τῆς 23 Ἰουλίου - 6 Αὐγούστου 1946). Πλὴν σαφῶς καὶ ἀνεκδοίκατος προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος αὐτῆς, ὅτι ὁ πολλαπλασιαστὴς ὠρίσθη εἰς 3000 μόνον διὰ τοῦς ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ Ν.Δ. τῆς 20 Μαΐου 1926, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 878) 1941, καθορ. ζομένους συντελεστὰς ὑπολογισμοῦ τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς καὶ οὐδὲν ὡρίσθη τοσοῦτος καὶ διὰ τοῦς ἐν τῷ νόμῳ 1491 καθορισθέντας τοιοῦτους.

Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ ὑπαρχούσης ἀποφάσεως αὐτομειωσάσης τὸν συντελεστὴν πολλαπλασιασμοῦ τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς, τῆς καθορισθείσης διὰ τοῦ νόμου 1491/1944, ἐπεται, ὅτι ἡ ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ νόμῳ καθοριζομένη ἀμοιβὴ θὰ πολλαπλασιασθῇ μὲ τὸν ἐν τῷ Ν. Δ. 878/1941 ὀριζόμενον συντελεστὴν, ἥτοι ἐπὶ 100, ὅτε ἡ ὀφειλομένη ἀμοιβὴ εἰς τὴν συγκεκριμένην αὐτὴν περὶπτώσει ἀνέρχεται εἰς δραχ. 7.500.

Ἀντίθετος ἐκδοχὴ περὶ πολλαπλασιασμοῦ καὶ τῶν ἐν τῷ νόμῳ 1491/1944 καθοριζομένων διὰ τὴν σύνταξιν ἐπιταγῆς ἀμοιβῶν ἐπὶ 3000 θὰ ἦγε—κατὰ τῆς ἀντιλέγουσαν—εἰς ἄτοπα συμπεράσματα. Οὕτω δι' ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν ὁσονδήποτε μικροῦ ποσοῦ, ἔστω καὶ 1000 ἕως 5000 δραχμῶν, ἡ ἀμοιβὴ τοῦ δικηγόρου θ' ἀνῆρχετο εἰς 45000 (3000×15).

Ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων τούτων ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω προεδρικὴ ἀπόφασις.

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 14952/1946

Πρόεδρος ὁ κ. Π. Κόντης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Τρίμης, Π. Ἐρμιλίου.

1.—Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 84 § 3 τοῦ ἀπὸ 5/20 Μαΐου 1926 Ν. Δ. «περὶ δικηγορικῶν κώδικος» κυρωθέντος ὑπὸ ὁμοίου ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 καὶ τοῦ Ν. 4527/1930, ὠρίσθη, ὅτι τὸ ἐλάχιστον ὄριον ἀμοιβῆς τῶν δικηγόρων ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων, ἐκτός τῶν ἐν ἀρθρῷ 109 τοῦ ἰδίου Ν. Δ. ἀναγραφομένων (περὶ συμβιβασμοῦ), εἶναι ἴσον πρὸς τὸ γινόμενον τῶν δραχμῶν, αἵτινες ἀναγράφονται ἐν τῷ ἰδίῳ Ν. Δ. καὶ δι' ἐκάστην εἰδικὴν ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ τιμαρίθμου τῆς ζωῆς τοῦ προηγουμένου τῆς γενομένης ἐργασίας μηνός, τοῦ ἐκδιδομένου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ἀρχικοῦ κώδικος ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. Δ. 878 τῆς 11/29 Δεκεμβρίου 1941, διὰ τοῦ ὁποίου ὠρίσθη, ὅτι τὸ ἐλάχιστον ὄριον τῶν αὐτῶν, ὡς ἀνωτέρω, ὑποθέσεων εἶναι ἴσον πρὸς τὸ γινόμενον τῶν δραχμῶν... ἐπὶ τὸν συντελεστὴν 100. Προσετέθη δὲ ἐν συνεχείᾳ ἑτέρα διάταξις, καθ' ἣν ὁ συντελεστὴς οὗτος δύναται ν' αὐξομενοῖται ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν. Τὸ Ν. Δ. 878/1941 ἐκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 170 τῆς 18/27 Μαρτίου 1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 117 τευχὸς Α' φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κατόπιν τῆς Συντακτικῆς πράξεως 58 τῆς 26/27 Ἰουνίου 1945 «περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῆς ξενικῆς κατοχῆς», ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69/1945 ἐτέρας Συντακτικῆς πράξεως, ἥς ἡ προθεσμία παρετάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 4 τῆς Σ. Π. 78/1945 μέχρι τέλους Μαρτίου 1946, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 115/1946 Σ. Π. μέχρι τέλους Μαΐου 1946. Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀρθροῦ 84 § 3 τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. 878/1941, ἐδημοσιεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 48210 τῆς 23 Ἰουλίου/6 Αὐγούστου 1946 ἀπόφαις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης (Ἐφ. Κυβ. Β' 126), καθορίζουσα τὸν ἀνωτέρω συντελεστὴν εἰς τρεῖς χιλιάδας.

2.—Ἡ σύνταξις ἐπιταγῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τίτλων ἐκτελεστῶν περιλαμβάνεται εἰς τὰς ἐργασίας ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων, καταχωρηθεῖσα εἰς τὴν γ' κατηγορίαν αὐτῶν, ὡς ἐκ τῶν ἐπικεφαλίδων τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων

προκύπτει. Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 112 τοῦ ἀρχικοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων (Ν. Δ. 1926) ὠρίσθη τὸ ἐλάχιστον ὄριον ἀμοιβῆς τοῦ δικηγόρου διὰ τὴν σύνταξιν ἐπιταγῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τίτλων ἐκτελεστῶν βάσει τοῦ δι' ἡ ἐπιταγὴ ποσοῦ, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 500 ἐν ὅλῳ, ἀνεξαρτήτως τοῦ τιμαρίθμου, ἥτις διὰ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Ν. Δ. 878/1941 ἐτροποποιήθη κατὰ τὸ ἀνώτατον ποσόν, ἥτοι δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 2.000 δραχμὰς, ἐν ὅλῳ, ἀνεξαρτήτως τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 84 § 3 συντελεστοῦ. Τὸ ἀρθρ. 84 § 3 τοῦ Κώδ. ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Ν. Δ. 878/1941, ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1491 τῆς 26 Μαΐου/24 Ἰουνίου 1944 Νόμου, ὀρίζοντος νέα ἡυξημένα ποσά, ἀναλόγως τοῦ δι' ἡ ἐπιταγὴ ποσοῦ, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι ἡ ἀμοιβὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 100. Δὲν προστίθεται, ὡς εἰς τὸ παλαιὸν ἀρθρὸν, «ἀνεξαρτήτως τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 84 § 3 συντελεστοῦ», συνεπῶς αἱ 100 αὐταὶ δραχμαὶ εἶναι βασικαί, πολλαπλασιαζόμεναι, ὡς καὶ αἱ ὀλιγώτεραι τῶν 100, ἐπὶ τὸν ἐκάστοτε συντελεστὴν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ Ν. 1941/1944, ἐκδοθεὶς ἐπίσης διαρκούσης τῆς ξενικῆς κατοχῆς, δὲν ἐκυρώθη ρητῶς διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς τὸ Ν. Δ. 878/1941, εἶναι ὅμως ἐπίσης ἀληθές, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος οὗτος δὲν ἡκυρώθη καθ' ὅσον δὴποτε τρόπον, ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύει μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1946, ἐφ' ὅσον δὲν ἀκυρωθῇ ἐφεξῆς, δυνάμει τοῦ ψηφισμοῦ Στ' τῆς 15/20 Ἰουλίου 1946 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων.

3.—Ἐν συμπεράσματι τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1946 πρὸς καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς τοῦ δικηγόρου διὰ τὴν σύνταξιν ἐπιταγῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τίτλων ἐκτελεστοῦ θὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ποσὰ τοῦ ἀρθροῦ 112 τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων, ὡς τοῦτο ἰσχύει μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ν. 1941/1944 ἀντικατάστασιν τοῦ ἐπὶ τὸν ἰσχύοντα συντελεστὴν 3.000.

4.—Ἐν προκειμένῳ ἐκοινοποιήθη εἰς τὴν ἀντιλέγουσαν τὴν 17ην Ὀκτωβρίου 1946 ἀντίγραφον ἐξ ἀπογράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 6695/1946 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. Γ3ΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, δι' ἧς κατεδικάσθη αὕτη νὰ πληρῶσιν εἰς τὸν ἐπιτάσσοντα ἀντίδικόν της δραχ. 1.068.702 νομιμοτόκως ὁπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ δραχ. 20.000 διὰ δικαστικὰ ἔξοδα αὐτοῦ μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν ποσῶν τούτων δι' ἀμοιβὴν δὲ τοῦ δικηγόρου τοῦ συντάξαντος τὴν ἐπιταγὴν ταύτην ζητοῦνται ἐπίσης δραχ. 225.000. Τὸ ποσόν τοῦτο, κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἰσχυούσας νομίμους διατάξεις, εἶναι, βάσει τοῦ δι' ἡ ἐπιταγὴ ποσοῦ, τὸ ἐλάχιστον τοιοῦτο (75×3.000=225.000) καὶ δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἀνώτατον (100×3.000=300.000).

5.—Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκτεθέντων αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀντιρρήσεις, ἀφορῶσαι ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ μέγεθος τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ τοῦ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐπιταγῆς αἰτουμένου ἐκ δραχ. 225.000, λόγῳ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιταγῆς, νομίμως φερόμεναι ἐνώπιόν μας, (Πολ. Δικ. 634 § 2 871, 910, ὡς τὸ τελευταῖον ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 3 Α. Ν. 1139/1938), δέον ν' ἀπορριφθῶσιν ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμοι.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μιά σελίδα, που παρέχει κάθε δεκαπενθήμερο χρήσιμες πρακτικές πληροφορίες για τα δικαιώματα του μισθωτού

Στοιχεία άναγγελίας απολύσεως μισθωτού: Καθώς είναι γνωστόν, κάθε επίχειρηση που υπάγεται στον ιδρυτικό του Ταμείου 'Ανεργίας νόμο 118/1945, καθώς έχει επεκταθεί με το Ν.Δ. της 8/11 Μαΐου 1946, είναι υποχρεωμένη ν' αναγγείλει την απόλυση μισθωτού της (χωρίς να είναι αναγκαίο να την δικαιολογήσει, αφού μετά την κατάρρευση του Ν.Δ. 424/1941 και την απόλυση από το άρθρο 9 του νόμου 118/1945 της λέξεως «πλεονάζων» (Ν.Δ. 8/11 Μαΐου 1946) το δικαίωμα του εργοδότη είναι ανεξέλεγκτο, στο Ταμείο 'Ανεργίας και το Γραφείο Εύρεσεως 'Εργασίας.

Τα στοιχεία της άναγγελίας περιέχονται στην 25920/1945 υπουργική απόφαση (ΕΕΔ 5, 510) που αποτελεί κανόνα δικαίου, αφού έχει εκδοθεί με τη νομοθετική εξουσιοδότηση του άρθρου 9 § 3 του νόμου 118/1945.

Ο νόμος (άρθρο 9 § 3) υποχρεώνει τις επιχειρήσεις ν' αναγγέλλουν έγγραφως την απόλυση στις άνω Αρχές σε προθεσμία τριών ημερών με την ποινή της άκυρότητας της καταγγελίας της συμβάσεως.

Η ποινή της άκυρότητας, κατά τη γνώμη μας, πρέπει να εκτείνεται όχι μόνο στην παράλειψη της άναγγελίας, αλλά και στην έλλειψη, χωρίς πλήρη τα στοιχεία του νόμου, άναγγελία.

Η έλλειψη άναγγελίας πρέπει να εξισώνεται προς την έλλειψη άναγγελίας (βλέπε Πρωτοδικείου Βεργίας 45/1946, ΕΕΔ 5, 269. αντίθετη όμως είναι η Πρωτοδικείου 'Αθηνών 411/1945, ΕΕΔ 4, 44, και αντίθετη γνώμη διατυπώνει και ο Σ. Βεκερής, στο βιβλίο του «η καταγγελία συμβάσεως εργασίας των εις το Ταμείο άνεργίας ύπαγομένων μισθωτών», σελ. 88). Η άποψη ότι δεν είναι άκυρη ή άναγγελία, όταν δεν περιέχει τὰ νόμιμα στοιχεία, από το λόγο της ασφάλειας των συναλλαγών και της αποφυγής προσηλώσεως στη τυπικολογία (Σ. Βεκερής) περιορίζει τη σημασία του σκοπού των στοιχείων της άναγγελίας, που είναι να γνωρίζει με την άναλογία λεπτομέρεια το Ταμείο 'Ανεργίας και το Γραφείο Εύρεσεως 'Εργασίας τον δείκτη της άνεργίας και να χρησιμεύσουν και τὰ στοιχεία αυτά για τη διαδικασία της επιδοτήσεως του άνεργου (βλέπε σύμφωνη γνώμη Γ. Τρίμη, 'Η άνεργία εν τη έλληνική νομοθεσία σελ. 164).

Αν λοιπόν δεχθούμε ως ορθότερη την άποψη της άκυρότητας της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας για το λόγο αυτό, τότε, αφού το έγκυρο της καταγγελίας πρέπει ν' αποδεικνύεται από τον εργοδότη (βλέπε πρόχειρα Πρωτοδικείου 'Αθηνών 7157/1946), ακολουθεί κατ' ανάγκην ή υποχρέωσή του να προσαγάγει στο Δικαστήριο όχι πιστοποιητικό των άρμοδιών Αρχών για την άναγγελία της καταγγελίας, αλλά έπίσημο αντίγραφο της άναγγελίας, ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος των στοιχείων.

Σχετικά τώρα με την έναρξη της τριήμερου προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρον 241 του 'Αστικού Κώδικος, ή προθεσμία αρχίζει την έπομένη της ημέρας, κατά την οποία συνέβη το γεγονός, που αποτελεί την άφαιτηρία της. Καί κατά το άρθρον 242 του 'Αστικού Κώδικος ή προθεσμία τελειώνει με την παρέλευση ολοκλήρου της τελευταίας ημέρας καί αν ή τελευταία αυτή ημέρα είναι, κατά τον νόμο, εορτάσιμος με την παρέλευση ολοκλήρου της έπομένης εργάσιμου.

Παροχή κατοικίας μισθωτού: Σε περίπτωση καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας για τον νόμιμο καθορισμό της αποζημιώσεως του μισθωτού, πρέπει να υπολογίζεται καί η παροχή της κατοικίας του μισθωτού από τον εργοδότη, όταν παρέχεται απ' άφορμη της συμβάσεως εργασίας καί για την εκτέλεσή της με ειδική συμφωνία ή έθιμο (βλέπε 'Εφετ. 'Αθηνών 736/1941, ΚΕΔ 1, 43), αφού καί ή παροχή αυτή συνιστά αντίλλαγμα της εργασίας (βλέπε Προέδρου Πρωτ. 'Αθηνών 1193/1941, ΕΕΔ 1, 104).

Αν ή επίχειρηση υπάγεται στον νόμο 118/1945 καί άπολύσει τον μισθωτό, σύμφωνα με το άρθρο 9 του νόμου αυτού, όποτε για το κύρος της απολύσεως πρέπει να πληρωθεί στον μισθωτό όλοκληρη ή άποζημίωση του νόμου 2112, είναι υποχρεωμένη να υπολογίσει στην άποζημίωση καί την άποτίμηση της παροχής κατοικίας.

Για την αξία της δεν προνοούν σχετικές νομοθετικές διατάξεις. Η 3601/1946 υπουργική απόφαση για τον καθορισμό των άποδοχών των ιδιωτικών υπαλλήλων καί ύπηρετών από 1ης Φεβρουαρίου 1946, όρίζει πως όταν ο εργοδότης παρέχει στον μισθωτό οίκισμό, δικαιούται να κάμνει έκπτωση 50% από το κατώτερο όριο των άποδοχών.

Καθώς είναι όμως φανερό από το σκοπό καί την έννοια της διατάξεως της υπουργικής αυτής αποφάσεως, δεν μπορούμε για τον υπολογισμό της άποζημιώσεως του νόμου 2112 να πάρουμε ως βάση την άποτίμηση αυτή που γίνεται γι' άλλο σκοπό, ώστε να φθάσουμε στο παράλογο αποτέλεσμα να άποτιμηθεί ή κατοικία ενός μισθωτού που άμείβεται π.χ. με δρχ. 100.000 μηνιαίως σε δραχ. 5000 μηνιαίως, όταν με το ποσό αυτό δεν μπορεί να έξασφαλίσει σήμερα ούτε μιας ημέρας οίκηση, αλλά ή άποτίμηση θά γίνει με τη βάση από ποιή δαπάνη άπηλλάγη ο μισθωτός, χρησιμοποιώντας την κατοικία, που του παρείχε ο εργοδότης, χωρίς φυσικά, με την άποψη αυτή, να ενδιαφέρει ή τοποθεσία της κατοικίας, ή πολυτέλειά της ή αντίθετα ή ταπεινότης της.

Ευκολονόητο είναι πως σε περίπτωση διαφωνίας για το ίκανοποιητικό ποσό της άποτιμήσεως της παροχής κατοικίας, δεν συγχωρείται να κηρυχθεί άκυρη ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας.

Αν ο μισθωτός μετά την καταγγελία της συμβάσεως εργασίας άρνήται να εγκαταλείψει το χώρο, που του είχε διατεθεί για κατοικία του, ζητείται ή άποβολή του με άπόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών, κατά τη διαδικασία του άρθρου 634 έπ. της Πολιτ. Δικονομίας (βλέπε ΕΕΔ 5, 181).

Ο Ι. 'Αποστολόπουλος στο βιβλίο του «ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών» τεύχος Β' σελ. 262 γράφει πως αποκλείονται τὰ προσωρινά μέτρα του Ειρηνοδίκου με τη σκέψη πως δεν πρόκειται για ρύθμιση νομής άκινήτου, αλλά για άσκηση ένοχικού δικαιώματος του εργοδότη να του έπιστραφεί πράγμα που είχε παραχωρηθεί με ένοχική σύμβαση (βλέπε καί Πρωτοδικείου 'Αθηνών 3796/1943, ΕΕΔ 2, 592).

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

40136)3885[1946'Απ. 'Υπουργ. 'Εργασίας

Περί έγκρίσεως του Κανονισμού 'Ασθενείας του Ταμείου Συντάξεως 'Εφημεριδοπωλών και 'Υπαλλήλων Πρακτορείων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 179 της 4 Νοεμβρίου 1946)

37339)3561[1946'Απόφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας

Περί τροποποιήσεως του καταστατικού του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας προσωπικού Γαλλο-Ελληνικής 'Εταιρείας Σιδηροδρόμων,

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 180 της 4 Νοεμβρίου 1946).

Έχοντες υπ' όψει . 1) το άρθρον 59 § 1 του Α. Ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί 'Οργανισμού του 'Υπουργείου 'Εργασίας, ως τουτο αυθεντικώς ήρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του Α. Ν. 694)1937 «περί αυθεντικής έρμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων των της ασφαλιστικής Νομοθεσίας» 2) τας διατάξεις του από 30 'Απριλίου 1946 Νομ. Δ)τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του έλέγχου των 'Οργανισμών Κοινων. 'Ασφαλίσεως», 3) πρότασιν του Διοικ. Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας προσωπικού της Γαλλοελληνικής 'Εταιρείας Σιδ)μων, υποβληθείσαν διά της υπ' αριθ. 231 άναφοράς του, 4) γνώμην του Συμβουλίου Κοινων. 'Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. ΣΚΑ 108, συνεδριάσις 8η της 19ης Σ)βρίου 1946), αποφασίζομεν:

Είς το Καταστατικόν του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού Γαλλοελληνικής 'Εταιρείας Σιδηροδρόμων έπέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις και προσθήκαι :

1) Το έδάφιον 1 της § α' (περιπτώσεως Α' του Κλάδου Συντάξεων) του άρθρου 10 τροποποιείται ως εξής :

Κράτησις 4 ο)ο επί του συνόλου των καταβαλλομένων εις τους ήσφαλισμένους πάσης φύσεως αποδοχών, ανεξαρτήτως της μορφής και των χρονικών ορίων καταβολής αυτών.

2) Το έδάφιον α' της § β' (περιπτώσεως Α' του κλάδου Συντάξεων) του άρθρου 10 τροποποιείται ως εξής :

«Εισφορά του Δικτύου 5 ο)ο επί του συνόλου των καταβαλλομένων εις τους ήσφαλισμένους πάσης φύσεως αποδοχών ανεξαρτήτως της μορφής και των χρονικών ορίων της καταβολής αυτών».

3) Το έδάφιον 1 της § 2 (περιπτώσεως Β' του Κλάδου Προνοίας) του άρθρου 10 τροποποιείται ως εξής :

«Κράτησις 1 ο)ο επί του συνόλου των καταβαλλομένων εις τους ήσφαλισμένους πάσης φύσεως αποδοχών, ανεξαρτήτως της μορφής και των χρονικών ορίων καταβολής αυτών».

Έν 'Αθήναις τη 15 'Οκτωβρίου 1946.

39745)3858[1946'Αποφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας

Περί προσθήκης ενός άρθρου εις τον Κανονισμόν συντάξεων του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας 'Αθηνών-Πει-

ραιώς και 'Ελληνικής 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 182 της 5 Νοεμβρίου 1946).

Έχοντες υπ' όψει :

1. Το άρθρον 59 § 1 του Α. Ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί 'Οργανισμού του 'Υπουργείου 'Εργασίας, ως τουτο αυθεντικώς ήρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του Α. Ν. 694)1937» περί αυθεντικής έρμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων των της ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2. Τας διατάξεις του από 30 'Απριλίου 1946 Ν. Δ)τος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του έλέγχου των 'Οργανισμών Κοινωνικής 'Ασφαλίσεως».

3. Πρότασιν του Διοικ. Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας 'Αθηνών-Πειραιώς και 'Ελληνικής 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας, υποβληθείσαν διά της υπ' αριθ. 146 άναφοράς του.

4. Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής 'Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. ΣΚΑ 28-Συνεδριάσις 9η της 3ης 'Οκτωβρίου 1946), αποφασίζομεν :

Είς τον Κανονισμόν Συντάξεων του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας 'Αθηνών-Πειραιώς και 'Ελληνικής 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας προστίθεται νέον άρθρον υπ' αριθ. 42 έχον ούτω :

«**Άρθρον 42.**—Διά την εφαρμογήν των εκάστοτε κοινών αποφάσεων των 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας περί άναπροσαρμογής των συντάξεων αι βασικαι συντάξεις των ήσφαλισμένων των εξελθόντων μέχρι 31ης 'Οκτωβρίου 1944 καθορίζονται ως ακολούθως :

Αί κατά τα άρθρα 14 και 15 χορηγηθείσαι αρχικαι συντάξεις καταργουμένων όλων των προσαυξήσεων και του επιδόματος Σ.Σ. πλην των επιδομάτων των παρεχόμενων υπό των εργοδοτών, προσαυξάνονται κατά τα εξής ποσοστά.

α) Διά τους εξελθόντας μέχρι τέλους 1921 κατά 150%
β) > > > από 1-1-22 μ. 31-12-23 100 >
γ) > > > > 1-1-24 μ. 31-12-26 70 >
δ) > > > > 1-1-27 μ. 15-10-33 60 >
ε) > > > > 16-10-33 μ. 31-12-35 50 >
ζ) > > > > 1-1-36 μ. 31-12-36 40 >
η) > > > > 1-1-37 μ. 31-12-39 30 >
θ) > > > > 1-1-40 μ. 31-12-42 20 >

Μετά την 1-1-1943 ούδεμία.

Τα άνωτέρω ποσοστά προσαυξήσεων εφαρμόζονται άκέραια επί του α' τμήματος εκάστης συντάξεως καθοριζομένου ως εξής :

Είς τας περιπτώσεις α) 1.800	β) 2.200
> > > γ) 2.600	δ) 2.800
> > > ε) 3.000	ζ) 3.200
> > > η) 3.400	θ) 3.600

Δι' έκαστον των έπομένων ίσων τμημάτων η ύπολοιπων εφαρμόζονται οι άνω συντελεσταί μειούμενοι διαδοχικώς, κατά το 1/4 του αρχικού, μη αποκλειομένων και άρνητικών τιμών συντελεστών. Τα κατά τ' άνωτέρω προκύπτοντα ποσά αποτελούν τας βασικάς συντάξεις. 'Οσάκις όμως το ούτω προκύπτον ποσόν είναι μικρότερον έκείνου το όποιον έλαβεν ο συνταξιούχος τον μήνα 'Ιούνιον 1941, το τελευταίον

τοῦτο λαμβάνεται ὡς βασικὴ σύνταξις του.

Ἡ κατ' ἄρθρον 13 § 3 προσαύξησις ἐνεργεῖται ἐπὶ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω προσηυξημένης βασικῆς συντάξεως.

Συνταξιοῦχοι ἐξεληθόντες ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ε. Η.Ε. μέχρι 31-12-1930 καὶ μὴ λαβόντες πλήρη τὰ ἐπιδόματα παρὰ τῆς Ἑταιρείας ἢ μὴ λαβόντες καθόλου τοιαῦτα θεωροῦνται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ὡς λαμβάνοντες πλήρη τὰ ἐν λόγῳ ἐπιδόματα.

Βασικὴ σύνταξις δικαιοδόχου οἰκογενείας εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενον (κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς) ποσοστὸν τῆς βασικῆς συντάξεως τοῦ ἀπ' εὐθείας συνταξιοῦχου.

Πρὸς καθορισμὸν τῆς βασικῆς συντάξεως συνταξιοῦχον ἐξεληθόντων τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1944 λαμβάνεται ὡς συντάξιμος μισθὸς ὁ μέσος ὅρος τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν τῶν τελευταίων 36 ἢ 12 μηνῶν ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως πρὸ τῆς ἐξόδου τοῦ μετόχου. Ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1945 καὶ μέχρις οὗτος ἢ Ἑλληνικῇ Ἡλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ καθορίσῃ σαφῇ καὶ εὐλόγῳ ἀντιστοιχίαν μεταξὺ βασικῶν καὶ τῶν νέων ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς, ὡς βασικαὶ ἀποδοχαὶ τῶν παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ ταύτῃ ὑπηρετούντων ἡσφαλισμένων τοῦ Ταμεῖου λαμβάνονται αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῶν ὀλικῶν ἀποδοχῶν τῶν, πλὴν τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων κατὰ τὴν ἀντιστοιχίαν τὴν ὁποῖαν ἐφαρμόζει ἡ Η.Ε.Α.Π. διὰ τὸ προσωπικόν τῆς. Αἱ ἐν λόγῳ βασικαὶ ἀποδοχαὶ νοοῦνται ὡς ἐπεκτείνόμεναι καὶ εἰς τὸ παρελθὸν ἐπὶ τὸσον χρόνον ὅσος ἀπαιτεῖται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τριετίας ἢ ἔτους πρὸ τῆς ἐξόδου τοῦ μετόχου, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως. Εἰς τοιοῦτον ὑπολογισμὸν δὲν ὑπόκεινται αἱ βασικαὶ ἀποδοχαὶ μετόχων, τῶν ὁποίων αἱ ὀλικαὶ ἀποδοχαὶ περιορίζονται συνεπείᾳ ἀνωτέρου ὁρίου ὀλικῶν ἀποδοχῶν ἐπιβαλλομένου ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1946 ἡ κατ' οἰονδήποτε μῆνα παρεχομένη σύνταξις εἰς ἀπ' εὐθείας συνταξιοῦχον ἢ δικαιοδόχον οἰκογένειαν ἰσοῦται μὲ τὸν μισθὸν τὸν ὁποῖον ὑπάλληλος τῆς Η.Ε.Α.Π. ἔχων ὡς βασικὸν μισθὸν τὴν βασικὴν σύνταξιν τοῦ ἀπ' εὐθείας συνταξιοῦχου, ἢ τῆς δικαιοδόχου οἰκογενείας θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα συμφώνως πρὸς τὴν μετὰ τῶν βασικῶν καὶ νέων ἀποδοχῶν ἀντιστοιχίαν τὴν ὁποῖαν ἡ Ἑταιρεία ἐφαρμόζει ἐκάστοτε διὰ τὴν ἀμοιβὴν τοῦ προσωπικοῦ τῆς. Συντάξεις ἀντιστοιχοῦσαι εἰς βασικὰς ἀνωτέρας συντάξεις τῶν δρχ. 5.000 ἐλαττοῦνται κατὰ 10 ο/ο, αἱ δὲ μετὰ τὴν κατὰ 10 ο/ο ἐλάττωσιν τυχὸν μικρότεραι τῆς ἀντιστοιχοῦσης εἰς δρχ. 5.000 ἐξισοῦνται πρὸς αὐτήν.

Ἡ κατ' οἰονδήποτε μῆνα καταβαλλομένη σύνταξις εἰς ἀπ' εὐθείας συνταξιοῦχον ἐξεληθόντα τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1945 καὶ ἔχοντα συντάξιμον ὑπηρεσίαν μέχρις 22 ἐτῶν ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῇ τὰ 60)100 (ἑξήκοντα ἑκατοστὰ) τῶν ἀποδοχῶν τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν οὗτος παρὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα, ἂν εὐρίσκητο ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ εἶχεν ὡς βασικὰς ἀποδοχὰς τὸν συντάξιμον μισθὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπελογίσθη ἡ βασικὴ σύνταξις του.

Τὸ ὅριον τοῦτο αὐξάνεται κατὰ 2 ο/ο τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν δι' ἕκαστον συμπληρούμενον ἔτος ὑπὲρ τὰ 22 μέχρις ἀνωτάτου ὁρίου 80 ο/ο.

Ὅριον συντάξεως δὲν ἱσχύει μόνον προκειμένου περὶ μετόχων τῶν ὁποίων αἱ ὀλικαὶ ἀποδοχαὶ περικόπτονται συνεπείᾳ ἀνωτέρου ὁρίου ὀλικῶν ἀποδοχῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Εἰς τὰς ὡς ἄνω συντάξεις προστίθενται τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐκάστοτε ὁριζόμενα ἐπιδόματα φυμα-

τικῶν οἰκογενειακὰ ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Σιδηροδρομικῶν Συνταξιοῦχων. Ὅσακις δίδεται εἰς τοὺς ἐργαζομένους μετόχους ἔκτακτος γενικὴ παροχὴ εἴτε κατὰ ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, εἴτε κατὰ σταθερὸν ποσὸν τὸ ἔσοδον ἀπὸ τὴν κράτησιν 6 ο/ο ἐπὶ τῆς ἐκτάκτου παροχῆς καὶ τὴν ἰσόποσον εἰσφορὰν τοῦ ἐργοδότη διανεμεῖται εἰς τοὺς συνταξιοῦχοις ὡς ἔκτακτος παροχὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1946.

36452)3433)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασ.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμεῖου Ἀσφαλίσεως Διμενεργατῶν Πειραιῶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 182 τῆς 5 Νοεμβρίου 1946).

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει: 1) τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ Ἀν. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὄργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 694)1937, περὶ αὐθεντικῆς ἡρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς Ἀσφαλ. Νομοθεσίας, 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30-4-46 Ν. Δ)τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὄργανισμῶν Κοινων. Πολιτικῆς», 3) πρότασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ταμεῖου Ἀσφαλ. Διμενεργατῶν Πειραιῶς, ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 753 ἐ. ἑ. ἀναφορᾶς του, 3) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινων. Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. ΣΚΑ 112, συνεδρίασις 6ῃ τῆς 22ας Αὐγούστου 1946), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸν Κανονισμὸν Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμεῖου Ἀσφαλίσεως Διμενεργατῶν Πειραιῶς, ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

1) Ἡ παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 5 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Τὸ ἀντικείμενον τῶν φαρμάκων καταβάλλεται ὁλόκληρον ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου ἐξαιρέσει τῶν ὀρισθησμένων ἰδιοσκευασμάτων, ἐφ' ὧν ὁ ἡσφαλισμένος καταβάλλει τὸ τέταρτον τῆς καθαρᾶς ἀξίας αὐτῶν. Τῆς συμμετοχῆς ταύτης ἀπαλλάσσονται οἱ ἐν νοσηλείᾳ τελούντες ἡσφαλισμένοι».

2) Ἡ τελευταία φράσις τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 6 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: «ἐξαιρέσει μόνον τῶν ἀκτινογραφικῶν, δι' αἷς οἱ ἡσφαλισμένοι καταβάλλουν 20 ο/ο ἐπὶ τῆς καθαρᾶς ἀξίας αὐτῶν».

3) Εἰς τὸ δευτέρον ἐδάφριον τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 9 ἡ φράσις «δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν ὀκτῶ μηνῶν ἐν συνόλῳ», ἀντικαθίσταται διὰ τῆς φράσεως «δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν δέκα ἑξ μηνῶν ἐν συνόλῳ».

4) Εἰς τὸ τέλος τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 16 προστίθεται ἐδάφριον ἔχον οὕτω:

«Εἰς θεράποντας ἰατροῦς ἀπασχολουμένους ἐπὶ τριῶν ἡμερῶν πρὸς ἑκτέλειαν τῶν ἐν ἱατρικῇ ἐπισκέψει, ἐκτελούντας δὲ συγχρόνως καὶ πάσας τὰς κατ' οἶκον ἐπισκέψεις τῆς περιφερείας τῶν, δύναται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, νὰ χορηγῇται πρόσθετον ἐπίδομα, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ ποσοστὸν 20 ο/ο τοῦ βασικοῦ μισθοῦ».

5) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας προστίθεται μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

«Ἐγκρίνονται καὶ νομιμοποιούνται αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ληφθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ταμεῖου, περὶ παρατάσεως τῆς ἐν Σανατορίῳ νοσηλείας φυματικῶν ἡσφαλισμένων πέραν τῶν ὀκτῶ μηνῶν καὶ μέχρι δέκα ἑξ μηνῶν ἐν συνόλῳ».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1946.

39865)3871)1946 'Απόφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της παρ. δ' του άρθρου μόνου του Α. Ν. 418)37 «περί τροποποιήσεως διατάξεων των Νόμων 3460 και 5598.

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 182 της 5 Νοεμβρίου 1946)

«Έχοντες υπ' όψει : 1) το άρθρον 59 παράγρ. 1 του Α.Ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί 'Οργανισμού του 'Υπουργείου 'Εργασίας», ως τούτο αθηντικώς ήρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του Α. Ν. 694)1937 «περί αθηντικής έρμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων των της ασφαλιστικής νομοθεσίας», 2) τας διατάξεις του από 30 Απριλίου 1946 Νομ. Δίτος «περί οργανώσεως και συντονισμού της παρακολουθήσεως και του έλέγχου των 'Οργανισμών Κοιν. 'Ασφαλίσεως», 3) πρότασιν του Διοικ. Συμβουλίου του Ταμείου 'Ασφαλίσεως Καπνεργατών, υποβληθείσαν διά της υπ' αριθ. 5014 άναφοράς του, 4) γνώμην του Συμβουλίου Κοιν. 'Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. ΣΚΑ 84, συνεδριάσεις 8η, 9η, 10η των 19)9) 46, 3)10)46, 8)10)46) αποφασίζομεν :

‘Η παρ. δ' του άρθρου μόνου του Α.Ν. 418)1937 «περί τροποποιήσεως διατάξεων των νόμων 3460 και 5598», τροποποιείται ως εξής :

δ') 'Η χρησιμοποίησις των παρά τῷ Ταμείῳ 'Ασφαλίσεως Καπνεργατών ήσφαλισμένων είναι υποχρεωτική καὶ διὰ τὴν ἐνεργουμένην ἀπὸ τοὺς καπνεμπόρους παραγωγικὴν ἐπεξεργασίαν (χωρικὸ πιασάδι καὶ δερματοποίησιν) ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν τοιοῦτοι διαθέσιμοι εἰς τὸ Κέντρον, ὅπου γίνεται ἡ ἐπεξεργασία.

‘Εάν δὲν ὑπάρχουν ήσφαλισμένοι εἰς τὸ Κέντρον τοῦτο διαθέσιμοι, οἱ καπνεμπόροι δικαιούνται νὰ προσλαμβάνουν ἐλευθέρους ἐργάτας καὶ ἐργατρίδας, ὑποχρεούμενοι νὰ ἀναγγέλλωσιν εἰς τὸ ΤΑΚ τὴν χρονολογίαν ἐνάρξεως τῆς χωρικῆς ἐπεξεργασίας, τὸ Κέντρον τῆς διενεργείας αὐτῆς καὶ τὸν ἀριθμὸν κατὰ φύλον τῶν παρ' αὐτῇ ἀπασχολουμένων ἐλευθέρων ἐργατῶν.

‘Εκαστος καπνεμπόρος ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐνεργουμένην πληρωμὴν τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἀνωτέρω νὰ κρατῇ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ταμείου ἀπὸ ἑκάστου ἐργάτην ήσφαλισμένον ἢ ἐλευθέρων, ἀνεξαρχτῆτος φύλου, 60ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν πληρωνομένων ἡμερομισθίων. Εἰς ἰσόποσον εἰσφορὰν ὑποχρεοῦται καὶ ὁ ἴδιος.

Αἱ ἐν τῇ χωρικῇ ἐπεξεργασίᾳ πραγματοποιούμεναι παρ' ήσφαλισμένων ἡμέραι ἐργασίας ὑπολογίζονται εἰς τὸν κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ ΤΑΚ. ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας διὰ τὴν ἀπόκτησιν δικαιωμάτων δι' ασφαλιστικὰς παροχάς.

Αἱ παραγρ. ε' καὶ στ' καταργοῦνται.

‘Εν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1946.

36453)3435)1946 'Απόφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας

Περί τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 183 της 6 Νοεμβρίου 1946)

‘Εχοντες υπ' όψει :

1) τὸ ἀρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ Ἀν. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί 'Οργανισμού τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας» ὡς τοῦτο αθθεντικῶς ήρμηνεύθη διὰ τοῦ άρθρου 1 τοῦ Α. Ν. υπ' αριθ. 694)1937 «περί αθθεντικής έρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων των της 'Ασφαλιστικής Νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30)4)46 Ν.Δ)τος περί ὁργανώσεως καὶ συντονισμού τῆς παρακολουθήσεως

καὶ τοῦ ἐλέγχου 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς.

3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν υποβληθείσαν διὰ τῆς υπ' αριθ. 3879) 4455 ἀναφοράς του.

4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως (ἀρ. πρωτ. ΣΚΑ 121, συνεδριάσεις 6η τῆς 22ας Αὐγούστου 1946, αποφασίζομεν :

Εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις :

1) Τὸ ἐδάφιον Α' παράγρ. 1 τοῦ άρθρου 12 τροποποιεῖται ὡς εξής :

Α'. Ὁ ήσφαλισμένος μετέχει ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν δαπάνην τῶν φαρμάκων. Ἡ τοιαύτη συμμετοχὴ ὀρίζεται εἰς (10ο) δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν διὰ τὰ κοινὰ φάρμακα καὶ (25ο) εἴκοσι πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν διὰ τὰ ἰδιοσκευάσματα τῆς ἀξίας τῶν χορηγούμενων φαρμάκων.

2) Τὸ ἐδάφιον Β' (περίπτ. Β') τῆς παραγρ. 1 τοῦ άρθρου 12 τροποποιεῖται ὡς εξής :

Β'. Ἐκτάκτων θεραπευτικῶν μέσων (λουτροθεραπείας, προσθήκης τεχνιτῶν ὀδόντων, τεχνητῶν μελῶν, ὁματουαλίων καὶ θεραπευτικῶν ζωνῶν) χορηγούμενων ἐπὶ τῇ παρ' αὐτῶν καταβολῇ τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης.

Ἡ χορήγησις ὁματουαλίων εἰς τὰ αὐτὰ πρόσωπα δὲν ἐπιτρέπεται πρὸ τῆς παρελεύσεως τριετίας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς λήψεως τοιούτων.

‘Εν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1946

35972)3384)1946 'Απόφ. 'Υπουργ. 'Εργασίας

Περί τροποποιήσεως Νομοθεσίας Ταμείου 'Ασφαλίσεως Ἀρτεργατῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 184 της 9 Νοεμβρίου 1946).

‘Εχοντες υπ' όψει : 1) τὸ ἀρθρον 59 παραγρ. 1. τοῦ Α. Ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί 'Οργανισμού τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας» ὡς τοῦτο αθθεντικῶς ήρμηνεύθη διὰ τοῦ άρθρου 1 τοῦ Α. Ν. υπ' αριθ. 694)1937 «περί αθθεντικής έρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων των της 'Ασφαλιστικής Νομοθεσίας», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30-4 46 Ν.Δ)τος «περί ὁργανώσεως καὶ συντονισμού τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου των 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», 3) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Ἀρτεργατῶν υποβληθείσαν διὰ τῆς υπ' αριθ. 7807 ε. ε. ἀναφοράς του, 4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, (αριθ. πρωτ. ΣΚΑ 123, συνεδριάσεις 6η τῆς 22 Αὐγούστου 1946), αποφασίζομεν :

Εἰς τὸ ἀπὸ 18-12-1942 Κανονιστικὸν Διάταγμα «περί ἐκτελέσεως τοῦ υπ' αριθ. 1291)1942 Νομοθ. Δίτος περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Ἀρτεργατῶν διατάξεων, ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ προσθήκαι :

Τὸ ἐδάφιον δ' τοῦ άρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 18-12-42 Κανον. Δίτος τροποποιεῖται καὶ συμπληροῦται ὡς εξής :

δ') Στοιχειωδῶν ἐκτάκτων θεραπευτικῶν μέσων ὡς τεχνητῶν λουτρῶν ἐν 'Υδροθεραπευτηρίοις μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 20 λουτρῶν χορηγούμενων ἐπὶ παρ' αὐτῶν καταβολῇ τοῦ τρίτου τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης. Ἐξαιρετικῶς εἰς περιπτώσεις ἐπιμόνων παθήσεων πιστοποιούμενων ὑπὸ τῆς 'Υγείας. Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου δύνανται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ν' ἀποστέλλωνται ήσφαλισμένοι μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ (50) πενήντα καὶ ἔτος καὶ εἰς αὐτοφυῆ ἱαματικά

λουτρά επί τη συμμετοχῇ τούτων εἰς τὸ 1)3 τῆς σχετικῆς δαπάνης. Ἐπὶ χρησιμοποίησιν αὐτοφύων λουτρῶν κειμένων ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἡσφαλισμένου παρέχεται διπλὸν βοήθημα ἀσθενείας. Τὸ ἥμισυ τοῦ βοηθήματος τούτου προκαταβάλλεται ἀπὸ δι' ὅσας ἡμέρας θέλει διαρκέσει ἡ λουτροθεραπεία κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου. Τὸ ἕτερον ἥμισυ τοῦ βοηθήματος ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἀντίτιμον τῶν εἰσιτηρίων τῶν λουτρῶν ἀποστέλλεται εἰς αὐτὸν διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς εἰς τὸν τόπον τῶν λουτρῶν. Ἐπίσης παρέχονται αὐτοῖς καὶ τὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὰ λουτρά διὰ τῆς συντομωτέρας ὁδοῦ καὶ τοῦ εὐθηνότερου μέσου (εἰσιτήρια γ'. θέσεως, προκειμένου περὶ σιδηροδρόμου καὶ β' θέσεως προκειμένου περὶ ἀεροπλοίου). Ἐπὶ λουτροθεραπείας, εἰς λουτρά κείμενα εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τοῦ ἡσφαλισμένου καταβάλλονται μόνον τὰ ἐνδεχόμενα ἀναγκαῖα ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς.

Ὡς λουτρικὴ περίοδος ἑκάστου ἔτους ὁρίζεται τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15ης Ἰουνίου μέχρι 15ης Σεπτεμβρίου.

Ἐξαιρετικῶς κατὰ τὴν λουτρικὴν περίοδον 1946 δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας νὰ παρέχῃται εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους τοὺς δικαιουμένους λουτροθεραπείας πλὴν τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένων παροχῶν λουτροθεραπείας καὶ πρόσθετος ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσις μέχρι πέντε χιλιάδων (5000) δραχμῶν καὶ δι' εἰκοσι τὸ πολὺ ἡμέρας, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης ἐνοικίου εἰς τὸν τόπον τῶν λουτρῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1946.

35951)3333)1946 Ἀπόφ. Ὑπ. Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ (Κλάδου Συντάξεων Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Σ.Π.Α.Π.)

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 184 τῆς 9 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1. Τὸ ἄρθρον 59 παραγρ. 1 τοῦ Α' Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἁρθροῦ 1 τοῦ Α. Ν. δι' ἀριθ. 694)1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἠρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας».

2. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30)4)46 Ν. Δ)τος «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολούθησας καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς».

3. Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Σ.Π.Α.Π. ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1066 ἀναφορᾶς του.

4. Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. ΣΚΑ 126, συνεδριάσεις 6ῃ τῆς 22ας Αὐγούστου 1946), ἀποφασίζομεν :

Εἰς τὰ καταστατικὸν (Κλάδου Συντάξεων) τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ ΣΠΑΠ, ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις :

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἁρθροῦ 5 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

2. Αἱ εἰσφοραὶ καὶ αἱ κρατήσεις τῶν ἡσφαλισμένων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσπράττονται παρὰ τῶν Σ.Π.Α.Π. κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν των καὶ ἀποδίδονται εἰς αὐτὸ μετὰ τῆς ἱσπᾶσους εἰσφορᾶς των καὶ τῶν λοιπῶν εἰσφορῶν καὶ πόρων τοῦ Ταμείου ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου

τοῦ ἐπομένου μηνός, ἐκείνου εἰς ὃν ἀνήκουν ἡ συμψηφίζονται εἰς τὸν μετὰ τοῦ Ταμείου ἀλληλόχρεων λογαριασμόν των.

3. Ἐὰν λόγῳ ἐκκαθαρίσεως τῶν οἰκείων λογιστικῶν στοιχείων, δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἀπόδοσις τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ταμείου ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ ἐπομένου μηνός οἱ Σ.Π.Α.Π. ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδίδουν ἢ νὰ συμψηφίζουν κατὰ τὴν ὡς ἄνω προθεσμίαν καὶ ἔναντι τῶν δικαιωμάτων τοῦ ὑπὸ ἐκκαθαρίσιν μηνός, ποσὸν ἴσον πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ Ταμείου τοῦ προηγουμένου μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1946

38484)4956)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς Συλλογικῆς Συμβάσεως Ἐργασίας ὑπαλλήλων Συλεμπορικῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 185 τῆς 11 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16)21 Νοεμβρίου 1935 Α. Ν. «περὶ Συλλογικῶν Συμβάσεων Ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Α. Ν. 1367)1938, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν τὴν κατὰ τὴν 20)8)1946 καταρτισθεῖσαν Συλλογικὴν Σύμβασιν Ἐργασίας ὑπαλλήλων Συλεμπορικῶν καταστημάτων Πειραιῶς—Ἀθηνῶν, καταθεθεῖσαν παρὰ τῇ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 19235)3.9.46 πράξεως αὐτοῦ, διὰ πάντας τοὺς οὖς ἀφορᾷ αὕτη ἐργοδοτίας καὶ μισθοτούς ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1946.

103007)7313)1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐφοδιασμοῦ

Περὶ καταβολῆς εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων Ὑπ. Ἐφοδιασμοῦ τῶν μισθῶν κλπ. Ὑπουργείου Μεταφορῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 186 τῆς 12 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ Α.Ν.19)1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνει εἰς τροποποιήσεις φορολογικῶν συντελεστῶν», συμπληροῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 10820)46 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν «περὶ καθορισμοῦ ἀποζημιώσεως κλπ.», ἀποφασίζομεν :

Ὅπως εἰς τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ ἀνερχομένους εἰς ὀκτώ, καταβάλλονται τὰ ἡμερομίσθια, αἱ ὑπερωρίες καὶ ὁποζημιώσεις, τὰ καθοριζόμενα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10820)46 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας διὰ τοὺς ὁδηγοὺς καὶ βοηθοὺς τῶν ἰδιωτικῶν ἐν γένει αὐτοκινήτων, ὡς αὕτη ἐκάστοτε θέλει ἰσχύσει ἢ καὶ τυχόν τροποποιουμένη.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1946.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1946.

106998)1946 Ὑπουργοῦ Ἐφοδιασμοῦ

Ἀγορᾶν, διατάξεις ὑπ' ἀριθ. 114.

Περὶ ψηφικῶν δικαιωμάτων ἀγροποιείων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 186 τῆς 12 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 10)5)46 «περὶ ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Άρθρον 1.—Καθορίζομεν τὰ ψηστικά δικαιώματα τῶν ἀρτοποιεῶν καὶ κλιβάνων ἐνήσεως ὡς κάτωθι :

1) Καραβάναι καὶ νηστήσιμοι (ῥσπρια, χόρτα κλπ. μικροῦ μεγέθους).	Δρχ. 800
2) Καραβάναι καὶ νηστήσιμοι (ῥσπρια χόρτα κλπ. μεγάλου μεγέθους).	> 350
3) Καραβάναι κρέατος μικροῦ μεγέθους	> 450
4) Καραβάναι κρέατος μεγ. μεγέθους	> 500
5) Ταψιά ἢ λαμαρίναι φαγητῶν μικροῦ μεγέθους.	> 500
6) Ταψιά καὶ λαμαρίναι φαγητῶν μεγάλου μεγέθους.	> 650
7) Φόρμαι γλυκισμάτων μικροῦ μεγέθους.	> 300
8) Φόρμαι γλυκισμάτων μεγάλου μεγέθους.	> 450
9) Ταψιά ἢ λαμαρίναι γλυκισμάτων ἢ τσουρεκιῶν μικροῦ μεγέθους.	> 600
10) Ταψιά ἢ λαμαρίναι γλυκισμάτων ἢ τσουρεκιῶν μεγάλου μεγέθους.	> 800
11) Ταψιά ἢ λαμαρίναι διὰ κουλούρια ἰδιωτικῆς χρήσεως μικροῦ μεγέθους.	> 600
12) Ταψιά ἢ λαμαρίναι διὰ κουλούρια ἰδιωτικῆς χρήσεως μεγάλου μεγέθους.	> 650
13) Ταψιά ἢ λαμαρίναι διὰ μπομπότας μικροῦ μεγέθους.	> 300
14) Ταψιά ἢ λαμαρίναι διὰ μπομπότας μεγάλου μεγέθους.	> 450
15) Ἄρτος κατ' ὅκαν εἰς καραβάνες, εἰς ταψιά καὶ εἰς λαμαρίνες.	> 100

Άρθρον 2.—Αἱ ἀνωτέρω τιμαὶ αὐξάνονται κατὰ 50 ο)ο α) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἐπομένην ταύτης, β) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας πρὸ τοῦ νέου ἔτους καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους, γ) κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῶν Θεοφανείων, καὶ κατὰ 40 ο)ο κατὰ τὰς Κυριακάς.

Άρθρον 3.—Οἱ ἀρτεργάται οἱ ἐκάστοτε ἀσχολούμενοι μετὰ τὴν ἔψησιν τῶν ψηστικῶν καὶ τὰ ἀρτοποιεῖα θὰ λαμβάνωσι ποσοστὸν 25 ο)ο ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ψηστικῶν δικαιωμάτων ὑπὸ τῶν ἀρτοποιῶν.

Άρθρον 4.—Ἡ ἔψησις τῶν ἀνωτέρω καὶ γενικῶς φαγητῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τε τοὺς Διευθυντὰς τῶν ἀρτοποιεῶν καὶ κλιβάνων ἐνήσεως ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς ἀρτεργάτας.

Οἱ ὡς ἄνω Διευθυνταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχωσιν τοὺς κλιβάνους τῶν ἐν λειτουργίᾳ δεχόμενοι τὰ πρὸς ἔψησιν φαγητὰ ἀπὸ τῆς 10ης ὥρας μέχρι τῆς 13ης πρὸς ἐξυπηρέτησιν περισσοτέρων οἰκογενειῶν, ποιούμενοι πρὸς τοῦτο σχετικὴν ἀνακοίνωσιν πρὸς τὸ κοινὸν δι' ἀναρτήσεως πινακίδος εἰς ἐμφανὲς μέρος τῶν ἀρτοποιεῶν. Ἐκ παραλλήλου δὲ καὶ οἱ πελάται ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐγκαίρως προσκομίζωσι τὰ πρὸς ἔψησιν φαγητὰ εἰς τοὺς κλιβάνους ἵνα τυγχάνωσι σειρᾶς προτεραιότητος.

Άρθρον 5.—Ὑποχρεοῦνται οἱ Διευθυνταὶ τῶν ἀρτοποιεῶν καὶ κλιβάνων ἐνήσεως νὰ ἀναρτήσωσι εἰς ἐμφανὲς μέρος τοῦ κλιβάνου διὰ τοὺς πελάτας τὴν πινακίδα διαστάσεων 0,30×0,15 ἐμφαίνουσαν δι' εὐαναγνώστων γραμμάτων καὶ ἀριθμῶν τὰς ἰσχυοῦσας διατιμήσεις ψηστικῶν.

Άρθρον 6.—Ἡ ὑπ' ἀριθ. 10]46 Ἀγορανομικὴ Διάταξις καταργεῖται, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ 61]46 τοιαύτη.

Οἱ παραβάται τῆς παρούσης ἰσχυοῦσης ἀπὸ 15]10] 1946 διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ὡς καὶ διὰ τὰς περιφέρειας Ἀχαρνῶν, Ἐλευσίνος, Λαυρίου καὶ Σαλαμίνος, διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 10]5]46 Ν.Δ.

«περὶ ἀγορανομικοῦ Κώδικος» ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1946.

107628]1946 Ὑπουργοῦ Ἐφοδιασμοῦ

Ἀριθ. Ἀγορανομικῆς Διατάξεως 116.

Περὶ καθορισμοῦ ὥρῶν ἐργασίας ἀρτοποιεῶν στήματος παρασκευαζομένου ἄρτου κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β. φ. 186 τῆς 12 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου 396) 1936 «περὶ διαρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ὑπουργεῖου Ἀγορανομίας διατάξεων», τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. τῆς 10]5]46 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 15]1944, 65, 72, 80, 83 καὶ 102]1946 Ἀγορανομικὰς Διατάξεις, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Άρθρον 2.—Καθορίζομεν ὥρας ἐργασίας διὰ τὴν παρασκευὴν ἄρτου εἰς τὰ μηχανοκίνητα ἀρτοποιεῖα καθὼς καὶ εἰς τοιαῦτα παρασκευάζοντα ἄρτον χειροποίητον ἀπὸ τῆς 5 1/2 πρωϊνῆς ὥρας μέχρι καὶ τῆς 15 1/2.

Ἡ ἐργασία θὰ ἀρχεῖται ὑποχρεωτικῶς τὴν 5 1)2 πρωϊνῇ. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ παραγωγή τοῦ ἄρτου εἰς ἐν ἑκάστον ἀρτοποιεῖον εἶναι μέχρι δύο κλιβανειῶν οἱ ἀρτοποιοὶ καὶ οἱ ἀρτεργάται ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐργασθῶσι συνεχῶς μέχρι τῆς 10—12 ὥρας ἵνα φέρωσιν εἰς πέρας τὴν παρασκευὴν καὶ ἔψησιν τοῦ ἄρτου. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας ταύτης οἱ ἀρτοποιοὶ θὰ δέχωνται τὰ ψηστικά τοῦ κοινοῦ ἀπὸ τῆς 10—13 ὥρας. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει τρίτη καὶ τετάρτη κλιβανεῖα αὕτη θὰ παρασκευασθῇ καὶ ἔψηθῇ μετὰ τὸ πέρας τῶν ψηστικῶν ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τούτων ἐφ' ὅσον δὲν δημιουργεῖται κώλυμα διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην.

Τὰ ἀρτοποιεῖα τὰ λειτουργοῦντα διὰ μηχανικῆς κινητηρίου δυνάμεως καὶ διατηροῦντα ἐναλλασσόμενον προσωπικὸν μετὰ ὀκτώρων συνεχῆ ἀπασχόλησιν κατὰ ἀνώτατον ὅριον ἐκάστου ἀρτεργάτου, θὰ ἐργάζωνται διὰ τὴν παρασκευὴν καὶ ἔψησιν τοῦ ἄρτου ἀπὸ τῆς πέμπτης καὶ ἡμισείας (5 1)2) πρωϊνῆς ὥρας μέχρι καὶ τῆς 21ης καὶ ἡμισείας (21 1)2) συνεχῶς.

Άρθρον 3.—Ὁ ἄρτος τῆς Κυριακῆς θὰ παρασκευάζεται τὴν Παρασκευὴν, ὁπότε κατ' ἐξοίρεσιν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐργασία εἰς τὰ ἀρτοποιεῖα θὰ παρατείνεται μέχρι τῆς 19ης ὥρας καὶ θὰ διανέμεται τὸ Σάββατον.

Ὁ ἄρτος τῆς Δευτέρας θὰ παρασκευάζεται τὸ Σάββατον, κατὰ τὰς καθοριζόμενας ὥρας ἐργασίας καὶ θὰ διανέμεται τὴν Δευτέραν.

Ὁ κλιβανεὺς ἀρτεργάτης, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὑποχρεοῦται ἐκάστην Κυριακὴν νὰ παραυρίσκηται εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον εἰς ὃ ἐργάζεται μέχρι καὶ τῆς 14ης ὥρας ἵνα ἀσχολῇται μετὰ τὴν ἔψησιν τῶν φαγητῶν τοῦ κοινοῦ.

Άρθρ. 7.—Αἱ ὑπ' ἀριθ. 15]14, 65, 72, 80, 83 καὶ 102]46 ἀγορανομικαὶ διατάξεις ὡς καὶ πᾶσα προγενεστέρα τῆς παρούσης διάταξις ἢ ἀπόφασις καταργοῦνται.

Οἱ παραβάται τῆς παρούσης ἰσχυοῦσης ἀπὸ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1946 διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ὡς καὶ διὰ τὰς περιφέρειας Ἀχαρνῶν, Ἐλευσίνος, Λαυρίου καὶ Σαλαμίνος, διώκονται καὶ τιμωροῦνται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. τῆς 10]5]46 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1946.

ΑΠΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΥ ΕΙΣ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΒΙΒΛΙΟ ΚΡΙΣΙΑΙ

Γ. Α. Τρίμη, Διευθυντού 'Υπουργείου 'Εργασίας: 'Η ἀνεργία ἐν τῇ 'Ελληνικῇ Νομοθεσίᾳ, ἐκδόσεις 1946, σελ. 283.

Ἐπὶ μίαν σειρὰν ἐτῶν—καὶ τῶν χειροτέρων ἀπὸ ἀπόψεως ἐθνικῶν καὶ οἰκονομικῶν συνθηκῶν—τὸ Ν. Δ. 424)1941, ὅπως θεσμός, ὁ ὁποῖος θὰ μείνῃ εἰς τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν μας ἱστορικός, ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τοῦ φιλεργατισμοῦ του, παρὰ τὰς ἀδίκους κατ' αὐτοῦ ἐπικρίσεις συντηρητικῶν, ἀπετέλεσε τὸ ἐπικέντρον τοῦ νομικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἐξήφθη περισσότερο ὁ ἐπιστημονικὸς ἤλιος τῆς ἐπεξεργασίας ἐργατικοῦ θεσμοῦ εἰς τόσην ἔκτασιν καὶ παρ' ὅλας τὰς συνθήκας τῆς ἐθνικῆς δυστυχίας, κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα τῶν βαρβάρων κατακτητῶν, ἡ θεωρία τοῦ δικαίου καὶ ἡ δικαστηριακὴ ἐφαρμογὴ ἀπέδωσαν μίαν γόνιμον διὰ τὸ ὅλον ἐργατικὸν δίκαιον ἐργασίαν, πολλαπλῶς ὠφελήσαν εἰς κατανόησιν τῶν κατευθύνσεων τοῦ νέου αὐτοῦ δικαίου.

Ἡ δὲ τὸ Ν. Δ. 424)1941, καταργηθὲν, διεδέχθη, κατὰ ἓνα μεγάλο μέρος ἐπιχειρήσεων καὶ μισθωτῶν, ὁ θεσμός τῆς ὑποχρεωτικῆς κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφαλίσεως τῶν μισθωτῶν. Καὶ ὁ νόμος 118)1945, μετὰ τῆς διὰ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 ἐπεκτάσεώς του, ἀνασύρει ἤδη πρὸς ἔρευναν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἓνα πληθὺς πάλιν νομικῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουν ζωντανὸν θεωρητικὸν καὶ πρὸ πάντων πρακτικὸν ἐνδιαφέρον.

Ὁ κ. Γ. Α. Τρίμη, γνωστὸς καὶ ἐξ ἄλλων ἐργασιῶν του, εἰς τὸ νεοεκδοθὲν βιβλίον του ἐρευνᾷ νομικὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα προκύπτουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων περὶ ἀσφαλίσεως τῶν μισθωτῶν, ἐρμηνεύων δὲ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῶν παραθέτει ἰδίᾳ γνώμας καὶ ἐκείνας τῆς ἐπιστημονικῆς θεωρίας καὶ δικαστηριακῆς πράξεως, εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὰ προβλήματα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν.

Εἶναι βέβαια δύσκολον εἰς τὸν βαθὺν κάπως μελετητὴν τοῦ βιβλίου του νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ ὅτι εἶναι ἀλάθητος εἰς μερικὰ ἢ ἐπιχειρουμένη ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἐρμηνεία τῶν νομικῶν διατάξεων καὶ ἡ ὀρθὴ λύσις τῶν ἐξ αὐτῶν προβλημάτων.

Ἰσως ἐκλαϊκευτικὸς χαρακτήρ, τὸν ὁποῖον θελεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἐρμηνείαν του (βλέπε πρόλογον τοῦ βιβλίου του: Τὸ δίκαιον τοῦ μισθωτοῦ (νὰ προσβάλῃ τὴν ἀκυρὸν ἀπόλυσίν του) δέον νὰ ἀσκηθῇ ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἡδύνατο νὰ κινηθῇ πλέον ἀνέναντος ὁ ἐρμηνευτής.

Τὰ προβλήματα ὅμως τοποθετοῦνται προσεντικά, μὲ προσωπικὴν καὶ καταφανὴν προσπάθειαν τοῦ συγγραφέως νὰ φθάσῃ εἰς τὴν λύσιν τῶν ἀνεφαρτίτως τῶν ἀντιρρήσεων, τὰς ὁποίας ἡμπορεῖ νὰ ἔχωμεν—καὶ ἔχομεν—ὡς πρὸς τὴν νομικὴν τινῶν θεμελιώσιν.

Γράφει π. χ. ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν σελ. 167 τοῦ βιβλίου του: Τὸ δίκαιον τοῦ μισθωτοῦ (νὰ προσβάλῃ τὴν ἀκυρὸν ἀπόλυσίν του) δέον νὰ ἀσκηθῇ ἐντὸς τοῦ ὁποίου προθεσμίας, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ ἀκύρωσις γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχυροποιεῖται καὶ παράγει ὅλα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δοθέντος ὅτι ἡ ἀπαγγελλομένη ἀκυρότης δὲν εἶναι ἀπόλυτος, ἀλλὰ σχετικὴ.

Ἐπὶ ἀποκλειστικῆς ὅμως προθεσμίας, ὡς εἶναι ἡ προθεσμία τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν. Δ. 8)11 Μαΐου 1946,

μόνη ἡ πάροδος τοῦ χρόνου ἐπάγεται ἀφ' ἑαυτῆς τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ δικαιώματος καὶ ὄχι ἡ παράλειψις ἀσκήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου (Regelsberger—Μαριδάκη—Πράτοικα, Γεν. Διδ. § 126, 'Εφετ. Ἀθηνῶν 1519)1937, ΕΕΝε' 458), ὥστε δὲν βλέπομεν διατὶ πρέπει νὰ σταθῶμεν εἰς τὴν ἔρευναν ἂν ἡ ἀκυρότης εἶναι ἀπόλυτος ἢ σχετικὴ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον χρειάζεται, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς λύσεις ἄλλων προβλημάτων.

Εἰς τὴν σελ. 170 ὑποστηρίζεται ἡ ἄποψις ὅτι τὸ δίκαιον τῶν ἐπιχειρήσεων νὰ θέτωσιν εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐπὶ ἐν τρίμηνον, δὲν ἀφορᾷ τοὺς μὴ δικαιουμένους ἐπιδόματος ἀνεργίας μισθωτοὺς. Τὸ ἀρθρον ὅμως 9 τοῦ νόμου 118)1945 ὁμιλεῖ περὶ ἐπιχειρήσεων ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, δυναμένων νὰ καταγγέλλωσιν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν, κατὰ τὰς οὐσιαστικὰς καὶ τυπικὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου τούτου, ἀδιαφόρως ἂν οἱ μισθωτοὶ δικαιουνται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ὡς ὀρθῶς ὑποστηρίζει ὁ συγγραφεὺς εἰς σελ. 162 τοῦ βιβλίου του. Διατὶ λοιπὸν θὰ ἐπρεπε νὰ περιορισθῇ ἡ ἀντὶ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (§ 2 τοῦ ἀρθροῦ 9 νόμου 118) διαθεσιμότης ἐπὶ μόνων τῶν μισθωτῶν τῶν δικαιουμένων ἐπιδόματος ἀνεργίας; Ἡ φράσις τοῦ νόμου (ἐδ β' § 2 τοῦ ἀρθροῦ 9 ν. 118) «ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ δὲν ἐγγράφονται εἰς τὸ Ταμεῖον . . .» ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν ἐπιδοτοῦνται—καὶ ὅσοι ἀκόμη ἔχουν δίκαιον ἐπιδότησεως—ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ ἀπολύσεως, ἀλλὰ περὶ διαθεσιμότητος. Ὁ λόγος, ὁ ὁποῖος ὀρθῶς ἀναλύεται εἰς σελ. 162, ὅτι δηλαδὴ εἶναι δυνατόν ὁ ἀπολυόμενος ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως μισθωτὸς ἐκ πρώτης ὀψεως νὰ μὴ δικαιούται ἐπιδόματος ἀνεργίας, ἐνῶ πράγματι δικαιούται, ὡς ἔχουν συμπληρώσει 270 ἡμέρας ἐργασίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ταμεῖου Ἀνεργίας, ἰσχύει φυσικὰ καὶ διὰ τὴν διαθεσιμότητα, ἢ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ὁποίας θὰ ἐξηγητᾶτο ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη ἐλέγχου ἂν ὁ μισθωτὸς δικαιούται ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Εἰς τὴν σελ. 172 ἐπ. γίνεται λόγος περὶ μὴ ὑπαγωγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι συνδέονται μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τῶν διὰ κανονισμοῦ μονιμότητος εἰς τοὺς οὐσιαστικὰς καὶ τυπικὰς περιορισμοὺς τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118)1945. Ἡ ὑπαγωγή τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων—κατὰ τὸν κ. Γ. Τ.—εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 118)1945 δὲν ἀναφέρεται εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' εἰς τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς τοὺς μισθωτοὺς, οἱ ὁποῖοι, ἀπολυθέντες συμφώνως πρὸς τοὺς κανονισμοὺς, δὲν δικαιούνται συντάξεως. Διὰ τοῦ ἀρθροῦ ὅμως 1 τοῦ Ν. Δ. 8)11 Μαΐου 1946 ἐπεξετάθησαν ὅλαι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 118—καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ ἀρθροῦ 9—ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων νόμου 343)1945, τοῦ ὁποίου φυσικὰ ἡ λειτουργία ἀρχεται μετὰ τὴν λειτουργίαν τῶν κανονισμῶν, διατηρουμένων πάντως ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν νόμον 118)1945. Ἄν ἡ ἐπέκτασις τοῦ νόμου 118 ἀφεῖρα μόνον τὴν ἐπιδότησιν, ἀλλοῖα θὰ ἦτο ἡ διατύπωσις του (βλέπε καὶ ὁρθὴν γνώμην συγγραφέως ἐν σελ. 186).

Αἱ μικραὶ αὗται παρατηρήσεις δὲν μειώνουν βέβαια τὴν χρησιμότητα τοῦ βιβλίου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ σύνολον βοηθεῖ εἰς τὴν μελέτην καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ σχετικοῦ δικαίου. Ε. Κ. Ὑδραῖος, Δικηγόρος

Κωνσταντίνου Γ. 'Αποστολίδου, Δικηγόρου παρ' 'Αρείῳ Πάγῳ, 'Ενοχικὸν Δίκαιον 'Αστικοῦ Κώδικος, τόμος Αος, τεύχος Αον, ἐκδ. 1946, 'Αθήναι.

Τὸ ἀνὰ χεῖρας Ἄον τεύχος προέρχεται ἀπὸ τὴν γραφίδα τοῦ καὶ ἐξ ἄλλων νομικῶν διατριβῶν γνωστοῦ δικηγόρου τῶν 'Αθηνῶν, ὅστις, ἀνήκων εἰς τὴν μαχομένην δικηγορίαν, συνδυάζει σὺν τῇ θεωρητικῇ καταρτίσει καὶ τὴν πρακτικὴν τοιαύτην. 'Ακριβῶς δὲ τὸ τεύχος τοῦτο, μελετώμενον ἐμβριθῶς, ἀποδεικνύει, ὅτι τότε καὶ μόνον ἔργον, ὡς τὸ τῆς ἐρμηνείας τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος, δύναται νὰ συνεισφέρει εἰς τὴν Νομικὴν 'Επιστήμην καὶ τὴν πράξιν, ἅμα ὡς ὁ συγγραφεὺς συνδυάζει καὶ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δικαίου. Τούτῳ τῷ λόγῳ κατέστησαν κλασσικὰ τὰ συγγράμματα τῶν παλαιότερων καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου μας καὶ τῶν νεωτέρων, ὅταν οὗτοι συνεδύαζον καὶ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δικαίου διὰ τῆς εἰς τὰ ἀνώτερα δικαστήρια ὑπερασπίσεως τῶν ὑποθέσεων ἀστικοῦ περιεχομένου.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐμφανίζεται ἐντονότερα ἀπὸ τὸν ἐρευνητὴν τοῦ 'Ενοχικοῦ δικαίου, ὅπερ, ἀπτόμενον τῆς ζωῆς συχνότατα καὶ ὑπὸ ποικίλας μορφᾶς καὶ ἐναλλαγᾶς, ἀπαιτεῖ συγγραφεῖα ἐμβριθῇ, οὐ μόνον τῆς θεωρίας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐξοχὴν τῆς πράξεως. 'Ο συγγραφεὺς τοῦ Ἄου τεύχους τοῦ 'Ενοχικοῦ δικαίου τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος φαίνεται, ὅτι ἐπέτυχεν ἀπολύτως. Εἰς τὸ τεύχος τοῦτο δὲν ἀκολουθεῖ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ ἀπόλυτον τὸ σύστημα τῶν γερμανικῶν καὶ ἐλβετικῶν kommentar, ἀλλὰ τοιοῦτο μικτόν.

Οὕτως, ὑπ' ἑκάστον ἄρθρον ἀναπτύσσεται εὐρύτατα ἡ θεωρητικὴ ἀποψις ἑκάστου ἐξεταζομένου θεσμοῦ, οἷον ἐν τῷ πρώτῳ τεύχει τῆς ἐννοίας τῆς ἐνοχῆς, ἐκτάσεως αὐτοῦ περιεχομένου αὐτῆς, περὶ ὧν τὸς τὰ γραφέντα ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ Πανδέκτιστάς τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου. Διὰ τῆς θεωρητικῆς τοιαύτης ἀναπτύξεως τὸ σύγγραμμα λαμβάνει τὴν μορφήν πλέον συστήματος, ἀφοῦ ὁ μελετητὴς λαμβάνει πλήρη εἰκόνα τῶν θεσμῶν θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς καὶ εὐρίσκει ἐν τοῖς, κατὰ τρόπον ἐπιτυχῇ, ὁρισμοῖς τὸ περιεχόμενον τοῦτο. 'Επὶ πλέον, χωρὶς νὰ παραλείπωνται αἱ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι καὶ τὸ προϊσχύον δίκαιον, γίνεται εὐρυτάτη ἀναφορὰ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ 'Αρείῳ Πάγου, ἣτις διέπλεσε τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον, ὅπερ, ἄλλωστε, ἀποτελεῖ καὶ τὴν κυρίαν πηγὴν τοῦ 'Ενοχικοῦ δικαίου τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος.

'Αλλ' ἐπὶ πλέον ὁ συγγραφεὺς φωρᾶται ἐντριβῆς καὶ εἰς τὰ φιλοσοφικὰ συστήματα περὶ τοῦ δικαίου, τοῦτο δὲ καθίσταται ἐμφανὲς εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἐννοίας τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, εἰς ἃ ὁ δικαστὴς καλεῖται νὰ διαπλάσῃ σπουδαῖον ὁλόν. 'Ο ἀναγνώστης ὅθεν διὰ τοῦ ἔργου τούτου λαμβάνει πλήρη εἰκόνα τοῦ ἰσχύοντος νέου δικαίου καὶ σπουδαίως θὰ βοηθηθῇ εἰς τὴν λύσιν τῶν ζητημάτων ἐκ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἔργου, τοῦ ὁποίου εὐχόμεθα ταχεῖαν συμπλήρωσιν.

'Ανδρέας Γ. Τσάρας, Δικηγόρος παρ' 'Αρείῳ Πάγῳ.

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Εἶχεν ἤδη στοιχειοθετηθῇ ἡ ἀποψις μας ἐν σελ. 641 διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν θυμάτων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὅταν ἐλάβομεν γνῶσιν τῆς πρὸς τοὺς 'Υπουργοὺς Δικαιοσύνης καὶ 'Εργασίας κατωτέρω ἀναφορᾶς τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, ποῦ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς ἀποστείλῃ.

Ὡς θὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης, εἶναι τόσο κατ' ἀφανὴς ἡ γενομένη [σήμερον ἀδικία εἰς τὰ πτωχὰ θύματα τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὥστε νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι ταχέως τὰ δίκαιον θὰ ἀποκατασταθῇ.

'Ο Δικηγορικὸς Σύλλογος Πειραιῶς, ἐνδιαφε-

θεῖς τόσο ζωντοῦς διὰ τοῦτο, πρέπει νὰ ἔχῃ κάμῃ μίαν ὥρᾴαν, εὐγενῆ καὶ ἀξίαν τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς ἐνὸς Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἐνέργειαν.

Δικηγορικὸς Σύλλογος Πειραιῶς

'Εν Πειραιεὶ τῇ 18 Νοεμβρίου 1946

Πρὸς τοὺς ἀξιολύτους Κυρίους

'Υπουργὸν Δικαιοσύνης, 'Υπουργὸν 'Εργασίας
'Αθήνας

'Αξιότιμοι Κύριοι 'Υπουργοί

'Εχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρωμεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τοῦ ἐν ἰσχύι Β. Δ. τῆς 24 'Ιουλίου [25 'Αυγούστου 1920, κωδικοποιησαντος τὸν Νόμον 551 τοῦ 1915 περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημιώσεις τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων, καθορίζονται αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μισθωτῶν ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἐργασίαν τῶν. Οὕτως ἐν περιπτώσει θανάτου οἱ κατὰ τὴν αὐτὴν Νόμον δικαιοῦχοι οἰκεῖοι τοῦ παθόντος λαμβάνουσιν ὡς ἀποζημιώσεις πέντε ἐτῶν μισθοῦς, ἐὰν ὅμως τὸ σύνολον τούτων ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 110.000 εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προστίθεται τὸ ἐν τέταρτον τῆς τοιαύτης ὑπερβάσεως.

'Η τοιαύτη ρύθμισις κρατεῖ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων εἰς τὰς περιπτώσεις ἀνικανότητος ἰσοβίου ἢ προσκαίρου, περιορίζεται τοῦτέστιν ἡ διὰ ταύτας ἀποζημιώσεις τῶν ἀτυχοῦντων μισθωτῶν εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 110.000 ἢ 55.000, προσαναξάνομενον κατὰ τὸ τέταρτον μόνον τῶν πενταετῶν ἢ ἑξαετῶν ἀποδοχῶν τῶν.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, τεθεῖσαι ὑπὸ τὸ προπολεμικὸν νομισματικὸν καθεστὸς καὶ μάλιστα εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ χρυσὴ λίρα ἐτιμᾶτο δραχ. 25, ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι ἀπροσάρμοστοι καὶ σήμερον.

Συμβαίνει οὕτω οἰκεῖοι θανάτου ἐν ἐργασίᾳ ἐξ ἀτυχήματος καὶ οὕτως τὸ ἡμερομίσθιον ἀνήχεται εἰς σημερινὰς δραχ. 6.000, ἥτοι αἱ ἐτήσιαι ἀποδοχαὶ τοῦ εἰς δραχ. 2.160.000, νὰ δικαιоῦνται ἀποζημιώσεως δραχ. 2.782.500 (5 ἐτῶν ἀποδοχαὶ δραχ. 10.800.000 μείον 110.000, ὑπερβάσις δραχ. 10.690.000, ὧν τὸ τέταρτον δραχ. 2.672.000 πλεον 110.000), ἥτοι περίπου 20 χρυσᾶς λίρας ἢ χαρτίνας τοιαύτας 139.

'Ο θάνατος ὅμως ἐξ ἀτυχήματος τοῦ αὐτοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰ πρῶτα μὲν εἴη ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνω νόμου ἐξασφάλιζεν εἰς τοὺς οἰκεῖους του ὡς ἐλαχίστην ἀποζημιώσιν δραχ. 110.000, ἰσομείνας πρὸς λίρας χρυσᾶς 440, πρὸ δὲ τοῦ τελευταίου πολέμου ἀπολαύοντος τοῦ μισθωτοῦ ἡμερομίσθιον μόλις δραχ. 75, παρεῖχεν εἰς τὴν οἰκογενείαν του ἀποζημιώσιν ἀνερχομένην εἰς προπολεμικὰς δραχ. 116.250, ποσὸν κατὰ πολὺ μεγαλύτερον τοῦ ἀνω σημερινοῦ, ἀφοῦ θὰ ἀντεστοίχει περίπου πρὸς χαρτίνας μὲν λίρας 258, χρυσᾶς δὲ 129.

Εἶναι λοιπὸν προφανὴς ἡ ἀδικία, ἡ ὁποία πλήττει τὴν τάξιν τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐργατικῶν.

'Ο Δικηγορικὸς Σύλλογος Πειραιῶς, μετὰ στοργῆς ἀποβλέπων πρὸς τὴν τάξιν τῶν μισθωτῶν καὶ ἐκ τῆς παρὰ τῶν μελῶν του ἀσκήσεως τοῦ λειτουργήματος τοῦ Δικηγόρου ἄμεσον ἔχων τὴν ἀντιληπνὴν τῆς ἀδικίας, ἡ ὁποία προσγίνεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως συγχρονισμοῦ τοῦ ἀνω προστατευτικοῦ Νόμου πρὸς τὰς συγχρόνους οἰκονομικὰς συνθήκας, θεωρεῖ ὡς ἐπιβαλλομένην ὑποχρέωσίν του τὴν ὑποβολὴν τῆς παρούσης, μετὴν βεβαιότητος ὅτι τὸ περιεχόμενον αὐτῆς θὰ προκαλέσῃ τὴν παρ' ὑμῶν εἰσήγησιν πρὸς τὴν Βουλὴν τοῦ ἀναλόγου Νομοθετικοῦ μέτρου.

'Επὶ τούτοις ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν, ὥστε ἐνεργήσῃτε τὰ δέοντα.

Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς

'Ο Πρόεδρος

Ε. Ντεντιδάκης

'Ο Γεν. Γραμματεὺς

Σ. Βρατσᾶνος

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ

Σχέδια χρησμών

Ἀπὸ ἑνα σχέδιο νόμου τροποποιητικὸ τοῦ νόμου 118]1945 καὶ τοῦ Ν.Δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946, ποὺ ἔχει καταρτίσει τὸ Ὑπουργεῖον Ἑργασίας, πληροφοροῦμεθα ὅτι τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118 ἀντικαθίσταται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο :

- «1. Ἡ ἀπόλυσις μισθωτῶν, οἵτινες συνδέονται διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετὰ τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, εἶναι ἔγκυρος
- α) ἐφ' ὅσον γίνεται ἐγγράφως,
 - β) ἐφ' ὅσον καταβληθῇ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐξ ὁλοκλήρου ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος μεταγενεστέρως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἢ ἡ ὑπὸ τοῦ β.δ. τῆς 16]187]1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὀριζομένη ἀποζημίωσις, εἰς ὅς περιπτώσεις πρόκειται περὶ ἀτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.
 - γ) ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόλυσις ἀναγγελθῇ ἐγγράφως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὸ οἰκτεῖον Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἑργασίας καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας.

Ἔως ἐδῶ τὸ πρῶγμα εἶναι εὐκόλο νὰ ἐννοηθεῖ. Ἡ ἀρχικὴ διατύπωση τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118] 1945 δὲν ἐπέτρεπε τὴ συνάγωγὴ ἄλλης ἐννοίας ἀπὸ τὴ νομοθετικὴ θέληση νὰ πληρώνεται ἡ ἀποζημίωση τοῦ νόμου 2112]1920, ἀκόμα καὶ στὴν περίπτωσιν τῆς τακτικῆς (μὲ προειδοποίησιν) καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ ἐτοιμαζόμενον νέον δίκαιον περιορίζει τὴν πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως στὶς περιπτώσεις ἀτάκτου (ἀπροειδοποιητοῦ) καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὶ συμβαίνει τώρα στὴν τακτικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίζεται παρακάτω.

Στὴν § 4 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ νομοσχεδίου ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς :

- «Ἡ ἀπόλυσις τῶν μισθωτῶν εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον τηρηθῶν αἱ προϋποθέσεις τῶν ἐδαφίων α' καὶ β' τῆς προηγούμενης παραγράφου. Προκειμένου ὁμως περὶ ὑπαλλήλων ἢ ἀπόλυσις αὐτῶν εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον τοῖς καταβληθῇ, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τῶν, ἐξ ὁλοκλήρου τὸ τέταρτον τῆς ἀποζημιώσεως, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ὁ ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη οὗτος μεταγενεστέρως.

Ἀλλὰ τὸ β' ἐδάφιο, ποὺ ἐπιδίδωκεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ καὶ στὴν τακτικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιβάλλει τὴν πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 μόνον στὴν περίπτωσιν τῆς ἀτά-

κτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Καὶ ἡ § 4 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ σχεδίου, ἔχοντας νὰ ρυθμίσει τὴν περίπτωσιν τῆς τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀξιοῖ πάλι τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἐδ. β', δηλ. τὴν πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ὅταν ὁμως πρόκειται γιὰ ὑπαλλήλους θέλει τὴν πληρωμὴ τοῦ τέταρτου τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Μπορεῖ εὐκόλῃ κανεὶς νὰ μαντεύσει τὴ σκέψιν τοῦ νομοθέτου γιὰ τὴ σχεδιαζόμενη αὐτὴ ρύθμισιν ; Ἴσως νὰ εἶναι αὕτη : Μὲ τὴν τακτικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν δὲν ὑπάρχει, σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, δικαίωμα ἀποζημιώσεως. Δικαίωμα ἐνὸς τέταρτου τῆς ἀποζημιώσεως ἔχουν μόνον οἱ ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι. Ἐνδεχόμενο λοιπὸν εἶναι νὰ βασίστηκε τὸ σχέδιον τοῦ νόμου στὴν ἐπιδίωξιν νὰ πληρωθεῖ ὅπωςδῆποτε ὁ μισθωτὸς ἐργάτης τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920, ποὺ εἶναι καὶ μικρότερη τῆς ὑπαλληλικῆς, ἀκόμη καὶ στὴν περίπτωσιν τῆς τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνῷ ὁ ὑπάλληλος θὰ λάβει τὸ 1/4 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112.

Σὲ κάθε ὅμως περίπτωσιν δὲν εἶναι, νομίζουμε, ἀνάγκη νὰ γίνεταί τίσιν προσπάθεια νὰ μαντευθεῖ ἡ ἐννοία τοῦ σχεδιαζομένου νέου δικαίου, σὰν νὰ πρόκειται γιὰ δυσκολονόητο χρησμό. Μιὰ ἀπλὴ, σαφὴς, ὀχι ἀντιφατικὴ διάταξις, γιὰ νὰ προληφθοῦν καὶ τὰ βάσανα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς, ὠφέλεια μόνον θὰ εἶχε νὰ φέρει.

Ζήτημα ζωῆς

Ἡ κρίσιμότερη ἀσφαλῶς ὥρα τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἡ ὥρα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας του. Ἄν γιὰ τὸν μισθωτό, ποὺ ἀπασχολεῖται πῶς πᾶν ἀπὸ τὴ θέλησιν τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ὑπάρξει ἕνας νόμος φυσικῆς δικαιοσύνης, ἀνώτερος καὶ παλαιότερος, νὰ μὴ εἶναι ἡ ἀντιμισθία τοῦ ἀεπαρκῆς, γιὰ νὰ ἐξασφαλίζει τὴν ὑπαρξὴ του, εἶναι εὐκόλο νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸ πὺς πόσο κρίσιμότερη θέσιν θὰ σταθεῖ ὁ ἀνεργὸς μισθωτός, ποὺ βασίζεται στὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, τὴ μόνῃ ἀπὸ τὸν ἐργοδότη χρηματικὴν παροχὴν.

Ἐνδιαφέρει ἐπομένως ἄμεσα τὴ ζωὴν τοῦ νὰ γνωρίζῃ τουλάχιστον τὸν ὀρθὸν τρόπο ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως αὐτῆς, ὅταν δὲν ὑπάρξει σὺν Ταμεῖον Ἀνεργίας, χωρὶς νὰ ὑπάρχουν γι' αὐτὸ τὸ οὐσιώδες θέμα νομολογιακὲς ἀντιθέσεις γνωμῶν.

Καὶ τότε φυσικὰ θὰ λείψουν οἱ ἀντιθέσεις, ἂν ὑπάρξει μιὰ σαφὴς, ἀπλὴ, διάταξις.

Ἡ ἀνάγκη ἄλλωστε, τῆς ἐνότητος τοῦ θεοῦ δικαίου ἐπιβάλλει νὰ εἶναι ὁμοιόμορφος ὁ τρόπος τοῦ υπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἀφοῦ καὶ ἄλλοι νόμοι (ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου 118]1945 καὶ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου 765]1943) ὁρίζουν σαφῶς πὺς ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112, γιὰ ὅσους μισθωτοὺς ὑπάγονται σὺν Ταμεῖον Ἀνεργίας, καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 3514 ὑπολογίζονται μὲ βάση ἀποδοχὰς τοῦ τελευταίου τῆς ἀπολύσεως μηνός.

ΑΡΘΡΑ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΓΝΩΜΑΙ

ΜΟΝΙΜΟΤΗΣ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛ. ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΚΑΙ Ν. 118)1945

Υπό τοῦ κ. Ε. Κ. ΥΔΡΑΙΟΥ, Δικηγόρου

Διὰ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. (1), ἐπετράπη εἰς τὰς ἀναφερομένας εἰς τοὺς ἀνω νόμους ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἀσκήσεις ὑπ' αὐτῶν τοῦ δικαιώματος ἐλευθέρως, χωρὶς ἐξήγησιν τῶν λόγων, ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν τῶν, (2) ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἀρθρου τοῦτου (9 τοῦ ν. 118)1945) καὶ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν νὰ μὴ ἀντιβαίνει ἢ ἀσκήσεις τοῦ δικαιώματος τοῦτου εἰς τὸ ἀρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. (3)

Τὸ ἀρθρον ὅμως 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἐξαιρεῖ τῆς ἐφαρμογῆς του α) τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντας ἐφέδρους παλαιούς πολεμιστάς, ἀσχέτως χρόνου προσλήψεως καὶ β) τοὺς οἰκειοθελῶς μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 προσληθέντας ἐφέδρους παλαιούς πολεμιστάς, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου 118)1945 (13 Φεβρουαρίου 1945) ἔχουν προσκομίσει εἰς τὸν ἐργοδότην τῶν τὰ ἐμφαίνοντα τὴν ιδιότητά των δικαιολογητικά. (4)

Εἶναι προφανές, ὅτι ἡ ἐξαιρέσις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118)1945 ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ προσώπων βάσιν ἔχει τὴν ἀντίληψιν τοῦ νομοθέτου ὅτι ἔπρεπε νὰ διατηρηθῇ ἐν ἰσχύϊ ἡ προϋφισταμένη εἰδικὴ περὶ τῆς προστασίας τῶν νομοθεσία καὶ νὰ παραμείνουν μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος ἐλευθέρως ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν ἀμείωτα τὰ εἰδικὰ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν προνόμια.

Κατὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην νομοθεσίαν οἱ ἐφεδρὸι παλαιοὶ πολεμιστὰὶ ἀπολύονται μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244) 1936 καὶ ἐφ' ὅσον συντρέχουν οἱ λόγοι τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 23)24 Ἰανουαρίου 1936, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρῃ ἡ ιδιότης των ὡς

ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν ἢ ἐργατῶν. (5) (6)

Ἀπόλυσις ἀνευ ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἄκυρος καὶ συνεπάγεται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ εἰς πληρωμὴν τῆς μισθοδοσίας του. (7)

Ἐνῶ, ὅμως οὕτως ἔχουν τὰ νομοθετικά κείμενα, ἀνακύπτει εὐλόγως τὸ ζήτημα ποῖα ἡ τύχη τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἔγκρισιν τῆς ἀπολύσεώς του.

Εἰς τὸν νόμον (ἀρθρ. 9 νόμου 118)1945) παρατηρεῖται κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ποῖα τις ἀτέλεια, ἀφοῦ ὀρίζει μὲν, ὅτι αἱ διατάξεις του δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, δὲν φαίνεται ὅμως νὰ ρυθμίζῃ καὶ τὰς περαιτέρω, μετὰ τὴν νόμιμον ἀπόλυσιν των, συνεπείας ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)92 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1920, τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.», τὴν ὑποχρέωσιν ἀναγγελίας τῆς ἀπολύσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐπιδοτήσεως.

Περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστής, ὁ ἀπολυόμενος κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν νόμων 244)1936 καὶ 771)1937, δικαιούται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930 ἢ ἐκείνης τοῦ β.δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920, ἀναλόγως τῆς ιδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, δὲν γεννᾶται κἄν ζήτημα, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 771)1937 «πᾶσα διάταξις προγενεστέρου νόμου, ὀρίζουσα ἄλλως τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν καταργεῖται, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφαρμοζομένων καὶ διὰ τοὺς

1) ΕΕΔ 5, 307 ἐπ. ἐνθα κωδικοποιήσις νόμου 118)1945 καὶ Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946.

2) Βλέπε *Ε. Δημάκη*. ΕΕΔ 5, 526 ἐπ. ἐρευνῶντα ἂν ὀρθῶς λέγεται ἡ καταγγελία ἀναιτιώδης.

3) Βλέπε *Ι. Καποδίστριαν*. Ἡ καταχρηστικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 5, 449 ἐπ.

4) Ἐκ τῆς χρονολογίας οἰκειοθελοῦς προσλήψεως ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν (17 Ὀκτωβρίου 1936), τὴν ὁποῖαν ὀρίζει ὁ νόμος, ἀπεσαφηνίσθη ἡ τῶς διχογνωμίας προκαλέσασα ἐννοία τοῦ νόμου περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς προστασίας (βλέπε σύμφ. Α. Π. 270)1941, ΕΕΔ 1, 306, Α. Π. 41)1942, ΕΕΔ 1, 460, διάφορος ὅμως ἡ ἀντίληψις τῶν Σ.Ε.1017)1936, 681)1941, ΕΕΔ 1, 269, Σ. Ε. 1053)1939, 793)1939, 806)1939, 126)1942, ΕΕΔ 1, 663, Σ.Ε. 157)1943, ΕΕΔ 2, 401, Σ.Ε. 587)1943, ΕΕΔ 3, 245, ἀποφανθεῖσιν ὅτι ἡ προστασία ἐκτείνεται εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀναγκ. νόμου 28)31 Ὀκτωβρίου 1935, ἥτοι τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1936, ὑπηρετοῦντας.

5. Λόγοι ἀπολύσεως εἶναι α) ποράβας τῶν ἐν ἀρθροῖς 21, 22 καὶ 24 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀναφερομένων ἀδικημάτων, ὡς καὶ τοῦ νόμου 4229, ἀποδεικνυμένων διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ ἀρμόδιου ποινικοῦ δικαστηρίου ἢ ὀριστικοῦ καὶ ἀμετακλήτου βουλεύματος β) ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ὁκαταλληλότης καὶ ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ γ) παραβάσεις προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ πρὸ τῆς προσλήψεως τοῦ Π. Π. ἰσχύοντος καὶ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὁργανισμοῦ καὶ κανονισμοῦ τῆς ἐπιγείσεως, δι' ὅς προβλέπεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις δ) ἀποδεδειγμένη οἰκονομικὴ ἀνεπάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως.

6. Προστατεύονται καὶ οἱ ἐργάται καὶ τεχνῖται (Σ. Ε. 557)1939, 26)1939, 476)1939, contra Ε. Α. 1116)1941, ΕΕΔ 1, 463.

7. Μόνῃ ἡ ἔλλειψις τῆς ἀποφάσεως ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως (βλέπε ΕΕΔ 1, 37).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ & ΚΡΙΤΙΚΗ

Α Ν Ε Ρ Γ Ι Α

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΘΡ. 9 Ν. 118)1945 ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ Ν. 2112

Επιρροή μεταγενεστέρων της καταγγελίας αύξήσεων ἐπὶ τοῦ κύρους αὐτῆς.

Υποχρέωσις καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112)1920, με βάσιν τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν μῆνα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. — Μὴ ἐπιρροή ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας ἀναδρομικῶς μεταγενεστέρως αὐξήσεως ἀποδοχῶν. — Ἀνυπόχρεον δικαστηρίου πρὸς ἐπιβολὴν ὅρκου εἰς μὴ παριστάμενον αὐτοπροσώπως διάδικον.

Σημαντικῶς ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ κατωτέρω, πρώτη ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου. Καθὼς εἶναι γνωστὸν, συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ κύρους καταγγελίας, συμβάσεως ἐργασίας, κατ' ἀρθρον 9 τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. (βλέπε ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.), εἶναι ἡ ἐξ ὁλοκλήρου καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558)1930, ἡ τοῦ β.δ. τῆς 16) 18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», ἔγκυρος δὲ εἶναι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀφ' ἧς καταβλήθη ἡ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις.

Εἴναι ὁμοῦς οὕτως ἔχουν τὰ νομοθετικὰ κείμενα, ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ἂν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁ χρόνος τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώ-

σεως, ἀφοῦ εἶναι πιθανόν, ἐφ' ὅσον δὲν ὀρίζεται εἰς τὸν νόμον προθεσμία διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου, νὰ ἐπέλθουν ἐν τῇ μεταξὺ καὶ μισθολογικαὶ μεταβολαί.

Ὁ Ἀρείος Πάγος—καὶ ὀρθῶς καὶ καθ' ἡμᾶς— (βλέπε παρατηρήσεις μας εἰς ΕΕΔ 5, 431 ἐπ.) ἀποφαίνεται, ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 πρέπει, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945, νὰ γίνεται κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας (Οὕτω καὶ Σ.Βε-κρῆς, «Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ὑπαγομένων μισθωτῶν, σελ. 78).

Συνέπεια τῆς ἀπόψεως ταύτης εἶναι καὶ τὸ ὅτι θὰ ὑπολογισθῇ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, διὰ τὴν ἐξουρῶσιν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, μέχρι τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀνεξαρτήτως ἂν ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως γίνῃ βραδύτερον.

Οὕτω, ἄλλως τε, ὑπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ δι' ἐφαρμογὴν γενικῶς—καὶ ὄχι μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ νόμου 118)1945

κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαδικασίαν ἀπολυομένου ἐφέδρου, ἐκτὸς ἂν δικαιῶνται ἀποζημιώσεως τινος. Ὑπερβαίνουσιν τὴν ἀποζημιώσιν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν νόμων περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ καταβολὴ ὁμοῦς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου τούτου ἐθεοπίσθη διὰ τοὺς κοινούς μισθωτοὺς τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118) 1945 ἐπιχειρήσεων ὡς ἐν ἐκ τῶν λοιπῶν συστατικῶν στοιχείων, τὰ ὅποια θεμελιώνουν τὸ κύρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἀφοῦ δὲ διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, ὅταν ἐγκρίνεται ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ τὸ προνόμιον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν διατήρησιν τῆς θέσεώς του. ἔπεται, ἀναγκαστικῶς, ὅτι μεταπίπτει εἰς τὴν ιδιότητα τοῦ κοινῶ μισθωτοῦ, διὰ τὴν ἔγκυρον ἀπόλυσιν τοῦ ὁποίου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118)1945 πρέπει νὰ τηρηθοῦν αἱ τυπικαὶ καὶ οὐσιαστικαὶ αὐτοῦ προϋποθέσεις. (8)

Ἄλλως ἤθελε καταλήξει νὰ εἶναι odiosum τὸ προνόμιον, ἐνῶ, δὲ σκοπὸς τῆς ἐκ τοῦ νό-

μου 118)1945 ἐξαιρέσεως ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπῆρξε προφανῶς ἡ μεγαλυτέρα προστασία του, θὰ ἐκινδύνευε νὰ μείνῃ ἄνευ ἐπιδόματος ἀνεργίας μετὰ τὴν ἔγκυρον ἀπὸ ἀπόψεως ἀναγκ. νόμου 244)1936 ἀπόλυσίν του, ἀφοῦ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἡ διαδικασία τῆς ἐπιδότησεώς του βασίζεται καὶ εἰς τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἀπολύσεως πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ ἀκόμη ἡ τοποθέτησίς του εἰς νέαν θέσιν ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τῆς ἀναγγελίας πρὸς τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Ταῦτα σημαίνουν, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐπιχειρήσεως ὑπαγομένης εἰς τὸν νόμον 118)1945 ὀφείλει, μετὰ τὴν τήρησιν τῶν προϋποθέσεων ἀπολύσεως τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, κατὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 244)1936 καὶ 771) 1937, νὰ συμμορφωθῇ καὶ πρὸς τοὺς οὐσιαστικοὺς «αἱ τυπικοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118)1945 α) ἐνεργῶν τὴν καταγγελίαν ἐγγράφως β) καταβάλλων τὴν ἀποζημιώσιν τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, γ) ἀναγγέλλων τὴν καταγγελίαν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἐγγράφως πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας.

8. Σύμφωνος καὶ Γ. Τρίμης, «Ἡ ἀνεργία ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Νομοθεσίᾳ, σελ. 176-177.

Ε. Κ. ΥΔΡΑΙΟΣ

Δικηγόρος

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ Ν. 2112/1920 ΚΑΙ 118/1945

Νομική φύσις τῆς σχέσεως καὶ ἄσκησις ὑπὸ τῶν Δήμων ἐκμεταλλεύσεως.

Προαπαιτούμενα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 118/1945 ἐπὶ ἐργαζομένων εἰς Δήμους.—“Ερευνᾶ περὶ τῆς φύσεως τῆς σχέσεως δι’ ἐφαρμογὴν νόμου 2112 καὶ περὶ ἄσκησεως ὑπὸ τοῦ Δήμου ἐκμεταλλεύσεως δι’ ἐφαρμογὴν νόμου 118/1945.—“Υπηρεσία καθαριότητος Δήμου.—Μὴ ἄσκησις ἐκμεταλλεύσεως.—Μὴ ἐφαρμογὴ νόμου 118/1945.—Μὴ ἐφαρμογὴ καὶ τοῦ νόμου 2112/1920, ἐφ’ ὅσον πρόκειται σχέσις δημοσίου δικαίου.

Θέμα τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι ἂν δύνανται νὰ ἐκωσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 118/1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. (βλέπε κωδικοποίησιν εἰς ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.) καὶ ν. 2112/1920 «περὶ ὑπο-

χρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930.

Διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς ὁρθὴν λύσιν, νομίζομεν, ὅτι πρέπει νὰ σκεφθῶμεν ὡς ἑξῆς: Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐργατικῶν νόμων—καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ νόμου 118/1945—προϋποθέτει νὰ

—τοῦ νόμου 2112/1920 (βλέπε Α.Π. 329/1938).

Ἀρείου Πάγου 401/1946 Τμ. Α’

Προεδρεύων ὁ κ. **Η. Κυριακόπουλος**

Εισηγητὴς ὁ **Ἀρεοπαγίτης κ. Ν. Πλατυκάς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. **Κ. Κοσμόπουλος, Γ. Τσαρμπόπουλος**

Ἡ ὑπ’ ἀριθ. 1373/1945 ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικῶς δικάσαντος Πρωτοδικῆς μετερρυθμίσθη ὑπὸ τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου διὰ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ὑπ’ ἀριθ. 504/1945, συνεπῶς ἡ προκειμένη αἵτησις ἀναρρέσας, ἐφ’ ὅσον στρέφεται καὶ κατὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος, διότι μόνον ἡ συμπεριλαμβανόμενη δευτέρα ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἥτις καὶ μόνη βλαπτει τὸν ἀναιρεσείοντα, ὑπόκειται εἰς τὸ ἐνδίκον μέσον τῆς ἀναιρέσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀρθρῶν 811 § 2 καὶ 812 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Καθ’ ὅτι προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ’ ἀριθ. 504/1945 ἀποφάσεως τὸ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, αὕτη δέχεται ὡς ἀποδεδειγμένα, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τῆς, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: α) ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήθη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἀναιρεσιβλήτου τῇ 16 Ἰουνίου 1918, β) ὅτι ἐγγράφη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς τῇ 26 Ἀπριλίου 1945, γ) ὅτι δὲν ἐβεβαιώθη ἡ ὑπαρξίς ἐθίμου περὶ καταβολῆς 13ου μισθοῦ παρὰ τῶν βιομηχανικῶν ἐταιριῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ ἐνάγων, δ) ὅτι αἱ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐγγράφου ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ αὐτοῦ, ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως, τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1945 ἦσαν δραχ. 9750.ε) ὅτι ἡ παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐνάγοντος συνεποσοῦτο εἰς 26 ἔτη, καὶ συνεπῶς ἔδει νὰ καταβληθῇ αὐτῷ ποσὸν ἰσὺν πρὸς ἀποδοχὰς 22 μηνῶν καὶ στ) ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκ δραχμῶν 214.500 κατεβλήθη αὐτῷ ἐξ ὀλοκλήρου τῇ 27 Ἀπριλίου 1945 καὶ ἔκρινεν, ὅτι, τηρηθεῖσάν τῶν νομίμων διατυπώσεων, ἐλύθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἡ σύμβασις ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118/45 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» ἐπιχειρήσεις ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, δύνανται νὰ καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, ὑποχρεούμεναι νὰ καταβάλλουν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως,

προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ὀριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποίητου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὃ δὲ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως ὀρίζεται βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως καὶ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ’ ὅσον γίνεται ἐγγράφως, καὶ ἂν ἡ καταβληθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἢ ἀνωτέρω ὀριζομένη ἀποζημίωσις. Ἐκ τούτων σαφὲς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλλῃ τῷ μισθωτῷ πρὸς ἔγκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τὰς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας συμπεφωνημένας ἢ νενομοθετημένας ἀποδοχὰς τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὑπηρεσίας του, ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως ἢ τυχόν, διὰ νομοθετικῆς πράξεως δημοσιευομένης μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀναδρομικὴ αὐξήσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ τελευταίου μηνὸς δὲν δύναται νὰ θίξῃ τὸ κύρος τῆς διὰ τῆς καταγγελίας καὶ πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως λυθείσης ἤδη συμβάσεως ἐργασίας, οὕτω δ’ ἀποφηνάμενη ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δεξαμένη ὡς κύρος ἔχουσα τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, καίτοι δὲν εἶχε καταβληθῇ πρὸς αὐτὸν καὶ ἡ μεταγενεστέρως γενομένη ἀναδρομικὴ αὐξήσις τῶν ἀποδοχῶν του, ἣν ἔκρινεν ὡς καταβληθεῖσαν ἐγκύρως ἐκ τῶν ὑστέρων, ὁρθῶς τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρετηρίου.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 12 τοῦ Βασ. Διατ. τῆς 1/14 Αὐγούστου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου Γ’ 904/1918 περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, διατηρηθὲν ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὰς γενομένας εἰς τὸ ἄνω Β. Δ. διὰ τῶν νόμων 765 (1943) καὶ 1968 (1944) τροποποιήσεις, «ὄρκον ἐπαγόμενον ὑπὸ διαδίκου μὴ αὐτοπροσώπως παρισταμένου ἢ εἰς διὰδίκον μὴ αὐτοπροσώπως παριστάμενον, δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐπιβάλλῃ ὁ δικαστής», συνεπῶς, ἐφ’ ὅσον, ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως πιστοῦται, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ’ ἣν ἐπήχθη ὁ ὄρκος περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, οὐδεὶς τῶν διαδίκων ἦτο παρών, δὲν ἦτο ὑπόχρεων τὸ δικαστήριον νὰ ἐπιβάλλῃ τοῦτον, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεῦτερος λόγος ἀναιρετηρίου ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

υπάρχει μεταξύ μισθωτού και εργοδότη σχέσις διεπομένη υπό του ιδιωτικού δικαίου (βλέπε τὰς εἰς ΕΕΔ, 560 παραπομπὰς εἰς τὴν νομολογίαν).

Δὲν ἐνδιαφέρει ἐπομένως ἂν ὁ εργοδότης εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἔστω καὶ ἂν ἄσκη ἰδιοκτησίαν, ὡς εἶναι οἱ Δήμοι (πρβλ. Σ.Ε. 33) 1936), ἀλλὰ τὸ κρίσιμον εἶναι ἂν ἡ διέπουσα τὸν εργαζόμενον σχέσις εἶναι τοιαύτη δημοσίου ἢ ιδιωτικού δικαίου.

Ἄν τὸ δεύτερον τοῦτο συμβαίνει, τότε καὶ ἐπὶ Δήμων ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2112)1920 (βλέπε Α. Π. 160)1936, ΕΕΝ γ 735, πρβλ. καὶ Α. Π. 292] 1939, Θέμ. Ν' 753).

Σχέσις δημοσίου δικαίου ὑπόκειται, ὅταν ἐπιχειρητὰ κυριαρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸ νομικὸν πρόσωπον ὡς Ἀρχῆς καὶ ἐνεργῆται δυνάμει μονομεροῦς δημοσίου δικαίου πράξεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου καὶ κατὰ τοὺς ὅρους αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ συγκατάθεσις τοῦ διοριζομένου ὑπαλλήλου δὲν ἀποτελεῖ ἄλλο τι ἢ ἀπλὴν νομικὴν προϋπόθεσιν τοῦ ἐγκύριον τῆς πράξεως, ιδιωτικῶς δὲ δικαίου ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀμφοτέρω τὰ μέρη προέρχονται πρὸς κατάρτισιν αὐτῆς μετὰ θελήσεως, ἐχούσης, κατὰ νόμον, ἴσην δικαιοπρακτικὴν δύναμιν καὶ ἀξίαν (πρβλ. Α.Π. 34)1935, Θέμ. ΜΔ' 227, Σ.Ε. 154]1935, 749]1933, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 339)1942, Προεδρεύων Χ. Ἀποστολόπουλος, ΕΕΔ 7, 726, βλέπε καὶ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 343) 1942, Προεδρεύων Κ. Σῦρος, ΕΕΔ 1, 599).

Κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὡσάκις προσλαμβάνεται ἐν πρόσωπον πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν προβλέπονται διὰ νομοθετημένης θέσεως, δὲν συναπτεται δημοσία ὑπαλληλικὴ σχέσις, ἀλλὰ συμβατική σχέσις ἐργασίας (Σ. Ε. 601)1933).

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει, ὡσάκις προσλαμβάνεται προσωπικὸν πρὸς παροχὴν παροδικῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐργασιῶν εἰς τεχνικὰ ἔργα, χρήσιμα εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας, (π. χ. ἐργάται συνεργειῶν προσφυγικῶν συνοικισμῶν, ἐργάται συνεργειῶν πολεμικοῦ ναυτικοῦ) Σ.Ε. 447/1932, Σ.Ε. 807)1937)

Προκειμένου ἦδη νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946 (βλέπε ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.) δὲν ἀρκεῖ ἡ διάγνωσις τῆς σχέσεως, ἀλλὰ πρέπει καὶ εἰς τὴν περιπτώσειν πρόκειται περὶ σχέσεως ιδιωτικού δικαίου, ὑπὸ τὸ ἄνω κριτήριον, νὰ ἴδωμεν ἂν καὶ ὁ Δήμος εἶναι ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον 118)1945.

Τὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. ἐπεκτείνει τὸν νόμον 118)1945, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ἐπὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, οἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν νόμον 343)1945. εἶναι δὲ αὗται βιομηχαναί, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐπιχειρήσεις, εἴτε διεξαγόμεναι ὑπὸ ἢ διὰ λογαριασμὸν Δήμου ἢ τοῦ Κράτους ἢ συνδεόμεναι μετ' αὐτοῦ διὰ συμβατικῶν παραχωρήσεων (ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν τῶν τελευταίων βλέπε 1604]1946 Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν, Πρωτοδικῆς Γ. Γεωργακόπουλος, ΕΕΔ 5, 137).

Πρέπει, ἐπομένως, νὰ ἴδωμεν ἂν ὁ Δήμος ἄσκη ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμεταλλεύσιν, ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἐννοίαν (βλέπε Α. Χατζηδάκην, ΕΕΔ 2, 292, Γ. Τρίμη, Ἡ ἀνεργία ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Νομοθεσίᾳ, σελ. 47).

Εἰς τὴν συγκαρμένην τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως περιπτώσειν ἐπρόκειτο περὶ γραμματέως τῆς ὑπηρεσίας καθαριότητος τοῦ Δήμου.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 221)1943 Προέδρου Πρωτ. Πειραιῶς, (Προεδρεύων Φ. Τόλιας, ΕΕΔ 2, 438) ὁ Δήμος, ἐπιμελούμενος τὴν καθαριότητα τῆς ὑπὸ τὴν διοίκησίν του πόλεως ἢ περιοχῆς, καθ' ἣν ἔχει ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ νόμου ΔΝΖ' καὶ ἐκ τοῦ εἰδικοῦ Ν.Δ. 1154)1942, δὲν ἀσχεῖ ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, ἀλλὰ λειτουργίαν τῆς εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Πολιτείας διαπεπιστευμένης τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Οὕτω ἀποφαίνεται καὶ ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 7141)1946

Διαδικασία νόμου Γ'30Δ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Φραγκούλης, Χ. Κατσικόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς γραμματεὺς τῆς ὑπηρεσίας μεταφορῶν καὶ καθαριότητος τοῦ ἐναγομένου Δήμου Ἀθηναίων, ἥτοι ὡς ὑπάλληλος, καὶ ἐργάσθη ὡς τοιοῦτος ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1935 μέχρι 20 Ἰουνίου 1946, ὅτε ἀπελύθη παρὰ τὰς διατυπώσεις (προφανῶς ἐννοεῖ τὸν νόμον 118]45] καὶ ζητεῖ δραχμὰς 450.000 διὰ μισθοῦς του ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεως (20-6-46) μέχρις 20-9-46, ἄλλως τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ὀφειλομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν.

Διὰ τὴν εὐσταθῆσιν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς πρὸς τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, δέον τὸ μὲν ἢ συνδέουσα τὸν ἐνάγοντα μισθωτὸν μὲ τὸν ἐναγόμενον εργοδότην Δήμον σχέσις ἐργασίας νὰ εἶναι ιδιωτικῶς δικαίου, τὸ δὲ ὁ Δήμος νὰ ἀσκή ἐν προκειμένῳ ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, ὅτε ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ Νόμος 118]45], αἱ διατυπώσεις τοῦ ὁποίου (ἄρθρον 9) δέον νὰ τηρηθῶσι κατὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως. Ἡ ὑπαρξίς δὲ τῆς πρώτης προϋποθέσεως εἶναι ἀπαραίτητος, διὰ νὰ εὐσταθῇ ἡ ἀγωγή καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Ν. 2112, ὅστις ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ σχέσεων ιδιωτικῶς δικαίου.

Προκειμένου περὶ Δήμων, οἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρον 83 τοῦ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 31 Ἰουλίου 1936 Β. Δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς Νομοθεσίας περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων» ἔχουσιν αὐτοδιοίκησιν τῶν ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ δημοσίου αὐτῶν σκοποῦ ἀπορρουσῶν ἰδίων τοπικῶν ὑποθέσεων, ἐνασκοῦντες οὕτω ὡς μέλη τοῦ καθ' ὅλου ὄργανισμοῦ τοῦ Κράτους δημοσίαν διοίκησιν καὶ κατὰ παραχώρησιν ὑπὸ τοῦ τοῦ πολιτικῆν ἐξουσίαν, οἱ παρ' αὐτῶν προσλαμβανόμενοι κατὰ νόμον ὑπάλληλοι διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ τοιοῦτου σκοποῦ δὲν διατελοῦσιν εἰς σχέσιν παροχῆς ἐπ' ἀνταλλάγματι ὑπηρεσίας πρὸς τὸν δημοσίου δικαίου νομικὸν πρόσωπον, δυνάμει ἀμφοτεροβαροῦς δικαιοπραξίας ιδιωτικῶς δικαίου, καθ' ἣν ἀμφοτέρω τὰ μέρη συμβάλλονται μετὰ ἴσης ἀξίας, καὶ πρὸς ἣν ἀποκλειστικῶς ἀποβλέπουσιν οἱ νόμοι 118]45 καὶ 2112, ἀλλὰ συνδέονται πρὸς αὐτὸν διὰ μονομεροῦς δημοσίου δικαίου πράξεως δικαιοπρακτικῆς φύσεως, ἐπιχειρουμένης κυριαρχικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου καὶ πάντοτε κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸν Δήμον ὄργανου ὡς Ἀρχῆς, ἡ δὲ συγκατάθεσις τῶν αὐτῶσι προσλαμβανομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν προσώπων εἶναι ἀπλῶς νομικὴ προϋπόθεσις διὰ τὸ ἐγκυρον αὐτῆς, τῆς θελήσεως

ΦΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΘΡ. 9 Ν. 118)1945 ΑΚΥΡΟΤΗΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀπόψεις περί σχετικῆς ἀκυρότητος καὶ ἐγκύρου ἐπομ' νως παραιτήσεως.

Παραίτησις ἀπὸ τῆς ἀκύρου κατὰ τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νόμου 118)1945 ἀπολύσεως. — Ἐγκυρον αὐτῆς. — Ἀκυρότης σχετικῇ, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ τεταγμένη. — Μὴ ἀντίθεσις πρὸς τὸν ἀναγκ. νόμον 547)1937.

Τὸ νομικὸν ζήτημα περὶ τῆς φύσεως τῆς ἀκυρότητος ἀπολύσεως μισθωτοῦ, τὸ ὁποῖον τόσον ἀπησχόλησε τὴν θεωρίαν καὶ πρᾶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καταργηθέντος Ν.Δ. 424)1941 ἰδίως, μὲ κατὰληξιν νὰ θεωρηθῇ, ἡ ἀκυρότης σχετικῇ (βλέπε *Α. Διτξεροπούλου*, Ἡ καταγγελία αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ Ν.Δ. 424) 1941 § 15, *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 2, 589, *Κ. Δημάκη*, ΕΕΔ 1, 491, *Α. Μπουρνιά*, ΕΕΔ 1, 495, *Ο. Σκουτερόπουλος*, ΕΕΔ 3, 38, καὶ ἐκ τῆς νομολογίας Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4739) 1943, ΕΕΔ 4, 273, ἐνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ἐπανερχεται πάλιν πρὸς ἔρευναν, ἀπὸ ἀπόψεως ἤδη ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118) 1945.

Ἡ ἀποψις τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἀρθρου 9 τοῦ νόμου 118) 1945 ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετικῇ (οὕτω καὶ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 804)1945, Πρωτοδικῆς *Α. Κοκύρης*, ΕΕΔ 4, 242, Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 4325)1945, Πρωτοδικῆς *Ι. Γεωργακόπουλος*, ΕΕΔ 4, 590, ἀντίθετος ὅμως ἡ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 3206) 1946, Πρωτοδικῆς *Γ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 4 565, *Σ. Βεκερῆς*, ΕΕΔ. 4, 228, *Α. Μπουρνιάς*, ΕΕΔ 5, 170).

τοῦ Δήμου ἐξακολουθοῦσης νὰ εἶναι ὑπερέρας ἐναντι τοῦ διοριζομένου ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος. Τοιαύτης δὲ οὐσῆς τῆς σχέσεως τοῦ ἐνάγοντος, προσληφθέντος, κατὰ τὴν ἀγωγὴν, ὡς γραμματέως τῆς ὑπηρεσίας μεταφορῶν καὶ καθαριότητος τοῦ ἐναγομένου Δήμου Ἀθηνῶν καὶ ἀπολυθέντος τῆς δημοτικῆς ταύτης ὑπηρεσίας, εἰς ἣν διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, βάσει τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ Δήμων, ὑπαγομένου προδήλως τοῦ τοιοῦτου διορισμοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν πράξεων δημοσίου δικαίου, ὡς ἀφορῶντος τὴν εἰδικὴν μέριμναν διὰ τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῶν δημοτῶν, ἥτις περιλαμβάνεται μετὰ τῶν κυρίων τοῦ Δήμου καθηκόντων, δὲν ἔχουσι ὡς πρὸς τοῦτον ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 118)45 καὶ 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν. 4558)930 (Α. Π. 98)45 Θ. Ν.Σ.Τ' σελ. 339). Ἄλλ' οὐτε καὶ ἡ δευτέρα ὡς ἄνω προϋπόθεσις συντρέχει ἐν προκειμένῳ, διότι εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι δυνάμει τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. ὁ Ν. 118)46 ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων τοῦ νόμου 343)45, ἥτοι τῶν διεξαγομένων ὑπὸ τῶν Δήμων ἢ τοῦ Κράτους, πλὴν ὅμως ἐν προκειμένῳ ὁ Δήμος, ἐπιμελούμενος τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως, καθ' ἣν ἔχει ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν πρὸς πρόληψιν ἐπιδημικῶν νόσων, δὲν ἀποβλέπει εἰς οἰκονομικὰ κέρδη καὶ συνεπῶς δὲν ἀσκεῖ ἐπιχείρησιν,

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 7320)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Πιέρρης

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Α. Κυβέλος, Σ. Ταμβάκης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, βάσιν ἔχουσα σύμβασιν ἐργασίας καὶ διώκουσα τὴν πληρωμὴν ὀφειλομένου ὑπολοίπου ἀποδοχῶν πρὸ καὶ μετὰ ἄκρον ἀπόλυσιν καὶ ἀκύρωσιν ἀπολύσεως, νόμῳ βάσιμος ἐστὶ καὶ ἐρευνητέα, παραδεκτῶς ἐγερθεῖσα ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως (ἀπόλυσις 19)7)46, κοινοποιήσις ἀγωγῆς τοῦ 17)10)46) καὶ ἀπορριπτέου κρίνομένου τοῦ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐναγομένου.

Ὁ ἐναγόμενος συνομολογεῖ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ἐν ἔτει 1945 καὶ ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐγκύρως ἀπέλυσε τὸν ἐνάγοντα, συμφώνως τῷ νόμῳ 817)46 τὴν 17)7)46, ἣν ἀπόλυσιν ἀπέδεχθη ὁ ἐνάγων, προβάς οὕτω εἰς παραίτησιν τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπικαλεσθῇ ἀκυρότητα αὐτῆς, διὰ τῆς ἀπὸ 17)7)46 σχετικῆς ἐπιστολῆς τοῦ πρὸς τὸν ἐναγόμενον. Ἰῶ ὄντι δὲ ἐκ τῆς προσαγομένης ταύτης ἐπιστολῆς, ἣν ὑπογράφει ὁ ἐνάγων, καὶ ἐκ τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐνάγοντος (ὅρα προτάσεις του), ὁμολογοῦντος τὴν ἐκ μέρους αὐτοῦ ὑπογραφὴν τῆς τοιαύτης ἐπιστολῆς, ἀποδεικνύεται ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπέδεχθη τὴν γενομένην ταύτην τὴν 17)6)46 ἀπόλυσιν τοῦ ἐκ

ἀλλ' οὐτε καὶ ἐκμετάλλευσιν κατὰ τὴν ἐννοίαν τὴν ἀποδιδομένην εἰς τὸν ὅρον ἐκμετάλλευσιν ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης (ὅρα *Γ. Τοῖμη*, Ἡ ἀνεργία ἐν τῇ Ἑλληνικῇ νομοθεσίᾳ, ἐκδόσις 1946 σελ. 47, 66, καὶ 109), τοῦ ὡς ἄνω Ν. Δ. νοοῦντος νὰ ὑπαγάγῃ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 118)45 ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰς ἐπιχειρήσεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς ἐκμεταλλεύσεις, ἥτοι τὰς ἐξισωτικὰς ἐπιχειρήσεις, τὰς μὴ ἐπιδιωκούσας τὴν ἐπίτευξιν πλεονίσματος, ἀλλὰ τὴν κάλυψιν τῶν δαπανῶν λειτουργίας τῶν (π. χ. Βασιλ. Θέατρον, Κρατικὰ Νοσοκομεῖα, Ὀρφανοτροφεῖα καὶ λοιπὰ ἰδρύματα κοινῆς ὠφελείας), οὐχὶ δὲ καὶ τὰς ὑπηρεσίας ἐκείνας τοῦ κράτους ἢ τῶν Δήμων, αἵτινες δυνάμει τῆς κειμένης νομοθεσίας περιλαμβάνονται μετὰ τῶν κυρίων σκοπῶν καὶ καθηκόντων αὐτῶν, ὡς ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπηρεσία τῆς καθαριότητος τοῦ Δήμου, ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ὁποίας ὁ Δήμος ἀσκεῖ ἀπλῶς λειτουργίαν τῆς εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς πολιτείας διαπεπαιστυμένης τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Τούτων δεδομένων ἡ ὑπὸ τοῦ Δήμου γενομένη ἀπόλυσις δὲν ὑπέκειτο εἰς τὴν τήρησιν τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀρθρου 9 ν. 118) 45 καὶ συνεπῶς εἶναι ἔγκυρος, μὴ νόμιμος ὅθεν ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ καταβολῆς μισθῶν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἢ ἀποζημιώσεως τοῦ Ν. 2112 καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς μὴ νόμιμος ἢ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, ὡς πρὸς ἀμφοτέρας αὐτῆς τὰς βάσεις.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΣ

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της συμβάσεως εργασίας ώρισμένου χρόνου.

Σύμβασις εργασίας ώρισμένου χρόνου. — Έκτέλεσις ειδικής εργασίας άνευ προσδιορισμού ρητώς ή σιωπηρώς του χρόνου διαρκείας της συνιστά σύμβασιν άορίστου χρονικής διαρκείας. — Άκυρος κατά τὸ Ν. Δ. 424)1941 άπόλυσις μισθωτοῦ. — Πιστωτικοί Γεωργικοί Συνεταιρισμοί. — Νομικά Πρόσωπα ιδιωτικοῦ δικαίου καὶ ιδιωτικοῦ δικαίου ἢ μετὰ τῶν ὑπαλλήλων τῶν σχέσις. — Ἀρμοδιότης τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ. 304) δικαστοῦ. — Μὴ ὑπαγωγή γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὸν νόμον 118)1945. — Ἐγκυρον καταγγελίας συμβάσεως εργασίας ἀπὸ 11 Μαΐου 1946.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του πραγματεύεται ἐπὶ ἐνδιαφερόντων ζητημάτων.

Πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ καταργηθέντος ἤδη ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. 424)1941 ἐπὶ ἀπολύθοντος κατὰ παράβασιν τοῦ ἐν λόγῳ Ν. Δ. ὑπαλλήλου Πιστωτικοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Ὡς γνωστόν, τὸ Ν. Δ. 424)1941 δὲν ἐφαρμόζετο ἐπὶ μισθωτῶν, ὑπηρετούντων συνεπείᾳ συμβάσεως ὁρισμένης χρονικῆς διαρκείας (βλέπε ἀριθρ. 3 Ν. Δ. 424).

Κατ' ἀνάγκην, ὅθεν, ἔπρεπε νὰ ἐρευνηθῇ ἂν ἡ σύμβασις ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας προσελήφθη ὁ ὑπάλληλος πρὸς ἐκτέλεσιν ειδικῆς ἐργασίας, μὲ περιορισμένην, ἀλλ' ἀδήλου χρόνου διάρκειαν, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς σύμβασις ὁρισμένου χρόνου καὶ συνεπῶς δὲν θὰ εἶχε ἐφαρμογὴν τὸ Ν. Δ. 424).

Τὸ Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς χαρακτηρίζει τὴν τοιαύτην σύμβασιν ἄορίστου χρόνου, ἀφοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἐκ τῶν προτέρων γνωστός ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς ειδικῆς ταύτης ἐργασίας (πρβλ καὶ Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 328)1937, Πρόεδρος *Η. Ρεμποῦ*, (ἀδημοσίευτος εἰς νομικὰ περιοδικά), κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἂν ἡ ὑπηρεσία, δι' ἣν προσελήφθη ὁ ὑπάλληλος δὲν εἶναι ἐκ τῆς φύσεώς της διηνεκῆς, ἐν τοσοῦτω ὅμως ὁ ἀκριβὴς ἢ κατὰ μεγάλην προσέγγισιν χρόνος τῆς ἀποπεράτωσός της ἐργασίας εἶναι καταδήλως ἐκ τῶν προτέρων ἀπροσδιόριστος, καὶ ἡ σύμβασις χαρακτηρίζεται ὡς ἄορίστου χρονικῆς διαρκείας).

Εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου εἶναι καθωρισμένος ἐκ τῶν προτέρων ὁ χρόνος αὐτῆς

ἢ ἐξαργτᾶται ἐκ περιστατικῶν, ὁ χρόνος τῆς ἐπελεύσεως τῶν ὁποίων εἶναι ἐκ τῶν προτέρων γνωστός ἢ προκύπτει σιωπηρώς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς παρεχομένης ὑπηρεσίας (πρβλ καὶ Προέδρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 24)1943, Προεδρεύων *Σ. Σταματιάδης*, ΕΕΔ 2, 213).

Τὸ θέμα, ἐρευνώμενον ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ καταργηθέντος Ν. Δ. 424)1941, δὲν παύει νὰ ἔχῃ ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἰσχυόντων νόμων 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων», τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.» καὶ τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλείσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν. Δ. (βλέπε ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.) ἀφοῦ καὶ οὗτοι ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεων ἄορίστου χρονικῆς διαρκείας μόνον (βλέπε ὡς πρὸς τὸν νόμον 118)1945 *Α. Μπουρνιᾶν*, ΕΕΔ 5, 171, *Ε. Ὑδραῖον*, ΕΕΔ 4, 362, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 4, 200, Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 695)1945, ΕΕΔ 4, 242).

Περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον ἀποφαίνεται, ὅτι οἱ Πιστωτικοί Γεωργικοί Συνεταιρισμοί, ὡς ἐμπορικαὶ ἑταιρίαι, συνδέονται μετὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ ιδιωτικοῦ δικαίου.

Πράγματι καὶ δι' ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. Δ. 424)1941 ἀποτελοῦν ἀκόμη καὶ ἐπιχειρήσιν, ὑπὸ τὴν ἐνοχίαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης (πρβλ, Πρωτοδικεῖον Σερρών 378)1938 (δι' ἐφαρμογὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας) καὶ γενικώτερον πε-

τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐναγομένου, εἰς ἣν εἰργάζετο ὡς μπαζαδῶρος καὶ λαβὼν τὰ ἐν αὐτῇ ποσὰ ἐξώφλησε τὴν ἀπαίτησίν του πλήρως, οὐδεμίαν διατηρῶν ἀξίωσιν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἢ ἄλλης οἰασθήποτε. Προφανῶς ἐκ τῆς τοιαύτης διατυπώσεως τῆς ἐπιστολῆς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπεδέχθη τὴν γενομένην ἀπόλυσίν του ὡς ἔγκυρον, παραιτηθεὶς οὕτω σαφῶς παντὸς ἐν γένει δικαιώματός του πρὸς ἀκύρωσιν αὐτῆς, ἡ τοιαύτη δὲ ἀποδοχὴ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ παραίτησις ἀπὸ τῆς προσβολῆς αὐτῆς εἶναι νόμιμος, δεδομένου ὅτι ἡ ἐκ τῆς παραβάσεως τοῦ Ν. 118 ἀκυρότης εἶναι σχετικὴ πρὸς τὸ συμφέρον μόνον τοῦ μισθωτοῦ τεταγμένη (πρβλ. *Α. Διζεροπούλου*). Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ Ν. Δ. 424)41 § 15, ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τούτου 804)45 ΕΕΔ τ. 4, 242, 4325)45 ΕΕΔ τ. 4, 590, 3061)46 ΕΕΔ τ. 5, 208 καὶ 209, Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου 6436)45 ΕΕΔ τ. 5, 48,

Πρωτοδικεῖου Πειραιῶς 917)45 ΕΕΔ τ. 5, 49), μηδὲλως προσκρούουσα εἰς τὸ ἀρθρ. 8 Ν. 2112, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ Ἀν. Νόμου 547)37, ὅπερ ἀφορᾷ μόνον συμβάσει καταστρατηγούσας τὸ δικαίωμα τῆς ἐκ τοῦ Ν. 2112 ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ. Ὁ δὲ τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεων προβαλλόμενος ἰσχυρισμός περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐπιστολῆς, ὑπογραφείσης ὑπὸ τὸ κράτος ψυχολογικῆς βίας, καὶ διότι ὁ ἐνάγων ἐξεμεταλλεύθη τὴν ἀνάγκην, κουφότητά καὶ ἀπειρίαν τοῦ ἐνάγοντος κλπ., εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, ἄλλως καὶ ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, ὡς μὴ ἀποτελέσας ἀντικείμενον ἀποδείξεως, ἐφ' ὅσον δὲν προεβλήθη κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ οὐδὲλως ἄλλως ὡς βεβαιωθείς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος. Ἀπορριπτέα ὅθεν κρίνεται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ζητοῦνται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπολύσεως καὶ ἀποδοχαὶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀπόλυσιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ παντελῶς ἄορίστου αὐτῆς διὰ τὰς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀποδοχάς.

οι συνεταιρισμὼν βλέπε Α. Σίδερη, 'Αγροτικὴ Οικονομία, τεύχος Α' 1930 σελ. 39, Α. Π. 243) 1932, Θέμ. ΜΓ' σελ. 633), ἀφοῦ δὲ αἱ Γεωργικαὶ Ἐπιχειρήσεις δὲν ὑπάγονται εἰς τὸν νόμον 118)1945 (ἀρθρ. 1 § 2 Ν.Δ. 8)11 Μαΐου 1946), ὥστε νὰ συνεχισθῇ εἰς τὴν συγκεκριμένην ταύτην περίπτωσιν ἡ ἐκ τοῦ Ν.Δ. 424)1941 ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι τῆς τηρήσεως τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων τοῦ κύρους αὐτῆς τοῦ νόμου 118) 1945, ἐπεταί, δι, ὡς καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας ἐκτείνεται μέχρι τῆς 11 Μαΐου 1946, ἀφ' ἧς κατηγγήθη τὸ Ν.Δ. 424)1941.

Ἐντεῦθεν ἡ ἀποποίησης τῶν ὑπηρεσιῶν ἐπάγεται τὴν νόμιμον λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, με δικαίωμα μόνον ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 8072)1946

Διαδικασία νόμου Γ.Ο.Δ' κατ' ἐφῃσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Η. Κατσαρὸς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ἀρ. Τούσης**

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Παρασκευόπουλος, Ι. Παπαδόπουλος.

Κατὰ τὰ ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς παρὰ τῷ ἀρμόδιῳ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Ν. Γ.Ο.Δ' δι-
κάζοντι Πρωτοδικῆς ἐγερθείσης ἀγωγῆς, ἡ ἐνά-
γουσα, προσληφθεῖσα παρὰ τοῦ ἐναγομένου δι' ἀορίστου χρόνου διάρκειαν καὶ ἐργαζομένη ὡς γραφεὺς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας ἐν τοῖς ἐν Κηφισσίᾳ γραφεῖσι τοῦ, ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1945, ἀπελύθη τὴν 4 Ἀπριλίου 1946, χωρὶς νὰ συντρέχῃ πρὸς τοῦτο νόμιμος περίπτωσις. Διὰ τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐξητήσατο 1) δραχμὰς 56.260 ὡς διαφορὰν μισθοῦ τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου, προκύπτουσιν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3601)82.946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας 2) δραχμὰς 236.260 διὰ μισθοῦ μηνῶν Ἀπριλίου καὶ Μαΐου καὶ 3) δραχμὰς 59.065 δι' ἐπίδομα Ἀγίου Πάσχα 1946, ἥτοι ἐν συνόλῳ δραχμ. 351, 585. Ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἐν μέρει ταύτην. Τὴν ἀπόφασιν ἐξεκάλεσε διὰ τῆς ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1946 ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους: 1) διότι κακῶς καὶ ἐσφαλμένως καὶ παρὰ τὸν νόμον ἔκρινεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος δὲν προσελήθη δι' ὀρισμένον χρόνον, 2) διότι κακῶς καὶ ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰς μαρτυρικὰς καταθέσεις καὶ τὰ προσκομισθέντα ἔγγραφα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα, καὶ ὡς ἐκ τούτου κατ' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀντιδίκου ὅτι αὕτη ἐδικαιοῦτο πληρωμῇ διὰ τὴν γενομένην ἀπόλυσίν τῆς, ἐνῶν προσελήθη δι' ὀρισμένον χρόνον καὶ λήξαντος τοῦ χρόνου, δι' ὃν προσελήθη, νομίμως ἀπελύθη παρὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ, 3) διότι κακῶς ἐδέχθη τὴν κατὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀγωγὴν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Ν. Γ.Ο.Δ' καὶ 4) διότι ἐσφαλμένως δὲν ἐδέχθη, κατ' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, τὴν ἔλλειψιν ὑποχρεώσεως πρὸς πληρωμὴν εἰς τὴν ἀντιδικὸν ὀλοκλήρου τοῦ αἰτηθέντος ποσοῦ καὶ 5) ἐπικουρικῶς διὰ τοὺς ἐν ταῖς προτάσεσι τῆς πρωτοδικῆς δίκης λόγους.

Ἐκ τῶν νομίμως καὶ ἐγκύρως ἐξετασθέντων ἐνῶπιον τοῦ Πρωτοδικικοῦ μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀναποδείξεως, τῶν ἀποσπασμάτων τῶν ὑπ' ἀριθμ. 51)45 καὶ 74)46 πρακτικῶν τοῦ

Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐκκαλοῦντος συνεταιρισμοῦ, τοῦ ἀντιγράφου τοῦ ἀπὸ 26)2)46 γενομένου ἐλέγχου τοῦ ἄνω συνεταιρισμοῦ, τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 353)13.5.46 ὑπηρεσιακοῦ σημειώματος τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας, τῶν γραμματίων εἰσπράξεως (ἀριθ. 30135) τοῦ Γεωργ. Πιστωτικοῦ Συνεταιρισμοῦ «ἡ Ἐνωσις», τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων συνομολογηθέντων καὶ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, προέκυψαν τὰ ἐξῆς: Ἡ ἐφεσίβλητος προσελήθη τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1945, ὡς γραφεὺς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, δι' ἀόριστον χρόνον καὶ ἀπελύθη τὴν 4)4)46. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι προσελήθη δι' εἰδικὴν ἐργασίαν, «πρὸς ἐκδοσὶν καὶ τακτοποίησιν τῶν καρτελλῶν κτηνοτρόφων», καὶ ἀληθὲς ὑποτιθέμενος, δὲν προσδίδει τὴν ἐννοίαν προσλήψεως δι' ὀρισμένον χρόνον, διότι ἡ σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται ὀρισμένου χρόνου, ὅταν ἡ διάρκεια αὐτῆς προσδιορίζεται ρητῶς ἢ σιωπηρῶς (πρβλ. Planiol-Ripert-Lepargneur, traité prat. XT No 846) ἐκ τῶν προτέρων, οὕτως ὥστε νὰ μὴ γεννᾷται οὐδεμία ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸ χρονικὸν σημεῖον τῆς λήξεως αὐτῆς. Ἐν προκειμένῳ ἦτο ἄγνωστον τὸ ἐὰν θὰ ἐπερατοῦτο ἡ ἐργασία αὕτη καὶ πότε, λόγω τῆς ἐκάστοτε ἀλλαγῆς τοῦ συστήματος διανομῶν τῆς Οὐνρρα, ἅτινα διέειμεν ὁ συνεταιρισμὸς εἰς τὰ μέλη του. Ἐκτὸς τούτου ὁμοῦς ἡ ἐφεσίβλητος, πλην τῆς εἰδικῆς ἐργασίας, ἐξετέλει καὶ ἄλλας, ἥτοι τὴν εἰσπραξὶν ἐσόδων τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ γραφικὴν τοιαύτην. Συνεπῶς ἡ σύμβασις ἦτο ἀορίστου χρόνου. Κατ' ἀκολουσίαν τούτων ὁρθῶς ἔκρινεν ὁ δικάσας Πρωτοδικῆς, δεχθεὶς ὅτι συνήθη σύμβασις ἀορίστου χρόνου καὶ ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως ὅτι ἡ σύμβασις ἦτο ὀρισμένου χρόνου ἀπορριπτεῖται.

Κατ' ἄρθρ. 2 ν. 765)43, τροποποιῆσαν τὸ ἄρθρ. 10 Ν.Δ. 424)41, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ κλπ. Καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, γενομένη κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, εἶναι ἄκυρος. Κατ' ἄρθρ. 3 § 1 Ν. 765 «αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κλπ.». Κατ' ἀκολουσίαν ὅθεν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ὁ δὲ ἐκκαλὼν δὲν ἐπικαλεῖται νόμιμόν τινα λόγον, συγχωροῦντα αὐτῷ κατὰ τ' ἀνωτέρω, τὴν μονομερῆ ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁρθῶς ἔκρινεν ὁ δικάσας Πρωτοδικῆς, δεχθεὶς τὴν ἀγωγὴν, καὶ τὰ ἐναντία ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ λόγῳ ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτεῖται.

Ὁ συνεταιρισμὸς εἶναι ἐταιρία καὶ δι' ἐμπορικὴ ἐκ μονοῦ τοῦ τύπου, ὃν περιβάλλεται (ἄρθρ. 12 Ν. 602)πρβλ. καὶ Ἀναστασιάδου, Ἐμπορ. Δίκαιον § 161 καὶ § 64 σημ. 7), τῆς ὁποίας τὸ χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ μεταβλητὸν τοῦ κεφαλαίου καὶ τὸ μεταβλητὸν τῶν ἐταίρων, σκοποῦσα τὴν διὰ τῆς συνεργασίας τῶν μελῶν αὐτοῦ προαγωγὴν τῆς οἰκονομίας αὐτῶν τούτων τῶν μελῶν (πρβλ. Ἀναστ. Ἐνθ. ἀνωτ. § 158 καὶ σημ. 4), ὑποκειμένη ἐκ πτώχευσιν (ἄρθρ. 72 Ν. 602), διάλυσιν, ἐκκαθάρσιν κλπ. Ἐκ τοῦ ὅτι ὁμοῦς οἱ συνεταιρισμοὶ κατ' ἄρθρ. 3 Ν. 602 ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ τῶν ἄ-

ΑΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ μισθωτῶν τῆς Δημοτικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Ἀεριοφωτός Ἀθηνῶν.

Καθορισμὸς ὅριου ἡλικίας μισθωτοῦ.—Φύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Ἀκύρωσις Ν.Δ. 1788) 1942.—Ἐννοία τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀναγκ. νόμου 759/1937.—Ὑπολογισμὸς χρόνου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ὑπαλλήλους ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν.— Τρόπος ὑπολογισμοῦ ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920.

Ὑπόκειται ἀγωγή περὶ πληρωμῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἐκ μέρους μισθωτοῦ, ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ Δημοτικῇ Ἐκμεταλλεύσει Ἀεριοφωτός Ἀθηνῶν.

Κατ' ἀρχὴν ἡ κατὰ παραχώρησιν τοῦ Κράτους ἀσκήσις ὑπὸ τοῦ Δήμου πολιτικῆς ἐξουσίας οὐδαμῶς ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας νομικῶν διατάξεων, ἐφ' ὅσον ὑπόκειται σχέσις παροχῆς ἐπὶ μισθῷ, ἐργασίας εἰς τὸν Δήμον, δρῶντα ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, τοιαύτη δὲ εἶναι τῷ ὄντι ἡ δρᾶσις αὐτοῦ ἐν τῇ παραγωγῇ, διαθῆσει εἰς τοὺς καταναλωτὰς καὶ ἐν γένει τῇ ἐκμεταλλεύσει τοῦ φωταερίου καὶ κώκ (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 349) 1941, ΕΕΔ 1, 17).

Ἀπὸ τούτων κινουμένη καὶ ἡ κατωτέρω πρωτοδικαϊκὴ ἀπόφασις ἐφαρμόζει τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλου, ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ Δημοτικῇ Ἐκμεταλλεύσει Ἀεριοφωτός Ἀθηνῶν, ἔχουσα δὲ τὴν ἀντίληψιν ὅτι διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἡ σύμβασις ἐργασίας χαρακτηρίζεται ὡς ὁρισμένου χρόνου (βλέπε τὴν εἰς ΕΕΔ 5, 518 520, 521 νομολογίαν, ἀντίθετον ὁμως Πρωτοδικου

Ἀθηνῶν 6908) 1946, Πρωτοδικῆς Ν. Σιαρρόγιαννης, ΕΕΔ 5, 587, ἐνθα παρατηρήσεις μας), πραγματεύεται περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἀναγκ. νόμου 759) 1937 «περὶ προστασίας ἐπαγγελματιῶν τινῶν καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν ἐργατικῶν τινῶν νόμων», διὰ τὰ καταλήξει εἰς τὴν ὁρθὴν καὶ καθ' ἡμᾶς ἀποφιν ὅτι τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ Α.Ν. 759/1937 δὲν δημιουργεῖ ὅριον ἡλικίας δι' ὑποχρεωτικὴν ἀποχώρησιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καθορισμὸν ὁρίου διὰ συνταξίν του.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις δὲν θεωρεῖ ὡς ἀνώτατον ὅριον τὸ ὅριον τῶν 2 ἐτῶν (ἄρθρ. 1 νόμου 4558/1930) ἀλλὰ προσθέτει τοὺς 24 μῆνας (εἰς μὴν διὰ κάθε ἔτος ὑπηρεσίας ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν) εἰς τοὺς 6 μῆνας τῶν 10 ἐτῶν.

Ἀκολουθεῖ, κατὰ τοῦτο, τὴν ἀποφιν τῆς Ἐφετ. Ἀθηνῶν 435/1932 (ἀδημοσίευτος εἰς νομικὸν περιοδικόν), κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκ τῆς διατάξεως τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930 σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρονικοῦ ὁρίου ἐκάστης περιπτώσεως, προστίθεται ἐπὶ πλέον ἄλλο χωριστὸν χρονικὸν διάστημα, μὴ δυνάμενον αὐτὸ νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο ἔτη καὶ ὅχι ὅτι καθωρίσθη τὸ ἀνώτατον ὅριον προθε-

ποτελοῦσι νομικὴν προσωπικότητα (πρβλ. Ε. Α. 1628/34 ΕΕΝ β' 79) καὶ τοῦ ὅτι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν καὶ ἔλεγχον τοῦ Κράτους, δὲν ἔπεται, ὅτι καὶ ἀποτελοῦσι νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Τοῦναντίον οὗτοι ἀποτελοῦσι νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, διεπόμενοι ἐν πολλοῖς καὶ ὑπὸ τῶν περὶ ἑταιριῶν διατάξεων τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ καταστατικὸς σκοπὸς τοῦ συνεταιρισμοῦ δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀμέσων σκοπῶν καὶ λειτουργιῶν τοῦ Κράτους (πρβλ. καὶ Α. Τούση, Νομικὰ πρόσωπα § 1 σημ. 12 σελ. 6 καὶ 14 σελ. 9). Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔπεται, ὅτι αἱ σχέσεις τοῦ συνεταιρισμοῦ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους του εἶναι σχέσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἀκολουθῶς ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς ἐπιδιώκεται ἰδιωτικὴ ἀξίωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐργοδότην Γεωργικοῦ Πιστωτικοῦ Συνεταιρισμοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, ἀρμοδίως εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Ν. Γ' 204' δικάσαντος Πρωτοδικου. Ὁρθῶς ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδικὴς ἐθεώρησε τὴν ἐκκαλοῦντα Συνεταιρισμὸν ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἄκυρον τὴν μὴ συμφώνως πρὸς ταύτας γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁ ἐναντίας τελευταῖος λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται.

Κατ' ἄρθρ. 2 § Β. β τῆς ὑπ' ἀριθ. 3601 τῆς 8/2/46 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ

Οἰκονομικῶν «τὰ κατώτατα ὅρια τῶν μηνιαίων μισθῶν ὁρίζονται... διὰ τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τοὺς ἄνω τῶν 18 ἐτῶν εἰς δρχ. 100.000». Κατ' ἄρθρ. 1 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 13400/46 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν... ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα ἐ. ἔ. θέλει καταβληθῇ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἑκτακτὸς χρηματικὴ παροχή, ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἐνὸς 15ημέρου». Διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ)τος «περὶ ἐπεκτάσεως Ν. 118/45 κλπ.» δὲν ἐπετετάθη ἡ ἰσχύς τοῦ νόμου 118 καὶ εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων, ἅτε ρητῶς ἐξαιρεθεισῶν τούτων κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ρηθέντος Ν. Δ)τος, καὶ συνεπῶς ἡ ἐνάγουσα δὲν δικαιούται ἀποδοχῶν μετὰ τὴν 11/5/46. Ἀκολουθῶς τοῖς ἀνωτέρω ἡ ἐφεσιβλήτος δικαιούται λαμβάνειν διὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον, Μάρτιον, Ἀπρίλιον καὶ 1-10 Μαΐου 1946 δρχ. 3X100.000+333330—ἐπίδομα Πάσχα 1946;=50.000=383.330), ἐξ ὧν ἀφαιροῦνται δρχ. 180.000., ἃς ἔλαβεν ἐναντί τῶν ἀποδοχῶν μηνῶν Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου, ἥτοι ἐν συνόλῳ δρχ. 203.000. Ἐσφάλατο ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδικὴς ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τοῦ ποσοῦ τῶν καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ δ' λόγος ἐφέσεως δεκτὸς ἐν μέρει καθίσταται καὶ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἐπιδικασθῇ τῇ ἐφεσιβλήτῳ ἀντὶ τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ τῶν δρχ. 263.260 τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 203.830.

σμίας καὶ ἀποζημιώσεως, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ δύο ἔτη. Ἄρα εἰς τὴν ἀποζημιώσιν τῶν 6 μηνῶν (δεκαετίας) προστίθεται ἀποζημιώσις μέχρι τὸ πολὺ δύο ἐτῶν (ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας).

Κατὰ τὴν Ἐφετείου Ἀθηνῶν 987/1929 (Θέμ. ΜΑ' 139) ὅμως ἡ συνολικὴ προθεσμία (καὶ ἀποζημιώσις) ἐκτείνεται μέχρι τὸ πολὺ δύο ἐτῶν (Σύμφ. καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 545)1939, ἀδημοσίευτος εἰς νομικὸν περιοδικόν).

Ὅσον ἀφορᾷ ἤδη τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ἐν λόγῳ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις βασίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀναγκ. νόμου τῆς 19/19 Νοεμβρίου 1935, διὰ νὰ ὑπολογίσῃ τὴν ἀποζημιώσιν βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου τῆς ἀπολύσεως μηνός.

Ἀνεξαρτήτως τῶν διισταμένων ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπόψεων (βλέπε ΕΕΔ 5, 650) ἐκ παραδρομῆς προφανῶς ἡ ἀπόφασις ἀναφέρεται εἰς τὸν νόμον 19) 19 Νοεμβρίου 1935, μὴ ἰσχύοντα ἤδη, ἀφοῦ ὁ ἀναγκαστικὸς οὗτος νόμος ἀνεστάλη διὰ τοῦ ἀπὸ 25/25 Ἰανουαρίου 1936 ἀναγκ. νόμου μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς τότε Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἐπὶ δέμνηον καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 1/1 Μαΐου 1936 β.δ. ἐπ' ἀόριστον.

Ἐνώπιον ὅμως τῆς γνωστῆς πολυνομίας ἡ παραδρομὴ μὴ εἶναι κάποτε μοιραία.

Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 7270/1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Π. Μπέλμπας

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Φιλιππίδης, Α. Παπανικολάου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὡς αὕτη παραδεκτῶς συνελήφθη καὶ διεσαφηνίσθη διὰ τῶν προτάσεων, ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη ἀπὸ τοῦ 1894 ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως Ἀεριοφωτός, ἣν διεδέχθη ἀπὸ τοῦ 1939 ὁ ἐναγόμενος Δήμος, καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 3ης Ἰουλίου 1946, ὅτε ἀπελύθη ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, καὶ αἰτεῖται, ὥπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ καταβάλλῃ αὐτῷ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558, ἀποζημιώσιν, λόγῳ ἀπροειδοποιητοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἑνδικὸς ἀγωγή, νόμῳ βάσιμος ἐστὶ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει, ἀρμοδίως δὲ εἰσάγεται ἐνώπιον ἡμῶν, ἐφ' ὅσον πρόκειται σχέσις παροχῆς ἐπὶ μισθῷ ἐργασίας εἰς τὸν Δήμον, δρῶντα ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ δρᾶσις αὐτοῦ ἐν τῇ ἐν γένει ἐκμεταλλεύσει τοῦ ἀεριοφωτός.

Νομιμοποιεῖται παθητικῶς ὁ ἐνάγων, στρέφόμενος κατὰ τοῦ ἐναγομένου Δήμου, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν ἀγωγήν, ὡς παραδεκτῶς συμπληροῦται καὶ διασαφηνίζεται διὰ τῶν προτάσεων, ὁ ἐναγόμενος Δήμος ὑπείσηλθεν εἰς τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν τῆς Ἐταιρίας Ἀεριοφωτός, διαδεχθεὶς ταύτην, καθ' ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, καὶ ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὁ ἐνάγων εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου συνεχισθείσας ἐργασίας τῆς ἐταιρίας μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του, γενομένης ὑπ' αὐτοῦ.

Ὁ ἐναγόμενος, ἀποκρούων τὴν ἑνδικὸν ἀγωγήν, ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου 2112, καθ-

ὅσον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57485)1943 ἀποφάσεως τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων καθωρίσθη τὸ ὅριον ἡλικίας καὶ ἐπομένως πρόκειται περὶ συμβάσεως ὠρισμένου χρόνου. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τοῦ ἐναγομένου δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ναὶ μὲν διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὁρίου ἡλικίας ἡ σύμβασις ἀορίστου χρόνου μετατρέπεται εἰς ὠρισμένου χρόνου, ἐφ' ὅσον τὴν τοιαύτην μεταβολὴν ἀπεδέχθη ὁ μισθωτὸς, ἐν προκειμένῳ ὅμως τὸ Ν. Δ. 1788)42, βάσει τοῦ ὁποῦ ἐξεδόθη ἡ ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 57485)43 ἀπόφασις τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων, ἡκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 147)46 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ ἀκυρώσεως νομοθετημάτων κατοχῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ἐκδοθείσης βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 58)45 συντακτικῆς πράξεως, καὶ ἐπομένως, θεωρουμένου ἀκύρου ἐξ ὑπαρχῆς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1788)42 Ν. Δ., ἀκύρος ἐστὶ καὶ ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 57485)43 ἀπόφασις τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων, δι' ἧς καθωρίσθη τὸ ὅριον ἡλικίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Ἀεριοφωτός Ἀθηνῶν. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 157)46 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τὴν διὰ ταύτης ἀκύρωσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1788)42 Ν. Δ. Ὁ ἐναγόμενος περαιτέρω ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς τέως ἀναδόχου ἀνωμόμου ἑταιρίας ἀεριοφωτός Ἀθηνῶν θὰ ὑπήγετο εἰς τὰς περὶ ὁρίου ἡλικίας διατάξεις τοῦ ἀν. νόμου 759)1937, πλὴν ὅμως καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ οὗτος ἀπορριπτέος τυγχάνει, ὡς μὴ νόμιμος, διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀν. νόμου 759)1937 καθορίζεται τὸ ζήτημα τῆς συντάξεως ἐν περιπτώσει μειώσεως τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως ὀριζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὡς καὶ ὁ καθορισμὸς ὁρίου ἡλικίας, ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ὑφίστατο τοιοῦτο ὅριον κατὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ 65ου ἔτους πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως. Ἐὰν δηλονότι μία ἐπιχείρησις δὲν εἶχε καθορίσει τὸ ὅριον ἡλικίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, διὰ τοῦ ἀν. 759)37 ἀν. ν. καθωρίσθη τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως καὶ ὄχι ὅτι καθίσταται ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀποχώρησις τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ ὁρίου ἡλικίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας του.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558, ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις προσελήφθη ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὠρισμένῳ, ἐφ' ὅσον οὗτος διήρκεσεν ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀπολυομένου, ἐν προκειμένῳ δὲ, λαμβανομένου ὑπ' ὅψει τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔδει νὰ λάβῃ χώραν πρὸ τριάκοντα μηνῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ διαληφθέντος νόμου 2112 ἐργοδότης, παραμελῶν τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρεώσεις καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀποζημιώσιν ἴσην πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποῦ ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀν. νόμου τῆς 19)19 Ν)βρίου 1935 διὰ τὸν

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΑΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Ἐπιρροή τῆς ὑπὲρ τὰ ὅρια ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.—Ἐφαρμογὴ τῶν αὐτῶν διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, λόγῳ ἀσθενείας, καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Ὅ,τι τὸ ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας (κατὰ τὰ λοιπὰ ἢ πρωτοδικειακῇ ἀπόφασιν ἀκολουθεῖ τὰ δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενόμενα, ὡς πρὸς τὴν τύχην τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ὑπέρβασι τῶν νομίμων ὁρίων ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, ἔνεκα ἀσθενείας, (ἄρθρ. 3 νόμου 4558)1930, βλέπε Α.Π. 158)1945, ΕΕΔ 4, 650, Α.Π. 337)1946, ΕΕΔ 5, 621) εἶναι τὸ δι καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, τῶν ὁποίων ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας διέπεται ὑπὸ τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ», ἐφαρμόζει ἀναλογικῶς τὴν διάταξιν τοῦ ἁρθρου 3 τοῦ νόμου 4558)1930, διὰ τὴν ἐξέυρεσιν τοῦ χρόνου ἀσθενείας βραχείας διαρκείας.

Ὡς γνωστόν, τὸ ἀρχικὸν ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» δὲν καθόριζε τὸν χρόνον τῆς βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας, οὕτε καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.»

Βραδύτερον διὰ τοῦ ἁρθρου 3 τοῦ νόμου 4558)1930 προσετέθη μόνον εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112)1920 διάταξις περὶ ὀρισμένων χρονικῶν ὁρίων ἀσθενείας, χωρὶς νὰ συμπληρωθῇ οὕτω καὶ τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 8 τοῦ β. δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920.

Ἐκ τούτου ὁμως, ὡς ὀρθῶς σκέπτεται καὶ ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακῇ ἀπόφασιν, δὲν ἔπεται ὅτι δὲν θὰ συμπληρωθῇ τὸ κενὸν διὰ τῆς ἀναλογίας (Κρασοῦ, Γεν. Ἀρχ. § 27, Windscheid, § 23, Dernburg § 38), ἐφαρμοζομένων τῶν αὐτῶν χρονικῶν ὁρίων ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, λόγῳ ἀσθενείας, τῆς διατάξεως τοῦ ἁρθρου 3 τοῦ νόμου 4558)1930 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Πρωτοδικὸν Ἀθηνῶν 7263)1946

Διαδικασία νόμου ΓΔΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Φλώρος

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Σ. Σπετσάκης, Π. Παναγιωταροῦ

Ὑπόκειται τῇ κρίσει μας ἀγωγή, δι' ἧς ἡ ἐνάγουσα, ἐπικαλουμένη σύμβασιν ἐργασίας

ὁπολογισμὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως τῷ ἀπολυθέντι ὑπαλλήλῳ λαμβάνεται ὅπ' ὅψει ὁ μισθὸς τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀπολύσεως μηνός, λαμβανομένου δὲ ὅπ' ὅψει ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἀνῆρχετο εἰς 430.000 μετὰ τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακοῦ καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἔπεται, ὅτι τὸ καταβλητέον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ποσὸν ἀνέρχεται εἰς 12.900.000 δραχμᾶς, ἐξ ὧν δέον νὰ ἀφαιρεθῶσι δραχμαὶ 1.290.000, αἵτινες κατεβλήθησαν αὐτῷ, δεκτικῆς καθισταμένης ἐν μέρει τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

ἀορίστου χρόνου μετὰ τῆς ἐναγομένης ἐργασίας, ἐπιδίδωκε τὴν καταδίκην τῆς εἰς καταβολὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως τῆς καὶ ἐντεῦθεν μέχρι τῆς ἀγωγῆς ἐργατικῶν τῆς ἡμερομισθίων, ὡς καὶ τῶν προσθέτων εἰς εἶδος παροχῶν. Τοιοῦτο ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή ἱστορικὸν καὶ αἴτημα ἐμφανίζεται ὡς νόμῳ βάσιμος καὶ τυγχάνει ἐρευνητέα.

Συνομολογεῖται, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη ὡς ἐργάτις παρὰ τῇ ἐναγομένη κατὰ μῆνα Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1945, καθ' ὅσον προγενεστέρως καὶ δὴ κατὰ μῆνα Μάϊου ἰδίου ἔτους εἶχεν ἐγκύρως ἀπολυθῇ, διακοπέντος προτέρου ἐνοχικοῦ ἐξ ἐργατικῆς συμβάσεως δεσμοῦ. Συνομολογεῖται ὡσαύτως, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, λόγῳ ἀσθενείας τῆς, ἀπουσίασε τῆς ἐργασίας ἐπὶ ἓνα πλήρη μῆνα καὶ ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου δὲν ἐγένετο δεκτὴ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς παρὰ τῆς ἐναγομένης.

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς § 3 τοῦ ἁρθρου 5 τοῦ νόμου 2112)20, καθ' ἣν δὲν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου ἡ ἀποχὴ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἡ ὀφειλομένη εἰς ἀσθενείαν του βραχείας σχετικῶς διαρκείας, καθορισθείσης εἰς ἓνα μῆνα διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας συμπληρώσει ὑπηρεσίαν 4 ἐτῶν ὑπαλλήλους καὶ ἀναλόγως διὰ τοὺς ἔχοντας περισσότεραν τοιαύτην, συνάγεται, κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι ἐπὶ ἀσθενείας τοῦ ἐργαζομένου, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια καὶ ἡ ἐξ αἰτίας τῆς ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας ὑπερβαίνει τὰ ὡς ἀνω ὅρια, λύεται ὀριστικῶς ἡ μισθωτικὴ αὐτῇ σύμβασις καὶ δημιουργεῖται ἅμα τεκμήριον, ὅτι ἡ λύσις αὐτῆς ἐπέρχεται τῇ βουλήσει τοῦ ἀσθενήσαντος ὑπαλλήλου, καταγέλλοντος οὕτω σιωπηρῶς ταύτην διὰ τῆς ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας (Α.Π. 158)45). Ἡ αὕτη προσήκει λύσις καὶ ἐπὶ μισθώσεων ὑπηρεσιῶν κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῶν, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὀφίσταται ταυτότης νομικοῦ λόγου ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσι καὶ ὁμοίότης τῶν ἐκατέρωθεν σχέσεων, αἱ τοῦ νόμου 2112 διατάξεις, κατὰ ρητὴν τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 16)18 Ἰουλίου 1920 β. δ)τος διατάξιν, ἐφαρμόζονται ὑπὸ τοὺς εἰς τοῦτο περιορισμοὺς καὶ ὅρους καὶ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως κατηγορίας ἐργατῶν.

Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐνάγουσα, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένη σκέψει ἐκτεθέντα, εἶχε παρὰ τῇ ἐναγομένη ὑπηρεσίᾳ μικροτέραν τῶν τεσσάρων ἐτῶν καὶ ἀπουσίασε τῆς ἐργασίας τῆς λόγῳ ἀσθενείας ἐπὶ χρόνον μεῖζονα τοῦ μηνός, τεκμαίρεται, ὅτι προέβη ἡ ἴδια εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργατικῆς συμβάσεως καὶ συνεπῶς οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἐπὶ τῶν ἐντεῦθεν ταύτης ἡμερομισθίων, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἡ τοιαύτα ἡμερομίσθια ἐπιδίδωκουσα, ἀπορριπτέα τυγχάνει.

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

“Οροι κεκτημένου καὶ ἀπαιτητοῦ τῶν μισθῶν ὑπολοίπου χρόνου συμβάσεως.

Σύμβασις ἐργασίας μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.—Καταβολὴ μισθοῦ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου χρονικοῦ διαστήματος.—Κεκτημένον καὶ ἀπαιτητὸν τοῦ δικαιώματος μέχρι τοῦ χρόνου τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς.—Καταγγελία διὰ σπουδαῖον λόγον.—Ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν.—Ἐξῆς παραστάσεως καὶ ὁδοιπορικῆς.

Κατὰ τὸ προϊσχὺον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον ἡ σύμβασις ἐργασίας ὠρισμένου χρόνου ἡδύνατο νὰ λυθῇ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου αὐτῆς διὰ καταγγελίας, γενομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν μόνον λογῶν δεδικαιολογημένης αἰτίας, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν (ἐργαζομένου) (ν. 38 καὶ 19 § 9 Π. (19, 2), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ν. 55 § 2 Π. (19, 2).

Ἄν δὲν ὑπῆρχε δεδικαιολογημένη αἰτία, ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν (ἐργαζόμενος) ἐδικαιούτο νὰ ἐναγάγῃ ἀμέσως τὸν μισθωτὴν (ἐργοδότην), ζητῶν τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν ὅλου τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, κατ’ ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν ἐπὶ τῆς ἐγκαταλείψεως μισθίου πράγματος παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ν. 24 § 2 καὶ 55 § 2 Πανδ. 19, 2 Βασιλ. 20, 1, 24 § 2 καὶ 54 § 2 «ἐάν ἐπὶ χρόνον μισθώσαντο ἀγρόν ἢ οἶκον, καὶ πρὸ πέρατος ἐάσης αὐτὸν δύναται παραχρῆμα κινεῖν» καὶ «ἐάν χωρὶς αἰτίας καταλίπῃ τον ἀγρόν ὁ μισθωτὴς πρὸ συμπληρώσεως χρόνου, δίδωσιν ὅλου τοῦ χρόνου τὸν μισθόν, ἐφ’ ὅσον διαφέρει τῷ μισθώσαντι» (βλέπε *Καλλιγᾶ*, *Ἑνοχ.* § 292, *Ι. Καποδίστρια*, *Ἑρμην.* *Ἑργατ. Δικ.* σελ. 391).

Ἡδὴ κατὰ τὸ ἀρθρ. 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ΕΕΑ 5, 317) ἐκάτερον τῶν μερῶν δικαιούται κατὰ πάσαν περίπτωσιν νὰ καταγγεῖλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε, ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, ἀρὰ δὲ κατὰ τὸ ἀρθρον 655 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μισθός, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ συνηθείας, καταβάλλεται μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, καὶ κατὰ τὸ ἀρθρον 24 τοῦ εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νόμου 2783 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1941 ἐνοχαι ἐξ οἰουδήποτε λόγου, τῶν ὁποίων τὰ παραγωγικὰ γεγονότα συνετελέσθησαν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διέπονται καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τούτου ὑπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου, ἰδίως ὡς πρὸς τὴν γένεσιν, τὸ περιεχόμενον, τὴν ἔκτασιν, τὴν ἐνέργειαν καὶ τὰ ἀποτελέσματα, τὴν ὑπερμερίαν τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ δανειστοῦ, τὸ δικαίωμα ὑπαναχωρήσεως, τὴν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐπίδρασιν τῆς ἀπροόπτου μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, τὴν ἀδυναμίαν τῆς παροχῆς καὶ τὸ πταῖσμα, ὡς καὶ τὰ ἀποδεικτικά μέσα, ἐπεται, ὅτι, ἐφ’ ὅσον πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐργασίας συναφθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, θὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ προϊσχὺον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον, ἐνῶ, διὰ τὰς μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα συμβάσεις θὰ ἰσχύῃ ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ.

Ἐπομένως ὀρθῶς ἐν προκειμένῳ ἡ κατωτέρω πρωτοδικεακὴ ἀπόφασις, ἔχουσα νὰ κρίνῃ ἐπὶ ἀδικαιολογητῶν λύσεων πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου αὐτῆς συμβάσεως ὠρισμένης χρονικῆς διάρκειας, συναφθείσης μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (23 Φεβρουαρίου 1946), δὲν ἐφαρμόζει διὰ τὸ ἀπαιτητὸν τῶν μισθῶν ὅλου τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως τὸν ν. 24 § 2 Π. (19, 2) καὶ ν. 55 § 2 Π. (19, 2).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7296)1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΔ’

Πρωτοδίκης ὁ κ. Σ. Γάγγας

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Γ. Ἀρβανίτης, Γ. Βεργίτης

Ὁ ἐνάγων, καθ’ ἃ ἰσχυρίζεται, προσελήφθη ὡς διευθυντῆς τοῦ ἐν Ἑρμουπόλει ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἐνὸς ἐτους, δίδωκε δέ, συνεπεία καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρὰ τῆς ἐναγομένης, τὴν ὑποχρέωσιν αὐτῆς νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τοὺς συμπεφωνημένους μισθοὺς μέχρι λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως.

Οὗτω διατυπωμένη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, εἶναι νόμῳ βάσιμος διὰ τοὺς ληξιπροθέσμους μέχρι τῆς συζητήσεως αὐτῆς μισθοὺς, ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 655 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καθ’ ὃ ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας, ὁ μισθὸς καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου χρονικοῦ διαστήματος, καθ’ ὃ ὑπολογίζεται οὗτος, ἄρα ἐν προκειμένῳ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνός, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀρθρον 655 τοῦ Α. Κ. καθ’ ὃ, ἐάν ὁ μισθωτὴς ὑπηρεσιῶν κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιούται ν’ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, μὴ ὑποχρεούμενος εἰς παροχὴν τῆς ἐργασίας, οὐδ’ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. Καθ’ ὅσον ὁμως δίδωκε μὴ ληξιπροθέσμους μισθοὺς καὶ τὸ σύνολον τῶν μέχρι λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως μισθῶν, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος, ἐφ’ ὅσον, κατὰ τὰς διαληφθείσας διατάξεις, ἡ ἀξίωσις τῶν μισθῶν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος δὲν εἶναι κεκτημένη, οὔτε ἀπαιτητή, μὴ ἰσχυροῦσης ἐν προκειμένῳ τῆς διατάξεως τῶν νόμ. 24 § 2 Π (19,2) καὶ 55 § 2 Π (19,2), καθ’ ὅς ἐν προώρῳ ἀδικαιολογητῶ ἀποχωρήσει τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν ὀφείλει οὗτος τὸ μισθὸν ἀπαντος τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου, ἐφ’ ὅσον πρόκειται σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας συναφθεῖσα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Α. Κώδικος, μὴ περιέχοντος ἀνάλογον διάταξιν.

Ἐκ τοῦ προσαγομένου ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ, τοῦ ὁποῦ δὲν ἀμφισβητοῦνται αἱ ὑπογραφαί, βεβαιούται ἐπαρκῶς ἡ βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἀποτελοῦσα συμφωνία, ἡ ἐναγομένη ὁμως προβάλλει ἑνστάσιν καταλυτικὴν τῆς ἀγωγῆς, ἰσχυριζομένη ὅτι διὰ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐπῆλθε λύσις αὐτῆς, ἐφ’ ὅσον ὑφίστατο πρὸς τὸ τοῦ σπουδαίου λόγου, μεθ’ ἣν δὲν ὀφείλεται μισθός. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἀρθρον 672 τοῦ Ἀστ. Κώδ. κατὰ πάσαν περίπτωσιν, καὶ ἐάν δηλονότι ἡ σύμβασις συνήφθη δι’ ὠρισμένον χρόνον, ἐκάτερον τῶν μερῶν δικαιούται νὰ καταγγεῖλῃ τὴν σύμβασιν μισθώσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε, εἰδικώτερον δὲ ἀποτελεῖ σπουδαῖον λόγον κατὰ τὸ ἀρθρον 673 Α. Κ. ἡ ἀθέτησις τῆς συμβάσεως, ἐν τούτοις ἡ ἑνστάσις δεόν ν’ ἀπορριφθῇ ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, τῶν

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Νόμιμοι συνέπεια μετὰ τὴν διὰ τοῦ Ν.Δ. 8]11 Μαΐου 1946 ἐπέκτασιν ν. 118]45

Μὴ ἐφαρμογὴ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ μειωμένου μισθοῦ μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν.
— Δικαίωμα ἐπιχειρήσεων πρὸς θέσιν εἰς διαθεσιμότητα μισθωτῶν ἐπὶ ἐν τρίμηνον ἐτησίως.

Διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικασαντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'20Δ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐπικυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 6383)1946 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Πρωτοδίκης Ν. Σταρόγιαννης, ΕΕΔ 5, 555).

Οὕτω παγιοῦται ἡ νομολογία ἐπὶ τῆς ἀπόψεως ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946 ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων» καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων, ἀναφερομένων εἰς τὸ ἐν λόγῳ Διάταγμα, δὲν δύ-

νεται νὰ ἔχουσιν ἔδαφος ἐφαρμογῆς αἱ σχετικαὶ μὲ τὸν περιορισμὸν ἢ ἑλλειψιν ἐργασιῶν διατάξεις τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 28)1944 ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ καθορίζουσαι μειωμένας ἀποδοχὰς μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν (50 ο)ο τελευταίαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις 3601)1946, ΕΕΔ 5, 24, 3600)1946, ΕΕΔ 5, 23, βλέπε σχετικῶς νομολογίαν ἐπὶ περιπτώσεων ἐφαρμογῆς νόμου 118)1945 πρὸ τῆς ἐπεκτάσεως αὐτοῦ εἰς ΕΕΔ 5, 555).

Ἐπομένως κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰς νομολογιακὰς ἀποφάσεις, ἡ ἑλλειψις ἢ ὁ περιορισμὸς τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως, ἡ ὁποία ὑπάγεται εἰς τὸν νόμον

προβληθέντων καὶ βεβαιωθέντων περιστατικῶν μὴ ἀποτελούντων καθ' ἡμᾶς σπουδαῖον λόγον. Διότι οὔτε τὸ βεβαιωθὲν γεγονὸς ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπέδειξεν εἰς τινα περιπτώσιν ἐνώπιον τῶν ἐργατῶν συμπεριφορὰν ἐνδεικνύουσαν ἀδιαφορίαν πρὸς τὰς ἐκ τῆς θέσεώς του ὡς διευθυντοῦ ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις ἀφύγου καὶ πολιτισμένης ἐμφανίσεως, οὔτε τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐνάγων, λαβὼν προκαταβολὴν ἐκ τοῦ γραφείου Σύρου ἐκ δραχμῶν 500.000, δὲν ἔσπευσε νὰ τὸ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὰ ἐνταῦθα κεντρικὸν γραφεῖον καὶ νὰ δώσῃ λ)σμὸν διὰ τὸν τρόπον τῆς δαπάνης τῶν, ἀποτελοῦν λόγους σπουδαίους, δικαιολογοῦντας τὴν καταγγελίαν τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως. Τὰ γεγονότα ταῦτα, καίτοι παρουσιάζοντα ἀσθενεῖς πλευρὰς διὰ τὸν ἐνάγοντά, δὲν δύνανται νὰ προκαλέσουν ἑλλειψιν ἐμπιστοσύνης, οὐδὲ παρέχουν ὅπως δῆποτε βάσιμον ἐντύπωσιν ὅτι ἡ διατήρησις τῆς συμβάσεως, κατ' ἐπιεικὴ κρίσιν, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ οὐκ ἀνὴκελευστὴ βλάβην εἰς τὴν ἐναγομένην ὅτε, καὶ μόνον, θὰ ἐδικαιολογεῖτο σπουδαίως ἡ καταγγελία αὐτῆς. Ἰδίᾳ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ ὅτι ἔλαβε δραχμὰς 500.000 δὲν δύνανται νὰ ἔχῃ σημασίαν, ἀφοῦ ὅπως δῆποτε ἔδωκε περὶ τοῦτου ἀπόδειξιν, τὸ δὲ γεγονὸς ὅτι δὲν ἔσπευσε νὰ δώσῃ λ)σμὸν, καθ' αὐτό, πέραν τῆς ἑλλείψεως τῆς ὀφειλομένης λεπτότητος, τὴν ὁποίαν φανερώναι, δὲν ἔχει οὐδεμίαν οὐσιαστικὴν σημασίαν, δὲν δύνανται δηλονότι νὰ θεωρηθῇ ὡς συνιστῶν ἀνήθικον καὶ ἐπικίνδυνον διὰ τὰ συμφέροντα τῆς ἐταιρίας διαγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, οἷαν θ' ἀπαιτεῖται οἰαδήποτε κατὰ χρήσιν τοῦ ποσοῦ τοῦτου, οἷαν δὲν ἐπικαλεῖται, οὐδὲ βεβαιώνει ἡ ἐναγομένη. Τέλος τὸ ἐπικαλούμενον γεγονὸς ὅτι εἰς τὰ δικαιολογητικὰ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ἅτινα ὑπέβαλε, περιέλαβε καὶ δαπάνην μὴ πραγματοποιηθεῖσαν ἐκ δρχ. 25.000 διὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἰδιωτικοῦ αὐτοκινήτου ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, ὡς καὶ δαπάνην δρχ. 10.000 διὰ φιλοδωρήματα κλπ., δὲν ἐβεβαιώθη καθ' ἡμᾶς ἐπαρκῶς, τοσοῦτον μᾶλλον ὅσοφ πρόκειται περὶ δαπάνης μικρᾶς, ἢ πραγματοποιήσεως τῆς ὁποίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ

ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Σύρον ταξειδίου δὲν εἶναι, κατὰ τὴν κοινὴν πεῖραν, ἀπίθανος.

Κατὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων δικαιούται τὰς ἀπαιτητάς μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς ἀποδοχᾶς, ἤτοι τὰς ἀποδοχὰς τῶν μηνῶν Ἰουλίου, Αὐγούστου ἀνερχομένας εἰς δραχμὰς 1.950.000, δεδομένου ὅτι ἐκτὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 250.000 μηνιαίως οὗτος δικαιούται δι' ἐξόδα παραστάσεως καὶ διαμονῆς ἐκτὸς ἔδρας δρχ. 450.000 μηνιαίως. Καὶ ναὶ μὲν ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ ἔχει ἀντιρρήσεις ἡ ἐναγομένη ὅτι δὲν πρόκειται περὶ μισθοῦ, περὶ ἀνταλλάγματος διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ περὶ ἀποζημιώσεως ὀφειλομένης διὰ τὸς δαπάνας, εἰς ἃς θὰ ὑπεβάλλετο, ἐάν ἦσκε τοιαῦτα καθήκοντα δ)τοῦ καὶ ἂν μετέβαινε πράγματι εἰς Σύρον, ἢ ἀντίρρησης ὅμως αὐτῆς δέον ν' ἀποριφθῇ ὡς ἀβάσιμος. Δεδομένου ὅτι τὰ ἐξόδα παραστάσεως δὲν ἀντιπροσωπεύουν δαπάνας ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἰδιότητος, ἧς διατηρουμένης ὀφείλονται αὗται, ἀποτελοῦσαι εἰδικὸν ἀντάλλαγμα διὰ τὴν φύσιν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἡ δὲ ἀποζημιώσις διὰ παραμονὴν ἐκτὸς ἔδρας δὲν ἀποτελεῖ ἐξ ὁλοκλήρου παροχὴν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν, ἀλλὰ καὶ πρόσθετον ἀντάλλαγμα διὰ τὴν ὑπὸ δυσμενεσιτέρους ὁρους παροχὴν τῆς ἐργασίας, οὕτως ὥστε μέρος μόνον δύνανται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀφορῶν ἀποζημιώσιν διὰ ζημίαν προκαλουμένην ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας. Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἀντίρρησις τῆς ἐναγομένης εἶναι ἀβάσιμος, δεδομένου ὅτι, κατὰ ρητὸν ὅρον τοῦ συμφωνητικοῦ, ἡ ἐναγομένη δύνανται ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα ὑπηρεσίαν ἐν Ἀθήναις, ἄνευ μεταβολῆς τῶν ὁρῶν, ἐπὶ καταβολῇ ἐπομένως τοῦ τε μισθοῦ καὶ τῶν προσθέτων ὡς ἄνω παροχῶν, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι αἱ πρόσθετοι αὗται παροχαὶ κατὰ τὴν σύμβασιν ὀφείλονται ἀνεξαρτήτως τῆς πραγματοποιήσεως παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προσθέτου τινὸς δαπάνης διὰ μόνην τὴν δυνατότητα τῆς χρησιμοποίησεως τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, προσλαμβάνουσα τὸν χαρακτῆρα τοῦ μισθοῦ.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΛΠ. ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἐπιρροή τῆς ἐξ ἀνωτέρας βίας ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς συμβάσεως

Ἀκυρότης τῆς ὑπ' ἀριθ. 25229/3540/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. — Ὑπέρβασις τῆς ἐξουσιοδοτήσεως νόμου 28/1944. — Μακρὰ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας. — Θεώρησις ὡς σιωπηρὰς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐρροῦνται καὶ πάλιν (βλέπε ΕΕΔ 5, 626) τὸ κύρος τῆς ὑπ' ἀριθ. 25229/3540/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 3, 625), ἐκδοθείσης βάσει τοῦ νόμου 28/1944 (ΕΕΔ 3, 625), ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 866/1946 (ΕΕΔ 5, 57).

Ἡ ἀποψὶς τῆς κατωτέρω πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως βαίνει σύμφωνος πρὸς ἐκείνην τῆς Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν 7115/1946 (Πρωτοδικίας Π. Μπέμπας, ΕΕΔ 5, 626) περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐν λόγῳ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκδοθείσης καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 28/1944 δοθείσης εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐξουσιοδοτήσεως.

Καθὼς εἶναι γνωστὸν, ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις δημιουργεῖ δικαίωμα τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων καὶ αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμήρων, διαρκούσης τῆς κατοχῆς καὶ μετ' αὐτήν, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ εἴτε ὑπὸ ἐνόπλων ὁργανώσεων ἢ ὁμάδων, καταβληθῶσιν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, μετ' ὧν συνεδέοντο διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1946 χρονικὸν διάστημα τὰ 60 ο)ο

τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιούντο οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοί, κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περιόδον, ἐάν προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των.

Καθ' ὅσον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐκτελεσθέντας, κατὰ τὸ ἄρθρον 675 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐκμισθωτοῦ (ἐργαζομένου) λύεται ἡ σύμβασις ἐργασίας. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς αἰχμαλωτισθέντας ἢ συλληφθέντας ὁμήρους, ὡς σκέπτεται ἡ πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις ἐπικουρικῶς, ἀφοῦ διὰ τῆς μακρᾶς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, πέραν τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ νόμου 4558/1930, ἐντὸς τῶν ὁποίων περιορίζεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀποχῆς τοῦ ἀσθενούντος μισθωτοῦ, ἀνεῦ ἐπιζημιῶν διὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως συνεπειῶν, θεωρεῖται ὡς καταγγελλομένη αὕτη ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (βλέπε καὶ Α.Π. 337/1946, ΕΕΔ 5, 621), δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ δικαιώματος μισθοῦ ἐκ τοῦ νόμου.

Ἐπομένως ἡ κρινομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ταύτης δὲν ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ ἀνυπαρκτὸν ἐκ τῶν νόμων δικαίωμα μισθοῦ.

Ἄν πάλιν ἔχῃ τὴν ἐννοίαν παροχῆς βοηθήματος καὶ ὄχι μισθοῦ εἰς τὰς οἰκογενεῖας των, τοιοῦτο δι-

118/1945, ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ., δημιουργεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδοτοῦ νὰ θέτῃ εἰς διαθεσιμότητα τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τοῦ μόνον ἐπὶ ἐν τρίμηνον ἐτησίως, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου, ἐφ' ὅσον δὲν καταγγέλλεται ἡ σύμβασις ἐργασίας, τηρουμένων τῶν οὐσιαστικῶν καὶ τυπικῶν προϋποθέσεων τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου 118/1945 (ΕΕΔ 5, 310), ὁ μισθωτὸς ἔχει δικαίωμα ἐφ' ὁλοκληρῶν τῶν ἀποδοχῶν του, ἀδιαφόρως ἂν δὲν ἀπασχολῆται, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7985/1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ' κατ' ἐφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Η. Καταρὸς

Εισηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Γ. Νέρης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Καρβέλης, Κ. Φιλιππίδης

Μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Νομοθετικοῦ Δ)τος τῆς 8/11 Μαΐου 1946 καὶ τὴν δι' αὐτοῦ ἐπέκτασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 118/1945 καὶ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἐταιριῶν (ἄρθρον 1 στοιχ. γ). ἐν αἷς καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα, αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 25800/1944, 13800/45 κλπ. ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ τῆς δι' αὐτῶν προβλεπομένης μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὸ ἥμισυ, ἐλλείψει ἐργασιῶν ἢ λόγῳ περιορισμοῦ αὐτῶν, τῶν ἐκδοθεισῶν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νόμου 866/1945, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν, προκειμένου περὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ

νόμου 118/1945 καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 Ν. Δ)τος.

Διὰ τοῦ νόμου 118/1945 καὶ μετὰ τὴν τροποποίησιν του καὶ διὰ τοῦ ὡς ἄνω Νομοθετικοῦ Διατάγματος ρυθμίζονται κατὰ τρόπον ἀποκλειστικὸν αἱ μεταξὺ τῶν περὶ ὧν τὰ νομοθετήματα ταῦτα ἐπιχειρήσεων καὶ τοῦ ἐργατικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν σχέσεις, ὡς σαφὲς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 9 αὐτοῦ, δι' οὗ καθορίζεται ἄφ' ἐνός μὲν, ὅτι δύναται αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται νὰ καταγγέλλωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ των, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροεξοφλήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἄφ' ἐτέρου δέ, ἀντὶ τῆς καταγγελίας ταύτης, νὰ θέτωσιν, ἐφ' ὅσον ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν ὅλου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ των, τοὺς μισθωτοὺς τούτους εἰς διαθεσιμότητα, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως ἐπὶ τῇ καταβολῇ τοῦ ἡμίσεος τῶν πλήρων ἀποδοχῶν των.

Συνεπῶς τούτοις, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν ἐτήρησε τὰς διατυπώσεις ταύτας τοῦ ἀρθροῦ 9 § 2 τοῦ νόμου 118/1945, γεγονὸς ἄλλως τε, ὑπερ καὶ δὲν ἐπεκαλέσθη, ἀπὸ τῆς 11ης Μαΐου 1946, ἡμερομηνίας ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω Νομοθετικοῦ Διατάγματος, ὑπόχρεως καθίσταται εἰς τὴν εἰς τὸ ἀκέραιον καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀνεξαρτήτως τοῦ μὴ ἀμφισβητουμένου ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου γεγονότος τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκκαλοῦσης καὶ ἀπορριπτέως κρίνεται ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΕΝΝΟΙΑ ΜΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ 118)1945 ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Τύχη τῶν προστατευτικῶν διατάξεων μετὰ τοὺς νόμους 343 καὶ 541)1945.

Προϋποθέσεις μὴ ὑπαγωγῆς τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 118)1945 (ἄρθρ. 9) ἀπόλυσιν. — Ἀπλὴ ἐπίδειξις τῶν δικαιολογητικῶν τῆς ιδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐφεδρου παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ ὅχι ὑποβολὴ εἰς τὸν ἐργοδότην. — Κατάχυσις τῆς εἰδικῆς περὶ ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας καὶ μετὰ τοὺς νόμους 343 καὶ 541)1945.

Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 118)1945 «περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 Ν.Δ. (βλέπε ΕΕΔ 5, 307 ἐπ.), ἐξαιρεῖ τῆς ἐφαρμογῆς του, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντας ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ ἐκ τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εἶχον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ προσκομίσαι εἰς τὸν ἐργοδότην τὸν τὰ ἐμφαίνοντα τὴν ιδιότητά των δικαιολογητικά.

Ἡ ἐξαίρεσις, ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα ταῦτα, ἔχει τὴν ἐννοίαν τοῦ σεβασμοῦ τῶν κεκτημένων προνομίων των ἐκ τῆς προϋφισταμένης περὶ προστασίας τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας (ἀναγκ. νόμος 244)1936, ἀναγκ. νόμος 771)1937), τὰ ὅποια δὲν ἠθέλησεν ὁ νόμος οὗτος νὰ καταργήσῃ.

Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου, ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρονται, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τότε μόνον εἶναι ἔγκυρος, ἂν προσηγῇ ἀπόφασις τῆς ἀρμοδίας κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244)1936

καίωμα δὲν παρέχεται ὑπὸ τοῦ νόμου 28)1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νόμου 866)1946, εἰς τοὺς ἐκδόντας αὐτὴν Ὑπουργούς, ἀνεξαρκῆτως τοῦ ὅτι μετατοπιζέται καὶ τὸ καίωμα τοῦ μισθοῦ εἰς ἄλλα, μὴ δικαιοῦχα, πρόσωπα (οἰκογενεῖας), (πρβλ. καὶ γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητῆς Α. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 5, 585).

Πρωτοδικοῦ Ἀθηνῶν 7275)1946

Διαδικασία νόμου Γ'ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. Ν. Πιέρρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Ἀντωνόπουλος, Σ. Ἀμερικᾶνος

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάζετο ὡς μηχανουργὸς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ὅτε κατὰ τὸν Ἀπρίλιον 1944 συνελήφθη ὡς ὁμηρὸς παρὰ τῶν Γερμανῶν, ἀπαχθεὶς εἰς Γερμανίαν, ἐπανελθὼν ἐν Ἑλλάδι κατ' Αὐγούστου 1946, ὅτε τὴν 18ην Αὐγούστου 1946 προσέφερε τῇ ἐναγομένῃ τὰς ὑπηρεσίας του, μὴ γενομένης δεκτικῆς. Ζητεῖ δὲ τὴν πληρωμὴν τοῦ 60 ο) τῶν ἀποδοχῶν του ἀπὸ 1)4)46 μέχρι 18)8)46, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 25229)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. β) τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα καὶ γ) τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 18 Αὐγούστου ἕως 18 Ὀκτωβρίου 1946.

Ἡ ὡς ἔνω ὑπ' ἀριθμ. 25229)3540 τῆς 8)7—10)9)46 ὑπουργικῇ ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσα κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν δυνάμει τῶν Α. Ν. 28)44 καὶ 866)46, ἡδύνατο νὰ καθορίσῃ μόνον τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια καὶ τὰς προσσυνεχόμενες ἢ κρατήσεις τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν κλπ. καὶ παντὸς προσώπου διατελοῦντος ἐν συμβάσει ἐργασίας, δὲν ἡδύνατο ὁμῶς νὰ καθορίσῃ καὶ πρὸς πόλους ἐπρεπε νὰ καταβληθῶσιν οἱ ὑπὸ τῶν ἀποφάσεων ὀριζόμενοι μισθοί, μὴ χορηγηθείσης πρὸς τοῦτο νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, τοῦ ἀντικειμένου τούτου ρυθμιζομένου ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ ἀστικοῦ καὶ ἐργατικῶν δικαίου. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ὑπουργικὴ αὕτη ἀπόφασις, ὀρίσασα ὡς δικαιοῦχα πρόσωπα τὰς οἰκογενεῖας τῶν ἐργαζομένων, (ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων, αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμήρων) διὰ τὸ ἀπὸ

1)4)46 ἕως 30)9)46 διάστημα, ὡς πρὸς τὰ 60 ο) τῶν ἀποδοχῶν των, ἦτοι πρόσωπα μὴ διατελέσαντα ἐν συμβάσει ἐργασίας καὶ συνεπῶς μὴ δικαιούμενα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει μισθῶν κατὰ τὸ ἰσχύον ἀστικὸν καὶ ἐργατικὸν δίκαιον, δὲν ἐξεδόθη ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ὑπὸ τῶν Ν. 28 καὶ 866 χορηγηθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ συνεπῶς δὲν ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, συνεπῶς καὶ διὰ τὴν ἐναγομένην (ὅρα ὑπ' ἀριθ. 1597)Γ. 376 τῆς 16)10)46 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐν ΕΕΔ τόμῳ 5ῳ σελ. 585). Ἀπορριπτέα ὅθεν κρίνεται ἡ κρινόμενη ἀγωγή ὡς μὴ νόμῳ βάσιμος, ἐφ' ὅσον στηρίζεται εἰς τὴν ἀνίσχυρον ταύτην ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐξ ἄλλου δὲν παρέχεται δικαίωμα μισθοδοσίας εἰς τοὺς ἰδίους ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἢ ὁμηρίᾳ μισθωτοὺς, τὰ δικαιώματα τῶν ὁποίων ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῶν εἰδικῶν ἐργατικῶν νόμων. Ἀλλ' ἡ ἀγωγή αὕτη εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος δι' ἅπαντα τὰ κονδύλια αὐτῆς, ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τῆς μακρᾶς ταύτης ἀποχῆς του ἐκ τῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίας του, καίτοι εἰς ἀνωτέραν βίαν ὀφειλομένης, θεωρεῖται κατὰ νόμιμον τεκμήριον ὡς σιωπηρῶς καταγγέλλας τὴν σύμβασιν ἐργασίας, διότι συμφῶνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ Ν. 2112)920, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 3 Ν. 4558, ρητῶς ἀναφέρονται ὡς λόγοι, δι' οὓς ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου δὲν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, ἢ βραχεία ἀσθένεια καὶ ἢ λοχεῖα τῆς γυναικός, προστεθέντος διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 Ν. 3514)928 καὶ τρίτου λόγου, τοῦ τῆς στρατεύσεως. Κατ' ἀντιδιαστολὴν ὅθεν τῶν ἀνωτέρω, σαφῶς συνάγεται, ὅτι πᾶσα ἄλλη παρατεταμένη ἀποχὴ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἐργασίας του εἰς οἰανδήποτε αἰτίαν ὀφειλομένη, ἔστω καὶ εἰς ἀνωτέραν βίαν, δημιουργεῖ τεκμήριον ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐπέρχεται τῇ βουλήσει τοῦ ἀπέχοντος ὑπαλλήλου, καταγγέλλοντος οὕτω σιωπηρῶς ταύτην διὰ τῆς ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας, (Α. Π. 337)1946 ΕΕΔ, τόμ. 5ος σελ. 621), δεκτικῆς καθισταμένης τῆς ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης

Πρωτοδικειακής 'Επιτροπής και συντρέχουν και οι λόγοι απολύσεως, οι αναφερόμενοι εις τὸν ἀναγκ. νόμον 23)24 'Ιανουαρίου 1936 (βλέπε *Τ. Τσιμπούκη*, Δίκαιον περί προστασίας ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν σελ. 141).

Ἐνθ', ὅμως οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἀπὸ ἀπόψεως νόμου 118)1945, πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι, διὰ τὰ μὴ ἐφαρμόζεσθαι ὁ νόμος 118)1945 ἐπὶ τῶν ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἐδ. 8 τοῦ ἀρθρου 9 αὐτοῦ, πρέπει φυσικὰ καὶ νὰ ὑπάρχῃ κατὰ βᾶσιν δικαίωμα ἐκ τῆς κειμένης περί ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας.

Τοιοῦτο δικαίωμα ἔχουν οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς ἐπιχειρήσεις κλπ. μὲ διατηρούμενον παρ' αὐτῶν προσωπικὸν ἀνώτερον τῶν δεκαπέντε (βλέπε Σ. Ε. 982)1938, 913)1939, καὶ λοιπὴν νομολογίαν εἰς ΕΕΔ 4, 180 ἐπ.).

Ἐφ' ὅσον, ἐπομένως, ὁ ἐφεδρὸς παλαιὸς πολεμιστὴς δὲν ὑπηρετεῖ εἰς ἐπιχειρήσιν, ἡ ὁποία διατηρεῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον προσωπικοῦ, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περί ἐφαρμογῆς τῆς εἰδικῆς προστασίας τῶν ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 118)1945, ὡς ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, τῶν κοινῶν, μισθωτῶν.

Ὁ νόμος 118)1945, εἶναι φανερόν, ὅτι δὲν ἤλθε νὰ δημιουργήσῃ, νέα δικαίωματα τῶν ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ προστατεύσῃ τὰ προϋπάρχοντα ἐκ τῆς εἰδικῆς νομοθεσίας.

Ὅσον ἀφορᾷ ἤδη τὸν χρόνον ἐρεῦνης τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὴν Ἑμετ. Ἀθηνῶν 1080) 1941 (εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης *Ι. Βασιλείου*, ΕΕΔ 1, 461) ἐρευνᾶται ὅχι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐφένδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἀλλὰ κατὰ τοῦτον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀναγκ. νόμου 244)1936 (17 Ὀκτωβρίου 1936) καὶ τοῦτο «ἵνα μὴ καταστρατηγῇται ὁ νόμος διὰ τῆς ἀκαίρου ἢ νομίμου ἀπολύσεως τῶν μὴ παλαιῶν πολεμιστῶν, δι' ἧς θὰ ἐπύρξατο ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 15 ἐργοζομένων» (πρβλ. ὅμως καὶ Πρωτ. Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφένδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9)1945, εἰσηγητὴς ὁ Π. ωτοδίκης Σ. Μοντασένιος, ΕΕΔ 4, 437). Ἡ κατωτέρω πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις, ἔχουσα νὰ κρίνῃ περίπτωσιν μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 118)1945 ἐπὶ ἐφένδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἔχοντος προσκομίσει εἰς τὸν ἐργοδότην του τὰ ἐμφαινόντα τὴν ιδιότητά του δικαιολογητικά, ἐρμηνεύει τὸν σχετικὸν ὅρον τοῦ νόμου, κατὰ διαστολὴν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς.

Οὕτω, καὶ ὁρθῶς καὶ καθ' ἡμᾶς, καθίσταται ἀναικείμενον ἀποδείξεως διὰ παντός νομίμου μέσου καὶ μαρτύρων ὅτι εἰς τὸν ἐργοδότην προσκομίσθησαν ἀπλῶς τὰ δικαιολογητικά, καὶ οὕτω κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως διετέλει ἐν γνώσει τῆς ιδιότητος τοῦ ἀπολυθέντος ὡς ἐφένδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, διὰ τὰ ἐχρ. συντελεσθῇ ἡ παράβασις τοῦ νόμου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν τῶν προνομίων τῶν ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσίν των, καὶ μετὰ τοὺς νόμους 343 καὶ 511) 1945, σύμφωνος εἶναι ἡ ἄποψις τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐκείνην ἄλλων ἀποφάσεων (βλέπε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7050)1946, Πρωτοδικῆς Ν. Σταρόγιαννης, ΕΕΔ 5, 626, Πρωτ. Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφένδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25)1946, εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδικῆς Κ. Τρομπάκης, ΕΕΔ 5, 597).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7278)1946

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Κ. Μαρμαρᾶς

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Ἐρμής, Δ. Τρίμης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929 προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς μόνιμος ὁδηγὸς τροχιοδρόμῳ, κατὰ δὲ τὴν 5ην Σεπτεμβρίου 1946 κατόπιν ἐπανειλημμένων προαγωγῶν του, ἐλάμβανε μισθὸν ἀνερχόμενον εἰς δραχ. 306.000 καὶ ὅτι ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου 1946 ἡ ἐναγομένη, ἐπικαλουμένη καταγγελίαν τῆς μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ταύτης συμβάσεως ἐργασίας, ἔπαυσε νὰ τῷ καταβάλλῃ τοὺς μισθοὺς του, αἰτεῖται δέ, λόγω τῆς ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας, ὡς ἐκ τῆς ιδιότητος αὐτοῦ ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ, τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης περί πληρωμῆς τῶν ἀποδοχῶν ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου 1946 μέχρι 8 Ὀκτωβρίου 1945, ἀνερχομένων μετὰ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων προσθέτων παροχῶν εἰς δραχ. 590.000. Ἡ ἐναγομένη, συνομολογοῦσα τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ τὸ ποσὸν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ἰσχυρίσθη, κατὰ τὴν ἐνώπιόν μας γενομένην συζήτησιν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη παρ' αὐτῆς, κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ν. 118)45, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν. 6, τῆς 8)11 Μαΐου 1946, ἀποκρούουσα δὲ τὴν ιδιότητα τοῦ ἐνάγοντος ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ, διατείνεται, ὅτι οὗτος δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων, οὕτε προσεκόμισε τὰ δικαιολογητικά τῆς ιδιότητος ἔγγραφον μέχρι τῆς 13)2)45.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 8 τοῦ ν. 118 τῆς 13)18 Φεβρουαρίου «περί ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων», οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀωνυμῶν ἐταιριῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν νόμον 343)45 εἰς ἃς ἀνήκει καὶ ἡ ἐναγομένη, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετημένων παλαιῶν πολεμιστῶν, δὲν ἐφαρμόζονται ἐπίσης ἐπὶ τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἔχουν προσκομίσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην τὰ ἐμφαινόντα τὴν ιδιότητά των δικαιολογητικά κλπ. Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιόν μας ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, τῶν ἐκατέρωθεν ἐκτεθέντων καὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως, ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, κεκτημένος τὴν ιδιότητα τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ (ἄρθρον 1 Α. Ν. 28)31 Ὀκτωβρίου 1935 «περί προστασίας ἐφένδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 Α. Ν. 244)36 καὶ ἄρθρου 3 Α. Ν. 771)37) προσελήφθη οἰκιοθελῶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἔχει δὲ προσκομίσῃ εἰς τὴν ἐναγομένην μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 118)45 (13 Φεβρουαρίου 1945) τὰ σχετικά δικαιολογητικά. Περὶ τοῦτου ἰδίως ἐβεβαιώθημεν ἐκ τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑπ' ἀρ. 50)42 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸν Α. Ν. 244)36 Ἐπιτροπῆς Προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης τῇ αἰτήσῃ τῆς νῦν ἐναγομένης, ἥτις

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΠΙ ΔΙΠΛΑΣΙΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ Ν. 2112

"Εκτασις τοῦ δικαιώματος ἀνεξαρτήτως χρόνου προσλήψεως

Ἐφαρμογὴ νόμου 5532)1932.—Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 28)31 Ὀκτωβρίου 1935, 244)1936 καὶ 771)1937.—Ἐφαρμογὴ ἀνεξαρτήτως χρόνου προσλήψεως τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ.

Ἡ ἀποφῆς τῆς πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι ὅχι μόνον ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ μετὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 28)31 Ὀκτωβρίου 1935, 244)1936 καὶ 771)1937 ὁ νόμος 5532)1932, κατὰ τὸ μόνον ἄρθρον τοῦ ὁποίου ἐφεδρῶν, μὴ τοποθετηθέντες ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Προνοίας Ἐφεδρῶν, δικαιούνται μόνον τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ἐξοριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» διπλασιαζομένης, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀφορᾷ καὶ τοὺς προσληφθέντας μετὰ τὸν νόμον τοῦτον (5532)1932) καὶ ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν ἀναγκ. νόμον 244)1936 ἐφέδρους παλαιούς πολεμιστάς.

Περὶ τοῦ ὅτι ὁ νόμος 5532)1932 ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ καὶ μετὰ τοὺς ἀναγκ. νόμους 28)31 Ὀκτωβρίου 1935, 244)1936 καὶ 771)1937 ἔχει οὕτω ἀποφανθῆ καὶ ὁ Ἀρειὸς Πάγος (Α.Π. 264)1941, ΕΕΔ 1, 307, βλέπε ὅμως τὰς εἰς ΕΕΔ 5, 438 ἀντιθέτους παρατηρήσεις μας).

Ἡ ἐν λόγῳ ὁμῶς πρωτοδικειακὴ ἀπόφασις βαίνει εἰς περαιτέρω, ἐκτείνουσα τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 5532)1932 ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου προσλήψεως τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ.

Ὁ νόμος ὁμῶς 5532)1932 καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ, δὲν ὀφείλει, νομιζόμεν, νὰ ἀποχωρηθῇ τῆς λοιπῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, τῆς ὁποίας εἶναι συμπλήρωμα.

Ἡ ἱστορικὴ τοῦλάχιστον ἐξέλιξις τῆς νομοθεσίας (βλέπε ΕΕΔ 5, 438 ἐπ.) πείθει, ὅτι τὸ εἰσαχθέν ὑπὸ τοῦ νόμου 5532)1932 δικαίωμα τῆς διπλασίας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 ἐθεωρήθη ὡς ἀντίβαρον τῆς καταργήσεως τῆς πρὸ αὐτοῦ ἐξισώσεως τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων

ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν πρὸς τοὺς διορισθέντας ἀναγκαστικῶς ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Προνοίας Ἐφεδρῶν, ἐξίσωσις, ἡ ὁποία κατόπιν ἐπανεφέρθη διὰ τοῦ ἁρθρου 31 τοῦ ἀναγκ. νόμου 28)31 Ὀκτωβρίου 1935 καὶ τοῦ ἁρθρου 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244)1937.

Ἀφοῦ δὲ κατὰ βάσιν δὲν ὑπάρχει διὰ τοὺς μετὰ τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1935, ἡμέραν δημοσιεύσεως τοῦ ἀναγκ. νόμου 244)1936, προσληφθέντας οἰκιοθελῶς ἐφέδρους παλαιούς πολεμιστάς οὐδὲν δικαίωμα ἐκ τῆς κειμένης περὶ ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας (πρὸ βλ. καὶ ἁρθρ. 9 ἐδ. 8 νόμου 118)1945), ἐπεὶ δὲ δὲν ὑπάρχει καὶ δι' αὐτοὺς δικαίωμα διπλασίας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 ἐκ τοῦ νόμου 5532)1932.

Ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ κατέληγε καὶ εἰς διωγμὸν τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἦτο δύσκολον νὰ ἐξεύρωσιν ἐργασίαν, προκειμένου νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ προσλαμβάνων ἐργοδότης εἰς πληρωμὴν διπλασίας ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7227)1946

Πρωτοδικῆς ὁ κ. Ν. Φλῶρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τζινιέρης,

Τ. Χασαπόπουλος, Γ. Χριστόπουλος

Ὑπόκειται τῇ κρίσει μας ἀγωγὴ, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος ὑπαλληλικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετὰ τῆς ἐναγομένης καὶ ἀπροειδοποίητον καταγγελίαν ταύτης παρ' αὐτῆς, ἐπιδιώκει τὴν καταδίκην τῆς πρὸς καταβολὴν συμπληρωματικῆς ἀποζημιώσεως, προβάλλων τὴν ιδιότητά του ὡς πα-

ρήτησατο ὅπως τῇ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἡδὴ ἐνάγοντος, ὄντος παλαιοῦ πολεμιστοῦ, καὶ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, καὶ ταύτης ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης, ἐξ ὧν ἐγγράφων ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ ἐνάγων συνεμορφώθη πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ὁμιλοῦντος περὶ προσκομίσεως καὶ οὐχὶ περὶ ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, ὅτε θὰ ἔδει ταῦτα νὰ εὐρίσκωνται ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς ἐναγομένης, τοῦ νόμου ἀρκουμένου εἰς ἀπλὴν ἐπίδειξιν τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν καὶ σκοποῦντος ὅπως ὁ ἐργοδότης λάβῃ γνῶσιν τῆς ιδιότητος τοῦ ἐργαζομένου ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ (Γ. Τρίμη, ἡ ἀνεργία ἐν τῇ Ἑλληνικῇ νομοθεσίᾳ σ. 176). Κατὰ συνέπειαν, μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ν. 118)45 ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὴν προρρηθεῖσαν διάταξιν τῆς § 8 τοῦ ἁρθρου 9, ἡ ἐναγομένη ἀκύρως προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τούτου, τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ὅτι μετὰ τοὺς ἀν. νόμους 343)45 καὶ 541)45, καθ' οὓς τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ προσωπικὸν τῶν βιομηχανιῶν, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἐπιχειρήσεων, εἴτε διεξαγομένων ὑπὸ ἢ διὰ

λογαριασμὸν Δήμου ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε συνδεδεμένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως, διέπονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112)1920 «περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας», ὡς καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112» κλπ. καὶ συνεπῶς, μετὰ τοὺς ἀνωτέρω νόμους δὲν ἰσχύει ἡ εἰδικὴ διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσία, μὴ ὄντος βασίμου, τοῦ νόμου μὴ σκοπήσαντος τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν εἰδικῶν διατάξεων περὶ προστασίας τῶν ἐφεδρῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, νομοθετηθεῖσιν ὑπὲρ συγκεκριμένης κατηγορίας μισθωτῶν, δεομένων ἰδιαζούσης προστασίας καὶ προνοίας, λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν πρὸς τὸ Ἔθνος ὑπηρεσιῶν των καὶ μόνον διὰ ρητῆς διατάξεως νεωτέρου νόμου ἡδύνατο νὰ καταργηθῇ τὸ ὑπὲρ ὠρισμένης τάξεως προσώπων θεσπισθέν προνόμιον (Γνμδ. Εἰσ. Α. Π. 1936 Θ. ΜΖ' 269). Δέον κατὰ ταῦτα ὅπως, γινομένης δεκτικῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη καὶ καταβάλλῃ τῷ ἐνάγοντι δραχμὰς ἐν ὄλῳ 4280.00,

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐπιρροή τῆς ἀγνοίας τοῦ ἐργοδότη περὶ στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς προστασίας του.

Προϋποθέσεις εὐεργετήματος στρατευθέντος μισθωτοῦ.—Ἀνυπόχρεον μισθωτοῦ περὶ δηλώσεως πρὸς τὸν ἐργοδότην ὅτι στρατεύεται.—Ἀναγκαία δήλωσις μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του.—Ἐπιτρεπτὸν καὶ διαδικασίαι ἀπολύσεως.—Μέγεθος ἀποζημιώσεως.—Τακτικαὶ ἀποδοχαί.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514 1928 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», ὡς ὁ νόμος οὗτος ἐπεξετάθη ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἁρθρου 11 τοῦ ἀναγκ. νόμου 547) 1937, ὁρίζει, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὁπωσδήποτε πρόσκλησις παντὸς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (καὶ ἐργάτου, τεχνίτου ἢ ὑπηρέτου), ὑπηρετοῦντος πλέον τῶν ἑξ μηνῶν εἰς οἰονδήποτε γραφεῖον, κατὰστημα ἢ ἐπιχείρησιν δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν συνήφθη αὕτη.

Συνέπεια εἶναι α) νὰ δικαιούται μόνον ὁ ἔφεδρος ποσοστῶν μισθοδοσίας (ἄρθρ. 5 νόμου 3514) κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐφεδρικής ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας του καὶ β) νὰ δικαιούται καὶ ὁ ἔφεδρος καὶ ὁ κληρωτὸς νὰ ἐπαναλάβῃ, μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του, τὴν διακοπεῖσαν ἐργασίαν του καὶ νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ ἡ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους ἀπόλυσίς του, εἰμὴ μόνον διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἀρμοδίας κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 244) 1936 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς.

λαίου πολεμιστῶ, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας ἔδει νὰ τῷ κατεβάλλετο διπλάσις ἀποζημιώσεις τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 καθοριζομένης. Τοιοῦτο ἔχουσα ἱστορικὸν καὶ αἰτίμας ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, τυγχάνει νόμῳ βάσιμος, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 5532) 32 ἔφεδροι μὴ τοποθετηθέντες ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν προνοίας ἐφέδρων προνοίας τοῦ νόμου 4180, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς μετ' αὐτῶν συμβάσεως ἐργασίας, δικαιούνται διπλάσις τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ὀριζομένης ἀποζημιώσεως.

Ἡ σύμβασις ἐργασίας ὁμολογεῖται, ἀμφισβητούμενη μόνον τῆς φύσεώς της, τῆς ἐναγομένης ὑποστηρίζουσας ὅτι πρόκειται περὶ συμβάσεως ἀναφερομένης εἰς ἐργασίαν ἐργάτου καὶ οὐχὶ ὑπαλλήλου. Ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς ὅμως διαδικασίας, καὶ δὴ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων, ὡς καὶ τοῦ ἀπὸ 21 6-46 ἐγγράφου τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ἐβεβαιώθη ἀρκούντως, κατὰ τὴν κρίσιν μας, ὅτι ὁ ἐνάγων παρείχεν εἰς τὴν ἐναγομένην, κατὰ κύριον λόγον, πνευματικὴν ἐργασίαν καὶ οὐχὶ σωματικὴν τοιαύτην, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι ἦτο ὑπάλληλος καὶ οὐχὶ ἐργάτης ταύτης. Συνομολογεῖται ἀκόμη τὸ μέγεθος τῶν τακτικῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀποδοχῶν, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῆς καταβληθείσης ἀπλῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως του.

Κατὰ τὸ 2 ἐδ. τοῦ μόνου ἁρθρου τοῦ νόμου 5532) 32 ἔφεδροι, μὴ τοποθετηθέντες ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Προνοίας Ἐφέδρων, δυνάμει τοῦ

Ἡ ἀπόλυσις ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιφέρει ἀποζημιώσιν αὐτοῦ ἐξ ἀποδοχῶν ἑξ μηνῶν, βάσει τοῦ κατὰ τὸν μῆνα τῆς ἀπολύσεως του μισθοῦ (βλέπε ἄρθρ. 5 νόμου 765) 1943, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 1905) 1941, ΕΕΔ 1, 47, Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 709) 1941, ΕΕΔ 1, 50, Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 124) 1946, ΕΕΔ 5, 503).

Ἐν ὄψει τῶν νομοθετικῶν τούτων κειμένων ἡ κατωτέρω προεδρική, κατ' ἔφεσιν, ἀπόφασις πραγματεύεται ἐπὶ διὰ πρώτην φορὰν ἐρευνωμένου ὑπὸ τῆς νομολογίας, κατ' ὅσον γνωρίζομεν, ζητήματος: Διὰ νὰ χωρήσῃ ἡ ἐκ τοῦ νόμου 3514 προστασία ἔχει ὑποχρέωσιν ὁ στρατεύομενος νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν στράτευσίν του;

Βεβαίως ἐκ τοῦ νόμου δὲν προκύπτει ἀμέσως τοιαύτη ὑποχρέωσις. Ἀρκεῖ, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν του, τὸ γεγονός τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρ. 1 νόμου 3514), παρ' ὅλον ὅτι ἡ τυχὼν ἀγνοία τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἀ δημιουργήσῃ δυσχερείας ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς συμβάσεως τοῦ κατ' ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου 3514 ἀντικαταστάτου τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ, καὶ ὡς πρὸς τὴν λύσιν αὐτῆς, ἀφοῦ σαφὲς ἐκ τοῦ νόμου προκύπτει, ὅτι, διὰ νὰ διαλυθῇ αὐτοδικαίως αὕτη ἄμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε ρητῶς

ν. 4180, δικαιούνται διπλάσις τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ὀριζομένης ἀποζημιώσεως, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ δυναμένης ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ὑπερβῇ τοὺς μισθοὺς δύο ἐτῶν. Ἡ διάταξις αὕτη, διατηρηθεῖσα ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν νόμον τῆς 28) 31 Ὀκτωβρίου 1935, ὡς συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 23) 24 Ἰανουαρίου 1936 τοιοῦτο (Α.Π. 250) 34 Θ. Ν' 705), ἐφαρμοστέα τυγχάνει οὐ μόνον ἐπὶ τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, οἵτινες εἶχον προσληφθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεώς του ἢ τῶν διορισθέντων μέχρι τοῦ χρόνου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 244) 36 (17-10 36) νόμου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν μετέπειτα καὶ ἐν συνεχείᾳ προσλαμβανομένων, διότι τὸ δι' αὐτῆς καθιερωθὲν ὑπὲρ τῆς τάξεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν προνόμιον εἶναι εἰδικὸν καὶ ἰσχύει ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν ἐκ παραλλήλου ἰσχύϊ ἢ μὴ τῆς γενικωτέρας περὶ προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας. Κατὰ συνέπειαν, καίτοι ὁ ἐνάγων, ὅστις, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ προσαγομένου φύλλου μητρώου, φέρει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, προσλήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ἐν ἔτει 1942, δικαιούται, ὡς ἀπολυθεὶς, διπλάσις τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 καθοριζομένης ἀποζημιώσεως καὶ ἐφ' ὅσον συνομολογεῖται, ὅτι ἡ ἀπλή τοιαύτη, ἥτις καὶ τῷ κατεβλήθη, ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 708.150, δικαιούται εἰσέτι ἰσόποσον τοιαύτης, δι' ἣν καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ.

δηλωθῇ, εἰς τὸν ἀντικαταστάτην ὅτι προσελήφθη εἰς ἀντικατάστασιν στρατευθέντος.

Αἱ δυσχέρειαι ὅμως αὐταί, αἱ ὁποῖαι, ἄλλως τε, δύνανται νὰ υπερνικηθῶν ἂν ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ τὴν δέουσαν ἐπιμέλειαν νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῶν λόγων τῆς ἀπουσίας τοῦ μισθωτοῦ του, δὲν δύνανται φυσικὰ νὰ ἐπηρεάσουν τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀδιαλύτου, διὰ τῆς στρατεύσεως, τῆς συμβάσεώς του.

Οὕτω ἀποφαίνεται ἡ κατωτέρω προεδρική ἀπόφασις.

Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 7321)1946

Διαδικασία νόμου 3514 κατ' ἔφεσιν

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. Ν. Φλώρος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Τολιόπουλος, Γ. Ζωγόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, βάσει τοῦ ἁρθρου II τοῦ νόμου 547]37, ὁ στρατευθεὶς καὶ ἀπολυθεὶς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, δηλώσῃ εἰς τὸν ἐργοδότην, ἐὰν προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, τῆς προθεσμίας δὲ ταύτης ἀπράκτου παρερχομένης, ὁ μισθωτὸς ἐκπίπτει τοῦ εὐεργετήματος, καθ' ὃ ἡ στρατεύσις του δὲν ἀποτελεῖ λόγον λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου, μισθωτὸς, ἐπαναλαβὼν μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του τὴν συνεπείᾳ ταύτης διακοπεῖσαν ἐργασίαν του, δὲν δύναται ν' ἀπολυθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους, ἄλλως δικαιούται ἀποζημιώσεως ἱπὴς πρὸς τοὺς μισθοὺς ἐξ μηνῶν. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφὲς συνάγεται, ὅτι ὁ στρατευόμενος μισθωτὸς ἐν ᾧ μὲν χρόνῳ στρατεύεται οὐδεμίαν ὑπέχει ὑποχρέωσιν ὅπως δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸν ἐργοδότην του, τῆς παραλείψεως μὴ ἐχούσης συνέπειάν τινα, ἐν ᾧ δὲ χρόνῳ ἀποστρατεύεται δέον νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ ἐπαναπροσλήψεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν βούλησίν του, ἐν τῇ ὁποίᾳ δέον ἀπαραιτήτως ν' ἀναφερθῇ καὶ ἡ αἰτία τῆς ἀπομακρύνσεώς του, ἐὰν αὕτη δι' οἰονδήποτε λόγον δὲν ἦτο γνωστὴ εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλὼν συνομολογεῖ, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐντὸς τῆς ὥς ἄνω μηνιαίας προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του ἐπαναπροσελήφθη εἰς τὴν πρὸ τῆς στρατεύσεώς του ἐργασίαν του, ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι ἐγένετο καὶ σχετική περὶ στρατεύσεως ἀνακοίνωσις, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς του (ἐκκαλοῦντος) ὅτι προσέλαβε τὸν ἐφεσίβλητον βάσει νέας συμβάσεως ἐργασίας εἰς κενὴν θέσιν, κατόπιν ὑποδείξεως τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας, δὲν δύναται νὰ κριθῇ ὡς σοβαρὸς καὶ ἐνισχυτικὸς τῆς ἀπόψεως περὶ ἀγνοίας τῆς στρατεύσεως τοῦ ἀντιδίκου του, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι στρατεύσεις καὶ ἀποστρατεύσεις δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατὸν νὰ τηρηθῶσι μυστικά, ἐκ τῆς ἀποδεικτι-

κῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκκαλὼν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐφεσίβλητου ἀπὸ τῆς ἐργασίας του εἶχε πληροφορηθῇ, ὅτι οὗτος εἶχε στρατευθῇ ὡς ἐφεδρὸς καὶ εἶχεν ἀποστρατευθῇ εἰς χρόνον μὴ ἀφιστάμενον τοῦ ἔτους. Ἀβάσιμος ὅθεν καὶ ἀπορριπτὸς ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως, ὁ μεμφόμενος τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὡς δεχθείσης τὴν ἀγωγὴν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς αὐτῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ἐπιστράτευσιν συμβάσεως ἐργασίας καὶ οὐχὶ νεωτέρας τοιαύτης, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης κατὰ τ' ἀνωτέρω προϋποθέσεως στηριζόμενος.

Ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3514 κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπαναπροσλήψεως τοῦ ἀποστρατευθέντος ἐφεδρὸς μισθωτοῦ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπόλυσίς του, ἄνευ ἐξαμήνου ἀποζημιώσεως, διὰ δεδικοιολογημένην αἰτίαν, εἰς ἣν προφανῶς ὑπάγεται ἡ περίπτωσις συνεχῶν καὶ ἐπανειλημμένων ὑβρεῶν καὶ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην, πλην, ἐφ' ὅσον περὶ τῆς ἀπολύσεως δὲν ἔκρινε προηγουμένων ἢ ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 7 τοῦ Ν. 244]36 Ἐπιτροπῇ, ὡς ἐπιτάσσει τὸ ἄρθρον II § 2 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 547]37, ὁρθῶς ὁ πρωτόδικος δικαστὴς ἀπέρριψε τὸν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 2ος λόγος ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτὸς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 765]43, ὅπερ διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἁρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 8]11 Μαΐου 1946 Ν. Δ]τος, ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3514 προβλεπομένη ἐξάμηνος ἀποζημιώσις διὰ τὸν ἀπολυόμενον ἐκ τῆς θέσεώς του στρατευθέντα μισθωτὸν ὑπολογίζεται βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστὸς πλήρους ἀσχολήσεως. Ἐξ ἄλλου, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀποδοχῶν, αἰτίες λαμβάνονται ὑπ' ὅψει διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ περιλαμβάνονται καὶ πᾶσαι αἱ τακτικαὶ εἰς εἶδος παροχαί, ἐφ' ὅσον δίδονται ἀντὶ μισθοῦ. Κατὰ συνέπειαν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἀπολυθεὶς ἐφεδρὸς ἐφεσίβλητος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του (31 Αὐγούστου 1946) ἀπῆλauen ἡμερομισθίων ἐκ δραχμῶν μετρητῶν 7200 καὶ ἀλεύρου 267 δραμίων ἡμερησίως, ἔδει τὸ σύνολον τῆς ἀποζημιώσεώς του νὰ ὠρίζετο, λαμβανομένων ὑπ' ὅψει τῶν ἐργασίμων μόνον ἡμερῶν, εἰς δαχμὰς 1.123.200 καὶ ὀκάδας ἀλεύρου 104 καὶ μὴ ὑπολογιζομένης τῆς προσθέτου ἐξ 800 δραχμῶν ἡμερησίως ἀμοιβῆς διὰ τὴν παρασκευὴν ἄρτου ἐλευθέρας ἀγορᾶς, διότι τοιοῦτος οὐχὶ συνήθως παρεσκευάζεται καὶ ἡ δι' αὐτὸν ἀμοιβὴ δὲν ἦτο τακτικὴ. Ὅθεν, ὑπολογίσας ὁ ἐκδὸς τὴν ἐκκαλουμένην ἀποφασισιν δικαστὴς καὶ ἐπιδικάσας δι' αὐτῆς ποσὰ μείζονα τῶν ὡς ἄνω, ἔσφαλε, καὶ τροποποιητέα ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, συμφώνως πρὸς τὸν τρίτον λόγον ἐφέσεως, ἐν τῇ γενικότητι του.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΓΩΓΗ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ Ν. ΓΘΟΔ'

Τύχη δευτέρας άγωγής μετ' άσκησιν έφέσεως κατὰ τής πρώτης άποφάσεως.

Ένστάσεις έκκρεμοδικίας και συναφείας.—Προϋποθέσεις αυτών.—Άρμοδιότης του Έργατικού Δικαστου και επί αναγνωριστικής άγωγής.—Αναβολή τής συζητήσεως τής δευτέρας άγωγής μέχρις εκδόσεως όριστικής υπό του Έφετείου άποφάσεως επί έφέσεως κατὰ τής πρώτης του Πρωτοδικου, προς άποφυγήν αντιφατικών άποφάσεων.

Ό κατὰ τήν διαδικασίαν του νόμου ΓΘΟΔ' δικάσας εις πρώτον βαθμόν Πρωτοδικής διά τής παρατι-
θεμένης άποφάσεώς του έρευνᾷ θέμα καθ' ήμέραν
έν τή πρακτική εμφανιζόμενον.

Επί άκύρου άπολύσεως μισθωτου ήσκήθη πρώτη
άγωγή, δι' ής έξητοϋντο άποδοχαί ώρισμένου χρο-
νικοϋ διαστήματος.

Ός γνωστόν, κατὰ τήν εκ των νόμων 19 § 6 ν. 24 §
2 ν. 80 (19.2) συναγομένην άρχήν του ρωμαϊκου
δικαιου, ο μισθος διδεται ως αντίλλαγμα παρα-
σχεθεισών ήδη ύπηρεσιών του μισθωτου, οφειλό-
μενος, εκτός άναντίας συμφωνίας, μετά τήν παρο-
χήν αυτών (postnumerando) (βλέπε και άρθρ.
655 του άστικου Κώδικος) επομένως ειναι δυ-
νατή μόνον ή μέχρι τής συζητήσεως τής άγωγής
επιδικασις των άποδοχών του μισθωτου (βλέπε
και Πρωτοδικείου Άθηνών ως έφετείου 4499/1945,
ΕΕΔ 4, 570).

Θά χρειασθῇ επομένως, έφ' όσον συνεχίζεται ή άκυ-
ρότης τής άπολύσεως, να έγερθῇ και νέα άγωγή
διά μισθους του μεταγενεστέρου τής συζητήσεως
τής πρώτης άγωγής χρονικοϋ διαστήματος.

Το ζήτημα λοιπόν ειναι—και περι αυτου πραγμα-
τεύεται ο Έργατικός Δικαστής—, έφ' όσον εκκρε-
μει άσκηθείσα κατὰ τής πρώτης άποφάσεως έφε-
σις, ποία ή τύχη τής δευτέρας άγωγής.

Έν προκειμένω προεβλήθησαν αι ένστάσεις εκκρεμο-
δικίας εκ του άρθρου 553 Πολιτ. Δικονομίας και
συναφείας. Αμφότεραι αυται άπερρίφθησαν ως
νομικώς άστήρικτοι. Πράγματι εκκρεμοδικία δεν
δύναται να ύπάρξη, έφ' όσον δεν ύπάρχει έν προ-
κειμένω ταυτό της διαφοράς (βλέπε και Πρωτοδι-
κειου Άθηνών 7152/1946, είσηγητής Α. Κοντο-
λάτος, ΕΕΔ 5, 630), ως επίσης δεν ύπάρχει συνά-
φεια, άφου ή εκ τής συναφείας ένστασις προϋ-
ποθέτει ομοίωθαι δικαστήρια (Οίκονομ.—Δι-
βαδᾷ § 104 σημ. 6).

Εφαρμόζει όμως ή πρωτοδικειακή άπόφασις τήν γε-
νικήν διάταξιν του άρθρου 172 τής Πολ. Δικονο-
μίας περι άναβολής τής συζητήσεως μέχρις εκδό-
σεως όριστικής άποφάσεως επί τής εκκρεμοϋς
έφέσεως κατὰ τής πρώτης άποφάσεως, προς άπο-
φυγήν τής εκδόσεως αντιφατικών άποφάσεων.

Εϋνόητον ειναι, ότι κατὰ τής τοιαύτης άποφάσεως
του Πρωτοδικου δεν επιτρέπεται έφεσις, άφου
αυτη συγχωρεται μόνον καθ' όριστικών άποφά-
σεων (πρβλ. τήν εις ΕΕΔ 1, 311 νομολογίαν,
Πρωτοδικείου Άθηνών 4371/1944, ΕΕΔ 4, 54), ή
δὲ ίναβάλλουσα τήν δίκην μέχρις εκδόσεως άπο-
φάσεως του έφετείου τοιαύτη άπόφασις δεν ειναι
οϋτε όριστική, οϋτε περι άποδείξεως, άλλ' απλως
προπαρασκευαστική ή παρεμπιπτουσα (βλέπε νο-
μολογίαν εις Γενικά Εϋρετήρια Νομολογίας έν
λέξ. άπόφασις).

Πρωτοδικου Άθηνών 7215/1945

Διαδικασία νόμου ΓΘΟΔ'

Πρωτοδικής ο κ. Σ. Γάγγας

Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Καρανάσος, Κ. Φιλιππίδης

Διά τής ύπ' άριθ. 6622/45 άποφάσεως ήμων
επειδικάσθησαν εις τον έναγοντα αι ληξιπρόθε-
σμοι άποδοχαί του δια τὸ από 11/11/44 μέχρι
30/9/45 χρονικόν διάστημα, κριθέντος ότι ή από-
λυσις αυτού τὸ 1941 παρὰ τής τότε έπιταξάσης
και άσκούσης τήν έπιχείρησιν κατασκευής πο-
λεμοφοδίων Γερμανικής Έπικρατείας, ήν διε-
δέχθη ή έναγομένη ως έργοδοτις ήτο άκυρος
και επομένως ή σύμβασις εργασίας διετηρήθη
και μετά τήν τοιαύτην απόλυσιν, συνεχισθείσα
και μετά τήν άλλαγήν του έργοδότη, μετά τήν
εκ νέου δηλονότι άνάληψιν τής έπιχειρήσεως
παρὰ τής έναγομένης, ήτις οϋτω άνεγνωρίσθη
ύπόχρεως εις καταβολήν μισθών. Ταϋτα δὲ
εδέχθη ή ως άνω άπόφασις ήμων, έπικουρικώς,
βασικώς δεχθείσα ότι οι διοικοϋντες τήν έπι-
χείρησιν Γερμανοί Στρατιωτικοί δὲν έξεπρο-
σώπουν τήν Γερμανικήν Έπικράτειαν, άλλὰ τήν
έναγομένην άνώνυμον εταιρείαν, ήτις έξηκο-
λούθει οϋτω να ειναι ή έργοδοτις, απλως όρι-
σθέντων διαφόρων φυσικῶν προσώπων δια τήν
έκπροσώπησιν της, και επομένως ή γενομένη
καταγγελία τὸ 1941 άποτελεῖ δήλωσιν τής βου-
λήσεως αυτης ταύτης τής έναγομένης. Τέλος
ή ως άνω άπόφασις εδέχθη ύφισταμένην τήν
εκ τής ως άνω άκύρου άπολύσεως αξίωσιν μι-
σθών του έναγοντος, παρὰ τήν άρόδον άπρά-
κτου από ταύτης τής όριζομένης τριμήνου προ-
θεσμίας, ήτις έπέφερε κατὰ τήν έναγομένην
άπόσβεσιν τής ως άνω αξίωσεως.

Ηδη διά τής υπό κρίσιν άγωγής διώ-
κεται αξίωσις του έναγοντος κατὰ τής ένα-
γομένης όπως αυτη καταβάλῃ αϋτω τους μετά
τήν ως άνω ήμερομηνίαν καταστάντας ληξιπρο-
θέσμους μισθους, λόγω άκύροτητος τής ως άνω
άπολύσεως. Κατὰ τής ως άνω άγωγής ή ένα-
γομένη προβάλλει ένστάσεις εκκρεμοδικίας και
συναφείας, αιτινες δέον ν' άπορριφθούν, διότι
αι προϋποθέσεις τής εκκρεμοδικίας δεν συν-
τρέχουν, άφου ήσκήθη μέν έφεσις, δεν ενεγράφη
δμως εις τὸ πινάκιον, άφ' ότου και μόνον ύφί-
σταται εκκρεμοδικία, εκτός του ότι δεν ύφίστα-
ται ταυτότης διαφοράς, άφου τὸ αντικείμενον
τής παρούσης δίκης ειναι αξίωσις εκ μισθών ώ-
ρισμένου χρόνου, διαφόρου του εις δ' άναφέρει-
ται ή έφ' ής έξεδόθη ή άνωτέρω άπόφασις ή-
μων άγωγή. Όσαϋτως δεν συντρέχουν αι προϋ-
ποθέσεις τής ένστάσεως συναφείας, δεδομένου
ότι ή δίκη, και άν θεωρηθῇ εκκρεμής προ
έγγραφής εις τὸ πινάκιον, ειναι εκκρεμής παρὰ
δικαστηρίω ανωτέρου βαθμοϋ, τὸ αντικείμενον
δὲ ταύτης, τὸ αίτημα αυτης, δεν εύρίσκεται εις
σχέσιν κυρίου προς παρεπόμενον, ως προς τὸ

ΞΕΝΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Μίσθωσις ὑπηρεσιῶν.—Περίοδος δοκιμῆς.

Τὸ Γαλλ. Ἀκυρωτικὸν δι' ἀποφάσεώς του ἀπὸ 5 Ἰανουαρίου 1945 (ἐν D. H. 1945, 188) εἶπεν ἐν σχέσει μετὰ τὴν θέσιν τοῦ ἐργαζομένου κατὰ τὴν περίοδον δοκιμῆς τὰ ἑξῆς: Διαρκούσης τῆς περιόδου τῆς δοκιμῆς δι' ὅλους τοὺς ἐργάτας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ταξιδεύοντας ἐμπορικοὺς ἀντιπροσώπους καὶ πλῆσιέ, τὸ συνάλλαγμα, ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας, δύναται νὰ λυθῇ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ὁλδήποτε καὶ ἂν εἴναι ἡ αἰτία, τεχνικῆς τάξεως ἢ μὴ, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ ὑπὸ δοκιμὴν τιθέμενος ἐργαζόμενος δὲν φαίνεται ὅτι δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν δι' ἡν προορίζεται ἐργασίαν, χωρὶς νὰ δύναται ὁ ἐργαζόμενος νὰ ἐπικαλεσθῇ κατάχρησιν δικαιώματος καὶ χωρὶς νὰ γεννᾶται ζήτημα προσφυγῆς εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον διὰ τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως.

Παρατηρήσεις

Ἡ ἀπόφασις φαίνεται, ὅτι εἶναι ἡ πρώτη γαλλικοῦ Δικαστηρίου, ἥτις ἀποφαίνεται, ὅτι, διαρκούσης τῆς περιόδου τῆς δοκιμῆς, ὁ ὑπάλληλος δύναται ν' ἀπολυθῇ ἀνευ ἢ μετὰ προειδοποίησιν ἡλα-

ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης, ἡ ἀξίωσις δηλονότι τῶν μισθῶν τῆς μεταγενεστέρας περιόδου ἀποτελεῖ αὐτοτελὴ ἀξίωσιν, ἡ ὑπαρξίς τῆς ὁποίας δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς βασιμότητος τῆς ἀξιώσεως μισθῶν τῆς προγενεστέρας περιόδου, οὐδ' ἀποτελεῖ συνέπειαν ταύτης. Ἐν τούτοις ἀμφότεραι αἱ δίκαι ἐχουν ἐσωτερικὴν συνέφειαν, δεδομένου ὅτι ἀμφότεραι στηρίζονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παρεμπιπτόντος ζητήματος (Πρβλ. *Εὐκλ. Παπαδ.* § 146 σημ. 5 ἐδ. α καὶ β), τῆς ἀναγνωρίσεως δηλονότι ὡς ἀκύρου τῆς γενομένης ἀπολύσεως, τὸ ὁποῖον δὲν προβάλλεται ὡς κύριον αἶτημα, ὅτε βεβαίως ἡ ἐκκρεμὴς ἤδη δίκη θὰ ἀπετέλει κυρίαν τοιαύτην ἐν σχέσει πρὸς τὴν προκειμένην, ἀφοῦ ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ αἰτήματος τούτου θὰ παρελπίτο καὶ ἡ παραδοχὴ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως καταβολῆς μισθῶν διὰ τὸ μετὰ τὴν καταγγελίαν χρονικὸν διάστημα, ἀλλὰ προβάλλεται ἀπλῶς ὡς στοιχεῖον τῆς ἐκ μισθῶν ἀξιώσεως. Δεδομένου δὲ ὅτι καὶ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου ὑπάγεται μετὰ τὸν Ν. 1968]44 εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἡμῶν, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ἀφοῦ ἡ ἀξίωσις ἀναγνωρίσεως ὡς ἀκύρου τῆς γενομένης ἀπολύσεως ἀπορρέει ἐκ τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἐναγομένης σχέσεως ἐργασίας καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν διάρκειαν αὐτῆς, τὸ δὲ δεδικασμένον ἐκτείνεται καὶ τῶν παρεμπιπτόντως κριθέντων, ἐφόσον, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὁ δικαστὰς τὰ παρεμπιπτόντα ἦτο καθ' ὕλην ἀρμοδίου νὰ ἀποφασίσῃ καὶ ὅχι ἀπλῶς νὰ ἐξετάσῃ ταῦτα, ἡ λύσις τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως, ἔστω καὶ παρεμπιπτόντως, θ' ἀπετέλει δεδικασμένον καὶ διὰ τὴν προκειμένην δίκην ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξίν τοῦ βασικοῦ δικαιώματος, θὰ προέκυπτε δηλονότι ἀμάχητον τεκμήριον περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, ὅπως λαμβάνῃ μισθὸν καὶ μετὰ τὴν γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργα-

τωμένην, προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ συναλλάγματος, οὐ μόνον διὰ λόγους ἀκαταλληλότητος τεχνικῆς τῆς δι' ἡν προώριται ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντα ἄλλον λόγον, δι' ὃν ὁ ἐργοδότης ἠθελε κρίνει, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν εἶναι κατάλληλος ὡς τοιοῦτος. Ἡ λύσις ἐν Γαλλίᾳ θεωρεῖται συμφωνος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς περιόδου τῆς δοκιμῆς.

Ἐνδιαφέρουσα ἐν σχέσει πρὸς τὴν περίοδον δοκιμῆς τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 2096 τοῦ νέου ἰταλικοῦ ἀστ. κώδικος, ἔχουσα ἐν μεταφράσει ὡς ἑξῆς: Ἐκτὸς διαφόρων διατάξεων τῶν σωματειακῶν κανόνων ἡ ἀνάληψις παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας διὰ μίαν περίοδον δοκιμῆς πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐξ ἐγγράφου. Ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ἀναλαμβάνουσιν ἀμοιβαίως τὴν υποχρέωσιν νὰ συναινέσωσι καὶ νὰ κάμωσι τὴν δοκιμὴν (*esperimento*), τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως δοκιμῆς. Διαρκούσης τῆς περιόδου τῆς δοκιμῆς ἕκαστον τῶν μερῶν δύναται ν' ἀποχωρήσῃ τῆς συμβάσεως ἀνευ ὑποχρεώσεως πρὸς προειδοποίησιν ἢ ἀποζημίωσιν. Ἐὰν ὁμῶς ἡ δοκιμὴ συνεφωνήθῃ διὰ μικρότατον ἀναγκαῖον χρόνον, ἡ εὐχέρεια ἀποχωρήσεως δὲν δύναται ν' ἀσκηθῇ πρὸ τῆς ἐτελεύσεως τῆς προθεσμίας. Συμπληρωθείσης τῆς περιόδου τῆς δοκιμῆς ἡ πρόσληψις θεω-

σίας, διατηρουμένης ἐν ἰσχύϊ. Ἐὰν ἐπομένως τὸ αὐτὸ ζήτημα ἐκρίνεται παρεμπιπτόντως τὸσον παρ' ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην δίκην, ὅσον καὶ παρὰ τοῦ Ἐφετείου ἐν τῇ ἐκκρεμῇ δίκῃ, θὰ ὑφίστατο προφανὴς κίνδυνος ἐκδόσεως ἀντιφατικῶν ἀποφάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα ἡ ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης ἐκδοθησομένη τοιαύτη, οἶανδήποτε λύσιν καὶ ἐὰν προέκρινεν ἐπὶ τοῦ παρεμπιπτόντος ζητήματος, τοῦ βασικοῦ δηλονότι δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, θὰ ὑφίστατο τελικῶς ὁπωσδήποτε τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἐκκρεμοῦς τοιαύτης, ἥτις θ' ἀπέτελει, τελεσιδικίος οὖσα δεδικασμένον περὶ τοῦ ὡς ἀνω δικαιώματος. Πρὸς ἀποφυγὴν ὅθεν τοῦ ἀνωτέρου κινδύνου, ἀλλὰ καὶ τῆς διενεργείας ματαίων διαδικαστικῶν πράξεων, ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἐκκρεμοῦς δίκης θ' ἀπέτελει δεδικασμένον καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης τοιαύτης ἐκδοθησομένην, κρίνουεν σκόπιμον ὅπως ἀναβληθῇ ἡ προκειμένη δίκη μέχρις ἐκδόσεως ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἀσκήσεως ἐφέσεως. Πολλῶ μᾶλλον ἐπιβάλλεται ἡ ἀνωτέρω ἀναβολή, δεδομένου ὅτι ἡ παρούσα δίκη συνάπτεται ἐπὶ στενωπτον πρὸς τὴν ἐκκρεμὴ τοιαύτην. Καθόσον, ἐὰν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἠθελε θεωρηθῇ ὡς αὐτοτελὴς τοιαύτη, ἐπομένως ὡς εἰσάγουσα ἀξίωσιν ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως, ἡ ἀκυρότης τῆς ὁποίας οὕτω θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ ἐξ ὑπ' ἀρχῆς καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεως, θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν πάροδον τῆς τριμῆνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον ν' ἀσκηθῇ πᾶσα ἀξίωσις, ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως. Ἐνῶ, καθισταμένης τελεσιδικίου τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεως, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ θὰ ἐστηρίζετο πλέον οὐχὶ ἐπὶ ἀξιώσεως λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ δεδικασμένου ἀξιώσεως, ἡ ἀσκήσις τῆς ὁποίας δὲν δεσμεύεται ὑπὸ προθεσμίας τινός.

ρείται όριστική καί ή παρασχεθεΐσα ύπηρεσία ύπολογίζεται διά τήν άρχαιότητα τοῦ μισθωτοῦ.

Παρ' ήμιν ή ύπ' άριθ. 4234/1946 άπόφασις Πρωτοδικίου Ἀθηνών (ήν ίδετε έν ΕΕΔ τόμ. 5. σελ. 268) δέχεται έπίσης, ότι εΐναι νόμιμος ή άπόλυσις τοῦ ύπό δοκιμήν προσληφθέντος μισθωτοῦ δι' έλλειψιν ύπηρεσιακῆς καταρτίσεως. Ἀντίθετος φαίνεται ή σύνταξις τοῦ περιοδικοῦ τούτου.

Μίσθωσις ύπηρεσιών—Πόλεμος 1939—Ἐπαναπρόσληψις τών άποστρατευομένων ύπαλλήλων (Νομ. Διάτ. 21/4/1939). Διευθυντής ένός εργοστασίου—Ἀπόλυσις πρό τῆς άποστρατεύσεώς του—Ἀποζημίωσις.

Τό έφετεϊον Paris δι' άποφάσεώς του άπό 11 Μαΐου 1945 (έν J. P. 1945. II. 107) άπεφάνθη, ότι, εάν ό διευθυντής ένός εργοστασίου, προσληφθείς εις τήν ύπηρεσίαν δι' άόριστον χρόνον, άπελύθη ύπό τοῦ εργοδότη, καθ' όν χρόνον ήτο έπιστρατευμένος, ή εταιρία παρέβη τόν Ν. τῆς 21 Ἀπριλίου 1939, πράγμα τό όποϊον παρέχει τό δικαίωμα εις τόν διευθυντήν α) άποζημιώσεως διά τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως εργασίας, ύπολογιζομένης βάσει τών παρ' αὐτοῦ άποκερδαινομένων κατά τόν χρόνον τῆς έπιστρατεύσεώς του καί οὐχι τῆς άποστρατεύσεώς του β) άποζημιώσεως διά τήν κατά κατάχρησιν δικαιώματος γενόμενῃν άπόλυσίν του.

Ἡ άπόλυσις, ή γενομένη μετά τήν έπιστράτευσιν, θεωρητέα ως όριστική, άκόμη καί άν άργότερα άνεκληθῇ, έφ' όσον μάλιστα ή εταιρία έζήτησε τήν άποχώρησιν τῆς οικογενείας τοῦ ύπαλλήλου εκ τοῦ άκινήτου, οὔτενος συνεπεία τῆς ιδιότητός του τοῦ εΐχε παραχωρηθῇ ή άπόλυσιν. Περαιτέρω όλίγον ένδιαφέρει εἰς τήν ή εταιρία μετά τήν άποστράτευσιν προέτεινεν εις τόν ρηθέντα διευθυντήν νά τηρήσῃ τό έτος τῆς προειδοποιήσεως εις ό κατά τās συνηθείας ύπερχρεοῦτο.

Παρατηρήσεις

Τό άρθρον 1 τοῦ Γαλλ. Διαι. τῆς 21 Ἀπριλίου 1939 (όπου ίδετε έν J. P. 1939, I. 1942), άφορῶν τήν επαναπρόσληψιν τών άποστρατευομένων μισθωτῶν, ορίζει... Ἀϊ ιδιωτικαί επιχειρήσεις οφείλουσι νά εξασφαλίσουσιν εις έκαστον τών μελῶν τοῦ προσωπικοῦ των, μεθ' οὗ συνδέονται διά συμβάσεως εργασίας, καλούμενον ύπό τās σημαίας... τήν επανάληψιν τῆς ύπηρεσίας, ήν κατεΐχον πρό τῆς κλήσεώς των εις τὰ όπλα, ύπό τόν όρον ή επαναπρόσληψις νά εΐναι δυνατή. (παρόμ. Γαλλ. Ἀκυρ. 23 Ἰουλίου 1943 έν J. P. 1943, II 175). Διά τὰ παρ' ήμιν κοινῶντα ίδε τόν Ν. 1234/1918 «περί τῆς θέσεως τών ιδιωτικῶν ύπαλλήλων έν περιπτώσει στρατεύσεως», ως μετά τών γενομένων τροποποιήσεων εκωδικοποιήθη διά τοῦ Ν. 3514, άναγκ. Νόμ. 24/1/1936 «περί προστασίας εφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν» καί Ν. 547/1937 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως εργατικῶν τινῶν νόμων».

Σύμβασις εργασίας μετ' άλλοδαποῦ μισθωτοῦ.

Σχετική μετ' τό κύρος τῆς συμβάσεως εργασίας μεταξὺ Γάλλου εργοδότη καί άλλοδαποῦ εργαζομένου εΐναι ή άπό 26 Ἰανουαρίου 1945 άπόφασις τοῦ Γαλλ. Ἀκυρωτικοῦ (ήν ίδετε έν D. H. 1945. 225), καθ' ήν ό άλλοδαπός εργάτης, κάτοχος δευτέρου εργασίας κατηγορίας «βιομηχανία», τραυματισθείς καθ' όν χρόνον εἰργάζετο εις όργανον άγροῦ, προσριζομένου διά φυτεϊάν πατάτας, δηλαδή εις κατηγορίαν «γεωργοί», χωρίς νά εΐναι κάτοχος τῆς νέας διά γεωργικάς ερ-

γασίας κάρτας, δέν δύναται νά επικαλεσθῇ τόν νόμον περί εργατικῶν άτυχημάτων. Προϋποθέτει δηλονότι ή έφαρμογή τούτου έγκυρον σύμβασιν εργασίας.

Παρατηρήσεις

Παρόμοια καί Γαλλ. Ἀκυρ. 28 Ἰουνίου 1932 έν D. H. 1932 σ. 458 έπόμε.

Ἐκοίθη έπίσης άκυρος ή σύμβασις εργασίας μεταξὺ εργοδότη καί ξένου εργατοῦ, ό όποίος δέν συνεμορφώθη μετ' τήν νομοθεσίαν τήν σχετικήν μετ' τους ξένους, οι όποιοι μεταβαίνουν νά εργασθῶσιν εις τήν Γαλλίαν καί ειδικῶς μετ' τό Διάταγμα τῆς 10 Ἰουλίου 1929, προβλ. D. H. 1934. 110.

Μίσθωσις ύπηρεσιών — Ὑπερωρίαί άνωτέρων ύπαλλήλων επιχειρήσεως.

Ἐνδιαφέρουσα εΐναι ή άπό 5 Ἰανουαρίου 1945 άπόφασις τοῦ Γαλλ. Ἀκυρωτικοῦ (ήν ίδετε έν D. H. 1945. 188). Αὕτη, πραγματευομένη περί τοῦ δικαιώματος ένός άνωτέρου ύπαλλήλου επιχειρήσεως δι' εργασίας πέραν τῆς τών άλλων ύπαλλήλων, άποφαίνεται τὰ έξῆς: Ὅταν ή φύσις τῆς εργασίας επιβάλλει καθ' έαυτήν μιαν συνεχή μή τηρήσιν τών κανονισμῶν τών περιοριζόντων τήν διάρκειαν τῆς γενικῆς εργασίας έν τῇ επιχείρῃ, δέν δύναται νά γεννηθῇ ζήτημα καταβολῆς υπερωριῶν, αἵτινες οφείλονται μόνον εις περιπτώσεις παρεκβάσεως προσκαίρου, καθισταμένης αναγκαίας ύπό εξαιρετικῶν συνθηκῶν, ως π.χ. εκ τῆς σῴξεσεως τών παραγγελιῶν, άναγκῶν έθνικῆς άμύνης, άπειλουμένου κινδύνου κ.λπ. Εἰδικῶς, όταν πρόκειται περί άνωτέρου ύπαλλήλου, άρχηγοῦ μιᾶς ύπηρεσίας, ό όποίος λαμβάνει ένδιαφερούσας άποδοχάς καί άπολύνει έν τῇ διαχειρίσει τῆς ύπηρεσίας του ανεξαρτησίας, ή όποία έχει ως αντίστοιχον τήν ύποχρέωσιν νά άφιερῶνῃ εις τήν ικανοποίησιν τών συμφερόντων τῆς εταιρίας, τών όποίων έχει τήν εὐθύνην, όλον τόν άναγκαϊόν χρόνον εις ώρισμένας σειγμάς, αἱ όποιαί δέν δύναται νά περιμένουσιν ως εκ τῆς φύσεως τῆς ύπηρεσίας του, περιοριζομένης εις τό πλαίσιον ένός ώρολογίου εργασίας.

Παρατηρήσεις

Ἡ διδομένη διά τῆς άποφάσεως λύσις εΐναι λύσις de bon sens, έφ' όσον κατά ταύτην γίνεται δεκτόν ότι εις άνώτερος ύπάλληλος, άρχηγός μιᾶς ύπηρεσίας, πρέπει νά άφιερῶσιν εις τήν εργασίαν του όλον τόν άναγκαϊόν χρόνον διά τήν καλή λειτουργίαν τῆς εργασίας του, χωρίς νά δύναται ν' απαιτήσῃ ειδικήν άμοιβήν διά τās προσθέτους ώρας εργασίας του, έν σχέσει μετ' τό γενικόν ώρολόγιον εργασίας έν τῷ καταστήματι.

Σύμβασις εργασίας—Διάρρηξις—Κατάχρησις δικαιώματος λύσεως συμβάσεως μισθώσεως ύπηρεσιῶν.

Τό Γαλλικόν άκυρωτικόν έν τῇ άπό 25 Φεβρουαρίου 1945 άποφάσει του (ήν ίδετε έν D. H. 1945. Somm. 5) δέχεται, ότι ενεργεῖ μετ' έπίμεμπτον έλαττώματι, συνιστώσαν κατάχρησιν δικαιώματος, μία άσφαλιστική εταιρία, ή όποία άπολύει ένα επιθεωρητήν, στέλεχος, μετ' τήν αιτιολογίαν ότι ήνοήθη νά υπάγῃ καί άναζητήσῃ μερικά έγγραφα εις τὰ αρχεῖα, δηλώνων ότι αὕτη δέν ήτο εργασία ένός επιθεωρητοῦ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡ. ΤΟΥΣΗΣ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μία σελίδα, που παρέχει κάθε δεκαπενθήμερο χρήσιμες πρακτικές πληροφορίες για τα δικαιώματα του μισθωτού

Μεταβολή του προσώπου του εργοδότη: Το άρθρο 6 § 1 του νόμου 2112/1920 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων» και το αντίστοιχο άρθρ. 9 του β.δ. 16/18 Ιουλίου 1920 «περί επεκτάσεως του νόμου 2112 κλπ. επί των εργατών, τεχνιτών, υπηρετών» ορίζει πως η μεταβολή του προσώπου του εργοδότη δεν επηρεάζει την εφαρμογή των διατάξεων αυτών για τον μισθωτό.

Η αρχή αυτή των νόμων υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εφαρμόζεται και για τον νόμο 118/1945, καθώς είχε «εφαρμογή και για τον Ν.Δ. 424/1941 (βλέπε το βιβλίο του Α. Σακελλαροπούλου, «Η μεταβολή του προσώπου του εργοδότη» σελ. 54, Πρωτοδικείου Αθηνών 4669/1943, ΕΕΔ 3, 371).

Συνέπεια είναι πως ο εργοδότης επιχειρήσεως που υπάγεται στον νόμο 118/1945, έχει υποχρέωση να υπολογίσει την αποζημίωση του νόμου 2112 με βάση και την προϋπηρεσία του μισθωτού στον προκάτοχο του εργοδότη, και τη νόμιμη αυτή αποζημίωση να πληρώσει στον μισθωτό, για να είναι έγκυρη η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας (άρθρ. 9 νόμου 118).

Φυσικά η ευθύνη της αποζημίωσης, όταν δεν εφαρμόσθουν οι ουσιαστικοί και τυπικοί περιορισμοί του νόμου 118/1945 περιορίζεται μόνο στον νέο εργοδότη, αφού αυτός υπεισέλθε στα δικαιώματα και υποχρεώσεις από την εργατική σύμβαση (βλέπε Πρωτοδικείου Αθηνών 6529/1945, ΕΕΔ 5, 1941, αντίθετη όμως είναι, χωρίς να είναι όρθη ή άποψη της) η Πρωτοδικείου Αθηνών 3175/1945, ΕΕΔ 5, 78).

Δέγοντας όμως μεταβολή του προσώπου του εργοδότη, έννοουμε πως πρέπει να υπάρχει ταυτότητα της επιχειρήσεως. Αν ο μισθωτός υπηρέτησε προηγουμένως σε υπηρεσία προκατόχου εργοδότη, που είχε άλλη επιχείρηση, τότε δεν υπάρχει μεταβολή του προσώπου του εργοδότη και δεν υπολογίζεται και ο προηγούμενος χρόνος της υπηρεσίας του (βλέπε Α. Π. 374/1933, Θέμ. ΜΔ' σελ. 722, σύμφωνος και Α. Σακελλαρόπουλος, σελ. 30).

Ακατάσχετον και ανεκχώρητον μισθών. Το άρθρ. 664 του Αστικού Κώδικος (ΕΕΔ 5, 316) ορίζει πως ο μισθωτής (εργοδότης) δεν μπορεί να συμψηφίσει οφειλόμενο μισθό σε απαίτησή του κατά του εκμισθωκού (εργαζομένου), όταν ο μισθός αυτός είναι απόλυτως αναγκαίος σε διατροφή του εργαζομένου και της οικογενείας του. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει σε περίπτωση συμψηφισμού προς απαίτηση, που έχει ο εργοδότης, από ζημία που προξενήθηκε από τον εργαζόμενο δολίως κατά την εκτέλεση της συμβάσεως εργασίας. Ο μισθός, αφού δεν υπόκειται σε συμψηφισμό, είναι και ακατάσχετος.

Σύμφωνα όμως με το άρθρο 27 του εισαγωγικού του Αστικού Κώδικος νόμου 2783/1941 (ΕΕΔ 5, 318) διατηρούνται σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του Αστικού Κώδικος διατάξεις νεότερων ειδικών νόμων, που απαγορεύουν, περιορίζουν ή επιτρέπουν την εκχώρηση απαιτήσεων, καθώς και των μισθών και ημερομισθίων, συντάξεων, μερισμάτων ή κάθε είδους βοηθημάτων δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών ή ιδιωτικών υπαλλήλων (βλέπε και το άρθρο 38 του εισαγωγικού νόμου).

Για το ακατάσχετο και ανεκχώρητο των μισθών

και ημερομισθίων ορίζει ο νόμος 4694/1930.

Σύμφωνα με το νόμον αυτό απαγορεύεται η εκχώρηση και κατάσχεση των ημερομισθίων και κάθε γενικώς αντιμισθίας των εργατών, χειροτεχνών και υπηρετών, καθώς και των μισθών των ιδιωτικών υπαλλήλων.

Επιτρέπεται όμως η εκχώρηση σ' επαγγελματίες του 1/4 του μισθού ή γενικώς των αποδοχών των εργατών, χειροτεχνών, υπηρετών και ιδιωτικών υπαλλήλων για προμήθεια ειδών ιματισμού, υποδήσεως, τροφής ή ιατρικής περιθάλψεως και η κατάσχεση έως το 1/4 των αποδοχών και συντάξεων των ιδιωτικών υπαλλήλων γι' απαίτηση διατροφής συζύγου, τέκνων και γονέων και η εκχώρηση του 1/4 των αποδοχών των εργατών, χειροτεχνών, υπηρετών και ιδιωτικών υπαλλήλων για δάνειο ή πιστώσεις, που παρέχονται από τον εργοδότη (ν. δ. 1171/1942, ΕΕΔ 1, 379).

Η αποζημίωση όμως του νόμου 2112/1920 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας» δεν είναι μισθός και επομένως δεν εφαρμόζονται οι περιορισμοί του νόμου 4694/1930 (βλέπε Πρωτοδικείου Αθηνών 201/1943, ΕΕΔ 2, 343, Ι. Καποδίστρια, Έργον. Έργατ. Δικαίου § 286).

Αφού λοιπόν ισχύουν αυτά, ο εργοδότης της επιχειρήσεως που υπάγεται στον νόμον 118/1945 μπορεί να συμψηφίσει την αποζημίωση του νόμου 2112 σε χρέος του μισθωτού, χωρίς να διατρέξει τον κίνδυνο να θεωρηθεί άκυρη η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, (βλέπε και Ε. Υδραίων, ΕΕΔ 5, 354, όπου εξετάζεται αναλυτικά όλο το ζήτημα).

Τακτική καταγγελία συμβάσεως και 1/4 αποζημιώσεως ν. 2112. Καθώς είναι γνωστό, σε τακτική (με προειδοποίηση) καταγγελία συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού μόνο υπαλλήλου (τέτοιο δικαίωμα δεν υπάρχει για τους εργάτες, τεχνίτες, υπηρέτες, όσον η καταγγελία διέπεται από το β.δ. της 16 Ιουλίου 1920) οφείλεται, μετά την πάροδο του χρόνου της προειδοποίησεως, και το 1/4 της αποζημιώσεως του νόμου 2112, που θα έδικαιούτο ο υπάλληλος, αν η απόλυσή του ήταν άπροειδοποίητη (άρθρ. 2 νόμου 4558/1930).

Όταν ο εργοδότης, παραμελώντας την υποχρέωσή του αυτή, δεν πληρώσει το τέταρτο αυτό της αποζημιώσεως, δεν ακολουθεί η συνέπεια να είναι άκυρη η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, ώστε να έχει ο υπάλληλος το δικαίωμα σε ολόκληρη την αποζημίωση του νόμου 2112, να θεωρηθεί δηλαδή πως η απόλυσή του έγινε άπροειδοποίητη, αλλά έχει μόνο δικαίωμα ν' απαιτήσει την πληρωμή του 1/4 από το δικαστήριο (βλέπε Πρωτοδικείου Ηρακλείου 1472/1938, Δικαστική 11, 228).

13ος μισθός. Καθώς βλέπει ο αναγνώστης στην 44814/1946 ύπουργ. απόφαση (ΕΕΔ 5, κατωτέρω), που υποχρεώνει σε παροχή 13ου μισθού, χρησιμοποιούνται σαν βάση προηγούμενες υπουργικές αποφάσεις για τον καθορισμό του ελάχιστου ορίου των μισθών και ημερομισθίων.

Η «Επιθεώρησις Εργατικού Δικαίου» έχει κάνει αναλυτικούς πίνακες των μισθών και ημερομισθίων στα τεύχη της 1ης και 15ης Ιουλίου 1946 και είναι εύκολο στους ενδιαφερομένους να έχουν άμεσως το νόμιμο ποσό.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Μία σελίδα, που εκλαϊκεύει το εργατικό δίκαιο για τὸν μισθωτὸ καὶ τὸν ἐργοδότη, χωρὶς παραπομπὲς στὴ θεωρία καὶ νομολογία.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΕΔ

Ἔχουμε, σ' ἐπανειλημμένα σημειώματά μας, ἐξετάσει ποιὲς εἶναι οἱ νομικὲς συνέπειες γιὰ τὴν καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μετὰ τὴν κατάργηση τοῦ Ν.Δ. 424]1941 ἀπὸ τὸ Ν.Δ. τῆς 8]11 Μαΐου 1946 (ΕΕΔ 5, 307). Ἄν κρίνουμε ὅμως ἀπὸ διάφορα ἐρωτήματα ἀναγνωστῶν μας, φαίνεται πὼς τὸ θέμα ἔχει ἀνάγκη νὰ συμπληρωθεῖ.

Ἐνας ἀναγνώστης μας συγκεκριμένως μᾶς γράφει πὼς ὁ ἐργοδότης του τὸν ἀπέλυσε ἀδικαιολόγητα, πολὺ πρὶν νὰ καταργηθεῖ τὸ Ν.Δ. 424]1941, καὶ θέλει νὰ μάθει ποιὰ εἶναι τὰ νόμιμα δικαιώματά του.

Ἐνας ἄλλος μᾶς γράφει πὼς μετὰ τὴν ἄκυρη σύμφωνα μὲ τὸ Ν.Δ. 424]1941, ἀπόλυσής του κατέφυγε στὸ δικαστήριο, τὸ δικαστήριο τοῦ ἀναγνώρισε τὴν ἄκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, ἀλλὰ ὁ ἐργοδότης του ἐξακολουθεῖ νὰ μὴ δέχεται τίς ὑπηρεσίες του. Καὶ ὁ ἀναγνώστης μας αὐτὸς ζητεῖ νὰ μάθει ποιὰ εἶναι τὰ δικαιώματά του.

Τὰ ζητήματα λοιπὸν τοποθετοῦνται καὶ λύονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον: Ὅσον ἰσχύει τὸ καταργημένο τώρα Ν.Δ. 424]1941 ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, πὺ μποροῦσαν νὰ ὑπαχθοῦν στὸ νομοθετικὸ αὐτὸ Διάταγμα, ἔπρεπε νὰ εἶναι δικαιολογημένη καὶ νὰ συμμορφωθεῖ ὁ ἐργοδότης μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου γιὰ τὴν ἀναγγελία τῆς ἀπολύσεως, καὶ γιὰ τὴν πρόσληψη ὑποχρεωτικὰ ἀντικαταστάτου τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ παράλειψη τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα τὴν ἄκυρότητα τῆς ἀπολύσεως. Ἡ ἀκυρότης ὅμως αὐτὴ ἔπρεπε ν' ἀναγνωρισθεῖ ἀπὸ τὸ ἀρμόδιο γιὰ τίς ἐργατικὲς διαφορὲς δικαστήριο μὲ ἀγωγή, πὺ ἔπρεπε νὰ κοινοποιηθεῖ στὸν ἐργοδότη μέσα σὲ προθεσμία τριῶν μηνῶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυση τοῦ μισθωτοῦ.

Ἄν ὁ μισθωτὸς παραμέλησε νὰ κοινοποιήσει ἀγωγή στὴν προθεσμία αὐτὴ, δὲν ὑπάρχει πειὰ δικαίωμά του νὰ προσβάλλει τὴν ἄκυρη ἀπόλυσή του. Ἐχει ὅμως ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (τὸν νόμο 2112]1920, καθὼς τροποποιήθηκε μὲ τὸν νόμο 4558]1930 καὶ τὸ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920) πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσει τὴν ἀποζημίωση, πὺ ὀρίζουν οἱ νόμοι αὐτοὶ γιὰ τὴν ἀπροειδοποίητη ἀπόλυσή του, χωρὶς νὰ ἐμποδίζεται γι' αὐτὸ ἀπὸ ἄλλη προθεσμία παρὰ ἀπὸ τὴν προθεσμία τῆς κοινῆς παραγραφῆς.

Ὡστε ἡ πρώτη περίπτωσις τοῦ ἀναγνώστου μας εἶναι ὁμαλὴ καὶ δὲν χρειάζονται γι' αὐτὴν πρὸ πολλὰς ἐπεξηγήσεις.

Ἡ δευτέρᾳ περίπτωσις εἶναι διαφορετικὴ. Γιὰ νὰ ξεχωρίσουμε τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, πρέπει νὰ ξεχωρίσουμε καὶ τίς περιπτώσεις. Ἄν ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ὅπου ἐργαζόταν ὁ μισθωτὸς, δὲν εἶναι ἀπὸ τίς ἐπιχειρήσεις, πὺ ὑπάγονται στὸν νόμο 118]1945, καθὼς ἐπεκτάθηκε μὲ τὸ Ν.Δ. 8]11 Μαΐου

1946 (βλέπε ΕΕΔ 5, 307), τότε τὸ δικαίωμα τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀπὸ αἷτιο τὴν ἄκυρη ἀπόλυσή του, παύει μετὰ τὴν 11 Μαΐου 1946, ἀφ' οὔτου καταργήθηκε τὸ Ν.Δ. 424. Ἡ βάση τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἦταν τὸ Ν.Δ. 424 καὶ ἀφοῦ αὐτὸ ἔπαυσε νὰ ἰσχύει ἀπὸ 11 Μαΐου 1946, ἔπαυσε νὰ ὑπάρχει καὶ τὸ στηριζόμενο στὸ νομοθετικὸ αὐτὸ διάταγμα δικαίωμα ἀποδοχῶν μὲ τὴν ἄκυρη ἀπόλυσή του.

Ὁ ἐργοδότης, μὲ τὴν ἄρνησή του νὰ δεχθεῖ τίς ὑπηρεσίες τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν 11 Μαΐου 1946, πὺ αὐτὸ σημαίνει ἀπόλυση τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἔχει πειὰ ἄλλη ὑποχρέωσις ἀπὸ ἐκείνη τῆς ἀποζημιώσεως, πὺ κανονίζουν οἱ νόμοι ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (νόμος 2112]1920, καθὼς τροποποιήθηκε μὲ τὸν νόμον 4558]1930, β.δ. 16]18 Ἰουλίου 1920) γιὰ τὴν ἀπροειδοποίητη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ πρᾶγμα ὅμως εἶναι διαφορετικὸ στὴν περίπτωσις πὺ ἡ ἐπιχείρησις ὑπάγεται στὸν νόμο 118]1945, καθὼς ἔχει ἐπεκταθεῖ μὲ τὸ Ν.Δ. 8]11 Μαΐου 1946.

Ἡ ἀναγνωρισμένη ἀπὸ τὸ Δικαστήριο ἄκυρη ἀπόλυση τοῦ μισθωτοῦ ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὴν κατάργηση τοῦ Ν.Δ. 424]1941 νὰ εἶναι ἄκυρη, ἕως οὔτου ἐφαρμοσθοῦν οἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου 118]1945 γιὰ τὸ κύρος τῆς ἀπολύσεως. Οἱ προϋποθέσεις αὐτὲς εἶναι α) νὰ πληρωθεῖ στὸν μισθωτὸ δολόκληρη ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920 (ἀνάλογα μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ μισθωτοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου) β) ν' ἀναγγελθεῖ ἐμπροθέσμιον (σὲ προθεσμία τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυση) ἡ ἀπόλυση τοῦ μισθωτοῦ στὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας. Μὲ τὴν διαφορὰ πὺ δὲν εἶναι, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, ἀναγκαῖο νὰ ἐξηγηθεῖ ὁ ἐργοδότης στὸν μισθωτὸ τοὺς λόγους τῆς ἀπολύσεώς του, οὔτε καὶ ν' ἀναγγεῖλει στὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας γιὰ τὴν ἐξέτασιν ἡ ἀπόλυση τοῦ μισθωτοῦ.

Ὅσο γιὰ μιὰ τρίτη περίπτωσις, πὺ γι' αὐτὴν μᾶς γράφει ἄλλος ἀναγνώστης μας, ἀπόλυση δηλαδὴ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 118]1945, συμβαίνει ὅ,τι παραπάνω σημειώσαμε: Ἡ ἀπόλυση δὲν ἔχει κύρος, ἂν ἔχουν ἀπὸ τὸν ἐργοδότη παραμεληθεῖ οἱ ὑποχρεώσεις, πὺ ἀναφέραμε.

Ὅ,τι ὅμως πρέπει νὰ προσεχθεῖ ιδιαίτερα, εἶναι πὺ ὁ μισθωτὸς πρέπει ἀπαραίτητα νὰ κοινοποιήσει στὸν ἐργοδότη τὴν ἀγωγή σὲ προθεσμία τριῶν μηνῶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυσή του, μὲ τὴν ποινὴ νὰ χάσει κάθε δικαίωμα ἀπὸ τὴν ἄκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, ἐκτὸς φυσικὰ ἀπὸ τὸ δικαίωμα ν' ἀποζημιωθεῖ γιὰ τὴν ἀπροειδοποίητη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὲ τὸν νόμο 2112]1920, καθὼς τροποποιήθηκε μὲ τὸν νόμο 4558]1930, ἢ τὸ β.δ. τῆς 16]18 Ἰουλίου 1920.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.— Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των Ισχυουσών διατάξεων περί προστασίας των ανέργων εργατών θαλάσσης και των οικογενειών αυτών.

(Ε.Κ.τ. Α' φ. 388 της 19 Νοεμβρίου 1946)

Έχοντες υπ' όψει :

1) Τα άρθρα 4 και 5 του Νόμου 6002 «περί προστασίας των ανέργων εργατών θαλάσσης και των οικογενειών αυτών» (Φ.Ε.Κ. 37 Α/1934).

2) Το άρθρον μόνον του Νόμου 6287 «περί τροποποιήσεως του Νόμου 6002, περί προστασίας των ανέργων εργατών θαλάσσης και των οικογενειών αυτών» (Φ.Ε.Κ. 330 Α/1934).

3) Τον αναγκ. νόμον 113/1936 «περί συμπληρώσεως του νόμου 6002 «περί προστασίας των ανέργων εργατών θαλάσσης και των οικογενειών αυτών» (Φ.Ε.Κ. 398 Α/1936).

4) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Έπικρατείας. Προτάσει του επί της Έμπορικης Ναυτιλίας Υπουργού, άπεφασίσαιμεν και διατάσσομεν :

Άρθρον 1.—Το άρθρον 1 του από 29 Μαΐου 1940 β. δ. «περί προστασίας άσθενείας και γενικωτέρας τοιαύτης των εργατών θαλάσσης και των οικογενειών αυτών (Φ.Ε.Κ. 179 Α/1940), ως τουτο έτροποποιήθη υπό του άρθρου 1 του από 26/7/1941 Κ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 258 Α/1941) και του άρθρου μόνου του από 23/9/1942 Κ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 269 Α/1942) αντικαθίσταται ως έξης :

Άρθρον 1. 1). "Ινα άσθενής εργάτης θαλάσσης και ή οικογένεια αυτού τύχη της κατά τάς διατάξεις της παραγρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος Διατάγματος προστασίας δέον :

α) Νά ειναι άπογεγραμμένος ως εργάτης θαλάσσης.

β) Νά ειναι στρατολογικώς έν τάξει.

γ) Νά ειναι άνεργος.

δ) Νά κέκτηται διετή τουλάχιστον ναυτικήν ύπηρεσίαν επί έλληνικών έμπορικών πλοίων ή πλοιαρίων.

ε) Νά κέκτηται 15μηνον ναυτικήν ύπηρεσίαν κατά την τελευταίαν πενταετίαν άναδρομικώς μετρουμένην από της έκάστοτε εμφανίσεώς του εϊς τόν Οίκον Ναύτου πρόσ προστασίαν.

Η ως άνωτέρω 15μηνος ναυτική ύπηρεσία ύπολογίζεται καθ' εξαμήνον ως προσόν παροχής της κατά τόν παρόν β. δ.μα προστασίας μέχρι της 1ης Ιουλίου 1947, έφ' όσον διηνύθη παρ' εργατών θαλάσσης παραμεινάντων εν τω έσωτερικω κατά τόν διάστημα της έχθρικης κατοχής, έντός δεκαετίας άναδρομικώς μετρουμένης από της έκάστοτε πρόσ προστασίαν εμφανίσεώς των.

2) Ός ναυτική ύπηρεσία κατά τά έδάφια δ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου λογίζεται ή συνεπαγομένη κανονικώς είσφοράς ύπέρ του Ν.Α.Τ.

3) Εϊς την ναυτικήν ύπηρεσίαν περί ης τόν έδάφ. ε' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου συνυπολογίζονται και αϊ κατωτέρω έφ' όσον δι' αύτάς έχουσι καταβληθή αϊ αντίστοιχοι είσφοραί πρόσ τόν Ν.Α.Τ.

α) Η διανυθείσα επί πλοίων υπό ξένην σημαίαν.

β) Η υπό την ιδιότητα του Προέδρου, Γραμματέως ή Ταμίου νομίμως άνεγνωρισμένης Ναυτεργατι-

κής Όργανώσεως διανυθείσα και καταχωρηθείσα εϊς τόν Μητρώον Ε.Θ. και εϊς τόν ναυτικόν φυλλάδιον του εργάτου θαλάσσης.

γ) Η του μεμονωμένου εργάτου θαλάσσης.

δ) Εϊς την κατά την άνωτέρω παράγραφον ναυτικήν ύπηρεσίαν συνυπολογίζεται όμοιως ό χρόνος καθ' όν ό εργάτης θαλάσσης διετέλεσεν εϊς τάς τάξεις του κατά ξηράν, θάλασσαν και άέρα Στρατού ως και του Λιμενικού Σώματος ως έφεδρος, επίκουρος ή επίτακτος.

5) Η έν παραγράφω 3 του άρθρου 4 του παρόντος β. δ. καθοριζόμενη προστασία παρέχεται :

α) Εϊς ε. θ. μη κεκτημένους τά έν έδάφιοις δ' και ε' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου προσόντα, έχοντας όμως ναυτικήν ύπηρεσίαν ένός τουλάχιστον έτους έντός της τελευταίας τριετίας μετρουμένης άναδρομικώς από της έκάστοτε πρόσ προστασίαν εμφανίσεώς των.

β) Εϊς τούς έξελθόντας εκ της ειδικής προστασίας του Α.Ν. 306/1936, ως ούτος ισχύει εργάτας θαλάσσης, έφοδισθέντας δι' άντιγράφου ναυτικού φυλλαδίου βάσει του άρθρου 2 του Νομοθέτ. Δ.τος 616/1941 (Φ.Ε.Κ. 371 Α/41) μη κεκτημένους δέ τά προσόντα του έδάφ. ε' της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου έφ' όσον κέκτηνται κατ' έλάχιστον συνολικήν ναυτικήν ύπηρεσίαν δύο (2) έτών επί έλληνικών έμπορικών πλοίων ή πλοιαρίων, διανυθείσαν όποτε δήποτε μετά την άπογραφήν των ως εργατών θαλάσσης.

Η προστασία αύτη δέν δύναται νά υπερβή την διάρκειαν του έτους.

γ) Εϊς μέλη οίκογενειών άποβιούντων εργατών θαλάσσης κεκτημένων τά υπό των παραγράφων 1—4 του παρόντος άρθρου προσόντα.

Η διάρκεια της προστασίας ταύτης δέν δύναται νά υπερβή τούς τέσσαρας μήνας από του θανάτου του Ε.Θ.

δ) Εϊς μέλη οίκογενειών εργατών θαλάσσης άναχωρούντων εϊς τόν έξωτερικόν έν άποστολαίς όργανομέναις παρ' του έν Πειραιεί γραφείου εύρέσεως ναυτικής εργασίας πρόσ ναυτολόγησιν επί έλληνικών έμπορικών πλοίων, έφ' όσον ούτοι πρόσ της έξ Ελλάδος άναχωρήσεως των κέκτηντο τά προσόντα των παραγράφων 1—4 του παρόντος άρθρου.

Η διάρκεια της άνωτέρω προστασίας δέν δύναται νά υπερβή τούς τέσσαρας μήνας από της έξ Ελλάδος άναχωρήσεως του εργάτου θαλάσσης.

ε) Εϊς μέλη οίκογενειών εργατών θαλάσσης, άπολεσθέντων ή άγνοουμένων εϊς τόν έξωτερικόν πρόσ της 15 Αυγούστου 1945, κεκτημένων δέ κατ' έλάχιστον συνολικήν ναυτικήν ύπηρεσίαν δύο έτών επί έλληνικών έμπορικών πλοίων ή πλοιαρίων διανυθείσαν μετά την 1ην Ιανουαρίου 1936.

Η κατά τ' άνωτέρω άπόλεια ή εξαφάνισις του εργάτου θαλάσσης δέον νά άποδεικνύεται διά πιστοποιητικού εκδιδομένου παρ' του Υπουργείου Έμπορικης Ναυτιλίας (Διευθύνσεως Πρωτοίας εργατών θαλάσσης) βάσει των παρ' αύτῳ ύπαρχόντων έπαρκών άποδεικτικών στοιχείων.

Η προστασία αύτη διακόπτεται άμα τῇ άπονομή συντάξεως παρ' του Ν.Α.Τ. ή του Δημοσίου.

Άρθρον 2.—Τόν άρθρον 2 του αυτού ως έν άνωτέρω άρθρω β. δ. από 29 Μαΐου 1940 αντικαθίσταται ως έξης :

Άρθρον 2.—Τά κατά τόν προηγούμενον άρθρον άπαιτούμενα προσόντα ή ιδιότητες άποδεικνύονται :

α) τὰ τῶν ἐδαφίων α', γ', δ' καὶ ε' διὰ τοῦ ναυτικοῦ φυλλαδίου.

β) τὰ τοῦ ἐδαφίου β' δι' ἐπιείκτως φύλλου ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ, Β. Ναυτικοῦ, Β. Ἀεροπορίας, τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος ἢ πιστοποιητικοῦ τοῦ ἀρμοδίου Στρατολογικοῦ, Ναυτολογικοῦ κλπ. Γραφείου.

Ἀρθρον 3.—Τὰ ἐδάφια γ', δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἐν ἀνωτέρω ἀρθρῷ Β. Δ. ἀπὸ 29]5]40 ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

γ) εἰς τὴν καταβολὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν διὰ τὴν παροχὴν περιθάλψεως εἰς κλινικὰς ἢ Νοσοκομεῖα καὶ ἐν θαλάμοις γ' θέσεως διὰ τοὺς Ε. Θ. κατωτέρων πληρωμάτων καὶ β' θέσεως διὰ τοὺς ἀξιωματικούς, ὡς καὶ τὴν καταβολὴν τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν μεταφορᾶς τῶν ἀσθενούντων, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τῶν.

δ) εἰς τὴν καταβολὴν εἰς χρῆμα ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946 ἀντίτιμον τροφῆς εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην οἰκιακῆς περιθάλψεως ἀσθενεῖς Ε.Θ. ὄντες ἄνδρους καὶ ἀπόρους.

ε) εἰς τὴν καταβολὴν εἰς χρῆμα ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946 ἐπιδόματος οἰκοῦ νοσηλείας εἰς τοὺς νοσηλευθέντας παρὰ τοῦ Ο.Ν. πέραν τῶν 15 ἡμερῶν ἐν κλινικαῖς καὶ νοσοκομείοις ἄνδρους ἀπόρους ἀσθενεῖς ἐργάτας θαλάσσης καὶ μέλη οἰκογενειῶν αὐτῶν, οἵτινες ἐξερχόμενοι ἔχουσιν ἀνάγκην περαιτέρω οἰκιακῆς περιθάλψεως ἢ ἀποστολῆς εἰς ἐξοχὴν ἐντός τοῦ λεκανοπεδίου τῆς Ἀττικῆς πρὸς ἀναρρωσιν, ὡς καὶ εἰς ἄνδρους ἀπόρους ἀσθενεῖς ἐργάτας θαλάσσης ἔχοντας ἀνάγκην ἀποστολῆς εἰς εἰδικὰς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ λουτροπόλεις πρὸς λήψιν φυσικῶν ἱαματικῶν λουτρῶν, εἰς οὓς ἅμα παρέχεται τὸ ἀντίτιμον εἰσιτηρίου μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς γ' θέσεως διὰ τοὺς ἀνηκόντας εἰς τὰ κατώτερα πληρώματα Ε.Θ. καὶ β' θέσεως διὰ τοὺς ἀξιωματικούς, ὡς καὶ τὸ ἀντίτιμον τοῦ ἀναγκαίου ἀριθμοῦ λουτρῶν.

Ἀρθρον 4.—Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 29]5]40 Β.Δ. ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 26]7]1941 (Φ.Ε.Κ. 253 Α) 1941 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

5) Διὰ τὴν παροχὴν φαρμακευτικῆς περιθάλψεως ἀπαιτεῖται συνταγὴ ἱατροῦ Οἴκου Ναυτοῦ, διὰ τὴν παροχὴν νοσοκομειακῆς περιθάλψεως, ἀντίτιμον τροφῆς εἰς χρῆμα καὶ ἐπιδόματος οἰκοῦ νοσηλείας ἡτιολογημένη ἐκθεσις δύο ἱατρῶν Ο.Ν. προσυπογραφομένη ἀπαραίτητως παρὰ τοῦ Ἀρχιάτρου Ο.Ν. διὰ τὴν ἀποστολὴν εἰς τόπους ἀναρρώσεως γνωμάτευσις τῆς Υ.Ε.Ο.Ν. στηριζομένης ἢ εἰς προηγουμένην ἡτιολογημένην ἐκθεσιν δύο ἱατρῶν Ο.Ν., προσυπογραφομένη δὲ παρὰ τοῦ Ἀρχιάτρου Ο.Ν. ἐν ᾗ θὰ καθορίζεται τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παραμονῆς τοῦ Ε.Θ. ἐν τῷ εἰδικῷ τόπῳ ἀναρρώσεως καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν εἰς λουτροπόλεις ἐν τῷ ἐσωτερικῷ πρὸς λήψιν φυσικῶν ἱαματικῶν λουτρῶν γνωμάτευσις τῆς Α.Ν.Υ.Ε., στηριζομένην εἰς ἡτιολογημένην ἐκθεσιν δύο ἱατρῶν Ο.Ν. προσυπογραφομένην παρὰ τοῦ Ἀρχιάτρου Ο.Ν.

Ἐν τῇ κατὰ τὰ ἀνωτέρω γνωματεύσει τῆς Α.Ν.Υ.Ε. θὰ καθορίζεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγκαίων ἱαματικῶν λουτρῶν.

Ἀρθρον 5.—Τὸ ἀρθρον 11 τοῦ ἀνωτέρω ἀπὸ 29]5] 1940 Β. Δ. ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1943 (Φ.Ε.Κ. 320 Α) 1943, ἀπὸ 29 Φεβρουαρίου 1944 (Φ.Ε.Κ. 54 Α) 1944 Διαταγμάτων καὶ τοῦ ἀπὸ 31]3]45 Β. Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 29]5]1940 Β.Δ. κλπ. (Φ.Ε.Κ. 95 Α) 1945) ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

1. Τὸ ἀντίτιμον τροφῆς περὶ οὗ τὸ ἐδάφιον δ'

τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ παρόντος ὁρίζεται κατ' ἀνώτατον ὄριον ἡμερησίως εἰς δραχ. 5000 διὰ τοὺς Ε.Θ. κατωτέρων πληρωμάτων καὶ 7000 διὰ τοὺς διπλωματούχους Ε.Θ.

2. Τὸ ἐπίδομα οἰκοῦ νοσηλείας περὶ οὗ τὸ ἀνωτέρω ἐδάφιον ε' τῆς παραγ. 1 τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ παρόντος δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὰς δραχμὰς 7000 ἡμερησίως.

Ἡ παροχὴ τοῦ ἐπιδόματος τούτου διὰ μὲν τοὺς ἀποστελλομένους ὡς ἀνωτέρω εἰς ἐξοχὰς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν διάρκειαν τριῶν μηνῶν, διὰ δὲ τοὺς ἀποστελλομένους εἰς εἰδικὰς λουτροπόλεις τὴν διάρκειαν ἐνός μηνός.

3. Εἰς ἀπ ρους οἰκογενεῖας τῶν παρὰ τοῦ Ο.Ν. προστατευομένων Ε. Θ. καὶ νοσηλευομένων δαπάναις αὐτοῦ εἰς νοσοκομεῖα ἢ εἰδικὰς κλινικὰς ὡς πασχόντων ἐκ νοσημάτων ὧν ἡ θεραπεία εἶναι μακροχρόνιος, δύναται μετὰ δέμνην ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως νὰ παρέχεται διὰ τὸ ἐφ' ἑξῆς διάστημα καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἢ ἐν αὐτοῖς νοσηλείαις τῶν, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Διτοῦ τοῦ Ο.Ν. μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Δ.Ε.Ο.Ν. στηριζομένην εἰς σύμφωνον γνωμάτευσιν τοῦ Ἀρχιάτρου Ο.Ν. ἐπίδομα δραχ. 4.000 ἡμερησίως διὰ τοὺς ἐργάτας θαλάσσης κατωτέρων πληρωμάτων καὶ δραχμῶν 5.000 ἡμερησίως διὰ τοὺς διπλωματούχους Ε.Θ. καὶ μέχρι τῶν καθωρισμένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος χρονικῶν διαρκειῶν.

4. Δὲν δύναται νὰ παρασχεθῇ ἢ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγρ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἀρθρου προστασία εἰς οἰκογενεῖας τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων, τῶν ὁποίων ἐν ἡ πλεονα μέλη συνοικοῦντα μετὰ τῶν προστατευομένων ἐργάζονται, ἢ ἐφ' ὅσον ὁ ἐργάτης θαλάσσης ἢ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἔχει ἄλλοθεν πόρους ἢ προστασίας.

5. Ἡ ἐξακριβωσις τῶν ὡς ἀνωτέρω ἐν παραγρ. 4 τοῦ παρόντος ἀρθρου δεδομένων ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ο.Ν.

6. Εἰς τὸν Ταμῖαν τοῦ Οἴκου Ναυτοῦ παρέχεται ἐπίδομα πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως του λαθῶν ἴσων μὲ τὸ κατὰ τὰς καίμενας διατάξεις παρεχόμενον τοιοῦτον εἰς τοὺς Διαχειριστὰς Δημοσίων Ταμείων.

Ἀρθρον 6.—Ἐν τέλει τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ ἀνωτέρω ἀπὸ 29]5]40 Β.Δ. προστίθεται 10η παράγραφος ἔχουσα οὕτω:

10. Ἐπιτρέπεται ὑπὸ τὰς κατωτέρω προϋποθέσεις, ὅπως ἀποστέλλωνται ὑπὸ τοῦ Ο.Ν. ἱατροὶ διὰ τὴν ἐπίσκεψιν κατ' οἶκον ἀσθενῶν κεκτημένων τὰ προσόντα τῶν παραγρ. 1-5 τοῦ παρόντος Β.Δ., κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἐξαιρητέας ἡμέρας.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν οἱ ὑπηρετοῦντες ἱατροὶ δὲν ἐπαρκοῦν διὰ τὸν ὡς ἀνωτέρω σκοπόν, δύναται ὁ Ο.Ν. μετ' ἀπόφασιν τῆς Δ.Ε.Ο.Ν. ἐγκρινομένην παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, νὰ συμβληθῇ μετ' ἄλλων ἰδιωτῶν ἱατρῶν διαμενόντων μονίμως ἐν Πειραιεῖ.

Ἡ προστασία αὕτη θὰ παρέχεται εἰς ἐξαιρετικὰς ὅλας περιπτώσεις ἀσθενείας μὴ ἐπιδεχομένης ὡς ἐκ σοβιρότητος τῆς νόσου ἀναβολὴν τῆς ἱατρικῆς περιθάλψεως διὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν.

Περὶ τοῦ δεδικαιολογημένου ἢ μὴ τῆς προσκλήσεως τοῦ ἱατροῦ παρὰ τοῦ ἀσθενοῦς ἐργάτου θαλάσσης κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας καὶ ὥρας ἀποφαίνεται ὁ Ἀρχίατρος Ο.Ν. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ πρόσκλησις τοῦ ἱατροῦ ἤθελεν κριθῇ παρὰ τοῦ Ἀρχιάτρου Ο.Ν. ὡς ἀδικαιολόγητος, ἡ δαπάνη ἱατρικῆς ἀμοιβῆς βαρύνει τὸν προσκαλέσαντα.

Ἡ παρὰ τοῦ Ο.Ν. καταβαλλομένη κατὰ τὰς

ἀνωτέρω περιπτώσεις Ιατρική ἀμοιβή εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τοὺς ἀσθενεῖς Ιατροὺς, ὡς καὶ τὸν Ἀρχίατρον ἐλεγκτήν, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 7.500 δι' ἐκάστην ἐπίσκεψιν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἢ τὰς δραχμὰς 15.000 δι' ἐκάστην ἐπίσκεψιν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας.

Διὰ παραρτήματος τοῦ Κανονισμοῦ Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας Ο. Ν. καταρτιζομένου παρὰ τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας Ο. Ν., ὑποκειμένου δὲ εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Υ.Ε.Ν. μετὰ πρότασιν τῆς Δ.Ε.Ο.Ν., κανονισθῇσονται αἱ ἀναγκαῖαι λεπτομέρειαι διὰ τὴν παροχὴν τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον προ-στασίας, καὶ δὴ αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῶν μέσων καὶ τὴν ἐπιλογὴν τῶν Ιατρῶν εἰς οὓς θέλει ἀνατεθῆ ἡ παροχὴ τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον προ-στασίας.

Ἀρθρον 7.—Εἰς ἐ. θ. ἐξαντλήσαντας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἡ ἐξαντλοῦντας μετέπειτα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 29 5-40 Β. Δ. καθοριζόμενα χρονικὰ ὅρια προστασίας δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ παρεχομένη ἡ δι' αὐτοὺς προβλεπομένη προστασία τῷ Ο. Ν. μέχρι τῆς ναυτολογησέως των, πάντως δὲ οὐχὶ πέραν τῆς 1 Ἰουλίου 1947.

Ἀρθρον 8.—Τὸ ἀρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου 1941 Β. Δ. «περὶ συμπληρώσεως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης» (Φ.Ε.Κ. 59 Α) 1941) ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

Ἀρθρον 1. Ἐπιτρέπεται ὅπως ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1946 μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ναυτικῆς Ἑργασίας Πειραιῶς καὶ σχετικὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετακαλῶνται ὑπὸ τοῦ Γραφείου τούτου ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν εἰς Πειραιᾶ, ἀπογεγραμμένοι ἀνέργοι ἐργάται θαλάσσης ὥρισμένης ἐιδικότητος καὶ βαθμοῦ πρὸς ναυτολόγησιν ἐπὶ τῶν ἐκεῖ καταπλεόντων Ἑλληνικῶν πλοίων ἢ πρὸς ἀποστολὴν εἰς Λιμένας τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν.

Ἀρθρον 9.—Κανονισμὸς τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας Ο. Ν., ἐγκρινόμενος παρὰ τοῦ Υ.Ε.Ν. μετὰ πρότασιν τῆς Δ.Ε.Ο.Ν., θέλει ὁρίσῃ τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῶν ἀρμοδιοτήτων ἐν γένει τῆς Ιατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς ὑπηρεσίας Ο. Ν.

Ἀρθρον 10.—Τὸ ἐδάφιν ε' τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου 1939 Β. Δ. «περὶ ἀντικαταστάσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ ἀπὸ 11-8-1934 Διατάγματος «περὶ καταβολῆς εἰς τοὺς ἀπόρους ἐργάτας θαλάσσης τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν διὰ τὴν μετάβασιν εἰς ἀλλοδαποὺς λιμένας ἐπὶ σκοπῷ ναυτολογήσεως ἐπὶ ἑλληνικῶν πλοίων» (Φ.Ε.Κ. 43 Α) 1939) ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

ε') Νὰ εἶναι σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιῆς καὶ ἱκανὸς πρὸς ἀσκήσιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος κατὰ πιστοποιήσιν τοῦ Ἀρχιάτρου καὶ δύο Ιατρῶν τοῦ Ο. Ν.

Δι' ἐκάστην παρὰ τῶν Ιατρῶν τοῦ Ο. Ν. ἐξέτασιν τῶν εἰς τοὺς λιμένας τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποστελλομένων παρὰ τοῦ Γ.Ε.Ν.Ε. πρὸς ναυτολόγησιν ἐργατῶν θαλάσσης καταβάλλεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1946 ἀμοιβὴ καθοριζομένη ἐκάστοτε δι' ἀπόφασιν τοῦ Υ.Ε.Ν. μετὰ πρότασιν τῆς Δ.Ε.Ο.Ν. μὴ δυνάμενη ὅμως νὰ ὑπερβῇ τὰς πεντακοσίας δραχμὰς κατ' ἐξεταζόμενον Ε. Θ.

Ἀρθρον 11.—Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1934 Β. Δ. «περὶ καταβολῆς εἰς τοὺς ἀπόρους ἐργάτας θαλάσσης τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν διὰ τὴν μετάβασιν εἰς ἀλλοδαποὺς λιμένας, ἐπὶ σκοπῷ ναυτολογήσεως ἐπὶ ἑλληνικῶν πλοίων» (Φ.Ε.Κ. 284 Α) 1934) ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

4. Ἡ ὑπὸ τοῦ Ο. Ν. καταβολὴ τῆς δαπάνης πα-

ραμονῆς τοῦ ἐργάτου θαλάσσης εἰς τὸν λιμένα ἀποστολῆς, μὴ δυνάμενη νὰ παραταθῇ διὰ χρονικὸν διάστημα μεγαλύτερον τῶν τριῶν μηνῶν, διακόπτεται μετὰ σχετικὴν βεβαίωσιν τῆς ἀρμοδίας Προξενικῆς Ἀρχῆς καὶ ἀφ' ἧς ἡμέρας οὗτος :

α') Ἐπαυσε νὰ εἶναι σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιῆς καὶ ἱκανὸς πρὸς ἀσκήσιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος.

β') Ἐστερηθῇ ὀριστικῶς ἡ προσωρινῶς τοῦ ὅπου ἐκέκτητο διπλώματος, πτυχίου ἢ ἀδείας ναυτικῆς ἱκανότητος Ε. Ν.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω δαπάνης παραμονῆς ἡ ἀνιστοχοῦσα εἰς τὸ πέραν τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐνός μηνὸς τοιαύτη βαρύνει ἐξ ὀλοκλήρου τὸν ἐργάτην θαλάσσης εἰσπραττομένη κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ναυτολόγησιν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσιεύσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Β. Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1946

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

308909) 1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν

Περὶ καταβολῆς εἰς τὰς οἰκογενεῖας ἐκτελεσθέντων κλπ. ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. 60 ο)ο τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας διὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 189 τῆς 20 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 103637 Ρονεο 164 τῆς 18)46 ἀπόφασιν ἡμῶν καὶ τὰς ἐν αὐτῇ διατάξεις ἐγκρίνομεν ὅπως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων καὶ αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμῶν διαρκούσης τῆς κατοχῆς καὶ μετ' αὐτήν, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, εἴτε ὑπὸ ἐνόπλων ὁργανώσεων ἢ ὁμῶν, περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 196)45 Ρονεο Διαταγὴ ἡμῶν, ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ αἰτινες οἰκογενεῖαι ἐμισθιδότηθησαν βάσει τῶν μέχρι 31 Μαρτίου 1946 ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων ἡμῶν μὲ μισθὸν ἐνεργείας, καταβληθῇ εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ Ν.Π.Δ.Δ. διὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον 1946, ποσοστὸν 60 ο)ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας τούτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Νοεμβρίου 1946

41810) 1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 93 πράξεως Ο.Α.Π. περὶ αὐξήσεως τοῦ τιμολογίου φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Πειραιῶς εἰς τὸ 100 πλάσιον τοῦ ἰσχύοντος τὴν 11)8)40 τοιούτου.

(Ε.Κ. τ. Β. φ. 189 τῆς 20 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ Νόμου 19)1944, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ Α. Νόμου 877)1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ο.Α.Π. διατάξεων» καὶ 2) τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2638)128)26)3)1946 ἐγγράφου τοῦ Ὁργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν ὑπ' ἀριθ. 93)13)3)46 πράξιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὁργανισμοῦ τούτου, περὶ ἀναπροσαρμογῆς τοῦ τιμολογίου φορτοεκφορτώσεων τοῦ Ο.Α.Π. εἰς τὸ ἐκατονταπλάσιον τοῦ ἰσχύοντος τὴν 11)8)1940 ἀπὸ 20 Μαρτίου 1946, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν τῇ ἀνωτέρω πράξει ληφθεῖ-

σαν απόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὁργανισμοῦ Διμένος Πειραιῶς, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1946

36128) 1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ ὑπαλλήλων.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 189 τῆς 15 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19) 1944 Νόμου, β) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας καὶ γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 5822) 19) 9) 46 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν τὸ μηνιαῖον ἐπίδομα ἀνεργίας τῶν ἀνέργων τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου κατὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον ἑ. ἑ. εἰς δραχμὰς (60.000) ἐξήκοντα χιλιάδας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1946

35700) 1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ αὐξήσεως κατὰ 40 ο/ο τοῦ μηνιαίου ἐπιδόματος ἀνεργίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 189 τῆς 20 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : α) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19) 1944 Νόμου, β) τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας καὶ γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 4833) 17) 9) 1946 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μυκαρονοποιῶν, ἀποφασίζομεν :

Ὁρίζομεν ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἑ. ἑ. μέχρι 15 Σεπτεμβρίου ἑ. ἑ. τὸ εἰς τοὺς ἀνέργους μυλεργάτας καὶ τεχνίτας μυκαρονοποιοὺς, βάσει τῶν καταστατικῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, μηνιαῖον ἐπίδομα ἀνεργίας εἰς (40 ο/ο) κατὰ τεσσαράκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῖς μισθοῦ ἡ ἡμερομισθίου τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς ἐργαζομένους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1946

41810) 1946 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Δημ. Ἑργῶν ἀρμοδιότητος Ὑπ. Ἀεροπορίας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 189 τῆς 20 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 28) 44 καὶ 866) 1946 2) Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 38906) 2737 ἑ. ἑ. ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἀεροπορίας καὶ 3) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Κ.Ο.Σ., ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν ὅπως εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον εἰς δημόσια ἔργα ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἀεροπορίας καταβάλλονται τὰ ἡμερομίσθια ἅτινα καθορίζονται ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἑργῶν διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῆς ἀρμοδιότητός του.

Ἡ παρούσα ἡς ἡ ἰσχύς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑπ' ἀριθμ. 15422) 1946 ἀποφάσεως ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1946

40220) 3955) 1946 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τῶν Ταμείου Ἑπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακεμπορικῶν Ἑργασιῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 189 τῆς 10 Νοεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει : 1) τὸ ἀρθρον 59 παράγρ. 1 τοῦ Α. Νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 694) 37 «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 Ν. Διατάγματος «περὶ ὁργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως», 3) πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἑπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακεμπορικῶν Ἑργασιῶν ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67 ἀναφορᾶς του, 4) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 12 Συνεδριάσεις 7) 5-9-46 καὶ 10) 8 10-46), ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὸν προσωρινὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἑπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακεμπορικῶν Ἑργασιῶν, ἐξ ἀρθρων δέκα (10), ἔχοντα οὕτω :

Ἀρθρον 1.—Εἰς τοὺς παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἑπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακεμπορικῶν Ἑργασιῶν ἡσφαλισμένους ὡς καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτῶν ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ προστάται αὐτῶν ἡσφαλισμένου ἡ βοηθηματούχου, χορηγοῦνται προσωρινὰ περιοδικὰ βοηθήματα μέχρι τοῦ καταρτισμοῦ ὁριστικοῦ κανονισμοῦ παροχῶν, ὑφ' ὧς προϋποθέσεις ὁρίζεται ἐν τοῖς κατωτέρω.

Ἀρθρον 2.—Δικαιοῦνται προσωρινὸν περιοδικὸν βοηθήματος :

1) Ὁ ἡσφαλισμένος ἀποχωρῶν τῆς ἐργασίας λόγω συμπληρώσεως ὁ μὲν ἄρῃν τοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας του, ὁ δὲ θῆλυς τοῦ ἐξηκοστοῦ, ἐφ' ὅσον ἔχουν τοῦλάχιστον εἰκοσαετὴ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς πενταετὴ πραγματικὴν.

2) Ὁ ἡσφαλισμένος ἐάν κριθῇ συνεπείᾳ νόσου σωματικῶς ἢ πνευματικῶς ἀνίκανος ἐπὶ ἐξάμηνον τοῦλάχιστον δι' ἐργασίαν Φαρμακοῦπαλλήλου, ἐφ' ὅσον ἔχη πραγματοποιήσει δεκαπενταετὴ συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἐξ ἧς τριετὴ πραγματικὴν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, τῆς ἀναπηρίας κρινομένης παρὰ τῶν ἐν ἀρθρῳ 8 τοῦ παρόντος ὁριζομένων ὁργάνων.

3) Ὁ ἡσφαλισμένος καθιστάμενος ἀνίκανος διὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματός του, συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει ἡ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας του, εἴτε ἐξ ἀμέσου πολεμικῆς αἰτίας, εἴτε ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ χρόνου ὑπηρεσίας.

Ἀρθρον 3.—1) Δικαιοῦνται προσωρινὸν περιοδικὸν βοηθήματος τὰ ἐπόμενα μέλη οἰκογενείας θανόντος ἡσφαλισμένου ἡ βοηθηματούχου.

2) Ἡ χήρα ἡ ὁ χήρος σύζυγος, ἡ χήρα μήτηρ καὶ τὰ νόμιμα τέκνα (νομιοποιηθέντα, ἀναγνωρισθέντα, υἱοθετηθέντα καὶ ἐπὶ ἡσφαλισμένης καὶ τὰ νόθα) μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἐπὶ ἀρρένων καὶ προκειμένου περὶ σπουδάζοντων μέχρι τοῦ 23ου ἔτους, ἐπὶ θηλέων δὲ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 30ου ἔτους καὶ ἐπὶ ἀνίκανων τέκνων ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀνεξαρτήτως ἡλικίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀνικανότης βεβαιοῦται παρὰ τῶν ἐν ἀρθρῳ 8 τοῦ παρόντος ὁριζομένων Ὑγειονομικῶν ὁργάνων.

β') Ἐλλείπει χήρας ἢ χήρου καὶ τέκνων καὶ χήρας μητρὸς ὁ παρὰ τοῦ θανόντος συντηρούμενος πατήρ, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἀνεξαρτήτως ἡλικίας ἐφ' ὅσον εἶναι ἄπορος καὶ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν.

γ') Ἐλλείπει χήρας, τέκνων καὶ γονέων οἱ παρὰ τοῦ θανόντος συντηρούμενοι ἀνήλικοι ἀδελφοί, οἱ ἄρρενες μὲν μέχρις ἡλικίας 18 ἐτῶν, προκειμένου δὲ περὶ σπουδάζοντων ἀδελφῶν μέχρις ἡλικίας 23 ἐτῶν, αἱ ἄγαιοι δὲ θήλειαι ἀδελφαὶ μέχρις τοῦ 30 ἔτους καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν ἐξ οἰσodήποτε αἰτίας ἐτέραν πρόσδοτον. Οἱ ἀνίκανοι ἀδελφοὶ δικαιοῦνται βοηθήματος ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τῆς ἀνικανότητος βεβαιουμένης παρὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 ὀριζομένων Ὑγειονομικῶν ὀργάνων.

δ') Εἰς περίπτωσιν θανάτου ἡσφαλισμένου τὰ κατὰ τ' ἀνωτέρω μέλη οἰκογενείας αὐτοῦ δικαιοῦνται προσωρινοῦ περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐφ' ὅσον ὁ θανὼν ἡσφαλισμένος εἶχε τοῦλάχιστον δεκαετὴ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς τριετὴ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, προκειμένου δὲ περὶ ἡσφαλισμένου θανόντος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορίας ταύτης ἢ ἐξ αἰτίας πολιτικοῦ γεγονότος ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ χρόνου ὑπηρεσίας.

3) Δὲν δικαιοῦται προσωρινοῦ περιοδικοῦ βοηθήματος ἡ χήρα ἐὰν ὁ θανὼν κατὰ τὴν τέλει τοῦ γάμου ἦτο βοηθηματοῦχος, ὁ δὲ θάνατος ἐπῆλθεν πρὸ τῆς περιόδου διετίας ἀπὸ τῆς τέλει ὡς τοῦ γάμου.

4) Ἡ παροχὴ τοῦ βοηθήματος εἰς τὰ ἐν τοῖς ἄνω μέλεσι οἰκογενείας διακόπτεται ἅμα τῇ συνάψει γάμου.

Ἄρθρον 3.—1) Ὡς συντάξιμος πραγματικὴ ὑπηρεσία λογίζεται ὁ χρόνος τῆς ἐργασίας ὁ διανυθείς ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀπὸ τῆς ιδρύσεως αὐτοῦ.

2) Ὡς συντάξιμος ἀπλῶς ὑπηρεσία λογίζεται ὁ χρόνος ὁ διανυθείς εἰς οἰανδήποτε φαρμακεμπορικὴν ἐργασίαν πρὸ τῆς ιδρύσεως τοῦ Ταμείου, δυνάτως ἀποδεικνύομενος, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. σχετικῶς ὀρισθησόμενα.

3) Διὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ συνταξίου χρόνου, τὸ τυχὸν πέραν τοῦ ἐξαμήνου ὑπόλοιπον λογίζεται ὁλόκληρον ἔτος.

Ἄρθρον 5.—Τὸ ποσὸν τοῦ προσωρινοῦ περιοδικοῦ βοηθήματος τὸ ἀπονεμόμενον κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰς τὸν δικαιούχον ὀρίζεται εἰς βασικὸν ποσὸν ἐκ δραχμῶν χιλίων διακοσίων πενήκοντα (1250), καθοριζόμενον ἐν περιπτώσει πλειόνων δικαιούχων κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα.

Τὸ βασικὸν τοῦτο ποσὸν ἀναπροσαρμόζεται κατὰ τὰ διὰ κοινὴν ἀποφάσεω τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐκάστοτε ὀριζόμενα παρεχομένων καὶ τῶν τυχόν ὑπὸ τούτων προβλεπομένων ειδικῶν ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων (λόγῳ φυματώσεως κλπ.).

Ἄρθρον 6.—1) Τὸ βασικὸν μηνιαῖον περιοδικὸν βοηθῆμα τῶν μελῶν οἰκογενείας ὀρίζεται ὡς ἑξῆς :

α) Εἰς τὴν χήραν ἄνευ τέκνων χορηγοῦνται τὰ 50 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος ἡσφαλισμένου ἢ βοηθηματοῦχου.

β) Εἰς τὸν σύζυγον θανούσης ἡσφαλισμένης ἢ βοηθηματοῦχου, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἄπορος καὶ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἀνεξαρτήτως χρόνου ἡλικίας ἢ ἄπορος καὶ ὑπερέβη τὸ ἔτος τῆς ἡλικίας χορηγοῦνται τὰ 50 ο/ο τῆς συντάξεως τῆς θανούσης ἡσφαλισμένης ἢ βοηθηματοῦχου.

γ) Εἰς τὴν χήραν ἢ τὸν πληροῦντα τὰς προϋποθέσεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου χήρον σύζυγον μετ' ἐνὸς τέκνου τὰ 70 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος ἢ τῆς θανούσης.

δ) Εἰς τὴν χήραν σύζυγον ἢ τὸν πληροῦντα τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἐδαφίου β' χήρον σύζυγον, μετὰ πλειόνων τέκνων, τὰ 90 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος ἢ τῆς θανούσης, τοῦ πλείονος τῆς συντάξεως τῆς χήρας ποσοῦ κατανεμομένου μεταξὺ τῶν τέκνων κατ' ἰσομοιρίαν.

ε) Εἰς ἐν τέκνον ὀρφανὸν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων τὰ 30 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος.

στ) Εἰς δύο ὀρφανὰ τέκνα τὰ 60 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος καὶ ἐπὶ πλειόνων τὰ 90 ο/ο, τῆς συντάξεως τούτων κατανεμομένης κατ' ἰσομοιρίαν.

ζ) Εἰς τὴν χήραν μητέρα συντηρούσης μετὰ χήρας συζύγου καὶ τέκνων τὰ 20 ο/ο, εἰς περίπτωσιν δὲ κατ' ἦν ἐξαντλεῖται τὸ ἀνώτατον ὄριον τοῦ ὀριζομένου ποσοῦ συντάξεως, ἡ σύνταξις πάντων μειοῦται ἀναλόγως.

η) Εἰς τὴν χήραν μητέρα ἄνευ χήρας, συζύγου καὶ τέκνων ὀρφανῶν τὰ 40 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος.

θ) Εἰς ἕκαστον γονεῖα συντηρούντων ἀμφοτέρων τὰ 25 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος.

ι) Εἰς ἕκαστον ἀδελφὸν τὰ 25 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος. Τὸ εἰς περίπτωσιν πλειόνων τῶν τριῶν ἀδελφῶν καταβαλλόμενον συνολικὸν εἰς τούτους βοηθῆμα δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 80 ο/ο τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος κατανεμόμενον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἰς ἴσας μερίδας.

2) Μειοῦμενον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βοηθηματούχων λόγῳ θανάτου, συνεπείᾳ λήξεως τοῦ δικαιώματος ἐνὸς ἢ πλειόνων ἐξ αὐτῶν, τὸ βοηθῆμα ἀναπροσαρμόζεται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 7.—Τὸ δικαίωμα εἰς ἀπόληψιν προσωρινοῦ περιοδικοῦ βοηθήματος, διὰ μὲν τὸν ἀποχωροῦντα ἢ καθιστάμενον ἀνάπηρον μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀμέσως ἡσφαλισμένον ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἐπομένου τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας ἢ τῆς καταστάσεώς του ἀναπήρου.

Διὰ τοὺς ἀποχωρήσαντας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν θανόντων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1946.

Ἄρθρον 8.—Ἡ διαπίστωσις ἀναπηρίας διὰ τὴν χορήγησιν κατὰ τὸ παρὸν τῶν περιοδικῶν βοηθημάτων, ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε ἰσχυόντων Κανονισμῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

Προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένων ὧν ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐγκατάστασις εἶναι εἰς κέντρα, ἐνθα δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ τὸ Ι.Κ.Α., ἡ διαπίστωσις τῆς ἀναπηρίας ἐνεργεῖται παρ' Ἐπιτροπῆς ἐκ τριῶν ἱατρῶν τοῦ τόπου τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν ἐγκαταστάσεως κατὰ προτίμησιν Δημοσίων ὑπαλλήλων ὀριζομένων τῶν δύο ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, τοῦ δὲ τρίτου παρὰ τοῦ ἡσφαλισμένου.

Πρὸς ἀπονομὴν προσωρινοῦ περιοδικοῦ βοηθήματος δέον ὅπως ὁ ἐνδιαφερόμενος υποβάλλῃ αἰτήσιν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, περὶ δι' ἀποφάσεώς του θέλει ὀρίσει τ' ἀπαιτούμενα δι' ἐκάστην περίπτωσιν ὑποβλητέα δικαιολογητικὰ καὶ στοιχεία, ὅπερ καὶ ἐκτιμᾷ ταῦτα κατὰ τὴν κρίσιν του διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν βοηθημάτων εἰς τοὺς αἰτιῶντας.

Ἄρθρον 9.—1) Εἰς τοὺς ἐπιμελουμένους τῆς κηδείας τῶν ἀποβιούντων ἡσφαλισμένων καταβάλλεται ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἐνὸς μηνὸς διὰ τὸν ἡσφαλισμένον, διὰ δὲ τοὺς βοηθηματούχους ποσὸν ἴσον πρὸς τὰ βοηθήματα δύο μηνῶν.

2) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ

Ταμείου ἐκ ἐγκρινομένης παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, δύναται νὰ χορηγῆται κατ' ἔτος εἰς ἀνεγνωρισμένας Ὀργανώσεις ἢ Ἰδρύματα ὅρισμένον ποσὸν διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν τέκνων τῶν ἡσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ Ταμείου εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν ὁργανούμενας ἐξοχάς.

3) Εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως βοηθηματούχους τοῦ Ταμείου χορηγείται κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα ἀεροθεραπείας.

Ἄρθρον 10.—Μεταβατικαὶ διατάξεις. 1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ μελῶν οἰκογενεῖας ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἑργασίων διατελεσάντων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ μέχρι τοῦ θανάτου τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὸ Κεφάλαιον Οἰκονομικῆς Ἑνισχύσεως Φαρμακοὑπαλλήλων ἢ εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ ἂν δὲν πληροῦν τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπομένας προϋποθέσεις.

2) Ὁ ἐν ἀσφαλίσῃ διανυθεὶς χρόνος εἰς τὸ Κεφάλαιον Οἰκονομικῆς Ἑνισχύσεως Φαρμακοὑπαλλήλων θεωρεῖται ὡς διανυθεὶς ἐν ἀσφαλίσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον.

3) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν συνταξιοδοτηθέντων ἡσφαλισμένων λόγῳ γήρατος καὶ ἀνεπιρίας παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὡς καὶ ἐπὶ τῶν συνταξιοδοτηθέντων μελῶν οἰκογενεῖας αὐτῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐφ' ὅσον ἔτυχον συντάξεως δι' ἐργασίαν Φαρμακοὑπαλλήλου ἀνεξαρτήτως ἂν πληροῦν τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

4) Ἐγκρίνονται καὶ νομιμοποιῶνται αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τῶν 14/12/45 καὶ 12/4/46 συνεδριάσεών του δι' ὧν ἐοργήθη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἰς ὑπερήλικας, γήρας ἡσφαλισμένων καὶ φυματικούς τοῦ Ταμείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Νοεμβρίου 1946

44814) 1946 Ἀπόφ. Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν καὶ Ἑργασίας

Περὶ καταβολῆς εἰς τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς 13ου μισθοῦ ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἑτους.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 196 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1946)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 28) 44, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, 2) τὴν καθιερωθεῖσαν συνήθειαν τῆς καταβολῆς 13ου μισθοῦ ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἑτους καὶ 3) σύμφωνον γνώμην τοῦ Κ.Ο.Σ., ἀποφασίζομεν :

Ἄρθρον 1.—Εἰς πάντα ἀνήκοντα εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν ἢ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, τὸ συνδεόμενον μετὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, συναφθείσης πρὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1946, ἀορίστου χρόνου, θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη, ὑπὸ τύπον 13ου μισθοῦ, χρηματικὴ παροχὴ ἰση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς του ἐνός μηνὸς ὡς αὗται ἔχουν καθορισθῇ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3601/46 (1) 3602/46 (2) 8800/46 (3) καὶ 10820/46 (4) κ.λπ. γενικῶν καὶ ἐιδικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ

τῶν δι' ἐιδικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν ἢ ὁμοίων τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου προαυξήσεων ὑπὸ μορφήν ἐπιδομάτων κλπ., πλὴν τῶν ἐκτὸς ἔδρας καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων.

Ἐὰν ἡ σχέσις ἐργασίας συνήφθῃ μετὰ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου, πρὸ ὧρας τῆς 20ῆς Νοεμβρίου ἢ μετὰ τὴν 20ην Νοεμβρίου, τὸ ποσὸν τῆς ὡς ἄνω χρηματικῆς παροχῆς περιορίζεται εἰς μὲν τὴν πρῶτην περίπτωσιν εἰς τὸ ἥμισυ, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ ποσοῦ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου.

Οἱ μισθωτοί, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας ἤθελε συναφθῇ μετὰ τὴν 10 Δεκεμβρίου 1946, οὐδεμιᾶς δικαιούνται παροχῆς.

Ἄρθρον 2.—Οἱ ὅρισμοί τοῦ προηγουμένου ἁρθροῦ ἰσχύουν καὶ διὰ πάντα ἐργάτην ἢ τεχνίτην συνδεόμενον μετὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότη διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀορίστου χρόνου, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι, ἐὰν μὲν ἡ ἐργατικὴ σχέσις συνήφθῃ: α) πρὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1946 θὰ καταβληθῶν αὐτῷ 25 ἡμερομίσθια, β) μετὰ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου καὶ πρὸ τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1946 θὰ καταβληθῶν αὐτῷ 12 ἡμερομίσθια, καὶ γ) μετὰ τὴν 20ην Νοεμβρίου θὰ καταβληθῶν αὐτῷ 6 ἡμερομίσθια.

Οἱ μισθωτοί, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας ἤθελε συναφθῇ μετὰ τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1946, οὐδεμιᾶς δικαιούνται παροχῆς.

Διὰ τὸν κατὰ ποσὸν προορισμὸν τῶν παροχῶν τοῦ παρόντος ἁρθροῦ θὰ ληφθῶν ὑπ' ὄψει τὰ ποσὰ ἡμερομισθίων, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3600/46 (5) ἢ τῶν γενικῶν καὶ ἐιδικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν, μετὰ τῶν δι' ἐιδικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν ἢ τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου προαυξήσεων ὑπὸ μορφήν ἐπιδομάτων κλπ., πλὴν τῶν ἐκτὸς ἔδρας, καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων.

Ἄρθρον 3.—Οἱ ἐπὶ συμβάσει ὁρισμένου χρόνου ἢ ἔργου συνδεόμενοι μισθωτοί, διὰ νὰ τύχῃσι τῆς ἀνωτέρω παροχῆς, ὑπὸ τὰς ἐν τῇ παρούσῃ διακρίσεις καὶ προϋποθέσεις, δεόν νὰ ἔχουν πραγματοποιήσει μέχρι τῆς ὁριζομένης ὡς ἡμέρας καταβολῆς τῆς πρώτης δόσεως τόσα τοῦλάχιστον ἡμερομίσθια, ὅσα δικαιούνται ὡς χρηματικὴν παροχὴν, πλὴν τῶν ἐν ἁρθρῳ 8 διαλαμβανομένων μισθωτῶν.

Ἄρθρον 4.—Εἰς τὰς ἐν ἁρθροῖς 1, 2 καὶ 3 ἀποδοχὰς τῶν ἐν αὐτοῖς διαλαμβανομένων μισθωτῶν προστίθενται καὶ αἱ εἰδος παροχαί, αἱ χορηγούμεναι δι' ἀποφάσεων ἡμῶν ἢ τοῦ Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ ἢ τοῦ Κυβερνητικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 5.—Εἰς τοὺς κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατ' ἀποκοπὴν) ἐργαζομένους θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ὑπὸ τὰς ἐν ἁρθροῖς 1, 2 καὶ 3 διακρίσεις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν σχέσιν ἐργασίας ἐκάστου μισθωτοῦ, τὸ βάσει τῶν ἀνωτέρω μνημονευμένων ἀποφάσεων καθοριζόμενον ποσὸν δραχμῶν, ἀναλόγῳ τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει ἕκαστος ἀρχιτεχνίτης, τεχνίτης κλπ.

Ἄρθρον 6.—Οἱ διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων μόνον (ἀνευ μισθοῦ) ἀμειβόμενοι οὐδενὸς δώρου δικαίουνται. Οἱ ἀμειβόμενοι ὅμως διὰ μικτοῦ συστήματος (ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἢ ποσοστοῖς ἢ φιλοδωρήμασι) θὰ τύχῃσι τοῦ ἁνωτέρου δώρου, ὑπὸ τὰς ἐν ἁρθροῖς 1, 2 καὶ 3 διακρίσεις καὶ προϋποθέσεις, ἐπὶ τοῦ καθωρισμένου ἡλαττωμένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 7.—Τῆς ἀνωτέρω παροχῆς δικαιούνται

1. ΕΕΔ 5 σελ. 94.

2. ΕΕΔ 5 σελ. 95.

3. ΕΕΔ 5 σελ. 159.

4. ΕΕΔ 5 σελ. 254.

5. ΕΕΔ 5 σελ. 93.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ Ν. ΓΩΔ

Δέν νομίζω ὅτι εὐσταθεῖ ἡ ἀποψὶς τῆς 7161)946 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν διαδικασίαν νόμου ΓΩΔ (ΕΕΔ 5, 668), καθ' ἣν ἰσχυρισμοὶ μὴ προβληθέντες κατὰ τὴν προφορικὴν συζητήσιν, περιεχόμενοι ὁμως εἰς τὰς προτάσεις, εἶναι ἀπαράδεκτοι. Ἡ ἀπόφασις σφάλλεται, ἐξοβελίζουσα ρητὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου, ὅστις ἐν ὄψει τῆς ὁσμῆς αὐτοῦσης σημασίας, ἀπὸ οικονομικῆς ἀποφύσεως, τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἠθέλησε καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ νὰ ἰσχύουν ἐν τούτῳ αἱ κοιναὶ δικονομικαὶ διατάξεις. Ταύτην ἀναμφισβητήτως τὴν ἐννοίαν ἔχει ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 4 Νόμου 765, δι' οὗ ἐθεσπίσθη ἡ κατάθεσις ἐγγράφων προτάσεων, μετατοπισθέντος τοῦ βάρους, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὰς προτάσεις ταύτας ἐναντι τῆς ὑπὸ τὸ προῖσχον καθεστῶς τηρήσεως τῶν συνοπτικῶν πρακτικῶν, περὶ ὧν διελάμβανε τὸ ἀντικαταστήν ἀρθρον 13 τοῦ Β.Δ. τῆς 1)4 Αὐγ. 1920. «Οἱ οὕτως ἔχει τὸ πρῶμα καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐν γένει διατυπώσεως τῆς § 5 ἀρθροῦ 4 νόμου 765, ἥτις οὐσιῶδες καὶ κύριον περιεχόμενον τῆς συζητήσεως θεωρεῖ τὰς προτάσεις βοηθητικὴν ἀποστολὴν ἀλλῶς ἀναθέτουσα εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Εἰρηνοδικείου διὰ τῆς φράσεως «...ἀλλὰ καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Εἰρηνοδικείου ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ λεπτομερῆ πρακτικά...»

Λαμβανόμενον ὁμως ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ φύσις τῆς διαδικασίας ταύτης ἀναγκαιῶς παρεκκλίνει καὶ ἐκ τοῦ νόμου μάλιστα ἀπὸ τὰς κοινὰς δικονομικὰς διατάξεις ἐν πολλοῖς, τῆς συζητήσεως διεξαγομένης διὰ ζώσης, θὰ ἡδύνατο πρὸς ἄρσιν τοῦ ἀδιεξόδου νὰ διατάσσεται ἡ προκατάθεσις τῶν προτάσεων, ὥς ἐπιβάλλει τὸ ἀρθρον 559 Πολ. Δικονομίας

ΧΑΡ. Δ. ΦΟΥΡΝΑΡΑΚΗΣ, Δικηγόρος

ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας προϋποθέσεις οἱ μισθωτοί, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας ἡθελεν λυθῇ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀπὸ μέρους τοῦ ἐργοδότη μετὰ τὴν 30 Νοεμβρίου 1946.

Ἀρθρον 8.—Τὸ προσωπικὸν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων δημοσίων θεομάτων δικαιούται τῆς ἀνωτέρω παροχῆς ὑπὸ τὰς ἐν τῇ παρούσῃ προϋποθέσεις μετὰ τὴν διαφοράν ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ συνολικὸς χρόνος, τῆς ὑπηρεσίας του, ἀνεξαρτήτως ἐργοδότη.

Ἀρθρον 9.—Τὸ προσωπικὸν ἐν γένει τῶν ἀμειψιμῶν σιδηροδρόμων (πλὴν ΣΕΚ) δικαιούται τῆς ἀνωτέρω παροχῆς ὑπὸ τὰς ἐν τῇ παρούσῃ προϋποθέσεις, βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 18612)46 κλπ. ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Μεταφορῶν καὶ ἡμῶν.

Ἀρθρον 10.—Οἱ ἑμισθοὶ Νομικοὶ Σύμβουλοι, δικηγόροι καὶ ἱατροὶ Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων ἢ Ὁργανισμῶν δικαιούνται τῆς ὡς ἄνω παροχῆς ὑπὸ τὰς ἐν τῇ παρούσῃ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις

Ἀρθρον 11.—α) Τῆς παροχῆς, περὶ ἧς τὰ ἀρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τῆς παρούσης, δικαιούνται καὶ οἱ μόνιμοι ἐργάται τοῦ Ο.Α.Π., ὑπολογιζόμενου τοῦ ποσοῦ αὐτῆς βάσει τῶν ἡμερομισθίων τῶν καθορισθέντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5669)53)46 ἡμετέρας.

β) Παροχῆς δικαιούνται καὶ οἱ ἑκτακτοὶ ἢ ἐλεύθεροι ἐργάται τοῦ Ὁργανισμοῦ τούτου ὑπὸ τὰς ἀκολουθοῦσας προϋποθέσεις:

1) Ποσοῦ 25 ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συμπληρώσει ἀπὸ 1)8)46 μέχρι τῆς 20ῆς τρέχοντος (συμπεριλαμβανομένης) 70 ἡμερομισθία.

2) Ποσοῦ 12 ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον ἔχουσι κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περιόδον συμπληρώσει πέραν τῶν 30 καὶ ἔλαττον τῶν 70 ἡμερομισθίων.

3) Ποσοῦ 6 ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον τὰ πραγματοποιηθέντα ὑπ' αὐτῶν ὡς ἄνω ἡμερομισθία εἶναι ὀλιγώτερα τῶν 30.

γ) Προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων (σημῆται) τῶν φυλάκων ἐργατῶν φορηγίδων, πληρωμάτων ρυμουλκῶν καὶ πάντων τῶν λοιπῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας λιμένος Πειραιῶς, εἰς ἐτέρους πλὴν τοῦ Ο.Α.Π. ἐργοδότης, διὰ τὴν καταβολὴν τῆς περὶ ἧς τὰ ἀρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τῆς παρούσης χρηματικῆς παροχῆς θεωροῦνται ὡς ἡμέραι ἀργίας αἱ τοιαῦται ἀπὸ 11)12)46 μέχρι καὶ τῆς 10)1)47 καὶ συνεπῶς οὗτοι θέλουσιν εἰσπράξει τὰ ὑπὸ τῶν καμμένων διατάξεων ὀριζόμενα βασικά ἡμερομισθία ὑψημένα κατὰ 100 οἰό (ἀπὸφ. 5669)46).

δ) Διὰ τοὺς ἐργάτας, οἵτινες στεροῦνται μόνιμου ἐργοδότη καὶ ἀμβλύνονται ἐπὶ τιμολογίῳ, ὡς φόρτοεκφορτωταὶ λιμένων καὶ ξηρᾶς, ἐκδόροσφαγεῖς, ἐργάται κατεργασίας ἐντέρων κλπ. ἀξάνεται τὸ ἤδη νομῶν ἰσχύον δι' ἐκάστην κατηγορίαν τιμολόγιον ὁμοίβης τῶν, διὰ τὴν πραγματοποιηθσομένην ὑπ' αὐτῶν ἐργασίαν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 10)12)46 μέχρι 10)1)47 κατὰ ποσοστὸν 50 οἰό.

Ἀρθρον 12.—Τὰ ἐν ἀρθρῳ 11 παρ. β' ἐδ. 1, 2 καὶ 3 ἰσχύουν ἀναλόγως καὶ διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν δημοσίων ἔργων, Συμμαχικῶν ἔργων καὶ τῆς διαγειριστικῆς ἐπιτροπῆς καπνῶν Καβάλλας. Σ. Π. 55)45.

Ἀρθρον 13.—Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις τῆς χρηματικῆς παροχῆς τῶν ἀρθρῶν 1, 2, 3 καὶ 4 δικαιούνται εἰς τὸ ἄκρον μὲν 1) ἐν καταστάσει ἀσθενείας μετὰ ἢ ἀνευ ἀποδοχῶν, 2) ἐν καταστάσει στρατεύσεως (ἐφεδροὶ καὶ κληρωτοί), 3) ἐν ἀδείᾳ μετὰ ἢ ἀνευ ἀποδοχῶν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀσθένεια, στρατεύσις καὶ ἀδεία δέν θεωρεῖται κατὰ νόμον ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὸ ἥμισυ δὲ ὅλ ἐν καταστάσει γενικῆς ἢ ἐιδικῆς διαθεσιμότητος ἢ μὴ ἀπασχολήσεως λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν τελούντες μισθωτοί.

Ἀρθρον 14.—Αἱ καθ' οἰονδήποτε τρόπον καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, κέραν τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀποφάσεων καθοριζομένων, δέν συμψηφίζονται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένην παροχὴν, 20ῆς δέον νὰ καταβληθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ μέχρι τῆς 20ῆς τρέχοντος καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ μέχρι τῆς 29 ἰδίου μηνός.

Ἀρθρον 15.—Εἰς τοὺς ἐπιδοτουμένους κατὰ τὸν μῆνα Δ)βριον ὑπὸ τοῦ Γαμεῖου Ἀνεργίας θὺ καταβληθῇ ἀντὶ τῆς ἀνωτέρω παροχῆς ἐνός μηνός ἐπιδόμα ἀνεργίας καταβλητέον εἰς δύο δόσεις, τὴν 20 καὶ 29 Δεκεμβρίου.

Ἀρθρον 16.—Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἐν γένει ὑπαλληλικοῦ, υπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ συνδεδεμένου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὑπηρετούντος εἰς οἰανδήποτε ἐπιχείρησιν ἢ ἐργασίαν, ἀσκουμένην ὑπὸ παντὸς φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ δημοσίου, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Συμμαχικῶν Ἀρχῶν κλπ.

Ἡ διὰ τῆς παρούσης χορηγούμενη χρηματικὴ παροχὴ θεωρεῖται ὡς ἐφ' ἅπασι προσαύξεσις τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, συμψηφίζεται ὁμως πρὸς πᾶσαν τυχόν προβλεπομένην ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ὑποχρεωτικὴν καταβολὴν τοῦ ἰδίου μισθοῦ.

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Γύρω από ένα νόμον

Σε μίαν αίθουσα του Ειρηνοδικείου Ἀθηνῶν, στὸ παλὸν Ἀρσάκειο, συνεδριάζει τὸ Δικαστήριον τῶν Ἑργατικῶν Διαφορῶν.

Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς αἰθούσης σήμερον εἶναι κορεσμένη ἀπὸ γοητευτικὰς ἐκφράσεις. Κοινωνικὴ δικαιοσύνη, υπεράσπιση τῶν ἀσθενῶν τῶσεων, ἐναρμονισμός ὁμῶς τῶν ταξικῶν συμφερόντων, ἐξυπηρέτηση καὶ τοῦ κεφαλαίου, ὅλα αὐτὰ συμπλέκονται στὴν υπεράσπιση τῶν διαδίκων.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου παρακολουθεῖ μὲ τὴν ἀπάθεια δικαστοῦ, ποῦ ἔχει νὰ κρίνει ὅχι περὶ τῶν νόμων, ἀλλὰ κατὰ τοὺς νόμους. Ἄλλο φυσικὰ εἶναι τί θὰ ἔπρεπε νὰ θεσπίζει μιά νομικὴ διάταξη, καὶ ἄλλο τί θεσπίζει.

Τὸν ἀκοῦμε νὰ συσταίνει στοὺς πληρεξουσίους δικηγόρους τῆς υποθέσεως :

—Περιορίσθητε, κύριοι, στὸ τί ὀρίζει ἡ νομικὴ διάταξη !

—Τὸ ἄρθρο 10 λοιπὸν τοῦ νόμου 1234—περιορίζεται ὁ πληρεξούσιος τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως ν' ἀναπτύξει—ὀρίζει καθαρὰ, κ. Πρόεδρε, πῶς οἱ ἡμερομίσθιοι δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι. Καὶ τὸ ἄρθρο 11 τοῦ νόμου 2112 γιὰ τὴν υποχρεωτικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων παραπεμπει στὸ ἄρθρο 10 τοῦ νόμου 1234. Ἄρα ὁ ἐνάγων ἱατρός, ἀφοῦ ἦταν ἡμερομίσθιος δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὑπάλληλος.

—Φαίνεται, κύριε συνάδελφε—τὸν διακόπτει ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ ἐνάγοντος ἱατροῦ—λησμονεῖτε τὸ ἄρθρο 7 τοῦ νόμου 4558/1930. Τὸ ἄρθρο λοιπὸν αὐτὸ ὀρίζει πῶς ὁ χαρακτηρισμός τοῦ ὑπαλλήλου ὡς ἡμερομισθίου εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος, ἂν ἔγινε πρὸς περιγραφὴν τοῦ νόμου ἢ δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

—Ὠραῖα ! Μὰς διευκολύνετε τὴν υπεράσπισή μας. Ὑποστηρίζετε, δηλαδὴ, πῶς ἡ πληρωμὴ μὲ ἡμερομίσθιο γινόταν γιὰ περιγραφὴ τοῦ νόμου ἢ δὲν ἀνταποκρινόταν στὴν ἀλήθειαν ; Ἐμεῖς, κ. συνάδελφε, ἀσκήσαμε δικαίωμα, πληρώνοντας τὸν ἱατρὸ μὲ ἡμερομίσθιο. Καὶ καθὼς εἰσάγετε nullus videtur dolo facere qui suo jure utitur. Ἄλλως τε, ἂν υποστηρίζετε πῶς ὑπάρχει στὴν ἐπιχείρηση δόλος, γιὰ νὰ καταστρατηγήσῃ τὸν νόμο 2112, τότε ὁ δόλος πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ἀπὸ τὸν ἱατρὸ πελάτη σας, ποῦ τὸν ἐπικαλεῖται.

Προσκαλεῖται ὁ ἱατρός νὰ δώσει ἐξηγήσεις. Ὑπάρχει τάχα δόλος τοῦ ἐργοδότη ;

Ἄρθρον 17.—Ἡ ἀνωτέρω ἀναφερομένη παροχὴ εἶναι ἀνεξάρτητος τῶν τυχόν κρατήσεων ἐπὶ τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων τῶν γενομένων ὑπὸ ἐπιχειρήσεων ἐπὶ σκοπῷ καταβολῆς 13ου μισθοῦ.

Αἱ κρατήσεις αὗται πρέπει ὅπως δὴπότε νὰ καταβληθοῦν ἐπὶ πλέον τῆς ἀνωτέρω παροχῆς, ἐντός τῆς αὐτῆς ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένης χρονολογίας.

Ἄρθρον 18.—Ἡ περὶ τῆς ἢ παρούσα χρηματικὴ παροχὴ ὑποχρεοῖ εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν ὁργανισμῶν καὶ λαμβάνεται ὑπ' ὀφιν διὰ τὴν χορήγησιν θεσπισμένων ἐπιδομάτων ἀνεργίας.

Ἄρθρον 19.—Ἡ παρούσα ἰσχύει κατ' ἅπασαν τὴν χώραν, θέλει δὲ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Νοεμβρίου 1946

Ὁ ἱατρός ἔχει τὸ πλέον ἐκπληκτο ὕψος τοῦ κόσμου. Ἀδυνατεῖ ἴσως νὰ ἐξηγήσῃ πῶς, ἐνῶ μὲ τὴν σύμβασή του συμφωνοῦσε νὰ πληρώνεται ὅχι μὲ τὸν μῆνα, ἀλλὰ καθημερινῶς, γιὰ λόγους δικῆς του οἰκονομικῆς εὐκολίας, θὰ ὑποχρεωχόταν κάποτε σὺν δικαστήριον, γιὰ ν' ἀποζημιωθῇ σὺν ὑπάλληλος, ν' ἀποδείξει πῶς ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότη τοῦ ἦταν δολία.

—Ἄν μπορῶ, βέβαια, κ. Πρόεδρε,—τὸν ἀκοῦμε νὰ ἐξηγῇ στὸ δικαστήριον—νὰ ὑποστηρίξω, πολὺ περισσότερο ν' ἀποδείξω, πῶς ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐργοδότη μου νὰ μὲ πληρώνει μὲ ἡμερομίσθιο, ἦταν δολία. Νομίζω ὅμως καὶ χωρὶς νὰ εἴμην νομικός καὶ νὰ μπορῶ νὰ περιπλανηθῶ στὸν ἀτέρμονα αὐτὸν κόσμον τῶν νομικῶν ἐννοιῶν, πῶς θὰ ἔφθανε μὲ τὸν νόμο τὸ γεγονός ὅτι εἷας ἱατρός ἐπιχειρήσεως, ποῦ συμβάλλεται μὲ τὸν ἐργοδότη νὰ παρακολουθεῖ τοὺς ἀσθενεῖς μισθωτοὺς τῆς ἐπιχειρήσεώς του, δὲν ἐργάζεται βέβαια σωματικά, ἢ ἐργάζεται σωματικά τόσο, ὅσο καὶ ὁ νομοθέτης τῆς νομικῆς αὐτῆς διατάξεως, ποῦ ἀκούω...

Ἡ δίκη στὸ σημεῖο αὐτὸ περατώθηκε, τὸ Δικαστήριον «ἐπεφυλάχθη νὰ ἀποφασίσῃ». Κοὶ προχώρησε στὴ συζήτηση ἄλλης διαφοράς.

—Τί θὰ γίνῃ τώρα ; ἀκοῦμε τὸν ἐνάγοντα ἱατρὸ νὰ ρωτᾷ τὸν δικηγόρον του. Μπορεῖ ἀλήθεια νὰ θεωρηθῇ ἐργάτης γιὰτὶ πληρωνόμουν μὲ ἡμερομίσθιο ;

Ὁ εὐσυνειδητος δικηγόρος τοῦ ἀποφεύγει βέβαια νὰ προεξοφλήσῃ τὴ δικαστικὴ ἀπόφαση.

—Πρέπει, ὁμως, νὰ εἰρᾷς, γιὰτὸς μου, τοῦ λέει, πῶς μὲ τὰ νομοθετικά μας κείμενα, αὐτὰ ποῦ ἀκούσες στὴ δίκη, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ χαρακτηρισθῇς ἐργάτης καὶ ἀποζημιώσῃς ἐργατικὴ γιὰ τὴν ἀπόλυσή σου νὰ δικαιωθείς. Καὶ ἐδῶ ποῦ τὰ λέμε καὶ ὁ Ἀρειὸς Πάγος παλαιότερα μὲ μίαν ἀπόφασή του (Α.Π. 427) 1939, Θέμ. ΝΑ' σελ. 21) αὐτὸ περὶ τοῦ ἔχει ἔλθει : Γιὰ νὰ μπορεῖ ὁ ἡμερομίσθιος νὰ ὑπαχθῇ στὴν κατηγορίαν τῶν ὑπαλλήλων, πρέπει, σύμφωνα μὲ τὸν νόμο, καθὼς ἔχει διατυπωθῇ, ν' ἀποδείξῃ πῶς ὁ χαρακτηρισμός του ὡς ἡμερομισθίου ἔγινε γιὰ τὴν περιγραφὴ τοῦ νόμου ἢ δὲν ἀνταποκρινόταν στὴν ἀλήθειαν. Ἄν τώρα, ἐσύ γιὰτὸς μου, δὲν ἐργάζεσαι σωματικά, καθὼς καὶ ἐγὼ καὶ, καθὼς εἶπες, καὶ ὁ νομοθέτης ποῦ ἔκαμε τὸν νόμο, τὸ πρᾶγμα, βλέπεις, δὲν ἐνδιαφέρει τόσο. Ἔτσι τοῦλάχιστο θέλει νὰ θεῖς τὸ ἀκατανόητο γράμμα τῆς διατάξεως.

—Μὰ εἶναι ἀληθινὰ ἀκατανόητο : Γιὰτὶ δὲν γίνεται τότε μιὰ ἐρμηνευτικὴ του διάταξη ;

—Εἶναι φόβος, φίλε μου, πῶς θὰ σταθεῖ τότε ἀδύνατον νὰ κατανοηθῇ. Τὸ ἀρχικὸ ἄρθρο 10 τοῦ νόμου 1234 ἔλεγε πῶς οἱ ἡμερομίσθιοι δὲν εἶναι ὑπάλληλοι. Ἐγινε ἐρμηνευτικὴ του διάταξη, τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἔκαμε τὴ διάταξη πρὸς τὸν δόλο νὰ κατανοηθῇ.

Ὁ ἐνάγων ἱατρός ἔχει τώρα μείνει μὲ ἓνα ἄφωνο ὕψος. Ὁρισμένως θὰ συλλογιζόταν τὸ Μωρίας ἐγκώμιον τοῦ Ἑράστου : Ἐπειδὴ πάντοτε ὁ κόσμος βρῖσκει ὠραῖο ὅ,τι εἶναι ἀκατάληπτο, οἱ ἀνόητοι θαυμάζουν τὴ νομικὴ ἐπιστήμην.

—Ὑπάρχει ὁμως, τελειώνοντας, τοῦ εἶπε ὁ δικηγόρος του, μιὰ θεραπεία : Ἡ θεραπεία τῆς δικῆς σας χειρουργικῆς μάχαιρας. Ὅ,τι ἀκατανόητο τῆς νομοθεσίας μας νὰ κοπεῖ. Ὅ,τι ἀρρωστημένο ἀπὸ τὴν πάροδο τοῦ καιροῦ νὰ κοπεῖ.

Ἄλλὰ γι' αὐτό, φίλε μου, χρειάζεται μιὰ κλινικὴ νὰ ποῦμε παρακολούθηση τοῦ δικαίου, περὶ τοῦ κατὰ κάμνετε σεις αἱ γιατροὶ στοὺς συνανθρώπους μας.

Ὁ ἀκροατὴς

ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΤΟΜΟΣ Ε'. ΕΤΟΣ 1946

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΜΙΧΑΗΛ Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α'. Απόψεις και σημειώματα συντάξεως.
Β'. Άρθρα, διατριβαί, μελέται, νομικά ζητήματα.
Γ'. Επίσημοι γνωμοδοτήσεις.
Δ'. Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου.
Ε'. Εγκύκλιοι, έγγραφα Ὑπουργείου Ἐργασίας.
ΣΤ'. Γνωμοδοτήσεις νομομαθῶν.
Ζ'. Διάφορα.
Η'. Νέα βιβλία.

Θ'. Βιβλιοκρισίαι.
Ι'. Ἀλφαριθμητικὸν εὐρετήριον Νομολογίας.
ΙΑ'. Ἀριθμητικὸν εὐρετήριον δημοσιευθεῖσων ἀποφάσεων κλπ.
ΙΒ'. Ἀλφαριθμητικὸν εὐρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.
ΙΓ'. Ἀριθμητικὸν εὐρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, κλπ.

Α'. ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

*Απολογισμὸς σ. 3. Ἐπείγουσα ἀνάγκη σ. 36. Προβλήματα σ. 67. Ἡ ἀξία ἐνὸς νομοθετήματος σ. 99. Ἡ τύχη ἐνὸς καλοῦ μέτρου σ. 131. Ἡ ἐργατικὴ διαδικασία σ. 131. Σφάλματα πρακτικῆς σ. 195. Φρόνιμες σκέψεις σ. 195. Καλὴ ἐφαρμογὴ σ. 195. Ἀπὸ τὰ ἀκατανόητα σ. 195. Ζητήματα δικαίου καὶ δικαστηριακὴ πρακτικὴ σ. 227. Σοφία νομοθέτου καὶ ἄσοφη πράξις σ. 227. Μετὰ τὸ νομοθέτημα σ. 259. Ἡ δικαστικὴ προστασία τοῦ μισθωτοῦ σ. 291. Ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς σ. 323. Λογικὴ ἀπορία σ. 323. Ἀπὸ τὰ παράξενα σ. 352. Τὰ νομοθετήματα τῆς κατοχῆς σ. 352. Τὰ δικαιώματα τῶν μισθωτῶν σ. 353. Ἀξία προσοχῆς σ. 384. Νομοθετικὴ πολιτικὴ σ. 385. Περὶ τοῦ κόπου σ. 385. Συναίσθημα πικρίας σ. 385. Νομοθετικὰ κρίματα σ. 417. Ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς σ. 417. Μία μικρὰ συνέχεια σ. 448. Ἡ διαδικασία τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν σ. 448. Ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς σ. 608. Ἀπροσδόκητα ἀσφαλίσεως σ. 608. Ἡ φωνὴ τῶν θυμάτων σ. 641. Ἀστοχία διατάξεως σ. 641. Ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς σ. 641. Σχέδια χρησμῶν σ. 673. Ζήτημα ζωῆς σ. 673.

Β'. ΑΡΘΡΑ, ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

**Αγαλλοπούλου Χ.* Γεν. Δ) τοῦ Ι.Κ.Α. Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεών των σ. 163, 196, 228, 260, 292. Αἱ κοινωνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ

διατάξεις τοῦ γαλλικοῦ συντάγματος τῆς 19 Ἀπριλίου 1946 σ. 423.

**Αγγελῆ Φ.*, δικηγόρου. Ἡ καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσιοδοτήσεως νόμου 28|1944 ἀκυρότης ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ὁ περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας ἀναγκ. νόμος 866|1946 σ. 102. Ἡ ἀσφάλις κατὰ τῆς ἀνεργίας μισθωτῶν «ὠρισμένου χρόνου» καὶ τὸ Ν. Δ. τῆς 8|11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118|1945 κλπ.» σ. 296. Φύσις καὶ ἔκτασις προστασίας δικαίου παλαιῶν πολεμιστῶν σ. 459. Ἡ ἀκυρότης ἐρημοδικίας εἰς τὰς ἐργασιακὰς διαφορὰς σ. 516. Αἱ ἐγγραφὰι προτάσεις συζητήσεως ἐπὶ πολιτικῶν διαφορῶν καὶ δύνამις τῶν ἐν αὐταῖς μετὰ τὴν συζήτησιν ἰσχυρισμῶν σ. 551.

Α—Ω. Ἀτομικαὶ διαφοραὶ καὶ διοικητικαὶ δικαιοδοσίαι σ. 32. Σχέσις τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 πρὸς τὸ νομ. διάτ. 424|1941 σ. 96. Ἡ παραγραφὴ τῶν μισθῶν σ. 160. Ἀσθένεια μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποδοχῶν (μετὰ τὸν Ἑλληνικὸν Ἀστικὸν Κώδικα) σ. 224. Ζητήματα ἐκ τοῦ ν. 3514 μισθωτοῖ ἐπὶ συμβάσει σ. 256. Ζητήματα ἐκ τοῦ ν. 2112 σ. 288. Θέματα ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἀποζημιώσεις ν. 2112 σ. 320. Θέματα τοῦ ν. 118|1945 ἐπαγγελματίαι καὶ βιοτέχναι σ. 384. Ἡ διαδικασία τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν σ. 416. Ζητήματα τοῦ ν. 2112 προϋπηρεσία ὑπηρετοῦ ὡς ἐργάτου σ. 512. Ζητήματα τοῦ ν. 118|1945 μεταβολὴ ὁρῶν συμβάσεως ἐργασίας σ. 544. Σχέσις ν. 3514 πρὸς ἀρθρ. 9 ν. 118|1945 σ. 643.

Βερεν Σ., δικηγόρου. 'Η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας των μισθωτών βιομηχανικών επιχειρήσεων σ. 36, 68, 100, 132. Ζητήματα εκ του από 8]11 Μαΐου 1946 ν.δ. σ. 332. 'Απόλυσις μισθωτού κατά παράβασιν κανονισμού και αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως άγωγής σ. 642.

Βουζίνα Ε. και Βουζίνα Ρ., δικηγόρων. Προθεσμία άσκήσεως άγωγής έξ άκύρου άπολύσεως μισθωτών σ. 465.

Βουζίνα Ρ., δικηγόρου. Παραχαί εις είδος πρὸς μισθωτοὺς μετὰ τὸν ά.ν. 488]1945 σ. 12.

Δημάκη Κ., δικηγόρου. 'Ακυρότης άπολύσεως εκ του άρθρου 281 'Αστ. Κώδικος σ. 526. 'Εννοια ὄρων «ἐπιχειρήσεις», «ἐμετάλλουσες» μὴ ὑπαγωγή σωματείων σ. 647.

Δημάκου Π., δικηγόρου. Συναλλαγματικά ζητήματα και νομισματική διαρρύθμισις σ. 107. Προθεσμία άγωγής μισθωτών κατά νόμον 118]1945 σ. 230. Κύρος ρήτρας περί πληρωμής άποδοχῶν ναυτικοῦ εις ξένον νόμισμα σ. 662.

Καποδίστρια Γ., ὑψηλοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, δικηγόρου. Οἱ καθυστερούμενοι μισθοὶ σ. 4. 'Η καταχρηστική καταγγελία της συμβάσεως εργασίας σ. 449, 481, 513, 545, 577, 609.

Κριθαρά Ν., δικηγόρου. 'Υπολογισμός μηνιαίων προθεσμιῶν άστικού οὐσιαστικοῦ δικαίου σ. 299.

Μπουρνιά Α., δικηγόρου. 'Ο ν. 118]1945' ζητήματα τινα εκ της εφαρμογῆς του σ. 168.

Νάσα Κ., δικηγόρου. 'Η μονιμότης τῶν μισθωτῶν και τὸ ν.δ. 424]1941 σ. 324. 'Η κατάργησις τοῦ ν.δ. 424]1941 και ἡ εισηγητική ἔκθεσις τοῦ από 8]11 Μαΐου 1946 ν.δ. σ. 355. 'Η μονιμότης τῶν μισθωτῶν (Νομοθετική πολιτική) σ. 576. Συμβάσεις προσχωρήσεως 'έννοια' σύμβασις εργασίας συναπτομένη δια προσχωρήσεως' καθορισμός ὁρίου ηλικίας και φύσεως της συμβάσεως σ. 589.

Πετροπούλου Ε., δικηγόρου. Μόνιμοι νομικοὶ ιδιωτικοὶ ὑπάλληλοι' ἐμισθῶν δικηγόροι, νομικοὶ σύμβουλοι και σχέσις ἐξερτημένης εργασίας σ. 6.

Πομόνη Δ., δικηγόρου. 'Η ἐξουσιοδότησις τοῦ ν. 28]44 σ. 64. Δικαιοσύνη και γνώμη' ἐπὶ ἐνὸς ἄρθρου τοῦ 'Υπουργοῦ της Δικαιοσύνης σ. 128.

Συντάξεως. 'Η μεταβολή τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη σ. 23. 'Απροειδοποίησις καταγγελία συμβάσεως εργασίας σ. 84. 'Εννοια ἀναλήρων και θυμάτων πολέμου δι' ἐφαρμογήν της 59]45 συντακτικῆς πράξεως σ. 150. Διαθεσιμότης τραπεζικῶν ὑπαλλήλων και ὑπηρετῶν' άποδοχαί σ. 150. 'Αποδοχαί πρακτικῶν μηχανικῶν και μηχανοδηγῶν σ. 151. 'Εφεδρικά ἐπιδόματα κατά ν. 3514 σ. 151. Πίναξ άποδοχῶν ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων και ὑπηρετῶν από 1ης Φεβρουαρίου 1946 σ. 192. Τὸ πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ σ. 278. Τὸ νέον σύστημα καταγγελίας συμβάσεως εργασίας σ. 279. Ν. 118]45, ὡς ἰσχύει μετὰ τὰς τροποποιήσεις αὐτοῦ σ. 307. Πίναξ ἡμερομισθίων τεχνιτῶν και ἔργατῶν από 11]11]44 σ. 369. 'Εργατικά αὐτήματα και κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις σ. 406, 441, 473. Πίναξ μισθῶν ιδιωτικῶν ὑπαλλήλων και ὑπηρετῶν από 11]11]44 σ. 407. 'Η νομοθετική προστασία τῶν πολεμιστῶν μισθωτῶν σ. 578. 'Ο νομικὸς καθορισμὸς τῶν άποδοχῶν τῶν μισθωτῶν σ. 603. Προστασία παλαιῶν πολεμιστῶν σ. 604. Θάνατος ἐργοδότη σ. 604. Ν. 118]45 και ἀνωτέρα βία σ. 604. 'Ο ἀσθενὴς μισθωτὸς σ. 608. 'Επιρροή τύπου ἀμοιβῆς ἐπὶ ὑπαλληλικῆς ιδιότητος (εἰσαγ. σχόλια ἐπὶ της 7129]46 άποφ. Π)κου 'Αθηνῶν) σ. 624. Προϋποθέσεις κύρους άπολύσεως μισθωτοῦ σ. 631. 'Ανάμικτα νομικά δικαιώματα τῶν μισθωτῶν στρατιωτικῆ ὑπηρεσίας κληρωτοῦ' κύρος παραιτή-

σεως άποζημιώσεως ν. 2112' άποδοχαί θυρωρῶν. ἀμοιβαὶ ὑπερωριῶν' διάλυσις ἐπιχειρήσεως και προστασία ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν' ιδιότης μισθωτοῦ' παραγωγὸς (πλασιέ)' κύρος άπολύσεως ἐφέδρου μισθωτοῦ σ. 633. Στοιχεῖα ἀναγγελίας άπολύσεως μισθωτοῦ σ. 665. Παραοχή κατοικίας μισθωτοῦ σ. 665. Μεταβολή προσώπου ἐργοδότη' ἀκατάχρητον, ἀνεχώρητον μισθῶν' τακτικὴ καταγγελία και 1/4, άποζημιώσεως ν. 2112' 13ος μισθὸς σ. 695. Καταγγελία συμβάσεως εργασίας μετὰ τὸ ἰσχύον δίκαιον σ. 696.

Τούση Α., Προέδρου Πρωτοδικῶν. 'Απόδειξις καταβολῆς ὑπολοίπου παντὸς λογαριασμοῦ' προϋποθέσεις ἐγκυρότητος παραιτήσεως (παρατηρήσεις ἐπὶ άποφ. Γαλλ. 'Ακυρωτικοῦ από 22]2]45) σ. 405. Μίσθωσις ὑπηρεσιῶν' περίοδος δοκιμῆς' πόλεμος 1939' ἐπαναπόσπλησις άποστρατευομένων ὑπαλλήλων' διευθυντῆς ἐργοστασίου' άπόλυσις πρὸ άποστρατεύσεως' άποζημιώσεις' σύμβασις εργασίας μετ' ἀλλοδαποῦ μισθωτοῦ' ὑπερωρίαί ἀνωτέρων ὑπαλλήλων ἐπιχειρήσεως' διάρρηξις συμβάσεως εργασίας' κατάχρησις δικαιώματος λύσεως συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν (παρατηρήσεις ἐπὶ Γαλλικῆς νομολογίας) σ. 694.

Τσιμπούκη Τ. Τὸ δικαίωμα κανονικῆς άδείας τοῦ μισθωτοῦ σ. 333.

Τσοῦφη Α., δικηγόρου. 'Υπολογισμός μηνιαίων προθεσμιῶν οὐσιαστικοῦ δικαίου σ. 360.

Υδραίου Ε., δικηγόρου. Συμφηφισμὸς άποζημιώσεως ν. 2112' άπόψεις τινὲς διὰ τὸ κύρος της καταγγελίας συμβάσεως κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118 σ. 354. Ν. 118 και μεταβολή ὄρων συμβάσεως εργασίας σ. 619. Μονιμότης ἐφέδρων παλ. πολεμιστῶν και ν. 118]45 σ. 674.

Φουναράκη Χ., δικηγόρου. Προτάσεις κατὰ ν. Γ'20Δ' σ. 703.

Χαλίδη Β., δικηγόρου. 'Ο νέος καθορισμὸς τῶν άποδοχῶν τῶν μισθωτῶν σ. 171.

Χατζηδάκη Α., Παρέδρου Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, 'Εγκυρὸς καθορισμὸς μισθῶν ἀναδρομικῶς κατὰ ν. 28]44 και ά.ν. 866]46 σ. 455. Διακριτικά ὄρια διαχωρισμοῦ μισθωτῶν από ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων (άπόψεις, ἐφ' ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1188]46 άπόφασις τοῦ Συμβουλίου της 'Επικρατείας) σ. 489.

Χατζηνικολάου Μ.—Βουζίνα Ρ., δικηγόρων, Παραοχαί εις είδος πρὸς μισθωτοὺς μετὰ τὸν ά.ν. 488]45 σ. 12.

Γ'. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Μπουροπούλου Α., Εἰσαγγελέως 'Αρείου Πάγου. Διοικητικὸν συμβούλιον και συνέλεξις σωματείου σ. 300.

Δ'. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Εἰσηγ. **Ἀλεξίου Α.** (Πάρεδρος). 'Ασκήσις δικαιώματος άπολύσεως μισθωτοῦ' κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118]45 σ. 41.

Εἰσηγ. **Κοντογιάννης Ν.** (Πάρεδρος). Βοηθήματα εις οἰκογενείας ἐξαφανισθέντων ὑπαλλήλων Ν.Π. Δ.Δ.' ἐρευνα της ἐντὸς τοῦ ν. 19]44 ἐκδόσεως της ὑπ' ἀριθ. 12067]46 ὑπουργ. άποφάσεως σ. 614. Δικαίωμα άποδοχῶν και νοσηλείων ναυτικοῦ κατὰ χρόνον ἀσθενείας του σ. 643.

Εἰσηγ. **Ρουμπάνης Κ.** (Πάρεδρος). Μισθωτοὶ ἡσφαλισμένοι εις ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμείου 'Ανεργίας, ἀσφαλιστικοὺς ὀργανισμοὺς και ὑποχρέωσις ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπιχειρήσεων ν. 118]45 σ. 425.

Εἰσηγ. **Χατζηδάκης Α.** (Πάρεδρος). Νομικὴ φύσις της σχέσεως δημοσίου ὑπαλλήλου πρὸς τὸ Δημό-

σιον. Μὴ παροχὴ ὑπηρεσιῶν ἐκ τύχης καὶ ἐξ ἀνωτέρας βίας καὶ δικαίωμα μισθοῦ σ. 41. Ἐννοία μεταβλητῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη τοῦ ὡς πρὸς τὰ ἄλλα δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ δ. 42. Ἐκτασις ὑποχρεώσεως κατοβολῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐνεργίας σ. 72. Ἐννοία « συστηματικῆς μεσολαβήσεως » πρὸς τοποθέτησιν ἀνέργων σ. 110. Προνόμιον δικηγορικῶν ἀμοιβῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης σ. 357. Ἀδυναμία παροχῆς καὶ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ δικαίωμα μισθοῦ σ. 386. Δικαίωμα ἀποδοχῶν ἐξαφανισθέντων μισθωτῶν ἔρευνα περὶ τῆς ἐντὸς τῶν νόμων 28/44 καὶ 866/46 ἐκδόσεως τῆς 25229/46 ὑπουργ. ἀποφάσεως σ. 585.

Ε'. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ, ΕΠΓΡΑΦΑ ΥΠΟΥΡΓ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀποδοχαὶ ἐργαζομένων εἰς καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα, μπάρ-ούζερί, μικτὰ τοιαῦτα, ἐστιατόρια, ζυθοεστιατόρια, κέντρα διασκεδάσεως, καμπάρ (5050/46) σ. 127. Καταίξις μισθωτῶν (ἔγγραφον 6265/1422/19/3/46) σ. 280. Ἀποδοχαὶ λιγνιτωρύχων (ἔγγραφον 6851/1167/23/3/46) σ. 280. Εἰσφοραὶ ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑστίας (744/5/3/46) σ. 280. Ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ ν. 118/45 (21961/15/6/46) σ. 369. Ἀμοιβαὶ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς [12864/2455 15/5/46] σ. 369. Πρόσθετος ἀμοιβὴ μισθωτῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς (32770/46) σ. 543. Μηνιαία εἰσφορὰ ὑπὲρ τῶν ἐργατοῦπαλληλικῶν ὀργανισμῶν (29879/46) σ. 543.

ΣΤ'. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Ἀγγελῇ Φ. δικηγόρου. Τρία ἐρωτήματα ἐν τῇ πλαισίῳ τοῦ Α Ν. 118/45 ἐπαναληπτικῇ χρῆσις δικαιώματος ἀπολύσεως κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118/45. Ἀποδοχαὶ μισθωτῶν μετὰ λήξιν διαθεσιμότητος θέσις ἐφεδρῶν παλ. πολεμιστῶν σ. 203.

Διτξεροπούλου Α. καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἀπόλυσις μισθωτῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν (ἀ ν. 1146/46) ἐφαρμογὴ αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ μισθωτῶν, ὧν αἱ ἀπαιτήσεις ἦσαν ἤδη κατὰ τὴν δημοσίευσίν του ἐκπρόθεσμοι (ν. 765/43 ἄρθρ. 2 § 7) προθεσμίᾳ ἀσκήσεως ἀγωγῆς κατὰ ν. 765 ἰσχύει μόνον ἐπὶ ἀπολύσεων συμφάνως πρὸς τὴν ἄρθρ. 10 ν. δ. 424/41 ἀπολύσεις δι' ἄλλους λόγους (ἄρθρ. 9 ν. δ. 424, ν. 118/45) ὑπόκεινται εἰς προθεσμίαν μόνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν. δ. 8/11 Μαΐου 1946 (ἄρθρ. 3) ἐφαρμογὴ τούτου καὶ ἐπὶ προγενεστέρων ἀξιώσεων ὑπὸ ὅρους ἄρθρ. 18 Εἰσαγ. νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος σ. 418.

Ζ'. ΔΙΑΦΟΡΑ

Παράξενα σ. 640. Ἀκροατοῦ Ἰγρώ ἀπὸ ἑνα νόμον σ. 704. Δικηγορικῶν συλλόγου Πειραιῶς. Τὰ ἐργατικά ἀτυχήματα (ἔγγραφον πρὸς Ὑπ. Δικαιοσύνης, Ἐργασίας) σ. 672.

Η'. ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἀγγελῇ Φ. δικηγόρου. Τὸ δίκαιον τοῦ πολέμου καὶ τῶν αἰχμαλώτων κατὰ Θουκυδίδην σ. 448. Ἀποστολίδου Κ. δικηγόρου. Ἐνοχικὸν δίκαιον Ἀστικοῦ Κώδικος, Τόμος Α, τεῦχος Α, σ. 672. Βερεῇ Σ., δικηγόρου. Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας ὑπαγομένων μισθωτῶν (Συμβολὴ εἰς τὴν ἐφημερίαν τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ ν. 118/45) σ. 448. Τρίμη Γ., Δ)ντοῦ Ὑπ. Ἐργασίας. Ἡ ἀνεργία ἐν τῇ Ἑλληνικῇ νομοθεσίᾳ σ. 671.

Θ'. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Τσάρα Α., δικηγόρου. Ἐνοχικὸν δίκαιον Ἀστικοῦ

Κώδικος Τόμος Α, τεῦχος Α, σ. 672. Κωνσταντίνου Ἀποστολίδου 672. Ὑδραίου Ε., δικηγόρου. Ἡ ἀνεργία ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Νομοθεσίᾳ τοῦ κ. Γ. Τρίμη, Δ)τοῦ Ὑπ. Ἐργασίας σ. 671.

Ι'. ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΜΠΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΕΕΔ

Ἐπεξηγήσεις συντετμημένων λέξεων. Ἀλφρ. = Ἀλληλογραφία, Α.Π. = Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, Ἀποψ. = Ἀπόψεις, Γν. Σ. = Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου, Γνμδ. νμθ. = Γνωμοδότησις νομομαθῶν, Ε. = Ἀπόφασις Ἐφετερίου, Ἐγκ. = Ἐγκύκλιος, Εἰρ. = Ἀπόφασις Εἰρηνοδικείου, Εἰσαγ. = Εἰσαγωγικά σχόλια, Ἐπ. Γνμδ. = Ἐπίσημος Γνωμοδότησις, Ε.Π.Π. = Ἀπόφασις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς παλαιῶν πολεμιστῶν, Ν.Ζ. = Νομικὰ Ζητήματα, Π. = Ἀπόφασις Πρωτοδίκου ἢ Πρωτοδικείου, Παρατ. = Παρατηρήσεις, Πρ. = Ἀπόφασις Προέδρου Πρωτοδικῶν, Σ.Ε. = Ἀπόφασις Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Σημ. = Σημείωμα.

Α

Ἀγνοία : Ἰδιότης ἐφ. παλαιοῦ πολεμιστοῦ Ν.Ζ. 604. Ἐργοδότης περὶ στρατεύσεως μισθωτοῦ Πρ. 7321 691.

Ἀγορὰ ἐργασίας : Ἐννοία συστηματικῆς μεσολαβήσεως πρὸς τοποθέτησιν ἀνέργων χαρακτηρ τῆς κατὰ σύστημα ἐξυπηρετήσεως ἀπεριόριστου ἀριθμοῦ συνδρομητῶν ἐν τῇ ἐξευρέσει ὑπηρεσίας Γν. Σ. 110.

Ἀγροτικὴ Τράπεζα : Βλ. λ. Τράπεζαι.

Ἀγωγή : Βελτίωσις ἐν διαδικασίᾳ ν. Γ.Θ.Δ. Π. 5557 22. Περὶ ἐπιδιόσεως ἀποδοχῶν διὰ χρόνον πέραν τῆς συζητήσεως πρῶτος Π. 5219 23, Π. 7296 685. Ἀποκλεισμός προσφυγῆς εἰς Δικαστήρια ἀπολυομένου προσωπικοῦ νοσοκομείων καὶ νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων κατὰ ν. 291/43 ἀκυρότης διατάξεως Εἰσαγ. 52. Ἐκλειψὶς ἀντικειμένου καταψηφιστικοῦ αἰτήματος ἀγωγῆς μετὰ ν. 18/44 περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως ἑξέτασις ἀγωγῆς ὡς πρὸς αἶτημα ἀναγνωρίσεως ἀπολύσεως Π. 2056 79. Ἀναγνωριστικὴ ἀκυρότητος ἀπολύσεως εἰσαγωγὴ κατὰ διαδικασίαν ν. Γ.Θ.Δ. Π. 4658 277, Ν.Ζ. 416, Π. 18 563, Π. 6946 600, Π. 7215 672.

Ἀδεία διοικητικὴ : Πρὸς ἀπόλυσιν βλ. λ. Ἀνεργία (ν. 2000/39, 424/41 κλπ.) (παράγρ. Α, Δ), Παλαιοὶ πολεμισταὶ (παράγρ. Δ), Στρατεύσεις (παρ. Δ).

Ἀδεία ἐργαζομένου : Διοικητικαὶ δικαιοδοσίαι κατὰ ν. 539/45 Ν. Ζ. 32. Τὸ δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ ν. 539/45 ἰσχύς καὶ μετὰ τὸν Ἀστ. Κώδικα δικαιολογικὸς λόγος δικαιούχα πρόσωπα χρόνος ἀδείας διακρίσεις δικαίωμα ἀποδοχῶν περίοδος χορηγήσεως ἐπίλυσις διαφορῶν βιβλίον ἀδειῶν ἀκυροὶ συμφωνίαι ἀναστολὴ ἀδειῶν καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας καὶ δικαίωμα ἀδείας ποινικαὶ κυρώσεις Μελ. 333 ἐπ. Δικαίωμα ἀποδοχῶν διαρκούσης ἀδείας ἀκυρότης παραιτήσεως ἀπὸ ἀποδοχῶν Π. 242 344, Εἰσαγ. 343. Προϋποθέσεις πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων ἐνεκα τῶν ἡμερῶν ἀδείας εἰς ἀπολυθέντα Π. 6931 591. Παροχὴ ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν περίπτωσις ἀποζημιώσεως ἐν ἀπολύσει μισθωτοῦ προϋποθέσεις ἢ ἐγκυρος ἀπόλυσις ἑλλειψὶς δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἐν ἀκύρῳ ἀπολύσει Π. 6979 594.

Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός : Ἀξίωσις ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας Π. 1223 112. Ἀξίωσις ἐκ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὸ ὁκτώηρον Π. 8634 113, Π. 4364 497.

Ἀδίκημα (ποιν.) : Ἐπὶ καθυστερήσεως μισθῶν Ἄρθρ. 4, Π. 71 393, Ν.Ζ. 601 Βλ. καὶ λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ε).

Ἀδυναμία : Παροχῆς ἐργασίας ὡς φυλακίσεως Π. 2482 212, Εἰσαγ. 212. Ἐργοδότης πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν ἐκ λόγων ἀπορῶντων τὸ πρόσωπὸν του ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ. Σημ. 385. Παροχῆς καὶ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ δικαίωμα μισθοῦ κατὰ τὸ βυζαντινορωμαϊκὸν δίκαιον καὶ τὸν Ἀστ. Κώδικα Γ.ν. Σ. 386. Βλ. καὶ λ. *Ἀσθένεια, Βία, Ἐργασίας σύμβαισις*.

Ἀερίοφος : Ἐφαρμογὴ ν. 2112 καὶ ἐπὶ μισθωτῶν δημοτ. ἐκμεταλλεύσεως Ἀερίοφωτος Ἀθηνῶν ὄριον ἡλικίας φάσις συμβάσεως ἀκύρωσις ν. δ. 1788)42. ἔννοια ἄρθρ. 5 ἄ.ν. 759)37 Π. 7270 682.

Αἰσχροὶ : βλ. λ. *Ἀνῆθικον*.

Αἵτησις : Χορηγήσεως ἀδείας πρὸς ἀπολύσεως Π. 6931 691, Μελ. 333.

Αἵτησις ἀκυρώσεως : Κατ' ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν παλ. πολεμιστῶν ὄρια ἐλεγχου Συμβ. Ἐπικρατείας Εἰσαγ. 205, Ἄλγρ. 351, Σ.Ε. 309 345. Κατὰ πράξεως Ὑπ. Γεωργίας περὶ ἀπολύσεως ὑπαλλήλου Ἀγροτ. Τραπεζῆς ἀκύρωσις δι' ἐλλειψιν αἰτιολογίας Σ.Ε. 189 361. Ἀκύρωσις νομοθετημάτων κατοχῆς ἀποκλειόντων προσφυγῶν Σ.Π. 58)45, Σ.Ε. 189 361. Ἀποδοχὴ διοικ. πράξεως ὑπὸ πολιτικῆς ὁργανώσεως δὲν καθιστᾷ ἀπαράδεκτον αἰτησὶν ἀκυρώσεως Σ.Ε. 885 398, Εἰσαγ. 401. Ν. 393)46. ἔξουσιοδότησις Ὑπ. Ἐργασίας πρὸς ἀνασύνθεσιν προσωρ. διοικ. Γεν. Συνδιάς Ἐργατῶν καὶ καθορισμὸν κυρίων ἔργων αὐτῆς αἵτησις ἀκυρώσεως σχετικῶν ὑπ. ἀποφάσεων παρέμβαισις Γ.Σ.Ε. Ἐννομον συμφέρον μέλους σωματείου πρὸς αἵτησιν ἀκυρώσεως ἀρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων καὶ οὐχὶ διοικήσεως πρὸς ἀκύρωσιν συνελεύσεων σωματείων δυνατὴ προσβολὴ ἐνώπιον Συμβ. Ἐπικρ. ἐκτελεστικῶν διοικ. πράξεων ρυθμιζουσῶν συγκροτήσιν καὶ λειτουργίαν συνελεύσεων σωματείων Σ.Ε. 885 398, Εἰσαγ. 401. Ἐλεγχος διακριτικῆς ἐξουσίας διοικήσεως ὑπὸ Συμβ. Ἐπικρατείας Ν.Ζ. 494.

Αἰτία : Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ὠρισμένην αἰτίαν βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν. 2000)39, ν. δ. 424)41, παράγρ. ΣΤ'.

Αἰτιολογία : Πράξεως Ὑπ. Γεωργίας περὶ ἀπολύσεως ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κατὰ ν. δ. 91)1941 Σ.Ε. 189 361. Μειώσεως ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἐλεγχος δικαστηρίων Π. 6780 556.

Ἀκαταλληλότης : Ἀκαταλληλότης ἢ ἀνεπάρκεια οὐ λόγος ἀπολύσεως νεοπολεμιστοῦ κατὰ ν. δ. 1799)42. Εἰσαγ. 82, βλ. καὶ λ. *Ἀνεργία* (ν. δ. 424)41) παράγρ. Ε, ΣΤ'.

Ἀκυρότης : Ἐπὶ παραβάσεως ἀπαγορευτικῆς διατάξεως Π. 5631 53, Π. 495 46. Ρήτρας εἰς ξένον νόμισμα Π. 361 113. Παρατήσεως ἀπὸ προστασίας ν. 2000)1939 Π. 408 240. Ἀναγγελίας ἀπολύσεως ἐν παραλείψει ἀναγραφῆς στοιχείων αὐτῆς Εἰσαγ. 268. Συμφωνίας παραιτήσεως ἀπὸ ἀδείας Ν. Ζ. 337. Παρατήσεως ἀπὸ ἀποδοχῶν διαρκούσης ἀδείας Π. 242 344, Εἰσαγ. 343. Συμφωνίας σκοπούσεως περιστολὴν δικαιωμάτων μισθωτοῦ ἀπόλυσις πρότασις κατὰ πᾶσαν στάσιν δίκης ἀντεπάγγελτος ἐξέτασις Π. 242 344. Ἐρμηνευτικῶν νομοθετημάτων κατοχῆς ἀποκλειόντων προσφυγῶν εἰς τακτικὰ ἢ διοικ. δικαστήρια οὐχὶ καὶ τοῦ ν.δ. 557)41 Σ.Ε. 309 345. Συμφωνίας ἐκ τῶν προτέρων περὶ μὴ εὐθύνῃς ἐνεκα δόλου Πρωτ. 466. Ἐρμηνοδικίας εἰς ἐργασιακὰς διαφορὰς Ν.Ζ. 516. Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐκδο-

θισῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσιοδοτήσεως ν. 28)14 βλ. λ. *Ἀποδοχαὶ* παράγρ. Δ. Ἐν μὴ προσλήψει μισθωτοῦ διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως ἐργασίας βλ. λ. *Γραφεῖα Εὐρέσεως Ἐργασίας*. Ἀκύρωσις πράξεων διοικήσεως ὑπὸ τακτικῶν δικαστηρίων ὄρια Π. 2109 206, Εἰσαγ. 205. Ἄλλας περιπτώσεις ἀκυρότητος βλ. εἰς τὰς οἰκείας λέξεις, ἢτοι *Αἵτησις ἀκυρώσεως, Ἀνεργία, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στρατεύσεις κλπ.*

Ἀλιευτικά ἐπιχειρήσεις : Ἐξαιρέσεις ἀπὸ ἐφαρμογῆς ν. 118)45 ἔστω καὶ ἂν λειτουργοῦσιν ὑπὸ μορφὴν ἄνων. ἐταιρίας Ν.Ζ. 297, Ν.Ζ. 332.

Ἀλληλέγγυον : Ἐν μεταβολῇ προσώπου ἐργοδότη Π. 3175 78, contra Εἰσαγ. 78, 141. Π. 4548 272, Π. 6529 141.

Ἀλλοδαπός-ῃ : Δικαιοδοσία ἡμεδαπῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀλλοδαπῶν κατ' ἄρθρ. 126 εἰσαγ. νόμου Α.Κ. προϋπόθεσις ἔκτασις ἀκυρότης διαιτητικῆς ἤτρωας ὁρίζουσας ἀλλοδαπὸν εἰς διαιτητὴν Π. 458 530. Προσδιορισμὸς ἀποδοχῶν εἰς ξένον νόμισμα (λίρας) ἔγκυρος ἢ τοιαύτη ρήτρα, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκτελεστὴ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀποδοχαὶ ναυτικοῦ εἰς ξένον νόμισμα Π. 455 662, παρατ. 662. Σύμβαισις ἐργασίας μετ' ἀλλοδαποῦ μισθωτοῦ Γλλ.μγ. 694, παρατ. 694.

Ἀμοιβή : Μισθωτοῦ δι' ἐφευρέσεως τοῦ Μελ. 260 ἐπ. Ὑπερωρίων Ν.Ζ. 634. Π. 4364 497. Ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς. Ἐγκ. 369, Ἐγγρ. 543. Π. 7185 657. Μὴ ἐπιρροὴ τῶν ἀμοιβῶν ἐπὶ ὑπαλληλικῆς ιδιότητος μισθωτοῦ Π. 20 601, Π. 10 498, Π. 7129 625, Εἰσαγ. 624, Π. 6554 652, βλ. καὶ λ. *Ἀποδοχαί, Δικηγόροι*.

Ἀμφιβολία : Ἐπὶ ὑπολογισμοῦ ἀποζημιώσεως ν. 2112 συνέπειά ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν Π. 3856 273, Ν.Ζ. 320, Ἀπόψ. 641, βλ. καὶ λ. *Δικαστικά ἔξοδα*.

Ἀναβολή : βλ. λ. *Ἀναστολή, Ἐκκρεμοδικία*.

Ἀναγγελία : βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν. 2000)39, ν. δ. 424) 1941) παράγρ. Ε. Ἀνεργία (ν. 118) παραγρ. Δ, Η.

Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή : βλ. λ. *Ἀγωγή*.

Ἀναδρομικότης : Ἐν καθορισμῷ ἀποδοχῶν νομιμότης σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων χαρακτὴρ καὶ ἀναδρομικότης ἢ μὴ ν. 866)46. Βλ. εἰς λ. *Ἀποδοχαί* παραγρ. Δ. Ἐρμηνευτικὸν νόμον περιορισμὸς ἐκ συντάγματος ἔκτασις, Μελ. 455. Διατάξεις ἄρθρ. 255 ἐδ. 2 Ἀστ. Κώδικος (ἀναστολὴ παραγραφῆς ἐνεκα δόλου ὑποχρέου) Πρωτ. 466. Διατάξεις Ἀστ. Κώδικος, ἀναγομένων εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη Πρωτ. 466. Διατάξεις ἄρθρ. 3 ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946 τριμηνος προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς Π. 6934 593, Π. 5554 464, Contra : Εἰσαγ. 464, 523, 592, 655, Γνμδ. νμθ. 422, Π. 7050 627. Ἀρχὴ μὴ ἀναδρομικότητος δικονομικῶν νόμων Πρωτ. 465. Μὴ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς ὑ.ἀ. 13800) 1945 περὶ μειώσεως ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων λόγῳ περιορισμοῦ ἐργασιῶν Α.Π. 15 175. Ἀναδρομικὴ αὐξήσις ἀποδοχῶν ἐπιδράσεις ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας Πρ. 342 342, Α.Π. 401 675, Εἰσαγ. 675. Αὐθεντικὴ ἐρμηνεία ἄρθρ. 3 ν.δ. 1799)1942 ἀναδρομικότης ἐφαρμογῆς Α.Π. 372 659.

Ἀντίρρσις (πολ.δ.) : Ψευδὴς ἐρμηνεία καὶ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ νόμου Α. Π. 68 211. Ἀποκατάστασις διαδίκων εἰς τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν ἀπαράδεκτον ἰσχυρισμοῦ τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑποβαλλόμενον Α.Π. 372 658.

Ἀνάκλησις : Καταγγελίας κατὰ ν. 118 δυνατὴ συναινέσει τοῦ μισθωτοῦ Μελ. 168. Καταγγελίας δὲν καταργεῖ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112) δικαί-

ωμα μισθωτοῦ πρὸς ἀποδοχὴν ἢ μὴ τῆς ἀνακλήσεως Ἄλγρ. 351 480. Ἀπολύσεως στρατευθέντος συνέπεται Εἰρ. 124 505. Ἐξουσίας διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ Συνελεύσεως Εἰδ. Γνμδ. 300

Ἀνακοπή : Ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν μόνον ἐν ἀκύρῳ ἐρημοδικίᾳ αὐτεπαγγέλτος ἐρευνα διαφορᾶς ἐν ἐρημοδικίᾳ Π. 4502 277 Ν.Ζ. 416.

Ἀνάγκυς : Βλ. λ. *Κυριακή*.

Ἀνάπηροι : Ἐννοία ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου δι' ἐφαρμογὴν τῆς 59)45 Συντακτικῆς Πράξεως Ν.Ζ. 150 βλ. καὶ λ. *Νεοπολεμισταί*.

Ἀναπροσαρμογὴ : Βλ. λ. *Ἀποδοχά* (παράγρ. Δ).

Ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ : Βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν. δ. 424)41 παράγρ. Ε, ΣΤ.

Ἀναστολή : Ἀδειῶν μισθωτῶν δικαιώματα Ν.Ζ. 337. Οὐχὶ ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν ἐξ ἀνωτέρας βίας Π. 5041 361. Οὐχὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ν. 765)43 ἐκ διατάξεων δικαιοστασίας Π. 336 471. Ἐκτελέσεως ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν Ν.Ζ. 448. Ἐκτελέσεως προσωρινῶς ἐκτελεστέης ἀποφάσεως κατὰ διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' ἀρμοδιότης Πρωτοδικίου ν. Γ'ΟΔ' καὶ οὐχὶ Προέδρου Πρωτοδικείου ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀπευθύνεται ἢ ἔφεσις Πρ. 2396 529.

Ἀνειδίκευτοι ἐργάται : Τίνες, ἔγγρ. Ὑπ. Ἐργ. 280.

Ἀνεπαρκεία : Βλ. λ. *Ἀνεργία* ν. δ. 424)41 παράγρ. Ε, ΣΤ. Ἡ ἀκαταλληλότης οὐ λόγος ἀπολύσεως νεοπολεμιστοῦ κατὰ ν.δ. 1799)42 Εἰσαγ. 82.

Ἀνεργία : (ν. 2000)39, ν.δ. 424)41, ν. 765)43.

Α' ν.δ. 2000)39 ἐν περιτροπῇ ἐργασία. Περιτροπὴ ἐργασιῶν ἐφαρμογὴ συστήματος ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας Π. 1539, 237. Καθιέρωσις ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἀπόλυσις ἄνευ ειδικῆς ἀδείας Ὑπουργοῦ ἀκυρότης δικαίωμα ἀποδοχῶν παραίτησις ἀπὸ προστασίας ν. 2000' ἄκυρος σημασία λήψεως ἀποζημιώσεως ν.2112 Π. 508, 240.

Β' ν.δ. 424)41, ν. 765)43 γενικὰ θέματα κατάργησις. Σκοπὸς ν. δ. 424)41, Π. 5515 21, Π. 185 47, Π. 160 77, Μελ. 329 ἐπ. Αἰτιολ. Ἐκθ. 284. Σκοπὸς ἀρθρ. 2, ν. 765)43 Π. 4710 17. Σχέσις ν.δ. 424)41 καὶ ν. 118)45 βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν. 118)45) παράγρ. Β. Σχέσις ν. 3514 πρὸς ν.δ. 424)41 καὶ ν. 118)45 Εἰσαγ. 367, Πρδρ. 5151 367. Ἡ ἀξία ἐνὸς νομοθετήματος Ἀποψ. 99. Ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν καὶ τὸ ν.δ. 424 Ν.Ζ. 324. Ἡ μονιμότης τῶν μισθωτῶν (νομοθετικὴ πολιτικὴ) Ν.Ζ. 576. Κατάργησις ν. δ. 424)41 Σημ. 384. Ἡ μονομερὲς μεταβολὴ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ν.δ. 424)41 ἐφαρμογὴ διατάξεων ν. 2112 Ἄλγρ. 351. Τὰ δικαιώματα τῶν μισθωτῶν μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ν. δ. 424)41 Ἀποψ. 353. Ἡ κατάργησις τοῦ ν. δ. 424)41 καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 ν.δ. Ν.Ζ. 355.

Γ' Προϋποθέσεις καὶ ἔκτασις ἐφαρμογῆς ν. δ. 424)41 μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότη. Ἐφαρμογὴ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐννοία ἀοθρ. 3 ν. 765)43 Π. 2056 79. Π. 2006 265. Ε. 179 521. Περιπτώσεις συμβάσεων ὥρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου βλ. εἰς λ. *Ἐργασίας σύμβαισις*. Ἐφαρμογὴ ἀνεξαρτήτως τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει Ε. 179 521. Ἐφαρμογὴ ἐπὶ μισθωτοῦ παρ' ᾧ δὲν ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις πρὸς λήψιν ἐπιδόματος ἀνεργίας Μελ. 168, Γν. Σ. 41. Ὅροι ἐφαρμογῆς ἐπὶ ἀντικαταστάτου στρατευθέντος Εἰσαγ. 240. Ἀνεπαρκέσις ἐπὶ μισθωτοῦ προσληφθέντος προσωρινῶς ὑπὸ δοκιμὴν Π. 4234 268, Contra Εἰσαγ. 268. Ἐπὶ τίνων ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἐφαρ-

μόζεται Π. 1147 142. Αἰτιολ. Ἐκθ. 285. Ἐννοία ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως Π. 1147 142, Εἰσαγ. 142, Π. 5169 433, Π. 6619 647, Ν.Ζ. 648 Π. 7141 677. Οὐχὶ ἐπὶ προσωπικοῦ νοσοκομείων καὶ νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων Π. 5472 52. Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἀτε ἀποτελούντων ἐπιχειρήσεων Π. 1147 142. Οὐχὶ ἐπὶ σωματείων, ὡς μὴ ὑπαγομένων εἰς ἐννοίαν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως Π. 6619 647, Ν. Ζ. 647, Π. 5169 433, Πρβλ. Εἰσαγ. 433. Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ἐπὶ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἀσκουμένων παρὰ Δημοσίου, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ ὄργαν. κοινῆς ὠφελείας ἰδιωτικοῦ δικαίου Π. 626 520. Ἀνεπαρκέσις ἐπὶ μισθωτῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου Π. 626 520. Ὑπαγωγή εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῶν Τραπεζῶν Π. 626 520. Ἐφαρμογὴ ἐπὶ προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος Π. 626 520. Μεταβολὴ πρὸς ὅπου ἐφαρμογὴ κατ' ἀναλογίαν ἀρθρ. 6 § 1, ν. 2112 Γν. Σ. 42, Π. 3175 78, Εἰσαγ. 78 272, Π. 6529 141, Π. 4548 272, Ν.Ζ. 695 βλ. λ. *Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότη*.

Δ' *Ἀρθρ. 9 ν.δ. 424)41* ἀπόλυσις διὰ πραγματικὴν ἀδυναμίαν ἐξακολουθήσεως ἐργασιῶν. Σκοπὸς ἀρθρ. 9 ν. 424' διαφορὰ ἀδυναμίας ἐξακολουθήσεως ἐργασιῶν ἀπὸ ἐννοίας «πλεονάζοντος» προσωπικοῦ κατ' ἀρθρ. 9 ν.δ. 424' ἐννοία πραγματικῆς ἀδυναμίας Μελ. 37. Ὅρος κύρους ἀπολύσεως ἢ νόμιμος διοικ. ἀδεια Εἰσαγ. 209, Εἰσαγ. 240. Ἐφαρμογὴ ἀνεξαρτήτως ἀν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ εἶχε ἐφαρμοσθῇ ἢ μὴ τὸ σύστημα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας Εἰσαγ. 240. Ἀναρμοδιότης πρὸς χορήγησιν διοικ. ἀδείας ἀπολύσεως ν. 1038)43, 48)44, 249)45, 118)45 Εἰσαγ. 244. Ἐπὶ ἐπιτάξεως Εἰσαγ. 244. Ἐπὶ ἀνωτέρας βίας Εἰσαγ. 244. Π. 4126 245, Ν.Ζ. 604. Ἐπὶ διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως Εἰσαγ. 269. Νόσος ἐργοδότην δὲν λύει σύμβαισις ἐργασίας ἀναγκαῖα διοικ. ἀδεια ἀπολύσεως Εἰσαγ. 269, Π. 3602 269. Μεταγενεστέρα τῆς ἀπολύσεως διοικ. ἀδεια δὲν καθιστᾷ ταύτην ἔγκυρον Εἰσαγ. 269.

Ε' *Ἀρθρ. 10 ν.δ. 424)41* ἀπόλυσις δι' ἀνεπαρκείαν, ἀκαταλληλότητα, ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, προϋποθέσεις, ἀντικατάστασις, ἀναγγελία, ἀπόδειξις. Διάταξις ἀρθρ. 10 ν.δ. 424' ἑξαερετικῶς περιεχομένου ἑκτασις ἐφαρμογῆς Π. 185 47. Δυνατὴ ἀπόλυσις ἀνεξαρτήτως ἐφαρμογῆς ἢ μὴ συστήματος ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας Π. 508 240. Περιπτώσεις ἀνεπαρκείας καὶ ἀκαταλληλότητος Π. 5503 16, Π. 2056 79, Π. 1147 142. Περιπτώσεις ἀναρμοδίου συμπεριφορᾶς Π. 5503 16, Π. 1147 142, Π. 1539 237, Π. 45 269, Π. 4604 271, Π. 4235 270, Π. 626 520, Π. 4583 524. Περιπτώσεις θεωρήσεως ἀνεργίας ὡς ἀναρμοδίου συμπεριφορᾶς προϋποθέσεις ἀπολύσεως Π. 333 176. Κρίσις ἐργοδότην περὶ ἀκαταλληλότητος κλπ. ὑπόκειται εἰς ἔλεγχον δικαστοῦ στοιχεῖα κρίσεως τούτου Π. 1147 142, Εἰσαγ. 237. Φυλάκισις ὡς λόγος ἀπολύσεως κατ' ἀρθρ. 10 ν. δ. 424 Π. 2482 212, Εἰσαγ. 212. Ὑποβολὴ μηνύσεως καὶ ἐφαρμογὴ ν. δ. 424 Ν.Ζ. 96. Σχέσις τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ νόμου 2112 πρὸς ν. δ. 424)41 Ν.Ζ. 96. Ἀσθένεια μισθωτοῦ ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια καὶ ἐφαρμογὴ ν. δ. 424)41 Π. 576 143 βλ. καὶ λ. *Ἀσθένεια*. Ἀντικατάστασις : Προϋποθέσεις κύρους ἀπολύσεως ἢ πρόσληψης ἀντικαταστάτου Π. 6 178, Π. 4235 270, Π. 4604 271, Εἰσαγ. 271, Π. 4107 392, Π. 626 520. Προθεσμία ἀναγγελίας τῆς

προσλήψεως αντικαταστάτου Π. 6 178, Π. 4235 270, Πρβλ. Εισαγ. 270. Μή πρόσληψις αντικαταστάτου διὰ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως 'Εργασίας' ἐπίδρασις ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀντικαταστάθηντος Π. 4604 271, Π. 4107 392, Π. 3599 392, Π. 4583 524, Εισαγ. 524. 'Α ν α γ γ ε λ ί α ; Προϋπόθεσις κύρους ἀπολύσεως ἡ ἀναγγελία εἰς 'Επιθ. 'Εργασίας ἢ 'Αστυν. 'Αρχὴν' στοιχεῖα ἐγγράφου ἀναγγελίας' παρὰ λειψίς ἀκυρότης Εισαγ. 269. Στοιχεῖον ἡ ἀναφορά ἐν τῷ ἐγγράφῳ πρὸς τὴν 'Επιθεώρησιν 'Εργασίας ἂν ἡ ἀπόλυσις γίνεται κατὰ τὴν § 1 ἢ § 2 ἄρθρ. 2, ν. 765)43 Π. 4710 17, Π. 5631 53. 'Αφετηρία προθεσμίας ἀναγγελίας ἀπολύσεως μισθωτοῦ Π. 845 144. 'Ακυρότης ἀπολύσεως ἐν ἐκπροθέσμῳ ἀναγγελίᾳ Π. 845 144. 'Α π ό δ ε ι ξ ι ς ; Βάρος προτάσεως καὶ ἀποδείξεως προϋποθέσεων ἄρθρ. 10 ν. δ. 424 Π. 626 520, Π. 7152 630.

ΣΤ'. 'Απόλυσις δι' «ὥρισμένην αἰτίαν», ἄρθρ. 2 ν. 765)43. 'Επαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη, μὴ ὑποκειμένη εἰς δικαστικὸν ἔλεγχον Π. 5503 17, Π. 4375 17, Π. 4637 18, Εισαγ. 53, Εισαγ. 237, Π. 48 239, Π. 45 269, Π. 1539 23. **Contra:** 'Ελέγχεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, παρ' ὅλον οὐτις ἐπὶ κρίσιν τοῦ ἐργοδότη Π. 5631 53. Δυνατὴ ὑπαγωγή εἰς τὴν ὥρισμένην αἰτίαν καὶ περιπτώσεων τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 ν. 765)43' μόνος περιορισμὸς τὸ ποσοστὸν ἀπολύσεως Π. 4375 17, Π. 4637)18. **Contra:** Δέον νὰ μὴ ἀναφέρεται εἰς περιστατικά τῆς παραγρ. 1, ἢτοι ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλήλότητα ἢ ἀνάγκη συνπεριφορὰν Π. 5503 16, Π. 4710, 17, Εισαγ. 53, Π. 1539 237, Εισαγ. 237, Π. 48 239, Π. 45 269, Α.Π. 182 389. Δέον νὰ εἶναι εὐλόγος, δικαιολογούσα τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐργοδότη ἀντικειμενικῶς Π. 5631 53. Δέον νὰ εἶναι ἀληθὴς καὶ δεδικαστογνημένη Π. 5631 53, Α.Π. 182 389. Δέον νὰ ἔχῃ σχέσηιν ἢ ν' ἀναφέρεται εἰς τὸν μισθωτὸν Π. 4710 17, Π. 48 239. 'Ανασυγκρότησις ἢ ἀνανέωσις προσωπικοῦ οὐχὶ ὥρισμένη αἰτία Π. 4710 17, Π. 48 239. 'Εμπρόσθετος ἀποζημίωσις ἐνός μηνὸς εἰς ἀπολυθέντα δι' ὥρισμένην αἰτίαν (ἄρθρ. 2 ν. 765)43) Π. 7222 651.

Ζ'. 'Απόλυσις παρὰ τὸ ν.δ. 424)41 συνέπειαι' ἀκυρότης' δικαίωμα ἀποδοχῶν. 'Απόλυσις κατὰ παράβασιν ν. δ. 424' ἀκύρος Π. 4769 14, Π. 5607 20, Π. 5515 21, Π. 1539 237, Π. 626 520, Π. 8072 679. 'Ακυρότης σχετική' δικαίωμα παραιτήσεως, Ν. Ζ. 96, Π. 336 471, Εισαγ. 367, Πρδρ. 5151 367. 'Απόλυτος ἀκυρότης Π. 626 520. 'Απόλυσις κατὰ παράβασιν ν.δ. 424)41' δικαίωμα ἀποδοχῶν Π. 4126 245, Π. 4655 275, Π. 5819 468, Π. 626 520. 'Επίδρασις λήψεως ἐπιδόματος ἀνεργίας ἐπὶ δικαίωματος προσβολῆς κύρους ἀπολύσεως Μελ. 170. 'Επίδρασις λήψεως ἀποζημιώσεως ν. 2112 ἐπὶ δικαίωματος προσβολῆς κύρους ἀπολύσεως Μελ. 170' βλ. καὶ κατωτέρω λ. 'Ανεργία (ν. 118) παράγρ. Ε'. 'Αλλαχού οικειοθελὴς ἀπασχόλησις μισθωτοῦ' δὲν σημαίνει κατ' ἀρχὴν παραιτήσιν ἀπὸ ἀκυρότητος ἀπολύσεως Μελ. 170. Πρόσκλησις ἀκύρους ἀπολυθέντος πρὸς ἐργασίαν' ἀπαλλογὴ ἀπὸ ἐπιζημιῶν συνεπειῶν διὰ τὸ μέλλον Μελ. 171. 'Αφαίρεσις ἄλλαχού κερδηθέντων Π. 4126 245, Π. 2532 304, Π. 4584 529, 'Αλγρ. 575, Π. 5893 586. 'Αγωγή περὶ μισθὸν ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως' τί ἀποδεικτέον Π. 7152 630.

Η'. Προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς' ἄρθρ. 2 § 7 ν. 765)43 βλ. καὶ λ. 'Ανεργία (ν. 118) παρ. ΣΤ'. Δικαιολογικὸς λόγος' Εισαγ. 19, Π. 5515 21, Π.

185 47, Π. 4949 144, Π. 2875 210, Εισαγ. 209, Α.Π. 154 338, Εισαγ. 593, Εἰρ. 6 655. 'Αποκλειστικὴ προθεσμία καὶ οὐχὶ παραγραφὴ Εισαγ. 51, Εισαγ. 144, ΝΖ' 299, Π. 5041 361, Π. 336 472, Π. 6972 593, Εἰρ. 6 655. 'Ἐξετάζεται ἐξ ἐπαγγέλματος' Εισαγ. 19, 51, 144, Π. 185 47, Π. 5041 361, Εἰρ. 6 655. Μὴ ἀναστολὴ ἐξ ἀνωτέρας βίας Π. 5041 361. Μὴ ἀναστολὴ ἐκ δικαιοστασίας Π. 336 471. 'Απαράδεκτον ἐκπροθέσμου ἀγωγῆς Π. 5607 20, Π. 5041 361, Εἰρ. 6 655. 'Απρακτος παρ' ἐλευσίς' ἀπώλεια δικαιώματος ἐπικλήσεως ἀκυρότητος ἀπολύσεως Α.Π. 74 174, Πρ. 13078 557 Εἰρ. 6 655. Κατάθεσις ἀγωγῆς ἐμπρόθεσμος, ἐπίδοσις ἐκπροθέσμου συνέπειαι' Εισαγ. 359. 'Εκ τ α σ ι ς ἔ φ α ρ μ ο γ ῆ ς. 'Επίδοσις τῆς πρώτης ἀγωγῆς ἐντὸς τοῦ τριμήνου πληροῖ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου Π. 6972 593, Π. 4949 144. 'Απακρίθεις συνέπειαι ἐγκαίρου προσφυγῆς τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως, δὲν ὑφίσταται ἐφεξῆς χρονικὸς περιορισμὸς πρὸς ἐπιδόξιν τῶν ἀξιώσεων ὑπὸ τοῦ δικαιοῦχου Π. 4949 144. 'Ανευσμασίας ἂν διὰ τῆς ἐγερθείσης ἐντὸς τριμήνου πρώτης ἀγωγῆς ἐζητεῖτο ἡ καταβολὴ μόνον ἀποδοχῶν καὶ οὐχὶ καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως Π. 6972 593. 'Εφαρμογὴ ἐπὶ πάσης ἀπολύσεως γενομένης κατὰ παράβασιν τοῦ ν. δ. 424)41 Π. 2875 210. 'Εφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀπολύσεως κατὰ παράβασιν ἄρθρ. 9 ν.δ. 424)41 Π. 2875 210, **Contra.** Εισαγ. 209, Γνμδ. νμθ. 419 'Αλγρ. 480. 'Εφαρμογὴ καὶ ἐν σιωπηρᾷ ἀπολύσει διὰ διακοπῆς μισθοδοσίας καὶ ἀποκρούσεως ὑπηρεσιῶν Π. 5607 20, Π. 6326 654, Εισαγ. 19 **Contra:** Π. 2983 20, Ν. Ζ. 642. 'Εφαρμοζέται ἐπὶ μόνον τῶν ἀπολύσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ν.δ. 424)41 Α.Π. 74 174, Γνμδ. νμθ. 421. Πρ. 13078 557. 'Ανεφάρμοστον ἐπὶ ἀγωγῆς μισθωτοῦ στηριζομένης εἰς ἀπόλυσιν γενομένην κατὰ παράβασιν ἄλλου εἰδικοῦ νόμου Α.Π. 74 174. 'Ανεφάρμοστον ἐπὶ ἀγωγῆς ἐφέδρου πολεμιστοῦ τελευταίου πολέμου, ἀκύρωσις ἀπολυθέντος παρὰ τὸ ν.δ. 1799)42 Α.Π. 74 174, Π. 567 145. 'Ανεφάρμοστον ἐπὶ ἀκύρου ἀπολύσεως ἐφέδρου παλ. πολεμιστοῦ Π. 7050 627. Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ ἀκυρότητος ἀπολύσεως, διότι ὁ ἐργοδότης δὲν εἶναι βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις. Κρίσις 'Υπουργοῦ 'Εργασίας περὶ τούτου' δικαιοδοσία δικαστηρίου Π. 5515 21. 'Απόλυσις μισθωτῶν πολεμικῶν βιομηχανικῶν' ἀ. ν. 1146)46 ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ μισθωτῶν, ὧν αἱ ἀπαιτήσεις ἦσαν ἤδη κατὰ τὴν δημοσίευσίν του ἐκπροθέσμοι (ν. 765)1943 ἄρθρ. 2 § 7) ἀνεφάρμοστον προθεσμίας ἄρθρ. 2 § 7 ν. 765 ἐπὶ ἀπολύσεων δι' ἄλλους, ἐκτὸς τῶν τοῦ ἄρθρ. 10 ν.δ. 424)41, ν. 118)45) ὑπαγωγῇ τούτων εἰς προθεσμίαν μόνον ἀπὸ δημοσιεύσεως ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946 (ἄρθρ. 3). 'Εφαρμογὴ τούτου καὶ ἐπὶ προγενεστέρων ἀξιώσεων ὑπὸ ὅρους ἄρθρ. 18 Εισαγ. νόμου 'Αστ. Κώδικος Γνμδ. νμθ. 418. 'Απόλυσις μισθωτοῦ κατὰ παράβασιν κανονισμοῦ καὶ ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς Ν. 2 642. Μισθωτοὶ ἀπολυθέντες πρὸ τῆς 13)10)43 καὶ μετ' αὐτῆν' ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατὰ ν. 765)43 καὶ 1798)44' παράτασις προθεσμιῶν καλυπτόμενα πρόσσωπα Π. 5082 523. Τίνας ἀπολύσεις ἀφορᾷ' ἀπολύσεις πρὸ τῆς 13 'Οκτωβρίου 1943 καὶ μετ' αὐτῆν' πατάσεις Εἰρ. 6 655. 'Υ π ο λ ο γ ι σ μ ό ς ; 'Ἡμέρα ἐνάρξεως Π. 5607 20, Π. 46 360, Π. 2006 265. Συνυπολογισμὸς τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν τὸ κινεῖν τὴν προθεσμίαν γεγονός' ὑπολογισμὸς μηνὸς ἀντὶ 30 ἡμερῶν Π.

2006 265, πρβλ. Εισαγ. 265. 'Υπολογίζεται κατά το έν χρήσει ήμερολόγιον' μὴ ἐφαρμογή ρωμαϊκῶν διατάξεων οὕτω καὶ μετὰ τὸ ἄρθρ. 243 'Αστ. Κώδικος Α.Π. 367 644. Ν.Ζ. 299, Π. 46 360, Ν.Ζ. 360.

Ο'. "Εφεδροὶ ἐφεδροὶ παλαιοὶ πολεμισταὶ ἀπολυτοὶ μετὰ ν. 424". Βλ. λ. *Νεοπολεμισταὶ, Παλαιοὶ πολεμισταὶ, Στράτευσις*. 'Ανεφάρμοστον ν.δ. 424 ἐπὶ συμβάσεως προσλήψεως ἀντικαταστάτου στρατευθέντος' κατ'ἰσχύει διατάξεως ἄρθρου 2 ν. 3514 ὡς εἰδικῆς Εἰσαγ. 240.

'Ανεργία (ν. 118, ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946). Α' Γενικά θέματα: Σκοπὸς ν. 118 Γν. Σ. 72, Π. 160 77, Μελ. 168, Π. 3687 248, Α.Π. 178 358, Πρδρ. 5151 367, Α.Π. 203 390, Π. 1211 430, Α. Π. 342 615, Αἰτιολ. 'Εκθ. 284. Σκοπὸς διατάξεως ἄρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 36, Π. 185 47. Ν. 118' δημοσίαις τάξεως Μελ. 168. 'Η καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων Μελ. 36, 68, 100, 132. 'Ασκήσεις δικαιώματος ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118)45 Ζητήματα τινὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν. 118)45 Ν.Ζ. 168. Ν. 118)45, ὡς ἰσχύει μετὰ τὰς τροποποιήσεις αὐτοῦ 307. Θέματα ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἀποζημιώσεις ν. 2112 Ν.Ζ. 320. 'Η μονιμότης τῶν μισθωτῶν καὶ τὸ ν.δ. 424 καὶ ν. 118)45 Μελ. 324. Θέματα τοῦ ν. 118)45' ἐπαγγελματῖαι καὶ βιοτέχναι Ν.Ζ. 384. Τὸ νέον σύστημα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946 Ν.Ζ. 279. 'Η κατάργησις τοῦ ν.δ. 424 διὰ τοῦ ν. δ. 8)11 Μαΐου 1946 δὲν ἐπηρεάζει τὰ κεκτημένα δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ 'Αλγρ. 819, 575. Ζητήματα ἐκ τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 ν.δ. Ν.Ζ. 332. 'Η κατάργησις τοῦ ν. δ. 424)41 καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τοῦ ἀπὸ 8)11 Μαΐου 1946 ν. δ)τος Ν.Ζ. 355. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ἰσχύον δίκαιον Ν.Ζ. 696.

Β' Σχέσις ν. 118)45 πρὸς ἄλλους ἐργατικὸν νόμον' ἐφεδροὶ παλ.πολεμισταὶ στράτευσις. Σχέσις ν.δ. 424)41 καὶ ν. 118)45 Ν.Ζ. 41, Π. 415 14, Π. 5515 21, Π. 185 47, Μελ. 168, Ν.Ζ. 204, Π. 1635 242, Μελ. 324, Ν.Ζ. 355, Αἰτιολ. 'Εκθ. 285. 'Ο νόμος 118 καθιέρωσε διὰ τοῦ ἄρθρ. 9 ἐνα εἰσέτι λόγον ἀπολύσεως, ἐκτός τῶν ἐν ἄρθρῳ 10, ν.δ. 424)41, Π. 185 47, Π. 1635 242, Α.Π. 154 338' Ν.Ζ. 356, Α.Π. 339 617. Παράλληλος ἰσχύς ν.δ. 424)41 καὶ ν. 118)45 Π. 5283 75, Ν.Ζ. 204. 'Αποκλειστικὴ καὶ οὐκ παράλληλος ἐφαρμογὴ ἄ.ν. 118 καὶ ν.δ. 424)41 Μελ. 168. Σχέσις ν. 118 καὶ ν. 28)44 καὶ 866)46 περὶ ἀποδοχῶν μισθωτῶν Ν. Ζ. 204. Σχέσις ν. 118 καὶ 2112 Ν.Ζ. 355, Μελ. 169. Κατ'ἰσχύει παντὸς προγενεστέρου γενικοῦ ἢ ἐξαιρετικοῦ κανόνος, καθιερουμένου ἰδιαιτέραν προστασίαν ὁρισμένης κατηγορίας μισθωτῶν Π. 3567 248. 'Ισχύς εἰδικῶν νόμων καὶ μετὰ τὸν νόμον 118)45 Μελ. 169, Π. 75 111, Π. 567 145. 'Απολύσεις ἐφεδρῶν καὶ παλαιῶν πολεμιστῶν μετὰ ν. 118)45. Βλ. λ. *Παλαιοὶ πολεμισταὶ* παράγρ. ΣΤ, *Νεοπολεμισταὶ, Στράτευσις* παράγρ. Α.

Γ' 'Εκτασις ἐφαρμογῆς ν. 118. Μὴ ἐφαρμογὴ ν. 118 ἐπὶ συμβάσεων ὁρισμένου χρόνου Μελ. 168. 'Η ἀσφάλις κατὰ τῆς ἀνεργίας μισθωτῶν ὁρισμένου χρόνου καὶ τὸ ν.δ. τῆς 8)11 Μαΐου 1946 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 118)45 κλπ.» Ν. Ζ. 296. Ν. 118' ἀφορᾷ συμβάσεις ἀορίστου χρόνου Εἰσαγ. 587. 'Εννοία καὶ περιπτώσεις συμβάσεων ὁρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου βλ. εἰς λ. *Εργασίας σύμβασεις*. Προϋποθέσεις ὑπαγωγῆς δημοτικῶν ὑπαλ. 118' εἰς ν. 2112 καὶ 118' νομικὴ φύσις σχέσεως Π. 7141 677. Μὴ ἐφαρμογὴ ν. 118 ἐπὶ ὑπηρεσίας

Καθαριότητος Δήμου' μὴ ἀσκήσις ἐκμεταλλεύσεως Π. 7141 677. 'Επιχειρήσεις μὴ ὑπαγόμεναι εἰς ἄ.ν. 118)45 κατὰ τοὺς ἄ.ν. 343 καὶ 541)45. 'Εννοία συμβάσεως παραχωρήσεως. 'Εφαρμογὴ διατάξεων ν. 2112 Π. 1604 137, Ν.Ζ. 332. 'Εννοία ἐπιχειρήσεως, ἐκμεταλλεύσεως βλ. λ. *Επιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις*. 'Απόλυσις μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων διεξαγομένων ὑπὸ ἢ διὰ λ)σμον Δήμων ἢ τοῦ Κράτους, εἴτε συνδεομένων διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως ν. 343 καὶ 541 τοῦ 1945' μὴ ἐφαρμογὴ ν. 118' ἐφαρμογὴ διατάξεων ν. 2112' μὴ ἀναδρομικότης διατάξεως ν. 541)45 Π. 508 240. 'Εξαιρέσεις γεωργικῶν, δασικῶν καὶ ἁλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ἔστω καὶ ἂν λειτουργῶσιν ὑπὸ μορφῇ ἀνώνυμου ἐταιρίας. Ν.Ζ. 297, Ν. Ζ. 332. Μὴ ὑπαγωγῇ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς ν. 118)45' ἔγκυρον καταγγελίας ἀπὸ 11 Μαΐου 1946. Π. 8072 679. 'Επέκτασις ἰσχύος ν. 118 διὰ τοῦ ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946' εἰς τινὰς ἐπιχειρήσεις. Ν.Ζ. 297. Θέματα τοῦ Ν. 118)45' ἐπαγγελματῖαι καὶ βιοτέχναι Ν.Ζ. 384. Κριτήριον διακρίσεως βιοτεχνικῆς ἀπὸ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως Ν.Ζ. 384. Προϋποθέσεις ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 118 συμφώνως τῷ ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946, ἐπὶ βιοτεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐπιχειρήσεων, νὰ εἶναι οἱ φορεῖς αὐτῶν ἡσφαλισμένοι εἰς τὸ Ταμ. ἐπαγγελ. καὶ βιοτ. 'Ελλάδος' τίνες ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλειν τούτου Ν.Ζ. 384. Κρίσεις ἐπὶ τοῦ ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946' 'Απόφ. 259. 'Υπαγωγὴ εἰς ν. 118)45, προκειμένου περὶ μισθωτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946, ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τούτου ὑπηρετοῦντες μισθωτοὶ Ν.Ζ. 332, Ν.Ζ. 384. Μὴ ἐξουσία 'Υπουργοῦ πρὸς ἐξαίρεσιν μισθωτῶν εἰδικῆς κατηγορίας ἀπὸ ν. 118 'Αλγρ. 575. 'Αντικειμένη εἰς τὸν νόμον πρόσληψις ἀνασφαλιστοῦ μισθωτοῦ' μὴ ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ὑπαγωγὴ εἰς διατάξεις ν. 118)45 Π. 518 645. 'Ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν ἢ μὴ ἐπὶ πολεμιστῶν 1940-1941, ἐφ. παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ στρατευομένων βλ. λ. *Νεοπολεμισταὶ, Παλαιοὶ πολεμισταὶ* παράγρ. ΣΤ, *Νεοπολεμισταὶ, Στράτευσις* παράγρ. Α.

Δ' 'Απόλυσις κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118)45 (ἄρθρ. 2 ν. δ. 8)11 Μαΐου 1946)'. προϋποθέσεις κλπ. Προϋποθέσεις ἐγκύρου ἀπολύσεως κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118. Π. 160 77. Μελ. 133, Ν. Ζ. 631. Προϋποθέσεις κύρους ἀπολύσεως ἢ ἰδιότης τοῦ ἐργοδοτοῦ ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως' τίς κρίνει περὶ τούτου' ἔκτασις δικαιοδοσίας δικαστηρίων Π. 5515 21 Βλ. ἀνωτέρω παράγρ. Γ'. 'Ανατιώδης ἢ καταγγελία Ν.Ζ. 279. 'Αλγρ. 383. 'Υπαγωγὴ ἢ ἐἰς τὴν ἀσφάλειν ν. 118. Προϋποθέσεις ἢ ὑπαρξὴς δικαιώματος ἐπιδόματος ἀνεργίας Γν. Σ. 41, Εἰσαγ. 339, 342. 'Εφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἰσχύν τοῦ νόμου 118 πραγματοποιούντων τουλάχιστον 270 ἡμερομισθ. Γν. Σ. 41, Π. 7130 620. Μὴ ὑποχρέωσις τηρήσεως διατυπώσεων ἄρθρ. 9 ν. 118, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλειν τοῦ Ταμείου 'Ανεργίας' δικαιώμα μόνον ἀποζημιώσεως ν. 2112, Π. 7130 620. 'Υπαρξούσης ἀσφαλίσεως, ἀσχετὸς καὶ παρ' ἄλλοις 'Ασφαλιστικοῖς Ὁργανισμοῖς, χωρεῖ ἀπόλυσις κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118)45 Εἰσαγ. 339. Μὴ ἐξάρτησις κύρους ἀπολύσεως ἐκ τῆς ὑπάξεως δικαιώματος ἐπιδόματος Π. 1204 140, Πρ. 342 342, Ν.Ζ. 632. Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ν. 118 μόνον ἢ ὑπαρξὴς παρὰ τῷ μισθωτῷ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ 'Ανεργίας Π. 1204 140. 'Εφαρμογὴ ἐπὶ μισθωτῶν δυνάμενων in abstracto νὰ τύχωσιν ἐπιδόματος Μελ. 168.

Ὅροι μὴ ὑπαγωγῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 118 τῶν ἠσφαλισμένων κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας εἰς ἄλλους Ἀσφαλιστικούς Ὁργανισμούς Εἰσαγ. 339. Ὑπαγωγή εἰς τὸ κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118 δικαίωμα ἀπολύσεως καὶ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας, ὁργανισμούς Κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως Π. 3351 340, Π. 4882 340. Π. λεο ν α σ μ ὁ ς μ ι σ θ ω τ ο ῦ κ α τ' ἄ ρ γ η σ ι ς δ ι ἄ ν. δ. 8) 11 Μ α ἰ ο ῦ 46: κ α τ' ἄ ρ γ η σ ι ς ἔ ν ἄ σ κ ῆ σ ε ι δ ι κ α ι ὡ μ α τ ο ς ἁ π ο λ ῦ σ ε ω ς. Πλεονασμός: στοιχεῖον κύρους ἀπολύσεως Π. 4796 14, Μελ. 36, Π. 13 73, Π. 4600 274. Contra: Τὸ πλεονάζον δὲν ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας Π. 5283 75, Π. 160 77. Ἐννοια πλεονάζοντος προσωπικοῦ Μελ. 37, Π. 6436 48, Π. 13 75, Ν.Ζ. 203. Ἐννοια κύκλου ἐργασιῶν: πότε ὁ κύκλος ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀποσχόλησιν Μελ. 37 ἐπ. Χρονικὸν σημεῖον καθ' ὃ κρίνεται ἂν ὁ μισθωτὸς πλεονάζῃ Μελ. 40, Π. 13 73. Ἐπίδρασις μεταγενεστέρως αὐξήσεως ἐργασιῶν Μελ. 40. Π. 13 73. Κρίσις ἐργοδότην περὶ πλεονασμοῦ: ὑπόκειται εἰς δικαστικὸν ἔλεγχον ἔκτασις Π. 4796 14, Π. 415 14. Π. 6436 48, Π. 917 49, Μελ. 68, Π. 13 73, Π. 1217 136. Π. 4600 274, Εἰσαγ. 274, Π. 4655 275, Π. μψ. 1211 430. Στοιχεῖα λαμβανόμενα ὑπ' ὄψει ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐν τῇ ἐλέγχῳ ὑπάρξεως πλεονάζοντος: καλὴ πίστις: χρηστὰ ἦθη Μελ. 70. Ἐπιλογὴ πλεονάζοντος μισθωτοῦ: δικαίωμα ἐργοδότη Π. 415 15, Εἰσαγ. 14. Καλόπιστος ἄσκησις ἀπολύσεως πλεονάζοντος προσωπικοῦ Π. 6436 48, Π. 4655 275, Π. 1217 136, Π. 2536 341. Contra: Ἡ κρίσις περὶ τοῦ πλεονάζοντος, ἐπαφίεται εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ ἐργοδότη καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων Π. 5283 75, Π. 160 77, Μελ. 169, Π. 3061 208, Π. 5883 501, Α. Π. 178 358, Α. Π. 209 390, Π. μψ. 1211 430, Α. Π. 342 615. Κατάχρησις περὶ τὴν κρίσιν τοῦ πλεονάζοντος: δικαστικὸς ἔλεγχος Ν. Ζ. 203, Μελ. 169, Π. 2536 341. Ἐρευνα σκοποῦ καταστρατηγήσεως ν. δ. 424) 41: πότε ὑπάρχει καταστρατηγήσις Π. 5283 75. Διὰ τοῦ ν. δ. 8) 11 Μαΐου 19) 46 ἀπηλειφθῇ ἡ λέξις «πλεονάζοντος» Α. Π. 209 390. Μὴ συγχωρητὴ, καὶ μετὰ τὸ ν. δ. 8) 11 Μαΐου 46, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος Π. μψ. 1211 430, Π. 5169 433. Ἀπόλυσις οὐχὶ πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ πρὸς κατάπνιξιν τοῦ δικαιώματος συνεταιριζέσθαι ἢ ἀγωνιζέσθαι δι' ἀπεργιῶν πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστ. Κώδικος Ν. Ζ. 527. Καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἔννοια ἄρθρ. 281 Ἀστ. Κώδικος: ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν ὑπὸ δικαστοῦ Π. 6595 526, Περβλ. Ν. Ζ. 527, Εἰσαγ. 526. Ἐννοια ἄρθρ. 281 Α. Κ., καὶ ἐφαρμογὴ εἰς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας: μὴ ἐξουσία δικαστοῦ πρὸς ἔρευναν λόγων ἀπολύσεως ἢ κατάχρησις δέον νά προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας ἢ ἐκ ρητῶν δηλώσεων τοῦ ἐργοδότη Π. 6499 528. Ἀντίθεσις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἄρθρ. 281 Α. Κ., ἐφ' ὅσον ἀποβλέπει ἀποκλειστικῶς εἰς ἱκανοποίησιν πάθους τοῦ ἐργοδότη Π. 6499 528. Αὐτονόητος προϋπόθεσις νά μὴ ἀντιβαίῃ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος εἰς τὸ ἄρθρ. 281 Ἀστ. Κώδικος Ν. Ζ. 674. Σύμβασις ἐργασίας: διάρρηξις: κατάχρησις δικαιώματος λύσεως συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν Γλλ. νηλγ. 694. Ἡ καταχρηστικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας 450

ἐπ., 481 ἐπ., 513 ἐπ., 545 ἐπ., 577 ἐπ., 609 ἐπ. Ἡ κ α τ α γ γ ε λ ί α ἐ γ γ ρ ἄ φ ω ς: Προϋπόθεσις κύρους ἀπολύσεως ἡ ἐγγραφὸς καταγγελία Μελ. 133, Ν. Ζ. 279, 354, 512, 632, Α. Π. 178 358, Α. Π. 209 390, Π. 4445 432, Π. 1211 430, Π. 5883 463, Π. 7033 618, Π. 7152 630, Ἀλγρ. 319. Δέον νά συντάσσεται ἐγγράφον, τὸ ὁποῖον νά περιέχρηται εἰς χεῖρας τοῦ μισθωτοῦ κατ' οἶον: δῆποτε τρόπον Π. 5883 463. Ὁ τύπος τοῦ ἐγγράφου δὲν εἶναι ὁρισμένος: ἀπόδειξις συντάξεως ἐγγράφου ὄρκος: πότε ἐπάγεται Εἰσαγ. 463. Καὶ δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν μισθωτὸν, βεβαιούνηται τὴν λήψιν αὐτῆς Εἰσαγ. 463. Κατὰ β. ο. λ. ἡ ἀποχὴ μ. ἰ. ὡ. σ. ε. ω. ς. Στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118 ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 ἡ β. δ. 16) 7) 20 Ν. Ζ. 279, Ἀλγρ. 319, Ἀλγρ. 383, Ἀλγρ. 415, Π. 7033, Π. 4445 432, Α. Π. 178 358, Α. Π. 209 390, Π. 1211 430, Π. 5883 463, Εἰσαγ. 462, 618, Π. 518 645, Αἰτιολ. ἐκθ. 287. Προϋπόθεσις ἡ ἐξ ὁλοκλήρου καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 ἡ β. δ. 16 Ἰουλ. 1920, Μελ. 70, Μελ. 100, Π. 1076 139, Ν. Ζ. 320, Ν. Ζ. 351, Π. 4445 432, Π. 5883 501, Ν. Ζ. 512, Ν. Ζ. 544, Π. 5892 558, Ἀλγρ. 575 Π. 6535 559, Π. 7152 631, Ν. Ζ. 632, Π. 372 659, Εἰσαγ. 675. Οὐχὶ καὶ ἡ ἐξόφλησις πάσης τυχόν ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότη Π. 5883 501. Εὐλόγοι ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς μέγεθος ἀποζημιώσεως ν. 2112 δικαίωμα πρὸς συμπλήρωσιν ἀποζημιώσεως: καὶ οὐχὶ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως Π. 3856 273, Ν. Ζ. 320, Ἀποφ. 641. Καταβλητέα ἡ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου προσήκουσα ἀποζημιώσις καὶ οὐχὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη νομιζομένη διὰ προσήκει Π. 5892 558, Περβλ. Εἰσαγ. 558. Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112 μὲ βάσιν τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν μῆνα τῆς καταγγελίας Α. Π. 401 675, Εἰσαγ. 675. Ἀναδρομικὴ αὐξήσις ἀποδοχῶν: ἐπίδρασις ἐπὶ κύρους καταγγελίας: ἐνοχικὴ ἀλλῶς ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν διαφορᾶς Περδρ. 342, 342 Α. Π. 401 675, Εἰσαγ. 675. Ἡ ἐξ ὁλοκλήρου καταβολὴ δὲν ἀποκλείει συμψηφισμόν Ν. Ζ. 354. Δυνατὸς συμψηφισμός: προκαταβολὴν μισθοῦ πρὸς ἀποζημιώσιν ν. 2112, Ν. Ζ. 354. Ἐκχώρησις ἀποζημιώσεως ν. 2112 διὰ προμήθειαν εἰδῶν ἱματισμοῦ ἔγκυρος: οὐ δικαίωμα ἐπικλήσεως ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἐκ τοῦ ἄρθρ. 9 ν. 118 ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ἐκχωρηθείσης ἀποζημιώσεως Ν. Ζ. 354. Καταβλητέα ἡ ἀποζημιώσις τοῦ ἄρθρ. 3 ν. 2112 καὶ οὐχὶ τὸ 1) 4 τοῦ ν. 4558) 1930 ἡ τοῦ ἄρθρ. 5 β. δ. 16) 18 Ἰουλ. 1920 Μελ. 70. Μέγεθος ἀποζημιώσεως ἴσον πρὸς ἀποδοχὰς τελευταίου μηνὸς καὶ ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως Μελ. 71. Ὑπολογισμός τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς Π. 4445 431. Contra: Δηττέος ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος τῆς καταγγελίας καὶ οὐχὶ ὁ τῆς καταβολῆς. Εἰσαγ. 433. Ὑπολογισμός ἀποζημιώσεως βάσει ἀποδοχῶν ἡμέρας ἀπολύσεως Περδρ. 342 342, Βλ. ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμόν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ λ. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας (παράγρ. Δ). Οὐ δικαίωμα προτιμήσεως τυχόν μεγαλυτέρας ἀποζημιώσεως ἐκ προγενεστέρου δικαίου, ὡς λ. χ. ἐκ τῆς νομοθεσίας ἐφέδρων παλ. πολεμιστῶν Μελ. 132. Ἀνεχώρητογ ἐν μέρει ἡ ἐν ὅλῳ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 ἡ β. δ. 16) 7) 1920, Μελ. 132. Ἀπαλλαγὴ βλαβερίων ἐπιχειρήσεων ἀπὸ ὅλου ἡ μέρους ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρ. 17 ν. 118: ἀρμολιότης Ὑπουργοῦ Ἐργασίας: ἐπίδρασις ἀποφάσεως τούτου ἐπὶ κύρους καταγγελίας

Μελ. 132, Καταβολή και ούχι προσφορά: ἐν ἀρ-
νήσει εισπραξέως παρακατάθεσις: καταβολή αὐτ-
ουσία Μελ. 100, Ν.Ζ. 332, Ν.Ζ. 352, Π. 4445 432,
Εἰσαγ. 431, Contra: Αἰτιολ. Ἐκθ. 287. Δὲν
ἀρκεῖ προειδοποιήσις: ἀπαραίτητος ἡ καταβολή
τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 Ἀλφ. 383, Ν.Ζ.
544, Π. 5883 463, Εἰσαγ. 462. Εὐλόγος χρόνος
καταβολῆς ἀποζημιώσεως: Μελ. 100 ἐπ. Οἱ μὴ
συμπληρώσαντες δίμηνον δὲν δικαιούνται ἀποζη-
μιώσεως, τηρητέαι ὅμως αἱ ἄλλαι διατυπώσεις
τοῦ ν. 118 Ἀλφ. 575. ΝΖ 632. Νόμος 118)1945
καὶ ἀνωτέρα βία: πληρωμή πάντως τῆς ἀποζημι-
ώσεως τοῦ ν. 2112 Ν.Ζ. 604. Διπλασία ἀποζημι-
ώσις ν. 5532 ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἰ-
σχύς μετὰ ν. 118 Π. 7034 629. Κύρος παραιτή-
σεως ἀποζημιώσεως ν. 2112 Ν.Ζ. 633. Ἀπόφαις
ἐπὶ τῆς διὰ τοῦ ν. δ. 8)11-5-1946 ἐξομοιώσεως
τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἐργαζομένων μισθωτῶν πρὸς
ἀνειδίκευτον ἐργατὴν διὰ τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας
καὶ ἀποζημιώσιν ν. 2112 Ἀποφ. 323, Ν.Ζ. 332,
Σημ. 608. Ἀναγγελία ἀπολύσεως
Συστατική προϋπόθεσις καὶ ἡ ἀναγγελία εἰς τὸ
Ταμεῖον Ἀνεργίας καὶ τὸ Γραφεῖον Εὐρέσεως
ἐργασίας Μελ. 133, Π. 1217 136, Ν.Ζ. 279, Ἀλφ.
319, Π. 4364 497, Α.Π. 178 358, Α.Π. 209 390,
Π. 1211 430, Π. 7033 618, Π. 7152 631, Ν.Ζ. 632,
Π. 518 645, Ν. Ζ. 665. Τύπος ἀπολύσεως ἀ-
ναγγελίας ἔγγραφος: περιεχόμενον: προθε-
σμίαι Μελ. 133, 134. Ἀφετηρία προθεσμίας ἀναγ-
γελίας ἀπολύσεως, μισθωτοῦ Μελ. 134, Π. 845
141, Π. 4364 497, Ν.Ζ. 665. Ἀφετηρία μετὰ τὸν
Ἀστικὸν Κώδικα Εἰσαγ. 496, Ν.Ζ. 665. Ἑλληνίης
ἀναγγελία: δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγε-
λίας, ἐφ' ὅσον περιλαμβάνει τὸ ὀνομαστικὸν καὶ
εἰδικότατα τοῦ ἀπολυομένου καὶ τὸ εἶδος τῆς ἐπι-
χειρήσεως Πρδρ. 342 342. Πρέπει νὰ περιέχῃ ὅλα
τὰ ὑπὸ τῶν ὑποεργ. ἀποφάσεων, κατ' ἐξουσιοδό-
τησιν τοῦ νόμου, ὀριζόμενα στοιχεῖα Εἰσαγ. 341
Ν.Ζ. 665. Ἐκπρόθεσμος ἀναγγελία, Ἀκυρότης Π.
6535 559. Ὁ λόγος ἀπολύσεως καταγγε-
λίας: ἀνάγκη ἢ ἀντι-ἐπανάληπτος: ἐπανάληπτος ἢ
χρησις. Ἡ ὀλοκλήρωσις τῆς καταγγελίας κατ'
ἄρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 134 ἐπ. Π. 1217 136. Πλή-
ρωσις τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας
κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118)45 ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῆς
ἀποζημιώσεως Π. 4445 432. Ἀνάκλησις καταγγε-
λίας κατὰ ν. 118: δυνατὴ συναινέσει τοῦ μισθωτοῦ
Μελ. 168. Ἐπαναληπτικὴ χρῆσις δικαιώματος ἀπο-
λύσεως κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118)35. Γ' ν. δ. 203.
Ἐπὶ μόνον μετὰ βολῆς μετὰ βολῆς ἢ ὅρων
συνεργ. βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὁρῶν τῆς συμ-
βάσεως ἐργασίας: παράβασις: ἀκυρότης: ἰσχύς
ἐργασιακῆς συμβάσεως Ν.Ζ. 544. Μονομερῆς με-
ταβολή ὁρων ἀνευ τηρήσεως διατυπώσεων ν. 118:
ἀκυρότης Ἀλφ. 351 Ν.Ζ. 544. Περιορισμός ἄρθρ.
9 ν. 118 ἐπὶ μόνον τῶν ἀπ' αὐτῆς ὁρῶν τῶν ἐρ-
γοδοτῶν ἀπολύσεων Π. 7033 618, πρβλ. Παρατ.
619. Μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 9 ν. 118 ἐπὶ μονομε-
ροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὁρῶν τῆς συμβά-
σεως ἐργασίας: μόναι ἐκ ταύτης συνέπεται: προσ-
φορά ὑπερτίμων καὶ στοιχείων ἀξιώσεως ἐξ ἀκύρου
ἀπολύσεως Π. 7033 618 πρβλ. Παρατ. 619 βλ.
καὶ λ. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας παράγρ. Ζ.
Μετὰ βολῆς πρὸς ὅπου ἐργοδότην
Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ διατάξεων ἄρθρ. 6 ν. 2112
καὶ § 1 β.δ. 16 Ἰουλ. 1920. Π. 3175 78, Εἰσαγ.
78, Ν.Ζ. 695. Βλ. λ. Μεταβολή προσώπου ἐρ-
γοδότην. Ἀπόλυσις μετ' ὑποβολῆς
μηνύσεως: Νόμιμος μετ' ὑποβολῆς τοῦ μι-

σθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιοποιῶν πρᾶξιν ἀπόλυσις
ἀνευ περιορισμῶν ν. 118 (ἄρθρ. 9) ἀνάγκη ἢ ἀξιο-
ποιῶν πρᾶξις νὰ ἔχη σχέσιν μὲ τὴν ἐργασίαν καὶ
καὶ νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δαλὴν λειτουργίαν τῆς ἀκύ-
ρωσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ Π. 6931 591 Εἰσαγ.
591. Μὴ ἐφαρμογὴ ν. 118 ἐπὶ ὑποβολῆς μηνύ-
σεως δι' ἀξιοποιῶν πρᾶξιν ἐν ἀπαλλαγῇ δικαίωμα
ἐπιδόματος ἀνεργίας: οὐκ καὶ ἐν ἀπαλλαγῇ ἐκ
λόγων ἀποκλειόντων ἐπιβολὴν ποινῆς ὥς εἶναι
ἡ ἐμπρακτος μετάνοια Εἰσαγ. 649. Ἀπόλυσις
μετὰ βολῆς εἰς διαθεσίμωτα βλ.
κατωτέρω παράγρ. Η.

Ε'. Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν ν. 118: ἀκυρότης:
φύσις αὐτῆς: δικαίωμα ἀποδοχῶν παραιτήσις:
ἐπίδρασις λήψεως ἀποζημιώσεως ν. 2112 κλπ.
Ἀκυρότης ἀπολύσεως Μελ. 70, Εἰσαγ. 208, Π.
3061 208, Ν.Ζ. 279, Π. 4445 432, Α.Π. 178 358,
Α.Π. 209, 390, Π. 1211 430. Ἀκυρότης μόνον ἐν
μὴ τηρήσει μιᾶς ἐκ τῶν ἐν ἐδ. γ' τῆς παραγρ. 1
καὶ ἐν παραγρ. 3 διατυπώσεων καὶ ὑποχρεώσεων
Μελ. 36. Ἀκυρότης σχετικῇ Π. 3061 208, Π. 7320
678. Contra ἀπόλυτος ἀκυρότης Μελ. 170. Ἀμε-
σον συμφέρον Ταμεῖου Ἀνεργίας πρὸς ἐπίκλησιν
ἀκυρότητος Μελ. 170. Δικαίωμα ἀποδοχῶν Π. 185
47. Π. 5892 558, Π. 7152 630. Ἀγωγή περὶ μι-
σθῶν ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως: ὑποχρεώσεις ἐνάγων-
τος μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδειξιν καταρτίσεως καὶ
ὁρων συμβάσεως: ὑποχρεώσεις ἐναγομένου ἐργο-
δότη πρὸς ἀπόδειξιν τηρήσεως προϋποθέσεων
νόμου διὰ τὸ κύρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβά-
σεως ἐργασίας Π. 7152 630. Δικαίωμα ἀκύρω-
σεως ἀπολυθέντος ἐπὶ παροχῶν εἰς εἶδος μετὰ τὸν ἀ.ν.
488)45 Ν. Ζ. 13. Ἀποκατάστασις ζημίας μισθωτοῦ
ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως: δικαίωμα παροχῶν εἰς
εἶδος, ἀνεξαρτήτως χορηγούντος: προσώπου Π.
5625 650. Πρόσκλησις ἀκύρου ἀπολυθέντος πρὸς
ἐργασίαν: ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ἐπιζημιῶν συνεπειῶν
διὰ τὸ μέλλον Μελ. 171. Ἀκύρος ἀπόλυσις μισθω-
τοῦ καὶ νομιμομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἀ.ν. 322)
45 καὶ 564)45 Π. 415 14. Ἐγκυρος ἢ παραίτησις
ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως: μὴ ἀντί-
θεσις πρὸς ἀ. ν. 547)37 Π. 3061 208, Π. 7320
678, Πρδρ. 342 342. Ἀλλαχού οἰκιοθελῆς ἀπα-
σχόλησις μισθωτοῦ: δὲν σημαίνει κατ' ἀρχὴν πα-
ραίτησιν ἀπὸ ἀκυρότητος ἀπολύσεως Μελ. 170.
Εἰσπραξις ἀποζημιώσεως ν. 2112: ἐπίδρασις ἐπὶ
δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως Π. 13 72, Π.
6436 48, Π. 1217 136, Μελ. 170, Π. 415 14, Π.
508 240, Π. 4600 274, Π. 4655 275, Π. 6535 559.
Εἰσπραξις ἀποδοχῶν εἰδικῶς βάσει ἄρθρ. 1 ν. 322)
45 διαθεσιμότητος: οὐ παραιτήσις ἀπὸ δικαιώματος
προσβολῆς κύρους ἀπολύσεως κατὰ ν. 118 Π. 13
73. Ἀήψις ἐπιδόματος παρὰ τοῦ Ταμεῖου Ἀνερ-
γίας: οὐ παραιτήσις ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς
ἀπολύσεως Π. 6436 48, Π. 1217 136, Μελ. 170,
Π. 4655 275, Π. 6535 559. Προσφυγὴ μισθωτοῦ
βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας:
οὐ παραιτήσις ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς ἀπο-
λύσεως ὡς ἀκύρου Π. 917 49. Ἐγερσις ἀγωγῆς
πρὸς συμπλήρωσιν καταβληθείσης ἀτελῶς ἀποζη-
μιώσεως: ἐπίδρασις ἐπὶ δικαιώματος ἐπικλήσεως
ἀκυρότητος Π. 4655 275.

ΣΤ'. Προθεσμία ἀσκήσεως ἀγωγῆς (Βλ. καὶ ἀνωτέ-
ρω λ. Ἀνεργία (ν.δ. 424) παράγρ. Η. Πρὸς τὸ οὐ
ν. δ. 8)11 Μαΐου 1946: Μὴ ἐφαρμογὴ
τρεμίνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπὶ ἀπολυο-
μένου κατὰ παράβασιν τοῦ ν. 118)45 Π. 415 14,
Εἰσαγ. 21, 242, 43, Π. 6436 48, Π. 917 49, Π. 13
73, Π. 1076 139, Μελ. 170, Π. 567 145, Π. 4600
274, Π. 4655 275, Π. 4445 432. Contra: Ἐφαρ,

μόζεται Π. 5515 21, Π. 185 47, Π. 1635 242, Α. Π. 154 338, Α.Π. 339 617. 'Απόψεις επί της εφαρμογής της προθεσμίας (μετά τὸν ν. 827)46 ἐπὶ τῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ν. 118 ἀπολυομένων' χαρακτηρ τοῦ ν. 827 ὡς ἐρμηνευτικοῦ ἢ μὴ' συνηγορητικότης Ἀλγο. 64, Π. 3061 208, Σημ. 209, Ν.Ζ. 233, Εἰσαγ. 242, Π. 1635 242, Π. 2064 243, Π. 4600 274. Προθεσμία ἀγωγῆς μισθωτῶν κατὰ νόμον 118)45 Ν.Ζ. 230 ἐπ. Τριμηνος προθεσμία ἀρθρ. 3 ν. 8. 8)11 Μαΐου 1946: 'Εφαρμογὴ ἐπὶ πάσης ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ' κρίσεις ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης 'Αποφ. 259, Αἰτιολ. Ἐκθ. 287. Κατάργησις ν. 827)46 ὑπὸ ἀρθρ. 6 ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946: ἐπανάληψις ἀρχῆς ἀρθρ. 2 § 7 ν. 765)43 περὶ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 3 ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946 Α.Π. 154 338. 'Εφαρμογὴ ἐπὶ πάσης ἀξιώσεως μισθωτοῦ παραζούσης ἐξ οἰασοδήτε καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας Γνωδ. νμθ. 422. 'Εφαρμογὴ ἐπὶ πάσης ἀπολύσεως, ἀσχετῶς πρὸς τὴν παραβίασθῆσαν διατάξιν τοῦ νόμου Π. 5554 464, Π. 6934 593. 'Εφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἀκύρου ἀπολύσεως ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ Εἰσαγ. 471. Contra: Δὲν ἀφορᾷ τοὺς κατὰ παράβασιν ἄλλων νόμων καὶ τοῦ ν. 244 καὶ 771 ἀπολυομένους Π. 336 471. 'Ἡ διατάξις τοῦ ἀρθρ. 3 ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946 δὲν εἶναι ἐρμηνευτική, ἀλλὰ θέτει νέον κανόνα Γνωδ. νμθ. 422. 'Εφαρμογὴ ἀ. ν. 827)1946' τύχη τῶν ὑποθέσεων μετὰ τὴν κατάργησιν αὐτοῦ ὑπὸ ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946: ἀναδρομικότης Π. 5554 464, Π. 6934 593. Contra: Δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν Εἰσαγ. 464, 523, 592, 655, Γνωδ. νμθ. 422, Π. 7050 627. 'Υπολογισμὸς προθεσμίας βλ. ἀνωτέρω λ. 'Ανεργία (ν.δ. 424) 1941) παράγρ. Η'. 'Αρχεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπολύσεως, ἢτοι τῆς ἐν τῇ καταγγελίᾳ καθοριζομένης ἡμέρας Α.Π. 339 617. Contra: 'Αφ' ἧς καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112, Εἰσαγ. 617.

Ζ. Εἰσφορά ὑπὲρ Ταμείου 'Ανεργίας: 'Εκτασις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου 'Ανεργίας 72. 'Εργοδοτικὴ εἰσφορά ν. 118) 1945: ἔννοια «συνολικῶν ἀποδοχῶν»: ὑπολογισμὸς εἰσφορᾶς καὶ ἐπὶ τῶν νυχθὸν πέραν τῶν ὑπὸ τῶν ὑπ. ἀποφάσεων καθοριζομένων ἀποδοχῶν, καταβαλλομένων Ἐγκ. 369. Μισθωτοὶ ἠσφαλισμένοι εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ταμείου 'Ανεργίας ἀσφαλιστικοὺς ὁργανισμοὺς καὶ ὑποχρεώσις ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπιχειρήσεων ν. 118)45 Γν. Σ. 425. 'Ἐννοια ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς Γν. Σ. 426. Εἰσφορὰ ὑπὲρ Ταμείου 'Ανεργίας ἐν ἀπολύσει μισθωτοῦ: μὴ καταβολὴ ἀνεπηρέαστον κύρους καταγγελίας' ποινικὴ εὐθύνη Ν.Ζ. 279. 'Υποχρεώσις καταβολῆς εἰσφορᾶς καὶ ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ, μὴ συμπληρώσαντος διμήνου καὶ μὴ δικαιουμένου ἀποζημιώσεως Ν.Ζ. 632.

Η'. Διαθεσιμότης: ἀρθρ. 9 § 2 ν. 118. Σκοπὸς τῆς διατάξεως Εἰσαγ. 50, Π. 6168 50, Π. 8408 140, Ν.Ζ. 203, Π. 3856 273. Δινητικὴ Ν.Ζ. 203. Θέσις μισθωτῶν εἰς διαθεσιμότητα κατ' ἀρθρ. 9 § 2 ν. 118: δικαιώματα μισθωτοῦ ἐπιτρεπτόν καταγγελίας τῆς συμβάσεως τοῦ μισθωτοῦ ὡς πλεονάζοντος καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ τριμήνου τῆς διαθεσιμότητος Π. 6168 50, Εἰσαγ. 50. 'Επιτρεπτόν ἀπολύσεως μισθωτῶν μετὰ διαθεσιμότητα κατ' ἀρθρ. 9 § 2 ν. 118 Π. 1076 139, Εἰσαγ. 139

Π. 8048 140, Μελ. 171, Π. 4600 274, Π. 3856 273 Π. 4655 275, Π. 5883 501. Πληρωμὴ ἡμίσεος ἀποδοχῶν Π. 75 111. 'Αποδοχαὶ μισθωτῶν μετὰ λήξιν διαθεσιμότητος: ἐφαρμογὴ εἰδικῆς διατάξεως περὶ ἡμίσεος ἀποδοχῶν ὕ.ἀ. 3601)46: σχέσις ν. 118 καὶ ν. 28)44 Ν. Ζ. 204. Μὴ ὑποχρεώσεις ἀναγγελίας διαθεσιμότητος εἰς τὸ Ταμεῖον 'Ανεργίας καὶ Γραφεῖον Εὐρέσεως 'Εργασίας' μὴ νόμιμον ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ τοιαύτης ὑποχρεώσεως Π. 248 303, Εἰσαγ. 302. Τὸ δικαίωμα πρὸς ὀριστικὴν ἀπόλυσιν ἢ θέσιν εἰς διαθεσιμότητα δὲν ἐχρηγήθη τῷ ἐργοδότη διαζευκτικῶς Π. 5883 501. Προϋποθέσεις καταβολῆς ἡμίσεος ἀποδοχῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ θέσις τούτων εἰς διαθεσιμότητα κατ' ἀρθρ. 9 § 2 ν. 118)45. Π. 75 111, Π. 5513 146. Προϋποθέσεις μειώσεως ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολομένων ἐλλείψει ἢ λόγφ περιορισμοῦ ἐργασιῶν, μετὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ν. 118)45 καὶ εἰς ἄλλας πλὴν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἢ θέσις εἰς διαθεσιμότητα τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἀρθρ. 9 § 2 ν. 118)45 Π. 6383 556, Π. 7985 685. 'Ομοιότητες παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς κατάστασιν μὴ ἀπασχολήσεως πρὸς λήξιν ἡμίσεος ἀποδοχῶν πλῆρους ἀπασχολήσεως Ν.Ζ. 204.

Θ. 'Επίδομα ἀνεργίας. 'Ἐννοια τοῦ ἀρθρ. 10 ἐδ. 2 τοῦ ν. 118)45 περὶ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀνεργίας τοῦ ἀνικάνου πρὸς ἐργασίαν: πότε δικαιούται ὁλοκλήρου: ἀξίωσις διαφορᾶς ἀπὸ βοηθήματος ἐξ ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ ὁργανισμοῦ Π. 1204 141. Παροχὴ ἀδιακρίτως εἰς συνδεομένους καὶ μὴ διὰ σχέσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότη: ἀρκεῖ νὰ μὴ εὐρίσκων ἀπασχόλησιν Μελ. 170. Πᾶσις ἀμα ἀκυρώσει καταγγελίας καὶ ἐπανόφ μισθωτοῦ εἰς προτέραν ἀπασχόλησιν: ἀφαίρεσις ληφθέντων ἐπιδομάτων ἐκ τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τοῦ ἀκύρου καταγγέλαντος μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων Μελ. 170. Τίνες δικαιούται ἐπιδόματος ἀνεργίας Ν.Ζ. 279, Αἰτιολ. Ἐκθ. 286. Πότε ἀρχεται τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιδότησεως Εἰσαγ. 599. 'Επίδομα τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων κατ' ἀρθρ. 2 § 5 ν. 8. 8)11 Μαΐου 1946. 'Απόφ. 323, Σημ. 608, Ν.Ζ. 332. Λήψις ἐπιδόματος ἀνεργίας: ἐπιδράσις ἐπὶ δικαιώματος ἐπικλήσεως ἀκυρότητος καταγγελίας Π. 6436 48, Π. 917 49, Π. 1217 136, Μελ. 170, Π. 4655 275, Π. 6535 559. 'Υπαρξὶς δικαιώματος ἐπιδόματος ἀνεργίας καὶ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ἀρθρ. 9 ν. 118 βλ. ἀνωτέρω Δ.

Γ'. Τοποθέτησις ἀνέργων Γραφεῖα Εὐρέσεως 'Εργασίας βλ. λ. Γραφεῖα Εὐρέσεως 'Εργασίας. Τοποθέτησις ἀνέργων: 'Ἐννοια ουστηματικῆς μεσολαβήσεως πρὸς τοποθέτησιν ἀνέργων Γν. Σ. 110.

'Ανήθικον: Μισθοῦ ἀρθρ. 4. Οὐχὶ ἐν παροχῇ ἐργασίας κατ' ὑπερωρίαν Π. 8634 113, Π. 4364 497.

'Ανήλικος: Δεκατετραετής: δικαίωμα παραστάσεως ἐπὶ ἐργατ. διαφορῶν Εἰσαγ. 276, Π. 4502 277.

'Ανικανότης: 'Ἐννοια ἀρθρ. 10 ἐδ. 2 ν. 118 περὶ δικαιώματος ἀνεργίας τοῦ ἀνικάνου πρὸς ἐργασίαν Π. 1204 140.

'Ανταπεργία: Συνυπολογισμὸς εἰς χρόνον ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ πρὸς καθορισμὸν ἀδείας: μὴ συμψηφισμὸς πρὸς ἡμέρας ἀδείας Ν.Ζ. 336.

'Αντέψεις: Λόγοι Π. 13 73.

'Αντικατάστασις: Βλ. λ. 'Ανεργία (ν. δ. 424)41) παράγρ. Ε, 2Τ, Στράτευσις παράγρ. Δ.

'Αντιπρόσωποι: Βλ. λ. 'Εμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι, Παραγωγοί.

'Αντισυνταγματικότης: βλ. λ. Σύνταγμα.

'Ανώνυμον συνάλλαγμα: Παραγραφή μισθῶν

- κατά τὸν Ἀστ. Κώδικα Ν.Ζ. 160. Ποροχῆς ὑπηρεσιῶν διαφοραὶ ἐν διαδικασίᾳ ν. Γ.Ο.Δ. Ν. Ζ. 416. Παροχῆς ὑπηρεσιῶν στοιχεῖα Π. 10 498..
- Ἀνώνυμος ἑταιρεία :** Ὑπάλληλος ἐπὶ συμβάσει στρατεύσεως· διάρχεια συμβάσεως μετ' ἀπόλυσιν Ν.Ζ. 256. Ἐπίδοσις δικηγόρου πρὸς Ν.Ζ. 516. Ἐξαίρεσις ἀπὸ ἐφαρμογῆς ν. 118 ἀλιευτικῶν, γεωργικῶν καὶ δασικῶν ἐπιχειρήσεων, ἔστω καὶ ἂν λειτουργῶσιν ὑπὸ μορφὴν ἁνών. ἑταιρείας Ν.Ζ. 297, Ν.Ζ. 332, βλ. καὶ λ. **Ἐπιχειρήσεις, Τράπεζαι.**
- Ἀνωτέρα βία :** Βλ. λ. **Βία.**
- Ἀζιωματικοί :** Ἔννοια ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου δι' ἐφαρμογὴν τῆς 59)1945 Συντακτ. Πράξεως Ν.Ζ. 150.
- Ἀπαχέλησις :** Βλ. λ. **Ἀνεργία** (ν. 118) παράγρ. Π, **Ἀποδοχαὶ** παράγρ. ΣΤ'.
- Ἀπεργία :** Νομοθετικὴ προστασία δικαιώματος ἀπεργίας· μὴ λύσις συμβάσεως ἐργασίας· περιπτώσεις θεωρήσεως τῆς ἀπεργίας ὡς ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς κατὰ ν.δ. 424)41 Π. 333 176, Εἰσαγ. 176 645, Π. 518 645. Παρεμπόδιξις ἐργατῶν πρὸς ἐργασίαν κατὰ διάρχειαν ἀπεργίας κλπ. ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ ἀπόλυσις κατὰ ν.δ. 424)41 Π. 4604 271, Π. 4583 524. Συνοπολογισμός χρόνου ἀπεργίας εἰς χρόνον ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ πρὸς καθορισμὸν χρόνου ἀδείας· μὴ συμψηφισμός εἰς ἡμέρας ἀδείας· δικαίωμα μισθωτοῦ Ν.Ζ. 336. Δικαίωμα ἀποδοχῶν ἐν περιπτώσει ἀπεργίας καθ' ὑπ. ἀπόφ. 21100)1946 Σημ. 385.
- Ἀποβελή :** Ἀπολυομένου μισθωτοῦ ἐξ οἰκήματος ἐργοδότη Π. 1713 181, Ν.Ζ. 665.
- Ἀπόγραφον :** Ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· τέλη Ν. Ζ. 410.
- Ἀποδείξεις :** Ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ἀποδεικτικὰ μέσα· ἔννοια μὴ δεσμεύσεως δικαστοῦ ὑπὸ διαδικαστικῶν τοιούτων Π. 5557 22, Π. 4502 277. Ἐκ δικαστικῶν τεκμηρίων πότε συγχωροῦνται ταῦτα Π. 2056 79. Ἐκ καταθέσεως μαρτύρων κοινὰ ἀποδεικτικὰ μέσα Π. 2056 79. Ἡλικίας· δυνατὴ καὶ ἄνευ παραγωγῆς ληξιαρχικῆς πράξεως Π. 4502 277. Ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου Ν.Ζ. 320. Ἀποδείξεις καταβολῆς ὑπολοίπου παντὸς λ)σμοῦ· προϋποθέσεις ἐγκυρότητος παρατήσεως Γ.λ. νμλγ. 405, Παρατ. 405 Ἰδιότητος παλ. πολέμιστο· βλ. λ. **Παλαιοὶ πολέμισται** παράγρ. Α. Βάρος ἀποδείξεως προϋποθέσεων ἀρθρ. 10 ν.δ. 424)41 Π. 626 520 Π. 7152 630. Ἀγωγή περὶ μισθῶν ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως· στοιχεῖα καὶ βάρος ἀποδείξεως Π. 7152 630 Βλ. καὶ λ. **Ἐγγραφα, Μάρτυρες, Ὁρκος.**
- Ἀποδοχαὶ :** **Α** **Γενικά· ἔννοια.** Ἔννοια μισθοῦ· χαρακτηριστ. ἀρθρ. 4. 18ος μισθός· ἐπίδομα 75ο)ο καθ' ὃ. ἀ. 7200)45· ἐμπίπτει εἰς ἔννοιαν ἀποδοχῶν Μελ. 71 ὕποσ. Ἔννοια συνολικῶν ἀποδοχῶν δι' ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν ν. 118)45 Ἐγκ. 369. Ἔννοια μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου· ἴδια ἐν τῷ ν. 28)44 Ν.Ζ. 491. Ἔννοια ἀποδοχῶν ἐν ὑπολογισμῷ ἀποζημιώσεως ν. 3514· παροχαὶ εἰς εἶδος Π. 7321 691. Μισθός δημοσίου ὑπαλλήλου· χαρακτηριστ. Γ.ν. Σ. 41. Χαρακτήρ ἐξόδων παραστάσεως καὶ ὁδοιπορικῶν Π. 7296 685.
- Β** **Παροχαὶ εἰς εἶδος.** Παροχαὶ εἰς εἶδος πρὸς μισθωτὸς μετὰ τοὺς ἀ.ν. 488)45 καὶ 511)45· ἔννοια καὶ ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῶν νόμων τούτων Ν.Ζ. 12, Π. 5504 395, Π. 5901 554, Π. 18 555. Συνταγματικότης νόμων 488 καὶ 511)1945· κοινο-

- νικός σκοπός θεσπίσεως Π. 18 555, Πρβλ. ἀρθρ. 5. Κύρος συμφωνίας πληρωμῆς μισθοῦ εἰς εἶδος, ἔννοια ν. Δ.Δ.· νομοματικὴ διαρρῦθμις ν. 362 Π. 107 44, Π. 47 658. Δικαίωμα καὶ τοῦ ἀκύρου ἀπολυομένου μισθωτοῦ ἐπὶ τῶν χορηγουμένων εἰς τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς εἰδῶν Ν. Ζ. 12, Π. 5901 554. Ἀποκατάστασις ζημίας ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως· δικαίωμα παροχῶν εἰς εἶδος, ἀνεξαρτήτως χορηγούντος προσώπου Π. 5625 650. Ἀποζημίωσις ν. 2112· Συνοπολογισμός εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς καὶ τῶν προσθέτων εἰς εἶδος παροχῶν Π. 518 645, Π. 7222 651. Παροχὴ κατοικίας μισθωτοῦ Ν.Ζ. 665, Π. 1713 181.
- Γ** **Χρόνος πληρωμῆς· ἀπαιτητὸν.** Χρόνος πληρωμῆς μισθοῦ· ἀπαιτητὸν Π. 5219 23, Πρβλ. 5513 181, Π. 7296 685. Μὴ ἐπιδίκασις ἀποδοχῶν διὰ χρόνον πέραν τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς Π. 5219 23, Π. 7296 685. Προσφορὰ ὑπηρεσιῶν ὡς στοιχεῖον ἀξιώσεως ἀποδοχῶν ἔνεκα ἀκύρου ἀπολύσεως Π. 7033 618, Π. 1604 137, Π. 2532 304, Ἀλγρ. 351.
- Δ** **Καθορισμός ἀποδοχῶν ν. 28)44· ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις· ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως ἀναδρομικὸς καθορισμός· ἐξόφλησις καθυστερουμένων νομιμότης σχετικῶν ὑπ. ἀποφάσεων.** Ἔννοια τῶν ἀπὸ Ἀπριλίου 1945 μεταβολῶν ἀποδοχῶν ἀναπροσαρμογὴ καὶ οὐχὶ αὐξήσις· μισθοδοσία, ἐφ' ἧς ὑπολογίζονται τὰ ἐφεδρικά ἐπιδόματα Ν. Ζ. 151. Ὁ νέος καθορισμός τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ὃ.ἀ. 3600)46 καὶ 3601)46· προστατευόμενα μέλη οἰκογενείας· προσαυξήσις ἐπὶ τακτικῆς νυκτερινῆς ἐργασίας κλπ. Ν. Ζ. 171. Ἰσχύς ὑπ. ἀποφάσεων ἀπὸ δημοσιεύσεως εἰς Ἐφημ. Κυβερνήσεως Ἀλγρ. 383, Ἀποφ. 195. Σχέσις ν. 118 καὶ ν. 28)44 κλπ. περὶ ἀποδοχῶν Ν. Ζ. 204, Κατατάξεις μισθωτῶν ἔγγρ. Ὑπ. Ἐργ. 280, Ἀλγρ. 640. Ἀναδρομικὴ αὐξήσις ἀποδοχῶν· ἐπιδόσεις ἐπὶ κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας Πρ. 342 342, Α. Π. 401 675, Εἰσαγ. 675. Διατάξεις ὑπουργ. ἀποφ. περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν· δημοσίας τάξεως ἀκυρότης παρατήσεως Π. 242 344, Εἰσαγ. 343 Ν. Ζ. 603. Τύχη συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μετὰ ν. 28)44 Ἀλγρ. 351. Ἔννοια μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἐν τῷ ν. 28)44 Ν. Ζ. 491. Προϋποθέσεις τῆς δι' ὑπουργ. ἀποφάσεων 24900 καὶ 27708)1945 οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως μισθωτῶν Π. 10 498. Ὁ νομικὸς καθορισμός τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν· συμφωνία μεγαλειτέρου μισθοῦ· μείωσις· βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως· ἀκύρωσις συμφωνίας μικροτέρου μισθοῦ Ν. Ζ. 603. Ἡ ἐξουσιοδοτήσις ν. 28)44 64. Ἡ καθ' ὑπέρβασις ἐξουσιοδοτήσεως νόμου 28)44 ἀκυρότης ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ὁ περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας ἀναγκ. νόμος 866)46 Μελ. 102. Ἐγκυρὸς καθορισμός μισθῶν ἀναδρομικῶς κατὰ ν. 28)44 καὶ Α.Ν. 866)46 Ν.Ζ. 455. Ἀφορμὴ πρὸς θέσπισιν ν. 28)44· ἀναπροσαρμογὴ ἀποδοχῶν πρὸς ἐπίπεδον τιμῶν· μὴ καθορισμός ἐξ ὑπαρχῆς, διὰ μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως, παγίων παροχῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀμοιβὴ εἶχε καθορισθῇ κατ' ἄλλον τρόπον ὑπέρβασις νομοθ. ἐξουσιοδοτήσεως· ἀκύρωσις ὑπ. ἀποφάσεως Σ. Ε. 85 301, Π. 5217 367, Σ.Ε. 1188 495, πρβλ. Εἰσαγ. 489 ἐπ. Σκοπὸς καὶ ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως ν. 28)44· πρὸς καθορισμὸν ἀποδοχῶν μισθωτῶν Ἀρθρ. 35, 64, Σ. Ε. 302 43, Π. 1133 81, Π. 846 81, Μελ. 102, Π. 4255 264, Εἰσαγ. 263, Σ.Ε. 85 301, Π. 5217 365, Π. 4327 366, Π. 71 393, Σ.Ε. 727 428 Εἰσαγ. 428· Ν.Ζ. 455, Ν.Ζ. 491 ἐπ. Γ.ν. Σ. 585. Ἐκτα-

αίς έξουσιοδοτήσεις μετά τὸν ἀ.ν. 866)46· χαρὰ κτῆρ τούτου ὡς ἐρμηνευτικοῦ ἢ μὴ ἀναδρομικότης Μελ. 106, Π. 1209 147, Π. 4255 264, Εἰσαγ. 263, Π. 4327 366, Π. 71 393, Σ.Ε. 727 428 Εἰσαγ. 428, Ν. Ζ. 455, Ν. Ζ. 491, ἐπ. Σ. Ε. 1188 495, Γ.ν. Σ. 585, Ν. Ζ. 603, Π. 7115 626. Ἐπὶ τῆς νομιμότητος ὑποურγιῶν ἀποφάσεων περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μετ' ἀναδρομικῆς δυνάμεως Ἀρθρ. 35, 64, Σ.Ε. 302 43, Μελ. 102 Σ.Ε. 727 428, Εἰσαγ. 428, Ν. Ζ. 455. Νομιμότης ὑ. ἀ. 12100)1945, Σ.Ε. 302 43, Π. 4255 264, Νομιμότης ὑ. ἀ. 29861)45 Εἰσαγ. 428, Σ.Ε. 727 428. Νομιμότης ὑ. ἀ. 31250)1945, Μελ. 104, Εἰσαγ. 428, Σ.Ε. 727 428 Ν. Ζ. 455, Νομιμότης ὑ. ἀ. 31260)45, Μελ. 104, Π. 1209 147, Ν. Ζ. 455, Ν. Ζ. 489 ἐπ. Νομιμότης ὑ. ἀ. 31265 καθορισάσης ἐξόφλησιν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν βάσει μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων χρόνος πληρωμῆς Π. 1133 81, Π. 846 81, Μελ. 104, Ἀποφ. 131, Εἰσαγ. 428, Σ.Ε. 727 423. Οἱ καθυστερούμενοι μισθοὶ Ἀρθρ. 4. Ἀναπροσαρμογὴ καθυστερουμένων ἀποδοχῶν Ἀρθρ. 35, 131. Καθορισμὸς ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων παραγωγοῖ (πλασιέ) νομιμότης Π. 1209 147, Ν. Ζ. 489 ἐπ. Σ. Ε. 1188 495, Μὴ ὑπαγωγή εἰς ἐξουσιοδοτήσιν ν. 28)44 τοῦ καθορισμοῦ μισθοῦ διὰ τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀμειβομένους· δικαίωμα πληρωμῆς ποσοστῶν καὶ ὅχι παγίου μισθοῦ Π. 5217 365. Νομιμότης ὑ. ἀ. 11748)45 σχετικῶς πρὸς σύστημα ἀμοιβῆς ταξιθετῶν θεάτρων καὶ κινηματογράφων Σ.Ε. 85 301. Δικαίωμα ἀποδοχῶν ἐξαφανισθέντων μισθωτῶν· ἔξρενα περὶ τῆς ἐνότητος τῶν νόμων 28)1944 καὶ 866)46 ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 25229)46 ὑπουργ. ἀποφάσεως Γ.ν. Σ. 585 Π. 7115 626, Π. 7275 687. Βοηθήματα εἰς οἰκογενεῖας ἐξαφανισθέντων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. ἔξρενα τῆς ἐνότητος τοῦ ν. 19)44 ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12067)46 ὑπ. ἀποφάσεως Γ.ν. Σ. 614. Νομιμότης ὑπουργ. ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐθεσπίσθη ἡ καταβολὴ ἡμίσεος ἀποδοχῶν εἰς μισθωτοὺς μὴ ἀπασχολουμένους ἐνεκα ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν Π. 4255 264, Εἰσαγ. 263, Π. 4327 366, Π. 71 393, Ν. Ζ. 603.

Ε'. Ἀποδοχαὶ ὀρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν. Πίνακες. Ἐργαζομένων εἰς καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα, μπάρ, οὔζερί, μικτὰ τοιαῦτα, ἐστιατόρια, ζυθισιατόρια, κέντρα διασκέδασης, καμπὰρ ἔγκ. 127. Ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων παραγωγοῖ (πλασιέ) νομιμότης σχετικῶν ὑπ. ἀποφάσεων Π. 1209 147, Ν. Ζ. 489 ἐπ., Σ.Ε. 1188 495, Π. 5217 365. Πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν. Ν. Ζ. 151. Λιγνιτωρύχων ἔγγρ. Ὑπ. Ἐργασίας 280, Π. 3078 245. Ταξιθετῶν νομιμότης ὑπ. ἀποφ. 11748)45 Σ.Ε. 852 301. Νοσοκόμων ἰδιωτ. κλινικῶν καὶ ἰατρειῶν Σημ. 369. Νυκτοφυλάκων ἔγγρ. 410. Θυρωρῶν Ν. Ζ. 633. Ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν πίνακες Συντ. 192 407. Πίναξ ἡμερομισθίων τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἀπὸ 1)11)44 369. Ναυτικῶν διατάξεις περὶ μισθοδοσίας δημοσίας τάξεως ἀγωγή ἀπολυθέντος πλοίαρχου κατ' ἡμεδαπῆς ἐταιρίας ὡς διαχειριστῆρας πλοίου, ἀνήκοντος ἀλλοδαπῇ ἐταιρίᾳ, διὰ μισθοῦς, δικαιοδοσία κλπ. Π. 458 530. Ἐξαφανισθέντων μισθωτῶν κύρος σχετικῶν ὑπ. ἀποφάσεων Γ.ν. Σ. 585 614, Π. 7115 626, Π. 7275 687. Ναυτικῶν δικαίωμα ἀποδοχῶν καὶ νοσηλείων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας Γ.ν. Σ. 643. Ναυτικῶν προσδιορισμὸς ἀποδοχῶν εἰς ξένον νόμισμα· κύρος· συνέπειαι Π. 455 662, Παρ. 662.

ΣΤ'. Ἀποδοχαὶ μὴ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν. Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς διατάξεων ὑπ. ἀποφάσεων περὶ καταβολῆς ἡμίσεος ἀποδοχῶν εἰς μὴ ἀπασχολουμένους· ἡ πλήρης ἀργία τῆς ἐπιχειρήσεως ἐλλείψει ἐργασιῶν μὴ ἀναδρομικότης ἀντιθέτου ὑ. ἀ. 13800)45 διατάξεις ταύτης οὐχὶ ἐρμηνευτικαὶ Α.Π. 15 175, Π. 1539 237, Π. 4126 245, Π. 242 344. Ἐν μὴ συνδρομῇ προϋποθέσεων οὐ δικαίωμα μειώσεως ἀποδοχῶν, ἔστω καὶ συναινέσει μισθωτοῦ· ἀκυρότης ἀντιθέτου συμβάσεως Π. 242 344. Ἀργία προσωπικοῦ λιγνιτωρύχων καὶ δικαίωμα μισθοῦ σκοπὸς καὶ ἐννοία μειώσεως ἀποδοχῶν δι' ἀ.ν. 817)46· ἐννοία δικαιώματος μισθωτῶν ὀρυχείων ἐπὶ ἐκτάκτου παγίου ἐπιδόματος ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν Π. 3070 245. Ὑπαγωγή τῆς αἰτιολογίας μειώσεως ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν μισθωτῶν εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων Π. 6780 556. Ἐννοία διατάξεων ὑπ. ἀποφάσεων περὶ μειώσεως ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολουμένων, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν, μισθωτῶν ἐφαρμογὴ ὑπὸ διακρίσεις καὶ ἐπὶ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἄλλως μονομερῆς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως Ε.Π.Π. 10 596, πρβλ. Εἰσαγ. 595. Ἡ ἐλλείψις ἐργασιῶν ἢ ὁ περιορισμὸς δέον νὰ ἀφορᾷ τὸ σύνολον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ νὰ ἐκτῇ ἀξίαν λόγου ἑκτίσιν καὶ διάρκειαν Ν. Ζ. 603. Ἀποδοχαὶ τῶν εἰς διαθεσιμότητα τραπεζικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ν. 683)45 Ν. Ζ. 150, Π. 5703 470. Νομιμότης ὑπ. ἀποφάσεων περὶ καταβολῆς ἡμίσεος ἀποδοχῶν εἰς μισθωτοὺς μὴ ἀπασχολουμένους ἐνεκα ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν Π. 4255 264, Εἰσαγ. 263, Π. 4327 366, Π. 71 393, Ν. Ζ. 603. Μετὰ τὸν ν. 118)45. Προϋπόθεσις ἡμίσεος ἀποδοχῶν μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ θέσις ταύτων εἰς διαθεσιμότητα Π. 75 111, Πρ. 5513 146, Π. 6383 556, Π. 7985 685, Ν. Ζ. 603, πρβλ. Γ.ν.δ. ν.μ.θ. 203. Ἀποδοχαὶ μισθωτῶν μετὰ λήξιν διαθεσιμότητος Ἀρθρ. 9 ν. 118· ἐφαρμογὴ διατάξεως ἡμίσεος ἀποδοχῶν ὑ. ἀ. 3601)46 Ν. Ζ. 204.

Ζ'. Νυκτερινῇ ἐργασίᾳ ὑπερωρίαι· Κυριακαὶ· Προσαύξεις ἐπὶ τακτικῆς νυκτερινῆς ἐργασίας· διακρίσεις ἀπὸ ἐπὶ πλεόν ἐργασίας Ἀρθρ. 711 Ἑλλ. Ἀστ. Κώδικος Ν. Ζ. 171 βλ. λ. Κυριακῇ, ὥραι ἐργασίας.

Η'. Κατάσχεσις ἐκχώρησις· συμψηφισμός· παραγραφή. Ακατάσχετον καὶ ἀνεχώρητον μισθῶν Ν. Ζ. 695. Διατάξεις περὶ ἀπαγορεύσεως κατασχέσεως, ἐκχώρησεως κλπ. δημοσίας τάξεως Ν. Ζ. 354. Προκαταβολαὶ μισθοῦ· δικαίωμα κρατήσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ἢ συμψηφισμοῦ πρὸς ἀποζημιώσιν ν. 2112 Ν. Ζ. 354. Αἵψις ἀποζημιώσεως ν. 2112 δὲν ἀντιτάσσεται κατ' ἀξιώσεως μισθῶν Ἀλγρ. 575. Συμψηφισμὸς ἀλλοδαπῶν κερδηθέντων Π. 4126 245, Π. 2532 304, Π. 4584 529, Ἀλγρ. 575, Π. 5893 586. Ἡ παραγραφὴ τῶν μισθῶν διατάξεις Ἀστ. Κώδικος· χρονικὰ ὅρια ἐφαρμογῆς Σημ. 160.

Θ'. Ἄλλα θέματα. Διακοπὴ μισθοδοσίας καὶ ἀποκρούσεις ὑπηρεσιῶν συναγωγὴ ἀπολύσεως Π. 5607 20, Π. 2983 20. Παράνομος κατακράτησις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν σερβιτῶρων· ὅροι ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν Π. 6 178. Δικαίωμα μισθοῦ κατὰ χρόνον φυλακίσεως Εἰσαγ. 212. Ἀσθένεια μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποδοχῶν μετὰ τὸν Ἑλλ. Ἀστ. Κώδικα 224. Εὐθύνη ἐν μεταβολῇ προσώπου ἐργοδότην λόγῳ θανάτου Π. 4548 272. Προσαύξεις μισθοῦ ἰδιωτ. ὑπαλλήλων λόγῳ στρατιω-

- τικῆς ὑπηρεσίας' ν.δ. 346)41 'Αλγρ. 319. Δικαίωμα ἀποδοχῶν διαρκούσης ἀδείας Ν.Ζ. 336. 'Εργοδοτική εἰσφορά ν. 118)45' ὑπολογισμός καὶ ἐπὶ τῶν τυχόν πέραν τῶν ὑπὸ τῶν ὑπ. ἀποφάσεων καθοριζομένων ἀποδοχῶν καταβαλλομένων 'Εγχ. 369. 'Αποδοχαὶ ἐν περιπτώσει ἀπεργία' καθ' ὑπ. ἀποφ. 21100)46 Σημ. 385. 'Αδυναμία ἐργοδότην πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν ἐκ λόγων ἀφ' ὁρῶντων τὸ πρόσωπόν του' ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ Σημ. 385. 'Αναγκαστικὴ ἀργία κινηματογράφων λόγω μὴ παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἐξ αἰτίας τῶν περιορισμῶν καὶ δικαίωμα μισθοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀργίας' τυχαῖον ἢ ἀνωτέρα βία Γν. Σ. 387. Χαρακτηρισμός ὡς ὑπαλλήλου διὰ καθαρισμόν ἀποζημιώσεως ν.2112' δὲν ἐπάγεται δικαίωμα τοῦτου διὰ μισθοῦ ὑπαλλήλου μὴ συμπεριλαμβανένου Π. 5892 558, πρβλ. Εἰσαγ. 558. Τόκοι ἐπὶ μισθῶν 'Αλγρ. 575. Προσαύξεις ἀρχικοῦ μισθοῦ πολεμιστῶν μισθωτῶν κατὰ 15 ο/ο' προϋποθέσεις δικαιώματος κατ' ἄρθρ. 7 ν.δ. 1799)42 Π. 1279 595: 'Αρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν ὡς πρὸς ἀποδοχὰς' καταχρηστικὴ ἀσκῆσις δικαιώματος Π. 7189 655, Π. 5504 395. Μὴ ἐπιτροπὴ τύπου ἀμοιβῆς ἐπὶ ὑπαλληλικῆς ιδιότητος Π. 6554 652, Π. 10 498. Μισθὸς δημοσίου ὑπαλλήλου' χαρακτηριστ. δικαίωμα ἐν μὴ παροχῇ ὑπηρεσιῶν ἐκ τύχης ἢ ἀνωτέρας βίας Γν. Σ. 41. Σύμβαισις ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου κατ' εἰσαγωγὴν 'Αστ. Κώδικος' καταγγεῖλια διὰ σπουδαῖον λόγον' ἐκτίμησης πραγματικῶν περιστάσεων' ἔξοδα παρὰστας καὶ ὁδοιπορικὰ Π. 7296 685. Χαρακτηρισμός πάσης καθυστερήσεως τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ὀφειλομένων ὡς ἀδικήματος Π. 71 398, Ν. Ζ. 604, Μελ. 103. 'Αφαίρεσις ἀλλαχὺ κερδηθέντων' προϋποθέσεις' χρόνος προτάσεως Π. 4126 245, Π. 2532 304, Π. 4584 529, 'Αλγρ. 575, Π. 5893 586.
- 'Αποδοχὴ': Ανάκλησις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας 'Αλγρ. 351. Διοικ. πράξεως ὑπὸ πολιτικῆς ὁργανώσεως' δὲν καθιστᾷ ἀπαράδεκτον αἰτησὶν ἀκυρώσεως Σ.Ε. 885 398, Εἰσαγ. 401. Μομεροῦς μεταβολῆς ὄρων συμβάσεως Π. 7013 622 Βλ. καὶ λ. *Παρατίσεις*.
- 'Αποζημιώσεις': 'Επὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας' ἀξιώσεις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἢ πρὸς παροχὴν ἀνθητικῶν διαφέροντος καὶ οὐχὶ τοῦ μισθοῦ Π. 1223 112. 'Εν μὴ χορηγήσει πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ Ν. Ζ. 278. Διαφέρον ἐπὶ χρηματικῶν παροχῶν' μόνον νόμιμος τόκος Π. 71 393. 'Απόλυσις ναυτικοῦ πρὸ λήψεως χρόνου ναυτολογήσεως καὶ ἀποζημιώσεως Π. 458 530, Γν. Σ. 643. Παροχὴ ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν' περιπτώσεις ἀποζημιώσεως ἐν ἀπολύσει μισθωτοῦ' προϋποθέσεις Π. 6979 594, Π. 6931 591 Βλ. καὶ λ. 'Ανεργία, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Στράτευσις' *Εργασίας σύμβαισις, Βιομηχανία*.
- 'Απόλυσις': Βλ. λ. 'Ανεργία, Καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας, Νεοπολεμιστὰι, Παλαῖοι πολεμιστὰι, Στράτευσις.
- 'Απουσία': Αὐθαίρετος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπ' ἀρκετοῦς μῆνας' ἀνάμεικτος συμπεριφορά Π. 626 521.
- 'Απόφασις': Πειθαρχικὴ ἐλεγχος δικαστηρίων Μελ. 7 ὑποσ. 'Υπουργικαὶ κατὰ ν. 28)44' ἰσχύς ἀπὸ δημοσιεύσεως εἰς 'Εφημ. Κυβερνήσεως 'Αλγρ. 383, 'Απόφ. 195. 'Υπουργικαὶ περὶ ἀποδοχῶν Βλ. λ. 'Αποδοχαὶ παράγρ. Δ. 'Απογράφου ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν τέλῃ Ν.Ζ. 410. Νομοθετικὴ κατάργησις ἀποφάσεων καὶ ἀρχὴ διακρίσεως ἐξουσιῶν Ν.Ζ. 234 ἐπ. Βλ. καὶ λ. 'Αναστολή.
- 'Αποχή': 'Απὸ ἐργασίας συνέπεται Βλ. λ. 'Ασθένεια, Βία, 'Εργασίας σύμβαισις.

- νεία, Βία, 'Εργασίας σύμβαισις.
- 'Αργία': 'Επιβολὴ ὑπὸ ἐργοδότην ποινῆς προσκαίρου παύσεως μισθωτοῦ ἀνευ δικαίωματος' ἀποφ. πρὸς μεταβολὴν ὄρων συμβάσεως' ἐπιτροπὴ ἀποδοχῆς τοῦ μισθωτοῦ. Π. 7013 622. 'Αποδοχαὶ μὴ ἀπασχολουμένων Βλ. λ. 'Ανεργία (ν. 118) παράγρ. Η, 'Αποδοχαὶ (παράγρ. ΣΤ).
- 'Αρμολιότης': 'Επὶ ἀποβολῆς ἀπολυμένου μισθωτοῦ ἐξ οἰκήματος ἐργοδότην Πρδρ. 1713 180. Κατὰ ποῖον δίκαιον κρίνεται ἡ καθ' ὕλην καὶ κατὰ τόπον ἀρμολιότης Π. 458 530. Παραπομπὴ λόγω ἀναρμολιότητος κατ' ἄρθρ. 25 Πολ. δικ. προϋποθέτει ἀναρμολιότητα πολυμελοῦς δικαστηρίου Π. 20 601 Βλ. καὶ λ. *Δικαιοδοσία, Εργατικαὶ διαφοραὶ*.
- 'Αρνητικὸν διαφέρον': 'Επὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας Π. 1223 112.
- 'Αρχιεργάτης': Βλ. λ. 'Υπάλληλοι ιδιωτικοί.
- 'Αρχαιοτέρας': Μισθωτὸς ἀπολυόμενος ὡς πλεονάζων κατὰ ν. 118)45 ἐπιλογή ἐργοδότην Π. 4796 14.
- 'Ασθένεια': 'Αποχὴ μισθωτοῦ λόγω ἀσθενείας' ἐπιδράσεις ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ πάροδον νόμιμων ὁρίων ἀποχῆς' ἔννοια ἄρθρ. 5 ν. 2112 Π. 576 143, Ν.Ζ. 224, Π. 3602 269, Π. 5819 468, Π. 5893 586, Α. Π. 337 621, Π. 7263 683. 'Επίδομα ἀνεργίας' ἔννοια ἄρθρ. 10 ἐδ. 2 ν. 118 Π. 1204 140. 'Ασθένεια μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποδοχῶν. (μετὰ τὸν Ἕλληνα. 'Αστ. Κώδικα) Ν. Ζ. 224. 'Αδυναμία παροχῆς καὶ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ δικαίωμα μισθοῦ κατὰ τὸ βυζαντινορωμαϊκὸν δίκαιον καὶ τὸν ἰσχύοντα 'Αστ. Κώδικα. Γν. Σ. 386. 'Ο ἀσθενὴς μισθωτὸς' 'Αποφ. 323, 417, 608. Διακοπὴ ἐργασίας λόγω ἀσθενείας' δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἐτησίαν ἀδειαν μετ' ἀποδοχῶν Ν.Ζ. 335. Νόμιμος λόγος μὴ λύσεως συμβάσεως ἐργασίας' βραχεῖα ἀσθένεια' λοχεῖα γυναικὸς' στράτευσις' παραινωμένη ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας' ἔστω καὶ ἐξ ἀνωτέρας βίας' συναγωγὴ λύσεως συμβάσεως ἐκ μέρους μισθωτοῦ Α.Π. 337 621. Δικαίωμα ἀποδοχῶν καὶ νοσηλείας ναυτικοῦ κατὰ χρόνον ἀσθενείας του Γν. Σ. 643.
- 'Ασφάλισις': Βλ. λ. 'Ανεργία, Ταμεῖα. 'Η ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας μισθωτῶν ὁρισμένου χρόνου καὶ τὸ ν.δ.τῆς 8)11 Μαΐου 1946 (περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 118)1945 κλπ.) Ν.Ζ. 296 'Απροσδόκητα ἀσφαλίσεως Σημ. 608.
- 'Ασφαλιστικοὶ Ὀργανισμοί': Βλ. λ. *Ταμεῖα*.
- 'Ατυχήματα': Βλ. λ. 'Εργατικὰ ἀτυχήματα.
- Αὐξήσεις: Μισθοῦ διὰ παροχῆς εἰδῶν Ν.Ζ. 13 Βλ. καὶ λ. 'Αποδοχαὶ παράγρ. Δ.
- Αὐτεπάγγελτος: 'Εξέτασις δικαιοδοσίας πρὸς ἀναπολὴν ἐκτελέσεως ἀποφάσεως διαδικασίας ν. Γ'ΟΔ' Πρδρ. 2396 529. 'Εξέτασις παραβάσεως διατάξεων δημοσίας τάξεως Πρ. 6920 562. 'Εξέτασις ἀκυρότητος συμφωνίας περισσευούσης δικαιώματος μισθωτοῦ Π. 242 344. 'Εξέτασις τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀνογῆς ἀκύρωτος ἀπολυθέντος μισθωτοῦ Εἰσαγ. 19, 51, 144, Π. 5041 361, Εἰρ. 6 655.
- Αὐτοκίνητα: 'Υπηρεσία ἐκμεταλλεύσεως κρατικῶν αὐτοκινήτων' νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου' ἀνεφάρμοστον ν. 2112' διαδικασία ν. Γ'ΟΔ' Π. 5989 469.
- 'Αφίρεσις': 'Αλλαχὺ κερδηθέντων Π. 4126 245, Π. 2532 304 Π. 4584 529, 'Αλγρ. 575, Π. 5893 586.

B

Βάρος ἀποδείξεως: Βλ. λ. 'Αποδείξεις.

Βία: Μὴ παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ δημοσίου ὑπαλλή-

λήλου εκ τύχης ή άνωτέρας βίας και δικαίωμα μισθού Γν.Σ. 41. Μή παροχή ύπηρεσιών μισθωτού εξ άνωτέρας βίας: συνέπειαι Ν. Ζ. 336, Π. 7275 686, Α.Π. 337 621. Άνωτέρα βία ως λόγος άναστολής άποσβεστικής τής παραγραφής Π. 4755 51. Άνωτέρα βία ως λόγος άναστολής άποκλειστικών προθεσμιών Π. 5041 361. Άνωτέρα βία έπιρροή επί έφαρμογής ν.δ.424)41' έπίταξις έπιχειρήσεως Π. 4126 245, Είσαγ. 244. Νόμος 118)45 και άνωτέρα βία Ν. Ζ. 604. Άλλαγή σημαίας πλοίου: έννοια άνωτέρας βίας Π. 361 113. Μή παροχή ήλεκτρίκου ρεύματος εις πάσας τας κινηματογραφικάς έπιχειρήσεις: τυχαίον ή άνωτέρα βία; Γν.Σ. 388, Βλ. και λ. *Ώσθένεια*.

Βιβλίον: Άδεια μισθωτών Μελ. 337.

Βιομηχανία: Άπόλυσις μισθωτών πολεμικών βιομηχανιών και άποζημιώσεις: προϋποθέσεις τής εκ του ά. ν. 1146)46 όφειλουμένης άποζημιώσεως Π. 6414 502, Γνμδ. νμθ 418. Κριτήριο διακρίσεως βιοτεχνικής από βιομηχανικής έπιχειρήσεως Ν. Ζ. 384, Βλ. και λ. *Έπιχειρήσεις - Έκμετάλλουσες, Καπνοβιομηχανία*.

Βιοτέχναι: Τίνες υπάγονται εις άσφάλισιν Ταμ. Έπαγ. και Βιοτ. Έλλάδος: όροι έπεκτάσεως ν. 118 κατά ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946 Ν. Ζ. 384. Κριτήριο διακρίσεως βιοτεχνικής έπιχειρήσεως από βιομηχανικής Ν. Ζ. 384.

Βοηθήματα: Είς οικογενείας έξαφανισθέντων υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. Γν. Σ. 614.

Γ

Γαλακτοπωλεία: Άποδοχαί εργαζομένων εις γαλακτοπωλεία Έγγ. 127.

Γαλλικόν Σύνταγμα: Κοινωνικά και οικονομικά διατάξεις Γαλλικού Συντάγματος 19)4)1946, 423.

Γεωργικαί έπιχειρήσεις: Έξαιρέσεις από ν.118)45, έστω και αν λειτουργώσι υπό μορφήν άνων. εταιρίας Ν. Ζ. 297, 332.

Γεωργικοί συνεταιρισμοί. Βλ. λ. *Συνεταιρισμοί*.

Γραφεία Εύρέσεως Έργασίας: Υποχρεωτική πρόσληψις μισθωτών διά του Γραφείου Εύρέσεως εργασίας: έκτασις έφαρμογής: συνέπειαι παραβάσεως Είσαγ. 271, Π. 4107 392. Υποχρεώσεις προσλήψεως μέσφ του Γραφ. Εύρ. Έργασίας: εκτείνεται εις πάσας τας έπιχειρήσεις, βιομηχανικάς και μη Π. 4107 392, Είσαγ. 391, Ν. Ζ. 352. Μόνοι κυρώσεις εκ τής μη πρόσληψεως μισθωτού διά του Γραφ. Εύρ. Έργασίας: μη άπαγγελία άκυρότητας εργασιακής συμβάσεως Π. 3599 392, Π. 495 46. Άπόλυσις κατά ν.δ. 424)41' μη πρόσληψις άντικαταστάτου διά του Γραφείου Εύρέσεως Έργασίας: επίδρασις επί του κύρους τής άπολύσεως του άντικαταθέντος Π. 4604 271, Π. 4107 392, Π. 3599 392, Π. 4583 524, Είσαγ. 524.

Δ

Δασικά έπιχειρήσεις: Έξαιρέσεις από έφαρμογής ν. 118)45, έστω και αν λειτουργώσιν υπό μορφήν άνων. εταιρίας Ν. Ζ. 297, Ν. Ζ. 332.

Δεδικασμένον: Έπίδρασις έρμηνευτικών νόμων Ν. Ζ. 232. Έρμηνευτικός νόμος: έφαρμογή υπό Άρείου Πάγου και επί τελεσιδικιών αποφάσεων Α.Π. 179 396. Νέα καταγγελία βάσει ν. δ. 8)11 Μαΐου 1946, μετ' άκυρον άπόλυσιν μισθωτού υπό το κράτος του ν. δ. 424)41' ου δεδικασμένον εκ προτέρας άποφάσεως περί άκυρώσεως Π. 7130 620.

Δήλωσις: Έφ. παλ. πολεμιστού περί ύπαγωγής εις ν. 118)45 Μελ. 169 Ν. Ζ. 573, Ε.Π.Π. 46 599.

Δήμος: Άπόλυσις προσωπικού έπιχειρήσεων διεξ-

αγομένων υπό ή διά λ)σμών Δήμου' ν. 343)45 και 541)45 Π. 508 240. Τύχη προστατευτικών διατάξεων έφ. παλ. πολεμιστών μετά τους ν. 343)45 Ε. Ε. Π. 10 597, Π. 7050 627, Π. 7034 629, Π. 7278 687, Κατατάξεις μισθωτών Έγγρ. Υπ. Έγγ. 280. Προϋποθέσεις ύπαγωγής δημοτικών υπαλλήλων εις ν. 2112 και 118' νομική φύσις σχέσεως Π. 7141 677. Υπηρεσία καθαριότητος Δήμου' μη άσκησις εκμεταλλεύσεως μη έφαρμογή ν. 118)45 Π. 7141 677. Έφαρμογή ν. 2112 και επί μισθωτών δημοτικής εκμεταλλεύσεως, Αεριοφόροις Αθηνών όριον ήλικίας: φύσις συμβάσεως: άκυρώσις ν. δ. 1788)32' έννοια, άρθρ. 5 ά. ν. 759)37 Π. 7270 682. Βλ. και λ. *Νομικά πρόσωπα*.

Δημοσία τάξις: Είναι δημοσίας τάξεως ό ν.118)45 Μελ. 168, ό ν. 2000)39 Π. 508 240. Αί διατάξεις των ύπουργ. αποφάσεων περί καθορισμού κατωτάτων όριών άποδοχών Είσαγ. 343, Π. 242 344. Οί εργατικοί νόμοι Π. 242 344. Αί διατάξεις περί άπαγορεύσεως κατασχέσεως και έκχωρήσεως μισθών κλπ. Ν. Ζ. 354. Οί νόμοι περί προσιτασίας έφένδρον παλαιών πολεμιστών Ν. Ζ. 459. Αί διατάξεις περί μισθοδοσίας ναυτών: άπαγορεύσεις άποκλεισμού κανόνων δημοσίας τάξεως κατ' άρθρ. 3 Άστ. Κώδ. διάκρισις δημοσίας τάξεως έν ιδιωτ. διεθνεί δικαίφ. Π. 458 530. Αί δικονομικά διατάξεις άρθρ. 4 έδ. 9 ν. 765)43 Πρ. 6920 562.

Δημοσίευσις: Είς Έφην. Κυβερνήσεως προσλήψεων προσωπικού νομικών προσώπων δημ. δικαίου: έκτασις Π. 1223 112. Ούχι και πράξεων Έλλην. Έρρυθρού Στρατού περί άπολύσεως προσωπικού Α.Π. 68 211. Υπουργ. αποφάσεων περί άποδοχών βάσει ν. 28)44 Άπόφ. 195, Άλγο. 383. Δημόσιοι υπάλληλοι βλ. λ. *Υπάλληλοι δημόσιοι*. **Δημόσιον**: Σύμβασις παραχώρησεως έννοια Π. 1604 137. Άπόλυσις προσωπικού έπιχειρήσεων διεξαγομένων υπό ή διά λ)σμών Δημοσίου ή κατά παραχώρησιν τούτου' ν. 343)45 και 541)45 Π. 1604 134, Π. 508 240, Π. 626 520. Υπηρεσία εκμεταλλεύσεως κρατικών αυτοκινήτων: άνεφαρμοστον ν. 2112' διαδικασία ν. Γ'ΟΔ' Π. 5989 469. Υπάλληλοι επί συμβάσει στρατεύσις: διάρκεια συμβάσεως μετ' άπόλυσιν Ν. Ζ. 256, βλ. και λ. *Υπάλληλοι δημόσιοι*.

Διεδικασία: Βλ. λ. *Έργατικά διαφορά. Στράτευσις*. Έπιλύσις διαφορών, άφροσών αριθμόν και σειράν δικαιουμένων άδείας κλπ. Ν. Ζ. 337. Προσβολής καταγγελίας ως αποτελούσης κατάχρησιν δικαίωματος: άπόδειξις Μελ. 612.

Διάδοχοι: Παράστασις δεκαετησιού ανήλικου επί έργατ. διαφορών Π. 4502 277, Είσαγ. 276.

Διαθεσιμότης: Άνεπιθύλακτος λήψις άποζημιώσεως ν. 2112 ή εισπραξις άποδοχών ειδικής βάσει άρθρ. 1 ν. 322)45 διαθεσιμότητος: παρατήσις από δικαίωματος προσβολής κύρους άπολύσεως κατά ν. 118 Π. 13 73. Διαθεσιμότης τραπεζικών υπαλλήλων και ύπηρετών άποδοχαί Ν. Ζ. 150, Π. 5703 470 βλ. και λ. *Άνεργία* (ν. 118) παράγρ. Η και *Άποδοχαί* παράγρ. ΣΤ.

Διαιτησία: Κύρος διαιτητικής ρήτηρας: άκυρος έν διορισμ' άλλοδαπου ως διαιτητού Π. 458 530.

Διακοπή: Μισθοδοσίας και άπόκρουσις ύπηρεσιών: άπόλυσις Π. 5607 20, Π. 2983 20. Έργασίας λόγω άσθενείας: δέν περιλαμβάνεται εις την έτησιαν άδειαν Ν. Ζ. 335. Παραγραφής εκ μόνης άσκήσεως άγωγής μικροδιαφοράς και άνευ έπιδόσεως αυτής Είσαγ. 359. Βία δίκης θανάτω έναγοντος: συνέχισις υπό κληρονόμων Είρ. 6 655.

Διάκρισις έξουσιών: Νομοθετική κατάργησις ά-

ποφάσεων καὶ διάκρισις ἐξουσιῶν Ν.Ζ. 234 ἐπ.
Διακριτική ἐξουσία: Ἐλεγχος διακριτικῆς ἐξουσίας διοικήσεως ὑπὸ Συμβ. Ἐπικρατείας Ν.Ζ. 494.
Διόλοις: Ἐπιχειρήσεως καὶ προστασία παλαιῶν πολεμιστῶν Ν.Ζ. 634.

Διαρρύθμισις νομισματική: Βλ. λ. *Νόμισμα*.

Διαφέρων: Βλ. λ. *Ἀποζημίωσις*.

Διδάσκαλος: Οἰκόςμιος καταγγελία συμβάσεως προθεσμία Ν.Ζ. 84.

Διεθνείς συμφωνίαι: Συμφωνίαι συνδικαλιστικῶν πολιτικῶν μερίδων ὑπὸ αἰγίδα ἀντιπροσώπων ξένων ἐργατ. ὁργανώσεων, μὴ ἐνεργούντων ἐξ ὁνόματος πολιτείας τινός χαρακτήρῳ ἔννοια διεθνῶν συμφωνιῶν Σ.Ε. 885 398, Εἰσαγ. 401.

Διεθνὲς δίκαιον: Βλ. λ. *Διεθνὲς συμφωνίαι*, *Ἰδιωτικὸν διεθνὲς δίκαιον*.

Διευθυντικὸν δικαίωμα: Ἐργοδότου Π. 6 178.

Δικαιοδοσία: Πρὸς ἔλεγχον ἀποφάσεων πειθαρχικῶν συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν Μελ. 8 ὑποσ. Πρὸς κρίσιν περὶ τοῦ πλεονασμοῦ μισθωτοῦ ἀπολυθέντος κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118/45. Βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν. 118/45) παράγρ. Δ'. Ἐπὶ ἀμφισβήτησεως ἰδιότητος ἐπιχειρήσεως ὡς βιομηχανικῆς ἐν ἀπολύσει μισθωτοῦ κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118 Π. 5515 21. Τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον πράξεων διοικήσεως ἔκτασις Ν.Ζ. 32, Π. 2109 206, Εἰσαγ. 205. Π. 7543 660. Πρὸς ἔλεγχον συνταγματικότητος νόμων Π. 18 555. Πρὸς ἔλεγχον αἰτιολογίας μειώσεως ἀποδοχῶν τῶν μὴ ἀπασχολουμένων λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν μισθωτῶν Π. 6780 556. Ἀτομικαὶ διαφοραὶ καὶ διοικητικαὶ δικαιοδοσίαι Ν.Ζ. 32. Συμφωνία ἀποκλείουσα δικαιοδοσίαν ἡμεδαλῶν δικαστηρίων ἰσχυρὰ ἀσχετίως πρὸς ὑπαγείαν διαδίκων Π.458 530. Ἐφαρμογὴ ἡμεδαποῦ δικαίου πρὸς λύσιν ζητήματος ἂν ὑπάρχῃ διεθνὴς δικαιοδοσία τῶν δικαστηρίων Π. 458 530.

Δικαιοστάσιον: Ἀνεφάρμοστον ἀναστολῆς ἐπὶ ἀπολειστικῆς προθεσμίας ν.765/43* γενικότητος ἀρθροῦ 12 § 1 δ' δικαιοστασίον Π. 336 471.

Δικαίωμα: Διευθυντικὸν ἐπιχειρήσεως Π. 6 178. Βραδύτης πρὸς ἀσκήσιν δικαίωματος δὲν σημαίνει παραίτησιν Εἰσαγ. 240. Ἐνοχικὰ δὲν προστατεύονται ὑπὸ ἀρθρ. 17 Συντ. Π. 18 555. Ἀπαιτητὸν μισθοῦ Π. 5219 23, Πρ. 5513 181, Π. 7296 685. Κακόβουλος ἀσκήσεως ἔννοια Π. 415 15 Βλ. καὶ λ. *Κατάχρησις δικαίωματος*, *Παραίτησις*.

Δικαστήρια: Δικαστικὴ ἐξουσία διάκρισις ἐξουσιῶν Ν.Ζ. 231 Βλ. καὶ λ. *Ἀρμοδιότης*, *Δικαιοδοσία*, *Εργατικαὶ διαφοραὶ*, *Εἰρηνοδίκης*, *Πρόεδρος*.

Δικαστικὴ ἐξουσία: Εὐλόγος ἀμφιβολία ἐπὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης συμψηφισμός δαπάνης Πρ.342 342, Ε 554 519, Ε 179 521, Π. 7115 626, Α.Π. 372 659. Ἐκλειψὶς ἀντικειμένου καταψηφιστικοῦ αἰτήματος μετ' ν. 18/44 περὶ νομοσυντακτικῆς διαρρυθμίσεως ἐξέτασις ἀγωγῆς ὡς πρὸς τὴν δικαστικὴν δαπάνην Π. 2056 79.

Δικαστικὸν Ἐνσημεν: βλ. λ. *Ἐνσημεν δικαστικόν*.

Δίκη: Βλ. λ. *Διακοπή*, *Εργατικαὶ διαφοραὶ*.

Δικηγορικὸς σύλλογος: Πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ μονίμων νομικῶν ἰδιωτικῶν υπαλλήλων Μελ. 8 ἐπ.

Δικηγόροι: Μόνιμοι νομικοὶ ἰδιωτικοὶ υπάλληλοι. Ἐμισθοὶ δικηγόροι, νομικοὶ σύμβουλοι καὶ σχέσις ἐξηρητημένης ἐργασίας Ν.Ζ. 6. Προνόμιον δικηγορικῶν ἀμοιβῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης, οὐχὶ καὶ ἐπὶ συντάξεων Γν. Σ. πρ. 357. Νομικὴ σχέσις δικηγόρου ἐπὶ μισθῷ ἢ νομικοῦ συμβούλου

μὴ ὑπαγωγή εἰς ὅρον κμισθωτῶς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐξηρητημένου Π. 3198 362. Ἐξωδικαστικαὶ συζητήσεις μετὰ πλεονασμῶν δικηγόρων ἢ δικηγόρων καὶ ἀτόμων ἀσχετίων πρὸς τοὺς διαδίκους δὲν ὑποχρεοῦν τοὺς διαδίκους Π. 5554 464. Δικηγορικαὶ ἀμοιβαὶ διὰ συντάξιν ἐπιταγῆς βασικὸν ποσὸν καὶ συντελεστής Πρ. 14952 664.

Δικονομικοὶ νόμοι: Ἀρχὴ μὴ ἀναδρομικότητος Πρ. 465.

Διοικήσις: Ἀτομικαὶ διαφοραὶ διοικητικαὶ δικαιοδοσίαι Ν. Ζ. 32. Ἐκτασις δικαιοδοσίας τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον πράξεων διοικήσεως Ν.Ζ. 32, Π. 2109 206, Εἰσαγ. 205 Π. 7543 660. Διάκρισις ἐξουσιῶν Ν.Ζ. 230 ἐπ. Νομιμότης ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν ἔκτασις ἐξουσιοδοτήσεως ν. 28/44 βλ. λ. *Ἀποδοχαὶ* παράγρ. Δ. Ἐρευνα ὑπὸ πολιτικῶν δικαστηρίων τῆς νομιμότητος ὑπουργικῶν ἀποφάσεων Εἰσαγ. 302 Π. 248 303. Ἐλεγχος διακριτικῆς ἐξουσίας διοικήσεως ὑπὸ Συμβ. Ἐπικρατείας Ν.Ζ. 494. Ἀγορευτικὴ Τράπεζα δὲν ἀσχετὴ διοίκησιν ἐν τῇ κυρίᾳ (πραγματικῇ) λειτουργίᾳ Π. 626 520. Ἀλλαγὴ ὥρων ἐργασίας μετὰ διαταγὴν ἐπιθεωρητοῦ ἐργασίας ἔρευνα τοῦ νομίμου αὐτῆς ἔκτασις ἐξουσίας ἐπιθεωρητοῦ ἐργασίας μὴ ὑπαγωγή καὶ καθορισμὸς ὥρων ἐργασίας Π. 7543 660.

Διοικητικαὶ πράξεις: Βλ. λ. *Διοικήσις*.

Διοικητικὸν Συμβούλιον: Βλ. λ. *Σωματεῖα*.

Δοκιμὴ: Προσωπικὸν νοσοκομείου Σωτηρία φύσις σχέσεως διάκρισις δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ διορισμοῦ ὡς μονίμου μὴ ὑπαγωγή διαφορῶν εἰς διαδικασίαν ν. ΓΩΟΔ Π. 90 149. Πρόσληψις προσωρινῇ μισθωτοῦ ὑπὸ δοκιμῇ μὴ ἐφαρμογὴ ν.δ. 424/41 Π. 4234 268, Contra: Εἰσαγ. 268. Μισθώσεις ὑπηρεσιῶν περίοδος δοκιμῆς Γλλ. νηλγ. 693, Παρ. 693.

Δόλος: Ἐπιτρεπτόν προβολῆς ἀντενστάσεως γενικοῦ δόλου κατὰ τῆς ἐνστάσεως παραγραφῆς Πρ. 467. Ἀναστολὴ παραγραφῆς ἐν ἀποτροπῇ ἀσκήσεως ἀξιώσεως ἐνεκα δόλου ὑποχρέου ἀντίθεσις εἰς χρηστὰ ἤθη ἀναδρομικὴ δύναμις διατάξεως ἀρθρ. 255 ἐδ. 2 Ἀστ. Κώδικος Πρ. 466. Ἀκυρότης συμφωνίας ἐκ τῶν προτέρων περὶ μὴ εὐθύνης ἐνεκα δόλου Πρ. 466.

Ε

Ἐγγραφα: Ἀνυπόγραφον ἔγγραφον στερεῖται ἀποδεικτικῆς δυνάμεως Π. 3198 362. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἔγγραφως βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν. 118) παράγρ. Δ, *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* παράγρ. Γ.

Ἐγγραφή: Βλ. λ. *Πινάκιον*.

Ἐγκλημα: Βλ. λ. *Ἀδίκημα* (ποιν.), *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*, παράγρ. Ε.

Ἐθελονταί: Ἐφαρμογὴ ν. 3514 καὶ ἐπὶ ἐθελοντῶν καταταχθέντων εἰς στρατὸν Μέσης Ἀνατολῆς Εἰρ. 89 305, Εἰσαγ. 305, Εἰρ. 124 503.

Ἐθνικὴ Τράπεζα: Βλ. λ. *Τράπεζαι*.

Εἰδικευμένοι ἐργάται: Τίνες, Ἐγγρ. Ὑπ. Ἐργασίας 280.

Εἶδος: Βλ. λ. *Ἀποδοχαὶ* παράγρ. Β.

Εἰρηνοδίκαι: Ἐξαιρέσεις ἐκ τοῦ ν. 1091/46 περὶ τρόπου καταβολῆς ὑπερωριῶν εἰς δικαστικούς λειτουργοὺς Ἀποφ. 195. Ἀρμοδιότης ἐπὶ διαφορῶν ν. 3514 βλ. λ. *Στρατεύσεις* παράγρ. Ε.

Εἰσφοραὶ: Ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἐστίας Ἐγγρ. Ὑπ. Ἐργ. 280. Μηνιαία μισθωτῶν ὑπὲρ ἐργατοῦπαλλήλικῶν ὀργανισμῶν Ἐγγρ. Ὑπ. Ἐργ. 543 Βλ. καὶ λ. *Ἀνεργία* (ν. 118) παράγρ. Ζ'.

Ἐκκρεμοδικία: Στοιχεῖα κατ' ἀρθρ. 553 πολ. δικ.

- τύχη δευτέρας αγωγής· μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἐκκρεμεῖ ἐν β' βαθμῷ ἐφεσις κατ' ἀποφάσεις ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς πρώτης αγωγῆς Π. 7152 630. Ἀγωγή ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ ἐστάσεις ἐκκρεμοδικίας καὶ συναφείας· προϋποθέσεις αὐτῶν· ἀναβολὴ συζητήσεως τῆς δευτέρας αγωγῆς μέχρις ἐκδόσεως ὁριστικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ἐπὶ ἐφέσεως κατὰ τῆς πρώτης τοῦ πρωτοδίκου πρὸς ἀποφυγὴν ἀντιφατικῶν ἀποφάσεων Π. 7215 692.
- Ἐκμεταλλεύσεις:** Βλ. λ. *Ἐπιχειρήσεις-Ἐκμεταλλεύσεις*.
- Ἐκπαιδευτήρια:** Ἰδιωτικά· ἀποτελοῦν ἐπιχειρήσιν· ἐφαρμογὴ ν.δ. 424)41 Π. 1147 142.
- Ἐκτακτοί:** Προσωπικὸν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ὅροι προσλήψεως· Π. 1223 112.
- Ἐκτέλεσις:** Ἐπὶ ἐργατ. διαφορῶν· ἀναστολὴ Ν. Ζ. 448. Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως κατὰ διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ· ἀρμοδιότης τοῦ κατὰ ν. Γ'ΟΔ Πρωτοδίκου καὶ οὐχὶ τοῦ προέδρου Πρωτοδικῶν Πρ. 2396 529.
- Ἐκχώρησις:** Ἀποζημιώσεως ν. 2112 διὰ προμήθειαν εἰδῶν ἱματισμοῦ· ἔγκυρος· οὐ δικαίωμα ἐπιλήψεως ἀκυρότητα ἀπολύσεως ἐκ τοῦ ἀρθρ. 9 ν. 118 ἐν μὴ καταβολῇ ἐκχωρηθείσης ἀποζημιώσεως Ν. Ζ. 354. Ἀνεκχώρητον συντάξεως· ἔκτασις καὶ ὡς πρὸς δικηγορικὰς ἀμοιβάς· Γν. Σ. πη. 357. Ἀνεκχώρητον μισθὸν Ν. Ζ. 695.
- Ἐλεγχοί:** Βλ. λ. *Δικαιωδοσία Πειθαρχικὸς Μελ. 7*.
- Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς:** Βλ. λ. *Νομικὰ πρόσωπα*.
- Ἐμπρικοὶ ἀντιπρόσωποι:** Κριτήριον διακρίσεως ἀπὸ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλου. Ἄλφρ. 480. Διακριτικὰ ὄρια διαχωρισμοῦ μισθωτῶν ἀπὸ ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων Ν. Ζ. 489, βλ. καὶ λ. *Παραγωγοί*.
- Ἐμπρακτικὸς μετάνοια:** Μηνυθέντος μισθωτοῦ συνάψει ὡς πρὸς ἐφαρμογὴν ν. 2112 καὶ 118)45 Εἰσαγ. 649.
- Ἐνδίκαια μέσα:** Βλ. λ. *Αἰτήσεις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀνακοπή, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἐφεσις*.
- Ἐνοικιστάσιον:** Προθεσμία παράγρ. 12 ἀρθρ. 18 ἄ. ν. 255)45 ἀποκλειστικῇ· δὲν ὑπόκειται εἰς ἀναστολήν. Π. 4755 51. Ἀποβολὴ ἀπολυομένου μισθωτοῦ ἐξ οἰκήματος ἐργοδότη· ἀρμοδιότης Πρ. 1713 180, Ν. Ζ. 665.
- Ἐνορκος βεβαίωσις:** Μαρτύρων· παραδεκτὴ κατ' ἐφεσιν ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν Ν. Ζ. 416.
- Ἐνομνον δικαστικόν:** Οὐχὶ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν Π. 3109 306, Π. 4081 602.
- Ἐνστάσις:** Ἀκυρότητος συμφωνίας περιστελλούσης δικαιώματα μισθωτοῦ· πρότασις κατὰ πᾶσαν στάσιν δίκης Π. 242 344. Ἐξαιρέσεως μάρτυρος· ἀπαράδεκτος ἐν δευτέρῳ βαθμῷ Π. 3198 362. Ἀφαίρεσεως ἀλλοχοῦ κερδηθέντων· χρόνος προτάσεως Π. 4584 529, Π. 5983 586. Ἐκκρεμοδικίας· στοιχεῖα κατ' ἀρθρ. 553 πολ. δικ. Π. 7152 630, Π. 7215 692. Ἐπιτελετὴν προβολῆς ἀντενστάσεως γενικοῦ δόλου κατὰ τῆς ἐνστάσεως παραγραφῆς Προτ. 467. Βλ. καὶ λ. *Ἐργατικαὶ διαφοραὶ* παράγρ. Δ'.
- Ἐνοχή:** Ἀλληλέγγυος ἐν μεταβολῇ προσώπου ἐργοδότη Π. 3175 78, contra, Εἰσαγ. 78 141, Π. 6529 141, Π. 4548 272. Διαφέρον ἐπὶ χρηματικῶν παροχῶν· μόνον νόμιμος τόκος Π. 71 393.
- Ἐνοχικὰ δικαίωματα:** Δὲν προστατεύονται ὑπὸ ἀρθρ. 17 Συντάγ. Π. 18 555.
- Ἐξάρτησις:** Χαρακτηριστικὸν γνώρισμα συμβάσεως ἐργασίας. Π. 2056 79, Π. 20 601, Π. 47 658. Ἐξηρημένῃ ἐργασίᾳ· ἔννοια οὐχὶ ἡ τοῦ ἐπὶ συμβάσει νομικοῦ συμβούλου Π. 3198 362, Μελ. 6.
- Ἐξαφνισθέντες:** Δικαίωμα ἀποδοχῶν· νομιμότης σχετικῶν ὑπ. ἀποφάσεων Γν. Σ. 585, Π. 7275 687. Βοηθήματα εἰς οἰκογενεῖας ἐξαφανισθέντων ὑπαλλήλων Ν. Π. Δ. Δ. ἔρρενα νομιμότητος ὑπ. ἀποφάσεων 12067)1946 Γν. Σ. 614.
- Ἐξοδα:** Δικαστικά, βλ. λ. *Δικαστικά ἔξοδα*. Παραστάσεως καὶ ὁδοιπορικὰ Π. 7296 684.
- Ἐξουσιοδότησις:** Πρὸς καθορισμὸν ἀποδοχῶν κατὰ ν. 28)44 ἔκτασις κλπ. Βλ. λ. *Ἀποδοχαὶ* παραγ. Δ.
- Ἐξώσις:** Μισθωτοῦ ἐξ οἰκήματος ἐργοδότη Πρ. 1713 180, Ν. Ζ. 665.
- Ἑορταί:** 13ος μισθός· ἐμπίπτει εἰς ἔννοιαν τακτικῶν ἀποδοχῶν Μελ. 71 ὑποζ. Βλ. καὶ λ. *Κυριακὴ*.
- Ἐπαγγελματίαι:** Θέματα ν. 118· ἐπαγγελματίαι καὶ βιοτέχνη· τίνες ὑπάγονται εἰς ἀσφάλισιν ταμ. ἀσφ. ἐπαγγ. καὶ βιοτ. Ἑλλάδος Ν. Ζ. 384.
- Ἐπιδόματα:** Ἀνεργίας Βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν. 118) παράγρ. Θ. καὶ Δ. Ἐφεδρικὰ βλ. λ. *Σιγάρενσις* παράγρ. Β. Οἰκογενειακὰ Ν. Ζ. 171, Συντ. 192. Πίναξ. 407. Πολυτετοὺς ὑπηρεσίας Συντ. 192. Ἐννοια δικαίωματος μισθωτῶν ὀρυχείων ἐπὶ ἐκτάκτου ἐπιδόματος ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν Π. 3070 245. Λιγνιτωρύχων Ἐγγρ. Ὑπ. Ἐργασ. 280. Συνυπολογισμός ἐπιδωμάτων εἰς ἀποδοχὰς διαρκούσης ἀδείας Ν. Ζ. 336. Ἐπίδομα 15οιο ἐπὶ ἀρχικοῦ μισθοῦ πολεμιστῶν μισθωτῶν· προϋποθέσεις κατ' ἀρθρ. 7. ν. δ. 1799)42. Π. 1279 595.
- Ἐπίδοσις:** Ἐπιδόσεις καὶ κλήσεις ἐν διαδικασίᾳ ν. Γ'ΟΔ· εἰδικῶς πρὸς ἀνωνύμους εταιρίας Ν. Ζ. 516.
- Ἐπιθεωρητὴς Ἐργασίας:** Βλ. λ. *Ὁρταὶ ἐργασίας*.
- Ἐπιστημονικὸν προσωπικόν:** Μὴ διάκρισις ἐν ὁ.δ. 3601)1946 περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν Ν. Ζ. 171.
- Ἐπιταγή πρὸς πληρωμὴν:** Δικηγορικαὶ ἀμοιβαὶ διὰ σύνταξιν· βασικὸν ποσὸν καὶ συντελεστής Πρ. 14952 664.
- Ἐπίταξις:** Ἐπιχειρήσεως· τύχη συμβάσεως ἐργασίας καὶ δικαίωματος ἀποδοχῶν· εἰδικῶς ἐπὶ ἐπιτάξεως ξενοδοχειακῆς ἐπιχειρήσεως Π. 4126 245, Εἰσαγ. 244.
- Ἐπιτροπὴ:** Πειθαρχικαὶ ἔλεγχος ἀποφάσεων ὑπὸ δικαστηρίων, Μελ. 8 ὑποσ. Ἐπιλύσεως διαφορῶν ἐπὶ ἀδείων μισθωτῶν Ν. Ζ. 337. Διαχειρίσεως βοηθημάτων ἐν Ἑλλάδι· ἀξίωσις ὑπαλλήλου κατ' αὐτῆς· διαδικασία ν. Γ'ΟΔ Π. 2337 404. Βλ. καὶ λ. *Παλαιὸι πολεμισταί, Στράτευσις*.
- Ἐπιφύλαξις:** Εἶδος διαμαρτυρίας· δὲν δύναται γὰρ χαρακτηρισθῇ ὡς συναίνεσις Π. 6535 559. Ἐπιφύλαξις ἐν λήψει ἀποζημιώσεως ν. 2112· ἐπίδρασις ἐπὶ δικαιώματος προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου Π. 13 73, Π. 4600 274, Π. 4655 275.
- Ἐπιχειρήσεις-Ἐκμεταλλεύσεις:** Ἐννοια κύκλου ἐργασιῶν ἰδίᾳ κατ' ἀρθρ. 9 ν. 118 38. Ἐννοια βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, συνδεομένων μετὰ τοῦ Κράτους διὰ συμβάσεων παραχωρήσεως Π. 1604 137. Ἀνάθεσις ὑπὸ Κράτους βιομηχανοποιήσεως παραδιδόμενων ἀλεύρων καὶ παρασκευῆς ζυμαρικῶν· δὲν ἀποτελεῖ σύμβασιν παραχωρήσεως Π. 1604 137. Ἐννοια ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως Π. 1147 142, Εἰσαγ. 142. Π. 5169 433, Π. 6619 647, Ν. Ζ. 648, Π. 7141 677. Ἰδιωτικά ἐκπαιδευτήρια· ἀποτελοῦν ἐπιχειρήσιν Π. 1147 142. Κριτήριον διακρίσεως βιοτεχνικῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ βιομηχανικῆς Ν. Ζ. 384. Διακριτικὰ γνωρίσματα ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως· ἔννοια δι' ἐφαρμογὴν ν.δ. 424)41· ἀναγκαῖα ἡ ὑπαρξὶς οικονομικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἔργου κατὰ τὰς μεθόδους τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως· μὴ ὑπαγωγή εἰς ταύτην τῶν σωματείων Π. 5169 433,

Πορβλ. Εισαγ. 433. 'Υπαγωγή Τραπεζών εις έννοιαν έπιχειρήσεως Π. 626 520. Διευθυντικόν δικαίωμα έπιχειρήσεως Π. 6 178. Βιομηχανικά, βιοτεχνικά, έμπορικά, υπάλληλος έπί συμβάσει στράτευσις' διάρκειαν συμβάσεως μετ' άπόλυσιν Ν.Ζ. 256. 'Υποχρεωτική πρόσληψις μισθωτών διά του Γραφ. Εδρ. 'Εργασίας' άφορᾷ βιομηχανικάς έπιχειρήσεις και μη Ν.Ζ. 352, Π. 4107 392, Εισαγ. 391, Διάλυσις έπιχειρήσεως και προστασία παλαιών πολεμιστών Ν.Ζ. 634. 'Απόλυσις μισθωτών πολεμικών βιομηχανιών και άποζημίωσις' προϋποθέσεις της εκ του ά.ν. 1146. όφειλομένης άποζημιώσεως Π. 6414 502, Γνωδ. γνωθ. 418. Βλ. και λ. 'Ανεργία (ν.δ. 424/4) παράγο. Γ, 'Ανεργία (ν. 118/45) παράγο. Γ. *Καπνοβιομηχανία, Παλαιοί πολεμιστάι* παράγο. Α.

'Εργασία. 'Εξηρητημένη έπί μονίμων νομικών ιδιωτικών υπαλλήλων Μελ. 6 έπ. 'Εξηρητημένη' έννοια' ουχι ή του έπί συμβάσει νομικού συμβούλου Π. 3198 362. 'Εκ περιτροπής βλ. λ. 'Ανεργία (ν.δ. 424/41) παράγο. Α. 'Έννοια κύκλου εργασιών Μελ. 38. Νυκτερινή τακτική' προσαύξησις άποδοχών' καθ' ό. ά. 3600/46 και 3601/46' διάκρισις από έπί πλέον έργασίας, άρθρ. 711 'Ελλην. 'Αστ. Κώδικος Ν.Ζ. 171. Πιστοποιητικόν υπηρεσίας μισθωτού' γέννησις αξιώσεως' όχλησις' άγνησις' συνέπειαι' περιεχόμενον' τίς χορηγεί έν μεταβολή έργοδότη Ν.Ζ. 278. Αί κοινωνικά και οικονομικά διατάξεις του γαλλικού συντάγματος της 19 'Απριλίου 1946 423. Βλ. και λ. *Γραφεΐα Εδρέσεως 'Εργασίας, 'Εργασίας σύμβασις, 'Ωραι εργασίας.*

'Εργασίας σύμβασις. Βλ. και λ. 'Ανεργία, 'Αποδοχαί, Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, 'Υπάλληλοι ιδιωτικοί και τὰ λοιπά κατ' ίδιαν θέματα εις τὰς οικείας λέξεις. Χαρακτηριστικόν γνώρισμα: ή εξάρτησις του μισθωτού Π. 2056 79. Π. 10 498, Π. 20 601, Π. 47 658. Περιπτώσεις ιδιωτικών υπαλλήλων βλ. λ. 'Υπάλληλοι ιδιωτικοί. Σημασία παροχής εργασίας και εις άλλους έργοδότης Π. 2056 79, Εισαγ. 79. 'Αδιόφορος ό τύπος, ό τρόπος και τό είδος της άμοιβής' εκτίμησις των στοιχείων υπό του δικαστού Π. 20 601. Στοιχείον άνωλύμου συναλλάγματος παροχής' υπηρεσιών Π. 10 498. Διάκρισις από έταιρίας Π. 10 498, Π. 47 658. Πληρωμή διά ποσοστών εκ κερδών' μη μεταμόρφωσις εκ ταύτης του υπαλλήλου εις έταίρον Π. 10 498. Μη μεταβολή χαρακτήρος εργασιακής συμβάσεως εκ προσλήψεως μισθωτού μετά του κάρρου και του ίππου του Π. 47 658. Φύσις σχέσεως 'Εθνικής Τραπέζης μετά των υπαλλήλων της' μισθωσις υπηρεσίας Ε 554 519. Σύμβασις μεταφορᾷς ποσότητος ειδών δέν έμπίπτει εις αξιώσεις μισθωτού εκ σχέσεως εργασίας Π. 20 601. Σχέσεις δημοσίου δικαίου, ιδιωτικού δικαίου' έννοια' περιπτώσεις Εισαγ. 677. 'Όρισμένου χρόνου, τίνες Π. 6968 588, Ν.Ζ. 589, Π. 8072 680, Εισαγ. 678. Καθορισμός έν τῇ συμβάσει όρίου ήλικίας δι' άποχώρησιν μισθωτού' χαρακτήρ συμβάσεως 'όρισμένου ή άορίστου χρόνου' Μελ. έπ. Ε. 554 519, Ε. 179 521, Π. 626 520, Π. 6968 588, Ν.Ζ. 590, Εισαγ. 587, Π. 7270 681. Καθιέρωσις όρίου ήλικίας δι' άποχώρησιν του μισθωτού' άποτελεί ένα εκ των λόγων έγκύρου άπολύσεως του μισθωτού Π. 6968 588, Ν.Ζ. 590, Εισαγ. 587. 'Όροι μεταβολής όρίου ήλικίας Ε 554 519, Π. 7270 681. Συμβάσεις μονιμότητας έννοια' χαρακτήρ ως 'όρισμένου ή άορίστου χρόνου Μελ. 6 Π. 6968 588, Ν.Ζ. 590, Εισαγ. 587. Σύστασις έταιρίας δι' ώ-

ρισμένην διάρκειαν δέν καθιστά και την σύμβασιν έργασίας των μισθωτών της 'όρισμένου χρόνου τοιαύτην Π. 3175 78. Κατ' επαγγελματικήν και έμπορικην συνήθειαν αί συμβάσεις εργασίας 'όρισμένου χρόνου συνάπτονται μόνον έγγραφως Ν.Ζ. 589. Πρόωρος λύσις συμβάσεως 'όρισμένου χρόνου κατὰ Ραμ. δίκαιον' δι' εύλογον αίτιαν Ν.Ζ. 590. Σύμβασις εργασίας 'όρισμένου χρόνου' εκτέλεσις ειδικής εργασίας άνευ προσδιορισμού'ρητώς ή σιωπηρώς του χρόνου διάρκειας της συνιστά σύμβασιν άορίστου χρόνου Π. 8072 679. Σύμβασις προσχωρήσεως' έννοια Μελ. 7, Ν. Ζ. 589. Πειθαρχική σύμβασις εργασίας Μελ. 7. 'Εφαρμογή διατάξεων περί μισθώσεως υπηρεσιών έπί σχέσεως δημοσίου υπαλλήλου' όρια μειοψ. Γν. Σ. 41. Μη συναφθείσα μέσω Γρ. Εδρ. 'Εργασίας' συνέπεια' βλ. λ. *Γραφεΐα Εδρέσεως 'Εργασίας.* 'Αντικειμένη εις τον νόμον πρόσληψις άνασφαλιστου μισθωτού' μη άκυρότης συμβάσεως εργασίας' υπαγωγή εις διατάξεις ν. 118/45 Π. 518 645. Σύμβασις εργασίας μετ' άλλοδαπου μισθωτού Γλλ. νμλγ. 694, Παρ. 694. Σύμβασις εργασίας κατ' εισαγωγήν 'Αστ. Κώδικος' καταβολή μισθού εις τό τέλος εκάστου χρονικού διαστήματος' κεκτημένον και άπαιτητόν του δικαίωματος μέχρι χρόνου συζητήσεως άγωγής' καταγγελία διά σπουδαίον λόγον' εκτίμησις πραγματικών περιστάσεων' έξοδα παραστάσεως και 'όδοιπορικά Π. 7296/685. Μη άποδοχή προσφερομένων υπηρεσιών' υποχρέωσις παροχής μισθού Ν. Ζ. 13 Γν. Σ. 386. Δήλωσις περί άπολύσεως ένέχει και δήλωσιν μη περαιτέρω άποδοχής υπηρεσιών, καθιστώσα ματαίαν την προσφοράν των υπηρεσιών Π. 1604 137, 'Αλγο. 351. 'Αδυναμία άποδοχής υπηρεσιών' όφειλή άντιμισθίας' μη άναγκαία προσφορά υπηρεσιών υπό παρανόμως άπολυθέντος ή έξαναγκασθέντος εις παραιτήσιν έφ. παλ. πολεμιστού Π. 2532 304. Προσφορά υπηρεσιών ως στοιχείον αξιώσεως άποδοχών ένεκα άκύρου άπολύσεως' άναγκαία έπί μονομερούς μεταβολής όρων Π. 7033 618. 'Αδυναμία έργοδότη πρὸς άποδοχήν υπηρεσιών εκ λόγων άφορώντων τό πρόσωπόν του' υποχρέωσις καταβολής μισθού Σημ. 385. 'Αποκατάστασις ζημίας μισθωτού εξ άκύρου άπολύσεως' δικαίωμα και παροχών εις είδος, άνεξαρτήτως χορηγούντος προσώπου Π. 5625 650, Εισαγ. 395, Π. 5504 395. 'Αφαίρεσις των άλλαχού κερδηθέντων προϋποθέσεις' χρόνος προστασεως Π. 4126 245, Π. 2532 304, Π. 4584 529, 'Αλγο. 575, Π. 5893 586. Στοιχεία της ένεκα μη άποδοχής υπηρεσιών άγωγής του μισθωτού Εισαγ. 529, Π. 4584 529. Πρόσκλησις άκύρως άπολυθέντος πρὸς εργασίαν' άπαλλαγή από επιζημιών συνεπειών διά τό μέλλον Μελ. 171. Μόμος διά κανονισμό μισθωτός' άπόκρουσις υπηρεσιών μετ' άποχήν εκ της εργασίας ένεκα ιδιαιτέρων λόγων' υπαγωγή εις προθεσμίαν άρθρ. 2, ν. 765/43 Π. 6326 654. 'Αναγκαστική άργία κινηματογράφων λόγω μη παροχής ήλεκτρικού ρεύματος εξ αίτίας των περιορισμών και δικαίωμα μισθού προσωπικού κατὰ τὰς ήμέρας της άργίας' τυχαίον ή άνωτέρα βία Γν. Σ. 387. Μη παροχή υπηρεσιών άνευ πταίσματος' άπαλλαγή ευθύνης' δικαίωμα μισθού μειοψ. Γν. Σ. 41. Δικαίωμα μισθού κατὰ χρόνον φυλακίσεως Εισαγ. 212. 'Αδυναμία παροχής υπηρεσιών λόγω φθηνείας' έπίδρασις επί δικαίωματος άποδοχών Ν. Ζ. 224. 'Αδυναμία παροχής και άποδοχής υπηρεσιών και δικαίωμα μισθού κατὰ τό βυζαντινορωμαϊκόν δίκαιον και τον ισχύοντα 'Αστ. Κώδικα Γν.Σ. 386.

Ἀποχή ἐξ ἀνωτέρας βίας· οὐ πρόθεσις μονομερούς λύσεως Π. 6436 48. Λύσις συμβάσεως ὑπὸ μισθωτοῦ μονομερώς· ζητῇ ἢ σιωπηρά· ἀνεῖν ἀδείας ἀποχὴ ἀπὸ ἐργασίας· πότε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς παραίτησις Π. 6136 48. Νόμιμος λόγος μὴ λύσεως συμβάσεως ἐργασίας· βραχεία ἀσθένεια, λοχεία γυναικός, στράτευσις· εἰς πᾶσαν ἄλλην παρατεταμένην ἀποχὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ἔστω καὶ ἐξ ἀνωτέρας βίας, συναγωγὴ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ Α.Π. 337 621, Π. 7275 686, Περβ. Π. 6436, 48. Νόσος ἐργοδότην δὲν λύει σύμβασιν ἐργασίας Π. 3602 269. Θάνατος ἐργοδότη· πότε λύει τὴν μίσθωσιν ἐργασίας Ν.Ζ. 604, Εἰσαγ. 272. Τύχη συμβάσεως ἐν ἐπιτάξει Π. 4126 245, Εἰσαγ. 244. Νόμιμον δικαίωμα μισθωτῶν πρὸς ἀπεργίαν· μὴ συναγωγὴ ἐκ ταύτης λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτῶν Π. 518 645. Ἀκυρὸς σύμβασις ἐργασίας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἢ πρὸς παροχὴν ἀρνητικοῦ διαφέροντος καὶ οὐχὶ τοῦ μισθοῦ Π. 1223 112. Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν· σχέσις ἀρθρ. 720 Ἑλλ. Ἀστ. Κώδ. πρὸς ν. 2552 Μελ. 163, 196, 228, 260, 292. Ἐπὶ πλεόν ἐργασία κατ' ἀρθρ. 711 Ἑλλ. Ἀστ. Κώδικος· διάκρισις ἀπὸ τακτικῆς νυκτερινῆς ἐργασίας Ν.Ζ. 171. Μίσθωσις ὑπηρεσιῶν· ὑπερῶριαι ἀνωτέραν ὑπαλλήλων ἐπιχειρήσεως Γ.λλ. νμλγ. 694, Παρ. 694. Διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότη κατ. Π. 6 178. Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν εἰς ἐργασιακὰς σχέσεις Π. 5504 395, Π. 7189 656. Μὴ ἀλληλέγγυος εὐθύνη ἐργοδοτῶν Π. 4548 272. Μίσθωσις ὑπηρεσιῶν· περίοδος δοκιμῆς Γ.λ. νμλγ. 693, Παρ. 693. Σύμβασις ἐργασίας· διάρρηξις· κατάχρησις δικαιώματος λύσεως συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν Γ.λλ. νμλγ. 694, βλ. καὶ λ. **Κατάχρησις δικαιώματος**. Πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας μισθωτοῦ· γέννησις ἀξιώσεως· ὄχλησις· ἀρνησις· συνέπειαι· περιεχόμενον· τίς χόρηγῃ ἐν μεταβολῇ ἐργοδότη Ν.Ζ. 278. Συναλλαγματικὰ ζητήματα καὶ νομισματικὴ διαρρύθμισις Ν.Ζ. 107. Χρονικὰ ὅρια ἐφαρμογῆς διατάξεων Ἀστ. Κώδικος Γ.ν. Σ. 386, Ν.Ζ. 386.

Ἔργαται· βλ. λ. **Ἐργατοτεχνῖται**.

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα· Ἐργατικὰ ἀτυχήματα καὶ κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις Ν.Ζ. 406, 441, 473, Ἀλγο. 480. Κατὰ ν. 551· ἀρμοδιότης Εἰρηνοδίκου Ν.Ζ. 416. Ἡ φωνὴ τῶν θυμάτων· ἀνάγκη νομοθετικῆς προσαρμογῆς ἀποζημιώσεως ν. 551, 641. Τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα· ἀνάγκη ἀναπροσαρμογῆς ἀποζημιώσεως ν. 551 Ἐγγρ. Δικ. Συλλ. 672.

Ἐργατικαὶ διαφοραὶ (διαδικασία ν. Γ.Θ.Ο.Δ.) **Α' Γενικά**. Ἡ ἐργατικὴ διαδικασία· ἀξία ν. 1968)44 Ἀποφ. 131. Ἡ δικαστικὴ προστασία τοῦ μισθωτοῦ 291. Σκοπός· διαδικαστικὰ ἀπλοποιήσεις Π. 3109 306. Τὰ νομοθετήματα τῆς κατοχῆς καὶ ν. 1968)45 Σημ. 352. Κύρωσις δι' ὑπ' ἀριθμ. 324)46 πράξεις Ὑπ. Συμβουλίου τῶν ἀρθρ. 4, 5 καὶ 6 ν. 765)43 Σημ. 384. Ἡ διαδικασία τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Ν.Ζ. 416, 448. Ἀπολογισμός 1945 σ. 1.

Β' Ἐκτασις ἐφαρμογῆς. Διαφοραὶ ὑπαγόμεναι Π. 90 149, Π. 3191 362, Π. 2337 404, Π. 5989 469, Π. 4364 497, Π. 458 530 Π. 18 563, Π. 6946 600. Π. 20 601. Ἀρμοδιότης ἐργατικοῦ δικαστοῦ ν' ἀποφανθῇ καὶ κυρίως ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως Π. 6972 593. Ἐννοια ὅρου «ἐξίωσις» νοεῖται καὶ τὸ οὐσιαστικὸν δικαίωμα, μέρος τοῦ ὁποῦ εἶναι καὶ ἡ ἄχρηματικὴ ἀπαίτησις Ν.Ζ. 416. Ἐννοια ὅρου «ἰδιωτικὴ ἀξίωσις» Π. 6946

600. Ἐννοια ὅρου μισθωτός Μελ. 12, Ν.Ζ. 416. Π. 90 149, Π. 3198 362, Π. 2337 404, Π. 5989 469. Ἐννοια τοῦ ὅρου «σχέσις ἐργασίας» Ν.Ζ. 416, Π. 4364 497. Προϋποτίθεται ἀξίωσις ἐκ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου Ν.Ζ. 416, Π. 2337 404, Π. 5989 469, Π. 8072 679. Ἐφαρμογὴ διαδικασίας ν. Γ.Θ.Ο.Δ. Ἐπὶ ἀξιώσεως ὑπαλλήλων Ἐπιτροπὴ Διαχειρίσεως Βοηθημάτων ἐν Ἑλλάδι· σχέσις ἰδιωτικοῦ δικαίου Π. 2337 404. Ἐπὶ διαφορᾷ μεταξύ ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως κρατικῶν αὐτοκινήτων καὶ προσωπικοῦ τῆς· σχέσις ἰδιωτικοῦ δικαίου Π. 5989 469. Ἐπὶ διαφορᾷ γεωργικῶν πιστωτικῶν συνεταιρισμῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν· σχέσις ἰδιωτικοῦ δικαίου Π. 8072 679. Ἐπὶ ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς Ν.Ζ. 416, Π. 18 563, Π. 6946 600, Π. 7215 692, Π. 4658 277. Ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ κληρονόμου τοῦ μισθωτοῦ καὶ κατὰ τῶν κληρονόμων τοῦ ἐργοδότη Ν.Ζ. 416. Ἐπὶ ἀξιώσεων ἐξ ἀνωτέρου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν Ν.Ζ. 416. Ἐπὶ προσεπικλήσεων καὶ παρεμβάσεων σχετικῶν πρὸς ἐργατικὰς διαφορὰς Ν.Ζ. 416. Ἐπὶ ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δι' ὑπερῶριαι Π. 4364 497. Ἐπὶ ἀξιώσεως ἐκ παροχῆς ἐργασίας κατ' ὑπερῶριαι Π. 4364 497, Π. 8634 113. Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ πραγματικῆς σχέσεως ἐργασίας· ὑπαγωγὴ πάσης ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης εἰς διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ Π. 1223 112. Σύμβασις μεταφορᾷ ποσότητος εἰδῶν δὲν ἐμπίπτει εἰς ἀξιώσεις μισθωτοῦ ἐκ σχέσεως ἐργασίας περὶ ὧν ἀρμόδιος ὁ Πρωτοδικὴς κατὰ ν. Γ.Θ.Ο.Δ. Π. 20 601. Μὴ ὑπαγωγὴ ἀξιώσεων ἐκ δημοσίου δικαίου Π. 90 149, Π. 509 248, Ν.Ζ. 416, Π. 2337 404, Σημ. 404. Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ διαφορῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν μετὰ νομικῶν προσώπων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων Π. 90)149, Π. 5989 469. Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ διαφορᾷ μεταξύ Σιβιτανιδεῶν Σχολῆς καὶ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ αὐτῆς Π. 509 248. Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ διαφορῶν τοῦ Νοσοκομείου «Σωτηρίας» καὶ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ του Π. 90 149. Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀξιώσεως τοῦ ἐπὶ συμβάσει νομικοῦ συμβούλου Π. 3191 362. Μὴ ὑπαγωγὴ διαφορῶν ἐκ τοῦ ν. 3514 (ἐπιδόματα ἐφεδρικά, ἀποζημιώσεις παρανόμως ἀπολυομένων)· ἀρμοδιότης εἰρηνοδίκου ἢ προέδρου Ν.Ζ. 416, Εἰσαγ. 560, Π. 1933 602, contra: Περ. 6920 561. Μὴ ὑπαγωγὴ διαφορῶν ἐκ τοῦ ν. 551· ἀρμόδιος Εἰρηνοδίκου Ν.Ζ. 416, Εἰσαγ. 560. Ἐκτασις ἐφαρμογῆς διαδικασίας ν. Γ.Θ.Ο.Δ. ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ δικαιώματος τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν Μελ. 262. Ἀρμοδιότης Πρωτοδίκου κατὰ ν. 1968)44· ἐξαιρετικὴ, μὴ ἐπιδεχόμενη παρέκτασιν Π. 1933 602. Ὅροι ἐφαρμογῆς ἀρθρ. 25 πολ. δικ. περὶ παραπομπῆς λόγῳ ἀναρμοδιότητος Π. 20 601, Π. 1933 602.

Γ' Ἀρμοδιότης κατὰ τόπον ἔννοια ἐναγομένου. Ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐκ τῆς περιφερείας ἐν ἣ παρεσχέθησαν ἢ πρόκειται νὰ παρασχεθῶν αἱ ὑπηρεσίαι· ἔννοια ἐναγομένου νοεῖται καὶ ὁ ἰδίῳ ὀνόματι, ἀλλ' ὡς ἀντιπρόσωπος ἄλλου ἐναγόμενος· παρὰστασις διαχειριστρίας ἡμεδαπῆς ἐταιρίας ὡς ἀντιπροσώπου ἁλλοδαπῆς Π. 458 530.

Δ' Προτάσεις. Μὴ ὑποχρεωτικὴ ἢ κατὰθεσις προτάσεων· βάσις συζητήσεως ἢ προφορικὴ ἀνάπτυξις· μὴ κατὰθεσις προτάσεων· θεωρητικὴ συζητήσεως ὡς κατ' ἀντικωλίαν Π. 7730 83, Π. 4502 277, Π. 71 393, Ν.Ζ. 316, 551, Περβλ. Π. 5134

563. Βελτίωσης άγωγής Π. 5557 22. 'Απαράδεκτον έπάγωγής όρκου διά τών προτάσεων Μ. 71 393. 'Αναγκαία προβολή ένστάσεων και ίσχυρισμών κατά την προφορικήν συζήτησιν δι' άναγραφής εις τά πρακτικά' άπαράδεκτον προβολής νέων ίσχυρισμών διά τών έγγραφων προτάσεων Π. 7161 663, Ν.Ζ. 551. Contra: Μή πρότασις ένστάσεως κατά την συζήτησιν, αλλά διά τών προτάσεων' παραδεκτή έφ' όσον αϊ προτάσεις άποτελούν τό κύριον και ουσιώδες περιεχόμενον της συζητήσεως' έννοια άρθρ. 4 § 5, ν. 765) 43 Π. 5134 563, Ν.Ζ. 703. Αϊ έγγραφοι προτάσεις συζητήσεως επί πολιτικών διαφορών και δύναμις τών έν αύταις μετά την συζήτησιν ίσχυρισμών Ν.Ζ. 551. Προτάσεις κατά ν. Γ'ΟΔ' Ν.Ζ. 703.

Ε'. Δικαστικόν ένσημον. Ούχι επί άγωγών άσκουμένων κατά διαδικασίαν Γ'ΟΔ' Π. 3109 306, Π. 4081 602.

ΣΤ'. 'Ενδικα μέσα. 'Ανακοπή μόνον έν άκύρω έρημοδικία' προθεσμία Ν. Ζ 416, Π. 4592 277. 'Η άκυρότης έρημοδικίας εις τās εργασιακάς διαφοράς Ν.Ζ. 516. 'Εφεσις έπιτερεπτόν' άρμοδιότης' προθεσμία Ν.Ζ. 416, Εισαγ. 492. 'Απαράδεκτον προβολής έν δευτέρω βαθμώ της ένστάσεως του συμψηφισμού τών άλλαχού κερδηθέντων υπό του μισθωτού Π. 4594 529, Π. 5893 586. Παραδεκτή έν δευτέρω βαθμώ ένορκος βεβαίωσις μαρτύρων Ν.Ζ. 416. 'Απαράδεκτον προβολής ένστάσεως έξαιρέσεως μάρτυρος έν δευτέρω βαθμώ Π. 3198 362. 'Αναίρεσις Ν.Ζ. 448, Ν.Ζ. 553.

Ζ' 'Αλλα θέματα. 'Εννοια μή δεσμεύσεως δικαστηρίου εκ διαδικαστικών τύπων Π. 5557 22. Μή δέσμευσις έργατικού δικαστού υπό διαδικαστικών τύπων έν τε τῷ πρώτῳ και έν δευτέρῳ βαθμῷ' ένδεικτική άναφορά ώρισμένων παρεκκλίσεων' επιδίωξις άναίρέσεως της κατ' ουσίαν άληθείας Π. 7152 630. 'Ελευθέρα εκτίμησης της παραλείψεως προσκομίσεως χρησίμων έγγραφων Α.Π.202 438. 'Εκτασις έφαρμογής κοινών διατάξεων πολ. δικονομίας Π. 5557 22. 'Αποδεικτικά μέσα κατά διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' απόδειξις ήλικίας' δυνατή και άνευ προσαγωγής λήξαντικής πράξεως Π. 4502 277. 'Ανυπόγραφον έγγραφον' στερεΐται άποδεικτικής δυνάμεως Π. 3198 362. Μή επιδικασίς άποδοχών διά χρόνον πέραν της συζητήσεως της άγωγής Π. 5219 23. 'Εκλειψις άντικειμένου καταψηφιστικού αίτήματος άγωγής μετά ν. 18]44 περί νομισματικής διαρρυθμίσεως' εξέτασις άγωγής ως προς αίτημα άναγνωρίσεως άπολύσεως' έννομον συμφέρον έρευνής και διά την δικαστικήν δαπάνην Π. 2056 79. Δικαίωμα δικαστικής παραστάσεως δεκατετραετοϋς άνηλίκου Εισαγ. 276, Π. 4502 277. 'Επιδόσεις και κλήσεις έν διαδικασία ν. Γ'ΟΔ' ειδικώς προς άνωνύμους έταίρους Ν.Ζ. 516. Συμφωνισμός κερδηθέντων υπό μισθωτού άλλαχού' προβολή υπό έργοδότη κατά πρώτην συζήτησιν' άπαράδεκτον έν δευτέρω βαθμώ εκ του άρθρου 160 πολ. δικ. θεραπεία εκ της μή προτάσεως Π. 4594 529. Βιαία διακοπή δίκης θανάτῳ ενάγοντος' συνέχισις υπό κληρονόμων Είρ. 6 655. 'Ανυπόχρεων έπιβολής όρκου εις μή παριστάμενον αὐτοπροσώπως διδάσκον Α.Π. 401 676. Στοιχεία εκκρεμοδικίας κατ' άρθρ. 553 πολ. δικ. και τύχη της δευτέρας άγωγής του μισθωτού, έφ' όσον εκκρεμεί έν τῷ β' βαθμῷ έφεσις κατ' άποφάσεως εκδοθείσης επί της πρώτης άγωγής Π. 7152 630. 'Αγωγή εξ άκέρου άπολύσεως μισθωτού κατά διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' ένστάσεις εκκρεμοδικίας και συναφείας' προϋποθέσεις αυτών' άναβολή συζητήσεως της δευτέρας

άγωγής μέχρις εκδόσεως όριστικής άποφάσεως υπό του 'Εφετείου επί έφέσεως κατά της πρώτης του Πρωτοδικου προς άποφυγήν άντιφατικών άποφάσεων Π. 7215 692. 'Εκτέλεσις' άνυστολή Ν.Ζ. 448. 'Αναστολή εκτελέσεως άποφάσεως κατά διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' Πρωτοδικου και ούχι του Προέδρου Πρωτοδικών Πρ. 2396 529. Τέλη έργατικών διαφορών 410. Προσωρινή επιδικασίς' όριον 'Αλφρ. 480. Δικαιοδοσία 'Επιτροπών επί διαφορών περί τόν άριθμόν και σειράν τών δικαιουμένων άδείας μισθωτών, ως και την διάρκειαν και χρονικήν περίοδον χορηγήσεως Ν.Ζ. 337.

'Εργατική νομοθεσία: 'Απολογισμός 1945 σ. 1. 'Εργατικοί νόμοι' δημοσίας τάξεως Π. 242 344, Εισαγ. 343. Τά δικαιώματα τών μισθωτών 353. Συμβιβασμός έν τῷ έργατικῷ δικαίῳ' συγγορητόν Παρατ. 405. 'Η μονιμότης τών μισθωτών' νομοθετική πολιτική 'Αρθρ. 576 'Αποχωρισμός έργατικού δικαίου από τό λοιπόν άστικόν δικαίον Ν.Ζ. 589. 'Ερμηνεία έργατικών νόμων' φιλεργατικόν πνεῦμα Π. 7129 625. Παράξενα 640.

'Εργατική 'Εστία: 'Εισφοραί, ύπέρ, 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργ. 280.

'Εργατικόν Κέντρον: Εισφοραί μισθωτών ύπέρ 'Εργατοϋπαλληλικών 'Οργανισμών, 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργασίας 543.

'Εργατοτεχνίται: 'Οδοιποτεχνίτης' υπάλληλος και ούχι εργάτης Π. 3602 269. Κατατάξεις μισθωτών' κριτήρια' τεχνίται' ειδικευμένοι εργάται' άνειδίκευτοι εργάται' μαθητευόμενοι, 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργ. 280. 'Απόψεις επί της διά του ν.δ. 8]11)5)46 έξομοιώσεως τών επί ποσοστοίς εργαζομένων μισθωτών προς άνειδίκευτον εργάτην διά τό επίδομα άνεργίας και άποζημίωσιν ν. 2112 'Αποψ. 323. 'Υφάντρια' έννοια' διάκρισις από ειδικευμένης εργατίας Π. 71 393. 'Εργασία πιστού τυπογραφείου κατά κύριον χαρακτήρα σωματική Π. 4605 500. Διάκρισις από υπάλληλου' περιπτώσεις' βλ. λ. 'Υπάλληλοι ιδιωτικοί. Προϋπηρεσία υπάλληλου ως εργάτου' συνυπολογισμός προς καθορισμόν άποζημιώσεως ν. 2112 Ν. Ζ. 512, Π. 4444 623, Εισαγ. 623. Π. 7129 624, Contra: Π. 6554 652. 'Εκτασις προστασίας παλαιών πολεμιστών 'Αλφρ. 415, Ν.Ζ. 674.

'Εργοδότης: Βλ. λ. Μεταβολή προσώπου εργοδότη. Νόσος εργοδότη' δέν λύει σύμβασιν εργασίας Π. 3602 269. Θάνατος εργοδότη' πότε λύει σύμβασιν εργασίας Ν. Ζ. 604, Εισαγ. 272. Διευθυντικόν δικαίωμα επιχειρήσεως Π. 6 178.

'Ερημοδικία: 'Η άκυρότης έρημοδικίας εις τās εργασιακάς διαφοράς Ν.Ζ. 516.

'Ερμηνεία: 'Εξαιρετική διάταξις' μή αναλογική έφαρμογή Π. 13 73 Γνμδ. νμθ. 421. Διορθωτική ν. 972]1937. 2051]1939 και άρθρ. 4 ν. 70]44 Α.Π. 68 211. Παρατήσεως από δικαιώματος' στενή Π. 4600 274. Συμβάσεων κανόνες' λήψις υπ' όψει και διδασμάτων κοινής πείρας Π. 3198 362. 'Εργατικών νόμων' φιλεργατικόν πνεῦμα Π. 7129 625 Καθορισμός άποδοχών' ν. 866]46' χαρακτηρισμός ως έρμηνευτικού ή μή του ν. 28]1944' αναδρομική της Μελ. 106, Π. 1209 147, Π. 4255 264, Εισαγ. 263, Π. 4327 366, Π. 71 393, Σ. Ε. 727 428, Εισαγ. 428, Ν. Ζ. 455, Ν. Ζ. 491 επ. Σ. Ε. 1188 495, Γν.Σ. 585, Ν.Ζ. 603, Π. 7115 626. 'Ερμηνευτικός νόμος' έφαρμογή υπό 'Αρείου Π. και επί τελεσιδίκων άποφάσεων Α.Π. 179 396.

'Ερυνδός Σταυρός: Βλ. λ. Νομικά πρόσωπα.

'Εστία 'Εργατική: Εισφοραί ύπέρ, 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργασίας 280.

Ἑστικτόρια : Ἀποδοχαὶ ἐργαζομένων εἰς 127.

Ἑταιρία : Σύστασις ἐταιρίας δι' ὠρισμένην διάρκειαν δὲν καθιστᾷ καὶ τὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῆς εἰς ὠρισμένου χρόνου τοιαύτην Π. 3175 78. Διάκρισις συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐταιρικῆς σχέσεως στοιχεῖα ταύτης: affectio societatis Π. 47 658, Π. 10 498. Ἀγωγή πλοιάρχου καθ' ἡμεδαπῆς ὁμορρυθμοῦ ἐταιρίας ὡς διαχειριστῆρας πλοίου ἀνήκοντος ἀλλοδαπῇ ἐταιρίᾳ διὰ μισθούς: δικαιοδοσία παράστασις Π. 458 530. Νομικὴ προσωπικότης κατὰ στάδιον ἐκκαθαρίσεως καὶ διανομῆς Π. 71 393 Βλ. καὶ λ. Ἀνώνυμος ἐταιρία.

Εὔρεσις Ἐργασίας : Βλ. λ. Γραφεῖα Εὐρέσεως Ἐργασίας.

Εὔρεσιτεχνία : Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων των Μελ. 163, 196, 228, 260, 292.

Ἐφεδρῶι : Βλ. λ. Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στρατεύσεις.

Ἐφεις : Ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ἁρμοδιότης προθεσμία μόνον καθ' ὠριστικῶν ἀποφάσεων ἀπαράδεκτον προβολῆς νέων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν παραδεκτὴ ἔννοχος βεβαίωσις μαρτύρων Ν. Ζ. 416. Ἀντέφεις ἀπαράδεκτος διὰ λόγους δυναμένους νὰ προταθῶσιν ὡς ἐπιχείρημα πρὸς ἐπικύρωσιν ἀποφάσεως ἢ ἀπόκρουσιν τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως καὶ τῆς ἀγωγῆς Π. 13 72. Στοιχεῖα ἐκχρεωτικῆς κατ' ἄρθρ. 553 πολ. δικ. καὶ τὴν τῆς δευτέρας ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἐκχρεμεῖ ἐν τῷ β' βαθμῷ ἔφεις κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς πρώτης ἀγωγῆς Π. 7152 630. Π. 6215 692 Βλ. καὶ λ. Ἐργατικαὶ διαφοραὶ παρὰ γρ. ΣΤ'.

Ἐφεύρεσις : Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων των Μελ. 163, 196, 228, 260, 292. Ἐφευρετικὴ ἀμοιβή ἐπίλυσις διαφορῶν διεθνῆς ἰδιωτικῶν δίκαιον Μελ. 260 ἐπ.

Ἐφημερίς Κυβερνήσεως : Βλ. λ. Δημοσίευσις.

Ζ

Ζαχαροπλαστεία : Ἀποδοχαὶ ἐργαζομένων, εἰς Ἐγκύκλιος 127.

Ζυθεστικτόρια : Ἀποδοχαὶ ἐργαζομένων εἰς, 127.

Η

Ἡδὴ χρηστά : Αἷψις ὑπ' ὅψιν ἐν ἐλέγχῳ ὑπάρξεως πλεονάζοντος κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 70. Ἀναδρομικὴ διατάξεις Ἀστ. Κώδικος, ἀναγομένων εἰς τὰ χρηστά ἦθη, οἷα τοῦ ἄρθρ. 255 ἐδ. 2. Πρωτ. 466. Βλ. καὶ λ. Κατάχρησις δικαιώματος.

Ἡλικία : Καθορισμός ἐν συμβάσει ἐργασίας ὁρίου ἡλικίας δι' ἀποχώρησιν μισθωτοῦ χαρακτηρὸν συμβάσεως ὡς ὠρισμένου ἢ ὁριστοῦ χρόνου Μελ. 6 ἐπ., Ε. 554 519, Ε. 179 521, Π. 626 520, Π. 6968 588, Ν. Ζ. 590. Εἰσαγ. 587, Π. 7270 681. Ὁροι μεταβολῆς ὁρίου ἡλικίας Ε. 554 519, Π. 7270 681.

Ἡμερομίσθια : Βλ. λ. Ἀποδοχαί. Κῦρος συμφωνίας πληρωμῆς μισθοῦ εἰς εἶδος ἔννοια ν. ΔΛ' ἀπερὶ πληρωμῆς ἡμερομισθίων κλπ. Π. 107 44. Πίναξ ἡμερομισθίων τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἀπὸ 11)11)44 369.

Ἡμερομίσθιοι : Ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου δημοσίευσιν προσλήψεως εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως Π. 1223 112. Ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι μὴ ἐφαρμογὴ ν. 2112' ἐξαίρεσις Π. 6624 561. Μὴ ἐπιρροὴ τρόπου ἀμοιβῆς ἐπὶ ὑπάλληλικῆς ἰδιότητος Π. 7129 625, Εἰσαγ. 624. Π. 6554 652, Π. 20 601.

Θ

Θαλαμηπόλοι : Καταγγελία συμβάσεως προθεσμία Ν. Ζ. 84.

Θάνατος : Ἐργοδότης συνέπειαι Ν. Ζ. 604, Π. 4548 272. Βιαιὰ διακοπὴ δίκης θανάτῳ ἐνάγοντος συνέχισις κληρονόμων Εἰρ. 6 655.

Θέατρα : Ἀκυρότης ὑ.ά. 11748)45 δι' ἧς ἐπεξετάθη εἰς Θεορίκην τὸ σύστημα πληρωμῆς ταξιθετῶν θεάτρων καὶ κινηματογράφων ὑπερβάσις νομοθετουσιδοτήσεως Σ. Ε. 85 301.

Θύματα πολέμου : ἔννοια ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου δι' ἐφαρμογὴν τῆς 59)45 συντακτικῆς πράξεως Ν. Ζ. 150.

Θυρωροί : Καταγγελία συμβάσεως προθεσμία Ν. Ζ. 84, Ἀποδοχαί Ν. Ζ. 633. Ἀποβολὴ ἐξ οἰκήματος ἐργοδότης Πρ. 1713 181.

Ι

Ἰατρεῖα : Ἀποδοχαὶ νοσοκόμων Σημ. 369.

Ἰατρός : Παρέχων ἐπὶ μισθῷ ὑπηρεσίας ἰδιωτικῶς ὑπάλληλος σχετικὴ νομολογία Μελ. 11 ὑποσ.

Ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια : βλ. λ. Ἐκπαιδευτήρια.

Ἰδιωτικὸν διεθνὲς δίκαιον : Τοπικὴ ἔκτασις δικαιοῦτος μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων των. Μελ. 262. Δίκαιον διέπον τὰς οὐσιαστικὰς προθεσμίας. Ν. Ζ. 299. Ἀπαγόρευσις ἀποκλεισμοῦ κανόνων δημοσίας τάξεως κατ' ἄρθρ. 3 Ἀστ. Κώδικος διάκρισις δημοσίας τάξεως ἐν ἰδιωτ. διεθνῇ δικαίῳ. Π. 458 530. Κατὰ ποῖον δίκαιον κρίνεται ἡ ὑπαρξὶς διεθνούς δικαιοδοσίας τῆς πολιτείας, ἢ καθ' ὕλην κατὰ τόπον ἁρμοδιότης τῶν δικαστηρίων ταύτης, τὸ ὑπὸ ξένην σημαίαν πλοῖον διαχειριζόμενον ἐν Ἑλλάδι ἐνθα κατέπλευσε διὰ νὰ μετασχηματισθῇ εἰς ἐπιβατηγόν, αἱ προϋποθέσεις ἱκανότητος παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου, αἱ ἐκ τοῦ πλοίου καὶ διὰ τοῦ πλοίου παραγόμεναι σχέσεις Π. 458 530.

Ἰδρύματα : βλ. λ. Νοσοκομεῖα, Νομικὰ πρόσωπα.

Ἰκανότης δικονομική : Παράστασις ἀνῆλικου 14 ετοῦς ἐν δίκῃ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν εἰσαγ. 276 Π. 4502 277.

Ἰση μεταχειρίσις : Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν εἰς ἐργασιακὰς σχέσεις Π. 5504 395, Π. 7189 656.

Ἰσότης : ἔννοια ἄρθρου 3 Συντος. Π. 18 555.

Κ

Καθαριότητα Ὑπηρεσία : βλ. λ. Ἀἵμοι.

Καθαρίστρια : Πίναξ μισθῶν ἀπὸ 11)11)44, 407 ἐπ.

Καθυστέρησις : Ἀποδοχῶν βλ. λ. Ἀποδοχαὶ παρὰ γρ. Δ'.

Κακοβουλία : βλ. λ. Κατάχρησις δικαιώματος.

Καλὴ πίστις : Ἐν ἀσκήσει δικαιώματος ἀπολύσεως πλεονάζοντος προσωπικοῦ Π. 6436 48. Ἐν ἀσκήσει διευθυντικοῦ δικαιώματος ἐπιχειρήσεως Π. 178. Ἐν ἀπολύσει πλεονάζοντος προσωπικοῦ κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 70 Π. 2536 341. Ἐν μισθολογικῇ κατατάξει μισθωτῶν κατὰ τὴν ὑπ. ἀποφ. 3601)46. Ἀλγρ. 640. Βλ. καὶ λ. Κατάχρησις δικαιώματος.

Καρπάρε : Ἀποδοχαὶ ἐργαζομένων εἰς 127.

Καρνοβοιομηχανία : Ἀκυρὸς ἀπόλυσις μισθωτῶν καρνοβοιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ α. ν. 322)45 καὶ 564)45 Π. 415 14. Βελτίωσις καταστάσεως ἀναβίωσις καταγγελθεισῶν συμβάσεων ἐργασίας ἄρθρ. 1 ἄ. ν. 522)45 Π. 13 73. Ἐφεδρῶι μισθωτοῦ δικαίωμα ἐκτάχτου ἐνιαχύσεως δι' ἀγορὰν εἰδῶν ΟΥΝΡΡΑ Ν. Ζ. 151.

Καταβολή : Παροχῆς, ὡς ὀφείλεται κατὰ τὸν χρό-

νον καταβολής· ἐλευθέρως· ὀφειλέτου Π.δρ. 342 342. *Έννοια· σκοπός· συμψηφισμός· Ν.Ζ. 354. *Αποσβεστικὸν γεγονός ἐνοχῆς· μερικὴ καταβολή· μερικὴ ἀπόσβεσις Παρ. 405. *Απόδειξις καταβολῆς ὑπολοίπου παντὸς λογιζομένου προϋποθέσεις ἐγκυρότητος παρατίθεται Γ.λ. ν. 405, Παρ. 405. *Αποζημιώσεως ν. 2112 μετ' ἀπόλυσιν κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118)45. βλ. λ. *Ανεργία (ν. 118) παράγρ. Δ'.

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας (ν. 2112).

Α'. Γενικά: Σκοπός ν. 2112, Ν.Ζ. 84, Π. 5819 468, Α.Π. 337 621, Π. 7222 651. *Απορριδοποιήσις καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας Ν.Ζ. 84. Τὸ νέον σύστημα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας Ν.Ζ. 279. Ζητήματα ἐκ τοῦ Ν. 2112 Ν.Ζ. 288. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας καὶ δικαίωμα ἀδείας Ν.Ζ. 337. *Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετ' ἰσοῦτον δίκαιον Ν.Ζ. 696. *Ἡ καταχρηστικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας βλ. λ. *Κατάχρησις δικαίωματος*. Σχέσις ν. 118 καὶ 2112 Ν.Ζ. 355, Μελ. 169.

Β'. Προϋποθέσεις: *Έκτασις ἐφαρμογῆς. *Όροι ἐφαρμογῆς ἐπὶ μονίμων μισθωτῶν σ. 7 ὑποσ. 39. Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας Εἰσαγ. 392, Π. 1223 112. Προϋποθέτει ἐγκυρον σύμβασιν ἐξηρημένης ἐργασίας· μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀκύρου προσλήψεως μισθωτοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὡς μὴ δημοσιευθείσης εἰς *Έφημερίδα Κυβερνήσεως Π. 1223 112. *Ανεφάρμοστον ἐπὶ ἀπολύσεως ἀντ' καταστάτου στρατευθέντος μετὰ τὴν ἐπάνοδον τούτου· εἰδικὴ ἀποζημίωσις ἄρθρ. 2 ν. 3514 Εἰσαγ. 239, Π. 508 240. *Ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι· ἀνεφάρμοστον ν. 2112· πότε ἐφαρμογὴ Π. 6624 561. *Όροι ὑπαγωγῆς προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου εἰς ν. 2112 Εἰσαγ. 469, Π. 5989 469, Π. 6624 561, Εἰσαγ. 560, Π. 7141 677, Π. 7270 682. *Ανεφάρμοστον ἐπὶ ὑπαλλήλων *Υπηρεσίας *Εκμεταλλεύσεως Κρατικῶν Αὐτοκινήτων Π. 5989 469. *Ανεφάρμοστον ἐπὶ ὑπηρεσίας καθαριότητος Δήμου· ἐφ' ὅσον πρόκειται σχέσις δημοσίου δικαίου Π. 7141 677. Προϋποθέσεις ὑπαγωγῆς δημοτικῶν ὑπαλλήλων εἰς ν. 2112 καὶ 118· νομικὴ φύσις σχέσεως Π. 7141 677. *Έφαρμογὴ ἐπὶ μισθωτῶν δημοτικῆς ἐκμεταλλεύσεως *Αερίωφωτος *Αθηνῶν· ὅριον ἡλικίας· φύσις συμβάσεως· ἀκύρωσις ν.δ. 1788)42· ἔννοια ἄρθρ. 5 α. ν. 759)37 Π. 7270 682. Περὶ τῆς ἔννοιαι τοῦ ἰδιωτ. ὑπαλλήλου καὶ περιπτώσεις βλ. εἰς λ. *Υπάλληλος ἰδιωτικὸς. Σύμβασις ὀριζόμενου ἡ ἀορίστου χρόνου· ἔννοια περιπτώσεις βλ. εἰς λ. *Έργασίας συμβάσεις.

Γ'. Καταγγελία: *Μονομερὴς δικαιοπραξία Ν.Ζ. 288 *Έγγράφως· τύπος Ν.Ζ. 84, Ν.Ζ. 288, Ν.Ζ. 512, Π. 7027 653. Δυνατὴ ἐγγράφως, προφορικῶς, ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς Π. 5607 20. *Παράλειψις ἐγγράφου· δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν καταγγελίαν· λύσις συμβάσεως· ὑποχρέωσις μόνον πληρωμῆς ἀποζημιώσεως Ν.Ζ. 288, Π. 7130 620, Π. 7027 653. Διακοπὴ μισθοδοσίας καὶ ἀπόκρουσις ὑπηρεσιῶν συναγωγῇ ἀπολύσεως Π. 5607 20. Δὲν χρήζει ἀποδοχῆς Ν.Ζ. 288. *Όριστικὴ καὶ ῥητὴ ἀνεπίδεκτος αἰρέσεως· περιεχόμενον Ν.Ζ. 288. *Ανεπίδεκτος μονομεροῦς ἀνακλήσεως Ν.Ζ. 288, *Αλγρ. 351. Δικαίωμα μισθωτοῦ πρὸς ἀποδοχὴν ἢ μὴ τῆς ἀνακλήσεως *Αλγρ. 351.

Δ'. Χρόνος προειδοποιήσεως ἀποζημιώσεως. Προειδοποιήσις προειδοποιήσεως Ν.Ζ. 84, *Αλγρ. 575. *Υπολογισμός χρόνου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας δι' ὑπαλλήλους ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν προσ-

θήκη μέχρι 24 μηνῶν εἰς τοὺς 6 μῆνας τῶν δέκα ἐτῶν Π. 7270 682, Εἰσαγ. 681, *Αλγρ. 415. *Υποχρέωσις παροχῆς ὑπηρεσιῶν κατὰ χρόνον προειδοποιήσεως Ν.Ζ. 84. Χρόνος ὑπηρεσίας δι' ὑπαλλογισμὸν ἀποζημιώσεως ν. 2112· τίς νοεῖται· συνυπολογισμός καὶ τῆς παρὰ τῷ προκατόχῳ ἐν μεταβολῇ προσώπου ἐργοδοτοῦ Ν.Ζ. 320. Ν.Ζ. 695. Προϋπηρεσία ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου· συνυπολογισμός πρὸς καθορισμὸν ἀποζημιώσεως Ν.Ζ. 512. Π. 4444 623. Εἰσαγ. 623, Π. 7129 625. Contra: Π. 6554 652. Συνυπολογισμός καὶ τοῦ χρόνου ἐκτὸς ὑπηρεσίας τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος *Αλγρ. 575. Συνυπολογισμός στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς κληρωτοῦ ἢ ἐφέδρου Ν.Ζ. 633, Εἰσαγ. 661. Χαρακτὴρ ἀποζημιώσεως Ν.Ζ. 354, *Αλγρ. 575, Μελ. 613. Δικαίωμα περαιτέρω ἀποζημιώσεως Μελ. 613. *Ανάκλησις δὲν καταργεῖ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112 *Αλγρ. 351. Μέγεθος ἀποζημιώσεως· ἐξάρτησις ἐξ ιδιότητος μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου· κριτήρια ιδιότητος Ν.Ζ. 320. Τρόπος ὑπολογισμοῦ· τίνος χρόνου αἱ ἀποδοχαὶ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν Π. 5701 440, Εἰσαγ. 438, Π. 4444 623, Π. 7034 629, Π. 7222 651, Π. 7270 682, *Απόψ. 417. *Έννοια ἀποδοχῶν Π. 4444 623, βλ. καὶ λ. *Αποδοχαί. Συνυπολογισμός παροχῶν εἰς εἶδος εἰς ἀποζημιώσιν ν. 2112 ὑπὲρ τὴν ἔννοιαν τακτικῶν ἀποδοχῶν Π. 7222 651. *Υποχρεωτικὴ ἢ ὀλοκληρωτικὴ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112· ἀκυρότης παρατήσεως *Αλγρ. 415. Συντρέχει ἀδικοπρακτικῶς μετὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 3514 Ν.Ζ. 256, Πρ. 5151 367, Εἰσαγ. 367. Καταβολὴ ἀποζημιώσεως ν. 2112 εἰς ἀπολυομένους κατὰ ν. 118)45 βλ. λ. *Ανεργία (ν. 118) παράγρ. Δ. Ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112· ἐπιδράσεις ἐπὶ δικαίωματος ἐπικλήσεως ἀκυρότητος ἀπολύσεως βλ. λ. *Ανεργία (ν. 118) παράγρ. Ε. *Απόλυσις μισθωτῶν· πολεμικῶν βιομηχανικῶν καὶ ἀποζημιώσεως Π. 6414 502. Τέταρτον ἀποζημιώσεως. Δικαίωμα ἐπὶ τοῦ 1/4 τῆς ἀποζημιώσεως ἐν ἐμπροθέσμῳ προειδοποιήσῃ· μὴ καταβολὴ τοῦ 1/4· ἀπλὴ ἀξίωσις καὶ οὐχὶ ἀκυρότης καταγγελίας Ν.Ζ. 84 695. Προϋπόθεσις καταβολῆς 1/4 ἀποζημιώσεως ἡ τακτικὴ ἐμπρόθεσις καὶ ἐγγράφως προειδοποίησις Ν.Ζ. 288. Καταγγελία ἐγγράφως μὲν, ἀλλ' εἰς ὀλιγώτερον τοῦ νομίμου χρόνου· ὀφείλῃ πλήρους ἀποζημιώσεως ἄνευ τοῦ 1/4 Ν.Ζ. 288. *Απόλυσις μισθωτοῦ μετ' ἐγγράφον καταγγελίαν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ νομίμου χρόνου· δικαίωματα τούτου Ν.Ζ. 288, Ν.Ζ. 84. Μὴ ἐφαρμογὴ καταβολῆς 1/4 ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως ἐργατοτεχνιτῶν Ν.Ζ. 84 695, *Αλγρ. 575. Συμψηφισμός ἐκχωρήσεως· κατὰ σχέσις: Συμψηφισμός ἀποζημιώσεως ν. 2112· ἀπόψεις· τινὲς διὰ τὸ κύρος τῆς καταγγελίας συμβάσεως κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118 Ν.Ζ. 354. *Έκχώρησις ἀποζημιώσεως ν. 2112 διὰ προμήθειαν εἰδῶν ἱματισμοῦ Ν.Ζ. 354. Συμψηφισμός προκαταβολῶν μισθοῦ πρὸς ἀποζημιώσιν ν. 2112 Ν.Ζ. 354. Ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112 δὲν ἀντιτάσσεται κατ' ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐκ μισθῶν του ὡς ἀκύρως ἀπολυθέντος *Αλγρ. 575. Μὴ ὑπαγωγὴ ἀποζημιώσεως ν. 2112 εἰς ἀκατάσχετον καὶ ἀσυμψηφιστον μισθῶν *Αλγρ. 575, Ν.Ζ. 354.

Ε'. Δόγαι ἀζημίον καταγγελίας· ἀσθένεια· ἀνωτέρα βία· μήνυσις. *Αποχὴ μισθωτοῦ λόγω ἀσθενείας· ἐπιδράσεις ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ πάροδον νομίμου ὁρίων ἀποχῆς· ἔννοια ἄρθρ. 5 ν. 2112 Π. 576 143, Ν.Ζ. 224, Π. 8602 269, Π. 5819 468, Π. 5893 586, Α. Π. 337 621, Π. 7263 683. *Ό ἀσθενῆς μισθωτὸς Ν.Ζ. 323, 417, 608. Νόμιμοι

λόγοι μη λύσεως συμβάσεως εργασίας βραχεία ασθένεια, λοχεία γυναικός, στράτευσις' εις πάσαν άλλην παραινιμένην άποχην εκ της εργασίας εστω και εξ ανωτέρας βίας, συναγωγής λύσεως της συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού Α. Π. 337 621. 'Ανωτέρα βία' ουχ υποχρέωσις καταβολής άποζημιώσεως Ν. Ζ. 604. Σχέσις του άρθρου 5 ν. 2112 πρὸς ν. δ. 424[1941] 96. 'Υποβολή μηνύσεως κατά μισθωτού δι' αξιόποινον πρᾶξιν διαπραχθεῖσαν κατά την εξάσκησιν υπηρεσίας του' απαλλαγὴ εργοδότη από υποχρέωσης καταγγελίας και άποζημιώσεως' άδιαφόρως χρόνον υποβολής μηνύσεως Ν. Ζ. 96, Εισαγ. 591. 'Απαλλαγὴ διὰ βουλευματος ή άποφάσεως' δικαίωμα άποζημιώσεως ν. 2112 Ν. Ζ. 96, Εισαγ. 591. 'Επιρροή αξιοποιούν πρᾶξεως επί άποζημιώσεως νόμου 2112' έρευνα επιρροής πρᾶξεως εις εκτέλεσιν συμβάσεως Π. 197 649, Π. 6931 591. 'Ανοχή μισθωτού εν τή εργασία θεώρησις εκ τούτου της αξιοποιούν πρᾶξεως ως μη επηρεαζούσης εκτέλεσιν συμβάσεως Π. 197 649.

ΣΤ'. Ακυρότης αντιθέτων συμφωνιών. 'Ακυρότης εκ του άρθρ. 11 ν. 547' έκτασις' κύρος παραιτήσεως άποζημιώσεως ν. 2112 Ν. Ζ. 633.

Ζ'. Μονομερής μεταβολή όρων. 'Εξομοίωσις πρὸς άπόλυσιν Εισαγ. 206, 'Αλγρ. 351 415, Ν. Ζ. 544, Ν. Ζ. 603, Π. 7033, 618. 'Ισοδύναμος καταγγελία' δικαίωμα άποζημιώσεως' μη αναγκαία πρὸς τούτο ή de facto λύσις της συμβάσεως υπό του μισθωτού 'Αλγρ. 351 415, Ν. Ζ. 544 619, Εισαγ. 621. 'Εφαρμογή διατάξεως και επί εργατοτεχνιτών Εισαγ. 206 Ν. Ζ. 544. Μείωσις άποδοχών, ανάθεσις εργασιών κατωτέρων και επιπονωτέρων τών συμφωνηθεισών, ειδική βλάβη, μείωσις αξιοπρεπείας μισθωτού' συνιστάσι μονομερή βλαπτικήν μεταβολήν Ν. Ζ. 544. 'Ομοίως ή μείωσις άποδοχών Π. 7033 618. 'Ομοίως ή μετάθεσις υπαλλήλου εις γραφεῖον άλλοδαπής Π. 7033 618. Μετάθεσις μισθωτού ως λόγος μεταβολής όρων συμβάσεως' όροι Εισαγ. 207, Ε. Π. 7207, Π. 7013 622. Συμφωνία μισθοῦ μεγαλυτέρου τών νομίμων όρών' μείωσις υπό εργοδότην μονομερής μεταβολή όρων Ν. Ζ. 603. Μετάταξις οδηγού τροχιοδρόμου στερηθέντος άδείας οδηγού εις θέσιν εισπρακτορος' ου μονομερής βλαπτική μεταβολή Ε. Π. Π. 25 597. 'Επιβολή υπό εργοδότην ποινής προσκαίρου παύσεως μισθωτού άνευ δικαίωματος' άποψις πρὸς μονομερή μεταβολήν όρων συμβάσεως' επιρροή άποδοχής του μισθωτού Π. 7013 622. 'Ασκήσις διευθυντικού της επιχειρήσεως δικαίωμα του εργοδότην' καλόπιστος άσκήσις' συνέπειαι δολίας και κακοβούλου άσκήσεως' αύξησις άριθμού μισθωτών επιχειρήσεως και θεώρησις υπό την έννοιαν της βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως' παράνομος κατακράτησις άποδοχών σεργιτών Π. 6 178.

Η'. Μεταβολή προσώπου εργοδότην. 'Η μεταβολή του προσώπου του εργοδότην Ν. Ζ. 23. 'Εννοία μεταβολής προσώπου εργοδότην ως πρὸς τὰ δικαιώματα μισθωτού Γν. Σ. 42. Μεταβολή προσώπου εργοδότην' άποψις ευθύνης άμφοτέρων τών εργοδοτῶν διὰ την άποζημίωσιν του ν. 2112 Εισαγ. 78. 'Όρος εφαρμογής άρθρ. 6 § 1 ν. 2112 τὸ πραγματικόν γεγονός της συνεχίσεως της παροχής εργασίας πρὸς τὸν νέον εργοδότην Π. 1223 112. 'Αρχή άρθρ. 6 § 1 ν. 2112' εφαρμογή και επί ν. 118 και ν. δ. 424[1941] 41' ευθύνη νέου εργοδότην εν παραβάσει ν. 118[45] προϋπόθεσις ή ταυτότης της επιχειρήσεως Ν. Ζ. 695. Θάνατος εργοδότην' άπόλυσις υπό κληρονόμων' τήρησις όρων ν. 118

ή ν. 2112 Ν. Ζ. 604. Συνυπολογισμός υπηρεσίας παρὰ προκατόχῳ δι' άπαζημίωσιν ν. 2112 Ν. Ζ. 320, Ν. Ζ. 695. Βλ. και λ. *Μεταβολή προσώπου εργοδότην*.

Θ'. Καταγγελία συμβάσεως υπό μισθωτού' παραίτησις: Βλ. και λ. *Παραίτησις*. Δυνατή μονομερής λύσις συμβάσεως εργασίας υπό μισθωτού ρητῆς ή σιωπηρῶς Π. 2482 212. Πότε υφίσταται έκτίμησις ειδικῶν συνθηκῶν Εισαγ. 211. 'Αποχή άνευ άδείας από εργασίας' πότε δύναται νά εμφραίνη βούλησιν πρὸς μονομερή καταγγελίαν της συμβάσεως Π. 2482 212, Εισαγ. 212. Φυλάκισις μισθωτού και έντετυθεν άποχή από εργασίας' ου παραίτησις' δυνατή απόλυσις κατ' άρθρ. 10 ν. δ. 424 Π. 2482 212, Εισαγ. 212. Μακρά άποχή μισθωτού εκ της εργασίας' εστω και εξ ανωτέρας βίας' θεώρησις ως σιωπηρῶς καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας Π. 7275 686. Νομοθετική προστασία δικαίωματος άπεργίας' μη λύσις συμβάσεως εργασίας' περιπτώσεις θεωρήσεως της συμμετοχής εις άπεργίαν ως καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας Π. 333 176. 'Αποχή λόγω ασθένειας' συνέπειαι' βλ. ανωτέρω παράγρ. Ε'.

Ι'. Καταγγελία συμβάσεως εργατοτεχνιτών: Προθεσμία' τύπος' έγγραφως ή προφορικῶς' ου δικαίωμα άποζημιώσεως εν έμπροθέσμῳ προειδοποιήσει' ειδικά διατάξεις ως πρὸς ώρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν Ν. Ζ. 84. Δυνατή και προφορικῶς Ν. Ζ. 288, Ν. Ζ. 512. Παράλληλος έφαρμογή ν. 2112 ή β. δ. 16[18] 'Ιουλίου 1920 και ν. 118[45] Μελ. 169. 'Εφαρμογή και διατάξεις ν. 2112 περι εξομοιώσεως πρὸς καταγγελίαν της μονομερούς μεταβολής όρων εργασίας Εισαγ. 206. 'Ανεφάρμοστον β. δ. 16 'Ιουλίου 1920 επί εργατῶν υπηρετούντων εις νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου Π. 6624 561.

ΙΑ'. Ειδικά θέματα καταγγελίας. 'Εκτασις δικαιώματος άπόλυσεως προσωπικοῦ ΣΠΑΠ' μη έφαρμογή ειδικῆς προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν' άκυρότης έρμηνευτικῶν νομοθετημάτων κατοχής άποκλειόντων προσφυγήν εις τακτικά ή διοικ. δικαστήρια' ν. δ. 557[41] δέν ήκυρώθη Σ. Ε. 309 345.

Καταγγελία συμβάσεως εργασίας: 'Απόλυσις μισθωτῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν και άποζημιώσις' μόναι προϋποθέσεις της εκ του ά. ν. 1146[46] όφειλόμενης άποζημιώσεως' μη εξάρτησις της άποζημιώσεως εκ της υπέρξεως άγωγῆς περι άκυρότητος άπολύσεως, συνεπῶς και προθεσμίας άγωγῆς Π. 6414 502. 'Απόλυσις παλαιῶν πολεμιστῶν μισθωτῶν επιχειρήσεων ν. 343[46] τύχη τών προστατευτικῶν διατάξεων μετά τούς ά. ν. 343 και 541[45] Ε. Π. Π. 25 597, Π. 7050 627, Π. 7034 629. Καταγγελία κατά τούς ν. 424[41] και ν. 118[45] βλ. λ. *Ανεργία* (ν. 2000) 39, ν. δ. 424[41], και *Ανεργία* (ν. 118).

Καταστρατήγησις: 'Εννοία' δικαιοπραξία πρὸς καταστρατήγησιν νόμου' άκυρος Ν. Ζ. 288.

Κατάσχισις: 'Αποζημιώσεως ν. 2112 Ν. Ζ. 354, 'Αλγρ. 575. 'Ακατάσχετον συντάξεων' έκτασις και ως πρὸς τὰς δικηγορικές άμοιβάς Γν. Σ. πψ. 357. 'Ακατάσχετον μισθῶν Ν. Ζ. 695.

Κατάταξις: Μισθολογική μισθωτῶν, 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργ. 280, 'Αλγρ. 640.

Κατάχρησις δικαίωματος: 'Εννοία Μελ. 69, Κακόβουλος άσκήσις δικαίωματος' έννοια Π. 415 15. 'Η κατάχρησις δικαίωματος εν κρίσει εργοδότην περι του <πλεονάζοντος> άπολυομένου Μελ. 69, Π. 1217 136, Π. 2356 341. 'Ασκήσις διευθυντικού της επιχειρήσεως δικαίωμα του εργοδότην' καλόπιστος άσκήσις' συνέπειαι δολίας

καί κακοβούλου άσκήσεως' αύθεις άριθμού μισθωτών επιχειρήσεως καί θεωρήσει υπό την έννοίαν της βλαπτικής μεταβολής των όρων συμβάσεως' παράνομος καταχρήσις άποδοχών σερβιτόρων' επιβολή πειθαρχικών ποινών άνευ των όρων του νόμου Π. 6 178. Μή συγχωρητή, καί μετά τό ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946, καταγγελία συμβάσεως έργασίας κατά κατάχρησιν δικαιώματος Π. μ.ψ. 1211 430, Π. 5169 433. 'Η καταχρηστική καταγγελία της συμβάσεως έργασίας' εισαγωγή' άρθρ. 281 'Αστ. Κώδικος' κυτήρια καταχρήσεως' γαλλική θεωρία καί πράξις' γερμανική θεωρία καί πράξις' αυστριακή, έλβετική νομοθεσία' καί θεωρία' σοβιετική θεωρία καί πράξις' 'Αγγλοαμερικανική θεωρία' έλληνική θεωρία καί πράξις' ή κατάχρησις δικαιώματος υπό τον 'Αστ. Κώδικα' υπέρβασις όρίων καλής πίστεως' υπέρβασις όρίων χρηστών ήθών' υπέρβασις κοινωνικού ή οικονομικού σκοπού του δικαιώματος' πρακτική έφαρμογή της έννοιας της καταχρήσεως δικαιώματος' ή κατάχρησις του δικαιώματος της καταγγελίας συμβάσεως έργασίας' καταγγελία κατά τρόπον προφανώς άνάρμοστον καί σκληρόν' ή καταγγελία πρὸς σκοπόν αντίθετον πρὸς καλήν πίστιν καί χρηστά ήθη' καταγγελία πρὸς σκοπόν διάφορον του σκοπού του δικαιώματος' καταγγελία άνευ ούδενός άπολύτως συμφέροντος' συνέπεισι καταχρηστικής καταγγελίας' διαδικασία Μελέτη 450 έπ. 481 έπ., 513 έπ., 545 έπ., 577 έπ., 609 έπ. Καταχρηστική άσκησις δικαιώματος άπολύσεως μισθωτοῦ' έννοια άρθρ. 281 'Αστ. Κώδικος' τότε δ δικαστής θά δεχθῇ ότι ύπάρχει κατάχρησις δικαιώματος' έκτίμησις πραγματικών περιστατικών Π. 6595 526, Ποβλ. Ν.Ζ. 527, Είσαγ. 526. 'Εφαρμογή άρθρ. 281 Α.Κ. καί έπὶ των πρὸ της εισαγωγῆς του γεγονότων ή σχέσεων Π. 6595 526. 'Έννοια άρθρ. 281 Α.Κ. καί έφαρμογή εις καταγγελίαν συμβάσεως έργασίας Π. 6499 528. 'Αντίθεσις καταγγελίας συμβάσεως έργασίας πρὸς άρθρ. 281 Α.Κ. έφ' όσον άποβλεπει άποκλειστικῶς εις ικανοποίησιν πάθους του έργοδότη Π. 6499 528. Διαιρήσεως έκτός υπηρεσίας μισθωτοῦ άκύρωτος, μετ' άναγνώρισιν δικαστικής άποφάσεως άπολυθέντος' καταβολή εις αυτόν νομίμων άποδοχών παρὰ τό ότι λοιποὶ μισθωτοὶ λαμβάνουν μείζονας άποδοχάς' καταχρηστική άσκησις δικαιώματος έργοδότη' άρχή ίσης μεταχειρίσεως μισθωτών Π. 7189 656. Σύμβασις έργασίας' διάρρηξις' κατάχρησις δικαιώματος λύσεως συμβάσεως μισθώσεως ύπηρεσιών Γ.λ. ν.μ.γ. 694.

Κατοικία: Παροχή κατοικίας μισθωτοῦ Ν.Ζ. 665, Π. 2713 181.

Καφενεία: 'Αποδοχαί έργαζομένων εις, 'Εγκ. 127.

Κηπουροί: Καταγγελία συμβάσεως' προθεσμία Ν.Ζ. 84.

Κινηματογράφοι: 'Αναγκαστική άργία λόγω μη παροχής ηλεκτρικού ρεύματος έξ αιτίας των περιόριστων καί δικαιώμα μισθοῦ προσωπικοῦ κατά τας ήμέρας της άργίας' τυχαίον ή άνωτέρω βία Γ.ν. Σ. 387. Βλ. καί λ. *Θέατρα*.

Κληρονομητόν: Δικαιώματος μισθωτοῦ επί της έφευρέσεως του Μελ. 228.

Κληρονόμοι: Βλ. λ. *Διακοπή δίκης, Μεταβολή προσώπου έργοδότην*.

Κληρωτοί: Στρατεύουσιν ως κληρωτοῦ' οὐ λύσις συμβάσεως έργασίας Ν.Ζ. 633. Οὐ δικαίωμα έφευρέσκειν έπιδόματος' δικαιώμα άφ' ής περιέλθουν εις έφευρέσκειν Είρ. 89 305, Είσαγ. 304 690, Ν.Ζ. 633. Στρατιωτική ύπηρεσία κληρωτοῦ Ν.Ζ. 633. Συνυπολογισμός ύπηρεσίας ως κληρωτοῦ δι' ύπο-

λογισμὸν έφευρετικῶν έπιδόματων Είρ. 194 661. Δικαίωμα έπαναπροσλήψεως Είσαγ. 690.

Κλήσεις: 'Επιδόσεις καί κλήσεις έν διαδικασίᾳ ν. Γ.Ο.Α' ειδικῶς πρὸς άνωνύμους εταιρίας Ν.Ζ. 516.

Κλητήρες: Πίναξ μισθών άπό 11)11)44 407 έπ. Δικαστικά έπιδόσεις καί κλήσεις έν διαδικασίᾳ ν. Γ.Ο.Α' Ν.Ζ. 516.

Κλινικά: 'Αποδοχαί νοσοκόμων ιδιωτ. κλινικῶν καί Ιατρείων Σημ. 369.

Κλωστοϋφαντουργικά επιχειρήσεις: 'Εφεδροὶ μισθωτοὶ' δικαίωμα οικονομικῆς ένισχύσεως δι' άγοράν ειδῶν ΟΥΝΡΡΑ Ν.Ζ. 151.

Κοινότητες: Κατατάξεις μισθωτών 'Εγγρ. 'Υπ. Παιδ. 280.

Κοινωνικά άσφαλίσεις: Διοικητική διαδικασία κατά ν. 694)37 Ν.Ζ. 32. 'Εργατικά άτυχήματα καί κοινωνικά άσφαλίσεις Ν.Ζ. 406 441 473 480. Βλ. καί λ. *Ταμεία*.

Κοινωνικός σκοπός: Δικαιώματος βλ. λ. *Κατάχρησις δικαιώματος*.

Κοινοφελή ιδρύματα: Βλ. λ. *Νοσοκομεία*.

Κύκλος έργασιών: 'Έννοια' ίδίᾳ έν άρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 18.

Κυριακή: 'Αμοιβαί έργασίας κατά Κυριακάς 'Εγκ. 369, 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργ. 543, Π. 7185 657. Πρόσθετος άμοιβή έκ παροχής έργασίας κατά Κυριακάς' έννοια ύπ. άποφ. 8900)46' έξάρτησις έκ μόνου του γεγονότος της έργασίας, άνεξαρτήτως άναπαύσεως κατ' άλλας ήμέρας Π. 7185 657. 'Αμοιβαί υπερωριών Ν.Ζ. 634. 'Αλλαγή ώρών έργασίας μετά διαταγήν έπιθεωρητοῦ έργασίας' έρευνα του νομίμου αὐτῆς' άρμοδιότης ιατρικῶν δικαστηρίων πρὸς έλεγχον νομιμότητος διοικητικῶν πράξεων' έκτασις έξουσίας έπιθεωρητοῦ έργασίας' μη ύπαγωγῆ καί καθορισμός ώρων έργασίας Π. 7543 660. Μίσθωσις ύπηρεσιών' υπερωρίαι άνωτέρων ύπαλλήλων επιχειρήσεως Γ.λ. ν.μ.γ. 694, Παρ. 694.

Λ

Ληξιαρχική πράξις: 'Απόδειξις ήλικίας έν διαδικασίᾳ ν. Γ.Ο.Α' Π. 4502 277.

Λιγνιτωρυχεία: 'Αργία προσωπικοῦ λιγνιτωρυχείων καί δικαίωμα μισθοῦ' σκοπός καί έννοια μειώσεως' άποδοχών δι' ά.ν. 817)46' έννοια δικαιώματος μισθωτών όρυχείων επί έκτάκτου παγίου έπιδόματος επί των άποδοχών' έξόφλησις καθυστερουμένων άποδοχών μισθωτών λιγνιτωρυχείων. άποκλειστική προθεσμία έπιδόσεως άγωγῆς άπολυμένου Π. 3070 245. 'Αποδοχαί λιγνιτωρυχείων' 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργασ. 280.

Λινοτύπαι: 'Ιδιωτικοὶ ύπάλληλοι Π. 4605 500.

Λοχεία: 'Επιτροή επί συμβάσεως έργασίας Α.Π. 337 621.

Μ

Μάγειροι: Καταγγελία συμβάσεως' προθεσμία Ν.Ζ. 84.

Μαθητευόμενοι: Κατατάξεις μισθωτών' μαθητευόμενοι 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργ. 280.

Μάρτυρες: Καταθέσεις μαρτύρων κοινά άποδεικτικά μέσα Π. 2056 79. 'Απαράδεκτον προβολῆς ένστάσεως έξαιρέσεως μάρτυρος έν δευτέρω βαθμῇ Π. 3198 362. 'Ενορκιοι βεβαιώσεις' παραδεκτῇ κατ' έφεσιν επί εργατικῶν διαφορῶν Ν.Ζ. 416. Πρὸς άπόδειξιν προσκομίσεως δικαιολογητικῶν έφ. παλ. πολεμιστῶν Είσαγ. 688, Π. 7278 688.

Μείωσις άποδοχών: Βλ. λ. *Αποδοχαί* (παράγρ. ΣΤ'). Μονομερῆς βλαπτική μεταβολή όρων συμβάσεως Ν.Ζ. 544, Π. 7033 618 Ν.Ζ. 603.

Μεσολάβησις: "Εννοία «αυστηματικής μεσολαβήσεως» πρὸς τοποθέτησιν ἀνέργων Γν. Σ. 110.

Μεταβολὴ ὄρων συμβάσεως: Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* παράγρ. Ζ. *Παλαιοὶ πολέμισται* παράγρ. Γ, Ζ. *Ἀνεργία* (ν. 118) παράγρ. Δ.

Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότη: "Εννοία Γν. Σ. 42, Ν.Ζ. 278. "Η μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη Ν.Ζ. 23. "Εννοία μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότη ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ Γν. Σ. 42. Μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως εἰς κληρονόμους ἀποβιώσαντος περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότη Εἰσαγ. 272, Π. 4548 272, Ν.Ζ. 278. "Ομοίως ἡ μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως Π. 3175 78. Προϋποθέτει μεταβίβασιν ἐπιχειρήσεως καὶ οὐχὶ ἀπλῶς πράγματος ἡ δμάδος πραγμάτων Γν. Σ. 42. "Υπάρχει χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἀπαραιτήτως νομικὸς δεσμὸς μεταξὺ τοῦ ἀρχικοῦ καὶ τοῦ νέου ἐργοδότη Ν.Ζ. 320. Μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως εἰς νέον ἐργοδότην εὐθὺν ἐξ ὁλοκλήρου ἀμφοτέρων τῶν ἐργοδοτῶν εἰς περίπτωσιν ἀκύρου ἀπολύσεως Π. 3175 78. Contra: "Εν μεταβολῇ προσώπου ἐργοδότην τετρατισμὸς συμβατικῆς σχέσεως διὰ τὸν παλαιὸν ἐργοδότην ὑπεσέλευσις τοῦ νέου ἐργοδότη εἰς τὴν θέσιν τοῦ παλαιοῦ μὴ ἐνοχὴ εἰς ὁλόκληρον Π. 6529 141, Εἰσαγ. 78 141, Π. 4548 272. Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότη λόγω θανάτου εὐθὺν διὰ τοὺς μετὰ θάνατον μισθοὺς ὑποχρέωσις μόνον τῶν συνεχιζόντων τὴν ἐπιχείρησιν κληρονόμων καὶ οὐχὶ πάντων τῶν κληρονόμων μὴ ἀλλήλῃγγυος εὐθὺν ἐργοδοτῶν Π. 4548 272. "Θάνατος ἐργοδότην πότε λυεῖ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀπόλυσις ὑπὸ κληρονόμων τήρησις ὄρων ν. 118 ἢ ν. 2112 Ν.Ζ. 604. Πιστοποιητικὸν ὑπηρεσίας μισθωτοῦ ἐν μεταβολῇ ἐργοδότη Ν.Ζ. 278. Βλ. καὶ λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Η).

Μεταβίβασις: "Υπαλλήλου παλ. πολέμιστου ὡς λόγος μεταβολῆς ὄρων συμβάσεως ὅροι Ε.Π.Π. 7 207. Εἰς ἄλλην πόλιν στοιχεῖα θεωρήσεως ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς κακοβουλία Π. 7013 612.

Μετανοία ἐμπρακτος: Μηνυθέντος μισθωτοῦ σπένεται ὡς πρὸς ἐφαρμογὴν ν. 2112 καὶ 118) 15 Εἰσαγ. 649.

Μεταφορὰ: Σύμβασις μεταφορᾶς ποσότητος εἰδῶν δὲν ἐμπίπτει εἰς ἀξιώσεις μισθωτοῦ ἐκ σχέσεως ἐργασίας ἀναρμοδιότης Πρωτοδίκου κατὰ ν. Γ' ΟΔ' Π. 20 601.

Μεταχειρίσις: "Αρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν εἰς ἐργασιακὰς σχέσεις Π. 5504 395. Π. 7189 656.

Μὴν: "Υπολογισμὸς μηνιαίων προθεσμιῶν "Αστ. δικαίου Ν.Ζ. 299, Ν.Ζ. 360, Εἰσαγ. 359, Π. 46 360.

Μήνυσις: Βλ. λ. *Ἀνεργία* (παράγρ. Δ), *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ε).

Μηχανήματα: Βλ. λ. *Μηχανικοί*.

Μηχανικοὶ—Μηχανολόγοι: "Ελβετικής καὶ ἑλληνικῆς μηχανολογικῆς ἐγκαταστάσεως ἐργασία ἰδιωτ. ὑπαλλήλου Π. 4780, 45. "Υπεύθυνος λειτουργία μηχανῶν καὶ παροχὴ ὁδηγίων εἰς συνεργεῖον ἐργασίας ἰδιωτ. ὑπαλλήλου Π. 4781 45. "Αποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν Ν.Ζ. 151. Συναρμομηχανικός ἰδιωτ. ὑπάλληλος Π. 6554 652.

Μηχανοδηγοὶ: Βλ. καὶ λ. *Μηχανικοὶ—Μηχανολόγοι*.

Μηχανολογικὰ ἐγκαταστάσεις: Βλ. λ. *Μηχανικοὶ—μηχανολόγοι*.

Μικροδιαφοραὶ: Διακοπὴ παραγραφῆς ἐκ μόνης ἀσκήσεως ἀγωγῆς μικροδιαφορᾶς καὶ ἄνευ ἐπιδο-

σεως αὐτῆς Εἰσαγ. 359.

Μισθός: Βλ. λ. *Ἀποδοχαί, Ἔργασίας σύμβασις*.

Μισθωσις ἐργασίας: Βλ. λ. *Ἔργασίας σύμβασις* καὶ τὰ λοιπὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Μισθωτός: "Εννοία Μελ. 12, Ν.Ζ. 416, Π. 90 149, Π. 2337 404, Π. 3193 362, Π. 5989 469. Τὰ δικαιώματα τῶν μισθωτῶν 353. Κατατάξεις μισθωτῶν "Εγγρ. "Υπ. Ἐργ. 280, Ἄλφρ. 640, Βλ. καὶ λ. *Ἐργατοτεχνίται, Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί*.

Μονιμότης: "Εννοία μονιμότητος ὁρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου σύμβασις. Μόνιμοι Νομικοὶ Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι. "Εμμισθοὶ δικηγόροι, Νομικοὶ Σύμβουλοι καὶ σχέσις ἐξορισμένης ἐργασίας Μελ. 6. "Η μονιμότης τῶν μισθωτῶν καὶ τὸ Ν.Δ. 424 Ν.Ζ. 324. "Υπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τροπείας Π. 626 520, Ε 179 521. "Η μονιμότης τῶν μισθωτῶν (νομοθετικὴ πολιτικὴ) Ν.Ζ. 576. Σύμβασις προσωχρήσεως ἔννοια σύμβασις ἐργασίας διὰ προσωχρήσεως δέον νὰ κρίνεται ὡς σύμβασις ἐργατοκοῦ δικαίου Ν.Ζ. 589. Μόνιμος διὰ κανονισμοῦ μισθωτός ἀπόκρουσις ὑπηρεσιῶν μετ' ἀποχὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ἔνεκα ἰδιαιτέρων λόγων ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀρθρ. 2 ν. 765) 43 Π. 6326 654.

Μονομερὴς μεταβολὴ ὄρων: Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ζ'). *Παλαιοὶ πολέμισται* (παράγρ. Γ, Ζ), *Ἀνεργία* (ν. 118) παράγρ. Δ.

Μπάρ: "Αποδοχαὶ ἐργαζομένων εἰς 127.

Ν

Ναυτικοὶ: "Αδικαιολόγητος ἀπόλυσις ναύτου καὶ δικαιομένη ἀποζημίωσις ἀλλαγὴ σημαίας πλοίου ἔννοια ἀνωτέρας βίας ἀξιώσεις ἀπολυομένου ναύτου ἐκ τοῦ ἐμπ. νόμου ἀκυρότης πάσης δικαιοπραξίας εἰς ἔξον νόμισμα νομισματικὴ διαρρῦθμις Π. 351 113. "Απόλυσις ναυτικοῦ πρὸ τῆς λήξεως χρόνου ναυτολογήσεως καὶ ἀποζημίωσις ἀξιώσεις ἀλλοδαπῶν καὶ δικαιοδοσία ἑλλήν. δικαστηρίων Π. 453 530. "Αποδοχαὶ ναυτικοῦ συμπεφωνημένοι εἰς ἔξον νόμισμα ῥήτρα ἐκτελεστέ ἐν ἀλλοδαπῇ κύρος Π. 455 662 Παρατ. 662. Δικαίωμα ἀποδοχῶν καὶ νοσηλείαν ναυτικοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας του Γν.Σ. 613.

Νεοπολεμισταὶ: (ν.δ. 1799) 1942). Α'. Γενικά: Σκοποὶ ν.δ. 1799) 42 Π. 6304 82, Εἰσαγ. 82, Π. 567 145, Ν.Ζ. 573. Νομοθετικὴ πολιτικὴ διαφορὰ ἐν τῇ προστασίᾳ παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ νεοπολεμιστῶν "Αποψ. 385. "Η νομοθετικὴ προστασία τῶν πολεμιστῶν μισθωτῶν Ν.Ζ. 573. Τὸ ν.δ. 1799 καθιεροῖ μονιμότητα τοῦ μισθωτοῦ Εἰσαγ. 82.

Β'. Π ρ ο ὑ π ο θ έ σ ε ι ς ε κ τ α σ ι ς ε φ α ρ μ ο γ ῆ ς. Τὸ ν.δ. 1799 δὲν τάσσει ὡς προϋπόθεσιν ὁρισμένου χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ Εἰσαγ. 82. Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐφέδρων πολεμιστῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων καὶ ὑπηρετούντων κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 1799 Π. 75 111, Π. 567 145. Α.Π. 74 174, Εἰσαγ. 82, 173, 174, 247, 265. Contra: Ἐφαρμογὴ μόνον ἐπὶ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρ. 4 καὶ 5 ἀναγκαστικῶς προσλαμβανομένων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ χρόνου τῆς ἰσχύος τοῦ οἰκιοθελῶς προσληφθέντων Π. 6304 82, Π. 4655 275. Ἐφαρμογὴ ν.δ. 1799 ἐπὶ ὑπηρετούντων τακτικῶς παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἀδιαφόρως τῆς κατηγορίας εἰς τὴν ἀνήκον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας ἔννοια τοῦ ὅρου «ὑπάλληλος» Π. 567 145, Εἰσαγ. 145. Ἐφαρμογὴ μόνον ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφέδρων πολεμιστῶν αὐ-

θετική έρμηνεία διά του άρθρ. 5 ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946. Έφαρμογή υπό 'Αρείου Πάγου και επί τελεσιδικιών αποφάσεων' μη υπαγωγή των οικειοθελώς προσληφθέντων εις την προστασίαν του ν. 1799 διά την απόλυτον Α.Π. 179 396, Α.Π. 372 659. Στοιχεία του δικαιώματος του οικειοθελώς προσληφθέντος έφ'εδρου πολεμιστού 1940—1941 πρὸς εξίσωσιν τῆς προστασίας του μετά τῆς ταιαυτῆς του άναγκαστικῶς τοποθετηθέντος Α.Π. 372 659.

Γ'. 'Απόλυσις' έκτασις έφαρμογῆς ν. 118)45' λόγοι κλπ.: 'Υπαγωγή εις διατάξεις ν. 118)45 και τῶν απολαύοντων τῆς έκ του ν. 1799)42 ειδικῆς προστασίας έφ'εδρου του πολέμου 1940—1941 πλὴν τῶν ἐξ αὐτῶν άναπήρων Π. 3867 248.

Contra: 'Η προστασία έκ του ν.δ. 1799)42 κατισχύει του ν. 118)45 Π. 75 111, Π. 567 145, Εισαγ. 247. Ν. 564)45' μη υπαγωγή άναπήρων εις ν. 118)45 Ν.Ζ. 574. Λόγοι και τρόπος άπολύσεως Ν.Ζ. 573. 'Ακαταλληλότης ἢ άνεπάρκεια' οὐ λόγος άπολύσεως κατά ν.δ. 1799)42 Εισαγ. 82. 'Απόλυσις κατά παράβασιν ν.δ. 1799)42' άκυρος Π. 567 145, Ν.Ζ. 573. 'Ανεφάρμοστον τριμήνου άποκλειστικῆς προθεσμίας άρθρ. 10 § 7 επί άγωγῆς του άκύρου άπολυθέντος έφ'εδρου πολεμιστού τελευταίου πολέμου Α.Π. 74 171, Π. 567 145.

Δ'. Προσαύξησις 15 οο: Προσαύξης άρχικοῦ μισθοῦ πολεμιστῶν μισθωτῶν κατά 15 οο' προϋποθέσεις δικαιώματος κατ' άρθρ. 7 ν.δ. 1799) 1942 Π. 1279 595.

Νομικά πρόσωπα: Σταθερότης προσωπικοῦ ὀργανισμῶν' ρήτρα μονιμότητος' πειθαρχικός έλεγχος' πειθαρχική σύμβουσις εργασίας' μόνιμοι νομικοί ιδιωτ. υπάλληλοι' έμισθοι δικηγόροι, νομικοί σύμβουλοι και σχέσις ἐνημερίας εργασίας Μελ. 6. Δημοσίου δικαίου υπάλληλοι' νομική φύσις σχέσεως' χαρακτήρ μισθοῦ' μη παροχή υπηρεσιῶν έκ τύχης ἢ άνωτέρας βίας και δικαίωμα μισθοῦ Γν. Σ. 41. Δημοσίου δικαίου' ὄροι προσλήψεως έκτάκτου προσωπικοῦ' δημοσίους εις 'Εφημ. Κυβερνήσεως Π. 1223 112. Προσωπικὸν νοσοκομείου «Σωτηρία» νομική φύσις τῆς μετά τούτου σχέσεως' διάκρισις δοκιμαστικῆς υπηρεσίας από διορισμῶ ὡς μόνιμου' ανεφάρμοστον διαδικασίας ν. Γ'ΟΔ' Π. 90 149. Μη υπαγωγή εις διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' διαφορῶν δημοσίων υπαλλήλων και τῶν μετά νομικῶν προσώπων διά σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων Π. 90 149. Δημοσίου και ιδιωτικοῦ δικαίου' δημοσίους εις 'Εφημ. Κυβερνήσεως πράξεων έπαγομένων μεταβολῆν υπαλληλικῆς καταστάσεως προσωπικοῦ ν. 972)37 και 2051)39 Α.Π. 68 211, Εισαγ. 210. 'Ελληνικός Έρυθρός Σταυρός' απόλυσις προσωπικοῦ' άπαλλαγή από υποχρεώσεως δημοσιεύσεως εις 'Εφημ. Κυβερνήσεως τῶν σχετικῶν πράξεων' ν. 972)37 Α.Π. 68 211. Σιβιτανίδειος σχολή' διαφοραί μετά μόνιμου προσωπικοῦ' σχέσις δημοσίου δικαίου' ανεφάρμοστον διαδικασίας ν. Γ'ΟΔ' Π. 509 248. Δημοσίου δικαίου' υπάλληλοι επί συμβάσει' στράτευσις' διάρκεια συμβάσεως μετ' απόλυσιν Ν.Ζ. 256. Οὐχί ἢ 'Αγροτική Τράπεζα' τραπεζιτικός ὀργανισμός κοινωφελούς χαρακτήρος' ιδιωτικός χαρακτήρ σχέσεως υπαλλήλων και Τραπεζῆς ταύτης Σ.Ε. 189 361, Εισαγ. 361. 'Αγροτική Τράπεζα' δὲν άσκει διοίκησιν ἐν τῇ κυρίῃ (τραπεζικῇ) λειτουργίῃ Π. 626 520. Νομική προσωπικότητα εταιρίας κατά στάδιον εκκαθαρίσεως και διανομῆς Π. 71 393. 'Υπηρεσία Έκμεταλλεύσεως Κρατικῶν Αυτοκινήτων' νο-

μικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου' ανεφάρμοστον ν. 2112' διαδικασία ν. Γ'ΟΔ' Π. 5989 469. 'Ανεφάρμοστον νόμου περί προστασίας ιδιωτ. υπαλλήλων επί μισθωτῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου άσκούντων διοίκησιν Π. 626 520. Βοηθήματα εις οικογενείας εξαφανισθέντων υπαλλήλων νομ. προσώπων δημοσίου δικαίου' έρευνα νομιμότητος ὑπ. άποφ. 12067)46 Γν. Σ. 614. Γεωργικοί πιστωτικοί συνεταιρισμοί' νομικά πρόσωπα ιδιωτικοῦ δικαίου' φύσις σχέσεως μετ' υπαλλήλων των' διαδικασία ν. Γ'ΟΔ' Π. 8072 679. Βλ. και λ. 'Ανεργία (ν.δ. 424) παράγρ. Γ', Καταγγελία συμβάσεως εργασίας παράγρ. Β', Σωματεία, Ταμεία.

Νομικοί σύμβουλοι: Βλ. λ. Δικηγόροι.

Νομιμοποιήσις: Παθητική καθ' εταιρίας μετά δι-
άλυσιν νομική προσωπικότης κατά στάδιον εκκαθαρίσεως και διανομῆς Π. 71 393.

Νόμισμα: Κύρος συμφωνίας πληρωμῆς μισθοῦ εις είδος' έννοια ν. ΔΔ' νομισματική διαρρύθμισις' σκοπὸς άρθρ. 4 ν. 362 Π. 107 44. 'Εκλειψις άντικειμένου καταψηφιστικοῦ αϊτήματος μετά τὸν ν. 18)44 περί νομισματικῆς διαρρύθμισεως' εξέτασις άγωγῆς ὡς πρὸς αϊτήμα άναγνωρίσεως άκύρου άπολύσεως και διά δικαστικὴν δαπάνην Π. 2056 79. Συναλλαγματικά ζητήματα και νομισματική διαρρύθμισις Ν.Ζ. 107. 'Αξιώσεις άπολυομένου ναύτου έκ του 'Εμπορ. νόμου' άκυρότης πάσης δικαιοπραξίας εις ξένον νόμισμα' μετατροπή ξένου νομίσματος εις δραχμάς επί τιμῇ χρόνου συνολογήσεως' νομισματική διαρρύθμισις Π. 361 113, Παρατ. 107. Προσδιορισμός άποδοχῶν εις ξένον νόμισμα (λίρας)' έγκυρος ἢ ταιαυτή ρήτρα, ἐπ' ὅσον εἶναι εκτελεστέ ἐν τῇ άλλοδαπῇ' έκτασις άπαγορεύσεως συνολογήσεως υποχρεώσεως εις ξένον νόμισμα ἢ συναλλάγμα κατά ν. 5422)32' άποδοχαί ναυτικοῦ εις ξένον νόμισμα Π. 455 662, Παρατ. 662.

Νόμος: Γενικαί διατάξεις δὲν καταργοῦν ειδικούς Π. 75 111, Π. 567 145. Ειδικός' ίσχυς και μετά τὸν ν. 118)45 Μελ. 169. Νομοθετική και δικαστικὴ έξουσία' διάκρισις έξουσιῶν' έρμηνευτικοί νόμοι' επίδρασις επί προεκδοθεισῶν αποφάσεων Ν. Ζ. 232. 'Ακυρότης έρμηνευτικῶν νομοθετημάτων κατοχῆς άποκλειόντων προσφυγὴν εις τακτικά ἢ διοικ. δικαστήρια' οὐχί του ν.δ. 557)1941 Σ.Ε. 309 345, Σ.Ε. 189 361. Τά νομοθετήματα τῆς κατοχῆς Σημ. 352. 'Αντιφασικά νομοθετήματα Ν. Ζ. 352. Νομοθετικὴ έξουσιοδότησις ν. 28)44 πρὸς καθορισμὸν άποδοχῶν' έκτασις ν. 866)46 κλπ. βλ. λ. 'Αποδοχαί παράγρ. Δ'. Διπλολογική έκθεσις νόμου' σημασία ταύτης Εισαγ. 469, Βλ. και λ. 'Αναδρομικότης', Έρμηνεία, Σύνταγμα.

Νοσήλεια: Δικαίωμα άποδοχῶν και νοσηλείων ναυτικοῦ κατά χρόνον άσθενείας του Γν. Σ. 643.

Νοσοκομεία: 'Απόλυσις προσωπικοῦ νοσοκομείων και κοινωφελῶν νοσηλευτικῶν ιδρυμάτων' μη έφαρμογή ν.δ. 424)41, ἀλλ' άποκλειστικῶς του ν. 291)43 Π. 5472 52. Βλ. και λ. **Νομικά πρόσωπα, Νοσοκόμοι.**

Νοσηκομοί: Καταγγελία συμβάσεως προθεσμία Ν. Ζ. 84. 'Αποδοχαί νοσηκόμων ιδιωτ. κλινικῶν και ιατρείων Σημ. 369.

Νόσος Βλ. λ. 'Ασθένεια.

Νυκτερινή εργασία: Τακτική χρονικά ὄρια προσ-
αύξεσις άποδοχῶν κατά τὰς ὑ. ά. 3600 και 3601) 1946' διάκρισις από επί πλέον εργασίας άρθρ. 711 'Ελλ. 'Αστ. Κώδικος Ν.Ζ. 171.

Νυκτοφύλακες: 'Αποδοχαί 410.

Ξ

Ξενοδοχεία : 'Επίταξις μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 9, 10, 11 καὶ 13 ν.δ. 424)41, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐπίταξις ἀποδοχοὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων Εἰσαγ. 244 Π. 4126 245.

Ὁδοιπορικὰ : Μισθωτοῦ Π. 7296 684.

Ὁδοντοτεχνίτης : Ὑπάλληλος καὶ οὐχὶ ἐργάτης Π. 3602 269.

Οἰκιακοὶ ὑπηρεταί : βλ. λ. Ὑπηρεταί.

Οἰκογένεια : Κριτικὴ ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῶν προστατευομένων μελῶν κατὰ τὴν ὑ. ἀ. 3601)46 περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν Ν.Ζ. 172. Ἐπίδομα οἰκογενειακὸν Συντ. 192. Πίναξ μισθῶν ἀπὸ 11)11) 44* προσανέσεις λόγῳ οἰκογ. βαρῶν 407 ἐπ.

Οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις : Προϋποθέσεις τῆς δι' ὑπουργ. ἀποφάσεως 24900 καὶ 27708)1945 οἰκονομικῆς ἐνίσχυσ. ὡς μισθωτῶν Π. 10 498.

Οἰκονομικὸς ἀγκυρῶν : Δικαιώματος βλ. λ. Κατὰ-χρησις δικαιώματος

Ὀκτώωρον : βλ. λ. Ὁραὶ ἐργασίας.

Ὁργανισμοί : βλ. λ. Νομικὰ πρόσωπα, Ταμεῖα.

Ὁριον ἡλικίας : βλ. λ. Ἡλικία.

Ὁρκος : Ἀλυσιτελῶς ἐπάγεται περὶ ὑπαλληλικῆς ιδιότητος Π. 4781 45, Π. 4779 45. Ἀπαράδεκτος ἐπαγωγὴ ὅρκου διὰ τῶν προτάσεων ἐν διαδικασίᾳ ν. ΓῶΟΔ' Π. 71 393. Περί συντάξεως ἐγγράφου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας Εἰσαγ. 463. Ἀνυπόχρεον δικαστηρίου ἐν διαδικασίᾳ ν. ΓῶΟΔ, πρὸς ἐπιβολὴν ὅρκου εἰς μὴ παριστάμενον αὐτοπροσώπων διάδικον Α.Π. 401 676.

Ὁρυχεῖα : βλ. λ. Λογιστοφυεῖα.

Ὁυζερὶ : Ἀποδοχαὶ ἐργαζομένων εἰς 127.

Ὁχλησις : Πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας Ν.Ζ. 278.

Π

Παιδαγωγοί : Προθεσμία καταγγελίας συμβάσεως Ν.Ζ. 84.

Παλαιοὶ Πολεμισταί : Α' Γενικά προϋποθέσεις προστασίας ἔκτασις γνωστοποιήσεως ἀπόδειξις ιδιότητος. Ἐννοία ἐφέδρου παλ. πολεμιστοῦ Ε. Π.Π. 46 599. Σκοπὸς προστασίας δημοσίας τάξεως ἀκυρότης παραλήψεως Ν.Ζ. 459. Προσόντα Ε.Π.Π. 10 596. Προϋπόθεσις προστασίας ἡ διατήρησις παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως προσωπικοῦ ἀνωτέρου τῶν δεκαπέντε χρόνος ἐρεῦνης ἀριθμοῦ προσωπικοῦ Εἰσαγ. 688, Ν.Ζ. 574. Ἀγνοία ιδιότητος ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ ὑπὸ ἐργοδότη καὶ συνέπειαι Ν.Ζ. 604. Προσκόμισις δικαιολογητικῶν ιδιότητος ὡς προϋποθέσεις προστασίας Ν.Ζ. 604. Ἐννοία προσκομίσσεως δικαιολογητικῶν. Ἀπλὴ ἐπίδειξις δικαιολογητικῶν ιδιότητος μισθωτοῦ ὡς ἐφ. παλ. πολεμιστοῦ καὶ ὅχι ὑποβολὴ εἰς ἐργοδότην Π. 7278 687. Συνέπειαι γνωστοποιήσεως ιδιότητος πρὸς ἐργοδότην Π. 7050 627. Ἀπόδειξις ιδιότητος Ε.Ε.Π. 46 599, Π. 7050 627. Α. Π. 202 438. Ἐφαρμογὴ προστασίας καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων προσληφθέντων διὰ τὰς ὁργανικὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως Ἀλγρ. 415. Ἀνεύσημασις ἡ ιδιότης ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατῶν ἢ ὑπηρετῶν Ν. Ζ. 674. Προστασία οἰκιοθελῶς προσληφθέντων χρονολογία προσλήψεως Ἀποψ. 67, Γνμδ. νμθ. 201, Π. 3867 248, Ν.Ζ. 461, Π. 336 471, Ν.Ζ. 574 604, Εἰσαγ. 687. Μὴ ἐφαρμογὴ προστασίας ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐξομοιωμένων ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ὅροι Ν. Ζ. 461. Ἐκτασις δικαιώματος ἀπολύσεως προσωπικοῦ ΣΠΑΠ μὴ ἐφαρμογὴ εἰδικῆς προστασίας παλαιῶν πολεμιστῶν ἀκυρότης

ἐρμηνευτικῶν νομοθετημάτων κατοχῆς, ἀποκλειόμενον προσφυγῆν εἰς τακτικά ἢ διοικ. δικαστήρια ν.δ. 557)41 δὲν ἠκυρώθη Σ.Ε. 309 345. Ἀπόλυσις παλαιῶν πολεμιστῶν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ν. 343)1046 τύχη τῶν προστατευτικῶν διατάξεων μετὰ τοὺς ἀ.ν. 343 καὶ 541)45 ὁρθὴ ἐννοία τούτων μὴ ἀποκλεισμός εἰδικῶν προνομίων τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν Ε.Ε.Π. 10 597, Π. 7050 627, Π. 7034 629, Π. 7278 687. Ἡ Νομοθετικὴ προστασία τῶν πολεμιστῶν μισθωτῶν Ν. Ζ. 573, Ἀποψ. 385. Φύσις καὶ ἔκτασις προστασίας δικαίου παλαιῶν πολεμιστῶν Ν.Ζ. 459.

Β' Τοποθέτησις. Συναγωγὴ καὶ τελείωσις συμβάσεως τῶν ὑποχρεωτικῶς τοποθετηθέντων Ν.Ζ. 460. Τοποθέτησις κατὰ κρίσιν ἐργοδότη ὅρια μετὰθεσις ὡς μεταβολὴ ὅρων ΕΠΠ 7 207, Εἰσαγ. 206 Ν.Ζ. 460.

Γ' Ἀποδοχαὶ μὴ ἀπασχολουμένων. Ἐννοία διατάξεων ὑπ. ἀποφάσεων περὶ μειώσεως ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολουμένων, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ ἐργασιῶν μισθωτῶν ἐφαρμογὴ ὑπὸ διοικήσεις καὶ ἐπὶ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἄλλως χαρακτηρισμός τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐργοδότη ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας Ε.Ε.Π. 10 596, Περβ. Εἰσαγ. 595, Γνμδ. νμθ. 204.

Δ' Λόγοι καὶ τρόποι ἀπολύσεως. Ἐπιτροπαὶ παλαιῶν πολεμιστῶν. Ἀπόλυσις μόνον δι' ὠρισμένους λόγους περιοριστικῶς ἀναφερομένους Π.336 471, Γνμ. νμθ. 204, Ν.Ζ. 574, 634. Διάλυσις ἐπιχειρήσεως ὡς λόγος ἀπολύσεως παλαιῶν πολεμιστῶν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112. Ν.Ζ. 634. Προϋπόθεσις κύρουσις ἀπολύσεως προηγουμένη ἀπόφασις Ἐπιτροπῆς Παλ. Πολεμιστῶν Εἰσαγ. 205. Π. 2109 206, Π. 336 471 Π. 7050 627, Ν.Ζ. 674. Σύνθεσις ἐπιτροπῶν Π.Π. τρόπος νομίμου συγκροτήσεως ὑποχρεωτικῆς κλήσις ὑπὸ Προέδρου πάντων τῶν μελῶν Σ.Ε. 909 437. Πρόεδρος Ἐπιτροπῆς τίς ἀναπλήρωσις ἐν κωλύματι ἀποκλείεται διορισμός πρωτοδίκου ὡς τακτικοῦ προέδρου Εἰσαγ. 437. Χαρακτὴρ Ἐπιτροπῶν συλλογικὰ ἔργα διοικητικῆς Π. 2109 206, Εἰσαγ. 205, Σ.Ε. 309 345, Ἀλγρ. 351, Π. 336 471. Προσβολὴ ἀποφάσεων ἐνώπιον Συμβ. Ἐπικρατείας Ἀλγρ. 351, Σ.Ε. 309 345. Ἀνεξέλεγκτον κρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Παλ. Πολεμιστῶν ἐπὶ τῶν λόγων ἀπολύσεως Γνμδ. νμθ. 204 Π. 336 471. Ἀνέκκλητον καὶ ὑποχρεωτικὸν ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν ἔννοια διακριτικὴ ἐξουσία ἐπιτροπῆς ἐπὶ λόγων ἀπολύσεως Π. 2109 206, Εἰσαγ. 205. Τίς αἰτεῖται ἔκδοσιν ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς Π. 205. Καὶ ὁ παλαιὸς πολεμιστὴς δύναται νὰ ζητήσῃ ἀκύρωσιν τῆς ἀπολύσεως Εἰσαγ. 205. Καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ ἐργοδότης ἀγνοεῖ τὴν ιδιότητα τοῦ ἐφ. παλ. πολεμιστοῦ Ν.Ζ. 604. Διοικητικαὶ δικαιολογίαι κατὰ τὸν ν. 244)36, 547)37, 771)37 Ν. Ζ. 32. Ἀφαίρεσις ἀλλαχού κερδηθέντων μετ' ἀκύρωσιν Ν.Ζ. 461.

Ε' Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων. Ἐξομοίωσις πρὸς ἀπόλυσιν κατ' ἄρθρ. 1 ν. 771)37 Ε.Π.Π. 7 207, Εἰσαγ. 206, Γνμδ. νμθ. 204. Ἀλγρ. 383. Ἐννοία μεταβολῆς Ε.Π.Π. 7 207. Μετάθεσις ὑπαλλήλου πότε ἀποτελεῖ μεταβολὴν ὅρων Ε.Π.Π. 7 207, Εἰσαγ. 206. Μετάθεσις ἀπὸ ἐλεγκτοῦ εἰς βοηθόν μονομερὴς μεταβολὴ Ε.Π.Π. 207. Δικαίωμα ἀγνήσεως βαρύτερας ἐργασίας Ἀλγρ. 383. Μετάθεσις ὁδηγοῦ τροχιοδρόμου στερεηθέντος ἀδείας ὁδηγοῦ εἰς θέσιν εἰσπράκτορος οὐ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ Ε.Π.Π. 25 597. Μείωσις ἀποδοχῶν μὴ ἀπασχολουμένου πότε ἀποτελεῖ μονομερὴ μετα-

βολήν ὄρων τῆς συμβάσεως Ε.Π.Π. 10 596, Εισαγ. 595, Γνμδ. νμθ. 204 Δικαίωμα ἀγωγῆς περὶ πληρωμῆς ἀποδοχῶν ἢ καὶ προσφυγῆς εἰς Πρωτ. Ἐπιτροπὴν Παλ. Πολεμιστῶν δὲν προϋποθέτει λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας Ἀλγρ. 385, Εισαγ. 207. Βλ. καὶ λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** παράρρ. Ζ'.

ΣΤ'. Απόλυσις μετὰ τοὺς ν. 118)45, 343)45 καὶ 541)45. Θέσις ἐφ' ἧς παλ. πολεμιστῶν μετὰ ν. 118)1945 Ν.Ζ. 204, Εἰσαγ. 687, Ν.Ζ. 574. Μονομότης ἐφ' ἧς παλ. πολεμιστῶν καὶ Ν. 118)45 τήρησις δι' ἀτόλυσιν καὶ προϋποθέσεων τοῦ ἀρθρ. 9 ν. 118 Ν.Ζ. 674. Ἐξαιροῦνται τοῦ ν. 118)45 μόνον οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες παλ. πολεμισταὶ καὶ ἐκ τῶν οἰκιοθελῶς προσληφθέντων μόνον οἱ μέχρι τῆς 17)10)36 προσληφθέντες Π. 3867 248, Εἰσαγ. 687, Ν.Ζ. 574 674, Ν.Ζ. 461. Παλαιοὶ πολεμισταὶ ἀπόλυσις μετὰ ν. 118)1945 ἐφαρμογὴ εἰδικῶν προστατευτικῶν νόμων καὶ ν. δ. 424)41' δυνατὴ ὑπαγωγὴ εἰς ν. 118 διὰ δηλώσεως τῶν Μελ. 169. Ἐννοία δηλώσεως ὑπαγωγῆς εἰς ν. 118 Ν.Ζ. 573, Ε.Π.Π. 46 599. Ἀναγκαῖα ρητὴ καὶ σαφὴς δήλωσις τοῦ ἐφ. παλ. πολεμιστοῦ δὲν ἀρκεῖ ἢ ἀσκήσις ἐγγραφῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀνεργίας Ε.Π.Π. 46 599. Προϋποθέσεις μὴ ὑπαγωγῆς ἐφ. παλ. πολεμιστῶν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ν. 118 (ἀρθρ. 9) ἀπόλυσιν Π. 7278 687. Τύχη τῶν προστατευτικῶν διατάξεων περὶ ἐφ. παλ. πολεμιστῶν μετὰ τοῦ ν. 343 καὶ 541)45 Ε.Π.Π. 10 597, Π. 7050 627, Π. 7034 629, Π. 7278 687. Ὅροι θέσεως παλ. πολεμιστῶν εἰς κατάστασιν «μὴ ἀπασχολουμένων» πρὸς λήψιν ἡμίσεος ἀποδοχῶν πλήρους ἀπασχολήσεως Ν.Ζ. 204.

Ζ'. Παράνομος ἀπόλυσις συνέπειαι : Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν ἄκυρος δικαίωμα ἀποδοχῶν Ε.Π.Π. 7 207, Εἰσαγ. 205, Π. 336 471, Π. 7050 627, Ν.Ζ. 674. Ἀνεφάρμοστον τριμήνου ἀποκλειστικῆς ποσθεσίμης ἀρθρ. 2 § 7 ν. 765)1943 Π. 336 471, Π. 7050 627. Ἐφαρμογὴ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀρθρ. 8 ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946 καὶ ἐπ. ἐφ' ἧς παλ. πολεμιστῶν Εἰσαγ. 471 βλ. καὶ λ. **Ἀνεργία** (ν. 118) παράρρ. ΣΤ'. Ἐγγραφὴ παλαιοῦ πολεμιστοῦ εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας ἐπιρροὴ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως Ε.Π.Π. 46 599, Πρβλ. Εἰσαγ. 598.

Η'. Διπλοσία τῆς τοῦ ν. 2112 ἀποζημιώσεως ν. 5532. Ἀπόλυσις ἐφ' ἧς παλ. πολεμιστῶν καὶ διπλοσία ἀποζημιώσεως ν. 2112 ἰσχύς ν. 5532)32' ἐφαρμογὴ καὶ μετὰ τοὺς ν. 343)45 καὶ 541)45' ὑπολογισμός ἀποζημιώσεως ν. 2112 βάσει ἀποδοχῶν τοῦ πρὸ τῆς ἀπολύσεως χρόνου καταγγελίας Π. 5701 440, Π. 7034 629, Πρβλ. Εἰσαγ. 438, Ν.Ζ. 461. Ἐφαρμογὴ ν. 5532' διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τοὺς ἀ. ν. 28)31 Ὀκτωβρίου 1935, 244) 36, 771)37' ἐφαρμογὴ ἀνεξαρτήτως χρόνου προσλήψεως τοῦ ἐφ. παλ. πολεμιστοῦ Π. 7227 689, Πρβλ. Εἰσαγ. 689.

Θ'. Συμβιβασμός· παραιτήσεις· Ἀκυρότης συμβιβασμοῦ ἔννοια τούτου Εἰσαγ. 207 303, Ν.Ζ. 459, Π. 2532 304. Παραίτησις ἀπὸ τῆς θέσεως κύρος· σιωπηρὰ παραιτήσεις Ν.Ζ. 460. Ἐννοία ὑπαγωγῆς εἰς ἔννοιαν συμβιβασμοῦ καὶ τῆς ἐκ τῆς θέσεως ἐξηναγκασμένης παραίτησεως τοῦ ἐφ. παλ. πολεμιστοῦ συνέπεται ἐκ τῆς παραιτήσεως προσφορὰ ὑπηρεσιῶν Π. 2532 304.

Πανελληνίους Γυμναστικὸς Σύλλογος : Βλ. λ. **Σωματεῖα.**

Παραγραφή : Ἀποσβεστικὴ ἀναστολὴ ἐξ ἀνωτέρας βίας· ὅροι Π. 4755 51. Παραγραφὴ μισθῶν διατάξεις Ἀστ. Κώδικος· χρονικὰ ὅρια ἐφαρμο-

γῆς Ν.Ζ. 160. Διακοπὴ ἐκ μόνης ἀσκήσεως ἀγωγῆς μικροδιαφορὰς καὶ ἀνευ ἐπιδόσεως αὐτῆς Εἰσαγ. 359. Χρονικὰ ὅρια ἐφαρμογῆς τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τοῦ Ἀστ. Κώδικος· ἀρθρ. 18 Εἰσαγ. νόμου· ἐφ' ὅσον καὶ ἐπὶ ἀνατρεπτικῶν ἢ ἀποσβεστικῶν προθεσμιῶν Γνμδ. νμθ. 422. Ἀναστολὴ κατ' ἀρθρ. 255 ἐδ. 2 Ἀστ. Κώδικος· ἀνάλογος ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀποσβεστικῶν προθεσμιῶν ἀναδρομικὴ δύναμις Πρωτ. 466. Ἐπιτροπὴν προβολῆς ἀντεστάσεως γενικοῦ δόλου κατὰ τῆς ἐνστάσεως παραγραφῆς Πρωτ. 467.

Παραγωγοί : Κροτήριον διακρίσεως ἐμπορικοῦ ἀντιπροσώπου ἀπὸ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου Ἀλγρ. 480. Διακριτικὰ ὅρια διαχωρισμοῦ μισθωτῶν ἀπὸ ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων Ν.Ζ. 489 ἐπ. Ὅρια διακριτικῆς ἐξουσίας διοικήσεως καὶ ἀποδοχῶν παραγωγῶν (πλασιέ) Σ.Ε. 1188 495 Ν.Ζ. 489 ἐπ. Καθορισμός ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων παραγωγοῖ (πλασιέ) νομιμότης σχετικῶν ὑπ. ἀποφάσεων Π. 1209 147, Ν.Ζ. 489 ἐπ. Σ.Ε. 1188 495. Καθορισμός ἀπ' ὁδῶν τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων ἔννοια ἐκκαθαρίσεως ἀνὰ δέμηνον /)σμῶν παραγωγῶν Π. 1209 147. Παραγωγοὶ (πλασιέ) ἀκυρότης ν.δ. 316)41 Ν.Ζ. 634.

Παραίτησις : Ἀπὸ δικαιώματος ρητὴ ἢ σιωπηρὰ· δέον νὰ συνάγεται σαφῶς καὶ ἀποδεικνύεται τρανῶς Πρδρ. 342 342, Εἰσαγ. 212, Π. 4600 274. Ἀπὸ δικαιώματος· δέον ν' ἀποδεικνύεται τρανῶς καὶ ἐξηγητῆται στενῶς Π. 4600 274. Ἀπὸ δικαιοῦματος προσβολῆς ἀπολύσεως γενομένης κατὰ παράβασιν ν. 118)45 Π. 3061 208. Εἰσπραξις ἀποζημιώσεως ν. 2112' οὐ παραιτήσεις ἀπὸ δικαιώματος προσβολῆς κύρους ἀπολύσεως Π. 4115 14 Π. 6436 48, Μελ. 170, Π. 508 240, Π. 4600 274, Π. 4655 275. Λήψις ἐπιδόματος ἀνεργίας· οὐ παραιτήσεις ἀπὸ δικαιώματος ἐπικλήσεως ἀκυρότητος καταγγελίας Π. 6436 48, Π. 917 49, Μελ. 170. Ἐγγραφὴ παλαιοῦ πολεμιστοῦ εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας ἐπιρροὴ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς ἀπολύσεως· δὲν σημαίνει ἀναγκώριον καὶ ἀποδοχὴν Ε.Π.Π. 46 599, Πρβλ. Εἰσαγ. 598. Βραδύτης πρὸς ἀσκήσιν δικαιώματος· δὲν σημαίνει παραιτήσιν αὐτῆς δέον ν' ἀποδεικνύεται τρανῶς Εἰσαγ. 240. Ἀπὸ ἀποζημιώσεως ν. 2112 Ἀλγρ. 415, Ν.Ζ. 633. Ἀπὸ τῆς προστασίας ν. 2000)39' ἄκυρος· σημασία εἰσπράξεως ἀποζημιώσεως ν. 2112 Π. 508 240. Ἀπὸ δικαιώματος ἀδείας· ἀκυρότης 337. Ἀπὸ δικαιώματος ἀποδοχῶν διαρκούσης ἀδείας ἀκυρότης Π. 242 344, Εἰσαγ. 343. Ἀπὸ ἀξιώσεως ἐκ τῆς ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἔγκυρος Πρδρ. 342 342. Ἀπὸ ἀποζημιώσεως ν. 3514' ἀκυρότης Εἰρ. 124 504. Ἀπὸ ἀκυρότητος ἀπολύσεως κατ' ἀρθρ. 9 ν. 118' ἔγκυρος Π. 7320 678. Ἀπόλυτος ἀκυρότης συμφωνίας σκοποῦσης περιστολὴν δικαιωμάτων μισθωτοῦ· πρότασις κατὰ πᾶσαν στάσιν δίκης· αὐτεπάγγελτος ἐξέτασις Π. 242 344. Ἀπόδειξις καταβολῆς ὑπολοίπου παντὸς λήσμου· προϋποθέσεις ἐγκυρότητος παραίτησεως Γλλ. νμλγ. 405, Παρ. 405. Παραίτησις μισθωτοῦ ρητὴ· σιωπηρὰ ὅροι συναγωγῆς ἐξ ἀποχῆς ἀνευ ἀδείας ἐκ τῆς ἐργασίας Π. 6439 48. Ἀποχὴ μισθωτοῦ λόγῳ ἀσθενείας· ἐπίδρασις ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ πάροδον νομίμων ὁρίων ἔννοια ἀρθρ. 5 ν. 2112, Π. 576 143, Ν.Ζ. 224, Π. 3603 269, Π. 5819 468, Π. 5893 586, Α.Π. 337 621, Π. 7263 683. Παλαιῶν πολεμιστῶν ἀπὸ τῆς θέσεως Ν.Ζ. 460, Εἰσαγ. 207. Ἐκ συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν Π. 518 645, Π. 333 176 βλ. καὶ λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** παράρρ. Θ'.

Παρακατάθεσις δικαστικῆς : Ἀποζημιώσεως ν. 2112

μετ' ἀπόλυσιν κατ' ἀρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 100, Ν.Ζ. 332 352, Π. 4445 432, Εισαγ. 431.

Παραπομπή: Βλ. λ. *Ἀρμοδιότης*.

Παραστάσεως ἔξοδα: Μισθωτοῦ Π. 7296 684.

Παράστασις δικαστική: Δεκαετραετοῦς ἀνηλίκου ἐν δίκῃ ἐπὶ ἐργατικῆς διαφορᾶς Εισαγ. 276, Π. 4502 277.

Παραχώρησις: Σύμβαισις παραχωρήσεως ἔννοια Π. 1604 138.

Παρέμβαισις (Διαικ.): Βλ. λ. *Ἀίτησις ἀκυρώσεως*. Ἐκδικασίς κατὰ διαδικασίαν Γ'ΟΔ' καὶ τῶν προσεπικλήσεων καὶ παρεμβάσεων Ν.Ζ. 416.

Παροχαὶ εἰς εἶδος: Βλ. λ. *Ἀποδοχαὶ* (παράγρ. Β').

Πειθαρχία: Πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ μονίμων νομικῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐμπίσθων δικηγόρων, νομικῶν συμβούλων Μελ. 6. Ἀρμοδιότης δικαστηρίου πρὸς ἔλεγχον ἀποφάσεων πειθαρχικῶν συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν Μελ. 8 ὑπόσ.

Πειθαρχικαὶ ποιναὶ: Ὅροι ἐπιβολῆς εἰς μισθωτοὺς Π. 6 178.

Περιορισμὸς ἐργασιῶν: Βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν. 118) παράγρ. Η, *Ἀνεργία* (ν.δ. 424) παράγρ. Α, *Ἀποδοχαὶ* παράγρ. ΣΤ.

Περιορισμὸς ἐργασίας: Βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν.δ. 424) παράγρ. Α.

Πιστὴς τυπογραφείου: Ἔργασία κατὰ κύριον χάρακτῆρα σωματικὴ Π. 4605 500.

Πινάκιον: Χρόνος εἰσαγωγῆς ὑποθέσεως ὁ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον Πρωτ. 465.

Πιστοποιητικόν: Ὑπηρεσίας μισθωτοῦ γένεσις ἀπολύσεως ὀχλήσις ἄρνησις συνέπειαι περιεχόμενον πιστοποιητικόν τίς χορηγεῖ ἐν μεταβολῇ ἐργοδότη Ν.Ζ. 278.

Πιστωτικοὶ Γεωργ. Συνεταιρισμοί: Βλ. λ. *Συνεταιρισμοί*.

Πλασιεῖ: Βλ. λ. *Παραγωγοί*.

Πλοῖον: Ἐφαρμοστέον δίκαιον ἐπὶ σχέσεων παραγομένων ἐκ τοῦ πλοίου καὶ διὰ τοῦ πλοίου ἔξαιρέσεις Π. 458 530. Ἐξουσία διαχειριστοῦ διορισμὸς πλοίαρχου κατάρτισις πληρώματος φύσις συμβάσεως παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν πλοίῳ Π. 458 530. Ἀγωγή πλοίαρχου καθ' ἡμεδαπὸν ὁμορρυθμὸν ἐταιρίας ὡς διαχειριστρία πλοίου ἀνήκοντος ἁλλοδαπῇ ἐταιρίᾳ, ἀπολυθέντος ἐν Πειραιεὶ διὰ μισθοῦς τοπικαὶ ἀρμοδιότητες ἐνεκα δυσπιστίας διαχειρίσεως ὑπαρξέας ἑλλην. διεθνέως δικαιοδοσίας μὴ ἀποκλεισμός ἐκ διαιτητικῆς ρήτρας ἀκύρου ὡς ὀριζούσης διαιτητὴν ἁλλοδαπὸν, ἄλλως δὲ μὴ σκοπούσης τοιοῦτον ἀποκλεισμόν ἀρμοδιότης Πρωτοδικίου ν. Γ'ΟΔ' καθ' Ἑλλην. δικονομικὸν δίκαιον παράστασις ἐν δίκῃ διαχειρίσεως ἡμεδαπῆς ἐταιρίας Π. 458 530. Συνέπειαι παραβάσεως ἀρθρ. 347 Ἐμπ. νόμου πληρωμὴ διπλοῦ ναύλου καὶ ἐνδεχομένως ἀποζημιώσεως Π. 458 530.

Πνευματικὴ ἰδιοκτησία: Βλ. λ. *Ἐφεύρεσις*.

Ποιναὶ: Ὅροι ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς μισθωτοὺς Π. 6 178. Παράβασις ν. 539]45 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν ποινικαὶ κυρώσεις Ν.Ζ. 338. Ποινικαὶ κυρώσεις ἐν μὴ ἐμπροσθέντι πληρωμῇ ἀποδοχῶν Ν.Ζ. 604, Ἀρθρ. 4, Π. 71 393. Ἐπιβολὴ ὑπὸ ἐργοδότη πονηρῆς προσκαίρου παύσεως μισθωτοῦ ἀνευ δικαιώματος ἀποψὶς πρὸς μονομερῆ μεταβολὴν ὥρων συμβάσεως ἐπιρροὴ ἀποδοχῆς τοῦ μισθωτοῦ Π. 7013 622. Βλ. καὶ λ. *Φυλάκισις*.

Πολεμικαὶ Βιομηχανίαι: Βλ. λ. *Βιομηχανίαι*.

Πολεμισταὶ: Βλ. λ. *Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις*.

Ποσσοτά: Ἐπίδομα ἀνεργίας τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀ-

μειβομένων κατὰ ἀρθρ. 2 § 5 ν.δ. 8]11 Μαΐου 1946 Σημ. 608. Μισθωτοὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ ποσοστοῖς ἀποδοχαὶ διαρκούσης τῆς ἀδείας Ν.Ζ. 336 Βλ. καὶ λ. *Παραγωγοί*.

Πράκτωρ: Βλ. λ. *Ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι, Παραγωγοί*.

Πρόεδρος: Ἀναρμόδιος δι' ἀναστολὴν ἐκτελέσεως ἀποφάσεως κατὰ διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' Πρ. 2396 529. Ἐπιτροπῆς Παλ. Πολεμιστῶν Εισαγ. 437. Βλ. καὶ λ. *Στράτευσις* παράγρ. Ε'.

Προθεσμία: Γρίμνος ἀποκλειστικὴ παρανόμως ἀπολυομένην ἀρθρ. 2 ν. 765]43 ἀρθρ. 3 ν.δ. 8]11 Μαΐου 46 βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν.δ. 424)41) παράγρ. Η, *Ἀνεργία* (ν. 118)45) παράγρ. ΣΤ'. Σύμβαισις ὁρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου βλ. λ. *Ἔργασίας σύμβαισις*. Ἀποκλειστικαὶ μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ἀναστολὴν, ἐκτός ἐναντίας διατάξεως ὅροι ἀναστολῆς ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς ἐξ ἀνωτέρας βίας Π. 4755 51, Π. 5041 361. Καταβολῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112 ἐν ἀπολύσει κατ' ἀρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 100. Ἀναγγελίαι ἀπολύσεως κατ' ἀρθρ. 9 ν. 118) 45) ἀφετηρία Μελ. 134, Π. 845 144. Ἀστικὸν δίκαιον ἀφετηρία, λήξις Π. 2006 245, Εισαγ. 245. Δικονομικαὶ ἔννοια διέπουνσι διατάξεις οὐσιαστικαὶ ἀποκλειστικαὶ ἢ προθεσμίαι παραγραφῆς ἔννοια ὅρον παραγραφῆς δικαιώματα ὑπὸ προθεσμίαν τρόπος ὑπολογισμοῦ μηνὸς Ν.Ζ. 299. Ὑπολογισμὸς μηνιαίων προθεσμιῶν Ἀστ. δικαίου Ν.Ζ. 299, Ν.Ζ. 360, Εισαγ. 359, Π. 46 360. Χρονικὰ δριὰ ἐφαρμογῆς τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τοῦ Ἀστ.Κώδ. ἀρθρ. 18 Εισαγ. νόμου ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀνατρεπτικῶν ἢ ἀποσβεστικῶν προθεσμιῶν Γνμδ. νμθ. 422. Ἐφαρμογὴ ἀνάλογος τῶν περὶ ἀναστολῆς παραγραφῆς διατάξεων, ὡς καὶ ἐπὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας Πρωτ. 466.

Προκαταβολαὶ: Μισθοῦ δικαίωμα κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ δυνατὸς συμπληρισμὸς προκαταβολῶν πρὸς ἀποζημιώσιν ν. 2112 Ν.Ζ. 354.

Προνόμιον: Δικηγορικῶν ὁμοιωθῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἔκτασις Γν. Σ. 357.

Προσαύξησις: Λόγῳ ἐπιδομάτων Συντ. 192. Μισθοῦ ἰδιωτ. ὑπαλλήλων λόγῳ στρατιωτικῆς θηρσείας ν.δ. 346]41 Ἀλγρ. 319.

Προσεπικλήσις: Ἐκδικασίς κατὰ τὴν διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' καὶ τῶν σχετικῶν πρὸς τὰς δίκας ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν προσεπικλήσεων Ν.Ζ. 416.

Πρόσληψις μισθωτοῦ: Βλ. λ. *Γραφεῖα Ἐυρέσεως Ἔργασίας*.

Προσφορά: Ὑπηρεσιῶν ὡς στοιχεῖον ἀξιώσεως ἀποδοχῶν ἐν ἀκύρῳ ἀπολύσει Π. 1604 137, Π. 2532 304, Ἀλγρ. 351, Π. 7033 618.

Προσφυγὴ: Βλ. λ. *Ἀίτησις ἀκυρώσεως*.

Προσχωρήσεως σύμβαισις: Ἐννοια Μελ. 7 ὑπόσ. Ἐννοια σύμβαισις ἐργασίας διὰ προσχωρήσεως δέον νὰ κρίνεται ὡς σύμβαισις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου Ν.Ζ. 589.

Προσωρινὰ μέτρα: Παρο ἢ κατοικίας μισθωτοῦ ἀποβολὴ ἐν ἀπολύσει οὐχὶ προσωρινὰ μέτρα Ν. Ζ. 665, Περδρ. 1713 180.

Προσωρινὴ ἐκτέλεσις: Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως προσωρινῶς ἐκτελεστικῆς ἀποφάσεως κατὰ διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' ἀρμοδιότης Περδρ. 2396 529.

Προσωρινὴ ἐπιδίκασις: Ὅριον Ἀλγρ. 480.

Προτάσεις: Αἱ ἐγγράφοι προτάσεις συζητήσεως ἐπὶ πολιτικῶν διαφορῶν καὶ δύνανται τῶν ἐν αὐταῖς μετὰ τὴν συζήτησιν ἰσχυρισμῶν (ἐξ ἀφορμῆς τῆς 5134)46 ἀποφάσεως Πρωτ. Ἀθηνῶν) Ν.Ζ. 551. Βλ. καὶ λ. *Ἐργατικαὶ διαφοραὶ* παράγρ. Δ.

Πρεϋπηρεσία: Ὑπολογισμὸς δι' ἀποζημιώσιν ν. 2112 καὶ τῆς παρὰ τῷ προκατῶχ ἐν μεταβολῇ

προσώπου εργοδότη Ν.Ζ. 320, Ν.Ζ. 695 96 Συνυπολογισμός προϋπηρεσίας υπαλλήλου ως εργάτου προς καθορισμόν αποζημιώσεως κατά ν. 2112 Ν. Ζ. 512, Π. 4444 623. Εισαγ. 623, Π. 7129 625 Contra: Π. 6554 652.

Πωλητής: Είδων και καταχωρῶν χρεωπιστώσεις· ιδιωτ. υπάλληλος Π. 4779 45.

Σ

Σερβιτόροι: 'Αποδοχαί εργαζομένων εις καφενεία, ζαχαροπλαστεία, εστιατόρια κλπ. 127. Αύξησης ἀριθμοῦ μισθωτῶν καὶ θεωρησις παρὰ τὴν ἐννοίαν τῆς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὄρων· παράνομος κατακράτηση ἐκ τῶν ἀποδοχῶν σερβιτόρων ὅροι ἐπιβολῆς ποινῶν εἰς μισθωτοὺς Π. 6 178.

Σιβιτανίδειοι σκελῆ: Νομικὸν πρόσωπον διμοσίου δικαίου· διαφοραὶ μετὰ μόνιμου προσωπικοῦ ἀνεφαρμοστον διαδικασίας ν. Γ' 04 Π. 509 248.

Σιγαρεμχανικός: 'Ιδιωτ. υπάλληλος Π. 6554 652.

Σιδηρόδρομοι: 'Εκτασις δικαιώματος ἀπολύσεως προσωπικοῦ Σ. Π. Α. Π.· μὴ ἐφαρμογὴ εἰδικῆς διαδικασίας παλαιῶν πολεμιστῶν ν.δ. 557]41 Σ. Ε. 309 345.

Σκοπός: Οἰκονομικὸς καὶ κοινωνικὸς δικαιώματος βλ. λ. Κατάχρησις δικαιώματος.

Στοιχειοθετεῖται: 'Εργασία υπαλλήλικῃ Π. 4605 500.

Στρατεύσεις: Α' Γενικά προϋπὸ θέσεως καὶ ἐκτασις ἐφαρμογῆς ν. 3514. Ζητήματα ἐκ τοῦ ν. 3514· μισθωτοὶ ἐπὶ συμβάσει Ν. Ζ. 256. Προϋποθέτει σύμβασιν ἀορίστου διαρκείας Ν.Ζ. 256. Προϋποθέσεις προσελεύσεως· ἐξάμηνος τουλάχιστον ὑπηρεσία παρὰ τῷ εργοδότη Εἰσαγ. 82. 'Επιτροπὴ ἀγνοίας εργοδότη περὶ τῆς στρατεύσεως 'Ανυπόχρεον μισθωτοῦ περὶ δηλώσεως πρὸς εργοδότην ὅτι στρατεύεται· ἀναγκαῖα ἡ δήλωσις μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν του Πρ. 7321 691. 'Εφαρμογὴ ν. 3514 καὶ ἐπὶ εργάτοτεχνιτῶν Π. 508 240, Εἰσαγ. 239 503, Πρ. 7321 691. 'Εφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἐπιτεριστῶν ν. 1336]42· ἐρμηνευτικὸς τοῦ ν. 547]37 Π. 5200 356. 'Εφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ὡς ἐθελοντῶν καταταχθέντων εἰς τὸν Στρατὸν Μέσης 'Ανατολῆς· τίς νοεῖται ὡς στρατὸς Μέσης 'Ανατολῆς Εἰρ. 89 305, Εἰσαγ. 305, Εἰρ. 124 503. Πρόσκλησις ὑπὸ τὰ ὅπλα· μὴ λύσις συμβάσεως ἐργασίας· ἀσχετὸς ἂν ἐξέτισεν ἡ ἀπηλλάγη νομίμως τῆς στρατ. ὑποχρεώσεως Εἰρ. 89 305. 'Ομοίως ἀσχετὸς ἂν πρόκειται περὶ κληρωτοῦ ἢ ἐφεδρῶν Ν. Ζ. 633. Τύχη διατάξεων ν. 3514 μετὰ τὸ ν.δ. 424]41 καὶ ν. 118]45 Πρ. 5513 146, Εἰσαγ. 240 367, Πρ. 5151 367, Ν. Ζ. 643.

Β' 'Εφεδρικά ἐπιδόματα. Πηγὴ τῆς ἀξιώσεως· ὁ νόμος καὶ οὐχὶ ἡ σύμβασις ἐργασίας Π. 20 602. Προϋποθέσεις παροχῆς ἡ ἐφεδρικῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ Ν. Ζ. 256. 'Εφεδρικά ἐπιδόματα τῶν ἐπὶ συμβάσει κατὰ ν. 1843]39· ἐννοία ὅρου «ἐπὶ συμβάσει» Ν. Ζ. 256. Οὐ δικαίωμα κληρωτῶν δικαίωμα τούτων ἀφ' ἧς περιέλθουν εἰς ἐφεδρείαν Εἰρ. 89 305, Εἰσαγ. 304 690, Ν. Ζ. 633. Δικαίωμα ἐφεδρικῶν ἐπιδουμένων ὑπολογισμῶν συνυπολογισμὸς εἰς χρόνον ὑπηρεσίας καὶ τῆς ὑπηρεσίας ὡς κληρωτῶν· μὴ κατάργησις δικαιώματος ἐξ ἐγκλεισμοῦ εἰς στρατόπεδον Εἰρ. 134 661. 'Εφεδρικά ἐπιδόματα κατὰ ν. 3514· μισθοδοσία ἐφ' ἧς ὑπολογίζονται Ν. Ζ. 151. 'Εφεδρὸι καπνοβιομηχανικῶν καὶ κλωστοῦφαντουργικῶν ἐπιχειρήσεων· δικαίωμα οἰκον. ἐνισχύσεως δι' ἀγορὰν εἰδῶν ΟΥΝΡΡΑ Ν. Ζ. 151.

Γ' 'Επανάληψις ἐργασίας ὅροι ἀπολύσεως ἀποφασίς 'Επιτροπῆς Παλ. Πολεμιστῶν' ἀποζημιώσεις ἐξ μηνῶν' συρροή ἀποζημιώσεως ν.

2112 κλπ. 'Επανάληψις ἐργασίας ἀποστρατευθέντος· ὑποχρεώσεις εργοδότη εἰς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν· δικαίωμα ἀποδοχῶν Π. 5200 396. Δικαίωμα ἐπαναλήψεως ἐργασίας· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐφεδρῶν καὶ κληρωτῶν Εἰσαγ. 690. 'Υποχρεώσεις δηλώσεως περὶ ἐπαναλήψεως ἐργασίας Π. 5200 397, Εἰρ. 124 504, Π. 7321 691. Μνεῖα ἐν τῇ δηλώσει ταύτῃ τῆς αἰτίας ἀπομακρύνσεως, ἐάν αὕτη δὲν ἦτο γνωστὴ εἰς τὸν εργοδότην Π. 7321 691. 'Επανάληψις ἐργασίας μετ' ἀπόλυσιν· ὑποχρεωτικὴ διάρκεια· ὅροι ἀπολύσεως· παράβασις· ἀποζημιώσεις ἐξ μηνῶν καὶ ν. 2112 Ν. Ζ. 256, Εἰσαγ. 367 690, Πρδρ. 5151 367, Εἰρ. 124 504, Ν. Ζ. 634, Πρ. 7321 691. Μὴ ἐπαναπρόσληψις· δικαίωμα ἀποδοχῶν ἐξ μηνῶν 'Αλγο. 351. 'Αδικαιολόγητος ἀπόλυσις μετ' ἐπαναπρόσληψιν· ἀποζημιώσεις ἐξ μηνῶν 'Αλγο. 351. Εἰσαγ. 367, Πρδρ. 5151 367, Εἰρ. 124 504, Πρ. 7321 691. 'Απαγόρευσις ἀδικαιολογήτου ἀπολύσεως τοῦ ἐπαναλαβόντος ἐργασίαν· μόνη κύρωσις παραβάσεως ἡ πληρωμὴ ἀποζημιώσεως 'Αλγο. 317. 'Εννοία τοῦ ὅρου «κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένη αἰτία» Εἰσαγ. 367. Συνεχεῖς καὶ ἐπανειλημμέναι ὕβρεις καὶ ἀρεπῆς συμπεριφορὰ δεδικαιολογημένη αἰτία Πρ. 7321 691. Διαδικασία ἀπολύσεως ἐν ὑπάρξει λόγων πρὸς τοῦτο· ἀπαραιτήτος ἀδεία Πρωτοδ' Ἐπιτρ. Παλ. Πολεμιστῶν 'Αλγο. 351, Εἰσαγ. 367, Εἰρ. 124 504, Ν. Ζ. 634, Πρ. 7321 691. Μὴ ὑποχρεώσεις ἐργαζομένου εἰς προσφυγὴν ἐπιτροπῇ ἐν ἀπολύσει πρὸ ἔτους Εἰρ. 124 504. 'Επιτροπὴ παλ. πολεμιστῶν συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως· προσβολὴ ἀποφάσεων ἐνώπιον Συμβ. 'Επικρατείας 'Αλγο. 351, Σ. Ε. 309 315. 'Απόλυσις ἀνευ ἀποφάσεως 'Επιτροπῆς· ἀποζημιώσεις ἐξ μηνῶν· ἀνευ σημασίας ἡ μεταγενεστέρᾳ προσφυγὴ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ ἡ ἀνάκλησις τῆς ἀπολύσεως 'Αλγο. 480, Εἰρ. 124 505. 'Υπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἀρθρ. 4 ν. 3514 'Αλγο. 351, Πρδρ. 5151 367, Εἰσαγ. 367, Εἰρ. 124 504, Πρ. 7321 691. 'Εννοία ἀποδοχῶν· παροχαὶ εἰς εἶδος Π. 7321 691. 'Η ἀποζημιώσεις προσδιορίζεται ἐκ τῶν προτέρων ποσοτικῶς, ὅχι ἀναλόγως τῆς θεωρικῆς ἢ ἀποθετικῆς ζημίας Εἰσαγ. 367, Πρδρ. 5151 367. 'Ανευ σημασίας διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως ἂν πραγματικῶς ὁ ἀπολυθεὶς παρέμεινεν ἀνεργος ἢ εἶναι ὑπάτιος τῆς μὴ εὐρέσεως νέας ἐργασίας ἢ ἂν ὥφελήθη ἐκ τῆς ἐργασίας εὐρὺν ἀποδοτικωτέραν ἐργασίαν Εἰσαγ. 367. Στοιχεῖα ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως τοῦ κατὰ παράβασιν τοῦ ἀρθρ. 4 ν. 3514 ἀπολυθέντος· βάρος ἀποδείξεως· ἰσχυρισμὸς ἀπολύσεως διὰ δεδικαιολογημένην αἰτίαν· ἐνστάσις· τρόπος ἀποδείξεως Εἰρ. 124 503. Εἰσπραξις ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ν. 2112 δὲν σημαίνει παραίτησιν ἀπὸ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ν. 3514· ἀνωρότης παραιτήσεως Εἰρ. 124 503. Σωρευτικὴ ὀφειλὴ ἀποζημιώσεως ἀρθρ. 4 ν. 3514 μετὰ τῆς τοῦ ν. 2112 Ν. Ζ. 256, Πρδρ. 5151 367, Εἰσαγ. 367, 'Απόψ. 417' Εἰρ. 503 504, Ν. Ζ. 634. Χορηγίαις ἀδείας ἀπολύσεως ὑπὸ 'Επιτροπῆς Παλ. Πολεμιστῶν· ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ἀποζημιώσεως ἐξ μηνῶν· οὐχὶ καὶ τῆς ἐκ τοῦ ν. 2112 ἢ β.δ. 16 'Ιουλ. 1920 ἀποζημιώσεως 'Αλγο. 351. Συνυπολογισμὸς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κληρωτοῦ διὰ καθορισμὸν ἀποζημιώσεως ν. 2112 ἐν ἀπολύσει μετ' ἐπαναπρόσληψιν Ν. Ζ. 633. Μισθώσεις ὑπηρεσιῶν· πόλεμος 1939· ἐπαναπρόσληψις ἀποστρατευομένων· διευθυντῆς ἐργοστασίου· ἀπόλυσις πρὸ ἀποστρατεύσεώς του· ἀποζημιώσεις Γλλ. νμλγ. 694, Πρωτ. 694. Τύχη ἀρθρ. 4 ν. 3514 μετὰ τὸ ν. δ. 424]41

- καὶ ν. 118]45 Πρδρ. 5151 367, Εἰσαγ. 367, Ν.Ζ. 634. Σχέσις ν. 3514 πρὸς ἄρθρ. 9 ν. 113 Πρ. 5513 146, Ν.Ζ. 634, 643. Εἰσπραξίς ἀποζημιώσεως ν. 3514' σημασία διὰ προσβολὴν κύρους ἀπολύσεως βάσει ἄρθρ. 9 ν. 118 Ν.Ζ. 643. 'Απόλυσις στρατευθέντος πρὸ ἔτους κατ' ἄρθρ. 9 ν. 118' μὴ πληρωμὴ ἀποζημιώσεως ν. 3514' οὐκ ἀκυρότης ἀπολύσεως Ν.Ζ. 634. Κύριος ἀπολύσεως ἐφέδρου μισθωτοῦ Ν.Ζ. 634.
- Δ' Τύχη συμβάσεως ἀντικαταστάτου :** Σύμβασις ἀντικαταστάτου τοῦ στρατευθέντος· διάλυσις αὐτοδικαίως ἅμα ἐπανόδοφ καὶ ἐπαναλήψει ἐργασίας· προϋπόθεσις ἡ ρητὴ πρόσληψις εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ στρατευθέντος· ἀνεγάρμοστον διατάξεων ν.δ. 424]41 Π. 508 240, Εἰσαγ. 239.
- Ε' 'Ἀρμοδιότης' διαδικασίας,** 'Ἀξίωσις περὶ ἐφεδρικών ἐπιδρομάτων κατ' ἄρθρ. 6 ν. 3514' ἄρμοδιότης Εἰρηνοδίκου εἰς α' βαθμὸν καὶ Πρεσβερου Πρωτοδίκου εἰς β' βαθμὸν· ἀναρμοδιότης Πρωτοδίκου ν. Γ'ΟΔ' Π. 20 602, Ν.Ζ. 416, Εἰρ. 124 503.
- Contra :** 'Υπαγωγή καὶ τῶν διαφορῶν στρατευομένων μισθωτῶν εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' κατάργησις διὰ ν. 765]43 πάσης ἄλλης διαδικασίας προβλεπούσης διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας διαφοράς, ἐπομένως καὶ τῆς διαδικασίας τοῦ ἄρθρ. 6 ν. 3514. Πρ. 6920 561, πρβλ. Εἰσαγ. 560. Προδικασία· σύνταξις ἐκθέσεως Π. 20 602, Διαδικασία ἐκ τῶν ἐνότων κατ' ἄρθρ. 634 πολ. δικ. Εἰρ. 124 503. 'Ἀνευ σημασίας τὸ ὅτι ἡ ἀγωγή ἀπευθύνεται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἀρκεῖ ὅτι εἰσάγεται κατ' ἄρθρ. 6 ν. 3514 Εἰρ. 124 503. Μὴ δυνατὴ ἐπιδίκασις ἐφεδρικών ἐπιδρομάτων διὰ τὸν μετὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς χρόνον· προϋπόθεσις ἐπιδίκασεως τὸ ἀπαιτητὸν καὶ κεκτημένον τοῦ δικαίωματος Πρ. 5513 181. 'Ὡς πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα καὶ διαδικασίαν ἀπολύσεως μετὰ τὴν ἐπαναπροδότησιν βλ. ἀνωτέρω παράγρ. Γ'.
- ΣΤ' 'Ἄλλα θέματα :** Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία κληρωτοῦ. Προσαύξισις μισθοῦ ἰδιωτ. ὑπαλλήλων λόγῳ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· ν.δ. 346]41 'Ἀλγρ. 319, Ν.Ζ. 633. Συνυπολογισμὸς χρόνου στρατεύσεως εἰς χρόνον ἀπαρχολήσεως μισθωτοῦ πρὸς καθορισμὸν χρόνου ἀδείας· μὴ συμψηφισμὸς εἰς ἡμέρας ἀδείας Ν.Ζ. 336.
- Στρατός :** Μέσης 'Ανατολῆς τις νοεῖται Εἰρ. 89 302, Εἰσαγ. 305, Εἰρ. 124 503.
- Σύλλογοι :** βλ. λ. *Σωματεῖα*.
- Συλλογικαὶ συμβάσεις :** Τύχη μετὰ ν. 28]44 'Ἀλγρ. 351. 'Ισχύς μετὰ ν.δ. 310]41 Ν.Ζ. 493.
- Σύμβασις :** Παραχωρήσεως· ἔννοια Π. 1604 138. 'Ἀνάθεσις ὑπὸ Κράτους εἰς βιομηχανίαν τῆς βιομηχανοποιήσεως παραδιδόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἀλεύρων καὶ παρασκευῆς ζυμαρικών δὲν ἀποτελεῖ σύμβασιν παραχωρήσεως Π. 1604 137. Κανόνες ἐρμηνείας· λήψις ὑπ' ὅψεαι καὶ διδασμάτων κοινῆς πείρας Π. 3198 362. 'Ἀμφοτεροβαρῆς' σειρὰ ἐκτελέσεως ὑποχρεώσεων Σημ. 385. Βλ. καὶ λ. *Εργασίας σύμβασις*, *Ερμηνεία*, *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.
- Συμβιβασμὸς :** Παλ. πολεμιστοῦ βλ. λ. *Παλαιοὶ πολεμισταὶ* παράγρ. Θ'. Συγχωρητὸν συμβιβασμοῦ ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ Παρατ. 405.
- Συμβούλιον :** 'Επικρατείας βλ. λ. *Αἰτήσεις ἀκυρώσεως*. Πειθαρχικά· ἔλεγχος ἀποφάσεων ὑπὸ δικαστηρίων Μελ. 8 ὑποσ., Βλ. καὶ λ. *Σωματεῖα*.
- Σύμβουλοι νομικοὶ :** βλ. λ. *Δικηγόροι*.
- Συμπεριφορὰ ἀνάρμοστος :** βλ. λ. *Ἀνεργία* (ν.δ.

424]41) παράγρ. Ε', ΣΤ'.

Συμψηφισμὸς : Δικαστικῆς δαπάνης Πρ. 342 342, Ε. 551 519. Ε. 179 521, Π. 7115 626, Α.Π. 372 659. 'Αποζημιώσεως ν. 2112 Ν.Ζ. 354, 'Ἀλγρ. 575. Μισθῶν Ν.Ζ. 695, 'Ἀλγρ. 575. 'Ἀλλοχοῦ κερδηθέντων Π. 4126 245, Π. 2532 304, Π. 4584 529, 'Ἀλγρ. 575, Π. 5893 586.

Συνάλλαγμα ἀνώνυμον : Βλ. λ. *Ἀνώνυμον συνάλλαγμα*.

Συνάφεια : βλ. λ. *Ἐκκρεμοδικία*.

Συνέλευσις : Βλ. λ. *Σωματεῖα*.

Συνενοχία : Βλ. λ. *Ἀλληλέγγυον*.

Συνεταιρισμὸς : Χαρακτὴρ προσωπικότης· πιστωτικοὶ συνεταιρισμοὶ· νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου· φύσις σχέσεως μεθ' ὑπαλλήλων τῶν ἄρμοδιότης κατὰ ν. Γ'ΟΔ' Π. 8072 679.

Σύνθεσις : 'Επιτροπῶν παλ. πολεμιστῶν Σ.Ε. 909 437.

Συννομοθεσία : 'Εργατῶν 'Ελλάδος' μηνιαία εἰσφορά μισθωτῶν ὑπὲρ ἐργατοῦπαλληλικῶν ὀργανισμῶν 'Εγγρ. 'Υπ. 'Εργ. 543.

Σύνταγμα : Διοικητικὰ καὶ δικαιοδοσια· συνταγματικότης Ν.Ζ. 32, Διόρισις ἐξουσιῶν νομοθετικῆ· δικαστικῆ Ν.Ζ. 231 ἐπ. Νομοθετικὴ κατάργησις ἀποφάσεων καὶ διακρίσις ἐξουσιῶν Ν.Ζ. 234 ἐπ. 'Ἀντισυνταγματικότης ν. 827]45 Π. 2064 243. Αἱ κοινωνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ διατάξεις τοῦ Γαλλικοῦ Συντάγματος τῆς 19 'Απριλίου 1946 Ν.Ζ. 423. Περιουσιασμὸς ὡς πρὸς τοὺς ἐρμηνευτικούς νόμους Μελ. 455. 'Ἐννοια ἄρθρ. 3 Συντάγματος περὶ ἰσότητος 'Ελλήνων ἐνώπιον νόμου· δικαίωμα δικαστηρίου πρὸς ἔλεγχον συνταγματικότητος νόμων· μὴ ἀντίθεσις πρὸς Σύνταγμα· ἀ. ν. 488]45 καὶ 511]45· κατάργησις ἐνοχικῶν δικαιωμάτων δὲν προσκρούει εἰς ἄρθρ. 17 Συντ. Π. 18 555. Βλ. καὶ λ. *Σωματεῖα*.

Σύνταξις : 'Ανεχώρητον, ἀκατάσχετον· ἔκτασις καὶ ὡς πρὸς τὰς δικηγορικὰς ἑμοιβὰς Γ.ν.Σ. πρ. 357.

Σχολαί : Βλ. λ. *Ἐκπαιδευτήρια*, *Σιβιτανίδειος Σχολή*.

Σωματεῖα : Διάρκεια ἐξουσίας διοικητικοῦ συμβουλίου· δικαίωμα συνελεύσεως πρὸς ἀνάκλησιν καὶ ἐκλογὴν νέου· θητεία τούτου 'Επ. Γ.ν.δ. 298. Ν. 393]46· ἐξουσιοδότησις 'Υπ. 'Εργασίας πρὸς ἀνασύνθεσιν προσωρ. διοικ. Γεν. Συνιδίας 'Εργατῶν καὶ καθορισμὸν κυρίων ἔργων αὐτῆς· αἰτήσεις ἀκυρώσεως σχετικῶν ὑπουργ. ἀποφάσεων· παρέμβασις Γ.Σ.Ε.Ε· ἔννομον συμφέρον μέλους σωματείου πρὸς αἴτησιν ἀκυρώσεως· ἄρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων καὶ οὐχὶ διοικήσεως πρὸς ἀκύρωσιν συνελεύσεων σωματείων· δυνατὴ προσβολὴ ἐνώπιον Συμβ. 'Επικρ. αὐτοτελῶν διοικ. πράξεων ρυθμιζουσῶν συγκροτήσιν καὶ λειτουργίαν συνελεύσεων σωματείων Σ.Ε. 885 398, Εἰσαγ. 401. Συνταγματικὴ ἐλευθερία κοινοῦ νομοθέτου πρὸς ρυθμίσιν συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν· περιορισμοὶ· ἔκτακτοι ἐπεμβάσεις πολιτείας δὲν δύνανται νὰ ἐκταθοῦν εἰς ἐπηρεασμὸν τρόπου ἀναδείξεως διοικήσεως σωματείων· ἔννοια τοῦ ἐν ἄρθρ. 1 Σ. Π. 23]45 ὅρου περὶ ἐξασφαλίσεως ἐλευθερίας συνεταιρίζεσθαι· ἀποκατάστασις τοῦ πρὸ τῆς 4 Αὐγ. 1936 νομοθ. καθεστώτος Σ.Ε. 885 398, Εἰσαγ. 401. Συμφωνία συνδικαλιστικῶν πολιτικῶν μερίδων ὑπὸ αἰγίδα ἀντιπροσώπων ξένων ἐργατ. ὀργανώσεων μὴ ἐνεργούντων ἐξ ὀνόματος πολιτείας τινὸς οὐ διεθνέως Σ.Ε. 885 398, Εἰσαγ. 401. Διακριτικὰ γνωρίσματα ἐπιχειρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως· μὴ ὑπαγωγή εἰς ταύτην τῶν σωματείων Π. 5169 433, Πρβλ. Εἰσαγ. 433. Μὴ ὑπαγωγή σωματείων (Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου) εἰς ἔννοιαν ἐπιχει-

ρήσεως ή έκμεταλλεύσεως' άνεφάρμοστον ν.δ. 424/41 Π. 6619 647, Ν.Ζ. 617. Μηνιαία εισφορά ύπέρ τών εργατοϋπαλλήλων όργανισμών Έγγρ. Έπ. Έργ. 543.

Τ

Ταμεία : 'Ανεργίας' Έκτασις ύποχρεώσεως καταβολής εισφοράς ύποχρεώσεως καταβολής και διά τούς ήσφαλισμένους εις άλλους άσφαλιστικούς όργανισμούς Γν. Σ. 72. 'Ανεργίας' δικαίωμα έπικλήσεως άκυρότητας της κατά παράβασιν ν. 118 άπολύσεως Μελ. 170. Εισφορά ύπέρ Ταμείου άνεργίας έν άπολύσει μισθωτοΰ Ν. Ζ. 279. 'Υπαγωγή εις τό κατ'άρθρ. 9 ν. 118 δικαίωμα άπολύσεως και τών ήσφαλισμένων εις άλλους, πλύν τοΰ Ταμείου 'Ανεργίας, όργανισμούς Κοινωνικής άσφαλίσεως Π. 3351 340. Π. 4882 340. 'Εμπόρων' νόμος προβλέπων σύστασιν' έγκριστις κανονισμού' ύπαγόμενα εις άσφάλισιν πρόσωπα 'Άλγρ. 415. Μισθωτοί ήσφαλισμένοι εις άλλους, πλύν τοΰ Ταμείου 'Ανεργίας, 'Ασφαλιστικούς όργανισμούς και ύποχρεώσεως έργοδοτικής εισφοράς έπιχειρήσεων νόμου 118/1945 Γν. Σ. 425. 'Έννοια έργοδοτικής εισφοράς ύπέρ 'Ασφαλιστικών 'Όργανισμών Γν. Σ. 426. 'Απροσδόκητα άσφαλίσεως Σημ. 608. 'Επίδομα άνεργίας βλ. λ. 'Ανεργία (ν. 118/45) παράγρ. Θ'.

Ταξιθέται : Βλ. λ. *Θέσφα*.

Τεκμήρια : Δικαστικά' ποτε συγχωρούνται' άποδεικτική δύναμις Π. 2056 79.

Τέλη : 'Επί εργατικών διαφορών 410.

Τέκος : 'Επί μισθών' από έπίδόσεως άγωγής μισθωτοΰ 'Άλγρ. 575. Διαφέρον έπί χρηματικών παροχών' μόνον νόμιμος τέκος Π. 71 393.

Τραπεζα : 'Αγροτική. Μόνιμοι νομικοί ιδιώται. ύπάλληλοι Μελ. 8 έπ. 'Αγροτική' άπόλυσις ύπάλληλου κατά ν.δ. 91/41' φύσις σχέσεως μετά προσωπικού' ιδιωτικού δικαίου' παραδεκτή προσφυγή κατά πράξεως 'Υπ. Γεωργίας περί άπολύσεως' νόμιμον άπολύσεως έν γίνεται προς τό συμφέρον της δημοσίας ύπηρεσίας ή της Τραπεζής' άνάγκη ήτιολογημένης άποφάσεως Σ.Ε. 189 361. 'Αγροτική' ού νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου Είσαγ. 361. 'Αγροτική' δέν άσκει διοίκησην έν τή κυρία (τραπεζική) λειτουργία Π. 626 520. 'Αγροτική' Φύσις της μετά τών ύπάλληλων σχέσεως άπόλυσις προσωπικού κατά ν.δ. 424/41 και ούχι διά τών πειθαρχικών συμβουλίων Π. 626 520. Διαθεσιμότης τραπεζικών ύπάλληλων και ύπηρετών' άποδοχά Ν.Ζ. 150. 'Αποδοχά Τραπεζικών ύπάλληλων και ύπηρετών από 1/2/1946' πίναξ Συντ. 192. Ειδική διαθεσιμότης προσωπικού Τραπεζών ένεκα περιορισμού εργασιών κατά ν. 683/45' μή ισχύς ως προς τοΰτο τών βάσει τοΰ ν. 28/44 και 866/46 'ε.λ. άποφάσεων περί άποδοχών μή άπασχολουμένων Π. 5703 470. 'Εθνική' άνώνυμος εταιρία' φύσις της μετά τών ύπάλληλων της σχέσεως Ε. 554 519. 'Υπαγωγή εις την έννοιαν της έπιχειρήσεως και τών Τραπεζών Π. 626 520.

Τραυματίαι : Βλ. λ. 'Ανάπηροι, Νεοπολεμιστάι.

Τροφή : 'Αντίτιμον' συνυπολογισμός εις άποδοχάς διαρκούσης άδειας Ν.Ζ. 336.

Τροφάι : Καταγγελλία συμβάσεως' προθεσμία Ν.Ζ. 84.

Τυπογράφοι : 'Εργασία λινοτύπου ή στοιχειοθέτου ύπαλληλική Π. 4605 500.

Τυπογραφείον : Βλ. λ. *Πιστής. Τυπογράφοι*.

Τυχάιον : Μή παροχή ύπηρεσιών υπό δημοσίου ύπάλληλου εκ τύχης ή άνωτέρας βίας και δικαίωμα μισθοΰ Γν.Σ. 41. Μή παροχή ήλεκτρικού ρεύ-

ματος εις πάσας τās κινηματογραφικάς έπιχειρήσεις' τυχάιον ή άνωτέρα βία ; Γν. Σ. 388.

Υ

'Υγιεινή : Βλ. λ. *Όροι εργασίας*.

'Υπάλληλοι δημόσιοι : Νομική φύσις σχέσεως δημόσιον ύπάλληλου' χαρακτηρ μισθοΰ Γν.Σ. 41. 'Έννοια άναπήρων και θυμάτων πολέμου' δ' έφαρμογήν Σ.Π. 59/45. Ν.Ζ. 150. 'Εφευρέσεις αϋτών' τίνα άνήκουν Μελ. 197. Μή ύπαγωγή εις διαιδικασίαν ν. Γ'ΟΔ' διαφορών δημοσίων ύπαλλήλων, και τών μετά νομικών προσώπων διά σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων Π. 90 149.

'Υπάλληλοι δημοτικοί : Βλ. λ. *Δήμοι*.

'Υπάλληλοι ιδιωτικοί : Βλ. λ. *Εργασίας σύμβασις* και τὰ λοιπά κατ' ίδίαν θέματα εις τās οικείας λέξεις. 'Έννοια Π. 4781 45. Π. 567 145. Π. 5892 558, Ν. Ζ. 634. Π. 6554 652. 'Έννοια μισθωτοΰ Μελ. 12, Ν.Ζ. 416, Π. 90 149, Π. 2337 404, Π. 3198 362, Π. 5989 469. Κοιτήριον διακρίσεως Π. 4781 45, Ν.Ζ. 320, Π. 10 498, Π. 5892 558, Π. 20 601, Π. 7129 625, Είσαγ. 624. Π. 6554 652. Ειδικάί γνώσεις διά μακροχρονίον άσκήσεως εργασίας, άνευ συνδρομής και θεωρητικών γνώσεων δέν καθιστούν τόν μισθωτόν ιδιωτικόν ύπάλληλον κατά την έννοιαν τοΰ νόμου Π. 4605 500. Πληρωμή διά ποσοτών εκ κερδών' μή μεταμόρφωσις εκ ταύτης τοΰ ύπάλληλου εις έταίρον' άνάγκη ύπάρξεως προθέσεως προς σύστασιν εταιρίας Π. 10 498. Μή έπιρροή τύπου, τρόπου, είδους άμοιβής Π. 20 601, Π. 7129 625, Είσαγ. 624. Π. 6554 652. Μή μεταβολή χαρακτηριστήρος εργασιακής συμβάσεως εκ προσλήψεως μισθωτοΰ μετά τοΰ χάρρου και τοΰ ίπλου του Π. 47 658. Διάταξις άποδείξεως μόνον τών περιστατικών άτινα συνθέτουν έννοιαν τοΰ ύπάλληλου Ν.Ζ. 320. 'Αλυσιτέλεια έπαγωγής όρκου περί ύπαλληλικής ιδιότητος Π. 4781 45, Π. 4779 45, Π. 4780 45. *Περί τώ σεις :* Είναι ιδιωτικοί ύπάλληλοι : ... ό έπιβλέπων και έλέγχων όμαλήν λειτουργίαν μηχανολογικών έγκαταστάσεων Π. 4780 45. 'Ο πωλών είδη και καταχωρών χρεωπιστώσεις εις καρτέλας Π. 4779 45. 'Ο παρέχων εργασίαν ουνισταμένην εις υπεύθυνον λειτουργίαν γερανού και παρέχων οδηγίαν εις τό συνεργείον Π. 4781 45. 'Ο ιατρός παρέχων έπί μισθώ ύπηρεσίας Μελ. 11 ύποσ. 'Ο λινοτύπης ή στοιχειοθέτης Π. 4605 500. 'Ο όδοντοτεχνίτης Π. 3602 269. 'Ο προϊστάμενος συνεργείων τεχνιτών Π. 5892 558. 'Ο σιγαρομηχανικός Π. 6554 652. Ούχι ό πιστής τυπογραφείον' εργασία τούτου κατά κύριον χαρακτηρ άσματος Π. 4605 500. Μόνιμοι νομικοί ιδιωτικοί ύπάλληλοι, έμισθοι δικηγόροι, νομικοί σύμβουλοι και σχέσις εξηγημένης εργασίας Μελ. 6. 'Αγροτικής Τραπεζής' φύσις σχέσεως ιδιωτικού δικαίου Σ.Ε. 189 361, Είσαγ. 361. Διακριτικά όρια διαχωρισμού μισθωτών από έμπορικών άντιπροσώπων Ν.Ζ. 489, 'Άλγρ. 480. 'Υπάλληλοι Δήμων, Κοινοτήτων, λιγνιτωρυχείων, Νομικών προσώπων, Τραπεζών, Ταμείων βλ. τās λέξεις ταύτας.

'Υπερημερία : 'Επί όφειλης είδους 'Αρθρ. 5.

'Υπερωρία : Βλ. λ. *Όροι εργασίας*.

'Υπηρεσία : Καταγγελλία συμβάσεως εργασίας Ν.Ζ. 84. Χαρακτήρ της κατά σύστημα εξυπηρετήσεως άπεριορίστου άριθμού συνδρομητών έν τή εξευρέσει ύπηρεσίας Γν. Σ. 110. Τραπεζών' διαθεσιμότης άποδοχά Ν.Ζ. 150. 'Εφαρμογή ν. 3514 και έπί ύπηρετικού προσωπικού Π. 5200 397, Πίνακες άποδοχών Συντ. 192, 407.

Υπουργός-Υπουργικά αποφάσεις: Βλ. λ. *Διοικήσεις, Αποδοχαί* παράρ. Δ.
Υφάντρια: "Εννοία" διάκρισις από ειδικευμένης εργατρίας Π. 71 393.

Φ

Φύλακες: Πίναξ μισθών από 11)11)44 407 επ.
Φυλάξεις: Λόγος αποχής από εργασίας· ού παραιτήσις μισθωτού· δυνατή καταγγελία συμβάσεως κατ' άρθρ. 10 ν.δ. 424)41 Π. 2482 212, Εισαγ. 212.
Χαρτόσημον: Τέλη εργατικών διαφορών 410.
Χρηματικά παροχαί: Διαφέρον επί μόνον νόμι-

μος τόκος Π. 71 393.

Χρηστά ήθη: "Ηθη χρηστά" βλ. λ. *Κατάχρησις δικαιώματος*.

Χρόνος: Κρίσεως πλεονάζοντος εν απολύσει κατ' άρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 40. Καταβολής αποζημιώσεως ν. 2112 εν απολύσει κατ' άρθρ. 9 ν. 118 Μελ. 100. βλ. λ. *Προθεσμία, Ώραι εργασίας*.

Ώραι εργασίας: Παροχή εργασίας καθ' υπερωρίαν· ούκ ανήθικον ή αίσχρον· αξίωσις εκ του άδικαιολογήτου πλουτισμού· διαδικασία ΓΔΟΔ' Π. 3634 113, Π. 4364 497. "Επί πλέον εργασία" Άρθρ. 711 Έλλ. "Αστ. Κώδικος" διάκρισις από νυκτερινής εργασίας ύ. ά. 3600 καί 3601)1946 Ν.Ζ. 171.

ΙΑ' ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ. (*)

Α'. Συμβούλιον	13078 — 557	6619 — 647	8408 — 140
Επικρατείας	14952 — 664	7152 — 630	8634 — 113
1945	β. Τακτικά	7543 — 660	1946
302 — 43	1945	7985 — 686	90 — 149
1946	2056 — 79	8072 — 680	160 — 77
85 — 301	3175 — 78	2. Βερροίας	509 — 248
189 — 361	4779 — 45	1946	567 — 145
309 — 345	4780 — 45	45 — 269	576 — 143
727 — 428	4781 — 45	47 — 658	845 — 144
885 — 398	4796 — 14	48 — 239	846 — 81
909 — 437	5472 — 52	3. Θηβών	1076 — 139
1183 — 495	5607 — 20	197)1946 — 649	1133 — 81
Β'. Αποφάσεις	5631 — 53	4. Θεσσαλονίκης	1147 — 142
Αρείου Πάγου	6304 — 82	626)1943 — 520	1204 — 140
1946	6436 — 48	5. Πειραιώς	1209 — 147
15 — 175	1946	α' Προεδρικά	1604 — 137
68 — 211	75 — 111	342)1946 — 342	2064 — 243
74 — 174	185 — 77	β' Τακτικά	2109 — 206
154 — 338	508 — 240	1945	2482 — 212
178 — 358	1279 — 595	917 — 49	2875 — 210
179 — 396	1539 — 237	1217 — 136	3061 — 208
182 — 389	1635 — 242	1223 — 112	3070 — 246
202 — 438	2006 — 265	1946	3602 — 269
209 — 390	2337 — 404	13 — 73	3856 — 273
337 — 621	2532 — 304	333 — 176	3867 — 248
339 — 617	2536 — 341	455 — 662	4126 — 245
342 — 615	3109 — 306	1211 — 430	4234 — 268
367 — 645	3198 — 362	Ε'. Αποφάσεις	4235 — 270
372 — 659	3351 — 340	Πρωτοδικού	4255 — 264
401 — 676	3599 — 392	(ν. ΓΔΟΔ')	4502 — 277
Γ'. Αποφάσεις	4081 — 602	1. Πρωτοδικού	4548 — 272
Εφετείων	4107 — 392	Αθηνών	4600 — 274
1. Αθηνών	4327 — 366	1945	4604 — 271
554)1916 — 519	4364 — 497	1933 — 602	4655 — 275
2. Θεσ/ίκης	4444 — 623	2983 — 20	4658 — 277
179)1946 — 521	4445 — 43	4375 — 17	5041 — 361
Δ'. Αποφάσεις	4583 — 524	4637 — 18	5169 — 433
Πρωτοδικείων	4584 — 529	4710 — 17	5200 — 397
1. Αθηνών	4605 — 500	4949 — 144	5217 — 365
α' Προεδρικά	5082 — 523	5219 — 23	5504 — 395
1945	5134 — 563	5283 — 75	5701 — 440
4755 — 51	5472 — 52	5503 — 16	5703 — 470
5513 — 146,181	5554 — 464	5515 — 21	5819 — 468
1946	5557 — 22	6168 — 50	5883 — 463
1713 — 180	5607 — 19	6529 — 141	5901 — 554
2396 — 529	5625 — 650	7730 — 83	5989 — 469
5151 — 267	5883 — 501		6383 — 556
6920 — 562	5892 — 558		6414 — 502
7321 — 691	5893 — 587		6499 — 528
	6326 — 654		6554 — 652
	6535 — 559		6595 — 526
			6624 — 561

(*) Ο πρώτος αριθμός δηλοῖ τὸν τῆς ἀποφάσεως καὶ ὁ δεύτερος τὴν σελίδα.

6780 — 556	3. Πρωτοδικών	3. Πειραιώς	81 — 42
6931 — 591	Κορίνθου	1946	105 — 41
6934 — 593	1945	194 — 661	1946
6946 — 600	6 — 178	4. Επιτροπής Προστα-	9 — 72
6968 — 588	1946	σίας 'Εφ. Παλ. Πολε-	12 104 — 386
6972 — 593	18 — 555, 563	μιστών Πρωτοδικείου	24 — 643
6979 — 594	20 — 601	'Αθηνών	59 — 110
7013 — 622		1946	78 — 357
7027 — 653	4. Πρωτοδικών	7 — 207	144 — 614
7033 — 618	Δεσφείας	10 — 596	255 — 425
7034 — 629	107 1945 — 44	25 — 597	1597 Γ376 — 585
7050 — 627	5. Πρωτοδικών	46 — 599	Θ' Εγκύκλιοι,
7115 — 626	Πειραιώς	Ζ' Άλλοδαπή Νομο	Έγγραφα, 'Υπουρ-
7129 — 625	1945	λογία	γείων
7130 — 620	361 — 113	1. Γαλλικού 'Ακυρω	1. 'Εγκύκλιοι
7141 — 677	415 — 14	τικού	'Υπ. 'Εργασίας
7161 — 663	495 — 46	1945	1945
7185 — 657	1946	5. Ιανουαρίου — 693, 694	12864 2455 — 369
7189 — 656	336 — 471	26 » — 694	29364 — 151
7215 — 692	458 — 530	22 Φεβ ρίου — 405	1946
7222 — 651	518 — 645	25 » — 694	5050 — 127
7227 — 689	6. Πρωτοδικών	2. 'Εφετείου	21961 — 369
7263 — 683	Τρικάλων	Παρισίων	2. 'Εγκύκλιοι
7270 — 689	71 1946 — 393	11 Μαΐου 1945 — 694	'Υπ. Οικονομικών
7275 — 687	ΣΤ' 'Αποφάσεις	Η' Επίσημοι Γνωμο-	52 1946 — 150
7278 — 688	Ειρηνοδικών κλπ.	δοτήσεις	3. 'Εγγραφα
7296 — 684	1. 'Αθηνών	1. Είσαγγελίας	'Υπ. 'Εργασίας
7320 — 678	1946	'Αρείου Πάγου	1946
2. Πρωτοδικών Βόλου	89 — 305	22 1946 — 300	744 — 280
1945	124 — 503	2. Νομικού	4756 1191 — 150
242 — 344	2. Δαυρίου	Συμβουλίου	5479 — 151
248 — 303	6 1946 — 655	1945	6265 1423 — 280
1946		63 1024 — 41	6851 1167 — 280
10 — 498			32770 — 543
46 — 360			

ΙΒ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Κ.Λ.Π.

'Επεξηγήσεις συντετμημένων λέξεων: α. δ. = 'Αγορανομική διάταξις' Α.Κ. = 'Αστικός Κώδιξ' α.ν. = 'Αναγκαστικός νόμος' α.π.κ. = 'Απόφασις προέδρου Κυβερνήσεως' α.δ. ή υ.α. = 'Απόφασις 'Υπουργού' Δ)γμα = Διάταγμα' Είσα. Ν ή Ε.Ν. = Είσαγωγικός νόμος 'Αστικού Κώδικος' κ.δ. = κανονιστικόν διάταγμα ν = Νόμος' ν. δ. = Νομοθετικόν διάταγμα' π.δ.σ. = Πρόεδρος 'Υπουργικού Συμβουλίου' σ.π. = Συντακτική πράξις' Ψηφ. = Ψήφισμα.

Α

'Αγγειοπλαστεία: βλ. λ. Αδείσεις (κεραμοποιείων κλπ.).
'Αγγλικαί 'Υπηρεσίαι: βλ. λ. Συμμαχικάί ἀρχαί, Αδείσεις
'Αγορανομία: Ψηφιστά ἀρτοποιών παράβυσσις ποιναι (υ.α. 74320)45 σ 157, 3586)45 σ 158, 106998)46 σ 669. Παράβυσσις ὥρων ἐργασίας ἀρτοποιείων κλπ. ποιναι (υ.α. 107628)46 σ 670.
'Αγορική Τράπεζα: βλ. λ. Τράπεζαι, Αδείσεις, Ταμεία.
'Αγοφυλακή - 'Αγοφυλάκες: 'Αποδοχαί ὀργάνων (π.ν σ. 92)46 σ 117.
'Αδεια (διοικ.): Δημοσίων κ.λ.π. 'Αρχῶν χαρτόσημον (ἀ.ν. 826)46 σ 59, 249. 'Εκτελέσεως καί πτυχίων ἐπιβλέψεως ἡλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων ν.δ. σ 318. 'Επαγγελματικῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων (υ.α. 67151)46 σ 607, (ἀ.ν. 994)46 σ 152.

'Αδεια (ἐργαζομένων): 'Αναστροφική ὑπαλλήλων Νομ. προσ. Δημ. δικαίου ἐπίδομα (π.ν σ. 92)46 σ 116 Διατάξεις σχετικαί 'Αστ. Κώδικος σ 86 316. 'Ισχύς εἰδικῶν διατάξεων μετὰ τὸν 'Αστ. Κώδικα (Είσα. Ν.) σ 88, 316. 'Εργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Βιομηχανιῶν Τσιμέντων (ἀ. ν. 75249)46 σ 156. 'Εν ἀδείᾳ τελούντες ἐκ προσωπικοῦ ἐργοστασίων Τσιμέντων δικαίωμα ἐκτάκτου οἰκον. ἐνισχύσεως τῆς υ.α. 1050|1946 σ 188. Δῶρον ἐορτῶν δικαίωμα τῶν ἐν ἀδείᾳ (υ.α. 13400)46 σ 254, 257, (υ.α. 44814)46 σ 702. 'Ομοίως ἐπὶ οἰκον. ἐνισχύσεως 'Ιανουαρίου 1946 (ἀ. ν. 18310)46 σ 382.

'Αερίφως: βλ. λ. Αδείσεις, Ταμεία.
'Αεροπλάνων Κρατ. 'Εργοστάσιον: 'Ασφάλισις κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν (ἀ.ν. 775)45 σ 56. 'Αποδοχαί οἰκογενειῶν ἐκτελεσθέντων καί ἐξαφανισθέντων κατὰ τὴν κατοχὴν ἢ τὸ κίνημα ἐργατοτεχνικῶν (ἀ. ν. 780)45 σ 56. Συμπλήρωσις ἀ.ν. 1846)1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ (ἀ.ν. 781)45 σ 57. Τρόπος καθορισμοῦ ἀμοιβῶν ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ (υ.α. 287114)45 σ 60. Καταβολὴ ἐναντὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112 εἰς ἀπολυθὲν ἐργοτοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν Κρατικοῦ 'Εργοστασίου 'Αεροπλάνων (ἀ. ν. 9396)45 σ 188. Βλ. καί λ. Αδείσεις, Ταμεία.

Αἵτησις: Χαρτόσημον σ. 58, 249, 534.
Αἰχμαλωτισθέντες: Βλ. λ. 'Εξαφανισθέντες.
'Ακατεργάστων δερμάτων ἐργάται: Δῶρον Πά-

- σχα 1946 (ύ. ά. 13400)46) σ. 254, 287 βλ. καί λ. *Λογαριασμοί*.
- Ακροκαθαριστάι**: Τρόπος καθορισμού άμοιβής (ά. ύ. 30761)45) σ. 61.
- Ακτοπλοϊκά έπιχειρήσεις**: Έπέκτασις ύ. ά. 28919)46) εΐς προσωπικόν ήλεκτροτεχνικόν (ύ. ά. 30846)46) σ. 119.
- Άλευροβιομηχανίαι**: Έξαιρέσεις μισθωτών άλευρομύλων από ύ. άποφάσεων περί έπέκτασεως ν. 118)45) (ύ. π. 20319)46) σ. 378, 414 (ύ. ά. 27064)46) σ. 538. Καθορισμός εισφοράς ύπέρ άσφαλίσεως κατά της άνεργίας των μισθωτών άλευρομύλων κλπ. (ύ. ά. 17725)46) σ. 477 βλ. καί λ. *Αδξήσεις, Ταμεία* (Μυλεργατών κλπ.).
- Άλιευτικά έπιχειρήσεις**: Έξαιρέσεις μισθωτών από ύ. άποφάσεων περί έπέκτασεως ν. 118)45) (ύ. α. 20319)46) σ. 378, 414, (ύ. α. 24064)46) σ. 538, (ν. δ. 8)11 Μαΐου 1946) σ. 283, 318.
- Άλλοδαποί**: Άλλοδαπόν προσωπικόν οργανώσεως «Έλλ. πολ.εμ. περίθαλψις» δέν ύπάγεται εΐς κοινωνήν άσφάλισιν (ν. δ. 141)46) σ. 605.
- Άλυκαί**: Άνάθεσις καθορισμού ήμερομισθίων εργατών άλυκων εΐς έπιτροπής τοπικός (ύ. α. 30960)45) σ. 122.
- Άμερικανικά Ύπηρεσίαι**: βλ. λ. *Συμμαχικά άρχαί, Αδξήσεις*.
- Άμοιβή**: Μισθωτοΰ δι' έφεύρεσιν (Άστ. Κωδ.) σ. 86, 316. Πρόσθετοι εΐς φορτοεκφορτώσεις ΟΛΠ (ά. ύ. 3600)46) σ. 93, 126. Έκ μισθωτών ύπηρεσιών αΰξησις άφορολογήτου όρίου κλπ. Δ)γμα σ. 118. Τρόπος άμοιβής ταξίτητων κλπ. (ύ. ά. 8587)46) σ. 218, (ύ. α. 24075)46) σ. 446. Πρόσθετοι άμοιβοί προσωπικού άτμηλάτων σιδηροδρόμων (ά. ύ.) σ. 222. Προέδρου καί μελών Ν.Π.Δ.Δ. (ά. ύ. 40503)46) σ. 252. Καθορισμός συντελεστού δικηγορικής άμοιβής (ύ. α. 48210)46) σ. 510. Βλ. καί λ. *Αδξήσεις, Αποζημιώσεις*.
- Άμυλάνων προΐόντων έταιρείαι**: Καταβολή προσθέτων άποδοχών εΐς προσωπικόν (ύ. α. 27750)46) σ. 567.
- Αναβολή**: βλ. λ. *Ανάπηρος*.
- Αναγγελία**: Καταγγελίας συμβάσεως εργασίας κατά ν. 118)45) έπέκτασις τούτου εΐς άλλας περιφερείας (ύ. ά. 15652)46) σ. 348, 414, (ύ. α. 10388)46) σ. 349, 414, (ύ. α. 20319)46) σ. 378, (ύ. α. 27064)46) σ. 538. Προσλήψεως έλευθέρων καπνεργατών εΐς Ταμ. Ασφαλ. Καπνεργατών (ύ. α. 39865)46) σ. 668. Βλ. καί λ. *Ανεργία*.
- Αναδρομικός**: Έν καθορισμῷ άποδοχών, δι. ύ. άποφάσεως (ά. ν. 866)46) σ. 57.
- Αναθεώρησις**: Προσωρινών σημειωμάτων εργασίας άρτεργατών (ά. ν. 27195)46) σ. 26.
- Ανάκλησις**: Εΐς ένέργειαν δημοσ. ύπαλλήλων τεθέντων εΐς διαθεσιμότητα βάσει σ. π. 25)1945 (σ. π. 89)45) σ. 57.
- Ανακοπή**: Τέλη χαρτοσήμου ν. δ. σ. 252.
- Ανανέωσις**: Σιωπηρά συμβάσεως εργασίας. Άστ. Κώδις σ. 87, 317.
- Ανάκυσσις Έργατών**: Διατήρησις μετά Άστ. Κώδ. νόμων ή διατ. περί όρων εργασίας, Κυριακής αναπαύσεως εργατών κλπ. Εΐς Ν. σ. 317.
- Ανάπηροι**: Έν αγέσει με ά. ν. 693)45) «περί προσωπικού Τραπεζών (ά. ν. 765)45) σ. 55. Θέσις των έν άναβολή λόγφ τραύματος ή νόσου έν κακοχηών πολέμου διά την έφαρμογήν τής 59)45 Συντ. Πράξ. θεωροΰνται ως άνάπηροι (ά. ν. 785)45) σ. 188. Καταβολή άποδοχών θυρωρών (ά. ύ. 10096)46) σ. 223. Αΐτήσεις πιστοποιητικά άπαλλαγής από χαρτοσήμου Δ)μα σ. 374. Κύρωσις άρθρ. 4—9 ν. δ. 1799)42) (προστασία άναπήρων καί όπλιτών), όμοίως ν. 1764)44) (π. υ. σ. 336)46) σ. 410. Κύρωσις νόμων καί νομοθ. ότων κατοχής περί προστασίας άναπήρων κ. λ. π. (π. υ. σ. 333)46) σ. 411. Μη έφαρμογή διατάξεων περί προστασίας άναπήρων επί Όργανώσεως «Έλλ. Πολ.εμ. Περίθαλψις» (ν. δ. 141)46) σ. 605. Προσωρινόν περιοδικόν βοήθημα εΐς καθισταμένους άναπήρους ύπαλλήλους παρά Ταμ. Έπικουρ. Ασφαλ. Ύπαλλ. Φαρμακ. έμπορικόν Έργασίων τρόπος διαπιστώσεως άναπηρίας (ά. ύ. 40220)46) σ. 700.
- Αναπροσαρμογή**: λ. λ. *Αδξήσεις*.
- Αναστολή**: Ποινής περιπτώσεως άνεγκλητήτου ψηφ. α. 375, (ά. ν. 864)45) σ. 115.
- Ανασυγκρότησις**: Μέτρα όμαλωτέρας λειτουργίας έπιχειρήσεων, ένδιαφερουσών Κράτος ή άνασυγκρότησιν της Χώρας. (ά. ν. 864)46) σ. 115.
- Ανασύνθεσις**: Τοπικών διοικ. Έπιτροπών Ταμ. Άνεργίας (ύ. ά. 21116)46) σ. 413. Συμβουλίου κοινωνικής άσφαλίσεως (ύ. ά. 23060)46) σ. 443. Διοικ. συμβ. Ταμ. Συντ. Έφημεριδοπωλών (ύ. ά. 24023)46) σ. 444. Δ. Σ. ταμείου συντάξεως προσωπικού ΣΕΚ δικτυόν Λαρισάικου (ύ. ά. 24323)46) σ. 444. Δ. Σ. ταμείου συντάξεων ύπαλ. λιμενικών ταμείων (ύ. ά. 60110)46) σ. 444. Διοικ. συμβουλίου ταμ. έπικ. ασφαλ. ύπαλ. έμπορικόν καταστημάτων (ύ. ά. 15682)56) σ. 445. Έπιτροπών έφέσεων ταμείου συντάξεων αυτοκινητιστών (ύ. ά. 23427)46) σ. 447. Διοικ. συμβ. ταμείου συντάξεων προσωπικού Τραπεζής Άθηνών (ύ. ά. 22915)46) σ. 447. Έπιτροπών χορηγήσεως έπαγγελματικών βιβλιαρίων μυλεργατών (ύ. ά. 2411)46) σ. 474. Διοικ. συμβ. ταμ. ασφαλ. προσωπικού Άεριόφωνος Άθηνών (ά. ύ. 22707)46) σ. 475. Διοικ. συμβ. ταμείου συντάξεως Η Ε Μ (ύ. ά. 22914)46) σ. 475. Τοπ. διοικ. έπιτροπών περιφερειακών καταστημάτων ΙΚΑ (ύ. ά. 24345)46) σ. 475. Τοπικών έποπτικών συμβουλίων των περιφερειακών ύποκαταστημάτων ΙΚΑ (ύ. ά. 2553)46) σ. 476. Έπιτροπής χορηγήσεως έπαγγελματικών βιβλιαρίων άρτεργατών (ύ. ά. 24110)46) σ. 476. Συμμετοχή ένός εϊσέτι δημ. ύπαλλ. εΐς διοικ. συμβούλιον ταμείου ασφαλ. έπιχειρηματιών κινηματογράφων (υ. α. 26200)46) σ. 476. Διοικ. συμβ. ταμείου έπικουρ. ασφαλ. προσωπικού συλλόγου Έλλήν. Έρμ.θροΰ Σταυρού (υ. α. 25336)46) σ. 477. Διοικ. συμβ. ταμ. συντάξεως έκτελωνιστών (υ. α. 25226)46) σ. 478. Διοικ. συμβ. ταμ. ασφαλ. προσωπικού Τηλεφωνικής Έταιρείας (υ. α. 25227)46) σ. 478. Ανασύνθεσις έπιτροπής έφέσεων ταμ. ασφαλ. εργατών κεραμοποιών κλπ. (υ. α. 25627)46) σ. 478. Συμβουλίων των τοπικών έπιτροπών ταμείου άνεργίας (υ. α. 21116)46) σ. 479. Κεντρικού έποπτικού συμβουλίου ΙΚΑ (υ. α. 25698)46) σ. 479.
- Αναφορά**: Χαρτάσιμον σ. 58, 249, 534.
- Αναψηλάφησις**: Παράβολον αΰξησις (ν. δ. 164)46) σ. 635.
- Ανεγκυστήρων έδνηγοί**: Καθορισμός άποδοχών (υ. α. 3601)46) σ. 94, 126.
- Ανεργία**: Διορισμός μελών έπιτροπής άρθρ. 9 ν. δ. 425)41) (ά. ν. 28744)45) σ. 62. Αποζημιώσεις προέδρου, μελών καί γραμματέως άρθρ. 9 ν. δ. 424 (υ. α. 40503)46) σ. 252. Κατάργησις ν. δ. 669)41) περί έγκρίσεως άπολύσεων γενομένων κατά παρεκκλίσι ν. δ. 424)41) (π. υ. σ. 323)46) σ. 372. Κατάργησις ν. δ. 1769)12) περί συμπληρ. άρθρ. 9 ν. δ. 424)41) (π. υ. σ. 323)46) σ. 373. Κατάργησις ν. δ. 424)41) διατάξεων ν. 765)43) καί ν. δ. 1085)42) (π. υ. σ. 325)46) σ. 373. Έπέκτασις ν. 118)45) επί προσωπικού λιγνιτωρυχείων έκτασις (ά. ν. 817)46) σ. 57. Έννοια υ. α. 6655)45) χρόνος ένάρεξεως έπι-

σμού διαχειρίσεως πλεονάζοντος συμμαχικού υλικού (ν.δ. 183[46] σ 637. Βλ. καί λ. *Αυξήσεις, Ευρταί, Επιδόματα, Θυρωροί, Κατάταξις, Κρατήσεις, Συλλογικά συμβάσεις, Υπάλληλοι δημόσιοι.*

Αποζημιώσεις: 'Εν άποσπάσει δημοσίων υπαλλήλων κλπ. (α.ν. 717[45] σ 24. Είς μισθωτούς Κρατικών 'Εργοστασίων αεροπλάνων εν κα αγγελία συμβάσεως εργασίας, συμφητισμός (ά ν. 775[45] σ 56. 'Απολυομένων μισθωτών Λιγνιτωρυχείων 'Αττικής-Εύβοίας (ά.ν. 817[46] σ 57. 'Εν καταγγελία συμβάσεως εργασίας κατ' 'Αστ. Κώδικα σ 87, 316, 317. 'Απολυθέντος προσωπικού πολεμικών βιομηχανιών (ά. ν. 1146[46] σ 213. Μετακινήσεων, διαλυτικρεύσεως κατοικίας, μεταθέσεως κλπ. προσωπικού ατμηλάτων σιδηροδρόμων άποζημιώσεις προέδρου, μελών, γραμματέως (α.ν. σ 222. 'Απολυομένων υπαλλήλων συν)σμού καπνοβιομηχανών άγορας καπνού (α.ν. 1185[46] σ 281. 'Υπαλλήλων 'Εθνικού Θεάτρου' επαναπρόσληψις, συμφητισμός (ν.δ. σ 282. Νομικό Συμβούλου Ι.Κ.Α. (α. ν. 1285[46] σ 287. 'Εξ άσφαλίσεως πληρωμάτων έμπορικων πλοίων εις 'Ασφαλ. 'Οργ. Κωδίκων πολέμου (ν. 50[46] σ 509. 'Εκτός έδρας άπασχολουμένων μισθωτών (ν. α. 21094[46] σ 538. 'Εξ έπιτάξεως δι' άνοιχοδόμησιν χώρας ν.δ. 145[46] σ 605. Μελών συλλογικών όργάνων διοικήσεως καί έλέγχου οργανισμών κοινών πολιτικής (ν.α. 990[46] σ 125 (ν. α. 34796[46] σ 639. Προέδρου καί μελών Νομ. Προσ. Δ. Δ. (α. ν. 40503[46] σ 252. Μελών τοτικών έπιτροπών ταμ. συντάξεων αυτοκινητιστών (ν.α. 4705[46] σ 476. Μελών Δ. Σ. καί Βασ 'Επιτρόπου ΟΔΙΣΥ (ν.δ. 183[46] σ 637. Προέδρων καί μελών δικ. έπιτροπών κλπ. συμβουλίων καί έπιτροπών των οργανισμών κοινών πολιτικής (ν.α. 34796[46] σ 639 βλ. καί λ. *Κεφάλαια άποζημιώσεως*

Απόλυσις επί έγγραφου: Ουχι επί άδικημάτων ψηφίσματος περί μέτρων δημοσίας τάξεως καί άσφαλείας ψηφ σ 375.

Απόψεις: Δημοσίων υπαλλήλων άποζημιώσεις' έξοδα κινήσεως' υπερωρία (α.ν. 717[45] σ 24. 'Υπαλλήλων όργαν. κοινών. άσφαλίσεως (α.ν. 1022[46] σ 153 (ν.δ.) 5 281. 'Ιδιωτ. υπαλλήλων παρ. ΟΔΙΣΥ, υποχρεωτική δι. έργοδότην. 'Υπολογισμός χρόνου ύπηρεσίας (ν.δ. 183[46] σ 637.

Αποστειρωτήρια: Καθορισμός άποδοχών προσληφθησομένου δι' άποστειρωτήρια προσωπικού (ν.α. 104055[46] σ 567.

Αργία: Μή άπασχολούμενοι λόγω έλλείψεως ή περιορισμού εργασιών' έκτακτος οίκονομική ενίσχυσις' (ν.α. 24400[45] σ 26 (ν.α. 1505[46] σ 188. άποδοχαί (ν.α. 31250[45] σ 28. (ν.α. 31260[45] σ 29. (ν.α. 3600[46] σ 93. (ν.α. 3601[46] σ 94. Δωρον έορτών (ν.α. 13400[46] σ 254, 287 (ν.α. 44814[46] σ 703. Οίκον. ενίσχυσεως 'Ιανουαρίου 1946 (α.ν. 18310[46] σ 382. Περί άργοϋντος προσωπικού λιγνιτωρυχείων 'Αττικής καί Εύβοίας (α.ν. 817[46] σ 57. Τροποπ. παρ. 4 ν.α. 3600[46] μή υπαγωγή περιπτώσεως διακοπής εργασίας συνεπίεξ άπεργίας ή στάσεως εργασίας (ν.α. 21100[46] σ 479.

Αρειος Πάγος: Χαρτόσημον έγγραφον ν.δ. σ. 251.

Αρμοδιότης: 'Επί διαφορών περί καταβολής άμοιβής θυρωρών (ν.α. 10096[46] σ. 223. Πότε κρίνεται (ν.δ. 164[46] σ. 635. Δωσιδικία 'Οργανώσεως «'Ελλ. Πολεμ. Περίθαλψις» υπαγωγή εις δωσιδικίαν καί αρμοδιότητα των εν 'Αθήναις Δικαστηρίων (ν.δ. 141[46] σ. 605 βλ. καί λ. *Δικαιοδοσία.*

Αρτεργάται: Προϋποθέσεις άναθεωρήσεως προσωρινών σημειωμάτων εργασίας έλευθέρων άρτεργατών (α.ν. 27195[45] σ. 26. Δικαίωμα επί ψηφιστικών ν.α. 74320[45] σ. 157, 3586[45] σ. 158, 106 998[46] σ. 669. Καταβολή έπιδόματος εις έκκληροϋντας στρατιωτικήν ύπηρεσίαν άρτεργατών (π. ν.α. 238[46] σ. 283. 'Ανασύνθεσις 'Επιτροπής χορηγήσεως έπαγγελματικών βιβλιαρίων άρτεργατών (ν.α. 24110[46] σ. 476. Κύρωσις δ. 11[7]44 περί βιβλιαρίων υπαλ. άρτοποιείων π.ν.σ. 324[46] σ. 372. Βοήθημα λουιροθεραπείας (ν.α. 35972[46] σ. 668' βλ. καί λ. *Αρτοποιεία, Αυξήσεις, Ταμεία.*

Αρτοποιεία-οί: Αυξήσις ψηφιστικών δικαιωμάτων άρτοποιών (ν.α. 74320[45] σ. 157, (ν.α. 3586[45] σ. 158, (ν.α. 106998[46] σ. 669. Χρόνος παρασκευής άρτου Κυριακής εις άρτοποιεία (ν.α. 60110[46] σ. 444, (ν.α. 107628[46] σ. 670. Καθορισμός όρων εργασίας άρτοποιείων, σχήματος άρτου κλπ. (ν.α. 107628[46] σ. 670' βλ. καί λ. *Αρτεργάται, Αυξήσεις, Ταμεία.*

Αρχαιρεσία: Βλ. λ. *Σωματεία.*

Αρχιεργάται: 'Εγκρίσις τιμολογίου άμοιβής άρχειργατών φορτίων Καλαμών (ν.α. 1387[46] σ. 414.

Ασθένεια: Μισθωτού εν συμβάσει εργασίας. 'Υποχρεώσεσι μισθοδότη κατ' 'Αστ. Κώδικα σ. 86, 316. Δωρον έορτών (ν.α. 31240[45] σ. 31, 63, (ν.α. 13400[46] σ. 254, 287 (ν.α. 44814[46] σ. 702. 'Ασφάλι-σις εισφοραί (α.ν. 760[45] σ. 56. Φυματικό κλπ. υπάλληλοι Τραπεζών, έθελουσία έξοδος της ύπηρεσίας, σύνταξις (α.ν. 765[45] σ. 55. Καταβολή έπιδόματος φυματικού υπό 'Οργαν. Κοινών. άσφαλίσεως (ν.α. 27670[45] σ. 60, (ν.α. 29860[45] σ. 63. 'Εκτακτος οί.ον. ενίσχυσις εις άσθενείς έπιδοτηθέντας εκ του Ταμ. άσφαλίσεως Λιμενεργατών (α.ν. 27221[45] σ. 63. 'Επίδομα άσθενείας εις προσωπικών Νομ. πρ. δημ. δικαίου (π.ν.σ. 92[46] σ. 116. Συνταξιούχων 'Οργαν. Κοινών. 'Ασφαλίσεως' όροι άσφαλίσεως δι' άσθένειαν εις ΙΚΑ' (α.ν. 1022[46] σ. 153. 'Ενίσχυσις Οίκονομική εις έπιδοτουμένους λόγω άσθενείας, ήσφαλισμένους Ι.Κ.Α. (α.ν. 227[46] σ. 216. 'Επίδομα άσθενείας εκ του ΙΚΑ (ν.α. 6519[46] σ. 347. 'Ασθενείς εκ προσωπικού έργοστασίων τσιμέντων δικαίωμα έκτακτου οίκον. ενίσχυσεως ν.α. 1505[46] σ. 188. Δικαίωμα άσθενών επί οίκον. ενίσχυσεως 'Ιανουαρίου 1946 (σ.ν. 18310[46] σ. 382. Σύνταξις φυματικών ήσφαλισμένων Ταμ. Συντάξεως αυτοκινητιστών (α.ν. 30444[46] σ. 569. Τροποποίησις Κανονισμού κλάδου άσθενείας του Ταμείου 'Ασφαλίσεως Λιμενεργατών Πειραιώς (ν.α. 36452[46] σ. 667. 'Εργατών θαλάσσης' προστασία' όροι' έκτασις' Δ'γμα σ. 697. 'Επί'ομα άεροθεραπείας φυματικών ήσφαλισμένων Ταμείου 'Επικουρ. άσφαλ. υπαλλήλων Φαρμακευτικών εργασιών (α.ν. 40-220[46] σ. 702, βλ. καί λ. *Ανάπηροι.*

Αστικός Κώδιξ: 'Αρθρα σχετικ.α πρ.δ. την σύμβασιν εργασίας σ. 85, 315. Εισαγωγικός νόμος' άρθρα άφορώντα σύμβασιν εργασίας σ. 88, 317. 'Αποκατάστασις 'Αστ. Κώδικος 1940 καί εισαγ. αυτού νόμου ν.δ. σ. 315.

Ασφάλεια δημοσία: 'Εκτακτα μέτρα άφορώντα δημοσίαν τάξιν καί ασφάλειαν Ψηφ. σ. 375.

Ασφάλις: Συμπλήρωσις διατάξεων περί άσφαλιστικού 'Οργανισμού Κινδύνου πολέμου ν. 50[46] σ. 508 βλ. καί λ. *Ανεργία, Κοινωνικά 'Ασφαλίσεις, Ταμεία.*

Ασφαλισταί: Βλ. λ. *Ταμεία.*

Ασφαλιστικοί 'Οργανισμοί: Βλ. λ. *Ταμεία.*

Άτυχήματα : Βλ. λ. *Έργατικά άτυχήματα.*

Αυξήσεις : Α'. *Αυξήσεις άποδοχών (μισθών, ήμερομισθίων, επίδομάτων, άμοιβών κλπ.) μισθωτών (ύπαλλήλων, ύπηρετών, έργατοτεχνιτών).*

Γενικά : Έκτακτος οικονομική ένίσχυσις υπό επιχειρήσεων εις εργαζομένους (υ.α. 24400/45) σ 26. Καθορισμός μισθών ιδιωτικών ύπαλλήλων και ύπηρετών από 1)12/45 (υ.α. 31260/45) σ 29 123. Από 1)2/46 (υ.α. 3601/46) σ 94 126. Καθορισμός γενικών ήμερομισθίων έργατοτεχνιτών της χώρας από 1)12/45 (υ.α. 31250/45) σ 28. Από 1)2/46 (υ.α. 3600/46) σ 93 126. Προσμέτρησις της 28)10/45 έν τή έφαρμογή της υ.α. 24900/45 και της 3)11/45 έν τή έφαρμογή των υ.α. 25900 και 25901/45 (υ.α. 29711/45) σ 122. Δικαιούχοι οικονομικής ένίσχυσεως 1946* όροι έφεδρου άσθενείς έν άδεία έν άργία λόγω έλλείψεως ή περιορισμού έργασίων (υ.α. 18310/46) σ 382. Αυξήσεις άποδοχών ύπαλλήλων καταστημάτων λόγω άπογευματινης εργασίας (υ.α. 19138/46) σ 479. Πρόσθετος άποζημίωσις των έκτός έδρας άπασχολουμένων μισθωτών (υ.α. 21094/46) σ 538.

Άγγειοπλαστικές : Βλ. άνωτέρω *Κεραμοποιείων* κλπ.

Άερίοφωτος : Καθορισμός ήμερομισθίων έργατοτεχνικού προσωπικού Άθηνών — Πειραιώς (α.υ. 31250/45) σ 28 123. Καθορισμός μισθών ύπαλλήλων και ύπηρετικού προσωπικού (α.υ. 31260/45) σ 29 123. Οικονομική ένίσχυσις προσωπικού (α.υ. 29819/45) σ 63.

Άλευροβιομηχανία : Καθορισμός κατωτάτων όρίων ήμερομισθίων εργατών (α.υ. 29460/45) σ 89. Βλ. και κατωτέρω *Κυλινδρομόλων.*

Άλυσκων : Άνάθεσις καθορισμού ήμερομισθίων εργατών άλυσκων εις τοπικούς έπιτροπός (α.υ. 30960/45) σ 122.

Άμυλων προϊόντων : Καταβολή προσθέτων άποδοχών εις προσωπικών εταιριών άμυλων προϊόντων κλπ. (υ.α. 27750/46) σ 567.

Άνεκχύσεως ναυαγίων : Έκτακτος οικονομική ένίσχυσις έργατοτεχνικού προσωπικού όργανισμού άνεκχύσεως ναυαγίων (υ.α. 1508/46) σ 219.

Άνθρακωρυχείων : Προσαύξεις 30 ο/ο εις ήμερομισθία εργατοτεχν. προσωπικού (α.υ. 30881/45) σ 120.

Άνω ύμνων έταιριών : Ένίσχυσις ηλεκτροτεχνικού προσωπικού (υ.α. 30897/45) σ 93. Έπέκτασις υ.α. 289194 εις προσωπικών ηλεκτροτεχνικών (υ.α. 30846/48) σ 119.

Άρτεργατών : Καθορισμός κατωτάτων όρίων ήμερομισθίων (α.υ. 30990/45) σ. 125. Ποσοτών επί ψηστικών (υ.α. 74320/45) σ 157 2586/45 σ. 158, 10698/45 σ 669.

Άτμοπλοϊκών επιχειρήσεων : Έπέκτασις υ.α. 28919/46 εις προσωπικών (υ.α. 30846/46) σ 119.

Αυτοκινήτων : Κατάταξις εργατικού προσωπ. συνεργείων αυτοκινήτων (υ.α. 29861/45) σ 90. Καθορισμός μισθολογίου εις μισθωτούς (υ.α. 1389/46) σ 157. Καθορισμός άποδοχών προσωπικού έπιδόματος οικογεν. βάρων* ύπερωρίαι (υ.α. 10820/46) σ 254. Καθορισμός μισθοδοσίας κλπ. όδηγών αυτοκινήτων : Υπουργείου Προνοίας (α.π.κ. 58312/46) σ 445 (α.π.κ. 76493/46) σ 511. Υπουργείων Υγιεινής, Μεταφορών, Εργασίας, Οικονομικών (α.π.κ. 159279/46) σ 447. Υπουργείου Εφοδιασμού (υ.α. 103007/46) σ 669 βλ. και κατωτέρω *Έκμεταλλεύσεως Κρατικών αυτοκινήτων*.

Βαμβακουργίας : Βλ. κατωτέρω *Κλωστοβιομηχανίας* κλπ.

Βιομηχανικών επιχειρήσεων : Έπέκτασις υ.α. 28919/45 εις προσωπικών ηλεκτροτεχνικών (υ.α. 30846/46) σ 119.

Βιοτεχνικών επιχειρήσεων : Έπέκτασις υ.α. 28919/45 εις προσωπικών ηλεκτροτεχνικών (υ.α. 30846/46) σ 119.

Βουστασιών : Κατάταξις προσωπικού Βουστασιών Άιτικής (υ.α. 123/46) σ 126.

Γαλακτοπωλείων : βλ. κατωτέρω *Καφετειών* κλπ.

Γενικών άποθήκης ύλικού Στρατού : Έκτακτος όικον. ένίσχυσις (υ.α. 2883/46) σ 189.

Γενικών διοικήτων : (α.π.κ. 29915/45) σ 27.

Δημοσίων έργων : Καθορισμός άποδοχών εργατικού προσωπικού Δημ. Έργων άρμοδιότητος Υπ. Άεροπορίας (υ.α. 41810/46) σ 700.

Δήμων : Έπέκτασις υ.α. 28919/45 εις προσωπικών ηλεκτροτεχνικών (υ.α. 30846/46) σ 119 βλ. και κατωτέρω *Όργανισμών Τοπ. Αυτοδιοικήσεως.*

Διαχειρίσεως υπεγγύων προσόδων : Καθορισμός ήμερομισθίων εργατοτεχν. προσωπικού (α.υ. 31250/45) σ 28, 123. Καθορισμός μισθών ύπαλλ. και προσωπικού (α.υ. 31260/45) σ 29, 123.

Διθειούχου άνθρακος Έλευσίνος : Προσαύξεις 35 ο/ο εργαζομένων εις εργοστάσιον (α.υ. 29498/45) σ 121. Έπέκτασις υ.π.α. 19311/46 και εις ύπαλλ. και ύπηρε. προσωπικών εργοστασίου Διθειούχου άνθρακος Έλευσίνος (υ.α. 27581/46) σ 537.

Έκδοροσφαγείων : Καθορισμός άμοιβών έκδοροσφαγείων Αίγλου (υ.α. 30976/45) σ 122, (υ.α. 21466/46) σ 443. Πύργου (υ.α. 19059/45) σ. 121 (υ.α. 1192/46) σ 215 (υ.α. 27577/46) σ 566 Κοζάνης (υ.α. 20544/46) σ 537. Ηρακλείου (υ.α. 20630/46) σ 566. Αυξήσις λόγω δώρου Πάσχα 1946 (υ.α. 13400/46) σ 254.

Έκμεταλλεύσεως Κρατικών Αυτοκινήτων (Υ.Ε.Κ.Α.) : Καθορισμός ήμερομισθίων εργατοτεχνικού προσωπικού (α.υ. 31250/45) σ 28, 123. Καθορισμός μισθών ύπαλλήλων και ύπηρετικών προσωπικού (α.υ. 31260/45) σ 29, 123. Ένίσχυσις οικονομική εργατοτεχνιτών Υ.Ε.Κ.Α. (α.υ. 29819/45) σ 63.

Έλευθερίας Ζώνης Πειραιώς : Κατάταξις εις τας άποθήκας της άπασχολουμένων γυναικών (υ.α. 29661/45) σ 63. Καθορισμός ήμερομισθίων εργατών (υ.α. 31245/46) σ 123 και κατωτέρω φορτοεκφορτωτών.

Έμαγέ : Μισθολογική κατάταξις των εργατοτεχνιτών του έν Κέα εργοστασίου έμαγέ (υ.α. 11975/46) σ 535.

Έμπορικών επιχειρήσεων : Έπέκτασις υ.α. 28919/45 εις προσωπικών ηλεκτροτεχνικών (υ.α. 30846/46) σ 119.

Έπιπλοποιών : Προσαύξεις κατά 15 ο/ο του κανονικού ήμερομισθίου (υ.α. 29004/45) σ 118.

Έπιστημονικού προσωπικού : (α.υ. 31260/45) σ 29, 123.

Έπιτάκτων Έργοστασίων κ.λ.π. : Έκτακτος οικονομική ένίσχυσις εις ξυλουργούς, ναυπηγούς κλπ. εργαζομένους εις έπίτακτα εργοστάσια και εργασίας Διευθύνσεως Θαλασσίων Μεταφορών, Ναυτικής Διοικήσεως Πειραιώς και Έκτελ. Έπιτρ. Άκτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (α.υ. 1509/46) σ 215.

Επιτροπής 'Ακτοπλοϊκῶν Συγκοινωνιῶν: Ἐκτακτος οἰκονομικῇ ἐνίσχυσις ἐργατοτεχνιτῶν (υ.α. 1508[46] σ 219, (υ.α. 1509[46] σ 215.

Εργοστασίου Κλωνῆ: Κατάταξις ἐργατῶν: Κατάταξις ἐργατῶν (υ.α. 19906[45] σ 61.

Εριοβιομηχανίας: βλ. κατωτέρω κλωστοβιομηχανίας κλπ.

Εστιατορίων κλπ.: Καθορισμός ἀπολυτῶν ὑπαλλήλων ἐστιατορίων, ταβερνῶν καὶ κέντρων διασκεδάσεως (α.υ. 31028[45] σ 119, Ἔγκ. 127. Χορήγησις ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ἐργαζομένους εἰς μὴ ἐπιτεταγμένα ἐστιατόρια, ταβέρνας, μπάρ, κέντρα διασκεδάσεως καὶ πολυτελείας καὶ εἰς ἐπίτακτα ὑπὸ Ἀγλοαμερικανῶν Ἀρχῶν, ΟΥΝΡΑ καὶ Ἑλληνικῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν (υ.α. 1502[46] σ 217. Μὴ ἐφαρμογὴ υ.α. 8900[46] περὶ καταβολῆς ἡϋξημένου ἡμερομισθίου κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς εἰς σεργιτῶνους ἀμειβομένους ἐπὶ ποσοστοῖς σ 223. Συμπλήρωσις καὶ τροποποιήσις υ.α. 15152[45], (υ.α. 21113[46] σ 414.

Καθορισμός φιλοδωρημάτων προσωπικοῦ ἐστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, καφενείων καὶ παρομοίων κέντρων (υ.α. 66774[46] σ 535.

Εταιρίας Νέων Ἐργῶν (ΟΥΛΕΝ): Καθορισμός ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ (α.υ. 31250[45] σ 28, 123. Καθορισμός μισθῶν ὑπαλλήλῃ καὶ ὑπηρετῶν προσωπικοῦ (α.υ. 31260[45] σ 29, 123. Ἐπέκτασις υ.α. 28919[45] εἰς προσωπικὸν (υ.α. 30846[46] σ 119.

Εταιρίας Ὑδάτων: Καθορισμός ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ (α.υ. 31250[45] σ 28, 123. Καθορισμός μισθῶν ὑπαλλήλικου καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ (α.υ. 31260[45] σ 29, 123. Ἐνίσχυσις οἰκονομικῇ 25.000 εἰς μισθωτοὺς ἐν γένει (υ.α. 29819[45] σ 63.

Εταιρίας κατασκευῆς ὑπ'ὸ νόμων: Καθορισμός ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ (α.υ. 31250[45] σ 28, 123. Καθορισμός μισθῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ 1-12-45 (α.υ. 31260[45] σ 29, 123. Οἶκον. ἐνίσχυσις προσωπικοῦ (α.υ. 29819[45] σ 63.

Ζαχαροπλαστείων: βλ. κατωτέρω καφενείων κλπ. Κατάταξις ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίων ζαχαροπλαστικῆς Θεοφάνειας (υ.α. 19974[45] σ 92.

Ἡλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων: Οἰκονομικῇ ἐνίσχυσις 25.000 δρχ. εἰς μισθωτοὺς (α.υ. 29819[45] σ 63. Ἐπιχειρήσεων ἡλεκτροφωτισμοῦ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος (υ.α. 31250[45], 31260[45] σ 28, 29, 123. Κρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως τροχιδρ. καὶ ἡλεκτρισμοῦ Θεοφάνειας καθορισμός ἀποδοχῶν προσωπικοῦ (υ.α. 31250[45] σ 28, 123, (υ.α. 31260[45] σ 29, 123, (υ.α. 39664[46] σ 541. Καθορισμός ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., Η.Ε.Α.Π., Ε.Η.Σ. (α.υ. 31250[45] σ 28, 123. Καθορισμός μισθῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ 1-12-45 (α.υ. 31260[45] σ 29, 123. Ἐπέκτασις υ.α. 28719[45] εἰς προσωπικὸν ὑπαλλ. ὑπηρετ. καὶ ἐργατοτεχνικῶν (υ.α. 30841[46] σ 119. Ἐπέκτασις υ.α. 28[44], 2202[45] καὶ 29492[45] ἐπὶ ἐκμεταλ. ἡλ.σμοῦ Θεοφάνειας (υ.α. 30790[45] σ 122. Ἀποδοχαὶ βου δεκαήμερου Δεκεμβρίου ΕΗΣ καὶ ΗΕΜ (υ.α. 30992[46] σ 159. Προσαυξήσεις συντάξεων προσωπικοῦ Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρίας (υ.α. 39745[46] σ 666. Ὁργανισμοῦ ὑδρεύσεως καὶ ἡλεκτρισμοῦ Λαρίσης (υ.α. 31250[45] σ 28, 123, (υ.α. 31260[45] σ 29, 123.

Ἡλεκτροτεχνιτῶν: Ἐνίσχυσις ἡλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἀνών. ἐταιριῶν, ἐμπορικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων, Ἀγγλικῶν, Ἀμερικανικῶν καὶ Ἑλληνικῶν Στρατιωτικῶν ἀρχῶν, Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας, Συνεργείων ΟΥΝΡΑ (υ.α. 30897[45] σ 93. Ἐργοστασίου τσιμέντων ὁρος λήψεως οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως υ.α. 27207[45] καὶ 27927[45] (υ.α. 29961[45] σ 125. Ἐπέκτασις υ.α. 28919[45] εἰς ἡλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν διαφόρων ἐπιχειρήσεων (υ.α. 30846[46] σ 119.

Ἡλεκτροχημικῇ Ἑλλάς: Ἰσχύς υ.α. 7187/415 καὶ 29498[45] καὶ διὰ προσωπικὸν ἐργασίας «Ἡλεκτροχημικῇ Ἑλλάς». (α.υ. 30780[4] 445) σ 124.

Θαλασσίων μεταφορῶν: Ἐκτακτος οἶκον. ἐνίσχυσις ἐργατοτεχνιτῶν ἀπασχολουμένων εἰς Δ)σεις θαλασσίων μεταφορῶν (υ.α. 1508[46] σ 219.

Θεμάτων: Καταβολὴ ἀποδοχῶν ἐνὸς μηνὸς εἰς προσωπικὸν Θεάτρων καὶ Κινηματογράφων (α.υ. 115[46] σ 123. Ἐκτακτος οἶκον. ἐνίσχυσις ὑπὸ τύπον ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου ἐκ δρχ. 168.000 εἰς προσωπικὸν κινηματογράφων (α.υ. 104[46] σ 124. Καθορισμός κατωτάτου ὁρίου ἡμερησίων ἀποδοχῶν ἡθοποιῶν (υ.α. 2379[46] σ 215. Καθορισμός τρόπου ἀμοιβῆς ταξιδευτῶν κλπ. (υ.α. 8587[46] σ 218. Κατάργησις υ.α. 8587[46] ἐπαναφορὰ συστήματος πληρωμῆς διὰ φιλοδωρημάτων (υ.α. 24075[46] σ 446.

Ἰατρειῶν βλ. κατωτέρω Κλινικῶν ἰδιωτικῶν.

Ἰδρυμάτων: Ἡμερομίσθια ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων (υ.α. 96877[45] σ 90. Ἐπέκτασις υ.α. 28919[45] εἰς προσωπικὸν ἡλεκτροτεχνικὸν (υ.α. 30846[46] σ 119.

Ἰδρύματος Κοινων. Ἀσφαλίσεως: Καθορισμός ἀποδοχῶν προσωπικοῦ νομικὸν συμβούλιον ἱατρῶν ἐξοδα παραστάσεως Γεν. Διευθυντοῦ ἐπίδομα κρατήσεως (υ.α. 39365[46] σ 191. Ἐκτακτος οἶκον. ἐνίσχυσις εἰς ἐπιδουμένους τοῦ ΙΚΑ. (υ.α. 227[46] σ 216. Καθορισμός ἐπιδόματος ἀσθενείας, μητρότητος καὶ ἐργατικοῦ αὐτῆς τοῦ ΙΚΑ. (υ.α. 6519[46] σ 347.

Καθαριστῶν: Καθορισμός μισθοῦ (π.υ.σ. 92[46] σ 118 (υ.α. 31260[45] σ 30, 123, (υ.α. 3601[46] σ 94, 126.

Καλτοβιομηχανία: βλ. κατωτέρω κλωστοβιομηχανία κλπ.

Καμπάρ: Καθορισμός ἀποδοχῶν προσωπικοῦ ἀπὸ 15[11]45 (σ.υ. 26037[46] σ 185.

Καπνοβιομηχανιῶν: Ὁριστικῇ προσαύξεσις ἡμερομισθίων ἐργατοτεχν. προσωπικοῦ (α.υ. 28849[45] σ 31. Προσαυξήσεις 20 ο]ο ἀποδοχῶν προσωπικοῦ καπνοβιομηχανίας (α.υ. 30896[45] σ 119. Καταβολὴ 6 ἡμερομισθίων (υ.α. 30771[46] σ 120. Προσαυξήσεις ὑπὸ τύπον προσωρινῶν ἐπιδόματος εἰς ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικὸν καπνοβιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (υ.α. 17295[46] σ 381.

Κατεργασίας ἐντέρων: Αὔξεσις λόγῳ δώρου πάσχα 1946 (υ.α. 13400[46] σ 255. Καθορισμός τιμολογίου ἀμοιβῆς ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς (υ.α. 17908[46] σ 538.

Καφενείων κλπ.: Καθορισμός μισθοῦ καὶ ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων ἐργαζομένων εἰς καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα, μπάρ, οὐζερί καὶ μικτὰ τοιαῦτα (υ.α. 31029[1945] σ 120, Ἔγκ. 127. Καθορισμός φιλοδωρημάτων προσωπικοῦ ἐστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, καφενείων καὶ παρομοίων κέντρων (υ.α. 66774[46] σ 535.

Κέντρων διασκεδάσεως: Βλ. ἀνωτέρω Ἐστιατορίων κλπ.

Κεραμοποιείων κ.λπ.: Καθορισμός απολαυών εργατοτεχνιτών κεραμοποιείων, πλινθοποιείων καὶ Ἀγγειοπλαστείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς Περιχώρων (υ.α. 1990[46]) σ 186. Χορήγησης οικονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς προσωπικὸν (υ.α. 2893[46]) σ 190, (υ.α. 2893[46]) σ 216. Ἡμερομισθιακὴ κατὰτάξις εργατοτεχνιτῶν (υ.α. 2112[46]) σ 446.

Κινηματογράφων: βλ. ἀνωτέρω *Θεαμάτων*.

Κλινικῶν ἰδιωτικῶν: (υ.α. 31250[45]) σ 28, 123. Καθορισμός μισθολογίων ἀδελφῶν νοσοκόμων εἰς ἰδιωτ. κλινικὰς καὶ ἰατρεῖα (υ.α. 6244[46]) σ 382.

Κλωστοβιομηχανίας κ.λπ.: Αὐξήσεις ἡμερομισθίων εργατοτεχνιτῶν καλτοσοποιείων, κλωστοϋφανηρείων, ταπητουργείων, φανελλοποιείων (υ.α. 30779[46]) σ 119. Συμλήψεις ὑπ' ἀριθ. 30779[46] ὑπ. ἀποφάσεως αὐξήσεις ἡμερομισθίων τῶν ἐν αὐτῇ εργατοτεχνιτῶν (υ.α. 1133[46]) σ 187. Καταβολὴ 6 ἡμερομισθίων εἰς προσωπικὸν ΣΚΑΚ, Κλωστοϋφανουργίας, Ἐριοβιομηχανίας, Μεταξοβιομηχανίας, Κλωστοβιομηχανίας. Ταπητουργίας, Καλτοσοβιομηχανίας, Φανελλοποιίας, εἰδῶν πλεκτικῆς (υ.α. 30771[46]) σ 120. Χορήγησης παροχῶν εἰς εἶδος προσωπικοῦ καλτοσοποιείων (υ.α. 4358[46]) 253. Ἐνίσχυσις οικονομικῇ εἰς εἶδος προσωπικὸν Κλωστοϋφαντουργίας, Ἐριοβιομηχανίας, Βαμβακουρίας, Πλεκτικῆς, Φανελλοποιίας, Μεταξοβιομηχανίας, Ταπητουργίας, σχινοποιίας (υ.α. 3000[46]) σ 188, (υ.α. 3060[46]) σ 219.

Κλωστοϋφαντουργίας βλ. ἀνωτέρω *Κλωστοβιομηχανίας* κ.λπ.

Κοινοπραξιών Πετρελαίου: Ἐπέκτασις υ.α. 12210[45] καὶ διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις ἢ ἀποθήκας πετρελαίου τῆς κοινοπραξίας καυσίμων (υ.α. 20801[45]) σ 121. Ἐπέκτασις υ.α. 5629[46] εἰς Πάτρας (α. υ. 18133[46]) σ 381. Καθορισμός ἀποδοχῶν προσωπικοῦ κοινοπραξίας ἐταιριῶν πετρελαίου (υ.α. 35831[46]) σ 607.

Κοινοτήτων: Αὐξήσις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ (π.υ.σ.) σ 25. Ἐπέκτασις υ.α. 28919[45] εἰς προσωπικὸν ἡλεκτροτεχνικὸν (υ.α. 30846[46]) σ 119 βλ. καὶ κατωτέρω *Ὄργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως*.

Κρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως δασῶν κ.λπ.: Προσαύξεις ἡμερομισθίων εργατῶν Κρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως δασῶν, Δασικῶν μεταφορικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ Δασικῶν ἐργοστασίων (υ.α. 27268[46]) σ 537.

Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (ΚΕΑ): Παροχὴ προσωπικοῦ ἡμερομισθίου ἐπιδόματος εἰς βοηθητικὸν καὶ εργατοτεχνικὸν προσωπικὸν (υ.α. 47565[45]) σ 218. Χορήγησης ἐκτάκτου ἐπιδόματος εἰς εργατοτεχνικὸν προσωπικὸν (υ.α. 10836[46]) σ 252. Καθορισμός βασικῶν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ (υ.α. 10836[46]) σ 253, (υ.α. 83675[46]) σ 535. Χορήγησης Πασχάλινου ἐπιδόματος εἰς προσωπικὸν (υ.α. 22552[46]) σ 350. Τακτοποιήσις χρηματικῆς διαφοράς ἐκ καταβολῆς 4 ἐκτάκτων 15θήμερων εἰς προσωπικὸν (υ.α. 10880[46]) σ 538. Παροχὴ οικονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς βοηθητικὸν προσωπικὸν (υ.α. 27779[46]) σ 567. Τρόπος καθορισμοῦ ἀμοιβῶν εργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ΚΕΑ α.υ. 287114 σ 60.

Κυλινδρομύλων: Αὐξήσεις κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ἐργατοϋπαλλήλων (α.υ. 30805[45]) σ 122. Καθορισμός ἀμοιβῆς μολεργατῶν Κερκύρας εἰς χοῦμα ἢ εἰς εἶδος (υ.α. 22416[46]) σ 537. βλ. καὶ ἀνωτέρω *Ἀλευροβιομηχανίας*.

Λιγνιτωρυχείων: Προσαύξεις 30 ο)ο

ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ (α.υ. 30881[45]) σ 120.

Λιθογραφείων: Ἐκτακτοὶ οἰκονομ. ἐνίσχυσις εἰς ὑπαλλήλους κ.λπ. (α.υ. 2439[46]) σ 159, 189.

Λιμενεργατῶν: (υ.α. 27221[45]) σ 63. Καθορισμός ἡμερομισθίων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ λιμένος Πειραιῶς ἐργατῶν (υ.α. 31245[45]) σ 123 Ἐκτακτοὶ οἰκον. ἐνίσχυσις Ὄργαν. λιμένος Πειραιῶς (υ.α. 24400[45]) σ 26. Καθορισμός ἡμερομισθίων ἐργατῶν ΟΛΠ. (υ.α. 31245[45]) σ 123. βλ. καὶ κατωτέρω *Φορτοεκφορτωτῶν*.

Μακαρονοποιίας: Καθορισμός κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν Μακαρονοποιίας (α.υ. 29742[45]) σ 89.

Μεταλλείων: Προσαύξεις 30 ο)ο ἡμερομισθίων εἰς εργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Λιγνιτωρυχείων (α.υ. 30881[45]) σ 120.

Μεταξοβιομηχανίας: βλ. ἀνωτέρω *Κλωστοβιομηχανίας* κ.λπ.

Μηχανημάτων λιμενικῶν ἔργων: Προσαύξεις ἡμερομισθίων τῶν πληρωμάτων (υ.α. 13459[46]) σ 382.

Μηχανικῶν πρακτικῶν: (υ.α. 29492[45]) σ 89. Ἐπέκτασις υ.α. 28'44, 2202[45] καὶ 29492[45] ἐπὶ Κρατ. Ἐκμετ. Τροχιοδρ. καὶ ἡλεκτροφ. Θεσ/νίκης. Ὄργαν. ὑδρ. Θεσ/νίκης (υ.α. 30790[45]) σ 122. Καθορισμός βασικῶν μηνιαίων μισθῶν εἰς διπλωματούχους πρακτικοὺς μηχανικοὺς καὶ μηχανοδηγοὺς (α.υ. 102[46]) σ 123. Ἐκτακτοὶ οἰκον. ἐνίσχυσις εἰς διπλωματούχους μηχανικοὺς, μηχανοδηγοὺς καὶ θερμαστὰς (α.υ. 2720[46]) σ 217. Μὴ ἐφαρμογὴ υ.α. περὶ μισθόδοσίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἐπὶ προσωπικοῦ Κρατ. Ἐκμετ. Τροχιοδρόμων καὶ ἡλεκτρισμοῦ Θεσ/νίκης (υ.α. 39664[46]) σ 541.

Μηχανοδηγῶν: βλ. *Μηχανικῶν πρακτικῶν*

Μάγ: βλ. ἀνωτέρω *Καφετείων* κ.λπ.

Μυλεργατῶν: βλ. ἀνωτέρω *Ἀλευροβιομηχανίας*, *Κυλινδρομύλων*.

Νομαρχῶν: (α.κ.κ. 279915[45]) σ 27.

Νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου: Καθορισμός βασικῶν μηνιαίου (υ.α. 25839[45]) σ 26. Καθορισμός μισθοδοσίας ὑπαλλήλικου καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ (π.υ.σ. 92[46]) σ 116.

Νοσοκομείων: (υ.α. 31250[45]) σ 28, 123 βλ. καὶ ἀνωτέρω *κλινικῶν*.

Ξενοδοχείων: Ἐκτακτοὶ οἰκον. ἐνίσχυσις ὑπαλλήλων ξενοδοχείου ὕπνου. (υ.α. 1503[46]) σ 217.

Ξυλοργῶν: Προσαύξεις κατὰ 15 ο)ο τοῦ κανονικοῦ ἡμερομισθίου (α.υ. 29004[45]) σ 118.

Ὀδηγῶν ἀνεγκυστήρων: ἀποδοχαὶ (υ.α. 3601[46]) σ 94, 126.

Οἰκοδόμων: Αὐξήσις 30 ο)ο τῶν ἀποδοχῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν καὶ τεχνικῶν ἐν γένει ἔργων ὁδοιπορικῶν (α.υ. 31613[46]) σ 191.

Οἰκιστῶν ὑπηρετῶν: βλ. κατωτέρω *Ὑπηρετῶν*.

Οἰνοπνευματοποιίας: Ἐπιβάρυνσις τιμῆς οἰνοπνεύματος ὑπὲρ εργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ (α.υ. 25839[45]) σ 26. Προσαύξεις δι' ἐργασίαν Κυριακῆς εἰς ἐργοστάσια ἑλλην. ἐταιρίας οἶνων καὶ οἰνοπνευμάτων (α.υ. 1391[46]) σ 214.

Ὄργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς: βλ. *Διμενεργατῶν*, *Φορτοεκφορτωτῶν*.

Ὄργανισμῶν τοπ. αὐτοδιοικήσεως: Καθορισμός ἡμερομισθίων εργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων κ.λπ. ὁργανισμῶν

- τοπικής αυτοδιοικήσεως (υ.α. 91516)45) σ 56, (υ.α. 96877)45) σ 90
- Ο ρ γ α ν, ύ δ ρ ε ύ σ ε ω ς: Θεσσαλονίκης (υ.α. 31250)45) σ 28, 123 (υ.α. 31260)45) σ 29, 123. *Επ-
έκτασις υ.α. 28919)45) εις προσωπικόν (υ.α. 30846)
46) σ 119. *Επέκτασις υ.α. 28)44, 2202)45, 29492)45
(υ.α. 30790)45) σ 122. *Οργανισμού ύδρευσεως
καί ηλεκτρισμού Λαρίσης (υ.α. 31250)45) σ 28,
123, 31260)45) σ 29, 123.
- Ο ύ ξ ε ρ ί: Βλ. ανωτέρω *Καφεγείων κλπ.*
- Ο ύ λ ε ν: Βλ. ανωτέρω *Εταιρίας νέων έργων.*
- Ο ύ ν ρ ρ α: *Ενίσχυσις ηλεκτροτεχνικού προσωπι-
κού (υ.α. 30987)45) σ 93. *Ενίσχυσις εργαζομένων
εις έστιάτορία έπιτακτα υπό της Ούνηρα (υ.α.
1502)46) σ 217.
- Π α ρ α γ ω γ ῶ ν (π λ α σ ι έ): (υ.α. 31260)45) σ
29. *Εξαίρεσις από υ.α. 3601)46) σ 94, 126.
- Π ε τ ρ ε λ α ί ο υ: Βλ. ανωτέρω *Κοινοπραξιών
Πετρελαίου.*
- Π λ α σ ι έ: Βλ. ανωτέρω *Παραγωγών (πλασιέ).*
- Π λ ε κ τ ι κ ῆ ς: Βλ. ανωτέρω *Κλωστοβιομηχα-
νίας κλπ.*
- Π λ ι ν θ ο π ο ι ε ί ω ν: Βλ. ανωτέρω *Κεραμο-
ποιείων κλπ.*
- Π λ ο ί ω ν: Καθορισμός ημερομισθίων πληρω-
μάτων ρυμουλκῶν κλπ. πλωτῶν μέσων (υ.α. 30879)
45) σ 121. *Εκτακτος οικονομική ενίσχυσις εις
πληρώματα ρυμουλκῶν, πλωτῶν μέσων κλπ. (α.υ.
3001)46) σ 190.
- Π λ υ ν τ η ρ ι ὠ ν μ η χ α ν ι κ ῶ ν: Μισθολο-
γική κατάταξις προσαύξεσις λόγω προϋπηρεσίας
(υ.α. 30999)46) σ 156.
- Π ο λ ι τ ι κ ῶ ν ὑ π α λ λ ῆ λ ω ν: Βλ. λ.
*Υπάλληλοι δημόσιοι.
- Π ο ρ η ν ε λ α ι ο υ ρ γ ί α ς: Βλ. κατωτέρω
Σαπωνοποιίας.
- Ρ α δ ι ο φ ω ν ί α ς: *Ενίσχυσις ηλεκτροτεχνι-
κού προσωπικού (υ.α. 30989)45) σ 93.
- Ρ υ μ ο υ λ κ ῶ ν: Βλ. ανωτέρω *Πλοίων.*
- Σ α π ω ν ο π ο ι ί α ς κλπ. Καθορισμός κατωτά-
των ὁρίων ημερομισθίων εργατοτεχνιτῶν σαπω-
νοποιίας, σπορελαιουργίας καί πυρηνελαιουργίας
(υ.α. 37)46) σ 125.
- Σ ι δ η ρ ο β ι ο μ η χ α ν ί α ς: Κατάταξις εργατοτε-
χνικού προσωπικού (υ.α. 24988)45) σ 61. Κατά-
ταξις εργυνικού προσωπικού εις ημερομισθιακῆς
κατηγορίας (υ.α. 29861)45) σ 90. *Εκτακτος οί-
κον. ενίσχυσις εργατοτεχνιτῶν (α.υ. 1508)46) σ 219.
- Σ ι δ η ρ ο δ ρ ὴ μ ω ν: *Ιδιωτικῶν ἢ Κρατικῶν
ΣΕΚ. Καθορισμός ημερομισθίων εργατοτεχνικού
προσωπικού (α.υ. 31250)45) σ 28, 123. Καθορι-
σμός μισθῶν ὑπαλλ. καί ὑπηρετικῶν προσωπικῶν
(α.υ. 31260)45) σ 29, 123. *Εξαίρεσις προσωπι-
κού ἀμνηλάτων ἀπὸ υ.α. 3601)46) σ 94, 126. *Ε-
πέκτασις υ.α. 28919)45) εις προσωπικόν (ἐλεύθεροι
εργάται ΣΕΚ) (α.υ. 30846)46) σ 119. Καθορι-
σμός ἀποδοχῶν ἀμνηλάτων σιδηρῶν υ.α. σ 220.
- Σ π ο ρ ε λ α ι ο υ ρ γ ί α ς: Βλ. ανωτέρω *Σαπω-
νοποιίας κλπ.*
- Σ τ ρ α τ ι ω τ ι κ ῶ ν Ἀ ρ χ ῶ ν: *Επέκτασις ὑ.
α. 28919)45) εις προσωπικόν ηλεκτροτεχνικῶν Ἀγ-
γλικῶν, Ἀμερικανικῶν καί Ἑλλήν. Στρατιωτι-
κῶν ἀρχῶν (υ.α. 30846)46) σ 119. Γενικῆς ἀπο-
θήκης ὑλικῶν στρατοῦ. *Εκτακτος οἶκον. ενίσχυ-
σις προσωπικῶν (υ.α. 28919)46) σ 189.
- Σ υ μ μ α χ ι κ ῶ ν Ἀ ρ χ ῶ ν: *Εκτακτος οἶκονομ.
ενίσχυσις προσωπικῶν (υ.α. 2660)46) σ 189. Οἶ-
κον. ενίσχυσις εις εργαζομένους εις έπιτακτα υπό
Ἀγγλοαμερικανικῶν Ἀρχῶν, Ούνηρα κλπ. έστι-
ατόρια κλπ. (υ.α. 1502)46) σ 217. *Εκτακτος οἶ-
- κον. ενίσχυσις προσωπικῶν ἀπασχολουμένου εις
ξενοδοχεῖα ὑπνοῦ έπιτεταγμένα υπό Ἀγγλοαμε-
ρικανικῶν Ἀρχῶν Ούνηρα κλπ. (υ.α. 1503)46)
σ 217. *Εκτακτος οἶκονομική ενίσχυσις εργατο-
τεχνιτῶν ἀπασχολουμένων εις Ἀγγλοαμερικανι-
κῆς ἀρχῆς (υ.α. 1508)46) σ 219. Ἡδῆ ἡμε-
ρομίσθια προσωπικῶν ξενοδοχεῖων ὑπνοῦ κλπ.
κατὰ Κυριακὰς καί ἑορτὰς (υ.α. 8900)46) σ 223.
- Σ υ ν ε ρ γ ε ί ω ν α ὑ τ ο κ ι ν ῆ τ ῶ ν: Κατάτα-
ξις εργατοτεχνικῶν προσωπικῶν (υ.α. 29861)45)
σ 90. *Εκτακτος οἶκονομική ενίσχυσις εργατοτε-
χνιτῶν (υ.α. 1508)46) σ 219.
- Σ φ α γ ε ῶ ν: Βλ. ανωτέρω *Εκδοροσφαγέων.*
- Τ α β ε ρ ν ῶ ν: Βλ. ανωτέρω *Εστιατορίων.*
- Τ α ξ ι θ ε τ ῶ ν: Βλ. ανωτέρω *Θεαμάτων.*
- Τ α π η τ ο υ ρ γ ί α ς: Βλ. ανωτέρω *Κλωστοβιο-
μηχανίας κλπ.*
- Τ η λ ε γ ρ α φ ι κ ῆ ς ἑ τ α ι ρ ί α ς: *Κείμενα ἐντ.
Γο σιρίλλες (υ.α. 31250)45, 31260)45) σ 28 123
29. *Επέκτασις υ.α. 28919)45) εις προσωπικόν τη-
λεγραφικῆς εταιρίας «Κείμενα ἐντ. Γουαϊρίλλες
ΛΤΔ» (υ.α. 30846)46) σ 119.
- Τ η λ ε φ ω ν ι κ ῆ ς ἑ τ α ι ρ ί α ς: Καθορι-
σμός ημερομισθίων εργατοτεχνικῶν προσωπικῶν
(α.υ. 31250)45) σ 28, 123. Καθορισμός μισθῶν
ὑπαλλήλικῶν καί ὑπηρετικῶν προσωπικῶν (α.υ.
31260)45) σ 29 123. Οἶκονομική ενίσχυσις 25000
δρχ. εις μισθωτοὺς ἐν γένει (α.υ. 29819)45) σ 63.
- Τ ο π ο γ ρ α φ ι κ ῆ ς ὑ π η ρ ε σ ί α ς: Προσ-
αύξεσις ἀποδοχῶν συνεργειῶν τοπογραφικῆς ὑπη-
ρεσίας (υ.α. 27581)46) σ 537.
- Τ ρ α π ε ζ ῶ ν: Καθορισμός μισθῶν ὑπαλλήλων
καί ὑπηρετῶν ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1945 (α.υ. 31260)
1945) σ 29, 113. *Απὸ 1 Φεβρουαρίου 1945 (υ.α.
3642)46) σ 95. *Εξαίρεσις ἀπὸ υ.α. 3601)46) σ 94,
126. *Επέκτασις υ.α. 28919)45) εις προσωπικόν ἡ-
λεκτροτεχνικῶν (υ.α. 30846)46) σ 119. *Εννοια υ.
α. 3602)46) κατώτατον ὅριον μισθοῦ τραπεζικῶν
ὑπαλλήλων καί ὑπηρετῶν (υ.α. 10363)46) σ 191.
(υ.α. 17296)46) σ 347, 382. *Εκτακτος οἶκονομική
ενίσχυσις εις συνταξιούχους ταμείου συντάξεων
προσωπικῶν Τραπεζῆς Ἀθηνῶν (υ.α. 28305)46)
σ 607.
- Τ ρ ο χ ι ο δ ρ ὴ μ ω ν: Καθορισμός ημερομι-
σθίων εργατοτεχνικῶν προσωπικῶν τροχιοδρόμων
Θεσσαλονίκης—Καλαμῶν (α.υ. 31250)45) σ 28,
123. Καθορισμός μισθῶν ὑπαλλήλων καί ὑπηρετ.
προσωπικῶν (α.υ. 31260)45) σ 29, 123. *Επέ-
κτασις υ.α. 28919)45) εις προσωπικόν κρατικῆς ἐκ-
μεταλλεύσεως Τροχιοδρόμων (υ.α. 30846)46) σ 119.
*Ομοίως τῶν υ.α. 28)44, 2202)45, 29492)45 (υ.α.
30790)45) σ 122. Καθορισμός ἀποδοχῶν προσω-
πικῶν κρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως τροχιοδρόμων καί
ἡλεκτροαγωγιμῶν Θεσσαλονίκης (υ.α. 39664)46)
σ 541. Τροχιοδρόμων Καλαμῶν (υ.α. 31260)45) σ.
28, 123, 29.
- Τ σ ι μ ε ν τ ο β ι ο μ η χ α ν ί α ς: *Ηλεκτρο-
τεχνικῶν προσωπικῶν ἐργαστασίων ταμείων δι-
ευκρίνις υ.α. 27207 καί 27836)45 (υ.α. 29961)
1946) σ 125. Καθορισμός ημερομισθίων καί μι-
σθῶν καί τακτοποίησις ζητημάτων ἀφορώντων τὸ
ἐργατοῦπαλληλικόν προσωπικόν τῶν βιομηχανιῶν
Ταμείων (α.υ. 75249)46) σ 156. *Εκτακτος οἶ-
κονομική ενίσχυσις εις ἐργατοῦπαλληλικόν κ.λπ.
προσωπικόν ἐργαστασίων ταμείων (α.υ. 1505)46)
σ 188.
- Τ υ π ο γ ρ α φ ῶ ν: *Εκτακτον ἐπίδομα εις ἀνέμ-
γους (α.υ. 33161) σ 638.
- *Υ δ ρ α υ λ ι κ ῶ ν ἔ ρ γ ω ν: Προσαύξεσις ἡμε-

- ορμισθίων έργατοτεχνιτών υδραυλικών έργων Μακεδονίας (υ.α. 18105/46) σ 378.
- Υ δ ρ ε υ σ ε ω ς: Βλ. ανωτέρω *Όργανισμὸν ὑδρεύσεως*.
- Υ δ ρ ο δ ο τ ῶ ν: Καθορισμὸς ἀποδοχῶν μισθωτῶν κοινοπραξίας ὑδροδοτῶν λιμένο, Πειραιῶς (α.υ. 27563/46) σ 567.
- Υ π η ρ ε σ ί α ς δ ι α ν ο μ ῆ ς ἐ φ ο δ ί ω ν ἐ ξ ω τ ε ρ ι κ ο ῦ: Ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἡμερομισθίων ἐργατῶν (α.υ. 30760/45) σ 93.
- Υ π η ρ ε τ ῶ ν ο ἰ κ ο σ ῖ τ ω ν Ἐξαίρεσις ἀπὸ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν υ.α. 31260/45 σ 30 123, υ.α. 3601/46 σ 94 126.
- Υ π ο υ ρ γ ῶ ν, Ὑ φ υ π ο υ ρ γ ῶ ν: (α.π.κ. 279915/45) σ 27.
- Φ α ν ε λ λ ο π ο ι ῖ α ς: Βλ. ανωτέρω *Κλωστοβιομηχανίας*.
- Φ α ρ μ α κ ο ὑ π α λ λ ῆ λ ω ν: Ὑποχρεωτικὴ προσαύξησις ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν φαρμακοὑπαλλήλων Ἀττικοβοιωτίας (α.υ. 28311/46) σ 125.
- Φ ἱ ξ: Ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου «Φίξ» (υ.α. 1512/46, σ 190).
- Φ ο ρ τ ο ε κ φ ο ρ τ ῶ τ ῶ ν: Αὔξησις τιμολογίου ΟΛΠ (υ.α. 27568/45) σ 26. Καθορισμὸς ἡμερομισθίων ἐλευθέρων φορτοεκφορτωτῶν ΟΛΠ καὶ ΕΖΠ (υ.α. 29485/45) σ 90. Αὔξησις τιμολογίου φορτοεκφορτώσεως λιμένος Νουπλίου (υ.α. 29499/45) σ 93. Αὔξησις τιμολογίου ἀμοιβῆς φορτοεκφορτωτῶν Λαχαναγορᾶς (α.υ. 29350/45) σ 123. Καθορισμὸς ἡμερομισθίων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ λιμένος Πειραιῶς φορτοεκφορτωτῶν ἱστιοφόρων (υ.α. 31245/45) σ 123. Αὔξησις τιμολογίων τῶν φορτοεκφορτωτῶν λιμένων καὶ ξηρᾶς (υ.α. 30127/σ 124, (υ.α. 1080/46) σ 187, (υ.α. 3672/46) σ 226. Αὔξησις λόγῳ δόρου Πάσχα 1946 (υ.α. 13400/46) σ 254. Παράτασις ἰσχύος τῆς παραγράφου 5 τῆς 13400/45 υ.α. καὶ ὡς πρὸς τοὺς φορτοεκφορτωτᾶς (υ.α. 1539/46) σ 347 Ἐγκρίσις τιμολογίου ἀμοιβῆς ἀρχιτεκτονικῶν φορτοεκφορτωτῶν Κλαμῶν (υ.α. 1387/46) σ 414. Ἐγκρίσις αὐξήσεως τιμολογίου φορτοεκφορτώσεων λιμένος Πειραιῶς (υ.α. 41810/46) σ 699.
- Φ υ λ ἄ κ ω ν: Ὑπυργὴ εἰς υ.α. 31260/45 σ 30, 123, 3601/46 σ 94, 126.
- Χ α ρ τ ο π ο ι ῖ α ς: Καθορισμὸς βασικῶν ἡμερομισθίων ὑπαλλήλικου καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ (α.υ. 31443/45) σ 126. Ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις προσωπικοῦ (υ.α. 2890/46) σ 190.
- Χ η μ ῖ κ ῆ ς β ι ο μ η χ α ν ῖ α ς: Ἡμερομισθιακὴ κατὰτάξις ἐργατοτεχνιτῶν (υ.α. 24989/46) σ 158. Περί χορηγήσεως οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως εἰς εἶδος εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐταιρίας «Ιαῦρος» (α.υ. 1511/46) σ 187.
- Χ ρ ὠ μ α τ ο υ ρ γ ε ῖ ω ν: Προσαύξησις ἀποδοχῶν ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τμήματος ἀνύδρου ἁμμωνίας τῆς Α.Ε. Χρωματουρgeia Πειραιῶς (υ.α. 27579/46) σ 537.
- Ω δ ε ῖ ω ν: Καθορισμὸς ἀποδοχῶν διδακτικοῦ καὶ ὑπαλλήλικου προσωπικοῦ Ὡδείου Ἀθηνῶν (υ.α. 30804/45) σ 91, (υ.α. 1091/46) σ 186. Διατήρησις ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυτετοῦς ὑπηρεσίας (υ.α. 1091/46) σ 186. Καθορισμὸς ἀποδοχῶν διδακτικοῦ προσωπικοῦ (υ.α. 10283/46) σ 378.
- Β' Αὔξησεις συντάξεων, βοηθημάτων, ἐπιδομάτων ἐκ Ταμείων κλπ.: Καθορισμὸς συντάξεων, βοηθημάτων ἢ ἐπιδομάτων Ὁργαν. Κοινων. Ἀσφαλίσεως (υ.α. 27670/45) σ 60, (υ.α. 29860/45) σ 63.

- Οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις συνταξιούχων Ὁργανισμοῦ Κοιν. Ἀσφαλίσεως (υ.α. 29859/46) σ 63. Καθορισμὸς συντάξεων (υ.α. 5620/46) σ 412. Ἐκτακτὸς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἰς συνταξιούχους Ταμείου Συντάξ. προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Κτηματικῆς, Ἑλλάδος (α.υ. 25233/46) σ 565. Αὔξησις συντάξεων Ταμ. Συντάξεων προσωπικοῦ Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρίας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρίας (υ.α. 39745/46) σ. 666. Βοηθημάτων γάμου, τοκετοῦ ἐξόδων, κηδείας (υ.α. 31104/45) σ 126, (υ.α. 223/46) σ 190. Βοηθηματος προνοίας ταμ. ἀσφαλίσεως λιμενεργατῶν Πειραιῶς (υ.α. 27473/46) σ 186, (υ.α. 8890/46) σ 477. Ἐπιδομάτων ἐξ εἰδικοῦ λησμοῦ οἰονομικῶν ἐργατῶν (υ.α. 22404/46) σ 566. Ἐπιδόματος ἀνεργίας Ταμείου μυλεργατῶν κλπ. (υ.α. 37700/46) σ 700. Ἐπιδόματος ἀνεργίας Ταμ. ἀσφαλίσεως ναυτικῶν πρακτόρων καὶ ὑπαλλήλων (υ.α. 36128/46) σ 700.
- Γ' Αὔξησεις εἰσφορῶν (πόρων) ὑπὲρ ταμείων, εἰδικῶν λογαριασμῶν, οργανώσεων κλπ.: Ταμείων ἀσφαλίσεως ἀρτεργατῶν (υ.α. 10652/46) σ 253, (υ.α. 27429/46) σ 538. Κεφαλαίων ἀποζημιώσεως φορτωτῶν (υ.α. 30124/45) σ 124, (υ.α. 2070/46) σ. 414. Γραφείων ἐργασίας λιμένων (υ.α. 2457/46) σ. 216. Τιμείου ἀσφ. λιμενεργατῶν Πειραιῶς (υ.α. 24774/46) σ. 188. Ταμείου ἐπικουρ. ἀσφαλίσεως χημικῶν (υ.α. 16311/46) σ 189. Δεκαλέπτου εἰσφορᾶς ὑπὲρ ταμείου μεταλλευτῶν (υ.α. 22205/46) σ. 214. Ταμείου συντάξεων προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν (υ.α. 28937/46) σ 219. Ταμείου ἀσφαλίσεως ναυτικῶν πρακτόρων καὶ ὑπαλλήλων (υ.α. 21928/46) σ 187. Ταμείου συντάξεων αὐτοκινητιστῶν (υ.α. 22446/46) σ 416. Κλάδου ἀνεργίας ταμείου ἀσφαλ. μυλεργατῶν καὶ τεχνιτῶν μακαρονοποιῶν (υ.α. 17725/46) σ 477. Ταμείου ἀσφαλίσεως ἐμπόρων (υ.α. 10554/46) σ 565. Λογαριασμοῦ ἀνεργίας ἀκατεργάστων δερμάτων (υ.α. 24509/46) σ 565. Τροποποιήσις υ.α. 16782/46 περὶ ἀναπροσαρμογῆς πόρων ταμείου Προν. δημοσίων ὑπαλλήλων (υ.α. 22512/46) σ 607. Κεφαλαίου ἀποζημιώσεως φορτωτῶν (υ.α. 35940/46) σ 639. Ἐργατικῆς Ἑστίας (υ.α. 30328/46) σ 570. Κύρωσις νομοθετημάτων κατοχῆς σχετικῶν πρὸς αὔξησιν πόρων ταμείων (π.υ. σ. 324/46) σ. 370.
- Δ' Αὔξησεις λόγῳ τῶν ἐορτῶν βλ. λ. Ἐορταί.
- Ε' Ἄλλαι αὔξησεις: Δικηγορικῶν ἀμοιβῶν αὔξησις συντελεστοῦ (υ.α. 48210/46) σ 510. Ψηφιστικῶν δικαιοματῶν ἀρτοποιῶν (υ.α. 74320/45) σ 157, (υ.α. 3586/45) σ 158, (υ.α. 106998/46) σ 669. Τελῶν χαρτοσήμου βλ. λ. Χαρτσόσημον. Καθορισμὸς ἀμοιβῆς προέδρου καὶ μελῶν Νομ. προσώπων δημ. δικαίου (υ.α. 40503/46) σ 253. Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως μελῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν ταμ. συντάξεων αὐτοκινητιστῶν (υ.α. 4705/46) σ 476. Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως προέδρων καὶ μελῶν διοικ. ἐπιτροπῶν κλπ. συμβούλων καὶ ἐπιτροπῶν τῶν Ὁργάν. Κοινων. Πολιτικῆς (υ.α. 34796/46) σ 639, (υ.α. 990/46) σ 125.
- Αὐτοκίνητα: Οἰκονομ. ἐνίσχυσις τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ΥΕΚΑ (υ.α. 29819/45) σ 63. Συνεργεῖα αὐτοκινήτων κατὰτάξεις ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ (υ.α. 29861/45) σ 90. Οἶκον. ἐνίσχυσις εἰς ἐργατοτεχνίτας συνεργεῖαν ἐπισκευῶν αὐτοκινήτων (α.υ. 1508/46) σ 219. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ὑπαγομένου εἰς τμήματα αὐτοκινήτων τῶν ἐταιριῶν ἀτιμολόγητων σιδηροδρόμων (υ.α.) σ 221. Ἐξαίρεσις μισθωτῶν ἀπὸ υ.α. περὶ ἐπεκτάσεως γ. 118/45, (υ.α. 20319/46) σ 378, 414, (υ.α. 27064/46) σ 538. Χορηγήσεις ἀδείων ἐπαγγελματιῶν ὁδη-

γών αυτοκινήτων (ν.α. 67151/46) σ 607. Κατάρ-
τησις διατάξεων α.ν. 641/45 περί χορηγήσεως
επαγγελματικών αδειών οδηγών αυτοκινήτων (α.ν.
994/46) σ 152 βλ. και λ. *Αυξήσεις, Ταμεία*.

B

Βαμβακευγία : Βλ. λ. *Αυξήσεις (κλωστοβιομη-
χανίας κλπ.)*.

Βαρελοποιοί : Έλληνικής εταιρίας οίνων και οι-
νοπνευμάτων κρατήσεως υπέρ αυτών (ν.α. 1391/
1946) σ 214.

Βενζινόπλοια : Κύρωσις ν. 1579/44' τέλη πλευρί-
σματος επί ελαιοτηρίων επιβατών βενζινοπλοίων
και ιστιοφόρων (π.υ.σ. 324/46) σ 372.

Βιβλιάρια : Έπαγγελματικά άρτεργατών (ν.α. 27195/
45) σ 26. Έργασία Τεχνιτών Θεάτρου (α.ν.
27771/45) σ 27. Έργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχα-
νίας (ν.α. 24988/45) σ 61. Ανασύνθεσις επιτρο-
πών χορηγήσεως επαγγελματικών βιβλια-
ρίων άρτεργατών (ν.α. 24111/46) σ 174. Ανασύνθεσις
Έπιτροπής χορηγήσεως επαγγελματικών βιβλια-
ρίων άρτεργατών (ν.α. 24110/46) σ 476. Ναυα-
κών έργατών θαλάσσης (ν.δ.) σ 375, (ν. 43/46)
σ 506.

Βιομηχανία : Πολεμική. Άποζημίωσις άπολυθέν-
τος προσωπικού (α.ν. 1146/46) σ 213, βλ. και λ.
Άνεργία, Αυξήσεις, Ταμεία.

Βιοτέχναι : Κύρωσις νομοθετημάτων κατοχής' (π.
υ.σ. 324/46) σ 372, βλ. και λ. *Άνεργία, Αυξή-
σεις, Ταμεία*. Κατεργασίας μετάλλων κατάταξις
έργατοτεχνικού προσωπικού (ν.α. 29861/45) σ 90.

Βοήθημα : Έξ Όργανισμών Κοινωνικών Άσφαλί-
σεων αύξησις (ν.α. 27670/45) σ 60, (ν.α. 29860/
45) σ 63. Λοιμωδολογίας άρτεργατών (ν.α.
35972/46) σ 668. Γάμου, τοκετού, κηδείας (α.ν.
28976/45) σ 125 (α.ν. 31104/46) σ 126. Έκχώρη-
σις (Είς.Ν. σ 88, 318. Βλ. και λ. *Αυξήσεις, Έ-
πιδόματα, Κοινωνικά άσφαλίσεις, Ταμεία*.

Βουτάσια : Άτιμική. Κατάταξις προσωπικού (α.ν.
123/46) σ 126.

Γ

Γαλακτοπωλεία : Όροι έργασίας ύπαλλήλων Κα-
φενείων, Ζυθοπωλείων, Ζαχαροπλαστείων και
Γαλακτοπωλείων Πατρών παρατάσις ισχύους τής
6/1939 αποφάσεως Πρωτοβαθμίου Έπιτροπής
Διαιτησίας Πατρών (ν.α. 29241/46) σ 566, Βλ.
και λ. *Αυξήσεις, Έστιατόρια*.

Γαλλο - Έλληνική Έταιρία : Σιδηροδρόμων Τρο-
ποποίησις καταστατικού Ταμείου Συντάξεων και
Προνοίας προσωπικού (ν.α. 37339/46) σ 666.

Γάμος : Επίδομα (ν.α. 31104/45) σ 126. Πολιτικός
έργατών θαλάσσης ήσφαλισμένου εις Άσφ. Όργ.
Κινδύνων πολέμου και άλλουδότης (ν. 50/1946)
σ 509.

Γενικά Άποδῆκαι : Κύρωσις ν.δ. 466/41 τακτο-
ποίησις ύπαλλήλων διαχειρίσεως έγχωρίου σίτου
(π.υ.σ. 324/46) σ 372. Υλικού σιρατού έκτακτος
οικονομική ένίσχυσις προσωπικού (ν.α. 2883/46)
σ 189.

Γενικός Διοικητής : Άποδοχαί (α.π.κ. 279915/45)
σ 27.

Γεωργικά έπιχειρήσεις : Έξαίρεσις μισθωτών
από ύπουργικών αποφάσεων περί έπεκτάσεως ν.
118/45 (ν.α. 20319/46) σ 378, 414, (ν.α. 27064/
46) σ 538 (ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946) σ 283, 318.

Γεωργικοί συνεταιρισμοί : Βλ. λ. *Συνεταιρισμοί*.
Γραμματεύς : Βλ. λ. *Ανασύνθεσις*.

Γραφεία Έργασίας : Μή ύπαγωγή Κρατικού έρ-
γοστασίου άεροπλάνων (ν.α. 775/45) σ 56. Αύξη-
σις πόρων Γραφείων Έργασίας λιμένων (ν.α.
2457/46) σ 216. Έξοδα κινήσεως εις Έπόπτας
Γραφείων Έργασίας (α.ν. 40504/46) σ 218. Έ-
νοίκιον, φωτισμός, καθαριότης Γραφ. Εύρέσεως
Έργασίας εϋθύνη Ταμείου Άνεργίας (ν.δ.) σ 283.
Τροποποίησις α.ν. 192/36 Γραφ. Εύρέσεως Έργα-
σίας έργατών θαλάσσης (ν.δ.) σ 345.

Δ

Δάση : Προσάυξεσις ήμερομισθίων έργατών Κρα-
τικής έκμεταλλείσεως δασών, δασικών μεταφορι-
κών έγκαταστάσεων και δασικών έργοστασίων
(ν.α. 27268/46) σ 537.

Δασικά έπιχειρήσεις : Έξαίρεσις μισθωτών από
ν.α. περί έπεκτάσεως ν. 118/45 (ν.α. 20319/46) σ.
378, 414, (ν.α. 21064/46) σ 538, (ν.δ. 8/11 Μαΐου
1946) σ 283, 318.

Δῆμοι - Κοινότητες : Αύξησις άποδοχών προσωπι-
κού π.υ. σ 25. Καθαρισμός ήμερομισθίων έργα-
τοτεχνικού προσωπικού (α.ν. 96877/45) σ 90. Ά-
ποδοχαί στρατευομένων ύπαλλήλων αναδιορισθέν-
των βάσει τής 59/45 συντακτικής πράξεως (α.ν.
848/46) σ 116. Έπέκτασις ν.α. 28919/45 εις προ-
σωπικόν (ν.α. 30846/46) σ 119. Άποκατάστασις ά-
πολυθέντων δημοτικών ύπαλλήλων (α.ν. 1043/46)
σ 184. Υπάλληλοι δημοτικοί κατάβάλλουν τὸ 1/2
των άποδοχών θυρωρῶν (α.ν. 10096/46) σ 223.
Υπάλληλοι και συνταξιούχοι τοπικής Αὐτοδιο-
κήσεως κατέχοντες πλείονας έμμίσθους θέσεις ά-
ποδοχαί (ν.δ. 146/46 σ 606. Υπάλληλοι δημοτι-
κοί, κοινοτικοί έκχώρησις μισθῶν κλπ. (Είς. Ν.
σ 88, 318. Διατάξεις άφορῶσαι Δήμους και
Κοινότητας έπιτροπή συντάξεως κώδικος νομο-
θεσίας παρατάσις προθεσμίας συντακτικής
πράξεως 59/45 κράτησις επί άξιας έκτελουμένων
έργων υπέρ τεχνικής ύπηρεσίας Νομαρχίας δια-
βάθμισις τεχνικών ύπαλλήλων κ.λ.π. (ν.δ. 107/46)
σ 564. Βλ. και λ. *Αυξήσεις*.

Δημόσια έργα : Βλ. λ. *Έργα*.

Δημόσια τάξις : Έκτακτα μετρα άφορῶντα δημο-
σίαν τάξιν και άσφάλειαν Ψηφ. σ 375. Αναδρο-
μικότης διατάξεων δημοσίας τάξεως Άστ. Κώ-
δικος (Είς. Ν.) σ 881.

Δημοσιογράφοι : Βλ. λ. *Ταμεία (έφημεριδων)*.

Δημόσιον : Εϋθύνη έν σχέσει πρὸς συνεταιρισμούς
καπνοβιομηχανῶν άγοράς καπνού (α.ν. 1185/46)
σ 281. Κυρώσεις ν.δ. 1289/42 περί έγέρσεως κατά
Δημοσίον άγωγῶν προσωπικού άπολογιστικών έρ-
γων (π.υ.σ. 324/46) σ 372.

Διαγωνισμός : Υπάλλήλων Τραπεζῶν (α.ν. 765/45)
σ 51.

Διαδικασία : Βλ. λ. *Έργατικά διαφοραί*.

Διαθεσιμότης : Υπάλλήλων και ύπηρετῶν Τραπε-
ζῶν, άποδοχαί, διάρκεια (α.ν. 765/45) σ 55. Άνά-
κλησις ύπηρεσίας τῶν εις διαθεσιμότητα βάσει
σ.π. 25/45 (σ.π. 89/45) σ 57. Δικαίωμα επί ήμερο-
μισθίων ν.α. 30771/45 σ 120. Λόγφ φυματώσεως
ύπαλλήλων νομ. προσ. δημοσίον δικαίου έπίδομα
(π.υ.σ. 92/46) σ 118. Έργατοτεχνίται Σιδηροβιο-
μηχανίας έν διαθεσιμότητι δέν δικαιούνται οί-
κον. ένίσχύσεως α.ν. 1508/46 σ 219. Δῶρον έορ-
τῶν τῶν έν διαθεσιμότητι (ν.α. 31240/45) σ 30,
63, (ν.α. 13400/46) σ 254, 287, (ν.α. 44814/46) σ
703.

Διατροφή : Κρατουμένων διά χρῆσιν (ν.δ. 164/46) σ
635. Τρόπος εξέτασεως μαρτύρων επί δικῶν δια-
τροφῆς (ν.δ. 164/46) σ 636.

- Διαχείρισις συμμαχικού ύλικου :** Βλ. λ. *Ὁργανισμός*.
- Διαχειρισταί :** Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν (π.υ.σ. 92[46] σ. 116).
- Διδάσκαλοι :** Βλ. λ. *Αὑξήσεις (Ὡδείων)*.
- Διεισδυχὸς ἄνθρωπος :** Βλ. λ. *Αὑξήσεις*.
- Δικαιοδοσία :** Ἀπαγόρευσις ἐλέγχου Συντακτικῶν Πράξεων ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων (σ.π. 92[46] σ. 152 βλ. καὶ λ. *Ἀρμοδιότης*).
- Δικαιοστάσιον :** Κύρωσις παρατάσεως (ν.δ. 164[46] σ. 636).
- Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι :** Βλ. λ. *Ἡλικία*.
- Δίκη :** Κατάργησις πάσης ἐκκρεμοῦς δικῆς σκοπούσης ἀκύρωσιν ἀπολύσεως κλπ. προσωπικοῦ πολεμικῶν βιομηχανιῶν (ἀ.ν. 1146[46] σ. 213).
- Δικηγόροι :** Ἐκχώρησις μισθῶν διὰ δαπάνηματα καὶ ἀμοιβὰς προσθήκη εἰς ἄρθρ. 3 ν. 817[46] (α. ν. 947[46] σ. 152. Νομικοὶ σύμβουλοι ὁργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως (πλὴν Ι.Κ.Α.) πρόσληψις, ἀποζημίωσις κλπ. (ἀ.ν. 1022[46] σ. 155. Καθορισμὸς βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ νομικοῦ συμβούλου Ι.Κ.Α. (α.ν. 39365[46] σ. 191. Νομ. Σύμβουλοι Ι.Κ.Α. μηνιαία ἀποζημίωσις (α. ν. 12851[46] σ. 287. Μισθωταί. Ἐκτασις ὑποχρεώσεως δι' ἀποδοχὰς θυρωρῶν (α.ν. 10096[46] σ. 223. Ἀνω νόμων ἐταιριῶν κλπ. δῶρον ἐορτῶν (υ.α. 13400[46] σ. 255, 287, (υ.α. 44814[46] σ. 702. Παρ' ὁργανισμοῖς κοινωνικῆς πολιτικῆς ν. δ. σ. 281. Ὁργανισμοὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κατάργησις ν. δ. 476[45] ἔκτακτον ἐπίδομα (π.υ.σ. 325[46] σ. 373. Καθορισμὸς συντελεστοῦ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς (υ.α. 48210[46] σ. 510).
- Διόδια :** Καταβολὴ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων εἰς φοροτεχνικοὺς ὑπαλλήλους φέρου διοδίων (υ.α. 27430[1946] σ. 511).
- Διοικητικὰ συμβούλια :** Βλ. λ. *Ἀνασύνθεσις, Συμβούλια*.
- Διορισμός :** Πολιτικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν ἀπαγόρευσις (α.ν. 728[45] σ. 25, (α.ν. 1043[46] σ. 184, βλ. καὶ λ. *Ἐπιτροπαί, Ὑπάλληλοι Δημοσίου*).
- Δίπλωμα :** Βλ. λ. *Πτυχία*.
- Δῶρον :** Βλ. λ. *Εορταί*.
- Δωαιδικία :** Βλ. λ. *Ἀρμοδιότης*.

Ε

- Ἐγγραφα :** Ὑποχρεωτικὴ σύνταξις ἐγγράφων ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου περιπτώσεις, Δίγμα σ. 534, βλ. καὶ λ. *Χαρτόσημον*.
- Ἐγγυητικὸν κεφάλαιον :** Ὁργαν. νοινων. ἀσφαλίσεων κύρωσις σχετικῶν νομοθετημάτων κατοχῆς (π.υ.σ. 324[46] σ. 370).
- Ἐδρα :** Πρόσθετος ἀποζημίωσις τῶν ἐκτός ἔδρας ἀπασχολουμένων μισθωτῶν (υ.α. 21094[46] σ. 538).
- Ἐθιμον :** Δὲν καταργεῖ νόμον (ν.δ.) σ. 315.
- Εἰδικοί λογαριασμοί :** Βλ. λ. *Λογαριασμοί, Αὑξήσεις* (παράγρ. Γ').
- Εἰρηνοδικεῖα :** Χαρτόσημον ἐγγράφων ἐνώπιον Εἰρηνοδικεῶν (ν.δ.) σ. 251. Ἀρμοδιότης. Τροποποιήσις ἄρθρ. 490 Πολ. Δικ. Ἀρμοδιότης ἐπὶ δικῶν ἐξώσεων (αὔξησις ποσοῦ) (ν.δ. 164[46] σ. 635).
- Εἰσφοραί :** Μηνιαία εἰσφορὰ μισθωτῶν ὑπὲρ ἐργατοῦπαλληλικῶν ὁργανισμῶν (υ.α. 29879[46] σ. 543, 570. Ἐργοδοτικὴ κλάδου ἀνεργίας τῶν Ὁργαν. Κοινων. Ἀσφαλίσεων δύνανται νὰ αὐξομειωθῶν (ν.δ.) σ. 284, βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις παράγρ. Β'), Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Κρατήσεις, Σωματεῖα Ταμεῖα*.

- Ἐκδοροσφαγεῖς :** Τροποποιήσις καὶ συμπλήρωσις Κανονισμοῦ ἐργατῶν σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς Ἰδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων (α.ν. 27913[46] σ. 568. Δῶρον Ἐορτῶν (υ.α. 13400[46] σ. 255, 287, (υ.α. 44814[46] σ. 702, βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις*).
- Ἐκλογαί :** Βλ. λ. *Σωματεῖα*.
- Ἐκπροσώπησις :** Ὑποκαταστάσεων Ταμεῖου Ἀνεργίας (υ.α. 647[46] σ. 216. Ταμεῖον ἐκπροσώπων ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων, βλ. λ. *Ταμεῖα*.
- Ἐκπτώσεις :** Ἀπὸ ἀμοιβῆς λόγω παροχῆς οἰκισμοῦ, φωτισμοῦ ἢ τροφῆς (υ.α. 31260[45] σ. 29, 123, (υ.α. 3600[46] σ. 93, 126, (υ.α. 3601[46] σ. 94, 126).
- Ἐκτελεσθέντες :** Βλ. λ. *Ἐξαφανισθέντες*.
- Ἐκτελωνισταί :** Ἀνασύνθεσις Διοικ. Συμβουλίου Ταμεῖου Συντάξεως ἐκτελωνιστῶν (υ.α. 25226[46] σ. 478).
- Ἐκχώρησις :** Ἀποδοχῶν λιγνιτωρῶν Ἀττικῆς Εὐβοίας ἀκύρωσις (α.ν. 817[46] σ. 58. Μισθῶν συντάξεων, βοηθημάτων κλπ. ἰσχύς μετὰ τὸν Ἀστ. Κώδ. τῶν σχετ. διατάξεων (Εἰσ. Ν.) σ. 88, 318. Μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἄρθρ. 3 ν. 817[46] ἀ.ν. 947[46] σ. 152).
- Ἐλευθέρα Ζώνη :** Κατάταξις τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς ἀπασχολουμένων γυναικῶν (υ.α. 29661[45] σ. 63. Ἐργάται Δῶρον ἐορτῶν (υ.α. 13400[46] σ. 255, 287, (υ.α. 44814[46] σ. 702 βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις*).
- Ἐργαί :** Μισθολογικὴ κατάταξις τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ ἐν Κέα ἐργοστασίου ἐμαγέ (υ.α. 11975[46] σ. 535).
- Ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις :** Βλ. λ. *Ἀνεργία, Αὑξήσεις, Ταμεῖα*.
- Ἐμποροί :** Βλ. λ. *Ταμεῖα*.
- Ἐμποροῦπάλληλοι :** Βλ. λ. *Ταμεῖα*.
- Ἐνίσχυσις οἰκονομική :** Ἐκπτώσις ἐκτάκτων ἐκ μισθῶν υ.α. 31260[45] σ. 29 123. βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις*.
- Ἐξαφανισθέντες :** Ἐργατοτεχνίται Κρατικοῦ ἐργοστασίου ἀεροπλάνων κατὰ κατοχὴν ἢ κίνημα ἀποδοχαὶ οἰκογενειῶν (α.ν. 780[45] σ. 56. Καταβολὴ ποσοστοῦ ἀποδοχῶν εἰς οἰκογενεῖας εξαφανισθέντων, ἐκτελεσθέντων, αἰχμαλωτισθέντων ἢ συλληφθέντων ὁμήρων διαρκούσης τῆς κατοχῆς ἢ μετ' αὐτὴν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (υ.α. 25229[46] σ. 510 541. Ὁμοίως τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου (υ.α. 246899[46] σ. 568, (υ.α. 388909[46] σ. 699).
- Ἐξέδα :** Κινήσεως ἐν ἀποσπάσει δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. (α.ν. 717[45] σ. 24. Κινήσεως ἐποπτῶν καὶ ἐποπτριῶν ἐργασίας (υ.α. 40504[46] σ. 218. Ὁδοιπορικὰ Ἀρχιφυλάκων Ἀγροφυλάκων (π.υ.σ. 92[46] σ. 117. Ὁδοιπορικὰ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν καὶ τεχνικῶν ἐν γένει ἐργῶν (υ.α. 31613[46] σ. 191. Κινήσεως εἰς τεχνικοὺς ἐπιθεωρητὰς ἐργασίας (υ.α. 151915[46] σ. 446. Ὁδοιπορικὰ λόγω ἀπογευματινῆς ἐργασίας (υ.α. 19138[46] σ. 479. Ὁδοιπορικὰ φοροτεχνικῶν ὑπαλλήλων φέρου δι-οδίων (υ.α. 27430[46] σ. 511. Ὁδοιπορικὰ μὴ συνυπολογιστέας δῶρον ἐορτῶν (υ.α. 44814[46] σ. 702. Παραστάσεις ὑπουργικοῦ συμβουλίου (α.π.κ. 279915) σ. 27. Παραστάσεις γεν. δ/νου Ι.Κ.Α. (α.ν. 39365[46] σ. 191. Τοκετοῦ, κηδείας ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. καθορισμὸς (υ.α. 28976[45] σ. 125 (υ.α. 223[46] σ. 190. Αὔξησις βοηθημάτων δι' ἐξόδα γάμου, τοκετοῦ, κηδείας (υ.α. 31104[45] σ. 126).
- Ἐξέδης ἐθελουσία :** Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τροπέζης χρόνος προϋπηρεσίας (α.ν. 1089[46] σ. 185).
- Ἐξουσιοδότησις :** Πρὸς καθορισμὸν ἀποδοχῶν ἔκτασις (α.ν. 866[46] σ. 57, (α.ν. 1093[46] σ. 185).

Ἐξόφλησις : Καθυστερουμένων ἀποδοχῶν βάσις (α.υ. 31265)46, σ 31. Χαρτόσημον ν.δ. 249.

Ἐξοχαί : Καταβολή ἐξόδων δι' ἐξοχήν τῶν τέκνων ἡσφαλισμένων παρὰ Ταμείῳ Ἐπικουρ. Ἀσφαλ. ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν ἐργασιῶν (α.υ. 40 220)46 σ 702.

Ἐξώσεις : Ἀγωγαὶ ἐξώσεως ἀρμοδιότης (ν.δ. 164)46 σ 635.

Ἑορταί : Ψηφιστὰ ἀρτοποιῶν υ.α. 74320)45 σ 157, 3586)45 σ 158, 106998)46 σ 669. Χρόνος παρασκευῆς ἄρτου Κυριακῆς εἰς ἀρτοποιεῖα (υ.α. 60 110)46 σ 444, (υ.α. 107628)46 σ 670. Ἡδξημένον ἡμερομίσθιον εἰς πάσης φύσεως ἐργαζομένων κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτάς (α.υ. 8900)46 σ. 223. Μὴ ἐφαρμογὴ υ.α. 8900)46 ἡδξημένον ἡμερομίσθιον Κυριακῶν καὶ Ἑορτῶν εἰς θυρωροὺς πολυκατοικιῶν (υ.α. 25906)46 σ 480. Καταβολὴ ἡμερομισθίου 1 Μαΐου 1946 (υ.α. 15187)46 σ 347.

Δ ὠ ρ ο ν ἑ ο ρ τ ῶ ν : Δῶρον Χριστουγέννων 1945 εἰς μισθωτοὺς ἐν γένει ὑπαλλήλους ὑπηρετίας ἐργάτας τεχνίτας ὄρου ἔκτασις ἐφαρμογῆς συντάγματος ἐφημερίδων καλλιτέχναι θεάτρων ταξιθέται ἐργάται ΟΛΠ. ἀσθενεῖς ὑπὸ στράτευσιν ἐν ἀδείᾳ ἀπολυθέντες ΣΕΚ κλπ. (υ.α. 31240)45 σ 30, 63. Δῶρον Χριστουγέννων καὶ νέου ἔτους εἰς προσωπικὸν Δήμων, Κοινοτήτων (υ.α. 96877)45 σ 90. Δῶρον ἑορτῶν Χριστουγέννων 1945 εἰς ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν ἐπιχειρήσεων Βιομηχανίας τσιμέντων (π.υ. 75249)46 σ 156. Ἐκτακτος λόγῳ τῶν ἑορτῶν οἶκον. ἐνίσχυσις ἐπιδουμένων ΙΚΑ (υ.α. 227)46 σ. 216. Δῶρον Πάσχα 1946 εἰς ὑπαλληλικὸν, υπηρετικόν, καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν (υ.α. 13400)46 σ 254, 287. Δῶρον Πάσχα 1946 καὶ εἰς προσωπικὸν ΣΕΚ (υ.α. 27115)46 σ 287. Καταβολὴ 13ου μισθοῦ εἰς τοὺς πάσης φύσεως μισθωτοὺς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1945 καὶ Νέου Ἑτους ὄρου ἔκτασις ἐξαίρεσις (υ.α. 44814)46 σ 702.

Ἐπαγγελματῖαι : Κύρωσις νομοθετημάτων καταχῆς (π.υ.σ. 324)46 σ 372 βλ. καὶ λ. *Ἀυξήσεις, Σωματεῖα, Ταμεῖα*.

Ἐπαγγελματικὰ βιβλιάρια : βλ. λ. *Βιβλιάρια*.

Ἐπαγγελματικαὶ ὁργανώσεις : Κατάργησις ν.δ. 18)6)42 τροποτ. οἰκείων διατάξεων (π.υ.σ. 325)46 σ 373.

Ἐπιδόματα : βλ. καὶ λ. *Ἀυξήσεις, Ταμεῖα* Οἰκογενειακῶν βαρῶν (υ.α. 21260)45 σ 29, (υ.α. 27670)1982)45 σ 60, (υ.α. 30804)45 σ 91, (υ.α. 3601)46 σ 94, (υ.α. 3602)46 σ 95, (π.υ.σ. 92)46 σ 116, (υ.α. 102)46 σ 123, (υ.α. 31443)46 σ 126, (υ.α. 1091)46 σ 186, (υ.α.) σ 220, (υ.α. 17290)46 σ 347, (υ.α. 17296)46 σ 382, (υ.α. 39664)46 σ 541. Οἰκογενειακῶν βαρῶν προσωπικοῦ αὐτοκινήτων (υ.α. 10820)46 σ 254, (α.π.κ. 158312)46 σ 445, (α.π.κ. 159279)46 σ 447, (α.π.κ. 76493)46 σ 511, (υ.α. 103007)46 σ 511. Οἰκογενειακῶν βαρῶν τραπεζιτικῶν ὑπαλλήλων ὑπολογισμός (α.υ. 17296)46 σ 382. Οἰκογενειακὰ συνυπολογισμός εἰς δῶρον ἑορτῶν (υ.α. 44814)46 σ 02. Πολυετοῦς υπηρεσίας (υ.α. 30999)45 σ 156, (υ.α. 31260)45 σ 30, (υ.α. 3601)46 σ 94, (υ.α. 3602)46 σ 95, (π.υ.σ. 92)46 σ 116, (υ.α. 1091)46 σ 186, (υ.α.) σ 220. Προσωπικοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων καὶ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων (π.υ.σ. 92)46 σ 116. Διὰ πάγια ὀδοιπορικά, γραφικὴν ὕλην κλπ. ἀρχιφυλάκων Ἀγροφυλάκῃς (π.υ.σ. 92)46 σ 116. Προσωπικὸν νομ. προσ. δημ. δικαίου λόγῳ ἀσθενείας τῶν ἐν ἀναρρωτικῇ ἀδείᾳ ἢ διαθεσιμότητι διαχειριστῶν (π.υ.σ.

92)46 σ 118. Λόγῳ φθορᾶς ἐνδύσεως, ὑποδήσεως κλπ. ἐργατῶν λιγνιτωρυχείων καὶ ἀνθρακωρυχείων αὐξήσις (υ.α. 30881)45 σ 120. Ἀκριβείας βίου εἰς προσωπικὸν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων (υ.α. 104)1946 σ 124. Γάμου τοκετοῦ ἐξόδων κηδείας αὐξήσις (υ.α. 31104)45 σ 126, (υ.α. 223)46 σ 190. Ἀσθενείας, μητρότητος, καὶ ἐργατικοῦ αὐτῆς τοῦ Ι.Κ.Α., (υ.α. 6519)46 σ 347, Ἐκτακτον ἐπίδομα καλλιτέρας ἀποδόσεως εἰς ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν βιομηχανιῶν τσιμέντων (α.υ. 75249)46 σ 156. Ἱατρῶν ΙΚΑ. (υ.α. 39365)46 σ 191. Κατάργησις ν.δ. 476)41 περὶ παροχῆς ἐκτάκτου ἐπιδόματος εἰς ἱατροὺς καὶ δικηγόρους τῶν Ὀργ. Κοινων. Ἀσφαλίσεων (π.υ.σ. 325)46 σ 373. Προσωπικοῦ ἀτηνλάτων σιδηροδρόμων κατάργησις (α.υ.) σ 220. Λαθῶν διαχειρίσεως εἰς ὑπαλλήλους Ταμείων Σιδηροδρόμων (υ.α.) σ 220. Προσωρινὸν ἡμερησίον εἰς βοηθητικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν κρατικῶν ἐργοστασίων ἀεροπλάνων (υ.α. 47565)45 σ 218. Ἐκτακτον ἐπίδομα εἰς ἐργικὸν προσωπικόν (υ.α. 10836)46 σ 252. Εἰς ἐκπληροῦντας ἐφεδρικὴν στρατιωτικὴν υπηρεσίαν ἀτεργάτας (π.υ.σ. 238)46 σ 283, (π.υ.σ. 409)46 σ 474. Εἰδικὸν λόγῳ ὀδοιπορικῶν ἐξόδων ἀπογευματινῆς ἐργασίας (υ.α. 19138)46 σ 479. Ἐγκρίσις πρακτικοῦ Δ. Ἐπιτρ. εἰδικοῦ λογαριασμοῦ οἰκονομικῶν ἐργασιῶν προσαρμογῇ ἐπιδόματος ἀσθενείας, αὐτῆς κλπ. (υ.α. 22404)46 σ 566. Ἐκ ταμείου ἀνεργίας βλ. λ. *Ταμεῖα* (Ἀνεργίας) (υ.α. 4426)46 σ 155, (υ.α. 15652)46 σ 348, 414, (υ.α. 10388)46 σ 349, 414, (υ.α. 20319)46 σ 378, (υ.α. 27064)46 σ 538, ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946 σ 284, 318. Ἀνεργίας ν. 118)45 δικαιοῦμα μισθωτῶν ἡμερησίου τύπου Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης (α.υ. 1126)46 σ 213 Ἀνεργίας ἀπολυομένων μισθωτῶν κρατικῶν ἐργοστασίων ἀεροπλάνων (α.υ. 775)46 σ 56. Καθορισμός κατωτάτου ὀρίου ἀποδοχῶν πρὸς ὑπολογισμὸν ἐπιδόματος ἀνεργίας (υ.α. 6829)46 σ 253. Ἀνάληψις ἐπιδότησεως ἀνέργων μυλεργατῶν κλπ. ὑπὸ Ταμείου Ἀνεργίας κατὰ ν. 118)45 (α.υ. 31507)46 σ 571. Καθυστεροῦμενα ἐπιδόματα ἀνεργίας εἰς παρανόμως ἀποκλεισθέντας ὑπαλλήλους κυλινδρομύλων (ν.δ. 176)46 σ 637. Ἐκτακτον ἐπίδομα ἀνέργων ἡσφαλισμένων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων (υ.α. 33161)46 σ 638. Ἐπίδομα οἰκο. νοσηλείας εἰς ναυτικούς ὄρου δῆγμα σ 698. Καθορισμός ἐπιδόματος ἀνεργίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων (α.υ. 35128)46 σ 700. Ἐκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῶν ἐπιδουμένων τοῦ Ι.Κ.Α. (υ.α. 227)46 σ 216.

Ἐπιθεωρητὰ ἐργασίας : Ἐξοδα κινήσεως τεχνικῶν ἐπιθεωρητῶν ἐργασίας (υ.α. 151915)46 σ 446.

Ἐπιμελητήρια : Ἰσχύς διατάξεων μετ' ἀστ. κώδικα (εἰς ν.) σ. 88, 317.

Ἐπιμίσηθιν : Εἰς ὑπαλλήλους ἀποσπώμενους ἢ μετατιθεμένους εἰς ὑπουργ. Ἐφοδιασμοῦ (α.υ. 717)45 σ 25.

Ἐπινικελωτήρια : βλ. *Ἀυξήσεις* (σιδηροβιομηχανία).

Ἐπιλοποισί : βλ. *Ἀυξήσεις*.

Ἐπιστημονικὸν προσωπικόν : Ἐννοία τοῦ ὄρου διὰ καθορισμὸν μισθοῦ (υ.α. 31260)45 29, 123 (υ.α. 3601)45 σ 94, 126.

Ἐπίταξις : Ἐκτακτος οἶκον. ἐνίσχυσις εἰς ἐργοζομένους εἰς ἐπίτακτα ἐργαστάσια κλπ. (υ.α. 1509)46 σ 215. Οἶκον. ἐνίσχυσις ἐργαζομένων εἰς ἐπίτακτα ἐστιατόρια κλπ. (υ.α. 1502)46 σ 217. Οἶκον. ἐνίσχυσις ὑπαλλήλων ἐπιτεταγμένων ὑπὸ ἀγγλοαμερικανικῶν κλπ. ἀρχῶν Ξενοδοχείων ὑ.

πνου (ἀ.ν. 1503[46] σ 217, Δι' ανοικοδόμησιν χώ-
ρας (ν.δ. 145[46] σ 605).

Επιτροπαι : Χορηγήσεις επαγγελματικών βιβλια-
ρίων άρτεργατών (ν.α. 24195[45] σ 26. Κρίσεις
υπαλλήλων και ύπηρετών Ιραπεζών (ἀ.ν. 765[45]
σ. 55. Διά καθορισμόν ειδικότητων και ήμερομι-
σθίων έργατοτεχ. προσωπ. σιδηροβιομηχανίας
(σ.ν. 24988[45] σ. 62. "Αρθρον 9 ν.δ. 424[41] διο-
ρισμός μελών (α. ν. 28744[45] σ. 62. "Αρθρον 9
ν.δ. 424 άποζημιώσεως μελών κλπ (ν.α. 40503/
46) σ 252. Καθορ σιός ήμερομισθίων έργατών
άλυκων (ν.α. 30960[45] σ 122 Καθορισμός τι-
μολογίων άμοιβής φρετοεφορτωτών λιμένος και
ξηράς (α.ν. 30124[45] σ 124. Έγγυητικό κεφα-
λαίου παρ' όργανισμοίς κοινωνικών άσφαλίσεων
(πλήν ΙΚΑ). Συγκρότητις (α.ν. 1022[46] σ 155.
Έφορευτική έν άρχαιρεσίαις επαγγελματικών σω-
ματείων έργατών και υπαλλήλων (α.ν. 986[46] σ
182. Άρμοδιότητος "Υπουργείου Έργασίας δικαιώ-
ματα ύπουργού Έργασίας (ν.δ.) σ 282. Καλλι-
τεχνικής έθνικού θεάτρου" θητεία (ν.δ.) σ 282.
Πενταμελής ΤΣΑ. ύγειονομικών συγκρότησις, κα-
θήκοντα, άποζημ. μελών (ν.δ.) σ 346. Τοπική
ταμείου άνεργίας" (ν.α. 15665[46] σ 443. Τοπικά
Έργατικής Έστίας" σύνθεσις (ν.α. 24013[46] σ 447.
Έλέγχου διαχειρίσεως του έν Λονδίω λειτουρ-
γήσαντος άσφ. όργ. κινδύνων πολέμων (ν. 50[46]
σ 509. Συντάξεως κώδικος δημοτικής και κοινο-
τικής νομοθεσίας και έτρως προς άνασύνταξιν
δημοτ. δασμολογίου (ν.δ. 107[46] σ 564. Καθο-
ρισμού άποζημιώσεως δι' έπιτάξεις προς άνοι-
κοδόμησιν χώρας (ν.δ. 145[46] σ 605. Αύξησης ά-
ποζημιώσεων μελών συλλογικών όργάνων διοική-
σεως και έλέγχου όργανισμών κοινων. πολιτικής
(ν.α. 990[46] σ 125) (ν.α. 34796[46] σ 639. Άπο-
ζημιώσεις μελών ύπηρεσιακών έπιτροπών άτμηλά-
των σιδηροδρόμων (α.ν. σ 222. Έργατοτεχνικά
διαχειριστικής έπιτροπής καπνών" δώρον έορτών
(ν.α. 13400[46] σ 255, 287 (ν.α. 44814[46] σ 702.
Καθορισμός άποζημιώσεως μελών τοπικών έπι-
τροπών Ταμ. Συντ. Αυτόκινητιστών (ν.α. 4705[46]
σ 476. Κατάργησις έξομοιώσεως έπιτρ. όλυμπ. ά-
γώνων με τδ δημόσιον ως προς τδ δικαστ. αυτού
προνόμια (ν.δ. 164[46] σ 636 βλ. και λ. *άνασύν-
θεσις*.

Επιχειρήσεις : Έπέκτασις ν.α. 2919[45] εις προ-
σωπικών ήλεκτροτεχνικών, άεροπολικών, έμπορι-
κών, βιομηχανικών και βιοτεχνικών έκμεταλλεύ-
σεων, επιχειρήσεων και έργασιών (ν.α. 30846[46]
σ 119. Μέτρα προς έπίτευξιν όμυλωτέρας λει-
τουργίας επιχειρήσεων ένδιαφεροντων άμέσως τδ
Κράτος ή τήν οίκον. άνασυγκρότησιν της Χώρας
(α.ν. 864[46] σ 115. Βλ. και λ. *Άνεργία, Αύξή-
σεις, Έορταί, Ταμεία*.

Επόπται Έργασίας : Βλ. λ. *Γραφεΐα Έργασίας*.

Εποπτικά Συμβούλια : Βλ. λ. *Άνασύνθεσις*.

Έργα : Έργάται δημοσίων ή συμμαχικών έργων
δώρον έορτών (ν.α. 13400[46] σ 287 (ν.α. 44814]
46 σ 702. Καθορισμός άποδοχών έργατοχ.ν. προ-
σωπικών δημ. έργων άρμοδιότητος "Υπ. Άερο-
πορίας (ν.α. 41810[46] σ 700. Κύρωσις ν.δ. 1289]
42 περί έγέρσεως κατά του δημόσιου των άγω-
γών προσωπικού άπολογιστικών έργων (π.ν.σ.
324[46] σ 372. Περί οίκοδομήσεως έργατικών κα-
τοιικών, νοσηλευτικών και ύγειονομικών κατα-
στημάτων και όργανώσεως παιδοκομικών στα-
θμών, εκ κεφαλαίων Ταμ. Άνεργίας (ν. 46[1946]
σ 507.

Έργασία : Άπογευματινή αύξηση άποδοχών υπαλ-
λήλων καταστημάτων (ν.α. 19138[46] σ 479. Νυ-

κτερινή" (ν.α. σ 222) (ν.α. 27750[46] σ 567. βλ.
και λ. *Γραφεΐα Έργασίας, Έργασίας σύμβαισις*.

Έργασίας σύμβαισις : "Αρθρα σχετικά "Αστ. Κώ-
δικος, Είσαγ. νόμου σ 85, 315, 317. "Επί δοκι-
μής διάρκειά" καταγγελία Α.Κ. σ 87.

Έργάται θαλάσσης : Βλ. λ. *Ναυτικοί*.

Έργατικά άτυχήματα : Διατήρησις έν ισχύϊ μετά
άστ. Κώδικος των σχετικών νόμων και διαταγ-
μάτων (Εισ. Ν.) 88, 317. "Επίδομα έργατικού ά-
τυχήματος του ΙΚΑ (ν.α. 6519[46] σ 347. Κύρω-
σις διατάξεων ν.δ. 2137[43] (π.ν.σ. 324[46] σ. 372.

Έργατικά διαφοραί : Διαδικασία ν. Γ'ΟΔ' έ-
φορμολογία δι' εισπραξιν εισφοράς επί άλληλασθη-
θητικής ή επαγγελματικών σωματείων (Εισ. Ν.)
σ. 89, 318. Χαρίτσησιν ν.δ. σ 251, 374. Κύρω-
σις ν. 765[43] άρθρ. 4,5,6, και ν. 1968[44] (π.ν.σ.
324[46] σ 372.

Έργατικά κατοικίαι : Οίκοδομήσις εκ κεφαλαίων
Ταμείου Άνεργίας (ν. 46[46] σ 507.

Έργατική Έστία : Κύρωσις ν.δ. 1875[42] (π.ν.σ.
570[45] σ 54, (π.ν.σ. 324[46] σ 372. Σύνθεσις το-
πικών Έπιτροπών (ν.α. 29013[46] σ. 447. Καθο-
ρισμός εισφοράς έργοδοτών ύπερ (ν.α. 30328[46]
σ. 570.

Έργατική νομοθεσία : Κύρωσις νομοθετημάτων
κατοχής σχετικών προς τροποποίησιν ή συμπλή-
ρωσιν διατάξεων έργατικής ή Κοινωνικής νομο-
θεσίας (π.ν.σ. 324[46] σ 370.

Έργατικόν Κέντρον : Μηνιαία εισφορά μισθω-
τών ύπερ έργατοϋπαλληλικών όργανισμών (ν.α.
29879[46] σ 543, 570.

Έργατοτεχνίται : Βλ. λ. *Άποδοχαί, Αύξήσεις, Έορταί, Έπιδόματα, Κατάταξις, Ταμεία και τας κατ' ιδίαν κατηγορίας εις τας οικείας λέξεις*.

Έργοδότης : Συντάξεις χορηγούμεναι παρ' έργοδο-
τών αύξήσεις (α.ν. 27670[1982] σ 60, (ν.α. 29860)
45) σ. 63.

Έργοηλπται : Έξαιρέσις των μισθωτών από ν.α.
περί έπεκτάσεως ν. 118[45] (ν.α. 20319[46] σ. 378,
414 (ν.α. 27064[46] σ 538.

Έργοστάσις : Δυσικά" προσάυξεις ήμερομισθίων
έργατών (ν.α. 27268[46] σ 336. Βλ. λ. *Αύξήσεις, Κατάταξις, Άεροπλάνων, κρατικών έργοστάσιον*.

Έριοβιομηχανία : Βλ. λ. *Αύξήσεις* (κλωστοβιομη-
χανίας κλπ.)

Έρυθρός Σταυρός : Βλ. λ. *Ταμεία*.

Έστία Έργατική : Βλ. λ. *Έργατική Έστία*.

Έστιατόρια κλπ. : Καθορισμός ως ύποχρεωτικής
εις περιφ. ειρηνοδ. Πειραιώς της συμβάσεως ό-
ρων έργασίας υπαλλήλων έστιατορίων κλπ. (ν.α.
31034[45] σ 121. Καθορισμός του εις τδ προσω-
πικών έστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, καφενείων
και λοιπών παρομοίων κέντρων παρεχομένου φι-
λοδωρήματος (ν.α. 66774[46] σ 535 βλ. και λ. *Αύ-
ξήσεις, ταμεία*.

Έταιρίαι : Ηλεκτρικά, οίνων και οίνοπνευμάτων,
ηλεφωνική, ύδάτων, ύπονόμων κλπ. βλ. λ. *Αύξή-
σεις, Ταμεία και τας οικείας λέξεις*.

Έφεδροι : Βλ. λ. *Άνάπηροι, Παλαοί πολεμισταί, Στράτευσις*.

Έφεσις : Άνασύνθεσις έπιτροπών έφέσεων Ταμείου
Συντάξεως Αυτόκινητιστών. (ν.α. 23427[46] σ 447
Όμοίως Ταμ. Άσφαλ. Έργατών Κεραμοποιών
κλπ. (ν.α. 25627[46] σ 478. Έκκλητόν" τότε κρί-
νεται (ν.δ. 164[46] σ 635. Παράβολον" αύξησης
(ν.δ. 164[46] σ 635. Κατ' άποφάσεων Ειρηνοδι-
κείου (ν.δ. 164[46] σ 635.

Έφεύσεις : Μισθωτού' σχετικά διατάξεις "Αστ.
Κώδικος σ. 86, 316.

Έφημερίδες : Μη έφορμολογία ν.δ. 424[41] επί έργα-

των, συντακτών και υπαλλήλων ημερησίου τύπου 'Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης' απόλυσις κατ' άρθρ. 9 ν. 118)45. 'Επίδομα ανεργίας' κύρωσις προγενεστέρων απολύσεων' όροι (α.ν. 1126)46) σ. 213. Κύρωσις ν.δ. 791)1941' κοινή πόλησις (π.ν. σ. 324)46) σ. 370. Κατάργησις ν.δ. 662)41' αποζημιώσεις υπαλλήλων πρακτορείων έφημερίδων (π.ν.σ. 325)46) σ. 373. 'Εξάψεις μισθωτών από υ. άποφάσεων περί έπекτάσεως νόμ. 118)45 (ν.α. 20319)46) σ. 378, 414 (ν.α. 27064)46) σ. 538' βλ. και λ. 'Εορταί, Ταμεία.

'Εφημεριδοπωλαιο: 'Ανασύνθεσις διοικητικού Συμβουλίου Συνταξ. 'Εφημεριδοπωλών (ν.α. 24023)46) σ. 444.

Ζ

Ζαχαροπλαστεία: Καθορισμός φιλοδωρήματος προσωπικού (ν.α. 66774) σ. 535. 'Όροι εργασίας υπαλλήλων ζαχαροπλαστείων κλπ. Πατρών' παράτασις ισχύος της 6)1939 άποφ. Πρωτοβαθμίου 'Επιτροπής Διαιτησίας Πατρών (ν.α. 29241)46) σ. 566. Βλ. και λ. *Αυξήσεις*.

Ζυθοποιία: Βλ. λ. *Αυξήσεις (Φίξ)*, *Ταμεία (Οινοπονευματοποιίας)*.

Ζυθοπωλεία: Πατρών' 'Όροι εργασίας υπαλλήλων (ν.α. 29241)46) σ. 566.

Ζώνη 'Ελευθέρα: Βλ. λ. 'Ελευθέρα Ζώνη.

Η

'Ηθεοποιεί: Δώρον έορτών (ν.α. 13400)46) σ. 255, 287, (ν.α. 44814)46) σ. 702 βλ. και λ. *Αυξήσεις (θεαμάτων)*, *Ταμεία*.

'Ηλεκτρικών επιχειρήσεων: 'Επέκτασις ν.α. 28919)1945 εις προσωπικών (α.ν. 30846)46) σ. 119. 'Αποδοχαί βου δεκαημέρου Δεκεμβρίου ΕΗΣ και ΗΕΜ (ν.α. 30992)46) σ. 159. Καθορισμός άποδοχών προσωπικού κρατικής έκμεταλλεύσεως τροχιοδρόμων και ηλεκτροφωτισμού Θεσσαλονίκης (ν.α. 39664)46) σ. 541. Βλ. και λ. *Αυξήσεις, Ταμεία*.

'Ηλεκτροτεχνίται: 'Επέκτασις ν.α. 38919)46 εις προσωπικών διαφόρων επιχειρήσεων (ν.α. 30846)46) σ. 119. Τροποποιήσις διατάξεων περί άδειών έκτελέσεως και πτυχίων επιβλέψεως ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ν.δ. σ. 318 Βλ. και λ. *Αυξήσεις, Ταμεία*.

'Ηλεκτροχημική 'Ελλάδος: 'Επέκτασις ισχύος υ. άποφ. (ν.α. 3080)45) σ. 124

'Ηλικία: 'Όριον ηλικίας μελών 'Αρείου Πάγου και έμμέστων δικαστικών υπαλλήλων (σ.π. 92)46) σ. 152. 'Αποκατάστασις άπολυθέντων υπαλλήλων τυχόν έν καταλήψει υπό όριον ηλικίας (α.ν. 1043)46) σ. 185. Παράτασις όριου ηλικίας υπαλλήλων και υπηρετών Τραπεζών όροι (α.ν. 1089)46) σ. 185. Κύρωσις ν. 149)43. Παραμονή έν υπηρεσία σιδηροδρομικών συμπληρώσαντων όριον ηλικίας κατά την έμπόλεμον περίοδον (π.ν.σ. 324)46) σ. 371. Κύρωσις έξ υπαρχής και κατάργησις ν.δ. 849)41 και ν. 1834)44' τροποποιήσις ά.ν. 2432)40 περί όριου ηλικίας υπαλλήλων εταιριών διαχειριζομένων δημόσια συμφέροντα (π.ν.σ. 314) σ. 411. Καταληγθέντες υπό όριον ηλικίας δημοτικοί υπάλληλοι παραμένουν ως υπεράριθμοι (ν.δ. 107)46) σ. 564. 'Ηλικία και έτη υπηρεσίας προς λήψιν συντάξεως παρά ταμείου επικουρικής άσφαλίσεως προσωπικού 'Εταιρίας Λιπαμάτων (α.ν. 30447)46) σ. 571.

'Ημερομίσθια: Καταβολή ημερομισθίου 1 Μαΐου 1946 (ν.α. 15187)46) σ. 347. 'Εκχώρησις (Εισ. Ν.) σ. 88, 318. Βλ. και λ. *Αποδοχαί, Αυξήσεις*.

Θ

Θεάματα: Βιβλιάρια εργασίας τεχνιτών (ν.α. 27771)1945) σ. 27, (ν.α. 24075)46) σ. 446. 'Εξουσιοδοτήσις προς καθορισμόν άποδοχών μισθωτών θεατρικών επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων οργανώσεως θεαμάτων εις ποσοστόν επί τιμής είσιτηρίων (α.ν. 1092)46) σ. 185. Καθορισμός τρόπου άμοιβής ταξιθετών (α.ν. 8587)46) σ. 218. 'Ηθοποιοί, μουσικοί, τεχνίται κλπ. δώρον έορτών (ν.α. 13400)46) σ. 255, 287, (ν.α. 44814)46) σ. 702. 'Εθνικόν θέατρον' έπαναφορά έν ισχύϊ ν. 4615)30, ν.δ. σ. 282. 'Εξάψεις μισθωτών από υ.α. περί επέκτασεως ν. 118)45 (ν.α. 20319)46) σ. 378, 414, (ν.α. 27064)1946) σ. 538. Μειώσεις ποσοστού υπέρ Ταμείου 'Αλληλοβοηθείας 'Επαγγελματιών Μουσικών κλπ. (ν.α. 34415)46) σ. 639. Βλ. και λ. *Αυξήσεις, Ταμεία (Επιχειρηματιών κινηματογράφων, 'Ηθοποιών)*.

Θεατρικοί επιχειρήσεις: Βλ. λ. *Θεάματα, Αυξήσεις, Ταμεία*.

Θερμασταί: 'Αναστολή έκδόσεως πτυχίων κλπ. (α.ν. 878)46) σ. 116. 'Εκτακτος οικονομική ένίσχυσις (ν.α. 2720)46) σ. 217.

Θύματα πολέμου: Προσωπικόν Τραπεζών ά.ν. 765)45 σ. 51. Αιτήσεις' πιστοποιητικά' άπαλλαγής από χαρτοσήμου Δίγμα σ. 374.

Θυρωροί: Πολυκατοικιών και μεγάρων' Μη έφαρμογή ν.α. 8900)46 περί καταβολής ηύξημένου ήμερομισθίου κατά Κυριακάς και έορτάς (ν.α. 25906)46) σ. 480. 'Υπόχρεοι εις καταβολήν άποδοχών θυρωρών (α.ν. 10096)46) σ. 223. 'Εξουσιοδοτήσις ύπουργών προς καθορισμόν των ύποχρεώσεων και έν γένει των της καταβολής των άποδοχών θυρωρών μεγάρων και πολυκατοικιών (ά.ν. 1001)1946) σ. 152 βλ. και λ. *Ταμεία*.

Ι

'Ιατρεία: Καθορισμός μισθολογίων άδελφών νοσοκόμων εις ιδιωτικές κλινικάς και ίατρεία (ν.α. 6244)46) σ. 382.

'Ιατροί: Καθορισμός άποδοχών και επίδοματος ίατρών Ι.Κ.Α. (α.ν. 39365)46) σ. 191. 'Αποδοχαί ίατρών έταιριών άτιμηλάτων σιδηροδρόμων (α.ν.) σ. 220. 'Ανωνύμων έταιριών κλπ. δώρον έορτών (ν.α. 13400)1946) σ. 255, 287, (ν.α. 44814)46) σ. 702. Παρ' οργανισμοίς κοινωνικής πολιτικής ν.δ. σ. 281. Τροποποιήσις διατάξεων περί Τ.Σ.Α.Υ. (ν.δ.) σ. 346. 'Όργ. Κοιν. 'Ασφαλίσεως' κατάργησις ν.δ. 476)41 (π.ν.σ. 325)46) σ. 373. Ταμείον συντάξεως αυτοκινητιστών-άμοιβή (ν.α. 4705)46) σ. 476. 'Ιατρική άμοιβή ίατρών Οίκου Ναύτου έπισκεπτομένων κατ' οίκον άσθενείς δίγμα σ. 699.

'Ιδρύματα: 'Αγαθοεργά' ήμερομίσθια εργατοτεχνικού προσωπικού (ν.α. 96877)45) σ. 90. Βλ. και λ. *Αυξήσεις, Κοινωνικά, Ασφαλίσεις*.

'Ικανότης δικαιοπρακτική: 'Εφαρμογή διατάξεων 'Αστ. Κώδικος (Εισ. Ν.) σ. 88.

'Ιστιοφόρα: Βλ. λ. *Βενζινόπλοια*.

Κ

Καθαρισταί: Καθορισμός μισθοῦ (ν.α. 31260)45) σ. 30, 123, (ν.α. 3601)46) σ. 94, 126, (π.ν.σ. 92)46) σ. 116, 126. Καθορισμένων Καμπαρέ' καθορισμός άποδοχών (ν.α. 26037)46) σ. 185.

Καθηγηταί: Βλ. λ. *Αυξήσεις (Ψδίων)*.

Καθυστερούμενα: Καθυστερούμεναί άπολαυαί μισθωτών' βάσις έξοφλήσεως (α.ν. 31265)46) σ. 31, (ν.α. 4695)46) σ. 191.

Καλλιτέχναι: 'Εθνικού Θεάτρου ν.δ. σ. 282, βλ.

καί λ. 'Εργαί, Θεάματα.
Καλποβοιομηχανία: Βλ. λ. *Αδξήσεις (Κλωστο-βοιομηχανίας)*.

Καμπάρε: Βλ. λ. *Αδξήσεις*.

Καπνεργάται: 'Εργατοτεχνίται διαχειρ. 'Επιτρ. Καπνῶν Καβάλλας δῶρον ἑορτῶν (ν.α. 13400)46) σ 255, 287, (ν.α. 44814)46) σ 702. Κατάργησις ν. 148)43' ἀλασθόλησις καπνεργατῶν εἰς ἐπεξεργασίαν τόγκας (π.υ.σ. 323)46) σ 372. 'Εξαιρέσεις ἐργατῶν ἐμπορ. ἐπεξεργ. καπνοῦ ἀπὸ ὑπ. ἀποφάσεων περὶ ἐπεκτάσεως νόμου 118)45 (ν.α. 20319)46) σ 378, 414, (ν.α. 27064)46) σ 538. Χρησιμοποίησις ἀνέργων Ταμ. 'Ασφαλίς. Καπνεργατῶν' κρατήσεις ὑπέρ' ὁροι προσλήψεως ἐλευθέρων ἀναγγελία (ν.α. 39865)46) σ 668. Βλ. καί λ. *Αδξήσεις, Ταμεῖα*.

Καπνοβοιομηχανία: Συναπαιρισμός Καπνοβοιομηχανῶν' χρηματοδοτήσεις δι' ἄγορὰν καπνοῦ ἀποζημιώσεις ἀπολυομένων ὑπαλλήλων κλπ. εὐθὺν δημοσίου (ν.1185)46), σ.281. Βλ. καί λ. *Αδξήσεις, Ταμεῖα*.

Καπνός: Κύρωσις κ.δ. 5)7)43 περὶ ἰδρύσεως αὐτονόμου ὁργανισμοῦ καπνοῦ (π.υ.σ. 324)46) σ 371.

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας: Μισθωτῶν κρατικῶν ἐργαστ. ἀεροπλάνων ἀποζημιώσεις συμψηφισμός (α.ν. 775) σ. 56. Προσωπικὸν κρατ. ἐργαστ. ἀεροπλάνων καθορισμός καταβλητέου ποσοῦ ἐναντι ἀποζημιώσεως ν. 2112 (ν.α. 9396)45) σ 188. 'Αργούντος προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων λιγνιτωρυχείων 'Αττικῆς καὶ Εὐβοίας ἀποζημιώσεις ὑπολογισμός (α. ν. 817)1745) σ. 57. Μισθωτῶν ἀπὸ 15)9)1946 ὑπαγώνη εἰς ν. 118)1945 (α. ν. 15507)46) σ 571. Προσωπικὸν κρατ. διαχ. πλεονάζοντος συμμαχικοῦ ὁλικοῦ ἀποζημιώσεις ν.2112 (ν.δ. 183)46) σ. 687. Σχετικὰ ἄρθρα 'Ασν. Κώδικος εἰσαγωγικοῦ νόμου σ. 85 ἐλ., 88, 316, 317. 'Ισχύς σχετικῶν διατάξεων μετ' 'Αστ. Κώδικος (Εἰσ. Ν.) σ 88, 316, 317. 'Επέκτασις ν. 118)45 ἐπὶ βιοτεχνικῶν, ἐταγελματικῶν, ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἄνων, ἑταιριῶν καταγγελία συμβάσεως' λόγῳ ἀξιοποίνου πράξεως' ἀποζημιώσεις τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων (ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946) σ 283, 318. Κατὰ ν. 118)45' ἐπέκτασις τοῦτου εἰς ἄλλας περιφερείας' ὅροι κύρους καταγγελίας κλπ. (ν.α. 15652)46) σ 348, 414, (ν.α. 10388)46) σ 349, 414, (ν.α. 20319)46) σ 378, (ν.α. 27064)46) σ 538. Βλ. καί λ. *Ανεργία*.

Κατάργησις Δίκης: Περὶ ἀκυρώσεως ἀπολύσεως μισθωτοῦ πολέμικων βιομηχανιῶν (α.ν.1146)46)σ.218.

Καταστατικόν: Ταμείων προϋθέλως κλπ. τροποποιήσις ὑπὸ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (ἀ.ν. 760) σ. 56. Καταστατικὰ διατάξεις ὁργανισμῶν Κοιν. 'Ασφαλίσεως' τροποποιήσις συμπλήρωσις (α.ν. 1022)1946) σ 154, (α.ν. 1159)1946) σ 213. Σωματείων χορηγήσιμον ν. δ. σ 249. Βλ. καί λ. *Ταμεῖα*.

Καταστήματα: Αὔξησης ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων καταστημάτων λόγῳ ἀπογευματινῆς ἐργασίας (ν.α. 19138)46) σ 479.

Κατάσχεσις: Μισθοῦ κατ' 'Αστ. Κώδικα σ 86, 316 318. Τροποποιήσις διατάξεων ἄρθρ. 885 πολ. δικ. ἀκατάσχετον αὔξησης ποσοῦ (ν.δ. 164)46) σ 636.

Κατάταξις: 'Εργατοτεχνιτῶν τρόπος ρυθμίσεως (α.ν. 3600)46) σ 93. 'Εργατῶν ἐργοστασίου «Α. Κλωνὴ καὶ Σία» ἐν Αἰγίφ (ν.α. 19906)45) σ 61. 'Εργατοτεχνικὸν προσωπικὸν σιδηροβιομηχανίας (α.ν. 24988)45) σ 61, (ν.α. 29861)45) σ 90. Τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας 'Ελευθ. Ζώνης Πειραιῶς ἀπασχολουμένων γυναικῶν (ν.α. 29661)1945) σ 63. 'Ερ-

γατοτεχνιτῶν ἐργοστασίων ζαχαροπλαστικῆς Θεσσαλονίκης (α.ν.19974)45) σ 92. 'Ελευθέρων ἐργατῶν ὀφθῆς σάκκων Λιμένος Πειραιῶς (α.ν. 27022)45) σ 92 Τραπεζικῶν ὑπαλλήλων (ν.α. 3642)46) σ 95. Προσωπικοῦ ἐργοστασίου 'Ηλεκτροχημικῆ 'Ελλάδος (ν.α. 30780)45) σ 124. Προσωπικοῦ Βουστασίων 'Αττικῆς (α.ν. 123)46) σ 126. Τῶν εἰς μηχανικὰ πλυντήρια ἐργαζομένων (α.ν. 30999)46) σ 156. 'Εργατῶν βιομηχανίας κατασκευῆς πλινθῶν βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας (α.ν. 30742)46) σ 157. 'Ημερομισθιακῆ ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας καὶ συναφῶν (ὕδουργα, φάρμακα, χρώματα) (α. ν. 24989)45) σ 158. 'Ημερομισθιακῆ ἐργατοτεχνιτῶν κεραμοποιείων, πλινθοποιείων κλπ. (ν.α. 21112)46) σ 446. Μισθολογικῆ ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ ἐν Κέρ ἐργοστασίου ἐμαγέ (ν.α.11975)46) σ 535. Δημοσίων ὑπαλλήλων ἀπαγόρευσις (α.ν. 728)45) σ 25. 'Απαγόρευσις διὰ ν. 728)45' ἔκτασις (α. ν. 1043)46) σ 184.

Κατεργασίας ἐντέρων ἐργάται: Καθορισμός τιμολογίου ἀμοιβῆς ἐργατῶν 'Αθηνῶν—Πειραιῶς (ν.α. 17908)46) σ 538. Δῶρον ἑορτῶν (ν.α. 13100)46) σ 254, 287 (ν.α. 44814)46) σ 702.

Κατοικία: 'Αποζημιώσεις κατοικίας μετακινουμένου προσωπικοῦ σιδηροδρόμων (ν.α.) σ 232. 'Εργατικὰ κατοικίαι οἰκοδόμησις ἐκ κεφαλαίων Ταμείου 'Ανεργίας (ν. 46)46) σ 507.

Κατοχή: Βλ. λ. *Νόμοι*. 'Απολυθέντες κατὰ τὴν Κατοχὴν Τραπεζικοὶ ὑπάλληλοι' μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 5 ν. 683)45 (ἀ.ν. 792)45) σ 57. Βλ. καί λ. *Εξαφανισθέντες, Νόμοι*.

Καύσιμοι ὕλοι: Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως μεταφορέων καυσίμων ὑλῶν (α.ν.2083)1946) σ 218.

Καφενεῖα: Καθορισμός φιλοδωρημάτων (ν.α.66774)1946) σ 535. 'Οροι ἐργασίας ὑπαλλήλων καφενείων κλπ. Πατρῶν παράτασις ἰσχύος τῆς 6)1939 ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου 'Επιτροπῆς Διαιτησίας Πατρῶν (ν.α. 29241)46) σ 566. Βλ. καί λ. *Αδξήσεις*.

Κέντρα διασκεδάσεως: Βλ. λ. *Αδξήσεις*.

Κεραμοποιοί: Βλ. λ. *Αδξήσεις, Ταμεῖα*.

Κεφάλαια ἀποζημιώσεως: Φορτοεκφορτωτῶν αὔξησης πόρων (ν.α. 30124)45) σ 124. Νομικὴ προσωπικότης ἄρθρ. 4 § 6 α.ν. 1022)46) σ 154. Κύρωσις νομοθετημάτων κατοχῆς σχετικῶν πρὸς ἐγγυητικὸν κεφάλαιον ἀσφαλιστικῶν ὁργανισμῶν (π.υ.σ. 324)46) σ 370. Κατάργησις ν.δ. 66)41 περὶ συστάσεως κεφαλαίου ἐνίσχυσεως καὶ μετακινήσεως ἀνέργων (π.υ.σ. 325)46) σ 373. Κατάργησις ν.δ. 826)41 περὶ σχηματισμοῦ κεφαλαίου ἐπιδότησεως κατὰ τὰς ἐορτὰς ἀνέργων καὶ συνταξιούχων (π.υ.σ. 325)46) σ 373. Σύστασις κεφαλαίου ἀποζημιώσεως φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Θεσσαλονίκης (ν.α. 16814)46) σ 413. 'Ορισμός πόρων κεφαλαίου ἀποζημιώσεως φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Θεσσαλονίκης (ν.α. 2070)46) σ 414. Τροποποίησις καὶ ἀναπροσαρμογὴ πόρων κεφαλαίου ἀποζημιώσεως φορτοεκφορτωτῶν (ν.α. 35940)46) σ 639.

Κηδεῖα: Καταβολὴ ἐξόδων κηδεῖας ἡσφαλισμένων παρὰ ταμεῖω ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων φαρμακευτικῶν ἐργασιῶν (α.ν. 40220)46) σ 701. Καθορισμός ἐξόδων κηδεῖας ἐκ τοῦ ΙΚΑ (ν.α. 28976)45) σ 125 (ν.α. 223)46) σ 190. Αὔξησης ἐξόδων κηδεῖας [ν.α. 31104)45) σ 126.

Κίνημα (1944): Βλ. λ. *Εκτελεσθέντες*.

Κινηματογράφος: Κύρωσις ν.δ. 889)41 «περὶ ἰδρύσεως ταμείου ἀσφαλίσεως ἐπιχειρηματιῶν κινηματογράφου» (π.υ.σ. 324)46) σ 370. Συμμετοχὴ ἐνὸς εἰσέτι δημοσίου ὑπαλλήλου εἰς διοικητικόν

συμβούλιον ταμείου ασφαλίσεως επιχειρηματιών κινηματογράφου (υ.α. 26200/46) σ 476. Καθορισμός τρόπου άμοιβής ταξιθετών (υ.α. 8587/46) σ 218, (υ.α. 24075/46) σ 446. Βλ. και λ. *Αδείσεις, Θεάματα*.

Κλητήρ: Δικαστικός άποδεικτικί έπίδόσεως χαρτόσημον ν.δ. σ 249 534. Κλητήρες καθορισμός μισθού (α.υ. 31260/45) σ 30 123, (υ.α. 3601/46) σ 94 126

Κλινικά: Καθορισμός μισθολογίων άδελφών νοσοκομίων εις ιδιωτικάς κλινικάς (υ.α. 6244/46) σ 382.

Κλωστοβιομηχανία: Βλ. λ. *Αδείσεις*.

Κλωστοϋφαντουργοί: Βλ. λ. *Αδείσεις, Ταμεία*.

Κοινοπραξία: Καθορισμός άποδοχών μισθωτών κοινοπραξίας ύδροδοτών λιμένος Περαιώς (υ.α. 27563/46) σ 567. Καθορισμός άποδοχών προσωπικού κοινοπραξίας εταιριών πετρελαίου (υ.α. 20801/45) σ 121, (υ.α. 35831/46) σ 607, (υ.α. 18133/46) σ 381.

Κοινότητες: Βλ. λ. *Άήμοι Κοινότητες*.

Κοινωνικά ασφαλίσεις: Είσοφοι των οργανισμών ύπέρ του ΙΚΑ. (π.υ.σ. 92/46) σ 118. Καθορισμός βοηθήματος τοκετού και κηδείας του ΙΚΑ. (υ.α. 28976/45) σ 125 (υ.α. 223/46) σ 190. Καθορισμός έπίδομάτων άσθενείας, μητρότητας, και εργατικού άτυχήματος του ΙΚΑ (υ.α.) 6519/46 σ 347. Μη ύπαγωγή ΙΚΑ εις διατάξεις α.ν. 1022/46 «περί διοικήσεως και λειτουργίας Όργανισμών κοινωνικής ασφαλίσεως (α.ν. 1022/46) σ 153. Καθορισμός άποδοχών προσωπικού ΙΚΑ, βασικός μισθός νομικού συμβούλου ίατρών έξοδα παραστάσεως Γεν. Άντου' έπίδόματα χρητήσεις (α.υ. 39365/46) σ 191. Οικονομική ένίσχυσις εις έπίδοτουμένους υπό ΙΚΑ (α.υ. 227/46) σ 216. Μηνιαία άποζημίωσις νομικ. συμβούλου ΙΚΑ. Κατάργησις έδ. 3 υ.α. 39365/45 σ 287. Κατάργησις ν. 733/43 περί ρυθμίσεως ζητημάτων ύπαλλήλων ΙΚΑ (π.υ.σ. 323/46) σ 372. Κατάργησις ν. 964/43. π.υ.σ. 823 σ 372. Κατάργησις ν.δ. 1783/42 περί τροποποιήσεως διατάξεων του ΙΚΑ. (π.υ.σ. 325/46) σ 373. Άνασύνθεσις συμβουλίου κοινωνικής ασφαλίσεως (υ.α. 23060/46) σ 443. Τροποποιήσεις και προσθήκαι εις νομοθεσίαν ΙΚΑ, θέσις άνωτέρου ασφαλιστικού συμβούλου έργα τούτου (υ.α. 26376/46) σ 477. Άνασύνθεσις κεντρικού έποπτικού συμβουλίου ΙΚΑ. (υ.α. 25698/46) σ. 479. Οικοδόμησις νοσηλευτικών και ύγειονομικών καταστημάτων εκ κεφαλαίων Ταμείου Άνεργίας. (ν. 46/1946) σ 507. Πλήρωσις κενών θέσεων ύγειονομικού προσωπικού ΙΚΑ (α.υ. 27913/46) σ 568. Τροποποιήσεις και συμπλήρωσις κανονισμού εργατών σφαγής και έκδοράς ΙΚΑ. (α.υ. 27923/46) σ 568. Σύστασις τοπικών ύποκαταστημάτων 'Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (υ.α. 27911/46) σ 567. Σύστασις τοπικού ύποκαταστήματος ΙΚΑ εις Χίον (α.υ. 30448/46) σ 572. Σύστασις τοπικού ύποκαταστήματος ΙΚΑ εις Μεσολόγγιον (α.υ. 33887/46) σ 572. Άνασύνθεσις τοπικών διοικητικών επιτροπών περιφερειακών καταστημάτων ΙΚΑ. (υ.α. 24345/46) σ. 475. Άνασύνθεσις τοπικών έποπτικών συμβουλίων των περιφερειακών ύποκαταστημάτων ΙΚΑ. (υ.α. 2553/46) σ 476. Είσοφοι διά την ασφάλισιν μελών των Ταμείων περιθάλασσης κλπ. (α.ν. 760/45) σ 56. Όργανισμός Κοινωνικής ασφαλίσεως βλ. λ. *Ταμεία*.

Κουρεία: Βλ. λ. *Ταμεία*.

Κρατικές: 'Επί δώρον έορτών ύπέρ Άσφαλιστικών Όργανισμών (υ.α. 31240/45) σ 31, 63, (υ.α.

13400/46) σ 255, 287, (υ.α. (44814/46) σ 702. 'Επί δώρου Χριστουγέννων 1945 ύπέρ όργανισμών τοπικής Αύτοδιοικήσεως (α.υ. 96877/45) σ 90. 'Εκ μισθών διά δώρον Πάσχα σχέσις προς δώρον Πάσχα (υ.α. 13100/46) σ 255. 'Υπέρ ταμείου άρωγής προσωπικού Κρατικού έργασιασίου άεροπλάνων (α.ν. 781/45) σ 57. 'Υπέρ άσφαλιστικών όργανισμών επί της έκτάκτου οικονομικής ένίσχυσεως μονίμων εργατών ΟΛΠ (α.υ. 27221/45) σ 63. 'Εκ μισθοδοσίας ύπαλλήλων ΣΕΚ ύπέρ Ταμείου Συντάξεων (ν. 839/46) σ 115. 'Υπέρ Ταμείου Προνοίας δημοσίων ύπαλλήλων (π.υ.σ. 92/46) σ 116. 'Υπέρ ταμείου άρωγής και άλληλοβοηθείας Τ.Τ. Γ., (π.υ.σ.) 92/46) σ 118. 'Επί άποδοχών ύπαλλήλων Ν.Π.Δ. Δ. ύπέρ Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών 'Υπαλλήλων (π.υ.σ. 92/46) σ 118. 'Επί άποδοχών προσωπικού Θεάτρων και Κινηματογράφων ύπέρ άσφαλιστικών όργανισμών (α.υ. 115/46) σ 123. Ούχι επί έκτάκτου οικονομικής ένίσχυσεως προσωπικού έργασιασίου ταϊμέντων (υ.α. 1505/46) σ. 188. 'Επί άποδοχών νοσοκόμων ΙΚΑ (υ.α. 39365/1946) σ 191. 'Υπέρ βαρελοποιών των έν Καλάμαις έργασιασίων έλληνικής εταιρίας οίνων και οίνοπνευμάτων (α.υ. 1391/46) σ 214. Άπαλλαγή έκτάκτων οικονομικών ένίσχυσεων (υ.α. 2893/46) σ 216, (υ.α. 1502/46) σ 217, (υ.α. 1503/46) σ 217, (υ.α. 1508/46) σ 219. 'Επί αξίας των υπό Δήμων κλπ. έργων ύπέρ λογαριασμού 'Υπουργείου Έσωτερικών — Τεχνική 'Υπηρεσία» (ν.δ. 107/46) σ 564. Άπαλλαγή από πάσης είσοφοράς ή κρατήσεως της άποζημιώσεως έξ έπιτάξεως δι' άνοιχτόδομησιν χώρας (ν.δ. 145/46) σ 605. 'Επί εργατικών δικαιωμάτων φορτοεκφορτωτών ύπέρ ΚΑΦ (α.υ. 35940/46) σ 639.

Κρατική εκμετάλλευσις δασών: Βλ. λ. *Δάση*.

Κρατικών έργασιασίων άεροπλάνων: Βλ. λ. *Άεροπλάνων κρατικών έργασιασίων*.

Κρατικός όργανισμός διαχειρίσεως συμμαχικού ύλικου: Σύστασις. ν.δ. 183/46 σ 637.

Κρεοπωλεία: Βλ. λ. *Ταμεία*.

Κρητική Πολιτική Δικονομία: Τροποποιήσεις (ν.δ. 161/46) σ 635.

Κυλινδρόμυλοι: Βλ. λ. *Αδείσεις*.

Κυριακή: Βλ. λ. *Έορταί*.

Δ

Δατομεία: Σμύριδος κωδικίσις διατάξεων (α.ν. 947/46) σ 152.

Δαχαναγορά: Αύξησις τιμολογίου άμοιβής φορτωτών (υ.α. 29350/45) σ 123.

Δαχανοκηπουροί: Βλ. λ. *Ταμεία*.

Δεμβούχοι: Βλ. λ. *Ταμεία*.

Δευκεσιδηρουργεία: Βλ. λ. *Αδείσεις* (σιδηροβιομηχανίας).

Δηλιαρχεία: Πιστοποιητικά εκ ληξιαρχικών βιβλίων ύποχρεωτική σύνταξις επί φύλλου σφραγιστού χάρτου Δ)γμα σ 534.

Διγνιτωρυχεία: Άττικής και Εύβοίας άργούν προσωπικών καταγγελία συμβάσεως' άποζημιώσεις κλπ (α.ν. 917/46) σ 57. 'Επέκτασις διατάξεων α.ν. 817/46 διά τή προσωπικών μεταλλείων και Διγνιτωρυχείων άπάσης της 'Ελλάδος (α.ν. 947/46) σ 152. 'Εξαιρέσεις από (δ. άποφάσεων) περί επέκτασεως νόμου 118/45 (υ.α. 20319/46) σ 378, 414 (υ.α. 27064/46) σ 538.

Διδωγραφεία: Βλ. λ. *Αδείσεις*.

Διμενεργάται: Δώρον έορτών (υ.α. 13400/46) σ 255, 287, (υ.α. 44814/46) σ 702 Αύξησις πόρων Γραφείων έργασίας λιμένων (υ.α. 2457/46) σ 216. Προσαύξησις ήμερομισθίου προσωπικού μηχανη-

μάτων Λιμενικών έργων (α.ν. 13459/46 σ 382 Βλ. και λ. *Αδξήσεις, Ταμεία*).

Λιμενικά ταμεία : Βλ. λ. *Ταμεία*.

Λογαριασμός : Νομική προσωπικότητας άρθρ. 4 § 6 α.ν. 1022/46 σ 154. Αδξήσεις πόρων Γραφείων Έργασίας Λιμένων (υ.α. 2457/46) σ. 216. Μετονομασία λογισμού α.ν. 2067/1939 εις λογισμόν «Υπουργ. Έσωτερικών-Τεχνική Υπηρεσία». Κρατήσεις υπέρ αὐτῶν (ν.δ. 107/46) σ 564. Καθορισμός εισφορῶν υπέρ λογαριασμοῦ Ἀνεργίας εργατῶν ἀκατεργάστων δερμάτων (υ.α. 24509/46) σ 565. Ἐγκρίσεις πρακτικοῦ Δ. Ἐπιτρ. εἰδικῶν λογαριασμοῦ οἰκονομικῶν εργατῶν προσαρμυγῇ ἐπιδόματος ἀσθενείας, ἀτυχήματος κλπ. (υ.α. 22404/46) σ 566. βλ. και λ. *Αδξήσεις* (παράγρ. Γ).

Λουτροθεραπεία : Μυλεργατῶν κλπ. (υ.α. 29202/46 σ 569 υ.α. 36453/46) σ 668. Ἀρτεργατῶν βοήθημα Ταμείου Ἀσφαλίσεως (υ.α. 35972/46) σ 668.

Λυρική σκηνή : Ἀάλογος ἐφαρμογή διατάξεων τινῶν περὶ Ἐθν. Θεάτρου (ν.δ.) σ 282.

Μ

Μαθητευόμενοι : Σιδηροβιομηχανίας ἀποδοχαί (υ.α. 24988/45) σ. 61. Σύμβαισι μαθητείας κατ' Ἀστ. Κώδικα σ 87. Ναυτικοί βιβλιάρια κλπ. (ν.δ.) σ 375, (ν. 43/46) σ 506. Τοῦ ἐν Κέα Ἐργαστασίου ἐραγῆ (υ.α. 11975/46) σ 535.

Μακαρονοτεχνίται : Ἐξαιρέσεις ἀπὸ ὑπ. ἀποφάσεων περὶ ἐπεκτάσεως νόμου 118/45 (υ.α. 20319/46) σ 378, 414, (υ.α. 27064/46) σ 538 βλ. και λ. *Αδξήσεις, Ταμεία*.

Μάρτυρες : Ἐπιτροπὴν ἐμμερτύρου ἀποδείξεως πότε κρίνεται (ν.δ. 164/46) σ 636. Τρόπος ἐξετάσεως (ν.δ. 164/46) σ 636.

Μεσίται : Ἐξαιρέσεις μισθῶν ἀπὸ ὑ. ἀποφάσεων περὶ ἐπεκτάσεως ν. 118/45 (υ.α. 20319/46) σ 378, 414, (υ.α. 27064/46) σ 538.

Μετάρσεις : Εἰς Ὑπουργεῖον Ἐφοδιασμοῦ ἐπιμίσθιον α.ν. 717/45 24. Ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως (α.ν. 1022/46) σ 153. Ἀποζημιώσεις μεταθέσεων προσωπικοῦ Σιδηροδρομῶν (υ.α.) σ 222.

Μεταλλευταί : Ἐξαιρέσεις ἀπὸ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ἐπεκτάσεως ν. 118/45 υ.α. 20319/46) σ 378, 414 (υ.α. 27064/46) σ 538. Βλ. και λ. *Διγν. τωρυχεῖα, Ταμεία*.

Μετανάστευσις : Κατάργησις ν.δ. 1427/42 περὶ διευκολύνσεων μεταναστεύσεως δι' ἐργασίαν (π.ν. σ. 323/46) σ. 373.

Μεταξοβιομηχανία. Βλ. λ. *Αδξήσεις (Κλωστοβιομηχανίας)*.

Μετάρσεις : Ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως (α.ν. 1022/46) σ 153.

Μετατροπή : Ποινῆς περιπτώσεις ἀνεγχορήτου (ψηφ.) σ. 375 (α.ν. 864/46) σ 115.

Μισθοφορεῖ : Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως μεταφορῶν κοινῶν ὁδῶν. ἄ.ν. 2083/46) σ. 218. Οἰκονομικὴ Ἐνίσχυσις ἐργατοτεχνιτῶν Ἀνωσῶς Ὑπηρεσιῶν Μεταφορῶν (α.ν. 1508/46) σ 219. Κύρωσις ν.δ. 1356/42. Ἐπιβολὴ εἰσφορᾶς κλπ. εἰς ἐπιχειρήσεις μεταφορῶν (π.ν.σ. 324/46) σ 372 βλ. και λ. *Αδξήσεις (Ἐπιτάκτων κλπ.)*.

Μητρότης : Ἐπίδομα ΙΚΑ. (υ.α. 6519/46) σ. 347.

Μηχανήματα λιμενικῶν ἔργων : Προσαύξεις ἡμερομισθίων τῶν πληρωμάτων (υ.α. 13459/46) σ 382.

Μηχανικοί : Πρακτικὸς ἀναστολὴ ἐκδόσεως πτυχίων κλπ. (α.ν. 878/46) σ 116. Τροποποιήσεις διατάξεων περὶ ἀδειῶν ἐκτελέσεως καὶ πτυχίων ἐπιβλέψεως ἡλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων (ν.δ.) σ

318. Βλ. και λ. *Αδξήσεις*.

Μηχανοδηγοί : Ἀναστολὴ ἐκδόσεως πτυχίων κλπ. (α.ν. 878/46) σ 116. Βλ. και λ. *Αδξήσεις*.

Μικροδιαφορεῖ : Τροποποιήσεις ἀρθρ. πολ. δικ. αδξήσεις ποσοῦ εἰς 160.000 (ν.δ. 164/46) σ 635.

Μισθολογικὴ κατάταξις : Βλ. λ. *Κατάταξις*.

Μισθός : Ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας εἰς τί συνίσταται, χρόνος καταβολῆς κλπ. (Α.Κ.) σ 85, 315. Ἐκχώρησις (Εἰσ. Ν.) σ 88, 318. Βλ. και λ. *Ἀποδοχαί, Αδξήσεις, Ἐορταί, Κρατήσεις, Ὑπαλλήλοι δημόσιοι*.

Μισθώσεις : Ἀγωγή ἐξώσεως διὰ καθυστέρησιν εἰσαγωγῇ ἀνευ καταγγελίας τῆς μισθώσεως (ν.δ. 164/46) σ 635.

Μουσικοί : Καθορισμός ποσοστοῦ υπέρ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας ἐπαγγελματιῶν μουσικῶν κλπ. (υ.α. 34415/46) σ 639. Θεάτρων κλπ. δῶρον ἐορτῶν (υ.α. 13400/46) σ 255 787, (υ.α. 44814/46) σ 702.

Μπάρ : Βλ. λ. *Αδξήσεις*.

Μυλεργαταί : Ἐξαιρέσεις ἀπὸ υ.α. περὶ ἐπεκτάσεως ν. 118/45 (υ.α. 20319/46) σ 378 414, (υ.α. 27064/46) σ 538. Ἀνασύνθεσις ἐπιτροπῶν χορηγήσεως ἐπαγγελματιῶν βιβλιαρίων μυλεργατῶν (υ.α. 2411/46) σ 474. Καθορισμός ὁμοιότης μυλεργατῶν Κερκύρας ὡς μέχρι τοῦδε εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα (υ.α. 22416/46) σ 537. Βλ. και λ. *Αδξήσεις, Ταμεία*.

Ν

Ναυπηγεί : Ἐπιτάκτων ἐργοστασίων κλπ. Ἐκτακτος οἰκονομικῇ ἐνίσχυσις (υ.α. 1509/46) σ. 215.

Ναυτικοί : Τροποποιήσεις ἀρθρ. 5 α.ν. 3276/44 Συλλογικὴ σύμβασις ἐν ναυτικῇ ἐργασίᾳ (ν. δ.) σ 345. Κύρωσις ν.δ. 10/5/46 περὶ τροποποιήσεως ἀρθρου 5 α.ν. 3276/44 περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν Ναυτικῇ ἐργασίᾳ (ν. 33/46) σ 474. Τροποποιήσεις α.ν. 192/1936 Γραφεῖα εὐρέσεως ἐργασίας εργατῶν θαλάσσης (ν.δ.) σ 345. Ἀπογραφή ναυτικῶν καὶ εργατῶν θαλάσσης μέτρα προστασίας ἀνέργων ναυτικῶν (ν.δ.) σ. 375, (ν. 43/46) σ 506. Κύρωσις ν.δ. 10/5/46 περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων περὶ διπλωμάτων, πτυχίων, καὶ ἀδειῶν ναυτικῆς ἱκανότητος ἐν τῷ ἐμπορικῷ Ναυτικῷ κλπ. (ν. 34/46) σ. 474. Συμπλήρωσις διατάξεων περὶ ἀσφαλιστικοῦ ὀργανισμοῦ κινδύνου πολέμου ἀσφάλις πληρωμάτων ἐμπορικῶν πλοίων (ν. 50/46) σ 508. Τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις διατάξεων περὶ προστασίας ἀνέργων εργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἀσθένεια ὅροι προστασίας ἐπίδομα οἰκονομηλείας λουτρά οἶκος ναύτου κλπ. κλπ. (δ/γμα) σ 697. Βλ. και λ. *Ταμεία (Ναυτικῶν πρακτικῶν κλπ.)*.

Νεοπολεμισταί : Βλ. λ. *Ἀνάπηροι*.

Νομάρχης : Ἀποδοχαί (α.π.κ. 279915/45) σ 27.

Νομικὰ πρόσωπα : Δημοσίου δικαίου ἀπόσπασις ὑπαλλήλων (α.ν. 717/45) σ 24. Ἀπαγόρευσις διορισμοῦ ὑπαλλήλων (ἄ.ν. 728/45) σ 25. Ἀποδοχαί στρατευομένων ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ ὀργανισμῶν Τοπικῆς Ἀυτοδιοικήσεως ἀναδιορισθέντων βάσει Σ.Π. 59/45 (α.ν. 848/46) σ 116. Ἀμοιβαὶ προέδρων καὶ μελῶν (υ.α. 40503/46) σ 252. Προσωπικὸν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου δῶρον ἐορτῶν (υ.α. 13400/46) σ 255, 287, (υ.α. 44814/46) σ 702. Κύρωσις ἀρθρου 4 ν.δ. 1259/42 περὶ τροποποιήσεως ν.δ. 1105/42 περὶ πεδαρχικῶν ποινῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὀργανισμῶν κλπ. (π.ν.σ. 336/46) σ 410. Κεφάλαιον ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Ξηρᾶς Θεοσολονίκης νομικῶν προσώπων

δημοσίου δικαίου (υ.α. 16814/46) σ. 413. Ποσοστόν ἀποδοχῶν εἰς οἰκονομίας ἐξαφανισθέντων ἐκτελεσθέντων κλπ. ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (υ.α. 246899/46) σ. 568 (υ.α. 308909/46) σ. 699. Ὑπάλ-
ληλοι Ν.Π.Δ.Δ. κατέχοντες πλείονας ἐμίσθους θέσεις, Ἀποδοχαί (ν.δ. 146/46) σ. 606. Βλ. καὶ λ. *Ἀνασύνθεσις, Αὐξήσεις, Ὁργανισμοί, Ταμεία.*

Νόμοι : Ἐκκαθάρσις νομοθετημάτων κατοχῆς πα-
ράτασις προθεσμίας (σ. π. 78/46) σ. 24. Κύρωσις
ἄρθρον 1 § 2 ν.δ. 1875/42 περὶ Ἑργατικῆς Ἑστίας
κλπ., ἄρθρον 9 ν. 1224/42 περὶ προσωπικοῦ Ξε-
νοδοχείων ὕπνου. (π.υ.σ. 570/45) σ. 54. Παράτα-
σις προθεσμίας ἄρθρον 2 Σ.Π. 58/45 «περὶ ἐκ-
καθάρσεως Νομοθετημάτων κατοχῆς». (σ.π. 115/
46) σ. 214. Κύρωσις νομοθετημάτων κατοχῆς ἀρ-
μοδιότητος Ὑπουργεῖον Ἑργασίας π.υ.σ. 324/46) σ.
370. Κατάργησις νομοθετημάτων κατοχῆς ἀρ-
μοδιότητος Ὑπ. Ἑργασίας (π.υ.σ. 323/46) σ. 372,
(π.υ.σ. 325/46) σ. 373, 444. Κύρωσις νομοθετη-
μάτων κατοχῆς ἀρμοδιότητος Ὑπουργ. Οἰκονο-
μικῶν (Γ.Δ. Φορολογίας (π.υ.σ. 336/46) σ. 410. Κύ-
ρωσις νομοθετημάτων κατοχῆς ἀρμοδιότητος Ὑ-
πουργ. Στρατιωτικῶν (π.υ.σ. 333/46) σ. 411.
Ἰσχύς καὶ ἐκκαθάρσις νομοθετημάτων κατοχῆς.
Κύρωσις ἀκυρώσεων κ.λπ. Κατάργησις σχετικῶν
διατάξεων σ.π. 58/45. Ψηφ. ΣΤ' σ. 474 βλ. καὶ λ.
Σύνταγμα.

Νοσοκομεία : Ἐπέκτασις υ.α. 28919/45 εἰς προσω-
πικὸν ἡλεκτροτεχνικὸν (υ.α. 30846/46) σ. 119.
Κύρωσις ν. 291/43 προσωπικὸν Δημοτικὸν Νοσο-
κομείων καὶ κοινωφ. νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων (π.
υ.σ. 324/46) σ. 372 Ἐξαίρεσις ἀπὸ υ.α. 6244/46
σ. 382. Καθαρισμὸς μισθολογίων ἀδελφῶν νοσο-
κόμων εἰς ἰδίω. κλινικὰς καὶ ἱατρεῖα (υ.α. 6244/
46) σ. 382. Οἰκοδομήσεις νοσηλευτικῶν καὶ ὑγι-
ονομικῶν καταστημάτων ἐκ κεφαλαίων Ταμείων
Ἀνεργίας (ν. 46/1946) σ. 507.

Νοσοκέρμοι : Βλέπε λ. *Νοσοκομεία.*

Νυκτερινὴ ἐργασία : Προσωπικοῦ ἀμειψιῶν σι-
δηροδρόμων (υ.α.) σ. 222. Προσωπικοῦ ἐταιριῶν
ἀμυλωνδῶν προϊόντων κλπ. (υ.α. 27750/46) σ. 567.

Ξ

Ξενοδοχεῖα : Κύρωσις ἄρθρον 9 ν. 1224/42 περὶ
προσωπικοῦ ξενοδ. ὕπνου (π.υ.σ. 570/45) σ. 54
Ὑπνου ἰσχύς υ.α. 30999/45 διὰ πλυντηρίας καὶ
σιδηρωτρίας σ. 156. Ἐκτακτὸς οἶκον. ἐνίσχυσις
εἰς ὑπαλλήλους ξενοδοχείων ὕπνου (υ.α. 1503/46)
σ. 217. Ὑπνου ἡδηνόμενον ἡμερομίσθιον κατὰ
Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς εἰς προσωπικὸν (α.υ. 8900/
46) σ. 223. Κύρωσις ν.δ. 1224/44 (π.υ.σ. 324/46) σ.
372.

Ξυλουργοί : Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς
συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων ξυλουργικῶν
καταστημάτων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (υ.α. 38484/46)
σ. 669.

Ξυλουργοί : Ἐπιτάκτων ἐργοστασίων κλπ. ἔκτα-
κτος οἰκονομικῆς ἐνίσχυσις (υ.α. 1509/46) σ. 215.
Βλ. καὶ λ. *Αὐξήσεις, Ταμεία.*

Ο

Ὁδηγοί : Ἀνελευστήριον ἀποδοχαί (υ.α. 3601/46)
σ. 94, 126. Αὐτοκινήτων βλ. λ. *Αὐτοκίνητα.*

Ὁδοιπορικὰ : Βλ. λ. *Ἐξοδα.*

Οἰκισμός : Παροχὴ ὑπὸ ἐργοδότην ἐπίδρασις ἐπὶ
ἀμοιβῆς (υ.α. 31260/45) σ. 29, 123, (υ.α. 3600/45)
σ. 93, 126, (υ.α. 3601/45) σ. 94, 126

Οἰκονομία : Βλ. λ. *Ἐπιδόματα, ἐξαφανισθέντες.*

Οἰκοδόμοι : Βλ. λ. *Αὐξήσεις.*

Οἶκος Ναύτου : Ἐπίδομα λαθῶν διαχειρίσεως εἰς

Ταμίαν Ἰατροῦ Ο.Ν. χρησιμοποίησις δι' οἶκον
νοσηλείαν ἐργατῶν θαλάσσης ὅροι κλπ. (Δίγμα)
σ. 698.

Οἶνοπνευματοποιία : Ἐπιβάρυνσις τιμῆς οἶνοπνεύ-
ματος ὑπὲρ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐργοστα-
σίων (α.υ. 25839/45) σ. 26. Εἰσφορὰ ὑπὲρ Ταμείου
Ἀσφαλίσεως Χημικῶν (υ.α. 16311/46) σ. 189. Ἐγ-
κρίσις πρακτικοῦ Δ. Ἐπιτρ. εἰδικοῦ λισμοῦ προσ-
αρμογῇ ἐπιδομάτων ἀσθενείας, ἀτυχήματος κλπ.
(υ.α. 22404/46) σ. 566. Χαρτοποίησις ἀδειῶν ν.δ.
σ. 249. Βλ. καὶ λ. *Αὐξήσεις.*

Οἶνοποιία : Βλ. λ. *Ταμεία (οἶνοπνευματοποιίας).*

Ὀκτώωρον : Βλ. λ. *Ὁραὶ ἐργασίας.*

Ὀμνηοί : Βλ. λ. *ἐξαφανισθέντες*

Ὁργανισμοί : Ἀπόσπασις ὑπαλλήλων (α.υ. 717/45)
σ. 24. Ἀπαγόρευσις διορισμοῦ ὑπαλλήλων ἔκτα-
σις (α.υ. 728/45) σ. 25, (α.υ. 1043/46) σ. 184. Με-
τάθεσις, ἀπόσπασις, μετὰταξις ὑπαλλήλων Ὁρ-
γαν. Κοινων. ἀσφαλίσεως (α.υ. 1022/46) σ. 154. Ἀ-
ποκατάστασις ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων (α.υ. 1043/
1946) σ. 184. Συμπλήρωσις α.υ. 1022/46 συγκρό-
σις διοικητικῶν συμβουλίων ὁργανισμῶν συμπλη-
ρωσις ἢ τροποποιήσις καταστατικῶν (α.υ. 1159/46)
σ. 213. Οἶκον. ἐνίσχυσις ἐργατοτεχνικῶν ὁργαν.
ἀνεκλύσεως ναυαγίων (α.υ. 1508/46) σ. 219. Ὁργά-
νωσις καὶ συντονισμὸς παρακολούθησεως καὶ ἐ-
λέγχου ὁργανισμῶν κοινωνικῆς πολιτικῆς (ν. δ.) σ.
281. Κύρωσις ν.δ. 91/41 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως
Κυβερνήσεως πρὸς ἀπόλυσιν κλπ. ὑπαλλ. ὁργανι-
σμῶν Δ.Δ., Τραπεζῶν κ.λπ. καὶ τῶν ν.δ. 674/
41, 708/41 καὶ 983/42 περὶ συμπληρώσεως τοῦ
ν.δ. 91/41 (π.υ.σ. 336/46) σ. 410. Κύρωσις ἄρ-
θρον 4 ν. δ. 1259/42 περὶ τροποποιήσεως ν.δ.
1105/42 περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν ὑπαλλήλων
ὁργανισμῶν (π.υ.σ. 336/46) σ. 410. Συμπλήρωσις
διατάξεων περὶ ἀσφαλιστικοῦ ὁργανισμοῦ κινδύ-
νου πολέμου (ν. 50/46) σ. 508. Μηνιαία εἰσφορὰ
μισθωτῶν ὑπὲρ ἐργατοῦπαλληλικῶν ὁργανισμῶν
(υ.α. 29879/46) σ. 543, 570. Φορολογικαὶ ἀπαλλαγ-
αὶ καὶ ἄλλαι διευκολύνσεις εἰς ὁργάνωσιν «Ἑλλ.
Πολεμικὴ Περίθαλψις» (ν. δ. 141/46) σ. 605. Σύ-
στασις κρατικοῦ ὁργανισμοῦ διαχειρίσεως πλεονά-
ζοντος συμμαχικοῦ ὕλικου (ν. δ. 183/46) σ. 637.
Ἀποξηνιώσις προεδρίου καὶ μελῶν Διοικ. Ἐπι-
τροπῶν καὶ Συμβουλίων Ὁργαν. Κοινων. Πολι-
τικῆς (α.υ. 34796/46) σ. 639. Λιμένος Πειραιῶς αὐ-
ξήσις τιμολογίου φορτοεκφορτωτικῶν δικαιωμά-
των (υ.α. 27568/45) σ. 26, (υ.α. 41810/46) σ. 699.
Λιμένος Πειραιῶς εἰσφορὰ ὑπὲρ Ταμ. Ἀσφ. Λι-
μενεργατῶν Πειραιῶς (υ.α. 34774/46) σ. 188. Ἐρ-
γάται Ὁργ. Λιμ. Πειραιῶς δῶρον ἐστίων (υ.α.
13400/46) σ. 255, 287, (υ.α. 44814/46) σ. 702. Βλ.
καὶ λ. *Ἀνασύνθεσις, Αὐξήσεις, ἑορταί, Νομικὰ
πρόσωπα, Ταμεία.*

Ὁριὸν ἡλικίας : βλ. λ. *Ἡλικία.*

Ὁύλεν : Ἐπέκτασις υ.α. 28919/45 εἰς προσωπικὸν
(υ.α. 30846/46) σ. 119 βλ. καὶ λ. *Αὐξήσεις* (ἑται-
ρίας νέων ἐργων).

Ὁύνρηα : Οἶκον. ἐνίσχυσις εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐστια-
τόρια ἐπιτάκτα ὑπὸ τῆς Οὔνρηα (υ.α. 1502/46)
σ. 217. Κατοχὴ πλειόνων ἐμίσθων θέσεων ἀπο-
δοχαί (ν.δ. 146/46) σ. 606.

Π

Παιδοκομικοὶ σταθμοί : Ὁργάνωσις διὰ κεφα-
λαίων Ταμείου Ἀνεργίας (ν. 46/46) σ. 507.

Παλαιοὶ πολέμισται : Κατάργησις ν.δ. 469/41 (π.
υ.σ. 323/46) σ. 372. Κατάργησις ν.δ. 594/41 (π.
υ.σ. 325/46) σ. 373. Μὴ ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ
καλ. πολέμιστῶν ἐπὶ ὁργάνωσεως «Ἑλλ. Πολεμ.

Περιθάλψις» (ν.δ. 141/46) σ 605.

Πανεπιστήμιον 'Αθηνών: Κατάργησις καὶ διατήρησις ἐδρῶν 'Αστικοῦ καὶ 'Εργατικοῦ δικαίου κλπ. (δ/γμα) σ 411.

Παραβόλον: Ἀδείξις ποσῶν (ν.δ. 164/46) σ 635.

Παραγραφή: Χρονικὰ ὅρια ἐφαρμογῆς διατάξεων 'Αστ. Κώδικος (Εἰσ. Ν.) σ 88, 317 ἐπ. 'Αξιώσεως ἐπιδόματος ἀνεργίας (ν.α. 15652/46) σ 348, 414, (ν.α. 10388/46) σ 349, 414, (ν.α. 20319/46) σ 378 ν.α. 27064/46) σ 538. Κατάνοησις μετὰ 'Αστ. Κώδ. ν. ΓΥΛΕ' (1909, ΓΧΣ' 1910 καὶ ΓΘΜΓ (Εἰσ. Ν.) 88, σ. 317. 'Αξιώσεων ἐκ τοῦ ν. 2116/39 περὶ ἀσφαλίσεως πληρωμάτων ἐλλ. ἐμπορ. πλοίων (Ν 50/46) σ 508.

Παραγωγοί: Βλ. λ. *Αὑξήσεις*.

Παρακίτησις: Μισθωτοῦ ἀπὸ δικαιοματίων (Α.Κ) σ 87, 317.

Παρακατάθεσις: Γραμμάτια Παρακαταθηκῶν, χαρτόσημον (α.ν. 826/46) σ 59 βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*.

Παραστάσεως ἔξοδα: Βλ. λ. *ἔξοδα*.

Παῦσις ἐργασίας: Ποιναι' ἐκτόπισις' (ψηφ.) σ 375.

Πειθαρχία: Πειθαρχικὸν παράπτωμα ἐν διορισμῷ παρ' ἀπαγόρευσιν (α.ν. 728/45) σ 25. Τέλη πειθαρχικῶν ἀποφάσεων ν.δ. σ. 252. Κύρωσις ἀρθρ. 4 ν.δ. 1259/42 περὶ τροποποιήσεως ν.δ. 1105/42 περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολ. ὑπαλλήλων, Ν.Π.Δ.Δ., ὁργανισμῶν κλπ. (π. ν.α. 336/46) σ 410.

Πετρέλαιον: Βλ. λ. *Αὑξήσεις, Ταμεῖα*.

Πιλοποιοί: Κατάταξις ἐργατῶν βιομηχανίας κατασκευῆς πλῆθος βάσει ἐτῶν ὑπηρεσίας (ν.α. 30742/46) σ 157.

Πιστοποιητικόν: Χαρτόσημον (α.ν. 826/46) σ 58, 249 534. 'Εργασίας κατ' 'Αστ. Κώδικα σ 87 317.

Πλασιέ: Βλ. λ. *Αὑξήσεις* (παραγωγῶν).

Πλεκτική: Βλ. λ. *Αὑξήσεις*.

Πληρεξούσια: Συμβολαιογράφων καὶ χαρτόσημον (α.ν. 826/46) σ 59.

Πληρώματα: Βλ. λ. *Πλοῖον, Ναυτικοί, Αὑξήσεις* (πλοίων).

Πλινθοποιία: Βλ. λ. *Αὑξήσεις* (Κεραμοποιῶν κλπ).

Πλοῖα: Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως δι' ἐργασίαν ἐκτὸς ἔδρας τῶν πληρωμάτων ρυμουλκῶν, πλωτῶν γερανῶν (α.ν. 4916/46) σ 381. Βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις*. Συμπλήρωσις διατάξεων περὶ ἀσφαλιστικοῦ ὁργανισμοῦ κινδύνου πολέμου' ἀσφάλισις πληρωμάτων (ν. 50/46) σ 508.

Πλυντήρια: Κατάταξις μισθολογικῆ τῶν εἰς μηχανικὰ πλυντήρια ἐργαζομένων (ν.α. 30999/45) σ 156.

Ποινικὰ διατάξεις: Παράβασις διατάξεων περὶ προσλήψεως ἐργατατεχνικῶν προσωπικῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ἀμέσως ἐνδιαφερούσας τὸ Κράτος' ἀν' ἐγγώρητον ἀναστολῆς, μετατροπῆς ἢ ἔξαγορᾶς ποινῆς (α.ν. 864/45) σ 115. 'Εν ἀσκήσει ἄνευ πτυχίου ἐπαγγέλματος πρακτ. μηχανικοῦ, μηχανοδηγοῦ κλπ. (α.ν. 878/46) σ 116. Παράβασις διατάξεων σχετικῶν πρὸς καταβολὴν ἀποδοχῶν θυρωρῶν (α.ν. 1001/46) σ 152. 'Εν μὴ συμμορφώσει εἰς ν. α. περὶ χορηγήσεως οἰκον. ἐνισχύσεως (ν.α. 1511/46) σ 187, (ν.α. 1505/46) σ 188, (ν.α. 1509/46) σ 215, (ν.α. 1502/46) σ 217, (ν.α. 1503/46) σ 217, (ν.α. 1508/46) σ 219, (ν.α. 10096/46) σ 223. 'Εκτακτὰ μέτρα ἀφορῶντα τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν (ψηφ.) σ 375. 'Εν μεταβολῇ καθιερωμένων ὁρῶν συλλογικῶν συμβάσεων (ν.α. 50273/46) σ 443. Αὔξησις ποσοῦ χρηματ. ποινῶν καὶ προστίμων τῆς Πολ. Δικ. εἰς ἑκατονταπλάσιον (ν. δ. 164/46) σ 635.

Πολεμικαὶ βιομηχανίαι: 'Αποζημιώσεις ἀπολυθέντος προσωπικοῦ (α.ν. 1146/46) σ 213.

Πολεμικὴ περίθαλψις: Φορολογικαὶ κλπ. διευκολύνσεις 'Οργαν. «'Ελλην. Πολεμικὴ Περίθαλψις» μὴ ὑπαγωγή ταύτης εἰς διατάξεις περὶ μισθωτῶν (πρόσληψις, ἀπόλυσις, συλλογικαὶ συμβάσεις κλπ. ὁμοίως περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν, προστασίας ἀναπήρων κ.λπ. εἰσφοραὶ πρὸς 'Οργαν. Κοιν. 'Ασφαλίσεις' δωσιδικία (ν.δ. 141/46) σ 605.

Πολεμισταί: Βλ. λ. *Ανάπηροι, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στρατεύσεις* προσωπικοῦ Τραπεζῶν (α.ν. 765/45) σ 51.

Πόλεμος: Συμπλήρωσις διατάξεων περὶ 'Ασφαλ. 'Οργαν. κινδύνου πολέμου (ν. 50/1946) σ 508.

Πολιτικὴ δικονομία: Κατάργησις α.ν. 2829/41, καταργούντος ἀρθρ. 686 πολ. δικ. (ν.δ.) σ 315. Τροποποιήσις διατάξεων πολ. δικ. (ν.δ. 164/46) σ 635.

Πολυετὴς ὑπηρεσία: Προσαυξήσεις λόγῳ (ν.α. 311260/45) σ 30, 123, (ν.α. 3601/46) σ 94, 126, (ν.α. 3642/46) σ 95, 126, (π.ν.σ. 92/46) σ 116.

Πολυκατοικίαι: Βλ. λ. *Θυρωροί, Ταμεῖα*.

Πόροι: Βλ. λ. *Αὑξήσεις, Ταμεῖα*.

Ποσοστά: Μισθὸς εἰς ποσοστὰ ἐκ κερδῶν (Α.Κ.) σ 85, 315. Κατάργησις ἀμοιβῆς μισθωτῶν αὐτοκινήτων εἰς ποσοστὰ (ν.α. 1389/46) σ 157. Μὴ ἐφαρμογὴ ν.α. 3600/46 ἐπὶ ἀμειβομένων διὰ ποσοστῶν σ 93. Καθορισμὸς μισθοῦ εἰς ἐπὶ ποσοστοῦς ἐργαζομένους ἰδιωτ. ὑπαλλήλους (ν.α. 31260/45) σ 30, 123, (ν.α. 3601/46) σ 94, 126. 'Αμειβόμενοι ἐπὶ ποσοστοῖς οὐ δῶρον ἐορτῶν (ν.α. 13400/46) σ 255, 287, (ν.α. 44814/46) σ 702.

Ποτεποιοί: Χαρτόσημον ἀδειῶν (ν.δ.) σ 249.5

Πρακτορεῖα: 'Εφημεριδῶν' κατάργησις ν.δ. 662/41 (π.ν.σ. 325/46) σ 373. 'Εξαιρέσις μισθωτῶν ἀπὸ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ἐπεκτάσεως ν. 118/45 (ν.α. 20319/46) σ 378 414, (ν.α. 27064/46) σ 538, βλπε καὶ λ. *Ταμεῖα*.

Προαγωγή: Προσωπικοῦ Τραπεζῶν' ἔννοια κατ' ἀρθρ. 6 ν. 683/45 (α.ν. 765/45) σ 55.

Πρόεδρος: Πρωτοδικῶν' ἀρμοδιότης ἐπὶ διαφορῶν περὶ ἀμοιβῆς θυρωρῶν (α.ν. 10096/45) σ 223. Τροποποίησις διατάξεων πολ. δικ. ἀρμοδιότης ἐπὶ δικῶν ἐξώσεως' ἀρμοδιότης ἐπὶ διαδικασίας ἀρθροῦ 634 πολ. δικ. αὔξησις ποσοῦ (ν.δ. 164/46) σ 636.

Προθεσμίαι: Παράτασις προθεσμιῶν Σ.Π. 24/45, 58/45 καὶ 59/45 (σ.π. 78) σ 24. Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀργούντος προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων λιγνιτωρυχείων 'Αττικῆς—Εὐβοίας (α.ν. 817/46) σ 57. Παράτασις προθεσμιῶν α.ν. 393, 581 καὶ 620/45' ἀποκατάστασις συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν (α.ν. 834/46) σ 59. Παράτασις προθεσμίας ἀρθρ. 2 σ.π. 58/45 (ἐκκαθάρισις νομοθετημάτων κατοχῆς) (σ.π. 115/46) σ 214. Παράτασις προθεσμίας Α.Ν. 683/45 περὶ ρυθμίσεως προσωπικοῦ Τραπεζῶν (ν.δ.) σ 282. Προβολῆς ἀξιώσεων ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως (ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946) σ 284. 'Επιδοτήσεως ἀνέργων ν.δ. σ 284. 'Ανατρεπτικὴ κοινοποιήσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου καταγγελίας συμβάσεως (ν.δ.) σ 284. Κύρωσις ν.δ. 30/4/36 (παράτασις προθεσμιῶν α.ν. 683/45 περὶ προσωπικοῦ Τραπεζῶν) (ν. 15/46) σ 442. 'Αφετηρία κατ' εἰσαγ. νόμον 'Αστ. Κώδ. σ 89 318.

Προκαταβολαί: Τελῶν χαρτοσήμου ν.δ. σ 252. Μισθοῦ Α. Κ. σ 85, 316.

Προσαυξήσεις: Προσθετος ἀποζημιώσις τῶν ἐκτὸς ἔδρας ἀπασχολουμένων (ν.α. 21094/46) σ 538. Λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας (ν.α. 31260/45) σ 30, 123, (ν.α. 3601/46) σ 94, 126, ν.α. 3642/46) σ 95, 126, (π.ν.σ. 92/46) σ 116. Βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις, Ἐπιδόματα*.

Πρόστιμα: Πολ. Δικονομίας αἰτήσεις (ν.δ. 164)46) 635.
Προσωπική κράτησις: Διατροφή κρατουμένων δια χρήν ποσόν (ν.δ. 164)46) σ 635.
Προσωρινή επιδίκασις: Ὅριον ποσοῦ (ν.δ. 164)46) σ 635.

Προτίμησις: Βλ. λ. Ὑπάλληλοι δημόσιοι.

Προϋπηρεσία: Ἀήτης ὑπ' ὅσιν ἐν ὑπολογισμῷ ἀποδοχῶν (ν.α. 31260)45) σ 29, 123.

Προφυλάξεις: Ἐπὶ ἀδικημάτων ψηφίσματος περὶ ἐκτάκτων μέτρων ἀφορώντων τὴν δημοσίαν τάξιν (ψηφ.) σ 375.

Πρωτομαγιά: Καταβολὴ ἡμερομισθίου 1 Μαΐου 1947 (ν.α. 15177)46) σ 347.

Πτυχία: Ἐπίβλεψις ἡλικιακῶν ἐγκαταστάσεων (ν.δ.) σ 318. Ἀναστολὴ ἐκδόσεως πτυχίων πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ θερμαστῶν καὶ τροποπ. σχετ. νομοθεσίας (α.ν. 878)46) σ 116.

Ρ

Ραδιοτεχνίται: Βλ. λ. *Ἀυξήσεις* (ἡλεκτροτεχνιτῶν).

Ρυμουλκά: Βλ. λ. *Ἀυξήσεις* (πλοίων) *Πλοία*.

Σ

Σακκορράπτει: Λιμένος Πειραιῶς. Κατάταξις (ν.α. 27022)45) σ 92.

Σανατόρια: Σανατοριακὴ περίθαλψις ἡσφαλισμένων Ταμ. Ἀσφαλ. Μυεργατῶν (α.ν. 27912)46) σ 569.

Σαπωνοποιία: Βλ. λ. *Ἀυξήσεις*.

Σερβιτόρος: Μὴ ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 8900)46 (ἡδυνήμενον ἡμερομισθίου Κυριακῶν, ἑορτῶν) εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους ἀμειβομένους σ 223, Βλ. καὶ λ. *Ἀυξήσεις* (Ἑστιάτοριον, Καμπαρέ, Καφενεῖον), *Ἑστιάτορια, Ταμεῖα*.

Σημειώματα: Προσωρινὰ ἐργασίας ἐλευθέρων ἀρτεργατῶν ἀναθεώρησις (ν.α. 27195)45) σ 26.

Σιδηροβιομηχανία: Κατάταξις ἐργατοτεχνικῶν προσωπικοῦ (α.ν. 24988)45) σ 61, βλ. καὶ λ. *Ἀυξήσεις*.

Σιδηροδρομοί: Ὑπάλληλοι, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ΣΕΚ ἀπολυθέντες δυνάμει 59 Σ. Πρ. δῶρον Χριστουγέννων 1945 (α.ν. 31240)45) σ 31, 63. Οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις προσωπικοῦ (ν.α. 29819)45) σ 63. Συμπλήρωσις διατάξεων περὶ συντάξεοδότησεως ὑπαλλήλων ΣΕΚ. (ν. 839) σ 115. Ἐπέκτασις ν.α. 28919)45, εἰς προσωπικὸν (ἐλευθέρων ἐργατῶν) ΣΕΚ. (ν.α. 30846)46) σ 119. Ε.Η.Σ. ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ τοῦ 3ου δεκαημέρου Διβρίου. (ν.α. 30992)46) σ 159. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ἀτμηλάτων Σιδηρῶν (α.ν.) σ 220. Προσωπικὸν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων δῶρον ἑορτῶν (ν.α. 13400)46) σ 255, 287. (ν.α. 44814)46) σ 702. Δῶρον Πάσχα 1946 παροχὴ καὶ εἰς προσωπικὸν ΣΕΚ. (ν.α. 27115)46) σ 287. Κύρωσις ν. 149)43 παραμονὴ ἐν ὑπηρεσίᾳ συμπληρωσάντων ὅριον ἡλικίας κατὰ τὴν ἐμπόλεμον περίοδον (ν.σ. 324)46) σ 371. Κατάργησις τῆς ὑπὲρ τοῦ ΤΣΑ εἰσφορᾶς ἐπὶ ἀξίας εἰσιτηρίων καὶ κοιμιστρῶν τῶν δι' αὐτοκινήτων καὶ σιδηρῶν μεταφορῶν (ν.α. 29888)46) σ 639. Βλ. καὶ λ. *Ἀυξήσεις, Ταμεῖα*.

Σιδηρουργεία: Βλ. λ. *Ἀυξήσεις* (Σιδηροβιομηχανίας).

Σμόρις: Τρόπος καθορισμοῦ τιμῆς πωλήσεως ἄξιαι σμόριδος (α.ν. 947)46) σ 152.

Σταθμοὶ παιδοκομικοί: Ὁργανώσις ἐκ κεφαλαίων Ταμείου Ἀνεργίας (ν. 46)46) σ 507.

Στάσις ἐργασίας: Τροποποιήσις παραγρ. 4 ν.α. 3600)46 (ν.α. 21100)46) σ 479.

Σταφίς: Κατάργησις ν.δ. 863)41 προστάτευστικά μέτρα ὑπὲρ ἀνέργων σταφιδοσυσκευαστῶν (π.ν.σ. 325)46) σ 373.

Στρατεύσεις: Δῶρον Χριστουγέννων 1945 εἰς στρατευμένους μισθωτοὺς (α.ν. 31240)45) σ 31, 63. Δικαίωμα ἐφέδρων ἐπὶ δῶρου Χριστουγέννων καὶ Νέου ἔτους (ν.α. 96877)45) σ 90. Ἀποδοχαὶ στρατευομένων δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων ἀναδιορισθέντων βάσει ἀρθρ. 10 τῆς 59)45 Σ. Πρ. (α.ν. 848)46) σ 116. Μισθοδοσία πολιτικῶς ἐπιστρατευμένων ὑπαλλήλων Νομ. Πρ.σ. Δημ. Δικαίου (π.ν.σ. 92)46) σ 116. Οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις καὶ εἰς στρατευμένους ὑπαλλήλους καπνοβιομηχανίας, κλωστοῦφαντουργίας κλπ. (α.ν. 30771)45) σ 120. Δυνητικὴ ἢ ἀναπλήρωσις στρατευμένων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ὁργανισμῶν κοιν. ἀσφαλίσεως (πλὴν ΙΚΑ), ἀπόλυσις ἀναπληρωτῶν ἅμα ἐπανάδοξοι στρατευμένοι (α.ν. 1022)46) σ 155. Ἐξαίρεσις διακριθέντων πολεμιστῶν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 2, 4, καὶ 6 τοῦ α.ν. 683 «περὶ προσωπικοῦ Τραπεζῶν» (α.ν. 1089)46) σ 185. Ἐφεδροὶ ν. 3514)1928 δικαίωμα ἐκτάκτου οἴκον. ἐνισχύσεως ν.σ. 1505)46 σ 188. Ἐπίδομα εἰς ἐφέδρους ἀρτεργάτας (π.ν.σ. 238)46) σ 288. Παράτασις χρόνου καταβολῆς ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος εἰς ἀρτεργάτας (π.ν.σ. 409)46) σ 474. Κύρωσις ν.δ. 437)41 συμπλήρωσις ἀρθρ. 1 ν. 3514 (π.ν.σ. 324)46) σ 372. Κύρωσις ν.δ. 417)1941 τακτοποιήσεως καταστάσεως στρατευθέντων ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων (π.ν.σ. 324)46) σ 372. Ἐφεδροὶ ὀπλῖται δικαιούνται οἶκον. ἐνισχύσεως Ἰανουαρίου 1946 ποσοστὸν ν. 3514 (α.ν. 18310)46) σ 382. Κύρωσις ἀρθρ. 4-9 ν.δ. 1799)42 (προστασία ἀναλήρων καὶ ὀπλιτῶν) καὶ ν. 1764)44 (π.ν.σ. 336)46) σ 410. Ἑορτῶν δικαίωμα τῶν ἐν στρατεύσει δῶρον (ν.α. 13400)46) σ 254, 287, (ν.α. 44814)46) σ 702.

Στρατιωτικαὶ Ἀρχαί: Βλ. λ. *Συμμοχικαὶ Ἀρχαί, Ἀυξήσεις*.

Στρατιωτικοί: Ἀπόσπασις, ἀποζημίωσις (α.ν. 717)45) σ 24. Ἀπαγόρευσις διορισμοῦ, κατατάξεως κλπ. εἰς τὸ Δημόσιον, νομικὰ πρόσωπα κλπ. (α.ν. 728)45) σ 25. Ἀποδοχαὶ κατεχόντων πλείονας ἐμμίσθους θέσεις (ν.δ. 146)46) σ 606.

Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασιῶν: Ἰσχύς μετ' αὐτ. Κώδικα (Εἰς. Ν) σ 88, 317. Λαχανοκηπουρῶν ἐπέχουν θέσιν καταστατικοῦ τοῦ ἱδρυομένου Ταμείου Ἐπικουρ. Ἀσφαλίσεως (α.ν. 1159)46) σ 213. Ὑπαλλήλων Ἐμπορίας Τροφίμων ἐπέχουν θέσιν καταστατικῶν διατάξεων ἱδρυομένου Ταμείου Ἐπικουρ. Ἀσφαλίσεως (α.ν. 1159)46) σ 213. Παράτασις ἰσχύος συλλογ. συμβάσεως μεταφορέων καυσίμων ὑλῶν (α.ν. 2083)46) σ 218. Τροποπ. ἀρθρ. 5 α.ν. 3276)44 συλλογικῆς συμβάσεως ἐν ναυτικῇ ἐργασίᾳ (ν.δ.) σ 345. Κύρωσις ν.δ. 10)5)46 περὶ τροποπ. ἀρθρ. 5 α.ν. 3276)44 περὶ συλλογ. συμβάσεων ἐν ναυτικῇ ἐργασίᾳ (ν.δ.) σ 474. Ἀπαγόρευσις μεταβολῆς καθιερωμένων ὅρων τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, οἷον συστήματος πληρωμῆς (ν.α. 50273)46) σ 413. Μὴ ὑπαγωγὴ τῆς Ὁργ. «Ἑλλ. Πολ. Περίθαλψις» εἰς τὰς περὶ συλλ. συμβάσεων διατάξεις. (ν.δ. 141)46) σ 605. Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς συλλογ. συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων Συλεμπορικῶν Καταστημάτων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (ν.α. 38484)46) σ 669.

Συμβούλια: Ὑπηρεσιακὸν Γεν. Δ/σεως Φορολογίας Ὑπ. Οἶκον. (α.ν. 728)45)25 σ 25. Τρόπος συγκροτήσεως Διοικ. Συμβουλίου Ὁργανισμῶν Κοινων. Ἀσφαλίσεως (πλὴν Ι.Κ.Α.) (α.ν. 1022)46) σ 153. Συγκροτήσις Διοικ. Συμβουλίου Ἀσφαλ. Ὁργανισμῶν ν. 1023)46 (α.ν. 1159)46) σ 213. Ἀποζημιώσεις προέδρου κλπ. μελῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων Ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων α.ν. σ

222. Διοικ. Συμβούλια Περιθάλψεως έργατικού προσωπικού ΗΕΑΠ σύνθεσις: θητεία μελών κλπ. (υ.α. 10854)46) σ 254. Διοικητικά, γνωμοδοτικά και έποπτικά άρμοδιότητος 'Υπουργείου 'Εργασίας' δικαιώματα 'Υπουργού 'Εργασίας (ν.δ.) σ 281. Θητεία Δ.Σ. 'Εθν.Θεάτρου (ν.δ.) 282. Διοικ. Συμβ. Γραφ. Εύρ.'Εργασίας 'Εργατών Θαλάσσης (ν.δ.) σ 354. Διοικ. Συμβ. Ταμ. Συντάξ. Αύτασφ. 'Υγειονομικών' συγκροτήσις λήψις άποφ. άποζημιώσις μελών κλπ. (ν.δ.) σ 346. Αύξησης άποζημιώσεως προέδρου και μελών Διοικητικών 'Εποπτικών κλπ. Συμβουλίων 'Οργανισμών Κοιν. Πολιτικής (α.ν. 34796)46) σ 639. Βλ. και λ. 'Ανασύνθεσις.

Συμβούλιον 'Επικρατείας: Χαριτόσημον έγγραφον (ν.δ.) σ 251.

Συμμαχικά 'Αρχαί: Ηύξημένα ήμερομίσθια κατά Κυριακάς και έορτάς εις ξενοδοχεία ύπνου κλπ. (υ.α. 8990)46) σ 223. Δώρον έορτών εις εργατοτεχνίτας συμαχ. έργων (υ.α. 13400)46) σ 255. 287 υ.α. 44814)46) σ 703. Σύστασις Κρατικού 'Οργανισμού διαχειρίσεως πλεονάζοντος συμμαχικού ύλικού (ν.δ. 183)46) σ 637. 'Ενίσχυσις ήλεκτροτεχνικού προσωπικού 'Αγγλικών 'Αμερικανικών και 'Ελλήν. Στρατιωτικών 'Αρχών (υ.α. 30897)45) σ 39. 'Επέκτασις υ.α. 28919)45 εις προσωπικών ήλεκτροτεχνικών 'Αγγλ. 'Αμερ. και 'Ελλήν. Στρατιωτικών 'Αρχών (υ.α. 30846) σ 119. Βλ. και λ. Αύξήσεις.

Συμφηρισμός: Μισθοῦ κατ' 'Αστ. Κώδικα σ 86, 316, 318.

Συνεργεία: Αύτοκινήτων' κατάταξις εργατοτεχνικού προσωπικού (υ.α. 29861)45) σ 90. Ούνηρα' ενίσχυσις ήλεκτροτεχνικού προσωπικού (υ.α. 30897)45) σ 93. Προσαύξει. άποδοχών συνεργείων τοπογραφικής υπηρεσίας (υ.α. 27581)46) σ 537.

Συνεταιρισμοί: 'Αναφορά' χαριτόσημον (α.ν. 826)46) σ 58. 'Ισχύς διατάξεων μετ' 'Αστ. Κώδικα (Είσο. Ν.) σ 88, 317. Καπνοβιομηχανιών άγοράς Καπνού' κύρωσις χρηματοδοτήσεων' άποζημιώσεις άπολυομένων υπαλλήλων εϋθύνη δημοσίου (α.ν. 1185)46) σ 281. Γεωργικοί' κύρωσις ν. 479)43 άρθρ. 42 (π.υ.σ. 324)46 σ 371. Κατάργησις ν.δ. 718)41 περί οίκων διευκολύνσεως προμηθευτικών συνεταιρισμών (π.υ.σ. σ 325)46) σ 373.

Σύνθεσις βλ. λ. 'Ανασύνθεσις.

Συνομοσπονδία έργατών: Μηνιαία εισφορά μισθωτών υπέρ εργατοϋπαλληλικών οργανισμών (υ.α. 29879)46) σ 543, 570.

Σύνταγμα: 'Εννοια άρθρ. 88 § 2 όριον ήλικίας άρρεοπαγιδών και έμμίσθων δικαστ. υπαλλήλων (σ.π. 92)46) σ 152. 'Απαγόρευσις έλέγχου συντακτικών πράξεων υπό δικαστηρίων (σ.π. 92)46) σ 152

Συντάχεται: βλ. λ. 'Εφημερίδες, Ταμεία.

Συντακτικά Πράξεις: βλ. λ. Σύνταγμα.

Συντάξεις: Προσωπικού Τραπεζών (α.ν. 765)45) σ 55. 'Εκχώρησις (Είσο. Ν.) σ 88, 318. Παρ' οργανισμούς κοιν. άσφαλίσεως' συντάξιμα έτη (α.ν. 1022)46) σ 154. Καθορισμός συντάξεων (υ.α. 5620)46) σ 412. Συνταξιούχοι κατέχοντες και έτέρων όσειν μισθοδοτούμενων. 'Αποδοχαί (ν.δ. 146)46) σ 606. 'Υπολογισμός συντάξιμου πραγματικής υπηρεσίας διά τὸ Ταμείον 'Επικουρ. 'Ασφαλίσεως υπαλλ. φαρμακευτορικών έργασιών (α.ν. 40220)46) σ 700. Βλ. και λ. Ταμεία.

Συσσίτιον: Κατάργησις ν.δ. 2019)42' συσσίτιον μισθωτών (π.υ.σ. 325)46) σ 373.

Σφαγείς: βλ. λ. 'Εκδορόσφαγείς, Αύξήσεις.

Σχήμα: Καθορισμός σχήματος παρασκευαζομένου

υπό άρτοποιείων άρτου (υ.α. 107625)48) σ 670.

Σχινοποιΐας: βλ. λ. Αύξήσεις (χλωστοβιομηχανίας κλπ.).

Σχελαί: Δραματική 'Εθνικού Θεάτρου' προσωπικών (ν.δ.) σ 282.

Σωματεία: 'Αναφορά' χαριτόσημον (α.ν. 826)46) σ 58. Χαριτόσημον κατεστατικού (ν.δ.) σ 249. Παράτασις προθεσμιών (α.ν.) 393, 581, 620)45 άποκατάστασις συνδικαλιστικών έλευθεριών (α.ν. 834)46) σ 59. 'Ακροκαθαριστών' εισπραξις δικαιωμάτων επί εισαγομένων έσφαγμένων (α.ν. 30761)45) σ 61. Τρόπος διενεργείας άρχαιρεσιών εις έπαγγελματικά σωματεία έργατών και υπαλλήλων (α.ν. 986)46) σ 182. 'Ανασπολή Ισχύος α.ν. 986)46' άρχαιρεσίαι έπαγγελματικών σωματείων (ν.δ.) σ' 345. Περιορισμός έν συμβάσει του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι ή συνέχεσθαι' άκυρότης (Α.Κ. 698) σ 85. Κατάργησις άρθρων ν. 281 (Είσο. Ν.) σ 88, 317. 'Ισχύς νομών περί άλληλοβοηθητικών σωματείων (Είσο. Ν.) σ 317. Διοικηταί' 'Ελληνες' όροι συμμετοχής άλλοδαπών (Είσο. Ν.) σ 89, 318. 'Εφαρμογή διαδικασίας ν. Γ' 304' δι' εισπραξιν εισφοράς 'Αλληλοβοηθείας ή έπαγγελματικών σωματείων (Είσο. Ν.) σ 89, 318.

Τ

Ταμεία: Α' Γενικά θέματα. Αύξήσεις εισφορών (πόρων) υπέρ Ταμείων βλ. λ. Αύξήσεις παράγγρ. Γ'. Κριτήσεις υπέρ ασφαλιστικών οργανισμών βλ. λ. Κρατήσεις. 'Αλληλοβοηθείας και περιθάλψεως έργαζομένων' προσθήκαι εις τάς σχετικές διατάξεις (ά.ν. 760)45) σ 56. Αύξησης άποζημιώσεων μελών συλλογικών όργάνων διοικήσεως και έλέγχου οργανισμών κοινωνικής πολιτικής (α.ν. 990)46) σ 125. Διακανονισμός τρόπου διοικήσεως και λειτουργίας των οργανισμών κοινωνικής άσφαλίσεως (πλήν ΙΚΑ) διοικητικών συμβούλιον' καταστατικά διατάξεις' συντάξιμα έτη' εισφοραί' υπάλληλων μετάθεσις' άπόσπασις' μετάταξις, νομικοί σύμβουλοι, δικηγόροι' στράτευσις' έπιτροπή έγγυητικού κεφαλαίου (α.ν. 1022)46) σ 153. 'Επαναπρόσληψις άπολυθέντων δημοτικών υπαλλήλων' συντάξιμος χρόνος' εισφοραί (ά.ν. 1043)46) σ 184. Συμπλήρωσις ά.ν. 1022)46' συγκρότησις διοικητικών συμβουλίων οργανισμών' συμπλήρωσις ή τροποποιήσις καταστατικών (α.ν. 1159)46) σ 213. 'Οργάνωσις και συντονισμός παρακολουθήσεως και έλέγχου οργανισμών κοινωνικής πολιτικής (ν.δ.) σ 281. Αύξησης άποζημιώσεως προέδρων και μελών διοικητικών έπιτροπών κλπ. συμβουλίων και έπιτροπών των οργανισμών κοινωνικής πολιτικής (υ.α. 34796)46 σ 639. Κύρωσις νομοθετημάτων πατοχής σχετικών πρὸς τροποποιήσιν και συμπλήρωσιν διατάξεων 'Ασφαλιστικής Νομοθεσίας (π.υ.σ. 324)46) σ 370. Κύρωσις νομοθετημάτων κατοχής σχετικών πρὸς αύξησιν πόρων ασφαλιστικών οργανισμών, δικαιοδοσίας 'Υπουργείου 'Εργασίας (π.υ.σ. 324)46) σ 370. Κύρωσις ν.δ. 1784)42 περί καθορισμού τρόπου ύπολογισμού συντάξεων οργανισμών κοινωνικής άσφαλίσεως (π.υ.σ. 324)46) σ 370. Κύρωσις ν.δ. 864)41, 2122)43, ν. 361)43, 132)43 κλπ.' έγγυητικών κεφάλαιον οργανισμών κοινωνικής άσφαλίσεως (π.υ.σ. 324)46) σ 370. Κατάργησις ν. 143)43 περί έφαρμογής προσαυξήσεως συντάξεως και επί εταιριών έδρευομένων εις τὸ έξωτερικόν (π.υ.σ. 323)46) σ 372. Κατάργησις ν. 476)41 περί έκτάκτου έπιδόματα δικηγόρων και ιατρών οργανισμών κοινωνικής άσφαλίσεως (π.υ.σ. 325)46) σ 373. 'Απόσπασις υπαλλήλων (α.ν. 717)45) σ 24.

*Απαγορεύσεις διορισμού υπαλλήλων (α.ν. 728/45) σ 25. Έξουσιοδότησις πρὸς ἐπιβολὴν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ταμείων ἀλληλοβοήθειας ἢ περιθάλψεως (α.ν. 760/45) σ 56. Εἰσφοραὶ Ἑλληνικῆς Πολεμικῆς Περιθάλψεως ὑπὲρ ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως (ν.δ. 141/46) σ 605. Καθορισμός τῶν ἀπὸ 1)10/45 συντάξεων παρ' ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως δικαιοδοσίας Ὑπουργείου Ἐργασίας (ν.α. 27670/1982/45) σ 60. Ἐκτακτοὶ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις συνταξιούχων (ν.α. 29859/45) σ 63. Περί καταβολῆς μείζονος παροχῆς εἰς ἡσφαλισμένους. Συμπλήρωσις ἀ.ν. 27670/45 (α.ν. 29860/2165) σ 63. Αὔξισις ἐπιδόματων γάμου, τοκετοῦ, ἐξόδων κηδεύας (ν.α. 31104/45) σ 126. Καθορισμός συντάξεων κλπ. παροχαὶ τύπου συντάξεως χορηγούμεναι παρ' ἐργοδοτῶν τακτοποιήσις καταβληθέντων (ν.α. 5620/46) σ 412. Ἀποδείξεις πληρωμῆς δικαιωμάτων ἐγγραφῆς συνδρομῶν, ἐξοφλήσεως μερισμάτων κλπ. χαρτόσημον (ν.δ. 60/46) σ 510.

Β. Ταμεῖα Ἀσφαλίσεως: Προνοίας, Συντάξεων κλπ.
 *Α ε ρ ι ὀ φ ω τ ο ς: Ἀνασύνθεσις Διοικ. Συμβ. Ταμείου Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ Ἀερίοφωτος Ἀθηνῶν (α. ν. 22707/46) σ 475.

*Α ν ε ρ γ ι α ς: Ἐπιδόματα ἀνεργίας σχέσις πρὸς δῶρον Χριστουγέννων 1945 (α.ν. 31240/45) σ 30. Εἰσφοραὶ Κρατικῶν ἐργαστασίων Ἀεροπλάνων ὑπὲρ (α.ν. 775/45) σ 56. Ἐγκρίσις κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας (ν.α. 30228/45) σ 62. Ἐννοια ν.α. 6655/45 χρόνος ἐνάρξεως ἐπιδότησεως ἐν Βόλῳ (ν.α. 426/46) σ 155. Ἀντικατάστασις παρ. 3 ἄρθρ. 2 ν.α. 22780. Ἐκπροσώπησις ὑποκαταστημάτων (ν.α. 647/46) σ 216. Ἐκτακτον προσωπικόν διάρκεια προσλήψεως (ν.α. 577/46) σ 217. Καθορισμός κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν πρὸς ὑπολογισμὸν ἐπιδόματος ἀνεργίας (ν.α. 6829/46) σ 253. Εὐθύνη δι' ἐνοίκιον, φωτισμόν, κλπ. τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας (π.ν.σ. 238/46) σ 283. Ἐπέκτασις νόμου 118/45 εἰς βιοτεχνικὰς ἐπαγγελματικὰς, ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἀνώνυμους ἐταιρίαις καὶ τροποποιήσις ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ (ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946) σ 283. Ἀνώτατον ὄριον ἐπιδότησεως: διάρκεια πρόσθετος τέλος καθυσταθευμένων εἰσφορῶν (ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946) σ 284 Αἰτιολ. ἐκθ. 284. Ν. 118/45 ὡς ἰσχύει μετὰ τὰς τροποποιήσεις του (Κωδικοποιήσις ὑπὸ ΕΕΔ) σ 307. Ἐπέκτασις ν. 118/45 ἐπὶ μισθωτῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀνώνυμων ἐταιριῶν, ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. ἄλλων περιφερειῶν ὑποκαταστήματα Ταμείου Ἀνεργίας πρόσσωπα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἔξαιρέσεις ἐπιδότησις δικαιολογητικά ἐννοια βιομηχανικῶν, ἐπαγγελματικῶν, ἐμπορικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ὅροι κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑποχρεώσεις γρόνος ἐνάρξεως ἐπιδότησεως καὶ παραγραφῆς (ν.α. 15662/46) σ 348, 414. (ν.α. 10388/46) σ 349, 414. (ν.α. 20319/46) σ 378, (ν.α. 27004/46) σ 538. Τροποποιήσις ν.α. 21161, 6655, 15031, 15652, 10388. καὶ 2427/46 περί ἐπέκτασεως ν. 118 εἰς ἄλλας περιφερείας (ν.α. 22921/46) σ 414. Ἀναγγελία καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας στοιχεῖα (ν.α. 25920/46) σ 510. Χρόνος ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς ν. 118/45 εἰς περιφέρειαν Βόλου (ν.α. 36554/46) σ 638. Καθορισμός ἐνάρξεως καταβολῆς εἰσφορᾶς (ν.α. 5434/46) σ 413. Ἀνασύνθεσις τοπικῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς Ταμ. Ἀνεργίας (ν.α. 21116/46) σ 413. Ἀνασύνθεσις συμβουλίων τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν Ταμείου Ἀνεργίας (ν.α. 21116/46) σ 479. Προσθήκη εἰς κα-

νονισμὸν Ὑποκαταστημάτων Ταμείου Ἀνεργίας (ν.α. 15665/46) σ 443. Διάθεσις κεφαλαίων πρὸς οἰκοδόμησιν ἐργατικῶν κατοικιῶν, νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν καταστημάτων καὶ ὀργανῶν παιδοκομικῶν σταθμῶν (ν. 46/1946) σ 507. Μεταφορὰ κλάδου ἀνεργίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Μυλεργατῶν εἰς Ταμεῖον Ἀνεργίας (ν.α. 31507/46) σ 571. Δῶρον ἐορτῶν ἐπιδοδομένων (ν.α. 44814/46) σ 703.

*Α ρ τ ε ρ γ α τ ὶ ν: Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως: Προϋποθέσεις ἀναθεωρήσεως προσωρινῶν σημειωμάτων ἐργασίας ἐλευθέρων (ν.α. 27195/45) σ 26. Ἀναπροσαρμογὴ πόρων (ν.α. 10652/46) σ 253. Καταβολὴ ἐπιδόματος εἰς ἐκπληροῦντας ἐφεδρικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀρτεργάτας (π.ν.σ. 238/46) σ 283 Κύρωσις σχετικῶν νομοθετημάτων κατοχῆς (π.ν.σ. 324/46) σ 371. Κατάργησις ν.δ. 905/41. (π.ν.σ. 325/46) σ 373. Παράτασις χρόνου καταβολῆς ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος εἰς ἀρτεργάτας (π.ν.σ. 409/46) σ 474. Ἀνασύνθεσις ἐπιτροπῆς χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων ἀρτεργατῶν (ν.α. 24110/46) σ 476. Παράτασις προσαυξήσεως κοινωνικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ ἐκάστης ὡκίας ἀλεθρομένου σίτου (ν.α. 27429/46) σ 536. Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως νομιμοποιήσις ἀποφάσεως Δ.Σ. περί πυροχῆς περιθάλψεως (ν.α. 27284/46) σ 565. Τροποποιήσις νομοθεσίας λουτροθεραπείας βοηθήματα (ν.α. 35972/46) σ 668.

*Α σ φ α λ ι σ τ ὶ ν: Κύρωσις ν.δ. 1070/1942 Ἱδρύσεως Ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἀσφαλιστῶν καὶ προσωπικοῦ ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων (π.ν.σ. 324/46) σ 370.

Α ὑ τ ο κ ι ν η τ ι σ τ ὶ ν: Ταμεῖον Συντάξεων: Κύρωσις σχετικῶν νομοθετημάτων κατοχῆς (π.ν.σ. 324/46) σ 372. Αὔξισις πόρου βενζίνης (ν.α. 22446/46) σ 446. Ἀνασύνθεσις ἐπιτροπῶν ἐφέσεων (ν.α. 23427/46) σ 447. Καθορισμός ἀποζημιώσεως μελῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν (ν.α. 4705/46) σ 476. Τροποποιήσις νομοθεσίας συντάξεως φυματικῶν (ν.α. 30444/46) σ 569. Κατάργησις εἰσφορᾶς 50/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας εἰσιτηρίων καὶ κομιστῶν τῶν δι' αὐτοκινήτων καὶ σιδηροδρόμων μεταφορῶν (ν.α. 29888/46) σ 639.

Α ὑ τ ο ν ὀ μ ο ὺ Ὁ ρ γ α ν ι σ μ ο ὺ Κ α π ν ο ὺ: Ταμ. Ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων, Κύρωσις κ.δ. 5/7/43 (π.ν.σ. 324/46) σ 371.

Δ η μ ο σ ι ὶ ὡ ν Ὑ π α λ λ ῆ λ ὡ ν: Ταμεῖον Πρόνοίας ἐπιδόματα προσωπικοῦ (π.ν.σ. 92/46) σ 116. Κύρωσις ν.δ. 1591/42 Τροποποιήσις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων περὶ Ταμείου Προνοίας (π.ν.σ. 324/46) σ 370. Τροποποιήσις ν.α. 16782/46 περὶ ἀναπροσαρμογῆς πόρων Ταμείου Προνοίας Δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ παροχῶν (ν.α. 22512/46) σ 607.

Δ ο μ ι κ ὶ ὡ ν Ἐ ρ γ α σ ι ὶ ὡ ν: Κύρωσις ν.δ. 6-4-43 περὶ ἱδρύσεως Ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἐργατοτεχνιτῶν δομικῶν καὶ ξυλουργικῶν ἐργασιῶν (π.ν.σ. 324/46) σ 371.

*Ε κ τ ε λ ὡ ν ι σ τ ὶ ν: Ἀνασύνθεσις διοικ. συμβουλίου Ταμείου συντάξεων (ν.α. 25226/46) σ 478.

*Ε μ π ο ρ ο ὺ Ὑ π α λ λ ῆ λ ὡ ν: Ἀνασύνθεσις διοικητικοῦ συμβουλίου Ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων ἐμπορικῶν καταστημάτων (ν.α. 15682/46) σ 445.

*Ε μ π ὄ ρ ὡ ν: Κύρωσις ν. 1243/44 περὶ κυρώσεως συμβάσεως Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ ΤΑΕ (π.ν.σ. 324/46) σ 371. Κύρωσις ν. 1748/44 περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου φόρου ὑπὲρ ΤΑΕ (π.ν.σ. 324/46) σ 371. Καθορισμός εἰσφορῶν ὑπὲρ Ταμείου ἀσφα-

λίσεως (υ.α. 10554/46) σ 565.

***Επαγγελματικῶν ὀργανώσεων:** Ταμείον ἀσφαλίσεως ἐκπροσώπων καὶ ὑπαλλήλων. Κύρωσις ν. 1114/44 (π.υ.σ. 324/46) σ 372. Κατάργησις ν.δ. 1114/44 (π.υ.σ. 325/46) σ 373. Μηνιαία εἰσφορά μισθωτῶν ὑπὲρ ἐργατοῦπαλληλικῶν ὀργανισμῶν (υ.α. 29879/46) σ 543.

***Επιχειρηματικῶν κινήματογράφου:** Ταμείον ἀσφαλίσεως κύρωσις νομοθετημάτων κατοχῆς ν.δ. 889/41, 1884/42 (π.υ.σ. 324/46) σ 370. Συμμετοχὴ ἐνὸς εἰσέτι δημοσίου ὑπαλλήλου εἰς διοικητικὸν συμβούλιον Ταμείου ἀσφαλίσεως ἐπιχειρηματικῶν κινήματογράφων (υ.α. 26200/46) σ 476.

***Ερυθροῦ Σταυροῦ:** Κύρωσις ν.δ. 1168/42 ἰδρυσις Ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ (π.υ.σ. 324/46) σ 370. Ἀνασύνθεσις διοικητικοῦ συμβουλίου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ (υ.α. 25336/46) σ 477.

***Εστιατορίων κλπ.:** Ταμείον ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως μισθωτῶν ἐστιατορίων, ζυθοεστιατορίων κλπ. κύρωσις ν.δ. 27/4/44 (π.υ.σ. 324/46) σ 371.

***Εταιρίας Ὑδάτων:** Κύρωσις ν.δ. 1068/42 πρόσθετοι πόροι Ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ (π.υ.σ. 324/46) σ 370. Κύρωσις ν. 1691/44 περὶ καθορισμοῦ πόρων Ταμείου ἀλληλεβοηθείας προσωπικοῦ (π.υ.σ. 324/46) σ 371.

***Εφημερίδων καὶ ὑπαλλήλων πρᾶκτορείων:** Ἐγκρισις κανονισμοῦ ἀσθενείας τοῦ Ταμείου συντάξεων (υ.α. 40136/46) σ 666. Ἀνασύνθεσις διοικητικοῦ συμβουλίου Ταμείου συντάξεως ἐφημερίδων (υ.α. 24023/46) σ 444.

***Εφημερίδων:** Ταμείον συντάξεως προσωπικοῦ ἀθηναίων ἐφημερίδων κύρωσις ν. 461/43 συντάξιμος ὑπηρεσία δημοσίου ὑπαλλήλων (π.υ.σ. 324/1946 σ 371. Κατάργησις ν.δ. 465/42 περὶ διαχείρισεως λισμῶν ἀνεργίας τῶν Ταμείων συντάξεως προσωπικοῦ ἐφημερίδων Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης (π.υ.σ. 325/46) σ 373. Κατάργησις ν.δ. 1151/1942 περὶ συστάσεως Ταμείου ἀργούντος προσωπικοῦ ἡμερησίου τύπου (π.υ.σ. 325/46) σ 373. Ταμείου ἀσφαλίσεως ἰδιοκτητῶν, συντακτῶν καὶ ὑπαλλήλων Τύπου κύρωσις ν. 598/43 (π.υ.σ. 324/46) σ 371.

***Ἡθοποιῶν:** Κύρωσις ν.δ. 1365/42 (π.υ.σ. 324/46) σ 372. Ταμείον ἐργασίας κατάργησις ν.δ. 593/41 (π.υ.σ. 325/46) σ 373.

***Ηλεκτρικῶν ἐταιριῶν:** Προσθήκη εἰς κανονισμὸν συντάξεων προσωπικοῦ Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρίας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρίας (υ.α. 39745/46) σ 666. Ταμείον περιθάλψεως ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ΗΕΑΠ τροποποιήσις καταστατικοῦ (α.υ. 10854/46) σ 254. Ἀνασύνθεσις Διοικ. συμβουλίου Ταμείου συντάξεως ΗΕΜ. (υ.α. 22914/45) σ 475. Κύρωσις ν. 639/43 συγχώνευσις συμπληρωματικοῦ Ταμείου Συντάξεων προσωπικοῦ ΗΕΜ εἰς Ταμείον συντάξεων προσωπικοῦ (π.υ.σ. 324/46) σ 371.

***Ἡλεκτροτεχνιτῶν:** Κύρωσις κ.δ. 3/3/43 περὶ συστάσεως Ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως Ἡλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος (π.υ.σ. 324/46) σ 371.

***Θυρωρῶν:** Κύρωσις κ.δ. 20-2-42 περὶ συστάσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων (π.υ.σ. 324/46) σ 371.

***Καπνεργατῶν:** Ταμείον ἀσφαλίσεως καθορισμὸς συντάξεων βοηθημάτων κλπ. (υ.α. 27670/1945) 60 (υ.α. 29860/45) σ 63. Χρησιμοποίησις

ἀνέργων Ταμείου ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν κρατήσεως ὑπὲρ ὁροὶ προσλήψεως ἐλευθέρων ἀναγελία. (υ.α. 39865/46) σ 668.

***Κεραμοποιῶν κλπ.:** Κύρωσις ν. 742/43 προσαρμολογία εἰσφορῶν ταμείου Ἀσφαλίσεως (π.υ.σ. 324/46) σ 372. Ἀνασύνθεσις ἐπιτροπῆς ἐφέσεων ταμείου Ἀσφαλίσεως ἐργατῶν Κεραμοποιῶν κλπ. (υ.α. 25627/46) σ 478.

***Κληρικῶν:** Κύρωσις ν.δ. 376/41 «περὶ δανείου παρὰ ταχ. ταμειυτηρίων πρὸς ταμείον ἀσφαλίσεως κληρικῶν (π.υ.σ. 324/46) σ 370.

***Κλωστοῦφαντουργῶν:** Κύρωσις ν.δ. 2238/43 ἰδρυσις ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως μισθωτῶν κλωστοῦφαντουργίας (π.υ.σ. 324/46) σ 370.

***Κοινοῦ κλπ.:** Ταμείον ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως κύρωσις ν.δ. 17/5/44 (π.υ.σ. 324/46) σ 372.

***Κρατικοῦ ἐργοστασίου ἀεροπλάνων:** Ταμείον ἀγωγῆς προσωπικοῦ πόροι προσθήκη (α.υ. 781/45) σ 57.

***Κρεοπωλῶν:** Κύρωσις κ.δ. 20/2/43 περὶ ἰδρύσεως ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὑπαλλήλων (π.υ.σ. 324/46) σ 371.

***Λαχανοκηπουρῶν:** Ἰδρυσις ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἐργατῶν λαχανοκηπουρῶν (α.υ. 1159/46) σ 213.

***Λεμβοῦχων:** Κύρωσις ν. 543/43 ἰδρυσις ταμείου ἀσφαλίσεως (π.υ.σ. 324/46) σ 371.

***Λιμενεργατῶν:** Αὔξησις βοηθημάτων προνοίας ταμείου ἀσφαλίσεως λιμενεργατῶν Πειραιῶς (υ.α. 27473/46) σ 186, (υ.α. 8890/46) σ 477. Αὔξησις πόρων (υ.α. 24774/46) σ 188. Κύρωσις ν. 1019/43 περὶ καθορισμοῦ πόρων ταμείου προνοίας λιμενεργατῶν Πειραιῶς (π.υ.σ. 324/46) σ 371. Τροποποιήσις κανονισμοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως λιμενεργατῶν Πειραιῶς (υ.α. 36452/46) σ 667.

***Λιμενικῶν:** Ἀνασύνθεσις διοικητικοῦ συμβουλίου ταμείου συντάξεων ὑπαλλήλων λιμενικῶν ταμείων (υ.α. 60110/46) σ 444.

***Λιπασμάτων:** Τροποποιήσις καὶ συμπλήρωσις καταστατικοῦ τοῦ ταμείου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ ἑταιρίας Λιπασμάτων (συντάξιμος ὑπηρεσία, βοηθήματα ἰσορῶν) (α.υ. 30447/46) σ 571.

***Μακαρονοποιῶν τεχνιτῶν:** Βλ. κατωτέρω *Μυλεργατῶν κλπ.*

***Μεταλλευτῶν:** Ἀσφάλισις ἀνεργίας μισθωτῶν Λιγνιτωρυχείων Ἀττικῆς—Εὐβοίας, κατάργησις ἐπ' αὐτῶν ν. 424/41, σχέσις πρὸς ν. 118/45. (α.υ. 817/45) σ 58. Αὔξησις δεκαλέπτου εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ταμείου Μεταλλευτῶν (υ.α. 22205/46) σ 214.

***Μουσικῶν κλπ.:** Καθορισμὸς ποσοστοῦ ὑπὲρ Ταμείου Ἀλληλοβ. Ἐπαγγελμ. Μουσικῶν κλπ. (υ.α. 34415/46) σ 639.

***Μυλεργατῶν κλπ.:** Κύρωσις ν.δ. 1654/42 εἰσφορά ἡσφαλισμένων ἐργοδοτῶν (π.υ.σ. 324/46) σ 371. Κατάργησις ν.δ. 905/41 (π.υ.σ. 325/46) σ 373. Ἀνασύνθεσις ἐπιτροπῶν χορηγήσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων μυλεργατῶν (υ.α. 2411/46 σ 474. Καθορισμὸς εἰσφορᾶς ὑπὲρ ἀσφαλίσεως κατ' τῆς ἀνεργίας τῶν μισθωτῶν Ἀλευρομύλων κλπ. (Ταμ. Ἀσφαλ. Μυλεργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Μακαρονοποιῶν) (υ.α. 17725/46) σ 477. Προσθήκη διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως (α.υ. 29202/46) σ 569. Τροποποιήσις Καταστατικοῦ (Σανατοριακὴ περιθάλψις) α.υ. 27912/46) σ 569. Κατάργησις «Κλάδου ἀσφαλίσεως κατὰ ἀνεργίας» καὶ μεταφορά εἰς Ταμείον ἀνεργίας (α.υ. 31507/46) σ 571. Καταβο-

- λή υπό Ταμ. 'Ασφαλίσεως Μυλεργατών καθυστερουμένων επιδομάτων ανεργίας εις υπαλλήλους Κυλινδρομύλων παρανόμως αποκλεισθέντας (ν.δ. 176]46) σ 637. Τροποποιήσεις Καταστατικού Ταμείου 'Ασφαλίσεως μυλεργατών και τεχνικών μακαρονοποιών φάρμακα έκτακτα θεραπευτικά μέσα (υ.α. 36453]46) σ 668. Αδείσεις μηνιαίου επιδόματος ανεργίας (α.υ. 35700]46) σ 700.
- Ναυτικών πρακτόρων και υπαλλήλων:** Καθορισμός εισφορών υπέρ ταμείου 'Ασφαλίσεως (υ.α. 21928]46) σ 187. Κύρωσις ν.δ. 564]41, 321]43 (π.υ.σ. 324]46) σ 370. Καθορισμός επιδόματος ανεργίας Ταμείου ασφαλίσεως (α.υ. 36128]46) σ 700.
- Ξυλουργικών εργασιών:** Βλ. ανωτέρω *Δομικών εργασιών*.
- Οίνοπνευματοποιίας:** Κύρωσις ν.1232]43 περί χορηγήσεως ἐνισχύσεως τοῦ ταμείου ἐπικουρικής ασφαλίσεως προσωπικοῦ ἀνώνμων εταιριῶν οἰνοποιίας. Ζυθοποιίας καὶ οἰνοπνευματοποιίας (π.υ.σ. 324]46) σ 371.
- Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως:** Κύρωσις ν.δ. 980]42: Ἱδρύσεις ταμείου ἐπικουρικής ασφαλίσεως προσωπικοῦ ὀργανισμοῦ κοινωνικῆς ασφαλίσεως (π.υ.σ. 324]46) σ 370.
- Παρακαταθήκων καὶ Δανείων:** Ἐπιδόματα προσωπικοῦ (π.υ.σ. 92]46) σ 118.
- Πετρελαιοειδῶν:** Ταμείον ἐπικουρικής ασφαλίσεως προσωπικοῦ εταιριῶν κύρωσις κ.δ. 31]12]43 (π.υ.σ. 324]46) σ 371.
- Πρακτορείων:** Βλ. ανωτέρω *Ἐφημερίδων*.
- Σιδηροδρομικῶν:** Συμπλήρωσις διατάξεων συνταξιοδοτήσεων υπαλλήλων ΣΕΚ. (ν. 839]46) σ 115. Κύρωσις ν. 420]43: αδείσεις πόρων Ταμ. συντ. προσώπ. ΣΕΚ (δίκτυον Λαρισσαίου καὶ Μακεδονίας—Θράκης) (π.υ.σ. 324]46) σ 371. Ἀνασύνθεσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου συντάξεως προσωπικοῦ ΣΕΚ (δίκτυον Λαρισσαίου) (υ.α. 24323]46) σ 444. Ἐπέκτασις διατάξεων τινῶν τοῦ α.ν. 1057]46 καὶ τοῦ β.δ. τῆς 19]26 Ἀπριλίου 1937 ἐπὶ ταμείου ἀλληλοβοηθείας προσωπικοῦ ἑλληνικῶν ἡλεκτρ. σιδηροδρόμων. (Διάταγμα) σ 506. Τροποποιήσεις ἀρθρ. 10 § 2 καταστατικοῦ ταμ. συντάξεων προσωπικοῦ ἑλλ.ν. ἡλεκτρ. σιδηροδρόμων σύνταξις χήρας κλπ. (α.υ. 29203]46) σ 570. Τροποπ. καταστατικοῦ Ταμείου συντάξεων καὶ προνοίας προσωπικοῦ Γαλ'ο-ἑλληνικῆς ἐταιρίας σιδηροδρόμων (υ.α. 37339]46) σ 666. Τροποποιήσεις καταστατικοῦ (κλάδου συντάξεων ταμείου συντάξεων καὶ προνοίας προσωπικοῦ ΣΠΑΠ. χρόνος εἰσπράξεως εισφορῶν καὶ κρατήσεων (υ.α. 35951]46) σ 669.
- Τραπεζῶν:** Μὴ ἐφαρμογὴ ἀρθρ. 2 α.ν.1022]46 ἐπὶ ασφαλιστικῶν Ταμείων Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς καὶ Ἀγροτικῆς (α.ν. 1159]46) σ 213. Ἐκτακτοῦ οἰκον. ἐνίσχυσις συνταξιοῦχων ταμείου Τραπεζῶν Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς, Ἑλλάδος (α.υ. 25233]46) σ 565. Τροποποιήσεις καὶ συμπλήρωσις νομοθεσίας ταμείου συντάξεων προσωπικοῦ Τραπεζῶν Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς, Ἑλλάδος (α.υ. 26462]46) σ 568, α.υ. 29210]46) σ 573, (α.υ. 37125]46) σ 638. Καθορισμός ποσοστοῦ εἰσφορᾶς ὑπὲρ ταμείου συντ. προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν (υ.α. 26987]46) σ 219. Ἀνασύνθεσις διοικ. συμβ. Ταμείου συντάξεων προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν (υ.α. 22915]46) σ 447. Ἐκτακτοῦ οἰκονομ. ἐνίσχυσις εἰς συνταξιούχους παρὰ ταμείου συντάξεων προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν α. ν. 28305]46) σ 607. Κύρωσις ν.96]43: προσθήκη ασφαλιστ. διατάξεων εἰς νομοθεσίαν ταμ. συντάξεων προσωπικοῦ Τραπεζῆς Ἀθηνῶν (π.υ.σ. 324]46) σ 371.
- Τηλεφωνικῆς:** Κύρωσις ν. 34]43: ασφαλίσις προσωπικοῦ ΑΕΤΕ. (π.υ.σ. 324]46) σ 371. Ἀνασύνθεσις διοικ. συμβ. ταμείου ασφαλ. προσωπικοῦ (υ.α. 25227]46) σ 478.
- Τροχιδορὸμων καὶ Ἡλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης:** Κύρωσις ν.δ. 1818]1942 περί ταμείου συντάξεων καὶ προνοίας προσωπικοῦ (π.υ.σ. 324]46) σ 370.
- Τσιμέντων:** Κύρωσις ν.δ. 1766]1942: τροποποιήσεις διατάξεων ταμείου ἐπικουρικής ασφαλίσεως προσωπικοῦ Ἐταιριῶν Τοιμέντων (π.υ.σ. 324]46) σ 370.
- Τυπογράφων:** Ἐκτακτοῦ ἐπιδότοις ἀνέργων ἡσφαλισμένων εἰς ταμείον ασφαλίσεως Τυπογράφων κλπ. (υ.α. 33161]46) σ 638.
- Τύπου:** βλ. ανωτέρω *Ἐφημερίδων*.
- Υγειονομικῶν:** Ταμείον συντάξεως καὶ αὐτασφαλίσεως τροποποιήσεις διατάξεων περί Τ.Σ.Α.Υ. Κατάργησις ἀρθρων τινῶν α.ν. 617]45 Διοικήσεως κλπ. (ν.δ.) σ 346.
- Υξολογῶν:** Ταμείον ἐπικουρικής ασφαλίσεως κύρωσις κ. δ. 20]4]44 (π.υ.σ. 324]46) σ 372.
- Υπαλλήλων ἐμπορικοῦ τροφίμων:** Ἱδρύσεις Ταμείου ἐπικουρικής ασφαλίσεως υπαλλήλων ἐμπορίου τροφίμων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων (α.ν. 1159]46) σ 213.
- Υποδηματεργατῶν:** Κύρωσις κ.δ. 28]2]43 περί ἱδρύσεως ταμείου ἐπικουρικής ασφαλίσεως ὑποδηματεργατῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (π.υ.σ. 324]46) σ 371.
- Φαρμακοῦπαλλήλων:** Ταμείον ἐπικουρικής ασφαλίσεως κύρωσις νομοθετημάτων κατοχῆς (π.υ.σ. 324]46) σ 371. Ἐγκρίσις προσωπικοῦ κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ταμείου ἐπικουρικής ασφαλίσεως υπαλλήλων φαρμακευτικῶν εργασιῶν βοηθήματα δικαιοῦχον συντάξιμος ὑπηρεσία ἀναπηρία ἐξοδα κηδείας ἐπίδομα ἀεροθεραπείας κλπ. (α.υ. 40220]46) σ 700.
- Φοροτεχνικῶν υπαλλήλων:** Ταμείον ἐπικουρικής ασφαλίσεως κύρωσις κ.δ. 21]1]1944 (π.υ.σ. 324]46) σ 371.
- Χημικῶν:** Αδείσεις πόρων ταμείου ἐπικουρικής ασφαλίσεως (υ.α. 16311]46) σ 189. Κύρωσις ν.δ. 906]41: Ἱδρύσεις ταμείου ἐπικουρικής ασφαλίσεως (π.υ.σ. 324]46) σ 370.

Τ

Ταξιθετάι: Καθορισμός τρόπου ἀμοιβῆς (α.υ.8587]1946 σ 218. Κατάργησις υ.α. 8587]46: ἐπαναφορὰ συστήματος πληρωμῆς διὰ φιλοδωρήματος (υ.α. 240 5]46) σ 446: Δῶρον ἐορτῶν (υ.α. 31240]45) σ. 30, 63.

Ταπητουργοί: Βλ. λ. *Αδείσεις*.

Τέλη: Βλ. λ. *Χαρτόσημον*.

Τηλεγραφικὴ ἐταιρεία: βλ. λ. *Αδείσεις*.

Τηλεφωνικὴ ἐταιρεία: Ἀνασύνθεσις Διοικητ. Συμβουλίου Ταμ. Ἀσφαλ. Προσωπικοῦ Τηλεφωνικῆς Ἐταιρίας (υ.α. 25227]46) σ 478. Βλ. καὶ λ. *Αδείσεις, Ταμεία*.

Τιμολόγια: Ἐμπόρων δι' ἐμπόρους: χαρτόσημον (α.ν. 826]46) σ 59, βλ. καὶ λ. *Αδείσεις* (φορτωσῶν).

Τόγκα: βλ. λ. *Καπνεργαταί*.

Τοκετός: Καθορισμός βοηθημάτων τοκετοῦ ἐκ τοῦ ΙΚΑ (υ.α. 28976]45) σ 125, (υ.α. 223]46) σ 190. Αδείσεις βοηθημάτων (υ.α. 31104]45) σ 126.

Τόκος: Διατήρησης ἐν ἰσχύϊ α.ν. 222[45] περί ἀνωτάτου ὁρίον τόκου (ν.δ.) σ 315.

Τοπογραφική ὑπηρεσία: Προσαύξεις ἀποδοχῶν συνεργείων (υ.α. 27581[46]) σ 537.

Τορνευτής: Ἀποδοχαί (υ.α. 24988[45]) σ 61.

Τραπεζίται: Ἀπόσπασις ὑπαλλήλων (α.ν. 717[45]) σ 24. Τροποποιήσις α.ν. 683[45] «περί ρυθμίσεως προσωπικοῦ Τραπεζῶν» (α.ν. 765[45]) σ 54. Συμπλήρωσις ν. 683 μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 5 ἐπὶ ἀπολυθέντων τραπεζικῶν ὑπαλλήλων κατὰ κατοχὴν (α.ν. 792[45]) σ 57. Τροποποιήσις καὶ συμπλήρωσις α.ν. 683[45] περί ρυθμίσεως προσωπικοῦ Τραπεζῶν ἐθελουσίᾳ ἐξόδου ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς συντάξιμος προπληρωσις ἐξαίρεσις πολεμιστῶν ἀπὸ ἄρθρ. 2, 4 καὶ 6 ν. 683 ἔκτασις ὅρος ἐπανόδου ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς παράτασις προθεσμίας ὁρίον ηλικίας (α.ν. 1089[46]) σ 185. Παράτασις προθεσμίας α.ν. 683[45] «περί ρυθμίσεως προσωπικοῦ» (ν.δ.) σ 282. Κύρωσις ν.δ. 30[44] παράτασις προθεσμίας α.ν. 683[45] περί προσωπικοῦ Τραπεζῶν (ν. 15[46]) σ 442. Κύρωσις ν.δ. 91[41] περί ἐξουσιοδότησεως Κυβερνήσεως πρὸς ἀπόλυσιν κλπ. ὑπαλλήλων Τραπεζῶν κλπ. καὶ τῶν ν.δ. 674[41], 708[41] καὶ 983[42] περί συμπληρώσεως τοῦ ν.δ. 91[41] (π.υ.σ. 336[46]) σ 410. Κύρωσις, τροποποιήσις καὶ συμπλήρωσις ν.δ. 8[46] περί τροποποιήσεως τῆς περί Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος νομοθεσίας ἀποκατάστασις ἀπολυθέντος ἢ ὑποβιβασθέντος προσωπικοῦ πρόσληψις ἐκτάκτου βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι (ν.δ. 56[46]) σ 533. Μὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 2 ν. 1022 ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν Ταμείων Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Ἑθνικῆς, Κτηματικῆς, Ἀγροτικῆς (α.ν. 1159[46]) σ 213. Κατάργησις ν.δ. 607[3] περί κυρώσεων ὑπαλλήλων κλπ. (π.υ.σ. 323[46]) σ 372. Κατοχὴ πλειόνων ἐμίσθων θέσεων ἀποδοχαί ν.δ. 146[46] σ 606. Βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις, Ταμεῖα*. Ἐπέκτασις υ.α. 28919[46] εἰς προσωπικὸν ἡλεκτροτεχνικὸν (υ.α. 30846[46]) σ 119. Δανειακά συμβάσεις Τραπεζῆς Ἑλλάδος πρὸς λοιπὰς Τραπεζὰς χαρτόσημον (Δ)γμα σ 374. Ἔννοια § 3 α.υ. 3602[46] βασικὸς μισθὸς Τραπεζικῶν ὑπαλλήλων (α.υ. 17296[46]) σ 382. Ἐξαίρεσις μισθῶν ἀπὸ ὑπογρ. ἀποφάσεων περί ἐπεκτάσεων ν. 118[45] (υ.α. 20319[46]) σ 378, 414, (υ.α. 24064[46]) σ 538.

Τροφή: Παροχὴ ὑπὸ ἐργοδότην ἐπίδρασις ἐπὶ ἀμοιβῆς (υ.α. 31260[45]) σ 29, 123, (υ.α. 3600[46]) σ 93, 126, (υ.α. 3601[46]) σ 94, 126.

Τροχιόδρομοι: Ἐπέκτασις υ.α. 28919[45] εἰς προσωπικὸν κρατ. ἔκμετ. Τροχιοδρόμων καὶ ἡλεκτροφωτισμοῦ Θεο)νίκης (υ.α. 30846[46]) σ 119. Βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις, ταμεῖα*.

Τοιμνῶν Βιομηχανία: Καθορισμὸς ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν καὶ τακτοποιήσις ζητημάτων τινῶν ἐργατ)κοῦ προσωπικοῦ (υ.α. 75249[46]) σ 156. Ἐπαναπρόσληψις ἀπολυθέντος προσωπικοῦ δῶρον Χριστουγένων ἀδεια (α.υ. 75249[46]) σ 156. Βλ. καὶ λ. *Αὑξήσεις, Ταμεῖα*.

Τυπογράφοι: Ἐκτακτὸν ἐπίδομα ἀνεργίας (α.υ. 33161[46]) σ 638. Ἐξαίρεσις ἀπὸ ὑπ. ἀποφάσεων περί ἐπεκτάσεως νόμου 118[45] (υ.α. 20319[46]) σ 378, 414 (υ.α. 27064[46]) σ 538.

Τύπος: Βλ. λ. *Ἐφημερίδες, Ἑορταί, Ταμεῖα (ἐφημερίδων)*.

Υ

Υγεία ἐργαζομένων: Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ μετὰ Ἀστ. κώδ. τῶν σχετικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων. Εἰς. Ν. σ 317.

Υγειονομικὰ καταστήματα: Οἰκοδόμησις διὰ

κεφαλαίων ταμείου Ἀνεργίας (ν. 46[46]) σ 507.

Υγειονομικοί: Ὑγειονομικὸν προσωπικὸν ἀτημ)λάτων Σιδηροδρόμων καθορισμὸς ἀποδοχῶν (υ.α.) σ 220. Τροπ. διατάξ. περί Γ.Σ.Α.Υ. (ν.δ.) σ 316.

Υδραυλικά ἔργα: Προσαύξεις ἡμερομισθίων ἐργατ)κῶν ὑδραυλ. ἔργων Μακεδονίας (υ.α. 18105[46]) σ 378.

Υδραυλικοί: Ἐκτακτος Οἶκον. Ἐνίσχυσις (α.υ. 1508[46]) σ 219.

Υδρεύσεως ὀργανισμός: Βλ. λ. *Αὑξήσεις*.

Υδροδόται: Βοηθήματα ὑδροδοτῶν, ὑδροπωλητῶν κατάργησις νομοθετημάτων κατοχῆς (π.υ.σ. 323[46]) σ 372. Καθορισμὸς ἀποδοχῶν μισθῶν κοινοπραξίας ὑδροδοτῶν Λιμένος Πειραιῶς (υ.α. 27563[46]) σ 567.

Υδροργαί: Βλ. λ. *Ταμεῖα, Χημικὴ Βιομηχανία*.

Υπάλληλοι δημόσιοι: Παράτασις προθεσμίας ἄρθρ. 8 § 2 Σ. Π. 59[45] (Σ. Π. 78[45]) σ 24. Δικαίωμα προτιμήσεως ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων δυνάμει Σ.Π. 55[45] πρὸς κατάληψιν κενῶν θέσεων (Σ.Π. 78[45]) σ 24. Ἀποκατάστασις ἀπολυθέντων παράτασις προθεσμίας 24[45] Σ. πράξεως (σ.π. 78[45]) σ 24. Ἐπιμίσθ. ἀποσπασμένων ἢ μετατιθεμένων εἰς Ὑπ. Ἐφοδιασμοῦ (α.ν. 717[45]) σ 25. Κατ' ἐξαίρεσιν διορισμὸς ἀπολυθέντων βάσει Σ.Π. 59[45] (α.ν. 728[45]) σ 25. Καθορισμὸς ἀποδοχῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐξόδων παραστάσεως Ὑπουργ. Συμβουλίου (α.π.κ. 279915[45]) σ 27. Ἀνάκλησις εἰς ἐνέργειαν τεθέντων εἰς διαθεσιμότητα βάσει Σ.Π. 25[45] ἐρμηνεία Σ.Π. 59[45] (Σ.Π. 89[45]) σ 57. Θέσις τῶν ἐν ἀναβολῇ λόγῳ τραυμάτων ἢ κακουχιῶν τοῦ πολέμου τελούντων ὑπαλλήλων ἐν σχέσει πρὸς τὴν 59[45] Συντ. πράξιν χαρακτηρισμὸς ὡς ἀναπήρων (α.ν. 785[45]) σ 88. Ἐκχώρησις ἀπατηθέντων ἐκ μισθῶν, ἡμερομισθίων, συντάξεων, βοηθημάτων (Εἰς. Ν. 4) σ 88, 318. Ἀποδοχαί: στρατευομένων δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. τῶν ἀναδιορισθέντων βάσει τοῦ ἄρθρ. 10 τῆς 59[45] Συντ. Πρ. (α.ν. 848[46]) σ 116. Ἀγορευλακῆς ἀποδοχαί (π.υ.σ. 92[46]) σ 116. Ἀνώτατον ὄριον ἀποδοχῶν ἔννοια ἄρθρ. 1 α.ν. 26[44] (α.ν. 1025[46]) σ 155. Ὑπόχρεοι εἰς καταβολὴν τοῦ 1)2 ἀποδοχῶν θυρωρῶν (α.υ. 10096[46]) σ 223. Κύρωσις ν.δ. 417[1941] τακτοποιήσις καταστάσεως στρατευθέντων (π.υ.σ. 324[46]) σ 372. Κύρωσις ἄρθρ. 4 ν.δ. 1259[42] περί τροποποιήσεως ν.δ. 1105[42] περί πειθαρ. ποινῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν κλπ. (π.υ.σ. 336[46]) σ 410. Καταβολὴ ὁδοπορικῶν ἐξόδων εἰς φοροτεχνικοὺς ὑπαλλήλους φόρου διωδίων (υ.α. 27430[46]) σ 511. Καθορισμὸς ἡμερομισθίων τοῦ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ἀποστειρωτηρίων προσληφθησομένου προσωπικοῦ (υ.α. 104055[46]) σ 567. Ἀποδοχαί κατεχόντων πλείονος ἐμίσθους θέσεις (ν.δ. 146[46]) σ 606. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα*.

Υπάλληλοι δημοτικοί: βλ. λ. *Δῆμοι-Κοινότητες*.

Υπάλληλοι ιδιωτικοί: Μετάθεσις. Ἀπόσπασις, Μετάταξις ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν Κοινῶν. Ἀσφαλίσεων (α.ν. 1022[46]) σ 154. Ἐκχώρησις μισθῶν (Εἰς. Ν.) σ 88, 318. Βλ. καὶ λ. *Ανεργία, Ἀποδοχαί, Αὑξήσεις, Ἑορταί, Ἐπιδόματα, Νομικά πρόσωπα, Ὀργανισμοί, Τομεῖα, Τράπεζαι* καὶ τὰς ἄλλας κατ' ἰδίαν κατηγορίας εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Υπεγγῶν Προσόδων Ἑταιρία: Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ (α.υ. 31250[45]) σ 28, 123 (α.υ. 31260[45]) σ 29, 123.

Υπερημερία: Ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας κατ' Ἀστ. Κώδικα σ 85, 316.

Υπερωρία : Είς άποσπώμενους δημοσ. υπαλλήλους κλπ. (ά.ν. 717]45) σ 25. Μισθωτών αυτοκινήτων (υ.α. 10820]46) σ 254, (α.π.κ. 158312]46) σ 445, (α.π.κ. 159279]46) σ 447, (α.π.κ. 76493]46) σ 511, (υ.α. 103007]46) σ 511. Προσωπικού εταιρειών άμύλων προϊόντων κλπ. (υ.α. 27750]46) σ 567. Κατ' άστικόν Κώδικα σ 86, 316.

Υπηρεσία Διευθύνσεως Έφ'εδίων Έξωτερικού : Έκτακτος όικον. ένίσχυσις είς ήμερομισθίους έργάτας (α.υ. 30760]45) σ 93.

Υπηρεσία : Δημοσίαν ύπηρεσιών παράτασις προθεσμιών Σ.Π. 59]45 (Σ.Π. 78]45) σ 24. Απαγόρευσις διορισμού ή κατατάξεως (α.ν. 723]45) σ 25. Έννοια όρου ύπηρετικόν προσωπικόν διά καθορισμόν μισθού (υ.α. 31260]45) σ 30, 123, (υ.α. 3601]46) σ 94, 126. Οικόσιτοι έξαιρουνται από καθορισμού άποδοχών (υ.α. 31260]45) σ 30, 123, (υ.α. 3601]46) σ 94, 126. Τραπεζών (ά.ν. 765]45) σ 51. Οίκιακοί σύμβουσις εργασίας έννοια και μισθός κατ' άστ. Κώδικα. σ 85, 315, Βλ. και λ. *Αυξήσεις, Έργαί.*

Υποδηματεργάται : Βλ. λ. *Ταμεία.*

Υποκαταστήματα : Βλ. λ. *Κοινωνικά ασφαλίσεις, Ταμεία (Ανεργίας).*

Υπουργεία—Υπουργοί : Οικονομικών ύπηρεσιακόν Συμβούλιον Γενικής Διευθύνσεως Φορολογίας (ά.ν. 728]45) σ 25. Καθορισμός άποδοχών και έξόδων παραστάσεως ύπουργών (ά.π.κ. 279915) σ 27. Έργασίας και Οικονομικών Έκτασις έξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμόν άποδοχών (α.ν. 865]46) σ 57. Κύρωσις νομοθετημάτων κατοχής άρμοδιότητος Υπουργού Έργασίας (π.υ.σ. 324]46) σ 370. Κύρωσις ν. δ. 671]1941' προσωπικόν Υπουργείου Έργασίας (π.υ.σ. 324]46) σ 370. Κύρωσις ν. δ. 432]43 περί συστάσεως συνεργείων Υπουργείου Έργασίας (π.υ.σ. 324]46) σ 372. Κατάργησις ν. 2053]43, 3]43' άρμοδιότητες Υπουργών (π.υ.σ. 323]46) σ 372. Κύρωσις νομοθετημάτων κατοχής άρμοδιότητος Υπουργών Οικονομικών (π.υ.σ. 314]46) σ 411, (π.υ.σ. 336]46) σ 410. Κύρωσις νομοθετημάτων Κατοχής άρμοδιότητος Υπουργείου Στρατιωτικόν (π.υ.σ. 333]46) σ 411. Ανασύνθεσις συμβουλίου κοινωνικής ασφαλίσεως (υ.α. 23060]46) σ 443. Κατάργησις νομοθετημάτων Κατοχής άρμοδιότητος Υπουργείου Έργασίας (π.υ.σ. 325]46) σ 444. Έργασίας Χορήγησις έξόδων κινήσεως είς τεχνικούς επίθεωρητάς εργασίας (υ.α. 151915]46) σ 446. Άνοικοδομήσεως Άναγκαστικάί απαλλοτριώσεις και επίταξεις δι' άνοικοδομήσιν Χώρας (ν.δ. 145]46) σ 605. Καθορισμός άποδοχών εργατοτεχνικού προσωπικού Δημοσίων Έργων άρμοδιότητος Υπουργείου Άεροπορίας (υ.α. 41810]46) σ 700. Βλ. και λ. *Υπάλληλοι Δημόσιοι.*

Φ

Φανελλοποιία : Βλ. λ. *Αυξήσεις.*

Φάρμακα : Βλ. λ. *Χημική βιομηχανία.*

Φαρμακοϋπάλληλοι : Έξαιρέσις από υ.α. περί έπεκτάσεως ν. 118]45 (υ.α. 20319]46) σ 378, 414 (υ.α. 27064]46) σ 538. Βλ. και λ. *Αυξήσεις, Ταμεία.*

Φιλοδωρήματα : Μή εφαρμογή υ.α. περί καθορισμού άποδοχών επί άμειβομένων διά ποσοστών ή φιλοδωρημάτων (υ.α. 3600]46) σ 93, 126. Άμειβομενοι διά' ού δώρου έορτών (υ.α. 13400]46) σ 255, 287 (υ.α. 44814]46) σ 702. Καθορισμός του είς τὸ προσωπικόν έστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, καφενείων κλπ. παρομοίων κέντρων φιλοδωρήματος υ.α. 66774]46) σ 535.

Φερελογία : Υπηρεσιακόν συμβούλιον γεν. διει. θύσεως φορολογίας Υπουργ. Οικονομικών (α.ν. 728]45) σ 25. Αύξησις άφορολογήτου όριού και καθορισμός ποσοστού φόρου καθαρών προσόδων ΣΤ' κατηγορίας (άμοιβών εκ μισθωτών ύπηρεσιών) (διάταγμα) σ 118. Άπαλλαγή Πισχαλινού επιδόματος προσωπικού ΚΕΑ. από φόρου καθαρών προσόδου (υ.α. 21522]46) σ 350. Τροποποίησης και συμπλήρωσις διατάξεων φορολογικών τινών νόμων (ν.δ. 60]46) σ 510. Καταβολή όδοιπορικών έξόδων είς φοροτεχνικούς υπαλλήλους φόρου διοδίων (υ.α. 27430]46) σ 511. Άποζημιώσεις έξ επίταξεως δι' άνοικοδομήσιν χώρας, άπαλλαγή από φόρου (ν.δ. 145]46) σ 605. Φορολογικάί άπαλλαγαι Έλλ. Πολεμική Περίθαλψις (ν.δ. 141]46) σ 605.

Φοροτεχνικοί υπάλληλοι : Βλ. λ. *Διόδια.*

Φοτεεκφορτωταί : Κατάταξις έλευθέρων εργατών ραφής σάκκων Λιμένος Πειραιώς (υ.α. 27022]45) σ 92. Πρόσθετοι άμοιβαί ύπολογισμός (υ.α. 3600]46) σ 93, 126. Δώρον έορτών (υ.α. 13400]46) σ 254, 287 (υ.α. 44814]46) σ 702. Παράτασις έσχύος παραγρ. 5 της 13400]45 ύπ. αποφάσεως και ως πρὸς τοὺς φοροτεκφορτωτάς (υ.α. 1539]46) σ 347. Κύρωσις ν. 1749]44. (π.υ.σ. 324]46) σ 372. Σύστασις κεφαλαίου άποζημιώσεως φορετῶν ξηρῶς Θεο|νίκη· (υ.α. 16814]46) σ 413. Όρισμός πόρων κεφαλαίου άποζημιώσεως φορετῶν ξηρῶς Θεο|νίκη· (υ.α. 2076]46) σ 414. Έγκρισις τιμολογίου άμοιβῆς άρχειργατών (φορετῶν Καλαμών υ.α. 1387]46) σ 414. Τροποπ. και άναπροσαρμογή πόρων Κεφ. Άποζ. Φορετῶν Λιμένων και ξηρῶς (υ.α. 35940]46) σ 639. Βλ. και λ. *Αυξήσεις.*

Φύλακες : Καθορισμός μισθοῦ (α. ν. 31260]45) σ 30, 123 (υ.α. 3601]46) σ 94, 126.

Φυμκτικοί : Βλ. λ. *Άσθένεια.*

Φωταέριον : Βλ. λ. *Αυξήσεις, Ταμεία.*

Φωτισμός : Έκπτώσις άμοιβῆς λόγω παροχής φωτισμού (υ.α. 31260]45) σ 29, 123 (υ.α. 3600]46) σ 93, 126 (υ.α. 3601]46) σ 94, 126.

Χ

Χαρτοποιία : Βλ. λ. *Αυξήσεις.*

Χαρτόσημα : Αύξησης παγίων τελών χαρτοσήμου α.ν. 826]46) σ 58. Τροποποιήσις και συμπλήρωσις διατάξεων (ν.δ.) σ 249. Άναλογικά τέλη είσπραξις χαρτος. άποδείξεων κλπ. (διάταγμα σ 374). Άποδείξεων πληρωμῆς δικαιωμάτων έγγραφῆς ή συνδρομῶν μελῶν σωματείων, ενώσεων και όργανισμών, έξοφλήσεων μερισμάτων εκ Ταμείων κλπ. (ν.δ. 60]46) σ 510. Περί ύποχρεωτικῆς συντάξεως έγγράφων επί φύλλου σφραγιστοῦ χαρτου (διάταγμα) σ 534. Άπαλλαγή άποζημιώσεως έξ επίταξεως δι' άνοικοδομήσιν χώρας (ν.δ. 145]46) σ 605.

Χημική βιομηχανία : Ημερομισθιακή κατάταξις εργατοτεχνιτών χημικής βιομηχανίας και συναφών (ύελουργία, φάρμακα, χρώματα) (υ.α. 24989]46) σ 158. Οικονομική ένίσχυσις είς είδος είς προσωπικόν εταιρίας «Ταύρος» (υ.α. 1511]46) σ 187. Προσαύξησις άποδοχών εργατοτεχνικού προσωπικού τμήματος άνύδρου άμμωνίας της Α.Ε. Χρωματουργεία Πειραιώς (υ.α. 27579]46) σ 537.

Χημικοί : Βλ. λ. *Ταμεία.*

Χρηματιστηριακά γραφεία : Έξαιρέσις μισθωτών από ύπουργικών αποφάσεων περί έπεκτάσεως ν. 118]45 (υ.α. 20319]46) σ 378, 414, (υ.α. 27064]46) σ 538.

Χρόνος : Συμβάσεις εργασίας κατ' Άστικόν Κώδικα σ 87, 316.

Χρωματουργεία: Βλ. λ. Χημική Βιομηχανία.

Ψ

Ψηφιστικά: Βλ. λ. Αρτοποιοί.

Ω

Ωδεΐα: βλ. λ. Αδξήσεις.

Ωραι έργασίας: Καθορισμός ὥρων έργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν (α.υ. 35816)46) σ 572. Καθορισμός ὥρων έργασίας καταστημάτων Πειραιῶς (α.υ. 34952)46) σ 572. Καθορισμός ὥρων έργασίας ἀρτοποιείων (υ.α. 107638)46) σ 670.

ΙΔ'. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1. Νόμοι Ἀναγκ.

1940
2250 — 315

1941
2783 — 317

1945
717 — 24
728 — 25
760 — 56
765 — 54
775 — 56
777 — 85
780 — 56
781 — 57
792 — 57

1946
817 — 57
826 — 58
827 — 59
834 — 59
839 — 115
848 — 116
864 — 115
866 — 57
878 — 116
900 — 88
947 — 152
986 — 182
994 — 152
1001 — 152
1022 — 153
1025 — 155
1043 — 184
1089 — 185
1093 — 185
1126 — 213
1146 — 213
1159 — 213
1185 — 281

2. Νόμοι

1946
15 — 442
33 — 474
34 — 474
43 — 506
46 — 507
50 — 508

3. Συντακτικαὶ πράξεις

1945
78 — 24
89 — 57
1946
92 — 152
115 — 214

4. Ψηφίσματα

Γ'. 375
ΣΤ'. 474

5. Νομοθ. Διατάγματα
1946

38 Ἀπριλίου 281
2 Μαΐου 282
9 Μαΐου 318
10 Μαΐου 315
11 Μαΐου 283
11 Μαΐου 345
11 Μαΐου 375
18 Μαΐου 318

Ἐνάξιθμα

56 — 533
60 — 510
103 — 564
107 — 564
141 — 605
145 — 605
146 — 606
164 — 635
176 — 637
183 — 637

6. Διατάγματα
1946

16 Φεβρουαρίου 118
30 Μαρτίου 249
15 Ἰουνίου 374
31 Μαΐου 411
3 Ἰουλίου 506
12 Αὐγούστου 506
13 Σεβρίου 534
19 Νοεμβρίου 697

7. Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

1945
12 Δ)βρίου 25
570 — 54

1946

92 — 116
238 — 283
314 — 411
323 — 372
324 — 370
325 — 373, 442
333 — 411
336 — 410
409 — 474

8. Ἀποφάσεις Προέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

1945
279915 — 27

9. Ἀποφάσεις Προέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας

1946

76493 — 511
158312 — 446

10. Ἀποφάσεις Προέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ὑγιεινῆς

1946

159179 — 447

11. Ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης

1946

48210 — 510

12. Ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἑργασίας

1945

27195 — 26
27771 — 27
28744 — 62
29350 — 123
29499 — 93
31034 — 121

1946

426 — 155
577 — 217
647 — 216
2083]351 — 218
5434 — 413
10388 — 349
10854 — 254
13871 — 414
15652 — 318
15665 — 443
15682 — 445
16814 — 413
17725 — 477
18000 — 319
20319 — 378
21116 — 413, 479
22404 — 566
22707 — 475
22914 — 475
22915 — 447
22921 — 414
23060 — 443
23427 — 447
24013 — 447
24023 — 444
24110 — 476
24111 — 475
24323 — 444
24324 — 444

24345 — 475
25226 — 478
25227 — 478
25336 — 477
25531 — 476
25627 — 478
25698 — 479
25920 — 510
26200 — 476
25376 — 477
26462 — 568
27064 — 538
27284 — 565
27911 — 567
27912 — 569
27913 — 568
29202 — 569
29203 — 570
29210 — 572
29241 — 566
29879 — 543, 570
30444 — 569
30447 — 571
30448 — 572
31507 — 571
33161 — 638
33887 — 572
34415 — 639
34952 — 572
35940 — 639
35951 — 669
35972 — 668
36452 — 667
36453 — 668
36554 — 638
37125 — 638
37339 — 666
38484 — 669
39745 — 666
39865 — 668
40136 — 666
40220 — 700

13. Ἀποφάσεις Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Μεταφορῶν

—* 220
10820 — 254
22446 — 446
29888 — 639
39664 — 541

14. Ἀποφάσεις Ὑπουργῶν Ἑργασίας καὶ Οἰκονομικῶν

1945

19059 — 121
19906 — 61
19974 — 92
20301 — 121
21928 — 187

*) Ἀνευ ἀριθμοῦ.

24400 — 26
24988 — 61
24989 — 158
25839 — 26
26520 — 31
27022 — 92
27208 — 26
27221 — 63
27568 — 26
27670 — 60
27700 — 26
27701 — 26
28849 — 31
28976 — 125
29004 — 118
29460 — 89
29485 — 90
29492 — 89
29498 — 121
29661 — 63
29711 — 122
29742 — 89
29819 — 63
29859 — 63
29860 — 63
29861 — 90
29961 — 125
30124 — 124
30228 — 62
30792 — 157
30760 — 93
30761 — 61
30771 — 120
30779 — 119
30780 — 124
30790 — 122
30804 — 91
30805 — 122
30846 — 119
30879 — 121
30881 — 120
30896 — 118
30897 — 93
30960 — 122
30976 — 122
30990 — 125
30992 — 159
30999 — 156
31028 — 119
31029 — 120
31104 — 126
31240 — 30, 63
31245 — 123
31250 — 28, 123
31260 — 28, 123
31265 — 31
31443 — 126
1946
37 — 125
102 — 123
104 — 124
115 — 123
123 — 126
223 — 190
227 — 216
990 — 125
1080 — 187

1091 — 186
1133 — 187
1192 — 215
1389 — 157
1391 — 214
1502 — 217
1503 — 217
1505 — 188
1508 — 219
1509 — 215
1511 — 187
1512 — 190
1990 — 185
2070 — 414
2379 — 215
2439 — 159, 189
2457 — 216
2660 — 189
2720 — 217
2883 — 189
2890 — 190
2893 — 190, 216
3001 — 190
3600 — 93, 126
3601 — 94, 126
3602 — 126
3642 — 95
3672 — 216
4699 — 191
4705 — 476
4916 — 381
5620 — 412
6244 — 382
6519 — 347
6829 — 253
8500 — 159
8587 — 218
8890 — 477
8900 — 223
10283 — 378
10363 — 191
10554 — 565
10880 — 538
11975 — 535
12851 — 287
13400 — 254, 287
13459 — 382
15187 — 347
15391 — 347
16311 — 189
17295 — 381
17296 — 347, 382
17908 — 538
18105 — 378
18133 — 381
18310 — 382
19138 — 479
20544 — 537
20630 — 566
21094 — 538
21100 — 479
21112 — 446
21113 — 414
21466 — 443
22205 — 214
22416 — 537
22512 — 607

24075 — 446
24509 — 565
25229 — 510, 541
25233 — 565
25906 — 480
26037 — 185
26937 — 219
27115 — 287
27268 — 537
27430 — 511
27473 — 186
27563 — 567
27577 — 566
27579 — 537
27581 — 537
27750 — 567
28305 — 607
28311 — 125
30328 — 570
31613 — 191
34796 — 639
35700 — 700
35831 — 607
36128 — 700
39365 — 191
40503 — 252
40504 — 218
41810 — 699, 700
44814 — 702
151915 — 446
15. 'Αποφάσεις
'Υπουργών 'Εργασίας,
Οικονομικών και
'Αεροπορίας
1945
9396 — 188
287114 — 60
16. 'Αποφάσεις
'Υπουργών 'Εργασίας
Οικονομικών και
Δικαιοσύνης
1946
10096 — 223
17. 'Αποφάσεις
'Υπουργών 'Εργασίας
Οικονομικών
και 'Εφοδιασμού
1945
75249 — 156
1946
3000 — 188
3060 — 219
4358 — 253
10652 — 253
27429 — 536
18. 'Αποφάσεις
'Υπουργών 'Εργασίας
και Δημοσίων 'Εργων
1946
24774 — 188
19. 'Αποφάσεις
'Υπουργών 'Εργασίας

και 'Εφοδιασμού
1946
103007 — 669
20. 'Αποφάσεις
'Υπουργών 'Εσωτερι-
κών και Οικονομικών
1946
91516 — 59
96877 — 90
21. 'Αποφάσεις
'Υπουργού 'Εφοδια-
σμού
1945
74320 — 157
1946
3586 — 158
50273]53 — 443
60110]2251 — 444
66774]76 — 535
106998 — 669
107628 — 670
22. 'Αποφάσεις
'Υπουργού Μεταφορών
1946
67151 — 607
23. 'Αποφάσεις
'Υπουργού Οικονο-
μικών
1946
246899 — 568
308909 — 699
24. 'Αποφάσεις
'Υπουργών Οικονομι-
κών και 'Αεροπορίας
1945
47565 — 218
1946
10836 — 252, 253
21522 — 350
27779 — 567
83675 — 535
25. 'Αποφάσεις
'Υπουργών Οικονομι-
κών, Γεωργίας και
'Εθν. Οικονομίας
1946
104055 — 567
26. 'Αγορανομικαί
διατάξεις
1945
114 — 157
1946
10 — 158
76 — 535
114 — 669
116 — 670
50273]73 — 443

